te erkennen als producenten van crisisproducten alle in Nederland gevestigde telers van bloembollen als bedrijf, bloembollenexporteurs en bloembollenhandelaren, voor zoover dezen als zoodanig zijn aangesloten bij de Stichting Nederlandsche Sierteeltcentrale, gevestigd te 's-Gravenhage;
uit het Landbouw-Crisisfonds aan de producenten van crisisproducten, hierboven genoemd, steun te verleenen tot een bedrag van ten hoogste voor bollen van:

a.	Hyacinthen	f 600.000
b.	Vroege tulpen	400.000
c.	Darwin, Mendel-, Late en alle andere tulpen ...	600.000
d.	Narcissen	300.000

ten einde hen voor het overschot aan leverbare, in Nederland geteelde bloembollen, dat aan het einde van het handelsseizoen niet door den handel is opgenomen, tegen inlevering te vergoeden 85 pct. der minimumprijzen voor de onderscheidene soorten bloembollen, zooals deze prijzen zijn vastgesteld in artikel 5, onder C, b, bloembollensaneeringsplan 1934 (Export), juncto artikel 15 bloembollensaneeringsplan 1934 (Exportbeschikking). De Staatscourant no. 249 bevat het reglement steun bloembollen 1934, waarin de nadere bijzonderheden zijn geregeld.
(Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Bloembollen 1571 A.)

1 JANUARI 1935

A. NEDERLAND. — Koninklijke onderscheidingen. —
De Staatscourant van 31 Dec. '34 bevat de lijst der onderscheidingen, verleend ter gelegenheid van den verjaardag van H. M. de Koningin, waarvan de publicatie uitgesteld werd tot den laatsten dag des jaars, in verband met den algemeenen hofrouw.
H. M. de Koningin heeft benoemd tot Minister van Staat: prof. mr. P. J. M. Aalberse, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en oud-minister van Arbeid, Handel en Nijverheid.
Bij de hooge onderscheidingen verder verleend treffen wij o.a. aan de bevordering tot Commandeur in de Orde van den Nederlandschen Leeuw van jhr. mr. B. C. de Jonge, gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indië. Het Grootkruis in de Orde van Oranje-Nassau is toegekend aan onzen gezant te Kopenhagen, den heer W. L. F. C. van Rappard; tot Commandeurs in de Orde van Oranje-Nassau zijn benoemd de heeren jhr. mr. A. M. Snouck Hurgronje, secretaris-generaal van het Departement van Buitenlandsche Zaken, en C. E. ter Meulen, bankier te Amsterdam, een der leiders van het bekende huis Hope & Co.
Bij de vele onderscheidingen verder verleend aan personen behoorende tot het ambtenarencorps, leger, vloot, handel, nijverheid, onderwijs enz., vallen nog in het bijzonder op eenige ridderorden toegekend aan kunstenaars. Zoo zijn ook benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau: Frits Lugt, kunst-historicus te Parijs; Willem Pijper, directeur van het Rotterdamsch Conservatorium, J. Voerman, kunstschilder te Hattem.
Benoemd zijn tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau: E. J. Erdelmann, toonkunstenaar te Dordrecht, W. O. J. Nieuwenkamp, graphisch kunstenaar te 's-Gravenhage, J. H. Speenhoff, dichter-zanger te 's-Gravenhage en Herman Schwab, tooneelspeler te 's-Gravenhage. (Staatscourant)
(Vor. ber. Onderscheidingen 1611 B.)

B. DUITSCHLAND. — Luchtvaart - Frankfort wordt Zeppelin-Haven. —
Naar de „Berliner Lokal Anzeiger" van betrouwbare zijde verneemt, heeft men na grondige overweging besloten de landingsplaats voor luchtschepen bij Friedrichshafen te verplaatsen naar het vliegveld Rhein-Main, dat in de onmiddellijke nabijheid van Frankfort a. d. Main wordt aangelegd.
(Berl. Lokal Anzeiger) **(Vor. ber. Luchtvaart 1266 K.)**

C. UITVINDING9N. — Verplaatsbare, oliegestookte luchtverhitter voor de K. L. M. —
De N.V. Stookindustrie te Amsterdam, heeft een luchtverhitter geconstrueerd, welke dient voor het voorverwarmen van vliegtuigmotoren bij lage buitentemperaturen. Dit toestel is een vinding van genoemde firma, welke het heeft gebouwd naar aanleiding van een desbetreffend verzoek van de K.L.M. Het heeft aan alle verwachtingen voldaan en heden is het eerste product op Schiphol afgeleverd.
Het vraagstuk van het starten van vliegtuig-motoren bij hevige koude, heeft door deze uitvinding een afdoende oplossing verkregen. Meermalen is het voorgekomen, dat de vliegtuigen niet konden vertrekken, omdat de motoren niet wilden warm loopen. Door de toepassing van den nieuwen luchtverhitter zal dit nu tot het verleden behooren. Bovendien is er nu een eind gekomen aan het langdurig voorverwarmen van de motoren. Door het mechanisme wordt heete lucht naar de motoren gevoerd, deze behoeven niet meer warm te draaien, maar worden nu warm geblazen. Dit spaart de motoren niet alleen, maar geeft bovendien een belangrijke besparing op benzineverbruik. (Persberichten)
(Vor. ber. Uitvindingen 1540 K.)

D. LUCHTVAART. — Luchtafweercentrale in Tokio. - Uitbreiding luchtverkeer met Batavia. —
Naar het ministerie van Marine mededeelt, zal in Tokio een Centrale voor Luchtafweer worden ingericht, waaronder vijf vliegtuigeskaders zullen ressorteeren.
Voorts wordt medegedeeld, dat binnen zeer korten tijd de regeering het luchtverkeer met Hsinking, Formosa en Batavia, benevens de Zuidzee-eilanden zal uitbreiden, teneinde aansluiting te krijgen op de internationale luchtdiensten. (Dempo Rengo)
(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtmacht 1616 F.)

E. BELGIE. — Werkverschaffing. —
Ter bestrijding der werkloosheid, en wel door het uitvoeren van openbare werken, heeft het kabinet-Theunis frs. 9.200.000 toegestaan. Tot eind 1934 werd voor een totaal-bedrag van 78.600.000 francs gegund.
(Handelsblad van Antwerpen) **(Vor. ber. 1621 F.)**

F. NEDERLAND. — Onderwijs - Jubileumcongres van Ned. Bond van Onderwijzers. —
Op 28 Dec. '34 had te Amsterdam de opening plaats van het tweedaagsche Congres van den „Bond van Nederl. Onderwijzers", onder groote belangstelling van afgevaardigden uit het geheele land. Deze jaarvergadering stond in het teeken van het 60-jarig bestaan van den Bond. De voorzitter, de heer S. N. Posthumus, hield een uitvoerige openingsrede, waarin hij de gedachtenis aan den heer J. J. Lamers, als een welsprekend pleitbezorger en onvermoeid frontmaker van den Bond in warme bewoordingen eerde.
Aan het slot van de vergadering op 29 Dec. '34 is een nota aangenomen, van den volgenden inhoud:
De Algemeene Vergadering van den Bond van Nederlandsche Onderwijzers,
gehoord de uiteenzettingen over de vele onderwijsverslechteringen in de laatste tijden aangebracht,
overtuigd, dat:
opheffing van tal van openbare lagere scholen,
vergrooting van het leerlingenaantal per klasse,
de willekeurige ontslagen bij afvoeiingen en opwachtgeldstelling,
opheffing en inkrimping van het openbaar voorbereidend onderwijs,
de steeds slechter worden salarieering van de leerkrachten bij het voorbereidend onderwijs, bij het L. O., bij het vakonderwijs,
de vermindering en inhouding van subsidie aan tal van nuttige instellingen op het gebied van het onderwijs, enz.,
moeten leiden tot een niet te aanvaarden verlaging van het peil van ons volksonderwijs,
protesteert tegen deze afbraak,
besluit met alle kracht te strijden tegen deze verslechteringen en vóór verbeteringen van het onderwijs voort te zetten,
wekt de afdeelingen en de geheele Bond daartoe op,
vertrouwt erop, dat het N.V.V., in het belang van de arbeidersklasse in haar geheel, deze actie krachtig zal steunen,
doet tevens een beroep op de ouders onzer leerlingen om in het belang hunner kinderen, actief tegen de voortgaande afbraak op te komen en met de Bond van Nederlandsche Onderwijzers al het mogelijke te doen tot verhooging van het peil van ons onderwijs in het algemeen en tot versterking van ons openbaar onderwijs in het bijzonder. (Vaz Dias - Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Onderwijs 1610 C.)

G. MAURITS DE GROOT OVERLEDEN. —
De bekende Blaricumsche kunstschilder, de heer M. de Groot is op 29 Dec. '34 plotseling overleden.
M. de Groot is in 1881 te Amsterdam geboren, hij bezocht de Rijksacademie, waarna hij zich te Londen vestigde. In 1912 kwam hij weer in het vaderland terug en ging hij te Blaricum wonen. De Groot was een der oprichters van „De Onafhankelijken" te Amsterdam, waarvan hij eenige jaren voorzitter was. Voorts was hij lid van verschillende kunstenaarsver-

eenigingen. Hij werkte veel onder het Joodsche volk en vooral zijn rabijnenkoppen zijn zeer bekend.
(Red. K. H. H.)

A. NEDERLAND. — Clearing met Duitschland, Chili en Turkije.

Stand van de clearing op 15 Dec. '34 met Duitschland.

	15 Dec. '34
1. Stortingen in Nederland	f 44.214.743
waarvan bestemd voor.	
a) achterstallige vorderingen	4.961.787
b) rentedienst Dawes- en Youngleening en Stillhalte	3.600.000
c) vrije rekening Reichsbank	2.898.940
d) nieuwe onder de clearing vallende vorderingen	32.751.016
2. Stortingen in Duitschland (nieuwe onder de clearing vallende vorderingen)	44.429.314
3. Uitbetalingen in Nederland op nieuwe vorderingen (in mindering komend v. h. bedrag onder 1. d)	29.085.435

Clearing met Chili (clearingrekening A).

Stortingen in Nederland	f 376.633
Stortingen in Chili	327.610
Uitbetalingen in Nederland	267.833
Tot de clearing toegelaten Nederlandsche vorderingen, waarvan nog geen bericht van storting bij de Banco Central de Chile werd ontvangen	166.146
In particuliere compensatie toegelaten	96.739

Clearing met Turkije.

Stortingen in Nederland	f 397.256
waarvan bestemd voor:	
a) vrije rekening Turksche Centrale Bank	119.176
b) onder de clearing vallende vorderingen	278.079
Stortingen in Turkije	507.612
Uitbetalingen in Nederland	243.446
Tot de clearing toegelaten Nederlandsche vorderingen, waarvan nog geen bericht van storting bij de Turksche Centrale Bank werd ontvangen	527.711

(Keesings Financieel Archief)
(V. b. Duitschl. 1620 C.; Chili 1570 A.; Turkije 1570 A.)

B. BILJARTEN. — Nederlandsch kampioenschap. - J. H. Sweering. —
Op 23 Dec. '34 is de beslissing gevallen in het kampioenschap van Nederland 1e klas groot biljart. De heer J. H. Sweering heeft den titel gewonnen.
De eindstand van Sweering was:

Gew. part.	Pnt.	Brt.	H.S.	Alg. gem.
6	2829	180	132	15.71

(Red. K. H. A.) **(Vor. ber. Biljarten 1453 F.)**

C. KARDINAAL BOURNE OVERLEDEN. —
Kardinaal Bourne, de aartsbisschop van Westminster, is op 1 Jan. '35 overleden.
Francis, Kardinaal Bourne, werd den 23sten Maart 1861 te Clapham geboren en genoot zijn eerste opleiding in St. Cuthberts-College (Ushaw). Hij studeerde daarna in Parijs en Leuven theologie en werd in 1884 priester gewijd.
Achtereenvolgens oefende hij de zielszorg uit in Blackheath en West-Grinstead, totdat hij in 1889 directeur werd van het seminarie van het bisdom Southwark in Wonersh.
In 1895 werd hij benoemd tot Huisprelaat van Z. H. den Paus, in 1896 tot coadjutor van den toenmaligen bisschop van Southwark, Butt en in het daarop volgende jaar tot diens opvolger.
Na den dood van kardinaal Vaughan werd hij in 1903 verheven tot de waardigheid van aartsbisschop van Westminster en in 1911 werd hij tot kardinaal gecreëerd.
In Juni 1934 vierde kardinaal Bourne zijn vijftigjarig priesterjubileum.
De voornaamste feiten uit zijn leven als aartsbisschop waren de onderwijsstrijd in 1906, het Eucharistisch Congres in 1908, de consacratie van de Westminster Cathedral in 1910 en de viering van het gouden jubilé van de kerkelijke hiërarchie in hetzelfde jaar, gevolgd door de reorganisatie van de Kerk in Engeland in 1911. In November van dat jaar werd aartsbisschop Bourne kardinaal gecreëerd. (De Maasbode)

2 JANUARI 1935

D. DUITSCHLAND. — Nieuwjaarsreceptie bij Adolf Hitler. —
Zooals gebruikelijk is op Nieuwjaarsdag, ontving Adolf Hitler de buitenlandsche diplomaten, die hem hun gelukwenschen aanboden.
De Deken van het Diplomatieke Corps, de Apostolische Nuntius, mgr. Orsenigo, hield een toespraak in het Fransch, waarin hij o.a. zeide, dat onder de goederen waarnaar de menschen thans het meeste verlangen, de wereldvrede, ver uitsteekt boven anderen, met zijn uitwerking op politiek, economisch en sociaal terrein.
Zonder den wereldvrede sterft het economische leven af, ontbreekt de arbeid en komt de menschelijke vooruitgang tot stilstand.
De Nuntius besloot met den wensch uit te spreken, dat het nieuwe jaar de toenadering mocht brengen tusschen de volken, welke de beste waarborg is voor den vrede.
In zijn antwoord verklaarde Hitler, dat de woorden van den Nuntius overeenstemmen met de opvatting van het Duitsche volk. Geen land kan meer de behoefte naar vrede gevoelen dan Duitschland, dat al zijn krachten bijeen heeft geraapt voor zijn innerlijk herstel, en van de andere landen slechts dezelfde erkenning en achting vraagt, als het dezen landen verleent.
Het Duitsche volk en zijn regeering zijn vastbesloten hun deel bij te dragen voor samenwerking onder de volken op den grondslag van gelijkgerechtigheid.
Moge het nieuwe jaar ons verder brengen naar dit verheven doel. (Völkischer Beobachter)
(Vor. ber. Hitler 1576 B.)

E. NEDERL. OOST-INDIE. — Scheepvaartconferentie te Kobe.
De heer Straatemeyer, directeur in Indië van de K.P.M., zal zich 9 Januari naar Japan begeven ten einde op de scheepvaartconferentie te Kobe zijn maatschappij te vertegenwoordigen.
Voor de Java-China-Japan Lijn zal daar optreden jhr. Quarles van Ufford, die zich reeds in Japan bevindt.
(Aneta) **(Vorig bericht blz. 1628 H.)**

F. BELGIE. — S. A. John Cockerill, Hoboken. —
De scheepswerven van de S. A. John Cockerill te Hoboken bij Antwerpen zijn op 29 Dec. '34 wegens gebrek aan orders stilgelegd. Ongeveer 1000 arbeiders zijn broodeloos geworden. (Keesings Fin. Archief)

G. STEENKOOL. — Wereldproductie. —
Hoogste en laagste maandcijfers over de eerste 9 maanden (in duizenden ton):

	1934		1933		1932	
	H.	L.	H.	L.	H.	L.
Nederland .	1 070	958	1.137	957	1.072	997
Engeland .	21.091	16.468	19.826	15.325	19.091	15.275
België . .	2.404	2.039	2.310	1.992	2.132	1.708
Frankrijk .	4.325	3.763	4.106	3.728	3.876	3.694
Duitschl. .	10.778	9.512	9.367	7.880	8.703	7.977
Polen . .	2.673	1.996	2.425	1.750	2.713	1.969
Ver. Staten	40.650	26.057	34.741	20.344	33.601	18.415

(De Telegraaf)

H. SAARGEBIED. — Plebisciet. - Plaatsvervanger van den Hoogen Commissaris voor de volksstemming in het Saargebied. —
Naar verluidt is het lid van de Labour Party, Ben Greene, benoemd tot plaatsvervanger van den Hoogen Commissaris voor de volksstemming in het Saargebied.
Greene heeft te Oxford gestudeerd en veel werk verricht in commissies ter bestrijding van den nood in Duitschland en in Sovjet-Rusland. (Times)
(Vor. ber. Volksstemming 1629 I.)

I. LUCHTVAART. — Lissabon-Timor en terug. —
De Portugeesche vlieger, luitenant Humberto da Cruz, die — vergezeld van den mecanicien Lobato en in een

met een motor van 130 H.P. uitgerust toestel — de luchtroute Lissabon—Timor, bezoek aan Macao en Portugeesch-Indië en retourvlucht naar Lissabon, had ondernomen, heeft dezen langen afstand van 40 780 kilometers met een volmaakte regelmatigheid afgelegd. Ondanks de hevige stormen, waarmede hij gedurende den overtocht te kampen had, heeft Humberto da Cruz alle van tevoren vastgestelde etappes kunnen volbrengen en naar Amadora (in den omtrek van Lissabon) kunnen terugkeeren.
(Diario das Noticias)

A. **OOSTENRIJK. — Meer dan 100 nieuwsbladen opgeheven. —**
Onder de bepaling van de in Nov. '34 afgekondigde wet, volgens welke alle bladen een vergunning moeten hebben, zijn meer dan 100 dagbladen en andere periodieken opgeheven. (Reichspost)

B. **GERARD VON BRUCKEN FOCK. — 1859—1934.**
De componist Gerard von Brucken Fock vierde op 27 Dec. '34 zijn 75sten geboortedag. Hij behoort tot de generatie Diepenbrock, Zweers en Wagenaar.
Von Brucken Fock heeft veel geschreven, o.a. een Sonate voor viool en piano, veel liederen, een oratorium De Wederkomst van Christus, drie Symphonieën, waarvan er één bekend is geworden, eenige Suites voor orkest. (Red. K. H. A.)

C. **NEDERL. OOST-INDIE. — Invoerbeperking katoenen stoffen. —**
Op 29 Dec '34 nam het College van Gedelegeerden met 10 stemmen voor en 6 stemmen tegen de ontwerpordonnantie aan tot verdere invoerbeperking van gebleekte katoenen stoffen. (Aneta)
(Vor. ber. Contingenteeringen 1573 D.)

D. **AMSTERDAM. — Scheepvaart in 1934. —**
In het afgeloopen jaar zijn in de haven van Amsterdam binnengeloopen 3222 schepen tegen in het jaar 1933 3313 schepen, dus 91 schepen minder. De inhoud was in 1934 21.984.147 M³. tegen in 1933 21 968 503 M³., dus ruim 15.000 M³. meer. (De Telegraaf)
(Vorig bericht blz. 1559 C.)

E. **ROTTERDAM. — Scheepvaart op den Waterweg in 1934. —**
Door den Waterweg zijn in 1934 12 882 schepen gevaren, tegen 11 805 in het vorige jaar, zoodat de scheepvaartbeweging in 1934 meer dan 1000 vaartuigen grooter was.
Van deze 12.882 vaartuigen waren 12 198 stoom- en motorschepen, 16 zeelichters, 620 bunkerbooten, 21 vreemde sleepbooten, 12 bijleggers, 2 vreemde marinevaartuigen, 7 sloopers, 6 proefstoomers. (De Tel.)
(Vorig bericht blz. 1111 C.)

3 JANUARI 1935

F. **NEDERL. OOST-INDIE. — Raad van Ned.-Indië. - Prof. dr. Hoesein Djajadiningrat benoemd. —**
Met ingang van 1 Januari '35 is tot lid van den Raad van Ned.-Indië benoemd prof. dr. Hoesein Djajadiningrat. Hij is door den Gouverneur-Generaal beëedigd.
Door het aftreden van Pangeran Koesoemo Joedo, wegens het verstrijken van den termijn van vijf jaar, is er thans, nu het ledental van den Raad van Nederl.-Indië teruggebracht is tot vijf, nog een vacature te vervullen.
Prof. Hoesein Djajadiningrat is een jongere broeder van den bekenden oud-regent van Serang (Bantam), dien hij nu in den Raad van Indië opvolgt en dus ook een telg uit het oude invloedrijke regentengeslacht aldaar. Zijn vader, de toenmalige regent van Serang, was een groot vriend van prof. Snouck Hurgronje en onze groote orientalist heeft een belangrijk aandeel gehad in de opvoeding van Hoesein, die in Leiden op schitterende wijze zijn studie in de Oostersche letteren volbracht door een promotie cum laude. (Aneta)
(Vorig bericht blz. 1602 G.)

G. **PALESTINA. — Drooglegging van het Hoeleh-gebied. —**
Het Nederlandsch Palestina Opbouwfonds „Keren Hajesod" verzoekt ons het volgende mede te deelen:
Voor eenige dagen heeft de heer Shertok als leider van de politieke afdeeling der Jewish Agency officieel namens de Palestina Executieve de concessie voor de drooglegging van het Hoeleh-gebied overgenomen van de Syrische groep, waaraan deze concessie voor den oorlog door de Turksche Regeering was verleend en welke tot dusver daaraan niets of zoo goed als niets had gedaan. Het gebied omvat 57.000 doenam (5700 H.A.), waarvan echter 17.000 doenam wordt ingenomen door het z.g. meer van Merom en is gelegen in het Noorden des lands boven het meer van Tiberias in het stroomgebied van den Jordaan. 34.000 à 37.000 doenam zijn voor Joodsche kolonisatie bestemd. De rest is volgens een overeenkomst met de Regeering, tot wier domein het land behoort, gereserveerd voor kolonisatie van Arabieren.
De Joden hebben de verplichting op zich genomen het moerasgebied, dat een der gevaarlijkste malariabroedplaatsen was, droog te leggen, bevloeiingswerken te maken en zulks voor het geheele complex met inbegrip van het Arabische gedeelte.
In de laatste jaren, waarin Palestina zulk een geweldige ontwikkeling doormaakt, baarde het bij de verantwoordelijke instanties groote zorg, dat de landbouwkolonisatie geen gelijke tred kon houden met de ontwikkeling der steden en dat geheel in tegenstelling met de Zionistische idee de steden het brandpunt dreigen te worden van het nieuwe Joodsche leven in Palestina. De verkrijging van een groot nieuw kolonisatiegebied, gepaard aan de mogelijkheden, opent thans weer geheel nieuwe perspectieven, welke voor de ontwikkeling van het opbouwwerk van het allergrootste belang is. (Mededeeling Keren Hajesod)

H. **NEDERLAND. — Clearing met Duitschland. - Mededeeling van De Nederlandsche Bank. —**
De Nederlandsche Bank N.V. te Amsterdam deelt het volgende mede:
Het is gebleken, dat in kringen van Nederlandsche belanghebbenden nog steeds eenig misverstand bestaat omtrent de bij gelegenheid van het sluiten van het Nederlandsch-Duitsche clearingverdrag van 5 Dec. 1934 geopende mogelijkheid tot het omzetten in guldensvorderingen van achterstallige handelsvorderingen op Duitsche debiteuren en de daarmede samenhangende voorschotverleening voor De Nederlandsche Bank. Met het oog hierop wordt hieronder nog eens een exposé gegeven van de hoofdpunten der desbetreffende regeling.
1. Bedoelde omzetting en voorschotverleening vinden niet plaats, wanneer daarom niet door de belanghebbenden uitdrukkelijk wordt gevraagd. De aanvragen behooren zoo spoedig mogelijk en in elk geval vóór 5 Februari 1935 te worden ingediend bij De Nederlandsche Bank, afdeeling Buitenland, te Amsterdam.
2. Voor de omzetting in guldensvorderingen en de daarmede samenhangende voorschotverleening kunnen in aanmerking komen:
a) vorderingen, die geboekt staan op het Sonderkonto van De Nederlandsche Bank bij de Duitsche Verrechnungskasse;
b) vorderingen, die geboekt staan op Zwischenkonti bij Duitsche deviezenbanken; en
c) vorderingen, die gestort of overgeschreven zijn op het „Treuhänderkonto Niederlande" bij de Deutsche Verrechnungskasse te Berlijn.
Vorderingen, die via de clearing moeten worden vereffend, komen voor de omzetting in guldensvorderingen en de daarmede samenhangende voorschotverleening dus niet in aanmerking.
(Mededeeling Nederl. Bank) **(Vor. ber. blz. 1634 A.)**

I. **FRANKRIJK. — Bond van dienstweigeraars ontbonden. —**
Ingevolge een uitspraak der Parijsche rechtbank is het Verbond van Dienstweigeraars voor ontbonden verklaard. (Le Temps)

K. **DE CHEMISCHE OORLOG. — Rapport. - Gasvergiftiging gedurende den wereldoorlog 1914—1918. —**
De onderzoekingen van de Amerikaansche commissie-Nye, welke een onderzoek instelt naar de Amerikaansche wapenhandel en -fabricage, geven een blik op de chemische oorlogsvoering.
De verklaringen van de in deze commissie zitting hebbende deskundigen bevestigen opnieuw, dat explosieve stoffen in den eerstvolgenden oorlog niet meer de leidende rol zullen spelen. In tegenstelling tot de algemeene opinie is volgens de verklaringen der gasspecialisten in de jaren na den wereldoorlog, geen

groote vooruitgang in „de chemische oorlogsvoering" gemaakt. De zestien verschillende, thans voor oorlogsdoeleinden aangewende giftgassen, waren alle reeds voor den wereldoorlog bekend, hoewel aan de fronten slechts chloprine, phosgeen, chloorpikrine en mosterdgas gebruikt werden, waarvan het laatste zelfs reeds vijftig jaar geleden in laboratoria gebruikt werd. Alleen „Lewisite", het in de stukken van de Nye-commissie zoo dikwijls vermelde Beta-Chlorvinylchlorsine, werd tijdens den oorlog in Amerika ontwikkeld.
Sindsdien beperkten de noviteiten zich hoofdzakelijk tot een verbetering der gasmaskers. Vooral op dit gebied heeft Amerika zich bijzonder onderscheiden en wel door de ontdekking van een bijzonder mengsel van houtskool en sodakalk, waardoor de maskers tegen de meeste der bekende gassoorten konden worden beveiligd.
Eveneens in tegenstelling tot de algemeene overtuiging staan de gasexperts op het standpunt, dat de chemische oorlogsvoering veel humaner is dan die, waarin de explosieve stoffen een hoofdrol speelden.
Ze beroepen zich daarbij op de statistieken van den wereldoorlog en het feit, dat troepen door gassen tijdelijk buiten gevecht kunnen worden gesteld, zonder dat de dood rijken oogst behoeft te maken.
Verder verklaren zij, dat in een streek, waarin een gasaanval heeft plaats gehad, geen groote verwoestingen worden aangebracht en de normale toestanden veel sneller terugkeeren dan in een gebied dat door zwaar artillerievuur is geteisterd.
Inderdaad hadden volgens de beschikbare statistieken van de 1.009.938 gasvergiftigingsgevallen in den wereldoorlog er slechts 78.390 of 7,7 pCt. een doodelijken afloop.
Rusland werd in dit opzicht het zwaarst getroffen. Onder de troepen van dit land deden zich 475.340 vergiftigingsgevallen voor, waarvan 56.000 met doodelijken afloop.
Vervolgens komt Frankrijk met 190.000 vergiftigingsgevallen waarvan 3.000 met doodelijken afloop.
Daarna volgt Engeland met 180.983 vergiftigingsgevallen en 6.052 dooden. Duitschland met 78.663 vergiftigingsgevallen, waarvan 2.280 met doodelijken afloop, Italië met respectievelijk de cijfers 133.000 en 4.627 en de Ver. Staten met 70.752 en 1.421.
Ook de kunstmatige nevel zal in den komenden oorlog veelvuldig worden gebruikt, om de vijandelijke operatiën te doen verminderen en luchtaanvallen onmogelijk te maken.
Verder hebben de onderzoekingen van de Nye-commissie bewezen, dat het begrip „oorlogsgas" niet meer opgaat, daar dezelfde chemicaliën ook voor vreedzame doeleinden worden gebruikt.
De gassen, welke in den wereldoorlog afzet vonden, worden thans ter verdelging van schadelijke insecten, ter vernieling van ratten en tot ontsmetting van schepen gebruikt en Chloor-Acethaphenon, het bekende traangas dat ook als vulling van handgranaten en geweerpatronen kan worden gebruikt, bewijst de politie van de meeste landen bij aanvallen op gebarricadeerde misdadigers, bij gevangenisrevoluties en straatrumoertjes waardevolle diensten. (Rapport Commissie-Nye)

A. CHINA. — Opiumhandel. - Papaveraanplant verboden. —

Als onderdeel van de campagne ter bestrijding van den clandestienen opiumhandel heeft de provinciale regeering van Foekien een decreet uitgevaardigd, waarbij het planten van papavers met den dood strafbaar wordt gesteld. Deze drastische maatregel is door de autoriteiten noodig geacht, om een einde te maken aan het planten van papavers, dat den laatsten tijd zulk een omvang heeft aangenomen, dat de rijstproductie er ernstig onder lijdt.
De regeering heeft een millioen exemplaren van het decreet laten drukken. Zij zullen door middel van vliegtuigen over de geheele provincie worden verspreid. (Sin Pau)

B. GEESTELIJK LEVEN. — Nederland en Nederl. Oost-Indië in 1934. - Een kleine recapitulatie. —

In de verschillende kerkgenootschappen vallen de volgende gedenkwaardige gebeurtenissen te vermelden.
De Roomsch-Katholieken vierden de Maria-omdracht te Nijmegen en herdachten het vierde eeuwfeest van de missie in Indië.
De synode der Ned. Herv. Kerk: Ingediend werd een voorstel van de vereeniging Kerkopbouw tot reorganisatie, dat in de verschillende richtingsorganen druk is besproken, doch eerst in 1935 in een buitengewone synodale vergadering officieel aan de orde komt.
De kerkelijke verkiezingen brachten weinig verandering in de onderlinge verhouding der partijen.
De Gereformeerde Kerken voerden een herziene liturgie in en hadden zich nog altijd bezig te houden met de gevolgen van het proces inzake de afzetting van dr. J. G. Ubbink.
De Gereformeerde gemeenten stichtten een nieuw kerkgebouw te 's-Gravenhage; de Christelijk Gereformeerde Kerk vierde het veertigjarig bestaan van de Theologische School te Apeldoorn.
De Doopsgezinden verloren door den dood hun predikant J. H. van Giessen, en de emeriti T. Kossen en J. Kooiman; de Remonstranten vierden het derde eeuwfeest van hun seminarium.
Bij de Protestantsche groepen is voorts nog vermeldenswaardig de stichting van de linker werkgroep van de moderne theologen; de opheffing van het orgaan de Hervorming door den Ned. Protestantenbond en het bezoek van generaal E. J. Higgins, opperbevelhebber van het Heilsleger, aan ons land, dat ook den bekende zendeling Stanley Jones te gast heeft gehad. Tot generalissima van het Heilsleger is dit jaar Evangeline Booth benoemd.
In Nederlandsch-Indië werd te Sabang een nieuwe Protestantsche kerk ingewijd en te Buitenzorg een Hoogere Theologische School geopend. Voorts werden de Minahassa-kerk en de West-Javaansche kerk als zelfstandige organisaties geïnstalleerd. De Utrechtsche en de Nederlandsche Zendingsvereeniging vierden beide hun 75-jarig bestaan; het zendingsziekenhuis te Modjowarno herdacht zijn 40-jarig jubileum.
Het Ned. Israëlietisch Kerkgenootschap betreurde den dood van den opperrabbijn A. S. Onderwijzer. Het Verbond van liberaal-religieuze Joden benoemde rabbijn L. Mehler tot voorganger. Er verscheen een nieuw tijdschrift: Neerlands Jodendom, orgaan van den Bond van Joodsche Vereenigingen in Nederland.
De theosofen hebben verliezen geleden door het afsterven van A. Goud, dr. J. J. van der Leeuw en Charles Webster Leadbeater. Tot president van de Theosofische Vereeniging is benoemd dr. G. S. Arundale. De Vrij Katholieke Kerk heeft een nationale Nederlandsche week georganiseerd. (Nieuwe Rotterd. Courant)

C. ITALIE. — Luchtvloot. —

De Italiaansche luchtvloot komt, wat numerieke sterkte aangaat, na de Fransche, doch beschikt over veel moderner materiaal. Dit is te danken aan de voortvarende politiek van Mussolini, indertijd energiek bijgestaan door generaal Balbo. Het Italiaansche bombardements-eskader treft door zijn homogeniteit en bestaat uit 200 landvliegtuigen en 100 watervliegtuigen. De eerste zijn B. R. Fiat's, die 700 kilo bommen 500 K.M. kunnen transporteeren met een snelheid van 200 K.M./uur en een plafond van 5.500 meter. Voorts zijn er eenige Caproni's in gebruik, die 2000 kilo bommen vervoeren kunnen over 500 K.M. of 1500 kilo over 1000 K.M. met een snelheid van 180 K.M./-uur. De watervliegtuigen zijn Savoia's van het type 55 voor 2000 kilo over 500 K.M. of 1500 kilo over 1000 K.M. met een snelheid van 200 K.M./uur. Het Italiaansche contingent jachtvliegtuigen bestaat uit 350 eenheden, eensdeels C. R. Fiat's van het type 30, anderdeels Breda-Mercury's, die bij een plafond van 4000 meter een snelheid ontwikkelen tot 350 K.M./uur. De Italiaansche luchtverkenningsdienst wordt bediend door 410 land- of watervliegtuigen. Het aantal landvliegtuigen voor het Europeesche rijk telt 200 eenheden. Dit zijn alle 2-plaatsige Romeo's, die een actiesfeer van 800 K.M. hebben en een snelheid van 220 K.M./uur. Bovendien heeft Italië 60 Romeo's voor zijn koloniale luchtvaart. En ten slotte telt de Italiaansche luchtvloot in deze categorie nog een 150-tal Savoia watertoestellen, die een snelheid ontwikkelen kunnen van 170 K.M./uur. In totaal beschikt Italië dus over circa 1060 oorlogsvliegtuigen.
(Nieuwe Rotterd. Crt.) **(Vor. ber. Defensie 1587 K.)**

D. AMSTERDAM. — Kamer van Koophandel 1934. —

De voorzitter der Kamer van Koophandel te Amsterdam, de heer Gottfr. H. Crone, heeft in de op 2 Jan. 1935 gehouden vergadering der Kamer de gebruikelijke Nieuwjaarsrede gehouden.
De heer Crone gaf een somber beeld van den toestand in de nijverheid en de wereldscheepvaart. Ook in de internationale handelspolitieke betrekkingen zijn weinig lichtpunten te ontdekken, al stemt het tot voldoening dat in de Ver. Staten het inzicht begint door te breken, dat het verkeer tusschen de volkeren op den duur alleen kan worden bevorderd door den goederenruil met het buitenland gemakkelijker te maken en de hooge invoerrechten te matigen. Wat Nederland betreft, prees de heer Crone de economische en monetaire politiek der regeering. De groote meerderheid van ons volk is gekant tegen manipulaties met onze geldeenheid.
Spr. zeide dat het wellicht gewenscht ware dit niet alleen door individueele uitingen, doch ook door een collectieve verklaring van een aantal vooraanstaande persoonlijkheden te bevestigen. Devaluatie noemde de heer Crone oneerlijk, onnoodig en ondoeltreffend; zij zou de algemeene ontreddering slechts vergrooten.
Voor Amsterdam drong spr. o.m. aan op verlaging van den erfpachtscanon en van de tarieven voor electriciteit, gas, water en telefoon.
Ten slotte spoorde de heer Crone aan, niet al te zeer

den nadruk te leggen op zwarigheden en nood. „Beter is het vastberaden vooruit te zien", aldus de voorzitter, „om de mogelijkheden te ontdekken die ook thans nog bestaan." (Mededeeling Kamer van Koophandel)
(Vorig bericht blz. 1113 A.)

4 JANUARI 1935

A. **NEDERLAND. — Mijnongelukken in 1934. —**
In 1934 zijn er in en op de Limburgsche mijnen in totaal 17 doodelijke ongelukken gebeurd. Op de Staatsmijnen: Wilhelmina 3; Emma geen; Hendrik 4; Maurits 2 (totaal 9; in 1933: 20). Op de Oranje Nassau Mijnen 2; Lau en Julia 2; Domaniale Mijn 4; Willem Sophia geen.
De cijfers zijn veel gunstiger dan in 1933; alleen op de Domaniale Mijn was er een stijging.
(Alg. Handelsblad) **(Vorig bericht blz. 151 H.)**

B. **'S-GRAVENHAGE. — Hoofdcommissaris van Politie neemt ontslag. —**
Bij K. B. is aan den Heer F. v. 't Sant, op zijn verzoek, met ingang van 1 Jan. 1935 eervol ontslag verleend als hoofdcommissaris van Politie te Den Haag, onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekking bewezen diensten. (Staatscourant)

C. **DUITSCHLAND. — Betooging te Berlijn van alle leiders der Nat.-Socialisten. - Redevoeringen van Hitler, Göring en Hess. —**
De „National-Sozialistische Korrespondenz" publiceert over de betooging, die op 3 Jan. '35 te Berlijn werd gehouden, het volgende communiqué:
„In de Pruisische Staatsopera vond hedenmiddag een gedenkwaardige manifestatie plaats van alle Duitsche leiders, waardoor op indrukwekkende wijze de eenheid en saamhoorigheid in de leiding van het Duitsche volk tegenover de nieuwe leugens en laster van het buitenland tot uitdrukking zijn gebracht.
De leiders van de partij, van den staat en de weermacht waren hiervoor te Berlijn bijeen gekomen om den Führer van hun trouw en het geheele Duitsche volk zoowel als de wereld van de onwankelbare eenheid van al degenen, die tot de leiding van het Duitsche volk zijn geroepen, te overtuigen. Het geheele Duitsche volk was hier in één zaal door zijn leiders voor zijn oppersten Führer verzameld om in een overweldigende manifestatie, met het oog op de a.s. Saarstemming, de leugenhetze tegen het nationaal-socialistische Duitschland en zijn leiders te beantwoorden. Want de gewetenloosheid van deze leugenhetze, die door de emigrantencentrales in het buitenland georganiseerd en systematisch gevoed wordt, is niet te overtreffen. Dagelijks worden geschillen tusschen de leiders, Putsche, massa-terechtstellingen en revoluties aangekondigd. Nu eens heet het, dat Himmler tegen Blomberg, dan weer Blomberg tegen Himmler en Lutze, of Göring tegen Göbbels en ook wel Göring tegen de weermacht, tracht te ageeren. Kortom, er is geen stomheid en onzin, die niet door Duitschlands haters wordt bedacht.
Door deze beroepsleugenaars wordt over Duitschland een beeld van een gekkenhuis bijeen gefantaseerd. De huidige enorme manifestatie van het Duitsche leiderschap, deze imposante demonstratie van de eenheid, heeft met één slag het weefsel van leugens verscheurd en allen verwachtingen den bodem ingeslagen van hen, die in hun leugens tegen Duitschland de bevrediging van hun haatgevoelens zien. Het resultaat van hun hetz-campagne kregen zij vandaag in deze demonstratie van saneengeslotenheid, zooals wij ze in dezen kolossalen omvang in Duitschland nog nooit hebben beleefd."
(National-Sozialistische Korrespondenz)
(Vor. ber. Nat.-Soc. 1622 A.)

D. **NED.-INDISCHE LEENINGEN. — Goudclausule.**
De rechtbank te 's-Gravenhage heeft vonnis gewezen in de zaak tusschen het Comité ter Behartiging der Belangen van bezitters van Ned.-Indische Pondenobligaties en den rechtspersoon Ned.-Indië, de Ned. Handel-Mij., de Hambros Bank Ltd. en Lazard Brothers. Gevorderd werd de rentebetalingen en aflossingen der oblig. te doen geschieden tegen den koers van het in goud inwisselbaar pond sterling, zooals het ten tijde der uitgifte in Jan. 1923 bestond.
De rechtbank heeft alle vorderingen ontzegd.
(Keesings Fin. Archief) **(V. b. Leeningen 1557 F.)**

E. **ENGELAND. — Handelsaccoord met Ierland. —**
De minister voor de dominions heeft machtiging verleend tot het publiceeren van de volgende verklaring: Als resultaat van de onderhandelingen der laatste weken is een niet-formeele overeenkomst bereikt betreffende den uitvoer van steenkool uit Engeland naar Ierland en van vee uit den Ierschen Vrijstaat naar Engeland. Verwacht wordt, dat in het vervolg alle Ierssche steenkoolimporten in Engeland zullen worden betrokken. Dit zal een vermeerdering beteekenen van den steenkoolexport van ongeveer 1¼ millioen ton per jaar, hetgeen volledige arbeid beteekent voor ongeveer 500 mijnwerkers. De steenkool-produceerende gebieden, die hiervan het meest zullen profiteeren zijn die, welke het minst profijt trokken van de Scandinavische handelsovereenkomsten, n.l. Zuid-Wales, Noord-Wales, Lancashire, Cumberland, en de Westkust van Schotland. De regeling van den invoer van vee uit den Ierschen Vrijstaat blijft voortduren op de bestaande principes, waarbij voorzieningen zijn getroffen voor het toelaten van vee in 1935 in Engeland n.l. in geval van vet vee een contingent van 62⅔% van den invoer in 1933 en ingeval van andere soorten vee hoeveelheden, die het gemiddelde benaderen van de jaren 1930 tot 1932. (Daily Telegraph)
(Vor. ber. Ierland 1075 K.)

F. **SPANJE. — De staat van oorlog verlengd. —**
De ministerraad heeft besloten den staat van oorlog voor geheel Spanje voor den duur van een maand te verlengen. (El Sol) **(Vorig bericht blz. 1494 C.)**

G. **FRANKRIJK. — Banque de France. - Nieuwe Gouverneur. —**
De President van Frankrijk heeft een decreet onderteekend, waarbij de heer Moret, Gouverneur van de Bank van Frankrijk, vervangen wordt door den heer Tannery. (La Journée Industrielle) **(V. b. 661 L.)**

H. **FRANKRIJK. — Fransch-Italiaansch contingenteeringsverdrag gesloten. —**
Op 3 Jan. '35 is een contingenteeringsverdrag tusschen Frankrijk en Italië gesloten. Bij dit verdrag wordt het wederzijdsche ruilverkeer geregeld voor het eerste kwartaal 1935. (La Journée Industrielle)
(Vor. ber. Italië 567 G.)

5 JANUARI 1935

I. **VEREENIGDE STATEN. — Boodschap van President Roosevelt. —**
President Roosevelt heeft op 4 Jan. '35 voor beide Kamers van het Parlement zijn jaarlijksche boodschap over den toestand in de Vereenigde Staten voorgelezen. Daarin wordt o.m. gezegd: Wij willen geen schematische kleinmakerij over verdeeling van het nationale vermogen aan allen in gelijke deelen. Wij erkennen veeleer het feit, dat velen tengevolge van hun grootere capaciteit meer verdienen kunnen. Ieder echter heeft aanspraak op sociale veiligheid voor zich en zijn gezin.
Daarom zijn noodig: Verzekering van het levensonderhoud door een betere exploitatie van de bodemrijkdommen, veiligheid tegen slagen van het noodlot en verzekering van een behoorlijke huisvesting. Er moet dus gezorgd worden voor een werkloozenverzekering, kinderzorg en verzorging van ouden van dagen, voorts moet gezorgd worden voor moeders, zieken en hen, die onbekwaam zijn tot werken. Het is mijn vaste voornemen — aldus Roosevelt in zijn boodschap — de 5 millioen personen, die op de federale ondersteuningslijsten staan, niet verder te verzorgen van geld enz., want daardoor verliezen zij hun zelfrespect en hun wil tot arbeid. De 1½ millioen, die vroeger door de gemeenten werden verzorgd, zullen weer door de gemeenten geholpen moeten worden. Voor de resteerende 3½ millioen moet de federale regeering werk verschaffen en wel werk, dat zoo min mogelijk concurreert met de particuliere ondernemingen. Dit groote arbeidsplan zal het federale crediet niet in gevaar brengen.
Wat de buitenlandsche politiek betreft betreurt Roosevelt het, dat de internationale betrekkingen niet zijn verbeterd, en dat oude naijver evenals het streven naar macht en bewapeningen zich in meer dan één land doen gelden. Amerika wil met geen enkele natie andere dan vreedzame betrekkingen onderhouden. Overdreven bewapeningen zullen, naar te hopen is, spoedig vervangen worden door internationale overeenkomsten. (Vaz Dias)
(Vor. ber. Roosevelt 1544 B.)

K. **JAPAN. — Pachtovereenkomst met Mandsjoekwo.**
Tusschen Japan en Mandsjoekwo is een pachtovereenkomst gesloten. Hsinking erkent in dit verdrag de Japansche pachtovereenkomsten in Mandsjoekwo voor den duur van 30 jaren. De pachtgebieden kunnen worden gebruikt voor industrieele en landbouwdoeleinden. Het verdrag heeft ten doel de economische ontwikkeling van Japan in Mandsjoekwo en de economische samenwerking tusschen de beide landen te bevorderen.
(Dempo Rengo) **(Vor. ber. Mandsjoekwo 1207 A.)**

A. **LUCHTVAART. — De ramp van de „Uiver". - Oorzaak. - Mededeeling van de K.L.M. —**
De commissie bestaande uit de K.L.M.-piloten Sillevis, Geysendorffer, den adj.-chef van den technischen dienst Behage, en den inspecteur van de Indië-route Moes, is na voortgezet onderzoek ter plaatse tot de slotsom gekomen, dat aan de aanvankelijke aanwijzingen, welke voor blikseminslag bestonden, hun grond moet worden ontnomen. Deze waarnemingen duiden er evenzeer op, dat géén breuk van eenig deel tijdens de vlucht heeft plaats gehad, en dat evenmin de motoren hebben geweigerd.
De commissie heeft moeten vaststellen, dat het vliegtuig in volle snelheid den grond heeft geraakt, waartoe de uitzonderlijk slechte weersomstandigheden ter plaatse aanleiding moeten zijn geweest.
(Mededeeling K. L. M.) **(Vor. ber. blz. 1621 E.)**

B. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Amerikaansch: Norman, Thomas — Human Exploitation in the United States. (Frederick A. Stokes Companay, New York)
Deensch: Herdal, Harald — „Man skal jo leve". (Funkis Forlag)
Duitsch: Reger, Erik — „Schiffer im Strom". (Rowohlt, Berlin 1934)
Velter, Joseph M. — „Elfenbein vom Aldan". (Wilhelm Goldmann Verlag, Leipzig 1934)
Engelsch: Galswortny, John — The collected Poems of John Galsworthy. (Heineman)
Walpole, H. — Captain Nicholas. (Macmillan)
Fransch: Colette — „Duo". (Ferenczi 1934)
Mille, Pierre — L'Homme qui ne savait pas dire „non". (Aux Edit. Calmann-Levy)
Nederlandsch: Josselin de Jong, K. H. R. — Kinderen . . . . . en menschen. (J. M. Meulenhoff, A'dam '34)
Noorsch: Nissen, Hartvig — Øie for øie, tann for tann? (Cappelens Bibl. for Kultur og Natur)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1629 F.)**

C. **ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Volkenbond.**
De minister van Buitenlandsche Zaken van Abessynië heeft op 3 Jan. '35 het conflict met Italië op grond van artikel 11 onder de aandacht van de leden van den Volkenbond gebracht met het verzoek, dat in toepassing van dit artikel alle maatregelen worden genomen voor de handhaving van den vrede.
Ook de Italiaansche regeering heeft een nieuwe nota tot den Volkenbond gericht, waarin andermaal wordt betoogd, dat de Italiaansche troepen niet hebben aangevallen. (Journal de Genève) **(Vor. ber. 1616 H.)**

D. **AARDSCHOKKEN. — Limburg en het Roergebied.**
Op 4 Jan. '35 omstreeks half vijf in den morgen zijn in Midden-Limburg een of twee aardschokken waargenomen. In verschillende plaatsen o a. Roermond, Venlo, Heel, Heijthuizen, Weert, Baarlo, Blerick, Tegelen, Velden, Arcen en Helden deed men dezelfde waarnemingen, blijkens de ingekomen berichten.
In het kolengebied van de Ruhr zijn ongeveer 2 uur later aardschokken waargenomen.
(Limburger Koerier) **(Vorig bericht blz. 729 E.)**

E. **JAPAN. — Minister-president Okada's Nieuwjaarsboodschap. —**
Minister-president Okada heeft een Nieuwjaarsboodschap gepubliceerd, waarin hij zegt, dat de gestage vooruitgang van Japan overal ter wereld bekend is. Terwijl de natie echter op den weg van den vooruitgang is, moet zij uiteraard zoowel in binnen- als in buitenland problemen ontmoeten, die zij niet te voren had opgeroepen. De uitwerking van het uitbreken van het Mandsjoerijsche conflict, het uittreden uit den Volkenbond, het doordringen in de wereld van de Japansche artikelen, de landbouwvraagstukken en de problemen van de kleine en gemiddelde industrieën drukken zwaar op de schouders van Japan, om nog niet te spreken van andere economische en sociale vraagstukken, die om oplossing schreeuwen. De weg, dien Japan moet gaan, is echter vóór drieduizend jaar vastgelegd, n.l. samenwerking tusschen troon en volk, ten behoeve van internationale rechtvaardigheid zoowel als van de welvaart des volks. Wij moeten voortgaan op dezen weg, waarbij een ieder zijn deel van het werk moet verrichten. (Dempo Tsoesin)
(Vor. ber. Okada 1381 D.)

6 JANUARI 1935

F. **SCHAKEN. — Tournooi te Hastings. —**
Het eindresultaat op 5 Januari '35 van het te Hastings gehouden schaaktournooi is:
1, 2 en 3: dr. Euwe, Thomas en Flohr, 6½ pnt.; 4. Capablanca, 5½ pnt.; 5 en 6 Lilienthal en Botwinnik, 5 pnt.; 7. Michell, 4 pnt.; 8 miss Menchik, 3 pnt.; 9 en 10 Milner Barry en Norman, 1½ pnt.
(Sunday Times) **(Vor. ber. Schaken 1469 B.; Hastings 1117 C.)**

G. **DAAN HOEKSEMA OVERLEDEN. —**
Op 5 Jan. '35 is een van onze meest populaire teekenaars, Daan Hoeksema, op 55-jarigen leeftijd overleden.
Groot kindervriend en paedagoog als hij was, heeft Hoeksema heel zijn leven voor het kind gewerkt, zijn beste gaven besteed aan het uitdenken van leermiddelen, knutselwerkjes, die kleine kinderen prettig bezig houden en aan het maken van plaatjes bij sprookjes en grapjes voor de jeugd.

Daan Hoeksema.

Ook op wijder terrein van toegepaste kunst heeft Hoeksema zich met succes bewogen: hij teekende kalenders, boekomslagen, affiches; hij bedacht pakkende reclame's. Maar het „kinderwerk" had zijn hart: de vroolijke gevallen met beesten, die hij bij heele series ontwierp, plak-, knip- en kleurwerk, en het teekenen voor de „Kinderkrant" van het Handelsblad, dat tot zijn liefsten arbeid behoorde.
Hij was gedurende een twintigtal jaren een hoogstverdienstelijke medewerker onzer vennootschap.
(Red. K. H. A.)

H. **ITALIE. — Accoord met Frankrijk. —**
Het bezoek van den Franschen minister van Buitenlandsche Zaken, Laval, aan Mussolini, heeft voorloopig het volgende resultaat gehad:
1e. Een consultatief accoord is tot stand gekomen, dat ter kennis van Duitschland is gebracht, waarbij Frankrijk en Italië elkaar zullen raadplegen ingeval een land inbreuk maakt op Oostenrijks onafhankelijkheid.
2e. Een rectificatie van de grenzen van Lybië, waardoor Frankrijk een gebied van 50.000 vierk. mijlen aan Italië afstaat. Tevens een vergelijk inzake het burgerschap van de Italiaansche onderdanen in Tunis.
(La Stampa) **(Vorig bericht blz. 1637 H.)**

A. SAARGEBIED. — Volksstemming. - Bepalingen van het Vredesverdrag van Versailles. —

Wij geven hieronder den volledigen tekst der bepalingen van het Vredesverdrag van Versailles inzake de Volksstemming in het Saargebied. (Hoofdstuk III).

Paragraaf 34.

Na verloop van een tijdvak van 15 jaar, te tellen van de inwerkingtreding van dit Verdrag af, zal de bevolking van het Saargebied geroepen worden als volgt haar wil te doen kennen:

Een stemming zal plaats hebben per gemeente of per district over de drie volgende mogelijkheden:

a) behoud van het regeeringsstelsel zooals bij dit Verdrag en dit Aanhangsel vastgesteld;

b) Vereeniging met Frankrijk;

c) Vereeniging met Duitschland.

Ieder persoon, zonder onderscheid van geslacht, ouder dan 20 jaar op den datum der stemming en gewoond hebbende in het Saargebied op den datum van de onderteekening van het Verdrag, zal stemgerechtigd zijn.

Andere maatregelen, bepalingen en de datum der stemming zullen worden vastgesteld door den Volkenbondsraad, zoodanig dat de vrijheid, het geheim en de deugdelijkheid der stemmen worden verzekerd.

Paragraaf 35.

De Volkenbond zal over de souvereiniteit beslissen waaronder het gebied zal worden geplaatst, rekening houdende met het verlangen uitgedrukt door de volksstemming.

a) In het geval dat, voor een gedeelte of het geheele gebied, de Volkenbond beslist tot behoud van het regeeringsstelsel vastgesteld bij dit Verdrag en dit Aanhangsel, verplicht Duitschland zich nu reeds van zijn souvereiniteit af te zien ten gunste van den Volkenbond, op de wijze zooals de Volkenbond noodig zal achten, en het zal tot de taak van den Volkenbond behooren de benoodigde maatregelen te nemen teneinde het definitief ingestelde regeeringsstelsel in overeenstemming te brengen met het blijvende welzijn van het gebied en het algemeene welzijn;

b) In het geval dat, voor een gedeelte of het geheele gebied, de Volkenbond beslist tot vereeniging met Frankrijk, verplicht Duitschland zich nu reeds in overeenstemming met de beslissing van den Volkenbond, al haar rechten en aanspraken op het door den Volkenbond aangewezen gebied aan Frankrijk af te staan.

c) In het geval dat, voor een gedeelte of het geheele gebied, de Volkenbond beslist tot vereeniging met Duitschland, behoort het tot de taak van den Volkenbond te zorgen voor het herstel van de Duitsche souvereiniteit in het door den Volkenbond aangewezen gebied.

Paragraaf 36.

In het geval de Volkenbond beslist tot vereeniging met Duitschland van het geheele of van een gedeelte van het Saarbekken, zullen de eigendomsrechten van Frankrijk op de mijnen in dit gedeelte van het gebied, door Duitschland in hun geheel worden teruggekocht tegen een prijs betaalbaar in goud. Deze prijs zal worden vastgesteld door drie experts; een van deze experts zal worden benoemd door Duitschland, een door Frankrijk en een door den Volkenbond; deze laatste mag echter geen Franschman noch Duitscher zijn.

Met Duitschlands verplichting ten aanzien van deze betaling zal door de Herstelcommissie rekening worden gehouden, en, te dien einde, kan Duitschland een eerste hypotheek op zijn bezit of zijn inkomsten sluiten op de wijze die door de Herstelcommissie zal worden vastgesteld.

Indien, niettemin, een jaar na datum waarop de betaling had moeten plaats hebben Duitschland in gebreke blijft, zal de Herstelcommissie hierin voorzien in overeenstemming met de instructies die haar door den Volkenbond kunnen worden gegeven, en zoo noodig door verkoop van het gedeelte van de daarbij betrokken mijnen.

Paragraaf 37.

Indien, ingevolge den terugkoop voorzien in paragraaf 36, het eigendom van de mijnen of van een gedeelte van de mijnen aan Duitschland is overgegaan, zullen de Fransche Staat en zijn onderdanen het recht hebben, de hoeveelheid kolen benoodigd voor hun industrieele en huishoudelijke behoeften op den overdrachtsdatum van het Saarbekken te koopen. Een billijke regeling met betrekking tot het kwantum kolen, den duur van het contract benevens de prijzen zal te zijner tijd door den Raad van den Volkenbond worden vastgesteld.

Paragraaf 38.

Het is overeengekomen dat Frankrijk en Duitschland, door speciale accoorden, gesloten vóór den datum vastgesteld voor de betaling van den prijs voor de terugkoop der mijnen, kunnen afwijken van de bepalingen van paragraaf 36 en 37.

Paragraaf 39.

De Raad van den Volkenbond zal de noodige maatregelen nemen voor de organisatie van het in te stellen regeeringsstelsel na de inwerkingtreding van de besluiten van den Volkenbond genoemd in paragraaf 35. Deze maatregelen houden in, een rechtvaardige verdeeling van alle verplichtingen van de regeering van het Saarbekken, voortspruitende uit leeningen geheven door de Commissie of uit andere maatregelen.

Dadelijk na de inwerkingtreding van het nieuwe regeeringsstelsel zullen de volmachten van de Regeeringscommissie ophouden, behoudens in het geval voorzien in paragraaf 35a.

Paragraaf 40.

In alle gevallen in dit Aanhangsel genoemd, zullen de beslissingen door den Raad van den Volkenbond bij meerderheid van stemmen genomen worden.

(Vor. ber. Volksstemming 1634 H.)

B. JOEGO-SLAVIE. — Regeeringsverklaring. —

De nieuwe regeering Jeftitsj heeft zich op 3 Jan. '35 aan het Huis voorgesteld. De minister-president en minister van buitenlandsche zaken, Jeftitsj, las de regeeringsverklaring voor.

Hij zeide o. m.: Zuid-Slavië moet de buitenlandsche politiek van wijlen Koning Alexander, die het aanzien van den Staat heeft vergroot en zich betrouwbare vrienden en bondgenooten heeft verschaft, voortzetten. Vastbesloten een politiek van vrede, van overeenstemming en van samenwerking tusschen de staten te voeren, zal de regeering er steeds naar streven vooral met de naburige staten betrekkingen te onderhouden, die het best de belangen van den algemeenen vrede dienen.

De verhouding tot Frankrijk zal op dezelfde vriendschappelijke basis als voorheen worden voortgezet. (Politika, Beograd) **(Vor. ber. Jeftitsj 1622 B.)**

C. NEDERL. OOST-INDIE. — Werkloosheid. —

Bij diverse arbeidsbeursen in Ned.-Indië waren eind October '34 de volgende werkloozen ingeschreven: 4041 Europeanen, 12.151 Inheemschen en 1246 vreemde Oosterlingen. In totaal is een bedrag van *f* 95.610 07 uitgekeerd aan 6536 personen van verschillenden landaard.

Uit het N.I.V.A.S.-fonds werd in den loop van November uitgekeerd: aan 682 ontslagen Europeesche werknemers in de suikerindustrie een bedrag van *f* 38.390 en aan 7644 inheemsche ontslagenen een bedrag van *f* 15.288.

De Indische Maatschappij voor Individueele Werkverschaffing gaf over de maand November 1934 aan werkloozen-cursisten uit een bedrag van *f* 10.501,65 tegen *f* 8.825,58 over de maand October 1934, en ten behoeve van de werkverschaffing over de maand November '34 *f* 12.028,34 tegen *f* 12.123,34 in October 1934. (Aneta) **(Vor. ber. blz. 1593 E.)**

A. **VLOOTVERDRAG VAN WASHINGTON. — Fransche nota aan de Vereenigde Staten. —**
De Fransche regeering heeft den Franschen ambassadeur te Washington een nota doen overhandigen aan de regeering der Vereenigde Staten, waarin zij mededeelt dat, bij de nieuwe overeenkomst inzake de bewapening ter zee ook rekening moet worden gehouden met de oorlogsmarine van die landen, die niet bij het Verdrag van Washington betrokken zijn, want sedert de totstandkoming van dit Verdrag hebben zich op het gebied van den vlootbouw belangrijke veranderingen voorgedaan. (Le Temps) **(1632 C.)**

B. **HONGARIJE. — Opgravingen. —**
Gábor Csallány, de bekende archaeoloog en directeur van het museum te Szentes in Hongarije, heeft thans de resultaten zijner opgravingen van het jaar 1934 geresumeerd. De balans van het jaar 1934 geeft op: 204 nieuw ontdekte graven, waarvan 21 Jazygische, 41 Gothisch-Gepidische, 108 Avaren- en Hunnengraven en tenslotte 34 graven uit den tijd der koningen uit den stam Arpad. (Pesti Hirlap)
(Vorig bericht blz. 625 C.)

C. **SURINAME. — Prof. dr. G. Stahel onderscheiden. - Het Van-Eeden-Fonds. —**
De Nederlandsche Commissie voor het Van-Eeden-Fonds te Amsterdam, welk fonds ten doel heeft de bevordering van het botanisch onderzoek van Suriname en over de Van-Eeden-medaille beschikt om die uit te reiken aan personen, die zich bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt voor dat onderzoek, heeft haar thans voor de eerste maal uitgereikt en wel aan Prof. Dr. G. Stahel, directeur van het Landbouwproefstation in Suriname.
Prof. Stahel, die zich meer dan twintig jaren in Suriname aan de bestudeering ter plaatse van de wetenschappelijke en economische planten aldaar gewijd heeft, nam deel aan eenige expedities in Nederlandsch Guyana en verplichtte de Nederlandsche Commissie van het Van-Eeden-Fonds in het bijzonder door het verzamelen, verzorgen en verzenden naar Nederland van groote hoeveelheden herbarium-materiaal, noodig voor het belangrijke boekwerk „The Flora of Surinam", onder redactie van Prof. Dr. A. Pulle, waarvan reeds een aantal afleveringen als Mededeeling No. XXX van het Koloniaal Instituut verschenen zijn.
Het Van-Eeden-Fonds is gesticht in 1901 ter eere van F. W. van Eeden, den eersten directeur van het Koloniaal Museum te Haarlem, bekend plantkundige en vader van den dichter Dr. Frederik van Eeden.
(Het Vaderland)

D. **LITAUEN. — Minister Lozeraitis over de buitenlandsche politiek. —**
Op 5 Jan. '35 werd te Kowno het Pan-Litausche Congres der regeeringspartij gehouden.
De minister van buitenlandsche zaken Lozeraitis zeide o.a.: Litauen kan niet vergeten, dat Polen het een deel van zijn gebied heeft ontnomen. Sprekende over de betrekkingen met Duitschland, oefende Lozeraitis critiek op de Duitsche politiek en hij uitte den wensch, dat de betrekkingen met dit land weer in normale banen zullen worden geleid. Ten aanzien van de Memel-kwestie zeide de minister, dat het een uitgemaakte zaak is, dat de meerderheid der bewoners van dit gebied Litauers zijn.
Litauen wil niet met de Duitschers strijden, maar zijn souvereiniteit in het Memelgebied mag niet aangetast worden. (Ausra, Kaunas)

E. **LAREN. — De uitwijzing - Kurt Liebermann in Duitschland veroordeeld. —**
Het volksgerecht te Berlijn heeft dezer dagen den 31-jarigen Kurt Liebermann uit Dresden wegens voorbereiding van hoogverraad, ten deele in het buitenland begaan, veroordeeld tot 6 jaar tuchthuisstraf en 6 jaar eerverlies. Liebermann, die vroeger een belangrijke functie had in de leiding der Socialistische partij, werkte, nadat Hitler aan de macht kwam, eenige maanden illegaal in Duitschland en begaf zich vervolgens naar Praag en Parijs, waarheen de leiding der S.A.P. verplaatst was. In Febr. 1934 nam hij deel aan een bijeenkomst van de internationale jeugdorganisatie te Laren (N.-H.), waar echter alle buitenlandsche deelnemers werden gearresteerd en Liebermann met drie andere jonge Duitschers over de Duitsche grens werden gezet, vanwaar zij naar de gevangenis der geheime staatspolitie te Berlijn werden overgebracht.
(N. Rott. Crt.) **(Vorig bericht blz. 1593 B.)**

F. **CHINA. — Szetsjoean onafhankelijk verklaard. —**
De Japansche dagbladen wijden veel aandacht aan een bericht uit Shanghai, volgens hetwelk de generaals Lioe Wenhoei, Tien Soeng-jau en Teng Hsi-hoe, op 2 Januari '35 een gemeenschappelijk communiqué hebben gepubliceerd, waarin zij de provincie Szetsjoean onafhankelijk verklaren van de regeering te Nanking, en aan deze verklaring kracht bijzetten door een ultimatum aan het Nankingleger, dat in die provincie gelegerd is, om zich binnen 36 uur uit het gebied terug te trekken, daar anders zal worden overgegaan tot wapengeweld.
Naar verluidt is Lioe Wen-hoei aangesteld tot opperbevelhebber van het revolutionnaire leger, dat door de drie generaals is georganiseerd. (Dempo Rengo)

G. **MEMELGEBIED. — Landdag voorloopig gesloten.**
De gouverneur heeft bij een besluit van 5 Jan. '35 de buitengewone zitting van den Landdag gesloten verklaard, waardoor een nieuwe bijeenkomst van den Landdag voorloopig onmogelijk gemaakt is.
(Diena) **(Vor. ber. Memelgebied 1600 B.)**

H. **GEESTELIJK LEVEN. — Ned. Herv. Kerk te Berlijn. —**
Naar aanleiding van het houden van eenige godsdienstoefeningen te Berlijn onder leiding van Ned. predikanten is den laatsten tijd een correspondentie gevoerd tusschen de Ned. kolonie aldaar en de Algem. Synode der Ned. Herv. Kerk, over het stichten van een Ned. gemeente en het verkrijgen van een eigen predikant. De secretaris der Synode, dr. D. den Breems, heeft den Eersten Kerstdag een godsdienstoefening geleid in de kerk der Broedergemeente te Berlijn, die daartoe was afgestaan.
(Alg. Handelsblad) **(V. b. Ned. Herv. Kerk 1591 E.)**

I. **VEREENIGDE STATEN. — Het Kanaal door Nicaragua. —**
De Amerikaansche Senator Vinson heeft onlangs het oude project van een kanaal tusschen de beide oceanen door Nicaragua aan de orde gesteld. Daarbij werd tevens vermeld, dat men in Japan dit plan niet met enthousiasme heeft begroet, omdat men er een maritiemen zet tegen de Japansche strijdkrachten ter zee in meent te bespeuren. Nader wordt daarover in de „Asahi" te Osaka gemeld:
„Het door de Vereenigde Staten bekend gemaakte plan een kanaal door Nicaragua te graven, waardoor een tweede scheepvaartverbinding tusschen den Stillen en den Atlantischen Oceaan zou worden mogelijk gemaakt, heeft in politieke kringen te Tokio groot opzien gebaard.
Het Japansche ministerie van Buitenlandsche Zaken heeft in een persconferentie laten mededeelen, dat de bouw van een kanaal door Nicaragua volgens Japansche opvattingen de vlootbesprekingen en daarenboven de regeling der politieke kwesties in het Verre Oosten niet zal bevorderen.
Het Panama-kanaal wordt geacht te voldoen aan de eischen.
De bouw van een Nicaragua-kanaal kan slechts worden beschouwd als een bewijs voor de omstandigheid, dat de vlootpolitiek der Vereenigde Staten in den Stillen Oceaan nieuwe oogmerken nastreeft."
(Asahi, Osaka)

7 JANUARI 1935

A. ANTWERPEN. — Scheepvaart 1913—1934. —

In het jaar 1934 bedroeg het havenverkeer 10.305 schepen en 20.531.318 ton.

Hier volgt een vergelijkende statistiek van de laatste jaren:

1913 .	14.146.819 ton	1931 .	22.388.342 ton
1921 .	12.980.874 „	1932 .	19.666.678 „
1922 .	15.060.182 „	1933 .	20.440.591 „
1929 .	24.325.103 „	1934 .	20.531.318 „
1930 .	23.465.452 „		

(Handelsblad v. Antwerpen) **(Vor. ber. blz. 1111 C.)**

B. NEDERLAND. — Het Saar-Witboek. —

Minister De Graeff heeft aan de beide Kamers der Staten-Generaal in den vorm van een witboek een overzicht verstrekt betreffende de door Nederland verleende medewerking bij de voorbereiding van de volksstemming in het Saargebied op 13 Januari 1935. In dit witboek, dat uit vier hoofdstukken bestaat, wordt een overzicht gegeven van de wijze waarop Nederland heeft deelgenomen aan het Volkenbondswerk ter voorbereiding van de stemming in het Saargebied.

Hoofdstuk I, handelt over de organen belast met de voorbereiding van de volksstemming en geeft een opsomming van het aandeel dat de Nederlanders in die organen en dat werk hadden.

Hoofdstuk II, gaat over het onderwerp „Voorzitters van stembureaux" en geeft een overzicht van de wijze, waarop Nederland werd aangezocht deel te nemen aan de inrichting der stembureaux en van de benoeming van 365 Nederlanders in die stembureaux. Het derde hoofdstuk betreft de voorbereidingen voor de recruteering in Nederland van gegadigden voor een internationaal politiekorps in het Saargebied, welke recruteering ten slotte ten gevolge van de beslissing van den Volkenbondsraad tot het zenden van een internationale troepenmacht niet is doorgegaan.

Het vierde hoofdstuk ten slotte geeft een overzicht van de beraadslagingen van den Volkenbondsraad over het zenden van een internationale troepenmacht naar het Saargebied, de stappen, die, alvorens ons land officieel werd uitgenoodigd deel te nemen aan de vorming van die troepenmacht, bij onze regeering werden gedaan door de Engelsche regeering en het Volkenbondssecretariaat alsmede van de voorwaarden waaronder de ministerraad ten slotte besloot aan de uitnoodiging gevolg te geven. Bij de behandeling van de interpellatie-Sneevliet in de Tweede Kamer op 13 Dec. 1934 (zie pag. 1614 E.) heeft minister De Graeff daaromtrent reeds mondeling uitvoerige inlichtingen gegeven.

(Vor. ber. Min. de Graeff 1614 E.; Volksst. 1639 A.)

C. IJZER EN STAAL. — Wereldproductie. —

De verdeeling van de productie van ijzer en staal over de verschillende gebieden, was blijkens het tijdschrift „Stahl und Eisen" als volgt (in 1.000 tons):

	STAAL.		IJZER.	
	1933	1934	1933	1934
Duitschland . . .	7.612	11.800	5.267	8.720
Saargebied . . .	1.676	1.960	1.592	1.840
Frankrijk . . .	6.531	6.170	6.324	6.180
Engeland . . .	7.295	9.280	4.190	6.060
België	2.743	2.920	2.745	2.920
Luxemburg . . .	1.845	1.920	1.888	1.950
Tsj.-Slowakije . .	761	970	499	610
Polen	817	840	306	380
Rusland	6.900	9.200	7.189	10.400
Italië	1.875	1.790	553	580
Zweden	640	860	347	530
Oostenrijk . . .	226	310	88	140
Andere landen . .	1.024	1.400	873	1.200
Europa	39.945	49.420	31.861	41.510
Ver. Staten . . .	23.737	25.780	13.559	16.500
Canada	410	760	262	440
Japan	3.097	3.570	2.032	2.300
Andere landen . .	1.129	1.350	1.580	1.500
Totaal	28.373	31.460	17.433	20.740
Totaal generaal .	68.318	80.880	49.294	62.250

(Stahl und Eisen) **(Vorig bericht blz. 949 D.)**

D. NEDERLAND. — Algemeene Vereeniging voor Sociale Geneeskunde. —

In tegenwoordigheid van Z.Exc. den minister van Sociale Zaken, dr. J. R. Slotemaker de Bruïne, heeft de Algemeene Nederlandsche Vereeniging voor Sociale Geneeskunde, op 5 Jan. '35 te Amsterdam haar wintervergadering gehouden. Het algemeene onderwerp voor het wetenschappelijk gedeelte was: „De veranderingen, die zich voltrekken in de economische structuur en in den opbouw der bevolking en de gevolgen daarvan voor bevolking, volksgezondheid en sociale geneeskunde".

Mr. J. Bierens de Haan Jr., die het onderwerp inleidde, constateerde o.a.: De financieele crisis, in 1929 in Amerika begonnen, verstoort definitief het wankel evenwicht.

Hij ziet als oorzaken: de ontwikkeling der techniek met mechaniseering en verhoogde opbrengst en de bevolkingsvermeerdering, die hij met cijfers, wat Europa en Nederland betreft, laat zien. Over den economischen toestand in Nederland gaf mr. Bierens de Haan eveneens vergelijkingsgetallen.

Naar globale schatting achtte hij de som der waarden van loonen en salarissen, vaste rente, fluctueerende rente en invoer van goederen en diensten, die in 1929 8200 millioen gulden zou hebben bedragen, in 1934 gedaald tot 4660 millioen.

De arts J. E. Feisser gaf aan welke veranderingen in de laatste decennia het beeld van de geneeskundige voorziening heeft ondergaan. Hij roerde daarbij o.a. de kwestie der toeneming van het aantal artsen aan en van het aantal studenten in de geneeskunde met de gevaren daaraan verbonden; de toeneming van het aantal specialisten en de gevaren van een te groot aantal, de toeneming der geneeskundige ambtenaren en hun emplooi.

Bij het ziekenfondswezen wees deze inleider o.a. op de noodzakelijkheid de ziekenfondsen te behouden met fundamenteele wijziging echter van het huidige stelsel zoowel in het belang van de verzekerden als van den geneeskundigen stand.

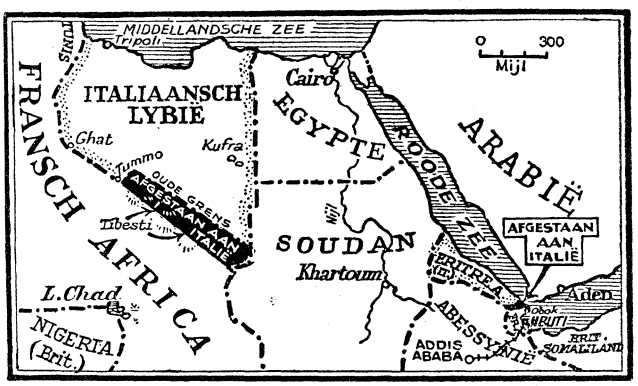
Zonder reorganisatie van het ziekenfondswezen en beperking van het aantal studenten in de geneeskunde — aldus was zijn besluit — zal niet alleen een blijvende oplossing niet mogelijk blijken, doch zullen de moeilijkheden zoowel voor de ziekenfondsen als voor de geneeskundigen, in versnellend tempo toenemen. (Het Vaderland)

8 JANUARI 1935

E. ITALIE. — Accoord met Frankrijk. —

Over het resultaat der besprekingen tusschen den Franschen minister van Buitenlandsche Zaken en Mussolini, is het volgende officieele communiqué op 7 Jan. '35 uitgegeven:

„De Fransch-Italiaansche onderhandelingen tusschen het Hoofd der Italiaansche regeering en den Franschen minister van Buitenlandsche Zaken zijn ten einde. Overeenkomsten werden bereikt omtrent de belangen van beide landen in Afrika en desbetreffende protocollen zijn onderteekend. Uit deze protocollen blijkt, dat beide regeeringen dezelfde opvatting hebben van verschillende Europeesche vraagstukken.

Beide regeeringen kwamen tot overeenstemming omtrent de noodzakelijkheid van een meerzijdig accoord over de Midden-Europeesche kwesties en besloten de door hen aanvaarde opvatting, zoo gauw mogelijk voor te leggen aan de betreffende staten voor nader onderzoek; zij kwamen verder overeen om in afwachting van genoemd meerzijdig accoord en in den geest van dit accoord gemeenschappelijk alle maatregelen te overwegen, welke de toestand zou kunnen eischen."

Op 8 Jan. '35 is een nieuw officieel communiqué gepubliceerd, waarin de volgende zes punten van overeenkomst worden opgesomd:

1. Oostenrijk en het Donauprobleem.
2. Overeenkomsten inzake Lybië en Erithrea.
3. Conventies inzake Tunis.
4. Economische belangen in de koloniën.
5. Bewapeningsprobleem.
6. Slotprotocol.

Omtrent het bewapeningsprobleem verklaart het communiqué:

„De Italiaansche regeering en de Fransche regeering refereeren aan de gelijkgerechtigheidsverklaring van 11 December 1932. Zij zijn het er over eens, dat geen enkel land zijn verplichtingen inzake de ontwapening door een eenzijdige daad mag wijzigen en zij zijn overeengekomen, dat wanneer zulk een eventualiteit zich voordoet, de beide regeeringen met elkaar in overleg zullen treden."

Wat betreft het Donaubekken-probleem wordt verklaard, dat „de beide regeeringen haar overeenstemming verklaren aan de meest-belanghebbende staten het sluiten van een verdrag aan te bevelen betreffende niet-inmenging in elkanders binnenlandsche zaken, voorts aan te bevelen de wederzijdsche verplichting op zich te nemen geen actie te beginnen, noch te begunstigen, welke ten doel heeft met geweld de territoriale integriteit en het politieke of sociale regime van een der deelnemende landen aan te tasten."

Het verdrag waarom het gaat zou eerst gesloten worden tusschen Italië, Duitschland, Hongarije, Tsjecho-Slowakije, Joego-

Slavië en Oostenrijk. Later zouden Frankrijk, Polen en Roemenië kunnen toetreden.
Voorts zijn de Fransche en de Italiaansche regeering, met het oog op de noodzakelijkheid de onafhankelijkheid en integriteit van Oostenrijk te handhaven, reeds nu overeengekomen, dat, in geval deze onafhankelijkheid en integriteit wordt bedreigd, de beide regeeringen met elkaar en met Oostenrijk zullen bespreken, wat er te doen staat. Deze raadpleging zal later uitgebreid worden van Italië en Frankrijk op de andere staten, om hun medewerking te verkrijgen.
Officieel wordt verder over de koloniale afspraken tusschen Laval en Mussolini gemeld dat de conventie over Tunis, voor zoover deze het staatsburgerschap betreft, practisch verlengd wordt tot 1965.
De grens van Zuid-Lybië wordt gewijzigd.
Voortaan loopt deze van Tummo in noord-oostelijke richting tot de 24e lengte-graad, waar deze gesneden wordt door de breedtegraad van 18 gr. 45 minuten.
Italië krijgt er daardoor een gebied bij van ongeveer 114.000 vierkante kilometer.
Door een grenswijziging tusschen Eritrea en Fransch-Somaliland krijgt Italië tegenover de zeeëngte van Bab-el-Mandeb een kuststrook tusschen de Elua en Dadadato. Frankrijk staat verder het eiland Doemerah aan Italië af.
Italië krijgt verder aandeelen in de spoorlijn Djiboeti—Addis Meba.
In het slotprotocol wordt gezegd, dat thans alle groote geschillen tusschen Italië en Frankrijk uit den weg zijn geruimd, zoodat de weg vrij is voor de traditioneele vriendschap der beide landen, welke in een geest van wederzijdsch vertrouwen ontwikkeld moet worden, door samenwerking bij den wederopbouw.
Bovendien wordt vastgelegd dat de beide regeeringen onder elkaar steeds overleg zullen plegen zoodra de omstandigheden dit eischen. (La Stampa - Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vorig bericht blz. 1638 H.)

A. VATICAAN. — Minister Laval's audientie bij den Paus. —
Op 7 Jan. '35 heeft de Fransche minister Laval een bezoek aan den Paus en het Vaticaan gebracht.
Minister Laval droeg het grootkruis der Pius-orde, hem even voor zijn bezoek ten Vaticane door den Paus verleend.
De H. Vader ontving den minister alléén in Zijn particuliere bibliotheek. Het onderhoud tusschen Paus en staatsman duurde vijftig minuten.
Na afloop stelde Laval den H. Vader zijn dochter voor, aan wie Zijne Heiligheid een prachtigen rozenkrans ten geschenke gaf.
Vervolgens overhandigde de Fransche minister den H. Vader drie kostbare boeken uit de zeventiende eeuw, getiteld: „Les Chroniques de France", „Les Délices de Paris" en „Le Sacre de Louis XV" met een eigenhandig geschreven brief, als hulde aan den Paus. (De Maasbode) **(Vor. ber. Laval 1641 E., 1619 H.; Paus 1575 A.)**

B. ITALIE. — Accoord met Frankrijk. - Persstemmen.
De Fransche en Italiaansche pers huldigen over het algemeen het gesloten accoord.

Duitschland: Er is geen lijn te ontdekken in de verwarde beschouwingen, die de toonaangevende Duitsche bladen aan de resultaten van de besprekingen te Rome wijden. De „Deutsche Allgemeine Zeitung" valt Engeland aan en schrijft o.a.:
Gij doet niets dan pleiten voor het onderteekenen van bindende overeenkomsten door andere mogendheden, maar zelf wilt ge nooit mee onderteekenen. Gij Engelschen laat anderen zich vastleggen, om dan zelf wel mee te profiteeren, maar nooit mede verantwoordelijk te zijn.

Sovjet-Rusland: De „Iswestija" schrijft dat de Sovjet-Unie niet onverdeeld enthousiast staat tegenover het accoord.

Tsjecho-Slowakije: De „Prager Presse" verwelkomt de overeenkomst en schrijft dat Tsjecho-Slowakije loyaal zal samenwerken met Frankrijk en Italië.

Engeland: De „Manchester Guardian" schrijft, dat de bevrediging, die in Britsche openbare kringen onverholen tot uiting is gebracht over de Fransch-Italiaansche overeenkomst derhalve in hoofdzaak gegrond is op de veronderstelling, dat een daaruit voortvloeiende verbetering van den Europeeschen toestand den weg zou banen voor de ontwapening. **(Vor. ber. 1641 F.)**

C. MEMELGEBIED. — Nationaal-Socialisten. - Proces. —
De verhooren in het proces tegen de 120 Nationaal-Socialistische beklaagden, die van een putsch tegen de Litausche regeering worden beschuldigd, zijn geëindigd. De bekentenissen van bijna alle beklaagden wijzen op een inmenging van Duitschland in de Litausche regeeringszaken. (Diena)
(Vor. ber. Memelgebied 1640 G.)

D. SPANJE. — Religieuze Congregaties toegelaten.
De Spaansche minister van justitie heeft de vorming en vestiging van nieuwe godsdienstige congregaties en kloosters weder toegestaan. (El Sol) **(856 E.)**

E. SPANJE. — Minister Velasco afgetreden. —
De minister zonder portefeuille, Martinez Velasco, de leider der agrariërs, is afgetreden. (El Sol)
(Vor. ber. Kabinet 1631 K.)

F. VEREENIGDE STATEN. — Begrooting 1935—'36.
President Roosevelt heeft op 7 Jan. '35 zijn jaarlijksche budgetboodschap tot het Congres gericht. Voor het fiscale jaar 1936 wordt een nieuw enorm deficit, n.l. van $ 4.528.508.970 voorzien; waardoor het totaal van Amerika's staatsschuld op 30 Juni 1936 zal stijgen tot een record-niveau van $ 34.329.000.000.
De voornaamste redenen voor het feit, dat de staatsuitgaven de inkomsten in zoo buitengewoon sterke mate overtreffen, zijn in de eerste plaats de federale uitgaven voor de ondersteuning van de werkloozen en in de tweede plaats het reusachtige programma voor openbare werken.
Hierbij komt nog de groote toeneming voor de uitgaven voor de nationale verdediging, welke in het begrootingsjaar 1936 $ 180 millioen hooger zullen zijn dan in 1935.
„Deze toeneming," wordt in de boodschap gezegd, „staat in verband met de huidige politiek van het Congres en van de regeering om den achterstand van de Ver. Staten in te halen met betrekking tot de bepalingen van de vlootverdragen van 1922 en 1930 (Washington en Londen) en om de middelen te verschaffen voor vernieuwing en verbetering van de uitrusting van het leger.
In de gewone begrooting voor 1936 worden de uitgaven, incl. die voor den schuldendienst, op $ 3.940 millioen geraamd.
In de begrooting voor het fiscale jaar, aanvangende 1 Juli 1935, worden de totale uitgaven geraamd op $ 8.520.413.609 en de totale ontvangsten op $ 3.991.904.639.
Het nieuwe tekort zal worden gefinancierd door het aanwenden van $ 739.885.188 uit het saldo van de schatkist en door het opnemen van leeningen tot $ 3.788.623.782.
De uitgaven in het huidige begrootingsjaar worden geraamd op $ 8.581.069.026 en de inkomsten op $ 3.711.650.688, zoodat het jaar, eindigende 30 Juni 1935, dus vermoedelijk zal afsluiten met een deficit van $ 4.869.418.338.
Voor de werkverschaffing vraagt de president voor de begrooting 1936 $ 4 milliard. De hoop wordt uitgesproken, dat dit bedrag allengs verlaagd zal kunnen worden, totdat eens de totale begrooting in evenwicht gekomen zal zijn.
Behalve deze $ 4 milliard vraagt de regeering nog spoedige goedkeuring van haar besluit om $ 800 millioen te besteden voor de voortzetting van de loopende ondersteuning tot aan het einde van het begrootingsjaar 1935.
Hieronder volgt een overzicht in millioenen dollars van de laatste begrootingscijfers der Ver. Staten. Deze cijfers loopen steeds over de periode 1 Juli—30 Juni.

	1934	1935 *)	1936 *)
Uitgaven	7.105	8.581	8.520
Inkomsten	3.115	3.712	3.992
Deficit	3.990	4.869	4.528

*) Geschat.

Een opsomming van de herstel- en steunuitgaven van Februari 1932 tot 30 November 1934 geeft het volgende beeld te zien:

Diversen	$ 160 millioen
Subsidies aan huiseigenaren	306 „
Openbare werken	1.226 „
Landbouwsubsidies	1.337 „
Reconstruction Finance Corp.	2.351 „
Steunuitgaven	2.784 „
Totaal	$ 8.164 millioen

(New York Herald, Parijs) **(Vor. ber. blz. 1371 A.)**

G. NEDERLAND. — Ned. schepen naar de Sovjet-Unie. —
In het afgeloopen jaar zijn, volgens de thans opgestelde opgave, zeventien Nederlandsche schepen aan de Sovjet-Unie verkocht. Hieronder bevonden zich vier sleepbooten. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Scheepvaart 1422 F.)

H. ENGELAND. Een radio-boodschap van minister-president MacDonald. —
In een Boodschap aan het Britsche volk voor de radio verklaarde minister-president MacDonald op 7 Jan. '35 o.a., dat de vooruitzichten veelbelovend

zijn. Alles wijst erop, dat het nieuwe jaar een verbetering van het handelsverkeer, stijgende loonen en toenemende tewerkstelling zal brengen.
De tegenwoordige onderhandelingen tusschen Frankrijk en Italië hadden in de eerste plaats den weg doen ontdekken, waarlangs moeilijkheden uit den weg konden worden geruimd en wederzijdsch vertrouwen kon worden hersteld. Deze onderhandelingen rechtvaardigen de hoop, dat in het nieuwe jaar de pacificatie van Europa een groote stap voorwaarts zou doen. (Vaz Dias)
(Vor. ber. MacDonald 1566 B.)

A. **ALBANIE.** —
Volgens de „Novosti" zijn in Albanië verwikkelingen ontstaan door ernstige ontevredenheid onder het Albaneesche Officierencorps tegen de legerleiding. (Novosti) **(Vor. ber. Albanië 1549 A.)**

9 JANUARI 1935

B. **JAPAN. — Nieuwe hulpbronnen voor de landsverdediging. - Luchtverkeer met de Zuidzee-mandaateilanden.**
Het Japansche Kabinet besloot tot instelling van een Commissie tot bevordering van de exploitatie der natuurlijke hulpbronnen op Formosa, Korea in Mandsjoerije en op de Zuidzee-eilanden, die onder Japansch mandaat staan. Deze hulpbronnen zullen ten dienste staan van de landsverdediging. De commissie staat onder leiding van den minister van koloniën Kodama. De buitengewone gevolmachtigde van Japan in Mandsjoekwo stelde een nauwe economische samenwerking tusschen Japan en Mandsjoekwo voor.
Verder besloot het Kabinet tot instelling van luchtvaartdiensten tusschen Japan en de mandaateilanden in de Zuidzee. Door deze luchtvaartverbinding zou het meer dan 4200 kilometer lange traject in drie dagen inplaats van per schip in acht dagen kunnen worden afgelegd. Met spoed zal een vlieghaven worden aangelegd. (Dempo Rengo)
(Vorig bericht blz. 1633 D.)

C. **NEDERLAND. — Tweede Kamer - College-geld aan Universiteiten.** —
Bij de Tweede Kamer is een wetsontwerp ingediend tot wijziging van artikel 9 van de wet van 7 Augustus 1933.
Ter toelichting wordt o.m. het volgende opgemerkt:
Toen bij de Tweede Kamer het wetsontwerp van zijn ambtsvoorganger in behandeling was, strekkende de bepaling te doen vervallen, dat slechts viermaal het collegegeld behoefde te worden betaald voor de inschrijving als student aan de Rijksuniversiteiten en de Technische Hoogeschool, heeft de Minister bij de Memorie van Antwoord als concessie de wijziging opgenomen, dat zij, die bij de invoering der wet viermaal hadden betaald, van verdere betaling zouden zijn vrijgesteld. De overgangsbepaling kwam ten bate van hen, die op betaling van maximaal vier keeren hadden gerekend.
Terwijl dit voorstel van wet nog in behandeling was, hebben eenige studenten, die reeds drie keer waren ingeschreven geweest, nog voor het in werking treden van de wet, dus vóór 4 September 1933, voor de vierde maal ƒ 300 aan den rector magnificus gegireerd voor het volgen van den cursus, die in September 1933 zou aanvangen. Zij beroepen zich er op, dat zij op 4 September 1933 derhalve vier malen hadden betaald en dus verder waren vrijgesteld. Deze opvatting is vlakweg in strijd met den zin der wet.
Daarom acht de Minister het wenschelijk, dat een interpretatieve wetswijziging plaats vinde met terugwerkende kracht tot 4 September 1933, waarbij de woorden van de overgangsbepaling met de in de Memorie van Antwoord aangegeven beteekenis worden in overeenstemming gebracht.
Daartoe strekt dit wetsontwerp. (Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Tweede Kamer 1625 A.)

D. **WILLEM NIEUWENHUIS OVERLEDEN.** —
Op negen-en-veertig-jarigen leeftijd is, na een ziekbed van eenige maanden, op 8 Jan. '35 overleden de letterkundige Willem Nieuwenhuis, redacteur van de „Maasbode" te Amsterdam.
Willem Nieuwenhuis behoorde tot de bekwaamste persmannen ooit door de katholieke journalistiek voortgebracht. Zijn markante tooneelcritieken, zijn geestige, pittige raadsoverzichten en zijn bloemrijke beeldende kunst-recensies, die onder de driestar in het R.-K. Rotterdamsche blad verschenen, vonden altijd een gragen lezerskring. Ook zijn gebundelde krantenbeschouwingen, zooals „Het Brokkenhuis" en „Verkenningen" trokken zeer de aandacht.
(Alg. Handelsblad)

E. **NEDERLAND. — Nationaal Crisis-Comité. - Verantwoording van inkomsten en uitgaven. - 30 November 1934.** —
Het Nationaal Crisis-Comité te Den Haag deelt het volgende mede:
Ontvangen aan giften in geld voor A-steun (incl. rente en bijzondere baten) ƒ 2.435.666,35. Hiervan is uitgedeeld in geld en betaald voor verstrekte giften in natura ƒ 1.620.739.87. Aan steun in den vorm van voorschotten stond per 28 Febr. uit ƒ 9.007,50. Aan B-steun werd uitgedeeld in geld en in giften in natura ƒ 2.022.173,73.
De beschikbare betalingsmiddelen, de effecten, alsmede de bewijsstukken van en onderpanden voor uitstaande gelden zijn door ons opgenomen en in overeenstemming bevonden met de administratieve verantwoording. (Opgave Nat. Crisis Comité)
(Vor. ber. Crisis Comité 1608 I.)

F. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Tariefaccoord met Polen.** —
Bij de Staten-Generaal is ingediend een wetsontwerp tot goedkeuring van het op 11 December 1933 te 's-Gravenhage tusschen Nederland en Polen gesloten tariefaccoord met bijlagen en protocol van onderteekening. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. 1083 H.; Tweede Kamer 1643 C.)

G. **NEDERLAND. — Koffie - Onze Positie in den Wereld-Koffiehandel.**
De aanvoeren en afleveringen bedroegen in balen (volgens Laneuville):

	Aanvoeren			Afleveringen		
	1933/'34	1932/'33	1931/'32	1933/'34	1932/'33	1931/'32
Nederland	2.273.000	1.858 000	2.266.000	2.122.000	1.905.000	2.296.000
Engeland	436.000	537.000	458.000	420.000	515.000	443.000
Hamburg	2.429.000	1.752.000	2.000.000	2.227.000	1.849 000	2.001.000
Bremen	758.000	551.000	615.000	675.000	555.000	619.000
Antwerpen	679.000	515.000	794 000	545 000	599.000	754.000
Hâvre	2.855.000	2.349.000	2.623.000	2.503.000	2.525.000	2.695.000
Bordeaux	103.000	117.000	118.000	99.000	118 000	117.000
Marseille	540 000	559.000	476.000	524.000	570.000	472.000
Kopenhagen	283 000	266.000	412.000	273.000	248.000	450.000
Zweden	874 000	629.000	718.000	587.000	691.000	756.000
Genua	392.000	378.000	434.000	417.000	361.000	379.000
Triest	368.000	332.000	499.000	429.000	273.000	464.000
Europa	11.990.000	9.843.000	11.413.000	10.821.000	10.209.000	11.446.000
Ver Staten	11.879.000	10.500.000	12.071.000	12.091.000	11.570.000	11.297.000
Totaal	23.869.000	20.343.000	23.484.000	22.912.000	21.779.000	22.743.000

(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. Koffie 1440 D.; Nederland 1366 A.)**

A. AMSTERDAM. — Universiteit. - Rede van den rector-magnificus prof. dr. Th. J. Stomps. - Mutatietheorie en samenleving. —

Op den 303den dies natalis der universiteit van Amsterdam heeft op 8 Januari '35 de rector-magnificus prof. dr. Th. J. Stomps, een rede gehouden over „De mutatietheorie en hare beteekenis voor onze samenleving". Wij ontleenen hieraan o.a. het volgende: Spr. herinnerde eerst aan de stelling van prof. Hugo de Vries, dat men in de cellen van planten en dieren een groot aantal zelfstandige stoffelijke deeltjes moet aannemen, de z.g. pangenen of genen, die de afzonderlijke eigenschappen dragen. Consequentie van deze stelling was de verdere, dat de evolutie door kleinere of grootere sprongen, mutaties, heeft plaats gevonden. De gewoonste mutaties zijn de verliesmutaties en de z.g. dominante mutaties, berustend op toestandsveranderingen van één pangeen. De z.g. chromosomen of kernsegmenten zijn de dragers der erfelijke eigenschappen in wijderen zin en bergen ieder voor zich een groot aantal der pangenen. De mutatietheorie legt vooral den nadruk op de erfelijke eigenschappen en niet zoozeer op het milieu, waar het er om gaat, de ontwikkeling te begrijpen als resultaat van de samenwerking van beiderlei factoren.

Thans komend tot zijn eigenlijke onderwerp, noemde spr. Darwin's „Origin of Species", het boek, door welks verschijnen de afstammingsleer geboren werd. Het werkte bevruchtend op de biologie, maar sprak ook zeer tot de verbeelding van het groote publiek. Niettemin is het voor de samenleving een volkomen onverschillig feit, dat de mensch, vermoedelijk op verschillende plaatsen, zijn oorsprong uit aapachtige voorouders genomen heeft. De mutatietheorie, het werk, dat aan de erfelijkheidsleer het aanzijn gaf, was voor de wetenschap niet minder belangrijk, maar laat het groote publiek gematigd onverschillig. Toch heeft het werk van Hugo de Vries zijn invloed op alle takken der samenleving. Spr. noemde een aantal artikelen van prof. Van Ginneken, waarin nadrukkelijk de beteekenis van de mutatietheorie voor de taalkunde in het licht wordt gesteld.

De priester Mendel zal weinig beseft hebben dat hij den eersten steen legde voor een leer, die thans ook de menschelijke psyche en natuurlijk ook die der hoogere dieren, die van den mensch niet door zulk een diepe klove zijn gescheiden, als vroeger wel werd aangenomen, in afzonderlijke factoren uiteenlegt, waarvan te bewijzen is, dat zij aan bepaalde stoffelijke dragers in de cellen gebonden zijn. Het verschijnen van Galton heeft in 1869 aangetoond, dat 100 belangrijke mannen gemiddeld 31 belangrijke vaders, 41 belangrijke zoons, 17 belangrijke grootvaders en 14 belangrijke kleinzoons hebben. De z.g. regressiewet van Galton zegt, dat het gemiddelde slechts verbeterd met 1/3 van de afwijking der ouders. Peters verzamelde de rapporten van meer dan 1000 kinderen en vergeleek ze met die der ouders en grootouders. Het gemiddelde der kinderen bleek in gelijke richting van het gemiddelde af te wijken als bij de ouders, dus kinderen van hooger begaafden zijn in doorsnede ook hooger begaafd, en omgekeerd, maar de afwijking van het gemiddelde bedroeg 1/3 van die der ouders. Aldus bleek een wet, die voor de lichamelijke factoren was opgesteld, ook te gelden voor de psychische.

Voor den in de erfelijkheidsleer geschoolden bioloog is dan ook een opvatting als die van Adler en Künkel, die het kind als een onbeschreven blad ter wereld laten komen, waarna de opvoeding het dom of knap maakt, volstrekt onaanvaardbaar. Spr. betoogde, dat elke ontwikkeling van de inwendige erfelijke eigenschappen en van uitwendige milieufactoren afhangt, en dat de eerstgenoemde verreweg de grootste beteekenis hebben; hij zette uitvoerig uiteen wat de consequenties daarvan zijn ten aanzien van onze rechtsopvatting. Ten zeerste heeft het mij, aldus spr., bij de openingscolleges van de privaat-docenten dr. Bijlmer te Amsterdam en dr. Waardenburg te Utrecht getroffen, dat deze de medegedeelde feiten kennend en erkennend, niettemin van meening blijven, dat elk mensch, tenzij idioot, de gave heeft in elk geval voor of tegen het kwade te beslissen, dus geheel en al verantwoordelijk is. Hier was geen wetenschap meer, doch geloof aan het woord, en wel geloof, dat spr. strijdig lijkt met het chr. geloof, dat zulke verheffende geboden kent als „oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld wordet".

In het verdere gedeelte van zijn rede betoogde spr. o.m. dat er maatregelen tot rasverbetering moeten worden genomen; dat sterilisatie een te ver gaande beleediging van de persoonlijke vrijheid is, en dat men er ook niet veel mee kan bereiken. Een positieve rasverbetering bestaat in het aansturen op vergrooting van het aantal goede geboorten (zware belastingen opleggen, wanneer gegoede ouders geen of weinig kinderen hebben, vervallen verklaring van vermogen, deels of geheel, bij het niet nalaten van een voldoende aantal kinderen), zijn aanbevolen middelen waaraan spr. weinig hecht. (Red. K. H. A.)

(Vor. ber. Universiteit 1600 E.)

10 JANUARI 1935

B. HONGARIJE. — Onderzoek inzake den moord op Koning Alexander van Joego-Slavië. - Vijf ambtenaren schuldig. —

De Hongaarsche regeering heeft het onderzoek, dat door den Volkenbondsraad gelast is betreffende het optreden van Hongaarsche ambtenaren jegens Kroatische terroristen, beëindigd. Het rapport zal door den Hongaarschen Volkenbondsgedelegeerde von Eckhardt persoonlijk naar Genève worden gebracht en bij den Volkenbondsraad worden ingediend.

Vernomen wordt, dat de schuld is vastgesteld van vijf Hongaarsche ambtenaren; een commissaris van politie en een prefect in het district langs de Hongaarsch-Joego-Slavische grens zijn overgeplaatst, omdat zij de activiteit van de buitenlandsche ingezetenen in hun district niet voldoende hebben tegengegaan. (Pesti Hirlap) **(Vor. ber. blz. 1610 B.)**

C. NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Wijziging der L.O.-wet aangenomen. - (Ontslag aan de huwende onderwijzeres). —

De Eerste Kamer heeft op 8 Jan. '35 het wetsontwerp tot wijziging van de Lager Onderwijswet (ontslag aan huwende onderwijzeressen als crisismaatregel) aangenomen met 26 tegen 17 stemmen (rechts tegen links). (Nieuwe Rotterd. Crt.)

(Vor. ber. L.O.-wet 1572 E.; Eerste Kamer 1630 I.)

D. NEDERLAND. — Midden-Europeesche tijd. - Hevig verzet. —

Heftiger dan in de kringen van handel, nijverheid en financiën is bij landbouw en veeteelt het verzet tegen de invoering van den Midden-Europeeschen tijd voor ons land. In landbouwkringen is men steeds afkeerig geweest van een afwijking van den zonnetijd. Te sterker is het verzet thans, nu men voor goed een wijziging wil invoeren. (De Telegraaf) **(V. b. 1577 B.)**

E. ASTRONOMIE. — Maansverduistering van 19 Jan. 1935. —

Op 19 Januari '35 zal een totale maansverduistering plaats hebben:

midden v. d. verduistering	16 u. 8 m.
Maansopkomst	16 u. 17 m.
Zonsondergang	16 u. 23 m.
einde totale verduistering	16 u. 51 m.
uittreden uit de kernschaduw	18 u. 1 m.
einde van de verduistering	19 u. 15 m.

(Red. K. H. A.) **(Vor. ber Astronomie 1128 D.)**

F. ROTTERDAM. — Begrooting voor 1934 door Gedeputeerde Staten goedgekeurd. —

Op 29 Dec. '34 hebben Ged. Staten van Zuid-Holland de gemeente-begrooting voor 1934 goedgekeurd. (Nieuwe Rotterd. Crt.) **(Vor. ber. blz. 1027 D.)**

G. FRANKRIJK. — Fernand Bouisson tot Kamervoorzitter herkozen. —

Op 8 Jan. '35 werd Fernand Bouisson met 376 van de 498 stemmen als Kamervoorzitter herkozen. (Le Temps) **(Vorig bericht blz. 1167 E.)**

H. NEDERL. OOST-INDIE. — Tijdelijke opheffing uitvoerrecht op Java-tabak. —

Het College van Gedelegeerden nam zonder hoofdelijke stemming de ontwerp-ordonnantie aan tot tijdelijke opheffing van het uitvoerrecht op Java-tabak. (Aneta) **(Vor. ber. Tabak 1296 A.)**

11 JANUARI 1935

I. GEESTELIJK LEVEN. — Dr. S. F. H. J. Berkelbach v. d. Sprenkel tot Kerkelijk Hoogleeraar te Utrecht benoemd. —

De Algemeene Synode der Ned. Herv. Kerk heeft uit het voorgedragen drietal in haar buitengewone zitting van 8 Jan. '35 tot kerkelijk hoogleeraar te Utrecht, in de vacature van prof. dr. M. van Rhijn, die gewoon hoogleeraar te Utrecht geworden is, dr. S. F. H. J. Berkelbach v. d. Sprenkel, predikant te Amsterdam, benoemd. (De Standaard)

(Vor. ber. Ned. Herv. Kerk 1640 H.)

K. PERMANENTE HOF VAN INTERN. JUSTITIE. — Eventueele toetreding door de Ver. Staten. —

De commissie voor Buitenlandsche Zaken van den Amerikaanschen Senaat heeft op 9 Jan. '35 haar goedkeuring gehecht aan een resolutie, waarbij zij zich uitspreekt vóór toetreding van de Vereenigde Staten tot het Permanente Hof van Internationale Justitie te 's-Gravenhage bij inachtneming van bepaalde voorwaarden.

In de motie wordt gezegd, dat de Vereenigde Staten bij toetreding tot het Permanente Hof het als vanzelfsprekend beschouwen, dat het Hof, wanneer daar-

tegen door de Ver. Staten bezwaar wordt gemaakt, geen verzoek om advies van welken aard ook in overweging zal nemen met betrekking tot eenigerlei geschil, waarbij de Ver. Staten geïnteresseerd zijn, of ten aanzien waarvan zij eischen doen gelden.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. Perm. Hof 1023 E.)**

A. **NEDERLAND. — Industriebanken in Limburg. —**
Het Persbureau Vaz Dias deelt het volgende interview met prof. dr. ir. H. C. J. H. Gelissen mede:
Onder een industriebank, zoo zeide prof. Gelissen, wordt door ons een instelling verstaan, die een langloopend crediet verleent aan de industrie en zich de middelen hiervoor verschaft door op langen termijn opgenomen gelden (aandeelen, obligaties). Zij onthoude zich van alle andere bankzaken. Hetgeen dus wil zeggen, dat er tusschen kort- en langgeldbanken sprake zou moeten zijn van een volledige juridische scheiding. De industriebank kan de gelden op verschillende wijzen verstrekken, als gedekt of ongedekt crediet of als kapitaal, al of niet onder deelneming in de winst; door het nemen van obligaties of aandeelen. Zij kan bemiddelend optreden tusschen credietnemer en credietgever. Het langloopende crediet, dat de industrie behoeft, moet in hoofdzaak dienen voor investeeringsdoeleinden, aankoop van grond, gebouwen, machines, procédé's en patenten. De looptijd kan tien tot vijftien jaar bedragen.
De Industriebank te Limburg zal in Januari met een aandeelenkapitaal van 1 millioen met steun van de gemeenten, provincie, Kamers van Koophandel, banken, particulieren en arbeidersorganisaties een feit zijn. Wat wij in Limburg willen, is het voeren van een regionale, maar centraal georiënteerde opbouwende welvaartspolitiek, die niets gemeen heeft met locaal chauvinisme of provinciaal particularisme, maar die tot doel heeft alle regionale krachten in actie te brengen, om onze nationale technisch-economische weerbaarheid zoo sterk mogelijk te maken. (Interview Vaz Dias) **(Vor. ber. 1403 K.)**

B. **DUITSCHLAND. — Rijksminister Dr. Frick over staatsburgerschap. —**
De Rijksminister van Binnenlandsche Zaken heeft aan een vertegenwoordiger van de Hearst-pers inzake het staatsburgerschap verschillende mededeelingen gedaan, welke in de Völkischer Beobachter zijn gepubliceerd.
Dr. Frick zeide o.m. dat de Duitsche Rijksdag volgens den wil van den Führer ook verder zal bestaan, omdat hij het forum is, waarvoor de Führer en Rijkskanselier de groote binnen- en buitenlandsche politieke kwesties van de natie ter sprake brengt, voor zoover hij deze niet rechtstreeks aan het Duitsche volk voorlegt.
Er is niet aan gedacht den Rijksdag een Hoogerhuis ter zijde te stellen. Het algemeene, gelijke, directe en geheime kiesrecht voor den Rijksdag zal voor beide geslachten van alle Duitsche staatsburgers verder gelden.
De vraag of de niet-arische bevolking van het Derde Rijk actief stemrecht verkrijgt of niet, hangt af van de verdere bepalingen aangaande het begrip staatsburger van het Derde Rijk. Volgens de grondslagen der N.S.D.A.P. van 1920 kunnen staatsburgers van het Duitsche Rijk slechts Duitschers zijn.
Duitsch is evenwel slechts degene, die van Duitschen bloede is. (Völkischer Beobachter) **(950 C.)**

C. **FOTOGRAFIE. — Dies-rede van prof. Reinders te Delft. - Het latente beeld. —**
Op den 19en Augustus 1839 had te Parijs een plechtige, gecombineerde vergadering van de Académie des Sciences en de Académie des Beaux Arts plaats, waarin François Arago onder groote belangstelling een procédé bekend maakte, waardoor het mogelijk was, het beeld van de camera obscura door de inwerking van het zonlicht gedurende weinige minuten, vast te leggen op een zilverplaat. Met deze woorden ving prof. dr. W. Reinders, rector-magnificus der Technische Hoogeschool zijn rede aan, welke hij op 8 Jan. '35 op den gedenkdag van de T. H. in een openbare senaatsvergadering heeft gehouden.
Daguerre was de uitvinder van dit procédé, zoo vervolgde spr. Het is waarschijnlijk dat hij omstreeks 1835 de eigenlijke ontdekking heeft gedaan. Men kan dus zeggen, dat het thans omstreeks 100 jaren geleden is, dat het verschijnsel van het latente beeld werd gevonden, waarmede de praktische fotografie mogelijk werd.
Terwijl veel jongere takken der natuurwetenschappen, zooals de röntgenologie, de radiotelefonie, de metallografie, de kolloidchemie en zoovele andere aan zeer vele universiteiten en hoogescholen, beslag hebben gelegd op een afzonderlijken leerstoel, is dit met de fotografie slechts bij hooge uitzondering het geval. De fotografie is daardoor een in hoofdzaak zuiver empirische techniek gebleven. Daarnaast wordt zij echter als kunst beoefend. De fotografie is zoo een mengsel van kunnen en kunst gebleven.
De theoretische ontwikkeling van de fotografie is dan ook voor een groot deel te danken aan het werk van onderzoekers op ander gebied, die toevallig voor korten tijd op fotografisch terrein waren verzeild en aan amateurs.
Het latente beeld. — Bevat de fotografie dan misschien zoo weinig theoretische problemen, die de bestudeering waard zijn, of zijn deze reeds voldoende opgehelderd?
Het tegendeel is waar, zeide spr., die verder uitvoerig stil stond bij het fotografische probleem van het latente beeld en daarbij de aandacht vestigde op de onderzoekingen, die op dit gebied in zijn laboratorium gedurende de laatste jaren zijn verricht.
De in de laatste jaren van verschillende zijden opkomende belangstelling voor de wetenschappelijke beoefening van de fotografie geeft spr. echter hoop, dat in deze en dergelijke problemen weldra licht zal komen en dat in de thans aanbrekende eeuw het theoretische deel van de fotografie minder stiefmoederlijk zal worden bedeeld, dan in de afgeloopen honderd jaar het geval is geweest. Met den wensch, dat ook Nederland hieraan zijn aandeel moge afdragen, besloot prof. Reinders zijn rede.
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht Fotografie blz. 551 M.)**

D. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Amerikaansch: Williams, Michael — The Catholic Church in Action - Authorised by the Catholic Church. (The Macmillan Company)
Duitsch: Bohlmann, Gerhard — „Der Vergessene Kaiser". (Philipp Reclam jun., Leipzig)
Engelsch: Rattray, R. S. — „The Leopard Priestress. (Thornton Butterworth)
West, Rebecca Miss — „The Harsh Voice" (Cape)
Fransch: Leautraud, Paul — „Amour". (Editions Spirale)
Magre, Maurice — Pirates, Flibustiers et Negriers. (Grasset, Paris 1934)
Italiaansch: Gustavo Brigante Colonna & Emilio Chiorando — „Il Processo dei Cenci". (Mandadori, Milano)
Nederlandsch: Hoog-Nooij, Annie de — „Rijkdom". (Johan Mulder's Uitg. Mij.)
Wijhe-Smeding, Alie van — „Hunkering". (Nederl. Keurboekerij A'dam)
Oostenrijksch: Tauber, Erwin — „Irrungen"-, novellen. (Orell Fussli, Zürich 1934)
Spaansch: Bergamin, José — ‚Mangas y Capirotes'. (Editorial Plutarco, Madrid)
Vlaamsch: Bogaerts, Theo — „Mazoerka!". (Uitgeverij Steenhardt, Kortrijk) (Red. K. H. A.)
(Vorig bericht blz. 1638 B.)

12 JANUARI 1935

E. **BELGIE. — Minister van Cauwelaert afgetreden.**
Minister-president Theunis heeft het verzoek om ontslag van den minister voor openbare werken, landbouw en middenstand, Van Cauwelaert, aanvaard.
De aftredende minister verklaarde, dat hij zijn volle vrijheid wenschte te hebben om zich en zijn familie te verdedigen tegen de aanvallen die in den laatsten tijd in verband met een financieel schandaal in de pers op hem gericht zijn. In Vlaamsche kringen wordt het aftreden van den minister gevoeld als een ernstigen slag voor de Vlaamsche zaak.
(Gazet van Antwerpen) **(Vor. ber. Kabinet 1599 C.)**

F. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Wijziging pensioenwet voor spoorwegambtenaren 1925. —**
De ministers van Waterstaat en van Binnenlandsche Zaken hebben bij de Tweede Kamer ingediend een wetsontwerp tot wijziging van de pensioenwet voor de spoorwegambtenaren 1925, waarbij wordt voorgesteld op te nemen een nieuw art. 80a. Hierbij wordt aan de Kroon de bevoegdheid gegeven om, indien wijzigingen der loonregelingen voor spoorwegambtenaren daartoe aanleiding geven, te bepalen, dat vroeger vastgestelde pensioengrondslagen behooren te worden herzien, in dier voege, dat zij uitsluitend ten aanzien van de berekening van nog toe te kennen of reeds toegekende pensioenen geacht moeten worden te zijn vastgesteld op een bedrag, te berekenen volgens door den minister van Waterstaat vast te stellen regelen. In zoo een geval kan bij K.B. op reeds toegekende pensioenen een overeenkomstige korting ten bate van het spoorwegpensioenfonds worden toegepast, of toeslag ten laste van dat fonds worden verleend. (De Telegraaf)
(Vor. ber. Tw. Kamer 1643 F.; Spoorwegen 1615 E.)

A. KLEINE ENTENTE. — Voldoening over het Fransch-Italiaansch verdrag. —
De ministers der Kleine Entente hebben te Ljubljana geconfereerd. Een communiqué hieromtrent uitgegeven meldt, dat de bereikte resultaten tusschen Mussolini en Laval groote voldoening hebben gewekt.
(Politika, Beograd) **(Vorig bericht 1642 B.; Kleine Entente 1507 A.)**

B. U. G. SCHILTHUIS OVERLEDEN. —
Op 9 Januari 1935 is te Haren (Gr.) op bijna 78-jarigen leeftijd plotseling overleden de heer U. G. Schilthuis, lid van Ged. Staten van Groningen.
De overledene die lid was van de Vrijzinnig-Democratische Partij, werd in 1903 lid van de Prov. Staten van Groningen en in December 1909 lid van Ged. Staten van Groningen.
De overledene heeft veel gedaan in het belang van de provincie Groningen, in het bijzonder voor de electriciteitsvoorziening. Hij was Ridder in de Orde van den Ned. Leeuw. (Nwsb. v. h. Noorden)

C. PORTUGAL. — Parlement geopend. - Dictatuur geëindigd. —
President Carmona heeft op 11 Jan. '35 op plechtige wijze de eerste zitting van het onlangs gekozen parlement geopend. De president las een boodschap voor, waarin groote lof werd toegezwaaid aan het werk, dat het dictatoriale bewind heeft verricht.
De regeeringsbladen leggen er den nadruk op, dat door de bijeenkomst van „het parlement der eendrachtige en corporatieve Portugeesche republiek" officieel een einde is gemaakt aan negen jaren dictatuur. (O Seculo) **(Vor. ber. Staatsraad 1548 C.)**

D. NEDERLAND. — Tweede Kamer - Wijziging Indische Staatsregeling. —
Ingediend is een wetsontwerp tot wijziging der Indische Staatsregeling, inhoudende vermindering van het aantal leden van het college van gedelegeerden uit den Volksraad van 20 tot 15. (N. Rott. C.)
(Vor. ber. Tw. Kamer 1645 F.; Volksraad 1350 B.)

E. ZWEDEN. — De Rijksdag door Koning Gustaaf geopend. —
Op 11 Jan. '35 is de Rijksdag door Koning Gustaaf V op de gebruikelijke wijze geopend.
In zijn troonrede zei de koning over de buitenlandsche politiek slechts: „Zweden's betrekkingen tot de buitenlandsche mogendheden zijn goed." Voorts wees hij op de economische verbeteringen van de laatste jaren. Intusschen moeten nog uitgebreide maatregelen tot bestrijding van de werkloosheid en tot steun aan land-boschbouw en visscherij getroffen worden.
Uit de ontwerpbegrooting blijkt, dat zij door het achteruitloopen van inkomsten en uitgaven met een bedrag dat 40.9 millioen kronen lager is dan verleden jaar sluit. (Stockholms Tidningen)
(Vorig bericht Rijksdag 496 E.)

13 JANUARI 1935

F. NATIONAAL SOCIALISTISCHE BEWEGING. — Rede van ir. Mussert. —
In de Apollo Hal te Amsterdam heeft op 7 Jan. '35 ir. Mussert, de leider van de N.S.B. in Nederland een rede gehouden, waaruit wij het volgende citeeren.
De heer Mussert zeide in het begin van zijn rede, dat onze voorvaderen de onafhankelijkheid van ons volk hebben kunnen bevechten, en een tijdperk van bloei en welvaart hebben kunnen openen, omdat onder hen heroïsme was, en omdat er geld was.
Naarmate de macht van het geld toenam, verdween echter het heroïsme. Het gevolg hiervan is geweest, dat aan het einde van de achttiende eeuw de nationale eer een koopwaar was geworden, en ons land onder leiding van zijn regenten en democraten een provincie van Frankrijk. Huiveringwekkend is de vergelijking tusschen den toestand, waarin ons volk toen verkeerde en den toestand, waarin het nu verkeert. Ook nu zucht ons volk onder de tyrannie van een regentenstand, die het slechts wijs maakt, dat het zelf regeert. De democratie is het middel gebleken, om een volk in stukken te hakken en om den weinigen, die het regeeren verstaan, het regeeren onmogelijk te maken.
Aan degenen, die het fascisme een import-verschijnsel noemen, antwoordde hij, dat het een Europeesch verschijnsel is.
De N.S.B. in Nederland wil aan de Joden zoo goed als aan ieder recht doen. Voor de Joden, die nationaal en socialistisch gevoelen, en die niet meedoen aan de Hetz-campagne, voornamelijk door uit hun land verdreven Joden in ons land tegen de N.S.B., met goedvinden van de regeering, gevoerd, is plaats in haar gelederen.
Scherp keurde spr. het af, dat de Nederlandsche regeering Mariniers naar het Saargebied heeft gezonden. Nederlandsche soldaten hebben hier niets te zoeken, omdat de Saar Duitsch gebied is. Wat de regeering gedaan heeft is handlangersdiensten bewijzen aan Frankrijk en dit is in strijd met het landsbelang en met de grondwet.
(Volk en Vaderland) **(Vorig bericht blz. 1543 D.)**

G. POLEN. — De grondwetswijziging. —
De constitutioneele commissie van den senaat heeft het grondwetsontwerp, dat door den Sejm was aangenomen, eveneens aangenomen met de amendementen, voorgesteld door den rapporteur. De amendementen bestaan in toevoeging van artikelen, waarin de vrijheid van persoon wordt gewaarborgd, benevens de onschendbaarheid van het domicilie en het briefgeheim, verder het recht van ieder burger om herstel van schade te krijgen langs juridischen weg, de onschendbaarheid van rechters en tenslotte een artikel, waarin cumulatie van parlementaire posten met zekere officieele functies wordt verboden.
(Polska Agencia Telegraficzna) **(Vor. ber. 1145 L.)**

H. BELGIE. — Schulden aan de Vereenigde Staten. - Betaling in radium. —
Naar wij vernemen, heeft de Amerikaansche regeering België toegestaan zijn oorlogsschulden met radium af te lossen. Naar men weet, is de Belgische Kongo vrijwel het eenige productiegebied van dit product. (New York Herald) **(Vor. ber. 868 G.)**

I. LUCHTVAART. — Fokker adviseur van de Airspeed Ltd. —
De onderhandelingen, die ten doel hadden Fokker te laten toetreden als adviseur van de Airspeed Ltd. zijn met een gunstig resultaat beëindigd. De maatschappij verkrijgt licenties voor den bouw van de verschillende Fokker-modellen in Engeland en ook het bouwrecht voor andere typen vliegtuigen, waarvan Fokker licenties bezit. (Manchester Guardian)
(Vorig bericht Fokker 1321 E.)

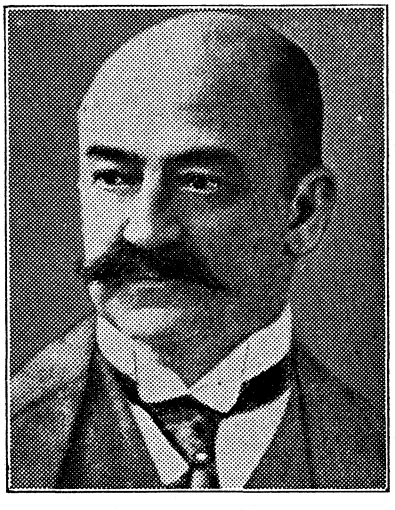
K. SAARGEBIED. — Plebisciet. - Duitschland weigert deelneming aan den buitengewone Volkenbondszitting. —
De Engelsche ambassadeur Sir Eric Phipps heeft op 10 Jan. '35 een bezoek gebracht aan den Duitschen rijksminister van buitenlandsche zaken, von Neurath en hem het voorstel gedaan, dat Duitschland zou deelnemen aan de a.s. buitengewone raadszitting van den Volkenbond, waar de besluiten genomen zullen worden over het Saargebied op grond van de resultaten van het peblisciet.
De rijksminister heeft den ambassadeur doen weten, dat de rijksregeering, aangzien zij verklaard heeft uit den Volkenbond te treden, niet in staat was aan deze uitnoodiging gevolg te geven.
Tegelijkertijd werd de Engelsche ambassadeur er op gewezen, dat alhier berichten zijn ontvangen, volgens welke de definitieve beslissing over het lot van het Saargebied eerst in een latere raadszitting vallen zou. (Vaz Dias)
(V. b. Volksstemming 1641 B.; Volkenbond 1608 G.)

A. **MINISTER KALFF OVERLEDEN. —**
Op 13 Januari 1935 is ir. J. A. Kalff, Minister van Waterstaat, bijna 66 jaar oud, te Wassenaar overleden.

Jacob Adriaan Kalff werd op 27 April 1869 te Zwolle geboren. Na zijn eindexamen H.B.S. studeerde hij aan de toenmalige Polytechnische School te Delft en behaalde daar in 1894 zijn diploma als civiel-ingenieur. Al spoedig trad hij in dienst bij de Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij (H.IJ.S.M.). In 1906 nam hij als inspecteur van algemeenen dienst reeds een verantwoordelijke positie in; in 1911 werd hij bevorderd tot lid van den raad van administratie en in 1913 volgde zijn benoeming tot directeur, zoodat voortaan de leiding van de H.IJ.S.M. aan hem en zijn ambtgenoot mr. W. F. van der Wijck was opgedragen.

In de ingenieurswereld had ir. Kalff een goeden naam. Reeds in 1896 werd hij lid van het Koninklijk Instituut van ingenieurs. Hij had zitting in de subcommissie voor het spoorwegwezen van de verkeersorganisatie van den Volkenbond en in 1928 werd hij benoemd tot lid der commissie van onderzoek naar den sluikhandel in wapens te Szent Gotthard aan de Hongaarsche grens.

Op 1 Juli 1929 nam ir. Kalff afscheid als directeur der spoorwegen en op 7 September van datzelfde jaar volgde zijn benoeming tot voorzitter van het Verbond van Ned. Werkgevers, welke functie hij 2 jaar lang vervulde. In November 1929 werd ir. Kalff tot lid van den Hoogen Raad van Arbeid benoemd. In Januari 1932 volgde hij mr. L. J. A. Trip als voorzitter van den Ondernemersraad van Ned.-Indië op.

Ir. J. A. Kalff

In 1933 werd de heer Kalff door dr. Colijn aangezocht de portefeuille van Waterstaat te willen beheeren in het crisiskabinet-Colijn, waar hij de Liberale Staatspartij den Vrijheidsbond vertegenwoordigde.

Eenige belangrijke feiten uit zijn ontijdig afgesloten bewindsperiode zullen in de geschiedenis blijven voortbestaan o.a. de instelling van het Verkeersfonds en de nieuwe Motor- en Rijwielwet. Voorts werd een aanvang gemaakt met de groote spoorwegwerken bij Amsterdam, met de verbetering van Amsterdams waterverbinding met den Boven-Rijn en verdedigde hij met succes het principe-besluit om voort te gaan met de Zuiderzee-inpoldering.

De ontslapene was grootofficier in de Orde van Oranje Nassau en ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw. (Red. K. H. A.) **(Vor. ber. blz. 1615 E.)**

B. **LUCHTVAART. — Mrs. Amelia Earhart's vlucht over den Stillen Oceaan. —**
Mrs. Amelia Earhart, „de vrouwelijke Lindbergh", heeft het waagstuk, geheel alleen over den Stillen Oceaan te vliegen, volbracht.

Amelia Earhart

Na op 12 Jan. '35 om kwart over drie te Honoloeloe, op Hawaï, te zijn gestart, is de aviatrice denzelfden dag om 16.31 New Yorkschen tijd te Oakland bij San Francisco behouden gedaald, waar 50.000 personen de heldhaftige vrouw hartstochtelijk toejuichten. Zij heeft den afstand van 3875 K.M. over den Stillen Oceaan in 18 uur 16 minuten afgelegd.
(N. Y. Herald, Parijs) **(V. b. Mrs. Earhart 349 G.)**

C. **NEDERLAND. — Handelsbesprekingen met België. - Communiqué. —**
De Nederlandsch-Belgische handelsonderhandelingen hebben dezer dagen te Brussel een einde genomen. De beide delegaties hebben na de plenaire vergadering, een communiqué aan de pers verstrekt, waarvan de vertaling luidt als volgt:
„Zooals voor den aanvang van de besprekingen tusschen de betrokken regeeringen was overeengekomen, zijn de op 7 Januari met België geopende onderhandelingen voor de vernieuwing van het contingenteeringsaccoord, dat 1 Februari vervalt, onderbroken. Zij zullen 25 Januari in Den Haag worden hervat.
(N. R. C.) **(Vor. ber. Handelsbetrekkingen 1631 I.)**

14 JANUARI 1935

D. **NEDERLAND. — Nationaal Jongeren Verbond. - Legeravond. —**
Door het Nationaal Jongeren Verbond werd op 12 Jan. '35 een legeravond te Den Haag georganiseerd, die bijgewoond werd door H.M. de Koningin, H.K.H. Prinses Juliana en tal van legerautoriteiten. Vóór de pauze spraken o.a. generaal-majoor M. Boorstra en minister H. Colijn.
Na de pauze hield de algemeen voorzitter van het N.J.V., mr. W. de Vries, een rede, waarin hij doel en streven van het Verbond uiteenzette.
Het Nederlandsche volk — aldus spr. — is meer dan welk ander volk geroepen om een taak te vervullen voor de internationale samenleving. Reeds binnen zijn eigen volksgebied heeft Nederland verschillende volken onder zijn gezag. Het zijn vooral de ten deele nog weinig ontwikkelde Inlanders, die Nederlands leiding behoeven. Verwerpelijk is het streven van een enkele politieke groep, die de leuze „Indië los van Holland" predikt.
Niet Indië los van Holland, maar Nederland en Indië nauw verbonden in onderlinge samenwerking, is onze leus. (Alg. Handelsblad)
(Vorig bericht Nat. Jong. Verb. 1516 E.)

15 JANUARI 1935

A. SAARGEBIED. — Het plebisciet. — De uitslag. - Groote meerderheid voor Duitschland. —

De officieele uitslag van het op 13 Januari 1935 gehouden Saarplebisciet, die op 15 Jan. '35 om 7.20 uur in den ochtend per radio werd medegedeeld, luidt als volgt:

Totaal aantal stemgerechtigden:	539.541	
Totaal aantal uitgebr. stemmen:	528.005	
Voor terugkeer naar Duitschland:	477.119	of 90.4%
Voor behoud van den status-quo:	46.513	of 8.8%
Voor inlijving bij Frankrijk: . .	2.124	of 0.4%
Blanco of ongeldig	2.249	of 0.4%

In alle 83 „Bürgemeistereien" en gemeenten, waarin het Saargebied was ingedeeld, behaalde het Duitsche Front (Nat. Soc. Partij) een aanzienlijke meerderheid.

Rede van Adolf Hitler.

Nadat de cijfers der stemming waren voorgelezen nam Bürckel, Hitlers gevolmachtigde in het Saargebied, het woord om het resultaat nader te belichten.

Daarna legde Adolf Hitler, die te Berchtesgaden vertoefde, een korte verklaring voor de microfoon af.

Een vijftienjarig onrecht gaat zijn einde tegemoet. Het honderdduizenden volksgenooten aangedane leed was het leed der geheele Duitsche natie. De vreugde over den terugkeer is de vreugde van het geheele Duitsche rijk. Het lot heeft gewild dat niet wel-doordacht vernuft een einde heeft gemaakt aan dezen even zinloozen als treurigen toestand, maar de letter van een verdrag dat de wereld den vrede beloofde te brengen maar slechts eindeloos leed ten gevolge had. Des te grooter is onze trots dat na een overweldiging van vijftien jaar de stem des bloeds op 13 Januari 1935 haar wil kenbaar maakte.

Wij weten het allen, mijn waarde volksgenooten van de Saar: Wanneer binnen weinige uren in het geheele Duitsche Rijk de klokken luiden om daardoor uiting te geven aan onzen trots, dan hebben wij dit te danken aan u, Duitschers aan de Saar, door uw onwrikbare trouw aan het Rijk. Zoo breng ik u als leider van het Duitsche volk en kanselier van het Rijk in den naam van alle Duitschers, wier spreker ik op dit oogenblik ben, den dank der natie en ik geef u de verzekering, dat geluk ons op dit uur vervult, dat gij weer bij ons zult zijn als zonen van ons volk en burgers van het nieuwe Duitsche Rijk. Het is een trotsch gevoel, door de Voorzienigheid tot vertegenwoordiger eener natie te zijn aangewezen. In deze dagen en in de volgende weken, ziet gij, mijn Duitschers van de Saar, de vertegenwoordigers van het Duitsche volk en het Duitsche Rijk. Ik weet, dat gij, evenals in het verleden onder de moeilijkste omstandigheden, ook in de nu komende weken van gelukkige overwinningsvreugde niet zult vergeten, dat het de vurigste wensch van velen zou zijn achteraf nog een vlek aan te brengen op uw terugkeer tot het groote vaderland. Neem daarom ook nú de hoogste discipline in acht.

Het Duitsche volk zal u daarvoor des te meer dankbaar zijn, daar door uw stem een der moeilijkst te verdragen spanningen van Europa terzijde wordt gesteld; want wij allen willen in deze daad van den 13den Januari een eerste en beslissende stap zien op den weg van een langzamerhand groeiende verzoening van hen, die twintig jaar geleden door het noodlot en menschelijke fouten vervallen zijn in den verschrikkelijksten en onvruchtbaarsten strijd van alle tijden.

Uw beslissing Duitsche volksgenooten van de Saar, verschaft mij thans de gelegenheid als onze historische bijdrage en offer voor de zoo noodige pacificatie van Europa, de verklaring af te leggen, dat na uw terugkeer het Duitsche Rijk geen territoriale eischen meer aan Frankrijk zal stellen.

Ik geloof, dat wij tegenover de mogendheden onze waardeering mogen uiten voor de in overleg met Frankrijk en ons getroffen loyale regeling van deze stemming en de wijze, waarop deze ook dank zij uw medewerking heeft plaats gehad.

Het is ons aller wensch, dat deze beëindiging van een zoo treurig onrecht zal mogen bijdragen tot grootere bevrediging van Europa.

Zoo groot en onvoorwaardelijk onzen vastberaden wil is, voor Duitschland de rechtsgelijkheid te veroveren en te waarborgen, zoo zéér zijn wij besloten ons niet te onttrekken aan de taak, waartoe de solidariteit met andere volken verplicht.

Gij, mijne Duitsche volksgenooten aan de Saar, hebt er in groote mate toe bijgedragen het inzicht in de onwrikbare eenheid van ons volk en daarmede de waarde en beteekenis van de Duitsche natie en het huidige Rijk te bevestigen.

Geheel Duitschland dankt u daarvoor van ganscher harte.

Welkom in ons gemeenschappelijk geliefd vaderland, in ons Duitsche Rijk! (Ned. Telegraaf Agentschap Reuter)

(Vor. ber. Volksstemming 1641 B.; Hitler 1634 D.)

B. FRANKRIJK. — Rede van Flandin. —

Minister-president Flandin heeft op 12 Jan. '35 op een diner van de Alliance Démocratique een rede uitgesproken, die door de radio werd uitgezonden en waarin hij de economische maatregelen zijner regeering en de a.s. justitieele hervorming behandelde. Op de buitenlandsche politiek ging hij slechts heel kort in.

Flandin wees er op, dat hij zich aan het hoofd der regeering niet gevoelde als lid van een „vakvereeniging van ministerpresidenten", wier leden er vooral op bedacht zijn zich in den klassieken parlementairen kringloop een gemakkelijke en regelmatige terugkeer te verzekeren.

In het tweede deel van zijn rede lichtte Flandin de ontworpen justitieele hervorming toe. De rechters zullen in de toekomst niet alleen onafzetbaar zijn, maar hun bevordering en de hun toegedachte onderscheidingen zullen niet meer worden bepaald door de politieke machthebbers. Bovendien wordt het den rechters verboden tegelijkertijd een verkiezingsmandaat te bekleeden.

Wat de buitenlandsche politiek betreft merkte Flandin op: Ik zal met de waardevolle hulp van Pierre Laval een politiek van den vrede en van toenadering der volkeren voortzetten.

(Le Temps) **(Vorig bericht Flandin 1616 D.)**

C. IR. JAN KOSTER OVERLEDEN. —

Te Bonn, is op 12 Jan. '35 plotseling overleden in den ouderdom van 59 jaar de heer ir. J. Koster, oudlid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, van de Provinciale Staten van Limburg, van den gemeenteraad van Heerlen, en van de Kamer van Koophandel voor de Mijnstreek.

De heer Koster, groot-industrieel en expert op mijnbouwkundig gebied, en op het gebied van bodemonderzoek naar petroleum, was het type van een ondernemend en vooruitstrevend Nederlander.

Op politiek gebied was hij eveneens een bekende persoonlijkheid als lid van den Vrijheidsbond waarvan hij in Limburg de leider was. (Het Vaderland)

D. ALBERT SCHWEITZER ZESTIG JAAR. —

Op 14 Januari 1935 vierde de wereldvermaarde zendingsarts, theoloog, filosoof en musicus, Prof. dr. Albert Schweitzer, zijn zestigsten geboortedag.

De geniale hoogleeraar zal binnenkort weder naar Lambarene in Midden Afrika terugkeeren om zijn zendingswerk te hervatten. (Red. K. H. A.)

(Vorig bericht Levensbeschrijving 400 F.)

E. NEDERLAND. — Goudclausule Bataafsche Petroleum Mij. en Koninklijke Petroleum Mij. - De maatschappijen in het gelijk gesteld. —

Voor de civiele Kamer van het Haagsche gerechtshof is op 14 Januari 1935 arrest gewezen in de beide zaken van de Vereeniging voor den Effectenhandel contra resp. de Bataafsche en de Koninklijke dollarleeningen.

In de zaak tegen de Bataafsche betreffende de rentebetaling van de geldleening van $ 25 mill. waarin de goud-clausule is opgenomen, heeft het Gerechtshof de vordering van de Ver. v. d. Effectenhandel om betaling in guldens tegen goudkoers afgewezen en het vonnis van de rechtbank d.d. 15 Febr. '34 bevestigd. In de zaak van de Koninklijke betreffende het betaalbaar stellen van de coupons van de dollarleening te Amsterdam, is het vonnis van de rechtbank d.d. 15 Febr. 1934, waarbij de vordering van de Vereeniging voor den Effectenhandel werd toegezegd, vernietigd. Eischeres werd veroordeeld in de kosten van het geding, resp. *f* 500 in eerste instantie en *f* 1000 in hooger beroep. (De Telegraaf) **(Vor. ber. 1175 B.)**

F. SAARGEBIED. — Commissie van drie - Aanbeveling tot terugkeer tot Duitschland. —

De commissie van drie voor de regeling der Saarkwestie, welke onder leiding van baron Aloisi staat, en aan welke is opgedragen de resultaten der stemming te bestudeeren en aan de hand daarvan den Volkenbond advies uit te brengen wat deze te doen behoort, is op 15 Jan. '35 bijeengekomen. Er werd besloten den Volkenbond aan te bevelen in principe tot terugkeer van het Saargebied tot Duitschland te besluiten. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

(Vor. ber. Volksstemming 1648 A.)

G. NEDERLAND. — Crisis-Kabinet Colijn - Dr. H. Colijn het beheer van het Departement van Waterstaat, ad interim, opgedragen. —

Bij Kon. besluit is tijdens de ontstentenis van een Minister van Waterstaat het beheer van het Departement van Waterstaat, ad interim, opgedragen aan den Minister van Staat, Minister van Koloniën, voorzitter van den Raad van Ministers, den heer Dr. H. Colijn. (Standaard) **(Vor. ber. Ir. Kalff 1647 A.; Dr. Colijn 1589 E.; Kabinet 1352 D.)**

A. RUBBER. — Wereldproductie en -consumptie. — Productie en consumptie van rubber sedert 1920:

Wereldproductie (Uitvoer) (in tons)		Wereldconsumptie (in tons)	
1920	338.171	1920	291.272
1921	297.061	1921	275.268
1922	395.600	1922	409 081
1923	390.656	1923	444.494
1924	424.221	1924	473 655
1925	530.470	1925	550.991
1926	621.728	1926	526 132
1927	601.353	1927	587.724
1928	659.079	1928	679 555
1929	858.201	1929	779.828
1930	819 291	1930	699 490
1931	793.728	1931	665.333
1932	700.867	1932	654.652
1933	834.755	1933	806.442
1934	964 000	1934	906 000

(Overzicht der fa. Joosten & Janssen)
(Vor. ber. Rubber 1421 B.)

B. INVLOED VAN DEN ALCOHOL. —
Voor het Criminalogisch Instituut te Leiden heeft dr. Fortanier gesproken over „de normale en pathologische alcoholroes in verband met de criminaliteit". Hoewel in den roes de meeste menschen komen tot een gevoel van meerwaardigheid, geluk en extase, komen bij den enkeling of in groepsverband door verslapping der remmende invloeden primitieve driftuitingen tot ontwaking, die naar bevrediging zoeken. De pathologische roes is een ziekelijk verschijnsel en vertoont zich vaak reeds na het gebruik van zeer kleine hoeveelheden alcohol. Hij openbaart zich deels bij psychopatische persoonlijkheden, deels bij menschen, bij wie door trauma ontsteking of degeneratie veranderingen in de hersenen zijn opgetreden. De handelingen in den pathologischen roes dragen een sterk destructief karakter. (De Telegraaf)

C. DUITSCHLAND. — Luchtvloot. —
Men kan de effectieve Duitsche gevechtsvloot schatten op circa 1000 toestellen, waaronder een 400-tal, die normaal voor civiele doeleinden dienst doen, doch die snel in oorlogstoestel getransformeerd kunnen worden. De renaissance van de Duitsche militaire luchtvaart dateert van omstreeks Januari 1933. Het oppertoezicht berust bij Göring, de directie is zuiver op militaire leest geschoeid. De jongste geruchten zeiden, dat Duitschland binnenkort de beschikking zal hebben over een 2500-tal toestellen, welke voor militaire doeleinden dienst kunnen doen. Dit aantal zou verdeeld zijn over 90 eskaders van 12 jacht-toestellen elk, 70 eskaders van elk 9 bombardementsmachines, 70 eskaders van elk 9 verkenningsvliegtuigen en deze sterkten zouden voor eind 1934 verdubbeld worden. In werkelijkheid bevindt Duitschland zich nog zeer ver verwijderd van dit effectief, zooals bovengenoemde globale cijfers aangeven. De afdeeling bombardementstoestellen bestaat uit 300 eenheden ongeveer, bijna alle om te bouwen civiele machines, die totaal 20 ton bommen transporteeren kunnen over afstanden varieerende van 200 tot 500 K.M. Hieronder zijn begrepen de Junker's G 31, 38, 51 en 52. De 38 kan met een kruissnelheid van 220 K.M./uur 4 ton vervoeren over een afstand van 500 K.M., het Dornier Wall watervliegtuig met een snelheid van 190 K.M./uur 600 K.G. over een afstand van 500 K.M., de Heinkel 70 met een maximum snelheid van 350 K.M./uur 500 K.G. over een afstand van 500 K.M. Deze laatste toestellen zouden van de Fransche grens af Parijs kunnen bereiken in één uur tijds. Hoe groot het aantal is van dit soort machines kan niet met zekerheid worden gezegd. Voor de jacht-afdeeling heeft Duitschland een 100-tal Arado's, welke toestellen nog geen 300 K.M./uur bereiken. De bedoeling is dan ook om ze langzamerhand te vervangen door zwaargewapende Heinkel's, die een snelheid hebben van 350 K.M./uur. Voor den verkenningsdienst bezit Duitschland een 300-tal post- en sport-toestellen, die met een volledige oorlogstoerusting nog een snelheid ontwikkelen kunnen van 300 K.M./uur. Voorts wordt in dit land met een koortsachtige haast gewerkt aan de opleiding van piloten op grooten schaal. Het schema meldt zelfs als einddoel de aflevering van 1000 vliegers per jaar. Het aantal vliegvelden in Duitschland vermenigvuldigt zich in zeer snel tempo. De Dornier, Junker, Heinkel en Gothau Wager-fabrieken breiden zich steeds meer uit en men mag aannemen, dat Duitschland begin 1936 de beschikking zal hebben over een 1500-tal van de modernste oorlogstoestellen.
(Nieuwe Rotterd. Courant) **(Vorig bericht blz. 1266 K.)**

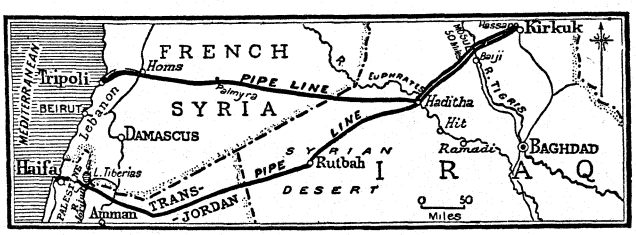
D. C. W. H. BAARD GEHULDIGD. —
Ter gelegenheid van het bereiken van den 65-jarigen leeftijd, tevens herdenking van zijn 40-jarige ambtsvervulling, is de heer C. W. H. Baard, directeur van het Stedelijk Museum te Amsterdam, op grootsche wijze in het Stedelijk Museum gehuldigd. Ettelijke honderden hadden door hun tegenwoordigheid op deze feestelijke bijeenkomst, met den heer Baard als middelpunt, omgeven door zijn echtgenoote en kinderen, blijk willen geven van hun groote waardeering en bewondering voor den 65-jarigen museum-directeur, die spoedig zijn ambt neer zal leggen. Onder de aanwezigen waren jhr. mr. dr. A. Röell, commissaris der Koningin in Noord-Holland en eere-voorzitter van het aanbevelingscomité, met mevr. Röell; de heer Visser als vertegenwoordiger van den minister van onderwijs; mevrouw de Vlugt, echtgenoote van den burgemeester van Amsterdam en vele andere vooraanstaande persoonlijkheden. (Alg. Handelsblad)

E. BILJARTEN. — Gabriëls Europeesch kampioen. —
De wedstrijden om het Europeesch kampioenschap, te 's-Gravenhage gehouden, zijn op 14 Jan. '35 geëindigd, met een overwinning van den Belg Gabriëls. De eindstand luidt als volgt:

	gesp.	gew.	gel	verl	pt.
Gabriëls	8	7	0	1	14
Albert	8	6	0	2	12
Sweering	8	5	1	2	11
Moons	8	5	0	3	10
De Leeuw	8	3	1	4	7
Dommering	8	3	0	5	6
Reicher	8	3	0	5	6
Côte	8	3	0	5	6
Cabra	8	0	0	8	0

De Franschman Albert maakte in dit tournooi de hoogste serie: 259. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Biljarten 1634 B.)

F. IRAK. — Oliepijpleiding van Mesopotamië naar de Middellandsche Zee. - Opening. —
Op 14 Jan. '35 is te Kirkuk door den Koning van Irak officieel de pijpleiding geopend die de petroleumgebieden van Mesopotamië met de Middellandsche Zee verbindt.

De pijpleiding is aangelegd door de Internationale Irak Petroleum Maatschappij, waarin Britsche, Fransche, Amerikaansche en Nederlandsche belangen vertegenwoordigd zijn. Er is voor een totale lengte van 1200 mijl pijpen gelegd, grootendeels door een dor verlaten woestijngebied. De kosten hebben 10 millioen pond sterling bedragen. Er loopt een dubbele leiding van Kirkuk naar Haditha, waar een der lijnen in Zuidelijke richting afbuigt naar Haifa in Palestina terwijl de Noordelijke lijn te Tripoli aan de kust van Libanon uitkomt. (Daily Telegraph)

G. ZAANDAM. — Regeering wijzigt het Ambtenaren reglement. —
Bij het gemeentebestuur van Zaandam is een regeeringsmissive ingekomen, waarin de minister van Binnenlandsche Zaken kennis geeft, dat hij zelf buiten het gemeentebestuur om het ambtenarenreglement dier gemeente wijzigt, overeenkomstig de bepalingen met betrekking tot het lidmaatschap van revolutionnaire partijen.
Het college van B. en W. heeft indertijd geen aanleiding gevonden om de gevraagde wijzigingen voor te stellen en de raad heeft met 12-11 stemmen, ook na herhaalden aandrang geweigerd, aan de wenschen van den minister gevolg te geven. Thans heeft deze van zijn bevoegdheid gebruik moeten maken.

Het gemeentepersoneel van Zaandam mag dus thans niet meer georganiseerd zijn in de C.P.H., R.S.P., N.S.B. en andere revolutionnaire organisaties.
(Nieuwe Rotterd. Courant)

A. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Regeling betreffende het uitverkoopen en opruimen in het winkelbedrijf. —
Een wetsontwerp is ingediend, betreffende het uitverkoopen en opruimen in het winkelbedrijf.
De toelichting wijst op de klacht over excessen op het gebied van uitverkoopen en opruimingen in den detailhandel, in middenstandskringen vernomen. De geopperde bezwaren richten zich bepaaldelijk tegen die gevallen, waarin uitverkoopen of opruimingen ontijdig worden aangekondigd of wel onder voorwendselen, die aan het publiek ten onrechte den indruk van een bijzonder voordeelige aanbieding geven. Opruimingen in verband met de jaars- en seizoenswisseling zijn echter vrij in de periodes tusschen 1 Januari en 1 Februari en tusschen 15 Juli en 15 Augustus. (Telegraaf) **(Vor. ber. Tw. Kamer 1646 D.)**

B. GOTTLIEB VON JAGOW OVERLEDEN. —
Dezer dagen is Gottlieb von Jagow, de vroegere Staatssecretaris van Buitenlandsche Zaken uit de laatste jaren van het Tweede Rijk (1913-1916) in den ouderdom van 71 jaar overleden. (Vaz Dias)

C. MARCELLA SEMBRICH OVERLEDEN. —
De vroeger wereldberoemde operazangeres Marcella Sembrich is te New York op 11 Jan. '35 in den ouderdom van 76 jaar overleden. (Vaz Dias)

D. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Nieuwe bepalingen tot voorkoming en bestrijding van ziekten van aardappelen. —
Bij de Tweede Kamer is ingediend een wetsontwerp, bevattende nieuwe bepalingen tot voorkoming en bestrijding van ziekten van aardappelen, waarbij de Regeering de bevoegdheid vraagt om bij algemeenen maatregel van bestuur den verbouw en in- of doorvoer van voor aardappelwratziekte vatbare aardappelrassen te verbieden, alsmede de teelt van andere gewassen dan aardappelen aan beperkende bepalingen te onderwerpen. (N. Rott. C.)
(Vor. ber. Aardappelen 1618 A.; Tw. Kamer 1650 A.)

E. NEDERLAND. — Bevoegdheid van de Tandtechnici. —
De minister van Sociale Zaken heeft aan den voorzitter der Tweede Kamer een brief geschreven, bevattende inlichtingen op het adres van den voorzitter en den secretaris van den Nederlandschen Bond van Tandtechnici (zelfstandig werkenden), te Amsterdam, houdende verzoek om wijziging der wet van 1925, welke de bevoegdheid der tandtechnici regelt.
De minister schrijft geen termen te vinden om de totstandkoming van nieuwe wettelijke maatregelen te bevorderen. (De Standaard) **(Vor. ber. 379 D.)**

F. NEDERLAND. — Zuiderzeevereeniging. - Mr. G. Vissering als voorzitter afgetreden. —
In de laatste vergadering van het bestuur der Zuiderzeevereeniging heeft de voorzitter mr. G. Vissering mededeeling gedaan van zijn besluit tot aftreden, uitdrukking gevende aan zijn wensch, de leiding der vereeniging over te dragen aan een jongere kracht. Mr. Vissering blijft lid van het bestuur. Met algemeene stemmen werd tot voorzitter der Zuiderzeevereeniging gekozen prof. dr. H. N. ter Veen, te Amsterdam. (Alg. Handelsblad)

16 JANUARI 1935

G. SAARGEBIED. — De uitslag van het plebisciet. - Persstemmen. - Indruk in het buitenland. —

België. — In de „Peuple" schrijft Van der Velde, dat het een fout was gedurende vijftien jaar een volk, dat in het diepst van zijn gemoed Duitsch voelt van Duitschland af te zonderen en te berooven van het recht zichzelf te besturen.

De „Libre Belgique" schrijft, dat het plebisciet een geweldige nederlaag beteekent voor Tardieu en andere Fransche politici, die de politiek van Clemenceau hebben gevolgd.

Frankrijk. — De Fransche pers toont een groote verrassing over de resultaten van het plebisciet.
De „Temps" schrijft, dat men het recht heeft te concludeeren, dat de groote Europeesche gebeurtenissen, welke men verwacht, thans zoo min mogelijk moeilijkheden zullen ondervinden.
De „Paris Midi" verzekert, dat de vrede gered is. Frankrijk zal zorgvuldig de neutraliteit in acht nemen, waartoe het zich verbonden heeft.
De „Paris Soir" schrijft: Laten wij eindelijk kunnen constateeren, dat de Saarkwestie inderdaad de laatste hindernis is geweest, welke aan de toenadering tusschen Frankrijk en Duitschland in den weg heeft gestaan.

Engeland. — Uiteraard wijden de Engelsche bladen zeer veel aandacht aan den uitslag van het Saarplebisciet waarbij in het bijzonder gewezen wordt op de woorden van Hitler, dat met de terugkeer van het Saargebied naar Duitschland geen gebiedseischen meer jegens Frankrijk bestaan en dat thans de tijd is gekomen voor pacificatie en verzoening.
De „Evening Standard" zegt, dat de triomf meer van Duitschland is dan van Hitler; de roep des bloeds hield de overhand, ondanks de hardheid en verdrukking, die het werktuig zijn van de dictatuur. Het blad spreekt van een goed resultaat voor Europa.
Ten aanzien van Hitlers uitspraak nopens het afzien van verdere territoriale eischen aan het adres van Frankrijk, zegt het blad, dat geen woord beter ontvangen zou kunnen worden, dat niets zekerder zou kunnen bijdragen tot het vooruitzicht van rust in Europa.

Joego-Slavië. — Het resultaat van de stemming in het Saargebied heeft in Zuid-Slavië groote verrassing gewekt, daar men hier niet een zoo groote overwinning van het Duitsche front voor mogelijk had gehouden. De „Prawda" en de „Wreme" merken intusschen op, dat Frankrijk aan de Saar niets gezocht heeft en dus ook niets heeft verloren. De strijd werd gevoerd tusschen twee Duitsche partijen, resp. tusschen twee Duitsche wereldbeschouwingen.

Italië. — In Italiaansche politieke kringen wordt het resultaat van het Saarplebisciet toegejuicht, aangezien men van meening is, dat daardoor een volkomen duidelijke toestand is geschapen, zoodat de beslissingen van den Volkenbond inzake aansluiting van het gebied bij Duitschland zeer vergemakkelijkt worden. In een korte redactioneele aanteekening schrijft de „Piccolo": het is thans duidelijk, dat de Volkenbond slechts kan besluiten tot aansluiting van het Saargebied bij Duitschland.
(Vorig bericht blz. 1648 F.)

H. ITALIE. — Eruptie van de Solfatara. —
De vulkaan Solfatara, die sedert de twaalfde eeuw „slaapt", is in werking getreden en heeft een hoeveelheid heete steentjes uitgeworpen.
(La Stampa)

I. ANTWERPEN. — Goudclausule. - 5% dollarleening van 1928. —
De rechtbank te Antwerpen heeft de stad Antwerpen veroordeeld tot betaling in goud van den dienst van de 5% dollarleening van 1928. Het gemeentebestuur zal tegen dit vonnis hooger beroep aanteekenen.
(Handelsblad van Antwerpen)

K. NEDERLAND. — A. N. W. B.-Toeristenbond. - Reizend Nederland in 1934. —
In 1934 verstrekten de vier kantoren van den A.N.W.B., Toeristenbond voor Nederland aan zijn leden tezamen 53.596 reisplannen en ontwerpen van reisroutes. Uit de verdeeling over de verschillende landen is eenigszins op te maken, welke landen zich mogen verheugen, in de belangstelling van reizend Nederland.
Van de bovengenoemde 53.596 reizen betroffen er 36.435 het buitenland; daarvan gingen er 36% naar Duitschland, dat blijkens de cijfers de groote belangstelling van vorige jaren geleidelijk weer terugwint; in 1933, het jaar der politieke verwikkelingen, ging 32% naar Duitschland.
Naar België ging 17% (vorig jaar 20%), naar Frankrijk 16% (vorig jaar 20%), naar Zwitserland 9% (vorig jaar ook 9%), naar Oostenrijk 6% (vorig jaar 4½%), naar Italië 5% (vorig jaar 4%), naar Engeland 3% (vorig jaar eveneens), naar Scandinavië 3% (vorig jaar 2½%), overige landen 5% (vorig jaar 4½%).
Binnen Nederlands grenzen bleef 32% van het totaal aantal reisplannen (vorig jaar 40%).
De hier behandelde reizen betroffen de volgende vervoermiddelen: automobielen 46%, motorrijwielen 4%, rijwieltochten 11%, wandeltochten 5%, water-

en ijstochten 6%, spoor- en bootreizen, combinaties alsmede ski- en ruitertochten 28%.
Terwijl, vergeleken bij 1933, het aantal wat Nederland betreft constant bleef, steeg het aantal buitenlandsche reisplannen met niet minder dan ruim 30%. (Verslag A.N.W.B.) **(Vor. ber. A.N.W.B. 1616 E.)**

A. NEDERLAND. — Wapenindustrie. - Int. Vrouwenbond voor Vrede en Vrijheid. —
In samenwerking met ongeveer 20 andere vereenigingen heeft de Internationale Vrouwenbond voor Vrede en Vrijheid op 9 Jan. '35 te Amsterdam een voorlichtende vergadering gehouden over „het gevaar der particuliere wapenindustrie". Vier sprekers van verschillende politieke- of godsdienstige richting zetten hun standpunt ten opzichte van dit vraagstuk uiteen.
Mejuffrouw Selma Meyer hield een openingsrede.
Daarna gaf zij het woord aan mevrouw Pothuis-Smit, die het aandeel besprak, dat Nederland heeft aan de wapenindustrie. Spr. meende dat de regeering te kort was geschoten in het beteugelen van deze industrie, hetgeen zij in strijd achtte met enkele artikelen van het Volkenbondspact.
Hierna spraken nog de heeren J. B. Meyer, ds. N. Padt en prof. dr. J. A. Veraart. (Vaz Dias)
(Vor. ber. Wapenindustrie 1520 B.)

B. FILMKUNST. — Nederlands sprekende films in 1934. —
In 1934 vonden de premières plaats van de volgende Nederlands sprekende films:
4 Januari:
Willem van Oranje — vervaardigd in opdracht van een initiatief-comité en uitgebracht door de N.V. Europa-Film.
Regie: G. J. Teunissen; hoofdrollen: Cor van der Lugt-Melsert, Louise Kooiman, Willy Haak.
9 Februari:
De Jantjes — vervaardigd en uitgebracht door Loet C. Barnstijn. Naar een tooneelstuk van Herman Bouber; met muziek van Louis Davids en Margie Morris.
Regie: Jaap Speyer; hoofdrollen: Willy Castello, Fientje de la Mar, Susie Klein, Johan Kaart Jr., Henriette Davids, Sylvain Poons, Louis Davids, Cissy van Bennekom, Jan van Ees, Marie van Westerhoven, Aaf Bouber, Cor Hermus.
7 September:
Bleeke Bet — vervaardigd en uitgebracht door N.V. Monopole Film. Naar een tooneelstuk van Herman Bouber; met muziek van Louis Davids, Margie Morris en Hans May.
Regie: Richard Oswald en Alex Benno; hoofdrollen: Aaf Bouber, John Heesters, Jopie Koopman, Fientje de la Mar, Sylvain Poons, Jan van Ees, Johan Elsensohn, Cor Hermus.
28 September:
Malle gevallen — vervaardigd en uitgebracht door Loet C. Barnstijn. Naar een boek van Hans Martin; met muziek van Ralph Erwin.
Regie: Jaap Speyer; hoofdrollen: Johan Kaart Jr., Jopie Koopman, Rolant Varno, Enny Meunier, Anny van Duyn, Louis Borel, Louis de Bree, Adr. van Hees.
26 October:
Dood water — vervaardigd door het Nederlands Filmgenootschap en uitgebracht door N.V. Metro-Goldwyn-Mayer Filmmij. Gebaseerd op een scenario van Simon Koster; met muziek uitgevoerd door het Concertgebouw Orkest o.l.v. Prof. Dr. Willem Mengelberg.
Regie: Gerard Rutten; in de hoofdrol: Jan Musch.
30 November:
Blokkade — vervaardigd door de Film-Technische-Leergang en uitgebracht door Fim-Film.
Regie: Willem van der Hoog; Hoofdrollen: Annie Marie Barbas, Liesje van Santen, Louis de Vries, Jacques Reule, Lou den Hartogh.
20 December:
Het meisje met de blauwe hoed — vervaardigd en uitgebracht door N.V. Filma. Naar een boek van Johan Fabricius.
Regie: Rudolf Meinert; muziek: Max Tak; hoofdrollen: Truus van Aalten, Lou Bandy, Rolant Varno, Adriënne Solser, Willem van der Veer, Willy Haak, Tony van den Berg, Lou Ezerman, Gusta Chrispijn-Mulder.
21 December:
Op hoop van zegen — zie pag. 1630 D. (Red. K. H. A.)
(Vorig bericht blz. 1630 D.)

C. GEESTELIJK LEVEN. — Nieuw-Germaansche theologie. —
De afdeeling voor geschied- en letterkunde van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen kwam in het Trippenhuis bijeen. Prof. dr. W. J. Aalders deed een mededeeling over: „Nieuw-Germaansche theologie". Wij ontleenen hieraan o.a. het volgende:
Deze theologie moet beschouwd worden als gelegenheidswerk, als dienstbaar aan de nieuwe germaansche gedachte en haar levensgevoel. Zij is dilettantisch en propagandistisch. Zij draagt het karakter van een hooger naturalisme. Zoowel de algemeene godsdienstwetenschap als de eigenlijke theologie moeten haar materiaal en onderstellingen afwijzen. Zij is een mengsel van romantiek en realisme, onder de leiding van het laatste. De continuïteit van het nieuw- en oud-germaansche ontbreekt, historisch zoowel als geestelijk. Maar hiermede is niet gezegd, dat een en ander, ook als religie en theologie, niets beteekent. De religie der immanentie, hier vooral in bloed en ras uitgedrukt, is een mogelijkheid, die niet voorbij is „The reality of Heathenism" is geen boutade.
De positieve waarde van deze theologie ligt in haar critiek op een louter spiritualistischen godsdienst. Haar onwaarde in haar monisme en dit gecentreerd in bloed en ras. Zij verdient onze aandacht, vooral als exponent van den geest, die tegenwoordig in Duitschland domineert. Overigens beteekent deze godsdienst-philosophie nòch voor den godsdienst nòch voor de philosophie een winst. (De Maasbode)

D. POOLONDERZOEK. — Steenkolenlagen aan de Zuidpool. - Byrd's expeditie. —
Een aantal geologen, deel uitmakende van de expeditie van admiraal Byrd, die op 16 October 1934 uit Klein-Amerika waren vertrokken, zijn na een sledetocht van meer dan 2250 K.M. door het Zuidpoolgebied met een schat van wetenschappelijke gegevens in het kamp teruggekeerd.
De scherpe, ijskoude poolwinden maakten het de expeditie uiterst moeilijk. Dicht bij hun doel, op 27 gr. Z.B. en 152 gr. 30 min. W.L., beklommen zij den Thorne-gletcher ter hoogte van 2200 meter Aan den top, vrijwel aan den rand van het Poolgebied, vonden zij steenkoolafzettingen, fossielen van planten, bladeren en pre-historische boomen. De expeditie moest een temperatuur doorstaan van 40 tot 50 graden vorst, onmiddellijk nadat zij Klein-Amerika had verlaten. (Daily Telegraph) **(Vor. ber. 1584 D.)**

17 JANUARI 1935

E. NEDERLAND. — Contingenteering. - Vleeschinvoer. —
De Staatscourant bevat een K. B. waarbij de contingenteering van den invoer van vleesch voor één jaar wordt verlengd. In afwachting van de bestaande regeling wordt er thans onderscheid gemaakt tusschen vier groepen. Voor alle groepen is het percentage van den toegestanen invoer bepaald op 20, van de in de basisjaren ingevoerde hoeveelheid. Voor versch gekoeld en bevroren rund- en kalfsvleesch zijn 1929, 1930 en 1931 als basisjaren aangewezen; voor ander vleesch 1931 en 1932, voor levende schapen ook 1931 en 1932 en voor slachtpaarden eveneens 1931 en 1932.
De Nederlandsche veehouderij-centrale zal optreden als eenig importrice en door deze centrale zullen invoermachtigingen worden verstrekt.
(Staatscourant) **(Vor. ber. Conting. 1623 A.)**

F. NEDERLAND. — Actie tegen hooge huren. - Werkgevers- en Werknemers vereenigingen. —
Na een bespreking met den minister van sociale zaken heeft een commissie uit de werkgeversvakcentrale en de arbeidersvakcentralen een rapport uitgebracht inzake de woninghuren.
Aan dit rapport ontleenen wij het volgende:
Uit het onderzoek is wel gebleken, dat de huren der arbeiderswoningen in de laatste jaren, afgezien van de vraag, of er in tal van gemeenten al dan niet een tekort aan woningen bestaat, niet of te weinig zijn gedaald en dat bepaalde groepen van arbeiderswoningen zelfs in huur zijn gestegen. Dit wordt in de rapporten van deskundigen ook niet tegengesproken. Het gevolg hiervan is dat in verschillende gemeenten een tekort aan woningen bestaat, waarvan

de huur door arbeiders en daarmee gelijkgestelden kan worden betaald.
Bij het woningvraagstuk mag niet uit het oog worden verloren, dat de vaste lasten, zooals canon, straatbelasting, waterleiding van zeer beteekenden invloed zijn op de huren. De gemeentebedrijven, b.v. grondbedrijf, waterleidingbedrijf, enz. hebben in de jaren vóór de crisis dikwijls aanzienlijke leeningen moeten sluiten tegen een hoog rente-type.
(De Telegraaf) **(Vorig bericht blz. 930 E.)**

A. **C. P. J. M. SCHLICK OVERLEDEN. —**
Te zijnen huize te Amsterdam is op 15 Jan. '35 na een korte ongesteldheid overleden de heer C. P. J. M. Schlick, directeur van het Nederlandsch Telegraaf Agentschap. (De Telegraaf)

B. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Dividend- en tantièmebelasting voor de Overzeesche gewesten. - Terugbetaling. —**
Ingediend is een wetsontwerp tot uitkeering (terugbetaling) van dividend- en tantièmebelasting aan overzeesche gewesten. (N. Rott. C.)
(Vor. ber. Tweede Kamer 1650 D.)

C. **BELGIE. — Begrooting 1935. —**
De Ministerraad heeft op 12 Jan. '35 het onderzoek van de begrooting beëindigd. De gewone begrooting toont een deficit aan van ca. frs. 65 millioen. Geen middel zal onbeproefd worden gelaten, om dit deficit te dekken. (Le Soir) **(Vor. ber. 1564 D.)**

D. **TILBURG. — Kamer van Koophandel 1934. —**
De heer Frans van Spaendonck, industrieel te Tilburg is in de op 14 Jan. '35 gehouden vergadering van de Kamer van Koophandel voor Tilburg en Omstreken tot voorzitter benoemd als opvolger van den heer Jos de Pont. In zijn nieuwjaarsrede zeide hij o.a. dat de toestand van handel en industrie in het rayon der Kamer een achteruitgang opwijst. De wollenstoffenindustrie bleef verre bij 1933 ten achter, hetgeen ook gezegd kan worden van de wollen en halfwollen dames- en heerenconfectie. De katoenindustrie leed door den inkrimpenden export en te ruimen invoer, zoodat men voor het binnenland met afbraakprijzen moest werken. Dit geldt ook voor de linnenindustrie.
De lederindustrie en de schoenindustrie, maakten een vrij goed zomerseizoen door, ten deele het gevolg van het gunstige klimaat van den vorigen zomer. Voor deze branche mag men niet te somber zijn voor 1935.
In de steenindustrie voelde men den terugslag van de overproductie van baksteen in 1933. In de metaalindustrie wordt de algemeene toestand geschetst als „onvoldoende werkgelegenheid, onvoldoende prijzen". Bij den handeldrijvenden en industrieelen middenstand zag men ten gevolge der afnemende koopkracht inkomsten en omzetten verder achteruitgaan.
(Kamer van Kooph., Tilburg) **(V. b. Tilburg 1369 A.)**

E. **ORDENING. — Voordrachten. —**
In de groote collegezaal van het gebouw voor Werktuig- en Scheepsbouwkunde der Technische Hoogeschool te Delft werd op 14 Jan. '35 de Leergang over Ordening geopend, welke georganiseerd is door het Delftsche Hoogeschoolfonds, in samenwerking met de Centrale Commissie voor Studiebelangen.
Prof. mr. dr. J. A. Veraart hield een korte inleidende rede.
Hierna hield prof. dr. C. A. Mennicke een voordracht over: „De ontwikkeling tot een georiënteerde maatschappij (sociologische beschouwing)".
Prof. dr. J. Tinbergen hield een voordracht over: „De economische ordening".
Aan de voordracht van prof. dr. P. Lieftinck over: „De organisatie der ordening" ontleenen wij het volgende:
Spr. gaf eerst een schets van vier typen: volledig communistische ordening; half-staats-socialistische (Rusland); ordening door sociaal vertegenwoordigende organen (Italiaansche corporaties); en ordening, uitgeoefend door de gezamenlijke ondernemers zelf met medewerking van den staat. Hieruit trok spr. eenige conclusies:
Bij de beoordeeling van het ordeningsvraagstuk moeten we ons eenerzijds niet laten beïnvloeden door bepaalde dogma's die langen tijd opgeld deden, maar anderzijds moeten wij ons losmaken van de verschijnselen die wij in dezen tijd misschien noodzakelijk achten onder invloed der crisis. Onderzocht moet worden wat de groote vormende krachten zijn die in het economische leven werken. Deze krachten moeten worden geregeld en gecoördineerd met behulp van de eischen die de structureele ontwikkeling stelt. Geval voor geval moet, met het beeld van de economische structuren voor oogen, worden nagegaan. Ook moet gerekend worden met een bepaalde verdeeling van de taak op dit gebied tusschen overheid en bedrijfsleven; dit is een specifiek organisatorisch probleem. Er is geen uniforme oplossing voor de ordening aan de hand te doen. Voor elk onderdeel van het economische leven moet het type worden gezocht, dat daarvoor het best geschikt is.
Voor het vraagstuk der coördinatie van de ordening moet een oplossing worden gezocht, door de instelling van coördineerende organen. Ook zal de staat voor het scheppen van een zoodanige organisatie moeten zorgen, dat hij zelf zoo noodig het beslissende woord kan spreken. Of de tegenwoordige staatsinstellingen daarop geheel berekend zijn, is aan ernstigen twijfel onderhevig.
Tenslotte sprak spr. over het vraagstuk van de internationale ordening. Oplossing daarvan kan geschieden door vorming van economische blokken tusschen onderscheidene landen of door internationale overeenkomsten tusschen kartels, regeeringen, enz. Voor de oplossing van al deze vraagstukken is niet alleen een sterke en nauwe samenwerking tusschen economen en ingenieurs noodig, maar ook een staatsmanschap, dat niet schroomt dit heele complex onder het oog te zien en aan te vatten.
(Nieuwe Rotterd. Courant)

F. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Tolheffing. - Vermelde bruggenbouw. - ƒ 50 millioen plan. —**
Ingediend is een wetsontwerp inzake het geven van vrijheid om een concessie tot tolheffing te verleenen aan een aan te wijzen Naamlooze Vennootschap.
In de Memorie van Toelichting zeggen de Ministers van Waterstaat en van Financiën o.m.:
Evenals onder het vorige kabinet is de regeering ook thans overtuigd van het groote landsbelang, dat bevorderd wordt door versnelling van den bruggenbouw.
De voorbereiding is nu zoo geregeld, dat, als de geldmiddelen steeds te rechter tijd beschikbaar zijn, het volgende programma voor de voltooiing van de groote bruggen verwacht mag worden:

Plaats der brug:	Tijdstip van indiensttreding:
Vianen	zomer 1936
Nijmegen	zomer 1936
Hedel	najaar 1936
Moerdijk	voorjaar 1937
Hendrik-Ido-Ambacht	voorjaar 1937
Doesburg	voorjaar 1937
Dordrecht	zomer 1937
Rotterdam	najaar 1938
Krimpen a/d. IJssel	najaar 1939
Deventer	najaar 1940
Gorinchem	zomer 1941

De regeering is voornemens, blijkens het ingediend wetsontwerp, het plan voor den bouw van de bruggen over de groote rivieren in zoodanig tempo te doen uitvoeren, dat in een tijdsverloop van ongeveer zeven jaar alle bruggen gereed zullen zijn. De laatste brug zal dan in den zomer van 1941 in dienst worden gesteld. Om dezen versnelden bruggenbouw mogelijk te maken, zal een door een particulier consortium op te richten Bruggen-Exploitatie-Mij. N.V. (B.E.-M.), met een aandeelenkapitaal van ƒ 500.000, een obligatieleening uitgegeven ter nominale waarde van ƒ 49.500.000.
De bedoeling is dat de B.E.M. de som van aandeelenkapitaal en leeningopbrengst zal uitbetalen aan het rijk ter financiering van den bruggenbouw. Daartegenover krijgt de B.E.M. concessie tot heffing van tollen op alle volgens het plan te bouwen bruggen. Deze tolheffing zal ingaan op 2 April 1935 en twintig jaar duren. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Tw. Kamer 1652 B.; Bruggenbouw 1475 B.)

G. **SAARGEBIED. — 1 Maart 1935 overdracht aan Duitschland. —**
De onderhandelingen van den Volkenbondsraad te Genève inzake de Saarkwestie hebben tot overeenstemming geleid en het volgende wordt medegedeeld:
Na redevoeringen van Laval, Eden en Litwinof, heeft de Volkenbondsraad het accoord aangenomen, dat tot stand is gekomen ten aanzien van de Saar en

waarin bepaald wordt, dat het Saargebied in zijn geheel met Duitschland vereenigd zal worden op 1 Maart 1935 onder de voorwaarden, welke in het Verdrag van Versailles vervat zijn (d.w.z. dat het Saargebied onderworpen zal zijn aan de demilitarisatiebepalingen van het verdrag).
Een Volkenbondscommissie, in overleg met de Fransche en Duitsche regeeringen en de regeeringscommissie van het Saargebied, zal de vereischte maatregelen treffen voor de overdracht van het régime, maar, indien deze schikkingen niet getroffen zijn op 15 Februari, zal de commissie haar voorstellen aan den Volkenbondsraad doen, die de noodige besluiten zal nemen.

Antwoord van minister Laval aan Adolf Hitler.

Laval heeft in den Volkenbondsraad ongeveer met de volgende woorden zijn instemming met de voorstellen der commissie Aloisi uitgesproken.
De volksstemming heeft plaats gehad. De stemming is duidelijk. De uitgesproken wil is categorisch. De Saarbevolking heeft in vrijheid over haar lot beslist. De Volkenbondsraad moet de aansluiting van het Saargebied bij Duitschland beslissen. Door bij voorbaat den uitslag der stemming te aanvaarden, heeft Frankrijk getuigenis afgelegd van zijn trouw en eerbied aan de verdragen. Doordat de Volkenbondsraad dit delicate vraagstuk, dat de oorzaak van conflicten tusschen twee groote volkeren had kunnen worden, op zijn waarlijk internationaal plan heeft gehouden, heeft hij nogmaals de zaak van den vrede gediend.
De taak van den Volkenbondsraad is echter nog niet geheel geëindigd. Hij moet zijn taak nog voortzetten. Belangrijke kwesties blijven nog te regelen over, voordat de vereeniging met Duitschland zal worden verwezenlijkt. De raadscommissie van drie krijgt nog een belangrijke taak te vervullen. Zij zal den vorm van de liquideering van het regime moeten preciseeren en de aldus nog op te lossen kwesties zijn talrijk en ingewikkeld, doch de vorige onderhandelingen vergemakkelijken de definitieve overeenstemming. De Fransche regeering heeft reeds precieze voorstellen hieromtrent aan de raadscommissie Aloisi overgelegd.
Gedurende 15 jaren, aldus ging Laval voort, is de orde in het Saargebied gehandhaafd. De volksstemming heeft zonder ernstige incidenten plaats gehad. Dit resultaat eert den Volkenbond, zijn regeeringscommissie en de Saarbevolking. De leider van de Duitsche regeering heeft zich op 15 Januari tot de Saarbevolking gewend en gezegd dat geen smet mag verbonden zijn aan den terugkeer tot het Duitsche vaderland en dat de Saarbevolking de noodige discipline moet blijven in acht nemen. Hitler heeft ongetwijfeld met deze woorden zijn wil te kennen gegeven alle représaille-maatregelen tegen hen, die hun vrijheid van meening en stem gebruikt hebben, te vermijden. Zij moeten in de vrijwillig en plechtig door de Duitsche regeering in Juni en December aangegane verplichting een veiligheidswaarborg vinden. De eindregeling mag geen bitterheid achterlaten, de eindregeling moet in volle waarheid geschieden, zooals de openbare meening van de wereld hoopt.
In een gevoel van menschelijkheid heeft de Fransche regeering den toegang tot het Fransche gebied niet aan de Saarvluchtelingen willen weigeren, die onmiddellijk na de volksstemming aan de grens zich meldden, maar men moet wel begrijpen, dat het vraagstuk van de Saarvluchtelingen indien het zich zou voordoen, van internationaal karakter is en blijft. De Volkenbond zou eventueel het vraagstuk moeten oplossen.
De terugkeer van het Saargebied naar Duitschland begroetend, heeft Hitler nogmaals zijn vredeswil betuigd, en verklaarde Hitler, dat de gebeurtenissen van 13 Januari een beslissende stap op den weg naar de verzoening der volkeren kunnen beteekenen en dat het Duitsche rijk geen territoriale vorderingen jegens Frankrijk heeft. Ik neem hiervan acte, zeide Laval.
De toenadering tusschen Duitschland en Frankrijk is inderdaad een der essentieele voorwaarden van doeltreffende vredeswaarborgen in Europa. Frankrijk is vredelievend en vervolgt geenerlei egoïstische doeleinden. Frankrijk wil de rechtmatige bezorgdheid, die een groot volk omtrent zijn waardigheid moet bezitten, niet in het minst aantasten, doch de geschiedenis heeft Frankrijk geleerd, dat het in veiligheid moet leven. De andere volkeren hebben hetzelfde recht en om een der elementen van deze veiligheid te vinden, behoort geen enkele regeering te aarzelen haar aandeel te nemen in het sluiten van verdragen, die juist ten doel hebben aan ieder land de onontbeerlijke wederzijdsche waarborgen te verleenen.
Op 16 Jan. heeft de Fransche ambassadeur te Berlijn aan de Duitsche regeering een nota over het Oostelijk Locarnopact overhandigd. Weldra zullen wij nagaan welke concrete vormen aan de overeenkomst van Rome zullen kunnen worden gegeven, ondat de weldaden daarvan zich tot alle er bij belanghebbende landen zouden uitstrekken. (Journal de Genève)
(Vor. ber. Volksstemming 1650 G.; Laval 1642 A.)

A. NEDERLAND. — Anti-Semietische lectuur. - Dr. H. Polak. - Min. v. Justitie. —
Op de vragen van het Eerste Kamerlid, Dr. Henri Polak, betreffende het nemen van maatregelen tegen de verspreiding van Anti-Semietische lectuur, heeft de Minister van Justitie schriftelijk geantwoord, dat dergelijke publicaties bij velen terecht ernstige ontstemming wekken. De door den heer Polak bedoelde publicatie vormt echter naar het oordeel van den Minister geen overtreding van de art. 137c of 137d van het Wetboek van Strafrecht. Wel is en blijft de aandacht van het openbaar ministerie op de aangelegenheid gevestigd.
Gelijk reeds uit de totstandkoming der wet van 19 Juli '34, houdende nadere voorzieningen ter bescherming van de openbare orde, blijkt, is de Minister bedacht op aanvulling onzer strafwetgeving, als de bijzondere maatschappelijke verschijnselen van dezen tijd deze noodzakelijk maken. Uiteraard zal hij ook de verdere ontwikkeling in dezen nauwkeurig volgen.
(Het Vaderland) **(Vorig bericht blz. 1288 C.)**

B. NEDERLAND. — Uitvoer van radioartikelen. —

Radioartikelen.
Waarde in *f* 1000.

	1934	1933	1932
Januari	3.720	4 706	4.077
Februari	2.358	3.329	3.519
Maart	1.975	2.615	2.089
April	1.827	1.938	1.978
Mei	2.182	2.132	2.075
Juni	2.570	2.515	2.179
Juli	3.869	2.351	2.722
Augustus	4.201	2.427	2.925
September	5.413	3.330	3 485
October	6.103	4.687	3.727
November	5.427	4.929	4.286
December	5.058	4.658	5.375
Totaal	44.703	39.617	38.437

(Keesings Fin. Archief) **(V. b. In- en Uitvoer 1475 D.)**

C. NEDERLAND. — Emissies. - 1931-1934. —
De verdeeling van binnenlandsche en buitenlandsche emissies was als volgt (in duiz. guldens):

Binnenland

	1934	1933	1932	1931
Januari	10.854	302 306	12.137	14.773
Februari	9.508	14.624	17.597	19 603
Maart	311.209	5.794	268.296	109.955
April	916.081	14.363	6.956	68.151
Mei	22.052	1.509	2.917	393.728
Juni	24.781	2.940	254.267	59.499
Juli	109 336	850	12 257	31.097
Augustus	55.522	1.374	15.667	26.446
September	498.668	7.731	21.832	4.716
October	110.998	207.881	121 666	3.626
November	162 000	9 319	19.068	10.736
December	76.249	6.297	24.183	27.494
Totaal	2.307.258	574.988	776.843	769.829

Buitenland

	1934	1933	1932	1931
Januari	—.—	18.169	—.—	—.—
Februari	—.—	—.—	—.—	2.437
Maart	—.—	—.—	—.—	5.592
April	—.—	—.—	—.—	17.206
Mei	—.—	—.—	—.—	14.342
Juni	—.—	—.—	—.—	—.—
Juli	—.—	—.—	—.—	7.350
Augustus	—.—	—.—	—.—	—.—
September	520	—.—	2.880	—.—
October	—.—	—.—	21.966	—.—
November	—.—	—.—	14.625	—.—
December	1.753	—.—	—.—	—.—
Totaal	2.273	18.169	39.471	46.927

(Keesings Fin. Archief) **(Vor. ber. blz. 1124 A.)**

18 JANUARI 1935

D. PERMANENTE HOF VAN INTERN. JUSTITIE. — Ver. Staten. - Boodschap van president Roosevelt.
President Roosevelt heeft met een boodschap, die hij op 16 Jan. '35 gericht heeft tot den Senaat ingegrepen in de ratificeering van het protocol inzake toetreding van de Ver. Staten tot het Permanente Hof

voor Internationale Justitie. In deze boodschap noemt Roosevelt de kwestie boven de partijen staande en wijst hij er op, dat ook de republikeinsche presidenten voorstander geweest zijn van het toetreden tot het Permanente Hof voor Internationale Justitie. Hij hoopt, dat de Senaat zijn toestemming niet waardeloos zal maken door bezwaren, die het toetreden doelloos zouden maken. De souvereiniteit van de Ver. Staten wordt door dezen stap niet benadeeld. Bij den tegenwoordigen toestand der internationale betrekkingen hebben de Vereenigde Staten de gelegenheid weer eens hun invloed te doen gelden ten gunste van een pacificatie van de wereld.
(New York Herald, Parijs) **(Vor. ber. 1644 K.; Pres. Roosevelt 1637 I.)**

A. **GEESTELIJK LEVEN. — Alg. Syn. Ned. Hervormde Kerk. - Reorganisatie-ontwerp verworpen. —** Op 10 Jan. '35 werd in de Alg. Synode der Ned. Hervormde Kerk het reorganisatie-ontwerp met 14 tegen 5 stemmen verworpen. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Ned. Herv. Kerk 1644 I.)

B. **NEDERLAND. — De Woodbrookers in 1934. —** Het afgeloopen vereenigingsjaar wordt door dr. W. Banning, die in het dezer dagen verschenen jaarboek het jaarlijksche verslag schrijft, gekenschetst als een Crisisjaar en een kroonjaar. Men heeft n m. het vijfen twintig jarig bestaan van de vereeniging gevierd. (Doel der vereeniging is de bevordering van theologische en sociale studie). (Red K.H.A.)

C. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Onderwijs. - Examens monderne talen M.O. —**
Ingediend is een wetsontwerp tot intrekking van artikel 5 der wet van 25 April 1879.
Aan de memorie van toelichting wordt het volgende ontleend:
Krachtens artikel 5 van de wet van 25 April 1879 zijn bij het afleggen van het examen voor de akte A in de Fransche, Hoogduitsche of Engelsche taal vrijgesteld van het examen in de theorie van onderwijs en opvoeding de bezitters der akte van bekwaamheid als onderwijzer en bij het afleggen van het examen voor de akte B in een dier talen en haar letterkunde de bezitters der akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzer.
Het wetsontwerp beoogt artikel 5 te schrappen, waardoor de verplichting zal ontstaan om alle candidaten in de theorie van onderwijs en opvoeding te examineeren. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Tw. Kamer 1652 F.; Onderwijs 1633 F.)

D. **NEL BRONGER OVERLEDEN. —** Dezer dagen is Nel Bronger, na een korte ongesteldheid, te Amsterdam overleden.
Tezamen met Frits Lensvelt heeft zij, in een lange reeks van jaren, de tooneelvoorstellingen, welke onder Rooyaard's leiding gegeven werden, naar het uiterlijk verzorgd. Zij is een groote en gevoelige kunstenares geweest. (Alg. Handelsblad)

E. **JAPANSCH MANDATENGEBIED. — Zuidzee. —** Admiraal Suutsoegoe heeft een verklaring in de pers gepubliceerd inzake de kwestie der Japansche Zuidzeemandaten, waarin hij zegt, dat deze mandaateilanden de sleutelpositie vormen van de Japansche verdediging ter zee. Japan zal de eilanden onder alle omstandigheden behouden. Het geheele volk staat achter de Japansche delegatie te Londen, daar het hierbij om de existentie van Japan gaat.
(Dempo Rengo) **(Vor. ber. Volkenbond 1561 K.)**

F. **ZWITSERLAND. — Volksstemming inzake recruten. - Het leger. —**
Op 24 Februari zal in Zwitserland een volksstemming worden gehouden om te beslissen of de tijd van vooroefening der recruten voor het leger moet worden verlengd of niet.
Het Bondsdepartment voor militaire zaken dat den maatregel heeft bevorderd wijst er op, dat de huidige periode van vooroefening werd ingesteld in 1907. Na dien zijn de oorlogswapenen echter veel talrijker en gecompliceerder geworden met het gevolg dat de huidige tijd van voorbereiding niet meer voldoende is.
Het Zwitsersche leger is een militie-leger, recruten, van wie jaarlijks 25.000 worden ingeschreven en tusschen 65 en 92 dagen in vooroefening blijven.
Er zijn geen troepen permanent onder de wapenen, behalve een corps van ongeveer 300 instructeurs.
Elk jaar worden ongeveer 150 000 man opgeroepen voor herhalingsoefeningen. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. Leger en Luchtmacht 1097 A.)

G. **NATIONAAL EUCHARISTISCH CONGRES TE MELBOURNE. —**
In verband met Melbourne's eeuwfeest werd op 2 Dec. 1934 het Nationaal Eucharistisch Congres te Melbourne, door een Pontificale Hoogmis in de St. Patrick's Cathedraal, gecelebreerd door den pauselijken legaat, geopend. Het Congres duurde tot 10 Dec. 1934. (The Argus, Melbourne)

H. **NEDERLAND. — Lijkverbranding. - Overzicht der Crematies in 1934. —**
a) Naar het geslacht: 360 mannen; 308 vrouwen.
b) Naar de woonplaats: Uit Amsterdam: 129; uit Den Haag: 164; uit Rotterdam: 35; uit overig Nederland: 340.
c) Naar den godsdienst: Ned. Hervormden: 272; Remonstranten: 27; Doopsgezinden: 31; Lutheranen: 32; Israëlieten: 11; Rooms-Katholieken: 13; andere Kerkgenootschappen: 14; tot geen kerk behoorend:268.
d) Naar den leeftijd: beneden 12 j.: 18; van 12 tot 40 j : 59; boven 40 j.: 591.
Totaal in 1933: 636.
Totaal in 1934: 668.
Meer 32 of 5%. (De Vlam)
(Vorig bericht blz. 1476 B.)

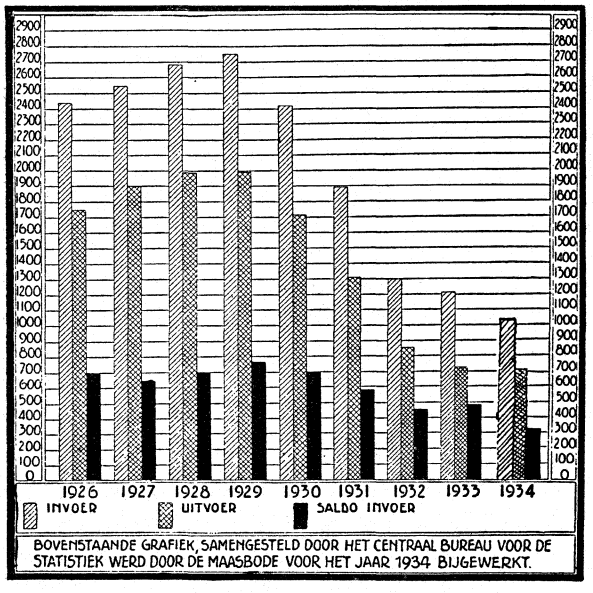
I. **CHINA. — Nieuwe kalender op Westerschen grondslag. —**
Met de intrede van het nieuwe jaar heeft China een nieuwen kalender op Westerschen grondslag aanvaard. Na hiertoe vele jaren vruchtelooze pogingen te hebben aangewend, is de Chineesche regeering er tenslotte in geslaagd, de bevolking er toe over te halen, om den Westerschen Nieuwjaarsdag in acht te nemen, in plaats van het oude Chineesche Nieuwjaar, dat afhankelijk van de maan, dus veranderlijk was.
(Sin Pau, Shanghai)

19 JANUARI 1935

K. **VEREENIGDE STATEN. — President Roosevelt dient zijn sociaal program in. —**
President Roosevelt heeft op 17 Jan. '35 het Amerikaansche congres zijn voorstellen doen toekomen betreffende de sociale hervormingen. Tegelijkertijd diende senator Wagner een wetsontwerp in, waardoor deze voorstellen tot practische uitvoering zullen komen.
Voor het eerste begrootingsjaar, dat op 1 Juli '35 begint, wordt een crediet van 100 millioen dollar aangevraagd. Gedurende de daarop volgende jaren mag de regeering meer dan 200 millioen dollar per jaar uitgeven.
Met zijn boodschap gaf Roosevelt tevens een rapport van de door hem ingestelde commissie voor economische veiligheid. Deze commissie vraagt ten eerste een vèrgaande „Planwirtschaft" voor werkverschaffing bij ondernemingen der federale regeering; ten tweede een werkloozenondersteuning vanaf 1 Januari 1935, doch telkens slechts voor korten tijd en in den vorm van een verzekering, waartoe de werkgevers, en al naar verlangen van de verschillende afzonderlijke staten, ook de werknemers moeten bijdragen. De ondersteuning zal een aanvang nemen vier weken na het begin van de werkloosheid, niet grooter zijn dan 15 dollar per week en na 16 weken ophouden, waarna de werkloozen door de federale regeering op grond van het hierboven aangeduide arbeidsprogram aan het werk zullen worden gesteld.
Ten derde stelt de commissie ouderdomsrente voor, die moet worden opgebracht voor de helft door den betrokken staat en voor de helft door de federale kas en hoogstens 30 dollar per maand zal bedragen. Deze rente zou worden uitgekeerd aan personen boven 65 jaar, die niet in gestichten voor ouden van

dagen wonen, wier vermogen niet grooter is dan 5000 dollar en die 5 jaar in een gemeente ingezetene zijn.
Tegelijkertijd stelt de commissie voor een gedwongen ouderdomsrenteverzekering voor arbeiders beneden de 65 jaar, die geen pensioenrechten hebben en minder dan 250 dollar per maand verdienen.
De middelen daarvoor moeten worden verkregen door bijdragen van 1 pct. van het loon, stijgende iedere 5 jaar tot 5 pct. van het loon. Werkgevers en werknemers moeten elk de helft van deze bijdrage betalen.
Ten vierde beveelt de commissie aan kindersteun te verleenen aan weduwen, wier gezinnen op de lijst van armlastigen zijn opgenomen. In dezen kindersteun zal de federale kas voor een derde gedeelte bijdragen.
Het vijfde voorstel van de commissie betreft financieele en persoonlijke ondersteuning uit de federale kas aan gemeenten bij de uitvoering van groot opgezette programma's van saneering en ziektevoorkoming.
In zijn begeleidende speciale boodschap zet Roosevelt o.a. nog uiteen, dat men niet de belangrijke en waardevolle taak van de sociale hervorming in discrediet wil brengen door onmiddellijk te beginnen met een grootsch opgezet plan, dat dan misschien niet zou kunnen worden uitgevoerd. Dat men echter een hervorming der sociale politiek in algemeenen zin ter hand neemt, wordt gerechtvaardigd door het voorbeeld van andere ontwikkelde naties, waar gelijke of dergelijke maatregelen goede resultaten hebben bereikt. Amerika betaalt op het oogenblik geweldige sommen voor vele jaren van economische onzekerheid en moet snel handelen om tot betere toestanden te geraken.
(New York Herald, Parijs) **(Vor. ber. Roosevelt 1653 D.)**

A. NEDERLAND. — Handelsbalans. —
Waarde van den Invoer, den Uitvoer en het Saldo-invoer, zonder Gouden en Zilveren Munt en Muntmateriaal (in millioenen guldens):

Gedurende 1934 bedroeg de waarde van den invoer *f* 1.038 millioen (v. j. *f* 1.209 millioen) en de waarde van den uitvoer *f* 712 millioen (v. j. *f* 726 millioen).
(De Maasbode) **(Vor. ber. Handelsbalans 1475 D.)**

B. ITALIE. — Minister Debono Hooge Commissaris der Oost-Afrikaansche koloniën. —
De koning heeft het aftreden aanvaard van den minister van Koloniën, Debono, en hem benoemd tot Hoogen Commissaris der Italiaansche Oost-Afrikaansche koloniën. Tot minister van Koloniën is in zijn plaats Mussolini benoemd. (La Stampa)
(Vor. ber. Mussolini 1513 E.)

C. ENGELAND. — Lloyd George's herstelplannen. —
Lloyd George heeft op 17 Jan. '35 voor een groote vergadering te Bangor een uiteenzetting gegeven van zijn veel omvattend plan tot economisch herstel van Groot-Brittannië.
Het plan omvat een gemeenschappelijke actie van Engeland en de Vereenigde Staten ter verzekering van den wereldvrede; verwijdering van de belemmeringen van het internationale handelsverkeer; het opnemen van de permanente werkloozen in groote ondernemingen van werkelijk nut, alsook een uitgebreider tewerkstelling in den landbouw; het vormen van een machtigen raad, zonder partijonderscheidingen, om het plan in werking te stellen en om de financiën te regelen; het instellen van een kabinetscommissie van vijf leden, die belast zal zijn met de voortdurende bestudeering van de vraagstukken van binnenlandsche en buitenlandsche politiek.
Lloyd George oefende een scherpe critiek uit op de Bank van Engeland, wier adviezen misverstanden hadden gewekt en kortzichtig en schadelijk waren geweest. Sir David stelde niet voor, dat de Bank van Engeland een departement van de regeering zou uitmaken, maar een directie moest worden ingesteld, ten einde een nauwer contact met de industrie en den handel te onderhouden. Ten slotte legde hij er den nadruk op, dat zijn voorstellen iedere politieke kleur misten. (Daily Telegraph)
(Vor. ber. Lloyd George 1592 B.)

D. FRANKRIJK. — Reorganisatie van de legerleiding.
De ministerraad, die op 18 Jan. '35 onder voorzitterschap van president Lebrun bijeengekomen is, heeft een verordening aangenomen inzake de reeds vaak aangekondigde reorganisatie van den hoogsten krijgsraad en den generalen staf.
Op grond van de wet van 1927, waarin de leeftijdsgrens voor den voorzitter van den hoogsten krijgsraad wordt vastgesteld op 68 jaar, is in plaats van generaal Weygand, die op 21 Januari 1867 geboren is, generaal Gamelin benoemd, die thans 63 jaar is en de functie bekleedt van chef van den generalen staf. Tegelijkertijd zal generaal Gamelin chef van den generalen staf blijven. (Le Temps)
(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtmacht 1583 H.)

E. LUCHTVAART. — Jhr. Wittert's Nederlandsch record. —
Men meldt uit Soesterberg:
De resultaten van de hoogtevlucht van luitenant jhr. R. Wittert van Hoogland, welke op 18 Jan. '35 werd uitgevoerd, zijn door dr. H. C. Cannegieter van het Kon. Ned. Meteorologisch Instituut te De Bilt uitgerekend.
Uitgaande van den bestaanden atmosferischen toestand van den winter is voor deze vlucht een hoogte berekend van 10.180 M. Voor een zomersche atmosfeer zou men zijn gekomen tot 10.420 M. De rapporten van den heer Cannegieter en van de sportcommissarissen zullen aan het hoofdbestuur der Kon. Ned. Ver. voor Luchtvaart worden aangeboden voor de erkenning van deze vlucht als Nederlandsch hoogterecord. Het bestaande record (9.500 M.) is n.l. ruim overschreden. (Het Vaderland)
(Vor. ber. Records 1632 D.)

F. VEREENIGDE STATEN. — Invoer van narcissenbollen. —
De Amerikaansche minister van Landbouw heeft alle beperkingen van den invoer in de Ver. Staten van narcissenbollen opgeheven met ingang van 15 Dec. 1936. Na dezen datum zullen de narcissenbollen aan een douane-onderzoek in de havens van binnenkomst onderworpen zijn. (New York Herald)
(Vor. ber. In- en Uitvoer 677 A.)

20 JANUARI 1935

G. PROF. DR. R. DE JOSSELIN DE JONG. — Afscheidscollege over de pathologische anatomie. —
Op 16 Jan. '35 heeft prof. dr. R. de Josselin de Jong, hoogleeraar te Utrecht, zijn laatste college gegevens wegens aftreden om gezondheidsredenen. De hoogleeraar had tot onderwerp gekozen: „De pathologische anatomie, haar plaats in de geneeskundige wetenschap, in het onderwijs, in de praktijk."
In den loop van zijn betoog, waarin spr. o m. over de struma handelde, kwam hij ook op het vraagstuk der gezwellen, dat gewoonlijk hoewel te beperkt, het kankervraagstuk wordt genoemd. Uitvoerig besprak spreker ook de werkzaamheid van de kankerinstituten, o.a. van het Anthonie van Leeuwenhoekhuis te Amsterdam, die hij van geweldig belang achtte. Nog tal van andere gebieden zou spr. willen beschrijven: de worsteling met den tuberkelbacil, waarin pathologen, clinici en

bacteriologen schouder aan schouder stonden; of het nog in vollen gang zijnde onderzoek over rheumatisme; het onderzoek van het centraal zenuwstelsel enz. Spr. besloot deze reeks voorbeelden met het noemen van nog een groot gebied, waar de patholoog anatoom den stoot tot samenwerking op breeden grondslag gegeven heeft, dat der geographische ziektekunde. Ook hiervan vertelde spr. menig belangwekkende bijzonderheid om dan enkele mededeelingen te doen over de plaats der pathologische anatomie in het onderwijs bij de opleiding van aanstaande artsen en ten slotte over haar waarde voor den medicus in de praktijk. Spr. betreurde dat hij onvoldoende in contact was gekomen met zijn leerlingen, iets wat hij zich bij den aanvang van zijn colleges anders had voorgesteld. Vervolgens deelde hij mede dat hij een lijkopening een der meest leerzame handelingen achtte die een student kan verrichten. Zij is het laatste en altijd leerrijke hoofdstuk van een ziekteproces. Niets liever had ik gewild dan elken student minstens eenmaal in de gelegenheid te stellen zelf een sectie te doen; dit bleek niet mogelijk. Ten slotte: de practische oefeningen der studenten. Niet zonder reden wordt erop gewezen dat onze studenten in de geneeskunde gedurende hun opleiding te weinig zelf doen. Maar de moeilijkheden waren te groot bij het steeds toenemend aantal studeerenden. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Onderwijs 1654 C.)

A. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —
Amerikaansch: Dana, Julian — Sutter of California, a biography. (The Press of Pioneers, New York)
Belgisch-Fransch: Bernier, Armand — Le Voyageur égaré (poëzie). („L'Avant-Poste", Verviers)
Duitsch: Rabener, Johann — „Denn ich bin ein Mensch gewesen". (Rowohlt, Berlin)
Engelsch: Brett Young, Francis — This little world. (Heinemann, London 1934)
Fransch: Lecoq, Louis — Pascualette L'Algérien. (Albin Michel)
Italiaansch: Aldo Capasso — Saper distinguere (essays). (Emiliano degli Orfini)
Nederlandsch: Ott, Leo — „Mensen onder schijnwerpers". (Uitg. Mij. C. A. J. v. Dishoeck, Bussum)
Roemeensch: Mr. Dr. E. Diaconde — Roemeensche letterkunde. Met een voorwoord van prof. dr. M. Valkhoff. (J. de Groot, Amsterdam 1934)
Spaansch: R. Blanco-Forbona — El Secreto de la Felicidad. (Editorial América, Madrid 1934)
Zweedsch: Eyvind Johnson — Nu var det 1914. (Albert Bonniers Förlag, Stockholm)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1645 D.)**

B. VOLKENBOND. — Bolivia-Paraguay. - Wapenembargo voor Paraguay verscherpt. —
De commissie van 23 staten, belast met het doen eindigen van den oorlog tusschen Paraguay en Bolivia, heeft op 16 Jan. '35 besloten het wapen-embargo, dat aan beide oorlogvoerende landen was opgelegd, voor Bolivia te doen vervallen en voor Paraguay te verscherpen. Tevens worden economische en financieele sancties tegen Paraguay overwogen.
Dit is de eerste maal sedert het bestaan van den Volkenbond, dat de sancties van art. 16 van het Volkenbondspact op een oorlogvoerenden staat zullen worden toegepast. (Journal de Genève) **(1628 F.)**

C. ESTLAND. — Nieuwe Grondwet aangekondigd. —
Op een op 17 Jan. '35 te Reval gehouden bijeenkomst heeft Paets, de president van Estland, voor omstreeks 1000 gedelegeerden van publiekrechtelijke lichamen zijn denkbeelden uiteengezet met betrekking tot de reorganisatie van het land.
Estland zal een nieuwe grondwet op corporatieven grondslag krijgen. (Päewaleht, Tallinn) **(1144 C.)**

D. SOVJET-RUSLAND. — Zinowjef en Kamenef veroordeeld. —
Het hoogste gerechtshof der Sovjet-Unie te Leningrad heeft op 17 Jan. '35 in het hoogverraadproces tegen Zinowjef en de zijnen de volgende uitspraak gedaan:
Zinowjef werd veroordeeld tot tien jaar gevangenisstraf, Kamenef tot vijf jaar, vier beklaagden werden veroordeeld tot tien jaar, zes tot acht jaar en eenigen tot vijf of zes jaar. Het particulier bezit der veroordeelden wordt door den staat in beslag genomen.
In de motiveering van het vonnis wordt verklaard, dat het feit van hoogverraad bewezen is. Alle beklaagden en personen, die in verbinding hebben gestaan met de samenzwerings-organisatie van Zinowjef — aldus de motiveering — hebben zich schuldig gemaakt aan het delict van hoogverraad. Er wordt echter nadruk op gelegd, dat Kamenef en twee andere beklaagden geen rol van beteekenis in deze organisatie hebben gespeeld. (Leningradskaja Prawda)
(Vorig bericht blz. 1630 G.)

21 JANUARI 1935

E. ENGELAND. — Aardappel-stijfsel. - Vrije invoer.
De schatkist heeft op aanbeveling van de commissie voor invoerrechten een decreet uitgevaardigd, waarbij met ingang van 17 Januari '35 stijfsel uit aardappelen op de vrije lijst wordt geplaatst, evenals tapiocawortel, -meel en -stijfsel, doch niet het voedingsmiddel dat bekend staat onder den naam tapioca.
(Manchester Guardian) **(Vor. ber. Invoerbep. 957 C.)**

F. GRIEKENLAND. — Versterking van de vloot. —
Het ministerie van Marine heeft het wetsvoorstel ingediend binnen het kader van de begrooting van landsverdediging vóór 1940 te doen bouwen vier torpedojagers, twee kleinere torpedojagers, een kruiser, zoomede tal van hulpschepen. (Proia)

G. KUNST. — Mascagni's Nerone. —
Op 16 Jan. '35 is in het Scala te Milaan de première gegeven van Nerone (Nero), de nieuwe opera van den 72-jarigen componist Pietro Mascagni. Volgens de berichten uit Milaan, is het een groot en geestdriftig succes geworden. Het libretto is door wijlen professor Tangioni Tozzetti ontleend aan een bekend tooneelspel van den 19de eeuwschen schrijver Pietro Cossa. De muziek wordt typisch Mascagniaansch genoemd. Men spreekt van een nieuwen zegevierenden slag ter verdediging van de overleveringen van de Italiaansche opera. De muziek is opgewekt en meesleepend. (Red. K. H. A.) **(V. b. Mascagni 1081 A.)**

H. POLEN. — Grondwetswijziging door Senaat aangenomen. —
De grondwetswijziging is door den Senaat met 74 tegen 24 stemmen aangenomen. (Polska Agencia Tel.)
(Vorig bericht blz. 1646 G.)

22 JANUARI 1935

I. NEDERLAND. — Contingenteering. - Papiersoorten.
De Staatscourant van 21 Jan. '35 bevat een K. B. tot contingenteering van den invoer van papier en papierwaren. De contingenteering geschiedt in vier groepen, n.l. druk- en schrijfpapier, ander papier, cellophane en papierwaren. De invoer van elke groep afzonderlijk zal met terugwerkende kracht van 1 Januari '35 af tot April '35 zijn beperkt tot 100% van het gewicht van den gemiddelden invoer in vier maanden van 1933. Buiten de regeling blijven:
a. wat druk- en schrijfpapier betreft: courantenpapier en opdikkend romandruk (featherwright);
b. wat ander papier betreft: wit houtbord, stroocarton, echt perkamentpapier, balatum, stragula, e.d. vloerbedekking, lichtgevoelig papier voor fotografische doeleinden, bestreken papier en bestreken karton, glanspapier, sigarettenpapier, vulcan fibré;
c. wat papierwaren betreft: boeken en tijdschriften, muziekdruk, gravures, etsen, lichtdrukken, fotografieën, prenten en platen.
(Staatscourant) **(Vor. ber. Contingenteeringen 1651 E.)**

K. VEREENIGDE STATEN. — Stille Oceaan. - Strategische punten. —
Naar verluidt, zal het Wake eiland, dat halverwege tusschen Honoloeloe en het Amerikaansche eiland Guam ligt, worden ingericht als steunpunt voor de proefvluchten over den Stillen Oceaan.
Het feit, dat het eiland ook onder bestuur van het departement van Marine is geplaatst, vindt algemeene opmerkzaamheid. Het verdrag van Washington verbiedt versterking van het eiland, doch dit verdrag loopt door het opzeggen van Japan einde van het volgende jaar af, zoodat het eiland in een vesting kan worden veranderd, terwijl dan ook de vestingwerken op Guam gebouwd kunnen worden.
Algemeen wordt aangenomen dat deze versterkingen, gepaard aan de versterkingen, welke dan op de Aleoeten zullen worden gebouwd, de strategische verhoudingen op den Stillen Oceaan geheel zullen wijzigen. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(V. b. Leger, Vl., Luchtm. 1631 L.; Aleoeten 1527 B.)

A. NEDERLAND. — Handelsverkeer 1933 en 1934. —

(Totalen zonder gouden en zilveren munt en muntmateriaal.)

LANDEN.	INVOER uit het buitenland				UITVOER naar het buitenland			
	1934 bruto gew. ton	1933 bruto gew. ton	1934 waarde	1933 waarde × ƒ 1000	1934 bruto gew. ton	1933 bruto gew. ton	1934 waarde	1933 waarde × ƒ 100
Duitschland	8.584.988	8.784.018	296.640	378.355	2.555.663	2.375 603	175.697	156.119
België en Luxemburg	3.559.082	4.385.353	107.980	123.548	4.568.958	4.585 156	81.540	100 143
Groot-Brittannië, enz.	1.744.028	1.674.027	97.073	109.031	1.110.970	1 033.172	135.116	126.333
Frankrijk	531.330	481.579	44.842	53.285	1.769.331	1.975.672	57.662	71.873
Sovjet-Rusland	889 848	1.134.165	26.743	35.858	34.417	7.435	7.907	5.264
Italië	137.357	190.299	14.225	16.734	465.647	256.835	15.602	13.902
Roemenië	349.810	855.438	10.088	28.624	8 847	4.567	1 981	1.896
Zwitserland	14.589	21.730	12 028	13.761	347.545	349.880	17.522	18.888
Unie van Zuid-Afrika	15 166	19.111	1.261	1.367	120.954	80.590	5.704	4.817
China, enz.	249.804	110.320	15.320	10 632	12.133	11.225	2 004	3.430
Japan	66.106	59 153	8.281	9.031	6.731	9.535	1 087	1.682
Britsch-Indië, enz.	217.459	207.600	16.155	17.230	40.694	44.479	6.869	10.216
Nederlandsch-Indië	207.901	181 013	58.433	50.608	74.810	69.825	30.480	30.741
Canada	128.289	285.788	7.702	15.415	48 948	36.778	4.641	5.137
Argentinië	1.678.378	1.404 021	72.161	62.444	75.753	18.174	6.275	7 937
Brazilië	49.501	39.099	11.207	12.556	11.712	21.784	2 344	2.519
V. S. van Amerika	618.967	655.181	69.205	77.700	224.693	351.402	22.474	33.382

(Centraal Bureau v. d. Statistiek) **(Vor. ber. Handelsbetrekkingen 1647 C.)**

B. VOLKENBOND. — Laval's memorandum inzake de Saar-emigranten. —

De Fransche minister van Buitenlandsche Zaken, Laval, heeft het in zijn rede van 16 Jan. '35 aangekondigde memorandum over de onderbrenging van de politieke vluchtelingen uit het Saargebied bij den secretaris van den Volkenbond ingediend. Het memorandum behelst o.a.:

De verantwoordelijkheid van den Volkenbond weegt zwaar. Het is aan den Volkenbond om de zaak oogenblikkelijk ter hand te nemen, ten einde hier preventief op te treden. Het gaat hier om de verplichtingen, door de Duitsche regeering op 2 Juni te Genève en 3 December te Rome aangegaan, welke verplichtingen vallen onder de garantie van de twee hoogste internationale instanties: den Volkenbondsraad en het Permanente Hof te Den Haag.

(Inmiddels zijn reeds honderden Saarbewoners, bevreesd voor represaille-maatregelen der Duitsche Nat.-Socialisten, naar Frankrijk uitgeweken en hebben een onderdak gevonden.) (Le Temps)

(Vor. ber. Volkenbond 1646 K.; Laval 1652 G.)

C. EGYPTE. — Congres der Wafdpartij. —

Op 9 Jan. '35 is het congres van de Wafdpartij (uiterst nationalistisch) te Caïro in het bijzijn van 25.000 personen geëindigd. Eenstemmig werd een motie aangenomen, welke het herstel van de Grondwet van 1923 eischt, en verzekert dat de Wafdpartij een eervolle regeling met de Britsche regeering van het Egyptische vraagstuk wenscht.

(Al Ahram, Caïro) **(Vorig bericht blz. 359 C.)**

D. NEDERLAND. — Eieren. - Export naar Duitschland. - Monopolieheffing. - De nieuwe regeling. —

Op 16 Jan. '35 is de nieuwe regeling omtrent den export van eieren naar Duitschland officieel bekend geworden. In deze regeling wordt medegedeeld, dat de prijsverhouding voor eieren in het binnenland, in Duitschland en in andere exportgebieden het noodzakelijk maakt, voor de naar Duitschland uit te voeren eieren een monopolieheffing in te stellen.

(Het Vaderland) **(Vor. ber. Eieren 1467 H.)**

E. ZWEMSPORT. — Rie Mastenbroek's wereldrecord rugslag. —

Wij geven eenige uitslagen van het tweedaagsche zwemfeest, dat op 19 en 20 Jan. '35 te Amsterdam werd gehouden:

100 M. vrije slag dames: 1. R. Mastenbroek (O.D.Z.) 1 min. $6^1/_5$ sec.; 2. W. den Ouden (R.D.Z.) 1 min. $6^3/_5$ sec.; 3. A. Timmermans (R.D.Z.) 1 min. $12^1/_5$ sec.

100 M. rugslag heeren: 1. P. van der Hoek (Z.I.A.N.) 1 min. $12^4/_5$ sec. (nieuw Nederlandsch record); 2. J. P. Metman (Het Y) 1 min. $13^3/_5$ sec.; 3. J. C. Scheffer (D.J.K.) 1 min. $14^2/_5$ sec.

200 M. rugslag dames: 1. R. Mastenbroek (O.D.Z.) 2 min. $49^3/_5$ sec. (nieuw wereldrecord); 2. T. Wagner (Het Y) 2 min. 59 sec.; 3. N. Senff (A.D.Z.) 3 min. $3^2/_5$ sec.

400 M. rugslag heeren: J. P. Metman (Het Y) 5 min. $44^3/_5$ sec. (nieuw Ned. record). (Red. K. H. A.)

(Vor. ber. Mastenbroek 1612 G.)

F. NEDERLAND. — Verlengde contingenteeringen per 1 Februari 1935. —

	Percentage in waarde	Periode in maanden
wollen stoffen	30	7
tricotages	30	9
heerenbovenkleeding	30	10
damesbovenkleeding	15	10
bovenkleeding met rubber	40	10
petten en baretten	25	10
onderkleeding	20	7
fijn aardewerk	25	12
porselein	45	12
sanitair aardewerk	15	12
muur- en wandtegels	30	12
huishoudelijk glaswerk	40	12
gort van alle soorten	100	3

De tot dusver geldende basisjaren voor bovenstaande contingenteeringen blijven ongewijzigd.

De aandacht wordt er op gevestigd, dat bovengenoemde percentages alleen van beteekenis zijn ten aanzien van de landen, waarvoor bij handelsverdrag geen hoogere contingenten zijn toegekend.

(Nieuwe Rott. Courant) **(Vor. ber. Conting. 1656 I.)**

G. NOORWEGEN. — In- en Uitvoer in 1934. —

De waarde van den invoer van Noorwegen heeft in 1934 735 mill. kr. bedragen of 70 mill. meer dan het jaar tevoren, en die van den uitvoer 578 mill kr. of 20 mill. meer. Het invoeroverschot is derhalve gestegen van 107 tot 157 mill. (Aftenbladet)

(Vorig bericht blz. 252 A.)

H. NEDERLAND. — Contingenteering. - Haring. —

De Nederlandsche „Staatscourant" van 21 Jan. '35 bevat een K. B., waarbij voor het tijdvak van vier maanden, beginnende 1 Januari 1935 en eindigende 30 April '35, de invoer van versche haring en van pekel- en steurharing alsmede de aanvoer van versche haring is verboden, voor zoover deze meer bedraagt dan 40 ten 100 van het netto-gewicht, dat in de maanden Januari tot en met April van 1933 is in- of aangevoerd (sloeharing is tevens onder deze

contingenteering begrepen). De invoer is slechts toegestaan indien daarbij wordt overgelegd een door of vanwege den minister van Economische Zaken afgegeven vergunning. (Staatscourant)
(Vor. ber. Contingenteeringen 1657 F.)

A. VOLKENBOND. — Russische functionnarissen beëedigd. —
Tijdens de openbare raadszitting van 21 Jan. '35 is de nieuwe Russische ondersecretaris generaal Rosenberg door den Volkenbondsraad beëedigd. Voorts is de Rus Rosenblum bij besluit van den Volkenbondsraad benoemd tot lid van de financieele commissie. Verder werd nog de Russische financieele deskundige Swanydze benoemd tot lid van de economische commissie en de Russische professor in de medicijnen Bronner tot lid van de hygiënische commissie van den Volkenbond. Ook in de internationale commissie voor intellectueele samenwerking zal op voorstel van Fransche zijde later een Sovjet-Russisch lid worden opgenomen. (Journal de Genève)
(Vor. ber. Rusland 1487 D.)

B. NEDERLAND. — De nood-toestand in het hotel-, café- en restaurantbedrijf. - Een vergadering van H.O.R.E.C.A.F. —
Het hoofdbestuur van den Ned. Bond van Werkgevers in Hotel-, Restaurant-, Café- en Aanverwante Bedrijven heeft op 18 Jan. '35 met den Algemeenen Bestuursraad en afgevaardigden van de afdeelingen te Amsterdam een vergadering gehouden ter bespreking van de moeilijkheden, welke het bedrijf van den ongunstigen economischen toëstand, de vermindering van het vreemdelingenbezoek en den vermeerderden trek van onze landgenooten naar het buitenland ondervindt. (Mededeeling H.O.R.E.C.A.F.) **(1052 C.)**

C. NEDERL. OOST-INDIE. — Contingenteering. - Ongebleekte katoenen stoffen. —
De contingenteering van ongebleekte katoenen stoffen (greys en supers), statistieknummers 1525 t/m 1530, is op 22 Jan. '35 in werking getreden. De duur van deze contingenteering is vier maanden. De hierbij bepaalde hoeveelheden komen overeen met die welke in 1933 zijn ingevoerd. (Aneta)
(Vor. ber. Contingenteeringen 1635 C.)

D. NEDERLAND. — Graaf Carton de Wiart's voordracht over „Koning Albert, zijn leven en werk". —
Voor de Vereeniging voor Katholieke Fransche Cultuur heeft graaf Carton de Wiart op 18 Jan. '35 te Den Haag een voordracht gehouden over „Koning Albert, zijn leven en werk". (Het Vaderland)
(Vor. ber. Albert I, 1320 A.)

23 JANUARI 1935

E. NEDERL. OOST-INDIE. — Faillissementen. —
In een overzicht over faillissementen, samengesteld door den Weeskamer-dienst te Batavia, worden de volgende totalen gegeven: In 1930 324 faillissementen, in 1931 434, in 1932 442, in 1933 346, in 1934 301. Hiervan werden wegens gebrek aan baten resp. opgeheven 135, 128, 175, 151 en 96, terwijl de uitkeering resp. was 19%, 21%, 20%, 15% en 21%. (Aneta)

F. SOVJET-RUSLAND. — Chineesche Ooster-Spoorweg aan Japan verkocht. —
De gedelegeerden van Sovjet-Rusland en Japan hebben een accoord ten aanzien van den verkoop van den Chineeschen Ooster-Spoorweg aan Japan bereikt. Nader wordt gemeld, dat het accoord waarschijnlijk in Februari te Tokio zal worden onderteekend.
Uit de bijzonderheden der overeenkomst blijkt, dat er onder den verkoop 1726 K.M. spoorlijn, 2567 K.M. telegraaf- en telefoonlijnen, al het spoorwegmaterieel, fabrieken alsmede bosch- en andere gronden vallen. De prijs bedraagt in totaal 170 millioen yen. Een derde deel hiervan moet in contanten en tweederden in goederen worden betaald. De betaling in natura moet binnen drie jaar geschieden.
De helft van het in contanten te betalen bedrag zal bij de onderteekening van het accoord worden voldaan. De volgende betalingen zullen met 3 pct. rente worden verhoogd.
Wat betreft de goederenleveringen zullen nog onderhandelingen worden gevoerd. Rusland wenscht rijst, ruwe zijde, kleine schepen, electrische machines en apparaten, koper, thee, sojaboonen, enz., doch geen wapens.
De Noord-Mandsjoerijsche spoorweg zal met den Oessoeri- en den Siberischen spoorweg worden verbonden, waarvoor nog een afzonderlijke overeenkomst zal worden gesloten. De Sovjet-Russische ambtenaren zullen binnen vijf maanden naar Rusland terugkeeren. (Ned Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. blz. 1464 A.)**

G. LETLAND. — Buitenlandsche handel. —
Het totaal bedrag van den Letlandschen buitenlandschen handel van 1934 bedraagt volgens een voorloopige berekening 180.1 mill. lat tegen 172.7 mill. lat in 1933. De invoer steeg van 91.2 mill. tot 94.7 mill. De stijging van den uitvoer was echter iets aanzienlijker, n.l. van 81.5 tot 85.4 mill. lat. Het passieve saldo bedroeg 9.3 tegen 9.7 mill. lat in 1933.
(Latwijas Sargs)

H. ASTRONOMIE. — Zon- en Maaneclipsen in 1935.
In 1935 vinden 5 Zoneclipsen en 2 Maaneclipsen plaats:
5 Januari: partieele Zoneclips; niet zichtbaar in Europa.
3 Februari: partieele Zoneclips; niet zichbaar in Europa.
30 Juni: partieele Zoneclips; in de noordelijke provincies van ons land is het begin der verduistering nog juist zichtbaar.
30 Juli: partieele Zoneclips; niet zichtbaar in Europa.
25 December: ringvormige Zoneclips; niet zichtbaar in Europa.
19 Januari: totale maaneclips, gedeeltelijk in Nederland waarneembaar.
16 Juli: totale maaneclips, gedeeltelijk in Nederland zichtbaar. (Hemel en Dampkring) **(V. b. 1644 E.)**

I. P. A. HAAXMAN OVERLEDEN. —
De heer P. A. Haaxman, nestor van de Nederlandsche journalistiek, is op 19 Jan. 1935 te Den Haag in den ouderdom van 88 jaar overleden.
De heer Haaxman was een kunstzinnig man, die op dit terrein groote gaven had en deze onvermoeid in dienst heeft gesteld van de belangen der Haagsche kunstnijverheid in den meest ruimen zin opgevat.
Een groot deel van zijn leven heeft de heer Haaxman gewijd aan de behartiging van de belangen van Nijverheid en Handel.
Zijn hoofdtaak heeft hij echter gevonden in de journalistiek. Meer dan 60 jaar heeft hij haar op voortreffelijke wijze gediend.
Bij zijn 80sten verjaardag, in 1927, werd Haaxman door H. M. de Koningin bevorderd tot Officier in de Orde van Oranje Nassau. (Red. K. H. A.)

K. FRANKRIJK. — De luchtvloot. —
Officieel bestaat de Fransche luchtvloot uit circa 1200 eenheden. Algemeen wordt erkend dat zij eenige jaren vertraging heeft in vergelijking met het moderne materiaal, waarover inzonderheid Amerika en Rusland momenteel beschikken. Hierom achtte minister Denain een vernieuwing dringend noodig en, zooals bekend, werden de credieten toegezegd voor een vijf-jarenplan. In snel tempo kon, dank zij zijn voortvarend beheer, met de reorganisatie worden begonnen en reeds zijn verschillende oude modellen vervangen door nieuwe, welke een vergelijking met het buitenland volledig kunnen doorstaan. De situatie eind 1934 is de volgende. Voor den waarnemingsdienst beschikt Frankrijk over een 300-tal eenheden, waarvan de meeste Breguet's 19 en Potez 25, toestellen die dit bezwaar hebben, dat de waarnemer zich tegelijk verweren moet, terwijl bovendien de maximum snelheid niet grooter is dan 180 K.M./uur. Dit materiaal wordt vervangen door de nieuwe Mureaux's met een equipage van 3 man en een snelheid van 300 K.M./uur berekend op de zwaarste waarnemingswerkzaamheden. De jagers-vloot bestaat voor

het grootste gedeelte nog uit Nieuport's, type 62 en Gourdon's, type 32, die evenwel niet sneller kunnen vliegen dan 230 K.M./uur. Zij zijn dan ook veroordeeld om te worden vervangen door de nieuwe Dewoitine, die 350 K.M./uur ontwikkelen kan. De eerste modellen van dit type zijn reeds in gebruik genomen en voldoen prachtig. Voor den bombardementsdienst beschikt de Fransche luchtvloot over de Bréguet 19, de Amiot 120, de Blériot 127 en de Lioré 20, speciaal geconstrueerd voor nachtelijke aanvallen. Deze toestellen kunnen evenwel niet meer dan 500 kilo bommen transporteeren over afstanden varieerende van 250 tot 500 K.M. met snelheden van 180 tot 200 K.M./uur. De nieuwe modellen Lioré 20 voorzien van 4 motoren, 9 mitrailleurs en 13 bommenwerpers, de nieuwe Bloch's en Farman's kunnen 1 ton bommen vervoeren over een afstand van 1000 K.M. met een snelheid van 250 K.M./uur. Reeds verschillende van deze laatste modellen zijn in dienst genomen. In het geheel beschikt Frankrijk over 110 eskaders voor Europa, waarvan 24 voor bombardement, 34 bestaande uit jagers en 52 samengesteld uit verkenningstoestellen. Voorts heeft Frankrijk de beschikking over 10½ eskader voor de verdediging der koloniën. De Fransche marine-luchtvaart telt 12 eskaders bestaande uit Cams toestellen en van de Engelsche Short afgeleide constructies.
(Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtm. 1655 D.)

A. **BULGARIJE. — Kabinetsverandering. - Generaal Slatef minister-president. - Verscherping dictatuur.**
Minister-president Georgieff heeft na een korte zitting van den ministerraad den koning het verzoek om ontslag van het geheele kabinet overhandigd, hetwelk werd aanvaard.
Het aftreden der regeering wordt toegeschreven aan de actie uit militaire kringen.
De onmiddellijke aanleiding tot den val is volgens de algemeene opvatting te zoeken in principieele meeningsverschillen tusschen de ministers omtrent de kwestie der buitenlandsche schulden.
Officieel wordt medegedeeld, dat generaal Slatef, voormalige minister van Oorlog, reeds een nieuwe regeering heeft gevormd, welke als volgt is samengesteld:
Generaal Slatef, minister-president en Oorlog; Kolef, Binnenlandsche Zaken, commandant van de krijgsschool; Batolof, Buitenlandsche Zaken (vor. kabinet); Molof, Economische Zaken (vor. kabinet); Generaal Radef, Eeredienst, garnizoenscommandant; Kalenderof, Justitie; Zachariejef, Verkeer; Gereikof, Financiën. De nieuwe regeering bestaat grootendeels uit militairen. (Vreme) **(Vorig bericht blz. 1307 A.)**

B. **KOSMISCHE STRALEN. — De oorsprong. - Waarnemingen van prof. Kolhörster. —**
In den loop van de 20 jaren, dat de kosmische ultrastraling bekend is, zijn tal van hypothesen omtrent haar oorsprong opgeworpen. Een der bekendste onderzoekers op het gebied der ultra-straling, prof. dr. Werner Kolhörster, meent nu den waarschijnlijken oorsprong van deze straling te hebben aangetoond. Na te hebben opgemerkt, dat op twee na alle tot dusver geuite hypothesen onhoudbaar zijn gebleken, schrijft hij in het Berl. Tageblatt o.m.: „De twee overblijvende zijn 1e, die van Bothe en Kolhörster, volgens welke de kosmische straling haar energie put uit electrische krachtvelden tusschen de melkwegstelsels in het heelal; 2e. die van Nernst, dat „sterrecatastrophen" de energie leveren.
Op grond van de hypothese van Nernst hebben Baade en Zwicky een theorie opgebouwd, welke in „nieuwe" sterren (z.g. „Novae") de bron van de kosmische stralen zocht. (Berliner Tageblatt) **(V. b. 453 B.)**

C. **NEDERLAND. — Koninkl. Nederl. Middenstandsbond. - Hoofdbestuursvergadering. - Winkelhuren. —**
Dezer dagen kwam het Hoofdbestuur van den Kon. Nederl. Middenstandsbond voor de eerste maal sinds de inwerkingtreding der reorganisatie in de vergaderzaal van het Bondsbureau te 's-Gravenhage bijeen. Onder de verschillende onderwerpen, welke werden behandeld, treedt vooral op den voorgrond het adres inzake de winkelhuren, dat den ministerraad is toegezonden. Wij ontleenen hieraan:
Van de vaste lasten van de bedrijven van den handeldrijvenden middenstand vormt de post winkelhuren nog immer een zeer overwegend deel.
Hoewel er reeds geruimen tijd een tendenz tot huurverlaging is waar te nemen, zijn er onder de winkeliers-huurders nog zeer velen, die door de traagheid van het natuurlijk aanpassingsproces der winkelhuren dreigen ten onder te gaan als gevolg van de te hooge bedragen, welke zij aan huur hebben op te brengen. Onder hen zijn in de eerste plaats te rekenen degenen, die nog gebonden zijn aan contracten, welke gesloten werden in den tijd, toen de huidige crisis zich nog niet of niet in haar vollen omvang deed gevoelen.
Het is daarom dringend noodig voor deze huurders een voorziening te treffen, teneinde dat ten ondergaan te voorkomen. (Meded. Kon. Ned. Middenst.b.)
(Vor. ber. Kon. Ned. Middenstandsbond 1569 B.)

D. **BELGIE. — Belasting voor kinderlooze gezinnen en vrijgezellen. - Auto's. —**
De Belgische regeering heeft wijzigingen in de inkomstenbelasting aangebracht, waardoor vooral de vrijgezellen en echtparen zonder kinderen worden getroffen.
De belasting op „uiterlijke teekenen van welvaart" en die op meubels worden afgeschaft en vervangen door een extra-belasting op het inkomen, waarvan ontvangsten beneden de 20.000 francs per jaar zijn vrijgesteld en welke varieert van een tot vijf procent. Echtparen zonder kinderen moeten echter tien procent en vrijgezellen twintig procent betalen.
Verder is bepaald, dat de kooper van een auto van Belgisch fabrikaat gedurende twee jaar vrijgesteld wordt van alle automobielbelastingen. (Telegraaf)
(Vor. ber. Belasthingen 1621 F.)

E. **NEDERLAND. — Onderwijs. - Dr. Æ. W. Timmerman gehuldigd. —**
In een bijeenkomst in de aula van het Eerste Gymnasium aan de Laan van Meerdervoort te 's-Gravenhage, is op 19 Jan. '35 dr. Æ. W. Timmerman, oudleeraar aan dit gymnasium, door een comité van vrienden en oud-leerlingen gehuldigd in verband met de verschijning van zijn levenswerk: de vertaling van Ilias en Odyssee in metrische verzen.
Namens dit comité had n.l. de aanbieding plaats van dr. Timmermans door M. de Groot geschilderde portret, bestemd voor de docentenkamer van het gymnasium.
Met het curatorium en den rector woonden verscheidene leeraren, oud-leeraren, dames en heeren oudleerlingen deze plechtigheid bij.
Namens de Regeering sprak voorts dr. Sinneghe Damsté, eveneens oud-leerling van dr. Timmerman, eenige hoogst waardeerende woorden tot dezen.
Spr. deelde mede, dat het H. M. de Koningin had behaagd, dr. Timmerman te benoemen tot Officier in de Orde van Oranje Nassau. (Het Vaderland)
(Vor. ber. Onderwijs 1655 G.)

F. **JAPAN. — Redevoeringen van Hirota en Okada.**
De Japansche minister van Buitenlandsche Zaken, Hirota, heeft op 21 Jan. '35 in het parlement zijn met groote spanning verwachte redevoering gehouden, waarvan de voornaamste punten worden uitgemaakt door Japan's wensch betreffende het sluiten van een nieuw vlootverdrag met permanente ontwapeningsvoorwaarden en een beroep op een nauwe samenwerking met China.
Hirota verklaarde, dat de fundamenteele punten van de Japansche regeering bij de onderhandelingen met Groot-Brittannië en Amerika gevormd werden door „een permanente verlaging der bewapeningen in vollen omvang en de volledige afschaffing of een vergaande limiteering van de aanvalswapenen, teneinde iedere mogendheid te bevrijden van de bedreiging der andere mogendheden en het een mogendheid onmogelijk te maken een andere mogendheid te bedreigen".
De opzegging van het verdrag van Washington door Japan mag niet aldus worden opgevat, dat Japan voornemens zou zijn koers te zetten naar een bewapeningsuitbreiding. Integendeel streeft het naar het sluiten van een nieuw verdrag, dat het verdrag van Washington zal uitschakelen. Dit nieuwe verdrag moet worden opgebouwd op een nieuwen grondslag, die trouw in overeenstemming is met den geest der ontwapening.
„Men kan zich niet voorstellen, — aldus zette Hirota uiteen — dat er ergens een motief voor een conflict tusschen Japan en de Ver. Staten zou bestaan, twee landen, die gescheiden zijn door de breedte van den Stillen Oceaan."
Het is overbodig te zeggen, dat de goede verstandhouding tusschen Japan en Engeland een waarlijk belangrijke bijdrage tot den wereldvrede vormt.

Wat de betrekkingen van Japan in het Verre Oosten betreft, verklaarde de minister, dat de regeering voornemens is de vreedzame ontwikkeling van de betrekkingen met Sovjet-Rusland te bespoedigen door een regeling van de nog hangende kwesties. Japan rekent op de medewerking van de overige staten van Oost-Azië bij het in stand houden van vrede en orde in dit deel van de wereld. Spr. hoopt derhalve, dat China zich niet zal ontoegankelijk maken voor de feitelijke noodzakelijkheden van dezen toestand en het edele streven van Japan deelen zal.
Premier Okada hield op 22 Jan. '35 in het Hoogerhuis een gelijkluidende rede aan die van Hirota, bepleitte de vredesgezindheid van Japan, ontkende de agressieve neigingen tegenover China en verdedigde de hooge legeruitgaven, die hij in het belang van den vrede achtte.
Een bewijs van Japan's vredesgezindheid is de met succes bekroonde koop van den Chineeschen Ooster-Spoorweg, waardoor de verhouding tot Sovjet-Rusland aanzienlijk is verbeterd.
(Dempo Tsoesin)
(Vor. ber. Hirota 1597 A.; Okada 1638 E.)

24 JANUARI 1935

A. ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Rechtstreeksche onderhandelingen. —
De Volkenbondsraad heeft er kennis van genomen, dat Italië en Abessynië het secretariaat-generaal schriftelijk hebben medegedeeld, dat zij op grond van het verdrag van 1908 tot directe onderhandelingen zullen overgaan ter regeling van het incident en niets zullen doen, wat den toestand kan verergeren. Abessynië behoudt zich echter voor, indien een accoord niet tot stand komt, de kwestie wederom voor den Raad te brengen. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vorig bericht blz. 1638 C.)

B. GELE KOORTS. —
In de „Académie de Médecine" te Parijs heeft dr. Recio als resultaat van door hem genomen proeven medegedeeld, dat het bloed van alle personen, die met gele koorts besmet zijn geweest, onverschillig of zich de verschijnselen der ziekte al dan niet bij hen hebben geopenbaard, immuniseerende stoffen, z.g. antitoxinen, bevat. (N. Rott. Crt.) **(984 G.)**

C. SIMON MARIS OVERLEDEN. —
Op 22 Jan. '35 is te Amsterdam in den leeftijd van 61 jaar te zijnen huize overleden de bekende kunstschilder S. Maris Wzn. Simon Maris werd den 21sten Mei 1873 geboren te 's-Gravenhage. Hij was een leerling van de Academie voor Beeldende Kunsten te 's-Gravenhage en van de Ecole des Beaux Arts te Antwerpen, waar hij twee jaar verbleef (1895-'97).
In 1902 ging hij voor een jaar naar Parijs, waarna hij nog een studiereis door Italië maakte. Daarna vestigde hij zich te Amsterdam, waar hij zich in korten tijd zeer populair maakte onder de jongere schilders, waarvan hij een kring om zich heen verzamelde.
Wat zijn werk betreft, stond hij onder sterken invloed van de inzichten van zijn vader, Willem Maris. Hij legde zich voornamelijk toe op schilderijen van moeders met kinderen en kinderen aan het strand. Voor het grootste deel waren deze werken bestemd voor Amerika.
Langen tijd heeft hij ook een leidende positie in het bestuur van St. Lucas vervuld. Mede oprichter van het genootschap „Arti et Amicitiae", was hij tweede voorzitter van die vereeniging gedurende de jaren 1919—1923.
De thans ontslapene was commandeur van de orde van St. Sava.
(Red. K. H. A.)

D. ENGELAND. — Handelsbalans 1932—1934. —
De cijfers zijn voor de laatste drie jaren:

	1934 £	1933 £	1932 £
Uitvoer . .	396.107 544	367.909.052	365.024.008
Invoer . . .	732.330.823	675.016 119	701.670.061
Wederuitvoer .	51.263.472	49.080 727	51.021.256

(Daily Telegraph) **(Vorig bericht blz. 1127 B.)**

E. NEDERLAND. — De gehuwde ambtenares. - Nota van den Raad van Ministers aan de Tweede Kamer.
De voorzitter van den Raad van Ministers heeft aan de Tweede Kamer doen toekomen een Nota naar aanleiding van een door hem op 14 Nov. '34 gedane toezegging, de aangelegenheid van de gehuwde ambtenares nader te zullen onderzoeken.
Ontleend is aan deze Nota:
Het onderzoek heeft aangetoond, dat in den geheelen Rijksdienst, de Rijksonderwijsinrichtingen inbegrepen, onder de ruim 60.000 personen, daarbij werkzaam, zich op 31 December 1933 326 gehuwde vrouwen bevonden.
Slechts 73 daarvan (van wie 55 in vasten, 6 in tijdelijken en 12 in contractdienst) vervulden een volledige betrekking, niet specifiek vrouwelijk, die ook door een mannelijke kracht zou kunnen worden bezet. Daaronder waren 23 kantoorhouder bij de P.T.T., een functie, waarbij de ambtelijke werkzaamheden binnen de echtelijke woning worden verricht.
Van de 50 overigen waren 38 in zuiver administratieve betrekkingen werkzaam. Aangenomen mag worden, dat voor vele, zoo niet voor de overgroote meerderheid dezer gehuwde vrouwen geldt, dat zij òf kostwinster zijn, òf door ongelukkige huwelijksomstandigheden gedwongen zijn in eigen onderhoud te voorzien, dan wel, dat bijzondere omstandigheden haar in dienst zijn motiveeren. Zooals uit de geproduceerde gegevens blijkt, heeft het onderzoek den indruk bevestigd, dat de aangelegenheid van de gehuwde ambtenares voor wat den Rijksdienst betreft niet alleen geen principieele, doch ook geen practische beteekenis meer heeft.
Naar het oordeel der regeering bestaat geen voldoende aanleiding tot het nemen van verder strekkende maatregelen voor den Rijksdienst. Ook een voorschrift tot ontslag van de in dienst zijnde gehuwde vrouwen bij het onderwijs acht de regeering niet voldoende gemotiveerd. Naar het oordeel der regeering dienen ook voor het gesubsidieerd onderwijs ter zake geen andere beperkende bepalingen te gelden dan voor het Rijkspersoneel.
Er kan worden volstaan met de regeling, dat:
1e. de huwende ambtenares wordt ontslagen;
2e. de gehuwde ambtenares niet-kostwinster bij ontslag voorgaat;
3e. de gehuwde vrouw niet voor aanstelling in aanmerking komt. (Algemeen Handelsblad)
(Vorig bericht blz. 1620 B.)

F. ITALIE. — De veertigurige werkweek. —
In verband met de invoering van de veertig-urenweek hebben tot 12 Januari 160.907 werkloozen weer werk kunnen vinden, waarvan 129.237 in de industrie, 15.985 in den landbouw, 14.723 in den handel en 962 in crediet- en assurantiebedrijven.
(Corriere della Sera) **(Vor. ber. blz. 1561 I.)**

G. NEDERLAND. — Onafh. Soc. Partij gefusionneerd met de Revol. Soc. Partij. —
In een te Amsterdam gehouden vergadering van de besturen van de Onafhankelijk Socialistische Partij (O.S.P.) en Revolutionnair Socialistische Partij (R.-S.P.) ten besluite van een aantal conferenties die een bevredigend resultaat hebben gehad, is definitieve overeenkomst bereikt omtrent de fusie van beide partijen.
De gezamenlijke voorstellen zullen aan de afdeelingen van O.S.P. en R.S.P. ter behandeling en beoordeeling worden toegezonden, waarna op 2 en 3 Maart 1935 te Amsterdam een gemeenschappelijk congres tot bekrachtiging van deze voorstellen zal worden gehouden. Tegelijkertijd werd overeenstemming bereikt voor de wijze van candidaatstelling voor de komende Staten- en Raadsverkiezingen, waaromtrent eveneens gemeenschappelijke voorstellen aan de afdeelingen van beide partijen zullen worden gezonden.
(Persberichten) **(V. b. O.S.P. 1463 C.; R.S.P. 1239 C.)**

H. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Wijziging van de Arbeidswet. - Verbod van arbeid door kinderen beneden 14 jaar in niet-industrieele beroepen. —
Ingediend is een wetsontwerp tot wijziging van de Arbeidswet, welk ontwerp ten doel heeft onze wetgeving aan te passen aan het ontwerp-verdrag, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie van 12 April 1932 betreffende den leeftijd van toelating van kinderen tot het verrichten van arbeid in niet-industrieele beroepen.
Voorgesteld wordt een verbod voor het verrichten van alle werkzaamheden in eenig beroep buiten een onderneming door een kind beneden 14 jaar of nog leerplichtig. Uitgezonderd worden huiselijke werkzaamheden in en ten behoeve van het gezin, waarin het kind wordt opgevoed. (De Standaard)
(Vor. ber. Tw. Kamer 1654 C.; Arbeidswet 589 F.)

I. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Nederlandsche Omroep Zendermaatschappij (N.O.Z.E.M.A.). —
Ingediend is een wetsontwerp tot het in het leven roepen van een Nederlandsche Omroep Zendermaatschappij (N.O.Z.E.M.A.). De positie, welke de Staat in het nieuwe bedrijf zal moeten innemen, komt na de verdeeling van den invloed, tot uitdrukking in de verhouding van het aandeelenbezit 60—40. (Voor bijzonderheden verwijzen wij naar pag. 1597 E.)
(Vor. ber. 1597 E.; Tweede Kamer 1660 H.)

25 JANUARI 1935

A. FRANSCH-SOMALILAND. — Moord op administrateur en 100 man. —
Het bericht van den moord op den Franschen administrateur Bernard en 100 man van diens gevolg in Fransch-Somaliland, door onafhankelijke Abessynische stammen, heeft te Parijs diepen indruk gemaakt. Nadere bijzonderheden wijzen uit, dat de slachting heeft plaats gevonden aan de oevers van het Lac Abbé, die is in het uiterst Westelijk deel van Fransch-Somaliland. (L'Intransigeant)

B. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Wijziging der Ongevallenwet 1921. —
Ingediend is een wetsontwerp tot wijziging der Ongevallenwet 1921. Aan de memorie van toelichting ontleenen wij o.a.:
Het is in het belang van de betrokken werkgevers, van het ongevallenfonds en van den staat wenschelijk, het premiestelsel te doen vervangen door een stelsel, dat eenerzijds de werkgevers vrijwaart tegen een hoogere verzekeringsbijdrage dan noodig is, en anderzijds het ongevallenfonds behoedt voor tekorten op de verzekering der voor zijn risico verzekerde arbeiders. (Nieuwe Rotterd. Courant)
(V. b. Tw. Kamer 1660 I.; Ongevallenwet 1505 E.)

C. SPANJE. — Reconstructie van het kabinet. —
Rocha, die belast was met Marine en Buitenlandsche Zaken, behoudt alleen laatstgenoemd ministerie. Hij is lid van de radicale partij. Zijn partijgenoot, Abad Conde, die voorzitter was van den Raad van State, is tot minister van Marine benoemd.
De vice-voorzitter van het ontbonden Catalaansche parlement heeft het Staatsgerechtshof verzocht te verklaren, dat de Cortes niet bevoegd is het parlement van Catalonië te ontbinden. (El Sol) **(1642 E.)**

D. VOLKENBOND. — Schadevergoeding aan neutralen in oorlogvoerende landen. - Grensgeschil Irak-Perzië. —
De Volkenbondsraad heeft op 21 Jan. '35 zijn zitting beëindigd, zonder in de drie zaken, die nog op de agenda stonden en die alle drie betrekking hadden op de zittingsprocedure volgens artikel 11, par. II der statuten, een beslissing te hebben genomen. De kwestie der schadeloosstelling voor de tijdens den wereldoorlog door Engeland in beslag genomen Finsche schepen is verwezen naar een juridische commissie, die zal moeten onderzoeken of het doelmatig is de arbitrage voort te zetten, hetgeen door Engeland en de andere groote mogendheden wordt bestreden. Naar dezelfde commissie werd, met dezelfde vraag, ook de aangelegenheid van de Zwitsersche eisch tot oorlogsschadeloosstelling verwezen.
Wat ten slotte de klacht van Irak in verband met grensschending door Perzië betreft, de arbitragepogingen zullen worden voortgezet tot de volgende raadszitting. De vertegenwoordiger van Irak verklaarde, dat zijn regeering bereid was zich te onderwerpen aan de uitspraak van het Permanente Hof voor Internationale Justitie, terwijl de Perzische gedelegeerde naar voren bracht, dat Irak een volkomen omstreden grensregeling tot uitgangspunt koos voor de behandeling en dat met het oog op de omstandigheden een beroep op het Haagsche Hof op zijn minst voorbarig was. Het betreft hier de beoordeeling van oude oorkonden betreffende de grensbepaling tusschen Perzië en het voormalige Ottomaansche rijk.
(Bulletin de la Société des Nations) **(1610 G.)**

E. DENEMARKEN. — Sleeswijk. —
Het Folketingslid voor de Duitsche Minderheid, pastoor Schmidt, heeft dezer dagen naar aanleiding van het plebisciet in het Saargebied, een artikel gepubliceerd, waarin hij aandringt op revisie van de grenskwestie. Hij verklaarde, dat men indertijd de Sleeswijksche kwestie buiten Duitschland om heeft geregeld. (Politiken)

26 JANUARI 1935

F. ZWEDEN. — Versterking van Gotland. —
De drie burgerlijke partijen in den rijksdag, de rechtsche partij, de boerenbond en de volkspartij, hebben een gemeenschappelijk voorstel ingediend tot verhooging van de defensieve paraatheid van het eiland Gotland en in verband daarmede tot verhooging van de begrooting van defensie. In het voorstel wordt o.m. op de groote strategische beteekenis gewezen van het eiland, dat door zijn vooruitgeschoven positie in de Oostzee een bijzonder aantrekkingspunt zal vormen in geval van een oorlog. Een zich vastzetten van vijandelijke strijdkrachten op het eiland zou de Zweedsche Oostkust ernstig bedreigen.
(Svenska Dagbladet)

G. ITALIE. — Ministerie hervormd. —
Alle ministeries, die niet door Mussolini worden beheerd — dus met uitzondering van de ministeries van Binnenlandsche Zaken, Leger, Vloot, Luchtvaart, Koloniën en Corporaties — zijn op 24 Jan. '35 hervormd. Nieuw benoemd zijn:
Senator admiraal Thaon di Revel, minister van Financiën, in de plaats van Jung;
De Vecchi, minister van Onderwijs, in de plaats van Ercole;
Rossoni, tot dusver onder-staatssecretaris van het minister-presidentschap, minister van Landbouw, in de plaats van Acerbo;
Razza, minister van Openbare werken, in de plaats van Crollalanza;
Benni, Kamerlid en industrieel, minister van Verkeer, in de plaats van Puppini;
Solmi, minister van Justitie, in de plaats van Francisci.
Tegelijkertijd is de gouverneur van Rome, prins Boncompagni Ludovici, afgetreden en tot minister van Staat benoemd. In zijn plaats komt de vroegere minister voor de Corporaties, Bottai.
Ten slotte is een aantal nieuwe onder-staatssecretarissen benoemd. (La Stampa)
(Vor. ber. 1655 B.; Kabinet 1034 G.)

H. MEXICO. — Godsdienststrijd. - Katholieke bladen en tijdschriften verboden. —
Naar „El Debate" meldt zijn ruim zestig dagbladen en tijdschriften en tal van boeken en brochures, voortaan in Mexico verboden. Het betreft hier hoofdzakelijk Katholieke bladen en boeken uit Latijnsch-Amerika, de Ver. Staten van Noord-Amerika en Spanje. (El Debate) **(Vorig bericht blz. 1629 K.)**

I. FINLAND. — Verfinsching der Universiteit te Helsingfors. —
De Finsche studenten hebben op 23 Jan. '35 demonstraties gehouden en besloten in een protestvergadering de staking, die oorspronkelijk slechts tot 1 Februari zou duren, voor onbepaalden tijd te verlengen. Ongeveer 2000 studenten hielden voor den kanselier der universiteit, prof. Suolahti, een fakkeloptocht, aangezien hij tegen het regeeringsvoorstel en aanhanger van een volledige verfinsching van de universiteit. (Hufvudstadsbladet) **(V. b. 1552 E.)**

K. NEDERLAND. — Nieuwe Spelling. - Samenstelling van een officieele woordenlijst. —
Op 23 Jan. '35 heeft de minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen in het gebouw van zijn Departement de commissie geïnstalleerd, die in verband met de vereenvoudiging van de schrijfwijze van de Nederlandsche taal is benoemd met de opdracht, een officieele woordenlijst samen te stellen ter vervanging van die van De Vries en Te Winkel.
Lid en voorzitter dezer commissie is dr. C. B. van Haeringen, leeraar aan een gemeentelijke hoogere burgerschool te 's-Gravenhage. Verder zijn leden: dr. H. J. E. Endepols, rector van het gemeentelijk gymnasium te Maastricht, dr. J. van Mierlo, hoogleeraar aan het Onze Lieve Vrouwe College te Ant-

werpen en dr. R. Verdeyen, hoogleeraar aan de Rijksuniversiteit te Luik. Als secretaris fungeert dr. H. E. Buiskool te Amsterdam.
Bij de installeering waren tegenwoordig de Belgische gezant, de heer Maskens en de heer Baert, secretaris bij de Belgische Legatie. (De Telegraaf) **(1552 A.)**

27 JANUARI 1935

A. PSYCHOLOGIE. — Freud en zijn leer. - Voordracht van prof. dr. L. v. d. Horst. —

Sinds meer dan dertig jaar wordt nu reeds een felle strijd uitgevochten tusschen de tegenstanders en de vrienden van de psycho-analyse, constateerde o.a. prof. L. v. d. Horst in zijn voordracht, die hij voor de „Vereeniging voor Wijsbegeerte" in den „Psychologische Studiekring" hield.
Prof. v. d. Horst wilde zich in zijn lezing echter slechts met Freud zèlf bezighouden, waarbij natuurlijk de invloed niet over het hoofd gezien kan worden, dien de een of andere geleerde op de psychologie van Freud heeft uitgeoefend.
De psycho-analyse was in haar begin een zuivere behandelingstherapie, die uiteraard later haar eigen methoden heeft ontwikkeld. Toen het systeem van deze psychologische richting eenmaal, voor zoover men dat kan zeggen, was vastgelegd, kwam Freud ook tot een eigen zielkunde en metaphysica, precies gezegd: metapsychologie.
De grondgedachten van de Freudiaansche leer zijn eigenlijk niet afkomstig van Freud zèlf. Hij sluit bij al datgene aan, wat dichters en philosofen vóór hem reeds in hun aphorismen hebben neergelegd. Hier zijn vooral te noemen Kierkegaard en Nietzsche. De historische beteekenis van de psycho-analyse schuilt in het feit, dat ze dat, wat men vroeger niet systematisch heeft behandeld, in de psychologie heeft opgenomen.
Freud's psychologie is slechts schijnbaar een driftpsychologie. In werkelijkheid is zij een psychologie der symbolen, die gebaseerd is op de oude associatie-psychologie. Haar behandelingstherapie berust op het bewust maken van het onbewuste. Maar de elementen van het onbewuste staan volgens Freud in een causaal verband met elkaar. Het een volgt steeds uit het andere. Maar dit causaliteitsprincipe is niet houdbaar in de psychologie. Dat voelt Freud ook. Daarom ziet men, dat hij steeds worstelt om den juisten vorm voor zijn leer te vinden. De grootste verdienste van Freud ligt in zijn symbolenleer. Het symbool is bij Freud omnipotent. Het gesymboliseerde en het symbool zijn bij hem één. (Red. K. H. A.)

(Vor. ber. Psychologie 1501 F.)

B. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche uitgave. —

Amerikaansch: John Brophy — The World went Mad. (The Macmillan Comp.)
Belgisch-Fransch: Charles d'Ydewalle — Enfances en Flandres. (Nouv. Soc. d'Edit. Bruxelles)
Duitsch: Graf, Oskar Maria — Der harte Handel, ein bayrischer Bauernroman. (Querido, Amsterdam)
Kanig, Karel — Sonnensöhne. (Verl. Koehler)
Engelsch: Bulygin, Capt. Paul — The Murder of the Romanovs. Foreword by Alexander Kerensky. (Hutchinson)
Frankau, Gilbert — Three Englishmen. (Hutchinson)
Fransch: Mauriac, François — „La Fin de la Nuit". (Grasset)
Quoniam, Th. — Erasme. (Desclée de Brouwer)
Italiaansch: Silvia de Vito Battaglia — „Correggio". (Bibliografia, Roma XII 1934)
Nederlandsch: Boer, dr. Tj. de — Amerikaansche Denkers. (De Erven P. Bohn N.V., Haarlem)
Székely-Lulofs, M. H. — „Vizioen". (Nederl. Keurboekerij)
Russisch: Pochod „Tsjeljoeskina". (De tocht van de Tsjeljoeskina). (Uitg. v. d. redactie van de Prawda, Moskou 1934) (Red. K. H. A.) **(Vor. ber. 1656 A.)**

C. NEDERLAND. — Minister Colijn over de toekomst van Nederland. —

In een op 26 Jan. '35 te Amsterdam gehouden bijeenkomst door de Sociëteiten „De Groote Club", „Doctrinae et Amicitiae" en de Vereeniging „De Industrieele Club", in tegenwoordigheid van meer dan 500 vooraanstaande persoonlijkheden uit Amsterdam en elders, heeft minister-president dr. H. Colijn gesproken over de toekomst van Nederland. Wij ontleenen hieraan o.a. het volgende:
Minister Colijn begon zijn rede met de verklaring, dat hij enkele woorden zou zeggen over de vraag van den dag: wat wij kunnen doen en wat wij moeten laten om onze ingezonken volkswelvaart te verhoogen.
„Ik spreek van verhoogen van die volkswelvaart, niet van herstel van vroegere welvaart. Ook in het gebruiken van woorden ligt soms een beteekenis. Ik spreek ook van aanpassen, niet van overbruggen. Overbruggen doet de gedachte rijzen, dat men straks weer een oever heeft even hoog als de andere oever. Herstel van onze volkswelvaart doet de gedachte opkomen aan een terugkeer van toestanden van voorheen, aan welker terugkeer ik geen geloof hecht.
Als oorzaken van de crisis worden verschillende factoren genoemd: zoo de wereldoorlog, verder gewone conjunctuurelementen en ook de speculatieve productie, die zich na den oorlog hier en daar heeft vertoond en niet minder de crediet-inflatie.
Dit alles zijn factoren, waarop men inderdaad wijzen kan, maar die toch lang niet alles verklaren van de omstandigheden, waarin wij ons op het oogenblik bevinden.
Want men laat buiten beschouwing de zeer belangrijke fundamenteele veranderingen, die opgetreden zijn in het productieproces der wereld en die zich reeds voor den oorlog hebben gemanifesteerd, maar door den oorlog in belangrijke mate zijn verscherpt.
Voornamelijk in de laatste helft van de 19e eeuw heeft de wereldeconomie zich gekenmerkt door een ontwikkeling van de buiten-Europeesche gebieden met behulp van Europeesch kapitaal, van Europeesch intellect en ook wel ten deele van Europeesche werkkrachten. Een treffend voorbeeld is, naar het mij voorkomt, geweest de fundamenteele verschuiving, die in de wereldeconomie viel waar te nemen door de ontwikkeling van de Ver. Staten van Amerika.
Een nog sterker voorbeeld is Japan. Omstreeks 1900 telde Japan als industrieel producent nauwelijks mee en de uitvoer uit Japan had nagenoeg niets te beteekenen. Maar tusschen 1914 en 1929 steeg de productie in de metaalindustrie van 60 millioen gulden tot 800 millioen gulden, de productie van de chemische industrie van 150 tot 750 millioen gulden en de productie van de textielindustrie van 600 tot 2500 millioen gulden. Natuurlijk heeft een dergelijke industrieele expansie, die ver uitgaat boven de behoeften van het eigen land, ook invloed gehad op den uitvoer."
Spreker stelde vast, dat zich nationaal en in den zin van groepsvorming een streven heeft ontwikkeld, dat er op gericht is langzamerhand het economisch wereldgebied te verdeelen in wat men zou kunnen noemen sferen van economische invloeden. Deze vorming van groepen heeft zich scherp afgeteekend.
„Ik denk in de eerste plaats aan wat ik noemen zal groot-Rusland met een bevolking van tusschen de 150 en 200.000.000 zielen, die zich als een eigen economisch „unit" heeft gevormd. Ik denk aan hetgeen het Britsche wereldrijk bezig is te doen om een gesloten, althans zooveel mogelijk gesloten eenheid te vormen voor een bevolkingsgroep, die 500 millioen zielen omvat. Een derde groep, die bezig is zich te vormen, onder leiding van Japan, is het Aziatisch gebied en ofschoon er op het oogenblik enkele teekenen zijn, waaruit men zou mogen afleiden, dat men in Amerika een open oog begint te krijgen voor de nadeelige gevolgen van dezen toestand, ben ik toch geneigd aan te nemen, dat wanneer deze groepsvorming bij de anderen zich doorzet, men rekening heeft te houden met de vorming van een vierde groep, n.l. de Ver. Staten van Amerika, vermeerderd met die gebieden, waarop de Ver. Staten hun invloed kunnen doen gelden. En daartegenover staat nu niets anders dan een verbrokkeld Europa, dat ophield een leidende factor te zijn in de wereldeconomie, en dat in dezen geweldigen tijd niets beters heeft weten te bedenken dan zichzelf vast te leggen in economisch-nationalisme.
Intusschen, deze toestand ligt daar en daaruit komt de vraag voort, wat moeten wij nu doen, welke gedragslijn moet Nederland volgen temidden van deze verwarrende tijden om althans van zijn volkswelvaart te redden wat er van te redden valt? Wat het productie-indexcijfer betreft is dit van Nederland in 1934 niet onbelangrijk hooger dan dat in de andere landen. Waar de voornaamste industrielanden van Europa beneden het gemiddelde van 1913 liggen, terwijl voor de geheele wereld het indexcijfer 127 bedraagt, moeten natuurlijk ergens in de wereld een paar plekken zijn aan te wijzen waar het indexcijfer der productie zeer belangrijk verhoogd is. Deze plekken zijn er dan ook, want voor Rusland ligt het cijfer op 357 en voor Japan op 405.
Wanneer we nu vragen, wat we moeten doen om in onze positie zooveel mogelijk verbetering te brengen, dan worden in hoofdzaak drie middelen aangeprezen, n.l. protectie, ordening van het bedrijfsleven en devaluatie van onze munt."
Ten aanzien van de protectie meende dr. Colijn, dat vastgehouden moet worden aan de thans gevolgde contingenteeringspolitiek. Voorshands, ofschoon hier en daar een uitzondering moet worden gemaakt, verdient als algemeene regel het stelsel, dat tot nu toe werd toegepast, voorkeur boven het stelsel van nadrukkelijke bescherming.
Ten aanzien van de ordening van het bedrijfsleven is spreker van oordeel, dat in het bedrijfsleven de persoonlijke beteekenis van de „captains of industries" niet ontbeerd kan worden, „wij zullen bij dit vraagstuk, dat ons op het oogenblik zoozeer in beslag neemt, met dubbele voorzichtigheid te werk moeten gaan; de overheid zal zich daarbij behooren te laten leiden door het algemeen belang van de volksgemeenschap."
Na uitvoerig te hebben stilgestaan bij het devaluatie-probleem, concludeerde dr. Colijn het volgende:
„Ik blijf dan ook van elke gedachte van opzettelijke devaluatie afkeerig. Ik heb niet de pretentie om te zeggen, dat wanneer de geheele wereld rond om ons heen in elkaar stort, wij dan niet gedwongen zouden kunnen worden van het goud af te gaan, maar voor zoover ik de toestand thans kan overzien, ben ik van meening, dat er geen enkel afdoend argument is om ons te nopen een andere politiek te volgen dan tot nu toe gevolgd is. Wij moeten doorgaan en als het mogelijk is in een iets sneller tempo met het nastreven van de noodzakelijk aanpassing. Ik hoop, dat in den loop van dit jaar blijken zal, dat de regeering de mogelijkheid heeft om zelfs met de verlaging van enkele publieke lasten een aanvang te kunnen maken. Ik druk mij voorzichtig uit, want men heeft bij staatkunde nergens meer last van dan van onvoorzichtig gesproken woorden.
Daarnaast is de eerste eisch, die moet worden gesteld, dat men

niet alles van de regeering verwacht. Het is een volstrekte onmogelijkheid, dat er zulk een regeering in Nederland denkbaar is. Al haalt men de tien knapste koppen en de tien krachtigste persoonlijkheden, die in Nederland te vinden zijn, bijeen en men legt hun de vragen voor waarvoor de regeering op het oogenblik staat, dan is het volstrekt uitgesloten, dat er menschen te vinden zijn, die met hun tienen het heele economische leven van Nederland zouden kunnen redden.
Daarvoor is noodig de samenwerking van den eersten tot den achtmillioensten Nederlander toe. Daarvoor zal het geheele volk zijn krachten behooren in te spannen en zullen wij schouder aan schouder de moeilijkheden moeten overwinnen. Dan komen wij er, anders niet. Want wanneer regeering en volk elkaar voortdurend bevechten en wanneer de arbeid van de regeering opgaat in een verweer tegen de aanvallen, die van alle kanten op de regeering gericht worden, zoodat er geen dag en geen uur meer overblijft om constructieven arbeid te verrichten, dan komen wij er niet." (Alg. H'bld. - De Telegraaf - Het Volk)
(Vor. ber. Colijn 1648 G.)

28 JANUARI 1935

A. VEREENIGDE STATEN. — President Roosevelt vraagt crediet van 4 milliard dollar. —
President Roosevelt heeft in een speciale boodschap aan het Congres om een crediet van vier milliard dollar gevraagd voor de komende achttien maanden. Dit crediet moet dienen voor het begin van uitvoering van zijn groot tienjarenplan voor openbare werken, uit te voeren door werkloozen. Naar men weet komt dit plan in plaats van de huidige steunverleening.
Tevens vraagt president Roosevelt om 880 millioen dollar voor voortzetting van de steunbetaling, tot zijn plan voor werkverschaffing in uitvoering is.
Hoewel de oppositie scherpe critiek oefende heeft het Huis van Afgevaardigden de aangevraagde credieten van in totaal 4880 millioen dollar toegestaan. Het wetsvoorstel is direct naar den Senaat doorgezonden.
(N. Y. Herald, Parijs) **(Vor. ber. Roosevelt 1654 K.)**

B. CHINA. — Japansche aanval in Tsjahar. —
Een Japansche troepenmacht heeft de Chineesche stellingen binnen den Grooten Muur in de Westelijk van Mandsjoekwo gelegen Chineesche provincie Tsjahar aangevallen. Ook van uit de lucht zijn de Chineezen gebombardeerd. Het door Chineezen bezette gebied is nu gezuiverd en in handen der Japanners. De Chineesche regeering te Nanking heeft geprotesteerd, maar zonder eenig resultaat.
(Dempo Rengo)

C. BRITSCH-INDIE. — Wetsontwerp inzake de hervorming der Grondwet van Indië gepubliceerd —
Te Londen is op 24 Jan. '35 de tekst gepubliceerd van het wetsontwerp inzake de Indische regeering. bestaande uit 451 paragrafen en 15 aanhangsels, in totaal 350 pagina's groot, en begeleid door een memorie van toelichting, waarin wordt verklaard, dat het wetsontwerp in wetgevenden vorm de uitdrukking is van het rapport der gemengde parlementaire commissie.
Het wetsontwerp voorziet in de vorming van een All-Indische federatie, door elf Britsch-Indische provincies, waaronder twee nieuwe, in federaal verband te verbinden met de Indische staten, die uit vrijen wil van hun heerschers bereid zijn tot de federatie toe te treden.
Birma zal van Indië worden afgescheiden en zal een nieuwe grondwet krijgen in denzelfden geest als die welke voor Indië wordt voorgesteld.
(Manchester Guardian) **(Vor. ber. 1621 A.)**

D. DUITSCHLAND. — Renteniveau-verlaging. —
In de op 24 Jan. '35 gehouden zitting van het Rijkskabinet werd de reeds sedert langen tijd verwachte wet over de doorvoering van een renteverlaging bij de credietinstellingen aangenomen en afgekondigd.
Volgens deze wet worden credietinstellingen, die aan de houders van haar 6% en meer rente dragende schuldbewijzen een wijziging van de tusschen hen bestaande rechtsverhouding voorstellen, gemachtigd, dit aanbod vergezeld te doen gaan van de toevoeging, dat het als door de houders der schuldbewijzen aangenomen zal gelden, wanneer het niet binnen een termijn van 10 dagen wordt afgewezen.
Schuldbewijzen in den zin van deze wet zijn zoodanige obligaties, waarop de hypotheekwet van 13 Juli 1899 of de wet inzake de pandbrieven en soortgelijke schuldobligaties van publiekrechtelijke credietinstellingen van 21 December 1929 of de wet inzake de scheepshypotheekbanken van 14 Augustus 1933 van toepassing is.
Het aanbod moet de verlaging inhouden van den rentevoet tot 4½% per jaar, met ingang van 1 April 1935, onder toekenning van een één keer te voldoene, in contanten te betalen, schadevergoeding van 2% van de nominale waarde van de obligatie, welke vergoeding aan den houder van het schuldbewijs moet betaald worden, tegelijk met de eerste na 31 Maart 1935 vervallende coupon. (Angriff)

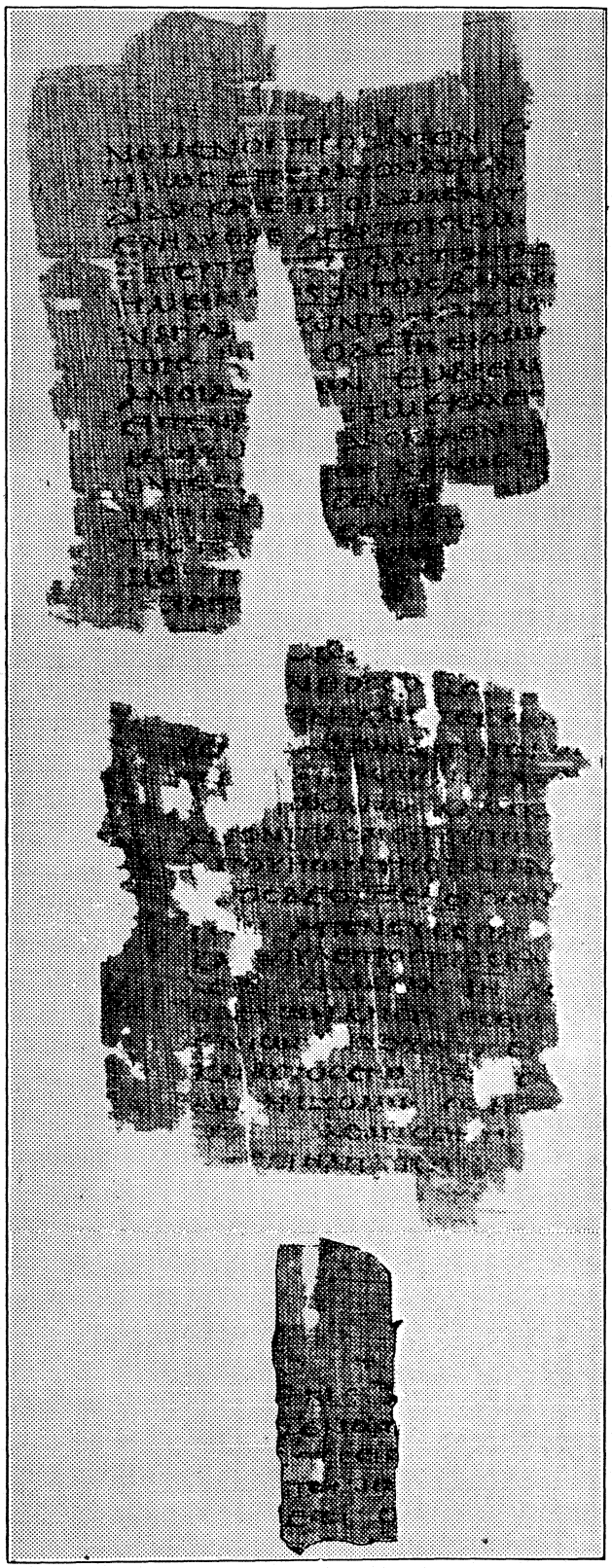
E. AMSTERDAM. - Conversieleening 1935 ƒ 29.400.000 4% Obligatiën. —
Op 10 Jan. '35 heeft de inschrijving plaats gehad op ƒ 25.053.000 nom. oblig. der 4% conversieleening 1935 der gemeente Amsterdam, groot ƒ 29.400.000, in stukken van ƒ 1000 en ƒ 500 aan toonder, tot den koers van 99%. Van deze leening is door de gemeente Amsterdam ƒ 4.140.000 nom. bij enkele Rijksinstellingen (met recht van voorkeur) geplaatst tegen een koers, die ¾% beneden den emissiekoers ligt. Het bedrag der eerste aflossing à ƒ 207.000 wordt in portefeuille gehouden.
De houders van de nog uitstaande, niet uitgelote ƒ 9.500.000 4½% oblig. Amsterdam 1916, ƒ 9.624.000 4½% oblig. Amsterdam 1928 III en ƒ 9.398.000 4½% oblig. Amsterdam 1929 I hebben recht van voorkeur.
(Vorig bericht 1542 A.)

F. DUITSCHLAND. — Rijkshervorming. —
In de op 24 Jan. '35 gehouden zitting van het Duitsche Rijkskabinet onder Adolf Hitler werd dr. Frick geïnstalleerd als rijksminister zonder portefeuille.
Het rijkskabinet nam vervolgens aan de derde wet inzake de overgang van de rechtspleging op het Rijk. Nadat de leiding van de justitioneele administratie van de landen in handen van het rijksministerie van Justitie vereenigd is, neemt het rijk als drager van de rechtsmacht de geheele justitie met alles wat daarmede samenhangt, rechten, verplichtingen en alle rechterlijke autoriteiten en beambten over.
Het hoofdpunt van de zitting vormden de door dr. Frick aan het kabinet voorgelegde wetten. Het betreft hier de rijksstadhouderswet, volgens welke de rijksstadhouder in de toekomst aan het hoofd van de landsregeering zal staan en waarbij de positie van den rijksstadhouder wordt aangepast aan die van den Pruisischen opperpresident; verder de nieuwe Duitsche gemeentewet, welke gebaseerd is op de grondslagen van het tegenwoordige landsrecht, maar rekening houdt met een vèrgaande deelneming van de nationaal-socialistische partij aan het gemeentebestuur.
Deze wet werd door het rijkskabinet goedgekeurd.
De wetten betreffende het voorloopige bestuur van het Saargebied en betreffende de vertegenwoordiging van het Saarland in den Rijksdag zullen op 30 Jan. worden bekend gemaakt.
Ten slotte keurde het kabinet de door dr. Schacht hem voorgelegde wet tot doorvoering van een renteverlaging bij credietinstellingen goed. (Völkischer Beobachter)
(Vor. ber. Frick 1645 B.)

G. RALLYE DE MONTE CARLO. —
Op 24 Jan. '35 hebben de te Monte Carlo gehouden start-, rem- en stuurproeven tot uiteindelijk resultaat gehad, dat de Fransche équipe Lahaye-Quatresous winnaar van de „Rallye de Monte Carlo 1935" is geworden.
Deze Fransche équipe behaalde in het geheel 1073 p. Het Engelsche team Ridley op Triumph eindigde tweede met 1071 p., het Fransche team Schell-Schell op Delahay derde met 1070.55 p. De Franschen hebben succes gehad, want ook de vierde plaats wordt door een Fransche équipe, n.l. door het team Guyot met 1070.5 bezet.
Het Engelsche team Whaley eindigde met 1070.3 p. vijfde, terwijl het Ford-team Bakker Schut-Mutsaerts met 1070,2 p. op de zevende plaats beslag heeft weten te leggen. Dit team, uit Palermo gestart, heeft dus de beste resultaten van de Nederlandsche deelnemers bereikt. Bakker Schut krijgt thans de coupe van de K.N.A.C., benevens de plaquette en frs. 4000 in contanten. (De Telegraaf) **(Vor. ber. 1148 D.)**

29 JANUARI 1935

A. GEESTELIJK LEVEN. — Papyri van oud-christelijken datum. —

(Met speciale toestemming van het Britsch Museum te Londen.)

In het Britsch Museum te Londen zijn in een bundel verwaarloosde en gescheurde manuscripten eenige fragmenten van Egyptische papyri gevonden, die verondersteld worden van oud-christelijken datum te zijn en o.a. parallel-teksten uit het Johannes-evangelie zouden bevatten. De tekst van een der papyri doet denken aan de woorden uit het Johannes-evangelie 12, 24: „Voorwaar, voorwaar, zeg ik U, indien het tarwegraan in de aarde niet valt en sterft, zoo blijft het alleen, maar indien het sterft zoo brengt het veel vrucht voort."
(In onze volgende uitgave geven wij den volledigen tekst. — Red. K. H. A.) **(V. b. Evangelie 1157 B.)**

B. ZWITSERLAND. — Socialistisch congres. - Voor defensie. —
De buitengewone partijconferentie van de Zwitsersche sociaal-democraten, die op 26 en 27 Jan. '35 te Luzern werd gehouden, heeft met 362 tegen 294 stemmen besloten het volstrekt negatieve standpunt tegenover de landsverdediging te verlaten en onder bepaalde omstandigheden niet meer principieel tegen militaire maatregelen te stemmen. (Neue Zürcher Zeitung)
(Vor. ber. Soc.-Democraten 1062 C.)

C. TOONEEL. — John Buziau gehuldigd. —
Op 26 Jan. '35 is de bekende revue-komiek John Buziau ter gelegenheid van de herdenking van zijn veertigjarige tooneelloopbaan, in de Tivoli Schouwburg te Rotterdam op hartelijke wijze gehuldigd.
(De Maasbode) **(Vor. ber. Tooneel 1613 F.)**

D. FRANKRIJK. — Neo-socialisten aanvaarden Economisch Program. —
Het congres der neo-socialisten (Renaudel, Déat, Marquet, Montagnon) te Parijs is op 27 Jan. '35 gesloten met de aanneming van verscheidene resoluties. Een der resoluties is ontworpen naar het voorstel van den secretaris-generaal der partij, Déat, waardoor het door de C. G. T., het Fransche Vakverbond, opgestelde plan inzake de economische vernieuwing, tot basis wordt gemaakt van het economisch program van actie der partij in het land en in het parlement.
In een tweede resolutie wordt elke vorm van reactie of fascisme afgewezen. Tenslotte wordt in een resolutie de Fransch-Duitsche toenadering bepleit en wordt de politiek van het machtsevenwicht in Europa en in de wereld veroordeeld. De voor de landsverdediging noodzakelijke middelen zullen worden ingewilligd, doch elke verlenging van den diensttijd zal worden afgewezen. (Le Temps)
(Vor. ber. Neo-Socialisten 1551 B.)

E. NEDERL. OOST-INDIE. — Volksraad. - Verkiezingen. —
Het stemkantoor van den Volksraad wees in de groep onderdanen-Nederlanders als gekozen aan:
F. H. de Hoog (I.E.V.), H. J. van Holst Pellekaan (V.C.), mr. P. A. Blaauw (I.E.V.), N. Beets (I.E.V.), ir. H. A. Vreeburg (V.C.), Th. van Ardenne (I.E.V.), ir. E. J. Wermuth (I.E.V.), L. H. W. van Sandick (Ver. v. Ambtenaren B.B.), J. Verboom (V.C.), dr. ir. J. Th. White (I.E.V.), H. Kruyne (V.C.), dr. W. C. A. Doeve (I.E.V.), mr. C. C. van Helsdingen (C.S.P.), V. P. Leunissen (I.E.V.) en P. Kerstens (I.K.P.). Gekozen zijn dus acht vertegenwoordigers van het Indo-Europeesch Verbond, vier vertegenwoordigers van de Vaderlandsche Club, een van de C.S.P., een van de Indische Katholieke Partij, en een als vertegenwoordiger van de Vereeniging van Ambtenaren bij het Binnenlandsche Bestuur; als zoodanig zal n.l. de heer Van Sandick optreden.
Inlandsche leden. — Voor de Vorstenlanden is gekozen: Hoedojo, wedana van Kota Gedeh in de plaats van Hadiwidjoja; voor Zuid-Sumatra: Boestan te Loeboek Roekan (in plaats van Mochtar); voor Menangkabau is een herstemming noodig tusschen Jahja en Mohamed Roesad, evenals voor Noord-Sumatra, waar het zal gaan tusschen Ali Moesa en Rasjid. Het voor Menangkabau zittende lid: Joedbar is zelfs niet candidaat gesteld. In Noord-Sumatra heeft nu zitting Rasjid, Ali Moera is vroeger reeds lid van den Volksraad geweest. Soangkoepon is wederom voor Oost-Sumatra gekozen; voor Celebes zijn Mandagie en Ratulangie herkozen; voor de Molukken R. Hatta; voor de kleine Soenda-eilanden Soekawati. (Aneta)
(Vor. ber. Volksraad 1646 D.)

A. GEESTELIJK LEVEN. — Papyri van oud-christelijken datum. —

In aansluiting aan ons bericht op pag. 1664 A. inzake de gevonden papyri van oud-christelijken datum in het Britsch Museum te Londen, deelen wij nog het volgende mede:

De andere kant van den papyrus doet veronderstellen, dat eenige personen, waarschijnlijk Farizeeërs en Herodianen, aan Jezus vragen: „Meester, wij weten, dat Gij van God gekomen zijt, want Uw werken getuigen dit boven al de profeten. Zeg ons daarom . . ." Hier is de papyrus verminkt en men vermoedt dat Jezus antwoordt met een wedervraag: „Waarom noemt gij mij met den mond Meester, als gij niet hoort wat ik zeg?", en citeert de woorden van Jesaia, die in een ander verband door Mattheus (15, 7—9 en Marcus 7, 6—7) zijn aangehaald.

Het andere blad laat zich gemakkelijker restaureeren. Anderhalve pagina ervan beslaat het hierboven bedoelde twistgesprek tusschen Jesus en de Joodsche autoriteiten. Hier vooral is treffende overeenkomst met het evangelie van Johannes. Zoo staat er: „En zich wendende tot de oversten des volks zeide hij: „onderzoekt de schriften, in welke gij meent het eeuwige leven te hebben; die zijn het die van mij getuigen." Denkt niet, dat ik gekomen ben, om u aan te klagen bij mijn Vader, er is slechts een die u aanklaagt, Mozes, op welken gij uw hoop hebt geplaatst" (Joh. 5, 45). „En toen zij zeiden: wij weten wel, dat God tot Mozes heeft gesproken, maar wat U aangaat, wij weten niet vanwaar gij zijt (Joh. 9, 29); antwoordde Jezus en zeide tot hen: Nu blijkt Uw ongeloof".

Tusschen de aangehaalde passages en die van Johannes is alleen eenig verschil in woordkeus. Dit stuk besluit, zooals gezegd, met een mislukte poging om Jezus te steenigen en hem gevangen te nemen, maar „het uur van zijn verraad was nog niet gekomen" (verg. Johannes 7, 30) waarna het verhaal overgaat tot een gebeurtenis, die hoogstwaarschijnlijk dezelfde is, als die welke in de synoptische evangeliën is verhaald, Mattheus 8, 2—4, Marcus 1, 40—44, Lucas 5, 12—14, de reiniging van den melaatsche, waarna Jezus zegt, „Ga henen, en vertoon Uzelve den priester en offer voor Uw reiniging hetgeen Mozes geboden heeft."

Een definitief oordeel over de waarde van het manuscript zal pas later mogelijk zijn, maar dat het uit een ander handschrift is dan eenig tot dusver oud-chr. geschrift dat ons tot nu toe bekend was, staat thans reeds zoo goed als vast.

(Britsch Museum - Red. K. H. A.) **(Vor. ber. 1664 A.)**

B. WERELDSCHEEPSBOUW. — Ult. December 1934. —

Per ult. Dec. '34 waren, blijkens de kwartaalstatistiek van Lloyds Register of Shipping op alle werven ter wereld in totaal in aanbouw aan schepen van 100 bruto reg. ton en daarboven 271 (v. j. 206) schepen, tezamen metende 1.251.722 (v. j. 757.277) bruto reg. ton.

Over de verschillende landen is de in aanbouw zijnde tonnage te verdeelen als volgt:

	Ult. Sept. '34		Ult. Dec. '34	
	Aant.	Bruto reg.ton	Aant.	Bruto reg.ton
Argentinië	—	—	1	2 559
Br. Dominions . . .	6	4.124	5	3.015
Danzig	1	4.500	3	4.780
Denemarken . . .	15	74.938	16	78.630
Duitschland	33	120.816	31	139.611
Estland	1	120	1	120
Frankrijk	10	120.868	10	120.952
Groot-Brittanië en Ierland	129	604.296	122	596.834
Italië	4	37.970	3	37.000
Japan	42	149.750	34	104.640
Litauen	1	475	3	945
Nederland	17	70.735	11	48.333
Noorwegen	8	18.115	10	16.447
Spanje	6	17.890	5	17.622
Ver. Staten . . .	9	22.225	4	20.103
Zweden	14	64.565	12	60.140
	296	1.311.387	271	1.251.722

(Lloyds Register of Shipping) **(Vor. ber. 1136 A.)**

C. NEDERLAND. — Steenkoolindustrie in 1934. —

De drie eerste contingenteeringsmaanden van 1934: Augustus, September en October, wezen in plaats van een minderen een toenemenden import aan.

Werden in 1933 aan kolen, cokes en steenkoolbriketten 6.087.595 ton geïmporteerd, over 1934 zien we een cijfer van 6.430.417 ton.

De handelsbelemmeringen van het buitenland, zelfs van landen die geen of niet voldoende kolen produceeren, bemoeilijkten daartegenover den export verder. De productie daalde verder. Zij bedroeg:

1934: 12.370 000 t.*)	1932: 12.756.447 t.
1933: 12.573.925 t.	1931: 12.901.391 t.

*) Onder eenig voorbehoud.

Het aantal in het bedrijf werkzame arbeiders ging verder achteruit.

De uitvoer liep verder terug. Deze bedroeg, in tonnen, voor:

Steenkolen behalve bunkerkolen: 1934: 3.159.646; 1933: 3.237.741; 1932: 3.426.832; 1931: 4.093.087.

Cokes: 1934: 2.075.048; 1933: 1.986.662; 1932: 1.932.293; 1931: 2.216.787.

Steenkoolbriketten: 1934: 326.342; 1933: 315.381; 1932: 328 251; 1931: 464.186.

Bunkerkolen voor vreemde schepen: 1934: 259.068; 1933: 253 503; 1932: 1.026.754; 1931: 1 724.203.

Bunkerkolen voor Nederl. schepen: 1934: 108.772; 1933: 125.180; 1932: 471.369; 1931: 766.081.

Bruinkoolbriketten: 1934: 7.063; 1933: 6.162; 1932: 12.452.

Van den topstand 1930: uitvoer 8.966.713 ton ter aangegeven waarde van 109 millioen gulden, daalde de uitvoer tot 5.918.467 ton in 1933, tot 5.561.036 in 1934. De aangegeven waarde slonk tot *f* 48.282.000 in 1933 en tot *f* 41.332.000 in 1934.

De invoer van brandstoffen toont voor het eerst sinds vijf jaar, weer toeneming. Deze toeneming komt overigens, gelijk men hieronder ziet, vrijwel geheel ten laste van de steenkool.

	Steenkool	Cokes	St.briketten
1934 . . .	5.713.121	357.623	359.763
1933 . . .	5.372.461	331 681	373.453
1932 . . .	6.513.366	316.176	354.412
1931 . . .	8.500.730	315.663	398 930
1930 . . .	9.113.240	289.274	330.518

In groote trekken bewegen zich import en export, naar waarde, in dalende richting. Op zichzelf genomen is de verhouding evenwel voor onze mijnen ongunstiger geworden. Werd in 1933 nog voor bijna *f* 600.000 meer uitgevoerd, over 1934 zien wij den invoer met ongeveer *f* 1.000.000 toegenomen.

(Alg. Handelsblad) **(Vor. ber. Steenkool 1522 A.)**

D. FRANCIS KOENEN OVERLEDEN. —

Op 29 Januari 1935 is te Amsterdam op 35-jarigen leeftijd overleden de bekende solo-violist Francis Koenen.

Francis Koenen is op 11 Maart 1899 te Weltevreden geboren. Reeds op 5-jarigen leeftijd begon hij met de vioolstudie en toen hij 9 jaar was, maakte hij met zijn zuster als pianiste en zijn broer als cellist, een groote tournée door Nederlandsch-Indië. Men sprak bij die gelegenheid van het „Wondertrio-Koenen". Van 1920—'26 is hij als eerste concertmeester verbonden geweest aan het Utrechtsch Stedelijk Orkest, in welke functie Koenen groote bekendheid verwierf, daarna was hij in dezelfde functie werkzaam te Dresden bij het orkest van de Saksische opera.

De laatste twee jaar trad hij veel op met de pianiste Henriëtte Bosman. Als solist had Francis Koenen een groote bekendheid. (Red. K. H. A.)

E. VOLKENBOND. — Prof. mr. F. M. van Asbeck lid der Mandaten Commissie. —

De Volkenbondsraad heeft onzen landgenoot prof. mr. dr. F. M. van Asbeck tot lid van de Permanente Mandatencommissie benoemd in de plaats van wijlen den heer Van Rees. (Journal de Genève)

F. JAPAN. — Engelsche démarches in Tokio inzake de Japansche bedoelingen in China. —

De Engelsche ambassadeur te Tokio heeft op 28 Jan. '35 een bezoek gebracht aan den waarnemenden minister van Buitenlandsche Zaken Shigemitsoe, en hem verzocht om opheldering omtrent de Japansche bedoelingen in China alsmede over de gebeurtenissen aan de Mandsjoerijsch-Chineesche grens.

Shigemitsoe verklaarde, dat Japan ter verzekering

van den vrede een nauwe samenwerking met China wenschte. Voorwaarde was echter de staking van de anti-Japansche beweging in China, die tot nog toe elke toenadering onmogelijk had gemaakt. Indien overeenstemming tot stand zou komen, zou Japan in de toekomst China met alle krachten steunen. De incidenten aan de Mandsjoerijsche grens in verband met Binnen-Mongolië waren bijgelegd. Een juiste grensbepaling was in deze gebieden echter noodzakelijk.
Mandsjoekwo verwacht, dat de Sovjet-Unie en China bereid zijn tot onderhandelingen over een definitieve vastlegging van de grenzen. Mandsjoekwo heeft niet de bedoeling zich uit te breiden, doch zal binnen haar huidige grenzen blijven. (Dempo Tsoesin) **(1663 B.)**

A. JAPAN. — Handelsbalans. —
De waarde van den invoer over 1934 bedroeg Yen 2.209 millioen, terwijl de waarde van den uitvoer Yen 2.118 millioen bedroeg. Het invoeroverschot bedroeg derhalve circa Yen 91 millioen tegen in 1933 ongeveer Yen 50 millioen. (Berl. Börsen Ztg.)
(Vor. ber. In- en Uitvoer 1405 D.)

B. LEEUWARDEN 500 JAAR. —
Op 20 Januari '35 was het 500 jaar geleden, dat Oud-Leeuwarden vereenigd werd met Oldehove en Hoek. Hoewel de jongste in de rij der elf Friesche steden is zij in den loop der tijden uitgegroeid tot de hoofdplaats van het gewest Friesland en telt thans 51.000 inwoners. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Leeuwarden 230 B.)

C. VOLKENBOND. — Japan blijft deelnemen aan het Volkenbondswerk. —
Naar officieel wordt medegedeeld, zal Japan op grond van een speciale overeenkomst blijven deelnemen aan de werkzaamheden van den Volkenbond, voor zoover deze niet van politieken aard zijn, doch zich bepalen tot sociale, economische of verkeerstechnische kwesties. (Dempo Tsoesin) **(Vor. ber. blz. 1249 K.)**

D. DICONTOKOERSEN. —
De verschillende discontokoersen luiden op het oogenblik als volgt:

	Sedert		Nederl. Bank:	Sedert	
Argentinië	23- 2-'33	6 %	Wisseldisc.	19- 9-'33	2½%
België	28- 8-'34	2½%	Promessen-disconto	19- 9-'33	3 %
Britsch-Indië	16- 2-'33	3½%			
Bulgarije	2- 1-'34	7 %	Bel. van Eff.	19- 9-'33	3 %
Chili	23- 8-'32	4½%	Bel. v. Goed.	19- 9-'33	3 %
Columbia	18- 9-'30	7 %	Voorschotten		
Danzig	21- 9-'34	4 %	Rek.-Crt.	19- 9-'33	3 %
Denemarken	30-11-'33	2½%	New York		
Duitschland	21- 9-'32	4 %	Fed. Res. B.	1- 2-'34	1½%
Engeland	30- 6-'32	2 %	Ned.-Indië	1-11-'34	3½%
Estland	1-10-'34	5 %	Noorwegen	24- 5-'33	3½%
Finland	1-12-'34	4 %	Oostenrijk	28- 6-'34	4½%
Frankrijk	31- 5-'34	2½%	Peru	1- 8-'30	9 %
Griekenland	14-10-'33	7 %	Polen	26-10-'33	5 %
Hongarije	17-10-'32	4½%	Portgual	13-12-'34	5 %
Ierland	22- 4-'32	4 %	Roemenië	15-12-'34	4½%
Italië	26-11-'34	4 %	Spanje	29-10-'34	5½%
Japan	3- 7-'33	3.65	Tsjecho-Sl.	25- 1-'33	3½%
Joego-Slavië	18- 1-'35	5 %	Zuid-Afrika	20- 2-'33	4 %
Letland	1- 1-'33	5½%	Zweden	29-11-'33	2½%
Litauen	1- 1-'34	6 %	Zwitserland	21- 1-'31	2 %

(Keesings Financieel Archief) **(Vorig bericht blz. 1610 A.)**

E. NEDERLAND. — Jongeren Vredes Actie. —
Op 26 en 27 Jan. '35 is te Hilversum de jaarlijksche vergadering gehouden van de Jongeren Vredes Actie (J.V.A.) onder voorzitterschap van den heer H. van Wijk.
In de vergadering van 27 Jan. '35 behandelde Dr. G. Stuiveling de richtlijnen voor de werkzaamheden in de toekomst. Spr. kwam o.m. tot de slotsom, dat het noodzakelijk is uit te gaan van de gegeven psychische gesteldheid van een bepaalde massa, wanneer men in en met die massa iets wil bereiken. Onverbiddelijk zal stelling moeten worden genomen tegen bepaalde strekkingen in die massa, als wraakzucht en agressieve driften. De kleurlooze massa kan alleen op massale wijze invloeden ondergaan. Het is noodig uit te zien naar financieele middelen om in het groot te werken, waarbij samengaan van alle pacifistische organisaties wenschelijk is. Voorts betoogde spr., dat de beïnfluenceering van de de vredesbeweging welgezinde massa geheel moet gaan in de richting van persoonlijke bewustwording. De enkeling zal immuun moeten worden gemaakt, tegen militairistische suggesties, terwijl de pacifistische krachten in elken afzonderlijken mensch actief moeten worden gemaakt. (Vaz Dias) **(Vorig bericht blz. 1579 B.)**

F. PERMANENTE HOF VAN INTERNATIONALE JUSTITIE. — Vereenigde Staten treden niet toe. —
De Senaat te Washington heeft het voorstel tot toetreding van de Vereenigde Staten tot het Permanente Hof van Internationale Justitie niet goedgekeurd. Er was daarvoor een meerderheid van twee derde noodig. Het voorstel werd slechts aangenomen met 52 (43 democraten en 9 republikeinen) tegen 36 (20 democraten en 16 republikeinen) stemmen.
(New York Herald, Parijs) **(Vor. ber. blz. 1653 D.)**

G. JOSE SANCHEZ GUERRA OVERLEDEN. —
Een der bekendste figuren van de conservatieve partij tijdens het Spaansche koningschap, José Sanchez Guerra, is op 75-jarigen leeftijd overleden. (El Sol)

H. DUITSCHLAND. — Echtscheiding - Vergemakkelijking. —
Sedert langen tijd koesterde de rijksregeering het plan voor Duitsche vrouwen, die gehuwd zijn met een buitenlander en wier huwelijk ongelukkig is, de echtscheiding te vergemakkelijken. Tot nu toe bestonden hiertegen groote juridische bezwaren, omdat een echtscheiding wordt uitgesproken volgens het recht in het land van den man. In vele landen is of echtscheiding onmogelijk of veel lastiger te verkrijgen dan in Duitschland. Thans geldt in dergelijke gevallen de wet van 24 Januari betreffende de toepassing van het Duitsche recht bij echtscheidingen. Zij luidt als volgt:
De vrouw kan, wanneer zij haar woonplaats weer in Duitschland kiest en wederom het Duitsche staatsburgerschap heeft verworven, een eisch indienen bij een Duitsche rechtbank en aldaar echtscheiding verkrijgen.
Door deze wet blijkt, waarom Duitschland in November 1933 het internationale Haagsche echtscheidingsverdrag tegen 1 Juni 1934 heeft opgezegd. Tevoren gold, zooals gezegd, het recht van het land, waarvan de vrouw door haar huwelijk het staatsburgerschap had verworven. Zonder opzegging van het Haagsche verdrag waren moeilijkheden bij de toepassing van de nieuwe wet gerezen. Volle werking kan deze wet echter dan pas krijgen, wanneer het herkrijgen van het Duitsche staatsburgerschap voor de vrouw wordt vergemakkelijkt en niet meer afhankelijk is van de toestemming van den man. (Alg. Handelsblad)

I. OOSTENRIJK. — Vaderlandsche Front. —
Volgens een verklaring van bondskanselier Von Schuschnigg, telt het vaderlandsche front, waarvan hij onder-aanvoerder is (prins Starhemberg, de vicekanselier is aanvoerder) 700.000 leden. Deze verklaring werd afgelegd om de Oostenrijksche Nationaal-Socialisten, die zich na de stemming in het Saargebied weder beginnen te roeren, te waarschuwen tegen ondoordachte putsch-plannen. (Reichspost)
(Vor. ber. Vaderl. Front 1258 D.)

30 JANUARI 1935

K. NEDERL. OOST-INDIIE. — Ambtenaren. - Nieuwe voorschriften tot schorsing en ontslag. —
In opdracht van den Gouverneur-Generaal deed de Gouvernementssecretaris mededeeling omtrent de voorschriften tot schorsing en ontslag van ambtenaren. Een voorloopige gedragslijn is vastgesteld, in afwachting van nadere regelingen.
Bij deze gedragslijn is bepaald, dat er tot schorsing aanleiding bestaat indien de betrokken landsdienaar verdacht wordt van handelingen of verzuimen op grond waarvan de bestendiging van zijn dienstuitoefening ongewenscht moet worden geacht.

Voorts bestaat tot schorsing aanleiding indien vast is komen te staan dat de betrokkene zich schuldig maakte aan laakbare handelingen, doch verder geen zekerheid bestaat omtrent te nemen maatregelen.
Ontslag, onder nader bepaalbare kwalificatie moet alleen plaats vinden indien de betrokkene zich schuldig heeft gemaakt aan laakbare handelingen of verzuimen, uit hoofde waarvan de handhaving in zijn betrekking uitgesloten is, doch waarbij nader moet worden onderzocht of de mate van schuld moet leiden tot eervol of oneervol ontslag uit 's Lands dienst.
Ten aanzien van de geldelijke gevolgen, ingeval van schorsing, is bepaald dat de betrokkenen onmiddellijk een maandelijksche uitkeering wordt toegekend van 30% van de laatstelijk genoten actieve bezoldiging.
Ingeval van ontslag kan aan den betrokkene op diens verzoek, bij gebrek aan middelen, onderstand worden toegekend tot een maximum van 30% van de actieve bezoldiging, waarbij een bedrag van *f* 250.— 's maands niet mag worden overschreden.
(Aneta) **(Vor. ber. Ambtenaren 1092 B.)**

A. SOVJET RUSLAND. - W. W. Koejbisjef overleden.
Het hoofdcomité der communistische partij maakt bekend, dat op 25 Jan. '35 Walerian Wladimirowitsj Koejbisjef, lid van het politieke bureau, plaatsvervangend voorzitter van den raad van volkscommissarissen en voorzitter der commissie voor staatscontrôle, is overleden.
Koejbisjef was een der belangrijkste mannen van de Sovjet-Unie, behoorde tot de scheppers van het eerste vijfjarenplan en onderscheidde zich bijzonder bij den opbouw der zware industrie. (Prawda)
(Vorig bericht blz. 901 A.)

B. GEESTELIJK LEVEN. — Prof. Dr. Karl Barth.
Het staat thans vast, dat prof. dr. Karl Barth te Utrecht een college in de dogmatiek zal geven, te beginnen 8 Februari, voor theol. studenten en predikanten. (De Standaard) **(Vor. ber. blz. 1624 A.)**

C. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Wijziging Marinescheepsongevallenwet. —
Op 20 Jan. '35 is een wetsontwerp tot wijziging van de marinescheepsongevallenwet ingediend.
Volgens de memorie van toelichting is een afzonderlijke regeling voor Nederland en Indië noodig.
(Het Vaderland) **(Vor. ber. Tweede Kamer 1661 B.)**

D. NEDERLAND. — Effectenbezit. - Waardedaling.
Het volgende globale beeld wordt in de N. Rott. C. van het Nederlandsche effectenbezit gegeven.

	in milliarden *f* 1934	1929
Volgens recapitulatie (koerswaarde) .	9.40	13.40
Incourante aandeelen	2.—	2.40
Niet genoteerde provinciale- en gemeenteleeningen	1.25	1.25
Overige incourante obligaties . . .	Pro mem.	
Bezit in het buitenland per saldo .	1.50	2.20
	14.15	19.25

Hieruit blijkt dus, dat de achteruitgang in de koers- resp. geschatte waarde van de effecten in Nederlandsch bezit, kan worden becijferd op ca. 5 milliard gulden. Omgeslagen over circa 2 millioen Nederlandsche gezinnen, komt dit neer op ca. *f* 2,750 per gezin.
Hierbij moet echter in aanmerking worden genomen, dat de grootte van dit bedrag bepaald is, op grond van waardeeringen door de Beurs in een hausse- resp. crisisjaar. Hoe groot de reëele verliezen in werkelijkheid zullen zijn, zal de toekomst moeten leeren.
(N. Rotterd. Courant) **(Vor. ber. Effecten 1078 F.)**

E. NEDERLAND. — Het onderwijsverslag over 1933.
Op 28 Jan. '35 verscheen het Regeeringsverslag over den staat van het onderwijs in 1933. Wij ontleenen aan dit rapport het volgende:
Bij het voorbereidend hooger en middelbaar onderwijs bedroeg in 1933 het accres van het aantal leerlingen 3366 tegen slechts 1918 in 1932. Dit verschijnsel hangt kennelijk samen met de ongunstige economische toestanden. Men kan er o.m. een symptoom in zien van het afnemende vertrouwen in de mogelijkheid van opklimming in het bedrijfsleven. De gedachte, dat ook voor hem, die niet in het bezit 's van een gymnasiaal of middelbaar diploma, de mogelijkheid openstaat zich een behoorlijke positie te veroveren, wordt helaas dikwijls door de feiten gelogenstraft. Voor de oud-leerlingen der scholen voor voortgezet onderwijs staan, naar men meent, meerdere wegen open. En, waar immers toch niet dadelijk een broodwinning valt te vinden, tracht men zich door het volgen van middelbaar onderwijs beter te bewapenen voor den strijd om het bestaan.
(Alg. Handelsblad) **(Vor. ber. Onderwijs 1659 E.)**

F. ZWITSERLAND. — De werkloosheid. —
Van einde November tot einde December 1934 is het aantal werkloozen in Zwitserland met 15.187 tot 91.196 gestegen. In vergelijking met einde December 1933 is het aantal werkloozen 3771 minder.
(Neue Zürcher Zeitung) **(Vor. ber. blz. 1571 D.)**

G. NEDERLAND. — Clearing met Duitschland. - Uitbreiding tot Curaçao. —
De directie van het Nederlandsch Clearinginstituut maakt thans definitief bekend, dat de commissie van ministers, gelet op art. 19 van het besluit internationaal betalingsverkeer Curaçao 1934, heeft bepaald, dat vorderingen wegens of in verband met levering naar Duitschland van goederen, van oorsprong uit Curaçao, voor zoover de invoer in Duitschland plaats gevonden heeft, respectievelijk plaats vindt na 31 December '34, alleen dan uit bij het vereffeningsinstituut gestorte gelden zullen worden voldaan, indien de levering van deze goederen geschied is met toestemming van het Crisis Uitvoer Burau te 's-Gravenhage.
Bewijzen van toestemming kunnen worden aangevraagd bij het Crisis Uitvoer Bureau, Mauritskade 55 te 's-Gravenhage. (Keesings Fin. Archief)
(Vorig bericht blz. 1635 H.)

H. VOLKENBOND. — Financieele positie. —
De totaal ontvangsten van den Volkenbond over het financieele jaar 1934 bedroegen 28.829.232 Zwitsersche francs, waardoor het secretariaat op 31 December een saldo had van 5.937.338 Zw. francs. Tegen het einde van November 1934 bedroeg het percentage aan ontvangen bijdragen van het totaal der bijdragen, die de aangesloten staten behooren te betalen, 93.51%, welk percentage in November 1933 slechts 82.32% bedroeg.
(Bulletin de la Société des Nations) **(1426 E.)**

31 JANUARI 1935

I. ENGELAND. — Luchtvloot. —
Engeland kan tegenover de moderne Russische en Amerikaansche luchtvloten op dit oogenblik nog slechts een betrekkelijk kleine macht stellen van niet meer dan circa 850 eenheden. Voor bombardementsdoeleinden bezit het een 200-tal Hawker's, die met een snelheid van 250 K.M./uur een gewicht van 250 kilo bommen over een afstand van 700 K.M. transporteeren kunnen, 80 Vickers, die een capaciteit hebben van één ton over een afstand van 1000 K.M. met een maximum snelheid van 200 K.M./uur. Deze bombardementsvloot zou eventueel kunnen worden versterkt met een 40-tal transporttoestellen van de Imperial Airways en ongeveer 400 kleine toeristische machines. De Engelsche jachtvliegtuigen zijn in hoofdzaak bedoeld voor de verdediging van Londen. Dit zijn zeer snelle machines, die op een hoogte van 4000 Meter nog een snelheid ontwikkelen kunnen van om en bij de 320 K.M./uur en verder over een snelle stijgcapaciteit beschikken. Deze eigenschappen zijn evenwel verkregen ten koste van hun actiesfeer. In hoofdzaak zijn het Bristol-Bulldog en Hawker-Fury machines met één plaats en tweeplaatsige Hawker-Demon toestellen, waarbij nog een 50 marine vliegtuigen gevoegd dienen te worden. De Engelsche verkenningsvloot is samengesteld uit Hawker's met een snelheid van 250 K.M./uur, verdeeld over een 5-tal eskaders in verhouding van 1 eskader per divisie van het Europeesche Engelsche leger. De geheele Engelsche luchtvloot is verdeeld over 42 eskaders landvliegtuigen voor het rijk in Europa, 18 eskaders watervliegtuigen en 13 eskaders voor Egypte, Irak en Indië, totaal 90 eskaders. De Engelsche regeering evenwel acht deze luchtvloot onvoldoende „om de Rijngrens te beveiligen" en heeft besloten tot een versterking met 41 nieuwe eskaders, waarvan 33 bestaande uit landtoestellen en 8 uit watervliegtuigen. Dit programma moet binnen 5 jaren afgewerkt zijn. Voorts zal het

bestaande materiaal geleidelijk aan vernieuwd worden. Zoo zullen de Bristol-Bulldog's worden vervangen door éénplaatsige Super-Fury's van belangrijk grooter snelheid en Gauntlet's. De Super-Fury, die een snelheid bereiken kan van 400 K.M./uur, zal de snelste jager ter wereld zijn. (Nieuwe Rotterd. Crt.)

(Vorig bericht blz. 1547 G.)

A. NEDERLAND. — Het nationaal Koningin-Moeder Herdenkingsfonds. - Radiorede van minister Slotemaker de Bruïne. —

De minister van sociale zaken, prof. dr. J. R. Slotemaker de Bruïne heeft voor de radio een rede uitgesproken ten bate van het Nationaal Koningin-Moeder Herdenkingsfonds, uit welk fonds on- en minvermogenden zullen kunnen worden gesteund, als de tuberculose hen bedreigt. (De Standaard)

(Vor. ber. Tuberculosebestrijding 1541 D.)

B. GOUDBLOK. — Monetaire politiek. - Mr. Trip. —

Aan een interview van het nieuwe internationale financieele maandblad „Bank Revue" te Amsterdam met mr. Trip, over eenige vragen van actueel monetair belang, ontleenen wij het volgende:

Een dezer vragen betrof het streven en de samenwerking van de goudbloklanden. Mr. Trip antwoordde het volgende:

Op 8 Juli 1933 werd door een aantal landen, welke aan den gouden standaard trouw gebleven waren, het zoogenaamde goudblok gevormd. De samenwerking tusschen deze landen deed zich sindsdien ten opzichte van de valuta-situatie reeds herhaaldelijk in een gunstigen zin gelden. Het voornaamste nut van deze samenwerking was hierin gelegen, dat de speculatieve baisse-aanvallen op de goudvaluta's ontmoedigd en verzwakt werden. (Bank Revue)

(Vor. ber. Goudblok 1500 G.; Mr. Trip 1483 G.)

C. M. M. IPPOLITOF-IWANOF OVERLEDEN. —

Te Moskou is op 76-jarigen leeftijd onverwachts overleden de bekende musicus volkskunstenaar van de republiek, M. M. Ippolitof-Iwanof.

Ippolitof-Iwanof had zijn opleiding genoten aan het conservatorium van Petersburg, onder leiding van Rimski-Korsakof. Zijn eerste compositie was de ouverture Jarchmelj, voor het eerst uitgevoerd op 26 Januari 1883. Hij heeft verscheidene opera's geschreven. (Iswestija)

D. NEW FOUNDLAND. — Rapport. —

De regeeringscommissie belast met het beheer van New Foundland meldt, dat nog jaren lang de inkomsten van het eiland bij de uitgaven ten achter zullen blijven. De financiën zijn door het dominionbestuur, dat verleden jaar het beheer aan een regeeringscommissie moest overlaten, hopeloos ontredderd.

(Canadian Times)

E. FINLAND. — Verfinsching der universiteit - Obstructie van den Rijksdag. —

Staatsminister Kivimaeke heeft op 28 Jan. '35 de buitengewone Rijksdagzitting gesloten verklaard, aangezien zij wegens de obstructie toch het regeeringsontwerp niet kon afhandelen voor het begin van de gewone Rijksdagzitting op 1 Febr. '35.

Men betoogt o.a. van Finsch-sprekende zijde, dat de regeering misbruik van haar macht gemaakt heeft door een buitengewone zitting van den Rijksdag bijeen te roepen, dat de rechten der Finsch-sprekende Finnen niet behartigd worden en dat men zich ten sterkste zal verzetten tegen het verleenen van nieuwe privileges aan de Zweedsch-sprekende minderheid.

Voorts wordt gezegd, dat men buiten Finland, met name in Scandinavië, geen begrip heeft van de onderdrukking, die de Zweden in Finland de Finnen laten ondergaan, en dat de Zweedsch-sprekenden, nu de Laplanders geen eigen universiteit verlangen, evenmin recht hebben om dat te doen.

(Suomenmaa, Helsingki) **(Vor. ber. blz. 1661 I.)**

F. BEVOLKINGSSTATISTIEK. —

Het rijksbureau voor bevolkingsstatistiek deelt mee, dat de cijfers voor het eerste half jaar van 1934, van Europa behalve Rusland en Turkije, over den loop der bevolking, gereed zijn.

In Duitschland zijn in die eerste zes maanden 334.600 huwelijken gesloten, of 32 pct. meer dan in 1933. Engeland, dat volgde, sloot 163.000 huwelijken of minder dan de helft. Het Duitsche cijfer is ook relatief het beste, want het beteekent 10.2 huwelijken op elke 1000 inwoners, tegen 8.3 in Polen, 7.6 in Nederland, 7 in Engeland, 6.9 in Frankrijk en 6.4 in Italië. Het aantal geboorten was 576 800 en hier wordt Duitschland gevolgd dooor Italië met 514,700. Geen enkel ander land — behalve Rusland natuurlijk — had meer dan een half millioen geboorten. Ofschoon het absolute cijfer ook hier van Duitschland het beste is, komt het relatief nog zeer achteraan, want Spanje had een geboortecijfer van 35.3 per 1000 inwoners, Roemenië van 33, Bulgarije van 31, Polen 27.1, Italië 24.3 en Nederland 23.8. Het Duitsche cijfer is 17.6 en slechts Engeland met 16.9, Frankrijk met 16.6 en Zwitserland met 16.3, hadden lagere relatieve cijfers dan Duitschland. (Rijksbur. v. Bevolkingsstatistiek)

(Vorig bericht blz. 1411 F.)

G. NEDERLAND. — Onderwijs - Het zevende lustrum van de Vereeniging van Vrouwelijke studenten. —

Op 24 Jan. '35 hebben te Leiden de feestelijkheden plaats gehad van de Vereeniging voor Vrouwelijke studenten. Onder hen bevond zich H. K. H. prinses Juliana, die een gedeelte der feestelijkheden meemaakte. (Vaz Dias) **(Vor. ber. Onderwijs 1667 E.)**

H. VOLKENBOND. — Brazilië. —

De Wetgevende Vergadering heeft op 29 Jan. '35 het voorstel van den afgevaardigde Mario Ramos tot wedertoetreding van Brazilië tot den Volkenbond verworpen. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

I. ROTTERDAMSCHE BANKVEREENIGING. — Jaarverslag 1934. —

In haar jaarverslag deelt de directie der Rotterdamsche Bank-Vereeniging mede, dat over 1934 een zeer bevredigend resultaat is verkregen.

Voorgesteld wordt over te gaan tot aflossing van de nog uitstaande *f* 10 millioen amortisatiebewijzen en daartoe *f* 3.5 millioen aan de winst en *f* 6.5 millioen aan de reserve te onttrekken.

Een onveranderd dividend van 3% wordt uitgekeerd.

De directie verklaart zich tegen iedere poging tot devaluatie van den gulden.

Winst- en Verliesrekening. — Het winstcijfer van rente en wissels bedraagt *f* 7.751.940 (7.794.148); provisie *f* 4.260.238 (4.041.609) en dat der effecten en syndicaten *f* 318.028 (203.927).

De debetzijde der winst- en verliesrekening vertoont de navolgende cijfers: bedrijfsonkosten *f* 6.380.776 (7.050.765); garantie tegenover de Nederlandsche Bank *f* 152 083 (193.610); pensioenfonds *f* 496.577 (518.375); afschrijving gebouwen *f* 187.503 (575.759); dividend 3 pct. *f* 1.350.000 (onv.); aflossing amortisatiebewijzen *f* 3.500.000; dividendbelasting *f* 285.916.35; saldo op nieuwe rekening *f* 29.192 (51.841).

(Jaarverslag Rott. Bankver.) **(Vor. ber. 1218 F.)**

K. FILMKUNST. — Nederland - Loet C. Barnstijn's filmstad bij Den Haag. —

Op de grens van de gemeenten Wassenaar en Den Haag is begonnen met de bouw van een nieuw centrum voor de Nederlandsche filmindustrie. Op het voormalige landgoed „Oosterbeek" komen de kantoren, studio's en technische afdeelingen van de N.V. Loet C. Barnstijn's Algemeen Bioscoop Concern, bestaande uit de volgende N.V.'s: L. C. B.'s Filmstudio, L. C. B.'s Filmlaboratorium, L. C. B.'s Financieele afdeeling, L. C. B.'s Filmproductie, L. C. B.'s Filmexploitatie en -export L. C. B.'s Standaardfilms (Holland, België en Ned. Indië), L. C. B.'s United Artists Films, Handelmaatschappij „Wico", Handel- en Exploitatiemaatschappij „Lopalo".

De kantoren worden ondergebracht in het bestaande landhuis, terwijl zonder afbreuk te doen aan het fraaie park, hierbij verschillende gebouwen voor de technische afdeelingen en twee groote studio's voor geluidsfilmopnamen, de „Wilhelminahal" (21 × 36 5

M.) en de „Julianahal" (20 × 25 M.), benevens een kleine hal voor nasynchronisatie, de „Emmahal" (12 × 18 M.) zullen verrijzen.
Men denkt de nieuwe gebouwen in Mei 1935 in gebruik te kunnen nemen. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Filmkunst 1651 B.)

A. **SOVJET-RUSLAND. — Zevende Radencongres. - Verslag van Molotof. —**
Het zevende radencongres der Sovjet-Unie is te Moskou geopend met een rede van Kalinin over de beteekenis van dit congres en de taak, die het heeft te vervullen.
Molotof, de voorzitter van den raad van volkscommissarissen, heeft verslag uitgebracht van het regeeringsbeleid over de afgeloopen vier jaren. Het eerste deel daarvan was gewijd aan de vraagstukken van buitenlandsche politiek. Gewaagd werd van de vredelievendheid van de Sovjet-Unie en van de bereidheid om met alle staten samen te werken tot behoud van dezen vrede. Molotof wees daarbij op de tegenstelling met Japan te dezer zake.
Uitvoerig weidde de spreker uit over Rusland's toetreden tot den Volkenbond, waarbij hij verklaarde, dat de Sovjet-Unie in de toekomst zal aandringen op een omzetting van de ontwapeningsconferentie in een permanente vredesconferentie.
Onder de staten, waarmede de Unie normale betrekkingen onderhield, plaatste Molotof Turkije op den voorgrond.
Wat China betreft, de geruchten van Japansche zijde verspreid, als zou Rusland zich eenig Chineesch staatsgebied willen toeeigenen, waren ten eenenmale onjuist.
De Japansche regeering had Rusland voorstellen gedaan van een niet-aanvalsverdrag, maar dat dit verdrag niet was tot stand gekomen was niet de schuld van Rusland.
Uitvoerig sprak hij echter over de betrekkingen tot Duitschland. Toen Molotof zeide, dat Sovjet-Rusland voor het Duitsche volk sympathie koesterde als voor een der grootste volkeren van onzen tijd, betuigde de vergadering haar bijval. De spreker ging echter voort met te zeggen dat Rusland, zoolang bepaalde Duitsche aanvalstheorieën van kracht bleven, daaruit zijn gevolgtrekkingen moet maken. (Prawda)
(Vor. ber. Molotof 314 C.)

B. **NEDERLAND. — Tweede Kamer - Garantie-voorschotten aan exporteurs naar Duitschland. —**
Ingediend is een wetsontwerp tot wijziging van het zevende hoofdstuk B der rijksbegrooting voor 1935 (garantie-voorschotten aan exporteurs naar Duitschland). (Keesings Financieel Archief)
(Vor. ber. Nederl. Bank 1635 H.; Tw. Kamer 1667 C.)

C. **DUITSCHLAND. — Binnenlandsche leening van 500 millioen. —**
De rijksregeering heeft met den Duitschen Spaarbank- en Girobond en de Duitsche Girocentrale een contract afgesloten betreffende opneming van nominaal 500 millioen RM. 4½% rijksleening tegen den koers van 98¼%. (Deutsche Handelsdienst)
(Vor ber. Leeningen 134 E.)

D. **GEESTELIJK LEVEN. — Verloving en Huwelijk - Lezing van ds. Koningsberger. —**
Over de vraag welke houding de christen heeft in te nemen ten aanzien van de moderne beschouwing van verloving en huwelijk, sprak op 22 Jan. '35 te Amsterdam ds. J. C. Koningsberger, Ned. Herv. pred. voor de Ver. van Hervormde Jongeren. Uit de rede van den spreker stippen wij aan dat hij voorop wilde stellen dat voor den christen, d.i. voor den idealist, de dingen niet zóó moeilijk behoeven te zijn, als men soms wel meent. Spr. ving aan met te wijzen op de noodzaak den kinderen eenvoudige en vooral ware voorlichting te geven. Men kieze echter het psychologisch juiste moment.
Over verloving sprekend achtte ds. K. dit op te vroegen leeftijd verkeerd. Dit loopt veelal op desillusie uit en het meisje wordt de dupe.
Spr. pleit voor een zekere vrijheid onder verloofden, in dien zin, dat men niet te veel beslag legge op elkaars tijd, en er gelegenheid zij, zich innerlijk op het huwelijk voor te bereiden. Daarna, dus in het huwelijk, is dit alles anders. Gaan dàn man en vrouw elk hun eigen weg, dan is er verwijdering en weldra scheiding, die de kinderziel vermoordt. Komende op het vraagstuk der kinderbeperking laat spr. de verschillende meeningen de revue passeeren en wijst daarbij op de ôngeestelijke houding der neo-malthusianisten, die elke leiding Gods hebben uitgeschakeld. Amerikaansche en Engelsche geestelijken staan even-als de theoloog Brunner niet afwijzend ten opzichte van de geboorteregeling. Naar spr.'s overtuiging ligt de oplossing van de moeilijkheden — vooral in dezen tijd zoo groot — in de richting, door den r.-k. prof. Smulders aangegeven. (Alg. Handelsblad)

E. **DUITSCHLAND. — De 2e verjaardag der Nazirevolutie - Oproep aan het Duitsche volk. —**
Ter gelegenheid van den tweeden verjaardag der Nazirevolutie op 30 Jan. '35 vonden geen officieele feestelijkheden plaats, doch 23 millioen mark werd ter beschikking gesteld voor het winterhulpwerk.
Adolf Hitler heeft een oproep uitgevaardigd aan het Duitsche volk, waarin hij herinnert aan de beteekenis van de omwenteling, die 2 jaar geleden een einde maakte aan een toestand, die sedert 1918 duurde.
Van een natie, die in doffe wanhoop verkeerde, heeft het Nationalisme het rijk opgericht met de waarde en innerlijke kracht in het leven. Ontelbare millioenen van het Duitsche volk hebben zich in dienst van de nieuwe idee gesteld. Hitler zeide voorts: Toen ik op 30 Januari 1933 het Duitsche volk voor de uitvoering van het eerste werkprogram 4 jaar tijd vroeg, kan thans worden gezegd, dat reeds in de helft van dezen termijn meer dan ⅔ van het beloofde is ingelost.
Geen democratische regeering ter wereld kan zich met meer vertrouwen en toegenegenheid aan het oordeel van het volk onderwerpen dan het Nationaal Socialistische in Duitschland. (Völk. Beobachter)
(Vor. ber. Nat. Socialisten 1637 C.; Hitler 1648 A.)

1 FEBRUARI 1935

F. **BRITSCH-INDIE. — Handelsverdrag met Engeland verworpen, maar blijft van kracht. —**
De wetgevende vergadering heeft na een debat van twee dagen met 66 tegen 58 stemmen het handelsverdrag van Britsch-Indië met Engeland verworpen.
De Times meldt:
Noch de Indiërs, noch de wetgevende vergadering, hebben het beginsel van rijksvoorkeur, anders dan door dwang, aanvaard; het aanvullende verdrag beperkt het recht van differentieele bescherming, beschermt Engelsche industrieën ten koste van Britsch-Indische en belemmert Britsch-Indië in zijn onderhandelingen met andere landen.
Daar in het verdrag niet staat, dat ratificatie door de wetgevende vergadering noodzakelijk is, blijft het verdrag ondanks de verwerping van kracht.
(Manchester Guardian)

G. **TANDHEELKUNDE. — Nederl. Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde. —**
De Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde heeft te Utrecht haar jaarvergadering gehouden onder voorzitterschap van den heer Ch. F. L. Nord.
Het ledental is gestegen tot 896, zijnde 75% van het totaal aantal practici. Het financieel verslag over het afgeloopen jaar en de begrooting voor het volgende, ten bedrage van *f* 18.600 werden goedgekeurd, even-als de verschillende commissie-verslagen.
Aangenomen werden de voorstellen van het H. B. betreffende tandheelkundige hulp aan den middenstand, waarbij de commissie ad hoc permanent werd verklaard en opdracht ontving, om te trachten in Amsterdam met de daarvoor in aanmerking komende middenstandsorganisaties contact te zoeken en tot een overeenkomst te geraken voor periodiek onderzoek en gebitsbehandeling tegen een vastgesteld tarief en met vrije tandartsenkeuze.
Tenslotte werd door de Centrale Ziekenfonds-commissie mededeeling gedaan omtrent den stand harer werkzaamheden. De onderhandelingen met de Mij. tot Bevordering der Geneeskunst betreffende voorziening in tandheelkundige hulp aan de Maatschappij-ziekenfondsen leidde, ondanks de gewekte verwachtingen, nog niet tot het beoogde resultaat. (Vaz Dias)

A. JURISPRUDENTIE. — De beteekenis der wilsovereenstemming. - Inaugureele rede van prof. mr. M. H. Bregstein. —

Prof. mr. M. H. Bregstein heeft dezer dagen aan de Ned. Handelshoogeschool te Rotterdam het ambt van hoogleeraar in het burgerlijk recht en de hoofdbeginselen der burgerlijke rechtsvordering, het handels- en faillissementsrecht alsmede het internationale privaatrecht aanvaard met het houden van een inaugureele rede over „de beteekenis der wilsovereenstemming voor de uitlegging van overeenkomsten". Wij ontleenen hieraan o.a. het volgende:

Na te hebben aangeduid, hetgeen hij onder overeenkomst verstaat, omschreef spr. de interpretatie der overeenkomst als de vaststelling van den inhoud daarvan. Aard en wezen van de overeenkomst meent hij niet beter te kunnen teekenen dan door de omschrijving: autonome rechtsvorming door en voor de partijen, die gezamenlijk de overeenkomst tot stand brengen. Binnen de grenzen van het positieve recht bepalen partijen, of zij aan elkander gebonden zullen zijn en tevens wat de inhoud dezer gebondenheid zal zijn.

De overeenkomst schept rechtsnormen. Waar partijen de volledige macht over den inhoud dezer normen hebben, moet hun gemeenschappelijke bedoeling van beslissende beteekenis zijn bij het vaststellen van de door hen autonoom geschapen rechten en verplichtingen.

Spr. betoogde verder, dat deze groote waarde van den wil meer van principieele dan van practische beteekenis is, voorts, dat partijen in den regel zelfs geenszins den normalen zin, dien men aan de door hen gekozen bewoordingen voor het door hen wel geregelde zou meenen te moeten toekennen, hebben overzien, d.w.z. gewild. Niettemin zullen toch de uit den gebruikelijken zin voortvloeiende gevolgtrekkingen in beginsel getrokken mogen worden; deze z.g. logische deductie berust evenwel niet op de bindende kracht van de wilsovereenstemming van partijen, doch is een methode van rechtsvinding, die de eischen der rechtvaardigheid voorschrijven; zij vindt dan ook juist in die eischen haar grenzen. Slechts indien de toepassing van de norm op het concrete geval inderdaad overeenstemt met den wil van partijen, hebben overwegingen van billijkheid te zwijgen. (Red. K. H. A.)

(Vor. ber. Ambtsaanv. in het Onderwijs 1599 M.)

B. BIOLOGIE. — Ontwikkeling van het embryo. —

Voor de Philosophische Faculteit van het Utrechtsche Studentencorps en de Utrechtsche biologenvereeniging heeft dr. K. Holtfreter uit München in een voordracht vastgesteld, dat in het embryo reeds vroegtijdig de aanleg van verschillende organen plaats heeft en dat een ontwikkeling deels door zelf-differentieering, deels onder invloed van reeds gevormde orgaanprincipes, met name die van het middenblad of mésoderm, tot stand komt. Dit laatste toch werkt differentieerend op het ectoderm: zoo ontstaan hersenen en ruggemerg.

De orgaanfundamenten oefenen een stoffelijken invloed op elkaar uit. De betreffende stoffen ontstaan op den juisten tijd in de voor iederen aanleg noodige concentratie, zoodat de harmonische groei van het embryo verzekerd is. Bij stoornissen in de harmonie ontwikkelen zich monstra en dubbelvormingen.

(N. Rott. Courant) **(Vor. ber. Biologie 1644 A.)**

C. NEDERLAND. — Tolheffing - Verzet. —

Zoowel in de gemeente Nijmegen als te Arnhem en te Zwolle wordt heftig geprotesteerd tegen het wetsontwerp tot heffing van tol bij de groote rivierovergangen. (Persberichten)

(Vor. ber. Bruggenbouw 1652 F.)

2 FEBRUARI 1935

D. SAARGEBIED. — Sociaal-Democratische partij ontbonden. —

In het Abendblatt komt een mededeeling voor, dat de Sociaal-Democratische partij in het Saargebied van 20 Jan. '35 af is ontbonden. (Abendblatt)

E. SAARGEBIED. — Rijksdagafgevaardigden. —

Op 29 Jan. '35 werd officieel medegedeeld, dat 8 afgevaardigden, één op iedere 60.000 inwoners, uit het Saargebied zitting in den Rijksdag zullen nemen.

(Berliner Tageblatt)

F. SOVJET-RUSLAND. — Leger- en vlootsterkte. - Luchtvaart. —

Het effectief van het Roode Leger is in de laatste vier jaren van minder dan 600.000 tot 940.000 man verhoogd, aldus heeft Toechatsjevski, vice-commissaris van Defensie, op 30 Jan. '35 op het radencongres verklaard.

De uitgavenbegrooting over 1934 beliep 1.665.000.000 roebel, maar vijf milliard roebel zijn uitgegeven en 6½ milliard zullen bovendien nog in 1935 worden uitgegeven met het oog op de noodzakelijkheid om de vestingwerken in het Verre Oosten te voltooien en uit te rusten.

Toechatsjevski verklaarde verder omtrent de krachtige uitbreiding der sovjet-weermacht in de laatste vier jaren, dat de luchtvloot in dezen tijd is toegenomen met 330%, het aantal der gemiddelde tanks met 792%, dat der lichte tanks met 760%. Wat de vloot betrof, was met name het aantal duikbooten met 435% en dat der lichte torpedobooten met 370% toegenomen. De kustverdediging in het Verre Oosten was krachtig versterkt, de machinegeweer-afdeelingen waren in genoemde periode uitgebreid met 700%, de radio met 1650%; de zware artillerie en de munitie waren in kwantiteit toegenomen en in kwaliteit verbeterd.

In verband hiermede was het aantal manschappen in het leger van 562.000 tot 940.000 gestegen en de legerbegrooting van 1934 in vergelijking met de raming van 1.665 millioen gestegen tot vijf milliard roebel.

De oorlog tegen de U.S.S.R. wordt intensief voorbereid, zoo ging Toechatsjevski voort, maar laten onze vijanden onze grenzen maar eens aanvallen en de sterkte van ons leger onder bevel van Worosjilov maar eens op de proef stellen.

(Leningradskaja Prawda)

(Vor. ber. 1568 F.; Luchtmacht 1624 D.)

G. NEDERLAND. — Clearing met Duitschland. —

Stand per 23 Jan. '35

1. Stortingen in Nederland	*f* 13.663.500
waarvan bestemd voor:	
a) achterstallige vorderingen	2.467.600
b) rentedienst Dawes- en Youngleening en Stillhalte; Rentetransfer . . .	1.350.000
c) vrije rek. Reichsbank	544.182
d) nieuwe onder de Clearing vallende vorderingen	9.301.718
2. Stortingen in Duitschland (nieuwe onder de Clearing vallende vorderingen) incl. saldo 1934 ad *f* 11.501.466)	25.635.395
3. Uitbetalingen in Nederland op nieuwe vorderingen (in mindering komend van het bedrag onder 1. d) .	6.497.254

(Keesings Fin. Archief) **(Vor. ber. Clearing 1667 G.)**

H. LUCHTVAART. — Lijn Curaçao—Aruba. —

Het K.L.M.-vliegtuig de „Snip" heeft op 19 Jan. '35 de eerste vlucht Curaçao—Aruba v.v. gemaakt. De opening van deze eerste Nederlandsche luchtlijn in West-Indië droeg een officieel karakter. De gouverneur van Curaçao en zijn adjudant, de procureur-generaal, de directeur van openbare werken, de vertegenwoordiger der K.N.S.M. en de directeuren van de Curaçaosche Petroleum-Industrie-Maatschappij, de Eagle Oil Comp. en de Lago Oil Comp. maakten de eerste reis mee. (Amigoe di Curaçao)

(Vor. ber. 1391 E.; Snip 1622 G.)

I. INTERNATIONAAL ARBEIDSBUREAU. — Ver. Staten en Sovjet-Unie permanente raadsleden. —

De Raad van Beheer van het Internationaal Arbeidsbureau heeft op 31 Jan. '35 in geheime zitting besloten, dat van de belangrijkste acht industriestaten, die over een permanenten zetel beschikken, Canada en België zullen uittreden, en in hun plaats de Vereenigde Staten en de Sovjet-Unie deze permanente zetels zullen bezetten.

Tot de nieuwe verkiezing van den raad in 1936 zullen echter de Belgische en Canadeesche vertegenwoordigers als plaatsvervangende regeeringsgedelegeerden in den raad blijven. De overige staten met een permanenten zetel zijn: Duitschland, Frankrijk, Engeland, Britsch-Indië, Italië en Japan. (Journal de Genève)

(Vorig bericht blz. 1442 E.)

K. NEDERLAND. — Justitieele statistiek over 1933.

Blijkens de door het Centraal Bureau voor de Statistiek bewerkte en gepubliceerde justitieele statistiek over 1933 werden bij den Hoogen Raad, de gerechtshoven, de arrondissementsrechtbanken en de kantongerechten in dat jaar meer strafzaken aangebracht en afgedaan dan in 1932.

Het aantal cassatieberoepen in strafzaken nam toe van 925 tot 1098; het aantal door den Hoogen Raad bij arrest afgedane zaken steeg in vrijwel gelijke mate (1932: 931, 1933: 1076). Het aantal gevallen, waarin een vonnis of arrest vernietigd werd, was nog geringer dan in vorige jaren, n.l. 103 of 9.6 pct. van het totaal aantal afgedane cassatieberoepen (1932: 11.8 pct.). Bij de gerechtshoven werden 2656 strafzaken in hooger beroep aangebracht (1932: 2247), het aantal arresten in hooger beroep (2546) was 378 hooger dan in 1932.

Zeer belangrijk steeg het aantal strafzaken in eersten aanleg

aangebracht bij de arrondissements-rechtbanken, n.l. van 28.625 in 1932 tot 34.023 in 1933 (stijging van bijna 19 pct.). Het aantal eindvonnissen vermeerderde bijna even sterk (stijging van bijna 18 pct.). Vooral door den politierechter werden meer zaken afgedaan dan in 1932; het aantal door dezen rechter gewezen eindvonnissen was 21.2 pct. hooger. Voor meervoudige kamer en kinderrechter zijn de overeenkomstige percentages resp. 13.7 en 5.6. De kantongerechten deden in 1933 220.020 strafzaken af tegen 188.477 in 1932.
De statistiek bevat tal van bijzonderheden betreffende de strafrechtspraak. O.a. blijkt, dat voorwaardelijke veroordeeling t. a. v. de geheele straf in de laatste jaren in steeds ruimer mate toepassing vond: per 100 veroordeelden door meervoudige kamer en politierechter bedroeg het aantal voorwaardelijk veroordeelden in 1929 6.4, in 1933 9.1. Ook de oplegging van een deels voorwaardelijke, deels onvoorwaardelijke straf nam in 1933 toe (1932: 657 maal, 1933: 845 maal).
Het aantal verzoeken om schadevergoeding voor ondergane voorloopige hechtenis, waarop definitief werd beslist, bedroeg in 1933: 29 (1932: 23). Slechts in 2 gevallen werd schadevergoeding toegekend.
De cassatierechtspraak in burgerlijke zaken, die in de laatste jaren minder omvangrijk geworden was, nam in 1933 een weinig toe, door den Hoogen Raad werden 120 burgerlijke zaken bij arrest afgedaan tegen 113 in 1932. Door de gerechtshoven, rechtbanken en kantongerechten werden resp. 1079, 23.013 en 51.625 burgerlijke zaken afgedaan (1932 resp. 1078, 23.660 en 51.098). Het aantal zaken op 31 December 1933 onafgedaan, bedroeg voor gerechtshoven, rechtbanken en kantongerechten resp. 1963, 15.292 en 9974. (Nieuwe Rotterd. Courant)

A. POLEN. — Minister Göring's bezoek. —
Minister Göring is op 31 Jan. '35 door maarschalk Pilsoedski ontvangen. Naar verluidt zou minister Göring den weg hebben voorbereid voor een onderhoud tusschen Hitler en Pilsoedski in de a.s. lente. Verder wordt beweerd dat het Litausche probleem, waarvoor Pilsoedski groote belangstelling heeft, is besproken in verband met de jongste gebeurtenissen in het Memelgebied. Een officieele mededeeling ontbreekt. (Polska Agen. Telegr.) **(V. b. Göring 1610 F.)**

3 FEBRUARI 1935

B. BELGIE. — Nationale Commissie van den Arbeid.
In zijn op 31 Jan. '35 in de Kamer gehouden rede ter beantwoording van de socialistische interpellatie over de aangekondigde verlaging der mijnwerkerspensioenen en den strijd tegen de werkloosheid heeft de Belgische premier Theunis medegedeeld, dat de regeering besloten heeft over te gaan tot de instelling van een „nationale commissie van den arbeid", waarin vertegenwoordigers van alle politieke partijen zitting kunnen nemen. Doel der commissie is, de nationale volkshuishouding tot nieuw leven te wekken. Zij zal nagaan, wat gedaan moet worden, om aan iederen Belg zijn dagelijksch brood te verzekeren.
Theunis noodigde speciaal den leider der sociaaldemocraten, Vandervelde, uit, aan het werk der commissie deel te nemen.
In een particulier gesprek met Vandervelde heeft minister Theunis een tegemoetkomende houding aangenomen inzake de regeling der mijnwerkerspensioenen.
In het op 1 Febr. gehouden buitengewoon mijnwerkerscongres werd toen besloten tot de op 4 Febr. '35 aangekondigde staking niet over te gaan en de mijnwerkers spraken hun vertrouwen uit in hun socialistische afgevaardigden in het parlement.
(Hdbl. v. Antwerpen) **(V. b. Mijnwerkers 1492 A.)**

C. A.N.W.B. — Praedicaat „Koninklijke". —
H. M. de Koningin heeft op 31 Jan. '35 aan den A.N.W.B. Toeristenbond voor Nederland het praedicaat „Koninklijke" verleend. (Het Vaderland)
(Vor. ber. A.N.W.B. 1650 K.)

D. NEDERLAND. — De positie van Nederl. Oost-Indië - Lezing van Kapitein-ter-zee J. Th. Fürstner. —
In een bijeenkomst van de Vereeniging ter beoefening van de Krijgswetenschap te Den Haag, heeft kapitein-ter-zee J. Th. Fürstner, directeur der Hoogere Marine Krijgsschool, gesproken over het onderwerp: „De strategisch-politieke constellatie in den Stillen Oceaan". Aan deze lezing ontleenen wij het volgende: Men maakt het zich te gemakkelijk, wanneer men, zooals sommige Nederlanders wel eens doen, losweg verklaart: Het Britsche rijk heeft belang bij den status quo, dus zal het wel weten te voorkomen, dat Nederlandsch-Indië's integriteit wordt geschonden en Nederland daardoor onverwacht gedwongen zou zijn den oorlog te verklaren.
Het is, naar spr.'s inzicht, een op niets gebaseerde illusie, dat het Engelsche volk onmiddellijk te wapen zal vliegen, als Nederlandsche gebiedsdeelen in Indië onverhoopt geschonden zouden worden. Het is mogelijk, dat de Britsche regeering zou willen ingrijpen, met het oog op de „balance of power", maar... in een democratisch geregeerd land heeft de regeering den onverdeelden steun en bijstand van het volk in zijn breede massa's noodig om werkelijk krachtdadig te kunnen optreden.
Spr. behandelde verder de „Open deur" politiek en zeide:
Wij weten allen, dat de regeering in Den Haag en in Batavia niet voor haar genoegen afgeweken is van onze traditioneele vrijhandelspolitiek en dat wij eerlijk van plan zijn, zoo gauw dit mogelijk mocht worden, weer tot de oude politiek, waaronder wij welvarend geworden zijn, terug te keeren. Dit neemt niet weg, dat wij de oogen niet mogen sluiten voor den indruk, die de ons in zekeren zin opgedrongen verandering in het buitenland maakt.
We zijn daarmede in zekeren zin in economischen oorlogstoestand geraakt en..... in oorlogstoestand moet men strategisch denken.
Het procédé, waarmede men het principieele neutraliteitsstandpunt voor Nederlandsch-Indië nastreefde, bestond in een afzijdigheid van verbonden, gepaard aan een absolute open-deurpolitiek en verhooging van de koopkracht der inheemsche volkeren door een ethisch, sociaal koloniaal beheer. Als aanvulling van dit procédé werd slechts een zwakke weermacht noodig geoordeeld, door velen voornamelijk gezien als bestemd voor handhaving van orde en rust. (Nieuwe Rotterd. Courant)

E. FRANKRIJK. — Maximumgrens Schatkistbiljetten.
De Fransche ministerraad heeft het wetsontwerp tot verhooging der maximumgrens van uit te geven schatkistbiljetten tot frs. 15 milliard goedgekeurd (de maximumgrens bedroeg tot dusverre frs. 10 milliard). (Le Temps) **(Vor. ber. Schatkistpapier 419 D.)**

F. SOVJET-RUSLAND. — Verandering van de Grondwet. —
De Russische regeering heeft aan het Zevende Sovjetcongres de volgende veranderingen van de grondwet voorgesteld:
1. Bescherming van de Sovjet-Unie tegen de overblijfselen van de kapitalistische volkshuishouding door diverse administratieve maatregelen.
2. De opheffing van de individueele boerenbedrijven en de invoering van het principe van de collectieve boerenbedrijven voor de geheele Sovjet-Unie.
3. Verandering in de wijze van verkiezing bij de plaatselijke sovjets en bepalingen omtrent personen wien het kiesrecht is ontnomen. (Prawda)
(Vorig bericht blz. 901 A.)

G. NEDERLAND. — Katholieke Boerenbond. —
Te 's-Hertogenbosch heeft dezer dagen de Katholieke Boerenbond een groote vergadering gehouden, waarin de grieven ten aanzien van de tot nu toe gevolgde steunpolitiek voor land- en tuinbouw werden uiteengezet. Ook de nood der kleine boeren werd in levendige kleuren geschilderd. Er bleek uit deze bijeenkomst, dat er vrij groote ontstemming heerscht over de uitvoering der crisiswetten en de maatregelen inzake de pachtwetgeving en de executies.
(Dagblad v. Noord-Brabant)

H. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —
Amerikaansch: Phil Stong — Week-end. (Harecourt, Brace & Co., New York)
Duitsch: Raschke, Martin — Das Erbe, eine Erzählung. (Rütten & Loening, Frankfurt a. M.)
Reimann, Hans — Mensch, Mache Dirs Leicht! (Carl Reissner, Dresden)
Engelsch: Bates, H. E. — The Poacher. (Cape)
Rea, Lorna — Six and Seven. (Heinemann)
Fransch: Courlande, Paul de — Les Maquignons à l'Ombre du Clocher. (Denoël et Steele)
Istrati, Panaït — Méditerranée. (Edit. Rieder, Paris 1934)
Italiaansch: Luciano Folgare — La Trappola Colorata. (Corbaccio, Milano)
Nederlandsch: Anke Servaes — Bezoekuur. (Hollandia-Drukkerij)
Valkhoff, Rein — Pension „Timtonthea" (Voor de jeugd). (Meulenhoff, Amsterdam)
Noorsch: Jens Hagerups — Sommernatt i Nordland. (Gyldental) (Red. K. H. A.) **(Vor. ber. 1662 B.)**

4 FEBRUARI 1935

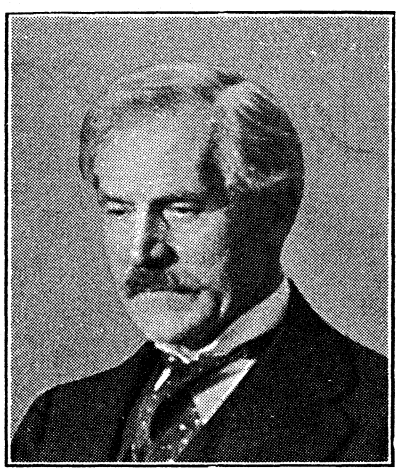
A. AUTOMOBIELEN. — R.A.I.-tentoonstelling te Amsterdam. —

Op 1 Febr. '35 is te Amsterdam de 24ste R.A.I.-tentoonstelling geopend. Men vindt hier wagens in alle kleuren, soorten en prijzen. Naast de groote luxeauto's, de kleine snelle sportwagens. Maar ook motorfietsen zijn in alle soorten vertegenwoordigd. Ook op dit gebied vallen hier de nieuwste snufjes te bewonderen.

Deze tentoonstelling geeft een breed overzicht van de vorderingen, die de techniek het laatste jaar heeft gemaakt. (Red. K. H. A.)

B. FRANSCH-BRITSCHE OVEREENSTEMMING TE LONDEN. —

Het bezoek van den Franschen minister-president Flandin en den minister van Buitenlandsche Zaken Laval aan Downing Street te Londen, waar besprekingen hebben plaats gehad met den Britschen premier MacDonald en den minister van Buitenlandsche Zaken Sir John Simon, inzake de reorganisatie van Europa's politiek hebben tot resultaten geleid die in een gemeenschappelijk communiqué der Britsche en Fransche ministers op 3 Febr. '35 zijn gepubliceerd. De inhoud van dit communiqué kan als volgt worden samengevat:

MacDonald.

1. Engeland sluit zich aan bij de accoorden van Rome, met name wat betreft de handhaving van Oostenrijks onafhankelijkheid.
2. Rechtsgelijkheid voor Duitschland op bewapeningsgebied (schrapping van deel V van het verdrag van Versailles) moet gepaard gaan met organisatie der veiligheid, óók in Midden- en Oost-Europa.
3. Als onderdeel dezer organisatie moet Duitschland weer lid van den Volkenbond worden.
4. Engeland en Frankrijk noodigen de andere Locarno-mogendheden (Italië, Duitschland en België) uit een speciaal verdrag voor luchtdefensie te sluiten.
5. Zoodra de betrokken landen geantwoord hebben, worden de Fransch-Britsche besprekingen hervat.

(Telegraaf - Daily Telegraph)
(Vor. ber. Accoord van Rome 1642 B.)

C. POLEN. — Minister Beck's verklaring. —

De Poolsche minister van Buitenlandsche Zaken, Beck, heeft op 1 Febr. '35 in de commissie van Buitenlandsche Zaken van den Poolschen Landdag de met ongeduld verwachte verklaring over de buitenlandsche politiek van Polen afgelegd.

Sprekende over het ontworpen Oostelijk pact, herhaalde Beck de bezwaren van Polen daartegen. Hij verklaarde, dat dit pact niet voldoende rekening houdt met den toestand in Oostelijk Europa en een bedreiging vormt voor het pacificatiewerk, dat Polen in deze gebieden heeft aangevat. Oostelijk Locarno is noch Locarno, noch Oostelijk. Een waarborg voor de vastgestelde grens, welke het Locarno Pact bevat, ontbreekt in het Oostelijk Pact. Bovendien wekt de benaming van Locarno pijnlijke herinneringen bij Polen op.

Daartegenover bevestigde minister Beck de positieve houding van Polen met betrekking tot de overeenkomsten van Rome, tot toetreding waarvan het is uitgenoodigd.

(Polska Agen. Telegr.)

D. NEDERLAND. — Mijnbedrijven. - Loon- en Arbeidsovereenkomst opgezegd. —

De N.V. Domaniale Mijn Mij., de Mij. tot Exploitatie van de steenkolenmijnen Laura en de Vereeniging, de Mij. tot exploitatie van de steenkolenmijn Oranje-Nassau en de N.V. Nederlandsche steenkolenmijn Willem Sophie hebben de contactcommissie voor het mijnbedrijf een schrijven gezonden, waarin de directies mededeelen, dat zij zich genoodzaakt zien de loonovereenkomst tegen 1 Maart '35 op te zeggen. Naar wij vernemen hebben de directies de arbeidsovereenkomst tegen 1 Mei '35 opgezegd. (De Tel.)
(Vor. ber. Mijnbedrijf 1395 F.)

E. AMSTERDAM. — 2e Conversieleening 1935 4% ƒ 24.954.000. —

Op 29 Jan. '35 heeft de inschrijving plaats gehad op ƒ 24.954.000 nom. obl. der tweede 4% conversieleening 1935 der gemeente Amsterdam, in stukken van ƒ 1000 en ƒ 500 aan toonder, voorzien van halfjaarlijksche coupons per 1 Februari en 1 Augustus, tot den koers van 99¼%.

De houders van de nog uitstaande, niet uitgelote ƒ 7.660.000 4½% obl. 1917, ƒ 8.000.000 4½% obl. 1926 I en ƒ 14.129.000 4½% obl. 1926 II, welke aflosbaar zijn gesteld op 25 Febr. 1935, hebben bij de inschrijving recht van voorkeur, met dien verstande, dat iedere oblig. bij de inschrijving recht geeft op de toewijzing van een 4% obl. van gelijk nom. bedrag. Coupures van ƒ 100 kunnen uitsluitend ter beschikking worden gesteld van de houders van de nog uitstaande obligg. van ƒ 100 van de 4½% leening 1917. (Keesings Financieel Archief)
(Vorig bericht blz. 1663 E.)

F. BELGIE. — Cumulatie van functies verboden. —

De regeering heeft op 1 Febr. '35 cumulatie van functies aan staatsambtenaren verboden. (Le Soir)
(Vor. ber. Ambtenaren 1027 F.)

5 FEBRUARI 1935

G. NEDERLAND. — Prof. H. Campendonk benoemd tot hooglecraar aan de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten. —

De Staatscourant van 5 Febr. '35 meldt de benoeming van prof. Heinrich Campendonk tot tijdelijken hoogleeraar in de monumentale en versierende schilderkunst aan de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten, als opvolger van prof. Roland Holst. De benoeming is geschied voor den tijd van één jaar.

Heinrich Campendonk werd in 1889 te Krefeld geboren. In 1906 kwam hij op de Kunstnijverheidsschool te Düsseldorf, onder leiding van Thorn Prikker. Hij bestudeerde er de verschillende technieken der decoratieve kunst: secco, fresco, scrafitto en wijdde zich daarna aan de schilderijkunst. In 1911 woonde hij in Beieren, waar hij verkeerde in den kring van Franz Marc, Kandinsky en Klee. Hij reisde in Italië, bezocht Ravenna en de steden van het Noorden. In 1921 gaf hij les aan de kunstschool te Essen; hij ontwierp tooneeldécors voor het theater te Krefeld en legde zich later op het glasschilderen toe. In 1927 kwam zijn benoeming tot professor te Düsseldorf, waar hij Thorn Prikker opvolgde.

Tot zijn meest bekende werken behooren de schilderingen in een regeeringsgebouw te Schneidemühl en de vensters in de crypte van de munsterkerk te Bonn. Verder heeft hij houtsneden gemaakt, die, volgens kenners, het beste deel van zijn arbeid vormen. De afdeeling decoratieve kunst te Düsseldorf stond gedurende zes jaar onder zijn leiding. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Kunst 1467 B.)

H. HONGARIJE. — Verklaring van premier Gömbös.

Op 4 Febr. '35 heeft de Hongaarsche premier Gömbös, inzake de voorgenomen besprekingen over het Midden-Europeesche vraagstuk, medegedeeld, dat hij de vreedzame oplossing zal vragen voor de onnatuurlijke grensregeling in Midden-Europa en de bescherming der minderheden.

Het lot van het Karpathenbekken, het Donaudal en dus ook dat van Hongarije zal van deze oplossing afhangen. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. Gömbös 1567 I.)

I. ITALIE. — Begrooting. —

De Italiaansche ministerraad heeft de begrooting voor 1935 goedgekeurd. Het deficit wordt geraamd op 1657 millioen tegen een deficit van 2974 millioen lire in 1934. (Giornale d'Italia) **(Vor. ber. 1062 D.)**

A. NEDERLAND. — Werkloozenklassen in 1934. - Stand der werkloosheid. —

In het jaar 1934 ontvingen — blijkens de gegevens van den Rijksdienst der werkloosheidsverzekering en arbeidsbemiddeling — de werkloozenkassen bij een gemiddeld aantal leden van 581.000 in totaal uit bijdragen van de leden *f* 8.500.000 (1933: eveneens *f* 8.500.000 bij een gemidd. aantal leden van 604.000). Ten laste van het Rijk en de gemeenten ontvingen de kassen in totaal aan subsidie *f* 13.200.000 (1933: *f* 16.300.000).

Aan haar werklooze leden keerden de kassen in totaal uit *f* 21.300.000 (1933: *f* 27.000.000).

Uit de reserves der werkloozenkassen, die op het einde van het jaar 1930 *f* 10.800.000 bedroegen, moest in de jaren 1931 tot en met 1934 worden geput. Zij slonken dientengevolge tot *f* 3.400.000.

Bij 1064 organen der openbare arbeidsbemiddeling stonden op 12 Januari '35 in totaal 440.358 werkzoekenden ingeschreven, waaronder 429.040 mannen. Hiervan waren werkloos 422.520 personen, waaronder 406.172 mannen. (Persberichten)

(V. b. Werkloosh. 1553 D.; Werkl.subs.fonds 1620 H.)

B. DUITSCHLAND. — Handelsbalans. —

In 1934 bedroeg de totale invoer R.M. 4451 millioen, terwijl de totale uitvoer uitkwam op R.M. 4167 millioen, zoodat het invoeroverschot over 1934 uitkomt op R.M. 284 millioen tegen een uitvoeroverschot van R.M. 668 millioen in 1933.

De invoer was in waarde rond 5.9% hooger dan in 1933. Deze stijging komt op rekening van de grondstoffen en de fabrikaten. De invoer van levensmiddelen was in waarde niet zoo hoog als in 1933; kwantitatief is echter de omvang van 1933 een weinig overschreden. De uitvoer daalde in het geheel met 705 millioen mark of 14.5%. Voor een deel dient zulks te worden toegeschreven aan de daling van de uitvoerprijzen, welke in 1934 gemiddeld 4 à 5% lager waren dan in 1933. Kwantitatief bedroeg de vermindering van den uitvoer iets meer dan 10%. Voor de grondstoffen en fabrikaten was de kwantitatieve daling iets geringer. (Berl. Börsen Zeitung)

(Vor. ber. In- en Uitvoer 1437 F.)

C. FRANSCH-BRITSCHE OVEREENSTEMMING TE LONDEN. — Flandin-Simon-Rosenberg. - Nadere mededeelingen. —

FRANKRIJK. — Op 4 Febr. '35 heeft minister-president Flandin aan president Lebrun verslag uitgebracht over de Londensche besprekingen.

In zijn aangekondigde radiorede heeft Flandin gesproken over den geest en de strekking van het communiqué betreffende de Fransch-Britsche onderhandelingen en uitdrukking gegeven aan zijn levendigen wensch, dat de onderhandelingen over de bewapeningsbeperking zoo spoedig mogelijk hervat zullen worden. „Ik hoop dat Duitschland, dat onlangs zijn vredeswil te kennen heeft gegeven, deze gelegenheid zal aangrijpen om daarvan het bewijs te leveren," aldus Flandin. „Die groote natie moet in rechtsgelijkheid en vrijheid deelnemen aan den zoo gewenschten opbouw van de veiligheid in Europa."

„De vereeniging van de luchtvloten der eventueele verdedigers van den vrede zal hun á priori al een dergelijke overmacht geven, dat niemand in de verleiding zal kunnen komen die kracht te tarten," zeide Flandin nog in zijn radiorede. „Volgens mij is het een beslissende schrede op den weg naar den vrede dat de gemeenschappelijke wil van Frankrijk en Engeland tot uitdrukking is gebracht dat zij tegen den luchtoorlog de barrière stellen van een vereeniging van vredelievende volken."

DUITSCHLAND. — In de „Völkischer Beobachter" wijdt Alfred Rosenberg een hoofdartikel aan het communiqué van 3 Februari 1935.

Hij zegt o.a.: „Dat de Britsch-Fransche auteurs van oordeel zijn, dat men thans naar een rechtstreeksche en doeltreffende samenwerking met Duitschland moet streven, kan met instemming worden begroet.

Wij zijn zelfs van meening, dat het wellicht doeltreffender ware geweest, over Duitschland niet eerst te Rome en te Londen te onderhandelen, maar zich officieel en onmiddellijk over de Duitsche opvatting te uiten, want anders kon, wanneer dat zoo voortgaat, in de heele wereld de zeer positieve indruk ontstaan, alsof feitelijk geen samenwerking, maar van zekere zijde een uitschakeling van Duitschland wordt nagestreefd met als doel een omsingeling van het Duitsche Rijk, nadat men zijn ontwapeningsverplichtingen 15 jaar lang niet is nagekomen.

Wanneer de leiders der twee staten hierin overeenstemmen, dat niemand gerechtigd is de door vredesverdragen vastgestelde bewapening door eenzijdige maatregelen te wijzigen, dan gaan wij daarmee volkomen accoord. Alleen laat men na er op te wijzen, dat juist de tot ontwapening verplichte staten deze wijziging reeds eenzijdig ten uitvoer hebben gelegd, door niet te ontwapenen, maar zich op reusachtige wijze te bewapenen. Hier bestaat dus reeds sinds jaren een eenzijdige wijziging en derhalve kunnen deze staten zich niet tot rechters opwerpen, indien een staat in den loop der jaren gedwongen tot het besluit zou zijn gekomen op eenigerlei wijze te streven naar een wijziging van zijn defensief vermogen.

Ook wij zijn van oordeel, dat een algemeene regeling, die vrij tusschen Duitschland en de andere mogendheden wordt gesloten, een belangrijken vooruitgang kan beteekenen, wanneer de gelijkgerechtigheid van beide zijden bij voorbaat gegarandeerd schijnt.

Dat is de voorwaarde, waaronder alleen een onderhandeling vruchtbaar kan zijn en de bespreking dezer principieele kwestie kan niet onmiddellijk worden aangevuld met kwesties, die andere politieke problemen betreffen."

ENGELAND. — In het Engelsche Lagerhuis heeft Lansbury de regeering gevraagd of zij iets naders wilde mededeelen over het als Witboek aan de leden verstrekte communiqué nopens de overeenstemming die verkregen was?

Sir John Simon antwoordde, dat het thans geen doel had om nader op dingen in te gaan die pas principieel hun beslag hadden verkregen. De andere Locarno-mogendheden werden nu ingelicht en uitgenoodigd om aan de besprekingen deel te nemen. Spr. wilde er nog bijvoegen, dat de verplichtingen, die Engeland had aangegaan, niet verder gingen dan de bij het verdrag van Locarno aangegane verplichtingen, zoodat het onjuist was om te spreken van ongewenschte uitbreidingen, die ons den een of anderen dag in moeilijkheden konden brengen.

Lansbury vroeg toen, welk aandeel Duitschland bij de besprekingen had gehad en welke houding het zou innemen? Simon antwoordde, dat de Duitsche gezant te Londen hem gezegd had dat Duitschland de overeenkomst als een geschikte basis voor verdere besprekingen beschouwde, waarmee men voorloopig tevreden kon zijn.

Lansbury liet nog niet los en vroeg of deze overeenkomst niet als substituut voor de ontwapenings-onderhandelingen moest dienen, hetgeen hij zeer zou betreuren.

Nu antwoordde MacDonald zelf, dat hiervan geen sprake was of ooit zou kunnen zijn. De overeenkomst was in het belang van den vrede en de nationale belangen van Engeland, maar daarnaast bleef de wensch naar beperking van bewapening en welslagen van de conferentie te Genève een der hoofddoelen van de politiek der regeering vormen.

(Le Temps - Völkischer Beobachter - Daily Telegraph)

(Vorig bericht blz. 1672 B.)

D. CHINA. — Tsjahar-conflict met Japan bijgelegd.

Officieel wordt bekend gemaakt, dat op de Chineesch-Japansche conferentie in Tatan na vriendschappelijke besprekingen het Jehol-Tsjahar-conflict is bijgelegd.

De Chineesche gedelegeerden betuigden hun spijt over het gebeurde en beloofden de uiterste voorzichtigheidsmaatregelen te treffen ter verhindering van nieuwe invasies in Mandsjoerijsch gebied.

(Dempo Rengo) **(Vorig bericht blz. 1663 B.)**

E. RASSENKUNDE. — Voordracht van prof. Hermann Muckermann. —

Prof. Hermann Muckermann heeft dezer dagen voor de Vereeniging „Geloof en Wetenschap" gesproken over de resultaten van het onderzoek naar de erfelijkheid bij den mensch en de eugenetiek.

Wij ontleenen hieraan het volgende:

Voor de eugenetiek van een volk zijn onderzoekingen op een tweetal punten van belang, namelijk wat betreft het ras en wat aangaat de erfelijkheidsstroomingen.

Geen eigenschap kan als raseigenschap worden beschouwd, als niet een erfelijk karakter ervan aan te wijzen valt.

Duidelijk onderscheiden rassen zijn die van de Europeanen, de Mongolen en de Indianen.

De Europeesche volken zijn samengesteld uit een groote reeks van rassen. Door oorlogen, volksverhuizingen, kolonisaties enz. zijn verschillende vermengingen van rassen ontstaan.

Het is een groote dwaling de erfelijkheidsstroomingen als iets vasts te beschouwen. Welke eigenschappen men van zijn voorouders erft, hangt veel van de omstandigheden af.

Er bestaat tegenwoordig geen volk meer, dat geen belangrijke vermenging van rassen vertoont. Het gaat daarom niet aan, van zuiverrassigen te spreken. Alle cultuur-rassen zijn gebaseerd op vermenging. Welke componenten daarin van invloed zijn geweest, valt niet meer na te gaan.

Nu wil men toch uit de rassen iets kristalliseeren, bijvoorbeeld een Nordische strooming of een eigen aard van een volk. Men wil een echten Hollander, een echten Duitscher, een echten Engelschman. Maar daarbij kan men niet spreken van „rein-rassig"; wel zou men kunnen zeggen „heimrassig", naar den Heimat. Wat de Heimat voortbrengt, behoeft nog niet het beste te zijn, maar het heeft iets eigens.
Practisch is dat „heimrassige" ook niet vol te houden. Een volk vermengt zich door zijn koloniën, door verschuiving der grenzen, enz. met andere volken. (De Maasbode) **(V. b. Rassenkunde 1198 D.)**

A. **POLEN. — De werkloosheid. —**
Op 2 Februari 1935 bedroeg het aantal werkloozen in geheel Polen 501.300 personen, waarmede het voor de eerste maal gestegen was boven het halve millioen. (Gazeta Polska) **(Vorig bericht blz. 173 A.)**

B. **NEDERLAND. — Provinciale Staten. - Verkiezingen 1935. —**
De data, waarop in 1935 de verkiezingen van leden voor de Provinciale Staten zal geschieden, zijn thans definitief als volgt vastgesteld:
16 April: Drenthe en Overijssel; 17 April: Groningen, Friesland, Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland, Noord-Brabant en Limburg; 26 April: Gelderland. (Nieuwe Rotterd. Courant)

C. **BULGARIJE. — Kabinet-Slatef. - Sweno-groep. —**
De nieuwe Bulgaarsche Regeering heeft besloten alle aanhangers van de Sweno-groep, waarvan de afgetreden premier en de voornaamste leden van zijn kabinet deel uitmaakten, uit hun leidende staatsfuncties te ontzetten. Het was erg moeilijk een minister van Financiën te vinden. Tenslotte heeft de Minister van Justitie, Kalenderof, Financiën maar op zich genomen, terwijl voor Justitie een andere functionaris gevonden werd. (Vreme)
(Vor. ber. Kabinet 1659 A.)

D. **MOTORSPORT. — Internationale maatregelen ter verhooging veiligheid bij Motorraces. —**
Naar aanleiding van het groote aantal ongevallen bij de internationale motorraces in 1934 is op het najaarscongres 1934 der Internationale Motorfederatie (F. I. C. M.) sterk aangedrongen op het nemen van krachtige maatregelen tot verhooging der veiligheid. In verband hiermede is thans te Parijs een bijeenkomst geweest van de Internationale Sportcommissie, welke bijeenkomst speciaal aan bovengenoemd onderwerp werd gewijd.
Naast talrijke secundaire bepalingen werden verscheidene ingrijpende voorschriften vastgesteld. Zoo werd de minimum-wegbreedte voor race-circuits bepaald op 5 Meter. Per kilometer circuit-lengte zullen in den vervolge niet meer dan 4 rijders tegelijk mogen worden gestart, hetgeen voor de T.T.-races te Assen neerkomt op 69 starters, dus een meer dan voldoende aantal om de races even interessant als tot dusver te doen zijn.
Alle gevaarlijke punten zullen door internationaal-uniforme teekens worden aangegeven, alle boomen na gevaarlijke bochten zullen moeten worden verwijderd of gecapitonneerd, terwijl slooten en greppels op die plaatsen gedempt of overdekt moeten worden om een uitloop in noodgevallen mogelijk te maken.
(De Courant-Het Nieuws v.d. Dag)

6 FEBRUARI 1935

E. **FRANKRIJK. — Soc. An. Automobiles Citroën. —**
Een voorloopige overeenkomst inzake de Soc. An. Automobiles Citroën is tot stand gekomen. De fabrieken zullen gedeeltelijk werken, waarvoor een voorschot van 60 millioen francs is verleend.
Zoodra de onderhandelingen tusschen schuldenaars, schuldeisches en aandeelhouders zijn beëindigd, zal begonnen worden met de reorganisatie van het bedrijf. André Citroën heeft vrijwillig de leiding der fabriek neergelegd, doch hij blijft voorzitter van den raad van commissarissen en adviseur. Het bestuur zal bestaan uit den bandenfabrikant Michelin, een vertegenwoordiger van de Bank Lazard en een vertegenwoordiger van de Comptoir Siderurgique.
(La Journée Industrielle) **(Vor. ber. blz. 1629 A.)**

F. **IERLAND. — Handelsovereenkomst met Duitschland. —**
De besprekingen tusschen vertegenwoordigers van de Duitsche regeering en van den Ierschen Vrijstaat, hebben op 28 Jan. '35 geleid tot een overeenkomst, volgens welke de beide regeeringen zullen streven naar een bevordering van den goederenruil tusschen de beide landen. Daarbij is vooral rekening gehouden met de belangen van Duitschland bij den uitvoer van industrieele producten en het Iersche belang bij den uitvoer van landbouwproducten. (Irish Times)
(Vor. ber. Duitschland 1528 D.)

G. **FRANSCH-BRITSCHE OVEREENKOMST TE LONDEN. — Perscommentaren en indrukken in het buitenland. —**
BELGIE. — De ministerraad heeft op 4 Jan. '35 volledige instemming betuigd met inhoud en strekking van het Fransch-Engelsche accoord, dat op 3 Febr. '35 te Londen tot stand gekomen is. Al de leden van de regeering waren de meening toegedaan, dat het Belgische belang voorschrijft deel te nemen aan onderhandelingen over een overeenkomst, die tusschen de West-Europeesche landen onderling militaire assistentie zou verzekeren in geval van een aanval langs den luchtweg.

VEREENIGDE STATEN. — De overeenkomst heeft in diplomatieke kringen een gunstigen indruk gemaakt.

TSJECHO-SLOWAKIJE. — De „Prager Presse" vindt dat het antwoord op de vraag, waar de politiek van Engeland heenstuurt uit een oogpunt van de verzekering van den vrede en concrete organiseering van de daartoe noodige waarborgen, tevredenstellend luidt.

FRANKRIJK. — „Le Temps" wijst er op, dat de Fransch-Britsche overeenkomst direct volgende op het verdrag van Rome Duitschland dwingt zijn verantwoordelijkheid te aanvaarden met betrekking tot een gelijktijdige verwezenlijking van rechtsgelijkheid en georganiseerde veiligheid voor alle naties. Het blad schrijft voorts, dat het plan van regionale luchtvaartconventies practisch plotselinge luchtvaartaanvallen voorkomt. Het blad besluit: het is thans aan de Rijksregeering den volgenden stap te doen.
De „Liberté" constateert, dat de overeenkomst van Londen de pijnlijke beteekenis heeft, dat Frankrijk en Engeland, die niet in staat waren Duitschland te brengen tot een inachtnemen van de ontwapeningsclausules Hitler thans een herziening van de militaire bepalingen van het Verdrag van Versailles toestaat. Dat is niet eens een messteek naar het Verdrag van Versailles, maar een houw met een bijl. De overeenkomst vormt een compromis, tusschen de Engelsche en de Fransche opvatting.

ENGELAND. — De „Times" is van meening dat de onderhandelingen goed en vlot zijn gevoerd. Het blad hecht vooral beteekenis aan de luchtovereenkomst en juicht de nieuwe denkbeelden toe inzake de voorzorgsmaatregelen tot bescherming der Britsche grenzen. Het blad verwacht dat de onderhandelingen over deze kwestie naar het voorbeeld van Locarno rondom de „ronde tafel" zullen worden gevoerd.
De „Daily Herald" schrijft o.a. dat natuurlijk nog een lange en moeilijke weg moet worden afgelegd en dat in het gunstigste geval nog verscheidene maanden van diplomatieke onderhandelingen noodig zijn. Men kan niet spreken van een Engelsch-Fransch plan, dat Duitschland wordt voorgelegd en dat het heeft te accepteeren of kan afwijzen. De Britsche en de Fransche regeering beschouwen den tekst en de formuleering van het communiqué niet als onveranderlijk of ongeschikt voor wijzigingen.

DUITSCHLAND. — De „Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz" stelt twee standpunten op den voorgrond, die ook in Duitschland weerklank zullen vinden omdat zij steeds de voornaamste zorg der Duitsche politiek zijn geweest: vermijding van een bewapeningswedstrijd en uitschakeling van oorlogsgevaar. Daarbij behooren de kwesties van gelijkgerechtigheid en veiligheid. Het was niet meer mogelijk nieuwe denkbeelden te formuleeren. Pas na onderzoek van de besluiten van Londen zal men met zekerheid kunnen zeggen, welke draagwijdte en welken innerlijke samenhang de verschillende punten hebben.
De „Deutsche Allgemeine Zeitung", welke goede relaties in regeeringskringen heeft, is van meening, dat het parool der gelijktijdigheid voor de oplossing van de vraagstukken der gelijke rechten en veiligheid thans door Frankrijk is aanvaard. Dit parool mag een Engelsch-Fransch parool zijn, het moet door Duitschland op prijs worden gesteld.

POLEN. — De „Wieczor Warszawski" schrijft, dat in de verklaring van Londen slechts sprake is van een luchtoorlogsovereenkomst voor West-Europa, maar dat men daarentegen geen woord gehoord heeft over Oost-Europa. Men keert klaarblijkelijk terug tot de tijden van de verdragen van Locarno: voor de veiligheid in het Westen laat men Oost-Europa aan zijn lot over.

ITALIE. — De „Giornale d'Italia" zet uiteen, dat de Fransch-Italiaansche overeenkomsten van Rome de noodzakelijke voorwaarde hebben gevormd voor de besprekingen van Londen. Londen is slechts een logische ontwikkeling geworden van de overeenkomsten tusschen Mussolini en Laval. Met nadruk wordt verder gesproken over de samenwerking van Engeland, Frankrijk en Italië, welke in geen geval een druk wil uitoefenen op Duitschland.

SOVJET-RUSLAND. — De „Izwestija" schrijft, dat voor alles moet worden vastgesteld, dat te Londen niet het besluit genomen is, volgens hetwelk Duitschland slechts in den Volkenbond hoeft terug te keeren, opdat de onderhandelingen over de legalisatie van de bewapening van Duitschland kunnen beginnen. Integendeel, het besluit van Londen preciseert, dat Duitschland niet het recht heeft door een eenzijdige handeling de verplichtingen van Versailles te niet te doen. Men kan echter niet zeggen, dat de gevonden formules erg nauwkeurig zijn. Zij zeggen niets over de onderhandelingen en leggen niet nauwkeurig de verplichting vast, om het Oostelijke regionale pact te sluiten in den vorm, waarin het door Frankrijk en de Sovjet-Unie is opgesteld. **(Vorig bericht blz. 1673 C.)**

A. NEDERLAND. — Tolheffing. - Bezwaren. —
De Minister van Waterstaat, ad. int., dr. Colijn, heeft op 2 Febr. '35 in audiëntie ontvangen de Commissaris der Koningin in Gelderland, mr. Baron van Heemstra, de leden van Ged. Staten van Gelderland, jhr. Van Nispen tot Pannerden en de heer Keurschot en de burgemeesters van Nijmegen en van Arnhem.
De Minister heeft deze delegatie in de gelegenheid gesteld de bezwaren tegen het wetsontwerp inzake de tolheffing op de bruggen over de groote rivieren uiteen te zetten en heeft voorts toegezegd deze bezwaren ernstig te zullen overwegen.
Voorts heeft de Minister toegezegd, dat binnen korten tijd een hoofdambtenaar zich namens de Regeering in verbinding zal stellen met de besturen van de provincie Gelderland en de betrokken gemeenten ten einde gegevens te verzamelen betreffende de bruggen te Nijmegen, Arnhem, Westervoort en Kesteren. (Nieuwsblad v. h. Noorden) **(V. b. 1670 C.)**

B. ITALIE. — Militaire opleiding. - Drie wetten. —
De Staatscourant publiceert den tekst van drie wetten, teneinde elk burger de moreele, physieke en technische eigenschappen en bekwaamheden van den militair bij te brengen in de periode, die vooraf gaat aan zijn militairen diensttijd. (Giornale d'Italia)
(Vorig bericht blz. 1503 B.)

C. ALBANIE. — Gift van Italië. —
De „Besa" publiceert de mededeeling dat teneinde het passief te kunnen dekken van de landsverdediging en om te kunnen voldoen aan de verplichtingen die het land op zich heeft genomen, de Italiaansche regeering spontaan een bedrag van 3 millioen goudfranc ter beschikking van de Albaneesche regeering heeft gesteld.
Koning Zogoe heeft Mussolini een boodschap gezonden, waarin hij namens het Albaneesche volk zijn warmen dank uitspreekt voor de edelmoedige hulp en nogmaals de onverbrekelijke vriendschap bevestigt die beide landen en hun gemeenschappelijke belangen aan elkaar verbindt. (Besa) **(1549 A.)**

D. JURISPRUDENTIE. — De achtergrond van het Romeinsche recht. - Inaugureele rede van prof. mr. H. R. Hoetink. —
Op 28 Jan. '35 heeft prof. mr. H. R. Hoetink als opvolger benoemd van prof. mr. I. H. Hymans tot gewoon hoogleeraar in het Romeinsch recht en zijn geschiedenis en de burgerlijke rechtsvordering aan de universiteit van Amsterdam, zijn hoogleeraarsambt aanvaard met een rede over „De achtergrond van het Romeinsche recht". Spr. behandelde eerst de z.i. al te scherpe scheiding die er tusschen romeinsch-publiek- en privaatrecht getrokken wordt, en verdedigde de opvatting dat het publieke recht de eerste plaats inneemt in den achtergrond van het privaatrecht. Hij noemde daarbij de studie der „profane" (niet-juridische) Latijnsche schrijvers belangrijk, daar het soms verrassend is te bemerken hoeveel wetenswaardigheden, welke punten van het Romeinsche privaatrecht ophelderen of aanvullen, uit deze schrijvers te putten zijn, en ofschoon vele Latijnsche auteurs reeds met een juridisch speurenden blik zijn bestudeerd, verwacht spr., dat onderzoekers van dit terrein zich nog belangwekkende resultaten in uitzicht mogen stellen. Spr. kwam nu op het recht in de geschiedenis van Rome, den invloed der Grieksche beschaving, factoren van algemeen cultureelen aard.
De strijd, die thans gevoerd wordt, gaat voornamelijk hierover of het zwaartepunt van de evolutie in die jaren gelegen heeft in de doctrinaire en systematische wetenschap van eenige Oostersche rechtsscholen, onder welke die te Berytus de voornaamste was, of in de werkzaamheid van notarissen en dergelijke practici en in de rechtspraak van het Westelijk deel van het Rijk. De vraag, aan welke van beide factoren, Oostersche doctrine of Westersche practijk, de voorrang moet worden toegekend, vormt het groote probleem. (Red. K. H. A.)
(Vorig bericht blz. 1670 A.)

7 FEBRUARI 1935

E. TURKIJE. — Minderheden. - Zetels in de Nationale Vergadering. —
Moestafa Kemal (Ataturk) heeft aangekondigd, dat in de Nationale Vergadering zestien onafhankelijke zetels zullen worden gereserveerd voor de vertegenwoordiging der minderheden in Turkije als Grieken, Joden en Armeniërs. (Akcham)
(Vor. ber. Soc. Hervormingen 1624 E.)

F. DIEET BIJ STOTTEREN. —
Knight Dunlop van John Hopkins University heeft opgemerkt, dat er onder stotteraars betrekkelijk velen zijn, die een vegetarisch of althans vleescharm dieet volgen. Vooral op jeugdigen leeftijd zou een tekort aan vleeschvoeding een voorbeschiktheid voor stotteren geven. De schrijver raadt aan, dat ieder die daartoe in de gelegenheid is, het dieet van stotterende kinderen in den gewenschten zin zal regelen, om na te gaan, of deze behandeling tezamen met de gebruikelijke psychische betere uitkomsten geeft dan de laatste alleen. (Ned. Tijdschr. v. Geneeskunde)

G. NEDERLAND. — Clearing met Chili en Turkije.
Chili. — Stand op 23 Januari 1935:

Stortingen in Nederland	*f* 54.613
Stortingen in Chili	47.367
Uitbetalingen in Nederland	32.987*
Tot de clearing toegelaten Nederl. vorderingen, waarvan nog geen bericht van storting bij de Banco Central de Chile werd ontvangen	165.818
In particuliere compensatie toegelaten .	15.875

*) Uitbetalingen in Nederland beschikbaar tegen in 1934 in Chili gedane stortingen *f* 32.978 betaald 15—23 Jan. '35 *f* 25.143, blijft beschikbaar *f* 7.835.

Turkije. — Stand op 23 Januari 1935:

Stortingen in Nederland	*f* 71.610
waarvan bestemd voor	
a. vrije rekening Turksche Centrale Bank	21.483
b. onder de clearing vallende vorderingen	50.127
Stortingen in Turkije	446.217
Uitbetalingen in Nederland	34.674
Tot de clearing toegelaten Nederl. vorderingen, waarvan nog geen bericht van storting bij de Turksche Centrale Bank werd ontvangen	511.009

(Keesings Financieel Archief)
(Vor. ber. Chili 1634 A.; Turkije 1634 A.)

H. DE VOLKENBOND IN 1934. —
Voor den Volkenbond is 1934 minder ongunstig verloopen dan menigeen bij den aanvang vreesde. Aan het einde des jaars mocht hij zich in een belangrijk versterkt aanzien verheugen. Het aantal staten, die lid van den Volkenbond waren, was tot 60 gestegen tengevolge van de toetreding in Sept. van Sovjet-Rusland, Afghanistan en Ecuador. Wel zullen in het komende jaar twee dier 60 staten den Volkenbond weder verlaten, daar in Maart en October voor Japan en Duitschland de opzeggingstermijn van twee jaren voorbij zal zijn.
De ontwapeningsconferentie is in den loop van 1934 geen enkelen stap voorwaarts gekomen.
Heel veel moeite hebben de volkenbondsorganen zich in het jaar 1934 ook gegeven, om eindelijk den oorlog tusschen de twee volkenbondsleden Bolivië en Paragua tot het verleden te doen behooren. Deze pogingen waren tegen het einde van 1934 nog niet geslaagd.

De door de Volkenbondsvergadering benoemde commissie van 23 heeft nog een laatste poging gedaan, om de bezwaren van Paraguay uit den weg te ruimen. De internationale arbeidsorganisatie heeft in 1934 de groote winst geboekt van de toetreding van de Ver. Staten tot deze Geneefsche instelling, die een onderdeel van den Volkenbond is met groote zelfstandigheid. (Nieuwe Rotterd. Courant)

A. **NEDERLAND. — Spoorwegen - Opbrengst 1933—1934. —**
In geheel 1934 bedroegen de ontvangsten blijkens de voorloopige opgave *f* 111.252.974 tegen *f* 122.437.753 (definitief) in 1933. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Spoorwegen 1645 F.)

B. **ZUID-AFRIKA. — Rijkspersconferentie - Verklaring van minister Pirow. —**
Pirow, de minister van Defensie, heeft een toespraak gehouden op de Rijkspersconferentie, die op 5 Febr. 1935 te Kaapstad werd geopend. Hij gaf bij die gelegenheid te kennen, dat Zuid-Afrika niet bereid is in te gaan op eenig plan inzake een imperiale defensie, waaraan hij toevoegde, dat een burgeroorlog zou kunnen uitbreken, indien het land zou deelnemen aan een nieuwen overzeeschen oorlog. Zuid-Afrika beschikt over zijn eigen lot, doch er is geen anti-Britsche stemming. (Vaz Dias)

C. **NEDERLAND. — Tarwe. - Beperking van den bouw in 1935. —**
Evenals het vorig jaar zal wederom 1/3 gedeelte van het bouwland met tarwe mogen worden beteeld.
Een uitzondering hierop wordt gemaakt ten aanzien van bedrijven met ten hoogste 1½ H.A. bouwland. Het is toegestaan op deze bedrijven telken jare ten hoogste ½ H.A. tarwe te telen, dus op een bedrijf met 1 H.A. bouwland zal ½ H.A. tarwe mogen worden gezaaid.
De richtprijs voor de tarwe van den oogst 1935 is bepaald op *f* 10.— per 100 K.G., berekend volgens dezelfde grondslagen als tot dusver.
De teelt van de andere granen en de peulvruchten is niet aan beperkingen onderworpen. (Vaderland)
(Vor. ber. Landbouw en Veeteelt 1622 E.)

D. **NEDERLAND. — Tweede Kamer - Handelsverdrag met Italië. —**
Ingediend is een wetsontwerp tot goedkeuring van de op 1 Maart 1934 te Rome tusschen Nederland en Italië gesloten handelsovereenkomst met bijbehoorend slotprotocol. (Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. 1198 E.; Tweede Kamer 1669 B.)

E. **NEDERLAND. — Scheepsbouw. - Opdrachten van de Bataafsche Petroleum Mij. —**
De Bataafsche Petroleum Mij. heeft aan de Nederlandsche scheepswerven opdracht gegeven voor den bouw van zes groote motortankschepen. Dit zullen zijn twee tankschepen van 12.000 ton en vier van 9.250 ton.
Het gaat om een bedrag van ruim 6 millioen gulden. Het werk zal gemiddeld een jaar duren. De Nederlandsche werven zullen onderling in overleg treden in verband met de uitvoering van deze opdracht.
(Persberichten) **(Vor. ber. Scheepsbouw 304 I.)**

F. **SAARGEBIED. — Regelingen op het monetair gebied. - De mijnen. —**
Overeenkomstig de te Basel getroffen regeling op monetair gebied heeft de regeeringscommissie voor het Saargebied de bepalingen over het betalings- en goederenverkeer openbaar gemaakt. De koers voor de omwisseling der francs zal dagelijks door de Rijksbank worden gepubliceerd. Van den dag af, waarop de omwisseling van francs in marken zal aanvangen, zijn deze laatste wettig betaalmiddel, ook dan indien de schuld in francs luidt.
De Bank voor Internationale Betalingen belast zich met de afrekening en transfer der francs, die zij op een afzonderlijke rekening vermeldt en waarvan zij voor den dienst der Saarlandsche buitenlandsche schulden, voor zoover de regeeringscommissie ze erkent, 5 pct. afzondert.
De koopsom der mijnen, die als bekend 900 millioen francs bedraagt, geschiedt door overdracht van 95 pct. der buitenlandsche ingetrokken biljetten, zoomede door levering van Saarkolen aan Frankrijk, overeenkomstig handelsgebruik met groote Fransche koopers. Het program omtrent de levering wordt telkens voor een half jaar vastgesteld. De tegenwaarde moet worden gestort bij de Bank van Frankrijk, die het bedrag boekt ten gunste van de loopende rekening bij de Bank voor Internationale Betalingen.
De mijnen gaan met alle bedrijfsonderdeelen, als spoorwegen enz. op 1 Maart in het bezit van het Duitsche Rijk over. Het Fransche personeel in de mijnen zal den dienst dan beëindigen.
(Basler Nachrichten)
(Vor. ber. 1605 E.; Mijnen 1601 F.)

G. **KUNSTZIJDE. — Wereldproductie. —**
Geraamd wordt, dat de wereldproductie van kunstzijde gedurende 1934 het record totaal heeft bereikt van 788.855.000 lbs. tegen 670.681.000 in 1933.
Voor de verschillende landen was de productie als volgt:

	1933	1934
	(in 1000 lbs.)	
Ver. Staten	208.530	210.331
Japan	99.440	150.194
Italië	81.741	106.546
Duitschland	68 200	91.410
Engeland	80.036	88.870
Frankrijk	57.200	64.900
Nederland	23.650	21.010
Zwitserland	10 560	10.450
Canada	7.612	10.164
Polen	8.074	9.658
België	9.603	9.416
Tsjecho-Slowakije	5.500	6.380
Spanje	4.400	4.950
Brazilië	1.650	2.200
Oostenrijk	1.462	1.210

(Keesings Fin. Archief) **(V. b. Kunstzijde 1212 D.)**

H **PAUS PIUS XI. - 14 jaar pontificaat. —**
Op 6 Febr. '35 is het 14de jaar ingegaan van het pontificaat van den Paus. De Paus is thans 78 jaar oud. (Osservatore Romano) **(Vor. ber. 1575 A.)**

I. **JAN MUSCH. — Docent in de phonetica. —**
De heer Jan Musch is naar gemeld wordt verbonden als docent aan het Physiologisch Laboratorium van prof. van Rijnberk te Amsterdam ten einde mej. dr. L. Kaiser, de lector in de phonetica, bij te staan in het onderwijs in het voordragen aan studenten van alle faculteiten. (Vaz Dias) **(Vor. ber. 1047 E.)**

K. **SPANJE. — 800 millioen pesetas voor het leger. —**
De Cortes heeft een crediet ingewilligd van 800 millioen pesetas tot verbetering en uitrusting der Spaansche infanterie en artillerie. (El Sol)
(Vor. ber. Leger, Vloot, Luchtmacht 1230 F.)

L. **SOVJET-RUSLAND. — Begrooting 1934 en 1935.**
De inkomsten over het begrootingsjaar 1934 bedroegen 49.700 millioen roebel, terwijl de uitgaven 46.900 millioen roebel bedroegen, zoodat het begrootingsjaar 1934 sloot met een overschot van 2800 millioen roebel.
De begrooting 1935 raamt de inkomsten op 65.700 millioen roebel en de uitgaven op 65 200 millioen roebel. (Ag. Econ. et Fin.) **(Vor. ber. Begr. 705 A.)**

8 FEBRUARI 1935

M. **SCHEIKUNDE. — Zwaar water. - Prof. Klaus Hansen's proef. —**
Prof. Klaus Hansen heeft een proef met het zware water (water met twee atomen zuurstof in plaats van één) op zichzelf genomen, om de uitwerking op het menschelijk organisme te onderzoeken.
De geleerde heeft op 25 Jan. '35 tien gram van deze vloeistof in zuiveren toestand — d. w. z. in een gehalte van 98 of 99 procent — gedronken. Deze dosis zal langzamerhand vergroot worden.
De proef werd bijgewoond door een aantal artsen, die elk halfuur het bloed van Hansen onderzochten.

Op 1 Febr. '35 waren bij hem geen nadeelige gevolgen vastgesteld.
Zooals bekend is het vorige jaar de Nobelprijs voor Scheikunde toegekend aan den Amerikaanschen geleerde Urey voor de uitvinding van het zware water. (Aftenbladet) **(Vor. ber. Scheikunde 1491 H.)**

A. **GIL ROBLES. —**
Jose Maria Gil Robles, de Spaansche staatsman, die eigenlijk Jose Maria Gil Quiñones heet, werd in 1898 in Salamanca geboren als zoon van een bekend hoogleeraar in de rechtswetenschappen.
Gil Robles studeerde voor advocaat en werd door de Salesiaansche monniken opgevoed. In 1919 voltooide hij zijn studies in literatuur en rechten en werd in 1922 reeds als hoogleeraar voor politieke wetenschappen aan de universiteit van Salamanca benoemd. Hij heeft dezen leerstoel niet ingenomen, daar hij in hetzelfde jaar als lid van de hoofdredactie van het groote Katholieke dagblad „El Debate" te Madrid werd benoemd en als zoodanig den bekwamen leider Angel Herrera heeft terzijde gestaan. El Debate is, naar veler meening, het best geleide of althans een der best geleide dagbladen van Spanje. In 1923 richtte hij de sociale volkspartij op en is daarna gedurende de dictatuur een tijd lang lid van de patriottische unie geweest, die hij heeft verlaten, toen Primo de Rivera daarvan de partij van het directorium vormde.

Gil Robles.

Daar heeft hij spoedig reeds door zijn talenten als redenaar en debater in voortdurende oppositie tegen de linksche partijen de aandacht op zich gevestigd. Hij heeft daarna te Madrid de Accion Popular als katholieke partij opgericht en heeft kort daarop de onsamenhangende en ongeorganiseerde rechtsche partijen uit alle provincies voor zooverre ze met het program van de Accion Popular op sociaal en religieus gebied het eens waren, onder den naam van Ceda vereenigd.
In 1933 heeft hij den strijd onder de leus van anti-marxisten tegen socialisten en linksche partijen gewonnen, en heeft in vele districten daarvoor met monarchisten en radicalen overeenkomsten gesloten. De kwestie van republiek of monarchie is daarbij niet door hem behandeld, hetwelk hem later, zoowel door monarchisten als radicalen is verweten. Na lange weifeling heeft hij voor een jaar ongeveer voor zich en zijn partij een verklaring van republikanisme afgelegd. Men verwijt hem, dat hij na de verkiezing met zijn 120 afgevaardigden het niet heeft aangedurfd de consequenties dezer overwinning te aanvaarden en zelf een regeering te vormen. Dit heeft hij aan Lerroux overgedragen, die slechts ruim 80 volgelingen heeft.
(Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vorig bericht blz. 1482 B.)

B. **NEDERLAND. — Het eerste landelijke automatische telefoonverband. —**
De 29ste Januari 1935 is voor den Rijkstelefoondienst een belangrijke datum geworden; op dien dag is door de indienststelling van de automatische telefooncentralen in de sectie Ede het begin van uitvoering gegeven aan het vormen van een landelijk automatisch telefoonnet. (Vaz Dias) **(V. b. Telefoon 270 E.)**

C. **PROF. HUGO JUNKERS OVERLEDEN. — Vliegtuigbouwer en warmte-technicus. —**
Op 3 Febr. '35 is in den ouderdom van 76 jaar prof. Hugo Junkers te Gauding bij München overleden.
Prof. Junkers, die in 1889 te Dessau een proeffabriek voor machines met gasaandrijving vestigde, legde zich later toe op het bouwen van vliegtuigen en schiep in 1915 het eerste geheel metalen vliegtuig ter wereld met vrijdragende vleugels. In 1930 werd het groote Junkers-verkeersvliegtuig, de G. 38, voltooid. Als oprichter en leider van de Junkerswerke te Dessau was Junkers een der baanbrekende figuren op het gebied der Duitsche luchtvaart.
Ook op het gebied der warmtetechniek heeft prof. Junkers met succes gewerkt. (Berliner Tageblatt)

D. **NEDERLAND. — Wijziging Staatsloterij-wet. - Memorie van Antwoord. —**
In de Memorie van Antwoord op het voorloopig verslag van de Eerste Kamer over de wijziging van de wet op de Staatsloterij zet de minister van Financiën o.a. uiteen, dat een voorstel tot uitbreiding van de Staatsloterij van hem niet is te verwachten.
(Nieuwe Rotterd. Courant) **(Vor. ber. 1361 B.)**

E. **NEDERLAND. — Industrialisatie van het Oosten. - Rede van den heer Th. Ligthart. —**
Voor leden van de Industrieele Club en die van het departement Amsterdam der Nederlandsche Maatschappij voor Nijverheid en Handel heeft op 31 Jan. 1935 te Amsterdam de heer Th. Ligthart, oud-directeur der Javasche Bank, gesproken over Industrialisatie van het Oosten. Wij citeeren het volgende uit zijn conclusies:
Men late zich door den groei van Japan niet intimideeren. Het land heeft nog slechts een klein aandeel in den wereldhandel, hoewel de Japansche handel vooruitging, terwijl de wereldhandel inkromp. Het is tenslotte in het wereldverband een klein land en men vreeze niet, dat dit eilandje in staat zou zijn, de gansche wereld van alle noodige industrieproducten te voorzien. (Het Vaderland)

F. **GEESTELIJK LEVEN. — Algemeene Nederlandsche Zendingsconferentie. —**
Onder voorzitterschap van prof. mr. P. Scholten, heeft in het Bijbelhuis, te Amsterdam, de jaarlijksche vergadering van het Comité voor de Alg. Ned. Zendingsconferentie plaats gevonden.
De heer L. J. van Wijk werd tot eerelid van het comité benoemd.
Het comité hield zich geruimen tijd bezig met een terugblik op de conferentie van October 1934. Men achtte die in menig opzicht geslaagd. Het thema „Bezinning", ten einde te komen tot nieuwe oriënteering op zendingsgebied, trok de algemeene belangstelling.
Besloten werd de conferentie-1935, om bezuinigingsredenen, bij wijze van proef te beperken tot anderhalven dag. (De Standaard) **(Vor. ber. 1570 B.)**

G. **AMSTERDAM. — Werkloosheid gestegen. - Cijfers over 1934. —**
De werkloosheid was in 1934 omvangrijker dan in 1933. Het gemiddeld aantal werkloozen was n.l. 46 965 tegen 44.791 in 1933. Het hoogste aantal was 53.811 (eind December 1934) tegen 49.213 (eind Jan. 1933); het laagste aantal was 43.204 (eind Mei 1934) tegen 41.021 (eind Juni 1933). (Alg. Handelsblad)
(Vorig bericht blz. 1593 D.)

H. **PACIFIC INSTITUUT. —**
In een vergadering van het Indisch Genootschap heeft de heer J. Th. Moll, archivaris van het Pacific Instituut, op 2 Febr. '34 te Amsterdam een inleiding gehouden over het Pacific Instituut, nationaal en internationaal.
In Holland, aldus spr., hebben zich in 1933 en 1934 twee organen voor de studie van de vraagstukken betreffende den Stillen Oceaan gevormd, namelijk de Nederlandsche Nationale Raad van het Institute of Pacific Relations (I. P. R.) en de vereeniging Pacific Instituut te Amsterdam. Deze organen zijn met elkaar verbonden. Het doel is nationaal en internationaal,

of liever cosmopolitisch. De opzet in zijn geheel heeft aansluiting bij de internationale organisatie van het I. P. R.
Het initiatief tot stichting van het I. P. R. is in 1925 uitgegaan van eenige Amerikanen te Honolulu. De directe aanleiding hiertoe vormde de verbittering, in Japan ontstaan door de Amerikaansche immigratiewet van 1924, kennelijk rechtstreeks tegen de Japanners gericht. Spr. ging uitvoerig in op de dieper liggende oorzaken.
Het doel van het I. P. R. is studie, gericht op bevordering van goede, onderlinge betrekkingen en wel door bewustwording en systematisch onderzoek van de bestaande vraagstukken en moeilijkheden.
(Vaz Dias)

9 FEBRUARI 1935

A. SUIKER. — Europeesche productie. —
De vierde raming van Licht van de Europeesche bietsuikerproductie luidt in tons:

	1934/35 vierde raming	1934/35 derde raming	1933/34 opbrengst
Duitschland	1,675,000	1,675,000	1,447,365
Tsjecho-Slowakije	635.000	630.000	517.552
Oostenrijk	225.000	225.000	170.458
Hongarije	120.000	115.000	135.567
Frankrijk	1.200.000	1.175.000	937.812
België	270.000	260.000	247.464
Nederland	246.000	245.000	293.698
Denemarken	91.000	92.000	254.000
Zweden	272.000	265.000	304.793
Polen	445.000	430.000	347.199
Italië *)	345.000	350.000	303.369
Spanje †)	367.000	332.000	259.362
Danzig	32.000	36.000	35.794
Zuid-Slavië	63.000	60.000	76.300
Roemenië	110.000	115.000	143.000
Bulgarije	2.000	1.500	44.643
Zwitserland	10.000	10.000	8.600
Engeland, Schotland, Wales	635.000	580.000	501.298
Ierland	71.000	80.000	35.292
Finland	10.000	10.000	7.287
Letland	56.000	56.000	32.787
Litauen	18.000	15.000	9.113
Europeesch Turkije	65.000	70.000	73.097
Europa zonder Rusland	6.963.000	6.827.500	6.185.850
Rusland	1.500.000	1.500.000	1.100.000
Europa incl. Rusland	8.463.000	8.327.500	7.285.850

De zichtbare voorraden bedroegen op 1 Januari (in tons):

	1935	1934	1933
Europa	5.384.043	4.960.506	5.077.739
Java, totaal voorraad	2.054.585	2.810.205	2.881.309
Ver. Staten, alle havens	808.502	220.007	254.181
Cuba, alle havens	998.005	1.230.086	1.735.065
Totaal	9.245.135	9.220.804	9.948.294

*) Campagne Augustus/Juli.
†) Campagne Juli/Juni, inclusief rietsuikerproductie voor 1934/35, geraamd op 17.000 ton, tegen in 1933/34 15.660 ton.
Blijkens bovenstaande raming is er in vergelijking met de campagne 1933/34:
Voor Europa excl. Rusland een vermeerdering van 777.150 ton = 12.6 pct.
Voor Rusland alleen een vermeerdering van 400.000 ton = 36.4 pct.
Voor Europa incl. Rusland een vermeerdering van 1.177.150 ton = 16.2 pct. (Licht's Rapport)
(Vorig bericht blz. 1547 F.)

B. NEDERLAND. — Tweede Kamer - Wijziging in de Indische begrooting. —
Bij de Tweede Kamer zijn op 6 Febr. '35 ingediend de wetsontwerpen tot wijziging en aanvulling van afdeeling III der begrooting van Nederl.-Indië voor het dienstjaar 1935.
In de Memorie van Toelichting wordt medegedeeld, dat het eerste beoogt, de begrooting van Ned.-Indië voor 1935 in overeenstemming te brengen met de bij de wet vastgestelde aanvullingsbegrooting voor 1934 betreffende de wijziging der inkomstenbelasting en de invoering van een loonbelasting.
Ten gevolge van deze wijzigingen vertoont thans de begrooting van Ned.-Indië voor 1935 de volgende eindcijfers:
Uitgaven: Gewone dienst *f* 490.117.168, buitengewone dienst *f* 11.750.948, geheele dienst *f* 501.868.116.
Middelen: Gewone dienst *f* 407.825.643, buitengewone dienst *f* 23.972.471, geheele dienst *f* 431.798.114.
Tekort gewone dienst *f* 82.291.525, overschot buitengewone dienst *f* 12.221.523, tekort geheele dienst *f* 70.070.002. (Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Tw. Kamer 1676 D.; Ind. Begr. 1599 H.)

C. NEDERL. OOST-INDIE. — Directeur van Financiën. - C. F. de Bruyn Kops. —
Ter vervanging van den heer De Leeuw, den aftredenden directeur van Financiën, is naar uit Batavia wordt gemeld, met ingang van 29 Maart 1935 benoemd de heer G. F. de Bruyn Kops, waarnemend thesaurier-generaal, daarvoor hoofd van den dienst van in- en uitvoerrechten en accijnzen. (Aneta)

D. NEDERLAND. — Scheepsbouw. - Russische orders.
Naar Vaz Dias verneemt, is van Sovjet-Russische zijde aan de Werf Gusto, te Schiedam, opdracht gegeven tot den bouw van twee groote baggermolens, welke tevens met een pers-installatie zullen worden uitgerust.
Een gedeelte van de machine-installatie voor deze baggermolens zal worden gebouwd door Verschure & Co.'s Scheepswerf en Machinefabriek, te Amsterdam, bij welke onderneming kort geleden Sovjet-Rusland vijf sleepbooten heeft besteld. (Vaz Dias)
(Vorig bericht Scheepsbouw 1676 E.)

E. BELGIE. — Geen diplomatieke betrekkingen met Sovjet-Rusland. —
De Kamer heeft op 6 Febr. '35 het voorstel diplomatieke betrekkingen aan te knoopen met Sovjet-Rusland, verworpen met 85 tegen 73 stemmen bij twee onthoudingen. (Handelsblad v. Antwerpen)

F. JOEGO-SLAVIE. — Skoepsjtina ontbonden. —
In een geheime zitting van den Regentschapsraad is op voorstel van den minister van Binnenlandsche Zaken en ter toepassing van een grondwetsartikel besloten tot ontbinding van de Skoepsjtina.
De verkiezingen zijn bepaald op 5 Mei, de nieuwe Kamer zal tegen 3 Juni worden bijeengeroepen.
(Politika)

G. DUITSCHLAND. — Dr. G. Gerecke's beroep verworpen. —
Het rijksgerechtshof heeft het door den vroegeren rijkscommissaris voor werkverschaffing, dr. Gunther Gerecke, tegen het vonnis van het Berlijnsche gerecht ingediende beroep ongegrond verklaard. Daarmede wordt het vonnis rechtskrachtig en is Gerecke wegens fraude meermalen gepleegd veroordeeld tot 2½ jaar gevangenisstraf. (Völkischer Beobachter)
(Vorig bericht blz. 869 D.)

H. SAN MARINO. — 195 jaar onafhankelijk. —
Met het luiden van alle kerkklokken in San Marino is op 5 Febr. '35 de viering begonnen van den 195-sten verjaardag van de onafhankelijkheid van San Marino, de kleinste republiek van Europa, en tevens een der oudste. (Le Temps)

I. LIEVEN GEVAERT OVERLEDEN. —
Te Den Haag is plotseling overleden de bekende Vlaamsche groot-industrieel Lieven Gevaert, hoofd van de firma Gevaert-fotoproducten, die over de geheele wereld vertakkingen heeft, en oprichter van het Vlaamsch Economisch Verbond.
De heer Gevaert, die op 23 Mei 1868 te Antwerpen werd geboren, debuteerde aldaar als eenvoudig fotograaf.
Dank zij zijn uitvinderstalent, zijn arbeidzaamheid en zijn wilskracht, heeft hij de wereldfirma Gevaert tot stand weten te brengen die werkt met een kapitaal van honderd millioen francs.
Overtuigd katholiek en Vlaamschgezinde, legde de heer Gevaert een groote milddadigheid aan den dag voor het oprichten van degelijke Vlaamsche Katholieke scholen. (De Maasbode)

A. VEREENIGDE STATEN. — Beperkt diplomatiek verkeer met Sovjet Rusland. —

Ten gevolge van het afbreken van de Amerikaansch-Russische schuldenonderhandelingen heeft het Witte Huis bevel gegeven om de diplomatieke betrekkingen tusschen de Vereenigde Staten en de Sovjet-Unie op demonstratieve wijze te beperken.

De marine-attaché zal — evenals de luchtvaart-attaché — uit Moskou worden teruggetrokken, terwijl het Amerikaansche consulaat-generaal aldaar zal worden gesloten.

Het personeel van de Amerikaansche legatie zal aanmerkelijk worden verminderd.

Bovendien zullen ettelijke Amerikaansche consuls uit Rusland worden teruggeroepen.

Officieus wordt vernomen dat het afbreken der schuldenonderhandelingen tusschen Washington en Moskou het onnoodig maakt dat er zooveel Amerikaansche consulaire ambtenaren in Rusland zijn.

(Ned. Tel. Ag. Reuter)

(Het gaat om een, door de regeering-Kerenski in 1917 opgenomen leening, en een obligatieschuld en schadeloosstelling voor in beslag genomen Amerikaansche bezittingen in Rusland, tezamen voor een waarde van 625 millioen dollar. — Red. K. H. A.)

(Vorig bericht blz. 1120 D.)

B. NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Dr. H. Colijn verdedigt zijn beleid. - Rede van minister Oud. —

In een bijna voltallige zitting van de Eerste Kamer heeft minister-president, dr. H. Colijn, op 8 Febr. '35 op de algemeene beschouwingen geantwoord. Wij ontleenen hieraan het volgende:

Alvorens de hoofdpunten te behandelen deelde hij allereerst mede, dat het wetsontwerp in zake cumulatie bij de leden van het kabinet circuleert. De Amsterdamsche havengelden zijn onlangs voor een jaar vastgesteld, doch deze aangelegenheid wordt nog nader door een interdepartementale commissie onderzocht.

Dan is nog de vlaggenkwestie ter sprake gebracht, waarbij eenig misverstand is gebleken. Wanneer er tweespalt is gekomen, is dit te wijten aan degenen, die de prinsevlag propageeren in de plaats van de traditioneele nationale vlag: rood-wit-blauw. Dat zijn onze kleuren geweest van af het midden der 17de eeuw en daaraan is sedert dien niets gewijzigd door de regeering.

Hierna kwam dr. Colijn tot de hoofdpunten: het crisisbeleid en het algemeene regeeringsbeleid.

Al zijn wij er nog lang niet, toch mag men niet zeggen, dat de toestand slechter is geworden. In 1933 was er een tekort op den gewonen dienst, van 190 millioen, thans is het belangrijk lager.

Er is aangedrongen op het weren van revolutionnairen uit vertegenwoordigende lichamen, dit is echter een hoogst teer vraagstuk. De regeering moet niet te diep ingrijpen.

De aanpassingspolitiek richt zich op het geheel der gewijzigde economische omstandigheden.

Herstel zal een zaak van jaren zijn: dus moeten wij ons aanpassen, hetgeen allereerst beteekent het zoeken van een nieuw evenwicht tusschen productie en afzet. Helaas heerscht er op dit gebied nog groote onzekerheid, vooral ten aanzien van de buitenlandsche handelsbetrekkingen. Zelfs bij vrij duidelijke aanwijzingen moet men nog zeer voorzichtig zijn voor de storende werking van plotselinge, onverwachte koerswijzigingen.

Wie niet enthousiast is voor industrialiseering en verzekering van de binnenlandsche markt, wordt tegenwoordig al gauw voor stekeblind uitgekreten. Stekeblind nu is geen der leden van het kabinet, doch voorzichtig zijn zij wel.

Wij krijgen tegenwoordig niets meer voor niets, zooals vroeger door de meestbegunstiging nog wel eens. Alles wat men van den invoer afneemt, gaat automatisch van onzen uitvoer af. Zoo zou onze landbouw het gelag moeten betalen voor de beschermde industrie.

De grondstoffen voor de uitgebreide industrie moet men ook kunnen betalen en hoe zou dat gaan bij een ineengeschrompelde uitvoer? Nederland is nu eenmaal zeer arm aan grondstoffen en daarom is onze positie en ons herstel ook moeilijker dan die van bijna alle landen.

De aanpassing zal moeten doorgaan tot wij op het peil zijn gelijk met de landen, die cultureel met ons te vergelijken zijn.

Werkloosheid. — Vervolgens besprak dr. Colijn, de bestrijding van de werkloosheid. Dit geschiedt allereerst b.v. door de steunmaatregelen voor den landbouw en verder door het werkfonds.

Ook de regeering betreurt de vertraging bij dit laatste, want er is nog geen enkel industrieel project ingekomen dat zonder meer uitvoerbaar is. Het is wel gebleken, dat veel op dit gebied pure illusie is, geen weloverdacht plan heeft de regeering nog onder oogen gekregen.

De grootste moeilijkheden veroorzaken echter de loonen en als staaltje daarvan las de minister een circulaire voor van een combinatie, welker tarieven wanneer het het werkfonds betreft, belangrijk hooger zijn.

Deflatie en devaluatie. — Deflatie is een zware weg, doch altijd nog beter dan devaluatie, betoogde dr. Colijn vervolgens.

Zal devaluatie grooten export in het leven roepen? De mogelijkheden zijn beperkt door de vreemde contingenten en spr. verwacht bij depreciatie van den gulden eerder nog verslechtering van de internationale relaties.

Wel krijgt men meer nieuwe guldens voor den uitvoer, doch in dezelfde verhouding zullen meer guldens betaald moeten worden voor den invoer en die is nu eenmaal veel grooter dan onze uitvoer.

Tegenover een voordeel voor exporteurs staat dus veel grooter nadeel voor de volksgemeenschap.

Een derde bezwaar is de kans op loonsverhooging door de stijging van de prijzen, waardoor dus de kosten voor den fabrikant, die ook al zijn grondstoffen duurder moet importeeren, eerder zouden toe- dan afnemen.

Alle goudlanden zijn overigens vrij tegenover elkaar: het blok behoeft dus niet permanent te zijn. Het vraagstuk der stabilisatie is in voortdurende bespreking en de Nederlandsche regeering wordt geregeld op de hoogte gehouden.

Dr. Colijn erkende, dat het Engeland sedert de devaluatie iets beter gaat, doch daarmede kunnen wij, klein land, afhankelijk voor alle grondstoffen ons niet vergelijken.

Maar staat het goudblok er zoo slecht voor?

De exportwaarde in goud van 1929 op 100 gesteld, was die voor het goudblok in 1934: 37,3, V. S. 23,8 en Engeland 32,7. Voor de exporthoeveelheden zijn de verhoudingscijfers 1929—eind 1933: goudblok 69, V. S. 52,5, Engeland 64,2. Met deze en meer cijfers toonde dr. Colijn het tegendeel aan.

Ordening. — Komende tot het algemeen regeeringsbeleid besprak dr. Colijn vervolgens allereerst de ordening. Hieraan kan eerst begonnen worden, wanneer er een begin van bezonkenheid is. Derhalve is deze tijd, nu de sociaal-economische verhoudingen dagelijks zich kunnen wijzigen, voor ordening ongeschikt.

Vlak na den oorlog deed de socialisatie opgeld, nu is dit het geval met ordening. Komen er betere tijden dan zal de individualistische geest van het Nederlandsche volk, naar de overtuiging van de regeering zijn rechten heusch wel hernemen.

Wij moeten niets hebben van ordenaars, die de volksgemeenschap tot melkkoe, of de Overheid tot opperfabrikant en opperkoopman willen maken.

Wat wil de regeering dan wel? De regeering heeft daarvan reeds blijk gegeven door de indiening van het wetsontwerp op de facultatieve bindendverklaring en onverbindendverklaring van ondernemersovereenkomsten. De wetgever moet zijn als de verstandige tuinman, waarover de heer Aalberse in 1921 heeft gesproken: hij kan snoeien en leiden, doch niet het leven zelve geven. De heer Aalberse zat toen ook achter de regeeringstafel.

Spelling. — De minister van Onderwijs moet behoorlijk gelegenheid hebben, het spellingsbeleid te verdedigen. Spr. keurde het echter af, dat nu reeds zoo scherp critiek op dit deel van het kabinetsbeleid is uitgesproken. Laat men eerst nu de regeering aanhooren.

De internationale politieke hemel moge den laatsten tijd iets verhelderd zijn, wat Europa betreft, maar van Oost-Azië kan dat toch zeker niet gezegd worden. De verhooging van de Defensiebegrooting betreft dan ook alleen Indië, en wel versterking van de vloot.

Volgens het vlootplan-1930 had 63 millioen uitgegeven kunnen worden, het zijn er eerst 42 millioen en zoo is hier een groote achterstand, in strijd met de bedoelingen van het parlement.

Op de Indische landmacht is zes millioen bespaard, voor de Nederlandsche landmacht zal weldra een plan worden ingediend, dat een bezuiniging van vijf millioen beteekent.

Het onderzoek naar de relaties met de buitenlandsche wapenindustrie is in handen van de procureurs-generaal bij de gerechtshoven. Van wapenvoorraden, b.v. van de N.S.B. in het Gooi, gelooft de regeering niets, evenmin als van een financieele afhankelijkheid van de pers in Nederland van de buitenlandsche wapenfabrikanten.

Ten aanzien van de inperking van gemeentelijke autonomie heeft de heer Wibaut te veel gegeneraliseerd en op zijn opmerking omtrent het anti-cultureel streven der regeering met gebruikmaking van de crisis, zal spr. niet antwoorden.

De leden van het kabinet zijn solidair ten aanzien van de punten van het program, zij trachten die zoo goed mogelijk te verwezenlijken met samenwerking van het parlement. De regeering hoopt zoo straks ook op die samenwerking bij het groote saneeringsplan.

De ministers houden zich tegenover hun partij, wat de verantwoordelijkheid voor hun daden betreft, volkomen vrij. Dat kan leiden tot kleinere en een enkele maal tot grootere conflicten.

Ten slotte bedenke men, dat hij, die een kabinet ten val brengt, in staat moet zijn de leiding der regeering over te nemen. Het kabinet van zijn kant zal, door vrees gedreven, niet afwijken van de richting, welke het in 's lands belang meent te moeten blijven inslaan!

Minister Oud heeft vervolgens de financieel-technische beschouwingen beantwoord. Grondslag van het financieel beleid der regeering is saneering, dat is de beste waarborg voor het behoud van den gulden, al bestaat er op dit terrein geen enkele absolute vastheid.

Vele middelenramingen vallen tegen, bij elkaar minstens dertien millioen. Daarbij komt de *f* 6 millioen extra voor de gemeenten, als de steunsubsidie en verder de scheepvaartsteun, te zamen minstens *f* 25 millioen, tot welk bedrag het beeld der begrooting dus weer ongunstiger is geworden.

In enkele jaren is de inkomstenbelasting gevallen van 92 op 45 millioen en bovendien moet de werkloozensteun, thans 46 millioen sedert 1 Januari 1934 geheel uit gewoon bestreden worden. Desondanks zijn de begrootingstotalen in dalende lijn gebleven. Het voor 1935 geraamde tekort is 92 millioen en dat ondanks nieuwe lasten tot een totaal van 42 millioen. Blijft 50 millioen, of vergeleken bij 1933 een verbetering van de budgetaire positie

met 142 millioen. Trekt men daar de nieuwe belastingen af alsmede het vergroote spoorwegtekort, dan blijft er toch een reëele bezuiniging van 40 millioen, waarmede dan tevens het normaal accres is opgevangen.

Saneeringswet — Zal de begrooting 1936 normaal kunnen zijn, dan moet de regeering van te voren de vereischte machtiging van de staten-generaal hebben, waartoe zoo spoedig mogelijk het groote saneerings-wetsvoorstel zal worden ingediend.
Samenvattend concludeerde de minister, dat de toestand hoogst ernstig, maar niet hopeloos is. De regeering hoopt dan ook in samenwerking met de staten-generaal de taak, welke zij op zich heeft genomen, tot een goed einde te brengen.
(De Standaard - N. Rotterd. Crt. - De Tel. - Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Dr. Colijn 1662 C.; Mr. Oud 1620 H.)

A. AUSTRALIE. — De afscheiding van West-Australië. —
Het Engelsche Hoogerhuis heeft zijn goedkeuring gehecht aan de instelling van een commissie van beide huizen om een rapport uit te brengen inzake de petitie van den staat van West-Australië betreffende de verwezenlijking van de afscheiding van West-Australië uit het federale Gemeenebest van Australië. (Daily Telegraph) **(Vor. ber. 1551 E.)**

B. SAARGEBIED. — Afmarsch der Saartroepen. - Mariniers vertrekken 16 Febr. '35. —
De commissie van drie heeft thans aan het hoofdkwartier van de internationale troepenmacht in het Saargebied de definitieve orders voor het vertrek der troepencontingenten doen toekomen.
Bevestigd wordt, dat de Nederlandsche mariniers den 16en Februari en het Zweedsche contingent den 18en Februari het Saargebied zullen verlaten.
De Engelsche en Italiaansche troepen zullen tusschen den 19en en den 28en Februari, afmarcheeren.
Op den dag van de overdracht van het Saargebied aan Duitschland zullen geen internationale troepen meer in Saarbrücken vertoeven.
(Journal de Genève) **(Vor. ber. blz. 1626 C.)**

10 FEBRUARI 1935

C. DUITSCHLAND. — Gratieverleening bij doodstraf. —
Volgens de wet van 4 Febr. '35 zal alleen Adolf Hitler het recht van gratieverleening bij doodstraf of hoogverraad mogen uitoefenen. (Frankf. Zeitung)
(Vor. ber. Doodstraf 910 C.)

D. NED. OOST-INDIE. — De verkiezingen voor den Volksraad. - Uitheemsche onderdanen niet-Nederlanders. —
Voor de Volksraadsverkiezingen inzake de Chineesche groep werden 223 stemmen uitgebracht; het kiesquotient werd naar aanleiding hiervan op 56 bepaald.
Bij eerste lezing werden de heeren Yo Heng Kam en H. H. Kan gekozen. Bij de tweede lezing werd nog gekozen mr. Kok Wat Tiong uit Semarang, die het eerst het kiesquotient haalde. Hierdoor is de heer Loa Sek Hie, die zitting had, niet herkozen; hij haalde slechts 40 stemmen. (Aneta) **(Vor. ber. 1664 E.)**

E. SOVJET-RUSLAND. — Grondwetswijzigingen goedgekeurd. —
Op 6 Febr. '35 is het 7e Radencongres der U.S.S.R. met een slotwoord van Kalinin gesloten.
Het Congres heeft alle door Molotof voorgestelde grondwetswijzigingen met algemeene stemmen aangenomen.
Ten slotte koos het Congres de uit 605 leden bestaande Centrale Executieve Commissie der Sovjet-Unie.
In zijn toelichting deelde Molotof mede, dat de grondbeginselen der constitutie ongewijzigd blijven, maar dat

1o. rechtstreeksche verkiezingen in de plaats komen van getrapte voor de stedelijke en plattelandssovjets en voor het Al-Russisch congres;

2o. boeren en arbeiders gelijke vertegenwoordiging zullen hebben, maar dat de arbeiders zekere voorrechten behouden;

3o. dat de stemming zal dienen om de bestaande banden tusschen de regeeringsorganismen en de massa te verstevigen;

4o. dat de stemming geheim zal zijn.

Molotof voegde er bij, dat alles wat in het parlementaire stelsel beter is zal worden overgenomen in het sovjetstelsel. (Iswestija) **(Vor. ber. blz. 1671 F.)**

F. PALESTINA. — Nieuwe luchthavens. —
De Palestijnsche regeering heeft aangekondigd dat te Lydda en te Haifa luchthavens zullen worden aangelegd, waardoor op den weg naar Indië Bagdad vermeden zal kunnen worden en de luchtroute naar Indië aanzienlijk bekort wordt. (Courier d'Orient)

G. NEDERLAND. — Prof. Dr. J. P. B. Josselin de Jong. —
De „Staatscourant" meldt, dat tot gewoon hoogleeraar aan de Universiteit te Leiden voor de volkenkunde is benoemd prof. dr. J. P. B. de Josselin de Jong, tot dusver bijzonder hoogleeraar vanwege het Leidsch Universiteitsfonds in de algemeene volkenkunde aldaar, en tevens conservator aan het Rijksmuseum Ethnografisch Museum eveneens te Leiden.
(Staatscourant) **(Vor. ber. Onderwijs 1668 G.)**

H. NEDERLAND. — R. K. Staatspartij. - Rede van prof. mr. P. J. M. Aalberse. - Ordeningsgedachte. —
In de op 9 Febr. '35 gehouden 15de vergadering van den Partijraad der R. K. Staatspartij te Utrecht heeft de voorzitter van de Roomsch-Katholieke Tweede-Kamerfractie, prof. mr. P. J. M. Aalberse een rede gehouden over het onderwerp: „De Ordeningsgedachte". Wij ontleenen hieraan het volgende:
Prof. Aalberse begon met er op te wijzen, dat de tegenwoordige crisis geen gewone crisis is, waarbij na enkele jaren herstel volgt. Thans heerscht een soort van economische aardbeving met groote grondverschuivingen, waarvan een blijvend veranderde structuur het gevolg is. Door protectie, autarkie en nationalisme is het vrije wereldverkeer, op individueelen grondslag, omgezet in een sterk belemmerd ruilverkeer tusschen afgesloten nationale volkshuishoudingen. Nationaal en internationaal moeten wij ons aan den nieuwen toestand aanpassen.
Wij moeten niet streven naar herleefd Mercantilisme of naar staatskapitalisme, maar door organisatie moet ordening gebracht worden. Dit alles heeft een geestelijken ondergrond: zoowel individualisme als socialisme zijn halve waarheden, maar grondslag van de katholieke sociologie is, dat de mensch tegelijk individu en sociaal wezen is. Men moet dat niet beschouwen als een compromis tusschen liberalisme en socialisme, maar als een synthese.
Wat betreft de practijk van deze ordening, voor het heden moet, voor zoo ver de bestaande organisaties onmachtig zijn, de staat zelf van boven af de ordening ter hand nemen. Dit is reeds geoeurd bijv. door de instelling der crisis-centrales. In internationaal opzicht moet een actieve handelspolitiek worden gevoerd: de export moet bevorderd worden. Er moet plaats zijn voor contingenteering en tariefsverhooging.
Voor het blijvend-toekomstige moet reeds thans gezorgd worden door aansporing en stuwing van het maatschappelijk leven om tot ordening te komen. Vervolgens moet er een publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie komen, met verordenende bevoegdheid en onder toezicht van de overheid. (De Maasbode)
(Vor. ber. prof. Aalberse 1348 A.)

I. CANADA. — Toeneming van den export. —
Voor de eerste maal sedert 1930 is in 1934 de Canadeesche export gestegen boven de 200 millioen pond sterling. In 1934 nam de export toe met 46,5 millioen en steeg tot 233.200.000 pond sterling. De export naar de verschillende deelen van het Britsche Rijk steeg met 15,5 millioen tot een totaal van 65 millioen pond sterling. Gazette de Montreal)

K. ADATRECHT. — Inaugureele rede van prof. dr. Is. H. Cassuto. —
Op 4 Febr. '35 heeft prof. dr. Is. H. Cassuto aan de universiteit te Utrecht zijn ambt van bijzonder hoogleeraar in het adatrecht van Ned.-Indië aanvaard met een inaugureele rede over „Het Adatrecht van Ned.-Indië, zijn waarde voor het heden en voor de toekomst".
Na in groote trekken de geschiedenis van het adatrecht te hebben geschetst, onderwierp spr. het vraagstuk van adatrechtspolitiek: „unificatie of dualisme"

aan een beschouwing. Naar zijn oordeel kan 's wetgevers ingrijpen op dit netelige, conscientieuze terrein niet anders dan met de uiterste behoedzaamheid geschieden, wil zijn arbeid vruchtbaar zijn en van daadwerkelijk nut voor de inheemsche bevolking. Gelijk voor West-Java is geschied, ware achtereenvolgens, naar gelang de behoefte zich openbaart, ook voor andere rechtskringen, na gedegen onderzoek, tot beschrijving van het daar geldend privaatrecht over te gaan. En die adatbeschrijving zou dan een uitstekenden grondslag kunnen vormen voor latere codificatie. (Red. K. H. A.)
(Vorig bericht Ambtsaanv. in het Onderwijs 1675 D.)

A. IERLAND. — Staatsburgerschap. —
De nieuwe vreemdelingenwet is gepubliceerd.
De clausule inzake de vreemdelingen zegt, dat onder vreemdelingen elkeen dient te worden verstaan, die geen burger is van den Ierschen Vrijstaat. Inzake erfenissen en beschikkingen over eigendom zullen vreemdelingen dezelfde rechten bezitten als Ierse burgers; echter zijn zekere soorten van bezit, zooals b.v. Ierse schepen, voor hen verboden. De minister van justitie krijgt het recht bepalingen af te kondigen over landing, oponthoud, aanmelding, werkzaamheid enz. van vreemdelingen.
De wet over het Ierse burgerrecht heeft nog geen rechtsgeldigheid. De nieuwe clausule wordt beschouwd als een nieuwe stap naar het doel dat de regeering van den Ierschen Vrijstaat zich voor oogen stelt, n.l. volledige onafhankelijkheid van Engeland.
(Irish Times) **(Vor. bericht blz. 1599 F.)**

B. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. — Onze wekelijksche opgave. —
Amerikaansch: J. Leslie Mitchell — „The Conquest of the Maya". (E. P. Dutton & Co., New York)
Belgisch-Fransch: Maurice Gauchez — „Marées de Flandre". (La Renaissance du Livre, Bruxelles)
Duitsch: Heinen, Werner — „Brot aus den Steinen". (Bergstadt Verlag, Breslau)
Tolten, Hans — „Kampf um die Wildernis". (Rütten & Loening Verlag, Frankfurt a. M.)
Engelsch: Hanley, James — „The Furys". (Chatto and Windus)
Tracy, Don — „Round Trip". (Constable)
Fransch: Chamson, André — „L'Année des Vaincus". (Grasset, Paris 1934)
Dorgelès, Roland — „Si c'était Vrai", roman. (Albin Michel, Paris 1934)
Italiaansch: Sibilla, Aleramo — „Si Alla Terra". (Mondadori, Milano)
Nederlandsch: Charivarius — „Het einde van Socrates". (H. D. Tjeenk Willink & Zn., Haarlem)
Zweedsch: Paul Michel Ingel — Ungdom i Landsflykt (Jonge mannen in ballingschap). (Stockholm)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1671 H.)**

C. ZUID AFRIKA. — Rede van Generaal Smuts. - Japan. —
In een redevoering voor het Zuid-Afrikaansche instituut voor internationale aangelegenheden heeft generaal Smuts den internationalen toestand en in het bijzonder den toestand in het Verre Oosten besproken. Wij ontleenen hieraan het volgende:
Bij de politiek, die Japan thans ingezet heeft, bestaat het ernstige gevaar, dat de Stille Oceaan het mogelijke centrum van gevaren der wereld wordt. Japan evenals Rusland, China, Vereenigde Staten, Gr. Brittannië, Canada, Australië, Nieuw Zeeland en Indië, allen kunnen hierbij betrokken worden. Men staat op den tweesprong, die steeds het kritieke stadium vormt in deze problemen, en de toekomst zal voor het grootste gedeelte afhangen van het inzicht, waarmede de toestand behandeld wordt. Wanneer Japan wederspannig blijkt en vastbesloten is, om, het koste wat het koste, een politiek door te zetten, die een nieuwe vlootbewapeningswedloop zou beteekenen, of, een bedreiging zou vormen voor de integriteit van China en den vrede in het Verre Oosten, zouden de andere mogendheden van den Stillen Oceaan hun politiek daarnaar moeten richten.
Generaal Smuts wees met nadruk op de noodzakelijkheid van een samengaan tusschen de Ver. Staten en het Britsche Rijk.
De bekendheid van een samengaan zou waarschijnlijk voldoende zijn, om den vrede in den Stillen Oceaan te verzekeren. (Manchester Guardian)
(Vorig bericht Smuts 1573 A.)

D. LUCHTVAART. — Vliegongelukken. - Ned. Oost-Indië. - Sergeant Wulms gedood. —
Het legervliegtuig, dat eenige dagen vermist werd, is ten N.O. van den grooten krater van den Tangkoeban Prahoe, geheel verpletterd, op 7 Febr. '35 gevonden.
De bestuurder sergeant Wulms, oud 26 jaar werd bij den val gedood.
Het vliegtuig was een eenpersoons Curtiss-jager, dat in 1929 in Indië was aangeschaft. (Aneta)

11 FEBRUARI 1935

E. LUCHTVAART. — De „Uiver". - Rapport van dr. ir. H. J. van der Maas. —
De ingenieur van den rijksstudiedienst voor de luchtvaart, dr. ir. H. J. van der Maas, heeft in opdracht van den Luchtvaartdienst ingevolge art. 151 in de regeling technische luchtvaart ter plaatse een voorloopig onderzoek ingesteld naar de oorzaak van het ongeval van de PH-AJU (Uiver). Zijn verslag is thans uitgebracht en voor nader onderzoek in handen gesteld van de permanente Ongevallencommissie bedoeld in art. 154 van genoemde regeling.
(Vaz Dias) **(Vorig bericht Uiver blz. 1638 A.)**

F. VEREENIGDE STATEN. — Reconstruction Finance Corporation. —
De Senaat heeft op 28 Jan. '35 het door de regeering ingediende wetsontwerp inzake de verlenging van volmachten en bestaansduur der Reconstruction Finance Corporation tot 1 Febr. 1937 aangenomen.
(New York Times, New York) **(Vor. ber. 1504 D.)**

G. ITALIE. — Cultureele overeenkomst met Oostenrijk. —
Tusschen Italië en Oostenrijk is een cultureel verdrag geteekend, waarbij o.a. is bepaald dat op een aantal Oostenrijksche scholen Italiaansch zal worden onderwezen terwijl te Weenen een Instituut voor Italiaansche cultuur zal worden gevestigd en te Weenen zoowel als te Rome leerstoelen zullen worden ingesteld voor het onderricht resp. in de Italiaansche en in de Oostenrijksche geschiedenis. (La Stampa)

H. TURKIJE. — Nieuw parlement gekozen. —
Op 8 Febr. '35 zijn voor de Nationale Vergadering 399 afgevaardigden gekozen, o.w. 17 vrouwen. Zestien der gekozenen zijn onafhankelijken, de anderen behooren tot de eenige bestaande partij, de Kemalisten.
De nieuwe Vergadering komt in Maart te Ankara bijeen.
Deze algemeene verkiezing was de eerste in Turkije, waarbij vrouwen stemden. (Akcham)
(V. b. Minderheden 1675 E.; Vrouwenkiesr. 1618 E.)

I. INTERNATIONAAL ARBEIDSBUREAU. — 40-urige arbeidsweek. —
De raad van beheer van het Internationaal Arbeidsbureau heeft op 2 Febr. '35 gestemd over de voorstellen die hem voorgelegd waren met betrekking tot de aanwijzing der takken van nijverheid waarvoor de internationale arbeidsconferentie in Juni van dit jaar conventies zou kunnen sluiten, waarbij de 40-urige arbeidsweek internationaal zal worden vastgelegd.
Het voorstel van de arbeidersgroep dat een lange lijst van industrieën bevatte, werd verworpen met 17 tegen 8 stemmen.
De raad hechtte zijn goedkeuring aan het voorstel van het Internationaal Arbeidsbureau om te streven naar het sluiten van 40-urige arbeidsweekconventies met betrekking tot de

openbare werken (met 17 tegen 8 stemmen), de ijzer- en staalindustrie (met 14 tegen 8 stemmen), het bouwbedrijf (met 14 tegen 9 stemmen), en de glasindustrie (met 16 tegen 7 stemmen).
De werkgeversgroep stemde tegen, met uitzondering van den Italiaan Olivetti. (Rapport Int. Arbeidsbureau, Genève)
(Vorig bericht Int. Arbeidsbureau 1670 I.)

A. PROF. MAX LIEBERMANN OVERLEDEN. —
Prof. Max Liebermann, de vroegere president van de Pruisische Akademie voor Kunsten, is op 8 Febr. '35, 88 jaar oud, te Berlijn overleden.
Max Liebermann werd in 1847 te Berlijn geboren in een sinds lang daar gevestigde bekende Israëlietische familie.
Reeds jong voelde Liebermann zich tot de schilderkunst getrokken en hij werkte al onder toezicht van den paardenschilder Steffeck toen hij 15 jaar oud was. Hij trok naar Weimar (Munkaczy) en vervolgens via München naar Parijs. Hier heeft hij zich onder invloed van Manet, Courbet en Millet gevormd als de groote vertegenwoordiger van het impressionisme in Duitschland, als de onbestreden meester in het toenmaals jonge en veroverende plein-air.
De in 1898 opgerichte „Berliner Sezession" werd een middel om de nieuwe ideëen ingang te doen vinden, de later als uitgevers en kunsthandelaren zoo bekende broeders Bruno en Paul Cassirer waren verder waardevolle helpers in den strijd.
Toen Liebermann ook in de Pruisische kunstakademie vasten voet kreeg, nam zijn invloed snel toe en hij heeft in het middelpunt van het Berlijnsche kunstleven gestaan tot hij zich in verband met de politieke gebeurtenissen van de laatste jaren zwijgend terugtrok.
Met ons land heeft Max Liebermann nauwe betrekkingen gehad. Hij was zeer bevriend met Jozef Israëls en onderging ook eenigen invloed van den ouden meester, met wien hij innerlijk zooveel gemeen had. Liebermann heeft veel in Holland gewerkt; zijn voornaamste scheppingen hebben dikwijls een Hollandsch onderwerp: Amsterdamsche weesmeisjes, stadsgezichten in Haarlem en Leiden, het leven der visschers aan ons Noordzeestrand, interieurs, landschappen, enz.
Op hoogen leeftijd was Liebermann met roem overladen. Hij was president der Preusische Akademie der Künste, eereburger van de stad Berlijn, eere-doctor van de Berlijnsche universiteit, bezitter van het „Adlerschild" van het Duitsche rijk, houder van de Pruisische staatsmedalje, vice-kanselier van de vredesklasse der orde „Pour le Mérite". In Mei 1933 is Liebermann vrijwillig uit de Akademie getreden.
Thans is hij overleden in hetzelfde huis van de Pariser Platz, waar zijn ouders woonden, waar hij geboren is en zijn jeugd heeft doorgebracht.
Van zijn verschillende onderscheidingen memoreeren wij nog zijn eere-lidmaatschap van de Haagsche Academie.
(Alg. Handelsblad, Maasbode, N. Rott. C.)
(Vor. ber. Prof. Liebermann 809 E.)

12 FEBRUARI 1935

B. FRANKRIJK. — Werkloosheid. - 10 milliard frs. over 6 jaar. —
In Frankrijk, aldus de minister van Arbeid, Jacquier, bedraagt het aantal ondersteunde werkloozen op het oogenblik 487.000.
Over een periode van zes jaar zal een bedrag van 10 milliard francs ter bestrijding der werkloosheid worden besteed en reeds dit jaar zullen 40.000 arbeiders bij de uitvoering van openbare werken in dienst worden gesteld. (Le Temps) **(Vor. ber. 1557 C.)**

C. DUITSCHLAND. — Kerkstrijd. —
Kardinaal Faulhaber, aartsbisschop van München, heeft in een preek, die gericht was tegen een officieuze campagne om de roomsch-katholieke en protestantsche scholen in Beieren op te heffen, gedreigd, de nat.-soc. leiders, die deze actie tegen de confessioneele school in Beieren mochten willen doorzetten, te excommuniceeren. Een groote schare heeft daarna den kerkelijken hoogwaardigheidsbekleeders en Prins Rupprecht, die de preek mede had aangehoord, een luide ovatie gebracht wegens het optreden van den kardinaal. (De Maasbode)
(Vorig bericht Faulhaber 1627 C.)

D. DUITSCHLAND. — Werkloosheid. —
Het aantal werkloozen in Duitschland is in Januari 1935 met rond 369.000 toegenomen. Hun aantal bedraagt thans 2.973.000. (Völk. Beobachter) **(1609 F.)**

E. VEREENIGDE STATEN. — Marinebasis op Hawaii. —
In een geheime vergadering met de militaire chefs heeft de militaire senaatscommissie het plan besproken om op Hawaii een marine-basis in te richten, waarvan de kosten 11 millioen dollar zouden bedragen.
Er werden verschillende plannen besproken tot versterking der kustverdediging, alsmede de plannen tot motoriseering van het leger en moderniseering van de bewapening.
Deze plannen zullen tezamen met het plan van de vlootbasis op Hawaii in een enkel plan worden samengevat, waarmede een bedrag van 408 millioen dollar gemoeid zal zijn. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vorig bericht blz. 1656 K.)

F. NEDERLAND. — Clearing met Duitschland. - Vereffeningscertificaten. —
De directie van het Nederlandsche Clearinginstituut maakt bekend, dat vorderingen wegens of in verband met levering naar Duitschland van de hieronder genoemde goederen van Nederlandschen oorsprong, voor zoover de invoer in Duitschland is geschied of zal geschieden na 31 December 1934, — mits zij voor het overige zullen blijken te voldoen aan de bij of krachtens verdrag of wet gestelde vereischten, geldende op den dag, waarop zij voor uitbetaling in aanmerking zouden komen — alleen tot betaling uit de bij het Nederlandsch Clearinginstituut gestorte gelden zullen worden toegelaten tegen overlegging van een vereffeningscertificaat, af te geven door het Crisis Uitvoer Bureau te 's-Gravenhage. Dit certificaat zal slechts dan geldigheid hebben, wanneer ten genoege van het Crisis Uitvoer Bureau is bewezen, dat de uitvoer naar Duitschland werkelijk is geschied.
Voor zoover ter vereffening van de vorderingen de storting bij de „Deutsche Verrechnungskasse" te Berlijn nà 31 December 1934 is tot stand gebracht of zal tot stand komen, zal het op het betreffende vereffeningscertificaat vermelde factuurbedrag in mindering komen van het voor de bedoelde goederen vastgestelde betalingscontingent voor 1935.
Bij de verdeeling der betalingscontingenten zullen de hierbedoelde vorderingen, voor zoover zij voortvloeien uit vóór 31 December 1934 gesloten contracten, de voorkeur genieten.
Voor het verkrijgen van een vergunning van het Nederlandsch Clearinginstituut voor een compensatietransactie, waarbij een uitvoer der hierbedoelde goederen is betrokken, moet worden overgelegd een door het Crisis Uitvoer Bureau af te geven contrôle-certificaat. Ook dit certificaat zal alleen dan geldigheid hebben, wanneer ten genoege van het Crisis Uitvoer Bureau is bewezen, dat de uitvoer naar Duitschland werkelijk is geschied. Alvorens een contrôle-certificaat bij het Crisis Uitvoer Bureau aan te vragen dienen belanghebbenden zich met het Clearinginstituut te verstaan.
Groep I. Onedele metalen en afvallen daarvan; groep II. Textiel- en Papierafvallen; groep III. Wol; groep IV. Edelsteenen; groep V. Kapok;
(Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Clearing Duitschland 1670 G.)

G. ITALIE. — Geschil met Abessynië. - Nieuw incident. - Italië mobiliseert. —
Op 29 Jan. '35 heeft bij Oeal Oeal opnieuw een treffen plaats gehad tusschen Italiaansche en Abessynische strijdkrachten. Vijf Italiaansche inheemsche militairen zijn gedood, zes gewond. De Italiaansche regeering heeft te Addis Abeba een formeel protest ingediend.
De regeering van Abessynië geeft als haar meening te kennen, dat het grensincident een gevolg is van „de opvliegende stemming van eenige plaatselijke Italiaansche officieren".
Sedert 5 Februari is in verband met de gespannen verhouding tot Abessynië in Italië de mobilisatie begonnen van twee divisies der lichting 1911. De opgekomen militairen worden naar Catania en Syracuse en ander steden in het Zuiden vervoerd, waar zij ingescheept zullen worden voor Eritrea en Somaliland.
(Il Secolo) **(Vorig bericht blz. 1660 A.)**

A. NEDERLAND. — Defensie. - Beveiliging Zuidelijke provincies. —
De Kamers van Koophandel en Fabrieken in Noord-Brabant en Limburg hebben het volgende adres aan den ministerraad gezonden:
De Kamers van Koophandel en Fabrieken in Noord-Brabant en Limburg, in vergadering bijeen te Eindhoven op 8 November 1934, hebben zich ernstig beraden over de vraag of de op de defensie-uitgaven doorgevoerde bezuinigingen niet ten gevolge zouden kunnen hebben, dat van onze weermacht in geval van mobilisatie onvoldoende preventieve kracht zal uitgaan om de belangen van handel en industrie, die ter behartiging aan onze Kamers zijn toevertrouwd, te beschermen.
Onze Kamers betwijfelen het of juist in verband met de toegepaste bezuinigingen wel met zekerheid kan worden aangenomen, dat ons leger dan inderdaad zal blijken over die allernoodzakelijkste preventieve kracht te beschikken.
Op grond van dezen twijfel, doch tevens met het oog op de zeer concrete belangen van handel en nijverheid in Noord-Brabant en Limburg, welke in de laatste jaren beduidend in beteekenis en omvang zijn toegenomen, achten wij ons verplicht er bij Uwe Excellenties op aan te dringen te overwegen of geen maatregelen dienen te worden genomen ter versterking van de weermacht.
Ook voor de verdere rustige ontwikkeling en uitbreiding van onze industrie, juist thans en in de naaste toekomst van bijzonder belang voor ons volk, is het noodzakelijk, dat zekerheid bestaat omtrent de beveiligingscapaciteit van onze weermacht.
In dit verband vestigen wij er uwe aandacht op, dat zich in de Zuid-Limburgsche Mijnstreek in de laatste jaren slechts in geringe mate neven-industrie ontwikkeld heeft naast de mijnindustrie. De oorzaak daarvan is mede stellig te wijten aan de ligging van dit landsdeel. Versterking van onze weermacht zal ongetwijfeld tot een verbetering van dezen ongunstigen gang van zaken leiden.
Het is op grond van deze overwegingen en in de overtuiging, dat de door ons bedoelde belangen van zoodanige beteekenis zijn, dat zij met het landsbelang kunnen worden vereenzelvigd, dat wij er bij Uwe Excellenties op aandringen aan de beveiliging der Zuidelijke Provinciën voortdurend zeer ernstige aandacht te schenken. (Alg. Handelsblad - 31 Jan. '35)
(Vorig bericht blz. 1423 A.)

B. HONGARIJE. — Tibor von Eckhardt. —
De leider van de Hongaarsche partij van onafhankelijke kleine boeren, Tibor von Eckhardt, heeft een brief tot minister-president Gömbös gericht, waarin hij zijn functie als vertegenwoordiger van Hongarije bij den Volkenbond neerlegt. Hij wenscht de verwezenlijking van de kiesrechthervorming af te wachten. (Pesti Hirláp)

C. FINLAND. — Handel met Nederland. —
De Finsche invoer uit Nederland bedroeg in het afgeloopen jaar 185 (v. j. 137.5) millioen Finmark. De Finsche uitvoer naar Nederland bedroeg 293.6 (263.7) millioen Finmark. (Suomenmaa)

D. BELGIE. — Begrooting 1935. —
Verschenen is de Belgische Rijksbegrooting over 1935. Daaruit blijkt, dat de ontvangsten geschat worden op frs. 9.842.453.676 en de uitgaven op frs. 9.902.583.643. Er is dus een tekort van frs. 60.129.967; dit zal in den loop van het jaar met nieuwe belastingen worden aangezuiverd.
De openbare schuld van België bedroeg op 30 September '34 57 milliard francs of 634 millioen francs minder dan op 30 September 1933.
(Gazet van Antwerpen) **(Vorig bericht blz. 1652 C.)**

E. PHILIPPIJNEN. — Nieuwe grondwet. —
De constitutioneele Conventie heeft op 8 Febr. '35 het definitieve ontwerp voor een voorgestelde grondwet voor de nieuwe Philippijnsche Commonwealth goedgekeurd. De nieuwe grondwet voorziet ook in vrouwen kiesrecht. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

F. FRANKRIJK. — Koloniale economische Conferentie. - Tunis. —
De Fransche koloniale conferentie te Parijs heeft in plenaire zitting de kwesties der Fransche koloniale politiek behandeld.
De resident-generaal van Tunis, Peyrouton, bracht een uitvoerig rapport uit over de toestanden in het protectoraatsland Tunis waaruit blijkt, dat de omstandigheden van de inboorlingenbevolking in alle opzichten een verbetering behoeven. De resident-generaal heeft erop gewezen, dat de voor de koloniale politiek van Frankrijk verantwoordelijke kringen door een verbetering van den socialen toestand in Tunis in overeenstemming zouden handelen met de hoogere beschaving en de rechtvaardigheid. Daarmede zou men tegelijkertijd aan alle onruststichters ieder voorwendsel ontnemen voor een propaganda, die daarom een ongunstige uitwerking heeft, omdat in zekere kringen van het moederland een groote onverschilligheid heerscht en voor een deel ook profijttrekkers aan het werk zijn, die geen belang hebben bij een wijziging van de bestaande toestanden. (La Journée Industrielle) **(V. b. 1601 G.)**

G. GEESTELIJK LEVEN. — De a.s. Canonisatie van Kardinaal Fisher en den kanselier Thomas More. —
Op 9 Febr. '35 had, in tegenwoordigheid van Z.H. den Paus, in de zaal van het Consistorie te Rome, de voorlezing plaats van het decreet van de H. Congregatie der Riten, betreffende de erkenning van het martelaarschap van de Engelsche martelaren kardinaal Fisher en den kanselier Thomas More.
De voorlezing werd verricht door den secretaris van de H. Congregatie der Riten Z. H. Exc. mgr. Carinci. Toen deze geëindigd was, hield de postulator in de Engelsche taal een rede, waarin hij hulde en dank betuigde aan den Paus.
De Paus beantwoordde vervolgens den postulator met een toespraak, waarin Hij zeide de deugden en het martelaarschap van beide martelaren niet slechts te vieren om te huldigen als een triomf van het katholieke geloof, in het algemeen, doch speciaal als een glorie voor het Pausdom in Rome.
De Paus acht zich gelukkig, thans dezen roemrijken martelaren, reeds door Leo X zalig verklaard, plechtig de eer der heiligen te mogen toekennen, en het zal een gloriedag worden voor Engeland en de Kerk.
(De Maasbode)

H. NEDERLAND. — Salarieering van bestuursleden van instellingen van weldadigheid e.d. —
De minister van binnenlandsche zaken heeft aan de gemeentebesturen de volgende circulaire gezonden:
Van verschillende zijden is in den laatsten tijd de vraag aan de orde gesteld, of het toelaatbaar is te achten, dat bestuursleden van instellingen van weldadigheid e.d. voor hun werkzaamheden salaris ontvangen, en in het bijzonder welk standpunt de overheid te dien aanzien dient in te nemen. In verband hiermede is dit vraagstuk vanwege de daarbij meer in het bijzonder betrokken departementen — die van binnenlandsche zaken, justitie en sociale zaken — onder de oogen gezien, terwijl ik ter zake het advies heb ingewonnen van de Nederlandsche vereeniging voor armenzorg en weldadigheid.
Naar aanleiding hiervan deel ik u het volgende mede:
Naar mijn meening dient het beginsel voorop te blijven staan, dat bestuursleden van instellingen van philantropischen en sociaal-hygiënischen aard hun functie zonder vergoeding behooren te verrichten. Ik voeg hier echter terstond aan toe, dat gewaakt dient te worden tegen de voorstelling, als zou, wanneer in een bepaald geval wel honorarium worden genoten, dit steeds verkeerd zijn. Er zijn gevallen denkbaar, waarin afwijking van dezen regel alleszins aanvaardbaar is; in andere gevallen ook betreft het historisch gegroeide toestanden, waarin soms geen verandering kan worden gebracht, zonder de betrokken instelling in groote moeilijkheden te brengen, zulks uiteraard tot schade van de door deze gediende belangen. (N. Rott. Crt.)

I. NEDERLAND. — Clearing- en Handelsverdrag met Roemenië. —
Naar wij vernemen, is ingevolge het clearingverdrag, dat op 9 Febr. '35 met Roemenië tot stand is gekomen, bepaald, dat, van het hier te lande te vormen saldo, aanvankelijk 35% zal worden besteed voor het betalen van den Nederlandschen export naar Roemenië, 15% voor de afdoening van achterstallige vorderingen, terwijl de resteerende 50% in vrije deviezen aan Roemenië zullen komen. Indien de bovengenoemde 15% en 35% niet voldoende mochten blijken om, hetzij de achterstallige vorderingen binnen een jaar af te wikkelen, hetzij de betaling van den toekomstigen export regelmatig te doen loopen, zullen de 50% vrije deviezen kunnen worden gebruikt.
Behalve een clearingverdrag, is ook een handelsverdrag gesloten. In verband hiermede zijn tevens voor de te exploiteeren artikelen de gewichtscontingenten vastgesteld, die het maximum aanduiden van de in

1935 naar Roemenië te exporteeren goederen, welke over de clearing zullen kunnen worden verrekend. Zoo is b.v. voor wollen lompen een hoeveelheid vastgesteld van 2500 quintalen, voor copra en palmpitten van 10.000 quintalen, voor koffie van 15.000 quintalen, voor ruwe katoen 8000 quintalen, voor ruwe rubber 3500 quintalen (Het Vaderland)
(Vorig bericht Handelsverdragen 1632 B.)

A. **LUCHTVAART. — Leeuwarden. —**
In de op 5 Febr. '35 gehouden vergadering van de Provinciale Staten van Friesland is met op 4 na algemeene stemmen aangenomen het voorstel om medewerking te verleenen om te komen tot aanleg van een vliegveld in de onmiddellijke nabijheid van de stad Leeuwarden. (Leeuwarder Courant)
(Vor. ber. Vliegveld 801 C.; Leeuwarden 1666 B.)

B. **'S-GRAVENHAGE. — Begrooting 1935 goedgekeurd. —**
De Haagsche gemeenteraad heeft de gemeentebegrooting voor 1935 met bijna algemeene stemmen goedgekeurd. Het eindcijfer voor den gewonen dienst voor inkomsten en uitgaven werd vastgesteld op *f* 69.593.943 en voor den kapitaaldienst voor inkomsten op *f* 142.606.020 en uitgaven *f* 142.508.940, batig saldo *f* 197.080. (Het Vaderland) **(Vor. ber. 954 B.)**

C. **BILJARTEN. — De Belg G. van Belle wereldkampioen. —**
Te Marseille eindigde op 3 Febr. '35 de wedstrijd om het wereldkampioenschap 71—2. De Belg G. van Belle werd ongeslagen kampioen. Onze landgenoot Sweering bezette de vierde, Van Vliet de zesde plaats. (L'Auto) **(Vorig bericht Biljarten 1649 E.)**

D. **JAPAN. — Suppletoire begrooting. —**
De Japansche minister van Oorlog, Hayashi, heeft bij het kabinet een ontwerp ingediend, waarin hij de goedkeuring vraagt van suppletoire credieten voor het Japansche leger ten bedrage van 200 millioen Yen.
In politieke kringen wordt verklaard, dat de verhooging van dit crediet in hoofdzaak noodig is wegens de sterke uitbreiding van de Sovjet Russische bewapening. Een Russisch-Japansch non-agressiepact is op dit oogenblik nutteloos. (Dempo Rengo)
(Vorig bericht blz. 1560 B.)

E. **GEESTELIJK LEVEN. — De zelfstandigheid van de Protestantsche kerk in Ned.-Indië. —**
Ter advies is voorgelegd een algemeenen maatregel van bestuur, waarbij aan de Protestantsche Kerk in Ned.-Indië zelfstandigheid zal worden verleend, overeenkomende met die welke door de Roomsch-Katholieke Kerk, krachtens overeenkomsten met den Heiligen Stoel gesloten, reeds sedert langen tijd wordt genoten.
Dit ontwerp laat echter allerlei ingewikkelde problemen, samenhangend met de verdere scheiding van Kerk en Staat, terzijde, aangezien het de hoofdbedoeling is een einde te maken aan de huidige ingrijpende bemoeienis der Regeering met de inwendige aangelegenheden der Kerk. Deze bemoeienis is onvereenigbaar met 's Lands belang en met het belang der Kerk hetgeen uitvoerig in het ontwerp wordt uiteengezet. (Aneta)

F. **NEDERLAND. — Opbrengst Kinderzegels. —**
Blijkens de voorloopige cijfers zijn van de weldadigheidszegels welke van 10 December '34 t.b. 9 Januari '35 verkrijgbaar waren, de volgende aantallen verkocht:

frankeerwaarde	verkoopprijs	aantal	v. j.
1½ cent	3 cent	1.464.499	1.539.403
5 cent	8 cent	909.935	994.141
6 cent	10 cent	1.490.124	1.523.492
12½ cent	16 cent	347.970	395.931

De bruto-opbrengst boven de frankeerwaarde bedroeg ruim *f* 121.000 tegen het vorig jaar *f* 127.700; hieruit zou men den indruk kunnen krijgen, dat de verkoop derhalve over de geheele linie eenigszins achter is gebleven bij die van het vorig jaar. (V. D.)
(Vorig bericht blz. 1143 E.)

G. **OPERA. — 3 nieuwe Italiaansche composities te Amsterdam opgevoerd. —**
Op 6 Febr. '35 werden in de Stadsschouwburg te Amsterdam drie moderne Italiaansche opera's door de Opera Italiana opgevoerd, t.w. Ottorino Respighi's „Maria Egiziaca", Alfredo Casella's „La Favola d'Orleo" en G. Franc. Malipiero's „Il finto Arlecchino". (Red. K. H. A.)

H. **NEDERLAND. — Nieuw schip voor den passagiersdienst Nederland-Amerika. —**
Een aantal vooraanstaande Nederlanders heeft een adres aan den Raad van Ministers gericht inzake den aanbouw in Nederland van een nieuw schip voor den passagiersdienst Nederland-Amerika. (Vaz Dias)
(Vorig bericht Scheepsbouw 1678 D.)

I. **NEDERLAND. — Buitenlandsche handel in 1934. —**
Totale cijfers van den in- en uitvoer:

	Invoer × millioen		Uitvoer × millioen		Uitv.saldo × millioen	
	Kg.	Gld.	Kg.	Gld.	Kg.	Gld.
1933:	24.081	1.209	12.768	726	11.313	483
1934:	22.735	1.038	13.324	712	9.411	326

Export van enkele voorname producten der Ned. nijverheid in 1933 en 1934:

	1933 × millioen gld.	1934 × millioen gld.
Katoenen manufacturen . .	13.8	15.0
Wollen manufacturen . . .	2.2	2.0
Kunstzijden garens	16.5	16.5
Producten der machine-industrie	18.1	16.8
Radio-artikelen	39.6	44.7
Metaaldraadgloeilampen . .	8.5	6.7
Papierwaren	15.7	16.2
Kunstmest	20.7	18.1
Margarine	3.5	2.2
Zuivelproducten	75.2	76.5

(Centraal Bureau v. d. Statistiek) **(V. b. 1655 A.)**

13 FEBRUARI 1935

K. **NEDERLAND. — Tuinbouw. - Steun aan de fruit- en warmoezerijgewassen. —**
De Minister van Economische Zaken heeft vastgesteld, de crisis-steunbeschikking 1935 (fruit- en warmoezerijgewassen II). Daarbij is bepaald, dat uit het landbouwcrisisfonds aan de telers van fruit- en warmoezerijgewassen, voor zoover deze aangesloten zijn bij de stichting Nederlandsche Groenten- en Fruitcentrale gevestigd te 's-Gravenhage en hun producten over de door de stichting erkende veilingen of veilinghouders hebben geveild, steun zal worden verleend tot een totaal bedrag van ten hoogste 3.600.000 gulden. (De Standaard) **(V. b. Tuinbouw 1482 E.)**

L. **NEDERLAND. — Religieus socialisme. - Lezing dr. W. Banning. —**
Dezer dagen heeft dr. W. Banning te Amsterdam voor de Vereeniging voor Wijsbegeerte een voordracht over „De geestelijke beteekenis van het religieus socialisme" gehouden.
Het religieus socialisme, aldus spr. is nog niet in het stadium van consolidatie van zijn inhouden, en heeft dus geen dogmatiek. Daarom kon spr. slechts een behandeling van de belangrijkste uitgangspunten geven. Hij noemde als zoodanig vier beginselen:
1o. In den mensch ligt een bestemming tot geestelijk wezen.
2o. De bestemming van den mensch komt slechts

tot vervulling in gemeenschap. Persoonlijk geestesleven, kan alleen in gemeenschap opbloeien.
3o. Het sociale leven staat onder de norm der sociale gerechtigheid.
4o. Gerechtigheid duidt aan, wat haar bron is, gelijk alle gemeenschap duidt op de hoogste gemeenschap, dat is die der religie, de Una Sancta. (Alg. Hbld.)

A. **PARAPSYCHOLOGIE. — Modern mediumonderzoek. —**
De hedendaagsche parapsychologie stelt zich ten doel, de „occulte" verschijnselen zoo exact mogelijk als objectief bestaande te bewijzen. Dr. Herman Wolf, die op 5 Febr. '35 voor de Amsterdamsche groep van de Nederlandsche Studie-Vereeniging voor Psychical Research een voordracht hield over parapsychologische onderzoekingen, acht de z.g. medium-contrôle een der meest belangwekkende supra-normale verschijnselen.
Dergelijke verschijnselen deden zich voor bij media als mrs. Piper, Hélène Smith, Stainton Moses e.a.
Tal van onderzoekers hebben gemeend, deze contrôles te moeten beschouwen als zuiver fictieve scheppingen van het medium, veroorzaakt door de behoefte naar dramatiseering en personificatie van verdrongen onderbewuste complexen. Andere onderzoekers neigen er daarentegen toe, de spiritistische hypothese te aanvaarden, d.w.z. zij koesteren de opvatting, dat stoffelijke wezens, die vroeger hebben geleefd, het medium als spreekbuis gebruiken.
Ingenieur Koopman besprak voorts tal van technische toestellen, die bij het mediumonderzoek te pas komen en behandelde als voorbeeld de onderzoekingen van den Berlijnschen geleerde ingenieur Grünewald, die proeven heeft genomen met de mediumweegschaal, de „phantoom"-weegschaal, de antimagnetische weegschaal. enz. (Red. K. H. A.)
(Vorig ber. Parapsychologie 1501 F.)

B. **VEREENIGDE STATEN. — President Roosevelt en de vakbonden. —**
President Roosevelt heeft met de vertegenwoordigers der vakvereenigingen over de beginselen der herstelpolitiek geconfereerd.
Hij heeft zich bereid verklaard het principe van collectieve overeenkomsten tusschen arbeiders en ondernemers goed te keuren.
De arbeidersvertegenwoordigers hebben den president zes wenschen voorgelegd betreffende de handhaving van de N.R.A., arbeidstechnische vraagstukken en het behoud van het systeem inzake collectieve oplossing van arbeidsconflicten.
De overige wenschen betreffen den kinderarbeid, den arbeidstijd, minimumloonen en rechtsverhouding tusschen ondernemers en arbeiders.
President Roosevelt verklaarde in een later personderhoud, dat de federale regeering niet de verplichting op zich kan nemen, werkgevers en werknemers te dwingen, zich te organiseeren.
(New York Herald, Parijs)
(Vor. ber. Roosevelt 1663 A.; Vakbonden 1008 B.)

C. **LUCHTVAART. — Zweefvluchten in Nederland.**
De groote belangstelling, schrijft De Telegraaf, die wij dezer dagen hebben waargenomen op Schiphol bij de zwevers uit alle hoeken van ons land, voor de nieuwe N. L. S. sleepmethode met den tweezitter Grunau 8, heeft ons de zekerheid gegeven, dat een mijlpaal is bereikt voor de zweverij in ons land. De sprongetjes met den gummikabel, gevolgd door de hoogere sprongen met auto- en lierstart tot 200 M. hoogte toe, kunnen onze jeugd op den duur niet meer bevredigen. (De Telegraaf)
(Vorig bericht Zweefvluchten 1242 A.)

14 FEBRUARI 1935

D. **ITALIE. — Nederlandsch Archeologisch onderzoek op Sicilië. —**
Uit Palermo wordt gemeld, dat een uitgebreid archeologisch onderzoek in de omgeving van de Arabisch-Siciliaansche burcht, het „Castello di Zisa", is ingesteld, onder leiding van mevrouw Goedkoop-de Jong.
De Nederlandsche archeologie, onder wier auspiciën reeds vijf jaren belangrijke wetenschappelijke arbeid in Griekenland is verricht, houdt zich thans voornamelijk bezig met de studie der Siciliaansche beschaving van vóór onze jaartelling. Onlangs heeft de expeditie van Mevrouw Goedkoop-de Jong een aantal antieke Siciliaansche en Mykeensche vazen en gebruiksvoorwerpen aan het licht gebracht, welke inmiddels in het Museum te Syracuse zijn ondergebracht.
Het onderzoek, thans door mevrouw Goedkoop ingesteld, betreft o.a. de resten van de vermaarde Cyclopen-muren, welke door Homerus, in zijn beschrijving van de zwerftochten van Odysseus vermeld zijn.
(La Stampa)

E. **JAPAN. — Begrooting 1935-'36 aangenomen. - Bijna de helft voor leger en vloot. —**
Op 14 Febr. '35 heeft de Landdag de begrooting voor 1935-'36 aangenomen. Een vergelijking met het loopende en het vorige financieele jaar toont, volgens een berekening van de „Manchester Guardian" aan, dat reeds vijf opeenvolgende jaren de credieten voor de strijdkrachten zijn toegenomen. In 1931 was op een begrooting van 1.600.000.000 yen voor leger en vloot samen ongeveer 440.000.000 yen uitgetrokken. Op de begrooting voor 1935-'36 eischen leger en vloot samen 1.021.470.000 yen van een som van 2.190.664.938 yen, of bijna de helft van het totaal. Het bedrag voor de vloot op de nieuwe begrooting toont een vermeerdering van 30.000.000 yen aan boven het crediet van het „top"-jaar 1921-'22, dat voorafging aan de vlootconferentie van Washington. Ongeveer 148.000.000 yen zijn gereserveerd voor de uitgaven in Mandsjoerije. (Manchester Guardian)
(Vor. ber. Begrooting 1684 D.)

F. **SAARGEBIED. — Joseph Bürckel tot Rijkscommissaris benoemd. —**
Volgens officieele mededeeling heeft de leider en rijkskanselier Adolf Hitler, den gouwleider Joseph Bürckel tot Rijkscommissaris voor den terugkeer van het Saarland naar Duitschland benoemd.
(Völkischer Beobachter **(Vor. ber. Bürckel 1608 C.)**

G. **BELGIE. — Taalstrijd. - Vlaamsche successen. —**
In de op 7 Febr. '35 gehouden gecombineerde vergadering van de Vlaamsch-katholieke fractie van Kamer en Senaat werd tot groote voldoening van alle aanwezigen medegedeeld dat minister Du Bus de Warnaffe heeft toegezegd het ontslag van den Vlaamschen componist Arthur Meulemans als orkestleider van het N.I.R. (Nationaal Instituut voor Radio-omroep) ongedaan te maken, en het dienstbevel 327 in te trekken. In dit dienstbevel, dat minister Du Bus de Warnaffe onmiddellijk na zijn ambtsaanvaarding uitvaardigde, werd den ambtenaren van post- en telegrafie in Vlaanderen gelast, Vlaamsch-sprekende bewoners van Vlaamsche steden in het Fransch te woord te staan en hun brieven in het Fransch te beantwoorden, ofschoon de wet nadrukkelijk bepaalt dat in Vlaanderen in alle openbare diensten het Vlaamsch moet worden gebruikt.
(Handelsblad van Antwerpen) **(Vor. ber. 1324 F.)**

H. **NEDERLAND. — Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond". - Liberale week te Den Haag. —**
De Liberale Propagandaweek, georganiseerd door de Haagsche afdeeling van den Vrijheidsbond, werd op 4 Febr. '35 met een bijeenkomst ingezet onder leiding van ir. W. H. van der Voort.
Mr. Wendelaar, voorzitter van den Vrijheidsbond, heeft aan het slot der propagandaweek eenige opwekkende woorden uitgesproken om voor liberale beginselen te strijden. Hij wierp daarbij een terugblik op Thorbecke en diens beschouwingen over den liberalen staat. Hij kwam op tegen de beschuldiging, dat de liberalen „doorgefourneerde individualisten" zouden zijn, Thorbecke heeft dit ook nooit gewild en mèt Thorbecke willen de liberalen van nu ook slechts: het algemeen belang dienen. Intusschen stelt iedere tijd zijn eigen eischen en dit brengt mede dat thans het gezag aanmerkelijk versterkt moet worden.
(N. Rott. Crt.) **(Vor. ber. Vrijheidsbond 1529 F.)**

A. NEDERLAND. — Coöperatieve vereenigingen. - Ledental. —

Jaren.	Crediet-coöperaties in den landbouw.	Crediet-coöperaties Overige.	Inkoop-, verkoop-, productiecoöperaties in den landbouw Zuivel-coöperaties.	Overige.	in de industrie „Productieve associaties."	Overige.	in den handel.	Overige.	Verbruiks-coöperaties.	Bouw- en woning-coöperaties.	Verzekerings-coöperaties.	Alle overige.	Totaal.
1925 .	762	97	542	586	39	105	108	19	536	144	63	39	3.040
1926 .	776	109	531	623	34	109	118	24	490	155	56	31	3.056
1927 .	786	107	519	677	27	109	115	27	481	153	56	29	3.086
1928 .	799	100	522	727	28	99	92	33	472	146	55	30	3.103
1929 .	799	98	528	752	28	94	92	34	460	146	55	29	3.115
1930 .	807	97	523	804	26	92	88	36	429	143	57	29	3.131
1931 .	809	96	526	845	26	89	92	39	425	154	56	29	3.186
1932 .	810	90	517	866	24	84	85	39	423	154	57	30	3.179
1933 .	810	82	510	883	20	79	95	38	420	151	62	40	3.190
1934 .	807	79	507	911	21	76	103	39	413	145	65	44	3.210

De bovenstaande cijfers geven de aantallen coöperatieve vereenigingen aan, onderscheiden in verschillende categorieën. De cijfers hebben uitsluitend betrekking op de coöperatieve vereenigingen, welke in het Handelsregister waren ingeschreven en voldeden aan de bij de Wet op de Coöperatieve vereenigingen gestelde eischen.

Het totale ledental speciaal van de verbruikscoöperaties bedroeg op

1 Jan. 1928 .	277.586	1 Jan. 1932 .	299.786
1 „ 1929 .	274.841	1 „ 1933 .	309.371
1 „ 1930 .	279.242	1 „ 1934 .	312.235
1 „ 1931 .	289.251		

(Centraal Bureau v. d. Statistiek)

B. NEDERL. OOST-INDIE. — Buitenlandsche handel.
De voorloopige handelsbalans van Nederl.-Indië over 1934 wijst een uitvoerwaarde aan van *f* 528.400.000 tegen een invoerwaarde van *f* 299.900.000, zoodat het uitvoersaldo *f* 228.500.000 bedraagt, welk bedrag nog verhoogd moet worden met *f* 24.000.000 voor den goudexport.
Over 1933 bedroeg het uitvoersaldo *f* 161.500.000, te verhoogen met *f* 31.500.000 voor den goudexport.
(Aneta) **(Vorig bericht blz. 1408 E.)**

C. ROEMENIE. — Nat.-Socialistische Partij. —
In een in de Roemeensche en Duitsche taal opgesteld manifest wordt de oprichting bekend gemaakt van een Roemeensche nationaal-socialistische partij. Het manifest is geteekend door Stephane Tatarescu, een broer van den premier. (Adverul)

D. NEDERLAND. — Bevolking. —
Door het Centraal Bureau voor de Statistiek is gepubliceerd de statistiek van den loop der bevolking over het jaar 1933, waaraan enkele van de belangrijkste gegevens worden ontleend. De totale bevolking op het eind van 1933 beliep 8.290.389 zielen, tegen 8.183.392 op het eind van 1932, zoodat de absolute toeneming der bevolking over 1933 wederom ruim 100.000 zielen bedroeg. Dit accres is echter niet gelijkelijk over het geheele land verdeeld. Zoowel de grootste steden als de gemeenten met minder dan 5000 inwoners toonden de geringste toeneming, terwijl de overige steden sterkeren aanwas vertoonden. Een vertrekoverschot bezitten wederom uitsluitend de kleinste plaatsen. De steden, welke in 1933 in bevolking achteruit liepen, waren Enschede en Vlissingen; Emmen, een gemeente, die vóór de crisis een sterke afneming vertoonde, bezit nu een overschot, dat uitgaat boven het Rijksgemiddelde. Zoowel Rotterdam als Amsterdam blijven hier ver beneden.
(Centr. Bur. v. d. Statistiek) **(V. b. Bevolking 1424 B.)**

E. GEESTELIJK LEVEN. — Getuigen van den komenden Christus. —
Op 9 Nov. '34 is te Hemmen door dertien personen „De Orde der getrouwe Getuigen voor den komenden Christus" opgericht. De geestelijke vader van deze nieuwe stichting is G. J. K. baron van Horstwaerde, die eenige maanden geleden een oproep richtte tot de protest. christenheid om te komen tot een interkerkelijke gebeds- en geloofsgemeenschap, ter bestrijding van de verwording in de wereld door het materialistisch egoïsme.
Volgens de wet der Orde is haar doel: het onderling verbinden van alle ware in Christus geloovigen tot elkander in een geloofsband, ten einde actief stelling te nemen met ons christendom, naar den tegenwoordigen eisch van den nood des tijds. In trouw aan de bijzondere Kerk, tot welke zij behooren, streven de orde-leden naar de diepere eenheid der Oecumenische Kerk door de zuiverheid en kracht van het geestelijk leven en door de bevordering van de wederzijdsche kennis en waardeering onder de gescheiden Kerken. De Orde streeft naar zuivering van de kerkelijke toestanden, voert strijd tegen de verwording der wereld en komt op voor waarheid en gerechtigheid op elk terrein. De Orde is gesticht om de Kerk van Jezus Christus te dienen en op te bouwen, en bestaat niet om der wille van haar zelf, maar om haar roeping in Christus' Kerk te vervullen, zoolang God het wil.
Aan de toelichting op deze omschrijving van het doel ontleenen wij: „Wij willen door alle verouderde dogmatische omtuiningen of kerkelijke omheiningen heendringen... Dogma en doop staan voor ons vast. Gebed en Avondmaal zoeken wij. ...Wij zijn niet roomsch, eer reformatorisch, en willen vooral bijbelsch zijn. ...Ook willen wij ons aansluiten bij onze nationale traditie. En daarom vooral ons protestantsch christelijk volksbesef, laat ons maar zeggen reformatorisch zuiveren en wekken. Wij willen een equivalentie tegenover opkomende stroomingen op ander gebied, die politiek-staatkundige zuivering begeeren. Wij willen op kerkelijk-godsdienstig gebied zuivering."
In de „Verklaringen" lezen wij: „Wij zoeken een nieuwen vorm van organisatie voor een nieuw, uit den nood der tijden, zelf gegroeid christelijk levensbesef. Een vorm van organisatie, die de Kerk vrijlaat, het goede in de secten waardeert ...en voor alles vreemd is aan de verburgerlijkte kerkelijk-politiek-sociale sfeer der negentiende eeuw. Wij willen christelijk-protestantsch Nederland samenvoegen in een orde van trouwe getuigen. Daarom en in dien echt-reformatorischen zin willen we een orde met strengen regel, krachtig bestuur, vaste wet; maar alles doordrongen van den geest van het Evangelie", ...„Waar de Kerk veelszins is verwereldlijkt en de politiek verkerkelijkt, gaat niet alleen het zuiver christelijk besef te loor, maar wordt het normaal zedelijk besef verwrongen." ...Wij willen in en door de orde een gezonde christelijk-zedelijke levenshouding gekweekt zien, die vrij is van alle vrees en toch rein houdt van alle smet." (Algemeen Handelsblad)

F. NEDERL. OOST-INDIE. — Thee-uitvoer. —
Voor het licentiejaar, loopende van 1 April 1935 tot 1 April 1936 kunnen uitvoervergunningen worden afgegeven tot een maximum van 53.150.727 K.G. ondernemingsthee en voor 11.811.273 K.G. opkoopthee.
(Aneta) **(Vorig bericht blz. 1519 E.)**

G. WIELERSPORT. — Zesdaagsche wielerwedstrijd te Brussel. —
De Brusselsche Zesdaagsche is op 7 Febr. '35 geëindigd met een puntenzege van Charlier—Deneef. De Nederlanders Pijnenburg—Wals en de Gebrs. Vroomen bezetten respectievelijk de tweede en de achtste plaats. De Gebrs. Vroomen eindigden met 1 ronde achterstand. (Revue der Sporten)
(Vorig bericht Zesdaagsche 1564 G.)

H. S.D.A.P. — Rede van ir. Albarda. —
De federatie Den Haag der Sociaal Democratische Arbeiders Partij heeft op 11 Febr. '35 in de groote zaal van den Dierentuin een vergadering gehouden, waarin ir. J. W. Albarda, voorzitter van de sociaal-democratische Tweede Kamer-fractie, een rede heeft uitgesproken, waaraan wij het volgende ontleenen:
Ir. Albarda ving aan met te wijzen op de gevolgen van de crisis, blijkende uit de vermindering van de cijfers van het internationale handelsverkeer sedert 1929 en uit het aantal werkloozen thans 420.000 bedragende. Men moet den moeilijken toestand ten volle in aanmerking nemen bij de beoordeeling van

het beleid van de regeering en van de besturen van provinciën en gemeenten. Wie er ook aan het bewind zijn, het zal altijd moeite kosten, in den nood behoorlijk te voorzien. Maar met alle erkenning van de tegenwoordige moeilijkheden kan men verschillen van meening over de vraag, hoe thans het beleid moet zijn. Wie een andere meening dan de regeering heeft, mag ze zeggen, in ons land. Men behoeft geen verre reis te maken om in een land te komen waar dit niet meer mag. (Het Volk) **(V. b. S.D.A.P. 1627 D.)**

A. **POLIOMYELITIS. —**
In de Fransche academie voor Geneeskunde is een mededeeling voorgelezen van Dr. Stillmenkis over de therapeutische doeltreffendheid van het bloedserum van herstellende leiders aan kinderverlamming, het z.g. reconvalescentenserum, en van dat van vroegere zieken.
Te Toulouse, waar de strijd tegen de poliomyelitis wordt georganiseerd, is men tot regelmatige bereiding van het reconvalescentenserum overgegaan.
Voorbeelden werden aangehaald van de activiteit van het serum en de snelheid, waarmede het bij aanwending te bestemder plaatse aankomt. (N. Rott. C.)
(Vorig bericht Kinderverlamming 1602 H.)

B. **LUCHTVAART. — Het Amerikaansche luchtschip Macon verongelukt. —**
Het Amerikaansche luchtschip Macon, het grootste luchtschip te wereld, is op 13 Febr. '35 verongelukt en 50 mijl ten Zuiden van Monterey in zee gevallen. Van de uit 83 koppen bestaande bemanning werden er 81 gered, twee worden vermist. De oorzaak is onbekend.
De Macon maakte zijn eerste vlucht op 21 April 1933. Het was 235 M. lang en was gevuld met onbrandbaar heliumgas; het had een actieradius van 9500 K.M. De schade bedraagt 4½ millioen dollar.
Commandant was kapitein Wiley, overlevende van de rampen der Shenandoah en Akron.
(Ned. Tel. Agentsch. Reuter)

15 FEBRUARI 1935

C. **NEDERLAND. — Interneering. - Inrichting voor Vreemdelingen. —**
De regeeringspersdienst meldt:
Naar wij vernemen, heeft de regeering het voornemen een interneeringsinrichting in het leven te roepen, waarin de vreemdelingen, die voor de openbare orde of veiligheid hier te lande gevaarlijk geacht worden, zullen worden opgenomen.
(Vorig bericht Vreemdelingen 1485 E.)

D. **TOONEEL. — Jan Fabricius' première van „At 8 a.m." te Londen. —**
In het Embassy Theatre te Londen heeft op 12 Febr. '35 de premiere plaats gevonden van het eerste stuk „At 8 a.m." dat de bekende Nederlandsche tooneelschrijver Jan Fabricius, die sedert eenigen tijd zich in Engeland heeft gevestigd, in het Engelsch en voor het Engelsche tooneel heeft geschreven.
(Daily Telegraph)

E. **DUITSCHLAND. — Anti-Semitisme. - Adolf Hitler. - Julius Streicher. —**
Men heeft zich dikwijls afgevraagd, hoe Hitler tegenover de anti-semietische actie van Julius Streicher, den Frankischen gouwleider, staat, die geen middel te min vindt om tegen de Joden ten strijde te trekken. Uit verschillende symptomen blijkt toch wel, dat de rijkskanselier Streicher de hand boven het hoofd houdt. Op een diner tijdens den vorigen partijdag in Neurenberg zat Hitler naast Streicher, en thans heeft Hitler Streicher aan den vooravond van zijn 50sten verjaardag onverwachts een bezoek gebracht om hem geluk te wenschen.
Ook van andere zijde blijkt dat de anti-semietische campagne nog steeds wordt voortgezet.
Dr. Ley, de leider van het Duitsche Arbeidersfront, heeft alle bedrijven aangespoord om zich op den „Stürmer" te abonneeren. Ook niet-Arische zaken kregen een dergelijke uitnoodiging.
Onder het personeel van verscheidene groote ondernemingen zijn circulaires verspreid, waarin de menschen aangespoord worden om niet bij Joodsche winkels te koopen. (Algemeen Handelsblad)
(Vorig bericht Anti-Semitisme 1582 C.)

F. **AUGUSTE ESCOFFIER OVERLEDEN. —**
De vermaarde kok Escoffier, die de Fransche keuken in het buitenland beroemd maakte, is op 12 Febr. '35 te Monte Carlo overleden. Hij is 89 jaar geworden. (Le Matin)

G. **SYNTHETISCHE DIAMANT. — Oordeel van deskundigen. —**
Vaz Dias meldt uit Amsterdam:
Naar aanleiding van berichten uit Londen over een uitvinding van synthetische diamant, welke amper te onderscheiden zou zijn van echte diamant, doch welke belangrijk goedkooper, hebben wij den heer S. A. Dresden, voorzitter van de Algemeene Juweliersvereeninging, gevraagd, welke indruk dit bericht in juwelierskringen te Amsterdam heeft gemaakt.
De heer Dresden antwoordde ons, dat deze indruk, wat hemzelf en ook andere insiders betreft, uiterst sceptisch is. Het is — zoo zeide onze zegsman — niet de eerste maal, dat een dergelijk bericht wordt gelanceerd. Ook is het niet onmogelijk, dat een speculatieve ondergrond aan het opduiken van deze berichten niet vreemd is.
Wij kunnen verder nog mededeelen, dat eveneens bij de firma Asscher de berichten over goedkoope synthetische diamant geen ongerustheid hebben verwekt, en dat men in deze deskundige kringen de zaak evenmin ernstig opvat. (V. D.)
(Vorig bericht Diamant 1139 F.)

H. **BELGIE. — Nationale arbeidscommissie. - Zeven subcommissies benoemd. —**
Op 12 Febr. '35 heeft minister Francqui in zijn kabinet het Nationale Comité van den Arbeid geïnstalleerd.
Onmiddellijk daarna werd overgegaan tot regeling der werkzaamheden en tot de benoeming van zeven sub-commissies, die o.a. de volgende kwesties te behandelen zullen hebben: de mijnwerkerspensioenen, de werkverschaffing, den toestand van de jeugdige werkloozen, de steunverleening en de hervorming van de sociale diensten van het ministerie van arbeid.
(Le Soir) **(Vorig bericht 1671 B.)**

I. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Begrooting van Defensie. —**
De Eerste Kamer heeft op 14 Febr. '35 de begrooting van defensie met 29—14 stemmen aangenomen.
(N. Rott. Cour.)
(V. b. Eerste Kamer 1644 C.; Begr. Defensie 1603 B.)

K. **NEDERLAND. — Staatkundig Geref. Partij. - Rede van ds. Kersten. —**
In de dezer dagen in Tivoli te Utrecht gehouden jaarvergadering der Staatkundig Gereformeerde Partij heeft het Tweede-Kamerlid ds. G. H. Kersten een rede gehouden „Zijn hout en zijn stok". Wij ontleenen hieraan het volgende:
Na eenige beschouwingen gewijd te hebben aan het Duitsche nationaal-socialisme en het Russische communisme, liet spreker ernstige critiek hooren op de Nederlandsche regeering, die in verband met de stemming in het Saargebied aan de Zondags-ontheiliging medewerkte, terwijl er zich bovendien tal van a.r. en c.h. burgemeesters in den lande toe leenden de stembureaux te leiden. Met beginselen, aldus spreker, wordt geen rekening meer gehouden. Wat weerhoudt nu de van haar beginselen beroofde massa over te loopen naar de N.S.B.? Wij, vervolgde spreker, kunnen ons niet onder Musserts banieren scharen om des beginsels wil. Gods woord scheidt ons van hen met een diepe kloof. (Nieuwe Rotterd. Crt.)

A. FRANSCH-BRITSCHE OVEREENSTEMMING. — Duitschlands antwoord. —

Het Duitsche antwoord op het Londensche communiqué, zooals het door den minister van Buitenlandsche Zaken, Von Neurath, aan den Britschen ambassadeur Sir Eric Phipps en aan den Franschen ambassadeur François Poncet op 14 Febr. '35 is overhandigd, bevat het volgende:

Na Duitschlands vredelievendheid te hebben betuigd en de samenwerking met Engeland en Frankrijk te hebben toegejuicht, zal de Duitsche regeering het geheel van de Europeesche vraagstukken, die in het eerste deel van dit communiqué worden ter sprake gebracht, aan een diepgaand onderzoek onderwerpen. Dit onderzoek zal worden gekenmerkt door het oprechte streven naar het behoud van den vrede en de zorg voor de veiligheid van het Duitsche Rijk, zooals de buitengewoon sterk aan aanvallen blootgestelde positie van het Rijk in het hart van Europa dit gebiedt.

De Duitsche Regeering zal met name aandacht schenken aan de middelen, waarmede het gevaar van een bewapeningswedloop zal kunnen worden bestreden, nu dit gevaar eenmaal is ontstaan doordat de sterk bewapende staten niet zijn overgegaan tot de bij verdragen voorziene ontwapening. Zij is ervan overtuigd dat alleen de geest, die ook tot uiting komt in het Britsch-Fransche communiqué, van vrije overeenstemming tusschen souvereine staten kan leiden tot blijvende internationale regelingen op het punt van bewapening.

De Duitsche regeering juicht het voorstel toe, de beveiliging tegen aanvallen uit de lucht te verbeteren door een zoo spoedig mogelijk te sluiten conventie, tengevolge waarvan de onderteekenaars verplicht zullen zijn terstond hun luchtmacht aan te wenden in het belang van het slachtoffer van den niet geprovoceerden aanval uit de lucht.

Zij is principieel bereid haar luchtstrijdkrachten te gebruiken als afschrikwekkend middel tegen verstoringen van den vrede. Zij is derhalve geneigd, door vrije overeenkomsten met de in aanmerking komende regeeringen spoedig middelen en wegen te vinden waardoor een conventie kan worden verwezenlijkt, die de grootst mogelijke veiligheid aan alle onderteekenaars waarborgt.

De Duitsche regeering is van oordeel dat onderhandelingen in grooteren kring, die niet voldoende voorbereid zijn naar de ervaring heeft geleerd en uit den aard der zaak wrijvingen met zich meebrengen die in het belang van het sluiten van een zoodanige, in haar uitwerking volkomen nieuwe luchtconventie moeten worden vermeden.

Vóórdat de Duitsche regeering zal deelnemen aan zoodanige onderhandelingen, acht zij het wenschelijk een reeks principieele voorafgaande kwesties in afzonderlijke besprekingen met de betrokken regeeringen op te helderen. Zij zou het derhalve toejuichen wanneer, — na de voorafgegane Fransch-Engelsche beraadslagingen — allereerst de Koninklijk Britsche regeering als deelneemster aan de besprekingen van Londen en tegelijkertijd garant van Locarno, hierover in directe gedachtenwisseling zou willen treden met de Duitsche regeering. De Duitsche regeering is het met de Fransche en de Koninklijk Britsche regeering eens wat betreft de opvatting dat het afsluiten van een luchtconventie een belangrijke stap zou zijn op den weg naar de solidariteit der Europeesche staten en geschikt kan zijn om ook de andere Europeesche problemen te brengen tot een alle staten bevredigende oplossing. (Völkischer Beobachter)

(Vorig bericht blz. 1674 G.)

B. BALKAN-ENTENTE. — Titulescu voorzitter. — De Roemeensche minister van buitenlandsche zaken, Titulescu, is op 9 Febr. '35 voor een jaar aangewezen tot voorzitter van de Balkan-Entente. Aangezien hij tot 6 Juni 1935 bovendien voorzitter van de Kleine Entente is, is het voorzitterschap dezer beide Ententes thans in één hand gelegd. (Adverul)

(Vor. ber. Balkan Entente 1561 G.)

C. VEREENIGDE STATEN. — Lindbergh's baby. - Bruno Richard Hauptmann ter dood veroordeeld. — De jury te Flemington heeft op 14 Februari 1935 Bruno Richard Hauptmann schuldig bevonden aan „moord in den eersten graad" op het zoontje van Lindbergh, dat in Maart 1932 werd omgebracht.

De rechter veroordeelde daarop Hauptmann ter dood en bepaalde de terechtstelling op 18 Maart.

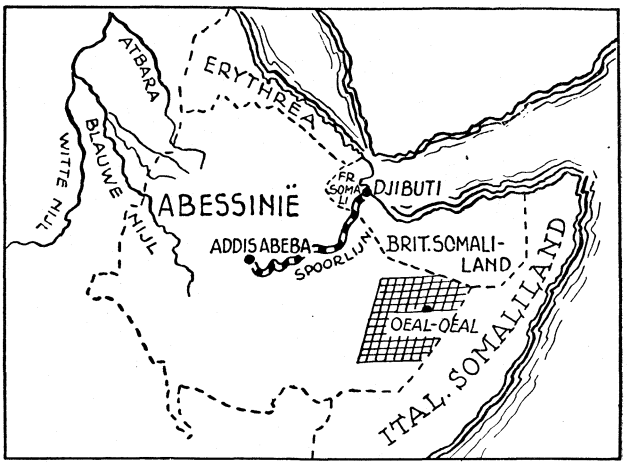
Hauptmann's advocaat Reilly heeft medegedeeld, dat hij voornemens is in appèl te gaan en dat hij zoo noodig de zaak voor het Hooggerechtshof te Washington zal brengen. (N. Y. Herald, Parijs) **(1522 B.)**

16 FEBRUARI 1935

D. ITALIE. — Geschil met Abessynië. - Abessynië weigert genoegdoening. —

Haile Salassi van Abessynië heeft op 13 Februari '35 de eerste maatregelen getroffen tot mobilisatie van het Abessynische leger in geval van een Italiaanschen opmarsch in Afrika.

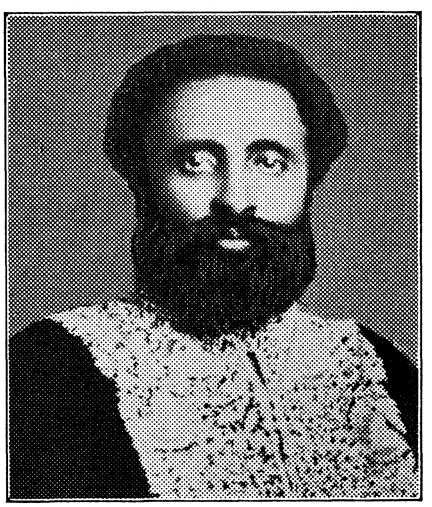
De berichten omtrent het oproepen van Italiaansche reserves hebben in Abessynië groote verbazing gewekt. Niettemin is men niet bereid de Italiaansche eischen in te willigen, die o.a. inhouden de betalingen van schadevergoeding en het brengen van een eerbewijs aan de Italiaanschen vlag door een saluut aan die vlag door een Abessynisch officier met ontbloot hoofd. Men houdt vol, dat de Italiaansche troepen, toen het incident plaats vond, zich op Abessynisch gebied bevonden.

Abessynië.

De regeering van Abessynië heeft op 15 Febr. '35 aan die van Italië een telegram gezonden, waarin zij protesteert tegen de mobilisatie van Italiaansche troepen. Zij voegt er bij, dat er geen concentratie van Abessynische troepen bij Oeal-Oeal heeft plaats gehad. Italië weigert echter op deze laatste mededeeling inzake de concentratie van Abessynische troepen in te gaan.

Het tijdschrift „Forze Armate" publiceert de volgende mededeelingen omtrent het Abessynisch leger:

Haile Salassi.

Het is samengesteld uit plaatselijke groepen, die onder bevel staan hetzij van plaatselijke leiders, hetzij rechtstreeksch van den Keizer. Het leger is heterogeen, maar het bezit moderne geweren en machinegeweren. De artillerie omvat 180 kanonnen; verder beschikken de Abessyniërs over 250 machinegeweren, zes tanks en een tiental vliegtuigen.

Dertig percent der bevolking kan worden gemobiliseerd, hetgeen 2 millioen soldaten, van wie er 500.000 gewapend zijn, zou opleveren.

Naar verluidt zijn drie bataljons fascistische militie naar Oost-Afrika vertrokken. (Ned. Tel. Ag. Reuter - „Forze Armate")

(Vorig bericht blz. 1682 G.)

E. FRANKRIJK. — Minister-president Flandin en de werkloosheid. - Meerderheid voor de regeering. — Minister-president Flandin heeft op 15 Febr. '35 in de Fransche Kamer gezegevierd, doordat een resolutie over het werkloosheidsvraagstuk, die door de regeering werd aanbevolen, met 444 tegen 124 stemmen werd aangenomen.

Er waren vier resoluties ingediend, n.l. een communistische, waarin o.m. de instelling van een werkloozenfonds, verhooging van werkloozensteun en invoering van de veertigurenweek zonder verlaging van

loonen werden geëischt; een socialistische, die afschaffing van overwerk, invoering van de veertigurenweek en een program van openbare werken, benevens belastingverlagingen beoogde; een neo-socialistische, die de instelling van een parlementaire commissie vroeg, alsmede een resolutie, die door verscheidene afgevaardigden ingediend was en die den volgenden tekst had:

„De Kamer keurt de verklaring der regeering goed en vertrouwt erop, dat de regeering de werkloozen te hulp zal komen door hun niet alleen middelen voor hun bestaan en het bestaan hunner gezinnen, maar ook en vooral door hun werk te verschaffen."

Minister-president Flandin stelde aanvaarding van deze laatste resolutie voor en maakte gebruik van de gelegenheid om een verklaring af te leggen over de politiek der regeering. (Le Matin)

(Vor. ber. Flandin 1648 B.)

A. NEDERLAND. — Spoorwegvervoer. - 1926-1934. —

Jaren.	Ontvangsten × *f* 1000.	Vervoerde goederen[1] in t.	Reizigers × 100.000
1926	163.400	19.672.900	923
1927	162.200	19.950.100	958
1928	173.700	21.571.400	1021
1929	180.800	23.670.900	1071
1930	175.500	21.559.700	1092
1931	164.300	20.577.600	1025
1932	139.500	16.366.900	910
1933	122.400	15.866.200	899
1934	§ 111.300	*	
Jan.-Sept. 1933[2] .		3.145.900	
Jan.-Sept. 1934[2] .		3.018.400	

[1]) Binnen- en buitenlandsch verkeer, totaal over het geheele net.
[2]) 9 voornaamste stations.
* Gegevens nog niet beschikbaar.
§ Voorloopig cijfer. (Centr. Bur. v. d. Statistiek)

(Vor. ber. Spoorwegen 1676 A.)

B. NEDERL. OOST-INDIE. — Financiën. - Dr. H. Colijn over de Java-Suikerindustrie. —

De minister van Koloniën, dr. H. Colijn, heeft op 14 Febr. '35 in de Tweede Kamer de bij de Indische begrooting gemaakte opmerkingen beantwoord en daarbij o.m. medegedeeld, dat over eenige dagen een ingrijpend saneeringsplan voor de Java-suikerindustrie in den Volksraad zal worden bekend gemaakt.

Men zal zich moeten gewennen aan de gedachte, aldus de minister, dat de helft van de Java-suikerindustrie zal moeten verdwijnen.

De minister gelooft niet, dat een verlaging van het invoerrecht op thee het verbruik in Nederland zou doen toenemen. Men heeft dus ten onrechte dit punt ter sprake gebracht bij de bevordering der economische samenwerking tusschen Nederland en Indië.

Verlaging van het invoerrecht kan van psychologischen invloed zijn, doch niet de consumptie stimuleeren. De minister zal echter gaarne bevorderen, dat dit recht verlaagd wordt voor zoover de financieele toestand van Nederland zulks mogelijk maakt.

De financiën van Indië hebben in zooverre een teleurstelling gebracht, dat de inkomsten niet het peil hebben bereikt, dat de minister vorig jaar meende te mogen hopen. Er is nu op de gewone exploitatie in eerste instantie een tekort van 20 millioen te overbruggen en een van 20 millioen voor aflossing van schuld.

Het eerste en naaste doel bij de financieele politiek van Indië zal moeten zijn de overbrugging van het tekort op de gewone exploitatie van 20 millioen, verhindering van toeneming van schuld dus. De tweede etappe zal moeten zijn hervatting van normale schulddelging. De derde etappe moet zijn verlaging van de meest drukkende heffingen op de bevolking. De vierde etappe moet zijn het opvangen van de verschuivingen van het heden naar de toekomst, terwijl de vijfde en laatste etappe dan zal zijn versnelde delging van de veel te zware Indische schuld. De 20 millioen zullen moeten worden gevonden op den weg van verder gaande bezuiniging. De regeering heeft in September 1934 aan alle Indische departementen opdracht gegeven, 5 pct. te bezuinigen, waarvan ten minste drie procent gevonden moet worden op de personeelsuitgaven.

Dit houdt niet in, dat er een uniforme salarisaftrek van 3 pct. zal komen, al is die niet uitgesloten. Vermindering zal ook verkregen kunnen worden door afvloeiing of reorganisatie, doch men zal zich in dezen tijd van werkloosheid, ook onder de intellectueelen, moeten afvragen of verdergaande afvloeiing nog wel voorkeur verdient boven een verdere salariskorting.

Het optreden der regeering ten opzichte van het Europeesche bedrijfsleven in Indië is diep ingrijpend geweest. Dat zal ook het geval zijn bij de stappen, die dezer dagen de Indische regeering in den Volksraad zal aankondigen voor de suikerindustrie.

Nederl.-Indië moet zijn goederen aan vele landen afzetten, en het gevolg daarvan is, dat het verplicht is van vele landen goederen te betrekken. Dit brengt bij handelspolitieke onderhandelingen moeilijkheden mede. Het is echter een gevaarlijke raad, dien men hier gegeven heeft, of bij onderhandelingen de rijkseenheid op den voorgrond te stellen. Men moet dat liever aan de onderhandelaars overlaten, of zij de belangen van Indië en Nederland als een geheel zullen beschouwen of wel deze gescheiden zullen houden.

Er zijn voor Indië bij onderhandelingen reeds belangrijke resultaten bereikt. Indië zou zijn uitvoer naar Duitschland b.v. van 70 tot 20 millioen moeten inkrimpen, indien het niet mogelijk ware gebleken, dien uitvoer te laten loopen over de Nederlandsche clearing. Nederland heeft dus economisch reeds veel voor Indië gedaan.

Uitvoerig bestreed dr. Colijn de uitvoerbaarheid der gedachte van kapitaalexport naar Indië om daar een groote groep van tientallen millioenen consumenten te scheppen, en van de mogelijkheid van imperiale zelfvoorziening. Indien Nederlands consumptie geheel op Indië werd ingesteld, zou Nederland hoogstens 15 pct. der Indische productie kunnen opnemen. Omgekeerd, als de dekking van Indië's behoeften geheel op Nederland werd ingesteld, zou Indië slechts een deel der Nederlandsche productie kunnen opnemen. Belangrijke producties als tuinbouw en vischvangst b.v. vallen daar reeds geheel buiten, terwijl onze industrieele producten voor een deel niet kunnen worden aangeboden tegen prijzen, die door de Indische bevolking betaald kunnen worden.

Daar komt bij, dat een imperiale zelfvoorziening, die gericht zou zijn op dekking der geheele Indische behoefte met Nederlandsche producten zou kunnen leiden tot internationale verwikkelingen in het Verre Oosten, die fataal kunnen zijn.

Op een vraag of de overbrugging ook niet verkregen kan worden door versterking der middelen, kon het volgende worden geantwoord:

Twee suggesties zijn daarover gedaan: een uitvoerrecht op aardolie en een uitvoerrecht op rubber. Van het eerste is de minister tegenstander, het tweede wijst hij niet af. Uitvoerrecht op aardolie brengt het groote gevaar van productie-verschuiving mede, waardoor het uitvoerrecht meer na- dan voordeelen brengt. Dit bezwaar geldt niet voor de rubber, omdat door het restrictieschema de landen aan een bepaalde maximumproductie gebonden zijn. Hier is de vraag alleen, of de prijs van de rubber een uitvoerrecht toelaat, opdat het recht niet een direct verlies veroorzaakt.

De minister is buitengewoon in twijfel, of die prijs thans al voldoende hoog is. De heffing wordt trouwens door den minister niet beschouwd als een alternatief voor de noodzakelijke bezuinigingen. Die moeten er in ieder geval komen.

De economische toestand van Indië is nog altijd somber, met enkele kleine lichtpuntjes.

(Alg. Handelsblad - Maasbode - N. Rott. Crt. - Telegraaf)

(Vor. ber. Colijn 1679 B.)

17 FEBRUARI 1935

C. HENRI M. C. J. ENGELEN OVERLEDEN. —

Te Antwerpen is plotseling op 14 Febr. '35 overleden de heer Henri Engelen, die in 1903 als regisseur verbonden werd aan de Kon. Vlaamsche Opera, waarbij ook zijn echtgenoote, mevr. Engelen-Sewing, als coloratuurzangeres optrad.

In Nederland is Henri Engelen bij verschillende toneelgezelschappen werkzaam geweest. Ook heeft hij opera's van Wagner geregisseerd te Parijs.

In 1923 kwam hij voor de tweede maal als regisseur aan de Vlaamsche Opera, die hij op 22 Maart 1929 verliet. Hij is toen bioscoopdirecteur geworden en leidde een concertbureau. (Alg. Handelsblad)

D. ITALIE. — De begrootingen van luchtvaart en marine. —

De luchtvaartbegrooting voor het nieuwe jaar beloopt 849.605.000 lire, wat 129.605.000 meer is dan de voorloopige begrooting aangaf. De marinebegrooting met 1.304.881.000 lire is 80.100.523 lire hooger, wat een gevolg is van het voteeren van hoogere uitgaven voor nieuwen aanbouw. (Giornale d'Italia)

(Vor. ber. Begrooting 1672 I.)

E. KONING ALBERT VAN BELGIE HERDACHT.

Op 17 Febr. '35 was het een jaar geleden, dat de wereld werd opgeschrikt door den plotselingen dood van Koning Albert.

Het Belgische volk heeft dezen herdenkingsdag waardig gevierd. (Persberichten)

(Vor. ber. Koning Albert I, 1658 D.)

A. **MEVROUW TROELSTRA-BOKMA DE BOER (NIENKE VAN HICHTUM) GEHULDIGD. —**
Het heeft Mevr. Troelstra-Bokma de Boer (Nienke van Hichtum) op 13 Febr. '35 ter gelegenheid van haar 75sten verjaardag niet aan belangstelling ontbroken. Een groot aantal brieven is binnengekomen van kinderen die tot de geregelde lezers van haar boeken behooren. (Het Volk)

B. **DANZIG. — Ontbinding van den Volksdag. —**
De Danzigsche regeering en de nationaal-socialistische fractie van den Danzigschen Volksdag hebben besloten tot ontbinding van het parlement, hoewel de wetgevende periode nog twee jaar duurde en geen partij in staat was de positie van den op de absolute meerderheid van den Volksdag steunende nat.-socialistischen Senaat aan te tasten. (Gazeta Gdanska)
(Vorig bericht blz. 842 E.)

C. **NEDERLAND. — Mijnbedrijf. - Loonen. —**
De particuliere mijnen hebben een loonsverlaging van 3% toegepast in een week, dat er maar 4 dagen gewerkt werd. Dit zou in strijd zijn met een vroeger gedane toezegging. De ontstemming onder de mijnwerkers is groot. (De Nieuwe Eeuw) **(V. b. 1672 D.)**

D. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Amerikaansch: Elizabeth Forman Lewis — Ho-Ming: Girl of New China. (The John C. Winston Company, Philadelphia)
Deensch: Martin Andersen Nixo — Het kleine dier, de geschiedenis van een kind. Uit het Deensch vertaald door Cl. Bienfait. (v. Holkema & Warendorf)
Duitsch: Elert, Georg — „Wohin wandern unsre Söhne". (Universitas Verlag, Berlin)
Hausmann, Manfred — „Ontje Arps".
Engelsch: Simpson, Helen — „Saraband for Dead Lovers" — (Heinemann)
Wallace, Doreen — Latter Howe. (Collins, London 1935)
Fransch: Hermant, Abel — „Poppée". (Albin Michel)
Troyat, Henri — „Faux Jour". (Aux Editions Plon)
Italiaansch: Salvator Gotta — „L'amante Provinciale". (Baldwini & Castoldi)
Nederlandsch: Mollinger, Jenny — „Buiten de haven deint de zee". (Uitg. H. D. Tjeenk Willink & Zn.)
Steen, Peter van — „Ochtendnevel". (Uitg. Mij. „Elsevier" 1934)
Vlaamsch: Lode Verries — De Heldentocht van de Alexis, Antwerpsche bark. (De Sikkel, Antwerpen)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1681 B.)**

18 FEBRUARI 1935

E. **NEDERL. OOST-INDIE. — Ordonnantie toezicht op vervoersdiensten bij onrust. —**
De Volksraad heeft met 34 tegen 7 stemmen de ordonnantie voor het toezicht op vervoersdiensten in tijden van spanning aangenomen. (Aneta)

F. **NEDERLAND. — Kieswetwijziging. —**
Minister de Wilde heeft in zijn Memorie van Antwoord ten aanzien van de wijziging der Kieswet medegedeeld, dat hij zijn voorstellen ten volle handhaaft, zoowel wat betreft het buitensluiten der fracties kleiner-dan-drie als het weren van „vrijgestelden" uit Staten en Raden. Alleen voor de verkiezingen van dit jaar wil hij wel een uitzondering maken.
(De Nieuwe Eeuw) **(Vorig bericht blz. 1411 I.)**

G. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Begrooting van Buitenlandsche Zaken. —**
De Eerste Kamer heeft de begrooting van Buitenlandsche Zaken aangenomen. De Staten-Generaal zullen inzake het luchtpact niet voor een fait accompli worden gesteld. Er is kans op behoud van de Ned. cursussen in Duitschland. (Nieuwe Rotterd. Crt.)
(V. b. Eerste Kamer 1687 I.; Begr. Buitenl. Z. 1583 D.)

H. **VOETBAL. — Nederland-Duitschland. —**
Met 3—2 heeft op 17 Febr. '35 het Nederlandsche voetbalelftal in het Olympisch Stadion te Amsterdam van Duitschland verloren. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Voetbal 1556 A.)

I. **SAARGEBIED. — Onze Mariniers teruggekeerd. —**
De Mariniers, die deel uit hebben gemaakt van de Internationale troepenmacht in het Saargebied, zijn op 16 Febr. '35 in ons land teruggekeerd.
De commandant, kapitein M. R. de Bruyne, is bevorderd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau, in welke onderscheiding het geheele detachement wordt gehuldigd. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Intern. Troepen 1680 B.)

K. **FRANSCH-BRITSCHE OVEREENSTEMMING. — Duitschland's antwoord. - Fransch en Engelsch commentaar. —**
Frankrijk. — In Fransche diplomatieke kringen wijst men er in verband met het Duitsche antwoord op de Londensche voorstellen op, dat het stuk van de rijksregeering weliswaar niet zoo bevredigend is als men had kunnen verwachten, maar dat het ook het eerste bedrijf van de nu aan te vangen diplomatieke onderhandelingen vormt. Over het algemeen, zoo verklaart men, is het antwoord van de rijksregeering eerder een communiqué dan een diplomatiek document.
Engeland. — Het eerst waar sommige Londensche bladen zich bezorgd over maken, is het wantrouwen der Franschen, dat de Duitschers een wig willen drijven tusschen Frankrijk en Groot-Britannië. In bijna alle Engelsche bladen wordt Duitschland's antwoord als onduidelijk en van weinig beteekenis beschouwd.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. blz. 1688 A.)**

19 FEBRUARI 1935

L. **PORTUGAL. — President Carmona herkozen. —**
President Carmona is bij de nieuwe presidentsverkiezingen van 17 Febr. '35 met een meerderheid van 85 procent van alle uitgebrachte stemmen tot president van Portugal herkozen. (O Seculo)

M. **DUITSCHLAND. — Stillhalte-overeenkomst verlengd. —**
Op 15 Febr. '35 was de Stillhalte-conferentie geëindigd. Een nieuw verdrag over handhaving van de buitenlandsche bankcredieten aan het Duitsche bedrijfsleven is gesloten, hetwelk wederom een looptijd van één jaar heeft, d.w.z. tot 29 Febr. 1936 loopt en verder alle reeds tot nu toe aan de overeenkomst deelnemende landen omvat. (Berl. Börsen Zeitung)
(Vorig bericht blz. 1221 B.)

N. **VEREENIGDE STATEN. — Beslissingen in het Goudclausule-proces. —**
Het Hooggerechtshof van de Ver. Staten heeft op 18 Febr. '35 de lang verwachte uitspraak gedaan in het goudclausule-proces. Het besloot:
1e. ten gunste van de stelling van de regeering, dat de goudclausule niet van toepassing is voor de particuliere obligaties.
2e. tegen de regeering in het geval van de federale obligaties.
Deze uitspraak beteekent, aldus Reuter, dat men er nu op rekenen kan, dat maatschappijen, die obligaties met een goudclausule hebben uitgegeven, in papieren dollars kunnen betalen, maar dat de regeering op de federale obligaties voor iederen goud-dollar rente en aflossing een dollar en negen en zestig dollarcents (1.69) in papieren dollars zal moeten betalen. Het is zeker, dat de regeering onmiddellijk maatregelen zal nemen om deze situatie ten aanzien van de federale obligaties het hoofd te bieden.
Het vonnis werd gewezen met een meerderheid van vijf tegen vier stemmen.
Vóór stemden de rechters Hughes, Stone, Brandeis, Roberts en Cardozo, terwijl de minderheid bestond uit Mc. Reynolds, Van Deventer, Sutherland en Butler.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(V. b. Goudcl.-Wet 924 A.)**

A. NEDERLAND. — Rijksinkomsten- en vermogensbelasting. —

	RIJKSINKOMSTENBELASTING.			VERMOGENSBELASTING.		
Belastingjaren.	Aantal aangeslagenen.	Bedrag der zuivere inkomens vóór den kinderaftrek. × ƒ 1.000	Gemiddeld inkomen per aangeslagene.	Aantal aangeslagenen.	Bedrag der vermogens. × ƒ 1.000	Gemiddeld vermogen per aangeslagene. × ƒ 1.000
1924-'25 .	1.624.580	3.761.301	ƒ 2.315	164.698	12.214.020	74
1925-'26 .	1.657.883	3.863.924	2.331	170 271	12.948 382	76
1926-'27 .	1.694.049	3.902.829	2.304	174.298	13.564.865	78
1927-'28 .	1.719.376	3.932.306	2.287	177.457	14.072.841	79
1928-'29 .	1.746.075	4.028.615	2.307	184.853	14.884.162	81
1929-'30 .	1.830.875	4.284.893	2.340	192.943	15.666.228	81
1930-'31 .	1.892.553	4.367.241	2.308	197.501	15.623.203	79
1931-'32 .	1.867.154	4.206.438	2.253	194 227	14.300 209	74
1932-'33 .	1.668.161	3.657.179	2.192	180.907	11.718.116	65
1933-'34 .	1.486.731	3.159.846	2.125	176.498	11.471.878	65

(Centraal Bureau v. d. Statistiek) **(Vor. ber. Belastingen 1497 A.)**

B. NEDERLAND. — Afschaffing van Wethouderspensioenen. —

Naar de Standaard verneemt, is de regeering voornemens maatregelen voor te stellen, welke bedoelen een einde te maken aan het toekennen van pensioen aan wethouders.

In het door den minister-president dr. H. Colijn in de Eerste Kamer aangekondigde wetsontwerp tegen de cumulatie zijn zoodanige bepalingen opgenomen.

(De Standaard)

C. NEDERLAND. — Arbeidsgeschillen in 1934. —

In geen 25 jaar is de omvang van de arbeidsgeschillen zoo gering geweest als in 1934. Men moet tot 1908 teruggaan om dergelijke lage cijfers aan te treffen.

Aldus de aanhef van het „voorloopig overzicht van de werkstakingen en uitsluitingen in het jaar 1934", dat het Centraal Bureau voor de Statistiek publiceert in de eerste aflevering 1935 van zijn Maandschrift. Voor zoover bekend kwamen in het pas afgesloten kalenderjaar slechts 151 conflicten voor (w.o. 2 uitsluitingen), waarbij in totaal ruim 5000 werknemers waren betrokken. Het verlies aan arbeidsdagen bedroeg voor de ondernemingen bijna 73.000, (in de jaren 1930 t/m. 1933 resp. rond 229.000, 766.000, 1.636.000 en 483.000), voor de werknemers ruim 108.000 (in de jaren 1930 t/m 1933 resp. rond 273.000, 856.000, 1.773.000 en 534.000). Arbeidsgeschillen van meer dan middelmatige beteekenis kwamen in 1934 niet voor.

De stakingsbeweging concentreerde zich in de nijverheidsbedrijven, waarin voor de ondernemingen 68.200, voor de werknemers 103.500 arbeidsdagen verloren gingen.

Naar verhouding was in het verslagjaar het aantal conflicten tot verkrijging van hooger loon grooter en dat gericht tegen loonsverlaging kleiner dan in het voorafgaande jaar. Voorts droeg — evenals het vorig jaar — de weigering van werkgevers om collectieve overeenkomsten af te sluiten of toe te passen voor een belangrijk deel bij tot het ontstaan van arbeidsgeschillen.

Blijkens den uitslag der in 1934 geëindigde geschillen was een grooter percentage arbeidskrachten betrokken bij de door werknemers gewonnen geschillen, dan in het voorafgaande jaar (resp. 17 en 11%) terwijl een kleiner percentage deelnam aan geschillen, welke met verlies voor de werknemers eindigden (resp. 23 en 33%). (Centraal Bureau v. d. Statistiek)

(Vorig bericht blz. 711 A.)

D. GEESTELIJK LEVEN. — Calvijn-herdenking. - Eeredoctoraten voor Prof. dr. H. H. Kuyper en Prof. mr. V. H. Rutgers. —

Naar men uit Parijs meldt, heeft de Protestantsche Theologische Faculteit aldaar besloten ter gelegenheid van het vierde eeuwfeest van Calvijns Institutie aan twee geleerden van naam, die echte discipelen van den grooten Reformator zijn, den graad van doctor in de theologie honoris causa te verleenen. Met eenparige stemmen is besloten deze eervolle onderscheiding te doen toekomen aan twee Nederlanders, Prof. dr. H. H. Kuyper en Prof. mr. V. H. Rutgers. In een plechtige zitting van de Faculteit zal het diploma worden uitgereikt. (De Standaard)

E. MANDSJOEKWO. — Toestand. - Uit Chineesche bronnen. —

Een nieuw uitzicht op de ontwikkeling der zaken in het Verre Oosten verkrijgt men door het feit, dat er nu in Mandsjoekwo zelve zware rebellieën opstaan. Deze berichten komen niet uit Japansche, maar uit Chineesche bron. Volgens deze berichten zouden de Mandsjoekwosche en Japansche troepen de laatste drie maanden 137 expedities ondernomen hebben ter onderdrukking van de opstandige beweging. Het aantal rebellen, dat aan den strijd tegen de Japanners heeft deelgenomen, bedroeg ongeveer 30.000. Talrijke Mandsjoekwosche politie- en troepenafdeelingen zouden volgens de Chineesche berichten met de wapens in de hand naar de opstandelingen zijn overgeloopen. Zelfs de hoofdstad wordt bedreigd, zoodat er de staat van beleg werd afgekondigd.

(Sin Wan Pau)

F. BULGARIJE. — Bevolking. —

Volgens het voorloopig resultaat van de volkstelling in Bulgarije op 31 December 1934 bedroeg het aantal inwoners van het land 6.081.049. In de jaren 1926 en 1920 bedroeg dit getal resp. 5.478.741 en 4.846.971. Hieruit blijkt, dat de dichtheid der bevolking per K.M.², die in 1920 47 bedroeg en in 1926 gestegen was tot 53 in 1934 het peil bereikt heeft van 59.

(Vreme)

G. NEDERLAND. — Margarine. - Productie, Consumptie en Export. —

(in 1000 tons)

	Prod. incl. meng. boter	Cons. in eigen land	Export
Gemidd. 1921-'25 . .	111,5	45,3	66
1926	134,4	55,2	80,4
1927	140,8	61,7	78,6
1928	139,9	64,7	75,5
1929	132,7	71,8	61,5
1930	127,6	70,1	58,5
1931	111,3	65,2	46,4
1932	68,1	55,0	13,4
1933	64,2	54,5	9,6

(Keesings Fin. Archief) **(Vor. ber. Margarine 762 A.)**

H. NEDERLAND. — Goudclausule-beslissing der Ver. Staten. - Oordeel van Mr. Trip. —

Mr. L. J. A. Trip, de president van de Nederlandsche Bank, formuleerde zijn oordeel over het goudclausule-arrest van Amerika's Hooggerechtshof in het kort als volgt:

Welke volledige uitwerking de uitspraak zal hebben is thans nog niet te zeggen. De beslissende vraag in deze kwestie is natuurlijk of de Vereenigde Staten door blijven gaan met hun monetaire politiek op denzelfden voet voort te zetten.

Indien dit het geval is zal de beslissing internationaal geen repercussie teweegbrengen. Dan blijft de uitwerking alleen beperkt tot de verhouding tusschen de Amerikaansche regeering en de houders van schuldbekentenissen. (De Telegraaf)

(Vor. ber. Goudclausule 1690 N.; Mr. Trip 1668 B.)

I. HONGARIJE. — Politiek accoord Gömbös-Bethlen. - Radiorede van Gömbös. —

De op 11 Febr. '35 bekend gemaakt overeenstemming tusschen minister-president Gömbös en graaf Bethlen, den leider der parlementaire regeeringspartij, is door het publiek en de pers met voldoening ontvangen.

Gömbös hield op 14 Febr. '35 een radiorede, die de vredelievendheid van Hongarije duidelijk deed uitkomen en waarin hij verder betoogde alle revolutionnaire pogingen te zullen onderdrukken.
(Pesti Hirlap) **(Vor. ber. Gömbös 1672 H.)**

A. **SINOLOGIE. — Prof. Herbert Giles overleden. —** Negenentachtig jaar oud stierf te Cambridge de oudhoogleeraar in de Chineesche taal en letteren aldaar, prof. Herbert Allen Giles. Hij heeft een groot aantal werken op het gebied van zijn vak gepubliceerd, o.a. een Chineesch biografisch lexicon en een geschiedenis der Chineesche literatuur. (Manchester Guardian)

B. **IRAK. — Ex-koning Ali overleden. —**
Ex-koning Ali van den Hedzjas, de broeder van wijlen koning Feisal van Irak, is op 14 Febr. '35 in het paleis van zijn neef, koning Gazi van Irak, overleden.
(Courrier d'Orient)

C. **ENGELAND. — Petroleum. —**
De „Daily Herald" meldt, dat te Billingham-on-Tees een fabriek is gebouwd voor het winnen van petroleum uit Engelsche steenkool. De fabriek zal in den loop van den zomer in gebruik worden genomen en in staat zijn 135 millioen liter olie per jaar te produceeren. (Daily Herald) **(Vor. ber. blz. 1288 A.)**

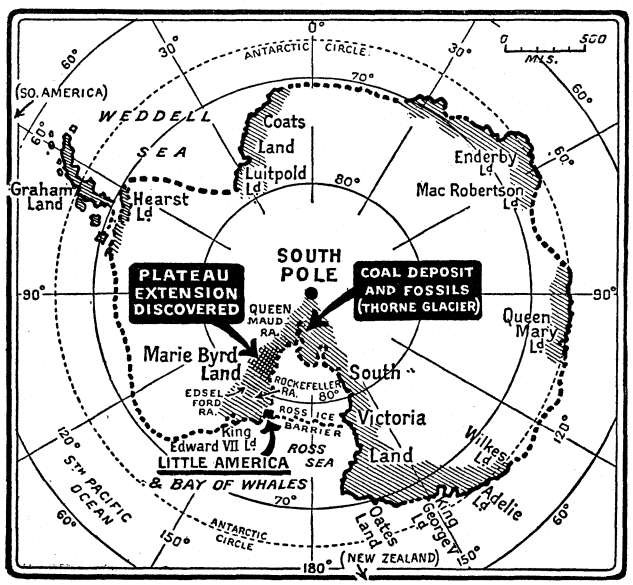
20 FEBRUARI 1935

D. **SAARGEBIED. — Slotprotocol in Rome onderteekend. - Arbeid van Commissie van Drie beëindigd. —**
In tegenwoordigheid van den voorzitter van de Commissie van Drie, baron Aloisi, is te Napels de overeenkomst inzake den terugkeer van het Saargebied naar Duitschland op 18 Febr. '35 onderteekend.
Volgens het officieele communiqué bevat het protocol, dat geteekend is: een accoord betreffende de overdracht van Frankrijk aan Duitschland van zijn rechten op de mijnen, de spoorwegen en andere onroerende goederen in het Saargebied; een overgangsaccoord betreffende de sociale verzekeringen, een accoord betreffende de particuliere Fransche verzekeringen en ten slotte een regeling tusschen de Saarcommissie en het Duitsche rijk over de overdracht van het beheer in het Saargebied. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. Commissie van Drie 1605 E.)

E. **SCANDINAVIE. — Economische samenwerking der Scandinaafsche landen. - Conferentie. —**
De conferentie der economische delegaties van de Noordsche landen is op 16 Febr. '35 na drie dagen gesloten.
Besloten werd de Noordsche regeeringen aan te bevelen in de handelspolitiek nauwer samen te werken tegenover niet-Noordsche staten.
Na de conferentie vond een beraadslaging plaats tusschen de delegaties van Zweden en Finland.
Besproken werden de kwesties van de uitbreiding van het lucht- en scheepvaartverkeer tusschen de beide landen en de organisatie en uitbreiding der handelsbetrekkingen tusschen Zweden en Finland.
(Svenska Dagbladet) **(V. b. Scandinavië 1474 A.)**

F. **ITALIE. — Communiqué inzake de economische en militaire mogelijkheden voor het geval van oorlog.**
De Opperste Raad voor de landsverdediging heeft op 20 Febr. '35 van de vierde en laatste bijeenkomst na zijn twaalfde gewone jaarlijksche zitting een uitvoerig communiqué gepubliceerd, waarin alle economische en militaire mogelijkheden worden besproken voor het geval van oorlog.
De Opperste Raad van defensie acht het noodzakelijk de natie te doen weten, dat hij in de 12 jaren van zijn bestaan zijn doel heeft bereikt. Dit doel is voor de onontbeerlijke middelen te zorgen om bij het uitbreken van een oorlog terstond een militaire actie mogelijk te maken.
De Opperste Raad heeft daartoe systematisch alle hulpbronnen van het land georganiseerd. Met name de fabricage der militaire uitrusting is tot in de kleinste bijzonderheden voorbereid.
De al te dikwijls herhaalde bewering, dat Italië te arm is aan grondstoffen kan met stelligheid als onjuist worden aangemerkt. In de dertien jaren van zijn bestaan heeft het Fascistische bewind Italië bevrijd van wat men kon noemen zijn „Oorlogsknechtschap".
De Opperste Raad geeft vervolgens in het communiqué een overzicht van de belangrijkste grondstoffen en constateert de aanwezigheid ervan op Italiaansch grondgebied in voldoende hoeveelheden voor het geval van oorlog. (La Stampa)

G. **POOLONDERZOEK. — Zuidpool. - Admiraal Byrd's tocht. —**
Admiraal Byrd en verscheidene leden van zijn Zuidpool-expeditie zijn op 17 Febr. '35 met de „Jacob Ruppert" te Dunedin (Nieuw Zeeland) binnengeloopen.
Tijdens zijn verblijf aan de Walvischbaai heeft Byrd 200.000 vierkante mijl grondgebied voor de Vereenigde Staten op het Zuidpoolland in bezit genomen. De expeditie heeft geen menschenlevens te betreuren gehad.

Admiraal Byrd's Zuidpoolonderzoek.
De gearceerde gedeelten zijn de tot nu toe ontdekte landstreken.

Eind September 1933 is Byrd met zeventig wetenschapsmannen en ontdekkingsreizigers uit Boston vertrokken voor zijn tweede Zuidpoolexpeditie. Het voornaamste doel van deze exploratietocht was, het land, dat aan de Zuidpool was vrijgekomen door het zich gestadig terugtrekken der ijsmassa's, in kaart te brengen en voor de Vereenigde Staten in bezit te nemen. Engeland, dat aanvankelijk bezwaar maakte tegen dit doel der expeditie, had tenslotte verklaard, geen belang te hebben bij het Zuidpoolland, zoodat Amerika er de vrije hand kreeg. Ook was het de oorspronkelijke bedoeling der expeditie vast te stellen, of er zich in de Zuidpoolstreken petroleum, steenkool of andere mineralen bevinden. Byrd zelf verwachtte, dat er op 500 kilometer afstand van de Pool groote hoeveelheden steenkool en petroleum te vinden zouden zijn.
Op 11 December 1933 vertrok Byrd van Wellington op Nieuw Zeeland. Hij bereikte in Januari '34 zijn vroegere overwinteringskwartier Klein-Amerika, waar alles in de beste orde werd aangetroffen en hij kon meteen met het zenden van berichten op de korte golf beginnen. Iederen dag kon men in de nieuwsbladen zijn bevindingen lezen. (Red. K. H. A.)
(Vorig bericht blz. 1651 D.)

H. **DE HAVEN VAN VLISSINGEN. —**
Op 1 Juli 1934 heeft de naamlooze vennootschap „Haven van Vlissingen" de exploitatie van alle havens van Vlissingen, de binnenhavens zoowel als de buitenhaven, overgenomen van de gemeente en daarmee is een heel nieuw tijdperk in de havengeschiedenis ingeluid, Het eerste jaar (voor wat de genoemde vennootschap belangt slechts een half jaar) heeft reeds dadelijk succes gebracht. Het jaar 1934 was, zooals uit de Nieuwjaarsrede van den burgemeester blijkt, buitengewoon gunstig voor het bunkerstation, dat de

S. H. V. al sinds eenige jaren in de nieuwe buitenhaven bezit. Immers er bunkerden in 1934 867 zeeschepen tegen 477 in 1933, hetgeen dus bijna een verdubbeling beteekent.
(Mededeeling N.V. Haven van Vlissingen)

A. **NEDERLAND. — Clearing met Duitschland. —**

	Stand op 15 Febr. '35.
1. Stortingen in Nederland	ƒ 25.343.900
Waarvan bestemd voor:	
a. achterstallige vorderingen	4.566.400
b. rentedienst Dawes- en Youngleening en Stillhalte, rentetransfer	4.065.000
c. vrije rekening Rijksbank	1.010.400
d. nieuwe onder de clearing vall. vord.	15.702.100
2. Stortingen in Duitschland (nieuwe onder de clearing vallende vorderingen incl. saldo '34 ad ƒ 11.501.466)	36.717.900
3. Uitbet. in Nederland op nieuwe vorderingen (in mindering komend van het bedrag onder 1 d.)	14.183.800

(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. 1682 F.)**

B. **DENEMARKEN. — In- en Uitvoer. —**
De invoer van Denemarken bedroeg in 1934 volgens voorloopige berekeningen 1353 (v. j. 1265) millioen kronen. De uitvoer bedroeg 1233 (v. j. 1213) millioen kronen. Het invoeroverschot is derhalve met 68 millioen tot 120 millioen kronen gestegen, hetgeen gedeeltelijk het gevolg is van prijsverhoogingen.
(Berlingske Tidende) **(Vorig bericht blz. 1406 B.)**

C. **FRANSCH-SOMALILAND. — Moord op Administrateur. - Abessynië willigt Fransche eischen in. —**
Naar verluidt heeft de Abessynische regeering de eischen der Fransche regeering, verband houdend met den overval, waarbij de Fransche ambtenaar Bernard en inlanders onlangs den dood vonden, aangenomen. Zij heeft zich tot schadeloosstelling verplicht, beloofd de gestolen wapenen en het vee terug te geven en verder maatregelen getroffen tot pacificatie van het grensgebied. (Le Temps) **(Vor. ber. blz. 1661 A.)**

D. **MIDDEL TEGEN NICOTINE. —**
Ter vermindering van het nicotinegehalte van den tabaksrook is in den handel gebracht het z.g. „Fumasan", staafjes van 12 mM. lengte en 1 mM. doorsnede, bestaande uit 20 deelen nitrocellulose, 80 deelen watervrij aluminium sulfaat en 1 deel ureum. Zij moeten in het brandeinde van de sigaret of de sigaar worden gestoken. B. Pfyl en zijn mede arbeiders namen uitgebreide proeven met sigaretten en sigaren met en zonder fumasan, waarbij niet meer dan twee staafjes tegelijk werden ingebracht, daar anders de smaak van het genotmiddel veranderde.
Uit deze proeven, waarbij alle voorzorgsmaatregelen voor nauwkeurigheid waren genomen en de sigaretten tot op 1½ cM. en de sigaren tot op 2 cM. werden opgerookt, is duidelijk gebleken, dat „Fumasan" voor het beoogde doel nutteloos is. Proefnemingen van E. Waser en M. Stähli hebben deze uitkomst bevestigd. (Arbeiten aus dem Reichsgesundheitsamte)

21 FEBRUARI 1935

E. **FILMKUNST. — Besluiten van den Nederlandschen Bioscoopbond. —**
De buitengewone algemeene ledenvergadering van den Nederlandschen Bioscoopbond, gehouden te Amsterdam op 11 Febr. '35, heeft besloten:
1) Bij deze wordt aan het Hoofdbestuur opgedragen om voorloopig tot 31 December 1935 geen nieuwe leden, die zich daartoe nog niet hadden aangemeld op den dag, waarop de agenda voor deze vergadering ter kennis van de leden is gebracht, zijnde 7 Februari 1935, toe te laten als lid van den Bond, tenzij zij aan het Hoofdbestuur kunnen waarmaken, dat zij slechts één of meer bestaande zaken zullen exploiteeren of één of meer nieuwe permanente bioscopen gaan exploiteeren in gemeenten, waarin dusdanige bioscopen nog niet gevestigd zijn en elk dezer nieuwe bioscopen ten minste 5 K.M. verwijderd is van de meest nabijzijnde permanente bioscoop.
2) Het is vanaf de dag, waarop de agenda voor deze vergadering ter kennis van de leden is gebracht, zijnde 7 Febr. '35, voorloopig tot 31 December 1935 aan de leden van den Bond verboden om nieuwe zaken te gaan exploiteeren, behoorende tot één der navolgende bedrijven: filmfabrieken (w.o. mede wordt verstaan het vervaardigen van filmjournalen, filmtitels en filmreclame; echter niet: een zaak uitsluitend voor het produceeren van films), filmimportzaken, filmverhuurkantoren, permanente bioscopen en reizende bioscopen, echter met dien verstande, dat het geoorloofd zal zijn permanente bioscopen nieuw te gaan exploiteeren in gemeenten, waarin dusdanige bioscopen nog niet gevestigd zijn, mits de nieuwe zaak ten minste 5 K.M. in rechte lijn verwijderd is van de meest nabijzijnde permanente bioscoop.
Bovendien heeft de vergadering met algemeene stemmen een voorstel van het hoofdbestuur aangenomen om het hoofdbestuur op te dragen onverwijld een studie-commissie te benoemen, die tot taak zal hebben te onderzoeken, of het al dan niet wenschelijk is om ook na den 31sten December 1935 regelen, gelijk in het besluit zijn vastgesteld, of andere regelen, die echter de gezonde ontwikkeling van het Nederlandsche film- en bioscoopbedrijf niet in den weg mogen staan, voor te bereiden en daaromtrent tijdig voor den expiratiedatum van het genomen besluit het hoofdbestuur te rapporteeren. (Persberichten)
(Vor. ber. Filmkunst 1668 K.)

F. **BELGIE. — Mijnwerkerspensioenen. —**
Bij Kon. Besluit is de bijdrage der werkgevers in de steenkoolindustrie voor de pensioenen der mijnwerkers met ½% verhoogd. Ook de arbeiders zullen voortaan ½% meer betalen. Deze verhooging zal ongeveer 14 millioen francs opleveren, waarvan dus 7 millioen door de werkgevers en 7 millioen door de werknemers zullen worden opgebracht.
(De Standaard) **(Vorig bericht blz. 1671 B.)**

G. **ZWITSERLAND. - Minister Schulthess afgetreden.**
De Zwitsersche minister van Economische Zaken, Schulthess, is afgetreden. Tijdens de zitting van den federalen raad in Maart 1935 zal een opvolger worden gekozen. (Neue Zürcher Zeitung)
(Vor. ber. Schulthess 1064 C.)

H. **BELGIE. — Afschaffing van het cadeau-stelsel per 1 April 1935. —**
De Belgische regeering „heeft het noodig geacht", zooals haar voordracht aan den Koning luidde, „het stelsel van verkoop met premiën grondig uit te roeien, om nog alleen te laten voortbestaan de premie, welke gelijkstaat, in werkelijkheid, met een terugbetaling". Als gevolg daarvan is kortelings door Koning Leopold een besluitwet afgekondigd, volgens welke vanaf 1 April '35 de verkoop met premiën in België is verboden. (Handelsblad v. Antwerpen)

I. **NEDERLAND. — Midden-Europeesche tijdrekening.**
De minister van Econ. Zaken heeft bij de begrooting van Binnenl. Zaken medegedeeld, dat, indien het wetsontwerp tot herziening van den wettelijken tijd door de Eerste Kamer mocht worden aangenomen, het om technische redenen niettemin onmogelijk zal zijn die nieuwe tijdregeling nog dit jaar in werking te doen treden. (De Maasbode) **(Vor. ber. blz. 1644 D.)**

K. **LUCHTVAART. — K. L. M. — Vervoer in 1934.**
Het jaar 1934 is voor de K.L.M. een periode van vooruitgang geweest. Alleen het goederenvervoer onderging den ongunstigen invloed van steeds talrijker geworden handelsbelemmeringen en kon zich niet op de hoogte van 1933 handhaven.
De K.L.M. vervoerde in totaal op de internationale lijnen in Europa (in samenwerking met eenige buitenlandsche maatschappijen) op het binnenlandsche net en de Indië-lijn 85.969 passagiers, 1.081.853 K.G. vracht en 243.000 K.G. post; het aantal pleiziervliegers bedroeg 18.465. Alleen van de binnenlandsche lijnen maakten 24.586 passagiers gebruik.
De stijging van het passagiersvervoer gedurende de laatste jaren is buitengewoon: in 1932 21.327, in 1933 41.707 en in 1934 85.969 passagiers. T.o.v. 1933 is het aantal passagiers dus met 106 procent gestegen.
(Verslag K. L. M.) **(Vor. ber. K. L. M. 1516 D.)**

L. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. —**
De Eerste Kamer heeft op 20 Febr. '35 de begrooting van Binnenlandsche Zaken goedgekeurd.
(Nieuwe Rott. Crt.) **(Vor. ber. Eerste Kamer 1690 G.; Begr. Binnenl. Zaken 1574 B.)**

A. TELEVISIE. — Nieuwe banen. - Het gebruik en de werking van kathodestraalbuizen. —

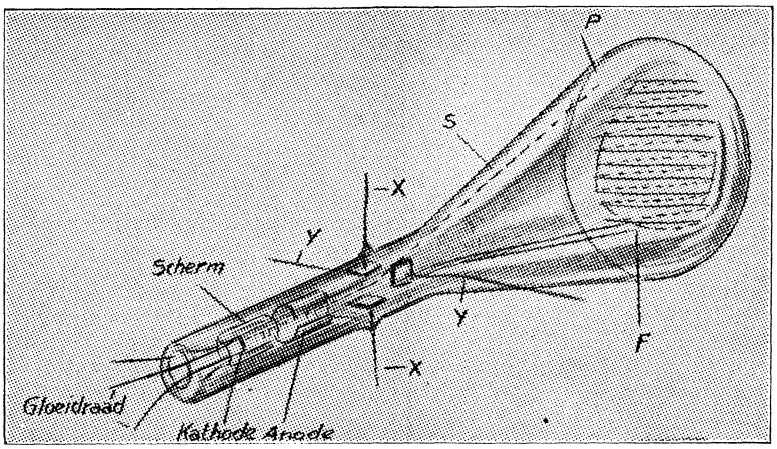
Wij ontleenen aan het Algemeen Handelsblad van 12 Febr. '35 het volgende:

De publicatie van het Engelsche televisie-rapport heeft thans officieel bevestigd wat in vakkringen reeds min of meer bekend was: dat de televisie-techniek reeds zulk een trap van volkomenheid heeft bereikt, dat een langer wachten met de eerste stappen tot het instellen van een openbaren dienst niet meer verantwoord is; dit laatste is men althans in Engeland van meening. In dit rapport wordt voorts de zeer positieve aanbeveling gedaan om terstond te beginnen met „high definition" televisie, en wel met 240 beeldlijnen, en eventueel met een uiterste minimum van 180 lijnen.

De kwaliteit van het beeld, dat op deze wijze verkregen kan worden, staat ongeveer gelijk met dat van een huisbioscoop. Er is geen denken aan, dat dergelijke resultaten te bereiken zouden zijn met een eenvoudige uitvoering van de inmiddels klassiek geworden Nipkowsche schijf. Het is zelfs in hooge mate te betwijfelen of een dergelijk resultaat wel ooit met een mechanisch systeem bereikt zal kunnen worden.

De enorme vooruitgang van de televisie in den laatsten tijd is dan ook in de eerste plaats toe te schrijven aan het gebruik van de kathodestraalbuis, zoowel voor het ontvangen als voor het uitzenden van beelden.

Nu dit tot dusverre uitsluitend voor laboratorium-doeleinde gebezigde instrument op het punt staat zijn intrede te gaan doen als dagelijksch gebruiksvoorwerp, zal het menigeen interesseeren iets naders te vernemen omtrent de werking en de toepassing van dit modernste aller wonderen.

Vereenvoudigde voorstelling van een kathodestraalbuis.

Electronen-kanon. — Tot op zekere hoogte kan men de constructie vergelijken met die van een radiolamp; ook hier treft men een al of niet indirect verhitte kathode aan, die als electronen-leverancier fungeert; een electrode, waarvan de rol ongeveer overeenkomt met die van het rooster in een normale ontvanglamp benevens een anode, die in de Engelsche literatuur „gun" genoemd wordt. De anodespanning, die wordt toegepast, is echter veel hooger dan bij ontvanglampen en bedraagt 2000 volt en hooger. Onder invloed van deze hooge anodespanning verkrijgen de uit de kathode vrijkomende electronen een zeer groote snelheid, die hen in staat stelt om als een straal (S) door de tot dat doel in de anode aangebrachte opening te vliegen en zoodoende in het trechtervormig uitloopende deel van de buis te komen. Het oppervlak van het uiteinde van dit gedeelte van de buis is bedekt met een fluoresceerende stof, die onder invloed van het electronen-bombardement fel oplicht in een blauwgroene of geelachtige kleur. De moeilijkheid is, om een uiterst dunne electronenbundel te verkrijgen, die een scherp en helder beeld mogelijk maakt.

Er zijn verschillende manieren bekend om dit te bereiken; de bekendste zijn het toepassen van een gasvulling en speciaal voor televisiedoeleinden, een z.g. electronenoptiek. Het eerste middel is voor televisiedoeleinden minder geschikt. Om deze reden wordt in moderne televisie-buizen gebruik gemaakt van een speciale scherm-electrode en een anode die een zeer groot gedeelte van de buis in beslag neemt. Hierdoor ontstaat een bijzondere veldverdeeling, waardoor de electronenbundel als met een lens geconcentreerd kan worden.

Het bijzondere van den op deze wijze verkregen electronenbundel is, dat hij onder invloed van zwakke statische of magnetische velden op elke gewenschte wijze kan worden bewogen, en wel met elke gewenschte snelheid, daar traagheid, de groote handicap bij mechanische systemen, vrijwel geheel afwezig is. Geeft men bijvoorbeeld aan de in de afbeelding met X aangeduide electroden elk een lading van tegengesteld teeken, m.a.w. legt men tusschen deze twee plaatjes een spanningverschil, dan zal onafhankelijk van de grootte dezer spanning de electronenschaal een op of neerwaartsche beweging maken. Legt men een wisselspanning aan, dan zal een snelle op en neer gaande beweging van het lichtende punt het gevolg zijn en men zal op het fluoresceerende scherm een verticale lichtlijn waarnemen. Iets dergelijks speelt zich af indien men een spanningsverschil tusschen de met Y gemerkte plaatjes teweegbrengt, doch in dat geval zal het lichtende punt een horizontale beweging uitvoeren.

Hoe het beeld ontstaat. — Het is genoegzaam bekend dat een televisiebeeld tot stand komt door het z.g. aftasten; hierdoor wordt het beeld in een groot aantal beeldpunten ontleed, die stuk voor stuk kunnen worden overgebracht. Eigenlijk is het procédé precies hetzelfde als dat hetwelk gij, lezer, volgt bij het lezen van dit artikel. Gij begint met de eerste letter links van de bovenste regel, laat elke letter tot u doordringen, leest den regel ten einde en begint den volgenden regel weer van links. Bij dit „aftast-procédé" maakt uw oog twee soorten van beweging: een heen en weer gaande (voor de regels) en een op en neer gaande (voor de kolommen). Indien men nu bedenkt dat voor een goed televisiebeeld 25 beelden per seconden noodig zijn, zal het duidelijk zijn dat het lichtende punt op deze wijze 25 maal per seconde het geheele beeld moet aftasten, zoowel aan de zend- als aan de ontvangzijde. Dit wordt bij de kathode-straalbuis bereikt door aan de platenparen X en Y zoodanige wisselspanningen toe te voeren, dat de vereischte snelle heen-en-weer gaande en op-en-neer gaande beweging van den electronenstraal ontstaat. Een bijzonderheid is nog dat het lichtende punt na elke volbrachte aftasting van het beeldvlak weer naar zijn punt van uitgang terugvliegt, zoodat een gesloten figuur ontstaat. In de afbeelding is het begin van deze „fly back" aangeduid met de letter F.

In de practijk ziet men hiervan niets op het beeld, bijv. doordat de schakeling zóó is uitgevoerd dat de electronenstraal op dat oogenblik onderbroken wordt.

Indien nu de intensiteit van den electronenstraal gemoduleerd wordt door de ontvangen uitzending, en wel door met behulp van het signaal het scherm op een wisselende spanning te brengen, zal het lang begeerde beeld op het uiteinde van de buis verschijnen mits... de synchronisatie in orde is! Het zal zonder meer duidelijk zijn dat de bewegingen van de aftastende en reproduceerende lichtpunten in zend- en ontvangstations in volmaakte overeenstemming moeten plaats vinden.

Dit kan bereikt worden door zorgvuldige afregeling van het electrisch systeem, dat de beweging van den kathodestraal beheerscht en doordat de zender na elk compleet beeld een synchronisatiesignaal uitzendt.

Naar wij nader vernemen zal Philips-Radio binnenkort kathodestraalbuizen van de modernste constructie in den handel brengen. In ons land heeft men in de Philips-laboratoria eveneens belangrijke vorderingen op televisie-gebied gemaakt. Men heeft daar speciale kathodestraalbuizen voor televisie ontworpen en met den in verband hiermede geconstrueerde televisie-ontvanger reeds ontvangproeven in Berlijn gedaan, die gunstige resultaten hebben opgeleverd.

(Met speciale toestemming v. h. Alg. Handelsblad, 12 Febr. 1935)

(Vorig bericht blz. 1060 G.)

B. ONTWAPENINGSCONFERENTIE. — Wapenfabricage. - Amerikaansche toelichting. —

De Amerikaansche gedelegeerde Wilson gaf op 19 Febr. '35 een toelichting waarbij hij vooral de aandacht er op vestigde dat volgens het Amerikaansche voorstel het toezicht verschillend in omvang zal zijn, naarmate men te doen heeft met uitsluitend voor militaire diensten vervaardigde wapenen, met wapenen, die in den regel slechts voor niet militaire doeleinden gebruikt worden, of met wapenen, die zoowel voor militaire als voor niet militaire doeleinden bestemd zijn. Het Amerikaansche ontwerp schrijft een zeer streng toezicht en zeer uitgebreide openbaarheid ten aanzien van de essentieel militaire wapenen voor, terwijl voor de andere categoriën grootere soepelheid wordt voorgesteld. De Amerikaansche regeering heeft zich vooral veel moeite gegeven om tot een voor allen aannemelijk voorstel omtrent de vliegtuigen te komen, in verband met de mogelijkheid, dat burgerlijke vliegtuigen voor militaire doeleinden gebruikt zullen worden. Het Amerikaansche ontwerp-conventie wenscht, dat de openbaarheidsverplichting op de vervaardiging en uitvoer van militaire vliegtuigen ook op de burgerlijke vliegtuigen van toepassing zal zijn, doch dat de verplichting om vergunning voor fabricage of uitvoer van vliegtuigen aan te vragen minder strikt ten aanzien van burgerlijke vliegtuigen zal zijn.

(Bulletin de la Société des Nations) **(V. b. 1619 B.)**

A. **ZWEDEN. — Tegen Staatsvijandige propaganda.** Het comité dat ingesteld is om maatregelen te beramen tegen staatsvijandige propaganda heeft zijn rapport ingediend en het resultaat van zijn arbeid neergelegd in niet minder dan 18 wetsvoorstellen. Het bepleit geen rechtstreeksch verbod van tegen den staat gerichte organisaties als communistische en andere maar wel stelt het voor dat bij de wet de mogelijkheid zal worden geopend om onder bepaalde omstandigheden een organisatie te ontbinden.
(Svenska Dagbladet)

B. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Wijziging van de wet op de Staatsloterij. —**
De Eerste Kamer heeft op 20 Febr. '35 zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd de wijziging van de wet op de staatsloterij, welke beoogt particuliere loterijen te verbieden gebruik te maken van de trekking van de staatsloterij. (Het Vaderland)
(Vor. ber. 1677 D.; Eerste Kamer 1693 L.)

C. **BELGIE. — Socialistische betooging verboden. - Motie van vertrouwen. —**
Bij de Kamer is op 19 Febr. '35 door Vandervelde een interpellatie tegen de regeering ingediend namens de socialistische partij, met betrekking tot het door de regeering uitgevaardigde verbod van een socialistische betooging op 24 Febr. '35 in de hoofdstad. Hierbij werd de kwestie van vertrouwen door de regeering gesteld. De motie van vertrouwen werd aangenomen met 89—73 stemmen en 1 blanco.
(Gazet van Antwerpen) **(Vor. ber. Kabinet 1645 E.; Socialisten 1551 A.)**

22 FEBRUARI 1935

D. **FRANKRIJK. — Prix Louis Barthou. —**
Louis Barthou, de vermoorde Fransche minister-president, heeft aan de Académie Française een belangrijk legaat nagelaten. Het levert een jaarlijksche rente op van frs. 55.000 en dit bedrag zal over drie jaarlijksche prijzen worden verdeeld. Een bedrag van frs. 25.000 zal toegekend worden aan een schrijver, een van frs. 15.000 aan een schrijfster en frs. 15 000 aan een dichter beneden den leeftijd van dertig jaar. De tweede prijs zal den naam Alice Barthou dragen en de derde Max Barthou.
Louis Barthou heeft met deze bepaling de nagedachtenis van zijn echtgenoote en van zijn zoon — die in den oorlog gevallen is — willen eeren. (Le Temps)
(Vor. ber. Barthou 1519 A.)

E. **VEREENIGDE STATEN. — Lindbergh's baby. - Hauptmann in hooger beroep. —**
Hauptmann heeft thans, nadat hem daartoe vergunning was verleend door rechter Trenchard, hooger beroep aangeteekend tegen het doodvonnis, en wel bij het hof van appèl van New Jersey, het hoogste gerechtshof van dien staat (N. Y. Herald, Parijs)
(Vorig bericht blz. 1688 C.)

F. **NEDERL. OOST-INDIE. — Beperking recht van vereeniging en vergadering. —**
De Volksraad heeft op 20 Febr. '35 met 32 tegen 8 stemmen de ordonnantie aangenomen tot verdere beperking van het recht van vereeniging en vergadering. (Aneta) **(Vor. ber. Volksraad 1680 D.)**

G. **DIAMANTINDUSTRIE. — De Duitsche concurrentie. - Besluit te Antwerpen. —**
Op 20 Febr. '35 is in de Diamantclub te Antwerpen een vergadering bijeengekomen van de verschillende Nederlandsche en Belgische organisaties van diamanthandel en -nijverheid. Van Belgische zijde waren vertegenwoordigd de federatie der Belgische Diamantbewerkers, het Syndicaat der Belgische Diamantnijverheid, de Algemeene Diamantbewerkers Bond, de Christelijke Diamantbewerkers Bond en de Belgische Diamantzagers Patroonsvereeniging. Van Nederlandsche zijde waren aanwezig vertegenwoordigers van de Algemeene Juweliersvereeniging, de Beurs voor Diamantbewerkers en de Algemeene Nederlandsche Diamantbewerkers Bond. De vergadering werd voorgezeten door den heer Van Antwerpen.
Na de vergadering werd het volgende communiqué verspreid: De afgevaardigden der verschillende Belgische en Nederlandsche organisaties van diamanthandel en -nijverheid hebben na bespreking van den toestand van handel en nijverheid in de verschillende centra en het nadeel toegebracht door de unfaire loonconcurrentie van Duitschland, besloten:
1e. Aan de respectieve organisaties voor te stellen, het genomen besluit, om de maatregelen der beschermingscommissie te verscherpen, o.a. door het oprichten van een gemengde commissie, die alle centra zal controleeren;
2e. bij de wederzijdsche regeeringen aan te dringen de bepalingen van de clearingwet op de transacties met Duitschland met alle gestrengheid toe te passen, waarbij de verschillende organisaties hun volle medewerking zullen verleenen. (Het Volk)
(Vor. ber. Diamant 1687 G.)

H. **DUITSCHLAND. — Schoolstrijd in Beieren. —**
Bij de stemming der ouders, of ze hun kinderen al dan niet naar de bijzondere of openbare school willen zenden, hebben de katholieken, tengevolge van de ongewoon sterke propaganda voor de gemeenschapsschool door de nationaal-socialistische partij, veel stemmen verloren.
Van de 55.707 stemmen spraken zich 36.464 voor de bijzondere school uit en 19.243 voor de gemeenschapsschool.
Het percentage, dat zich vorig jaar voor de gemeenschapsschool uitsprak bedroeg 15.7, tegen dit jaar 34.5. De katholieke scholen zullen dus in overeenstemming met deze cijfers van 63 tot 48 worden gereduceerd, terwijl de openbare scholen in gelijke verhouding zullen worden vermeerderd. (De Maasbode)
(Vorig bericht blz. 1682 C.)

I. **ZUID-AFRIKA. — Economische onderhandelingen met Nederland. —**
Het Zuid-Afrikaansche departement van Buitenlandsche Zaken heeft op 20 Febr. '35 medegedeeld, dat bij uitwisseling van nota's, tusschen premier Hertzog, den minister van Buitenlandsche Zaken, en den Nederlandschen gezant in de Unie, hangende de tot standkoming van het definitieve verdrag, wederzijdsche behandeling op den voet van onvoorwaardelijke meestbegunstiging is toegezegd op het gebied van handel en scheepvaart, met zekere uitzonderingen.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(V. b. Zuid-Afrika 1203 L.)**

K. **NEDERLAND. — Contingenteeringsmaatregelen. - Protest der handelaren in dames-confectie-artikelen; textielgoederen-importeurs. —**
Naar aanleiding van de steeds verscherpte contingenteeringsmaatregelen der regeering ten aanzien van den invoer van Dames-Confectie-artikelen belegde de bond van winkeliers in dames-confectie op 19 Febr. 1935 een persconferentie teneinde de moeilijkheden waarin deze tak van handel ten gevolge van bovenstaande maatregelen is gekomen, nader uiteen te zetten. De bond is in den laatsten tijd, daar de toestand door velen als onhoudbaar wordt gevoeld, een hernieuwde actie begonnen. Reeds heeft men zich telegrafisch tot den minister van Economische Zaken gewend en overweegt men verdere stappen.
In den laatsten tijd zijn ook tallooze grieven van den handel, in het bijzonder van textielgoederen-importeurs over de toepassing der contingenteeringsmaatregelen, geuit. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Contingenteeringen 1657 H.)

L. **NEDERLAND. — De handel met Sovjet-Rusland.**
De besprekingen te Moskou gehouden tusschen de heeren E. D. van Walree, mr. A. N. Molenaar en W. H. Rethmeier, als gedelegeerden van het comité voor den handel met Sovjet-Rusland, en de heeren M. Levin, D. Kaminski en M. Nesteroff, als vertegenwoordigers van het Volkscommissariaat voor buitenlandschen handel van de U.d.S.S.R., hebben op 19 Januari tot een voor den Russisch-Nederlandschen handel bevredigend resultaat geleid.
Het kantoor van het door het comité opgerichte centrale bureau voor den handel met Sovjet-Rusland is gevestigd Keizersgracht 296, Amsterdam (directeur de heer W. H. Rethmeier).
(Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Handelsbetrekkingen 1657 A.)

M. **REVOLUTIONNAIR-SOCIALISTISCHE PARTIJEN. — Internationale conferentie. —**
Te Parijs heeft op 21 Febr. '35 een internationale conferentie plaats gevonden, uitgeschreven door het zoogenaamde „Amsterdamsche Bureau" van revolutionnair-socialistische partijen. Aanwezig waren de O.S.P. en de R.S.P. (Nederland), de In-

dependent Labour Party (Engeland), de Onafh. Soc. Partij (Polen), de Socialistische Partij (Zweden), de Communistische Federatie van Iberië (Spanje), de Rood Front Groep (Oostenrijk), de Partito Socialista Italiano (Italië), het Socialistische Jeugdgilde (Engeland), de Mot Dag-groep (Noorwegen), Groupe d'Amis de l'Amitié" (groep van het voormalig-Communistische Kamerlid Doriot, Frankrijk).
Als gasten waren aanwezig vertegenwoordigers van den linkervleugel der Fransche Socialistische Partij (S.F.I.O.) en van de P.U.P. (Fransche Proletarische Eenheidspartij), terwijl sympathiebetuigingen waren binnengekomen van den linkervleugel der Bulgaarsche en Finsche socialistische partijen. De Noorsche Arbeiders Partij had bericht van verhindering gezonden.
De beide Nederlandsche partijen waren vertegenwoordigd door de heeren P. J. Schmidt, secretaris van het Internationaal Bureau, en door het lid der Tweede Kamer, den heer H. Sneevliet. Besprekingen werden gevoerd over den algemeenen internationalen toestand, het fascisme en het oorlogsgevaar. Over al deze onderwerpen werden vrijwel eenstemmige besluiten genomen. Slechts bestond er verschil van meening over de vraag of reeds thans de noodzakelijkheid van de stichting van een nieuwe Internationale moest worden erkend. (Vaz Dias)

A. AMSTERDAM. — Inschrijving ƒ 19.682.000 4% Obligatieleening. —
Op 18 Febr. '35 is de inschrijving opengesteld op ƒ 19.682.000 4% oblig. der Gemeente Amsterdam tegen den koers van 100%. Houders van de nog uitstaande niet uitgelote oblig. der 4½% leeningen 1929 II en 1930 hadden bij inschrijving recht van voorkeur in de verhouding van 1 : 1, van welk recht op dusdanige wijze gebruik is gemaakt, dat op de vrije inschrijvingen slechts een zeer geringe toewijzing zal kunnen plaats hebben.
(Keesings Fin. Archief) **(V. b. Leeningen 1672 E.)**

B. NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Postbegrooting aangenomen. —
De Eerste Kamer heeft op 21 Febr. '35 de postbegrooting zonder hoofdelijke stemming aangenomen.
(Nieuwe Rotterd. Courant)
(V. b. Eerste Kamer 1695 B.; Begr. P.T.T. 1584 C.)

23 FEBRUARI 1935

C. ABSOLUTE NULPUNT. — Proeven. —
In het Cryogeen Laboratorium te Leiden heeft prof. dr. W. J. de Haas in samenwerking met dr. E. C. Wiersma deze dagen een temperatuur bereikt van 0.0052 gr. Kelvin.
De Telegraaf schrijft hieromtrent het volgende: Wij hebben ons naar aanleiding van dit bereikte koude-record tot prof. De Haas en dr. Wiersma gewend. De thans bereikte temperatuur beteekent weer een belangrijken vooruitgang bij de vorige van October 1934 toen een temperatuur van 0.0159 gr. Kelvin werd verkregen, nadat men een paar maanden tevoren tot 0.03 gr. K. was gekomen. (Telegraaf)
(Vorig bericht blz. 1416 D.)

D. SPANJE. — In- en Uitvoer. —
De invoer in 1934 bedroeg 860 millioen goudpeseta's; de uitvoer 612 millioen goudpeseta's. (El Sol)
(Vorig bericht blz. 1444 C.)

E. NEDERLAND. — De nieuwe regeling van de surséance van betaling. —
Een Kon. besluit is afgekondigd, waarbij de datum van inwerkingtreding van de wet van 7 Febr. 1935, houdende nieuwe regeling van de surséance van betaling, de gelegenheid tot accoord openende, is bepaald op 16 Maart 1935. (Het Vaderland) **(1577 F.)**

F. NEDERL. OOST-INDIE. — Suikerindustrie. - Verklaring van den Regeeringsgemachtigde. —
De bemoeienis van de Regeering met de suikerindustrie moet ook na de beëindiging van de N.I.V.A.S., op 1 April 1936, worden voortgezet teneinde rationalisatie en een beheerschten afzet mogelijk te maken.
Dit was de, met groote stelligheid, uitgesproken meening van den Regeeringsgemachtigde voor Economische Zaken in zijn exposé omtrent de suikersituatie in Ned.-Indië, op 18 Febr. '35 voor den Volksraad ontvouwd.
De Regeeringsgemachtigde, mr. Hart, zette uiteen dat het ingrijpen van de Regeering primair rationalisatie van de Java-suikerindustrie beoogt. Dit brengt mede, dat het productie-apparaat dat nu 3 millioen ton groot is, naar het huidig inzicht teruggebracht moet worden tot ongeveer 50% met behoud van een flinke reserve voor het geval de situatie zich wijzigt.
De rationalisatie zal slechts rustig verloopen bij de voortzetting van een centrale verkoopsorganisatie.
Het ingrijpen van de Regeering impliceert definitieve uitschakeling van een belangrijk deel van het productie-apparaat, volgens een schema waarbij voorzien wordt in de voltooiing van bedoelde saneering na drie basis-productie-jaren; deze basis-productie-jaren loopen van 1936 tot 1938 voor zoover het den aanplant betreft en van 1937 tot 1939 waar het de oogsten betreft.
Voor elk dezer jaren zal opnieuw de grootte van den aanplant worden bepaald op grond van de afzetcijfers.
De situatie zal worden beheerscht door productie-vergunningen, die overgedragen kunnen worden, hetgeen de vorming van zoo krachtig mogelijke combinaties vergemakkelijkt.
In dit verband verneemt Aneta dat de geheele consolidatie zich voor minstens 80 procent in concern-verband zal voltrekken.
De aanplant voor 1935 is voorloopig bepaald op 455.000 tons.
(Aneta) **(Vor. ber. Suiker blz. 1453 G.)**

G. NEDERLAND. — Tolheffing. - Protesten. —
Gedeputeerde Staten van Gelderland en de gemeentebesturen van Arnhem en Nijmegen zonden een adres aan de Tweede Kamer tegen de tolheffing op de bruggen.
Eenige Brabantsche Kamers van Koophandel beramen een groote actie tegen den bruggentol.
(Persberichten) **(Vorig bericht blz. 1675 A.)**

H. CHINA. — Economische crisis. —
Bij het einde van het Chineesche jaar bevindt China zich in de zwaarste financieele crisis, welke de laatste 10 jaren werd doorstaan. De handelaren kunnen geen voorschotten ontvangen en zijn evenmin in staat om hun vorderingen te innen, daar de plaatselijke banken dringend behoefte hebben aan kasmiddelen, terwijl sommige dezer banken reeds gesloten zijn. De Chineesche en buitenlandsche banken hebben alle te lijden onder een tekort aan kasmiddelen zoodat voor credieten rentetarieven betaald worden van 10 tot 30%. (Sin Wan Pau)

I. NEDERLAND. — Postchèque en Girodienst. —

Jaren.	Aantal rekeningen op het einde des jaars.	Saldo te goed
1925	113.200	ƒ 496.612.000
1926	120.000	103.858.000*)
1927	129.300	98.835.000
1928	139.300	120.933.000
1929	151.300	114.289.000
1930	167.500	119.381.000
1931	184.800	156.900.000
1932	204.300	170.381.000
1933	224.300	189.358.000
1934	245.000	197.210.000

*) Het verschil met 1925 werd veroorzaakt door wegtrekking van een groot deel van het saldo der schatkistpostrekening.
(Centraal Bureau v. d. Statistiek)

K. GOUDBLOK. — Conferentie te Brussel. —
Sedert eenige weken worden economische besprekingen gehouden tusschen Frankrijk eenerzijds en de Belgisch-Luxemburgsche tolunie anderzijds. Deze besprekingen hebben geleid tot een overeenkomst.
Op 18 Febr. '35 werd te Bern een handelsaccoord onderteekend dat eveneens een gevolg is van het programma, dat op 20 October 1934 op de goudblokconferentie te Brussel werd aangenomen, en dat nadrukkelijk het voeren van bilaterale onderhandelingen tusschen de betrokken landen op den voorgrond stelde. Volgens het op 20 Febr. '35 aangenomen protocol moet men binnen ten hoogste één jaar tot een resultaat komen. Lang voor deze termijn verstreken is, zijn de overeenkomsten met Frankrijk en Zwitserland gesloten.
Soortgelijke onderhandelingen zijn op het oogenblik aan den gang tusschen België en Italië, en tusschen België en Nederland. De regeeringen der goudlanden kwamen in het protocol der conferentie niet alleen overeen om „onverwijld onder elkander bilaterale onderhandelingen aan te knoopen" maar tevens „na te gaan, op welke wijze het mogelijk is reeds thans het handelsverkeer tusschen de betrokken landen te verruimen. Zij achten het gewenscht het totale volume van het handelsverkeer van 1 Juli 1934 met 10% uit te breiden."
Van deze uitbreiding van het handelsverkeer tusschen de landen van het goudblok is tot dusver, acht maanden na het verstrijken van den datum, waarop zij haar beslag had moeten krijgen, bitter weinig tot stand gekomen. Van Belgische zijde heeft men veeleer onverpoosd gestreefd naar een verdere beperking van den invoer. Men denke slechts aan de kolenkwestie, die de onderhandelingen met Nederland en met Duitschland nu reeds weken lang sleepende heeft gehouden.
Wat de economische onderhandelingen met Nederland betreft,

waarvan in deze Belgische berichten eveneens wordt gesproken, deze hebben au fond niets met het protocol van 20 October te maken. Zij moesten automatisch worden gehouden, omdat de Nederlandsch-Belgische handelsovereenkomst, die op het oogenblik, waarop nog niemand aan een speciale samenwerking der goudlanden dacht, voor den duur van één jaar werd gesloten, ten einde liep. Behalve met de vier in de bovenstaande berichten genoemde goudlanden onderhandelt België trouwens op het oogenblik nog met ten minste vijf of zes andere landen, die niet bij het goudblok zijn aangesloten. Daaronder b.v. met de Vereenigde Staten. (Algemeen Handelsblad)

(Vorig bericht blz. 1668 B.)

A. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Werkloosheidssubsidiefonds. - Begrooting van Financiën. —**
De Eerste Kamer heeft op 21 Febr. '35 de drie wetsontwerpen, verband houdende met de instelling van het Werkloosheidssubsidiefonds, aangenomen en de begrooting van Financiën goedgekeurd.
(Nieuwe Rott. Crt.) **(Vor. ber. Eers e Kamer 1696 B.; Werkloosh. subs.f. 1620 H.; Begr. Financiën 1574 D.)**

24 FEBRUARI 1935

B. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Begrooting van Suriname. —**
De Tweede Kamer heeft op 22 Febr. '35 de begrooting van Suriname zonder hoofdelijke stemming aangenomen. (Het Vaderland)
(Vor. ber. Tw. Kamer 1654 C.; Begr. Surin. 1513 F.)

C. **GEESTELIJK LEVEN. — De zelfstandigheid van de Protestantsche Kerk in Ned.-Indië. —**
De Volksraad adviseerde op 19 Febr. '35 zonder hoofdelijke stemming gunstig ten aanzien van de aanneming van het ontwerp voor een Algemeenen Maatregel van Bestuur, waarbij aan de Protestantsche Kerk in Ned.-Indië de zelfstandigheid zal worden verleend, overeenkomende met die welke door de Roomsch-Katholieke Kerk reeds sedert langen tijd wordt genoten. (Aneta) **(Vor. ber. blz. 1684 E.)**

D. **FRANSCH-BRITSCHE OVEREENSTEMMING. — Direct overleg tusschen Engeland en Duitschland. —**
De Duitsche regeering heeft, naar Reuter uit Londen meldt, aan de Engelsche regeering in stellige termen medegedeeld, dat zij er in toestemt, dat de voorgenomen Duitsch-Engelsche besprekingen betrekking zullen hebben op het heele gebied van het Engelsch-Fransche communiqué van 3 Februari '35.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. blz. 1690 K.)**

E. **POLEN. — De begrooting in derde lezing afgehandeld. —**
De Poolsche Sejm heeft in derde lezing de begrooting voor 1935-'36 aangenomen en dus afgehandeld. De uitgaven worden geraamd op 2132 milliard, de ontvangsten op 1.965 milliard zloty. Het deficit zal door een binnenlandsche leening worden gedekt.
(Polska Agencia Telegr.) **(Vor. ber. Begr. 1180 A.)**

F. **ZWEDEN. — De vervaardiging van oorlogsmateriaal. —**
De regeering heeft bij den Rijksdag een wetsontwerp ingediend volgens hetwelk met ingang van 1 Juni '35 de vervaardiging van oorlogsmateriaal onder regeeringscontrôle zal komen, uitgaande van het ministerie van Handel. Na dezen datum zal geen oorlogsmateriaal met kunnen worden vervaardigd tenzij met toestemming der regeering. (Svenska Dagbladet)

G. **VEREENIGDE STATEN. — De N. R. A. - Verlenging van 2 jaar. - Boodschap van president Roosevelt aan het Congres. —**
In een speciale boodschap aan het Congres heeft president Roosevelt op 20 Febr. '35 machtiging gevraagd de N. R. A. met een tijdsduur van twee jaar te verlengen, teneinde het herstel der Amerikaansche industrie te bevorderen en de regeering in de gelegenheid te stellen waar noodig in te grijpen tot het opheffen van misstanden of het bevorderen van bepaalde takken van industrie. In hoofdzaken worden de oude grondslagen der N. R. A. gehandhaafd. Zij kunnen worden samengevat in de volgende acht punten:
1. De N. R. A. wordt voor den duur van twee jaar verlengd.
2. De politieke regeering zal duidelijker en stabieler zijn dan tot nog toe.
3. De bevoegdheid van den president om codes op te leggen aan industrieën, die zich niet vrijwillig aan de codes onderwerpen, zal eveneens worden verlengd.
4. Als grondslag zal in de wet de verklaring worden opgenomen van het recht der werknemers tot vrije organisatie teneinde collectieve arbeidsovereenkomsten te kunnen afsluiten.
5. De fundamenteele beginselen van de anti-trust-wetgeving zullen beter worden toegepast, in overeenstemming met de leer, dat geen monopolie in handen van particulieren mag berusten.
6. Het beginsel zal worden vastgesteld, dat instellingen van openbaar nut onder regeeringstoezicht komen te staan.
7. Kleine ondernemingen zullen beschermd worden tegen onderdrukking van grootere ondernemingen.
8. Men zal de theorie opgeven, dat de methode om de bepalingen der codes doorgevoerd te krijgen het gevangen zetten van de overtreders zou zijn. (New York Herald, Parijs)

(Vor. ber. N.I.R.A. 1681 F.)

H. **FILMKUNST. — Merijntje Gijzen's Jeugd verfilmd.**
Loet C. Barnstijn's Filmproductie N.V. heeft de rechten verkregen tot verfilming van „Merijntje Gijzen's Jeugd" van den bekenden Nederlandschen auteur A. M. de Jong. (Persberichten)
(Vor. ber. Filmkunst 1693 E.)

I. **NEDERLAND. — De XVIIIe Roomsche Studentendag te Leiden. —**
Op 16 en 17 Febr. '35 heeft te Leiden de XVIIIe Unie-bijeenkomst der R.K. Studentenvereenigingen in Nederland plaats gehad, waarvoor zeer groote belangstelling bestond.
In de medische sectie sprak dr. A. H. van Muyden over: „de sociale taak van den medicus". In de juridische sectie sprak prof. W. Pompe over „strafrecht en levensbeschouwing". Na deze rede werd aan de vergadering medegedeeld, dat officieel was opgericht de interacademiale juridische faculteit, welke een onderafdeeling van de Unie moet worden. In de sectie der natuur-philosophen sprak dr. Tellegen over: „natuurfilosofie".
In de vergadering der missie-interacademiale sprak prof. P. C. Groenen, directeur van het Roomsch-Katholiek-Indisch Missie-Bureau in Den Haag over het 400-jarig missie-jubileum in Nederlandsch-Indië.
In de vergadering van de Meisjes-Interacademiale sprak mej. Laura Wery over: „meisjesstudent, vereeniging en maatschappij".
De slotzitting had plaats in het gebouw van Sanctus Augustinus op het Rapenburg. Na een inleiding door den Unie-praeses, den heer P. Beukers, hield pater J. Drost S.J. een lezing over: „Student en vereeniging". (De Maasbode)

K. **HET VERSCHE CADETJE. —**
De minister van Sociale Zaken heeft in zijn Memorie van Antwoord medegedeeld, dat opheffing van het verkoopverbod van versch brood vóór een bepaald uur, niet te wachten is. (Nieuwe Rotterd. Crt.)
(Vorig bericht blz. 787 H.)

25 FEBRUARI 1935

L. **ZWITSERLAND. — Militaire diensttijd verlengd.**
De op 23 Febr. '35 gehouden volksstemming over de wet op de weermacht heeft tot resultaat gehad, dat 506.509 kiezers zich er voor en 431.181 zich er tegen hebben verklaard.
Gemiddeld 80% der stemgerechtigden is opgekomen. Voor het kanton Genève bedroegen de cijfers vóór en tegen het ontwerp onderscheidenlijk 19.472 en 14.421.
Het ging bij dit plebisciet om het z.g. weerbaarheidsvoorstel, volgens hetwelk de opleidingsduur voor de recruten der infanterie van 67 tot 90 dagen wordt verlengd. De recruten van cavalerie en artillerie zullen 12 dagen langer in de recrutenschool moeten blijven. (Journal de Genève) **(Vor. ber. 1654 F.)**

M. **LUCHTVAART. — Nieuwe luchtlijn België-Congo.**
De directie van de „Sabena" is klaar met de technische en administratieve voorbereiding van den regelmatigen dienst Brussel—Leopoldville. Het eerste vliegtuig van dien dienst, de „Edmond Thieffry", is op 23 Febr. om 4 uur 's morgens van Brussel vertrokken.
De bedoeling is dat het eerste vliegtuig 28 Februari te Leopoldville aankomt, daar vier dagen blijft en dan terugkeert. Vertrek van Brussel voor de tweede reis is op 8 Maart vastgesteld, dat is dus op denzelfden dag dat het eerste vliegtuig te Brussel terugkeert. (Gazet van Antwerpen)
(Vor. ber. België-Congo vlucht 1630 C.)

A. FRANKRIJK. — Schuschnigg's bezoek. - Officieel communiqué. —
De Oostenrijksche bondskanselier Schuschnigg en zijn minister van Buitenlandsche Zaken, Berger-Waldenegg, hebben dezer dagen een bezoek aan Parijs gebracht en besprekingen gehouden met Flandin en Laval. Het volgende communiqué werd op 23 Febr. '35 uitgegeven:
De Fransche en Oostenrijksche ministers hebben gemeenschappelijk den algemeenen toestand bestudeerd en zich daarbij in het bijzonder bezig gehouden met de voorwaarden voor een bevordering van het vertrouwen en een versterking van den vrede in Midden-Europa.
Eensgezind erkenden zij de voordeelen die alle belanghebbende landen moeten trekken uit het afsluiten van een Midden-Europeesch pact in den geest van volledige rechtsgelijkheid, van een pact, welks principes vastgelegd zijn bij de Fransch-Italiaansche onderhandelingen.
Zij juichen de overeenstemming tusschen de Fransche en de Engelsche regeeringen, die het plan tot een zoodanig pact beschouwen als een veiligheidselement dat met de andere pacten van regionalen aard een ondeelbaar geheel van een vredespact vormt, en dat geschikt is de oplossing van de nog open staande algemeene problemen te vergemakkelijken, toe.
Afgezien van de gunstige uitwerking die een zoodanige oplossing onvermijdelijk zal hebben op den economischen toestand der wereld, hebben zij van de reeds door onderhandelingen op dit gebied tusschen Oostenrijk en verschillende Europeesche staten, waaronder Frankrijk, bereikte resultaten, kennis genomen.
Met den wensch, op intellectueel gebied een verderen vooruitgang van de vriendschappelijke betrekkingen tusschen Frankrijk en Oostenrijk te bereiken, willen zij binnenkort onderhandelingen aanvangen om tusschen de beide landen het contact en de uitwisseling op wetenschappelijk, artistiek en litterair gebied te bevorderen. (Le Temps)
(Vor. ber. Schuschnigg 1594 I.)

B. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —
Belgisch-Fransch: Jean Tousseul — Le Masque de Tulle. (Editions de Belgique, 1935, Bruxelles)
Duitsch-Zwitsersch: Maria Schindler — Columba, Geschichtliche Erzählung. (Orell Füssl, Zürich-Leipzig, 1934)
Engelsch: C. S. Forester — The African Queen. (Heinemann)
R. C. Hutchinson — One Light Burning. (Cassell)
Fransch: André Maurois — Sentiments et Coutumes. (Grasset, Paris 1934)
Seu Ring Hai — „Miroir, Cause de Malheur" (Koreaansche verhalen). (Editions Eug. Figuière, Paris)
Italiaansch: Aldo Palazzeschi — Sorelle Materassi. (Vallecchi, Firenze)
Nederlandsch: Prof. A. H. van Hamel — IJsland, oud en nieuw. (Uitg. W. J. Thieme & Co., Zutphen)
A. A. M. Stols — „Het Schoone Boek". (Uitg. W. L. & J. Brusse Rotterdam)
Russisch: M. Zosjtsjenko — Istorija odnoj zjizni (de geschiedenis van een Leven). (Leningrad, 1934)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1690 D.)**

C. ITALIE. — Geschil met Abessynië. - Neutrale zône.
Tusschen Italië en Abessynië is nog geenerlei accoord tot stand gekomen. Wel heeft Italië het instellen van een neutrale zône ter breedte van 6 K.M. tusschen de Italiaansche en Abessynische posten voorgesteld.
De Abessynische regeering heeft dit voorstel in beginsel aanvaard.
Inmiddels gaat Italië voort troepen naar Erythrea en Somaliland te zenden. Eenige troepentransporten zijn reeds in Erythrea aangekomen.
(Corriere della Sera) **(Vorig bericht blz. 1688 D.)**

D. NEDERLAND. — Handel met Rusland. —
De Sovjet-Unie heeft in 1934 in Nederland orders geplaatst tot een totaal bedrag van ca. ƒ 21.7 (v. j. ƒ 16) millioen.
Onder de Russische orders vallen o.a. de volgende aankoopen: rubber ƒ 7.4 millioen, tin ƒ 4 millioen, koloniale producten als suiker, specerijen enz. ca. ƒ 700.000, hennep ƒ 150.000.
Aan landbouw- en visscherij-producten werd uit Nederland naar Rusland uitgevoerd voor bijna ƒ 1 millioen.
Een belangrijke toeneming valt waar te nemen bij de bestellingen van industrieele producten, die een waarde van ca. ƒ 5.450.000 hadden. Hieronder vallen verscheidene machines als boorinstallaties, werktuigmachines, twee kolengrijpers en een baggermachine.
Leveranties van kinine en kinine-zouten beliepen ƒ 2.146.000, terwijl ƒ 1.600.000 voor Nederlandsche schepen werd betaald.
In Januari en Februari 1935 zijn de industrieele opdrachten verder vermeerderd. De firma Verschure & Co.'s Scheepswerf en Machinefabriek te Amsterdam heeft dit jaar reeds opdracht ontvangen voor de levering van vijf zeesleepbooten.
Intusschen zijn verder twee baggermachines besteld bij de werf „Gusto" te Schiedam en twee houtvrachtschepen bij de Nederlandsche Scheepsbouwmij. te Amsterdam. Deze beide laatste opdrachten beteekenen orders tot een bedrag van meer dan ƒ 3 millioen.
Verder heeft de Sovjet-Unie in 1935 in Nederland reeds vijf schepen aangekocht voor ongeveer ƒ 575.000 en intusschen nieuwe orders geplaatst voor tin en andere producten.
(Keesings Financieel Archief) **(Vorig bericht blz. 1695 L.)**

E. VOLKENBOND. — Paraguay zegt lidmaatschap op.
De regeering van Paraguay heeft besloten, het lidmaatschap van den Volkenbond op te zeggen. Verklaard wordt, dat deze maatregel in verband staat met de beslissing van den Volkenbondsraad, waarbij het wapenembargo slechts voor Bolivia werd opgeheven.
Naar aanleiding van het opzeggen van het Volkenbondslidmaatschap door Paraguay wordt te Genève opgemerkt, dat deze opzegging van kracht wordt twee jaar na het betalen van de Paraguaansche schulden aan den Bond, waarin een groote achterstand bestaat.
(Bulletin de la Société des Nations) **(V. b. 1656 B.)**

26 FEBRUARI 1935

F. NEDERLAND. — Handelsverdrag met België. —
Blijkens de berichten uit 's-Gravenhage hebben de economische onderhandelingen tusschen Nederland en België, die als gevolg van de Belgische eischen inzake de kolencontingenteering zoo lang op het doode punt hadden gestaan, tot overeenstemming geleid.
(Het Vaderland) **(Vor. ber. Handelsverdr. 1683 I.)**

G. NEDERL. OOST-INDIE. — Mr. H. J. Spit tot lid van den Raad van Ned.-Indië benoemd. —
Tot lid van den Raad van Indië is benoemd mr. H. J. Spit, thans voorzitter van den Volksraad.
De benoeming van mr. Spit tot lid van den Raad van Ned.-Indië zal met 24 Maart ingaan. (Aneta)
(Vor. ber. Raad van Ned.-Indië 1635 F.)

H. STRATOSFEER. — Een onbemande ballon stijgt tot 30.600 M. —
Het aerologische observatorium te Moskou heeft een onbemande ballon opgelaten, voorzien van registratie-instrumenten en een radiotoestel. Deze ballon blijkt op 146 K.M. van Moskou na 82 minuten stijgens een hoogte van 30.600 meter bereikt te hebben, waar de instrumenten een temperatuur aangaven van 51.3° C. onder nul. Op den beganen grond was de temperatuur —9.4° C., op 17.700 meter zelfs —60.9° C. (Prawda)
(Vor. ber. Stratosfeer 1542 H.)

I. SVEN HEDIN ZEVENTIG JAAR. —
De beroemde Zweedsche ontdekkingsreiziger, Sven Hedin, vierde op 19 Febr. '35 ver van zijn vaderland verwijderd, in China's hoofdstad Nanking, zijn zeventigsten verjaardag.
Bij deze gelegenheid heeft de Chineesche regeering hem de orde van de Schitterende Jaspis verleend.
Sven Hedin bevindt zich te Nanking om aan de Chineesche regeering verslag uit te brengen van het resultaat van zijn expeditie naar Chineesch-Turkestan. Op verzoek van de Chineesche regeering heeft hij het spoor aangegeven, waarlangs de regeering een modernen autoweg zou kunnen aanleggen van de Gele Zee door het binnenland naar Chineesch Turkestan ter vervanging van den eeuwenouden kameelweg.
Sven Hedin's reis heeft van October 1933 tot nu toe geduurd. (Red. K. H. A.) **(Vor. ber. blz. 1517 B.)**

K. DUITSCHLAND. — Redevoering van Adolf Hitler.
De Daily Telegraph meldt uit München, dat Adolf Hitler bij zijn groote redevoering in het Hofbraeuhaus een belangrijke toespeling heeft gemaakt op de a.s. besprekingen met den Britschen minister van Buitenlandsche Zaken over het Oostelijke Veiligheidspact.
Hitler verklaarde zijn naam niet te zullen zetten onder eenig pact, aleer Duitschland op het gebied van bewapening rechtsgelijkheid zal hebben.
(Daily Telegraph) **(Vor. ber. Hitler 1669 E.)**

A. ENGELAND. — Verklaring van Baldwin. - Alle naties moeten offers brengen voor herstel van den internationalen handel. —

De plaatsvervangende minister-president, Baldwin, heeft dezer dagen te Londen een redevoering gehouden, waarin hij met nadruk verklaarde, dat het oogenblik gekomen is, dat alle groote naties van Europa zonder uitzondering hun rol moeten spelen en aantoonen, dat zij niet slechts den vrede wenschen, doch ook bereid zijn zoo noodig offers te brengen, ten einde dat gevoel van veiligheid te verkrijgen, waarzonder de vrede ten slotte niet mogelijk is.

Zonder dit gevoel van veiligheid zou men er ook niet op kunnen hopen, de mate aan vertrouwen te bereiken voor een herstel in Europa, welke essentieel is voor de wedergeboorte van den internationalen handel, welke zoo noodzakelijk is voor allen en voor Groot-Brittannië meer dan voor wie ook.

(Daily Telegraph) **(Vor. ber. Baldwin 1592 B.)**

B. LETTEREN. — Roman. - Wereldprijs. —

Naar „The Bookseller", het orgaan van de uitgevers en boekhandelaren in Engeland mededeelt, heeft een der grootste bureaux voor auteursrechten te Londen, James B. Pinker and Son, in samenwerking met Eric S. Pinker and Adrienne Morrison Inc. te New York, het initiatief genomen tot het uitschrijven van een wereldprijsvraag voor de beste roman, die in de komende twaalf maanden zal worden geschreven. De prijsvraag zal 30 April a.s. aanvangen en op 30 April 1936 worden gesloten. Als voorzitter van de jury zal mr. Hugh Walpole fungeeren.

Het totaal bedrag van den prijs bedraagt eenige duizenden ponden sterling. (The Bookseller)

C. NEDERLAND. — Compensatie-transacties met Duitschland. —

Nu door middel van het Crisis-Uitvoer-Bureau een aanvang is gemaakt met de stelselmatige aanpassing van het export-volume aan de betalingsmogelijkheid, hebben compensatie-transacties met Duitschland een nieuwe beteekenis gekregen. In verband hiermede doet het Nederlandsche Clearing-Instituut de volgende voorloopige mededeelingen:

Compensatie-transacties vallen uiteen in twee klassen: rechtstreeksche compensaties en z.g. clearingcompensaties. Rechtstreeksche compensaties, waarbij verrekening van onder het clearingverkeer vallende schulden en vorderingen buiten de clearing om plaats vindt, kunnen in het algemeen niet worden toegestaan. Aanvragen om vergunning voor „clearingcompensaties", in Duitschland bekend als „Gegenseitigkeitsgeschäfte", die ten doel hebben een extra uitvoer mogelijk te maken welke niet van het betreffende betalingscontingent in mindering wordt gebracht, kunnen slechts in overweging worden genomen, wanneer ten genoege van het clearinginstituut wordt aangetoond, tegenover de over de clearing te betalen extra-uitvoer van Nederlandsche of Nederlandsch-Indische producten, een belangrijk grooter bedrag aan extra-invoer uit Duitschland komt te staan, hetwelk eveneens ten volle over de clearing wordt voldaan. Het clearing-instituut beoordeelt aan de hand van de door belanghebbenden over te leggen gegevens of de import-transactie al dan niet werkelijk als een extra-invoer (zusätzlich) kan worden beschouwd, alsmede voor welk percentage van dezen extra-invoer een exportvordering in clearingcompensatie tot de clearing kan worden toegelaten.

Vorderingen, ontstaan in verband met een door het clearinginstituut goedgekeurde clearing-compensatie, genieten geenerlei voorkeur bij uitbetaling. (Keesings Financieel Archief)

(Vor. ber. Clearing 1693 A.)

D. CEYLON. — Ondervoeding. — Oorzaak van uitbreiding der malaria-epidemie. —

De officieele schatting van het aantal dooden, tengevolge der malaria-epidemie op Ceylon, bedraagt 59.000. De voedselvoorraden in het binnenland worden hoe langer hoe kleiner. Vele gezinnen eten slechts eens in de twee dagen en het gevolg van deze ondervoeding is een ernstige verzwakking van het weerstandsvermogen der inboorlingen, wat tengevolge heeft dat zij een gemakkelijk slachtoffer der malaria-epidemie worden. (Ceylon Times) **(V. b. 1621 C.)**

E. OOSTENRIJK. — Nationaal-Socialisme. —

De nationaal-socialistische organisaties in Opper-Oostenrijk hebben besloten haar politieke activiteit te staken en zich te ontbinden.

In de meeste plaatsen van Opper-Oostenrijk hebben de leiders der nationaal-socialistische organisaties zich bij de politie aangemeld, te Linz hebben zij zelfs een hoeveelheid wapens, munitie en radio-materiaal uitgeleverd. (Ned. Tel. Ag. Reuter) **(V. b. 1553 E.)**

F. GOUD. — Voorraad in 1934. —

In haar jaaroverzicht over de edelmetaalmarkt publiceert de firma Samuel Montagu and Co. een tabel aangevend het verloop der goudreserves van de voornaamste landen in 1934 in goud-pondsterling tegen 77 sh. 10½ d. per 31 gram:

	1934 £		verschil met 1933 £
Britsch imp.	293.670.724	+	8.028.263
Ver. Staten	999.800.000	+	175.138.000
Argentinië	48.977.000		——
Oostenrijk	6.998.000	+	1.539 000
België	71.565.000	—	6.535.000
Chili	3.573.000	—	462.000
Tsjecho-Slowakije	13.599.000	+	3.206.000
Denemarken	7.331.000	—	2.000
Egypte	6.400.000		——
Finland	1.670.000		——
Frankrijk	661.171.000	+	40.464.000
Duitschland	3.872.000	—	15.028.000
Griekenland	11.013.000	+	361.000
Nederland	69.550.000	—	6.598.000
Hongarije	2.837.000	+	5.000
Italië	62.854.000	—	13.846.000
Japan	47.761.000	+	4.227.000
Nederl.-Indië	9.372.000	+	422.000
Letland	1.837.000	+	19.000
Noorwegen	7.427.000	—	467.000
Peru	2.269.000	—	148.000
Polen	11.602.000	+	639.000
Portugal	6.382.000	—	361.000
Roemenië	12.687.000	+	527.000
Rusland	86.922.000	+	4.510.000
Spanje	89.908.000	+	259.000
Zweden	19.343.000	—	1.051.000
Zwitserland	75.722.000	—	3.500.000
Uruguay	9.912.000	—	314.000
Joego-Slavië	6.458.000	—	38.000
Totaal	2.652.482.724	+	190.994.263

De totale goudvoorraad der 30 voornaamste landen der wereld steeg derhalve in 1934 in vergelijking met 1933 met £ 190.994.263 tot £ 2.652.482.724.

(Samuel Montagu and Co.) **(Vor. ber. Goud 1413 F.)**

G. NEDERL. OOST-INDIE. — Pestgevallen in 1934.

Het totaal aantal sterfgevallen tengevolge van pest over 1934 was aanmerkelijk hooger dan dat over 1933, dat reeds een recordjaar was. Zoo vielen in 1933 bijna 17.000 sterfgevallen voor en in 1934 23 000.

(Aneta) **(Vorig bericht blz. 1187 E.)**

H. JAPAN. — „Voorbereiding voor tijden van nood".

Evenals in October 1934 heeft het ministerie van Oorlog een nieuw drukwerk uitgegeven, onder den titel „De voorbereiding van onze natie voor perioden van nood".

De persafdeeling van het ministerie van Oorlog onderwerpt in deze uitgave de verschillen tusschen de Westersche en de Oostersche beschaving aan een philosophische en cultureele critiek, analyseert den Japanschen vooruitgang en verklaart dat Japans zending bestaat in het vinden van de juiste verhouding tusschen deze beide en in het waarborgen van een duurzamen vrede.

Het geschrift besluit met een oproep aan het land tot solidariteit door het nationale leven zoo gezond mogelijk te houden en de nationale verdediging te helpen uitbreiden.

Van het geschrift zijn honderdduizenden exemplaren gezonden naar militaire en burgerlijke organisaties, scholen, universiteiten, enz. (Osaka Mainichi)

(Vorig bericht blz. 1510 C.)

A. NEDERL. OOST-INDIE. — Atjeh. - De toestand.
De gouverneur van Atjeh, de heer A. Ph. van Aken, was zoo welwillend het N. v. d. D. een onderhoud toe te staan, waarin hij het een en ander mededeelde over den huidigen politieken en economischen toestand van zijn gewest. Aan dit interview ontleenen wij o.a. het volgende:
In politieken zin geeft Atjeh thans geen aanleiding tot speciale zorgen. Er is geen actie van extreme politieke partijen. Het vereenigingsleven is voornamelijke geconcentreerd in de gewestelijke afdeeling „Mohammadijah", welke bijna geheel door Atjehers wordt geleid en een overwegend godsdienstig en sociaal karakter draagt.
De petroleum-winning kan in de toekomst van veel meer beteekenis voor Atjeh worden, want de B.P.M. en de N.K.P.M. komen steeds verder op de Noordkust van Atjeh. Deze maatschappijen zijn in de omgeving van Bireuen en in het Paseh-gebied ten Zuiden van Lho Senmawe reeds lang met proefboringen bezig op uitgestrekte terreinen, waarvoor het Gouvernement een jaar of zes geleden concessie verleende, en uit den omvang der technische installaties valt af te leiden, dat de exploitatie mettertijd op groote schaal zal worden aangepakt.
Een belangrijk bestaansmiddel der Atjehsche bevolking wordt gevormd door de veeteelt. Maandelijks worden er ongeveer 2500 stuks slachtvee uitgevoerd naar Deli, en de veehandel, welke vroeger geheel geleid werd door Medansche Chineezen en Klingaleezen, komt nu door samenwerking tusschen het Bestuur, de Gemeente Medan en de transportmaatschappijen langzamerhand in handen van den Atjeher zelf, die aldus zijn verdiensten met ongeveer 30 pct. zag stijgen.
De financieele positie der Atjehsche zelfbesturen is niet gunstig.
(N. v. d. D. v. Batavia)

B. NEDERLAND. — Academie Lichamelijke Opvoeding. - Tienjarig bestaan. —
Op 23 Febr. '35 heeft de Academie voor Lichamelijke Opvoeding te Amsterdam het feest van haar tienjarig bestaan gevierd met een bijeenkomst in de gymnastiekzaal van haar gebouw. De voorzitter van het dagelijksch bestuur, de heer A. Dudok van Heel, heette de aanwezige autoriteiten en verdere belangstellenden welkom. Onder de genoodigden waren de minister van Binnenlandsche Zaken, mr. J. A. de Wilde; namens het ministerie van Onderwijs, de secretaris-generaal van dit departement, prof. dr. G. A. van Poelje, de heer A. H. Gerhard, waarnemend commissaris der Koningin in Noord-Holland en vele andere vooraanstaande personen. (Alg. Handelsblad)

C. SURINAME. — Bacovencultuur. —
Bij de behandeling van de Surinaamsche begrooting in de Tweede Kamer is ook een hervatten der bacovencultuur ter sprake gekomen en verschillende leden drongen er op aan, dat het eventueele vervoer der vruchten zou geschieden met een Nederlandsche stoomvaartlijn, ook al zou daar een regeeringssubsidie — genoemd werd een bedrag van *f* 130.000 — mede gemoeid zijn. Uit het antwoord van den minister blijkt, dat het vervoer der bacoven moet geschieden met een lijn, waarover men contrôle heeft, terwijl de geregelde distributie verzekerd moet zijn. Zoodanige contrôle hebben wij alleen op Nederlandsche lijnen; de inrichting eener Nederlandsche lijn wil spreker daarvoor wel bevorderen. (Het Vaderland)
(Vorig bericht blz. 1619 A.)

27 FEBRUARI 1935

D. VOLKENBOND. — Drie veterinaire conventies onderteekend. —
Dezer dagen heeft te Genève de door den Volkenbondsraad bijeengeroepen conferentie plaats gevonden van gevolmachtigden van een aantal Europeesche staten, die in het bijzonder belang hebben bij het veterinaire vraagstuk. De gedelegeerden van Bulgarije, Frankrijk, Italië, Letland, Nederland, Polen, Roemenië, Tsjecho-Slowakije en Zwitserland hebben aan het slot der besprekingen de drie veterinaire conventies onderteekend, die het economisch Volkenbondscomité in 1931 den Volkenbondsraad heeft voorgelegd en die in October 1934 door een conferentie van deskundigen uit 15 landen zijn herzien. De drie conventies beoogen het volgende doel:

a) den strijd tegen de besmettelijke veeziekten door de organisatie van een doeltreffenden veterinairen staatsdienst;

b) de vergemakkelijking van het transit-vervoer van dieren, vleesch en andere voortbrengselen van dieren afkomstig;

c) de vergemakkelijking van den uitvoer en invoer van voortbrengselen van dieren afkomstig, met uitzondering van vleesch, vleeschtoebereidselen, versche producten en melk en toebereidselen van melk. De toetreding tot de laatstgenoemde twee conventies staat alleen voor die staten open, die ook tot de eerstgenoemde conventie zijn toegetreden.
(Bulletin de la Société des Nations)

E. NEDERLAND. — Onderwijs. - Kindergeneeskunde. - Dr. J. van Lookeren Campagne. —
Bij K. B. is benoemd tot buitengewoon hoogleeraar in de faculteit der geneeskunde aan de Rijksuniversiteit te Groningen om onderwijs te geven in de kindergeneeskunde (opvolger van prof. Scheltema) dr. J. van Lookeren Campagne, kinderarts te Breda. (Het Vaderland) **(Vorig bericht blz. 1680 G.)**

F. MEXICO. — Godsdienststrijd. - Statistiek. —
Volgens de statistieken, die Mgr. Ruiz, de Apostolische Delegaat van Mexico heeft opgemaakt, verkeeren thans ongeveer 7.000.000 Katholieken in Mexico In verschillende staten, onder andere in Nuevo Leon, in de onmogelijkheid om hun godsdienstplichten te vervullen.
In 14 staten is geen enkele priester meer aanwezig; in drie staten mogen nog slechts twee priesters zorgen voor de geestelijke behoeften van 493.500 Katholieken; in de overige staten zijn 333 geestelijken op een bevolking van 15.012.573 zielen.
eigenmachtig ingetrokken. In Nuevo Leon heeft de gouverneur 8 priesters gediskwalificeerd, zoodat hun aantal thans tot 20 is gedaald.
Michoacan en elders hebben de plaatselijke autoriteiten de officieele erkenning van talrijke priesters
Voor den staat Oaxaca zijn geen betrouwbare cijfers te verkrijgen: maar hoogst waarschijnlijk is de laatste priester daar reeds lang verdreven.
Mgr. José Numez y Zarate, de aartsbisschop van Oaxaca, de eenige katholieke priester in de hoofdstad van dien staat, werd in November '34 gedwongen zijn bisschopsstad te verlaten en zich te vestigen in Mexico City. (De Maasbode) **(Vor. ber. 1661 H.)**

G. IRAK. — De regeering afgetreden. —
Het Kabinet Ali Jawdat Bey is op 23 Febr. '35 afgetreden. (Courrier d'Orient) **(Vor. ber. 1454 I.)**

H. ITALIE. — Veertigurenweek verschaft werk. —
Sedert de veertigurige werkweek is ingevoerd, hebben 206.284 werkloozen weer werk gevonden, waarvan de industrie er alleen al 162.000 absorbeerde.
(Corriere della Sera) **(Vor. ber. blz. 1660 F.)**

I. COLUMBIA. — Het Leticia-geschil met Peru. —
De regeering van Columbia publiceert een officieele nota, waarin wordt medegedeeld, dat het Peruaansche Congres heeft goedgekeurd dat de periode voor de uitwisseling der ratificatie-oorkonde van het protocol van Rio de Janeiro, waarbij het conflict om Leticia tusschen Columbia en Peru wordt bijgelegd, zal worden verlengd tot 30 November 1935.
Zoowel Peru als Columbia hebben erin toegestemd dat de gemengde commissie, die volgens genoemd protocol wordt ingesteld, haar werkzaamheden zal voortzetten, zooals zij tot nog toe heeft gedaan en daarbij den loyalen steun zal krijgen van beide regeeringen. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vorig bericht blz. 1316 E.)

K. DR. P. A. A. BOESER OVERLEDEN. —
Te Leiden is overleden, 77 jaar oud, dr. P. A. A. Boeser, oud-lector in de Egyptologie aan de Rijksuniversiteit te Leiden, vroeger adjunct-directeur van het Rijksmuseum van Oudheden, aldaar.
Van de werken, die van zijn hand in den loop der jaren het licht hebben gezien, vallen, behalve de door hem gepubliceerde teksten en afbeeldingen van mummiekisten, te noemen: Manuscrits Coptes du Musée des Pays Bas à Leide; Catalogue du Musée d'Antiquités (Antiquités Coptes), Leiden 1900; een catalogus van de in historische volgorde gerangschikte monumenten (1907); voorts een uitgave in lichtdruk van de Egyptische verzameling (sedert 1905) en verschillende kleinere artikelen in het „Zeitschrift für Aegyptologie". Ook verscheen van zijn hand „De godsdienst van het oude Egypte" in de serie „Groote Godsdiensten" (Baarn). (Red. K. H. A.)

A. FILMKUNST. — De familie van mijn vrouw. —
Op 22 Febr. '35 vond in verschillende Nederlandsche theaters de première plaats van de Loet C. Barnstijn-film „De Familie van mijn Vrouw", met in de hoofdrollen: Johan Kaart Jr., Sylvain Poons, Mary Smithuysen, Gusta Chrispijn-Mulder, Cruys Voorbergh, Cissy van Bennekom, Adolphe Hamburger, Loesje Bouwmeester, Tilly Perin-Bouwmeester en Baby Beppie. Muziek van Rudolf Nelson, regie Jaap Speyer. productie-leiding Leo Meyer. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Filmkunst 1697 H.)

B. NEDERLAND. — Contingenteeringen. - Verlenging op 1 Maart 1935. —
De volgende contingenteeringen zullen op 1 Maart worden verlengd en de volgende autonome percentages zullen worden vastgesteld voor de daarachter vermelde perioden:

Bladzink	25%	gewicht	6 mnd.
Spijkers (geknipt uit plaat)	40%	„	1 jaar
Draadnagels en -krammen .	40%	„	1 jaar
Getrokken ijzer- en staaldraad	80%	„	1 jaar
Prikkel- en puntdraad . . .	100%	„	1 jaar
Pluche, fluweel en trijp . .	30%	waarde	6 mnd.
Tafel- en servetgoed . . .	30%	„	6 mnd.
Meubelen van hout	20%	„	1 jaar
Meubelen van riet	30%	„	1 jaar

De tot dusver geldende basisjaren voor bovenstaande contingenteeringen blijven ongewijzigd.
De aandacht wordt er op gevestigd dat bovengenoemde percentages alleen betrekking hebben op de autonome landencontingenten, derhalve niet op de bij handelsverdrag verleende contingenten.
(Nieuwe Rotterd. Courant) **(Vor. ber. 1695 K.)**

C. BULGARIJE. — Verklaring van minister-president Slatef. —
Minister-president generaal Slatef heeft een radiorede gehouden, waarin hij o.a. mededeelde, dat het leger de contrôle zal uitoefenen op de uitvoerende macht totdat de den Staat bedreigende gevaren zullen zijn opgeheven en het staatkundig leven weer zal worden gedragen door het gevoel van nationale eenheid.
De Bulgaarsche buitenlandsche politiek zal ongewijzigd blijven.
De minister-president wees op de nauwe en hartelijke betrekkingen tusschen Bulgarije en Joego-Slavië en verklaarde, dat Bulgarije en Turkije verbonden zijn door vriendschapsverdragen. De bestaande vriendschap met Roemenië zal de afwikkeling der nog hangende kwesties vergemakkelijken. De Bulgaarsch-Grieksche betrekkingen zijn correct en zullen nog beter worden. (Vreme, Sofia)
(Vor. ber. Slatef 1659 A.)

D. ZUID-AFRIKA. — Begrooting 1935. —
De minister van Financiën, van Havinga, heeft te Kaapstad de begrooting 1935 ingediend, die met een surplus van 2¼ millioen pond op een totaal cijfer van 38 millioen sluit.
Het overschot had nog veel grooter kunnen zijn, indien niet de raming van inkomsten uit de goudmijnen erg tegengevallen was. (Die Burger)
(Vor. ber. Begrooting 297 B.)

E. SPASMUS VAN DEN SLOKDARM. —
Reeds sedert jaren was een ziekte bekend, die meestal tegen het dertigste jaar optrad, waarbij het voedsel vaak den slokdarm niet kon passeeren en de patiënt zelfs dikwijls door ondervoeding ten gronde ging.
De oorzaak van dit verschijnsel was onbekend en ook de obductie bracht geen klaarheid.
Thans is door den Engelschen hoogleeraar G. C. Knight ontdekt, dat men bij deze afwijking te doen heeft met een kramp van de kringspieren aan den ingang der maag.
Men heeft nu beproefd, het euvel langs chirurgischen weg te verhelpen en daartoe een gedeelte van het zenuwcomplex, dat de arteria gastrica sinistra omgeeft, verwijderd. Volgens de laatste berichten zou professor Knight met deze operatie reeds in verschillende gevallen succes hebben gehad. (The Lancet)
(Vor. ber. Slokdarm 1106 D.)

F. BRITSCH-INDIE. — Wet inzake de hervorming der grondwet. - Indische vorsten vragen wijziging. —
Het eenstemmig besluit der conferentie van Indische vorsten te Bombay dat de wet inzake de nieuwe Indische grondwet gewijzigd zou moeten worden om voor de Indische staten aanvaardbaar te zijn, heeft bij de Engelsche tegenstanders der Indische hervorming een zekere mate van voldoening gewekt. De „Daily Mail", welker eigenaar Lord Rothermere de vorsten herhaaldelijk door persoonlijke telegrammen tot verzet tegen de regeeringsvoorstellen heeft aangezet, schrijft zelfs over een ultimatum der vorsten en van een vernietigenden slag voor het Britsche kabinet.
Volgens de regeeringsgezinde bladen gelooft men in regeeringskringen dat de bezwaren der Indische vorsten door verschillende wijzigingen in den tekst, die betrekking heeft op hun positie en hun rechten, uit den weg geruimd kunnen worden.
In een onderhoud met een hoogen vertegenwoordiger van den Raad van Indische Vorsten heeft deze in het bijzonder gewezen op de bepaling, welke den onderkoning van Indië het recht geeft de constitutie voor onbepaalden tijd buiten werking te stellen. Indien dit geval zich eens zou voordoen, zouden de zelfstandige Indische staten automatisch ondergeschikt worden aan den onderkoning. De Indische vorsten kunnen met een dergelijken toestand geen genoegen nemen.
De vorsten eischen, dat de souvereine rechten, in geval van een buiten kracht verklaring van de grondwet, weer terugvallen op de vorsten. (Daily Telegraph - Daily Mail)
(Vorig bericht blz. 1663 C.)

G. MANDSJOEKWO. — Oliepolitiek. - Publicatie der quota. —
Het bestuur van het Staats-Petroleummonopolie van Mandsjoekwo heeft de quota voor de buitenlandsche en binnenlandsche en Japansche petroleummaatschappijnen gepubliceerd.
De gezamenlijke quota der Nederlandsche, Amerikaansche en Russische maatschappijen bedragen 59% van den totalen handel in ruwe olie en petroleumproducten.
De quota voor de Japansche en Mandsjoekwosche petroleummaatschappijen zijn vastgesteld op 14%.
De verdeeling van het restant is nog niet bekend.
(Dempo Tsoesin, Tokio) **(Vor. ber. blz. 1562 F.)**

H. BELGIE. — De financieele politiek. - Radio-rede van minister Gutt. —
Op 22 Febr. '35 heeft de Belgische minister van Financiën, Gutt, voor de radio een rede gehouden over den financieelen toestand des lands. Hij begon met er o.a. op te wijzen, dat de regeeringspolitiek geleid wordt door twee beginselen: bezuiniging en handhaving van den franc. Als derde beginsel zou men daaraan nog kunnen toevoegen, dat de handhaving van den franc geheel afhankelijk is van het resultaat der bezuinigingspolitiek.
Het is onmogelijk België met Engeland te vergelijken en daarom zal een devaluatie België niet baten. Engeland kan desnoods van het Britsche rijk leven en dientengevolge de prijzen op de binnenlandsche markt handhaven. België kan echter niet van zijn binnenlandsche markt leven en de prijzen zouden dus, onmiddellijk na de devaluatie van den franc, van zelf stijgen. Het eenige programma dat met kans op succes kan worden doorgevoerd, is dan ook dat hetwelk vermindering van de kosten van levensonderhoud ten doel heeft. Alleen daardoor zullen de fabrieken in staat worden gesteld hun poorten weer te openen en de werkloosheid op te slorpen.
(Het Laatste Nieuws)

FEBRUARI 28, 1935

I. FILMKUNST. — Louis Lumière's ontdekking. - De relief-film. —
Louis Lumière, de uitvinder van de cinema, heeft voor de Académie des Sciences een demonstratie gegeven van de door hem na langdurige onderzoekingen gedane uitvinding tot het projecteeren van een stereoscopische film, waarbij er relief komt in het beeld.
Het principe van de nieuwe vinding van Lumière moet berusten op de methode van de z.g. „écrans chromatiques". Lumière maakt gebruik van gele en blauwe projectieschermen.
Uit de beschrijving, welke Fransche bladen van de nieuwe vinding van Louis Lumière geven, blijkt, dat de perspectief-film van Lumière als volgt wordt opgenomen en geprojecteerd.

Het opname-apparaat wordt voorzien van twee objectieven, waarvan de optische assen onderling een bepaalde afwijking hebben, zoodanig, dat in het relief een met het menschelijk oog correspondeerend perspectief wordt verkregen.
Voor de projectie worden het linker en rechter objectief voorzien van kleur-filters. Deze twee kleurfilters hebben dezelfde kleursamenstelling als de twee glazen van den specialen bril welken de toeschouwers moeten dragen om de sensatie van het perspectief te ondergaan. Wanneer men niet van zoo'n bril gebruik maakt, ziet men op het scherm slechts een beeld in zwart en wit, een weinig wazig, maar vlak, zonder relief. (Le Temps - Matin)
(Vor. ber. Filmkunst 1701 A.)

A. WERELDHANDEL 1929—1934. —
Het dezer dagen verschenen Februari-nummer van het maandelijksche statistische bulletin van den Volkenbond bevat een aantal op de periode 1929—1934 betrekking hebbende gegevens betreffende den wereldhandel, de wereldproductie van enkele artikelen, over de in de wereld aanwezige voorraden levensmiddelen en grondstoffen en over het aantal faillissementen.
De vermindering van de goudwaarde van den wereldhandel is in 1934 belangrijk kleiner geweest dan in de voorafgaande jaren. In 1930 was de goudwaarde van den wereldhandel 19% geringer geweest dan in het voorafgegane jaar 1929; in 1931 was een vermindering, in vergelijking tot 1930, van niet minder dan 28% ingetreden; in 1932 bedroeg de goudwaarde van den wereldhandel zelfs 32% minder dan in het voorafgegane jaar; in 1933 was deze vermindering beperkt tot 10%, in 1934 bedroeg zij nog slechts 3,9%. Het minimum schijnt dus eindelijk vrijwel bereikt te zijn.
Een zuiverder beeld over het verloop der crisis in het internationale handelsverkeer verkrijgt men bij een vergelijking van het kwantum van den wereldhandel in de verschillende jaren. Dit kwantum was in 1932 gezonken tot 74% van het cijfer van 1929; in 1933 was de omvang van den wereldhandel iets gestegen; in 1934 heeft het kwantum zich ongeveer op dezelfde hoogte van 1933 gehouden, zoodat het thans 75% van het cijfer van 1929 bedraagt.
De goudwaarde van den invoer is in 1934 in alle werelddeelen, behalve Australië, afgenomen. De daling bedroeg voor Europa (Sovjet-Rusland inbegrepen) 4.6%, voor Afrika 2.7%, voor Noord-Amerika 8.2%, voor Latijnsch-Amerika 1%, voor Azië 1.3%. De goudwaarde der invoeren is daarentegen in Australië met 12% toegenomen. In de geheele wereld is een vermindering met 4% vast te stellen.
Wat de goudwaarde van den uitvoer betreft, deze is in Europa verminderd met 5.5%, in Afrika met 11.9%, in Noord-Amerika met 0.6%, in Australië met 12.6%; daarentegen is de goudwaarde der uitvoeren toegenomen in Latijnsch-Amerika met 4.1% en in Azië met 1.4%. In de geheele wereld bedraagt de achteruitgang 3.7%.
Voor de verschillende landen per werelddeel zijn de cijfers zeer uiteenloopend.
Wat de wereldproductie betreft, de productie van ijzer, staal, zink, steenkolen en petroleum, die in 1932 een minimum had bereikt, is in 1934 weder toegenomen, zoodat het cijfer van 1931 over het algemeen weder bereikt en zelfs overschreden werd.
De algemeene index-cijfers der wereldvoorraden aan levensmiddelen en aan grondstoffen zijn sinds het einde van 1932 slechts weinig veranderd. Zij handhaven zich op een peil, dat een vermeerdering van 50% in vergelijking tot de cijfers van Juni 1929 uitmaakt. Sinds het einde van 1933 zijn de wereldvoorraden aan thee, rubber en lood in bescheiden mate toegenomen; daarentegen is de stock aan tin met 42% verminderd, zoodat deze op het einde van 1934 nog slechts het kwart bedroeg van den aan het einde van 1931 aanwezigen wereldvoorraad. De voorraden van tarwe, koffie, katoen, koper en zink zijn in 1934 ook eenigszins verminderd. Dit was eveneens tot de maand September het geval met suiker, doch daarna is een belangrijke toeneming ingetreden, die grootendeels een gevolg van het seizoen was.
Het aantal faillissementen in 1934 is in de meeste landen gedaald. De eenige uitzonderingen van beteekenis waren Nederland, Frankrijk en Zwitserland. In de Ver. Staten daalde het maandelijksch gemiddelde van 1.692 in 1933 tot 1.015 in 1934, tegenover 2.652 in 1932. In Engeland liep het gemiddelde faillissementen-aantal per maand terug van 367 in 1933 tot 326 in 1934.
(Bulletin de la Société des Nations)
(Vorig bericht blz. 1361 A.)

B. ITALIE. — Beperking van den invoer. —
De Italiaansche regeering heeft besloten over te gaan tot een aanzienlijke beperking van den invoer. De correspondent van het „Berl. Tageblatt" te Rome deelt mede dat de waarde van de gecontingenteerde goederen tot 35% en zelfs tot 10% van den tegenwoordigen invoer zal worden verlaagd. De beperkingen treden onmiddellijk in werking. Voor den tijd tot 31 Maart zijn echter overgangsbepalingen voorgesteld, zulks met het oog op de liquidatie van bestaande overeenkomsten. Deze overgangsbepalingen laten een invoer van 1/12 van den totalen invoer van het vorige jaar toe.
De Nederlandsche pers publiceert het volgende:
Alvorens goederen, van welken aard ook, naar Italië te verzenden of over de levering contracten af te sluiten, wordt in verband met de bij decreet van 18 Februari '35 afgekondigde reglementeering van vrijwel den geheelen invoer van Italië allen exporteurs aangeraden, de grootste voorzichtigheid te betrachten en zich tevoren nauwkeurig op de hoogte te stellen van de voorwaarden, waaronder invoer mogelijk is.
(Berl. Tageblatt - Nieuwe Rott. Crt.)

C. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Wijziging Drankwet aangenomen. —
Nadat de heer Boon een amendement had ingetrokken, en een tweede met 40 tegen 39 stemmen was verworpen, keurde de Tweede Kamer op 26 Febr. '35 het wetsontwerp tot wijziging van de Drankwet zonder hoofdelijke stemming goed. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Tw. Kamer 1697 B.; Drankwet 1491 A.)

D. IR. JAN DUIKER OVERLEDEN. —
Te Amsterdam is overleden de architect ir. Jan Duiker, een der voorgangers van de nieuwe zakelijkheid in Nederland, lid van het internationale congres van het „Nieuwe Bouwen".
De heer Duiker was ingenieur van Delft en ontwierp verschillende gebouwen te Amsterdam en elders. Hij kreeg den eersten prijs voor een ontwerp Academiegebouw. (Het Vaderland)

E. DE DODEKANESOS. —
De bewoners van de „Twaalf Eilanden", de Dodekanesos genaamd (aan de Westkust van Klein-Azië), die overwegend Grieksch zijn, maar sinds 1925 na vele wederwaardigheden tot Italiaansche onderdanen zijn verklaard, wenschen weder aansluiting bij Griekenland. De Volkenbond heeft echter deze zaak niet in behandeling genomen. (Proia, Athene)

F. ENGELAND. — Schuschnigg's bezoek aan Londen.
Na zijn bezoek aan Parijs heeft de Oostenrijksche bondskanselier Schuschnigg met zijn minister van Buitenlandsche Zaken Berger-Waldenegg Londen bezocht.
Volgens den diplomatieken correspondent van de Daily Telegraph zou Schuschnigg de Britsche regeering medegedeeld hebben, dat hij van Duitschland een oprechte belofte verwacht, dat het in den geest van de overeenkomst van Rome Oostenrijks binnenlandsche aangelegenheden zal eerbiedigen. Hij zou verder het verlangen uitgesproken hebben dat de overeenkomst van Rome geenerlei bepaling bevatten zal, waardoor Oostenrijk's onafhankelijkheid gegarandeerd zou worden. Dit zou insluiten, dat Oostenrijk de restauratie als een zuiver binnenlandsche aangelegenheid beschouwt. Medegedeeld wordt ook nog dat Oostenrijk geen nieuwe buitenlandsche leening wenscht, maar alle verdere regeeringsondernemingen desnoods door binnenlandsche leeningen wenscht te financieren. (Daily Telegraph)
(Vorig bericht blz. 1698 A.)

G. NEDERLAND. — Handelsbetrekkingen met Denemarken. - Voorloopige schikking. —
Sinds eenigen tijd zijn tusschen een Nederlandsche en en Deensche delegatie onderhandelingen gevoerd, ten einde tot een regeling te komen van de wederzijdsche handelsbetrekkingen voor het geheele jaar 1935, zulks ter vervanging van de op 31 December 1934 buiten werking getreden overeenkomst.
Daar het onmogelijk is gebleken het gestelde doel binnen den beschikbaren tijd te bereiken, is thans een voorloopige schikking getroffen, ten einde de nadeelen, welke voor den handel uit een verdragloos tijdperk noodzakelijkerwijze zouden voortvloeien, zooveel mogelijk te beperken.
(Politiken - De Telegraaf) **(Vor. ber. blz. 1606 C.)**

A. **PERMANENTE HOF VAN INTERNATIONALE JUSTITIE. — Dr. Nagaoka opvolger van dr. Adatsji.**
De Japansche oud-ambassadeur dr. Nagaoka is benoemd tot rechter in het Permanente Hof van Internationale Justitie te Den Haag als opvolger van wijlen dr. Adatsji.
Dr. Nagaoka werd in 1877 geboren en was ambassadeur te Berlijn en Parijs. Hij was de leider van de Japansche delegatie voor de onderhandelingen te Batavia, die kort geleden beëindigd zijn. (Nichi Nichi)

B. **ITALIE. — Geschil met Abessynië. - Verklaring van Abessynië's zaakgelastigde te Rome. —**
De Abessynische zaakgelastigde te Rome heeft op 27 Febr. '35 voor de internationale pers een verklaring afgelegd waarin hij mededeelde, dat hij de Italiaansche regeering herhaalde malen opmerkzaam heeft gemaakt op het feit de troepenverschepingen naar Erythrea en Somaliland te besparen, aangezien Abessynië noch het voornemen, noch den wil heeft ze aan te vallen.
„Wij hebben met Italië een vriendschaps-, arbitrage- en verzoeningsverdrag. Aan dit verdrag wil Abessynië trouw blijven. Dit verdrag biedt Abessynië en Italië middelen en wegen om alle na het incident van 5 December 1934 ontstane problemen voor beide partijen vreedzaam en eervol op te lossen."
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. blz. 1698 C.)**

1 MAART 1935

C. **NEDERLAND. — Collectieve arbeidsovereenkomsten in 1933 en 1934. —**
Het aantal overeenkomsten is in 1934 gedaald. Meestal waren het echter contracten van op zichzelf staande, kleine patroons, die in het verstreken jaar vervallen zijn.

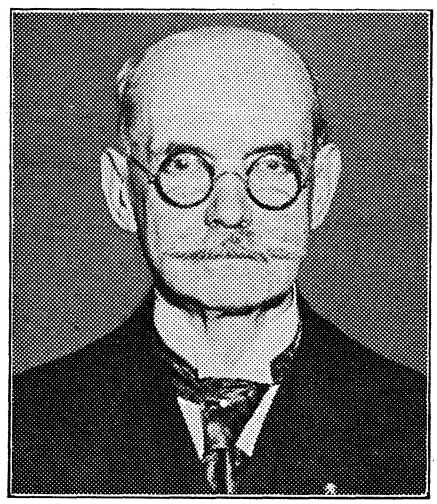
	Overeenkomsten.	Ondernemingen.	Werknemers.
1933	1221	23.241	243.821
1934	1132	25.431	258.185

(Centraal Bureau v. d. Statistiek) **(V. b. 1139 A.)**

D. **MUZIEK. — Georg Friedrich Händel. - Joh. Seb. Bach. - Fred. Franç. Chopin. —**
De internationale muziekwereld herdenkt in deze dagen het feit, dat twee van de grootste en geniaalste meesters der muziek voor twee en een halve eeuw het levenslicht aanschouwden: Johann Sebastian Bach en Georg Friedrich Händel. Men viert die dubbele gebeurtenis op vele en velerlei manieren: met concerten van instrumentale muziek in grootere en kleinere bezetting, met cantate-uitvoeringen, koorconcerten, vertolkingen van gewijde muziek, orgelvoordrachten en — voor zoover het den laatstgenoemden meester betreft — ook met opvoeringen van muziekdramatisch karakter.
Den 22en Febr. '35 werd de 125ste verjaardag van de geboorte van den grooten musicus en componist Frédérik François Chopin herdacht. (Red. K. H. A.)

E. **ONTWAPENINGSCONFERENTIE. — Het Amerikaansche ontwerp-conventie. —**
De Amerikaansche gedelegeerde Wilson heeft een toelichting gegeven tot het vierde en laatste hoofdstuk van het Amerikaansche ontwerp-conventie, dat op het toezicht door de permanente ontwapeningscommissie betrekking heeft. Wilson verklaarde te weten, dat sommige delegaties bezwaar hebben tegen het zenden van enquête- en inspectiecommissies naar een bepaald land, om zich daar van de naleving van de conventie inzake de wapenfabricage en den handel in wapenen te vergewissen. De Amerikaansche regeering is echter met de ongetwijfeld groote meerderheid der regeeringen van oordeel, dat iedere conventie over wapenfabricage en handel in wapenen bepalingen zal moeten bevatten, die een doeltreffend toezicht zullen waarborgen.
Wilson kondigde een wijziging van het Amerikaansche ontwerp-conventie aan met het doel zoo mogelijk een compromis tot stand te brengen tusschen de Fransche opvatting, die nog verscherping van het internationale toezicht wenscht en de Engelsch-Italiaansche opvatting, die tegen het zenden van enquête- en inspectiecommissies naar het buitenland is. (Journal de Genève) **(Vor. ber. blz. 1694 B.)**

F. **STAATSRAAD A. W. F. IDENBURG OVERLEDEN. —**
Op 28 Febr. '35 is in den ouderdom van 73 jaar te Den Haag overleden de Minister van Staat, Staatsraad A. W. F. Idenburg, oud-Gouverneur-Generaal van Ned.-Indië, oud-Gouverneur van Suriname, oud-minister van Koloniën.

A. W. F. Idenburg.

Alexander Willem Frederik Idenburg werd 23 Juli 1861 te Rotterdam geboren. Hij kan terugzien op een buitengewoon eervollen staat van dienst. Aanvankelijk werd de heer Idenburg opgeleid in den militairen dienst en ging in 1881 als jong officier naar Indië. In 1901 keerde hij als kapitein der genie naar ons land terug en werd toen Tweede Kamerlid. Hiermede was zijn politieke loopbaan begonnen.
Driemaal was hij minister van Koloniën. Voorts was hij van 1905—1908 Gouverneur van Suriname en van 1909—1916 Gouverneur-Generaal van Ned.-Indië. In latere jaren werd hij lid der Eerste Kamer; in 1923 benoemde H. M. de Koningin hem tot Minister van Staat.
In 1924 trok hij zich geheel uit de actieve politiek terug, toen hij benoemd werd tot lid van den Raad van State. De heer Idenburg heeft in de kringen der a.-r. partij een bijzondere plaats ingenomen. Hij genoot groot aanzien en zijn woorden hadden zeer veel gezag. Ook in de kringen der Geref. Kerk en wetenschap was hij een vooraanstaande persoonlijkheid. Hij was o.m. lid der deputaten der Geref. Kerk en directeur der Vrije Universiteit. (De Standaard)
(Vor. ber. A. W. F. Idenburg 1181 I.)

G. **ITALIE. — Organisatie van de koopvaardijvloot in geval van oorlog. —**
Het kabinet heeft op 24 Febr. '35 zijn goedkeuring gehecht aan een decreet, dat de organisatie van de koopvaardijvloot in geval van oorlog regelt. Dit decreet voorziet in maatregelen tot telling van schepen, waarover beschikt kan worden, in de uitrusting, het toekennen van vergoeding aan de kooplieden en in de aanwerving van personeel. (La Stampa)

H. **TURKIJE. - Kemal Ataturk tot president herkozen.**
Kemal Ataturk werd op 1 Maart '35 herkozen tot president van de republiek. De verkiezing geschiedde door de nationale vergadering. Alle 386 afgevaardigden gaven hun stem aan Kemal Ataturk.
(Telegr. Ag. Millayet, Istanboel)

A. **NEDERLAND. — Onderwijs. - Het recht van den industrieelen eigendom. - Nieuwe leerstoel. —**
De stichting „Fonds ter bevordering van de studie van het recht van den industrieelen eigendom", bevoegd om een leerstoel aan de universiteit te Utrecht en aan de Technische Hoogeschool te Delft voor het recht van den industrieelen eigendom te vestigen, is thans overgegaan tot vestiging van een dergelijken leerstoel aan de Technische Hoogeschool te Delft.
In de door het curatorium gehouden vergadering is tot bijzonder hoogleeraar voor de bezetting van dezen leerstoel benoemd prof. dr. J. van Loon, hoogleeraar aan de rijksuniversiteit te Utrecht.
(Het Vaderland) **(Vor. ber. Onderwijs 1700 E.)**

B. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Begrooting van Koloniën. - Begrooting van Sociale Zaken. —**
De Eerste Kamer heeft op 27 Febr. '35 de begrooting van Koloniën aangenomen en op 1 Maart de begrooting van Sociale Zaken. (Nieuwe Rotterd. Crt.)
(Vor. ber. Eerste Kamer 1697 A.; Begr. Koloniën 1596 C.; Soc. Zaken 1615 G.)

C. **NEDERLAND. — Handel met België. - In- en Uitvoer. —**
Het jaarverslag van de Kamer van Koophandel in België vermeldt de officieele in- en uitvoercijfers, volgens gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek te 's-Gravenhage, van Nederland in België en van België in Nederland met de dienovereenkomstige cijfers van de twee voorgenoemde jaren:

	Invoer in Nederland uit België-Luxemb.		Uitvoer uit Nederland naar België-Luxemb.	
	Bruto gewicht	Waarde Gld.	Bruto gewicht	Waarde Gld.
1932 ...	4.339.438.715	135.022.206	4.648.327.759	118.002.750
1933 ...	4.385.352.762	123.548.459	4.585.156.137	100.142.972
1934 ...	3.559.082.124	107.980.328	4.568.958.091	81.539.566

(Centraal Bureau v. d. Statistiek - Kamer v. Kooph. v. België)
(Vor. ber. Handelsbetrekkingen 1702 G.)

D. **JOEGO-SLAVIE. — Oproep van de Regeering. —**
De ministerraad heeft op 26 Febr. '35 een verkiezingsoproep gepubliceerd, welke door alle ministers is geteekend, behalve door den minister van Oorlog, Zifkowitsj, die zich blijkbaar met het leger identificeert en onpartijdig wil blijven.
In dien oproep wordt het Joego-Slavische volk aangespoord om hetgeen de maker van Joego-Slavië bereikt heeft, te beschermen en in stand te houden. De eenheid van den Staat en van de natie staat boven elke politieke partij en is een nationale erfenis. De Grondwet geeft alle mogelijkheden voor moderne organisatie en voor een krachtige ontwikkeling van een nationaal, sociaal, economisch en cultureel leven.
(Politika)

E. **NEDERLAND. — Radio. - Hoogtij-clausule geschrapt. - Wijziging van Zendtijdbesluit. —**
Naar wij vernemen heeft de minister van Binnenlandsche Zaken het zendtijdbesluit van 15 Mei 1930 zoodanig gewijzigd, dat vervallen is punt 6, dat de regeling der z.g. hoogtijdagen van de (socialistische) arbeidersbeweging bevat. Terzake van deze z.g. hoogtijdagen werd een onderlinge regeling van zendtijdruil tusschen Avro en Vara voorgeschreven, — een regeling, die echter nooit getroffen is, omdat de Avro de desbetreffende beschikkingen geheel aan den minister wenschte over te laten.
Thans is punt 6 geschrapt en zal in het vervolg de minister zich op de laatste alinea van punt 10 beroepen indien hij van de gewone regeling der zendtijdverdeeling wenscht af te wijken. Deze alinea bepaalt n.l., dat de minister beslist in alle gevallen, dat inzake den zendtijd geen overeenstemming tusschen de omroeplichamen wordt bereikt, mits het beginsel van het besluit niet wordt aangetast.
In de praktijk zal de bovenvermelde wijziging hierop neerkomen, dat de Vara, die tot nu toe haar hoogtijdagen eenvoudig kon aanwijzen, in het vervolg ter verkrijging van eventueele zendtijdruil evenals alle andere omroepvereenigingen daartoe een verzoek bij den minister zal moeten indienen, die dan elk geval op zichzelf zal beoordeelen. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Radio 1660 I.)

2 MAART 1935

F. **NEDERLAND. — Handelsverdrag met België. —**
Het Handelsverdrag met België is op 1 Maart '35 op het Departement van Econ. Zaken geparafeerd.
(Nieuwe Rotterd. Courant) **(Vor. ber. 1698 F.)**

G. **BELGIE. — Handelsverdrag met de Ver. Staten.**
Op 28 Febr. '35 is een handelsverdrag tusschen België en de Ver. Staten gesloten. De clausule van de meestbegunstiging is daarin onvoorwaardelijk (vroeger was deze begunstiging voorwaardelijk) opgenomen. Verder is een belangrijke wederzijdsche vermindering der douane-rechten overeengekomen.
(Het Volk van Gent) **(Vor. ber. België 1704 F.; Ver. Staten 1528 D.)**

H. **FINLAND. — Kalevala-herdenking. —**
Op 28 Febr. '35 zijn de feesten, welke vier dagen zullen duren, begonnen ter herdenking van het feit dat 100 jaar geleden de eerste door Elias Lönnrot bezorgde uitgave verscheen van de „Kalevala", het nationale Finsche heldendicht, bestaande uit een verzameling oude Finsche volkszangen.
Dit groote nationale feest wordt door de regeering en een groot aantal cultureele organisaties gevierd met kunsttentoonstellingen en concerten.
Als vertegenwoordiger der Nederlandsche regeering bracht baron Van Nagell, gezant te Stockholm tevens geaccrediteerd bij Finland, de gelukwenschen van zijn land over. (Helsingin Sanomat)

I. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Wet op ondernemers-overeenkomsten aangenomen. —**
De Tweede Kamer heeft op 1 Maart '35 met 63 tegen 17 stemmen aangenomen het wetsontwerp tot het algemeen verbindend en onverbindend verklaren van ondernemers-overeenkomsten. Tegen het wetsontwerp stemden de vrijheidsbonders, de communisten, de staatskundig gereformeerden, alsmede de heer Lingbeek (herv. geref.), Sneevliet (rev. soc.), Weitkamp (c.h.) en Visscher (a.r.). (Het Volk)
(Vor. ber. Tw. Kamer 1702 C.; Ondern. Overeenkomsten 1620 I.)

K. **NEDERLAND. — Paleis voor Volksvlijt. - Achterstallige trekkingen. —**
Het gerechtshof heeft uitspraak gedaan in het geschil tusschen de N.V. Paleis voor Volksvlijt en een deel van haar obligatiehouders. De heer M. H. de Castro te Brussel, een der obligatiehouders, heeft destijds geëischt dat het Paleis zou worden veroordeeld tot het doen houden van de sinds 1911 geschorste trekkingen van obligaties. Deze zaak is indertijd uitvoerig door de Amsterdamsche rechtbank behandeld.
Het hof heeft de vordering van den heer de Castro toegewezen en het Paleis veroordeeld tot het houden der achterstallige trekkingen die onmiddellijk achter elkaar, dus niet met tusschenpoozen van een half jaar, moeten plaats hebben. Het Paleis is veroordeeld in de kosten van het geding. (De Telegraaf)

L. **VEREENIGDE STATEN. — Tentoonstelling van „lynchkunst". —**
Onder auspiciën van het nationaal verbond voor de bevordering der belangen der gekleurde volken, de National Association for the Advancement of Coloured People, en gesteund door tal van vooraanstaande personen op het gebied van kunst en letteren, wordt momenteel te New York een tentoonstelling gehouden, genaamd „Kunst-commentaar op het lynchen".

Een der schilderijen is het werk van wijlen George Bellows: „De wet is te langzaam", voorstellende een neger die door een menigte verbrand wordt. Een ander schilderij stelt een moeder voor, die haar dochtertje omhoogtilt om haar het lynchen te laten zien. (New York Herald, Parijs)

A. **ECUADOR. — Opstand. —**
Meer dan 3000 Indianen zijn in opstand gekomen tegen hun werkgevers, de farmers, die een loonsverhooging geweigerd hadden. (Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. Opstand 472 F.)**

B. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Waterstaatsbegrooting. —**
De Eerste Kamer heeft op 27 Febr. '35 de Waterstaatsbegrooting zonder hoofdelijke stemming aangenomen. (Nieuwe Rott. Courant) **(Vor. ber. Eerste Kamer 1704 B.)**

C. **NEDERLAND. — Geen verbod van „Werken voor den steun". —**
Het standpunt dat de minister in de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag over de Rijksbegrooting voor het dienstjaar 1935 heeft ingenomen houdt in dat, om met name genoemde redenen, aan den vorm van werkverschaffing de voorkeur moet worden gegeven boven „werken voor den steun".
Aan verschillende gemeentebesturen is verzocht met dit standpunt rekening te willen houden; van een verbod is echter geen sprake, en het feit, dat nog in een 30-tal gemeenten het systeem van „werken voor den steun", met medewerking van het Rijk onder bepaalde voorwaarden wordt toegepast, spreekt voor zichzelf. (Alg. Handelsblad)

D. **NEDERLAND. — Handelsbetrekkingen met Zuid-Afrika. —**
Een voorloopige regeling der handelsbetrekkingen tusschen het Koninkrijk der Nederlanden en de Unie van Zuid-Afrika, zal 1 April '35 in werking treden. (De Tijd) **(Vor. ber. Handelsbetrekkingen 1704 C.)**

E. **VEREENIGDE STATEN. - Nederlagen der N. R. A.**
De Amerikaansche regeering heeft op 27 Febr. '35 met haar New Deal voor de federale rechtbanken twee nederlagen geleden. In de eerste plaats heeft de federale rechtbank te Wilmington in den staat Delaware het hoofdstuk 7/a van de National Recovery Act in strijd met de grondwet en van nul en geener waarde verklaard.
Hoofdstuk 7/a geeft den arbeiders namelijk het recht zich te organiseeren en collectieve onderhandelingen te voeren. Bovendien wordt in de betreffende bepalingen gezegd, dat geen arbeider benadeeld mag worden, omdat hij georganiseerd is. Men heeft hierbij te doen met een der belangrijkste hoofdstukken van de National Recovery Act.
Voorts heeft de federale rechtbank te Louisville in Kentucky een reeds vroeger gevallen beslissing bekrachtigd, volgens welke de N. R. A., voor zoover deze betrekking heeft op den kolenmijnbouw, in strijd met de grondwet is.
De rechtbank sprak als haar oordeel uit, dat de mijnbouw een bedrijf is, dat uitsluitend den staat aangaat, waar de mijnen zijn gevestigd, zoodat hij niet onder contrôle staat van het federale Congres te Washington. (New York Herald, Parijs) **(Vor. ber. N. I. R. A. 1697 G.)**

F. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Extra-hulp aan werkloozen voor den winter 1934-1935. —**
Het wetsontwerp extra hulp aan werkloozen voor den winter 1934-'35 werd op 28 Febr. '35 zonder debat en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.
(Het Vaderland) **(Vor. ber. Eerste Kamer 1705 B.; Winterhulp 1585 H.)**

G. **POLEN. — Minister-president Kozlowski spreekt over de economische politiek. —**
Bij den aanvang van de begrootingszitting van den Poolschen Senaat heeft minister-president Kozlowski een rede gehouden, waaraan wij het volgende ontleenen:
Het is de regeering gelukt, de binnenlandsche omzet en den export te doen stijgen en de Poolsche betalingsbalans in evenwicht te brengen. Thans is het de tijd, de productiemogelijkheden en de bedrijfsomzet door investeeringen te vergrooten. De regeering heeft daarom besloten een leening uit te schrijven die niet tot dekking van het tekort op de staatsbegrooting, doch uitsluitend voor investeering bestemd is: 50 millioen Zloty voor wegenbouw, 50 millioen voor regulatie van rivieren en de rest voor andere economisch-nuttige werken. Deze investeeringsleening is geen kunstmatig omhoog drijven van de conjunctuur, doch een rationeele toepassing van de bezuinigingsopbrengst tot verbetering van de bestaansvoorwaarden der geheele natie. (Polska Agencia Telegr.) **(Vor. ber. Financiën 1566 D.)**

H. **SAARGEBIED. — Overdracht aan Duitschland. —**
Te Saarbrücken heeft op 28 Febr. '35 de officieele overdracht van het Saargebied door de regeeringscommissie aan de commissie van drie uit den Volkenbond plaats gevonden. De commissie van drie heeft daarop het Saargebied aan Duitschland overgedragen. De gewezen regeeringspresident van het Saargebied, Knox, is door den Koning van Engeland de orde van St. Michael en St. George verleend. Hierdoor is hij in den adelstand verheven.
Op 1 Maart '35 werd in geheel Duitschland de bevrijding van het Saargebied gevierd. Te Saarbrücken werden groote bevrijdingsdemonstraties gehouden en enthousiaste redevoeringen werden uitgesproken door Rudolf Hess, dr. Göbbels, dr. Bürckel (Rijkscommissaris voor het Saargebied) en ten slotte door Adolf Hitler. (Persberichten) **(Vor. ber. 1652 G.; Knox 1565 C.)**

I. **FRANKRIJK. — Maarschalk Pétain voor verlenging diensttijd. —**
In de Revue des deux Mondes heeft maarschalk Pétain een artikel gepubliceerd, waarin met nadruk gepleit wordt voor de verlenging van diensttijd. Dit artikel vindt in alle bladen, die reeds lang voor deze maatregel gepleit hebben, bijval. De „Temps" noemt dezen eisch onvermijdelijk noodzakelijk. Hij moet onmiddellijk worden ten uitvoer gelegd en is tegen geen enkel ander land gericht en mag ook geen onderwerp van strijd tusschen de partijen vormen.
(Revue des deux Mondes) **(Vor. ber. Pétain 1557 C.)**

K. **PROF. DR. D. VAN GULIK OVERLEDEN. —**
Op 27 Febr. '35 overleed te Wageningen op 66-jarigen leeftijd professor dr. D. van Gulik, hoogleeraar in de natuurkunde, meteorologie en climatologie aan de Landbouw Hoogeschool aldaar.
Tijdens het studiejaar 1919—1920 was hij rector magnificus. Ook was hij vele jaren secretaris van het college van curatoren van het K. N. M. I., uit welke functie hij juist eenige dagen geleden ontslag had gevraagd. Zijn deskundige geschriften gingen vooral over onweders; voorts over meteorologie en studies over de wichelroede. (Red. K. H. A.)

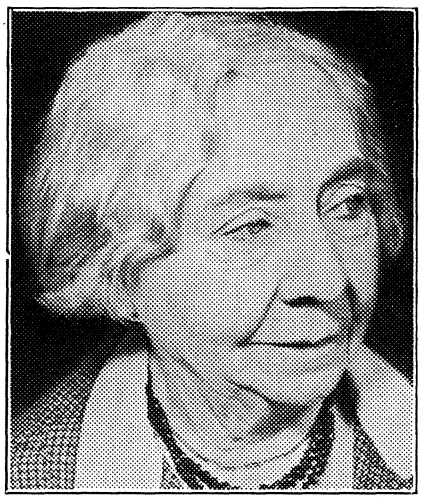
L. **SCHOONHOVEN. — Overdracht van de gerestaureerde kerk der Ned. Herv. Gemeente. —**
In tegenwoordigheid van Z. Exc. mr. H. P. Marchant, minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, heeft op 27 Febr. '35 onder groote belangstelling de plechtige overdracht plaats gehad van de gerestaureerde kerk aan de Ned. Herv. Gemeente. Tal van autoriteiten hadden gevolg gegeven aan de uitnoodiging om deze plechtigheid bij de wonen.
(De Standaard)

3 MAART 1935

M. **JAPAN. — Officieele betuigingen van vriendschap met China. —**
In het Huis van Afgevaardigden te Tokio heeft de minister van Buitenlandsche Zaken, Hirota, in antwoord op een interpellatie verklaringen afgelegd over zijn besprekingen met den specialen Chineeschen afgezant Wang Tsjung Hoei.
Wang heeft als particulier Tokio bezocht, maar Hirota gaf uiting aan volledige goedkeuring van Wang's drie fundamenteele voorstellen:
1. de banden der Chineesch-Japansche vriendschap worden versterkt langs vreedzamen diplomatieken weg, 2. de Chineesch-Japansche diplomatie zal gevoerd worden op een grondslag van gelijkheid, 3. niet alleen de regeeringen maar ook de bevol-

kingen voegen zich hartelijk bij de samenwerking tusschen de twee landen.
Van Japansche zijde zou het volgende zijn voorgesteld:
1. Alle buitenlandsche economische en militaire adviseurs in China zullen door Japanners worden vervangen. Laatstgenoemden zullen in functie blijven totdat het Chineesche leger geheel zal zijn gereorganiseerd. Speciaal wenscht Japan, dat generaal Von Seeckt (de vroegere Duitsche Rijksweerminister) en zijn staf zullen vertrekken en dat zij door 700 Japansche officieren vervangen zullen worden.
2. China zal rentebetaling en aflossing hervatten op alle tot dusver door Japan verstrekte leeningen. Als tegenprestatie zal Japan een nieuwe leening aan China toestaan die echter slechts een looptijd van zes à negen maanden zal hebben en zal dienen voor de overbrugging der financieele moeilijkheden waarvoor de Chineesche regeering zich op het oogenblik geplaatst ziet.
3. Aan de anti-Japansche propaganda, ook aan die in de Chineesche schoolboeken, moet geheel en al een einde komen.
(Dempo Rengo) **(Vorig bericht blz. 1665 F.)**

A. MARIE VAN WESTERHOVEN. — Zestigjarig tooneeljubileum. —
Het zestigjarig tooneeljubileum van Mevrouw Marie van Westerhoven, dat op 28 Febr. '35 in den Stadsschouwburg te Amsterdam werd gevierd, is een groote en grootsche tooneelavond geworden — een avond, waarop de groote figuur van deze kleine, bescheiden vrouw op het eerste plan kwam te domineeren, waar zij krachtens haar talenten thuis hoort.

Mevr. M. van Westerhoven.

Het gezelschap „Die Haghespelers" onder leiding van Eduard Verkade gaf het tooneelwerk „Zestien jaar" en alle aandacht werd op „Miss Queen" geconcentreerd, de rol die door Marie van Westerhoven op zoo'n eminente wijze wordt vertolkt.
Marie van Westerhoven, thans 77 jaar, komt uit een beroemde tooneelspelersfamilie. De stamboom der Majofki's, opgenomen in het eerste deel der Tooneel Herinneringen van dr. M. B. Mendes da Costa, laat zien, dat zij een kleindochter is van den acteur Theodorus Johannes Majofski. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Tooneel 1664 C.)

B. ENGELAND. — Lloyd George's New Deal wordt door de regeering bestudeerd. —
Minister-president MacDonald heeft Lloyd George verzocht aan den ministerraad zijn voorstellen, berekeningen en ramingen voor te leggen welke opgenomen zijn in zijn veelbesproken plannen voor een „New Deal" voor Groot-Brittannië. MacDonald heeft Lloyd George beloofd dat het kabinet onmiddellijk deze plannen in studie zal nemen. Lloyd George heeft verklaard dat hij ongetwijfeld zal voldoen aan het verzoek van MacDonald. (Daily Telegraph) **(1655 C.)**

C. GEESTELIJK LEVEN. — Dr. Nicolaus Bares, bisschop van Berlijn, overleden. —
De bisschop van Berlijn, dr. Nicolaus Bares, is op 1 Maart '35 te Berlijn overleden.
De overleden kerkvorst werd 24 Januari 1871 te Idenheim bij Trier geboren. Na het gymnasium te hebben bezocht, studeerde hij van 1891 tot 1895 filosofie aan het seminarie van Trier. In 1909 promoveerde hij tot doctor in de Theologie aan de universiteit van Breslau. Van 1909 tot 1918 doceerde hij als professor Theologie aan het priesterseminarie te Trier. In 1929 werd hij bisschop van Hildesheim en in 1933 bisschop van Berlijn.
Mgr. Bares is vooral de laatste maanden door zijn resolute verdediging van de Katholieke beginselen tegenover de leer van Rosenberg en door zijn moedigen strijd voor de Katholieke jeugdopvoeding op den voorgrond getreden. (De Maasbode)

D. SOVJET-RUSLAND. — Wijziging der regeering.
Het centrale bestuur van de communistische partij heeft in zijn vergadering van 27 Febr. '35 onder voorzitterschap van Stalin o.a. besloten Andrejef te ontheffen van zijn functie als volkscommissaris van verkeerswezen en in zijn plaats Kaganowitsj te benoemen, tot eerste hulp van den secretaris-generaal van de partij. Kaganowitsj werd wegens zijn benoeming tot opvolger van Andrejef ontheven van zijn posten van voorzitter van het communistische partijtoezicht en van secretaris van de partij-organisatie te Moskou. De besluiten dienaangaande zijn meteen door Stalin geteekend.
In de functies die Kaganowitsj tot dusver bekleedde, is Jesjof benoemd. (Iswestija).

E. DUITSCHLAND. — Dr. Wilhelm Furtwängler's onderhoud met dr. Göbbels. —
Rijksminister dr. Göbbels heeft op 28 Febr. '35 staatsraad dr. Furtwängler voor een bespreking ontvangen, in den loop waarvan dr. Furtwängler verklaarde, dat hij zijn bekende artikel over Hindemith van 25 November 1934 als muziek-deskundige uitsluitend met de bedoeling heeft gepubliceerd, om een muzikale kwestie van het standpunt der muziek uit te behandelen. Hij betreurde de gevolgen en consequenties van politieken aard, die aan zijn artikel zijn vastgeknoopt, te meer, daar het zeer ver van hem is geweest door dit artikel in te grijpen in de leiding van de rijkskunstpolitiek, die ook volgens zijn opvatting alleen door den leider en Rijkskanselier en den door hem benoemden vakminister wordt bepaald. (Der Angriff) **(1608 H.)**

G. NEDERLAND. — Kon. Ned. Middenstandsbond en Landbouwpolitiek. —
De Kon. Ned. Middenstandsbond beklaagt zich bij de Tweede Kamer over het niet langer ontwarbare complex van landbouwcrisis-maatregelen; over het topzware ambtelijke apparaat; over omzetdaling als gevolg der crisisheffingen en over onredelijke bevordering der coöperatie door de crisismaatregelen; gevraagd wordt, instelling eener Staatscommissie te bevorderen, die op korten termijn voorstellen zal doen ter herziening van de landbouwcrisismaatregelen.
(Mededeeling v. d. Kon. Ned. Middenstandsbond)
(Vorig bericht blz. 1659 C.)

H. LUCHTVAART. — Vleugels. - Clem Sohn's vlucht.
Uit Florida in de Vereenigde Staten verneemt de „Daily Express" thans, dat Clem Sohn, een beroemd stunt-vlieger en parachutist, te Daytona Beach met volledig succes de vogels heeft geïmiteerd en veilig en wel weer op den beganen grond is terecht gekomen.
Sohn ging met een vliegtuig, bestuurd door zijn vriend Arthur Davis, de lucht in. Hoog boven de wolken gekomen, klom hij op een der vleugels en daar bevestigde hij een paar wieken aan zijn armen en schouders van een meter breed en twee meter lang, vervaardigd van met sterk zeildoek overtrokken metaal. Hooger en hooger klom de machine, en op 4000 meter gekomen gaf Sohn den bestuurder een teeken, en sprong in de gapende ruimte omlaag.
Aanvankelijk hield hij zijn vleugels stijf langs zijn lichaam geklemd, toen breidde hij plotseling zijn vleugels uit, en vloog. Met behulp van zijn wieken scheerde Sohn door het luchtruim als een reusachtige meeuw. Hij bootste de bewegingen van een vogel na, zweefde omhoog, omlaag, van links naar rechts; zelfs volbracht hij drie loopings. Na nogmaals gestegen te zijn, daalde hij cirkelend, als een arend. Op deze wijze legde Sohn 2500 meter af. Toen vouwde hij hoog in de lucht zijn armen: zijn vleugels hingen weer langs zijn lichaam omlaag. Sohn trok

aan het koord van zijn parachute en de laatste 600 meter zweefde hij langzaam omlaag, waarna hij veilig op zijn voeten landde. Zoo opgewonden was hij over zijn geslaagd experiment, dat hij letterlijk juichte van pleizier. (Daily Express)

4 MAART 1935

A. NEDERL. OOST-INDIE. — Scheepvaartconferentie te Kobe afgesprongen. —

De scheepvaartconferentie te Kobe is thans definitief afgesprongen, daar het tegenvoorstel om drie talen te bezigen, n.l. het Nederlandsch, het Japansch en het Engelsch, waarbij — in geval van meeningsverschil — de Engelsche tekst bindend zou zijn, is geweigerd.

Op 3 Maart keeren de Nederlandsche deelnemers naar Indië terug. Deze loop van zaken is uitsluitend het gevolg van de halsstarrige houding van het Ishihara-concern, op welke houding noch de Japansche regeering noch de andere Japansche scheepvaartmaatschappijen eenigen invloed konden uitoefenen.

(Aneta) **(Vorig bericht blz. 1634 E.)**

B. NEDERLAND. — Radio-voorschriften. —

Op 1 Maart is een Koninklijk besluit verschenen, dat op 2 Maart 1935 van kracht werd en waarin aan het Radio-Reglement-1930 eenige nieuwe bepalingen werden toegevoegd, in hoofdzaak neerkomende op het volgende:

In de gevallen, dat de regeering van den Nederlandschen omroep wenscht gebruik te maken, is de daarvoor noodige zendtijd op de bij dien omroep in gebruik zijnde zendinrichtingen te allen tijde te harer beschikking.

Zendtijd wordt eveneens te allen tijde beschikbaar gesteld, indien de ministers, hoofden van ministerieele departementen, in hunne hoedanigheid van regeeringspersonen, mededeelingen aan het Nederlandsche volk hebben te doen. Van het voornemen tot het doen van deze mededeelingen wordt kennis gegeven aan den minister, die belast is met de zorg, dat van den zendtijd, zoowel in dit als in het vorige lid bedoeld, gebruik kan worden gemaakt.

Het is verboden te hebben of te gebruiken een ontvang-inrichting, die in het frequentie-(golflengte)gebied gelegen is tusschen 150 kp/s (2000 m.) en 1500 kp/s (200 m.), hinderlijke straling door de antenne kan veroorzaken. Als ontvanginrichtingen, die hinderlijke straling kunnen veroorzaken, worden aangemerkt die, waarmede kan worden opgewekt een hoogfrequentie spanning van 50 millivolt of meer aan een serieschakeling van een capaciteit van 200 micromicrofarad, een weerstand van 25 ohm en een zelfinductie van 20 microhenry geschakeld tusschen de antenne-contacten onderling of tusschen eenig antenne-contact en het aardcontact van de ontvanginrichting. Het verbod geldt niet voor houders van ontvanginrichtingen, welke zij vóór of op 28 Februari 1934 in gebruik of ten gebruike gereed aanwezig hadden.

De Regeering behoudt zich voor ten aanzien van ontvang-inrichtingen welke in andere frequentie-(golflengte)gebieden dan die gelegen tusschen 150 kp/s (2000 m.) en 1500 kp/s (200 m.) hinderlijke straling door de antenne kunnen veroorzaken, een overeenkomstig verbod uit te vaardigen. (Staatscourant)

(Vor. ber. Radio 1704 E.)

C. ENGELAND. — Witboek over de Engelsche defensie. - Waarschuwing aan Duitschland. —

Tegelijk met de begrooting van de legeruitgaven, die voor het jaar 1935 £ 43.550.000 bedragen of £ 3.950.000 meer dan het voorafgaande jaar, is een memorandum van den premier verschenen, dat als witboek aan de leden van het Lagerhuis is rondgedeeld. MacDonald zegt hierin o.a.:

Door de tot dusver gevolgde vredespolitiek is de toestand van het leger onder het niveau gekomen dat als minimum geëischt mag worden bij de uitoefening van zijn taak, en nu de internationale toestand nog steeds onzeker, dat wil dus zeggen vol gevaren is, mocht de regeering niet langer aarzelen met het nemen van de zoo noodige maatregelen.

Dit klemt te meer, daar de herbewapening van Duitschland op groote schaal geschiedt. Deze herbewapening is ongecontroleerd en gaat dus ongebreideld haar gang. De regeering heeft met voldoening de verschillende verklaringen van den Duitschen rijkskanselier en zijn voornaamste ministers nopens Duitschlands vredelievende bedoelingen en vredespolitiek gehoord, maar zij mag daarom niet blind zijn voor het evenmin te ontkennen feit, dat vooral de jeugd in Duitschland weer wordt opgevoed in een geest van militarisme, die een gevaar voor den vrede zou kunnen beteekenen.

Vele volkeren huldigen nog het beginsel van sterke bewapening als waarborg voor den vrede en als de Engelsche regeering ze niet van dat denkbeeld heeft kunnen afbrengen door haar voorbeeld, blijft niets anders over dan eveneens paraat te zijn voor de gebeurtenissen.

De regeering stelt derhalve de hoognoodige maatregelen voor, die aan een voldoende verdediging van ons bezit en ons land gesteld moeten kunnen worden.

Een sterk en paraat Engelsch leger is een waarborg voor het behoud van den vrede in de geheele wereld en daarom een absolute noodzakelijkheid, die echter zeer wel vereenigbaar blijft met het beginsel der vredespolitiek.

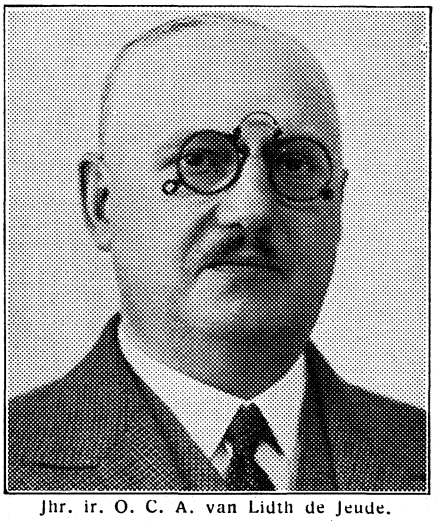
De verdediging der oorlogshavens vereischt een modernisatie door samenwerking van de drie diensten van de weermacht. De zwaarste last drukt op de oorlogsbegrooting, die voorziet in een groote uitbreiding van de verdediging tegen luchtaanvallen. Woordelijk wordt gezegd: „De gebiedsradius op het continent van Europa vanwaar luchtaanvallen op zouden kunnen worden gericht, breidt zich voortdurend uit en zal voortgaan zich uit te breiden; en indien in geval van oorlog een vijand in het bezit zou zijn van de landen, die aan het Kanaal grenzen, dan zou het gebied van Groot-Brittannië, dat blootstaat aan zijn aanvallen, nog grooter zijn. De vermeerdering der snelheid, vliegradius en hoogte maken het steeds moeilijker tijdig waarschuwingen te ontvangen ten einde de afweermiddelen tegen een aanval uit de lucht in actie te brengen.

Om deze redenen wordt het belang van de integriteit van zekere gebieden aan de andere zijde van het Kanaal en de Noordzee, welke gedurende eeuwen vanuit een maritiem oogpunt voor Engeland van vitaal belang zijn geweest, grooter dan ooit wanneer een luchtdefensie in overweging wordt genomen."

(Daily Telegraph - Manchester Guardian)

D. JHR. IR. O. C. A. VAN LIDTH DE JEUDE. — Minister van Waterstaat. —

Minister-president dr. Colijn heeft als minister van Waterstaat (opvolger van wijlen minister Kalff) ter benoeming aan H. M. de Koningin voorgedragen, den heer jhr. ir. O. C. A. van Lidth de Jeude, lid van de Provinciale Staten van Utrecht (voor den Vrijheidsbond) en directeur van de Nederlandsche Maatschappij voor Havenwerken te Baarn.

Jhr. ir. O. C. A. van Lidth de Jeude.

Jhr. ir. O. C. A. van Lidth de Jeude is in 1881 te Tiel geboren. Na de H.B.S. afgeloopen te hebben, studeerde hij te Delft. Als civiel-ingenieur trad hij in 1903 in dienst van de Rijkswaterstaat. Later ging hij over in dienst van de Nederlandsche Maatschappij voor Havenwerken, waarvoor hij o.a. in China belangrijke projecten ontwierp. Ook in Nederl.-Indië heeft hij in de jaren 1920—1922 belangrijken ingenieursarbeid verricht.

Verschillende publicaties omtrent zijn werkzaamheden zagen het licht: De haven van Curaçao (1910); De haven van Tsjifoe (1914); El puerto franco de Barcelona (1929); verscheidene artikelen in De Ingenieur. (Nieuwe Rotterd. Crt.) **(V. b. 1648 G.)**

E. FRANKRIJK. — Het Vrouwenkiesrecht. —

De Kamer heeft op 1 Maart '35 voor den derden keer een poging gedaan om het actieve en passieve kiesrecht ook aan de vrouwen te verleenen.

Sedert 1919 heeft de Kamer tot tweemaal toe een dergelijk wetsontwerp aangenomen, doch het werd telkens door den Senaat verworpen.

Het nieuwe ontwerp tot op het oogenblik in behandeling bij de Kamercommissie voor het algemeen kiesrecht, welke het evenwel nog steeds niet had kunnen afdoen, daar het noodzakelijke quorum op de zittingen niet werd bereikt.

Verscheidene afgevaardigden hebben in verband hiermede besloten de Kamer te verzoeken, het ontwerp terstond in behandeling te nemen, ondanks de waarschuwing van de leidende socialisten en radicaal-socialisten, die verklaarden, dat het onmogelijk is, de vrouwelijke kieslijsten tijdig op te stellen.

In haar zitting van 1 Maart '35 heeft de Kamer het voorstel, om de behandeling van het ontwerp tot 5 Maart uit te stellen, met 323 tegen 223 stemmen verworpen.

Het tegenvoorstel van de socialisten, om den vrouwen het kiesrecht te verleenen, werd vervolgens door de Kamer met 453 tegen 124 stemmen aangenomen.
De toegevoegde artikelen werden voor nader onderzoek naar de commissie voor het algemeen kiesrecht teruggezonden.
(Le Matin) **(Vorig bericht blz. 286 L.)**

A. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Amerikaansch: John Erskine — „Forget if you can". (The Bobbs-Merrill Comp., Indianapolis)
Duitsch: Eugen Schmahl — „Ohne Gewehr". (Keil Verlag, Berlin)
Bogislav v. Selchow — „Der Unendliche Kreis". (Koehler & Amelang)
Engelsch: John Galsworthy — „The Collected Poems". (Heinemann)
Hilda Vaughan — „A Thing of Nought". (Lovat Dickson, 1934)
Fransch: Jacques Chardonne — „Pauline". (Grasset)
Raymond Escholier — „Maripepa". (Albin Michel)
Nederlandsch: A. den Hertog — Vrouwen naar Jacatra. (Sythoff)
Alphons Timmermans — Onze Lieven Heer z'n kostgangers. (Teulings, den Bosch) (Red. K. H. A.)
(Vorig bericht blz. 1698 B.)

B. **SIAM. — Koning Prajadhipok doet afstand van den troon. —**
Naar de Siameesche regeering officieel mededeelt, heeft koning Prajadhipok definitief afstand van zijn troon gedaan.
De koning, die in 1893 te Bangkok is geboren, had in Februari 1926 den troon bestegen. Na diverse grondwetsherzieningen vaardigde hij in 1932, toen er een revolutie dreigde, een bekendmaking uit, waarin hij zich bereid verklaarde de constitutioneele monarchie in te stellen, wat toen ook in een nieuwe grondwet werd vastgelegd. Dit was weer den reactionairen niet naar den zin en verleden jaar werd een poging tot staatsgreep ondernomen, waarbij prinsen van den bloede betrokken waren, doch die mislukte. Kort daarop begaf de koning zich naar Europa, waar hij zich te Londen vestigde.
De directe aanleiding tot 's konings heengaan is een geschil met de regeering, die weigerde zekere „liberale" eischen van den vorst in te willigen. Zoo wenschte de koning, dat lieden, verdacht van vijandigheid tegen de huidige regeering, niet, zooals tot dusver vaak is geschied door geheime rechtbanken, zouden worden veroordeeld of verbannen, doch voor de gewone rechtbanken in het openbaar terecht zouden staan. Ook verzette hij zich tegen de grondwetswijziging, waarbij de regeering zelf de helft der leden van de nationale vergadering zou benoemen.
(Manchester Guardian - Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vorig bericht blz. 1552 C.)

5 MAART 1935

C. **SUZE GROENEWEG ZESTIG JAAR. — Het eerste vrouwelijke Kamerlid. —**
Op 4 Maart '35 werd mejuffrouw S. Groeneweg, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal voor de Soc. Dem. Arbeiders Partij, zestig jaar. In Strijensas aan het Hollandsch Diep op 4 Maart 1875 geboren werd zij in 1918 als eerste vrouw gekozen in de Tweede Kamer, waarin zij thans nog zitting heeft. Behalve deze functie heeft zij ook het Rotterdamsche Raadslidmaatschap bekleed (1919—1931) evenals het lidmaatschap van de Provinciale Staten van Zuid-Holland. (Het Volk)

D. **GRIEKENLAND. — Opstand - Venizelos. —**
In Griekenland, en wel speciaal te Athene en Saloniki, is op 2 Maart '35 bij het leger en op de vloot een opstand tegen de regeering uitgebroken. Wel is waar gelukte het aan den vasten wal aan regeeringstrouwe troepen na korte, doch vrij hevige gevechten, waarbij o.m. het arsenaal op de muiters werd heroverd, weer meester van de situatie te worden, doch zij konden niet voorkomen dat vijf oorlogsschepen, welker bemanningen zich bij de opstandelingen hadden aangesloten, zee kozen en koers zetten naar Kreta, waar zij inmiddels zijn aangekomen.
De reden hiervan was, dat de achter de revolutionnaire beweging staande oud-premier Venizelos, op Kreta vertoeft. Venizelos heeft intusschen openlijk verklaard, zich bij den opstand aan te sluiten.
De opstandige beweging gaat uit van aanhangers van Venizelos en generaal Plastiras, den „eendags-dictator" van 6 Maart 1933.
Ter gelegenheid van het proces tegen de aanstichters van den aanslag op het leven van Venizelos richtte deze een scherpen aanval op de huidige regeering Tsaldaris, die hij van medeplichtigheid aan den aanslag betichtte. De strenge onderdrukkingsmaatregelen die de regeering-Tsaldaris ten opzichte van de partij van Venizelos heeft genomen, hebben veel kwaad bloed gezet. Daarenboven is de werkloosheid in Griekenland groot en de toestanden op het platteland ontzettend slecht.
Het centrum van verzet tegen de regeering is thans het eiland Kreta.
(Ned. Tel. Ag. Reuter - Persberichten)
(Vor. ber. Venizelos 857 A.)

E. **F. TOUSSAINT VAN BOELAERE. — Zestig jaar.**
De vermaarde Vlaamsche schrijver F. Toussaint van Boelaere, voorzitter van de Koninklijke Vlaamsche Academie en van de Vlaamsche P.E.N.-club, ondervoorzitter van de Vereeniging van Vlaamsche Letterkundigen, die op 18 Februari '35 zestig jaar geworden is, werd op 24 Februari '35 te Brussel gehuldigd, waarbij redevoeringen werden uitgesproken door den Belgischen minister van Onderwijs Hiernaux, Josef Muls, Louis Piérard, Prof. Aug. Vermeylen, Arthur van Schendel, Herman Teirlinck en Gerard Walschap.
(Red. K. H. A.)

F. **HONGARIJE. — Kabinet-Gömbös. - Wijzigingen.**
Na een korte bespreking heeft het kabinet op 4 Maart 1935 besloten af te treden.
Minister-president Gömbös werd echter door Horthy weder belast met de vorming van een nieuw kabinet, waarin hij geslaagd is. Drie nieuwe ministers zijn benoemd: Kozma, Binnenlandsche Zaken; Bornemisza, Handel; Fabinyi, Financiën. De anderen behouden hun portefeuilles. (Pesti Hirlap)
(Vor. ber. Kabinet 516 D.)

G. **NEDERLAND. — Handelsverdrag met België. —**
In verband met de in Den Haag geparafeerde economische overeenkomst tusschen Nederland en België heeft het Belgische departement van Buitenlandsche Zaken op 4 Maart '35 de volgende nota verstrekt.
De overeenkomst bestaat uit drie deelen.
Het eerste betreft den ruilhandel in landbouwproducten. In het algemeen behoudt Nederland het regime, dat vastgelegd was in het op 1 Februari 1935 vervallen accoord. Dit is o.m. het geval met den invoer van lofbouwproducten. Wat België betreft, afgezien van het vroegere regime, dat behouden blijft, krijgt het zekere nieuwe voordeelen. Zoo is o.m. een bevredigend contingent voor Brusselsch witlof tegen een lagere invoerbelasting toegestaan.
Wat de industrieele contingenten betreft, alles bij elkaar behoudt België wat het reeds het vorige jaar had. Voor zekere producten is de Belgische invoer gestabiliseerd op de cijfers van 1934. Voor andere producten is men daar eenigszins van afgeweken.
Het steenkolencontingent, aan Nederland toegestaan, is lager dan het vorig jaar. De invoer van cokes blijft dezelfde als in 1934. (Handelsblad v. Antwerpen)
(Vorig bericht blz. 1704 F.)

H. **ITALIE. — Geschil met Abessynië. - Neutrale Zône.**
De Italiaansch-Abessynische overeenkomst nopens de neutrale zône bij Oeal Oeal is thans geteekend.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. blz. 1703 B.)**

A. TIN. — Wereldverbruik in 1934. —

Het Februari Bulletin van het te 's-Gravenhage gevestigde Statistisch Bureau van de International Tin Research and Development Council bevat de gedetailleerde cijfers voor tinproductie en -consumptie over het jaar 1934.
Het wereldverbruik van tin in de industrie bedroeg in 1934 130.000 (v. j. 134.000) ton.
Onderstaande tabel geeft een overzicht van het „schijnbare" tinverbruik in de voornaamste landen:

	1934	1933	toenem. in %
Ver. Staten	43.601	58.793	— 25.8
Engeland	21.073	19.964	+ 5.6
Duitschland	10.047	10.227	— 1.8
Frankrijk	9.347	9.935	— 5.9
Sovjet-Unie	5.364	3.761	+ 42.6
Italië	4.300	3.976	+ 8.1
Japan	3.991	3.433	+ 16.3
Britsch-Indië	2.200	2.044	+ 7.6
Canada	1.850	1.265	+ 46.2
Overige landen	15.754	13.846	+ 13.8
Schijnbaar wereldverbruik	117.527	127.244	— 7.6
Werkelijk wereldverbr. bij benad.	130.000	134.000	— 3.0
Afnem. van voorr. in handen van verbr. bij benad.	12.500	6.800	

Productie in de voornaamste tin produceerende landen:

	1934 (long tons)	1933 (long tons)	toenem. over '33 (tons)
Malakka	34.127	23.760	10.367
Bolivia	20.634	14.725	5.909
Nederl.-Indië	18.418	14.181	4.237
Siam	10.157	10.324	— 167
Nigeria	4.935	3.651	1.284
Overige landen	19.923	18.322	1.601
Wereldtotaal	108.194	84.963	23.231

De zichbare wereldvoorraden van tin bedroegen op het einde van Januari 1935 17.122 ton, vergeleken met 17.107 ton op het einde van December 1934.
(International Tin Research and Development Council)
(Vorig bericht blz. 1230 H.)

B. DUITSCHLAND. — Het bezoek van Sir John Simon uitgesteld. —

Bij zijn bezoek aan Saarbrücken heeft Rijkskanselier Hitler een lichte verkoudheid opgeloopen, gepaard gaande met een hevige heeschheid. Op medisch advies zijn derhalve, teneinde Hitler's stem te sparen, alle voor de komende dagen vastgestelde besprekingen afgezegd.
Onder deze omstandigheden heeft de Rijksregeering door den Rijksminister van Buitenlandsche Zaken, den Engelschen ambassadeur verzocht, ook het reeds vastgestelde bezoek van den Britschen minister van Buitenlandsche Zaken, Sir John Simon, dat op 7 Maart zou plaats hebben, zoo mogelijk te doen uitstellen. (Völk. Beobachter) **(V. b. Sir Simon 1592 B.)**

C. NEDERLAND. — Landbouwcrisisfonds. —

Verschenen is de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer nopens het wetsontwerp tot vaststelling van de begrooting van het Landbouwcrisisfonds voor 1935. Aan deze Memorie ontleenen wij het volgende:
De minister sluit zich aan bij de vrijwel algemeen in de Kamer heerschende opvatting, dat steunverleening aan den landbouw in den ruimsten zin van het woord nog noodzakelijk is, en binnen afzienbaren tijd ook nog niet zal kunnen worden gemist.
(Alg. Handelsblad) **(Vorig bericht blz. 1589 B.)**

D. DR. MURK JANSEN OVERLEDEN. —

Op 2 Maart '35 is na een zeer langdurige ziekte op 67-jarigen leeftijd overleden dr. Murk Jansen, de vermaarde orthopaedist, privaat docent aan de Leidsche Universiteit.
Murk Jansen was den 22sten September 1867 te Zaandam geboren. In 1892 werd hij als student te Leiden ingeschreven, waar hij op 18 Januari 1900 zijn arts-examen deed. Gedurende vier jaar was hij prosector in de anatomie en assistent bij professor Nolen te Leiden in de afdeeling voor interne ziekten. Daarna was hij assistent in de chirurgie aan de Universiteit te Amsterdam. In 1904 werd hij privaat docent aan de Leidsche Universiteit. Zijn doctorsgraad behaalde hij in genoemd jaar aan de universiteit te Gent met grandes distinctions.
In 1904 opende hij te Leiden de orthopaedische kliniek in het academische ziekenhuis. Verder vestigde hij zich daar als orthopaedist, in 1919 richtte hij de Nederlandsche vereeniging voor misvormden op en in 1929 de Anna-kliniek voor orthopaedie.
Hij kreeg een zeer groot aantal binnen- en buitenlandsche onderscheidingen. (Red. K. H. A.)

E. NEDERLAND. — Textielconventie. —

Op 4 Maart '35 is te Arnhem de textielconventie geteekend. Bij deze conventie worden uniforme en rationeele verkoopsvoorwaarden voor de Nederlandsche textiel-industrie vastgesteld. Alle betrokken industrieelen, ruim zestig in getal, zijn tot deze conventie toegetreden.
Prof. dr. J. Wisselink is een der deelnemers aan deze conventie. (Alg. Handelsblad) **(V. b. Textiel 1151 F.)**

F. ZWITSERLAND. — In- en Uitvoer. —

De invoer over het jaar 1934 bedroeg 1434,5 millioen francs en de uitvoer 844,3 millioen, zoodat het invoersaldo 590,2 bedroeg, tegen in 1933 741,7 millioen frs. (Neue Zürcher Zeitung) **(Vor. ber. blz. 1480 I.)**

G. NEDERL. OOST-INDIE. — Kapok-plantmateriaal.

Een ordonnantie is vastgesteld tot beperking van den uitvoer van kapok-plantmateriaal uit het tolgebied van Ned.-Indië. (Aneta)

H. ENGELAND. — Witboek over de Engelsche defensie. - Commentaren. —

DUITSCHLAND. — De Berlijnsche ochtendbladen van 5 Maart bespreken in hun hoofdartikelen uitvoerig het Britsch Witboek. De bladen wijzen allen met nadruk op het „eenzijdige karakter van deze officieele Britsche uitlating, waarin Duitschland niet met dezelfde maat wordt gemeten als de andere mogendheden." Alfred Rosenberg legt er in de Völkischer Beobachter den nadruk op, dat het Witboek in geheel Duitschland sterke bevreeming en groote verrassing heeft gewekt.
Al te grotesk noemt hij het, dat juist de Hitlerjeugd en haar opvoeding als motief wordt genoemd voor het in gevaar brengen van den wereldvrede. Terwijl in bijna alle staten de jeugd streng militair met geweren en machinegeweren wordt afgericht, is de Duitsche Hitlerjeugd, aldus Rosenberg, ongewapend, en daar men dat blijkbaar ook te Londen weet, legt men het zwaartepunt van het verwijt op den veel geciteerden militairen geest geest van de Duitsche jeugd.
Het is eenigszins beschamend deze argumenten te vinden in een officieel document van een groot Rijk. De poging de schuld voor de op zich zelf begrijpelijke versterking van de Britsche strijdkrachten te schuiven op Duitschland is des te onbegrijpelijker daar juist de laatste weken uit Rusland, in schril onderscheid tot de actieve vredespogingen van den Führer, de krachtigste strijdfanfares weerklinken.
De „Deutsche diplomatische Korrespondenz" schrijft o.a.:
De geheele voorstelling van het Engelsche memorandum is er op afgestemd de voornaamste schuld voor den moeilijken toestand der wereld en de nieuwe bewapeningsproblemen, waarvoor Engeland zich gesteld ziet op Duitschland af te wentelen. Slechts terloops wordt vastgesteld dat ook andere mogendheden hun strijdkrachten hebben vermeerderd; zelfs aan de Russische bewapeningen wordt niet de aandacht gewijd, die zij zelfs volgens den wil van leidende Russische politici voor zich moeten opeischen.

ENGELAND. — De Times meldt, dat de Berlijnsche mededeeling groote verrassing heeft gewekt in Londen.
De politieke medewerker van de Evening News verwacht, dat de Engelsche regeering een sympathiek antwoord zal geven.
De Press Associated schrijft dat de Duitsche regeering naar het schijnt, niet heeft aangegeven, hoelang de Duitsch-Engelsche besprekingen moeten worden uitgesteld. Het is waarschijnlijk, dat de ziekte van Hitler niet het eenige motief is voor het uitstellen der besprekingen.
Eenige critische waarnemers zijn echter geneigd te veronderstellen, dat het uitstellen der onderhandelingen in verband staat met de publicatie van het Witboek.
In regeeringskringen is men echter van meening dat de verwijzing in het Witboek naar de Duitsche herbewapening geen nieuws is voor de Duitsche regeering, aangezien Baldwin eenigen tijd geleden in het Lagerhuis over hetzelfde thema heeft gesproken.

FRANKRIJK. — De Fransche pers is over het algemeen zeer voldaan over den inhoud van het Witboek.
(Vorig bericht blz. 1707 C.)

I. NEDERLAND. — Samenwerking der Gemeenten. - Regeling inzake personeelsaangelegenheden. —

De gemeenten 's-Gravenhage, Haarlem, Enschede, Tilburg, Arnhem, Leiden, Hilversum, Dordrecht, Delft, Leeuwarden, 's-Hertogenbosch, Zwolle en Amersfoort zijn aangegaan een gemeenschappelijke regeling ter

bevordering van een doelmatige behandeling van gemeentelijke personeelsaangelegenheden.
Tot die regeling kunnen toetreden gemeenten met 40.000 of meer inwoners. Zij is inmiddels, nadat daarop de vereischte goedkeuring was verleend bij Kon. besluit van 22 October 1934, No. 4, in werking getreden, en beoogt, behalve documentatie op het gebied van arbeids- en dienstvoorwaarden voor gemeentepersoneel, het geven van adviezen op dit gebied en het centraal voeren van georganiseerd overleg met personeelsorganisaties.
De behartiging van deze zaak berust bij het „Centraal Orgaan inzake gemeenschappelijke behandeling van gemeentelijke personeelsaangelegenheden". Voorzitter van dit orgaan is de heer mr. J. Woltman, oud-secretaris-generaal van het departement van Defensie en oud-voorzitter van de Centrale Commissie voor georganiseerd overleg in ambtenarenzaken.
(Het Vaderland) **(Vor. ber. Gemeenten 1541 C.)**

6 MAART 1935

A. **HONGARIJE. — Rijksregent Horthy ontbindt het parlement. —**
In het Hongaarsche Huis van Afgevaardigden is op 5 Maart '35 een persoonlijk schrijven van den Rijksregent Horthy voorgelezen, waarin deze het parlement ontbindt en het bijeenkomen van het nieuwe Huis van Afgevaardigden op 27 April '35 vaststelt.
In verband hiermede wordt van bevoegde zijde er op gewezen, dat het Huis zich in zijn tegenwoordige samenstelling ongeschikt heeft getoond, de regeering-Gömbös bij het ter hand genomen hervormingswerk den noodzakelijken steun te verleenen.
De nieuwe verkiezingen, die krachtens de grondwet binnen zes weken moeten plaats hebben, zullen thans nog geschieden op de basis van het huidige kiesrecht.
Volgens de Pester Lloyd is de verhouding tusschen Gömbös en graaf Bethlen weder zeer gespannen.
(Pester Lloyd)

B. **FRANKRIJK. — Bindendverklaring van overeenkomsten. - Fluctuatie van het Engelsche pond. —**
Bij de op 5 Maart '35 in de Fransche Kamer plaats gehad hebbende debatten over het wetsontwerp, krachtens hetwelk overeenkomsten, aangegaan door de meerderheid in een industrieele branche, bindend verklaard kunnen worden voor elk afzonderlijk bedrijf in dezen tak van industrie, heeft de regeering met 333 tegen 154 stemmen de overwinning behaald.
Minister-president Flandin had hierbij de vertrouwenskwestie gesteld.
Met betrekking tot de fluctuaties die het pond sterling de laatste dagen te zien geeft, verklaarde Flandin, dat de Fransche regeering geenszins voornemens is haar politiek ter handhaving van een stabielen franc te laten varen. Integendeel, aldus de premier, wij blijven bij onze meening, dat een permanente valuta-stabiliteit een eerste voorwaarde blijft voor een economisch herstel. (Le Temps)

C. **GEESTELIJK LEVEN. — De Oud-Katholieke kerk en de oecumenische diensten. —**
In het weekblad „De Oud-Katholiek" vinden wij bijzonderheden omtrent de houding der Oud-Katholieke Kerk in Nederland tegenover de oecumenische godsdienstoefeningen, zooals deze hier en daar worden gehouden. De Oud-Kath. Oecumenische Vereeniging heeft van het episcopaat bericht ontvangen, dat dit tegen deze diensten geen bezwaar heeft, maar dat het aanbeveling verdient om de gemeenten vooraf over de bedoeling ervan in te lichten, en dat men moet zorgen dat er een stemmig en stichtelijk karakter in den dienst wordt bewaard. Met den inhoud van deze mededeeling heeft de Oud-Kath. Oecumenische Vereeniging haar beginselverklaring in overeenstemming gebracht. Met het oog op het principieele belang van de zaak (deze Oecum. Vereeniging, en daarbij de Oud-Kath. Kerk, is de eerste, die dit punt principieel in behandeling heeft genomen en bepaalde richtlijnen voor de oecum. diensten heeft opgesteld) geven wij den inhoud van het stuk hier weer.
De Oud-Katholieke Oecumenische Vereeniging stelt zich ten doel de bevordering van de samenwerking tusschen de Christenen der verschillende kerkgenootschappen en van de hereeniging der kerken tot de ééne Heilige, Katholieke en Apostolische Kerk.
Men moet onderscheid maken tusschen drieërlei soort van oecumenische diensten: a. oecumenische diensten met Katholieken; b. oecumenische diensten met orthodox Protestanten; c. oecumenische diensten met orthodox en vrijzinnig Protestanten.
Onder oecumenische diensten sub a. worden verstaan diensten gezamenlijk met die Katholieke kerken, welke met de Oud-Katholieke Kerk in kerkelijke gemeenschap (intercommunie) staan. (De Anglicaansche Kerk.) De bediening der Heilige Sacramenten en het ontvangen daarvan is voor Oud-Katholieke priesters en geloovigen slechts mogelijk in deze kerken en diensten.
Onder oecumenische diensten sub b. worden verstaan diensten gezamenlijk met die Christenen, die de Oud-Christelijke geloofsbelijdenissen in denzelfden zin aanvaarden als de Oud-Katholieken. Doel van deze diensten is de gemeenschappelijke verkondiging van de grondwaarheden van het Christelijk geloof; het gemeenschappelijk getuigenis van hetzelfde geloofsbezit.
Onder oecumenische diensten sub c. worden verstaan diensten gezamenlijk met christenen van verschillende richtingen. Doel van deze diensten is de bevordering van de samenwerking op het terrein van het practisch Christendom, in den geest van de wereldconferentie van Stockholm en van den Wereldbond van Kerken.
De Oud-Katholieke Oecumenische Vereeniging dringt er op aan, dat in de diensten sub b. en c. het oecumenisch karakter tot uiting komt: a. door lezing uit de Heilige Schriftuur; b. door liturgisch gebed; c. door het afleggen van een gemeenschappelijk geloofsgetuigenis in diensten sub b., of van een gemeenschappelijke beginselverklaring in diensten sub c.; d. door gezamenlijke prediking; f. door het vermijden van alles, wat aan die diensten een specifiek protestantsch karakter geeft.
Ten aanzien van de preek of toespraak in de diensten sub b. en c. dringe de Oec. Ver. er op aan, dat uitsluitend die onderwerpen behandeld worden, welke met de diensten in verband staan en dat wel in overeenstemming met het gemeenschappelijk geloofsgetuigenis, resp. de gemeenschappelijke beginselverklaring.
(De Oud-Katholiek) **(Vorig bericht blz. 205 I.)**

D. **NEDERLAND. — Adoptie van kinderen. —**
De minister van Binnenlandsche Zaken heeft aan de gemeentebesturen de volgende circulaire gericht:
„Het heeft de aandacht getrokken, dat het aantal gevallen van Nederlanders, die in het buitenland vreemde kinderen wenschen te adopteeren, steeds toeneemt. Daarbij is een streven merkbaar om hier te lande erkenning te erlangen van hun naar vreemd recht wellicht geldige adopties en naamsveranderingen.
Het zal u bekend zijn, dat de Nederlandsche wetgeving het instituut der adoptie niet kent. Erkenning hier te lande van een mogelijkerwijs naar vreemd recht op geldige wijze tot stand gekomen, doch naar Nederlandsch recht nietige, adoptie en/of naamsverandering door een Nederlander kan derhalve niet worden gedoogd.
Na overleg met mijn ambtgenoot van Justitie ben ik van meening, dat diensvolgens de Nederlandsche overheid zich zal hebben te onthouden van alles, wat het streven van bepaalde Nederlanders, om onwettig als kind aangenomen vreemdelingen een staat te verschaffen, welke uiterlijk met dien van een wettig kind overeenkomt, te bevorderen. (N. Rott. Crt.)

E. **SURINAME. — Grensregeling. —**
Naar „De West" verneemt zal de bepaling der grenzen van Suriname met Brazilië en Britsch Guyana haar beslag krijgen.
De Nederlandsch-Braziliaansche grensexpeditie zal onder leiding staan van vice-admiraal C. C. Kayser, die deelnam aan de Corantijn-expeditie van 19 Juli 1910 tot 1 April 1911, eerst als lid, later (na het overlijden van Eilerts de Haan) als leider.
De Nederlandsche expeditie sluit aan bij die van Engelsche buren, welke sedert 1930 bezig is met de afbakening der Engelsche grenzen. (De West)

7 MAART 1935

F. **NEDERLAND. — Nederl. vereeniging tegen water-, bodem- en luchtverontreiniging. - 25-jarig bestaan.**
De Nederl. vereeniging tegen water-, bodem- en luchtverontreiniging heeft op 22 Febr. '35 naar aanleiding van haar 25-jarig bestaan een buitengewone algemeene vergadering gehouden in het Laboratorium voor Gezondheidsleer te Amsterdam.
Onder de aanwezigen waren: kolonel Stuitje, namens den minister van Defensie; mr. Lietaert Peerbolte, namens den minister van Sociale Zaken; ir. Heyning, namens den minister van Waterstaat a.i.; de heer Van Maenen, namens de Ned. Heidemaatschappij; de heer Kroel, directeur van den rijksstudiedienst voor de drinkwatervoorziening; ir. Kissener, directeur van het rijksinstituut voor zuivering van afvalwater.
De wethouders Rustige en dr. Vos vertegenwoordigden het gemeentebestuur van Amsterdam.

De voorzitter, prof. dr. J. J. v. Loghem, herinnerde eraan dat de oprichting van de vereeniging destijds een reactie geweest is op de toenemende vervuiling door steden en industrieën. De steeds dringend uitgesproken wensch naar een wet tegen verontreiniging van de Nederlandsche wateren is tot op heden onvervuld gebleven. Niet alleen de belangen van visscherij, landbouw en veeteelt, en van het natuurschoon zijn hierbij betrokken, maar boven alles de volksgezondheid. Te waardeeren is het werk van staatsinstellingen als het Rijksbureau voor Drinkwatervoorziening en het Rijksinstituut voor Zuivering van Afvalwater, maar de actie der vereeniging en haar aandringen met steun der openbare meening blijft noodig.
In verband met het streven der vereeniging is de opheffing van de gezondheidscommissies te betreuren; mogen er wegen te vinden zijn om haar plaatselijke acties op andere wijze te organiseeren. Als een stap hiertoe kan men de reorganisatie beschouwen van dr. Jitta's Centraal Gezondheidscongres, waaraan ook de thans jubileerende vereeniging medewerkt.
(Nieuwe Rotterd. Courant)

A. JAPAN. — Het Communisme. —
In het Huis van Afgevaardigden is door de regeering een wetsontwerp ingediend ter verbetering en versterking van de handhaving van orde en vrede. Doel van het wetsontwerp is een strengere contrôle over de communistische agitatie. Het wetsontwerp bepaalt ten eerste, dat de organisatoren of leiders van vereenigingen welker doel is de regeeringsvorm te veranderen, ter dood zullen worden veroordeeld en ten tweede, dat de organisatoren of leden van vereenigingen die ten doel hebben het opheffen van den particulieren eigendom, veroordeeld zullen worden tot dwangarbeid tot een maximum van tien jaren.
Voorts bepaalt het wetsontwerp, dat zij, die met het communisme sympathiseeren, eveneens zullen worden bestraft, terwijl bekeerlingen een proeftijd onder bewaking zullen moeten doormaken. (Dempo Rengo)
(Vor. ber. Communisme 1065 A.)

B. POLEN. — Handelsverdrag met Engeland. —
Het Poolsch-Engelsche handelsverdrag, dat op 27 Febr. '35 te Londen is onderteekend, zal 14 Maart van kracht worden. De bepalingen van het verdrag hebben betrekking op ongeveer 50% van den totalen handel van het Britsche Rijk met Polen en ongeveer 60% van den handel in fabrikaten. Vermindering van rechten is verkregen voor vele klassen van goederen. Regelingen zijn getroffen voor bepaalde invoerquota van Britsche goederen in Polen, terwijl aankoopregelingen afgesloten zijn tusschen exporteurs in het Britsche Rijk en importeurs in Polen. De overeenkomst bevat ook verschillende bepalingen met betrekking tot de scheepvaart. (Polska Agencia Telegr.)
(Vor. ber. Polen 1610 E.; Engeland 1403 L.)

C. NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Begrooting van Economische Zaken. —
De Eerste Kamer heeft op 6 Maart '35 de begrooting van Economische Zaken zonder hoofdelijke stemming aangenomen. (Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Eerste Kamer 1705 F.; Begr. Econ. Zaken 1590 B.)

D. NEDERLAND. — Onderwijs. - Openbare les van dr. Kurt Baschwitz over „Het ontstaan der wereldpers". —
Op 5 Maart- '35 heeft dr. Kurt Baschwitz zijn colleges als privaat docent aan de universiteit van Amsterdam geopend met een openbare les over: „Het ontstaan der wereldpers", waarin hij de ontwikkeling van het courantenwezen, in het bijzonder in ons land, aan een onderzoek onderwierp.
De eerste gedrukte couranten zijn in Nederland en Duitschland ontstaan. De oprichter der eerste Fransche courant volgde dit voorbeeld bewust, en bevestigde in zijn blad, dat Nederland en Duitschland het voorbeeld in dezen hadden gegeven. De Fransche koningen en ministers zagen het belang van de courant wel in, doch zij stelden haar onder te streng staatstoezicht. Daardoor kregen vooral de Nederlandsche bladen en in het bijzonder die, welke in de Fransche taal in Nederland werden gedrukt, een stijgende beteekenis in Frankrijk en in andere landen.
Spr. beschreef voorts den invloed dezer bladen op de openbare meening. Uit een groot aantal voorbeelden blijkt, welken omvang deze publicistische beïnvloeding onder vroegere aristocratische regeeringen reeds had verkregen, en met welk een grooten persoonlijken haat en bitterheid deze strijd om de publieke opinie in Europa werd gestreden. In den strijd der diplomaten ontstond het prototype der politieke courant en tenslotte een wereldpers in den eigenlijken zin van het woord, en wel het eerst in Nederland.
Aan het slot van zijn historische schets vermeldde spr. het experiment, dat Napoleon I in zijn persdictatuur organiseerde, en waarmede hij de unieke positie der Nederlandsche pers vernietigde. De strijd, dien hij tegen de Engelsche pers voerde, was echter vergeefsch. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Onderwijs 1704 A.)

E. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Begrooting Verkeersfonds. —
De Tweede Kamer heeft de begrooting van het Verkeersfonds zonder hoofdelijke stemming aangenomen.
(Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Tw. Kamer 1704 I.; Verkeersfonds 1511 D.)

F. JAPAN. — In- en Uitvoer in 1934. —
De volgende staten geven bijzonderheden van den in- en uitvoer van eigenlijk Japan (in 1000 Yen):

	1934	Vergeleken met 1933
Uitvoer:		
Rijst en paddy	8.420	+ 6.296
Tarwemeel	28.452	— 6.503
Thee	9.557	+ 1.107
Geraffineerde suiker	13.532	— 1.377
Katoenen garens	23.485	+ 7.773
Ruwe zijde	286.794	— 104.107
Katoenen stoffen	492.351	+ 109.136
Zijden stoffen	77.488	+ 13.943
Rayon stoffen	113.484	+ 36.102
Aardewerk	41.877	+ 6.243
IJzer en ijzerwerk	35.277	+ 8.380
Machines	57.777	+ 31.920
Invoer:		
Rijst en paddy	661	+ 10.860
Tarwe	40.749	— 3.635
Suiker	9.679	— 3.115
Ruwe en zware olie	82.483	+ 14.136
Rubber	57.338	+ 27.653
Ruwe katoen	731.425	+ 126.478
Wol	186.455	+ 22.263
Wollen garens	1.708	— 1.313
Wollen stoffen	5.199	— 2.014
Steenkool	47.193	+ 10.536
Ertsen	27.806	+ 5.634
IJzer	171.563	+ 34.922
Auto's en onderdeelen	32.302	+ 18.431
Machines	98.022	+ 25.364

De uitvoer van goud en zilver voor het geheele Rijk bedroeg Y. 13.924.000 of minder dan de helft van den uitvoer in 1933, de invoer bedroeg Y. 854.000 of Y. 688.000 meer dan het jaar tevoren.
(Osaka Mainichi) **(Vorig bericht blz. 1666 A.)**

G. NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Contingenteering Gloeilampen. - Wijziging begrooting Landbouwcrisisfonds voor 1933. —
Door de Eerste Kamer zijn goedgekeurd de wetsontwerpen tot contingenteering van gloeilampen en wijziging van de begrooting Landbouwcrisisfonds voor 1933. (N. Rott. Crt.) **(Vor. ber. Eerste Kamer 1711 C.; Landbouwcrisisfonds 1709 C.; Conting. 1701 B.)**

H. TSJECHO-SLOWAKIJE. — President Masaryk 85 jaar. —
Op 7 Maart '35 vierde Thomas Garrigue Masaryk zijn 85sten verjaardag. Hij werd op 24 Mei 1934 voor de vierde maal tot president der Tsjecho-Slowaaksche republiek gekozen.
(Vor. ber. Levensbeschrijving en photo 1311 B.)

I. HONGARIJE. — Graaf Bethlen uit de regeeringspartij getreden. —
De voormalige minister-president, graaf Bethlen, de leider der parlementaire regeeringspartij in Hongarije, heeft op 6 Maart '35 in een korten brief aan den voorzitter van deze partij der nationale eenheid medegedeeld, dat hij uit de partij treedt.
Ter motiveering van dit besluit wijst Bethlen er op, dat de gebeurtenissen van 5 Maart (ontbinding van het parlement) de tusschen minister-president Gömbös en hem getroffen politieke overeenkomst nietig heeft gemaakt. (Pesti Hirlap)

A. DUITSCHLAND. — Leipziger Messe. - Dr. Schacht over Transfer en Clearing. —

De Leipziger Messe is op 3 Maart '35 geopend. Men wijst er op dat dit jaar 8.076 exposanten aanwezig zijn, tegen 7.406 in het voorjaar van 1934, dat onder deze exposanten 538 buitenlandsche exposanten zijn en dat deze uit 19 verschillende landen komen. Er zijn vijf Nederlandsche exposanten en 180 exposeerende Japansche firma's.

Dr. Schacht heeft op de Leipziger Messe een rede gehouden, waarin hij bijzondere aandacht wijdde aan de clearing-overeenkomsten, die hij veroordeelde, wijl die het handelsverkeer slechts belemmeren.

Het verrekeningsverkeer heeft zich zoodanig ontwikkeld volgens Schacht, dat de Europeesche schuldeischer-landen wel de rentebetalingen op de Duitsche leeningen hebben verzekerd, doch niet de betalingen uit hoofde van den uitvoer naar Duitschland, welke steeds meer worden opgeschort. Deze methode komt zeer veel overeen met de politiek die herstelbetalingen verricht met buitenlandsche leeningen en moet dan ook juist zoo „dood loopen" als de herstelbetalingen. De positieve waarde der clearingovereenkomsten zou men misschien kunnen zien in het feit, dat zij noodgedwongen haar ondeugdelijkheid tot het oplossen van transfervraagstukken hoe langer hoe meer bewijzen. Inderdaad is reeds een ontnuchtering omtrent de bruikbaarheid der overeenkomsten ingetreden voor het nemen van rentevorderingen.

Het oplossen van het transfervraagstuk is slechts op twee wijzen mogelijk: hetzij door verlaging van rente en aflossingverplichtingen tezamen met een tijdelijke opschorting, hetzij door voldoende stijging van het uitvoeroverschot.

Tijdelijke staking van den dienst der leeningen. — Dit zou overeenstemmen met den weg, dien hij reeds jaren lang aan het buitenland aanbeveelt te gaan. Terwijl de dienst der Duitsche leeningen tijdelijk zou worden gestaakt om dien later tegen redelijke rente te hervatten, kan het normale handelsverkeer wederom worden opgebouwd. De inmiddels opgeloopen rente kan worden gefundeerd en later bij de hoofdsom gevoegd. „Teneinde onzen eerlijken wil in dit opzicht te toonen, ga ik zoover," aldus Schacht, „het herstel van alle oorspronkelijke rechten den bezitters van Duitsche leeningen toe te zeggen, indien een overeenkomst als bovenbedoeld, door ons niet zou worden nagekomen." In plaats dezen weg te kiezen die naar een internationale regeling der schulden moet leiden, zooals ook Grady aanbeveelt, hebben vele landen gepoogd door een waardevermindering der valuta, de crisis te bezweren.

Op de clearingrekeningen zijn nieuwe Duitsche schulden ontstaan van ruim een half milliard, die wel is waar niet drukken van het standpunt der deviezenpositie beschouwd, daar betaling slechts in goederen kan worden geëischt, doch psychologisch weinig opwekkend is, aangezien dit opnieuw den indruk wekt, dat achterstallige schulden van Duitschland zich vormen. De toenemende contingenteering en devaluatie vormen voor Duitschland de belemmering. De toestand van den uitvoerhandel is ongetwijfeld ongunstig, doch niet ongunstiger dan in andere landen.

Dr. Schacht behandelde vervolgens het koloniale vraagstuk en zeide, dat indien Duitschland zijn koloniën nog bezat, het transfervraagstuk veel gemakkelijker opgelost zou kunnen worden. Thans moet het land vele grondstoffen invoeren, die het anders uit zijn koloniën kon betrekken. (Alg. Handelsblad)

(Vor. ber. Dr. Schacht 1604 C.; Leipz. Messe 1469 D.)

8 MAART 1935

B. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Handels- en Scheepvaartverdrag met Uruguay. —

Bij de Tweede Kamer is op 6 Maart '35 ingediend een wetsontwerp tot goedkeuring van het op 29 Jan. 1934 te Montevideo tusschen Nederland en de republiek Uruguay gesloten verdrag van handel en scheepvaart, met bijbehoorende slotprotocol. (Behandeling van Nederland-Uruguay op voet van meestbegunstiging. — Red. K. H. A.) **(Vor. ber. Tw. Kamer 1711 E.; Handelsverdragen 1708 G.)**

C. ENGELAND. — Marine-begrooting voor 1935. —

Blijkens de op 6 Maart '35 gepubliceerde marinebegrooting voor 1935 zullen de uitgaven £ 60.050.000 bedragen of £ 3.500.000 meer dan in 1934. (Daily Telegraph) **(Vorig bericht blz. 1203 I.)**

D. NEDERLAND. — Onderwijs. - Prof. ir. G. B. v. d. Werfhorst. - Ambtsaanvaarding te Utrecht. —

Op 4 Maart '35 heeft prof. ir. G. B. v. d. Werfhorst uit Bilthoven zijn ambt als bijzonder hoogleeraar in de verlichtingskunde aan de Utrechtsche universiteit aanvaard met een rede, getiteld: „Licht en schaduw". Wanneer men zich afvraagt aldus spr., waarom voor verlichtingskunde een afzonderlijke leerstoel in het leven is geroepen, wordt zulk een vraag niet gesteld uit gebrek aan waardeering voor het licht, doch veeleer omdat men weinig bedenkt, welke mogelijkheden in de toepassing van het licht zijn gegeven, welken invloed de lichtschakeeringen op ons leven oefenen. En wanneer men zich afvraagt, waarom zulk een, zij het gerechtvaardigde leerstoel voor verlichtingskunde is opgenomen in de formatie dezer universiteit, dan wordt ook deze vraag niet gesteld uit gebrek aan waardeering voor de universiteit, doch veeleer omdat men onbewust verlichting koppelt aan het begrip van techniek. (Red. K. H. A.)

(Vor. ber. Ambtsaanv. in het Onderwijs 1680 K.)

E. BELGIE. — Mijnwerkerspensioenen enz. —

De Belgische Staatscourant van 1 Maart '35 bevat een aantal volmachtsbesluiten. O.a. zijn op voorstel van de nationale commissie van den arbeid de wettelijke bepalingen betreffende de pensioenen der mijnwerkers veranderd. Besloten werd, dat de pensioenen beneden de frs. 6000 niet zullen worden verlaagd, doch dat op de hoogere pensioenen een korting van 5% zal worden toegepast. (Staatscourant) **(1693 F.)**

F. SIAM. — Prins Ananda Mahidol tot Koning uitgeroepen. —

Prins Ananda Mahidol is op 7 Maart '35 uitgeroepen tot koning van Siam, als opvolger van ex-koning Prajadhipok. Tot zijn meerderjarigheid zal een regentschapsraad worden ingesteld.

Prins Ananda Mahidol.

De 9-jarige koning Ananda is een neef van den afgetreden vorst van Siam. Hij vertoeft op het oogenblik te Lausanne. (Ned. Tel. Ag. Reuter) **(1708 B.)**

G. NEDERL. OOST-INDIE. — Rubberrestrictie. —

In de op 26 Febr. '35 door de Internationale Rubber Commissie gehouden vergadering werden de volgende percentages der basisquota vastgesteld:

Voor April, Mei en Juni 1935: 75%. Voor Juli, Augustus en September 1935: 70%.

Volgens het schema tot regeling der rubberrestrictie heeft de commissie het recht om de vaststelling der percentages van tijd tot tijd te herzien, indien zulks om welke reden ook wenschelijk wordt geacht. (Keesings Fin. Archief) **(Vor. ber. blz. 1600 C.)**

H. W. DEGOUVE DE NUNQUES OVERLEDEN. —

De Belgische schilder William Degouve de Nunques, die gedurende den oorlog in ons land woonde en wiens werk hier bij velen hartelijke waardeering vond, is op 3 Maart '35 overleden.

Men kende in Nederland Degouve sinds ongeveer 1906, van tentoonstellingen te Rotterdam, Utrecht, Den Haag en te Haarlem, waar men bij een van zijn trouwste vrienden en bewonderaars, den kunsthandelaar De Bois, geregeld zijn werk kon zien. (Alg. Handelsblad)

A. BEWAPENING. — Aantal oorlogsschepen der groote mogendheden. —
De Engelsche Admiraliteit heeft op 6 Maart '35 een Blue Book uitgegeven waarin de sterkte der oorlogsvloot van de groote mogendheden, zooals deze op 1 Februari 1935 was, wordt opgegeven.

IN GEBRUIK.								IN AANBOUW.					
Engeland	Ver. Staten	Japan	Frankrijk	Italië	Rusland	Duitschland		Engeland	Ver. Staten	Japan	Frankrijk	Italië	Duitschland
12	15	9	9	4	4	6	Slagschepen	—	—	—	2	2	3
3	—	—	—	—	—	—	Slagkruisers	—	—	—	—	—	—
50	26	31	17	24	5	7	Kruisers	13	10	4	6	6	1
1	—	5	3	—	2	—	Kruiser-mijnenleggers	—	—	1	—	—	—
4	—	—	—	—	—	—	Mijnenleggers	—	—	—	—	—	—
4	1	—	—	—	—	—	Monitoren	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	Netleggers	1	—	—	1	—	—
8	4	6	2	1	—	—	Vliegtuig-moederschepen	1	2	1	—	—	—
161	227	101	70	94	19	16	Flottiljeleiders en torp.-jagers	26	44	6	21	8	4
—	—	4	3	1	—	11	Torpedobooten	—	—	—	—	—	—
51	84	57	96	59	23	—	Onderzeebooten	9	10	12	15	8	—

(Blue Book of the British Admiralty) **(Vor. ber. Bewapening 1049 D.)**

B. DE CALVIJN-TENTOONSTELLING TE PARIJS. - Inzending van H. M. de Koningin. —
De reeks herdenkingen door het Fransche Protestantisme van het feit, dat 400 jaar geleden Johannes Calvijn de laatste hand legde aan zijn hoofdwerk, de „Institution de la religion chrétienne", is 1 Maart begonnen met de plechtige opening van een hoogst interessante Calvijn-tentoonstelling in de Salle Montreuil van de Bibliothèque Nationale. Deze tentoonstelling, geheel gewijd aan de eere van Calvijn en den invloed dien hij op zijn tijd uitoefende, vereenigt een keur van oude drukwerken, manuscripten, schilderijen, emails, teekeningen en gravures, welke, voor zoover niet direct uit de Bibl. Nationale herkomstig, hetzij in het bezit zijn van de Soc. de l'Histoire du Protestantisme français, of wel door particulieren of boekerijen in het buitenland zijn afgestaan.
H. M. Koningin Wilhelmina heeft uit haar particulier bezit speciaal voor deze tentoonstelling in bruikleen afgestaan het uit de families de Montmorency en de Coligny herkomstige „Livre d'Heures" (Getijdenboek) „á l'usage de Paris", op velijn gedrukt door Thielman Kerver (1500, in 8-0), verlucht met talrijke mooie houtgravures en sierteekeningen.
(Le Temps - Alg. Handelsblad) **(Vor. ber. 1691 D.)**

9 MAART 1935

C. NEDERLAND. — Rundvee-teeltregeling voor 1935.
De Staatscourant (No. 44) bevat het „Reglement Rundvee-teeltregeling 1935". Daarin worden aangegeven de aantallen (1) vaarskalveren en (2) niet geregistreerde stierkalveren, die per provincie mogen worden gehouden.

	(1)	(2)
Groningen	17.103	3.300
Friesland	50.864	4.500
Drente	21.871	3.000
Overijssel	36.816	7.500
Noord-Holland	23.544	1.000
Zuid-Holland	31.997	3.200
Zeeland	8.256	7.500
Gelderland	40.026	8.500
Utrecht	18.057	2.500
Noord-Brabant	36.052	8.500
Limburg	15.414	2.500
Nederland	300.000	52.000

(Staatscourant No. 44)
(Vor. ber. Landbouw en Veeteelt 1676 C.)

D. JHR. IR. O. C. A. VAN LIDTH DE JEUDE. — Officieele benoeming tot minister van Waterstaat. —
De Staatscourant van 8 Maart '35 bevat het Kon. besluit, waarbij met ingang van 15 Maart 1935 de minister van Staat, minister van Koloniën, voorzitter van den raad van ministers, dr. H. Colijn, eervol wordt ontheven van het beheer ad interim van het departement van Waterstaat, met dankbetuiging voor de door hem in dezen den lande bewezen diensten.
Tot minister van Waterstaat wordt benoemd jhr. ir. O. C. A. van Lidth de Jeude, lid van de Provinciale Staten van Utrecht. (Staatscourant)
(Vorig bericht blz. 1707 D.)

E. TURKIJE. — De nieuwe Nationale Vergadering bijeen. - Vrouwelijke afgevaardigden. —
Omtrent de eerste zitting der nieuw gekozen Nationale Vergadering, waarin Kemal Ataturk tot president der Turksche Republiek werd herkozen, wordt gemeld, dat voor deze zitting groote belangstelling bestond, omdat dit de eerste maal was dat de vrouwelijke afgevaardigden hun plaats zouden innemen. Het oudste lid der vergadering nam tijdelijk het presidium waar tijdens de beëediging der 386 afgevaardigden. (Akcham) **(Vor. ber. blz. 1681 H.)**

F. VEREENIGDE STATEN. — Steun. - Ruim 21 millioen personen. —
De crisisadministratie raamt het aantal van de op het oogenblik in de Ver. Staten door officieele instellingen ondersteunde personen op 5.400.000 gezinnen met 21.600.000 leden. Daarbij komen nog 775.000 ongehuwde personen. Alleen de ondersteuningen van de bondsregeering bedragen reeds 5 millioen dollar per dag. (New York Herald, Parijs)
(Vor. ber. Werkloosheid 1528 A.)

G. NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Wetsontwerp tot het tegengaan van lintbebouwing verworpen. —
De Eerste Kamer heeft het wetsontwerp tot vaststelling van bepalingen tot het tegengaan van lintbebouwing langs wegen onder beheer van het Rijk of op het Rijkswegenplan voorkomende met 26 tegen 9 stemmen verworpen. (Nieuwe Rott. Courant)
(Vor. ber. Eerste Kamer 1711 G.)

H. NEDERLAND. — Aantal Crisis-Centrales. —
Volgens het Algemeen Handelsblad zijn er 10 centrales, namelijk: 1e. meel; 2e. aardappelmeel; 3e. zuivel; 4e. groenten en fruit; 5e. sierteeltgewassen; 6e. visscherij; 7e. turf; 8e. eieren en pluimvee; 9e. akkerbouw; 10e. veehouderij.
Andere centrales zijn inmiddels weer opgeheven (b.v. tarwe-, aardappelen-, varkens-, bloembollen- (2 stuks, n.l. exporteurs en kweekers), griend- en boomkweekerij-centrale). (Alg. Handelsblad) **(V. b. 1467 H.)**

I. NEDERLAND. — Minister Steenberghe over zijn politiek. —
In de vergadering van de Eerste Kamer, waar de begrooting van Economische Zaken werd behandeld, heeft minister Steenberghe zijn beleid verdedigd. Aan zijn rede ontleenen wij het volgende:
De economische politiek in de toekomst zal volkomen gedicteerd moeten zijn door het Nederlandsche nationale belang. Zoowel bij import als bij export zullen wij moeten uitgaan van de vraag, wat voor ons land het juiste standpunt is. Wij hebben export noodig niet alleen voor invoer van 250 millioen gulden grondstoffen, maar ook voor invoer van thee, maïs, koffie en

tabak. Wij hebben in 1934 ingevoerd ƒ 138 millioen voedermiddelen voor den landbouw, ƒ 20 millioen meststoffen, ƒ 50 millioen genotsmiddelen, ƒ 234 millioen onbewerkte grondstoffen, ƒ 170 millioen houtfabrikaten, ƒ 23 millioen olie en benzine. Gaan wij b.v. houtfabrikaten hier maken, dan moeten wij toch grondstoffen invoeren.
Spr. komt tot een noodzakelijken invoer van ƒ 457 millioen. Wij moeten dit vinden door export. Het invoersaldo was in 1930 ƒ 724 millioen en in 1934 ƒ 329 millioen. De import is veel sterker teruggeloopen dan de export. Bij de onderhandelingen zullen wij genoopt worden, nog wat meer onze grenzen binnen te laten dan de noodzakelijke ƒ 457 millioen.
Het aandeel der Nederlandsche fabrieken in het binnenlandsch verbruik is gestegen.
Aan de contingenteering is als bezwaar verbonden het gevaar van verstarring en het feit, dat wij ze als onderhandelingsobject moeten gebruiken. Maar in het algemeen moeten wij het contingenteeringssysteem behouden. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Min. Steenberghe 1504 A.)

A. NEDERLAND. — Spansier in vrijheid gesteld. —
Het Volk meldt, dat de Duitsche regeering Spansier in vrijheid heeft gesteld en hem uit Duitschland heeft uitgewezen.
Men zal zich herinneren, dat Spansier het vorige jaar te Berlijn tot twee jaar gevangenisstraf was veroordeeld wegens verraad jegens het Duitsche Rijk; dat vooraanstaande Nederlandsche juristen zich zijn lot hadden aangetrokken en dat de Nederlandsche regeering zijn verzoek om gratie had ondersteund.
De heer Spansier is op 8 Maart '35 weder in zijn woonplaats, Nijmegen, teruggekeerd. (Het Volk)
(Vorig bericht blz. 1458 F.)

B. AUTOMOBILISME. — Malcolm Campbell verbetert zijn wereldrecord. —
De Engelsche coureur Sir Malcolm Campbell is er op 7 Maart '35 te Daytona Beach in geslaagd het absolute snelheidsrecord voor automobielen, dat reeds met een gemiddelde van 272.11 mijl per uur (437,825 K.M.) op zijn naam stond, met 4.706 mijl (7.572 K M.) te verbeteren en te brengen op 276,816 mijl (445,397 K.M.) (New York Herald, Parijs) **(V. b. 710 H.)**

10 MAART 1935

C. MEMELGEBIED. — Nat.-Socialisten veroordeeld. - Doodstraffen. —
In het Memel-proces tegen 126 personen, verdacht van nationaal-socialistische agitatie tegen Litauen, dat op 14 December 1934 voor den krijgsraad te Kowno is begonnen, werden op 8 Maart 1935 de volgende straffen geëischt: tegen 5 verdachten doodstraf door den kogel; drie verdere verdachten hoorden levenslange tuchthuisstraf tegen zich eischen. De eisch tegen de hoofdschuldigen uit de zoogenaamde Neumann-partij, Neumann, Bertuleit, Rademacher en zes andere leiders dezer partij luidde 15 jaar tuchthuisstraf voor ieder, tegen de zoogenaamde groepleiders elk 12 jaar en tegen de overige leden van de Neumann-partij incl. den Litauschen politiespion, Molinnus, elk acht jaar tuchthuisstraf.
Tegen de leden van de zoogenaamde Sass-partij werden de volgende straffen geëischt: de leiders Sass en Von der Roppe ieder 12 jaar tuchthuisstraf, alle kringleiders ieder 10 jaar tuchthuisstraf en alle overige verdachten tuchthuisstraffen varieerend van zes tot tien jaar.
Alle 126 verdachten waren lid van twee organisaties, de Christlich-sozialistische Arbeitsgemeinschaft en de Sozialistische Volksgemeinschaft, die in werkelijkheid nationaal-socialistische bonden waren, welke leiding kregen uit het buitenland. Doel der organisatie was, het Memelgebied gewapenderhand van Litauen los te maken. (Diena)
(Vorig bericht blz. 1642 C.)

D. ROTTERDAM. — Kamer van Koophandel. - T. H. Fentener van Vlissingen. —
Ter gelegenheid van den jaardag van de Kamer van Koophandel heeft op 7 Maart '35 den heer T. H. Fentener van Vlissingen een rede gehouden, waaraan wij het volgende ontleenen:
Het merkwaardige verschijnsel doet zich voor, aldus de heer Fentener van Vlissingen, dat ondanks alle autarkische maatregelen welke in zoovele landen genomen worden, deels als economisch systeem, deels als meer of minder gedwongen navolging van anderen, alle landen zonder uitzondering voortgaan met ten krachtigste zelfs met kunstmatige middelen den wereldhandel te bevorderen, wel te verstaan dat deel van den wereldhandel, dat voor henzelf uitvoer beteekent. Zoo gauw het echter op invoer aankomt, verandert hun houding en waar de uitvoer van het eene land nu eenmaal niet kan plaatsvinden zonder invoer naar een ander land, is het gevolg, dat ook de wereldhandel „mager is geworden als een spinrag".
(Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Fentener van Vlissingen 1582 B.)

E. CUBA. — Grondwet opgeheven. —
De Cubaansche regeering Mendieta heeft de oorlogsverklaring van haar tegenstanders, die haar heengaan eischten en steun verleenden aan de zich nog voortdurend uitbreidende groote stakingen, beantwoord met het opheffen van de grondwet. Het besluit van het kabinet geeft de regeering volmachten, die verder gaan dan het geval is bij den staat van beleg. De doodstraf is weer ingevoerd. De militaire gouverneur van de provincie Havana heeft de meest uitgebreide bevoegdheden gekregen, en in de andere provincies zijn soortgelijke maatregelen genomen.
(Ned. Tel. Ag. Reuter)

F. NEDERLAND. — Verbruik en waarde van Sigaren, Sigaretten en Tabak in 1934. —

Sigaren	±	ƒ 70.600.000
Sigaretten	±	49.800.000
Tabak	±	20.800.000
Totaal	±	ƒ 141.200.000

(Centraal Bureau v. d. Statistiek) **(V. b. 1521 C.)**

G. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —
Amerikaansch: James M. Cain — „The Postman Always Rings Twice". (The Albatros, Hamburg)
Duitsch: Richard Esswein — „Kampf um Kehrwieder, Roman eines Schiffsunterganges". (Fritz Kirchhofer Verlag, Berlin-Friedenau, 1934)
Emil Strauss — „Das Riesenspielzeug". (Albert Langen-Georg Müller, München)
Engelsch: T. F. Powys — „Captain Patch", twenty-one short stories. (Chatto and Windus)
Margery Sharp — „Sophy Cassmajor", Illustr. by Anna Zinkeisen. (Arthur Barker Ltd., London)
Esperanto: Hendrik Adamson — „Auli, rakonto pri Knabeto".
Fransch: Luc Durtain — „Yagouta aux Cavaliers". (Aux Edit. Flammarion)
I. Némirovski — „Films parlés". (Gallimard)
Italiaansch: Silvio Guarnieri — „Lo Spettatore Appasionato". (Solaria, Firenze)
Nederlandsch: Arnold Clerx — „Sinjo Q", roman. (Uitg. Querido, Amsterdam 1934)
M. van der Hilst — „De bezoldiging der zonde". (H. A. v. Batenburg N.V., Amsterdam)
Russisch: B. Lewin — „Joenosja" (de jongeling). (Alg. Staatsuitgeverij Moskou) (Red. K. H. A.)
(Vorig bericht blz. 1708 A.)

H. SOVJET-RUSLAND. — Militaire opleiding der vrouw. —
De voorzitter van de Ossoviachim, Eidemann, heeft bekend gemaakt, dat op het oogenblik 2½ millioen vrouwen en meisjes leden der organisatie zijn. Het aantal neemt nog van dag tot dag toe. Op het oogenblik worden in de Sovjet-Unie 460.000 vrouwen en meisjes door de Ossoviachim opgeleid o.a. als scherpschutsters, voor den luchtbeschermingsdienst, in parachutespringen, en in het vliegen. (Prawda)
(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtm. 1670 F.)

I. ASTRONOMIE. — Vier nieuwe planeten ontdekt.
Professor Bendandi, directeur van het geo-dynamisch observatorium te Faenza, verklaart vier tot dusver onbekende planeten te hebben ontdekt. Hij zegt, dat zij zich buiten de baan van Neptunus bevinden en resp. in den tijd van 360, 780, 1200 en 2800 jaar om de zon draaien. Twee van de planeten heeft hij Rex en Dux genoemd ter eere van den koning van Italië en Mussolini. (Giornale d'Italia)
(Vor. ber. Astronomie 1658 H.)

A. **ITALIE. — Geschil met Abessynië. - Generaal Graziani Gouverneur van Somaliland. —**
Volgens officieele berichten is Generaal Graziani benoemd tot gouverneur van Somaliland. Hij is reeds ter bestemming aangekomen.
De verschepingen van troepen naar Afrika duren voort. Een groot aantal vrijwilligers zijn naar Somaliland vertrokken. (Corriere della Sera)
(Vorig bericht blz. 1708 H.)

B. **AMSTERDAM. — Vergunningsstelsel voor winkels.**
Indien de concept-verordeningen die door B. en W. van Amsterdam zijn ingediend, worden aanvaard, dan zal het openen van een nieuwen winkel van directe levensbehoeften of van een broodbakkerij afhankelijk zijn gesteld van een vergunning van B. en W. Het college van dagelijksch bestuur beoogt met zijn voorstellen in de bovengenoemde takken van bedrijvigheid een dam op te werpen tegen den aanwas van winkels en bakkerijen. Een vergunning zal aan den levensmiddelenwinkelier en aan dien van manufacturen en schoenen slechts worden verleend als de nieuwe ondernemer voldoet aan drie eischen, n.l. die van vakbekwaamheid, van credietwaardigheid en er behoefte aan een nieuwen winkel bestaat.
B. en W. zullen hun beslissing nemen na het advies van een levensmiddelenraad te hebben ingewonnen, terwijl er voorts van de genomen beslissing beroep op den gemeenteraad openstaat.
Het ligt in de bedoeling, bestaanden winkels — ook wanneer hun eigenaars niet deskundig of credietwaardig zijn — geen moeilijkheden in den weg te leggen, terwijl ook een onderzoek naar de behoefte aan hun zaak niet zal worden ingesteld. Bestaande zaken krijgen dus automatisch een vergunning.
(Persberichten)

C. **NEDERL. OOST-INDIE. — De industrialisatie. —**
Dat de industrialisatie van Ned.-Indië gestadig voortgaat blijkt o.a. uit het economisch verslag over December 1934, waarin melding wordt gemaakt van de oprichting van fabrieken te Batavia voor mineraalwater, siropen en batterijen voor zaklantarens; te Soerakarta voor blikwaren, werkende met Inlandsch kapitaal, en van een nieuwe fabriek te Jogja voor de vervaardiging van chocoladewerken. Voorts zijn nieuwe weverijen opgericht o.a. een te Rantja-ekek met 40 getouwen. (Aneta)

D. **NEDERLAND. — Vermogens gedaald. —**
Het Centraal Bureau voor de Statistiek publiceert de volgende uitkomsten der vermogens volgens de vermogensbelasting:

Hoegrootheid der vermogens in duizendtallen.	1920/21	1923/24	1929/30	1933/34
		Absolute cijfers.		
f 16 — *f* 30	64.406	70.930	82.307	83.482
30 — 50	38.035	38.087	45.341	41.205
50 — 100	30.795	29.814	35.582	30.203
100 — 200	14.723	13.725	17.022	13.193
200 — 300	4.588	3.953	5.096	3.737
300 — 500	3.396	2.876	3.795	2.592
500 — 1000	2.267	2.856	2.438	1.456
1000 en hooger	1.239	946	1.362	668
Totaal . . .	159.449	163.187	192.943	176.541

(Centraal Bureau v. d. Statistiek) **(Vor. ber. 1184 H.)**

E. **NEDERL. OOST-INDIE. — In- en Uitvoer. - Bijna 1/3 van den invoer uit Japan. —**
Uit een overzicht van den invoer in Ned.-Indië blijkt, bij splitsing naar de belangrijkste landen van herkomst, dat groote verschuivingen, zooals deze zich in 1932 en 1933 voordeden, in 1934 niet voorvielen.
De Europeesche landen werden geleidelijk uit de invoermarkt van Ned.-Indië door Japan teruggedrongen. Eerst in 1934 kwam aan dezen tendenz, hoewel niet geheel, een einde. Dit blijkt uit het feit, dat in 1934 31,63 pct. van den totalen invoer uit Japan afkomstig was tegen 30,63 pct. in 1933.
De positie van Nederland, Engeland en Frankrijk op de Ned.-Indische invoermarkt was in 1934 iets beter dan in 1933.
Een overzicht van den uitvoer, gesplitst naar de voornaamste landen van bestemming, toont aan, dat hier — in tegenstelling met den invoer — een belangrijke toeneming van den uitvoer naar Europa, zoowel in absoluten als in relatieven zin, valt te constateeren.
De uitvoer naar Azië ging achteruit. Opmerkelijk echter is dat Australië, Nieuw-Zeeland en Afrika in 1934 aanzienlijk betere afnemers van Ned.-Indië waren dan in 1933.
De export met als bestemmingen Nederland en Groot-Brittannië nam aanzienlijk toe, die naar Japan nam wederom af. Terwijl Ned.-Indië voor een waarde van *f* 83 millioen aan waren van Japan betrok, of 31,63 pct. van den totalen invoer, werd naar Japan slechts voor een waarde van *f* 19.000.000 uitgevoerd, hetgeen 3,61 pct. is van den totalen Ned.-Indischen export.
(Aneta) **(Vorig bericht blz. 1686 B.)**

11 MAART 1935

F. **NEDERLAND. — Sterfte. - Geringer aantal. —**
Uit een publicatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek blijkt, dat het sterftecijfer in 1933 lager dan ooit is geweest. Het bedroeg n.l. 8.75 per 1000 inwoners. Dat is nog 0.24 per 1000 inwoners lager dan het reeds zeer gunstige jaar 1932. Ter vergelijking zij vermeld, dat in de jaren 1840—'49 het sterftecijfer 26.56 bedroeg. De voornaamste factor van de daling van het sterftecijfer is de vermindering van het aantal sterfgevallen van kinderen beneden het jaar.
(Centraal Bureau v. d. Statistiek) **(Vor. ber. 1167 A.)**

G. **DUITSCHLAND. — Bezoek van Sir John Simon.**
De Duitsche minister van Buitenlandsche Zaken, baron von Neurath, heeft op 9 Maart '35 den Engelschen ambassadeur, sir Eric Phipps, in audiëntie ontvangen, om hem mede te deelen, dat Adolf Hitler pas over 14 dagen voldoende hersteld zal zijn, om de Engelsche ministers te woord te kunnen staan.
(Berliner Tageblatt) **(Vorig bericht blz. 1709 B.)**

H. **NEDERLAND. — Wijziging Huisarbeidswet. —**
De minister van Sociale Zaken heeft bij den Hoogen Raad van Arbeid aanhangig gemaakt een voorontwerp van wet tot wijziging van de Huisarbeidswet 1933 in dezen zin, dat de mogelijkheid wordt opengesteld onvolwaardige arbeidskrachten in bepaalde gevallen buiten toepassing van deze wet te brengen.
Voorts heeft dezelfde minister bij dat college aanhangig gemaakt een voorontwerp van een algemeenen maatregel van bestuur, die voor de uitvoering van de Huisarbeidswet vereischt is.
In dezen algemeenen maatregel worden de werkzaamheden opgesomd, die onder de wet zullen vallen. Het zijn: 1e. het plakken van gummi-artikelen en het bewerken, sorteeren en verpakken van celluloidwaren; 2e. het bewerken, soorteeren en verpakken van voorbehoedmiddelen tegen zwangerschap; 3e. het vervaardigen, herstellen en afwerken van onder- en bovenkleeding, daaronder begrepen schoeisel en hoofdbedekking; 4e. het vervaardigen, herstellen en afwerken van huishoudgoed, zooals lakens, sloopen, servetten e.d.; 5e. het vervaardigen en afwerken van lampekappen en van vormen voor lampekappen; 6e. het schoenstikken; 7e. het op kaartjes naaien of op andere wijze bevestigen van knoopen; 8e. het strijken en opmaken van waschgoederen; 9e. het behandelen van vuil waschgoed; 10e. het behandelen van lompen en ander afval; 11e. het schoonmaken van fruit en het lezen van peulvruchten en koffieboonen.
Ten aanzien van de onder 1e en 2e genoemde werkzaamheden is in den algemeenen maatregel een verbod opgenomen om deze in de huisindustrie te verrichten.
Het strijken en opmaken van waschgoederen wordt verboden in lokalen, waarin geslapen wordt.
Ten aanzien van het schoonmaken van fruit en het lezen van peulvruchten en koffieboonen zijn geen voorwaarden van hygiënischen aard gesteld. (Het Volk)

I. **OORLOGSGASSEN EN BURGERBEVOLKING. — Beveiliging door kunstmatige ventilatie. —**
Een verslaggever van het persbureau Vaz Dias heeft een onderhoud gehad met prof. dr. G. Hondius Boldingh, oud-hoogleeraar in de toegepaste scheikunde aan de Amsterdamsche Universiteit. Prof. Boldingh is tot de conclusie gekomen, dat er een zeer eenvoudig hulpmiddel is om de burgerbevolking in de huizen

van steden — ook groote steden — met vrij groote zekerheid tegen oorlogsgassen te beschermen, zonder kostbare hulpmiddelen, en wel door kunstmatige ventilatie.
Die ventilatie moet de lucht ontnemen boven het dak en deze moet daarna gefiltreerd worden door actieve kool, dat is houtskool van bijzondere bereiding, die sterk absorbeerend werkt, en tegenwoordig in groote hoeveelheden en onder verschillende namen in den handel wordt gebracht: Activiet, Norit, Purit, Epo-niet, Carboraffin enz. en die een voornaam bestand-deel uitmaakt van de vulling der gasmaskers.
Dat die onttrekking van de lucht boven het dak geschieden moet, ligt voor de hand als men bedenkt, dat de oorlogsgassen in den regel zwaarder zijn dan de lucht. De concentratie zal op het dak altijd gering zijn, aangezien de gassen in bommen worden neergeworpen, die op den grond ontploffen, òf omdat ze bij het ontploffen van de bom in druppelvorm worden uiteengespreid. (Vaz Dias) **(Vor. ber. Chem. Oorlog 1635 K.; Luchtbescherming 1503 E.)**

A. GEESTELIJK LEVEN. — Stille Omgang te Amsterdam. —
In den nacht van 9 op 10 Maart is te Amsterdam het eerste gedeelte van den traditioneelen Stillen Omgang gehouden, voor deelnemers van buiten. Er waren ruim 32.000 personen uit Limburg, Friesland, Groningen, Twente, Brabant en Zeeland; deelnemers uit deze laatste provincie waren voor den eersten keer tegenwoordig. Tijdens den Omgang werd gebeden voor de algemeene intentie: vrede en welvaart in de samenleving. (Maasbode) **(Vor. ber. 1219 B.)**

B. DUITSCHLAND. — Evangelische Kerkenbond. - Kerkstrijd. —
De strijd in de Duitsche Evangelische kerk is hervat. Tienduizend geestelijken zijn nog steeds in opstand tegen de methoden van Rijksbisschop Müller en zij hebben op 10 Maart '35 een verklaring voorgelezen, die als volgt luidt:
„Wij zien ons volk door een doodelijk gevaar bedreigd. Dit gevaar bestaat in een nieuwen godsdienst. De kerk heeft op bevel van haar Heer er voor te waken, dat in ons volk aan Christus die eer wordt gegeven, welke den rechter der wereld toekomt. De kerk weet, dat zij God rekenschap verschuldigd is, wanneer het Duitsche volk zich van Christus afwendt. Het eerste gebod luidt: „Ik ben de Heere uw God. Gij zult geen andere goden voor mijn aangezicht hebben"." (Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. 1624 A.)**

12 MAART 1935

C. CHINA. — Anti-Japansche propaganda verboden.
Naar officieel wordt bekend gemaakt heeft de Chineesche regeering het Japansche ministerie van buitenlandsche zaken doen weten dat de anti-Japansche propaganda in China door een wet verboden is. Het Telegraafagentschap Sjimboen Rengo verklaart in dit verband dat deze wet op 5 Maart uitgevaardigd is en onmiddellijk van kracht is geworden. De Chineesche autoriteiten worden daardoor verplicht tot de strengste uitvoering der wetsbepalingen.
(Sjimboen Rengo) **(Vor. ber. blz. 1421 C.)**

D. UTRECHT. — 32ste Jaarbeurs. —
De secretaris-generaal van de Nederlandsche Jaarbeurs, de heer W. Graadt van Roggen, deelde het volgende mede:
De deelneming is een onloochenbaar succes, zoodat alle exploitatieruimte in beslag moest worden genomen en er zelfs vele inschrijvers moesten worden afgewezen. De buitenlandsche deelneming is verminderd, maar het gemis van een Fransche sectie met 178, een Algiersche met 33 en een Poolsche inzending met 24 deelnemers is door de aanwezigheid eener Belgische, Zwitsersche en Duitsche officieele groep en de groote deelneming der Nederlandsche industrie ruimschoots gecompenseerd.
Iets nieuws van eigen bodem is de Zuiderzee-groep, een gemeenschappelijke inzending van de industrieën, die gevestigd zijn rond het IJsselmeer, terwijl voor de eerste maal aan deze voorjaarsbeurs verbonden is een gezamenlijke demonstratie van Nederlandsche Textiel-industrieën, voor zoover zij kunstzijde en met kunstzijde verwerkte stoffen vervaardigen.
(Persinterview) **(Vorig bericht blz. 1474 G.)**

E. GRIEKENLAND. — Opstand door regeeringstroepen gebroken - Venizelos verlaat Kreta. —
Tsaldaris, de Grieksche eerste-minister, heeft verklaard, dat de opstandige beweging in Macedonië en Thracië geheel is onderdrukt. De opstandelingen op het vastenland zijn zoo goed als geheel verslagen. De geheele generale staf van het revolutionnaire legercorps met general Kamenos aan het hoofd heeft zich op 11 Maart '35 aan de Bulgaarsche grensautoriteiten overgegeven.

De Grieksche regeering zal nu alle krachten concentreeren op de onderdrukking van de revolutionnaire beweging ter zee. De vloot der opstandelingen heeft reeds gecapituleerd, behalve de „Averof", waarmede Venizelos en eenige leiders der revolutie het eiland Kreta verlaten hebben en op het aan Italië behoorende eiland Kasos aan wal zijn gezet.
(Ned. Tel. Ag. Reuter - Persberichten) **(1708 D.)**

F. ALBERT VAN DALSUM. — Vijf-en-twintig jaar tooneeljubileum. —
Op 16 Maart '35 zal Nederland Albert van Dalsum huldigen en dank zeggen voor wat hij een kwart eeuw in dienst van het tooneel heeft gewrocht, als tooneelkunstenaar en door de bezieling, welke is uitgegaan van zijn werk en zijn stimuleerende persoonlijkheid. Met en als Othello, de rol welke hij twintig jaar geleden bij het Groot Tooneel heeft gespeeld, zal hij in de Stadsschouwburg te Amsterdam zijn zilveren feest vieren. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Tooneel 1706 A.)

G. ENGELAND. — Motie van afkeuring der Arbeiderspartij inzake het Witboek verworpen. —
De motie van wantrouwen der Arbeiderspartij tegen de regeering naar aanleiding van het kortgeleden gepubliceerde Witboek is met een overweldigende meerderheid van 424 tegen 79 stemmen verworpen.
(Daily Telegraph) **(Vorig bericht blz. 1709 H.)**

A. **BELGIE. — Nazi-Activiteit in Eupen en Malmedy.**
In den laatsten tijd zijn vier en twintig huiszoekingen gedaan in de kantons Eupen, St. Vith en Malmedy. Het betreft hier maatregelen, die werden genomen in verband met de wet van 1934 ten aanzien van het verbod van politieke militie.
De huiszoekingen hebben plaats gehad bij lieden op wie uit een nationaal oogpunt verdenking rustte.
Bij sommige inwoners werden honderden kilo's tijdschriften en prospectussen met anti-Belgische strekking gevonden en ook volledige militaire uitrustingen. Bij een verdachte werden in beslag genomen 55 rugzakken, 44 gordels en 55 patroontasschen, waarop de namen van nationaal-socialistische militairen geschreven stonden.
Op een andere plaats vond men een lijst met namen van leden van een anti-Belgische instelling. De nationaal-socialistische kleedingstukken werden in beslag genomen.
Te Eupen werd een zekeren Neuhaus, een propagandist van den Heimatbund, gearresteerd en in het bezit gevonden van belangrijke documenten.
(Handelsblad van Antwerpen)
(Vor. ber. Eupen en Malmedy 521 I.)

B. **NEDERLAND. — Clearing met Duitschland, Chili en Turkije. —**

Stand der Clearing met Duitschland:	**8-3-1935**
1. Stortingen in Nederland	ƒ 38.598.000
waarvan bestemd voor:	
a) achterstallige vorderingen	6.970.000
b) rentedienst Dawes- en Youngleen. en Stillhalte; rentetransfer	5.170.000
c) vrije rekening Reichsbank	1.544.300
d) nieuwe onder de clearing vallende vorderingen	24.913.700
2. Stortingen in Duitschland (nieuwe onder de clearing vallende vorderingen) (incl. saldo 1934 ad ƒ 11.501.466)	46.779.000
3. Uitbet. in Nederland op nieuwe vorderingen (in mindering komend van het bedrag onder 1d)	22.434.700
Stand der Clearing met Chili (A-rek.):	
1. Stortingen in Nederland	ƒ 294.855
2. Stortingen in Chili	287.521
3. Uitbet. in Nederland	236.911
4. Tot de clearing toegelaten Nederlandsche vorderingen, waarvan nog geen bericht van storting bij de Banco Central de Chile werd ontvangen	78.503
5. In particuliere compensatie toegelaten	50.091
Stand der Clearing met Turkije:	
1. Stortingen in Nederland	ƒ 168.435
waarvan bestemd voor:	
a) vrije rek. Turksche Centrale Bank	50.530
b) onder de clearing vallende vorderingen	117.905
2. Stortingen in Turkije (inclusief saldo 1934 ad ƒ 302.323)	1.071.578
3. Uitbetalingen in Nederland	92.566
4. Tot de clearing toegelaten Nederl. vorderingen, waarvan nog geen bericht van storting bij de Turksche Centrale Bank werd ontvangen	711.484

(Keesings Financieel Archief)
(V. b. Duitschl. 1693 A.; Chili 1675 G.; Turkije 1675 G.)

C. **FRANKRIJK. — Werkloosheid. —**
Het aantal steuntrekkende werkloozen in Frankrijk bedroeg op 23 Februari 503,502, tegen 479,005 op 26 Januari. (Le Temps) **(Vorig bericht blz. 1682 B.)**

D. **PROF. Dr. A. A. HYMANS VAN DEN BERGH GEHULDIGD. —**
In de collegezaal van de interne kliniek van het Stads- en Academisch Ziekenhuis te Utrecht hebben de assistenten en oud-assistenten van prof. dr. A. A. Hymans van den Bergh den hoogleeraar op 9 Maart 1935 op hartelijke wijze gehuldigd in verband met het feit, dat hem vóór 40 jaar het artsdiploma werd uitgereikt. (Red. K. H. A.)

E. **NEDERLAND. — Handel met Hongarije. —**
De balans van het handelsverkeer Nederland—Hongarije toont over 1934 een Nederlandsch invoeroverschot ten bedrage van 1.4 millioen pengö.
Volgens de zoo juist gepubliceerde nadere gegevens (waarde in 1000 pengö's) oliezaden ter waarde van 1.350 (in 1933: 1,248), ruwe huiden 834 (236), technische vetten 756 (299), ruwe metalen 494 (380), ruwe rubber 406 (231), terwijl de invoer van cacaoboonen van 408 in 1933 op 190 duizend pengö, en van peper van 117 op 52 duizend pengö in 1934 achteruitging.
De uitvoer van de volgende Hongaarsche artikelen steeg: mout ter waarde van 372 (in 1933: 327), afgewerkt bont 350 (64), rubberartikelen 346 (193), ijzerwaren 149 (14), ruwe tabak 122 (30), en kunstzijde 122 (5), terwijl de uitvoer van Hongaarsche oliekoek daalde van 270 in 1933 op 108, van manufacturen van 242 op 98, van afgewerkt leder van 291 op 84 en van groentezaden van 129 duizend pengö in 1933 op slechts 70 duizend pengö in het verslagjaar. (Pester Lloyd - Handelsberichten)
(Vor. ber. Handelsbetrekkingen 1705 D.)

F. **W. J. H. MULIER 70 JAAR. — Grondlegger van de voetbalsport in Nederland. —**
Op 9 Maart '35 is te 's-Gravenhage een receptie gehouden, ter gelegenheid van het feit, dat de heer N. J. H. Mulier, eerevoorzitter van den K. N. V. B., op 10 Maart '35 zijn 70en verjaardag zou herdenken. De belangstelling was overweldigend.
Mr. P. Drooglever Fortuyn overhandigde den heer Mulier een album met een opdracht, welke als volgt luidt:
Op den 9den Maart 1935 werd, bij het bereiken van den zeventig-jarigen leeftijd, aan W. J. H. Mulier, den grondlegger van de Voetbalsport in Nederland — 1879 — en den Oprichter van den Koninklijken Nederlandschen Voetbalbond — 1889 — hulde en dank gebracht.
Als gevolg van zijn initiatief, ontwikkelde de Voetbalsport zich tot een Nationale sport, die een bron van vreugde en levenskracht voor het Nederlandsche Volk werd. (N. Rott. Crt.)

G. **SOVJET RUSLAND. — Chineesche Ooster-Spoorweg accoord voorloopig geteekend. —**
De verdragen over den verkoop van den Oost-Chineeschen spoorweg zijn op 11 Maart '35, nadat de drie betrokken landen (Sovjet-Rusland, Mandsjoekwo en Japan) zich hiermede accoord verklaard hadden, te Tokio voorloopig onderteekend.
De betaling van den koopprijs van 140 millioen yen (afgezien van de vergoeding van 30 millioen yen aan de ontslagen Sovjet-ambtenaren) zal voor een derde in geld geschieden. Van deze 46.7 millioen yen wordt 23.3 millioen direct contant betaald bij de onderteekening van het accoord, en 23.4 millioen in obligaties der Mandsjoekwosche schatkist, in drie jaar tijds af te lossen met betaling van 3% rente per jaar.
In geval van een daling van den yen-koers worden, volgens een in het verdrag opgenomen goud-clausule, de door de Sovjet-Unie te ontvangen bedragen naar verhouding verhoogd.
De overige twee derden van den koopprijs, 93.3 millioen yen, zullen in goederen worden betaald; Japanschen Mandsjoekwosche firma's zullen de leveranties verrichten op bestellingen, geplaatst door de Sovjethandelsvertegenwoordiging te Tokio, verdeeld over drie jaar.
Direct na de onderteekening der overeenkomst wordt de spoorweg eigendom van Mandsjoekwo en wordt hij door dezen staat geëxploiteerd. (Iswestija)
(Vorig bericht blz. 1658 F.)

H. **NEDERL. OOST-INDIE. — Adviseur internat. opiumzaken - W. G. van Wettum - J. H. Delgorge. —**
Bij Kon. Besluit van 20 Februari is, op zijn verzoek, met ingang van 1 Maart 1935, eervol ontslag verleend als regeeringsadviseur in internationale opiumzaken, onder dankzegging voor de belangrijke diensten, door hem in deze functie bewezen, aan den heer W. G. van Wettum, oud-hoofdinspecteur, hoofd van den dienst der opiumregie in Nederlandsch-Indië, en is als zoodanig benoemd, met ingang van genoemden datum, buiten bezwaar van 's Lands schatkist, de heer J. H. Delgorge, oud-hoofdinspecteur, hoofd van

den dienst der opiumregie in Nederlandsch-Indië. Bij Kon. Besluit van 8 Februari is bevorderd tot commandeur in de Orde van Oranje Nassau de heer W. G. van Wettum, regeeringsadviseur in internationale opiumzaken. (Aneta)

13 MAART 1935

A. JAPAN. — Christendom - Toyohiko Kagawa en zijn werk. —

Op den 31en December 1934 is de Japansche „Beweging van het Koninkrijk Gods", die van Toyohiko Kagawa uitgaat, ten einde geloopen. De drie jaren waren om en men is thans bezig na te gaan, wat zij aan vruchten heeft opgeleverd.

Wat is er nu bereikt? De Japansche christenen getuigen het volgende: De Christelijke Kerken in Japan hebben elkander gevonden als belijdende denzelfden Christus en geroepen tot dezelfde taak. Die taak hebben zij meer in haar ernst en moeilijkheid leeren kennen, en nu sluiten zij zich meer bij elkander aan. Vroeger vond men het vanzelfsprekend, dat elke zendingscorporatie haar eigen Kerk in Japan stichtte. Aan die verschillende Kerken hebben de Japanners, die van huis uit individualistisch zijn, zich niet gestooten, maar aangezien zij ondogmatisch zijn, stellen zij ook geen prijs op al die verschilpunten, die in deze Kerken zijn belichaamd. Er is nu meer eenheidsdrang gekomen, en een zucht om samen nieuw op te bouwen, onafhankelijk van Westersche invloeden. Dit kan voor de toekomstige ontwikkeling van het Christendom in Japan van groote beteekenis worden.

Men behoeft niet dadelijk het oude op te ruimen, maar men zoekt naar samenwerking op allerlei gebied. Vooral het terrein der evangelisatie leent zich hiervoor, en dat der colportage. De „Kingdom of God Weekly" wordt voortgezet. Uit de Kagawagroep is het vooral mevr. Kagawa, die zich op dit terrein verdienstelijk maakt. Verder is er veel samenwerking om den hongersnood in enkele streken te lenigen en vooral voor kindervoeding te zorgen.

Spoedig wordt nu de komst van dr. John Mott (8 Maart—24 Mei in het Oosten) verwacht. Hij komt om de groote wereldconferentie in 1938 in het Oosten voor te bereiden. Van zijn bezoek heeft men groote verwachting. Hij zal vele vergaderingen leiden. Met hem zal het actueele en moeilijke probleem van de verhouding der Japansche Kerk tot de Westersche zendingscorporaties worden besproken. Na zijn bezoek aan Japan zal Mott China bezoeken, mede om den band tusschen de Christenen in beide landen te versterken. (Alg. Handelsblad)

(Vorig bericht blz. 198 N.)

B. BANK VOOR INTERN. BETALINGEN. — Benoemingen - Mr. L. J. A. Trip, president - Mr. J. W. Beyen, vice-president. —

De president van de Nederlandsche Bank, mr. L. J. A. Trip is definitief benoemd tot president van de Bank voor Internationale Betalingen, als opvolger van Leon Fraser, terwijl tot vice-president is benoemd mr. J. W. Beyen, directeur van de Rotterdamsche Bankvereeniging.

Mr. Beyen zal zijn nieuwe functie per 1 Mei '35 aanvaarden. Mr. Trip zal op 8 Mei '35 in functie treden. Deze regeling is voorloopig voor één jaar getroffen. Mr. Beyen zal aftreden als directeur der Rotterdamsche Bankvereeniging en als voorzitter van het Werkfonds.

Mr. Trip zal zijn functie als president der Nederlandsche Bank handhaven en blijft in Holland wonen. (Persberichten) **(Vor. ber. 1317 D.; Mr. Trip 1691 H., Photo 164 I., 393 C.)**

C. GRIEKENLAND. — Opstand onderdrukt - Venizelos geïnterneerd - Proclamatie van president Zaimis.

Van officieele Italiaansche zijde werd op 12 Maart '35 medegedeeld, dat Venizelos door Italië onmiddellijk is geïnterneerd.

Hij wordt als een politieke vluchteling beschouwd en zal dus niet worden uitgeleverd.

De president der republiek, Zaimis, heeft tot het Grieksche volk een boodschap gericht, waarin hij o.a. zegt:

Hellenen! Na de onderdrukking van den opstand, die Griekenland volkomen dreigde te vernietigen en waartegen niet alleen het Grieksche volk, maar de publieke opinie der geheele wereld zich heeft gekeerd, wensch ik de regeering den dank der natie te betuigen, dat zij door haar krachtige houding, haar voorzichtige maatregelen en haar snel ingrijpen den burgeroorlog en het bloedvergieten heeft bezworen, waardoor Griekenland is gespaard gebleven voor verbrokkeling.

Als leider der strijdkrachten te land, in de lucht en ter zee wensch ik, dat de ministers van Binnnlandsche Zaken, van Oorlog, Marine en Luchtwezen zich tot tolk van de nationale dankbaarheid maken en mijn gelukwenschen aan alle officieren en manschappen van leger, vloot en luchtmacht, van gendarmerie en politie doen toekomen, die zoowel door hun aanhankelijkheid aan de wettige regeering als door hun dapper aandeel aan deze gemeenschappelijken strijd tegen de opstandelingen bloedvergieten hebben voorkomen.

Hellenen! Mijn qualiteit als eerste dienaar van den staat en het feit, dat ik gedurende mijn lange politieke loopbaan van een groot aantal historische gebeurtenissen in Griekenland getuige ben geweest, geven mij het recht op het Grieksche volk een beroep te doen om de orde te bewaren, de regeering te gehoorzamen en vast te blijven in het vertrouwen op het vaderland en zijn toekomst.

(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(V. b. 1716 E.; Zaimis 1615 B.)**

D. NEDERLAND. — Handelsverkeer Nederland-Zuid-Afrika. —

De uitvoer uit Nederland naar Zuid-Afrika bedroeg volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek:

1934 . . .	120.952.185 kg.	ter w. v. *f*	5.703.642
1933 . . .	80.589.594 kg.	ter w. v. *f*	4.816.806
1932 . . .	71.002.813 kg.	ter w. v. *f*	5.621.526

De invoer uit Zuid-Afrika in Nederland, niet medegerekend goud, zilver en diamant, bedroeg:

1934 . . .	15.166.247 kg.	ter w. v. *f*	1.261.206
1933 . . .	19.110.694 kg.	ter w. v. *f*	1.388.635
1932 . . .	18.181.999 kg.	ter w. v. *f*	1.280.062

(Centraal Bureau v. d. Statistiek) **(Vor. ber. 1705 D.)**

E. ENGELAND. — Internationale toestand. —

In een hoofdartikel over den internationalen toestand schrijft de „Times", dat de verhooging der Engelsche defensie-begrooting door geen enkel land, ook niet door Duitschland, verkeerd verstaan, of als pijnlijk ondervonden wordt. Men ziet integendeel zoowel in Duitschland als in Frankrijk in, dat de vrede van Europa en het collectieve veiligheidssysteem gediend worden door een sterk Engeland. Eventueel bestaan hebbende twijfel heeft slechts betrekking gehad op de vraag, of in geval van nood rekening zou moeten gehouden worden met Engelsche interventie tegen een aanvallenden staat. En zoo ja, of deze interventie met voldoende strijdmacht zou worden uitgeoefend. De actie, die kortgeleden op het vasteland heeft plaats gehad en het Witboek kunnen de twijfelaars geruststellen. Engeland zal spoedig beter gewapend zijn om zijn hoofdrol te kunnen spelen in een collectief systeem, in het bijzonder in de lucht. Een noodzakelijk voorspel voor een volkomen deelneming van Engeland aan het vredesmechanisme moet deelneming van alle staten op den grondslag der rechtsgelijkheid zijn. (Times)

(Vor. ber. Begrooting 1712 C.; Witboek 1716 G.)

F. NEDERLAND. — Landbouw - Verklaring van minister Steenberghe - Stappen tot voorkoming van niet-noodzakelijke executies - Verlaging van vaste lasten. —

Een belangrijke verklaring inzake het vraagstuk der vaste lasten en der niet noodzakelijke executies in den landbouw heeft minister Steenberghe op 12 Maart '35 in de Tweede Kamer afgelegd. De verklaring luidt als volgt:

Het buitengewoon groote verband, dat bestaat tusschen den landbouwsteun en de waarde van het landelijk eigendom, is voor de regeering aanleiding geweest maatregelen te treffen tegen niet noodzakelijke executies van landelijk eigendom, terwijl in het reeds aangekondigde algemeen bezuinigings-ontwerp van wet aan de Staten-Generaal voorstellen zullen worden gedaan ter vermindering van de vaste lasten van dat eigendom. Tegen de niet noodzakelijke executies van landelijk eigendom zijn heden (12 Maart '35) afgekondigd twee Koninklijke besluiten, welke beide steunen op het crisis-organisatiebesluit-1933. Daarbij wordt o.a. bepaald, zoo zeide mr. Steenberghe, dat een hypothecaire schuldenaar, wiens landelijk eigendom met executie wordt bedreigd, of wiens faillissement is aangevraagd, zich tot mij kan wenden met verzoek te beslissen, dat de toekomstige gebruikers van dat eigendom niet zullen worden toegelaten als georganiseerden tot crisis-organisaties, of wanneer

zij reeds georganiseerden zijn, als zoodanig geschrapt zullen worden.
Het gevolg hiervan zal zijn, dat wanneer mijnerzijds een dusdanige beslissing genomen is, het land nagenoeg onverkoopbaar zal zijn, aangezien daarop geen landbouwproducten meer geteeld mogen worden, noch vee mag worden gehouden, terwijl natuurlijk evenmin landbouwsteun voor die bedrijven zal worden gegeven. Het spreekt vanzelf dat de noodige waarborgen tegen een minder juiste toepassing van dit ingrijpend middel zijn genomen.
Voor ieder geval zal ik mij doen adviseeren door een hypotheekcommissie, bestaande uit juristen en landbouwdeskundigen, welke een onderzoek zal instellen en belanghebbenden zal hooren.
Tevens is de mogelijkheid geopend, dat deze commissie een onderlinge vrijwillige uitstel- of betalingsregeling tot stand brengt tusschen den hypothecairen schuldenaar en zijn crediteuren. Nadrukkelijk is hierbij echter bepaald, dat hoofdsommen van hypothecaire geldleeningen in geen geval mogen worden aangetast.
Het lid van den Hoogen Raad der Nederlanden, de oud-minister van Justitie, mr. dr. J. Donner, heeft zich bereid verklaard de leiding van deze commissie op zich te nemen.
(De Telegraaf - Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Landbouw en Veeteelt 1713 C.; Steenberghe 1713 I.)

A. ROEMENIE. — Vajda-Vojvod ontheven van zijn partijfuncties. —
Het dagelijksch bestuur van de nationale boerenpartij heeft den oud-premier Vajda-Vojvod ontheven van zijn functies als hoofd van de nationale organisaties der boeren in Transsylvanië en het Banaat. Mihalake, de voorzitter der partij, zal zich voorloopig met de leiding belasten. Men heeft met dezen maatregel de bedoeling openlijk de campagne af te keuren, welke Vajda-Vojvod voert voor de invoering van den numerus clausus in het sociale leven van Roemenië.
(Adverul, Bucaresti)

B. NEDERLAND. — Gecontingenteerde artikelen uit België. —
Naar medegedeeld wordt zal ten behoeve van importeurs van gecontingenteerde artikelen uit België de verdragsperiode ten aanzien van België van 1 Februari 1935 tot 1 Februari 1936 worden onderverdeeld in toewijzingstermijnen. De eerste toewijzingstermijn is vastgesteld voor het tijdvak 1 Februari tot 1 Juli 1935, de tweede voor het tijdvak van 1 Juli tot 1 November 1935 en de derde van 1 November 1935 tot 1 Februari 1936. Voor cement is momenteel slechts de eerste toewijzingstermijn bekend (1 Februari tot 1 Juli 1935).
De Belgische contingenten zullen in het algemeen worden verdeeld in de volgende verhouding: gedurende den eersten termijn de helft, gedurende den tweeden en derden termijn ieder een kwart. Deze zullen door het Crisisinvoerbureau worden verdeeld onder de importeurs, en aan de hand van hun basisjaren, onder aftrek van een percentage voor benoodigde bijzondere toewijzingen naar de gewichtscorrecties enz. De toewijzingen voor den eersten termijn zullen met bekwamen spoed geleidelijk worden verzonden. Ten einde de importeurs in staat te stellen hun toewijzingen te beoordeelen, kan men zich wenden tot de Kamers van Koophandel, welke hierover inlichtingen zullen kunnen verstrekken.
Voor de contingenten van linoleum, kunstzijden garens, papier en steenkolen worden toewijzingen verstrekt tot het einde der betrokken contingenteeringsperiode. Over de contingenteering van sierplanten zal een nadere regeling worden bekendgemaakt.
(Nieuwe Rotterd. Courant)

14 MAART 1935

C. NEDERL. OOST-INDIE. — Contingenteering. - Electr. gloeilampen voor rijwiel- en zaklantarens, automobiellampen. —
Het Staatsblad No. 99 bevat de verordening tot contingenteering van den invoer van electrische gloeilampen, welke regeling 12 Maart ingaat en 10 maanden zal duren.
De import van gloeilampen voor rijwiel- en zaklantarens is bepaald op 5.000.000 stuks en die van lampen voor automobiellampen op 117.000 stuks. De contingenteering bepaalt den invoer van lampen voor huisverlichting op 2.667.000 stuks.
De invoer van de eerste categorie is vrij, doch van de beide laatste soorten is 55 pct. gereserveerd voor den import uit Nederland. (Aneta)
(Vor. ber. Contingenteeringen 1658 C.)

D. NEDERLAND. — Onderwijs. - Prof. mr. J. van Loon over „Individu en Gemeenschap in het Octrooirecht". —
Op 11 Maart '35 heeft prof. mr. J. van Loon, bijzonder hoogleeraar te Utrecht in het recht van den industrieelen eigendom, in gelijke functie zijn intrede aan de Technische Hoogeschool gedaan met het houden eener rede over: „Individu en gemeenschap in het octrooirecht". Wij ontleenen hieraan het volgende:
Uitgaande van de stelling, dat de menschheid nog lang niet aan het eind is van haar technisch kunnen (omdat dan immers het octrooirecht zinloos zou zijn geworden) betoogde spr., dat het octrooirecht méér dan tot nu toe ten goede kan komen aan de sociale gerechtigheid. Hij critiseerde geschriften van Gohr, G. M. Verrijn Stuart, Holzer, Werner Sombart en Grammel betreffende de wisselwerking tusschen economie en techniek, en kwam tot de conclusie, dat de techniek op haar hoogen trap van ontwikkeling van thans voor het algemeen welzijn van beslissende beteekenis is. (Red. K. H. A.) **(Vor. ber. 1704 A.)**

E. CHINA. — Verkoop Chineeschen Oosterspoorweg. China heeft krachtig bij de Sovjetregeering geprotesteerd tegen den verkoop van den Chineeschen Oosterspoorweg. De Chineesche regeering, die medeeigenaar is van den spoorweg, is van oordeel, dat de transactie onwettig is. De overdracht van de spoorlijn, zoo wordt daaraan toegevoegd, kan op geenerlei wijze van invloed zijn op de rechten en belangen van China. (Dien Bau, Nanking) **(Vor. ber. 1717 G.)**

F. NEDERLAND. — Grafcatacomben te Valkenburg. Het kerkhof van Valkenburg (L.) grenst aan een steil opklimmenden heuvel, waarvan de ondergrond uit mergel bestaat. Het kerkhof moet worden uitgebreid. Daarmee wordt een nieuwe, en voor ons land eenige methode gevolgd. De toekomstige graven zullen n.l. niet meer in den grond gegraven worden, maar in den mergelsteen worden uitgehouwen, zoodat de lijkkisten in nissen zullen worden geschoven, waarna de openingen worden dichtgemetseld. Op deze wijze zal Valkenburg de eerste grafcatacomben van Nederland bezitten. (Limburger Koerier)

G. NEDERLAND. — Interneeringskamp voor vreemdelingen. —
Het interneeringskamp voor vreemdelingen zal gevestigd worden in het fort Honswijk onder de gemeente Tull en 't Waal. Mr. B. G. A. Smeets, directeur van de Tuchtschool voor jongens te Nijmegen, zal als leider van het kamp optreden. De heer Smeets zal echter eerstgenoemde functie blijven vervullen.
(Alg. Handelsblad) **(Vorig bericht blz. 1687 C.)**

H. NEDERLAND. — Nationaal-Socialisme en Christendom. - Ds. J. J. Buskes Jr.—J. H. L. de Bruin. —
Ds. J. J. Buskes Jr. uit Amsterdam, die een vooraanstaande plaats in de Christelijk-Democratische Unie inneemt, en zijn geloofsgenoot de heer J. H. L. de Bruin, die het lidmaatschap van de C. D. U. verwisselde voor dat van de Nationaal-Socialistische Beweging in Nederland, hebben te Rotterdam van gedachten gewisseld over de vraag of nationaal-socialisme en christendom samen kunnen gaan.
De heer De Bruin, die het Nederlandsch nationaal-socialisme van zijn christelijk standpunt uit interpreteerde, zeide dat God onvoorwaardelijk boven alles uitgaat. Het heeft niets te maken met soortgelijke stroomingen in het buitenland, al maakt het dan een onderdeel uit van een nieuwe wereldbeschouwing. Het vaderland, zeide spr., is een pand van God, waarvoor wij bereid moeten zijn te sterven. Daarom wordt staatsabsolutisme verfoeid. De staat, corporatief gegroeid, moet steeds middel blijven, nooit doel worden. De Staat moet de Kerken beschermen, doch godsdienst en politiek moeten niet vermengd worden. De corporatieve staat zal een christelijke staat zijn zonder dwingelandij. Men moet den leider zien als een dienaar.
Ds. Buskes ging uit van een uitspraak in een der brochures van de N. S. B., waarin gezegd wordt dat de partij niet kan treden in de vraag of de bijbel al dan niet de absolute waarheid is. Daarin wordt de leer van Jezus Christus dus allerminst als uitgangspunt genomen. Overigens meende spr. geconstateerd te hebben, dat het Nederlandsch nationaal-socialisme in feite wel eenigszins anders is dan de heer De Bruin het heeft willen doen voorkomen. Die schreef in het orgaan der N. S. B. de weerzinwekkende woorden: „Wie bij de Schrift blijft moet N. S. B.-er worden". Met tal van voorbeelden illustreerde spr. den nauwen samenhang tusschen Nederlandsch en buitenlandsch nationaal-socialisme.
Als typeerend voor den geest van de N. S. B. bracht spr. in het midden, dat de hoofdredacteur van „Volk en Vaderland", mr. Van Lunteren, een vurig aanhanger van Hegel is. Daarvan kan men toch niet verwachten, dat hij de christelijke leer zal verdedigen of als uitgangspunt van zijn betoogen nemen. Dit blad heeft trouwens nog nooit geprotesteerd tegen de wijze,

waarop de Duitsche staatsautoriteiten tegen sommige predikanten optreden.
Spr. betoogde dat in tegenstelling met de leer der nationaal-socialisten gewetensvrijheid moet worden gewaarborgd, ook al wordt daarmee de eenheid van den staat in gevaar gebracht. In re- en dupliek kwamen de beide debaters niet verder tot elkaar. (Alg. Handelsblad - Persberichten)

A. DUITSCHLAND. — Luchtvloot. - Zes „luchtdistricten". —
Door de publicatie in de „Daily Mail" van het interview met generaal Göring, heeft het Duitsche publiek thans vernomen, dat het een militaire luchtvloot bezit. Kennisgeving hiervan, langs diplomatieken weg, aan de onderteekenaars van het verdrag van Versailles, waarvan artikel 198 bepaalt, dat Duitschland geen militaire of maritieme luchtstrijdkrachten mag bezitten, is niet geschied.
De buitenlandsche attaché's zijn officieus op de hoogte gebracht, niet door generaal Göring zelf, maar door den chef van den staf Wenninger.
Tot dusverre waren er zestien z.g. „Luft-Aemter", deze zijn thans gegroepeerd in vijf districten met den naam van „Luftkreis-Commando", waarvan één dient voor de verdediging van Berlijn. De watervliegtuigen zijn eveneens gegroepeerd in een speciaal maritiem kommando te Kiel. (Daily Telegraph)
(Vor. ber. Luchtvloot 1649 C.)

15 MAART 1935

B. NEDERLAND. — Voorkoming van dubbele belasting. - De goedkeuring van het verdrag met België.
In de Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer inzake het wetsontwerp tot goedkeuring van het verdrag met België ter voorkoming van dubbele belasting, merkt de regeering op, dat de grensgemeenten, waar Belgische arbeiders werken, door de bekrachtiging van dit verdrag uit hoofde van opcenten op de gemeentefondsbelasting en classificatieverschil geenerlei bedrag zullen missen.
Hoewel de minister van Financiën gelooft op goede gronden te kunnen aantoonen, dat de voorgestelde wijziging van art. 9bis der wet op de dividend- en tantièmebelasting in overeenstemming is met het in het Voorloopig Verslag bedoeld internationaal beginsel en dat deze wijziging haar doel niet voorbijschiet, heeft hij gemeend, daarvan te moeten afzien, zulks op dezen grond, dat hij in verband met te zijner kennis gebrachte bezwaren, na nauwgezette overweging tot het oordeel is gekomen, dat de principieele vraag, of de wet op de dividend- en tantièmebelasting in overeenstemming dient te worden gebracht met dat internationale beginsel, niet thans, doch eerst bij een meer algemeene herziening van deze wet aan de orde dient te worden gesteld.
Mitsdien is hij van meening dat thans kan worden volstaan met art. 9bis dier wet niet van toepassing te verklaren op belooning van functionarissen als in art. 8 van het verdrag zijn bedoeld en die in België in dienst van de vennootschap enz. werkzaam zijn. Bij nota van wijziging is deze verandering in het ontwerp aangebracht. (Het Vaderland)
(Vor. ber. Belastingen 1691 A.)

C. DUITSCHLAND. — Saargebied. - Ariër-paragraaf.
Een van de eerste regeeringsdaden van den nieuwen president van het gerechtshof in het Saargebied was het ontslag van alle daar te werk gestelde Joden. De ariër-paragraaf is bij besluit der Duitsche regeering officieel ingesteld, waarbij is bepaald, dat de wetten betreffende staatsambtenaren in Duitschland thans ook voor het Saargebied van toepassing zijn.
Het grootste deel der Joodsche ambtenaren echer was reeds kort na den uitslag van het Saarplebisciet gedwongen zijn betrekkingen te verlaten.
(Jewish Chronicle)

D. DENEMARKEN. — Verkiezingen. —
Op 12 Maart '35 werden in 22 districten verkiezingen gehouden voor de „Ambts"-raden (eenigszins te vergelijken met onze provinciale staten). Een week tevoren waren er reeds verkiezingen gehouden in de provinciale districten Kopenhagen en Aarhus.
Blijkens den uitslag hebben in de 24 districten de liberale boerenpartij in het geheel 40 zetels verloren en de radicalen 18. De sociaal-democraten wonnen 41 zetels en de conservatieven 5.
Wat de Duitschers in Noord-Sleeswijk betreft, dezen hadden in Aabenraa en Tønder tot dusver elk 1 mandaat. In den nieuwen „Ambtsraad" voor Tønder zullen zij over 3 zetels beschikken, in Aabenraa over 2 en in Sønderborg over 1. In het district Tønder kreeg de Duitsche lijst meer stemmen dan bij de jongste verkiezingen voor den Rijksdag.
De Deensche nationaal-socialisten waren vrijwel overal met eigen lijsten uitgekomen. Zij kregen echter alleen in Tønder, Haderslev en Aabenraa elk een mandaat.
In verband met het succes der Duitschers in Noord-Sleeswijk spreekt de pers van een onbevredigenden afloop der verkiezingen en van een ernstige waarschuwing. „Berlingske Tidende" noemt in een hoofdartikel de mandatenwinst der Duitsche lijst een betreurenswaardig feit. De Duitsche agitatie, aldus het blad, heeft alleman gemobiliseerd terwijl er van Deensche zijde erg slap is gestemd.
(Berlingske Tidende)

E. DUITSCHLAND. — Kerkbelasting verlaagd. —
De Duitsche rijksminister voor Onderwijs enz., B. Rust, heeft een decreet uitgevaardigd, volgens hetwelk dit jaar de belasting, die de kerken heffen (dit gaat in Duitschland met opcenten op de gewone inkomstenbelasting) met 20% moet worden verlaagd. Uitzonderingen zijn slechts toegelaten bij dringenden financieelen nood, en in het geval dat een bepaalde kerkelijke gemeente bouwplannen heeft, die aan de algemeene werkverruiming ten goede komen, en die niet kunnen worden uitgesteld. Het besluit is gemotiveerd met de overweging, dat de algemeene verbetering van den economischen toestand in Duitschland vanzelf een hoogere opbrengst ook van de kerkelijke belasting moet geven. (Berliner Tageblatt)
(Vor. ber. Belastingen 1627 B.)

F. NEDERL. OOST-INDIE. — Staatsschuld. —
Onderstaande tabel geeft een overzicht van de wijze, waarop de geconsolideerde Nederl.-Indische schuld zich sinds de „Ned.-Indische Leeningwet 1915" heeft ontwikkeld.

(in duizenden guldens)

Jaar	Totaal	Aflossingen	Interest
1915	143.013	1.582	3.986
1919	425.492	8.402	8.014
1922	761.878	16.585	38.060
1923	1.067.894	16.551	48.528
1924	1.124.549	18.345	60.681
1927	1.056.637	27.790	56.104
1929	987.070	27.112	53.850
1932	1.185.338	31.321	55.861
1933	1.254.416	45.923	61.342
1934	1.369.672	31.112	60.079
1935	1.347.392	22.280	56.135

(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. 1266 F.)**

G. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Contingenteering van Lithopone en Zinkwit. —
Bij de Tweede Kamer is ingediend een wetsontwerp tot regeling van den invoer van zinkwit en lithopone, in aansluiting aan het Kon. besluit van 14 Febr. 1935 tot contingenteering van deze stoffen. (N. R. Crt.)
(Vor. ber. Tw. Kamer 1712 B.; Conting. 1711 G.)

H. ENGELAND. — Sir John Simon's bezoek aan Berlijn. —
Sir John Simon vertrekt 24 Maart '35 naar Berlijn. Hij zal worden vergezeld door Eden. Zij keeren 27 Maart naar Londen terug. (Manchester Guardian)
(Vorig bericht blz. 1715 G.)

I. DUITSCHLAND. — Von Schleicher en Von Bredow gerehabiliteerd. —
Generaal von Schleicher, de vroegere Duitsche rijkskanselier, en generaal von Bredow, die op 30 Juni 1934 door de nationaal-socialisten werden doodgeschoten, zijn, naar de Berlijnsche correspondenten der Engelsche bladen berichten, door hun collega's van de rijksweer gerehabiliteerd. Dit eerherstel werd verleend in een particuliere bijeenkomst in Berlijn van een groot aantal generaals en hooge officieren van het oude en nieuwe Duitsche leger.

Deze rehabilitatie is, naar verluidt, een groote overwinning van de rijksweer op de nationaal-socialistische regeering en geschiedde met uitdrukkelijk verlof van rijksweerminister von Blomberg. (Daily Telegr.)
(Vor. ber. Von Schleicher 1370 A.)

A. NEDERLAND. — Onderwijs. - Psychologie van het kleine kind. - Lezing dr. Th. van Schelven. —
Op 4 Maart '35 heeft dr. Th. van Schelven, zenuwarts te Den Haag, voor den Bond van Onderwijzeressen bij het Voorber. Onderwijs te Amsterdam een voordracht gehouden over „De moderne psychologie en de kleuter". De kleuterleeftijd, aldus spr., heeft langen tijd veel minder de belangstelling van de psychologen gehad dan de schoolleeftijd. De vreemde wereld van het denken van het kleine kind is inderdaad heel moeilijk te begrijpen. Alles is daar anders: de logica is anders dan bij ons, het geheugen, het geweten, het gevoelsleven, de angsten en vreugden, alles is totaal anders georiënteerd. En ook in de onderscheiden tijdperken van de jeugd vindt men weer geheel andere psychologische problemen. Het kind van twee jaar reageert geheel anders dan een kind van 3½, en dit weer anders dan een kleuter van vijf of een schoolgaand kind van zeven jaar. Voor vele kinderen is de stap van de huiskamer naar de school veel te groot, en thuis kunnen zij vaak niet krijgen, wat hun geest behoeft. Fröbel en Montessori hebben dat reeds ingezien, en een nieuwe techniek voor de ontwikkeling van dien leeftijd geschapen. Claparède en Piaget hebben de denkwijze van het jonge kind uitvoerig beschreven uit theoretisch oogpunt. Aan allerlei voorbeelden trachtte de spreker duidelijk te maken, van welk een geweldig belang de kleuterschool is, zeker van niet minder belang voor de geestelijke vorming dan de latere leerschool. Hierna was er gelegenheid voor het stellen van vragen. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Onderwijs 1719 D.)

B. OOSTENRIJK. — Dr. Rintelen tot levenslange kerkerstraf veroordeeld. —
Op 14 Maart '35 werd in het proces Rintelen vonnis geveld. De president der Rechtbank las onder algemeene spanning het vonnis voor, hetwelk luidde:
Dr. Rintelen is schuldig bevonden in 1934 in Weenen en Rome den hem bekenden aanslag op de bondskanselarij te hebben goedgekeurd en bevorderd te hebben, door zich als leider van de nieuw te vormen revolutionnaire regeering ter beschikking te stellen. Hij heeft daarmede de misdaad begaan van middellijke medeplichtigheid aan het hoogverraad en aangezien het gerechtshof deze actie als bijzonder gevaarlijk moet beschouwen, wordt hij veroordeeld tot levenslange kerkerstraf.
De hechtenis van 26 Juli tot heden wordt ingeval van een latere begenadiging afgetrokken.
(Reichspost) **(Vor. ber. Moord op Dollfuss 1406 E.)**

16 MAART 1935

C. NEDERLAND. — Internationale Bloemententoonstelling „Flora" te Heemstede. —
Na een inspannende voorbereiding van twee jaren heeft de Internationale Bloemententoonstelling Flora te Heemstede op 15 Maart '35 haar poorten geopend.
De officieele opening werd verricht door den minister van Economische Zaken, mr. Steenberghe.
Namens het uitvoerend comité heeft de voorzitter, de heer T. M. H. van Waveren, een welkomstwoord gesproken tot den minister, den commissaris der Koningin, jhr. Roëll, den Zweedschen gezant De Adlercreutz, de burgemeesters van Haarlem en Heemstede en tal van andere autoriteiten.
Spreker bracht dank namens het vak aan de deelnemers in het garantiefonds, aan de gemeente Heemstede, aan den architect Brand, aan den licht-architect Duchateau, aan de inzenders en allen, die aan de voorbereiding in een of anderen vorm hebben medegewerkt.
Zich tot den minister wendend, zeide spreker, dat deze dag niet alleen een belangrijke is, omdat deze tentoonstelling geopend wordt, maar ook omdat het vak bij zijn pogingen om door deze tentoonstelling verbetering in het bedrijf te brengen, een gunstig voorteeken ziet in het feit, dat het juist deze minister is — die zoo nauw bij de saneeringsmaatregelen betrokken is — die haar opent.
Minister Steenberghe zeide om twee redenen verheugd te zijn deze tentoonstelling te kunnen openen.
Voor eerst om de zaak zelf. Het bloemen- en bollenbedrijf neemt in ons nationale bedrijfsleven een geheel eigen plaats in; een plaats die door de eeuwen heen, werd behouden en steeds meer werd bevestigd. Duizenden vinden in dit bedrijf een bestaan en de streek, waar het wordt uitgeoefend, kenmerkte zich steeds door een bijzondere welvaart, die zich op verschillende wijzen openbaarde. Uit den aard der zaak hebben de conjuctureele verhoudingen zoowel in het buitenland, als in het binnenland ook op dit bedrijf hun invloed uitgeoefend. Dank zij evenwel de energie der leiders; dank zij de sterke basis van de wetenschappelijke voorlichting, dank zij de ijver, de toewijding en vakbekwaamheid der arbeiders — dank zij ook de overheidsmaatregelen op het gebied der saneering hield het bedrijf zich staande. Alle moeilijkheden zijn niet overwonnen — nog loopt niet elk onderdeel in het ingewikkelde bedrijfsleven volkomen geruischloos — toch behoeven we nog niet ontevreden te zijn. In de tweede plaats, zeide de minister gaarne gekomen te zijn, omdat het voor een minister van Economische Zaken een groote voldoening is, wanneer hij mag constateeren, dat ondanks den druk der tijden toch nog in ons Nederlandsch bedrijfsleven voldoende energie aanwezig is om terwille van het bedrijf een arbeid te ondernemen, waarvan de resultaten hier ten toon worden gesteld. Die arbeid brengt inderdaad zoowel in letterlijke als figuurlijke zin bloemen in dezen donkeren tijd.
Tenslotte deed de minister de mededeeling, dat de voorzitter van het uitvoerend comité, de heer Van Waveren, benoemd is tot ridder in de orde van Oranje Nassau, waarna hij de bloemententoonstelling „Flora" voor geopend verklaarde. (Persberichten)

D. NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Begrooting van Justitie. —
De Eerste Kamer heeft op 13 Maart '35 de begrooting van Justitie zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd. (Nieuwe Rotterd. Courant)
(V. b. Eerste Kamer 1713 G.; Begr. Justitie 1607 D.)

E. ARABIE. — Aanslag op Koning Ibn Saoed. —
Op 15 Maart '35 is te Mekka een aanslag gepleegd op het leven van koning Ibn Saoed. Drie gewapende mannen snelden op den koning toe, toen hij zich naar den tempel nabij de groote moskee begaf. De lijfgarde van den vorst schoot op de aanvallers, die alle drie het leven verloren. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. Ibn Saoed 1302 C.)

F. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —
Amerikaansch: Arthur Gask — „The Judgment of Larose". (The MacAnley Comp., New York)
Duitsch: Fritz Gehrmann — „Ruf aus dem Osten". (Robert Kämmerer Verlag, Berlin)
M. B. Kennicott — „Briefe einer Liebe". (Rainer Wunderlich Verlag, Tübingen)
Engelsch: George Blake — „The Shipbuilders". (Faber and Faber)
F. M. Mayor — „The Room Opposite". (Longmans)
Fransch: Comte Carton de Wiart — „Marguerite d'Autriche". (Grasset)
Edmond Jaloux — „Le Dernier Jour de la Création". (Aux Edit. Plon)
Italiaansch: Marcello Gallian — „Comando di Tappa" (Marschcommando). (Editrice Cabala, Roma)
Nederlandsch: K. D. Parmentier — „In drie dagen naar Australië". (Scheltens & Giltay, Amsterdam)
H. G. Wells — „Arbeid, Welvaart en Geluk der Menschheid" (uit het Engelsch vertaald). (N.V. Servire, Den Haag)
Noorsch: Sigrid Undset — „Elleve Aar". (Aschehoug, Oslo) (Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1714 G.)**

G. SCHAKEN. — Tournooi van Moskou. —
Het groote schaaktournooi van Moskou, een van de belangrijkste van den laatsten tijd, is op 13 Maart '35 geëindigd. De eerste vijf plaatsen werden bezet door: 1. en 2. Flohr en Botwinnik, ieder 13 punt.; 3. dr. Lasker, 12½ p.; 4. Capablanca, 12 pnt.; 5. Spielmann, 11 pnt. (Prawda) **(Vor. ber. Schaken 1638 F.)**

H. FRANKRIJK. — Minister-president Flandin voor diensttijd-verlenging. - Motie van vertrouwen voor de regeering. —
Minister-president Flandin in de Kamer en Pernot, de minister van Justitie, in den Senaat, lazen een regeeringsverklaring voor betreffende de oplossing van de kwestie der „classes creuses" (de lichtingen recruten, geboren in de oorlogsjaren). Besloten is om krachtens artikel 40 van de wet van 31 Maart 1928 het contingent van April '35 voorloopig zes maanden langer onder de wapens te houden en de lichtingen, die van October '35 af tot en met 1939 een jaar langer, tenzij tusschentijds maatregelen kunnen worden gevonden betreffende de organisatie van de veiligheid en de beperking van de bewapeningen.
Bovendien is een wetsontwerp ingediend, waarbij machtiging wordt verleend tot geleidelijke verlaging van den leeftijd, waarop de recruten worden ingelijfd, tot 20 jaar en dat den weg opent tot verhooging van het aantal beroepsmilitairen.
Het aantal onder de wapens geroepenen, dat gewoonlijk 230.000 man bedraagt, zal van 1936 tot 1940 gemiddeld tot 118.000 man dalen. De regeeringsverklaring constateert, dat Duitschland in 1936 over 600.000 man zal beschikken. Frankrijk over 208.000 man, met inbegrip van de 72.000 in het moederland gestationneerd. Het verschil is te groot geacht. Frankrijk blijft trouw aan den vrede, waarvoor Frankrijk onlangs een beroep heeft gedaan

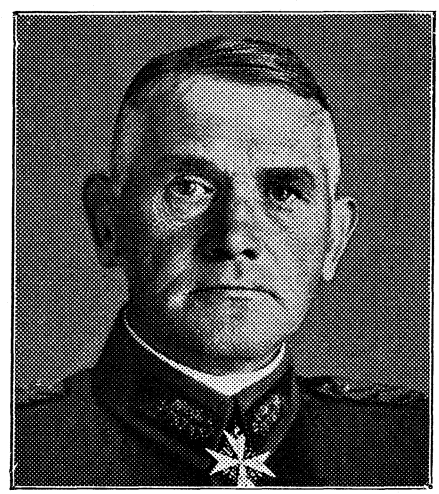
op de mogendheden, van wier houding veel afhangt voor het algemeen gevoel van veiligheid of onveiligheid van Europa, om binnen het kader van den Volkenbond deel te nemen aan regionale verdragen van wederzijdschen bijstand tegen den oorlog, maar de regeering constateert, evenals de Britsche, dat nog een groot stuk van den weg moet worden afgelegd alvorens volstrekte veiligheid kan worden gevonden.
De aanval op de verlenging van den diensttijd werd in hoofdzaak gevoerd door den socialistischen leider Léon Blum. Het voornaamste van de argumenten, die hij tegen de verlenging aanvoerde, was dat Frankrijk moet voortgaan naar beperking der bewapeningen te streven. Nu zegt de regeering wel, dat ze de politiek van overeenkomsten niet opgeeft, maar men kan niet tegelijk ontwapening prediken en zelf bewapenen, betoogde Blum.
Na afloop der discussie nam de Kamer met 354 tegen 210 stemmen een rad.-soc. motie van vertrouwen aan, waarin de verklaring der regeering word goedgekeurd. (Le Temps - Le Matin)
(Vor. ber. 1705 I.; Flandin 1688 E.)

A. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Wijzigingontwerp Ambtenarenwet opgeschort. —
De Tweede Kamer heeft op 8 Maart '35 het amendement-Suring bij de wijziging van art. 126 der Ambtenarenwet-1929 aangenomen met 48—42 stemmen, waarna minister De Wilde verzocht de verdere behandeling van het wijzigings-ontwerp op te schorten.
(Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Tw. Kamer 1720 G.; Ambten.wet 1048 A.)

17 MAART 1935

B. DUITSCHLAND. — Invoering van den algemeenen dienstplicht. - De militaire clausule van het Vredesverdrag van Versailles opgezegd. —
De Duitsche ministerraad heeft op 16 Maart '35 besloten tot invoering van den algemeenen militairen dienstplicht.
Het leger zal worden ingedeeld in twaalf legerkorpsen, elk van drie divisies, met een vredessterkte van naar schatting 500.000 man.
De betreffende wet, die genoemd is „Wet voor den opbouw der weermacht van 16 Maart 1935, luidt als volgt:
Paragraaf 1. De dienst in den weermacht geschiedt op den grondslag van den algemeenen dienstplicht.
Par. 2. Het Duitsche vredesleger, met inbegrip van de daarin opgenomen politie, is verdeeld in 12 legercorpsen van 36 divisies.
Par. 3. De aanvullende wetsontwerpen ter regeling van den algemeenen dienstplicht zullen zoo spoedig mogelijk worden ingediend door den minister van rijksweer.
De wet is onderteekend door rijkskanselier Hitler en door alle leden van het rijkskabinet.
De Duitsche regeering heeft bij monde van Adolf Hitler, die zijn ziekteverlof heeft onderbroken en naar Berlijn is teruggekeerd, de ambassadeurs van Frankrijk, Engeland en Italië, benevens de ambassadeurs en de gezanten der overige landen, die het verdrag van Versailles hebben onderteekend, in kennis gesteld van den inhoud der proclamatie aan het Duitsche volk en van de uitgevaardigde wet inzake den algemeenen dienstplicht.
Bij de ontvangst der ambassadeurs en gezanten was ook de minister van Buitenlandsche Zaken von Neurath tegenwoordig.

Proclamatie. — De proclamatie door dr. Göbbels aan de pers medegedeeld, luidt als volgt:
„Aan het Duitsche volk!
Toen in November 1918 het Duitsche volk — vertrouwend op de in de veertien punten van Wilson gegeven verzekeringen — na een roemvollen tegenstand van vier en een half jaar in een oorlog, welks uitbreken het nooit gewild had, de wapens neerlegde, meende het niet slechts de gekwelde menschheid maar ook een groote idee een dienst te hebben bewezen.
Terwijl zij zelf het zwaarste leden onder de gevolgen van dezen waanzinnigen strijd, grepen de millioenen van ons volk geloovig naar de gedachte van een reorganisatie der betrekkingen tusschen de volken, die zouden worden veredeld door de afschaffing der geheime diplomatie en der verschrikkelijke oorlogsmiddelen. De idee van den Volkenbond heeft wellicht in geen natie meer geestdrift gevonden dan bij de door alle aardsch geluk verlaten Duitschers. Slechts zoo was het te begrijpen, dat de in vele opzichten zinlooze voorwaarden betreffende de vernietiging van iedere defensie door het Duitsche volk niet slechts zijn aangenomen, maar ook vervuld.
Het Duitsche volk en in het bijzonder zijn toenmalige regeeringen waren er van overtuigd, dat door de vervulling der ontwapeningsbepalingen van het Verdrag van Versailles, in overeenstemming met de beloften in dat Verdrag, het begin van een internationale ontwapening zou worden ingeleid en gegarandeerd. Want slechts in een dergelijke wederzijdsche vervulling van de voorwaarden van het Verdrag kon de moreele en verstandelijke rechtvaardiging liggen voor een eisch, die eenzijdig opgelegd en uitgevoerd moest worden tot een eeuwige discriminatie en minderwaardigheidsverklaring van een groot volk. Daardoor kon een dergelijk vredesverdrag nooit voorwaarde zijn voor een waarlijke innerlijke verzoening der volken en voor een wereldvrede, maar slechts voor het voeden van een eeuwigen haat.
Duitschland heeft de opgelegde ontwapeningsverplichtingen volgens de verklaringen der intergeallieerde contrôlecommissie vervuld."
Het manifest geeft vervolgens een opsomming van het oorlogsmateriaal, dat ingevolge het Verdrag van Versailles is uitgeleverd of vernietigd en gaat dan verder:
„Na deze voorbeeldige vervulling van het Verdrag had het Duitsche volk het recht, van de andere zijde te verlangen, dat ook daar de aangegane verplichtingen zouden worden nagekomen.
Want: 1. Duitschland had ontwapend;
2. In het Vredesverdrag was uitdrukkelijk geëischt, dat Duitschland ontwapend moest worden om daarmede de voorwaarde te scheppen voor een algemeene ontwapening, d.w.z. daarmede werd beweerd, dat slechts in Duitschlands bewapening de rechtvaardiging lag voor de bewapening der andere landen;
3. Het Duitsche volk was zoowel in zijn regeeringen als in zijn partijen in dien tijd vervuld van een geest, die volkomen in overeenstemming was met de pacifistisch-democratische idealen van den Volkenbond en zijn stichters. Terwijl echter Duitschland als de eene partij der verdragsluitenden zijn verplichtingen was nagekomen, bleef de nakoming van de andere zijde uit, d.w.z. de hooge contractanten der overwinnende staten hebben zich eenzijdig vrijgemaakt van de verplichtingen van het Verdrag van Versailles!

Generaal von Blomberg.

Niet alleen bleef iedere ontwapening in een omvang, die te vergelijken zou zijn met de vernietiging der Duitsche wapenen uit, neen, er trad zelfs geen stilstand der bewapening in, integendeel, men kon de bewapening van een groot aantal staten constateeren; wat in den oorlog aan nieuwe vernietigingsmachines was uitgevonden, beleefde thans in den vrede in methodisch-wetenschappelijken arbeid zijn voltooiing. Op het gebied van het scheppen van machtige pantserwagens zoowel als op dat van nieuwe jacht- en bombardementsvliegtuigen vonden onafgebroken verschrikkelijke verbeteringen plaats, nieuwe stukken reuzengeschut werden geconstrueerd; nieuwe explosie-, brand- en gasbommen samengesteld. De wereld heeft sedertdien weerklonken van krijgsgeschreeuw, alsof er nooit een wereldoorlog was geweest en nooit een Verdrag van Versailles was gesloten.
Temidden van deze zwaarbewapende en steeds meer gemoderniseerde oorlogsstaten was Duitschland een machtelooze leege ruimte, die was overgeleverd aan ieder dreigement en iedere bedreiging. Het Duitsche volk herinnert zich het ongeluk en het lijden van vijftien jaren economische verarming en politieke en moreele deemoediging.
Een honderdjarige vrede zou de wereld niet slechts verdragen, maar hij zou haar tot onmetelijke zegen zijn; een honderdjarige verdeeling in overwinnaars en overwonnenen verdraagt zij niet.
De noodzakelijkheid van een internationale ontwapening werd ook bij vele andere volken gevoeld en zoo ontstonden de pogingen om langs den weg van conferenties te komen tot een bewapening-vermindering. Zoo ontstonden de eerste ontwerpen voor internationale ontwapeningsovereenkomsten, van welke wij ons als het belangrijkste het plan van MacDonald herinneren. Duitschland was bereid, dit plan te aanvaarden en te maken tot den grondslag van te sluiten overeenkomsten. Het strandde op de weigering van andere staten en werd tenslotte prijsgegeven. Daar onder dergelijke omstandigheden de rechtsgelijkheid, die het Duitsche volk in de verklaring van December 1932 plechtig was toegezegd, geen verwezenlijking vond, was de nieuwe Duitsche regeering als beschermster van de eer en de rechten

van het Duitsche volk niet in staat, nog verder deel te nemen aan dergelijke conferenties of lid te blijven van den Volkenbond. Maar ook na het verlaten van Genève bleef de Duitsche regeering bereid over voorstellen te onderhandelen. Zij stond daarbij op het door andere staten zelf gepropageerde standpunt, dat het scheppen van legers met korten diensttijd ongeschikt is voor aanvals doeleinden en daarom aan te bevelen is voor de vreedzame verdediging.
Zij was derhalve bereid de rijksweer met langen in één met korten diensttijd te veranderen. Haar voorstellen gedaan in den winter van 1933—1934 waren practisch en uitvoerbaar. De verwerping evenals die der Italiaansche en Britsche ontwerpen deden veronderstellen, dat de neiging tot vervulling der bepalingen van Versailles bij de andere partijen niet meer bestond.
Onder deze omstandigheden zag de Duitsche regeering zich genoodzaakt zelf de noodige maatregelen te treffen, die den onwaardigen en gevaarlijken toestand der weerloosheid van een groot Rijk een einde zouden maken. Het ging daarbij uit van dezelfde overwegingen, waaraan Baldwin in zijn jongste rede uiting gaf:
„Een land, dat niet bereid is de noodige voorzorgsmaatregelen te treffen voor zijn eigen verdediging, zal nimmer in deze wereld macht bezitten, noch moreele, noch materieele."
De regeering van het tegenwoordige Duitsche Rijk wenscht echter alleen moreele en materieele macht, de macht om voor het Rijk en daarmee voor geheel Europa den vrede te kunnen garandeeren.
Zij heeft daarom ook verder alles gedaan wat in haar macht was en dienen kon tot bevordering van den vrede:
1e. zij heeft al haar buurstaten reeds lang geleden het sluiten van niet-aanval-pacten voorgesteld;
2e. zij heeft met haar oostelijken buurstaat een regeling door een overeenkomst gezocht en gevonden, dat dank zij het groote tegemoetkomende begrip naar zij hoopt voor goed de dreigende atmosfeer welke zij aantrof toen zij de macht overnam, van vergif heeft gezuiverd en tot een duurzame overeenstemming en vriendschap der beide volken zal leiden;
3e. zij heeft eindelijk Frankrijk de plechtige verzekering gegeven dat Duitschland na de regeling van de Saarkwestie thans geen territoriale eischen meer aan Frankrijk zal stellen of te berde brengen.
Zij meent daarmede in een vorm, zeldzaam in de geschiedenis, de voorwaarde te hebben geschapen voor de beëindiging van een eeuwenlang geschil tusschen twee groote naties door een zwaar politiek en materieel offer.
De Duitsche regeering moet echter tot haar leedwezen constateeren dat er sedert maanden een aanhoudend toenemende bewapening der overige wereld plaats vindt. Zij ziet in de schepping van een Sovjet-Russisch leger van 101 divisies, d.w.z. 960.000 man vredessterkte, een element dat bij het opstellen van het Verdrag van Versailles niet kon worden vermoed.
Zij ziet in het forceeren van dergelijke maatregelen in de andere staten verdere bewijzen van het afwijzen van de destijds geproclameerde ontwapeningsidee.
Het is er verre vandaan dat de Duitsche regeering eenigen staat een verwijt wil maken. Maar zij moet thans constateeren, dat door de invoering van den tweejarigen diensttijd in Frankrijk, waartoe thans besloten is de gedachten, die ten grondslag hebben gelegen aan de schepping van legers met korten diensttijd ten gunste van een organisatie met langen diensttijd zijn opgegeven.
Dit echter was mede een argument voor het indertijd van Duitschland geëischte prijsgeven van zijn rijksweer.
De Duitsche regeering acht het onder deze omstandigheden onmogelijk de voor de veiligheid des Rijks noodige maatregelen nog langer uit te stellen of zelfs voor de buitenwereld geheim te houden.
Wanneer zij derhalve gevolg geeft aan den in de rede van Baldwin op 28 November 1934 uitgesproken wensch tot opheldering der Duitsche bedoelingen, dan geschiedt dit:
1e. Om het Duitsche volk de overtuiging te geven en de andere staten er mede in kennis te stellen, dat de handhaving der eer en veiligheid van het Duitsche Rijk van nu af aan weer aan de eigen kracht der Duitsche natie wordt toevertrouwd.
2e. Om echter door het bepalen van den omvang der Duitsche maatregelen de beweringen te ontzenuwen, die het Duitsche volk het streven toedichten naar een militaire hegemonie in Europa.
Wat de Duitsche regeering als verdediger der eer en der belangen van de Duitsche natie wenscht is den omvang van de machtsmiddelen te garandeeren, die niet alleen voor de handhaving der integriteit van het Duitsche Rijk, maar ook voor de internationale eerbiediging en appreciatie van Duitschland als mede-garant van den algemeenen vrede noodzakelijk zijn.
Want in deze ure hernieuwt de Duitsche regeering voor het Duitsche volk en voor de geheele wereld de verzekering, dat zij vastbesloten is nooit verder te gaan dan noodig is voor de handhaving der Duitsche eer en vrijheid van het Rijk en speciaal in de Duitsche bewapening geen instrument van oorlogszuchtigen aanval te willen vormen.
De Duitsche regeering vertrouwt en hoopt, dat het het Duitsche volk, dat thans zijn eer terugkrijgt, in onafhankelijke rechtsgelijkheid vergund moge zijn, bij te dragen tot de bevestiging van den wereldvrede in vrije en openhartige samenwerking met de andere volken en hun regeeringen.
(Alg. Handelsblad - De Telegraaf - N. Rott. Courant - De Maasbode - Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vorig bericht blz. 1720 A.)

A. GRIEKENLAND. — Rust hersteld - Kosten van den opstand. —
De rust is sinds 13 Maart '35 in geheel Griekenland hersteld. Venizelos is door de Italiaansche autoriteiten geïnterneerd.
De minister van Financiën schat de onkosten van den opstand op 500 millioen drachmen. Doordat echter het vermogen van de rebellen (ook het vermogen van Venizelos), ten bedrage van in totaal ruim een milliard drachmen, in beslag is genomen, hoopt men hiermede alle wonden, welke de opstand heeft geslagen, te kunnen genezen.
De openbare ambten worden gezuiverd van anti-regeeringsgezinde functionarissen. De president van den Senaat, Gonatas, is gearresteerd.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. 1718 C.)**

B. NEDERL. OOST-INDIE. — Onderwijs - Dr. A. D. A. de Kat Angelino. —
Tot directeur van het departement van Onderwijs en Eeredienst is benoemd dr. A. D. A. de Kat Angelino, thans waarnemend directeur van dit departement.
(Aneta) **(Voor. ber. Onderwijs 1583 C.)**

C. BELGIE. — Mr. De Schrijver tot minister van Landbouw benoemd. —
De Vlaamsche afgevaardigde voor Gent, het Kamerlid De Schrijver, is op 15 Maart '35 als opvolger van mr. van Cauwelaert, tot minister van Landbouw benoemd. De nieuwe minister is een der jongste leden van de Kamer en het jongste lid van de huidige regeering. Hij werd in 1898 te Gentbrugge, bij Gent geboren. (Handelsblad van Antwerpen) **(1645 E.)**

D. NOORWEGEN. — Kabinet Mohwinckel afgetreden - Nygaardsvold formateur. —
De liberale regeering-Mohwinckel is op 15 Maart 1935 afgetreden. De koning heeft den president van het Storting, Nygaardsvold, leider der Arbeiderspartij, de vorming van een nieuw kabinet opgedragen.
(Aftenbladet, Oslo) **(Vor. ber. Kabinet 1561 C.)**

E. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Begrooting van het Landbouwcrisisfonds voor 1935. - Wet inzake regeling van den invoer van steenkool. —
In de op 15 Maart '35 gehouden vergadering van de Tweede Kamer was aan de orde stemming over het wetsontwerp Begrooting van het Landbouwcrisisfonds voor 1935.
De Kamer keurde de begrooting met 63 tegen 9 stemmen goed. Tegen: s.g., c.p. en de heeren Sneevliet (r.s.) en Vervoorn (plattel.)
De wet inzake regeling van den invoer van steenkool werd eveneens goedgekeurd. (Nieuwe Rott. Crt.)
(Vor. ber. Tw. Kamer 1722 A.; Landbouwcrisisfonds 1711 G.; Steenkool 1665 C.)

F. ZWEDEN. — Verloving van den kroonprins van Denemarken met prinses Ingrid. —
Te Stockholm is op 15 Maart '35 de verloving van prinses Ingrid van Zweden met kroonprins Frederik van Denemarken officieel bekend gemaakt.
(Svenska Dagbladet)

18 MAART 1935

G. DUITSCHLAND. — Generaal von Blomberg en de weermacht. —
Bij de plechtige herdenking van de oorlogshelden op 17 Maart '35 in de Staatsopera te Berlijn heeft minister von Blomberg de waarde der weermacht uiteengezet. De ingevoerde dienstplicht acht hij de basis voor Duitschlands veiligheid. Ook Duitschland zou een wereldoorlog als een ramp beschouwen; het wil geen revanche en wenscht, dat er een einde komt aan de ondragelijke spanningen, door een vrede, welke aan alle volken gelijk recht en gelijke veiligheid geeft.
(Völk. Beobachter) **(Vor. ber. en Photo 1722 B.)**

H. BELGIE. — Instelling deviezen contrôle-instantie.
In de „Moniteur" worden twee K. B.'s gepubliceerd, die tot doel hebben paal en perk te stellen aan de speculaties tegen den Belgischen Franc. Door het eerste K. B. wordt een deviezen contrôlebureau (office National des Changes) in het leven geroepen. Het tweede K. B. machtigt bovengenoemd instituut om contrôle uit te oefenen op de transacties in deviezen.

De deviezencontrôle instantie zal fungeeren onder garantie van den staat. Het doel dezer organisatie is: Vrijheid te laten voor de deviezen-transacties, welke noodig zijn voor den normalen handel, doch het bestrijden van speculaties en het oppotten van goud. Om dit laatste te kunnen bereiken wordt de handel in goud — zoowel in staven als in munten — onderworpen aan de contrôle der Nationale Bank en van de deviezencontrôle-instantie.
De handel in deviezen zal niet alleen worden gedreven door de circulatiebank, maar ook door de banken, welke zich hiermede steeds bezig houden. Echter onder toezicht der deviezencontrôle-instantie.
In de toelichting op de beide K. B.'s wordt er nog op gewezen, dat er in de monetaire politiek van België geen wijziging wordt gebracht en dat er aan de goudpariteit van den Belgischen Franc niets wordt veranderd. (Moniteur)

A. DUITSCHLAND. — Invoering van den algemeenen dienstplicht - Indrukken in het buitenland - Enthousiasme in Duitschland. —
FRANKRIJK. — In officieele kringen heeft het besluit geen buitengewone verrassing gebaard, omdat men er reeds geruimen tijd op was voorbereid.
De pers, waaronder het Journal, Petit Journal, Excelsior en Oeuvre, waarschuwt de kalmte niet te verliezen en het gevaar voor oogen te zien.

ENGELAND. — De minister van Oorlog, lord Hailsham, verklaarde, dat het niet geheel waar zou zijn, als hij beweerde, dat hij er door verrast werd.

ITALIE. — In regeeringskringen neemt men een gereserveerde houding aan en heeft contact met Frankrijk en Engeland gezocht. De Gazetta del Popolo vermaant de dingen zakelijk te zien.

POLEN. — De Officieele Gazetta Polska schrijft, dat de oproep aan het Duitsche volk een bewijs is van overtuigende kracht.

TSJECHO-SLOWAKIJE. — De Prager Presse en Prager Tageblatt schrijven, Duitschland's bewapening als een fait accompli te beschouwen.

BELGIE. — De Belgische minister Hymans acht den geschapen toestand bedenkelijk.

SOVJET-RUSLAND. — De „Iswestija" schrijft als volgt: Japan ziet in de nieuwe situatie een groot voordeel, aangezien Rusland er door gedwongen zal worden strijdkrachten uit het Verre Oosten terug te trekken.

VER. STATEN. — Op het staatsdepartement te Washington verkeert men in afwachting van de maatregelen, die de Europeesche mogendheden naar aanleiding van Duitschland's schending van het Verdrag van Versailles zullen nemen.

OOSTENRIJK. — Te Weenen verwacht men dat Hongarije, Bulgarije en Turkije binnenkort soortgelijke maatregelen zullen nemen als de Duitsche regeering. In welingelichte kringen gelooft men, dat ook de Oostenrijksche regeering zelf algemeenen dienstplicht zal invoeren.

DUITSCHLAND. — De publicatie van de invoering van den dienstplicht is door het Duitsche volk met enorm enthousiasme ontvangen. **(Vorig bericht blz. 1722 B.)**

B. LUCHTVAART. — De luchtschipverbinding met Ned.-Indië. - Een rapport van de heeren van Tyen en Hoffman. —
In Mededeelingen, het officieel orgaan van het Comité Vliegtocht Nederland—Indië, wordt uitvoerig gewag gemaakt van de resultaten van het onderzoek, dat door den heer Van Tyen en ir. G. H. Hoffman ingesteld is naar de mogelijkheid van een luchtschipverbinding met Ned.-Indië. Dezen zijn daarbij tot de volgende conclusies gekomen:
1e. Het luchtschip kan niet alleen in de meeste gevallen slecht weer ontwijken, doch dit bovendien zonder bezwaar van belang doorstaan.
2e. Een rendabele exploitatie van luchtschepen voor het vervoer van passagiers, post en vracht is mogelijk.
3e. Post-luchtrechten kunnen, zoowel voor de route Europa—Ver. Staten als voor de route Europa—Nederl.-Indië aanzienlijk liggen beneden de thans geldende.
4e. Passage-tarieven behoeven slechts weinig te liggen boven de eerste klasse-tarieven van passagiersschepen.
5e. Eventueele staats- of andere subsidies zijn ontbeerlijk.
6e. Luchtschepen bieden in vergelijking tot luxepassagiersschepen redelijk comfort. Luchtziekte komt niet voor.
In het slot van het rapport, dat zich ook uitgestrekt heeft over de vraag hoe de organisatie van de internationale luchtscheepvaart moet worden ingericht en hoe daarbij een hevige concurrentie, die vooral in het ontwikkelingsstadium van dit luchtverkeer hoogst ongewenscht zou zijn, zooveel mogelijk voorkomen kan worden, wordt geadviseerd in Duitschland, Nederland en Amerika en eventueel in Engeland, een nationale luchtschipreederij te stichten, die elk één of meer luchtschepen in eigendom zullen hebben en welke schepen onder de vlag van het betrokken land zullen varen.
(Mededeelingen Comité Vliegtocht Nederland—Indië) **(Vor. ber. Nederland—Indië 1506 E.)**

19 MAART 1935

C. DUITSCHLAND. — Evangelische Kerkenbond - Predikanten huisarrest. —
Het kerkelijk conflict in Duitschland heeft op 17 Maart geleid tot een actie der geheime staatspolitie tegen de oppositioneele predikanten, die zich blijven verzetten tegen het regime van den Rijksbisschop Müller in de Evang. Kerk. Aangezien bekend was, dat de oppositioneele predikanten voornemens waren het manifest der Belijdenissynode voor te lezen, dat de „Arische leerstellingen" en de door het nationaalsocialisme nagestreefde richting in de Kerk, betiteld met „het nieuwe paganisme", afkeurt, hadden de autoriteiten maatregelen genomen om deze voorlezing van den kansel te beletten.
De geheime staatspolitie heeft duizenden predikanten belet hun woningen te verlaten. Zij hadden zich te onderwerpen aan een huisarrest, dat door de politie werd gecontroleerd. Voor het huis van de meesten was een politiewacht opgesteld om hun te beletten zich naar hun kerk te begeven. Eenige predikanten, waaronder dr. Niemöller, zijn gearresteerd.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. 1716 B.)**

D. DUITSCHLAND. — Invoer van den Algemeenen dienstplicht - Protestnota van Engeland. —
De Britsche nota aan Duitschland, waarin geprotesteerd wordt tegen de invoering van den dienstplicht, is op 18 Maart '35 overhandigd. Na ontvangst van het door den Duitschen minister van Buitenlandsche Zaken, von Neurath, gegeven antwoord, hebben de Engelsche ministers Simon en Eden besloten op 24 Maart '35 naar Berlijn te vertrekken.
Wij ontleenen aan de Engelsche nota het volgende:
„De regeering van het Vereenigd Koninkrijk acht zich verplicht de Duitsche regeering mededeeling te doen van haar protest tegen het op 16 Maart door de Duitsch regeering bekendgemaakte besluit om den dienstplicht in te voeren en de basis van de vredessterkte van het Duitsche leger op 36 divisies te brengen. Na de aankondiging van de instelling der Duitsche luchtvloot is bovengenoemde verklaring een nieuw bewijs van een eenzijdig optreden, dat, afgezien van de principieele kwestie, er toe leidt de onrust in Europa aanzienlijk te doen toenemen.
Verder zegt de nota:
Het sluiten van een alles omvattend accoord, dat in gemeenschappelijk overleg de plaats zou innemen van de verdragsbepalingen, kan niet vergemakkelijkt worden door als een vaststaand besluit de sterkte van een legermacht bekend te maken, welke elke vroeger geopperde legermacht verre overschrijdt en welke, indien daaraan wordt vastgehouden, een overeenkomst met de andere ten zeerste geïnteresseerde mogendheden moeilijker, zoo niet onmogelijk moet maken.
(Daily Telegraph) **(Vorig bericht blz. 1724 A.)**

E. BELGIE. — Kabinet-Theunis afgetreden. —
De Belgische regeering is op 19 Maart '35 afgetreden. De minister-president Theunis verklaarde niet de zekerheid te hebben van het vertrouwen der leden der Kamer in zijn economisch beleid.
(Agence Belga) **(Vor. ber. Kabinet 1723 C.)**

A. NEDERLAND. — Bedrijfsleven en Arbeidsmarkt in 1934. —

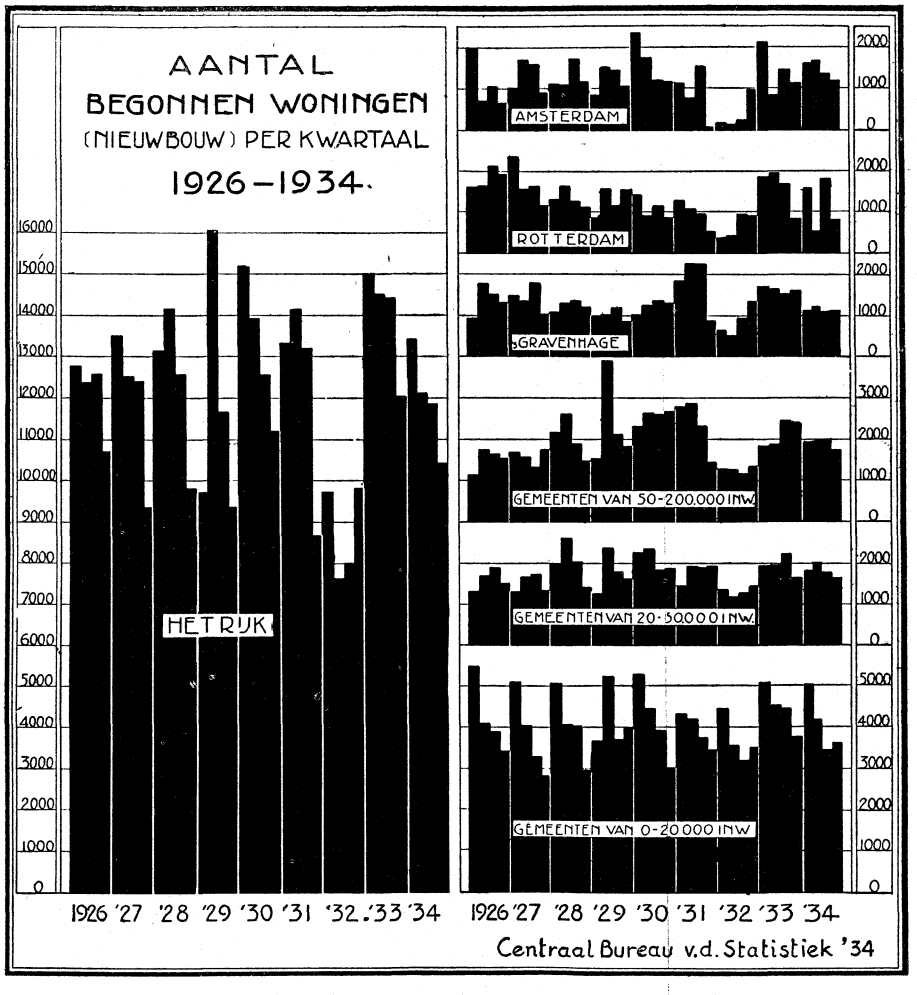
Blijkens mededeeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek treedt uit de resultaten van het onderzoek naar den algemeenen bedrijfstoestand en den stand der arbeidsmarkt over 1934 wel heel duidelijk naar voren hoezeer onze nijverheid in het algemeen te kampen had met de buitengewone ongunst der tijden, waarbij de moeilijkheden voortspruitende uit de structureele wijzigingen in de wereldhuishouding zulk een belangrijke rol spelen.

De **scheepsbouw** bleef onder de zwaar getroffen industrieën een eerste plaats innemen. Konden, wat zeeschepen aangaat, tegen lage prijzen al nu en dan eenige — w.o. niet belangrijke — orders voor nieuwen bouw of verbouw worden bemachtigd, dan bleef toch steeds de werkvoorraad in een bedroevende verhouding staan tot de totale bouwcapaciteit. Evenals de nieuwbouw droeg ook het reparatiewerk — al hadden niet alle ondernemingen aldoor evenzeer te klagen — over het geheel in sterke mate het stempel der depressie.

Bij de **machinefabricage** zijn weliswaar in vrij wat fabrieken door orders van allerlei aard korte of langere periodes van meer werk dan in het voorafgaande jaar voorgekomen, maar in de toch aldoor talrijke gevallen van vrijwel stationnair onvoldoende werk of nog verscherpte slapte ligt een duidelijke aanwijzing, dat 1934 niet mag worden gekarakteriseerd als een jaar dat een doorslaande wending ten goede gebracht heeft. Daarbij bleven klachten over de door scherpe buitenlandsche en onderlinge concurrentie slechte prijzen niet achterwege, evenmin als die over de zoo beperkte exportkansen.

Bij het **hoogovenbedrijf** is de productie nog gehandhaafd, maar onder over het geheel ongunstiger omstandigheden dan verleden jaar, waarbij de afnemende exportkansen een voorname rol spelen. Een proefinstallatie voor het vervaardigen van gegoten ijzeren buizen is in bedrijf genomen, met de bedoeling zoo mogelijk over te gaan tot het stichten van een buizengieterij. In het grootbedrijf der **gloeilampen- en radio-industrie** ontwikkelde zich de werkgelegenheid in opgaande lijn: de totale personeelsterkte steeg er n.l. in den loop van het jaar van 13.000 eind December 1933 tot boven de 15.000. Aan het eind der jaren 1932 teruggaande tot 1929 bedroeg de bezetting resp. ± 11.650, ± 10.800, ± 19.000 en ± 22.000 personen.

TEXTIELFABRIEKEN. — Zeer ongunstig was de toestand over het geheel in de **katoenindustrie**, al viel eenige gedeeltelijke verbetering niet te ontkennen. Zoo ondervonden een aantal weverijen, die voor export werken, tijdelijke werkverruiming in verband met de contingenteering in Ned.-Indië (ter beteugeling van de Japansche concurrentie), ofschoon in de laatste maanden, zij het niet overal, weder inkrimping (ontslag, minder getouwen in bedrijf) ontstond. Evenzoo werd de opleving in de spinnerijen, mede door meer export van garens, deels gevolgd door achteruitgang, erwijl er anderdeels ook aan het eind van het jaar nog voldoende werk (ook ploegenarbeid) was. Overigens kenmerkten vele fabrieken of afdeelingen in genoemde branches zich bij gebrek aan export en — of — binnenlandschen afzet door een vrijwel stationnaire en belangrijke bedrijfsinkrimping, zoodat, ondanks bovenbedoelde gevallen van tijdelijke opleving, er geregeld groote werkloosheid, zoowel geheele als gedeeltelijke, heerschte. Voor zoover over de prijzen mededeelingen werden gedaan, luidden deze voortdurend ongunstig (deels verliesgevend).

De aanvankelijk niet onbevredigende bedrijvigheid in de **wolindustrie** maakte reeds vóór eind Maart voor slapte plaats, waarna de algemeene toestand onbevredigend en ongunstiger dan in 1933 werd genoemd.

Bij de **kunstzijde-industrie** was de totale personeelsterkte in een 2-tal ondernemingen (w.o. de grootste) eind December ± 140 kleiner dan eind 1933, nadat zij aan het eind van elk der vorige kwartalen niet onbelangrijk (± 380 à 550) grooter was geweest. In de **confectiefabrieken** was de werkgelegenheid aanvankelijk niet onbevredigend, doch ontstond in het tweede kwartaal zeer overwegend een groote inzinking (ontslag en — deels zeer sterke — arbeidsduurverkorting), waarna slapte en werkloosheid veelal nog toenamen.

SCHOENINDUSTRIE. — In de schoenindustrie was bij een 70-tal fabrieken het totale aantal „man-uren" gedurende de eerste week van elke maand in de eerste vijf maanden hooger dan in de overeenkomstige van 1933. Van Juni af bleven deze cijfers echter beneden die van het vorige jaar. In de eerste helft van 1934 bedroeg het aantal „man-uren" gemiddeld 324.000, in de tweede helft 274.000 (voor 1933 waren de overeenkomstige cijfers resp. 307.000 en 305.000). Het gemiddelde aantal arbeiders bedroeg in de eerste en tweede helft van 1934 resp. 7.249 en 6.506 tegen resp. 6.761 en 6.711 in 1933.

In de **oliefabricage** was de toestand meer in het bijzonder in het tweede halfjaar, zooals zich ook wel afspiegelde in een min of meer betere werkgelegenheid in verschillende ondernemingen, over het algemeen minder ongunstig dan in 1933. Hierbij valt o.a. te wijzen op den in vergelijking met 1933 sterk toegenomen export van lijnolie (± 77.700 ton ad ƒ 9,5 millioen tegen in 1933 ± 47.700 ton ad ƒ 6,3 millioen). Tevens begon wat veekoeken betreft, waarvoor de binnenlandsche afzet hoofdzaak is, de op 1 November 1933 ingevoerde en op 1 Augustus 1934 in eenigszins gewijzigden vorm verlengde contingenteering van den invoer (tevens instelling van een monopolie-heffing om verschillen tusschen buiten- en binnenlandsche prijzen te nivelleeren) meer door te werken (import van lijnkoeken b.v. gedaald van 192.400 ton in 1933 tot slechts 55.950 ton in 1934).

Het **bouwbedrijf** vertoonde over het geheel achteruitgang bij 1933 vergeleken, waarvan de terugslag uiteraard tevens merkbaar was in andere nauw met deze branche samenhangende fabrieken. Wat speciaal den woningbouw (nieuwbouw) betreft, zij vermeld, dat het aantal woningen, waarvan de bouw in dit jaar begon ± 47.800 bedroeg tegen ± 56.000 in 1933 en ± 34.200 in 1932. Eind December was het aantal woningen in uitvoering gedaald tot ± 22.900, terwijl het eind 1933 en 1932 resp. ± 28.400 en ± 17.300 beliep. (Centr. Bureau v. d. Stat.)

(Vor. ber. Scheepsbouw 1684 H.; Textiel 1709 E.; Schoenindustrie 1424 D.; Woningbouw 1371 C.)

B. ITALIE. — Handelsovereenkomst met Engeland.

De tot stand gekomen overeenkomst tusschen Engeland en Italië voorziet in een invoerregeling voor Engeland, waarbij 80% van den totalen Britschen invoer van 1934 in Italië wordt toegelaten, terwijl de importeurs bij het Nationale Wisselinstituut hun betalingen in Lires zullen storten totdat de Sterling-rekening voldoende is om de Britsche exporteurs te kunnen betalen.

(Corriere della Sera) **(Vor. ber. Engeland 1711 B.; Italië 1414 D.)**

A. **NEDERLAND. — Spoorwegen. - Veiligheid. —**
Statistiek der gedooden en gewonden gedurende het tienjarig tijdvak 1925—1934:

	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
gedood	0	2	0	1	0	0	4	0	0	0
gewond	1	10	5	14	6	10	14	4	4	10

Vervoer gemiddeld 100 millioen reizigers per jaar. (Red. K. H. A.) **(Vor. ber. Spoorwegen 1689 A.)**

B. **ZWEDEN. — Gemeenteraadsverkiezingen te Stockholm. —**
Op 17 Maart '35 hebben te Stockholm gemeenteraadsverkiezingen plaats gehad, waaraan in de verschillende districten tot 85% der kiezers deelnamen.
De uitslag luidt: conservatieven 33 (verlies 2); volkspartij 14 (winst 6), sociaal-democraten 45 (verlies 7), links-socialisten 7 (winst 2), terwijl één communist werd gekozen.
De verkiezingsuitslag beteekent voor de sociaal-democraten, dat door het verlies van 7 zetels een einde is gemaakt aan de meerderheid, die zij sinds 16 jaar hadden. (Svenska Dagbladet)
(Vor. ber. Verkiezingen 1491 C.)

C. **NEDERLAND. — Prinses Juliana opent een nieuw Paviljoen voor gewrichts-tuberculose te Laren. —**
Door H. K. H. Prinses Juliana is op 18 Maart '35 te Laren het nieuwe paviljoen geopend van het „Sanatorium van de vereeniging tot behartiging van de Belangen van Nederlandsche lijders aan Been- en Gewrichts-tuberculose." (Vaz Dias)
(Vor. ber. Tuberculosebestrijding 1668 A.)

D. **IRAK. — Nieuwe regeering gevormd. - Opstand.**
Het twee weken geleden gevormde kabinet van Irak is afgetreden in verband met ernstige onlusten in het gebied van de midden-Euphraat.
Het nieuwe kabinet is reeds gevormd. Het staat onder leiding van Yassin Pasja.
Er is een actie ingezet tegen de opstandige stammen.
(Le Courrier de Syrie, Aleppo) **(Vor. ber. 1700 G.)**

E. **JAPAN. — De Japansche pers over de invoering van den dienstplicht in Duitschland. —**
De **„Nitsji Nitsji"** acht het feit uiterst alarmeerend en gelooft dat Europa er door in groote moeilijkheden gewikkeld zal worden en dat het oorlogsgevaar er aanzienlijk door toeneemt.
De **„Asahi"** betreurt de houding van Duitschland en alhoewel het blad niet gelooft, dat er een Europeesche crisis door veroorzaakt zal worden, zullen de internationale gevoelens er ten zeerste door geprikkeld worden. Het blad adviseert Frankrijk en Engeland geen tegen Duitschland gerichte combinaties te vormen, doch te trachten in overleg met Duitschland de veiligheid te bevorderen. **(Vor. ber. 1724 D.)**

F. **JOEGO-SLAVIE. — De nieuwe Italiaansche gezant brengt vredelievende boodschap van Mussolini. —**
Bij de overhandiging van zijn geloofsbrieven aan den Prins-regent verklaarde de nieuwe Italiaansche gezant, dat Italië geen enkele bedoeling had de ontwikkeling van Joego-Slavië te belemmeren of de territoriale onschendbaarheid aan te tasten.
Prins Paul, de regent van Joego-Slavië, antwoordde, dat Joego-Slavië alles in het werk zal stellen voor een vriendschappelijke samenwerking met Italië.
(Politika) **(Vorig bericht blz. 620 G.)**

G. **GEESTELIJK LEVEN. — Stille Omgang te Amsterdam. —**
In den nacht van 16 op 17 Maart '35 is te Amsterdam de tweede Stille Omgang gehouden. Er waren nu dertigduizend deelnemers van buiten Amsterdam en in het vroege morgenuur hebben ruim evenveel Amsterdammers de processie gehouden.
Mgr. dr. Lemmens, bisschop van Roermond, nam met een groep van 1000 Limburgers deel aan de processie.
(De Maasbode) **(Vorig bericht blz. 1716 A.)**

H. **NEDERLAND. — Contingenteering. - Rijwielen.**
De contingenteering van rijwielen omvat vier groepen:
a. rijwielen, al dan niet voorzien van daaraan bevestigde toebehooren, voor zoover dit bij een normaal 2- of 3-wielig rijwiel (transport-rijwielen inbegrepen) behoort;
b. frames, al of niet voorzien van achtervork, achterspatbord en volledig trap-asstel, bracket-as (trap-as), cranks, kettingkast en de bijbehoorende kogellagers en stofkap;
c. rijwiel-onderdeelen;
d. electrische rijwiellampen, waaronder wordt verstaan dynamo's, al of niet met reflectoren en toebehooren.
Voor groep a is het percentage bepaald op 100% van het aantal; voor groep b op 50% van het aantal; voor groep c op 50% van het gewicht en voor groep d op 50% van het aantal.
Deze contingenteering geldt voor vijf maanden, aanvangende 1 Maart 1935.
Als basisperiode is genomen het overeenkomstige tijdvak in 1934.
Voorts is er een certificaat van oorsprong vereischt, doch niet van goederen, die voor 22 Maart ten invoer zijn verzonden.
Voorts is geen invoervergunning vereischt voor goederen, die voor 19 Maart ten rechtstreekschen invoer worden aangeboden.
(Staatscourant) **(Vor. ber. Contingenteeringen 1720 G.)**

20 MAART 1935

I. **SCHEIKUNDE. — Zilver langs chemischen weg veranderd in cadmium. —**
In het technologisch instituut van Massachusetts heeft een jeugdig chemicus, dr. van de Graaff, in aanwezigheid van eenige honderden personen zilver in cadmium veranderd met behulp van een zoogenaamd „atomenbombardement".
Hij gebruikte een radium-emanatie en met de alphastralen bombardeerde hij het element Beryllium, welks neutronen een zilveren cylinder raakten, zoodat deze radio-actief werd.
Reeds na 20 seconden vertoonden de zilver-atomen de eigenschappen van het metaal cadmium. Het bij deze bewerking ontstane geluid was met behulp van microfoons en luidsprekers duizenden malen versterkt, zoodat het auditorium het experiment zoowel kon zien als hooren.
In het periodiek systeem is het element zilver nummer 47, terwijl het nummer van cadmium in dit systeem 48 is.
Dr. van de Graaff verklaart, dat hij bij zijn experiment de methode heeft gevolgd van prof. en Mme. Joliot, de dochter van Mme. Curie, en van prof. Fermi te Rome. (New York Herald, Parijs)
(Vor. ber. Scheikunde 1491 H.)

K. **FRANKRIJK. — Dienstplicht in Duitschland. - Sir John Simon's bezoek aan Berlijn. - Fransche commentaren. —**
Het vaderland is in gevaar, roept de „Echo de Paris" uit. De Britsche houding heeft te Parijs verbazing en verwarring gesticht, nadat men sinds enkele weken den indruk had gekregen, dat den Engelschen ministers eindelijk de oogen open waren gegaan. Hierin hebben wij ons evenwel vergist.
Volgens de „Oeuvre" verhindert de Britsche nota iedere gezamenlijke actie tusschen Londen, Parijs en Rome en geeft zij Hitler moreele satisfactie.
De „Figaro" is er ten zeerste over verwonderd, dat de reis van Simon naar Berlijn doorgaat, zonder dat te voren met Frankrijk en Italië van gedachten wordt gewisseld over den nieuwen toestand, dien het door Berlijn geschapen „fait accompli" heeft doen ontstaan.
Het bezoek van Simon aan Berlijn, merkt de „Populaire" op, beteekent de legislatie van Duitschland's herbewapening. **(Vorig bericht blz. 1726 E.)**

L. **AMSTERDAM. — Eere-doctoraten. - K. J. L. Alberdingk Thijm en W. Kloos. —**
De Senaat der Universiteit van Amsterdam heeft in zijn zitting van 18 Maart '35 besloten, het eere-

doctoraat in de Letteren en Wijsbegeerte te verleenen aan de heeren K. J. L. Alberdingk Thijm (Lodewijk van Deyssel) en W. Kloos.
Teneinde aan deze plechtigheid in het jaar van het halve eeuwfeest der nieuwe Gids-beweging meer luister bij te zetten, is besloten ze te doen plaats hebben in een bijzondere zitting van den Senaat, op Maandag 27 Mei 1935, waarin behalve door den rector-magnificus, prof. dr. Th. J. Stomps, het woord gevoerd zal worden door prof. dr. J. Prinsen J. Lzn. en prof. dr. A. A. Verdenius, eventueel ook door de beide promovendi, en waarin de voorzitter van de Faculteit der Letteren en Wijsbegeerte, prof. dr. A. W. de Groot, als promotor zal optreden.
(Alg. Handelsblad) **(Vor. ber. Eere-Doctors 1600 E.; (Alberdingk Thijm 1493 C.; Photo 1524 a)**

A. **GRIEKENLAND. — Nieuwe ministers. - Venizelos te Napels. - Krijgsraad. —**
In tegenwoordigheid van den premier Tsaldaris heeft staatspresident Zaimis de volgende nieuwe ministers beëedigd: Rhallys, Binnenlandsche Zaken; Chloros, Justitie; Theotokis, Landbouw; Mavromichalis, zonder portefeuille.
Eleutherios Venizelos is op 19 Maart '35 met zijn vrouw en eenige partijgenooten te Napels aangekomen.
Op 19 Maart zijn de processen begonnen tegen een aantal deelnemers aan de opstandige beweging.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. Opstand 1723 A.; Kabinet 1631 E.)**

B. **WIJSBEGEERTE. — Die Logik der Geisteswissenschaften. - Lezing van prof. dr. Ernst Cassirer. —**
Voor de leden der Vereeniging voor Wijsbegeerte, alsmede voor genoodigden der Afdeeling van Moderne Literatuurwetenschap der Allard-Pierson-stichting heeft prof. dr. Ernst Cassirer, hoogleeraar te Oxford, in de Aula van de Universiteit te Amsterdam een voordracht gehouden over „Die Logik der Geisteswissenschaften".
Volgens Kant is de logica de wetenschap, die eens en voor altijd gefixeerd is; ze beschouwt en registreert, maar heeft geen productief karakter meer. Maar dit is slechts een bepaalde logica, die Kant zelf de „algemeene" of „formeele" logica noemt. Daarnaast kent Kant nog een andere, die hij de transcendentale logica noemt, en die zich niet, zooals de formeele, met den vorm, maar met den inhoud bezig houdt.
In de geschiedenis zien we, hoe de logica eerst vruchtbaar wordt, wanneer ze zich van haar beperking tot het formeele losmaakt en in verbinding treedt met de problemen der verschillende wetenschappen.
De eerste poging om tot een logica der geesteswetenschappen te komen, is die van het Fransche positivisme van Auguste Comte. Merkwaardig is het, dat de Fransche, nòch de Engelsche taal een uitdrukking kennen, die den term „Geisteswissenschaften" exact weergeeft. Dit is begrijpelijk, daar deze term afkomstig is uit het gebied der Romantiek en der metaphysica van Hegel.
De Franschen en Engelschen gingen ook een anderen weg: zij waren niet op metaphysica maar op de analyse der phænomenen gericht. En daarbij treedt dan het moment op, dat de natuurwetenschappen van de geesteswetenschappen scheidt: het sociale moment.
In de 18e eeuw was er nog een andere poging om tot een eigen probleemstelling te komen, n.l. die van Giovanni Battista Vico — een poging, die aanvankelijk steriel bleef, maar later vruchtbaar werkte, vooral t.o.v. de moderne Italiaansche philosophie (Croce en Gentile).
Vico ging hierbij uit van de taal, bij hem zien wij waarschijnlijk de eerste poging tot een taal-philosophie. Bij hem ook voor het eerst de groote trias: taal-mythe-kunst.
Vico zegt: de mensch begrijpt alleen, wat hij zelf voortbrengt. Wij moeten ons daarom richten tot de menschelijke cultuur. De taak zou dus nu moeten zijn, niet alleen alle cultuurphænomenen te analyseeren, maar ook, altijd als wij van de veelheid dezer phænomenen uitgaan te vragen naar wat er achter staat: het genetische principe.
In het slot van zijn lezing ging prof. Cassirer hierop nader in.
(Red. K. H. A.) **(Vor. ber. Wijsbegeerte 1608 E.)**

C. **BELGIE. — Het aftreden van het kabinet-Theunis. Verklaring van den minister-president. —**
Minister-president Theunis begon met te verklaren, dat de door hem voorgezeten regeering samengesteld werd, om het werk van het economische herstel en de stabiliteit van den franc, door de vorige regeeringen ondernomen, voort te zetten. Herhaaldelijk heeft het kabinet de aandacht van het parlement op den ernst van den toestand gevestigd en heeft het aangedrongen op het behoud van een geest van vertrouwen en offervaardigheid, zonder welke het in zijn pogingen niet zou kunnen slagen. Deze medewerking heeft de regeering niet in voldoende mate ondervonden. Een deel van de meerderheid verleende meer dan eens zijn vertrouwen slechts met tegenzin aan de regeering. Bovendien voerde de oppositie tegen de regeering een onrechtvaardigen en systematischen strijd en aarzelde zij niet, tot allerlei verdachtmakingen aan het adres van de ministers over te gaan. Na een aanhoudenden strijd, die vier maanden heeft geduurd, hebben de gemeenschappelijke pogingen van de leden der regeering niet kunnen beletten, dat de bedreiging, die op den franc woog, scherper vormen ging aannemen. In deze omstandigheden bleef er aan de regeering niets anders over, dan den Koning te vragen, de opdracht, welke zij van hem had ontvangen, te willen terugnemen. Met den wensch, dat de opvolgers van het huidige kabinet in den eensgezinden steun van de natie de noodige kracht zullen mogen vinden, om de overwinning te behalen, sloot Theunis zijn ontstellende verklaring.
(Gazet van Antwerpen) **(Vorig bericht blz. 1724 E.)**

D. **NOORWEGEN. — Kabinet-Nygaardsvold gevormd.**
De leider der Noorsche Arbeiderspartij en voorzitter van het Storting, Nygaardsvold, heeft op 19 Maart '35 den koning de lijst van het nieuwe Noorsche kabinet voorgelegd. Deze luidt als volgt:
Nygaardsvold, Minister-president en minister van Arbeid; Koht, Buitenlandsche Zaken; Indreboe, Financiën; Madson, Handel; Bergsvik, Sociale Zaken; Hjelmtveit, Onderwijs; Monsen, Defensie; Ystgaard, Landbouw; Lie, Justitie. (Aftenposten) **(1723 D.)**

E. **GUAM. — Japansche bewoners uitgewezen. —**
De Japansche consul-generaal te Manilla deelt mede, dat 20 Japanners, die sedert 15 jaar op het Amerikaansche Zuidzee-eiland Guam wonen, aanwijzing hebben gekregen het eiland te verlaten.
Deze maatregel wordt in verband gebracht met den bouw van militaire versterkingen op Guam voor een nieuwe Amerikaansche marine-basis en een nieuw steunpunt voor de Amerikaansche luchtmacht.
(Dempo Rengo)

21 MAART 1935

F. **NEDERLAND. — Samenwerking op economisch-technologisch gebied tusschen Brabant en Limburg.**
Bij het Provinciaal Bestuur van Noord-Brabant bestaat het voornemen om voor deze provincie een dienst in het leven te roepen, welke zich in het bijzonder zal kunnen wijden aan de industrieele belangen van Noord-Brabant, op de wijze zooals dit reeds gedurende drie jaren door het Economisch Technologisch Instituut in Limburg voor deze provincie geschiedt. Er zal worden gestreefd naar een zoo groot mogelijke samenwerking tusschen Noord-Brabant en Limburg, die op verschillend terrein zooveel met elkander gemeen hebben. (Limburger Koerier)

G. **ROEMENIE. — De staat van beleg verlengd. —**
De Roemeensche Kamer heeft het voorstel der regeering om den staat van beleg in verschillende deelen des lands met de censuur weer met zes maanden te verlengen, aangenomen. (Adverul, Bucaresti)
(Vorig bericht blz. 1587 E.)

H. **FILMKUNST. — Centrale commissie voor de filmkeuring-1934. —**
Aan het jaarverslag van de Centrale commissie voor de filmkeuring over het jaar 1934 ontleenen wij het volgende:
Het aantal films dat ter keuring werd aangeboden (2365) was van dien aard, dat op een enkelen dag na het geheele jaar regelmatig keuringscommissies moesten worden opgeroepen. Het aantal keuringszittingen bedroeg 452.
Het verslag vermeldt o.a. dat op de keuringsuitspraken in 1934 zoo goed als geen openlijke kritiek werd uitgeoefend en dat mededeelingen van plaatselijke commissies van toezicht betreffende verschil van opinie met de beslissingen der commissie vrijwel achterwege bleven. (Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Filmkunst 1701 I.)

I. **NEDERLAND. — Contractenrecht en goede trouw. - Lezing voor Notarieele Vereeniging. —**
Voor de Notarieele Vereeniging te Amsterdam heeft prof. mr. dr. S. van Brakel uit Utrecht op 16 Maart '35 een inleiding gehouden over den invloed van de werking der goede trouw

bij de uitvoering van overeenkomsten volgens de Nederlandsche rechtspraak.
Spr. begon met een uiteenzetting van de denkbeelden die in de artikelen 1374 3e en 1375 van het B. W. tot uiting komen.
De tegenstelling: vaststelling van den inhoud en de uitvoering is niet zoo scherp als het eerst schijnen kan. Want vaststelling van den inhoud volgens billijkheid en uitvoering te goeder trouw blijken op hetzelfde uit te loopen. Men kan zeggen, dat de plicht om van een in een contract gegeven recht in bepaalde gevallen geen gebruik te maken is een verplichting, krachtens art. 1375 opgelegd, evengoed als men kan zeggen, dat de goede trouw verbiedt in die gevallen op de contractsbepaling een beroep te doen. Merkwaardig is, dat de rechter uit deze beide mogelijkheden veel vaker ten gunste van art. 1374 dan ten gunste van art. 1375 kiest. Mogelijk speelt hier vrees voor cassatie een rol. Het beroep op de goede trouw is vaak met zooveel succes gedaan, werd zóó populair, dat men zelfs buiten het contractenrecht, dus op een gebied waarop art. 1374 niet toepasselijk is, vaak de goede trouw ziet te hulp komen. Zoo is de eisch van uitvoering te goeder trouw een algemeen contrôlemiddel geworden, waardoor bevoegdheden van den schuldeischer tijdelijk of blijvend opgeheven of omgekeerd, juist nieuwe verplichtingen, tijdelijk of blijvend, werden opgelegd. Dat gaf onrust.
Hier greep de Hooge Raad in met een reeks arresten, waarvan twee uit 1926 het meest bekend zijn, doch die, goed beschouwd, door eenige andere waren voorafgegaan en sedert door een aantal andere zijn gevolgd en gehandhaafd.
Die arresten zeggen volgens spr. niet, dat de goede trouw nooit een beperkende werking op de verplichtingen van den debiteur en de rechten van den crediteur kan hebben, doch alleen, dat deze beperking niet zóó ver kan gaan, dat het heele contract wordt opgeheven of vernietigd. Het is voor den lageren rechter mogelijk, langs den weg der interpretatie van de overeenkomst te bereiken, wat hij andes met een beroep op de goede trouw niet meer kan doen, doch het blijkt niet, dat de rechterlijke macht zich in die richting beweegt. De lagere rechter volgt den Hoogen raad eerder, dan dat hij een strijd er tegen voert, aangezien ook de aanvankelijk zeer luide critiek gaandeweg veel minder is geworden.
Op deze uiteenzetting volgde een gedachtewisseling.
(Red. K. H. A.)

A. DUITSCHLAND. — Groote luchtbeschermingsoefening in Berlijn. —
In tegenwoordigheid van den minister van Luchtvaart, Göring, en van tal van hooggeplaatste overheidspersonen, is op 20 Maart '35 in een groote woonwijk van het luchtbeschermingsdistrict Kreuzberg een volledige luchtbeschermingsoefening gehouden, die vijf uur duurde en die voor de eerste maal volkomen als in geval van oorlog werd uitgevoerd.
Het is de grootste actie van dezen aard geworden, die ooit in Duitschland is voorgekomen.
(Persberichten) **(Vor. ber. Luchtvloot 1720 A.)**

B. KONINGIN EMMA. — Herdenking van den sterfdag. —
Op 20 Maart '35 heeft op het Regentesseplein te Den Haag een treffende plechtigheid plaats gehad.
Het Haagsche gemeentebestuur, vertegenwoordigd door den burgemeester, mr. S. J. R. de Monchy, de wethouders De Vries, Van der Bilt, Quant en Feber, den gemeente-secretaris, dr. Boasson, en den chef van 's Burgemeesters kabinet, Jhr. mr. Six, begaf zich op plechtige wijze, van de consistoriekamer van de Regentessekerk, naar het Regentesse-monument, aan den voet waarvan een krans is neergelegd, als een stille hulde aan de nagedachtenis van wijlen H. M. de Koningin-Moeder, die op 20 Maart '35 een jaar geleden is overleden. (Persberichten)
(Vorig bericht blz. 1358 B.)

C. DUITSCHLAND. — Evangelische Kerkenbond. - Kerkstrijd. - Gearresteerde predikanten in vrijheid gesteld. —
De 386 Evangelische predikanten die na de massale arrestatie en de huisarresten op 17 Maart '35 nog in arrest verkeerden, zijn op 20 Maart allen in vrijheid gesteld. (Berliner Tageblatt) **(Vor. ber. 1724 C.)**

D. FRANKRIJK. — Militair-politiek debat in den Senaat. - De Jouvenel's motie aangenomen. —
Het debat in den Franschen Senaat op 20 Maart '35 over de interpellatie nopens de nationale verdediging, heeft door de gebeurtenissen der laatste dagen in Duitschland, een onverwachten omvang en beteekenis gekregen.
De debatten eindigden, dat met zeer groote meerderheid, n.l. 263 tegen 21 stemmen, een motie van vertrouwen in de regeering, ingediend door de Jouvenel, werd aangenomen, welke als volgt luidt:
„De Senaat, vertrouwen stellende in de regeering wat betreft het volgen van een politiek van nationale veiligheid en van handhaving van den vrede, keurt haar verklaring goed." (Le Journal)
(Vor. ber. Diensttijdverlenging 1721 H.)

22 MAART 1935

E. DUITSCHLAND. — Invoering van den algemeenen dienstplicht. - Protestnota's van Frankrijk en Italië.
De Fransche en Italiaansche ambassadeurs te Berlijn, François Poncet en Cerrati, hebben op 21 Maart '35 een bezoek gebracht aan den rijksminister van Buitenlandsche Zaken, von Neurath, wien zij de protestnota's hunner regeeringen overhandigden tegen de invoering door Duitschland van den algemeenen dienstplicht.
Beide protesten zijn door von Neurath van de hand gewezen, omdat de motiveering geen rekening houdt met de feiteiijke situatie.

FRANSCHE PROTESTNOTA. — De op 21 Maart '35 door den Franschen ambassadeur te Berlijn, François Poncet, aan de Duitsche regeering overhandigde nota heeft o.a. den volgenden tekst:
Twee dingen moeten thans naar het oordeel der Fransche regeering worden geconstateerd:
Eenerzijds en in algemeenen zin, dat de rijksregeering weloverwogen het essentieele beginsel van volkenrecht miskent, volgens hetwelk geen enkele mogendheid zich van verdragsverplichtingen kan vrijmaken, of deze kan wijzigen, dan alleen met goedkeuring van de mede-contracteerende partijen en langs den weg van minnelijk overleg.
Anderzijds, en wel in het bijzonder nadat de rijksregeering zelf haar verlangen te kennen had gegeven om de diverse hoofdpunten opgehelderd te zien van de onderhandelingen tusschen de mogendheden, waartoe ook zij was uitgenoodigd, heeft zij weloverwogen maatregelen getroffen, welke er toe moesten leiden, het resultaat van die onderhandelingen in gevaar te brengen, namelijk doordat zij er tevoren en eenzijdig door middel van een voldongen feit een der essentieele doeleinden aan heeft ontnomen.
De regeering der Fransche republiek heeft den plicht, het meest formeele protest te doen hooren tegen die maatregelen, waaromtrent zij thans reeds alle reserves maakt.
Zelf vastbesloten zijnde te zoeken naar alle middelen van internationale verzoening, welke dat onbehagen kunnen doen verdwijnen en den vrede van Europa kunnen waarborgen, wenscht de Fransche regeering, op grond van haar eerbied voor de inachtneming van de verdragen, haar vaste besluit kenbaar te maken, om bij geen enkele onderhandeling toe te staan, dat daarbij een beroep wordt gedaan op eenigerlei beslissing, die met verkrachting van internationale verplichtingen is genomen.
(Le Temps)

ITALIAANSCHE NOTA. — De door den Italiaanschen ambassadeur aan den Duitschen rijksminister van Buitenlandsche Zaken overhandigde nota heeft ongeveer denzelfden inhoud als de Fransche. Zij eindigt echter als volgt:
De Italiaansche regeering heeft ook nog kortgeleden vele bewijzen gegeven van haar wil tot internationale samenwerking en is voornemens ook verder trouw te blijven aan een zoodanige houding, die in overeenstemming is met de behoefte van de volken en met de eischen van de Europeesche samenleving. Desondanks gevoelt zij zich verplicht tot de verklaring, dat zij bij eventueele toekomstige beraadslagingen een zoodanigen gegeven toestand niet eenvoudig als fait accompli zal aanvaarden, welke ontstaan is uit eenzijdige beslissingen, waardoor verplichtingen van internationalen aard worden opgelegd.
(La Stampa) **(Vorig bericht blz. 1726 K.)**

F. AUSTRALIE. — Schulden. —
De totale schuld van Australië bedroeg einde 1934 £ 1.237.122.393, waarvan £ 394.492.806 federale schuld en £ 842.629.587 van afzonderlijke staten.
Van al deze leeningen is £ 643.898.338 binnenlandsche schuld, terwijl £ 547.325.462 te Londen uitstaat en £ 45.898.592 te New York. De jaarlijksche interest bedraagt £ 48.965.229. (The Argus, Melbourne)
(Vorig bericht blz. 27 F.)

G. NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Onderwijsbegrooting aangenomen. —
Professor De Savornin Lohman heeft op 21 Maart '35 in de Eerste Kamer, mede namens de heeren Van Citters, mr. Fock en dr. Polak, de volgende motie ingediend:
„De Eerste Kamer, betreurende de invoering, zonder voldoend voorafgaand overleg met de Staten-Generaal, van eene eenzijdig voorbereide nieuwe spelling, overtuigd van de wenschelijkheid, dat de regeering alsnog aan de daaruit voortvloeiende bezwaren behoort tegemoet te komen.
gaat over tot de orde van den dag".

De Kamer heeft deze motie met 23—17 stemmen verworpen.
De onderwijsbegrooting is daarop zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd. (De Telegraaf)
(V. b. Eerste Kamer 1721 D.; Begr. Onderw. 1621 H.)

A. **NEDERLAND. — Uitvoer naar Italië. —**
Op 19 Febr. '35 is nagenoeg de geheele invoer in Italië beperkt tot 10 à 35 pct. van den invoer gedurende 1934. Thans kan worden medegedeeld, dat voor den tijd tot 30 April '35 een regeling is getroffen, krachtens welke voor alle uit Nederland ingevoerde Nederlandsche en koloniale goederen, waarvan de invoer bij decreet van 19 Febr. 1935 is gecontingenteerd, de invoer wordt toegestaan tot 100 pct. van den invoer tusschen 18 Febr. en 30 April 1934. Voor het verkrijgen van een invoer-vergunning moet een bewijs worden overgelegd van inklaring gedurende genoemd tijdvak van 1934. (Het Vaderland)
(Vorig bericht blz. 1702 B.)

B. **DUITSCHLAND. — Buitenlandsche schulden. —**
Onderstaand staatje geeft een overzicht van de Duitsche buitenlandsche schulden sedert midden 1930 (volgens officieele opgaven).

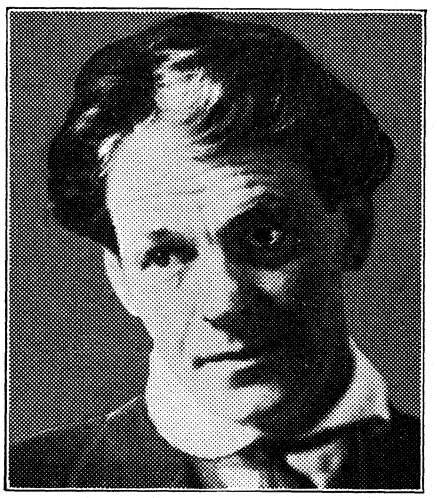
		(in milliarden RM.) totaal	op langen termijn	op korten termijn	waarvan Stillhalte-crediet.
Midden	1930 .	26,3—26,8	10,8	15,5—16	—
Dec.	1930 .	25,3—25,8	10,8	14,5—15	—
Juli	1931 .	23,8	10,7	13,1	6,3
Nov.	1931 .	21,3	10,7	10,6	5,4
Febr.	1932 .	20,6	10,5	10,1	5,0
Sept.	1932 .	19,5	10,2	9,3	4,3
Febr.	1933 .	19,0	10,3	8,7	4,1
Sept.	1933 .	14,8	7,4	7,4	3,0
Febr.	1934 .	13,9	7,3	6,7	2,6
Dec.	1934 .				2,0

(Berliner Börsen Zeitung) **(Vor. ber. blz. 1459 D.)**

C. **FRANKRIJK. — Duitschland's invoering van den algemeenen dienstplicht. - Protest-nota aan den Volkenbond. —**
Het Volkenbondssecretariaat heeft op 21 Maart '35 het telegram gepubliceerd van de Fransche regeering aan den secretaris-generaal. Het heeft den volgenden tekst:
„Door een wet, welker inhoud op 16 Maart '35 aan de ambassadeurs van Frankrijk, Engeland en Italië is medegedeeld en die dienzelfden dag gepubliceerd is, heeft de Rijksregeering besloten in het Rijk den algemeenen dienstplicht weer in te voeren en het Duitsche leger op de basis van een legersterkte van 12 legercorpsen van 36 divisies te reorganiseeren.
De Duitsche autoriteiten hadden eenige dagen daarvoor openlijk mededeeling gedaan van de instelling van een Duitsche militaire luchtmacht.
In het eene, zoowel als in het andere geval heeft de Duitsche regeering bewust door een eenzijdige daad de verplichtingen volgens gesloten verdragen opgezegd, die vervat zijn in de verdragen, die Duitschland onderteekend heeft. Duitschland heeft echter, toen het toetrad tot den Volkenbond, waarvan het lid blijft tot de termijn van twee jaar na de verklaring van 21 October 1933 verstreken is, de verplichting op zich genomen nauwgezet alle verplichtingen te eerbiedigen, die voortvloeien uit de verdragen, die tusschen de georganiseerde volken gesloten zijn.
Onder deze omstandigheden en met het oog op de bepalingen van paragraaf 2 van artikel 11, waardoor elk lid van den Volkenbond het recht heeft de aandacht van den Raad te richten op elk feit, dat de internationale betrekkingen zou kunnen aantasten, en dat gevolgen kan hebben, die den vrede of de goede betrekkingen tusschen de naties bedreigen, heeft de regeering der Fransche Republiek de eer den Volkenbondsraad te wijzen op den toestand, die door de houding der Duitsche regeering is ontstaan.
Gezien de ernst van de kwestie, die door den Duitschen maatregel is ontstaan, heb ik de eer U te verzoeken een buitengewone zitting van den Volkenbondsraad bijeen te roepen, teneinde de bedoelde kwestie te onderzoeken."
Het telegram was geteekend: Pierre Laval.
(Le Temps) **(Vorig bericht blz. 1728 E.)**

23 MAART 1935

D. **ALEXANDER MOISSI OVERLEDEN. —**
Te Weenen is de wereldberoemde tooneelspeler Alexander Moissi ten gevolge van een ernstigen aanval van griep op 22 Maart '35 overleden.
Alexander Moissi is 2 April 1880 te Triest geboren en hij kwam, twintig jaar oud, zonder een woord van de Duitsche taal machtig te zijn, te Weenen aan, waar hij een aanstelling als figurant bij het Burgtheater verkreeg. Daar trok hij de aandacht van den grooten tooneelspeler Kainz, die hem bij zich ontbood en voor zijn verdere opleiding te Praag zorg droeg. Na Kainz werd Reinhardt zijn beschermer en mentor, en Moissi vond een plaats bij de Deutsche Volksbühne te Berlijn. Zijn eerste rol was die van Golo in „Genoveva".
De kritiek was den jongen en genialen speler in den beginne niet onverdeeld gunstig gezind, maar Reinhardt hield zijn beschermeling de hand boven het hoofd en stond hem jaar in jaar uit met raad en daad ter zijde, tot Moissi zijn publiek veroverd had.
Hij werd een der meest gevierde spelers van het Reinhardt-ensemble. Tijdens den oorlog werd hij ingedeeld bij den vliegdienst; hij geraakte in gevangenschap maar wist, na velerlei avonturen, weer in Duitschland te komen.
Na den oorlog verbreidde zich zijn roem snel door Europa, de roem van geniaal speler in stukken van Tolstoi, Ibsen, Hauptmann, Goethe en Schiller en geleidelijk leerde ook het Nederlandsche publiek hem kennen. Men zag en bewonderde hem als Fedia in „Der lebende Leichnam" van Tolstoi, men genoot van zijn spel in „Jedermann', en hij werd, overal waar hij optrad, met geestdrift toegejuicht.

Alexander Moissi.

Het eigenaardige van Moissi als acteur was wel, zoo schrijft de Telegraaf naar aanleiding van zijn dood, dat hij minder een dienende vertolker van den tooneelschrijver was, dan wel een van die spelers die zich met hart en ziel in een rol verliezen en ze vaak nagenoeg geheel tot persoonlijke uiting maken.
Dat bracht mede, dat hij, als andere groote acteurs van dit genre, soms in het virtuoze verdwaalde en tevens dat hij in zijn verschillende rollen zeer ongelijk was. Zoo stelde van de vele in ons land gespeelde figuren zijn „Oedipus" menigeen zeer teleur, en heeft ieder aan de prachtige en tot het diepste ontroerende menschelijkheid van zijn „Fedja" in Tolstoi's „Levende Lijk" een onvergetelijke herinnering behouden.
Moissi's persoonlijkheid, zijn weeke, zwaarmoedige natuur vonden in dezen verwanten mensch Fedja alles wat de rol tot zijn meest volkomen creatie maakte.
Nog voor hij in Fedja zijn meesterschap bereikt had, had er reeds een groote verandering in hem plaats gegrepen, die ontstond door den oorlog. Toen hij er uit terugkeerde droeg zijn nieuwe markies Posa de teekenen van zijn vreeselijke ervaringen, en in dien tijd begint hij te gevoelen wat hij later de roeping der menschheid voor den acteur zou noemen.
Moissi speelde in recente jaren veel in Italië, zoowel op het tooneel en voor de film; juist dezer dagen werd hem het Italiaansch staatsburgerschap verleend.
De dood achterhaalde hem op den vooravond van een tournee door Tsjecho-Slowakije en Nederland, waarbij hij ons Pirandello's laatste stuk zou gebracht hebben.
(Telegraaf - Persberichten)

A. **LUCHTPOST. — Europeesch luchtrecht vervalt. —** Met ingang van den a.s. zomerdienst vervalt het luchtrecht voor brieven en briefkaarten met Europeesche bestemming. Zonder dat de afzender extra maatregelen behoeft te nemen, zal correspondentie voor bestemmingen binnen Europa steeds per luchtpost worden verzonden, indien dit de bestelling bespoedigt. (Alg. Handelsblad)

B. **NOORWEGEN. — Regeeringsverklaring van premier Nygaardsvold. —**
Het socialistische kabinet-Nygaardsvold heeft zich op 21 Maart '35 aan het Storting voorgesteld.
In de regeeringsverklaring, die door den premier Nygaardsvold werd voorgelezen, wordt gezegd, dat het nieuwe kabinet wel is waar een minderheidsregeering is, doch dat het gesteund wordt door den krachtigen wensch van het volk inzake effectiever maatregelen ter bestrijding van de economische crisis. Zij zal haar steun verleenen aan alle pogingen, die een vermindering der werkloosheid ten doel hebben. De maatregelen der regeering, welke beoogen, het economisch leven te beschermen tegen storingen op het gebied der valutapolitiek, zullen op een gezonde financieele politiek gebaseerd zijn, eindigt de verklaring.
Het Storting koos den conservatieven afgevaardigde Hambro tot zijn voorzitter. Tot dusver bekleedde Nygaardsvold deze functie. (Aftenposten)
(Vorig bericht blz. 1727 D.)

C. **PALESTINA. — Diamant-industrie. —**
Het arbeidersorgaan „Dawar" brengt de mededeeling, dat de Palestijnsche Regeering, na twee jaar onderhandelen, bereid gevonden is, de invoerrechten op ongeslepen edelsteenen af te schaffen, zulks als tegemoetkoming voor een te scheppen diamant-industrie. Tot dusver bedragen deze rechten 12% ad valorem. De groep, welke indertijd de onderhandelingen was begonnen, beoogde het stichten van kleine coöperaties, welke dan als huisindustrie zou aanvangen. Men zou reeds beschikken over het kapitaal, dat voor de uitvoering der plannen benoodigd is.
Het blad wijst er nog op, dat de regeering door dezen maatregel practisch geen inkomsten derft. De invoer voor ongeslepen steenen vond niet plaats, wegens de invoerrechten; en het recht op geslepen steenen kan blijven bestaan, ook als protectie-maatregel. Daartegenover krijgt thans een nieuwe industrie haar kans tot ontwikkeling te geraken. (Dawar)

D. **FRANKRIJK. — Luchtvloot. - Uitbreiding. —**
In de op 20 Maart '35 gehouden zitting van de luchtvaartcommissie der Fransche Kamer, heeft de minister voor de Luchtvaart, generaal Denain, aangekondigd, dat hij een wetsontwerp zal indienen, dat het mogelijk maakt, de hem toegestane credieten van 1 milliard franc voor de luchtvaart direct te gebruiken voor uitbreiding der luchtvloot.
Bovendien zullen de toegestane credieten met een half milliard worden verhoogd, zoodat het ministerie voor luchtvaart tezamen met het reeds voor 1935 beschikbare crediet van 2 milliard, kan beschikken over een totaal van 3½ milliard franc. (Le Matin)
(Vor. ber. Luchtvloot 1658 K.)

E. **MUZIEK. — Bach-herdenking. —**
Op 21 Maart '35, den 250sten geboortedag van Joh. Seb. Bach, werd in het Concertgebouw te Amsterdam een herdenkingsconcert gegeven onder leiding van prof. dr. Willem Mengelberg.
Het programma werd geopend met de Passacaglia in c. kl. t. voor orgel, voorgedragen door Piet van Egmond. Voorts werd de Cantate no. 80 „Ein' feste Burg ist unser Gott" en No. 50 „Nun ist das Heil und die Kraft" ten gehoore gebracht met medewerking van het Toonkunstkoor (afd. Amsterdam) en de solisten Adelheid Armhold, Suze Luger, Jac. van Kempen en Thom. Denijs. Door de heeren Louis Zimmermann en Ferdinand Helmann werd het Concert voor twee violen voorgedragen.
(Alg. Handelsblad) **(Vorig bericht blz. 1703 D.)**

F. **ENGELAND. — Duitschland's invoering van den algemeenen dienstplicht. - Sir John Simon's reis naar Berlijn. - Verklaring. —**
In het debat over de buitenlandsche politiek, dat op 21 Maart '35 in het Lagerhuis is gevoerd, hebben zoowel de leiders der oppositie, Lansbury en Samuel, als de minister van Buitenlandsche Zaken, sir John Simon, uiting gegeven aan de bezorgdheid, welke in Groot-Brittannië bestaat nopens de gevolgen van Duitschlands besluit tot wederinvoering van den dienstplicht.
Aan de verklaring van sir John Simon ontleenen wij o.a. het volgende:
„Wij hebben ons tot de Duitsche regeering gewend om het kader en de doeleinden van ons bezoek nader te omlijnen, namelijk, dat van gedachten zou worden gewisseld over de veiligheid, de bewapening, den terugkeer van Duitschland naar den Volkenbond en het voorgestelde luchtpact. Toen deze vier punten als basis voor de besprekingen waren vastgesteld, hebben wij ons in verbinding gesteld met de andere regeeringen.
Weigeren naar Berlijn te gaan, zou tot niets geleid hebben. De toestand van wantrouwen en onrust, welke thans in Europa heerscht, kan niet verbeterd worden zonder dat wij ons door onderhandelingen verzekeren van een accoord over de genoemde vier punten.
Ik wil thans niet op de cijfers ingaan, doch moet aan een punt vasthouden: de cijfers, aangegeven voor de sterkte van het Duitsche leger zijn zóó hoog en overtreffen zoozeer de cijfers, die minder dan een jaar geleden werden voorgesteld, zij overschrijden zóózeer de legersterkte, welke de andere Westersche mogendheden er tegenover zouden kunnen plaatsen, dat, indien Duitschland die cijfers handhaaft, er ernstige twijfel moet rijzen aan de mogelijkheid van een accoord met de buurstaten van Duitschland.
Het is geenszins noodzakelijk te zeggen, dat wij een speciaal accoord van Groot-Brittannië met andere landen overwegen. Dat wij een bezoek brengen aan Berlijn, Moskou en Warschau beteekent niet, dat wij den rug toekeeren aan Parijs, Rome, Brussel of Genève." (Manchester Guardian)
(Vor. ber. Sir J. Simon 1720 H.; Dienstplicht Duitschland 1729 C.)

G. **SOVJET-RUSLAND. — Verbanningen. —**
Het Sovjettelegraafagentschap en de Russische bladen Prawda en Iswestija deelen mede, dat 1074 leden van de vroegere aristocratie te Leningrad, op grond van schending van de bepalingen op de vestiging en de wet op het paspoortstelsel, verbannen zijn.
Eenige gedeporteerden zijn ter beschikking van de justitie gesteld wegens hun activiteit tegen den Sovjetstaat ten gunste van buitenlandsche mogendheden. (Prawda - Iswestija)

H. **FRANKRIJK. — Mededeelingen van den Franschen minister van Oorlog inzake de Duitsche bewapening. —**
De Fransche minister van Oorlog, Maurin, heeft voor de Kamercommissie van legerzaken bijzonderheden medegedeeld aangaande het effectief en de organisatie van het Duitsche leger na het besluit der Duitsche regeering om de militaire dienstplicht te herstellen.
Volgens mededeelingen van de commissieleden produceert ongeveer 70 pct. van de Duitsche fabrieken oorlogsmateriaal. In fabrieken, waar mitrailleuses worden vervaardigd, wordt onophoudelijk dag en nacht gewerkt. Iederen dag worden 15 vliegtuigen gefabriceerd, zoodat men in drie maanden de beschikking zal hebben over 1500 vliegtuigen. De minister wees met klem op de noodzakelijkheid van Frankrijk om het huidige effectief van 260.000 man in stand te houden. (Oeuvre, Parijs) **(Vor. ber. 1730 F.)**

I. **BEWAPENING. — De wereldhandel in wapenen en munitie. —**
Volgens de gegevens van het Instituut voor conjunctuuronderzoek te Berlijn, is de wereldhandel in vuurwapens, munitie en ander oorlogstuig in het afgeloopen jaar met rond 12 pct. gestegen. De uitvoer van de voornaamste wapens-produceerende landen, steeg van 224 millioen mark in 1933 tot ruim 251 millioen mark in 1934. Deze stijging kan pas naar haar juiste waarde beoordeeld worden, wanneer men haar vergelijkt met de tendens in de beweging van den totalen wereldhandel. Valutamoeilijkheden, deviezenvoorschriften, contingenteeringen en tariefverhoogingen, hebben den totalen wereldhandel van 1933 op 1934 met rond 4 pct. doen dalen. De vraag naar oorlogsmateriaal ondervond echter geen belemmering van de handelsbeperkingen.
In den loop van het afgeloopen jaar is de uitvoer van

oorlogsmateriaal uit Tsjecho-Slowakije kwantitatief verdrievoudigd. De uitvoer uit Japan is met 2/3, uit Italië en de Ver. Staten met meer dan ¼ gestegen. De internationale handel in oorlogsmateriaal is van 1933 op 1934 met 1/5 gestegen, terwijl in dezelfde periode de industrieele wereldproductie slechts met 9 pct., de omvang van den totalen wereldexport zelfs met slechts 1 pct. is gestegen. De internationale handel in oorlogsmateriaal is dus 20 maal sneller toegenomen dan de omvang van den totalen wereldhandel.
(Instituut voor Conjunctuuronderzoek, Berlijn)
(Vor. ber. Bewapening 1713 A.)

24 MAART 1935

A. **ITALIE. — Geschil met Abessynië. —**
In antwoord op het verzoek van Abessynië om het geschil tusschen Abessynië en Italië voortaan krachtens art. 15 van het Volkenbondsverdrag te behandelen, heeft Italië zich hiertoe bereid verklaard.
(La Stampa) **(Vorig bericht blz. 1715 A.)**

B. **NEDERLAND. — Scheepvaart. - Verkoop van schepen aan Sovjet-Rusland. —**
Naar gemeld wordt, is de verkoop van de geheele vloot, bestaande uit 7 schepen, van de N.V. Stoomvaart Maatschappij Nederlandsche Lloyd te Rotterdam aan Sovjet-Rusland, tot stand gekomen.
Verder heeft Sovjet-Rusland nog aangekocht van de Koninklijke Nederlandsche Stoomvaart Maatschappij te Amsterdam de stoomschepen Breda en Brielle, die onderscheidenlijk sinds 28 Juli 1931 en 1 Maart 1934 in de Amsterdamsche haven opgelegd waren. Deze schepen werden beide in 1921 door de werf De Nieuwe Waterweg te Schiedam gebouwd; ze meten circa 6900 ton bruto en 3900 ton netto.
Voorts is naar Rusland verkocht het stoomschip Noord van de N.V. Maatschappij Houtvaart (Vinke en Co.) te Rotterdam, welk schip in 1908 door de N.V. Werf de Noord te Alblasserdam gebouwd is. Dit schip meet 2485 ton bruto en 1523 ton netto.
In totaal zijn dit jaar voor Sovjet-Russische rekening reeds 17 stoomschepen en 2 sleepbooten in ons land aangekocht. Behalve de hierboven reeds genoemde schepen bevonden zich daaronder drie schepen van Van Nievelt Goudriaan en Co. te Rotterdam, twee schepen van de Stoomvaart Maatschappij Hillegersberg te Amsterdam, alsmede het stoomschip Gaasterland van den Koninklijken Hollandschen Lloyd te Amsterdam en het stoomschip Hagno van Hudig en Veder te Rotterdam. De twee sleepbooten betreffen de H.A.M. 408 en H.A.M. 409 van de Holl. Aannemings-Maatschappij in Den Haag.
Al deze in ons land aangekochte schepen komen te varen onder de vlag van de Morflot welke gevestigd is te Moskou.
(Persberichten) **(Vor. ber. blz. 1642 G.)**

C. **FRANKRIJK. — De accoorden van Rome geratificeerd. —**
De Kamer heeft op 22 Maart '35 de accoorden van Rome met 555 tegen 9 stemmen geratificeerd.
(Le Temps) **(Vorig bericht blz. 1642 B.)**

D. **FRANKRIJK. — Bijeenkomst Laval-Eden-Suvich te Parijs. - Conferentie te Stresa. —**
Vóór de Engelsche besprekingen te Berlijn, die op 25 Maart '35 zullen beginnen, heeft op 23 Maart te Parijs een bijeenkomst plaats gehad van den Engelschen lord-zegelbewaarder Anthony Eden, den Italiaanschen onderstaatssecretaris Suvich en den Fransche minister van Buitenlandsche Zaken, Laval.
Aan het slot van de Fransch-Engelsch-Italiaansche conferentie werd het volgende communiqué gepubliceerd:
„De minister van Buitenlandsche Zaken, Laval, lord-zegelbewaarder Eden en onderstaatssecretaris Suvich zijn op 23 Maart op den Quai d'Orsay bijeengekomen en hebben een gedachtenwisseling gehouden over den algemeenen toestand.
In den loop der besprekingen is er aan herinnerd, dat het bezoek der Engelsche ministers aan Berlijn een informatief karakter draagt en dat, het kader en het onderwerp hunner besprekingen in overeenstemming zijn met datgene, wat in het Londensche communiqué van 3 Februari '35 is vastgesteld en waarop de eenheid van opvatting der regeeringen van Londen, Parijs en Rome is gebaseerd.
Er is besloten, dat de ministers van Buitenlandsche Zaken van Engeland, Frankrijk en Italië, na het Berlijnsche bezoek en de andere Engelsche bezoeken aan Moskou, Warschau en Praag (waarbij de Fransche en Italiaansche regeeringen de Engelschen met hun beste wenschen vergezellen) op 11 April '35 in Stresa zullen bijeenkomen.
Laval, Eden en Suvich hebben met voldoening de volkomen solidariteit hunner regeeringen geconstateerd."
(L'Intransigeant) **(V. b. Duitsche dienstpl. 1730 H.)**

E. **NEDERLAND. — Comité tot Verdediging van de Vrijheid van Arbeid voor de Vrouw. —**
Enkele weken geleden werd een Comité tot Verdediging van de Vrijheid van Arbeid voor de Vrouw opgericht. Onmiddellijk trad een tiental organisaties tot dit comité toe, terwijl daarna nog acht vereenigingen zich aansloten. Thans zijn daarbij aangesloten:
De Nederlandsche Vereeniging voor Vrouwenbelangen en Gelijk Staatsburgerschap; de Nationale Vereeniging voor Vrouwenarbeid; de Nederlandsche Vereeniging van Vrouwen met Academische opleiding; de Nederlandsche Vereeniging van Vrouwelijke artsen; de Nederlandsche Vereeniging van Werkende Vrouwen; de Nationale Unie van Nederlandsche Soroptimist Clubs; de Bond van Sociaal-Democratische Vrouwenclubs; de Vrouwengroep van de Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond"; de Vrijzinnig-Democratische Vrouwenclub; de Algemeene Nederlandsche Bond van Huispersoneel; de Bond van Nederlandsche Onderwijzers; de Centrale Bond van Nederlandsch Post-, Telegraaf- en Telefoonpersoneel; de Nationale Bond van Verplegenden; de Bond van Onderwijzeressen bij het Voorbereidend Onderwijs; de Vereeniging „Onderlinge Vrouwenbescherming"; de Bond van Nederlandsche Vroedvrouwen; het Comité van Verweer tegen de Achterstelling van Ongehuwde gesalarieerden en de Wereldbond voor Sexual Reform. (Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Vrouwenarbeid 1548 G.)

F. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Amerikaansch: James Branch Cabell — „Ladies and Gentlemen". (Robert McBride, New York)
Deensch: Gunnar Gunnarsson — „Hvide-Krist" (IJslandsch verhaal). (Gyldendal, København)
Duitsch: Erik Reger — „Lenz und Jette, Chronik einer Leidenschaft". (Rowohlt, Berlin 1935)
Engelsch: „The Year's Poetry, a Representative Selection". (John Lane, The Bodley Head, London)
Fransch: P. Drieu la Rochelle — „Journal d'un Homme Trompé" (verhalen). (Gallimard)
Italiaansch: Corrado Alvaro — „Il Mare". (Mandaderi, Milano)
Nederlandsch: J. R. van Eerbeek — „Strooschippers". (G. F. Callenbach, Nijkerk, 1935)
Noorsch: Ronald Fangen — „Mannen som elsket rettferdigheten" (de man die de rechtvaardigheid liefhad). (Gyldendal, Oslo)
Russisch: Viktor Afdejef — „Karapet". (Sovjetliteratuur, Moskou)
Vlaamsch: Filip de Pillecyn — „Monsieur Hawarden". (De Spieghel, A'dam - Het Kompas, Antwerpen)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1721 F.)**

G. **NEDERLAND. — Herclassificatie der Gemeenten. - De nieuwe regeling. —**
De regeering heeft het nader advies van de Centrale Commissie voor Georganiseerd Overleg in Ambtenaarszaken betreffende de herclassificatie van de gemeenten aanvaard. De nieuwe regeling zal op 1 Juli 1935 in werking treden.
Blijkens nadere mededeelingen in „De Centrale", het orgaan van de Centrale van Vereenigingen van Personeel in 's Rijksdienst, heeft de regeering aan de vakorgansaties medegedeeld, dat zij zich vereenigt met het advies van de Centrale Commissie betreffende de herclassificatie der gemeenten, waarbij werd voorgesteld de herclassificatie te doen gelden voor de ambtenaren op maand- en weekloon en deze te beperken tot een splitsing voor de groep gemeenten, welke thans in de 3e klasse is ingedeeld, in twee klassen, met dien verstande, dat in de 3e klasse gemeenten, welke 3e klasse blijven, evenals voor de thans in de 1ste en 2e klasse gerangschikte gemeenten, de loonen salarisregelingen volledig ongewijzigd blijven.
Voor de gemeenten, welke van de 3e naar de 4e klasse worden overgebracht, zal de salarisregeling voor de ambtenaren op jaarloon, de onderwijzers inbegrepen, eveneens onveranderd blijven. Voor de ambtenaren op maand- en weekloon zullen, met behoud der voor enkele categorieën bestaande beperkingen, in den classificatie-aftrek nieuwe loontabellen worden ingevoerd, welke gemiddeld 18% lager zijn dan in die der 1ste klasse gemeenten. De uitkomst der onderhandelingen is als volgt samen te vatten:
A. Ambtenaren op jaarloon en onderwijzers. Voor de ambtenaren op jaarloon en de onderwijzers blijft de oude classificatie der gemeenten met respectievelijk 4 en 8% in 2e en 3e klasse bestaan. De positie der ambtenaren op jaarloon en der onderwijzers wordt derhalve niet gewijzigd door de classificatie.
B. Ambtenaren op maand- en weekloon. De ambtenaren op maand- en weekloon worden ingedeeld in vier groepen gemeenten met een respectieven aftrek in de 2e, 3e en 4e klasse gemeenten van ± 6, ± 12 en ± 18%.

De ambtenaren op maand- en weekloon in de 1e en 2e klasse gemeenten worden door de herziening niet getroffen. Er verandert ook voor hen niets.
Voor de ambtenaren op maand- en weekloon in de overgebleven 3e klasse gemeenten komt door de herziening evenmin verandering.
De ambtenaren op maand- en weekloon in de ± 550 4e klasse gemeenten zullen een verhoogde korting op hun loonen krijgen van ± 6%, waardoor de aftrek strijgt van ± 12% op ± 18%.
(De Centrale)

(V. b. Gemeenten 1709 I.; Herclassificatie 1541 C.)

25 MAART 1935

A. FRANKRIJK. — Leger. - Troepenverplaatsing naar Duitsche grens. —

Meer dan de helft van de Fransche troepen, die in garnizoen lagen aan de Fransch-Italiaansche grens, zullen naar de Duitsche grens worden overgebracht ter versterking van de verdediging in deze gebieden. De Fransche minister van Oorlog, generaal Maurin, deelde mede, dat deze troepenverplaatsing mogelijk is geworden door de verbetering van de betrekkingen tusschen Italië en Frankrijk, als gevolg van de accoorden van Rome. (Le Journal)

(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtm. 1730 D.)

B. ITALIE. — Leger paraat. - Mussolini's toespraak tot de jeugdbonden. —

Bij gelegenheid van den zestienden verjaardag van de oprichting der fascistische strijdbonden, heeft Mussolini op 23 Maart '35 voor de op de Piazza Venezia te Rome verzamelde fascistische jeugdbonden een korte toespraak gehouden.
„De dag van heden", aldus de duce, „is een datum van primordiaal belang in de geschiedenis van Italië en ook de komende generaties zullen hem als zoodanig beschouwen. Bij de stichting van de fascistische strijdbonden waren wij een onbeduidende minderheid, thans vormen wij een onafzienbare menigte. Van beteekenis is daarbij, dat deze menigte van denzelfden geest en moed bezield is als de eerste strijders in de fascistische gelederen.
In de tegenwoordige ondoorzichtbare en onzekere politieke situatie biedt Italië aan de wereld het schouwspel van een bewonderenswaardige kalmte. Wij zijn thans sterk en geen gebeurtenis zal ons onvoorbereid vinden.
Dit feit stelt ons in staat, onze taak, die in een niet ver verwijderde toekomst ligt, onvervaard onder het oog te zien. Ons zal de toekomst zijn! Gij kunt die zekerheid in het hart dragen en ze maken tot een wapen van onbuigzamen wil.
Wij zijn gereed iedere taak aan te vatten, die de toekomst ons zal opleggen, zoo noodig over alle hinderpalen heen, welke ons in den weg staan.
Onze wil tot vrede en samenwerking in Europa beschikt ook over ettelijke millioenen stalen bajonetten. Reeds morgen zijn wij bereid te toonen, welke geest en welke moed het heerlijke Italië van het fascisme onder het teeken van den lictorenbundel bezielen."
Verder wordt gemeld: De Italiaansche regeeringschef heeft in zijn hoedanigheid van minister van Defensie, de oproeping van de geheele lichting 1911 gelast.
In de desbetreffende officieele mededeeling wordt de oproeping als een voorzichtigheidsmaatregel gekenschetst.
Op het oogenblik bevinden zich, volgens de Giornale d'Italia, rond 160.000 man onder de wapenen. Begin April komen de nieuwe recruten van de lichting 1914 met 240.000 man in dienst. De oproeping van de lichting 1911 zal in totaal wederom 160.000 man opleveren. In de eerste helft van April zal het Italiaansche leger dus over meer dan 560.000 man beschikken.
(Giornale d'Italia)

(Vor. ber. Mussolini 1655 B.; Defensie 1692 F.)

C. SCHAKEN. — A. Nimzowitsch overleden. —

De bekende Russische schaakmeester A. Nimzowitsch is te Kopenhagen op 48-jarigen leeftijd plotseling overleden.
Nimzowitsch was een der beste theoretici op het gebied der schaakwetenschap. (Berlingske Tidende)

D. PROFESSOR DR. OTTO LANZ OVERLEDEN. —

Op 22 Maart '35 is te Amsterdam plotseling overleden professor dr. Otto Lanz, hoogleeraar in de chirurgie aan de Gemeente Universiteit te Amsterdam. Hij bereikte den leeftijd van 69 jaar.
Otto Lanz, Zwitser van geboorte, aangeschouwde den 14den October 1865 te Steffisberg in het kanton Bern het levenslicht. Zijn vader oefende daar de doktherspraktijk uit. Eerst bezocht hij het Gymnasium te Bern, waarna hij met zijn medische studie begon. Hij studeerde achtereenvolgens aan de universiteiten te Genève, Bern, Bazel, Leipzig en München en promoveerde in 1889 tot medicinae doctor. In 1888 was hij assistent bij Lichtheim te Bern en van 1890—1892 bij Köcher. Gedurende 1893 maakte hij een studiereis naar Berlijn, Napels en Londen en het volgende jaar vestigde hij zich te Bern als practiseerend geneesheer en docent in de heelkunde aan de Universiteit aldaar. De Universiteit van Keulen verleende hem den titel Honoris Causa. Te Bern stichtte dr. Lanz de Kliniek Lindenhof, waarvan hij directeur werd.
In 1902 werd hij geroepen tot de vervulling van den leerstoel in de chirurgie aan de Gemeente Universiteit te Amsterdam en den 19den Februari van dat jaar aanvaardde hij het hoogleeraarsambt met een redevoering, getiteld: „Die präventive Chirurgie". Hij wijdde zich aan de studie van verschillende chirurgische onderwerpen als: de leer der gezwellen, de Basedowsche ziekten, de wondbehandeling enz. Hij heeft zich vooral bekend gemaakt door zijn onderzoekingen over de „Appendicitis" en de operatieve behandeling daarvan. Een groot gedeelte zijner wetenschappelijke geschriften zijn verspreid in verschillende, meest buitenlandsche, periodieken. Afzonderlijk gaf hij o.a. in druk: „Die Kehlkopfextirpationen an der Chirurgischen Klinik in Bern" (1892), „Zu der Schilddrüsenfrage" (1894), „Die präventive Chirurgie" (1902), „Die pathologisch Anatomische Grundlagen der Appendicitis" (1903), „Het streven naar volmaakte asepsis" (1904), „De indicatie der operatieve behandeling der appendicitis" (met B. J. Kouwer en A. L. Sitsen, 1907).
Prof. Lanz wijdde zich naast zijn wetenschappelijken arbeid aan de kunst en ook aan de sport. Hij was een der bekendste kunstverzamelaars hier te lande.
Onder zijn patiënten was hij zeer gezien, men kan wel zeggen bemind, om de hartelijke toewijding, waarmede hij zijn taak vervulde. De studenten verliezen in hem een leermeester, die slechts moeilijk zal zijn te vervangen. (Red. K. H. A.)

E. SOVJET-RUSLAND. — Chineesche Ooster-Spoorweg. - Verkoop. - Eerste betaling. - Noord-Mandsjoekwo Spoorweg. —

Op 23 Maart '35 zijn te Tokio in een plechtige bijeenkomst de verdragen onderteekend inzake den verkoop van den Chineeschen Oosterspoorweg door Rusland aan Mandsjoekwo, die voortaan Noord-Mandsjoekwo Spoorweg zal heeten.
Na de onderteekening der documenten overhandigde de gezant van Mandsjoekwo, Ting, aan den Russischen gezant te Tokio, Joerenef, een chèque van 23.330.000 yen, zijnde de eerste termijn op den koopprijs. (Dempo Tsoesin, Tokyo) **(Vor. ber. 1719 E.)**

26 MAART 1935

F. PHILIPPIJNEN. — Nieuwe Grondwet. —

President Roosevelt heeft op 23 Maart '35 de nieuwe grondwet goedgekeurd.
De Philippijnen verkrijgen hierdoor zelfbestuur, hetwelk echter eerst na 10 jaar van kracht zal zijn en eenige rechten aan een te benoemen Amerikaansche Hooge-Commissaris toekent. (N. Y. Herald, Parijs)

(Vorig bericht blz. 1683 E.)

G. BELGIE. — Kabinet-Van Zeeland gevormd. —

Dr. Paul Van Zeeland is er op 25 Maart '35 in geslaagd zijn kabinet samen te stellen. De ministerlijst ziet er als volgt uit:

Ministers zonder portefeuille: Vandervelde (socialist), Hymans (liberaal), Poullet of Moeiersoen (katholiek)
Minister-president en Buitenlandsche Zaken: Van Zeeland (katholiek).
Landsverdediging: Devèze (liberaal).
Openbaar Onderwijs: Bovesse (liberaal).
Financiën: Max Léo Gérard (liberaal).
Koloniën: Rubbens (katholiek).
Landbouw: De Schrijver (katholiek).
Economische Zaken: Van Isacker (katholiek).
Binnenlandsche Zaken: Du Bus de Warnaffe (kath.).
Justitie: Soudan (socialist).
Arbeid en Sociale Voorzorg: Delattre (socialist).
Openbare Werken en Werkloosheid: Hendrik de Man (socialist).
Transport en P.T.T.: Spaak (socialist).

De plaats van een katholiek minister zonder portefeuille blijft voorloopig open. De regeering bestaat dus uit zes katholieken, vijf socialisten en vier liberalen. (Handelsblad v. Antwerpen) **(V. b. 1727 C.)**

H. NEDERLAND. — Sigarenindustrie. - Mechanisatie.

Een groot aantal organisaties in de sigarenindustrie heeft een uitvoerig adres gezonden aan den minister-president, den minister van Financiën, Sociale Zaken en Econ. Zaken, waarin aangedrongen wordt op beperking van de mechanisatie van de sigarenindustrie. (Alg. Handelsblad) **(V. b. Sigarenindustrie 1539 D.)**

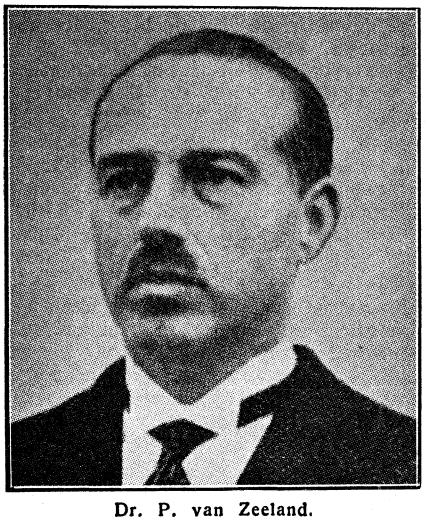
A. ENGELAND. — Begrooting 1935. —
De begrooting van 1935 in vergelijking met de begrooting van 1934 is de volgende:

	1935	1934
Vloot	£ 60.050.000	£ 56.550.000
Leger	43.550.000	39.600.000
Luchtvaart	20.650 000	17.561.000
Binnenland	352.978.722	335.603.157
Invoerrechten	13.161.302	12.610.000
Suppletoir	——	7.600.000
	£ 490.390.024	£ 469.524.157

(Daily Telegraph) **(Vor. ber. Begrooting 1712 C.)**

B. VEREENIGDE STATEN. — Legerbegrooting door Senaat aangenomen. —
De Senaat heeft de geheele legerbegrooting aangenomen ten bedrage van $ 400 millioen.
De legersterkte zal worden gebracht op 165.000 man; 19 millioen zullen worden besteed voor den aankoop van 547 vliegtuigen en zes millioen voor de mechaniseering van het leger. (New York Herald, Parijs)
(Vor. ber. Begrooting 1642 F.)

C. BELGIE. — Kabinet-Van Zeeland. - Minister-president Paul van Zeeland. —
De nieuwe minister-president en minister van Buitenlandsche Zaken Paul van Zeeland is 41 jaar en doctor in de rechten. Hij bekleedde de volgende ambten en functies: vice-gouverneur van de Nationale Bank, toegevoegd beheerder van de Bank voor Internationale Betalingen, hoogleeraar aan de katholieke universiteit te Leuven, waar hij de economische geschiedenis van België en de Belgische Congo doceerde en colleges gaf over de financieele markten. Hij is bovendien verbonden aan de universiteit te Princetown in de Vereenigde Staten.

Dr. P. van Zeeland.

Als gedelegeerde voor België heeft dr. Paul van Zeeland deelgenomen aan talrijke internationale conferenties. Hij heeft tal van werken gepubliceerd op economisch en financieel gebied, o.a. een studie over het Russische vijfjarenplan. In den oorlog is hij aan het front geweest.
Op 12 Juni 1934 trad hij in de regeering-De Broqueville als minister zonder portefeuille. Na eenige maanden nam hij zijn ontslag uit de regeering.
(Handelsblad v. Antwerpen) **(Vor. ber. 1732 G.)**

D. NEDERLAND. — Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland. —
Op 16 Maart '35 werd in het Koloniaal Instituut te Amsterdam de algemeene ledenvergadering van de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland gehouden, welke bijeenkomst werd voorgezeten door Mr. P. G. van Tienhoven.
Wij citeeren het volgende uit zijn verslag:
De taak der Vereeniging was in het afgeloopen jaar zwaarder dan ooit. Vele natuurterreinen gingen verloren, of worden ernstig bedreigd, en nog steeds zijn er velen, die niet beseffen, dat dit natuurschoon en de wetenschappelijke waarde ervan aan deze generatie is toevertrouwd, doch tevens behoort aan hen, die na ons zullen komen, en die ons terecht zouden kunnen verwijten, dat wij in luttele jaren hebben laten ondergaan wat tot de hoogste goederen van ons volk behoort. (Red. K. H. A.)

E. NEDERLAND. — Mag een ambtenaar alle bladen lezen? —
De Regeeringspersdienst meldt: Naar aanleiding van een aan „Het Vaderland" ontleend bericht, handelende over het verbod voor ambtenaren om steun te verleenen aan revolutionnaire organisaties, volgens hetwelk het geabonneerd zijn op door die organisaties uitgegeven bladen, als een vorm van steun zou worden aangemerkt, wordt van regeeringswege medegedeeld, dat inderdaad van een der departementen een aanschrijving in dien geest is uitgegaan, doch dat dit berustte op een misverstand inzake de interpretatie van de voorschriften door den raad van ministers voor de niet-militaire departementen gegeven.
(Regeeringspersdienst)

F. DUITSCHLAND. — De Kerkstrijd. - Evangelische Kerkenbond en Katholieken. - Open brief van Kardinaal Pacelli. —
Op 24 Maart '35 is in alle Berlijnsche kerken en ook in vele kerken buiten Berlijn, die tot de kerkelijke oppositie behooren, het manifest der oppositie voorgelezen, waarin geprotesteerd wordt tegen het „moderne heidendom" dat het Nationaal-socialisme in de Evangelische Kerk propageert.
Bovendien heeft de Katholieke Kerk zich aan de zijde der belijdeniskerk geschaard.
Ter gelegenheid van het 25-jarig bisschopsjubileum van kardinaal Schulte, aartsbisschop van Keulen, heeft de pauselijke staatssecretaris, kardinaal Pacelli, tot hem een open brief gericht, waaraan wij het volgende ontleenen:
„Wanneer in satanischen overmoed valsche profeten opstaan, voorgevend de dragers te zijn van een nieuw geloof, en een nieuw evangelie, dat niet het evangelie van Christus is; wanneer zij hun handen oneerbiedig en gewelddadig slaan aan wat de Heilige God der Openbaring ons in het geloof in Christus Jezus heeft geschonken als een bovennatuurlijken en volmaakten schat van geloof en leven; wanneer de Heilige Kerk, als bewaakster van het ware geloof, en haar pontifex maximus tot het doelwit worden gemaakt van beleedigende aanvallen; wanneer de leugenachtige poging wordt beproefd om een antagonisme te bedenken tusschen trouw aan Christus' Kerk en trouw aan het aardsche vaderland, een antagonisme dat niet bestaat en niet kan bestaan, zoolang iedere aardsche macht zich bewust blijft van zijn eigen onderworpenheid aan den koninklijken scepter van Gods Zoon; dan is het uur geslagen, waarop de bisschop, die een herder is en geen huurling, krachtens zijn ambt en zijn eed, zijn stem moet verheffen, en zonder vrees en onverbiddelijk de woorden herhalen van de Apostelen voor den Hoogen Raad: „Oordeelt gij of het recht is voor God, Ulieden meer te hooren dan God" (Hand. 4, 19). Zij, die het te zwaar achten, zich te schikken naar de uitspraak der katholieke geestelijkheid, kunnen een antwoord ontvangen, dat Ambrosius heeft gegeven aan een vertoornd potentaat van zijn dagen: „Tot op dezen dag zijt gij nooit met een bisschop in strijd gekomen."
„De getrouwen lijden niet onder een eerlijk en open woord van hun bisschop, en zij beoordeelen het niet naar den verraderlijken maatstaf der opportuniteit. Integendeel verlangen zij naar zulk een woord, en zij danken den bisschop in liefde en trouw ervoor.....
„O, Galileeër, Gij hebt overwonnen": deze uitdrukking van een „nieuw heiden" van den vroegeren tijd zal eens het oordeel zijn over zijn opvolger in het heden. Moge deze wetenschap, getrouwe katholieken van Uw aartsbisdom en van Duitschland, opbeuren." (De Maasbode - Alg. Handelsblad - Times)
(Vorig bericht blz. 1728 C.)

G. ROEMENIE. — Begrooting 1935-'36. - Twee milliard Lei voor bewapening. —
De begrooting voor het jaar 1935-'36, die door den Roemeenschen ministerraad is goedgekeurd, en thans aan het parlement zal worden voorgelegd, bestaat uit drie deelen. Het hoofdgedeelte, de gewone begrooting, sluit met een bedrag van 20,6 milliard Lei. Het tweede gedeelte van twee milliard Lei is uitsluitend bestemd voor bewapeningsdoeleinden, terwijl het derde gedeelte betrekking heeft op de regeling der buitenlandsche schulden.
De twee milliard Lei voor bewapeningsdoeleinden

zullen verkregen worden door heffing van een nieuwe belasting op suiker en huizen, die tot nog toe niet belast waren. Een gedeelte zal gebruikt worden voor de betaling van den eersten termijn der orders, die geplaatst zijn bij de Skoda en de Vickersfabrieken en bij de Roemeensche Reshitsafabrieken, welke orders in totaal een bedrag van meer dan 4½ milliard Lei zouden beloopen.
Op de gewone begrooting is een bedrag van 6½ milliard Lei uitgetrokken voor de normale oorlogsbegrooting. (Diminiata)

A. **POLEN. — Nieuwe Grondwet aangenomen. —**
De Poolsche Landdag heeft op 24 Maart '35 met 260 tegen 139 stemmen de nieuwe grondwet aangenomen. De nationale boeren- en de socialistische partij stemden tegen, de nationale minderheden onthielden zich. In de nieuwe grondwet worden aan het staatshoofd belangrijke prerogatieven toegekend, terwijl het parlement zijn wetgevende en controleerende functies behoudt. (Polska Agencia Telegr.) **(1656 H.)**

B. **ZWEMSPORT. — Rie Mastenbroek. - Wereldrecord erkend. —**
Het wereldrecord 200 M. rugslag, dat Rie Mastenbroek 20 Januari '35 op 2 min. 49.6 sec. bracht, is door de F.I.N.A. gehomologeerd. (Vaz Dias)
(Vorig bericht blz. 1657 E.)

C. **DUITSCHLAND. — Aantal uitgeweken Joden. —**
Omtrent het gevolg der Ariër-wetgeving deelt het Bureau voor Rassenpolitiek der N.S.D.A.P. mede, dat ongeveer 40.000 Joden uit het Duitsche rijk zijn geëmigreerd of in verband met de daling van het Joodsche geboortecijfer acht procent der in Duitschland gevestigde Joden. (Bureau v. Rassenpolitiek)
(Vorig bericht blz. 1475 E.)

D. **NEDERLAND. — Kon. Nederl. Middenstandsbond. - Regeling uitverkoopwezen. —**
De indiening van het wetsontwerp inzake regeling betreffende het uitverkoopen en opruimen in het winkelbedrijf is door het hoofdbestuur van den Koninklijken Nederlandschen Middenstandsbond met groote voldoening ontvangen, daar hiermede voldaan wordt aan een reeds jarenlang in middenstandskringen gekoesterden wensch.
Dit neemt niet weg, dat het hoofdbestuur de Tweede Kamer enkele wijzigingen en aanvullingen ter overweging aanbeveelt, t.w.:
In de eerste plaats is het hoofdbestuur van meening, dat het aanbeveling verdient, van het begrip „winkelbedrijf" een omschrijving te geven, welke overeen zou komen met die van het begrip „winkel" in de Winkelsluitingswet-1930.
In de tweede plaats acht het hoofdbestuur het gewenscht, dat de Kamer van Koophandel en Fabrieken bepaalde benamingen kan voorschrijven, waaronder uitverkoopen mogen worden aangekondigd. Vervolgens acht het hoofdbestuur het gewenscht, dat in het wetsontwerp waarborgen tegen misbruiken in verband met opruimingen worden gegeven voor de periode, gedurende welke de opruimingen zonder vergunning zijn toegestaan.
(Mededeeling Kon. Nederl. Middenstandsbond)
(Vor. ber. Kon. Ned. Middenst.bond 1706 G.; Regeling uitverkoop 1650 A.)

E. **SURINAME. — Begrooting 1936. —**
De gouverneur heeft bij de Staten ingediend de ontwerpbegrooting voor 1936. Aan de memorie van toelichting is het volgende ontleend:
De ontworpen begrooting voor 1936 sluit met een eindcijfer van rond *f* 6.682.000 voor de uitgaven en *f* 4.019.000 voor de inkomsten, gevende alzoo een nadeelig verschil van *f* 2.663.000, tegenover 1935 met onderscheidenlijk *f* 6.744.000, *f* 4.056.000 en *f* 2.688.000 en de uitkomsten van 1934 ad *f* 6.699.000, *f* 3.782.000 en *f* 2.917.000.
Het normale accrès der uitgaven, meer in het bijzonder dat van de onderwijsuitgaven, van de pensioenen en van de rente der kasgelden, kon binnen de boven aangeduide grens van inkomsten en Rijksbijdrage gehouden worden, echter uitsluitend door eenige nieuwe maatregelen tot besnoeiing van de uitgaven van het onderwijs, bestaande in de afschaffing van de geldende regeling om het onderwijs in handwerken op de scholen door afzonderlijk daarvoor beloonde krachten te doen geven, de vermindering van de bedragen voor de verstrekking van schoolbehoeften en voorts een korting van 10 pct. op de uitgaven voor het fröbel (voorbereidend) onderwijs.
Tevens is in de ontworpen begrooting gerekend op het behoud van de vigeerende korting op de salarissen, wachtgelden en pensioenen ook voor 1936 en op de bestendiging van de geldende heffing van opcenten op de invoerrechten. (Het Vaderland)
(Vor. ber. Begrooting 1697 B.)

27 MAART 1935

F. **NEDERLAND. — Bescherming van Architectentitel. —**
Naar verluidt zal de nieuwe Architecten-wet, welke minister Marchant in de Eerste Kamer heeft aangekondigd en die weldra ingediend zal worden, den titel van architect beschermen door de instelling van een Architecten-raad. Deze zal beoordeelen, welke architect als zoodanig wordt erkend en in een register ingeschreven.
De namen van de bevoegde architecten worden dan in de „Staatscourant" gepubliceerd. Het wetsontwerp komt dus hoofdzakelijk neer op een bescherming van den titel, nog niet van het beroep. Een en ander zal, daar er eerst een overgangstijdperk is, zoo soepel mogelijk uitgevoerd worden. (Telegraaf) **(1623 F.)**

G. **NEDERLAND. — Contingenteeringen. - Stofzuigers vrij van 1 April '35 af. —**
Medegedeeld wordt, dat bij de hierna te noemen contingenteeringen, welke op 1 April '35 zullen worden verlengd, de navolgende autonome percentages zullen worden vastgesteld voor de daarachter vermelde perioden:

	gewicht	
1. Roggemeel en -bloem	100%	1 jaar
2. Chilisalpeter en natronsalpeter	100%	3 mnd.
3. Rijst (gepelde)	50%	1 jaar
id. (gebroken en gemalen)	60%	1 jaar
id. (rijstvoedermeel)	100%	1 jaar
4. Cement van alle soorten	50%	6 mnd.
5. Linoleum	50%	1 jaar

De tot dusver geldende basistijdvakken voor bovenstaande contingenteeringen blijven ongewijzigd. De aandacht wordt er op gevestigd, dat bovengenoemde percentages alleen betrekking hebben op de autonome landencontingenten, derhalve niet op de bij handelsverdrag verleende contingenten.
De contingenteering van stofzuigers zal per 1 April worden opgeheven. (Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Contingenteeringen 1726 H.)

H. **ZUID-AFRIKA. — Volkslied. —**
Naar „Die Burger" meldt is het aloude „Die Stem van Suid-Arika" als volkslied officieel aangewezen. (Die Burger)

I. **POLEN. — Werkloosheid. - Steunverleening. —**
De Sejm heeft op 21 Maart '35 in tweede en derde lezing een wet aangenomen, waarbij de regeering 200 millioen zloty ter beschikking wordt gesteld, tot leniging van den nood, veroorzaakt door de werkloosheid. (Polska Agencia Telegr.) **(Vor. ber. 1674 A.)**

K. **FRANKRIJK. — Vlootbouw-program voor 1935 en organiseering der passieve luchtverdediging door de Kamer goedgekeurd. —**
De Kamer heeft op 25 Maart '35 met 453 tegen 123 stemmen het vlootbouwprogramma 1935 aangenomen. De wet machtigt den minister van Marine voor den 31sten December 1935 een linieschip en 2 torpedo-

A. ENGELAND. — Begrooting 1935. —
De begrooting van 1935 in vergelijking met de begrooting van 1934 is de volgende:

	1935	1934
Vloot	£ 60.050.000	£ 56.550.000
Leger	43.550.000	39.600.000
Luchtvaart	20.650 000	17.561.000
Binnenland	352.978.722	335.603.157
Invoerrechten	13.161.302	12.610.000
Suppletoir	——	7.600.000
	£ 490.390.024	£ 469.524.157

(Daily Telegraph) **(Vor. ber. Begrooting 1712 C.)**

B. VEREENIGDE STATEN. — Legerbegrooting door Senaat aangenomen. —
De Senaat heeft de geheele legerbegrooting aangenomen ten bedrage van $ 400 millioen.
De legersterkte zal worden gebracht op 165.000 man; 19 millioen zullen worden besteed voor den aankoop van 547 vliegtuigen en zes millioen voor de mechaniseering van het leger. (New York Herald, Parijs)
(Vor. ber. Begrooting 1642 F.)

C. BELGIE. — Kabinet-Van Zeeland. - Minister-president Paul van Zeeland. —
De nieuwe minister-president en minister van Buitenlandsche Zaken Paul van Zeeland is 41 jaar en doctor in de rechten. Hij bekleedde de volgende ambten en functies: vice-gouverneur van de Nationale Bank, toegevoegd beheerder van de Bank voor Internationale Betalingen, hoogleeraar aan de katholieke universiteit te Leuven, waar hij de economische geschiedenis van België en de Belgische Congo doceerde en colleges gaf over de financieele markten. Hij is bovendien verbonden aan de universiteit te Princetown in de Vereenigde Staten.

Dr. P. van Zeeland.

Als gedelegeerde voor België heeft dr. Paul van Zeeland deelgenomen aan talrijke internationale conferenties. Hij heeft tal van werken gepubliceerd op economisch en financieel gebied, o.a. een studie over het Russische vijfjarenplan. In den oorlog is hij aan het front geweest.
Op 12 Juni 1934 trad hij in de regeering-De Broqueville als minister zonder portefeuille. Na eenige maanden nam hij zijn ontslag uit de regeering.
(Handelsblad v. Antwerpen) **(Vor. ber. 1732 G.)**

D. NEDERLAND. — Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland. —
Op 16 Maart '35 werd in het Koloniaal Instituut te Amsterdam de algemeene ledenvergadering van de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland gehouden, welke bijeenkomst werd voorgezeten door Mr. P. G. van Tienhoven.
Wij citeeren het volgende uit zijn verslag:
De taak der Vereeniging was in het afgeloopen jaar zwaarder dan ooit. Vele natuurterreinen gingen verloren, of worden ernstig bedreigd, en nog steeds zijn er velen, die niet beseffen, dat dit natuurschoon en de wetenschappelijke waarde ervan aan deze generatie is toevertrouwd, doch tevens behoort aan hen, die na ons zullen komen, en die ons terecht zouden kunnen verwijten, dat wij in luttele jaren hebben laten ondergaan wat tot de hoogste goederen van ons volk behoort. (Red. K. H. A.)

E. NEDERLAND. — Mag een ambtenaar alle bladen lezen? —
De Regeeringspersdienst meldt: Naar aanleiding van een aan „Het Vaderland" ontleend bericht, handelende over het verbod voor ambtenaren om steun te verleenen aan revolutionnaire organisaties, volgens hetwelk het geabonneerd zijn op door die organisaties uitgegeven bladen, als een vorm van steun zou worden aangemerkt, wordt van regeeringswege medegedeeld, dat inderdaad van een der departementen een aanschrijving in dien geest is uitgegaan, doch dat dit berustte op een misverstand inzake de interpretatie van de voorschriften door den raad van ministers voor de niet-militaire departementen gegeven.
(Regeeringspersdienst)

F. DUITSCHLAND. — De Kerkstrijd. - Evangelische Kerkenbond en Katholieken. - Open brief van Kardinaal Pacelli. —
Op 24 Maart '35 is in alle Berlijnsche kerken en ook in vele kerken buiten Berlijn, die tot de kerkelijke oppositie behooren, het manifest der oppositie voorgelezen, waarin geprotesteerd wordt tegen het „moderne heidendom" dat het Nationaal-socialisme in de Evangelische Kerk propageert.
Bovendien heeft de Katholieke Kerk zich aan de zijde der belijdeniskerk geschaard.
Ter gelegenheid van het 25-jarig bisschopsjubileum van kardinaal Schulte, aartsbisschop van Keulen, heeft de pauselijke staatssecretaris, kardinaal Pacelli, tot hem een open brief gericht, waaraan wij het volgende ontleenen:
„Wanneer in satanischen overmoed valsche profeten opstaan, voorgevend de dragers te zijn van een nieuw geloof, en een nieuw evangelie, dat niet het evangelie van Christus is; wanneer zij hun handen oneerbiedig en gewelddadig slaan aan wat de Heilige God der Openbaring ons in het geloof in Christus Jezus heeft geschonken als een bovennatuurlijken en volmaakten schat van geloof en leven; wanneer de Heilige Kerk, als bewaakster van het ware geloof, en haar pontifex maximus tot het doelwit worden gemaakt van beleedigende aanvallen; wanneer de leugenachtige poging wordt beproefd om een antagonisme te bedenken tusschen trouw aan Christus' Kerk en trouw aan het aardsche vaderland, een antagonisme dat niet bestaat en niet kan bestaan, zoolang iedere aardsche macht zich bewust blijft van zijn eigen onderworpenheid aan den koninklijken scepter van Gods Zoon; dan is het uur geslagen, waarop de bisschop, die een herder is en geen huurling, krachtens zijn ambt en zijn eed, zijn stem moet verheffen, en zonder vrees en onverbiddelijk de woorden herhalen van de Apostelen voor den Hoogen Raad: „Oordeelt gij of het recht is voor God, Ulieden meer te hooren dan God" (Hand. 4, 19). Zij, die het te zwaar achten, zich te schikken naar de uitspraak der katholieke geestelijkheid, kunnen een antwoord ontvangen, dat Ambrosius heeft gegeven aan een vertoornd potentaat van zijn dagen: „Tot op dezen dag zijt gij nooit met een bisschop in strijd gekomen."
„De getrouwen lijden niet onder een eerlijk en open woord van hun bisschop, en zij beoordeelen het niet naar den verraderlijken maatstaf der opportuniteit. Integendeel verlangen zij naar zulk een woord, en zij danken den bisschop in liefde en trouw ervoor.....
„O, Galileeër, Gij hebt overwonnen": deze uitdrukking van een „nieuw heiden" van den vroegeren tijd zal eens het oordeel zijn over zijn opvolger in het heden. Moge deze wetenschap, getrouwe katholieken van Uw aartsbisdom en van Duitschland, opbeuren." (De Maasbode - Alg. Handelsblad - Times)
(Vorig bericht blz. 1728 C.)

G. ROEMENIE. — Begrooting 1935-'36. - Twee milliard Lei voor bewapening. —
De begrooting voor het jaar 1935-'36, die door den Roemeenschen ministerraad is goedgekeurd, en thans aan het parlement zal worden voorgelegd, bestaat uit drie deelen. Het hoofdgedeelte, de gewone begrooting, sluit met een bedrag van 20,6 milliard Lei. Het tweede gedeelte van twee milliard Lei is uitsluitend bestemd voor bewapeningsdoeleinden, terwijl het derde gedeelte betrekking heeft op de regeling der buitenlandsche schulden.
De twee milliard Lei voor bewapeningsdoeleinden

zullen verkregen worden door heffing van een nieuwe belasting op suiker en huizen, die tot nog toe niet belast waren. Een gedeelte zal gebruikt worden voor de betaling van den eersten termijn der orders, die geplaatst zijn bij de Skoda en de Vickersfabrieken en bij de Roemeensche Reshitsafabrieken, welke orders in totaal een bedrag van meer dan 4½ milliard Lei zouden beloopen.
Op de gewone begrooting is een bedrag van 6½ milliard Lei uitgetrokken voor de normale oorlogsbegrooting. (Diminiata)

A. POLEN. — Nieuwe Grondwet aangenomen. —
De Poolsche Landdag heeft op 24 Maart '35 met 260 tegen 139 stemmen de nieuwe grondwet aangenomen. De nationale boeren- en de socialistische partij stemden tegen, de nationale minderheden onthielden zich. In de nieuwe grondwet worden aan het staatshoofd belangrijke prerogatieven toegekend, terwijl het parlement zijn wetgevende en controleerende functies behoudt. (Polska Agencia Telegr.) **(1656 H.)**

B. ZWEMSPORT. — Rie Mastenbroek. - Wereldrecord erkend. —
Het wereldrecord 200 M. rugslag, dat Rie Mastenbroek 20 Januari '35 op 2 min. 49.6 sec. bracht, is door de F.I.N.A. gehomologeerd. (Vaz Dias)
(Vorig bericht blz. 1657 E.)

C. DUITSCHLAND. — Aantal uitgeweken Joden. —
Omtrent het gevolg der Ariër-wetgeving deelt het Bureau voor Rassenpolitiek der N.S.D.A.P. mede, dat ongeveer 40.000 Joden uit het Duitsche rijk zijn geëmigreerd of in verband met de daling van het Joodsche geboortecijfer acht procent der in Duitschland gevestigde Joden. (Bureau v. Rassenpolitiek)
(Vorig bericht blz. 1475 E.)

D. NEDERLAND. — Kon. Nederl. Middenstandsbond. - Regeling uitverkoopwezen. —
De indiening van het wetsontwerp inzake regeling betreffende het uitverkoopen en opruimen in het winkelbedrijf is door het hoofdbestuur van den Koninklijken Nederlandschen Middenstandsbond met groote voldoening ontvangen, daar hiermede voldaan wordt aan een reeds jarenlang in middenstandskringen gekoesterden wensch.
Dit neemt niet weg, dat het hoofdbestuur de Tweede Kamer enkele wijzigingen en aanvullingen ter overweging aanbeveelt, t.w.:
In de eerste plaats is het hoofdbestuur van meening, dat het aanbeveling verdient, van het begrip „winkelbedrijf" een omschrijving te geven, welke overeen zou komen met die van het begrip „winkel" in de Winkelsluitingswet-1930.
In de tweede plaats acht het hoofdbestuur het gewenscht, dat de Kamer van Koophandel en Fabrieken bepaalde benamingen kan voorschrijven, waaronder uitverkoopen mogen worden aangekondigd. Vervolgens acht het hoofdbestuur het gewenscht, dat in het wetsontwerp waarborgen tegen misbruiken in verband met opruimingen worden gegeven voor de periode, gedurende welke de opruimingen zonder vergunning zijn toegestaan.
(Mededeeling Kon. Nederl. Middenstandsbond)
(Vor. ber. Kon. Ned. Middenst.bond 1706 G.; Regeling uitverkoop 1650 A.)

E. SURINAME. — Begrooting 1936. —
De gouverneur heeft bij de Staten ingediend de ontwerpbegrooting voor 1936. Aan de memorie van toelichting is het volgende ontleend:
De ontworpen begrooting voor 1936 sluit met een eindcijfer van rond *f* 6.682.000 voor de uitgaven en *f* 4.019.000 voor de inkomsten, gevende alzoo een nadeelig verschil van *f* 2.663.000, tegenover 1935 met onderscheidenlijk *f* 6.744.000, *f* 4.056.000 en *f* 2.688.000 en de uitkomsten van 1934 ad *f* 6.699.000, *f* 3.782.000 en *f* 2.917.000.
Het normale accrès der uitgaven, meer in het bijzonder dat van de onderwijsuitgaven, van de pensioenen en van de rente der kasgelden, kon binnen de boven aangeduide grens van inkomsten en Rijksbijdrage gehouden worden, echter uitsluitend door eenige nieuwe maatregelen tot besnoeiing van de uitgaven van het onderwijs, bestaande in de afschaffing van de geldende regeling om het onderwijs in handwerken op de scholen door afzonderlijk daarvoor beloonde krachten te doen geven, de vermindering van de bedragen voor de verstrekking van schoolbehoeften en voorts een korting van 10 pct. op de uitgaven voor het fröbel (voorbereidend) onderwijs.
Tevens is in de ontworpen begrooting gerekend op het behoud van de vigeerende korting op de salarissen, wachtgelden en pensioenen ook voor 1936 en op de bestendiging van de geldende heffing van opcenten op de invoerrechten. (Het Vaderland)
(Vor. ber. Begrooting 1697 B.)

27 MAART 1935

F. NEDERLAND. — Bescherming van Architectentitel. —
Naar verluidt zal de nieuwe Architecten-wet, welke minister Marchant in de Eerste Kamer heeft aangekondigd en die weldra ingediend zal worden, den titel van architect beschermen door de instelling van een Architecten-raad. Deze zal beoordeelen, welke architect als zoodanig wordt erkend en in een register ingeschreven.
De namen van de bevoegde architecten worden dan in de „Staatscourant" gepubliceerd. Het wetsontwerp komt dus hoofdzakelijk neer op een bescherming van den titel, nog niet van het beroep. Een en ander zal, daar er eerst een overgangstijdperk is, zoo soepel mogelijk uitgevoerd worden. (Telegraaf) **(1623 F.)**

G. NEDERLAND. — Contingenteeringen. - Stofzuigers vrij van 1 April '35 af. —
Medegedeeld wordt, dat bij de hierna te noemen contingenteeringen, welke op 1 April '35 zullen worden verlengd, de navolgende autonome percentages zullen worden vastgesteld voor de daarachter vermelde perioden:

	gewicht	
1. Roggemeel en -bloem	100%	1 jaar
2. Chilisalpeter en natronsalpeter	100%	3 mnd.
3. Rijst (gepelde)	50%	1 jaar
id. (gebroken en gemalen)	60%	1 jaar
id. (rijstvoedermeel)	100%	1 jaar
4. Cement van alle soorten	50%	6 mnd.
5. Linoleum	50%	1 jaar

De tot dusver geldende basistijdvakken voor bovenstaande contingenteeringen blijven ongewijzigd. De aandacht wordt er op gevestigd, dat bovengenoemde percentages alleen betrekking hebben op de autonome landencontingenten, derhalve niet op de bij handelsverdrag verleende contingenten.
De contingenteering van stofzuigers zal per 1 April worden opgeheven. (Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Contingenteeringen 1726 H.)

H. ZUID-AFRIKA. — Volkslied. —
Naar „Die Burger" meldt is het aloude „Die Stem van Suid-Arika" als volkslied officieel aangewezen. (Die Burger)

I. POLEN. — Werkloosheid. - Steunverleening. —
De Sejm heeft op 21 Maart '35 in tweede en derde lezing een wet aangenomen, waarbij de regeering 200 millioen zloty ter beschikking wordt gesteld, tot leniging van den nood, veroorzaakt door de werkloosheid. (Polska Agencia Telegr.) **(Vor. ber. 1674 A.)**

K. FRANKRIJK. — Vlootbouw-program voor 1935 en organiseering der passieve luchtverdediging door de Kamer goedgekeurd. —
De Kamer heeft op 25 Maart '35 met 453 tegen 123 stemmen het vlootbouwprogramma 1935 aangenomen. De wet machtigt den minister van Marine voor den 31sten December 1935 een linieschip en 2 torpedo-

booten, alsmede op een later tijdstip een tweede linieschip te doen bouwen en binnen het kader van de begrooting voor 1935 tot en met 1939 de volgende bedragen te besteden: 785 millioen francs voor het in 1935 op stapel te zetten linieschip, 148 millioen francs voor 2 torpedobooten en 132 millioen voor vervanging -stukken en reservedeelen.
Verder heeft de Kamer met 451 tegen 11 stemmen het wetsontwerp aangenomen inzake de organiseering van de passieve luchtverdediging, waarbij de staat 99% zal dragen van de kosten van den bouw van bom- en gasvrije onderkomens, terwijl de gemeenten 1% zullen bijdragen. (Le Journal)
(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtm. 1732 A.)

A. **VOLKENBOND. — Raadszitting op 15 April inzake Duitschland's bewapening. —**
Volgens een mededeeling van het Anatolische Telegraafagentschap heeft Tewfik Rusjtu Aras, die op het oogenblik voorzitter van den Volkenbondsraad is, het secretariaat van den Volkenbond te Genève er van in kennis gesteld, dat hij den Volkenbondsraad tegen 15 April '35 bijeenroept, derhalve na de conferentie van Stresa en de andere besprekingen, waarvoor plannen bestaan. (Anatol. Telegr. Agentschap)
(Vorig bericht blz. 1729 C.)

B. **ZWEDEN. — Uitbreiding der luchtvaart. - Wetsontwerp ingediend. —**
Het op 11 Maart '35 ingediende wetsontwerp tot uitbreiding der Zweedsche luchtlijnen met behulp van de regeering bevat een voorstel der regeering om een meerderheid der aandeelen in de Zweedsche Luchtvaart-Maatschappij (A. B. Aerotransport) te verwerven. (Svenska Dagbladet)

C. **FRANKRIJK. — Uitvoerverbod voor grondstoffen, die belangrijk zijn voor de landsverdediging. —**
Op voorstel van den minister van Handel heeft de ministerraad op 26 Maart '35 goedkeuring gehecht aan een verordening, waarbij tijdelijk de uitvoer van zekere, voor de landsverdediging belangrijke grondstoffen wordt verboden. (La Journée Industrielle)

D. **STERILISATIE EN CASTRATIE. —**
In het Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde van 16 Maart '35 bepleit prof. Wiersma te Groningen op grond van eugenetische, sociale en medische belangen de wenschelijkheid der toelaatbaarverklaring van sterilisatie en castratie van lijders aan erfelijke afwijkingen op hun eigen verzoek na ingewonnen deskundig advies.
Dwang wenscht hij niet te zien toegepast en het oordeel eener deskundige commissie acht hij onmisbaar. Voor een al te veelvuldige uitvoering der operatie biedt de geneeskundige moraal z.i. voldoenden waarborg.
Nauwkeurig zal moeten worden nagegaan welken invloed aanwezige erfelijkheidsfactoren en welken invloed het milieu op den delinquent heeft uitgeoefend. De behandeling met Röntgenstralen, die slechts tijdelijke steriliteit verwekt met verminderde libido, acht hij nog te onzeker en, gezien de groote kans op nadeelige gevolgen, allerminst onschuldig.
(Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde)
(Vor. ber. Sterilisatie 648 H.)

E. **GEESTELIJK LEVEN. — Installatie van het Lausanne-Comité. —**
Op 21 Maart '35 is in het gebouw der Synode van de Nederl. Hervormde Kerk te Den Haag het Nederlandsch Lausanne-comité opgericht. Aanwezig waren van den Raad van Nederlandsche kerken voor practisch Christendom en van de afdeeling Nederland van den Wereldbond der kerken de voorzitters, minister prof. dr. J. R. Slotemaker de Bruïne en prof. dr. F. M. Th. Böhl en de secretarissen ds. J. A. Kwint en dr. J. C. Wissing. De eerstgenoemde presideerde de vergadering.
Het comité, waarin door de verschillende kerken waren benoemd: prof. dr. W. J. Aalders, te Groningen, voor de Nederl. Hervormde Kerk; dr. J. A. Rust, te Utrecht, voor de Evang. Lutherse Kerk; dr. mr. J. B. du Buy, te Utrecht, voor de Doopsgezinde Broederschap; ds. G. J. Sirks, te Amsterdam, voor de Remonstrantsche Broederschap; prof. A. Rinkel, te Amersfoort, voor de Oud-Katholieke Kerk; en dr. J. G. Geelkerken, te Amsterdam, voor de Gereformeerde Kerken in Hersteld Verband, werd door den waarnemenden voorzitter prof. dr. J. R. Slotemaker de Bruïne als het Nederlandsch Lausanne-comité geïnstalleerd met een toespraak, waarin hij er zijn groote blijdschap over uitsprak, dat nu ook de derde tak van de oecumenische beweging naast „Stockholm" en den Wereldbond der Kerken in Nederland aanwezig is en niets meer de organisatie van deze drie in een Oecumenischen Raad van Kerken in Nederland in den weg staat.
Tot voorzitter van het Lausanne-comité werd gekozen prof. dr. W. J. Aalders en tot secretaris prof. A. Rinkel. (De Standaard)

F. **FRANKRIJK. — Algiers - Verklaring der moeilijkheden. —**
In den Senaat hebben op 21 Maart '35 de moeilijkheden in Algiers een onderwerp van interpellatie uitgemaakt. Violette, de gewezen gouverneur-generaal van Algiers, was de interpellant.
Van de econom. positie van de Mohammedaansche bevolking hing Violette een somber tafreel op. Zij zou vrijwel aan den rand van hongersnood staan. De sociale wetten zijn niet toegepast, de voedselvoorziening is gebrekkig; de woeker richt verwoestingen aan onder de inlandsche bevolking, die haar landbouw-produkten niet kan verkoopen en soms te lijden heeft van Arabische hoofden.
De houding van het Fransche bestuur tegenover de beschaafde inlanders werd door Violette gelaakt. Men beschouwt hen als minderwaardig, ja als vijanden. Violette is van meening, dat de beschaafde inlanders en de gewezen officieren het kiesrecht behooren te krijgen. (Le Journal)

G. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Nieuwe bepalingen tot voorkoming en bestrijding van ziekten van aardappelen. —**
Het op 15 Januari ingediende wetsontwerp bevattende nieuwe bepalingen tot voorkoming en bestrijding van ziekten van aardappelen (pag. 1650 D.) is op 14 Maart '35 z. h. s. goedgekeurd. (N. Rott. Crt.)
(Vor. ber. 1650 D.; Tweede Kamer 1723 E.)

H. **JOEGO-SLAVIE. — Invoerbeperkingen. —**
In verband met de invoerbeperkingen van andere landen heeft het ministerie van Handel van Joego-Slavië in overweging genomen den invoer van Joego-Slavië aan een speciale invoervergunning te onderwerpen. Bij het afgeven van deze speciale invoervergunningen zal o.a. rekening worden gehouden met de maatregelen, welke door het betreffende land vanwaar de goederen ingevoerd worden, zijn genomen tegenover den Joegoslavischen import. (Politika)

I. **POOLONDERZOEK. — Nieuw land aan de Zuidpool ontdekt - De Noorsche vlag geheschen. —**
Te Kaapstad is binnengeloopen de Noorsche walvischvaarder „Thorshavn", die rapporteerde op 20 Februari '35 op 67.50 gr. Z.B. en 80.45 gr. O.L. een nog onbekend vasteland te hebben ontdekt. De gezagvoerder, kapitein Michelsen en eenige mannen zijn aan land gegaan en hebben de Noorsche vlag geheschen.
Naar verluidt ligt het gebied in den Britschen Zuidpool-sector. De annexatie door Noorwegen is dus twijfelachtig. (Aftenposten)

K. **NEDERLAND. — De wijziging van de Ziektewet.**
Bij Kon. besluit is bepaald, dat de wet van den 29sten December 1934, St.bl. no. 724, tot wijziging van de Ziektewet op 1 Juli '35 in werking treedt.
(Nieuwe Rotterd. Courant) **(Vor. ber. blz. 1564 F.)**

L. **AMSTERDAM. — Werkloosheid. —**
Aan het einde van Januari stonden als niet geplaatst bij de Gemeente-arbeidsbeurs ingeschreven 59.162 werkzoekenden, waarvan 55.213 werkloozen naar eigen opgaaf, alsmede 756 gedeeltelijk werkloozen.
Bij vergelijking met het einde der vorige maand, toen het aantal werkloozen 53.811 bedroeg, blijkt, dat dit aantal aan het einde der verslagmaand 1402 hooger is, terwijl vergeleken met het einde van dezelfde

maand van het vorige jaar, toen 48.787 werkloozen werden genoteerd, hun aantal 6.426 hooger is. De toename geldt bijna alle bedrijfstakken.
Het diamantvak heeft bovendien 150 gedeeltelijk werkloozen en het kleedingbedrijf 412.
(Alg. Handelsblad) **(Vorig bericht blz. 1677 G.)**

A. PSYCHOLOGIE. — „Die psychologische Bedeutung des indischen Yoga" - Voordracht van Prof. Heinr. Zimmer. —
Voor den Psychologischen Studiekring heeft prof. Heinr. Zimmer, hoogleeraar te Heidelberg, een voordracht met lichtbeelden gehouden over: „Die psychologische Bedeutung des indischen Yoga".
Yoga is de Indische techniek der zelfontplooiing, -verandering en -voleinding. Er zijn vele vormen van geweest, velerlei doeleinden er mee gediend.
Wie zich aan den Yoga overgeeft, moet volstrekte eenzaamheid willen. Alle typen der vereenzaming (de kluizenaar, de pelgrim, de monnik, de bedel-asceet) staan in zijn dienst.
Een type van Indische askese bestaat thans nog: de Yogin, die voortdurend op één been staat, of zijn armen ten hemel strekt tot deze stijf worden en verdorren enz. Deze vorm van askese heet nog geen Yoga maar tapas, d.i. gloed (vgl. het Latijnsche tepidus en tepor).
Het is de poging door onverbiddelijke disciplineering van den wil onafhankelijk te worden van het eigen lichaam en van de geheele eindigheid: het aannemen van een onmenschelijke houding als vorm van „Weltüberlegenheit". De omstandigheid, dat in Gandhi een vernieuwing van dit asketentype leeft, is de verklaring van zijn grooten invloed op de massa.
De sekte der Jaina's brengt een rijke Yogaleer over uit de 6de eeuw voor Chr.; waarschijnlijk is ze zelfs afkomstig uit nog veel vroegeren tijd, en voortgekomen uit de vóór-Arische cultuur van Indië.
In Indië aanvaardt men een cyclisch natuurgebeuren. Wij hebben alle rollen reeds vele malen gespeeld; vandaar de vraag: wat gaat mij eigenlijk mijn persoon, mijn huidige vermomming aan? En: hoe kom is er toe degene te zijn die ik ben; hoe kom ik er toe steeds iets te moeten zijn en waar vind ik het „Zijn", dat niet een bepaald iets is, maar eenvoudig zijn is. Er moet iets in ons wezen, dat ons betoovert, en ons steeds „iets" laat zijn.
De schuld hiervan ligt in ons zelf en wel omdat wij altijd iets bepaalds doen („doen" in den ruimsten zin, dus ook lijden, waarnemen, denken) en dat bepaalde dat wij doen, bepaalt ons. Elk doen („karman") bepaalt onze toekomst, ons uiterlijk zijn en het lot, dat wij zullen hebben. Zij vormt de „individuatie". Alles wat gestalte heeft is vergankelijk, maar de stroom van het leven brengt steeds opnieuw karman.
Wij kunnen ons hiervan losmaken door volkomen onbewogenheid naar buiten en naar binnen toe; door een afsterven. Zoo gaat de levensmonade een toestand van grenzenloosheid, van tijdlooze „Ereignislosigkeit" tegemoet, van alwetend en almachtig leven. Volkomen gelouterd is de eene monade geheel gelijk aan de andere. (Toestand van het Kaivalya).
Een tastbaar deel van deze „individuatie" is het lichaam. Geeft zelfmoord nu bevrijding? Neen, — want dat is een vorm van „doen", alleen een laten gebeuren is niet-doen. Daarom is het vasten (tot den dood toe) het hoogste gebod van deze askese. Uit deze sfeer is Gandhi voortgekomen. Vandaar zijn drang en kracht tot lijden en zijn herhaalde wenschen en bedreigingen den hongersdood te sterven. Weliswaar — en dat is modern — samengekoppeld met een reëele politiek van afdreigen.
Tegenover deze tot den hoogsten graad opgevoerde lichamelijke askese van de Jaina-Yoga staat de Bhagavadgitâ, die leert dat leven en doen een onscheidbaar proces uitmaken. Al deze verschillende vormen van Yoga hebben er toe bijgedragen de klassieke Yoga te vormen, welks leer in de beroemde Yogasûtra's van Patanjali is vastgelegd. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Psychologie 1662 A.)

B. BELGIE. — Kabinet-Van Zeeland - Poullet in de regeering - Vandervelde plaatsvervangend minister-president. —
De voorzitter van de Katholieke Unie, Poullet, heeft zich bereid verklaard als minister zonder portefeuille in de nieuwe regeering zitting te nemen, zoodat thans de gepubliceerde ministerlijst definitief is geworden. Vandervelde, die eveneens als minister zonder portefeuille in het nieuwe kabinet zitting heeft, zal in de regeering de functie bekleeden van plaatsvervangend minister-president. (De Gazet van Antwerpen)
(Vorig bericht blz. 1732 G.)

28 MAART 1935

C. DUITSCHLAND. — De Duitsch-Engelsche besprekingen te Berlijn. —
De Duitsch-Engelsche besprekingen, tusschen den Engelschen minister van Buitenlandsche Zaken, Sir John Simon, den Lord-Grootzegelbewaarder, Anthony Eden, den Rijkskanselier Adolf Hitler en den Rijksminister van Buitenlandsche Zaken von Neurath, die in tegenwoordigheid van den Britschen ambassadeur, Sir Eric Phipps en den zaakgelastigde voor ontwapeningskwesties, von Ribbentrop, in de laatste twee dagen hebben plaats gevonden, zijn op 26 Maart '35 beëindigd.
De behandelde problemen waren die, welke in het Londensche communiqué van 3 Februari uiteengezet waren. De besprekingen vonden plaats in den meest openhartigen en vriendschappelijken vorm en hebben geleid tot een volkomen opheldering van de wederzijdsche opvattingen.
Er werd geconstateerd, dat beide regeeringen met haar politiek het doel nastreven den vrede van Europa door bevordering van de internationale samenwerking te beveiligen en te versterken.
De Engelsche en Duitsche ministers zijn doordrongen van het nut der directe gedachtenwisselingen, die zoo juist hebben plaats gevonden.
(Kölnische Zeitung, 27. März '35) **(V. b. 1730 F.)**

D. ENGELAND. — Sir John Simon naar Londen - Anthony Eden naar Moskou. —
Sir John Simon is op 27 Maart '35 na zijn besprekingen met Adolf Hitler te Londen teruggekeerd.
De lord-grootzegelbewaarder Anthony Eden is volgens het inmiddels opgemaakte plan niet naar Londen, maar naar Moskou vertrokken en zal vervolgens Warschau en Praag bezoeken om aldaar besprekingen te houden. (Manchester Guardian) **(V. b. 1736 C.)**

E. NEDERLAND. — Lichaamslengte. —
Uit de meting van dienstplichtigen blijkt, dat de lichaamslengte sinds 1865 vooruit gegaan is. Van dezen waren in:

	1865	1895	1925	1933
beneden 155 cm.:	10,67%	3.74%	1,30%	0,85%
155 t/m 169 cm.:	64,72%	61,19%	41,99%	34,55%
170 cm. en meer:	24,61%	35,07%	56,71%	64,60%

(Het Kompas)

F. ROTTERDAM. — Totaal-aanvoeren van granen, veevoeder, meel en bloem - Achteruitgang. —
Totaal-aanvoeren van granen (tarwe, mais, rogge en haver) in tons.

1913 . . .	4.644.477	1931 . . .	4.532.512
1927 . . .	4.669.708	1932 . . .	4.182.949
1928 . . .	4.260.907	1933 . . .	3.637.889
1929 . . .	3.542.239	1934 . . .	3.105.096
1930 . . .	3.979.013		

	Veevoeder (in tons)		Meel en bloem (in tons)	
	Vrij verkeer	Transito	Vrij verkeer	Transito
1929 . .	283.701	61.874	96.783	5.892
1930 . .	133.786	47.363	132.939	7.638
1931 . .	160.714	54.656	74.664	8.677
1932 . .	125.524	77.742	15.296	13.814
1933 . .	233.030	47.796	20.041	6.807
1934 . .	111.735	32.206	13.284	21.611

(De Maasbode)

G. NEDERLAND. — De N.V. Industriebank in Limburg. —
Op de ontwerp-acte van oprichting van de N.V. Industriebank in Limburg is thans de Ministerieele verklaring van geen bezwaar verkregen.
Deze voor Limburg en Nederland nieuwe instelling, zal nu haar werkzaamheden kunnen beginnen.
(Limburger Koerier) **(Vorig bericht blz. 1645 A.)**

H. NEDERLAND. — „De Middaghoogte". —
Het was op 4 Maart '35 25 jaar geleden, dat de vereeniging „De Middaghoogte" door prof. dr. A. H. de Hartog werd opgericht.
Betreffende de doelstelling n.l. „De Godsdienst door de wetenschap gehandhaafd" kon men niet tot overeenkomst komen. De afdeeling Amsterdam wenschte positief christelijk te blijven. Vooral door het krachtig optreden van den heer J. Rustige werkte dezen strijd mede tot een vreedzame oplossing. Na dien werd in Nederland met kracht gewerkt.

Vooraanstaande mannen van allerlei richting traden voor de Middaghoogte op, ook van Roomsch-Katholieke en Joodsche zijde, terwijl eveneens door geleerden uit het buitenland medewerking werd verleend. Verschillende groote openbare debatvergaderingen werden in die jaren georganiseerd. Het aantal lezingen dat zij in ons land heeft doen houden bedraagt ongeveer 410 waarvan in Amsterdam 175.
(Red. K. H. A.)

A. **INTERNATIONALE VREDES-BUREAU TE GENEVE. — Bewapeningswedloop - Twee resoluties. —**
Het Dagelijksch Bestuur van het Internationale Vredes Bureau te Genève heeft in zijn jongste zitting de volgende twee resoluties aangenomen:
Europeesche Statenbond: Het Dagelijksch Bestuur van het Internationale Vredes Bureau, ten zeerste bewogen bij den aanblik van een Europa, dat economisch en politiek is verdeeld, zedelijk verward en op het punt staat de grondslagen te verliezen van haar eenheid, die haar kracht hebben uitgemaakt in het verleden en haar beschavingspeil hebben opgevoerd;
ongerust ten aanzien van het feit, dat de regeeringen zich tegenover elkander stellen in steeds verschrikkelijkere autarkie, een nieuwen bewapeningswedloop aangaan en dag aan dag steeds meer de verplichtingen verwaarloozen, die het Volkenbondsverdrag hen oplegt;
bezweert hen terug te komen tot het hoogere beginsel van de Europeesche solidariteit.
Het verwondert zich in het bijzonder, dat het Comité van Onderzoek van de Europeesche Unie, belast met het bestudeeren en verwerkelijken van het plan van een federale Europeesche Unie, in den naam van Frankrijk voorgesteld door Aristide Briand, sinds 1932 niet meer bijeen is geweest.
Het wendt zich tot Ed. Herriot, voorzitter van dit comité en vraagt hem met aandrang dit opnieuw bijeen te doen komen, in medewerking met den Raad en het Secretariaat te Genève, ten einde de bestudeering van de dringendste vraagstukken betreffende den opbouw van Europa, te hervatten.
Militariseering der jeugd: Het Internationale Vredes Bureau wil de geestelijke- en de lichamelijke opvoeding, welke moeten worden aangemoedigd, zonder evenwel te vervallen in de excessen van sport en wedstrijden, niet verward zien met de militaire voorbereiding en de africhting tot den oorlog.
Vaststellend dat talrijke staten stelselmatig hun jeugd lang voor de dienstplichtige en stemgerechtigde leeftijd militaristisch en fanatiek maken,
vestigt met ongerustheid de aandacht van de publieke opinie op het feit, dat deze overspannen nationalistische en vijandige ophitsingen blinde haat en meedoogenloozen strijd ten gevolge zullen hebben;
anderzijds opmerkend, dat de militaire voorbereiding reeds voor de inlijving in het leger in strijd is met het beginsel van beperking en vermindering der bewapening, waarvan het Volkenbondsverdrag de noodzakelijkheid heeft erkend en waarvan de verdragen van 1919 en 1920 de ontwikkeling hebben voorzien,
roept alle huisgezinnen op om zich te verzetten tegen de militaire voorbereiding van de jeugd in landen waar deze vrijwillig is,
komt met kracht op tegen de gedwongen militaire voorbereiding, ingesteld in sommige landen voornamelijk in Europa,
en verzoekt de Ontwapeningsconferentie in het belang van alle volken zoowel van de beschaving als van den vrede een verbod uit te vaardigen — gepaard met contrôle- en sanctiemaatregelen — van alle militaire opleiding der jeugd vóór de inlijving van het leger. (Journal de Genève)

B. **CHINA. — Oorlogsbegrooting. —**
De Nanking-regeering deelt mede, dat zij in 1934 430 millioen dollar (Mexicaansch) heeft uitgegeven voor militaire doeleinden. De regeering heeft 257 millioen Mex. dollars oorlogsleeningen opgenomen en vraagt nog 100 millioen dollar. (Sin Wan Pau)
(Vor. ber. Begrooting 620 M.)

29 MAART 1935

C. **VEREENIGDE STATEN. — Wijziging in het N.R.A.-bestuur. —**
President Roosevelt heeft een wijziging gebracht in het bestuur van de N.R.A., door Donald Richberg, den voorzitter a.i. tot opvolger te benoemen van Clay Williams, die zich uit het bestuur terugtrekt.
Roosevelt heeft de N.R.A. verzocht haar taak met krachtige hand en goed beleid te vervullen.
(New York Herald, Parijs) **(V. b. N.I.R.A. 1705 E.)**

D. **NEDERLAND. — Vrijwillige ruilverkaveling. —**
Dezer dagen is in de raadszaal van het gemeentehuis te Bodegraven ten overstaan van notaris Krüsemann op plechtige wijze de acte gepasseerd welke de officieele bekrachtiging vormt van de vrijwillige ruilverkaveling, de eerste van dien omvang die, dezer dagen ten behoeve van den aanleg van den nieuwen rijks-snel-verkeersweg 's-Gravenhage—Utrecht door den gemeenschapszin van de betrokken landbouwers in de genoemde gemeente en in de eerste plaats ook door de bemoeienis van mr. La Gro tot stand is gekomen, een verkaveling die een-en-twintig boerderijen, in totaal een grondgebied van 430 hectare omvat. (N. R. Crt.) **(V. b. Ruilverk.-wet 1577 H.)**

E. **BELGIE. — Kabinetten van 1918—1935. —**
Het kabinet-Van Zeeland is de tiende regeering, sinds den wapenstilstand in 1918. Zij waren:
1. Delacroix, van 21 Nov. 1918 tot 20 Nov. 1920;
2. Carton de Wiart, van 20 Nov. 1920 tot 16 Dec. '21;
3. Theunis, van 16 December 1921 tot 13 Mei 1925;
4. Van de Vyvere, van 13 Mei 1925 tot 17 Juni 1925;
5. Poullet, van 17 Juni 1925 tot 20 Mei 1926;
6. Jaspar, van 20 Mei 1926 tot 6 Juni 1931;
7. Renkin, van 6 Juni 1931 tot 22 October 1932;
8. de Broqueville, van 22 Oct. 1932 tot 13 Nov. 1934;
9. Theunis, van 13 Nov. 1934 tot 26 Maart 1935;
10. Van Zeeland, van 26 Maart 1935.

(Handelsblad v. Antwerpen) **(Vor. ber. 1736 B.)**

F. **BELGIE. — Wereldtentoonstelling van Brussel - Opening 27 April 1935. —**
Het bestuur van de wereldtentoonstelling van Brussel deelt mede, dat de openingsplechtigheid definitief vastgesteld is op Zaterdag 27 April, te 11 uur 's morgens. Zooals voorzien, zal deze door koning Leopold gepresideerd worden, die tezelfdertijd zijn eersten officieelen rondgang zal maken.
(Handelsblad v. Antwerpen) **(Vor. ber. 1584 B.)**

G. **ZWEMSPORT. — Willy den Ouden vestigt nieuw wereldrecord. —**
Willy den Ouden heeft op 27 Maart '35 in het Oosterzwembad te Rotterdam, een nieuw en wel zeer belangrijk record aan haar lijst toegevoegd. Het wereldrecord 500 meter vrije slag, dat met 6 min. 59.8 sec. op naam stond van de Amerikaansche miss L. Knight, heeft zij met 11,4 sec. verbeterd en gebracht op 6 min. 48,4 sec.
Willy den Ouden's wereldrecords zijn de volgende:

200 M.	vrije slag	2 min. 28.6 sec.
100 M.	„	1 min. 4.8 sec.
300 M.	„	3 min. 58 sec.
100 yards	„	59.8 sec.
220 yards	„	2 min. 27.6 sec.
400 M.	„	5 min. 16 sec.
500 M.	„	6 min. 48.4 sec.

(De Telegraaf) **(Vor. ber. Willy den Ouden 1612 G.)**

H. **DUITSCHLAND. — Crediet aan Sovjet-Rusland.**
Het rijksministerie van Economische Zaken heeft zijn toestemming gegeven voor het verleenen van een crediet van 200 millioen mark door de ijzer- en staalfirma Otto Wolff aan de Sovjet-Unie.
Dit crediet zal door Sovjet-Rusland gebruikt worden voor het koopen van Duitsche machines en bepaalde producten. De terugbetaling zal geschieden in goederen en wel o.a. door de levering van mangaanerts aan Duitschland. (Vaz Dias)

I. **NEDERLAND. — 120-jarig bestaan van het Koninkrijk der Nederlanden. —**
Ter gelegenheid van het 120-jarig bestaan van het Koninkrijk der Nederlanden is op 22 Maart '35 in de Groote zaal van den Dierentuin in Den Haag een door de afdeeling Den Haag van het Nationaal Jongeren Verbond georganiseerde herdenkingsbijeenkomst gehouden. Tal van autoriteiten en hooge officieren, o.w. de generaals Muller Masis, jhr. W. Röell, Weber, Swart, Z.E. van Terwisga Wagner, van Andel, Cramer, Quanjer en Backer, de oud-gouverneur-generaal van Ned.-Indië mr. D. Fock, de vice-admiraal Schreuders, en tal van delegaties van bevriende vereenigingen woonden dezen herdenkingsavond bij.
Redevoeringen werden gehouden door de heeren mr. Th. M. Bautz, prof. ir. Van der Bilt, Majoor de Bas, prof. C. W. de Vries. (N. Rott. Crt.)

A. PROF. DR. B. SYMONS OVERLEDEN. —
Te Groningen is op 28 Maart '35 in den ouderdom van 81 jaar overleden prof. dr. B. Symons, oud-hoogleeraar in de indogermaansche taalwetenschap, de oud-germaansche talen en de Hoogduische taal en letterkunde aan de Groningsche universiteit.
Zijn voornaamste geschriften zijn: „Kudrun" (1883), „Die Lieder der Edda (1888), „Germanische Heldensage" (1890, 2e dr. 1898), verhandelingen in „Beiträge zur Gesch. der Deutschen Sprache und Litteratur", „Zeitschr. f. Deutsche Philologie", „Versl. en Meded. der Kon. Academie", „Gids" e.a. tijdschriften.
Prof. Symons was sedert 1885 lid der Kon. Akademie van Wetenschappen te Amsterdam, tevens lid der Kon. Vlaamsche Academie en andere geleerde genootschappen. Hij was commandeur in de Orde van Oranje- Nassau en ridder in de orde van den Ned. Leeuw. (Red. K. H. A.)

B. OOSTENRIJK. — Rechtsgelijkheid. —
De „Politische Korrespondenz" publiceert een verklaring, waarin o.m. staat:
Oostenrijk behoort tot die staten, die door de vredesverdragen gedwongen zijn geworden tot volkomen ontwapening. De Oostenrijksche bondsregeeringen hebben bij herhaling verklaard, dat zij volkomen rechtsgelijkheid voor Oostenrijk opeischen en zij hebben uitdrukking gegeven aan de verwachting, dat dit doel zou kunnen worden bereikt langs den weg van onderhandelingen.
Zij zal haar op de versterking van de weerbaarheid van Oostenrijk gerichte activiteit consequent voortzetten om op deze wijze het door haar steeds nagestreefde principe der rechtsgelijkheid spoedig in practijk te kunnen brengen. (Polit. Korrespondenz)

C. VOLKENBOND. — Het einde van Japan's lidmaatschap. —
Het Japansche kabinet heeft kennis genomen van een verklaring van den minister van Buitenlandsche Zaken, Hirota, volgens welke met ingang van 26 Maart 1935 alle Japansche verplichtingen tegenover den Volkenbond zijn opgeheven.
Omtrent de toekomstige houding van Japan tegenover het Internationaal Arbeidsbureau, heeft de regeering nog geen officieele besluiten genomen, hoewel zij voornemens schijnt te zijn, actief lid van de internationale organisatie van den arbeid te blijven.
(Dempo Rengo) **(Vorig bericht blz. 1666 C.)**

D. NEDERLAND. — Zuiderzeefonds. - Inpoldering van den N.O. polder. —
De Tweede Kamer heeft op 27 Maart '35 zonder hoofdelijke stemming aangenomen de motie-v. d. Waerden c.s. luidende als volgt:
De Kamer, van oordeel, dat geen verdere vertraging in de uitvoering der werkzaamheden ten behoeve van de inpoldering van den N. O. polder behoort voor te komen; verzoekt de regeering de voorbereiding van die werkzaamheden met zoodanige voortvarendheid ter hand te nemen, dat met de uitvoering dier werken alsnog in 1935 kan worden aangevangen en gaat over tot de orde van den dag. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Zuiderzeewerken 1449 D.; Tweede Kamer 1735 G.)

E. MEMELGEBIED. — Nationaal-Socialisten proces. - De uitspraak. - Duitsche protesten. —
Op 26 Maart '35 heeft de Krijgsraad te Kowno vonnis geveld in het hoogverraadproces tegen de nationaal-socialistische Memellanders. De president deelde mede dat Emil Boll, Walter Priess, Heinrich Wannaga en Emil Lepa, die o.a. beschuldigd worden van den z.g. veemmoord der Jesutti-groep, ter dood zijn veroordeeld. De beide Wallats werden veroordeeld tot levenslange tuchthuisstraf.
Dr. Neumann en Bertuleit werden veroordeeld tot twaalf jaar tuchthuisstraf, de beklaagden Kwauka, Rademacher, Brokoph, Riegel, Haak, Grau, Lappiens en Scheschkewitz tot tien jaar tuchthuisstraf, de leider der Christelijk-sociale volksgemeenschap, Freiherr von Sass, baron Ropp, Rehberg, Gronenberg en acht andere beklaagden werden veroordeeld tot acht jaar tuchthuisstraf. Het vermogen van alle veroordeelden werd in beslag genomen.
In Berlijn trok een groote menschenmenigte naar het Litausche gezantschap met het doel tegen het gevelde Memel-vonnis te demonstreeren. Ook in andere Duitsche steden zijn protestbijeenkomsten gehouden.
(Ned. Tel. Ag. Reuter - Köln. Zeitung) **(1714 C.)**

F. TSJECHO-SLOWAKIJE. — Handels- en scheepvaartverdrag met Rusland. —
In het ministerie van Buitenlandsche Zaken is op 25 Maart '35 het Tsjechoslowaaksch-Russische handels- en scheepvaartverdrag onderteekend. Het verdrag is gebaseerd op het principe der meestbegunstiging en bevat een transito-clausule, welke voor Tsjecho-Slowakije een vluggere en goedkoopere doorvoer van goederen naar het Verre Oosten mogelijk maakt. (Prager Presse)

G. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Wijziging van de Kieswet aanvaard. —
De Tweede Kamer heeft op 27 Maart '35 het wetsontwerp tot wijziging van de Kieswet c.a. aangenomen met 69 tegen 10 stemmen. Tegen stemden de heer Sneevliet (r.s.) en de communisten, benevens de heeren Arts (r.k v.p.), Westerman (n.h.), Zandt en Van Dis (s.g.), en Lingbeek (h.g.).
De voornaamste wijzigingen betreffen:
1e. Het storten van een waarborgsom van *f* 250.— bij de indiening van iedere lijst voor de Tweede Kamer-verkiezingen. Die waarborgsom vervalt aan den Staat, als de lijst, de lijstengroep of het stel gelijkluidende lijsten, waarvan de lijst deel uitmaakt, lager dan 75 procent van den kiesdeeler is.
2e. Slechts dan wordt een zetel toegewezen als de volle kiesdeeler is verkregen.
(De Nieuwe Eeuw - Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Tweede Kamer 1738 D.)
Kieswetwijziging 1690 F.)

30 MAART 1935

H. ENGELAND. — Sir John Simon's verklaring in het Lagerhuis inzake zijn bezoek aan Berlijn. —
De Britsche minister van Buitenlandsche Zaken, Sir John Simon, heeft op 29 Maart '35 in het Lagerhuis een korte verklaring afgelegd over zijn bezoek aan Berlijn, nadat de leider der oppositie, Lansbury, een desbetreffende vraag had gesteld.
Sir John Simon zeide:
„Het Lagerhuis weet, dat het bezoek aan Berlijn een uit een reeks van verscheidene bezoeken ter informatie en inlichting is geweest, welke bezoeken op het oogenblik in opdracht der regeering in verschillende buitenlandsche hoofdsteden worden gebracht. Zoo spoedig deze bezoeken beëindigd zijn, zal een bijeenkomst plaats vinden te Stresa in Noord-Italië, waar ik Mussolini en Laval hoop te ontmoeten.
Onder deze omstandigheden is het niet gewenscht een volledige verklaring over den toestand af te leggen. Niet-geautoriseerde meeningen, die in eenige kringen geuit zijn, behoeven niet au sérieux te worden genomen.
Intusschen zou ik willen zeggen, dat tijdens de besprekingen met Hitler het Europeesch probleem met betrekking tot Duitschland geheel besproken is en dat alle problemen behandeld zijn, die in het Londensche communiqué van 3 Februari vermeld zijn. Een aanzienlijke afwijking tusschen de meeningen der beide regeeringen trad bij de besprekingen aan den dag.
Het resultaat van de bijeenkomst was echter in zooverre zonder twijfel waardevol, dat beide zijden in staat waren hun desbetreffende standpunten duidelijk te begrijpen, een proces dat onontbeerlijk is voor iederen verderen vooruitgang."
De radicale arbeidersvertegenwoordiger Maxton vroeg daarop naar de samenstelling van de conferentie van Stresa, waarop Sir John Simon antwoordde dat deze bijeenkomst tusschen de drie mogendheden overeengekomen was.
Op een verdere vraag antwoordde Simon: „De bijeenkomst van Stresa is een ontmoeting voor de drie mogendheden. Ik geloof niet, dat het voor iemand, wie ook, mogelijk is vermoedens op te vatten over de vraag, welke gebeurtenissen eventueel zouden kunnen volgen."
Op nog een verdere vraag antwoordde Simon: „Ik heb niets gehoord van eenigerlei voorstel tot invoering van den algemeenen dienstplicht in Oostenrijk. Ook is tot dusverre niets bekend geworden van eenigerlei mededeeling tusschen Volkenbond en Oostenrijk over deze aangelegenheid." (Daily Telegr.)
(Vorig bericht blz. 1736 D.)

A. **DUITSCHLAND. — Opvoeding en godsdienst. —** Aan een door den minister voor wetenschap, opvoeding en volksontwikkeling, Rust, in den Pruisischen staatsraad uitgesproken rede over „De richtlijnen van de nationaal-socialistische opvoeding en vorming" ontleenen wij o.a. het volgende:
Wij geven in de plaats van de „vervloekte algemeene ontwikkeling" een natuurlijke nationaal-politieke opvoeding. Hersenvorming en religieusiteit en als derde dan, naar gelang den aanleg, de bijzondere vakopleiding.
Inzake de positie van de N.S.D.A.P. tegenover het Christendom en de beide Christelijke kerken, zeide minister Rust:
Noch de Reformatie, noch de Contra-reformatie heeft Duitschland ten volle veroverd en daarmede de mogelijkheid geschapen voor een Christelijken staatsgodsdienst. (Vaz Dias) **(V. b. Onderwijs 1436 E.)**

B. **DUITSCHLAND. — Economisch verdrag met Roemenië. —**
Het rijksministerie voor Economische Zaken deelt mede, dat op 23 Maart '35 met Roemenië een verdrag is gesloten betreffende vestiging, handel en scheepvaart. Het verdrag wordt 1 April van kracht. Het is het eerste handelsverdrag op langen termijn sedert den oorlog tusschen beide landen gesloten. (V. D.)

C. **BELGIE. — Effecten- en wisselbeurzen drie dagen gesloten. —**
Een speciale uitgave van de Belgische Staatscourant van 28 Maart '35 publiceerde een Kon. besluit, waarin werd bepaald, dat de effecten- en wisselbeurzen van Brussel en Antwerpen op 28, 29 en 30 Maart gesloten bleven. Buitenlandsche wissels mochten op die dagen niet worden genoteerd.
Medegedeeld wordt, dat deze maatregel slechts werd genomen om de bovenmatige speculatie den kop in te drukken, die in afwachting van de parlementszitting van 29 Maart hoogtij viert. (Moniteur)
(Vor. ber. Beurzen 1563 A.)

D. **AMSTERDAM. — Leening ƒ 5.000 000 van de Nat. Levensverzekeringsbank N.V. te Rotterdam. —**
B. en W. hebben een voorstel bij den Raad ingediend om ten laste der gemeente bij de Nationale Levensverzekeringsbank N.V. te Rotterdam, een geldleening aan te gaan tot een bedrag van ƒ 5.000.000 nominaal kapitaal tegen een rente van 4 procent.
De voordracht is op 27 Maart '35 z. h. s. goedgekeurd. (Alg. Handelsblad) **(Vor. ber. Leeningen 1696 A.)**

E. **VEREENIGDE STATEN. — Werkverschaffingsplan door Senaat aanvaard. —**
De Amerikaansche Senaat heeft op 23 Maart '35 met 68 tegen 16 stemmen zijn goedkeuring gehecht aan het groote werkverschaffingsplan van president Roosevelt, dat in totaal uitgaven tot een bedrag van 4880 millioen dollar vereischt. Er zijn echter zóóveel amendementen op het oorspronkelijke voorstel aangenomen, dat het geheele ontwerp thans weer naar het Huis van Afgevaardigden moet worden teruggezonden. (New York Herald, Parijs) **(1554 B.)**

F. **NEDERLAND. — Bureau voor compensatie transacties. —**
Het Persbureau Vaz Dias meldt de oprichting van het Bureau voor Compensatieverkeer, met kantoren te Den Haag (in het bankgebouw der Firma Heldring & Pierson), Breda en Berlijn.
Het bureau staat onder leiding van mr. L. J. van der Valk, en heeft als doel het behandelen van alle compensatie-transacties, zoowel het verleenen van bemiddeling bij het tot stand komen daarvan als het vervullen der noodzakelijke formaliteiten bij crisisbureaux en regeeringsinstanties, en dit niet alleen hier te lande, maar ook in het buitenland.
Met name zal de werkzaamheid van het nieuwe bureau zich richten op compensatie-transacties met Duitschland, welke immers op grond der recente mededeelingen van het Nederlandsch Clearing-Instituut thans kunnen worden afgewikkeld als clearingcompensaties en ter bevordering van het Nederlandsch-Duitsche handelsverkeer een geheel nieuwe beteekenis hebben gekregen. (Vaz Dias)
(Vor. ber. Compensatie-transacties 1699 C.)

G. **NEDERLAND. — „Flora II" geopend. —**
Op 29 Maart '35 is in het bloemenpaleis van de „Flora" te Heemstede de tweede tentoonstelling geopend. Zij is ingericht door de Aalsmeersche cultures.
De aanwezigen, onder wie de burgemeester van Aalsmeer en aangrenzende gemeenten, B. en W. van Heemstede en anderen verzamelden zich op het bordes van het bloemenpaleis, waar de voorzitter van den Aalsmeerschen Tuinbouwbond, de heer Van der Meer, een rede hield. Hij verwelkomde in het bijzonder den Commissaris der Koningin en gewaagde van de goede samenwerking tusschen de Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur en Aalsmeer. Het is voor Aalsmeer dan ook een groot voorrecht, om een zeer dankbaar gebruik te kunnen maken van de geboden gelegenheid, om in dit onvergankelijk schoone tentoonstellingsoord met Aalsmeersche producten een week uit te komen.
Spr. noodigde den Commissaris der Koningin uit de tentoonstelling te openen. (Het Vaderland) **(1721 C.)**

H. **POLEN. — Het kabinet-Koslowski afgetreden. - Kabinet-Slawek gevormd. —**
Nu de nieuwe grondwet is afgekondigd en de Landdag gesloten, is de Poolsche regeering afgetreden.
De afgetreden premier, professor Leo Koslowski, gaat na de overdracht van zijn ambt eenigen tijd met vacantie. Den 1sten Juli zal hij zijn leerstoel aan de universiteit van Lemberg weer innemen.
De kabinetsformateur, kolonel Slawek, heeft de nieuwe regeering samengesteld. Deze is identiek aan de afgetredene.
Kolonel Slawek is reeds tweemaal minister-president geweest en is een der meest intieme medewerkers van maarschalk Pilsoedski. Hij was een der opstellers van de nieuwe grondwet. (Kurier Poranny)
(Vor. ber. Kabinet 1359 G.)

I. **NEDERL. OOST-INDIE. — Export. - 1 Mei 1935 Certificaten van oorsprong. —**
Van 1 Mei '35 af zullen alle goederen van Nederl.-Indischen oorsprong, welke geëxporteerd worden, gedekt moeten zijn door een certificaat van oorsprong, af te geven door bevoegde autoriteiten. (Aneta)

31 MAART 1935

K. **NEDERLAND. - Comité voor Nationale Veiligheid.**
Het Comité voor Nationale Veiligheid deelt ons mede, dat het op 20 October 1934 te Eindhoven is opgericht, en teneinde de organisatie over het geheele land te kunnen uitbreiden, een Raad van Bijstand heeft gevormd, waarin een groot aantal vooraanstaande personen uit verschillende streken des lands zitting heeft genomen, wier namen waarborgen, dat het niet het doel is onrust te wekken of aan een bewapeningswedloop deel te nemen, maar dat gedachtig aan het Koninklijk woord, ook naar den wensch van het Comité het Nederlandsche volk zichzelf behoort te blijven.
Wars van vreemden invloed wil het Comité bevorderen, dat van het Nederlandsche volk zelf de ontwikkeling der nationale krachten uit zal gaan, die zoowel hier te lande als in overzeesche gewesten dienstbaar gemaakt kunnen worden aan de verhooging der nationale en internationale veiligheid.
Het Dagelijksch Bestuur van het Comité wordt gevormd door de heeren prof. dr. J. E. de Quay, ir. J. F. L. Krugers, beiden te Tilburg en H. W. C. E. Mathon, te Ginneken. (Communiqué v. 26 Maart '35)

A. BELGIE. — Kabinet-Van Zeeland. - De regeeringsverklaring. - Meerderheid in de Kamer en den Senaat. - Devaluatie van de Belga. —

Het kabinet-Van Zeeland is op 26 Maart '35 door den Koning beëedigd.

In het parlement is op 28 Maart '35 de regeeringsverklaring van de regeering-Van Zeeland voorgelezen. Zij behelst o.m. het volgende:

De regeering ziet de onmogelijkheid in van het handhaven van den huidigen koers van den Belga; de Nationale Bank zal derhalve worden ontheven van de verplichting om in gevolge de wet van 1926 haar biljetten aan toonder terug te betalen.

Evenwel zal trouw gebleven worden aan het beginsel van den gouden standaard. De waardevermindering zal evenwel niet meer dan 30 pct. bedragen.

Verder is de regeering voorstander van het herstel van de diplomatieke betrekkingen met Sovjet-Rusland.

Zij vraagt dan nog speciale volmachten voor den tijd van een jaar.

Een speciaal instituut zal worden geschapen tot contrôle van het credietwezen en den handel in buitenlandsche valuta.

Onmiddellijk nadat minister van Isacker de voorlezing van den Vlaamschen tekst der regeeringsverklaring had beëindigd, betrad minister-president Van Zeeland andermaal het spreekgestoelte, ditmaal om de aangekondigde groote rede, over de economische en financieele situatie te houden.

„Het oogenblik is gekomen," zeide de premier, „om met vermijding van alle dubbelzinnigheid den waren toestand des lands te onthullen. Er moet snel en krachtig worden ingegrepen om een catastrophe te vermijden. Den laatsten tijd is er een soort van „psychose van den gouden standaard" ontstaan. Zonder twijfel zal vasthouden aan de pariteit verreweg de verkieselijkste oplossing zijn. Devaluatie is een gevaarlijke wêg waarop zonder twijfel gevaarlijke struikelblokken liggen. Maar op het oogenblik hebben wij geen keus meer. De tot dusver gevoerde politiek is onmogelijk geworden. Devaluatie is de eenige uitweg die ons redt en wij zullen er nog slechts zorg voor hebben te dragen dat zij niet tot een ramp wordt.

Technisch was de terugkeer tot de goudpariteit niet meer mogelijk. Alleen in October en November 1934 verloor de Nationale Bank ruim 2 milliard goud. Wel waren de reserves der circulatiebank ruim voldoende om een dergelijke aderlating zonder gevaar voor complicaties te weerstaan maar het goud dat verloren ging werd niet door handelswissels vervangen. Men ruilde niet de opgepotte bankbiljetten tegen goud in, maar vroeg zijn deposito's bij de particuliere banken op en droeg deze naar de Nationale Bank om er goud voor te koopen. Dit maakte den toestand bedenkelijk. Het schokte de positie van onze groote particuliere banken.

Had deze beweging een voorbijgaand karakter gedragen, dan zou men er zich niet over verontrust behoeven te hebben. Maar in Januari begon de kapitaalvlucht met hernieuwde intensiteit. De goudafvloeiing werd van week tot week, van maand tot maand sterker. De heer Van Zeeland gaf ter illustratie de volgende cijfers voor de goudverliezen in de periode, die onmiddellijk aan de reis der vier Belgische ministers naar Parijs vooraf ging. Zij bedroegen op 12 Maart frs. 50 millioen,op 13 Maart frs. 77 millioen, op 14 Maart frs. 180 millioen, op 15 Maart frs. 354 millioen en op 16 Maart, een Zaterdag waarop de Bank slechts twee uur geopend was, frs. 280 millioen.

Er heerschte een uitgesproken paniekstemming en het waren andermaal de particuliere banken, die het kind van de rekening werden, en die in steeds sneller tempo haar deposito's zagen wegslinken. De toestand werd kritiek. Onder deze omstandigheden vaardigde de vorige regeering de contrôle op het wisselverkeer uit. Dat was het begin van de devaluatie.

Sedert 1934 heeft de Nationale Bank in het geheel meer dan 5 milliard goud verloren.

Spr. brengt hulde aan zijn voorganger, die onder uiterst moeilijke omstandigheden aan het bewind kwam en met onbuigzamen wil en onwrikbaren moed in zijn taak bleef volharden. Het is niet de schuld van den heer Theunis geweest dat zijn politiek faalde. Het waren de omstandigheden, die zijn politiek schipbreuk deden lijden. Alles werd in het werk gesteld om onzen export op peil te houden. Men denke aan Genève, aan Ouchy, aan Parijs. Men denke aan de offers, die de vorige regeeringen van het volk hebben gevraagd. Geen enkel land is op den weg der deflatie zoo ver gegaan als België.

Wilde men trachten tot de goudpariteit terug te keeren dan zou men tot een volstrekte autarkie zijn toevlucht hebben moeten nemen en tegelijkertijd de tot dusver gevoerde deflatiepolitiek hebben moeten voortzetten. Dit echter was zoowel in sociaal als in economisch opzicht ten eenen male onmogelijk.

De daling der prijzen heeft in België een niveau bereikt als nergens elders. Zij heeft het redelijke maximum verre overtroffen, getuige het feit, dat meer dan de helft van onze industrieele en handelsondernemingen met verlies werkt.

Spr. geeft in dit verband eenige treffende cijfers: vergeleken met 1929 is de obligatieschuld der particuliere firma's van frs. 4 milliard tot 10.5 milliard gestegen. In het afgeloopen jaar daalde de invoer van frs. 35 tot 14 milliard. De koopkracht der loonen en salarissen is in vijf jaar tijds met ten minste 20% verminderd maar de belastingen bleven onveranderd. Wat de staatsleeningen betreft, de laatste die wij opnamen kostte ons practisch 7%.

Dat men op dezen weg niet kan blijven doorgaan is duidelijk. De verdediging van den franc moet teruggenomen worden op een reservestelling en van daaruit worden voortgezet. Een terugtocht is beter dan een algeheele nederlaag.

Devaluatie, verklaarde de heer Van Zeeland, met nadruk, is geen redmiddel. Zij brengt geen oplossing van alle moeilijkheden, maar zij is een economische consequentie.

De heer Van Zeeland spreekt ten slotte de hoop uit dat het parlement hem voor de uitvoering van zijn zeer zware taak een groote meerderheid zal geven en hij eindigt zijn rede, die zichtbaren indruk op de Kamer maakte, met een beroep op het geheele volk. Met klem dringt hij er op aan dat de burgers de funeste crisismentaliteit van zich af zullen schudden en met nieuw vertrouwen bezield zich achter de nieuwe regeering zullen scharen. „Moeilijke tijden staan voor de deur, maar wij zullen er ons doorheen worstelen. Indien ieder zijn plicht doet zal België zijn plaats onder de zon kunnen heroveren."

De Kamer heeft op 30 Maart '35 met 107 tegen 54 stemmen en 12 onthoudingen de wetsontwerpen aangenomen betreffende het monetair statuut en de verlenging van de speciale volmachten voor de regeering met één jaar. De helft der liberalen stemde tegen.

De stemming toont aan dat er 31 katholieken vóór en 31 tegen de regeering hebben gestemd. Acht onthielden zich van stemming. Twaalf liberalen stemden vóór, tien tegen; twee onthielden zich.

De Senaat sprak met 110 tegen 20 stemmen en 19 stemmen blanco zijn vertrouwen uit in de regeering-Van Zeeland. De premier kreeg een ovatie. (Het Laatste Nieuws - De Standaard - Gazet van Antwerpen - Volksgazet - Handelsblad v. Antwerpen)

(Vorig bericht blz. 1736 B.)

B. FRANKRIJK. — Het parlement niet op recès. —

Kamer en Senaat gaan niet, zooals werd verwacht, op recès, maar verlangen de zittingsperiode te verlengen.

Na een rede van Franklin Bouillon over de buitenlandsche politiek, waarin hij o.a. zeide dat Duitschland Europa den oorlog had verklaard, heeft de Kamer het voorstel om tot 28 Mei op recès te gaan met 382—238 stemmen verworpen. (L'Oeuvre)

C. NEDERLAND. — Devaluatie van de Belga. - Verklaring van mr. Trip. —

In verband met de regeeringsverklaring van den Belgischen minister-president heeft de president van de Nederl. Bank, mr. Trip verklaard, dat geen verandering zal worden gebracht in de monetaire politiek, zooals die door de Nederlandsche Bank tot dusver werd gevoerd. (Nieuwe Rotterd. Courant)

(Vor. ber. Mr. Trip 1718 B.; Belga 1740 A.)

D. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —

Deensch: Marcus Lauesen — „Kætteren fra Eisleben" (uit Luther's leven). (Hasselbalch, København)

Duitsch: Ernst Lothar — „Eine Frau wie viele". (Paul Zsolnay Verlag, Berlin)

Engelsch: Eric Linklater — „Ripeness Is All". (Cape)
Winifred Peck — „The Skirts of Time". (Faber and Faber)

Fransch: Princesse Bibesco — „Egalité'". (Bernard Grasset)
Constant Burniaux — „Le Village". (Edit. de Belgique 1935)

Italiaansch: Giovanni Papini — „La Pietra Infernale". (Morcelliana, Brescia)

Nederlandsch: Dingena de Pater — „Vechters". (Bosch en Koning, Baarn)

Portugeesch: Ferreira de Castro — „Terra Fria". (O Seculo, Lisboa) (Red. K. H. A.) **(1731 F.)**

E. NEDERLAND. — Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond". - Algemeene vergadering. —

Op 23 en 24 Maart '35 werd te Amsterdam de algemeene vergadering gehouden van de Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond". De vergadering werd geleid door mr. H. de Boer in plaats van den voorzitter van den Bond, die door ziekte verhinderd was.

Na de openingsrede, waarin de voorzitter eenige politieke beschouwingen hield, stelde hij voor een telegram te zenden aan H. M. de Koningin, waarin de onverbrekelijke trouw van de leden van den Vrijheidsbond wordt uitgesproken.

Het woord was daarna aan den minister van Waterstaat, jhr. ir. O. C. A. van Lidt de Jeude. Spr. erkende, dat hem een zware last op de schouders is gelegd, toen hij benoemd werd als opvolger van wijlen minister Kalff. Spr. is het niet eens met hen die beweren, dat de liberale partij zich liever afzijdig had moeten houden, want dan zou de partij haar invloed op den gang van zaken hebben prijsgegeven. Met de belangen en wenschen van de partij behoort toch rekening te worden gehouden. Het is echter noodzakelijk, dat men in eigen kring, zei spr., duidelijk formuleert, wat men wenscht, opdat de liberale begrippen niet vervagen. Het is aan de algemeene vergadering de juiste formule te vinden, waarop instemming wordt gevonden van het liberaal voelend Nederland.

Bij de stemming voor de vervulling van vier vacatures in het hoofdbestuur werden gekozen: mej. mr. E. C. van Dorp, mr. A. N. Molenaar, prof. mr. C. W. de Vries en A. A. Barendregt. (Persberichten) **(Vor. ber. Vrijheidsbond 1685 H.)**

1 APRIL 1935

A. BELGIE. — De devaluatie van de Belga. - Vastgesteld op 28%. —

Nadat door den uitslag van de stemming in den Senaat de regeering zich overtuigd had van de mogelijkheid op voldoende basis in het parlement haar werk te kunnen aanvatten, is het kabinet op 31 Maart onder voorzitterschap van den minister-president Van Zeeland bijeengekomen, ter beraadslaging over de onmiddellijk noodzakelijke maatregelen. Besloten werd de devaluatie van de Belga vast te stellen op 28% van de tegenwoordige goudwaarde. De nieuwe goudwaarde van de Belga zal dus 72% bedragen van de tot dusverre geldende goudwaarde.

Voorts is uitvoerig beraadslaagd over het voorkomen van nadeelige gevolgen van deze devaluatie en heeft de minister-president op grond van deze beraadslagingen maatregelen genomen ter verhindering van het opdrijven der prijzen.

Ten slotte werd besloten de beurzen op 1 April '35 te heropenen. (Handelsblad v. Antwerpen) **(1740 A.)**

B. NEDERLAND. — Exportmonopolie voor groenten en fruit door betalingsmoeilijkheden met Duitschland.

Met ingang van 1 April '35 zal voor alle groenten en fruit, voor zoover betreft den uitvoer naar Duitschland, een export-monopolie worden ingesteld.

De instelling van dit export-monopolie is noodzakelijk geworden door de betalingsmoeilijkheden met Duitschland.

Als monopoliehoudster is aangewezen de Stichting Nederlandsche Groenten- en Fruitcentrale.

(Alg. Handelsblad)

C. VOETBAL. — Holland-België. —

De op 31 Maart '35 in het Olympisch Stadion te Amsterdam gespeelde voetbalwedstrijd Holland-België, eindigde met een 4—2 overwinning voor Holland. De stand met de rust was 2—1 voor België. (De Maandagmorgen) **(Vor. ber. blz. 1690 H.)**

D. SPANJE. — Kabinet-Lerroux afgetreden. —

De Asturische rebellenleider Pena, die ter dood was veroordeeld, is gegratieerd. Met hem werden 20 andere personen, die wegens medeplichtigheid aan de October-onlusten in Spanje ter dood waren veroordeeld, begenadigd.

De ministers behoorende tot de partijen der Acción Popular, de agrariërs en de liberaal--democraten, zijn afgetreden, aangezien zij het met de gratie-verleening van premier Lerroux niet eens waren.

De premier Lerroux, die zich hierdoor zooveel medewerkers zag ontvallen dat zijn regeering daardoor niet meer in staat was haar taak te vervullen, zag zich dus gedwongen het collectief ontslag in te dienen. (El Sol) **(Vor. ber. Kabinet 1661 C.)**

E. SOVJET-RUSLAND. — Eden's bezoek aan Moskou. - Communiqué. —

Op 28 Maart '35 is de Engelsche lord-grootzegelbewaarder Eden te Moskou gearriveerd en heeft aldaar besprekingen gehad met Stalin, Litwinof en Molotof inzake den algemeenen Europeeschen toestand en de invoering van den algemeenen dienstplicht in Duitschland.

Na afloop der besprekingen is op 31 Maart een officieel communiqué uitgegeven, waarin wordt medegedeeld, dat de besprekingen zijn gevoerd over de voornaamste elementen van den huidigen internationalen toestand, hierbij inbegrepen het voorgestelde Oostpact en andere kwesties, welke vermeld werden in het Britsch-Fransche communiqué van 3 Februari 1935. Bovendien werd gesproken over de ontwikkeling en verbetering van de Britsch-Russische betrekkingen.

Tijdens de besprekingen, welke van het begin tot het einde in een atmosfeer van welwillendheid en openhartigheid werden gevoerd, stelde Eden Litwinof op de hoogte van de besprekingen, die de Britsche ministers hebben gevoerd met den Duitschen Rijkskanselier. Men was het er over eens, dat deze besprekingen hebben bijgedragen tot het ophelderen van den Europeeschen toestand.

Eden, Stalin, Molotof en Litwinof waren van oordeel, dat het in verband met den huidigen internationalen toestand meer dan ooit noodzakelijk is, alle krachten in te spannen om een systeem van collectieve veiligheid in Europa te scheppen overeenkomstig de principes van den Volkenbond.

Het communiqué deelt vervolgens mede, dat de Sovjet-Russische staatslieden onderstreept hebben, dat een dergelijk voorgesteld pact van wederkeerigen bijstand niet bedoeld is als een poging om eenigen staat uit te sluiten. Het toetreden van Polen en Duitschland zal met open armen worden ontvangen.

Vervolgens verklaart het communiqué, dat er geen tegenstelling bestaat tusschen de belangen van Engeland en de Sovjet-Unie, op welk punt der internationale politiek ook, en derhalve zijn Eden en de Russische staatslieden van meening, dat de vriendschappelijke samenwerking tusschen Rusland en Groot-Brittannië van de grootste beteekenis is voor de ontwikkeling van de internationale pogingen tot het handhaven van vrede en veiligheid. (Manchester Guardian)

(Vorig bericht blz. 1736 D.)

F. BELGIE. — De nieuwe koers van franc en belga.

De nieuwe koers van den Belgischen franc is als volgt:

100 Fransche francs = 39.135 Belga of 195.67 franc.

100 Hollandsche guldens = 401.508 Belga of 2007.54 franc.

100 Zwitsersche francs = 192.736 Belga of 963.68 franc.

Een dollar = 5.899 Belga of 29.49 franc.

De franc is derhalve opnieuw aan het goud gehecht op basis van den Belga.

Uit het bovenstaande blijkt, dat de Belg. franc thans een waarde heeft van *f* 0,0498. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

(Vorig bericht blz. 1741 A.)

G. NEDERLAND. — Nationaal-Socialistische Beweging. - Landdag te Amsterdam - 30 Maart en 1 April.

Op 30 Maart '35 werd in het R.A.I.-gebouw te Amsterdam de derde Landdag van de N.S.B. gehouden, waaraan door naar schatting 16.000 leden der N.S.B. uit de provincie werd deelgenomen. Als sprekers traden op de heeren B. F. R. van Oppenraay, ds. G. Hofstede, F. E. Farwerck en ten slotte ir. A. A. Mussert, die begon met eenige cijfers te noemen. Het einde van 1932 vond 1000 N.S.B.'ers, het einde van 1933 meer dan 15.000, het einde van 1934 meer dan 30.000 en nu zijn er reeds meer dan 40.000, aldus spreker.

Nooit had ik kunnen denken, aldus ir. Mussert, dat ons volk zoo dicht staat bij zijn ondergang, nooit bevroed, dat een belangrijk deel van zijn geest zoo is vergiftigd door defaitisme en marxisme en bovenal ondermijnd is door grenzenlooze onverschilligheid. De moedige strijder vindt juist in het diepe verval van zijn natie een aansporing met al zijn krachten naar de overwinning te streven.

De machten, die bewust op den ondergang van ons volk aansturen, staan vriendschappelijk hand in hand met de machten, die als kolossen op steenen voeten, niet in staat waren invloed ten goede uit te oefenen. De z.g. christelijke partijen, die in de eerste plaats verantwoordelijk zijn voor de ontaarding der natie, omdat zij sinds jaar en dag in Nederland regeeren, konden nimmer genoeg moed vinden een halt toe te roepen aan datgene, wat de volkskracht ondermijnde.

Spr. ging voorts uitvoerig in op terreur, welke, zoo hij zeide, in het particuliere als gewelddadig op straat tegen de N.S.B. wordt uitgeoefend en besprak daarbij de houding der tegenstanders. Zij lasteren en liegen, dat het geld voor de N.S.B. uit het buitenland komt, aldus de Leider, doch in werkelijkheid worden wij slechts door één macht gesteund: dat is het geloof in onze roeping.

Het beleid der regeering besprekende, vroeg ir. Mussert wie — die bedenkt dat de regeerende stervende generatie alles doet om de natie haar graf te laten delen — er zich nog over zou verwonderen, dat de resultaten van de afgeloopen twee jaren tegenovergesteld zijn aan hetgeen het volk bij het optreden van deze regeering is beloofd. Op de economische conferentie te Londen van Mei 1933 haalde minister Colijn een volkomen fiasco, in plaats van het toegezegde snelle en krachtige ingrijpen tot verbetering van de economische toestanden hier en in Indië, constateert men: voortgaande afbraak van ons bedrijfsleven, terroriseering door een leger van crisis-ambtenaren, verarming, stopzetting van scheepvaartdiensten, van Zuiderzeewerken, verkoop van een deel van onze vloot aan Rusland, mislukking van de conferentie met Japan, invoering van nieuwe belastingen op het bedrijfsleven en kunstmatige opvoering van de werkloosheid door afslachting van het autobusbedrijf.

De schulden zijn met honderden millioenen toegenomen, de werkloosheid is van 200.000 tot meer dan 400.000 gestegen en men geeft 20 millioen gulden uit om de nieuwe spelling in te voeren. Men ziet in de Wieringermeer een kolonie stichten, de weermacht verder afbreken, men constateert een toenemende terreur en bescherming van Barmat en Co.

Wij zullen, vervolgde spreker, het volk bevrijden uit de knechtschap der politieke partijen. Het bedrijfsleven zullen wij bevrijden van de ordening voor de vriendjes en het opbouwen in innige, vertrouwenwekkende samenwerking met de in bedrijven werkzaam zijnde meest deskundigen. Dit zal geschieden in de corporatiën. De boeren zullen weer traditie getrouw hun roeping kunnen volgen, arbeiders van hoog tot laag, zullen leeren beseffen, dat zij te samen in harmonie een taak te vervullen hebben. Nieuwe welvaart zal worden opgebouwd. De verkiezingsstrijd van thans, besloot spreker, is voor ons slechts een incident. Onmiddellijk daarna wordt de opmarsch voortgezet.

Op 1 April '35 werd een Landdag gehouden in het R.A.I.-gebouw voor 6000 Amsterdamsche leden. (Persberichten)

(Vor. ber. N.S.B. 1646 F.)

A. NEDERLAND. — Nederlandsch-Indische leening 1935 - ƒ 50.000.000 à 3½%. —

De Nederlandsche Bank meldt de uitgifte van een Nederl.-Indische leening 1935 (gegarandeerd door Nederland) rentende 3½%, groot nom. ƒ 50.000.000, waarvan reeds een bedrag van ƒ 20.707.500 tegen een koers van 98½% en hooger bij openbare instellingen is geplaatst. Het nog beschikbare bedrag dezer leening ad nominaal ƒ 29.292.500 wordt uitgegeven tot den koers van 99¼%. Inschrijvingen kunnen worden ingeleverd op Dinsdag 9 April 1935.
(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. 1637 D.)**

B. LUXEMBURG. — Devaluatie. - Franc tien procent minder. —

Krachtens speciale volmachten, met betrekking tot de Luxemburgsche economische problemen, heeft de Luxemburgsche regeering besloten den Luxemburgschen franc, die tot dusver met den Belgischen franc op eenzelfde pariteit stond, met 10% te devalueeren. De devaluatie van den Belgischen franc wettigt in geen enkel opzicht het opzeggen van de Tolunie met België. (De Telegraaf)
(Vor. ber. Luxemburg 1499 D.)

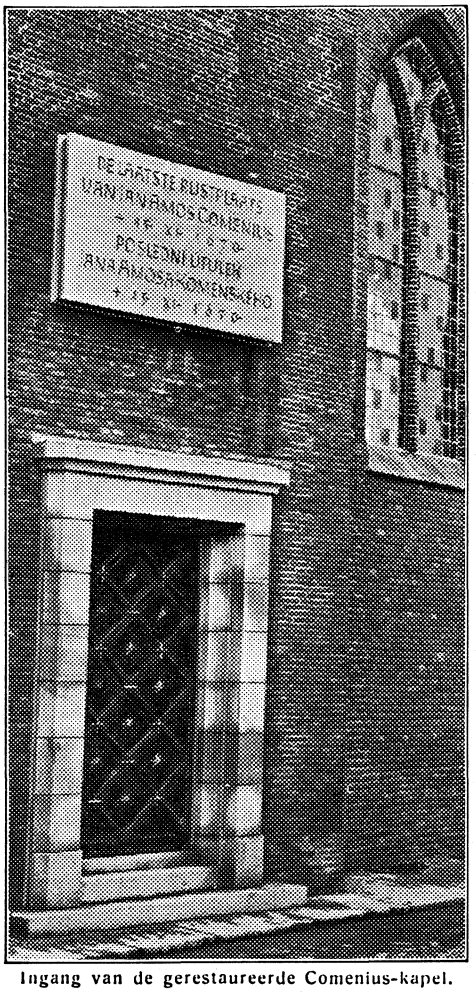
C. COMENIUS-HERDENKING TE NAARDEN. — Plechtigheid in de Groote Kerk. —

Naarden is bekend door het graf van Comenius. De in de 17de eeuw levende theoloog, opvoedkundige, die uit Tsjecho-Slowakije was verjaagd en de laatste vijftien jaar van zijn leven in Nederland de vrijheid heeft gevonden om zijn overtuiging openlijk uit te spreken en te boek te stellen, is in 1670 te Naarden begraven, in de kerk van de Waalsche gemeente. Door allerlei omstandigheden is dit gebouw, dat later tot kazerne heeft gediend, in een toestand geraakt, die niet passend is voor een laatste rustplaats. Dank zij de samenwerking tusschen Nederlandsche en Tsjechische regeeringen en de medewerking van bewonderaars van Comenius in beide landen, is thans het gebouw in den toestand hersteld, welke ten tijde van het overlijden van Comenius heeft bestaan. De restauratie was opgedragen aan prof. ir. dr. Slothouwer; de plechtige inwijding heeft op 27 Maart '35 plaats gehad. De Groote Kerk was vol genoodigden, o.w. ook minister mr. H. P. Marchant en minister mr. L. H. Deckers.

Joannes Amos Komensky (Comenius).

Na orgelspel sprak burgemeester J. H. Boddens Hosang een woord van welkom, waarna minister Marchant een rede uitsprak. De minister zei o.m. het volgende:
Het Tsjechische volk heeft een veelbewogen leven moeten doormaken. Toen het na den wereldoorlog zijn onafhankelijkheid herkreeg, werkte het in de vrijheid aan de reconstructie van zijn historie. Als een van zijn grootste geesten eerde het Komensky. Dat deze groot patriot een blijvenden invloed oefent onder zijn volk, moge hieruit blijken, dat president Masaryk, getuigt, tijdens zijn omzwervingen gedurende den wereldoorlog, uit zijn vaderland verdreven, in Komensky's patriottische werk de „Ksaft" een dagelijksche verkwikking gevonden te hebben. Ook als vredesapostel, door zijn Christelijke beginselen geinspireerd, heeft hij een onsterfelijke naam gemaakt.
Na de rede van den minister speelde het orgel het Wilhelmus.
Vervolgens sprak dr. I. Krno, gezant van Tsjecho-Slowakije te Den Haag. Hij bracht dank aan de regeering, die in 1933 den grond om het graf in eeuwigdurende erfpacht aan de Tsjechische Republiek heeft afgestaan, aan de overheid van Naarden, voor de piëteit, die steeds aan de nagedachtenis van Comenius is getoond en aan de leden der Comenius-vereenigingen. Het graf zal het symbool worden van de vertrouwelijke betrekkingen tusschen twee bevriende naties.
De plechtigheden bij de inwijding der Comenius-kapel na de toespraken van minister Marchant en den gezant werden voortgezet met een samenkomst bij het graf, waar een groot aantal afgevaardigden van Comenius-vereenigingen uit Nederland en Tsjecho-Slowakije korte toespraken heeft gehouden en kransen neergelegd. Voor de kapel stond een eerewacht van soldaten en gymnasten.

Ingang van de gerestaureerde Comenius-kapel.

Prof. Slothouwer heeft een uiteenzetting gegeven van het interieur van de kapel.
Dr. R. A. B. Oosterhuis, die veel over het leven en het werk van Comenius heeft gepubliceerd, is benoemd tot ridder in de orde van Oranje-Nassau. (Red. K. H. A. - Persberichten)
(Vor. ber. Comenius 1324 D.)

2 APRIL 1935

D. GRIEKENLAND. — Parlement ontbonden. - Vonnissen. —

De Grieksche ministerraad heeft in zijn op 1 April '35 gehouden zitting besloten, de Kamer en den Senaat onmiddellijk te ontbinden. De verkiezingen voor de Nationale Vergadering zullen op 19 Mei '35 worden gehouden.
De eerste processen voor den krijgsraad tegen personen, die verwikkeld geweest zijn in de opstandige beweging, zijn op 30 Maart '35 gehouden. Er werden geen doodvonnissen geveld.
Tien officieren werden veroordeeld tot degradatie en levenslange gevangenisstraf; 10 anderen kregen tot 20 jaar gevangenisstraf, twee werden tot 2 jaar, een werd tot 1 jaar veroordeeld, terwijl vier anderen werden vrijgesproken.
Hooger beroep op deze vonnissen is niet mogelijk.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. Opstand 1723 A.)**

A. **NEDERLAND. — De Germaansche stammen in ons land. - Dr. Holwerda over de Tungri. —**
In de op 26 Maart '35 gehouden lezing in het Rijksmuseum van Oudheden heeft dr. Holwerda, aan de hand van talrijke lichtbeelden, een beschouwing gehouden over de Germaansche stammen, die in Romeinschen tijd ons land bewoonden en waarvan alleen de Friezen en Bataven uit de terpen en woerden in de Betuwe bekend zijn.
Een derde stam, de Tungri, zijn vooral bekend door inscripties, gevonden in den Hadrianuswal in Engeland, waar zij als wapenbroeders der Bataven, die in het Romeinsche leger dienden, worden genoemd.
Waar deze Tungri in ons land precies hebben gewoond zien we aan de verspreiding van dat bepaalde urntype, dat men vooral vindt in de grafvelden van Noord-Brabant en Limburg en verder in de buurt van Wijchen en op de Veluwe. (Red. K. H. A.)

B. **VATICAAN. — Geheim Consistorie. —**
Z. H. de Paus deelde op 1 April '35 officieel de benoeming mede van kardinaal-staatssecretaris Pacelli tot Camerlengo der Heilige Roomsche Kerk als opvolger van wijlen kardinaal Gasparri en van mgr. Hinsley tot aartsbisschop van Westminster als opvolger van wijlen kardinaal Bourne.
Het college van kardinalen betuigde daarna zijn instemming met de heiligverklaring van de Engelsche martelaren, John Fisher en Thomas More.
Aanwezig waren negentien kardinalen, onder wie de kardinaal-aartsbisschop van Warschau.
De Paus herinnerde daarna in hartelijke bewoordingen aan het aanstaande zilveren regeeringsjubileum van den Engelschen koning en verklaarde o.a.:
Van alle zijden weerklinkt krijgsrumoer. Het is niet aan te nemen, dat degenen, die over de volken zijn aangesteld en voor hun welzijn zorgen moeten, tot een uitroeiing van zich zelf en der menschheid zouden willen drijven.
Maar indien werkelijk iemand een dergelijke misdaad zou begaan, hem zouden de woorden moeten toegeroepen worden, welke staan in de bede: „Dissipa gentes, quae bella volunt", „Verstrooi de volken, die den oorlog willen". En wij zouden slechts met den psalmist deze bede tot God kunnen opzenden."
(De Maasbode) **(Vorig bericht blz. 731 A.)**

C. **ZUID-AFRIKA. — Tielman Roos overleden. —**
De bekende Zuid-Afrikaansche politicus Tielman Roos is op 28 Maart '35 plotseling overleden.
Tielman Roos, die een belangrijk aandeel heeft gehad in het bestuur van de nationalistische partij van Hertzog, werd in 1929 rechter in het hof van appèl te Bloemfontein, welke functie hij in December 1932 neerlegde in verband met zijn destijds zoo opzienbarenden terugkeer in de actieve politiek. Hij was voornamelijk verantwoordelijk voor de actie die er toe geleid heeft dat Zuid-Afrika den gouden standaard opgaf. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

D. **NEDERL. OOST-INDIE. — De Grondrechten voor Indo-Europeanen. —**
Aan een bericht uit de „Java Bode" ontleenen wij het volgende over het rapport der commissie voor het grondbezit der Indo-Europeanen.
De commissie beveelt aan het mogelijk maken van den rechtstreekschen aankoop van Inlandsche bezitsrechten op grond door Indo-Europeanen-blijvers (bij uitzondering op Stbl. 1875 o. 179) onder waarborgen tegen deposedeering van den Inlander, enz. Die waarborgen zouden, verkort, moeten zijn:
1. De verkrijgers moeten Indo-Europeanen-blijvers zijn van wie verwacht kan worden, dat zij kans van slagen op dien grond hebben.
2. Zij zouden niet meer dan een bepaald maximum mogen krijgen.
3. Het totaal aan grondbezit in een desa, kampong enz., in hun handen, zou niet meer mogen zijn dan een bepaald percentage van den totalen grond dier gemeenschap.
4. De verkrijging zou moeten geschieden ten overstaan van een ambtenaar B.B., dan wel Landraad of bepaalde commissie, met bekrachtiging door het gewestelijk bestuurshoofd.
5. De vervreemding zou niet mogen zijn in strijd met het plaatselijke adatrecht.
6. De grond zou alleen vervreemd mogen worden aan andere Indo-Europeanen-blijvers of aan Inlanders. Voor Indo-Europeanen zou het moeten worden overgeschreven. Bij vervreemding aan een Inlander zou het weder uit het register moeten worden geschrapt.
7. De betrokkenen zouden ter vervanging van diensten en lasten, op den grond rustend, een equivalent in geld moeten betalen aan de desa- of kampong-kas.
8. Een bebouwingsclausule zou moeten worden opgenomen, teneinde den grond terug te kunnen nemen in geval van onvoldoende exploitatie. (Java Bode)

E. **NEDERLAND. — De crisis der intellectueelen. - Voordracht van prof. dr. Karl Mannheim. —**
Prof. dr. Karl Mannheim uit Londen, vroeger te Frankfort, heeft in de Handelshoogeschool te Rotterdam een voordracht gehouden over: „De hedendaagsche crisis der intellectueelen".
Spr. zeide, dat in een tijd, waarin de meest uiteenloopende sociale standen en groepen zich organiseeren om hun geestelijke en stoffelijke belangen te behartigen en zich hun sociale taak bewust worden, het juist de intellectueelen zijn, die ondanks het feit, dat hun positie radicaal bedreigd wordt, niet de kracht weten voort te brengen, die tot sociaal zelfbewustzijn leidt. Professor Mannheim zette allereerst uiteen onder welke voorwaarden sociale groepen tot zelfbewustzijn komen, zulks ter verklaring van de geestelijke en sociale weerloosheid der intellectueelen.
Door het opkomen van den totalen staat en het verder organiseeren en reglementeeren van verhoudingen, die vroeger vrijgelaten werden, dreigt niet alleen de groep der intellectueelen, maar ook het verschijnsel van het geestelijk leven dat daarmede zoo nauw verbonden is, te verdwijnen. Ten slotte zette de spreker uiteen, welke tactiek de intellectueelen tegenover de nieuwe maatschappelijke machten zouden kunnen aannemen. (De Telegraaf)

F. **AMSTERDAMSCHE BANK. — Verslag over 1934. - Netto-winst ƒ 2.420.300 (v. j. ƒ 2.431.890). —**
Aan het jaarverslag over 1934 van de Amsterdamsche Bank N.V. ontleenen wij: De resultaten van het afgeloopen jaar stemmen met die van 1933 vrijwel overeen. Evenmin als in 1933 vonden onze middelen op de overzadigde geldmarkt voldoende vraag. Door realisatie van eenige posten effecten toont de fondsenrekening een bevredigend winstsaldo. Ook de wisselhandel liet een behoorlijke winst.
De vooruitzichten zijn nog niet bemoedigend. Wij verhoogden daarom de Algemeene debiteurenreserve met ƒ 4.000.000 en met het saldo van de Bouwreserve, die gevormd was voor den bouw van het hoofdkantoor. Wij stellen voor het dividend op 4% (onv.) te bepalen, uitkomende op ƒ 8.— per aandeel van ƒ 200 en ƒ 220.300,56 (v. j. ƒ 231.890,72) op nieuwe rekening over te brengen.
De winst op syndicaten bedraagt na afschrijvingen ƒ 133.759,96. Diverse debiteuren: ƒ 85.409.536,56. De huidige toestanden maken het nauwkeurig waardeeren van vele debiteuren uiterst moeilijk. Wij meenen echter voldoende voorzieningen te hebben getroffen. Van onze vorderingen is een bedrag van circa ƒ 40.000.000 door onderpand van goederen, borgtochten, hypotheken of op andere wijze gedekt, ongerekend de garanties in verband met de Stillhalte-overeenkomsten verstrekt. Onze vorderingen, uit welken hoofde ook, op debiteuren in Duitschland, Oostenrijk en andere landen, met beperkt betalingsverkeer stonden per 31 December 1934 te boek voor ƒ 8.950.000. Dit bedrag omvat ook de vorderingen welke niet onder Stillhalte vallen en vorderingen op debiteuren elders domicilie hebbend, doch in die landen sterk geïnteresseerd, of steunend op borgen, aldaar gevestigd.
De interestrekening sluit met een batig saldo van ƒ 6.578.817,73 (ƒ 7.412.354,69). De provisierekening sluit met een bate van ƒ 3.447.873,49 (ƒ 3.532.984,08).
Algemeene onkosten: ƒ 5.986.788,45 tegen ƒ 5.712.248,29 in 1933. De stijging van het onkostencijfer vindt haar oorzaak in de uitbreiding van het aantal bijkantoren.
De winst- en verliesrekening wijst een zuivere winst aan van ƒ 2.420.300 (ƒ 2.431.890). (Keesings Financieel Archief)
(Vorig bericht blz. 1310 C.)

A. NEDERLAND. — Voltooide en vervallen woningen.

Jaar.	Aantal woningen voltooid voor rekening van: Rijk, *) provinciën, polderbesturen, spoorwegmijen.	*) Gemeenten.	*) Woningbouwvereenigingen.	*) Particulieren (met en zonder steun).	†) Totaal.	Aantal woningen vervallen wegens: Onbewoonbaar verklaring.	Sloping.	Onttrekking aan haar bestemming.	Totaal.	Vermeerdering van den woningvoorraad.
1925 .	41	4.059	8.538	34.553	47.191	583	2.662	1.170	4.415	42.776
1926 .	100	2.922	4.734	41.055	50.117	1.125	4.075	569	5.769	44.348
1927 .	69	2.759	4.801	42.603	51.082	1.577	4.090	738	6.405	44.677
1928 .	44	1.191	5.552	40.516	47.868	2.006	4.413	781	7.200	40.668
1929 .	64	2.241	5.221	39.717	47.766	1.372	4.200	1.104	6.676	41.090
1930 .	98	2.329	5.050	44.024	51.824	1.554	4.430	1.317	7.301	44.523
1931 .	35	3.358	5.951	41.243	51.196	2.117	4.284	1.719	8.120	43.076
1932 .	47	1.444	3.718	36.139	42.440	1.553	3.148	432	5.133	37.307
1933 .	58	686	971	42.707	45.980	1.054	3.048	253	4.355	41.625
Dec. 1933 t/m Nov. 1934 .	45	859	3.978	48.323	54.827	1.173	3.069	29	4.271	50.556

*) 1925 nieuwbouw, herbouw, veranderen enz.; 1926 en volgende jaren alleen nieuwbouw.
†) Steeds incl. herbouw, veranderen enz.

(Centraal Bureau v. d. Statistiek)
(Vor. ber. Woningbouw 1725 A.)

B. ENGELAND. — Begrootingsjaar 1934-1935. - Overschot. —

Het begrootingsjaar 1934-'35 is op 30 Maart '35 gesloten met een overschot van £ 19.904.647, hiervan is £ 12,342,768 voor het nieuwe amortisatiefonds, zoodat er nog ruim 7½ millioen overblijft voor het oude amortisatiefonds. Verleden jaar heeft het overschot £ 38.897.728 bedragen. (Daily Telegraph)

(Vor. ber. Begrooting 1733 A.)

C. FRANKRIJK. — De accoorden van Rome door den Senaat goedgekeurd. —

Het Fransch-Italiaansch accoord met betrekking op de bezittingen in Afrika, dat op 22 Maart '35 door de Kamer is aangenomen, is op 26 Maart '35 in den Senaat eenstemmig goedgekeurd door 282 leden. (Le Temps) **(Vorig bericht blz. 1731 C.)**

D. NEDERLAND. — Landbouw. - Beperking van de melkproductie. —

De minister van Economische Zaken heeft besloten, met het oog op de zorgelijke zuivelpositie, dat de steunregeling ten behoeve van de melkveehouderij tevens dienstbaar zal worden gemaakt aan een beperking van de melkproductie. Thans kunnen omtrent de komende regeling en hetgeen daarmede verband houdt, de volgende mededeelingen worden gedaan.

De beperking zal kunnen aanvangen op 1 Juni '35 terwijl het eerste beperkingsjaar zal kunnen loopen van 1 Juni '35 tot ultimo Mei 1936.

De beperking der melkproductie zal voor de veehouders worden gebaseerd op de productie in de beide voorafgaande kalenderjaren. Hierbij blijven de hoeveelheden melk, welke niet afgeleverd of niet door den veehouder zelf tot zuivelproducten verwerkt zijn, buiten beschouwing. Dit betreft dus voornamelijk de melk, bestemd voor veevoederdoeleinden. Verder zal de beperking in al die gevallen, waarin dit mogelijk blijkt, berekend worden over de geleverde hoeveelheid melkvet in K.G. zijnde zulks feitelijk de eenige juiste basis, die helaas niet over de geheele linie doorvoerbaar is. (De Telegraaf)

(Vor. ber. Landbouw en Veeteelt 1718 F.)

E. NEDERLAND. — Visscherij 1934. —

Zeevisscherij. — Evenals in 1933 werd het bedrijf tengevolge van afzetmoeilijkheden (contingenteeringsmaatregelen, hooge invoerrechten, betalingsmoeilijkheden e.d.) op slechts beperkte schaal uitgeoefend, waardoor de geldelijke uitkomsten wederom verre van bevredigend waren. Evenwel waren de hoeveelheid en waarde van de aangevoerde visch in totaal hooger dan in 1933. Dit werd veroorzaakt, doordat bij de haringvisscherij de vangsten, ondanks de beperking der visscherij, ruimer waren dan in 1933, en doordat de stoomtrawlervisscherij het geheele jaar werd uitgeoefend, zij het ook op beperkte schaal, terwijl in 1933 deze visscherij tengevolge van een staking der zeelieden gedurende bijna de geheele eerste helft van dat jaar stillag.

De geldelijke uitkomsten van de trawlervisscherij waren over het geheel onbevredigend, daar de vischprijzen, vooral van de duurdere vischsoorten als b.v. tong, bijna geregeld op een laag peil stonden. Van de in bedrijf zijnde stoomtrawlers moest dan ook als gevolg van de lage besommingen af en toe weder een aantal tijdelijk worden opgelegd.

Van de andere vaartuigsoorten, waarmede de Noordzee-trawlvisscherij werd uitgeoefend, nl. de motortrawlers, motorloggers, motorkotters en motor-kustvisschersvaartuigen werden de besommingen eveneens door de lage vischprijzen gedrukt, zoodat de gemiddelde financieele uitkomst per reis of per reisdag nog bij die van 1933 ten achter bleef met uitzondering van die der motorkotters en motorkustvisschersvaartuigen, welke thans per reis respectievelijk gelijk en iets beter waren.

De haringvisscherij met drijfnetten werd van Regeeringswege gereglementeerd (Crisis-Haringbesluit 1934 I en Crisis-Haringbeschikking 1934 I). Op 11 Mei mocht een vierde der haringvloot met een vleet van ± 40 netten uitvaren, op 5 Juni ging het tweede vierde deel met een vleet van ± 60 netten in zee, op 26 Juni volgde het derde vierde gedeelte met een vleet van ± 80 netten, terwijl het laatste gedeelte op 10 Juli met volle vleet van vastgestelde lengte in bedrijf kwam.

Als gevolg van deze beperking was de haringaanvoer aanvankelijk gering en werden redelijke prijzen gemaakt. Spoedig echter werden de vangsten zoo ruim en overvloedig dat de haringprijzen snel daalden en op zulk een laag peil kwamen, dat van Regeeringswege een crediet van ƒ 750.000 beschikbaar werd gesteld, waarvoor haring uit de markt kon worden genomen om tot later te worden opgeslagen. De opvangprijzen werden bepaald op ƒ 9.— per kantje voor pekelharing en ƒ 7.— per kantje voor steurharing. In het geheel werden ongeveer 100.000 kantjes haring op deze wijze uit de markt genomen.

In verband met den grooten aanvoer van pekel- en steurharing en de ongunstige vooruitzichten voor den afzet daarvan, werd voorts van Regeeringswege bepaald, dat het tijdvak, waarin schepen ter haringvangst mochten uitvaren, eindigde met ingang van 4 November. Na 10 November mocht geen haring in gezouten toestand meer worden aangevoerd. Een groot deel der haringvloot eindigde toen de visscherij. Echter was de aanvoer van versche haring wel geoorloofd en verscheidene schepen kwamen na 10 November met nog belangrijke hoeveelheden versche haring te IJmuiden en te Scheveningen aan de markt. Over het geheel waren derhalve de vangsten bij de haringvisscherij zeer bevredigend, doch door de lage prijzen lieten de geldelijke uitkomsten veel te wenschen over.

Statistiek van aanvoer:

	Zeevisch (excl. haring). Hoeveelheid (K.G.)	Waarde	Haring. Hoeveelheid (K.G.)	Waarde	Totaal. Hoeveelheid (K.G.)	Waarde
			(in duizendtallen)			
Jaar 1934 .	33.614	ƒ 6.606	75.407	ƒ 6.189	109.021	ƒ 12.795
,, 1933 .	26.076	ƒ 5.212	68.480	ƒ 6.291	94.556	ƒ 11.503

(Departement v. Economische Zaken, Afdeeling: Visscherijen)

(Vor. ber. Visscherij 1448 C.)

3 APRIL 1935

F. ZWITSERLAND. — Het geval Berthold Jacob. - Zwitsersch protest. —

De Zwitsersche gezant te Berlijn heeft op 1 April '35 den Duitschen minister van Buitenlandsche Zaken, baron Von Neurath, een protestnota overhandigd met betrekking tot de ontvoering van den journalist Berthold Jacob. Naar te Bern wordt aangenomen, heeft de Zwitsersche regeering de stelling van de Duitsche autoriteiten, dat Jacob het Duitsche grondgebied vrijwillig zou hebben betreden, met bewijzen weerlegd. Zwitserland beschouwt de ontvoering als een vaststaand feit en vraagt Jacob's uitlevering naar Zwitserland.

In den Standenraad is van vrijzinnige zijde geïnterpelleerd over de ontvoering.

Over het geval-Berthold Jacob, den gewezen en uit-

geweken Duitschen journalist, woonachtig in Frankrijk, die na een bezoek aan zijn vermeenden vriend, den agent Wesemann te Bazel, op Duitsch gebied gevangen genomen is, wordt gemeld, dat hij reeds meer dan 10 dagen in de Moabit-gevangenis te Berlijn is opgesloten. (Neue Zürcher Zeitung)

A. **VOLKENBOND. — Italiaansch-Abessynisch geschil. - Abessynië vraagt arbitrage. —**
De Abessynische regeering heeft den Volkenbond een nota doen toekomen, waarin wordt voorgesteld, in overleg met de Italiaansche regeering een termijn van dertig dagen vast te stellen, binnen welken de vertegenwoordigers van beide staten, hetzij te Genève, Parijs of Londen, zullen beraadslagen over de verkiezing van arbiters en over de procedure, welke gevolgd zal worden om de verschillende kwesties tot een oplossing te brengen.
Wanneer na afloop van bovenbedoelden termijn geen overeenstemming mocht zijn verkregen, zou de Volkenbondsraad worden bijeengeroepen ten einde zelf de bemiddelaars te kiezen en den weg aan te geven die voor de regeling der geschilpunten moet worden bewandeld. Hiertoe behoort in de eerste plaats de vaststelling der grenzen. Voorts zou den arbiters worden opgedragen uit te maken wie voor de incidenten verantwoordelijk moet worden gesteld.
Tijdens de beraadslagingen en gedurende het onderzoek der arbitrage-commissie zouden de beide regeeringen zich verplichten geenerlei militaire toebereidselen te treffen en geen troepen-concentraties te doen plaats vinden. De uitspraak der arbiters zou bindend zijn. (De Telegraaf) **(Vorig bericht blz. 1731 A.)**

B. **FRANKRIJK. — Luchtvloot. - Afzonderlijke organisatie. —**
De Fransche Kamer heeft op 1 April '35 bij handopsteken met algemeene stemmen het wetsontwerp aangenomen, waarbij de luchtstrijdkrachten tot een in organisch opzicht afzonderlijk wapen worden georganiseerd.
De minister van Luchtvaart, generaal Denain, wees er op, dat de uitvoering van het oorspronkelijk opgestelde driejarenplan zoodanig zal worden versneld, dat Frankrijk reeds eind 1935 over een even sterke luchtmacht als Duitschland zal beschikken.
Tijdens de debatten deelde de rapporteur Remaitour mede, dat voor de vernieuwing van het luchtvaartmateriaal een bedrag van 1500 millioen francs zal zijn vereischt. Hij wees er voorts op, dat de burgerlijke luchtvaart op doeltreffende wijze de militaire behoort aan te vullen. (Le Journal)
(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtmacht 1734 K.)

C. **FILMKUNST. — De vier Mullers. —**
Op 29 Maart '35 vond de première plaats van de Nederlandsch sprekende film „De vier Mullers", in opdracht van het B. M. S.-concern te Weenen vervaardigd onder regie van Rudolf Meinert en uitgebracht door N.V. Habé-Film te Amsterdam. In de hoofdrollen: Johan Kaart, Adolf Bouwmeester, Gusta Chrispijn-Mulder, Johan Heesters, Cissy van Bennekom, Jacques van Bijlevelt, Minnie Erfmann en Tilly Perin-Bouwmeester. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Filmkunst 1727 H.)

D. **JAPAN. — Begrooting voor het jaar 1935-1936. —**
De door het Japansche parlement goedgekeurde begrooting voor het jaar 1935-'36 beloopt een totaal bedrag van 2.190.644.000 Yen, waarbij is inbegrepen een leening ten bedrage van 750.357.000 Yen tot dekking van het tekort.
Deze begrooting is 78.511.000 Yen hooger dan die van het loopende jaar doch de dekking van het tekort is 34.690.000 Yen lager dan het jaar tevoren. Een bedrag van 68.319.190 Yen is uitgetrokken voor dekking van de schade die is ontstaan door de natuurrampen. Het ministerie van Marine krijgt de beschikking over een bedrag van 530.193.000 Yen, het ministerie van Oorlog over 491.277.000 Yen, het ministerie van Financiën over 463.813.000 Yen. Voor den opbouw van verschillende nieuwe industrieele ondernemingen in het bijzonder voor de wapenindustrie, hebben het ministerie van Marine 130.225.000 Yen en het ministerie van Oorlog 207.116.000 Yen uitgetrokken. (Dempo Rengo) **(Vor. ber. blz. 1685 E.)**

E. **MAIMONIDES. — Herdenking. —**
In een op 25 Maart '35 te Den Haag onder presidium van den heer L. Hirschel gehouden vergadering van het Genootschap voor Joodsche wetenschap heeft de heer I. Maarssen, opperrabbijn aldaar, een rede gehouden over den Joodschen godsdienstwijsgeer Maimonides, die acht eeuwen geleden geboren is. In den loop van zijn betoog stelde spr. de dubbele vraag, of Maimonides' synthese tusschen het aristotelische wereldbeeld en het Jodendom thans nog aanvaardbaar is, en of de richting van het hedendaagsche denken daarvoor gunstig is. De laatstgenoemde vraag beantwoordde hij bevestigend, althans in vergelijking met de periode van rationalisme die achter ons ligt; de vorm echter, waarin Maimonides de harmonie heeft opgebouwd, is thans niet meer aannemelijk. Het aristotelische wereldbeeld met de in elkander sluitende holle sferen heeft Copernicus reeds herschapen. De planeten als „intelligibele wezens" en de intellectus agens zijn overwonnen voorstellingen. Moré Neboechiem is een ruïne, die verdwenen grootheid en roem nog vertoont in opvatting en uitwerking van den bouwstijl. Menig detailpunt in het betoog is vandaag nog zeer goed bruikbaar. Bovenal bestaat de onsterfelijke verdienste van Maimonides daarin, dat zijn „Wegwijzer der Besluiteloozen" als vuurtoren staat in de vergankelijkheid der tijden, die haar lichtbaan werpt over de mogelijkheid van vrede tusschen geloof en verstand. Maimonides staat voor ons als de trouwe aanhanger van het historische Jodendom, die daarom wel geniale leerling van Aristoteles, nimmer zijn slaafsche volgeling was. Hij is het levende voorbeeld van de synthese tusschen geloof en weten. De heer Hirschel sprak een slotwoord, waarin hij o.m. Maimonides een geloofsheld noemde, die in onze dagen een lichtend voorbeeld moet zijn. (Alg. Handelsblad)

F. **ITALIE. — Luchtvloot. - Senaat neemt begrootingen van Marine en Luchtvaart aan. —**
De Italiaansche senaat heeft de begrootingen van Marine en Luchtvaart aangenomen.
De onderminister van Marine, admiraal Cavagnari, legde in den Senaat in het bijzonder den nadruk op de versterking van de Italiaansche vloot door den bouw van de beide groote oorlogsschepen „Vittorio" en „Vittorio Veneto" die, wanneer zij gereed zullen zijn, de volgens de verdragen sterkste toegestane slagkruisers zullen vormen en het weer in dienst stellen van de gemoderniseerde groote oorlogsschepen „Cavour" en „Giulio Cesare", die door de verbouwing een zeer veel grootere strijdwaarde hebben gekregen.
De onderminister van Luchtvaart, generaal Valle, wees op de aan den gang zijnde volkomen vernieuwing van de geheele Italiaansche luchtvloot die in drie jaar in plaats van de oorspronkelijk ontworpen 6 jaar dus in 1937 gereed zal zijn. Een langer wachten zou, naar generaal Valle hieraan toevoegde, onder de tegenwoordige omstandigheden hoogst gevaarlijk geweest zijn. (Giornale d'Italia)
(Vor. ber. 1689 D.; Defensie 1732 B.)

G. **NEDERLAND. — Ned. Bond tot Kinderbescherming. - Jaarvergadering te Utrecht. - Opbrengst kinderpostzegels. —**
De Nederl. Bond tot Kinderbescherming heeft op 1 April '35 te Utrecht zijn jaarlijksche algemeene vergadering gehouden. Nadat des ochtends een huishoudelijke vergadering was gehouden, heeft mr. J. Overwater te Rotterdam de middagzitting met een rede geopend.
Spr. deelde o.a. mede, dat de juist bekend geworden netto-opbrengst der kinderpostzegels ten bedrage van *f* 126.500, hoewel circa *f* 6000 minder dan in het vorige jaar, niet belangrijk lager is dan verwacht werd in verband met de moeilijke tijden. Ook overigens wist de Bond bij menige gelegenheid in het belang der instellingen op te treden en resultaat te bereiken. (Nieuwe Rotterd. Crt.)

H. **LITAUEN. — Het Memelgebied. - Mogendheden protesteeren. —**
Op 1 April '35 werd den minister van Buitenlandsche Zaken, sir John Simon, in het Lagerhuis de vraag gesteld van welken aard de interventie is geweest, welke Engeland tezamen met de andere onderteekenaars van het Memel-statuut heeft verricht.

In antwoord hierop verklaarde Simon, dat de Engelsche, Fransche en Italiaansche regeeringen kort geleden aan de regeering van Litauen haar bezwaren hebben kenbaar gemaakt. In dit bezwaarschrift heeft men er de Litausche regeering op gewezen, dat de huidige toestand in het Memelgebied, waar geen directorium bestaat, dat het vertrouwen van den Landdag heeft, onvereenigbaar is met het principe van de aan genoemd gebied bij het Memelstatuut gegarandeerde autonomie. Verder wordt gezegd, dat het de plicht van de Litausche regeering is, onverwijld aan dezen toestand een einde te maken.
(Manchester Guardian)

4 APRIL 1935

A. **PIERRE RENAUDEL OVERLEDEN. —**
Op 64-jarigen leeftijd is op 2 April '35 na een langdurige ziekte te Palma op het eiland Majorca overleden het Fransche socialistische Kamerlid Pierre Renaudel.
Renaudel was een der bekende internationale socialistische figuren, die tot den uitersten rechtervleugel der Fransche partij behoorde. Hij werd geboren in 1871 en trad in 1899 tot de socialistische partij toe. Van 1906 tot 1918 was hij redacteur van de toen nog onder leiding van Jean Jaurès staande „Humanité". In 1914 werd hij door het departement Var afgevaardigd naar de Kamer, waar hij een der voornaamste figuren in de socialistische fractie werd. Hij werd de leider van den uitersten rechtervleugel der S.F.I.O., wat in de laatste jaren herhaaldelijk tot geschillen met de partijleiding en de partijmeerderheid leidde, en tenslotte in 1933 de scheuring ten gevolge had. Samen met Marquet richtte Renaudel de Neo Socialistische Partij op. (Le Temps) **(V. b. 1072 F.)**

B. **SCANDINAAFSCHE MINISTER-CONFERENTIE.**
Op 2 April '35 heeft te Kopenhagen een bespreking plaats gehad tusschen de ministers van Buitenlandsche Zaken van Denemarken, Zweden en Noorwegen. Deze bespreking hield verband met de buitengewone zitting van den Volkenbondsraad op 15 April '35 en had ten doel een gemeenschappelijke politiek te bepalen ten opzichte van de tijdens deze zitting ter sprake te brengen kwesties. In een communiqué wordt gezegd, dat de besprekingen in verband stonden met den wensch, den bewapeningswedloop stop te zetten. (Berlingske Tidende) **(V. b. Samenwerking 1692 E.)**

C. **VEREENIGDE STATEN. — Handelsverdrag met Tsjecho-Slowakije. —**
Volgens een mededeeling van het Amerikaansche ministerie van Financiën is tusschen de Ver. Staten en Tsjecho-Slowakije een voorloopig handelsverdrag gesloten. In tegenstelling met het Belgisch-Amerikaansch handelsverdrag, waarin voor bepaalde artikelen speciale rechten werden vastgesteld, beperkt zich het verdrag met Tsjecho-Slowakije tot het wederzijdsch aanvaarden van de meestbegunstigingsclausule voor het goederenverkeer tusschen beide landen. (New York Herald, Parijs)
(Vor. ber. Tsjecho-Slow. 1738 F.; Ver. Staten 1704 G.)

D. **NEDERLANDSCHE BANK. — Prof. Mr. A. M. de Jong. —**
Aan prof. mr. A. M. de Jong, adjunct-secretaris van de Nederlandsche Bank, is de titel onder-directeur toegekend. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Nederl. Bank 1341 A.)

E. **POLEN. — Bezoek van den Engelschen lord-zegelbewaarder Anthony Eden. - Communiqué. —**
Na het bezoek van den Engelschen lord-zegelbewaarder Anthony Eden aan Warschau, is het volgende communiqué op 3 April gepubliceerd:
Gedurende de besprekingen, welke op hartelijken toon gevoerd zijn, heeft Beck aan Eden de inzichten van de Poolsche regeering medegedeeld ten aanzien van de kwesties, die in het Engelsch-Fransche communiqué van 3 Februari '35 zijn aangeroerd en over den internationalen toestand in het algemeen.
Men was het er over eens, dat deze gedachtenwisseling van informatorischen aard aan het doel beantwoord heeft.
De nadruk werd gelegd op de wenschelijkheid, om een nauw contact te handhaven ten aanzien van de toekomstige ontwikkeling van den Europeeschen toestand.
Eden is naar Praag vertrokken.
(Polska Agencia Telegr., Warschau) **(V. b. 1741 E.)**

F. **GRIEKENLAND. — Officieren gedegradeerd. —**
Op 1 April '35 zijn 12 Grieksche officieren, die aan den opstand hadden deelgenomen, gedegradeerd.
(Proia) **(Vorig bericht blz. 1742 D.)**

G. **LUCHTVAART. — Nederland—Tsjecho-Slowakije.**
Het ministerie van Buitenlandsche Zaken maakt bekend, dat op 30 Maart '35 bij notawisseling een overeenkomst is gesloten tusschen Nederland en Tsjecho-Slowakije, betreffende de exploitatie van de luchtlijn tusschen Amsterdam en Praag vice-versa.
De overeenkomst is op 1 April '35 in werking getreden.
Op 2 April hebben de burgemeester van Amsterdam en mevrouw De Vlugt een maaltijd te hunnen huize gegeven, ter gelegenheid van de opening van den luchtvaartdienst Amsterdam—Praag.
Gasten waren de gezant van Tsjecho-Slowakije, de heer Ivan Krno, de primator (eerste burgemeester) van Praag, dr. Ch. Baxa, en de eerste plaatsvervangende burgemeester van Praag, dr. Alois Stula, beiden met hun echtgenooten; dr. Jindrich Fleissig, secretaris van den primator, ir. Zdenko Janak, directeur-generaal van den civielen vliegdienst, dr. Vladimir Vochoc, hoofdambtenaar bij het departement van Buitenlandsche Zaken, Karel Hupner, directeur-generaal van de Tsjecho-Slowaaksche Luchtvaartmaatschappij, benevens de consul van Tsjecho-Slowakije en mevrouw Kokes, de voorzitter van de Vereeniging Nederland—Tsjecho-Slowakije prof. dr. ir. D. F. Slothouwer en echtgenoote.
Het gemeentebestuur van Amsterdam was vertegenwoordigd. behalve door burgemeester De Vlugt, door de wethouders Ter Haar, Rustige en de gemeentesecretaris, mr. S. J. van Lier, de eerste en de laatste met hun dames. Van de K.L.M. was tegenwoordig de directeur, de heer A. Plesman. (Het Vaderland)

H. **FORMOSA. — Zelfbestuur. —**
Het tijdens de laatste parlementszitting goedgekeurde wetsontwerp betreffende toekenning van zelfbestuur aan Formosa is op 1 April '35 door den Japanschen keizer bekrachtigd. Tevens zijn de aanvullende wetten, waarin de gemeentelijke verkiezingen geregeld worden, afgekondigd. (Dien Bau, Tokio)

I. **FRANKRIJK. — Flandin's exposé. - Nieuwe gouden munt. - Kamer op recès. —**
De Fransche Kamer, die haar agenda heeft afgewerkt, is op 2 April tot 28 Mei '35 op Paaschrecès gegaan. Zij had tevoren op verlangen van den premier Flandin de regeering een votum van vertrouwen gegeven met 410 tegen 134 stemmen, na een uitvoerig exposé van den premier over de algemeene politiek der regeering.
Flandin deed de mededeeling, dat om goed te laten uitkomen, dat de Fransche franc onwrikbaar op goudpeil zal worden verdedigd, de Fransche regeering besloten heeft onverwijld weer goudgeld te laten aanmunten.
Wat de onmiddellijke militaire maatregelen betreft wees Flandin er op, dat reeds sedert 22 Maart zekere troepenbewegingen zijn gelast, waaruit blijkt, dat de regeering geen moment werkloos is gebleven. Verder is besloten voortaan de garnizoenen der fortificaties op volle sterkte te houden.

Wat de vraag betreft of de regeering al dan niet de over eenige dagen vrij komende lichting zal laten vertrekken, zal zij zich houden aan het oordeel van de militaire commissie, die op 5 April deze kwestie opnieuw nagaat en wel zonder dat politieke invloed kan worden uitgeoefend op haar beslissing.
(Le Matin) **(Vor. ber. Flandin 1721 H.)**

A. **DUITSCHLAND. — Sterkte van het leger. —**
De Times-correspondent te Berlijn meldt o.a. het volgende
In verband met de voorgenomen maatregelen om het beroepsleger van 300.000 tot 500.000 man uit te breiden, zijn nog geen definitieve maatregelen genomen. Integendeel heerscht er te Berlijn nog een eenigszins chaotische toestand. De details van het regeeringsplan zullen wel niet eerder bekend worden dan wanneer de verschillende bepalingen van de legerwet zullen zijn gepubliceerd. (Times) **(Vor. ber. 1722 B.)**

B. **NEDERLAND. — Vereeniging voor Intern. Jeugdverkeer te Leiden. —**
De Telegraaf van 1 April '35 meldt het volgende:
Een van de vele loffelijke, min of meer slagende, min of meer falende pogingen, die in onzen tijd worden gedaan om de wereldvredesgedachte wat nader tot de schijnbaar verre werkelijkheid te brengen, is het werk dat door de te Leiden gevestigde Nederlandsche „Vereeniging voor Internationaal Jeugdverkeer" wordt verricht. Het was in 1926 dat mevr. dr. Nieuwenhuis—von Uexküll dezen jeugdverkeer-sneeuwbal aan het rollen bracht, die sindsdien een flink formaat heeft verkregen. Mr. J. Kalff Jr. uit Wassenaar, de voorzitter van Intern. Jeugdverkeer, vertelde ons dezer dagen een en ander omtrent het werk, den vooruitgang en de hoopvolle aspecten der vereeniging.
In 1926 begon mevr. Nieuwenhuis te Leiden op kleine schaal en vrijwel geheel op eigen kracht en uit eigen relaties met het internationale jeugdverkeer. In 1928 werd het Bureau ter bemiddeling van Internationale Schoolcorrespondentie opgericht en eind 1931 had de oprichting plaats van de „Vereeniging voor Internationaal Jeugdverkeer", die bij K. B. van 11 December 1931 werd goedgekeurd en waarvan het bureau te Leiden aan de Witte Rozenstraat 48 werd gevestigd. Aanvankelijk werd slechts briefwisseling beoogd tusschen jongelui van verschillende landen. Daaruit ontstonden, en dit was het vooropgezette doel ook, veelal durende vriendschapsbetrekkingen, nadat de correspondeerenden elkaar persoonlijk hadden leeren kennen. Tegenwoordig organiseert de vereeniging ook reizen en juist deze reizen, waarvoor verleden jaar een groote belangstelling bestond, blijken behalve aangenaam en nuttig (voor het aanleeren van vreemde talen) zeer goed aan de intenties der vereeniging te beantwoorden omdat de deelnemers dadelijk met elkaar in contact worden gebracht en hierbij vele vriendschapsbanden worden gelegd tusschen jonge menschen van verschillende nationaliteit. Zoo waren in een der Engelsche vacantiehuizen verleden jaar jongelui van niet minder dan 12 verschillende landen bijeen. (De Telegraaf)

C. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Wijziging Onteigeningswet aangenomen. —**
Op 3 April '35 is het wetsontwerp tot wijziging der onteigeningswet z. h. s. aangenomen, met aanteekening, dat de heeren Van Sitters en De Savornin Lohman tegen zijn. (Nieuwe Rotterd. Courant)
(V. b. Eerste Kamer 1728 G.; Onteig.wet 1511 E.)

D. **SPANJE. — Kabinet-Lerroux. —**
Lerroux heeft op 3 April '35 een nieuw kabinet gevormd. Hij heeft een minderheidsregeering samengesteld van bijna uitsluitend radicale ministers. De samenstelling is als volgt:
Minister-president: Lerroux.
Minister van Buitenlandsche Zaken: Rocha.
Handel en Nijverheid: Marraco.
Binnenlandsche Zaken: Valladares.
Marine: Javier de Salas.
Landbouw: San José Benaya.
Verkeerswezen: Jalon.
Arbeid: Vaquero.
Onderwijs: Ramon Prieto Bances.
Openbare Werken: Raffael Guerra del Rio.
Justitie: Vicento Cantos.
Financiën: Alfredo Zabala.
Oorlog: Carlo Masnuellet.
Behalve de ministers van Marine, Onderwijs en Financiën zijn alle andere portefeuilles in handen van radicalen.
De zittingen van den Cortes worden een maand onderbroken. (El Debate) **(Vor. ber. blz. 1741 D.)**

E. **F. J. A. M. WIERDELS OVERLEDEN. —**
De oud-wethouder van Amsterdam, F. J. A. M. Wierdels, is op 3 April '35 te zijnen huize, 73 jaar oud, overleden. Hij was hoofdredacteur van de „Utrechtsche Courant" en later directeur van „De Tijd".
(Persberichten)

5 APRIL 1935

F. **IVAR KREUGER. — Vorderingen der crediteuren ingediend. —**
De vorderingen die in het persoonlijk faillissement van Ivar Kreuger zijn ingediend beliepen bij het sluiten van den termijn van aanmelding op 31 Maart 2.843 millioen Zweedsche Kronen.
(Svenska Dagbladet) **(Vorig bericht blz. 637 B.)**

G. **MANDSJOEKWO. - Keizer Kang Teh naar Tokio.**
De Shimboen Rengo meldt, dat op 2 April '35 de keizer van Mandsjoekwo, Kang Teh, vergezeld van een groot aantal ambtenaren naar Tokio is vertrokken. Keizer Kang Teh zal in Tokio zijn intrek nemen in het paleis van den Japanschen keizer.
(Dempo Rengo) **(Vor. ber. Keizer Kang Teh 1198 G.)**

H. **INTERNATIONAAL ARBEIDSBUREAU. — Wereldwerkloosheid. - Voorstellen tot verbetering der werkloosheid. —**
Uit een door het Internationaal Arbeidsbureau gepubliceerde statistiek blijkt, dat zich onder de ongeveer 25 millioen werkloozen over de geheele wereld, circa zes tot zeven millioen jongelieden onder de 25 jaar bevinden.
In Duitschland bedroeg in Juni 1933 het aantal werkloozen onder de 24 jaar 26.01%, doch in Juni 1934 was dit percentage gedaald tot 18.8%. De Ver. Staten telden in April 1930 27.6% werkloozen tusschen de 15 en 24 jaar en Groot-Brittannië in Juni 1931 30.2%.
In Italië waren er in 1932 41.5% jeugdige werkloozen van 15 tot 25 jaar. Zwitserland vertoonde in Juli 1934 een gunstig cijfer, n.l. 15% werkloozen onder de 24 jaar, terwijl Tsjecho-Slowakije in Februari 1933 22.8% werkloozen tusschen de 14 en 24 jaar telde.
Om verbetering te brengen in dezen onrustbarenden toestand hebben een aantal staten verschillende maatregelen getroffen, die door het Internationaal Arbeidsbureau in een inleidend rapport, dat als uitgangspunt zal dienen bij de discussies op de eerstvolgende conferentie, worden besproken.
Om in den toestand verbetering te brengen, doet het Arbeidsbureau ook enkele middelen aan de hand, die in hoofdzaak op het volgende neerkomen.
Ten eerste: het vaststellen van den verplichten schooltijd en de bepaling, dat onder de vijftien jaar niemand zal mogen werken.
Ten tweede: organisatie der ambachtsscholen.
Ten derde: de instelling van bureaux voor beroepskeuze in samenwerking met de arbeidsbeurzen.
Ten vierde: Het inrichten van recreatiezalen, leeszalen en zalen voor lichamelijke oefening, waar de jeugdige werkloozen hun onvrijwilligen vrijen tijd kunnen doorbrengen, enz.
Ook zouden bijzondere vormen van werkverschaffing kunnen worden gevonden, naar het voorbeeld van den arbeidsdienst, waar de jonge werkloozen anderen arbeid dan dien, waarvoor zij zijn opgeleid, moeten verrichten.
Een voorwaarde bij al deze dingen moet echter zijn, dat het bezoek aan genoemde inrichtingen volkomen vrij is. Ook mogen die inrichtingen niet concurreeren, terwijl een militaire opleiding eveneens uitgesloten moet zijn. (Intern. Arbeidsbureau, Genève)
(Vor. ber. Intern. Arbeidsbureau 1681 I.)

I. **NEDERLAND. — Onderscheidingsteeken voor verplegenden. —**
Ingevolge wettelijk voorschrift zijn de verpleegsters en verplegers verplicht gedurende de uitoefening van hun beroep het onderscheidingsteeken te dragen.
(Het Vaderland)

K. **ROTTERDAM. — Devaluatie van den Belga. - D. G. van Beuningen. —**
In de zitting van de Kamer van Koophandel heeft op 2 April '35 de heer D. G. van Beuningen eenige woorden gewijd aan de gevolgen, die de depreciatie van de goudwaarde van den Belga met 28% voor Rotterdam en andere Nederlandsche havens, maar vooral voor Rotterdam, zal veroorzaken. Rotterdam, volgens den heer Van Beuningen, toch reeds in nagenoeg alle opzichten in vergelijking met Belgische havens, een te dure haven, zal door de Belgische maatregelen den nekslag krijgen, indien niet met zeer bekwamen spoed drastisch ingegrepen wordt. (Nieuwe Rott. Crt.)
(Vor. ber. Belga 1741 F.)

A. **BRITSCH-INDIE. — Zoutaccijns verlaagd. —** Op 1 April '35 heeft de Oppositie in de Wetgevende Vergadering te New-Delhi een succes behaald, doordat de motie van de Congrespartij, om den accijns op zout van 20 anna's tot 12 anna's te verlagen met 63 tegen 55 stemmen werd aangenomen. (London Eastern Times)

B. **INTERNATIONALE KATHOLIEKE FILMACTIE.** De secretaris van de I.K.F., de Eerw. Heer Bernard, krijgt een technischen medewerker in den persoon van ingenieur Sury, die vooral het verspreiden van de goede katholieke productie zal behartigen.
In den laatsten tijd zijn er reeds verschillende goede films vervaardigd, vooral in Frankrijk en Polen, die aan alle eischen van artistieken en moreelen aard beantwoorden. (De Maasbode)

C. **DUITSCHLAND. — Uitsluiting van niet-Arische schrijvers. —**
De rijksorganisatie van letterkundigen heeft besloten alle „niet-Arische" schrijvers te royeeren.
Deze uitsluiting brengt het verlies van het recht mede om te schrijven in den vorm van boeken of artikelen.
Alleen te Berlijn worden 1800 schrijvers door dezen maatregel getroffen.
Men verwacht, dat eenzelfde stap onverwijld zal worden gedaan ten opzichte van de musici.
Verondersteld wordt, dat dit de inleiding is tot de wet op de nationaliteit, waarbij de Joden buiten de „nationale gemeenschap" zouden worden gesloten. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

D. **NEDERL. OOST-INDIE. — Rubberrestrictie. —** Het export-quotum voor de bevolkingsrubber over de tweede licentie-periode van het jaar 1935, loopende van 1 April tot en met 30 Juni is vastgesteld op 29.200.885 K.G. droge rubber. (Aneta)
(Vorig bericht blz. 1712 G.)

E. **ZWITSERLAND. — Wet tegen anti-Joodsche agitatie. —**
De regeering van het kanton Genève heeft een wet uitgevaardigd ter bestrijding van grove aanvallen door de drukpers op de Joden.
De considerans van de Geneefsche wet verklaart, dat twee te Genève verschijnende bladen van fascistische richting, door hun voortdurende aanvallen op de Joden, den godsdienstvrede, de openbare orde en de goede verstandhouding tusschen de deelen der bevolking in gevaar brengen en haat tegen een minderheid van godsdienst en ras trachten te verwekken.
Niet alleen de socialistische meerderheid doch ook twee van de drie burgerlijke leden van de Geneefsche regeering hebben tot het nemen van dit besluit medegewerkt. (Neue Zürcher Zeitung)

F. **KLEINE ENTENTE EN BALKANBOND. — Besprekingen inzake Duitschland's dienstplicht. - Reis van den Roemeenschen minister van Buitenlandsche Zaken Titulescu. —**
De Roemeensche minister van Buitenlandsche Zaken, Titulescu, heeft bezoeken afgelegd aan Joego-Slavië, Tsjecho-Slowakije en Frankrijk, ten einde met de ministers van Buitenlandsche Zaken van deze landen resp. Jeftitsj, Benesj en Laval, besprekingen te houden inzake de invoering van den dienstplicht in Duitschland. (Adverul, Bucarest)
(Vor. ber. Titulescu 1688 B.; Dienstplicht in Duitschland 1747 A.)

G. **DUITSCHLAND. — Rijksbegrooting 1935. —**
In de Staatscourant van 31 Maart '35 is de wet op de begrooting gepubliceerd. Daarin wordt o.a. bepaald, dat de vroeger aan den minister van Financiën toegekende garantie-machtigingen voor het jaar 1935 van kracht blijven.
De minister wordt gemachtigd garanties over te nemen, ter bevordering van den Duitschen buitenlandschen handel, tot een maximum-bedrag van 200 millioen mark; tot bevordering van de markt van vee en slachtvee tot een bedrag van 30 millioen mark; tot bevordering van de schapenteelt en wolwinning tot een bedrag van 25 millioen mark; tot bevordering van de eierenmarkt tot 25 millioen mark; tot regeling van de boteren vetmarkt tot een bedrag van 20 millioen mark; tot het scheppen van credieten vlas- en hennep-fabricatie van 5 millioen mark; ter bevordering van de tewerkstelling in den landbouw tot een maximumbedrag van 100 millioen mark.
Voor landbouwkolonisatie in 1935 zal het Rijk borg staan voor ten hoogste 75 millioen mark en voor die van bouw van kleine woningen van maximum 150 millioen.
Ten aanzien van personen, die invaliditeitsverzekering ontvingen, wordt nog bepaald, dat zij verplicht zijn het hen toekomende bedrag van in totaal 200 millioen mark per jaar tot een door den minister van Financiën vast te stellen bedrag aan te nemen in schuldbekentenissen of schatkistbiljetten van het Rijk. (Berliner Tageblatt)
(Vor. ber. Begrooting 1230 K.)

H. **NEDERLAND. - Betooging van S.D.A.P. en N.V.V.** Als antwoord op den Landdag der N.S.B. in het R.A.I.-gebouw te Amsterdam hebben de Federatie Amsterdam der S.D.A.P. en de Amsterdamsche Bestuurdersbond op 4 April '35 eveneens in het R.A.I.-gebouw een groote betooging georganiseerd, bedoeld als betuiging van trouw aan de Democratie.
Er waren 35.000 deelnemers. (Arbeiderspers)
(Vor. ber. S.D.A.P. 1686 H.)

I. **OOSTENRIJK. — Uitbreiding der weermacht. —** Officieel wordt medegedeeld: Op 3 April '35 is onder voorzitterschap van bondskanselier dr. Schuschnigg een korte ministerraad gehouden, welke zich o.a. bezighield met de uitbreiding der weermacht.
De ministerraad gaf uiting aan de eenparige opvatting, dat het toekennen van volledige rechtsgelijkheid aan Oostenrijk een natuurlijke zaak bleef.
De noodzakelijke voorbereidende maatregelen zijn genomen. (Reichspost) **(Vor. ber. blz. 1738 B.)**

K. **NEDERLAND. — Christelijk Historische Unie. —** Op 3 April '35 is te Amsterdam aangevangen de jaarvergadering van de Christelijk Historische Unie, welke door oud-minister Jhr. mr. D. J. de Geer geopend is met een rede, waaraan wij het volgende ontleenen:
Wij staan in een zeker opzicht in een niet gemakkelijke positie. Vijf partijen bestrijden ons van uit een bomvrije stelling, waar men geen verantwoordelijkheid draagt, daardoor bij de kiezers de verwachtingen kan wekken die men wil, en al het leed van den tegenwoordigen tijd kan schuiven op de Regeering en wie haar steunen. Die vijf partijen zijn de N.S.B., de S.D.A.P., de Communisten, de C.D.U. en de S.G.P. Zij maken van hun niet-verantwoordelijke positie op schromelijke wijze misbruik.
Het sterkst valt het misbruiken van het huidige leed wel op bij de N.S.B. Onder aanheffing van de schoonste leuzen, oefent zij de onrechtvaardigste critiek, met aantasting zelfs van de motieven der bewindslieden en biedt geen enkelen begaanbaren weg aan, waarlangs dan naar haar oordeel de nood van den tijd beter zou kunnen worden bestreden.
Laat ons, aldus eindigde spr., niet in tijdelijken, zij het zwaren, tegenslag ons hoofd verliezen. De grondleggers van ons volksbestaan hebben dat niet aan ons verdiend. Wij hebben onze eigen geschiedenis en onze eigen rechts- en staatsinstellingen, en ons eigen Oranjehuis, waarvan de hooge beteekenis door geen ander volk kan worden verstaan. Wij laten ons niet gelijkschakelen, maar willen zelf onzen ontwikkelingsgang kiezen en onder God's leiding, werken aan den opbouw van den nieuwen tijd die ons wacht. (Persberichten)
(Vorig bericht blz. 1483 B.)

L. **NEDERLAND. — Wijziging crisis akkerbouwbeschikkingen. - Het vervoer van aardappelen. —** De Staatscrt. van 1 April '35 bevat een beschikking van den minister van Econ. Zaken, waarbij de crisis-akkerbouwbeschikking 1934 III wordt gewijzigd.
De vervoerheffing van aardappelen zal namelijk ten aanzien van aardappelen van den oogst 1934 blijven gelden, gedurende den tijd dat de artikelen 11 tot en met 15 van het crisis-akkerbouwbesluit 1934 van kracht blijven. Het einde van deze tijdruimte zal nog nader worden vastgesteld.
Voor aardappelen van den nieuwen oogst treedt heffing bij de bron in de plaats van de vervoerheffing.
In verband daarmede is het vervoeren van vroege aardappelen als bedoeld in het crisis-tuinbouwbesluit 1935 I en van aardappelen, ingevoerd in de maanden April t/m Juli '35 reeds nu van de heffing vrijgesteld.
Ten tweede is het bedrag, dat voor de uitreiking van de teeltvergunning voor 1935 aan het landbouw-crisisfonds moet worden betaald, vastgesteld op ƒ 30 per H.A. toegewezen oppervlakte. (Staatscourant)
(Vorig bericht blz. 1403 H.)

6 APRIL 1935

A. BELGIE. — Dr. de Man's Plan van den Arbeid. — Het door prof. dr. Hendrik de Man opgestelde economische plan, dat thans, na de opneming van den ontwerper er van in het nieuwe Belgische kabinet als minister van Openbare Werken en Werkloosheid op den voorgrond treedt, gaat uit van de gedachte, dat de crisis het socialisme belemmert en dat er opnieuw gestreden moet worden voor de maatschappij op socialistischen grondslag, niet voor een of ander ondergeschikt programpunt, maar regelrecht tegen het kapitalisme.
Op het partijcongres van 25 en 26 December 1933 werd dit plan met een groote meerderheid van stemmen goedgekeurd, waarbij uitdrukkelijk werd verklaard, dat de partij geenerlei deelneming aan een regeering in overweging zal nemen, die niet het plan van den arbeid ter onmiddellijke uitvoering aanvaardt.
Het plan beoogt het nationale economische leven in twee deelen te splitsen, namelijk een particulier en een genationaliseerd deel, welk laatste zou omvatten de organisatie van het crediet en van de belangrijkste industrieën, welke in feite al gemonopoliseerd zijn.
In de tweede plaats is het doel verruiming van de binnenlandsche markt ter bestrijding van de werkloosheid en verhooging van de economische welvaart.
Het derde hoofdpunt betreft hervorming van den staat en het parlementaire stelsel op basis van een economische en sociale democratie. (Arbeiderspers)
(Vor. ber. Dr. H. de Man 551 A.)

B. ZWEDEN. — Duitsche belangen bij wapenindustrie. De minister van Buitenlandsche Zaken, Sandler, heeft in de Eerste Kamer van den Rijksdag mededeelingen gedaan uit een rapport omtrent den bedenkelijken omvang van het buitenlandsche (Duitsche) aandeel in de Zweedsche bewapeningsindustrie.
De minister verklaarde dat zeer veel aandeelen van de geschutfabriek Bofors in handen zijn van Duitschers, met name van Krupp. In de Tweede Kamer deelde de premier Hansson mede, dat 63.000 van de 198.000 aandeelen van Bofors in Duitsche handen waren. (Svenska Dagbladet)
(Vor. ber. Wapenindustrie 1697 F.)

C. BELGIE. — Deviezencontrôle. —
De Dienst voor Wisselcontrôle heeft aan de banken instructies gegeven volgens welke deze minder strak kunnen optreden ten aanzien van aanvragen van vreemde deviezen welke werden gedaan. Het is n.l. de bedoeling zoo spoedig mogelijk de belemmeringen te verzachten, die tijdelijk moesten getroffen worden om de normale werking van handel en nijverheid haar verloop te laten gaan.
De vroeger ingestelde beperkingen voor pasmunt werden ingetrokken. Tegen normale legitimatiebewijzen kunnen wisseloperaties worden toegestaan voor:
1e. Het verkeer van goederen binnen het kader van normale handelscontracten.
Voor den transito- of uitvoerhandel moet de verbintenis worden aangegaan om de opbrengst van den verkoop van goederen onmiddellijk te repatrieeren.
2e. Voor vrachten, transportkosten, commissies, verzekeringen, douane- en havenrechten.
3e. Voor de betaling van interesten, dividenden en inkomsten die in België worden geïnd door personen die in het buitenland verblijven, alsook voor de repatriëering van hun kapitalen.
4e. Voor den transfer van de noodige bedragen voor den dienst der schulden die vóór 18 Maart '35 in het buitenland zijn aangegaan.
5e. Voor de betaling van premies aan buitenlandsche verzekeringsmaatschappijen en voor de kapitalen die in buitenlandsche deviezen door deze maatschappijen zijn verschuldigd.
Verder kunnen deviezen worden verkregen voor de betaling van kosten van levensonderhoud en studie in het buitenland, voor pensioenen en salarissen van personen die in het buitenland verblijven, voor normale reizen naar het buitenland e.d.
(Dienst voor Wisselcontrôle - Handelsblad v. Antwerpen)
(Vorig bericht blz. 1723 H.)

D. IERLAND. — Iersche nationaliteits- en burgerrechtwet aangenomen. —
De Dail heeft op 4 April '35 zonder hoofdelijke stemming de Iersche nationaliteits- en burgerrechtwet aangenomen.
Aan het einde van de debatten verklaarde De Valera, dat het het beste zou zijn dat er een volksstemming wordt gehouden om te beslissen of de meerderheid van het volk de volledige onafhankelijkheid van Ierland, bijvoorbeeld in den vorm van een republiek, zou wenschen.
Met het aannemen van de nationaliteits- en burgerrechtwet houden de Ieren op Britsche staatsburgers te zijn. (Irish Times) **(Vorig bericht blz. 1599 F.)**

E. DISCONTOKOERSEN. —
De veranderingen in de discontokoersen zijn de volgende:

	Sedert	
Italië	25-3-'35	3½%
Nederlandsche Bank:		
Wisseldisconto	5-4-'35	3½%
Promessendisconto	5-4-'35	4 %
Beleening van effecten en goed.	5-4-'35	4 %
Voorschotten in Rek.-Crt. . . .	5-4-'35	4 %
Joego-Slavië	18-1-'35	5 %

(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. 1666 D.)**

F. ENGELAND. — De Duitsche luchtvloot. - Sir John Simon's verklaring in het Lagerhuis. —
De afgevaardigde Sir Charles Cayser heeft op 3 April '35 in het Lagerhuis aan Sir John Simon de vraag gesteld, af rijkskanselier Hitler hem tijdens de jongste Britsch-Duitsche besprekingen in Berlijn eenige aanduiding had gegeven over den huidigen omvang en de sterkte der Duitsche luchtmacht.
Sir John Simon antwoordde op deze vraag: „Jawel, in het verloop van deze besprekingen deelde de Duitsche rijkskanselier in algemeene termen mede, dat Duitschland op het gebied der luchtmacht pariteit met Engeland heeft bereikt".
Op een vraag van den liberalen afgevaardigde Mander antwoordde Sir John: „Niets, wat in Stresa gebeurt, zal een vrije en volledige bespreking over eenig onderwerp verhinderen, tot welks onderzoek de Volkenbondsraad op zijn aanstaande buitengewone zitting geroepen zal worden".
Sir Philip Sassoon, onderminister voor Luchtvaart, verklaarde in een vergadering van de Volkenbondsunie, dat de regeering besloten heeft de luchtstrijdkrachten met 41 eskaders uit te breiden. (Daily Telegraph)
(V. b. Sir Simon 1738 H.; Duitsche Luchtvl. 1720 A.)

7 APRIL 1935

G. FRANKRIJK. — Aanmunting van gouden honderdfranc stukken. —
De Fransche Munt is op 3 April '35 begonnen met de aanmunting van gouden honderd-franc stukken.
(Le Temps)

H. TSJECHO-SLOWAKIJE. — De lord-zegelbewaarder Anthony Eden's bezoek aan Praag. —
Het officieele communiqué uit Praag zegt, dat Eden met Benesj een volmaakte gelijkheid van doeleinden en politiek der beide regeeringen hebben vastgesteld, ten aanzien van het handhaven van den algemeenen vrede en hun oprechte en onwrikbare aanhankelijkheid aan de Volkenbondspolitiek.
Eden is op 5 April naar Londen teruggekeerd.
(Prager Presse) **(Vorig bericht blz. 1746 E.)**

I. LUCHTVAART. — De „Leeuwerik" van de K.L.M. verongelukt. - Alle inzittenden gedood. —
Het K.L.M.-vliegtuig „Leeuwerik", gezagvoerder de heer Pieter Soer, vliegende van Praag naar Amsterdam met zeven inzittenden aan boord, is op 6 April 1935 tijdens een hevigen sneeuwstorm in de omgeving van de stad Brilon in het Sauerland tegen een steile berghelling te pletter geslagen en in brand gevlogen.
Toen menschen uit de omgeving bij de ruïnes van het toestel kwamen, vonden zij de onherkenbare lijken der slachtoffers. Gedood zijn de vliegers P. Soer en E. A. J. Prillwitz; de marconist Th. J. van der Klein; de mecaniciens P. Welman en H. Wingelaar en de passagiers mr. W. de Vlugt, zoon en naamgenoot van den burgemeester van Amsterdam, alsmede H. L. A. Briel, procuratiehouder bij de A.K.U. te Arnhem.
Het toestel deed dienst op de juist geopende luchtlijn Amsterdam—Praag.
Pieter Soer, beroemd door zijn Pelikaan-vlucht in December 1933 met Smirnoff, behoorde tot de oudere vliegers. In totaal maakte hij 7000 vlieguren en 17

Indië-vluchten. Pieter Soer was 32 jaar oud en te Havelte geboren.
Piloot E. A. J. Prillwitz ontving zijn vliegers-opleiding te Soesterberg en trad gelijk met Soer in dienst van de K.L.M. Een jaar later ging hij over naar de K.N.I.L.M., de Indische zustermaatschappij, waar hij voornamelijk vloog op de lijn Batavia—Medan.
Marconist Van der Klein kwam op 1 Juni 1934 als telegrafist eerste klas bij de K.L.M. Hij was slechts 25 jaar.
Mecanicien H. Wingelaar maakte de reis niet in dienstverband mee maar als passagier. Hij was 26 Juni 1904 te Bussum geboren.
Mecanicien P. Welman was in functie op de Leeuwerik. Hij was 25 jaar, ongehuwd en sedert 1 Maart '34 in dienst van de K.L.M. (Meded. Directie K.L.M.)
(V. b. Vliegongelukken 1687 B.; Piet Soer 1108 A.)

A. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Amerikaansch: Anthony Thorne — „Delay in the Sun". (Doubleday Doran, New York 1935)
H. Weseen — „A dictionary of American slang". (Harrap)
Chineesch: „Die Räuber vom Liang Schan Moor — aus dem chinesischen übertragen von Franz Kuhn. (Insel-Verlag, Leipzig)
Duitsch: Ernst Weichert — „Die Majorin", Erzählung. (Alb. Langen-Georg Müller, München)
Engelsch: Miss Enid Bagnold — „National Velvet", illustrated. (Heinemann)
Brian Penton — „Landtakers". (Cassell)
Fransch: Marcel Griaule — „Les Flambeurs d'Hommes". (Calmann-Levy)
Igor Strawinsky — „Chroniques de ma vie". (Edit. Denoël & Steele)
Italiaansch: Benedetto Croce — „Varieta di storia letteraria e civile". (Laterza, Bari)
Nederlandsch: S. Vestdijk — „Terug tot Ina Damman". (Nijgh & Van Ditmar)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1740 D.)**

8 APRIL 1935

B. **DANZIG. — Verkiezing voor den Volksdag. —**
De op 7 April '35 gehouden verkiezing voor den Volksdag der Vrije stad Danzig, waarvan de nat.-socialisten hadden verwacht, dat zij hun een tweederde-meerderheid zou bezorgen, waardoor zij in staat zouden zijn de grondwet te wijzigen, heeft, niettegenstaande de nationalistische redevoeringen van Göbbels, Göring, Hess en Julius Streicher, voor hen niet het gewenschte resultaat opgeleverd. Het eindresultaat der stemming luidt n.l. als volgt:
Uitgebracht zijn 232.279 stemmen. Hiervan verkregen de

	Aantal stemmen.		Zetels.	
Nationaal-Socialisten .	139.200	(109.029)	42	(38)
Sociaal-Democraten . .	37.530	(37.882)	12	(13)
Communisten	6.880	(14.566)	2	(5)
Centrum	30.059	(31.336)	10	(10)
Nationaal Front . . .	9.760	(13.596)	3	(4)
Lijst Pietsch	750	(——)	—	(—)
De Poolsche minderh. .	8.100	(6.743)	3	(2)

De cijfers tusschen haakjes geplaatst geven de verkiezing weer van 28 Mei 1933.
(Polska Ag. Telegr.) **(V. b. Verkiezingen 1580 A.; Volksdag 1690 B.)**

C. **VEREENIGDE STATEN. — Werkverschaffing. - Compromis bereikt. —**
In de gemeenschappelijke zitting van afgevaardigden en senatoren is op 4 April '35 overeenstemming bereikt inzake een compromis-voorstel betreffende het werkverschaffingsontwerp van 4.88 milliard dollar, hetwelk inhoudt, dat 25% der kosten van alle staatsbouwplannen aan arbeidsloonen moeten worden uitgegeven. (New York Herald, Parijs)
(Vorig bericht blz. 1739 E.)

D. **HOCKEY. — Nederland—Engeland. —**
Na een boeienden en spannenden strijd is het Engeland mogen gelukken op 6 April '35 in het Stadion te Amsterdam de Nederlandsche hockeyploeg een 2—1 nederlaag toe te brengen.
Dit is een van de beste wedstrijden die het Nederlandsche Elftal ooit heeft gespeeld. (Red. K. H. A.)
(Vorig bericht blz. 817 K.)

E. **GERBRAND ADRIAENSZ. BREDERO 1585—1935.**
Op 16 Maart '35 was het 350 jaar geleden, dat de geestige dichter Gerbrand Adriaensz. Bredero werd geboren.
De herdenking van dien geboortedag is op 2 April met grooten luister in den Stadsschouwburg te Amsterdam gevierd met een veelzijdig programma, waarvan de hoofdschotel werd gevormd door de opvoering door het tooneelgezelschap „De Jonge Spelers" onder leiding van Ben Groeneveld, van de bekende „Klucht van de Koe", „Symen sonder soeticheyt", e.a.

Gerbrand Adriaensz. Bredero.

Tot de aanwezigen behoorden minister Marchant, de Belgische gezant de heer Ch. Maskens en vele voor-aanstaande persoonlijkheden. (Red. K. H. A.)

9 APRIL 1935

F. **BELGIE. — Fransch-Belgisch handelsverdrag. —**
In het Fransch-Belgische handelsaccoord is o.a. overeengekomen, dat wat de goederen betreft, die het voorwerp waren van een particuliere overeenkomst tusschen producenten, welk accoord door de betrokken regeeringen is erkend, alle noodige maatregelen zullen worden getroffen om te beletten, dat tengevolge van de devaluatie een zoo aanzienlijke toevloed van goederen op de Fransche markt zou komen, dat deze via een daling van de prijzen de Fransche economie zou ontredderen.
Wat de bij den invoer in Frankrijk gecontingenteerde producten betreft, zal de verstrekking van certificaten en consenten afhankelijk worden gemaakt van een schriftelijke verklaring, waarbij de importeur de verbintenis aangaat geen prijzen te vragen, die lager zouden zijn dan de courante prijzen, welke op de Fransche markt zouden gelden indien er geen devaluatie was geweest. Iedere ontduiking van deze verbintenis zal leiden tot het onttrekken aan de belanghebbenden voor den duur van een jaar van alle deelneming aan de contingenten.
De huidige overeenkomst is geldig voor 6 maanden en kan ieder oogenblik worden opgezegd, indien de regeeringen tot de overtuiging komen, dat een voldoende aanpassing van de prijzen is bereikt. (Moniteur)
(Vor. ber. België 1708 G.; Frankrijk 1369 B.)

G. **HOCKEY. — Nederland—België (Dames). —**
De op 7 April '35 op het terrein van Te Werve (Den Haag) gespeelde landen-hockeywedstrijd Nederland—België (dames) eindigde met een 5—0-overwinning voor de Nederlandsche ploeg. Met de rust leidde Nederland met 2—0. (Het Vaderland)
(Vor. ber. Hockey 1750 D.)

A. **CHINA. — Werkloosheid. —**
Volgens de Chineesche nieuwsbladen heerscht in Shanghai een groote werkloosheid. Meer dan 300.000 arbeiders zijn zonder werk, terwijl het aantal werklooze Europeanen op 15.000 wordt geschat. Veertig procent der handelshuizen en fabrieken zijn gesloten. (Sin Wan Pau, 22 Febr. '35) **(Vor. ber. 975 A.)**

B. **WAGENINGEN. — Landbouwhoogeschool. - Overdracht aan de Regeering van de aula der stichting „Het Aulafonds". —**
Op 5 April '35 heeft H. M. de Koningin een bezoek gebracht aan de Landbouwhoogeschool te Wageningen en daar tevens de overdracht aan de regeering der onlangs voltooide aula met Haar tegenwoordigheid vereerd. (Nieuwsblad v. h. Noorden)

C. **LIMBURG. — Inbedrijfstelling van de eerste 150 000 volt-lijn. —**
Op 6 April '35 werd in het schakelstation te Herter bij Roermond de eerste 150.000 volt-lijn in Nederland in gebruik genomen.
Op 23 Januari 1932 werd op dezelfde plaats door den toenmaligen minister van Waterstaat, thans burgemeester van Roermond, mr. P. Reymer, de 10.000 volt-lijn in bedrijf gesteld. Bouwer van deze lijn is ir. Kortlandt.
Tot de aanwezigen behoorden de commissaris der Koningin in Limburg, baron van Hövell tot Westerflier, de gouverneur van de provincie Belgisch-Limburg, de burgemeester van Eindhoven, namens den commissaris der Koningin in Noord-Brabant, leden van Gedeputeerde Staten van Limburg en mr. dr. Schönfeld, administrateur der afdeeling Waterstaatsrecht van het Ministerie van Waterstaat.
De directeur der Stroomverkoopmaatschappij, prof. dr. ir. H. Gelissen, wees op de beteekenis van deze inbedrijfstelling.
Hierna nam de commissaris der Koningin het woord. Hij schetste de beteekenis der Stroomverkoopmaatschappij voor Limburg en ging in het kort de geschiedenis na van de totstandkoming van deze lijn. Spr. deelde namens den minister van Waterstaat mede, dat het H. M. de Koningin behaagd heeft den heer prof. dr. ir. H. Gelissen te benoemen tot Officier in de Orde van Oranje Nassau.
Tenslotte sprak nog de heer ir. Kortlandt. (V. D.)

D. **VEREENIGDE STATEN. - Wet op oorlogswinsten.**
Het Huis van Afgevaardigden heeft op 9 April '35 de MacSwain-bill, welke beoogt het maken van oorlogswinst onmogelijk te maken, goedgekeurd en doorgezonden naar den Senaat. Negen democraten en zes republikeinen stemden tegen.
Indien het wetsontwerp van kracht zal zijn zal het kunnen worden voorkomen dat in tijd van oorlog prijzen op oncontroleerbare wijze worden verhoogd. Direct na een eventueele oorlogsverklaring zullen n.l. krachtens deze wet maximumprijzen worden vastgesteld.
Het Huis bepaalde voorts dat na een oorlogsverklaring een belasting van 100% zal worden gesteld op alle buitensporige winsten. (N. Y. Herald, Parijs)

E. **SCHEIKUNDE. — Aurosmiridium. - Nieuw metaal.**
Prof. O. E. Swiaginzew, van het Instituut voor algemeene en anorganische chemie van de Academie voor Wetenschappen te Moskou, heeft een nieuw mineraal ontdekt, dat samengesteld is uit iridium (52%), osmium (25%), goud (19%) en Rhutenium (3,5%). Het bestaat uit korreltjes, 0,2 tot 2 m.M. in doorsnede, van een onregelmatigen hoekigen vorm en met zilverachtigen metaalglans. Onder het microscoop zijn deze korreltjes volkomen homogeen. De hardheid van het nieuwe mineraal is zeer aanzienlijk en komt die van osmiumiridium zeer nabij. Het soortelijk gewicht is ongeveer 20. Men heeft het nieuwe mineraal osmiumaurumiridium of, afgekort, aurosmiridium genoemd. (Prawda) **(Vor. ber. Scheikunde 1726 I.)**

F. **ZWEMSPORT. — Wereldrecord van Mej. Rie Mastenbroek op de 400 M. rugslag. —**
De Rotterdamsche zwemster mej. R. Mastenbroek heeft op 5 April '35 ten tweede male op de internationale wedstrijden van Old Boys te Bazel gezwommen.
Rie Mastenbroek zwom ditmaal alleen de 400 M. rugslag. Zij mocht er in slagen het op 5 December 1932 te Wallasey door mej. Phillis Harding (Ver. Staten) gevestigde wereldrecord van 6 min. 12.4 sec. met niet minder dan 7.4 sec. te verbeteren en het aldus te brengen op 6 min. 5 sec. (Nieuwe Rott. Courant)
(Vorig bericht blz. 1734 B.)

G. **SUMATRATABAK. — Wereldverbruik en afzetgebied. —**
Wereldverbruik Sumatratabak in drie jaren:

	Verbruik	Oogst
1932	190.721 pakken	183.192 pakken
1933	139.602 „	168.743 „
1934	139.743 „	177.961 „
Drie jaren . . .	470.076 pakken	529.896 pakken

Voornaamste landen van afzet van Sumatratabak:

	1932	1933	1934
Duitschland . .	107.961 pn.	92.641 pn.	100.538 pn.
Nederland . . .	27.500 „	24.846 „	23.577 „
Denemarken . .	9.154 „	10.077 „	12.564 „
Ver. Staten . .	12.577 „	10.987 „	11.423 „
België	6.705 „	5.769 „	7.692 „
Zweden . . .	4.346 „	2.410 „	3.436 „
Zwitserland . .	1.820 „	2.192 „	2.782 „
Frankrijk . .	8.546 „	2.654 „	2.384 „
Engeland . . .	1.513 „	—	1.320 „

(De Tabakskoerier)

H. **BOKSEN. — Maccabiah te Tel Aviv. —**
De Amsterdamsche boksers Bril en De Vries hebben op het tournooi van 2 April '35 van de Joodsche Olympische Spelen succes gehad.
Bril bokste tegen den houder van het lichtgewicht Maccabiah kampioenschap Birnzweig (Palestina) en slaagde er in, hem k.o. te krijgen.
De Vries won op punten van Khoury (Egypte).
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. Boksen 1349 E.)**

I. **NEDERLAND. — Een rijkscommissie voor de jeugdwerkloosheid. —**
Eenige dagen geleden heeft de minister van Sociale Zaken met een enkel woord medegedeeld, dat het in zijn voornemen lag over te gaan tot de instelling van een commissie, waarin zooveel mogelijk zullen zijn vertegenwoordigd alle organisaties, die op het terrein van de jeugdwerkloosheid van haar bijzondere belangstelling hebben doen blijken. Zoo zal o.m. de landelijke commissie tot bestrijding van de gevolgen van de jeugdwerkloosheid in de nieuwe commissie worden opgenomen.
De minister van Sociale Zaken heeft aan een belangrijk aantal corporaties en personen een uitnoodiging gericht om in de nieuw in te stellen rijkscommissie zitting te nemen.
In deze uitnoodiging schrijft de minister, dat, hoewel met groote voldoening mag worden vastgesteld, dat bij tal van vereenigingen levendige belangstelling bestaat voor het vraagstuk van de jeugdwerkloosheid en de regeering voor dit streven veel waardeering heeft, zij echter een open oog heeft voor het verschijnsel, dat door de steeds toenemende moeilijkheden zich de noodzakelijkheid doet gevoelen tot een nog krachtiger samentrekken in organisatorisch verband van alle lichamen, die geacht kunnen worden op dit terrein een verantwoordelijke plaats in te nemen.
De taak van de nieuwe rijkscommissie zal o.m. zijn, het bestudeeren van het vraagstuk van opneming van de jongeren in het bedrijfsleven; het bevorderen van centrale werkverschaffingen voor jeugdige werkloozen en daarbij het noodige te doen voor het kampwerk, terwijl ook het aanmoedigen van plaatselijke werkverschaffingen voor jongeren tot haar taak zal behooren. Bovendien zal de commissie niet minder groote aandacht dienen te schenken aan vraagstukken van paedagogischen en cultureelen aard op dit terrein. De nieuwe commissie zal zich met groote kracht aan het kampwerk voor de jongeren wijden en verder door deze centralisatie de bemoeienissen met het Werkfonds 1934 ten opzichte van de bestrijding van de jeugdwerkloosheid inschakelen.
De commissie, zooals deze door den minister van Sociale Zaken is gedacht, zal een dagelijksche leiding hebben met als voorzitter de minister persoonlijk en als ondervoorzitters, zoo deze daartoe bereid is prof. F. Frencken, thans voorzitter van de landelijke commissie en de heer A. van Geelen, directeur-generaal voor de werkverschaffing en steunverleening, e.a.
(Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Werkloosheid 1673 A.)

A. NEDERLAND. — Het Cadeaustelsel. —

Dezer dagen is te Utrecht de jaarvergadering gehouden van het „Nationaal Comité tot beteugeling van het cadeaustelsel".

Het aantal organisaties, dat thans gezamenlijk in het comité ijvert voor wettelijke regeling van het cadeaustelsel is gegroeid tot 200. Van de 36 Kamers van Koophandel steunt een 33-tal deze actie.

In verband met den toenemenden omvang der toepassing van het cadeaustelsel heeft het comité zich kortelings nogmaals tot den minister van Economische Zaken gewend met het verzoek zoo spoedig mogelijk een beslissing te willen nemen.

De samenwerkende organisaties van belanghebbenden uit de kringen der fabrikanten, importeurs, handelaren en consumenten hebben op de jongste algemeene vergadering besloten de actie met dezelfde kracht voort te zetten, teneinde deze verkoopsmethode, die hier te lande reeds voor den tabakskleinhandel wettelijk is verboden, voor den geheelen handel op die wijze geregeld te krijgen.

(Mededeeling: Nat. Comité tot beteugeling van het Cadeaustelsel) **(Vorig bericht blz. 1135 E.)**

10 APRIL 1935

B. FILMKUNST. — Geluidregistratie-apparaat. - Philips-Miller-systeem. —

Om geluid vast te leggen was men tot voor kort op de gramofoonplaat aangewezen. Met het opkomen van de sprekende film kwam een ander methode van geluidregistratie tot ontwikkeling, waarbij het geluid op een smalle strook naast de beelden van de film fotografisch werd vastgelegd.

Na eenige jaren van intensieve samenwerking met den Amerikaanschen uitvinder James A. Miller is het Philips' Laboratorium thans er in geslaagd een electro-mechanisch geluidopnemingssysteem te ontwikkelen, dat op dit gebied een radicale omwenteling moet beteekenen.

In een band van doorzichtig materiaal van speciale samenstelling die met een zeer dunne ondoorzichtige laag is bedekt wordt langs electrischen weg een beitel gedrukt, waardoor in de zwarte laag een doorzichtige groef wordt getrokken. Door de beitel in het rythme van het geluid op en neer te doen bewegen, ontstaat een groep van wisselende breedte, welke een getrouwe copie is van het te registreeren geluid.

Een voordeel van dit nieuwe systeem van geluidsopneming boven de bestaande stelsels met gramofoonplaten en langs optischen weg op de film, is dat zeer hooge frequenties, waarbij de beitel duizenden malen per seconde op en neer bewogen moet worden, gemakkelijk opgeteekend kunnen worden.

Verder wordt het voordeel verkregen, dat de afscheiding tusschen doorzichtig en ondoorzichtig zeer scherp is, waardoor de registratie der hooge tonen belangrijk beter is dan bij het fotografisch procédé, en waardoor minder bijgeruisch wordt verkregen, dan met gramofoonplaten of fotografische opnamen mogelijk is.

De weergeving geschiedt evenals bij de sprekende film met behulp van fotocel en versterker. Een zeer belangrijk voordeel van het nieuwe systeem is echter, dat een opgenomen registratie onmiddellijk zelfs tijdens de opnamen, ter controle gereproduceerd kan worden, zonder dat gewacht behoeft te worden op ontwikkelen, afdrukken enz.

Men verwacht van het nieuwe systeem niet alleen toepassing bij de sprekende films, maar ook in omroepstudio's. Naar wordt medegedeeld, wordt in kringen van binnen- en buitenlandsche film- en omroepstudio's groote belangstelling voor deze uitvinding getoond. (Persberichten)

(Vor. ber. Filmkunst 1745 C.)

C. ZIONISME. — Intern. Congres van Zionistische Vrouwen. —

Het internationale Zionistische vrouwencongres te Tel Aviv is na een zitting van acht dagen gesloten. Het werd bijgewoond door 300 gedelegeerden uit 44 landen. De besprekingen vonden bijna uitsluitend in het Hebreeuwsch plaats. Bij de opening van het congres heeft de Zionistische leider dr. Weizmann een rede gehouden, waarin hij een beroep deed op den pioniersgeest, die typeerend was voor de jaren onmiddellijk na den oorlog.

Het congres nam een resolutie aan waarin een beroep werd gedaan op de Joodsche vrouwen in de geheele wereld om te helpen bij de bevordering van de voorbereiding van Joodsche meisjes voor haar emigratie naar Palestina, opdat zij daar een belangrijk aandeel bij de pionierswerkzaamheden zouden kunnen hebben.

Uit een uitgebracht rapport van den Zionistischen Generalen Raad, die thans te Jeruzalem bijeen is, blijkt, dat alle landbouwkolonies in Palestina op een gezonde basis staan en dat alle met winst werken. Er waren in Februari 5220 geregistreerde Joodsche immigranten. (Ned. Tel. Ag. Reuter) **(936 F.)**

D. SUIKER. — Wereldproductie. —

	Suikerproductie in 1000 tons.			
Uitvoerlanden:	1933-'34	1932-'33	1931-'32	1930-'31
Cuba	2.315	1.995	2.603	3.122
Java	600	1.379	2.569	2.799
Europa	2.769	2.609	3.289	5.062
Peru	425	421	396	485
San Domingo . . .	382	360	428	363
Mexico	190	210	232	261
Egypte	125	168	144	120
Mozambique . . .	94	92	71	76
Haiti	26	25	21	19
	6.926	7.259	9.753	12.307
Invoerlanden:				
Ver. Staten en Kol.	5.020	4.262	3.975	3.640
Brit. Rijk (Emp.)	7.439	6.788	5.872	5.354
Europa versch. land.	1.614	1.153	1.826	2.100
	14.073	12.203	11.673	11.094
Landen, waarin productie en verbruik vrijwel aan elkaar gelijk zijn:				
Frankrijk en Kol. .	1.099	1.158	994	1.316
Europa versch. land.	1.415	1.276	1.235	1.437
Japan	803	798	1.148	929
Zuid-Amerika . .	1.374	1.355	1.426	1.361
Centraal Amerika .	105	107	103	134
	4.796	4.694	4.906	5.177

(Czarnikow-Rionda & Co.) **(Vor. ber. blz. 1678 A.)**

E. AMSTERDAM. — Broodbakkers- en winkelverordening. —

In het Gemeenteblad is opgenomen het algemeen verslag van het onderzoek van de Winkelverordening en de Broodbakkersverordening in de afdeelingen van den gemeenteraad. Er zijn zeer uitvoerige beschouwingen aan de voorgestelde verordeningen gewijd.

Enkele leden achtten onder de huidige omstandigheden niet elke ordening verwerpelijk. Wat echter hier wordt voorgesteld, n.l. een ordening, van boven af aan zekere groepen van het bedrijfsleven opgelegd, in den vorm van een vergunningsstelsel voor een bepaald deel van den winkelstand, met uitsluiting van anderen, achtten zij in strijd met het algemeen belang, dat in de eerste plaats eischt, dat het initiatief van den enkeling niet wordt gedood. (Telegraaf)

(Vorig bericht blz. 1715 B.)

F. S.D.A.P. — Jaarverslag 1934. —

Aan het jaarverslag der S.D.A.P., opgenomen in de Arbeiderspers, ontleenen wij de volgende bijzonderheden:

Het aantal afdeelingen daalde van 788 tot 765, dus met 23. Er werden opgericht 20 afdeelingen, opgeheven 43.

De oorzaak van den teruggang moet worden gezocht in de voortdurende crisis.

Intusschen werden in de twee eerste maanden van het loopende jaar alweer 11 nieuwe afdeelingen opgericht, waartegenover slechts één opheffing staat.

Ook het ledental daalde van 87.212, na in het eerste kwartaal tot 90.734 gestegen te zijn, tot 84.269, dus met 2943 leden of 3.37 pct.

De teruggang in het vierde kwartaal moet zeker voor een belangrijk deel worden toegeschreven aan speciaal door het Partijbestuur getroffen maatregelen. Tengevolge van de aanhoudende crisis is het aantal leden, dat niet regelmatig contributie afdroeg, toegenomen. Het aantal ondersteunden, dat in plaats van contributie te betalen, werkloozenzegels plakte, was zoo sterk gestegen, dat het Partijbestuur het niet

langer verantwoord achtte, nog langer vrijstelling van contributie-afdracht toe te staan.
Een opmerkelijk verschijnsel is, dat, terwijl het aantal mannelijke leden met 4.31 pct. terugging, dat der vrouwelijke leden met 1.33 pct. daalde.
(Arbeiderspers) **(Vor. ber. S.D.A.P. 1748 H.)**

A. **ENGELAND. — Verklaring in het Lagerhuis van Sir John Simon in zake het resultaat der minister-bezoeken aan Berlijn, Moskou, Warschau en Praag.**
De resultaten der bezoeken van de Britsche ministers aan Berlijn, Moskou, Warschau en Praag zijn op 9 April 1935 door Sir John Simon in het Lagerhuis bekend gemaakt, op den vooravond van het vertrek der Engelsche delegatie naar Stresa. Anthony Eden, de Engelsche lord-zegelbewaarder, moet wegens een hartaandoening een maand rust houden en zal geen deel der delegatie uitmaken.
Sir John Simon zeide, dat het op prijs gesteld zou worden, dat, evenals de bezoeken aan Berlijn, Moskou, Warschau en Praag voortvloeiden uit de verklaring van Londen van 3 Februari, deze bezoeken, die ten doel hadden materiaal te verschaffen betreffende de standpunten der andere regeeringen, zelve weer verbonden worden aan de bijeenkomst te Stresa van de Fransche, Engelsche en Italiaansche regeeringen welke op 11 April '35 zal aanvangen.
Onder deze omstandigheden kon spr. echter niet meer dan een samenvattende verklaring afleggen met betrekking tot datgene, wat was vastgesteld inzake de opvattingen van andere staten en was het niet mogelijk van de gelegenheid gebruik te maken voor het uiteenzetten van de politiek der Britsche regeering.
Wat het z.g. Oostpact betreft, heeft Hitler uiteengezet, dat Duitschland niet bereid was dit te onderteekenen, daar Duitschland erdoor verplicht zou worden tot wederzijdsche assistentie. In het bijzonder was Duitschland niet bereid toe te treden tot een pact van wederzijdschen bijstand tusschen Duitschland en Rusland. Aan den anderen kant was verklaard, dat Duitschland gunstig gestemd was t. o. v. een nietaanvalspact tusschen de mogendheden, die belang hebben bij Oost-Europeesche problemen, gepaard gaande met voorzieningen voor raadpleging, wanneer een aanval dreigde. Hitler was onder de tegenwoordige omstandigheden niet bereid een opnemen van Litauen in eenigerlei pact van nonaggressie te overwegen. Duitschland stelde ook voor, dat, wanneer ondanks dit nietaanvalspact en deze raadpleging vijandelijkheden mochten uitbreken tusschen twee der verdragsluitende mogendheden, de andere landen zich zouden verplichten den aanvaller niet te helpen, op geen enkele wijze. In verband met andere onderwerpen echter weidde Hitler uit over de moeilijkheid van het bepalen van den aanvaller. Gevraagd naar zijn meening betreffende de kwestie, dat eenige der andere deelgenooten van een zoodanig nietaanvalspact onderling een overeenkomst zouden aangaan inzake wederzijdschen bijstand zeide Hitler, dat hij deze gedachte gevaarlijk achtte en bezwaarlijk, aangezien, naar zijn opvatting, dit streefde naar het scheppen van speciale, gegroepeerde belangen binnen het wijdere systeem.
In Moskou vernam lord-grootzegelbewaarder Eden, dat de Soviet-regeering van meening was, dat de huidige internationale situatie het meer dan ooit noodzakelijk maakte voort te gaan met streven naar bevordering van den opbouw van een veiligheidssysteem in Europa, gelijk dit in de Londensche verklaring ontworpen was en in overeenstemming met de principes van den Volkenbond. De Sovjet-regeering legde er den nadruk op, dat naar haar meening het voorgestelde Oostpact niet streefde naar isoleering of omsingeling van eenigen staat, maar naar het in het leven roepen van een gelijke veiligheid voor alle deelnemers en zij had den indruk, dat deelneming, zoowel van Polen als van Duitschland aan het pact de beste oplossing zou bieden van het probleem.
In Warschau vernam Eden de opvattingen van de Poolsche regeering t. o. v. dit probleem. De minister van buitenlandsche zaken, Beck, zette uiteen, dat Polen door zijn bestaande overeenkomsten met Rusland en met Duitschland rustige toestanden had geschapen op de beide grenzen en dat de vraag, die Polen zichzelf moest stellen was, of een of ander nieuw voorstel de goede sfeer, die daardoor geschapen was, zou verbeteren of niet. De kwestie van het Oostpact is ook in het kort besproken tijdens het onderhoud, dat Eden heeft gehad te Praag met minister Benesj.
Wat de gedachte betreft inzake een centraal-Europeesch pact, dat meer in het bijzonder het onderwerp van gesprek was van de Fransch-Italiaansche gedachtewisseling te Rome, vernamen de Britsche ministers te Berlijn, dat de Duitsche regeering de gedachte aan een zoodanige regeling niet verwierp op principieele motieven, doch dat zij de noodzakelijkheid ervan niet inzag en groote moeilijkheid zag in het definieeren van de „niet-inmenging" met betrekking tot Oostenrijk. Hitler gaf echter te kennen, dat wanneer de andere regeeringen, die een Midden-Europeesch pact zouden willen sluiten, het eens zouden kunnen worden over een tekst, de Duitsche regeering dezen tekst in overweging zou nemen.
Te Warschau zette minister Beck tegenover Eden uiteen, dat Polen bereid was een vriendschappelijke houding aan te nemen jegens een Midden-Europeesch pact en van meening was, dat de voorgestelde regeling zou kunnen leiden tot pacifieering en tot het grooter worden van het vertrouwen in die streken.
Te Praag gaf minister Benesj uiting aan de hoop, dat verdere vooruitgang in dit opzicht te Stresa gemaakt zou worden.
Betreffende de bewapeningen te land, verklaarde Hitler dat Duitschland 36 divisies eischte met een maximum van 550.000 soldaten van alle wapenen met inbegrip van een divisie bestaande uit S.S. en de gemilitariseerde politietroepen. De verzekering werd gegeven, dat er geen para-militaire formaties in Duitschland bestonden. Duitschland eischte, naar Hitler uiteenzette alle types van wapenen voor zich, welk in het bezit waren van andere landen en was niet bereid af te zien van den bouw van zekere types voordat andere landen ze niet meer in bezit hadden. Wanneer andere landen zekere types zouden afschaffen, zou Duitschland hetzelfde doen.
Betreffende de vlootbewapening eischte Duitschland met zekere reserves, voor zich 35% van de Britsche tonnage, terwijl Duitschland in de lucht pariteit eischte met Groot-Brittannië en Frankrijk, mits de ontwikkeling van de Russische luchtstrijdkrachten niet van dien aard was, dat een herziening van deze getallen noodzakelijk zou worden. Wanneer een algemeene overeenkomst betreffende bewapeningsbeperking bereikt zou kunnen worden, zou Duitschland bereid zijn tot aanvaarding daarvan en van een systeem van permanente en automatische contrôle. (Daily Telegraph - Persberichten)
(Vor. ber. Sir Simon 1749 F.; Eden 1749 H.)

B. **DANZIG. — Verkiezing van den Volksdag. - Perscommentaren. —**
Duitschland. — De Völkischer Beobachter schrijft: De verzamelde oppositie heeft zich in haar verkiezingsstrijd-tactiek door geen enkele leugen en geen enkele manoeuvre laten afschrikken.
Het is slechts te herleiden tot een bedenkelijke agitatie, dat o.a. de sociaal-democratie nog een laatste restje der aanhangers kan verzamelen. Hier in de vrije stad Danzig is de bodem gunstig voor iedere gewetenlooze demagogie.
Polen. — De Polska Gazeta schrijft:
Ondanks het toenemende aantal nationaal-socialistische stemmen is de uitslag een ernstige nederlaag voor de Nazi's, die aan de stemming voor den Volksdag het karakter wilden geven van een volksstemming. **(Vorig bericht blz. 1750 B.)**

C. **FRANKRIJK. — De verlenging van den diensttijd. —**
De regeering heeft besloten dat de lichting, die in den loop van deze maand den militairen dienst met groot verlof zou verlaten, onder de wapenen blijft tot uiterlijk 14 Juli '35. Een uitzondering wordt slechts gemaakt voor de soldaten van de oudste recruten-klasse, die op 13 April '35 den dienst mogen verlaten. (Le Temps) **(Vor. ber. blz. 1728 D.)**

D. **ROEISPORT. — Cambridge wint de boatrace. —**
De Cambridge-ploeg heeft op 4 April '35 voor de twaalfde maal in successie de Boatrace van Oxford gewonnen, met welke overwinning de Cantabs hun record — sinds 1923 geen enkele maal geslagen — opnieuw hebben versterkt. (Daily Telegraph)

E. **NEDERLAND. — Criminaliteit in 1934 toegenomen. —**
Volgens de door het Centraal Bureau voor de Statistiek berekende indexcijfers betreffende de onherroepelijke veroordeelingen wegens rechtbankzaken was de stand der gerechtelijk geconstateerde criminaliteit zonder de Rijksbelastingovertredingen voor het jaar 1934 minder gunstig dan voor 1933. Het indexcijfer van alle groepen van strafbare feiten te zamen (zonder de Rijksbelastingovertredingen) van 1934 was 6 hooger dan het overeenkomstige cijfer van 1933 (resp. 103 en 97); het kwam daardoor dus een weinig boven het niveau van de jaren 1911 tot en met 1913 (= 100).
In absolute cijfers bedroeg het totaal aantal onherroepelijke veroordeelingen van strafrechtelijk meerderjarigen zonder de Rijksbelastingovertredingen voor 1934 18570 tegen 17439 voor 1933 of 1131 meer (stijging van 6.5%). O.a. werden in 1934 meer veroordeelingen onherroepelijk ter zake van economische misdrijven (1933 6500, 1934 7256).
Ook het aantal onherroepelijke veroordeelingen van strafrechtelijk minderjarigen vermeerderde in vergelijking met 1933, zonder de Rijksbelastingovertredingen nl. van 1842 tot 2081 (stijging van bijna 13%).
De toeneming werd vooral veroorzaakt door de vermeerdering van het aantal onherroepelijke veroordeelingen wegens economische misdrijven (1933: 1374, 1934: 1546) en ruwheidsmisdrijven (1933: 123, 1934: 181). (Centraal Bureau v. d. Statistiek)
(Vorig bericht blz. 1445 D.)

A. **WATELER-VREDESPRIJS. — Radio-omroepdienst van het Volkenbondssecretariaat. —**
Het bestuur van de Carnegie-Stichting te 's-Gravenhage heeft den Wateler-vredesprijs voor 1935, ten bedrage van *f* 19.000 toegekend aan den radio-omroepdienst van het volkenbondssecretariaat te Genève, op grond van de verdiensten van deze instelling, om door middel van de radio te trachten den volken een beter inzicht te verschaffen in de mogelijkheden van internationale samenwerking.
De Wateler-vredesprijs is ingesteld door den heer J. G. D. Wateler, in leven directeur der Oranje-Nassau Hypotheekbank te 's-Gravenhage, die bij zijn overlijden zijn vermogen heeft vermaakt aan de Carnegie-Stichting, belast met het beheer van het Vredespaleis, onder beding, dat uit het revenu jaarlijks een vredesprijs zou worden toegekend aan dengene, die op eenigerlei wijze de zaak van den vrede het beste zou hebben gediend of die zou hebben bijgedragen tot het vinden van middelen ter bestrijding van den oorlog. (N. Rott. C.)

B. **ZWITSERLAND. — Hermann Obrecht wordt opvolger van dr. Schulthess. —**
De Bondsvergadering, samengesteld uit Nationalen Raad en Standenraad, heeft op 4 April '35 als opvolger van den afgetreden Bondsraad Schulthess, tot lid van den Bondsraad gekozen het lid van den Nationalen Raad Hermann Obrecht, uit Solothurn.
Obrecht, wiens candidatuur door de burgerlijke fracties gesteund werd, kreeg 125 van de 214 uitgebrachte stemmen. De sociaal-democratische tegencandidaat kreeg 54 stemmen. (Neue Zürcher Ztg.)
(Vorig bericht blz. 1693 G.)

11 APRIL 1935

C. **GRIEKENLAND. — De gevolgen van den opstand.**
De Grieksche regeering heeft de eerste lijst van ambtenaren, die ontslagen zijn ten gevolge van de actie tot zuivering van het ambtenaarswezen, gepubliceerd. De lijst bevat een aantal hooggeplaatste leden van de rechterlijke macht.
Kondylis, de minister van Oorlog, heeft op 7 April '35 een toespraak tot 1200 officieren van het garnizoen van Athene gehouden, waarin hij wees op den plicht der officieren om de wettelijke orde en den staat te verdedigen. Deze toespraak zal ter kennis worden gebracht van alle Grieksche garnizoenen. (Proia)
(Vorig bericht blz. 1746 F.)

D. **BELGIE. — Belgisch-Amerikaansch Handelsverdrag. —**
In het handelsverdrag tusschen België en de Ver. Staten is de bepaling opgenomen, dat in geval een aanzienlijke verandering voorkomt in den wisselkoers der munten van de V. S. en van de Belgisch-Lux. Econ. Unie, de Regeering van het een of van het ander land, zoo zij meent, dat die verandering de nijverheid of den handel van haar land benadeelt, vrij zal zijn onderhandelingen voor te stellen, met het doel, het Accoord te wijzigen of er een einde aan te maken. (N. Y. Herald, Parijs) **(1704 G.)**

E. **NEDERLAND. — Congres Nationale Vrouwenraad. —**
Op 4, 5 en 6 April werd te Assen het zes-en-dertigste jaarlijksche congres van den Nationalen Vrouwenraad van Nederland geopend door de presidente mej. mr. C. Frida Katz uit Amsterdam.
Spr. gaf o.a. een terugblik over het afgeloopen jaar. Zij plaatste de moeilijkheden van de Nederlandsche vrouwen in het licht van het groote wereldgebeuren. Wat werd er van onze verlangens ten aanzien van de bevordering van den wereldvrede? Hoezeer hoopte de Nationale Vrouwenraad niet op een welslagen van de Ontwapeningsconferentie!
Het afgeloopen jaar gaf heel wat versterking van bewapening te zien, waarbij spr. denkt aan Duitschland, met zijn besluit van 16 Maart, Rusland, Frankrijk met zijn invoering van den tweejarigen dienstplicht, Engeland met al wat door het Witboek bekend werd, om van anderen nog maar te zwijgen. Daarnaast de moeilijkheden in het Oosten, tusschen China en Japan, en alles, wat dreigt en zou kunnen uitbarsten.
Welk een teleurstelling, aldus spr., voor onze verwachtingen, zelfs voor wie daarin soberheid betracht hadden, al zijn er gelukkig ook hoopvolle teekenen, zooals de pogingen van Laval, Sir John Simon en Eden.
Nadat mevr. W. van Italie—Van Embden het jaarverslag had uitgebracht als Int. Comité-lid voor Vrede en Arbitrage, werd het voorstel van mej. P. H. C. Tibout, arts te Amsterdam, Intern. Comitélid voor Kinderbescherming, luidende als volgt:
„De nationale Vrouwenraad voor Nederland dringe er met klem bij de regeering op aan, niet verder te bezuinigen op de uitgaven voor kinderbescherming, in het bijzonder het Instituut voor Gezinsvoogdij, waardoor met relatief geringe kosten zooveel wordt bereikt, zooveel mogelijk te sparen", z. h. s. aangenomen.
Op de derde en laatste congresdag hielden mevr. Wynaendts Francken—Dyserinck en de heer J. Schouten, lid der Tweede Kamer, een referaat over „De Resultaten der Vrouwenbeweging".
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1252 F.)**

F. **NEDERLAND. — IJselmeer. - Peil-rapport. —**
Dezer dagen bood het dagelijksch bestuur der Zuiderzee-Vereeniging, bij monde van de heeren Ir. Wouter Cool, ir. A. Plate, prof. dr. H. N. ter Veen en mr. G. Vissering den ministers van Waterstaat en Defensie een belangrijk rapport aan betreffende het wenschelijk peil op het IJselmeer.
Volgens de Telegraaf is het opmerkelijke van dit rapport gelegen in de 4e conclusie. Deze commissie van deskundigen houdt niet star vast aan een peil van 0.40-A.P., vroeger door ir. Lely vastgesteld; zij meent, dat het peil zonder bezwaar hooger kan liggen. Dit staat in verband met den enormen vooruitgang der ontwateringstechniek sedert den tijd van ir Lely. (Vaz Dias)

G. **OER-INDOGERMAANSCH EN OER-INDOGERMANEN. — Mededeeling van prof. dr. C. C. Uhlenbeck. —**
In de op 8 April '35 in het Trippenhuis te Amsterdam gehouden vergadering van de Letterkundige afdeeling der Koninklijke Akademie van Wetenschappen deed prof. dr. C. C. Uhlenbeck een mededeeling over Oer-Indogermaansch en Oer-Indogermanen.
Spreker behandelde uitvoerig de groote beteekenis van de verdeeling der Indogermaansche talen in een centrum- en een satem-groep. Als een zeer diepe vore — aldus spr. — gaat door het Indogermaansche taalgebied de door secundaire verschuivingen grillig afgebroken scheidingslijn der centrum- en satem-talen.
Spr. noemde de voorstelling, dat de Indogermaansche talen van één stamtaal zouden afstammen en dat de Indogermaansch-sprekende volken vertakkingen zouden zijn van één stamvolk, ongerijmd. Veeleer zijn de verschillende Indogermaansche talen mengproducten van de ons niet overgeleverde dialecten der Indogermaansche veroveraars met de verschillende substraattalen der onderworpen volken. De Indogermaansch-sprekende volken stammen in hoofdzaak af van geïndogermaniseerde niet-Indogermanen. In verband hiermede zet spreker uiteen, welken zin hij aan de termen „Oer-Indogermaansch" en „Oer-Indogermanen" hecht. Reeds het Oer-Indogermaansch, d.i. het dialectencomplex der Indogermaansche veroveraars in de periode van hun intiemste gemeenschap moet een zeer gemengd karakter hebben gehad.
De laatste onderzoekingen wijzen volgens spr. op Aziatischen steppen-oorsprong der Indogermaansche veroveraars, wat ook op cultuurhistorische en anthropologische gronden waarschijnlijk is. Er is dan ook geen enkele grond meer om het uitgangspunt der Indogermaansche veroveraars op Duitschen of Scandinavischen bodem te zoeken.
De edelste dragers van het Indo-germanendom — aldus spreker — zijn de nog duidelijk aanwijsbare zeer dolichocephale Ariërs van hooge kaste in de Panjab en in Kashmir. Maar in de centrumlanden van het hedendaagsche Europa, moeten wij geen Ariërs verwachten. Het woord Ariërs wordt hier door spreker zoowel in anthropologischen als in ethnografisch-linguistischen zin genomen. Het is evenwel beter aan de woorden

Arisch en Ariërs uitsluitend een ethnografisch-linguistisch begrip te hechten.
De eenige bewoners van Europa, die althans linguistisch tot de Ariërs mogen gerekend worden zijn de Zigeuners.
Spreker eindigt zijn lezing aldus: Wij zelf staan, evenals de Oer-Indogermanen, van wie wij misschien toch een paar druppels bloed in de aderen hebben, nog midden in den onderlingen verdelgingskamp van groepen, volken, rassen. In ons zelf hebben wij nog dagelijks te strijden met eigen nog niet verouderde, onoverwonnen, groeps en volksvooroordeelen, met eigen nimmer verouderende, onoverwinbare, oertijds- en rasinstincten. Maar, ons logisch denken ten spijt, geven wij de hoop niet op, dat aan het einde, het ondenkbare, het ondroombare einde, zoowel in den zielestrijd als in den wereldstrijd, de goedheid zal overwinnen. (Red. K. H. A.)

A. GOUDVALUTA. — Goud-gehalte. —
Het goud-gehalte der voornaamste goudvaluta: Belga (volgens de nieuwe pariteit), Fransche franc, Nederlandsche gulden, Italiaansche lire en Zwitsersche franc is als in onderstaand staatje aangegeven, waarbij tevens vermeld wordt de verhouding tot den Franschen franc, wat het goud-gehalte betreft:

	Goud-gehalte in gr.	Muntpar. in francs.
België (belga)	0,150632	2,5553
Frankrijk (franc)	0,05895	—
Nederland (gulden) . . .	0,6048	10,2595
Italië (lire)	0,079191	1,3434
Zwitserland (franc)	0,2903225	4,9249

Het goud-gehalte is vermeld in grammen fijn goud en de pariteit in Fransche francs.
(Agence Econ. et Financiere)

B. FRANKRIJK. — Autonomistische beweging in Bretagne. —
Het weekblad „Marianne" vestigt de aandacht op de toenemende activiteit der Bretonsche autonomisten. Bij groote hoeveelheden worden brochures verspreid, waar o.a. in te lezen is: „De Bretons zijn geen Franschen. In den oorlog zijn twee Bretons tegen één Franschman gesneuveld. Wij beginnen niet meer!" Elk nummer van het autonomistische blad, de „Breiz Atao", bevat een Bretonsch „Hakenkruis" aan den kop. Bij een huiszoeking in de redactiebureaux werd een correspondentie gevonden tusschen de Bretonsche autonomisten en het Instituut voor buitenlandsche propaganda te Stuttgart. (Marianne)

C. NEDERLAND. — Nederlandsch Oecumenisch Jeugdcomité. —
Het Nederl. Oecumenisch Jeugdcomité heeft op 6 en 7 April '35 zijn eerste conferentie op Woudschoten te Zeist met vertegenwoordigers van alle aangesloten religieuze jeugdvereenigingen gehouden. Zoo waren vertegenwoordigers aanwezig van de V.C.S.B., V.C.J.B., Luthersche en Oud-Katholieke Jongeren, Ned. Jongelingsverbond, De Rijzende Kerk, Doopsgezinde Jongeren, N.C.S.V., A.M.V.J., en Federatie van Chr. Vereen. van en voor vrouwen en meisjes.
De conferentie ving aan, na opening door den voorzitter mr. M. Verkade, met een referaat van dr. C. J. Bleeker, voorganger der Vrijz. Hervormden te Apeldoorn, die een oriënteerend historisch overzicht gaf van het ontstaan en den groei der oecumenische beweging.
Momenteel, zeide spr. o.a., valt het oecumenisch leven in drie secties uiteen: de Wereldbond der Kerken, „Life and Work" kortweg Stockholm, „Faith and Order" kortweg Lausanne. Vele problemen belemmeren nog deze hereenigingspogingen der kerken. Buiten Rome om kan een oecumenische beweging eigenlijk niet bestaan. Het orthodoxe Protestantisme is zeer huiverig voor verwatering der beginselen. Ten derde is het nationalisme een groote hinderpaal. Het gaat er slechts om, of de Kerk zal denken in termen van den tijd of in termen van de eeuwigheid.
Voorts sprak de oud-katholiek pastoor A. R. Heyligers uit Den Haag over de grondslagen der oecumenische beweging.
Op 7 April '35 sprak mej. L. C. A. van Eeghen over de pogingen om invloed te oefenen door den Wereldbond der Kerken op den Volkenbond en besprak ds. L. E. Brandt, predikant met verlof hier te lande, kerkelijke toestanden en oecumenische mogelijkheden in Zuid-Afrika. Dr. J. C. Wissing van Tiel sprak over: Toekomstmogelijkheden. (Het Vaderland)

D. DUITSCHLAND. — General Erich Ludendorff's zeventigste verjaardag. —
Het huis van generaal Ludendorff te Tutzing stond op 9 April 1935 ter gelegenheid van zijn zeventigsten verjaardag in het middelpunt van de belangstelling der geheele bevolking.
Adolf Hitler had bevolen voor den jarige te vlaggen.
De minister van Oorlog, generaal von Blomberg, sprak generaal Ludendorff namens het leger toe. „Het Duitsche leger", aldus von Blomberg, „gelijkt na het invoeren van den dienstplicht weer op het leger vóór en tijdens den oorlog. Dit leger werd vóór en tijdens den oorlog zeer sterk beïnvloed en geleid door den soldaat Ludendorff. En ook het nieuwe leger zal dezen geest uitstralen. De soldaten van het Duitsche leger zien in generaal Ludendorff den grooten veldheer van den wereldoorlog, onder wiens leiding Duitschland een wereld van vijanden heeft weerstaan."
Ten slotte inspecteerde generaal Ludendorff, vergezeld van generaal von Blomberg en generaal von Fritsch, de troepen.
„United Press" heeft een interview gehad met den generaal. We lezen daarvan in de Telegraaf:
U hebt waarschijnlijk wel gehoord, dat ik anti-christ ben?, zoo vroeg de generaal.
Niet anti-christ, excellentie, bracht de vertegenwoordiger van United Press in het midden, maar tegenstander van het christendom.
Neen, luidde Ludendorff's op levendigen toon gegeven antwoord. Neen, ik ben anti-christ en heiden en daar ben ik trotsch op. Ik heb reeds lang het christendom afgezworen.
De christelijke leer wil immers niets anders, dan het Joodsche volk aan de macht helpen. Mijn vrouw heeft in haar godsdienstwijsgeerige werken duidelijk aangetoond, dat elk volk godsvoorstellingen heeft, die overeenkomen met den eigen aard van het betreffende volk en dat het christendom geheel in strijd is met het godsdienstig bewustzijn der Noorsche volken, waartoe ook de Engelschen behooren.
Derhalve moet het christendom van noodlottigen invloed zijn op de ertelijke raseigenschappen van ons volk. Omdat ik mijn volk liefheb, strijd ik dus tegen het christendom. Wij Duitschers zijn op het oogenblik het volk, dat zich het meest van de christelijke leer heeft losgemaakt. Pas wanneer het het christendom volkomen heeft verworpen, zal het Duitsche volk de saamhoorigheid verwerven, die het noodig heeft en die het noodig had in de zware dagen van 1918. (De Telegraaf)

12 APRIL 1935

E. NOORWEGEN. — Begrooting van Defensie goedgekeurd. —
Het Storting heeft de Defensie-begrooting — nog afkomstig van de vorige regeering-Mohwinckel — met eenige wijzigingen goedgekeurd. (Aftenposten)

F. DISCONTOKOERSEN. — Nederlandsche Bank. - Aanval op den gulden. - Discontoverhooging. —
De rentestand is door de directie der Nederlandsche Bank met ingang van 10 April 1935 vastgesteld als volgt:

Wisseldisconto	4½ %	(3½ %)
Promessedisconto	5 %	(4%)
Beleening van Effecten	5 %	(4%)
Beleening van Goederen	5 %	(4%)
Voorschotten in rekening-courant .	5 %	(4%)

(Keesings Financieel Archief)

De loop der gebeurtenissen heeft getoond, dat de aanval op den Gulden ook na de discontoverhooging van 5 April '35 nog niet ten einde is. Wel is waar zijn de koersen van Frank en Pond aanzienlijk gedaald — de Frank weer tot beneden het goud-exportpunt — doch de Dollar blijft zich daarentegen op een niveau bewegen, waarop goudexport naar de V. S. loonend blijft en van deze gelegenheid is op groote schaal gebruik gemaakt. Ook de termijnmarkt is nog geenszins tot de normale noteering teruggekeerd.
Bedroeg in de voorafgaande week de hoeveelheid goud, welke werd afgegeven rond *f* 34 millioen, in de week, geëindigd 8 April werd door de Bank in totaal rond *f* 106 millioen afgestaan, hetgeen dus over de twee weken tezamen een totaal van *f* 140 millioen uitmaakt.
De edelmetaalvoorraad bedraagt nu *f* 694 millioen. Groot als deze vermindering is, is haar invloed op het dekkingspercentage der direct opeischbare verplichtingen toch vrij beperkt gebleven. De gouddekking van de direct opeischbare verplichtingen bedraagt nog altijd ruim 71%.
De factoren, welke de Bank er toe hebben bewogen haar disconto nogmaals te verhoogen, komen, behalve in het verloop van de wisselmarkt, in den jongsten weekstaat tot uiting. Deze toont, dat in de week, waarin de vorige disconto-verhooging plaats had, de binnenlandsche credietverleening is toegenomen. Binnenlandsche wissels vermeerderden van *f* 22 millioen tot *f* 36 millioen en de beleeningen van *f* 153 millioen tot *f* 194.9 millioen. De bank moet er naar streven deze credietverleening te verminderen en wel zoo spoedig mogelijk. Vandaar, dat zij wederom naar haar discontowapen grijpt.
De nadruk dient er op te worden gelegd, dat de beperking der credietverleening het primaire doel is van deze discontoverhooging en eerst daarna het streven komt door hoogere rentetarieven de transacties der speculatie te verzwaren. De verhooging past geheel in het kader van den gouden standaard en is het gevolg van het aantrekken van de noteeringen op de openbare markt.
Wat de beteekenis van deze discontoverhooging betreft, kan men niet in het onzekere verkeeren: zij is een bewijs, dat de

regeering en de Nederlandsche Bank vast besloten zijn den gouden standaard te handhaven en bereid zijn tijdelijke offers te brengen om het onheil van devaluatie te keeren. (Telegraaf)

(Vorig bericht Discontokoersen 1749 E.; Ned. Bank 1746 D.)

A. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Het nieuwe tarief van invoerrechten goedgekeurd. —

De wettelijke bekrachtiging van het nieuwe tarief van invoerrechten, welke reeds sedert 1 Juli 1934 geheven worden met een verhooging ter vervanging van de 30 tijdelijke opcenten op invoerrechten en 15 opcenten op het specifiek invoerrecht op bier, alsmede van de 20 opcenten op den suikeraccijns en de 15 opcenten op den bieraccijns, bij elkaar rond *f* 21 millioen, is op 9 April door de Tweede Kamer zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

(Volledige specificatie v. h. nieuwe tarief p. 1351 B.; Tw. Kamer 1738 G.)

B. MANDSJOEKWO. — Keizer Kang Teh's bezoek aan Tokio. —

De keizer van Mandsjoekwo, Kang Teh, is op 5 April 1935 te Tokio aangekomen. Ter begroeting waren de keizer van Japan, een aantal prinsen en de leden van het kabinet aanwezig.

Spoedig na de verwelkoming begaf Kang Teh zich naar het keizerlijk paleis voor een officieel bezoek. Hij schonk den keizer van Japan de hoogste onderscheiding van Mandsjoekwo.

Dit bezoek werd door den keizer van Japan kort daarop beantwoord, die keizer Kang Teh de hoogste Japansche onderscheiding verleende.

De regeering van Mandsjoekwo heeft voor de reis van keizer Kang Teh naar Japan een bedrag van 300.000 yen toegestaan. De Japansche regeering heeft harerzijds een bedrag van 800.000 yen beschikbaar gesteld voor de ontvangst van den Mandsjoerijschen keizer, zoodat de geheele reis een bedrag van 1.100.000 yen kost. (Dempo Rengo en Tsjoeshin)

(Vorig bericht blz. 1747 G.)

C. NEDERLAND. — Het verrichten van arbeid door vreemdelingen. - Vergunningen vereischt. —

De Staatscourant van 9 April '35 bevat een Kon. besluit, waarbij de volgende maatregelen worden getroffen inzake arbeid door vreemdelingen:

Artikel 1: Werkgevers zullen arbeid in den zin van artikel 1 van de wet tot regeling van den arbeid door vreemdelingen zonder schriftelijke vergunning van den directeur van den rijksdienst der Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling niet mogen doen verrichten door vreemdelingen: 22. a: in kapperswerkplaatsen of -inrichtingen, waaronder begrepen kapperswinkels en kapperssalons, zoowel voor mannen als vrouwen; b: als kapper buiten werkplaatsen of inrichtingen; c: in pedicure- en manicure-inrichtingen en schoonheidssalons; d: als pedicure en manicure buiten inrichtingen of salons; e: als haarkundige in en buiten inrichtingen, winkels of salons; 23. in timmerfabrieken en in fabrieken voor machinale houtbewerking; 24. in meubelfabrieken en meubelmakerijen, 25. in behangerijen en stoffeerderijen; 26. in ijzer- en metaalgieterijen; 27. a: in fabrieken of werkplaatsen voor bewerking van metalen, waaronder begrepen machinefabrieken en scheepswerven; b: als metaalbewerker buiten fabrieken of werkplaatsen; 28. a: in smederijen, bankwerkerijen, draaierijen, autogene laschinrichtingen, plaatwellerijen en constructiewerkplaatsen; b: als smid, bankwerker, draaier, autogeenlasscher, plaatweller, constructiewerker buiten fabrieken of werkplaatsen; 29. a: in fabrieken voor het vervaardigen van instrumenten; b: in fabrieken voor het vervaardigen van electrische en mechanische apparaten, waaronder begrepen fabrieken voor het vervaardigen van signaalapparaten en mechanische werktuigen; 30. als opticien in en buiten winkels en werkplaatsen; 31. a: in automobiel- en motorrijwielfabrieken; b: in rijwielfabrieken; c: in herstelplaatsen van automobielen, motorrijwielen en rijwielen; d: in vliegtuigfabrieken; e: in wagon-, carosserie- en rijtuigfabrieken; f: in autogarages; 32. a: in gloei- en radiolampenfabrieken; b: in metaalwaren- en lampenfabrieken; c: in fabrieken of werkplaatsen tot het vervaardigen van radiotoestellen; d: in radio-installatie-inrichtingen; e: als arbeider, monteur of technicus voor installatie, onderhoud of reparatie van radiotoestellen; 33. a: in slachterijen en vleeschwaren fabrieken; b: als slachter of worstmaker in alle bedrijven of inrichtingen; c: in slagerijen; 34. a: bij levensverzekeringmaatschappijen, spaar- en andere verzekeringsinstellingen; b: bij banken voor levens-, lijfrente en spaarverzekeringen; 35. a: in kantoren, magazijnen en pakhuizen; b: als handels- en kantoorbediende buiten kantoren, magazijnen of pakhuizen; 36. in advies-, bemiddelings-, plaatsings- administratie- en reclamebureaux; 37. a: als straatmaker; b: in straatmakersbedrijven en bij den aanleg en het onderhoud van klinker-, macadam-, asphalt-, bitumen-, cement- en andere wegen; 38. in dameshoedenfabrieken en modisterijen; 39. a: in schoenfabrieken en schoenmakerijen, waaronder begrepen werkplaatsen of inrichtingen tot herstel van schoenwerk; b: als schoenmaker buiten fabrieken of werkplaatsen; 40. a: in ingenieurs- en architectenbureaux; b: als ingenieur of architect in fabrieken of werkplaatsen; c: als ingenieur en architect buiten bureaux, fabrieken of werkplaatsen; 41. als tandarts of tandtechnicus, zoowel in als buiten tandartspraktijken, klinieken of inrichtingen; 42. a: in massage- en heilgymnastiekinrichtingen; b: als masseur, heilgymnastiekkundige en magnetiseur buiten inrichtingen; 43. als psychotherapeuten, psycho-analytici, raadgevende psychologen in of buiten artspraktijken, klinieken of inrichtingen; 44. a: in fabrieken, inrichtingen of werkplaatsen tot het vervaardigen of bewerken van kunstgraniet; b: bij het vervaardigen of bewerken van kunstgraniet buiten fabrieken, inrichtingen of werkplaatsen; c: bij het vervaardigen of bewerken van kunstzandsteen, grint- en cementwerken, terranova en dergelijke in en buiten fabrieken, inrichtingen of werkplaatsen.

Artikel 2. Dit besluit treedt in werking: a. voor werkgevers ten aanzien van vreemdelingen, die zij in dienst hebben op den dag, waarop dit besluit in de St.Crt. wordt geplaatst, met ingang van 1 Juli 1935; b. voor werkgevers ten aanzien van overige vreemdelingen, met ingang van den 21sten dag volgende op dien, waarop dit besluit in de St.Crt. wordt geplaatst.

Artikel 3. Dit besluit zal gelden tot 31 December 1936, indien het niet tusschentijds wordt ingetrokken. (Staatscourant)

(Vorig bericht 1485 E.)

D. ESPERANTO. — Zevende Nederlandsch Congres.

Dezer dagen zijn in hotel Brinkman te Haarlem de deelnemers bijeengekomen aan het Zevende Nederlandsch Esperantistencongres van de Ned. Esperantistenvereeniging La Estonto Estas Nia.

In een rede in Esperanto, in het Nederlandsch vertaald, sprak de heer S. Grenkamp, Poolsch journalist te Parijs, over Esperanto en de journalistiek; in zijn betoog riep hij voor het gebruik en de propaganda voor Esperanto de hulp en den steun in van de journalisten van alle landen.

De heer O. Kupperman, te Amsterdam, van Poolsche nationaliteit, handelde in een gedocumenteerd betoog over Esperanto en de pers. Hij deelde mede, dat er reeds 1276 Esperanto-bladen en periodieken zijn met een oplaag van anderhalf millioen.

(Mededeeling Esperantistencongres)

(Vorig bericht Esperanto 1222 F.)

E. DUITSCHLAND. — Minister Göring getrouwd. —

Op 10 April '35 is minister Hermann Göring met de actrice Emmy Sonnemann te Berlijn op vorstelijke wijze in het huwelijk getreden. De burgerlijke en kerkelijke plechtigheden hadden onder groote belangstelling van de Berlijners plaats. Adolf Hitler en vooraanstaande partijgenooten waren tegenwoordig, vooral veel militairen. (Persberichten)

(Vorig bericht Göring 1671 A.)

F. WERELDBEWAPENING. — Uitgaven voor Defensie van Japan en groote mogendheden. —

Het Japansche ministerie van Financiën geeft het volgende percentage der uitgaven voor defensie der begrooting der groote mogendheden en Japan:

	1931-'32	1932-'33	1933-'34	1934-'35
Japan	34,65	36,71	42,54	46,62
Engeland . . .	11,72	11,08	13,01	13,57
Ver. Staten . . .	19,54	18,68	18,66	18,14
Duitschland . . .	6,44	8,22	11,32	13,85
Frankrijk . . .	22,85	23,35	21,67	21,57
Italië	27,20	26,29	22,76	21,29

(Osaka Mainichi)

(Vorig bericht Wereldbewapening 1730 I.)

G. HONGARIJE. — Parlementsverkiezing. —

De definitieve uitslag der parlementsverkiezingen is thans bekend geworden. Deze bevestigt, dat de regeering-Gömbös in het parlement een groote meerderheid heeft verworven. De uitslagen luiden:

Totaal aantal afgevaardigden 245. De regeeringspartij, d.w.z. de partij der nationale eenheid, verwierf hiervan 169 zetels, de partij van Tibor von Eckhardt, de onafhankelijke kleine-landbouwerspartij, verwierf 24 mandaten, de Christelijke economische partij, de Wolff-partij, kreeg 14 zetels; 12 partijloozen komen in het parlement, voorts 11 sociaal-democraten, 6 vertegenwoordigers van de liberale oppositie en 9 vertegenwoordigers van kleine partijen.

De partij der nationale eenheid heeft dus alleen de 2/3-meerderheid. Ingeval van een samenwerking, zooals die verwacht wordt, tusschen de regeeringspartij, de partij der kleine landbouwers, de christelijke economische partij en de beide afgevaardigden van de „hervormingsgeneratie" zal de regeering-Gömbös in het nieuwe parlement beschikken over een meerderheid van 209 van de 245 mandaten. (Pesti Hirlap)
(Vorig bericht Parlement 1710 A.)

13 APRIL 1935

A. ENGELAND. — Werkloosheid. —
Het aantal werkloozen in Engeland is in Maart '35 met 131.593 personen gedaald en bedraagt thans 2.153.870, d.i. 47.707 minder dan een jaar geleden.
Het aantal werkende arbeiders is in Maart '35 met 119.000 gestegen en bedraagt thans 10.2 millioen.
(Manchester Guardian) **(Vor. ber. blz. 1453 H.)**

B. ARNHEM. — Rijnbrug opengesteld. —
Op 10 April '35, te zes uur in den morgen, is de Rijnbrug te Arnhem voor het verkeer opengesteld.
(Alg. Handelsblad) **(Vor. ber. blz. 249 B.)**

C. BRITSCH-INDIE. — Autonome landschappen. - Lezing van prof. mr. F. M. baron van Asbeck. —
Voor het Indisch Genootschap heeft prof. mr. F. M. baron Van Asbeck, oud-hoogleeraar aan de rechtshoogeschool te Batavia, dezer dagen gesproken over „de incorporatie van zelfregeerende landschappen in Engelsch-Indië".
Spr. stelde de incorporatie, de inlassching als zelfstandige eenheid in een grooter geheel, tegenover de annexatie, de inlijving met vernietiging van zelfstandigheid.
Hij onderscheidde twee tijdperken in den ontwikkelingsgang van het incorporatie-proces, het eerste tot de landvoogdij van lord Hardinge, die in 1910 is opgetreden, de periode van de vestiging van het Britsche overwicht over het gansche veld van werkzaamheid der vorstendommen.
Aan het einde van deze ontwikkeling stond men in een slop, voor een onoplosbare tegenstelling tusschen den in de tractaten neergeschreven eerbied voor de inwendige onafhankelijkheid der vorstenstaten en de onafgebroken en diepe inmenging der regeeringspraktijk in die onafhankelijkheid.
In het tweede, het tegenwoordige tijdvak, zijn wij getuige van de pogingen om uit het slop te geraken, pogingen van vorsten en opperregeering gelijkelijk, tot organiseering van de Indische eenheid.
Voorts wees spr. op den dubbelen strijd, welken de vorsten sedert het einde van den oorlog hebben gevoerd, aan den eenen kant tegen het vaak vijandige, door hevige volksbeweging beroerde Britsch-Indië, aan den anderen kant tegen den van ouds oppermachtigen Britschen civil service.
Uit deze noodzakelijkheid van front-maken naar twee zijden verklaarde spr. de onzekerheden en verrassingen, welke de vorstenpolitiek gegeven heeft, en die nog vergroot worden door den kamp tusschen twee opvattingen onder de vorsten zelve over de mate der federatie en de inrichting van den nieuwen bondsstaat.
Ten slotte behandelde spr. de vraag of niet nog andere mogelijkheid van incorporatie bestaat, n.l. op den voet van een autonome rechtsgemeenschap met eigen huishouden, de figuur waarop het Nederlandsche en het Indische staatsrecht zijn of meer en meer worden gebouwd, doch die in het Britsche nimmer dien wasdom heeft bereikt. (Red. K. H. A.)

D. VATICAAN. — Kardinaal Locatelli overleden. —
Kardinaal Locatelli, de eerste kardinaal, die onder paus Pius XI in deze hooge waardigheid werd verheven, is op 5 April '35 in Vaticaanstad overleden.
(De Maasbode)

E. NEDERLAND. — R.K. Middenstandsbond. - Huurverlaging. —
Het hoofdbestuur van den Nederlandschen R.K. Middenstandsbond heeft een adres gezonden aan den ministerraad, waarin o.a. het vraagstuk der huurverlaging ter sprake wordt gebracht.
Opgemerkt wordt, dat de huren in het budget van breede bevolkingsgroepen nog steeds een te groot bedrag uitmaken, den aankoop van dikwijls levensnoodzakelijke artikelen beletten en zoo de omzetten in den detailhandel zeer ongunstig beïnvloeden. Hier blijkt algemeene huuraanpassing indirect van groot belang voor het middenstandsbedrijf.
(Mededeeling R.K. Middenstandsbond)
(Vor. ber. R. K. Middst.bond 1167 B.)

F. JAPAN. — Uitbreiding der Japansche civiele luchtvaart. - Vierjarenplan voor versterking luchtverdediging. —
De Keizerlijke Japansche Luchtvaart Maatschappij heeft voor 1935 het volgende plan opgesteld:
1. Er zullen 58 nieuwe vliegvelden worden aangelegd, met welker voorbereiding men reeds bezig is. Momenteel bestaan er 36 vliegvelden.
2. Het aantal lichte vliegtuigen zal vergroot worden. Hiertoe heeft de maatschappij de Tokio Gas- en Electriciteits Maatschappij opdracht gegeven voor den bouw van een groot aantal vliegtuigmotoren van 150 P.K.
3. Particulieren zullen velerlei faciliteiten krijgen bij den aankoop en het onderhouden van vliegtuigen, in het bijzonder van lichte vliegtuigen.
4. Er zal een fonds gevormd worden voor de bevordering van het zweefvliegen, waarbij deskundigen naar Europa, b.v. naar Duitschland zullen worden gezonden om de ontwikkeling van het zweefvliegen te bestudeeren.
5. Aangezien de civiele luchtvaart niet te scheiden is van de militaire luchtvaart zullen de burgerlijke vliegers een organisatie vormen die de naam draagt van „Tweede Verdedigingslinie".
6. De beste burgerlijke piloten en de technici der burgerlijke luchtvaart zullen voor hun verdere opleiding naar de militaire vliegschool van Shimoshitzoe worden gezonden om hun opleiding te vervolmaken.
De luchtvaartmaatschappij heeft van het Japansche ministerie van Oorlog de toezegging gekregen, dat dit ministerie de burgerlijke luchtvaart in alle opzichten zal ondersteunen, waarbij ook bedragen uit het geheime fonds van het ministerie beschikbaar gesteld zullen worden.
De legerleiding heeft het voornemen onverwijld een vierjarenplan voor versterking der luchtverdediging op te stellen. Het plan omvat de oprichting van talrijke vliegscholen, alsmede de vorming van nieuwe luchtvaartregimenten en luchtverdedigingsforten.
Geheel Japan zal verdeeld worden in drie luchtverdedigingsdistricten, waarvan het commandement gevestigd zal zijn resp. te Tokio, Osaka en op het Japansche eiland Kioesjoe.
Tot de laatstgenoemde districten zullen ook de havensteden Modspi en Sjimonoseki behooren, die gelegen zijn op een in strategisch opzicht uiterst belangrijke plaats, namelijk aan de zee-engte, die de hoofdpunten van het eiland Kioesjoe scheidt.
Met de oprichting van vijf nieuwe luchtverdedigingsafdeelingen zal direct worden begonnen. (Dempo Rengo)
(Vorig bericht 1643 B.)

G. NEDERLAND. — Indexcijfer Groothandelsprijzen.
(1901—1910 = 100)

1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
173	162	165	167	159	131	108	87	82	85

(Centraal Bureau v. d. Statistiek) **(Vor. ber. 1543 C.)**

H. NEDERLAND. — Schulden van Rijk, Provinciën en Gemeenten. —
Wij publiceeren het volgende overzicht van den toestand der schulden van het rijk, provinciën en gemeenten.

Toestand op 1 Jan.	Het Rijk Geconsolideerde schuld	Provinciën Bedrag der schulden	Gemeenten Bedrag der schulden
	(in millioenen guldens)		
1925 . . .	2916	168	1770
1929 . . .	2586	197	2122
1930 . . .	2462	230	2179
1931 . . .	2388	240	2319
1932 . . .	2338	260	2392
1933 . . .	2475	256	2495
1934 . . .	2723	280	2510
1935 . . .	2701	—	—

De geconsolideerde staatsschuld, die van 1 Jan. 1925 tot op 1 Jan. 1932 belangrijk was afgenomen, is nadien gestegen. Van provinciën en gemeenten zijn de schulden in de periode 1925 t/m 1934 voortdurend toegenomen, bij de provinciën relatief het sterkst, n.l. met 2/3, bij de gemeenten met bijna de helft.
(Centraal Bureau v. d. Statistiek)
(Vorig bericht 1244 B.; Schuldenbalans 1465 C.)

I. ZWITSERLAND. — Kantonnale verkiezingen. —
In de kantons Zürich en Bazel-Stad hebben op 7 April 1935 de verkiezingen voor de kantonregeeringen plaats gevonden. Deze verkiezingen, die met groote spanning tegemoet gezien werden met het oog op het feit, dat er een beslissing zou moeten vallen over de vraag of de sociaal-democraten al dan niet een meerderheid zouden verkrijgen, hebben tot resultaat gehad, dat de burgerlijke partijen in het kanton Zürich met vijf van de zeven zetels de overwinning hebben behaald, terwijl de sociaal-democraten twee

zetels verkregen. In het kanton Bazel daarentegen slaagden de sociaal-democraten er in vier van de zeven zetels en daarmede een meerderheid op de burgerlijke partijen te behalen.
Bazel is thans, na Genève, het tweede kanton in Zwitserland met een sociaal-democratische meerderheid in de regeering. (Neue Zürcher Zeitung)

A. NEDERLAND. — Indexcijfer der werkloosheid. —

1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
8,1	7,3	7,5	5,6	6,2	7,8	14,7	25,3	26,8	27,8

(Centraal Bureau v. d. Statistiek)
(Vorig bericht Werkloosheid 1751 I.)

14 APRIL 1935

B. BELGIE. — Deviezen-Contrôle. —
In verband met de op de wisselmarkt ingetreden verbetering heeft het deviezencontrôlebureau de bepalingen inzake restrictie en contrôle op de wisseltransacties, welke sedert 17 Maart '35 van kracht zijn, verzacht. (Handelsblad v. Antwerpen) **(1749 C.)**

C. BELGIE. — Goudclausule. —
In de Staatscourant is een Kon. besluit verschenen, bepalend, dat de goudclausule, voorkomend in huurcontracten, hypotheekovereenkomsten en leeningen tusschen particulieren afgesloten vóór 31 Maart '35, ongeldig wordt verklaard. Ingevolge deze overeenkomsten verschuldigde bedragen, kapitaal en interest moeten worden betaald in gedevalueerde francs. De verplichtingen, voortspruitend uit leeningen, afgesloten of gegarandeerd door den Staat, de Kongokolonie, de gemeenten of de provincie, blijven echter behouden. (Moniteur Belge) **(V. b. Devaluatie 1747 K.)**

D. LUCHTVAART. — Londen—Rotterdam in 57 minuten. —
Vloog de West-Indië-vlieger Hondong op 9 April '35 in 59 minuten met de „Zilvermeeuw" van Londen naar Rotterdam, aldus deze afstand van 336 K.M. voor de eerste maal binnen het uur afleggend, op 11 April is deze prestatie overtroffen door den K.L.M.-piloot Frijns, die er met hetzelfde toestel twee minuten minder over deed. In 57 minuten „stormde" de Zilvermeeuw letterlijk van Croydon naar Waalhaven. De afstand Londen—Rotterdam wordt als regel in 1 uur 45 minuten gevlogen. (Persberichten)

E. FRANSCH-RUSSISCH PACT. —
Tusschen den minister van buitenlandsche zaken, Laval en den Russischen ambassadeur te Parijs Potemkin, is, naar verluidt principiëel een overeenkomst tot stand gekomen over een Fransch-Russische conventie.
Het schijnt, dat deze conventie, welke zal worden onderteekend, als Laval zich naar Moskou begeeft, bestemd is, het Oostpact te vervangen.
De besprekingen, welke in den loop van 9 April '35 tusschen de Fransche en Russische vertegenwoordigers werden gevoerd, werden later voortgezet tijdens een dejeuner, dat door Laval werd aangeboden aan Potemkin, Titulescu en de gezanten der Klein Entente en de Balkan-Entente.
De Fransch-Russische conventie voorziet, naar men meent te weten, met name in een algemeen verzoek aan den volkenbondsraad, waarin den raad wordt aanbevolen de artikelen 10, 16 en 17 van het volkenbondspact te verscherpen. De conventie staat, binnen het kader van den volkenbond, open voor de toetreding van alle andere staten.
Volgens den Parijschen correspondent van de „Daily Telegraph" bevat de conventie, welke, naar hij meldt, in den kabinetsraad van 9 April is goedgekeurd, de volgende bepalingen:
Frankrijk en Rusland beloven de aanbevelingen van den volkenbondsraad tot toepassing van de artikelen 10, 16 17 van het volkenbondspact uit te voeren. Krachtens deze artikelen garandeeren de staten, die lid zijn van den Volkenbond, elkanders grenzen en laten het aan den Volkenbond over, aanbevelingen te doen, welke actie — militair en economisch — tegen een aanvaller moet worden ondernomen.
Indien de raad, tengevolge van verdeeldheid der stemmen, geen aanbevelingen kan formuleeren, zullen Frankrijk en Rusland elkander steunen door toepassing van artikel 15, paragraaf 7, van het volkenbondspact, waarbij elken staat het recht is voorbehouden in zulk een geval te handelen op de wijze, die zij noodzakelijk achten voor de handhaving van recht en gerechtigheid.
Ingeval van een aparten aanval zullen beide regeeringen haar houding bepalen krachtens artikel 16, paragraaf 2, van het volkenbondspact. Dit beteekent, dat zij elkander zullen ondersteunen, zonder te wachten op een zitting van den volkenbondsraad, daar zij in een positie van wettelijke zelfverdediging zullen verkeeren.
Volgens den Engelschen correspondent bestaat thans ook de mogelijkheid, dat de samenwerking van Frankrijk met Rusland, de Kleine Entente en de Balkan-Entente aangevuld zal worden door de samenwerking van Frankrijk met Italië en van Italië met de Kleine Entente. (Daily Telegraph)

F. DR. H. J. KIEWIET DE JONGE OVERLEDEN. —
Te Nyon, aan de oevers van het meer van Genève, is in den ouderdom van 87 jaar overleden dr. H. J. Kiewiet de Jonge.
Dr. H. J. Kiewiet de Jonge was gedurende vele jaren de ziel en de stuwkracht van het Algemeen Nederlandsch Verbond. Zijn heele leven heeft hij gewijd aan den groei en bloei eener Nederlandsche beweging, die zich ten doel stelde de verbreiding van de Nederlandsche taal en de behartiging van de belangen van den Nederlandschen stam. (N. Rott. Courant)

G. MUZIEK. — Dr. Wilhelm Furtwängler. —
De Duitsche dirigent dr. Wilhelm Furtwängler, die op 6 December 1934 den rijkspropaganda minister dr. Göbbels had verzocht hem te ontslaan (pag. 1602 A.), heeft zich, naar verluidt, met Göbbels, Rosenberg en Hitler verzoend. Hij is op 10 April '35 door Adolf Hitler ontvangen en heeft bij die gelegenheid plechtig moeten beloven na zijn buitenlandsche reis (tournée Boedapest, Weenen, Parijs, Londen e.a.) naar Duitschland terug te keeren.
(Berliner Tageblatt) **(Vorig bericht 1706 E.)**

H. BELGIE. — Luitenant-generaal De Ceuninck overleden. —
Geheel onverwachts is op 12 April '35 te Brussel overleden luitenant-generaal De Ceuninck, gewezen minister van oorlog en commandant van de 6e Belgische legerdivisie tijdens den wereldoorlog. Met hem verdwijnt een aanvoerder van de Belgische troepen aan den IJzer wiens figuur een legendarischen glans had verkregen. Geen militair die aan den IJzer heeft gestreden of hij kent een aantal anecdoten waarin de nu gestorven generaal de eerste rol speelde. Hij duldde geen inbreuken op de militaire discipline.
In 1858 te Mechelen geboren nam hij, als „enfant de troupe", reeds op 15-jarigen leeftijd dienst bij het actieve leger. In 1914, op het oogenblik van de oorlogsverklaring was De Ceuninck kolonel bij den generalen staf belast metde uitvoering van het mobilisatiebevel, van welke taak hij zich op uitstekende wijze wist te kwijten.
Na den slag bij Steenstrate werd hij door Poincaré en Joffre met het commandeurskruis van het Légion d'Honneur vereerd. In 1917 benoemde koning Albert generaal De Ceuninck tot minister van oorlog welke functie hij bleef vervullen tot 22 November 1918.
Onmiddellijk nadat het bericht van zijn dood bekend was hebben koning Leopold en minister Devèze zich naar de woning van den gestorven generaal begeven om het stoffelijk overschot uit naam van de natie en van het leger te groeten.
(Handelsblad v. Antwerpen - N. Rott. Crt.)

I. CATALONIE. — Generaliteit in haar macht hersteld. —
De Catalaansche generaliteit is hersteld in de uitoefening van de bewindsbevoegdheden, welke haar als gevolg van de revolutiepoging van October '34 waren ontnomen. (El Debate) **(Vor. ber. 1514 B.)**

K. GEESTELIJK LEVEN. — Ned. Hervormde Kerk. - Federatie van Diaconieën heeft haar zilveren feest gevierd. —
De Federatie van Diaconieën in de Ned. Herv. Kerk heeft op 1 April '35 te Utrecht haar zilveren feest gevierd. In de morgensamenkomst in het Gebouw van K. en W. sprak minister Slotemaker de Bruïne, voorzitter der Federatie, een welkomstwoord, waarin spr. zijn blijdschap erover uitte, dat er in de Kerk iets leeft en behoefte bestaat om zich op de toekomst te bezinnen.

Dr. J. H. Adriani, bestuurslid der Federatie en diaken te Utrecht, sprak daarna de herdenkingsrede uit over het onderwerp: „De eigen taak der diaconieën in onzen tijd." Spr. zeide o.a.:
„Het oude verwijt jegens de Kerk, dat zij weinig had bijgedragen tot oplossing van het vraagstuk der armverzorging, is thans niet meer te verwachten. De diaconieën hebben gebruik gemaakt van datgene, wat de wet van 1912 hun bood; den Armenraad; zij hebben groote verbetering gebracht in de zorg voor ouden van dagen en ook overigens, door conferenties, geschriften, adviesbureau enz. veel verbetering gebracht.
Nagegaan moet worden, hoe de verhouding van het werk der overheid tot het werk der diaconieën zich heeft ontwikkeld. Overzien wij de periode 1911—1931, dan zien wij de gezamenlijke kosten der armenzorg stijgen van 23.5 tot ruim 100 millioen; hiervan kwam voor rekening der overheid in 1911 56%, welk percentage in 1931 tot 76% was gestegen. De verschuiving is veeleer het gevolg van de veel ruimere opvatting van de taak, aan de burgerlijke armenzorg toegedacht. Principieel is gedurende deze 25 jaar in de wettelijke verhouding niets veranderd; de verschuiving in de verhouding van den omvang van het werk van burgerlijke en kerkelijke armenzorg dwingt echter, veel sterker nadruk te leggen op de eigen taak der diaconieën. Bijna overal is bij de burgerlijke armenzorg de benaming „Maatsch. Hulpbetoon" ingevoerd.
De eigen taak der diaconie is nimmer in een afgerond program te omschrijven. Steeds moet gewerkt worden aan haar opbouw, niet slechts door de diakenen maar door de geheele kerk, waarbij een bijzondere verantwoordelijkheid op de besturen rust."
Nadat prof. dr. J. Lindeboom uit Groningen nog een rede gehouden had over „Wat vooruit ligt", vereenigden zich de deelnemers aan deze herdenking aan een gemeenschappelijken maaltijd.
Prof. dr. J. R. Slotemaker de Bruïne, voorzitter der Federatie hield hierna een rede naar aanleiding van het woord uit Lucas XXII: „Ik ben in het midden van u als een die dient".
(Standaard)

(Vor. ber. Ned. Herv. Kerk 1654 A.)

A. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —

Amerikaansch: Norman Archibald — Heaven High— Hell Deep 1917-1918. (Albert & Charles Boni Inc., New York 1935)
Duitsch: Grete Gulbransson — Geliebte Schatten: Eine Chronik der Heimat". (Grote Verlag, Berlin)
Olaf Gulbransson — Es War einmal. (Piper Verlag, München)
Engelsch: Dr. A. J. Cronin — The Stars Look Down. (Gollancz)
William Faulkner — Pylon. (Chatto & Windus)
Fransch: Francis Carco — Ténèbres. (Albin Michel)
Gabriel Hanotaux — Raymond Poincaré. (Librairie Plon)
Italiaansch: Vittorio G. Rossi — Tropici, Dal Senegal all'Angola. (Valentino Bompiani, Milano)
Nederlandsch: C. J. Kelk — Variatie op het thema vrouw. (Bigot en v. Rossum, De Uilenreeks No. 10)
Johan van der Woude — Goud en andere vertellingen. (Het Boekengilde, Hilversum)
Vlaamsch: Frank van den Wyngaert — „De Run naar de eeuwige finaal". (De Sikkel, Antwerpen)
Zweedsch: Jeanna Oterdahl — Ruth, de kleine Koningin. Nederlandsche vertaling van Ag. Lind met een teekening van Co Chevalier. (De Uilenreeks No. 6, Bigot en van Rossum) (Red. K. H. A.)

(Vorig bericht 1750 A.)

15 APRIL 1935

B. NEDERLAND. — Bond van Nederlandsche Architecten. - Jaarverslag 1934. —

Blijkens het verslag van den Bond van Nederlandsche Architecten over 1934 bedroeg op 31 December het aantal eereleden 18, leden 303, buitenlandsche leden 4 en aspirant-leden 9.
Het verslag begint met een herdenking van dr. H. P. Berlage, in leven eerelid. Hij genoot de vereering van heel een generatie van vakgenooten. Zijn bouwwerken zullen eerewerken blijven in de architectuur. Het alles overheerschende en in menig opzicht ook beheerschende onderwerp onder de werkzaamheden van den B.N.A. in het afgeloopen jaar was de wettelijke regeling nopens den titel en het beroep van den architect.
Mocht onverhoopt de wet beperkt blijven tot wettelijke titelbescherming, dan is het slechts te hopen, dat bij de toepassing van deze wet, waarmede niemand wezenlijke financieele schade kan worden gedaan, van hooge beginselen zal worden uitgegaan.
Het Steunverzekeringsfonds is er, op papier, maar op de rijksbijdrage aan het fonds, waarop de regeling gebaseerd is, wordt nog steeds gewacht.
(Rapport B.N.A., 12 April '35)

(Vorig bericht Architecten 1734 F.)

C. DRIEMOGENDHEDENCONFERENTIE TE STRESA. — Communiqué. —

Op 11 April '35 is te Stresa de Driemogendhedenconferentie (Engeland-Frankrijk-Italië) begonnen. Tegenwoordig waren voor Engeland: De premier Ramsay MacDonald, de minister van Buitenlandsche Zaken Sir John Simon en Sir Robert Vansittart, de permanente ondersecretaris van het departement van buitenlandsche zaken en Strang, die Eden heeft begeleid naar Moskou, Warschau en Praag; voor Frankrijk: de premier Flandin en de minister van Buitenlandsche Zaken Laval, die vergezeld zijn door Noel en Léger; voor Italië: de Duce Mussolini, baron Aloisi en staatssecretaris Suvich.
Op 12 April verlangde Sir John Simon ter zitting het woord en deelde mede, dat hij even te voren uit Berlijn een telegrafisch antwoord had ontvangen, dat rijkskanselier Hitler, onder zekere voorwaarden zijn toestemming had gegeven toe te treden tot een Oost-Europeesch-pact.
Het Duitsch antwoord luidde:
„Duitschland heeft zijn opvattingen sedert Sir John Simon's bezoek aan Berlijn niet veranderd en blijft bij zijn afwijzende houding ten aanzien van verdragen van wederzijdsche hulpverleening, die het uit den booze acht. Evenwel is Duitschland bereid deel te nemen aan een Oost-Europeesch pact in den vorm van een non-agressie-verdrag. Ook heeft Duitschland er niets tegen, wanneer een gedeelte der deelnemende staten nevens zulk een Oost-Europeesch pact bijzondere verdragen van wederzijdsche hulpverleening wil aangaan. Evenwel is de Duitsche regeering van oordeel, dat dergelijke speciale overeenkomsten in een apart supplementair verdrag dienen te worden neergelegd, dat gescheiden moet worden gehouden van het algemeen non-agressie-pact."
Op 14 April '35 is de Conferentie beëindigd. Het communiqué, dat de gemeenschappelijke resolutie der Conferentie bevat, houdt het volgende in:
1o. Engeland, Frankrijk en Italië hebben volledige overeenstemming bereikt inzake de verschillende internationale vraagstukken, die besproken zijn.
2o. Er is een gemeenschappelijke gedragslijn vastgesteld inzake het Fransche protest tegen de Duitsche herbewapening.
3o. De onderhandelingen voor een Oostelijk pact moeten worden voortgezet.
4o. De consolidatie van Oostenrijk's onafhankelijkheid zal het voorwerp van bespreking zijn op een binnenkort bijeen te roepen conferentie van regeeringen, vermeld in het protocol van Rome, teneinde een accoord te sluiten inzake centraal Europa.
5o. De bestudeering van het ontwerp voor een luchtpact in West-Europa tusschen de vijf mogendheden, vermeld in het communiqué van Londen, zal worden voortgezet.
6o. De mogendheden spreken haar leedwezen uit over de wet op den algemeenen dienstplicht in Duitschland en het program der Duitsche herbewapening. Echter bevestigen de mogendheden opnieuw hun voornemen om te werken aan een internationaal accoord voor ontwapening.
Inzake de wensch van zekere mogendheden om herziening te verkrijgen van de militaire clausules der verdragen van St. Germain, Trianon en Neuilly, zullen stappen ondernomen worden bij de andere betrokken staten, teneinde een regeling te verkrijgen.
Italië, en Engeland verzekeren opnieuw, dat zij getrouw hun verplichtingen krachtens het verdrag van Locarno zullen nakomen. De drie mogendheden gaan volkomen accoord om met alle practische middelen elke eenzijdige verloochening der verdragen, waardoor de vrede in Europa in gevaar kan worden gebracht, te weerstreven.
De resolutie van Stresa zal formeel ter kennis worden gebracht aan de regeeringen van Duitschland en België.
(Agentschap Stefani)

(Vorig bericht Dienstplicht in Duitschland 1748 F.)

D. DRIEMOGENDHEDENCONFERENTIE TE STRESA. — Het Duitsche standpunt in zake Oost-Locarno. —

Onjuiste uitleggingen in verschillende perscommentaren zijn voor de rijksregeering aanleiding geweest, haar standpunt in de kwestie van het Oostpact als volgt te preciseeren:
Bij de besprekingen te Berlijn heeft de Rijkskanselier de Britsche delegatie medegedeeld, dat de Duitsche regeering tot haar spijt niet in staat is, zich accoord te verklaren met het Oostpact in den voorgestelden vorm. Daartegenover is de Duitsche regeering echter bereid, voor een dergelijk collectief veiligheidspact haar toestemming te geven, indien dat pact:
1. wordt opgebouwd op wederzijdsche en algemeene non-agressie-verplichtingen en op een arbitrage-procedure en
2. in geval van verstoring van den vrede voorziet in een consultatieve procedure.
In dat geval is de Duitsche regeering bereid — terwijl de nadruk wordt gelegd op de moeilijkheden van het nauwkeurig vaststellen van een aanvaller — zich aan te sluiten bij algemeene maatregelen van steunverleening.
Dit aanbod handhaaft de Duitsche regeering ook thans.
De Rijkskanselier heeft in de besprekingen te Berlijn verder medegedeeld, dat de Duitsche regeering niet in staat is, toe te stemmen in een pact-voorstel, dat, hetzij voor allen of voor

enkelen, meer of minder automatische verplichtingen van militairen bijstand bevat. De regeering ziet daarin niet een element van vredeshandhaving, maar eerder nog een element van bedreiging van den vrede. De Duitsche regeering staat ook thans nog op dit standpunt en handhaaft de houding die daaruit voortvloeit.
De Rijksregeering heeft onmiddellijk, nadat zij aan het bewind was gekomen, uiting gegeven aan haar wensch, met de omliggende staten non-agressie-pacten te sluiten.
Zij deed dit voorstel, zonder een uitvoerige wetenschap van de bestaande twee- of meerzijdige militaire accoorden van de verschillende staten, en zonder ermede rekening te houden.
Daar zij zelf geen agressieve bedoeling heeft, voelt zij zich ook niet betrokken bij werkelijke defensieve accoorden. Ook dit standpunt handhaaft de regeering nog steeds. Zoo min zij daarom in staat is, toe te treden tot een pact, dat dergelijke militaire verplichtingen bevat als een essentieel element van zijn inhoud en daarmede van zijn bestaan, zoomin kunnen dergelijke buiten dit pact liggende overeenkomsten de Duitsche regeering verhinderen, harerzijds non-agressiepacten op de boven geschetste basis te sluiten.
Dit is de zin van het antwoord der Duitsche regeering op de vraag van den Britschen ambassadeur, of Duitschland bereid is, een Oostpact op de door hem zelf aangegeven grondslagen te sluiten, ook voor het geval, dat andere staten onderling nog speciale overeenkomsten zouden hebben getroffen of nog zouden treffen.
De Duitsche regeering wil echter in dit verband de volgende opmerkingen niet verzwijgen:
De door verschillende regeeringen noodig geachte aanvulling van non-agressiepacten en pacten tot het uitsluiten van geweld door militaire hulpverplichtingen, berust op innerlijke tegenspraak. Of men gelooft aan vrijwillig aanvaarde verplichtingen, òf men gelooft er niet aan. Gelooft men er aan, dan is de noodzakelijkheid van dergelijke militaire accoorden niet in te zien. Twijfelt men echter aan het oprechte vervullen van een aanvaarde non-agressie verplichting, dan is die twijfel even gerechtvaardigd tegenover de vervulling der aanvullende militaire verplichtingen van dergelijke vredespacten. Wanneer het mogelijk is, dat uit non-agressiepacten oorlogen ontstaan, dan is het evenzeer mogelijk, dat uit defensieve bijstandspacten offensieve aanvalshandelingen voortspruiten. Slechts schijnt het de Duitsche regeering toe, dat de weg van een pact tot het verhinderen van geweld naar geweldadige vredebreuk, een langere is dan de weg van militaire verplichtingen van defensieven aard naar een militaire houding van offensief karakter.
De Duitsche regeering ziet echter nog altijd in deze ontwikkeling van militaire bondgenootschappen in Europa geen element van een collectieve vreedzame ontwikkeling of zelfs van een vredesgarantie.
Zij is daarom ook niet in staat pacten te onderteekenen, waarin dergelijke verplichtingen een integreerend bestanddeel zijn, onverschillig voor alle of voor enkele deelnemers.
Dit standpunt is den Britschen minister van buitenlandsche zaken door bemiddeling van de Britsche ambassade officieel medegedeeld. (D.N.B.)

(Vorig bericht blz. 1759 C.)

A. VOLKENBOND. — Fransche protestnota inzake Duitschlands invoering van den dienstplicht. - Duitsche beschouwing. —

Op 15 April '35 is de Volkenbondsraad bijeen gekomen ter behandeling van de Fransche protestnota, waarbij van den Raad wordt verlangd, dat hij de schending van het Verdrag van Versailles door Duitschland in behandeling neemt, in verband met de aankondiging van het herstel van den algemeenen dienstplicht in het land en die van het herstel van een Duitsche militaire luchtmacht. De clausules van het Vredesverdrag zijn daarmee in twee van hun belangrijkste bepalingen verloochend, aldus het Fransche memorandum dat op 13 April gepubliceerd werd. De schending is openlijk, zij wordt niet bestreden, zoo zegt het memorandum. De Volkenbond heeft de taak zich er mede te bemoeien. De Volkenbond die is gegrondvest op eerbied van de internationale verplichtingen en handhaver van een pact, welks praeambule erkent, dat de staten, die de samenwerking tusschen de naties moeten ontwikkelen en hun den vrede en de veiligheid willen garandeeren scrupuleus alle verplichtingen der verdragen in de wederzijdsche betrekkingen tusschen de georganiseerde volken moeten erkennen, kan niet onverschillig blijven bij de handhaving van een politieke methode, die direct in strijd is met de grondslagen, waarop hij berust en het doel, dat hij nastreeft.
Door de bepalingen, welke haar militair statuut regelen voor nul en nietig te verklaren, heeft de Duitsche regeering met voorbedachten rade een der factoren vernietigd, waarop indertijd haar medewerking aan het instituut van Genève berustte. Het is waar dat de Rijksregeering het in October 1933 noodig heeft geacht, na kennis te hebben genomen van een arbeidsprogram, Genève te verlaten en het uittreden van Duitschland uit den Volkenbond mede te deelen. Dit is een geste echter, welke door niets gerechtvaardigd was. Uitvoerig motiveert de Fransche regeering haar standpunt. Zij zegt daarbij o.m.: Duitschland heeft een internationaal probleem een eenzijdige oplossing willen geven. De methode van onderhandelen heeft het vervangen door de methode van het fait accompli. Haar besluiten, die onvereenigbaar zijn met het geheele systeem der bewapeningsbeperking, hebben voor geheel Europa de kwestie der algemeene herbewapening in vollen omvang opgeworpen. De Volkenbondsraad heeft den plicht zich uit te spreken over de verantwoordelijkheid van den aldus geschapen toestand en over de gevolgen, welke deze medebrengt. Hij kan niet onverschillig staan tegenover een dergelijke bedreiging van de internationale ordening zonder in zijn taak te kort te schieten.

De eerste indruk, dien het Fransche memorandum, volgens het Duitsche nieuwsbureau, te Berlijn heeft gemaakt, is, dat al heeft het den vorm eener acte van beschuldiging, het eerder een handig pleidooi voor den werkelijken verdachte is.
Er wordt op gewezen, dat Duitschland zich in een gedwongen positie bevindt en zijn optreden wordt voorgeschreven door de houding der andere mogendheden.
De Volkenbond, zoo wordt verder gezegd, is als „hoeder der verdragen" tegenover Duitschland jaren lang in gebreke gebleven, omdat hij werkloos heeft toegelaten, dat de andere mogendheden zich onthielden van eigen ontwapening en zelf in allerijl haar bewapening uitbreidden, zonder telkens, overeenkomstig het Volkenbondspact, rapport uit te brengen over den stand der bewapening. Integendeel geschiedde die uitbreiding zeer in het geheim.
Waar er moeilijkheden zijn ontstaan bij het bereiken van een succes op de Geneefsche conferentie, is het niet moeilijk de vraag te beantwoorden, wie die moeilijkheden heeft veroorzaakt, aldus Berlijn. Duitschland heeft steeds weer door nieuwe concessies getracht die moeilijkheden uit den weg te ruimen. Doch het stond ten slotte machteloos tegenover de nieuwe moeilijkheden, die telkens weer werden opgeworpen.
Indien Frankrijk meent, Duitschland te moeten herinneren aan de „plechtigheid" der verplichtingen, die het te Versailles werden opgedwongen, zoo besluit het Duitsche pleidooi, dan moet thans herinnerd worden aan de verplichtingen tot directe ontwapening, die Frankrijk in het slot-protocol even plechtig als vrijwillig op zich heeft genomen. (Exposés: Le Temps - D.N.B.)

(Vorig bericht Dienstplicht in Duitschland 1748 F.)

16 APRIL 1935

B. INA BOUDIER-BAKKER ZESTIG JAAR. —

Op 15 April '35 werd de populaire en veel gewaardeerde schrijfster Ina Boudier-Bakker zestig jaren. Een schrijfster van de oudere generatie, maar een, wie het zeldzaam voorrecht is ten deel gevallen tot op den dag van heden de algemeene belangstelling en aandacht naar zich toe te kunnen trekken.

Ina Boudier-Bakker

Een harer boeken „Armoede", vele malen herdrukt, weerspiegelt haar groote liefde voor het kind. Het verschijnen van haar boek „De klop op de deur", was een verrassende gebeurtenis; zij oogste hiermede veel succes. (Red. K. H. A.)

C. NEDERLAND. — Centraal Genootschap voor Kinderherstellings- en Vacantiekoloniën. —

Ter gelegenheid van het feit, dat het Centraal Genootschap voor Kinderherstellings- en Vacantiekoloniën zijn honderdduizendste kind inboekte, is op 13 April een eenvoudige plechtigheid gehouden in het vacantiekoloniehuis „Zwartendijk" te Egmond aan Zee, welke gebeurtenis werd bijgewoond door vele autoriteiten. (De Standaard)

D. ITALIE. — Geschil met Abessynië. - Verzoeningscommissie. —

Italië en Abessynië zijn overeengekomen hun grensgeschil aan een verzoeningscommissie te onderwerpen. (Corriere della Sera) **(Vorig bericht 1745 A.)**

A. NEDERLAND. — Goudbeweging. —
De onrust, welke de laatste weken op de valutamarkt ten onzent heerschte, heeft er toe geleid, dat de wisselkoersen op Frankrijk en Amerika boven het gouduitvoerpunt stegen, zoodat belangrijke goudverschepingen het gevolg hiervan waren.
Daar de totale goudbeweging voor ons land onder de huidige omstandigheden van groote beteekenis is, hebben wij aan de hand van officieele gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek, onderstaande tabel samengesteld, welke het verloop van den werkelijken goudin- en uitvoer gedurende de laatste weken in beeld brengt.

(In millioen guldens)

Weken	Invoer.	Uitvoer	Saldo
10 Febr.—16 Febr.	1.8	4.5	— 2.7
17 Febr.—23 Febr.	0.7	1.8	— 1.1
24 Febr.— 2 Mrt.	1.6	1.4	+ 0.2
3 Mrt. — 9 Mrt.	1.3	0.8	+ 0.5
10 Mrt. —16 Mrt.	4.6	1.6	+ 3.0
17 Mrt. —23 Mrt.	2.4	2.5	— 0.1
24 Mrt. —30 Mrt.	1.9	30.3	—28.4
31 Mrt. — 6 April	16.6	82.0	—65.4

(De Maasbode)

B. AMSTERDAM. — Winkelsluitings-verordening. —
B. en W. van Amsterdam brengen ter kennis, dat op de verordening op de winkelsluiting, welke op 13 Maart '35 door den gemeenteraad is vastgesteld, de vereischte koninklijke goedkeuring is verkregen. De verordening is op 8 dezer afgekondigd en is op 15 April '35 in werking getreden. (Alg. Handelsblad)
(Vorig bericht blz. 1752 E.)

C. PORTUGAL. — President Carmona bevorderd tot Maarschalk. —
De Nationale Vergadering heeft den President der Portugeesche republiek, Generaal Carmona, op 8 April '35 bevorderd tot den rang van Maarschalk. (O Seculo) **(Vorig bericht Carmona 1609 L.)**

D. BELGIE. — Kamerverkiezing. - Paul Spaak herkozen. —
Bij de op 14 April '35 gehouden tusschentijdsche Kamerverkiezing in het arrondissement Brussel, welke noodig was door het aftreden van den socialist Spaak den huidigen minister van transport en P.T.T., die was afgetreden als protest tegen het verbieden van de socialistische demonstratie, is Spaak herkozen met 120.784 stemmen.
Bij de vorige verkiezing haalde Spaak 107.624 stemmen. De katholieken en liberalen hadden geen candidaat gesteld. De nationale Vlamingen behaalden 32.550 tegen 13.693 stemmen in 1932. De communisten verkregen 18.757 stemmen tegen 12.601 in 1932.
(De Gazet van Antwerpen)

E. IERLAND. — Referendum over afscheiding van Engeland. —
De Valera heeft aangekondigd, dat er een referendum zal worden gehouden in den Ierschen Vrijstaat ter beantwoording van de vraag of de Vrijstaat deel zal blijven uitmaken van het Britsche Rijk of zich zal afscheiden en een onafhankelijke republiek zal vormen. (Irish Times) **(Vorig bericht 1749 D.)**

F. BELGIE. — Verklaring van Minister van Zeeland in zake Stresa. —
Dr. Paul van Zeeland, België's Eerste Minister, heeft op 15 April '35 in de Belgische Kamer een verklaring afgelegd over de buitenlandsche politiek, naar aanleiding van de conferenties te Stresa en Genève. België wil, zeide de premier, getrouw en loyaal zijn verplichtingen naleven. Anderzijds rekent België op eerbiediging van de regelingen, vervat in het Rijnpact, dat den grondslag uitmaakt van het Belgisch internationaal statuut.
De Eerste Minister uitte zijn voldoening over de besprekingen te Stresa.
De heer Hymans, oud-minister van buitenlandsche zaken, thans minister zonder portefeuille, heeft eenige verklaringen afgelegd over den Europeeschen toestand.
De conferentie te Stresa, aldus minister Hymans is in twee opzichten van belang. Italië en Engeland hebben aldaar hun verplichtingen en de bepalingen van het Locarnopact herhaald en bevestigd. Vervolgens werd te Stresa de uitbreiding voor de verdere veiligheid aangekondigd. Met voldoening stelde minister Hymans een toenemend solidariteitsgevoel tusschen de volkeren onderling vast.
Indien België aangevallen mocht worden kan het rekenen op de hulp van Frankrijk en deze hulp zal niet alleen voortkomen uit vriendschap maar ook uit oogpunt van rechtstreeksch belang voor Frankrijk zelf.
Ook Engeland heeft meer en meer laten blijken dat aan de veiligheid in Europa alles gelegen is, zooals blijkt uit verklaringen van verschillende Engelsche staatslieden. België mag rekenen op de groote hulp van Engeland. (Handelsblad v. Antwerpen)
(Vorig bericht Dr. P. van Zeeland 1740 A.; Stresa 1759 D.)

G. CHINA. — Communisten. —
Volgens de Sin Wan Pau heeft Tsjang Kai-Sjek ten zuiden van Kweijang den legers der communisten een groote nederlaag toegebracht. (Sin Wan Pau)
(Vorig bericht 1569 A.)

H. JAPAN. — Volksinkomen. —
Voor het eerst zijn verzamelde gegevens gepubliceerd over het volksinkomen van Japan. Voor 1930 wordt dit berekend op 10.640 mill. yen of 837 yen per huishouding en 163 yen per hoofd der bevolking. Het inkomen der industrie werd op 3.480 mill. of 33% van het totaal, van den handel op 2.710 mill. of 25%, van den landbouw op 1.880 mill. of 18% berekend. Vergeleken met West-Europeesche landen vóór den oorlog is het inkomen per hoofd nog zeer gering: in Engeland was dit £ 50, in Frankrijk £ 38, in Duitschland £ 30, in de Ver. Staten zelfs £ 72.
(Osaka Mainichi)

I. NEDERLAND. — Het verkeersfonds. - Samenstelling der Commissie. —
Benoemd zijn in de centrale commissie van bijstand voor het verkeersfonds: tot lid en voorzitter prof. mr. F. de Vries, te Rotterdam; tot lid en plaatsvervangend voorzitter dr. ir. J. A. Ringers, directeur-generaal van den Rijkswaterstaat; tot leden mr. H. van Manen, te Zeist; ir. A. Groothoff, Amersfoort; P. A. Arriens, directeur van de Holl. Stoomboot Mij. te Hilversum; prof. ir. H. van Breen, 's-Gravenhage; W. B. K. Verster, directeur van de N.V. Reederij van der Schuyt te Rotterdam; ir. H. W. Sebbelee, directeur van de N.V. Geldersche Tramwegmij. te Doetinchem; J. P. F. van Dooren, industrieel te Tilburg; ir. Th. M. B. van Marle, inspecteur-generaal van de spoor- en tramwegen; ir. J. G. van den Broek, hoofdingenieur directeur van den Rijkswaterstaat en de directie Wegenverbetering, mr. dr. A. van Doorninck, Thesaurier-Generaal van het Dep. van Financiën, ir. M. H. Damme, directeur-generaal der P.T.T.; tot secretaris ir. J. Zijderlaan, Rijksinspecteur der spoor- en tramwegen. (Persberichten) **(1711 E.)**

K. WIJSBEGEERTE. — Socrates en de oorsprong der metaphysica. - Voordracht dr. Helmuth Kuhn. —
Voor de afd. Nederland der Kant-Gesellschaft in dezen samenwerkend met de Alg. Ned. Vereeniging voor Wijsbegeerte en de Amsterdamsche Vereeniging voor Wijsbegeerte, heeft op 13 April '35 te Amsterdam dr. Helmuth Kuhn, privaat-docent te Berlijn, gesproken over het onderwerp „Sokrates und der Ursprung der Metaphysik".
Socrates heeft niets op schrift gesteld, een eigenlijke Socratische leer bestaat niet. En toch heeft deze figuur voor ons een weergalooze aanschouwelijkheid en hebben wij zelfs van zijn uiterlijke verschijning — leelijk en armelijk gekleed — een bepaalde voorstelling.
Alle gegevens moeten wij dus vinden bij hen, die over Socrates geschreven hebben. Den blijspel-dichter Aristophanes kunnen wij echter geen historischen berichtgever noemen — Aristoteles is ook niet de ware bron, daar hij later dan Socrates leefde

en Xenophon is in dezen als berichtgever sterk in discrediet geraakt, vooral door de onderzoekingen van Leo Robin en van Heinrich Maier.
Den eenigen getuige, dien wij aangaande Socrates au serieux kunnen nemen, is Plato. In zijn werk is een Socrates ten voeten uitgeteekend. Maar toch, wanneer wij vragen naar de historische waarheid, moeten wij zeggen, dat de beantwoording van de vraag: ,,hoe was Socrates nu eigenlijk?" door Plato bijna onmogelijk wordt gemaakt. Plato legt hem leerstellingen in den mond, waarvan we met zekerheid kunnen aannemen, dat ze niet Socratisch, maar Platonisch zijn. De studie van de volgorde der Platonische dialogen brengt geen uitkomst in deze quaestie. Men kan niet zeggen, dat in de vroegere dialogen Socrates en in de latere Plato leeft.
Geen tekstcritische, philologische analyse, maar een constructieve, hypothetische methode is hier gewenscht. Zoo krijgt de historische vraag ook philosophisch belang: we vinden dan den oorsprong van wat bij Plato tot metaphysica wordt en zoo begrijpen we niet alleen het historisch ontstaan der metaphysica maar doorgronden ook de problemen die haar überhaupt doen leven.
Socrates hield zich steeds in een niet-weten en bleef alleen maar vragen. Zijn beroemde vraag ,,wat is dat?" paste hij toe op ethische objecten. Xenophon zegt in zijn Memorabilia: ,,hij sprak over de menschelijke aangelegenheden". Maar dit zegt niet voldoende. Men moet het zoo zien: op het moment, waarop de overgeleverde meeningen over het goede, het schoone e.d. hun kracht verliezen (zonder dat men begrijpt waarom), treedt iemand op, die het problematische van die begrippen ziet en die vraagt: wat is eigenlijk het goede, en wat is het schoone? De Socratische vraag wordt mogelijk en noodzakelijk in een tijd van verval der leidende begrippen en is gericht op de herstelling van het leven. Bij Socrates ging het om het goede-op-zich-zelf. Dit of dat bepaalde goede is slechts relatief goed. Op dat absoluut goede is de mensch van nature gericht. De mensch, die naar Socrates luistert, moet het goede op zich zelf boven de verschillende relatief-goede dingen kiezen. Hiernaar handelde Socrates ook in het tegen hem gevoerde proces, dat met zijn ter-dood-veroordeeling eindigde.
Dr. Kuhn besprak nu den oorsprong van Plato's ontologie (leer van het zijnde) uit het ,,Wat is dat?" van Socrates. De verhouding van het absoluut-goede tot de vele goede dingen stemt overeen met de verhouding idee (eidos) — phaenomeen bij Plato. Het phaenomeen staat tot zijn eidos, zooals de Socratisch-vragende mensch tot het goede waarnaar hij vraagt en zoekt (elk afzonderlijk ding streeft er namelijk naar zijn idee te benaderen). (Red. K. H. A.)

(Vor. ber. Wijsbegeerte 1727 B.)

A. ENGELAND. — De begrooting 1935-'36. —

In het Britsche Lagerhuis werd op 15 April '35 door minister Neville Chamberlain de begrootingsrede gehouden.
Chamberlain wees er op, dat een belangrijke stap was gedaan in de richting van terugwinning van de welvaart, hetgeen levendige instemming verwekte.
De industrieele productie is in het afgeloopen begrootingsjaar met 12% gestegen. De kosten voor levensonderhoud zijn beduidend beneden den stand van 1931 gehouden. De beleggingen bij de spaarbanken zijn omhoog gegaan met 50 millioen pond sterling.
De productie van ijzer en staal is toegenomen met 30%, van ruw ijzer met 50%.
Het afgeloopen begrootingsjaar wijst een overschot aan van 7½ millioen pond. De nationale schuld is met ruim 21 millioen pond gedaald, de jaarlijksche rente-last met 1,6 millioen.
De nieuwe begrooting wijst een totaal van inkomsten aan ten bedrage van 734.470.000 pond sterling en van uitgaven ten bedrage van 733.970.000.
De belasting op zware oliën voor wegvoertuigen zal verhoogd worden van 1 tot 8 pence per gallon met ingang van Augustus '35. De belasting op rijst in dop zal eveneens worden verhoogd, terwijl een nieuwe belasting op sojaboonen zal worden ingevoerd.
Verlagingen van inkomstenbelastingen zullen worden ingevoerd voor de kleine inkomens, terwijl de civiele ambtenaren volledig herstel zullen krijgen van de salarisverlagingen, die zijn ingevoerd. De vermakelijkheidsbelastingen worden ten deele verlaagd.
Chamberlain uitte zijn bezorgdheid over de geboorten-daling in Engeland en stelde verdere belastingverlichting voor gehuwden met kinderen voor.
Engeland heeft ongeveer 80% van zijn welstand teruggewonnen, aldus Chamberlain. Majoor Attlee (Labour) stelde vast, dat de begrooting uitgaven voor verdere bewapening bevatte.
(Manchester Guardian)

(Vor. ber. Begrooting 1744 B.)

B. DRIEMOGENDHEDENCONFERENTIE TE STRESA. — Perscommentaren. —

ENGELAND: **Daily Telegraph** meldt, dat de Conferentie van Stresa als de belangrijkste bijeenkomst van staatslieden sedert den oorlog beschouwd kan worden.

Daily Mail is voldaan omdat Engeland geen nieuwe verplichtingen op zich heeft genomen.

Times: de Conferentie heeft zoowel leden als waarnemers der Conferentie tevreden gesteld.

FRANKRIJK: **Le Temps** schrijft van een groot succes en de bevestiging der solidariteit der 3 mogendheden.

ITALIE: **Corriere della Sera** constateert, dat de Conferentie een succes is.

DUITSCHLAND: **Diplom.-polit.-Korrespondenz:** De drie-mogendhedenconferentie te Stresa is geëindigd met een communiqué, dat eerder een dwarsdoorsnede van de huidige politieke situatie is, dan een werkelijke stap voorwaarts.
Het blad constateert, dat het resultaat van Stresa in feite een program is voor de verdere onderhandelingen over het Oostelijk, het Donau- en het luchtpact en de bewapening.
De Duitsche dagbladen wijden uitvoerige beschouwingen aan het communiqué en het Fransche memorandum. De ,,Deutsche Allg. Ztg." zegt, dat in Stresa de internationale samenwerking niet in gevaar is gebracht, doch het blad heeft wel bezwaar tegen de wijze van uitvoering der plannen.

De **,,Germania"** oefent scherpe critiek op het Fransche memorandum en spreekt van een mager resultaat van Stresa, waar slechts principieele algemeenheden zijn vastgesteld. In den Volkenbondsraad zal blijken, of de mogendheden bereid zijn rekening te houden met de tegemoetkomende houding van Duitschland inzake het Oostelijk non-agressie- en consultatiepact.

De **,,Berl. Börsenzeitung"** bespreekt de uitbreiding en versterking van het Fransche leger en noemt het belachelijk, dat Frankrijk zich bedreigd gevoelt door den Duitschen dienstplicht.

(Vorig bericht Stresa 1761 F.)

C. AMSTERDAM-ROTTERDAM. — Scheepvaart. - Vergelijkende cijfers der binnengekomen schepen. — De aantallen binnengekomen schepen en hun totale inhoud zijn in onderstaand overzicht weergegeven.

	Rotterdamsche havens		Amsterdamsche havens	
Jaar	Aantal schepen	Inhoud in Register ton × 1000	Aantal schepen	Inhoud in Register ton × 1000
1925	11.100	16.864	3000	4787
1927	13.200	21.393	3300	4637
1929	12.700	21.545	4000	5686
1931	11.400	17.921	3800	5446
1933	10.200	15.315	3300	4635
1934	11.500	17.932	3200	4638

Naar de tonnenmaat gerekend, is voor beide havens 1929 het topjaar; voor Rotterdam is er van 1933 op 1934 een toeneming, die evenwel mede is toe te schrijven aan de omstandigheid, dat thans voor het eerst Pernis-Vondelingenplaat (geannexeerd 1 Mei 1934) in de cijfers is opgenomen. Voor Amsterdam is er van 1933 op 1934 geen verdere teruggang.
(Centraal Bureau voor de Statistiek)

(Vor. ber. Amsterdam 1635 D.; Rotterdam 1635 E.)

17 APRIL 1935

D. ITALIE. — De werkloosheid. —

Volgens officieele statistische gegevens waren er op 31 Maart '35 853.189 werkloozen, tegen 955.533 eind Februari. (Corriere della Sera) **(Vor. ber. 1590 F.)**

E. FRANKRIJK. — Apotheken en het Fransche recht. —

In Paris Médical van 2 Maart betoogt Mre. A. Peytel, dat de Fransche rechter zeer streng het beginsel handhaaft, dat een apotheek niet het eigendom mag zijn van anderen dan den apotheker, die er zijn beroep in uitoefent. Noch de commanditaire vennoot, in werkelijkheid echter de patroon van den apotheker, wordt als eigenaar, noch de naamlooze vennootschap als eigenares geduld, terwijl evenmin de samenwerking van artsen en pharmaceuten tot oprichting eener apotheek toelaatbaar wordt geacht.
(Paris Médical)

F. BELGIE. — Goudclausule. - Nadere bepalingen. —

In aansluiting aan vorige berichten omtrent de annuleering van de goudclausule in bepaalde contracten, wordt nog het volgende gemeld:
„Het K.B. is echter niet van toepassing op leenings- en pachtbedragen in vreemde valuta, die zonder vermelding van den franc zijn afgesloten.
Guldens-, ponden- en dollarleeningen moeten derhalve in deze valuta terugbetaald worden. Dit is echter niet het geval indien de buitenlandsche valuta is uitgedrukt in goudgewicht of in francs met bepaling van het goudgewicht."
In de Belgische staatscourant wordt aan de wet op de geldigheid van de goudclausule in contracten en anderszins nog toegevoegd:

Wanneer het contract een optie bevat voor de betaling in buitenlandsche munt, dan blijft deze optie van toepassing. Wanneer de schuldeischer de betaling verkiest in francs, mag hij niet meer francs vragen dan het aantal, dat in het contract is vastgesteld. Verkiest hij daarentegen te worden betaald in buitenlandsche munt, dan is de situatie alsof het contract was afgesloten in deze munt.
(Moniteur - Keesings Financieel Archief)
(Vorig bericht blz. 1758 C.)

A. **ITALIE. — 7500 ongeschoolde arbeiders voor Oost-Afrika. —**
In verband met een verzoek van den hoogen commissaris voor Oost-Afrika, de Bono, zijn 7500 ongeschoolde arbeiders in dienst genomen, die noodig zijn voor de werken, die thans in Oost-Afrika worden uitgevoerd. De arbeiders zijn in Zuid-Italië gerecruteerd. Zij zullen zonder verwijl vertrekken aan boord van verschillende mailschepen. (La Stampa)

B. **ZWEDEN. — Wapenindustrie. - Contrôle. - Vergunning noodig in 1937. —**
De twee kamers van het Zweedsche parlement hebben haar goedkeuring gehecht aan het wetsontwerp tot contrôle op den aanmaak van oorlogstuig. De wapenfabrieken, die reeds in Zweden gevestigd zijn, mogen volgens deze wet zonder speciale vergunning tot 1937 oorlogsmateriaal fabriceeren, doch nadien is een vergunning hiertoe noodzakelijk.
(Svenska Dagbladet)
(Vorig bericht Wapenindustrie 1749 B.)

C. **SOVJET-RUSLAND. — Internationaal Arbeids-Bureau. —**
De Sovjet regeering heeft het internationale arbeidsbureau er van in kennis gesteld, dat de Sovjet Unie, ondanks haar toetreding tot den Volkenbond, slechts als waarnemer zal deelnemen aan het werk van het internationale arbeidsbureau. (Prawda)
(Vor. ber. Intern. Arbeidsbureau 1747 H.)

D. **DUITSCHLAND. — Kerkstrijd. - Protestanten en Katholieken. —**
De verhouding tusschen den Staat en de kerkgenootschappen blijft steeds vol moeilijkheden en hindernissen. Het optreden tegen verschillende kloostergemeenschappen, die zich zouden hebben schuldig gemaakt aan overtreding der deviezenverordeningen, wordt in Katholieke kringen zeer gelaakt. Verder wordt gemeld, dat de Geheime Staatspolitie te Berlijn een kerkelijk weekblad in beslag nam, dat een oproep bevatte tegen anti-christelijke propaganda en den tekst van de rede van den Paus in het jongste consistorie, waarin Z. H. den oorlog veroordeelde.
In Baden zijn alle staatssubsidies aan kerkgenootschappen ingetrokken. Het conflict met de Protestantsche kerken is weer tot uiting gekomen door de aanhouding van den oppositioneelen Bisschop Dr. Mahrarens. Hij zou in Darmstadt een godsdienstoefening leiden, waarbij de in een concentratiekamp opgesloten predikanten werden herdacht. Hij werd tegelijk met den adviseur van Bisschop Meiser naar de Pruisische grens teruggeleid en toen vrij gelaten. Uit protest tegen het opsluiten der predikanten in een concentratiekamp hebben de klokken der meeste Protestantsche kerken niet geluidt. (Reichspost)
(Vorig bericht blz. 1733 F.)

E. **NEDERL. WEST-INDIE. — Curaçao. - Begrooting 1936. —**
Verschenen is de nieuwe begrooting 1936.
Volgens de Memorie van Toelichting is de begrooting gebaseerd op de gemiddelde opbrengst over de jaren 1932-33-34.
De ontvangsten over het jaar 1934 op „belastingen" hebben, (behalve overdrachtsbelastingen) de raming overschreden.
Loodsgelden waren minder, als gevolg van het feit dat in 1933 enkele nieuwe vrijdommen in de Loodsdienstverordening zijn opgenomen en ook de brugdienst had minder inkomsten door afschaffing van den tol op de Koningin Emma-brug.
De memorie zegt verder, dat de toestand van 's lands financiën geen bezorgdheid wekt en dit geluid zal wel in dezen crisistijd nergens anders ter wereld gehoord worden.
Een land dat op een uitgavenpost van zeven en een half millioen, 2½ millioen aan schuld heeft kunnen aflossen, mag wel van een zekere welvaart spreken.
Wegens toenemen van de werkzaamheden, is er bij de afdeeling Gouvernements-Secretarie uitbreiding van personeel noodig, waarom de post van deze afdeeling is verhoogd.
Te Oranjestad zal de oude protestantsche kerk worden afgebroken en vervangen worden door een nieuwe. De gemeente zelf zal hiervoor ƒ 11.000 opbrengen en de ontwerpbegrooting stelt voor ƒ 4.000 daarvoor bij te dragen.
Bouwsubsidies worden verder voorgesteld voor de school op Wishi en de St. Jozefschool op Pietermaai. De subsidie voor de ambachtschool is gebracht op ƒ 8500.
Bij dezen post staan wij wel ietwat verbaasd, dat de gouverneur niet wil doorgaan op de verhooging, die door den Kolonialen Raad bij de suppletoire begrooting van het jaar 1934 is ingediend.
Bij het loodswezen staat voor Curaçao en Aruba elk een loods meer op de begrooting. Voor het St. Rose hospitaal op St. Martin wordt een renteloos voorschot van ƒ 20.000 voorgesteld.
Voor de afdeeling volkshuisvesting van den R. K. Volksbond wordt voorgesteld een rentegevend voorschot te verstrekken van ƒ 20.000 voor woningbouw.
Nieuwe plannen zijn er voor den bouw van een politiebureau tusschen Raadhuis en Wilhelminaschool; uitbreiding Emmaschool; overbrenging scheepzender van Riffort naar Groot Kwartier; uitbreiding gevangenis; nieuwe weg Santa Cruz—San Nicolaas op Aruba en westelijke havenmond aan de Paardenbaai aldaar. (Amigoe di Curaçao)
(Vor. ber. Curaçao 1677 G.; Begrooting 1247 G.)

F. **DANZIG. — Sociaal-democratische „Volksstimme" voor vijf maanden verboden. —**
De politiepresident van Danzig heeft de sociaal-democratische „Danziger Volksstimme" wegens het verbreiden van gruwelberichten met ingang van heden voor vijf maanden verboden. (Berliner Tageblatt)

18 APRIL 1935

G. **BELGIE. — Rapport van Carton de Wiart. - Nederland. —**
In het rapport, dat hij heeft uitgebracht in naam van de commissie van Buitenlandsche Zaken van de Kamer, behandelt het katholieke Kamerlid Carton de Wiart o.a. ook de Nederlandsch—Belgische betrekkingen. Telkens als de gebeurtenissen in de Europeesche politiek onrust baren, schrijft de rapporteur, begrijpen, voelen wij beter zoowel van Nederlandsche als van Belgische zijde, dat toenadering tusschen beide landen noodzakelijk is. Nederland en België hebben met elkaar geografische banden. Beide landen zijn gehecht aan de onafhankelijkheid van hun grondgebied.
De kwestie van Terneuzen zal ook, naar wij hopen, haar oplossing vinden bij de a.s. onderhandelingen. De Belgische regeering is herhaaldelijk verzocht een nieuwe sluis te bouwen, zooals werd voorzien in het verdrag van 1895. Zij heeft aangeboden in ruil hiervoor aan de haven van Terneuzen de door Nederland gevraagde gunstige tarieven te verleenen. Deze zaak mocht tot nu toe geen oplossing vinden, daar de Nederlandsche regeering haar meende te moeten verbinden aan zekere vraagstukken, die tot de herziening van het verdrag van 1839 behooren.
(Gazet van Antwerpen)
(Vor. ber. Graaf Carton de Wiart 1658 D.)

H. **NEDERL. OOST-INDIE. — Thee-uitvoer. —**
In den uitvoer van thee uit Ned. Oost-Indië zijn in den loop van de laatste vijf jaren belangrijke wijzigingen gekomen. Hierbij valt op dat Europa als afnemer sterk is achteruitgegaan. In 1930 ging nog ruim 71% van den totalen uitvoer naar Europa en in 1934 slechts ruim 54%. Deze vermindering komt hoofdzakelijk voor rekening van Groot-Brittannië.
De hoeveelheden, welke naar Nederland werden verscheept, bleven vrijwel gelijk, met een daling in 1934 van ruim 2000 ton, ten opzichte van 1933. De uitvoer naar Rusland is sterk verminderd, die naar Frankrijk echter werd ieder jaar belangrijker, evenals die naar Italië en Polen. De import van Duitschland daalde in 1934 sterk. De export naar Amerika vertoont tot 1933 een regelmatige stijging. In 1934 is ruim 10% van de uitgevoerde Ned.-Indische thee

naar Amerika verscheept. De export naar Afrika blijft steeds toenemen en bedroeg over 1934 6589 ton. De grootste afnemer is hier Egypte. De uitvoer naar Azië blijft in dalende lijn gaan.
Na Europa is Australië thans de belangrijkste afnemer tot bijna 21% van de totaal uitgevoerde hoeveelheid. (Keesings Financieel Archief)
(Vorig bericht Thee 1686 F.)

A. MANDSJOEKWO. — Oliepolitiek. - Monopoliewet op 10 April in werking getreden. —
De monopolie-wet is op 10 April '35 in werking getreden. Buitenlandsche maatschappijen zijn thans niet in staat aan hun kleinhandelaren te leveren, doch aangezien deze laatsten over groote voorraden beschikken, kan er wel eenigen tijd verloopen voordat de definitieve beslissing valt of de kleinhandelaren hun organisatie zullen prijsgeven of niet.
De besprekingen omtrent de Japansche petroleumwet tusschen de regeering en de vertegenwoordigers der Koninklijke-Shell en de Socony-Vacuum, welke besprekingen op 27 Febr. waren verdaagd, zijn hervat. (Dempo Rengo) **(Vorig bericht 1701 G.)**

B. DUITSCHLAND. — Rantsoeneering studenten. —
De Duitsche rijksminister van Onderwijs en Volksopvoeding, dr. B. Rust, heeft een verordening uitgevaardigd, waarbij maximum aantallen studenten voor universiteiten en hoogescholen zijn voorgeschreven, en wel

A. Universiteiten.

Berlijn incl. de landbouw- en de veeartsenijkundige fac.	5600
Frankfort am Main	1400
Keulen	2300
Leipzig	3100
Hamburg	1600
München	5000
Münster in Westfalen	2500

B. Technische Hoogescholen.

Berlijn	1800
München	1800
Dresden	1400

De verordening is gemotiveerd met de overweging, dat de inrichtingen van hooger onderwijs in de groote steden na den oorlog een onevenredig groot aantal studenten tot zich hebben getrokken, en dat deze „trek naar de groote stad" nog altijd niet tot staan is gekomen. De Duitsche regeering acht het nu beter, de studenten gedeeltelijk van de groote naar de kleine universiteitssteden te verplaatsen, teneinde het contact tusschen hoogleeraar en studenten, alsmede den intensieven arbeid zooveel mogelijk te bevorderen.
Studenten uit den vreemde, die in Duitschland studeeren, vallen niet onder deze verordening. (Berliner Tageblatt)
(Vorig bericht Onderwijs 1739 A.)

C. JAPAN. — De Japansche pers over Nederl.-Indië tijdens de Scheepvaartconferentie. —
De „Osaka Asahi" schrijft:
Nederlandsch-Indië, waar het hier om gaat, is door de malaise in de suiker en door uitpersingspolitiek van een reeks van jaren onvermijdelijk teruggevallen tot de positie van een land met een uitvoer-overschot. Onder de 60 millioen Inlanders leven daar een 20 of 30.000 Nederlanders en deze laatsten zijn het, die in toenemende mate hun baan gaan verliezen. Een buitengewoon groot gevaar vormt echter de groep der Indo-Europeanen, ongeveer 200.000 sterk. Deze halfbloeden ondergaan een extreme mate van discriminatie van de zijde der Nederlanders en zijn bij de Inlanders ook niet bepaald geliefd. Toch vormen zij een zeer belangrijk contingent onder de intellectueelen en als zij zich in de toekomst zullen vereenigen met de patriotten onder de Inlanders, dan zal dat denkelijk het einde zijn van het bestuur van Nederland over Nederlandsch-Indië.
Wanneer zal het bewijs worden geleverd van het feit, dat Nederlandsch-Indië en de kaki-vrucht deze eigenschap gemeen hebben, dat zij van den boom afvallen, wanneer zij rijp zijn?
De „Kobé Shimboen" zegt:
„Maar als de Nederlanders van Japan net zoo weinig begrijpen als Rusland van 30 jaar geleden, dan kan een geweldige meeningsvergissing daarvan het gevolg zijn." (Osaka Asahi - Kobé Shimboen)
(Vorig bericht Scheepvaartconferentie 1707 A.)

D. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Bestrijding van den handel in vrouwen. —
Ingediend is een wetsontwerp houdende goedkeuring van het internationaal verdrag van 11 Oct. 1933 nopens de bestrijding van den handel in meerderjarige vrouwen.
Aan de memorie van toelichting van de ministers van Buitenlandsche Zaken, van Justitie en van Koloniën is het volgende ontleend:
Met betrekking tot de bestrijding van den handel in vrouwen bestaan reeds verschillende collectieve verdragen. In het comité inzake den handel, dat door den Volkenbond was ingesteld, heeft de vraag van de leeftijdsgrens herhaaldelijk een punt van bespreking uitgemaakt. De Volkenbondsvergadering van 1932 vereenigde zich met de uitspraak van genoemd comité, dat de handel in vrouwen altijd en onder iedere omstandigheid een volstrekt onzedelijke daad is, zoodat deze handel gestraft moet worden, zelfs indien de slachtoffers meerderjarig zijn en haar toestemming verleenen. Een desbetreffend ontwerp-verdrag werd vastgesteld en dit is thans door verschillende Staten o.a. door Nederland, onderteekend. Het verdrag is op 24 Augustus 1934 in werking getreden. De in art. 1, lid 1 nedergelegde strafbaarstelling van ieder, die, ter voldoening van eens anders lusten, een meerderjarige vrouw of meisje, zelfs met haar goedvinden, met het oog op het plegen van ontucht in een ander land, heeft aangeworven, medegenomen of ontvoerd, is in overeenstemming met de sinds lang door Nederland verdedigde opvatting. De Nederlandsche wetgeving, noch in het moederland, noch in de Overzeesche Gewesten, maakt met betrekking tot deze materie eenig onderscheid tusschen minderjarige en meerderjarige vrouwen. Derhalve kan deze nieuwe regel worden aanvaard, zonder dat wijziging van de wetgeving van het moederland of van de Overzeesche Gewesten noodzakelijk is. De Volksraad heeft 30 Januari '35 gunstig geadviseerd. (N. Rott. Crt.)
(Vorig bericht Tweede Kamer 1756 A.)

E. NEDERLAND. — Architect W. M. Dudok. - Engelsche gouden medaille. —
In tegenwoordigheid van onzen gezant, jhr. mr. De Marees van Swinderen, van vele notabele architecten, en andere kunstenaars, en van eenige honderden studenten, is op 15 April '35 den Nederlandschen architect W. M. Dudok in het nieuwe hoofdgebouw van het Koninklijk Instituut van Britsche Architecten, te Londen door den president, Sir Giles Gilbert Scott, de gouden medaille van den Engelschen Koning uitgereikt. Dit is de hoogste eer, die in Engeland aan een bouwmeester kan worden gegeven.
(Daily Telegraph)

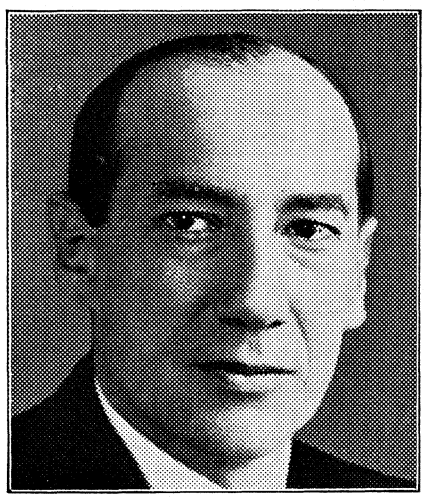
F. IRAK. — Kabinet Yassin Pasja ontbonden. - Verkiezingen. —
De Koning heeft een decreet uitgevaardigd tot ontbinding van het parlement van Irak. Er zullen binnenkort algemeene verkiezingen worden gehouden.
(Le Courrier de Syrie, Aleppo) **(Vor. ber. 1726 D.)**

G. NEDERLAND. — Opening Twente—Rijn-kanaal.
Op 13 April '35 had te Goor de officieele opening plaats van het Twente—Rijn-kanaal. Tevens werd de los- en laadplaats te Goor geopend. (Vaz Dias)

H. NEDERLAND. — Boskoopsche Bloemententoonstelling. - Rede van ir. A. Roebroek, Directeur-generaal van den Landbouw. —
In het tentoonstellingsgebouw Flora is dezer dagen de Boskoopsche bloemententoonstelling, welke tot 24 April zal duren, namens den minister van Econ. Zaken geopend door ir. A. Roebroek, directeur-generaal van den Landbouw, die een rede uitsprak, waaraan het volgende is ontleend:
Na een historisch exposé van de boomkweekerij te hebben gegeven eindigde ir. Roebroek als volgt:
Daarom blijft de regeering haar en vooral Boskoop helpend terzijde staan, zooals ze ook nu weer ondubbelzinnig getoond heeft door crediet-verstrekking, afkoop van overproductie, aansluiting aan het spoorwegnet, subsidie voor tentoonstellingsgebouw, verzorging van den Plantenziektenkundigen Dienst, tuinbouwonderwijs en tuinbouwvoorlichting. Het verheugt haar, dat dit alles door de Nederlandsche boomkweekerij en vooral de Boskoopsche erkend en gewaardeerd wordt. Spr .gewaagde in verband hiermee van de waardeering van het tuinbouwonderwijs, waaraan de regeering jaarlijks niet onbeduidende sommen ten koste legt, en van den Plantenziekten-

kundigen Dienst, die voor Boskoop van groote beteekenis is.
Ir. Roebroek sprak tenslotte de hoop uit, dat de toekomst moge blijven getuigen van een goede samenwerking tusschen Boskoop en de regeering.
(Vaz Dias) **(Vorig bericht Flora 1739 G.)**

A. VOLKENBOND. — Duitschland's invoering van den algemeenen dienstplicht. - Frankrijk's beroep en resolutie der mogendheden. —
Na een geheime zitting, die slechts enkele minuten duurde, kwam de Volkenbondsraad op 16 April '35 in openbare zitting bijeen ter behandeling van Frankrijk's protest tegen het Duitsche besluit tot invoering van den algemeenen dienstplicht.
Laval diende namens de regeeringen van Frankrijk, Engeland en Italië een desbetreffende resolutie in.
In een korte verklaring, zeide de Fransche minister er van overtuigd te zijn, dat de Volkenbondsraad het Duitsche optreden van 16 Maart zal veroordeelen. De volkeren weten, dat het vertrouwen in de gezworen trouw en de op zich genomen verplichtingen niet slechts een moreel principe is, maar de levende wet van den Volkenbond.

Kolonel Beck, Minister van Buitenlandsche Zaken van Polen

De Resolutie. — De door Laval uit naam van de delegaties van Frankrijk, Engeland en Italië ingediende resolutie luidt:
De Volkenbondsraad is van meening:
Dat de conscientieuze inachtneming van alle verplichtingen, voortvloeiende uit de verdragen, een axioma is van het internationale leven en een voorwaarde voor de instandhouding van den vrede.
Dat het een hoofdaxioma van de rechten van den mensch is, dat geen mogendheid zich kan losmaken van de verplichtingen van een verdrag, noch dat zij zijn bepalingen zonder overeenstemming met de andere verdrag-sluitende partijen wijzigt.
Dat de Duitsche invoering van de wet op den algemeenen dienstplicht van 16 Maart 1935 in strijd is met deze principes.
Dat door dezen eenzijdigen maatregel geen recht kon ontstaan.
Dat deze eenzijdige maatregel, doordat hij een nieuw storingselement in den internationalen toestand bracht, noodzakelijkerwijze het karakter moest hebben van een bedreiging voor de Europeesche veiligheid.
In de overweging, dat aan den anderen kant de Britsche regeering en de regeering van Frankrijk met toestemming van de Italiaansche regeering de aandacht der Duitsche regeering sedert den 3den Februari 1935 hebben gevestigd op het program van een algemeene regeling, met het doel door vrije onderhandelingen den vrede in Europa te organiseeren en tot een algemeene bewapeningsbeperking te geraken, binnen het kader van de rechtsgelijkheid, bij gelijktijdige veiligstelling van de actieve medewerking van Duitschland aan den Volkenbond.
Dat de eenzijdige maatregel van Duitschland niet slechts onvereenigbaar is met dit plan, maar dat hij ook juist op het moment kwam, dat de onderhandelingen inderdaad aan den gang waren,
I. verklaart de Raad, dat
Duitschland tegen de plichten, die allen leden van de internationale gemeenschap zijn opgelegd, zich vergrepen heeft, n.l. tegen den plicht, de aangegane verplichtingen na te komen.
De Raad veroordeelt iedere eenzijdige opzegging van de internationale verplichtingen.
II. De Raad richt tot de regeeringen, die het program van den 3den Februari 1935 in het leven geroepen hebben, of die zich daarbij aangesloten hebben, den oproep, de onderhandelingen, zooals die begonnen zijn, voort te zetten en vooral binnen het kader van het Volkenbondsverdrag die verdragen af te sluiten, die in overeenstemming met de verplichtingen van het Volkenbondshandvest noodzakelijk mochten schijnen, om het doel te bereiken, dat, ter verzekering van de instandhouding van den Vrede, bepaald is.
III. In de overweging, dat de eenzijdige opzegging van internationale verplichtingen, zelfs het bestaan van den Volkenbond in gevaar kan brengen, dus van een instelling die den plicht heeft, de instandhouding van den vrede te beveiligen en de algemeene veiligheid te organiseeren, besluit de Volkenbondsraad:
dat een dergelijke verdragsopzegging, zonder daarmede de toepassing te prejudicieeren van de bepalingen, die reeds vastgelegd zijn in andere internationale verdragen, van den kant van de leden van den Volkenbond en binnen het kader van het Volkenbondspact alle geschikte maatregelen te voorschijn moet roepen, zoodra het gaat om de verplichtingen, die de veiligheid van de volkeren en de instandhouding van den vrede in Europa betreffen.
De Raad belast een commissie, om tot dit doel maatregelen voor te stellen, welke het Volkenbonds-pact effectiever moeten maken met het oog op de organisatie van de algemeene veiligheid en die in het bijzonder economische en financieele maatregelen nauwkeurig moet vastleggen, welke zouden kunnen worden toegepast in het geval in de toekomst een staat, of deze nu lid van den Volkenbond is of niet, den vrede in gevaar zou brengen, doordat hij eenzijdig zijn internationale verplichtingen opzegt".
Resolutie aangenomen. — Op 17 April heeft de Volkenbondsraad in plenaire zitting vereenigd de bovengenoemde compromisresolutie door Engeland, Frankrijk en Italië te Stresa opgesteld, met 12 stemmen voor en één onthouding n.l. van den Deenschen gedelegeerde, die betwijfelde dat de resolutie in haar geheel de toekomstige onderhandelingen tusschen de groote mogendheden van Europa kan vergemakkelijken, aangenomen.
De Poolsche Minister van Buitenlandsche Zaken, Beck, maakte wel eenige bezwaren, maar stelde zich ten slotte onvoorwaardelijk aan de zijde der mogendheden.
(Journal de Genève - Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vorig bericht 1760 A.)

B. DUITSCHLAND. — Handel met Sovjet-Rusland. - Crediet. —
De Russisch-Duitsche economische onderhandelingen zijn thans beëindigd met een overeenkomst, die onderteekend is in het rijksministerie van Econ. Zaken door den rijksminister dr. Schacht en den handelsvertegenwoordiger van Rusland, Kandelski. Bij deze overeenkomst worden de handelsbetrekkingen tusschen de beide landen gereorganiseerd. Voorts is bepaald, dat behalve de loopende goederen-aankoopen van Rusland in Duitschland nog bestellingen zullen worden gedaan tot een totaal bedrag van 200 millioen RM. Daarvoor wordt een crediet verleend, dat gemiddeld 5 jaar looptijd heeft en 2% rente draagt. De uitvoer van Rusland naar Duitschland in het loopende jaar zal grooter zijn dan 150 millioen RM.
(Völkischer Beobachter) **(Vor. ber. blz. 1737 H.)**

C. JOEGO-SLAVIE. — Militairen buiten de politiek.
Er is een legerorder uitgevaardigd, welke inhoudt dat militairen zich niet in de politiek mogen mengen.
(Politika)

D. FRANKRIJK. — Koloniale Economische Conferentie geëindigd. —
De op 3 December 1934 geopende Fransche Economische Conferentie, ook Rijksconferentie genoemd, is op 13 April '35 in een plechtige zitting gesloten.
Het veel omvattende werk der conferentie betrof in de eerste plaats de economische en sociale problemen en de bevordering van het warenverkeer tusschen de verschillende deelen van het Rijk. Ingrijpende voorstellen zijn uitgewerkt en zullen worden voorgelegd aan de regeering.
De minister van Koloniën, Rollin, verklaarde, dat thans de economische Rijksraad is gevormd, die op vaste tijden zal bijeenkomen. Frankrijk heeft op de oude markten millioenen klanten verloren, die het moet terugvinden onder de 60 millioen inwoners van zijn reusachtig rijk. Het doel der conferentie was, het bevestigen van de economische eenheid van geheel Frankrijk. (Le Temps) **(Vor. ber. 1683 F.)**

E. TSJECHO-SLOWAKIJE. — Het parlement ontbonden. —
De president der republiek heeft op 17 April '35 in een schrijven aan den eersten minister het Huis van afgevaardigden en den Senaat ontbonden.
(Lidovy Denik)

A. NEDERLAND. — Verkiezingen voor de Provinciale Staten van 17—18 April 1935. — Aantal stemmen en percentage (zonder Gelderland):

Naam der partij:	1935 Aantal stemmen	1935 Percentage	Tweede Kamerverk. 1933 Aantal stemmen	Tweede Kamerverk. 1933 Percentage	Prov. Staten 1931 Aantal stemmen	Prov. Staten 1931 Percentage
R.K. Staatspartij	911.024	27.3	920.341	27.6	882.682	29.3
S.D.A.P.	712,481	21.3	727.884	21.8	690.931	22.9
Anti-Rev. Partij	380,810	11.4	450.320	13.5	378,483	12.6
Chr. Hist. Unie	288.626	8.6	290.079	8.7	305.187	10.1
N.S.B.	264.180	7.9	——	—	——	—
Vrijheidsbond	202.060	6	231.169	6.9	284.309	9.4
Vrijz.-Dem. Bond	142.106	4.2	171.840	5.2	168.698	5.6
Comm. Partij Holland	122.466	3.6	112.588	3.3	71.097	2.4
Staatk. Geref. Partij	81.840	2.4	78.954	2.3	68.293	2.3
Chr. Dem. Unie	62.073	1.8	34.610	1.1	——	—
Kath. Dem. Partij	53.064	1.5	36.346	1.1	——	—
R.S.A.P.	49.480	1.4	47.159*)	1.4†)	——	—

*) R.S.P. en O.S.P. hadden toen samen 72.775 stemmen.
†) R.S.P. en O.S.P. hadden toen samen 2.18 procent.

Resultaat in tien provinciën (zonder Gelderland):

	Noord-Holland	Zuid-Holland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg	Utrecht	Overijssel	Drente	Groningen	Friesland
R.K. Staatspartij	151.546	154.746	13.294	293.915	161.643	48.246	56.600	4.067	8.931	12.102
S.D.A.P.	200.485	241.560	16.908	28.534	14.158	42.506	48.567	22.652	50.629	46.482
Anti-Rev. Partij	62.499	123.962	20.294	12.624	4.108	31.499	27.833	16.741	38.728	42.522
Christ. Hist. Unie	48.912	94.038	19.785	11.573	—	21.775	31.145	10.415	16.822	33.663
N.S.B.	72.626	81.162	6.556	11.425	5.621	18.795	15.672	10.473	15.794	6.056
Vrijheidsbond	54.678	77.498	12.408	5.145	—	11.935	13.193	8.371	11.047	7.786
Vrijz. Dem. Bond	45.840	20.679	6.182	3.063	1.538	4.596	11.894	9.232	16.501	22.580
Comm. Partij Holland	62.254	30.738	——	1.631	2.096	2.336	5.661	2.136	8.922	6.690
Staatk. Geref. Partij	4.586	46.502	10.886	1.957	—	9.088	7.265	—	—	1.537
Kath. Dem. Partij	9.746	15.879	——	14.348	3.919	2.997	5.983	—	—	192
Chr. Dem. Unie	17.318	6.867	——	—	—	2.370	9.973	2.408	12.803	10.334
R.S.A.P.	24.085	12.511	——	—	217	1.010	6.300	1.323	1.778	2.256
Andere partijen	2.519	17.446	123	6.131	5.831	506	3.921	5.268	5.777	1.022
Totaal aantal stemmen	757.094	923.588	116.436	390.346	199.131	197.659	244.007	93.086	187.732	193.222

De Zetelverdeeling (zonder Gelderland):

Partijen:	Groningen	Friesland	Drente	Overijssel	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg	Totaal	Verlies	Winst
R.K. Staatspartij	2	3	1	12	11	16	14	7	51	37	154	6	—
S.D.A.P.	13	13	10	10	9	22	23	6	5	3	114	2	—
Anti-Rev. Partij	10	12	7	6	7	6	11	7	2	—	68	6	—
Christ. Hist. Unie	4	9	4	6	5	5	9	8	2	—	52	8	—
N.S.B.	4	1	4	3	4	7	7	2	2	5	39	—	39
Vrijheidsbond	2	2	3	2	2	6	7	5	—	—	29	21	—
Vrijz. Dem. Bond	4	6	4	2	1	5	2	2	—	—	26	7	—
Comm. Partij Holland	2	1	—	1	—	6	2	—	—	—	12	—	3
Staatk. Geref. Partij	—	—	—	1	2	—	4	4	—	—	11	—	—
Kath. Dem. Bond	—	—	—	1	—	1	1	—	2	—	5	—	3
Chr. Dem. Unie	3	3	1	2	—	1	—	—	—	—	10	—	10
R.S.A.P.	—	—	—	1	—	2	1	—	—	—	4	2	—
Herv. Geref. Staatspartij	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
Plattelanders	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0	3	—
Lijst Kalle	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1
Recht en Vrijheid	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1

(Persberichten - Red. K. H. A.)

(Vorig bericht blz. 1674 B.)

B. LUCHTVAART. - Toulouse-Buenos Aires. - Record. De Fransche minister van Luchtvaart heeft de Air-France gecomplimenteerd voor de jongste prestatie op de lijn Toulouse-Buenos Aires, over den Atlantischen Oceaan: 2 dagen 22 uur, d.i. ruim 5½ uur binnen recordtijd. Het was de dertiende maal dat de vliegboot Santos Dumont het oceaantraject vloog. (Het Vliegveld)

C. NEDERLAND. — Handelsaccoord met Frankrijk. De onderhandelingen die gedurende eenige weken tusschen Frankrijk en Nederland zijn gevoerd, hebben geleid tot de opstelling van een verdrag van handel en scheepvaart, waarvan het ontwerp, dat aan de beide regeeringen zal worden voorgelegd, op 16 April is geparafeerd op het Ministerie van Handel te Parijs door de voorzitters der beide delegaties, de heeren Lamping, directeur van de Handelsaccoorden van het Nederlandsche Ministerie van Economische Zaken, en Looyriac, onderdirecteur van de Handelsaccoorden van het Fransche Ministerie van Handel.
Het verdrag heeft ten doel de algemeene condities vast te leggen voor den handel en de scheepvaart tusschen beide landen en hun overzeesche gewesten, welke condities tot dusver slechts op onvolledige wijze geregeld waren.
Het vraagstuk over de vernieuwing van de contingenteeringen is niet aangeroerd, daar de contingenteeringen geldig blijven tot Juni. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Frankrijk 1750 F.; Nederland 1712 B.)

D. DR. A. BREDIUS TACHTIG JAAR. — De bekende kunstgeleerde en kunstbeschermer dr. A. Bredius, die op 18 April '35 zijn 80sten verjaardag vierde, is bevorderd tot grootkruis in de Orde van Oranje Nassau. (Het Vaderland)

A. **NEDERL. OOST-INDIE. — Ordonnantie voor toezicht op de diensten. —**
De ordonnantie vastgesteld voor het bijzonder overheidstoezicht op het gebruik van vervoer-, post-, telegraaf- en telefoondiensten ter verzekering van de openbare rust en orde in dringende omstandigheden treedt op 1 Mei 1935 in werking. De Regeering is dus vanaf 1 Mei '35 bevoegd om, wanneer dringende omstandigheden daartoe nopen, van de in de ordonnantie geregelde bevoegdheden ten aanzien van de post-, telegraaf- en vervoersdiensten gebruik te maken. (Aneta) **(Vorig bericht blz. 1690 E.)**

B. **OOSTENRIJK. — Wijziging van het huwelijksrecht in het Burgenland. —**
Officieel wordt medegedeeld, dat de Ministerraad besloot tot invoering van het huwelijksrecht in het Burgenland, overeenkomstig het concordaat. Tot nu toe gold in het Burgenland voor huwelijken, die voor den oorlog waren gesloten, het Hongaarsche huwelijksrecht, dat echtscheiding toelaat. Volgens het nieuwe recht is geen echtscheiding meer mogelijk.
(Reichspost) **(Vorig bericht blz. 129 E.)**

C. **DUITSCHLAND. — Ontslag aan landsministers. —**
De Beiersche minister van Economische Zaken, Hermann Esser, een van de oprichters en oudste medewerkers van Hitler, is uit zijn ambt ontheven.
De minister van Volksopvoeding in Saksen, dr. W. Hartnacke, is door Adolf Hitler ontslagen, evenals dr. Schmidt, de Saksische minister van Arbeid.
(Völkischer Beobachter)

D. **ENGELAND. — Premier MacDonald over Stresa.**
In het Britsche Lagerhuis heeft de premier MacDonald mededeelingen gedaan over de conferentie van Stresa.
Hij verklaarde, dat Engeland geen nieuwe verplichtingen op zich heeft genomen. De deur voor Duitschland is open gehouden, opdat dit land zich alsnog kan aansluiten bij het stelsel van collectieve veiligheid; dit beteekent echter niet, dat Engeland in Duitschland's optreden niet een slag voor elke vredesorganisatie heeft gezien.
Engeland, Frankrijk en Italië zijn uiteengegaan als een staten-combinatie, welke verplicht is om oplossingen te vinden voor oogenblikkelijk dreigende gevaren in samenwerking met elken staat, welke zich bij dezen arbeid wil aansluiten.
(Manchester Guardian)
(Vor. ber. MacDonald 1672 B.; Stresa 1762 B.)

E. **FOTOGRAFIE. — Photografisch Symposium te Delft. - Lezingen. —**
In de groote collegezaal van het laboratorium voor Technische Physica te Delft is op 12 April '35 een Photografisch Symposium aangevangen georganiseerd door den rector magnificus der T. H., prof. dr. W. Reinders, en den Delftschen Chemischen Kring, met medewerking van het Delftsch Hoogeschoolfonds.
Voor dit symposium bestond groote belangstelling, vooral van velen die belangstellen in de fotografie.
Het werd geopend door ir. D. J. van Wijk, voorzitter van den Delftschen Chemischen Kring, die een woord van welkom sprak en daarna het woord verleende aan prof. dr. W. Reinders, die behandelde het onderwerp: „De beteekenis van de reductiepotentiaal van ontwikkelaars voor de ontwikkeling van het latente beeld."
Volgens de zilverkiemtheorie van het latente beeld, onderstelt men — aldus spr. — dat, door inwerking van het reductiemiddel op het zilverbromide, een oververzadigde oplossing van metallisch zilver ontstaat, die uitkristalliseert op de zilverkiemen, welke door ontleding van het zilverbromide bij de belichting gevormd zijn. Door deze afscheiding van zilver gaat de reductie verder en wordt de geheele zilverbromide-korrel, waarop de kiem gevormd was, omgezet in zilver.
Spr. liet zien, hoe uit het verschil tusschen de reductiepotentiaal en de zilverpotentiaal van den ontwikkelaar, E, de graad van oververzadiging, die daarbij bereikt kan worden, te berekenen is. Bij het onderzoek met ferro-ferri-citraatoplossingen met variabele reductiepotentiaal bleek nu, dat de ontwikkeling van het latente beeld niet direct begint, zoodra E een positieve waarde heeft gekregen, maar dat E daarvoor een bepaalde minimumwaarde moet overschrijden. Deze minimumwaarde bedraagt voor een sterke normale belichting 70 millivolts, voor een zwakke 100 m.V. De oorzaak daarvan is, dat de uiterst kleine zilverdeeltjes van het latente beeld, die blijkens een onderzoek van spr. met dr. Hamburger, uit aggrogaten van slechts weinige atomen bestaan, een veel grootere oplosbaarheid hebben dan de normale van grofkorrelig zilver. Uit de waarde 70 en 100 m.V. volgt, dat deze oplosbaarheid 16 tot 50 maal zoo groot is als de normale. Deze conclusie wordt bevestigd door het feit, dat het latente beeld gedeeltelijk oplost in oplossingen, waarin E, ofschoon positief, kleiner is dan 70 tot 100 m.V. hetgeen door na-ontwikkeling met een normale metol ontwikkelaar blijkt.
Het blijkt verder, dat de grootte van E van grooten invloed is op de snelheid van ontwikkeling en op den vorm van de karakteristieke kromme. De snelheid van ontwikkeling neemt, bij een zelfden ontwikkelaar, toe, naarmate E grooter wordt. De aard van den ontwikkelaar heeft echter op de absolute waarde van deze snelheid grooten invloed. De vorm van de karakteristieke kromme is, zooals te verwachten was, zoodanig, dat zij bij lage waarden van E steiler loopt, doordat de zwak belichte deelen niet of slechts zeer onvolledig tot ontwikkeling komen. Wordt E grooter, dan komen ook de zwak belichte deelen van het latente beeld voor den dag. Wordt E te groot, dan sluiert de plaat.
Hierna spraken dr. A. C. S. van Heel, dr. J. H. van Heel, dr. A. van Krefeld e.a. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Fotografie 1645 C.)

F. **PANAIT ISTRATI OVERLEDEN. —**
De Fransch schrijvende Roemeensche auteur Panaït Istrati is dezer dagen te Boekarest overleden.
Panaït Istrati werd 11 Augustus 1884 te Braila geboren. Hij debuteerde in 1909 met een artikel in Roumanie Ouvrière. Dank zij Romain Rolland, die hem voorthielp, verwierf Istrati zijn reputatie met de reeks Les Récits d'Adrien Zograffi, omvattende: Kyra Kyralina (1925), L'Oncle Anghel (1925), Présentation des Haïdoucs (1925), Domnitza de Snagow (1926). Van zijn latere werken noemen we: Mes Déparis (1928), Vers l'autre Flamme (1929), Pour avoir aimé la terre (1930), Tsatsa Minnka, La Chute de la Maison Thuringer (1933). (Adverul)

20 APRIL 1935

G. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Amerikaansch: Charles Caldwell Dobie — „Less Than Kin". (D. Appleton-Century Comp., New York)
Chineesch: Lao Tsz' — „Tao Teh King" (Het boek van den Weg der Deugd, abstracte bespiegeling; populaire Chineesche uitgave). (China Press, Foechow)
Duitsch: Rudolf Huch — „Zwiegespräch". (Albert Langen-Georg Müller, München)
Luise Scheffen-Döring — „Adelheid und ich". (Leopold Klotz-Verlag, Gotha)
Engelsch: Rhys Davis — „Honey and Bread" (Putnam)
Miss Naomi Jacob — „Honour come back". (Hutchinson)
Fransch: Maurice Paléologue — „Guillaume II et Nicolas II". (Libr. Plon, Paris 1935)
Mme Marie Scheikévitch — „Souvenirs d'un temps disparu". (Libr. Plon, Paris 1935)
Italiaansch: Riccardo Bacchielli — „Mal d'Africa". (Treves, Milano)
Alberto Moravia — „La bella vita". (Carrabba, Lanciano)
Nederlandsch: G. van Bokhorst — „Onder lage daken". (J. H. Kok, Kampen 1935)
Anthonie Donker — „Schaduw der bergen". (W. L. en J. Brusse's Uitg. Mij., Rotterdam)
Zweedsch: Harald Beyer — „Den goda gärningen" (De goede daad). (Norstedts, Stockholm)
Kerstin Hed — „Bergslag" (Mijngebied). Gedichten. (Norstedts, Stockholm) (Red. K. H. A.)
(Vorig bericht blz. 1759 A.)

H. **OOSTENRIJK. — Schutzbundproces. - Veroordeelingen. —**
Het proces tegen de 21 Schutzbundleiders, die reeds vóór den sociaal-democratischen opstand van Febr. 1934 waren gearresteerd, is op 18 April '35 geëindigd. De chef van den staf der socialistische organisatie, majoor Eifler, is tot 18 jaar kerkerstraf, de hoofdkassier Leow tot 15 jaar kerkerstraf veroordeeld. De verdachte Musil kreeg 12 jaar, terwijl vier andere verdachten elk tot 10 jaar veroordeeld zijn. Voorts

zijn twee verdachten tot 8 jaar, twee tot 7, een tot 5, een tot 2, een tot 1½ en vijf tot 1 jaar kerker veroordeeld. Slechts één verdachte is vrijgesproken. (Reichspost) **(Vorig bericht blz. 1419 A.)**

A. BULGARIJE. — Kabinet-Slatef afgetreden. —
Minister-president generaal Slatef heeft op 18 April 1935 medegedeeld, dat de Koning de ontslagaanvrage van het geheele kabinet had aangenomen; het kabinet werd belast met de afwikkeling van de loopende Zaken. (Vreme) **(Vor. ber. Kabinet 1674 C.)**

B. DUITSCHLAND. — Protest tegen de resolutie van den Volkenbondsraad. —
De protestnota van Duitschland, welke aan alle leden van den Raad van den Volkenbond is gericht, is op 20 April '35 in Berlijn in een kort uittreksel van slechts zes of zeven regels bekend gemaakt.
Duitschland deelt daarin mede op het standpunt te staan dat het de betrokken vreemde mogendheden niet als zijn rechters erkennen kan, dat het deze poging om Duitschland opnieuw met schande te beladen van de hand moet wijzen, en dat het zich voorneemt op de details van het besluit van den Raad van den Volkenbond nog uitvoeriger terug te komen. (Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. blz. 1765 A.)**

C. NEDERL. OOST-INDIE. — Motorrijtuigen. —
Aan in de „Deli Courant" gepubliceerde gegevens ontleenen wij, dat eind December 1934 het aantal motorrijtuigen in Indië 61.850 bedroeg, die als volgt onderverdeeld waren:

Personenauto's	36.163	of 59%
Autobussen	5.741	„ 9%
Vracht- en bestelauto's	8.019	„ 13%
Motorrijwielen	10.028	„ 16%
Driewielers	1.898	„ 3%

De meeste vrachtauto's zijn ter S. O. K. geregistreerd, n.l. 787, hierna komen onmiddellijk Soerabaia met 773 en Batavia met 770. Bandoeng heeft er 668 en Sumatra's Westkust 644.
Sumatra als geheel staat wat het aantal vrachtauto's betreft bij Java ten achter, n.l. 3057 tegen 4374.
Autobussen heeft Sumatra 3419, Java 1442. Hiervoor is de verhouding dus opmerkelijk anders. Bovenaan staat Sumatra's Oostkust met 855, dan volgt Palembang met 715, Bangka met 587, Tapanoeli met 565. Het maximum op Java heeft Bandoeng, n.l. 199.
Een vergelijking van verschillende soorten van motorrijtuigen op Java en Sumatra geven onderstaande staten:

	Java en Madoera	Sumatra
Personenauto's	27.692 of 64%	5.881 of 44%
Autobussen	1.442 „ 3%	3.419 „ 25%
Vrachtauto's	4.374 „ 10%	3.057 „ 23%
Motorrijwielen	8.384 „ 19%	1.018 „ 7%
Driewielers	1.713 „ 4%	124 „ 1%
Totaal	43.605 of 100%	13.499 of 100%

(Deli Courant)

D. DR. ROBERT SAUDEK OVERLEDEN. —
In den ouderdom van bijna 55 jaar is op 15 April '35 te Londen overleden dr. Robert Saudek, die zich een wereldnaam heeft verworven als grapholoog. Hij schreef een groot aantal werken die in vele talen zijn uitgegeven, waarin hij de graphologie op wetenschappelijken grondslag ontwikkelde. Hij kan terecht als de grondlegger van de experimenteele richting in de graphologie worden beschouwd.
Dr. Saudek werd in Kolin in Tsjecho-Slowakije geboren. Hij schreef verschillende tooneelstukken en romans, waarvan vooral de in 1907 gepubliceerde „Daemon Berlin" opgang maakte en hem in Duitschland vermaardheid bracht.
Ook in Nederland was de overledene zeer bekend. Gedurende de oorlogsjaren verbleef hij in Den Haag, waar hij verbonden was aan de Oostenrijksche delegatie en later aan de legatie van Tsjecho-Slowakije. Dr. Saudek sprak uitstekend Nederlandsch.
(De Telegraaf)

E. BELGIE. - Spelling. - Voorloopig geen verandering.
In den Belgischen Senaat heeft de katholieke senator Verbist den minister van Onderwijs, Bovesse, naar zijn oordeel gevraagd over de hervorming der spelling van het Vlaamsch. Hij wees er op, dat in sommige Vlaamsche drukkerijen onzekerheid bestaat, zoodat men aarzelt nieuwe boeken in de oude spelling te drukken.
Minister Bovesse antwoordde, dat de drukkers niet bevreesd behoeven te zijn voor een wijziging der spelling, daar men daartoe op het oogenblik niet zal overgaan. Men acht deze kwestie in België niet dringend. (Handelsblad v. Antwerpen) **(1512 D.)**

F. NEDERLAND. — Autobussen en Spoorwegen. - Beslissing van den Hoogen Raad. —
De Hooge Raad heeft op 18 April '35 een arrest gewezen, dat van zeer veel belang is voor den strijd van het Rijkstoezicht op de Spoorwegen tegen de wilde autobussen. Het betreft het recht van den Staat de bussen der wilde diensten in beslag te nemen en te houden. Een arrest van het Haagsche gerechtshof, waarin werd uitgesproken dat de overheid in geen geval het recht heeft een autobus bij wijze van politiemaatregel af te nemen, werd door den Hoogen Raad vernietigd. (De Telegraaf)

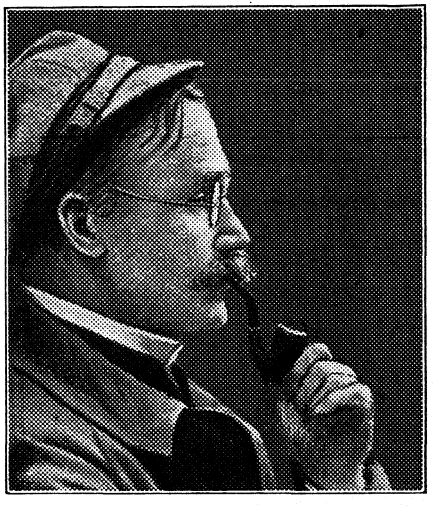
G. EGYPTE. — Katoen. - Belasting afgeschaft. —
De Egyptische regeering heeft de belasting op katoen, die in 1920 werd ingesteld, afgeschaft.
(Journal du Caire) **(Vorig ber. Katoen blz. 525 C.)**

H. S.D.A.P. — Het 41ste Paaschcongres. —
Op 20 April '35 is in de groote zaal van „Krasnapolski" te Amsterdam het jaarlijksche Partijcongres van de S.D.A.P., dat op 21 en 22 April zal worden voortgezet, aangevangen.
Het congres werd geopend door den partij-voorzitter, den heer Koos Vorrink.
In ons eigen land, aldus de heer K. Vorrink, hebben wij voor het eerst van aangezicht tot aangezicht gestaan met de vazallen van buitenlandsche dictators. Het beeld is hier niet anders dan elders. De methoden van het fascisme zijn internationaal. Göbbels is de leermeester van Mussert. Tot hun werkmethoden hooren de lastering en eigenlijk ook bedekte bedreiging van andersdenkenden; het oprichten van knokploegen, die zich beroemen op hun gewonden in de geprovoceerde straatgevechten.
Spr. protesteerde nogmaals tegen het misbruik van de nagedachtenis van Troelstra in het verkiezingspamflet van de N.S.B.
De S.D.A.P. heeft bij de Statenverkiezingen bewezen welk een kerngezond stuk volksleven zij vertegenwoordigt. Zij stond als een rots in de branding. Dat mogen de burgerlijke partijen bedenken, zoo vervolgde de heer Vorrink, die hier, gelijk vroeger elders, bewezen hebben, geen afdoenden weerstand te kunnen bieden aan den fascistischen stormloop. De 8% stemmen op de N.S.B. zijn een vermaning aan het adres van de regeeringspartijen.
De roep om ordening weerklinkt niet in sociaal-democratischen kring alleen, ook in de leidende kringen der economie worden stemmen gehoord in de richting van onze eischen, aldus spr. Niet anders is het met onzen eisch om te komen tot een constructieve welvaartspolitiek, een politiek van werkverruiming, van behoud en versterking der koopkracht.
De partij zelf heeft den moreelen schok, dien de vernietiging der Duitsche sociaal-democratie haar gaf, volledig overwonnen. Er leeft in de partij sterk het besef, dat de komende jaren ook in ons land beslissend zullen zijn voor de toekomst van onze beweging. Daaruit ontspruit de behoefte, onze actie tegen communisme en fascisme te kunnen omzetten in een actie voor een breed uitgewerkt positief program. De tijd der frases is voorbij. De partij is gereed om de verantwoordelijkheid te dragen voor constructieve arbeid.
Spr. deelde mede, dat er in het nieuwe kwartaal, naast twee afgevoerde afdeelingen, 24 nieuwe afdeelingen zijn opgericht, terwijl bovendien het ledental der partij, tegenover een daling over 1934 met een kleine 3000, over het eerste kwartaal zich weer in stijgende lijn bevindt.
Na de dooden te hebben herdacht, die de partij in het afgeloopen jaar zijn ontvallen, heette de heer Vorrink de afgevaardigden der 475 afdeelingen welkom, alsmede de vertegenwoordigers der beide Kamerfracties en van het N.V.V. Hartelijk verwelkomde spr. verder den Zweedschen soc.-democratischen minister van Sociale Zaken in het kabinet-Per Albin Hansen, Gustav Muller, die het congres als gedelegeerde der Zweedsche partij bijwoont. (Arbeiderspers)
(Vor. ber. S.D.A.P. 1752 F.; Paaschcongres 1240 C.)

21 APRIL 1935

A. STIJN STREUVELS. — Belgische letterkundige Staatsprijs. —

De vijfjaarlijksche Belgische Staatsprijs van twintigduizend francs bestemd voor de bekroning van een schrijverscarrière is, naar aan het Handelsblad gemeld wordt, over de periode 1930—1934 voor Vlaamsche literatuur toegekend aan Stijn Streuvels voor zijn volledig werk. In de twee vorige periodes zijn Cyriel Buysse en kort na zijn dood Karel van de Woestijne bekroond. De jury bestond uit Herman Teirlinck, Marnix Gijsen, Firmin van Hecke en August van Cauwelaert.

Stijn Streuvels.

Toen burgemeester Camille Huysmans minister van Kunsten en Wetenschappen was, werd op zijn initiatief door de Belgische regeering een vijfjaarlijksche prijs, ten bedrage van frs. 20.000, ingesteld ter bekroning van de gansche loopbaan van een letterkundige. (Alg. Handelsblad)

B. S.D.A.P. — Het 41ste Paaschcongres. —

20 April. — Na de openingsrede van den voorzitter, den heer Koos Vorrink, hield de heer Gustav Möller, namens de Zweedsche sociaal-democratische partij een begroetingsrede, waarin hij een uiteenzetting gaf van de opvattingen, waarmee de sociaal-democraten, toen zij in Zweden aan het bewind kwamen, den strijd tegen de crisis hebben aangebonden en die er in de eerste plaats op gericht waren de koopkracht van de bevolking te vergrooten. Pogingen tot socialisatie zijn door de sociaal-democratische regeering, die haar meerderheid verkreeg op een verkiezingsprogram van sociale maatregelen, niet ondernomen. Pas wanneer de meerderheid van het Zweedsche volk, en niet alleen de arbeidersklasse, zich duidelijk voor socialisatie uitspreekt, zal de regeering haar macht daartoe gebruiken.
Voorgesteld wordt alle voorstellen, die betrekking hebben op het z.g. rapport-Bonger, inzake het disciplinaire onderzoek naar het aftreden van het Kamerlid mr. J. E. W. Duys, alle voorstellen betreffende de cumulatie van functies, pensioenen en inkomens en alle voorstellen over de landsverdediging, mobilisatie, wapenfabricage en luchtbescherming en devaluatie van de agenda af te voeren. De commissie is van meening, dat de twee eerstgenoemde kwesties reeds uitvoerig in verschillende partij-instanties zijn behandeld, terwijl er geen enkele aanleiding bestaat, de militaire kwestie, die op vorige congressen uitvoerig behandeld is, op nieuw aan de orde te stellen.
Met groote meerderheid besluit het congres tenslotte deze voorstellen van de agenda af te voeren.

21 April. — Nieuwe organen. — De behandeling werd voortgezet van een door het P. B. voorgestelde resolutie over „Nieuwe Organen", naar aanleiding van een desbetreffend rapport dat in 1931 werd uitgebracht door een commissie, die tot taak had te bestudeeren op welke wijze de artikelen 78 en 194 der Grondwet moeten worden uitgewerkt.
Het onderwerp werd ingeleid door dr. M. van der Goes van Naters. Hij betoogde dat de staat reconstructie behoeft aangezien de wederzijdsche doordringing van staat en maatschappij leiden tot steeds meer sociale bemoeiingen van den staat en daardoor tevens tot meer bureaucratie. De staat is niet meer tegen zijn taak opgewassen, de crisis heeft dit proces verhaast, en vandaar de roep om ordening.
Het congres vereenigt zich met de richtlijnen van het rapport Nieuwe Organen, inhoudende:
a) dat, ter verzorging van verschillende economische en andere maatschappelijke belangen, nieuwe organen door de wet in het leven moeten worden geroepen, hetzij met adviseerende, hetzij met verordende bevoegdheid, aan welke organen ook de uitvoering van regelingen kan worden opgedragen;
b) dat onderscheidene economische complexen tot bedrijfsschappen moeten worden georganiseerd;
c) dat in die bedrijfsschappen, naast vertegenwoordigers van ondernemers en werknemers, zitting moeten hebben vertegenwoordigers van het algemeen belang, en waar noodig, vertegenwoordigers van de verbruikers;
d) dat de wet aan die bedrijfsschappen verordenende bevoegdheid zal verleenen, ook al zal in verschillende gevallen aanvankelijk met toekenning van adviseerende bevoegdheid kunnen worden volstaan;
e) dat bij de instelling en bij de regeling van samenstelling, bevoegdheden en werkwijze dier organen er voor zal moeten worden gewaakt, dat de tot een bedrijfsschap behoorende ondernemingen economisch en commercieel worden beheerd en dat de leiding over een voldoende mate van zelfstandigheid beschikt;
f) dat de bedrijfsschappen en gesocialiseerde bedrijven in onderling verband dienen te worden gebracht door de instelling van een Centralen Economischen Raad, die er voor heeft te waken, dat de erkende belangen van het eene economische complex niet door de maatregelen voor het andere worden geschaad en dat de algemeene belangen van het economische leven des lands, inzonderheid die der verbruikers worden gediend;
g) dat de besluiten en verordeningen van alle nieuwe organen, die verordenende bevoegdheid hebben, onderworpen moeten zijn aan preventief en repressief toezicht van het hooger gezag, voor welk toezicht uiteindelijk de regeering verantwoordelijk is tegenover de volksvertegenwoordiging.

Verkiezing Partijbestuur. — Tenslotte worden de uitslagen van de stemming over de samenstelling van het Partijbestuur bekend gemaakt. De partij-voorzitter, K. Vorrink, de secretaris-penningmeester C. Woudenberg en de secretaresse mr. E. Ribbius Peletier werden bij enkele candidaatstelling, de leden van het Dagelijksch bestuur S. R. de Miranda en E. Boekman na stemming herkozen, terwijl in de vacature, ontstaan door het aftreden van dr. F. M. Wibaut, het P.B.-lid Ds. W. Banning in het dagelijksch bestuur werd gekozen.
In het overige bestuur werden herkozen Ir. J. W. Albarda, W. Drees, Mr. D. van Eik, J. v. d. Kieft, J. E. Stokvis en W. H. Vliegen. In de vacature, ontstaan door het aftreden van mevr. Suze Groeneweg, werd gekozen het lid der Tweede Kamer, mevr. De Vries-Bruins, in de plaats van het D.B.-lid Ds. Banning na herstemming mr. J. In 't Veld.

Rede van ir. J. W. Albarda. — Spr. begint met een analyse van de achter ons liggende statenverkiezingen.
De S.D.A.P. is, aldus spr., op de regeeringsverantwoordelijkheid niet belust, doch er ook niet voor bevreesd. Sedert 1918 heeft zij zich bereid verklaard mede te werken aan een democratische regeering. De voorstelling, dat het kabinet-Colijn de eenig bestaanbare en onvervangbare regeering zou zijn, is een doorzichtige onwaarheid.
„Ik ben ervan overtuigd", aldus ir. Albarda, „dat indien andere partijen bereid zijn met ons een kabinet te vormen, dat waarborgen biedt voor een constructieve crisis-politiek, dat de werkloozen van verarming en wanhoop wil redden, de democratie met de uiterste energie wil verdedigen en minister Deckers wil prijsgeven aan de vergetelheid, die hem toekomt, dat de S.D.A.P. zich dan van haar plichten tegenover het Nederlandsche volk en tegenover de arbeidersklasse bewust zal toonen en aanpakken zal. Als men het roer wil wenden om met ons een democratisch front te vormen, dan kan morgen aan den dag een parlementaire meerderheidsregeering verschijnen, die den moeilijken strijd tegen den nood met moed kan ondernemen.
Spr. schetst vervolgens den moeilijken internationalen toestand en vooral het oorlogsgevaar tengevolge van den internationalen bewapeningswedstrijd. De eenige methode om den ondergang te verhoeden is internationale ontwapening met internationale organisatie van de veiligheid. Een poging daartoe mag niet afstuiten op een weigering van Duitschland. Daardoor zou dit land tegenover alle volken ter wereld, het Duitsche volk inbegrepen, schuldig zijn aan de rampen, die volgen.
Ons land kan militair geen rol spelen. Voor de verzekering van zijn vrijheid en veiligheid kan Nederland slechts een krachtige Volkenbondpolitiek voeren. Er is geen andere keuze dan Volkenbond of oorlog.

22 April. — Het Plan van den Arbeid. — Op den tweeden Paaschdag vond in het Concertgebouw te Amsterdam een gemeenschappelijke zitting plaats van het congres der S.D.A.P. en het Nederlandsch Verbond van Vakvereenigingen, ter bespreking van het Plan van den Arbeid.
De heer F. van der Walle, tweede voorzitter van het N.V.V., opende de bijeenkomst.
Hij wees op de nog altijd groote werkloosheid, zoowel hier te lande als elders en op de noodzakelijkheid van een planmatige productie en ordening van het bedrijfsleven.
De eerste inleider is Ir. H. Vos, directeur van het Wetenschappelijk Bureau van partij en vakbeweging, die een overzicht geeft van de thans reeds uitgewerkte hoofdlijnen van het plan van den arbeid. De nadere uitwerking van deze hoofdlijnen zal op een buitengewoon congres in September '35 aan de goedkeuring van partij en vakbeweging worden onderworpen.
Het Plan van den Arbeid gaat uit van de mogelijkheid in betrekkelijk korten tijd 50.000 arbeiders te werk te stellen, o.a. bij het uitvoeren van het wegenplan, het bruggenplan, de Zuiderzeeinpoldering, de spoorwegplannen enz. De uitvoering zal moeten geschieden als werkverruiming. De financieele zijde hiervoor zal in het Plan zelf uitvoerig beantwoord worden.
In het verdere verloop van zijn rede bepleit spr. naast de socialisatie van de circulatiebank de contrôle op de particuliere banken.
Vervolgens was het woord aan den voorzitter van het N.V.V., de heer E. Kupers.

Wat we noodig hebben, zeide spr., zijn blijvende maatregelen tot uitbreiding van de industrie, exploitatie van de zout- en kalimijnen in Limburg, Gelderland en Overijssel, uitbreiding der chemische industrie, fabricatie van Ford-automobielen, waarvoor wij reeds de motoren maken enz. Om dit alles te financieren is de stichting van industriebanken noodig.
De regeering is veel te passief. Spr. critiseert de uitvoering van het 60 millioenplan, de verkoop van Nederlandsche schepen naar het buitenland, en het treuzelen met de subsidieverleening voor den bouw van een tweeden Statendam. Zou deze niet doorgaan, dan zou de passagiersdienst moeten worden stopgezet, wat tot nieuwe werkloosheid zou leiden.
Groote kwalen eischen groote middelen. Ook de arbeidersklasse is gebaat bij een bloeiend bedrijfsleven. Dit scheidt de moderne vakbeweging van de communisten. De vakbeweging wil in een geordende maatschappij een de productie dienend orgaan zijn. Thans is zij al te vaak gedwongen een productiestorend orgaan te zijn. De eerste symptomen van ordening zijn echter in ons land aanwezig.
Ir. Albarda sprak tenslotte een opwekkend woord.
(Persberichten - Arbeiderspers)
(Vor. ber. 1768 H.; Ir. Albarda 1686 H.)

A. BULGARIJE. — Kabinet-Tosjef gevormd. —
Tosjef is er in geslaagd op 21 April '35 een nieuw Bulgaarsch kabinet te vormen. De belangrijkste portefeuilles van het nieuwe ministerie zijn:
Minister-president: Tosjef; Binnenlandsche Zaken: General Atanasof; Ooorlog: Generaal Zanef; Financiën: Dimiter Riazkof; Buitenlandsche Zaken: Kiossiewanof.
In een proclamatie tot het volk heeft Koning Boris verklaard, dat hij voornemens is de staatsvorm te wijzigen in overeenstemming met den geest van dezen tijd. De wijziging zal worden uitgedrukt in een grondwet, goedgekeurd door het volk.
De regeering heeft opdracht gegeven de oud-ministers Zankof en Georgief, die wegens nationaal-socialistische propaganda waren verbannen, terug te roepen.
(Vreme) **(Vorig bericht blz. 1768 A.)**

B. NEDERLAND. — Onderwijs. - Leerstoel in Friesch te Utrecht. —
In het Staatsblad is afgekondigd een K. B. waarbij de provinciale onderwijsraad van Friesland als bevoegd wordt aangewezen om bij de faculteit der letteren en wijsbegeerte aan de Rijksuniversiteit te Utrecht een bijzonderen leerstoel te vestigen, opdat door den daarvoor te benoemen hoogleeraar onderwijs wordt gegeven in de Friesche taal- en letterkunde. (Staatsblad) **(Vor. ber. Onderwijs 1721 A.)**

C. FRANSCH-RUSSISCH PACT. — Geschorste onderhandelingen. —
Te Genève zijn Laval en Litwinof het eens geworden omtrent de basis voor het pact. Bij het vertrek van Litwinof bestonden er enkele moeilijkheden ten aanzien van de redactie. Men neemt aan, dat Litwinof zijn regeering op de hoogte heeft willen stellen van de onderhandelingen, zooals Laval dit onlangs in den ministerraad heeft gedaan. Litwinof is reeds te Moskou aangekomen.
De onderhandelingen zullen te Moskou worden voortgezet. Het bezoek van Laval aan Moskou wordt in Mei verwacht. (Le Temps) **(Vor. ber. 1758 E.)**

D. VATICAAN. — Paaschzegen van den Paus. —
Z. H. de Paus heeft op Eersten Paaschdag (21 April 1935) de Pontificale Hoogmis in de St. Pieterskerk te Rome gecelebreerd waarna hij van af het middenbalkon zijn zegen „Urbi et Orbi" gaf aan de duizenden, die wachtten.
Terwijl het aantal dergenen, die zich op het plein hadden verzameld, wordt geschat op 50.000, hadden 20.000 personen in de basiliek een plaats.
Te tien uur in den morgen werd de Paus in de kerk binnengedragen op de Sedia Gestatoria, begeleid door 13 kardinalen en vele bisschoppen en abten. Gedurende plechtigheid voerde het pontificale koor, onder leiding van Don Lorenzo Perosi, gewijde muziek uit van Don Vittoria, Perosi en Palestrina.
Na de ceremonie werd de Paus onder gejuich van de verzamelden uit de basiliek gedragen, waarna hij zich naar de middenloggia begaf. Toen hij te 11.45 in de Sedia Gestatoria verscheen, brak weer een luid applaus los. De geheele plechtigheid werd per radio uitgezonden.
En zoo was het dit jaar voor het eerst dat deze grootsche plechtigheid en manifestatie hoorbaar werd voor de geheele wereld. De komst van den H. Vader op de Loggia werd aangekondigd in het Italiaansch, Fransch, Engelsch, Duitsch, Poolsch, Spaansch en Nederlandsch. (Maasbode)
(Vor. ber. 780 A.; Paus Pius XI 1676 H.)

E. BELGIE. — Onbeperkte invoer van aardappelen. —
De Belgische minister van Landbouw heeft medegedeeld, dat de invoervergunningen voor aardappelen tijdelijk zullen worden afgegeven voor onbeperkte hoeveelheden aan allen die daartoe bij den contingenteeringsdienst een aanvrage zullen indienen.
(Gazet v. Antwerpen) **(V. b. Aardappelen 1218 D.)**

F. NEDERLAND. — N.V.V. - 1 Januari 1932—31 December 1934. —
Aan het vijftiende verslag van den toestand en de werkzaamheden van het N.V.V. over het tijdvak van 1 Januari 1932 tot 31 December 1934 is ontleend dat het aantal bij het N.V.V. aangesloten organisaties gedurende de verslagperiode door het uittreden van den Algemeenen Nederlandschen Bond van Arbeiders, werkzaam bij Straten- en Wegenbouw, op 1 November 1934 met één is verminderd. Het bedroeg op 1 Januari 1935 derhalve 29.
De in 1933 ingetreden daling van het ledental heeft zich in 1934 voortgezet en wel met 23.273 leden, waarvan 1120 door het uittreden van den Straatmakersbond. Bedroeg het ledental (adspirant leden niet inbegrepen) op 1 Januari van het vorig jaar 321.835, op 1 Januari 1935 was dit 298.562.
De goede samenwerking tusschen de beide deelen der moderne arbeidersbeweging, belichaamd in de S.D.A.P. en het N.V.V., is ook in de drie verslagjaren bestendigd. Zij leidde tot gezamenlijk optreden op velerlei gebied en tot verschillende gemeenschappelijke acties ten bate der arbeidersklasse en indirect ook in het belang van het geheele Nederlandsche volk.
Het saldo van het stakingsfonds bedroeg aan het einde van 1934 ƒ 2.168.272,65½.
Van de leden der bij het N.V.V. aangesloten bonden waren werkloos op:

	Geheel in %	Gedeeltelijk in %	Totaal in %
1 Januari 1932	23.0	3.2	26.2
1 Juli 1932	22.6	4.3	26.9
1 Januari 1933	30.7	3.7	34.4
1 Juli 1933	22.7	3.9	26.6
1 Januari 1934	35.6	3.1	38.7
1 Juli 1934	21.9	3.3	25.2
1 Januari 1935	32.8	3.6	36.4

(Vaz Dias) **(Vor. ber. N.V.V. 1586 K.)**

G. NEDERL. OOST-INDIE. — Invoer van manufacturen. - Uitbreiding licentieering. —
Op 20 April '35 is afgekondigd een verdere uitbreiding van de importeurslicentieering, n.l. voor geverfde, gedrukte bontgeweven en fancy-stoffen, zoomede katoenen stukgoederen (tafellakens, servetten, zakdoeken, enz.), gebreide tricot borstrokken en nethemden. Derhalve zijn thans practisch alle katoenen goederen, die tot dusverre nog buiten de licentieering vielen, daarin opgenomen. (Aneta)
(Vor. ber. Contingenteeringen 1719 C.)

23 APRIL 1935

H. NEDERLAND. — Bond van Nederlandsche Architecten. - Voorjaarsvergadering. —
Te Utrecht is op 13 April '35 de voorjaarsvergadering gehouden van den B.N.A.
In zijn openingswoord tot deze druk bezochte vergadering herdacht de voorzitter, de heer ir. J. de Bie Leuveling Tjeenk, de sinds de vorige bijeenkomst overleden leden van den B.N.A.
In samenwerking met het Genootschap Architectura et Amicitia te Amsterdam en de Vereeniging Bouwkunst en Vriendschap te Rotterdam is in het leven geroepen een college van advies inzake de keuze van een architect.
De middagvergadering werd in hoofdzaak besteed aan de kwestie der „saneering" van het bouwvak, waarbij de vergadering na een langdurig debat het onderstaande bindend besluit nam:
De B.N.A., in vergadering bijeen op 13 April 1935 te Utrecht,
kennis genomen hebbende van het streven in verschillende gemeenten om door samenwerking van belanghebbenden tot saneering in het bouwvak te komen,
overtuigd dat, waar in het bouwvak de beunhazerij steeds verder om zich heen grijpt, ook het algemeen belang eischt, dat aan dezen wantoestand een einde komt,
is echter van meening, dat de hierbedoelde plaatselijke regelingen een werkelijke vaksaneering in den weg zullen staan en de behartiging der groepsbelangen in strijd zal komen met het algemeen belang,

stelt met nadruk vast, dat de architect B.N.A. voor alles is vertrouwensman van zijn opdrachtgever en daarom behoort te blijven buiten iedere overeenkomst met aannemers, onderaannemers en leveranciers, die de tendens heeft in strijd daarmee de belangen van die groepen te behartigen,
bepaalt, dat het den leden van den B.N.A. niet veroorloofd is aan overeenkomsten als hierbedoeld mede te werken, en besluit verdere voorstellen van het bestuur ten aanzien van deze materie in samenwerking met de commissie voor saneering van het bouwvak af te wachten. (Nieuwe Rotterd. Courant)

(Vorig bericht blz. 1759 B.)

A. NEDERL. OOST-INDIE. — Toean Sadoeadim marga Damanik gedecoreerd. —

Op 6 April '35 heeft de gouverneur van Sumatra's Oostkust, jhr. B. C. C. M. M. van Suchtelen, namens de Nederl.-Indische regeering, de „gouden ster voor trouw en verdienste" uitgereikt aan Toean Sadoeadim marga Damanik, Toean van Bandar en waarnemend Radja van Pematang Siantar.

Hiermede gaf de Indische regeering uiting aan haar waardeering voor de loyauteit en het goede bestuur van den aan haar verknochten vazal, die gedurende 35 jaar zelfbestuurder van Bandar is en sedert 1924 optreedt als waarnemend radja in Siantar, door de onmondigheid van den wettigen opvolger van den Batakschen vorst, die in dat jaar van de waardigheid werd ontheven. (Deli Courant)

B. NEDERLAND. — Werkfonds 1934. - 20 millioen besteed. —

Verschenen is het derde drie-maandelijksche verslag van het Werkfonds, loopende van 15 December tot en met 15 Maart.

De volgende gelden zijn vastgelegd: voor den huishoudelijken dienst ƒ 62.950 en voor rijkswerken in totaal ƒ 12.075.625,65; voor werken van andere publiekrechtelijke organen ƒ 6.438.150; voor 31 industrieele projecten ƒ 1.716.014 en voor andere werken ƒ 20.000. Het totaal bedraagt thans ƒ 20.312.739,65. (Nieuwsblad van het Noorden) **(Vor. ber. 1519 F.)**

C. NEDERLAND. — Alcohol uit Suikerbieten. - Commissie van onderzoek geïnstalleerd. —

Dezer dagen heeft de secretaris-generaal van het departement van Economische Zaken, mr. dr. A. A. van Rhijn, de door den minister ingestelde commissie voor een onderzoek omtrent de mogelijkheid van de fabricage van alcohol uit suikerbieten geïnstalleerd.

In zijn installatierede heeft mr. Van Rhijn er op gewezen, dat het probleem, dat de commissie zal bezig houden, zijn oorzaak vindt in de moeilijkheden, die de landbouw ondervindt. De teelt van hakvruchten is n.l. aanmerkelijk ingekrompen, terwijl diverse omstandigheden juist deze cultuur voor den landbouw zoo belangrijk doen zijn.

De voorzitter der commissie, prof. mr. D. van Blom, wees er op, dat de commissie ervan doordrongen is, dat haar een zeer moeilijk en diepgaand probleem is voorgelegd. De commissie zal trachten, met bekwamen spoed tot een rapport te komen, ook al zal zij er tegen waken, door overhaasting de waarde van haar advies in gevaar te brengen. (Het Vaderland)

(Vorig bericht blz. 1281 B.)

D. SCHIEDAM. — Nieuwe burgemeester. —

Bij Kon. besluit is met ingang van 1 Juni '35 tot burgemeester van Schiedam benoemd mr. dr. F. L. J. van Haaren, procureur-generaal bij het hof van justitie te Paramaribo. (Nieuwe Rotterd. Crt.)

E. UITVINDINGEN. — De Tachotype-snelschrijfmachine. —

De heer M. den Outer te Amsterdam heeft een uitvinding gedaan, die ongetwijfeld groote mogelijkheden opent op het gebied van „snelschrijven". Het betreft hier n.l. een toestel, dat in zekeren zin de gewone schrijfmachine kan vervangen.

De machine is klein, handig en lijkt eenigszins op een gewone schrijfmachine, hoewel het toetsenbord slechts uit 27 toetsen bestaat, terwijl dat van een gewone typewriter er 44 bevat. Door enkele concessies te doen aan de spelling is het mogelijk geheele lettergrepen onder elkaar te tikken met een gemiddelde snelheid van 350 lettergrepen per minuut. Dit is sneller dan de gesproken taal en veel sneller dan hetgeen de beste stenograaf in een topprestatie bereiken kan.

Hierdoor wordt de mogelijkheid geschapen conferenties, vergaderingen, telefoongesprekken enz. letterlijk te verslaan, zonder dat daar een uiterst bekwaam stenograaf aan te pas behoeft te komen.

De machine is gevuld met een vijftig meter langen papierstrook, die lang genoeg is, om een geheelen dag onophoudelijk dictaten op te nemen.

De heer Marius den Outer heeft zeven jaar aan deze uitvinding gewerkt. (Persberichten)

F. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Tarief van justitiekosten in burgerlijke zaken. —

Ingediend is een wetsontwerp tot wijziging van den eersten en den tweeden titel van het tarief van justitiekosten en salarissen in burgerlijke zaken.

De minister zet in de toelichting uiteen, dat bij deze wijziging met aanvulling van leemten en verduidelijking van eenige bepalingen behoort te worden volstaan. Tegelijkertijd is er naar gestreefd, het beginsel, dat alleen recht dient te worden geheven voor verrichtingen van de griffiers, meer tot uitdrukking te brengen.

Voorgesteld wordt de vaste som in gedingen voor de kantongerechten te verlagen tot ƒ 5.—, ten einde daarmede tegemoet te komen aan de wenschen van hen, die meenen, dat het tarief in kantongerechtzaken te hoog is. (Nieuwe Rotterd. Courant)

(Vor. ber. Tweede Kamer 1764 D.)

G. F. W. G. OLDEWELT OVERLEDEN. —

In den ouderdom van 77 jaar is op 22 April '35 te Laren (N.-H.) plotseling overleden, de bekende kunstschilder F. W. G. Oldewelt, de nestor van de Larensche schilderskolonie.

De heer Oldewelt is op 19 Augustus 1857 te Amsterdam geboren. Hij genoot zijn opleiding aan de Rijksacademie te Amsterdam, waar hij studeerde onder leiding van prof. Allebé. In 1891 werd hij benoemd tot hoofdleeraar aan de school voor kunstnijverheid te Haarlem, waarna hij in 1896 benoemd werd tot directeur van de Academie Minerva te Groningen.

Na een zevenjarig verblijf aldaar werd hij in 1903 benoemd tot hoofdleeraar aan de Academie van Beeldende Kunsten en Technische Wetenschappen te Rotterdam, aan welk instituut hij tot 1922 verbonden bleef. Hierna vestigde hij zich te Laren. Oldewelt verwierf groote bekendheid met zijn Fijn Colloristische Bloemstukken en groote Figuurstukken.

(Red. K. H. A.)

H. GEESTELIJK LEVEN. — Gereformeerde Bond. - Jaarlijksche algemeene vergadering. —

De Gereformeerde Bond tot verdediging en verbreiding van de waarheid in de Hervormde (Gereformeerde) kerk heeft op 4 April '35 te Utrecht zijn jaarlijksche algemeene vergadering gehouden.

Ds. M. van Grieken te Rotterdam, voorzitter, zeide bij de opening, dat God ons volk en land en den Gereformeerden Bond niet heeft verlaten.

Prof. dr. J. Severijn, te Utrecht, hield vervolgens een rede over geestelijke vrijheid.

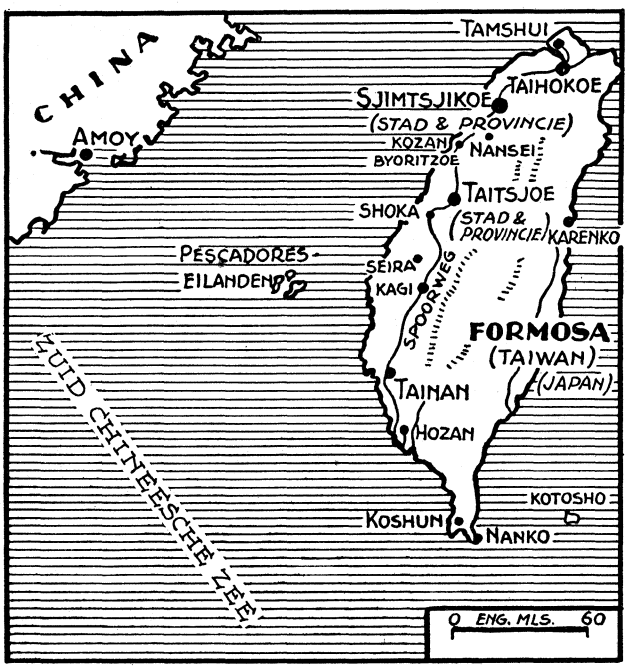
Er moet, zeide spr., onderscheid worden gemaakt tusschen een liberalistische opvatting der geestelijke vrijheid en erkenning van een dieperen zin. Wat dit laatste betreft, de geestelijke vrijheid kan in strikten zin slechts idealiter worden gekend. Geestelijke vrijheid en gerechtigheid zijn ten nauwste aan elkander verbonden. Daarom is het vraagstuk der geestelijke vrijheid een zedelijk vraagstuk van fundamenteele beteekenis. De vrijheidsidee heeft, zeide spr., echter een ander karakter dan de voorstelling eener ware geestelijke vrijheid, waarvan hij uitging. De eerste streeft naar den souvereinen mensch; de tweede leeft uit gemeenschap met en de gehoorzaamheid aan den alleen souvereinen God der H. Schrift.

Voor het behoud en de handhaving der geestelijke vrijheid in kerk en maatschappij is het Christelijk religieus leven en zijn erkenning dus van groot belang. Uit het religieus-zedelijk karakter der geestelijke vrijheid, waarop ook de persoonlijke, sociale en staatkundige vrijheid berusten, volgt weer, aldus spr., dat de handhaving der vrijheid ligt in de handhaving harer beperking. Ook de H. Schrift bevestigt deze stelling. De wet Gods komt niet met het gebod, maar met het verbod: Gij zult niet. Terecht hebben dan ook de Gereformeerde theologen de beteekenis van den decaloog voor het openbare leven verstaan. Spr. betoogde verder, dat de zelfstandige taak en de verantwoordelijkheid van de overheid medebrengen, dat zij in het waarachtig volksbelang over de vrijheid heeft te waken en haar tegen alle propaganda en agitatie, welke haar grondslagen ondermijnen en de zedelijke en geestelijke kracht des volks aantasten, heeft te beschermen. De sterke hand der overheid zal echter krachteloos staan, indien de volksziel niet gevoed wordt

uit de geestelijke bron van de Christelijke religie, welke de ware vrijheid in het geloof omvat. In de waarachtigheid van het geloofsleven der Christelijke gemeenschap is de voorwaarde ook voor de vrijheden en rechten des volks gegeven.
(De Standaard) **(Vor. ber. Geref. Kerk 1549 B.)**

24 APRIL 1935

A. **FORMOSA. — Aardbeving. —**
Op 21 en 22 April '35 werd het eiland Formosa door een hevige aardbeving geteisterd. De stad Taihokoe aan de Noord-West-kust is bijna geheel verwoest. Het gebied der aardbeving is betrekkelijk klein, maar het aantal dooden wordt op ruim 3000 geschat, gewonden ongeveer 10.000, terwijl ongeveer 20.000 huizen verwoest zijn. De schade is zeer groot.

Het Japansche gouvernement heeft alle maatregelen genomen om de bevolking te helpen. Ook de Britsche en Amerikaansche bevelhebbers der in China stationneerende vloot hebben hun hulp aangeboden.
(Shimboen Rengo) **(Vor. ber. Aardbevingen 1638 D; Overzicht 729 E.)**

B. **ITALIE. — Vice-kanselier prins Starhemberg te Rome. —**
De Oostenrijksche vice-kanselier, prins Starhemberg, heeft een onderhoud met Mussolini gehad inzake de herbewapening van Oostenrijk, Hongarije en Bulgarije, en heeft voorbereidende besprekingen gehouden voor de aanstaande Donau-conferentie. (La Stampa)
(Vorig bericht blz. 1443 B.)

C. **NEDERLAND. — Onderwijs. - Leeraren Lichamelijke Opvoeding. - Lezing van prof. R. Casimir. —**
Op de 73ste algemeene vergadering van leeraren en onderwijzers in de lichamelijke opvoeding, die op 22 April '35 te Haarlem werd gehouden, hield prof. R. Casimir een lezing over: „De beteekenis der gymnastiek voor de psychische vorming", nadat de voorzitter, de heer J. M. J. Korpershoek, het openingswoord had uitgesproken. Wij ontleenen hieraan het volgende:
Er is een sterke tegenstelling tusschen lichaamsoefeningen als vak van onderwijs en de intellectueele vakken, aldus spreker; zij geven minder problemen, die zich zelf verder ontwikkelen of oplossen in het denken. Zij geven geen „dingen", als resultaat; zij openen geen geheel nieuwe cultuurgebieden; zij worstelen daarentegen in primaire levensbehoeften, Funktionslust, uitdrukkingswil, speeldrift en hebben een sterk finaal karakter. Over den bijzonderen invloed van de lichamelijke oefening op het psychische is in exacten zin nog niet veel te zeggen, maar iets toch wel. Allereerst leert de Adlersche leer der overcompensatie hier eenig uitsluitsel. Zij doet ons zien, dat bij lichamelijke deficienties een overcompensatie kan optreden op een ander gebied. Moderne gymnastiek is zoo gebouwd, dat elke leerling iets kan doen; het onderwijs dient zoo te zijn, dat het zelfgevoel wordt opgeheven, want juist op het sportveld kan b.v. een slechte speler, die ziet dat anderen het beter kunnen dan hij, ontmoedigd worden. Dit moet worden voorkomen.
Voorts heeft men gezocht naar een aesthetisch element en de oude rei- en volksdansen kwamen meer en meer in zwang. Zoo werd gemeenschapszin gekweekt, gebonden aan een zeker individualisme. Er is wel eens beweerd, zoo eindigde prof. Casimir, dat de Christelijke godsdienst vijandig zou staan tegenover lichamelijke opvoeding, doch dit is onjuist; het menschelijk lichaam als Tempel des Heiligen Geestes dient men immers rein en schoon te houden! (Oprechte Haarlemmer Courant)
(Vor. ber. Onderwijs 1770 B.)

D. **SURINAME. — Voortbrenging, verbruik, voorraden. - Handel. - Financiën. —**
Wat de bosch- en mijnbedrijven betreft, bedroeg de productie van balata in de eerste 9 maanden van 1934 en 1933 resp. 191.472 K.G. en 67.700 K.G., die van bauxiet resp. 82.656 en 73.131 tonnen van 1.000 K.G., die van goud resp. 252.702 en 232.846 g.

HANDEL EN VERKEER.

De uitvoer bedroeg in de eerste 9 maanden van 1934:

	Hoeveelheid.	Waarde in guldens.
Koffie, 1.000 K.G.	2.495	745.312
Suiker, 1.000 K.G.	15.287	574.254
Melasse, 1.000 K.G.	3.427	57.529
Rijst, gepelde, 1.000 K.G.	1.951	83.917
„ , ongepelde, 1.000 K.G.	30	1.024
Balata, K.G.	134.228	144.026
Bauxiet, t. v. 1.000 K.G.	79.710	996.375
Goud, g.	276.969	387.756

De totale waarde van den invoer beliep rond *f* 4.195.000 tegen *f* 3.587.000 in de eerste 9 maanden van 1933, die van den uitvoer resp. *f* 3.702.000 en *f* 2.816.000.

FINANCIEWEZEN.

De opbrengst der voornaamste middelen bedroeg in de eerste 9 maanden in duizendtallen guldens:

	1934.	1933.
Inkomstenbelasting	218	206
Huurwaardebelasting	62	61
Accijns op binnenl. gedistilleerd	51	61
Invoerrechten	965	996
Zegelrechten	53	51
Opbrengst huur van domeinland	43	40
Vergunningen en andere rechten v. bauxiet	22	20

(Departement van Koloniën)

E. **CORSICA. — Italiaansche propaganda. —**
Een actieve Italiaansche propaganda wordt, volgens de Quotidien, onder de intellectueelen op Corsica gemaakt. Het uitstekend geredigeerde Italiaansche blad „Il Telegrafo" heeft op Corsica een groot aantal lezers en de ontwikkelde Corsicaan prefereert Italiaansche maandbladen als: La Corsica antica e moderna, Archivo Storico di Corsica, Atlante linguistico della Corsica boven de vele Fransche maandbladen, die weinig of niets over Corsica publiceeren. De Quotidien meent echter te weten, dat het grootste gedeelte der Corsicanen beslist anti-Italiaansch is.
(Quotidien)

F. **ZWITSERLAND. — Het geval Berthold Jacob. —**
De Duitsche regeering heeft geweigerd Berthold Jacob aan Zwitserland uit te leveren. Hij zal in Duitschland als hoogverrader terecht staan. De Zwitsersche regeering blijft bij haar standpunt, dat Jacob op Zwitsersch grondgebied ontvoerd is.
(Neue Zürcher Zeitung) **(Vor. ber. blz. 1744 F.)**

G. **NEDERLAND. — De verkoop van Nederlandsche schepen. - De regeeringssteun aan de Koopvaardij.**
In antwoord op de vragen van het Tweede Kamerlid den heer Brautigam, in verband met onderhandelingen over den verkoop van een 20-tal Nederlandsche koopvaardijschepen naar het buitenland en betreffende het verleenen van steun van regeeringswege aan de koopvaardij, heeft minister Steenberghe medegedeeld, dat de wijze, waarop de steun aan de koopvaardij zal worden verleend, zal blijken uit de toelichting tot den post, welke op de rijksbegrooting

voor 1935 suppletoir zal worden aangevraagd, nadat het algemeen bezuinigingsontwerp de Staten-Generaal zal hebben bereikt. Het ligt in de bedoeling, de regeling met terugwerkende kracht van 1 Januari 1935 af toe te passen.
Wat den verkoop van een twintigtal koopvaardijschepen betreft, merkt de minister o.a. op, dat de vloot in haar huidigen omvang nog ruimschoots kan voldoen aan de vervoereischen, welke aan haar kunnen worden gesteld, op grond van Nederland's positie in het wereldverkeer. De minister acht het uitvaardigen van een scheepsuitvoerverbod ongewenscht.
(Het Vaderland) **(Vorig bericht blz. 1731 B.)**

25 APRIL 1935

A. NEDERLAND. — Studenten-conferentie over „volkseenheid". —
In Woudschoten, het vereenigingscentrum van de Nederlandsche Christen-Studenten Vereeniging te Zeist, zijn op 22 April '35 ruim een honderdtal studenten van alle schakeeringen bijeen gekomen om zich gezamenlijk te bezinnen op hun streven naar redding van het Nederlandsche volk uit de steeds verder gaande verbrokkeling, politiek en sociaal. Dit is de 2e conferentie van dezen aard; vorig jaar, omstreeks Mei, werd de eerste Volkseenheidconferentie op initiatief van de V. C. S. B. bijeengeroepen door een commissie uit talrijke en zeer uiteenloopende religieuse en politieke studentenorganisaties, die ook ditmaal de voorbereiding dezer samenkomst op zich hadden genomen.
De conferentie-voorzitter, de heer A. M. Brouwer, opende de conferentie, waarbij hij de voorgeschiedenis ervan memoreerde en de keuze der onderwerpen toelichtte.
Het gaat er om, aldus spreker, tijdens dit samenzijn elkaar te benaderen om in het besef van onze verantwoordelijkheid wegen te zoeken ter wegneming van een klein deel van onze schuld aan de verdeeldheid van ons volk.
De avondlezing van den heer G. Knuvelder, leeraar te Eindhoven, was gewijd aan de betrekking tusschen Volk en Staat.
Op 23 April hield prof. A. A. van Schelven een lezing over „Het Noord-Nederlandsche Nationaliteitsbesef", dr. H. Moller over „Het Zuid-Nederlandsche Nationaliteitsbesef", prof. dr. G. Gosses over „Het Friesche Nationaliteitsbesef". (Standaard)
(Vorig bericht blz. 1301 F.)

B. LUCHTVAART. — Nationale Jeugd Luchtvaartdag.
Op 23 April '35 werd op Schiphol een Jeugd Luchtvaartdag gehouden, waaraan eenige duizenden jonge lieden deelnamen. De Jeugd Luchtvaartdag werd in samenwerking met allerlei luchtvaartinstanties door de Centrale Jeugdcommissie van de Koninkl. Nederlandsche Vereeniging voor de Luchtvaart georganiseerd. Men had bovendien een wedstrijd in het bouwen van vliegtuigmodellen uitgeschreven. Een zeventigtal modellen, die haast alle met de grootste zorg geconstrueerd waren, gaven een indruk welk een beteekenis de luchtvaart voor onze jeugd reeds heeft. Piloot Duimelaar hield een korte en kernachtige rede over de geweldige vorderingen, die de luchtvaart in de laatste tien jaar heeft gemaakt. (Red. K. H. A.)

C. POLEN. — De nieuwe grondwet onderteekend. —
De president der Poolsche republiek heeft op 23 April '35 de nieuwe grondwet, die op 24 Maart door den Sejm is aangenomen, onderteekend.
(Polska Ag. Telegraf.) **(Vor. ber. blz. 1734 A.)**

D. NEDERLAND. — Natuur- en Geneeskundig Congres te Leiden. - Dr. J. A. Bierens de Haan over „Problemen van het dierlijk instinct". —
In de aula van het Boerhaave-kwartier te Leiden kwam dezer dagen het 25ste Nederlandsch Natuur- en Geneeskundig Congres bijeen. Aanwezig waren de minister van Onderwijs, K. en W. mr. Marchant, de president-curator van de Leidsche universiteit, mr. A. v. d. Sande Bakhuizen, de secretaris van curatoren, mr. P. J. Idenburg, de rector-magnificus van de Leidsche universiteit prof. dr. W. v. d. Woude, de secretaris van den Academischen Senaat, prof. mr. A. S. de Blécourt, benevens ruim vier honderd geleerden uit alle deelen der wereld, onder wie velen uit ons land.
Prof. dr. J. van der Hoeve uit Leiden sprak de openingsrede uit en hield een rede over: Samenwerking en grenzen.
Dr. J. A. Bierens de Haan uit Amsterdam sprak vervolgens over: „Problemen van het dierlijk instinct". Hieraan is het volgende ontleend:
Een algemeen bevredigende definitie van het begrip instinct bestaat nog niet. Liever dan een nieuwe of eigen definitie te geven, wil spr. een paar typische voorbeelden van instincthandelingen beschrijven, om dan te zien wat de essentieele eigenschappen zijn, die deze handelingen gemeen hebben. Daartoe kiest hij de bevruchting van de Yuccaplant door de Yuccamot, de voedingshandeling van jonge zoogdieren en vogels en de z.g. taktische bewegingen der lagere dieren. Dan blijkt de meest essentieele eigenschap, die deze handelingen gemeen hebben, gericht te zijn op wat voor de soort wel het meest fundamenteel is, n.l. zelfhandhaving, in de eerste plaats handhaving van de soort als zoodanig en in de tweede plaats als middel daartoe handhaving van een zoo groot mogelijk aantal individuen. Naast deze doelgerichtheid vertoonen de instinctshandelingen nog vier andere eigenschappen, n.l. het feit, dat zij typisch zijn voor de soort en niet voor het individu, verder dat zij aangeboren zijn, dat zij in normale gevallen doelmatig zijn voor de bereiking van het doel waarop zij gericht zijn, en dat het doel zelf, en de middelen, noodig ter bereiking van dat doel, althans aanvankelijk niet door het dier gekend worden.
Op deze laatste eigenschappen gaat spr. dan dieper in, wat hem tenslotte tot de vraag brengt van de starheid en plasticiteit der instinctshandelingen.
Hierna bespreekt spr. dan de vraag, of wij bij deze verschijnselen aan het ingrijpen van een intelligentie moeten gelooven. Deze vraag wordt in het algemeen in ontkennenden zin beantwoord, ofschoon in deze ons oordeel mede bepaald wordt door de grootere of geringere ruimte in onze opvatting van het begrip intelligentie. In elk geval blijkt het instinct niet zoo star te zijn, als men vroeger wel aannam.
Onoplosbaar voor den bioloog acht spr. het probleem van den oorsprong van het instinct in het algemeen en van de instinctshandelingen der verschillende dieren in het bijzonder. Hij wil in het instinct een basisch verschijnsel, een „oerphenomeen" in Goetheaanschen zin zien. Dieper in zulke oerphenomenen door te dringen is voor den mensch onmogelijk; spr. meent dat zulk een resignatie den wetenschappelijken mensch niet onwaardig is, en wil zich troosten met het woord van Goethe dat „das schönste Glück des denkenden Menschen ist, das Erforschliche erforscht zu haben, und das Unerforschliche ruhig zu verehren".
In de sectie voor de wis- en natuurkundige wetenschappen sprak H. P. G. Casimir uit Leiden over „Magnetische eigenschappen van de kern". C. J. L. Oliphant (Cambridge) sprak over „The artificial transformation of nuclei" e.a.
De tweede sectie, die der biologische wetenschappen, vergaderde eveneens. De lezingen en mededeelingen in deze sectie stonden in het teeken van het soortbegrip, met uitzondering van prof. E. Dubois, die een beschouwing gaf over pithecanthropus erectus als organisme. (Red. K. H. A.)
(Vorig bericht blz. 795 G.)

E. JAPAN. — De positie van den Keizer. —
Prof. dr. Minobe van de Keizerlijke Universiteit te Tokio, die de theorie verkondigt, dat de Staat een rechtspersoon en de Keizer een orgaan der regeering is, werd op 15 April '35 geschorst. Deze theorie is door de reactionnairen verworpen, welke in de absolute macht van den Keizer gelooven.
(Dempo Rengo)

26 APRIL 1935

F. MR. H. SCHAAP OVERLEDEN. —
Op 24 April '25 is in den ouderdom van 87 jaar te Groningen overleden mr. H. Schaap, de oudste advocaat van Nederland.
Mr. H. Schaap promoveerde op 13 Juni 1871 en was gedurende 28 jaar van 1898 af rechter-plaatsvervanger in de Groningsche rechtbank. Vele jaren is hij lid geweest van den raad van toezicht en discipline van de orde van advocaten. (Nieuwsbl. v. h. Noorden)

G. PERZIE. — Aardbeving. —
De Perzische provincie Masanderan is door een hevige aardbeving geteisterd, die aan honderden menschen het leven heeft gekost. Volgens een te Parijs uit Teheran ontvangen telegram, zijn in verschillende deelen van de provincie meer dan 600 lijken geborgen.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(V. b. Aardbeving 1772 A.)**

H. TRANSFUSIE VAN LIJKENBLOED. —
Daar in plotselinge gevallen niet altijd in voldoende mate bloed van z.g. bloedgevers te verkrijgen is, heeft de Russische hoogleeraar S. S. Joedin, naar analogie van de door prof. Sjamof bij honden genomen proeven, ook bij menschen transfusie van lijkenbloed toegepast.
Hij verklaart, hierbij succes te hebben gehad, zoowel met het gebruik van versch lijkenbloed, dat gedurende zes à acht uur na den dood zijn normale eigenschap behoudt als met bloed dat geconserveerd was in een koelkast, waarin het tot gedurende een maand zijn levende eigenschappen bewaart. (N. Rott. Crt.)
(V. b. Bloed 1477 B.; Bloedtransfusiedienst 1429 A.)

A. ZWEMSPORT. — De wereldrecords. —

Er is in den laatsten tijd zooveel verandering in de wereldrecords gebracht, dat het nuttig is een lijstje van den tegenwoordigen stand van zaken te geven.

HEEREN:

100	M. vrije slag:	Fick (Amerika) . . .	0.56.6
200	„ „ :	Medica (Amerika) . .	2.07.2
300	„ „ :	Medica (Amerika) . .	3.21.6
400	„ „ :	Medica (Amerika) . .	4.42.5
500	„ „ :	Medica (Amerika) . .	5.57.8
800	„ „ :	Maniko (Japan) . . .	10.01.2
1000	„ „ :	Nemogi (Japan) . . .	12.59.3
100	„ rug :	v. d. Weghe (Amerika)	1.07.4
200	„ „ :	Kiefer (Amerika) . .	2.24.4
400	„ „ :	Kiefer (Amerika) . .	5.17.8

DAMES:

100	M. vrije slag:	W. den Ouden (Ned.)	1.04.8
200	„ „ :	W. den Ouden (Ned.)	2.28.6
300	„ „ :	W. den Ouden (Ned.)	3.58
400	„ „ :	W. den Ouden (Ned.)	5.16
500	„ „ :	W. den Ouden (Ned.)	6.48.4
800	„ „ :	H. Madison (Amerika)	11.41.2
1000	„ „ :	H. Madison (Amerika)	14.44.8
1500	„ „ :	H. Madison (Amerika)	23.17.2
100	„ rug :	C. Jarrett (Amerika) .	1.16.3
200	„ „ :	R. Mastenbroek (Ned.)	2.49.6
400	„ „ :	R. Mastenbroek (Ned.)	6.05

(Persberichten) **(Vor. ber. Willy den Ouden 1737 G.; Rie Mastenbroek 1751 F.)**

27 APRIL 1935

B. NEDERL. OOST-INDIE. — De Landsfinanciën. - Economische toestand. —

Blijkens een overzicht over den toestand van de Landsfinanciën over het jaar 1934, opgenomen in het „Economisch Weekblad", is de voorloopige uitkomst over dat jaar als volgt:

Gewone Landsuitgaven: *f* 349.000.000, bij een raming van *f* 376.000.000;

Gewone ontvangsten: *f* 267.000.000, bij een raming van *f* 295.000.000.

Het tekort bedraagt dus *f* 82.000.000 bij een raming van *f* 81.000.000.

Deze voorloopige uitkomsten houden ook de uitgaven en ontvangsten in verband met het bijzonder uitvoerrecht op bevolkingsrubber in.

Sedert 1930 bedroegen de nadeelige saldi achtereenvolgens *f* 85.000.000, *f* 102.000.000, *f* 110.000.000, *f* 124.000.000 en *f* 82.000.000, of in totaal *f* 533.000.000.

Het overschot op den buitengewonen dienst over het jaar 1934 was bijna *f* 20.000.000 meer dan geraamd was. In verband hiermede bedraagt het tekort over den geheelen dienst voor het afgeloopen jaar *f* 54.100.000, tegenover een raming van dit tekort op *f* 72.300.000.

Het totaal der vlottende schuld zou dus afgenomen zijn met een bedrag van *f* 111.633.000.

Bij de beoordeeling hiervan moet echter rekening worden gehouden:

1e. met de uitgifte van de Ned.-Indische leening 1934 waarvan de opbrengst de vlottende schuld verminderde met een bedrag van *f* 149.400.000;

2e. met het feit dat de Javasche Bank over 1934, met het oog op haar overmatige zilver-reserve, ongeveer *f* 7.000.000 aan teekenmunt meer aan het land afdroeg dan zij overnam;

3e. met de overname door Nederland van *f* 28.700.000 aan ingetrokken oude munt en aan hier te lande thans overtollige nieuwe teekenmunt, welk bedrag in mindering kwam van de Indische schuld aan 's-Rijks Schatkist.

Indien deze factoren geëlimineerd worden zou het totaal der vlottende schuld over 1934 met ongeveer *f* 59.500.000 zijn toegenomen.

De vaste of geconsolideerde schuld bedroeg einde 1934 *f* 1.369.200.000.

Uit een overzicht van de Ned.-Indische betalingsbalans over 1934 blijkt dat het totaal der ontvangsten was over 1932 *f* 179.000.000, over 1933 *f* 170.000.000 en over 1934 *f* 252.000.000. Het totaal der uitgaven was over die jaren achtereenvolgens *f* 291.000.000, *f* 280.000.000 en *f* 255.000.000.

De verkleining van het tekort blijkt te zijn ontstaan door een toename van de ontvangsten met *f* 82.000.000 en een afname van de uitgaven met *f* 25.000.000.

Een groote verbetering in de ontvangsten is ontstaan door een toename van de uitvoerwaarde, welke gepaard ging met een verkleining van den invoer. Voor zoover de uitvoer betreft, is de stijging van de totale waarde daarvan gedeeltelijk veroorzaakt door den toegenomen uitvoer van zilveren munt alsmede door den meerderen uitvoer van stapel-producten als bevolkingsrubber, ondernemingsrubber, thee en tin.

Daar tegenover daalde — ondanks de reusachtige toename in de hoeveelheid — de exportwaarde van aard-oliën, suiker, koffie, en klapper-producten. Zeer duidelijk blijkt hieruit de groote invloed van de vermeerderde ontvangsten op de betalingsbalans uit die export-producten welke onder restrictie vallen.

De invoer liep voornamelijk terug door opzettelijke invoervermindering van cement, bier, rijst, en kedelé, zulks ter wille van het binnenlandsch prijsniveau en van de binnenlandsche productie, terwijl de invoer-waarde terugliep door een verdere daling der import-prijzen.

Japan voerde over 1934 in Ned.-Indië voor een bedrag van *f* 10.300.000 minder aan gecontingenteerde artikelen in dan gedurende 1933.

Het aandeel van Europa nam toe met *f* 1.000.000.

De totale invoer uit Japan is slechts afgenomen van *f* 98.700.000 in 1933 tot *f* 92.900.000 in 1934, hetgeen een gevolg was van de verhoogde Japansche activiteit ten aanzien van andere artikelen.

De waarde van den uitvoer van Ned.-Indië naar Europa is toegenomen met *f* 22.700.000 en wel voor rubber, thee, tin, tinerts, en palmolie.

Ten opzichte van Azië verminderde de waarde van den uitvoer in 1934, in vergelijking met 1933 met *f* 7.100.000.

Wat de industrieele productie over 1934 betreft, werd — in tegenstelling met hetgeen elders op dit gebied is waar te nemen — een groote activiteit aan den dag gelegd ten aanzien van textiel-bedrijven, met name van weverijen. De beschermende maatregelen, door de Regeering genomen, in den vorm van afschaffing van het invoerrecht op garens eenerzijds en contingenteering van bontgeweven stoffen anderzijds, hebben ongetwijfeld een stimuleerende werking gehad, hetgeen tot voldoening stemt.

De invoer in Java en Madoera bedroeg in kilograms-bruto: aan katoenen garens 2.164.432 K.G., aan kunstzijden garens 210.475 K.G., aan zijden garens 31.590 K.G. over het jaar 1934. Over 1933 waren deze cijfers resp.: 1.770.704, 49.930, 23.665 en over 1932: 1.272.742, en 68.930 voor de twee laatste groepen tezamen.

De bierbrouwerijen te Soerabaja en te Batavia produceerden over 1934 ongeveer 60 procent van de totale behoefte aan bier in Ned.-Indië.

Ondanks de verhoogde invoerrechten op gekorven tabak nam de import daarvan, ten behoeve van z.g. zelf-rollers, in vergelijking met 1933 met ruim 50 procent toe.

Het bedrijf van den P.T.T.-dienst leverde over 1934 een batig saldo op van *f* 738.960 tegenover het voorgaande jaar een tekort van *f* 832.000.

Het aantal betalende N.I.R.O.M.-luisteraars bedroeg op 1 April 1934 5390 en op ultimo Maart 1935 17.000.

In 1933 liepen in Ned.-Indië 62.088 personenauto's en driewielers (waarvan op Java en Madoera alleen 43.388), 16.460 motorrijwielen (op Java 13.683), 7.043 autobussen (op Java 1.867), 12.304 vrachtauto's (op Java 5.390), tegen in 1934 resp. 38.061 (29.405), 10.029 (8.384), 5.741 (1.442), 8.019 (4.374).

Het benzineverbruik bedroeg over 1931 240.000.000 liters waarvan op Java en Madoera 151.000.000; over 1932 bedroeg dit verbruik 214.000.000 (144.000.000), in 1933 166.000.000 (106.000.000), en in 1934 170.000.000 (100.000.000).

(Economisch Weekblad - Aneta)

(Vor. ber. 1328 D.; Begrooting 1678 B.)

C. JULIAAN DE VRIENDT OVERLEDEN. —

In den ouderdom van 93 jaar is te Oude God bij Antwerpen overleden de bekende kunstschilder Juliaan de Vriendt.

De overledene werd op 20 Augustus 1842 te Gent, uit een kunstenaarsfamilie geboren. De jeugdige De Vriendt bezocht eerst de academie van Gent; later studeerde hij aan die te Antwerpen. In 1884 werd hij professor aan het Hooger Instituut voor schoone kunsten in de Scheldestad en in 1900 volgde hij zijn broer Albrecht op, als bestuurder der academie van Antwerpen, welke functie hij tot in 1924 bleef waarnemen.

Als schilder trad De Vriendt voor het eerst naar voren in 1864, met een werk „Magdalena door de engelen begraven", dat toen opgang maakte. Het museum van Antwerpen bezit een zijner meesterwerken in de schilderij: „De opwekking van de dochter van Jairus". Het waren vooral religieuse onderwerpen, die hem boeiden. (De Maasbode)

D. GRIEKENLAND. — Twee generaals terechtgesteld.

Generaal Papoelas, die de aanvoerder is geweest van de Grieksche troepen in Klein-Azië, en generaal Kinisis, beiden door den Krijgsraad ter dood veroordeeld, zijn op 24 April '35 terechtgesteld. (Proia)

(Vorig bericht blz. 1754 C.)

E. BELGIE. — De taalkeuze der miliciens. —

Sedert een drietal jaren mogen, ingevolge de bepalingen van de jongste militiewet, de voor den militairen dienst geschikt bevonden jongelieden zelf de taal van hun militaire opleiding kiezen. Toen dit voor de eerste maal gebeurde verwachtte de legerleiding dat de meerderheid zich zou uitspreken ten gunste van het Fransch, sedert 1830 de taal van het Belgische leger en nu trouwens ook nog altijd de officieele

taal van het officierenkorps en de militaire administratie. Deze verwachting werd echter teleurgesteld, daar het referendum, mede ten gevolge van het lage geboortecijfer in de Waalsche provinciën, een flinke meerderheid gaf aan het Vlaamsche element. Ook dit jaar is het cijfer der miliciens uit de Vlaamsche gewesten, die de voorkeur geven aan het Fransch, boven het Nederlandsch, alweer afgenomen. In de provincie Antwerpen telde men 176 miliciens die een Fransche opleiding verlangden, tegen 5280 die aan het Nederlandsch of Vlaamsch de voorkeur gaven. Voor West-Vlaanderen (een kanton in het Zuid-Westen van deze provincie is overwegend Waalsch) zijn de cijfers respectievelijk: 502 en 3849. Voor Oost-Vlaanderen dat, eveneens in het Zuiden, eenige Waalsche gemeenten telt: 209 en 5040. Voor Limburg, waar de toestand ongeveer dezelfde is als in Oost-Vlaanderen: 105 en 1770. Voor het Brabantsche arrondissement Leuven 91 en 1402. Voor Brussel en de voorsteden: 2557 en 1278. (Het Volk van Gent)

(Vorig bericht blz. 493 C.)

A. EDUARD BROM OVERLEDEN. —

Op 24 April '35 is te Amsterdam de dichter Eduard Brom, 72 jaar oud, overleden.

Eduard Brom was sedert vele jaren voorzitter van den Katholieken Kunstkring „De Violier", waarvan hij de ziel was. Langen tijd werkte hij mede aan het katholieke maandblad „Van onzen Tijd".

Zijn eerste dichtbundel, met een inleiding van J. A. Alberdinck Thijm, verscheen in 1886. In 1892 volgde „Felice en andere gedichten", in 1895 „Opgang", dat tien jaar later werd herdrukt; in 1909 verscheen nog een bundel „Verzen" van zijn hand, in 1923 „Dante's Opgang" en in 1926 „Grootstad".

Ongeveer drie jaar geleden, ter gelegenheid van Brom's zeventigsten verjaardag, verscheen bij de uitgeverij „De Gemeenschap" te Utrecht een groote bloemlezing: „De verzen van Eduard Brom", verzorgd en ingeleid door Anton van Duinkerken.

Een in ruimen kring geacht Amsterdammer, die zijn stad en haar historie lief had, is met Eduard Brom heengegaan. (De Maasbode - Alg. Handelsblad)

B. NEDERLAND. — Clearing met Duitschland. —

De stand der clearing op 23 April 1935:

1. Stortingen in Nederland	*f* 66.194.800
waarvan bestemd voor:	
a) achterstallige vorderingen	11.439.000
b) rentedienst Dawes- en Youngleening en Stillhalte; Rentetransfer . . .	8.490.000
c) vrije reken. Reichsbank	2.647.200
d) nieuwe onder de Clearing vallende vorderingen	43.618.600
2. Stortingen in Duitschland (nieuwe onder de Clearing vallende vord.) (inclusief saldo 1934 ad *f* 11.501.466)	67.853.800
3. Uitbetalingen in Nederland op nieuwe vorderingen (in mindering komend van het bedrag onder 1. d.)	40.175.500

Laatst uitbetaald nummer van storting: 51365.

(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. 1717 B.)**

C. NEDERLAND. — Verkiezingen voor de Provinciale Staten van 17—18 en 26 April 1935. —

Aantal stemmen en percentage van alle provinciën:

NAAM DER PARTIJ.	STATEN 1935 Aantal	Pct.	KAMER 1933 Aantal	Pct.	STATEN 1931 Aantal	Pct.	ZETELS 1935	1931
R.K. Staatspartij	1.029.924	27,69	1.037.364	27,87	996.580	29,60	175	180
S.D.A.P.	782.592	21,04	798.632	21,46	748.889	22,24	126	127
Anti-Rev. Partij	421.223	11,32	499.892	13,43	420.612	12,49	75	82
Chr. Hist. Unie	343.670	9,24	339.809	9,13	360.034	10,69	61	70
N. S. B.	294.284	7,91	——	——	——	——	44	——
Vrijheidsbond	226.877	6,09	258.732	6,95	328.772	9,77	33	58
Vrijz. Dem. Bond	156.129	4,20	188.952	5,08	186.534	5,54	28	36
Comm. Partij Holland	127.577	3,43	118.238	3,18	76.913	2,29	12	10
Staatk. Geref. Partij	93.898	2,52	93.274	2,51	75.275	2,24	13	12
Chr. Dem. Unie	67.281	1,81	38.464	1,03	——	——	10	——
Kath. Dem. Partij	56.830	1,53	40.904	1,10	——	——	5	——
R.S.A.P.	51.607	1,39	48.405	1,30	——	——	4	4
Herv. Geref. Staatspartij	21.799	0,59	33.930	0,91	26.625	0,79	1	1
Plattelanders	7.755	0,21	47.688	1,28	23.687	0,70	—	3
Overige partijen	38.609	1,03	147.212	4,77	123.114	3,65	3	7
Totaal	3.720.055	100	3.691.496	100,—	3.367.035	100,—	590	590

Verkiezing voor de Provinciale Staten van Gelderland:

NAAM DER PARTIJ.	STATEN 1935 Aantal	Pct.	STATEN 1931 Aantal	Pct.	KAMER 1933	ZETELS 1931	1935
R.K. Staatspartij	118.900	30,69	113.898	32,16	117.023	20	21
S.D.A.P.	70 111	18,10	57.958	16,37	70.748	11*)	12
Anti-Rev. Partij	40.413	10,43	42.129	11,90	49 572	8	7
Chr. Hist. Unie	50.044	14,27	54.847	15,49	49.730	10	9
N. S. B.	30.104	7,76	——	——	——	——	5
Vrijheidsbond	24.817	6,41	44.463	12,56	27.563	8	4
Vrijz. Dem. Bond	14.023	3,62	17.836	5,04	17.112	3	2
Comm. Partij Holland	5.111	1,30	5.816	1,64	5.650	1	——
Staatk. Geref. Partij	12.058	3,11	6.982	1,97	14.320	1	2
Chr. Dem. Unie	5.238	1,34	——	——	——	——	——
Kath. Dem. Partij	3.766	0,95	——	——	——	——	——
R.S.A.P. †)	2.127	0,55	——	——	1.804	——	——
Andere kleine partijen	5,742	1,53	10.189	2,87	35.984	——	——
Totaal	382.424		354.118		389.506	62	62

*) Bij de Statenverkiezingen 1931 behaalde de S.D.A.P. 11 zetels. Tijdens de zittingsperiode ging een Statenlid tot de O.S.P. over, zoodat deze zetel voor de S.D.A.P. verloren ging.

†) In de Staten heeft voor de O.S.P. één lid zitting (zie noot *). Voor deze verkiezing komt uit de R.S.A.P., samensmelting van de O.S.P. en R.S.P.

Bij de verkiezingen in 1931 en 1933 bedroeg het aantal kiezers resp. 401.857 en 428.951. Uitgebracht werden resp. 373.258 en 405.377 stemmen, waarvan geldig 354.118 en 389.506. (Persberichten - Red. K. H. A.)

(Vorig bericht blz. 1766 A.)

A. LITAUEN. — Nota aan regeering Litauen inzake Statuut van Memel. —

De Fransche en de Italiaansche gezant en de Britsche zaakgelastigde bij de regeering van Litauen hebben een nota overhandigd, waartoe reeds te Stresa was besloten, inzake de grondwet van Klaipeda (Memel).

De drie mogenheden spreken in deze nota de hoop uit dat de regeering van Litauen zoo spoedig mogelijk den parlementairen toestand te Klaipeda zal herstellen. (La Stampa)

28 APRIL 1935

B. LUCHTVAART. — Nederland als luchtvaartnatie, vierde ter wereld. —

De ontwikkeling der burger luchtvaart gaat de laatste jaren met snelle schreden. Het nieuwe zomerprogram der K.L.M. heeft doen zien hoe 1935 weer in belangrijke mate 1934 zal overtreffen.

Dank zij het rustelooze streven der K.L.M. om steeds weer nieuwe verbindingen te zoeken en bestaande uit te breiden blijft Nederland in de voorste rijen der internationale luchtvaart.

Welk een vooraanstaande positie Nederland op dit gebied thans inneemt, bleek, zoo lezen we in de Telegraaf, uit een uitvoerig artikel in de „Chicago Sunday Tribune", waarin een overzicht gegeven werd van de ontwikkeling der luchtvaart over de geheele wereld.

Hierin worden als de zes leidende landen in de internationale burger luchtvaart genoemd: de Vereenigde Staten, Duitschland, Frankrijk, Nederland, Groot-Brittannië en Italië.

Over 1933	Passagiers	Post in Eng. P.	Gevlogen mijlen	Aantal vliegtuigen
Ver. Staten	568.490	7.816.532	54.642.545	504
Duitschland	123.036	1.030.241	6.552.043	172
Frankrijk	52.163	481.000	6.201.386	134
Nederland 1933 ...	41.701	426.000	2.320.000	34
,, 1934 ...	85.969	535.000	3.290.000	37
Engeland	79.070	379.861	2.638.217	23
Italië	40.121	472.413	2.872.142	77

(De Telegraaf - Chicago Sunday Tribune)

(Vor. ber. K.L.M. 1693 K.)

C. VEREENIGDE STATEN. — Het werkverschaffingsprogram van president Roosevelt. —

President Roosevelt heeft op 24 April '35 nadere mededeeling gedaan omtrent de practische uitwerking van zijn werkverschaffingsprogram, waarvoor hij de beschikking heeft gekregen over een crediet van $ 4.880.000.000. Het program is het grootste van dien aard dat ooit is uitgevoerd en bevat thans acht punten. Deze zijn:

1. Aanleg van wegen voor snelverkeer met viaductkruisingen;
2. Steunverleening aan personen in de door rampen geteisterde landbouwstreken en een algemeen program voor het herstel van normale toestanden in den Amerikaanschen landbouw;
3. Electrificatie van het platteland;
4. Bouw van goedkoope woningen, zoowel op het land als in de steden;
5. Steunmaatregelen voor hoofdarbeiders;
6. Voortzetting van de uitbreiding van het Civilian Conservation Corps, een soort arbeidsdienst in werkkampen;
7. Het verstrekken van leeningen aan districten, steden en straten;
8. Grondverbetering, ontginning en bebossching.

(New York Herald, Parijs) **(Vor. ber. 1750 C.)**

D. BELGIE. — Wereldtentoonstelling te Brussel geopend. —

De opening van de Brusselsche wereldtentoonstelling heeft op 27 April '35 plaats gehad.

Eerst sprak de burgemeester van Brussel, Max, in het Fransch en in het Vlaamsch.

Na burgemeester Max sprak de minister van Economische Zaken, van Isacker. Deze herinnerde er aan hoe wijlen Koning Albert onmiddellijk zijn vollen steun had gegeven aan deze wereldtentoonstelling, terwijl H. M. Koningin Elizabeth het beschermvrouwschap der tentoonstelling heeft willen aanvaarden.

Toen na het Nationaal Jubeljaar de grondslagen voor een wereldtentoonstelling te Brussel werden gelegd stonden velen daar sceptisch tegenover.

De tentoonstellingen te Luik en Antwerpen waren de bekroning van het laatste gedeelte van een periode van economischen voorspoed. Toen deze tentoonstellingen hun poorten sloten was de wereldcrisis reeds ingeluid.

Er waren ook theoretici, die altijd bezwaren zien en het nut en de beteekenis van een dergelijke tentoonstelling niet konden begrijpen. Ondanks alle bezwaren zijn de plannen grootsche werkelijkheid geworden, welke met vreugde mogen worden begroet. België toont door deze tentoonstelling dat het nog altijd veerkrachtig en op economisch gebied vitaal is gebleven ondanks de moeilijkheden waarmee ook België te kampen heeft.

Op een oogenblik, zoo zeide de minister, dat de economische basis van het land een fundamenteele wijziging ondergaat, beteekent deze tentoonstelling een weerspiegeling van de gezonde krachten, die in ons volk leven.

De minister eindigde met het uitspreken van den wensch, dat de tentoonstelling het begin moge zijn van een nieuwen tijd van opbloei der internationale samenwerking en van nieuwen bloei voor het Belgische vaderland.

Nadat minister Van Isacker zijn rede in het Nederlandsch had herhaald, stond Koning Leopold op om eveneens in beide landstalen de openingsrede uit te spreken. Alle aanwezigen verhieven zich van hun zetels.

De woorden, zoo zeide hij, die de voorzitter van het Uitvoerend Comité en de minister van Economische Zaken gesproken hebben, hebben mij diep getroffen. De talrijke uitlatingen, die men heeft kunnen hooren en het resultaat van het grootsche werk dat hier is verricht, toonen aan dat er nog vertrouwen in de toekomst bestaat en de regeering mag dan ook met dit resultaat geluk gewenscht worden.

De Koning sprak de hoop uit dat dit werk tot nieuwe welvaart zal mogen leiden. Het doel van deze tentoonstelling is waardeering af te dwingen voor de resultaten van den menschelijken geest en het menschelijk vernuft.

Wat kan men echter doen, als de naties door tolmuren en willekeurige belemmeringen een evenredige verdeeling der producten onmogelijk maken? Er bestaat een tegenstrijdigheid tusschen de afsluiting der verschillende volken en den ijver, waarmee zij trachten hun welvaart te vergrooten. Ook wat het economisch leven betreft kan men niet vrij ademen in een huis, waarvan de ramen en deuren gesloten zijn. Ook op economisch gebied is een frissche wind noodig.

België werkt met alle macht om uit de verstikking te geraken, waarin de economische afsluiting het land dreigt te brengen. Daartoe is noodig een sterke toewijding en een sterke moreele tucht.

De terugkeer tot voorspoed der volken zal slechts mogelijk zijn, indien het internationale handelsverkeer van de belemmeringen, die het fnuiken, wordt bevrijd. Ten slotte deed de Koning een beroep op zijn landgenooten, om den velen duizenden buitenlanders, die in deze maanden naar België zullen komen om de tentoonstelling te bezoeken, te toonen dat België nog altijd hetzelfde gastvrije land van vroeger is gebleven.

(Alg. Handelsblad - Handelsblad van Antwerpen)

(Vorig bericht blz. 1737 F.)

E. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —

Amerikaansch: Claire Spencer — „The Island". (Harrison Smith and Robert Haas, New York)

Baskish: Mayi Ariztia — „Amattoren Uzta". (Baskische volksverhalen). (Laserre, Bayonne 1935)

Duitsch: Ernst Wiechert — „Hirtennovelle". (Albert Langen - Georg Müller, München 1935)

Engelsch: Richard Coleman — „Don't You Weep, Dont' You Mean". (Macmillan)

Mrs. Noami Mitchison — „We have been warned". (Constable)

Fransch: Nicolas Bourgeois — „Le Berceau sous le beffroi" (Plon, Paris 1935)

René Laporte — „La Part du Feu". (Denoël et Steele)

Italiaansch: Pietro Mignosi — „Il segreto di Pirandello". (La Tradizione-Editrice, Palermo 1935)

Nederlandsch: Frederik van Eeden — „Mijn dagboek VII—VIII". (Van Munster's Uitg.-Mij., A'dam)

Jet Luber — „Moeras". (Van Holkema & Warendorf)

Russisch: Alexej Tolstoj — „Pjotr Perwij" (Peter de Eerste, historisch Epos, boek II). (Moskou)

Vlaamsch: Aug. van Cauwelaert — „Harry" (letterkundige prijs der Vlaamsche provinciën 1935). (P. N. van Kampen & Zoon, A'dam). (Red. K. H. A.)

(Vorig bericht blz. 1767 G.)

29 APRIL 1935

F. DUITSCHLAND. — Confessioneele bladen verboden. —

De „Reichspressekammer" heeft een verordening gepubliceerd, waarin bepaald wordt, dat geen enkel blad mag worden opgericht in den vorm van een naamlooze vennootschap. Voorts is elk blad verboden, dat de belangen vertegenwoordigt van andere organisaties, dan die welke tot de nat.-socialistische partij behooren.

De eigenaars en uitgevers van bladen moeten bewij-

zen, dat sedert 1800 hun afstamming en die van hun vrouw zuiver Arisch is. Confessioneele, zoowel katholieke als protestantsche, bladen zullen binnen drie maanden moeten worden opgeheven, en tal van burgerlijke bladen moeten verdwijnen. (Angriff)
(Vor. ber. Pers. 1429 G.)

A. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - „Wet ter verlaging van de Openbare Uitgaven". - Bezuiniging. —** In het op 27 April '35 bij de Staten-Generaal ingediende algemeene bezuinigingsontwerp geeft de regeering een reeks middelen aan, waardoor de uitgaven voor de Staatshuishouding met *f* 77 millioen worden verminderd.
Daar bovendien krachtens het bij de Rijksbegrooting-1935 opgestelde dekkingsplan het volgend jaar *f* 20 millioen verkregen wordt, komt in totaal *f* 97 millioen beschikbaar, waarvan voor 1936 *f* 63 millioen effectief kan worden gemaakt; de rest ad *f* 34 millioen is perspectiefbezuiniging.
Het tekort op de begrooting-1936 wordt geraamd op *f* 57 millioen, zoodat een bedrag van *f* 12 millioen ongedekt blijft.
De regeering acht dit geen bezwaar om een bescheiden begin te maken met belastingverlaging, omdat zij hiervan een invloed ten goede op het budget verwacht. Daarom wordt voorgesteld *f* 20 millioen te gebruiken voor:
a. vermindering van opcenten op de grondbelasting;
b. vermindering van omzetbelasting voor gas en electrische energie;
c. verlaging van den accijns op gedistilleerd en bier.
In het besparingsplan is o.m. opgenomen een salarisverlaging voor het Rijkspersoneel, welke *f* 10 millioen zal opbrengen. Verder wordt door verlaging van oude pensioenen en door een regeling voor permanente wachtgelders *f* 5 millioen bezuinigd.
Behalve deze besparing, die voor alle departementen geldt, dragen de verschillende begrootingshoofdstukken als volgt in het totaal te bezuinigen bedrag van *f* 77 millioen bij:

Sociale Zaken	*f* 17.000.000
Waterstaat	14.150.000
Onderwijs	14.000.000
Financiën	9.650.000
Defensie	5.550.000
Binnenl. Zaken	600.000
Justitie	530.000
Economische Zaken	500.000
Buitenl. Zaken	220.000

De bezuiniging op Onderwijs behelst o.m. voorloopige pensionneering van onderwijzers bij het L.O., die 60 jaar of ouder zijn.

De bijlage van de memorie van toelichting geeft de volgende specificatie van de besparingen, vermeld in die memorie, t.w.:

Buitenlandsche Zaken. — Beperking van het aantal kanseliers op diplomatieke en consulaire posten *f* 50.000; besparing op personeelskosten van het departement *f* 14.074; vermindering van de dienstuitgaven der gezantschappen en consulaten *f* 88.000; vermindering van de kosten van voorlichting *f* 39.618; vermindering van de geheime uitgaven *f* 31.800.

Justitie. — Vervallen van de Kon. machtiging aan openbare instellingen ingevolge de artt. 947 en 1717 B.W. tot het aannemen van erflatingen en schenkingen *f* 20.000; besparing op kosten van de notarieele examencommissie *f* 2.000; afschaffing van de verplichte conclusie van het O.M. bij den Hoogen Raad in belastingzaken *f* 9.000; herziening wachtgeldregeling 1917 voor de wachtgelders van de Raden van Beroep (O.) *f* 8.000; vermindering vacatiegeld van voorzitters en leden van Raden van Beroep (DB) *f* 8.000; bezuiniging op crimineele psychopathenzorg *f* 100.000; besparingen op het Rijkstucht- en opvoedingswezen *f* 60.000; beperking processen-verbaal en vereenvoudigde aanteekening van vonnissen in kantongerechtsstrafzaken *f* 50.000; beperking van verzet en hooger beroep in strafzaken *f* 80.000; overbrenging van het grootste gedeelte van de werkzaamheid der deurwaarders in strafzaken naar de posterijen *f* 200.000.

Binnenlandsche Zaken. — Besparing krankzinnigenwezen (verpleging van Rijkspatiënten in niet-Rijksgestichten) *f* 30.000; dienststukken Alg. Armencommissie (te brengen voor rekening van de gemeenten) en reiskosten leden Armencommissie *f* 14.234; besparing van salarissen enz. in verband met de opheffing van de Armenraden *f* 79.272; besparing op kosten van propaganda, consolideering en schietoefeningen van den Bijz. Vrijw. Landstorm *f* 25.000; huisvesting Provinciale besturen *f* 25.880; afloopende bijdrage voor uitkeering aan Limburg, wegens gemis van mijnrecht *f* 20.000; gezinspersoons-kaartenstelsel *f* 12.000; materieele behoeften Centrale Commissie voor de Filmkeuring *f* 285; onvoorziene uitgaven *f* 10.000; diverse kleine besparingen *f* 6.060; vermindering materieele uitgaven op verschillende artikelen *f* 40.000; ondersteuning behoeftige Nederlanders in het buitenland in verband met daling van het aantal steungevallen en verlaging van tarieven door aanpassing aan de Duitsche steunnormen *f* 200 000; subsidiën: Burgerwachten *f* 45.000; Ned. Roode Kruis *f* 4.400; Kon. Ned. Brandweerver. *f* 400; Union Interparlementaire *f* 500; Institut International des Sciences administratives *f* 25; Union Intern. pour l'Etude Scientifique des Problèmes de Population *f* 500; Centr. Ver. voor Zenuw- en Zielszieken *f* 150.

Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen. — Vervanging onderwijzers door kweekelingen *f* 8 à 9.000.000; verhooging leerlingenschaal ULO *f* 1.500.000; beperking aantal bijzondere lagere scholen *f* 1.000.000; inkrimping aantal kweekscholen *f* 1.500.000; bezuiniging R.U. te Leiden (opheffing van een der theologische leerstoelen of het Hebreeuwsch, id. van den leerstoel in de Fransche taal- en letterkunde en van een der leerstoelen of het lectoraat in de sterrenkunde) *f* 25.000; bezuiniging R.U. te Utrecht (opheffing van een der theologische leerstoelen of het Hebreeuwsch, id. van den leerstoel in het Volkenrecht, dien in de sociale geneeskunde en dien in de volkenkunde; niet-vervulling van den leerstoel in de sterrenkunde na aftreding van den tegenwoordigen functionaris) *f* 41.100 en vermindering van onderwijsverpleegdagen in het Stads- en Academisch ziekenhuis te Utrecht *f* 37.500; bezuiniging R.U. te Groningen (opheffing van een der theol. leerstoelen of het Hebreeuwsch *f* 8.900; bezuiniging ziekenhuis *f* 70.000; vermindering onderwijsverpleegdagen in het Prov. Stads- en Acad. ziekenhuis *f* 5.234); bezuiniging T.H. te Delft (opheffing van een der leerstoelen in de wiskunde en van den leerstoel in de technologie der oliën en vetten) *f* 21.300; wijziging positie assistenten *f* 25.000; bijdragen internaten bijz. kweekscholen *f* 34.500; bijdragen vakstudiecursussen buitengew. L.O. *f* 1.000; bijdragen internaten zwakzinnigenscholen *f* 9.000; bijdrage kweekschool bewaarschoolonderwijzeressen te Leiden *f* 500; bijdrage vormschool bewaarschoolonderwijzeressen te Amsterdam *f* 375; bijdrage Het Ned. Schoolmuseum te Amsterdam *f* 800; bijdrage Schoolmuseum te Groningen *f* 150; bijdrage centr. ver. voor School- en Werktuinen *f* 425; bijdrage Lichtbeeldenvereeniging *f* 825; bijdrage Johanna Stichting te Arnhem *f* 200; bijdragen Jeugdorganisaties *f* 925; Kon. Ned. Gen. v. gesl. en wapenkunde *f* 500; subsidies monumentenrestauratie *f* 10.000; „Ver. Hendrick de Keyser" *f* 1.000; Bond „Heemschut" *f* 1.000; „Ver. de Hollandsche Molen" *f* 800; Fléhité Amersfoort *f* 115; Rembrandthuis Amsterdam *f* 300; Bijbelsch Museum A'dam *f* 260; Museum Aziatische Kunsten A'dam *f* 440; Bilderdijkmuseum A'dam *f* 80; Ned. Openluchtmuseum Arnhem *f* 380; Edams Museum *f* 60; Oranje-Nassau Museum *f* 100; Museum van Oudheden Groningen *f* 260; Museum v. Kunstnijverheid Haarlem *f* 360; Prov. Museum 's-Hertogenbosch *f* 190; Hidde Nijlandstichting Hindeloopen *f* 25; West-Friesch museum Hoorn *f* 100; Princessehof Leeuwarden *f* 110; Ned. Hist. Natuurw. museum Leiden *f* 250; Museum Maastricht (Oudheidk.) *f* 220; Natuurhist. Museum Maastricht *f* 260; Heilige Landstichting Nijmegen *f* 260; Huygens Museum Voorburg *f* 260; R. Romm. v. Graadm. en W. *f* 5.400; Muziekdram. kunst *f* 750; Toonkunst *f* 600; Ned. Volkszangbond *f* 600; Muziekbibl. Den Haag *f* 400; Muzikale comp. *f* 1.000; Tooneelschool Amsterdam *f* 300; Opdrachten aan kunstenaars *f* 2.000; Liederen v. Groot-Nederland *f* 2.000; Vondelsuitgave *f* 4.250; The sponges of the baby of Napels *f* 4.000; Alg. Ned. Verbond *f* 3.000; Ned. Econ. Hist. Archief *f* 1.500; Leerstoel Londen *f* 1.000; Ramsay Mem. Fellowship *f* 300; Reg. comité Kunsttentoonst. *f* 500; Ned. Centr. Filmarchief *f* 100; Prijskampen *f* 4.800; Holland Institut Frankfort *f* 500; Reserve *f* 4.000; bijdrage van buitengemeenten voor H. B. S. en Gymnasia *f* 700.000.

Financiën. — Inkrimping techn. dienst Rijksgebouwendienst in verband met besparing op nieuw- en verbouw *f* 10.000; Reorganisatie Rijks Inkoop Bureau door inkrimping van de bemoeienis van dat bureau bij aanschaffing van goederen voor Rijksdiensten en -instellingen *f* 25.000; onvoorz. uitg. Hst. VII A *f* 10.000; id. Hst. VII B *f* 10.000; afschaffing van de bladschrijvers op de hypotheekkantoren *f* 100.000; afschaffing van den afzonderlijken dienst der Grondbelasting *f* 55.000; uitstelling vervanging van een vaartuig der visscherijpolitie *f* 15.000; reorg. dom. voorschriften t.a.v. den domeindienst *f* 5.000; beperking c.q. liquidatie visscherijtoezicht *f* 50.000; wijziging van de behandeling v. d. Statistiek Inkomstenbelasting *f* 20.000; verschillende bezuinigingen bij den belastingdienst *f* 60.000; tijdelijke wijziging van de muntwet *f* 3.250.000; tijdelijke overbrenging uitkeeringen wegens afschrijving door de bedrijven, naar den gewonen dienst *f* 6.000.000.

Defensie. — Afschaffing soldijverhooging van dienstplichtigen na 6 mnd. dienst *f* 40.000; afschaffing reëngagementspremiën *f* 35.000; afschaffing gratis verstrekken van kleeding bij indiensttreding van vrijwilligers *f* 70.000; diverse besparingen *f* 400.000; onvoorziene uitgaven *f* 20.000; subsidies Philantrop. vereenigingen voor reclasseering van ontslagen sanatoriumpatiënten (gewezen militairen) *f* 1.000; id. hoofdbestuur der Ver. Volksweerbaarheid *f* 1.000; doorvoering capitulantenstelsel uiteindelijk pl.m. *f* 5.000.000.

Waterstaat. — Opheffing Geologische dienst *f* 90.000; uitgaven voor diverse materieele behoeften *f* 35.000; Dienst der Scheepsmeting *f* 5.000; subsidiën (Geol. Bur. te Heerlen) *f* 20.000; diverse besparingen *f* 14.000.000 (gespecificeerd in de memorie van toelichting).

Economische Zaken. — Overbrenging salaris Regeeringscommissaris voor de melkveehouderij naar het Landbouwcrisisfonds *f* 6.000; Bezuiniging Departementspersoneel *f* 4.140; Bezuiniging,

aan te brengen op de onderafdeelingen I tot en met VII van afdeeling II, Handel en Nijverheid *f* 115.000; Bezuiniging op het ijkwezen *f* 3.000; Besparing op de overige uitgaven van Handel en Nijverheid (bijdrage aan het gezantschap te Pretoria) *f* 7.000; Personeelsbezuiniging en bezuiniging op drukwerk bij den Octrooiraad *f* 14.000; Diverse bezuinigingen bij het Centr. Bureau voor de Statistiek *f* 41.000; Verlaging nieuwbouw Landbouw Hoogeschool *f* 22.000; Verlaging materieele uitgaven Landbouwhoogeschool en Middelbare Landbouwscholen *f* 25.000; Vermindering van belooning aan onderwijzers aan cursussen *f* 15.000; Intrekking toelagen voor de akten Land- en Tuinbouw L.O. *f* 65.000; Bezuiniging (eventueel te verkrijgen door verhooging aan inkomsten van den Plantenziektenkundigen Dienst *f* 10.000; verlaging materieele uitgaven van den veeartsenijkundigen dienst *f* 39.506; Verlaging kosten: paardenwet *f* 1.500; Staatsboschbeheer *f* 12.000; Zuivelinspectie *f* 5.000; Landbouwonderwijs en voorlichting van den Landbouw *f* 20.000; kosten van verslagen en statistiek (Landbouw) *f* 1.493; Algemeene Landbouwbelangen *f* 3.300; Bestrijding veeziekten *f* 2.250; Diverse kleine besparingen op de visscherijen *f* 7.001.

Subsidiën. — „Zuid-Afrika Handel" *f* 4.000; „Kamer van Koophandel te San Francisco" *f* 2.000; „Staalindustrie" *f* 1.000; „Middenstandsraad" *f* 2.000; „Vreemdelingenverkeer", „Tentoonstellingsbelangen", „Hoofdcommissie Normalisatie", „Bureau voor efficiency" *f* 1.000; Honingcontrôle *f* 2.000; Veefokkerijen en proefboerderijen *f* 25.000; Kosten uitvoering ontwateringswerken *f* 39.000; Permanente Internationale Raad voor het onderzoek der zee *f* 983; „Heidemaatschappij" (binnenvisscherij) *f* 2.080; „Heidemaatschappij" (loslaten zalmpjes) *f* 1.400; uitrusten hospitaal-kerkschip *f* 1.528; kosten bevorderen visscherij *f* 1.420.

Sociale Zaken. — Technische herziening en scherper raming werkloosheidsverzekering *f* 375.000; Besparing bij afdeeling Arbeid *f* 5.000; Verlenging laatste termijnen annuïteit invoeringskosten Landbouwongevallenwet *f* 19.000; Intrekking Warenwet en opheffing Pharmaceutische Inspectie *f* 723.300; Vermindering bijdragen aan gemeenten in verband met § 7 der Woningwet en huisvesting krotbewoners en krotopruiming door scherper raming en onderhoudskosten *f* 160.000; Besparing Gezondheidsraad *f* 15.000; Rijksbureau Drinkwatervoorziening *f* 60.000; Reorganisatie Inspectie Werkverschaffing *f* 25.000; Subsidiën: „Nederlandsche Werkloosheidsraad" *f* 6.500; Bevordering van pogingen, strekkende om de voorlichting bij beroepskeuze in algemeenen zin te verbeteren *f* 2.400; Stichting Landverhuizing Nederland *f* 3.000; Emigratie naar Overzeesche gewesten *f* 19.000; Bevordering hygiëne in de Drentsche Veenstreek *f* 4.000; Nederlandsch Instituut voor Volkshuisvesting *f* 5.000; Rheumatiekbestrijding *f* 4.250; Internationaal Gezondheidsbureau te Parijs *f* 4.500; Centrale Vereeniging voor den opbouw van Drente *f* 4.000; Gewijzigde financiering Invaliditeits- en Ouderdomsverzekering ± *f* 16.000.000.

Koloniën. — Onvoorziene uitgaven *f* 10.000; subsidiën: „Kon. Verg. Koloniaal Instituut" te Amsterdam *f* 700.

Algemeen. — Besparing op de Rijkssalarissen en loonen *f* 10.000.000; besparing op pensioenen en wachtgelden *f* 5.000.000; vermindering van uitgaven voor nieuwbouw en verbouw op diverse Departementen *f* 400.000.

(Alg. Handelsblad - Nieuwe Rotterd. Crt. - De Telegraaf)

(V. b. Begrooting '35 1488 B.; Tw. Kamer 1771 F.)

A. GRIEKENLAND. — Monarchie. —

De Grieksche regeering heeft op 26 April '35 officieel medegedeeld dat zij bereid is een referendum te houden over de kwestie van het herstel van de monarchie zoodra de toestand voldoende rustig is. (Proia)

B. HOCKEY. — Nederland—Duitschland. —

Na een spannenden wedstrijd op 28 April '35 in het Stadion te Amsterdam wist het Ned. Hockey-elftal het vertegenwoordigende team van Duitschland met 2—1 te slaan, na in de eerste helft met 1—0 te hebben achtergestaan. (De Maandagmorgen)

(Vor. ber. Hockey 1750 G.)

C. ENGELAND. — Ramsay MacDonald oefent critiek op Duitschland. —

MacDonald heeft in zijn Newsletter, het orgaan van de Nationale Labourpartij, Duitschland tamelijk scherp de waarheid gezegd. Duitschland heeft volgens MacDonald den weg naar den vrede opgebroken en hem met verschrikkingen bezet. De wapening, die het eischt, zou de meeste Europeesche naties aan zijn genade overleveren. Het argument van eer terzijde gelaten, vraagt MacDonald Duitschland hoe het beweren kan blind te zijn voor de uitwerking, die zijn kolossale wapeningen op het veiligheidsgevoel van andere naties hebben moet. Duitschland's antwoord is slechts: „Jullie moet ons vertrouwen. Ik verzeker jullie, dat wij geen plannen tegen jullie hebben." Het vraagt anderen naties aanvaarding van een mondelinge verbintenis, die het zelf van zijn buren niet zou willen aannemen. Voordat Duitschland zelf wantrouwen en vrees tegen zichzelf opwekte was het het veiligste land van Europa. Die mondelinge verbintenissen trouwens zijn ook niet door alle gezaghebbende mannen in Duitschland aanvaard.

Volgens MacDonald heeft Duitschland de eer en de sympathie die het zocht, niet gewonnen. Hij vraagt daarom of de Duitsche regeering onmiddellijk haar vreedzame bedoelingen bewijzen wil door te verklaren, dat zij deel wil nemen aan de uitvoering van de resoluties van Stresa. (Daily Telegraph)

(Vor. ber. MacDonald 1767 D.)

D. ROTTERDAM. — Goudclausuleproces. —

De arrondissementsrechtbank te Rotterdam heeft de Ver. voor den Effectenhandel te Amsterdam in haar proces tegen de gemeente Rotterdam inzake de uitbetaling van rente en aflossing der dollar-leening Rotterdam 1924 op goudbasis in alle vorderingen, zoowel in de primaire als in de subsidiaire niet ontvankelijk verklaard en veroordeeld in de kosten van het geding. (Keesings Financieel Archief)

E. LOURDES. — De gebeden voor den vrede. —

Ongeveer twee duizend bedevaartgangers, waaronder vele dragers van vorstelijke titels, als ex-keizerin Zita van Oostenrijk en haar zoon Otto van Habsburg, 70 aartsbisschoppen en bisschoppen en 3000 priesters hebben op 26 April '35 onder leiding van kardinaal-staatssecretaris Pacelli, deelgenomen aan de plechtige processie van het Heilig Sacrament naar de wondergrot van Lourdes.

Aan Paus Pius XI is een telegram van toewijding gezonden, dat de hoop uitspreekt, dat de gebeden voor den vrede verhoord zullen worden.

De president van de Fransche Republiek, Lebrun, heeft in een telegram den kardinaal de verzekering gegeven, dat Frankrijk zeer ontvankelijk is voor den heilzamen en actieven steun, die het hoofd van de katholieke kerk en zijn kardinaal-staatssecretaris onophoudelijk aan de kostelijke zaak van den vrede schenken. (Le Temps - De Maasbode)

(Vor. ber. Lourdes 692 D.)

30 APRIL 1935

F. MONSEIGNEUR LORENZO SCHIOPPA OVERLEDEN. —

Op 23 April '35 is te 's-Gravenhage overleden Zijne Excellentie Mgr. Lorenzo Schioppa, Pauselijk internuntius te 's-Gravenhage en Aartsbisschop van Justianapolis.

Met Mgr. Schioppa is heengegaan een diplomaat, die hooge waardeering genoot in diplomatieke kringen. In 1925 kreeg hij zijn zending als internuntius in ons land. Mgr. Schioppa werd in Napels geboren in 1871 en in 1894 te Rome tot priester gewijd. Hij promoveerde tot doctor in de theologie en in het Kerkelijk en Burgerlijk recht. Sedert 1905 was Mgr. Schioppa werkzaam aan den diplomatieken dienst van het Vaticaan. Hij was o.m. secretaris van het buitengewoon gezantschap te Havanna, secretaris van de apostolische nuntiatum te München en auditeur aan de nuntiatuur te Brussel. Daarna werd hij benoemd tot internuntius te Boedapest en vervolgens te 's-Gravenhage.

De overledene was huisprelaat van den Paus en werd in 1918 gewijd tot bisschop met den titel van Aartsbisschop. (De Maasbode)

G. J. H. TOOROP. — Onthulling gedenksteen. —

Dezer dagen had op de Markt te Domburg in het huis, waar de kunstschilder J. H. Toorop meermalen vertoefde, de onthulling plaats van een gedenksteen, waarop volgens het ontwerp van den heer A. V. P. van der Haar staat:

„Met trots werd voor op mijn front gegrift;
Hier roerde Toorop Penseel en Stift."

(De Maasbode)

A. NEDERLAND. — Contingenteeringen ingaande 1 Mei 1935. —

Bij de hierna te noemen contingenteeringen, welke op 1 Mei '35 ingaan, zullen de navolgende autonome percentages worden vastgesteld voor de daarachter vermelde perioden.

		Proc.	Tijdvak
1.	garens v. hennep ongetwijnd	40%	gewicht een jaar
2.	chloorkalk	60%	„ „ „
	chloorbleekl.	60%	„ „ „ (netto)
	vloeibare chloor	60%	„ „ „
3.	gort	100%	„ 4 mnd.
4.	gloeilampen	50%	(aant. st.) 5 mnd.
5.	lederen schoeisel	35%	(„ paren) een jaar
	schoeisel niet van leder of rubber	35%	„ „ „ „
	rubber schoeisel	35%	„ „ „ „
	leestklaar schoenwerk	100%	„ „ „ „
6.	haring, pekel en steurharing	40%	gewicht 6 mnd. (netto)
	versche en met zout besprenkelde haring (in- en aanvoer)	40%	„ 6 mnd. (netto)

Voor de contingenteering van haring zal als basis het tijdvak gelden de periode 1 Mei t/m. 31 Oct. van de jaren 1932, 1933 en 1934. Voor de andere bovengenoemde contingenten blijven de basis-tijdvakken ongewijzigd. (Het Vaderland) **(Vor. ber. 1734 G.)**

B. NEDERLAND. — Rijkswaterstaat. - Benoemingen.

Bij Kon. Besluit zijn benoemd tot hoofdingenieur-directeur van den Rijkswaterstaat de hoofd-ingenieurs van den Rijkswaterstaat ir. V. J. P. de Blocq van Kuffeler, in Den Haag; dr. ir. L. R. Wentholt te Zutfen; ir. W. H. Brinkhorst te Utrecht; tot hoofdingenieur-directeur-titulair van den Rijkswaterstaat dr. P. J. van Voorst Vader te Haarlem. (Staatscrt.)

C. JAPAN. — Contrôle op den buitenlandschen handel.

Officieel is besloten voortaan de contrôle te organiseeren op den buitenlandschen handel van Japan, opdat de import den export niet zal overtreffen. (Dempo Tsoesjin) **(Vor. ber. Handel 1464 E.)**

D. TSJECHO-SLOWAKIJE. - Duitsche menschenroof.

Naar uit Praag aan de bladen wordt gemeld heeft zich een nieuw geval van ontvoering voorgedaan en wel aan de Boheemsch-Duitsche grens, aan het station Eisenstein.

Het onderzoek heeft ondubbelzinnig aan het licht gebracht dat de ontvoering is geschied op Tsjecho-Slowaaksch gebied, ongeveer 15 M. van de grens.

Het slachtoffer zou een kellner zijn, de 23-jarige Lampersberger, afkomstig uit München, een oud-lid van de Reichsbanner. (Prager Presse)

(Vor. ber. Duitsche Menschenroof 1772 F.)

E. NOORWEGEN. — Arbeidsvrede voor 2 jaar. —

Na onderhandelingen, die maanden geduurd hebben, is er thans overeenstemming bereikt tusschen werkgevers en werknemers in een reeks vakken, waarvoor de collectieve overeenkomsten, die 31 Maart of 30 April afliepen, opgezegd waren. In het geheel waren hierbij ongeveer 30.000 arbeiders betrokken, werkzaam in den mijnbouw, de bakkerijen, het bouwvak, de ijzer- en metaalindustrie, de brouwerijen, de zeevaart, de textiel- en de houtindustrie.

Beide partijen hebben haar goedkeuring gehecht — de arbeiders met 21.489 tegen 12.750 stemmen — aan voorstellen van den rijksbemiddelaar, hierop neerkomend, dat er geen algemeene loonsverhooging wordt ingevoerd, maar wel hier en daar verbeteringen worden aangebracht. De werktijd blijft onveranderd; aanvankelijk hadden de arbeiders verkorting hiervan gevraagd, doch zij hadden dezen eisch laten vallen toen de werkgevers te kennen gaven dat hiervan niets kon komen.

Voor de arbeiders, die totdusver 8 dagen vacantie hadden, wordt deze met 1 dag verlengd.

Een nieuwe bepaling is getroffen wat betreft het overwerk, teneinde plaats te maken voor werkloozen. Een arbeider die bijv. in het geheel 8½ uur (een dagwerk) overwerk heeft verricht, moet zoo spoedig mogelijk daarna 8½ uur van zijn werk wegblijven om een werklooze in de gelegenheid te stellen zijn plaats in te nemen. Een dergelijke bepaling bestond reeds voor sommige vakken, doch is nu algemeen gemaakt.

De nieuwe regeling geldt voor twee jaar.

(Aftenposten - Alg. Handelsblad)

F. ZWEDEN. — De werkloosheid. —

De Zweedsche regeering heeft voor het volgend jaar op haar begrooting voor werkloosheidsuitkeeringen een bedrag uitgetrokken van 39.5 millioen kronen.

De Minister van Sociale Zaken schat het aantal werkloozen op een gemiddelde van 45.000 per maand, terwijl 30.000 werkzaam zijn in instellingen, welke met behulp van de regeering georganiseerd zijn.

(Svenska Dagbladet) **(Vor. ber. Werkloosh. 760 A.)**

G. ENGELAND. — Bouw van 12 Duitsche duikbooten. —

In het Britsche Lagerhuis is op 29 April '35 de vraag gesteld of de minister van Buitenlandsche Zaken er van in kennis was gesteld, dat de Duitsche regeering instructies had gegeven voor het op stapel zetten van onderzeeërs en voor het heropenen van de onderzeeërschool in Kiel. De minister van Buitenlandsche Zaken, Sir John Simon, antwoordde:

De Duitsche regeering heeft medegedeeld, dat instructies zijn gegeven voor den bouw van 12 onderzeeërs van 250 ton elk. De aangelegenheid wordt op het oogenblik bestudeerd. Inzake de onderzeeërschool te Kiel is geen dergelijke officieele mededeeling gedaan. (Manchester Guardian)

(Vor. ber. Sir Simon 1753 A.)

H. SCHIEDAM. — Moord op Commissaris van politie Ellenberger. - Dader veroordeeld. —

De Rotterdamsche Rechtbank heeft op 16 April '35 den 52-jarigen C. C. v. d. K., gewezen politie-ambtenaar te Schiedam, wegens moord op den commissaris van politie F. Ellenberger te Schiedam, tot 12 jaar gevangenisstraf veroordeeld. (N. R. Crt.)

(Vorig bericht blz. 1595 G.)

I. VEREENIGDE STATEN. — Nieuwe Bankwet. —

In de commissie voor het bank- en geldwezen van het Huis van Afgevaardigden heeft de regeering een belangrijk succes geboekt, doordat deze commissie heeft besloten in gunstigen zin over de voorgestelde Bankwet 1935 te rapporteeren. De commissie heeft het wetsontwerp geheel intact gelaten, zoodat aan de geavanceerde denkbeelden der aanhangers van de New Deal niet is getornd.

Het wetsontwerp houdt o.a. in:

1. Het deposito-verzekeringsplan wordt permanent gemaakt.
2. 7500 thans onder het plan vallende banken behoeven zich niet per 1 Juli 1937 aan te sluiten bij het Federal Reserve-systeem, waartoe zij anders onder de huidige wet gedwongen zouden zijn.
3. De Federal Reserve Board krijgt volledige bevoegdheid een onderzoek in te stellen naar de kwaliteiten van de gouverneurs der Federal Reserve Banken.
4. Er wordt een commissie ingesteld van vijf gouverneurs van Federal Reserve Banken, ten einde de Federal Reserve Board te adviseeren in zake beursoperaties.
5. De Federal Reserve Board wordt gemachtigd zijn bevoegdheden op monetair- en credietgebied te gebruiken ter bevordering van maatregelen in het belang van de stabiliteit van het zakenleven en tot

compenseering van fluctuaties in de productie, den handel, prijzen en werkgelegenheid.
6. Vergemakkelijking van de bepalingen inzake het verstrekken van hypotheken door „national banks" door opheffing van alle beperkingen, met uitzondering van de bepaling, dat het hypotheekbedrag niet hooger mag zijn dan 60% van de waarde van het onderpand. (Keesings Financieel Archief)
(Vor. ber. Bankwetten 924 A.)

A. **NEDERL. OOST-INDIE. — Missie Bali en Lombok.**
In het Kol. Missietijdschrift schrijft mgr. P. Groenen: De Missie had toelating voor twee missionarissen op Bali, maar in 1925 zag zij op verzoek der Regeering voorloopig van de missioneering aldaar af. De laatste jaren heeft de Missie echter verschillende pogingen aangewend om toelating te verkrijgen voor Bali en Lombok. Uit boven medegedeelde Regeeringsverklaring blijkt, dat die toelating voor Bali niet is gegeven.
Was er vroeger in de verzoekschriften telkens sprake geweest om toelating voor Bali en Lombok, in Aug. 1933 werd door Z. H. Exc. Mgr. H. Leven S.V.D., Apostolisch Vicaris van de Kleine Soenda-Eilanden, een request bij de Regeering ingediend, waarin alleen toelating voor Lombok volgens art. 177 I. S., dus voor missionairen arbeid, werd gevraagd. Daarop is in November '34 een bewilligend antwoord uit Batavia gekomen en is die toelating verleend aan Pater J. v. d. Heyden S.V.D.
Lombok, een eiland iets grooter dan Noord-Brabant, laat zich in drie stukken indeelen: Noord-Lombok, bijna de helft van het eiland, is hoog bergland met enkele vruchtbare stukken; Midden-Lombok, betrekkelijk vlak, is zeer vruchtbaar en goed onderhouden; Zuid-Lombok, een heuvelland, is dor en onvruchtbaar. (Koloniale Missietijdschrift)
(Vor. ber. Missiejubileum 1468 C.)

1 MEI 1935

B. **VEREENIGDE STATEN. — Berner-conventie goedgekeurd. —**
Na debatten, welke zich hebben uitgestrekt over verscheiden jaren, heeft de Amerikaansche Senaat zonder stemming het verdrag goedgekeurd, dat gebaseerd is op de internationale conventie, welke in 1926 door de conferentie te Rome voor het auteursrecht is opgesteld. Deze conventie bepaalt, dat het copyright automatisch van kracht is in alle landen, die de conventie hebben geratificeerd, voor ieder literair product, dat in het land van oorsprong wettelijk beschermd wordt. De conventie is reeds geratificeerd door ca. veertig naties.
(New York Herald, Paris)

C. **STOOMVAART MAATSCHAPPIJ „NEDERLAND" — Bedrijfsresultaten. —**
De bedrijfsresultaten van de Stoomvaart Maatschappij „Nederland" over het afgeloopen jaar (1934) waren, blijkens het jaarverslag, onbevredigend. Wel is waar viel in enkele vaarten eenige toeneming van het verkeer te constateeren, doch de inkomsten waren geenszins daaraan evenredig. Het tekort beloopt ƒ 5.890.000, dat gedekt wordt uit verschillende reserves. (Telegraaf)

D. **BELGIE. — Wereldtentoonstelling te Brussel. - Officieele opening der Nederlandsche afdeeling. —**
Op 30 April '35 is op de Wereldtentoonstelling te Brussel het Nederlandsche Paviljoen onder groote belangstelling, vooral van Nederlandsche en Belgische zijde, door den Minister van Economische Zaken, Z.Exc. Mr. M. P. L. Steenberghe, officieel geopend. Sedert het Nederlandsche Paviljoen op 27 April, tegelijk met de tentoonstelling zelf, voor het publiek toegankelijk werd gesteld, mocht het zich dadelijk in een groote belangstelling verheugen. Het was het eerst van alle buitenlandsche deelnemingen gereed, ondanks het feit, dat het niet het eerste buitenlandsche Paviljoen is, dat officieel geopend wordt.
Nadat de commissaris-generaal der Nederlandsche deelneming, mr. dr. T. J. Verschuur, het woord had gevoerd om de aanwezigen te verwelkomen, hield de minister van Economische Zaken, mr. M. P. L. Steenberghe, de openingsrede.
Na minister Steenberghe was het woord aan den burgemeester van Brussel, den heer Adolphe Max, die zijn vreugde te kennen gaf over de wijze, waarop Nederland aan deze tentoonstelling had meegewerkt en wees op de resultaten van de vriendschappelijke samenwerking tusschen de buurlanden Nederland en België.
Aan het slot van de openingsplechtigheid noodigde de commissaris-generaal de aanwezigen uit tot een rondgang door het Paviljoen en de daarnaast gelegen Wieringermeer-boerderij. (Alg. Handelsblad)
(Vorig bericht blz. 1776 D.)

E. **MEXICO. — Zilver-politiek. —**
De Mexicaansche regeering heeft een decreet uitgevaardigd, waarin de intrekking van al het zilvergeld wordt bevolen. Deze maatregel is noodig geworden door de Amerikaansche zilver-politiek. Het geld moet aan de Nationale Bank worden afgedragen. Alle muntuitvoer is verboden. Biljetten zullen worden uitgegeven tot vervanging van het in omloop zijnde muntgeld, dat nog slechts één maand wettig betaalmiddel zal zijn.
Nieuwe munten met een geringer gehalte zullen worden geslagen. (Keesings Financieel Archief)
(Vor. ber. Zilv. Standaard 50 B.)

F. **POLEN. — Hitler's „Mein Kampf" en andere Duitsche boeken in beslag genomen. —**
Te Lodz en Kattowitz is bij alle boekhandelaren Hitler's „Mein Kampf" in beslag genomen. In West-Polen werd alle litteratuur, die met het geval-Schlageter in verband staat, geconfisceerd.
(Polska Agencia Telegraficzna)

G. **DR. MARTIN J. PREMSELA. — „Association des Ecrivains Belges". —**
De „Association des Ecrivains Belges" heeft in haar jongste bijeenkomst (20 April) te Brussel, onder voorzitterschap van Georges Rency, besloten over te gaan tot het scheppen van den titel „Membre Correspondant" (correspondeerend lid in het buitenland) en heeft dien titel voor het eerst toegekend aan onzen geachten supervisor der Fransche letterkunde, dr. Martin J. Premsela. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Dr. Premsela 1426 D.)

H. **NEDERLAND. — De Nederlandsche Folklore-dag.**
Dezer dagen werd door het Nederlandsch Nationaal Bureau voor Antropologie in het Koloniaal Instituut de vierde Nederlandsche Folklore-dag gehouden. De bijeenkomst werd geopend door den heer D. J. van der Ven te Oosterbeek, met een korte retrospectieve beschouwing over een reeks, in vorige jaren gehouden, folklore-dagen. In het bijzonder vestigde de spr. de aandacht op de acht universitaire bijeenkomsten, welke het bureau in 1933 en 1934 heeft gehouden in Universiteiten en hoogescholen van Leiden, Utrecht, Groningen, Amsterdam, Wageningen, Tilburg, Delft en Rotterdam, alsmede op de Vlaamsche folkloredagen te Gent en Leuven.
Na een kort overzicht te hebben gegeven van het onderzoek der ontwikkeling van het boerenhuis in Zweden, hetgeen sedert 1917 plaats heeft onder leiding van prof. Sigurd Ericson, hield architect J. Jans uit Almelo eenige beschouwingen over het opmeten van het boerenhuis naar aanleiding van een opdracht van het Rijksbureau voor monumentenzorg.
Daarna sprak dr. P. J. van den Berg, predikant te Nyeveen, over de verstedelijking van de plattelandbevolking.
Als laatste spreker deed de Heer D. J. van der Ven uitvoerige mededeelingen over de wetenschappelijke en landelijke organisatie voor het tot stand komen van de atlas der Nederlandsche Volkskunde.
(N. R. Crt.) **(Vor. ber. Folklore Genootschap 1275 E.)**

A. **ENGELAND. — Boycot van Duitschland. —**
Volgens mededeeling van den „World non-sectarian anti-Nazi Council" voor de verdediging van de rechten van den mensch, neemt de boycot-beweging in Engeland een nieuwen vorm aan. De boycot, die begonnen werd door Joodsche handelaars, direct nadat Hitler aan het bewind kwam, heeft zich thans uitgebreid tot niet-Joodsche kringen. Onder leiding van George Latham, voorzitter van de federatie van beroepsarbeiders, heeft zich een Britsche „non-sectarian Anti-Nazi League" gevormd, waarin verder Robert Morrison, Walter Citrine en Sir Robert Moud als vice-voorzitters zitting hebben, die naar aanleiding van de algemeene geloofs- en rasvervolging in Duitschland en de ontzegging zoowel van vrijheid als burger- en politieke rechten aan groote massa's van het Duitsche volk, de boycot op touw hebben gezet. De nationale raad van de Arbeiderspartij is officieel in de League vertegenwoordigd, evenals een groot aantal vrouwen-organisaties.
(Manchester Guardian) **(Vor. ber. blz. 915 B.)**

B. **CEYLON. — Malaria. —**
De malaria is weder in hevigheid toegenomen. Van November '34 tot Maart '35 zijn 114.000 personen aan de malaria bezweken. Dit is 67.000 meer dan in het voorafgaande jaar. (Times of Ceylon) **(1699 D.)**

C. **PETROLEUM. — Wereld-olieproductie. —**
(in 1000 barrels).

	1934 barrels	1934 in pct. van het totaal	1933 barrels	1933 in pct. van het totaal
Ver. Staten	909.107	60.69	898.874	63.41
Rusland	168.649	11.26	149.901	10.58
Venezuela	142.072	9.48	120.883	8.53
Roemenië	61.570	4.11	50.971	3.60
Perzië	52.762	3.52	49.581	3.50
Ned. O.-Indië	42.289	2.82	58.513	2.72
Mexico	38.167	2.55	33.905	2.39
Colombia	17.431	1.16	13.157	0.93
Argentinië	14.518	0.97	13.760	0.97
Peru	14.144	0.94	13.923	0.98
Trinidad	10.894	0.73	9.560	0.67
Eng. Indië	8.997	0.60	8.722	0.62
Polen	3.698	0.25	3.858	0.27
Irak	2.412	0.16	1.200	0.08
Duitschland	2.267	0.15	1.713	0.12
Sarawak	1.948	0.13	2.289	0.16
Ecuador	1.655	0.11	1.623	0.11
Egypte	1.489	0.10	1.591	0.11
Japan	1.476	0.10	1.378	0.10
Canada	1.424	0.10	1.148	0.08
Frankrijk	552	0.04	552	0.04
Andere landen	432	0.03	432	0.03
Totaal	1.497.863	100.00	1.437.534	100.00

(The Annalist) **(Vor. ber. Petroleum 1611 G.)**

D. **NATUURPHILOSOPHIE. — Congres der Natuurphilosophische Studenten. —**
Tijdens het congres der natuurphilosophische studenten werd op 17 April een bijeenkomst gehouden, waarin prof. dr. L. S. Ornstein de plaats van de natuurkunde in de natuurwetenschappen behandelde. Spr. betoogde, dat de natuurkunde door haar aard met de fundamenteelste begrippen van de materieele natuur in aanraking komt; voorts, dat haar taak bestaat in het afleiden van de fundamenteele eigenschappen, die alle natuurwetenschappen bij hun beschrijving van de natuur hebben te aanvaarden, daar het leven altijd in materieele systemen verloopt, waarbij de wet van het behoud van het arbeidsvermogen en de wet van de onbereikbaarheid van het absolute nulpunt op den voorgrond staan. Ook ontwikkelt de natuurkunde methodes voor de andere wetenschappen; zij weet de beste wegen te vinden om begrippen in getallen tot uitdrukking te brengen. De natuurkundige experimentator levert getallenreeksen, die de theoreticus doorrekent. Misschien zal in de toekomst elke natuurwetenschap gearithmetiseerd zijn. De natuurkunde echter is thans het verst gevorderd in het terugbrengen van de natuur tot oogenmaat. Daarbij leert de natuurkunde voor chemici en biologen het substraat kennen waarop de dingen loopen. De rechtsgrond van de natuurkunde zelf is in de eerste plaats cultureel, maar voorts evenzeer maatschappelijk. Zij dient zoowel de materieele behoefte van de maatschappij tot levensbehoud als de levensvervulling in geestelijken zin.
Nadat de deelnemers in den loop van den dag, verdeeld over verschillende secties aan diverse laboratoria een bezoek hadden gebracht en daar proefopstellingen hadden bekeken of ingewijd waren in de taak van deze laboratoria in het geheel der universiteit, vereenigden zij zich tijdens de gemeenschappelijke avondvergadering in het botanisch laboratorium, waar prof. dr. H. J. Jordan sprak over „De plaats van de biologie in de natuurwetenschappen".
De taak van de biologie is het verband tusschen wat wij als deelen onderscheiden en het geheel vast te stellen. Over wat zijn, nietzijn en bewustzijn is, kan de biologie niets zeggen, maar wel geeft zij verband tusschen deel en geheel. Een volzin is niet de som van letters. Zoo is ook de werkelijkheid de relatie van de letters onderling. De biologie is de brug tusschen de wetenschap van de uiterste ontleding en den eersten stap tot de volle werkelijkheid. Ook zij heeft een taak voor de gemeenschap. De beschaving van heden is het brood voor morgen. Laten de regeeringen bedenken, dat men de beschaving kan wegbezuinigen, maar dat men dan morgen het brood wegbezuinigd heeft. Ook het opleiden van menschen en het verhelderen van begrippen bij de jeugd is een taak die economisch is en waarin de biologie en de wetenschap in het algemeen een sociale taak vervullen. (Red. K. H. A.)

E. **GEESTELIJK LEVEN. — Aartsbisschop van Westminster geïnstalleerd. —**
Op 28 April '35 is in de Westminster-kathedraal de plechtige installatie gehouden van den vijfden katholieken aartsbisschop van Westminster, dr. Arthur Hinsley. Afgevaardigden, hooggeplaatste ambtenaren en diplomatieke vertegenwoordigers van katholieke landen woonden de plechtigheid bij.
(Daily Telegraph)

F. **FILMKUNST. — Nieuwe Nederlandsche Films. — Op Stap en De Big van het Regiment. —**
Op Stap. — 19 April vond de première plaats van de film „Op Stap", door Nationaal-Film vervaardigd in de Cinetone-Studio's te Amsterdam en uitgebracht door Fim-Film. Regie: Ernst Winar; muziek: Louis Davids, Margie Morris en Max Tak; aan de camera: Henk Alsem; in de hoofdrollen: Fientje de la Mar, Henriëtte Davids, Jopie Koopman, Louis Davids, Adolphe Engers, Frits van Dongen.

De Big van het Regiment. — De Monopole-film „De Big van het Regiment" werd op 19 April uitgebracht. Deze film is gebaseerd op het boek „Spionnage in het Veldleger" van Mr. Roothaert en werd opgenomen in de Cinetone-Studio's te Amsterdam: Regie: Max Nosseck en G. J. Teunissen; muziek: Hans May en Max Tak; hoofdrollen: Fientje de la Mar, Henriëtte Davids, Sylvain Poons, Adolphe Engers, Johan Kaart, Frits van Dongen, Jan van Ees, Jopie Koopman, Hansje Andriessen. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Filmkunst 1752 B.)

G. **DUITSCHLAND. — De Duitsche Geloofsbeweging.**
De Duitsche Geloofsbeweging heeft op 26 April '35 een betooging georganiseerd, waarbij de leider, prof. Wilhelm Hauer een redevoering uitsprak over het wezen der beweging. Hij zette o.m. uiteen, dat uit het Duitsche Geloof een reeks eischen voortvloeiden. Het Christendom kan er geen aanspraak op maken de beslissende macht in Duitschland te zijn. De Duitsche geloofsbeweging ziet integendeel in het christelijke confessionalisme een in gevaar brengen van de volkseenheid en wijst derhalve dit confessionalisme naar de plaats, waar het behoort, n.l. in de confessioneele gemeenschap. Daaruit volgt, dat de Duitsche scholen geen confessioneele scholen kunnen zijn, maar slechts Duitsche gemeenschapsscholen. Wie gelooft confessioneel te moeten onderwijzen moge dit doen buiten de staatsinstellingen, voorzoover de staat daardoor zijn bestaan niet in gevaar gebracht ziet. Ook op de universiteiten mag alleen het Duitsche wezen beslissend zijn. Onze hoop, aldus besloot Hauer, is, dat een religieus gefundeerde volksgemeenschap ontstaat, waarin het Duitsche geloof de dragende en bindende kracht is. Wij verzetten ons tegen een nationale kerk, die gelijk de katholieke een psychischen dwang uitoefent. (Vaz Dias) **(Vor. ber. 1755 D.)**

2 MEI 1935

A. GEESTELIJK LEVEN. — Vrijzinnig Hervormde Predikanten. —

Op 30 April '35 hebben de Vrijzinnig Hervormde predikanten een bijeenkomst gehouden te Amsterdam.

De voorzitter der Vereeniging van Vrijzinnig Hervormden in Nederland, prof. dr. J. Lindeboom, opende de vergadering met een korte toespraak. Hij wees er op, dat tradities niet oud behoeven te wezen om nochtans vast en hoog gewaardeerd te zijn, bewijze deze jaarlijksche vergadering.

Na deze toesprak kreeg dr. H. de Vos uit Sneek het woord voor zijn inleiding over Kerk en Belijdenis.

Het vraagstuk Kerk en Belijdenis, aldus spr., is actueel, niet slechts in verband met het verworpen reorganisatievoorstel, maar ook met het verlevendigd kerkelijk besef, de oecumenische beweging, het streven de kerk meer te doen zijn het geweten der samenleving en den Duitschen kerkstrijd. Voorop gesteld moet worden, dat de kerk moet belijden. Dat volgt uit haar wezen, waartoe o.a. behoort, dat zij geloofsgemeenschap is. Geloof heeft een inhoud, t.w. (het evangelie van) Jezus Christus. Dit geloof wil uitgesproken worden, omdat het niet anders kan, uit dankbaarheid, om anderen te winnen, ter meerdere klaarheid en vastheid, ter afgrenzing, om de eenheid te betuigen en te bevestigen. Bezwaren zijn aan het belijden zeker verbonden, o.a. die van misverstand, schijn, leerdwang en verstarring. Zij mogen echter niet den doorslag geven, ook omdat zij tot op zekere hoogte te ondervangen zijn. Veel moeilijker is dat met een ander, het zwaarst wegende bezwaar. De vraag rijst, hoe men moet handelen met de minderheid, die het niet met de belijdenis eens is. Objectief is de christelijke waarheid nu eenmaal niet vast te stellen. Leertucht of geen leertucht? Aan beide mogelijkheden zijn groote moeilijkheden verbonden. Mag men ieder laten prediken, wat hij wil? Mag men omgekeerd het gevaar loopen, iemand, een groep, als ketters af te snijden, die later een profeet blijkt te zijn? De minste moeilijkheden ontstaan, wanneer men wel tracht te komen tot een belijdenis, maar geen leertucht toepast. Wij zullen het moeten wagen met de vrijheid, in vertrouwen op de menschen en de werking des heiligen Geestes, uitziende naar den tijd waarin wij allen één zijn, op welken tijd vooruit loopen zonde is.

Op deze inleiding volgde een drukke gedachtenwisseling.

(Nieuwe Rotterd. Courant)

B. DANZIG. — Herkiezing van den Senaat. - Verklaring van Senaatspresident Greiser. —

De nieuwe Volksdag van Danzig, welke op 7 April werd gekozen, is op 30 April '35 bijeengekomen. De oude Senaat werd herkozen, waarbij de nationaalsocialisten vóór en alle oppositie partijen tegen stemden.

In zijn regeeringsverklaring legde de president van den Senaat, Greiser, er den nadruk op, dat met groote gestrengheid tegen de oppositie zal worden opgetreden, met name tegen de oppositioneele pers. Met betrekking tot de buitenlandsche politiek., i.c. de verhouding van Danzig tot Polen, verklaarde Greiser, dat Danzig evenals te voren den wil heeft de vriendschappelijke betrekkingen met Polen te onderhouden, welke tot uitdrukking zal komen in de naleving van het betreffende statuut. (Der Angriff)

(Vorig bericht blz. 1591 F.)

C. NEDERLAND. — Menschenroof in Hengelo. - Schriftelijke vragen van het Tweede Kamerlid Boon.

Het Tweede Kamer-lid Boon heeft tot de Ministers van Buitenlandsche Zaken en van Justitie de volgende schriftelijke vragen gericht:

Is het den Ministers bekend, dat op Maandag, 4 Februari '35, een zekere Gutzeit, die in Hengelo arbeidde, door een Nederlander uit Haarlem, onder voorspiegeling, dat deze hem een betrekking zou bezorgen in Haarlem, waarheen hij hem in een auto zeide te zullen brengen, in stede van naar Haarlem tegen zijn wil over de Duitsche grens bij Gronau is gebracht, alwaar de douane-afsluiting geopend was, teneinde dezen auto door te laten, waarna Gutzeit onmiddellijk werd gearresteerd en in een cel opgesloten?

Is het den Ministers bekend, dat het initiatief hiertoe niet is uitgegaan van den bewusten Nederlander, doch dat deze uitvoering geheel in scène is gezet door de Duitsche politieautoriteiten in Gronau en Detmold?

Is het den Ministers bekend, dat een Duitsch Kriminalbeamte dien dag op Nederlandsch territoir de laatste uitvoeringshandelingen heeft voorbereid, daartoe in Enschede een auto heeft gehuurd, welks huurprijs hij den volgenden dag heeft betaald, terwijl de Nederlander na het slagen der onderneming zijn honorarium van den commissaris van politie uit Detmold in ontvangst heeft genomen, uit al welke feiten onomstootelijk vaststaat, dat „an den Vorgängen auf nicht-deutschem Gebiet direkt oder indirekt deutsche Amtsstellen beteiligt waren" (welk criterium de Duitsche Regeering blijkens haar antwoord op het protest der Zwitsersche Regeering inzake Berthold Jacob-Wesemann als beslissend beschouwt voor haar verplichting om een tegen zijn zin ontvoerde terug te brengen)?

Zijn de Ministers na verificatie en het juist bevinden van het bovenstaande bereid onder het oog der Duitsche Regeering te brengen, dat menschenroof (het iemand opzettelijk over de grenzen van het Rijk in Europa voeren met het oogmerk om hem onder de macht van een ander te brengen) in de wetgeving van alle beschaafde Staten als een der zwaarst denkbare delicten wordt beschouwd en in ons Wetboek van Strafrecht met een gevangenisstraf van 12 jaren wordt bedreigt, zoodat de goede zeden in het internationale verkeer der volken eischen, dat Gutzeit onmiddellijk ongedeerd naar Nederland wordt teruggebracht? (Nieuwsblad v. h. Noorden)

(Vor. ber. Menschenroof 1779 D.)

D. GEESTELIJK LEVEN. — Ned. Herv. Predikantenvereeniging. —

Nadat op 29 April '35 een wijdingssamenkomst met de gemeente had plaats gevonden in de Domkerk, waarin ds. E. van Meer te Utrecht voorging, werd op 30 April de vergadering geopend met gebed en Schriftlezing door den voorzitter, dr. J. H. Lammerts van Bueren.

Herdacht werden de leden der vereeniging, die in het afgeloopen jaar zijn overleden.

Ds. P. de Haas uit Utrecht sprak daarna een overdenking uit.

Dr. Boissevain hield een referaat over het Woord Gods en het sacrament. Daarop volgde gedachtenwisseling.

Aan het einde der morgenvergadering deelde de voorzitter mede, dat er een verandering in het program van de middagvergadering komen moest. Het moderamen had het onderwerp gesteld: „De vragen, die de ontwikkeling in de kerk van Duitschland stelt aan de kerk van Jezus Christus in de wereld". Een Duitsch predikant had zich bereid verklaard, in de middagvergadering over dit onderwerp te spreken. Gezien echter de moeilijkheden die de bespreking van deze materie aan den referent zou kunnen opleveren, heeft het moderamen gemeend, van den referent dit offer niet te mogen vragen.

In plaats daarvan wilde het moderamen een ernstig uur van gebed houden voor de nooden der Christenheid in het algemeen en der belijdende kerkgroepen in het bijzonder. (De Standaard)

(Vor. ber. Ned. Herv. Kerk 1758 K.)

E. SCHIEDAM. — Koningin Emma-bank onthuld. —

In tegenwoordigheid van vele genoodigden, o.w. jhr. A. G. Sickinge, kamerheer van H.M. de Koningin, alsmede vele deputaties van vereenigingen, heeft op 30 April '35 de oud-burgemeester van Schiedam, de heer H. Stulemeijer, op plechtige wijze in het Julianapark een Koningin Emma-bank onthuld.

(Het Vaderland)

F. AMSTERDAM. — Onderwijs. - Benoeming prof. dr. G. A. van den Bergh van Eysinga. —

Op 26 April '35 heeft de gemeenteraad geruimen tijd in geheime zitting vergaderd over de benoeming van een buitengewoon hoogleeraar in de algemeene godsdienstgeschiedenis en de geschiedenis van den Israëlietischen godsdienst. Benoemd werd prof. dr. G. A. van den Bergh van Eysinga.

B. en W. hadden voorgedragen prof. dr. H. Th. Obbink, te Utrecht. (De Telegraaf)

(Vor. ber. Onderwijs 1614 H.)

G. VOLKENBOND. — Uitgeweken Duitsche geleerden. - Steunverleening. —

In een rapport van den hoogen commissaris voor de vluchtelingen, den Amerikaan J. G. MacDonald, worden nadere bijzonderheden medegedeeld over het werk, dat is verricht ten behoeve van de 650 geleerden, die sedert het nazi-bewind uit Duitschland zijn uitgeweken. Eind Januari 1935 was er een bedrag van £ 252.605 bijeengebracht. Hiervan was £ 70.000 afkomstig uit Engeland, £ 65.000 uit de Ver. Staten en een gelijk bedrag van het Rockefeller Instituut. Van de vluchtelingen zijn er 366 tijdelijk tewerkgesteld, terwijl er 248 een vaste aanstelling kregen.

In het rapport wordt er op gewezen, dat men geneigd is, het vraagstuk om voor deze mannen en vrouwen werk te vinden te onderschatten in verband met het geringe aantal der betrokkenen. Velen hunner vor-

men echter de bloem van het intellect op hun speciale gebied en daarom vertegenwoordigen zij in de wereld een element van waarde, grooter dan hun aantal zou doen vermoeden.
(Bulletin de la Société des Nations)
(Vor. ber. Duitsche Vluchtelingen 1022 H.)

A. **LUCHTVAART. — De ramp van de „Uiver". - Deskundig rapport. —**
Een zeer belangrijk rapport betreffende de mogelijke oorzaken van de ramp van de „Uiver" is uitgebracht aan de permanente commissie van het onderzoek naar ongevallen met burger luchtvaartlijnen. In dit rapport komt de deskundige dr. P. G. J. Duker tot de conclusie, dat met zekerheid moet worden vastgesteld, dat blikseminslag de ramp van de „Uiver" heeft veroorzaakt. (Nieuwe Rott. Crt.)
(Vorig bericht blz. 1681 E.)

B. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Drie wetsontwerpen inzake Nederland's deelneming aan den Volkenbondsarbeid. —**
Bij de Tweede Kamer zijn ingediend een drietal wetsontwerpen met betrekking tot Nederland's deelneming aan den Volkenbondsarbeid.
De ontwerpen strekken tot:
1. Goedkeuring van het ontwerp-verdrag betreffende gedeeltelijke herziening van het verdrag van Washington (1919) aangaande arbeid van vrouwen gedurende den nacht (Genève 1934).
2. Voorbehoud der bevoegdheid tot toetreding tot het ontwerp-verdrag betreffende gedeeltelijke herziening van het verdrag inzake schadeloosstelling voor beroepsziekten (Genève 1934).
3. Goedkeuring van het ontwerp-verdrag betreffende den duur van den arbeid in automatische vensterglasfabrieken (Genève 1934).
Deze ontwerp-verdragen zijn vastgesteld in de achttiende zitting van de internationale Arbeidsconferentie van 4 tot 23 Juni 1934 te Genève. Hier is ook vastgesteld een ontwerp-verdrag betreffende verzekering van uitkeeringen of steun aan onvrijwillige werkloozen, ten aanzien waarvan de regeering haar standpunt nog niet heeft bepaald, maar dat zij later aan de Staten-Generaal zal voorleggen.
(N. Rott. Crt.) **(Vor. ber. Tw. Kamer 1777 A.)**

C. **GEESTELIJK LEVEN. — Evang. Luth. Gemeente. - Luthersche Predikanten. —**
Op 30 April '35 hebben de Luthersche predikanten onder leiding van ds. mr. J. G. de Jongh (Amersfoort) vergaderd. Na afhandeling der gewone huishoudelijke zaken sprak ds. mr. D. G. Hoevers (Amsterdam) over „Theocentrisch Christendom".
Aan vijf stellingen ontwikkelde referent zijn gedachten:
1. In het Christendom heeft, naast een Christo-centrisch gerichte, ook een Theo-centrisch gerichte vroomheid bestaansrecht.
2. Terwijl dogmengeschiedenis en dogmatiek ons leeren, dat en hoe het Christendom zich spoedig Christo-centrisch heeft georiënteerd, belemmeren bezwaren van religieuzen en wetenschappelijken aard ons, de resultaten van dit proces, zooals deze vasten vorm hebben gekregen in dogma en terminologie, als basis voor onze vroomheid en prediking te aanvaarden.
3. Het zwaartepunt der traditioneel Christo-centrische vroomheid ligt toch in de historische incarnatie Gods in den mensch Jezus. Hierdoor werd de middelaars-gedachte, uit het gebied der vrome bespiegeling of der wijsgeerige speculatie overgeplaatst naar het terrein van het zintuigelijk waarneembare, waardoor deze gedachte concrete uiterlijke zekerheid biedende gestalte kreeg: „de Christus der traditie".
4. Waar wij dezen Christus niet zoo kunnen aanvaarden en prediken, heeft ook het centraal stellen van een kosmischen Christus of Christus-idee groote bezwaren. Immers deze Christus, waarbij niet alleen het feit der vleeschwording wordt losgelaten of genegeerd, maar veelal ook de band met den mensch Jezus wordt losgemaakt, mist juist die eigenschappen, waardoor de Christus der traditie voor het traditioneele Christendom zoo geheel eenige waarde heeft: de afdaling van het Eeuwige in het aardsche.
Bij prediking van een kosmischen Christus zal verwarring der Gemeente van deze gestalte met de traditioneele Christus-gestalte schier onvermijdelijk zijn.
5. Daarom heeft, bij aanvaarding der wetenschappelijke en religieuze bezwaren tegen de traditioneele Christologie, een Theocentrisch-gerichte vroomheid bestaansrecht.
In het Christendom, immers reeds in de synoptische Evangeliën wordt zulk een vroomheidstype in uitgesproken vorm aangetroffen, terwijl de meest belangrijke elementen van het Christelijk geloofsleven er in tot hun recht komen.
Zulk een Theo-centrisch Christendom neemt naast andere typen van Christelijke vroomheid een volkomen gelijkwaardige plaats in.
Daarna gaf dr. H. J. Toxopeüs (Breda) een referaat over: Schalom Asch „Der Trost des Volkes".
(Nieuwsblad v. h. Noorden)

3 MEI 1935

D. **GENEESKUNDE. - Akrichine in plaats van kinine.**
De laatste jaren hebben de Sovjet-geleerden voortdurend gezocht naar een nieuw chemisch preparaat dat de kinine zou kunnen vervangen en een snellere genezing van malaria mogelijk zou maken.
Proeven genomen met een nieuw product, akrichine, hebben buitengewoon gunstige resultaten opgeleverd. Voor de behandeling van malaria moet kinine in zeven maal zoo groote doses worden toegediend als het nieuwe akrichine, een synthetisch preparaat, dat de verschillende vormen van malaria in veel korter tijd geneest dan kinine en dat ook niet de door dit laatste middel teweeggebrachte ongunstige verschijnselen veroorzaakt.
Akrichine is een buitengewoon gecompliceerd chemisch product. Het technologisch winningsproces neemt 35 dagen in beslag. Voor de bereiding van akrichine zijn ongeveer 40 soorten van verschillende gecompliceerde chemische stoffen noodig en uit 20 ton van deze stoffen verkrijgt men 1 ton akrichine.
In het district Noginsk, nabij Moskou, zal een akrichinefabriek worden opgericht met een jaarproductie van 45 ton. Voor den bouw dezer fabriek is een bedrag van 100 millioen roebel uitgetrokken. (Prawda)
(Vor. ber. Malaria Bestrijding 1327 G.)

E. **CHINA. — Zilver-embargo. —**
Een embargo op den uitvoer van zilver uit China is ingesteld. Deze maatregel is het gevolg van de voortdurende prijsverhooging van zilver. (Sin Wan Pau)
(Vorig bericht blz. 1538 C.)

F. **VEREENIGDE STATEN. — De Marine-begrooting aangenomen. —**
Het Huis van Afgevaardigden heeft de Marine-begrooting aangenomen. Zij bedraagt $ 460 millioen en voorziet in den bouw van 24 oorlogsschepen en 555 vliegtuigen, zoomede een uitbreiding der effectieven met 11.000 man, waarbij inbegrepen 500 adelborsten. (New York Herald, Parijs)
(Vor. ber. Begrooting 1733 B.)

G. **DUITSCHLAND. — Kerkstrijd. - Concentratiekampen voor predikanten. - Protest der katholieken.**
Thans zijn reeds 35 predikanten der Belijdeniskerk opgesloten in verschillende concentratie-kampen. Ook een groot aantal leeken en verscheidene bedienaren van andere kerken zijn naar concentratie-kamp of gevangenis overgebracht. Van drie te Berlijn gearresteerde predikanten heeft men er twee in vrijheid gesteld de derde wordt op het oogenblik vastgehouden in het hoofdbureau der Gestapo, omdat men hem er van verdenkt informaties te hebben verstrekt aan de buitenlandsche pers.
De minister van Binnenlandsche Zaken schijnt vast besloten te zijn om alle kanalen welke naar de buitenlandsche pers leiden, onherroepelijk af te sluiten.
De uiterst strenge maatregelen, welke momenteel genomen worden tegen de predikanten der Belijdeniskerk, hebben geleid tot een telegrafisch beroep op Hitler waartoe de protestantsche geestelijkheid van Wurtemberg tijdens haar jaarlijksch congres besloten heeft.
Naar Reuter uit Vaticaanstad meldt, verwacht men dat het Vaticaan officieel te Berlijn stappen zal doen in verband met de nieuwe Duitsche wet volgens welke de bladen zoowel van katholieke als protestantsche richting binnen uiterlijk drie maanden zullen worden opgeheven. (De Maasbode) **(1763 D.)**

A. **ZWITSERLAND. — Begrooting 1934. —**
Het jaar 1934 sluit bij een totale som aan uitgaven van Zw. fr. 480.250.000 met een deficit van Zw. fr. 26.660.000 of Zw. fr. 30.250.000 minder dan in 1933. (Neue Zürcher Zeitung)

B. **PORTUGAL. — Carmona tot staatspresident herkozen. —**
De staatspresident van Portugal, generaal Carmona, is op 26 April '35 door het parlement tot maarschalk uitgeroepen en wederom voor 7 jaar beëedigd tot staatspresident.
Naar verluidt zou president Carmona de waardigheid van maarschalk van de hand hebben gewezen.
(O Seculo) **(Vor. ber. Carmona 1761 C.)**

C. **NEDERLAND. — Mengpercentage van boter verhoogd van 15 tot 25 pct. —**
De exportpositie der boter heeft gedurende de afgeloopen weken een wijziging in ongunstigen zin ondergaan, ten gevolge waarvan de commissienoteering terugliep. De productie beweegt zich nog in stijgende lijn en heeft haar toppunt blijkbaar nog niet bereikt. Onder deze omstandigheden is een verhooging van het mengpercentage van boter in de margarine thans noodzakelijk. Besloten is om met ingang van 6 Mei 1935 het mengpercentage te verhoogen van vijftien tot vijf en twintig procent. (De Telegraaf)
(Vor. ber. Menggebod 886 E.)

D. **NEDERLAND. — Clearing met Chili en Turkije.**
De stand van de clearing-rekening a. met Chili was op 30 April 1935 als volgt:

Stortingen in Nederland	*f*	295.786
Stortingen in Chili		358.647
Uitbetalingen in Nederland		288.224
Tot de clearing toegelaten Nederl. vord., waarvan nog geen bericht van storting bij de Banco Central de Chili werd ontvangen		49.415
In particuliere compensatie toegelaten .		70.078

Laatst uitbetaald nummer van storting: 175.
De stand van de clearing Nederland—Turkije was op 30 April 1935:

Stortingen in Nederland	*f*	295.467
waarvan bestemd voor:		
a. vrije rekening Turksche Centr. Bank		88.640
b. onder de clearing vallende vord. . .		206.827
Stortingen in Turkije		1.671.925
Uitbetalingen in Nederland		189.060
Tot de clearing toegelaten Nederl. vord., waarvan nog geen bericht van storting bij de Turksche Centrale Bank werd ontvangen		462.657

Laatst uitbetaald nummer van storting: 501.
(Keesings Financieel Archief)
(Vor. ber. Chili 1717 B.; Turkije 1717 B.)

E. **EGYPTE. — Politieke crisis. —**
De interventie van den Britschen hoogen commissaris, die Koning Foead heeft genoopt Ibrasji Pasja, den bewaarder van 's konings particuliere beurs, de vorige maand te ontslaan, blijkt in Egypte groote ontstemming te hebben gewekt. (Courrier du Caire)

F. **SLECHTHOORENDEN IN DE SAMENLEVING.**
In een voordracht, gehouden voor de Afd. Amsterdam van de Ver. tot bevordering der belangen van Slechthoorenden, heeft dr. Bijtel de vraag besproken, hoe deze misdeelden te helpen zijn.
Met het oog dan op de vicarieerende werking van het gevoel en het gezicht is het noodig, er zorg voor te dragen, dat de slechthoorende den spreker goed kan zien, teneinde dezen „de woorden van den mond te kunnen lezen".
Verder steune men elke anti-lawaai-campagne, daar de dooven, die in het lawaai beter kunnen hooren, de minderheid vormen.
Bij de keuze van een beroep bedenke men, dat de doove, ook al zijn enkele beroepen voor hem gesloten, toch niet tot de invaliden behoort.
Directen steun verleenen de verschillende gehoorapparaten. En ten slotte komt bij de aangeboren doofheid het moeilijke vraagstuk der erfelijkheid en der eugenese in het geding. (Nieuwe Rott. Crt.)
(Vor. ber Doofheid 1093 E.)

G. **OOSTENRIJK. — Amnestie. —**
In een rede voor de radio aan den vooravond van den nationalen feestdag heeft kolonel Adam, de bondscommissaris voor de propaganda een verordening aangekondigd, waarbij uitsluitend het Vaderlandsche Front wordt gemachtigd openbare vergaderingen op touw te zetten.
Hij voegde er bij, dat de kanselier amnestie had afgekondigd ter gelegenheid van den eersten Mei.
Kolonel Adam deelde mede dat deze amnestie 600 personen omvatte, die op het oogenblik straffen ondergingen, o.w. 195 politieke veroordeelden, van wie er 135 in verband met den Marxistischen Februari-opstand waren veroordeeld. Van de in het groote Schutzbundproces veroordeelde 20 leiders zouden er acht worden vrijgelaten.
Verder zou de bondsregeering nog een aantal socialisten, die wegens deelneming aan den Februari-opstand tot straffen van vijf jaar zwaren kerker zijn veroordeeld, bij den bondspresident voor gratie aanbevelen.
Aan alle personen, die in verband met den Marxistischen opstand in concentratiekampen waren opgenomen, zouden de kosten voor het verblijf aldaar worden kwijtgescholden. Te Wöllersdorf zouden reeds 52 van de 447 gedetineerden op vrije voeten zijn gesteld.
Van nationaal-socialisten maakte Adam geen melding. Hij deelde alleen nog mede, dat zich in Oostenrijk thans nog 1445 personen in politie-arrest bevinden.
Reeds vroeger was aan ca. 3000 deelnemers van den Februari-opstand amnestie verleend. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vorig bericht blz. 1629 G.)

H. **LUCHTVAART. — Lijn Amsterdam—Frankfort—Milaan. —**
Ter gelegenheid van de opening op 1 Mei '35 van de directe verbinding door de lucht van Amsterdam via Frankfort naar Milaan heeft de minister-president dr. H. Colijn, voor den Italiaanschen minister-president, Mussolini, een brief medegegeven waarin de wensch wordt uitgesproken, dat de nieuwe verbinding aan de ontwikkeling van de betrekkingen tusschen beide landen ten goede zal komen. (Alg. Handelsblad)

I. **NEDERL. OOST-INDIE. - Gratieverzoeken „Zeven Provinciën"-affaire afgewezen. —**
De verzoeken om gratie in verband met de opgelegde straf inzake de „Zeven Provinciën"-affaire, ingediend door den luitenant-ter-zee 1e klasse W. F. J. Feltz, de luitenants-ter-zee 2de klasse E. M. Hornsveld en L. D. De Kroon, de officieren van den Marine Stoomvaartdienst der tweede klasse L. de Wilde, C. M. W. van Balkom en G. Smits, zijn afgewezen. (Aneta)
(Vor. ber. Muiterij 1440 C.)

K. **MUZIEK. — Dr. P. van Anrooy treedt af. —**
Het bestuur van de vereeniging Het Residentie-Orkest te Den Haag deelt het volgende mede:
Dr. Peter van Anrooy heeft met ingang van 1 Juni 1935 ontslag gevraagd als directeur van het Residentie-Orkest, omdat die functie in haar ganschen omvang met haar steeds toenemende werkzaamheden, hem te zwaar is geworden. (Het Vaderland)

L. **NEDERLAND. — Crisiszaken. - Commissariaat voor Indische zaken. —**
Door den minister van Koloniën is bij het Commissariaat voor Indische Zaken een nieuwe tijdelijke afdeeling „Crisiszaken" ingesteld. Met de leiding van deze afdeeling is belast prof. J. van Gelderen. De taak dezer afdeeling zal zijn voorbereiding en uitvoering hier te lande van de Indische contingenteeringen, licentieeringen en cultuur-restricties, alsmede van tijdelijke handels- en clearingsverdragen en -overeenkomsten.
Voorts zal deze afdeeling zich bezig houden met de aangelegenheden van economische samenwerking tusschen Nederland en Ned.-Indië en het houden van aanraking met de commissie van contact voor economische aangelegenheden van beide gebiedsdeelen, alsmede met economische documentatie en statistiek.

Correspondentie over al deze onderwerpen zal voortaan ook moeten worden gevoerd met de afdeeling „Crisiszaken" bij het Commissariaat voor Indische Zaken. (Het Vaderland)

4 MEI 1935

A. NEDERLAND. — Indische conferentie op Woudschoten. —

Op de algemeene Indische studentenconferentie op Woudschoten, die geopend werd door mr. T. M. Baron van Asbeck, sprak prof. dr. C. C. Berg, uit Leiden, over het onderwerp: „Vreemde Cultuurinvloeden in Indië".
Ter inleiding maakt spreker er opmerkzaam op, dat in de Westersche cultuur vele elementen aan het Oosten zijn ontleend; dat echter de gemiddelde Europeaan van de Oostersche cultuur al te weinig afweet en een betreurenswaardig gebrek aan belangstelling aan den dag legt.
Spr. gaat na deze inleiding over tot zijn eigenlijk onderwerp en wees er op, dat vóór van vreemde invloeden sprake was, speciaal op Java, er reeds een op vele punten hoogontwikkelde cultuur moet zijn geweest. Dit oude heeft mede met de latere vreemde invloeden het karakter van den nieuwen tijd bepaald.
Spr. gaat dan over tot een karakteriseering van deze vreemde invloeden en onderscheidt 3 tijdperken, n.l. dat van den Voor-Indischen invloed, dat van den Islam en dat van de penetratie door het Westen.
De komst der Hindoes is van enorme beteekenis geweest voor Java, Sumatra, Bali en de andere eilanden en wel in dien zin, dat niet zoozeer het Hindoeisme als godsdienst is geïmporteerd, als wel de Voor-Indische wijsbegeerte sterk monistisch gekleurd.
Wat in het bijzonder Java betreft, naast een sterkere beïnvloeding van den „hofkring", kan worden geconstateerd, dat voor de geheele bevolking het contact met Voor-Indië heeft beteekend, dat Java werd opgenomen in wat men tegenwoordig wel „Groot-Indië" noemt, dat in dien tijd één afgesloten geheel vormde, waarbuiten Java niet is getreden. Hiertegenover beteekende de bekeering tot den Islam voor Indonesië opneming in het internationaal verkeer. De Islam is een godsdienst, die zich, evenals het Christendom, richt tot ieder mensch; kent als godsdienstig ideaal één wereldomvattende geloofsgemeenschap, als politiek doel, één „dàr al-Islàm", één Mohammedaansche wereld met Mekka als centrum. Dit heeft grootere beteekenis gehad voor de cultureele ontwikkeling op Sumatra dan voor die op Java.
Vergelijkt men de invloeden van Voor-Indië en den Islam, dan blijkt, dat de invloed van Voor-Indië zich primair demonstreert in de verbetering van de uiterlijke welvaart en in toeneming van de schoonheid van kunst en letteren, terwijl de invloed van den Islam in het dagelijkse leven weinig opvalt, maar zich primair doet gelden in het innerlijk leven. Bij den Islam heeft de bedevaart naar Mekka een sterk intensiveerende kracht gehad. Overgaande tot de periode van Europeeschen invloed, ziet spreker een groot verschil tusschen Spanjaarden en Portugeezen eenerzijds, en Nederlanders en Engelschen anderzijds. De Zuid-Europeanen n.l. hebben zich gemakkelijk aan de nieuw bewoonde gebieden geassimileerd; Nederlanders en Engelschen echter deden hun zaken af om daarna weer naar huis terug te keeren. De Spanjaarden en Portugeezen hebben behalve commercieel ook steeds cultureel contact gehad met de vreemdelingen, die ze bezochten; de Engelschen en Nederlanders niet of althans niet noemenswaard. Dit geldt tot pl.m. de helft der 19de eeuw, waarna door diverse factoren, zooals de industrialisatie van Europa, het ontstaan van de wereldmarkt het Aziatische Réveil en niet het minst door het werk van van Deventer, Snouck Hurgronje en vele anderen, een nieuwe periode intreedt, n.l. die waarin Nederland tegenover Indië welbewust voorstaat: cultureele politiek van Staatswege. (Alg. Handelsblad)

B. LUCHTVAART. — K.L.M.—Indië-route. - Tweemaal per week. —

De Nederlandsche Regeering heeft — blijkens de Telegraaf — den nieuwen dienst op Indië, tweemaal per week, goedgekeurd. (Het Vliegveld)
(Vor. ber. K.L.M. 1693 K.; Ned. Oost-Indië 1724 B.)

C. 1 MEI-VIERING. —

Duitschland — Evenals het vorige jaar hebben Adolf Hitler, minister Göbbels en ook minister vliegergeneraal Göring redevoeringen gehouden. Groote manifestaties hebben plaats gehad. Volgens vele buitenlandsche bladen zou het enthousiasme wat bekoeld zijn; Adolf Hitler's redevoeringen waren kort en pessimistisch.

Frankrijk, Spanje, België. — De 1 Mei-dag is in deze landen rustig verloopen.

Rusland. — De Volkscommissaris van Oorlog, Worosjilof, heeft een legerorder uitgevaardigd, waarin hij o.a. mededeelt, dat het leger paraat is. De „Iswestija" schrijft, dat nog nooit het 1 Mei-feest is gevierd in een zoo gevaarlijke atmosfeer, doch dat de Sovjet-Unie tegenover de dreigende gevaren voor alles steunt op haar eigen macht.

Japan. — Er zijn twee afzonderlijke Mei-demonstraties gehouden en wel van den linker- en rechtervleugel der gesplitste sociaal-democratische partij.

Nederland. — Volgens „Het Volk" zijn de Mei-feesten in geheel Holland met veel geestdrift gevierd.
(Vorig bericht blz. 1279 G.)

D. BELGIE. — Belastingverlaging door Kabinet goedgekeurd. - Beteugeling van prijsopdrijving. —

De correspondent van de Nieuwe Rotterd. Courant meldt het volgende uit Brussel:
Het Belgische Kabinet heeft op 2 Mei '35 onder voorzitterschap van minister-president Van Zeeland verschillende voorstellen, strekkende tot belastingverlaging, ingediend door den minister van Financiën, goedgekeurd. De grondbelasting zal verminderd worden met twee procent; de verbruiksbelasting voor de electriciteit wordt gebracht van vijf op twee en een half procent; de weeldebelasting op gewone chocolade, biscuits en fijn gebak, welke thans negen procent bedraagt, wordt vervangen door een verbruiksbelasting van vijf procent. Deze maatregel zal ook toegepast worden op de luxe belasting op kunstzijden en katoenen witgoed-artikelen. De belasting op het slachten van varkens wordt gebracht op vijftien en twintig franc volgens het gewicht.
Het tarief voor de verstrekking van consenten voor den invoer van smout wordt op de helft gebracht.
De weeldebelasting op den invoer van autobanden verdwijnt en wordt vervangen door een verbruiksbelasting.
De belasting op autobanden valt zoodoende van negen op ongeveer vijf procent. Nog andere belastingen en tarieven worden verminderd, hetgeen echter thans nog in studie is. In het geheel wordt een vermindering der lasten voortspruitend uit deze maatregelen van 225 à 250 millioen franc geraamd.
Het overdreven opdrijven van alle handelsprijzen zoowel engros als en détail kan door middel van gevangenisstraf en geldboetes worden beteugeld. Handelaren, die groote voorraden goederen achterhouden om ze later tegen hoogere prijzen te kunnen verkoopen, zullen zich aan dezelfde straffen blootstellen.
Al de Belgische departementen hebben voor het uitvoeren van werken van openbaar nut een nieuw lastenboek aangenomen, waarbij de loonen beter worden aangepast aan de bewegingen van de index der détail-handelsprijzen.
Deze aanpassing heeft het mogelijk gemaakt een conflict op te lossen, dat de voortzetting van belangrijke werken te Antwerpen zeer moeilijk maakte. Voor het tweede kwartaal van dit jaar zullen nog gebruikt worden de indexcijfers van 15 December 1934, die naar het oordeel van de regeering het best overeenkomen met de huidige levensomstandigheden.
(Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Belastingen 1659 D.)

E. DUITSCHLAND. — Vliegergeneraal Göring over de Duitsche luchtvloot. —

De Duitsche Rijksminister van Luchtvaart, vliegergeneraal Hermann Göring, heeft op 2 Mei '35 een redevoering uitgesproken op een door de Vereeniging der Buitenlandsche Pers te Berlijn aangericht diner over het thema „Het nieuwe Duitsche luchtwapen". Wij citeeren uit zijn redevoering het volgende:
Wanneer gij mij thans vraagt: Hoe sterk is thans het Duitsche luchtwapen? dan kan ik u verzekeren, dat het Duitsche luchtwapen steeds zoo sterk zal zijn als de constellatie in de wereld dit noodig zal maken. Ik zeg u niets verrassend, wanneer ik er den nadruk op leg dat het Duitsche luchtwapen zoo sterk is, dat diegene, die Duitschland aanvalt, een zeer, zeer harden dobber in de lucht zal hebben. Want het Duitsche luchtwapen beschikt over geen enkel oud vliegtuig! Het beschikt over geen enkelen ouden motor! Wat het Duitsche luchtwapen heden aan motoren en machines bezit, is het modernste, wat bestaat.
(Völkischer Beobachter) **(Vor. ber. Göring 1756 E.)**

F. DANZIG. — Devaluatie. —

De Senaat van de Vrije Stad Danzig heeft een oproep aan de bevolking van Danzig gericht, waarin wordt medegedeeld, dat de regeering heeft besloten een nieuwe waarde voor den gulden van Danzig op vaste goudbasis vast te stellen. De devaluatie van den Danziger gulden zal 42% bedragen. De dekking is beneden het wettelijke minimum gedaald.
De devaluatie zal den Danziger gulden brengen op het peil van de zloty.
Op grond van de devaluatie van den Danziger gulden, zullen de pariteitskoersen ten opzichte van de andere stabiele valuta's als volgt luiden (op de basis van een prijs van 1 K.G. fijn goud van 5.924,44 D. guldens):
100 Rijksmark = 212,345 D. gulden;
100 Zloty = 100 D. gulden;

100 Zw. Franken = 172 D. gulden;
100 Fr. Franken = 34,924 D. gulden;
100 Nederl. guldens = 358,31 D. gulden.
De nieuwe pariteit van den Danziger gulden (1 K.G. fijn goud = 5,924,44 D.G.) is dus als volgt: 1 Danz. gld. = hlf. 0.279088.
De Bank van Danzig heeft met ingang van 2 Mei '35 haar disconto verhoogd van 4% tot 6% en de beleeningsrente van 5% tot 7%.
Het „Staatsblad" heeft o.m. nog aangekondigd:
1. Een verordening tot herziening van de bankwet;
2. een verordening tot verhindering van onrechtvaardige prijsstijgingen;
3. het vaststellen van richt- en maximumprijzen.
(Keesings Financieel Archief)

A. ENGELAND. — Verklaring van den premier Ramsay MacDonald over de buitenlandsche politiek. —
Onder groote belangstelling heeft de Britsche premier MacDonald op 2 Mei '35 een verklaring afgelegd over de Engelsche buitenlandsche politiek.
De kern van de verklaring werd gevormd door de mededeeling, dat de Engelsche regeering besloten heeft tot een bespoediging en uitbreiding van het program inzake de bewapening in de lucht en dat tot dit doel een aanvullende begrooting zal moeten worden ingediend.
Het grootste gedeelte van het Lagerhuis juichte deze verklaring krachtig toe.
Overigens behandelden de uiteenzettingen van MacDonald de volgende punten:

1. Het voorstel inzake sluiting van niet-aanvalspacten in Oost-Europa zal niet worden opgegeven.
2. Het communiqué van Londen van 3 Februari vormt nog steeds het onmiddellijke doel van de Engelsche buitenlandsche politiek.
3. De ontworpen Duitsch-Engelsche vlootbesprekingen zullen definitief plaats vinden en wel onder precies dezelfde voorwaarden als de Engelsche vlootbesprekingen met Amerika en Japan.
4. Engeland houdt vast aan de verklaring van Baldwin geen tweederangspositie in de lucht te aanvaarden tegenover een toekomstig Duitsch luchtwapen.
5. De Engelsch-Italiaansch-Fransche samenwerking acht de Engelsche regeering van groot belang bij het streven naar collectieve veiligheid. Van een militair bondgenootschap kan echter geen sprake zijn en iedere staat, die den vrede wenscht is bij deze samenwerking welkom.

Aan de verklaring ontleenen wij verder nog het volgende:
MacDonald deelde mede, dat Engeland op de Donau-conferentie te Rome slechts door een waarnemer vertegenwoordigd zal zijn.
In het daarna volgend debat over de bewapening, zeide de eerste minister o.a. dat de herbewapening van Duitschland een noodlottig voorteeken was, waarvan hij den ernst niet wilde ontveinzen. MacDonald verklaarde te wenschen, dat harmonie ontstond tusschen het Fransch-Russisch pact en het Oostelijk niet-aanvalspact, waarover Hitler te Berlijn aan Sir John Simon gezegd heeft, in beginsel tot onderhandeling bereid te zijn. MacDonald legde verder nog den nadruk op de samenwerking tusschen Engeland, Frankrijk en Italië, waartoe hij andere landen uitnoodigt. Engeland zal niet aan een wedstrijd voor luchtbewapening meedoen, tenzij het er toe gedwongen wordt.
De leider der oppositie, Lansbury, zeide zeer teleurgesteld te zijn dat herbewapening de grondtoon was van MacDonald's rede.
Sir Austen Chamberlain vroeg den minister van Buitenlandsche Zaken, Sir John Simon, om een categorisch antwoord op de vraag, wat Duitschland inderdaad als eischen had gesteld op de besprekingen te Berlijn, daar het thans in het licht der gebeurtenissen zeer onwenschelijk was, dat daaromtrent nog eenige geheimzinnigheid werd betracht. Dit werd met zeer groote instemming door het Lagerhuis ontvangen. Wat was de bedoeling van Duitschland? vroeg hij. Er was veel gesproken over een „dictaat" van Versailles. Wilde Duitschland daar tegenover stellen een „dictaat" van Berlijn? Als Duitschland, gelijk in 1914, zijn wil aan Europa wilde voorschrijven, het evenals toen, Groot-Brittannië tegenover zich zou zien.
(Manchester Guardian) **(Vorig bericht blz. 1778 C.)**

B. FRANSCH-RUSSISCH PACT GETEEKEND. — Bijgevoegd protocol. —
De Fransche minister van Buitenlandsche Zaken, Laval, deed op 2 Mei '35 aan de pers mededeeling van de onderteekening van het Fransch-Russisch pact. Dit verdrag (pag. 1758 E.) wordt gevolgd door een belangrijk protocol. In art. 1 daarvan wordt verklaard: Het effect van artikel 3 van het verdrag is ieder van de verdragsluitende partijen te verplichten onmiddellijken bijstand te verleenen aan den ander overeenkomstig de aanbevelingen van den Raad van den Volkenbond. Indien de Raad geen aanbevelingen geeft en geen eenstemmig oordeel uitspreekt, zal de verplichting tot bijstand desondanks gehandhaafd blijven. De in het verdrag getroffen voorzieningen tot wederzijdschen bijstand hebben slechts betrekking op een aanval op het eigen grondgebied van een der verdragsluitende partijen.
Artikel 2 van het protocol zegt, dat de bepalingen van het verdrag geen toepassing kunnen vinden, welke onvereenigbaar is met de overeengekomen verplichtingen van een der partijen.
Bij artikel 3 van het protocol geven de partijen elkaar de bevoegdheid tot deelneming aan soortgelijke overeenkomsten als de onderhavige, welke in de plaats daarvan zullen worden gesteld.
Artikel 4 stelt vast dat de omstandigheden tot nog toe niet veroorloofd hebben een veiligheidsovereenkomst voor Noord-Oost-Europa tot stand te brengen noch een verdrag van bijstand tusschen Rusland, Frankrijk en Duitschland. (Le Temps) **(1770 C.)**

5 MEI 1935

C. MUZIEK. — Nederlandsch Muziekfeest 1935. —
Ter gelegenheid van het 40-jarig jubileum van prof. dr. Willem Mengelberg heeft te Amsterdam in de week van 2 tot 9 Mei een Nederlandsch Muziekfeest plaats. Er worden gegeven drie orkestconcerten in de groote zaal van het Concertgebouw met medewerking van verschillende koren en talrijke solisten, twee kamermuziekavonden in de kleine zaal van het Concertgebouw en een voorstelling van Sofokles' Elektra met de muziek van Alphons Diepenbrock, georganiseerd door de Wagner-Vereeniging in den Stadsschouwburg met medewerking van het Amsterdamsche Tooneel. (Red. K. H. A.)
(V. b. Prof. Dr. W. Mengelberg 1597 I.; Photo 1586 A.)

D. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig beoordeeld zijn. - Onze wekelijksche opgave. —
Amerikaansch: George F. Hummel — „Heritage". (Frederick A. Stokes Company, New York)
Duitsch: V. A. Stomps — „Die Fabel vom Peter Lech". (Die Rabenpresse, Berlin)
Hildegard Stradal — „August Stradals Lebensbild". (Verlag Paul Haupt, Leipzig)
Engelsch: Louis Adamic — „Grandsons". (Gollancz)
Michael Home — „This String First". (Rich & Cowan)
Esperanto: J. Mangada Rosenörn — „Amelia kaj Marina" (Amalia en Marina). (Chililla e Angel, Madrid)
Fransch: Robert Brasillach — „L'Enfant de la Nuit". (Plon, Paris)
Jean Giono — „Que ma joie demeure". (Grasset, Paris)
Italiaansch: Adreano Grego — „I due fratelli". (Vallecchi, Firenze)
Nederlandsch: F. Bordewijk — „De laatste eer". (Wereldbibliotheek, Amsterdam-Sloterdijk)
H. Roland Holst-Van der Schalk — „Poëzie en Maatschappelijke vernieuwing" (religieus socialistische vragen) V, No. 2. (Van Loghum Slaterus, Arnhem)
Russisch: A. Woronskij — „Boersa" (Opleiding van minvermogenden van Staatswege). (Staatsdrukkerij)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1776 E.)**

E. ZUID-WEST-AFRIKA. — Duitsche Jeugdbeweging.
De in September 1934 verboden organisatie der Duitsche jeugdbeweging in Zuid-West-Afrika is weer toegelaten, mits zij niet het karakter heeft van de Hitlerjeugd maar op zuiver cultureelen grondslag berust.
De organisatie mag niet staan onder buitenlandsche contrôle of invloed en niet leiden tot het brengen der politiek in de scholen.
Oud-leiders der Hitlerjeugd en degenen, die aan de organisatie hebben deelgenomen, mogen niet als leiders optreden.
De opheffing van het verbod heeft hier op de Duitschers diepen indruk gemaakt.
De organisatie der jeugd zal geschieden naar het voorbeeld der vroegere Duitsche padvindersbeweging.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. blz. 1396 A.)**

A. NEDERL. OOST-INDIE. — Peperoogst 1935. —
De 1935-peperoogst voor Nederlandsch-Indië wordt geschat op 600.000 picol, hetgeen overeenkomt met 37.050 ton.

Peperoogst in Ned.-Indië.

1929 . .	28.205 ton	1933 . .	44.936 ton
1930 . .	33.213 ton	1934 . .	49.144 ton
1931 . .	31.607 ton	1935*) .	37.050 ton
1932 . .	36.122 ton	*) geraamd	

Hiervan bedroeg de uitvoer van witte peper in 1934 23.500 ton, terwijl die van 1935 kan worden geschat op 16.000 ton.
Hoewel de verschepingen uit Nederlandsch-Indië, dat, ca. 80% van den wereldoogst produceert, in den komenden herfst niet onaanzienlijk lager zullen zijn, zullen zij toch groot genoeg zijn, om onder de huidige omstandigheden een zekeren druk op de markt te blijven uitoefenen. Niettemin moet het als uitgesloten worden beschouwd, dat de Nederlandsch-Indische regeering tot eenigerlei beperking van productie of uitvoer zal overgaan, daar men hierdoor in de kaart der Engelsche speculanten zou spelen.
(Keesings Financieel Archief) **(V. b. Peper 800 I.)**

B. PHILIPPIJNEN. — Opstand. —
De hoofdcommissaris van politie te Manilla deelt mede, dat de Sakdalisten-opstand, die op de Philippijnen was uitgebroken, door de politie, gesteund door militairen, is onderdrukt. De strijd eischte 153 dooden en vele gewonden. (New York Herald, Parijs)

6 MEI 1935

C. ZWITSERLAND. — Volksstemming inzake regeling spoor en auto verworpen. —
Bij de in Zwitserland gehouden volksstemming werd het wetsontwerp, waarbij de verdeeling van het goederentransport tusschen auto-ondernemingen en de spoorwegen zou worden geregeld en tevens aan de steeds scherper wordende concurrentie tusschen beide transportmiddelen een einde zou worden gemaakt, met rond 470.000 tegen rond 230.000 stemmen verworpen. (Neue Zürcher Zeitung)
(Vor. ber. Referendum 1697 L.)

D. NEDERLAND. — De N.V. Industriebank in Limburg. —
Nadat op 12 April in het Gouvernementsgebouw te Maastricht de acte van oprichting der N.V. Industriebank in Limburg was gepasseerd, werd onder voorzitterschap van de Commissaris der Koningin in Limburg, Mr. E. O. J. M. baron van Hövell tot Westerflier, die voorzitter is van den voorloopigen raad van beheer der Industriebank, een vergadering gehouden van reeds toegetreden aandeelhouders der nieuwe N.V. (Limburger Koerier) **(1736 G.)**

E. JOEGO-SLAVIE. — De Parlementsverkiezingen. —
De parlementsverkiezingen in Joego-Slavië zijn kalm verloopen.
De regeeringspartij (lijst Jeftitsj) heeft de absolute meerderheid behaald, zoodat deze zal beschikken over ruim 300 zetels in de Kamer. (Politika)

F. NEDERLAND. — Ondernemersraad voor Indië. —
In Den Haag is op 2 Mei '35 de jaarlijksche algemeene ledenvergadering van den Ondernemersraad voor Nederlandsch-Indië gehouden. Nadat het jaarverslag was goedgekeurd, hield de voorzitter, oud-minister Ch. J. I. M. Welter een rede, waarin hij betoogde, aan de hand van de cijfers van in- en uitvoer over de jaren 1928 t/m 1934, dat zich op het huidige lage niveau van de wereldmarktprijzen bezig is een evenwichtstoestand te vormen en wel op een niveau, dat, wat de waarde betreft, omstreeks 1/3 van dat van 1928 is.
Voorloopig zijn de resultaten daarvan niet onbemoedigend. Het saldo van de handelsbalans dat van 1928—1933 was gedaald van *f* 580 millioen tot *f* 145 millioen is volgens voorloopige gegevens in 1934 gestegen tot 197 millioen.
Komende tot de onderhandelingen met Japan, wilde spr. de hoop niet opgeven, dat de eeuwenlange vriendschappelijke relaties tusschen Japan en Nederland den grondslag zullen kunnen vormen voor een verdrag van handel en scheepvaart, dat beide partijen bevredigt, omdat het ten volle rekening houdt met de economische moeilijkheden, welke voor beide partijen bestaan. (Het Vaderland) **(Vor. ber. 1295 C.)**

G. DUITSCHLAND. — Kerkstrijd. - R.K. Kerk tegen nieuw heidendom. —
Te Berlijn en elders in Duitschland is op 5 Mei in de R.K. kerken een herderlijke brief van het episcopaat voorgelezen, die tegen het nieuwe heidendom en de staatsopvoeding van de jeugd protesteert. De diocesane bladen, die dezen brief hadden afgedrukt, zooals het „Katholischer Kirchenblatt" van het bisdom Berlijn, waren in beslag genomen. De brief verzet zich vooral ook tegen het uitzenden van kinderen van 13 à 14 jaar, voor zoover deze roomsch-katholiek zijn, naar tehuizen van de „Hitler-Jugend", waar het verschil tusschen de confessies wordt weggeredeneerd, en komt voor de R.K. scholen op.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. blz. 1783 G.)**

H. NEDERLAND. — Onderwijs. - Inaugureele rede van Prof. mr. J. J. Schrieke over „Een nieuw bestek".
Prof. mr. J. J. Schrieke, buitengewoon hoogleeraar in het staats- en administratief recht van Ned.-Indië aan de universiteit te Leiden heeft op 3 Mei '35 zijn intree-rede gehouden over: „Een nieuw bestek".
Na eenige woorden te hebben gewijd aan de inzichten van zijn voorganger, prof. mr. J. Oppenheim, leidt spr. zijn onderwerp, de vraag of heroriëntatie in Nederlands overzeesche beleid noodzakelijk is, in met een herinnering aan vroegere inzichten omtrent de richting van dit beleid. Op tijdperken, waarin zij, die de verantwoordelijkheid dragen, overtuigd zijn het onveranderlijk juiste richtsnoer te hebben gevonden, volgt regelmatig een ommekeer in de denkbeelden, welke tot krasse koerswijziging noopt. Cultuurstelsel en de politiek van non-interventie leveren daarvoor de klassieke voorbeelden. Voor het heden leven wij nog onder de „ethische" politiek; is, zoo vraagt spr., ook haar periode voleindigd?
Spr. beantwoordde die vraag bevestigend. Tot die conclusie wordt hij geleid in de eerste plaats door een critisch onderzoek van Indië's positie vóór de intrede van de crisis. Reeds toen was het Indische beleid psychologisch, technisch en financieel vastgeloopen. Psychologisch omdat de overheid er onvoldoende in geslaagd was, den volksgeest te grijpen; technisch omdat al te zeer gewerkt was naar Westersche schablone; financieel, omdat Indië's kunnen op dit gebied ver is overschat. In de crisis zag spr. vooral een felle aansporing tot wijziging van de tot nog toe gevolgde staatkundige richtlijnen.
In dit verband behandelde hij vervolgens de Japansche belangstelling voor Ned.-Indië en de daar te lande in Nederlandsche en Japansche richting werkende krachten. Ook hierin ligt z. i. een indicatie, welke tot heroriënteering in vorenbedoelde richting moet leiden. Wat deze richting moet kenmerken, vatte spr. als volgt samen:
1. Bewustheid van de geringe draagkracht der bevolking, van de beperktheid der middelen en als gevolg hiervan groote soberheid en eenvoud in de geheele overheidsorganisatie;
2. speuren naar de eigen Indische behoeften, een nauwgezet schiften van die nooden naar gelang van relatieve waarde van urgentie en beschikbare middelen, en een toespitsen van de voorziening daarin op al de eigenaardige kenmerken van land en volk;
3. een systematisch streven naar contact met de volkspsyche, naar autochtoon intermediair bij het invoeren van het nieuwe en naar het afmeten van een bevredigende mate van verantwoordelijkheid voor de autochtone krachten.
Spr. meende te kunnen constateeren, dat meer dan een onderdeel hiervan door den dwang der tijdsomstandigheden reeds tot een begin van verwezenlijking komt, doch van een bewuste aanvaarding van dit nieuwe bestek zag hij nog geen blijken, veeleer schijnt het beleid in Indië tot wanhopig kappen aan alles over te gaan. Z. i. zal alleen een gewijzigde doelstelling in het overzeesche beleid uitkomst kunnen brengen. Het remedie zal van Nederland moeten uitgaan, waar het eerst zal moeten worden aanvaard, alvorens door daartoe geschikte krachten, in Indië te kunnen worden uitgevoerd. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Ambtsaanv. in het Onderwijs 1712 D.)

I. NEDERL. OOST-INDIE. — Volksraad. - Eerste vrouw in het college gekozen. —
De eerste vrouw, die als lid van den Volksraad in dit College zal zitting nemen, is op 6 Mei '35 benoemd. Het is Mevrouw Razoux Schultz-Metzer, voorzitster van de Vrouwenafdeeling van het Indo-Europeesch Verbond. (Aneta) **(Vor. ber. Volksraad 1695 F.)**

A. ENGELAND. — Het Zilveren Kroningsfeest van Z. M. Koning George den Vijfden. —

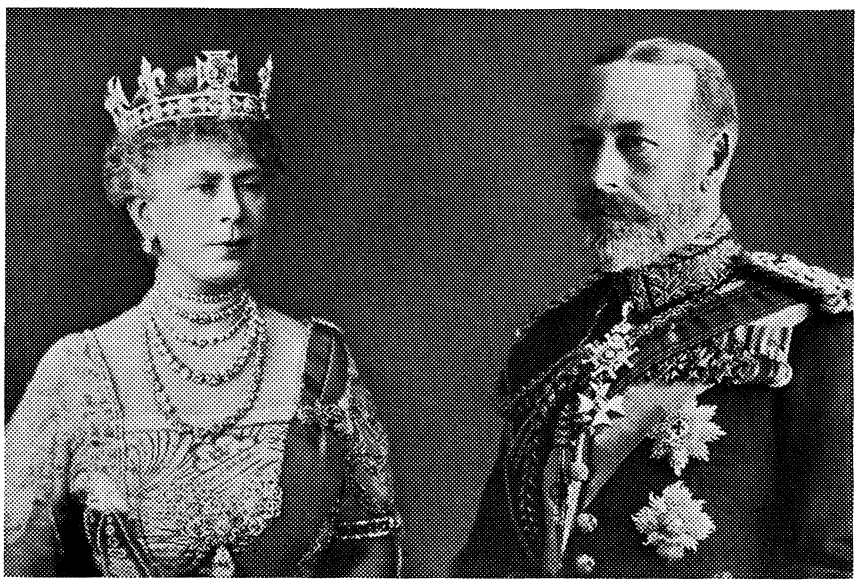
Op 6 Mei 1935 was het 25 jaar geleden, dat Koning George V zijn troon besteeg. Een plechtige dankdienst in den St. Paul te Londen heeft de feesten, die meer dan een maand zullen duren, ingeluid. Met de groote belangstelling, die het Engelsche volk in Groot-Brittannië en daarbuiten bij dit jubileum aan den dag legt, blijkt duidelijk, hoezeer dit volk zijn Koning waardeert en bemint.

George V is den 3den Juni 1865 op Marlborough House geboren. Hij was de tweede zoon van den prins van Wales, den lateren koning Eduard VII, en koningin Alexandra. Bij zijn doop kreeg hij de namen George Frederick Ernest Albert.

In 1877 kwam hij bij de marine in dienst en als zeeofficier verdiende hij den lateren bijnaam „Our Sailor King". Met zijn broer Albert deed hij verschillende reizen en in 1880 begaf hij zich met hem op een reis om de wereld.

Prins George bezocht Canada en zag den Niagara, daarna studeerde hij een tijd te Lausanne. Vervolgens legde hij zijn adelborst - examen af. Na verdere opleiding aan het marine-college te Greenwich, werd hij belast met het bevel over een kanonneerboot, waarmee hij andermaal West-Indië bezocht.

De plotselinge dood van zijn oudsten broer Albert Victor in 1892 maakte hem tot vermoedelijk erfgenaam van de Kroon, na zijn vader, en maakte een eind aan zijn zeeofficiersloopbaan. Hij werd tot hertog van York verheven en nam in 1892 zijn zetel in het Hoogerhuis in. Op 6 Juli 1893 trad hij in het huwelijk met Victoria Mary, eenige dochter van den hertog en de hertogin van Teck.

Koningin Mary en Koning George V.

Zijn zoon Eduard, de prins van Wales, werd op 23 Juni 1894 in White Lodge geboren. Zijn andere kinderen zijn Albert, hertog van York, (geb. 1895), Mary, de Princess Royal, gehuwd met Lord Harewood, (geb. 1897), Henry, hertog van Gloucester, (geb. 1900), George, hertog van Kent, (geb. 1902), John, die in 1905 geboren werd, stierf in 1919.

Het overlijden van Koningin Victoria op 22 Januari 1901 en de beklimming van den troon door zijn vader vermeerderde zijn verantwoordelijkheid. Als hertog van Cornwall en York deed hij zijn daarvoor reeds ontworpen reis door de Britsche Dominions. Daartoe vertrok hij op 16 Maart 1901 aan boord van den kruiser Ophir. Hij opende het eerste parlement van het Australische gemeenebest, bezocht Nieuw-Zeeland, en werd in de Kaap-kolonie en Canada hartelijk ontvangen. Op 1 November keerde hij te Portsmouth terug. Op den verjaardag van Koning Eduard in 1901 werd de hertog tot prins van Wales verheven en op 5 December hield hij in de Gildenhall een rede die de aandacht trok en waarin hij aandrong op inspanning om aan mededingers het hoofd te bieden. De kroning van den nieuwen Koning moest wegens zijn ernstige ziekte uitgesteld worden. In dien tijd nam de prins vele plichten op zich en oefende hij zich steeds meer in het spreken in het openbaar. In 1905 bezochten hij en de prinses Engelsch-Indië en waren daar tegenwoordig bij een schilderachtige durbar. Op 7 Mei 1906 keerden zij terug. Twee jaar later deden zii een uitgebreide reis door Canada.

Toen koning George dus bij het overlijden van zijn vader in 1910 op den troon kwam, had hij de geheele traditioneele voorbereiding van een Engelschen kroonprins achter den rug.

Gedurende den wereldoorlog (1914—1918) deed de Koninklijke familie onnoemelijk veel om het Britsche volk den moed niet te doen verliezen. Koning George bezocht meermalen het front in België en Frankrijk.

Den 28sten Februari 1922 trad prinses Mary, thans de Princess Royal, in het huwelijk met burggraaf Lascelles, den tegenwoordigen graaf van Harewood, welk huwelijk met twee zoons gezegend is. Op 26 April 1923 huwde de hertog van York met Lady Bowes-Lyon, een dochter van den graaf van Strathmore en Kinghorn, uit welk huwelijk twee dochtertjes zijn gesproten.

De hertog van Kent sloot aan het eind van het vorig jaar een huwelijk met prinses Marina van Griekenland.

De prins van Wales en de hertog van Gloucester bleven tot dusver ongehuwd. (Daily Telegraph - Nieuwe Rotterd. Crt.)

(Een beschrijving der feesten wordt volgende week gepubliceerd. — Red. K. H. A.)

(Photo buiten tekst 1474 a.)

B. SPANJE. — Kabinet-Lerroux afgetreden. - Coalitiekabinet gevormd. - Gil Robles minister van Oorlog.

Minister-president Lerroux heeft op 3 Mei '35 de demissie van het geheele kabinet aan president Zamora aangeboden, die het ontslag heeft aanvaard.

Lerroux heeft op 6 Mei een nieuw kabinet samengesteld in coalitie met de katholieken. Het kabinet is samengesteld uit drie radicalen (partij van Lerroux), vijf leden van de Katholieke Ceda, twee agrariërs, twee onafhankelijken en één liberaal democraat. President Zamora heeft de door Lerroux ingediende samenstelling van het nieuwe kabinet goedgekeurd; deze lijst ziet er als volgt uit:

Minister-president: Lerroux (radicaal).
Buitenlandsche Zaken: Rocha (radicaal).
Oorlog: Gil Robles (Ceda).
Marine: Roya Villanova (agrariër).
Justitie: Ca Sanueva (Ceda).
Financiën: Chapapieta (onafhankelijk republikein).
Binnenlandsche Zaken: Portela Valladares (onafhankelijk, dicht staande bij de radicalen).
Onderwijs: Dualde (liberaal democraat).
Arbeid: Dalomon (Ceda).
Verkeer: Lucia (Ceda).
Openbare werken: Marraco (radicaal).
Landbouw: Velayos (agrariër).
Handel en industrie: Aizpun (Ceda).

De nieuwe regeering is een uitgesproken concentratiekabinet. Het beschikt over 240 van de 439 stemmen van het parlement. Tegenover de vroegere coalitieregeering beteekent de huidige oplossing een succes voor de door Gil Robles geleide katholieke volksactie (Ceda), daar deze in het huidige kabinet met 5 ministers vertegenwoordigd is. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

(Vorig bericht blz. 1747 D.)

7 MEI 1935

C. STAATSRAAD A. W. F. IDENBURG. —

Ter nagedachtenis aan Zijne Excellentie A. W. F. Idenburg, is bij J. H. Kok te Kampen verschenen een extra-nummer van het tijdschrift Antirevolutionnaire Staatkunde, bevattende bijdragen van de heeren prof. V. H. Rutgers, dr. H. Colijn, Ch. Welter, G. J. Staal en J. van der Molen Tzn.

(Te dezer gelegenheid publiceeren wij een photo buiten tekst van wijlen staatsraad Idenburg, die een onzer lezers zoo vriendelijk was ons af te staan). (Red. K. H. A.)

(Vorig bericht blz. 1703 F.)

D. EGYPTE. — Goudclausule. —

De Egyptische regeering heeft een decreet gepubliceerd waarbij de goudclausule wordt geannuleerd in alle internationale contracten die in Egypte uitvoerbaar zijn en daardoor de betaling van haar verplichtingen in papier gelegaliseerd. (Le Courr. du Caire)

A. **NEDERL. OOST-INDIE. — De nieuwe Volksraad.**
De aanvullende benoemingen van leden van den Volksraad door de Indische regeering hebben thans plaats gehad.
Wij geven hieronder de namen der nieuw benoemde leden:
Nederlanders. — Gekozen: Van Ardenne, Beets, mr. Blaauw, dr. Doeve, De Hoog, dr. Leunissen, ir. Wermuth, ir. White (allen I. E. V.); Van Sandick (B. B.); v. Holst Pellekaan, ir. Vreeburg, Verboom, dr. Kruyne (allen Vad. Club); mr. Van Helsdingen (C. S. P.); P. Kerstens (I. K. P.).
Benoemd: Van Baalen (Middenstand); Weyer, voorz. Ondernemersbond; mr. Kolkman, voorz. A.V.R.O.S.; mr. van Hasselt (B. P.M.); Straatemeyer (K.P.M.) 3; Mevr. Razoux Schultz-Metzer, voorz. vr.-afd. I.E.V.; luit.-kol. Feuilleteau de Bruyn; v. Lonkhuyzen (Fed. v. Werkn., tevens C.S.P.); Roep (P.E.B.); mr. Hildebrand (I.K.P.).
Inheemsche onderdanen, niet-Nederlanders. — Gekozen: Abdul Rasjit (Nat.); Djaja (oud-Volksr.-lid, oud-best.-ambt., vroeger geen lid van een partij); Boestan (Bestuursambt.); Soeangkoepon (Nat.); Thamrin (Nat.); Iskandar di Nata (Nat.); Wiranatakoesoema (P.P.B.B.); Gondosoebroto (P.P.B.B.); Danoesoegondo (P.P.B.B.); drs. H. Kartowisastro (V.A.I.B.); Soeroso (Nat.); Soekardjo Wirjopranoto (Nat.); Soetardjo (P.P.B.B.); Prawoto Soemodilogo (P.P.B.B.); Soekawati (P.E.B.); dr. Ratu Langi (Pers. Minah.); Mandagie (P.E.B.); ir. Goesti Moh. Noor (Nat.); Rehatta (Mol. Pol. Verb. en lid C.S.P.-fractie); Hoedojo (Regent uit Jogja)).
Benoemd: mr. dr. J. S. G. Moelia, oud-lid C.S.P.); Sosrodijodjo, regent v. Wonosobo (P.P.B.B.); Koeoemo Oetojo (B.O.); Kasimo (I.K.P.); Notosoetarso (C.S.P.); Mahmoed Teunkoe (P.P.B.B.); Sosrokadikoesomo (onafh. cons.); Daëng Mapoedji (Celebes); Soeria Nataatmadja, regent v. Serang (P.P.B.B.); Wiwoho (Islamit. Nat.).
Uitheemsche onderdanen, niet-Nederlanders. — Gekozen: H. H. Kan, mr. Kok Wat Tiong.
Benoemd: Loa Sek Hie, Sajid Abdullah bin Salim al Attas, tijd. adj. translateur bij het hoofdparket. (Aneta)
Wij geven hierbij een verklaring van de afkortingen van de partijen en vereenigingen, in bovenstaand overzicht voorkomende:
I.E.V. = Indo-Europeesch Verbond.
B.B. = Ver. van Ambtenaren bij het Binnenl. Best.
V.C. = Vaderlandsche Club.
C.S.P. = Christelijk Staatkundige Partij.
I.K.P. = Indische Katholieke Partij.
P.E.B. = Politiek Economische Bond.
N.I.V.B. = Ned.-Indische Vrijzinnige Bond.
I.S.D.P. = Indische Sociaal Democratische Partij.
Nat. = Nationalist, zonder bekende indeeling bij een bepaalde vereeniging.
P.P.B.B. = Ver. van Inlandsche bestuursambtenaren.
B.O. = Boedi Oetomo, Nationalistische beweging met over het algemeen gematigd, Javaansch intellectueel karakter.
Pers. Minah. = Persatoean Minahasa, partij voor de Minahasa, liberaal.
Mol. Pol. Verb. = Moluksch Politiek Verbond, conservatief.
V.A.I.B. = Vereeniging van Ambtenaren van het Inlandsche Bestuur (hooger opgeleiden).
(Nieuwe Rotterd. Crt.) **(Vor. ber. Volksraad 1787 I.)**

B. **ZWEDEN. — Minister Sandler over Zweedsche neutraliteit. —**
In een redevoering voor een groote studentenvereeniging te Lund heeft de minister van Buitenlandsche Zaken, Rickard Sandler, een uiteenzetting gegeven over den internationalen politieken toestand, welke, naar hij o.a. zeide, zoodanig was, dat er niet krachtig genoeg tegen gewaarschuwd kon worden, met fatalistische voorstellingen over de onvermijdelijkheid van een wereldconflict het uitbreken daarvan in de harten der menschen te laten voorbereiden. Dit fatalisme was volgens den minister juist het fatale.
Wat de neutraliteit van Zweden betreft, merkte de minister op, dat Zweden zich in geen enkele buitenlandsche combinatie zal laten betrekken, waardoor de vrijheid van handelen juist voor het oogenblik, dat men nog over de vrijheid diende te beschikken, aan banden wordt gelegd. (Svenska Dagbladet)

C. **NEDERLAND. — Contingenteering van papier en papierwaren. —**
Men verzoekt ons mede te deelen, dat de contingenteering van papier en papierwaren per 1 Mei 1935 onder de volgende voorwaarden werden verlengd:

Tijdvak over 8 maanden.

	Percentage gewicht
Druk- en schrijfpapier	90 pct.
Cellophaan	100 „
Ander papier	90 „
Papierwaren, met uitzondering van asphaltdak- en behangselpapier	90 „
Asphaltdakpapier	100 „
Behangselpapier	100 „

Met uitzondering van cellophaan, waarvoor 1933 als basisjaar geldt, zijn voor alle groepen de jaren 1933 en 1934 als basisperiode vastgesteld.
(Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vorig bericht 1656 I.; Contingenteeringen 1779 A.)

D. **VATICAAN. — De Paus laakt den toestand in Duitschland. —**
Tijdens een audiëntie, die de Paus een groep Duitsche bedevaartgangers toestond, hield de Paus tot de Duitsche bezoekers een korte toespraak, waarin hij „zekere methoden, die in Duitschland worden toegepast", veroordeelde en o.a. verklaarde:
In Duitschland worden pogingen gedaan om het Christendom af te schaffen voor den terugkeer naar den Staat van barbaarschheid en heidendom, waardoor het Christelijke Katholieke leven in gevaar wordt gebracht. (De Tijd)
(Vorig bericht Paus Pius XI 1770 D.)

E. **NEDERLAND. — Katholiek-Democratische Partij. - Prof. dr. J. A. Veraart uit de politiek. —**
Naar gemeld wordt heeft prof. dr. J. A. Veraart besloten, zich geheel uit het practische politieke leven terug te trekken. De uitslag der verkiezingen der Prov. Staten heeft hem er van overtuigd, dat langs den gekozen weg voor de verwezenlijking van zijn politieke denkbeelden niets is te bereiken. Hij heeft dan ook aan het Partijbestuur van de Katholiek-Democratische Partij, onder dankzegging voor de ondervonden medewerking en het geschonken vertrouwen, bericht, dat hij het voorzitterschap der Partij neerlegt. (De Maasbode)
(Vorig bericht Kath. Democrat. Partij 1526 A.)

F. **SOVJET-RUSLAND. — Binnenlandsche leening. —**
Op 5 Mei '35 werd het besluit der Sovjet-Regeering gepubliceerd voor een nieuwe binnenlandsche staatsleening voor het derde jaar van het tweede-vijfjaarsplan, groot 3½ milliard roebel. (Prawda) **(852 D.)**

G. **BELGIE. — Landdag van het Vlaamsch-Nationale Verbond. —**
Op den heideheuvel te Kester in het Zuidwesten van Vlaamsch Brabant, heeft het gereorganiseerde Vlaamsch-Nationale Verbond (V.N.V.) op 5 Mei '35 den eerste landdag gehouden. Ook uit Nederland waren belangstellenden gekomen. Zoo was o.m. een delegatie aanwezig van de N.S.B. met den hoofdredacteur van Volk en Vaderland aan het hoofd.
De heer van Puymbrouck, leider van den cultuurafdeeling, begroette de aanwezigen, speciaal de delegatie van de N.S.B., en wees op het Groot-Nederlandsche doel van het Vlaamsch-Nationale Verbond.
(Nieuwe Rotterd. Courant)

A. OOSTENRIJK. — Adolf Hitler's plannen. —
De minister van Buitenlandsche Zaken, Berger-Waldenegg, heeft op 3 Mei '35 een rede gehouden over Oostenrijk's buitenlandsche politiek, waaraan wij het volgende ontleenen:
Wat Duitschland betreft ziet de minister in de verschillende verklaringen van Hitler het bewijs, dat de plannen der Nazi's ten opzichte van Oostenrijk nog altijd bestaan. (Reichspost)
(Vorig bericht Buitenl. Politiek 1136 E.)

B. CONFUCIANISME. — Opleving in China. —
Sedert het zesde jaar der Chineesche republiek (1917) waren het officieele voorjaars- en najaarsoffer (een os, een schaap en een zwijn) niet meer aan Confucius gebracht. Nu echter zijn in Maart 1934 deze offers met alle gebruikelijke ceremonieel weer gebracht. Verschillende hooggeplaatste ambtenaren fungeerden daarbij als priesters. En sedert zijn zij herhaald. Thans is dus een opleving van het Confucianisme te bemerken. (Sin Wan Pau)
(Vorig bericht Confucius 1453 D.)

C. ZWITSERLAND. — Het geval Berthold Jacob. - Arbitrage. —
Van bevoegde Duitsche zijde wordt medegedeeld, dat de Duitsche regeering in haar antwoord-nota o.a. heeft verklaard, dat zij zich niet zal onttrekken aan de verplichtingen, die voortspruiten uit het Duitsch-Zwitsersche arbitrageverdrag, waarin arbitrage is voorzien. (Neue Zürcher Zeitung) **(V. b. 1772 F.)**

8 MEI 1935

D. NEDERLAND. — Rotary International. —
Te Groningen werd op 6 Mei '35 de negende landdag van het 59ste district van Rotary International gehouden. Er waren ruim 450 deelnemers.
De heer de Cock Buning, voorzitter van den landdag, sprak met groote waardeering over het werk der commissie voor de werkkampen onder leiding van den heer de Gaay Fortman.
Verder herinnerde spr. nog aan de zorg voor gebrekkige kinderen. Het is moeilijk, zeide hij, een overzicht te geven van het werk van Rotary, waar dit betreft het opwekken van dienstvaardigheid en liefdadigheid. Dat geldt ook voor het internationale werk: het opwekken van vriendschap. Uit de lijst van bijeenkomsten blijkt echter wel, dat Rotary actief is geweest in het afgeloopen jaar.
De financieele toestand van het district is gezond. Het internationale jongenskamp in Doorn zal o.m. kunnen worden gefinancierd.
Tenslotte bracht spreker dank aan de medewerkers, o.w. de heeren Rochat en v. d. Greven, voor de verzorging van Rotary Holland; aan oud-gouverneur Kalff en de heer Verkaak en diens echtgenoote voor vertalingen van brochures. Spr. gaf nog een overzicht van Rotary International in Europa, dat in alle landen groeit.
Men hoopt in Nederland binnenkort twee nieuwe afdeelingen te mogen begroeten.
Al is de taak van Rotary in dezen tijd niet gemakkelijk, toch was spr. er van overtuigd, dat het zaad, dat de Rotarians uitstrooien eenmaal wortel zal schieten. Door woord en voorbeeld zullen zij hun plicht blijven doen volgens hun doelstellingen, waarbij zij rekening zullen houden met veranderingen in het stelsel, doch strak zullen vasthouden aan hun beginsel.
(Nieuwsblad van het Noorden)

E. NEDERLAND. — Contingenteeringsovereenkomst met Oostenrijk. —
Aan het departement van Economische Zaken is een contingenteeringsovereenkomst tusschen Nederland en Oostenrijk geparafeerd, van Nederlandsche zijde door den heer A. Th. Lamping, directeur van de handelsaccoorden, van Oostenrijksche zijde door den heer G. Alexich, Oostenrijksch zaakgelastigde te 's-Gravenhage.
De overeenkomst zal zoo spoedig mogelijk worden onderteekend en onmiddellijk daarop in werking treden. Zij zal gelden tot 31 December '35 met mogelijkheid tot verlenging. (Keesings Fin. Archief)

F. NEDERLAND. — Handel met China. —
De Chineesche gezant te Den Haag, Z. E. Wunsz King, heeft tijdens het jaardiner van de Nederl.-Chineesche vereeniging, hetwelk op 4 Mei '35 te 's-Gravenhage plaats had, o.a. het volgende medegedeeld:
Wat den handel tusschen China en Nederland betreft, herinnerde de gezant aan het ontstellende kleine aandeel, dat ons land bijdraagt in den buitenlandschen handel van China, een aandeel, dat ook in het laatste jaar eer achteruitgang dan vooruitgang heeft getoond. Het eenige dat nog een weinig in tel komt, is de uitvoer van Ned.-Indië naar China, die in 1934 een vooruitgang voortoonde van 5.84 tot 6.15 procent van den totalen invoer in China, maar ook deze vooruitgang is slechts relatief, daar de geheele invoer van China in dat jaar is achteruitgegaan met 300 millioen dollars. Deze poovere prestatie, voegt de Nieuwe Rotterd. Courant er aan toe, van onzen handel op China kan voor een groot deel geweten worden aan onzen achterstand in de kennis van de Chineesche taal. (Nieuwe Rotterd. Crt.) **(Vor. ber. 1292 E.)**

G. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Handelsverdrag met Duitschland. —
Bij de Staten-Generaal is ingediend een wetsontwerp tot goedkeuring van het Nederlandsch-Duitsche verdrag nopens de regeling van het goederenverkeer voor 1935 met bijlagen en bijbehoorend slotprotocol, op 22 December 1934 te Berlijn gesloten.
In de Memorie van Toelichting wordt o.a. opgemerkt, dat de verdiensten van dit verdrag, dat met het inmiddels vervallene slechts weinig verschilt, hoofdzakelijk moeten worden bezien in het licht van de ontwikkeling van het betalingsverkeer tusschen Nederland en Duitschland. De moeilijkheden welke in dit opzicht ontstaan zijn, zijn voor een niet gering deel toe te schrijven aan de voor Duitschland ongunstige ontwikkeling van het Nederlandsch-Duitsche handelsverkeer, te weten den teruggang van den Duitschen invoer naar Nederland en de stijging van den Nederlandschen uitvoer naar Duitschland.
De cijfers van de handelsbalans illustreeren den ontstanen toestand op ondubbelzinnige wijze: in 1934 bedroeg de invoer uit Duitschland ƒ 296.650.000 tegen ƒ 378.355.000 in 1933, terwijl de uitvoercijfers onderscheidenlijk ƒ 175.697.000 en ƒ 156.119.000 bedroegen.
Wijl met het oog op de verhoudingen op de Nederlandsche markt op een stijging van den Duitschen invoer niet gerekend mag worden, is het duidelijk, dat het evenwicht in het betalingsverkeer slechts in een beperking van den uitvoer kan worden gevonden. Deze wordt dan ook al naar gelang van den stand van de clearingrekening in overleg tusschen de beide regeeringen tot stand gebracht. Een prognose ten aanzien van de toekomstige ontwikkeling van het handelsverkeer kan derhalve slechts gemaakt worden in het licht van de ontwikkeling van het betalingsverkeer. (Het Vaderland)
(Vorig bericht 1632 B.; Tw. Kamer 1783 B.)

H. NEDERLAND. — Contingenteering van Gloeilampen. —
De contingenteering van gloeilampen is op 1 Mei '35 voor een jaar verlengd. De basisjaren en de autonome percentages blijven ongewijzigd.
(Keesings Financieel Archief)
(Vorig bericht 1711 G.; Contingenteeringen 1789 C.)

9 MEI 1935

I. FRANSCH-RUSSISCH PACT. — De indruk in Duitschland. —
De Diplomatisch-politische Korrespondenz, het orgaan van de Wilhelmstrasse, schrijft over het Fransch-Russisch verdrag o.m.:
Het moge de bedoeling zijn geweest van de verzoeningsactie, waarmede dit jaar is begonnen, in Europa de gedachte ingang te doen vinden van collectieve veiligheid door vrije onderhandelingen, vaststaat thans dat die actie is geëindigd met een bondgenootschap, dat tegen Duitschland is gericht, zooals uit het slot-protocol blijkt.
Voortaan zal de Volkenbondsraad besluiten moeten nemen onder den druk van het Fransch-Russische bondgenootschap. Verzet van een of meer raadsleden kan den bijstand, waartoe partijen zich hebben verbonden, niet meer tegenhouden.
In dit opzicht blijkt duidelijk de rol, die den Volkenbond is toegedacht, want het verdrag houdt geen rekening met de eenstemmigheid van den Volkenbond, wanneer het gaat om een gemeenschappelijke zaak. Partijen gaan reeds van de opvatting uit, dat de raad zich niet bij haar standpunt aansluit.
In dit geval zullen Frankrijk en Rusland zonder acht te slaan op een stoornis in den Volkenbond, toch gemeenschappelijk tot den oorlog overgaan.
Het is thans de taak van diegenen, die de collectieve

vredesgedachte op hun vaandel hebben geschreven, zich bezig te houden met die ernstige inbreuk op hun idee.
De overige bladen, zooals Völkischer Beobachter, Köln. Zeitung, Berliner Tageblatt, zijn eveneens van oordeel dat het verdrag uitsluitend tegen Duitschland is gericht. (Diplomatisch-politische Korrespondenz)
(Vorig bericht blz. 1786 B.)

A. ITALIE. — Geschil met Abessynië. - Nieuwe lichtingen gemobiliseerd. —
Op 7 Mei '35 heeft de Italiaansche regeering in een officieel communiqué medegedeeld, dat in verband met de mobilisatie-maatregelen, welke de Abessynische regeering heeft getroffen, Mussolini bevel heeft gegeven over te gaan tot mobilisatie der divisie-Sabauda en van twee divisies milizia. Tevens zijn de manschappen van de lichting 1913, die reeds met groot verlof waren gegaan, weer onder de wapenen geroepen.
Dientengevolge bevinden zich thans de lichtingen 1911, 1913 en 1914 op volle sterkte in dienst. (In Nederland heeten deze lichtingen die van 1931, 1932 en 1934.)
Het agentschap Stefani publiceert een communiqué, waarin verklaard wordt, dat het nemen van verdere voorzichtigheidsmaatregelen ter beveiliging van de Oost-Afrikaansche koloniën van Italië door een aantal feiten onvermijdelijk is geworden.
1e. Dat door bepaalde Europeesche wapenfabrieken opmerkelijk groote wapenzendingen naar Addis Abeba zijn geëxpedieerd.
2e. Dat de Abessynische regeering mobilisatie-maatregelen heeft genomen.
3e. De redevoering, die de keizer van Abessynië voor eenigen tijd heeft gehouden, en die intusschen reeds verscheidene malen door de Italiaansche bladen te berde is gebracht. (Stefani - Corriere della Sera)
(Vorig bericht blz. 1760 D.)

B. ENGELAND. — Duitschland's bewapening. - Hoogerhuis debat. —
Lord Stanhope heeft op 7 Mei '35 in het Hoogerhuis namens de Britsche regeering een dringend beroep gedaan op Hitler om nu eindelijk de betuigingen van vredeswil in daden om te zetten en met duidelijk omschreven voorstellen te komen. In zijn rede heeft lord Standhope heel duidelijk het verlangen naar verheldering, naar meer klaarheid uitgesproken.
(Daily Telegr.) **(V. b. Duitsche Duikbooten 1779 G.)**

C. KARAKORUM-EXPEDITIE. — Dr. Ph. C. Visser en zijn vrouw vertrokken. —
Uit Irinagar in Kasjmir wordt bericht, dat de Karakorum-expeditie van dr. Visser 26 April '35 van daar is vertrokken om met haar exploratietocht in den Karakorum een begin te maken.
Dit is de vierde maal dat dr. Ph. C. Visser met zijn echtgenoote mevrouw J. Visser-Hooft een expeditie naar dit gebergte zal leiden. De vorige tochten vonden plaats in 1922, 1925 en 1929-30.
(Algemeen Handelsblad) **(Vorig bericht 1499 C.)**

D. GENEESKUNDE. — Operatieve behandeling van angina pectoris. —
In de jaarlijksche zitting van het Amerikaansche college van medici te Philadelphia op 30 April '35 deden de doctoren J. A. Lyon en E. Horgan uit Washington mededeeling van het feit, dat zij bij vier lijders aan angina pectoris en aanverwante ziekten waren overgegaan tot doorsnijding van de zenuwen, die leidden naar de schildklier, waardoor de toevoer van bloed naar dit orgaan werd verminderd. Zij achtten de operatie, die bovendien zeer eenvoudig en ongevaarlijk is, absoluut onschadelijk voor het organisme. Van zeven maanden af tot zestien maanden na de operatie toe waren de patiënten vrij van aanvallen gebleven.
Daar het hier niet gaat om verwijdering van de glaudula thyreoïdea, maar om vermindering van den bloedstoevoer naar dit orgaan, waardoor de invloed van dit laatste op het hart eveneens afneemt, is na den ingreep het optreden van myxoedeem niet te vreezen. (Lancet) **(Vor. ber. Angina Pectoris 1244 E.)**

E. INDEXCIJFERS DER KOSTEN VAN HET LEVENSONDERHOUD. — Diverse landen. —

	1935 Jan.	1934	1933	1932	1931	1930	1913
Australië . .	—	82	80	83	87	97	69
België . . .	—	173	179	182	202	225	—
Britsch-Indië .	98	97	103	109	110	137	100
Canada . . .	79	79	78	81	90	99	65
Denemarken .	—	165	158	155	155	165	100
Duitschland . .	122	121	118	121	136	148	100
Frankrijk . .	—	516	520	526	569	581	100
Gr.-Brittannië .	143	141	140	143	148	158	100
Hongarije . .	88	89	91	98	101	106	100
Italië	70	71	75	78	82	91	—
Japan	151	149	146	137	135	155	100
Nederland . .	—	140	139	141	151	161	100
Noorwegen . .	—	148	147	149	153	161	100
Oostenrijk . .	105	105	105	108	106	111	100
Polen	64	66	71	78	86	94	—
Tsj.-Slowakije .	—	100	101	102	105	109	100
U. v. Z.-Afrika	—	109	107	110	115	118	100
Ver. Staten . .	—	—	131	134	148	164	100
Zweden . . .	155	154	153	156	159	165	100
Zwitserland .	128	129	131	138	150	158	100

(Centraal Bureau v. d. Statistiek)

F. GRIEKENLAND. — Venizelos c.s. bij verstek ter dood veroordeeld. —
Een aantal leidende politici, die aan den opstand hebben deelgenomen, of daarbij betrokken waren, zijn op 5 Mei '35 door den Krijgsraad bij verstek ter dood veroordeeld, t.w.: Venizelos, generaal Plastiras, Tsanakakis en Koendoeros; Konatas, president van den Senaat, werd tot 5 jaar, den zoon van Venizelos, Kyriakos Venizelos, tot 15 jaar gevangenisstraf veroordeeld. (Proia)
(Vorig bericht 1774 D.; Venizelos 1727 A.)

G. SOVJET-RUSLAND. — Rede van Stalin. - De mensch vóór de dingen. —
In een rede, welke hij voor een groot aantal van afgestudeerde cadetten der militaire academie hield, heeft Stalin betoogd, dat men bij het optellen van de goede resultaten, welke zijn verkregen, en in het bijzonder bij de resultaten op industrieel en agrarisch gebied de rol van de leiders vreeselijk overschat heeft. Men schreef alle successen op hun rekening. Dat is echter onverstandig en ook heelemaal onjuist. De beteekenis van den mensch, van den gewonen arbeider voor de ontwikkeling van de Sovjet-Unie werd daarentegen geweldig onderschat.
Nadat hij geschetst had wat op het gebied van industrie en landbouw onder Sovjet-beheer is gedaan vervolgde hij:
Thans is de honger naar techniek vrijwel gestild, het land bezit nu een zware industrie, een gemechaniseerd boerenbedrijf en een schitterend bewapend leger.
Inplaats van den honger naar techniek is nu een andere honger gekomen, de honger naar menschen, naar bekwame arbeiders, die technisch ontwikkeld zijn en die met de machines weten om te gaan. Vroeger zei men: techniek is alles. Dat heeft het mogelijk gemaakt een geweldige industrie op te bouwen. Maar de abstracte techniek is dood. Alleen de techniek, die door menschen beheerscht wordt, kan wonderen doen.
Als de Sovjet-Unie thans arbeiders had, die de techniek beheerschten, dan zou het drie- of viermaal zooveel bereikt hebben. Indien dit het geval was, dan zou men niet de ongehoorde behandeling der menschen en de ziellooze bureaucratie hebben. Scherp hekelde Stalin de houding, die de menschen achterstelt bij de dingen. De bolsjewiki (zoo zei hij) hebben nog niet de essentieele beteekenis begrepen van de menschelijke kwaliteiten. Anders zou het niet voorkomen, dat wij zoo vaak een walgelijke houding moeten waarnemen tegenover de menschen, tegenover fabriekspersoneel en andere arbeiders. De leiders kunnen hen helpen en aanmoedigen. Maar wij zien te veel voorbeelden van een ziellooze bureaucratie en een laakbare houding tegenover de arbeiders. Zeer vaak wordt met menschen omgegaan als waren het pionnen. Wij hebben geleerd de machines te waardeeren en rapport uit te brengen over het technische peil van onze fabrieken, maar wij weten nog geen enkel geval van een zelfde bereidwilligheid om rapport uit te brengen over de verheffing der menschen. Dit wordt verklaard door het feit, dat wij nog niet hebben geleerd om de menschen, de arbeiders, te waardeeren.
De tijd is gekomen, dat men inziet, dat van alle kostbare vormen van kapitaal, de menschen, de arbeiders, de kostbaarste zijn, aldus eindigde Stalin zijn rede. (Iswestija)
(Vorig bericht Stalin 1209 F.)

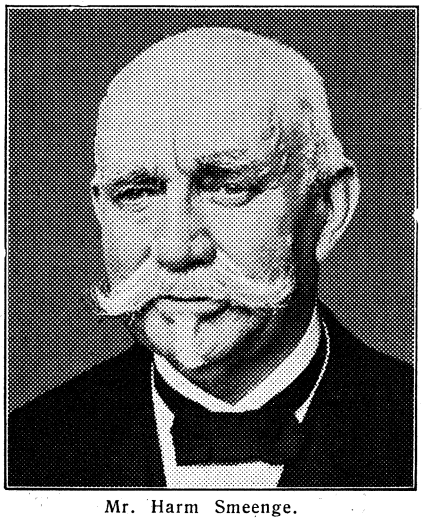
10 MEI 1935

A. MR. HARM SMEENGE OVERLEDEN. —

Op 9 Mei '35 is te Assen in den ouderdom van bijna 83 jaar plotseling overleden mr. Harm Smeenge, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Mr. Harm Smeenge werd den 25sten Mei 1852 te Assen geboren, waar hij het gymnasium bezocht. Hij studeerde aan de Groningsche Hoogeschool en promoveerde in 1877 tot doctor in het Romeinsch- en hedendaagsch recht. Hij vestigde zich als advocaat te Assen, waar hij tevens beëedigd klerk ter griffie der Arrondissements-rechtbank werd. Mr. Smeenge werd in 1879 griffier hij het Kantongerecht te Meppel, waar hij lid van den gemeenteraad werd. Van 1890 tot 1900 was hij kantonrechter te Hoogeveen en nadien tot 1929 griffier bij het Gerechtshof te Amsterdam. Van de oprichting der R.H.B.S. te Meppel tot zijn vertrek naar Amsterdam, gaf mr. Smeenge aan die inrichting van onderwijs les in de Staathuishoudkunde.

In 1886 werd mr. Smeenge door het kiesdistrict Assen afgevaardigd naar de Tweede Kamer en in 1888 door het kiesdistrict Meppel, dat hem sedert dien den geheelen tijd van zijn lidmaatschap der Tweede Kamer afgevaardigd heeft.

Mr. Harm Smeenge.

Sedert 1907 nam mr. Smeenge voor het district Amsterdam II zitting in de Provinciale Staten van Noord-Holland en van 1919 af was hij lid van de Eerste Kamer voor den Vrijheidsbond.

Mr. Smeenge was lid van den Zuiderzeeraad, sedert 1900 voorzitter van het hoofdbestuur van de schippersvereeniging „Schuttevaêr", mede-oprichter en eere-voorzitter van de Vereeniging ter bevordering van het ambachtsonderwijs in Drenthe. Hij was hoofdbestuurder der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen; eere-voorzitter der vereeniging van rijkskanaalbeambten „Eendracht maakt macht", voorzitter van het schoolfonds voor schipperskinderen van de vereeniging „Schuttevaêr", was lid van het hoofdbestuur van Volksonderwijs en voorzitter der vereeniging tot bevordering van de „Vakopleiding van Handwerkslieden" in Nederland.

Zijn verdiensten werden erkend door zijn benoemingen tot ridder in de orde van den Nederlandschen Leeuw en commandeur in de orde van Oranje Nassau, terwijl hij tevens Groot-Officier was van de Leopold III Orde. De eerstgenoemde onderscheiding viel hem ten deel tijdens het bezoek van de Koningin aan Drenthe in 1895. (Nieuwsblad v. h. Noorden)

B. DUITSCHLAND. — Kerkstrijd. - Alfred Rosenberg en de Katholieken. —

Alfred Rosenberg, wiens boek „Mythos des 20sten Jahrhunderts" (verheerlijking van het heidendom), veel kritiek van katholieke zijde heeft uitgelokt, komt daar in een vlugschrift „Duisterlingen van onzen tijd" tegen op. Niettemin schijnt vast te staan, dat Alfred Rosenberg's boek gebaseerd is op theorieën die reeds eerder door een geesteszwakke zijn neergeschreven. (Neue Zürcher Ztg.) **(Vor. ber. Kerkstrijd 1787 G.)**

C. VEREENIGDE STATEN. — Senator Huey Long en Coughlin. —

De correspondent te Washington van de Daily Telegraph vestigt er de aandacht op, dat senator Long, dat is de dictator van Louisiana, en de geestelijke Coughlin, die door zijn brandende radio-redevoeringen tegen de regeering een grooten invloed verwierf, hun aanvallen op de regeering zullen gaan combineeren en samen president Roosevelt zullen trachten ten val te brengen. Het schijnt tenminste, dat Long en Coughlin al eenigen tijd in het geheim met elkaar in contact zijn en het over gemeenschappelijke actie in beginsel eens zijn geworden. Deze actie zou dan kunnen culmineeren in een campagne voor het presidentschap met Long als candidaat, want Coughlin, die in Canada geboren is, kan uit dien hoofde niet in aanmerking komen voor het presidentschap, daar de president der Ver. Staten als Amerikaan moet zijn geboren. (Daily Telegraph)

D. VEREENIGDE STATEN. — Nieuwe Bankwet door Huis van Afgevaardigden goedgekeurd. —

Het Huis van Afgevaardigden heeft de door de regeering voorgestelde Bankwet goedgekeurd met 271 tegen 110 stemmen. De wet beoogt een hervorming van het Federal Reserve stelsel, gepaard met een ruimere credietpolitiek door het prijsgeven van de thans geldende voorschriften met betrekking tot kwaliteit en de marge van het onderpand, waar tegenover biljetten worden uitgegeven.

Verder behelst de nieuwe Bankwet bepalingen die aan de federale regeerings-instanties een vèr-strekkende controleerende bevoegdheid over het bankwezen verleenen.

Alvorens deze wet aan te nemen, werd een amendement verworpen dat het geheele reserve-stelsel in het bezit van de federale regeering wilde doen overgaan, door aankoop van alle aandeelen van de reserve-banken. (Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. bericht 1779 I.)**

E. ITALIE. — Conferentie te Venetië. - Italië, Oostenrijk, Hongarije. —

De besprekingen, die op 4, 5 en 6 Mei '35 tusschen Suvich (Italië), Berger-Waldenegg (Oostenrijk) en Kanya (Hongarije) te Venetië zijn gehouden, hebben ten doel gehad er den nadruk op te leggen, dat de herbewapeningen niet buiten het kader van Genève mogen geschieden. (La Stampa)

F. NEDERLAND. — Spoorhout-kwestie. —

Verschenen is het zeer uitvoerige verslag van de commissie tot het instellen van een onderzoek naar de bij de schriftelijke en mondelinge gedachtenwisseling over het XIde hoofdstuk der Rijksbegrooting voor 1934 in de 2e Kamer ter sprake gekomen feiten in verband met de N.V. „Spoorhout" en het grindbaggerbedrijf te Linne (zie pag. 1101 F.).

Dit eerste gedeelte bestaat uit een inleiding en de behandeling van de kwestie-Spoorhout.

De commissie komt hierbij tot de volgende conclusies:

1. dat verschillende der tot uiting gekomen klachten feitelijken grondslag missen of betrekking hebben op feiten of omstandigheden, welke niet of slechts in zeer geringe mate tot critiek aanleiding geven;
2. dat echter tegen het gevoerde beleid naast bezwaren van minder belang ook ernstige bezwaren zijn aan te voeren;
3. dat zeer in het bijzonder tot ernstige critiek aanleiding geven het sluiten door de Spoorwegen van het contract-Noer en hun medewerking aan de uitvoering van dat contract, welke medewerking:

a. in belangrijke mate tot de vorming van de te groote voorraden, met de daaraan verbonden nadeelige gevolgen, heeft bijgedragen;
b. tot de besteding van onnoodig hooge prijzen heeft geleid;
c. ernstig gevaar in het leven heeft geroepen voor de terugbetaling van het overgroote deel van de door de spoorwegen bij het genoemd contract verstrekte geldleening van ƒ 700.000;

4. dat de ter kennis van de commissie gekomen aanwijzingen en geruchten omtrent corruptieve handelingen van ambtenaren der Spoorwegen geenerlei bevestiging hebben gevonden;
5. dat, hoewel niet kan worden ontkend, dat de verhouding, die bestaat tusschen de Spoorwegen als afnemer en Spoorhout als in- en verkoopcombinatie, voor de Spoorwegen voordeelen kan opleveren en in bepaalde gevallen ook opgeleverd heeft, aan den anderen kant aan een zoodanige verhouding, althans bij den huidigen opzet, gevaren van beteekenis zijn verbonden, welke gevaren in hoofdzaak bestaan:

a. in de bepaling, dat ten minste 80 pct. van de behoefte bij de in- en verkoopcombinatie moet worden gedekt, welke bepaling kan leiden tot gemis aan voldoende vergelijkingsobjecten bij de prijsbepaling;
b. in de bevoegdheid van die combinatie om zelfstandig ook met anderen zaken te doen, welke bevoegdheid, indien daarvan een gebruik zou worden gemaakt, dat tot meer of minder aanzienlijke verliezen zou leiden, voor de Spoorwegen ernstige financieele consequenties zou kunnen hebben;
c. in de volkomen vrijheid van den persoon, die met de leiding van de meergenoemde combinatie is belast om, voorzoover het niet dwars-liggers en aanverwante artikelen betreft, alle handelsdaden te verrichten, die hem goeddunken en deel te nemen in alle ondernemingen, welke hij daarvoor geschikt acht, welke vrijheid in bepaalde omstandigheden kan leiden tot combinaties en verwikkelingen van transacties, waardoor de

belangen der Spoorwegen niet, althans niet in de eerste plaats en in hoofdzaak worden gediend;
6. dat de genoemde opzet tevens — doordat hij er toe heeft geleid, dat de gestie van de Spoorwegen en die van Spoorhout niet voldoende uit elkaar zijn gehouden — mede als oorzaak is te beschouwen van verschillende der in de praktijk gebleken bezwaren;
7. dat op grond van een en ander ernstig behoort te worden overwogen, of niet de verhouding tusschen de Spoorwegen en Spoorhout dient te worden geliquideerd, dan wel de bepalingen, waardoor die verhouding wordt beheerscht, aan een ingrijpende herziening dienen te worden onderworpen. (Nieuwe Rott. Crt.)

(Vorig bericht blz. 1101 F.)

A. **OOSTZEE-STATEN. — Defensief verbond. —** De te Kowno gehouden conferentie der Oostzee-staten (Estland, Letland, Litauen) is op 8 Mei '35 geëindigd. In het officieele communiqué wordt verklaard, dat de ter conferentie vertegenwoordigde landen allen voorstanders bleken te zijn van de idee, waarvan het ontwerp van het Oostelijk Locarno-pact uitgaat. Het Fransch-Russische accoord beschouwen zij als een eersten stap in deze richting.
Voorts staan de Oostzee-landen sympathiek tegenover de toepassing van sancties ingeval van schending der verdragen.
Zij besloten, elkaar wederkeerig hulp te bieden in geval van een aanval. Verder is overeenstemming bereikt over de samenwerking tusschen de diplomatieke vertegenwoordigers en tusschen de gedelegeerden der Oostzee-landen in den Volkenbond.
Ten slotte werd een accoord onderteekend inzake de unificatie der douanewetgeving en inzake diverse onderdeelen van het strafrecht. (Dnie, Kaunas)

(Vorig bericht Oost-Locarno Pact 1613 D.)

11 MEI 1935

B. **GEESTELIJK LEVEN. — Nationaal Verbond „Godsdienst, Gezin, Gezag" tegen Russisch Atheïsme.** Het Nationaal Verbond „Godsdienst, Gezin, Gezag", voorzitter ds. T. J. Hagen te Delft, secretaris dr. F. J. Krop te Rotterdam, heeft den bestuurscolleges van de voornaamste in Nederland gevestigde kerkgenootschappen een circulaire gezonden met het verzoek, hun aandacht gevestigd te houden op den toestand der vervolgde Kerken in Sovjet-Rusland, haar in gebed en gave te gedenken, en de Regeering op dit punt opmerkzaam te maken gelijk ook in andere landen geschiedt. Na een betoog over vexatoire maatregelen tegen geestelijken en godsdienstoefeningen concludeert het stuk:
„De Christenheid kan zich onmogelijk bij zulk een toestand neerleggen. De staten, die nog eenige waarde hechten aan het geloof en aan de vrijheid van gedachte, mogen niet toelaten, dat regeeringen, die het lidmaatschap van den Volkenbond op prijs stellen, het pact, dat den grondslag van dien Bond vormt, strafloos negeeren en haar onderdanen de allereerste rechten van den mensch en van den geloovige niet gunnen. Waarbij nog komt — en als geloovige willen wij dat in de eerste plaats onderstrepen — dat de rechten Gods op de schandelijkste wijze worden miskend in het land van het officieele en militante atheïsme. Reden waarom ondergeteekenden, in hun kwaliteit, u met verschuldigden eerbied dringend verzoeken om deze zaak bij den Volkenbond aanhangig te maken, en alles te doen wat in uw vermogen is, om nogmaals voor de geheele wereld te doen proclameeren, dat de bij genoemden Bond aangesloten leden moreel verplicht zijn om op hun gebied volkomen vrijheid van geweten en eeredienst te waarborgen.
(Alg. Handelsblad)

C. **OPGRAVINGEN. — Nieuwe ontdekkingen in Babylonië. - Opgravingen onder leiding van prof. dr. H. Frankfort. —**
Met betrekking tot de opgravingen, die het Oriental Institute van de Universiteit te Chicago sinds verscheidene jaren in Irak onderneemt onder leiding van onzen landgenoot prof. dr. H. Frankfort, buitengewoon hoogleeraar aan de universiteit van Amsterdam, zijn, op verzoek van het persbureau Vaz Dias, door de Allard Pierson Stichting te Amsterdam eenige inlichtingen verstrekt.
De drieledige expeditie, die van begin November tot midden Maart met een Europeesch-Amerikaanschen staf van 17 leden en een arbeiderscorps van 1100 inlanders in het veld geweest is, heeft op den voornaamsten ruïnenheuvel, Tell Asmar, het oorspronkelijke peil bereikt, waarop de eerste bewoners zich gevestigd hebben, toen dit gedeelte van de vlakte van Euphraat en Tigris bewoonbaar werd. Dit peil ligt 25 meter beneden het tegenwoordige oppervlak van het land; door heel deze diepte werden overblijfselen van woonplaatsen gevonden, waartusschen potten, werktuigen, zegels en half-pictographische tabletten lagen, die een inzicht in de opeenvolgende stadia der beschaving geven. De Aboe-tempel, waarin verleden winter de opzienbarende groep van beelden is gevonden, bleek reeds gedurende vele voorafgaande eeuwen in gebruik te zijn gebleven; niet minder dan 24 bouwperioden werden onderzocht.
De inrichting van het heiligdom was reeds in de oudste lagen van het type, dat tot het einde toe gehandhaafd bleef. Beeldjes van klei, die de moedergodin afbeelden, en in de diepste lagen zijn gevonden, gelijken op vondsten uit het 300 K.M. zuidelijker gelegen Ur en bevestigen den indruk, dat reeds in de oudste tijden een homogene beschaving in Babylonië heeft geheerscht. In Chafaje werden gelijktijdig lagen onderzocht, om de algemeene geldigheid der in Tell Asmar behaalde resultaten te toetsen. Maar bovendien werden hier te midden van huis- en tempelruïnes graven ontdekt, waarin de dooden met opgetrokken knieën en voor het gezicht gedrukte handen begraven waren, omringd door vaatwerk, werktuigen, en toilet-artikelen en rijk versierd met kralen en amuletten.
Bovendien werd voor het eerst een in de nabijheid gelegen ruïnenheuvel, Ischtschali genaamd, onderzocht. Hier werden de overblijfselen van een stad van ongeveer 2000 j. v. Chr. ontdekt, zoo compact gebouwd en betrekkelijk goed bewaard, dat prof. Frankfort hoopt, die, althans wat de topografie betreft, volledig te leeren kennen. Een stuk van den met torens versterkten stadsmuur werd ontdekt en daarin één der stadspoorten, waar vandaan een straat leidde tot een rechthoekig gebouwencomplex, waarin drie tempels, om open hoven gegroepeerd, gevonden werden. Dit complex alleen beslaat een oppervlakte van 120 maal 80 meter. Beschreven tichelsteenen onthulden, dat de tempels gebouwd waren door koningen van Esjnoenna (Tell Asmar). Eén der tempels was aan Istjar gewijd. Hier kon voor het eerst het bewijs geleverd worden, dat in Babylonische tempels soms oer-oude voorwerpen in gebruik bleven. Van uit het heiligdom der godin leidde een deur in een soort sacristie waar op leemen banken, die langs de wanden liepen, de sieraden van het godenbeeld werden bewaard. Daartoe behooren kralen halsketting en en zegels, die ten minste 700 jaar ouder waren dan het gebouw, waarin zij gevonden zijn. Ook andere voorwerpen, zooals rijk met beeldhouwwerk versierde vazen en bronzen lampen in den vorm van leeuwen, zijn hier gevonden.
In Assyrië werd het onderzoek van Sargon's residentie (722—705 v. Chr.) bij Chorsabad voortgezet. Een aantal groote gebouwen bleek tezamen met 's konings paleis door een muur omgeven te zijn en vormde zoo een citadel. Daarbinnen was ook het paleis van den grootvizier, dat met fraai gebeeldhouwde en met opschriften voorziene marmeren drempels versierd was. De belangrijkste vondsten bestonden hier uit ongeëvenaard volledige resten van de wandversiering, bestaande uit kleurig beschilderd plasterwerk, waarin boven friezen van mythologische dieren en demonen een drie en een halven meter hooge figuur van den koning verschijnt, staande in aanbidding voor een godenbeeld. (Vaz Dias)

(Vorig bericht Opgravingen 1417 A.)

D. **TURKIJE. — Kemal Atatürk over de buitenlandsche politiek. —**
Ter gelegenheid van den vierden grooten partijdag der Republikeinsche Volkspartij heeft Kemal Atatürk een redevoering gehouden over de buitenlandsche politiek.
Hij verklaarde o.m.: Turkije streeft er naar, den internationalen vrede te handhaven en goede vriendschap te onderhouden met alle aangrenzende landen. Onder krachtigen bijval wees Kemal Atatürk op de duurzame en eerlijke vriendschap van Turkije met de Sovjet Unie en herinnerde hij vooral aan den steun, welke de Sovjet Unie verleent aan de Turksche eischen, in de kwestie der zee-engte. De Turksch-Russische vriendschap zal ook verder den internationalen vrede dienen.
Aangaande het Balkanpact wees de president op de beteekenis van dit pact dat tot taak heeft de onrust op den Balkan te doen verdwijnen.
Na gewezen te hebben op de vriendschap tusschen Turkije en Iran en de vriendschappelijke betrekkingen met Afghanistan en de andere landen, verzekerde Kemal Atatürk, dat de Turksche republiek naar niets anders streeft dan een nuttig en vredelievend lid te zijn van de groote familie der volken.
Kemal Atatürk besloot met den wensch, dat het den Volkenbond zal gelukken het internationale vertrouwen te consolideeren en de wonden van het verleden te genezen. (Akcham)

(Vorig bericht Kemal Atatürk 1703 H.)

12 MEI 1935

A. POLEN. — Nieuwe kieswet in voorbereiding. —
De grondslagen voor een nieuwe kieswet zijn op 7 Mei '35 gepubliceerd.
Polen zal in honderd districten worden verdeeld, welke ieder twee afgevaardigden zullen aanwijzen. De candidaten zullen worden gesteld door bijzondere kiescolleges.
Het aantal afgevaardigden wordt van 444 teruggebracht tot 200. Kiesgerechtigd zijn burgers, mannen en vrouwen, die hun 24 levensjaar hebben volbracht.
Kiesgerechtigden voor den senaat zullen hun 30 levensjaar moeten hebben volbracht.
Het aantal senatoren wordt verminderd van 111 tot 96, te kiezen door burgers, die zich verdienstelijk hebben gemaakt jegens land en volk.
De senaatsverkiezingen geschieden door middel van colleges. 2/3 der senatoren zullen worden gekozen, de overigen zullen door den president der Republiek worden benoemd. (Polska Agencia Telegraficzna)

B. ARIE SMIT OVERLEDEN. —
Op 10 Mei '35 is te 's-Gravenhage in den ouderdom van 90 jaar overleden de heer Arie Smit, de stichter van de Kon. Maatschappij De Schelde te Vlissingen. (Vaz Dias)

C. NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Begrooting van Ned. Oost-Indië en Suriname goedgekeurd. —
Minister Colijn heeft op 9 Mei '35 zijn inzichten over de Indische Begrooting in de Eerste Kamer uiteen gezet. De begrooting werd na 's ministers rede zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd, zoomede de begrooting van Suriname. (Telegraaf)
(Vor. ber. Eerste Kamer 1747 C.; Begr. Ned.-Indië 1678 B.; Suriname 1697 B.)

D. AMSTERDAM. — Nieuwe opcenten-regeling aangenomen. —
De gemeenteraad heeft op 8 Mei de voordracht van B. en W. tot vaststelling van het aantal opcenten op de gemeentefondsbelasting 1935-'36 op 75 (waarbij nog komen 25 opcenten voor het werkloosheidssubsidiefonds), en tot rangschikking van de gemeente in de eerste klasse, z. h. st. aangenomen.
Het gevolg hiervan is, dat de grens van het onbelastbaar inkomen met *f* 50 wordt verhoogd.
(Telegraaf) **(Vorig bericht Belasting 1324 C.)**

E. NEDERLAND. — Economische toestand. - Rede van Minister Mr. P. J. Oud. —
Het departement Amsterdam van de Maatschappij voor Nijverheid en Handel heeft op 9 Mei '35 aan enkele vooraanstaanden uit het Amsterdamsche bedrijfsleven een noenmaal aangeboden, waarbij een eere-gast aanzat, Minister mr. P. J. Oud, die te dezer gelegenheid een rede heeft gehouden over den economischen toestand van ons land.
In zijn rede zeide de Minister o.a. het volgende:
Wij leven in een tijd van overgang. Er moet een nieuwe evenwichtstoestand komen, maar wanneer zal deze er eenmaal zijn en hoe zal de toestand worden? Niemand vermag het te zeggen.
Op onze aanpassingspolitiek is veel critiek gekomen. Er wordt gezegd, dat er geen constructieve politiek gevoerd wordt om den welstand te verhoogen.
De vermindering van het welvaartspeil is een feit, dat wij hebben te aanvaarden. Zij is het gevolg der geweldige internationale verschuivingen, waaraan Nederland geen schuld heeft.
Aanpassingspolitiek is juist de constructieve politiek. Aanpassing aan het verminderde welvaartspeil is noodig om daarna tot een nieuwe welvaart te komen. Niet de aanpassing is zoo pijnlijk, maar de vermindering der welvaart is zoo pijnlijk, vooral in ons land, dat zoo'n hoog welvaartspeil had.
De twee-eenheid is aanpassing aan het verminderde welvaartspeil en aan de nieuwe economische verhoudingen.
De Regeering is er zich van bewust, dat zooveel mogelijk werkloozen aan het werk moeten komen. Doch luk-raak aan het werk zetten kan het economisch leven zeer schaden. Dit kan millioenen kosten en toch wordt dan de economische kracht van het volk niet bevorderd.
Men vraagt naar industrialisatie, maar met het opdraaien der binnenlandsche nijverheid komt men er niet alleen. Wij moeten zorg dragen, dat alles ten slotte tot versterking der economische kracht zal leiden. Onze reserves mogen niet opgeteerd worden voor werkverschaffing uitsluitend.
Men moet geen schepen laten bouwen, waar geen vracht voor is. Met steun aan de industrie past ons dus de grootste voorzichtigheid.
Een verwijt, als zou de regeering niet genoeg doen, wijst zij af. Zij heeft al veel gedaan voor de werkverruiming in het algemeen, getuige o.a. het 60 millioen plan.
Aan elk ernstig plan wordt aandacht besteed. Het is niet de schuld der regeering, als een plan niet uitgevoerd kan worden.
Ten slotte ging de minister nog in op de denkbeelden over den corporatieven staat, om aan het einde van zijn reden allen aan te sporen tot samenwerking, om de moeilijkheden te boven te komen. (De Tijd)
(Vorig bericht Mr. P. J. Oud 1679 B)

F. ROTTERDAM. — De devaluatie van den belga. - Mededeeling van den heer W. A. Engelbrecht, voorzitter van de Kamer van Koophandel en Fabrieken. —
In de op 7 Mei '35 gehouden vergadering van de Kamer van Koophandel voor Rotterdam heeft de voorzitter, de heer W. A. Engelbrecht, de volgende rede gehouden:
In verband met het in de vorige vergadering genomen besluit, dat de Kamer zich met het oog op de gevolgen, welke van de devaluatie van den belga moeten worden verwacht, zou beraden op de maatregelen, die dienen te worden genomen tot behoud van het transitovervoer over Rotterdam, is door het bureau een commissie ad hoc ingesteld.
Naar u bekend is, werd sindsdien op initiatief van den burgemeester van Rotterdam door dezen aan den minister van economische zaken een memorie overhandigd, welke werd ondersteund door de vereenigingen van de belanghebbende groepen uit de havenbedrijven, door de Rotterdamsche bankiersvereeniging en door onze Kamer.
Om geleidelijke, maar met volslagen zekerheid te verwachten verplaatsing van het Rotterdamsche transitovervoer naar de Belgische zeehavens te voorkomen — een verplaatsing, die voor alle groepen der bevolking van onze stad catastrophale gevolgen moet hebben en die ook in geheel Nederland ernstig zal worden gevoeld — is in deze memorie aan de regeering met klem verzocht drie maatregelen te willen treffen.
a. tijdelijke verleening van restitutie op de rijksloodsgelden, waardoor deze komen op het peil, zooals dit in de bedoeling ligt van het bestaande tractaat tusschen Nederland en België betreffende de zeeloodsgelden, waarbij de bereidheid wordt uitgesproken van verhooging, indien en zoodra België tot gelijken maatregel zal overgaan;
b. tijdelijke invoering van Rijnvaartpremie voor over Nederlandsche havens te transporteeren goederen, van gelijken omvang en van dezelfde goederencategorieën als waarvoor de Belgische regeering thans premies verleent ten bate van de Belgische havens, waarbij de bereidheid wordt uitgesproken tot intrekking van den maatregel, zoodra en voor zoover de Belgische regeering bereid is de Rijnvaartpremies af te schaffen;
c. het beschikbaar stellen van middelen aan de gemeente Rotterdam tot het geven van een valuta-compensatie in den vorm van een restitutie op de door haar geheven haven- en kadegelden en gevorderde huur voor kadeterreinen, evenredig aan de waardevermindering van den Belga.
Te weinig nog is in ons land bekend, welk een enorme beteekenis het transitoverkeer over de Nederlandsche havens heeft; te weinig nog wordt beseft, welk een terugslag zich bij verlies daarvan voor ons economische leven zal doen gevoelen.
Namens mijn medeleden van het bureau, de commissie ad hoc in zake de gevolgen voor Rotterdam voortvloeiende uit de devaluatie van den Belga, alsmede van de Commissie voor de scheepvaartbelangen, verzoek ik u het bureau en de beide genoemde commissies in deze aangelegenheid diligent te willen verklaren. (N. Rott. Crt.) **(Vorig bericht 1747 K.)**

G. GEESTELIJK LEVEN. — Moderne Theologen. —
Dezer dagen is de zeventigste vergadering van Moderne Theologen te Amsterdam door den voorzitter prof. dr. G. Sevenster met een toespraak geopend.
Spr. gaf een overzicht van de geschriften welke in het afgeloopen jaar door moderne theologen gepubliceerd zijn en maakte tenslotte nog enkele opmerkingen over Theologie en Catechese. Hij acht het een verheugend verschijnsel, dat het besef van het verband tusschen theologie en practijk in de laatste jaren sterk is verlevendigd. In een tijd als de onze, waarin de groote vraagpunten der theologie — wat is openbaring? wat heeft men te verstaan onder het Evangelie van Jezus Christus? wat is de kerk? — opnieuw worden doordacht, moet velen ook weer duidelijk worden, dat onze houding bij den practischen arbeid in de gemeente door ons antwoord op de laatste vragen der theologie wordt bepaald. Preeken, godsdienstonderwijs, zielszorg — dat alles houdt nauw verband met wat wij denken over openbaring. Aanknoopend bij twee publicaties op catechetisch terrein toont spr. dit voor het godsdienstonderwijs eenigszins uitvoeriger aan. In de catechetiek behoort z.i. allereerst een duidelijk antwoord gegeven te worden op de vraag naar het doel van het godsdienstonderwijs. Het oordeel over stof en methode zal

daardoor worden bepaald. In verband met een en ander handelt spreker over de vraag, in hoeverre de de catechisatie verkondiging behoort te zijn en over de kwestie, waarop bij de kerkgeschiedenis in het godsdienstonderwijs de nadruk gelegd moet worden; om ten slotte aan te toonen, dat ook ons oordeel over de waarde der algemeene paedagogiek voor de catechese van onze principieele opvattingen afhankelijk is.
Na de openingstoespraak hield prof. dr. G. J. Heering een referaat over de beteekenis van Openbaring voor de vrijzinnig-Protestantsche theologie.
(Nieuwsblad v. h. Noorden)

A. **NEDERLAND. — Bouw- en Architectuurtentoonstelling te Amsterdam.**
Op 10 Mei '35 is onder groote belangstelling in het R.A.I. gebouw, in aanwezigheid van Zijne Excellentie Mr. H. P. Marchant, minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, de bouw- en architectuurtentoonstelling die van 10—19 Mei wordt gehouden, geopend.
Tevens wordt ter gelegenheid van de tentoonstelling een bouwcongres gehouden. De expositie werd geopend met een rede van Prof. Ir. R. L. A. Schoemaker. (Vaz Dias)

13 MEI 1935

B. **DUITSCHLAND. — Een geloofsbelijdenis van het heidendom. —**
Te Stuttgart is een „Germaansche Bijbel" gepubliceerd, die door de „Reichswart", het officieel orgaan van de Nationaal-Socialistische „Duitsche Geloofsbeweging" het „Evangelie der Germanen" wordt genoemd.
Deze „Bijbel" bevat ook een Germaansche „geloofsbelijdenis" die den tekst van de Apostolische Geloofsbelijdenis op den voet volgt, en als volgt luidt:
„Ik geloof in den mensch, den machtigsten heer van alle dingen en krachten op aarde. Ik geloof in den Germaan, God's geliefden anderen zoon, den heer van zichzelf; die ontvangen is onder een Noordelijken hemel, geboren tusschen Alpen en zee, die geleden heeft onder Papisten en mammonisten, gelasterd is, geslagen en in ellende gedompeld, veroordeeld door duivels van iedere soort tot de hel, na tientallen jaren van wanhoop en verarming, steeds weer opgestaan is uit den staats- en nationalen dood, opgestegen naar de geestelijke wereld van Eckehardt, Bach en Goethe, gezeten met zijn broeder uit Nazareth ter rechterhand van den Eeuwige, vanwaar hij op de wijze van den Verlosser van tijd tot tijd zal nederdalen om de levend begravenen en de dooden op te wekken."
„Ik geloof in den goeden geest der menschheid, en de heilige kerk der toekomst, de gemeenschap van elk ernstig, zuiver en onbaatzuchtig willen, de wederopstanding van de volkomen verschijning, en een eeuwig leven zoowel in het verleden als in het hiernamaals." (Reichswart - Telegraaf) **(1781 G.)**

C. **NEDERLAND. — Menschenroof in Hengelo. - Antwoord aan het Tweede Kamerlid Boon. —**
Op de vragen van het Tweede-Kamerlid de heer Boon in zake het voeren over de Duitsche grens door een Nederlander van een te Hengelo arbeidenden Duitscher en diens onmiddellijk daarop in Duitschland gevolgde arrestatie, hebben de ministers van Buitenlandsche Zaken en van Justitie thans geantwoord en verklaard, dat het door den heer Boon vermelde over het geval Gutzeit in hoofdzaak overeenkomt met de feiten, welke ook den ministers bekend zijn.
Naar aanleiding van dit ernstige voorval heeft op 4 April, aldus deelen de ministers mede, het gezantschap te Berlijn in opdracht van de regeering zich tot de Duitsche regeering gewend en daarbij aan de Duitsche regeering verzocht een onderzoek in te stellen en onder meer de gevolgen van het gebeurde door terugzending van Gutzeit naar Nederland ongedaan te maken.
De ministers kunnen thans mededeelen, dat de Duitsche regeering zich bereid verklaard heeft Gutzeit op vrije voeten te stellen en hem den terugkeer naar Nederland te veroorloven. (Vaderland)
(Vorig bericht 1782 C.)

D. **NEDERLAND. — Onderwijs. - Inaugureele rede van prof. dr. F. D. Holleman. —**
Dr. F. D. Holleman, benoemd tot buitengewoon hoogleeraar aan de Leidsche Universiteit als een der twee opvolgers van wijlen prof. dr. C. van Vollenhoven om onderwijs te geven in het adatrecht, heeft op 10 Mei '35 zijn ambt aanvaard met het houden van een rede in het groot-auditorium.
Tot onderwerp van zijn rede koos spreker de Commune trek in het Indonesisch rechtsleven, een van de eigenaardigheden in de structuur van het adatrecht waardoor dit recht zich van het Romeinsch recht en daarop gebaseerde rechtssystemen onderscheidt. (Red. K. H. A.) **(V. b. Adatrecht 1680 K.; Ambtsaanv. i. h. Onderwijs 1787 H.)**

E. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Amerikaansch: William Faulkner — Pylon. (Smith and Haas, New York, 1935)
Edna Ferber — Come and Get It. (Doubleday Doran, New York, 1935)
Duitsch: Ernst Bertram — Michaelsberg. (Insel Verlag, Leipzig 1935)
Max Brod — „Heinrich Heine". (Allert de Lange, Amsterdam)
Engelsch: Miss Cicely Boas — A Farmer's Marriage. (Hutchinson)
Nellie Tom-Gallon — I Meant No Harm (Heath Cranton Ltd., London)
Fransch: Pierre Benoit — Boissière. (Albin Michel, Paris)
Nederlandsch: C. J. Kelk — „Variatie op het thema Vrouw". (Uitg. Bigot & v. Rossum, Amsterdam)
A. Viruly — Alles O.K.! . . . . Draaien! (Andries Blitz, Amsterdam)
Noorsch: Kristmann Gudmundsson — Hvite netter (witte nachten). (Aschehong, Oslo)
Spaansch: Pio Baroja — Las Noches del buen retiro. (Espasa-Calpe, Madrid)
Vlaamsch: Luc Indestege — Andioenora. (Van der Donck-Robyns, Maesyck) (Red. K.H.A.) **(1786 D.)**

F. **POLEN. — Minister Laval's bezoek aan Warschau.**
Het bezoek van den Franschen Minister van Buitenlandsche Zaken Laval aan Polen is op 12 Mei '35 geëindigd. Hij is naar Moskou doorgereisd.
Minister Laval heeft de volgende verklaring afgelegd:
In den loop van deze eerste etappe van mijn reis heb ik aan Minister Beck (Poolsche Minister van Buitenlandsche Zaken), de verzekering kunnen geven, dat het Fransch—Russische pact volkomen vereenigbaar is met de overeenkomsten, welke ons land verbinden met Polen, evenals die, welke Polen verbinden met zijn buurstaten en dat het een nieuwen belangrijken factor vormt voor de organisatie van de veiligheid in Europa.
Wij hopen denzelfden geest van nauwe samenwerking te kunnen behouden bij het zoeken naar de middelen, die kunnen leiden tot een consolidatie van den vrede. Zij die de eer hebben, in het huidig tijdsbestek, de buitenlandsche politiek van hun land te leiden, hebben den plicht door hun daden de wettige verwachtingen van hun volken te vervullen."
(Polska Agencia Telegraficzna) **(V. b. Laval 1657 B.)**

G. **ITALIE. — Geschil met Abessynië. - Abessynisch protest. —**
De Abessynische Minister van Buitenlandsche Zaken heeft den zaakgelastigde van Abessynië te Rome, telegrafisch verzocht bij het Italiaansche Ministerie

van Buitenlandsche Zaken te protesteeren tegen de beleedigende uitlatingen van den Staatssecretaris van Koloniën Lessona, in de Italiaansche Kamer, die Abessynië er van beschuldigt het verdrag van 1928 niet te zijn nagekomen.
Dit verdrag niet alleen is nagekomen, aldus de Abessynische Minister, doch Abessynië heeft zich zelfs tot den Volkenbond moeten wenden om de uitvoering van de arbitrage, die in het Preambuul van het verdrag is voorzien, door te zetten.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. 1791 A.)**

A. **NEDERLAND. — Minister Mr. H. P. Marchant vraagt ontheffing uit zijn ambt. —**
Mr. H. P. Marchant heeft de pers medegedeeld, dat hij is overgegaan tot de Katholieke Kerk en is getreden uit den Vrijzinnig-Democratischen Bond.
Hij heeft aan H. M. de Koningin verzocht hem te willen ontheffen uit zijn ambt van Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.
(De Maasbode) **(Vor. bericht Marchant 1611 H.)**

B. **ENGELAND. — Het Zilveren Kroningsfeest van Z.M. Koning George den Vijfden. - Het Parlement huldigt den Koning. —**
Op 9 Mei '35 verzamelden zich de leden van Hooger- en Lagerhuis voor het gebed, alvorens in optocht naar Westminster Hall te gaan, waar in den waren zin des woords het parlement van het Britsche rijk vergaderd was, aangezien de vertegenwoordigers van alle parlementen van het Gemeenebest vertegenwoordigd waren. In het adres van gelukwensch van het Hooger-huis wordt o.a. gezegd, dat de afgeloopen 25 jaar vol zijn geweest van de wreede beproeving van den meest verwoestenden oorlog in de geschiedenis en van het moeilijke herstelwerk aan de geschokte structuur van het gemeenschappelijk leven, alsmede van langzame, doch hardnekkige pogingen om de welvaart en den vrede te herstellen. Elders konden tronen en constituties de moeilijkheden niet overleven. In dit koninkrijk evenwel is de ontwikkelingsgang van openbare rechten en vrijheden niet tegengehouden, doch uitgebreid en sterker geworden. Waarlijk, méér dan één uwer illustere voorvaderen, regeert Uwe Majesteit over een natie van vrije burgers. Desniettemin of liever juist wegens deze uitgebreide volksregeering, staat de troon hechter dan ooit in het centrum van het nationale leven. De persoonlijkheid van Uwe Majesteit maakte van den troon niet alleen een symbool, doch een geliefd en bestaand ding.
Na in welsprekende bewoordingen de Koningin en de vier zonen van den Koning te hebben geëerd, sloot het adres als volgt: „Wij vertrouwen, dat wanneer dit geslacht zal zijn ten grave gegaan en wanneer de schittering van deze week niet meer dan een lang vervlogen herinnering zal zijn, de dynastie Windsor nog zal regeeren over dit loyaal en vereenigd volk. Niet formeel, doch uit den grond van ons hart bidden wij God, dat Hij Uw Majesteit zegene."
Het adres van het Lagerhuis zegt o.a.:
„Onze grondwet heeft zich sterk genoeg getoond, den schok van den wereldoorlog te weerstaan en toonde zich soepel genoeg om zich aan te passen aan de gewijzigde omstandigheden van Rijk en Wereld. De constitutie gaf aan de natie een stabiliteit, terwijl elders de fundamenten instortten. Wij herinneren er nederig aan, dat onze historische regeeringsvormen voldoende bleken om aan alle crises het hoofd te bieden. Groot-Brittannië is meer dan ooit een vrije en welgeordende natie."
In zijn adres van antwoord zeide de Koning o.a.:
„Ik dank u hartelijk voor de woorden van toewijding en liefde tot mij, de Koningin en onze familie. In deze dagen, nu opnieuw vrees heerscht en voorbereidselen tot den oorlog in gang zijn, zijn wij dankbaar, dat de regeering vredelievend is en dat vrede heerscht in een zoo groot deel van de wereld en dat onder onze banier van vrijheid zoovele millioenen hun dagelijksch brood hebben in zoovele landen en verscheidene klimaten, waar niemand hun vrees inboezemt.
Het is voor mij een reden tot trots en erkentelijkheid, dat de goede harmonie van ons parlementair systeem met onze constitutioneele monarchie de schokken heeft weerstaan, welke in de afgeloopen jaren andere vorstendommen en andere vrijheden hebben vernield. Het wetssysteem van onze voorvaderen, hoewel aangepast aan de behoeften van dezen tijd, is wederom het beste middel gebleken om een regeering door het volk en vrijheid voor den persoon te vinden, alsook de geordende kracht van den staat en de wet voor regeerders en geregeerden. Vooral ben ik dankbaar, dat wij ontsnapt zijn aan de groote gevaren, welke ons land bedreigden. Ik zal nooit vergeten, hoe de gevaren van buiten af onmiddellijk alle klassen en rassen vereenigden; vrouwen en mannen speelden hun rol, de rijen werden aangevuld, en tenslotte behield hun kracht de vrijheid. Wij zullen hen, die in den grooten oorlog vielen, niet vergeten, noch hen, die verminkt of blind hieruit kwamen, opdat wij ons kunnen blijven verheugen over de weldaden van het leven.
„In de jaren, welke op den oorlog volgden, in een wereld uitgeput door bezoekingen en verarmd door verwoesting, hebben wij ons tot taak gesteld, de structuur van handel en industrie weer op te bouwen en te doen beantwoorden aan het dringende verlangen naar betere levensvoorwaarden. Overal waarden onzekerheid en gebrek aan vertrouwen rond als een schaduw over het menschelijke pogen, doch door den ernstigen, goeden wil, de voorzichtigheid van mijn volk, zijn wij voortgegaan en thans heeft het land een zekeren graad van industrieel succes bereikt, hetgeen vertrouwen schenkt voor de toekomst."
Tenslotte zeide de koning nog:
„Ik ben in mijn taak gezegend door naast mij mijn geliefde gemalin te hebben, die gij in zoo minzame woorden hebt geëerd. Ik dank God, dat Hij totnutoe mij en mijn volk heeft bijgestaan en bid Hem, dat wij kunnen voortgaan met de zaak van de vrijheid, in een geest van vrede, verdraagzaamheid en begrijpen. (Daily Telegraph)
(Vorig bericht blz. 1788 A.)

C. **VOETBAL. — België-Nederland. —**
De op 12 Mei '35 in het Heysel stadion te Brussel gespeelde voetbalwedstrijd België-Nederland is in een 2—0 overwinning voor Nederland geëindigd. Met rust was de stand 1—0. (De Maandagmorgen)
(Vorig bericht blz. 1741 C.)

13 MEI 1935

D. **MAARSCHALK JOZEF PILSUDSKI OVERLEDEN. —**
Maarschalk Jozef Pilsudski, de machtigste man in Polen, is op 12 Mei '35 op 68-jarigen leeftijd overleden.
Jozef Pilsudski, Poolsch officier en staatsman, was in 1867 te Zulow bij Wilna geboren. Reeds op jeugdigen leeftijd nam hij deel aan de Poolsche nationalistische beweging. In 1888 werd hij naar Siberië verbannen. Na zijn terugkeer trad hij in 1890 toe tot de Poolsche Socialistische Partij. Van 1892—1900 was hij betrokken bij verschillende illegale acties; in laatstgenoemd jaar werd hij opnieuw gearresteerd. Een jaar later ontsnapte hij uit een krankzinnigengesticht in het toenmalige St. Petersburg, waarin hij uit de gevangenis overgebracht was, zonder dat men bemerkt had, dat hij simuleerde, en vestigde hij zich te Krakau. Aan de revolutie van 1905 nam Pilsudski een werkzaam aandeel. In 1908 vormde hij in Galicië semi-legale militaire organisaties. In 1914 organiseerde hij Poolsche legioenen, die aan Oostenrijksche zijde tegen Rusland te velde trokken. In 1916 trad hij af als commandant dezer legioenen. In Juli 1917 werd Pilsudski door de Duitsche autoriteiten in de vesting Maagdenburg gevangen gezet. Tijdens de Duitsche revolutie werd hij in vrijheid gesteld en kon hij naar Warschau terugkeeren, waar hij in November 1918 hoofd van den staat werd en opperbevelhebber van het Poolsche leger. In 1919 werd hij voorloopig president. Hij voerde het bevel over de troepen in den oorlog tegen de Sovjetmacht en bezette in Mei 1920 Kijef. Deze stad moest hij in Juni prijs geven toen het Poolsche leger tot een terugtocht gedwongen werd, die tot vlak voor Warschau voortduurde. In Augustus van datzelfde jaar voerde hij het bevel over de troepen, die Warschau in staat van verdediging hadden gebracht. Hij werd benoemd tot „maarschalk van Polen", doch hij weigerde het presidentschap. In 1923 trok hij zich terug. Drie jaar later, in Mei 1926, dwong hij de regeering-Witos, na straatgevechten te Warschau, af te treden. Hij werd spoedig daarna tot president van de Poolsche Republiek gekozen, doch hij accepteerde deze benoeming niet. Wel trad hij als minister van oorlog en inspecteur-generaal van het leger toe tot de regeering-Bartel. In 1926 werd Pilsudski minister-president, waarbij hij de portefeuille van oorlog voor zijn rekening nam. In 1927 legde hij zijn premierschap neer, doch van Augustus tot December 1930 bekleedde hij deze functie opnieuw. Van December 1930 tot Mei 1931 bezette hij den post van minister van oorlog in het kabinet Slawek, evenals in het kabinet Prystor, dat in Mei 1931 werd gevormd.
Ook zijn laatste levensjaren heeft Pilsudski nog een belangrijke adviseerende rol gespeeld in de Poolsche buitenlandsche politiek. Nog voor dezer dagen was een ontmoeting met den Franschen minister van buitenlandsche zaken, Pierre Laval, gearrangeerd, welke evenwel wegens ongesteldheid van den „Leeuw van Wilna" geen doorgang kon vinden.
(Gazeta Polska - Vaz Dias)

14 MEI 1935

A. PROF. DR. WILLEM MENGELBERG. — Onderscheiding. - Grootofficier in de Kroonorde van België. —

Bij het diner op 11 Mei '35 prof. dr. Willem Mengelberg in het Amstel Hotel te Amsterdam aangeboden ter gelegenheid van zijn veertigjarig jubileum, heeft de Belgische gezant, de heer Ch. Maskens, uit naam van de Belgische regeering medegedeeld, dat prof. Mengelberg is benoemd tot Grootofficier in de kroonorde van België. De gezant heeft persoonlijk den jubilaris de onderscheiding op de borst gespeld.

Voorts heeft dr. H. P. Heineken, de voorzitter van het Concertgebouwbestuur, den dirigent, „als orkestlid", de gouden medaille van verdienste van het Concertgebouw overhandigd. (Telegraaf) **(1786 C.)**

B. ROEMENIE. — „Roemeensche Front" - Nieuwe partij. —

De vroegere leider van de Nationaal-Zaranistische partij, Waida Volsod, heeft op 12 Mei '35 in een massa-vergadering de stichting van het zoogenaamde „Roemeensche Front" aangekondigd. Bij de uiteenzetting van zijn programma kwam hij op voor de rechten van het nationale Roemenendom en keerde hij zich tegen alle niet-Roemeensche elementen. Hij verklaarde verder groote liefde te hebben voor „zuster Frankrijk". (Adverul)

C. FRANKRIJK. — De herstemming voor de gemeenteraden. —

Het ministerie van Binnenlandsche Zaken heeft op 13 Mei '35 de volgende definitieve verkiezingsuitslagen bekend gemaakt.

In de 858 gemeenten met meer dan 5000 inwoners is de meerderheid behaald door de volgende partijen:

Partijen	aantal gemeenten	behouden	verkregen	verloren
Communisten . .	90	38	52	9
Socialisten . . .	169	136	33	39
Neo-Socialisten .	15	12	3	4
Soc. republikeinen .	33	25	8	17
Soc. radicalen . .	222	165	57	61
Onafhank. radic .	51	35	16	20
Links republ. . .	146	106	40	51
Democr. volkspartij	9	5	4	4
Republ. rechterzijde (groep Marin) .	103	79	24	35
Rechts conserv. .	10	8	2	1
Onafh. Soc. in het Dep. van de Seine	4	3	1	4
Overige	6	0	6	1

(Le Matin) **(Vor. ber. Verkiezingen 1524 A.)**

D. PROF. P. ZEEMAN ONDERSCHEIDEN. —

De Fransche regeering heeft aan prof. P. Zeeman te Amsterdam een bijzondere onderscheiding toegekend, n.l. het commandeurskruis van het Légion d'honneur. De uitreiking geschiedde op 10 Mei '35, ten huize van den Franschen gezant te Den Haag, baron de Vitrolles. (Vaderland)

E. NEDERL. OOST-INDIE. — Japansch vlootbezoek. - Verbeurdverklaring van de Juno. —

In een uitvoerig artikel „Zacht gevloekt...." bespreekt het „Bat. N.Bld." allereerst in verband met de geschiedenis der verbeurdverklaring van de „Juno" — het Nederlandsche schip, dat bij slecht weer een verboden water bij Formosa was binnengevaren — de opvallend prikkelende wijze, waarop Japan in den laatsten tijd tegenover Indië optreedt.

Dit artikel brengt ook interessante mededeelingen over hetgeen zich heeft afgespeeld tijdens het bezoek van het Japansche oefeningseskader aan Ned.-Indië. Wij ontleenen daaraan het volgende:

Bij het jongste Japansche vlootbezoek wenschte de Japansche bevelhebber eerbewijzen, die in zoodanige mate de protocolaire eischen overtroffen, dat de divisie-commandant meende daarin niet te moeten treden.

Het gevolg daarvan is geweest, dat de gebruikelijke bezoeken niet zijn gewisseld, en dat de generaal ook voor de uitnoodiging tot het officieele diner bij den consul-generaal heeft bedankt. Op dat diner werd de gebruikelijke dronk op Hare Majesteit niet ingesteld .... als gevolg waarvan uiteraard ook de dronk op Z.M. den Japanschen keizer niet werd uitgebracht. Het geheele bezoek was één aaneenschakeling van incidenten. (Bat. Nieuwsblad)

F. BALKAN-ENTENTE. — Conferentie. —

De conferentie van den permanenten raad van de Balkan-entente (Roemenië, Turkije, Griekenland en Joego-Slavië) is op 13 Mei '35 te Boekarest beëindigd. In het slotcommuniqué wordt o.m. verklaard, dat de permanente raad den algemeenen toestand in Europa breedvoerig heeft besproken en tot de bevredigende conclusie is gekomen, dat de toestand op den Balkan geen enkele reden tot ongerustheid geeft. De Raad constateerde met vreugde de totstandkoming van het Fransch—Sovjet-Russische verdrag, waarin hij de basis ziet van de toekomstige organisatie van de veiligheid in Oost-Europa.

De Balkan-entente is voorts principiëel bereid steun te verleenen aan het te Rome gesloten accoord.

De Raad heeft besloten:

1. De uitbreiding van het ruilverkeer zoowel binnen den Balkanbond als tegenover derde staten.
2. Uitbreiding en verbetering der verkeersmiddelen.
3. Bevordering van het verkeer.
4. Bestudeering van bank-technische kwesties.

(Adverul) **(Vor. ber. Balkan-Entente 1748 F.)**

G. BELGIE. — Staatsleeningen - Conversie. —

De Belgische Staatscourant van 12 Mei bevat het Kon. Besluit tot conversie van een aantal Belgische Staatsfondsen in een 4% geunificeerde schuld.

De 4% conversieleening bestaat uit twee tranches. Eén waarvan de rente op 1 Februari vervalt, en één waarvan de rente op 1 Augustus betaalbaar is. De aflossing geschiedt met ten minste 1% per jaar van 1 Februari 1938 af.

De eerste serie wordt aangeboden aan de houders van obligaties van de 5% leening voor Nationaal Herstel, de 5% leening aflosbaar 1925, de 5% binnenlandsche Premieleening, 5% 1931 en de 5% leening 1931/1941.

De tweede serie wordt aangeboden aan de houders van de 6% geconsolideerde leening, de 6% leening van de Association Nationale des Industriels et des Commerçants pour la Réparation des Dommages de Guerre, de 6% leening van de Belgische Nationale Mij. voor Goedkoope Woningen en de 6% leening van den Lloyd Royal Belge; bovendien aan de houders der afgestempelde obligaties van nagenoemde leeningen, welke in de Ver. Staten werden opgenomen, n.l. de 6% leening 1925/1955, de 6½% leening 1924/1949, de 7% leening 1925/1955 en de 7% stabilisatieleening 1926/1956.

Bij de nieuwe 4% leening zal een kapitaalstoeslag van 5% worden verstrekt. De kapitaalstoeslag van 5% wordt verhoogd met 2½% voor de oblig. der 5% binnenlandsche premieleening, welke à 150% aflosbaar is.

De afgestempelde dollaroblig. van de in de Vereenigde Staten uitgegeven leeningen worden aan een bijzondere behandeling onderworpen. Aan de 6% dollarleening 1925/55, aflosbaar tegen pari, wordt een vergoeding van 5% toegekend. Aan de 6½% dollarleening 1924/49 en de 7% stabilisatieleening 1926/56 beide aflosbaar tegen 105, wordt een vergoeding van 10% en aan de 7% dollarleening 1935/55 aflosbaar tegen 107.50 een vergoeding van 12½% toegekend.

De premieleeningen zijn in de conversie inbegrepen. Daar loten aan de nummers der oblig. verbonden zijn, kan men hier geen nieuwe oblig. scheppen voor de extra-vergoeding. Daarom zal deze bij de nominale waarde van de oblig. zelf worden geboekt. Deze nom. waarden zullen in het vervolg bedragen: 5% 1922 fr. 262.50 in plaats van fr. 250; 5% 1923 fr. 525 fr. 500; 5% 1932 fr. 525 fr. 500, 5% 1933 fr. 1050 fr. 1000.

De 4% premieleening 1921 blijft ongewijzigd.

De terugbetalingspremies voorzien voor de leeningen van 1922, 1923 en 1932 blijven behouden.

De preferente aandeelen van de Nationale Mij. der Belgische Spoorwegen die eveneens in de conversie werd begrepen, genieten wegens hun specialen aard eveneens een bijzondere behandeling. De extra-vergoeding voor deze aandeelen wordt op 7½% in plaats van 5% vastgesteld. Daar ook hier geen nieuwe aandeelen gecreëerd kunnen worden zal de „bonus" uitbetaald worden in oblig. van de nieuwe 4% conversieleening.

De Nederlandsche en de Zwitsersche tranche zijn voorloopig niet in de conversie inbegrepen.

De 6% schatkistbiljetten met een looptijd van vijf jaar worden op denzelfden voet behandeld als de gew. oblig. De rentevoet der schatkistbiljetten per 1 October 1937 wordt van 5% op 3½% teruggebracht, (plus vergoeding van 2½% extra bij de terugbetaling).

Aan een mededeeling van de Vereeniging voor den Effectenhandel in zake de conversie van Belgische leeningen ontleenen wij het volgende:
De aangekondigde conversie van Belgische leeningen betreft de navolgende aan de Amsterdamsche beurs genoteerde fondsen: **Definitief genoteerd:** 5% herstelleening van 1919; 5% binnenlandsche leening met premie van 1920; Cert. van 5% leening 1931; 6% consolidatieleening van 1921; 7% dollarleening (afgestempeld) 1925-1955; 7% dollarleening (afgestempeld) 1926-1956; 6½% dollarleening (afgestempeld) 1924-1949; 6% dollarleening (afgestempeld) 1925-1955 en 5% premieoblig. 1923. **Voorloopig genoteerd:** 5% premieoblig. 1922 en 5% premieoblig. 1932.
De houders, die niet vóór 17 Mei te 14 uur hun stukken bij de Rijkskassen (Nationale Bank van België) te Brussel of in de provincie hebben ingeleverd, zullen aan de conversie zijn onderworpen.
Zij, die de conversie niet willen aanvaarden, moeten vóór genoemd tijdstip hun stukken aldaar hebben ingeleverd.
Het is niet bekend hoe langen tijd er mede gemoeid zal zijn eer deze houders hun niet geconverteerde stukken zullen teruggontvangen.
De oblig. ten aanzien waarvan de conversie door de houders is afgewezen, zullen voorloopig in de Prijscourant genoteerd blijven. (Agence Econ. & Finan. - Keesings Fin. Archief)
(Vor. ber. Leeningen 988 C.)

15 MEI 1935

A. DR. IR. F. G. WALLER OVERLEDEN. —
Op 75-jarigen leeftijd is op 10 Mei '35 te Delft overleden Dr. Ir. F. G. Waller, President-Commissaris der Nederlandsche Gist- en Spiritusfabrieken te Delft en Commissaris van tal van andere vennootschappen in den lande. De overledene nam op industrieel gebied in ons land een groote plaats in.
De heer Waller werd 19 April 1860 te Loenen (Veluwe) geboren.
Zijn gaven op chemisch gebied werden erkend door de verleening van het doctoraat in de chemie, honoris causa, door de Groningsche Universiteit op 1 Juli 1914 en door zijn benoeming tot eerelid der Ned. Chemische Vereeniging, gelijktijdig met geleerden als prof. Van der Waals Sr., prof. Lorentz, prof. Franchimont en dr. W. A. van Dorp, waarbij de voorzitter der Vereeniging hem betitelde als: „den man, die meer dan eenig ander heeft bijgedragen tot bevordering van onze chemische industrie".
Op 6 October 1925 heeft wijlen prof. J. G. C. Volmer, bij de verleening van het doctoraat in de technische wetenschap, honoris causa, aan dr. ir. F. G. Waller, diens verdiensten uitvoerig geschetst.
De heer Waller was commissaris van verscheidene ondernemingen, n.l. van de N.V. Flesschenfabriek te Delft, van de Machinefabriek Reineveld te Delft, van de N.V. Fransch-Hollandsche Oliefabrieken Calvé-Delft, van de Delftsch Aardewerkfabriek De Porceleyne Fles, van de Machinefabriek Gebrs. Stork & Co. te Hengelo, van de Nederlandsche Maatschappij tot Ontginning van Steenkolenvelden, van De Nederlandsche Bank en president-commissaris van Philips' Gloeilampenfabrieken. (Nieuwe Rotterd. Crt.)

B. PHILIPPIJNEN. — De nieuwe grondwet goedgekeurd. —
De grondwet der Philippijnen, waarbij zelfbestuur onder Amerikaansche souvereiniteit in het vooruitzicht wordt gesteld, is door 98% der stemgerechtigden goedgekeurd. Voor de eerste maal hebben vrouwen aan de verkiezingen deelgenomen. (V. D.)
(Vorig bericht blz. 1732 F.)

C. SOCIALE HYGIENE. — Ziekenhuisverpleging voor de inheemsche bevolking van Ned. Oost-Indië. —
In een lezing, gehouden in de aula van het Koloniaal Instituut te Amsterdam, deelde Dr. G. Roijer, geneesheer-directeur van de Ned. Herv. Diaconessen-inrichting daar ter plaatse, mede, dat er in Indië één arts is op 43.000 inwoners (tegen 1 op 1600 bewoners in het moederland) en dat in Nederland voor 4000 inwoners 13 ziekenhuisbedden beschikbaar zijn tegen in Indië voor hetzelfde aantal slechts 1 bed.
De crisis met zijn verminderden steun zoowel van den kant van het Gouvernement als van dien der Cultuurmaatschappijen, dreigt den toestand zelfs nog bedenkelijker te doen worden.
Hulpmiddelen in dezen nood zijn uitbreiding der wijkverpleging, opzoeken en behandelen der patiënten in de kampongs naar het voorbeeld van den oogarts Tijssen en het werk steunen van S. I. M. A. V. I. (steun in medische aangelegenheden van Indië).
(Nieuwe Rotterd. Crt.) **(V. b. Hygiëne 1159 G.)**

D. JAPAN. — Verheffing van Japansche en Chineesche legaties tot ambassades.
Van officieele zijde wordt thans medegedeeld, dat overeenstemming is bereikt tusschen China en Japan over de uitwisseling van ambassadeurs. Dientengevolge zullen de Chineesche legatie te Tokio en de Japansche legatie te Shanghai worden verheven tot ambassades. (Dempo Rengo) **(V. b. 1705 M.)**

E. DENEMARKEN. — Inwijding van brug tusschen Jutland en Fünen. —
De koning van Denemarken heeft op 14 Mei '35 de 1179 meter lange spoor- en verkeersbrug, die het schiereiland Jutland met het eiland Fünen verbindt, officieel geopend.
De aan den bouw van dezen brug verbonden werkzaamheden hebben zes jaar in beslag genomen. De kosten bedragen in totaal ca. 42 millioen kronen, waarvan 24 millioen de eigenlijke bouwkosten van de brug vormen, terwijl het omleggen van sporen en wegen 6 à 7 millioen en de bouw van een nieuw station te Fredericia 11 millioen hebben gekost. Voor den stalen bovenbouw zijn ca. 13.000 ton staal verwerkt, en elk der vier middelste betonnen pijlers, waarvan de fundeering op 30 meter beneden de wateroppervlakte ligt, weegt 50.000 ton. De doorvaarthoogte onder het midden van de brug bedraagt 33 meter. (Berlingske Tidende, Köbenhavn)
(Vor. ber. Bruggenbouw 525 D.)

F. NEDERLAND. — Opoe Tjadens overleden. —
De oudste inwoonster van Nederland, Opoe Tjadens, is op 13 Mei '35 in den hoogen ouderdom van 106 jaar te Groningen overleden. (N. v. h. N.)

G. NEDERLAND. — Bouwcongres te Amsterdam. - Prof. J. G. Wattjes. —
Onmiddellijk na de opening van de bouw- en architectuurtentoonstelling is op 10 Mei '35 het daaraan verbonden negendaagsche bouwcongres in de daartoe in het R.A.I.-gebouw te Amsterdam ingerichte vergaderzaal begonnen.
Prof. J. G. Wattjes sprak over „De invloed van de moderne bouwmaterialen en constructiemethoden op de hedendaagsche architectuurstroomingen". Hij ontwikkelde de stelling dat nieuwe materialen en constructiemethoden mede de architectonische vormgeving bepalen. De drie factoren immers, die in onderlingen samenhang en wisselwerking invloed oefenen op de architectuur, zijn de verandering van de geestelijke houding van den tijd, de in den tijd wisselende aard der bouwbehoeften en de ontwikkeling van de bouwtechniek. Dat deze drie bepalende factoren ten zeerste van elkander afhangen, blijkt uit de bouwkunst-geschiedenis.
De aard van de behoefte aan gebouwen voert tot technische vraagstukken. Ook hier heeft de wisselwerking plaats. De negentiende eeuw demonstreert dit duidelijk. Verkeer en nijverheid treden in het centrum en behoeven groote overspanningen (stations, bruggen enz.). De ontwikkeling van den staalbouw bevestigt die behoefte en doet ze stijgen, doordat zij steeds grootere overspanningen mogelijk maakt.
Daar er kunstgevoel in allerlei mate is, is er geen grens te trekken tusschen wat wel en wat niet een kunstbouwwerk is.
De materiaalkeuze oefent invloed op de mogelijke verhoudingen van afmetingen en kleuren. Verschillende samenstellingswijzen hebben eveneens invloed op de verhoudingen.
De architect is niet vrij in de keuze van materiaal en van techniek, zooals de schilder en beeldhouwer dat zijn. Hij krijgt een practische opdracht, die hem verplicht de daarvoor meest doelmatige materialen en samenstellingen te kiezen, die de eigen tijd hem biedt. Als kunstzinnig voelend bouwtechnicus zal hij gaarne, om moderne mogelijkheden te verwerkelijken, grootere technische en aesthetische moeilijkheden overwinnen. Er zijn gevallen, waarin zoowel oudere als nieuwere methoden uit zuiver technisch oogpunt evenzeer verantwoord zijn. In dit geval slechts mag de subjectieve vormvoorkeur van den ontwerper den doorslag geven. Om tenslotte tot den goeden traditioneelen vorm van de nieuwe bouwwijze te kunnen komen, is het nuttig dat er architecten zijn, die in zulke gevallen de voorkeur aan nieuwere constructiewijzen geven. Verkeerd is het, bij toepassing van nieuwe methoden deze te dwingen in daarvoor niet geëigende vormen, of met ander technisch niet bij de methode behoorend materiaal te camoufleeren. Deze eisch sluit echter gebruik van bekleedingsmaterialen geenszins uit.
Bij de toepassing van staal en gewapend beton kan men er niet

mede volstaan, de logische vormen van houtarchitectuur over te nemen, doch komt men tot voor die bouwwijzen karakteristieke, in andere materiaal moeilijk denkbare vormen.
Het is voor ons, die midden in de ontwikkeling leven, waar nieuwe practische en hygiënische eischen op de architectonische vormgeving invloed oefenen, moeilijk te beoordeelen, in hoeverre de nieuwe vormen voor de nieuwe methoden reeds de kenmerkende, logische vormen zijn. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Bouw- en Architectuurtentoonst. 1795 A.)

16 MEI 1935

A. VEREENIGDE STATEN. — Minister van Financiën, Morgenthau, over de financieele politiek. —
De Amerikaansche minister van Financiën, Morgenthau, heeft op 13 Mei een radiorede gehouden over de financieele politiek der Vereenigde Staten.
Hij verklaarde, dat Amerika wel bereid is tot stabilisatie van den dollar, maar dat het dan ook de zekerheid wenscht, dat het daardoor niet zal verliezen, wat het thans gewonnen heeft.
Morgenthau voegde hieraan toe, dat de dollar op het oogenblik volkomen gezond is. Hij besprak verder de financieele en monetaire zijde van Roosevelt's New Deal en zette den economischen achtergrond daarvan uiteen. De Amerikaansche natie moet uit den chaos op handels- en financieel gebied gered worden. Indien de wereld bereid is te streven naar stabilisatie van den buitenlandschen handel, aldus Morgenthau, zal Washington geen obstakel zijn. Daarentegen is het geenszins bereid, een eenzijdige dollarstabilisatie te doen plaats hebben.
De bewering, dat de Ver. Staten door het ophoopen van goud den wereldhandel verlammen, is onjuist, daar hier tegenover staat de gestegen wereldproductie van goud. Wel streeft Amerika er naar, in verhoogde mate zilver als valutametaal te gebruiken.
(N. Y. Herald, Parijs) **(V. b. Morgenthau 1108 C.)**

B. ZWITSERLAND. — De Protocollen der Wijzen van Zion een vervalsching - Het vonnis. —
Onder groote belangstelling van den kant der journalisten en van het publiek heeft de president van het gerechtshof op 14 Mei '35 de motiveering bekend gemaakt van het vonnis, dat uitgesproken is in het thans reeds 14 dagen durende proces betreffende de Protocollen der Wijzen van Zion.
Volgens deze motiveering is de bewijsvoering van de aanhangers van de theorie, dat de protocollen echt zijn, volkomen mislukt. In Bazel is in 1897 het Zionistencongres voor het eerst bijeengeroepen door Herzl. Zijn doel is alleen geweest een tehuis in Palestina te stichten en niets anders.
Alle deelnemers aan het congres, die in Bern als getuigen zijn opgetreden, hebben dit bevestigd. Het is bewezen door alle getuigen en deskundigen, dat de zionistische protocollen overgeschreven zijn van de dialogen van Maurice Joly en waarschijnlijk met het doel aan het hof van den Tsaar stemming te maken tegen de Joden. De Duitsche deskundige Fleischhauer heeft alleen het slechte voor de Joden uit zijn studie naar voren gebracht. Met citaten kan men echter alles bewijzen. In Zwitserland kent men geen onderscheid van geloof en van rassen. Wanneer dus opgeruid wordt tegen de Joden, moet hun de bescherming van de wet ten deel vallen.
Woordelijk zeide vervolgens de president van het gerechtshof: „Ik stel vast, dat een bewijs er voor, dat de Zionistische Protocollen echt zijn, niet geleverd is. In overeenstemming met de deskundigen Loosli en Baumgarten kom ik tot de overtuiging, dat de Zionistische Protocollen vallen onder het begrip en de desbetreffende bepalingen van de Bernsche wet inzake Schundlitteratur. Ik hoop, dat er een tijd zal komen, waarin men zich zal verwonderen, dat menschen veertien dagen lang bijeen kunnen zitten om te spreken over de echtheid van de protocollen. Ik houd de protocollen voor een vervalsching, voor een plagiaat en nog voor meer, voor onzin. Wanneer hier het woord gevallen is, dat het rapport van den deskundige Fleischhauer in ieder Zwitsersch gezin te vinden behoorde te zijn, gruw ik bij de gedachte van de toekomstige middeleeuwen! De wet inzake Schundlitteratur, waaronder de Zionistische Protocollen thans dus gerekend worden, verbiedt het in omloop brengen van Schundlitteratur, resp. van geschriften waarvan vorm en inhoud in staat zijn op te ruien tot het plegen van misdaden, of aanleiding te geven tot in gevaar brengen van de zedelijkheid, een verruwende werking uit te oefenen of op andere wijze groven aanstoot te geven.
Van de beklaagden werden 2 tot geldboeten veroordeeld. De overigen van wie niet bewezen kon worden, dat zij rechtstreeks deelgenomen hadden aan de verspreiding van de protocollen, werden vrijgesproken.
Uit naam van den veroordeelde Schnell teekende zijn verdediger tegen het vonnis hooger beroep aan.
(Ter oriënteering onzer lezers herinneren wij, dat het Verbond van Joodsche gemeenten in Zwitserland, in samenwerking met de Joodsche gemeente te Bern, een aanklacht had ingediend tegen vijf leden van de intusschen opgeheven „Vereeniging van Nationaal-Socialistische eedgenooten" en van het „Nationale Front", wegens een door deze vereenigingen verspreide brochure over de zoogenaamde „Protocollen van de Wijzen van Zion". Na een langdurige behandeling voor de rechtbank te Bern, werd in October 1934 het proces verdaagd, om nieuw materiaal te verzamelen, ook al, omdat de door de beklaagden aangewezen deskundige uit Duitschland onvindbaar bleek. Als nieuwe deskundigen waren thans gehoord Prof. Dr. Baumgarten, Hoogleeraar in de rechtsfilosophie aan de Universiteit te Bazel, aangewezen door de aanklagers, Oberstleutnant A. D. Fleischhauer uit Erfurt, redacteur van de aldaar verschijnende, antisemietische „Weltdienst", aangewezen door de beklaagden, terwijl als neutraal deskundige door de rechtbank aangewezen werd de heer C. A. Loosli).
(Neue Zürcher Zeitung)

C. NEDERLAND. — A. N. W. B. en K. N. A. C. —
De Koninklijke Nederlandsche Toeristenbond A. N. W. B. meldt, dat op 1 Mei 1935 de samenwerking, welke sinds 1 Januari 1924 tusschen de A. N. W. B. en de K. N. A. C. (Kon. Ned. Automobiel-Club) heeft bestaan, is beëindigd. (Vaderland)
(Vor. ber. A.N.W.B. 1671 C.; K.N.A.C. 1273 G.)

D. ITALIE. — Fransch-Italiaansche Luchtconventie.
Mussolini en de Fransche Minister voor Luchtvaart, generaal Dénain, hebben in het Palazzo Venetia te Rome een Fransch-Italiaansche luchtconventie geteekend, waardoor een nauwe samenwerking tot stand is gekomen tusschen de Fransche en Italiaansche civiele luchtvaart.
Verder hebben Dénain en generaal Valle verscheidene besprekingen gehad over de mogelijkheid van realisatie der te Londen en te Stresa besproken plannen voor een algemeene luchtconventie van wederzijdschen bijstand. (Corriere della Sera)
(Vor. ber. Fransch-Italiaansch Pact 1744 C.)

E. LUCHTVAART. — De „Vliegende Mensch". —
De bekende Russische parachutist Kharakhorof heeft op een hoogte van 3000 meter, boven Rostof, in horizontale richting een afstand van 1200 meter afgelegd, alleen met behulp van vleugels aan zijn armen en beenen.
Na deze vlucht opende hij zijn parachute en kwam zonder moeite op den grond neer, nog steeds met zijn vleugels aan.
Dit is de vierde tocht van deze soort ter wereld en de tweede geslaagde poging in Rusland. (Prawda)
(Vorig bericht blz. 1706 H.)

F. ITALIE. — Mussolini over het Italiaansch-Abessynische conflict. —
Mussolini heeft op 14 Mei '35 in de zitting van den Senaat het woord gevoerd over de Abessynische kwestie. Onder luiden bijval van de senatoren verklaarde de Duce dat alle door Italië noodig geachte troepen zijn scheep gegaan naar Oost Afrika. Niemand anders dan Italië zelf kan in deze zeer delicate kwestie als arbiter optreden.
Mussolini sprak categorisch het gerucht tegen dat Frankrijk en Engeland te Rome stappen zouden hebben gedaan. Reeds het woord demarche noemde Mussolini hoogst onaangenaam, doch een feit is in ieder geval, dat geen stappen zijn gedaan en waarschijnlijk ook niet gedaan zullen worden.
Juist omdat Italië in Europa rustig wil zijn, wil het zich in Oost Afrika volkomen gedekt zien. Alleen reeds vanwege de groote afstanden — 4000 K.M. naar Eritrea en 8000 K.M. naar Somaliland — heeft Rome den plicht tijdig maatregelen te treffen. Daarbij kan worden gezegd, dat misschien meer arbeiders dan soldaten zijn vertrokken.
Wat de diplomatieke kant van de zaak aangaat: Italië heeft niet geweigerd met vertegenwoordigers van Abessynië te onderhandelen, doch te Addis Abeba doen weten, dat het bereid is vertegenwoordigers te benoemen voor een arbitragecommissie. Met het oog op de aanzienlijke bewapening van Abessynië en de vergevorderde voorbereiding der mobilisatie en vooral met het oog op de anti-Italiaansche stemming bij de stamhoofden, mag men zich geen illusies maken en vooral geen verkeerde verwachtingen wekken.
Wat Europa en eventueele onvoorziene gebeurtenis-

sen aangaat, verklaarde Mussolini de drie lichtingen 1911, 1913 en 1914 en alle direct beschikbare reserves van lichting 1912 onder de wapenen te zullen houden.
Mussolini acht 800.000 à 900.000 man voldoende voor de waarborging van de veiligheid van Italië.
Steunende op zijn geheele strijdmacht te land, ter zee en in de lucht zal Italië voortgaan mede te werken met alle groote en kleinere mogendheden in Europa om te geraken tot het evenwicht en het begrip van zaken, dat noodig is voor de wereld en Europa.
Mussolini besloot: het militaire apparaat van Italië bedreigt niemand, doch beschermt veeleer den vrede.
(La Stampa - Vaz Dias)
(Vor. ber. Abessynië 1795 G.; Mussolini 1732 B.)

17 MEI 1935

A. **NEDERLAND. — „Volkenbondsdag"-herdenking.**
Onder groote belangstelling is op 17 Mei '35 te Den Haag de Volkenbondsdag herdacht. Tal van vooraanstaande persoonlijkheden waren hierbij aanwezig, onder wie de staatsraden Schokking en Koolen, minister van Staat mr. D. Fock, de burgemeester mr. S. J. R. de Monchy, de gouverneur der residentie luit.-gen. jhr. R. Röell, wethouder Snoeck Henkemans en tal van andere autoriteiten.
Uit de rede van den Minister van Staat, jhr. mr. D. J. de Geer, citeeren wij het volgende:
De oorlog is de demon, die ons allen belaagt en voortdurend bedreigt. Daarom moet de oorlog definitief worden afgeschaft, liever vandaag dan morgen. De verantwoordelijke mannen hebben allen den oorlog veroordeeld, doch helaas is daarmede het gevaar niet voorgoed afgewend. (Nieuwe Rotterd. Crt.)

B. **W. D. H. BARON VAN ASBECK OVERLEDEN.**
De oud-gouverneur van Suriname W. D. H. baron van Asbeck, oud-schout-bij-nacht titulair en oud-gezant in Mexico en Spanje, is op 17 Mei '35 in den ouderdom van 76 jaar overleden. (Het Vaderland)

C. **SOVJET-RUSLAND. — Het bezoek van den Franschen minister van buitenlandsche zaken Laval aan Moskou. - Het communiqué. —**
Het communiqué, dat op 15 Mei '35 na afloop van de besprekingen is gepubliceerd, begint met vast te stellen, dat Stalin, Molotof, Litwinof en Laval zich gelukkig prijzen met de totstandkoming van het verdrag van bijstand, dat een geest van vriendschappelijk vertrouwen heeft geschapen. Als gemeenschappelijk doel erkennen beide landen de handhaving van den vrede door een collectieve organisatie van de veiligheid. Beide landen komen overeen, de verplichtingen te erkennen, welke komen te rusten op die staten, die duidelijk hun wil tot den vrede hebben te kennen gegeven door deelneming aan wederzijdschen bijstand.
Inmiddels rust op beide landen de plicht om in niets hun middelen van nationale verdediging te doen verzwakken. Wat dat aangaat keurt Stalin ten volle de politiek van nationale verdediging goed, welke Frankrijk voert om zijn weermacht op het peil van zijn veiligheid te houden.
Met nadruk wordt in het communiqué vastgesteld, dat het verdrag van wederzijdschen bijstand, dat thans tusschen Frankrijk en Rusland is tot stand gekomen, in geen enkel opzicht het belang vermindert om te blijven streven naar een regionaal pact voor Oostelijk Eropa, dat alle deelnemers vereenigt door een verplichting van consultatie en om niet aan te vallen en geen bijstand te verleenen aan een aanvaller. Het communiqué wijst erop, dat dit opbouwende werk, ver van de deelneming van ook maar een enkelen staat uit te sluiten, slechts ten volle verwezenlijkt kan worden in vrije en ernstige samenwerking van alle belanghebbenden. (Iswestija)
(Vorig bericht Laval 1795 F.)

D. **DUITSCHLAND. — Deviezenprocessen. - Zuster Wernera veroordeeld. —**
Op 17 Mei '35 is het eerste vonnis geveld in de reeks van processen, welke te Berlijn voor de juryrechtbank tegen een groot aantal kloosters en Roomsch-Katholieke orden plaats zullen hebben. De hoofdschuldige in dit eerste proces, zuster Wernera van het Vinzentinerinenklooster te Keulen-Nippes, beschuldigd van het smokkelen van deviezen tot een bedrag van Mk. 250.000 naar Nederland, is veroordeeld tot 5 jaar tuchthuis, 5 jaar verlies van burgerrechten en Mk. 140.000 boete. (De Telegraaf)

E. **RADIO. — De Ned. Omroepzender Maatschappij.**
Aan de memorie van antwoord inzake het wetsontwerp tot het in het leven roepen van een Nederlandsche Omroepzender Maatschappij ontleenen wij het volgende:
Daarin wordt o.a. medegedeeld, dat op grond van eenstemmig advies van de commissie voor het zendervraagstuk besloten is, den zender te Huizen met ingang van 1 Juli definitief buiten gebruik te stellen. De kerkzender te Bloemendaal blijft met het oog op het historisch gewordene als uitzondering naast de zenders der Nozema bestaan.
Het ligt in de bedoeling het definitieve zendercomplex voor groot vermogen in te richten (max. 150 K.W.), terwijl ook reeds gedurende den overgangstoestand met den Kootwijk-zender met groote energie zal kunnen worden uitgezonden. (N. Rott. Crt.)
(Vor. ber. Radio 1707 B.; N.O.Z.E.M.A. 1660 I.)

F. **GEESTELIJK LEVEN. — Oecumenische raad van kerken in Nederland. —**
Op 10 Mei '35 is te Utrecht opgericht de oecumenische raad van kerken in Nederland door de leden van den raad van Nederlandsche kerken voor practisch Christendom, de Nederlandsche afdeeling van den wereldbond der kerken en het Nederlandsch Lausanne-comité.
Als leden van genoemden raad zijn gekozen: voor de Nederlandsch Hervormde kerk: prof. dr. R. J. Slotemaker de Bruïne, prof. dr. F. M. T. Böhl, prof. dr. W. J. Aalders, ds. J. A. Kwint te Rotterdam en dr. J. C. Wissing te Tiel; voor de Evangelisch Luthersche kerk: dr. J. A. Rust te Utrecht en ds. L. Schutte te Amsterdam; voor de Doopsgezinde Societeit: ds. F. Dijkema te Amsterdam; voor de Remonstrantsche Broederschap: ds. N. Lokker te Utrecht; voor de oud-Katholieke kerk: prof. A. Rinkel te Amersfoort; voor de Hersteld Evangelisch-Luthersche kerk: ds. J. C. van Bemmel te Hoorn; voor de Gereformeerde kerken in Hersteld Verband: dr. J. G. Geelkerken te Amsterdam.
Tot voorzitter is gekozen dr. C. W. T. baron van Boetzelaer van Dubbeldam in De Bilt; tot penningmeester Jhr. L. Huydecoper van Nigtevecht en tot algemeen secretaris dr. J. C. Wissink te Tiel.
(De Standaard)

G. **NEDERLAND. — Congres van de Nederlandsche Vereeniging voor Geestelijke Volksgezondheid. —**
Onder leiding van prof. K. H. Bouman werd door de Nederlandsche Vereeniging voor Geestelijke Volksgezondheid op 6 en 7 Mei een congres gehouden over geestelijke Hygiëne en Jeugdbescherming.
De secretaris der vereeniging, dr. F. S. Meyers, hield een rede, waarin hij de motieven tot het congres uiteenzette. Hij sprak van een overorganisatie, welke zich ontwikkeld heeft in de gemeenschapszorg en particuliere gemeenschapsbemoeiingen in den tijd van hooge conjunctuur, die aan de crisis voorafgegaan is. Terwijl wij nu vrij snel van een groote hoogte op een veel lager niveau van gemeenschapsleven neergekomen zijn, draagt de maatschappij nog steeds de sporen van de gouden dagen van weleer en vertoont nog steeds een groote gecompliceerdheid en vulnerabiliteit. Aanleiding tot conflicten te over; de samenleving vraagt van haar leden meer, en geeft

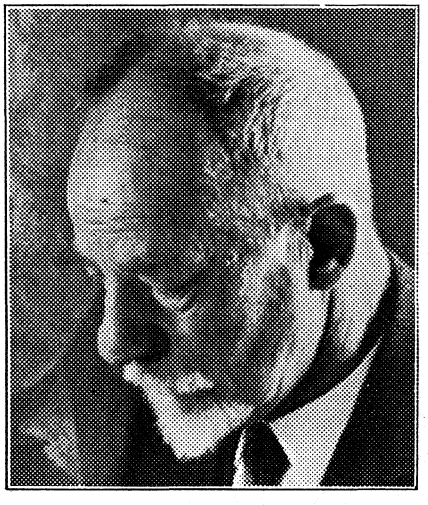
minder dan vroeger; zij verlangt den besten arbeid voor het zelfde, of voor minder geld; en haar te geven wat zij verlangt is ons aller dure plicht, ook op het gebied van de bestrijding van de onmaatschappelijkheid der jeugd.
Daartoe is in de eerste plaats samenwerking noodig zonder het particularisme, in het bijzonder eigen aan de bewoners of de hoeders van talrijke heilige huisjes, in grooten getale gebouwd onder den invloed van levensbeschouwing, traditie en historie.
Van wie het gebied der gemeenschapszorg betreden mag men eerbied vergen voor deze factoren, die als krachtige prikkels gewerkt hebben om veel goeds tot stand te brengen, maar dit neemt niet weg dat de nood der tijden dwingt tot een algemeen samenstrijden tegen de onmaatschappelijkheid onder de jeugd. Het organiseeren van dit noodzakelijke samengaan met eerbiediging van moraal en ethiek van individu en gemeenschap beoogt dit congres.
Vele vooraanstaande deskundigen brachten praeadviezen uit en wisselden van gedachten over verscheidene onderwerpen inzake geestelijke hygiëne en jeugdbescherming. (Red. K. H. A.)

A. **NEDERLAND. — De officieele opening van de veerverbinding Goeree en Overflakkee—Noord Brabant. —**
Op 13 Mei '35 heeft aan de Galatheesche haven te Ooltgensplaat de officieele opening van de veerverbinding Ooltgensplaat-Dinteloord door Z.Exc. mr. dr. Van Rijckevorsel, commissaris der Koningin in de provincie Noord-Brabant, plaats gehad. (Vaz Dias)

B. **NEDERLAND. — Industrialisatie-Congres. - Algemeene conclusies. —**
Op 13 Mei '35 hebben de vier R. K. Standorganisaties, de Algemeene R. K. Werkgeversvereeniging, het R. K. Werkliedenverbond, de Nederlandsche R. K. Middenstandsbond en de R. K. Boeren- en Tuindersbond te 's-Gravenhage een demonstratie gehouden voor actieve crisisbestrijding door industrialisatiepolitiek.
Vele sprekers, w.o. minister Steenberghe, ir. Guljé, Jac. Groen, ir. H. Gelissen e.a. voerden het woord.
De congresvoorzitter, mr. J. van Hellenberg Hubar, heeft een slotwoord gesproken, waarin hij eenige algemeene conclusies uit de debatten heeft getrokken.
Ofschoon de vier organisaties, die dit congres tezamen hebben gehouden, binnenkort haar standpunt nog zullen bepalen en publiceeren, meende spr., de grenzen der voorzichtigheid niet te overschrijden, door zich sterk te maken, dat reeds nu over zeker punten onder de besturen dezer organisaties eenstemmigheid aanwezig is.
Met erkenning van de internationale factoren van de rampen, welke de Nederlandsche volkshuishouding teisteren, meenen zij, dat niet mag worden berust in een toestand van voortdurenden economischen achteruitgang. Zij achten het niet voldoende, dat de regeering haar politiek voornamelijk richt op gezondmaking der staathuishouding en op het afweren van aanslagen op onze welvaart, maar zij wenschen, dat de belangen der volkshuishouding, waarvan de staathuishouding slechts een, zij het zeer belangrijk, onderdeel uitmaakt, bovendien in positieven zin constructief worden behartigd.
De gewijzigde wereldhuishouding noodzaakt ons land tot een reorganisatie van onze bestaansbronnen. In hoofdzaak de industrie zal het leger werkloozen weer aan arbeid moeten helpen en aan onze groeiende bevolking een bestaan moeten verzekeren. Loonende arbeid is in hoofdzaak slechts daar te verwachten.
Handhaving, versterking, uitbreiding en vervolmaking van ons industrieele apparaat is een levenseisch voor ons volk. Alle nationale krachten moeten worden gemobiliseerd tot nationalen opbouw.
Samenwerking tusschen bedrijfsgenooten, zoowel ondernemers als arbeiders, en tusschen dezen en de regeering is daarbij onmisbaar. Samenwerking ook tusschen alle gebiedsdeelen van het Rijk.
Waar de activiteit van het particuliere initiatief in den grooten nood van dezen tijd te kort schiet, zal de overheid althans voorloopig haar aanvullende taak meer in een actieve moeten omzetten en, door krachtdadige stuwing en financieelen steun, het particuliere initiatief tot vruchtbare ontplooiing moeten brengen. De buitenlandsche voorlichtingsdienst zal op geheel moderne leest moeten worden geschoeid. Voorts noemde spr. economisch-technologische instituten en doeltreffende organisatie van de samenwerking tusschen bedrijfsgenooten onder het waakzaam oog van de, het algemeen belang behartigende, regeering. De werkwijze van het werkfonds worde verbeterd.
Het industrieele crediet worde doeltreffend georganiseerd en mogelijk gemaakt.
Er worde meer harmonie geschapen tusschen de noodzakelijkheid van een zoo groot mogelijken export en de reserveering van de eigen markten in alle gebiedsdeelen van het Rijk voor de producten van eigen bodem en nijverheid.
Wanneer de industrie blijft kwijnen en haar laatste reserves opteert, zal de voor onzen export noodzakelijke import van grondstoffen, halffabrikaten en bedrijfshulpmiddelen voortdurend inkrimpen. Er behoeft dan ook geen tegenstelling te bestaan tusschen een rationeele industriebescherming door middel van contingenteering en specifieke invoerrechten eenerzijds en de exportbelangen anderzijds. Bij een verstandige economische politiek zullen deze belangen niet met elkaar in botsing komen. Ook de handeldrijvende middenstand en de agrarische bevolking, die van de vermeerdering der koopkracht profijt zullen trekken, zullen door industrialisatie worden gebaat.
(De Tijd - Algemeen Handelsblad)
(Vor. ber. Industrialisatie 1433 F.)

C. **LUCHTVAART. — K. L. M. - Lijn Venezuela-Curaçao. —**
De onderhandelingen tusschen de Venezolaansche regeering en de K. L. M. over een nieuwe luchtlijn van de K. L. M. tusschen Curaçao en Cumarebo, Venezuela, hebben een zoo vlot verloop, dat de opening van deze nieuwe K. L. M.-luchtverbinding in West-Indië tegen 1 Juli 1935 mag worden tegemoetgezien. (Het Vliegveld) **(Vor. ber. K.L.M. 1785 B.)**

D. **PROF. ALBERT VERWEY ZEVENTIG JAAR. —**
Op 15 Mei heeft prof. dr. Albert Verwey, hoogleeraar aan de Leidsche Universiteit in de Nederlandsche taal en hare geschiedenis en de aesthetische kritiek, den 70-jarigen leeftijd bereikt. Ingevolge de Hooger-Onderwijswet zal hij derhalve aan het eind van dezen academischen cursus het hoogleeraarsambt moeten neerleggen. In verband hiermede zal prof. Verwey op Donderdag 23 dezer zijn afscheidscollege houden.

Professor Albert Verwey.

Prof. Albert Verwey werd 15 Mei 1865 te Amsterdam geboren. Hij bezocht daar ter stede de H. B. S. met 5-jarigen cursus en volgde er o.a. de lessen van Dr. W. Doorenbos. In 1884 behoorde hij tot de oprichters van het tijdschrift De Nieuwe Gids, stichtte in 1894 met L. van Deyssel het Tweemaandelijksch Tijdschrift en leidde van 1905—1919 het maandschrift De Beweging. In 1914 ontving hij van de Groningsche Universiteit het doctorschap honoris causa in de Nederlandsche letteren. Behalve gedichten en prozaopstellen schreef hij een leven van Potgieter en een studie over Hendrick Laurensz Spieghel. Ook bezorgde hij een aantal bloemlezingen en bewerkingen van Nederlandsche dichters. In 1924 werd hij benoemd tot hoogleeraar te Leiden. Hij aanvaardde dit ambt den 14den Januari 1925 met een rede getiteld: Van Jacques Perk tot Nu. (Red. K. H. A.)

E. **ENGELAND. — Rede van lord Eden. - Duitsche bewapening. —**
Voor het eerst sedert zijn ziekte heeft lord Eden op 16 Mei '35 weer in het openbaar een redevoering gehouden.
Spreker achtte den Duitschen eisch, om een leger van 550.000 man er op na te houden, een onoverkomelijk bezwaar voor een Europeesche conventie tot beperking der bewapeningen. Eden kon de in Duitschland schijnbaar bestaande vrees voor een Russischen aanval niet deelen, daar Rusland z.i. nog jaren lang

zal noodig hebben voor zijn binnenlandschen opbouw, terwijl bovendien nog een sterk Polen tusschen beide staten ligt. Wat Moskou betrof zou men verwachten, dat Rusland voor eigen bestwil afkeerig zal zijn van alles wat de machinerie zou kunnen ontwrichten die het zoo ijverig aan het opbouwen is en geen grooter ontwrichting kan men zich voorstellen dan een oorlog.
Bovendien was Eden van oordeel, dat indien eenige natie beducht zou zijn voor eigen veiligheid, het beste wat deze natie kon doen, zijn zou haar plaats in te nemen in den Volkenbond en daarbij het voordeel van de collectieve veiligheid verwerven. Voortgaande, wees Eden erop, dat het handvest van den Volkenbond en het verdrag van Locarno belangrijke factoren zijn, welke in 1914 niet bestonden. De verdragen van Locarno beteekenen de belangrijkste poging van opbouwend staatsmansbeleid in Europa sedert de stichting van den Volkenbond.
Tenslotte verklaarde Eden, dat de politiek van isolement te Londen begraven werd, zoodra Engeland het handvest van den Volkenbond onderteekende.
Voor West-Europa achtte spreker geen enkel collectief veiligheidssysteem toereikend om een oorlog te voorkomen zonder Engelands volledige medewerking en zonder een afdoende Engelsche weermacht.
Wij zijn tegen geen enkele bepaalde natie, aldus Eden, wij zijn tegen welke natie dan ook, die zou kunnen probeeren den vrede te verbreken. Men zal ons dan steeds geschaard vinden aan de zijde van het collectief systeem. (Daily Telegr.)

(Vor. ber. Eden 1749 H.)

18 MEI 1935

A. ITALIE. — Geschil met Abessynië. - Abessynië benoemt leden der verzoeningscommissie. —
Volgens mededeeling van den Italiaanschen gezant te Addis Abeba heeft Abessynië thans zijn beide vertegenwoordigers voor de verzoeningscommissie ter bijlegging van het Italiaansch-Abessynische conflict benoemd. Aangewezen zijn de Fransche jurist Albert de la Pradelle en de jurist Pittman Benjamin Pattek, laatstgenoemde waarschijnlijk van Amerikaansche nationaliteit. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

(Vorig bericht blz. 1799 F.)

B. TSJECHISCH-RUSSISCH PACT. — Geteekend. —
Op 16 Mei '35 is op het Ministerie van Buitenlandsche Zaken het Tsjechisch-Russische pact tot het verleenen van wederzijdsche bijstand geteekend. Voor Tsjecho-Slowakije teekende de Minister van Buitenlandsche Zaken, Benesj, voor de Sovjet Unie de Russische gezant te Praag, Alexandrowski.
(Prager Presse) **(V. b. Fransch-Russisch Pact 1790 I.)**

C. DISCONTOKOERSEN. —
De verschillende discontokoersen luiden op het oogenblik als volgt:

	Sedert		Nederl. Bank:	Sedert	
Argentinië	23- 2-'33	6 %	Wisseldisc.	16- 5-'35	4 %
België	16- 5-'35	2 %	Promessen-disconto	16- 5-'35	4½%
Britsch-Indië	16- 2-'33	3½%	Bel. van Eff.	16- 5-'35	4½%
Bulgarije	2- 1-'34	7 %	Bel. v. Goed.	16- 5-'35	4½%
Chili	23- 8-'32	4½%	Voorschotten Rek.-Crt.	16- 5-'35	4½%
Columbia	18- 9-'30	7 %	New York Fed. Res. B.	1- 2-'34	1½%
Danzig	2- 5-'35	6 %	Ned.-Indië	1-11-'34	3½%
Denemarken	30-11-'33	2½%	Noorwegen	24- 5-'33	3½%
Duitschland	21- 9-'32	4 %	Oostenrijk	23- 2-'35	4 %
Engeland	30- 6-'32	2 %	Peru	1- 8-'30	9 %
Estland	1-10-'34	5 %	Polen	26-10-'33	5 %
Finland	1-12-'34	4 %	Portgual	13-12-'34	5 %
Frankrijk	31- 5-'34	2½%	Roemenië	15-12-'34	4½%
Griekenland	14-10-'33	7 %	Spanje	29-10-'34	5½%
Hongarije	17-10-'32	4½%	Tsjecho-Sl.	25- 1-'33	3½%
Ierland	22- 4-'32	4 %	Zuid-Afrika	20- 2-'33	4 %
Italië	25- 3-'35	3½%	Zweden	29-11-'33	2½%
Japan	3- 7-'33	3.65	Zwitserland	2- 5-'35	2½%
Joego-Slavië	18- 1-'35	5 %			
Letland	1- 1-'33	5½%			
Litauen	1- 1-'34	6 %			

(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. blz. 1755 F.)**

D. TSJECHO-SLOWAKIJE. — Overeenkomst met het Vaticaan. —
Na zeven jaren van onderhandelen heeft het Vaticaan de overeenkomst over den modus vivendi met Tsjecho-Slowakije definitief goedgekeurd.
In de eerste etappe der ten uitvoerlegging van den modus worden de grenzen der verschillende bisdommen gewijzigd, in dien zin, dat zij met de staatsgrenzen komen samen te vallen. De kerkelijke goederen der bisdommen, waaronder ook het groot grondbezit van het domkapittel te Gran (Esztergom) in Hongarije, welk bezit echter op Slowaaksch gebied ligt, gaat in beheer van den Tsjechoslowaakschen bisschop over, als wiens vertrouwensman bisschop Jantausch, apostolisch administrateur in Tyrnau, is aangewezen. Binnenkort wordt ook de benoeming van een nieuwen nuntius te Praag verwacht.
(Prager Presse - Alg. Handelsblad) **(V. b. 1008 D.)**

E. N.V. KONINKLIJKE HOLLANDSCHE LLOYD. — Surséance van betaling. —
Namens de Naamlooze Vennootschap N.V. Koninklijke Hollandsche Lloyd, gevestigd en kantoorhoudende te Amsterdam, is door den Procureur Mr. A. Baron Van Haersolte, kantoorhoudende te Amsterdam, aan de Heerengracht No. 286, bij de Arrondissements-Rechtbank te Amsterdam ingediend een verzoekschrift om surséance van betaling.
De Rechtbank, Derde Kamer, heeft bij hare beschikking d.d. 16 Mei 1935 de surséance voorloopig verleend en benoemd tot bewindvoerders Mr. M. van Regteren Altena, advocaat en procureur te Amsterdam, Heerengracht no. 274 en Paul den Tex, wonende te Amsterdam, Leidschegracht no. 10. (N. Rott. C.)

(Vorig bericht blz. 145 A.)

F. ITALIE. — Tourisme. - Deviezen. —
1. Ieder reiziger, Italiaan of buitenlander, die Italië verlaat, kan een bedrag van maximum 2.000 Lire in Italiaansch bankpapier medenemen op voorwaarde, dat de coupures niet grooter zijn dan 100 Lire;
2. Voor wat betreft buitenlandsche deviezen of chèques, in buitenlandsche valuta, bestaan geen beperkende maatregelen;
3. Wat betreft zilveren muntstukken, zoo mag de hoeveelheid, die uit Italië wordt medegenomen, niet grooter zijn dan 50 Lire.
In Italië bestaat een zilver-uitvoerverbod, en daarom mag men niet meer dan 50 Lire in zilver mee de grens overnemen. Voor buitenlandsche deviezen bestaat geenerlei beperking — en dus ook niet voor het reizen in Italië. (Handelsattaché v. d. Italiaansche Legatie, te Den Haag) **(V. b. Deviezen 1609 B.)**

G. KONINKLIJK BEZOEK AAN BRUSSEL.
H. M. de Koningin en H. K. H. Prinses Juliana hebben van 13 tot 16 Mei 1935 een niet-officieel bezoek aan Brussel gebracht en de Nederlandsche afdeeling der Wereldtentoonstelling bezocht.
H. M. de Koningin heeft na terugkeer in Nederland het volgende telegram gericht aan Z. M. den Koning der Belgen:
„In Mijn land teruggekeerd, zie Ik met levendig genoegen terug op de onvergetelijke dagen, met U en Astrid doorgebracht.
De hartelijke ontvangst aan Mij en Juliana door beiden bereid, blijft bij Ons in voortdurende herinnering. Het is Ons een vreugde geweest tevens Uwe lieve kinderen te hebben leeren kennen. Wil voor Uzelven en voor Astrid nogmaals de uitdrukking van Onzen warmen dank aanvaarden. Het verheugt Mij oprecht, dat deze hernieuwde persoonlijke aanraking Onze banden wederom nauwer heeft aangehaald. Gij weet, op welken bijzonderen prijs Ik deze banden stel, niet alleen wegens de voldoening welke zij Mij en Juliana persoonlijk geven, maar ook wegens de beteekenis, welke zij kunnen hebben voor de verdere ontwikkeling van de vriendschappelijke gevoelens, welke reeds op zoo gelukkige wijze tusschen de wederzijdsche volken bestaan.
Sta Mij toe, deze gelegenheid te baat te nemen U nogmaals geluk te wenschen met de grootsche tentoonstelling, die een welsprekend blijk is van den durf en den ondernemingsgeest van België en deszelfs Hoofdstad." (Het Vaderland)

(Vor. ber. H.M. de Koningin 1541 D.; H.K.H. Prinses Juliana 1726 C.)

H. LUCHTVAART. — K.L.M. - Vijftienjarig bestaan.
Ter gelegenheid van het 15-jarig bestaan van de K.L.M. werd 18 Mei '35 op Schiphol een groote vlootschouw gehouden.
Op het platform werd een aantal vliegtuigen tentoongesteld, van het oudste Fokkertype, dat bij de K.L.M. in dienst is — de F II — af tot de nieuwste Douglas-vliegtuigen. Bij den aanvang van de herdenking werd aan de voorzijde van het stationsgebouw der K.L.M. een plaquette onthuld, aangeboden door het zoogenaamde Uiver-schoolcomité. Honderdduizenden kinderen in het geheele land hebben hiervoor een bijdrage gegeven. Bij de aanvaarding van de plaquette hield de directeur van de K.L.M., de heer A. Plesman een toespraak, in welke hij dank bracht aan het comité en waarin hij verklaarde dat de goede samenwerking tusschen onderwijzers en luchtvaart, wan-

neer deze zoo blijft, hetgeen hij van harte hoopte, zeker er voor zorgen zal, dat de plaats, die Nederland in de luchtvaart inneemt, gehandhaafd zal blijven. (De Tijd)
(Vor. ber. K.L.M. 1801 C.; Vijftienj. bestaan 1516 D.)

A. **NEDERLAND. — Minister Marchant. - Ontslag verleend. Prof. dr. J. R. Slotemaker de Bruïne, minister van Onderwijs ad interim. —**
Bij Kon. Besluit van 17 Mei '35 is aan mr. H. P. Marchant op zijn verzoek eervol ontslag verleend als minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, met dankbetuiging voor de vele gewichtige diensten, door hem aan den lande bewezen.
Tevens is het beheer van het departement van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen ad interim opgedragen aan den minister van Sociale Zaken, prof. dr. J. R. Slotemaker de Bruïne, die de portefeuille op 17 Mei '35 heeft overgenomen. (Het Vaderland)
(Vor. ber. Mr. Marchant 1796 A.; Kabinet 1713 D.; Prof. Slotemaker de Bruïne 1487 A.)

B. **GEESTELIJK LEVEN. — Ned. Herv. Kerk. - Congres der Kerkvoogdijen. —**
Op de jaarvergadering van de Vereen. van Kerkvoogdijen der Ned. Herv. Kerk, op 15 en 16 Mei te Apeldoorn gehouden, hield de voorzitter, de heer J. Bakker, van Menaldum, een openingsrede, die tot titel had: Moed en verantwoordelijkheid. In de op 16 Mei voortgezette algemeene vergadering heeft mr. A. de Jong uit Mijnsheerenland over „Het werk der Vereeniging van Kerkvoogdijen in het verleden, het heden en de toekomst" gesproken. Gedurende haar bestaan, zoo betoogde spr. o.m., heeft de Vereeniging getracht voor de Kerkvoogdijen baanbrekend werk te verrichten: een goede samenwerking te krijgen tusschen bestuur en beheer, de commissies gevormd, waarvan de voornaamste zijn de Verzekerings-, Juridische-, Arbitrage- en Doodehands-commissie, provinciale afdeelingen opgericht, bekwame architecten en orgeladviseurs aangesteld, het Zuiderzeefonds gesticht, enz. enz. Toch heeft de Vereeniging nog een groot arbeidsveld voor zich. Gedacht wordt o.a. aan de oprichting van een kerkelijke bankinstelling, vrijwillige accountantscontrôle, pensionneering van kerkelijk personeel, een veertiendaagsch orgaan, het lidmaatschap ook van notabelen, bevordering dat de Kerkvoogdijen zich onder toezicht stellen, kerkbouw in de Zuiderzee, vertegenwoordiging der beheers-colleges in de Synode enz. Grondslag van het streven der Vereeniging van Kerkvoogdijen is in zijn diepste wezen verheffing van het leeken-element in de Kerk, opdat kerkvoogden paraat zijn voor hun taak. Er worde vooral geen energie verspeeld aan afbrekende critiek, maar alle kerkvoogden behooren samen te werken tot het groote doel: den opbouw der Kerk, waartoe God hen heeft gesteld. Die groote lijn zal de leiding der Vereeniging steeds in het oog houden, alleen dan is er ook voor het beheerslichaam in de Kerk een mooie taak weggelegd. (De Standaard)
(Vor. ber. Ned. Herv. Kerk 1758 K.)

19 MEI 1935

C. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Amerikaansch: Edward Anderson — „Hungry Men". (Doubleday, Doran & Co., New York)
Dorothy McCleary — „Not for Heaven". (Doubleday, Doran & Co., New York)
Belgisch-Fransch: Grégoire Le Roy — „L'Ombre sur la ville" (poëzie). (Nouv. Soc. d'Edition, Bruxelles 1935)
Duitsch: Alfred Döblin — „Babylonische Wandlung, oder Hochmut kommt vor dem Fall". (Querido Verlag, Amsterdam)
Franz Kafka — „Erzählungen". (Schocken Verlag, Berlin 1935)
Engelsch: L. C. R. Cameron — „The Lady of the Leash, a Sporting novel". (Lincoln Williams & Co.)
C. E. Lawrence — „Week-End at Forthries". (Murray)
Fransch: Maurice Bedel — „L'Alouette aux Nuages". (Galimard, Paris)
Renè Laporte — „La Part du Feu", roman. (Denoël & Steele, Paris 1935)
Spaansch: Rafael Blanco y Caro — „Los Comendadores de Cordoba, Comedia famosa, de Lope de Véga". (Edición del Centenario de Lope de Véga)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1795 E.)**

D. **LUCHTVAART. — Vliegongelukken. - De „Maxim Gorki" verongelukt. —**
De „Maxim Gorki", het grootste vliegtuig ter wereld, dat behalve zijn bemanning nog 70 passagiers kon vervoeren, is op 18 Mei '35 het slachtoffer geworden van een catastrofe.
Het enorme toestel is tijdens een vlucht op 700 meter hoogte boven het centrale vliegveld van Moskou door een ander vliegtuig geramd en brandend neergestort. Alle inzittenden der „Maxim Gorki", t.w. elf koppen bemanning en 36 passagiers, benevens de piloot van het toestel, dat de botsing heeft veroorzaakt, zijn om het leven gekomen, zoodat de ramp in totaal 48 menschenlevens heeft geëischt. (Tass Agentschap)
(Vor. ber. Vliegongelukken 1749 I.)

E. **DUITSCHLAND. — Economische toestand. —**
De minister van Financiën, von Krosigk, heeft zich in een uiteenzetting van den financieelen en economischen toestand uitgesproken tegen elke deflatiepolitiek. Hij noemde het een verontrustende situatie, dat de Duitsche uitvoer vier milliard Mark bedraagt, zijnde 12 procent van de geheele industrieele productie. 1.750.000 arbeiders werken thans voor den uitvoer, dus ongeveer evenveel als het aantal permanente werkloozen.
De minister voegde er aan toe: „Wij zijn verplicht, te leven op onze toekomstige inkomsten. Wij zijn niet voornemens een speciale militaire bijdrage voor te schrijven, maar het is onmogelijk, over te gaan tot groote verlichting der belastingen." De herleving van onze militaire souvereiniteit, zoo besloot hij, zal werk geven aan onze industrie en onzen handel.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(V. b. Econ. Toestand 1443 G.)**

F. **VOETBAL. — Nederland-Engeland. —**
De op 18 Mei '35 in het Stadion te Amsterdam gespeelde voetbalwedstrijd Nederland-Engeland is met een 1—0 overwinning voor Engeland geëindigd. Met de rust was de stand 0—0. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Voetbal 1796 C.)

20 MEI 1935

G. **MEMELGEBIED. — Nat.-Socialistische ter dood veroordeelden gratie verleend. —**
Het Litausche Telegraaf Agentschap meldt:
De staatspresident heeft bij besluit van 18 Mei '35 op eigen initiatief de doodvonnissen, welke de krijgsraad had uitgesproken tegen Walther Priess, Ewald Boll, Emil Lepa en Heinrich Wannagat veranderd in levenslange gevangenisstraf. Ten aanzien van de drie eerstgenoemde veroordeelden blijft de verbeurdverklaring van hun vermogen gehandhaafd.
(Litausch Telegraaf Agentschap) **(Vor. ber. 1738 E.)**

H. **VEREENIGDE STATEN. — President Roosevelt's veto tegen den „bonus". —**
De strijd over het wetsontwerp inzake den „bonus" aan de oudstrijders, dat door het parlement is aangenomen en waarvan Roosevelt een vastbesloten tegenstander is, neemt heftige vormen aan.
President Roosevelt heeft op 17 Mei '35 verklaard, dat hij ten eerste: het ontwerp zal verwerpen;
ten tweede: zijn bewoordigen zoo scherp mogelijk zal kiezen;
ten derde: zijn veto niet, zooals gebruikelijk is, door een bode bij het Capitool zal laten bezorgen, maar het persoonlijk in een vereenigde vergadering der beide Huizen den volksvertegenwoordigers naar het hoofd slingeren.
De president voegde eraan toe, dat hij de stellige hoop heeft, dat het Congres zijn woorden ter harte zal nemen. (New York Herald, Parijs)
(Vor. ber. 1232 B.; Roosevelt 1685 B.)

I. **NEDERLAND. — Ned. Roode Kruis. —**
Op 18 Mei '35 heeft in het Jaarbeursgebouw te Utrecht H.K.H. Prinses Juliana in haar hoedanigheid van presidente van het hoofdbestuur van het Ned. Roode Kruis, voor de eerste maal de vergadering dezer vereeniging gepresideerd. (Het Vaderland)
(V. b. Prinses Juliana 1802 G.; Roode Kruis 1595 H.)

A. NEDERLAND. — Prof. mr. R. Kranenburg inzake mr. Marchant's ontslag. —
De voorzitter van den Vrijz. Dem. Bond, prof. mr. R. Kranenburg, neemt in het nummer van 18 Mei '35 van „De Vrijzinnig-Democraat" afscheid van zijn uitgetreden partijgenoot, mr. Marchant. Wij citeeren hieruit het volgende:
Onze bond staat, naar ons beginsel, open voor personen van elke godsdienstige gezindheid en hij telt ook R.K. onder zijn leden. Niettemin is bij de thans in ons land bestaande partij-indeeling, zooals zij speciaal van katholieke zijde steeds wordt gepropageerd, de overgang naar de R.K. kerk een zoo belangrijk feit, dat de politieke figuur van een vooraanstaand staatsman, een minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, daardoor ongetwijfeld een wijziging ondergaat. Aan de staatkundige positie van den betrokken staatsman is daarmede de grondslag ontzonken. (De Vrijzinnig-Democraat)
(Vor. ber. Mr. Marchant 1803 A.)

B. NEDERLAND. — Vrouwenvredesgang 1935. —
Op 18 Mei '35 hebben de Nederlandse vrouwen gedemonstreerd voor de vrede. Deze Vrouwenvredesgang 1935, ten tweeden male gehouden, is een indrukwekkende demonstratie van de vredeswil van Vrouwelijk Nederland geworden. Het aantal vrouwen, dat aan de betoging deelnam, was meer dan tweemaal zo groot als ten vorigen jare. Naar schatting bewoog het aantal demonstranten zich tussen de acht en tienduizend. (Het Volk)

21 MEI 1935

C. ENGELAND. — Kolonel Lawrence overleden. —
Kolonel Lawrence, die tijdens den wereldoorlog een opstand der Arabieren tegen de Turken organiseerde en weleens de „ongekroonde koning van Arabië" genoemd werd, van welk land hij een uitnemend kenner was, is op 19 Mei '35 in het ziekenhuis, waar hij wegens een hem overkomen motorongeluk verpleegd werd, overleden. (Daily Telegraph)

D. TSJECHO-SLOWAKIJE. - Parlementsverkiezingen.
De officieele uitslag van de parlementsverkiezingen luidt als volgt:

I. **Tsjechische partijen:**

Agrariërs	45	(— 1)
Sociaal-democraten	39	(— 1)
Benesj-socialisten	28	(— 4)
Kath. Volkspartij	22	(— 3)
Slowaaksch blok (Hlinka)	22	(+ 3)
Kleinhandelspartij	17	(+ 5)
Nationale Ver. (Kramarsj en Stribrny)	17	(— 1)
Fascisten van Gajda	6	(+ 6)

II. **Duitsche partijen:**

Henlein (nationaal-socialisten)	44	(+ 44)
Sociaal-democraten	11	(— 10)
Kath. Clericalen (Christ.-soc.)	6	(— 8)
Plattelandspartij (Spina)	5	(— 7)
Sudetenduitsch kiezersblok	9	(+ 9)
Communisten	30	(onv.)

Henlein, de leider der nationaal-socialistische partij, heeft aan president Masaryk een telegram gezonden waarin hij o.a. mededeelt:
U kunt er zich van overtuigd houden, dat ik in het resultaat van den dag van gisteren een taak zie, naar welker vervulling mijn medewerkers en ik, in strijd met alle door onze tegenstanders geuite veronderstellingen, slechts zullen streven op basis van de grondwet van ons land. (Prager Presse)
(Vor. ber. Parlement 1765 E.)

E. POLEN. — Maarschalk Jozef Pilsudski's uitvaart.
Op 18 Mei '35 kwam de lijkstoet van Maarschalk Pilsudski op het historische marktplein van Krakau aan om zijn weg te vervolgen naar het kasteel der koningen van Polen op den berg Wawel, waar het stoffelijk overschot werd bijgezet in de crypt van de graven der Poolsche heldenkoningen.
Aan de spits reed generaal Drescer, achter hem schreed een stoet van 500 geestelijken, nonnen en monniken. De president der republiek, Moscicki volgde aan het hoofd van de officieele personen en vertegenwoordigers van vrijwel alle vreemde mogendheden, waaronder Laval en Göring.
Voor de kathedraal van het koninklijke kasteel hield de president de republiek een rede waarin hij o.m. zen: „Hij heeft ons een groote erfenis nagelaten. De vereering, die zij voor hem voelden bij zijn leven zal van uur tot uur groeien tot het honderdvoudige.
Laat ons schildwachten zetten voor de drempels van onze huizen om niets van den onmetelijken schat, die zij van hem hebben ontvangen, te verspelen en om aan de ziel van hem, wien de zorg voor de Toekomst van Polen geen rust heeft gegund, den eeuwigen vrede te gunnen". (Polska Agencia Telegraficzna)
(Vorig bericht blz. 1796 D.)

F. POLEN. — Ontmoeting Laval—Göring. —
Ter gelegenheid van de bijzetting van maarschalk Pilsudski te Krakau hebben Laval, de Fransche minister van Buitenlandsche Zaken, en de Duitsche Rijksminister Göring een onderhoud gehad. Niet alleen hebben ze tegelijk met den Poolschen minister van Buitenlandsche Zaken Beck het noenmaal gebruikt, ook hebben ze samen diplomatieke besprekingen gevoerd, welke bijna 3 uur moeten hebben geduurd. (Polska Agencia Telegraficzna)
(Vor. ber. Laval 1800 C.; Göring 1785 E.)

G. MR. JACOB VAN SCHEVICHAVEN (IVANS) OVERLEDEN. —
Op 20 Mei '35 is te 's-Gravenhage op 68-jarigen leeftijd overleden Mr. Jacob van Schevichaven, algemeen bekend onder zijn pseudoniem Ivans, dat men vindt op den omslag van een ruim vijftigtal Nederlandsche detective-romans, meest onschuldige, knappe ontspanningslectuur. Weinigen zullen geweten hebben, dat de schrijver van „De man op den achtergrond" en zooveel andere boeiende speurdersverhalen de secretaris was van het Crisis- in- en uitvoerbureau te 's-Gravenhage, dat hij een lange carrière als jurist achter den rug had en te Amsterdam gepromoveerd was op de dissertatie over het „Wettelijk karakter van het contract van levensverzekering". Mr. van Schevichaven was een bekwaam specialist op het gebied van het verzekeringswezen. Maar hij was vooral een pittig detective-schrijver, de man, die Nederland van uitstekende spoorweg-lectuur voorzag. Bovendien schreef hij een vijftal tooneelstukken, die alle werden opgevoerd en is hij de auteur van eenige jongensboeken. (De Tijd)

H. GEESTELIJK LEVEN. — Canonisatie van Thomas More en Kardinaal Fisher. —
Op 18 Mei '35 heeft Z.H. paus Pius XI in de St. Pietersbasiliek te Rome de plechtigheid geleid, waardoor Thomas More wordt gecanoniseerd, evenals John Fisher, den bisschop van Rochester, die beiden tijdens het bewind van koning Hendrik VIII werden onthoofd.
De plechtige ceremonie werd met zeldzamen luister in de historische kerk gevierd. Twintigduizend personen hadden zich verzameld in het groote kerkgebouw, dat versierd was met roode banieren en verlicht werd door 13.000 electrische kaarsen in bronzen luchters, welke neerhingen van het dak tot den vloer. Paus Pius XI werd met een geestdriftig applaus begroet, toen hij het gebouw binnenkwam.
Hierna begon de canonisatie-plechtigheid. Neerknielend aan de voeten van den troon, smeekte kardinaal Laurenti, procurator van de canonisatie, in het Latijn den paus om den gezegenden John Fisher en Thomas More in te schrijven in den catalogus van „Heiligen van Onzen Heer Jezus Christus". Tweemaal werd nog de formule herhaald, met toevoeging van de woorden: „dringender" en „dringendst". Daarna kondigde de paus in het Latijn de plechtige proclamatie der canonisatie af.
Hij zeide: „wij decreteeren en definieeren als Heiligen en wij schrijven in den catalogus van Heiligen in den gezegenden John Fisher en Thomas More, verordineerend, dat hun nagedachtenis met devotie elk jaar in de universeele kerk zal worden gevierd, de gezegende John Fisher op 22 Juni en de gezegende Thomas More op 6 Juli". Z.H. had de dagen van hun martelaarschap gekozen. (De Maasbode) **(Vorig bericht blz. 1683 G.)**

A. **PROF. DR. HUGO DE VRIES OVERLEDEN.** — Op 21 Mei '35 is te Lunteren plotseling in den ouderdom van 87 jaar overleden prof. dr. Hugo de Vries, oud-hoogleeraar in de plantkunde aan de universiteit te Amsterdam, de Grand Old Man der Nederlandsche geleerdenwereld.

Hugo de Vries was 16 Februari 1848 te Haarlem geboren, waar hij het gymnasium bezocht, evenals te 's-Gravenhage, waarheen hij inmiddels verhuisde. Van 1866 tot 1870 studeerde hij te Leiden biologie, waar vooral prof. Selenka veel invloed op zijn studie heeft gehad. In 1870 promoveerde hij en zette hij zijn studie voort aan de universiteit te Heidelberg bij prof. Hofmeister en te Würzburg bij prof. Sachs. Na zijn terugkeer kreeg hij een aanstelling als leeraar aan de H.B.S. met vijf-jarigen cursus en aan de openbare handelsschool te Amsterdam, doch na eenigen tijd keerde hij terug naar Würzburg en later naar Halle, toen hij van het Pruisische ministerie van landbouw de opdracht kreeg, eenige landbouwgewassen als klaver, maïs en aardappelen te bestudeeren. Door de resultaten, die hij daarbij bereikte, werd de aandacht op hem gevestigd en in 1877 werd hij benoemd tot lector in de planten-physiologie aan de universiteit te Amsterdam, 1878 tot buitengewoon hoogleeraar en in 1879 tot hoogleeraar aan de Amsterdamsche universiteit, welke functie hij bleef waarnemen tot zijn aftreden in 1918.

Hugo de Vries heeft zeer veel geschreven op physiologisch en genetisch gebied, waarop zijn proefschrift „De invloed der temperatuur op de levensverschijnselen der planten" reeds duidde. Zijn wereldreputatie vestigde hij echter door de verschijning in 1901 van zijn studie „Die Mutationstheorie", die handelde over de mutaties, die hij had waargenomen bij de Theunisbloem (Oenothera lamarckiana).

Over hetzelfde onderwerp handelde zijn in 1910 verschenen werk „Gruppenweise art-Bildung". Tusschen deze publicaties in liet hij in 1905 verschijnen „Species and varieties, their origin by mutation" en „Plant breeding". De mutatietheorie werd over de geheele wereld met groote belangstelling ontvangen. Verschillende universiteiten boden hem leerstoelen aan, o.a. de Columbia universiteit te New York.

Prof. de Vries maakte verschillende groote reizen, o.a. naar Amerika, waarover hij verschillende werken publiceerde. (Red. K. H. A.)

(Vorig bericht en Photo blz. 694 B.)

B. **DUITSCHLAND. — Adolf Hitler's groote rede. - De dertien punten. —**

In de groote Rijksdag-rede, die Adolf Hitler op 21 Mei '35 heeft gehouden, heeft hij het Duitsche standpunt inzake de groote internationale politieke vraagstukken kenbaar gemaakt en in dertien punten samengevat. Deze komen in hoofdzaak op het volgende neer:

De Volkenbond moet zich losmaken van het Verdrag van Versailles. Duitschland zal verdragsherziening slechts langs vreedzamen weg trachten te verkrijgen en het Verdrag van Locarno respecteeren.

Duitschland is bereid deel te nemen aan een collectief stelsel in het belang van den vrede en wil pacten van non-agressie sluiten met al zijn buurstaten, uitgezonderd Litauen. Het wil niet treden in verleening van bijstand, vooral niet met het oog op Rusland.

Hitler wil toetreden tot een luchtpact; hij handhaaft de aangekondigde sterkte van de Duitsche legermacht, eischt luchtvaart-pariteit met de Westelijke landen en wil wat de vloot aangaat een sterkte van 35% van de Britsche marine. De Britsche suprematie ter zee wordt erkend.

Duitschland wil medewerken aan beperking van zware aanvalswapens en aan een conventie tot nietinmenging.

Aan het eind van zijn twee uur lange redevoering gaf Hitler een kristalliseering van de Duitsche opvattingen aangaande de actueele problemen in zijn dertien punten, die als volgt luiden:

GENEEFSCHE RESOLUTIE AFGEWEZEN.

1. De Duitsche regeering wijst de Geneefsche resolutie van 17 Maart van de hand. Niet Duitschland heeft het verdrag van Versailles eenzijdig geschonden, maar dit is op de bekende punten eenzijdig geschonden en daardoor buiten werking gesteld door die landen welke niet konden besluiten, de van Duitschland verlangde ontwapening ook zelf uit te voeren.

De nieuwe discrimineering, welke aan Duitschland door deze Geneefsche resolutie is toegevoegd, maakt het de Duitsche regeering onmogelijk tot dit instituut terug te keeren, zoolang niet de voorwaarden voor een werkelijk gelijke rechtspositie aller deelnemers geschapen zijn. Voor dat doel acht de Duitsche regeering het noodig, dat een duidelijke scheiding wordt tot stand gebracht tusschen het verdrag van Versailles, dat is gebaseerd op het onderscheid der naties in overwinnaars en overwonnenen, en den Volkenbond, die gebaseerd moet zijn op de rechtsgelijkheid van al zijn leden. Deze rechtsgelijkheid moet zich uitstrekken tot alle functies en alle rechten in het internationale leven.

2. De Duitsche regeering heeft zich losgemaakt van die artikelen, welke een discrimineering van Duitschland voor onbepaalden tijd vormen.

Zij zal echter de overige artikelen, die betrekking hebben op het samenleven der naties, met inbegrip van de territoriale bepalingen onvoorwaardelijk handhaven en de in den loop der tijden onvermijdelijke revisies slechts langs vreedzamen weg verkrijgen.

3. De Duitsche regeering zal geen verdrag teekenen, dat haar onvervulbaar lijkt; zij zal echter elk vrijwillig geteekend verdrag, ook als het door vorige regeeringen werd aanvaard, stipt nakomen. Zij zal met name alle uit het Locarno-pact voortspruitende verplichtingen zoolang nakomen als de andere verdragspartners het doen.

De Duitsche regeering ziet in de respecteering der gedemilitariseerde zône een voor een souvereinen staat ongehoord zware bijdrage voor de rust van Europa. Zij meent er echter op te moeten wijzen, dat de voortdurende troepen-concentraties aan de andere zijde geenszins als een aanvulling van dat streven zijn te beschouwen.

4. De Duitsche regeering is te allen tijde bereid deel te nemen aan een systeem van collectieve samenwerking tot verzekering van den vrede in Europa.

STAP VOOR STAP.

5. De Duitsche regeering is van meening, dat de opbouw eener nieuwe Europeesche samenwerking niet met behulp van eenzijdige voorwaarden kan geschieden. Deze verzoening zal zich overigens slechts stap voor stap kunnen voltrekken.

6. De Duitsche regeering is principieel bereid, pacten van non-agressie te sluiten met haar buurstaten en deze aan te vullen met alle bepalingen, welke isoleering der oorlogvoerenden en localiseering van den oorlogshaard beoogen. Zij wil alle verplichtingen aanvaarden, welke daaruit voortvloeien ten aanzien van de levering van materiaal en wapens in vrede of oorlog, voor zoover die door alle verdragspartners worden aanvaard en nagekomen.

7. De Duitsche regeering is bereid ter aanvulling van het verdrag van Locarno een lucht-pact te aanvaarden.

8. De Duitsche regeering heeft den omvang der nieuwe Duitsche weermacht medegedeeld. Zij zal dien in elk geval handhaven. Zij ziet in de vervulling van haar program noch te land, noch ter zee, noch in de lucht eenige bedreiging voor een andere natie.

Zij is echter te allen tijde bereid op haar bewapening die begrenzingen toe te passen, welke ook door de andere staten worden aanvaard. De Duitsche regeering heeft harerzijds reeds bepaalde begrenzingen van haar plannen medegedeeld, en aldus haar goeden wil getoond, een onbeperkten bewapeningswedloop te vermijden. Haar begrenzing der Duitsche luchtvloot tot pariteit met de andere westelijke groote naties maakt de vaststelling van een maximum mogelijk, waaraan Duitschland zich dan ook zal houden.

De begrenzing der Duitsche vloot tot 35% der Engelsche beteekent, dat zij nog 15% beneden de totale tonnage der Fransche blijft. Deze eisch is voor Duitschland definitief en bindend. Duitschland heeft noch het plan, noch de noodzakelijkheid of het vermogen in eenigerlei nieuwe vloot-rivaliteit te treden.

De Duitsche regeering erkent de vitale noodzaak en dus de billijkheid van een domineerende bescherming van het Britsche wereldrijk ter zee, zooals Duitschland anderzijds vastbesloten is al het noodige te doen ter bescherming van de eigen continentale existentie en vrijheid. De Duitsche regeering heeft de oprechte bedoeling alles te doen om met het Britsche volk en den Britschen staat een verhouding te vinden en te behouden, welke een herhaling van den strijd tusschen beide naties voor altijd zal verhinderen.

BEPERKING DER BEWAPENING.

9. De Duitsche regeering is bereid, actief deel te nemen aan alle pogingen, die tot een practische beperking der bewapeningen kunnen leiden. Als eenig mogelijken weg, om hiertoe te geraken, beschouwt zij een terugkeer naar de denkbeelden der voormalige Roode Kruis-conventie van Genève. Vooralsnog gelooft zij slechts in de mogelijkheid van een stapsgewijze afschaffing van oorlogswapens en strijdmethoden, die wat hun geest betreft, indruischen tegen de Roode Kruis-conventie van Genève. Zij heeft hierbij speciaal die wapens op het oog, die minder den soldaat, dan wel vrouwen en kinderen met dood en vernieling bedreigen.

De Duitsche regeering acht het denkbeeld vliegtuigen af te schaffen, maar het bombardement toe te staan onjuist en on-

deugdelijk. Zij is van oordeel, dat ook in dit opzicht étappegewijs te werk gegaan dient te worden. Derhalve: verbod van het neerwerpen van gas-, brand- en brisantbommen buiten het eigenlijke strijdgebied. Deze beperking kan geleidelijk tot een algeheel internationaal verbod inzake het neerwerpen van bommen worden uitgebreid. Daardoor zou de bouw van bombardementsvliegtuigen overbodig worden gemaakt.
10. De Duitsche rijksregeering is bereid haar goedkeuring te hechten aan iedere beperking, welke leidt tot de afschaffing der speciaal voor een aanval zich leenende zwaarste wapens. Deze categorie omvat de zwaarste artillerie en de zwaarste tanks. Gezien de enorme versterking der Fransche grens zou zulk een internationale afschaffing der zwaarste offensieve wapens Frankrijk automatisch voor 100% veiligheid verschaffen.
11. Duitschland verklaart zich bereid, zijn goedkeuring te hechten aan elke beperking van het kaliber der artillerie, slagschepen, kruisers en torpedobooten. Tevens is bij bereid, ieder internationale begrenzing der scheepsgrenzen te accepteeren. En ten slotte is zij bereid, toe te stemmen in een beperking van de tonnage van duikbooten, doch tevens in een volkomen afschaffing ingeval van vaststelling van een internationale verhouding tusschen de vloten.
Bovendien geeft zij nogmaals de verzekering, dat zij zich zonder meer zal aansluiten bij elke internationale en voor allen gelijktijdig van kracht wordende begrenzing of afschaffing van oorlogswapens.

GEEN MEENINGSVERGIFTIGING.

12. De Duitsche regeering is van meening, dat alle pogingen, om door internationale of multilaterale accoorden een verzachting van bepaalde spanningen tusschen zekere staten te bereiken, vergeefsch moeten zijn zoolang men niet de vergiftiging der openbare meening door onverantwoordelijke elementen in woord en geschrift, film en tooneel, voorkomt.
13. De Duitsche regeering is steeds bereid een internationaal accoord te aanvaarden, dat op doeltreffende wijze alle pogingen tot inmenging in andere staten verbiedt en onmogelijk maakt. Zij moet echter verlangen, dat zulk een regeling internationaal effectief is en allen staten ten goede komt. Het begrip „inmenging" moet echter precies worden gedefinieerd.
(Telegraaf - Alg. Handelsblad - Vaz Dias)
(Vor. ber. Hitler 1722 B.)

A. **DUITSCHLAND. — Eén-jarige diensttijd ingevoerd. —**
Het rijkskabinet heeft in een op 21 Mei '35 vóór de zitting van den Rijksdag gehouden bijeenkomst zijn goedkeuring gehecht aan de wet op de weermacht, die in verband met de invoering van den algemeenen dienstplicht is opgesteld.
De diensttijd voor de drie wapens — het leger, de marine en de luchtmacht — is bepaald op één jaar. Tevoren moeten de aanstaande recruten dienst hebben gedaan in een arbeidskamp.
Dienstplichtig zijn alle Duitsche mannen van hun 19de levensjaar, tot den 31sten Maart volgende op de voltooiing van hun 45ste levensjaar.
Voor het doen van actieven dienst is arische afstamming vereischt. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. Alg. Dienstplicht 1768 B.)

B. **NEDERLAND. — Onderwijs. - Inaugureele rede van Prof. dr. S. F. H. J. Berkelbach van der Sprenkel, getiteld „Over de Verkondiging". —**
Op 6 Mei heeft prof. dr. S. F. H. J. Berkelbach van der Sprenkel, van Amsterdam, met een rede getiteld: „Over de Verkondiging", zijn hoogleeraarsambt vanwege de Ned. Herv. Kerk aan de Rijks Universiteit te Utrecht aanvaard.
In verband met de herstelling van de aula der Utrechtsche Universiteit werd deze inaugureele rede uitgesproken in de Domkerk.
De plechtigheid werd bijgewoond door: vertegenwoordigers van de Algemeene Synode der Ned. Herv. Kerk; Curatoren der Universiteit, professoren, vele predikanten en studenten.
Aan zijn rede is het volgende ontleend:
De verkondiging gaat uit tot allen „die ooren hebben om te hooren", in de praktijk beteekent dit, dat er geen grenzen zijn. Wreed klinkt het in de wereld, die zich krampachtig groot houdt: ik weet wel, dat gij u vertwijfeld aan uzelf houdt, maar ik weet ook, dat gij van een Ander zijt. Maar die wereld is niet van den dood, hoewel ieder „daaraan moet gelooven". Verkondigen is niet: spreken van een leven, dat sterft, maar spreken van een verloren leven, dat behouden wordt.
Hopeloos lijkt het werk der verkondiging, maar God is bezig, Jezus Christus is midden in de wereld geplant en de Geest Gods spreekt tot de gemeente. De verkondiger dient, dat wat er is, dat wat gebeurt tusschen God en menschen. Het is niet genoeg voor hem, om zelf uit de menschen te zijn. Er ligt een grooter taak: hij is mensch met de menschen. Als hij daar staan zal om het Woord Gods te dienen, is hij daar met de menschen Hij is hun buurman in de bank.
Het pastorale element is de uitwisseling van persoon en persoon, die elkaar als naasten ontmoeten. Daarnaast moet hij bewaren al wat gegeven wordt. Dit werk drukt den verkondiger door zijn moeilijkheid dien kant uit waar God spreken kan.
De schijnbaar ondragelijke taak wordt gesteund door het gegeven Woord. Nu is het taak van den verkondiger om dien metgezel van hem te maken tot een metgezel van allen; tolk moet hij zijn, vertaler, nog veel meer dan dat.
De verkondiging veronderstelt de ontmoeting, vandaar haar blijdschap en haar ernst. Het begin der ontmoeting is eenerzijds Jezus en anderzijds zijn discipelen, waarover de eigenlijke openbaring eerst met Paschen als een licht opging: toen zagen zij hun „God bij zich". In deze ontmoeting wordt de mensch tot mensch-voor-God. Maar omdat ontmoeten ontvangen is, wordt voor Gods aangezicht het zien van eigen zondigheid „het krijgen van genade". Zoodra de Heere: „mijn mensch" zegt, hoort de geroepene den Vader „mijn kind" zeggen.
Deze verkondiging is de grens van de verkondiging. Eerst in de ontmoeting is er feitelijk pas sprake van kerk. In de kerk zijn de menschen „voor Gods aangezicht"; daar zijn zij schapen van den waren herder, daar zijn zij gekend, geoordeeld, vergeven, kinderen Gods. De verkondiging bouwt de kerk, niet door haar eigen kracht, maar door haar dienst.
In Gods Woord — besloot spr. — is de eerste zin, dien God tot menschen-in-onze-positie spreekt deze: „waar zijt gij?"; en in dat Boek is de laatste zin, die menschen tot hun Heer zeggen: kom Heer!". Tusschen deze twee punten ligt de dienst van hem, die verkondigt; hij is de stem van den roependen Heer en de stem van de biddende gemeente, met al wat daarin vervat is en daar tusschen ligt; met deze eenvoudige taak staat hij als ambtsdrager der kerk in de wereld. (De Standaard)
(Vor. ber. Ambtsaanv. i. h. Onderwijs 1795 D.)

C. **NEDERLAND. — De bevolkingsdichtheid. —**
Met de toeneming van het aantal inwoners van ons land neemt ook de bevolkingsdichtheid toe. Op 1 Januari 1830 bedroeg het aantal inwoners per K.M.^{2} voor het Rijk 80.2. Dit cijfer is voortdurend gestegen tot 100.8 op 1 Januari 1860, 210.6 op 1 Januari 1921 en 252.3 op 1 Januari 1934. Op 1 Jan. van dit jaar bedroeg het 255.4.
Van de provinciën is Drenthe het dunst bevolkt met 87.2 inw. per K.M.^{2} (op 1 Jan. 1934); daarop volgt Friesland met 123.1, Zeeland met 140.4, Overijssel met 160.8, Gelderland met 172.9, Groningen met 176.2, Noord-Brabant met 189.3, Limburg met 266.5, Utrecht met 319, Noord-Holland met 538.7 en Zuid-Holland met 697.2.
Van de gemeenten was op 1 Januari 1934 Enschedé het dichtst bevolkt met 7514 inw. per K.M^2. Sinds de samenvoeging met Lonneker heeft Enschedé deze hooge plaats moeten afstaan aan Rotterdam met 7348.7 inw. per K.M^2. Op Rotterdam volgen Schiedam met 7278.5, 's-Gravenhage met 7089.2, Utrecht met 6958.1, Maassluis met 6053.6, Stad Vollenhove met 5964, Leiden met 5892.1, Schoonhoven met 5532.5, Amsterdam met 5194.5 en Haarlem met 5187.9. Het dunst bevolkt is Schiermonnikoog met 5.9 inw. per K.M^2. Daarop volgen Vlieland met 9.5, Rozendaal (Geld.) met 12.7, 's-Heer Abtskerke met 27.7, Terschelling met 30.9, St. Kruis (Zeel.) met 31.2, Blankenham met 31.3, Rolde met 31.6, Vessem c.a. met 31.8 en Duivendijke met 31.9. Van de nog niet genoemde provinciale hoofdsteden noteerde Middelburg 1347.3 's-Hertogenbosch 1997.1, Maastricht 2019.8, Arnhem 1223.7, Zwolle 2095.1, Assen 338.8, Groningen 3984.2 en Leeuwarden 3035.2.
Van de 1076 gemeenten hadden er 80 een gemiddelde per K.M^2. boven 1000 en 400 een gemiddelde beneden 100.
Opmerkelijk is het hooge gemiddelde van Urk met 4224.6 inw. per K.M^2. (Urk telt in totaal 3422 inw.) indien men dit cijfer vergelijkt met de lage gemiddelden hierboven genoemd van Schiermonnikoog, Vlieland en Terschelling.
(Centraal Bureau v. d. Statistiek)
(Vor. ber. Bevolking 1686 D.)

A. **NEDERL. OOST-INDIE. — Mr. W. H. Helsdingen voorzitter van den Volksraad. —**
Bij Kon. Besl. van 21 Mei '35 is benoemd tot voorzitter van den Volksraad mr. W. H. van Helsdingen, burgemeester van Soerabaja.
De heer Van Helsdingen is 4 Maart 1888 op Ambon geboren, heeft te Leiden gestudeerd en is in 1914 voor de rechterlijke macht naar Indië uitgezonden. Reeds kort nadat hij als eerste subs.-griffier ter beschikking was gesteld van den voorzitter van den Raad van Justitie te Batavia, is hij naar den departementalen dienst overgegaan, als commies-redacteur bij „Onderwijs". Bij de instelling van den Volksraad in 1918 is hij dadelijk in dienst getreden van het bureau van dat college, na enkele jaren opgeklommen tot adjunct-secretaris en in 1927 is hij mr. A. B. Cohen Stuart in de belangrijke functie van secretaris opgevolgd.
Op 2 November 1932 werd hij, nadat hij dus 14 jaar wel en wee van den Volksraad van zeer nabij had medegemaakt, tot burgemeester van Soerabaja benoemd. (Aneta) **(Vor. ber. Volksraad 1789 A.)**

B. **NEDERLAND. — Onze handel met Sovjet-Rusland.**
Het Tass-agentschap vestigt de aandacht op een artikel in het maandblad „De Buitenlandsche Handel" over den Sovjet-Russischen handel met Nederland. Aan de Sovjet-Russische douane-statistiek over den handel tusschen de Sovjet Unie en Nederland ontleent het blad het volgende overzicht:

Jaar	Uitv. naar Nederland (in millioen roebels)	Invoer uit Nederland	Uit.overschot ten gunste v. Sovjet Unie
1931	29.2	2.1	+ 27.1
1932	20.8	3.4	+ 17.4
1933	25.9	6.0	+ 19.9
1934 (11 mnd.) .	20.1	13.8	+ 6.3

De beteekenis van de Sovjetmarkt, zoowel voor producten uit Nederland als voor die uit de Nederlandsche koloniën is de laatste jaren gestegen. De Sovjet Unie treedt thans in Nederland op als een belangrijke opdrachtgever voor de scheepswerven, zoomede als afnemer van Nederlandsche producten, o.a. fabrieksinstallaties, instrumenten, haringen enz. Ook de afneming van rubber, tin, thee, kinine enz. uit de Nederlandsche koloniën heeft een aanzienlijken omvang bereikt. Het blad doet tenslotte nog opmerken, dat de vooruitzichten van de ontwikkeling van den handel met Sovjet-Rusland geheel afhangen van de wijze waarop de overeenkomstige handels-politieke betrekkingen zich zullen ontwikkelen. (Tass-agentschap)
(Vorig bericht blz. 1698 D.)

C. **TSJECHO-SLOWAKIJE. — Parlementsverkiezing. - Betoogingen in Tsjechische nationalistische kringen.**
In Tsjechische nationalistische kringen stelt men de regeering verantwoordelijk voor de verkiezingsoverwinningen der Duitsche beweging. Op 21 Mei hebben rechtsche organisaties te Praag betoogingen gehouden, die zeer rumoerig waren. (Prager Presse)
(Vorig bericht blz. 1804 D.)

D. **VOLKENBOND. — Gran Chaco-conflict. - Joego-Slavië—Hongarije. —**
De buitengewone vergadering van den Volkenbond ter behandeling van het Gran Chaco-conflict is na een korte zitting op 21 Mei '35 gesloten met de goedkeuring van het rapport, dat de verdere behandeling van deze zaak overlaat aan de conferentie van neutrale Amerikaansche staten te Buenos Aires.
Bij de discussies hebben de vertegenwoordigers van bijna alle bij den Volkenbond aangesloten Latijnsch-Amerikaansche staten zich hiermede accoord verklaard.
Als resultaat van de particuliere besprekingen onder leiding van sir Anthony Eden met den Joego-Slavischen vertegenwoordiger Fotitsj en den Hongaarschen minister van Buitenlandsche Zaken, Von Kanya, is overeenstemming tusschen Hongarije en Joego-Slavië bereikt over de kwestie der terroristische acties op Hongaarsch gebied in verband met den moord op Koning Alexander te Marseille.
Het rapport van Eden heeft rekening gehouden met de resolutie van den Volkenbondsraad, op 10 December 1934, waarin de terroristische actie werd veroordeeld, doch tevens met de sancties, die de Hongaarsche regeering reeds heeft toegepast tegen Hongaarsche ambtenaren, die zich aan het bevorderen van dergelijke acties hadden schuldig gemaakt. Men verwacht, dat het rapport voor beide landen aanvaardbaar zal zijn, waardoor het incident definitief zal zijn gesloten. (Journal de Genève)
(V. b. Gran Chaco 1656 B.; Joego-Sl.-Hong. 1644 B.)

E. **ITALIE. — Deviezen-Contrôlebureau. —**
De Italiaansche regeering heeft een deviezen-contrôlebureau opgericht, dat tot taak heeft de deviezen die voor den buitenlandschen handel noodig zijn, te distribueeren. Deze instelling zal indirect ongeveer als regulator van den buitenlandschen handel optreden. (Corriere della Sera) **(Vor. ber. Deviezen 1802 F.)**

F. **NEDERLAND. — Onderwijs. - Inaugureele rede van Prof. mr. A. Neytzell de Wilde over „Welvaart en traditie". —**
Op 20 Mei '35 heeft prof. mr. A. Neytzell de Wilde, chef der afdeeling Juridische en Volkenbondszaken aan het departement van Koloniën, het ambt van tijdelijk buitengewoon hoogleeraar in de koloniale landhuishoudkunde en het Indisch agrarisch recht aan de Landbouwhoogeschool te Wageningen (in de vacature-Kielstra) aanvaard met een rede over „Welvaart en traditie". Na een uitvoerige inleiding, waarin spr. o.m. het familie- en het dorpsleven in Indië behandelde, kwam spr. o.a. op de economische verschijnselen. De beteekenis van het dessa-verband in Ned.-Indië en van de factor landbouw daarbij, zoo betoogde hij, laat zich uit de statistische cijfers wel afleiden. Daarbij komt dan de vorm van grondbezit, welke, indien communaal, voor de zelfstandige ontwikkeling van den individu niet bevorderlijk is. En waar erfelijk-individueel bezit overheerscht, zijn het toch weder het dessa- en familieverband, de traditie, het geloof en bijgeloof, in één woord, de sociale en economische banden, die de individualiteit der inheemsche dorpsbewoners drukken. Uiteraard wordt dit dorpsverband losser naarmate de dessa's dichter bij de steden liggen. Ook in de Buitengewesten doen zich hierbij verschillende stadia voor. Maar naarmate de sociale banden meer knellen zal men zich eerder er toe bepalen slechts aan de gemeenschappelijke productie mede te doen en voor niet meer te zorgen dan tot aan den volgenden oogst, daarbij de traditie nauwgezet in acht nemende.
Nà het cultuurstelsel kwam wel van lieverlede eerst voor Java en later voor de Buitengewesten een ongekende economische opbloei, maar in de symbiose van vreemd kapitaal en ondernemingszin met inheemsch grondbezit en werkkracht, plukte de Inlander in zijn maatschappelijk nog zoo zwakke positie, niet de vruchten van dezen voorspoed mede, gelijk normaal wel gewenscht scheen.
Was dat reeds in normale tijden een groot probleem, des te bedenkelijker wordt het in dezen crisistijd met plotselinge en enorme loonderving en verarming, waarbij het contante geld opraakt en de reserves der bevolking versmelten. Het economisch evenwicht wordt steeds labieler en de gesloten productenhuishouding der inlandsche dessa herneemt hare plaats met althans deze goede zijde van het dorpsverband, dat alles „op elkaar leunt en steunt". Daarbij kan men niet blijven. Uitweg zal gezocht moeten worden in het scheppen van handel, huis- en groot-industrie, in de ontwikkeling en intensiveering van den landbouw. Dit vereischt echter meer kapitaal-goederen met voorafgaande besparing en de mentaliteit van de inheemsche dorpeling, verwikkeld in traditie en individualiseering missend, is anders gericht dan op moderne productie-methoden en differentieering.
Traditie en welvaart! De adat poesaka remt vooruitgang in modernen zin, doch voorkomt nog langen tijd absoluut pauperisme. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Ambtsaanv. in het Onderwijs 1806 B.)

G. **INTERNATIONAAL CHRISTELIJK VAKVERBOND. — Een conferentie te Metz. —**
Onder voorzitterschap van den heer Pauwels heeft op 16 en 17 Mei '35 te Metz een bijeenkomst plaats gehad van den bestuursraad van het Internationaal Christelijk Vakverbond, die vertegenwoordigers van aangesloten vakverbonden en christelijke vakinternationales omvat. De vergadering hield zich o.a. bezig met het vraagstuk van de werkloosheid der jeugd, dat ook op de eerstvolgende Internationale Arbeidsconferentie behandeld zal worden. Het Internationaal Christelijk vakverbond, in samenwerking met de christelijke arbeidersjeugdorganisaties, heeft een internationale petitie georganiseerd, die door een 100-tal

jeugdige werkloozen uit de verschillende landen aan de Intern. Arbeidsconferentie zal worden aangeboden. Het totaal der in Oostenrijk, België, Frankrijk, Luxemburg en Tsjecho-Slowakije verzamelde handteekeningen van jonge werkloozen, bedraagt meer dan 80.000. (Communiqué v. h. Int. Christ. Vakverbond)
(Vorig bericht blz. 1354 G.)

22 MEI 1935

A. DUITSCHLAND. — Adolf Hitler's groote rede. - Perscommentaren. —

FRANKRIJK. — **„Echo de Paris":** Pertinax schrijft dat Hitler probeert door voorstellen verwarring te brengen in de rijen der volken, die den vrede trouw zijn.
De Berlijnsche correspondent van het **„Journal"** constateert slechts dat de Rijksdagrede, waarvan Europa algemeen een geruststelling verwachtte, niets nieuws bevatte.

De **„Oeuvre"** verklaart dat Hitler weliswaar zijn vredelievende uitlatingen heeft herhaald doch tevens aan de deelneming van Duitschland aan een internationale samenwerking nieuwe voorwaarden heeft vastgeknoopt en een veiligheidssysteem, gebaseerd op wederzijdsche bijstandsverleening afwijst.

De Berlijnsche correspondent van de **„Jour"** constateert naar aanleiding van Hitler's uitlatingen tegen Sovjet-Rusland, dat Hitler met groote felheid het Bolsjewisme heeft veroordeeld.
In het **„Petit Journal"** wijst de Berlijnsche correspondent eveneens op Hitler's critiek op het communisme doch constateert tevens dat zijn rede talrijke van Duitsch standpunt bezien nuttige voorstellen bevat. De dertien punten van Hitler kunnen echter tot ingewikkelde situaties leiden.

De **„Figaro"** neemt de rede van Hitler gunstig op: „De rede toont het verlangen naar vrede en het verlangen tot onderhandelen.

De **„Populaire"** schrijft: „Zoolang Duitschland niet openlijk heeft aangenomen, dat de Sovjet-Unie dezelfde rechten op veiligheid heeft als Frankrijk en Groot-Brittannië, dan is een stabilisatie in Europa niet mogelijk.
De meest geruststellende verklaringen zijn niet voldoende, indien Duitschland zich niet aansluit bij een systeem van vredesorganisatie waarvan het middelpunt te Genève moet liggen en waaraan alle Europeesche staten deelnemen."

De **„Humanité"** schrijft: „De rede van Hitler is een ware oorlogsverklaring aan het communisme en de Sovjet-Unie.
Sedert negen jaar bestaat een non-agressie pact tusschen Duitschland en de Sovjet-Unie, dat bij het aan de regeering komen van Hitler is hernieuwd.
Dit pact verhinderd evenwel niet, dat Duitschland het plan maakt de Oekraine te veroveren of zich naar het Oosten uit te breiden. Ziedaar wat te denken geeft over de waarde van de verzekeringen van Hitler."

De **„République"** noemt de rede van Hitler als geheel niet bevredigend, hoewel niet geheel negatief. Het blad vermoedt, dat indien Frankrijk een duidelijke politiek volgt, er misschien nog een mogelijkheid bestaat, dat Duitschland durft te kiezen, wat het gisteren niet durfde te kiezen.

ENGELAND. — De bladen van alle richtingen zijn van meening, dat de rede van Hitler getuigt van vredeswil en een niet te miskennen bijdrage vormt voor de ordening in Europa, terwijl zij van een opmerkelijk vriendschappelijken en verzoeningsgezinden geest jegens Engeland getuigt.
Ofschoon de rede in veel opzichten onduidelijk is, schrijft de **„Daily Telegraph"**, is zij in haar strekking niettemin pacifistisch.
De **„Daily Mail"** is van meening, dat Hitler's rede troost biedt en hoop geeft, en dat zij met enthousiasme dient te worden ontvangen.

De **„Daily Herald"** acht Hitler's bijdrage tot het veiligheidsprobleem allesbehalve onbeteekenend. Het is, aldus het blad, zonder twijfel een goede basis ,waarop de onderhandelingen weder zouden kunnen worden opgenomen.
De **„Times"** noemt de rede van Hitler „openhartig, redelijk en begrijpelijk". Niemand die deze rede in een onpartijdigen geest leest, kan er aan twijfelen, dat de politiek, die Hitler heeft uitgestippeld, zeer wel de basis voor algeheele overeenstemming met Duitschland kan vormen — een vrij, gelijkgerechtigd en sterk Duitschland in plaats van een geknecht Duitschland, hetwelk zestien jaar geleden de vrede werd opgelegd.

ITALIE. — Over het algemeen is men van opinie, dat de rede van Hitler geen enkel nieuw gezichtspunt heeft opgeleverd. Aan de gebeurtenis in den Rijksdag kent men slechts zeer betrekkelijke waarde toe.

OOSTENRIJK. — In hun commentaren op de rede van Hitler herinneren de bladen eenstemmig den Leider er aan, dat de moord op Dollfuss gekarakteriseerd moet worden als een daad van inmenging.

POLEN. — De **„Kurjer Porany"**, Poolsch regeeringsorgaan, oordeelt dat de redevoering van den Führer een groot politiek succes vertegenwoordigt en dat de kanselier het practisch plan aanbiedt strekkende tot de handhaving van den vrede in Europa.

VER. STATEN. — Volgens den officieelen Amerikaanschen radiodienst zou de rede door hooge Amerikaansche regeeringsambtenaren te Washington worden beschouwd als een mogelijke grondslag voor een nieuwe stabiliteit in Europa.

DUITSCHLAND. — Onder het hoofd: „De dertien punten" schrijft de **Germania:** De 21ste Mei zal een historische mijlpaal blijven. Deze rede van den Leider staat op dezelfde hoogte als die, welke Adolf Hitler 2 jaar geleden voor den Rijksdag over de doeleinden zijner buitenlandsche politiek gehouden heeft. De rekenschap, die hij nu voor denzelfden Rijksdag en voor het Duitsche volk heeft afgelegd, was tevens een dringend en verklinkend beroep op de buitenwereld, die met ingehouden adem geluisterd heeft. Zij zal antwoord moeten geven op vele vragen, op verstrekkende, en van ruime opvatting getuigende aanbiedingen; laat ons hopen, dat dit antwoord zooveel tot het vredeswerk zal mogen bijdragen, als het woord van den Leider in een historisch uur reeds gedaan heeft.
(Vorig bericht blz. 1805 B.)

B. LUCHTVAART. — Nederlandsche school voor zweefvliegers. —
De Nederlandsche school voor zweefvliegers, gevestigd te Noordwijkerhout, is op 27 April '35 geopend. De school, een internaat met loopende weekcursussen, heeft o.m. ten doel: de opleiding tot de officieele A, B en C brevetten voor zweefvliegers; het behalen van diploma van instructeur; diploma van zweeftechnicus, volgens de regelingen van het Rijkstoezicht voor het gebruik van zweefvliegtuigen; constructeur en ontwerper van zweefvliegtuigen; leider van plaatselijke zweefvliegtuigclubs en jeugdluchtvaartclubs en bouwclubs van modellen.
De leiding van de school is opgedragen aan een commandant, bijgestaan door een eersten officier, die bij afwezigheid van eerstgenoemde het bevel op zich neemt, en die op zijn beurt door een bootsman(lieden) kan worden geassisteerd. (Nieuwe Rotterd. Crt.)
(Vor. ber. Zweefvluchten 1685 C.)

C. PORTUGAL. — Hooge militaire en bestuursambtenaren ontslagen. —
De „Seculo" bevat een lijst van 33 hooge ambtenaren en militairen, die bij besluit van den ministerraad van 14 Mei op grond van de wet tot bescherming van den staat uit hun functie zijn ontheven. Er worden nog meer ontslagen verwacht. (O Seculo)

D. SOVJET-RUSLAND. — Binnenlandsche leening volteekend. —
De door de Sovjet-regeering uitgeschreven binnenlandsche leening ten bedrage van 3½ milliard roebel is volteekend. (Prawda) **(Vor. ber. 1789 F.)**

E. SOVJET-RUSLAND. — Petroleumbron in zee aangeboord. —
De eerste petroleumbron, die in open zee werd aangeboord, is nu volledig in werking in het petroleumveld van het eiland Artem, in de nabijheid van Bakoe. De bron ligt 520 mijlen noord-westelijk van den oever en er zullen betonnen pijpleidingen worden aangelegd. (Iswestija) **(V. b. Petroleum 1100 E.)**

F. DUITSCHLAND. — Minister van Rijksweer wordt minister van Oorlog. —
Adolf Hitler is volgens de nieuwe wet op den diensttijd „opperste bevelhebber" van de weermacht. De minister van rijksweer is nu herdoopt in rijksminister van Oorlog en is bovendien „opperbevelhebber", ook reeds in vredestijd. Dit is nieuw, omdat tot nu toe onder Hitler een triumviraat der bevelhebbers van leger, marine en luchtmacht het hoogste bevel uitoefende, thans echter is de minister zelf actieve chef van deze drie groepen geworden.
Generaal von Blomberg is dus volgens de nieuwe wet minister van Oorlog. (Vaz Dias)
(Vor. ber. Von Blomberg 1723 G.)

G. NEDERLAND. — Menschenroof in Hengelo. - Gutzeit wil niet terugkeeren. —
Het geval-Gutzeit heeft op 18 Mei '35 een onverwachte wending genomen. Ofschoon de Duitsche autoriteiten, naar aanleiding van de door de Nederlandsche regeering gestelde vragen, besloten hadden den Duitscher weer op vrije voeten te stellen en hem te veroorloven naar Nederland terug te keeren, heeft deze om onbekende redenen geweigerd van de hem geboden gelegenheid gebruik te maken. (Telegraaf)
(Vorig bericht blz. 1795 C.)

23 MEI 1935

A. ENGELAND. — Rede van Baldwin en zijn dertien punten. —

De rede van Hitler stond op den voorgrond in de verklaring, die de plaatsvervangende premier Baldwin op 22 Mei '35 in het Lagerhuis over de Engelsche defensiepolitiek en het verband daarvan met den internationalen toestand, heeft afgelegd. Op de afgevaardigden maakte het een grooten indruk, dat de rede gekenmerkt werd, door een verzoeningsgezinden en grootmoedigen geest.

Onmiddellijk in het begin van zijn uiteenzettingen ging Baldwin in op eenige der door Adolf Hitler genoemde 13 punten. Hij zeide daarbij o.m. het volgende:

1. De verklaring van Hitler, dat Duitschland in de lucht gelijkheid eischt met de andere afzonderlijke staten, is een bevestiging van de basis waarop het Engelsche plan gegrondvest is.
2. Het Duitsche standpunt, dat Duitschland niet alleen bereid is tot een verhooging, maar ook tot een verlaging van zijn bewapeningsniveau, is een zeer belangrijke gedachtengang.
3. De Duitsche uitlatingen over een luchtpact op de basis van het verdrag van Locarno zijn des te waardevoller daar Hitler zeide, dat een zoodanig luchtpact begeleid moet gaan door een limiteering der luchtbewapeningen.
4. Passages in de rede van Hitler toonen, dat hij de Engelsche meening over de bescherming van de civiele bevolking tegen aanvallen uit de lucht deelt.
5. Engeland begroet de bijdrage van Hitler als hulp voor een algemeene regeling in den zin van de protocollen van Londen.
6. Baldwin verklaart, dat hij niet zou refereeren aan de uitlatingen van Hitler over de Oost-Europeesche pactplannen, daar dit niet in direct verband stond tot de debatten over de defensie van heden.
7. De Engelsche regeering overweegt het plan van een coordineering der Engelsche defensie-ministeries.
8. Wat de Engelsche plannen inzake uitbreiding der bewapening betreft, deed Baldwin onder luiden bijval van het Huis een beroep op het Lagerhuis en het volk iedere paniekstemming te vermijden. „Wij willen de fouten van het verleden niet herhalen. Teveel kostbaar bloed is vergoten."
9. De sluier, die ligt over de handelingen van de drie autoritaire staten in Europa is in Duitschland voor een deel opgelicht. Laat ons hopen, aldus spr., dat hij geheel zal worden verwijderd, opdat wij opgeruimd zullen kunnen zijn.
10. Engelands maatregelen tot bewapening in de lucht worden gebaseerd op de verklaring van Hitler, dat zijn doel de pariteit in de lucht met Frankrijk is.
11. Engeland is derhalve voornemens zijn luchtvloot uit te breiden binnen den tijd van 2 jaar tot 1500 frontvliegtuigen.
12. Het luchtpact en de limiteering van de luchtbewapeningen zijn veel gemakkelijker te bereiken, wanneer de drie landen, Duitschland, Frankrijk en Engeland uitgaan van hetzelfde uitgangspunt, d.w.z. wanneer de pariteit in de lucht in alle drie staten voorhanden is.
13. Met de Engelsche industrie zijn onderhandelingen gaande om de expansie der industrie voor militaire productiedoeleinden te verkrijgen. Op dit punt wil Engeland bij geen enkel ander land achterstaan.

Namens de regeering sloot de onderstaatssecretaris van Luchtvaart, Sir Philipp Sassoon, de rij van sprekers. Hij verklaarde o.m. dat Engeland behalve de te verdrievoudigen luchtvloot voor het moederland steeds een deel der in Engeland aanwezige reserves ter beschikking zal hebben te stellen van de overzeesche luchtstrijdkrachten. Het zou niet in het openbaar belang zijn nauwkeurige bijzonderheden te verstrekken over de overige vliegtuigen, welke de Britsche regeering zal bestellen. Buitenlandsche regeeringen zouden hierover evenmin mededeelingen doen.

Sassoon besloot met als zijn overtuiging uit te spreken, dat een sterke Engelsche luchtvloot de beste garantie is voor den Europeeschen vrede.

Het Lagerhuis verwierp ten slotte met 340 tegen 52 stemmen het door de Labourpartij ingediende voorstel de suppletoire begrooting te verlagen en bekrachtigde daarmede de regeeringsvoorstellen. De Lagerhuisdebatten waren hiermede geëindigd.

(Ned. Tel. Agentsch. Reuter)

(Vor. ber. Baldwin 1699 A.; Rede Hitler 1805 B.)

B. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Handels- en scheepvaartverdrag met Uruguay. —

Het wetsontwerp tot goedkeuring van het op 29 Jan. 1934 te Montevideo tusschen Nederland en Uruguay gesloten verdrag van handel en scheepvaart werd op 15 Mei '35 zonder hoofdelijke stemming aangenomen. (Vaderland) **(Vor. ber. 1712 B.; Tw. Kamer 1790 G.)**

C. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Nederlandsche scheepvaart. - Wetsontwerp tot wijziging en verhooging van het tiende hoofdstuk der Rijksbegrooting voor het dienstjaar 1935. —

Ingediend is het ontwerp van wet tot steun aan de scheepvaart, officieel genoemd wetsontwerp tot wijziging en verhooging van he tiende hoofdstuk der Rijksbegrooting voor het dienstjaar 1935. (Rentelooze voorschotten ten behoeve van de zeescheepvaart.)

Een bedrag van *f* 8.200.000 is uitgetrokken.

De steunverleening zal er op gericht zijn, dat deel van onze koopvaardij in stand te houden, dat een vitaal belang voor het Nederlandsche bedrijfsleven in het algemeen en voor onze internationale handelspositie in het bijzonder vormt. (Alg. Handelsblad)

(V. b. Scheepvaart 1772 G.; Tw. Kamer 1809 B.)

D. FRANKRIJK. — Victor Hugo herdacht. —

De officieele herdenking van het feit, dat Victor Hugo vijftig jaar geleden is overleden, heeft op 22 Mei '35 te Parijs plaats gehad met een symbolische plechtigheid in het Panthéon. Voor het graf van den dichter in de crypt van het monument, dat gewijd is aan de groote mannen, heeft de president der republiek namens het land bloemen neergelegd.

(Le Matin)

E. DUITSCHLAND. — Inkomen uit arbeid 1929-1934.

Het totale inkomen uit arbeid van arbeiders, Angestellten, ambtenaren en overige personen blijkt uit onderstaande tabel.

Jaren.	Totaal inkomen uit arbeid. Absolute cijfers (in mill. RM.)	Totaal inkomen uit arbeid. Verhoudingscijfers (1929 = 100)	Koopkracht van het totale inkomen uit arbeid (koopkracht 1929 = 100) Absolute cijfers (in mill. RM.)	Koopkracht van het totale inkomen uit arbeid (koopkracht 1929 = 100) Verhoudingscijfers (1929 = 100)
1929	43.045	100.0	43.045	100.0
1930	39.851	92.6	41.438	96.3
1931	33.378	77.5	37.766	87.7
1932	25.711	59.7	32.832	76.3
1933	25.980	60.4	33.908	78.8
1934	29.503	68.5	37.517	87.2

(Centraal Bureau v. d. Statistiek)

F. MUZIEK. — Paul Dukas overleden. —

De bekende componist Paul Dukas is op 18 Mei '35 op 69-jarigen leeftijd aan een hartverlamming overleden.

Dukas studeerde aan het Parijsche Conservatorium onder Guiraud, Dubois en Mathias en verliet het met een tweeden Prix de Rome in 1888.

Hij schreef als eerste uitgevoerde werk een ouverture voor Corneilles „Polyeucte", die Wagneriaansche invloeden vertoonde. In 1896 schreef hij zijn Symfonie in C, daarna een Sonate in Es, en in 1897 zijn zoo bekend geworden scherzo op Goethe's ballade „L'Apprenti Sorcier".

De tien volgende jaren wijdde hij zich aan zijn lyrisch drama „Ariane et Barbe-Bleue", dat in 1907 in de Opéra Comique werd opgevoerd en tot de meesterwerken der moderne Fransche opera gerekend wordt.

(Red. K. H. A.)

G. JAPAN. — Politieke Coalitie der Minseito- en Seijoekai-partij gestaakt. —

Het hoofdbestuur van de Minseito-partij heeft besloten, de politieke samenwerking met de Seijoekai te staken, welke laatste dan in de oppositie zal gaan. Deze coalitie heeft slechts 6 maanden geduurd.

(Dempo Rengo) **(Vor. ber. Minseito-partij 1560 G.)**

24 MEI 1935

H. ENGELAND. — Hoogerhuis. - Duitschland's bewapening. —

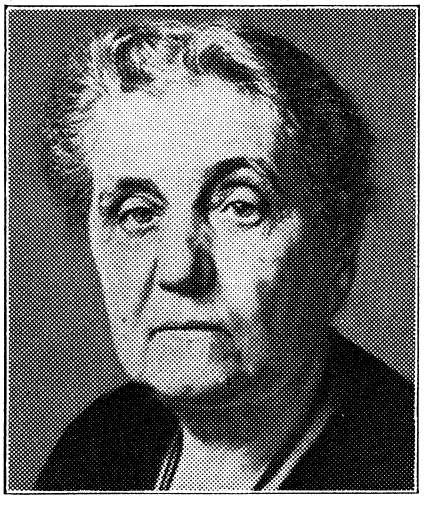
In het Hoogerhuis is op 22 Mei '35 beraadslaagd over de landsverdediging. De conservatieve lord Lloyd verklaarde, zinspelende op Duitschland, dat op slechts drie uren afstands van Londen een sterk leger bestaat, dat Engeland eens onheil zou kunnen toebrengen.

Namens de regeering deed de minister van Luchtvaart, lord Londonderry, verschillende nadere mededeelingen over het Engelsche luchtvaartprogram. Spr. constateerde dat Engeland gedwongen is geweest de politiek der eenzijdige ontwapening prijs te geven.

Lord Londonderry deelde mede, dat bij de Engelsche luchtmacht 2700 geoefende vliegers actief dienst doen. 400 vliegers zijn in opleiding, terwijl een reserve van 1200 geoefende militaire vliegers aanwezig

is. Goede militaire vliegers hebben een opleiding van 12 maanden noodig, oorlogsvliegers moeten bovendien anderhalf jaar eskaderdienst doen. „Wij kunnen nog steeds staande houden, dat wij een luchtwapen bezitten, dat sterker dekking in den rug bezit dan eenige andere luchtvloot in Europa." Er zullen nog 2500 vliegers moeten worden opgeleid, er zullen 71 nieuwe eskaders worden gevormd. De minister besloot met te verklaren, dat de Engelsche regeering onder geen omstandigheden „in de lucht" een tweede rangspositie zal accepteeren. (Daily Telegraph)
(Vor. ber. Duitsche Bewapening 1791 B.)

A. **JANE ADDAMS OVERLEDEN. —**
In den ouderdom van 75 jaar is op 22 Mei '35 de meest vooraanstaande vrouw der Vereenigde Staten, Jane Addams, te Chicago overleden.
Jane Addams is een der krachtigste pioniers geweest voor de internationale vrouwenbeweging en heeft zich ook bewogen op het gebied van den vrede en het sociale leven. In 1931 verwierf zij, tezamen met den Amerikaanschen professor Murray Butler, den Nobelprijs voor den vrede.

Jane Addams.

Van haar socialen arbeid is het meest bekend hetgeen zij te Chicago heeft verricht; zij organiseerde hier het armenwezen, stichtte asyls voor verwaarloosde dakloozen; door dit werk verkreeg zij een grooten invloed op de armen en oefende zij grooten invloed op den armenzorg in het geheele gebied der Ver. Staten. In 1901 is zij een der voornaamste propagandisten geweest voor de verkiezing van Theodore Roosevelt tot president; zij was van meening, dat de vooruitgang het meest gebaat zou zijn door diens verkiezing. (Ned. Tel. Agentsch. Reuter)

B. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Wet op verbindend- of onverbindend verklaring van ondernemersovereenkomsten goedgekeurd. —**
De Eerste Kamer heeft op 23 Mei '35 het ontwerp betreffende algemeen verbindend- of onverbindendverklaring van ondernemersovereenkomsten goedgekeurd met 31 tegen 8 stemmen. De tegenstanders waren de aanwezige 4 liberalen en 4 leden van de Christelijk-Historische fractie. (Het Vaderland)
(Vor. ber. 1704 I.; Eerste Kamer 1794 C.)

C. **MANDSJOEKWO. — Olie-politiek. - Standard Oil Cy. of New Jersey verlaat het land. —**
De Anglo-American Oil, de Engelsche distributie-mij. der Standard Oil Cy. of New Jersey, heeft uit protest tegen de invoering van een petroleummonopolie besloten haar deuren te Moekden te sluiten. De Engelsche en Nederlandsche maatschappijen zijn van plan dit voorbeeld te volgen. Bovendien zijn zij voornemens alle petroleumvoorraden naar Dairen te verzenden, ten einde druk uit te oefenen.
Van officieele Mandsjoerijsche zijde wordt medegedeeld, dat in geval de buitenlandsche petroleumconcerns verdere maatregelen nemen, de Mandsjoerijsche regeering gedwongen zou zijn de petroleumvoorraden van de buitenlandsche concerns in het belang van de veiligheid van het nationale bedrijfsleven in beslag te nemen tot een opheldering van den toestand op de Mandsjoerijsche petroleummarkt verkregen is.
(Dempo Rengo) **(Vor. ber. Oliepolitiek 1764 A.)**

D. **ITALIE. — Geschil met Abessynië. - Abessynië's standpunt den Volkenbond uiteengezet. —**
Op 20 Mei '35 is te Genève een telegram van den Keizer van Abessynië ontvangen, waarin deze opnieuw zijn standpunt jegens de politiek van Italië uiteenzet.
De Abessynische keizer wijst op de militaire voorbereidingen van Italië en beschuldigt dit land ervan, een essentieel gedeelte van het Abessynisch grondgebied onrechtmatig bezet te houden.
Abessynië eischt pertinent, dat de Raad voor de afwikkeling van het geschil zorg draagt en den militairen maatregelen van Italië een halt toeroept.
Indien Italië de behandeling van alle incidenten, welke zich sedert 23 November in de buurt van de grens tusschen Abessynië en Somaliland hebben voorgedaan van de hand wijst, eischt Abessynië van den Volkenbond, dat deze zich met het geschil zal bemoeien en op grond van art. 15 van het Pact zal overgaan tot een diepgaand onderzoek.
(Journal de Genève) **(Vorig bericht blz. 1802 A.)**

E. **WIJSBEGEERTE. — Hersenen en intelligentie. - Lezing prof. Buytendijk. —**
Voor de Vereeniging voor Wijsbegeerte en den Psychologischen Studiekring heeft op 18 Mei '35 prof. dr. F. J. J. Buytendijk een voordracht met lichtbeelden gehouden over „Hersenen en Intelligentie". Wij ontleenen hieraan het volgende:
De samenhang tusschen hersenen en intelligentie, aldus spr., is een algemeen erkend feit. Men weet immers, dat door een laesie der hersenen denkstoringen kunnen optreden. Ook bij de dieren heeft men verband kunnen constateeren tusschen de ontwikkeling der hersenen en den graad der intelligentie.
Spr. verwerpt de gangbare anatomische omschrijving van de hersenen en de definitie van intelligentie als een „vermogen van den geest". Hij definieert de intelligentie niet als een vermogen, maar als een gedragswijze van het individu, waarbij alle functies betrokken zijn, en de hersenen omschrijft hij als het centrale orgaan van het geheel der physiologische functies. Overgaande tot een beschouwing van het dierlijk leven in het algemeen, noemde spr. dit „een bewegen en bewogen worden met en tegenover een buitenwereld"; het dier bestaat om zoo te zeggen niet op zichzelf, maar in relatie met de omgeving. Bij hooger ontwikkelde dieren treft men verschillende functies als zelfstandig optredende aan. Zoo kan men dan waarneming en handeling onderscheiden en in de handeling weer: aanleiding, gerichtheid, uitvoeringswijze, uitvoeringsmiddelen en voltooiing. Deze onderdeelen kunnen wij echter niet anders aanduiden dan met dezelfde begrippen, die wij op het gebied van het menschelijk leven bezigen. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Wijsbegeerte 1761 K.)

F. **NEDERLAND. — N.V. Industriebank in Limburg.**
In de algemeene vergadering van aandeelhouders werden gekozen tot leden van den Raad van Beheer der instelling: mr. E. Baron van Hövell tot Westerflier, voorzitter; prof. dr. ir. H. Gelissen, secretaris-penningmeester; H. Hermans, prof. H. Kaag, ir. J. Rieter, prof. mr. G. Russel en mr. R. Koole, leden.
(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. 1787 D.)**

G. **TSJECHO-SLOWAKIJE. - Senaat. - Samenstelling.**
De samenstelling van den Senaat is op 22 Mei '35 gepubliceerd. Het aantal Tsjechische zetels is met 96 evenals dat der Duitschers met 33 onveranderd gebleven. Daarnaast staan dan de communisten met 16, die een zetel winnen, en het Sudetenduitsche kiezersblok, waarin ook Hongaren zitten, met vijf zetels, dat er een verloren heeft.
De verdere verdeeling is als volgt: Tsjechische partijen: Tsjechische agrariërs 23 (0), Sociaal-Democraten 20 (0), Benesj-socialisten 14 (—2), Katholieke Volkspartij 11 (—2), Slowaaksch autonomis-

tisch blok van Hlinka 11 (+), Nationaal-Fascistische vereeniging 9 (0), Kleinhandelpartij 8 (+2).
Duitsche partijen: Henlein 23, Sociaal-Democraten 6 (—6), Christelijk-Socialen (Katholieke Clerikalen) 4 (—4). De fascisten van Gajda en de Landbund van Spina kregen, zooals bekend, geen mandaat in den Senaat. (Prager Presse)

A. **VOLKENBOND. — Geschil Italië-Abessynië. —**
Italië heeft het compromis inzake de regeling van het Italiaansch-Abessynisch conflict aanvaard.
Het compromis bevat:
1e. de nieuwe bevestiging van het geheele artikel V van het Italiaansch-Abessijnsch verdrag van 1928, hetwelk voorziet in arbitrage en in het bijzonder in het niet zijn toevlucht nemen tot geweld;
2e. vaststelling van een termijn voor de verzoeningsprocedure;
3e. vaststelling van een nieuwe bijeenkomst van den Raad van den Volkenbond, indien arbitrage niet een regeling tot resultaat heeft. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vorig bericht blz. 1810 D.)

B. **VEREENIGDE STATEN. — President Roosevelt's veto tegen den „bonus". - Senaat heeft geen tweederde meerderheid. —**
President Roosevelt heeft op 22 Mei '35 persoonlijk in de vereenigde zitting van de beide huizen van het Amerikaansche Congres mededeeling gedaan van zijn veto tegen de wet-Patman tot het betalen van de bonus-uitkeeringen aan de oud-strijders en de redenen, welke hem tot dit veto aanleiding hebben gegeven. Gelijk men weet is dit de eerste maal dat een president van de Vereenigde Staten in het Congres zijn veto komt uitspreken, waardoor deze zitting een historisch karakter werd verleend.
De 2200 millioen dollar van het deficit van dit oogenblik zal de Ver. Staten nog tot het staatsbankroet leiden, zei de president, maar er zal geen enkele zekerheid meer zijn, indien wij toegeven aan de groepen, die het Congres dwingen met hun bijzondere wenschen rekening te houden. Roosevelt herinnerde er voorts aan, dat tot het einde van het laatste belastingjaar reeds 7800 millioen dollar is uitgegeven voor de oud-strijders, nog afgezien van alles, wat zij in den vorm van algemeene hulp hebben ontvangen.
Roosevelt zei voorts, dat indien de voorstellen van Patman tot wet worden, deze er toe zullen leiden, dat een niet te controleeren prijsniveau zal ontstaan en dat de waarde van de besparingen er door zal worden verstoord. Van de grootste beteekenis is, dat wij niet toegeven aan een gevoel van medeleven met een enkele groep of klasse der bevolking. Een politiek waarbij aan de verlangens van iedere groep zal worden voldaan wil zeggen, dat het beginsel van de regeering „door en voor alle deelen van het Amerikaansche volk" wordt opgegeven en dat daarvoor in de plaats een regeering van „door en voor politieke dwang van de zijde der overheid" treedt. Wij kunnen ons alles veroorloven, wat wij noodig hebben, maar wij kunnen ons niet alles veroorloven, wat wij willen hebben.
Ik vraag uw speciale aandacht voor het feit, dat alleen reeds van het standpunt uit van handhaving van de credietwaardigheid van de Ver. Staten het absoluut onjuiste standpunt van het Congres extra belastingen voor extra uitgaven te reserveeren op zichzelf reeds het verwerpen van de wet zou rechtvaardigen. Een ongecontroleerde inflatie en de verstoring van het prijspeil kan niet worden vermeden, indien de bankbiljettenpers aan het werk wordt gezet, wanneer zich toevallig een omstandigheid als de oud-strijdersuitkeering voordoet. Door scherp stijgende prijzen wordt in de eerste plaats die groep van menschen getroffen, die van een vast inkomen moeten leven. Iedere invalide oud-strijder, die een pensioen heeft, moet tot deze groep worden gerekend. Ieder land, dat getracht heeft zijn verplichtingen na te komen, in den vorm als door de wet-Patman wordt aangegeven, heeft daarvan de nadeelige gevolgen ondervonden.
Ik ben verantwoordelijk voor boeren, mijnwerkers, weduwen, weezen en voor de vijf millioen noodlijdenden en kan daarom geen eenzijdige maatregelen voor een kleine groep goedkeuren, zoo was zijn slotconclusie.
Het Huis van Afgevaardigden nam met 322 tegen 98 stemmen het wetsontwerp tot uitkeering van den bonus aan.
Het lot van het wetsvoorstel hing daarmee af van den Senaat. Deze heeft in zijn op 23 Mei '35 gehouden zitting het bonuswetsontwerp wel is waar voor de tweede maal aangenomen, echter niet met tweederde meerderheid, hetgeen voor het ongedaan maken van een presidentieel veto door de grondwet wordt vereischt.
Vóór het ontwerp stemden n.l. 54, er tegen 40 senatoren.
Door deze aanvaarding met te geringe meerderheid heeft de Senaat het veto van Roosevelt gesteund, zoodat de Patman Bill geen kracht van wet krijgt. (New York Herald, Parijs)
(Vorig bericht blz. 1803 H.)

C. **NEDERLAND. — Grotius-medaille. - Baron Aloisi toegekend. —**
Het hoofdbestuur van de Vereeniging voor Volkenbond en Vrede heeft in zijn laatst gehouden vergadering besloten, de Grotius-medaille voor 1935 toe te kennen aan baron Aloisi, vertegenwoordiger van Italië in den Raad van den Volkenbond, als blijk van waardeering voor de vele diensten, die deze aan den Volkenbond in het algemeen heeft verleend en in het bijzonder in zijn kwaliteit van voorzitter van het Comité van Drie voor de regeering van aangelegenheden betreffende het Saarvraagstuk.
De Grotius-medaille is ter gelegenheid van het 300-jarig verschijnen van Grotius' standaardwerk: „Het recht van oorlog en vrede" in 1925 door de Vereeniging voor Volkenbond en Vrede ingesteld. Zij wordt jaarlijks toegekend aan een of meer personen of instellingen, die zich verdienstelijk hebben gemaakt op het gebied van volkenrecht, vredesbeweging of Volkenbond. (De Telegraaf)

25 MEI 1935

D. **GEESTELIJK LEVEN. — Oud-Katholieke Kerk. - Synode afgeschaft als permanent instituut. —**
Op 16 Mei '35 heeft te Utrecht de Oud-Katholieke Synode vergaderd. Vooraf gegaan was een heilige dienst in de kerk van de H. Gertrudis, waarbij pastoor E. Lagerwey sprak naar aanleiding van 2 Cor. 4 : 16, 18.
De vergadering, welke eigenlijk reeds in 1934 gehouden had moeten worden, doch wegens ziekte van den aartsbisschop mgr. F. Keuninck was uitgesteld, hield zich in het bijzonder bezig met de reorganisatie van de synode. De voorzitter, mgr. F. Keuninck, herinnerde er aan, dat de synode vijftien jaar geleden is opgericht. Het episcopaat heeft in dien tijd aan de synode de gelegenheid gegeven zich in het kerkelijk leven in te burgeren. Dit schijnt echter niet gelukt te zijn. „In onze kerk met haar eeuwenoude tradities en instellingen bleek het synodale instituut op allerlei bezwaren te stuiten. Dit wil niet zeggen, dat er in de Oud-Kath. Kerk geen begrip is voor een synode. Het hangt er maar van af, wat men onder een synode verstaat. Sinds de oudheid was er in de Kerk plaats voor een synode. Het begrip blijft bestaan, al zou de synode in haar tegenwoordige gedaante verdwijnen."
De commissie, welke door de vorige synodale vergadering was ingesteld om een reorganisatie te bestudeeren, bracht nu bij monde van pastoor P. J. van Buuren rapport uit.
Voorgesteld werd om de synode als permanent instituut op te heffen: het episcopaat worde dan terzijde gestaan door een raad van deskundigen op geestelijk en stoffelijk gebied, die door de bisschoppen op advies van den clerus worden benoemd. In gevallen, waarin naar het oordeel der bisschoppen het wenschelijk is het gevoelen der geheele Kerk te leeren kennen, ware door hem een synodus bijeen te roepen, bestaande uit vertegenwoordigers van alle Oud-Kath. gemeenten, telkens uit een door de leden der gemeenten te kiezen.
De synodale vergadering nam deze grondbeginselen van reorganisatie aan. De commissie zal nu deze beginselen in een statuut uitwerken, dat door de volgende synode in 1936 moet worden behandeld.
Daarna sprak pastoor B. A. van Kleef over het arbeidersvraagstuk. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Oud-Kath. Kerk 1710 C.)

E. **MANDSJOEKWO. — Nieuw kabinet. —**
Het nieuwe Mandsjoerijsche kabinet is als volgt samengesteld:
Tsjang Tsjing Hoei, minister-president; Loe Joeng Hoeang, Binnenlandsche Zaken; Soen Tsji Tsjang, Buitenlandsche Zaken; Joen Tsji Sjan, Oorlog; Ting Tsjien Hsioe, Nijverheid; Li Sjau Keng, Verkeersmiddelen; Feng Han Tsjing, Justitie; Joean Tsjen Tse, Onderwijs; Tsjang Hsi Hsia, voorzitter van den Privy Council; Tsji Wang, Mongoolsche Zaken.
Het nieuwe kabinet is vooral opmerkelijk door de omstandigheid, dat daarin zijn opgenomen jonge opkomende politici zoowel als oude veteranen van de Tsjing-dinastie. (Dempo Tsjoesin)

F. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Nieuwe Pachtwet ingediend. —**
Op 24 Mei '35 is een wetsontwerp ingediend houdende een nieuwe regeling van de pacht.
De Memorie van Toelichting brengt in herinnering, dat de Eerste Kamer de beide ontwerpen van wet houdende nieuwe regeling van de pacht en regeling van de pachtcommissies op 5 Februari 1932 heeft verworpen.
Het thans aangeboden ontwerp bedoelt een samensmelting van de beide oude ontwerpen te zijn, welke slechts een revisie, zij het dan ook een op een aantal punten niet onbelangrijke revisie, hebben ondergaan.
De onderdeelen welke een wijziging hebben ondergaan, zijn:

1. Het zoogenaamde „continuatierecht".
2. De vergoeding voor door den pachter aangebrachte verbeteringen.
3. Het tegengaan van buitensporige pachtovereenkomsten.
4. De berechting van pachtzaken, in verband met de pachtcommissies.
5. De vorm van het ontwerp. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Pachtwet 794 A.; Tw. Kamer 1809 C.)

A. **DISCONTOKOERSEN. — Frankrijk. —**
Op 23 Mei '35 heeft de Banque de France haar disconto verhoogd van 2½ tot 3%. Op 25 Mei '35 werd het disconto weder verhoogd van 3 tot 4%.
(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. 1802 C.)**

B. **VOLKENBOND. — Zwitsersche eisch om oorlogsschadevergoeding afgewezen. —**
In de openbare zitting van den Volkenbondsraad van 23 Mei '35 is de eisch van Zwitserland tegen Frankrijk, Duitschland en Italië betreffende tijdens den wereldoorlog aan Zwitsersche burgers toegebrachte schade definitief afgewezen. De geëischte schadevergoeding bedroeg in totaal 50 millioen Zwitsersche francs. Het beroep op den Volkenbond was een laatste poging in deze aangelegenheid, waartoe de Zwitsersche bondsraad was overgegaan onder den druk der openbare meening, ofschoon de directe onderhandelingen reeds hadden doen blijken, dat geen kans op slagen bestond. (Journal de Genève) **(1502 D.)**

C. **NEDERLAND. — Verlenging van de contingenteeringen. —**
Men verzoekt ons mede te deelen, dat bij de hierna te noemen contingenteeringen, welke per 1 Juni '35 zullen worden verlengd, de navolgende autonome percentages zullen worden vastgesteld voor de daarachter vermelde perioden:

Lint, band en veters .	30%	waarde	1 jaar
Lucifers	30%	gewicht (bruto)	1 jaar
Zeevisch	30%	gewicht (netto)	1 jaar
Aal en Paling . . .	25%	gewicht (netto)	1 jaar
Kunstzijden garens .	80%	gewicht (bruto)	5 mnd.
Zinkwit en Lithopon .	100%	gewicht (bruto)	5 mnd.

Voor de contingenteering van zinkwit en lithopon wordt als basistijdvak aangenomen Juni t/m Augustus 1934. De basistijdvakken van de andere contingenteeringen blijven ongewijzigd.
De aandacht wordt er op gevestigd, dat bovengenoemde percentages alleen betrekking hebben op de autonome landencontingenten, derhalve niet op de bij handelsverdrag verleende contingenten.
(Nieuwe Rott. Crt.) **(Vor. ber. Conting. 1790 H.)**

D. **ASTRONOMIE. — De eigenschappen der planeten.**
Dr. D. Reuyl schrijft in Hemel en Dampkring over de physische en chemische eigenschappen der planeten. De karakteristieke eigenschappen worden tenslotte als volgt in het kort aangegeven:
Mercurius. Temp. ong. 300° C. aan de verlichte zijde. Geen dampkring. De oppervlakte gelijkt op die der maan.
Venus. Temp. vermoedelijk ong. 100° C. aan de oppervlakte onder het wolkendek. Koolzuurdampkring, zonder waterdamp en zonder zuurstof.
Mars. Temp. ong. 0° C. in de tropen op het midden van den dag. Gemidd. temp. vèr daar onder. IJle dampkring met waterdamp en misschien een geringe hoeveelheid zuurstof. Roode kleur verklaard door geoxydeerde ijzerverbindingen.
Jupiter. Temp. in de zichtbare lagen ong. —130° C. Dampkring met ammonia en methaan. De roode en de groene vlekken in het wolkendek verklaard door sterke absorptie in het rood en oranje door ammoniawolken.
Saturnus. Temp. in de zichtbare lagen ong. —150° C. Dampkring met ammonia en methaan. Ring dampkring-loos.
Uranus en Neptunus. Temp. in de zichtbare lagen lager dan bij Saturnus. Methaandampkring. Groene kleur verklaard door absorptiebanden van methaan in het rood en oranje. (Hemel en Dampkring)
(Vor. ber. Astronomie 1714 I.)

E. **ARGENTIJNSCH-BRAZILIAANSCH PACT. — Tegen onlusten in Zuid-Amerika. —**
Tusschen Brazilië en Argentinië is een pact gesloten tot regeling van de maatregelen, die zullen worden genomen, indien in een van beide landen een revolutie uitbreekt. Het land, waar de onlusten plaats hebben, stelt direct het andere land op de hoogte, dat dan bepaalde maatregelen neemt. Er wordt o.a. toezicht gehouden op menschen, die van plan zijn zich bij de revolutionnairen te voegen, het dienstnemen bij de opstandelingen wordt verboden, oorlogszuchtige elementen worden ontwapend en gevangen genomen, de rebellen mogen verder geen gebruik maken van telegraaf- en telefoonlijnen en geen handel drijven in wapens. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

F. **VEREENIGDE STATEN. — Embargo op zilver. —**
Minister Morgenthau heeft met goedkeuring van president Roosevelt een embargo gelegd op den invoer van buitenlandsche zilverstukken, ten einde een druk op het geldwezen van landen, waar zilver in omloop is, te voorkomen. De Schatkist is gerechtigd hierop uitzonderingen toe te staan. (Keesings Fin. Archief)
(Vor. ber. Zilver 1429 B.)

G. **DUITSCHLAND. — Handelsbalans in April 1935.**
In April '35 bedroeg de waarde van den invoer in Duitschland 359 millioen Rijksmark (vorige maand 353 millioen Rijksmark). De waarde van den uitvoer bedroeg in April 340 millioen Rijksmark en is in vergelijking met Maart met 7% gedaald.
Terwijl de handelsbalans in Maart actief was tot een bedrag van 12 millioen Rijksmark, is hij voor April passief met 19 millioen Rijksmark. In hoofdzaak wordt dit toegeschreven aan de seizoensomstandigheden. (Konjunkturforschung) **(Vor. ber. 1673 B.)**

H. **NEDERLAND. — Mijnconflict ten einde. —**
Bij de op 24 Mei '35 gehouden bespreking ten departemente van Waterstaat, in verband met de situatie in de particuliere mijnindustrie en de positie van het algemeen Mijnwerkersfonds, is na langdurige besprekingen volledige overeenstemming bereikt. Het loonconflict is hiermede tot een bevredigende oplossing gebracht.
Aan de conferentie, welke stond onder leiding van den minister van Waterstaat, Jhr. ir. O. C. A. van Lidth de Jeude, is deelgenomen door den minister van Sociale Zaken, prof. dr. J. R. Slotemaker de Bruïne, den rijksbemiddelaar prof. Aalberse, mr. Waterschoot van der Gracht, hoofdingenieur der mijnen en mr. Couvee, referendaris van Waterstaat, chef van de afdeeling Mijnwezen, alsmede vertegenwoordigers van de directies en van de mijnwerkersorganisaties.
De bereikte overeenstemming komt in hoofdzaak hierop neer, dat de mijndirecties er in hebben toegestemd, de aangekondigde loonkorting, welke aanleiding is geweest tot het conflict, terug te nemen. Zoowel de directies als de besturen der mijnwerkersorganisaties hebben toegezegd, volle medewerking te verleenen aan het onder leiding van mr. T. J. Verschuur in te stellen onderzoek. (De Telegraaf)
(Vor. ber. Mijnbedrijf 1690 C.)

26 MEI 1935

I. **VOLKENBOND. — Christenvervolgingen in de Sovjet-Unie. - Brief der Christelijke Kerken. —**
De in Genève vertegenwoordigde Christelijke kerken van alle richtingen hebben aan de leden van den Volkenbondsraad een brief gezonden, waarin zij wijzen op de systematische vervolging van het Christendom in de Sovjet-Unie. Deze vervolging geschiedt weloverwogen door de Sovjet-autoriteiten. De aandacht wordt gevestigd op verklaringen van Stalin en besluiten van de communistische partij over de noodzakelijkheid van een onverbiddelijken oorlog tegen den godsdienst.
De Volkenbond, aldus het schrijven, kan hiertegenover niet onverschillig blijven. De kerken kunnen niet toestaan, dat de regeeringen, die lid zijn van den Volken-

bond, werkeloos toezien hoe de geloovigen worden vervolgd. De Volkenbond moet rekening houden met de heiligste belangen van het geloof en heeft tot taak al zijn leden te verplichten de vrije leer van het evangelie en de vrije beoefening van den godsdienst toe te staan. (Berliner Tageblatt)

A. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Amerikaansch: H. W. van Loon — „Ships". (Simon & Schuster, New York)
Duitsch: Gerhart Ellert: „Karl V", roman. (Speidelsche Verlagsbuchhandlung, Wien und Leipzig)
Duitsch-Zwitsersch: Jacob Lorenz — „Erinnerungen eines simplen Eidgenossen". (Erlenbach, Eugen Rentsch 1935)
Engelsch: J. L. Hodson — „God's in His Heaven". (Gollancz)
S. W. Powell — „Autobiography of a Rascal". (Selwyn and Blount)
Fransch: Fernand Fleuret — „Le Sel sur la plaie". (Prix de la Renaissance 1935)
Juliette Pary — „Les Hommes sont pressés". (Gallimard, Paris)
Nederlandsch: C. Debrot — „Mijn zuster de negerin". (Uitg. Nygh & v. Ditmar, N.V.)
Hendrik de Vries — „Copla's". (Korte gedichten over Spanje)
E. Zernike — „Vriendschappen". (Nygh & v. Ditmar, 1935)
Russisch: B. Gorbatof — „Moje pokolenie" (mijn generatie). (Staatsdrukkerij, Moskou)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1803 C.)**

B. **CANADA. — Goud-exploratie. —**
De Canadeesche regeering heeft een bedrag van 40.000 pond beschikbaar gesteld voor goud-exploratie op groote schaal. Er zullen 180 expedities, elk van 4 of 5 man, waaronder vele geoefende geologen en studenten der geologische faculteiten, worden uitgerust, die systematisch in elke provincie naar sporen van goud zullen zoeken en rapporten aan de regeering zullen uitbrengen. (La Patrie, Montréal)

C. **NEDERL. OOST-INDIE. — Begrooting 1936. —**
In de begrootingsvergadering is het ontwerp-begrooting voor 1936 vastgesteld.
De gewone dienst vertoont een tekort van rond *f* 21.000.000, waarbij gerekend wordt op ongeveer hetzelfde bedrag aan schuldaflossing.
Aangezien de buitengewone dienst ten naaste bij klopt, is derhalve een begrootingsopzet verkregen welke geen vermeerdering van schuld aangeeft.
(Aneta) **(Vor. ber. Begrooting 1794 C.)**

D. **ITALIE. — Rede van Mussolini. - Abessynië, Duitschland, Oostenrijk. —**
Mussolini heeft op 25 Mei '35 in de Kamer een korte rede gehouden over de buitenlandsche politiek, waarvan de Abessynische kwestie het voornaamste gedeelte uitmaakte. De Duce besprak het op 24 Mei '35 aanvaarde compromis betreffende de verzoeningsprocedure en de arbitrage die zich beperkt tot het incident bij Oeal Oeal, maar legde er den nadruk op, dat vooral in Italië niemand zich te veel illusies hieromtrent moest maken.
Mussolini gaf vervolgens een overzicht van de gebeurtenissen in Europa sedert het begin van dit jaar en besprak o.a. het plan van de Donauconferentie, die niet in Juni zal worden bijeengeroepen, maar eerst later, na een zeer nauwkeurige voorbereiding. Hij voegde hier echter aan toe, dat de Oostenrijksch-Hongaarsche eischen niet de verwezenlijking van de doeleinden der conferentie zouden kunnen verhinderen.
De Duce sprak vervolgens zijn waardeering uit over de jongste rede van Hitler in den Rijksdag en zeide nadere informaties te zullen inwinnen inzake sommige punten. Betreffende het Oostenrijksche probleem verklaarde Mussolini, dat dit een Europeesch èn een Italiaansch probleem is, echter niet uitsluitend een Italiaansch. Hij achtte de verdediging van den grens aan den Brenner zeer belangrijk en voegde hieraan toe, dat alle grenzen, zoowel van het moederland als zijn koloniën zonder onderscheid onschendbaar zijn en tegen iedere bedreiging moeten worden verdedigd. Italië zal dan ook alle maatregelen nemen, die het noodig acht om zijn grenzen te beschermen.
(Agenzia Stefani) **(Vor. ber. Mussolini 1799 F.)**

E. **ZWEDEN. — Deensche kroonprins getrouwd. —**
Het huwelijk van kroonprins Frederik van Denemarken en prinses Ingrid van Zweden, dochter van Gustaaf Adolf, kroonprins van Zweden, is op 24 Mei 1935 in de Storkyrkan (de Groote Kerk) te Stockholm ingezegend. Onder de vele gasten bevonden zich Z.M. de Koning der Belgen en gemalin en ook de ex-kroonprins en -prinses van Duitschland.
(Svenska Dagbladet) **(Vorig bericht blz. 1723 F.)**

F. **NEDERLAND. — Vorderingen op Italië. - Onze Regeering vraagt opgaven. —**
In verband met de loopende regeeringsonderhandelingen met Italië is het van belang op korten termijn een overzicht te krijgen van de per 25 Mei 1935 op genoemd land uitstaande vorderingen, verband houdende met het handelsverkeer.
Belanghebbenden wordt derhalve in hun eigen belang aangeraden een zoo volledig nauwkeurig mogelijke opgave van hun vorderingen te verstrekken aan het bureau Betalingsverkeer van het ministerie van Economische Zaken, Bezuidenhoutscheweg 107, 's-Gravenhage (telefoon interc. letter 1).
Inzending der opgaven moet geschieden uiterlijk 29 Mei 1935. (Het Vaderland)

G. **NEDERLAND. — Onderwijs. - Prof. dr. Albert Verwey's afscheidscollege. —**
Onder groote belangstelling heeft op 23 Mei '35 in het Groot-Auditorium der Leidsche Universiteit prof. dr. Albert Verwey, die wegens het bereiken van den 70-jarigen leeftijd zijn hoogleeraarsambt zal neerleggen, zijn afscheidscollege gegeven.
Prof. Verwey had tot onderwerp van dit afscheidscollege gekozen: Het lezen en schatten van gedichten. Spr. ging uit van de overweging dat hij, niet alleen bij de lectuur met de candidaten en bij het gemeenschappelijke werk op het practicum, maar ook op den catheder altijd hetzelfde doel gehad had, namelijk zich en de studenten te oefenen in het lezen en schatten van letterkundige werken. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber Onderwijs 1772 C.)

27 MEI 1935

H. **OOSTENRIJK. — Het leger treedt toe tot het Vaderlandsche Front. —**
Officieel wordt bekend gemaakt, dat de gewapende macht in de gelederen van het Vaderlandsche Front wordt opgenomen.
Het desbetreffende besluit is genomen door den bondsleider van het Vaderlandsche Front en door den Bondskanselier in zijn kwaliteit van bondsminister voor landsverdediging. (Reichspost)
(Vor. ber. Vaderl. Front 1666 I.; Leger 1626 K.)

I. **NEDERLAND. — Samenwerking tusschen Engelsche en Nederlandsche Lucht- en Zeevaart-maatschappijen. —**
Tusschen een groep van Nederlandsche en Engelsche reederijen, waaronder de Stoomvaart Maatschappij „Nederland", de Rotterdamsche Lloyd, de Kon. Paketvaart Maatschappij en de Java-China-Japan Lijn en de Engelsche scheepvaartlijnen de P. & O., de Blue Funnel Line, de Orient Line, de British India Steamship Navigation Company en de luchtvaartmaatschappijen de K.L.M. en de Imperial Airways is een overeenkomst aangegaan om nauwere samenwerking te verkrijgen voor het vervoer van passagiers tusschen Europa, Het Verre Oosten en Australië.
Het meest belangrijke punt der overeenkomst is wel, dat de retourbiljetten der afzonderlijke maatschappijen over en weer geldig zullen worden onder verrekening van het verschil in overtochtprijs, zoodat b.v. de houders van een retourbiljet per vliegtuig naar Singapore de terugreis desgewenscht per schip kunnen maken en omgekeerd.

De reis kan ook zoo geregeld worden, dat gedeeltelijk per schip of gedeeltelijk per vliegtuig kan worden gereisd. Voor Nederlandsch-Indië, waarheen de scheepvaart-maatschappijen „Nederland" en „Rotterdamsche Lloyd" geen retourbiljetten afgeven, is tusschen deze lijnen en de K.L.M. een regeling getroffen, volgens welke rondreis-biljetten verkrijgbaar zullen zijn, recht gevende op de heenreis per schip en de terugreis per vliegtuig en omgekeerd. Deze overeenkomst zal 1 Juni 1935 ingaan. (Nieuwe Rotterd. Courant)

A. **NEDERLAND. — Vrijzinnig Democratische Bond. - Kwestie Marchant. —**
De partijraad van den Vrijzinnig Democratischen Bond, op 26 Mei '35 bijeengekomen om in de kwestie Marchant het standpunt der partij te bepalen, heeft als haar meening te kennen gegeven, dat gezien de zuiver persoonlijke redenen welke voor de aftreding van minister Marchant hebben gegolden, door het gebeurde de houding der partij tegenover het kabinet Colijn niet behoeft te worden gewijzigd.
Hiermede is dus onomwonden uitgesproken, dat de Vrijzinnig Democratische Bond regeeringspartij blijft en dat het kabinet Colijn evenals tot dusver op zijn steun kan blijven rekenen. (De Telegraaf)
(Vor. ber. Vrijz. Dem. Bond 1586 G.; Mr. Marchant 1804 A.)

B. **PROF. P. ZEEMAN GEHULDIGD. —**
Prof. P. Zeeman, die het hoogleeraarschap zal neerleggen wegens het bereiken van den 70-jarigen leeftijd, is op 25 Mei '35 in de aula van de Universiteit van Amsterdam, op zeer hartelijke wijze gehuldigd. Minister Slotemaker de Bruïne, sprekende namens de regeering, heeft medegedeeld, dat de hoogleeraar is benoemd tot commandeur in de orde van den Nederlandschen Leeuw. (Red. K. H. A.) **(V. b. 1797 D.)**

C. **VOLKENBOND. — Het einde van het Joego-Slavisch-Hongaarsche geschil. —**
Dank zij de bemoeiingen van den Engelschen rapporteur Sir Anthony Eden, is het geschil tusschen Joego-Slavië en Hongarije (Koningsmoord) tot tevredenheid der partijen volkomen opgelost.
(Journal de Genève) **(Vorig bericht blz. 1807 D.)**

D. **VEREENIGDE STATEN. — N.R.A. 21½ maand verlengd. —**
Tusschen president Roosevelt en de leiders der fracties van het Huis van Afgevaardigden en van den Senaat is thans een voorloopig accoord bereikt, krachtens hetwelk de N.R.A. voor een periode van 21½ maand zal worden verlengd. (N. Y. Herald, Parijs)
(Vor. ber. N.R.A. 1737 C.)

E. **NEDERLAND. — Algemeene Nederlandsche Luchtbeschermings Vereeniging. —**
Eenige burgerlijke autoriteiten in samenwerking met militaire deskundigen, hebben het initiatief genomen tot het stichten van de Algem. Nederl. Luchtbeschermings Vereeniging, welke zich ten doel stelt:
1e. het verschaffen van juiste begrippen aan de bevolking over de mogelijkheden van een luchtoorlog en aan de beperking waaraan deze is onderworpen, de uitwerking van luchtgevaar en de mogelijkheden tot bescherming der bevolking;
2e. het inlichten van de bevolking in alle geledingen nopens de van overheidswege (Staat, Gewest, Gemeente, Bedrijf) genomen en te nemen beschermingsmaatregelen en den steun welke aan de desbetreffende organisaties kan worden verleend;
3e. het uitdragen in elk Nederlandsch gezin van de noodzakelijke kennis omtrent de door iederen burger in eigen huis zelf te nemen beschermingsmaatregelen en te volgen gedragsregels in het openbaar vóór, tijdens en na luchtaanvallen;
4e. het bevorderen van de voorbereiding, den opbouw en verwezenlijking van die zelfbescherming, deze, waar mogelijk te leiden of steunen en hiervoor geschoold personeel en betrouwbaar materiaal ter beschikking te stellen. (Het Vaderland)
(Vor. ber. Luchtbescherming 1715 I.)

F. **CHINA. — De nieuw-leven-beweging. —**
De nieuw-leven-beweging is het vorige jaar uitgegaan van Sjiang Kai-Sjek en wordt krachtig gepropageerd door diens echtgenoote. In enkele maanden heeft zij zich van Nanking uit verspreid over groote deelen van China. Zij valt in den geest van het Chineesche volk, omdat zij de oude Chineesche deugden naar voren brengt en omdat zij reeds velen, die door de communistische benden waren leeggeplunderd, financieel geholpen heeft.
De beweging heeft een groot aanpassingsvermogen, waardoor zij contact zoekt met elke gewestelijke en plaatselijke poging tot hervorming en aan deze stuwkracht geeft. In Sianfoe helpt zij bij de bestrijding van het opiumgevaar, in Kansoe bestrijdt zij het verminken der voeten; in Kaifeng verleent zij haar hulp bij het behandelen van oogziekten. Kortom, haar program is onbeperkt. Zij stelt zich dienstbaar overal waar hulp noodig is. Ideëel in haar bedoelingen is zij praktisch in haar hulpbetoon. De beweging stelt zich inzonderheid ten doel het karakter te vormen en legt daarom nadruk op de vier Chineesche deugden: Li, I, Lien en Chih. Li beteekent: beleefdheid, hoffelijkheid, wellevendheid, en dat niet een oppervlakkige in de omgangsvormen, maar een die uit het hart komt. I beteekent: de juiste, de geschikte manier van handelen. „Men hoort weleens — zegt mevrouw Sjiang — dat men menschen, die in het water liggen, kalmweg laat verdrinken zonder een hand ter hulp uit te steken. Dat komt niet voort uit gebrek aan medegevoel, maar uit bijgeloof. Men vreest voor de booze geesten, die zoo iemand naar beneden trekken en is bang hetzelfde lot te ondergaan. Dat berust op bijgeloof; en daarin willen wij nu verandering brengen; wij willen leeren de rechte manier van handelen." Lien beteekent: gevoel van eer in het persoonlijke en publieke leven. „Men moet onderscheid leeren maken tusschen wat den staat toekomt en wat den particulier. Wij verwerpen de leus: wat van mij is is van mij, en wat van u is is ook van mij." Chih beteekent: zelfbewustzijn, of wat daarmee samenhangt: gevoel van schaamte. „Er zijn menschen, die vanwege hun opleiding zich schamen een klein traktement te moeten aannemen; dat is een valsch schaamtegevoel; zij moeten leeren dat het veel meer beschamend is, op kosten van anderen te leven." (Shi Pau - Eastern Times)

28 MEI 1935

G. **JAPAN. — Arbitrageverdrag met Nederland. —**
De commissie uit den Geheimen Raad te Tokio heeft op 27 Mei '35 het Japansch-Nederlandsche arbitrageverdrag geratificeerd.
De uitwisseling der ratificatie-oorkonden zal in Aug. 1935 te Den Haag plaats vinden. (Dempo Tsjoesin)
(Vorig bericht blz. 781 D.)

H. **VEREENIGDE STATEN. — N.R.A. - Het derde hoofdstuk onwettig verklaard. —**
Het Hoogste Gerechtshof der Vereenigde Staten heeft op 27 Mei '35 de bepalingen van de N.R.A. betreffende 500 industrieele codes in strijd verklaard met de grondwet. Het Hoogste Gerechtshof heeft het derde hoofdstuk van de National Industrial Recovery Act, op grond waarvan het Congres aan den President de bevoegdheid heeft verleend codes vast te stellen en uit te werken voor de industrie, ongrondwettig verklaard.
Het hof verklaarde, dat deze bevoegdheid niet voldoende beperkt en gedefinieerd was en heeft bovendien besloten dat, indien de maatregelen slechts een indirect gevolg hebben op den handel tusschen staten, ook deze staten de contrôle daarover moeten hebben.
Het arrest werd voorgelezen door den opperrechter Hughes, in een bijzonder daartoe door de regeering aangewezen proces. Het proces is door de regeering aanhangig gemaakt, om haar bevoegdheid te kunnen laten vaststellen betreffende de reglementeering van de loonen en de werkuren van de werklieden door de N.R.A.-codes. Het arrest is gegeven met eenparigheid van stemmen. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. N.R.A. 1814 D.)

I. **AMSTERDAM. — Eere-doctoraten W. J. Th. Kloos en K. J. L. Alberdingk Thijm (Lodewijk van Deyssel).**
De Senaat der Universiteit van Amsterdam heeft op 27 Mei '35 in een openbare zitting in tegenwoordigheid van vele autoriteiten en bekende letterkundigen, het doctoraat honoris causa in de Letteren en Wijsbegeerte wegens zeer uitstekende verdiensten verleend aan Willem Johannes Theodoor Kloos en Karel Joan Lodewijk Alberdingk Thijm, bekend onder zijn schrijversnaam Lodewijk van Deyssel.
(Alg. Handelsblad) **(Vorig bericht blz. 1726 L.)**

A. LUCHTVAART. — De Zilveren Vleugel van Amsterdam. —
De zilveren vleugel van Amsterdam, uitgeloofd door de Amsterdamsche Aero Club, is dit jaar gewonnen door den heer H. J. P. van Heek, die in een open Pander vloog. De tweede prijs kwam aan den heer J. Tempelman, met een Focke Wulff en de derde prijs aan den heer Justus Heymans met een Leopard Moth. (Alg. Handelsblad)

B. DUITSCHLAND. — Anti-Semitisme. - Opstootjes te München. —
Groepen jongelieden hebben op 25 Mei '35 den geheelen dag te München gedemonstreerd tegen de Joden. Zij dwongen alle Joodsche winkels te sluiten. De politie heeft verschillende demonstranten gearresteerd.
Minister Wagner beweert, dat het misdadige elementen geweest zijn die de relletjes hebben veroorzaakt. (Angriff) **(Vor. ber. Anti-Semitisme 1687 E.)**

C. ENGELAND. — Luchtvloot. - Uitbreiding. —
Ofschoon Groot-Brittannië ten zeerste bereid is om een luchtconventie te aanvaarden, die een beperking behelst, zoo blijft het intusschen vastbesloten, aan het nieuwe program tot vergrooting van de luchtstrijdkrachten uitvoering te geven.
Het luchtvaartministerie heeft reeds bijzonderheden medegedeeld over de groote recruteeringscampagne voor het luchtwapen.
De campagne begint onverwijld. In het kader van het luchtbewapeningsprogram zullen dit jaar en volgende jaren 2500 piloten en 20.000 man vliegpersoneel meer noodig zijn, van wie de helft in April 1936 moet zijn aangesteld. Op het oogenblik bedraagt de sterkte 32.500 man; in het voorjaar 1937 zal deze tot 55.000 man verhoogd zijn. (Daily Telegraph)
(Vor. ber. Luchtmacht 1667 I.)

D. VATICAAN. — Tegen sterilisatie. —
Bij de ontvangst van 400 personen, die in betrekking staan met de medische wetenschap, die deelnemen aan het internationaal hospitaalcongres te Rome, wees de Paus op de gevaren van de Duitsche theorieën nopens de sterilisatie. (Corriere della Sera)

E. NEDERLAND. — Onderwijs. - Inaugureele rede van Prof. dr. J. P. B. de Josselin de Jong over „De maleische archipel als ethnologisch studieveld". —
Op 24 Mei '35 heeft prof. dr. J. P. B. de Josselin de Jong, benoemd tot hoogleeraar in de volkenkunde van Ned.-Indië in verband met de algemeene volkenkunde aan de universiteit te Leiden, dit ambt aanvaard met een rede over: „De maleische archipel als ethnologisch studieveld".
Spr. behandelde eerst, na de meening dat de bevolking van Ned.-Indië in geen enkel opzicht een eenheid zou vormen onjuist te hebben genoemd, de oude inlandsche socio familiale organisatie, met een clan-systeem als structureele kern. Als tweede verschijnselencomplex behandelde spr. de reactie der oud-inheemsche cultuur op de machtige beschavingsinvloeden van hindoeïsme en Islam. Gedurende den bloeitijd van het Midden-Javaansche Rijk, in de 8e en 9e eeuw, is het Voor-Indische element volstrekt overheerschend; maar tijdens de grootste politieke machtsontplooiing van het Hindoe-Javanisme in het rijk Madjapahit ziet het zich teruggedrongen door de onweerstaanbaar opdringende macht van het inheemsche. Dit „javaniseeringsproces" zooals Krom het genoemd heeft, is door de onderzoekingen van Rassers betreffende drama en tooneel op Java veel duidelijker geworden, Rassers slaagde er in, de mythe te reconstrueeren, die heel de oudere Javaansche tooneelliteratuur en tooneeltechniek beheerscht, om het even of de stof Voor-Indisch of Javaansch is. Deze mythe, die de geboorte, het opgroeien, de initiatie en het huwelijk van het vergoddelijkte stamouderpaar beschrijft, wordt nu niet alleen verhaald door de tooneelliteratuur, maar rituеel gedramatiseerd door het tooneelspel.
De mythische stof, die, met het schimmenspel, door de Hindoe-kolonisten was meegebracht, werd vervormd naar het vaste schema van deze Javaansche mythe; de helden en heldinnen uit het Voor-Indische Mahabharata werden tot medespelers in het Javaansche drama, tot verschijningsvormen van het Javaansche stamouderpaar. De oude ceremonie, die in het Javaansche wajangspel voortleeft, is de initiatie der novieten in een primitief mannenhuisritueel, en het uitgespannen doek duidt eigenlijk den wand aan, waarachter dit voor oningewijden en vooral voor vrouwen streng geheime ritueel werd uitgevoerd. Vandaar dat volgens oud Javaansch gebruik de mannelijke toeschouwers achter het scherm zitten, waar zij de acteerende poppen zelf gadeslaan, terwijl de vrouwen, die vóór het scherm moeten blijven, enkel de schimmen te zien krijgen. Terwijl men aanvankelijk uitsluitend Voor-Indische stof vertoont, verschijnt later, naast het Voor-Indische, een meer Javaansch repertoire (de wajang gedok); dan is het ook, dat in den bouwstijl en de „wajangachtige" ornamentiek der Oost-Javaansche tempels ook op dit gebied de javaniseering aan den dag treedt. Die javaniseering is dus eigenlijk een verjonging. Onder den stimuleerenden invloed der hooger ontwikkelde, maar in wezen nauw verwante Hindoesche beschaving, heeft oud Javaansch cultuurbezit nieuwe vormen aangenomen, zonder evenwel van zichzelf te vervreemden; en toen de Hindoesche inspiratie had uitgewerkt, herleefden ook de oudere vormen weer: de Javaansche cultuur was rijker geworden, maar in wezen zichzelf gelijk gebleven.
Op het hindoeïsme is de Islam gevolgd. De moslimsche invloed, waarover wij dank zij het werk van Snouck Hurgronje uitstekend zijn ingelicht, wijkt in alle opzichten sterk af van dien van het hindoeïsme; het karakteristieke der inheemsche beschaving wordt op deze wijze van meer dan één zijde belicht. Van een nauwe verwantschap in wezen tusschen de mohammedaansche leer en de Indonesische of Hindoe-Indonesische cultuur kan men bezwaarlijk spreken. Alle aanrakingspunten, die men kan aanwijzen, liggen op het gebied van het ritueel en het van de strenge leer afwijkende volksgeloof. Wat de Indonesische bevolking in den Islam gegrepen heeft — vooral waren het toch wel de grootsche aspiraties, het weergalooze zelfvertrouwen, het onwrikbare geloof in eigen roeping dezer gemeenschap van gelijkgezinden, die geen rassen of grenzen kent. Maar vooral heeft de Islam zijn succes in den Maleischen Archipel te danken aan zijn verdraagzaamheid jegens oud-inheemsch leven. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Ambtsaanv. in het Onderwijs 1807 F.; Prof. de Josselin de Jong 1680 G.)

F. IERLAND. — Verhooging der invoerrechten. —
De minister van Financiën van den Ierschen Vrijstaat, MacEntee, heeft de nieuwe begrooting in den Dail ingediend. De belangrijkste punten zijner begrooting betreffen de verhooging van de invoerrechten op thee, suiker en tabak. Op suiker zal een extrarecht van een kwart pence per pond worden geheven, op tabak een extra-recht van 8 pence per pond. De vermakelijkheidsbelasting op bioscoopplaatsen, die meer dan 6 pence kosten, zal met ongeveer 50% worden verhoogd.
Op 22 Mei '35 verklaarde De Valera in den Dail dat de Ierssche Vrijstaat den economischen oorlog tegen Engeland voortzet. (Irish Times) **(V. b. 738 D.)**

G. SOVJET-RUSLAND. — Commentaren op Adolf Hitler's groote rede. —
De „Iswestia" bevat een beschouwing van Radek over Hitlers rede in den Rijksdag.
Daarin schrijft Radek, dat „de verklaringen van Hitler, Rusland betreffende, door gebrek aan inhoud en door 't niveau waarop ze staan onze verwachtingen overtreffen. Dergelijke uitlatingen zijn het beste middel om de verhouding tusschen Duitschland en Rusland moeilijker te maken.
Hitler vergist zich als hij meent erin geslaagd te zijn om Sovjet-Rusland als de schuldige voor het toenemende oorlogsgevaar aansprakelijk te stellen. De politiek van Hitler is de voornaamste oorzaak voor de bewapening en voor het oorlogsgevaar in Europa. En het Duitsche volk kan moeilijker dan elk ander volk de lasten van die bewapening torsen.
Hitler is voornemens om voort te gaan op den weg ter voorbereiding van den oorlog. Maar het Duitsche fascisme zal op dien weg niets anders dan zijn ongeluk vinden."
De „Prawda" schrijft: „Hitler ontwijkt een duidelijk antwoord op de vraag of de Duitsche regeering voornemens is om mede te werken aan de consolidatie van den werkelijken vrede en de veiligheid. Hitler weigert elken collectieven waarborg voor vrede en veiligheid en brengt zijn eigen voorstel naar voren. Localisatie van conflicten biedt het Duitsche imperialisme alle mogelijke voordeelen, omdat het daardoor mogelijk is elken buurstaat afzonderlijk de nederlaag toe te brengen. Hitler is van meening, dat de stelling van de ondeelbaarheid van den vrede gevaarlijk is, omdat de Duitsche fascistische politiek gericht is op een verdeelen der wereld. Daarom zijn Hitlers aanvallen tegen de Fransch-Russische en Russisch-Tsjechoslowaaksche pacten van onderlingen bijstand geheel natuurlijk. Deze pacten, welke de eenige werkelijke waarborgen voor den vrede zijn, sturen de Duitsche fascistische plannen in de war. De rede van Hitler, welke geen enkel antwoord gegeven heeft inzake het vraagstuk van den vrede, is toch misschien het duidelijkste antwoord: Het Duitsche fascisme is de vijand van den vrede en de veiligheid."
(Vorig bericht blz. 1808 A.)

H. VOLKENBOND. — Danzig. - Geschil tusschen Hoogen Commissaris en Senaatspresident bijgelegd.
Het geschil, dat te Danzig was ontstaan tusschen den Hoogen Commissaris van den Volkenbond, Lester (Ierland) en den president van den Senaat van Danzig, Greiser, in verband met een door laatstgenoemde gehouden verkiezingsrede, waarin hij Lester gecriti-

seerd had en o.a. als zijn meening had uitgesproken, dat de Hooge Commissaris van den Volkenbond zich veel te veel met Danziger aangelegenheden bemoeide en uitsluitend als arbiter tusschen Polen en Danzig behoorde op te treden, werd op 24 Mei '35 door den Volkenbondsraad behandeld.
Het kon met enkele vriendelijke redevoeringen en dank zij een rustig en objectief rapport van Eden op 24 Mei gemakkelijk worden bijgelegd.
(Journal de Genève) **(Vor. ber. Lester 1023 B.; Greiser 1782 B.)**

29 MEI 1935

A. POLEN. — Kabinet. —
De dood van maarschalk Pilsudski brengt geen verandering in de Poolsche politiek. Het kabinet heeft ontslag gevraagd, maar de president der republiek heeft de regeering opnieuw zijn vertrouwen betuigd.
(Gazeta Polska) **(Vor. ber. Kabinet 1739 H.)**

B. VOLKENBOND. — Fransche nota inzake sancties.
De Commissie van Dertien, die de Volkenbondsraad van 17 April had benoemd voor de bestudeering van de economische en financieele sanctiemaatregelen tegen een staat, die in de toekomst door de schending van verdragsverplichtingen den vrede in Europa in gevaar zou brengen, heeft vandaag haar eerste zitting gehouden.
De commissie koos De Matta (Portugal) tot haar voorzitter.
Onder de aanwezigen bevond zich ook prof. mr. V. H. Rutgers als vertegenwoordiger der Nederlandsche regeering.
De Fransche regeering heeft aan de Commissie een nota gezonden, waarin zij uiteenzet wat haars inziens de resultaten van het werk der commissie moeten zijn.
Zij is van meening, dat indien een zoo uitgebreide sanctiemaatregel, als bij artikel zestien is voorgeschreven ten opzichte van de staten, die tot oorlog overgaan, kan getroffen worden tegen den staat die een verdrag schendt, dit den vrede slechts in nog grooter gevaar brengt. Uitzonderingsgevallen voorbehouden moet men geen sanctiemaatregelen voorzien, die storingen in het geheele economische leven van dat land zouden kunnen brengen.
De Fransche regeering meent echter, dat in een staat, die door verdragschending den vrede in gevaar brengt, meestal ook voorbereidende militaire maatregelen worden getroffen. De voornaamste taak van de andere staten zal daarom zijn den schuldigen staat de voortzetting van die oorlogsvoorbereiding onmogelijk te maken. De staten zouden dus bijv. de verzending van wapenen en oorlogsmateriaal of de levering van grondstoffen, die voor de wapenfabricage noodig zijn, moeten stopzetten. Bovendien zal er voor gezorgd moeten worden, dat de schuldige staat niet door financieele hulp de gelegenheid zal krijgen het oorlogsgevaar nog te vergrooten.
De Fransche regeering hoopt, dat dank zij het werk der Commissie een protocol kan worden onderteekend, waarbij de Europeesche staten zich verbinden, indien de Volkenbondsraad constateert, dat een bepaalde staat door verdragschennis den Europeeschen vrede in gevaar brengt, eenerzijds alle aanbevelingen van den Volkenbondsraad in het belang van de handhaving van den vrede te zullen nakomen en anderzijds met de andere staten in overleg te zullen treden omtrent het verhinderen van den uitvoer van oorlogsmateriaal, grondstoffen voor wapenfabricage of andere goederen, waarvan de toevoer aan den schendenden staat moet worden verhinderd.
De Fransche regeering dringt er op aan, dat de Volkenbondsraad zijn aanbeveling zal kunnen opstellen ook als de staat die zich aan verdragschennis heeft schuldig gemaakt tegen zou stemmen. De niet-Europeesche staten zouden moeten worden uitgenoodigd door hun houding het succes van de door de Europeesche staten getroffen sanctiemaatregelen te vergemakkelijken. (Journal de Genève)

C. SPANJE. — Sinaasappelteelt en -uitvoer. —
Bestudeert men de tegenwoordige handelsstatistieken dan blijkt daaruit het zeer aanzienlijke aandeel dat Spanje in de wereldproductie heeft: Europa brengt 1.420.570 ton sinaasappelen voort; Noord-Amerika 1.400.700; Azië 487.700; Zuid-Amerika 217.600; Afrika 195.000 en Australië 60.100. Van de Europeesche opbrengst komt 1.177.000 ton uit Spanje, dat daardoor het eerste sinaasappelen-exportland is, gevolgd door Italië.
Een Spaansche boom draagt gewoonlijk 2000 vruchten, maar er zijn zelfs gevallen bekend, dat één enkel exemplaar meer dan 10.000 vruchten voortbracht.
Een klein idee van de enorme hoeveelheden sinaasappels, die Spanje uitvoert en de waarde die ze voor het land beteekenen, kunnen enkele exportcijfers geven. Over het jaar 1933-1934 bijv. bedroeg de export 36 millioen arrobas (1 arroba = 11.502 K.G.). De opbrengst van deze hoeveelheid bedroeg niet minder dan 273 millioen pesetas of ca. 55 millioen gulden en werd over de volgende landen verdeeld: naar Engeland 247.259 ton, Frankrijk 226.362, Duitschland 168.624, Holland 144.730, België 69.602, Zwitserland 27.881, Zweden 17.299, Noorwegen 15.610, Denemarken 9.601, Tsjecho-Slowakije 5.240 en Oostenrijk 2.552. Holland neemt dus de vierde plaats in deze rij in ofschoon een derde van de geïmporteerde hoeveelheden weer naar Duitschland verkocht wordt.
(Voordracht v. d. Consul van Spanje over: „El Levante español y su problema naranjero")

D. CENTRALE BOND VOOR INWENDIGE ZENDING. — Herdenking 10-jarig bestaan. —
In de Hersteld Evangelisch Luthersche Kerk aan den Kloveniersburgwal te Amsterdam is op 13 Mei '35 op plechtige wijze herdacht het 10-jarig bestaan van den Centralen Bond voor Inwendige Zending en Chr. Philantropische Inrichtingen, alsmede van het Bijbelsch Museum.
Na de opening der samenkomst op de gebruikelijke wijze hield Z. Exc. prof. dr. J. R. Slotemaker de Bruïne, voorzitter van den Centralen Bond, na een woord van welkom tot de aanwezigen, de herdenkingsrede.
Hetgeen spr. wilde zeggen over de beteekenis van deze ure liet hij vooraf gaan door voorlezing van Maleachie 3 : 10.
Spr. wilde, wat het jubileum betreft, geen opsomming van feiten geven; slechts een kort woord over de kern van de zaak, welke hij allereerst ziet als de zegen van God als bron van al het werk. Deze Bond was en is een schragen van en een arbeiden voor elkander: „Eén lichaam, maar vele leden, tezamen arbeidend".
Het tweede kernpunt ziet spr. in de beteekenis van de inwendige zending. Zij vraagt daden; zij is zoekende liefde, zij beteekent deernis met wat bedreigd is, zij is Evangelisatie in woord en daad. Evangelisatie, die bestaat in Zondagsschool, in huisbezoek, in bezoek van gevallenen en gevangenen, in verpleging van zieken om Jezus' wil, in behouding van menschen, die gevaar loopen moreel ten onder te gaan.
Spr. denkt terug aan het begin der nieuwe periode van de Inwendige Zending, aan het Reveil, aan dat groote werk van God, waardoor menschen stil werden van Zijn eeuwige Genade.
Na nog eenmaal Maleachie 3 : 10 gelezen te hebben zei spr. dat deze tijd van vreeselijken nood reeds door God in het oog is gevat, toen hij tot kerken en Inwendige Zending en philantropie zeide: „Maakt U klaar, sta gereed, straks heb ik U noodig."
Het is zoo zalig, God crediet te geven, op Hem te vertrouwen, zoo besloot spr. (De Standaard)

E. NEDERL. OOST-INDIE. — Werkloosheid. —
Op ultimo Maart '35 waren bij de Arbeidsbeurzen ingeschreven 3800 Europeesche, 12.315 inlandsche en 1056 werkloozen, vreemde Oosterlingen.
In Februari 1935 bedroeg dit aantal resp. 3827, 12.013 en 1068. Over de maand Maart werden in totaal 5395 personen van alle landaarden door de Steuncomité's op Java gesteund met een bedrag van totaal *f* 74.475,12; 775 personen waren in tehuizen opgenomen aan wie een bedrag van *f* 7544 werd besteed.
Het N.-I. V.A.S.-fonds keerde over April uit een bedrag van *f* 40.795 voor 731 Europeesche employé's uit de suikerindustrie en *f* 11.748 aan 5874 Inlanders.
In Maart werd door het N.-I. V.A.S.-fonds uitgegeven *f* 41.211 voor 734 Europeanen en *f* 12.026 voor 6013 Inlanders.
De Indische Maatschappij voor Individueele Werkverschaffing gaf uit over April een bedrag van *f* 7804,50 aan cursussen voor werkloozen tegen *f* 6569,48 over de maand Maart. Ten behoeve van de werkverschaffing werd over April uitgegeven *f* 13.710, tegenover in Maart *f* 14.435. (Aneta)
(Vorig bericht blz. 1639 C.)

F. NEDERLAND. — Radio. - De A.V.R.O. in 1934. —
Verschenen is het Jaarverslag 1934 van de A.V.R.O., uitgebracht door den Directeur van het Omroepbedrijf, den heer W. Vogt, aan het Algemeen Bestuur.
Er wordt in geconstateerd, dat de A.V.R.O., niettegenstaande de ongunstige tijdsomstandigheden, een goed jaar heeft gehad.
Het aantal leden liep iets terug. Bij de telling op 1 October 1934 bleek dit te zijn 198.187. Dit beteekent een teruggang van niet ten volle 1% tegenover 1933. De vrijwillig door de leden bijeengebrachte contributie bedroeg *f* 716.300 of ± *f* 36.000 minder dan in 1933.
Dank zij de baten uit de exploitatie van de Radio Bode, kon het bedrijfsoverschot over 1934 ruim

f 600.000 bedragen. Het kapitaal van de A.V.R.O. kwam daardoor na afschrijving tot op f 1.— van alle bezittingen (met uitzondering van het Effectenbezit) op 2.5 millioen gulden. Aan de cmroep-programma's werd bijna f 625.000 ten koste gelegd.
(Verslag A.V.R.O.) **(Vor. ber. A.V.R.O. 1418 F.)**

A. **NEDERLAND. — Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen. - Prof. dr. J. P. Kleiweg de Zwaan over „De ouderdom der menschheid". —**
Ter jaarvergadering der Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem, sprak prof. dr. J. P. Kleiweg de Zwaan op 13 Mei '35 over het onderwerp: „De ouderdom der menschheid".
Slechts ongeveer een eeuw geleden was de groote Fransche natuuronderzoeker George Cuvier nog van oordeel, dat de fossiele mensch niet heeft bestaan in den tijd, waarin de groote voorhistorische zoogdieren hebben geleefd, waarvan de botten werden opgegraven, dieren, die omgekomen waren door de groote alles vernietigende aardcatastrofen. Volgens Cuvier toch hebben op aarde telkens nieuwe scheppingen plaats gehad, zich aansluitend aan groote catastrofen. Dit denkbeeld der herhaalde scheppingen was echter niet geheel nieuw. Immers reeds in de tweede eeuw na Christus heeft bisschop Clemens van Alexandrië het bestaan van verscheidene werelden vóór Adam betoogd. In 1653 gaf La Peyrere een boekje uit, waarin werd beweerd, dat God op den zesden dag menschen heeft geschapen, gelijk reeds eerder planten en dieren. Eerst veel later zou Adam geschapen zijn. In 1816 sprak J. E. Doornik als zijn overtuiging uit, dat reeds lang voor de schepping van Adam door Elohim menschen waren geschapen. Volgens Doornik moet de menschheid daarom tenminste 6000 jaar oud zijn. Thans weten wij echter met zekerheid, dat de menschheid veel en veel ouder is. Uit den diluvialen ijstijd toch zijn ons zoowel lichamelijke als cultureele overblijfselen van den mensch bekend geworden. Onze eerste kennis der cultuur van den diluvialen mensch danken wij Boucher de Pertheo. Op grond dezer ontdekkingen kunnen wij nu wel aannemen, dat de menschheid zeker eenige honderdduizenden jaren oud is. (Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Holl. Mij. der Wetensch. 1485 D.)

B. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Wijziging luchtvaartwet. - Partieele herziening. —**
Ingediend is een wetsontwerp tot wijziging van de luchtvaartwet. Blijkens de memorie van toelichting doet de wenschelijkheid zich gevoelen om in afwachting van een in voorbereiding zijnde algeheele herziening van de luchtvaartwet een partieele wijziging aan de orde te stellen. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Tweede Kamer 1811 F.)

C. **NEDERLAND. — Bierverbruik in 1934 afgenomen.**
Naar het Centraal Bureau voor de Statistiek mededeelt, hebben de brouwerijen in 1934 1.512.000 H.L. bier afgeleverd, tegenover 1.609.000 H.L. in het vorige jaar. Hare afzet met binnenlandsche bestemming (1.429.000 H.L.) is wederom niet onbelangrijk achteruitgegaan (met 103.000 H.L. of 7%). Het verbruik van binnen- en buitenlandsch bier per hoofd der bevolking daalde met 1,5 liter (of ± 8%).
(Centr. Bureau v. d. Statistiek) **(V. b. Bier 1571 E.)**

D. **JAPAN. — Handelspolitiek. - Critiek van de „Tokyo Asahi". —**
Het mislukken van de Nederlandsch-Japansche scheepvaartconferentie en het conflict tusschen de spinners en katoenexporteurs, in verband met de export-quota naar Ned.-Indië, hebben de „Tokyo Asahi" aanleiding gegeven tot een scherpe critiek op de handelspolitiek der Japansche regeering.
Het strekt de Japansche scheepvaartbelangen niet tot eer, zegt het blad, dat zij de onderhandelingen deden mislukken op de taalkwestie. Het was een welbekend feit, dat de Indische regeering de onderhandelingen te Kobe beschouwde als een voortzetting van de Batavia-conferentie, en daarom werd algemeen geloofd, dat het succes van de scheepvaart-besprekingen een hervatting van de handelsconferentie zou verzekeren.
Er bestond geen twijfel, dat een mislukking der Kobe-onderhandelingen de scheepvaart-concurrentie zou accentueeren en daardoor de Indische regeering er toe zou brengen de eigen scheepvaart krachtig te beschermen. Tegenover deze duidelijke feiten had het ministerie van Verkeerswezen de Japansche scheepvaartbelangen er toe moeten brengen hun houding te wijzigen vóór de definitieve breuk. Het deed echter niets anders dan met gekruiste armen toezien.
Het huidige conflict tusschen de spinners en katoenexporteurs, in verband met de export-quota naar Ned.-Indië, is een andere illustratie van de blindheid van het departement van Handel en Industrie voor de algemeene handelsbelangen van Japan.
Dit alles wijt het blad aan de inconsequenties in de politieke richtlijnen, welke door verschillende ministers in het kabinet worden aanbevolen. Elke minister is slechts het figuurlijk hoofd van zijn departement, die niets anders doet dan in de kabinetsvergaderingen de inzichten van zijn ondergeschikten weergeven. Bovendien bezitten de meesten van hen slechts zeer weinig kennis op handelsgebied.
De kabinetsraad mist de capaciteit de juiste politiek vast te stellen voor aangelegenheden, die voorbestemd zijn vèrreikende gevolgen te hebben voor Japan's algemeene economische belangen. (Tokyo Asahi)
(Vor. ber. Handelspolitiek 1053 A.)

E. **VEREENIGDE STATEN. — Arbeidsgeschillenwet door Senaat aangenomen. —**
De Senaat heeft op 16 Mei '35 met 63 tegen 12 stemmen het wetsontwerp van senator Wagner tot bijlegging van arbeidsgeschillen door het verplichtend stellen van collectief overleg tusschen werkgevers en werknemers aangenomen. Een amendement van den democratischen senator van Maryland, Millard Tydings, dat wilde verbieden dat de vakbonden bij een conflict ook de belangen zouden behartigen van de arbeiders die niet of anders georganiseerd zijn en dat de vakvereeniging afzonderlijk verantwoordelijk wilde stellen, werd verworpen. (N. Y. Herald, Parijs)

F. **BRAZILIE. — De financieele en handelstoestand. - Handel met Nederland. —**
Het Nederlandsch Zuid-Amerikaansch Instituut te 's-Gravenhage deelt ons mede:
Dr. Costa, de federale minister van Financiën, heeft, naar verluidt, tijdens zijn jongste bezoek aan Londen uiteengezet, dat de totale buitenlandsche verplichtingen van Brazilië in 1934 £ 83.000.000 beliepen. Dit bedrag is als volgt te specificeeren: £ 42.000.000 voor betaling van den import, £ 15.000.000 opgeloopen achterstallige commercieele schulden, £ 12.000.000 dienst van de buitenlandsche leeningen, £ 10.000.000 rente op kapitaalbeleggingen, £ 4.000.000 vrachtgelden en assurantiepenningen.
Nederland heeft een niet onbelangrijk aandeel in de Braziliaansche handelsbeweging. Het aandeel van ons land in den Braziliaanschen uitvoer bedroeg in de laatste jaren ca. 2½ pct.
De voornaamste producten, welke Brazilië naar Nederland exporteert, zijn koffie (in 1934 f 6.419.000), katoen (f 1.321.000), cacao (f 858.000), tabak (f 989.000), versche en gedroogde zuidvruchten (f 430.000), huiden en vellen (f 361.000).
De totale uitvoer van Nederland naar Brazilië bedroeg in 1934 f 2.344.000 (v. j. f 2.519.000).
Het Nederlandsche aandeel in den totalen Braziliaanschen invoer is in den loop van het laatste decennium niet onbelangrijk vermeerderd, hetgeen als een verheugend verschijnsel te beschouwen is, mits de desbetreffende exporteurs de vereischte voorzichtigheid in acht hebben genomen en zich van de betaling hunner vorderingen verzekerd hebben. Aangezien de Braziliaansche wisselmarkt thans grootendeels is vrij gelaten, bestaat er voor het noodlijdende Nederlandsche bedrijfsleven gereede aanleiding om aan dit enorme afzetgebied, dat ongetwijfeld groote toekomstmogelijkheden oplevert, alle aandacht te besteden.
(Ned. Zuid-Amerikaansch Instituut, 's-Gravenhage)
(Vor. ber. Financiën 433 K.; Ned. Belangen 1527 F.)

G. **GEESTELIJK LEVEN. — Algem. Synodale Commissie Ned. Herv. Kerk. —**
In de dezer dagen in het gebouw der Synode te 's-Gravenhage gehouden voorjaarszittingen van de Algem. Synodale Commissie der Ned. Herv. Kerk richtte de president aan het einde der vergadering woorden van afscheid tot de aftredende leden der Synodale Commissie, de heeren ds. J. Boonstra te Gieten (Dr.) en mr. E. H. Cost Budde, ouderling te Scheveningen en dankte de secundi-leden, de heeren J. Bolt en dr. W. J. Visser te Assen voor hun aanwezigheid. Woorden van dank richtte hij ook tot den vice-president, ds. F. Tammens en den secretaris ds. D. den Breems voor de wijze waarop zij hem in zijn taak hebben willen bijstaan en tot alle leden voor de betoonde medewerking. Spr. uitte den wensch dat de president der commissie en van de Synode, dr. G. J. Weyland te Veere, spoedig moge hersteld zijn. De vice-president maakte zich daarop de tolk van de vergadering door den president dank te zeggen voor de wijze waarop hij de besprekingen heeft geleid. De voorjaarszitting werd vervolgens op gebruikelijke wijze gesloten, nadat de president was voorgegaan in gebed. (De Standaard)
(Vor. ber. Ned. Herv. Kerk 1803 B.)

H. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Wijziging der Kieswet aangenomen. —**
De wijziging en aanvulling van de Kieswet werd op 22 Mei '35 door de Eerste Kamer zonder debat en zonder stemming aangenomen. (Nieuwe Rott. Crt.)
(Vor. ber. 1738 G.; Eerste Kamer 1810 B.)

30 MEI 1935

A. HONGARIJE. — Algemeene dienstplicht geëischt.
Bij de behandeling in het Huis van Afgevaardigden van de begrooting van het ministerie van Oorlog (Honved) gaven alle sprekers uiting aan de opvatting, dat Hongarije op militair gebied volledige rechtsgelijkheid moet hebben.
Minister-president Gömbös verklaarde, dat hij in overleg met den minister van Buitenlandsche Zaken alles zou doen om deze rechtsgelijkheid te verkrijgen, zonder welke geen duurzame vrede mogelijk is. Een onafwijsbare voorwaarde voor de deelneming van Hongarije aan eenigerlei Europeesche conferentie is de zoo spoedig mogelijk door de groote mogendheden te verleenen rechtsgelijkheid.
Hongarije wil niet het voorbeeld van Duitschland volgen, omdat het lid van den Volkenbond is. Het vertrouwt op de rechtvaardigheid van den bond en het zou het zeer pijnlijk achten, wanneer het eveneens tot willekeurige middelen zijn toevlucht zou moeten nemen. Hongarije voelt zich vernederd, aangezien het nog steeds een deel der souvereiniteit mist. Ook is het aan het einde van zijn geduld, want het kan niet inzien, waarom deze eenzijdige toestand, die den Europeeschen vrede in gevaar brengt, nog steeds kunstmatig in stand wordt gehouden.
Hongarije eischt derhalve de invoering van den algemeenen dienstplicht met een diensttijd van ten hoogste 2 jaar en een gelijke bewapeningsmogelijkheid als de Kleine Entente. Voorts het toestaan van luchtafweer en luchtstrijdmiddelen voor de Hongaarsche Honved.
Ook na het inwilligen van die eischen zal Hongarije nog steeds over een kleinere weermacht beschikken dan de kleinste der staten van de Kleine Entente, maar dat is niet de belangrijkste factor in deze kwestie. Hongarije eischt moreele genoegdoening wegens het 15 jaar geoefende geduld en nauwkeurige nakoming der rechtsverplichtingen.
Na de met grooten bijval aangehoorde rede van den minister-president keurde het Huis van Afgevaardigden de begrooting van het Honved-ministerie goed. (Pesti Hirlap)
(Vor. ber. Gömbös 1691 I.)

B. PERU. — Nieuw kabinet. —
Op 22 Mei '35 is een nieuw kabinet gevormd. Generaal Rodriguez is minister-president.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. Kabinet 1631 F.)**

C. BEERTA. — Tweede Kamer. - Regeeringscommissaris. —
Een wetsontwerp is ingediend om de wet, waarbij in het bestuur van Beerta werd voorzien, in te trekken. (De Standaard)
(Vor. ber. 1107 D.; Tw. Kamer 1817 B.)

D. GEESTELIJK LEVEN. — Mgr. C. C. Prinsen jubileert. —
In den loop van dit jaar zijn er voor Mgr. C. C. Prinsen, pastoor der parochie van St. Jacob te 's Hertogenbosch en protonotarius apostolicus niet minder dan vijf jubilea.
Mgr. Prinsen is veertig jaar pastoor dezer parochie, aan welke hij vijftig jaar verbonden is, 25 jaren kanunnik van het kathedraal-kapittel, 40 jaren provisor der beide seminaries van het Bossche Bisdom en op 22 Mei '35 was Mgr. Prinsen sinds zestig jaar priester. De viering dezer jubilea geschiedde door één groot feest in zijn parochie. (Maasbode)

E. TELEVISIE. — Algemeen Televisie Genootschap.
Door de heeren J. Corver, G. J. Eschauzier, W. Metzelaar, H. Stoet en H. Veenstra, is te Den Haag besloten tot stichting van het Algemeen Televisie Genootschap, dat ten doel heeft, de practische toepassing van televisie in Nederland te bevorderen. (Vaz Dias)
(Vor. ber. Televisie 1694 A.)

F. DUITSCHLAND. — Indeeling van het leger te land, te water en in de lucht. —
In een brochure getiteld: „A. B. C. van den militairen dienst", wordt gezegd:
Het Duitsche leger bestaat uit drie legergroepen, waarvan de generale staven zijn gevestigd te Berlijn, Kassel en Dresden.
Duitschland is op militair gebied verdeeld in tien deelen: Koningsbergen, Stettin, Berlijn, Dresden, Stuttgart, Munster, München, Breslau, Kassel en Hamburg.
Wat de luchtmacht betreft is Duitschland verdeeld in zes gebieden:
Munster, Koningsbergen, Berlijn, Dresden, München en Kiel.
Voor de oorlogsmarine bestaan er drie commando's en wel die der vloot te Kiel, die van het Baltische marine-station te Kiel en die van het marine-station der Noordzee te Wilhelmshafen.
(Völkischer Beobachter) **(V. b. Dienstplicht 1806 A.)**

G. NEDERLAND. — Nederlandsch-Zuidafrikaansche Vereeniging. —
Op 25 Mei '35 hield de Nederlandsch-Zuidafrikaansche vereeniging hare jaarlijksche vergadering te Amsterdam, onder leiding van den voorzitter, prof. J. W. Pont.
In zijn openingswoord riep deze in het bijzonder een welkom toe aan den gezant van de Unie van Zuid-Afrika, dr. H. D. van Broekhuizen, die als spreker zou optreden, en evenzoo aan den tweeden spreker, dr. A. R. Zimmerman.
Wat betreft het afgeloopen vereenigingsjaar, werd medegedeeld, dat dit een bijzonder karakter droeg door den aandrang hier te lande tot emigratie naar Zuid-Afrika, zoowel in de laatste maanden van 1934, als in de eerste maanden van 1935. (Het Vaderland)
(Vorig bericht blz. 1320 B.)

H. DISCONTOKOERSEN. — Frankrijk. - Nieuwe verhooging. —
De Bank van Frankrijk verhoogde op 28 Mei '35 haar disconto van 4% tot 6%, de rente voor beleeningen op baren goud van 5½% tot 7%, de rente voor beleeningen op effecten van 4½% tot 6½% en het tarief voor maandgeld van 4% tot 6%. (Le Matin)
(Vorig bericht blz. 1812 A.)

I. GENEESKUNDE. — Etterige tandkasontsteking.
In een lezing, gehouden voor de tandheelkundige studentenvereeniging „John Tomes" te Utrecht, heeft dr. O. Weski uit Berlijn bovengenoemde aandoening behandeld, die tegenwoordig den naam draagt van paradentose.
Zij openbaart zich òf als gingivitis (tandvleeschontsteking) òf als pyorrhoea alveolaris (etterige tandkasontsteking).
De oorzaken zijn zoowel exo- als endogeen (constitutioneele stoornissen en stoornissen in de interne secretie, vooral van de schildklier en de geslachtsklieren). De uitwendige oorzaken moeten door den tandarts, de constitutioneele door den internist behandeld worden.
Belangrijker is het tegengaan van het loslaten der tanden dan de bestrijding der ettering.
De behandeling kan bestaan in het z.g. koolzuurbad van den mond (atomiseur), het volgens Dunlop met kracht inspuiten van zuurstof in de tandkassen en ultra-violette bestraling van het paradentium, d. z. de weefsels rondom den tand. Massage van het tandvleesch is schadelijk.
De atrophie van het been is te bestrijden met behulp van inspuitingen met extracten van dierlijk beenweefsel, cerium-praeparaten, silicaten, sperminebasen, spasmolytica en eigen-bloed-inspuitingen, vooral na bestraling van het aan te wenden bloed met ultra-violetlicht. Ook is nuttig het middel van Hulin: een gecombineerde oplossing van methyleenblauw, ureum en chinine. Het beste is evenwel gezamenlijke toepassing van al deze methoden.
Om paradentale abscessen te voorkomen, moeten de tandvleeschzakjes worden opgeruimd (cauterisatie, bloedige behandeling, eventueel scheppen van een nieuw beenrelief).
Articulatiestoornissen heft men op door middel van afneembare spalken (Elbracht). Deze spalken worden slechts gedragen tijdens de maaltijden en, als de patiënten tandenknarsen ook des nachts (ter voorkoming van het Caroly-effect). Wegens het hierbij bestaande verhoogde gevaar voor caries is regelmatige contrôle noodzakelijk. (Nieuwe Rotterd. Courant)

K. BELGIE. — Overeenkomsten met Luxemburg. —
Tusschen België en het Groothertogdom Luxemburg zijn besluiten genomen inzake diverse geschillen omtrent economische kwesties, waardoor het karakter der tolunie werd geschaad, alsook betreffende de devaluatie.
Luxemburg zal o.m. de invoerlicenties voor sommige Belgische landbouwproducten afschaffen. De Belgische regeering heeft voldoening geschonken aan Luxemburg, dat een deel opeischte van de opbrengst der herschatting van den goudvoorraad der Nationale Bank van België.
Aan Luxemburg zal 150 millioen Belgische francs worden toegekend, waartoe een desbetreffende wet door het Belgische parlement zal worden aangenomen. Door deze regeling wordt de regeering van Luxemburg in de gelegenheid gesteld de leening van frs.

175 millioen terug te betalen, die in 1921 bij het afsluiten van de tolunie in België was gesloten. Sinds 1926 werd de dienst van deze leening door de Nationale Bank van België verricht. Luxemburg behoudt ook zijn aandeel in de Duitsche betalingen ingevolge het Marken-accoord. (Keesings Financieel Archief)

A. **NEDERLAND. — Congres van den Centralen Bond van Nederlandsch Post-, Telegraaf- en Telefoonpersoneel. - Prof. Bonger over democratie. —**
Tijdens het driedaagsche congres van den Centralen Bond van Nederlandsch Post-, Telegraaf- en Telefoonpersoneel, dat dezer dagen te Amsterdam werd gehouden, hield prof. mr. Bonger een inleiding over „democratie", waaraan wij het volgende ontleenen:
Men kan zeggen, zoo begon spr., dat Europa op een bepaald moment na den oorlog democratisch was. De Messias-gedachte, het geloof, dat er een man zal komen met de kracht en de bekwaamheid om de ellende tengevolge van den wereldoorlog in een paradijs om te tooveren, werd levendig. Rusland ging met de vestiging van de dictatuur van het proletariaat in autocratisch opzicht voor, Italië, waar de figuur overigens precies omgekeerd lag, volgde. Duitschland, dat uit juridisch oogpunt formeel een complete democratie is geweest, moest in dit verband, tengevolge van de aanvallen van links en rechts de democratie verliezen.
De toestand is ernstig voor Europa. Toch mag men niet al te pessimistisch zijn. Er is een kern van oude democratieën gebleven: de Scandinavische landen, Engeland, Nederland, België, Frankrijk, Zwitserland en Tsjecho-Slowakije. Toch is de democratie in gevaar. (Vaz Dias)

31 MEI 1935

B. **NEDERL. OOST-INDIE. — Bescherming onzer scheepvaart. - Aanvulling licentieerings- - contingenteeringsverordeningen. —**
Alle verordeningen, de contingenteerings- en licentieeringsmaatregelen betreffende, zijn aangevuld met een bepaling dat de directeur van het Departement van Economische Zaken — indien tengevolge van eenigerlei actie in het bijzonder tegen de scheepvaart onder Nederlandsche vlag gericht, de levensbelangen van de scheepvaart onder Nederlandsche vlag tusschen Ned.-Indië en eenig ander land worden bedreigd — na machtiging van den gouverneur-generaal bevoegd is ten aanzien van de goederen, bedoeld in een dezer verordeningen en van oorsprong uit of afkomstig van het betrokken land, het percentage dier goederen te bepalen dat moet worden aangevoerd in schepen, welke onder Nederlandsche vlag varen.
(Aneta)

C. **AUSTRALIE. — Geen afscheiding van West-Australië van het Gemeenebest. - Door gemengde commissie uit Hooger- en Lagerhuis afgewezen. —**
De gemengde commissie uit het Engelsche Hooger-huis en Lagerhuis heeft op 24 Mei '35 definitief besloten de petitie van West-Australië tot het nemen van wetgevende maatregelen waardoor West-Australië zich zou kunnen afscheiden van het Australische Gemeenebest, af te wijzen. Reeds geruimen tijd geleden was de missie uit West-Australië, die de petitie aan het Britsche Parlement moest overhandigen, in Engeland gearriveerd. (Daily Mail) **(V. b. 1680 A.)**

D. **NEDERLAND. — Officieren Koninklijke Landmacht. - Rede van minister Deckers. —**
In de rede, die minister Deckers op 27 Mei '35 gehouden heeft in de vergadering der officieren van de Koninklijke Landmacht, heeft deze o.m. de officieren aangespoord, samen te werken met de wettige overheid.
Er zijn er, aldus de minister, die terwijl zij voorgeven de eenheid na te streven, een wig trachten te drijven tusschen weermacht en overheid, tusschen bestuurden en bestuurders. Zij geven hoog op van hun koningsliefde, maar hun overheersching zou den Nederlandschen Koningstroon zijn alouden luister ontnemen. Zij zingen het Wilhelmus, terwijl zij het houweel leggen aan Willem van Oranje's levenswerk, het fundament van onzen rechtsstaat.
Men geeft af op het staatkundige leven en werpt met slijk naar volksgenooten, die in groote onbaatzuchtigheid aan dit staatkundig leven leiding schenken. Men beschimpt de regeering, die pal staat voor het gezag en laakt de mannen, die in stipte gehoorzaamheid de regeeringsvoorschriften eerbiedigen. Men tracht u af te leiden van den rechten weg en nadert u in woord en geschrift openlijk en zijdelings, ja zelfs in het kleed des lafaards, in anonimiteit.
Maar ik reken er op, dat niemand uwer den weg zal verlaten, hem door plicht en eer gewezen. Uw trouw moge beproefd worden, zij kan door beproeving slechts worden gelouterd en verstevigd.
Gij zult uw gelofte indachtig, trouw blijven aan de Koningin, gehoorzaam aan de wet, onderworpen aan de krijgstucht en met vasten wil de eenheid handhaven en bevorderen. De eenheid onderling, de eenheid in het Nederlandsche leger, de eenheid tusschen volk en weermacht, de eenheid tusschen weermacht en regeering. (De Tijd - Telegraaf - Het Volk)
(Vor. ber. Minister Deckers 834 A.)

E. **DIAMANT. — Jonker-diamant gekocht voor 140.000 pond. —**
Harry Winston, een diamanthandelaar uit New York, heeft in Londen voor 140.000 pond den vermaarden Jonker-diamant gekocht; het is de grootste ongekloofde diamant ter wereld, eenige jaren geleden in Zuid-Afrika gevonden. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. Diamant 1695 G.)

F. **TSJECHO-SLOWAKIJE. — Verkiezingen. - Het definitieve resultaat. —**
Het definitieve resultaat der verkiezingen voor de Nationale Vergadering is als volgt:

Republikeinsche Partij . . .	45	afgev.	23	senat.
Tsjechische Soc.-Dem. . . .	38	„	20	„
Tsjechische Nat.-Soc.	28	„	14	„
Tsjecho-Slow. Middenstanders .	17	„	8	„
Tsjecho-Slow. Nat.-Soc. . . .	28	„	14	„
Tsjecho-Slow. Volkspartij . .	22	„	11	„
Nationale Vereeniging . . .	17	„	9	„
Fascisten	6	„		
Autonomisten	22	„	11	„
Duitsche partijen:				
Duitsche Soc.-Democraten . .	11	„	6	„
Sudetenduitschers	14	„	23	„
Landbouwers	5	„		
Duitsche Christ.-Soc.	6	„	3	„
Communistische Partij . . .	30	„	16	„
Hongaarsche Oppositie . . .	9	„	6	„

—(Prager Presse) **(Vorig bericht blz. 1807 C.)**

G. **NEDERLAND. — Intern. Toerisme. - Congres te Den Haag. —**
Op 28 Mei '35 is in de Trèveszaal te 's-Gravenhage het negende congres van de Union Internationale des organes officiels de propagande touristique door den minister van Economische Zaken, mr. Steenberghe, geopend.
Minister Steenberghe ving zijn rede aan met eenige woorden van hartelijk welkom aan de congressisten toe te roepen.
In deze tijden, waar het internationaal tourisme zich steeds meer bedreigd ziet door alle mogelijke hinderpalen, is het van belang zich rekenschap te geven van den ernst van de situatie en de middelen te bestudeeren, welke ter verbetering ervan zouden kunnen worden aangewend.
De voorzitter van het congres, dr. Puglisi, gedelegeerde van de E.N.I.T., te Rome, heeft 's ministers rede beantwoord met een toespraak, waarin hij de Nederlandsche regeering bedankte voor haar gastvrijheid.
Vervolgens heeft de voorzitter der Alg. Ned. Ver. voor Vreemdelingenverkeer, C. R. T. baron Krayenhoff, uit naam van genoemde vereeniging het congres verwelkomd.
De openingsplechtigheid werd o.m. bijgewoond door de gezanten van Duitschland, Spanje, Zwitserland, Italië en België, door de Noorsche en Oostenrijksche zaakgelastigden; en door den Poolschen attaché, den heer Sroczynski. (Het Vaderland)

1 JUNI 1935

A. BELGIE. — Werkhervatting in het Zwarte Land. In de meeste steenkoolmijnen van het Zwarte Land is op 28 Mei '35 de arbeid hervat en over het algemeen kan de groote staking als geëindigd worden beschouwd, ook in de streek van Charleroi. Men verwacht, dat over twee à drie dagen de situatie weer normaal zal zijn. (Le Soir)
(Vor. ber. Mijnwerkers 1712 E.)

B. ZWEDEN. — 500-jarig bestaan van den Rijksdag. Op 27 Mei '35 is in het plaatsje Arboga, waar voor de eerste maal in 1435 op initiatief van Engelbrekt Engelbrektsson de Zweedsche Rijksdag werd gehouden, een groot herdenkingsfeest gevierd.
(Svenska Dagbladet) **(Vor. ber. Rijksdag 1646 E.)**

C. FRANKRIJK. — Handelsverdrag met Nederland.
Op 28 Mei '35 is te Parijs een verdrag van handel en scheepvaart gesloten tusschen Frankrijk en Nederland. Het verdrag zegt, wat het goederenverkeer betreft, onder meer een toestand van wederzijdsche meest begunstiging toe, zoowel in de moederlanden en koloniën als in de overzeesche gewesten en betreffende invoerrechten, invoerformaliteiten en de wijze van vaststellen van ad valores rechten.
Het verdrag bevat een wederzijdsche verplichting om geen in- of uitvoer verboden of -beperkingen in te stellen met de gebruikelijke uitzonderingen o.a. in verband met de contingenteering.
Voorts bevat het bepalingen omtrent nationale behandeling wat betreft accijnzen en verbruiksbelastingen, met handhaving van eenige in beide landen bestaande verschillen, vrijdom van in- en uitvoerrechten voor zekere artikelen bestemd voor weder-uitvoer en weder-invoer. Bescherming van de wederzijdsche producten en tegen oneerlijke concurrentie en tegen misbruik van in een der beide landen beschermde geographische herkomstaanduidingen, bepaaldelijk voor wijn- en zuivelproducten.
Deze regeling treedt eerst op 1 Mei 1936 in werking.
Wat het scheepvaartverkeer betreft, dat tot nu toe tusschen Nederland en Frankrijk niet bij een bilateraal verdrag geregeld was, door dit verdrag wordt in die leemte voorzien.
Wat betreft de wederzijdsche moederlanden, blijven in het algemeen van toepassing de conventies en de statuten van Genève over het internationale zeehavenregiem.
De Fransche regeering heeft zich verplicht tot opheffing op het oogenblik van de voorloopige inwerkingstelling van het verdrag van de verhoogde „taxe à l'importation", welke dus voor alle Nederlandsche en koloniale producten uniform op 2 pct. ad valores wordt gesteld.
De Nederlandsche regeering heeft zich verplicht tot opneming in het te sluiten contingenten arrangement van een verlaging van den wijnaccijns voor Fransche wijnen van *f* 36.— tot *f* 24.— per H.L., welke verlaging in elk geval uiterlijk in Juli in werking zal treden.
Het verdrag zal op 31 Mei '35 voorloopig in werking treden en is gesloten voor den duur van 2 jaar, te rekenen van de definitieve inwerkingtreding af en kan stilzwijgend worden verlengd telkens voor 1 jaar. (La Journée Industrielle - N. R. Crt.)
(Vorig bericht blz. 1766 C.)

D. TURKIJE. — Zondagsrust. —
De Turksche Nationale Vergadering heeft op 27 Mei 1935 de wet aangenomen, waarbij als wekelijksche rustdag voortaan de Zondag in de plaats treedt van den Vrijdag. Tevens is de vrije Zaterdagmiddag ingevoerd. (Akcham) **(V. b. Soc. Hervormingen 1624 E.)**

E. LANDBOUW. — De voedselproductie en de voedselvoorziening. —
In de Mei-aflevering van het Landbouwkundig Tijdschrift is plaats verleend aan een rede, welke prof. dr. B. Sjollema in den Utrechtschen Landbouwkundigen Kring gehouden heeft over de voedselproductie en de voedselvoorziening.
Prof. Sjollema schrijft, dat de voedselvoorziening nog in onberekenbare mate zal kunnen toenemen, wanneer althans het persoonlijk initiatief niet verlamd wordt. Met beperking van de voedselproductie zij men voorzichtig; wie de voedselproductie beperkt, kan niet overzien, hoever daarvan de gevolgen zijn. Dank zij de groote wereld-voedselproductie is er weliswaar in de laatste 80 jaren in West-Europa geen gebrek aan voedsel meer geweest, maar bij onvoorzichtig ingrijpen is het volstrekt niet uitgesloten, dat voor de nu zoo veel grootere bevolking gebrek zal ontstaan, n.l. wanneer men te ver gaat en te lang voortgaat met de productie-beperkende maatregelen en daardoor ook buiten de grenzen van eigen machtsgebied de productie stop zet of vermindert. Wie is in staat, vraagt prof. Sjollema, het moment aan te geven, waarop van tactiek veranderd dient te worden en in welk tempo dat geschieden moet?
Verder wijdt hij beschouwingen aan de toepassing van de moderne voedingsleer in de landbouwproductie en aan de gevolgen van onvoldoende en ondoelmatige voeding. Niet zelden is de verstrekking in onvoldoende hoeveelheden van mineralen en vitaminen oorzaak, dat in de jaren van den snelsten groei, lichamelijke ontwikkeling, constitutie en weerstandsvermogen tegen ziekten te wenschen laten. Door ruimere toediening van melk, groenten en ook fruit zou dit, zoo schrijft prof. Sjollema, bij velen vermeden zijn geworden. Wat de beteekenis van melk betreft, onderzoekingen in Engeland, Schotland en de Vereenigde Staten van Amerika hebben overtuigend het gunstige effect van een flinke hoeveelheid melk bij kinderen aangetoond, en naar het oordeel van dezen Utrechtschen hoogleeraar dient van de overproductie aan melk in ons land profijt te worden getrokken ten behoeve van de kinderen. Zijns inziens moet het mogelijk zijn, zonder groote offers voor de gemeenschap onze overproductie, vooral die aan melk en groenten, te doen dienen om ons volk krachtig te houden, om te vermijden, dat straks de staat extra groote uitgaven heeft te doen om zieken en zwakken te doen verplegen.
(Prof. dr. H. Sjollema - Landbouwkundig Tijdschrift)
(Vor. ber. Landbouw 1744 D.)

F. NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ. - Jaarverslag 1934. —
Uit het jaarverslag der Nederlandsche Handel-Mij. blijkt, dat het jaar 1934 werd afgesloten met een winstsaldo van *f* 701.949, dat op nieuwe rekening wordt overgebracht. De verwachting wordt uitgesproken, dat de gunstige invloed der reorganisatie in 1935 in de resultaten tot uitdrukking zal komen.
Hoever de N.H.M. zal gaan met het terugbrengen tot een kleiner aantal eenheden van haar suikerfabrieken staat nog niet vast. In de balans valt een belangrijke stijging der deposito's op langen termijn op te merken.
Noch ten aanzien van Nederland, noch ten aanzien van Indië laat het verslag opgewekte klanken hooren en ook de overzichten van de economische situatie in Zuid- en Oost-Azië zijn meerendeels in mineur gestemd. (De Telegraaf)
(Vor. ber. Ned. Handel-Mij. 1627 A.)

G. FRANKRIJK. — De „Normandie". - De haven van Le Hâvre. —
De „Normandie", het grootste schip ter wereld, van de Compagnie Générale Atlantique, enkele dagen geleden door den president der Fransche republiek officieel ingewijd, is op 29 Mei '35 van Le Hâvre naar New York uitgevaren, voor zijn eerste reis.
De „Normandië" meet 79.280 ton en zijn lengte — om eenig beeld van de afmetingen van den oceaanreus te geven — is 13 meter meer dan de hoogte van den Eiffeltoren: ruim 313 meter, met een breedte van 36.40 meter. Meer nog echter van de inrichting van dit paleis op den oceaan komt men onder den indruk dan van deze afmetingen. Niet minder dan 25 ingenieurs en 250 teekenaars hebben vijf jaar lang gewerkt om dit schip tot een paleis te maken. Nergens ter wereld is op een schip zooveel comfort en luxe bijeengebracht als hier.
Ruim vier jaar is aan de „Normandie" gewerkt. Op 26 Januari 1931 werd de eerste plaat van de kiel gelegd. De havens van St. Nazaire, waar de bouw geschiedde, en van Le Hâvre, moesten voor de „Normandie" vergroot worden. Geheel Frankrijk leeft met de „Normandie" mede, het schip, dat voor een bedrag van ongeveer negenhonderd millioen francs met medewerking van den staat is tot stand gekomen en het prestige van Frankrijk in de wereld hoog moet houden.
De bouw van de „Normandie" is gepaard gegaan met het aanleggen van een zeer grootsche haven te Le Hâvre.
Inderdaad zijn deze havenwerken van respectabelen omvang. Zij hebben niet minder dan 300.000.000 francs gekost en omvatten o.m. een Transatlantisch Station van een lengte van 600 meter en een breedte van 120 meter, dat een toren draagt van een hoogte van 80 meter. Dit station zal het mogelijk maken in een minimum van tijd schepen met den enormen omvang van de „Normandie" te laden en te lossen. Voorts zijn oliereservoirs gebouwd, waar de ruwe olie uit Irak zal kunnen worden opgeslagen en zijn verdere voorzieningen getroffen, die Le Hâvre een buitengewoon eervolle plaats onder de groote zeehavens van onzen tijd verzekeren. (Journal du Hâvre)
(Vor. ber. Normandie 551 D.)

H. MUZIEK. — Joseph Suk overleden. —
Uit Praag wordt gemeld, dat de componist Joseph Suk, lid van het Boheemsch Strijkkwartet, plotseling is overleden. Hij is 61 jaar oud geworden. Hij was thans directeur van het nationale conservatorium van Tsjecho-Slowakije.
Suk is geboren op 4 Januari 1874 in Krecovic (Bohemen).
Hij begon zijn studie bij zijn vader en zette haar voort bij Bennewitz aan het conservatorium te Praag, waar hij zich in het vioolspel bekwaamde.
Van Dvorak kreeg hij les in compositieleer.
In 1892 werd hij lid van het Boheemsche strijkkwartet, waarmee hij jaren lang, als tweede violist, ons land bezocht en hier groote populariteit verwierf.
Joseph Suk was gehuwd met een dochter van zijn beroemden landgenoot Dvorak. Zijn composities omvatten strijk- en klavierkwartetten. Voorts een serenade voor strijkorkest, talrijke piano-werken, mu-

ziek bij het sprookje „Raduz en Makulena", de dramatische legende. „Vom Apfelbaum" een tweetal symphonieën, eenige koren, een fantasie voor viool en orkest, en het symphonisch gedicht „Praag".
(Alg. Handelsblad)

A. FRANKRIJK. — Kabinet-Flandin afgetreden. —
De regeering-Flandin is op 31 Mei '35 bij de stemming over de financieele volmachten met 353 tegen 202 stemmen in de minderheid gebleven. Zij heeft haar ontslag ingediend. President Lebrun heeft dit ontslag aangenomen.
De felste oppositie kwam van de zijde van Paul Reynaud, de z.g. leider der devaluationnisten. Hij ontwikkelde in zijn rede de theorieën, waarbij hij in het bijzonder den nadruk legde op het gebrek aan evenwicht tusschen de daling der prijzen bij de productie, d.w.z. de groothandelsprijzen en de kosten van levensonderhoud. Deflationistische maatregelen toepassen, zou beteekenen: de koopkracht van een groote bevolkingsgroep verminderen. Hij wees daarna op den hoogen rentestandaard in Frankrijk, welke ongunstig afsteekt bij die van andere landen, die gedevalueerd hebben.
Hij vroeg de regeering, welke positie zij inneemt ten opzichte van de algemeene muntstabilisatie, en gaf daarbij als zijn meening te kennen, dat Engeland niet zal stabiliseeren, zoolang Frankrijk geen begrootingsevenwicht heeft bereikt.
De regeering had volmachten gevraagd voor het vrij bepalen van maatregelen, welke zij tot redding van den toestand en van het geld noodig zou achten. De Fransche regeering wenschte de verantwoordelijkheid van de afgevaardigden af te nemen, door zelf uit te maken, waar moest worden besnoeid of belast. De financieele toestand van Frankrijk is op dit oogenblik zeer moeilijk en zou doen denken aan de critieke dagen in 1926, als niet de Bank van Frankrijk over ontzaglijke goudreserves beschikte, die zij toen miste.
Tusschen 1 en 17 Mei '35 heeft de Bank van Frankrijk 1 milliard francs, van 17 tot 24 Mei 3 milliard francs, op 25 Mei 950 millioen francs en op 27 Mei 1.160 millioen francs moeten afgeven, dit is totaal in 4 weken 6.110 millioen francs.
(Le Matin - Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. Kabinet 1581 B.)

2 JUNI 1935

B. EDAM. — Groote Kerk gerestaureerd. —
Op 30 Mei '35 is een plechtige bijeenkomst gehouden in de Groote Kerk te Edam, ter gelegenheid van de restauratie van deze kerk. Er was zeer veel belangstelling. Het woord voerden o.a. de waarnemende minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, prof. dr. J. R. Slotemaker de Bruïne, de burgemeester van Edam, de heer Th. C. P. M. Kolfschoten, de heer P. de Grient Dreux, voorzitter van het restauratiecomité en vele kerkelijke autoriteiten. (Standaard)

C. TSJECHO-SLOWAKIJE. — Kabinet-Malypetr. —
De premier Malypetr heeft op 28 Mei '35 de ontslagaanvraag van het kabinet bij president Masaryk ingediend, die ze aanvaardde en Malypetr belastte met de vorming van een nieuw kabinet, hetwelk als volgt werd samengesteld:
Malypetr (agrariër), minister-president; Benesj (Tsj. nat.-soc.), Buitenlandsche Zaken; Dr. Trapl (Tsj. nat.-soc.), Financiën; Machnik (agrariër), Nat. Defensie; Dr. Cerny, Binnenlandsche Zaken; Bechyne (Tsj. soc.-dem.), Spoorwegen; Hodza (agrariër), Landbouw; Krsjmarsj (Tsj. soc.-dem.), Onderwijs; Najman (Tsj. middenstand), Handel; Ir. Dostalek (Volkspartij), Publieke Werken; Dr. Derer (Tsj. soc.-dem.), Justitie; Dr. Franke (Tsj. nat.-soc.), Posterijen; Dr. Czech (D. Soc.-dem.), Openbare Gezondheid; Dr. Sjramek (Volkspartij), Unificatie; Ir. Netsjas (Tsj. soc.-dem.), Sociale Zaken; Dr. Spina (Boerenb.), zonder portefeuille. (Prager Presse)
(Vor. ber. Kabinet 1176 A.; Malypetr 1563 H.)

D. OOSTENRIJK. — Rede van bondskanselier Schuschnigg in den Bondsdag. —
In den Bondsdag heeft de Oostenrijksche bondskanselier dr. Schuschnigg op 29 Mei '35 een verklaring afgelegd. De bondskanselier verlangde dat iedere beperkende bepaling tegen den algemeenen dienstplicht wordt opgeheven, dan zal Oostenrijk zelf bepalen, wanneer het den dienstplicht invoert. Verder keerde hij zich tegen de nationaal-socialistische propaganda, welke nog wordt gedreven en tegen een referendum, dat van sommige zijden wordt verlangd. Het Oostenrijksche volk heeft 25 Juli '34 reeds verklaard wat het verlangt. Hij zeide o.a. dat het Duitsche nationaal-socialisme een Duitsche aangelegenheid is, waarmede Oostenrijk niets heeft te maken. In Oostenrijk is hiervoor geen plaats.
Vervolgens behandelde Schuschnigg in korte trekken de verhouding tot het buitenland. Sprekende over de goede verhouding tot Italië zeide hij, dat het geen volksverraad is zooals thans de verhoudingen tot Italië zijn. De verhouding tot Duitschland werd uitvoerig door den kanselier besproken, hij betreurt de bestaande spanning. Oostenrijk is bereid een aangeboden vredeshand te aanvaarden, doch tot nu toe is deze nog niet gezien. Voor het herstel van normale betrekkingen is de volledige erkenning van de gelijkgerechtigdheid van Oostenrijk noodig.
Eenige dagen geleden heeft de Duitsche Rijkskanselier gesproken over de problemen der wereld. Wat hij gezegd heeft over den vrede wordt door Oostenrijk zonder voorbehoud onderschreven. Oostenrijk vernam met voldoening, dat Duitschland niet voornemens is Oostenrijk te annexeeren.
Tenslotte verklaarde Schuschnigg dat alles wat Oostenrijk verlangt in drie formules kan worden samengevat: 1. absoluut gelijke behandeling, 2. erkenning van gelijkgerechtigdheid, 3. erkenning van gelijke eer. Over alles kan met de Oostenrijkers worden onderhandeld, van deze drie punten kan niet worden afgeweken. (Reichspost)
(Vor. ber. Schuschnigg 1702 F.)

E. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Bijzondere maatregelen ten aanzien van loopende landbouwhypotheek- en pachtovereenkomsten. —
Ingediend is een wetsontwerp, houdende bijzondere maatregelen ten aanzien van loopende landbouwhypotheek- en pachtovereenkomsten. (N. Rott. Crt.)
(Vor. ber. Toelichting der Regeering 1718 F.)

F. DISCONTOKOERSEN. — Nederlandsche Bank. —
De directie van de Nederlandsche Bank heeft besloten met ingang van 1 Juni '35 haar rentetarieven over de geheele linie met een vol procent te verhoogen, zoodat deze thans zullen bedragen:

Wisseldisconto	5 %	(4 %)
Promessendisconto	5½%	(4½%)
Beleening van Effecten	5½%	(4½%)
Beleening van Goederen	5½%	(4½%)
Voorschotten in Rekening-Courant .	5½%	(4½%)

(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. 1802 C.)**

G. AARDBEVING. — Beloetsjistan vreeselijk geteisterd. - Veertig duizend dooden.
In den nacht van 31 Mei '35 werd Beloetsjistan door een hevige aardbeving geteisterd. Volgens officieele berichten bedraagt het aantal dooden in de door de aardbeving geteisterde streek, die tusschen de hoofdstad en Kalat ligt, een afstand van 150 kilometer, minstens 40.000, waaronder 250 Engelschen.
Quetta, de hoofdstad, is bijna totaal verwoest, postkantoor en kazernes zijn vernield, de geheele politiemacht van Quetta is gedood. (Sunday Dispatch)
(Vor. ber. Aardbevingen 1773 G.)

H. N. V. V. — 16de Congres. —
Op 27 Mei '35 en de beide volgende dagen werd te Amsterdam de 16e algemeene vergadering van het N.V.V. gehouden.
De voorzitter, de heer Kupers, opende het congres met een uitvoerige rede, waarin hij allereerst wijst op het nog steeds onverminderd voortduren van de crisis. Spr. zette uiteen, dat het noodzakelijk is, te komen tot uitbreiding van onze industrie, voornamelijk van die, welke in ons land nog niet voorkomen. De regeering dient hiervoor steun te verleenen. Spr. erkent dat er wat gebeurd is op het gebied der werkverschaffing, doch het aantal tewerkgestelden in de werkverschaffing had veel grooter moeten zijn.
De vakbeweging heeft voortdurend op de bres gestaan om de belangen van werkenden en werkloozen te behartigen. Van Januari 1932—1935 daalde het aantal leden der N.V.V. van 319.940 op 300.993, dat is een achteruitgang van nog geen 20.000 of 6 pct.
Wanneer spr. kan constateeren, dat het moreel ongeschokt is gebleven, dan kan met voldoening worden gezegd, dat de vakbeweging de crisismoeilijkheden tot dusver boven verwachting heeft doorstaan. Ook financieel staat de vakbeweging ongeschokt.
Na zijn rede heette spr. de vertegenwoordigers van het I.V.V. en van de Belgische, Deensche, Zweedsche, Fransche en Tsjechische vakbonden welkom.
Vele redevoeringen werden gehouden, o.a. van mr. S. Mok over „Het moderne Arbeidsrecht" en van den heer T. v. d. Steeg over „De herstelpolitiek van Roosevelt".
Tenslotte is op den laatsten congres-dag de volgende resolutie aangenomen: Het congres van het N.V.V. enz., gehoord de inleiding over de noodzakelijkheid van werkverruiming, stelt met bezorgdheid vast, dat het aantal ingeschreven werkloozen in ons land thans gegroeid is tot 368.659, stelt vast, dat de uitvoering van het 60-millioen-plan in geen enkel opzicht aan redelijke verwachtingen heeft beantwoord, protesteert tegen dezen gang van zaken, dringt er bij de regeering ten sterkste op aan, om de uitvoering van het 60-millioen-plan in snel tempo te doen geschieden en voorts aan de werkverruiming in het algemeen belangrijke uitbreiding te geven, opdat de werkgelegenheid worde bevorderd en de binnenlandsche koopkracht versterkt. (Het Volk)
(Vor. ber. N.V.V. 1770 F.)

A. FRANKRIJK. — Kabinet-Bouisson gevormd. —
Het nieuwe kabinet is op 1 Juni '35 gevormd. De ministerlijst ziet er als volgt uit:
Minister-president en Binnenlandsche Zaken: Fernand Bouisson (Onafhankelijk).
Minister van Staat: Herriot (radicaal), maarschalk Pétain (partijloos) en Louis Marin (rep. dem. unie rechterzijde).
Buitenlandsche Zaken: Pierre Laval (onafhankelijk).
Justitie: Pernot (centrum).
Marine: Piétri (linksche republikein).
Oorlog: generaal Maurin (partijloos).
Luchtvaart: generaal Denain (partijloos).
Financiën: Caillaux (radicaal).
Openbare Gezondheid: Ernest Lafont (neo-socialist).
Pensioenen: Perfetti (rep. socialist).
Handel en Industrie: Laurent Eynac (rad. linkerzijde).
Openbare Werken: Paganon (radicaal).
Koloniën: Rollin (rep. centrum).
Onderwijs: Mario Roustan (rep. dem. unie, Marin).
Arbeid: Frossard (afgescheiden socialist).
P.T.T.: Georges Mandel (onafhankelijk).
Landbouw: Jacquier (radicaal).
Onderstaatssecretaris bij het minister-presidium: Cathala (linksch-rep.). (Le Temps)
(Vor. ber. 1821 A; Bouisson 1644 G.)

3 JUNI 1935

B. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —
Amerikaansch: Mazo de la Roche — „Young Renny". (Little, Brown & Co., Boston)
Chineesch: Sjoe Tsjoeng (Shu Chiung) — „Beauty in Exile" (Tsjao Tsjoen). Verhaal in het Engelsch van Chao Chun (Tsjao Tsjoen), een Chineesche schoonheid, die 2000 jaar geleden leefde. (Uitg. National Quarantine Service, Shanghai 1934)
Duitsch: Hansgeorg Buchholtz — „Anuschka", Zwei Erzählungen, Ostpreussen-Bücher 18. Band. (Gräfe & Unzer, Konigsberg/Pr. 1935)
Engelsch: Charles Lorne — „Henrietta" (Peter Davies)
Ernest Raymond — „We, The Accused". (Cassell)
Fransch: Victor Hugo — „Œuvres Choisies", en deux volumes. (Poésie et Prose). (Larousse)
André Malraux — „Le Temps du Mépris". (Aux Edit. de la N. R. F.)
Nederlandsch: Cor Bruyn — „Een zakkennaaier grijpt naar het geluk". (Uitg. v. Dishoeck)
Dr. W. A. P. Smit — „Over-IJsselsche Sangen en Dichten". (U. M. Holland)
Noorsch: Sigrid Boo — „O heerlijk Leven". Uit het Noorsch vertaald. (Uitg. L. J. Veen)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1813 A.)**

C. NEDERLAND. — Minister Slotemaker de Bruïne houdt het departement van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen. —
Naar wij vernemen zal minister Slotemaker de Bruïne zijn portefeuille voor Sociale Zaken definitief verwisselen voor die van Onderwijs, welke hij thans tijdelijk beheert in verband met het aftreden van mr. Marchant. (Alg. Handelsblad). **(Vor. ber. 1803 A.)**

D. DISCONTOKOERSEN. — Javasche Bank. —
De Javasche Bank heeft haar disconto voor binnenlandsche wissels met 1% verhoogd tot 4½%, terwijl zij de beleeningsrente en het disconto voor promessen, vendu-accepten en buitenlandsche wissels ½% verhoogde. (Aneta) **(Vor. ber. Discontokoersen 1821 F).**

E. ZWITSERLAND. — Crisis-initiatief verworpen. —
Op 2 Juni '35 heeft in Zwitserland een volksstemming plaats gehad over het z.g. „crisis-initiatief", bestaande uit het ontwerp eener nieuwe grondwetsbepaling krachtens hetwelk de Bondsregeering de verlaging der loonen zal bestrijden en de prijzen zal beschermen. De gehouden volksstemming heeft dit crisis-initiatief met 566.242 tegen 424.878 stemmen verworpen. (Journ. de Genève) **(V. b. Referend. 1787 C.)**

F. NEDERLAND. — De minister van Economische Zaken, mr. M. P. L. Steenberghe, neemt ontslag. - Prof. dr. ir. H. C. J. H. Gelissen zijn opvolger. —
De minister van Econ. Zaken, mr. M. P. L. Steenberghe, heeft op 3 Juni '35 aan H. M. de Koningin ontslag uit zijn ambt verzocht.
Naar aanleiding van dit verzoek wordt het volgende medegedeeld:
Het kabinet was en is eenstemmig van oordeel, dat de nood van den tijd verdere aanpassing noodzakelijk maakt en dat die aanpassing moet worden nagestreefd zoowel in het maatschappelijk leven als bij de publieke financiën.
Deed zich ten aanzien van het ingediende bezuinigingsontwerp geen enkel verschil van meening voor, zulk meeningsverschil bestond wel bij de vraag langs welken weg de aanpassing in het maatschappelijk leven moet worden nagestreefd. Terwijl het kabinet in zijn grootst mogelijke meerderheid van meening was, dat beproefd moest worden de aanpassing en met name de verlaging van vaste lasten, door speciale maatregelen te verkrijgen, was minister Steenberghe van oordeel, dat alleen devaluatie hiertoe zal kunnen leiden. Waar ter zake overeenstemming niet te verkrijgen was en minister Steenberghe zich niet kon neerleggen bij het gevoelen van de overige leden van het kabinet, gevoelde hij zich verplicht aan H. M. de Koningin ontheffing uit zijn ambt te verzoeken.

Prof. Dr. Ir. H. C. J. H. Gelissen.

Een dezer dagen is de benoeming te verwachten van prof. dr. ir. H. C. J. H. Gelissen tot minister van Economische Zaken. (De Maasbode)
(V. b. Kabinet 1822 C.; Min. Steenberghe 1718 F.; Prof. Dr. Ir. H. C. J. H. Gelissen 1645 A).

4 JUNI 1935

G. FRANKRIJK. — De „Normandie" wint den blauwen wimpel. —
Het Fransche passagiersschip „Normandie" is op 3 Juni '35 er in geslaagd het blauwe lint voor den snelsten overtocht over den Atlantischen Oceaan van Le Hâvre naar het lichtschip „Ambrose" (bij New York) te veroveren. Het heeft de reis volbracht in vier dagen, drie uur en twee minuten, met een gemiddelde snelheid van 29.98 knoopen, waardoor het record van het Italiaansche schip „Rex", dat een gemiddelde snelheid van 28.92 knoopen behaalde, is verbeterd. (Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. 1820 G.)**

H. FRANKRIJK. — Kabinet-Bouisson afgetreden. —
De Kamer heeft op 4 Juni '35 het wetsontwerp, waarbij aan de regeering volmachten worden verleend, verworpen met 264 tot 262 stemmen.
De regeering-Bouisson is afgetreden. (Agence Belga)
(Vorig bericht blz. 1822 A.)

A. **NEDERLAND. — Clearing met Duitschland. —**
De stand der clearing op 31 Mei 1935:

	31-5-'35
1. Stortingen in Nederland	*f* 89.489.100
Waarv. bestemd voor:	
a. achterstallige vorderingen	14.700.200
b. rentedienst Dawes- en Youngleening en Stillhalte rente transf.	11.041.000
c. vrije rekening Rijksbank	3.579.000
d. nieuwe onder de clearing vall. vord.	60.168.900
2. Stortingen in Duitschland (nieuwe onder de clearing vallende vord.) .	89.902.300
3. Uitbet. in Nederland op nieuwe vord. in mindering komend van het bedrag onder 1d.)	58.134.800

Laatst uitbetaald nummer van storting: 67.254.
(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. 1775 B.)**

B. **NEDERLAND. — De werkloosheid. —**
Bij 1058 organen der openbare arbeidsbemiddeling stonden op 11 Mei '35 in totaal 377.505 (v. j. 322.499) werkzoekenden ingeschreven, onder wie 360.243 mannen. Van hen waren werkloos 359.714 personen, onder wie 347.188 mannen.
Op 27 April '35 bedroeg het aantal ingeschrevenen bij ongeveer gelijk aantal organen 385.660, onder wie 368.484 werkloozen. Het aantal ingeschreven werkzoekenden is sedert 27 April '35 verminderd met 8155, het aantal werkloozen met 8315.
(Rijksdienst der Werkloosheidsverzekering)
(Vor. ber. Werkloosheid 1758 A.)

C. **GRANEN. — Internationale Tarwe-overeenkomst.**
Blijkens het communiqué dat na afloop van de vergadering van het internationaal tarwe-comité werd uitgegeven, werden de volgende punten behandeld: 1e. De wereld-tarwesituatie; 2e. Verlenging van het tarwe-accoord van 1933 na afloop op 31 Juli '35; 3e. Beschouwing over de wijziging van de te Boedapest gesloten regelingen inzake den export van Fransche gedenatureerde tarwe.
Het comité kwam tot de conclusie, dat terwijl er in Noord-Amerika twee achtereenvolgende oogsten mislukt zijn, wat een tijdelijke verbetering van de statistische positie ten gevolge had, de handhaving van de oppervlakte, die momenteel in de wereld met tarwe bebouwd wordt, indien men rekening houdt met de gemiddelde productie per acre moet resulteeren in een opnieuw accumuleeren in de tarwe-exportlanden.
De Fransche regeering heeft erin toegestemd, de te Boedapest in November 1934 gesloten accoorden te wijzigen in dien zin, dat de Fransche export van gedenatureerd graan verlaagd wordt van 22 tot 9 millioen bushels en deze verlaging ten goede komt aan den uitvoer van Fransch graan voor maalderijen.
De exportlanden accepteerden dit verzoek en het comité-generaal keurde dit besluit goed.
Het comité besloot de handhaving van het tarwe-adviescomité op de tegenwoordige basis, evenals de handhaving van het secretariaat tot 31 Juli 1936, aan te bevelen. (Keesings Financieel Archief)
(Vorig bericht blz. 1450 C.)

D. **RECHTSWETENSCHAP. — Prof. mr. Paul Scholten over Rechtsbeginselen. —**
Op 13 Mei '35 kwam in het Trippenhuis de afdeeling voor geschied- en letterkunde der Akademie bijeen. Prof. mr. Paul Scholten deed een mededeeling over: „Rechtsbeginselen".
Spr. neemt als uitgangspunt art. 38 van het Statuut van het Internationale Hof van Justitie, hetwelk voorschrijft, dat het Hof na tractaten en gewoonterecht zal toepassen: „algemeene beginselen van recht, erkend door beschaafde naties". Wat is daaronder te verstaan?
De rechtsbeginselen zijn deel van het recht. Doch wàt zijn zij? Vóór spr. dit onderzoekt, stelt hij de vraag, waaròm rechtsbeginselen in het volkenrecht binden. Bestreden wordt de leer, dat de bindende kracht in gewoonte zou liggen. Spr. wijst er op, dat zij, die deze leer aanhangen, veelal de bindende kracht van het gewoonterecht zoeken in een onderstelde overeenkomst. De regel, dat overeenkomsten binden: pacta servanda is dan de grondslag van het geheele volkenrecht. Doch wat is die regel anders dan een rechtsbeginsel?
Zijn betoog leidt den spr. tot de conclusie, dat in en achter ieder rechtssysteem grondgedachten liggen, die voor ieder, die in dat rechtssysteem leeft, onmiddellijk evident zijn. Zij zijn niet uit de concrete bepalingen afgeleid, maar met de concrete bepalingen gegeven. Onder de rechtsbeginselen zijn er, die alleen voor den jurist, andere die voor ieder evident zijn. Zij vragen om formuleering, doch die formuleering heeft andere beteekenis dan in het wetsvoorschrift, waar de uitlegger aan de woorden gebonden is.
De rechtsbeginselen dwingen dus in het recht iets anders te zien dan de uitspraak van met zekere macht bekleede personen. Niettemin zijn zij mèt het rechtssysteem, waartoe zij behooren, aan verandering onderworpen. Het „nulla poena sine praevia lege poenali" is rechtsbeginsel, het was het tot voor kort van alle naties, het is het thans niet meer.
Toch stelt spr. zich de vraag of er niet algemeen geldende rechtsbeginselen zijn, onafhankelijk van de wisseling van tijd en plaats.
Hij komt daarmee te staan voor de vraag van het natuurrecht. Er is geen term, die zoo dubbelzinnig is. Spr. gebruikt daarom den term natuurrecht niet. Hij wil door bezinnen op den aard van wat ieder als recht erkent onderzoeken of er beginselen zijn, zóó algemeen, dat geen recht zonder deze te denken is. Hij noemt er vier, twee paren van twee: het beginsel der persoonlijkheid en daartegenover dat der gemeenschap, het beginsel der gelijkheid en daartegenover dat van het gezag, ten slotte alle vier gedragen door een vijfde, dat der scheiding van goed en kwaad.
De beide eerste vloeien voort uit het feit, dat recht is de regel voor een gemeenschap. In ieder beginsel stelt de mensch zich een ideaal, waarnaar hij streeft; in het beginsel der persoonlijkheid is het de vrijheid, in dat der gemeenschap de liefde. In het paar persoonlijkheid-gemeenschap ligt het zedelijke karakter van het recht „zijn einddoel" in het andere paar: dat van de gelijkheid: het logische, dat van het gezag: het positieve. Het recht onderstelt als regel gelijke gevallen met gelijke beslissing. Ongelijke behandeling van wat gelijk is wordt als onrecht bevoeld. Het ideaal is dan gerechtigheid. De gelijkheid dringt verder, zij dringt tot de evenredigheid. Dank zij de gelijkheid is ook een rechtswetenschap mogelijk. Doch ook hier de dialectiek. Summum jus summa injuria. De regel dwingt tot abstraheeren, daardoor tot als gelijk behandelen wat niet gelijk is. De reactie der billijkheid volgt.
Ten slotte het beginsel van het gezag. Ook dit is aan het recht inhaerent. Ieder recht behoeft het gezag van den rechter, daarnaast dat van wetgever en uitvoerende macht.
Het beginsel van het gezag staat tegenover dat van de gelijkheid. Gezag onderstelt ongelijkheid, het irrationeele botst tegen de rationeele tendenzen van het gelijkheidsbeginsel. Men poogt dit te bemantelen door het meerderheidsbeginsel. Fundamenteele waarde heeft dit niet, het is niet meer dan hulpmiddel van het recht, verzoening tusschen gezag en gelijkheid brengt het niet. Alle vier de beginselen hebben de neiging zich tot alleenheerscher in het recht op te werpen. Er is geen recht zonder deze, zij begeleiden het recht steeds. Over den concreten inhoud van het recht is daarmee niets gezegd. Toch zijn zij niet zuiver formeel, zij zijn deel van ons geestelijk leven. Daarmee is tevens gezegd, dat zij onderworpen zijn aan het vijfde en laatste, de scheiding van goed en kwaad. Het rechtsbeginsel is deel van het zedelijk leven. Dit is evident voor het eerste paar, het geldt ook voor het tweede. Gelijkheid is evenzeer zedelijk behooren als logische onderstelling; het is zedelijke noodzakelijkheid zich te buigen voor gezag.
De gedachte der scheiding van goed en kwaad is fundament van iedere onderscheiding van recht en onrecht. En deze bepaalt ten slotte de beslissing.
Daaruit volgt, dat het geheele recht staat onder de opvatting daarvan, dat de rechtsbeginselen anders zullen worden gehanteerd naarmate men de scheiding ziet in den afval van den mensch van God, zooals Genesis III dat beschrijft of aanneemt, dat de mensch autonoom is, of gelooft, dat de mensch geneigd is tot alle kwaad dan wel zich innerlijk van den rechten weg bewust.
Spr. eindigt met de uitspraak, dat reeds als wij de beginselen aanwijzen, de grondslag zichtbaar wordt, waarop wij staan; vragen wij waartoe zij leiden in een historisch bepaalde situatie, dan wordt dit voor ieder beslist door zijn geloof.
(Alg. Handelsblad) **(V. b. Rechtswetenschap 1148 E.)**

E. **ITALIE. — Geschil met Abessynië. - Italiaansche beschuldigingen tegen Engeland. —**
Het „Giornale d'Italia" bevat een artikel waarin Engeland er openlijk van beschuldigd wordt het Abessynische verzet tegen Italië te steunen en groote hoeveelheden oorlogsmateriaal uit Kenya in Abessynië in te voeren. (Giornale d'Italia)
(Vor. ber. Geschil Italië-Abessynië 1811 A.)

F. **NEDERLAND. — Intern. Vereeniging van Gemeenten. - Permanent bureau te Den Haag. —**
In het gebouw der Vereeniging van Nederlandsche Gemeenten te 's-Gravenhage zijn dezer dagen vergaderingen gehouden van het Bureau Permanent van de Union Internationale des Villes, waaraan is deelgenomen door een 15-tal vertegenwoordigers uit Amerika, België, Duitschland, Engeland, Frankrijk, Polen, Zwitserland en Nederland.
In de openingsvergadering heeft de voorzitter der Vereeniging van Nederlandsche Gemeenten, mr. P.

Droogleever Fortuyn, burgemeester van Rotterdam, de vertegenwoordigers welkom geheeten, waarop de president van de Union Internationale des Villes, dr. F. M. Wibaut, van Amsterdam, woorden van dank heeft gesproken.
Mr. A. Jonker, directeur der Vereeniging van Nederlandsche Gemeenten, gaf een overzicht van de staatkundige en financieele positie der gemeenten in ons land. (Het Vaderland)
(Vor. ber. Ver. Ned. Gemeenten 396 C.)

A. **DUITSCHLAND. — Vlieger-generaal Göring's Balkan-reis. - Critiek van de Izwestia. —**
In een artikel over Göring's reis naar Centraal-Europa en de Balkan, waarover geen communiqué werd uitgegeven, schrijft de „Izwestia" dat de Kleine Entente, de Balkan-entente, de samenwerking tusschen Italië, Oostenrijk en Hongarije en de Donauconferentie Göring dwingen zijn persoonlijke ambities te vergeten en zich op de ontketende golven der internationale politiek te werpen. Göring zou ook gaarne Rome bezoeken om te vernemen of het mogelijk is op de Oostenrijksche kaart te wedden en de samenwerking van dien kant te doen springen. Het Duitsche fascisme verkent het terrein om uit te vinden waar de zwakke plekken zijn waar de samenwerking tusschen de voor den vrede werkende mogendheden verbroken kan worden om een nieuwen wereldbrand te stichten. (Izwestia)
(Vor. ber. Göring 1804 F.)

B. **IR. M. H. DAMME GEHULDIGD. —**
Op 1 Juni '35 is ir. M. H. Damme in het Gebouw voor K. en W. in Den Haag gehuldigd, omdat hij tien jaar directeur-generaal van de P. T. en T. is. Het gebouw was bijna geheel bezet met post-ambtenaren van alle rangen uit alle streken des lands. Er waren 23 sprekers, o.w. minister De Wilde, die heeft medegedeeld, dat de Koningin ir. Damme benoemd heeft tot commandeur in de orde van Oranje-Nassau. (Nieuwe Rotterd. Courant)

C. **TSJECHO-SLOWAKIJE. — Duitsche menschenroof. - Lampersberger teruggeleid. —**
Het officieele Tsjechische Persbureau meldt dat de onderhandelingen met Duitschland inzake den emigrant Lamperberger, die eenige weken geleden te Eisenstein door twee man der Gestapo en met behulp van een Duitschen wachtmeester der gendarmerie over de Boheemsch-Beiersche grens is gesleept, tot het resultaat hebben geleid, dat Lampersberger op 1 Juni '35 aan de Tsjecho-Slowaaksche autoriteiten is overgegeven. (Tsjechisch Persbureau) **(1779 D.)**

D. **ZWITSERLAND. — Crisis-initiatief. - Regeeringsverklaring. - Handhaving der valuta. —**
In de op 3 Juni '35 gehouden zitting van den Bondsraad heeft bondspresident Minger uitvoerig verslag uitgebracht over het resultaat van de op 2 Juni '35 gehouden volksstemming over het z.g. „crisis-initiatief". Hij wees erop, dat het aantal personen, dat tegen gestemd heeft, grooter is dan de regeering had verwacht.
Wat de handhaving van den Zwitserschen franc betreft, de Nationale Bank had alle aanvallen, die tot dusver waren ondernomen, afgeslagen, en voorloopig bestond er geen aanleiding tot speciale maatregelen. De Bondsraad en de Nationale Bank zien nauwlettend toe op hetgeen er met den Zwitserschen franc geschiedt om, wanneer het noodig mocht zijn, direct te kunnen ingrijpen, en de valuta tot het uiterste te verdedigen. (Journal de Genève) **(V. b. 1822 E.)**

E. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Verlaging der loodsgelden. —**
Op 3 Juni '35 is ingediend he wetsontwerp tot wijziging der wet van 16 Mei 1934 tot nadere wijziging van de wet, houdende bepalingen op den loodsdienst voor zeeschepen. De toelichting zegt o.m.:
De devaluatie van den Belgischen franc heeft voor het verkeer over de Nederlandsche havens, met name Rotterdam, welke haven reeds vroeger een zware concurrentiestrijd met Antwerpen had te voeren, zeer ernstige gevolgen.
De lage loodstarieven, welke ten gevolge van de depreciatie van den Belgischen franc voor de Belgische havens gelden, dragen er mede toe bij, de positie der concurreerende Nederlandsche havens te verslechteren.
Art. 1 van het wetsontwerp luidt:
Wij behouden ons de bevoegdheid voor, de loodsgelden, zooals deze zijn vastgesteld in de tarieven litt. B, C, D, en E, behoorende bij de wet van 30 Augustus 1859 en in tarief litt. A, behoorende bij de wet van 6 April 1875, nader vast te stellen op een naar omstandigheden te bepalen verminderd percentage, met dien verstande, dat dit percentage niet daalt beneden 11. (Nieuwe Rotterd. Crt.)
(Vor. ber. Scheepvaart 1809 C.; Tw. Kamer 1821 E.)

F. **NEDERLAND. — Het bezuinigingsontwerp. - Chr. Nat. Vakverbond, R.K. Werkliedenverbond, S.D.A.P. en N.V.V. —**
Op 1 Juni '35 hebben te Utrecht het Christelijk Nationaal Vakverbond en het R.K. Werkliedenverbond, zoo ook S.D.A.P. en N.V.V., vergaderd ter bespreking van het wetsontwerp ter verlaging van de openbare uitgaven.
De resolutie van het C.N.V. — De bestuursvergadering van het Christelijk Nationaal Vakverbond werd bijgewoond door: jhr. mr. H. A. M. van Asch van Wijck, jhr. mr. B. C. de Savornin Lohman, leden van de Eerste Kamer; dr. C. W. Th. baron van Boetzelaer van Dubbeldam; Chr. van de Heuvel, jhr. mr. J. W. H. Rutgers van Rozenberg, J. Schouten, C. Smeenk, J. R. Snoeck Henkemans, mr. J. Terpstra, leden van de Tweede Kamer.
Nadat de heer A. Stapelkamp, een der secretarissen van het C.N.V., een inleiding over het bezuinigingsontwerp had gehouden en daarop discussie was gevolgd, is met algemeene stemmen de volgende resolutie aangenomen:
Het C.N.V. overweegt, dat het brengen van evenwicht tusschen inkomsten en uitgaven van den Staat, volstrekt noodzakelijk is en erkent dat beperking ook van de staatsuitgaven noodzakelijk is.
Evenwel betreurt het C.N.V. dat niet gelijktijdig met het Wetsontwerp tot verlaging van de openbare uitgaven bij de Tweede Kamer is ingediend een wetsontwerp tot verlaging der vaste lasten en tot het tegengaan van cumulatie van salarissen en pensioenen waardoor een beter inzicht kan worden verkregen in het complex van maatregelen die de Regeering noodig acht om het budgetair evenwicht te bereiken. Het Verbond is van meening, dat eerstgenoemd wetsontwerp getuigenis aflegt van den wensch der Regeering om bij de noodzakelijke inkrimping van uitgaven zooveel mogelijk vitale volksbelangen te ontzien, maar toch bestaan tegen verschillende hierin opgenomen voorstellen wel zeer ernstige bezwaren.

Het oordeel van het R.K. Werkliedenverbond. — Na inleidingen van pater mr. dr. D. Beaufort O. F. M. en mr. J. H. v. Maarseveen en daarop volgende discussies is in de vergadering van het R.K. Werkliedenverbond een resolutie aangenomen. Hierin zegt het R.K. Werkliedenverbond dat, hoewel de arbeid door de Regeering verricht om de gevolgen van de wereldcrisis voor land en volk zooveel doenlijk te verzachten en het evenwicht in de rijksbegrooting te herstellen, erkenning en waardeering verdient, de resultaten echter van dien arbeid beneden een redelijk *minimum* blijven en met name de economische positie van ons land steeds ongunstiger wordt.

S.D.A.P. en N.V.V. — De ochtendvergadering stond onder leiding van den voorzitter der S.D.A.P., den heer K. Vorrink, die er in zijn openingswoord op wees, dat de nieuwe bezuinigingsplannen een vermindering van de koopkracht en verdere deflatie en werkloosheid ten gevolge zouden hebben. Natuurlijk begrijpen ook N.V.V. en S.D.A.P. dat er in een periode van crisis bezuinigd moet worden, maar het verzet gaat tegen de eenzijdige wijze waarop bezuinigd wordt.
De eerste spreker, de heer S. de la Bella Jr., penningmeester van het N.V.V., besprak afwijzend de voorgestelde bezuinigingen op het hoofdstuk Sociale Zaken.
De heer F. van Meurs, secretaris van den Ned. Bond van Personeel in Overheidsdienst en voorzitter van het A.C.O.P., behandelde de bezuiniging op het overheidspersoneel door ontslagen, loonsverlaging, vermindering van pensioenen, opheffing van diensten, enz.
In de middagzitting heeft de voorzitter van den Bond van Nederlandsche Onderwijzers, de heer Th. Thijssen, de bezuinigingen op Onderwijs aan critiek onderworpen.
Als laatste spreker voerde de voorzitter der Soc.-Dem. Tweede Kamerfractie, ir. J. W. Albarda, het woord. Hij wees op het ernstige en langdurige karakter van deze crisis en toonde aan de hand van statistische gegevens betreffende in- en uitvoer aan, hoe zwaar de crisis ook Nederland heeft getroffen.
Het begrootingstekort van 73 millioen eischt noodzakelijk het herstel van het financieel evenwicht, doch spr. staat vierkant tegenover de methode die het kabinet-Colijn daarbij toepast. Van loonsverlaging en verlaging van het levenspeil kan, volgens spr., geen economisch herstel verwacht worden.
Spr. citeert de verlaging van den werkloozensteun en het kapitulantenstelsel, dat hij een aanslag noemt op de vrijheid der

lagere besturen, om hun eigen personeel te zoeken. Tegenover dit soort bezuiniging zal, aldus spr., de regeering moeten overgaan tot een politiek van wederopbouw van het bedrijfsleven, bevordering van particuliere nijverheid en uitvoering van economisch nuttige openbare werken.
(De Standaard - De Maasbode - Het Volk)
(V. b. Bezuinigingen 1777 A.; R.K. Werkl.verb. 624 F.; S.D.A.P. 1769 B.; N.V.V. 1821 H.)

A. **POLEN. — De overbrenging van het hart van maarschalk Pilsudski naar Wilna. —**
De overbrenging van het hart van wijlen maarschalk Pilsudski naar den muur van de Heilige Theresia Kerk bij de Ostrabrama-kapel te Wilna, is een aangrijpende plechtigheid geworden. De urn met het hart werd gevolgd door de weduwe van den maarschalk en zijn beide dochters, de naaste familieleden en vele civiele en militaire hoogwaardigheidsbekleeders en autoriteiten.
In de kerk werd een mis opgedragen door den aartsbisschop van Wilna, Michalkiewicz en begonnen alle klokken te luiden. (Polska Agencia Telegr.)
(Vorig bericht blz. 1804 E.)

B. **DUITSCHLAND. — Joachim von Ribbentrop benoemd tot ambassadeur in buitengewonen dienst. —**
De Führer en Rijkskanselier heeft den gevolmachtigde voor ontwapeningsaangelegenheden, Joachim von Ribbentrop, benoemd tot buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur voor bijzondere missies.
(Angriff) **(Vor. ber. Von Ribbentrop 1602 F.)**

C. **MR. A. J. VAN HENGEL. —**
Mr. A. J. van Hengel, de president-directeur der Oesterr. Creditanstalt, heeft ontslag genomen als commissaris der Amsterdamsche Bank.
(Keesings Financieel Archief)

D. **LITAUEN. — De minister van Buitenlandsche Zaken, Lozeraitis, over de buitenlandsche politiek. —**
De minister van Buitenlandsche Zaken van Litauen, Lozeraitis, heeft op 31 Mei '35 in aanwezigheid van vele leden van de regeering voor de officiersvereeniging een rede gehouden over de buitenlandsche politiek. Ten aanzien van de Duitsch-Litausche betrekkingen merkte de minister op, dat Litauen steeds uit alle macht gestreefd heeft naar een zoo goed mogelijke verstandhouding met zijn nabuur. Litauen was niet aansprakelijk voor de mislukking van dit streven, doch Duitschland had zonder eenige grond geweigerd met Litauen politieke verdragen te sluiten. In dit verband legde de minister de volgende verklaring af: Litauen vervulde als lid van de Volkenbond al zijn internationale verplichtingen. Van deze zijde waren Litauen nooit of te nimmer verwijten gemaakt dat het zijne verdragen niet nakwam. Van andere zijde verwachtte Litauen geen verwijten. Wanneer Duitschland verklaarde dat de rechten van 140.000 Duitschers in het Memelgebied door dit land dienden te worden behartigd, dan diende men daartegenover te wijzen op de volkstellingen van de jaren 1905 en 1925, welke slechts een totaal van 60.000 Duitschers hadden opgeleverd. De rechten van de Duitschers in het Memelgebied vonden voldoende bescherming in het Duitsch-Litausche verdrag van 1928 en tenslotte ook in het Memelstatuut. Litauen kwam de Memel-conventie na en was niet voornemens daar een wijziging in te brengen door eenzijdige maatregelen. Litauen was en bleef steeds bereid zich voor zijne handelingen te verantwoorden voor de daartoe aangewezen internationale instanties. Onder de huidige omstandigheden bood de Volkenbond de eenige mogelijkheid tot het bijleggen van meeningsverschillen. Het was niet de Duitsche bevolking in het Memelgebied welke Litauen te lijf ging doch de staatsvijandige beweging en zelfs deze beweging werd slechts met wettige middelen bestreden. Duitschland daarentegen had tegen Litauen de meest ingrijpende maatregelen van handelspolitieke en moreele aard gebruikt. De handel was van de zijde van Duitschland tot een minimum beperkt. Zijn geheele propaganda door middel van de radio, pers, enz. werd tegen Litauen gericht, hetgeen overigens alles volslagen overbodige maatregelen waren, aangezien Litauen elke uitspraak van een bevoegde internationale instantie, hoe deze ook uit zou mogen vallen, na zal komen.
De minister citeerde vervolgens eenige zinsneden uit de dertien punten van Rijkskanselier Hitler en wees er in dit verband op, dat de Nationaal-socialistische principes een aantal stellingen inhielden die door iedere aanhanger van den vrede zouden worden goedgekeurd.
Tenslotte kwam de minister te spreken over de betrekkingen tusschen Litauen en Polen en verklaarde dat Litauen ook met deze nabuur een goede verstandhouding wilde handhaven. Hij betreurde het ten zeerste, dat maarschalk Pilsudski er niet in geslaagd was de betrekkingen tusschen beide landen te verbeteren. Litauen nam als steeds het standpunt in dat men naar middelen en wegen moest zoeken om te komen tot de normaliseering van de betrekkingen met Polen. (Diena)
(Vorig bericht blz. 1640 D.)

5 JUNI 1935

E. **DEN HELDER. — „Remavi", tentoonstelling op het gebied van reddingwezen, marine en visscherij.**
De minister van Defensie, mr. dr. L. N. Deckers, heeft op 1 Juni '35 onder groote belangstelling van de zijde der autoriteiten op het terras van het tentoonstellingsgebouw aan de Buitenhaven te Den Helder de tiendaagsche tentoonstelling op het gebied van reddingwezen, marine en visscherij geopend.
Deze tentoonstelling werd georganiseerd in verband met de onthulling van het monument voor het Nederlandsche Reddingwezen en het borstbeeld van wijlen Z. K. H. Prins Hendrik, welke plechtigheden op 4 Juni '35 door H. M. de Koningin werden verricht.
De tentoonstelling, die in verband hiermede werd georganiseerd, heeft ten doel het Nederlandsche publiek nader in kennis te brengen met het reddingwezen en de kustverlichting. De marine heeft daarop op prijzenswaardige wijze hare medewerking verleend.
(Vaz Dias) **(V. b. Herd. Z.K.H. Pr. Hendrik 1485 D.)**

F. **AANSLAGEN. — President van Uruguay licht gewond. —**
Op den president van Uruguay, Gabriel Terra, is op 2 Juni '35 een aanslag gepleegd. De president werd echter slechts licht gewond.
De daad werd gepleegd, terwijl de president in het hippodroom een feest bijwoonde, dat gegeven werd ter eere van president Vargas van Brazilië, die op het oogenblik met den kruiser „Sao Paulo" een bezoek aan Uruguay brengt. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

G. **JOEGO-SLAVIE. — Oppositie in het parlement. —**
Op een conferentie der oppositiepartijen te Zagreb is een resolutie aangenomen, welke mededeelt, dat de oppositie niet zal deelnemen aan de werkzaamheden van het parlement, dat op 3 Juni '35 zou bijeenkomen. De leiders der Kroatische oppositie hebben de resolutie reeds onderteekend en deze doorgezonden naar de leiders der Servische en Bosnische oppositiepartijen. Als motief wordt opgegeven de wijze, waarop de verkiezingen zijn gehouden en de zetels verdeeld. Naar nader gemeld wordt, is op 3 Juni onder voorzitterschap van het oudste lid Stewa Jankowitsj, de nieuwgekozen Skoeptsjina bijeengekomen. De zitting had een formeel karakter, de oppositie was niet verschenen. (Jutarni List)
(Vor. ber. Parlement 1787 E.)

H. **CHINA. — Zilvercrisis. - Regeering steunt banken.**
Een nieuwe crisis als gevolg van de Amerikaansche zilveraankooppolitiek kon worden vermeden door het ingrijpen van den minister van Financiën. Deze heeft aan de credietwaardige firma's, die zich in tijdelijke moeilijkheden bevinden, Chin. $ 25 millioen credieten verstrekt in den vorm van schatkistbiljetten. Als onderpand heeft de Chineesche Bankiersvereeniging $ 50 millioen effecten gedeponeerd.
Sedert het van kracht worden van de Amerikaansche zilveraankoopwet is er ca. 300 millioen ounces zilver uit China geëxporteerd. De toestand blijft nog zeer ernstig. Op het smokkelen is de doodstraf gesteld.
(Sin Wan Pao) **(Vorig bericht blz. 1783 E.)**

I. **ARCHITECTUUR. — Tentoonstelling van de architectengroep „De 8". - De functioneele stad. —**
In het Stedelijk Museum van Amsterdam heeft de architectengroep „de 8" de tentoonstelling ingericht van de Internationale congressen voor het nieuwe bouwen: „De functioneele stad". Deze tentoonstelling omvat een analytische studie van ongeveer 30 op gelijke schaal geteekende steden, havensteden, woonsteden, industriesteden, enz., waarbij met illustraties de conclusies zijn aangegeven, welke naar aanleiding van een studie daarvan door het Vijfde Congres voor het Nieuwe Bouwen, onlangs te Athene gehouden, zijn opgesteld.
De groep „de 8" heeft dit materiaal aangevuld en gereed gemaakt voor deze tentoonstelling, daarbij

haar werkwijze bepalende volgens haar stelling, dat de architecten geen utopischen stedebouwkundigen arbeid hebben te verrichten — het ontwerpen van fantastische projecten — doch in een analytische studie dienen na te gaan, welke problemen het dringendst oplossing vragen en hieraan deze oplossing te geven. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Bouw- en Architectuurtentoonst. 1795 A.)

A. EINDHOVEN. — De Almivato.
Op 1 Juni '35 is te Eindhoven de Almivato (algemeene middenstandsvaktentoonstelling) officieel geopend. In de feestelijk versierde groote hal vereenigden zich de genoodigden, onder wie de voornaamste gemeentelijke autoriteiten en bestuurders van de middenstandersvereenigingen. Na een kort woord van den voorzitter van het uitvoerend comité, den heer Jos. van Gorp, sprak namens het gemeentebestuur de heer P. v. d. Put, wethouder van onderwijs (de burgemeester was afwezig). Na hem voerden het woord de heer C. Schellens, voorzitter van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor oostelijk Noord-Brabant, en de bestuurders van diverse zustervereenigingen.
Er zijn niet minder dan 200 standhouders.
Aan de tentoonstelling, die tot 16 Juni duurt, zijn vakwedstrijden verbonden. (Limburgsche Koerier)

B. SURINAME. — Algemeene toestand. —
In het verslag der Surinaamsche Bank is een beschouwing gewijd aan den algemeenen toestand van Suriname. Wij ontleenen daaraan de volgende bijzonderheden:
De economische toestand van Suriname heeft in 1934 nog geen spoor van verbetering kunnen toonen. Op elk gebied valt achteruitgang te constateeren, zoowel wat cultures als boschbedrijven betreft, terwijl ook de mijnbedrijven zich niet geheel konden handhaven op het niveau van 1933. Dientengevolge kwijnden handel en nijverheid en de verdere afneming van de draagkracht der bevolking deed haren invloed gelden op de Overheidsmiddelen.
De financieele resultaten waren voor de ondernemers bedroevend. De koffieprijs, die in den aanvang van het jaar op het reeds zeer lage niveau van 16 cent per ½ K.G. c.i.f. Amsterdam stond, bereikte aan het eind van het jaar het nog nimmer geziene niveau van 14 cent.
De verliezen die door een en ander geleden werden, bezorgden den planters groote moeilijkheden.
De suikercultuur bleef gebukt gaan onder den lagen prijs van het product die het geheele jaar beneden kostprijs bleef. Door de weersomstandigheden bleef voorts de oogst beneden de verwachtingen.
De eertijds zoo bloeiende suikercultuur wordt thans in Suriname nog slechts door twee ondernemingen vertegenwoordigd.
Het vraagstuk der hervatting der bacovencultuur stond in 1934 in het brandpunt der belangstelling.
Door den Ondernemersraad voor Suriname werd een schema uitgewerkt voor een maatschappij, die de cultuur op groote schaal zou aanpakken en zoowel vervoer als distributie zou regelen.
Er kwam een combinatie tot stand die zich tot deelneming bereid verklaarde, waarmede aan de voorwaarde voor het verkrijgen van een gunstige beslissing van den Minister werd voldaan.
Wat overigens de fruitcultuur betreft was de sinaasappelcultuur een teleurstelling.
Het arbeidsveld voor geconserveerde vruchten lijkt in Suriname nog voor groote uitbreiding vatbaar.
Het houtbedrijf was, evenals in 1933, uitermate onbevredigend. Het houtbedrijf biedt op het oogenblik voor Suriname weinig perspectief.
Het balata-bedrijf bleef zich in hoofdzaak als één-mansbedrijf ontwikkelen. Er is nog slechts één concessionaris, die het bedrijf op eenigszins uitgebreider schaal voert.
De productie nam sterk toe, zoowel van de concessieterreinen als van het éénmansbedrijf, doch de prijzen van het product waren laag en de afzet was moeilijk. Aan het eind van het jaar was nog een belangrijke hoeveelheid onverkocht.
Het goudbedrijf genoot in 1934 meerdere belangstelling van de zijde van het grootkapitaal dan in jaren het geval is geweest.
De bauxietwinning bleef op dezelfde hoogte als in 1933, wat in zooverre bevredigend was, dat althans geen verdere inkrimping van het bedrijf der Surinaamsche Bauxite Mij. plaats vond zooals in vorige jaren.
Ook voor 1935 is nog geen uitbreiding van het bedrijf te verwachten.
De cijfers van de handelsbeweging zijn de volgende:
Uitgevoerd werd aan goederen ƒ 3.832.363 (v. j. ƒ 3.649.671), een waardevermeerdering dus van slechts ƒ 182.692, hoewel de hoeveelheid van verschillende stapelproducten aanzienlijk grooter was. De ongunstige verhouding tusschen toeneming van hoeveelheid en waarde duidt aan hoezeer Suriname in 1934 getroffen werd door de lage goederenmarkten.
De invoer beliep ƒ 4.758.551 (v. j. ƒ 4.899.186).
Het is speciaal de invoer van goedkoope Japansche goederen, welke in Suriname sterk toeneemt, die daartoe heeft bijgedragen. Per saldo toont de handelsbalans van Suriname een passief saldo aan van ƒ 926.188 tegen ƒ 1.249.515 in 1933.
Rekening houdend met ongeveer 20% voor vracht, emballage enz. waarmede de waarde van den invoer moet worden verhoogd, is het nadeelig saldo der betalingsbalans voor 1934 te berekenen op ƒ 1.8 millioen tegen ƒ 2¼ millioen voor 1933.
Koffie. — De vooruitzichten voor 1935 zijn weinig bemoedigend. Wel wordt ook voor dit jaar weer een ruim beschot verwacht, maar de prijsdaling die nog steeds niet tot stilstand is gekomen doet voor de financieele resultaten der cultuur weinig goeds verwachten.
De uitvoer bedroeg 3.382.279 (v. j. 2.658.776) K.G.
Suiker. — De oogst bleef beneden de verwachting. Daarnaast bleef de prijs van het product laag, zoodat de uitkomsten voor de ondernemingen weer bedroevend waren.
De productie bedroeg: totaal 18.142.600 (v. j. 17.126.300) K.G.
De uitvoer bedroeg: 16.041.782 (13.423.456) K.G.
(Gouvernements Advertentieblad, No. 42, Paramaribo)
(Vor. ber. Handel en Financiën 1772 D.)

C. NEDERLAND. — Steun aan de Centrale Tarweorganisatie. —
De Minister van Economische Zaken heeft bepaald, dat uit het Landbouw Crisis Fonds aan de Vereeniging Centrale Tarwe-Organisatie een bedrag van ƒ 300.000 uitgekeerd zal worden tot gedeeltelijke dekking van den oogst 1934, voorzoover betreft het tijdvak van 1 September 1934 tot en met 31 Maart 1935.
De verbouwers van tarwe zullen erkend worden als groep van producenten van crisisproducten.
(Het Vaderland) **(Vor. ber. Tarwe 1676 C.)**

D. NEDERLAND. — Tweede Kamer - Verlaging opcenten wijnaccijns. —
Op 3 Juni '35 is ingediend het wetsontwerp tot verlaging van opcenten op den wijnaccijns, welk wetsontwerp het gevolg is van de onderhandelingen, die te Parijs tusschen een Nederlandsche en een Fransche delegatie zijn gevoerd en die hebben geleid tot de parafeering van een verdrag van handel en scheepvaart tusschen Nederland en Frankrijk. (N. R. Crt.)
(Vor. ber. Wijn 1571 E.; Tw. Kamer 1824 E.)

E. NEDERLAND. — Onderwijs. — Afscheidscollege van Prof. Kernkamp. —
Aan zijn leerlingen en oud-leerlingen heeft de hoogleeraar in de geschiedenis aan de rijksuniversiteit te Utrecht, prof. dr. G. W. Kernkamp, op 1 Juni '35 een afscheidscollege gegeven, nu hij in verband met het bereiken van den zeventigjarigen leeftijd zijn hoogleeraarsambt aan het einde van dit studiejaar zal neerleggen.
De scheidende hoogleeraar deed dit college aansluiten aan één, dat hij in dit studiejaar gegeven heeft over de beschavingsgeschiedenis van Nederland in de 17de eeuw. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Onderwijs 1843 G.)

F. ESPERANTO. — Onthulling van een monument - Hulde aan Dr. Zamenhof. —
Als hulde aan Dr. Zamenhof, den samensteller van het Esperanto, is in Den Burg op Texel, een monument opgericht, dat op 30 Mei '35 door ir. Isbrücker, als vertegenwoordiger van het ministerie van onderwijs, kunsten en wetenschappen werd onthuld.
(De Standaard) **(Vor. ber. Esperanto 1756 D.)**

G. EGYPTE. — Organisatie van de arbeiders. —
In regeeringskringen bestaat eenige ongerustheid over het feit, dat de Wafd-partij den laatsten tijd energieke pogingen doet om haar invloed uit te strekken tot de snel groeiende klasse van industrieele arbeiders.
In Egypte is organisatie van arbeiders een betrekkelijk nieuw verschijnsel. De eerste poging om zulk een organisatie tot stand te brengen, is vijf jaar geleden gedaan door prins Abbas Halim, die wegens deze daad door den Koning van zijn titel vervallen werd verklaard. Halim heeft een organisatie geschapen, waarvan 200.000 arbeiders lid zijn. De Wafd-partij trachtte daarna vasten voet in deze organisatie te krijgen, aanvankelijk met de goedkeuring van Abbas Halim en later tegen diens wil. Gedurende de maanden Maart en April van dit jaar

heeft een heftige strijd plaats gehad tusschen Halim en de Wafd-partij, met het gevolg dat stakingen en uitsluitingen optraden.
De regeering heeft het thans noodig geoordeeld, alle vergaderingen van arbeiders te verbieden, zoo lang de agitatie niet is opgehouden. Intusschen wordt een wet voorbereid, waarbij de positie der vakvereenigingen zal worden geregeld en waardoor verhinderd moet worden, dat zij gebruikt worden als politiek wapen. (Le Courrier du Caire)

(Vorig bericht Wafdpartij 1657 C)

A. XIIIde P. E. N. CONGRES TE BARCELONA. — Het XIIIde Internationale P. E. N.-congres, dat dezer dagen te Barcelona werd gehouden, werd door den heer H. G. Wells geopend. Schrijvers uit vele landen waren tegenwoordig. De Nederlandsche delegatie bestond uit mevrouw Top van Rhyn-Naeff en den heer Johan Koning. (El Debate)

(Vorig bericht P.E.N.-Club 1361 C.)

B. OUD-MINISTER COHEN STUART OVERLEDEN. Op 2 Juni is te den Haag plotseling overleden in den ouderdom van 78 jaar de heer W. J. Cohen Stuart, oud-zeeofficier en oud-minister van Marine (1905—1907) in het ministerie-De Meester. (Vaz Dias)

C. NEDERLAND. — Overeenkomst tusschen de Duitsche en Nederlandsche Rijnschippers. — Tusschen de Nederlandsche Rijnvaartcentrale, gevormd door den Algemeenen Nederlandschen Rijnschippersbond, de Internationale schippersvereeniging, de Ned. Ver. van reeders in de binnenvaart en de R.K. Schippersvereeniging Sint Nicolaas ter eene zijde en het Duitsche Betriebsverband ter andere is thans een overeenkomst tot stand gekomen met betrekking tot de beurtlijst voor den Rijn. De Algemeene Rijnschippersvereeniging heeft in een op 28 Mei '35 gehouden vergadering het bestuur gemachtigd die overeenkomst te onderteekenen.
Uit de overeenkomst blijkt, dat het Betriebsverband en de Centrale elkaar over en weer als de eenige en uitsluitende vertegenwoordigers van de Duitsche en Nederlandsche Rijnschippers erkennen. (N. R. C.)

(Vor. ber. Rijnvaart 1062 G.; Statistiek 1071 F.)

6 JUNI 1935

D. VEREENIGDE STATEN. — N.I.R.A. - Donald Richberg treedt af. — Donald Richberg heeft op 5 Juni '35 definitief aangekondigd, dat hij op 16 Juni den regeeringsdienst zal verlaten en zijn particuliere praktijk als advocaat zal hervatten.
Donald Richberg werd 28 September 1934 benoemd tot leider der N.I.R.A. Destijds benoemde Roosevelt een commissie van zeven, die belast was met het uitvoeren van alle maatregelen te nemen door de Nira. In deze commissie die gepresideerd werd door den thans afgetreden Richberg, hadden o.a. zitting minister Ickes, minister Perkins en Hopkins. (New York Herald, Parijs)

(Vor. ber. Richberg 1555 G.; N.I.R.A. 1814 H.)

E. DE NEDERLANDSCHE BANK. — Jaarverslag 1934-'35. - Netto-winst ƒ 3.020.686 (v. j. ƒ 2.669.408). - Dividend ƒ 36 (v. j. ƒ 32) per aandeel. —
Aan het door den president van De Nederlandsche Bank, mr. L. J. A. Trip, gepubliceerde jaarverslag ontleenen wij het volgende:
De internationale betrekkingen werden in het afgeloopen boekjaar in nog sterkere mate bemoeilijkt. Kon in de eerste maanden van 1934 de hoop gekoesterd worden, dat een geleidelijk herstel zich in versterkte mate zou doorzetten, de verdere ontwikkeling heeft eene andere richting gevolgd. De redenen hiervoor zijn, naar het mij voorkomt, in hoofdzaak gelegen op politiek en op monetair gebied. De schokken, welke op die terreinen aan het eenigszins teruggekeerde vertrouwen opnieuw werden toegebracht, hebben de vervulling van de voornaamste voorwaarde voor eene geleidelijke en duurzame verbetering van den economischen en financieelen wereldtoestand onmogelijk gemaakt. Zoolang de gedachte aan een nieuwen oorlog wordt levendig gehouden, zal van een terugkeer van rust en vertrouwen geen sprake kunnen zijn. Evenmin zal die terugkeer mogelijk zijn, zoolang de wisselkoersen van een groot aantal landen aan belangrijke schommelingen onderhevig blijven.
Van den loop der voornaamste wisselkoersen, die hunne oude goudpariteit sedert 1931 verloren, geeft het volgende staatje een beeld:

	Waarde in guldens	
	31 Maart 1934	31 Maart 1935
Amerikaansche dollar	1.48½	1.48¼
Pond Sterling	7.63⅜	7.12½
Zuid-Afrikaansch pond	7.63⅜	7.09½
Australisch pond	6.11½	5.68
Nieuw-Zeelandsch pond	6.13½	5.72½
Japansche yen	0.45	0.42
Deensche kroon	34.15	31.80
Noorsche kroon	38.40	35.80
Zweedsche kroon	39.40	36.75
Belga	34.62	27.75

In procenten uitgedrukt bedroeg de waardeverandering ten opzichte van de oude goudpariteit voor de hierboven genoemde valuta's onderscheidenlijk op:

	31 Mrt. 1933	31 Mrt. 1934	31 Mrt. 1935
Amerikaansche dollar	— 0.26	— 40.46	— 40.41
Pond Sterling	— 29.78	— 36.91	— 41.15
Zuid-Afrikaansch pond	— 29.79	— 36.91	— 41.40
Australisch pond	— 43.92	— 49.43	— 53.09
Nieuw-Zeelandsch pond	— 43.96	— 49.33	— 52.71
Japansche yen	— 56.86	— 63.72	— 66.13
Deensche kroon	— 42.86	— 48.78	— 52.30
Noorsche kroon	— 34.60	— 42.40	— 46.30
Zweedsche kroon	— 32.25	— 40.99	— 44.88
Belga	+ 0.10	+ 0.08	— 19.78

Verschillende punten trekken in deze staatjes de aandacht.
In de eerste plaats geldt dit voor den val van den belga in Maart 1935. Met ingang van 1 April 1935 heeft de nieuw opgetreden Belgische Regeering zich genoodzaakt geacht de munteenheid van het land te devalueeren en daarmede het z.g. „goudblok" te verlaten. Een nieuw element van onzekerheid en ontwrichting heeft daarmede zijn intrede gedaan.
In de tweede plaats zij de aandacht gevestigd op de stabiliteit in het laatstverloopen jaar van den Amerikaanschen dollar. In feite zijn de Ver. Staten op 1 Febr. 1934 tot den gouden standaard teruggekeerd, zij het dan ook na vermindering van de goudpariteit van den dollar met 40.94% en onder het voorbehoud, dat de devaluatie tot 50% kan worden opgevoerd. Het stemt tot tevredenheid, dat van de bevoegdheid tot verdere devaluatie geen gebruik werd gemaakt. Toch kan niet gezegd worden, dat de monetaire situatie der Ver. Staten in het afgeloopen boekjaar tot versterking van het vertrouwen heeft bijgedragen.
Het monetaire experiment was uitsluitend op het binnenland gericht. Het was gegrond op de verwachting van eene prijsstijging, die, naar men zich vleide, met de mate van devaluatie zou overeenstemmen. Dit laatste is geenszins het geval gebleken. De in werkelijkheid ingetreden stijging der groothandelsprijzen, die intusschen in overwegende mate aan andere oorzaken dan devaluatie is toe te schrijven, moet, op den grondslag van de beschikbare gegevens, gesteld worden op aanmerkelijk minder dan de helft van die, welke gelijken tred zou gehouden hebben met de devaluatie. De wisselkoersen op Amerika vertoonden dan ook een stijgende tendenz en gaven aanleiding tot goudzendingen naar dat land. Per saldo bereikte bedoelde invoer van goud in 1934 een totaal van ruim ƒ 1.660.000.000. De beteekenis van dit cijfer treedt in een helder licht wanneer men daarnaast in aanmerking neemt, dat de geheele goudproductie in 1934 is te stellen op ongeveer ƒ 1.400.000.000. De toestrooming van goud naar de Ver. Staten moet voor het overgroote deel uit kapitaalbewegingen verklaard worden. Het batig slot van de handelsbalans beliep rond ƒ 700.000.000. In mindering hiervan komt het invoeroverschot van zilver ad ƒ 130.000.000. Het verschil, groot ƒ 570.000.000, wordt, volgens de voorloopige officieele raming, teruggebracht tot rond ƒ 550.000.000 wegens hetgeen de Ver. Staten per saldo aan het buitenland te betalen hadden uit hoofde van de zoogenaamde onzichtbare posten op loopende rekening.
Het vorenstaande voert tot de slotsom, dat omstreeks 40% van de wereldgoudproductie in 1934 voldoende was om het batig saldo van de loopende posten der Amerikaansche betalingsbalans te vereffenen. Het goud, dat Amerika bovendien tot zich trok, heeft gestrekt tot saldeering van kapitaalbewegingen, die, zooals voor de hand ligt, een tijdelijk karakter dragen. Hierbij valt te denken aan afbetalingen op door Amerika in een vroeger tijdperk verstrekte leeningen, aan terugkeer van uit de Ver. Staten gevlucht kapitaal e.d.
Dit alles neemt intusschen niet weg, dat de onevenwichtigheid, zooals die uit de loopende posten der Amerikaansche betalingsbalans naar voren treedt, een oneconomische en ongewenschte verdeeling van den wereldgoudvoorraad in de hand werkt. De meest wenschelijke remedie is slechts te verkrijgen door een aanmerkelijk grootere bereidwilligheid van de Ver. Staten om goederen in het buitenland te koopen en langs dien weg betaling van het verschuldigde te verkrijgen. Bestaat deze bereidwilligheid niet, dan zou derhalve slechts eene vermindering van de aankoopen door het buitenland, dus van de Amerikaansche uitvoeren, kunnen tegemoet gezien worden.
Tenslotte moet gewezen worden op de dalende tendenz, welke voor de overige valuta's uit de bovenstaande overzichten naar voren treedt. Evenals ten aanzien van het internationale handelsverkeer de overtuiging doordringt, dat zonder grootere vrijheid van dat verkeer van een werkelijk herstel geen sprake kan zijn, evenzeer wint de opvatting veld, dat stabiliteit van wisselkoersen een onmisbare voorwaarde vormt om die grootere vrijheid te verwezenlijken. Daarnaast mag wel als vaststaande worden aangenomen, dat de verantwoordelijke autoriteiten in alle landen het standpunt innemen, dat in de practijk de stabiliteit van de wisselkoersen slechts bereikt kan worden door de algemeene aanvaarding van een internationaal monetair systeem, gebaseerd op den gouden standaard.

Het vorenstaande leidt mij tot de slotsom, dat in het wereldbelang en, daarmede, in het belang der individueele landen, met kracht en voortvarendheid naar het herstel van stabiliteit der wisselkoersen dient gestreefd te worden.
Ook op het gebied van het goederen-, crediet- en kapitaalverkeer stond de ontwikkeling gedurende het afgeloopen jaar in het teeken van toenemende afsluiting en isoleering. Het crediet- en kapitaalverkeer is nagenoeg geheel tot stilstand gekomen. Zonder vertrouwen op een vreedzame ontwikkeling der internationale verhoudingen en zonder duurzame stabiliteit van wisselkoersen kan aan een voorzichtige en beperkte hervatting niet gedacht worden.
Wat het handelsverkeer betreft, de waarde van den wereldhandel daalde in 1934 tot 31% van het cijfer van 1928. De omvang daalde tot rond 70% van dien in 1928. Stelt men hiernaast, dat de industrieele productie in 1934 den stand van 1928 ten naastenbij bereikt had, dan springt de afsluiting van den wereldhandel duidelijk in het oog.
Als voornaamste algemeen verschijnsel van gunstigen aard kan, dunkt mij, het beperkte herstel in de grondstoffen produceerende landen en de overzeesche gebieden met overwegend agrarisch karakter worden beschouwd. Dit geldt ook voor Nederl.-Indië, dat, hoe groot de te overwinnen moeilijkheden nog mogen zijn, zoowel financieel als economisch teekenen vertoont van aanpassing en evenwicht. De krachtige politiek, welke door Overheid en particulieren wordt gevolgd, gepaard aan de aanpassing van de bevolking, rechtvaardigt de verwachting, dat het ergste geleden is en dat het land in staat zal zijn, zich zonder schokken te handhaven en een, zij het langzame, verbetering zal zien intreden.
Dat deze ontwikkeling in de hierboven genoemde groepen van landen, mocht zij doorzetten, een invloed ten goede zal oefenen op andere, met name op de industrieel geörienteerde landen, mag verwacht worden.
Naast dezen factor kan gewezen worden op het proces van interne aanpassing, dat vele landen vertoonen. Dit proces ontwikkelt zich slechts traag; het ondervindt tegenstand in het binnenland; het wordt bemoeilijkt zoowel door de eigen maatregelen als door die van het buitenland; maar ten slotte zal het zich doorzetten onder den dwang, dien de feiten opleggen. Veel van hetgeen thans kunstmatig wordt in het leven geroepen, is echter gedoemd weder te verdwijnen.

Stelt men voor Nederland het cijfer van de kosten van het levensonderhoud voor 1911/1913 op 100, dan blijkt het indexcijfer van deze kosten in de laatste twee jaren slechts te zijn verminderd, voor arbeidersgezinnen van 140,2 tot 138,8 en voor meergegoeden van 142.4 tot 133.3. Al vertoonen de cijfers voor het eerste kwartaal van 1935 eene verdere daling tot onderscheidenlijk 136.7 en 131.3, toch kan de ontwikkeling niet bevredigend genoemd worden.
Ongetwijfeld is veel in de goede richting geschied. De productiekosten zijn over het algemeen gedaald; deze daling was belangrijk in die takken van ons bedrijfsleven, welke aan buitenlandsche concurrentie zijn blootgesteld. De kapitaallasten zijn in zeer vele gevallen door conversies of door regelingen met de crediteuren aanmerkelijk verlaagd. De budgetaire positie van de Overheidsiichamen is op den weg der verbetering voortgeschreden. De aanneming door de Staten-Generaal van een wetsontwerp tot het verkrijgen van verdere bezuiniging op de staatsbegrooting zal een verderen, belangrijken stap op dien weg beteekenen. Toch zullen de kosten van het levensonderhoud op het huidig peil niet gehandhaafd kunnen blijven en zal een verlaging van die kosten noodzakelijk zijn om Nederland door de moeilijkheden heen te brengen en het niveau te bereiken, waarop het Nederlandsche bedrijfsleven kan voortwerken en het Nederlandsche volk door eigen arbeid in zijn levensonderhoud zal kunnen voorzien.
Veel wordt gesproken over het peil der vaste kapitaallasten, waarbij dan veelal betoogd wordt, dat vooral in deze lasten een uiterst bedenkelijk verstarringselement gelegen is. Het Nederlandsche en Nederl.-Indische bedrijfsleven heeft zich echter als regel onthouden van het aangaan van belangrijke, vaste rente dragende schulden, waar de financiering met aandeelenkapitaal volgens gezonde beginselen op hare plaats was. De opofferingen, welke de houders van dit aandeelenkapitaal zich moeten getroosten, zijn uitermate belangrijk. Daarnaast is bij de wet de mogelijkheid geopend om, waar noodig, tot verlaging van rentelasten, uit obligatieleeningen voortvloeiende, te geraken. De omvangrijke conversies en aflossingen van uitstaande leeningen hebben tot vermindering van rentelasten geleid. Wat de hypotheken op landelijke eigendommen betreft, heeft de Regeering in den steun, die op kosten van de consumenten aan den landbouw verleend wordt, den grondslag gevonden om in de daarvoor in aanmerking komende gevallen eene redelijke verlaging van rente te bereiken. Ten opzichte van het verdere deel van het hypothecair crediet zal, bij hersteld vertrouwen, voortzetting van de conversiebeweging verwacht mogen worden, waarbij Overheid en openbare fondsen steunend en stimuleerend zouden kunnen optreden.
Het vraagstuk bij uitnemendheid, waarvoor Nederland staat en dat niet opgelost kan worden door het propageeren van bepaalde stelsels, is gelegen in een duurzame verbetering van de verhouding tusschen kosten en prijzen, tusschen druk van Overheidslasten en draagkracht, kortom in een herstel van het verbroken evenwicht. Tot dusver heeft de wereld in overwegende mate getracht dit probleem, dat zich in elk land voordoet, op te lossen door het streven naar kunstmatige prijsstijging, zonder de fundamenteele oorzaken van de prijsdaling aan te tasten. De verkregen ervaring leidt tot de slotsom, dat op deze wijze een gezonde en duurzame oplossing niet kan verkregen worden.
Ook voor Nederland geldt, dat het welbegrepen belang van den consument onvoldoende in het oog werd gehouden en de kosten van het levensonderhoud zich op een te hoog peil bleven bewegen. Hoewel ons land op den weg naar het evenwicht voortschreed en hierbij in verschillende opzichten resultaten van beteekenis heeft verkregen, werd het einddoel nog niet bereikt. De beperking van den invoer in Nederland moet binnen zoo eng mogelijke grenzen worden gehouden en de noodzakelijke aanpassing moet verkregen worden door verlaging van productiekosten en van kosten van het levensonderhoud.
De weg, welke voor Nederland in zijn eigen belang is aangewezen, leidt in het binnenland naar het aanvaarden en doorzetten van de aanpassing, die men door de kunstmatige en slechts tijdelijk werkende maatregelen kan verschuiven maar niet kan ontgaan. Ten opzichte van het buitenland voert dezelfde weg naar de verbetering van de internationale betrekkingen van commercieelen, monetairen en financieelen aard. Het is voor een klein land als Nederland niet mogelijk te bepalen, of dit buitenlandsche weggedeelte ook inderdaad begaan zal worden. Hiertoe is het voorgaan van de groote landen onmisbaar. Maar wel kan Nederland zijn volle medewerking schenken aan elke gezonde poging om de zooeven bedoelde verbetering te bereiken en er, vóór alles, naar streven, verdere ontwrichting te voorkomen. Nederland zou in deze laatste taak te kort schieten, wanneer het vrijwillig zijn ruilmiddel van het goud zou losmaken. Een dergelijke stap zou tot verdere internationale ontwrichting leiden, die niet zou nalaten zich op den duur tegen het eigen land te keeren.
Ook voor het afgeloopen boekjaar geldt, dat de werkzaamheid van De Nederlandsche Bank zich concentreerde op de handhaving van de goudwaarde van den gulden. Groote moeilijkheden leverde dit niet op. Bij het eindigen van het boekjaar 1933/1934 beliep de goudvoorraad der Bank ƒ 787.604.000. Daarna vertoonde dit cijfer een gestadige stijging tot begin Nov. 1934, toen ƒ 882.567.000 bereikt werd. De onevenwichtige positie van den Amerikaanschen dollar veroorzaakte vervolgens eene afvloeiing van goud, zoodat de goudvoorraad was teruggeloopen tot ƒ 812.613.000, toen de val van den belga inzette. In verband daarmede verkochten wij in de laatste dagen van Maart 1935 voor bijna ƒ 26.000.000 aan goud, waardoor onze goudvoorraad bij het einde van het boekjaar ƒ 786.749.000 bedroeg, of slechts ƒ 855.000 minder dan bij den aanvang van het boekjaar.
De in verband met de devaluatie van den belga ingetreden goudafvloeiing hield geenerlei verband met de normale ontwikkeling van de Nederlandsche betalingsbalans. Het betrof uitsluitend kapitaalbewegingen, welke haren oorsprong vonden in ongerustheid en speculatie. Opnieuw kwam duidelijk tot uiting, dat monetaire experimenten in de voorste rij staan der gebeurtenissen, welke elken terugkeer van het onmisbaar vertrouwen verijdelen en daarmede de kwalen, aan welke de wereld lijdt, verergeren in stede van genezen. Maar tevens bleek opnieuw, dat voor ongerustheid geen reden behoeft te bestaan, wanneer de geëigende middelen voor de verdediging van het ruilmiddel worden aangewend en de positie van het bankwezen gezond is.
Met betrekking tot de afvloeiing van goud naar de Ver. Staten zij nog vermeld, dat wij op den 12den Sept. 1934 besloten, de afgifte van goud ter verzending naar dat land te hervatten, wanneer de stand van den wisselkoers tot die verzending aanleiding zou geven. De handhaving van dit besluit stelden wij intusschen afhankelijk van de voorwaarde, dat de op dien datum in de Ver. Staten geldende regeling betreffende de afgifte van goud ongewijzigd zou blijven, met name dat de goudwaarde van den dollar niet verder verlaagd zou worden en dat voortgegaan zou worden met het afgeven van goud op den grondslag van die goudwaarde. Deze regeling stemt in hoofdtrekken overeen met die, welke in Nederland wordt toegepast. Die hoofdtrekken bestaan hierin:
1e. dat geen goud beschikbaar wordt gesteld voor het binnenland, zoodat de monetaire goudvoorraad geheel wordt gereserveerd voor zijn werkelijk doel, het op peil houden van de wisselkoersen op het buitenland;
2e. dat goud alleen wordt afgegeven, wanneer de stand der wisselkoersen daartoe aanleiding geeft en dan slechts voor aflevering aan de centrale banken in de betrokken landen.
De gouddekking van alle direct opeischbare verplichtingen der Bank beliep 77.52% op 31 Maart 1934, tegen 79.28% op 31 Maart 1935. Het totaal der direct opeischbare verplichtingen daalde met ƒ 23.360.000 van ƒ 1.015.771.000 op 31 Maart 1934 tot ƒ 992.411.000 op denzelfden datum van 1935. Dat hier intusschen van eene z.g. ,,deflatiepolitiek'' niet kan gesproken worden, springt in het oog, wanneer men naast de zooeven genoemde bedragen het totaal stelt van de direct opeischbare verplichtingen op 31 Maart 1931, toen de monetaire ontwrichting hare intrede nog niet had gedaan. Dit totaal bedroeg ƒ 881.265.000 en bleef derhalve ƒ 111.146.000 beneden het overeenkomstige cijfer per 31 Maart 1935. Vergelijking met het bedrag per 31 Maart 1929 ad ƒ 859.901.000 bewijst nog duidelijker, dat in dit verband het zoo vaak misbruikte woord ,,deflatie'' misplaatst is. De omloopsnelheid van het geld is echter aanmerkelijk verminderd, doch zulks vindt zijn grond niet in maatregelen van geldpolitieken aard, doch in de wereldontwrichting.
Het verloop der uitstaande bankbiljetten vertoont een ontwikkeling naar meer normale verhoudingen. Op 25 Maart 1935 stond voor ƒ 847.769.000 uit, waarmede het peil, dat in Juni 1931, vóór den val van het pond sterling, gold, wederom bereikt werd. De weekstaat van 2 Nov. van dat jaar vermeldt een uitstaand bedrag van ƒ 1.092.509.000.
Het beroep op de credietmiddelen van De Nederlandsche Bank bleef binnen zeer enge grenzen. Het bedrag der disconto's liep terug van ƒ 27.794.000 op 31 Maart 1934 tot ƒ 21.425.000 op denzelfden datum van 1935. Het totaal der beleeningen en voorschotten in rekening-courant, zonder de ten behoeve van Ned.-Indië verstrekte beleening, verminderde van ƒ 89.909.000 tot ƒ 67.795.000.
In den aanvang van 1935/36 viel een niet onbelangrijke toeneming van de uitzettingen te constateeren. Deze toeneming droeg een tijdelijk en abnormaal karakter en was uitsluitend het gevolk van den schok, door den val van den belga veroorzaakt. Zij kan geen verwondering wekken, wanneer men de goudafvloeiing

van ƒ 144.060.000 in drie weken tijds in aanmerking neemt en zij doet niet af aan de groote liquiditeit van het particuliere bankwezen.

Het record, dat de wereldgoudproductie in 1933 had bereikt, werd in 1934 geslagen. Zij vertegenwoordigde in laatstgenoemd jaar een waarde van ƒ 1.400.000.000 en overtrof derhalve met bijna ƒ 100.000.000 het cijfer van 1933. Met inbegrip van de ook in 1934 voortgezette verkoopen uit Britsch-Indië en van de bedragen, welke uit opgepotte voorraden werden vrijgegeven, bedroeg, volgens de daaromtrent gemaakte ramingen, de voor monetaire doeleinden beschikbare wereldgoudvoorraad bij den aanvang van 1935 een totaal van ƒ 35.540.000.000. Hiervan was geconcentreerd bij circulatiebanken en staatsorganen, met uitzondering van het Engelsche Equalisation Fund, waaromtrent geen gegevens bekend zijn, een gezamenlijk bedrag van rond ƒ 31.965.000.000. Het verschil tusschen laatstgenoemde twee bedragen, of ƒ 3.575.000.000, zou dan in het bezit zijn geweest van het zooeven genoemde Equalisation Fund en van particuliere lichamen en het publiek.

Ontwikkeling van den zichtbaren goudvoorraad.

(in millioenen guldens)

	31 Dec. 1913	31 Aug. 1931	31 Dec. 1931	31 Dec. 1932	31 Dec. 1933	31 Dec. 1934
Europa	6.943	13.472	15.397	16.987	17.203	17.231
Ver. Staten van Amerika	3.209	11.524	10.078	10.063	9.981	12.110
Z. en M. Amerika	896	995	883	851	878	879
Canada	291	221	194	209	192	197
Azië en Australië	612	1.736	1.363	1.296	1.137	1.173
Afrika	129	152	174	194	313	375
Wereld	12.080	28.100	28.089	29.600	29.704	31.965

Goudvoorraden der voornaamste circulatiebanken.

	Sept. 1931	Sept. 1933	Mrt. 1934	Juni 1934	Sept. 1934	Dec. 1934	Jan. 1935	Febr. 1935	Mrt. 1935
Ver. Staten	8.672	8.940	6.349	7.030	7.290	7.532	7.866	8.148	8.183
Frankrijk	5.709	7.963	7.237	7.756	8.022	8.007	7.988	8.014	8.057
Engeland	1.641	2.305	2.313	2.319	2.324	2.329	2.330	2.331	2.331
Zwitserland	583	886	838	786	868	917	882	861	822
Nederland	665	841	786	847	866	842	816	811	787
België	652	937	924	915	921	867	880	876	782
Italië	708	923	900	847	814	761	763	763	763
Japan	1.014	527	527	515	570	578	581	584	588
Duitschland	813	218	141	42	44	47	47	47	48

Het wetsontwerp tot wijziging der Bankwet 1919 werd door de Staten-Generaal aangenomen.

Thans is belegging van het volle maatschappelijk kapitaal der Bank mogelijk, evenals inkrimping der Directie tot drie leden.

De positie van de geldmarkt gaf in 1934/35 geen aanleiding tot wijziging van het rentetarief van De Nederlandsche Bank. Het bleef op de hoogte, waarop het met ingang van 19 Sept. 1933 was vastgesteld (disconto: 2½%, overige rentetarieven: 3%). De ontwikkeling van de situatie op de buitenlandsche wisselmarkt onder den invloed van de devaluatie van den belga deed na afloop van het boekjaar besluiten tot een verhooging van alle rentetarieven met een vol procent, met ingang van 5 April 1935. Toen het bleek, dat als gevolg van deze verhooging wel eenige ontspanning intrad, maar dat de in verband met de handhaving van den gulden op de wettelijke pariteit ongewenscht te achten credietexpansie nog verderen voortgang vond, werden de rentetarieven met ingang van 10 April 1935 opnieuw met een vol procent verhoogd.

Het beroep, dat in het afgeloopen boekjaar op de Nederlandsche kapitaalmarkt werd gedaan, bleef wederom ten achter bij verleden jaar. Het totaal der publieke emissies, waarbij de onderhandsche plaatsingen en introducties niet zijn inbegrepen, bedroeg, na uitschakeling der conversies, ƒ 121.5 millioen, tegen ƒ 203.6 millioen in het vorige boekjaar.

Onderstaande tabel bevat, ten vervolge op de in het vorige jaarverslag medegedeelde gegevens, de stortingen, die in het boekjaar plaats hadden op het krachtens de Nederlandsch-Duitsche betalingsregeling van 31 December 1932 ten name van De Nederlandsche Bank geopende Sonderkonto bij de Reichsbank (met ingang van 14 Nov. 1934 overgebracht naar de Deutsche Verrechnungskasse).

Stortingen op Sonder- en Treuhänderkonto.

Maand	Sonderkonto Aantal posten	Sonderkonto Bedrag in millioenen RM.	Treuhänderkonto Aantal posten	Treuhänderkonto Bedrag in millioenen RM.
April 1934 ...	5.397	28,6	—	—
Mei ...	6.494	35,0	—	—
Juni ...	9.374	44,0	—	—
Juli ...	12.018	45,5	—	—
Augustus ...	11.054	37,6	—	—
September ...	3.305	16,0	—	—
October ...	793	2,1	—	—
November ...	702	1,7	—	—
December ...	4.780	15,3	—	—
Jan. 1935 ...	10.240	23,6	1.751	10,0
Februari ...	298	0,3	3.644	14,4
Maart ...	14	0,03	1.464	7,2
Totaal	64.469	249,73	6.859	31,6

Nadat de genoemde betalingsregeling gedurende anderhalf jaar zeer bevredigend had gefunctionneerd, bleek het in den zomer van 1934 niet meer mogelijk de realiseering van de marken hier te lande gelijken tred te doen houden met de stortingen in Duitschland. Naarmate de algemeene deviezenvergunningen daar te lande werden gereduceerd, stegen de stortingen in Duitschland en toen in Juli 1934 de Reichsbank de ons herhaaldelijk toegestane faciliteit om de Sonderkonto-marken, wanneer zij als zoodanig niet in voldoende hoeveelheden verkoopbaar waren, als vrije marken te realiseeren, introk, nam de achterstand in het realiseeren van de marken in kwestie in enkele weken tijds een dusdanigen omvang aan, dat het spoedig duidelijk werd, dat op deze wijze niet kon worden verder gegaan.

De in verband hiermede tusschen de Nederlandsche en de Duitsche Regeering geopende onderhandelingen leidden op 14 Aug. 1934 tot een overeenkomst, waarbij onder meer werd bepaald, dat de bestaande betalingsregeling op 1 Sept. 1934 buiten werking zou treden, terwijl van 15 Augustus tot 31 Aug. nog ten hoogste RM. 15 millioen op ons krachtens de oude regeling geopende Sonderkonto bij de Reichsbank zou mogen worden gestort. De Regeeringen namen op zich den verkoop der zoogenaamde bankmarken zooveel mogelijk te bevorderen.

Met ingang van 15 Aug. 1934 trad een eenzijdige autonome goederen-clearing ten opzichte van Duitschland in werking.

Hierdoor moesten de schulden, ontstaan wegens den invoer van bovenbedoelde goederen, betaald worden door storting van guldens bij onze instelling. Bepaald werd, dat de ingevolge deze regeling bij ons gestorte guldens aangewend zouden worden voor de afwikkeling der vorderingen op ons Sonderkonto. Reeds op 25 Augustus moesten wij bekend maken, dat de stortingen, die sedert 15 Aug. op ons Sonderkonto waren geschied, het in de overeenkomst van 14 Aug. voorziene maximum hadden bereikt en dat de Reichsbank dus geen stortingen uit dezen hoofde meer kon aannemen.

Op 29 Augustus werd een overgangsregeling aanvaard: het Sonderkonto bleef voorloopig bestaan, met dien verstande evenwel, dat het saldo dezer rekening niet zou mogen stijgen boven het op 29 Aug. bereikte bedrag. In verband hiermede werd de mogelijkheid geopend om stortingen ten behoeve van ons Sonderkonto, waarvoor overigens de tot dusver geldende bepalingen van kracht bleven, voorloopig op een Zwischenkonto bij een Duitsche deviezenbank te doen plaats vinden, waarvan zij naar het Sonderkonto zouden worden overgeboekt, naarmate daarop ruimte kwam door realisatie van Sonderkonto-marken.

Deze regeling is blijven bestaan tot de invoering op 24 Sept. 1934 van het Nederlandsch-Duitsche verdrag inzake het betalingsverkeer van 21 Sept. 1934, waardoor in de plaats van de autonome clearing volgens artikel 2 der wet van 25 Juli 1932 de verdragsclearing volgens artikel 1 van deze wet trad.

In de periode, gedurende welke de zoogenaamde autonome clearing tegenover Duitschland van kracht geweest is, werd op grond van de desbetreffende voorschriften in totaal ruim ƒ 6.4 millioen (verdeeld over 17.798 posten) bij onze instelling gestort, welk bedrag in zijn geheel is aangewend voor gedeeltelijke afwikkeling van het Sonderkonto. Daarnaast werd voortgegaan met den verkoop van Sonderkonto-marken in de valutamarkt. De vraag naar deze marken nam uiteraard snel af, zoodat de bedragen, die nog verkoopbaar waren, weldra niet veel meer te beteekenen hadden.

De in het clearingverdrag van 21 Sept. 1934 vervatte betalingsregeling gold alleen voor bedragen, die op of na 24 Sept. 1934 vervielen. Vóór dien datum vervallen bedragen konden aanvankelijk nog op Zwischenkonti bij Duitsche deviezenbanken worden gestort.

Ten aanzien van de afwikkeling der achterstallige handelsvorderingen op Duitsche debiteuren (welke vorderingen dus ten deele uitstonden op ons Sonderkonto en ten deele op Zwischenkonti bij Duitsche deviezenbanken, terwijl een ander deel nog in het geheel niet door de debiteuren was gestort) werd bij het verdrag van 21 Sept. 1934 bepaald, dat hiervoor 10 procent zou worden afgezonderd van de guldens, die bij onze instelling als kassier van het Nederlandsche Clearinginstituut ten gunste van de rekening Duitschland van dat instituut zouden binnenkomen. De op Zwischenkonti bij Duitsche deviezenbanken uitstaande bedragen zijn in December 1934 en Januari 1935 geleidelijk naar ons Sonderkonto overgebracht.

Op 5 Dec. 1934 werd een nieuw verdrag onderteekend waarbij onder meer het percentage van de voor de afwikkeling der achterstallige handelsvorderingen bestemde clearing-guldens tot 18 werd verhoogd. Voorts werd bij de Deutsche Verrechnungskasse een nieuwe rekening geopend, het Treuhänderkonto Niederlande, ten behoeve van de afwikkeling van achterstallige handelsvorderingen op Duitsche debiteuren, waarvan de tegenwaarde niet gestort was op ons Sonderkonto of op Zwischenkonti bij Duitsche deviezenbanken.

Op 31 Maart 1935 bedroeg het nog niet afgerekende saldo van ons Sonderkonto RM. 58.8 millioen en dat van het Treuhänderkonto RM. 23.2 millioen.

Het percentage van de clearingguldens, dat voor de afwikkeling der achterstallige handelsvorderingen op Duitsche debiteuren bestemd wordt, is door de Nederlandsche en de Duitsche Regeering in gemeenschappelijk overleg per 1 April 1935 van 18 op 14 teruggebracht.

Ook gedurende het afgeloopen boekjaar bleven wij onze medewerking verleenen aan de uitvoering van de transfer-regelingen met Duitschland.

Behalve de clearingregeling met Duitschland zijn in den loop van het boekjaar ook met enkele andere landen clearingverdragen gesloten. Zulks was het geval met:

Chili (in werking getreden op 16 Juni 1934); Turkije (in werking getreden op 23 Sept. 1934); Roemenië (overeenkomst van 10 Februari 1935; van Roemeensche zijde nog niet in werking gesteld).

Ook aan de uitvoering van deze clearingregelingen werken wij mede, doordat wij als kassier van het Nederlandsch Clearinginstituut optreden.

De samenstelling van de Directie onderging in het afgeloopen boekjaar geen verandering.

In de laatste vijf jaren had het opereerend kapitaal den volgenden gemiddelden stand:

1930-1931 ƒ 383.225.293; 1931-1932 ƒ 331.587.879; 1932-1933 ƒ 203.285.595; 1933-1934 ƒ 185.743.419; 1934-1935 ƒ 173.924.840.
Het volgende staatje doet zien, in welke mate het beroep op De Nederlandsche Bank van particuliere zijde (zonder buitenlandsche wisselportefeuille, voorschotten aan het Rijk en beleening aan Nederl.-Indië; gemiddelde bedragen per boekjaar) in de laatste jaren is verminderd:
1930-1931 ƒ 141,0 millioen; 1931-1932 ƒ 175,2 millioen; 1932-1933 ƒ 127,0 millioen; 1933-1934 ƒ 108,1 millioen; 1934-1935 ƒ 98,1 millioen.
De disconteering van binnenlandsch papier bedroeg:
in 1930-1931 ƒ 175.830.196, waarvan ƒ 20.550.000 schatkistpromessen; in 1931-1932 ƒ 322.512.810, waarvan ƒ 58.100.000 schatkistpromessen; in 1932-1933 ƒ 130.930.203, waarvan ƒ 8.970.000 schatkistpromessen; in 1933-1934 ƒ 100.456.509, waarvan ƒ 6.600.000 schatkistpromessen; in 1934-1935 ƒ 76.604.998, waarvan ƒ 15.500.000 schatkistpromessen.
Het totaal der gedisconteerde binnen drie maanden aflosbare of verschijnende schuldbrieven en rentebewijzen bedroeg ƒ 9.913.356 (v. j. ƒ 11.656.887).

Het bezit van de Bank aan buitenlandsche wissels en saldi beliep bij het einde van het boekjaar:

	wissels	saldi	totaal
1930-1931	ƒ 217.884.927	ƒ 31.756.914	ƒ 249.641.841
1931-1932	64.490.835	18.356.118	82.846.953
1932-1933	72.813.260	8.087.577	80.900.837
1933-1934	1.154.475	1.172.148	2.326.623
1933-1934	376.500	776.349	1.152.849

De Bank beschikte aan het einde van de laatste vijf boekjaren over een metaalvoorraad van:

	goud	zilver enz.
1930-1931	ƒ 446.036.466	ƒ 33.759.692
1931-1932	883.110.454	24.878.706
1932-1933	949.069.251	22.990.467
1933-1934	787.603.575	24.657.748
1934-1935	786.749.039	20.769.819

De bedrijfsuitkomsten van De Nederlandsche Bank gedurende het afgeloopen boekjaar wijzen, vergeleken met het vorige boekjaar, een verbetering aan. De netto winst steeg van ƒ 2.669.408 tot ƒ 3.020.686. Bij de beoordeeling van dit cijfer dient in aanmerking te worden genomen, dat de post: „Ingekomen op afgeschreven onbetaald gebleven disconto" ditmaal een meer dan normale hoogte bereikte.
De belangrijke stijging der provisie is onder meer toe te schrijven aan de uitgifte van de groote conversieleeningen van het Rijk (4% Nederland 1934 en 4% Nederl.-Indische Conversieleening 1934A) en van de leening 4% Nederl.-Indië 1934, bij welke leeningen onze instelling als guichetkantoor fungeerde.
Voorts vindt een gedeelte der door ons geboekte provisie zijn oorsprong in onze medewerking aan de uitvoering van de met Duitschland getroffen regelingen ten aanzien van het betalingsverkeer, waartegenover evenwel een stijging van onze onkosten uit dezen hoofde stond.
De rente van buitenlandsche wissels en saldi vertoont, vergeleken bij het vorige boekjaar, een verderen teruggang, doordat de in Juli en Augustus 1933 aan Nederl.-Indië geleverde ponden sterling nog gedurende een gedeelte van het boekjaar 1933-'34 hun bijdrage tot de rente van buitenlandsche wissels en saldi hadden opgeleverd.
De rente van beleeningen ging vooruit als gevolg van het feit, dat de beleening, die ten behoeve van Nederl.-Indië werd gesloten ten einde het Land in de gelegenheid te stellen de bedoelde ponden sterling te betalen, ditmaal gedurende het geheele boekjaar liep.
Voor het overige liep de rente op ons opereerend kapitaal terug; vooral de discontorente is, door den achteruitgang onzer portefeuille, aanmerkelijk gedaald.
De rente van belegd kapitaal en belegde reserves vertoont een belangrijke stijging uit hoofde van de wijziging van de Bankwet, waardoor het geheele bedrag van het maatschappelijk kapitaal der Bank belegd kon worden in plaats van, zooals voordien het geval was, slechts een vijfde gedeelte daarvan.
Dat de winst op muntmateriaal lager is dan in het vorige boekjaar, vindt zijn oorzaak in het feit, dat de goudafgiften in het afgeloopen boekjaar belangrijk minder waren dan in 1933-1934.
Onze totale onkosten waren ditmaal ƒ 111.674 hooger dan verleden jaar, hetgeen in hoofdzaak is toe te schrijven aan vermeerdering van de uitgaven voor den aanmaak van bankbiljetten. voor het overige konden wij — afgezien van de posten voor materialen en porti, welke met den boven omschreven vermeerderden omvang onzer werkzaamheden samenhangen — onze onkosten vrijwel over de geheele linie nog verder reduceeren.

	1934-35	1933-34
De Winst- en verliesrekening wijst een netto-winst aan van	ƒ 3.020.686	ƒ 2.669.408
Volgens de wet van 27 Mei 1932 (Stbl. no. 221) komt in mindering van de vordering op den Staat der Nederl.	1.510.343	1.334.704
en wordt het overblijvende ad	ƒ 1.510.343	ƒ 1.334.704
verdeeld als volgt:		
aandeelhouders	787.864	696.242
Staat der Nederlanden	722.479	638.462
Voor de aandeelhouders is dus beschikbaar (incl. dividendbelasting)	ƒ 787.864	ƒ 696.242
bij: het onverdeeld saldo van vorig boekjaar	13.044	14.722
Winstsaldo, ter beschikking der A. V.	ƒ 800.908	ƒ 710.964

Wanneer men wil vasthouden aan het gebruik om het dividend in guldens per geheel aandeel af te ronden, laat het ter beschikking van de Alg. Verg. staande bedrag van ƒ 800.908 (v. j. ƒ 710.964), rekening houdende met de te betalen dividendbelasting, een uitkeering van ƒ 36.— (v. j. ƒ 32) per aandeel toe.

BALANS.

Debet:	Boekjaar geëindigd per 31 Maart 1935	1934
Kassa	ƒ 123.387.828	ƒ 131.422.024
Tegoed bij giro-instellingen	164.599	41.215
Muntmateriaal	684.162.344	680.888.350
Binnenlandsche wissels	21.424.769	27.793.864
Buitenlandsche wissels	376.500	1.154.475
Correspondenten in het buitenl.	776.349	1.172.148
Beleeningen	97.367.635	111.655.575
Voorschotten in rekening-cour.	44.216.645	54.678.162
Beleggingen in fondsen, opgenomen in de prijscourant van de Ver. v. d. Effectenh. te Amsterdam	27.098.769	16.579.432
Beleggingen in andere waarden	11.273.250	4.946.736
Aand. Bank for Intern. Settlements (25% gestort)	1.200.000	1.200.000
Gebouwen en meubelen	4.600.000	4.970.000
Rente van beleeningen	699.138	785.218
Rente van voorschotten in rekening-courant	228.733	213.240
Rente van belegd kapitaal en belegde reserves	406.956	127.416
Provisie	190.859	123.787
Staat der Nederlanden	15.486.148	16.996.491
	ƒ 1.033.060.522	ƒ 1.054.748.133
Credit:		
Kapitaal	ƒ 20.000.000	ƒ 20.000.000
Reservefonds	4.049.884	3.807.915
Bijzondere Reserve	5.675.000	5.000.000
Pensioenfonds	10.104.453	9.437.240
Bankbiljetten in omloop	888.730.905	936.660.110
Bankassignaties	90.326	830.688
Rekening-Courant-saldi	103.589.397	78.280.642
Rente van Binnenl. Wissels	5.821	9.292
Rente van Buitenl. Wissels en Saldi	98	1.379
Onafgehaalde Dividenden	13.730	9.903
Winst-saldo, ter beschikking v. d. Algemeene Vergadering	800.908	710.964
	ƒ 1.033.060.522	ƒ 1.054.748.133

WINST- EN VERLIESREKENING.

Debet:	Boekjaar geëindigd per 31 Maart 1935	1934
Onkosten	ƒ 3.825.174	ƒ 3.713.500
Storting in het pensioenfonds	562.616	559.860
Afschrijv. op gebouwen en meubelen	380.144	2.198
Bijzondere reserve	425.000	——
Afschrijving op beleeningen met gebrekkig onderpand	——	483
Koersverlies op buitenlandsche saldi	——	42.434
Gereserveerd tegenover een vordering op een buitenl. circulatiebank	——	187.220
Alsnog opgekomen bankbiljetten	26.610	89.380
Netto-winst	3.020.686	2.669.408
	ƒ 8.240.230	ƒ 7.264.483
Credit:		
Rente van binnenl. wissels	ƒ 190.437	ƒ 448.350
Rente buitenl. wissels en saldi	9.561	136.425
Koerswinst op buitenl. saldi	11.250	——
Rente van beleeningen	3.534.076	2.956.646
Rente van voorschotten in rekening-crt.	1.006.559	1.026.926
Rente van belegd kapitaal en belegde reserves	908.046	378.055
Provisie	1.838.821	1.047.978
Ingekomen op afgeschr. onbetaald gebleven disconto	349.978	——
Ingekomen op afgeschr. beleeningen met gebrekkig onderpand	35	——
Winst op muntmateriaal	319.811	1.198.103
Dividend aandeelen Bank for Intern. Settlements	71.656	72.000
	ƒ 8.240.230	ƒ 7.264.483

(Verslag van de Nederlandsche Bank)
(Vor. ber. Ned. Bank 1821 F.; Jaarverslag 1933-1934 1341 A.; Mr. L. J. A. Trip 1740 C.)

A. NEDERLAND. — Onderwijs. - Afscheidscollege Prof. H. Burger. —
Prof. H. Burger heeft op 3 Juni '35 in de aula der universiteit van Amsterdam een openbaar afscheidscollege gegeven. Hij herinnerde er aan, dat bij zijn optreden, dertig jaar geleden, de keel-neus-oorheelkunde nog geen verplicht studievak was voor de studenten en bewijst met tal van voorbeelden het groote belang van dit vak voor de geneeskundige practijk. Onder de specialisten is de keel-neus-oorarts de ge-

lukkigsten van allen. Het onmiddellijk nut, dat hij sticht, is niet met cijfers te benaderen.
Aan het slot zeide hij o.a.: Voor de wetenschappelijke ontdekkingen, die ik verzuimd heb te doen, vind ik een vergoeding in de opleiding van een 50-tal keelneus-oorartsen, die bijna allen voortreffelijke geneesheeren zijn geworden. (Red. K. H. A.)
(Vorig bericht Onderwijs 1826 E.)

A. **PROF. DR. IR. H. C. J. H. GELISSEN. — Minister van Economische Zaken. —**
De nieuwe minister van Economische Zaken, prof. dr. ir. H. C. J. H. Gelissen, is op 5 Juni '35 op Het Loo door H. M. de Koningin beëedigd.
De heer Gelissen is 15 Mei 1895 te Venlo geboren. Hij volgde de H.B.S. te Rolduc en studeerde daarna aan de Technische Hoogeschool te Delft, waar hij in Januari 1917 op 21-jarigen leeftijd met lof tot scheikundig ingenieur werd bevorderd.
Voordien was hij benoemd tot asistent aan de Technische Hoogeschool te Delft en in April 1919 werd hij hoofdassistent voor scheikundige technologie. Hij richtte als zoodanig een laboratorium voor het onderzoek van kleurstoffen aan de Technische Hoogeschool in. Verder was hij leeraar in de wis- en natuurkunde aan de H.B.S. met 5-jar. cursus te Katwijk. Inmiddels was hij benoemd tot lector aan de R.K. Leergangen te Tilburg en toegelaten als privaat-docent aan de Technische Hoogeschool te Delft.
In Maart 1930 aanvaardde hij een positie van scheikundig hoofdingenieur bij de N.V. Noury en van der Lande, in welke functie hij studies op het gebied der organische peroxyden verrichtte. Voorts promoveerde hij in September 1925 met lof tot doctor in de technische wetenschap aan de Technische Hoogeschool te Delft.
In Augustus 1926 werd hij benoemd tot directeur der N.V. Electrochemische Industrie te Roermond, welke N.V. ten doel heeft, het produceeren van chemische producten langs electrolytischen weg. Voorts werd hij benoemd tot lector voor scheikundige technologie aan de R.K. Handelshoogeschool te Tilburg.
De heer Gelissen is mede-oprichter van den chemisch technischen raad voor de wasscherij-industrie; als zoodanig heeft hij verschillende bleekmethoden ten behoeve van de wasscherij-industrie uitgewerkt.
In 1930 werd de heer Gelissen benoemd tot directeur van de Stroomverkoopmaatschappij in Limburg, te Maastricht. In ditzelfde jaar werd hij buitengewoon hoogleeraar in de industrieleer en warenkennis aan de R.K. Handelshoogeschool te Tilburg. Hij heeft studiereizen in vele landen gemaakt. Belast met het produceeren van chemische producten langs electrischen weg heeft hij vooral de electro-chemische industrie te Niagara Falls (U.S.A.) bestudeerd.
Van de hand van prof. Gelissen zijn vele publicaties verschenen. (Nieuwe Rotterd. Courant) **(Vorig bericht blz. 1822 F.)**

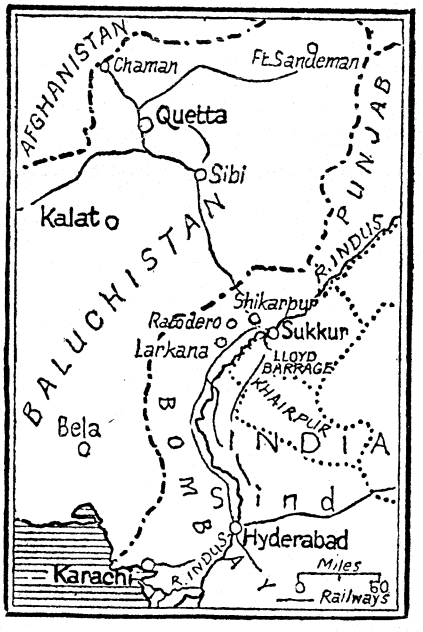
7 JUNI 1935

B. **NEDERLAND. — Jeugdwerkloosheid - Commissie van Advies ingesteld. —**
De minister van Sociale Zaken, prof. dr. J. R. Slotemaker de Bruïne, heeft bij beschikking van 4 Juni een commissie ingesteld, aan welke wordt opgedragen hem inzake het vraagstuk van de werkloosheid onder de jeugd van voorlichting te dienen.
De minister van Sociale Zaken zal als algemeen voorzitter van de commissie optreden, terwijl verder in deze commissie zijn benoemd tot:
lid en ondervoorzitter: prof. F. Frencken te Breda en A. van Geelen, directeur-generaal der Werkverschaffing en Steunverleening;
lid en algemeen secretaris: Meyer de Vries, hoofdinspecteur voor de Werkverschaffing;
lid en paedagogisch adviseur: H. L. F. J. Deelen, e.a. (Het Vaderland) **(V. b. Jeugdwerkloosheid 1751 I.)**

C. **DUITSCHLAND. — Generaloberst Von Linsingen overleden. —**
Generaloberst von Linsingen, één der roemrijkste aanvoerders in den wereldoorlog, die als een gebrekkig man zijn levensavond in Hannover sleet, en nog bij gelegenheid van zijn 85sten verjaardag op 10 Februari van dit jaar door Adolf Hitler werd gehuldigd, is op 4 Juni overleden. (Angriff)

D. **NEDERLAND. — Deviezenverkeer met Duitschland - Onderhandelingen afgebroken.**
De Nederlandsche delegatie, welke te Berlijn met de bevoegde Duitsche regeeringsinstanties onderhandelingen voerde over een nieuwe regeling van het transfer- en goederenverkeer en daarmee verband houdende aangelegenheden, heeft de Duitsche regeering medegedeeld van een parafeering van het ontwerp der nieuwe regeling te moeten afzien.
De Nederlandsche delegatie is naar Nederland vertrokken.
Het voornaamste argument, op grond waarvan de parafeering is geweigerd, is dat de Nederlandsche gedelegeerden zich niet konden vereenigen met de opvattingen der Duitsche regeering over de positie van schuldeischers. (Keesings Financieel Archief)
(Vorig bericht Clearing 1823 A.)

E. **AARDBEVING. — Beloetsjistan - Aantal dooden ongeveer 56.000. —**
Van geautoriseerde zijde wordt medegedeeld dat het aantal menschen, dat is omgekomen bij de aardbevingsramp in Beloetsjistan, nog belangrijk hooger

is dan zelfs de meest pessimistische schattingen bedroegen. Het bedraagt 56.000. Aan deze mededeeling wordt toegevoegd dat, dank zij het snelle optreden van de reddingsbrigades, 10.500 personen uit de puinhoopen werden gered binnen twee uren nadat zich de eerste schokken deden voelen. (Eastern Times)
(Vorig bericht 1821 G.)

F. **CHINA. — Japansche penetratie. —**
De Chineesche opperbevelhebber in Noord-China, generaal Joe is op aandringen van Japan afgetreden en moest Tientsin verlaten. Het 51ste legercorps is naar Paotingfoe overgeplaatst. Bovendien is de commandant van de gendarmerie van Nanking en de directeur van de militaire opleidingschool afgetreden. Daardoor is een deel van de Japansche eischen ingewilligd. Teneinde toezicht te houden op het uitvoeren van de Japansche eischen is de bevelhebber van de Japansche troepen in Noord-China, kolonel Sakai, te Peiping aangekomen.
(Dempo Rengo - Ned. Tel. Ag. Reuter) **(1798 D.)**

G. **NATUURKUNDE. — Kunstmatig opgewekte radioactiviteit. - Lezing van Prof. E. Segrè uit Rome. —**
Dezer dagen werd het Natuurkundig Laboratorium te Groningen vereerd met een bezoek van prof. E. Segrè uit Rome. Prof. Segrè behoort tot de medewerkers van den bekenden prof. E. Fermi, die het Physisch Laboratorium van de Universiteit te Rome vermaardheid hebben gegeven door het uiterst belangrijke werk, dat het laatste jaar door hen is gedaan op het gebied van de kunstmatig opgewekte radio-activiteit.
Prof. Fermi heeft n.l. ontdekt, dat men een groot aantal elementen radio-actief kan maken, door ze te bombardeeren met neutronen. Neutronen zijn de ook nog slechts enkele jaren geleden ontdekte elementaire deeltjes, die ongeveer de massa van het waterstofatoom hebben en electrisch ongeladen zijn. Juist deze laatste eigenschap van de neutronen heeft de mogelijkheid geopend van de breede ontwikkeling die het werk van Fermi en zijn medewerkers heeft gekregen. Door hun ongeladen

zijn, zijn de neutronen n.l. in staat zelfs in kernen van de zwaarste elementen, die door hun groote kernlading alpha-deeltjes en protonen sterk afstooten, binnen te dringen. Zoo is het Fermi gelukt ongeveer 45 elementen, verspreid over het geheele periodiek systeem, kunstmatig radio-actief te maken.
Prof. Segrè heeft nu in het Groningsche Laboratorium over dit onderwerp gesproken.
Men denkt zich de kernen, zeide spr., van de elementen tegenwoordig opgebouwd uit protonen en neutronen. Door het beschieten met neutronen kan het nu gebeuren, dat een kern een neutron invangt. Het aldus kunstmatig gevormde element, dat meestal in de natuur niet voorkomt, is isotoop met het oorspronkelijke, omdat alleen het atoomgewicht met één eenheid is toegenomen. In het algemeen is een dergelijk kunstproduct instabiel en gaat na een zekeren tijd over in een stabiel atoom, dat dan bij een ander element behoort. Bij dit proces zendt het een elementair deeltje uit, bijv. een electron, een proton of een alpha-deeltje, en het gedraagt zich dus eigenlijk precies als de natuurlijke bekende radio-actieve elementen. Vaak zijn er bij eenzelfde element verschillende afbraak-processen mogelijk. Door het neutronen-bombardement vormen zich in het bestraalde element uiterst kleine hoeveelheden radio-actieve atomen van andere elementen. Door chemische methoden kan men deze vreemde elementen afscheiden uit de moederstof en identificeeren. Ieder van deze elementen heeft een eigen gemiddelde levensduur, waaraan ze ook weer onmiddellijk te herkennen zijn. Zoo is het gebleken, dat eenzelfde radio-actief element uit verschillende elementen bereid kan worden. Daardoor krijgt men natuurlijk ook grootere bewijskracht voor de verschillende onderstelde afbraakprocessen. Een interessant voorbeeld levert het bombardement van het element uraan. Uraan is het element met het hoogste atoomnummer (92), dat in de natuur voorkomt. Het is nu gebleken, dat door het neutronenbombardement verschillende nieuwe elementen gevormd worden. Zeer waarschijnlijk heeft een van deze elementen het atoomnummer 93, dus nog één grooter dan van uraan. Belangrijk zijn ook de proeven betreffende den invloed van waterstofbevattende stoffen op het rendement van de neutronenbestraling. In vele gevallen blijkt het omringen van de neutronenbron met paraffine of water een enorm versterkende werking uit te oefenen. Dit kan men verklaren, door te bedenken, dat de neutronen in de paraffine botsen met de waterstofkernen, daaraan energie afgeven en dus langzamer gaan loopen. Blijkbaar hebben dus langzame neutronen in vele gevallen een grootere kans ingevangen te worden, dan snelle. Dit is te controleeren met andere experimenten. Een andere kwestie, die de physici te Rome bezig houdt, is het probleem van een sterke neutronenbron. Tot nog toe verkrijgt men neutronen, door berylliumpoeder te vermengen met radium-emanatie. De alpha-deeltjes van de emanatie maken dan uit de berylliumkernen neutronen vrij. De sterkte van deze neutronenbron wordt echter begrensd door de beschikbare hoeveelheid radium. Men wil nu trachten zeer veel sterkere neutronenbronnen te krijgen door waterstofatomen met massa 2 te beschieten met kunstmatig versnelde waterstofkernen eveneens met massa 2. De physici in Cambridge hebben aangetoond, dat bij dit proces neutronen gevormd worden. Indien dit lukken zou, zou het niet onmogelijk zijn meetbare hoeveelheden kunstmatig gevormde radio-actieve elementen te bereiden, tegen een geringen kostprijs. Men zal begrijpen, dat dit ook voor de medische wetenschap van groot belang zou zijn.
(Red. K. H. A.)
(V. b. Kunstmatige Radio-Actieve Elementen 1512 A.)

A. DUITSCHLAND. — Dr. Ley met verlof - Moeilijkheden van het Arbeidsfront. —
De Berlijnsche correspondent van de N. Rott. Crt. meldde op 3 Juni '35:
Dr. Ley, de leider van het Duitsche arbeidsfront, heeft verlof genomen.
Er zouden in Berlijn stakingen zijn uitgebroken bij de arbeiders der N.S.U. en A.E.G., ook bij de arbeiders der Wanderer Fahrradwerke te Chemnitz. De oorzaak zou loonsaftrek van 18—20% zijn.
(N. Rott. Crt.) **(Vorig bericht Dr. Ley 1587 A.)**

B. NEDERLAND. — Landbouw. - Drentsch Landbouw Genootschap. —
In de algemeene vergadering van het Drentsch Landbouw Genootschap te Assen heeft ir. J. M. L. Otten, lid van de Eerste Kamer, dezer dagen een rede gehouden, waaraan het volgende ontleend wordt:
Het heeft, aldus spr., weinig aanlokkelijks, thans over bovengenoemd onderwerp te spreken. De moeilijkheden, waarvoor wij staan, zijn vele en ze worden steeds grooter en er zijn maar zeer weinig lichtpunten aan te wijzen. Dit neemt evenwel niet weg, dat het thans meer dan ooit noodig is het besef levend te houden, dat het ons aller taak is, door gemeenschappelijke inspanning den weg te vinden, die uit dezen doolhof van vraagstukken, naar een betere toekomst kan leiden.
De uitkomsten van het landbouwbedrijf, in het bijzonder van de veehouderij en van het gemengd bedrijf, zijn den laatsten tijd aanmerkelijk slechter geworden, dan ze reeds waren. Er zijn slechts twee wegen, die tot verbetering kunnen leiden; in de eerste plaats verhooging van de ontvangsten door intensiveering, d.w.z. vergrooting van den omzet, of verhooging van de prijzen der producten en in de tweede plaats vergrooting van het netto rendement door aanpassing en rationalisatie.
De eerste weg is geblokkeerd, niet door de regeeringsbemoeiingen, zooals nog steeds velen ten onrechte meenen, doch door maatregelen van het buitenland.
(Nieuwsblad v. h. Noorden) **(V. b. Landbouw 1820 E.)**

8 JUNI 1935

C. DUITSCHLAND. — Deviezenprocessen. —
Op 22 Mei '35 had het tweede proces voor de Berlijnsche jury-rechtbank plaats wegens overschrijding der deviezen-bepalingen door katholieke geestelijken. Op 27 Mei werd de Franciscaner pater Otto Görtler wegens het smokkelen van een bedrag van M. 400.000 naar Nederland tot 10 jaar tuchthuisstraf veroordeeld. Volgens de Telegraaf was een objectieve verdediging niet mogelijk. (Telegraaf) **(V. b. 1800 D.)**

D. CATALONIE. — Ex-president Luis Companys veroordeeld. —
De rechtbank voor Constitutioneele Garanties heeft op 5 Juni '35 den ex-president van Catalonië, Luis Companys, en de ministers der generaliteit wegens militaire revolte tot dertig jaar gevangenisstraf veroordeeld. (El Debate) **(Vorig bericht 1514 B.)**

E. NEDERLAND. — Jaarvergadering der Nederlandsche Vereeniging voor Volkscredietwezen en Woekerbestrijding. —
Dezer dagen vond in het Odd Fellow Huis te Amsterdam de jaarlijksche algemeene vergadering plaats der „Nederlandsche Vereeniging voor Volkscredietwezen en Woekerbestrijding" onder leiding van den voorzitter, mr. dr. G. van den Bergh.
De heer Van Aggelen gaf een overzicht van de bereikte gunstige resultaten. Van 1929—1934 werden 2164 borgstellingen tot een bedrag van ƒ 188.500 verleend. 1734 borgstellingen tot een bedrag van ƒ 169.500 werden afgewikkeld. Het verlies over die jaren bedraagt slechts ƒ 1098. De cijfers voor 1934 zijn wel zeer gunstig. Van de 559 aanvragen werden er 439 toegestaan tot een bedrag van ƒ 42.556. Hiervan werden afgewikkeld 432 borgstellingen tot een bedrag van ƒ 41.556. Het verlies over 1934 bedroeg slechts ƒ 72. Het gemiddeld bedrag per borgstelling bedraagt ƒ 90. De geldleeningen zijn verstrekt door de Gemeentelijke Hulpbank, welke instelling tevens voor het binnenkomen van de vele kleine aflossing-bedragen zorg draagt. Vele gezinnen van fabrieks-vakarbeiders en anderen, die door omstandigheden als ziekte, groot kinderaantal, gezinsvermeerdering, verhuizing, werkloosheid, aanschaffing van kleeding, schoeisel, beddegoed, vernieuwing van huisraad, enz. op een bepaald tijdstip geld noodig hadden en credietwaardig waren, konden zoodoende aan een geldleening worden geholpen. Hetzelfde geschiedde voor reparatie aan eigen huisje, betaling van hypotheekrente, hulp aan ouders of kinderen, die met werkloosheid hebben te kampen. (Vaz Dias)

F. NEDERLAND. — Nederlandsch Instituut van Accountants. - Veertigjarig bestaan. —
Het Nederlandsch Instituut van Accountants vierde op 13 Mei '35 zijn veertigjarig bestaan. In het nieuwe kantoorgebouw van het Instituut op de Heerengracht 491 te Amsterdam, dat met 1 Mei in gebruik is genomen, werd door het bestuur een receptie gehouden. Mr. J. H. de Mol van Otterloo, vertegenwoordiger van den minister van Economische Zaken, stelde tijdens het diner in het Carlton Hotel in het licht, dat wanneer er thans een groot aantal goede accountants is, dit te danken is aan het Instituut. Voorts doet spr. de toezegging, dat een wetsontwerp inzake een wettelijke regeling van de accountancy in gereedheid wordt gebracht. (Vaz Dias)
(Vor. ber. Accountants 1528 F.)

9 JUNI 1935

G. NEDERLAND. — De gewijzigde Ziektewet treedt 1 Juli 1935 in werking. —
De Ziektewet gaat uit van het billijke principe, dat naast de verzekering tegen geldelijke gevolgen van ongevallen behoort te staan een verzekering tegen de geldelijke gevolgen, die tijdelijke of blijvende ongeschikheid tot werken wegens andere oorzaken voor den werknemer heeft. De wet kwam tot stand op 5 Juni 1913 en werd sindsdien enkele malen gewijzigd, het laatst in 1930.

Thans is zij wederom belangrijk gewijzigd, welke wijziging in werking treedt op 1 Juli 1935.
Bepaald is, dat alle arbeiders in den zin der Ziektewet verzekerd zijn, behoudens enkele uitzonderingen. Krachtens de gewijzigde Ziektewet wordt onder „arbeider" verstaan, de arbeider in dienst van een onderneming. Echter vallen buiten de verzekering de loonarbeiders, wier overeengekomen vast loon in geld, verdiend in loondienst van een of meer ondernemingen, meer bedraagt dan *f* 3000 per jaar. Daarbij wordt het over gedeelten van een jaar overeengekomen vast loon in geld tot jaarloon herleid, waarbij een jaar op 50 weken wordt gerekend.
Bij aangenomen werk moet de arbeid persoonlijk worden verricht. Het is nu echter voldoende, dat die arbeid verband houdt met het in de onderneming uitgeoefende bedrijf. Deze ruimere omschrijving is gekomen in de plaats van die, welke als voorwaarde stelde, dat de arbeid moest worden verlangd van arbeiders in het in de onderneming uitgeoefende bedrijf. Degene, die op deze wijze in aangenomen werk arbeid verricht in de onderneming van een werkgever, wordt met zijn helpers geacht in loondienst te zijn van dien werkgever.
Voor zoover dit niet uit een andere verdeeling blijkt, wordt hetgeen voor dien arbeid gezamenlijk wordt genoten, geacht voor ieder voor een gelijk deel als loon te zijn genoten.
Ook reizigers of verkoopers op provisie zijn voortaan ingevolge de nieuwe Ziektewet verzekerd, mits werkende voor één onderneming en het werk voor hen geen bijkomstig karakter draagt.
Thuiswerkers in bepaaldelijk aangewezen bedrijven, b.v. kleedingindustrie, meubelmaken enz., zijn eveneens verzekerd, indien zij werken voor hoogstens twee werkgevers en met niet meer dan twee helpers. De helpers worden dan ook geacht in dienst te zijn van dengene, die als werkgever van den thuiswerker wordt aangemerkt.
Voor zoover dit niet uit een andere verdeeling blijkt, wordt hetgeen voor dien arbeid gezamenlijk wordt genoten, geacht voor ieder voor een gelijk deel als loon te zijn genoten.
De arbeid moet persoonlijk worden verricht en verband houden met het in de onderneming van den werkgever uitgeoefende bedrijf.
Alleen degenen die op burgerrechtelijke arbeidsovereenkomst in dienst zijn van een publiekrechtelijk lichaam zijn verzekerd, tenzij te hunnen aanzien een door de Kroon vastgestelde of goedgekeurde ziekteregeling is getroffen.
Ambtenaren, die als zoodanig niet verzekerd zijn, kunnen evenwel voor arbeid in dienst van een onderneming of wat met onderneming is gelijkgesteld, wèl verzekerd zijn.
Thans is in de wet uitdrukkelijk bepaald, dat buiten den verzekeringsplicht vallen alleen de personen, die uitsluitend of in hoofdzaak belast zijn met het verrichten van huiselijke of persoonlijke diensten, indien zulks geschiedt in de huishouding van private personen.
Zoo zijn ook verzekerd o.a. personen in loondienst werkzaam bij personen, die een vrij beroep uitoefenen, zooals: advocaten, procureurs, zaakwaarnemers, geneesheeren, notarissen, architecten, accountants, ten behoeve van de uitoefening van dat beroep; of indien zij in loondienst werkzaam zijn als tuinman, boschwachter of bij bouw- en andere werken, die in eigen beheer worden uitgevoerd.
De verzekering duurt voort gedurende den tijd, dat ziekengeld wordt genoten en ook daarna, zoolang de ongeschiktheid tot werken wegens ziekte langer dan 26 weken duurt, of dat tijdelijke uitkeering wordt genoten krachten de ongevallenwetten. Het al of niet voortduren der dienstbetrekking heeft in deze geen invloed.
Verder is thans bepaald, dat de verzekering ook voortduurt over den tijd, dat de verzekerde tijdens zijn dienstbetrekking den overeengekomen arbeid tijdelijk niet heeft kunnen verrichten tengevolge van weersinvloeden, gebrek aan materialen en dergelijke omstandigheden.
Volgens de gewijzigde Ziektewet heeft na het einde der verplichte verzekering nog recht op ziekengeld, alsof hij verzekerd was gebleven, degene, die terwijl hij werkloos is, voldoet aan de volgende voorwaarden:
a. als de ongeschiktheid tot werken wegens ziekte optreedt binnen een maand na het einde zijner verplichte verzekering, moet hij gedurende twee maanden aan dat einde voorafgaande onafgebroken op alle werkdagen verplicht verzekerd zijn geweest, zij het ook bij verschillende uitvoeringsorganen.
Deze termijn wordt geacht niet te zijn onderbroken, indien hij gedurende niet meer dan 6 dagen niet verplicht verzekerd is geweest.
b. als de ongeschiktheid tot werken wegens ziekte optreedt binnen acht dagen na het einde zijner verplichte verzekering, moet hij in den loop van twee maanden aan dat einde voorafgaande of ten minste 16 dagen arbeid in loondienst hebben verricht.
Het komt in de praktijk meermalen voor, dat de aansprak op ziekengeld boven twijfel vaststaat, doch dat verschil van gevoelen bestaat over welk orgaan tot uitkeering verplicht is. Zulke gevallen kunnen zich voordoen, wanneer niet vast staat in dienst van welken werkgever de verzekerde was, toen de ziekte hem trof, of dat de ziekte mogelijk een voortzetting is van een vroegere ziekte, aangevangen in dienst van een vorigen werkgever.
De werkgever wordt thans verplicht, zorg te dragen door het ophangen van een kaart, dat de verzekerden weten bij welk orgaan zij verzekerd zijn.
De omschrijving van loon, als elke uitkeering, welke de verzekerde als vergoeding voor zijn arbeid of gedurende staking van den arbeid van zijn werkgever ontvangt, bleef onveranderd. Alleen is thans bepaald, dat voor de premieberekening dagen, waarop niet is gewerkt met behoud van loon, als arbeidsdagen zijn aan te merken.
Voor ziekengeld moet als dagloon worden genomen het loon, dat door een gelijksoortigen arbeider over de laatste 13 kalender- of loonweken gemiddeld per dag is verdiend.

Ten slotte vermelden we nog, dat geen recht bestaat op ziekengeld wegens ziekte, die een gevolg is van een bedrijfsongeval, of van een letsel of beroepsziekte, welke met bedrijfsongeval zijn gelijkgesteld, indien de arbeider tegen geldelijke gevolgen daarvan wettelijk is verzekerd.
Deze belangrijke wijziging van de Ziektewet zal zeer zeker voor vele werknemers in geval van ziekte een heilzame uitwerking hebben. (A. Over in het Nieuwsblad v. h. Noorden)
(Vorig bericht 1735 K.)

10 JUNI 1935

A. **FRANKRIJK. — Nieuw Kabinet-Laval. —**
Laval is op 7 Juni '35 er in geslaagd, een nieuw kabinet samen te stellen.
De ministerlijst ziet er als volgt uit:
Laval (onafh. senator): Buitenlandsche Zaken en premier.
Marin, Herriot (rad.) en Flandin (rep. centrum): Ministers van Staat.
Léon Bérard (rechtsch senator): Justitie.
Paganon (rad.): Binnenlandsche Zaken.
Marcel Regnier (rad. senator): Financiën.
Kol. Fabry (linksch rep.): Oorlog.
François Piétri (linksch rep.): Marine.
Generaal Denain: Luchtvaart.
Louis Rollin (rep. centrum): Koloniën.
Laurent Eynac (rad. linkerzijde): Openbare Werken.
Dr. Marcombes (rad.): Onderwijs.
Georges Bonnet (rad.): Handel.
Mandel (onafh. rechtsch): P.T.T.
Maupoil (centrum): Pensioenen.
Mario Roustan (linksch senator): Koopvaardij.
Ernest Lafont (ex.-neo-socialist): Volksgezondheid.
Cathala (rep. centrum): Landbouw.
Frossard (afgescheiden socialist): Arbeid.
Het kabinet-Laval heeft in de Kamer een groote meerderheid verworven. Met 324 tegen 160 stemmen is het wetsontwerp tot het verleenen van buitengewone volmachten aan de regeering goedgekeurd.
De tekst van dit ontwerp luidt:
„Teneinde de devaluatie van de munt te vermijden machtigen Kamer en Senaat de regeering tot 31 October 1935 bij decreet alle schikkingen te treffen met kracht van wet voor den strijd tegen de speculatie en de verdediging van den franc." (Le Temps)
(Vor. ber. Kabinet 1822 H.; Laval 1804 F.)

B. **VEREENIGDE STATEN. — N.R.A. - Verlenging in beperkte mate tot 1 April 1936. —**
De vertegenwoordigers der regeering en de leiders van den Senaat en het Huis van Afgevaardigden zijn tot een accoord gekomen, waarbij de nationale herstelwet grootendeels tot 1 April 1936 wordt verlengd. De bevoegdheid van den president, om codes ter verkrijging van loyale concurrentie af te kondigen of goed te keuren, wordt echter ingetrokken.
(New York Herald) **(Vor. ber. N.R.A. 1814 H.)**

C. **FRANKRIJK. — Kabinet Laval. - Senaat steunt de regeering. —**
Op 8 Juni '35 heeft de Fransche Senaat de door premier Laval ingediende volmachtenwet aangenomen met 233 tegen 15 stemmen. (Le Temps)
(Vorig bericht 1833 A.)

D. **ITALIE. — Mussolini's rede tot de naar Oost-Afrika vertrekkende troepen. —**
Mussolini heeft de uit Cagliari (Sardinië) vertrekkende troepen naar Oost-Afrika op 8 Juni '35 toegesproken. Wij ontleenen hieraan het volgende:
„Zwarthemden van Cagliari, gij zijt zooeven getuige geweest van een schitterende manifestatie van kracht en discipline, die in elk opzicht het heroïeke en krijgshaftige volk van Sardinië waardig was", aldus Mussolini na afloop der inspectie van de te Cagliari voor vertrek naar Oost-Afrika gereed liggende Sabaudia-divisie.
„Wij hebben zoowel oude als nieuwe rekeningen te vereffenen en wij zullen ze ook vereffenen" aldus de duce. „Wij zullen geen rekening houden met hetgeen men in het buitenland zegt. Wij zijn de eenigen,

die over onze eigen belangen oordeelen en de eenigen, die de hoeders zijn van onze toekomst".
„Wij zullen nauwkeurig degenen navolgen, die ons de les willen lezen. Toen het er voor hen om ging, een imperium te stichten ofwel het te verdedigen, hebben zij zich nimmer aan de openbare meening der wereld gestoord.
Wanneer het fascistische bewind de jeugd van Italië onder de wapens roept, dan doet het dit, omdat het dit als zijn absoluten plicht beschouwt en omdat het zich voor een uiterste noodzaak ziet geplaatst. Dat voelt heel het Italiaansche volk en het volk is bereid, zich als één man te verheffen, wanneer het gaat om de macht en den roem van het vaderland".
(La Stampa) **(Vorig bericht Mussolini 1813 D.)**

A. BELGIE. — Het eeuwfeest van de universiteit te Leuven. —
Op 2 Juni werd te Leuven het eeuwfeest der heropening der Katholieke Universiteit en het vijf-entwintig-jarig rectoraat van Z. H. E. mgr. Ladeuze gevierd. (De Tijd)

B. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —
Amerikaansch: Kay Boyle — My next bride. (Faber and Faber, London)
Victoria Lincoln — February Hill. (Farrar and Rinehart, New York)
Duitsch: Will Schaber — Thomas Mann zu seinem Sechzigsten Geburtstag. (Verlag Oprecht, Zürich 1935)
Engelsch: Sir Philip Gibbs — Blood Relations. (Hutchinson)
Bruce Marshall — The Uncertain Glory. (Gollancz)
Esperanto: Julio Baghi — Sur sanga Tero. (A. Szalky, Budapest 1935)
Fransch: Fernand Fleuret — Echec au Roi. (Prix de la Renaissance 1935) (Gallimard, Paris 1935), rectificatie van pag. 1813 A.
Maurice Constantin-Weyer — La croisière du jour sans fin. (Rieder, Paris 1935)
Italiaansch: Virgilio Brocchi — Gioia di raccontare, due romanzi. (A. Mondadori, Milano 1935)
Japansch: Seiji Noma — Kodansha. Autobiographie van den Japanschen krantenkoning Seiji Noma, Duitsche vertaling; beschrijft de Japansche evolutie der laatste 40 jaar. (Holle & Co.)
Nederlandsch: Hans Pennarts — „Dreiging uit het Oosten". (Boekdrukkerij Helmond 1935)
Albert Verweij — „Het lachende Raadsel". (N.V. Uitg. v.h. C. A. Mees, Santpoort)
S. Vestdijk — De dood betrapt. (Nijgh & v. Ditmar, Rotterdam 1935)
Spaansch: Francisco Bastos Ansart — Pistolerismo. (Espase-Calpe)
Vlaamsch: A. de Geest — Frans Demars en zijn exotische Tooneel. (Jos. Janssens, Antwerpen)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht 1822 B)**

C. JACQUES URLUS OVERLEDEN. —
De vermaarde opera-zanger Jacques Urlus is 6 Juni 1935 te Noordwijk op 68-jarigen leeftijd overleden.
Hij werd 9 Januari 1867 te Hergenrath bij Aken geboren en ging op jeugdigen leeftijd naar Tilburg. Evenals zoovele beroemd geworden operazangers werd de tenor Urlus ontdekt door zijn prestaties als kerkzanger. De Nederlandsche opera-directeur De Groot gaf hem den raad zich aan de zang-studie te wijden en in 1894 debuteerde hij bij de Nederlandsche Opera van Kees van der Linden.
Gedurende de jaren 1900—1914 was Urlus als eerste heldentenor aan de Opera te Leipzig verbonden. Langen tijd was hij een zeer gevierd heldentenor aan tal van opera's in het buitenland, o.a. bij de Metropolitan in New York. Als Wagner-vertolker trad Urlus op te Bayreuth.
Na het uitbreken van den oorlog keerde hij naar Nederland terug, waar hij medewerkte aan opvoeringen van de Wagner-vereeniging en als solist op Concertgebouw-concerten.
Ook in het katholieke leven heeft Urlus zijn talenten menigmaal in en buiten den kerkzang besteed. Hij mag ook hierom met waardeering herdacht worden en zal bij velen dan ook juist daardoor in goede herinnering blijven.
Zijn studies in Amsterdam volgde hij bij Hugo Nolthenius, Ant. Averkamp en Cornelie van Zanten.
(De Maasbode - De Tijd - Alg. Handelsblad)

D. ENGELAND. — Nieuwe nationale regeering samengesteld. - Stanley Baldwin premier. —
De nieuwe Engelsche nationale regeering werd op 7 Juni 1935 als volgt samengesteld:
Stanley Baldwin, eerste minister.
Ramsay MacDonald, Lord-President of the Council.
Neville Chamberlain, Kanselier van de Schatkist.
Sir John Simon, Binnenlandsche Zaken.
Lord Hailsham, Lord Kanselier.
Sir Samuel Hoare, Buitenlandsche Zaken.

Sir Samuel Hoare

Lord Halifax, Oorlog.
Thomas, Dominions.
Markies van Zetland, Britsch-Indië.
Malcolm MacDonald (zoon van Ramsay), Koloniën.
Sir Bolton Eyres Monsell, Marine.
Cunliffe Lister, Luchtvaart.
Oliver Stanley, Openbaar onderwijs.
Ernest Brown, Arbeid.
Walter Elliott, Landbouw.
Kingsley Wood, Openbare gezondheid.
Walter Runciman, Handel.
Majoor Tryon, P.T.T.
Godfrey Collins, Secretaris voor Schotland.
Ormsby Gore, Openbare werken.
Eden, minister zonder portefeuille voor Volkenbondszaken.
Lord Eustace Percy, minister zonder portefeuille.
Lord Londonderry, lord grootzegelbewaarder en leider in het Hoogerhuis.
Het conservatieve element is in het nieuwe kabinet iets sterker vertegenwoordigd dan in het oude.
(Daily Telegraph)

11 JUNI 1935

E. BOLIVIA. — Conflict met Paraguay bijgelegd. —
Tusschen de vertegenwoordigers der Zuid-Amerikaansche landen, die als bemiddelaars zijn opgetreden in het geschil tusschen Bolivia en Paraguay is op 10 Juni '35 een accoord tot stand gekomen, dat reeds door de ministers van Buitenlandsche Zaken der beide oorlogvoerende staten is goedgekeurd, doch dat nog door de presidenten moet worden geratificeerd.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vorig bericht 1807 D.)**

A. **NOORWEGEN. — Bestrijding der crisis. - Verhooging der belastingen. —**
De voorstellen tot bestrijding van de economische crisis zijn op 7 Juni door het Storting aangenomen. Vóór stemden de sociaal-democraten en de boerenpartij, tegen de liberalen en de rechterzijde.
Het door de vroegere regeering-Mohwinkel opgestelde budget van 409 millioen kronen wordt door dit besluit verhoogd tot 435 millioen. De dekking voor de maatregelen ter bestrijding der crisis wordt gezocht in verhooging van bepaalde directe inkomstenbelastingen en in de invoering van een kleinhandelsbelasting van 2%. (Aftenposten)

B. **FRANKRIJK. — Beteugeling der speculatie. - Maatregelen van de Bank van Frankrijk. —**
De minister van financiën Regnier heeft op 11 Juni '35 een onderhoud gehad met den president van de Bank van Frankrijk Tannery, waarin werd besloten, dat de Bank in het vervolg geen voorschotten op goud meer zal verstrekken, teneinde de speculatie nog verder te beperken. (Le Temps)

C. **NEDERLAND. — Het Bezuinigingsontwerp. - Adres van het Verbond van Nederl. Werkgevers aan de Tweede Kamer. —**
Het Verbond van Nederl. Werkgevers heeft een adres gericht aan de Tweede Kamer over het wetsontwerp ter verlaging van de openbare uitgaven. De kern van dit adres is, dat het Verbond de regeering in zake de voorgestelde bezuinigingen steunt, echter waarschuwt tegen verschuiving van lasten naar de toekomst. (N. Rott. Crt.) **(Vorig bericht 1824 F.)**

D. **DUITSCHLAND. — Synode van Augsburg. —**
In de dezer dagen gehouden Groote Augsburgsche Synode van de Duitsche predikanten, deelde de president der Synode, ds. Koch mede, dat 17 predikanten uit het concentratiekamp Sachsenburg zijn vrijgelaten. Aan minister Frick werd telegrafisch gevraagd waarom ds. Kunzelmann en ds. Bunzel niet zijn vrijgelaten.
De Synode is afgeloopen zonder het verwachtte manifest waarbij deze beweging zich tot een „Kerk onder het kruis", een vervolgde groep, heeft verklaard. De toon van de discussies was mild, en men gaf zich veel moeite om Hitler te verzoenen. Vooral door particuliere samensprekingen van de synode door bisschop Meiser van Beieren, bisschop Marahrens van Hannover, bisschop Wurm van Wurtemberg, dr. Zänker van Breslau, dr. Koch uit Oeynhausen en ds. Niemöller uit Dahlem is een sterkere eenheid tot stand gekomen. (Dit slaat op een aanvankelijk gerezen verschil van meening in den boezem der synode, daar de eene groep, die van den militanten ds. Niemöller, een scherpere houding wilde aannemen dan Marahrens en Meiser c.s., welk verschil dus toch overwonnen is. — Red. Alg. Handelsblad)
De heer Schucht, de vertegenwoordiger van het departement van binnenlandsche zaken, was aanwezig. De Synode heeft een verklaring opgesteld, die, naar men meent, eerst aan de regeering ter lezing zal worden voorgelegd. (Alg. Handelsblad)
(Vorig bericht Kerkstrijd 1763 D)

E. **ENGELAND. — Verklaring van Ramsay MacDonald. —**
In zijn boodschap aan de natie zette MacDonald op 7 Juni '35 uiteen, dat hij reeds eenigen tijd het feit onder oogen heeft gezien, dat hij rust zou moeten nemen van de zware en voortdurende inspanning, die de critieke toestanden van de laatste zes jaar in binnen- en buitenland van hem geëischt hebben. Hij is ernstig bezorgd geweest, dat een wijziging in de persoonlijke samenstelling der regeering het nationale karakter daarvan zou kunnen verzwakken, hetgeen snel een einde zou maken aan de politiek, die tot dusverre het land door zijn moeilijkheden heeft heengebracht en het vertrouwen heeft gegeven en de vooruitzichten, die het thans voor zich ziet. Een kabinet, vereenigd in het practische werk van uitvoering van een gemeenschappelijke nationale taak is nog vereischt, wanneer men den nationalen vooruitgang wil behouden en de problemen in binnen- en buitenland te boven wil komen. MacDonald eindigt deze boodschap met het uitspreken van de hoop, dat het vertrouwen en de steun, die het land gegeven heeft aan de nationale combinatie, waarvan hij het hoofd geweest is, wederom zal worden gegeven aan de nieuwe combinatie onder den nieuwen minister-president. (Daily Telegraph)
(Vorig bericht MacDonald 1786 A.)

F. **AMSTERDAM. — Inperking der werkloosheid. - Voorstellen der soc.-dem. Raadsfractie verworpen. —**
Door de soc.-dem. Raadsfractie waren groote plannen ingediend tot inperking van de werkloosheid. De kosten van uitvoering van deze plannen zouden een bedrag vorderen van *f* 35.000.000.
B. en W. waren echter van meening in hun praeadvies dat deze voorstellen niet behoorden te worden aangenomen, omdat B. en W. met medewerking van de regeering en behulp van het werkfonds reeds zooveel mogelijk paal en perk stellen aan de werkloosheid.
De voorstellen der soc.-dem. fractie werden, nadat eenige zittingen aan deze materie waren gewijd, verworpen met 22 tegen 21 stemmen.
Ook werden voorstellen van de Communistische Partij tot inperking der werkloosheid verworpen met 37 tegen 6 stemmen, de soc.-democraten stemden tegen. (Telegraaf) **(Vor. ber. Werkloosheid 1735 L.)**

G. **ENGELAND. — Stanley Baldwin's eerste rede als premier. —**
Baldwin heeft op 8 Juni '35 tijdens een vergadering van aanhangers der nationale regeering te Himley, zijn eerste rede als Britsch premier gehouden.
Spr. zeide o.a. het volgende:
Wij verkeeren op het oogenblik in een stabielen toestand en wij moeten dien angstvallig bewaren. Deze stabiliteit is noodzakelijk voor de wereld. De dictatuur is slechts stabiel, zoolang de dictator zijn macht handhaaft.
Monetaire stabiliteit in eenigerlei vorm of een accoord, dat ons in staat zal stellen tot de noodige aanpassingen voor het herstel van den internationalen handel, is nog niet in het zicht. Baldwin wees er echter op, dat de Britsche nijverheid zich in opmerkelijke mate heeft hersteld.
Zoowel voor ons eigen volk als voor andere volken, ging de premier voort, streven wij naar vrijheid, vrede en veiligheid. Ook ik wil daar naar streven en het is met dit doel, dat ik den zwaarsten last, die op den schouders van een Brit kan drukken, heb aanvaard.
Wanneer men thans in de wereld rondblikt, ziet men drie groote landen, Italië, Sovjet-Rusland en Duitschland, die door dictators worden geregeerd. Men ziet ook, hoe een democratisch land, de Vereenigde Staten, in een strijd is gewikkeld tegen de moeilijkheden, waarvoor het gesteld is; men ziet hoe het van alles beproeft, al streeft het thans nog niet er naar, zijn economisch stelsel aan te passen aan de nieuwe omstandigheden, welke in de wereld heerschen.
Men ziet, hoe in Frankrijk het gebrek aan stabiliteit der regeeringen een bron van zorg is, zoowel voor dat land zelf als voor zijn vrienden.
Onder al die naties is het onze het eenige groote democratische land, zei Baldwin, dat stabiliteit geniet.
Men ziet tenslotte, hoe Italië gewikkeld is in een conflict met Abessynië, dat de rest van Europa bezorgdheid inboezemt. Men kan niet zeggen, dat in Italië een openbare meening te dien opzichte bestaat.
Voor deze moeilijkheden, voor deze mogelijke gevaren worden wij plotseling gesteld. Daarom is het meer dan ooit noodig, dat de regeeringen stabiel en krachtig zijn. Op de regeeringen van andere landen, zoo besloot de premier, kunnen wij geen doorslaggevenden invloed uitoefenen; de onze evenwel kunnen wij kiezen. (Manchester Guardian)
(Vor. ber. Balwin 1809 A.; Premier 1834 D.)

H. **ENGELAND. — Sir Anthony Eden verdedigt Engeland's houding inzake het Italiaansch-Abessynisch conflict. —**
Lord grootzegelbewaarder Eden verklaarde op 7 Juni in het Lagerhuis het volgende:
Spr. zeide de opvatting te deelen inzake de groote rol, die de Volkenbond moet spelen bij het arbitreeren van alle conflicten, maar men heeft misschien over het hoofd gezien, wat de Volkenbond in deze aangelegenheid reeds gepresteerd heeft. Wanneer

Majoor Attlee er op gewezen heeft, dat Italië zich niet verplicht heeft niet over te gaan tot toepassing van geweld, dan is dat volkomen onjuist.
In de Italiaansche pers zijn tot zijn spijt vele wilde beschuldigingen jegens de Britsche regeering geuit. Zulke onjuiste uiteenzettingen zijn buitengewoon betreurenswaardig. Fantastisch is de veronderstelling, dat Engeland sedert jaren denkt aan het op zich nemen van een soort protectoraat over Abessynië. Eden herhaalde daarop het belang van Engeland bij een duurzame en op gelijke wijze voor Italië en Abessynië bevredigende oplossing, die rekening houdt met de verantwoordelijkheden van Engeland, Frankrijk en Italië volgens het verdrag der drie mogendheden van 1906. In dit verdrag zijn de drie landen overeengekomen in het belang van het in stand houden van de politieke en gebiedsintegriteit van Abessynië samen te werken. Dat is een regeling, die in het kader van het Volkenbondshandvest, het Kelloggpact en het Italiaansch-Abessynische vriendschapsverdrag van 1928 ligt. (Morning Post) **(Vor. ber. Eden 1801 E.)**

A. **SOVJET-RUSLAND. — Benesj, de Tsjechoslowaaksche Minister van Buitenlandsche Zaken te Moskou. - Communiqué. —**
De Iswestija publiceert een communiqué over het verblijf van Benesj te Moskou.
Men is het eens geworden over het bijzondere belang op het oogenblik om de organisatie van de collectiviteit van de wereldvrijheid op grondslag van de onverdeelbaarheid des vredes te verzekeren. De onlangs gesloten pacten van de Sovjet-Unie met Frankrijk en Tsjecho-Slowakije maken hiervan deel uit. De onderhandelaars hebben het voornemen hunner regeeringen bevestigd de moeilijkheden te overwinnen, die de organisatie van de collectieve veiligheid nog in den weg staan. Dit is de grondslag van samenwerking tusschen beide landen. (Iswestija)
(Vor. ber. Tsjechisch-Russisch Pact 1802 B.; Benesj 1375 G.)

B. **JAPAN. — Vrachttarieven naar Ned. Oost-Indië verlaagd. —**
De vrachttarieven tusschen Osaka en Batavia zijn verminderd met 30% ten gevolge van het afloopen van de overeenkomst tusschen de Japansche stoomvaartmaatschappijen en de Java-China-Japan-lijn. (Sjimboen Rengo) **(Vorig bericht 1585 M.)**

C. **ANTHROPOLOGIE EN VERLOSKUNDE. — Voordracht van Prof. K. de Snoo. —**
Op 1 Juni heeft in de collegekamers van de afdeeling Volkenkunde van het Koloniaal Instituut des morgens Prof. K. de Snoo (Utrecht) voor de sectie physische Anthropologie, een voordracht gehouden over „Anthropologie en Verloskunde".
„Ofschoon de geboorte een der belangrijkste momenten in het leven van den mensch voorstelt", aldus Prof. de Snoo, „wordt de verloskunde onder de hulpwetenschappen der anthropologie nog nauwelijks genoemd."
Spreker meent ten onrechte en wil trachten aan te toonen, dat de vergelijkende verloskunde ons in staat stelt, de geheele ontwikkeling der gewervelde dieren te overzien en in het bijzonder de plaats, die de mensch te midden van zijn medeschepselen inneemt, scherper te belichten.
Hij gaat daarbij uit van de opvatting, dat ook bij de voortplanting „the survival of the fittest" geldt en door teeltkeus zoowel de voorwaarden voor een veilige geboorte als voor een zoo goed mogelijke embryonale ontwikkeling zoo gunstig mogelijk zijn geworden. Reeds vroeger heeft hij aangetoond: 1e. De eensoortigheid van den mensch (Ned. Tijdschrift v. Geneeskunde, Jaargang 76, No. 40 1932); 2e. Philogenie en Verloskunde (Tijdschrift v. Verloskunde en Geneeskunde 1933, Jaargang 1935), dat er tusschen den mensch en de apen eenerzijds en de zoogdieren anderzijds een groot verschil bestaat in den aard der uterus-contracties, die bij de zoogdieren peristaltisch, bij den mensch en bij de apen aperistaltisch zijn. Dit verschil, dat gepaard gaat met een verschil in vorm van de baarmoeder en een verschil in bepaalde kenmerken van de vrucht, bleek van verstrekkende beteekenis, omdat de normale hoofdligging bij de dieren met peristaltiek door de uteruscontracties tot stand komt, doch bij gemis aan peristaltiek alleen voldoende is verzekerd, wanneer de bekkenring het laagste punt in de buikholte inneemt.
Daarom konden de dieren zonder peristaltiek geen viervoeters worden, maar waren gedwongen, zich op te richten of boomdier — aap — te worden. Op een der moeilijkste problemen uit de anthropologie, n.l. waarom de mensch zich heeft opgericht, was daarmede een antwoord gegeven. Doch bovendien was het daardoor waarschijnlijk geworden, dat niet de mensch via de apen was ontstaan, maar de apen van tweevoeters boomdieren zijn geworden. De gewoonte van de apen, in rust rechtop te zitten, zou daar nog een herinnering aan zijn. En tenslotte volgde daaruit, dat de scheiding tusschen den mensch met de apen en de viervoetige zoogdieren reeds in het allereerste ontwikkelingsstadium der zoogdieren moet hebben plaats gehad. Thans kan spreker een stap verder gaan, want het is gebleken, dat de zoogdieren alle een orgaan bezitten, dat voor hun ontwikkeling van het allergrootste belang is geweest, doch dat de buideldieren missen n.l. de cervix uteri, die nagenoeg den geheelen baarmoederhals inneemt. Door dat orgaan konden de zoogdieren zich embryonaal beter ontwikkelen.
Tegelijk is daarmede ook het mysterie, waar in het eoceen de zoogdieren zijn vandaan gekomen, opgelost. Een duidelijker voorbeeld van de beteekenis van de kwaliteit van het geslachtsapparaat voor de ontwikkeling der dieren is wel niet denkbaar. De vergelijkende verloskunde is dan ook voor de afstammingsleer van het grootste belang en in het bijzonder voor de ontwikkeling van den mensch, die eensoortig is, ongedifferentieerd, maar van hooge kwaliteit, dank zij het bezit van een cervix en een uterus zonder peristaltiek. (Red. K. H. A.)

D. **DUITSCHLAND. — Vlieger-Generaal Göring's Balkan-reis. —**
Generaal Göring is te München teruggekeerd van zijn bezoeken op den Balkan. Uit Belgrado werd gemeld, dat men in welingelichte kringen van meening is, dat het bezoek van Göring aan Zuid-Oost-Europa ten doel had te komen tot een anti-bolsjewistisch pact tusschen Duitschland, Polen, Oostenrijk, Hongarije, Bulgarije en Joegoslavië. Hongarije steunt het plan.
Men meent in Belgrado, dat Göring om de Duitsche anti-bolsjewistische politiek te doen slagen, bereid zou zijn, de onafhankelijkheid van Oostenrijk en de Italiaansche Noordgrens te garandeeren en Italië de vrije hand te geven in Abessynië.
Voor zijn vertrek uit Belgrado, heeft generaal Göring een verklaring voor de pers afgelegd, waarin hij o.a. zei: Het zijn onvergetelijke indrukken die ik en mijn begeleiders van het Joegoslavische volk en hun land mee terugnemen. Overal hebben wij kunnen constateeren, dat er hartelijke en vriendschappelijke banden tusschen het Duitsche en Joegoslavische volk bestaan. Voor mijn landgenooten zal het in de toekomst een vreugde zijn, in een land te reizen, dat zoo veel sympathie voor het nieuwe Duitschland aan den dag heeft gelegd. (Vreme, Politika, Adverul)
(Vorig bericht 1824 A.)

12 JUNI 1935

E. **GRIEKENLAND. — Parlementsverkiezingen. —**
De resultaten der op 9 Juni gehouden parlementsverkiezingen in verband met de herziening der grondwet, wijzen op een nederlaag der Monarchisten. De regeeringspartij zal over 4/5 der zetels beschikken. Aan de verkiezing hebben uitsluitend deelgenomen de Volkspartij d. i. de regeeringspartij onder leiding van Tsaldaris (minister-president), en de Royalistische Unie onder leiding van Metaxas. De oppositie heeft niet aan de verkiezingen deelgenomen. (Proia)
(Vor. ber. Parlement 1742 D.)

F. **NEDERLAND. — Tewerkstelling van arbeiders in het land- en tuinbouwbedrijf. —**
De minister van Sociale Zaken heeft aan burgemeesters en wethouders der gemeenten in de provincies Groningen, Friesland, Drenthe en Overijsel een aanschrijving gezonden nopens de tewerkstelling van arbeiders in het land- en tuinbouwbedrijf met bijslag van de overheid. De regeling geldt voorloopig van 1 Juli tot en met 31 December 1935. (N. R. Crt.)
(Vor. ber. Werkverschaffing 1369 H.)

G. **FRANKRIJK. — De socialistische partijdag te Mulhouse. —**
In de zitting van 10 Juni '35 van den socialistischen partijdag te Mulhouse is het rapport der parlementsfractie, ingediend door den afgevaardigde Vincent Auriol, goedgekeurd met 484 mandaatstemmen vóór. Tegen waren 427 mandaatstemmen, 178 bevatten een voorwaardelijke goedkeuring, 48 mandaatstemmen onthielden zich.

Leon Blum verklaarde o.m., dat bij een Duitschen inval in Frankrijk alle Fransche proletariers zich tegen den aanvaller zullen keeren. De communisten en de socialisten zijn thans niet meer verdeeld door de kwestie van de landsverdediging. Het vaststellen van een gemeenschappelijke formule ligt thans in het bereik der mogelijkheden. (Le Journal)
(Vor. ber. Soc. Partij 1393 C.)

A. **BELGIE. — Rechtstaal-wet aangenomen. —**
De Belgische Kamer heeft met 95 tegen 40 stemmen en 22 onthoudingen de wet tot regeling van het taalgebruik bij de rechtspraak in eindbeslissing aangenomen.
Zooals bekend is het hoofdbeginsel gebruik van Vlaamsch in Vlaanderen, van Fransch in het Walenland en tweetaligheid in Brussel en de meeste voorsteden. (Handelsblad van Antwerpen)
(Vor. ber. Taalkwestie 1685 G.)

B. **NEDERLAND. — Nationale Luchtvaartschool. —**
Onder groote belangstelling uit burgerlijke en militaire kringen is op 1 Juni '35 op het vliegveld Molenheide te Gilsen-Ryen de zesde afdeeling der Nationale Luchtvaartschool officieel geopend. (Vaz Dias)

C. **TSJECHO-SLOWAKIJE. — Handelscrediet van 250 millioen Tsjechische Kronen aan Sovjet-Rusland. —**
De Tsjechoslowaaksche regeering heeft op 4 Juni '35 voor het eerst sedert de Russische revolutie de Sovjet-Unie een crediet van 250 millioen kronen toegestaan. Volgens de Tsjechisch-Russische handelsovereenkomst zal dit crediet gebruikt worden voor de aankoop van Tsjechoslowaaksche producten door de Sovjet-Unie. (Prager Presse)
(Vor. ber. Duitsch Crediet 1737 H.)

13 JUNI 1935

D. **LUCHTVAART. — K. L. M. - Tweemaal per week naar Ned. Oost-Indië. —**
In aanwezigheid van veel belangstellenden en autoriteiten is op 12 Juni '35 de Nachtegaal, bestuurd door Frijns en Van der Zijde, van Schiphol naar Batavia vertrokken, met post en passagiers, als eerste toestel in den nieuwen versnelden dubbel weekschen luchtdienst op Indië. (Telegraaf)
(Vor. ber. 1785 B.; K.L.M. 1802 H.)

E. **LIBERIA. — Regeering-Barclay door Vereenigde Staten erkend. —**
De Vereenigde Staten hebben thans, na hiermede 5 jaar te hebben gewacht, formeel de regeering van president Barclay over Liberia erkend, aldus deelt staatssecretaris Hull mede.
Barclay's plannen voor de economische en sociale rehabilitatie van Liberia zijn thans voor de Vereenigde Staten aanvaardbaar verklaard. Tot dusver had Washington de erkenning geweigerd, daar het de regeering van Liberia incapabel achtte, om de slavernij af te schaffen.
(Zooals men weet, is Liberia het in 1822 op de West-Afrikaansche Peperkust gestichte land voor de vrijgelaten slaven uit Amerika.)
(New York Herald, Parijs) **(V. b. Liberia 344 H.)**

F. **SOVJET-RUSLAND. — Jenoekidze, voorzitter der centrale executieve der Kaukasische republieken verbannen. —**
De Prawda meldt, dat Jenoekidze, voorzitter der centrale executieve der Kaukasische republieken, is gearresteerd en naar Siberië verbannen. Hij wordt beschuldigd de geestelijke vader te zijn van een terroristische groep, die samenzweerde tegen het leven van Stalin. Twee andere leiders zijn uit hun functie ontheven.
Krachtens de grondwet der Sovjet-Unie duurt zulk een verbanning minstens vijf en hoogstens tien jaar.
Het particuliere archief van Jenoekidze en de zich in zijn bezit bevindende partijcorrespondentie zijn in beslag genomen. Bovendien heeft het hoofdbestuur der communistische partij gelast, dat alle foto's van Jenoekidze binnen 24 uur verwijderd moeten worden.
(Prawda)

G. **NEDERLAND. — Vereeniging „Arbeid voor Onvolwaardigen". —**
Over de vakopleiding voor lichamelijke gebrekkigen, welk onderwerp ter sprake kwam in de jaarvergadering der Vereeniging „Arbeid voor Onvolwaardigen" (A.V.O.) op 1 Juni '35, hebben de heeren Dr. J. v. Assen, Geneesheer aan de Adriaan Stichting te Rotterdam en Ir. Z. Th. Fetter, Hoofd der afdeeling Arbeid bij de Philips fabrieken, prae-advies uitgebracht. Aan de hand van een uitgebreid ervaringsmateriaal concludeert Dr. v. Assen dat de lichamelijke gebrekkigen een betere kans op arbeid hebben, als zij een beroep uitoefenen, waarvoor opleiding noodig is. (Vaz Dias)

H. **PALESTINA. — Amnestie. —**
De Britsche Hooge Commissaris in Palestina Sir Arthur Wauchope heeft in een verklaring medegedeeld, dat hij ter bevordering van de goede samenwerking tusschen de verschillende bevolkingsgroepen in Palestina de herinnering aan de onlusten van 1929 zooveel mogelijk wenscht uit te wisschen en dat hij derhalve besloten heeft tot vermindering der straffen dergenen, die daarbij veroordeeld zijn.
(Eastern Times)

14 JUNI 1935

I. **VEREENIGDE STATEN. — De marine-begrooting aangenomen door den Senaat. —**
De Senaat heeft op 24 Mei '35 met 55—18 stemmen de marinebegrooting ten bedrage van 460 millioen dollar aangenomen. (New York Herald, Parijs)
(Vorig bericht blz. 1783 F.)

K. **BELGIE. — Invoer van aardappelen. - Speciale invoer-taxe vervallen. —**
In de Belgische staatscourant van 5 Juni '35 is een K.B. verschenen, waarbij wordt bepaald, dat tot 30 Juni 1935 de speciale invoer-taxe van frs. 5 per 100 K.G. aardappelen vervalt. (Moniteur Belge)
(Vorig bericht blz. 1770 E.)

L. **GEESTELIJK LEVEN. — Drie diocesane Katholiekendagen op den tweeden Pinksterdag (10 Juni '35).**
Drie diocesane katholiekendagen zijn op den tweeden Pinksterdag (10 Juni '35) in ons land gehouden: n.l. in de Bisdommen Breda, Den Bosch en Roermond.
Ten vorigen jare kwam op initiatief van H.H. H.H. Excellenties de Bisschoppen van Breda en 's-Hertogenbosch tot stand het Comité van Actie tegen Zedelijke Volksverwildering en aan dit comité hebben zij opgedragen te bevorderen dat in beide Bisdommen op 2den Pinksterdag zou worden gehouden een katholiekendag, gewijd aan het vraagstuk der zedelijke volksverheffing. Hierdoor werd ook behartigd een sociaal volksbelang van de eerste soort. Zoo stonden de bijeenkomsten gisteren te Breda en Tilburg in het teeken der volksverheffing.
In Roermond werd de 25ste Limburgsche katholiekendag gehouden. De Limburgsche katholiekendag is de groote bezieling geweest waaruit alle diocesane en landelijke katholiekendagen zijn voortgekomen.
De namen van een Mgr. Drehmans, den vroegeren Roermondsche kerkvorst en den oud-minister en overleden Commissaris der Koningin in Limburg jhr. Ruijs de Beerenbrouck zijn aan de geschiedenis ervan onverbrekelijk verbonden evenals de persoonlijkheid van diens zoon, den tegenwoordigen staatsraad en voorzitter van de Tweede Kamer.
Tienduizenden katholieken zijn uit geheel Nederland opgekomen. (De Tijd - Maasbode)

A. **BELGIE. — Een nieuw crediet-instituut. - Kapitaal 200 millioen francs. —**
De regeering heeft besloten tot stichting van een re-escompte en garantie-instituut, een geheel nieuwe instelling, die in samenwerking met de Nationale Bank credieten zal verstrekken op korten, middelmatigen en langen termijn aan banken, industrieele-, handels- en landbouwondernemingen.
Dit beteekent een nieuwen stap in de uitvoering van het programma van Van Zeeland.
Het instituut is opgericht voor den tijd van vijf jaren; de Koning kan het daarna wederom met vijf jaren verlengen.
Het kapitaal bedraagt 200 millioen francs.
(Handelsblad van Antwerpen)

B. **ENGELAND. — Rede van den Prins van Wales. - Voorstander reis oudstrijders naar Berlijn. —**
De prins van Wales heeft op 11 Juni een toespraak gehouden tot de oudstrijders van het Britsche legioen op hun conferentie te London. In deze redevoering zeide hij: „ De gedachte van het reizen eener deputatie van het legioen naar Duitschland bevalt mij. Ik heb den indruk, dat er geen passender lichaam of organisatie van mannen is om de vriendenhand toe te steken aan de Duitschers dan de oudstrijders, die met hen gestreden hebben — en dat alles hebben vergeten — in den grooten oorlog." De prins deelde voorts mede, dat hij dit voorstel had besproken met den president van het legioen, generaal-majoor Sir Frederick Maurice. Zijn voorstel werd met luid gejuich begroet. (Manchester Guardian)

C. **KONINKLIJKE NEDERL. MAATSCH. TOT EXPLOITATIE VAN PETROLEUMBRONNEN IN NEDERLANDSCH-INDIE. — Netto-winst 1934: ƒ 38.131.575 (v. j. ƒ 30.546.306). - Dividend: 7½% (v. j. 6%) op de gew. aand. en 4% (onv.) op de pref. aandeelen. —**
In het jaarverslag van de Koninklijke Petroleum Mij. over 1934, wordt medegedeeld, dat de netto-winst ƒ 38.131.574 beloopt, hetgeen een aanzienlijke toeneming is tegenover de winst over het jaar 1933, welke ƒ 30.546.306 beliep.
Uit het verslag blijkt, dat in 1934, zoowel door de Koninklijke als door de Bataafsche verlies op ponden is geleden.
De productie der groep is belangrijk toegenomen, n.l. van 21.953.473 tot 24.078.012 K.G. ton.
De directie wijst er op, dat de monetaire situatie en de neiging in vele landen om de petroleumindustrie steeds zwaarder te belasten, een zwaren druk op het bedrijf gelegd hebben.
Uit de overzichten der activiteit in de verschillende landen blijkt dat er met kracht naar gestreefd wordt de technische installaties volkomen „up to date" te houden.
Wat het Amatlan-proces van de Mexican Eagle betreft, ziet de directie de einduitspraak van Mexico's hoogsten rechter met vertrouwen tegemoet.
(Telegraaf - Keesings Fin. Archief) **(V. b. 1334 E.)**

D. **GEESTELIJK LEVEN. — Protestantendag te Tilburg. —**
Op tweeden Pinksterdag (10 Juni '35) heeft de Protestanten-Vereeniging „De Meierij" voor de eerste maal haar Protestantendag te Tilburg gehouden.
In de Hervormde Kerk aan de Zomerstraat werd een wijdingsdienst gehouden, waarin voorging ds. B. Keers, predikant te Batavia, met verlof hier te lande.
In den namiddag is er een openlucht-bijeenkomst gehouden in den tuin van de Nieuwe Koninklijke Harmonie, waarbij het Bossche Zangkoor „Excelsior" een zestal liederen ten gehoore bracht.
De bijeenkomst werd geopend door den voorzitter van het algemeen bestuur van de Meierij ds. E. A. J. Plug, predikant te Nuenen-Geldrop, die begon met het laten zingen van het bekende Luther-lied.
Hierna hield de spreker een korte inleiding waarin hij o.m. het doel en werken van de vereeniging uiteenzette, n.l. om de protestanten van verschillende richting bijeen te brengen.
Als tweede redenaar trad op ds. B. A. Plug, predikant te Bredevoort, die sprak over het ontstaan en de bedoeling van de beweging te Möttlingen.
Op verzoek van den voorzitter sloot ds. P. van de Wal, predikant te Tilburg, met een opwekkend woord de bijeenkomst. (Standaard)

E. **BASLER HANDELSBANK IN MOEILIJKHEDEN. Surséance verleend. —**
De Zwitsersche Bondsraad heeft het verzoek der Basler Handelsbank tot surséance voor een gedeelte harer verplichtingen tot 29 Juni 1937 ingewilligd.
De betalingsmoeilijkheden komen voort uit het bevriezen van een groot deel van het kapitaal dat door de bank in Duitschland en in andere landen met beperkt betalingsverkeer is belegd.
De bank deed bijna uitsluitend transacties met het buitenland. De Basler Handelsbank behoort tot de zes grootste banken van Zwitserland.
(Neue Zürcher Zeitung)

F. **NEDERL. OOST-INDIE. — Werkloosheid. - Volksraad. —**
Bij den Volksraad is de vierde aanvullende begrooting van het Departement van Justitie ingediend, waarbij voor het Tweede Hoofdstuk de uitgaven voor het Kantoor van Arbeid verhoogd zijn met een bedrag van ƒ 600.000.
Deze verhooging wordt omschreven als „Bijdragen in de kosten van voorzieningen ten behoeve van werkloozen". (Aneta) **(Vor. ber. Werkloosheid 1816 E.)**

G. **NEDERLAND. — Het Werkfonds. —**
Wij ontvingen de volgende gegevens met betrekking tot de Openbare Werken, die met behulp van het Werkfonds worden gefinancierd.
Van deze werken zijn 33 plannen uitgevoerd en in uitvoering tot een bedrag van ƒ 5.923.293.85 en 60 plannen toegestaan tot een bedrag van ƒ 18.925.922.35; totaal 93 plannen tot een bedrag van ƒ 24.849.216,20.
Ongeveer 14.000 man worden gedurende een jaar door bovengenoemde Werkfonds-werken te werk gesteld.
Bovendien vinden ongeveer 55.000 man werk in de door het Rijk gesubsidieerde werkverschaffing. Deze personen worden evenwel in de werkloozenstatistiek als werkloozen opgenomen.
Voorts is voor 45 industrieele projecten van het Werkfonds een totaal bedrag van ƒ 1.983.064 toegestaan en moeten enkele millioenen gereserveerd worden voor een nog in overweging zijnd werk.
Het aantal manweken voor deze projecten is uiteraard moeilijk in cijfers uit te drukken. (Werkfonds)
(Vorig bericht Werkfonds 1771 B.)

15 JUNI 1935

H. **FRANKRIJK. — De „Normandie". - Terugreis. - Nieuw record. —**
De „Normandie" die op 12 Juni '35 van New York is teruggekeerd, heeft over den afstand tusschen het lichtschip Ambrose en Bishop Rock vier dagen, drie uur en 28 minuten gedaan, hetgeen een gemiddelde snelheid beteekent van 30.35 mijl.
Hiermede is zoowel het record van de „Bremen" als het eigen record van de heenreis verbeterd.
(Le Temps) **(Vorig bericht 1822 G.)**

I. **LETTERKUNDE. — „C. W. van der Hoogt-prijs". - „Dr. Wynaends-Francken-prijs". —**
Namens het bestuur der Maatschappij der Ned. Letterkunde werd op 12 Juni '35 een mededeeling gedaan omtrent den „C. W. Van der Hoogt-prijs". Deze zal dit jaar niet worden uitgereikt, omdat het bestuur zich niet kan vereenigen met de voordracht van de Commissie voor Schoone Letteren.
Wat betreft den nieuwen tweejaarlijkschen „Dr. Wijnaends-Francken-prijs," groot 500 gulden, heeft

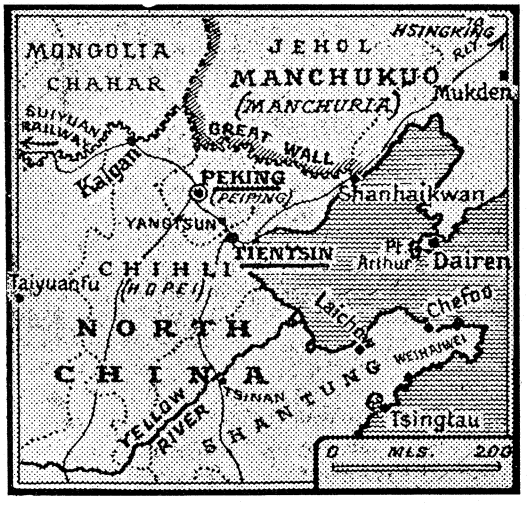
de desbetreffende commissie voor de rubriek Biografie en Cultuurgeschiedenis aanbevolen dezen prijs voor 1935 toe te kennen aan N. Japikse, voor zijn boek „Prins Willem III, stadhouder en koning (Amsterdam 1930 en 1933 twee deelen).
Dr. Japikse, die te Joure (Fr.) geboren werd in 1872, studeerde te Leiden Ned. Letteren en behaalde in 1900 de doctorale waardigheid. Van zijn hand verschenen verscheidene werken en studies, waarvan vooral bekend zijn „Verwikkelingen tusschen Engeland en de Republiek 1660—1665", het werk waarop hij disserteerde, zijn „Handboek tot de Staatkundige Gesch. van Nederland" (in samenwerking met Prof. Gosses), dat in 1919 verscheen, alsmede enkele beschrijvingen van staatslieden en correspondentie uit het verleden, van welke werken verschillende ook in vertaling werden uitgegeven. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Dr. Wynaends-Francken-prijs 1558 H.)

A. NEDERLAND. — Het beginselprogram der R. K. Staatspartij. —
Wij ontvingen het ontwerp-algemeen beginselprogram der R.-K. Staatspartij, dat is samengesteld door een, door het partijbestuur daartoe ingestelde commissie, welke haar ontwerp den 4den Juni '35 bij dit bestuur heeft ingediend. Deze commissie bestond uit de heeren prof. mr. P. J. M. Aalberse, dr. D. Beaufort O. F. M., dr. J. van Beurden, O. Praem, mr. C. M. J. F. Goseling, prof. mr. P. W. Kamphuisen, prof. dr. J. B. Kors O.P., prof. J. H. Niekel, prof. mr. W. Pompe en prof. dr. ir. J. Schmutzer.
De commissie heeft haar taak en het gebied waarover haar opdracht zich uitstrekte, aldus opgevat, dat zij in haar onderzoek heeft betrokken een reeks van fundamenteele vraagstukken, welke het staatkundige leven beheerschen en waarover de groote Katholieke beginselen, ontleend aan wetenschap, wijsbegeerte en openbaring, bijzonder in dezen tijd licht kunnen werpen.
Aan de economische paragrafen van het program ontleenen wij het volgende:
Met verwerping van de vrije concurrentie en van de economische dictatuur als leidende beginselen in de volkshuishouding, behoort aan de sociale rechtvaardigheid en de sociale liefde een allesbeheerschende plaats in het maatschappelijk leven te worden toegekend, met name door het scheppen eener in dezen geest opgebouwde sociale en juridische ordening.
De Staat bevordere dat deze ordening tot stand komt en belette dat zij door financieel-economische machtsgroepeeringen wordt verlamd.
Deze ordening moet er op gericht zijn om allen, die aan het economisch leven deelnemen, in rechtvaardige verhouding in de vruchten te doen deelen, en om in het bijzonder degenen, die door arbeid — hetzij zelfstandig, hetzij in dienstbetrekking — daaraan deelnemen, te brengen tot bestaanszekerheid en tot voldoende eigen bezit.
Het sociaal-economisch leven dient te worden georganiseerd in bedrijfschappen, die de bevoegdheid hebben om onder oppertoezicht van den Staat hun eigen taak in de volkshuishouding zelfstandig te vervullen.
Daarbij moet de Staat er voor waken, dat deze bedrijfschappen, de uitoefening van het bedrijf zoodanig regelen, dat eenerzijds op behoorlijke wijze wordt voorzien in de behoeften op welker bevrediging het betrokken bedrijf uiteraard is gericht; en dat anderzijds de belangen der werkers in het bedrijf en die der verbruikers behoorlijk worden behartigd.
De Staat onthoude zich ervan, ondernemingen van economischen aard zelf te exploiteeren, tenzij en voor zoover en voor zoolang het algemeen welzijn dit klaarblijkelijk eischt.
De Staat drage zorg, dat het beleid, der Circulatiebank blijvend gericht zij op het algemeen welzijn. Voorts treffe de Staat al de maatregelen, die noodig zijn om ook de andere banken haar functie in de volkshuishouding op de voor de volksgemeenschap juiste wijze te doen uitoefenen. (Overzicht Maasbode - Tijd)
(Vor. ber. R.K. Staatspartij 1553 G.)

16 JUNI 1935

B. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —
Belgisch-Fransch: Marie Gevers — „Muziek in den Meinacht", voor Nederland bewerkt door dr. Martin Premsela. (Zuid-Hollandsche Uitg. Mij., Den Haag)
Duitsch: Victor Witte — „Männer sehen dem Tod ins Gezicht". (Drei Masken Verlag A.G., München)
Engelsch: Mrs. Manning-Sanders — „Mermaid's Mirror". (Cassell)
Fransch: Marcel Arland — „La Vigie". (Aux Editions de la N. R. F.)
Italiaansch: Luigi Ugolini — „Leggende della Maremona" (Toskaansche legenden). (L'Eroica, Milano)
Nederlandsch: Eline van Stuwe — „Het Plein in Zon en Regen". (P. N. v. Kampen & Zn., N.V., Amsterdam)
Russisch: M. Moeratof — „L. N. Tolstoj i W. G. Tsjerkof po ig perepieske" (Tolstoj en Tsjerkof, briefwisseling). (Staatsuitgeverij, Moskou)
Spaansch: „Almanaque Literario 1935. (Editorial Plutarco, Madrid) (Red. K. H. A.) **(V. b. 1834 B.)**

C. CHINA. — Japansche penetratie. —
De berichten over het nieuw-opgevlamde Japansch-Chineesche geschil zijn tamelijk verward. De Japansche politiek vertoont een diplomatieke en militaire zijde; de diplomaten wenschen een vreedzame penetratie, de militairen wenschen geweld.
Door Japan zijn o.m. de volgende eischen gesteld:
Onmiddellijke ontbinding van de blauwhemden (een anti-Japansche organisatie) in geheel China.
Demilitarisatie van de provincie Hopei.
Het uittreden van Tientsin uit het provinciaal verband en de verheffing tot vrije stad.
Om aan deze eischen kracht bij te zetten, zijn er nieuwe groote troepencontingenten naar China gestuurd.
Nog voordat het antwoord van Nanking aan Japan bekend is geworden, zijn op 9 Juni '35 de Chineesche troepen uit het gebied van Tientsin reeds naar het Zuiden vertrokken.
Dit staat in verband met het feit, dat verscheidene palen van een belangrijke Japansche telegraaflijn langs de spoorbaan van Yang Soen op 20 K.M. ten N.-W. van Tientsin, vernietigd en verbrand werden. De Japansche militaire overheden hadden de Chineesche politie ervoor verantwoordelijk gesteld en eischten de ontruiming door Chineesche soldaten van geheel de provincie.
De Regeering van Nanking heeft een besluit uitgevaardigd, waarbij het aan de bevolking wordt verboden over te gaan tot daden of een meening te uiten, die de strekking zou kunnen hebben vijandschap in het leven te roepen tegen andere naties. Ook wordt het verboden organisaties te vormen, wier doel schadelijk zou kunnen zijn voor de internationale betrekkingen van China.

Noord-China.

De politieke centrale raad te Nanking heeft aan generaal Tsjang Kai-Sjek, die in Tsjeng Toe vertoeft, een telegram gezonden, waarin het resultaat der zitting op de volgende wijze wordt geformuleerd:
„Eenige leden van den raad zijn van meening, dat China tegenstand moet bieden aan Japan. Door anderen wordt voorgesteld, zich aan te sluiten bij Sovjet-Rusland. De beslissing over de Chineesche politiek laat de centrale raad over aan generaal Tsjang Kai-Sjek."
In Noord-China blijven nog slechts twee divisies van generaal Tsjong Tsjen en zeven divisies van generaal Wang Foe Lin, van wie de Japanners niet geëischt hebben, dat zij vertrekken.
De nieuwe Japansche eischen, waarbij Japan de contrôle zou krijgen over het benoemen van ambtenaren in Noord-China, zijn ingediend door kolonel Takahasji, waarmede de Japansche regeering accoord gaat.
De Amerikaansche regeering heeft order gegeven, dat dertien Amerikaansche torpedojagers naar Tientsin zouden vertrekken. Bovendien is een flottilje onderzeebooten op weg naar Tientsin.
(Dempo Rengo - Sin Pau - Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vorig bericht blz. 1831 F.)

D. NEDERLAND. — Het bezuinigingsontwerp der regeering. - Critiek der Tweede Kamer. —
Verschenen is het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer op het door de Regeering ingediende wetsontwerp tot verlaging der openbare uitgaven, bekend als het „algemeen bezuinigingsplan".
De Commissie van voorbereiding over dit wetsontwerp bestond uit de heeren: Th. M. Ketelaar, Jhr. mr. D. J. de Geer, ir. J. W. Albarda, J. Schouten, dr. S. F. R. Bierema, mr. C. M. J. F. Goseling en mr. F. G. C. J. M. Teulings.
Op de verschillende onderdeelen van het ontwerp wordt over de geheele linie ernstige critiek geoefend. Tegenover de aanpas-

singspolitiek der regeering wordt geplaatst het voeren van een constructieve welvaartspolitiek.
Uit dit zeer uitvoerige verslag laten wij hier de allerbelangrijkste punten volgen.

Het beleid der Regeering. — Ten aanzien van het beleid der Regeering maakten verschillende leden de opmerking dat het, voorzoover de tegenwoordige economische en financieele toestand van ons land het gevolg is van de wereldcrisis, uiteraard dwaasheid zou zijn, de regeering met eenige schuld te willen belasten. Die crisis en haar funeste werking op een land van Nederland's positie onttrekken zich aan haar macht.
Wel echter mag naar de meening dezer leden de vraag gesteld worden, of het Nederlandsche volk door de wereldcrisis en haar gevolgen niet zwaarder gedrukt is dan het geval geweest zou zijn, indien door de regeering een ander beleid gevoerd ware dan thans is geschied. Deze vraag beantwoordden zij met volle overtuiging bevestigend.
Eenzijdig — aldus de hierbedoelde leden — was de gevolgde aanpassingspolitiek, wijl zij de vaste lasten, welke op de volksmassa drukken voor het grootste deel onaangetast liet.
Gezien de slechte resultaten, waartoe deze eenzijdige aanpassingspolitiek tot dusver heeft geleid, kan het naar het oordeel der hier aan het woord zijnde leden niet dan verwondering baren, dat de regeering haar blijkens dit wetsontwerp in versterkte mate wenscht voort te zetten.

Een actieve welvaartspolitiek. — Een groot aantal leden bepleitten stimuleering van het economisch leven om te komen tot een actieve- en constructieve welvaartspolitiek.
Die politiek zal gericht moeten zijn op verhooging van de totale koopkracht van ons volk en op de vermindering van de werkloosheid.

Wat gedaan moet worden. — De handelsbeweging tusschen de verschillende gebiedsdeelen van het Rijk dient krachtig te worden gestimuleerd.
Ter bevordering daarvan zijn de volgende maatregelen onmisbaar:
Vaststelling van een tarief van invoerrechten, dat aan de Nederlandsche bedrijven ongeveer dezelfde bescherming biedt als dat van andere West-Europeesche landen aan de hunne.
Handhaving en verbetering van het vakonderwijs.
Bevordering van het opsporen van industrieele projecten door de oprichting van economisch-technologische instituten.
Verleening van steun aan de oprichting van regionale industriebanken met als sluitstuk de stichting van een centrale bank voor crediet op langen termijn.
Het oefenen van aandrang op de particuliere banken tot verlaging van de hooge kosten van het crediet en tot het in ruimere mate verleenen van financieringsfaciliteiten.
Het verplicht stellen van het gebruik van het Nederlandsch product door de organen van de Overheid en door instellingen, welke van de Overheid afhankelijk zijn.
Bijzondere aandacht zal voorts moeten worden gewijd aan de instandhouding van onze positie als scheepvaartnatie.

Het vraagstuk der devaluatie. — Enkele leden maakten de opmerking, dat de deflatiepolitiek, welke de Regeering voert, een veel te trage aanpassing vormt en het gestelde doel nimmer geheel tot verwezenlijking zal kunnen brengen. Naar hun oordeel zal aan devaluatie niet zijn te ontkomen.
Wat het vraagstuk der devaluatie verder betreft merkte een aantal leden op, dat dit van zeer ver-strekkende beteekenis en uiterst gevaarlijk is, al wordt daarover door velen met onmiskenbaar gemak gesproken. Zij konden de devaluatie als vrijwillig toegepast redmiddel niet aanvaarden. Naar hun meening zal daartoe niet moeten worden overgegaan, zoolang niet de loop der gebeurtenissen op monetair gebied het onmogelijk maakt den tegenstand tegen dezen maatregel vol te houden.
Eenige andere leden stelden in dit verband nog de vraag of de regeering bij voortduring bedacht is op de handhaving van de voor de doorvoering van haar monetaire politiek benoodigde goudpositie. Bij den vorigen aanval op den gulden zijn wederom 100 millioen aan goud uit ons land verdwenen. Op deze wijze zal men toch niet kunnen voortgaan.
Is het juist — vroegen dezelfde leden — dat de aanval op den gulden die thans wederom in Londen is gepleegd en die zoogenaamd uit Parijs wordt gevoerd, in werkelijkheid door eenige te Amsterdam gevestigde banken is opgezet? En is de regeering niet voornemens tegen hen, die in of van uit ons land een zoodanige actie ondernemen of begunstigen, strenge maatregelen te nemen?

De verlaging der salarissen. — Wat betreft den omvang der bezuiniging was bij verscheiden leden de vraag gerezen, of niet een verder gaande bezuiniging noodzakelijk is.
Het ingediende plan moet 77 millioen besparing brengen. Daarbij komt nog een besparing van 20 millioen — 10 millioen op het onderwijs en 10 millioen wegens vermindering van het spoorwegtekort — welke reeds in het dekkingsplan-1935 aangekondigd, doch als zijnde perspectiefbesparing, nog niet verwezenlijkt werd. Tezamen alzoo thans een besparing van 97 millioen. Van die 97 millioen zal 63 millioen in 1935 effectief zijn, terwijl het restant van 34 millioen perspectief-besparing is. Onder deze 34 millioen zit een groot bedrag, waarvan het twijfelachtig is, of het binnen afzienbaren tijd reëel zal worden. Men denke vooral aan de vermindering van het spoorwegtekort en aan de besparingen op defensie en onderwijs.
De vermindering van het spoorwegtekort draagt in de bovengenoemde 97 millioen voor 20 millioen bij. Een bedrag van 10 millioen daarvan zal in 1936 gevonden worden. De resteerende 10 millioen blijft perspectiefbesparing. Of deze inderdaad verkregen zal worden, dient te worden afgewacht.
Verscheidene leden waren daarom van meening, dat nog verder bezuinigd moet worden en waarschuwden ernstig tegen de optimistische onderstelling dat met de totstandkoming van de bij het ontwerp voorgestelde en aangekondigde maatregelen een sluitend budget zou worden verkregen.
Andere leden maakten de opmerking, dat een „besluiten-regeering" steeds het voorportaal van een dictatuur is.

Bezwaren tegen de salarisverlagingen. — Bij verscheidene leden bestond ernstig bezwaar tegen de verlaging van de salarissen der rijksambtenaren met een bedrag van 10 millioen gulden. Zij noemden die verlaging een nieuwen aanslag op den welstand van het overheidspersoneel na de vele, die daarop reeds zijn gepleegd. Van dat personeel werd reeds geëischt in totaal een bedrag van 65.5 millioen.
Van dit bedrag moet dan nog 5 millioen worden afgetrokken in verband met de technische herziening in 1928, zoodat als totale verlaging overblijft een bedrag van 60.5 millioen.
Komen de thans voorgestelde besparingen tot stand, dan zal het overheidspersoneel, voor zoover uit 's Rijks kas bezoldigd, sedert 1923 ruim 80 millioen hebben geofferd. Ongetwijfeld zal de regeering dan opnieuw de provinciën en gemeenten noodzaken het voorbeeld van het rijk te volgen.
Naar het oordeel der hier aan het woord zijnde leden laat het huidige peil der salarissen voor de groote massa der ambtenaren nieuwe offers niet meer toe.
Verscheidene leden, die bij een vorige gelegenheid te kennen gaven, dat zij tegen een korting op eenmaal toegekende pensioenen principieel bezwaar hadden, verklaarden ook thans over dat bezwaar niet te kunnen heenstappen.
Verscheidene andere leden, die dit principieele bezwaar niet deelden, achtten, nu de omstandigheden zoodanig zijn gewijzigd, dat ernstige bezuiniging plicht is, een korting op de pensioenen, welke naar vroegere, hoogere grondslagen zijn berekend, niet ongerechtvaardigd.

Bezuinigingen bij Departementen. — Uit de opmerkingen, die de verschillende leden hebben gemaakt over de voorgestelde besparingen bij de verschillende departementen, laten wij het voornaamste hier volgen:

Justitie. — Verscheidene leden waren van oordeel, dat op het gebied der justitie een verder gaande besparing mogelijk zou zijn. Eenige leden vroegen of thans niet het oogenblik gekomen is om den grens van de competentie van den kantonrechter in civiele zaken te verhoogen.

Binnenlandsche Zaken. - Opheffing der Armenraden. — Tegen opheffing der Armenraden hadden vele leden ernstige bezwaren. De Armenraden — aldus deze leden — verrichten zeer nuttigen arbeid, omdat zij de dringende noodzakelijke samenwerking tusschen de verschillende instellingen van weldadigheid teweegbrengen of althans bevorderen.
Mochten inderdaad alle Armenraden worden opgeheven, dan zal, naar men vreesde, het Centraal Archief en Inlichtingenbureau inzake maatschappelijk hulpbetoon, een schepping van de Armenraden, eveneens moeten verdwijnen.

Wijziging Gemeentewet. — Verscheidene leden gaven voorts als hun oordeel te kennen, dat maatregelen als thans worden voorgesteld ter bereiking van besparingen in de gemeentehuishouding, noodig zijn geworden doordat bij de regeering een onvoldoende geneigdheid bestaat om de samenvoeging van kleine gemeenten te bevorderen.

Onderwijs K. en W. - De kweekeling met akte. — Verscheidene leden spraken er hun teleurstelling over uit, dat de Regeering de besparing op de openbare uitgaven tracht te bereiken door vooral op het onderwijs te bezuinigen en wel meer in het bijzonder op het lager onderwijs.
Met de regeling van het instituut der kweekelingen konden vele leden zich geenszins vereenigen. De hiertoe strekkende maatregelen zullen blijkens de Memorie van Toelichting ten doel hebben aan het instituut der kweekelingen met akte een wettelijke basis te geven. In strijd met deze bedoeling laat de regeering de rechtspositie van den werkelijken kweekeling met akte even ongeregeld als zij thans is.

Beperking Bijzondere Scholen. — Vele leden verklaarden voorshands overwegende bezwaren tegen de voorgestelde regeling inzake beperking der bijzondere scholen te hebben. Naar hun meening schept zij ongelijkheid tusschen het bijzonder en openbaar lager onderwijs.

Bezuiniging onderwijzersopleiding. — Verschillende leden verklaarden, niet te kunnen inzien welke de strekking is van den in deze paragraaf voorgestelden maatregel.
Indien beperking van de opleiding inderdaad noodzakelijk is, dan zouden vele leden het veel meer gewenscht achten, dat door een eenvoudige technische herziening van de artikelen 210—214 van de Lager Onderwijswet 1920 het bestaande examen ook in de komende jaren kan worden afgelegd en dat in artikel 214 op het voetspoor van het aanhangige ontwerp-Kweekschoolwet normen worden gesteld, waaraan kweekscholen moeten voldoen om op Rijkssubsidie aanspraak te behouden. Een aantal scholen zou dan definitief moeten worden opgeheven, waarvoor dan een financieele regeling zou moeten worden getroffen.

Pensioen met 60 jaar. — Sommige leden betwistten, dat pensioneering van valide ambtenaren een deugdelijk middel tot werkverruiming zou zijn.
Vele leden verklaarden, met de Regeering te kunnen medegaan, nu het aantal werklooze jongeren juist onder de onderwijzers zoo abnormaal groot is en het gevaar moet worden geducht, dat velen hunner bij jarenlange werkloosheid, ondanks hun bevoegdheid tot het geven van onderwijs, de bekwaamheid daartoe zullen verliezen. In dergelijke omstandigheden achtten zij toepassing van buitengewone maatregelen als de onderhavige verantwoord.
Verscheidene leden zouden er de voorkeur aan geven, indien bepaald werd, dat het voorloopig pensioen zal ingaan na 40 dienstjaren.

Het Hooger Onderwijs. — Verscheidene leden spraken er hun voldoening over uit, dat de regeering er van heeft afgezien, een voorstel te doen tot opheffing van een der universiteiten. Toch meenden zij, dat op het hooger onderwijs nog aanzienlijke bezuinigingen zonder bezwaar voor dat onderwijs kunnen

worden toegepast. Naar hun meening is de specialisatie bij het hooger onderwijs veel te sterk doorgevoerd.

Defensie. — Sommige leden verklaarden het te betreuren, dat in het ontwerp op de defensie geen bezuinigingen van grootere beteekenis worden voorgesteld.
Verscheidene leden deelden de opvatting, dat ook met handhaving van de tegenwoordige doelstelling van de weermacht bezuiniging op defensiegebied mogelijk zou zijn op andere punten, dan waarop die thans wordt voorgesteld.
De voornaamste bezuinigingsmaatregel, welke in dit opzicht is voorgesteld, de invoering van het capitulantenstelsel, achtten de hierbedoelde leden zoo belangrijk, dat zij dien reeds thans bij deze algemeene beschouwingen tot onderwerp van een eenigszins breedere bespreking meenden te moeten maken. Met dit denkbeeld konden zij zich in geenen deele vereenigen. Het bezit van de geschiktheid om deel uit te maken voor het militaire kader sluit geenszins in, dat de betrokkenen ook geschikt zijn voor de burgerlijke betrekkingen waartoe zij bestemd zullen worden. Des te bedenkelijker achtten de hierbedoelde leden deze constructie wegens het politiek oordeel, dat thans bij de toelating tot militaire betrekkingen een voorname rol speelt.

Waterstaat. — Verscheidene leden hadden bezwaren van overwegenden aard tegen de wel zeer ver gaande machtiging tot afwijking van niet genoemde en zelfs niet aangeduide wetten bij algemeenen maatregel van bestuur, welke hier door de Regeering wordt gevraagd.
Te sterker voelden zij dit bezwaar, nu uit de memorie van toelichting blijkt, dat het de bedoeling van de regeering is, dat de Kroon van zulk een machtiging gebruik zal maken ten behoeve van een regeling van het verkeer geheel van Overheidswege.

Sociale Zaken. — Met betrekking tot het voornemen der regeering, over te gaan tot opheffing van den tak der inspectie voor de Volksgezondheid, die belast is met het toezicht op de Warenwet, de Opiumwet en de Wet op de Artsenijbereidkunde, gaven sommige leden als hun oordeel te kennen, dat wel is waar een gedeelte van dit toezicht kan worden overgebracht naar de geneeskundige inspectie, doch dat zij — gezien het feit, dat dit toezicht op vele punten toch reeds onvoldoende mag worden genoemd — de voorgenomen algeheele opheffing verwerpelijk achtten.

(Alg. Handelsblad - N. Rotterd. Courant - Telegraaf)

(V. b. Bezuinigingen 1835 C.; Tw. Kamer 1826 D.)

A. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Cumulatie-ontwerp. —**

De regeering heeft op 15 Juni '35 ingediend een wetsontwerp inzake de cumulatie van inkomens en pensioenen. Het wetsontwerp bevat een wijziging en aanvulling van de Pensioenwet 1922, van de wet van 28 Mei 1925, van de Gemeentewet, van de Provinciale wet, van de Wet van 30 Juni 1923 en van de Wet van 17 Juli 1923.
In de toelichting zegt de regeering, dat het wenschelijk is, bepalingen te treffen, welke eenerzijds de cumulatie van pensioen met inkomsten of met pensioen, voorzoover deze genoten worden uit of in verband met eenigerlei functie in publieken dienst, verder te beperken en anderzijds de toepassing van de op dit punt bestaande bepalingen te vereenvoudigen, een regeling vast te stellen ten aanzien van wachtgeld en van eigen en gezinspensioen, terzake van het bekleed hebben van publieke functies genoten, zoomede een nadere voorziening te treffen voor nonactiviteitswedden, welke door leden der Staten-Generaal worden genoten. (Nieuwe Rotterd. Crt.)

(Vor. ber. Tweede Kamer 1839 D.)

B. **NEDERLAND. — Transfer-verdrag met Duitschland. - 1 Juli '35—30 Juni '36 - Gebruik der „Holland-Marken". —**

Tusschen Nederland en Duitschland is een nieuwe transferovereenkomst tot stand gekomen voor het jaar loopende van 1 Juli 1935 tot en met 30 Juni 1936. Van officieele zijde zijn hieromtrent o.m. de volgende mededeelingen gedaan:
Hoewel niet kan worden ontkend, dat de financieele crediteuren van Duitschland reeds eerder in sterke mate door de steeds slechter wordende situatie zijn getroffen en bovendien aan grootere risico's zijn blootgesteld dan de andere groepen, zal het geen verwondering baren, dat thans bij het sluiten van een nieuwe transferregeling wederom door deze groep offers moeten worden gebracht.
Deze offers komen thans echter in de eerste plaats ten goede aan het algemeen Nederlandsche belang, immers daardoor wordt op den duur de clearingsituatie verbeterd, hetgeen in hooge mate noodzakelijk is, omdat naar gehoopt wordt de situatie van den Nederlandschen export naar Duitschland daardoor gunstiger zal worden of althans een verdere beperking van dezen export zal kunnen worden voorkomen.
Evenals onder de vroegere transferovereenkomsten is geen enkele Nederlandsche schuldeischer verplicht van de voor hem in deze overeenkomst bedongen voordeelen gebruik te maken, indien hij de daaraan eveneens verbonden nadeelen te groot acht. In dat geval blijven zijn rechten tegenover zijn Duitsche schuldenaren geheel onverkort en valt hij onder de Duitsche wettelijke bepalingen waarop het transfermoratorium berust.

Hoofdpunten. — Thans volgen de hoofdpunten van de nieuwe transferovereenkomst.
Vorderingen van Nederlandsche schuldeischers uit hoofde van renten, dividenden en dergelijke opbrengsten zullen, voor zoover de Duitsche debiteuren bij de „Konversionskasse für deutsche Auslandsschulden" betaald hebben, tot 3½% per jaar getransfereerd worden. Huren en pachten zullen voor 4/5 gedeelte worden getransfereerd. Dividenden van kapitalen, die geen nominale waarde hebben, worden in het algemeen voor de helft getransfereerd.
Voor opbrengsten boven het hierboven genoemde in contanten te betalen gedeelte geldt het volgende:
Ten aanzien van obligatiën, welke meer dan 3½% rente dragen, zullen Nederlandsche schuldeischers voor het meerdere, doch tot geen hooger rentebedrag dan 5½% in totaal, te hunner keuze kunnen verkrijgen:
a. een op naam van den schuldeischer staande niet-verhandelbare chèque op de „Konversionskasse" luidende in „Reichsmark", welke voor de na te noemen doeleinden in Duitschland gebruikt kunnen worden. Deze marken zullen hierna „Holland-Marken" genoemd worden; en/of
b. „Fundingbonds", uitgegeven door de „Konversionskasse" met garantie van de Duitsche regeering, welke in guldens luiden, 4% rente dragen en een looptijd van tien jaar hebben. De rente en aflossing dezer „Fundingbonds" worden door de Duitsche wet voor alle transferbelemmeringen gevrijwaard. Jaarlijks wordt een zeker vast bedrag voor amortisatie door aankoop besteed. De „Fundingbonds" zullen verhandelbaar zijn, zoodat verwacht mag worden, dat hier te lande voor deze bonds een markt zal ontstaan, evenals in Engeland reeds voor de daar te lande uitgegeven bonds het geval is.
Ten aanzien van dividenden van aandeelen met nominale waarde zullen Nederlandsche schuldeischers voor de helft van het verschil tusschen de getransfereerde 3½% en het netto dividend „Holland-Marken" en/of „Fundingbonds" kunnen ontvangen, met dien verstande, dat de totale betaling in contanten en in „Holland-Marken" en/of „Fundingbonds" niet minder dan 5½% zal bedragen, tenzij het totale gedeclareerde netto-dividend minder dan 5½% mocht zijn. In geval derhalve 5½% of minder nettodividend wordt gedeclareerd, zal de Nederlandsche houder voor het volle bedrag boven 3½% „Holland-Marken" en/of „Fundingbonds" kunnen ontvangen.
Bij dividenden van aandeelen, die geen nominale waarde hebben, kunnen Nederlandsche schuldeischers voor de helft van het bedrag boven de getransfereerde helft (dus voor ¼ van de totale opbrengst) „Holland-Marken" en/of „Fundingbonds" ontvangen.
Nederlandsche schuldeischers, die vast-rentende vorderingen hebben, welke niet in effecten belichaamd zijn, zullen voor het meerdere boven de getransfereerde 3½% doch tot geen hooger rentebedrag dan 5½% in totaal „Holland-Marken" en/of „Fundingbonds" kunnen ontvangen.
Nederlandsche gerechtigden tot huren en pachten zullen voor het meerdere boven het 4/5 getransfereerde gedeelte „Holland-Marken" en/of „Fundingbonds" kunnen ontvangen.
Zij die „Holland-Marken" en/of „Fundingbonds" aanvragen zullen geacht worden afstand te hebben gedaan van het hun event. boven het maximum van de genoemde gezamenlijke uitkeeringen toekomende. Voormelde aanvraag zal binnen een maand na het in ontvangst nemen van het in contanten uit te betalen gedeelte dienen te geschieden op de wijze, zooals nader zal worden bekendgemaakt.
Zij die er van afzien het meerdere boven het getransfereerde gedeelte in „Holland-Marken" en/of „Fundingbonds" te ontvangen behouden hun aanspraken tegen de „Konversionskasse" tot het bedrag hunner oorspronkelijke vordering met inachtneming van de thans geldende Duitsche wettelijke bepalingen.
Gebruik der „Holland-Marken". — De z.g. „Holland-Marken" kunnen door den Nederlandschen schuldeischer, op wiens naam de betreffende chèque luidt, in Duitschland worden gebruikt:
a. voor betaling van reizen in Duitschland. Voor zakenreizen kunnen „Holland-Marken", die aan rechtspersonen toebehooren, uitsluitend gebruikt worden door firmanten of bestuurders. Voor niet-zakenreizen kunnen „Holland-Marken" ook door familieleden en dienstpersoneel van den eigenaar gebruikt worden. Het gebruik van „Holland-Marken" is per maand en per persoon tot M. 2.000 beperkt. De Duitsche banken kunnen echter grootere bedragen uitkeeren, indien misbruik uitgesloten wordt geacht.
b. voor betaling van alle Duitsche belastingen.
c. voor betaling van reparaties, onderhoud enz. van onroerende goederen.
d. voor betaling van diensten, welke verband houden met het beheer van zijn in Duitschland aanwezige vermogensbestanddeelen of het handhaven zijner rechten, welke daarop betrekking hebben (b.v. beheers- of proceskosten).
e. voor ondersteuning aan familieleden of voor giften aan sociale, religieuse of dergelijke instellingen.
Bovendien kunnen „Holland-Marken" in „Kreditsperrmarken" worden omgezet (waardoor zij verhandelbaar worden) indien gedurende veertien achtereenvolgende dagen tevoren, de gemiddelde koers van „Kreditsperrmarken" in Amsterdam hooger was dan de gemiddelde koers van de „Fundingbonds" aldaar.

Dawes- en Youngleeningen. — Nederlandsche houders van Dawes- en Youngobligatiën zullen per jaar 3½% getransfereerd krijgen. Het verschil tusschen deze 3½% en de oorspronkelijke rente zullen zij in een speciaal soort „Sperrmarken" kunnen ontvangen (zoogenaamde „Dawes- en Youngmarken") welke verhandelbaar zijn en die gebruikt kunnen worden op ongeveer dezelfde wijze als „Register-Marken".

Stillhaltevorderingen. — Voor de behandeling der renten op Stillhaltevorderingen is eveneens een regeling tot stand gekomen, waardoor de Stillhalte-crediteuren mede bijdragen tot vermindering der lasten.

Niet alleen voor de vorderingen uit effecten, doch thans ook voor die uit andere beleggingsvormen, zal een gestreng onderzoek worden ingesteld of de vorderingen onder de regeling vallen, waarbij inzonderheid zal worden gelet op de vraag of een werkelijk Nederlandsch belang bij de uitbetalingen betrokken is.
Onder deze transferovereenkomst vallen de vorderingen uit rente en dergelijke opbrengsten, die tusschen 1 Juli 1935 en 30 Juni 1936 opeischbaar worden en door de debiteuren aan de „Konversionskasse" betaald zijn. Ook vallen onder deze regeling de vorderingen, die na 1 Juli 1933 en op of voor 30 Juni 1935 opeischbaar geworden zijn, maar door nalatigheid van den schuldenaar of door eenigerlei andere oorzaak niet voor 1 Juli 1935 aan de „Konversionskasse" betaald zijn.
Voor bedragen boven 4½% was in de op 30 Juni afloopende transferregeling een uitkeering voorzien, welke als gedeeltelijke amortisatie van de hoofdsom zou dienen. Deze regeling is op grond van de ongunstiger geworden deviezensituatie in Duitschland, die inmiddels een regeling van het Nederlandsch-Duitsche betalingsverkeer door een clearingverdrag noodzakelijk maakte, niet tot uitvoering gebracht kunnen worden.
Thans is overeengekomen, dat in plaats daarvan Nederlandsche schuldeischers voor de nog steeds openstaande bedragen boven 4½% „Holland-Marken" en/of „Kreditsperrmarken" (die verhandelbaar zijn) kunnen ontvangen, doch tot geen hooger rentebedrag dan 6% in totaal.
Dollarcoupons, vervallen in het eerste halfjaar van 1934. — Nederlandsche houders van dollarcoupons, vervallen in het eerste halfjaar 1934, die 30% in contanten en 70% aan genationaliseerde scrips hebben ontvangen, kunnen deze scrips inwisselen tegen: „Holland-Marken" tot een bedrag gelijk aan de nominale waarde der scrips en/of „Kreditsperrmarken" (welke verhandelbaar zijn) tot de nominale waarde der scrips.
Eventueel kunnen zij betaling uit de clearing verkrijgen in guldens tot de tegenwaarde van de helft der nominale waarde der scrips, onder afstand van de andere helft. Deze betaling kan slechts dan geschieden, indien in den herfst of het laatste gedeelte van 1935 een belasting van de clearing met deze bedragen toelaatbaar blijkt.
Verwisseling van beleggingen. — De mogelijkheid van verwisseling van verschillende soorten beleggingen onderling, mits aan zekere eischen wordt voldaan, is verruimd.
Technische uitvoering. — De technische uitvoering is, voorzoover de uit effecten voortspruitende vorderingen betreft, opgedragen aan de Vereeniging voor den Effectenhandel, en voorzoover de niet in effecten belichaamde vorderingen betreft, aan den Postchèque en Girodienst.
Hieromtrent zullen, zoodra alle desbetreffende uitvoeringsmaatregelen vastgesteld zullen zijn, nadere mededeelingen worden gedaan. (Alg. Handelsblad - Nieuwe Rotterd. Crt. - Telegraaf)
(Vor. ber. Clearing 1831 D.; Verdrag 1603 E.)

17 JUNI 1935

A. LUCHTVAART. — De Ramp van de „Uiver". — Commissie-rapport. —
Verschenen is thans het verslag van het onderzoek, ingesteld ingevolge het schrijven van den minister van Waterstaat van 7 Februari '35, naar de oorzaken van het ongeval met het vliegtuig „Uiver" der K. L. M. in den nacht van 19 op 20 December 1934 nabij Rutbah Wells.
De commissie concludeert in hoofdzaak overeenkomstig de door dr. ir. H. J. van der Maas neergelegde conclusies, als volgt:
1. De oorzaak van het ongeval is hoogstwaarschijnlijk niet gelegen in brand, breuk of blikseminslag in de lucht, zoomin als in storingen van technischen aard.
2. Het moet waarschijnlijk worden geacht, dat de zeer ongunstige weersomstandigheden tezamen met minder gunstige vliegeigenschappen van het toestel in zware remous en vermoeidheid van den vlieger geleid hebben tot de botsing met den grond, die de catastrophe tengevolge had. (Rapport Van der Maas)
(Vorig bericht blz. 1783 A.)

B. GENERAAL VAN HEUTSZ-MONUMENT TE AMSTERDAM. —
Op 15 Juni '35 is door H.M. de Koningin in bijzijn van H.K.H. Prinses Juliana te Amsterdam het monument op het Olympiaplein ter eere van generaal Joannes Benedictus van Heutsz onthuld als symbool der twee-eenheid van Nederland en de gebieden over zee. De oud-medewerker van generaal Van Heutsz, de tegenwoordige minister-president Colijn, heeft daarbij een rede gehouden waarin hij de blijvende waarde der persoonlijkheid van Van Heutsz schetste. Het kleine Indische leger hernieuwde deze naar den geest, zoodat ons nominaal gezag in heel Ned.-Indië kon worden een effectief gezag. Deze nieuwe richting heeft hij als landvoogd, als gouverneur-generaal gevolgd. Terwijl zijn beteekenis voor het Indische leger ver uitgaat boven die van een gewoon legeraanvoerder, staat hij in nog meerdere mate boven anderen uit in zijn ambt als landvoogd over Aziatisch Nederland.

Generaal Van Heutsz.

Een eerewacht van de Koloniale Reserve stond met een dertigtal ridders der Militaire Willemsorde, die onder van Heutsz hadden gediend, ter weerszijden van het Koninklijk paviljoen.
Het monument zelf is 93.60 M. lang en 24.90 M. hoog. Architect en beeldhouwer zijn ir. G. Friedhoff en F. J. van Hall. (Red. K. H. A.)

18 JUNI 1935

C. RUITERSPORT. — Concours Hippique te Amsterdam. —
Van 13—16 Juni '35 werd te Amsterdam het jaarlijksche Concours Hippique gehouden, waaraan vertegenwoordigende equipes van België, Duitschland, Frankrijk, Ierland en Nederland deelnamen.
De resultaten waren als volgt:
Olympisch Stadionprijs A: 1e prijs: Ritmeester Baron Sirtema van Grovestins met Jimmy; 2e prijs: Luit. Vicomte M. de Biolley (België) met Jupiter.
Olympisch Stadionprijs B: 1e prijs (na loting met Oberleutnant Brandt (Duitschland) op Baron IV): Luit. Greter op Ernica; 3e prijs: Commander O'Dwyer (Ierland) op Limerick Lace.
Amstelprijs (waarbij de ruiter twee parcoursen op twee verschillende paarden onmiddellijk achter elkaar moet afleggen): 1e prijs: Capitaine Chevalier H. de Menten de Horne (België) met Musaphiki en Whisky; 2e prijs: Ritmeester Baron Sirtema van Grovestins met Godard en Javisny; 3e prijs: Kapitein Aherne (Ierland) met Gallow Glass en Irelands Orion.
Groote prijs van Amsterdam: 1e prijs: Oberleutnant Brandt (Duitschland) met Baron IV; 2e en 3e prijs: Commander O'Dwyer (Ierland) resp. met Blarney Castle en Limerick Lace; 4e prijs: Luit. Greter met Santa Bell.
Prijs der Naties (waarbij de Nederlandsche equipe was samengesteld uit de heeren: D. Pasman met Dunenbank, Luit. Jhr. van Lennep met Diana, Luit. Greter met Santa Bell en Ritmeester Baron Sirtema van Grovestins met Ernica): 1. Duitschland, 2. Ierland, 3. Nederland, 4. Frankrijk en 5. België.
De eereprijs voor de beste persoonlijke verrichting werd toegekend aan Luit. Van Strydonck (België) op Ramona. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. 1378 A.; Ruitersport 1566 C.)

A. **BOLIVIA. — Conflict met Paraguay. - Wapenstilstand. —**
Op 12 Juni '35 is te Buenos Aires het Wapenstilstandsverdrag tusschen Bolivia en Paraguay onderteekend. De vijandelijkheden werden op 14 Juni '35 gestaakt.
De wapenstilstand, welke gedurende twaalf dagen in acht genomen zal worden, zal telkens kunnen worden verlengd, totdat alle hierna volgende maatregelen van veiligheid geheel zijn uitgevoerd:
1) Démobilisatie van beide legers binnen 90 dagen na de afbakening van een gedémilitariseerde zône.
2) Beperking der militaire effectieven tot een maximum van 5.000 soldaten.
3) Afbestelling van alle nieuwe aankoopen van oorlogstuig, voor zoover dit niet noodig is om verouderd materiaal te vervangen. Dit geldt tot de officieele sluiting van het vredesverdrag tusschen de twee landen.
4) De belofte geen onverhoedsche aanvallen te doen.
De neutrale militaire commissie zal er op toezien dat de noodige veiligheidsmaatregelen ter voorkoming van onverhoedsche aanvallen worden genomen.
Het succes van de bemiddelingspogingen in het Chacoconflict heeft ook in Brazilië en vooral in de hoofdstad Rio de Janeiro groote vreugde verwekt.
(Agence Belga) **(Vorig bericht blz. 1834 E.)**

B. **DANZIG. — Deviezenregeling. —**
De Senaat van Danzig heeft een verordening uitgevaardigd, waardoor tot nader order in het gebied van de vrijstad Danzig een deviezenregeling wordt ingevoerd. Met de uitvoering van deze verordening is een deviezenbureau belast, dat tot taak heeft toestemming te verleenen, voor zoover volgens de verordening noodzakelijk, voor het verkrijgen en gebruiken van buitenlandsche betaalmiddelen, goud en edele metalen en voor de vrije beschikking daarover. Hetzelfde geldt voor het gebruik van binnenlandsche betaalmiddelen in het buitenland. De beperkingen zijn verder ook van kracht voor het medenemen van binnen- en buitenlandsche betaalmiddelen in het reisverkeer.
Buitenlandsche betaalmiddelen en vorderingen in vreemde valuta moeten in ruil voor binnenlandsche betaalmiddelen worden gekocht of verkocht door de Bank van Danzig. Zeven banken zijn benoemd tot z.g. deviezenbanken. Zoolang deze regeling van kracht is, is de beurs gesloten. De vaststelling van den koers der buitenlandsche betaalmiddelen geschiedt door de Bank van Danzig. (Keesings Financieel Archief)
(Vor. ber. Devaluatie 1785 F.)

C. **INTERNATIONALE ARBEIDSCONFERENTIE TE GENEVE. — Negentiende bijeenkomst. —**
De negentiende internationale arbeidsconferentie, welke op 4 Juni '35 te Genève werd geopend, heeft op 12 Juni de algemeene discussies over de verkorting van den arbeidstijd beëindigd en daarna met 57 tegen 49 stemmen de voorgestelde resolutie der arbeidersgroep aangenomen, volgens welke de arbeidsconferentie zich uitspreekt ten gunste van een algemeene conventie, gegrond op het beginsel van de 40-urige arbeidsweek en op de handhaving van den levensstandaard van de arbeiders. Deze conventie zal het kader moeten vormen, binnen hetwelk de verschillende industrieën zullen worden ingelascht.
De Nederlandsche regeeringsgedelegeerden, professor Aalberse en mr. Joekes en de Nederlandsche werkgeversgedelegeerde stemden tegen. De Nederlandsche arbeidersgedelegeerde Kupers onthield zich van stemming, van oordeel zijnde, dat de aanneming van deze resolutie de kans op het verkrijgen van een practisch resultaat niet zou verbeteren. Er bestaat toch geen redelijke kans, dat bij de slotstemming de conventie de vereischte tweederde meerderheid zal verkrijgen.
De internationale arbeidsconferentie is op 12 Juni '35 begonnen met de algemeene discussies over het jaarrapport van den directeur Butler. Een der sprekers was de Nederlandsche arbeidersgedelegeerde Kupers, die als zijn overtuiging uitsprak, dat het grootendeels aan het bestaan van de internationale arbeidsorganisatie te danken is, dat de grondslagen der sociale wetgeving tijdens de wereldcrisis ongeschokt zijn blijven voortbestaan. Kupers gaf aan Butler verschillende nieuwe denkbeelden op sociaal gebied in overweging en besloot met de verzekering, dat zoowel de christelijke als de socialistische vakvereeniging in Nederland het internationale arbeidsbureau met alle mogelijke krachten zullen blijven ondersteunen.
De commissie van 46, die zich met het vraagstuk van de verkorting van den arbeidstijd bezig houdt, heeft op 15 Juni '35 de behandeling van het door het Internationale Arbeidsbureau ingediende ontwerp voor een algemeene beginsel-conventie ten gunste van de veertig-urige arbeidsweek onder handhaving van den levensstandaard der arbeiders ten einde gebracht.
Nadat de commissie van 46 nog eenige redactiewijzigingen in den tekst van het eenige artikel der conventie had aangebracht, is deze aangenomen met 31 tegen 2 stemmen, in den volgenden tekst:
„Ieder lid van de internationale arbeidsorganisatie, dat deze conventie ratificeert, spreekt zich daardoor uit ten gunste van het beginsel van de veertigurige arbeidsweek en zal de noodige maatregelen treffen voor de handhaving van den levensstandaard der arbeiders. De staten verplichten zich tevens dit beginsel toe te passen in alle categorieën van arbeiders, overeenkomstig de detailbepalingen van de door de staten geratificeerde afzonderlijke conventies voor iedere categorie arbeiders."
De Nederlandsche regeeringsgedelegeerde, mej. dr. Stemberg, was een van de twee tegenstemmers. (Journal de Genève)
(Vor. ber. 1362 B.; 40-urige Arbeidsweek 1681 I.)

D. **CUBA. — Staat van beleg opgeheven. - Nieuwe constitutie. —**
De nieuwe constitutie is geteekend, de staat van beleg is opgeheven. (Ned. Tel. Ag. Reuter) **(V. b. 1714 E.)**

E. **INTERN. UNIE VAN VOLKENBONDSVEREENIGINGEN. — Congres te Brussel geopend. - Rede van Mevr. Bakker-Van Bosse. —**
Op 9 Juni '35 is de 19e vergadering van de Internationale Unie van Volkenbondsvereenigingen te Brussel geopend, onder voorzitterschap van den Italiaanschen senator Giannini.
Giannini wees in zijn openingsrede op de noodzakelijkheid van samenwerking tusschen alle staten aan het vredeswerk, en verklaarde, dat Japan binnenkort zijn plaats in de Unie van Volkenbondsvereenigingen weer zou innemen.
In het kader van het congres werd op 11 Juni '35 in het feestpaleis op de Wereldtentoonstelling een openbare vergadering gehouden. Aan de bestuurstafel zaten o.a. mevrouw Bakker-Van Bosse, minister Paul Hymans, Lord Cecil, Paul-Boncour en de voorzitter van het congres, Giannini.
Mevrouw Bakker-Van Bosse opende de rij der sprekers met een rede, die zij, naar zij mededeelde, op verzoek van de Belgische vereeniging voor den Volkenbond in het Nederlandsch uitsprak. Mevr. Bakker wees erop, dat de nauwe nabuurschap tusschen Nederland en België onvermijdelijk hier en daar tot economische tegenstellingen en naijver leidt. Maar onbetwistbaar ontwikkelt zich in de twee landen de neiging tot beter wederzijdsch begrip, tot hechter solidariteit en tot medeleven in elkanders lief en leed. De spreekster herinnerde in dit verband aan de verslagenheid, die ook in Nederland bij het tragische overlijden van koning Albert algemeen was geweest.
Tusschen België en Nederland is er trouwens in zekere mate een lotsverbondenheid, omdat zij rekening dienen te houden met dezelfde aardrijkskundige ligging en derhalve met dezelfde internationale gevaren. Een gelukkig verschijnsel in de kritieke dagen die wij thans beleven, is het groeiend besef van de noodzakelijkheid den vrede te bewaren om tot nauwere samenwerking te komen. De nationale legers worden niet meer beschouwd als instrumenten, die alleen bestemd zijn voor de eigen landsverdediging, maar men ziet ze tevens in den dienst van de handhaving van het internationale recht. De gedachte van de gemeenschappelijke veiligheid wint veld. Voor de kleine landen als België en Nederland is het vooral van belang, dat zij in het koor der volken met hetzelfde recht hun stem kunnen laten hooren als de groote mogendheden. De Volkenbond biedt hiertoe de mogelijkheid. (Gazet van Antwerpen)
(Vorig bericht blz. 856 D.)

F. **NEDERLAND. - Liberaal-Socialistische Beweging.**
In een te Amsterdam gehouden algemeene ledenvergadering is de „Bond tot Hervorming van den Grondeigendom" gereorganiseerd tot de „Liberaal-socialistische Beweging (L.S.B.)". De titel van het orgaan (maandblad) is gebleven:„ De Nieuwe Aarde". Zooals uit art. 2 t/m 5 der statuten blijkt, stelt de vereeniging zich ten doel: de opheffing van het particuliere grootgrondeigendom van den landbouwgrond en zijn vervanging door het gebruiksbezit van den grond, hetwelk zij wil bereiken door binnenlandsche kolonisatie, alsmede door middelen die voor binnenlandsche kolonisatie bevorderlijk kunnen zijn.
(Alg. Handelsblad)

G. **NEDERLAND. — Het 16e Verslag van het Chr. Nationaal Vakverbond over 1933-'34. —**
Op 3 Juni '35 verscheen het 16e verslag van het Chr. Nationaal Vakverbond over 1933 en 1934. Het eerste hoofdstuk handelt over „omvang en samenstelling van het Verbond. Het ledental van het C. N. V. klom van 116.913 op 1 Jan. 1933 tot 118.817 op 1 April 1933 om daarna terug te loopen tot 113.566 op 1 Jan. 1935. Het aantal afdeelingen bedroeg op dien datum 2.364.
Vermeld wordt de afscheiding van den Chr. Bond

van Marinepersoneel als gevolg van de maatregelen van den minister van Defensie inzake de militaire belangenvereenigingen.
Besprekingen en correspondentie, door het hoofdbestuur van den Chr. Bond van Marinepersoneel met den minister van Defensie over deze aangelegenheid gevoerd, hebben niet mogen baten. (Standaard)
(Vor. ber. Chr. Nat. Vakverbond 1824 F.)

A. GEESTELIJK LEVEN. — Alg. vergadering der Remonstrantsche Broederschap. —
In de algemeene vergadering der Remonstrantsche Broederschap op 5 Juni '35 gehouden, werd de volgende verklaring inzake Volk en Staat aangenomen:
„De Remonstrantsche Broederschap, op grond van haar beginselverklaring, spreekt als haar oordeel over de beteekenis van Volk en Staat en hun verhouding tot Godsdienst en Kerk, het volgende uit:
1. Zij beschouwt onder Volk de bevolking van een land, die zichzelf als een historisch geworden eenheid erkent. De eigen aard van elk volk moet als gemeenschappelijke grondvorm van alle geestesleven ook het persoonlijke, van hooge waarde worden geacht. Elk volk wordt door God bestemd op eigen wijze Hem als den Almachtige in het geheel der menschheid te dienen. God is de Eenige volstrekte Souverein over alle volkeren en roept uit hen het volk Gods: de gemeenschap der heiligen.
2. Zij beschouwt als taak van den Staat: de ordening van het volksleven door wetgeving, rechtspraak en gezagsuitoefening; de bevordering van het stoffelijk en geestelijk welzijn van het volksgeheel. Tot de taak van den Nederlandschen staat behoort de handhaving der nationale traditie van vrijheid en verdraagzaamheid.
3. Zij beschouwt het als de taak der Christelijke kerken te arbeiden aan de redding der zielen en de heiliging der wereld, opdat Gode steeds voller de Hem toekomende eer worde gegeven.
4. Zij komt met nadruk op voor de eerbiediging der menschelijke persoonlijkheid in samenleving en rechtsorde; voor de ontwikkeling van het volksleven tot den hoogst bereikbaren graad van eenheid in gerechtigheid; voor de loyale gehoorzaamheid aan en medewerking met de overheid, behoudens de onvoorwaardelijke gehoorzaamheid, die ieder Christen en alle Christelijke kerken Gode verschuldigd zijn, volgens het Evangelie van Jezus Christus.
5. Zij spreekt als haar overtuiging uit, dat de leerstellingen en methoden van den absoluten staat in strijd zijn met de hooge beginselen, hierboven ontwikkeld.
Ter handhaving dezer beginselen acht zij de samenwerking aller Christelijke kerken in hooge mate wenschelijk."
Op voorstel van prof. Heering werd besloten, deze verklaring toe te zenden aan alle kerkgenootschappen in Nederland en aan de verschillende organen van de oecumenische beweging.
(De Standaard)

B. DUITSCHLAND. — Rijksdagbrand. - Torgler in vrijheid. —
De vroegere communistische partijleider Torgler, die bij de verdachten in het Rijksdagbrandproces behoorde en die vrijgesproken maar niet vrijgelaten werd, is thans op vrije voeten gesteld. (Angriff)
(Vorig bericht blz. 1101 A.)

19 JUNI 1935

C. NEDERLAND. — Congres Ned. Vereeniging voor Vrouwenbelangen en Gelijk Staatsburgerschap. —
In Hotel „Wientjes" te Zwolle is dezer dagen het jaarlijksche congres gehouden van de Nederlandsche Vereeniging voor Vrouwenbelangen en Gelijk Staatsburgerschap, onder leiding van Mej. E. H. Piepers.
Mevr. Jeanne Fortamer de Wit sprak over „De Vrijheid van den arbeid voor de Vrouw", mr. N. J. C. M. Kappeyne de Coppello behandelde het vraagstuk „Hoe is de verdere afbraak van Vrouwenarbeid te voorkomen?"
In het middelpunt van de belangstelling stond het debat tusschen mevr. A. E. Talens-Ebbens (pro) en mr. B. C. Goudsmit (contra) over de vraag of het wenschelijk is om bij de verkiezingen met een neutrale vrouwenpartij uit te komen.
De referenten verdedigden daarbij de volgende stellingen:
Mevrouw A. E. Talens-Ebbens, Apeldoorn (pro):
1. Man en vrouw zijn in wezen verschillend.
2. Dit wezensverschil bepaalt beider verhouding tot de huidige politiek.
3. Deze heeft zich vooral langs spec. manlijke lijnen ontwikkeld en in het algemeen niet de belangstelling en toewijding der vrouwen getrokken.
4. Deze politiek heeft daardoor de belangen der vrouw en haar speciaal levens- en arbeidsdomein: het huisgezin, onvoldoende behartigd.
5. Deze achterstand wordt het beste ingehaald door directe afvaardiging, buiten de politiek om, van vrouwen naar de regeeringslichamen.
Mr. B. C. Goudsmit, Amsterdam (contra):
1. Vrouwen zijn verschillend van mannen — toegegeven. Doch vrouwen gelijk mannen toonen onderling even groote verschillen als vrouwen en mannen.
2. Indien er vrouwen op de beginselen van onze Vereeniging zouden gekozen worden, zouden ze hoogstens ten opzichte van die zoogenaamde specifieke vrouwenbelangen ongeveer gelijk denken, doch uiteen vallen, zoodra er gestemd moet worden over andere onderwerpen, die toch samen een veel grooter gebied van overheidsbemoeiingen vormen.
3. Neutraliteit in politiek bestaat niet voor een volksvertegenwoordiger(ster). Alleen langs een vaste lijn, bepaald door staatkundige beginselen, kan men zijn ideaal van een rechtvaardiger en betere volkshuisvesting bereiken.
4. Een neutrale vrouwenpartij kan practisch geen resultaat bereiken, omdat eenheid van beginsel ontbreekt en de vrouwen daarvoor niet voldoende financieele offers zouden kunnen of willen brengen.
5. Een nieuwe vrouwenpartij leidt tot nog grooter versnippering en doet afbreuk aan de noodzakelijke samenwerking van man en vrouw (Vaz Dias) **(Vorig bericht blz. 1627 E.)**

D. BOKSEN. — Max Baer-Braddock. —
De op 12 Juni '35 te New York gehouden bokswedstrijd om het wereldkampioenschap zwaargewicht tusschen den wereldkampioen Max Baer en Braddock werd door Braddock op punten gewonnen.
(New York Herald, Parijs) **(V. b. Boksen 1751 H.)**

E. PSYCHOLOGIE. — Voordracht van prof. A. Adler over Individualpsychologie, Erfelijkheid en Opvoedingskansen. —
Reeds in de oudheid had de opvoeding ten doel, het kind rijp te maken voor de samenleving. Dit beginsel is te allen tijde hetzelfde geweest en is het thans ook nog. De methoden zijn uiteraard altijd andere geweest; zij pasten zich steeds aan bij den tijdgeest van de desbetreffende periode. Thans is de opvoedingsleer gebaseerd op de nauwkeurige kennis van de menschelijke ziel.
Met deze beschouwing leidde prof. dr. Adler zijn voordracht in over het onderwerp: „Individualpsychologie, Erfelijkheid en Opvoedingskansen" die hij op 31 Mei te Amsterdam voor de Nederlandsche Stichting voor Individualpsychologie hield.
De opvoeding van het kind moet in de prille jeugd beginnen, want in dezen tijd vormt zich reeds de houding, die het kind later tegenover het leven zal aannemen.
Deze houding is bij elken mensch gefundeerd op het streven naar succes. Dit streven uit zich bij iedereen op een andere wijze.
De vraag is nu echter: hoe komen deze varianten tot stand? Tal van psychologen zullen hierop antwoorden: ze zijn overgeërfd.
Dit is volgens de Individualpsychologie echter niet juist. Alle onderzoekers, die zich tot nu toe met het vraagstuk der erfelijkheid bezig hebben gehouden, hebben zich namelijk bijna uitsluitend beperkt tot het onderzoek van lichamelijke eigenschappen. Wat de erfelijkheid van psychische eigenschappen betreft, weten we echter nog zeer weinig.
Volgens de Individual-psychologie vormt de houding tegenover het leven, de „levensstijl" zich onder den invloed van het milieu, waarin de mensch leeft. De eigenschappen, door erfelijkheid verkregen, zijn hierbij slechts van een ondergeschikte beteekenis. De mensch beleeft de wereld met haar licht- en schaduwzijden en tracht zich er in terecht te vinden, geleid door den wensch, succes te behalen.
De scheppende kracht, die hierin tot uiting komt, dient de psycholoog te onderzoeken, want hieruit ontwikkelt zich de houding tegenover de maatschappij.
Wie echter gelooft, dat de graad van het gemeenschapsgevoel aangeboren is, verloochent de taak van den opvoeder, want als het kind den graad van zijn gemeenschapsgevoel al mee op de wereld brengt, is elke opvoeding met het doel, het tot een medemensch te maken — en dat is immers het doel van de opvoeding — toch overbodig.
Prof. Adler bracht nog een ander argument te berde tegen de leer van de erfelijkheid der psychische eigenschappen. Elke tijd heeft zijn eigen nieuwe problemen. Deze zou het kind toch niet kunnen oplossen met behulp van de ervaringen, die het door erfelijkheid heeft verkregen. Dat het deze problemen echter toch kan oplossen, heeft het te danken aan de scheppende kracht van zijn geest. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Psychologie 1736 A.)

F. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Wijziging Javasche en Surinaamsche Bankwet. —
Ingediend is een wetsontwerp tot nadere wijziging van de Javasche Bankwet en van de Surinaamsche Bankwet, waarbij wordt voorgesteld het woord assignatiën te schrappen.
Voorts wordt ten aanzien van de Javasche Bankwet voorgesteld een leemte te herstellen door thans ook melding te maken van de mogelijkheid tot schriftelijke overmaking van gelden.
Ook ten opzichte van de Surinaamsche Bankwet wordt voorgesteld een leemte te herstellen; door:
1e. de bevoegdheid tot tijdelijke vervanging van een der directeuren in Suriname behalve aan den hoofddirecteur ook toe te kennen aan den plaatsvervangend hoofddirecteur;
2e. de aanwijzing van een plaatsvervangend Gouvernements-Commissaris hier te lande mogelijk te maken. (De Tijd) **(Vor. ber. Tw. Kamer 1841 A.)**

A. NEDERL. OOST-INDIE. — Begrooting 1936. - Tekort 46.6 millioen gulden. - Rede van Z.Exc. Jhr. mr. B. C. de Jonge. —

In zijn rede, uitgesproken op 15 Juni '35 bij de opening van den nieuwen Volksraad, mengde de Gouverneur-Generaal licht en donker dooreen. Hij gewaagde van het leed, de ontberingen en de teleurstellingen, welke geleden zijn en nog geleden worden, doch tegelijkertijd van meer bemoedigende verschijnselen en van de onomstootelijke feiten welke aantoonen, dat ook voor Ned.-Indië het oude devies „Luctor et Emergo" waarheid bevat.
Van het begrootingstekort voor 1936 van 46.6 millioen hoopt de Regeering 25½ millioen te kunnen inloopen door een nieuwe heffing op aardolie-producten, een uitvoerrecht op ondernemingsrubber, enz.
In 1931, zoo vervolgde Z.Exc., werkte de wereldcrisis reeds dermate door, dat de terugslag daarvan op het economisch en financieel bestel duidelijk viel waar te nemen. Ten gevolge hiervan was dus zoowel bezuiniging als verzwaring van lasten noodzakelijk. Alle belastingmaatregelen, welke werden getroffen, konden echter niet verhoeden dat de totale opbrengst van de belasting, in de begrooting-1932 nog geraamd op ƒ 320.000.000, thans tot weinig meer dan ƒ 201.000.000 is teruggeloopen. De overige Landsmiddelen schommelen thans om de ƒ 40.000.000, terwijl de opbrengst daarvan in de begrooting-1932 nog op ƒ 90.000.000 was geraamd.
Vervolgens stond de Gouverneur-Generaal stil bij het doorgevoerde bezuinigingsproces sedert 1932, hetwelk leidde tot een vermindering van uitgaven van bijna ƒ 200.000.000, welke vermindering echter niet geheel door een reëele bezuiniging is verkregen, aangezien daarin bijna ƒ 30.000.000 begrepen is uit het voordeel van conversie, ƒ 10.000.000 uit de gewijzigde financiering van de pensioenlasten, ƒ 10.000.000 uit een herziene verdeeling van de uitgaven van de vloot over de Indische en de Nederlandsche begrooting, en ƒ 5.000.000 uit overboeking van schuld- en pensioenlasten naar de begrooting voor de Landsbedrijven.
De werkelijk verkregen bezuiniging kan derhalve gesteld worden op ƒ 145.000.000. Deze bezuiniging is gerealiseerd, niet op papier, doch metterdaad.
In deze begrooting wordt er op gerekend het doel, door den minister van Koloniën gesteld, om geen schuldvermeerdering te doen plaats hebben, te bereiken, zoodat bij een ongeveer sluitenden buitengewonen dienst het tekort op den gewonen dienst niet meer zal bedragen dan ƒ 21.100.000.
De volstrekte noodzaak hiertoe blijkt uit de omstandigheid dat de vaste schuld in begin 1936 rond ƒ 1.364.000.000 zal bedragen. Hiernaast moet voor 1936 gerekend worden op een gemiddelde vlottende schuld van ƒ 160.000.000, zoodat ook in 1936 de totale Ned.-Indische schuld zich nog boven de anderhalf milliard zal blijven bewegen.
Van het tekort op de begrooting-1936 meent de regeering 25½ millioen te kunnen inloopen door de volgende maatregelen: aan de zijde der ontvangsten, de instelling van een nieuwe heffing op aardolie-producten en een uitvoerrecht op ondernemingsrubber, dit laatste gepaard aan de besteding van een evenredig deel van het bijzonder uitvoerrecht op bevolkingsrubber tot dekking van de gewone uitgaven.
Als resultaat van deze maatregelen worden bedragen van resp. ƒ 5.000.000 en ƒ 7.900.000 verwacht.
Aan de zijde der uitgaven zal door de herziening van personeelsregelingen op het gebied van formatie, salarissen en loonen ƒ 10.600.000 en door herziening van de pensioenkorting ƒ 2.000.000 worden bespaard.
Z.Exc. beëindigde deze passage uit zijn rede met de mededeeling dat, indien deze maatregelen ten volle het effect sorteeren dat daarvan verwacht wordt, het jaar 1936 een keerpunt aangeeft in den ontwikkelingsgang van 's Lands financiën, welke gedurende een reeks van kommervolle crisisjaren ons steeds verder naar de diepte voerden. (Aneta)

(V. b. Gouv.-Generaal 1552 H.; Begr. 1936, 1813 B.)

B. INTERN. ANTI-MARXISTISCH INSTITUUT TE GENEVE. —

Te Genève is een internationaal anti-marxistisch instituut gesticht, dat zich tot taak heeft gesteld, het marxisme en het staatssocialisme op moreel, economisch en sociaal gebied te bestrijden.
Aan de eerste zitting, die onder leiding stond van Theodor Aubert, den strijder tegen het bolsjewisme, namen gedelegeerden deel uit Duitschland, Oostenrijk, Zwitserland, België, Nederland, Griekenland, Portugal, de Vereenigde Staten en Brazilië.

(Ned. Tel. Ag. Reuter)

C. NEDERLAND. — Zuiderzee-Steuncommissie. - Voorzitterschap. —

Mr. dr. E. J. Beumer is benoemd tot lid en voorzitter van de Commissie Zuiderzee-Steunwet, ter vervanging van mr. G. Vissering, wien bij K.B. eervol ontslag is verleend. (Vaz Dias)

D. ENGELAND. — Het Britsch-Duitsche vlootaccoord.

De tusschen Duitschland en de Britsche deskundigen bij de onderhandelingen te Londen verkregen principieele overeenkomst op vlootgebied is op 18 Juni '35 gepubliceerd in den vorm der notawisseling tusschen de Engelsche regeering en de Duitsche delegatie.

Aan Duitschland wordt 35 pct. toegestaan van de Britsche vlootsterkte, op voorwaarde, dat deze tonnenmaat gelijkelijk wordt verdeeld over de verschillende categorieën, met uitzondering van de duikbooten, ten opzichte waarvan Duitschland wordt gemachtigd te gaan tot een totale tonnenmaat gelijk aan die van Groot-Brittannië.
Het Duitsche Rijk verbindt zich evenwel niet meer dan 45 pct. van de Britsche onderzeevloot te bouwen behoudens buitengewone omstandigheden.
In de eerste nota deelt de minister van Buitenlandsche Zaken, Sir Samuel Hoare, aan von Ribbentrop, den Duitschen gevolmachtigde, de aanvaarding door de Britsche regeering mede, van het voorstel der Duitsche regeering, dat de sterkte der Duitsche vloot in de toekomst tot de totale vlootsterkte van de leden van het Britsche Gemeenebest zal staan in een verhouding van 35 tot 100.
De Britsche regeering beschouwt dit voorstel als een groote en belangrijke bijdrage tot de zaak der beperking der zeemacht en zij gelooft, dat het accoord, dat zij thans met de Duitsche regeering heeft bereikt en dat zij beschouwt als een permanent en definitief accoord, het sluiten van een algemeen accoord nopens de beperking der vloten tusschen alle zeemogendheden ter wereld zal vergemakkelijken.
De Britsche regeering kan zich eveneens vereenigen met de verklaringen, afgelegd door de Duitsche vertegenwoordigers, wat betreft de wijze van toepassing van dit beginsel.
De Duitsche regeering is, wat betreft de bewapening ter zee, voor een stelsel, waarbij de oorlogsschepen in categorieën worden verdeeld, met vaststelling van een maximum aan tonnenmaat en bewapening voor de schepen van elke categorie en waarbij de aan iedere mogendheid toegestane tonnenmaat in categorieën wordt verdeeld. Dienvolgens is de Duitsche regeering in beginsel en onder voorbehoud van de nadere bepalingen bereid de verhouding van 35 pct. toe te passen op de tonnenmaat van iedere categorie en elke wijziging van deze verhouding in een of meer bepaalde categorieën afhankelijk te maken van de regelingen, die met dit doel kunnen worden getroffen in ieder algemeen verdrag in de toekomst betreffende de vlootbeperking, welke regelingen moeten gegrond zijn op het beginsel, dat elke verhooging van een categorie zal worden gecompenseerd door een overeenkomstige verlaging in andere.
De onderzeeërs. — Wat betreft de onderzeeërs zal Duitschland, zonder overschrijding evenwel van de verhouding van 35 pct. voor de totale tonnenmaat, het recht hebben een tonnenmaat aan onderzeeërs te hebben gelijk aan de totale tonnenmaat aan onderzeeërs in het bezit van de leden van het Britsche Gemeenebest. De Duitsche regeering neemt evenwel de verplichting op zich dat behoudens de omstandigheden, aangegeven in de onmiddellijk hierop volgende zinsnede, de tonnenmaat aan onderzeeërs van Duitschland niet 45 pct. zal overschrijden van het totaal van die in het bezit van de leden van het Britsche Gemeenebest.
Voor het geval de toestand naar de meening der Duitsche regeering zou eischen dat zij gebruik maakt van haar recht op een tonnenmaat aan onderzeeërs van boven de 45 pct., behoudt zij zich het recht voor de Britsche regeering hiervan in kennis te stellen en is zij het er mee eens, dat de kwestie het onderwerp zal uitmaken van een vriendschappelijke bespreking vóór de Duitsche regeering een dergelijk recht uitoefent.
Wat betreft de zinsnede, dat Duitschland zal instemmen met de verhouding van 35 pct. maar dat als het algemeene evenwicht verstoord wordt de Duitsche regeering zich het recht voorbehoudt de Britsche regeering uit te noodigen den aldus geschapen toestand te onderzoeken, zegt minister Hoare, dat de Britsche regeering nota nam van dit voorbehoud en het aldus uitgedrukte recht erkende, overeengekomen zijnde, dat de verhouding 35 : 100 zal gehandhaafd blijven bij gebreke van een tegengestelde overeenkomst tusschen de twee regeeringen.
De Duitsche regeering is harerzijds van oordeel, dat het accoord moet worden beschouwd als permanent en bepaalt, dat het 16 Juni tusschen de twee regeeringen van kracht wordt en dat het het sluiten zal vergemakkelijken van een algemeen accoord tusschen alle zeemogendheden ter wereld.

(Morning Post - Daily Telegraph)

E. NEDERLAND. — Dienstplicht. - Lichting 1937. —

Op het Binnenhof te Den Haag is de loting gehouden voor de dienstplichtigen der lichting 1937. Getrokken werd nr. 557. Achter dit nummer stond in het Amsterdamsche register de naam: Max Blom, geboren 25 April. Deze naam en geboortedatum geven voor alle gemeenten aan, wie het eerst voor gewoon dienstplichtige in aanmerking komen. (Alg. Handelsblad)

(Vor. ber. Dienstplicht 555 D.)

20 JUNI 1935

F. DUITSCHLAND. — Koloniale kwestie. - Ridder Von Epp's rede. —

Tijdens de koloniale conferentie welke te Freiburg bijeen was, heeft de Rijksstadhouder ridder von Epp een rede gehouden, waarin hij o.m. zeide:
„Wij behoeven geen rechtsgronden aan te voeren tegen de beschimping van ons in het verdrag van Versailles met betrekking tot de koloniale kwestie. Het is voldoende, dat onze wil bestaat dat niet verder toe te laten en dat wij de gevolgen daarvan ook niet kunnen dulden, aangezien wij de koloniën thans noo-

diger hebben dan toen wij ze verwierven. Het is noodzakelijk er aan te denken, dat Afrika zich thans reeds zoo lang onder vreemde heerschappij bevindt en dat op natuurlijke wijze dit land zich in de richting van vreemde heerschappij ontwikkelt. Wij hebben daarom geen tijd te verliezen, wanneer wij onze aanspraken willen doen gelden. De koloniale kwestie is voor ons geen aangelegenheid van imperialisme, maar een zaak van voeding. (Völk. Beobachter)

A. RECHTSWETENSCHAP. — Prof. mr. W. P. J. Pompe over „Volksvoelen en Strafrechtspraak". - Reclasseering. —

De spreker van de Sociale Ontwikkelingsweek, die in Hotel des Pays Bas te Utrecht gehouden werd, was op 4 Juni '35 de Utrechtsche hoogleeraar in het Strafrecht, prof. mr. W. P. J. Pompe. Als onderwerp behandelde hij: „Volksvoelen en Strafrechtspraak".

Na een uitvoerige inleiding vroeg spr.: „Wat is de beste uiting van het Volksvoelen?" Vroeger ging dit primitief en besliste het volk, dat vanzelf aan de rechtspraak deelnam, direct bij het juiste eind. Vandaar het instituut van de jury, zooals men in Frankrijk kent.

In ons land hebben we alleen van 1811 tot 1813, toen we niet vrij waren, een jury gekend.

Ons volk is afkeerig van de jury en gezien de ervaringen in andere landen, meent spr., dat het Nederlandsche volk zich daarmee op een juist standpunt heeft gesteld. Spr. denkt daarbij aan het vonnis over Sacco en Vanzetti, dat de geheele wereld in beroering bracht.

Vervolgens behandelde spr. de reclasseering, die in 1823 is ingesteld door het Ned. Genootschap tot zedelijke verbetering van gevangenen.

De reclasseeringsvereenigingen bemoeien zich ermee, dat een verdachte zich verbetert en later weer een goede plaats in de maatschappij kan innemen. De wetgever wilde de reclasseering houvast geven en met den Staat in contact brengen. In zooverre heeft de reclasseering te maken met de strafrechtspraak en hieruit is de voorwaardelijke veroordeeling geboren. De rechter kan van zijn zetel uit niet erover oordeelen of een verdachte wel in staat is bij een voorwaardelijke veroordeeling een behoorlijke plaats in de samenleving in te nemen. Hier laat hij zich voorlichten door een reclasseeringsvereeniging, die een organiseering van het volk is, dat nu zijn medewerking aan de rechtspraak verleent.

Spr. meent wel te mogen zeggen, dat de reclasseering in ons land populair is. Hij wil niet zonder meer zeggen dat de verhouding tusschen het volk en de rechtspraak volkomen in orde is en bekijkt deze daarom aan de hand van enkele voorbeelden meer critisch. Zoo noemt spr. de zaak-Giessen Nieuwkerk, toen men hoorde spreken over een zekere ontevredenheid over de rechterlijke macht.

Als men de rechterlijke macht voorstelt als de Officier van Justitie, vindt spr. het toch niet zoo moeilijk als verdediger op te treden. De rechterlijke macht is zeer aan critiek onderhevig en de jurist verkeert in een ongunstige positie, doordat zijn fouten direct aan het daglicht treden in tegenstelling met die van een medicus.

De tekorten van de bedoelde verhouding zijn niet zoo, dat er groote grieven bestaan.

Als wenschen bestaan aan beide zijden meer toenadering tusschen beiden en een beter elkaar begrijpen. In dit verband merkte spr. op, dat het niet op de eerste plaats de taak der pers mag zijn om een boeiend verslag te geven, maar dat de journalisten vooral moeten trachten een zaak te begrijpen en in dezen rust een groote verantwoordelijkheid op hen en op degenen, die invloed op de journalisten hebben, de directeuren. (Red. K. H. A.) **(V. b. Rechtswetenschap 1823 D.)**

B. FRANKRIJK. — Kabinet-Laval. - Minister Marcombes overleden. —

Op 13 Juni '35 overleed plotseling tijdens de zitting van den ministerraad, dr. Marcombes, minister van Onderwijs. Hij wordt opgevolgd door Mario Roustan, minister van Handelsmarine, die op zijn beurt zal worden opgevolgd door William Bertrand.
(Le Temps) **(Vorig bericht blz. 1833 A.)**

C. NEDERLAND. — Pharmacologie. - Inaugureele rede van Prof. dr. S. E. de Jongh. —

Op 7 Juni '35 heeft dr. S. E. de Jongh zijn ambt van buitengewoon hoogleeraar in de pharmacologie aan de universiteit te Leiden, als opvolger van wijlen prof. Storm van Leeuwen, aanvaard met een rede over „De beteekenis en het wezen der pharmacologie".

Prof. De Jongh zette uiteen, welk belang de pharmacologie heeft voor de geneeskunde en in welke betrekkingen zij staat tot haar zustervakken.

Spr. behandelde verder de gevaren voor vergiftiging bij den steeds verder gaanden vooruitgang der chemische industrie, het belang der toxicologie voor de kennis der oorlogsgassen, en daarna de biologische contrôle van zijn geneesmiddelen wier samenstelling niet constant of niet bekend genoeg is om hen onder de gebruikelijke verantwoording en het toezicht van den apotheker te doen vallen. Daarna kwam spr. op de vraag van de verhouding tusschen de pharmacologie en de niet-clinische wetenschap. Spr. concludeerde dat de pharmacologie zich opportunistisch moet bedienen van nagenoeg elke techniek, die in physische en chemische physiologie, anatomie of histologie in zwang is en daarbij de hulp van de vertegenwoordigers dezer vakken dankbaar heeft te aanvaarden. Het gemis aan eigen techniek beduidt dus geen armoede doch eer een beangstigenden rijkdom. De aard van de pharmacologie — beïnvloeding door stoffen — brengt nu mede, dat het experiment een veel belangrijker rol speelt dan de waarneming zonder meer; het is een uitgesproken experimenteel vak; hetgeen spreker nader uitvoerig uiteenzette. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Ambtsaanv. in het Onderwijs 1815 E.)

D. NEDERLAND. — De Groninger Boerenbond e.a. - Massale boerenvergadering te Groningen. - Motie. —

Aan het slot der massale boerenvergadering, die op 18 Juni '35 te Groningen werd gehouden, werd de volgende motie in stemming gebracht:

„De Groninger boerenstand, bijeen in de Harmonie te Groningen op 18 Juni 1935 in een gezamenlijke vergadering van den Groninger Boerenbond, de Groninger Maatschappij van Landbouw, den Veenkolonialen Boerenbond, den Groninger Zuivelbond, gehoord de inleidingen, spreekt als zijn meening uit: dat de bearbeiding van den Nederlandschen bodem de voornaamste bestaansgrond is van ons volk en dat een welvarende en sterke Nederlandsche natie niet gedacht kan worden zonder een flinken, talrijken, onder rechtvaardige toestanden levenden Nederlandschen boerenstand, dat ieder regeeringsbeleid moet uitgaan van het scheppen van goede ontwikkelingsmogelijkheden en redelijke bestaansvoorwaarden voor onzen boerenstand, dat, ondanks de landbouwcrisiswetgeving, daaraan tot op heden zeer veel ontbreekt, omdat de tegenwoordige maatschappelijke ontwikkeling een verarmd platteland schept, daar onze boerenstand geen redelijke, in ons nationale loon- en kostenpeil passende productenprijzen ontvangt, dringt er bij de regeering met de meeste klem op aan spoedig te bevorderen: dat door verhooging van de prijzen der bodemproducten en door verlaging der op de bedrijven rustende kosten een loonende bodemexploitatie mogelijk wordt, dat, voor zoover het belang van de Nederlandsche bodemproductie dat vraagt, tot het uiterste wordt gepoogd de eigen voortbrengselen een loonenden afzet te doen vinden op de binnenlandsche markt, dat de loonen, salarissen en andere kosten in onze geheele samenleving veel meer uit het in den landbouw bestaanbare worden afgeleid."

Deze motie werd bij acclamatie goedgekeurd.
(Nieuwsblad v. h. Noorden)

E. DUITSCHLAND. — Kerkstrijd. - Rehabilitatie van Prof. Karl Barth. —

Na een disciplinair proces voor de rechtbank te Keulen is prof. Karl Barth, hoogleeraar in de godgeleerdheid aan de universiteit te Bonn, op 20 Dec. van het vorige jaar uit zijn ambt ontzet, omdat hij had geweigerd den ambtseed in den voorgeschreven vorm af te leggen. Hij wilde aan den eed van trouw aan den Leider en Rijkskanselier namelijk de woorden toevoegen „voor zoover ik dat als evangelisch Christen voor God kan verantwoorden". Tegen het tegen hem gevelde vonnis, hetwelk hem bovendien het recht op pensioen ontzegde en hem alleen een jaar lang half wachtgeld toekende, was prof. Barth in hooger beroep gekomen bij het Pruisisch hoog-administratief gerechtshof. Dit hof heeft het tegen prof. Barth gevelde vonnis vernietigd; hij is op pensioen gesteld. (Zwitsersche Evangel. Persdienst)
(Vorig bericht blz. 1624 A.)

F. NEDERLAND. — Actie Nationale Veiligheid in Zeeuwsch-Vlaanderen. —

In overleg met eenige ambtgenooten heeft de heer J. Huizinga, burgemeester van Terneuzen, alle burgemeesters van Oostelijk Zeeuwsch-Vlaanderen bijeengeroepen voor een bespreking met vertegenwoordigers van het Comité voor Nationale Veiligheid. In deze vergadering werd een uiteenzetting gegeven door den heer Mathon, lid van het hoofdbestuur van het Comité voor Nationale Veiligheid, en door den luitenant-generaal Van Ermel Scherer, militair des-

kundig adviseur van het comité. Hierna werd besloten om ter voorlichting van de bevolking, in vier centra van Oost-Zeeuwsch-Vlaanderen openbare vergaderingen te organiseeren, waar door deskundige sprekers de groote belangen zullen worden uiteengezet, die zoowel voor Nederland en voor West-Europa in het algemeen alsook voor Zeeuwsch-Vlaanderen in het bijzonder, zijn gemoeid met het op peil brengen van geoefendheid, samenhang en materieelvoorziening der Nederlandsche weermacht.
(Telegraaf) **(V. b. Comité v. Nat. Veiligheid 1739 K.)**

21 JUNI 1935

A. **DUITSCHLAND. — Stillhalte. —**
Het verslag van de Bank voor Intern. Betalingen over 1934 bevat enkele mededeelingen over de Duitsche „Stillhalte". Het eerste Stillhalte-accoord van 1931 omvatte vorderingen tot een totaal van M. 6.3 milliard. Eind Dec. 1934 was de „Stillhalte" tot M. 1.734 mill. teruggeloopen, terwijl in totaal (incl. de z.g. „offene Kreditliniën") M. 2.007 mill. onder de „Stillhalte" viel. Het verloop in 1934 was voor de verschillende deelnemende landen als volgt:

	Febr. 1934	Dec. 1934	Daling in 1934
	(in mill. mark)		
Engeland	615	517	— 98
Zwitserland	528	459	— 69
Ver. Staten	639	430	—209
Nederland	328*)	224	—104
Frankrijk	104	68	— 36
Andere landen	47	36	— 11
Totaal	2.261	1.734	—527

De vermindering is in hoofdzaak een gevolg van verkoop van „Registermarken" aan toeristen voor reisdoeleinden.
*) In 1931 nam Nederland voor M. 464 mill. deel aan de Duitsche „Stillhalte". (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Stillhalte 1690 M.)

B. **MEXICO. — Kabinet-Cardenas afgetreden. - Nieuw kabinet gevormd. —**
De Mexicaansche regeering onder leiding van Cardenas is op 15 Juni '35 wegens een conflict met president Galles inzake de toegevendheid der Cardenas-regeering jegens de stakende arbeiders, afgetreden. Op 18 Juni werd een nieuw kabinet samengesteld. Op de lijst komen voor:
Silvester Barba Gonzales (tot dusver minister van Arbeid): Binnenlandsche Zaken; Fernando Gonzales Roa (vroeger gezant in Washington): Buitenlandsche Zaken; Eduardo Suarez: Financiën; Generaal Saturnino Oedillo: Landbouw; Generaal Rafaël Sanchez Tapia: Economische Zaken; Generaal Andrea Figueroa: Oorlog; Vasquez Vela: Onderwijs; Generaal Mujica (tot dusver Economische Zaken): Verkeerswezen.
Verder hebben nog zitting in het kabinet Cosme Rinojosa, als leider van het bondsdistrict, alsmede Gabino Vasquez.
(El Debate) **(Vor. ber. Kabinet 1595 B.)**

C. **VEREENIGDE STATEN. — De gewijzigde N.R.A. aangenomen. - Tot 1 April 1936 verlengd. —**
Het Huis van Afgevaardigden heeft op 14 Juni '35 met 338 tegen 30 stemmen de resolutie tot verlenging van de N.R.A., zooals zij door den Senaat was geamendeerd, aangenomen. De gewijzigde N.R.A.-bepalingen blijven thans tot 1 April 1936 van kracht. Amerika heeft nu de nieuwe door het Hooggerechtshof gedwongen N.R.A. Het oude machtige lichaam, dat werkgevers en werknemers naar zijn hand kon zetten, is niet meer; wat er voor in de plaats is getreden is een soort nationaal registratie- en adviesbureau, meer niet. Voorloopig zullen de codes grootendeels blijven bestaan, zij het dan als vrijwillige instelling. De belanghebbenden hebben ingezien, dat de codes, waartegen zooveel tegenstand was, toch ook hun goede zijde hadden. De arbeiders in de eerste plaats kwamen op voor de codes. Zij echter konden weinig doen om ze te handhaven, daar het contracten tusschen de werkgevers betrof. Het eenige wat de arbeiders doen konden was dreigen met staking. Zij zagen hun loonen en werktijden en de positie hunner organisaties bedreigd en besloten daarvoor te vechten. Dit bleek echter vooralsnog niet noodig, omdat ook de werkgevers er in groote meerderheid hun belang in zagen de codes te behouden.
Het was een merkwaardige ommekeer. Eerst juichte men over de beslissing van het Hof. Maar deze was nog geen week oud, of pessimisme en verwarring traden in bij de industrieelen, bij zakenmenschen en in beurskringen. Men zag zich plotseling beroofd van de bescherming, die de codes aan de prijsstructuur boden en begon nu pas te beseffen, hoe reguleerend en stabiliseerend de N.R.A., ondanks de vroeger betreurde fouten, had gewerkt.
(New York Herald - Nieuwsbl. v. h. Noorden)
(Vor. ber. N.R.A. 1833 B.)

D. **Z.EXC. MONSEIGNEUR PAOLO GIOBBE. — Apostolisch Internuntius te Den Haag. —**
Dezer dagen is als opvolger van mgr. Lorenzo Schioppa, Z.Exc. Monseigneur Paolo Giobbe, aartsbisschop van Ptolemais van Egypte, apostolisch nuntius te Begota (Columbië), tot apostolisch internuntius te Den Haag benoemd.

Z.Exc. Mgr. Paolo Giobbe.

Paolo Giobbe is geboren te Rome 10 Januari 1880; op 3 Mei 1909 werd hij buitengewoon pauselijk ceremoniemeester; op 6 November 1917 huisprelaat van Z. H.; censor van de Academie van Liturgie of Eeredienst te Rome, eene stichting van Paus Benedictus XIV, minutante (d.w.z. schrijver), later ambtenaar aan de H. Congregatie tot Voortplanting des Geloofs in 1914; minutante aan de H. Congregatie voor de Oostersche Kerk in December 1917; rector van het Urbaansch College van de Voortplanting des Geloofs in 1918; lid van de Commissie voor den Goddelijken Eeredienst, gesticht 31 Mei 1919 en verbonden aan het Romeinsche Vicariaat, in 1919; commandeur in de Orde van het H. Graf in December 1919.
Mgr. Giobbe werd 30 Maart 1925 benoemd tot titulair-aartsbisschop van Ptolemais van Egypte, den metropolitanen zetel van Thebe II, thans El-Menchiyeh of El Menchah, en gewijd op 26 April 1925 in de kapel van het College tot Voortplanting des Geloofs door den staatssecretaris van Z. H., Pietro Kardinaal Gasparri. Hij was toen aangewezen als apostolisch nuntius van de tweede klasse bij de Regeering of liever den President van de republiek Columbië, alwaar hij opvolgde aan Mgr. Vicentini, te voren internuntius bij ons Hof.
Evenals zijn voorganger, Mgr. Schioppa z.g., zal Mgr. Giobbe derhalve den titel voeren van apostolisch nuntius, apostolisch internuntius bij het Koninklijk Hof der Nederlanden. (De Tijd)
(Vor. ber. Mgr. Schioppa 1778 F.; Photo 1778a)

E. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Begrooting Gemeentefonds. —**
Ingediend is een wetsontwerp tot wijziging en verhooging van de begrooting van inkomsten en uitgaven van het Gemeentefonds voor het begrootingsjaar 1933-1934.
In de Memorie van Toelichting merkt de minister op, dat als basis voor de oorspronkelijke raming is genomen de uitkeering voor het uitkeeringsjaar 1932-1933 terwijl rekening werd gehouden met een regelmatigen aanwas der bevolking. Deze bevolkingstoeneming bleek grooter dan was aangenomen hetgeen een verschil geeft met de primitieve raming van *f* 929.519,47. Bij de eerste raming kon geen rekening worden gehouden met de verhooging van de uitkeering inge-

volge artikel 36 van het K.B. van 4 November 1929 voor gemeenten wier grenzen gewijzigd zijn en met een verrekening dezer uitkeering over 1931-1932. Een en ander geeft te samen een meerdere uitgaaf van *f* 83.803,37. Tenslotte is bij de primitieve raming gerekend op een bedrag van *f* 1.848.000 wegens vermindering der uitkeering ingevolge de wet van 18 Maart 1932 welke vermindering later slechts *f* 210.287 bleek te bedragen. Als gevolg hiervan was een meerdere uitgaaf noodig van *f* 1.637.713. De overschrijding moet in totaal worden gesteld op rond *f* 2.651.036.
Gebleken is dat de opbrengst der belastingen, geheven ten bate van het fonds over het boekingsjaar 1933-34 op een hooger bedrag kan worden gesteld dan oorspronkelijk is geraamd, zoodat deze hoogere uitgaven kunnen worden gedekt door deze meerdere belastingopbrengst. (Nieuwe Rotterd. Crt.)

(Vor. ber. 1425 G.; Tw. Kamer 1844 F.)

22 JUNI 1935

A. ENGELAND. — Britsch-Duitsche vlootaccoord. - Perscommentaren. —

FRANKRIJK. — De **„Temps"** schrijft te zijn verrast door de bepalingen van de overeenkomst. Evenals de meeste andere bladen acht het blad het bevreemdend, dat de Britsche regeering weliswaar Parijs en Rome om raad gevraagd heeft, maar denzelfden dag, waarop de antwoorden te Londen zijn aangekomen, met Duitschland de overeenkomst heeft gesloten.
In **„Paris Soir"** schrijft Sauerwein, dat het een merkwaardige wijze van samenwerken is, Frankrijk voor een voldongen feit te stellen.

POLEN. — **„Koerjer Warszawski"** legt er den nadruk op, dat o.a. het Stresa-front niet meer bestaat.

ITALIE. — De **„Giornale d'Italia"** stelt vast, dat Engeland met de onderteekening van dit verdrag zijn eigen vrede met Duitschland heeft gesloten. Voor Engeland is het groote probleem van na den oorlog opgelost en de vlootconcurrentie is beëindigd.

ENGELAND. — De **„Times"** wijst erop dat de overeenkomst niet beschouwd wordt als een vermindering van de vriendschap tusschen Engeland, Frankrijk en Italië of van de verplichtingen, waardoor Engeland reeds gebonden is. Engeland zoekt geen nieuwe relaties ten koste van oude vriendschappen.

DUITSCHLAND. — Onder den titel: „De overwinning van een eerlijke bespreking" wijst de **„Völkischer Beobachter"** erop dat slechts vier weken verloopen zijn sinds de Leider de beginselen van de Duitsche buitenlandsche politiek heeft uiteengezet en thans brengt de telegraaf reeds het bericht van het tot stand komen van de Duitsch-Engelsche vlootovereenkomst. Daarmede is punt 8 van het door den Leider voorgestelde Europeesch program verwezenlijkt. **(Vorig bericht blz. 1845 D.)**

B. NEDERL. OOST-INDIE. — Wettelijke voorziening tegen plotselinge prijsstijging. —

Bij den Volksraad is op 17 Juni '35 een spoed-ordonnantie ingediend tot instelling van contrôle op den handel, waardoor beoogd wordt een plotselinge scherpe prijsstijging te voorkomen, indien de aanvoer van gebruiksgoederen door bijzondere omstandigheden tijdelijk of blijvend mocht worden stopgezet.
(Aneta)

C. VEREENIGDE STATEN. — Werkloosheid. - Een milliardenprogram van President Roosevelt. —

President Roosevelt heeft aan de commissie, die belast is met de bestrijding der werkloosheid, zijn werkprogramma doen toekomen, dat voorziet in het tewerkstellen van 3.500.000 werkloozen.
De President verklaarde, dat de regeering beschikt over vier milliard dollar, dat over 3.500.000 werkloozen moet worden verdeeld. Practisch gesproken zou dit dus neerkomen op 1100 à 1200 dollar per man, met inbegrip van materiaal en algemeene onkosten.
In elk steuntrekkend gezin zal aan één lid in werkverschaffing arbeid worden verstrekt.
(New York Herald, Parijs)

(V. b. Werkverschaff. 1776 C.; Werkloosh. 1713 F.)

D. GEESTELIJK LEVEN. — „Kerk en Huwelijk" in Engeland. —

De Anglic. Kerkvergadering van Canterbury heeft een rapport over „Kerk en Huwelijk" behandeld, dat de bisschop van Salisbury namens een daartoe benoemde commissie had uitgebracht. De hoofdvraag was, of de Kerk het huwelijk van gescheiden personen, wier vorige echtgenoot(e) nog in leven is, mag inzegenen en zulke personen nog tot de heilige sacrament mag toelaten.
De volgende resoluties werden aangenomen:
I. De vergadering bevestigt als des Heeren beginsel een norm, dat het huwelijk is een levenslange en onverbrekelijke vereeniging van één man en één vrouw met uitsluiting van alle anderen aan iedere zijde.
II. Zij verklaart, dat, als consequentie, in geen enkele omstandigheid christelijke mannen of vrouwen kunnen hertrouwen gedurende het leven van vrouw of echtgenoot zonder inbreuk te plegen op de beginselen, waardoor de instelling van het huwelijk wordt geregeld overeenkomstig de leer van Christus.
III. Om het beginsel van een levenslange verplichting, welke duidelijk is neergelegd in de „Marriage Service" te handhaven, zal de Kerk niet toelaten dat deze dienst wordt gebruikt in gevallen van personen wier partij nog leeft.
Ieder die in strijd met de tweede resolutie hertrouwt zal niet worden toegelaten tot de sacramenten en voorrechten der Kerk; tenzij op die voorwaarden, welke de Kerk voorschrijft.
(Sunday Times)

E. JAPAN. — Formosa. - De verbeurdverklaring van de „Juno". - Vrijgegeven. —

Aneta verneemt dat de tankboot „Juno", welke door Japansche autoriteiten van Formosa was vastgehouden wegens het binnenvallen van verboden wateren tijdens stormweer, thans is vrijgelaten. De boete van den gezagvoerder, welke aanvankelijk bepaald was op 2.000 Yen, is tot 500 Yen verminderd. (Aneta)

(Vorig bericht blz. 1797 E.)

F. NEDERLAND. — De jaarcijfers der Staatsspoorwegen en van de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij. —

Het door de Nederlandsche Spoorwegen in 1934 geleden verlies bedraagt *f* 30.798.146, waarvan voor rekening van de H.IJ.S.M. komt 22½/40¼, of *f* 17.110.090.
Ingevolge art. 8 (2) der Overeenkomst 1920 H.S., nader gewijzigd bij overeenkomst 1931 H.S., moet de Staat der Nederlanden een bedrag van *f* 18.010.090 uitkeeren. De winst- en verliesrekening sluit dan met een winst van *f* 900.000.
Wat de Mij. tot Expl. van Staatsspoorwegen betreft komt voor haar rekening 18/40½ of *f* 13.688.073.
Ingevolge art. 8 (2) der bovengenoemde overeenkomst moet de Staat *f* 14.408.073 uitkeeren. Haar winst- en verliesrekening sluit dan met een winst van *f* 720.000.
(Het Vaderland) **(Vor. ber. Spoorwegen 1726 A.; Opbrengsten 1689 A.)**

G. LUCHTVAART. — Postvervoer Nederl. Oost-Indië.

De perschef van het staatsbedrijf der P.T.T. publiceert in de Nederlandsche Mercuur van 7 Juni '35 de financieele uitkomsten van het luchtpostverkeer Nederland—Ned.-Indië over 1934. In de richting Nederland—Ned.-Indië bedroegen de opbrengsten van de postvluchten Amsterdam—Bandoeng aan Nederlandsche correspondentie *f* 442.615, pakketpost *f* 9.592, opbrengst buitenlandsche correspondentie *f* 186.687, totale opbrengst *f* 638.894 of *f* 12.286 gemiddeld per wekelijksche vlucht. In de richting Bandoeng—Amsterdam waren de postopbrengsten resp.: *f* 535.546, *f* 3.201 en *f* 163.317, totale opbrengst *f* 702.064. In beide richtingen bedroeg dus de geheele postopbrengst *f* 1.340.958 of ongeveer 50 pct. van de aan de K.L.M. gegarandeerde subsidie. (Nederl. Mercuur)

(Vor. ber. Ned.Indië-dienst 1837 D.)

H. ENGELAND. — Britsch-Duitsche vlootaccoord. - Verklaring van den minister van Marine, Sir Bolton Eyres Monsell. —

Sir Bolton Eyres Monsell, de Britsche minister van Marine, heeft in een op 19 Juni '35 gehouden radiorede het Duitsch-Engelsche vlootaccoord toegelicht. Duitschland zal zich, volgens Sir Monsell, onthouden van een bewapeningswedloop ter zee, niet alleen met Groot-Brittannië, maar met elk ander land, als gevolg van het accoord.
Omtrent de duikbooten zeide hij, dat, gezien de onwaarschijnlijkheid van hun afschaffing op dit oogenblik, indien Duitschland gelijkgerechtigd moet zijn met de andere mogendheden, het natuurlijk het recht moet hebben om duikbooten te bouwen, en daar andere landen krachtens de bestaande vlootverdragen

het recht hebben op pariteit met Engeland ten aanzien van deze categorie, moet Duitschland een dergelijk recht hebben. Niettemin heeft het zich bepaald tot de uitoefening van dit recht voor 45%.
De admiraliteit, aldus Monsell, meent dat indien zij het aanbod van Duitschland van de hand had gewezen, Engeland een zeer ernstige verantwoordelijkheid op zich zou hebben genomen. (Daily Telegr.)
(Vorig bericht blz. 1848 A.)

23 JUNI 1935

A. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Werkloosheidssubsidiefonds. - De Begrooting. —**
Ingediend is een wetsontwerp tot vaststelling van de begrooting van het Werkloosheidssubsidiefonds voor 1935.
In de memorie van toelichting geeft de regeering de volgende totalen voor 1935 van het Werkloosheidssubsidiefonds: Gewone dienst uitgaven *f* 104.150.000; inkomsten *f* 9.550.000; nadeelig slot *f* 4.600.000; kapitaaldienst: uitgaven en inkomsten *f* 50.800.000; slot nihil.
De begrooting 1935 sluit dus wat den gewonen dienst aangaat met een nadeelig slot van *f* 4.600.000
(Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. 1697 A.; Tw. Kamer 1847 E.)

B. **VEREENIGDE STATEN. — Ouderdomspensioen en sociale verzekeringen. —**
Met 76 tegen 6 stemmen heeft op 19 Juni '35 de Amerikaansche Senaat het „Wetsontwerp inzake sociale veiligheid" aanvaard, krachtens hetwelk in de Ver. Staten ouderdomspensioen en sociale verzekeringen bij de wet worden geregeld. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

C. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - „Nozema" goedgekeurd. —**
De Tweede Kamer heeft op 20 Juni '35 het wetsontwerp tot oprichting van de N.V. Nederlandsche Omroep Zender Maatschappij „Nozema" zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd. De heeren De Visser en Sneevliet verzochten aanteekening tegen te zijn.
(Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. 1800 E.; Tw. Kamer 1849 A.)

D. **ENGELAND. — Kabinet-Baldwin. - Aanvullende benoemingen. —**
De aanvullende benoemingen voor het nieuwe kabinet-Baldwin zijn officieel bekend gemaakt. Het betreft hier de bezetting der posten van ministers, die geen kabinetsrang hebben, alsmede de benoeming van eenige staatssecretarissen.
Acht der nieuwe functionarissen behooren tot de conservatieve partij, terwijl de negende behoort tot de nationale Labourpartij.
Tot minister voor de mijnen is benoemd de afgevaardigde Crookshand, tot minister voor de pensioenen Hudson. Onderstaatssecretaris in het Home Office is Wallace, parlementair secretaris in het ministerie van Arbeid Muirhead, parlementair onderstaatssecretaris voor de dominions Lord Stanley, parlementair en financieel secretaris der Admiraliteit Warrender en lord-civiel der Admiraliteit de nationale Labourman Lindsay. (Manchester Guardian)
(Vor. ber. Kabinet 1834 D.)

E. **NEDERLAND. — Leger en Vloot. —**
Op het oogenblik zijn er in totaal 10 oorlogsbodems voor onze marine in aanbouw of gevoteerd:
1. De kruiser „De Ruyter", die op 11 Mei '35 te water kwam. Volledige officieele gegevens over dit schip zijn nog steeds niet gepubliceerd. Voor zoover bekend heeft het de volgende eigenschappen: standaard-waterverplaatsing = 6000 ton, lengte 168 M., over alles 170.8 M., grootste breedte 15.6 M., diepgang 4.9 M.; bewapening 7 kns. van 15 c.M., 10 a.l. mitrailleurs van 40 m.M.; pantsering gordel 50 m.M., dek 30 m.M.; machine vermogen 66.000 P.K., waarmede een snelheid van 32 mijl en bij 10% overbelasting van de machines 33 mijl bereikt moet worden; uitgerust met 1 katapult en 2 vliegtuigen. Het schip wordt gebouwd bij Wilton-Fijenoord te Rotterdam en zal in het voorjaar van 1936 met zijn proeftochten kunnen beginnen. De machines worden gebouwd bij „De Schelde" te Vlissingen. Als eerste commandant is aangewezen de kapitein-luitenant ter zee A. C. van der Sande Lacoste.
2. De onderzeeboot O 16, in aanbouw bij „De Schelde" te Vlissingen. Deze onderzeeboot zal een iets verbeterde editie van het type K XIV vormen.
3. De in 1931 gevoteerde flottieljeleider. De artillerie van dit schip is besteld, de romp en de machines zijn voorzoover bekend nog niet aanbesteed. De minister van Defensie heeft eenige gegevens over dit schip medegedeeld in een antwoord op vragen van een Kamerlid: standaardwaterverplaatsing 3.350 ton, bewapening 6 kns. van 15 c.M., 4 a.l. mitrailleurs van 44 m.M., 4 mitrailleurs van 12.7 m.M., 6 torpedolanceerbuizen van 53 c.M.; vaart vol te houden over een bepaalde niet nader aangegeven afstand 32.5 mijl; bemanning 285 koppen.
4 en 5. De voor 1935 gevoteerde onderzeebooten K XIX en K XX zijn nog niet in opdracht gegeven. In Mei zijn proeven genomen met een model in de proeftank te Wageningen.
6—9. De 4 voor 1935 gevoteerde mijnenvegers zijn evenmin in opdracht gegeven.
10. Een politievaartuig voor de Noordzee-visscherij, in aanbouw bij „De Schelde" te Vlissingen. (Onze Vloot)
(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtmacht 1615 H.)

F. **LUCHTVAART. — K. L. M. - Ambulance-vliegtuig. - Zuster Westerhof onderscheiden. —**
Op 20 Juni '35 is op Schiphol het ambulance-vliegtuig gedemonstreerd, deel uitmakende van den gespecialiseerden medischen dienst van de K. L. M. De demonstratie werd bijgewoond door H. K. H. Prinses Juliana, die tevoren aan Zuster Westerhof de Florence Nightingale-medaille uitreikte. (De Tijd)
(Vor. ber. K. L. M. 1837 D.)

G. **FRANKRIJK. — Discontoverlaging. —**
De Bank van Frankrijk heeft op 20 Juni '35 haar disconto verlaagd van 6 op 5%. (Le Matin)
(Vorig bericht blz. 1818 H.)

H. **JOEGO-SLAVIE. — Kabinet-Jeftitsj afgetreden.**
De Zuid-Slavische regeering is afgetreden. Minister-president Jeftitsj heeft op 20 Juni '35 bij den regentschapsraad het ontslag der geheele regeering ingediend. Dit ontslag is aanvaard.
Een felle rede in de Kamer tegen de Kroaten, waarin Banitsj den Kroaten verwijtte den Koning te hebben vermoord, was aanleiding tot de crisis.
(Vreme, Beograd) **(Vorig bericht blz. 1622 B.)**

I. **TSJECHO-SLOWAKIJE. — Regeeringsverklaring van Malypetr. —**
Het nieuwgekozen Tsjecho-Slowaaksche parlement is op 18 Juni '35 geopend. De 44 afgevaardigden van de Sudeten-Duitsche Partij kregen plaatsen aangewezen tusschen de communisten en de sociaal-democraten.
Minister-president Malypetr opende de zitting en nam den afgevaardigden de gelofte op den staat en de grondwet af, die door de Duitsche afgevaardigden in het Duitsch werd gedaan. Behoudens eenige interrupties der communisten had de zitting een rustig verloop.
In de regeeringsverklaring, die minister-president Malypetr voorlas, wees deze erop, dat de groote meerderheid van het Tsjecho-Slowaaksche volk zich bij de verkiezingen heeft uitgesproken vóór de tot dusverre gevoerde coalitiepolitiek.
Wat de buitenlandsche politiek betreft, zal de regeering de tot dusverre gevolgde richtlijnen handhaven. Het in overeenstemming met Frankrijk en de Kleine Entente, maar ook in overeenstemming met Engeland, Italië en de Sovjet-Unie, benevens nog eenige andere staten beoogde doel van verwerkelijking van het Oost- en Midden-Europeesche pact, zal verder worden nagestreefd. (Národni Politika, Praha)
(Vor. ber. Malypetr 1563 H.)

24 JUNI 1935

K. **NEDERLAND. — Transfer-verdrag met Duitschland. - Aanvullingen, verklaringen en onderteekening.**
Van officieele zijde wordt bericht, dat het transferprotocol te Berlijn door vertegenwoordigers der Nederlandsche en Duitsche regeeringen is onderteekend.
Omtrent deze regeling wordt nog het volgende medegedeeld:
1e. Nederlandsche schuldeischers van vorderingen, welke een goudclausule dragen, doen door het aannemen van de uit het

transferprotocol voortvloeiende betalingen, voor zoover de betalingen door de Duitsche debiteuren op papierbasis berekend zijn, geen afstand van hun eventueele rechten tot betaling in goud of tegenwaarde daarvan, van de later opeischbaar wordende renten en van hun kapitaalvordering.
2e. Het criterium, wie als Nederlandsche schuldeischers in den zin van het protocol te beschouwen zijn, is in het algemeen ongewijzigd gebleven.
Een nieuwe beperking is daaraan toegevoegd, dat personen van niet-Nederlandsche nationaliteit, die na 1 Juli '35 hun zetel of vaste woonplaats in Nederland gevestigd hebben, ook al waren zij op 1 Juli '35 reeds eigenaren van de betreffende effecten of andere vorderingen, niet onder de transferregeling vallen, tenzij de opbrengsten uit die effecten of vorderingen reeds krachtens een vorige transferregeling aan een Nederlandschen schuldeischer getransfereerd werden.
3e. De gelegenheid tot aanmaak van certificaten van couponbladen, die in het vorige protocol aan zekere termijnen was gebonden, is thans weder zonder termijnbeperking opengesteld voor alle Nederlandsche schuldeischers die de in het transferprotocol voorziene uitkeeringen boven het contant te betalen gedeelte wenschen te verkrijgen.
Dit laatste geldt ook voor dividendbladen van aandeelen, welke dus eveneens moeten worden ingeleverd om daartegen certificaten te ontvangen.
De aandacht wordt er op gevestigd, dat houders van dividendbewijzen, waarop van 1 Juli 1935 af dividend gedeclareerd wordt, deze dividendbewijzen niet naar Duitschland ter incasso moeten zenden, doch de dividendbladen inclusief bedoeld bewijs, moeten inleveren ter verkrijging van certificaten.
4e. Nederlandsche schuldeischers wier effecten in Duitschland liggen, kunnen, indien zij certificaten willen laten aanmaken, hun mantels en coupon- c.q. dividendbladen naar Nederland laten komen.
De Duitsche regeering heeft zich bereid verklaard de betreffende aanvragen tot verzending der effecten naar Nederland goed te keuren.
5e. De aandacht wordt er nogmaals op gevestigd, dat „Holland-Marken" uitsluitend gebezigd kunnen worden door den eigenaar van de obligatiën, resp. aandeelen of andere vorderingen.
Bij de uitgifte van de chèques op naam zullen bewijzen van dien eigendom worden vereischt.
6e. Nederlandsche eigenaren van onroerende goederen in Duitschland, die voor hun onderhoud, reparaties of verbouwing van hun bezittingen geld buiten Duitschland hebben moeten opnemen en daarvoor zoodanige renteverplichtingen hebben moeten aangaan, dat een vermindering hunner getransfereerde opbrengsten uit Duitsch bezit een voor hen bijzonder drukkende last zou worden, kunnen zich tot de Nederlandsche regeering wenden, die daaromtrent met de Duitsche regeering overleg zal plegen, ten einde zoo mogelijk voor deze bijzondere gevallen een van den algemeenen regel afwijkenden maatregel te treffen.
(Alg. Handelsblad - Nieuwe Rotterd. Crt. - Telegraaf)
(Vorig bericht blz. 1841 B.)

A. INTERNATIONALE ARBEIDSCONFERENTIE TE GENEVE. — Negentiende bijeenkomst. - Beginselconventie 40-urenweek definitief aangenomen. —
De Arbeidsconferentie heeft op 22 Juni '35 de eindstemming gehouden over de door de Commissie van 46 voor de verkorting van den arbeidstijd voorgestelde algemeene beginsel-conventie ten gunste van de veertigurige arbeidsweek onder handhaving van den levensstandaard der arbeiders.
Deze conventie, die op 20 Juni '35 de eerste stemming met 81 tegen 33 stemmen passeerde, verkreeg thans bij de eindstemming 79 stemmen voor en 30 tegen, zoodat de vereischte tweederde meerderheid ruimschoots was verkregen en zij dus definitief is aangenomen. (Journal de Genève) **(Vor. ber. 1843 C.)**

B. ENGELAND. — Britsch-Duitsche vlootaccoord. -
De volgende tabel geeft de voorgestelde tonnages van de Britsche en Duitsche oorlogsvloten, neergelegd in het Britsch-Duitsche vlootaccoord:

	Gr.-Brittannië	Duitschland
Totaal tonnage	1.201.700	420.595
Slagschepen	525.000	183.750
Zware kruisers	146.800	51.380
Lichte kruisers	192.200	67.270
Torpedojagers	150.000	52.500
Vliegtuig-moederschepen . .	135.000	51.380

Aan Duitschland is toegestaan zijn tonnage voor slagschepen te verhoogen met 153.700 tons, voor zware kruisers met 50.000 tons, voor lichte kruisers met 32.000 tons, voor torpedojagers met 43.000 tons en voor vliegtuig-moederschepen met 22.000 tons.
Op de overeengekomen basis van 45% is aan Duitschland toegestaan onderzeeërs te bouwen tot een totaal tonnage van 23.700 tons. (Berliner Tageblatt)
(Vorig bericht blz. 1848 H.)

C. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche uitgave. —
Duitsch: Ruth Schaumann — „Der singende Fisch". (G. Grothe'sche Verlagsbuchhandlung, Berlin)
Engelsch: John Cowper Powys — „Jobber Skald". (Lane)
Fransch: Jerôme et Jean Tharaud — „Cavaliers d'Allah" (la première partie d'une trilogie). (Aux Edit. Plon)
Italiaansch: Enrico Terracini — „Quando avevamo ventanni" (Solaria, Firenze)
Nederlandsch: G. Josselin de Jong — „Wij Zigeuners". (Scheltens & Giltay, Amsterdam)
Slowaaksch: Milo Urban — „Zivy Bic" (De levende zweep). Standaardwerk der Slowaaksche literatuur; beschrijving van een door den oorlog ontredderd Slowaaksch dorp. (Druzstevni Prace)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1839 B.)**

D. CHINA. — Japansche penetratie. - Chineesche critiek. —
De moord op 2 Chineesche journalisten, te Tientsin, handlangers van Japan, de arrestatie van 4 Japansche excursionisten zonder paspoort te Tsjahar, die officieren van den Japanschen inlichtingsdienst bleken te zijn, zijn oorzaken der uitvoering van de reeds jarenlange bestudeerde Japansche expansiepolitiek in Noord-China.
De 4 Japansche officieren zijn ongeveer twintig minuten door een Chineeschen beambte vastgehouden. Moeten wij Chineezen tot straf hiervoor eenige provincies verliezen? En wat zeggen Engeland, Amerika Frankrijk? (Takoeng Pao) **(Vor. ber. 1839 C.)**

E. HENDRIKA VAN TUSSENBROEK OVERLEDEN.
22 Juni '35 is op 80-jarigen leeftijd te Doorn de bekende componiste van kinderliedjes, Mevr. Hendrika van Tussenbroek, overleden.
Hendrika van Tussenbroek was 2 Dec. 1854 te Utrecht geboren; zij ontving daar haar muzikale opleiding van Richard Hol en vestigde zich daarna als zangonderwijzeres te Amsterdam, om terug te keeren naar Utrecht, waar zij jarenlang als piano- en zangonderwijzeres zeer gezien geweest is.
Jong Nederland kent haar composities: wij behoeven maar te noemen: Wie geen R kan zeggen die blijft thuis, Speelliedjes, het kluchtspel De geleende Koekenpan, Van een satanschen kater en eendengesnater, Zoo worden loome tongen los. Dat zijn overbekende liedjes geworden, die nog zeker lang op het repertoire van zingende kinderen zullen blijven.
(Red. K. H. A.)

25 JUNI 1935

F. DUITSCHLAND. — Transfer-moratorium verlengd.
Dr. Schacht heeft op 24 Juni '35 een volledig moratorium afgekondigd, ingaande per 1 Juli '35 voor alle buitenlandsche leeningen met middelmatig langen en langen looptijd voor de Ver. Staten en alle andere landen, met welke Duitschland geen clearing- of transfer-overeenkomst heeft gesloten.
Het Deutsch. Nachr. Bur. verwijst in dit verband naar het communiqué van de Berlijnsche transferconferentie van 29 Mei 1934, waarin een voorloopig moratorium voor genoemde verplichtingen voor één jaar werd afgekondigd. Daar de factoren die tot het moratorium aanleiding hadden gegeven, intusschen allerminst zijn verdwenen en met name de Duitsche deviezenpositie nog is achteruitgegaan, ziet de Duitsche Rijksbank zich genoodzaakt, het moratorium voor één jaar te verlengen.
Transfer naar de Saar vindt niet plaats.
Het moratorium heeft wederom geen betrekking op de Dawes- en Youngleeningen, waarvoor door Duitschland speciale overeenkomsten binnen het kader van het handelsverkeer met het buitenland zijn gesloten.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(V. b. Transfermorat. 1452 B.)**

A. NEDERLAND. — Scheepvaart. - Een beschouwing van den directeur der B.E.N.A.S. —
De heer C. J. P. Zaalberg, directeur van de Maatschappij tot Behartiging van de Nationale Scheepvaartbelangen (B.E.N.A.S.), heeft in het kwartaalsoverzicht van de Amsterdamsche Bank een beschouwing gewijd aan de Nederlandsche scheepvaart, waaraan wij eenige cijfers ontleenen:

Tewaterlatingen:

1931	1.6 millioen	B.R.T.
1932	0.7 „	„
1933	0.5 „	„
1934	0.97 „	„

Netto inkomsten uit reizen:

In 1929 .	*f* 196.000.000	In 1932 .	*f* 86.000.000
„ 1930 .	155.000.000	„ 1933 .	66.000.000
„ 1931 .	125.000.000		

Arbeiders, diensten en productie:

	Verkoopwaarden afgeleverde producten en diensten	Aantal arbeiders op 15 Sept.
1925	*f* 124.167.000	31.323
1926	122.866.000	32.393
1927	139.270.000	35.272
1928	164.512.000	38.216
1929	150.847.000	41.390
1930	195.836.000	37.410
1931	115.298.000	20.794
1932	47.122.000	11.737
1933	39.274.000	12.164

De Nederlandsche koopvaardijvloot telt op dit oogenblik: 406 schepen met 1.900.361 B.R.T.
(Nieuwe Rott. Crt.) **(V. b. Scheepvaart 1824 E.)**

B. GEESTELIJK LEVEN. — „Kerk en Vrede". - Jaarvergadering. - Militia Christi. —
Nadat de Ver. „Kerk en Vrede" op 14 Juni '35 te Leeuwarden een vergadering van huishoudelijken aard had gehouden en op 15 Juni '35 een wijdingssamenkomst, hield de voorzitter, prof. dr. G. J. Heering, de „Jaarrede". Hij sprak o.a. er zijn vreugde over uit, dat, al moet hij om gezondheidsredenen het voorzitterschap neerleggen, hij toch als medewerker aan Kerk en Vrede verbonden blijft. Zij laatste jaarrede wijdde spr. aan wat hem en anderen elf jaar geleden bewogen had om „Kerk en Vrede" op te richten en dat hem in dien strijd had gedragen. Het is de krijgsdienst van Christus, waarvan reeds Paulus spreekt, de militia christi, die heel wat meer dan den principieelen strijd tegen het oorlogswezen omvat, maar zonder dien strijd niet te denken is, omdat de oorlog, speciaal de moderne oorlog, de grootst mogelijke verachting van het evangelie beteekent. Daarom heeft het geen zin om Kerk en Vrede haar militant karakter kwalijk te nemen (de militia christi is militant) of om haar défaitisme te verwijten. Zij zou défaitist moeten heeten, als zij den geloofsstrijd tegen het militarisme opgaf, of, zooals een ander deel der Kerk, hem niet aandurfde. Ook zijn er in eigen gelederen défaitisten geweest, die tegenover het fascistisch gevaar van buiten een bepaald soort oorlog wilden goedpraten. Het is ons echter niet geoorloofd, onrecht met onrecht (wat de oorlog in de hevigste mate is) te keeren. De Kerk geve hier het voorbeeld aan het volk, en volge niet het volk in zijn geweldsdrang. (Alg. Handelsblad) **(Vor. ber. 1376 F.)**

C. LUCHTVAART. — Records. - Gravin Carina Negrone. - Maryse Hilsz. —
De Italiaansche aviatrice gravin Carine Negrone is er op 21 Juni '35 in geslaagd het wereld-hoogterecord voor vrouwen te verbeteren door een hoogte van 12.043 M. te bereiken.
Zij is de tweede vrouw, die de 10.000 M. heeft weten te overschrijden, daar tot voor enkele dagen geleden het record nog met 9791 M. op naam der Française Maryse Hilsz stond. Deze zelfde was het, die op 17 Juni '35 haar record op 11.800 M. bracht.
(Corriere della Sera) **(Vor. ber. Records 1655 E.)**

D. ROTTERDAM. — Buste van wijlen Z.K.H. Prins Hendrik. —
Op 22 Juni '35 hebben H.M. de Koningin en H.K.H. Prinses Juliana een bezoek gebracht aan Rotterdam, o.a. ter bijwoning van de overdracht aan de gemeente van de door mej. Van Beeck Calcoen uit Utrecht ontworpen buste van wijlen Z.K.H. Prins Hendrik in het gebouw der Zeevaartschool aan den Pieter de Hooghweg. (Nieuwe Rotterd. Crt.)
(Vor. ber. Z.K.H. Prins Hendrik 1825 E.)

E. ZWEMSPORT. — Willy den Ouden's record. —
Willy den Ouden zwom op 23 Juni '35 te Dundee de 300 yards in 3 min. 27 sec. en verbeterde daarmede het wereldrecord van Leonore Knight met niet minder dan 11.4 sec.
Willy den Ouden heeft nu acht wereldrecords op haar naam. (Daily Mail) **(V. b. Willy den Ouden 1737 G.)**

F. DUITSCHLAND. — Kerkstrijd. - Evangelische Kerkenbond. - Tien predikanten in vrijheid gesteld.
Het kerkelijk conflict heeft een opzienbarende wending genomen: op last van de regeering zijn tal van maatregelen, tegen de protestantsche predikanten genomen, weer ongedaan gemaakt.
Tien predikanten in Silezië, Hessen en elders in het rijk zijn op 22 Juni '35 weer in vrijheid gesteld, o.a. dr. Bunzel uit Breslau, die zich niet gestoord had aan het verbanningsbevel der geheime staatspolitie om niet meer naar zijn gemeente terug te keeren.
(De Telegraaf) **(Vorig bericht blz. 1783 G.)**

G. NEDERLAND. — Handel met Duitschland 1934-'35.
Het Centraal Bureau voor de Statistiek deelt de volgende cijfers mede betreffende het handelsverkeer (met uitzondering van gouden en zilveren munt en muntmateriaal) van Nederland met Duitschland.

(in duizendtallen guldens)

Maand	Invoerwaarde	Uitvoerwaarde	Saldo invoer
Mei 1934 . . .	25.390	15.450	9.940
November „ . . .	22.540	11.211	11.329
December „ . . .	19.740	14.286	5.454
Januari 1935*) . .	18.769	11.786	6.983
Februari „ . . .	16.966	10.423	6.543
Maart „ . . .	20.378	10.783	9.595
April „ . . .	20.177	9.464	10.713
Mei „ . . .	20.252	11.274	8.978
Jan.-Mei „ . . .	96.542	53.730	42.812

*) Van Januari 1935 incl. Saargebied.
De cijfers excl. Saargebied zijn:

Januari 1935 . . .	18.425	11.677	6.748
Februari „ . . .	16.690	10.289	6.401
Jan.-Febr. „ . . .	35.115	21.966	13.149

(Centraal Bureau v. d. Statistiek) **(V. b. 1631 I.)**

H. VEREENIGDE STATEN. — N. R. A. - James O'Neill opvolger van Donald Richberg. —
President Roosevelt heeft de vice-president van de Guarantee Trust Company te New York, James O'Neill, met de leiding van de N. R. A. belast. Hij vervangt Donald Richberg. (N. Y. Herald, Parijs)
(Vor. ber. N.I.R.A. 1847 C.; Donald Richberg 1827 D.)

I. JACK GREIN OVERLEDEN. —
De beroemde tooneel-criticus, de heer J. T. Grein, is op 23 Juni '35 te Londen aan de gevolgen van een beroerte plotseling overleden. Hij was 72 jaar oud.
J. T. Grein was in 1862 te Amsterdam geboren en werd in 1895 tot Engelschman genaturaliseerd. Hij genoot zijn opleiding in Nederland, Duitschland en België. Van zijn 16e jaar af heeft hij de journalistiek weten te paren aan het zakenleven.
Hij stichtte het „People's Theatre" en was oprichter en directeur van het „Cosmopolitan Theatre". Grein schreef verscheidene boeken over Londen en over het tooneel, ook in het Nederlandsch; hij was consul-generaal en handels-attaché van Liberia en medewerker aan verscheidene Engelsche bladen als tooneel-criticus. (De Telegraaf)

A. NEDERLAND. — Verlenging contingenteeringen. - Steenkolen, Overhemden, Zakdoeken, Superfosfaat.
Bij de hierna te noemen contingenteeringen, welke per 1 Jui '35 zullen worden verlengd, zullen de navolgende autonome percentages worden vastgesteld voor de daarachter vermelde perioden:

1. Steenkolen	60% gewicht		
a. huisbrand	(bruto)	9	mnd.
b. industriekolen			
c. cokes en cokesgruis			
d. steenkool-briketten			
2. Overhemden	30% waarde	11	mnd.
3. Zakdoeken	30% waarde	10	mnd.
4. Superfosfaat	100% gewicht (bruto)	12	mnd.

De aandacht wordt er op gevestigd, dat bovengenoemde percentages geen betrekking hebben op de bij handelsverdrag verleende contingenten.
(N. Rott. Crt.) **(V. b. Contingenteeringen 1812 C.)**

B. HARDERWIJK. — Herdenking van Linnaeus. —
Het was op 24 Juni '35 200 jaar geleden, dat Carolus Linnaeus aan de academie te Harderwijk tot doctor in de geneeskunde promoveerde. Dit feit is in de raadszaal van Harderwijk, waarin een borstbeeld van Linnaeus geplaatst was, herdacht.
Prof. dr. A. Pulle heeft een rede gehouden.
(Het Vaderland)

C. SOVJET-RUSLAND. — Uit- en invoer 1933-1934.
Het is van belang een overzicht te hebben van de landen met welke de Sovjet-Unie handelsbetrekkingen onderhoudt.
Onderstaande tabel geeft een overzicht der jaren 1933-1934:

	(in millioen Roebel) Uitvoer naar		Invoer uit	
	1934	1933	1934	1933
Duitschland	98.4	85.7	28.7	148.1
Engeland	69.2	87	43.3	30.6
Mongolië	44.8	38.6	20.6	17.3
Nederland	22.2	25.9	15.7	6
Frankrijk	21.9	22.9	11.6	5.2
Ver. Staten van Amerika	14.3	14	17.9	16.6
Italië	19	22.2	11.8	16.9
België	17.2	27.3	7.2	1.5
Perzië	11.8	12	14.3	8.3
China	6.8	18	9.4	21.4
Japan	5.7	9.1	6.9	7.3

(Prawda) **(Vorig bericht blz. 1224 A.)**

D. INTERNATIONALE KAMER VAN KOOPHANDEL. — Congres te Parijs. - Openingsrede van den heer F. H. Fentener van Vlissingen. —
Op 24 Juni '35 is in de Sorbonne te Parijs het congres van de Internationale Kamer van Koophandel officieel geopend in aanwezigheid van den president der Fransche republiek, Lebrun, minister-president Laval, den minister van Handel, George Bonnet en vele leden van het diplomatieke corps.
De congresvoorzitter, de heer René P. Duchemin, vice-president van de Fransche Kamer van Koophandel, heette de aanwezigen welkom.
Vervolgens hield de voorzitter van de Intern. Kamer van Koophandel, de heer F. H. Fentener van Vlissingen, de openingsrede waarin hij verklaarde, dat er een groot verschil bestaat tusschen de economische politiek die de Intern. Kamer van Koophandel in de laatste twee jaar sedert haar vorig congres heeft gepropageerd en die, welke gedurende deze twee jaar door tal van landen is gevolgd. Spr. verklaarde o.a.: Wat wij gevraagd hebben zou ons een betere internationale goederenverdeeling hebben gebracht, d.w.z. een betere verdeeling van werk tusschen de naties, wat noodzakelijk is voor de handhaving van een bevredigende levensstandaard, stabiel geld, een prijsniveau dat minder onderhevig was aan fluctuaties, en geleidelijk herstel van vertrouwen, zonder hetwelk geen duurzame economische welvaart mogelijk is. Wat wij verkregen hebben zijn meer handelsbelemmeringen, gebrek aan stabiliteit van het geld, toenemende transportmoeilijkheden en een algemeen gebrek aan vertrouwen, dat meer verspreid is dan ooit. Wij hebben verstoppertje gespeeld achter de verplichtingen, die voortvloeiden uit de herstelbetalingen en de oorlogsschulden, die nooit vervuld of betaald zijn. Wij hebben gezien hoe landen hun export hebben opgevoerd, doch op allerlei kunstmatige wijzen hun import hebben tegengehouden.
De heer Fentener van Vlissingen kwam tot de conclusie, dat de toestand erger is dan twee jaar geleden. (Vaz Dias)
(Vor. ber. Int. Kamer van Koophandel 1582 B.; Fentener van Vlissingen 1714 D.)

E. JOEGO-SLAVIE. — Kabinet-Stojadinowitsj gevormd. —
Het nieuwe Joego-Slavische kabinet is gevormd en als volgt samengesteld:
Stojadinowitsj, Premier en Buitenlandsche Zaken; Zixkowitsj, Oorlog en Marine; Korosjetsj, Binnenl. Zaken; Spaho, Verkeer; Doesjan Letitsa, Financiën; Verdaniitsj, Handel.
Korosjetsj is leider der Sloveensche Volkspartij, Spaho, leider der Bosnische Mohammedanen.
De premier verklaarde het volgende:
Gevormd in het teeken der ontspanning en verzoening bevat de nieuwe regeering niet alleen vertegenwoordigers van die groepen, die het vorige kabinet steunden, maar ook personen, die zich tot dusver afzijdig hielden. Dit kabinet is een arbeidskabinet, dat rekent op de medewerking van het parlement. Joego-Slavië zal vasthouden aan de nauwe samenwerking met zijn vrienden en bondgenooten der Kleine Entente, van het Balkanpact alsmede met Frankrijk. Niets zullen wij nalaten, zoo besloot de minister, om de bestaande goede verstandhouding met alle andere landen te versterken.
(Vreme, Beograd) **(Vor. ber. Kabinet 1849 H.)**

F. GEESTELIJK LEVEN. — Vergadering „Kerkopbouw". —
Op de dezer dagen te Utrecht gehouden jaarvergadering der Ver. „Kerkopbouw" heeft de voorzitter, prof. dr. A. M. Brouwer, in zijn openingsrede een overzicht gegeven van wat deze organisatie in de laatste maanden heeft trachten te doen.
Spr. behandelde de indiening van het reorganisatie-ontwerp, de „eervolle begrafenis" ervan door een buitengewone zitting van de Synode der Herv. Kerk, en vervolgde: „Het was wel te begrijpen, dat er niet terstond een meerderheid in de Synode te vinden zou zijn, die de reorganisatie zou willen aanvaarden en zelf zou abdiceeren. Er bleek daar binnen en daar buiten nog veel misverstand te heerschen omtrent onze bedoelingen en zoo was het vanzelf aangewezen, dat de commissie voor reorganisatie der kerkelijke bestuursinrichting haar arbeid nog niet als geëindigd zou beschouwen en zou trachten onze beginselen meer ingang te doen vinden.
Intusschen had het moderamen de wenschelijkheid uitgesproken van samenspreking met Kerkherstel en zoo mogelijk met de radicaal-vrijzinnigen. Kerkherstel kwam ook met een voorstel in dien geest, o.a. om bij de komende Synode weer en nu gezamenlijk een poging tot reorganisatie te doen. Dit laatste achtten wij minder gewenscht, maar een samenspreking kwam ons noodzakelijk voor. Het zal helaas wel September worden, voor die plaats vinden kan.
Binnen de Vereeniging zelf is de vraag naar de Christologie aan de orde gesteld, om ons duidelijk te maken, in hoever en waarin verschilpunten bestaan. Kerkopbouw heeft alzoo — aldus besloot prof. Brouwer — nog een gewichtige taak te vervullen. Zij doet daarbij een beroep op de leden, om in elk opzicht steun te verleenen, opdat onze kerk weer een krachtige, waarachtig levende gemeenschap worden moge.
(Alg. Handelsblad)

G. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Uitvoerverbod in tijden van internationale spanning. —
Ingediend is een wetsontwerp voor behoud van de bevoegdheid tot het uitvaardigen van uitvoerverboden ter bevordering van de internationale samenwerking in het belang van den vrede of ter bescherming van de levensbelangen van het Rijk in tijden van buitengewone internationale spanning.
Aan de memorie van toelichting is het volgende ontleend:
De aanleiding tot het indienen van het onderhavige wetsontwerp is gelegen in de actie, welke in 1934 werd ondernomen door den Volkenbond in verband met het geschil tusschen Bolivia en Paraguay. Na een desbetreffende bespreking in den Raad van den Volkenbond werd op 19 Mei 1934 aan de onderscheidene regeeringen gevraagd, of zij in het belang van de staking der vijandelijkheden bereid zouden zijn den uitvoer van wapenen en oorlogsmateriaal naar deze beide landen te verbieden. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Tweede Kamer 1849 C.)

H. BLINDEN. — Lees-apparaat. - Een photo-electrisch procédé. —
Het Russisch Telegraaf Agentschap meldt uit Kief: Het Natuurkundig Instituut van de Oekrainsche Akademie van Wetenschappen heeft een leesapparaat voor blinden geconstrueerd.

Een gewoon boek wordt onder een bijzonderen microscoop op een slede gelegd, die door een motor in de leesinrichting wordt voortbewogen. De microscoop kaatst het vergroote beeld van den voorbijtrekkenden letter, die sterk verlicht is, terug naar de photo-electrische cellen, die met versterkingslampen zijn verbonden. Iedere letter, die onder den microscoop voorbijglijdt, beïnvloedt op een speciale wijze de belichting der photo-electrische cellen en aldus den stroom in den stroomkring van de versterkingslampen, die de membranen van een vibrator in trilling brengt. Deze trillingen worden overgebracht op stiften, die den lezer met zijn vinger aanraakt. Aan het einde van iederen regel wordt de motor automatisch omgeschakeld, waarna de volgende regel onder het toestel voortglijdt. (Tass Agentschap) **(V. b. Blinden 1550 B.)**

26 JUNI 1935

A. NEDERLAND. — Onderwijs. - Godsdienstgeschiedenis. - Inaugureele rede van Prof. Dr. G. A. van den Berg van Eysinga over „De Geschiedenis der Godsdiensten en het oudste Christendom". —

Prof. dr. G. A. van den Bergh van Eysinga, benoemd tot buitengewoon hoogleeraar in de algemeene Godsdienstgeschiedenis en de geschiedenis van den Israëlitischen godsdienst, aanvaardde op 24 Juni '35 zijn ambt met een inaugureele rede over: „De Geschiedenis der Godsdiensten en het oudste Christendom".
Spr. begon met te zeggen, dat bij de veelomvattendheid van zijn leeropdracht een zekere specialiseering vanzelf spreekt. Zijn godsdiensthistorisch onderzoek is vooral in de richting gegaan van den samenhang tusschen het oudste Christendom en andere godsdiensten. De godsdienstgeschiedenis is nog een jong vak, maar ons land heeft de eer er reeds vroeg een leerstoel voor te hebben gesticht. De oude dogmatische bezwaren tegen zijn bestudeering zijn langzamerhand wel uit den tijd; Harnack's wetenschappelijk bezwaar kan men laten gelden, maar mag men niet overschatten. In de meeste handboeken wordt het Christendom bij de behandeling der godsdiensten buitengesloten. Ten onrechte! ook volgens spr.'s voorganger.
De methode van het onderzoek zij die van alle ware wetenschap: men spreke niet over de zaak, maar late de zaak zelve spreken. Deze methode, de synthese van idealisme en realisme, ziet het wezen van den godsdienst in de openbaring en het daarmede correlate geloof, welke beide momenten God het meest eeren, wanneer de mensch er ook door wordt geëerd. Maatstaf voor de beoordeeling der godsdiensten wordt dan: in hoeverre bevordert eene bepaalde Godsopenbaring de menschelijke vrijheid. Israël's godsdienst, ten onrechte door den wetgever van 1876 afzonderlijk tegenover de andere godsdiensten gesteld, wordt in Amsterdam terecht aan denzelfden docent opgedragen, die de algemeene godsdienstgeschiedenis geeft. Evenals elke andere godsdienst heeft de Israëlietische het recht, op zichzelf en om zichzelf beschouwd te worden en niet als voorvoegsel alleen van een dogmatisch Christendom. De pogingen van vrijzinnig-Joodsche zijde om den Jezus der liberalen zich toe te eigenen, is een parallel-verschijnsel met de toeëigening van het Oude Testament door de wordende Katholieke Kerk. Wij voor ons hebben O. en N.T. beide historisch-kritisch te verstaan en in beiden waarachtige religie te herkennen, die dáár gekleed is in de vergankelijke vormen van bepaalde tijden. Dibelius en Bultmann staan aan spr's zijde, wanneer hij het Christendom iets beters noemt dan een kennen van Christus-naar-het-vleesch. Den beoefenaar der vergelijkende godsdienstgeschiedenis past groote voorzichtigheid. Dikwijls was men te voorbarig met het aannemen van vreemde invloeden. Toch zijn wij sedert Albrecht Ritschl heel wat verder gekomen in erkenning daarvan. Grinkel, Bousset, Reitzenstein e.a. hebben in dit opzicht belangrijk werk verricht.
Aan eenige voorbeelden maakt spr. het synkretisme van de eeuwen omtrent het begin onzer jaartelling duidelijk: aan het grafschrift van Aberkios, aan verschillende catacombenvoorstellingen, aan Philo. Het Paulinisme vertoont duidelijk de sporen der Gnosis. De voorstellingswereld van de Mandaeërs werpt licht over ons N.T., al kan spr. niet medegaan met het gevoelen, dat het Mandaeisme in Palestina zou zijn ontstaan en iets met de Johannesleerlingen zou hebben uit te staan.
Naar aanleiding van Hans Jonas' jongste werk komt spr. op het thema van de katholiseering van het oudste Christendom, waartoe de aanvaarding van het O.T. zoo goede diensten kon bewijzen. Tegenover het tijdelooze, ahistorische karakter van de Gnosis heeft de Kerk niet zonder reden traditie en geschiedenis gesteld.
Onder de bijdragen van de Romeinsche wereld tot de uitbeelding van het Evangelieverhaal noemt spr. de Herculesfiguur. De parallelie strekt zich zelfs tot de moeders der beide heroën uit. Zonder eenige historischen achtergrond heeft het beeld van den lijdenden, ter helle varenden en ten hemel verhoogden Godszoon der evangeliën in de jongere Stoa werkelijkheid gehad. De aardsche, onder haar leed gebukte Moeder, de hemelsche Vader en de uit een aardsche Moeder geboren goddelijke Zoon, die door lijden den hemel verwerft, blijken een voorchristelijke combinatie te zijn.
In de daarop volgende gebruikelijke toespraken zeide spr., zich richtende tot de Bestuurderen van de stad, dat hun keuze voor de bezetting van dezen leerstoel van zekere zijde in strijd genoemd is met de gematigd-rechtsche traditie der Amsterdamsche school. Om dit te ontzenuwen wijst hij op de groote radicalen: Allard Pierson, A. D. Loman, S. A. Naber, J. C. Matthes en den uiterst links staanden W. Brandt, terwijl ook Hackmann niet gaarne tot de gematigd rechtschen had willen gerekend worden. Volgens prof. Brugmans is het karakter van de Amsterdamsche school van den aanvang af anti-dogmatisch, ja kettersch geweest. (Nieuwe Rotterd. Crt. - Vaz Diaz)
(Vor. ber. Theologie 1806 B.; Ambtsaanv. in het Onderwijs 1846 C.)

B. OVERIJSEL. — Economisch Technologisch Instituut. —

De commissie tot onderzoek van het vraagstuk eener actieve, regionale, maar centraal georiënteerde welvaartspolitiek in de provincie Overijsel, welke door den commissaris der Koningin op 28 Februari werd geïnstalleerd, heeft haar onderzoek beëindigd.
Zij besloot in haar vergadering van 6 Juni '35 eenstemmig, te adviseeren, zoo spoedig mogelijk de noodige maatregelen te nemen, teneinde tot de oprichting van een Economisch Technologisch Instituut in de provincie Overijsel te geraken. (Arnhemsche Crt.)

C. ENGELAND. — Handelsbetrekkingen met de Dominions. —

Bij de behandeling op 20 Juni '35 in het Lagerhuis van de begrooting van het ministerie van Dominions zeide minister Thomas o.a. het volgende:
Als aanwijzing van den stimulans door de besluiten van Ottawa aan den imperialen handel gegeven voerde Canada in 1932 naar het Vereenigd Koninkrijk aan goederen en producten uit voor een waarde van £ 43 millioen en in 1934 van £ 50.5 millioen, een toeneming derhalve van 17%. Voor Australië waren de cijfers onderscheidenlijk £ 46 en £ 50 millioen of 8.7% meer en voor Nieuw-Zeeland £ 37 millioen en £ 40.5 millioen (9% meer). Het Vereenigd Koninkrijk voerde in 1932 voor £ 17.5 millioen naar Canada uit, in 1934 voor £ 21 millioen of 20% meer; naar Australië onderscheidenlijk voor £ 20.5 en £ 27 millioen, naar Nieuw-Zeeland voor £ 10.5 en £ 11.5 millioen. De cijfers voor Zuid-Afrika waren nog kenmerkender. De uitvoer van het Vereenigd Koninkrijk derwaarts was in 1932 £ 18.5 millioen en was in 1934 gestegen tot £ 31 millioen.
Thomas meende te mogen zeggen dat deze cijfers een volledige rechtvaardiging van de politiek van Ottawa waren.
De beste rechtvaardiging was dat zonder uitzondering ieder dominion dat deel nam aan de overeenkomsten van Ottawa thans een begrootingsoverschot kon aanwijzen en een zekere tendens in de richting van voorspoed. (Manchester Guardian)

D. ENGELAND. — Handel met Nederland. - Informatiebureau opgericht. —

Met steun van de Nederlandsche regeering is te Londen geopend een Informatiebureau voor Nederland en Nederl.-Indië, met het doel de middelen te vinden ter bevordering van de handels- en andere betrekkingen tusschen het Britsche Rijk en Nederland en koloniën.
Hiertoe heeft de regeering een uitvoerend comité benoemd onder voorzitterschap van majoor L. H. Cripps, directeur van de Blue Funnel Line, en als secretaris C. M. Morrell, secretaris-generaal van de Britsche Kamer van Koophandel voor Nederl. Oost-Indië.
(Vaz Dias) **(V. b. Handelsbetr. Engel.-Nederl. 1355 G.)**

E. FRANKRIJK. — Parijs. - Oud-politie-prefect Chiappe voorzitter van den gemeenteraad. —

De gemeenteraad van Parijs heeft op 24 Juni '35 met 55 stemmen den vroeger politie-prefect Jean Chiappe tot voorzitter gekozen.
Chiappe werd 5 Februari 1934 tijdens het kortstondige bewind van de regeering-Daladier van zijn ambt ontheven in verband met moeilijkheden die het gevolg waren van de houding van zekere hooggeplaatste ambtenaren ten aanzien van de zaak Stavisky. Het ambt van resident-generaal van Marokko, dat Chiappe terzelfdertijd werd aangeboden weigerde hij, daar hij zijn ontslag ongerechtvaardigd achtte.
(Alg. Handelsblad) **(Vor. ber. Chiappe 1158 G.)**

27 JUNI 1935

A. RUITERSPORT. — Prestaties der Nederlandsche deelnemers aan de Concours Hippiques te Nice (15—28 April), Rome (2—10 Mei), Brussel (14—24 Mei) en Aken (1—10 Juni). —

De Commandant der Bereden Afdeeling der 2e Compagnie Politietroepen te Amsterdam was zoo welwillend ons onderstaande lijst mede te deelen der door de Nederlandsche officieren op bovenstaande concours hippiques behaalde prijzen:

Nice. — Prix de la Cavalerie Portugaise: Lt. Greter m. Ernica, 7e prijs; Prix de la Cavalerie Italienne: Lt. Greter m. Trixie, 8e prijs; Concours de Puissance: Lt. Greter m. Trixie, 8e prijs; Groote Prijs van Nice: Lt. Greter m. Ernica, 14e prijs; Prijs van Hanover: Lt. Greter m. Trixie, 4e prijs; Prix de la Cavalerie Espagnole: Nederlandsche Equipe, 6e prijs; Prix des Nations: Nederl. Equipe, 7e prijs; Prix Pierre Gauthier: Res. Lt. Van Schaik m. Santa Bell, 4e prijs.

Rome. — Prix Esquillino: Lt. Greter m. Trixie, 7e prijs; Prix de Littorio: Lt. v. Schaik m. Santa Bell, 3e prijs; Prix Piucio: Lt. Greter m. Ernica, 4e prijs; Prix Campioglio: Lt. Greter m. Trixie, 4e prijs; Prix de Rome (158 deelnemers): Lt. Greter m. Trixie, 7e prijs.

Brussel. — Prix de la Cavalerie Belge: Lt. Greter m. Trixie, 8e prijs; Prix de l'Arcade: Lt. Greter m. Ernica en Piccolo Amore, 3e prijs; Prix du Hall: Lt. Greter m. Trixie, 6e prijs.

Aken. — Prijs der Burgerlijke Ruiters: D. Pasman m. White Bear, 2e prijs; Schoonste Rijpaard: Lt. Greter met Carina, 1e prijs; Rheingoldpreis: Lt. Greter m. Ernica, 1e prijs; Gouden Hindenburg beker (landenwedstrijd): Nederland, 3e prijs; Dastradaprijs: Lt. Greter m. Ernica, 2e prijs; Groote prijs van Aken: Lt. Greter m. Ernica, 4e prijs.

De Commandant der B. A. wilde er op wijzen, dat deze resultaten, gezien de kwaliteit van het paardenmateriaal van Nederland in vergelijking met dat der andere deelnemende landen, voor de Nederlandsche ruiters zeker reden tot tevredenheid gaven.

(Vorig bericht blz. 1842 C.)

B. EGYPTE. — Een stuw in het Tanameer in Abessynië. —

De Egyptische regeering heeft tot den bouw van een stuw in het Tanameer in Abessynië besloten, ten einde den waterstand op den Blauwen Nijl te regelen.

(Courrier du Caire)

C. VEREENIGDE STATEN. — Werkloosheid. - Vreemdelingen. —

De democratische afgevaardigden van Texas hebben een wetsontwerp ingediend, tot uitwijzing van vreemdelingen uit de Ver. Staten, die niet aan bepaalde voorwaarden voldoen. Meer dan 150 organisaties op politiek en ander gebied steunen deze actie en verklaren, dat de voorgestelde wet, waaronder ongeveer zes millioen in de Ver. Staten levende vreemdelingen zouden vallen, werkgelegenheid schept voor een zeer groot aantal Amerikanen, die thans op steunverleening zijn aangewezen. Bovendien is het wetsontwerp zeker niet strenger dan de bestaande vreemdelingenwetten in Engeland, Frankrijk en Italië.

(N. Y. Herald, Parijs) **(V. b. Werkloosheid 1713 F.)**

D. CHINA. — Shanghai's industrie en Ned. Oost-Indië.

Deel I van het Industrieele Handboek van het Chineesche Ministerie van Handel vermeldt in de provincie Kiangsoe (waarin o.a. Shanghai is gelegen) de volgende gevestigde Chineesche ondernemingen: circa 230 katoenweverijen en verder een aantal fabrieken voor b.v. zijde (160), zijden kousen (140), handdoeken (50), kant (5), vilt- en stroohoeden (100) gummischoenen (40), parfums (50), tandenborstels en kammen (50), electrische ventilatoren, lampen en aanverwante artikelen (50), thermosflesschen (15), ijzer- en metaalwaren (70), aluminiumwaren (6), metaalgieterijen (50), blik (26), emaille (15), lucifers (11), sigaretten (300), sigaren (16), conserven (40), vleeschwaren (60), meel (28), chemicaliën (10), oliën (740), kleurstoffen (5), inkten (11), fotomateriaal (11), drukkerijen (100), carton (27), glas (40), gramofoons (9), scheepswerven (22), vliegmachines (1)

Verdere producten zijn b.v. Chineesch bier, champagne, beschuit, alsook radiotoestellen, locomotieven, geweren, parachutes, enz. en ook de Chineesche automobiel is reeds aan de markt verschenen.

Zoo men ziet, is er dus een groote verscheidenheid van goederen en artikelen, welke — dank zij den lagen productiekosten — mettertijd aan China (naast Japan) een belangrijke plaats gaan bezorgen op de voor het goedkoope massa-fabrikaat zoo geëigende Oostersche markten en die het voor den Westerschen producent allengs moeilijker zullen maken daar te concurreeren, behoudens dan in de betere kwaliteits-goederen.

Voor Ned.-Indië beteekent intusschen iedere vooruitgang in den economischen status van het Chineesche Rijk allicht een grootere afzet van diverse Indische producten naar dat rijk bevolkte gebied en luidens het rapport van onzen Directeur van Economische Zaken in Indië schijnen daartoe nog verscheidene mogelijkheden open te staan.

Indië's belang brengt dus zeker mede in afwachting van verdere industrialisatie van het land zelf, voor Chineesche voortbrengselen de deur behoorlijk open te zetten en de Indische importhandel van Westerschen huize dient er voor te zorgen, dat hij daarbij intermediair verleent.

(Rapp. Econ. Zaken, Chin. Trade Handbook, Eastern Times, Tijd)

(Vor. ber. Handel met Ned.-Indië 780 B.)

E. FRANKRIJK. — Académie Française. - Driehonderdjarig bestaan. —

De Académie Française heeft op 18 Juni '35 ter gelegenheid van haar driehonderdjarig bestaan, een plechtige zitting gehouden in de Salle des Cariatides van het Louvre.

De vertegenwoordigers van de Académie Française en van de buitenlandsche Academiën defileerden en deponeerden adressen met gelukwenschen.

Achtereenvolgens voerden het woord een gedelegeerde van de Universiteit van Oxford, de Belgische minister van Staat Paul Hymans, Nicholas Murray Buttler, vertegenwoordiger van de Universiteit van Columbia, Carrisse, van het Instituut te Coimbra, en Maura van de Academie te Madrid.

Ten slotte hield het Fransche Academielid Hanotaux een rede, waarin hij wees op de rol die de Académie Française in het geestelijk leven vervult, en op het aandeel van alle landen in het werk der beschaving.

(Le Temps) **(Vor. ber. Académie Française 1389 B.)**

F. HONGARIJE. — Minister-president Gömbös over binnen- en buitenlandsche politiek. —

In het Hoogerhuis heeft de Hongaarsche minister-president Gömbös tijdens de begrootingsdebatten ook het woord gevoerd over problemen der buitenlandsche politiek.

De regeering zal voorloopig met de grootste terughoudendheid de Europeesche gebeurtenissen volgen. De Donauconferentie is verdaagd en op het oogenblik op den achtergrond geraakt, aangezien de staten, die een standpunt hadden moeten bepalen inzake de rechtsgelijkheid, weigeren dit te doen.

Overgaande tot problemen van de binnenlandsche politiek keerde Gömbös zich beslist tegen de beweringen inzake zijn z.g. streven naar dictatuur. In het leven der volkeren kunnen dictaturen slechts overgangsperioden vormen. In het belang van rust en orde in de economie, aldus Gömbös verder, moet het systeem worden opgebouwd van belangenvertegenwoordiging. (Pesti Hirláp) **(V. b. Gömbös 1818 A.)**

G. NOORWEGEN. — Regeling van de walvischvangst.

Het Noorsche kabinet heeft op 14 Juni '35 zijn goedkeuring gehecht aan een wetsontwerp, waarbij de kroon uitgebreide bevoegdheden krijgt tot regeling van de walvischvangst door beperking van het aantal ondernemingen of schepen en het verbieden van de vangst in bepaalde omstandigheden. Het verbod tot het verkoopen van Noorsche walvischvaarders of traanfabrieken aan het buitenland, zonder regeeringstoestemming, is verlengd van 1936 tot 1940.

Het wetsontwerp is samengesteld in overleg met de Britsche regeering en niet alleen zal de vangst er door beperkt worden, doch ook het walvischseizoen wordt verminderd van 4 maanden tot 3½ maand per jaar, terwijl het gebied dat voor de vangst gesloten is, zal worden uitgewerkt van 50 tot 40 graden Zuidelijker. (Aftenposten)

28 JUNI 1935

H. NEDERLAND. — Vereeniging Het Nederlandsche Kankerinstituut. —

Aan het verslag van de Vereeniging Het Nederlandsche Kankerinstituut, uitgebracht op 14 Juni '35, ter jaarvergadering, ontleenen wij het volgende:

Uit het verslag van het Laboratorium blijkt dat in 1934, 710 patiënten ter onderzoek zijn ontvangen, zoodat op 31 Dec. '34 6825 patiënten in het archief aanwezig waren. Het onderzoek naar het verschil in vatbaarheid van verschillende muizenrassen werd met kracht voortgezet. Tenslotte worden resultaten van de verschillende afdeelingen beschreven.

Ook naar buiten werd getoond, wat er bij den hui-

digen stand der wetenschap in prophylactisch en therapeutisch opzicht tegen den kanker te bereiken valt.
In het jaarverslag van de kliniek vinden wij, dat het aantal patiënten, dat de spreekuren bezocht, 892 bedroeg. Van dezen werd bij 670 behandeling noodig geacht.
Van de gezamenlijke 881 lijders werden er 684 klinisch en 197 poliklinisch behandeld. Het totaal aantal consulten bedroeg 5302, tegen het vorig jaar 3949. Het aantal verpleegden bedroeg dit jaar 12.233. Dit is een toeneming van bijna 20% tegenover 1933, toen het cijfer 10.541 bereikt werd.
Het aantal operaties bedroeg 435 (341), dat der Röntgenbestralingen 28.664 (26.638), waarvan 16.459 kosteloos, en dat der radiumbestralingen 1537 (1499), waarmee deze laatste voor het eerst sinds de laatste drie jaren een stijging doen zien.
(Jaarverslag Ver. Het Nederl. Kankerinstituut)
(Vorig bericht Kanker blz. 1507 H.)

A. **GEESTELIJK LEVEN. — Inwijding van de Priorij van Egmond. —**
Op 25 Juni '35 had te Egmond de plechtige inwijding plaats van de Priorij tot voorloopig verblijf voor de Monniken van Egmond. Vele honderden vrienden van Egmond en andere belangstellenden hadden zich op de St. Adelbertusakker vereenigd waar de Bisschop van Haarlem, Z.H. Exc. Mgr. J. B. J. Aengenent de Heilige Mis zou opdragen. Aanwezig waren o.a. Jhr. Ch. Ruys de Beerenbrouck, de Tweede Kamerleden Van der Bilt en Steinmetz, het Eerste Kamerlid Prof. Stegers, en de oud-minister van Onderwijs mr. H. P. Marchant.
Na de Heilige Mis vereenigden de aanwezigen zich op het Abdijterrein, waar door Mgr. Aengenent met de liturgische plechtigheden de klok werd gewijd, welke tot opschrift heeft: „Joseph, Maria, wij luiden de klokken in Kennemerland". De Bisschop werd bij deze plechtigheid geassisteerd door pastoor Looyaards van Rinnegom en Dom J. Schutte van Oosterhout.
Na den Bisschop was het de eere-voorzitter van het inzamelingscomité, Jhr. Ruys de Beerenbrouck, die het eerst de klok liet hooren. Nadat de klok was ingewijd, werd het gebouw inwendig door den Bisschop ingewijd.
Hierna hield Mgr. Aengenent vanaf den ingang van het gebouw een toespraak.
Na gewezen te hebben op de symbolische beteekenis van de plechtigheid der klokkenwijding, eindigde Mgr. Aengenent met den wensch, dat deze klok ook in anderen zin beteekenis mocht hebben voor de toekomst en het symbool mocht zijn voor den oproep, welke vanaf heden over ons land zal gaan, dat alle belangstellenden, die zich verheugen over het herstel van de Abdij van Egmond, die klank mogen verstaan, opdat eens de herleving van een beroemde traditie in ons land een feit zal zijn.
De Abt van Oosterhout, Dom J. Punit de Parry, sprak hierna een dankwoord tot den Bisschop, Jhr. Ruys de Beerenbrouck en de medehelpers van het inzamelingscomité, tot den architect, den heer Kropholler en de zeer talrijke gevers van giften in natura en aalmoezen voor den opbouw. (Maasbode - De Tijd)
(Vorig bericht blz. 1462 A.)

B. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Nieuw tarief van Invoerrechten. —**
Op 1 Juli 1934 is het nieuwe Tarief van Invoerrechten bij K.B. in werking getreden. Op 26 Juni 1935, dus een jaar later, heeft de Eerste Kamer der Staten-Generaal de wet zonder hoofdelijke stemming aangenomen. (Het Vaderland)
(Vor. ber. 1756 A.; Eerste Kamer 1817 H.)

C. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - De militaire pensioenwetgeving. - Wijzigingsontwerpen ingediend.**
Bij de Tweede Kamer zijn de volgende wetsontwerpen ingediend:
I. Wijziging en aanvulling van de Pensioenwetten voor de zee- en de landmacht;
II. Wijziging en aanvulling van de Pensioenwetten voor het reserve-personeel van zee- en landmacht;
III. Wijziging en aanvulling van de militaire Weduwenwet 1922;
IV. Wijziging van de Pensioenwetten voor de vrijwilligers bij den landstorm. (Het Vaderland)
(Vor. ber. Tweede Kamer 1852 G.)

D. **BIOLOGIE. — Kunstmatig hart. - Nieuwe ontdekking van Carrel en Kol. Lindbergh. —**
Naar gemeld wordt is de beroemde onderzoeker Alexis Carrel — bekend door zijn weefselkweekproeven en wien destijds de Nobelprijs is toegekend — in samenwerking met kolonel Lindbergh, die behalve als vliegenier tevens als bioloog werkzaam is, erin geslaagd een soort van kunstmatig hart samen te stellen, dat in staat zou zijn, wanneer het geplaatst is in het lichaam van een dood dier, het normale hart voor eenigen tijd te vervangen. Dit hart klopt zestig maal in de minuut en zou de diverse organen, evenals het natuurlijke hart zulks doet, van bloed en zuurstof kunnen voorzien. (Telegraaf)
(Vor. ber. Kunstmatig Hart 572 E.)

E. **DISCONTOKOERSEN. — Nederlandsche Bank. —**
De op 27 Juni '35 veranderde discontokoersen der Nederlandsche Bank luiden als volgt:

Wisseldisconto	4 %
Promessedisconto	4½%
Bel. van Effecten	4½%
Bel. van Goederen	4½%
Voorschotten Rek.-Crt.	4½%

(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. 1821 F.)**

F. **NEDERL. OOST-INDIE. — Nieuwe Legercommandant in Indië. - Gen.-majoor M. Boerstra benoemd. —**
Bij K.B., gedateerd 19 Juni '35, is, met ingang van 30 Juli, luit.-generaal J. C. Koster op verzoek eervol ontslag verleend als commandant van het leger in Ned.-Indië, onder dankzegging voor de vele en gewichtige diensten aan den lande bewezen.
Bij hetzelfde besluit is generaal-majoor M. Boerstra, met ingang van 30 Juli, bevorderd tot luit.-generaal en benoemd tot commandant van het Kon. Ned.-Indische leger.
Generaal Boerstra is 12 Juni met de „Sibajak" vertrokken. (Aneta) **(Vorig bericht blz. 513 C.)**

G. **FRANKRIJK. — Britsch-Duitsche Vlootaccoord. - Vloot wordt uitgebreid. —**
De Fransche minister van Marine, Piétri, heeft op 25 Juni '35 voor de marine-commissie van de Kamer het woord gevoerd over de Engelsch-Duitsche vlootovereenkomst, waarna de commissie de volgende resolutie aannam:
De commissie constateert, dat het gesloten vlootaccoord de bepalingen van het verdrag van Versailles doet vervallen. De commissie is van meening, dat het accoord Frankrijk de volledige vrijheid geeft met betrekking tot zijn marinepolitiek tot aan de afsluiting van nieuwe algemeene verdragen.
De commissie doet een beroep op de regeering, alle maatregelen te nemen, opdat Frankrijk permanent op den Atlantischen Oceaan en op de Middellandsche Zee beschikt over zeestrijdkrachten, die voldoende zijn om zijn veiligheid te waarborgen.
De commissie heeft ten slotte het rapport over het loopende vlootbouwprogram aangenomen. (Journal)
(Vor. ber. 1850 B.; Leger, Vloot en Luchtm. 1745 B.)

29 JUNI 1935

H. **DUITSCHLAND. — Algemeene arbeidsdienstplicht ingevoerd. —**
In de zitting van 26 Juni '35 van het Duitsche Rijkskabinet is de algemeene arbeidsdienstplicht wettelijk vastgelegd.
In aansluiting daarop heeft de Rijkskanselier verordend, dat de diensttijd in den arbeidsdienst tot nader order een half jaar bedraagt.
De sterkte van den arbeidsdienst zal gedurende het dienstjaar van 1 October 1935 tot en met 30 September 1936, met inbegrip van het oorspronkelijke en het hulppersoneel, de 300.000 man niet overschrijden.
Thans kunnen dus de in het jaar 1915 geborenen in twee lichtingen worden opgeroepen.
(Völkischer Beobachter)

I. **ENGELAND. — Britsch-Duitsche Vlootaccoord. - Zitting van het Lagerhuis. —**
In het Lagerhuis verklaarde op 25 Juni '35 de eerste Lord der Admiraliteit, Sir Bolton Eyres, dat in den loop van de vlootbesprekingen met Duitschland namens de Duitsche regeering verklaard was, dat

Duitschland nooit meer een onbeperkten duikbootoorlog zou voeren. Dat beteekent, dat Duitschland er in heeft toegestemd, dat het nooit weer zijn toevlucht zal nemen tot datgene, wat men tijdens den oorlog (1914—1918) den onbeperkten duikbootoorlog genoemd heeft. (Manchester Guardian)
(Vor. ber. 1855 G.; Sir Bolton Eyres 1848 H.)

A. **BELGIE. — Werkloosheid-vermindering. —**
Blijkens een officieele mededeeling van het Belgische regeeringspersbureau was het aantal werkloozen in België op 14 Juni '35 gedaald tot 175.317. Sedert 11 Mei '35 valt er een regelmatige vermindering van de werkloosheid waar te nemen. In vergelijking met 2 Maart '35 toen de werkloosheid met 267.425 een recordhoogte bereikte, is het aantal werkloozen reeds met ruim 89.000 of 33.6% verminderd.
(Belg. Regeeringspersdienst) **(V. b. Werkl. 1479 E.)**

B. **FRANKRIJK. — Leger, Vloot en Luchtmacht. - Versterking. - Groote credieten. —**
De financieele Kamercommissie heeft op 26 Juni '35 het regeerings-wetsontwerp goedgekeurd, inzake het beschikbaar stellen van credieten voor de versterking van leger, vloot en luchtmacht in verband met de Duitsche bewapening. Een bedrag van 1160 millioen francs werd gevoteerd voor nieuwe bewapeningsuitrusting en grensversterkingen en voor verbetering van de opleiding, en verder werd 297.613.860 francs voor de marine vastgesteld, bestemd voor het bouwen van 60.000 ton vliegtuig-moederschepen tot een maximum-tonnage, die Frankrijk volgens het bestaande vlootverdrag er op na mag houden.
(Le Temps) **(Vorig bericht blz. 1855 G.)**

C. **VEREENIGDE STATEN. — De Goudclausule in staatsobligaties - Speciale boodschap van president Roosevelt. —**
In een speciale boodschap op 27 Juni '35 aan het Congres verlangde president Roosevelt dat alle processen tegen de regeering, betreffende de goudclausule voor staatsleeningen in de toekomst voor onwettig verklaard zullen worden. Hij wenscht dat de wetgevende macht op deze wijze zal verhinderen dat enkele individuen op kosten van het geheele volk trachten voordeelen voor zichzelf te behalen.
(N. Y. Herald, Parijs) **(V. b. Goudclausule 1690 N.)**

D. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Begrooting Zuiderzeefonds 1935 aangenomen. —**
De Eerste Kamer heeft op 27 Juni '35 zonder hoofdelijke stemming de begrooting van het Zuiderzeefonds voor 1935 aangenomen. (Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. 1206 D.; Eerste Kamer 1855 B.)

E. **NEDERLAND. — Gemeenteraadsverkiezingen. —**
In het hieronder opgenomen staatje worden de resultaten van de gemeenteraadsverkiezingen, die in Juni 1935 plaats hadden, w.o. die der 6 grootste gemeenten, 13 gemeenten met 50—100.000 inwoners, 28 gemeenten met 20—50.000 inwoners en 511 gemeenten met een inwonertal beneden 20.000, verwerkt.

Partijen:	Aantal zetels 1931	1935	Winst	Verl.
1. S. D. A. P.	1300	1454	154	—
2. R.K. Staatspartij	1251	1191	—	60
3. Anti-Rev. Partij	1092	1030	—	62
4. Chr.-Hist. Unie	824	784	—	40
5. Vrijheidsbond	696	533	—	163
6. Vrijz. Dem. Bond	338	272	—	66
7. Staatk. Geref. Partij	110	130	20	—
8. Comm. Partij Holland	51	89	38	—
9. Christ. Dem. Unie	9	61	52	—
10. Kath. Dem. Verb.	5	32	27	—
11. Nat. Herstel	—	28	28	—
12. R. S. A. P.	11	24	13	—
13. Herv. Geref. Partij	23	21	—	2
14. Plattelanders	28	7	—	21
15. Overige partijen	826	909	83	—
Totaal	6564	6565	415	414

(Alg. Handelsblad - N. R. Crt. - Telegraaf - Het Volk)

F. **NEDERLAND. — Gemeenteraadsverkiezingen. - Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage.**
De in Juni '35 gehouden gemeenteraadsverkiezingen hebben de volgende resultaten opgeleverd:

	AMSTERDAM		ROTTERDAM		DEN HAAG	
	1935	1931 *)	1935	1931 *)	1935	1931 *)
Vrijheidsbond	22.546 (3)	31.948 (4)	18.728 (3)	34.975 (7)	20.813 (5)	29.972 (7)
R.K. Staatspartij	55.519 (7)	53.763 (7)	39.123 (7)	41.785 (8)	40.848 (9)	40.490 (9)
S. D. A. P.	119.905 (17)	124.286 (16) †	99.572 (20)	81.458 (15)	71.727 (15)	58.222 (14)
Anti-Rev.	20.887 (2)	20.732 (3)	28.469 (5)	32.412 (6)	19.567 (4)	19.485 (5)
Christ. Hist.	24.993 (3)	26.284 (4)	17.881 (3)	18.359 (4)	17.285 (4)	16.959 (4)
Vrijz. Dem.	8.454 (1)	16.355 (2)	4.236 (—)	5.111 (1)	6.294 (1)	10.990 (3)
Comm. Partij Holland	48.869 (7)	26.235 (4)	11.287 (2)	4.746 (1)	8.478 (2)	7.127 (2)
Middenst. (Weiss)	12.135 (1)	18.696 (3)	——	——	——	——
Evangelische Partij	804 (—)	390 (—)	——	——	——	——
N. S. P. (De Joode)	1.797 (—)	260 (—)	——	——	——	——
Christ. Dem. Unie	8.442 (1)	2.360 (—)	1.886 (—)	270 (1)	1.265 (—)	582 (—)
Kath. Dem. Partij	2.619 (—)	926 (—)	2.385 (—)	——	2.412 (—)	602 (—)
Nat. Herstel	12.934 (1)	——	5.503 (1)	——	20.113 (4)	——
Dr. de Hartogh	7.443 (1)	5.731 (—)	——	——	——	——
Lampetje	842 (—)	1.480 (—)	——	——	——	——
Volkswelvaart	299 (—)	——	——	——	——	——
Amst. Volkspartij	231 (—)	——	——	——	——	——
R. S. A. P.	10.982 (1)	9.146 (1)	7.112 (1)	11.910 (2)	1.482 (—)	1.256 (—)
Triesschijn	145 (—)	150 (—)	——	——	——	——
Van Burink	——	——	11.845 (2)	——	——	——
Coremans	——	——	1.328 (—)	1.913 (—)	——	——
Gijsen	——	——	448 (—)	100 (—)	——	——
Kooymans	——	——	348 (—)	——	——	——
Pinxter	——	——	432 (—)	——	——	——
Staatk. Geref. Partij	——	——	6.293 (1)	4.239 (1)	1.257 (—)	989 (—)
Herv. Ger. Staatspartij	——	——	——	——	5.273 (1)	5.780 (1)
R.K. Arbeiderspartij	——	——	——	——	421 (—)	——
Nat. Welvaart	——	——	——	——	647 (—)	——
Anti-Politieke Lijst	——	——	——	——	1.005 (—)	——
Andere partijen	——	7.530 (—)	——	——	——	4.124 (—)

*) De tusschen ( ) geplaatste cijfers duiden het aantal verkregen zetels aan.
†) Hiervan is later één zetel aan de C.P.H. overgegaan.
(Alg. Handelsblad - N. R. Crt. - Telegraaf - Het Volk) **(Vorig bericht 1856 E.)**

30 JUNI 1935

A. **CHINA. — Japan's penetratie. —**
Volgens de laatste communiqués eischt Japan de politieke leiding in Noord-China.
Japan moet bij de samenwerking tusschen Japan, Mandsjoekwo en China de verantwoordelijke leiding nemen, zoo heet het o.m. China moet de buitenlandsche invloeden weren en erkennen, dat Japan China van een scheuring gered heeft.
Ook Sovjet-Rusland moet Japan's leiding in het Verre Oosten erkennen en zijn politiek daarnaar inrichten.
Intusschen doen er zich steeds weer nieuwe gebeurtenissen voor, waarop Japan zijn optreden kan baseeren. Thans is weer de staat van beleg over Peiping (Peking) afgekondigd.
(Dempo Rengo, Sin Pau Agency) **(Vor. ber. 1850 D.)**

B. **ENGELAND. — Nationaal Vredes-Referendum. —**
De Britsche Unie van Volkenbondsvereenigingen heeft onlangs een „nationaal vredesreferendum" georganiseerd. Het resultaat er van is op 26 Juni '35 in een massavergadering door lord Robert Cecil, den bekenden voorvechter van Volkenbond en vrede, medegedeeld.
Op de vraag: „Moet Engeland lid van den Volkenbond blijven?" hebben 11.090.387 personen met Ja en 355.883 personen met Neen geantwoord.
Op de vraag: „Zijt gij voorstander van een algemeene vermindering der bewapeningen krachtens internationaal accoord?" antwoordden 10.470.489 personen met Ja en 862.773 personen met Neen.
De volgende vraag luidde: „Zijt gij voorstander van een algeheele afschaffing der leger- en marinevliegtuigen krachtens een internationaal accoord?" — Op deze vraag antwoordden 9.533.558 personen met Ja en 1.689.786 personen met Neen.
„Moeten de aanmaak en de verkoop van oorlogsmateriaal, voor zoover zij het maken van winsten door particulieren beoogen, worden verboden?" luidde een andere vraag. — Ja antwoordden hierop 10.417.329 personen, terwijl van 775.415 personen het antwoord ontkennend luidde.
De laatste vraag was: „Moeten de andere staten zich aaneensluiten, ten einde een aanvallend land te beletten, zijn aanval door te zetten, a) door economische, niet-militaire maatregelen, b) zoo noodig door militaire maatregelen?" — Op het eerste deel dezer vraag kwamen 10.027.608 antwoorden met Ja binnen en 635.074 antwoorden van Neen. Op het tweede deel der vraag antwoordden 6.784.368 personen met Ja en 2.351.981 personen met Neen.
(Daily Telegraph)

C. **FRANKRIJK. — Beperkte winst op Staatsopdrachten. - Bijzondere maatregelen voor oorlogstijd voorgesteld. —**
Op 27 Juni '35 sprak de minister van Financiën, Regnier, voor de financieele commissie van de Kamer over de voor de landsverdediging opgestelde buitengewone uitgaven. Na de rede van den minister keurde de commissie deze uitgaven met 14 tegen 7 stemmen goed.
Een lid van de commissie diende op het gunstige rapport een amendement in, volgens hetwelk bij staatsopdrachten bedongen zal moeten worden, dat iedere winst, die boven de 5% uitgaat, door den staat zal worden ingetrokken.
Met 9 tegen 8 stemmen en 2 stemmen blanco werd een amendement aangenomen, waarin bepaald wordt, dat de vervaardiging van wapens en de wapenhandel van 1 Januari 1936 af uitsluitend door den staat zal geschieden.
Voorts is den parlementsleden het wetsontwerp in handen gesteld over de organisatie van het land in tijd van oorlog. Het plan, dat is goedgekeurd door den hoogsten raad voor nationale defensie, bevat maatregelen om het land in staat van verdediging te brengen bij elken mogelijken aanval en om volledig tegemoet te komen aan de behoeften van het leger en van het geheele volk zelf, door op rationeele wijze gebruik te maken van de verschillende hulpbronnen des lands.
Genoemde maatregelen voor het in staat van verdediging brengen van het land kunnen genomen worden in den kortst mogelijken tijd.
De eerste bepaling van het wetsontwerp heeft ten doel in de wet het artikel te doen opnemen dat bij de organisatie van de natie in tijd van oorlog het ten nutte maken van alle nationale hulpbronnen op wettige wijze geschieden kan door afkondiging van de bepaling dat de militaire mobilisatie wordt bevolen.
De tweede bepaling van het wetsontwerp voorziet in het wettelijk recht om in tijd van oorlog voor het vaderland een beroep te mogen doen op elken Franschman van het mannelijk geslacht boven de 18 jaar, die niet onder de wapenen is geroepen. Wat aangaat de requisitie van goederen in tijd van oorlog stelt het wetsontwerp een wijze voor, die het midden houdt tusschen aan beperkingen gebonden in beslag neming en geheel vrije requisitie.
De derde bepaling van het wetsontwerp voorziet in de aanpassing van de openbare macht aan de bijzondere voorwaarden van den oorlogstoestand. (Le Temps)

D. **GEESTELIJK LEVEN. — Priesterwijding van den Chineeschen oud-gezant en Minister, Loe Tsjeng Tsjiang (Dom Petrus Celestinus). —**
In de kerk van de St. Andries Abdij te Lophem bij Brugge is op 28 Juni '35 in tegenwoordigheid van vele kerkelijke en wereldsche autoriteiten, regeeringsvertegenwoordigers en vertegenwoordigers van het diplomatieke corps, waarbij o.a. den Chineeschen gezant te Brussel, tot priester gewijd de Benedictijnen monnik Loe Tsjeng Tsjiang, oud-gezant en voormalig minister-president en minister van Buitenlandsche Zaken van China. De priesterwijding geschiedde door Z.Exc.Mgr. Celso Costantini, titulair Aartsbisschop van Théodosia en voormalig gedelegeerde van den Heiligen Stoel in China.
Loe Tsjeng Tsjiang was van 1906—1911 gezant van China te Den Haag. (De Tijd)

1 JULI 1935

E. **DISCONTOKOERSEN. — Javasche Bank. —**
De Javasche Bank heeft haar disconto met ingang van 1 Juli 1935 met ½% verlaagd tot 4%. Het tarief voor beleeningen op promessen blijft onveranderd op 6%. (Keesings Finan. Archief) **(V. b. 1822 D.)**

F. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Deensch: Aage Krarup Nielsen — „Blandt Hovedjaegere i Ecuador". (Guldendal, København)
Duitsch: Käte Kestien — „Als die Männer im Graben Lagen". (Societäts-Verlag, 1935)
Engelsch: W. F. Casey — „Private Life of a Successful Man". (Dent)
Guenther Stein — „Made in Japan". (Methuen & Co.)
Fransch: Marcel Aymé — „Maison Basse". (Aux Editions de la N. R. F.)
Georges Imann — „La double affaire du 20 avril", roman. (Ed. Grasset)
Italiaansch: Rosetta Pittaluga — „Rievocazioni africane". (Ed. Vanini, Brescia)
Nederlandsch: Helma Wolf-Catz — „Het Gezin". (Bigot en v. Rossum, Amsterdam)
Spaansch: Antonio de Obregon — „Hermes, en la via publica". (Espasa-Calpe, Madrid)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1850 C.)**

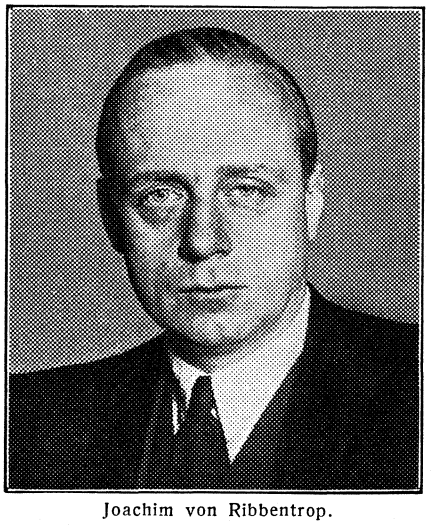
G. **ENGELAND. — Verklaring van Sir Anthony Eden inzake zijn reis naar Parijs en Rome. - Vlootaccoord met Duitschland. - Italië en Abessynië. —**
In het Lagerhuis heeft minister Eden op 1 Juli '35 zijn reeds eerder aangekondigde verklaring afgelegd over zijn diplomatieke reis naar Parijs en Rome.
Hij zeide o.m.: Het doel van mijn reis naar Parijs was van tweeërlei aard. De Britsche regeering wilde in de eerste plaats de eerste gelegenheid benutten om de Fransche regeering een volledige en openlijke verklaring te geven betreffende de Engelsch-Duitsche vlootovereenkomst. Zij wenschte tevens, in overleg met Frankrijk de middelen en wegen te bespreken om zoo spoedig mogelijk vorderingen te maken met de onderhandelingen over alle punten van het Londensche protocol van 3 Febr. '35. Ik heb den Franschen premier een overzicht gegeven over den inhoud van het Engelsch-Duitsche vlootverdrag en heb hem de omstandigheden uiteengezet, waaronder het is afgesloten, evenals de redenen, die de Engelsche regeering aanleiding hebben gegeven tot het sluiten van het verdrag over te gaan.
Met dezelfde openhartigheid heeft minister-president Laval de meening te kennen gegeven van de Fransche regeering over dit verdrag. Hij zette ook zijn opinie uiteen betreffende de uitwerking, die dit verdrag zou hebben op de verschillende Europeesche problemen, met welker oplossing beide regeeringen bezig zijn.
In den loop van deze besprekingen werd erkend, dat voor de regeling van deze problemen, zooals bijv. het luchtpact, het Oostpact, het Midden-Europeesche pact en de overeenkomst inzake bewapeningen te land een nauwe samenwerking tusschen Frankrijk en Engeland noodzakelijk is. Dit zijn problemen, die niet alleen Frankrijk en Groot-Brittannië interesseeren. Wij zoeken derhalve op het oogenblik met de Fransche regeering een

vorm van samenwerking, die het best in staat is zoo snel en zoo volledig mogelijk de verwerkelijking van het program van de Londensche protocollen van 3 Februari door alle landen tot stand te brengen.
Aan het einde van de bespreking over dezelfde problemen, die ik in aansluiting daarop met Mussolini te Rome had, konden wij op verheugende wijze constateeren, dat er eensgezindheid bestond over de mogelijkheid verder voor de Europeesche pacificatie te werken in overeenstemming met de in het protocol van Londen en in de resolutie van Stresa vastgelegde richtlijnen. Er bestaat reden te hopen, dat de beste onderhandelingslijn binnenkort zal worden gevonden. Bovendien kan ik er niet aan twijfelen, dat — ofschoon de drie regeeringen mogelijk aan verschillende problemen van het program niet dezelfde beteekenis of dezelfde urgentie toekennen — het mogelijk zou kunnen zijn het eens te worden over een methode, waardoor deze regeeringen in vrije en gelijke onderhandelingen zich zouden vereenigen met andere regeeringen om bij te dragen tot de oplossing van deze problemen.
Voortgaande besprak Eden het Italiaansch-Abessynisch conflict en verklaarde:
Ik heb Mussolini de ernstige bezorgdheid van de Engelsche regeering inzake de wending in het conflict tusschen Italië en Abessynië medegedeeld. Ik wees er op, dat de Britsche buitenlandsche politiek op den Volkenbond gegrondvest is en dat dientengevolge de Britsche regeering tegenover gebeurtenissen, die de toekomst van den Volkenbond ver-gaand kunnen beinvloeden, niet onverschillig kan blijven. Bovendien heeft de openbare meening van Engeland zeer uitgesproken meeningen over deze kwestie. De Engelsche regeering heeft derhalve met zorg nagegaan, of zij een of andere constructieve bijdrage zou kunnen leveren tot een oplossing.
Vervolgens heb ik Mussolini den aard beschreven van de door Engeland onder oogen geziene bijdrage, welke ik hem als voorloopig voorstel mocht voorleggen. Dit voorstel hield in algemeene trekken in, dat de Engelsche regeering aan Abessynië een strook land wilde afstaan in Britsch Somaliland, waardoor het een uitweg kreeg naar zee, in ruil waarvoor Abessynië aan Italië territoriale en economische concessies zou doen.
De Engelsche regeering vroeg geen enkele concessie behalve het recht van weiden voor haar volksstammen in het gebied, dat aan Italië zou kunnen worden afgestaan.
Het spijt mij zeer dat Mussolini niet in staat was dit voorstel als een basis voor de oplossing van het conflict te aanvaarden. Na mijn terugkeer naar Parijs heb ik Laval rapport uitgebracht over mijn besprekingen met Mussolini. Hiermede beëindigde Eden zijn verklaring. (Daily Telegraph)
(Vor. ber. Eden 1835 H.)

2 JULI 1935

A. NEDERLAND. — Het bezuinigingsontwerp der regeering. - Memorie van Antwoord. —
In de Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer op het bezuinigingsontwerp verdedigt de regeering haar beleid. De voornaamste punten uit de Memorie van Antwoord zijn de volgende:
De regeering zal het uiterste doen om waardevermindering onzer munteenheid te voorkomen.
Met betrekking tot het vraagstuk der vaste lasten, meent de regeering, dat zij zoover is gegaan als thans kan worden gegaan. Een algemeene formule om dit vraagstuk voor het geheele bedrijfsleven op te lossen is niet te vinden. De regeering zal voortgaan aan eventueele steunverleening voorwaarden te verbinden die de strekking hebben de vaste lasten te verminderen en overigens zal er naar worden gestreefd den druk der vaste lasten te verlichten.
Onmiddellijk nadat het bezuinigingsontwerp wet geworden is, zullen gelden worden aangevraagd voor de inpoldering van den N.O.-polder.
Het denkbeeld den voorzitter van den ministerraad en den minister van Economische Zaken te ontheffen van de gewone departementale zorgen stuit op bezwaren. Wel zal het noodig blijken een ruimer gebruik te maken van het instituut van den „bijzonderen commissaris", die den minister in de Kamers der Staten-Generaal kan bijstaan.
Elk pogen tot valutastabilisatie zal gesteund worden. Zoo mogelijk zal de regeering zelve hiervoor het initiatief nemen.
Regeling van een korteren werktijd wordt voorgestaan zoodra deze internationaal mogelijk blijkt.
Als leidend beginsel stelt de regeering voorop een verlaging van het kostenniveau.
Verder doorgevoerde industrialisatie ten behoeve van meerdere werkgelegenheid wordt voorgesteld, vooraf gegaan door een economische technologische exploratie van ons land.
Financiering van gezonde industrieele ontwikkeling kan geschieden uit het Werkfonds. Later volgt dan wellicht instelling van een nationaal financieringsinstituut.
De regeering handhaaft de salarisverlaging. Daarentegen is zij bereid de voorgestelde herberekening der pensioenen terug te nemen. Voorgesteld wordt de Rijksbijdragen aan het Alg. Burgerlijk Pensioenfonds met één procent te verminderen. Dit beteekent een bate van *f* 2 millioen.
Het begrootingstekort voor 1936 zal aanzienlijk grooter blijken te zijn dan de aanvankelijk geraamde 75 millioen.
De regeering is van oordeel, dat herstel van het financieele evenwicht door verdere belastingverhooging hoogst onwenschelijk is.
Anders dan aanvankelijk in de bedoeling lag zullen niet alle Armenraden worden opgeheven. Over deze uitzonderingen zal de regeering nader overleg plegen.
De regeering stelt voor *f* 20.000 meer te bezuinigen op het Universitair onderwijs door o.a. eenige leerstoelen op te heffen.
Kweekelingen met acte worden niet in de personeelsformatie van scholen voor Gewoon Lager Onderwijs opgenomen. (Telegraaf) **(Vor. ber. 1839 D.)**

B. DUITSCHLAND. — Britsch-Duitsche Vlootaccoord. - Joachim von Ribbentrop en de Fransche pers. —
De Duitsche couranten, speciaal het Berl. Tageblatt, laken in scherpe bewoordingen het eenparige verzet van de Fransche pers tegen het Engelsch-Duitsche vlootverdrag. Men spreekt van verdachtmakingen, en naïeve pogingen, zooals kinderen doen, die achter een spiegel zoeken, als men ze de werkelijkheid voorhoudt.

Joachim von Ribbentrop.

Tegenover von Ribbentrop's meening, dat het ijs thans gebroken is, heeft de Fransche pers slechts als repliek: inderdaad, het ijs is gebroken, opdat wij in het water zullen vallen.
Daartegenover meent de Duitsche pers, dat het verbond met Engeland Europa slechts geluk zal brengen. „Wij moeten echter geduld oefenen, totdat ook Frankrijk inziet, dat het met zijn verdachtmakingen en eeuwig neen, een taktiek, die slechts scheidt en niet bindt, nooit de gevaren, die het vreest, zal kunnen overwinnen. Europa wordt van Parijs uit vergiftigd." (Berliner Tageblatt)
(V. b. Von Ribbentrop 1825 B.; Vlootaccoord 1855 I.)

C. PHILIPPIJNEN. — Hooge Commissaris benoemd.
President Roosevelt heeft den gouverneur-generaal der Philippijnen, Frank Murphy, benoemd tot Hoogen Commissaris der Ver. Staten voor de Philippijnen, welke functie hij zal aanvaarden bij de inauguratie van de regeering van het Philippijnsche Gemeenebest. (El Debate, Manila) **(Vor. ber. Philippijnen 1798 B.)**

A. NEDERLAND. — Premie der Ziektewet. —
Het „Staatsblad" van 26 Juni bevat den tekst van het Koninklijk Besluit betreffende de premie der Ziektewet.
Van 1 Juli 1935 af is de normale premie der ziekenkassen van de Raden van Arbeid teruggebracht van 2.3 op 2 pCt.
Gebleken is, dat sommige Raden een reserve hadden van meer dan 100 pCt. der jaarpremie en het gemiddelde was meer dan 50 pCt.
29 bedrijven met verhoogd ziektecijfer hadden een premie van 3.4 pCt.
Daar zijn thans vijf bedrijven bij gekomen, n.l.:

I. het maken van bouwkundige werken en waterwerken;
II. het metselaarsbedrijf;
III. sloopen van bouwwerken;
IV. sigaren- en cigarettenmakersbedrijf; en
V. het diamantbewerkersbedrijf.

De premie voor deze 34 bedrijven is per 1 Juli '35 teruggebracht van 3.4 op 3.0 pCt.
Voor het glazenwasschersbedrijf (incl. het schoonhouden van gebouwen) en het stucadoors- en wittersbedrijf is een premie ingevoerd van 4.3 pCt.
Het mijnbedrijf is teruggebracht van 4.9 tot 4.75 pCt.
Voor alle bedrijven mag de werkgever maximaal 1 pCt. van het loon van den arbeider afhouden, dus de helft van de normale premie. Bij de werkverschaffing echter blijft dit 2.5 pCt. maximaal.
(Staatsblad, 26 Juni '35) **(Vor. ber. 1832 G.)**

B. NEDERL. OOST-INDIE. — Tarakan en Balikpapan.
In de Memorie van Toelichting op de begrooting van Oorlog leest het „Bat. N.B.":
Bij aanvullende begrootingen voor 1934 en 1935 werden gelden opgebracht ten behoeve van de bezetting van oliehavens. Deze bezetting kon gaandeweg worden verstrekt, zoodat binnenkort nagenoeg zal zijn bereikt, hetgeen het opperbestuur besliste ten aanzien van de bezetting van de oliehavens ter Oostkust van Borneo, n.l. dat op elk der punten Tarakan en Balikpapan „reeds in vredestijd troepen zullen worden gelegerd, waarvan de infanterie, om de gedachten te bepalen, de sterkte van ruim één bataljon — waaraan toegevoegd een groep stellingartillerie — zal hebben". (Batav. N.B.)

C. GEESTELIJK LEVEN. — St. Willibrorduskerk te Hulst wordt basiliek. —
De St. Willibrorduskerk te Hulst heeft den eerenaam „basiliek" ontvangen. Het is de vijfde kerk in Nederland, welke het recht heeft verkregen dezen titel te dragen, waaraan bepaalde liturgische voorschriften zijn verbonden. (Tijd)

D. ITALIE. — Anthony Eden's verklaring in het Lagerhuis - Italiaansch commentaar. —
De verklaring op 1 Juli '35 van Sir Anthony Eden en de debatten in het Lagerhuis worden in een hoofdartikel in de „Giornale d'Italia" besproken onder het opschrift „Preciseeringen".
Het blad schrijft, dat de spijt, die door Eden tot uiting gebracht is met betrekking tot de weigering van Mussolini, gelijk is aan de spijt van Italië wegens het onvoldoende begrip, dat Engeland toont voor de Italiaansche motieven. (Giornale d'Italia)
(Vorig bericht blz. 1857 G.)

E. NEDERL. OOST-INDIE. — Handelscontrôle - Verklaring van Mr. Hart, den Regeeringsgemachtigde.
Mr. Hart, Regeeringsgemachtigde voor Economische Zaken, antwoordde heden in eersten termijn in den Volksraad op de Algemeene Beschouwingen terzake de ordonnantie op de handelscontrôle.
Mr. Hart wees er op, dat, ingeval eenige buitenlandsche Regeering niet in staat is om het streven van bepaalde bedrijfsgroepen in dat land, die aan het economische leven in Ned.-Indië haar wil wenschen op te leggen, den kop in te drukken, de Ned.-Indische Regeering over eigen middelen moet beschikken om de samenleving in Ned-Indië veilig te stellen voor de tijdelijke nadeelen welke zulk een actie zou kunnen veroorzaken.
Daarvoor is overschakeling op andere leveranciers noodig.
Thans gaat het om de voorziening in de tusschenperiode waarin de voorziening uit het voormalige productiegebied niet of onvoldoende functionneert en die uit het nieuwe productiegebied nog niet vlot en afdoende werkt.
Elders ordent men omdat men een geordende reglementeerende samenleving beoogt. Hier ordent de Regeering corrigeerend om verwringingen, wrijvingen, stremmingen en stagnaties, die in dezen crisistijd meer dan ooit schadelijk, en minder dan ooit aanvaardbaar zijn, zooveel mogelijk op te heffen. Dat is het kardinale verschil. (Aneta) **(1848 B.)**

F. ENGELAND. — Britsch-Duitsche Vlootaccoord - Critiek. —
Na de rede van Sir Anthony Eden, welke hij op 1 Juli in het Lagerhuis heeft gehouden om zijn bevindingen bij zijn bezoek aan Parijs en Rome inzake het vlootverdrag met Duitschland mede te deelen, heeft de Engelsche pers het volgende standpunt ingenomen:
1e. De overgroote meerderheid der openbare meening in Engeland keurt het goed, dat Engeland met Duitschland een vloot-overeenkomst gesloten heeft.
2e. Een minstens even sterke meerderheid keurt de manier, waarop Engeland die overeenkomst gesloten heeft, af.
Ditmaal heeft het Engeland èn aan takt èn aan correctheid tegenover zijn bondgenooten ontbroken, schrijft de Daily Telegraph. **(Vor. ber. 1858 B.)**

G. DUITSCHLAND. — Regeling inzake heffingen. —
De Rijksregeering heeft op 28 Juni een wettelijk besluit genomen, dat in de staatscourant van 29 Juni is gepubliceerd en dat als volgt luidt:
De rijkskamer voor economische zaken kan regelingen treffen inzake de heffing en het gebruik van bedragen, omgeslagen over groepen of vereenigingen, ondernemingen en industrieel-economische bedrijven of organen van het zelfbestuur en inzake de inning en het bijeenbrengen van zoodanige omgeslagen heffingen van kamers van koophandel en industrie, handwerkondernemingen, of andere publiekrechtelijke vereenigingen etc. evenals van ondernemers en ondernemingen van het industrieele bedrijfsleven.
(A. N. P.)

3 JULI 1935

H. VEREENIGDE STATEN. — Opheffing der overtollige holdingmaatschappijen verworpen. —
Het Huis van Afgevaardigden heeft zich met 216 tegen 146 stemmen uitgesproken tegen het verzoek van president Roosevelt om de overtollige holdingmaatschappijen af te schaffen.
Deze stemming wordt beschouwd als een slag, toegebracht aan het prestige van Roosevelt.
(Ned. Tel. Ag. Reuter)

I. BEWAPENING. — Vlootuitbreiding - Wedloop in vollen gang. —
De marine-medewerker van de „Daily Telegraph" schrijft, dat de ontworpen nieuwe slagschepen der Vereenigde Staten aan gevechtssterkte alle tot nog toe bestaande oorlogsschepen zullen overtreffen, in het bijzonder de schepen uit de Nelson-klasse, de sterkste Britsche slagschepen in de schaduw stellen. Terwijl de Nelson met 9 kanonnen van zwaar kaliber is uitgerust, zullen de Amerikaansche slagschepen bewapend zijn met 12 kanonnen van hetzelfde kaliber, doch van grootere draagwijdte. Bovendien zullen nog verscheidene lichtere kannonnen deel uitmaken van

de bewapening der schepen De marinemedewerker van de Daily Telegraph verklaart verder, dat ook Groot Brittannië voornemens is in 1936 den bouw van slagschepen te hervatten De vlootuitbreidingsvacantie, die een gevolg was van het vlootverdrag van Washington is reeds teneinde, want in Frankrijk is reeds opdracht gegeven tot den bouw van 2 slagschepen van 35000 ton en twee slagschepen van 26500 ton, terwijl Italië 2 slagschepen, elk van 35000 ton op stapel heeft gezet. (Daily Telegraph)
(Vor. ber. Bewapening 1756 F.)

A. **NEDERLAND. — Het nationale loterijplan. —** Eenigen tijd geleden werd een plan, bij den Minister van Sociale Zaken ter bestudeering ingediend, voor het organiseeren van een groote nationale loterij, waarvan de opbrengst zou worden bestemd voor werkverruiming.
Naar verluidt zou nu het plan bestaan één millioen loten à ƒ 10.— uit te geven. De hoofdprijs van deze loterij zou ƒ 500.000 bedragen. (Vaderland)

B. **NEDERLAND. — Verdrag met Groot-Brittannië.** Het ministerie van Buitenlandsche Zaken maakt bekend, dat op 6 Juni '35 te Londen is onderteekend een verdrag met Groot-Brittannië tot wederzijdsche vrijstelling van belasting en voordeelen of winsten door buitenlandsche ondernemingen, behaald met verkoopen door tusschenpersonen. (Het Vaderland)

C. **NEDERL. OOST-INDIE. — Javasche Bank. - Jaarverslag 1934-'35. - Netto-winst 1934-'35: ƒ 1.035.805 (v. j. ƒ 1.395.141). Dividend: 8% (v. j. 9½%). —**
Door de Javasche Bank is het jaarverslag gepubliceerd over het boekjaar 1934-'35. Dit verslag begint met de opmerking, dat de iets optimistischer visie, die op grond van de wereldsituatie aan het einde van het jaar 1933 ten aanzien van de toekomstige ontwikkeling mocht worden gekoesterd, in de economische practijk van het jaar 1934 en de beginmaanden van 1935 nog geen bevestiging heeft gevonden.
Voor zoover in sommige landen eenige verbetering van den algemeenen toestand ten opzichte van dien in het voorafgaande jaar viel te constateeren, vond deze vrijwel zonder uitzondering haar grondslag in maatregelen van zuiver nationalistisch georiënteerde economische politiek, waardoor aan omvang en draagwijdte van het verbeteringsproces al dadelijk grenzen waren gesteld en reeds in de tweede helft van 1934 een hernieuwde stagnatie van het binnenlandsch opleven in die landen bemerkbaar werd.
Ten aanzien van Nederl.-Indië wordt opgemerkt, dat dit land als agrarisch exportland nog steeds in zeer overwegende mate op den internationalen handel is ingesteld en uiteraard de nadeelige gevolgen heeft ondervonden van den algemeenen wereldgang van zaken. Nochtans is de algemeene situatie in dit land, vergeleken bij het vorige jaar ongetwijfeld verbeterd, al dient er bij het constateeren van dit feit op te worden gewezen, dat het begrip verbetering in dit verband nog niet als de aanduiding van een reeds beduidend herstel naar boven, doch voorshands meer als die van een practisch volbrachte aanpassing naar beneden, moet worden opgevat.
In het afgeloopen jaar bleek het Moederland echter bereid om in den vorm van maatregelen ter bevordering van den afzet van diverse producten, een aantal kleinere Indische belangen te behartigen, terwijl voorts bij het afsluiten van handelspolitieke overeenkomsten voor den Nederl.-Indischen export waar mogelijk, bijzondere faciliteiten werden bedongen.
De ruilmiddelen circulatie bleef gedurende het boekjaar verder terugloopen en verminderde van ƒ 198.7 m/m op 31 Maart 1934 tot ƒ 180.3 m/m per ultimo van dit boekjaar.
De positie van de Javasche Bank bleef krachtig.
Het dekkingspercentage voor de obligo's van de Javasche Bank, hetwelk op 31 Maart 1934 65.07 pct. bedroeg, was op 31 Maart 1935 tot 66.53 pct. gestegen.
De bedrijfsuitkomsten over het 107de boekjaar bleven, zij het in geringe mate, bij die over het voorafgaande jaar ten achter. De inkomsten uit hoofde van „Rente op Disconteeringen, Koersverschillen op Winst op Munt en Muntmateriaal", alsook die uit provisie vertoonden eveneens een daling. Tenslotte toonden als gevolg van een verder terugloopen van den rentestand op de kapitaalmarkt ook de ontvangsten en inkomsten uit „interest van effecten" een vermindering aan. De totale baten bereikten een bedrag van ƒ 3.456.963 tegenover een bedrag van ƒ 3.467.956 over het 106de boekjaar. De onkostenrekening gaf andermaal een belangrijke daling te zien, welke evenwel ten deele werd gecompenseerd door een hoogere afschrijving op den aanmaak van bankbiljetten. De normale bedrijfsuitgaven beliepen ƒ 2.131.158 of ƒ 121.657 minder dan die van het vorige boekjaar. Doordat de baten in sterkere mate gedaald zijn dan de bedrijfsuitgaven, vertoonde de eigenlijke bruto bedrijfswinst exclusief reserve-voorzieningen een vermindering van ƒ 69.336 ten opzichte van het vorige boekjaar.
De bijzondere reserve verminderde met een bedrag van ƒ 35.948 uit hoofde van achteruitgang van de waarde van het effectenbezit en een bedrag van ƒ 4.799 wegens afschrijving van onverhaalbare vorderingen en vermeerderde behalve met de uit belegging gekweekte rente ad ƒ 91.463 met een dotatie ten laste van de Winst- en Verliesrekening van ƒ 40.000, zoodat zij thans ƒ 2.613.552 bedraagt tegen ƒ 2.522.835 per ultimo vorig boekjaar.
Belangrijke verliezen op debiteuren kwamen niet voor.
De Winst- en Verliesrekening wijst een netto winst aan van ƒ 1.035.805 tegen ƒ 1.395.141 over het 106de boekjaar. De dividenduitkeering zal 8 pct. bedragen of ƒ 40 per aandeel van ƒ 500 en ƒ 20 per aandeel van ƒ 250.
Ten aanzien van de metaalvoorraad kan dienen, dat de voorraad gouden en zilveren standspenningen vermeerderde met ƒ 529.452, de goudvoorraad beliep op 31 Maart 1935 ƒ 117.478.281 tegen op 31 Maart 1934 ƒ 113.361.567. De dadelijk opeischbare schulden, bestaande uit bankbiljetten in omloop, rekeningcourantsaldi en bankwissels in omloop beliep bij sluiting van het boekjaar in totaal ƒ 218.047.779 tegen op 31 Maart 1934 ƒ 222.812.052. (Aneta)
(Vorig bericht blz. 1388 A.)

D. **VEREENIGDE STATEN. — De groote inkomens.** Even na de aankondiging door president Roosevelt van het wetsontwerp tot verhooging der belasting op groote inkomens en erfenissen, heeft het departement van Financiën onthuld, dat in 1933 46 personen een inkomen hadden van meer dan 1.000.000 dollar. Dit cijfer is in vele jaren niet zoo laag geweest. In 1929, dat als het jaar wordt beschouwd van den grootsten bloei in Amerika's geschiedenis, waren er niet minder dan 513 inkomens van 1 millioen dollar of meer.
De verdeeling van de 46 hoogste inkomens is als volgt:

5	millioen	dollar	1
3—5	,,	,,	2
2—3	,,	,,	8
1½—2	,,	,,	6
1—1½	,,	,,	29

Washington vraagt zich af of president Roosevelt ook de belasting op inkomens van minder dan 1 millioen dollar wil verhoogen.
In zijn boodschap aan het Congres noemde hij geen basis-cijfer, doch wel noemde hij ter illustratie een bedrag van 1 millioen dollar.
(N. Y. Herald, Parijs) **(Vor. ber. Millionnairs 637 F.)**

E. **IERLAND. — O'Duffy sticht nieuwe partij. —** De leider der „Blauwhemden", generaal O'Duffy, heeft een nieuwe partij gesticht, de „National Corporative Party", welker hoofddoel is de huidige partijenregeering te vervangen door een corporatief bestuur.
De beweging wil streven naar een totale Iersche republiek en stelt zich tevens voor het Communisme, kapitalisme, en den buitenlandschen invloed op Iersche zaken te bestrijden. (Irish Times)
(Vor. ber. O'Duffy 1494 D.)

F. **FRANKRIJK. — Fidac - Congres Intergeallieerde Oudstrijders Organisaties - Voor het eerst de Duitschers aanwezig. —**
Op 1 Juli '35 heeft te Parijs de eerste plenaire zitting plaats gevonden van de Fidac, de intergeallieerde organisatie van oud-strijders.
Aanwezig waren de vertegenwoordigers van de 11 naties, die bij de Fidac zijn aangesloten.
De in de Fidac vereenigde organisaties tellen in het geheel 10 millioen leden. Bovendien waren aanwezig de vertegenwoordigers van 5 millioen Duitsche oudstrijders en oorlogsslachtoffers.
De president van de Fidac, Jean Desbonds, hield de openingsrede. Hij verwelkomde de gedelegeerden, waarbij hij in het bijzonder wees op de beteekenis van het feit dat de plenaire vergadering der vroegere geallieerde oud-strijders thans voor den eersten keer wordt bijgewoond door de vertegenwoordigers der Duitsche oud-strijders.
Namens de Duitsche delegatie antwoordde Oberlindober, die er zijn voldoening over uitsprak in persoonlijk contact te kunnen treden met alle leden van de Fidac, een contact, dat in overeenstemming met den wensch van den Duitschen soldaat zal kunnen worden verdiept om te bevorderen, dat men elkander

wederzijds beter zal kunnen leeren kennen en begrijpen.
Hierna volgden algemeene beschouwingen waarbij het woord werd gevoerd door de vertegenwoordigers van oud-strijdersorganisaties uit Fankrijk, België, de Vereenigde Staten, Engeland, Italië, Portugal, Polen en Duitschland. (Le Temps)

(Vor. ber. Oud-Strijders 1613 A.)

4 JULI 1935

A. **INTERNATIONALE KAMER VAN KOOPHANDEL. — Congres te Parijs. - Slotzitting. —**
In een plechtige slotzitting heeft op 29 Juni '35 het congres van de Internationale Kamer van Koophandel zijn werkzaamheden beëindigd.
Een dertigtal resoluties werden aangenomen, w.o. de zeer belangrijke twee eerste moties omtrent den internationalen handel en omtrent de muntpolitiek. Verder omtrent de organisatie der productie; de organisatie der goederendistributie; de samenwerking met de Carnegie-stichting; de dubbele belastingheffing; het statuut der vreemde naamlooze vennootschappen; de samenwerking van spoor en weg; de autowegen; de telling van het autoverkeer; de belemmeringen, welke de luchtvaart ondervindt; de luchtpost; het douane-regime van het luchtverkeer; de verantwoordelijkheid voor vertraging in het luchtverkeer; de vereenvoudiging van documenten voor het luchtverkeer; het vervoer over zee; de conventie van Den Haag; het internationale telegraafverkeer; het internationale telefoonverkeer; de internationale postdienst; de handelsterminologie; de bescherming van den industrieelen eigendom; de bescherming van persberichten; de bescherming der rechten van fabrikanten van gramofoonplaten; het probleem der eerbiediging door den kleinhandel van voor merkproducten vastgestelde prijzen; de internationale inschrijving van handels- en fabrieksmerken; de internationale regeling op het gebied van reclame; faillissementen en rechten der schuldenaren; internationale handelsarbitrage; de gouden standaard.
De heer F. H. Fentener van Vlissingen, die opnieuw tot voorzitter der Intern. Kamer van Koophandel werd gekozen, werd door de Fransche regeering tot Commandeur in het Legioen van Eer benoemd. (La Journée Industrielle)

(Vorig bericht blz. 1852 D.)

B. **STRATOSFEER. — S.S.R. Ibis. —**
Op 26 Juni '35 is de Russische stratosfeerballon S.S.R. Ibis 's morgens om 5.25 van een van de vliegvelden bij Moskou opgestegen en na ongeveer drie uur in de lucht vertoefd te hebben, waarbij een hoogte bereikt werd van 16.000 M., in de buurt van Toela in goede orde gedaald. (Izwestija)

(Vorig bericht Stratosfeer 1698 H.)

C. **AMSTERDAM. — Leeningen. - Totaal ƒ 5.000.000.**
In den gemeenteraad werd de voordracht van B. en W. tot het aangaan van twee geldleeningen tot een totaal van ƒ 5.000.000 aangenomen.
De rente zal 4% bedragen. (Keesings Fin. Archief)

(Vor. ber. Leeningen 1739 D.)

D. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Wetsontwerp tot instelling van een openbaar lichaam voor drooggelegde en droog te leggen deelen van het meer Flevo.**
Ingediend is een wetsontwerp tot instelling van een openbaar lichaam voor drooggelegde en droog te leggen deelen van het meer Flevo.
Aan de Memorie van Toelichting wordt het volgende ontleend:
De regeering, gesteld voor de taak, een regeling te treffen, zag zich geplaatst voor een keur van mogelijkheden, alle in meer of min uitgewerkte voorstellen belichaamd. In al deze uitgebrachte adviezen en studies vond de regeering waardevolle gegevens, waarvan zij in menig opzicht een dankbaar gebruik heeft gemaakt.
De regeering wenscht nu aan een openbaar lichaam de zorg voor den verderen inpolderingsarbeid in het reeds drooggelegde gebied van het meer Flevo in zijn verschillende schakeeringen en in zijn vollen omvang op te dragen. (Nieuwe Rotterd. Courant)

(Vor. ber. Tweede Kamer 1855 C.)

E. **CRIMINALISTIEK. — Internationale Commissie voor de Crimineele Politie. - Congres te Kopenhagen.**
Dezer dagen is te Kopenhagen het jaarlijksche congres van de Internationale commissie voor de crimineele politie gehouden, waarbij Nederland vertegenwoordigd werd door den hoofdcommissaris van politie te Amsterdam, den heer H. J. Versteeg, den commissaris der centrale inzake falsificaties, den heer K. Broekhoff en door den luit.-kolonel Van Houten.
Commissaris Broekhoff hield een referaat over de vervalsching van effecten en de wijze waarop dit soort van misdrijven dient te worden bestreden.
De heer Broekhoff kwam in zijn referaat tot de conclusie, dat om vervalschingen van effecten zooveel mogelijk tegen te gaan, het aanbeveling zou verdienen, wanneer internationaal werd overeengekomen, dat bij het vervaardigen van effecten dezelfde technische middelen werden gebruikt.
Wanneer b.v. voor het maken van effecten in alle landen dezelfde papiersoorten en dezelfde typeerende kenteekenen werden gebruikt, zouden echte effecten spoediger van valsche zijn te onderscheiden, terwijl het vervalschen veel grootere moeilijkheden met zich zou medebrengen dan thans het geval is.
Er werd een commissie benoemd, die het referaat nader zal bestudeeren en het resultaat van deze studie bekend zal maken op het volgende congres, dat te Londen zal worden gehouden. (Telegraaf)

(V. b. Criminalistiek 1528 E.; Nederland 1753 E.)

F. **NEDERLAND. — Clearing met Duitschland, Chili en Turkije. —**
De stand der clearing op 30 Juni 1935:

Met Duitschland.

1.	Stortingen in Nederland ... ... waarvan bestemd voor:	ƒ 107.799.700
a)	achterstallige vorderingen	17.275.000
b)	Rentedragende Dawes- en Youngleeningen en Stillhalte; Rentetransfer	12.950.000
c)	vrije rekening Reichsbank	4.314.700
d)	nieuwe onder de Clearing vallende vorderingen	73.260.000
2.	Stortingen in Duitschland (nieuwe onder de Clearing vallenden vorderingen) (incl. saldo 1934 ad ƒ 11.501.466)	104.605.500
3.	Uitbetaling in Nederland op nieuwe vorderingen (in mindering komend v. h. bedrag onder 1d)	71.213.200
	Laatst uitbetaald nummer van storting: 80443.	
4.	Speciale verrekening. Stortingen in Nederland tegen afgegeven reischèques	ƒ 180.000

Met Chili.

(Clearingrekening A.)

1.	Stortingen in Nederland	ƒ 293.552
2.	Stortingen in Chili	430.986
3.	Uitbetalingen in Nederland	289.224
4.	Tot de Clearing toegelaten Nederlandsche vorderingen, waarvan nog geen bericht van storting bij de Banco Central de Chile werd ontvangen	33.900
5.	In particuliere compensatie toegelaten	88.608
	Laatst uitbetaald nummer van storting: 176.	

Met Turkije.

1.	Stortingen in Nederland ... ... waarvan bestemd voor:	ƒ 446.114
a)	vrije rekening Turksche Centrale Bank	133.834
b)	onder de Clearing vallende vorderingen ...	312.280
2.	Stortingen in Turkije (incl. saldo 1934 ad ƒ 302.323)	1.970.417
3.	Uitbetalingen in Nederland	298.807
4.	Tot de Clearing toegelaten Nederlandsche vorderingen, waarvan nog geen bericht van storting bij de Turksche Centrale Bank werd ontvangen	333.037
	Laatst uitbetaald nummer van storting: 611.	

(Keesings Financieel Archief)

(Vor. ber. Duitschland 1849 K., Stand 1823 A.; Chili 1784 D.; Turkije 1784 D.)

G. **MAASTRICHT. — De ingebruikneming van het nieuwe gouvernementsgebouw. - Rede van Dr. H. Colijn. —**
Op 1 Juli '35 heeft te Maastricht de plechtige ingebruikneming plaats gehad van het nieuwe gouvernementsgebouw. Hierbij waren o.m. tegenwoordig minister-president dr. H. Colijn, de minister van Defensie, mr. dr. Deckers, de minister van Economische Zaken, prof. dr. ir. Gelissen, de minister van Financiën, mr. Oud en de minister van Binnenlandsche Zaken, mr. de Wilde. Het eerst werd het woord gevoerd door den Commissaris der Koningin in Limburg, mr. Baron van Hövell tot Westerflier.
Vervolgens voerden het woord de ministers van Financiën, mr. Oud, en de minister van Binnenlandsche Zaken, mr. J. A. de Wilde.
Daarna nam de minister-president, dr. H. Colijn, het woord, die o.a. verklaarde uit zuivere belangstelling naar Maastricht te zijn gekomen. Dat het slecht gaat in de wereld is een gemeenplaats geworden. Dat het ook in Nederland slecht gaat,

weten wij allen. Maar waarom gaat het slecht? Daar is men het niet over eens.
Indien de emigratie uit Europa naar overzeesche landen in de laatste 20 jaren zoo groot was geweest als in de tien jaar, die den oorlog voorafgingen, dan zou er in ons werelddeel wel een acht millioen werkloozen minder zijn. Dat is een factor, die het vraagstuk van den dag mede opbouwt, evenals de industrialisatie rondom Europa, waardoor de Europeesche afzet verminderde.
De schuldenlast van den staat werd verveelvoudigd en daarbij maakte ons land niet eens het slechtste figuur. Dit alles zijn dingen, die men wel eens mag bezien, als men de situatie op economisch gebied bekijken wil. De kern van de moeilijkheid zit in de stremming van het internationale goederenverkeer. Ook nu nog is dat internationale goederenverkeer de hoofdvoorwaarde van het herstel van de economische welvaart. De eerste taak welke de regeering zal hebben te verrichten, zoo ging spr. voort, is naar middelen grijpen om het goederenverkeer te ondersteunen. Dat heeft de regeering gedaan en de teruggang is niet geheel gestuit, maar wel in aanzienlijke mate. De werkloosheid in ons land is groot. Men heeft daartegen gestreden en men moet zich afvragen of er meer tegen gedaan had kunnen worden. Men doet wel eens middelen aan de hand. Er zijn er twee, die veel worden gebruikt en van die twee is er een, zoo vervolgde dr. Colijn, dat ik haast niet durf uitspreken. Want een verder ingaan daarop zou te veel tijd vragen. Maar toch zou ik daarover wel eenige vragen willen stellen.
Het eene middel is dat der devaluatie, maar dan vraag ik, hoe zou het toch komen, dat men in andere landen zoo verwoed er tegen gevochten heeft om niet behoeven te devalueeren? Engeland en België hebben tot het uiterste gestreden om het te voorkomen.
Het tweede middel is industralisatie en daarmede bevindt men zich op reëeler terrein. Spr. zou er echter tegen willen waarschuwen, dat men zich niet moet voorstellen, dat de staat ertoe zou kunnen overgaan industrieën te stichten en te leiden.
Aan het slot van zijn rede deelde dr. H. Colijn mede, dat het H. M. de Koningin had behaagd mr. baron Van Hövell tot Westerflier te benoemen tot Grootofficier in de Orde van Oranje Nassau.
Minister Gelissen sprak vervolgens als Limburger en als directeur van de Stroom Verkoop Maatschappij. (Limb. Koerier)
(Vor. ber. Dr. H. Colijn 1689 B.; Maastricht 1476 F.)

5 JULI 1935

A. DISCONTOKOERSEN. — Nederlandsche Bank. —
De tarieven van de Nederlandsche Bank worden met ingang van 6 Juli '35 met een half procent verlaagd, zoodat deze zullen bedragen:
Wisseldisconto 3½% (4%).
Promessendisconto 4% (4½%).
Beleening van effecten 4% (4½%).
Beleening van goederen 4% (4½%).
Voorschotten in rek.-courant 4% (4½%).
(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. 1855 E.)**

B. AMSTERDAM. — Winkelverordeningsvoordrachten verworpen. —
De gemeenteraad heeft op 3 Juli '35 de Winkelverordening met 27—15 stemmen verworpen. De s.d.-fractie stemde n.l. tegen, omdat, zooals de heer De Miranda verklaarde, het s.d.-voorstel, om de coöperaties in de verordening te betrekken, te voren was verworpen. Tegen stemden de s.d.a.p., communisten, de liberalen (ook de wethouders), Ter Haar, Mej. Katz en dr. De Hartogh.
De broodbakkersverordening in haar geheel is eveneens verworpen met 27—15 stemmen. (Telegraaf)
(Vorig bericht blz. 1752 E.)

C. DENEMARKEN. — Rede van den premier Th. Stauning over Internationalisme. —
Op het congres der Sociaal-Democratische partij te Aalborg heeft de premier Stauning een rede gehouden waarin de premier, sprekende over den nieuwen tijd, o.a. zeide, niet te gelooven in een terugkeer tot hetgeen dat was. Thans moet de arbeid gaan langs nationale lijnen. Wij moeten, aldus Stauning, naar buiten optreden als een eenheid in betrekking tot andere nationale eenheden en het begrip nationaal gevoel en belang wordt nu een realiteit die niet alleen behoort bij toespraken bij feestelijke gelegenheden. De productie en de werkgelegenheid waarborgen, dat is de eerste nationale eisch die thans wordt gesteld. Maar daaruit volgt ook dat wij aanvallen op de natie moeten tegengaan omdat deze de belangen van allen omvat.
Het internationalisme is in dezen tijd zonder waarde. „Planwirtschaft" is een noodzakelijkheid. Productie en invoer moeten op gemeenschappelijken grondslag geregeld worden. (Berlingske Tidende, København)
(Vor. ber. Stauning 1512 C.)

D. GEESTELIJK LEVEN. — Herdenking van de verschijning van Calvijn's „Institutio religionis Christianae". —
Ter viering van het vierde eeuwfeest der Reformatie, en wel van de verschijning van Calvijn's „Institutio religionis christianae", is te Genève een protestantendag gehouden.
Bij het groote monument der Reformatie te Genève had een herdenkingsbijeenkomst plaats, waaraan meer dan 5.000 personen deelnamen.
Het monument is in 1909 gesticht, doch pas in 1917 onthuld. Architecten waren de heeren Monod, Laverriere, Taillens, en Dubois, allen Zwitsers; de beeldhouwwerken zijn van Landowski en Bouchard, beiden Franschen. (Journal de Genève)
(Vor. ber. Calvijn 1713 B.)

E. VACCINATIE TEGEN POKKEN. — Een rede van dr. B. P. B. Plantenga. —
De 86ste vergadering van de Mij. tot bevordering der Geneeskunst werd op 1 Juli '35 te Rotterdam geopend.
Van de vele redevoeringen, die gehouden werden, ontleenen wij aan de inleiding over vaccinatie tegen pokken door dr. B. P. B. Plantenga het volgende:
De volksgezondheid in Nederland is in gevaar.
Het Nederlandsche volk is onvoldoende beschermd tegen de pokken. Reeds gedurende vele jaren neemt de immuniteit van ons volk tegen de pokken regelmatig en in snel tempo af.
Indien deze vermindering van immuniteit zoo blijft doorgaan, dan kunnen wij in afzienbaren tijd verwachten dat ook in Nederland aan deze zeer ernstige en terecht zoo gevreesde ziekte velen ten offer zullen vallen.
In 1924 en de daaraan voorafgaande jaren was de immuniteit van ons volk wel niet ideaal (er werd nog veel te weinig gerevaccineerd), maar zij was praktisch voldoende om, zoo noodig in geval van nood, bij het uitbreken eener epidemie deze door snel uitgevoerde revaccinatie op ruime schaal te stuiten.
In 1925 werden helaas enkele gevallen van postvaccinale encephalitis gesignaleerd.
Hoewel ook na andere veelvuldig voorkomende ziekten als influenza, mazelen en kinkhoest nu en dan encephalitis als complicatie wordt waargenomen, voelde men zich na deze waarneming bij de vaccinatie ten opzichte van deze verschijning van encephalitis wel heel erg onveilig en het is alleszins verklaarbaar dat in 1928 de verplichte vaccinatie werd geschorst. Eveneens blijft het begrijpelijk dat de overheid het herstellen van de verplichte vaccinatie niet goed aandurft, zoolang het gevaar van de postvaccinale encephalitis nog niet is bezworen. Wel meent de regeering de geneeskundigen krachtig tot vaccineeren te moeten aansporen en heeft de rijksinspectie, in het bijzonder door middel van geschriften van dr. Terburgh en dr. Eykel, in deze zeker het hare gedaan, doch de gevolgen zijn vrijwel nihil geweest. Nu de regeering de verplichte vaccinatie niet aandurft, is de taak van de geneeskundigen in deze niet lichter geworden. Niet alleen dat het publiek door den officieelen maatregel schuw is geworden, ook de medici wordt thans de geheele verantwoordelijkheid op de schouders gelegd.
Immers zij mogen deze nooit in haar geheel overdragen op de ouders, die onmogelijk in dezelfde mate als de medici doordrongen kunnen zijn van de grootte en den ernst van het dreigend gevaar, evenmin van de rampen welke een pokkenepidemie over de menschen brengt. De opheffing van de verplichting tot vaccinatie voor het schoolgaande kind, heeft echter voor ons volk reeds ernstige gevolgen gehad.
Het aantal vaccinaties in Nederland in 1924 verricht bedroeg ruim 150.000, in daaraan voorafgaande jaren ongeveer eenzelfde cijfer, het daalde echter meer en meer en voortdurend en bedroeg in 1933 nog slechts 24.000.
Het aantal niet-ingeënte personen in Nederland gaat reeds het millioen te boven.
Dit moet tot nadenken stemmen en zoo mogelijk tot krachtig ingrijpen aansporen.
Dat ons volk tot nu toe nog is vrijgebleven van een ernstige epidemie, is ten deele te danken aan het feit dat voor de opschorting van de verplichte vaccinatie de immuniteitstoestand redelijk was, maar ook omdat uit Duitschland geen gevaar voor pokken te duchten is. Duitschland had in 1929 een inentingspercentage van ongeveer 94 pct. en een revaccinatiecijfer van ongeveer 93 pct., met als gevolg een zoo goed als niet voorkomen van pokken, terwijl ook België ongeveer vrij is van pokken.
Frankrijk daarentegen is reeds een veel grooter gevaar: In 1929 kwamen daar voor 84 ziektegevallen, in de daarop volgende jaren 1930, 1931, 1932 en 1933: resp. 217, 162, 134 en 117 gevallen, maar het grootste gevaar dreigt uit Engeland, waar in 1929 werden waargenomen: 10.967 ziektegevallen en in 1930, 1931, 1932 en 1933 resp. 11.839, 5.664, 2.039 en 631 ziektegevallen, dus, hoewel afnemend, toch nog steeds een zeer hoog cijfer en al zijn hier de sterftecijfers in verhouding tot de epidemieën in vroeger jaren gunstig en heeft in het algemeen

het ziekteverloop een betrekkelijk mild karakter, juist in dat mildere en iets afwijkende verloop van het ziekteproces in zoo vele gevallen ligt voor de aangrenzende landen een waarschuwing in het bijzonder op hun hoede te zijn.
Dat deze gang van zaken allerminst denkbeeldig is, heeft Nederland in 1929 maar al te duidelijk getoond en wel door het optreden van een epidemie van 449 gevallen van pokziekte, voor een deel inderdaad zoo licht en afwijkend verloopend dat de diagnose nu en dan de grootste moeilijkheden bood, maar toch nog 39 sterfgevallen veroorzakend.
Kon deze epidemie, optredend slechts korten tijd na de schorsing van de vaccinatieplicht spoedig worden gestuit, thans zouden zonder eenigen twijfel de gevolgen zeer veel ernstiger zijn nu de vaccinatietoestand der bevolking in den loop der jaren zooveel slechter is geworden.
De quarantaine-maatregelen mogen zoo goed mogelijk genomen worden, een licht, afwijkend verloopend geval kan altijd doorslippen. (Nieuwe Rotterd. Courant)

(Vor. ber. Vaccinatie 574 D.; Pokken 1086 C.)

A. **LETTERKUNDE. — Bekroning voor den Engelschen dichter Laurence Whistler. —**
De gouden medaille, welke de Koning heeft uitgeloofd voor den besten dichtbundel, in het laatste jaar verschenen, is toegekend aan mr. Laurence Whistler, voor zijn bundel „Four Walls". De voordracht werd opgemaakt door den hofdichter John Masefield, die het werk van den jongen dichter ten zeerste prees. Whistler is 23 jaar oud. (Times)

B. **ANDRE CITROEN OVERLEDEN. —**
De bekende automobiel-fabrikant André Citroën is op 3 Juli '35, na een langdurige ziekte, in den ouderdom van 57 jaar overleden.
André Citroën, die van Nederlandsche origine was, studeerde aan de Polytechnische school, maar volgde niet het beroep, waarvoor dit instituut gemeenlijk opleidt, dat van artillerie-officier of ambtenaar. Hij stichtte een kamwiel-fabriekje en aanvaardde in 1908 de taak een autobedrijf te reorganiseeren. Hij slaagde er in de productie en den afzet dezer firma in korten tijd te vertienvoudigen. Tot 1914 bleef zijn naam echter vrijwel onbekend; gedurende den oorlog trad hij op den voorgrond bij de munitie-voorziening aan den Staat; deze leveranties legden den grondslag voor zijn later fortuin. Hij hield zich echter in de jaren 1914—1918 niet enkel met munitielevering bezig; hij organiseerde ook den sanitairen dienst in de Fransche fabrieken, en verrichtte verdienstelijk werk bij de instelling van het broodkaartenstelsel.
Na den oorlog zette hij zich met alle energie aan de automobielfabricage. Hij begon een fabriek, die hij in 1924 omzette in een naamlooze vennootschap, met een kapitaal van 50 millioen franc. Zijn industrieel succes was al dadelijk zóó groot, dat nog in den loop van hetzelfde jaar een kapitaalsverhooging volgde tot 100 millioen, welk bedrag in 1927 op 300 millioen en in 1928 op 400 millioen werd gebracht. En wat het productievermogen betreft: reeds in Juli 1919 reden uit zijn vroegere munitiewerkplaatsen dagelijks 30 auto's, in 1924 al 400 per dag; de serie-fabricage verhoogde hij in 1930 op 600 per dag en later zelfs tot 1000. Hij had toen 30.000 arbeiders in dienst.
Citroën was een man van buitengewone capaciteiten: hij bezat groote werkkracht, aan stoutmoedigheid grenzende durf, een verbazingwekkend organisatietalent, kijk op de psychologie van de massa en een fijnen zin voor reclame. Maar hij was geen financier en duldde ook geen menschen naast zich, die het wèl waren. De reclame verslond kapitalen; bekend is de verlichting van den Eiffeltoren, een expeditie naar Azië, het onderhouden van een soort museum, en een monster-diner, dat hij ter eere van zijn nieuwe fabrieken aanbood aan 6500 gasten.
In 1934 volgde de krach, die uiteindelijk tot gevolg had, dat de leiding der fabrieken overging in handen van Michelin en het Comité des Forges; de exploitatie werd sindsdien op aanzienlijk kleiner schaal voortgezet.
Het begin van het jaar 1935 heeft aldus het einde gebracht van de glansrijke loopbaan van den industrieel André Citroën; slechts eenige maanden heeft de mensch Citroën de verdwijning van zijn bedrijf overleefd. (Le Temps - Telegraaf - Journal)

(Vor. ber. S.A. Automobiles Citroën 1674 E.)

C. **TUBERCULOSE. — Amsterdamsche Vereeniging tot Bestrijding der Tuberculose. —**
Aan het jaarverslag, uitgebracht door dr. Heinsius van den Bergh, ontleenen wij de volgende belangrijke cijfers:
De tuberculosesterfte, die in 1933 iets was gestegen, daalde in 1934 belangrijk, namelijk van 5.84 tot 4.88 voor alle vormen van tuberculose. Voor de longtuberculose was de sterfte in 1934 3.54 tegen 4.44 in 1933. De cijfers voor het Rijk zijn in 1934 respectievelijk 5.45 en 3.91.
Op de consultatiebureaux te Amsterdam waren ingeschreven 17.744 personen. Er werden 34.384 consulten verstrekt. (A. N. P.)

(Vor. ber. Tuberculose 1465 D.; Bestrijding 1726 C.)

D. **NEDERLAND. — Opgravingen bij Groenlo. —**
Onder leiding van prof. Holwerda te Leiden worden reeds eenigen tijd opgravingen gedaan op de erve „Kots" bij Groenlo. Aanleiding daartoe was het vinden van een prachtige urn bij een toevallige opgraving van een fundament.
Eenigen tijd geleden werd op ongeveer 1 meter diepte een geheel compleet geraamte gevonden van een mensch; doordat het omgeven was door een kleiachtige grind is het geraamte ongeveer 1500 jaren goed bewaard gebleven. In totaal zijn er ongeveer 25 graven gevonden, waarvan een van bijzondere grootte. Hierin lagen de resten vermoedelijk van een stamopperhoofd, daar er een volledige wapenrusting bij gevonden werd, n.l. een gordel met zwaard, een dolkmes, een speer enz., benevens een urn. Prof. Holwerda was persoonlijk bij de opgravingen aanwezig. Men volgt met belangstelling de verdere opgravingen.
De erve Kots is een oude, z.g. Saksische hoeve, wellicht de oudste van den Gelderschen Achterhoek.
(De Telegraaf) **(Vor. ber. Opgravingen 1619 D.)**

6 JULI 1935

E. **OOSTENRIJK. — Intrekking der Habsburgwet. —**
De regeering heeft besloten tot intrekking van de wet inzake de verbanning der Habsburgers.
De Staatsraad heeft op 4 Juli '35 zijn goedkeuring gehecht aan het regeerings-wetsontwerp tot opheffing der zoogenaamde Habsburgwetten.
De tegen de leden van het Huis Habsburg uitgesproken verbanning zal in principe buiten werking worden gesteld.
Verder wordt de regeering gemachtigd op door haar vast te stellen voorwaarden en naar haar goedvinden die vermogensbestanddeelen, welke absoluut particulier bezit van het voormalig regeerend Huis waren, aan de Habsburgers terug te geven. Hieronder vallen echter niet alle voorwerpen van kunstwaarde, of met een wetenschappelijk, oudheidkundig of historisch karakter die deel uitmaken van verzamelingen, als b.v. het Kunsthistorisch Museum, de Nationale Bibliotheek en dergelijke. Hierbij dient tevens rekening te worden gehouden met rechten en aanspraken van derden, welke intusschen verkregen werden, en die hierdoor niet getroffen mogen worden.
Een en ander is vastgelegd in een wetsontwerp tot wijziging der Uitzonderingswetten tegen het Huis Habsburg-Lotharingen van 3 April 1919 en 30 October 1919, dat aan de wetgevende vergadering zal worden voorgelegd. (Reichspost)
(De z.g. Habsburgwetten, die in 1918 zijn aangenomen, bepalen, dat de leden der keizerlijke familie uit Oostenrijk worden verbannen en dat hun goederen in beslag worden genomen en tot staatseigendom verklaard. — Red. K. H. A.)

(Vor. ber. Habsburgers 1548 B.)

F. **RECHTZAKEN. — Coupeeren van honden dierenmishandeling? —**
De vierde kamer der rechtbank heeft op 28 Juni '35 den dierenhandelaar, die van een hond — een z.g. bouvier — staart en ooren had gecoupeerd en deswege terecht had gestaan wegens opzettelijke dierenmishandeling, aan dit feit schuldig verklaard en hem deswege veroordeeld tot een gulden boete, subs. een dag hechtenis.
In de overwegingen van het vonnis geeft de rechtbank te kennen, dat, ofschoon de dierenhandelaar had verklaard dat van een bouvier staart en ooren gecoupeerd behooren te worden en ook in kringen van kynologen de opvatting bestaat, dat van bouviers de staart en de ooren, hun door de natuur geschonken, niet mooi zijn en niet coupeeren daarvan de handelswaarde van deze dieren zou verminderen, zulks geen reden mag zijn om een dier opzettelijk te verminken en pijn te doen, zoodat een dergelijke daad als dierenmishandeling moet worden gekwalificeerd.
De aan den dierenhandelaar opgelegde straf kon,

naar het oordeel der rechtbank, gering zijn, aangezien het er hier in de eerste plaats om gaat, een bestaand misbruik weg te nemen.
Ook de officier had schuldigverklaring en het opleggen van een boete geëischt. (N. Rotterd. Crt.)

A. NEDERLAND. — Maatschappij voor Nijverheid en Handel. - Prof. Ir. I. P. Vooys. - „Weest op uw hoede!" —

De Nederlandsche Maatschappij voor Nijverheid en Handel vergaderde dezer dagen te Groningen. Aan de door prof. ir. I. P. de Vooys gehouden rede, waarvoor hij als symbool „Weest op uw hoede!" had gekozen, ontleenen wij o.a. het volgende:
Er zijn drie gevaren, die ons land bedreigen:
Er is gevaar voor oorlog als in 1914.
Verder gevaar voor het verloren gaan van beschavingsvoorwaarden in een soort crisis der cultuur, en ook niet het minst gevaar voor een ver-gaande verarming, zooals ons land in de laatste helft van de 18e en de eerste helft van de 19e eeuw ondervond. Hoewel de tweede bedreiging niet gering te achten is, zal spreker zich vooral met die eener verarming bezighouden.
Koopkracht is er alleen indien iemand door zijn arbeid of betoonden dienst een ruilwaarde doet ontstaan. Die waarde wordt slechts reëel door mogelijkheid om te ruilen. Iemand kan koopkracht over hebben en die overdragen, vrijwillig of gedwongen. Eenige gemeenschap kan dit als plicht stellen. Maar in wezen hangt de koopkracht af van de mogelijkheid om te arbeiden of te dienen. Daarom is het gevaarlijk, dat op een onjuiste opvatting van koopkracht een theorie gebouwd en zelfs een stelsel ontworpen wordt, waarvan de auteurs zeggen, dat het òf wel beter is dan het vorige z.g. kapitalistische of liberalistische, dàn wel onvermijdelijk in de historische ontwikkeling dat vorige zal vervangen.
Het zijn alle uitingen van de z.g. „autarkische" gedachte, die spr. verklaarde uit het alom oprijzend verzet tegen wijzigingen in de economische wereldstructuur, als gevolg van de verbroken politieke en financieele evenwichten.
Er zijn gelukkig teekenen, dat de zegetocht van die autarkische gedachten, die men over de geheele wereld van Rusland tot de Vereenigde Staten kon vervolgen, gestuit is. Beter kon men het vergelijken met een Hunnen-inval en de ingegeven maatregelen als muntvervalsching, afbraak der rechtsverhouding, verkrachting van elk wederzijdsch vertrouwen, als inblazingen van den duivel. (De Telegraaf) **(Vorig bericht 1374 C.)**

B. NEDERLAND. — Handelsaccoord met Italië. —

De onderhandelingen over de regeling der handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Italië, die sinds meer dan zes weken te Rome zijn gevoerd, hebben geleid tot de parafeering van een handelsaccoord en van een clearingovereenkomst (ook geldend voor Nederlandsch-Indië).
De parafeering geschiedde op 3 Juli '35, van Nederlandsche zijde door den heer A. Th. Lamping, directeur van de handelsaccoorden en van Italiaansche zijde door de heeren B. F. Ciancarelli, directeur-generaal van de Economische afdeeling van het Ministerie van Buitenlandsche Zaken, en E. Anzilotti, directeur-generaal van de afdeeling handel van het Ministerie van Corporatiewezen. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Nederland 1820 C.; Italië 1725 B.)

C. NEDERL. OOST-INDIE. — Kerk en Staat. - Administratieve scheiding. - Protestantsche Kerk. —

De administratieve scheiding tusschen de Indische Protestantsche Kerk en den Staat is bij algemeenen maatregel van bestuur afgekondigd.
Dit beteekent — aldus het Bat. Nbld. van 2 Juni '35 — voor de kerk een historisch moment, daar thans een einde is gekomen aan een sinds 1621 bestaanden toestand.
Een welhaast nog belangrijker moment zal het zijn als in het voorjaar van 1936 het hoogste lichaam in de kerk, de Algemeene Synode, bijeenkomt om voor het eerst de zaken der kerk naar eigen inzichten en wenschen in autonomie te regelen.
De beteekenis van den maatregel kan in het kort als volgt worden geschetst.
De zaken van de Protestantsche Kerk in Indië werden tot dusver geregeld bij Koninklijk of Gouvernementsbesluit. De kerkelijke ambtenaren (predikanten, hulppredikers, godsdienstleeraren, enz.) werden benoemd en geplaatst door de regeering, zij het op voordracht van het kerkbestuur. Deze bevoegdheden zijn nu overgedragen aan het kerkbestuur.
Verder kon dit bestuur zelfstandig geen wijziging brengen in de inwendige aangelegenheden van de kerk. Ook dit is nu afgeloopen; met vraagstukken van de Inlandsche Kerk, de belijdenis, den eeredienst of de vertegenwoordiging, zal de regeering zich in den vervolge niet meer bemoeien.
Tot nu werden ook de leden van het kerkbestuur door de regeering benoemd; dit zal de kerk eveneens zelve gaan doen.
Deze administratieve scheiding maakte in den boezem der regeering reeds van 1850 een punt van overleg uit; men is dus niet over één nacht ijs gegaan. In 1931 is de zaak opnieuw aan de orde gesteld en in Mei 1933 verklaarde de groote kerkvergadering, te Batavia gehouden, zich in principe met de scheiding accoord. Daarna heeft het kerkbestuur overleg gepleegd met de regeering en dit is thans bekroond door een maatregel, die ten zeerste moet worden toegejuicht, want zij schenkt de kerk de bevoegdheid, haar eigen zaken zelve te regelen.
De Algemeene Synode zal daartoe eens in de drie jaren bijeenkomen.
Om misverstand te voorokmen zij nog medegedeeld dat de financieele scheiding tusschen Kerk en Staat hierbuiten staat; op welk tijdstip in de toekomst deze aan de orde zal komen is nog niet te zeggen. (Bat. Nieuwsblad)
(Vorig bericht blz. 1697 C.)

D. DUITSCHLAND. — Het bezoek van den Poolschen minister van Buitenlandsche Zaken Beck te Berlijn. - Officieel communiqué. —

Het tweede bezoek van den Poolschen minister van Buitenlandsche Zaken, Beck, te Berlijn heeft gelegenheid gegeven tot een diepgaande bespreking van den Leider en Rijkskanselier en de Duitsche regeering met den Poolschen minister. Bij deze bespreking, die op openhartige wijze gevoerd is, zijn de in het bijzonder op Polen en Duitschland betrekking hebbende vraagstukken en de problemen van de algemeene Europeesche politiek behandeld. Er bleek een groote overeenstemming tusschen de wederzijdsche standpunten te bestaan.
Met voldoening kon worden vastgesteld, dat de Duitsch-Poolsche verklaring van 26 Januari 1934 in ieder opzicht aan de verwachtingen heeft voldaan, niet alleen met betrekking tot beide staten onderling, doch ook als opbouwend element bij de verzekering van den vrede in Europa. Beck legt er in dit verband den nadruk op, dat de verklaring van den Leider en Rijkskanselier over Polen in zijn rede van 21 Mei, in het bijzonder zijn wensch tot duurzaamheid van de Duitsch-Poolsche overeenkomst in Polen sterken weerklank gevonden heeft en dat ook aan Poolsche zijde het oprechte verlangen naar steeds vriendschappelijker betrekkingen tot Duitschland gekoesterd wordt.
De regeeringen zullen in overeenstemming met de nabuurschap van beide volken ook in de toekomst in nauw contact blijven en al hun krachten aan het werk van den Europeeschen vrede wijden.
(Völkischer Beobachter)
(Vor. ber. Beck 1672 C.; Photo 1765 A.)

E. NEDERLAND. — Onderwijs. - Prof. A. Klein gehuldigd. —

In de collegezaal van het Hygiënisch Laboratorium aan het Academieplein te Groningen vond op 2 Juli '35 de huldiging plaats van prof. A. Klein, hoogleeraar in de gezondheidsleer aan de Universiteit te Groningen aan wien met ingang van 17 September 1935 eervol ontslag is verleend.
(Nieuwsbl. v. h. Noorden) **(V. b. Onderwijs 1830 A)**

7 JULI 1935

F. DUITSCHLAND. — Bezoek van den Poolschen Minister van Buitenlandsche Zaken, Beck, aan Berlijn. - Perscommentaren. —

FRANKRIJK: Volgens de **„Petit Parisien"** schijnt slechts een ding duidelijk te zijn, n.l. de verzekering van Beck, dat hij er naar zal streven de vriendschappelijke Duitsch-Poolsche betrekkingen die zijn werk zijn, volledig te handhaven. Het blad gelooft, dat het antwoord, dat Berlijn binnenkort aan de Fransche regeering zal doen toekomen naar aanleiding van de kwestie van het Oostelijk Pact, vermoedelijk den sluier der geheimzinnigheid, die over de Duitsch-Poolsche besprekingen hangt, eenigermate zal oplichten.
De Berlijnsche correspondent van de **„Journal"** schrijft dat hij de beteekenis der onderhandelingen noch wil onderschatten noch overschatten. Beck zal wel weten, aldus deze correspondent, waarom hij geweigerd heeft de Fransche pers te ontvangen. Daarom ook is zijn verklaring opzettelijk vaag gehouden.
POLEN: **„Kurjer Polski"** stelt vast, dat het Poolsch-Duitsche accoord zijn levensvatbaarheid heeft bewezen en de beste resultaten heeft gehad.
„Kurjer Poranny" zegt, dat het belangrijkste in het officieele communique is de uitdrukking van de „vèrstrekkende overeenstemming der meeningen."
DUITSCHLAND: Het **Berliner Tageblatt** constateert, dat de directe weg van het eene volk naar het andere de beste en kortste is gebleken.
De **„Völkischer Beobachter"** meent, dat het door Beck voorgelezen communiqué geen twijfel laat nopens den geest, waarin de besprekingen zijn gevoerd. De bewering, dat er geen pro-

blemen meer zijn, waarover Duitschland en Polen verschillende opvattingen zouden koesteren, ware stellig ongeloofwaardig. Het feit echter, dat men die problemen behandelt in een geest van openhartige erkenning der wederzijdsche levensrechten, wettigt de hoop, dat men op elk gebied tot een overeenstemming zal komen, welke ieder datgene toestaat, waarvan hij uiteraard geen afstand kan doen.

(Vorig bericht 1864 D.)

A. **MANDSJOEKWO. — Grensincidenten met Sovjet-Rusland. —**
Militaire kringen te Tokio ontkennen categorisch, dat er waarheid gelegen zou zijn in de Russische beschuldiging, volgens welke Japansche troepen in Mandsjoekwo zeven malen de Russische grens zouden hebben overschreden. Zij wijzen er op, dat slechts een klein detachement Japansche troepen gelegerd is aan de Russisch-Mandsjoerijsche grens, terwijl Rusland een net van buitenposten heeft opgesteld, waarin de Russische troepen strategisch ontplooid liggen langs de grens.
Voorts wijzen militaire kringen er op, dat verscheidene malen Russische troepen Mandsjoerijsch gebied hebben betreden.
De meeste dezer incidenten vinden hun oorzaak in de niet duidelijke afgepaalde grenslijn, weshalve de militaire kringen van meening zijn, dat de noodzakelijkheid van het organiseeren van een gemengde Russisch-Mandsjoerijsch-Japansche grenscommissie, belast met het afbakenen van de grenslijn, urgent is.
(Dempo Tsjoesjin)
(Vorig bericht Mandsjoekwo-Rusland 1478 F.)

B. **PROF. DR. D. PLOOY OVERLEDEN. —**
Op 6 Juli is te Utrecht plotseling overleden prof. dr. Daniël Plooy, hoogleeraar in de theologie aan de Universiteit te Utrecht.
Daniël Plooy is op 14 April 1877 te Schiedam geboren en dus 58 jaren oud geworden. In zijn geboorteplaats bezocht hij de lagere school en het gymnasium, waarna hij te Leiden in de theologie ging studeeren. In 1902 promoveerde hij op een proefschrift, getiteld „De bronnen voor onze kennis de Essenen" (een gedeelte van een in 1900 te Leiden met goud bekroonde prijsvraag).
Na zijn promotie werd dr. Plooy predikant bij de Ned. Herv. Gemeente te Heeze (N.-Br.), in 1909 als zoodanig bij de Evangelisatie te Tiel. In 1913 werd hij benoemd tot Ned. Herv. predikant te Leiden. Van 1926 tot 1931 was hij hoogleeraar aan de gem. universiteit van Amsterdam en sedert 1931 hoogleeraar aan de Universiteit te Utrecht in de oud-christelijke letterkunde en de exergese van het Nieuwe Testament.
(Standaard)

C. **ENGELAND. — Begrooting. - Optimistische rede van den Minister van Financiën, Chamberlain. —**
Bij de indiening van de begrooting in derde lezing, heeft de Engelsche minister van financiën, Chamberlain, in het Lagerhuis op 5 Juli '35 o.m. het volgende verklaard:
;,Gelukkig blijven de vooruitzichten aanhoudend en hardnekkig gunstig. De industrie, die het meeste succes heeft met het geven van werk, is de bouwindustrie. De aanwijzingen omtrent haar vooruitgang zouden nauwelijks meer tevredenstellend kunnen zijn. Wanneer men als basis voor het indexcijfer der productie aanneemt 1930 : 100, dan steeg dit in Mei j.l. tot 181, het hoogste cijfer, dat ooit behaald is en dat in feite 1/3 hooger is dan verleden jaar.
Dat wijst duidelijk op een voor ons liggende verdere activiteit. Het spoorwegverkeer, de bankclearings en de kleinhandel toonen alle een gestagen vooruitgang. De exporten gedurende de eerste vijf maanden van dit jaar liggen 16.000.000 pond hooger dan het vorig jaar en wat nog de beste barometer vormt, er worden grondstoffen ingevoerd. In Mei bedroeg deze invoer 1.000.000 pond sterling meer dan in Mei van het vorig jaar.
Al deze cijfers geven de windrichting aan en gelukkig wijzen ze alle in dezelfde richting. Zij geven alle hoop en, naar mijn meening, bevestigen en rechtvaardigen zij een geest van redelijk optimisme."
De begrooting werd met 163 tegen 11 stemmen aangenomen.
(Manchester Guardian)
(Vor. ber. Begrooting 1762 A.; Chamberlain 1507 I.)

D. **ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Abessynie's beroep op de Vereenigde Staten. —**
De Abessynische regeering heeft op 5 Juli '35 den Amerikaanschen gezant te Addis Abeba een nota doen toekomen, waarin de verschillende punten van het Italiaansch-Abessynische conflict worden opgesomd. Er wordt verder op gewezen, dat de voortdurende Italiaansche troepentransporten, de bloedige overval van Oeal-Oeal en de weigering van Italië een vredelievende oplossing te aanvaarden, de Abessynische regeering dwingen zich te beroepen op het anti oorlogspact, ten einde op het laatste oogenblik nog met de middelen van het volkenrecht de onafhankelijkheid en ongereptheid van Abessynië te verdedigen.
Door het van de hand wijzen der Engelsche bemiddelingspogingen, aldus de Abessynische regeering, heeft Italië bewezen, dat het oorlogszuchtige bedoelingen koestert.
Het antwoord van de Vereenigde Staten aan den keizer van Abessynië komt practisch gesproken hierop neer, dat de Vereenigde Staten niet ingaan op het Abessynisch verzoek tot toepassing van het anti-oorlogsche Kellogg-verdrag.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vorig bericht 1823 E.)**

E. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Amerikaansch: Harry Hansen — O. Henry Memorial Prize Stories, American Short Stories. (Heinemann)
Belgisch-Fransch: Franz Hellens — Frédéric. (Nouv. Revue Française, Paris, 1935)
Deensch: Edgar Rubin — Far fortaeller. (Levin & Munksgaard)
Duitsch: Katrin Holland — Das Frauenhaus. (Orell Füssli, Zürich-Leipzig 1935)
Engelsch: Eleonore Acland — Good-Bye for the Present. (Hodder & Stoughton Ltd., London 1935)
A. E. W. Mason — They wouldn 't be Chessmen. (Hodder & Stoughton Ltd., 1935)
Fransch: Jeanne Galzy — Jeunes filles en serre chaude. (Ed. de la Nouvelle Revue Française, Paris)
Nederlandsch: Hub. Kunst — Brabantsche sagen. (Eigen uitgave van den schrijver, Diemselstraat 9, Roermond)
Anne de Vries — Bartje. (G. F. Callenbach, Nijkerk)
Noorsch: Waldemar Brøgger — „Den evige Vilje", „Annen Akt". (Ascheheug, Oslo)
Spaansch: N. Sanz y Ruiz de la Peña — Ruta en imagen, poesias. (A B C, Diario illustrado)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht 1857 F.)**

F. **BELGIE. — Rede van den premier, dr. Paul van Zeeland. —**
Op 30 Juni heeft de premier, dr. Paul van Zeeland, in het Beursgebouw te Antwerpen een rede gehouden waaruit wij het volgende citeeren:
„Het land", aldus dr. Van Zeeland, „daarvan ben ik innig overtuigd en ik ontvang er dagelijks de opbeurende bewijzen van, heeft nu in zijn overgroote meerderheid vertrouwen in de regeering. Dit vertrouwen verdienen wij, want wij zijn geen partij-regeering, maar een nationale regeering, in den verheven zin van het woord. Wij zullen ons dag in dag uit blijven inspannen om dit vertrouwen te bewaren. Wij kunnen ons vergissen, maar iedereen weet, dat onze inzichten zuiver zijn. Als men bedenkt, dat de kapitalisatievoet van de rente in drie maanden met nagenoeg 1/3 verminderde, van 6.40 tot 4.40%, dan meen ik, dat men vertrouwen mag hebben in de toekomst. Voor 1936 zijn wij vastbesloten, ten allen koste een begrooting in volkomen evenwicht op te maken. (Handelsblad v. Antwerpen)
(Vorig bericht Dr. van Zeeland 1761 F.)

G. **DISCONTOKOERSEN. — Frankrijk. —**
Op 4 Juli 1935 heeft de Banque de France haar disconto verlaagd van 5% tot 4%. (Le Temps)
(Vorig bericht 1849 G.)

8 JULI 1935

H. **CHINA. — Japansche eischen wegens beleediging van den Keizer. —**
Naar aanleiding van een artikel in het Chineesche weekblad „New Life Weekly", dat beleedigend werd geacht voor den Japanschen Keizer heeft de Japansche ambassadeur de volgende eischen gesteld aan Tang Joejen, den vice-minister van Buitenlandsche Zaken:

1. De directeur van Sociale Zaken van Groot-Shanghai, Woe Sjin-ja, moet worden ontslagen.

2. Het hoofdkwartier van de Kwomintang te Shanghai moet worden gesloten.

3. De Blauwhemden-organisatie (de Chineesche fascisten) te Shanghai moet worden ontbonden.

4. De Chineesche regeering moet haar verontschuldigingen aanbieden.

5. De garantie moet worden gegeven, dat de Kwomintang te Nanking maatregelen neemt, dat dergelijke incidenten voortaan zullen worden vermeden.
(Dempo Rengo) **(Vorig bericht 1857 A.)**

A. GRIEKENLAND. — Herstel der monarchie. —
Een aantal leden van de Volkspartij heeft een protocol tegen het herstel van de monarchie geteekend. De partij van Generaal Kondylis, den Minister van Oorlog, verzet zich eveneens tegen de monarchie, hoewel Kondylis monarchistische gevoelens heeft.
(Proia) **(Vorig bericht Monarchie 1778 A.)**

B. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Verlaging van vaste lasten. —
Het tweede wetsontwerp tot verlaging van vaste lasten en van huren is thans door de regeering bij de Tweede Kamer ingediend. Het bevat bepalingen betreffende verlaging van hypotheekrenten, zoomede van wijziging in de verplichtingen tot overeengekomen periodieke aflossing.
Als limiet voor hypotheekrenten wordt voortaan als regel gesteld 4¾%.
Voorts bevat het wetsontwerp bepalingen tot wijziging in den rentevoet en de voorwaarden van obligatieleeningen uitgegeven door de grondcrediet-instellingen. Deze rente wordt teruggebracht tot 4%.
Bovendien wordt de erfpachtscanon voor woningen, winkels, koffiehuizen en dergelijke in nader bij Koninklijk besluit aan te wijzen gemeenten teruggebracht tot 80% van de erfpacht op 1 Januari 1931.
Het wetsontwerp bevat ook voorschriften tot verlaging van uit wettelijke bepalingen voortvloeiende lasten, welke drukken op de exploitatie van onroerende goederen, met name opcenten voor de gemeenten.
Ten slotte maakt het wetsontwerp verlaging van huren mogelijk eveneens tot 80% der huurwaarden, gerekend naar het peil der huurprijzen op 1 Jan. 1931. (De Telegraaf)
(Vorig bericht Tweede Kamer 1861 D.)

C. SOCIALE GENEESKUNDE. — Prof. Wolff over volksvoeding. —
In de zomervergadering der Alg. Ned. Vereeniging voor Sociale Geneeskunde, gehouden te Eindhoven, hield prof. L. K. Wolff uit Utrecht een inleiding over volksvoeding, waarin hij tot de volgende conclusies kwam: 1. Een goede woning en een goede voeding zijn de twee grondpijlers, waarop de gezondheidstoestand van ons volk berust. 2. Een uitgebreid onderzoek op vele plaatsen van ons land is wenschelijk om bijtijds ondervoeding te kunnen constateeren, zoowel bij de jeugd als bij volwassenen. 3. Bij zulk een onderzoek kunnen bepalingen omtrent de hoeveelheid vitaminen, die het lichaam ter beschikking heeft, aanwijzingen geven omtrent onvoldoende voeding. 4. Een ruim gebruik van den overvloed van melk en melkproducten voor de voeding van de minder gegoeden moet worden bevorderd; het is beter, dat het magere melkpoeder door den mensch dan door het vee wordt genuttigd. Eveneens moet het gebruik van groenten zooveel mogelijk worden aangemoedigd. 5. De voedingswaarde van het brood kan zeer worden verbeterd door toevoeging van mager melkpoeder. 6. Iedereen behoort één keer per dag een warmen maaltijd te gebruiken, broodvoeding alleen is verkeerd. 7. Al mogen de minima aan calorieën en eiwitten, die vóór den grooten oorlog golden, iets aan den hoogen kant zijn geweest, het is nog steeds verstandig, vast te houden aan een calorieënwaarde van 2800—3000 en een eiwitgehalte van 90 gram per dag en per volwassen man (manwaarde). Ook de wenschelijkheid, dat de helft van het eiwit van dierlijken oorsprong zij, is nog steeds verdedigbaar, al kan men toegeven, dat met gevarieerde eiwitten van plantaardigen oorsprong ook een voldoende menu is samen te stellen. 8. Bij de minder gegoeden bestaan nog vele misvattingen ten opzichte van de beste wijze om zich te voeden; het is wenschelijk, dat door kookcursussen en voedingslessen het vrouwelijke deel der natie beter geschikt wordt gemaakt voor zijn taak in het gezin. (Red. K. A. H.)

D. 'S-HERTOGENBOSCH. — 750-jarig bestaan. —
Op 6 Juli '35 zijn de feesten ter viering van het 750-jarig bestaan der stad 's-Hertogenbosch ingezet met een feestelijke openingsplechtigheid. Met een korte onderbreking voor den duur van den Stillen Omgang zullen de feesten de gansche maand voortduren.
Vele maanden reeds is door een 18-tal commissies dit feest tot in de puntjes voorbereid en men kan zeggen dat een groot deel der vooraanstaande personen der Bossche bevolking in deze commissies vertegenwoordigd is. Naast een centrale of contactcommissie, is er een technische commissie, voorts commissies voor de financiën, voor de godsdienstplechtigheden, voor tooneel en optocht, voor oud-'s-Hertogenbosch, voor de versieringen, voor de muziek, voor pers en propaganda, voor prijsvraag en jury, voor de verlichtingen, de tentoonstelling van Kath. Religieuse Kunst, voor de radio, het programmaboek, de revue, sport en een damescomité tot huldiging van den burgemeester. Van de centrale commissie is Burgemeester Van Lanschot de bezielende voorzitter en mr. H. Wagenaar de secretaris van de technische commissie, waarop het meeste werk neerkomt, is de algemeene leider Herman van den Eerenbeemt uit Amsterdam, een Bosschenaar van geboorte, die als de groote leider der Bossche feesten kan gelden. (De Maasbode)

Poortje Oud-den Bosch. Achtergrond het eerste raadhuis van den Bosch uit hout nagemaakt.

9 JULI 1935

E. DUITSCHLAND. — Nieuwe Vlootbouw. - 48 schepen. —
Met het oog op den opbouw der oorlogsvloot tot den in de vlootovereenkomst met Engeland vastgestelden omvang van 35% der Britsche vlootsterkte zijn reeds of worden nog in 1935 de volgende schepen op stapel gezet:
1e. Twee pantserschepen elk van 26.000 ton waterverplaatsing met 28 c.m.-kanonnen.
2e. Twee kruisers elk van 10.000 ton waterverplaatsing met 20 c.m.-kanonnen.
3e. Zestien torpedobootjagers elk van 1625 ton met 12.7 c.m.-kanonnen (op stapel in 1934 en 1935).
4e. a. Twintig duikbooten elk van 250 ton (de eerste dezer duikbooten is op 29 Juni in dienst gesteld, twee andere zijn te water gelaten).
b. Zes uikbooten elk van 500 ton.
c. Twee duikbooten elk van 750 ton.
De bouw van het eerste vliegkampschip en de plannen voor de in 1936 en volgende jaren op den grondslag der qualitatieve rechtsgelijkheid verder op stapel te zetten slagschepen zijn in voorbereiding. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. Vlootsterkte 1850 B.)

A. **AMSTERDAM. — Tweede suppletoire begrooting 1934 ingediend. - Renteloos voorschot der Regeering.**
B. en W. van Amsterdam hebben de tweede suppletoire begrooting voor den dienst 1934 ingediend.
Uit de cijfers volgt, dat de totale uitgaven wegens subsidie aan de Burgerlijke Instelling voor Maatsch. Steun en voor werkverschaffing, na aftrek van de Rijksbijdrage in de kosten van werkloosheidsvoorziening, volgens de eerste primitieve begrooting waren geraamd op *f* 14.633.900, bij de hernieuwde vaststelling der begrooting werden aangenomen op *f* 16.233.900 en bij de thans aangeboden suppletoire begrooting werden gesteld op *f* 19.580.905.
Alleen reeds uit dezen hoofde is de rekening 1934 ongunstig beïnvloed tot een bedrag van ruim *f* 3.000.000.
Het spreekt wel vanzelf, dat onder deze omstandigheden Amsterdam, na alle maatregelen die reeds waren genomen tot vermindering van uitgaven en versterking van inkomsten, niet in staat is geweest ten volle in de enorme werkloosheids- en andere crisislasten over 1934 uit gewone middelen te voorzien. Verwacht moet dan ook worden, dat aan de volledige dekking een bedrag van ongeveer *f* 3.200.000 zal ontbreken.
De regeering heeft zich bereid verklaard, voor het ontbrekende bedrag een renteloos voorschot te verstrekken.
Het renteloos voorschot zal, te beginnen met 1935, in tien jaren ten laste van den gewonen dienst moeten worden afgelost. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Begrooting 1594 E.; 1934, 1369 G.)

B. **SPANJE. — De toestand. - Gil Robles. —**
De bijeenkomst te Valencia van de agrarische volkspartij onder voorzitterschap van Gil Robles, den minister van Oorlog, werd door 125.000 personen bijgewoond. Minister van Verkeerswezen Lucia, hield een rede, waarin hij zei, dat de partij bereid is tot verzoening.
Verder is hij niet bang voor revolutie en is hij bereid een einde te maken aan de revolutie, welke zoo demagogisch door de linkerpartijen is begonnen.
De communisten te Valencia hebben een 24-urige staking afgekondigd als protest tegen het bezoek van Gil Robles aan Valencia. (El Debate)
(Vor. ber. Gil Robles 1677 A.; Toestand 1482 B.)

C. **CHINA. — Beleediging van den Japanschen Keizer. - Satisfactie voor Japan. —**
De provinciale rechtbank van Kiangsoe heeft de uitgever van het volksblad „New Life" tot 14 maanden gevangenisstraf veroordeeld en hooger beroep en opschorting van straf „wegens bijzondere omstandigheden" afgewezen. „New Life" bevatte het artikel dat door de Japanners als majesteitsschennis werd opgevat. (Sin Pau) **(Vorig bericht blz. 1865 H.)**

D. **DUITSCHLAND. — Conflict aan de Universiteit te Heidelberg. —**
Aan de universiteit te Heidelberg is het tot een uiterst scherp conflict gekomen tusschen de nationaal-socialistische academische rechtbank en de studenten-vereeniging „Saxo-Borussia", een conflict, hetwelk karakteristiek is voor de positie van diverse oude studentenorganisaties in het Derde Rijk. Wegens de verzaking van de plichten, welke vereenigingen van studenten hebben te vervullen tegenover volk, staat en universiteit, is het genoemde corps, aldus deelt de leiding van de Universiteit te Heidelberg mee, door genoemde disciplinaire rechtbank met algemeene stemmen voor den duur van vier semesters gesuspendeerd. (Telegraaf)

E. **JOEGO-SLAVIE. — Regeeringsverklaring van Stojadinowitsj. —**
In de regeeringsverklaring, welke op 4 Juli in het parlement is voorgelezen, zegt minister-president Stojadinowitsj, dat de regeering trouw zal blijven aan de verbonden en vriendschappen met buitenlandsche mogendheden en met voldoening zal samenwerken met alle andere mogendheden tot consolidatie en organisatie van den vrede in Europa. Met alle kracht zal de regeering streven naar vermindering en beperking van de bewapening en in afwachting van de verwezenlijking van bewapenings-beperking, zal de regeering alle maatregelen nemen, noodzakelijk voor de veiligheid. In de binnenlandsche politiek zal de regeering trouw blijven aan de grondslagen van den grondwet van 1931, vooral wat betreft de eenheid van den staat en de natie en de regeering zal streven naar aanpassing van de wetten in een geest van nationale verzoening met groote autonomie van het volk. (Vreme, Beograd) **(Vor. ber. blz. 1852 E.)**

F. **VOLKENBOND. — Danzig. - Juridische commissie samengesteld. —**
Het Volkenbondssecretariaat deelt mede, dat de juridische commissie, belast met de bestudeering van de Danzigsche petities, thans is samengesteld. Tot leden zijn benoemd:
Prof. Fritz Fleiner, hoogleeraar in het staatsrecht aan de universiteit te Zürich, J. Kosters, vice-president van den Hoogen Raad der Nederlanden en de voormalige voorzitter van het Hof van appel te Stockholm en voormalige Zweedsche minister van Buitenlandsche Zaken, baron Marks.
Deze commissie zal eind Juli bijeenkomen teneinde op grond van de ontvangen petities en de verklaringen van den senaat van Danzig een rapport op te stellen. (Journal de Genève)

G. **FRANKRIJK. — Herriot en de radicaal-socialisten. - Geen partij-leider meer. —**
De minister van staat en voorzitter der radicaal-socialistische partij Herriot heeft voor het executief comité der partij een verklaring voorgelezen, waarin hij met nadruk als zijn meening te kennen geeft dat de saneering van de landsfinanciën uiterst noodzakelijk is. Herriot keurt voorts op heftige wijze zekere bedreigingen van de republiek en haar instellingen af, en hij laat zich zeer goedkeurend uit over de herleving van de republikeinsche energie onder de linksche partijen, hetgeen zich op den 14en Juli a.s. zal manifesteeren.
Tenslotte verklaarde Herriot dat hij voor de laatste maal de bijeenkomst van het uitvoerend comité der partij had geleid en dat hij zich niet meer voor een leidende functie beschikbaar zal stellen.
(Le Journal) **(Vorig bericht blz. 1546 B.)**

H. **BANKEN IN MOEILIJKHEDEN. — J. Schaap & Zn., Wormerveer. —**
De Arrondissements-Rechtbank te Haarlem heeft aan het bankierskantoor firma J. Schaap & Zn., te Wormerveer voorloopige surséance van betaling verleend. Tot bewindvoerders zijn benoemd mr. L. C. Hoog, advocaat te Haarlem en J. v. d. Kreeken, rijksaccountant.
De verdere behandeling geschiedt voor de Rechtbank op 28 September 1935.
Het deficit bedraagt ongeveer een half millioen gulden. (Keesings Financieel Archief)
(Vor. ber. Nederland 446 G.)

I. **NEDERLAND. — Koninklijke Nederlandsche Middenstandsbond. - 32 Nationaal Congres. - Rede van minister Oud. —**
Dezer dagen heeft te Apeldoorn het 32e Nationale Middenstandscongres plaats gehad. Na de opening van het congres door den bondsvoorzitter, den heer Ed. G. Schürmann, hield de Minister van Financiën, Mr. P. J. Oud een rede waaruit wij het volgende citeeren:
Zijn aanwezigheid moet, volgens minister Oud, vooral gezien worden als een blijk van belangstelling van de Nederlandsche regeering in de nooden van den Nederlandschen Middenstand. Zijn aanwezigheid kan mede ook verklaard worden uit het feit, dat de minister van Financiën wel eens relaties met den middenstand heeft, soms van minder aangenamen aard, zooals die van belastingheffer. Spr. doet dit echter niet voor zijn plezier, hij beseft ten volle het noodlottige samengaan van de dalende koopkracht en de vermeerdering der lasten.

Het aanpassen aan gewijzigde omstandigheden, leeft ook in den boezem der Nederlandsche regeering; voor zoover zij daar iets aan doen kan, zal zij haar uiterste krachten inspannen. Dat is echter een allerminst gemakkelijke taak. De overheid staat voor het probleem van het bewaren van het juiste inzicht tusschen de belangen van de verschillende bedrijfsgroepen, die in ons economisch leven werkzaam zijn. De samenwerking, waarop de voorzitter in zijn openingsrede den nadruk had gelegd, was spr. uit het hart gegrepen. Laten wij Nederlanders — zeide spr. — beseffen, dat, als een bepaalde groep meer rechtstreeks gesteund kan worden dan een andere, ook die steun mede kan bijdragen tot verbetering der positie van andere groepen. Alle verschillende groepen hangen onderling in ons volk tezamen. Het van regeeringswege rechtstreeks nemen van maatregelen voor den minddenstand, is niet gemakkelijk, dat brengt de aard van het bedrijf met zich mede. Er zijn schakeeringen van allerlei aard. Dit beteekent echter allerminst, dat de regeering onverschillig staat tegenover den middenstand en niet bereid zou zijn tot steun, waar dit mogelijk is. Al is de taak van de overheid met betrekking tot den middenstand beperkt, toch zal zij ook het hare doen. Men heeft dit reeds gezien in de voorstellen, aanhangig gemaakt bij de Staten-Generaal en de voorstellen, die nog in onderzoek zijn.

(Persbericht Kon. Ned. Middenstandsbond)

(Vor. ber. Kon. Ned. Middenstandsbond 1734 D.; Congres 1469 A.; Min. Oud 1794 E.)

A. LUCHTVAART. — Nederl. Oost-Indië. - Oprichting N.V. Eerste Ned. Indische Vliegtuigenfabriek te Tandjong Priok. —

Naar wij vernemen, heeft de Droogdok Mij. Tandjong Priok in samenwerking met de N.V. Koolhoven vliegtuigen besloten tot oprichting van een vliegtuigfabriek in Ned.-Indië; deze fabriek zal heeten Eerste Ned. Indische Vliegtuigenfabriek (E.N.I.F.) en gevestigd worden te Tandjong Priok. De bedoeling is in Ned.-Indië de verschillende types vliegtuigen, waarvan de Koolhovenfabriek de licenties bezit, te gaan bouwen. De directie van de nieuwe fabriek berust bij de Droogdokmaatschappij Tandjong Priok. De directeur van deze maatschappij, de heer D. Croll, zal zich binnenkort in verband met de nieuwe onderneming naar Indië begeven. Men hoopt de fabriek binnen niet te langen tijd te kunnen openen. (Aneta)

B. NEDERLAND. — Technische Hoogeschool en Materiaalonderzoek. —

Bij Ministerieele beschikking van 1 Maart 1935 is door den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen een Commissie ingesteld, welke o.a. tot taak kreeg voorstellen te doen om, in overleg met de betreffende beheerders, de werkzaamheid van de laboratoria van de Technische Hoogeschool op het gebied van het materiaalonderzoek ten behoeve van derden, zooveel mogelijk te coördineeren.

De samenstelling dezer Commissie is als volgt: Voorzitter en lid: de President-Curator van het College van Curatoren, Ir. J. F. de Vogel; leden: Prof. Ir. C. K. Visser; Prof. Ir. J. A. Bakker; Prof. Ir. N. C. Kist; Prof. Ir. G. H. v. Mourik Broekman, Prof. Ir. R. L. A. Schoemaker; Prof. Dr. Ir. C. J. van Nieuwenburg; Prof. Dr. Ir. W. F. Brandsma; Prof. Dr. Ir. H. S. Hallo; Prof. Ir. J. A. Grutterink; Prof. Dr. C. Zwikker en één nader door de bijzondere Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek ten behoeve van Nijverheid, Handel en Verkeer (Nijverheidsorganisatie T.N.O.) aan te wijzen persoon; aangewezen is Prof. J. Klopper, één nader door de Stichting voor Materiaalonderzoek aan te wijzen persoon; aangewezen is Ir. M. E. H. Tjaden.

Deze commissie werd op 27 Juni, namens den Minister door den President-Curator der T. H. te Delft geïnstalleerd. (A. N. P.)

C. LEIDEN. — Lustrumfeesten. —

De lustrumfeesten, die door het Leidsch Studentencorps werden gevierd ter gelegenheid van het 360-jarig bestaan van de Leidsche Hoogeschool droegen ditmaal een bijzonder luisterrijk karakter. Men heeft alles in het werk gesteld om de burgerij zooveel mogelijk bij de feestelijkheden te betrekken en dat heeft tengevolge gehad dat de burgerij van haar kant het L.S.C. is tegemoet getreden en de te houden feesten een passende omgeving heeft gegeven door het luisterrijk versieren van een groot aantal straten.

De lustrumviering is aangevangen met een Academische herdenkingsrede, uitgesproken voor alle Academici door den rector-magnificus, Prof. Dr. W. v. d. Woude in de Pieterskerk, de plaats waar door den Leidschen voorganger Pieter Cornelisz, bij de opening van de Academie gebeden werd om Gods zegen voor deze Hoogeschool, gesticht „tot eer en grootmaking van zijn Heiligen naam, tot opbouw en stichting zijner Gemeente, en tot zaligheid, geleerdheid en ervarenheid in alle eerlijke en loffelijke kunsten van de Hollandsche, Zeeuwsche en andere natiën en tot welvaart van het Vaderland en van de stad Leyden". Prof. v. d. Woude wees op de groote verschillen, die er bestaan tusschen de Universiteit in haar aanvang en de Universiteit van thans, hoewel toch de taak van de Universiteit, een middelpunt van geestelijk en wetenschappelijk leven te zijn dezelfde is gebleven.

Geen andere instelling, hoe volkomen berekend voor het doel, waarvoor zij werd opgericht, kan die taak overnemen. Zij streeft naar meer dan een doel, naar een ideaal, nooit bereikt, maar steeds voor oogen gehouden. Ook in de studentenwereld is ontzaglijk veel veranderd, maar ook nog heden ten dage vormt die studentenwereld een bonte veelkleurige verscheidenheid. Dit is echter geen beletsel om hier gezamenlijk en eendrachtig de herdenking der stichting te vieren. Gij zijt, aldus spr., allen zonen en dochteren onzer dierbare Universiteit, allen omvattend, allen goeddoend, met een grootsch verleden, met een misschien niet geheel onbezorgd heden, maar, naar wij vurig hopen, met een schoone toekomst. (Nieuwe Rotterd. Crt.)

D. KUNST. — Prijsvraag voor Kunstliederen. - Sam Schuyer bekroond. —

Bij de prijsvraag voor Kunstliederen ter bevordering van den Nederlandschen Zang, uitgeschreven door het Willemsfonds te Gent, waaraan Belgische en Nederlandsche componisten konden deelnemen, zijn bekroond de liederen: „Ik heb U gezien", gedicht van prof. dr. Maurits Sabbe en „Moederken", tekst van Guido Gezelle.

Bij de opening der naambrieven bleek de componist van beide liederen te zijn: de Nederlandsche dirigent-componist Sam Schuyer uit den Haag.

Het Willemsfonds zal beide liederen uitgeven.

(Alg. Nederlandsch Persbureau)

E. VOLKENBOND. — Leeningen. - Rapport. —

In Juni verscheen het derde jaarverslag van het Comité van Volkenbondsleeningen (League Loans Committee), waarin een overzicht gegeven wordt van de wijze, waarop de landen, die Volkenbondsleeningen hebben uitgegeven in het afgeloopen jaar aan hun verplichtingen hebben voldaan.

Danzig en Estland zijn hun verplichtingen ten volle nagekomen, terwijl Oostenrijk in staat was den obligatiehouders een conversie in een lager rentende leening aan te bieden of volledige terugbetaling van de hoofdsom. Hongarije betaalde 50% op de vervallen coupons en heeft tevens als laatste betaling op de coupons van verleden jaar, waarop 50% werd betaald, 5% der couponwaarde getransfereerd. De positie van de andere twee landen, die Volkenbondsleeningen te hunnen laste hebben is minder bevredigend.

Bulgarije nam in April 1934 op zich om 32½% van den interest te transfereeren, vermeerderd met 10% van den achterstand van vooraf gaande jaren. Zes maanden later bleef zij reeds in gebreke en transfereert nog slechts 15% van de tot September vervallende rente. De moeilijkheden zijn gedeeltelijk het gevolg van den slechten oogst, maar in grootere mate van de onverstandige financieele en economische politiek van de Bulgaarsche regeering.

Griekenland is geheel en al in gebreke. Verleden jaar betaalde het, met groote vertragingen, 35% en ondanks de duidelijke algemeene economische verbetering en de belangrijke toeneming der uitgaven voor andere doeleinden, wenscht de Grieksche regeering thans opnieuw slechts 35% te betalen. Het Comité verwierp dit aanbod als onvoldoende en slechts zeer weinig obligatiehouders hebben het geaccepteerd.

(Jaarverslag van het League Loans Committee)

(Vor. ber. Volkenbondsleeningen 586 G.)

10 JULI 1935

F. NEDERLAND. — Het bezuinigingsontwerp. —

Het nadere overleg tusschen Tweede Kamer en Regeering over het bezuinigingsontwerp heeft er toe geleid, dat de onderwijsparagraaf en de wijziging van de Warenwet uit het ontwerp zijn gelicht.

(Nieuwe Rotterd. Crt.) **(Vor. ber. blz. 1858 A.)**

G. NEDERLAND. — Congres van de Nederlandsche Juristenvereeniging. —

Op 28 en 29 Juni heeft de Nederlandsche Juristenvereeniging haar jaarlijksche Congres te Arnhem gehouden.

Aan de openingsrede van den voorzitter, Mr. Ed. Jacobson, ontleenen wij o.a. het volgende over Ordening:

Wij hebben in ons land tal van crisisregelingen gekregen, die voor de meesten moeilijk te overzien zijn, vanwege haren grooten omvang en vanwege de vele wijzigingen die telkenmale daarin worden aangebracht.

Veel is reeds verboden, wat vroeger vrijstond, en veel is geboden, wat vroeger aan ieders eigen oordeel was overgelaten.
En nog om veel meer dwingende maatregelen wordt geroepen. „Ordening" is het woord van den dag, en indien alle „Ordening" die verlangd wordt tot stand zou komen, dan zou er van de ruimte waarin men zich vrijelijk kan bewegen, niet veel meer overblijven. Reeds thans worden bedrijven samengebracht in organisaties, waarbuiten de uitoefening van het bedrijf niet mogelijk is of niet vrijstaat, en waarbinnen wordt geregeerd naar strenge regeling waaraan al wie er toe behoort, zich dient te onderwerpen. En is er niet veel verbeeldingskracht noodig om het oude Gildewezen, dat wij voorgoed verdwenen waanden, weder aan den gezichtseinder te zien opdoemen. Let men op dit alles, dan krijgt men sterk het gevoel, dat de wereld, ook in anderen dan sterrenkundigen zin, zich beweegt in een kringloop.
(Nieuwe Rotterd. Crt.) **(Vor. ber. blz. 1373 B.)**

A. **BANK V. INTERN. BETALINGEN. — Paraat tegen aanvallen op valuta's. —**
In zijn jongste vergadering heeft de Raad van Beheer der B. I. B. de valuta-moeilijkheden besproken en is overeengekomen, dat op het eerste teeken van aanvallen op de valuta, die met de B. I. B. zijn verbonden, gemeenschappelijke verdedigingsmaatregelen zullen worden genomen, zooals onlangs geschiedde met de afgeslagen aanvallen op de Fransche en Zwitsersche franc en op den gulden.
(Ned. Tel. Ag. Reuter)

B. **DUITSCHLAND. — De nieuwe Bisschop van Berlijn. - Benoeming thans officieel bekend gemaakt. —**
In de editie van 30 Juni '35 van de „Osservatore Romana" wordt de benoeming van den tegenwoordigen Bisschop van Eichstatt Conrad Graaf von Preysing tot bisschop van Berlijn officieel medegedeeld.
(Osservatore Romano)

C. **BELGIE. — Faillissementen. - Afneming. —**
In de week, geëindigd op 28 Juni bedroeg het aantal faillissementen in België 13 tegen 27 in de overeenkomstige week van verleden jaar. Van 1 Januari tot 28 Juni 1935 beliep het aantal faillissementen in België 470 tegen 716 in de overeenkomstige periode van het vorige jaar. (Handelsblad v. Antwerpen)

D. **OOSTENRIJK. — De Kleine Entente en het herstel der Habsburgersche monarchie. —**
Het „Journal des Débats" deelt mede, ten aanzien van de kwestie der Habsburgers, dat het besluit van de Kleine Entente om iedere poging tot restauratie van de Habsburgers te beschouwen als een casus belli, officieel ter kennis van de Fransche regeering is gebracht. (Journal des Débats) **(V. b. 1863 E.)**

E. **DUITSCHLAND. — Nieuw wetboek van strafrecht gepubliceerd. —**
De thans textueel gepubliceerde wet tot wijziging van het wetboek van strafrecht, dat op 1 September 1935 van kracht wordt, behelst behalve de door rijksminister dr. Frank reeds gepubliceerde nieuwe elementen, nog een reeks belangrijke en actueele bepalingen.
In de eerste plaats worden de bepalingen inzake overtreding van den dienstplicht en de weerkracht opnieuw geredigeerd. Wie voor vervulling van den actieven dienstplicht of met verlof na vervulling van den actieven dienstplicht zonder toestemming het rijksgebied verlaat, wordt gestraft met een gevangenisstraf van 1 tot 6 maanden. Wie middelen van de weermacht of installaties van de Duitsche weermacht beschadigt of vernielt, krijgt een gevangenisstraf van minimaal een maand, in bijzonder ernstige gevallen kan hij veroordeeld worden tot levenslange tuchthuisstraf of ter dood.
Een nieuw delict is het in gevaar brengen van het algemeen welzijn. Dit begrip wordt ingevoerd bij de nieuwe redactie van het wetboek van strafrecht in de bepalingen inzake in gevaar brengen van het spoorwegverkeer, de scheepvaart of de luchtvaart.
Wie in het openbaar de N.S.D.A.P., hare afdeelingen, insignes of vlaggen, haar kenteekenen of ordeteekenen beschimpt, of kwaadwillig en met overleg verachtelijk voorstelt, wordt met gevangenisstraffen gestraft. Dergelijke daden worden vervolgd op bevel van den rijksminister van Oorlog, die dit bevel geeft in overleg met den plaatsvervanger van den Führer.
Een speciale wet tot wijziging van de wet op de rechtspraak maakt de positie van rechter en officier van justitie vrijer dan tot dusverre.
(Berliner Tageblatt) **(Vorig bericht blz. 1444 D.)**

F. **ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Nationalistische rede van Mussolini. —**
Mussolini heeft op 6 Juli de divisie „Drie Januari" van de fascistische militie te Salerno geïnspecteerd. De divisie stond gereed om naar Oost-Afrika te vertrekken.
De Duce hield een korte rede tot de manschappen, waarin hij onder meer zeide:
Italië staat voor een strijd, welke regeering en volk voornemens zijn met succes te voeren, tegen elken prijs.
Steeds hebben de Italiaansche troepen de overwinning behaald op de negers, alleen Adoea was een uitzondering. Dit was te wijten aan de overweldigende meerderheid van de Abessyniërs, 4000 Italianen stonden toen tegenover 100.000 Abessyniërs.
Italië had toenmaals een regeering, die zich meer bekommerde om de politici dan om de soldaten, daarom bleef zooveel heldenmoed zonder gevolg.
Thans staat Italië achter zijn zonen in Afrika, die liever helden zijn, dan een nutteloos leven leiden. De Italianen zijn voortgekomen uit een groot verleden en de geheele wereld moet de waarde van den fascistischen geest erkennen. (Corriere della Sera)
(Vor. ber. 1865 D.; Mussolini 1833 D.)

G. **ROTTERDAM. — Museum Boymans. - Opening.**
Op 6 Juli '35 is het nieuwe Boymans Museum te Rotterdam geopend door den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, prof. dr. J. R. Slotemaker de Bruïne.
Aanwezig waren o.a. Generaal-majoor Jhr. A. G. Sickinghe, kamerheer der Koningin die hare Majesteit vertegenwoordigde, de commissaris der Koningin in de Provincie Zuid-Holland Jhr. Mr. Dr. A. van Karnebeek, Dr. W. R. Valentiner, directeur van het museum te Detroit, Dr. A. Stix, directeur van het Hof Museum te Weenen, L. Swane, directeur van het museum te Kopenhagen.
De burgemeester opende de bijeenkomst en deed in zijn rede een zeer belangrijke mededeeling, n.l. dat de Heer en Mevrouw Koenigs te Haarlem hun verzameling schilderijen en teekeningen in bruikleen hebben gegeven. Hiertoe behoorden o.a. een twintigtal werken van Rubens en 4 van Hieronymus Bosch.
Spr. heette alle aanwezigen en in het bijzonder de autoriteiten en zij die uit het buitenland waren gekomen welkom. Hij schetste de moeilijkheden, die bij het tot standkomen van het museum gerezen waren, doch die later zoo glansrijk zijn overwonnen.
Hij bracht dank aan allen die aan de tot standkoming van het nieuwe museum hadden medegewerkt.
De heer D. Hannema, directeur van het museum, heeft vervolgens het woord gevoerd. (A. N. P.)

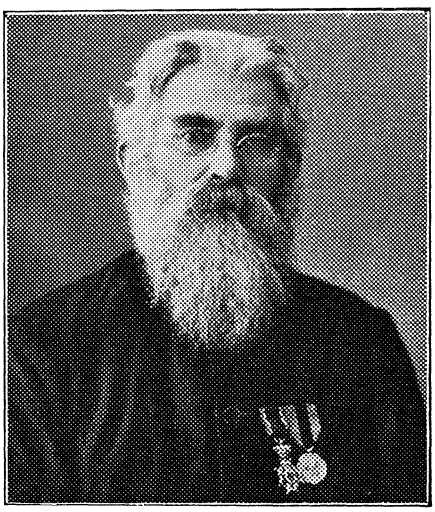
H. **FRANKRIJK. — Fascisme. - Programmatische rede van kolonel De la Rocque. —**
Op een betooging van de fascistische Croix du Feu te Tourcoing heeft de leider kolonel De la Rocque een rede gehouden waarin hij o.a. verklaarde dat vrees en gebrek aan voorzichtigheid de op elkaar volgende regeeringen ten val hadden gebracht. De Croix du Feu zullen de macht overnemen. Moreel zijn zij reeds de overwinnaars. Om dat in te zien behoeft men slechts de bladen van het linksche front te lezen. Hun leiders gelooven de massa te kunnen trekken en daardoor de regeeringsmacht te kunnen overnemen. In werkelijkheid brengen zij slechts de massa bijeen, die morgen in de rijen van de Croix

du Feu zullen treden. Het linksche front wil de Croix du Feu tot een voorbarig offensief verleiden opdat de fascisten de oproerlingen zullen lijken en politie en militairen tegenover hen zullen optreden, om op deze wijze te kunnen doorgaan voor de verdedigers der orde, die het linksche front morgen in werkelijkheid wil verstoren.
Als doel van zijn beweging noemde De la Rocque het herstel van de orde, het overnemen van de macht en de uitschakeling der elementen van wanorde. In dienst van het nationaal belang zal men deze elementen moeten verjagen en de duistere machten, die het land willen leiden, tot zwijgen moeten brengen. De groote bankiers, die thans het dubbele spel spelen van een bondgenootschap met de Sovjet-Unie, zullen eveneens tot zwijgen moeten worden gebracht. De regeering zal uit minder ministers bestaan doch er zullen ook minder werkloozen zijn.
De la Rocque verklaarde voorts: „Ik kan morgen of overmorgen of over veertien dagen tegen Leon Blum, Daladier, Cachin en de hunnen het mobilisatie-bevel geven. Ik stel dagelijks zelf vast dat de beweging van de Croix du Feu veel grooter is dan ik zelf ooit geloofde. Wanneer de beslissing gevallen is en de orde is hersteld zullen wij naar een sociale orde en naar versmelting der klassen streven en door naastenliefde elkaar wederzijds hulp bieden."
Volgens kolonel De la Rocque bedroeg het aantal zijner aanhangers ongeveer 300.000 man. (Le Temps)
(Vorig bericht blz. 1363 A.)

11 JULI 1935

A. „PA" VAN DER STEUR ZEVENTIG JAAR. —

Pa van der Steur, de bekende leider van het opvoedingsinstituut te Magelang werd op 10 Juli '35 zeventig jaar.
Hij is een Christen van de daad. Niet minder dan 42 van zijn zeventig levensjaren heeft hij gewijd aan zijn harden en zegenrijken arbeid, de verzorging en opvoeding van verwaarloosde of verlaten kinderen in Ned. Oost Indië.

„Pa" van der Steur.

Zijn arbeid voorziet in een Indische behoefte door hulp te bieden aan de jeugdige slachtoffers van een typisch Indisch maatschappelijk kwaad, aan de door den vader aan het lot overgelaten kinderen van gemengd bloed, kinderen van Europeesche soldaten of van andere Europeanen, verwekt bij Inlandsche vrouwen. Natuurlijk zijn er ook andere pupillen van Pa, die hij als ordelijke burgers aan de maatschappij tracht af te leveren, maar in het algemeen komt de ellende, die hij bestrijdt, uit het bovengenoemde maatschappelijke euvel voort. Door hem spreekt dus als het ware het maatschappelijke geweten.
Bijna 4000 menschen, van wie anders zeker niet veel zou zijn terecht gekomen, heeft hij aan de maatschappij afgeleverd en daarvan zijn er zeer velen, overal in Indië verspreid en ook wel daar buiten, die zich zeer goede posities verworven hebben. Het zijn voor Pa altijd zijn kinderen gebleven en met velen van hen onderhoudt hij nog relaties.
H. M. de Koningin en de Gouverneur-Generaal van Ned. Oost-Indië, hebben Pa van der Steur hartelijk gelukwenscht. (Red. K. H. A.) **(V. b. 466 A.)**

B. NEDERLAND. — Statistiek der hypotheken in 1934. —

In de zesde aflevering van het Maandschrift van het Centraal Bureau voor de Statistiek zijn eenige gegevens opgenomen betreffende de ingeschreven en doorgehaalde hypotheken in Nederland over 1934.
In totaal werden in 1934 ingeschreven 63.777 hypotheken (in 1933 64.458) tot een totaal bedrag van ƒ 509.191.000 (in 1933 ƒ 541.666.000) terwijl 54.723 hypotheken (in 1933 52.331) werden doorgehaald tot een bedrag van ƒ 520.707.000 (in 1933 ƒ 464.537.000). In tegenstelling met vroegere jaren is dus over 1934 een grooter bedrag doorgehaald dan ingeschreven.
Van het totaal in 1934 nieuw ingeschreven bedrag werd ƒ 66.340.000 genomen op landelijke eigendommen (in 1933 ƒ 63.482.000) en ƒ 431.709.000 op gebouwen (in '33 ƒ 466.313.000).
De teruggang van het bedrag der op landelijke eigendommen genomen hypotheken is reeds van 1928 af merkbaar. Bij de verdeeling van het aantal nieuwe hypotheken naar de hoegrootheid der schuld, blijkt, dat 54% (34.717) der hypotheken in de groep van ƒ 1000 tot ƒ 5000 valt.
Vergelijkt men de cijfers over 1934 betreffende de verdeeling der nieuw ingeschreven hypotheken naar den rentevoet met die over vroegere jaren, dan vallen onmiddellijk de belangrijke verschuivingen op. Voor de jaren 1924 tot en met 1934 worden deze verschuivingen hieronder voor een viertal renteklassen aangegeven.

	Bedrag der nieuwe inschrijvingen tegen een rentevoet van:			
	4½—5	5—5½	5½—6	6—7
	in % v. h. tot. aant. nieuwe inschrijv.			
1924	2.65	13.55	18.03	32.71
1925	3.22	26.49	26.33	15.78
1926	11.21	47.77	9.17	6.59
1927	13.96	49.35	6.19	6.12
1928	13.22	51.26	6.06	5.76
1929	11.35	41.00	17.41	5.31
1930	12.33	46.68	9.02	5.11
1931	29.04	29.19	3.87	4.27
1932	10.37	39.27	15.56	5.59
1933	25.38	36.59	3.55	4.38
1934	31.88	27.25	2.92	4.29

(Centraal Bureau voor de Statistiek)

C. DUITSCHLAND. — Vlootbouw. - Fransche perscommentaren. —

De **Echo de Paris** schrijft: Het Duitsche vlootprogram voor 1935 is op zijn minst overmatig. De Fransche regeering moet geen deskundigen naar Londen sturen om daar nog over een vlootprogram te onderhandelen.
De **Agence Economique et Financière** beweert dat het Duitsche program tegen Frankrijk gericht is. De snelle afwikkeling van den nieuwen Duitschen aanbouw zal ook een wijziging van ons program ten gevolge moeten hebben.
De **Jour** zegt dat de cijfers in het verdrag van Versailles genoemd na de verviervoudiging van de Duitsche vloot niet meer toepasselijk zijn.
Frankrijk zal zijn Engelsche vrienden moeten overtuigen dat het niet met een geringer vloot dan 700.000 ton kan volstaan om parallel te blijven met de ontwikkeling der Duitsche vloot. Frankrijk heeft geen reden om zich in te laten met overeenkomsten op procentueele basis. Engeland moet begrijpen dat Frankrijk niet verantwoordelijk is voor de door de Duitsch-Engelsche overeenkomst geschapen politieke ontwikkeling. **(Vorig bericht blz. 1866 E.)**

12 JULI 1935

D. DUITSCHLAND. — Vlootbouw. - 1 milliard mark in 1935 vereischt. —

Volgens een particuliere schatting bedragen de kosten van het Duitsche vlootbouwprogram voor 1935 bij benadering een milliard mark.
De op het program staande oorlogsschepen zullen dit jaar niet meer worden voltooid.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. 1870 C.)**

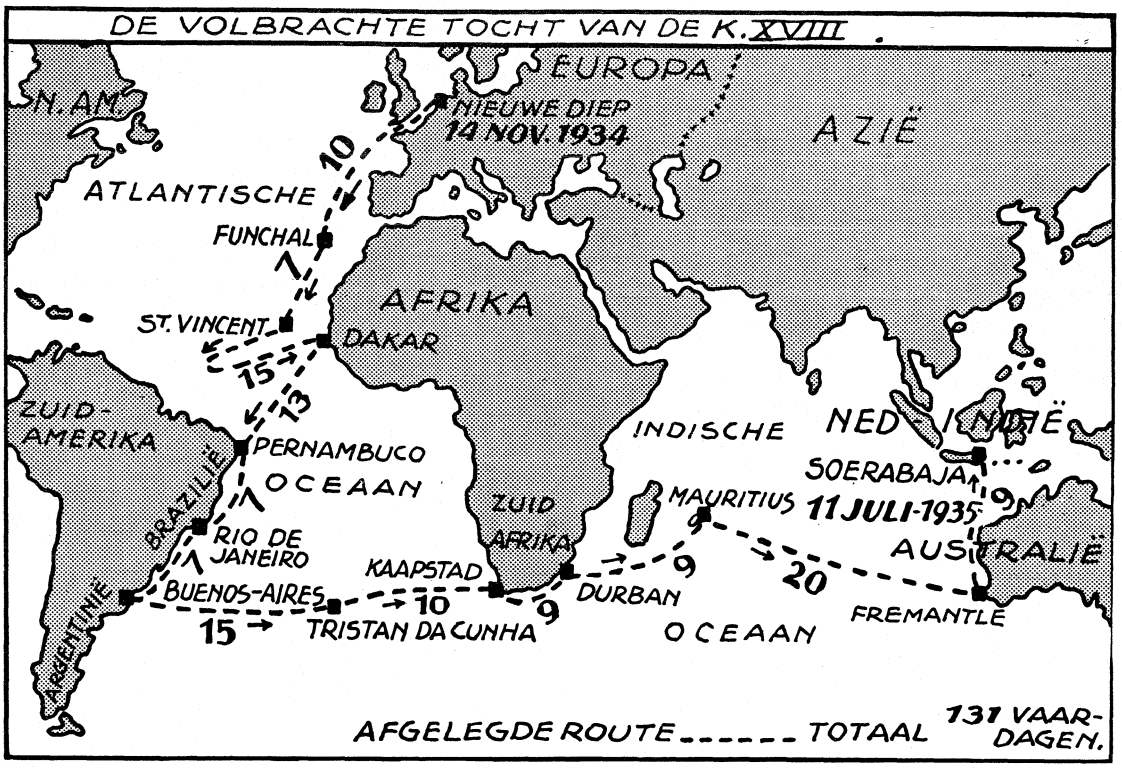
E. ENGELAND. — Vlootuitbreiding. - Geen concurrentie van de Vereenigde Staten. —

De „Daily Telegraph" schrijft ten aanzien van de toekomstige Britsche vlootbouwpolitiek, dat Engeland onder geen omstandigheid de Vereenigde Staten als concurrenten zal beschouwen.
Afgezien van den omvang der toekomstige oorlogsschepen zijn de Britsche en de Amerikaansche bouwpolitiek volkomen met elkaar in overeenstemming.
(Daily Telegraph) **(V. b. Vlootsterkte 1850 B.)**

A. NEDERLAND. — De wereldreis van Hr. Ms. K. XVIII - Behouden aankomst op 11 Juli 1935. —

Op 14 November 1934 is Hr. Ms. K XVIII uit den Helder vertrokken en 11 Juli '35 is de duikboot, na een reis van 23,000 mijl, behouden te Soerabaja aangekomen. De grootste tocht, ooit door een duikboot gedaan — de K XIII heeft in 1926 onder bevel van luitenant ter zee eerste klasse Van der Kun op haar reis naar Indië via het Panamakanaal een afstand van 21.000 mijl afgelegd — is gelukkig volbracht.

Bedenkt dat gij dit alles doet ter eere van de Nederlandsche vlag, en dat, als ge offers brengt, deze zijn ter eere van de Nederlandsche marine, sprak minister Deckers bij het vertrek van de K XVIII tot de bemanning.

Een overzicht van de reis van de K XVIII. De cijfers langs de lijn van de route geven het aantal dagen aan dat ieder traject heeft gevergd.

Wel mag ons volk de kranige bemanning, onder bevel van luitenant ter zee 1e klas D. C. M. Hetterschij, dankbaar zijn voor het vele dat nu verricht is tot het hooghouden van onzen naam ter zee, voor de vele opofferingen, die de bemanning zich heeft getroost, niet slechts in het belang van de navigatie, doch ook ten behoeve van den wetenschappelijken arbeid van prof. Vening Meinesz, en ten dienste van den overtocht van de Snip, die kort voor Kerstmis naar West-Indië is gevlogen.

In zijn toespraak huldigde vice-admiraal van Dulm, commandant van de zeemacht in Ned. Oost-Indië te Soerabaja, de schitterende prestatie van de K XVIII, welke zonder convooi een reis van acht maanden, waarin zulke hooge eischen gesteld werden, heeft volbracht.

De commandant van de „K XVIII", luitenant ter zee Hetterschij, hield daarna een toespraak voor de radio. Hij huldigde de bemanning, welke zich ervan bewust was, dat een traditie moest worden hooggehouden en daarnaar ook handelde.

De officieren van de buitenlandsche marine, die men op den tocht ontmoette, verklaarden, dat onderzeebooten van hun land niet in staat zouden zijn een dergelijken tocht te volbrengen.

Hierna sprak prof. Vening Meinesz voor de microfoon; hij gewaagde van de wetenschappelijke resultaten en uitte zijn dankbaarheid tegenover de marine en tegenover minister Deckers, die hem in staat stelden deze reis te maken.

Minister Deckers voerde in den loop van den dag een kruisgesprek met commandant Hetterschij. De minister zeide o.a. het volgende:

„Het eerste woord, dat ik op dezen voor de Koninklijke Marine zoo gedenkwaardigen dag in Nederlandsch-Indië moet doen hooren moet een hartelijke gelukwensch zijn, dien ik richt tot u, vice-admiraal Van Dulm, commandant der zeemacht en tot allen die onder uw bevelen dienen.

Heel in het bijzonder wensch ik u geluk commandant, officieren, onder-officieren en manschappen van Hr. Ms. K XVIII. De regeering verheugt zich zeer over het gelukkig voltooien van een belangwekkende reis en brengt eerbiedig dank aan God die de zeeën beval u te dienen en wiens zegen u vergezeld heeft dag en nacht.

Onderscheidingen. — De Minister van Defensie, de heer Deckers, heeft in zijn kruisgesprek met den commandant van de zeemacht in Ned.-Indië, vice-admiraal Van Dulm, medegedeeld, dat het H. M. de Koningin behaagd heeft den commandant van de „K. XVIII", luitenant ter zee Hetterschij, ridder in de orde van Oranje-Nassau, te bevorderen tot officier in deze orde. Luitenant ter zee tweede klasse Wytema en de officier tweede klasse bij den Marinestoomvaartdienst Leeuwenberg worden benoemd tot ridder in de orde van Oranje-Nassau.

De eere-medaille in de orde van Oranje-Nassau is toegekend in goud aan den opperschipper Boskamp, in zilver aan den magazijnmeester Volkier, in brons aan den kwartiermeester Ten Berg, aan den korporaal-telegrafist Bauw, korporaal-kok Van der Linde en verder aan den korporaal-machinist Koningstein en den matroos der eerste klasse Koldenhof. Deze versierselen worden gedragen met de zwaarden.

De reis in data.

Wij laten hier de data volgen (het staatje is ontleend aan het Handelsblad):

1934		
14 Nov.	Vertrek van Nieuwediep.	
24 Nov.	Aankomst te Funchal — vertrek	3 Dec.
10 Dec.	Aankomst St. Vincent — vertrek	14 Dec.
19-20 Dec.	Contact met de Snip in den Atlantischen Oceaan.	
29 Dec.	Aankomst te Dakar — vertrek	5 Jan. 1935
1935		
18 Jan.	Aankomst te Pernambuco — vertrek ...	24 Jan.
31 Jan.	Aankomst te Rio de Janeiro — vertrek	12 Febr.
18 Febr.	Aankomst te Montevideo — vertrek ...	22 Febr.
23 Febr.	Aankomst te Buenos Aires — vertrek ...	2 Maart.
3 Maart.	Aankomst te Mar del Plata — vertrek ...	7 Maart.
22 Maart.	Aankomst te Tristan da Cunha — vertrek	23 Maart.
3 April.	Aankomst te Kaapstad — vertrek	22 April.
2 Mei.	Aankomst te Durban — vertrek	13 Mei.
22 Mei.	Aankomst te Mauritius — vertrek	31 Mei.
20 Juni.	Aankomst te Fremantle — vertrek	2 Juli.
10 Juli.	Aandoen van Banjoewangi.	
11 Juli.	Aankomst te Soerabaja.	

Afstanden der trajecten.

Den Helder—Madeira	1680	zeemijl
Madeira—Sint Vincent	1330	,,
St. Vincent—40° W. L. Dakar (Snip)	2340	,,
Dakar—Pernambuco	2270	,,
Pernambuco—Rio de Janeiro	1200	,,
Rio de Janeiro—Buenos Aires	1220	,,
Buenos Aires—Tristan da Cunha	2640	,,
Tristan da Cunha—Kaapstad	1730	,,
Kaapstad—Durban	1490	,,
Durban—Mauritius	1635	,,
Mauritius—Fremantle	3520	,,
Fremantle—Soerabaja	1655	,,
Totaal	22.710	zeemijl

(N. Rott. Crt. - Alg. Handelsblad - Telegraaf)

(Vor. ber. 1571 F.; Photo buiten tekst 1608 a; Gedenkraam 1866 a)

A. BELGIE. — Contrôle op Banken. —

In de gehouden zitting van het kabinet-Van Zeeland hebben de ministers hun goedkeuring gehecht aan het rapport, inzake de contrôle op de banken.
De contrôle zal zich, naar wij vernemen, niet slechts uitstrekken tot de Belgische banken, doch tevens tot de in België gevestigde filialen van buitenlandsche bankinstellingen.
De naam „bank" zal voortaan uitsluitend gevoerd mogen worden door die crediet- en deposito-instellingen, die voldoen aan de bepalingen der nieuwe wet en zich zullen onderwerpen aan de contrôle door de in te stellen bankcommissie. Van deze banken zal de regeering een lijst opstellen. Alle andere instellingen zullen den naam van bank niet meer mogen voeren.
Alle banken zijn voortaan verplicht, volgens eenzelfde model, jaarlijks een balans te publiceeren. Elke maand zullen de banken voorts aan de Belgische Nationale Bank een verslag moeten inzenden inzake haar financieele positie.
De Nationale Bank heeft het recht, deze verslagen in globalen vorm te publiceeren.
Banken, die zich in particulier bezit bevinden, of die gesticht zijn door coöperatieve ondernemingen, of wel commanditaire banken, zullen een minimum-kapitaal van een millioen francs moeten bezitten, dat geheel volgestort moet zijn. Voor andere banken is het minimum-kapitaal, dat zij moeten bezitten, op tien millioen francs bepaald, dat eveneens volgestort moet zijn.
Krachtens de bepalingen op de filialen van buitenlandsche banken zullen deze buitenlandsche bankinstellingen gehouden zijn, een evenredig deel van haar kapitaal te bestemmen voor de operaties in België.
De wettelijke reserve der banken zal voortaan belegd moeten zijn in fondsen van den staat, de provincie, de gemeenten, de Belgische koloniën, of fondsen, die door bovengenoemde instanties zijn gegarandeerd.
De banken mogen bij geen enkele onderneming financieel betrokken zijn, behalve bij andere banken, zulks ten einde het houden van bankfilialen mogelijk te maken.
Van elke emissie moet de bankcommissie veertien dagen te voren in kennis worden gesteld. De commissie zal de aangelegenheid dan bestudeeren en advies uitbrengen.
Keurt de commissie de uitgifte niet goed, dan zal zij het recht hebben, andere modaliteiten voor te stellen. Wenscht de betrokken bank op het advies niet in te gaan, dan heeft de commissie het recht, zulk een emissie te verbieden.
Ten slotte heeft de minister van Financiën het recht, voor den duur van uiterlijk drie maanden de noteering van een bepaald fonds ter beurze te verbieden. (Handelsblad v. Antwerpen)
(Vorig bericht blz. 1448 A.)

B. LUCHTVAART. — Gebroeders Keys. - Ruim 27 dagen in de lucht. - Duurrecord. —

De gebroeders Fred en Al Keys zijn op 1 Juli '35 om 6 uur 5 min. op het vliegterrein te Meridian (Mississippi) geland nadat zij 653 uur en 35 minuten (ruim 27 dagen) onafgebroken in de lucht waren geweest. (New York Herald, Parijs) **(V. b. Records 1851 C.)**

13 JULI 1935

C. MOTORSPORT. — T.T.-Races te Assen. —

Op 6 Juli '35 werden te Assen de jaarlijksche T.T.-races verreden. De volledige uitslagen waren als volgt:
250 c.c. categorie: 1. Winkler (D.K.W.) 153 min. 17 sec., gemidd. 121.8 K.M.; 2. Geiss (D.K.W.) 155 min. 46.1 sec., gem. 120.1 K.M.; 3. Van Hamersveld (New Imperial) (kampioen van Nederland) 158 min. 53 sec., gem. 117.6 K.M.; 4. Manders (Excelsior) 159 min. 2 sec., gem. 117.4 K.M.; 5. Tyrell Smith (Rudge); 6. Timmer (New Imperial) 161 min. 46.1 sec., gem. 115.3 K.M; 7. J. Teeken (Excelsior) 162 min. 6.2 sec., gem. 115 K.M.; 8. Illichmann (Alpha) 170 min. 11.3 sec., gem. 109.8 K.M.; 9. v. Dinter (D.K.W.) 171 min. 9.1 sec., gem. 109.3 K.M.
350 c.c. categorie: 1. Rusk (Norton) 158 min. 14.2 sec., gem. 131 K.M.; 2. Bosman (Velocette) (kampioen van Nederland) 160 min. 45.2 sec., gem. 129.2 K.M.; 3. Thomas (Velocette) 161 min. 26.1 sec., gem. 128.6 K.M.; 4. Grizzley (Sarolea) 165 min. 41.3 sec., gem. 125.3 K.M.; 5. Mellors (N.S.U) 167 min. 57.1 sec., gem. 123.6 K.M.; 6. v Wijngaarden (Norton) 176 min. 28.3 sec., gem. 117.5 K.M.; 7. J. Moejes (Velocette) 176 min. 59.2 sec., gem. 117 K.M.; 8. Ahlswede (Velocette) 177 min. 53 sec., gem. 116.2 K.M.; 9. F. Renier (Velocette) 177 min. 58.3 sec., gem. 116.1 K.M.
500 c.c. categorie: 1. Guthrie (Norton) 2 uur 59 min. 2 sec., gem. 139 K.M.; 2. Van Gent (F.N.) (kampioen van Nederland) 3 uur 1 min. 16 sec., gem. 137.5 K.M.; 3. Sunqvist (Husqvarna) 3 uur 1 min. 57.4 sec., gem. 137 K.M.; 4. Charlier (F.N.) 3 uur 4 min. 25 1/5 sec., gem. 135.1 K.M.; 5. Williams (Velocette) 3 uur 4 min. 34 2/5 sec., gem. 135 K.M.; 6. J. Fijma (Velocette) 3 uur 6 min. 28 2/5 sec., gem. 133.5 K.M.; 7. Bizzozero (Rudge); 8. Zwol (Norton). (Alg. Handelsblad - Telegraaf)
(Vor. ber. Veiligheid 1674 D.)

D. ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Arbitrage-Commissie te Scheveningen geschorst. - Italiaansch communiqué. —

De arbitrage- en verzoeningscommissie inzake het Italiaansch-Abessynsch geschil, die reeds eenige malen te Scheveningen is bijeengekomen, heeft haar zittingen voor onbepaalden tijd geschorst.
De leden van de commissie zijn dadelijk vertrokken om de betrokken regeeringen van hun standpunt op de hoogte te stellen.
Van officieele Italiaansche zijde wordt het volgende medegedeeld:
De onderbreking der onderhandelingen in de verzoenings-commissie welke uit haar op 9 Juli 1935 gepubliceerd communiqué blijkt is in wezen een gevolg van twee factoren:
1e. Het feit, dat de vertegenwoordigers van Abessynië in de commissie de bijzonderheden van het compromis niet kennen of voorgeven niet te kennen, dat tusschen de Italiaansche en de Abessynische regeering op 15 en 16 Mei van dit jaar tot stand is gekomen, en op grond waarvan de benoeming der arbiters geschiedde.
2e. De eisch van de Abessynische vertegenwoordiging door de verzoeningscommissie ook de grensvraagstukken te doen behandelen, die door de bewoordingen van het compromis uitdrukkelijk van de besprekingen uitgesloten waren, en die dan ook behooren te worden behandeld in de commissie voor de grensregeling, in het Italiaansch-Abessynisch verdrag van 1908 voorzien.
Deze beide factoren, zoo gaat het officieele commentaar verder, toonen duidelijk aan dat aan Abessynische zijde het bewuste voornemen bestaat, de werkzaamheden van de verzoeningscommissie te saboteeren.
Bij den huidigen stand van zaken zijn inderdaad de door de Italiaansche regeering geleverde bewijzen voor den Abessynischen aanval bij Wal-Wal zoo overweldigend, dat de Abessynische regeering er blijkbaar geen belang meer bij heeft, dat de werkzaamheden der commissie worden voortgezet, aangezien deze met alle waarschijnlijkheid tot een veroordeeling van Abessynië zouden leiden.
De tegemoetkomende voorstellen van Italiaansche zijde om òf het geschilpunt terzijde te laten en de besprekingen tot vaststelling der verantwoordelijkheden voort te zetten, òf de werkzaamheden der commissie tot den 20en Juli te verdagen, teneinde de beide regeeringen in de gelegenheid te stellen het verschil van meening omtrent dit punt te regelen, werden door de Abessynische scheidsmannen niet aangenomen.
(Corriere della Sera) **(Vorig bericht blz. 1869 F.)**

E. DUITSCHLAND. — Richard Strauss afgetreden. - Peter Raabe en Paul Graener volgen hem op. —

Dr. Richard Strauss heeft minister Göbbels verzocht hem, met het oog op zijn leeftijd en zijn gezondheid die op het oogenblik zeer geschokt is, te ontheffen van zijn functies van president van de Rijksmuziekkamer en voorzitter van de Duitsche Componisten-organisatie.
Minister Göbbels heeft dit verzoek ingewilligd en Richard Strauss in een persoonlijken brief dank betuigd voor den verrichten arbeid.
Prof. dr. Peter Raabe is tot president van de Rijksmuziekkamer benoemd en den componist dr. Paul Graener tot voorzitter van de componisten-organisatie. (D. N. B.) **(Vor. ber. Strauss 1597 D.)**

F. ENGELAND. — Eerste groote rede van Sir Samuel Hoare. - Buitenlandsche politiek. —

De Britsche minister van Buitenlandsche Zaken heeft op 12 Juli 1935 in een uitvoerige rede in het Lagerhuis drie punten met bijzonderen nadruk naar voren gebracht, n.l.: 1e. het verlangen van Groot-Brittannië om Duitschland tot actieve stappen te zien overgaan inzake het afsluiten van het Oostelijk pact, 2e. de wensch der Britsche regeering om mede te werken aan een bevredigende oplossing van het Abessynisch-Italiaansche geschil en drastische maatregelen te voorkomen en 3e. een bedekte waarschuwing aan het adres van Japan inzake zijn agressieve politiek in Noord-China.
De oorlog — aldus ving Sir Samuel Hoare aan — heeft een verarmde en wantrouwige wereld achtergelaten. De oorlog heeft ook de meeste menschen er van overtuigd, dat de vrede een samenhangend geheel is en deze opvatting heeft de landen der wereld aanleiding gegeven tot het oprichten van den Volkenbond.
Het Duitsch-Engelsche vlootaccoord. — Zich vervolgens tot de eigenlijke problemen wendende, besprak Hoare allereerst het Duitsch-Engelsche vlootverdrag. Hij legde er daarbij den nadruk op, dat Engeland niet zou zijn overgegaan tot de onderteekening van een dergelijk verdrag, wanneer het niet evenzeer voordeelig zou zijn geweest voor de andere zeemogendheden. Er zijn overwegende motieven geweest, weshalve Engeland in het belang van den vrede de zich voordoende gelegenheid heeft moeten benutten.
Luchtconventie. — Vervolgens behandelde Hoare het lucht-pact. Hij wees er op, dat de regeering nog steeds het tot stand komen van een luchtconventie nastreeft, welke moet worden begeleid door een beperking der luchtbewapeningen.
Oostpact. — Al wil Engeland ook geen verdere verplichtingen op zich nemen, dan sluit dat toch niet uit, dat er een interesse bestaat bij de regeling van de Oostelijke problemen. Al is spr. ook niet van meening, dat het afsluiten van een afzonderlijke luchtconventie voor West-Europa de gevaren in het Oosten van Europa zou vermeerderen, meent hij toch wel, dat een oorlog in Midden- of Oost-Europa zou kunnen leiden tot een algemeen conflict.
Het ligt thans in het vermogen van den Duitschen Rijkskanselier een werkelijke bijdrage te leveren voor de zaak van den vrede — een bijdrage, die bij vele regeeringen, niet alleen in Midden- en Oost-Europa, maar ook in West-Europa, een oorzaak van bezorgdheid zou kunnen wegnemen.
Woordelijk zei Hoare: „Ik zou mij willen veroorloven Hitler dringend te verzoeken deze bijdrage te leveren. Ik geloof in-

derdaad, dat hij zijn eigen zaak dienen zal, wanneer hij daartoe overgaat. Hij zelf heeft zeer openlijk gesproken in zijn redevoering van 21 Mei en ik weet, dat hij het niet onvriendelijk zal opnemen, wanneer ik even openhartig spreek.
Wij, in Engeland — en in feite de geheele wereld — zijn niet alleen door het Duitsche herbewapeningsprogram maar ook door zekere andere verschijnselen in het tegenwoordige Duitschland verontrust. Desalniettemin hebben wij den Rijkskanselier vertrouwen geschonken in zijn woord en in de afgeloopen weken hebben wij daarvan een practisch bewijs geleverd door met hem het vlootaccoord af te sluiten. Naar wij hopen, hebben wij daarmede een stap voorwaarts gedaan op den weg der verzoening. Maar de verzoening is, evenals de vrede, een eenheid en een veelheid tegelijk en alle wegen leiden naar vele hoofdsteden. Laat Hitler derhalve den eerstvolgenden, noodzakelijken stap doen en de totstandkoming van de Oost- en Donaupacten op weg helpen, waardoor hij de afsluiting van een luchtconventie, die hij, zooals ik weet, verlangt, een grooten impuls zal geven.

Oostenrijksche onafhankelijkheid. — Onder applaus verklaarde de minister daarop, dat hij in het bijzonder ook de kwestie van de Oostenrijksche onafhankelijkheid en integriteit ter sprake wilde brengen. „Steeds weer hebben wij als onze weloverwogen meening uitgesproken, dat Oostenrijk strategisch en economisch een sleutelpositie in Europa inneemt en dat een wijziging in den Oostenrijkschen status de grondslagen van den Europeeschen vrede zou schokken. Wij zullen ook verder de moedige pogingen, die de Oostenrijksche regeering en het Oostenrijksche volk doen tot instandhouding en versterking van hun onafhankelijk bestaan volgen met de grootste en meest sympathieke belangstelling. Dat is een der redenen, waarom de Britsche regeering thans zou willen zien, dat een Donau-pact van nonagressie en non-interventie voor Midden-Europa zonder verder verwijl zou worden gesloten."

De Volkenbond en de Collectieve Veiligheid. — De minister ging vervolgens over tot bespreking van de kwestie van den Volkenbond en de collectieve veiligheid. Men kan geen veiligheid zonder proportioneele bijdragen hebben. Onder grooten bijval verklaarde Hoare: „Men kan een principe niet verdedigen, laat staan dan een nabuurland, wanneer men niet bereid is zich zelf te verdedigen. Laat ons om Gods wil vrede en wederopbouw krijgen, maar niet door de kracht van woorden, die niet door gepaste maatregelen voor onze verdediging en voor de uitvoering van onze verplichtingen, gesteund worden.

Het Italiaansch-Abessynische geschil. — Om die reden, aldus ging Sir Samuel Hoare voort, stelt Engeland op zoo ernstige wijze belang in het Italiaansch-Abessynische geschil. Om die reden is Engeland ook, op gevaar af becritiseerd te worden, bereid geweest zijn constructief voorstel te doen om een oorlog te voorkomen, die, hoe hij ook moge afloopen, een ernstige reactie zou hebben op het geheele Volkenbondssysteem. Spr. behoeft niet in bijzonderheden de volledige weerlegging te herhalen, die de Engelsche regeering gegeven heeft van de wilde verklaringen over de motieven en handelingen van Engeland in zekere deelen van de Italiaansche pers. „Wij hebben geen bijgedachten, maar slechts de gedachte aan een vreedzame regeling. De verklaringen, volgens welke wij aan onze eigen koloniale belangen zouden hebben gedacht en troepen zouden concentreeren in de naburige koloniën, missen iederen grondslag. Ik hoop, dat mijn weerlegging in alle Italiaansche bladen, die voor deze ongegronde beschuldigingen verantwoordelijk zijn, zoo volledig mogelijk zal worden gepubliceerd.

Engeland's verhouding tot andere mogendheden. — In aansluiting hierop ging Hoare er toe over de verhouding van Engeland tot de andere mogendheden te bespreken, waarbij hij allereerst Frankrijk besprak. „Frankrijk en Engeland zijn de mogendheden in Europa, die in de eerste plaats verantwoordelijk zijn voor de regeling van 1919. Wij zijn derhalve tezamen in het bijzonder geïnteresseerd bij de wijzigingen van die regeling, die thans door den urgenten eisch van dien tijd aangebracht worden. Wij hebben dicht naast elkander gestaan, wij hebben vele jaren samengewerkt en wij zullen voortgaan tezamen op te treden en in de toekomst samen te werken.
Wat Italië betreft, Engeland is met dit land in een oude en waardevolle vriendschap verbonden en het heeft geen warmer en oprechter verlangen dan dat deze vriendschap voortduurt."
Aangaande Sovjet-Rusland zeide Hoare, dat de economische en politieke betrekkingen met dit land beter waren dan ooit.

Japan in Noord-China. — Hoare ging dan nog in op de betrekkingen van Engeland met Japan en China, waarbij hij er op wees, dat Engeland bijzonder belang hechtte aan vriendschappelijke betrekkingen met Japan. Spr. neemt echter de vrijheid zijn Japansche vrienden te zeggen, dat men in Engeland bezorgd is in verband met zekere gebeurtenissen in Noord-China. Hij gelooft echter, dat dit hoofdstuk van bezorgdheid naar het einde loopt en dat de Engelsche verlangens inzake zoo vriendschappelijk mogelijke betrekkingen in de toekomst zich meer zullen verwerkelijken.
Wat China betreft verklaarde spr., dat Engeland door de benoeming van een ambassadeur getoond had, welken prijs het stelde op de betrekkingen met dit land.
De betrekkingen met de Ver. Staten van Noord-Amerika zijn uitstekend.

Groote meerderheid voor de Regeering. — Het Lagerhuis heeft aan het slot van zijn zitting een door Labour ingediende motie van afkeuring, in den vorm van een verlaging der begrooting van Buitenlandsche Zaken, verworpen, met 236 tegen 40 stemmen, waarna de zitting verdaagd werd.
(Ned. Tel. Ag. Reuter - Daily Telegr. - Manchester Guardian)
(Vor. ber. Sir Samuel Hoare 1834 D.; Photo 1834 D.)

14 JULI 1935

A. ENGELAND. — Sir Samuel Hoare's rede. - Perscommentaren. —

FRANKRIJK. — De **„Matin"** schrijft, dat de rede zich kenmerkt door een zeer gelukkige ontwikkeling der Engelsche buitenlandsche politiek. Sir Samuel Hoare heeft formeel erkend, dat de vrede een ondeelbaar geheel is. Zijn beroep op Duitschland om het Donau- en het Oostpact te onderteekenen is volkomen in overeenstemming met de opvatting der Fransche regeering.
DUITSCHLAND. — De **„Germania"** schrijft: Hoare's beroep op Duitschland toont dat hij de bestaande moeilijkheden op de verkeerde plaats zoekt en tot gedachtengangen terugkeert welke door de ontwikkeling der afgeloopen weken reeds ingehaald blijken.
Een werkelijke opheldering van de Europeesche kwesties is daarom door deze rede niet bereikt.
ITALIE. — De **„Giornale d'Italia"** vat de principes van de Engelsche regeeringsverklaring nopens het Italiaansch-Abessynische geschil als volgt samen:
1. Handhaving van het aanzien van den Volkenbond als basis voor de Engelsche buitenlandsche politiek;
2. Erkenning van het recht van Italië zijn overzeesche afzetgebieden uit te breiden;
3. Gedeeltelijke erkenning van de tegen de regeering van Abessynië ingebrachte critiek;
4. De aarzeling te erkennen, dat er voldoende reden is voor een oorlog;
5. Doelmatigheid van „constructieve voorstellen" om Italië satisfactie te geven;
6. Beroep op de traditioneele Engelsch-Italiaansche vriendschap, welke te Stresa, waar de samenwerking tusschen de beide landen was bekrachtigd, opnieuw werd bevestigd.

(Vorig bericht blz. 1872 F.)

B. OOSTENRIJK. — Auto van Dr. Schuschnigg verongelukt. —

Op 13 Juli is in de nabijheid van Linz, de auto, waarin de Oostenrijksche bondskanselier dr. Schuschnigg met zijn vrouw en hun 10-jarig zoontje gezeten waren, in volle vaart tegen een boom gereden, doordat de chauffeur vermoedelijk door een plotseling onwel worden, de macht over het stuur kwijt raakte. Bondskanselier Schuschnigg die uit den wagen geslingerd werd is onverwijld naar het ziekenhuis vervoerd, waar bleek, dat hij een zenuwschok en een lichte hersenschudding had opgeloopen.
Mevrouw Schuschnigg en de chauffeur zijn bij het ongeluk om het leven gekomen. Dr. Schuschnigg's zoontje werd ernstig gewond. (Reichspost)
(Vor. ber. Schuschnigg 1821 D.)

C. ALFRED DREYFUS OVERLEDEN. —

Kolonel Alfred Dreyfus, de hoofdfiguur uit het spionnage-proces, dat in 1894 heel Frankrijk in opschudding bracht, en die, onschuldig veroordeeld, eenige jaren in het bagno van het Duivelseiland doorbracht, is op 12 Juli '35 in den ouderdom van 75 jaar overleden.
Alfred Dreyfus werd op 9 Febr. 1859 te Mulhouse geboren. Na den oorlog van 1870-'71 verkozen zijn ouders het Fransche staatsburgerschap te behouden en vestigden zij zich te Parijs. In 1880 werd Alfred Dreyfus officier bij de artillerie. In 1889 volgde zijn bevordering tot kapitein en in 1893 zijn overplaatsing naar den generalen staf.
In September 1894 kwam in handen van het ministerie van Oorlog een anonieme en ongedateerde brief, waarin aan een buitenlandsch agent de afzending werd bericht van vier nota's en van het ontwerp van het reglement inzake het vuren met veldgeschut.
Dreyfus werd er van verdacht, de schrijver van den brief te zijn en in November 1894 werd hij onder beschuldiging van spionnage te hebben bedreven, gearresteerd.
Van 19 tot 22 December 1894 staat Dreyfus voor den krijgsraad. Onder den druk der openbare meening staat zijn veroordeeling bij voorbaat vast.
Degradatie voor het front der troepen en levenslange deportatie luidt de uitspraak. Op 5 Januari 1895 rukt men hem de epauletten van de schouders en breekt men zijn sabel doormidden.
Op 12 Februari aanvaardt hij den tocht naar Fransch-Guiana, het bagno op het Duivelseiland.
Op 13 October 1898 was het, dat Emile Zola zijn „J'Accuse", den beroemden open brief aan den president der republiek, in „l'Aurore" publiceerde. „La vérité est en marche et rien ne l'arrêtera" luidde zijn conclusie. Met name wees hij de schuldigen aan: majoor Esterhazy en luitenant-kolonel Henry. Laatstgenoemde moest ten slotte bekennen den anoniemen brief en de vier nota's zelf te hebben geschreven.
Dreyfus, dien men in 1898 naar Frankrijk had laten terugkeeren, kwam opnieuw voor den krijgsraad te Rennes. Met 5 tegen 2 stemmen werd hij nogmaals veroordeeld, zij het ditmaal met inachtneming van verzachtende opstandigheden, en op 21 September 1899 werd hij begenadigd.
Maar Dreyfus en zijn medestanders protesteerden tegen de gratieverleening. Eerherstel voor den onschuldig veroordeelde luidde de eisch.
In 1902 werd, dank zij Jaurès, een parlementaire commissie benoemd, die het vraagstuk der revisie van het proces moest bestudeeren. Slechts uiterst langzaam gelukte het de commissie,

het nog altijd krachtige verzet van den generalen staf te breken. Op 12 Juli 1906 staat Dreyfus wederom voor den krijgsraad, die hem ditmaal met algemeene stemmen vrijsprak. Hij wordt hersteld in zijn rang van majoor en benoemd tot ridder in het legioen van eer.
In 1907 nam hij als kolonel ontslag uit den actieven dienst, doch toen de wereldoorlog uitbrak, meldde hij zich onmiddellijk aan en de regeering belastte hem met het commando over een reserve-artilleriepark. In 1920 trok hij zich uit den actieven dienst terug. (Le Temps - Le Matin - Le Journal)

15 JULI 1935

A. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn - Onze wekelijksche opgave. —
Duitsch: Lilian von Kusenberg — „Man nennt mich Jackie". (Müller und Kiepenheuer, Berlin)
Johanna Wolff — „Wir bleiben jung!" (Gräfe & Unzer, Königsberg)
Engelsch: Robert Nathan — „Road of Ages". (Constable)
Miss Hilda Vaughan — „The Curtain Rises". (Gollancz)
Fransch: Romain Rolland — „Quinze ans de Combat". (1919—1934) (Aux Editions Rieder)
André Suarès — „Marsiho". (Grasset)
Albert Touchard — „Philanthropie". (Grasset)
Italiaansch: Francesco Chiesa — „Scoperte nel mio Mondo". (Mondadori, Milano)
Nederlandsch: Jan H. Eekhout — „Patriciërs". (Uitgeversmaatsch. Holland, Amsterdam 1935)
Paul Vlemminx — „Den hof der Jonkheid". (Het Venster, Nijmegen)
Vlaamsch: Felix Timmermans — „Boerenpsalm". (P. W. v. Kampen & Zoon, 1935) (Red. K. H. A.)
(Vorig bericht blz. 1865 E.)

B. LUCHTVAART. — „De Kwikstaart" van de K.L.M. verongelukt - Zes inzittenden gedood. —
Het K.L.M.-vliegtuig „De Kwikstaart, met bestemming Malmö, is op 14 Juli '35 verongelukt, waarbij vier leden van de bemanning en twee passagiers werden gedood, de veertien overige inzittenden werden gered.
Gedood zijn: de piloot H. Silberstein; de marconist G. F. Nieboer; de werktuigkundigen G. Brom en L. J. v. Dijk en de passagiers de heeren Newman en Hodson, beiden uit Londen.
Het toestel kreeg onmiddellijk na de start op geringe hoogte — naar schatting ongeveer 25 M. — moeilijkheden, vermoedelijk door het sterk terugloopen in toeren van de twee linker motoren. De piloot probeerde het vliegtuig in den polder te landen. Bij deze poging botste de linkervleugel tegen den dijk van den nieuwen weg, in aanleg tusschen Amsterdam en Den Haag. Tengevolge hiervan stortte het vliegtuig achter dezen dijk neer en vloog onmiddellijk in brand.
Een nader onderzoek wordt ingesteld naar de oorzaken van deze ramp. (A. N. P.)
(Vor. ber. Vliegongelukken 1803 D.)

16 JULI 1935

C. STAATSRAAD Mr. P. W. A. CORT VAN DER LINDEN OVERLEDEN. —
In den ouderdom van negentig jaar is op 15 Juli '35 in het Roode Kruisziekenhuis te Den Haag overleden de minister van Staat, mr. P. W. A. Cort van der Linden.
Mr. Pieter Wilhelm Adriaan van der Linden werd op 14 Mei 1846 te 's-Gravenhage geboren als zoon van mr. Gijsbertus van der Linden. Mr. Cort van der Linden studeerde te Leiden en promoveerde daar op 9 Mei 1869 tot dr. in de rechtswetenschap op een proefschrift „Beschouwingen over het strand".
Van 1870-'79 oefende hij in Den Haag de rechtspraktijk uit, in 1879 werd hij benoemd tot commiesgriffier der Tweede Kamer, in welke kwaliteit hij een algemeen geroemd verslag samenstelde over het ontwerp-Wetboek van Strafrecht van minister Modderman.
In 1881 werd mr. v. d. Linden geroepen tot het hoogleeraarsambt in de staathuishoudkunde aan de universiteit te Groningen, welke functie hij op 24 November van dat jaar aanvaardde met een rede over „De wet van het recht". Duidelijk kwam zijn liefde voor principieele kwesties aan het licht in zijn werk „Richting en beleid der liberale partij" (1886). In 1887 verscheen zijn „Leerboek der Financiën", dat eveneens grootendeels aan de uiteenzetting van beginselen was gewijd. Van vroeger dateeren „De zilvercrisis" (1883), „Muntpolitiek" (1884) en „De oorzaken der malaise" (1885).
1 Juni 1891 aanvaardde Mr. van der Linden een professoraat aan de Amsterdamsche universiteit met een rede over: „De staathuishoudkunde als sociale wetenschap". In Amsterdam schreef hij zijn bekende Gids-artikelen over „Vrijheid en Hervorming".
Slechts vijf jaar duurde mr. Van der Linden's werkzaamheid in Amsterdam, want in 1896 erlangde hij onder den titel van Raad-adviseur bij het departement van Justitie een post, opzettelijk voor hem geschapen, ten einde eenheid te brengen in de wetgeving. Slechts een jaar bekleedde hij die functie; toen kwam hij zelf op den zetel van den minister van Justitie in het liberale ministerie-Pierson, dat de eerste belangrijke wetten op sociaal gebied tot stand bracht. Ook mr. Cort van der Linden had daarin met de Kinderwetten, de Voogdijwet en de nieuwe wet op de arbeidsovereenkomst (van welke laatste wet Drucker het voorontwerp gemaakt had) zijn deel. Een vierde wetsvoorstel, regelende de voorwaarden van erkenning van onechte kinderen, is niet tot wet verheven, hetgeen te wijten was aan hen, die een gelijkstelling van echte en onechte kinderen eischten. Ook de Ongevallenwet en de Woningwet werden door Cort van der Linden in vereeniging met andere ministers ingediend en verdedigd.
Als vertegenwoordiger der burgerlijke overheid voltrok hij op 7 Febr. 1901 het huwelijk tusschen de Koningin en Prins Hendrik.
Onder het kabinet-Kuyper werd Cort van der Linden benoemd tot lid van den Raad van State (1902).
Nadat in 1913 alle pogingen tot vorming van een parlementair kabinet mislukt waren, trad hij op als hoofd en minister van Binnenlandsche Zaken van een extra-parlementair ministerie.
Van het oogenblik waarop hij het bewind aanvaardde, streefde hij in 's lands belang naar verzoening en toenadering, in het bijzonder naar pacificatie op onderwijsgebied. Daarom plaatste hij grondwetsherziening in zake kiesrecht en onderwijs op zijn program. Tijdens zijn bewind werd het in 1871 opgeheven gezantschap bij den Paus hersteld en het wetsontwerp tot drooglegging der Zuiderzee aangenomen.
Na het aftreden van zijn kabinet in 1918 keerde de heer Cort van der Linden terug in den Raad van State en na een arbeid van 27 jaar in dat college — 1902—1913 en 1918—1934 — heeft hij op 17 December 1934 zijn taak als Staatsraad neergelegd. Op 19 December 1934 heeft de vice-president jhr. mr. F. Beelaerts van Blokland, in tegenwoordigheid van Prinses Juliana, aan het slot van de vergadering den scheidenden Staatsman dank gebracht voor den arbeid dien hij in den Raad van State heeft verricht.
Vele eerbewijzen en functies die een eerbewijs beteekenden zijn hem aangeboden; o.a. was Cort van der Linden voorzitter der Carnegie-Stichting en lange jaren lid van het Permanente Hof van Abitrage. Ook droeg hij vele onderscheidingen, o.a. het grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw, het grootkruis der Huisorde van Oranje, het grootkruis der Danebrog-orde van Denemaken, het grootkruis der Groothertogelijk Mecklenburgsche orde van den Griffioen, het grootkruis (ridder 1e kl.) der orde van den Leeuw en de Zon van Perzië en het grootkruis der orde van Pius IX van den H. Stoel. In 1915 benoemde de Koningin hem tot minister van Staat.
(Algem. Handelsblad - De Telegraaf)
(Vor. ber. Mr. Cort v. d. Linden 1602 E.)

A. NEDERLAND. — Tweede Kamer - Regeling betreffende het uitverkoopen en opruimen in het winkelbedrijf aangenomen.
De Tweede Kamer heeft op 9 Juli '35 het wetsontwerp betreffende uitverkoopen en opruimen in het winkelbedrijf aangenomen. (N. Rott. Crt.)
(Vor. ber. 1734 D.; Tw. Kamer 1650 A.)

B. SUIKERZIEKTE. — Nieuwe behandelingsmethode.
Het Tass-agentschap meldt, dat prof. Sacharoff een geheel nieuwe methode voor de behandeling van suikerziekte heeft uitgevonden.
Hij heeft een bijzonder preparaat samengesteld, dat hij „pancreatoxine" heeft genoemd.
Dit pancreatoxine zou niet slechts dezelfde uitwerking hebben als insuline, doch na een behandeling van eenigen tijd zou het tot duurzame genezing leiden.
Zoodoende zou het niet noodzakelijk zijn, dat diabetici de behandeling, zooals dit bij insuline het geval is, hun heele leven moeten voortzetten.
(Red. K. H. A.) **(Vor. ber. Suikerziekte 869 F.)**

C. NEDERLAND. — Ned. Fabrikaat. —
In de te Scheveningen gehouden vergadering van de Vereeniging „Nederlandsch Fabrikaat" is benoemd als lid van het hoofdbestuur en het dagelijksch bestuur de heer H. F. R. Snoek, die aan de beurt was om af te treden.
Benoemd werd tot lid van het dagelijksch bestuur de heer J. K. W. F. van Bommel te 's-Gravenhage, deskundige op het gebied van den handeldrijvenden middenstand.
Na uitvoerige besprekingen werd met 28—9 stemmen de volgende motie verworpen:
„De Vereeniging, enz., meent, dat het gewenscht is, het bestuur te verzoeken, zooveel mogelijk in die richting werkzaam te willen zijn, dat van regeeringswege wordt vooorgeschreven, dat artikelen van buitenlandsch fabrikaat, die hier te lande worden ingevoerd, zijn voorzien van een aanduiding van het land van oorsprong."
De voorzitter zeide, dat, al was de motie verworpen, het bestuur met de er aan ten grondslag liggende gedachte wel instemde en zou overwegen, wat het zou kunnen doen. (De Telegraaf) **(V. b. 1364 G.)**

D. NEDERLAND. — Clearing. - Dr. Posthuma over de Duitsche betalingsmoeilijkheden. —
Dr. F. E. Posthuma, oud-minister van Landbouw, Handel en Nijverheid, voorzitter van het Centraal Instituut ter bevordering van het normale Handelsverkeer tusschen Nederland en andere landen, heeft het woord gevoerd over de moeilijkheden in het betalingsverkeer met Duitschland.
Dr. Posthuma gaf als zijn meening te kennen, dat het mislukken van clearing-regelingen, een verschijnsel hetwelk in vrijwel alle crediteurlanden geconstateerd wordt, te wijten is: aan de verschillende onzichtbare factoren, welke in de betalingsbalans tusschen twee landen dikwijls van groote beteekenis zijn, aan ontduikingen en aan het verschil in koopkracht van de geldsoorten in debiteur- en crediteurlanden, dat door de clearing als net ware verdoezeld wordt. Afrekeningen op de Nederlandsch-Duitsche clearing geschieden b.v. à ca. ƒ 0,59, terwijl de intrinsieke waarde van de Reichsmark op de wereldmarkt een geheel andere is. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Dr. Posthuma 882 H.)

E. ENGELAND. — Sir Bolton Eyres Monsell trekt zich terug uit de politiek. —
De eerste Lord der Admiraliteit, Sir Bolton Eyres Monsell, heeft zijn aanstaand afscheid van het actieve politieke leven aangekondigd, in den vorm van een verklaring, dat hij zich bij de komende parlementsverkiezingen niet candidaat zal stellen. De reden hiervoor heeft hij niet medegedeeld.
(Morning Post)

F. NEDERLAND. — Criminalistiek. - Gevangenisstatistiek 1933. —
Aan het verslag van de „Crimineele Gevangenis- en Kinderwettenstatistiek over 1933" ontleenen wij het volgende:
Allereerst wordt nagegaan de beweging der bevolking in de strafgestichten. De totale bevolking in de gestichten tezamen in den loop van het jaar 1933 aanwezig geweest, was, vergeleken met het voorafgegane jaar, wederom belangrijk hooger. De mannelijke bevolking nam toe van 27.106 tot 30.813, de vrouwelijke van 779 tot 849.
Wederom nam vooral toe de bevolking in de huizen van bewaring; de cijfers voor 1931 t/m 1933 zijn resp. 16.046, 18.891 en 22.408. Het aantal preventief gedetineerden steeg weliswaar van 3959 in 1932 tot 4478 in 1933; echter trekt vooral evenals in de twee vorige jaren de aandacht de buitengewone vermeerdering van het aantal subsidiair veroordeelden (die door wanbetaling der geldboete de subsidiair opgelegde hechtenis ondergingen) in de huizen van bewaring: 1931 7812, 1932 10.638, 1933 13.853. De totale bevolking in de strafgevangenissen aanwezig geweest kwam van 6341 op 6797. In sommige gestichten had men in 1933 met gebrek aan ruimte te kampen.
Ondanks de ongunstige tijdsomstandigheden werden naar verhouding meer personen voorwaardelijk in vrijheid gesteld: 1932 18.6 pCt., 1933 24.2 pCt. van het totaal aantal veroordeelden, t. a. v. wie een desbetreffende beslissing werd genomen. De cijfers van de wijze van beëindiging van den proeftijd zijn voor 1933 veel gunstiger dan voor 1932: voor 82.3 pCt. der voorwaardelijk in vrijheid gestelden verliep de proeftijd zonder dat het resteerende gedeelte van de vrijheidstraf behoefde te worden ondergaan.
De in Januari 1933 in werking getreden wijzigingen der bepalingen van de gijzeling (artt. 585 t/m 611 W. v. B. Rv.) blijken van grooten invloed te zijn geweest op den omvang van de toepassing van lijfsdwang. Het aantal gegijzelden bedroeg in 1933 slechts 96 tegen 396 in 1932. Verreweg het grootste aantal gevallen van gijzeling had plaats ter zake van wisselschulden (86). (Centraal Bureau v. d. Statistiek)
(Vor. ber. Criminalistiek 1753 E.)

G. STIKSTOF. — Conferentie - Voorloopig accoord.
Te Scheveningen is een conferentie van Stikstofproducenten gehouden, waarbij een voorloopig accoord is tot stand gekomen tusschen de producenten van de verschillende Europeesche deelnemende landen. Alleen enkele kleine detailkwesties moeten nog geregeld worden.
De verwachting is, dat de uiteindelijke beslissing spoedig tot stand zal komen. De Europeesche producenten zijn het in principe eens geworden.
De besprekingen tusschen de Europeesche landen en Chili, welke waren afgebroken, zullen thans ook binnen niet te langen tijd worden hervat.
(Keesings Fin. Archief) **(Vor. ber. Stikstof 448 D.)**

H. NEDERL. OOST-INDIE. — Soerabaja - Mr. W. A. H. Fuchter tot burgemeester benoemd. —
Mr. W. A. H. Fuchter, hoofdambtenaar, laatstelijk adviseur voor de decentralisatie, is benoemd tot burgemeester van Soerabaja. (Aneta)

I. OOSTENRIJK. — Intrekking der Habsburgwet. —
De Oostenrijksche Nationale Raad heeft op 10 Juli '35 het ontwerp tot afschaffing van het verbod van verblijf voor leden van de familie Habsburg binnen de grenzen van de republiek, en tot teruggaaf van het grootste deel hunner onroerende bezittingen met algemeene stemmen aangenomen. (Reichspost)
(Vorig bericht blz. 1869 D.)

K. ERFELIJKHEID EN OPVOEDING. — Rede van prof. dr. J. Waterink. —
Op 3 Juli '35 is de jaarlijksche wetenschappelijke samenkomst van de Vrije Universiteit gehouden, ditmaal te Leeuwarden. Prof. dr. P. R. Michaël, hoogleeraar in de chirurgie aan de rijksuniversiteit te Groningen, sprak over „Ethische zijden der practische heelkunde".
Prof. dr. J. Waterink, hoogleeraar aan de Vrije Universiteit, sprak over „Erfelijkheid en opvoeding", waaruit wij het volgende citeeren:
De invloed van de wereld rondom is zoo groot, aldus spr., dat er ook verkregen eigenschappen zijn, die door invloed van de wereld rondom tot stand zijn gebracht, al moet men erfelijke geschiktheid hebben om deze te ontvangen. Zelfs bij hen die aan onsterfelijkheid van den menschelijken geest niet gelooven, ontstaat de neiging, om achter de psychische totaliteiten een laatste subject aan te nemen, dat in staat is, zich te verheffen boven en meester te blijven van de den menschelijken aard eigene grondfuncties. Bovendien heeft de Christen de wetenschap, dat er wedergeboorte is. De eischen van geloof en bekeering, die de christ. opvoeding stelt, zijn daarop gebouwd. Voor paedagogisch pessimisme is dus voor den christen wel het minst van allen reden. Bij geen normaal persoon is er een soort fatum, dat hem tot ongehoorzaamheid dwingt. Ook de wetmatigheid van de erfelijkheid doet niet het minste te kort aan den eisch, dien de christelijke opvoeding aan het kind heeft te stellen, van liefde tot God en liefde tot den naaste. Niet wat de mensch genotypisch, maar wat hij phaenotypisch is, bepaalt zijn zedelijken stand. Er ligt ook in het erfgoed waarmede wij het moeilijk hebben een bedoeling Gods, evenzeer als in ons milieu, dat ons wellicht allerlei last bezorgt. Wij ontvangen ons erfgoed en ons milieu van denzelfden God, die ons onze levensroeping heeft gegeven. De chr. opvoeding vindt hier de eenheid harer conceptie. Dezelfde God, die ons roept

tot zijn eer, bepaalt ons wezen en ons type mede in den middellijken weg van het erfgoed van geslachten. Hij bepaalde ook het milieu, waarin wij opgroeiden. De kinderen, die wij opvoeden, leeren verstaan, dat zij zonder hun eigen aanleg en hun eigen milieu aan hun levensroeping niet zouden kunnen beantwoorden. En zoo wordt in de gedachtenstructuur der Christelijke paedagogiek het erfgoed een zegen, God heeft een ieder zijn eigen erfgoed; ook zijn eigen milieu; omdat Hij voor ieder weggelegd heeft een eigen taak, die hij op eigen wijze zal hebben te vervullen. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Opvoedkunde 1587 G.)

A. **BELGIE. — Jan van Nijlen bekroond met den driejaarlijkschen staatsprijs voor poëzie. —**
De driejaarlijksche staatsprijs voor poëzie, voor het tijdvak 1932-'34, is toegekend aan Jan van Nijlen voor zijn bundel „Geheimschrift".
Dit is de tweede maal dat het werk van den Vlaamschen dichter met den staatsprijs voor poëzie wordt bekroond. In 1923 kreeg hij dien prijs voor zijn bundel „Het aangezicht der aarde". Zijn eerste bundel „Verzen" verscheen in 1906, zijn tweede bundel: „Het licht" in 1909. Daarop volgden: „Naar 't Geluk" (1911); „Uren met Montaigne" (1914); „Francis Jammes" (1917); Charles Péguy (1919); „Het aangezicht der aarde" (1923); „De lokstem en andere gedichten" (1925); „De vogel Phoenix" (1928) en het thans bekroond werk „Geheimschrift" (1934).
(Handelsblad van Antwerpen)

B. **DISCONTOKOERSEN. — Spaansch Disconto verlaagd. —**
De Spaansche Bank heeft haar disconto verlaagd van 5½ tot 5%. (El Sol) **(Vor. ber. blz. 1802 C.)**

17 JULI 1935

C. **MONGOLIE. — Japansche actie. —**
De „Prawda" constateert dat in den laatsten tijd de gevallen van het binnendringen van Japansche en Mandsjoerijsche troepen in het gebied der Mongoolsche Volksrepubliek, steeds talrijker worden. Hoewel de bewijzen geleverd zijn dat de Mongoolsche regeering bereid is deze incidenten langs vreedzamen weg te regelen, stellen de Japanners de regeering van Mongolië ongehoorde eischen, zooals toelating van bijzondere gevolmachtigden van Mandsjoekwo en van vertegenwoordigers van het Kwantoeng-leger op Mongoolsch gebied De Japansche militaire autoriteiten voeren op het oogenblik tegenover de Mongoolsche Volksrepubliek dezelfde politiek die zij indertijd op Mandsjoerije en Jehol hebben toegepast, en thans toepassen op Noord-China. (Prawda)
(Vor. ber. Mongolië 1074 E.)

D. **NATUURKUNDE. — De Lorentz-medaille toegekend aan Prof. Dr. P. Debije. —**
De afdeeling Natuurkunde van de Kon. Akademie van Wetenschappen heeft besloten de Lorentz-medaille, een gouden medaille, welke telkens na verloop van vier jaren wordt toegekend aan den natuuronderzoeker, welke hiervoor naar het oordeel van een commissie, bestaande uit drie leden van de Akademie, het meest in aanmerking komt, in 1935 toe te kennen aan prof. dr. P. Debije, hoogleeraar-directeur van het physisch laboratorium aan de Universiteit te Leipzig. (N. Rott. Crt.)

E. **VEREENIGDE STATEN. — Swanson's Vlootbouwprogram. —**
De Amerikaansche minister van Marine, Swanson, deelt mede dat het vlootbouwprogramma voor het op 1 Juli begonnen begrootingsjaar 12 torpedojagers, zes onderzeebooten en misschien ook nog een kruiser zal omvatten.
De bouw der schepen zal 1 Januari 1936 beginnen.
De Ver. Staten zijn voornemens zich te blijven houden aan de vlootverdragen van Washington en Londen, voor zoover de andere onderteekenaars de daarin vastgestelde grenzen in acht nemen.
Swanson voegde er nog bij, dat Duitschlands besluit om zijn vloot uit te breiden een Europeesche kwestie is, die de plannen van Amerika niet beïnvloedt.
In een persconferentie zette Swanson uiteen, dat de Vinson-act, den bouw van 54 oorlogsschepen (n.l. 36 torpedobootjagers en 18 duikbooten) betreffende, de vloot der Ver. Staten in 1942 zal opvoeren tot een sterkte, die in de verdragen is toegestaan.
(New York Herald, Parijs)
(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtm. 1682 E.)

F. **OOSTENRIJK. — Het Vaderlandsche Front. - Proclamatie inzake de Habsburgsche kwestie. —**
De secretaris-generaal van het Vaderlandsche Front, kolonel Adam, heeft aan alle onderafdeelingen van het Vaderlandsche Front de volgende proclamatie inzake de Habsburgsche kwestie doen toekomen:
„Het Vaderlandsche Front bevordert in haar rijen het respect voor de Habsburgdynastie en verbiedt alle uitingen, waardoor het Huis Habsburg wordt vernederd of tekort gedaan. Het is mogelijk en wenschelijk, dat de volkeren van het Donaugebied eens, bij volle garantie van hun onafhankelijkheid en nationale vrijheid, weder de economische wetten zullen volgen en tot een economische samenwerking zullen komen.
In de lijn van deze ontwikkeling zou de Habsburgsche Kroon opnieuw van beteekenis kunnen worden in de Europeesche staatkunde.
Evenwel is een propaganda voor restauratie in het huidig stadium van de binnenlandsche ontwikkeling van Oostenrijk en de internationale spanning, niet in het belang van de dynastie. Derhalve mag in het Vaderlandsche Front geen dergelijke propaganda worden gevoerd." (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(V. b. Habsburgers 1875 I.; Vaderl. Front 1813 H.)

G. **DUITSCHLAND. — Anti-Semitisme. —**
Een nieuwe golf van anti-semitisme is op het oogenblik in Duitschland merkbaar.
Bijna dagelijks doen zich incidenten voor tusschen leden van de nationaal-socialistische organisaties en Joden, die in de meeste gevallen naar een concentratiekamp worden overgebracht.
Uit Breslau wordt de arrestatie gemeld van zes Israëlieten en zes Arische vrouwen, die er van beschuldigd worden met hen betrekkingen te hebben onderhouden.
In het Westelijke gedeelte van Berlijn waar talrijke Joden wonen, hebben op groote schaal molestaties van Israëlieten plaats gevonden.
Tal van ruiten werden ingeworpen, terwijl verscheidene personen werden mishandeld. (N. Rott. Crt.)
(Vorig bericht blz. 1815 B.)

H. **NEDERLAND. — Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde - Het bestuur afgetreden. —**
Het bestuur van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde heeft, naar aanleiding van den uitslag van de stemming over de niet-toekenning van den C. W. van der Hoogt-prijs op de laatste jaarlijksche vergadering, besloten zijn mandaat ter beschikking te stellen.
In September zal een buitengewone vergadering bijeen worden geroepen om een nieuw bestuur te kiezen. (Alg. Handelsblad) **(Vor. ber. 1838 I.)**

I. **BELGIE. — Begrooting 1936 - Rede van minister Max Léo Gérard. —**
De Minister van Financiën, Max Léo Gérard, heeft op 9 Juli een rede gehouden, waarin hij verklaarde, dat de partijpolitiek uit de bijeenkomsten van den ministerraad is gebannen. „Wij zoeken gezamenlijk naar een oplossing, die aanvaardbaar is voor iederen burger en een maximum winst voor het algemeen welzijn oplevert. Wij overwegen een conversie der koloniale, provinciale en gemeente-leeningen en hopen een algemeene verlaging van den rentevoet voor leeningen op langen termijn te bereiken, hetgeen een van de belangrijkste factoren voor de economische ontwikkeling van het land moet worden geacht. Ik vraag echter, dat men onpartijdig blijft

en in het oog houdt, dat het niet mogelijk is alles tegelijk te doen. Bezuinigen is een moeilijke taak, omdat het bestaat uit tallooze kleine onaangenaamheden. Men zou bezuinigingen willen doorvoeren, zonder de menschen last te veroorzaken, maar dit is nu eenmaal onmogelijk en iedereen moet deelen in de opofferingen, die worden gevraagd."
Met betrekking tot de begrooting 1935, zeide de Minister, dat er een deficit was te verwachten van frs. 451 millioen, terwijl dit einde Maart nog op frs. 861 millioen werd getaxeerd. De begrooting 1936 zal evenwel in evenwicht moeten zijn. Dit zal het werk van de zomermaanden zijn. De regeering heeft veel steun en aanmoediging noodig, want onze taak is hard en men moet ons helpen.
(A. N. P. - Handelsblad van Antwerpen)
(Vor. ber. Begrooting 1683 D.)

A. **DUITSCHLAND. — Bezoek der Britsche Oudstrijders. —**
De vijf vertegenwoordigers van het British Legion die zich momenteel in Duitschland bevinden, hebben op 15 Juli een bezoek aan Hitler gebracht.
De Engelsche gasten waren vergezeld van den ambassadeur Von Ribbentrop, den „Reichskriegsopferführer" Oberlindober en den S.S.-Oberführer Von Humann-Hainhofen. (D. N. B.) **(V. b. 1838 B.)**

18 JULI 1935

B. **CHINA. - Communistische opmarsch in Szetsjoean.** Volgens berichten uit Nanking verkeert de Nankingregeering in ernstige zorgen over de heerschappij van het communistische leger in Szetsjoean. De communisten hebben een voorloopige sovjet-regeering in die provincie uitgeroepen, met hoofdzetel te Lifan op honderddertig k.m. ten Noord-Westen van Tsjeng Toe, de hoofdstad der provincie. (Sin Pau)
(Vor. ber. Communisten 1761 G.)

C. **OOSTENRIJK. — Legitimistische Beweging. - Groei. —**
Baron Wiesner, leider der Oostenrijksche legitimisten, verklaarde in een onderhoud met een medewerker van „Le Jour" te Parijs, dat de legitimistische beweging in Oostenrijk zich tot een volksbeweging ontwikkeld had, waartegen zich nog slechts enkele kleine groepen van intellectueelen blijven verzetten. Zij zou reeds ongeveer 800.000 aanhangers tellen.
(Le Jour)

D. **BELGIE. — Internationale Conferentie der Antwerpsche Kamer van Koophandel. —**
De Kamer van Koophandel van Antwerpen hield dezer dagen een Intern. Conferentie van Economisten. Aan het slot van deze conferentie zijn 19 conclusies aangenomen, waarin de conferentie zich uitspreekt voor munt-stabilisatie als een noodzakelijke voorwaarde voor een crediet- en handels-politiek die een wederopleving van den wereldhandel mogelijk maakt.
(A. N. P. - Handelsblad v. Antwerpen)

E. **TENNIS. — Davis Cup 1935. - Duitschland slaat Tsjecho-Slowakije. —**
De te Praag voor de Europeesche finale van den Davis-beker gespeelde wedstrijd Duitschland-Tsjecho-Slowakije is door de Duitschers met 4—1 gewonnen.
(Völkischer Beobachter) **(Vor. ber. blz. 1450 I.)**

F. **NEDERLAND. — Vlieg-monument te Etten door Generaal Snijders onthuld. —**
Op 11 Juli '35 had onder groote belangstelling de onthulling plaats van het vlieg-monument, ter herdenking van het feit, dat op 27 Juli 1909 te Etten door Graaf de Lambert voor het eerst met een vliegtuig boven Nederland is gevlogen.
De voorzitter van het comité tot oprichting van het gedenkteeken, de heer Hammelton, burgemeester van Etten en Leur, heette alle genoodigden welkom in het bijzonder Z.Exc. generaal Snijders, die zich bereid had verklaard het monument te onthullen; hij begroette voorts de familie Heerma van Voss, den generaal-majoor der Kon. Marechaussee te Den Haag, den heer Kappelhof, Kolonel Best, commissaris der luchtvaartafdeeling Soesterberg, den heer Wallaardt Sacré, secretaris der Kon. Ned. Luchtvaartvereeniging te Den Haag, generaal buiten dienst, Jhr. J. H. Roëll uit Den Haag en diens zoon Jhr. R. Roëll, burgemeester van Haamstede. (A. N. P.)

G. **TENNIS. — Wimbledon kampioenschappen. —**
De uitslagen van de te Wimbledon gehouden kampioenschapswedstrijden waren als volgt:
Heeren Enkelspel (Houder: F. J. Perry). Finale: F. J. Perry (Engeland) slaat G. von Cramm (Duitschland), 6—2, 6—4, 6—4.
Dames Enkelspel (Houdster: Mej. D. E. Round). Finale: Mevr. F. S. Moody-Wills (Ver. Staten) slaat Mej. H. Jacobs (Ver. Staten), 6—3, 3—6, 7—5. Mevr. Moody werd daardoor voor de zevende maal Wimbledon's kampioene, waarmede zij het record van Suzanne Lenglen gebroken heeft en gelijk kwam met Mrs. Lambert Chambers.
Heeren Dubbelspel (Houders: G. M. Lott en L. R. Stoefen) (niet opgekomen). Finale: J. H. Crawford en A. K. Quist (Australië) slaan W. Allison en J. Van Rijn (Ver. Staten), 6—3, 5—7, 6—2, 5—7, 7—5.
Dames Dubbelspel (Houdsters: Mevr. R. Mathieu en Mej. E. Ryan) (niet opgekomen). Finale: Mej. K. Stammers en Mej. F. James slaan Mevr. R. Mathieu en Mevr. Sperling, 6—1, 6—4.
All-England Plate. Finale: J. Yamagishi (Japan) slaat J. Lesueur (Frankrijk), 6—2, 6—2.
All-England Ladies' Plate. Finale: Signora L. Valerio (Italië) slaat Mej. A. E. L. McOstrich (Engeland), 6—2, 1—6, 6—0.
(Observer) **(Vor. ber. Wimbledon 892 I.)**

H. **NEDERLAND. — Prof. Mr. H. W. Methorst en den Heer N. L. J. van Buttingha Wichers onderscheiden. —**
Op 15 Juli '35 heeft de president der Fransche republiek benoemd tot commandeur in de Orde van het Legioen van Eer prof. mr. H. W. Methorst, secretarisgeneraal van het Institut International de Statistique en directeur van het Office Permanent, en tot ridder in de Orde van het Legioen van Eer den heer N. L. J. van Buttingha Wichers, onder-directeur van het Office Permanent. (Het Vaderland)
(Vor. ber. Prof. Mr. Methorst 459 A.)

I. **TENNIS. — Internationale wedstrijden te Noordwijk. —**
De te Noordwijk gehouden internationale tenniswedstrijden hebben de volgende resultaten gehad:
Heeren-enkelspel: G. de Stefani (Italië) slaat A. Quist (Australië), 6—4, 4—6, 6—3, 4—6, 7—5.
Dames-enkelspel: Mevr. Mathieu (Frankrijk) slaat Mej. Horn (Duitschland), 6—2, 6—1.
Heeren-dubbelspel Hopman en Quist (Australië) sl. Bawarowski en von Metaxa (Oostenrijk), 4—6, 6—0, 6—4, 6—3.
Dames-dubbelspel: Mevr. Mathieu en Mej. Rollin Couquerque slaan Mevr. Hopman en Mej. McOstrich, 6—3, 8—6.
Gemengd dubbelspel: Mevr. Mathieu en Kukuljevic slaan Mevr. Hopman en Quist, 8—6, 6—3.
(Nieuwsblad v. h. Noorden) **(Vor. ber. 1394 A.)**

K. **NEDERLAND. — Vliegongeluk bij De Kooy. —**
Op 16 Juli '35 is de Fokkerjager D. VII no. 29 op ca. 100 M. afstand van het vliegkamp De Kooy neergestort. De officier-vlieger 3e kl. M. Holewijn, die nog in opleiding was, is daarbij verongelukt.
De heer Holewijn was voor een oefentocht opgestegen en is waarschijnlijk tengevolge van een vliegfout gevallen van 30 à 40 M. hoogte. (Alg. Handelsblad)

L. **BELGIE. — Diplomatieke betrekkingen met Sovjet-Rusland hervat. —**
Tusschen den ambassadeur der Sovjet-Unie te Parijs, Potemkin, en den Belgischen ambassadeur te Parijs, baron de Gaiffier d'Hestroy, is op 12 Juli een correspondentie gewisseld, waarbij de diplomatieke betrekkingen tusschen beide landen zijn aangeknoopt.
De Belgische ambassadeur deelde in zijn schrijven aan Potemkin mede, dat de Belgische regeering als resultaat der gedachtenwisseling, welke in de laatste weken heeft plaats gehad, bereid is normale diplomatieke betrekkingen met de Sovjet-Unie aan te knoopen en wederzijds diplomatieke vertegenwoordigers

te benoemen. Zij hoopt op het herstel van een vriendschappelijke relatie en in het bijzonder op een goede ontwikkeling der economische betrekkingen.
In zijn antwoord bevestigt Potemkin de ontvangst van dezen brief en spreekt hij, ook namens de Sovjetregeering, zijn voldoening uit over dit besluit van België. (Prawda - Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vorig bericht blz. 1678 E.)

A. **NEDERLAND. — Economisch-Technologisch Instituut in Limburg. - De Heer J. Maenen benoemd. —**
Ter opvolging van prof. dr. H. Gelissen, die wegens zijn benoeming tot minister van Econ. Zaken als secretaris van den raad van bestuur van het Economisch-Technologisch Instituut in Limburg bedankte, werd benoemd de heer J. Maenen, lid van Ged. Staten van Limburg en voorzitter van den Limburgschen R.K. Werkliedenbond. (De Maasbode)
(Vor. ber. Econ. Techn. Inst. 1600 G.)

B. **FRANKRIJK. — De viering van den 14den Juli. - Geen incidenten. —**
De betoogingen van het Volksfront en de rechtsstaande organisaties zijn te Parijs verloopen zonder incidenten.
Ook in de provincie is de Nationale Feestdag op rustige wijze gevierd. (L'Intransigeant)

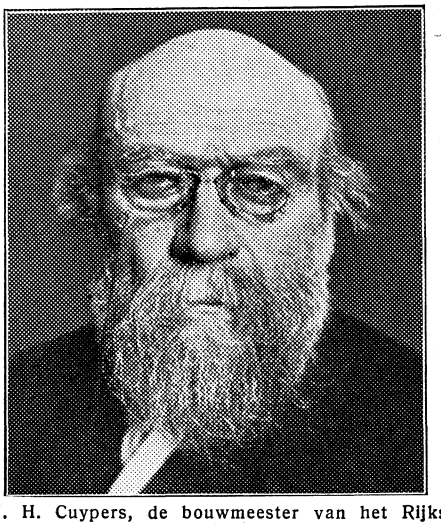
C. **JAPAN. — Vlootcredieten. —**
De marine-leiding heeft voor de nieuwe begrooting het ongewoon hooge bedrag van 710 millioen yen (vorige begrooting 530 millioen yen) gevraagd. Voor een zoodanige verhooging van uitgaven voor de Japansche oorlogsmarine bestaat geen precedent. (Dempo Rengo) **(Vor. ber. Vlootprogram 1616 F.)**

D. **ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Mobilisatie voltooid. - Italiaansche eischen. —**
Een vijfde divisie infanterie en een vijfde divisie zwarthemden zijn gemobiliseerd, alsmede speciale genietroepen van de lichtingen 1909, 1910 en 1912 en speciale luchtvaartdeskundigen.
Verder is gelast onmiddellijk 10 onderzeeërs te bouwen, welke nog in het najaar van stapel moeten loopen.
Met de mobilisatie van bovenbenoemde twee nieuwe divisies heeft Italië zijn program van mobilisatie met het oog op de expeditie naar Oost-Afrika voltooid. Thans bedraagt het aantal gemobiliseerde divisies tien, waarvan vijf infanterie-divisies met ongeveer 65.000 man en vijf militie-divisies met ongeveer 50.000 man. Bovendien beschikt het contingent in Oost-Afrika over 35.000 man gewone koloniale troepen. Het aantal arbeiders naar Oost-Afrika gezonden voor den aanleg van wegen, kan op 30- à 40.000 worden geschat. Italië beschikt thans derhalve in totaal voor zijn expeditie over een minimum van 180.000 man.
Om tot een compromis in het Italiaansch-Abessynisch geschil te komen zouden de Italianen 4 eischen hebben gesteld: 1) Rectificatie van den loop der grenzen; 2) Economische concessies; 3) Aanleg van een spoorbaan tusschen Erythrea en Somaliland; 4) Benoeming van Italiaansche adviseurs in de Abessynische regeeringsbureaux. (La Stampa - Corriere della Sera)
(Vorig bericht blz. 1872 D.)

E. **VOLKENBOND. — Radio-rede van Avenol. —**
De secretaris-generaal van den Volkenbond, Avenol, die verschillende besprekingen met de voornaamste Europeesche staatslieden heeft gehad, heeft op 12 Juli '35 een radio-rede gehouden waarin hij verklaarde, dat hij tijdens zijn bezoek aan Londen verschillende voor den Volkenbond actueele kwesties had besproken met Sir Samuel Hoare, Eden en Baldwin. Er was geen reden tot wanhopen en als de Volkenbond al den terugslag der huidige gebeurtenissen voelde, dan heeft hij toch ook getoond aan de hem gestelde eischen te kunnen voldoen. Men kan met vertrouwen voorwaarts gaan zoolang Engeland en het Britsche Rijk samen met andere, gelijkgezinde staten een politiek handhaven, die ook de Volkenbond volgt en steunt.
Wat men ook van den Volkenbond moge denken, hij blijft de eenige feitelijke uitdrukking der practische noodzakelijkheid voor de mogendheden om gezamenlijk op een gemeenschappelijke basis gezondere en veiliger wegen tot internationale overeenstemming te zoeken (Journal de Genève) **(Photo Avenol 1690 a)**

19 JULI 1935

F. **AMSTERDAM. — Vijftigjarig bestaan van het Rijksmuseum. - Rembrandt-tentoonstelling. —**
Op 13 Juli '35 heeft Z. Excellentie de minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, Prof. Dr. J. R. Slotemaker de Bruïne, de Rembrandt-tentoonstelling, die ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van het Rijksmuseum te Amsterdam, in dit museum wordt gehouden, met een rede geopend.
Behalve vele autoriteiten, waren ook talrijke kunstgeleerden en museumdirecteuren uit het buitenland aanwezig.

Dr. P. J. H. Cuypers, de bouwmeester van het Rijksmuseum.

Het heeft H. M. de Koningin behaagd den hoofddirecteur van het Rijksmuseum, Dr. F. Schmidt Degener, te bevorderen tot Commandeur in de Orde van Oranje Nassau en den conservator, Jhr. D. C. Roëll, te benoemen tot Officier in de Orde van Oranje Nassau. (Alg. Nederlandsch Persbureau)
(Vor. ber. Rembrandt-tentoonst. 375 F.)

G. **POLEN. — De Silezische Landdag ontbonden. —**
De president der Republiek heeft op 14 Juli '35 den Silezischen Landdag ontbonden verklaard.
Bepaald is, dat de verkiezingen voor den Silezischen Sejm op 8 Augustus '35 zullen worden gehouden.
(Polska Agencia Telegraficzna)

H. **NEDERLAND. — Nieuw stationsgebouw op vliegveld te Eelde geopend. —**
In tegenwoordigheid van de ministers van Waterstaat en Defensie, jhr. mr. O. C. A. van Lidth de Jeude en dr. L. N. H. Deckers, is op 13 Juli '35 het nieuwe stationsgebouw op het vliegveld Eelde officieel geopend.
De officieele opening van het nieuwe gebouw werd o.m. bijgewoond door de commissarissen der Koningin in de provincies Groningen en Drente, de heeren mr. dr. J. P. Fockema Andreae en mr. R. H. baron De Vos van Steenwijk, voorts verschillende burgemeesters en wethouders van omliggende plaatsen. Ook de oud-burgemeester van Groningen, de heer H. P. J. Bloemers, woonde de plechtigheid bij.
De heer Brok, gedeputeerde van de provincie Drente en lid van den Raad van Bestuur van de N.V. tot

Expl. van het luchtvaartterrein Noord-Nederland, heette de aanwezigen welkom.
Hierna spraken mr. R. H. baron De Vos van Steenwijk, minister Van Lidth de Jeude. de commissaris der Koningin in de provincie Groningen en de heer Plesman, waarna de heer Brok de verschillende sprekers dankte. (Telegraaf) **(V. b. Vliegvelden 1684 A.)**

A. **NEDERL. OOST-INDIE. — Burgemeesters van Buitenzorg en Cheribon benoemd. —**
Tot burgemeester van Buitenzorg is benoemd de heer N. Beets, assistent-resident 1ste klasse.
Mr. C. S. Kuntze, referendaris bij de Algemeene Secretarie, is tot burgemeester van Cheribon benoemd. (Aneta) **(Vor. ber. Burgemeesters 1875 H.)**

B. **JAPAN. — De houding van Japan in het Abessynisch-Italiaansch conflict. —**
De Japansche minister van Buitenlandsche Zaken, Hirota, heeft op 19 Juli '35 den Italiaanschen ambassadeur ontvangen voor een bespreking, waarin de minister duidelijk de houding van Japan in het Abessynisch-Italiaansch conflict schetste. Hirota verklaarde dat Japan absoluut neutraal tegenover beide staten staat.
Hirota verklaarde verder dat Japan de gebeurtenissen met aandacht zal volgen, aangezien het, evenals Engeland en Italië, in zooverre politiek bij de kwestie is geinteresseerd als de uitwerking ervan in economisch opzicht ook voor Japan voelbaar kan zijn.
(Dempo Rengo) **(Vorig bericht blz. 1878 D.)**

C. **ENGELAND. — Minister Thomas over de Iersche kwestie. —**
De minister van Dominions, Thomas, zeide op 10 Juli 1935 in het Lagerhuis, betreffende de Iersche kwestie, het volgende:
„Wij zullen alle mogelijke maatregelen nemen om Zuid-Ierland te beletten zich van het Britsche Rijk los te maken. Wij zijn er op gesteld vrienden te blijven, maar er zijn eenige principieele kwesties, die onder oogen moeten worden gezien. Wanneer de schadeloosstellingen aan de Engelsche grondbezitters de eenige moeilijkheid vormden, zou de kwestie gemakkelijk zijn op te lossen. Maar daar is nog de kwestie van den eed van trouw aan een „vreemden koning", zooals onze koning door de Valera wordt betiteld. Natuurlijk kunnen ook deze kwesties geschikt worden. Wij zullen geen gelegenheid voorbij laten gaan om deze moeilijkheden te regelen."
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. blz. 1075 G.)**

D. **POLEN. — Sejm en Senaat ontbonden. —**
De president der republiek heeft het ontbindingsdecreet voor Sejm en Senaat onderteekend. De ontbinding wordt gemotiveerd met er op te wijzen, dat de belangrijkste taak van Sejm en Senaat, de grondwetskwestie, voltooid is en dat thans de nieuwe grondwet en de daaruit voortvloeiende wetten den Sejm en den Senaat op een principieel anderen leest schoeien. (Polska Agencia Telegraficzna)

E. **ENGELAND. — De Duitsche emigranten. —**
In de op 17 Juli '35 gehouden zitting van het presidium der commissie voor de emigranten uit Duitschland hebben Lord Cecil, de voorzitter, en James MacDonald, de hooge commissaris, het voorstel geopperd, dat de Volkenbond de verantwoording op zich zou nemen om de Duitsche emigranten te helpen bij de vestiging en werkverschaffing in andere landen.
James MacDonald deelde mede, dat het aantal Duitsche emigranten sedert Januari 1933 ongeveer 80.000 bedroeg. Ongeveer 13.000 hiervan hebben zich nog niet gevestigd en de nood van duizenden hunner is groot. Slechts een onder den Volkenbond staande organisatie kan onze taak verlichten.
(Ned. Tel. Ag. Reuter - Daily Telegraph)
(Vor. ber. Duitsche emigranten 1782 G.)

F. **PROF. DR. J. PRINSEN J.LZN. OVERLEDEN. —**
Op 69-jarigen leeftijd is te Amsterdam op 15 Juli '35 overleden Prof. Dr. J. Prinsen J.Lzn., sinds 1919 hoogleeraar in de Nederlandsche letterkunde aan de Gemeente-Universiteit.
Jacob Prinsen J.Lzn. werd op 9 Maart 1866 te 's-Hertogenbosch geboren. Daar bezocht hij de Rijkskweekschool voor onderwijzers. Hij zette zijn studie voort aan het gymnasium te Delft en studeerde van 1891 tot 1896 Nederlandsche letteren aan de Universiteit te Leiden, waar hij in 1898 promoveerde. Van 1885 tot 1897 gaf hij onderwijs aan de Nutsschool te 's-Gravenhage en van 1897 tot 1918 was hij verbonden als leeraar aan de Rijkskweekschool voor onderwijzers te Nijmegen.
Als voornaamste werken van Prof. Prinsen kunnen worden genoemd: De Renaissance-dichter Jan van Hout (1907); Multatuli en de Romantiek (1909); De oude en de nieuwe Historische roman (1909); Hooft (1922); Bredero (1919); Handboek tot de Geschiedenis der Nederlandsche Letterkunde (1914); De roman in de 18de eeuw in West-Europa (1925); Het drama in de 18de eeuw in West-Europa (1931).
(Alg. Handelsblad - De Telegraaf)

G. **DUITSCHLAND. — Kerkstrijd. - Minister Göring en de R.K. Kerk. —**
Minister-president Göring heeft den staatsautoriteiten opgedragen, met alle wettelijke middelen op te treden tegen R.K. priesters, die hun kerkelijke autoriteiten voor politieke doeleinden trachten te gebruiken „in den geest der oude Centrum-partij"; dit naar aanleiding van de jongste wrijvingen tusschen Duitsche katholieken en den nat.-soc. staat.
Minister Göring verklaarde dat de R.K. jeugdvereenigingen zich steeds verder van hun zuiver religieuze doeleinden verwijderen, en dat zij verboden zullen worden, wanneer zij niet ten spoedigste een andere houding aannemen; het dragen van uniformen alsmede alle sportoefeningen zijn volstrekt aan de Hitler-jeugd voorbehouden. (De Maasbode)
(Vorig bericht blz. 1792 B.)

H. **DISCONTOKOERSEN. — Oostenrijk. —**
Het Oostenrijksche disconto is met ingang van 10 Juli '35 van 4% tot 3½% verlaagd.
(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. 1802 C.)**

I. **DUITSCHLAND. — Politie-president van Berlijn treedt af. - Helldorf opvolger. —**
De politie-president van Berlijn, oud-vice-admiraal A. D. Von Lewetzow, heeft op 19 Juli '35 den Rijks- en Pruisischen minister van Binnenlandsche Zaken, Dr. Frick, om ontheffing uit zijn ambt verzocht.
In afwachting van de bekrachtiging door den Rijksführer heeft Dr. Frick het gevraagde ontslag verleend en voorloopig als waarnemer, direct in functie tredend, de politie-president van Potsdam, den S.A.-groepleider Graf Helldorf, aangesteld. (D. N. B.)

K. **JAPAN. — Legerleiding. - Mutaties. —**
Het Japansche ministerie van Oorlog heeft een reeks maatregelen genomen, die beoogen de contrôle op het leger te versterken.
In een conferentie van den generalen staf, waaraan ook door den minister van Oorlog, Hayasji, werd deelgenomen, is besloten tot een groot aantal mutaties in de rangen van het leger. Bij deze mutaties zullen niet minder dan 4000 officieren betrokken zijn.
Voorts is besloten, generaal Mazaki, den inspecteur-generaal voor de militaire opvoeding, van zijn functie te ontheffen.
Tot zijn opvolger is benoemd generaal Wanatabe. Deze is een aanhanger van den oud-minister van Oorlog, Araki, die de actie der „Jonge officieren" steunt en wordt beschouwd als een der beste Japansche kenners van het buitenland.
(Dempo Rengo - Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtmacht 1878 C.)

L. **VEREENIGDE STATEN. — Goudkwestie. - Wetsvoorstellen aangenomen. —**
Het Huis van Afgevaardigden heeft op 18 Juli '35 met 258 tegen 38 stemmen de wetsvoorstellen der regeering aangenomen, waarbij in de toekomst zal worden voorkomen, dat tegen de regeering processen worden aanhangig gemaakt wegens de devaluatie van den dollar. (N. Y. Herald, Parijs) **(1856 C.)**

20 JULI 1935

A. ENGELAND. — Lloyd George's Herstelprogram van de hand gewezen. —

Lloyd George's voorstellen voor een herstelprogram, die hij in den vorm van een memorandum, getiteld „de organisatie van de welvaart" had gepubliceerd, zijn op 15 Juli '35 in een speciale zitting van het kabinet van de hand gewezen.

Bij de uitvoering van zijn program zouden de 2 millioen werkloozen, welke het land telt, binnen twee jaren in het bedrijfsleven kunnen worden hersteld. De regeering zou voor de financiering der plannen een „welvaartsleening", met een looptijd van 60 jaren, ten bedrage van £ 250 millioen moeten uitschrijven. Er zou een instituut van nationale ontwikkeling in het leven moeten worden geroepen, bestaande uit deskundigen uit alle takken van bedrijf. Het plan zet vervolgens een politiek uiteen voor de uitbreiding der afzetgebieden, voor een verbetering der toestanden in den landbouw, voor den aanleg van wegen, tunnels en bruggen, voor industrieele reorganisatie en voor de ontwikkeling van het electriciteits- en telefoonnet. (Manchester Guardian) **(1706 B.)**

B. LUCHTVAART. — De „Maraboe" van de K. L. M. verongelukt. - Alle inzittenden gered. —

Het K. L. M.-vliegtuig „Maraboe" (Doublas P.H.-A.K.M.), dat onder commando van Jan Hondong op weg was van Indië naar Nederland, is op 17 Juli '35 op het vliegveld te Boesjir na een mislukten start in brand gevlogen en geheel vernield. De elf inzittenden zijn gered.

Het ongeval is te wijten aan het feit, dat de motor weigerde toen het toestel zich ongeveer drie meter van den grond had verheven. (A. N. P.)

(Vor. ber. Vliegongelukken 1874 B.)

C. AMSTERDAM. — Uitbreidingsplan goedgekeurd. - De Tunnel onder het Y. —

Het algemeene uitbreidingsplan is op 18 Juli '35 zonder hoofdelijke stemming door den Gemeenteraad aanvaard, waardoor er vaste richtlijnen voor een vergrooting van de gemeente tot een inwonerstal van ongeveer een millioen getrokken zijn.

Het beginsel van de tunnel onder het Y is eveneens met een meerderheid van 14 stemmen door den Raad aanvaard. (Alg. Handelsblad - De Telegraaf)

D. DISCONTOKOERSEN. — Nederlandsche Bank. —

De tarieven van De Nederlandsche Bank zijn met ingang van 18 Juli '35 met een half procent verlaagd, zoodat deze zullen bedragen:

Wisseldisconto	3 %	(3½ %)
Promessendisconto	3½ %	(4 %)
Beleening van effecten	3½ %	(4 %)
Beleening van goederen	3½ %	(4 %)
Voorschotten in rek.-courant . . .	3½ %	(4 %)

(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. blz. 1862 A.)**

E. FRANKRIJK. — Bezuinigingsmaatregelen. - Besparing van 10.959.000.000 francs. - Laval's radio-rede.

De regeering heeft op 17 Juli '35 28 decreten aangenomen; hiervan hebben 20 betrekking op bezuinigingen en dienen 8 om het economische leven te verbeteren.

De bezuinigingen op de begrooting bedragen 7 milliard, 63 millioen franc; op de autonome amortisatiekas 196 millioen; op de departementen en gemeenten 1.385 millioen; op de spoorwegen 1.070 millioen, waarbij nog moet worden gevoegd de reeds verkregen bezuinigingen door coördinatie van wegen en spoorwegen, ten bedrage van 1.250 millioen.

Het totaal der bezuinigingen bedraagt 10.959 millioen.

Deze decreten zullen automatisch vervallen, zoodra op de begrooting van den staat een overschot wordt geconstateerd.

In groote trekken is de bezuiniging verkregen door een vermindering van alle uitgaven met 10%. Deze heeft echter niet betrekking op de werkloozen-ondersteuning en andere ondersteuningen, alsmede op de reeds bestelde leveringen.

De salarissen van ambtenaren en beambten onder 8.000 franc worden met 3% verlaagd, die van 8.000 tot 10.000 met 5% en de salarissen van meer dan 10.000 franc met 10%.

De inkomens van meer dan 80.000 franc zullen 50% meer inkomstenbelasting moeten betalen, de belasting op roerende goederen wordt van 17 op 24% gebracht en verder is voorzien in een vermindering van de winst op oorlogsmaterieel met 25%.

Een aantal verordeningen voorziet in de verlaging van het levenspeil, teneinde in de opgelegde offers tegemoet te komen; zoo wordt een verlaging van de gas- en electriciteits-tarieven met 5% voorgesteld en een vermindering in prijs van industriekool van 5 tot 10%. De prijzen van kunstmest worden met 5% verlaagd en de prijs van brood wordt met ingang van 18 Juli 10% minder, terwijl de toeslagen op gezinnen met meer dan 3 kinderen worden verhoogd.

Laval heeft op 17 Juli '35 in verband met de genomen bezuinigingsmaatregelen een korte radio-rede gehouden. Hij wees op de groote moeilijkheden, waarmede rFankrijk momenteel heeft te kampen en zeide dat de bezuinigingsmaatregelen vooral ten doel hebben de stabilisatie van den franc te handhaven.

Tenslotte deed de premier een beroep op het Fransche volk om de regeering bij haar moeilijke taak te steunen.

(Ned. Tel. Ag. Reuter - Le Journal Officiel)

(Vor. ber. Bezuiniging 1259 H.; Laval 1833 A.)

21 JULI 1935

F. BELGIE. — Contrôle op Banken. —

Aan het Kon. Besluit op de bankcontrôle ontleenen wij het volgende:

In het actief van de depositobanken mogen geen waarden voorkomen die aan vlugge of belangrijke waardevermindering onderhevig zijn. Daarom wordt het aan die banken verboden industrieele waarden te bezitten, tenzij gedurende een beperkten tijd en met het oog op bepaalde operatiën.

Om te vermijden dat de bankconcentratie nog scherper worde, moeten bankfusies aan de voorafgaande vergunning van de bankcommissie worden onderworpen.

Het besluit breidt de technische bevoegdheid van de commissarissen in de onder den vorm van aandeelenvennootschappen opgerichte banken uit, door te beslissen, dat hun functie voortaan slechts zal kunnen uitgeoefend worden door beëedigde revisors. De privé banken en de buitenlandsche banken zijn eveneens verplicht revisors aan te stellen.

Deze revisors zullen hoegenaamd geen mandatarissen van den Staat zijn. Zij worden vrij gekozen door de banken.

Inzake de uitgiften van aandeelen aan toonder, zal de bankcommissie geenerlei bevoegdheid hebben om zulk een transactie te verbieden. Zij zal slechts raad mogen geven.

In geval van faillissement of onder gecontroleerde beheerstelling, moeten de bestuurder of bestuurders van bankvennootschappen op aandeelen, de tantièmes, die ze verkregen hebben gedurende de twee jaren voorafgaand aan het faillissement of de onder-gecontroleerd-beheerstelling terugstorten, behoudens in geval van overmacht.

Het besluit verbiedt aan de banken zich van de te harer beschikking staande fondsen te bedienen om, rechtstreeks of onrechtstreeks, invloed ten eigen bate op de openbare opinie uit te oefenen. (Keesings Financieel Archief)

(Vorig bericht blz. 1872 A.)

G. GRIEKENLAND. — Kondylis' bezoek aan Rome. - Verklaring. —

De minister van Oorlog, Kondylis, die uit Rome en Belgrado naar Athene is teruggekeerd, verklaarde, dat de bespreking met Mussolini ten doel had gehad, Italië opheldering te verschaffen, waarom Griekenland genoodzaakt is geweest, toe te treden tot het Balkanpact.

Kondylis deelde mede, dat hij te Rome in verbinding is getreden met den aldaar vertoevenden prins Nicolaas inzake de kwestie van den Griekschen staatsvorm. Zijn overtuiging, dat Griekenland slechts door den terugkeer van de monarchie gered kan worden, wordt steeds sterker. (Proia)

H. VEREENIGDE STATEN. — President Roosevelt's hervormingsplannen. - Staatsschuld. —

President Roosevelt heeft zich op 17 Juli '35 met nadruk verklaard tegen de krantenmagnaten en andere millionnairs die uit vrees voor de successiebelasting, probeeren de werkzaamheden van het Congres te saboteeren en de spoedige verdaging te bewerken vóór de reorganisatievoorstellen inzake de belastingwetgeving zijn afgehandeld.

De rechtbanken hebben inmiddels opnieuw twee hervormingsplannen van president Roosevelt min of meer in de war gestuurd door zoowel de belasting op de verwerking van landbouwproducten als de onteigening van gebouwen voor kolonisatiedoeleinden in strijd met de grondwet te verklaren.

Volgens het ministerie van Financiën heeft de staatsschuld der Ver. Staten het bedrag van $ 29 milliard overschreden, waarmede de schuld een nieuw hoogtepunt heeft bereikt.

De staatssecretaris van Financiën, Morgenthau, heeft in de bijeenkomst van de Senaatscommissie voor het Bankwezen verklaard, dat de voorstellen, welke het vergoeden van schade, voortvloeiende uit de devaluatie van den dollar, zullen verbieden, het crediet der regeering aanzienlijk zullen doen vermeerderen.

Morgenthau deelde verder mede, dat de regeering voornemens is in het loopende begrootingsjaar tot een bedrag van 5 milliard dollars aan obligaties af te lossen en nieuwe emissies uit te geven ten bedrage van 4 milliard dollars, ten einde het te verwachten deficit te dekken. (New York Herald, Parijs)

(V. b. Pres. Roosevelt 1811 B.; Staatsschuld 1617 G.)

A. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Bezuinigingsontwerp. - Dr. H. Colijn's rede. - Mr. Oud's verklaring.

Op 19 Juli '35 hield dr. H. Colijn een rede ter verdediging van het wetsontwerp „Verlaging van openbare uitgaven" (Bezuinigingsontwerp) waaraan wij het volgende ontleenen:

Het capitulantenstelsel. — Spr. behandelt eerst het capitulantenstelsel. De heer Albarda zei, dat een deel der bevolking de weg naar burgerlijke functies wordt versperd. De regeering erkent de moeilijkheid. De uitsluiting heeft nooit een blijvend karakter gehad. De aanleiding tot de uitsluiting was het gevoel van onzekerheid nopens de houding der S.D.A.P. in defensieaangelegenheden.
Er zijn zekere veranderingen bezig zich te voltrekken, die aanleiding kunnen geven om de zaak opnieuw te overwegen.
Spr. is niet bereid om te verklaren dat de regeering de uitsluiting zal intrekken, maar wel om te verklaren dat zij zal zien hoe zij de moeilijkheden kan ondervangen, die met betrekking tot deze kwestie uit het capitulantenstelsel voortvloeien. Dit stelsel zelf handhaaft de regeering, daar het noodzakelijk is.

Het aftreden van minister Steenberghe. — Over het aftreden van minister Steenberghe kan spr. geen nieuws zeggen. Er heeft steeds in het Kabinet de hartelijkste samenwerking bestaan en van eenig verschil behoudens devaluatie is niets gebleken. Mr. Steenberghe had bij zijn optreden bedongen, dat de monetaire politiek opnieuw in het Kabinet zou worden besproken als er zich bijzondere nieuwe gebeurtenissen voordeden. Nu was er een sterke val van het pond, de devaluatie in België en de aanval op den gulden. Na ampele besprekingen was de grootst mogelijke meerderheid van oordeel, dat er voor ons geen aanleiding tot devaluatie was. De heer Steenberghe meende, dat er geen andere weg dan devaluatie mogelijk was om tot een beteren toestand te raken; daardoor kon hij ook niet medewerken aan het wetsontwerp nopens de vaste lasten. Toen bleef er geen andere mogelijkheid over dan zijn heengaan.

Doeleinden der Regeering. — Welke doeleinden streeft de regeering nu na? Zij zijn bekend en niet veranderd. Aanpassing aan de gewijzigde omstandigheden bij de verschuivingen op het terrein der productie en aanpassing in den zin van gunstiger verhoudingen tusschen goederenprijzen en productiekosten. Wijzigingen in het productie-apparaat hebben de strekking om voortbrenging en afzet in betere verhouding te brengen. Voorts kan men op het kostenpeil van heden zijn productie niet meer van de hand doen, gezien de verminderde koopkracht der bevolking. Deze doelstelling is dus een zich voortdurend bezighouden met de volkshuishouding.
Men zegt, dat de regeering alleen oog heeft voor de staats-, niet voor de volkshuishouding. Als er iets onjuist is, is het dit. Natuurlijk baart de staatshuishouding aan de regeering groote zorg. Men verwijt de regeering, dat zij begrip mist van den economischen toestand. Dit verwijt men ook de drie achtereenvolgende ministers van Economische Zaken die er zijn geweest. Behoudens de devaluatie, is er nooit meeningsverschil geweest tusschen het Kabinet en de heeren Verschuur, Steenberghe en Gelissen. Wat deze heeren hebben voorgesteld, heeft altijd spr.'s persoonlijken steun gehad.

Structuur der Bodemcultuur. — Noodzakelijk zijn wijzigingen in de structuur onzer bodemcultuur. Maar hoever moet men met die verschuivingen gaan? Heeft iemand den moed om te zeggen, dat hij met zekerheid de grens kan bepalen? De omstandigheden wijzigen zich elken dag. Er zijn nog belangrijke mogelijkheden van uitvoer voor onzen tuinbouw, als met let op den uitvoer alleen, maar voor wat men zendt, heeft men ook gaarne betaling. Vandaar de uitvoerbeperking. Maar weet men, of dit blijven zal, of het niet verbeteren zal?

Contingenteering of heffing aan de grens. — De contingenteering is een zeer belangrijke steun voor de industrie gebleken. Zij leidt echter tot zeer groote verstarring. Daarom is de regeering op voorstel van minister Steenberghe gaan onderzoeken voor welke industrieën de contingenteering wellicht vervangen kan worden door een heffing aan de grens. Dit is iets anders dan wijziging over de geheele linie. Overigens komt er geen verandering, voordat de Kamer er debat over heeft kunnen voeren. Men denke aan de moeilijkheden met onderhandelingen met het buitenland. Ondanks een worsteling van zeven weken hebben wij het actief in onze handelsbalans met Italië niet kunnen behouden. Anders hadden wij heelemaal geen uitvoer gekregen. Engeland heeft ons al de boodschap gestuurd, dat wij er niet op moeten rekenen, dat het actief in onze handelsbalans van *f* 38 millioen met dit land ongewijzigd blijft. Als wij ons land industrialiseeren moeten wij ons tevens afvragen, welken invloed dit zal hebben op den invoer ten onzent, dien andere landen verlangen. Wij moeten ook denken aan den invloed van nieuwe fabrieken op bestaande. Wie zeggen mocht, dat dit allemaal niet noodig is, weet er niets van. Met vertrouwen laat het Kabinet het onderzoek van deze kanten van de zaak aan den minister van Economische Zaken over.

Het Werkfonds. — Aanvankelijk is meegedeeld, dat de minister van Economische Zaken voorzitter van het Werkfonds zou worden, maar nadere overweging heeft er toe geleid, de industrialisatie uit de sfeer van het Werkfonds te halen en onder te brengen bij een stichting, die door de regeering au fur et à mesure van het noodige geld zou worden voorzien voor industrialisatie en in het bestuur waarvan zullen zitten de ministers van Economische Zaken en van Financiën. Voor het Werkfonds blijft dan over de bevordering van publieke werken en dit komt onder leiding van den minister van Waterstaat.
De regeering heeft met uitzondering van haar eigen terrein eigenlijk niets gedaan ten aanzien van het loonpeil. Maar er waren enkele groepen arbeiders, die een extra-ordinair loonpeil wilden handhaven ten koste van alle anderen. Rechtstreeks heeft de regeering niet ingegrepen. Wel indirect, n.l. voorwaarden stellende bij steunverleening. Zij heeft het ook willen doen door middel van het Werkfonds, al erkent spr. dat hiervan weinig terecht is gekomen, wat indirecten invloed op het loonpeil betreft.

„Consequente Deflatie". — Het woord „consequente deflatie" kennen wij nu, maar de inhoud is onklaar. En spr. is doodsbenauwd voor verwarring, vooral in verband met de politieke sfeer. Er zou een radicale consequente deflatie komen, als de regeering absoluut niets deed. Zulk een consequente deflatie heeft de regeering niet gewild en wil zij nog niet, want het zou een complete ruïne beteekenen voor tal van bedrijven en voor alle arbeiders. Door landbouwsteun, contingenteeringen en werkloozensteun, is de z.g. consequente deflatie geremd en zijn geweldige schokken in ons economische leven voorkomen. Maar die remmende kant van haar politiek brengt mee, dat er anderzijds een aanvulling komt. Tegenover de rem behoort te staan een stimulans, waar de deflatie niet sterk genoeg is. Men kan van meening verschillen over het wetsontwerp inzake de vaste lasten, maar men kan niet ontkennen, dat de gedragslijn der regeering logisch is. Consequente aanpassing of consequente deflatie in al haar consequenties aanvaardt de regeering niet. Zij beoogt een benaderende consequente deflatie.

Geen aantasting van de Hoofdsom. — Men vraagt of de regeering de hoofdsom er in betrekken zal. Zij acht de mogelijkheid daartoe niet aanwezig in den algemeenen vorm waarin dit gevraagd was. Zij acht zich ook daartoe niet gerechtigd. Maar zij voegt er bij niet werkloos te zijn gebleven. Men denke aan het dwangaccoord buiten het faillissement, aan de wet nopens obligatiehouders buiten trustverband enz. Maar niet te rekenen is op medewerking van de regeering in den algemeenen vorm van aantasting der hoofdsom. De regeering verwacht aanpassing van de schulden langs natuurlijken weg en door haar maatregelen tot verlichting van den druk, waar haar dit redelijk en geoorloofd toeschijnt.
Men spreekt nu over een alternatief tusschen consequente deflatie en devaluatie. Spr. kan zich dit niet indenken. Onbegrijpelijk is, hoe devaluatie een oplossing zou geven van het schuldenprobleem over de geheele linie. In het binnenland is de vrije prijsvorming al lang verdwenen.
De regeering zal strijden om devaluatie te voorkomen zoolang zij maar eenigszins kan en blijft op de bres staan voor handhaving van de muntpariteit.
In alle landen is de opkomende drang naar stabilisatie onnoemelijk veel sterker geworden dan eenigen tijd geleden het geval was, en daarom staat spr. hiertegenover niet zoo pessimistisch als sommige anderen.
Om op het Werkfonds terug te komen, men klaagt dat het zoo verschrikkelijk langzaam werkt. Een jaar geleden heeft de Kamer 60 millioen beschikbaar gesteld. Thans is er 45 millioen toegezegd en de volle 60 millioen als men er de Friesch-Groningsche kanalen in betrekt, die 15 millioen vorderen. Al dit geld is nog niet verwerkt, maar dat is niet de schuld der regeering. Van de 39 gemeente-plannen zijn er maar 7 in uitvoering. Van de 36 rijksplannen, waarvoor gelden zijn toegestaan, zijn er 23 gegund en in uitvoering. De onderhandelingen over de loonen vorderen ook tijd.
De regeering kan, vervolgde dr. Colijn, met niet te misduiden bedoeling, niet verder op de groote lijnen tegemoet komen, maar zij kan ook niet doorwerken bij een verdere ondermijning van haar autoriteit door een critiek alsof haar leden onwillig en onkundig zijn.
Dus wij willen, besloot de minister-president, een klaar, ondubbelzinnig antwoord: stelt men nog vertrouwen in de regeering?
Wil men anders, dan moet het ook duidelijk zijn, waar de wegen uiteen gaan.
Vertrouwt men ons nog wel, dan gelooven wij onzen taak te kunnen blijven vervullen, zonder daarbij onze krachten te overschatten. Doch, zoo klonk het als een ultimatum, dan moet het vertrouwen der Kamer ook ondubbelzinnig zijn.
Bij dit alles ziet de regeering, die het „labora" kent, het „ora" niet over het hoofd, zoo eindigde dr. Colijn zijn voortreffelijke, duidelijke en boeiende rede, welke ruim twee uur had geduurd.

Minister Oud's verklaring. — Toen minister Colijn gesproken had, heeft minister Oud het woord verkregen om de financieel technische zijde van de bezuinigingen toe te lichten en waaraan wij eenige punten ontleenen:
Minister Oud noemde de voorstelling, dat de regeering in twee jaren niets zou hebben gedaan, in strijd met de feiten. De begrooting voor 1936 vraagt 56 millioen aan nieuwe uitgaven meer dan in 1934. De middelen zullen daartegenover met 46 millioen dalen. Toen het kabinet optrad, was er een tekort van 190 millioen; had het niets gedaan, dan zou het nu 292 millioen bedragen.
Na aanneming van het bezuinigingsontwerp vertoont de begrooting nog een tekort van 50 millioen; wij zijn dus sedert 1933 242 millioen verbeterd.
(Alg. Handelsblad - Maasbode - Nieuwe Rott. Crt. - Telegraaf)

(Vorig bericht Bezuinigingen 1868 F.; Dr. H. Colijn 1861 G.; Mr. P. J. Oud 1867 I.)

B. GRIEKENLAND. — Kabinet. - Veranderingen. — Nadat de minister van Oorlog, Kondylis, en de minister van Landbouw, Thotokis, hun ontslag hadden ingediend, is op 19 Juli '35 het geheele kabinet Tsaldaris afgetreden.
De crisis vindt haar oorzaak in ernstige meeningsverschillen in den boezem van het ministerie over het herstel van het koningschap.
Tsaldaris, opnieuw belast met de vorming van een

kabinet, is op 19 Juli '35 hierin geslaagd. De voornaamste ministeries worden als volgt bezet:
Tsaldaris, Minister-president; Kondylis, vice-premier en minister van Oorlog; Admiraal Doesmanis, minister van Marine; Maximos, minister van Buitenlandsche Zaken; Pesmazoegloe, minister van Financiën; Rallis, minister van Binnenlandsche Zaken.
In politieke kringen is men van meening, dat de nieuwe regeering meer naar rechts is gericht dan de vorige. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. Kabinet 1727 A.)

A. **LUCHTVAART. — De „Gaai" van de K. L. M. verongelukt. —**
Op 20 Juli '35 is het K.L.M.-vliegtuig de „Gaai" nabij San Bernardino (Zwitserland) verongelukt; alle dertien inzittenden kwamen om het leven. Het ongeluk is te wijten aan de slechte weersomstandigheden, waarmede het toestel te kampen had; de piloot werd hierdoor gedwongen een noodlanding uit te voeren, waarbij het toestel te pletter sloeg.
De slachtoffers zijn: gezagvoerder J. S. W. van der Feyst, de marconist R. Aafjes, de mecanicien J. G. J. Vocke, de stewardess mej. A. E. Hermanides en voorts de passagiers de heer en mevr. G. Philips, de heer A. Content en zijn 11-jarig zoontje, de heer Jos. van Langen, de heer S. Hoogstra, de Engelschen L. M. Nesbit en A. G. Watts en de Duitscher G. A. Flohr.
(A. N. P.) **(Vor. ber. Vliegongelukken 1880 B.)**

22 JULI 1935

B. **BOLIVIA. — President Salamanca overleden. —**
De president van Bolivia, dr. Daniel Salamanca, is op 17 Juli '35 tengevolge van een hartverlamming overleden. Dr. Salamanca aanvaardde zijn ambt op 5 Maart 1931. (A. N. P.)

C. **DISCONTOKOERSEN. — Frankrijk. —**
Op 18 Juli '35 heeft de Fransche Bank haar disconto verlaagd van 4 tot 3½%. (Le Temps) **(1865 G.)**

D. **ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Mussolini. - Haile Selassie's rede. —**
In een artikel in de „Popolo d'Italia" verklaarde Mussolini o.a.: „Het geschil, dat met de wapenen is aangevangen, moet thans met de wapenen worden beëindigd. De Abessyniërs hebben aangevallen, zij moeten dus ook de verantwoordelijkheid dragen. Italië zal energieke maatregelen treffen, teneinde Abessynië te ontwapenen. Daarmede zal het 2 millioen slaven bevrijden en beschaving brengen aan 10 millioen menschen, wier markten voor den handel zullen worden geopend.
Italië zal datgene doen, wat ook Frankrijk en Engeland in deze omstandigheden zouden doen."

Haile Selassie hield op 18 Juli '35 voor het Parlement te Addis Abeba een rede, waaraan wij het volgende ontleenen:
„Geen oogenblik zal ik aarzelen, mijn bloed te vergieten voor de verdediging van het Abessynische rijk.
Sinds veertig jaar koestert Italië den wensch Abessynië te veroveren. Verleden jaar is dit opnieuw voor ieder duidelijk gebleken door de incidenten van Gondar en Oeal-Oeal.
Tallooze pogingen heben wij gedaan, om het conflict langs vredelievenden weg te beslechten. Italië echter heeft zijn oorlogstoebereidselen voortgezet.
Abessynië wenscht geen enkel land ter wereld aan te vallen, doch het zal weten te strijden tot zijn laatsten ademtocht."
(Popolo d'Italia - Courrier d'Orient) **(Vor. ber. 1879 B.; Mussolini 1869 F.; Haile Selassie 1688 D.)**

E. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Catalaansch: Domènec Guansé — „Una Nit". (Libreria Catalonia, Barcelona)
Duitsch: Gerhard Gesemann — „Helden, Hirten und Hajduken". (Albert Langen/Georg Müller, München)
Eva Leidmann — „Ein Mädchen geht an Land". (Buch- und Tiefdruck Gesellschaft m.b.H. Abt. Buchverlag, Berlin S.W. 19)
Engelsch: A. E. Coppard — „Polly Oliver". (Cape)
Clifford J. Druce — „No Through Fare". (Gollancz 1935)
David Footman — „Half Way East". (Heinemann)
Fransch: Maurice Barrès — „Mes Cahiers, huitième volume". (Aux Editions Plon)
Francis Carco — „La Dernière Chance". — (Albin Michel)
Nederlandsch: G. Gonggrijp — „De blanke Tijger". (Leopold's Uitg. Mij. 1935)
J. M. Selleger-Elout — „Menschen in den storm". (N. V. Service, Den Haag 1935)
Portugeesch: Adolfo Casais Monteiro — „Confusao, poemas". (Ediçoes Presença, Coimbra)
Adolfo Casais Monteiro — „Poemas Do Tiempo Incerto". (Ediçoes Presença, Coimbra)
Spaansch: Manuel Gómez-Moreno — „El arte Románico Español: Esquema de un libro". (Centro de Estudios Históricos, Madrid)
Vlaamsch: Paul de Ryck — „Oase", Keur uit werk van jongeren. (Varior, Sint Amandsberg)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1874 A.)**

F. **DUITSCHLAND. — Minister Kerrl wordt kerkelijk commissaris. —**
Het Reichsgesetzblatt van 18 Juli '35 publiceert het volgende decreet:
Op den rijksminister zonder portefeuille, Kerrl, gaan de, tot nu toe in het rijksministerie en het Pruisische ministerie van binnenlandsche zaken, zoomede de in het rijksministerie en het Pruisische ministerie voor onderwijs, wetenschap en volksopvoeding behandelde, kerkelijke aangelegenheden over.
Voor de tenuitvoerlegging van dit decreet treffen de betrokken rijksministers en Pruisische ministers nadere regelingen.
Men vreest dat Kerrl, die een vriend is van Göring, dictatoriale volmachten zal krijgen om de oppositie in de evangelische kerk — met name dus de Belijdeniskerk — te breken.
(Reichsgesetzblatt - Ned. Tel. Ag. Reuter)

23 JULI 1935

G. **ITALIE. — Gouddekkingsclausule opgeheven. —**
De Italiaansche regeering heeft de clausule, die een gouddekking der bankbiljettencirculatie van 40% voorschrijft, opgeheven. (Gazetta Ufficiale)
(Vor. ber. Gouden Standaard 338 G.)

H. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Bezuinigingsontwerp. - Schorsing beraadslagingen. - Dr. H. Colijn's verklaring. —**
In de op 23 Juli '35 gehouden vergadering van de Tweede Kamer heeft de Voorzitter van den Raad van Ministers, Dr. H. Colijn, medegedeeld, dat het Kabinet tot de conclusie is gekomen, dat het thans gewenscht is schorsing van de beraadslaging van de behandeling van het Bezuinigingsontwerp te verzoeken, opdat het Kabinet zich kunne beraden over den nieuw ingetreden toestand, ten einde de Kroon van advies te kunnen dienen.
De Premier had tevoren opgemerkt dat prof. Aalberse namens de geheele R.K. fractie de verklaring had afgelegd, dat, indien een eventueele motie van vertrouwen in het algemeen regeeringsbeleid zou worden voorgesteld en in stemming zou worden gebracht, de geheele Katholieke fractie haar stem daaraan zou onthouden.
Hoewel zulk een motie niet werd ingediend, houdt deze verklaring, aldus dr. Colijn, ondubbelzinnig in een veroordeeling van het algemeen regeeringsbeleid met name op sociaal-economisch gebied.
Dr. Colijn heeft hieraan toegevoegd, dat daar een soortgelijke verklaring is afgelegd door de Soc.-Dem. fractie en de Communistische fractie, evenals door een paar op zich zelf staande leden, waar aldus de meerderheid der Kamer blijk heeft gegeven in het algemeen beleid der regeering, van welk beleid het Bezuinigingsontwerp slechts een onderdeel uitmaakt, geen vertrouwen te hebben, is het Kabinet tot de conclusie gekomen, welke hiervoor wordt vermeld.
Na deze verklaring van den minister-president zijn de beraadslagingen geschorst.
(Alg. Handelsblad - Maasbode - Telegraaf) **(1881 A.)**

A. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Zeescheepvaart en Loodsgelden. - Wetsontwerpen aanvaard. —** De Tweede Kamer heeft op 18 Juli '35 de wetsontwerpen tot wijziging der wet van 16 Mei 1934 tot nadere wijziging der wet van 20 Aug. 1859, houdende bepalingen op den loodsdienst voor zeeschepen en tot wijziging en verhooging van het tiende hoofdstuk der Rijksbegrooting (departement van Econom. Zaken) voor 1935 (rentelooze voorschotten ten behoeve van de Zeescheepvaart) zonder hoofdelijke stemming aanvaard. (Alg. Handelsblad)
(Vorig bericht blz. 1824 E.)

B. **VEREENIGDE STATEN. — Handelsverdrag met Rusland. —**
Tusschen de Ver. Staten en Rusland is een handelsverdrag tot stand gekomen, waardoor de moeilijkheden, die tot dusverre bestonden tegen het toekennen van meestbegunstiging aan Sovjet-Rusland, uit den weg zijn geruimd.
Rusland heeft zich verbonden, gedurende de eerstvolgende 12 maanden goederen in de Ver. Staten te koopen tot een waarde van 30 millioen dollar. Als tegenprestatie heeft de Amerikaansche regeering Rusland opgenomen in de rij der meestbegunstigde landen.
Hiermede is het eerste handelsverdrag sedert 18 jaren tusschen beide landen tot stand gekomen.
(New York Herald - Prawda)
(Vor. ber. Amerik.-Russische betrekkingen 1679 A.)

C. **NEDERLAND. — Mr. A. G. A. Ridder van Rappard naar de Eerste Kamer. - Mr. J. A. H. Coops zijn opvolger in de Tweede Kamer. —**
Mr. A. G. A. Ridder van Rappard heeft zijn benoeming tot lid der Eerste Kamer aangenomen. In de Tweede Kamer zal mr. van Rappard worden opgevolgd door mr. J. A. H. Coops, wethouder van Apeldoorn. (De Telegraaf)

D. **PALESTINA. — Havenverkeer. - Uitbreiding. —** Doordat door vele Europeesche scheepvaartmaatschappijen directe verbindingen met Palestina zijn ingesteld en ook in Palestina scheepvaartondernemingen zijn opgericht, die diensten op Europeesche havens onderhouden, is het havenverkeer van Palestina belangrijk toegenomen.
In 1934 bedroeg het scheepvaartverkeer in alle havens van Palestina 2520 schepen met een totale inhoud van 5,92 millioen ton. Dit is 589 schepen, of 30,5 pct. meer dan in 1933, terwijl de tonnage ten opzichte van 1933 met 27,6 pct. is gestegen.
In alle havens van Palestina tezamen bedroeg het goederenverkeer in 1934 1.290.000 ton tegen 910.000 ton in 1933. (Alg. Nederlandsch Persbureau)

E. **LUCHTVAART. — Lange-afstandvlucht. - Wereldrecord. —**
De Italiaansche vliegers Stoppani en Babbi hebben met hun vlucht van Monfalcone naar Berbera in Britsch Oost-Afrika een nieuw wereldrecord lange-afstandvlucht zonder tusschenlanding gevestigd. Met hun watervliegtuig legden zij den afstand van 4966 K.M. af in 25 uur. (Giornale d'Italia)
(Vor. ber. Records 1872 B.)

F. **NEDERLAND. — Kaaspositie. - Commissie benoemd. —**
De groote moeilijkheden, welke zich voordoen ten aanzien van de Nederlandsche kaaspositie — de consumptiemelkmoeilijkheden en het ondermelkvraagstuk — hebben den minister van Econ. Zaken aanleiding gegeven een commissie in te stellen, welke tot taak heeft de geheele kwestie te onderzoeken en den minister voorstellen te doen, welke tot verbetering zouden kunnen strekken.
De leiding van deze commissie is opgedragen aan Ir. S. L. Louwes, regeeringscommissaris voor den akkerbouw en veehouderij. Verder hebben zitting in deze commissie de heeren: J. Anema, te Leeuwarden; G. J. Blink, te Wassenaar; L. Bückmann, te Den Haag; J. A. Geluk, te Den Haag; H. M. Thiel Groenestege, te Nijmegen; C. H. W. Heusdens, te Gouda; T. J. Huisman, te Den Haag; U. Kooistra, te Leeuwarden; A. N. Vaandrager, te Rotterdam; J. Veldstra, te Opmeer en A. van Wijnen, te Gouda.
De commissie is op 18 Juli geïnstalleerd en heeft terstond haar werkzaamheden aangevangen. (A. N. P.)
(Vor. ber. Kaas 1445 A.)

G. **ZWEDEN. — Economische toestand. —**
Het kwartaalsoverzicht van de Skandinaviska Kreditaktiebolaget zegt over den economischen toestand van Zweden, dat de binnenlandsche markt nog steeds een over het algemeen bevredigend beeld vertoonen. De industrieën, die bij het bouwbedrijf betrokken zijn, rapporteeren bevredigende verkoopen en de ijzerproductie heeft een record bereikt. De groote exportindustrieën kunnen hun omzetten verder uitbreiden en de export van gietijzer is na een kleine inzinking weer toegenomen. De houtindustrie geeft echter een minder gunstige ontwikkeling te zien, daar de Engelsch-Russische hout-overeenkomst nogal wat onzekerheid geschapen heeft. De verkoopen van hout over het afgeloopen (verstreken) gedeelte van dit jaar bedragen volgens de laatste berichten 525.000 standaard en het grootste deel van de hout-pulp-productie van het geheele jaar is reeds verkocht. Het verkeer in de havens en op de spoorwegen is toegenomen en de industrieele productie blijft zich over het algemeen op een hooge capaciteit bewegen. Het indexcijfer voor het zakenleven van de Skandinaviska bedroeg in het eerste en tweede kwartaal van dit jaar resp. 86,8 en 90,2, terwijl het gemiddelde cijfer voor het afgeloopen jaar 88 bedroeg. Hierbij is 1929 aangenomen op 100, doch wanneer rekening wordt gehouden met de scherpe prijsdaling, die sinds 1929 heeft plaats gehad, moet worden geconcludeerd, dat de huidige cijfers een grooteren omvang der zaken inhouden.
De verbetering van den omvang van den buitenlandschen handel heeft aangehouden, doch de invoer is sterker toegenomen dan de uitvoer, waardoor het invoer-saldo over de eerste vijf maanden van dit jaar 105 millioen Kr. bedroeg tegen 62 millioen Kr. in de zelfde maanden van 1934 en 85 millioen Kr. in 1933. De banken beschikken over voldoende buitenlandsche valuta en er kon zelfs een zekere toevloeiing van buitenlandsch kapitaal, in den vorm van beleggingen en bank-deposito's, worden waargenomen. De koersen der goudgerande waarden zijn iets teruggeloopen. De 3 pct. Staatsleening gaf in Juni een rendement van ongeveer 3¼ pct.
De Zweedsche banken hebben hun binnenlandsche leeningen sedert den aanvang van het jaar met 94 millioen Kr. zien toenemen. (Kwartaalsoverzicht Skandinaviska Kreditaktiebolaget)
(Vorig bericht blz. 541 C.)

H. **MANDSJOEKWO. — De economische toestand teleurstellend voor Japan. —**
Een groote teleurstelling voor Japan is tot nog toe Mandsjoekwo geweest. Japan heeft reeds voor vele honderden millioenen yen hier geïnvesteerd, maar het grootste deel hiervan schijnt aan militaire uitgaven te zijn heengegaan. De landbouw in Mandsjoekwo verkeert in zeer slechten toestand, omdat zijn voornaamste product, soja-boonen, op de wereldmarkt veel terrein verloren heeft. Mandsjoekwo als afzetgebied voor de Japansche industrie is dus van niet veel beteekenis, terwijl China, vroeger de voornaamste afnemer van Mandsjoekwo, hier thans minder kooper is. Ook luiden de berichten over de ijzerertsen, waaraan Mandsjoekwo zoo rijk zou zijn, den laatsten tijd veel ongunstiger en mag men deze berichten gelooven, dan zou gebleken zijn, dat de ijzerertsen van Mandsjoekwo veel te arm zijn om het transport te loonen, zoodat ze alleen ter plaatse zouden kunnen worden verwerkt. Deze lagen zijn echter te gering voor de ijzer-voorziening van Japan, dat thans onderhandelingen zou voeren met Australië over de exploitatie van ertslagen op het eiland Yampi, gelegen ten Noorden van Australië.
(Honkong Weekly Press)

I. **NEDERL. OOST-INDIE. — Handelsbetrekkingen met China. - Commissie ingesteld. —**
Een commissie voor handelsbetrekkingen met China is ingesteld. Deze commissie heeft tot taak een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheden inzake bevordering van het handelsverkeer tusschen Ned.-Indië en China. Voorzitter van de commissie is de heer mr. J. E. van Hoogstraten. Tot lid-secretaris is benoemd de heer G. J. Schimmel. Voorts zijn in deze commissie benoemd zeven Europeesche leden, drie Chineesche en één Inheemsch lid. (Aneta)
(Vorig bericht blz. 1854 D.)

A. WERELDSCHEEPSBOUW. — Overzicht. —
Over de verschillende landen is de in aanbouw zijnde tonnage te verdeelen, als volgt:

	Ult. Juni '35 Aant.	Ult. Juni '35 Br. r. ton	Ult. Maart '35 Aant.	Ult. Maart '35 Br. r. ton
Argentinië	1	2.550	1	2.550
België	4	805	2	390
Br. Dominions	15	6.355	8	3.385
Danzig	2	12.400	3	2.680
Denemarken	14	65.753	17	66.640
Duitschland	55	237.045	51	194.770
Finland	1	2.590	—	—
Frankrijk	12	49.845	9	120.399
Groot-Brittannië en Ierland	107	560.321	116	555.815
Italië	4	35.834	3	36.800
Japan	32	65.970	35	79.491
Litauen	3	945	3	945
Nederland	32	75.446	31	60.371
Noorwegen	18	23.561	14	20.620
Spanje	7	22.727	7	22.492
Ver. Staten	4	25.911	6	18.473
Zweden	19	94.473	19	83.213
Totaal	330	1.282.531	325	1.269.534

(Vorig bericht blz. 1665 B.)

B. SOVJET-RUSLAND. — Inbedrijfstelling van nieuwe ondernemingen. —
Het plan van inbedrijfstelling van nieuwe ondernemingen, tot een gezamenlijke waarde van 22.375.000 roebel, is door de raad van Volkscommissarissen goedgekeurd. Daarvan valt 7326 millioen roebel aan nieuwe en gereconstrueerde bedrijven toe in de zware industrie: electrische centrales en turbines met een vermogen van 817.000 K.W., 41 nieuwe putten en kolenmijnen met een jaarlijksche productie van 23 millioen ton, waarvan de voornaamste in de oostelijke gebieden zullen liggen, 5 craking-installaties, 3 pijpleidingen voor het vervoer van 2,5 millioen ton petroleum per jaar, 1292 nieuwe boorputten, 6 hoogovens, 34 Martin-ovens, 22 walswerken, 28 staalovens en tal van andere aggregaten voor de metaalindustrie, met een gezamenlijk productievermogen van 1.790.000 ton ruw ijzer, 2,2 millioen ton staal, 1,8 millioen ton walsijzer, verscheidene bedrijven voor de gekleurde metaalnijverheid, verder 1797 K.M. nieuwe spoorweglijnen en 3210 K.M. verdubbelingen, vier groote bruggen, waarvan twee groote over de Wolga, 175 K.M. electrificatie van spoorwegen en vele andere werken ten bate van het transportwezen. Voor de lichte industrie: vijf groote textielbedrijven, 2 glasfabrieken enz. Voor de houtindustrie: een cellulose- en papierkombinaat aan de Kama en verscheidene andere papier- en cellulosefabrieken, houtzagerijen, fabrieken van chemische producten enz. Voor de levensmiddelenindustrie: 12 koelhuizen, 4 suikerraffinaderijen, 3 oliefabrieken, 4 conservenfabrieken enz. In den landbouw: 698 nieuwe machine-tractor-stations, 1840 electrische dorschinstallaties, 428 reparatiewerkplaatsen enz.
Een deel van deze werken is reeds gereed gekomen en in bedrijf gesteld. (Prawda)

C. NEDERL. OOST-INDIE. — Koffie-uitvoer naar Nederland. —
Uit de volgende cijfers blijkt dat Nederland slechts een betrekkelijk gering percentage van den Nederl.-Indischen koffie-uitvoer afneemt:

	Totaal	In tonnen naar Nederland
1929	81.300	19.200
1930	61.000	14.500
1931	68.500	16.900
1932	113.700	24.900
1933	70.900	20.800
1934	85.000	12.800

In 1934 voerde Nederland derhalve slechts 15% van den totalen Ned.-Indischen koffie-export in.
(De Telegraaf) **(Vor. ber. Koffie 1144 D.)**

D. INTERNATIONALE SAMENWERKING. — Opvoeding der Jeugd tot de Vredesgedachte. —
Te Genève is op 8 en 9 Juli '35 een bijeenkomst gehouden van vertegenwoordigers der groote internationale organisaties, die zich interesseeren voor de opvoeding van de jeugd tot de vredesgedachte en de organisatie van den vrede.
De bijeenkomst werd geleid door monseigneur Beaupin, vertegenwoordiger van de Katholieke Unie voor Internationale Studie. Tot de deelnemers behoorden voorts o.a. vertegenwoordigers van den Wereldbond der Kerken voor Internationale Vriendschap, van den Wereldbond voor Vrouwenkiesrecht, van de Internationale Federatie voor Opvoedkundige Vereenigingen, van het Internationaal Bureau van Padvinders, van het Internationaal Opvoedkundig Bureau, van den Internationalen Vrouwenraad en van de Unie van Volkenbondsvereenigingen.
De conferentie heeft zich vooral beziggehouden met de taak, die de internationale organisatie in deze zeer moeilijke periode heeft ten opzichte van de beïnvloeding van de openbare meening, en met de uitbreiding van de betrekkingen tusschen de hier vertegenwoordigde internationale organisatie en de vereenigingen in het Nabije en Verre Oosten die hetzelfde doel beoogen. (Journal de Genève)

24 JULI 1935

E. NEDERLAND. — Binnenscheepvaart. —
Volgens gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek bestaat de geheele binnenvloot uit 17.133 schepen, metende 3.117.638 ton. Hiervan zijn 2082 schepen, metende 161.929 ton, die uitsluitend aan de beurtvaart deelnemen en 10.141 schepen, metende 2.413.054 ton, die de particuliere schipperij uitoefenen.
(Centraal Bureau v. d. Statistiek)
(Vor. ber. Binnenscheepvaart 1581 D.)

F. NEDERLAND. — Steun aan Tuinbouw. - ƒ 775.000 beschikbaar gesteld. —
De minister van Economische Zaken heeft vastgesteld de Crisis-Steunbeschikking 1935 (fruit en warmoezerijgewassen IX).
Uit het Landbouwcrisisfonds wordt aan de erkende telers van tuinbouwgewassen steun verleend over de navolgende producten tot een totaal bedrag van ten hoogste ƒ 775.000.
Tomaten 1 Januari—30 Juni ƒ 2.— per 100 K.G.; kaskomkommers 1 Jan.—30 Juni ƒ 1.50 per 100 K.G.; platglaskomkommers 1 Jan.—30 Juni ƒ 0.75 per 100 K.G. (De Tijd) **(Vor. ber. Tuinbouw 1684 K.)**

G. FRANKRIJK. — Madame Hanau overleden. —
Madame Marthe Hanau is op 19 Juli '35 in de gevangenis van Fresnes aan de gevolgen van een poging tot zelfmoord overleden. (L'Intransigeant)
(Vor. ber. Madame Hanau 1355 H.)

H. NEDERLAND. — Rijkspostspaarbank. —
Aan het Verslag van de Rijkspostspaarbank over 1934 ontleenen wij het volgende:
In 1934 bedroeg het bedrag der inleggingen ƒ 179.832.036,64 tegen ƒ 184.053.136,12 in 1933. De inleggingen verminderden dus met ƒ 4.221.099,48. Terugbetaald werd ƒ 182.571.188,80 of, na aftrek van de rente in den loop van het jaar uitbetaald bij geheele afbetaling van boekjes, ƒ 182.248.347,23 tegen in 1933 ƒ 179.831.308.55, een vermeerdering dus van ƒ 2.417.038,68. Aan rente werd goedgeschreven ƒ 13.566.839,94 (incl. de in den loop van het jaar uitbetaalde rente ad ƒ 322.841,57), zoodat het tegoed der inleggers einde 1934 bedroeg ƒ 539.518.373,99 zijnde ƒ 10.821.552,07 meer dan einde 1933.
Het aantal spaarbankboekjes verminderde met 3.863, waardoor er 31 December 1934 2.263.813 in omloop waren.
Het aantal staatsschuldboekjes verminderde in 1934 per saldo met 2.208 en daalde daardoor tot 20.311. Het nominaal bedrag, ingeschreven op deze boekjes, verminderde in 1934 met ƒ 3.762.000 en daalde daardoor tot ƒ 30.900.300. Berekend naar den op 29 December geldende beurskoers hadden de titularissen van staatsschuldboekjes te vorderen ƒ 28.293.087,19 tegen ƒ 29.484.618,94 op het einde van 1933.
(Vorig bericht blz. 1434 F.)

I. NATIONAAL CRISIS-COMITE. — Opheffing. —
Het dagelijksch bestuur van het Nationaal Crisis-Comité deelt mede, dat besloten is tot opheffing en liquidatie der stichting, evenwel met dien verstande, dat de werkzaamheden van het comité nog tot omstreeks 1 Mei 1936 op denzelfden voet zullen worden voortgezet. (Mededeeling Nationaal Crisis-Comité)
(Vor. ber. Crisis-Comité 1643 E.)

K. ARGENTINIE. — Berichtgeving onder censuur. —
Bij besluit van de regeering moeten alle nieuwsagentschappen en correspondentie-bureaux thans ingeschreven worden op het hoofdpostkantoor. Voortaan moet een doorslag gemaakt worden van alle berich-

ten, welke de agentschappen bij de postkantoren aanbieden ter verzending per telegraaf of anderszins. Voorts moeten waarborgsommen varieerend tusschen 5.000 en 50.000 peso's gestort worden. Onjuiste berichten, die in strijd zijn met de openbare orde of berichten, waardoor de openbare meening in opschudding wordt gebracht, kunnen aanleiding zijn tot het opleggen van zware straffen aan de verspreiders ervan. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

A. BRAZILIE. — Koffie-conferentie. - Conclusies. —
Op 20 Juli '35 werden door de Koffie-conferentie de volgende conclusies goedgekeurd:
1. Het aanplanten van koffieboomen zal in geheel Brazilië tot het einde van 1937 verboden zijn, op straffe van een boete van vijf milreis per boom.
2. Oude aanplantingen mogen worden vervangen door nieuwe of door nieuwen aanplant op grond van denzelfden eigenaar, onder het voorbehoud, dat een gelijk aantal oude boomen wordt vernietigd.
3. Koffie-produceerende staten, welker aanplant kleiner is dan 50.000.000 boomen, kunnen hun aanplant tot deze limiet uitbreiden.
4. Het Koffie Departement blijft dezelfde doeleinden nastreven als de Koffie-Raad en zal de afbouw en montage van de fabrieken, die reeds in aanbouw zijn, beëindigen. Daarna zal het toezicht hierop onder het Ministerie van Financiën komen te ressorteeren. Het Departement zal, teneinde de statistische positie in evenwicht te houden, 4.000.000 balen aankoopen.
5. Voor het uit de markt houden van koffie van vroegere oogsten ter handhaving van het statistisch evenwicht mag het Koffie Departement niet meer geld uitgeven dan de koffiebelastingen opleveren, zoodat de schuld van het Departement niet kan toenemen. (Algemeen Nederlandsch Persbureau)
(Vor. ber. Koffie 1558 K).

B. MANDSJOEKWO. — Grensincidenten met Sovjet-Rusland. - Japansche nota. —
Het Japansche antwoord op het protest van de Sovjet-Unie inzake de grens-incidenten werd op 20 Juli '35 op de Sovjet-legatie te Tokio overhandigd.
Japan wijst het Russische protest van de hand en voert bewijzen aan voor het tegenovergestelde. Bovendien wordt in het antwoord scherp geprotesteerd tegen de voortijdige publicatie van de Russische protestnota door de Sovjet-Unie. Japan noemt deze handelwijze „ongewoon en onvriendelijk en geschikt om de betrekkingen tusschen Japan-Mandsjoekwo en Sovjet-Rusland te verslechteren." (Dempo Rengo)
(Vorig bericht blz. 1865 A.)

C. DUITSCHLAND. — Kerkstrijd. - Instructies voor de Justitie. —
De Rijksminister van Justie heeft de verordening van den Pruisischen minister-president tegen het politieke katholicisme medegedeeld aan alle ambtenaren van het openbaar ministerie en instructies gegeven voor de behandeling van de in aanmerking komende strafprocessen.
In deze beschikking wordt den vervolgenden ambtenaren de plicht opgelegd, in zoo nauw mogelijke samenwerking met de bevoegde staatspolitie-instanties en bestuursautoriteiten op te treden tegen ieder streven van het politieke katholicisme, dat gericht is op ontwrichting van den staat en uitschakeling van de volksgemeenschap, waar dat streven zich ook vertoont, zonder aanziens des persoons en van de positie van den dader. Het optreden moet geschieden met een rustige, iederen misstap uitsluitende, bezonnenheid, maar ook met allen door de gevaarlijkheid van dit streven geëischten nadruk.
Verwezen wordt verder naar de desbetreffende artikelen van het rijksstrafwetboek, van de wet tegen slinksche aanvallen op staat en partij en tot bescherming der partij-uniformen van 20 Dec. 1934, van de verordening van den rijkspresident ter bescherming van volk en staat van 28 Febr. 1933, van de wet tegen de nieuwe vorming van partijen van 14 Juli 1933 en van de wet op de vergadering van 5 Jan. 1934.
Voorts wordt nog gezegd, dat door grooten spoed te betrachten bereikt moet worden, dat de straf de daad zooveel mogelijk op den voet volgt. Er moeten straffen worden geëischt, die volgens het rechtsgevoel van het volk strooken met de gevaarlijkheid van dit staats- en volksvijandige bedrijf en met de gewetenloosheid der daders. (D. N. B.)
(Vor. ber. Kerkstrijd 1879 G.)

D. ABRAM MULLER OVERLEDEN. —
Op 22 Juli '35 is in den ouderdom van 74 jaren overleden de heer Abram Muller.
De heer Muller werd op 23 December 1860 te Rotterdam geboren. Van 1873—'76 volgde hij het onderwijs aan de H.B.S. te Rotterdam, van 1876—'78 aan het instituut Noorthey te Voorschoten en van 1878—'79 aan de Handelshoogeschool te Lubeck.
Van 1900—1921 was hij directeur der Ned. Handel-Mij. Jarenlang was hij commissaris van tal van groote instellingen, werkzaam op financieel- en commercieel gebied, o.a. der Kon. Ned. Stoomboot Mij., Nieuwe Afrikaansche Handelsvennootschap, Kas-Vereeniging, Java-China-Japan Lijn, Surinaamsche Bank, Ned. Wol Mij., Ned. Staalfabr. v.h. J. M. de Muinck Keizer en Ned. Mij. voor Havenwerken.
Van zijn hand verscheen in 1889 „John Bright", een studie; verder artikelen in de „Economist" en andere tijdschriften.
De regeering had zijn verdiensten erkend door hem te benoemen tot ridder in de orde van den Nederlandschen Leeuw. (Alg. Handelsblad - De Telegraaf)

E. SPANJE. — Bezuinigingsplan goedgekeurd. —
De Spaansche Kamer heeft het door den minister van Financiën ingediende bezuinigingsontwerp goedgekeurd. Krachtens dit ontwerp wordt het om het volgend jaar een sluitende begrooting te kunnen krijgen onvermijdelijk geacht de staatsadministratie te reorganiseeren. (El Sol)

F. L. CH. VAN NOPPEN OVERLEDEN. —
Te Londen is op 21 Juli '35 in den ouderdom van 67 jaren overleden Leonard Charles van Noppen, bekend o.a. door zijn vertalingen van werken van Vondel (Samson, Adam in Ballingschap, Lucifer).
Leonard Charles van Noppen werd 9 Januari 1868 in Nederland geboren, maar na zijn zesde jaar in Amerika opgevoed, waar hij in de rechten studeerde. Hij begaf zich na voltooiing dezer studie naar ons land en studeerde Nederlandsche letteren te Utrecht en Leiden, waarna hij zich in 1898 weer naar de Vereenigde Staten begaf.
Hij gaf er leergangen in Nederlandsche letterkunde aan de Columbia, Princeton- en andere universiteiten en was „Queen Wilhelmina lecturer" aan die van Columbia. (Times - Maasbode)

G. AMSTERDAM. — Tesselschade Ziekenhuis. - Opheffing. —
Het gemeentebestuur heeft besloten, dat het Tesselschade Ziekenhuis zal worden opgeheven. De noodzakelijkheid om ook bij de ziekenhuizen bezuinigingen in te voeren heeft tot dit besluit geleid.
Vermoedelijk zal een deel der patiënten voortaan worden verpleegd in het Wilhelmina-ziekenhuis.
(De Telegraaf)

H. J. IJZERMAN OVERLEDEN. —
Te 's-Gravenhage is op 21 Juli '35 in den ouderdom van bijna 80 jaren, overleden de heer J. IJzerman, van 1906—1921 directeur van de Eerste Openbare Handelsschool te Amsterdam. (De Telegraaf)

I. ATHLETIEK. — Prins Hendrik-beker door A.A.C. gewonnen. - Wim Kaan vestigt nieuw record. —
De wedstrijd om den Prins Hendrik-beker, op 21 Juli '35 georganiseerd door de Amsterdamsche Athletiek Club, is door deze club gewonnen. De einduitslag was als volgt:
1. A.A.C. 78 punten; 2. A.V. 1923, 73½ p.; 3. Haarlem, 62 p.; 4. V. en L., 30 p.; 5. Trekvogels, 22 p.; 6. A.V. 1926, 9 p.; 7. Zaanland; 8. Gooische Athletiek Club; 9. Blauw Wit; 10. T.O.V.
Op de 110 M. horden vestigde Wim Kaan een nieuw Nederlandsch record, door deze afstand in den tijd van 14.8 sec. te loopen. (De Maandagmorgen)
(Vor. ber. Athletiek 1474 B.)

K. ENGELAND. — Lloyd George's Herstelprogramma. - De Regeering motiveert haar houding. - Lloyd George's antwoord. —
De Britsche regeering heeft mededeeling gedaan van de redenen, waarom zij een afwijzende houding heeft aangenomen ten aanzien van de voorstellen van Lloyd George. De regeering heeft nagegaan, welke vorderingen al zijn gemaakt onder haar bewind en zij is tot de conclusie gekomen, dat op elk gebied, dat door George's voorstellen wordt bestreken, door het ministerie reeds maatregelen zijn genomen, die een meer omvattend resultaat hebben gehad, dan eenig punt van zijn programma ooit kan hebben. Volgens de regeering zou het opvolgen van

de door Lloyd George aangegeven gedragslijn een ernstige schade aan den handel en de buitenlandsche betrekkingen van het Empire berokkenen. De leening van 250 millioen pond sterling zou de Britsche financiën in de war brengen en inflatie ten gevolge hebben. De berekeningen over een mogelijk verminderen van de werkloosheid zijn grootendeels veronderstellingen. Het voorstel, om 500.000 werklieden op het land aan het werk te zetten, zou een kunstmatige stijging van de prijzen der levensmiddelen ten gevolge hebben en de handelsbetrekkingen met de andere deelen van het rijk schaden. Dit zou den uitvoerhandel belemmeren en de werkloosheid nog vermeerderen.
In zijn antwoord, dat op 22 Juli '35 is gepubliceerd, wijst Lloyd George de verklaringen van de regeering van de hand en beschuldigt deze van ijdelheid, zelfgenoegzaamheid en onmacht.
Lloyd George zegt, dat het regeerings-memorandum de kwestie voor de kiezers legt bij de komende verkiezingen.
(Manchester Guardian) **(Vorig bericht blz. 1880 A.)**

A. **ZWEMSPORT. — Nationale kampioenschappen. - Nieuwe records. —**
Ter gelegenheid van de nationale zwemkampioenschappen zijn op 20 Juli '35 twee nieuwe Nederlandsche records gevestigd. A. H. Sipkema (H.P.C.) bracht het Nederlandsch record 200 M. vrije slag, dat met 2 min. 24.3 sec. ten name van Mooi stond, op 2 min. 24.2 sec. en Van Aelst (H.Z. & P.C.) verbeterde zijn eigen record 300 M. wisselslag met 7 sec. door dezen afstand in 4 min. 18.2 sec. (4 min. 25.2 s.) te zwemmen. (De Maandagmorgen)
(Vor. ber. Zwemsport 1851 E.)

B. **VEREENIGDE STATEN. — Wijzigingen der Agricultural Adjustment Act goedgekeurd. —**
De Senaat heeft op 23 Juli '35 de wijzigingswet op de Agricultural Adjustment Act goedgekeurd.
De wijzigingswet brengt zoodanige wijzigingen in de A.A.A., dat de landbouwcrisiswetgeving zonder vrees voor ongrondwettig te worden verklaard de in het najaar verwachte behandeling voor het Opperste Gerechtshof zal kunnen doorstaan. Een poging om de tariefbepaling van terugwerkende kracht uit de wet te schrappen kon door de regeering worden afgewezen. (New York Herald, Parijs)

C. **DUITSCHLAND. — Kerkstrijd. - Bond van Katholieke Frontstrijders opgeheven. —**
De officieele Pruisische persdienst deelt mede:
De Pruisische minister-president heeft op grond van de Verordening tot Bescherming van Volk en Staat van 28 Febr. 1933 den Bond van Katholieke Frontstrijders, met inbegrip van zijn onderafdeelingen, opgeheven, omdat de vorming van confessioneele bonden slechts geëigend is tot ontbinding van de volksgemeenschap te leiden en in de kringen der frontstrijders godsdienstige tegenstelling aan te kweeken. (D.N.B. - De Tijd)
(Vor. ber. Kerkstrijd 1885 C.)

D. **ENGELAND. — Suppletoire Luchtvaart-begrooting goedgekeurd. —**
Aan het slot van het debat over de suppletoire luchtvaart-begrooting op 23 Juli '35 nam het Lagerhuis met 191 tegen 41 stemmen het voorstel aan inzake 12.000 man voor de luchtvloot in het binnenland en in de overzeesche gebieden, met inbegrip van 1300 piloten. Hierbij is Indië niet meegerekend.
Het crediet van £ 5.335.000 werd met 195 tegen 42 stemmen goedgekeurd, waarmee de suppletoire begrooting was aangenomen. (Times)
(V. b. Begr. 1865 C.; Leger, Vloot en Luchtm. 1870 E.)

E. **LUCHTVAART. — K. L. M. - Dienstregeling. - Wijzigingen. —**
Wegens tekort aan personeel zullen bij de K. L. M. een aantal wijzigingen in het zomerprogramma worden aangebracht. Op de lijn Amsterdam—Rotterdam—Londen v.v. zal met ingang van Vrijdag 26 Juli '35 de ochtenddienst naar Londen worden opgeheven. Hetzelfde geldt voor den avonddienst in tegenovergestelde richting.
Op de lijn Amsterdam—Rotterdam—Brussel—Parijs v.v. wordt de avonddienst naar Parijs, alsmede die in tegengestelde richting eveneens op 26 Juli gesloten.
De verbinding op de lijn Amsterdam—Hull—Liverpool v.v. vervalt eveneens met ingang van 26 Juli in beide richtingen.
Met ingang van 29 Juli '35 treedt voor het binnenland een gewijzigde dienstregeling in werking.
De dubbeldaagsche diensten tusschen Amsterdam en Groningen en Amsterdam—Twente zullen worden vervangen door enkeldaagsche diensten. (De Tijd)
(Vor. ber. K. L. M. 1849 F.)

25 JULI 1935

F. **NEDERLAND. — In- en Uitvoer. - Overzicht. —**
Het Centraal Bureau voor de Statistiek deelt de volgende cijfers mede omtrent het handelsverkeer (met uitzondering van gouden en zilveren munt en muntmateriaal) van Nederland met Duitschland, Roemenië, Turkije en Chili in het eerste halfjaar 1935:
Nederland—Duitschland: Invoerwaarde *f* 114.761.000; uitvoerwaarde *f* 63.700.000; invoer saldo *f* 51.061.000.
Nederland—Roemenië: Invoerwaarde *f* 2.116.000; uitvoerwaarde *f* 289.000; invoersaldo *f* 1.827.000.
Nederland—Turkije: Invoerwaarde *f* 693.000; uitvoerwaarde *f* 1.055.000; uitvoersaldo *f* 362.000.
Nederland—Chili: Invoerwaarde *f* 1.708.000; uitvoerwaarde *f* 250.000; invoersaldo *f* 1.458.000.
(Centraal Bureau v. d. Statistiek) **(V. b. 1684 I.)**

G. **TENNIS. — Davis Cup 1935. - Duitschland verliest van de Vereenigde Staten. —**
De interzone-finale tusschen de Vereenigde Staten en Duitschland is door de Ver. Staten met 4—1 gewonnen. De Challengeround van dit jaar vindt hierdoor plaats tusschen Engeland en de Ver. Staten.
(Morning Post) **(Vorig bericht blz. 1877 E.)**

H. **NEDERLAND. — Nationaal-Socialistische Beweging. - Ir. Mussert's reis naar Nederl. Oost-Indië. - Audiëntie bij den Gouverneur-Generaal. —**
Op 24 Juli '35 is Ir. Mussert met het vliegtuig de „Sperwer" te Batavia aangekomen.
Bij de audiëntie, welke de Gouverneur-Generaal op 24 Juli aan Ir. Mussert verleende, is het doel van zijn komst naar Indië besproken.
De Gouverneur-Generaal wees op de samengesteldheid van de Indische samenleving, waarmede de N. S. B. rekening dient te houden. Ook werd het standpunt van de Indische regeering uiteengezet, die de N. S. B. ongemoeid zal laten zoolang geen verstoring van de openbare rust en orde daarvan is te vreezen, maar dan ook zonder aarzeling zal ingrijpen wanneer dit noodig mocht blijken.
Ir. Mussert bleek dat standpunt volkomen te billijken en gaf zijnerzijds een uitvoerige uiteenzetting van het doel dat de N. S. B. zich stelt. Hij wees er op, dat een van de redenen van zijn komst naar Indië is de overbrenging der partij-politiek naar Indië tegen te gaan. (Aneta) **(Vor. ber. N.S.B. 1741 G.)**

I. **NEDERL. OOST-INDIE. — Mr. G. H. C. Hart over de mogelijkheden van Indië. —**
In antwoord op de algemeene beschouwingen inzake de begrooting van het departement van Economische Zaken hield mr. Hart op 25 Juli '35 een rede, waaraan wij het volgende ontleenen:
Een schijnwelvaart zou in dit land verwekt kunnen worden door vlotte leeningen, vlotte geldinjecties, inflatie en het scheppen van kunstmatige bedrijvigheid met geleend geld en andere economische goocheltoeren. De economische politiek der Indische regeering vertoont minder vuurwerk dan de economische experimenten in andere landen. Dank zij deze omstandigheid zal zij later blijken degelijker te zijn geweest en rijker aan resultaten.
Ned.-Indië is een kerngezond productieland met een voortreffelijk klimaat, een prachtige grondgesteldheid, een weergalooze geografische positie en lage kostprijzen. Het volume van den export nam — behalve voor suiker — in de crisisjaren niet af. De veerkracht en voortvarendheid herstellen zich na korte moedeloosheid en apathie.
De regeering kan echter niet verhelen, dat de toekomst nog in verschillende opzichten donker is. Zorgwekkend is het dat in het laatste halfjaar, in het bijzonder op de peper- en koffiemarkt een ernstige prijsval viel te constateeren, welke voor beide producten rechtstreeks verband hield met een reëele overproductie op een gebied waar de consumptie variabel is.

De ongunstige situatie van de koffiecultuur is daarom zoo bijzonder ernstig omdat Ned.-Indië op de internationale koffiemarkt geen invloedrijke rol kan spelen. Maatregelen voor koffie, zooals deze bestaan voor rubber, thee en kina zullen tot de vrome wenschen blijven behooren.
Ook de situatie van de peper is ondanks het feit dat een débâcle van de Londensche markt kon worden voorkomen somber en dit vermoedelijk niet voor korten tijd.
Hiertegenover valt te stellen, dat de suikerexport niet onbevredigend was, zoodat het tijdstip, waarop Java bevrijd zal zijn van den zwaar drukkenden last der groote suikervoorraden vermoedelijk wel niet ver meer verwijderd zal zijn.
Twee omstandigheden zullen wellicht gelijktijdig het jaar 1935 maken tot de slot-periode van de diepste depressie. Ten eerste de aanwezigheid van groote landbouwbedrijven waardoor het mogelijk werd gemaakt dat de inzakking van het rendement der export-cultures werd vertraagd.
Er is en kon worden doorgewerkt, ook waar zulks verlies beteekende, of reeds groote onverkochte voorraden aanwezig waren, omdat deze bedrijven over reserves en crediet beschikten.
In dit jaar is of wordt echter in vele opzichten een evenwicht bereikt. Spreker vertrouwt, dat het in stand gebleven of het in stand te houden productie-apparaat vanaf 1936 op iets ruimeren voet zal kunnen doorwerken. (Aneta)
(Vor. ber. Mr. Hart 1859 E.)

A. **IERLAND. — Onlusten te Belfast. —**
Ten gevolge van de vechtpartijen tusschen Katholieken (Nationalisten) en Protestanten (Orangisten) zijn sedert 12 Juli '35 8 personen gedood, terwijl een groot aantal werd gewond. (A. N. P.)

B. **ENGELAND. — Britsch-Indische grondwet door Hoogerhuis aangenomen. —**
Op 24 Juli '35 is de nieuwe grondwet voor Indië door het Hoogerhuis zonder hoofdelijke stemming in derde lezing aangenomen.
Lord Zetland, de minister voor Indië, deed een ernstig beroep op medewerking. Het was onvermijdelijk, zeide hij, dat de tegenstanders van de wet meer op den voorgrond traden dan de voorstanders. De Indiërs zouden dat verkeerd kunnen begrijpen. Hij verzekerde hun, dat achter de wet een groote mate van goeden wil van den kant van het Engelsche volk school. Men moest beseffen, dat hetgeen werkelijk in de wet stond, van minder belang was, dan de geest, waarin zij aangeboden werd. Indië had een belangrijke bijdrage te leveren aan den vooruitgang van de menschheid en hij hoopte de beide volkeren te dien einde te zien samenwerken. (Times) **(V. b. 1701 F.)**

C. **PROF. DR. F. A. F. C. WENT OVERLEDEN. —**
Op 24 Juli '35 is te Wassenaar in den ouderdom van 72 jaren overleden prof. dr. F. A. F. C. Went, oud hoogleeraar in de botanie aan de Rijks-Universiteit te Utrecht.
Friedrich, August, Ferdinand, Christian Went werd 18 Juni 1863 te Amsterdam geboren; hij studeerde biologie aan de universiteit van Amsterdam, van 1880 tot 1886 en promoveerde in 1886 op een proefschrift getiteld: „De jongste toestanden der vacuolen". In 1896 werd hij hoogleeraar in de botanie te Utrecht en trad af bij het bereiken van den 70-jarigen leeftijd in 1933.
Behalve tijdschriftartikelen over planten-physiologie, schreef prof. Went met J. H. Wakker samen: „De ziekten van het suikerriet op Java" (1898, E. J. Brill); „Leerboek der Algemeene Plantkunde" (1922, J. B. Wolters); „Het universitaire leven in Nederland" (1924) en wetenschappelijke bijdragen in jaarboeken in binnen- en buitenland.
Prof. Went was voorzitter der wis- en natuurkundige afdeeling van de Kon. Academie van Wetenschappen en eveneens voorzitter van de eerste afdeeling van den Onderwijsraad. Verder was hij eere-lid van de Deutsche Botanische Gesellschaft, buitenlandsch lid van de Kon. Maatschappij van Wetenschappen te Praag en correspondeerend lid van de Botanical Society of America. Nog in 1935 volgde zijn benoeming tot correspondeerend lid van de Preussische Akademie der Wissenschaften.
(Alg. Handelsblad - De Telegraaf)

D. **CHINA. — Overstroomingen. —**
De overstroomingen in China nemen door de aanhoudende regens steeds dreigender vormen aan. In het Zuidwesten der provincie Sjantoeng blijft het water nog voortdurend stijgen. De watermassa's hebben de steden Tsjoejeh, Tsjia-Siang en Joengtsjeng bereikt, welker ontruiming door den gouverneur is gelast. Nabij het Nanjang-meer aan de grens van Sjantoeng en Kiangsoe, zijn de dijken doorgebroken en honderden dorpen staan geheel onder water. Onder de vluchtelingen heerscht hongersnood en dagelijks eischen verschillende epidemieën honderden offers.
In het gebied van de Jangtse zakt het water langzaam doch gestadig. Er zouden niet minder dan 10 millioen menschen gevlucht zijn.
In de omgeving van het Toengting-meer, in het Noorden der provincie Hoenan, is de materieele schade grooter dan bij de groote overstroomingen van 1931. Men schat het aantal personen, dat bij de overstroomingen om het leven is gekomen, op meer dan 100.000.
(Ned. Tel. Ag. Reuter - Alg. Nederl. Persbureau)
(Vor. ber. Overstroomingen 1442 D.)

26 JULI 1935

E. **VEREENIGDE STATEN. — Drankhandel. - Contrôle. —**
Het Huis van Afgevaardigden heeft op 24 Juli '35 met 299 tegen 100 stemmen het regeeringsvoorstel aangenomen, waarbij wordt voorzien in de instelling van een permanente federale instantie voor de regeling van den handel in alcohol.
De nieuwe overheid zal een onderafdeeling vormen van het ministerie van Financiën en niet als onafhankelijke federale instantie werken.
(N. Y. Herald, Parijs) **(Vor. ber. Drankwet 1073 B.)**

F. **DR. JAC. P. THIJSSE ZEVENTIG JAAR. —**
In de Koningszaal van „Artis" te Amsterdam is dr. Jac. P. Thijsse op 25 Juli '35 op hartelijke wijze gehuldigd ter gelegenheid van zijn zeventigsten verjaardag. Namens vele bewonderaars heeft prof. Stomps den jubilaris als verjaarsgeschenk een natuurmonument op Texel aangeboden, dat dr. Thijsse, op zijn beurt, in beheer heeft overgedragen aan de Ver. tot behoud van Natuurmonumenten, terwijl hij een deel van de opbrengst van het hooi van het monument bestemde voor de stichting van een Heimans-monument in Zuid-Limburg.
Prof. Van Poelje deelde mede, dat het H. M. de Koningin had behaagd, den jarige te benoemen tot Ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw.
De voorzitter van het huldigingscomité, prof. dr. Theo J. Stomps, sprak den jarige toe.
Hierop voerde het woord dr. A. Sunier, directeur van „Artis", die wees op de vriendschappelijke banden, welke tusschen den jarige en het Genootschap steeds hebben bestaan. Ten slotte deelde dr. Sunier den jarige mede, dat het bestuur van „Artis" hem benoemd had tot honorair lid.

Dr. Jac. P. Thijsse.

Nog vele sprekers hebben daarna het woord gevoerd, namens onderscheidene vereenigingen: dr. J. H. van Burkom, namens de „Nederlandsche Natuurhistorische Vereeniging", de heer Edo Bergsma voor den A.N.W.B. Toeristenbond voor Nederland, den jarige de eere-medaille van den A.N.W.B. aanbiedende; verder de burgemeester van Texel, de heer W. B. Oort; prof. dr. A. E. H. Swaen, namens de „Nederlandsche Vereeniging tot bescherming van Vogels"; ir. A. Sweers voor de Mycologische Vereeniging.
Dr. J. Heimans, de zoon van den overleden vriend van dr. Thijsse, dankte voor de hulde aan zijn vader gebracht.
Prof. Stomps bracht nog de gelukwenschen over van prof. Jeswiet, uit Wageningen en bood hem, namens dezen het portret aan van prof. Hugo de Vries, die voor Thijsse veel bewondering had.
Dr. Thijsse dankte allen, in het bijzonder huldigde hij in zijn dankwoord mejuffrouw Geertruida Carelsen, een der pionierssters op het gebied van liefde voor de natuur.
(Alg. Handelsblad - De Telegraaf - De Tijd - Het Volk)

A. NEDERLAND. — Kabinet-Colijn vraagt ontslag.
Het kabinet-Colijn heeft op 25 Juli '35 zijn ontslag aan H. M. de Koningin aangeboden.
H. M. de Koningin heeft de ontslagaanvrage in overweging genomen en de ministers uitgenoodigd, zich inmiddels niet alléén te willen blijven belasten met de behandeling en afdoening zoo mogelijk van de loopende zaken, maar ook al datgene te verrichten, wat 's Lands belang in de moeilijke tijdsomstandigheden vereischt.
Hoewel het kabinet dus demissionnair is, wordt nadrukkelijk medegedeeld, dat het Ministerie met het oog op de zich elken dag voordoende moeilijkheden ten volle gebruik zal maken van de bevoegdheden, die de regeering bezit, met name ter bescherming van onze munt. (Alg. Handelsblad - De Telegraaf)
(Vor. ber. Dr. Colijn 1882 H.; Kabinet 1822 F.)

B. DISCONTOKOERSEN. — Nederlandsche Bank. —
De tarieven van de Nederlandsche Bank zijn met ingang van 25 Juli '35 met 2% en met ingang van 26 Juli wederom met 1% over de geheele linie verhoogd, zoodat deze bedragen:

	26 Juli	25 Juli	
Wisseldisconto	6 %	5 %	(3 %)
Promessendisconto	6½ %	5½ %	(3½ %)
Beleening van effecten . .	6½ %	5½ %	(3½ %)
Beleening van goederen . .	6½ %	5½ %	(3½ %)
Voorschotten in Rek.-Crt. .	6½ %	5½ %	(3½ %)

(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. 1880 D.)**

C. ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Britsche wapen-uitvoer. —
De minister van Buitenlandsche Zaken, Hoare, verklaarde op 25 Juli '35 in het Lagerhuis dat de regeering, niets wenschende te doen dat den betreurenswaardigen toestand ten aanzien van het Italiaansch-Abessynisch conflict zou kunnen prejudicieeren, besloten had dat er voor het oogenblik geenerlei vergunning zou worden gegeven voor den uitvoer van wapens uit Groot-Brittannië naar Italië of Abessynië. De doorvoer van wapens, bestemd voor de regeering van Ethiopië door Britsch gebied of gebied onder Britsche bescherming, grenzende aan Ethiopië, zal worden toegestaan in overeenstemming met art. 9 van het verdrag van 21 Aug. 1930. De minister meende te weten, dat de Fransche regeering haar verplichtingen uit hoofde van dit verdrag op dezelfde wijze uitlegt. (Ned. Tel. Ag. Reuter) **(V. b. 1882 D.)**

D. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Bescherming minderjarigen. - Wetsontwerp ingediend. —
Ingediend is een wetsontwerp inzake wijziging en aanvulling van de bepalingen betreffende de zeden in het Wetboek van Strafrecht ter betere bescherming van minderjarigen.
Blijkens de toelichting bestrijkt het ontwerp twee onderwerpen:
A. bestrijding van ontucht met minderjarigen;
B. bescherming van de jeugd tegen voor de eerbaarheid aanstootelijke en zinnenprikkelende geschriften, enz.
Voorgesteld wordt de maximum-straf op het misdrijf van art. 248ter gesteld, van twee jaar op vier jaar te brengen. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Tweede Kamer 1883 A.)

E. NEDERLAND. — De verdediging van den gulden. - Verklaring van Mr. P. J. Oud. —
Tegenover een vertegenwoordiger der Agence Economique et Financière legde minister Oud de volgende verklaring af:
Het eerbiedigen van contracten kenmerkt de monetaire politiek van de Nederlandsche regeering, even zeer als die van Frankrijk, waar de franc wordt gehandhaafd, dank zij de nationale opofferingen, welke allen eerbied verdienen. De Nederlandsche regeering zal ook niet aarzelen maatregelen te nemen, zelfs de meest drastische, om den gulden te beschermen.
(V. b. Gouden Standaard 1554 D.; Mr. Oud 1881 A.)

27 JULI 1935

F. NEDERLAND. — Een Economisch-Technologischen Dienst in Noord-Holland. —
In de vergadering van de Provinciale Staten van Noord-Holland is op 25 Juli '35 besloten over te gaan tot instelling van een Economisch-Technologischen Dienst, waarvoor Gedeputeerde Staten een crediet van *f* 10.000 voor het jaar 1935 hebben ter beschikking gesteld. (A.N.P. - Het Volk)

G. DR. G. J. WEYLAND OVERLEDEN. —
Te Middelburg is op 25 Juli '35 in den ouderdom van 75 jaar overleden dr. G. J. Weyland, predikant te Veere en voorzitter van de Algemeene Synode der Ned. Herv. Kerk.
Dr. Weyland werd 27 April 1860 te Groningen geboren. In 1888 promoveerde hij cum laude tot doctor in de theologie op een proefschrift getiteld: „Omwerkings- en compilatie-hypothesen, toegepast op de Apocalypse van Johannes". In 1885 candidaat geworden voor het Prov. Kerkbestuur van Noord-Brabant, aanvaardde hij in 1886 het predik-ambt te Austerlitz. In 1894 werd hij benoemd tot directeur van het Ned. Zendeling Genootschap te Rotterdam, welke functie hij in 1896 weer met het predik-ambt te Veere verwisselde. In 1904 werd dr. Weyland secretaris van het Prov. Kerkbestuur van Zeeland, en in 1905 voor het eerst lid van de Algemeene Synode, die hem in 1917 tot haar voorzitter en tevens tot voorzitter van de Algemeene Synodale Commissie heeft benoemd. Ook was hij lid van het Algemeen College van Toezicht op het beheer der kerkelijke goederen en fonlsen.
Dr. Weyland zag zijn verdiensten erkend door zijn benoeming tot ridder in de orde van den Ned. Leeuw. (De Standaard)

H. VATICAAN. — Concordaat met Joego-Slavië. —
Op 25 Juli '35 is het concordaat onderteekend tusschen het koninkrijk Joego-Slavië en den Heiligen Stoel. Voor den H. Stoel onderteekende Kardinaal Pacelli, voor Joego-Slavië, de minister-grootzegelbewaarder Auer, die speciaal daartoe naar Rome was gekomen. (De Maasbode - De Tijd)

I. SOVJET-RUSLAND. — Vlootuitbreiding. —
In de Sovjet-Unie zijn in de afgeloopen maand zestig onderzeeërs op stapel gezet.
Vier jaar geleden telde Sovjet-Rusland slechts 15 duikbooten, grootendeels van een verouderd type. Begin 1937 zal het land over minstens 55 duikbooten van het modernste type beschikken.
Verder wordt een aantal kruisers en torpedojagers gebouwd, terwijl twee oude slagschepen gemoderniseerd zijn. (Prawda)
(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtm. 1714 H.)

K. AMSTERDAM. — Begrooting 1936. —
Op 25 Juli '35 heeft de commissie voor de financiën, onder voorzitterschap van wethouder Rustige vergaderd, ter vaststelling van de concept-gemeentebegrooting voor het dienstjaar 1936. Deze concept-begrooting sluit in uitgaven en inkomsten op een bedrag van *f* 123.575.548.
Gebleken is dat Amsterdam uit zijn belasting *f* 5.916.000 moet storten in het Werkloosheidssubsidiefonds. Als slechts de gewone bijdragen uit dat Fonds worden genoten heeft de gemeente aan steunuitkeeringen op te brengen *f* 19.832.405. Gerekend wordt op een door de jongste wetswijziging inzake de financieele verhouding van rijk en gemeenten voorgeschreven subjectieve bijdrage, alsmede, indien noodig, op eene uit de „vóórheffing", d. i. uit de aan de gemeente door het Rijk ontnomen belastin :gelden.
Er is bezuinigd op personeelsterkte, Geneeskundigen Dienst, gasthuizen; op het onderwijs in al zijn geledingen, de toeslag van 5 en 7% op den erfpachtscanon, waarvoor een potje is gevormd voor het eventueel overnemen der opstallen, wordt van den kapitaaldienst naar den gewonen dienst overgebracht. De belastingopbrengst is over het algemeen verminderd, in totaal wordt *f* 5.478.000 minder geraamd; van een aantal bedrijven daalde het winstcijfer. Het verlies op de tram wordt geschat op *f* 635.000, d. i. *f* 210.000 meer dan vorig jaar geraamd, bij een totale lagere vervoer-opbrengst voor autobussen en tram van *f* 1.300.000. (Alg. Handelsblad - De Telegraaf)
(Vor. ber. Begrooting 1867 A.)

L. DUITSCHLAND. — Stahlhelm. - Situatie. - Minister Seldte bij Hitler. —
Minister Seldte, de leider van den Stahlhelm, heeft op 23 Juli '35 te Berchtesgaden een bezoek gebracht aan Hitler. Het gesprek liep over de situatie van den Stahlhelm, welker betrekkingen met de regeering zeer gespannen zijn.
Er zou geen algemeene ontbinding van den Stahlhelm beoogd worden, maar waarschijnlijk binnenkort een fusie van alle vereenigingen van oud-strijders.

Inmiddels is de Stahlhelm reeds in de volgende districten ontbonden: Baden, Dessau, Köthen, Breslau, Liegnitz, Oppeln, Erfurt, Parchim, Ludwigluft, Waren en Oost-Pruisen. (D. N. B.)
(Vor. ber. Stahlhelm 1384 B.)

A. **DUITSCHLAND. — Kerkstrijd. - Maatregelen tegen Katholieke jeugdbonden. —**
De plaatsvervangende chef en inspecteur van de geheime staatspolitie, Himmler, heeft een order uitgevaardigd, waarbij het optreden van confessioneele jeugdbonden algemeen tot zuiver kerkelijk-religieus gebied wordt beperkt. Verboden zijn aan deze organisaties o.a. het aaneengesloten marcheeren, wandelen of kampeeren, het medevoeren van banieren en vlaggen, het maken van muziek en het beoefenen van sport.
Een uitzondering wordt gemaakt voor deelneming aan traditioneele processies en andere kerkelijke plechtigheden. (D. N. B.) **(Vor. ber. 1886 C.)**

B. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Verkiezingen. - Uitslagen. —**
De uitslag van de verkiezingen door de Provinciale Staten van de helft der leden van de Eerste Kamer, dat dit jaar aan de beurt van aftreden was, is als volgt:
In groep I (Zeeland, Limburg, Noord-Brabant en Utrecht) zijn de volgende zetels toegewezen:
Anti-Rev. Partij 1, N.S.B. 1, R.K. Staatspartij 9, S.D.A.P. 1 en C.H. Unie 1.
De namen der gekozen leden zijn in deze groep: Jhr. mr. H. A. M. van Asch van Wijck te Doorn (A.R.), M. V. E. H. J. Graaf de Marchant et d'Ansembourg te Amstenrade (N.S.B.), P. Moltmaker te Utrecht (S.D.A.P.), Jhr. mr. B. C. de Savornin Lohman, Utrecht (C.H.), A. F. O. van Sasse van Ysselt, Den Bosch (R.K.); H. M. J. Blomjous, Tilburg (R.K.); W. M. van Lanschot, Vught (R.K.); P. W. de Jong te Tilburg (R.K.); A. N. Fleskens, Geldrop (R.K.); A. C. de Bruyn, Maartensdijk (R.K.); Mr. F. I. J. Jansen te Maastricht (R.K.); Jhr. mr. G. A. H. Michiels van Kessenich te Roermond (R.K.); Mr. C. H. J. A. Janssen de Limpens te Wijlre (R.K.).
In groep III (Noord-Holland en Friesland) zijn de volgende zetels toegewezen:
N.S.B. 1, A.R. Partij 1, Vrijheidsbond 1, R.K. Staatspartij 2, C.H. Unie 2, V.D. Bond 1 en S.D.A.P. 4.
De namen der gekozen leden zijn in deze groep: A. J. van Vessem, Utrecht (N.S.B.); S. van den Bergh Jr. te Wassenaar (V.B.); P. J. S. Serrarens, Bilthoven (R.K.); G. C. J. D. Kropman te Amsterdam (R.K.); Jan ter Haar Jr., Amsterdam (C.H.); R. Pollema, Leeuwarden (C.H.); Dr. W. de Vlugt, Amsterdam (A.R.); Prof. dr. D. van Embden, Amsterdam (V.D.); H. Polak, Laren (N.-H.), (S.D.A.P.); J. J. Vorrink, Amsterdam (S.D.A.P.); S. de la Bella, Amsterdam (S.D.A.P.); Mevr. W. C. B. Pothuis geb. Smit, Amsterdam (S.D.A.P.).
De nieuwe Eerste Kamer telt thans 16 R.K., 11 S.D.A.P., 7 Chr.-Hist., 6 A.R., 5 Liberale, 3 V.D. en 2 N.S.B.-leden.
(Alg. Handelsblad - Maasbode - De Telegraaf - Het Volk)
(Vor. ber. Eerste Kamer Verkiezingen 436 H.)

28 JULI 1935

C. **VEREENIGDE STATEN. — Werkloosheid. —**
Het aantal werkloozen in de Ver. Staten bedroeg in Juni '35 9.804.000 tegen 9.252.000 in Juni 1934, gelijk blijkt uit de door den Nationalen Industrieelen Raad gepubliceerde statistieken. (N. Y. Herald, Parijs)
(Vorig bericht blz. 1854 C.)

D. **VEREENIGDE STATEN. — N.I.R.A. - James O'Neill afgetreden. —**
President Roosevelt heeft op 26 Juli '35 het ontslag van James O'Neill, president van de N.R.A., geaccepteerd. O'Neill wenscht zich weer met zijn particuliere zaken bezig te houden. (New York Herald, Parijs)
(Vorig bericht blz. 1851 H.)

E. **NEDERLAND. — Kabinet. - Prof. Aalberse formateur. - Niet geslaagd. —**
Op 26 Juli '35 heeft H. M. de Koningin aan prof. mr. P. J. M. Aalberse opdracht gegeven tot de vorming van een parlementair kabinet op zoo breed mogelijke basis. Deze opdracht is verstrekt, zonder dat de Koningin de voorzitters der verschillende Tweede-Kamerfracties heeft gehoord. Wel zijn gehoord de voorzitters der Eerste en Tweede Kamer en de vice-president van den Raad van State, jhr. mr. F. Beelaerts van Blokland.
Prof. mr. Aalberse heeft verzocht, deze opdracht in beraad te mogen houden, waarop H. M. den wensch heeft uitgesproken, de beslissing binnen enkele dagen te mogen vernemen.
Prof. mr. P. J. M. Aalberse heeft op 27 Juli aan H. M. de Koningin verzocht hem te willen veroorloven de vorming van een parlementair kabinet op de breedst mogelijke basis niet te aanvaarden, omdat hij na besprekingen met de voorzitters van de Kamerfracties de overtuiging had gekregen, geen voldoende overeenstemming te zullen kunnen bereiken om te komen tot de vorming van een parlementair kabinet op genoegzaam breede basis.
(Alg. Handelsblad - A.N.P. - Maasbode - Telegraaf)
(Vor. ber. 1888 A.; Prof. Aalberse 1680 H.)

F. **VEREENIGDE STATEN. — Bankwet. - Senaat. —**
De Senaat heeft de nieuwe bankwet aangenomen in ongeveer denzelfden vorm, als waarin deze was gewijzigd door de bankcommissie van den Senaat. Het „drastisch" geamendeerde wetsontwerp is doorgezonden naar het Huis van Afgevaardigden. Ondanks het verzet der regeering heeft de Senaat met 29 tegen 22 stemmen de bepaling goedgekeurd, op grond waarvan den handelsbanken het uitoefenen van het emissiebedrijf op beperkte schaal wordt toegestaan.
(New York Herald, Parijs) **(Vor. ber. blz. 1792 D.)**

G. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Amerikaansch: Angus Graham — „The Golden Grindstone". (Chatto & Windus, London)
Deensch: Jens Anker — „En Kvinde myrdet". (Axelholms Forlag)
Duitsch: Paul Ernst — „Verfall und Neuordnung" (Opstellen). (Albert Langen/Georg Müller Verlag, 1935)
A. H. Schelle-Noetzel — „Kampf im Aether oder die Unsichtbaren". (Rowohlt, Berlin 1935)
Engelsch: Renald Fraser — „Surprising Results". (Cape)
Francis Brett Young — „White Ladies" (Heinemann)
Fransch: Georges Bernanos — „Un Crime". (Aux Editions Plon)
Tristan Derème — „Le Violon des Muses". (Grasset)
Nederlandsch: A. F. Koenraads — „Mannen in leer". (W. L. en J. Brusse, Rotterdam 1935)
Jet Luber — „Moeras". (Uitg. v. Holkema & Warendorf, 1935)
Portugeesch: Castellos Portuguezes. (Lello, Oporto)
Spaansch: Fidel Pérez Minguez — „Don Juan de Idiaquez, Consejero del Rey Felipe II." (A. B. C., diario ilustrado)
Tsjechisch: Antonin Klástersky — „Vzpominky a Portrety" (Herinneringen en portretten). (F. Borody, Praag) (Red. K. H. A.) **(Vor. ber. blz. 1882 E.)**

H. **ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Volkenbond. - Italiaansche nota en Avenol's antwoord. - Haile Selassie's verklaring. —**
Op 27 Juli is officieel medegedeeld, dat de Volkenbondsraad 31 Juli '35 zal bijeenkomen.
De Italiaansche regeering heeft den Volkenbond een nota gezonden met een verzoek om nauwkeurige mededeeling, of de agenda der a.s. Raadszitting niet verder gaat dan de bespreking van directe bemiddelingsonderhandelingen en de benoeming van een vijfden scheidsrechter voor het incident van Oeal-Oeal. Tevens deelt de regeering mede op 14 en 23 Juli nota's aan de Abessynische regeering te hebben gezonden met de uitnoodiging tot directe onderhandelingen onder voorwaarde, dat deze beperkt bleven tot het incident van Oeal-Oeal. Hierop heeft de Italiaansche regeering geen antwoord gekregen en zij behoudt zich daarom haar definitieve standpunt ten aanzien van de komende raadszitting voor, totdat zij op de hoogte is gesteld van de agenda en van de houding der Abessynische regeering. Indien andere mogendheden bepaalde kwesties te berde zouden brengen, moet Italië nog overwegen, of het wel aan de komende besprekingen te Genève zal deelnemen.
De secretaris-generaal van den Volkenbond, Avenol, heeft op het telegram van Mussolini het volgende antwoord gegeven:
„Ik heb de eer, de ontvangst te bevestigen van Uw telegram van heden, dat ik telegraphisch ter kennis heb gebracht van de andere leden van den Raad en de Abessynische regeering. Ik zal het bovendien in het rondschrijven inzake de voorloopige agenda doen opnemen.
Zou ik aan den anderen kant een mededeeling van de Abessy-

nische regeering ontvangen, dan zal ik U deze omgaand doen toekomen."
De gelijktijdig gepubliceerde agenda bevat slechts één punt: Geschil tusschen Abessynië en Italië; bezwaren der Abessynische regeering.
Haile Selassie heeft een verklaring gepubliceerd, waarin hij wijst op den ernst van het probleem, dat thans voor den Volkenbond gebracht wordt:
„Het is aan den Volkenbond te verklaren of leden van den bond het recht hebben openlijk een aanval te doen op de territoriale integriteit van een anderen staat, openlijk diens souvereiniteit en onafhankelijkheid te bedreigen en zijn toevlucht te nemen tot wapengeweld als instrument voor een politiek van expansie en verovering. Wat ons betreft, wij kunnen dit niet gelooven en wij wachten met vertrouwen de beslissing af van den Volkenbond. (Journal de Genève - Ned. Tel. Ag. Reuter)
(V. b. Abess.-Ital. confl. 1888 C.; Volkenb. 1745 A.)

29 JULI 1935

A. ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Scherpe aanvallen in de pers op Engeland. —
De Italiaansche pers doet scherpe aanvallen op Engeland wegens het toestaan van wapenleveringen naar Abessynië.
De „Popolo d'Italia" schrijft, dat de Engelsche leeningen en wapenleveranties de aanmatiging en vijandigheid van den Negus zullen vergrooten, waardoor Engeland een zware verantwoordelijkheid op zich neemt. Wanneer Engeland geen belang bij de Abessynische kwestie had zou het de houding hebben aangenomen van andere landen, die Abessynië alle wapenleveranties weigeren. Thans blijkt de solidariteit der Engelsche wapenindustrie met Abessynië.
De „Stampa" schrijft, dat het Italiaansche volk deze smaad niet licht zal vergeten. De Italiaansche vriendschap is strategisch, politiek en cultureel meer waard dan elk ander bezit. Wanneer een Italiaansch soldaat valt zal de vloek zich niet slechts richten tegen den Barbaar die geschoten heeft, doch ook tegen dengene, die uit hebzucht de wapens heeft geleverd.
(Vorig bericht blz. 1889 H.)

B. NEDERLAND. — Verdediging van den gulden. - Buitenlandsche perscommentaren. —
ENGELAND. — De **„Times"** schrijft: Het Nederlandsche bankwezen is gezond en beschikt over ruime bronnen, middelen in goud en deviezen. Technisch moet de positie van den gulden zeer sterk zijn.
De **„Financial News"** schrijft: Wanneer de gulden thans zou worden gedevalueerd, zou dit een grooten terugslag hebben op de andere goudbloklanden. Deze terugslag zou veel verder reiken, dan die van de Belgische devaluatie.
Nederland controleert een derde van de wereldrubberproductie, een vijfde van de theeproductie, een zesde van de tin-, een zevende van de rietsuikerproductie en een belangrijk percentage der petroleumproductie. Een onmiddellijk gevolg van de devaluatie van den gulden zou zonder twijfel zijn een daling van de sterlingprijzen van al deze artikelen.

FRANKRIJK. — De **„Intransigeant"** schrijft: Wat in Nederland gebeurt, maakt deel uit van een algemeen offensief, dat tenslotte tegen onzen franc gericht is.
Frankrijk heeft misschien ongelijk gehad om België niet bij te staan toen het nog tijd was. Laten we thans niet dezelfde fout begaan. Door den gulden te verdedigen, verdedigen wij den franc, en door den franc te verdedigen, verdedigen wij ons internationaal prestige.
De **„Journal des Débats"** schrijft: De gulden behoeft niet te vallen, als het Nederlandsche volk niet wil.

BELGIE — De **„Courrier de la Bourse"** doet naar aanleiding van de nieuwe discontoverhooging opmerken, dat deze krachtige verdediging van den gulden ongetwijfeld haar uitwerking niet zal missen, doch dat men daarmede de kern van de kwestie niettemin niet raakt. „Waarschijnlijk", zegt het blad, „zal Nederland, een land dat evenals België een grooten internationalen handel heeft, ten slotte toch moeten devalueeren. De meerderheid van de leidende mannen schijnt echter nog niet tot deze overtuiging te zijn gekomen. Zij huldigt nog steeds het beginsel van de onaantastbaarheid van den gulden.
(Vorig bericht blz. 1888 E.)

C. NEDERLAND. - Kabinet. - Dr. H. Colijn formateur.
Nadat H. M. de Koningin op 27 Juli '35 den minister van Staat jhr. mr. D. J. de Geer had ontvangen, heeft H. M. op 29 Juli dr. H. Colijn ontvangen en opdracht verleend tot vorming van een extra-parlementair kabinet van breede samenstelling.
Dr. H. Colijn heeft verzocht de opdracht in beraad te mogen houden, waarop de Koningin den wensch heeft uitgesproken de beslissing binnen enkele dagen te mogen vernemen.
Dr. Colijn heeft terstond nadat hij van H. M. de Koningin opdracht had ontvangen tot vorming van een extra parlementair kabinet van breede samenstelling, een aanvang gemaakt met het voeren van oriënteerende besprekingen.
(Alg. Handelsblad - De Telegraaf)
(Vorig bericht blz. 1889 E.)

D. CEYLON. — Malaria. —
Het totaal aantal dooden tengevolge van de malaria-epidemie in de eerste zes maanden van 1935 bedroeg 129.684, vergeleken met 55.252 over het geheele jaar 1934. (Times of Ceylon) **(Vor. ber. blz. 1781 B.)**

E. NEDERLAND. — Wandelsport. - De Vierdaagsche.
Van 23 tot en met 26 Juli werden dit jaar de afstandmarschen gehouden. Van de 3030 deelnemers, die den eersten dag vertrokken, hebben er 2906 de marschen met goed succes volbracht.
Het gouden kruis voor tienjarige deelname werd toegekend aan: M. J. Taekema, sergeant van het 5e R.I.; W. J. Korte, sergeant L.S. Haarlem; J. H. Starmans, politie Rotterdam; J. Clarijs, politie Rotterdam; Vleghert, politie Den Haag; H. Bouwmeester, sergeant luchtvaartafdeeling; F. Wiedijk, sergeant 7e R.I.; L. Tröger, oud-inspecteur van politie eerste klasse, Den Haag.
De kroon voor de elfde maal ontvangen: mr. O. Verdoorn, res. eerste luit. der Jagers; W. F. A. v. d. Kley, korporaal L.S., Rotterdam; W. A. J. Roelofsen, kapitein der mariniers; Vis, politie Den Haag; Hollander, politie Den Haag; J. W. Wittekamp, Nijmegen; J. v. d. Meulen, kapitein 6e R.A.; Mevr. v. d. Kley-Vrijenhoek, Rotterdam.
Het cijfer 12 verkregen: Mak, politie Den Haag; B. Tichelaar, sergeant 7e R.I.; J. Vos, Amsterdam.
Het cijfer 13: A. A. Schwing, eerste luit. der Jagers; J. B. Verbergt, sergeant 5e R.I.; M. D. Hol, sergeant 11e R.I.; D. van 't Zet, sergeant Genie; J. H. Teunissen van Manen, opperwachtmeester 8e R.A.; Jhr. G. H. A. van Kinschot, ordonnansofficier van H.M. de Koningin; D. F. J. Brandwijk, wachtmeester derde divisie Kon. Marechaussee.
Het cijfer 14: A. A. M. Göbel, opperwachtmeester tweede halfregiment huzaren.
Het cijfer 15: G. H. v. Veldhuizen, serg.-majoor-instruct. politie.
Het cijfer 16: A. J. J. Geel, Vrijw. Burgerwacht, Amsterdam.
Het cijfer 17: Jhr. A. v. d. Goes, ritmeester eerste halfregiment huzaren; A. C. L. Dinkhuisen, Den Haag; G. J. v. d. Kay, Elden.
(De Telegraaf) **(Vorig bericht blz. 1424 E.)**

30 JULI 1935

F. NEDERLAND. — Kabinet-Colijn samengesteld. —
Dr. H. Colijn heeft de hem verstrekte opdracht tot vorming van een extra-parlementair kabinet van breede samenstelling aanvaard.
Het departement van Econ. Zaken zal worden gesplitst in een departement van Handel en Nijverheid onder leiding van prof. dr. ir. H. C. J. H. Gelissen, den huidigen bewindsman van Econ. Zaken, en een departement van Landbouw en Visscherij onder leiding van dr. L. N. Deckers, tot dusver minister van Defensie. Het beheer van het departement van Defensie zal ad interim worden gevoerd door dr. Colijn.
Prof. dr. J. R. Slotemaker de Bruïne behoudt de leiding van het departement van Onderwijs, Kunsten en Wetensch., welke departement hij sedert het ontslag van mr. H. P. Marchant ad interim beheerde. Zijn plaats als leider van het departement van Sociale Zaken zal worden ingenomen door mr. M. Slingenberg (V.D.), lid van de Eerste Kamer en van Gedep. Staten van Noord-Holland, oud-wethouder van Haarlem.
De nieuwe ministerslijst zal er als volgt uitzien:
Dr. H. Colijn, voorzitter van den ministerraad, minister van Koloniën en minister van Defensie a.i.
Prof. dr. ir. H. C. J. H. Gelissen, Handel en Nijverheid.
Dr. L. N. Deckers, Landbouw en Visscherij.
Mr. J. A. de Wilde, Binnenlandsche Zaken.
Jhr. mr. A. C. D. de Graeff, Buitenlandsche Zaken.
Prof. dr. J. R. Slotemaker de Bruïne, Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.
Mr. M. Slingenberg, Sociale Zaken.
Mr. J. R. H. van Schaik, Justitie.
Jhr. ir. O. C. A. van Lidth de Jeude, Waterstaat.
Mr. P. J. Oud, Financiën.
(Alg. Handelsblad - De Maasbode - De Telegraaf)
(Vorig bericht blz. 1890 C.)

A. **DUITSCHLAND. — Deviezenprocessen. —**
In het deviezenproces tegen vier zusters van de orde van den H. Karel Borromaeus zijn op 27 Juli '35 de volgende vonnissen uitgesproken: tegen zuster Luitgardis Kneppek en zuster Rosalie Bell elk drie jaar gevangenisstraf en een boete van 115.000 resp. 100.000 Mark; tegen Felicitas Potzr een jaar en negen maanden gevangenisstraf en 55.000 Mark boete en tegen zuster Rosa Voelkel vijf maanden gevangenisstraf. Het voorarrest van vier resp. drie maanden zal in mindering worden gebracht. De vonnissen waren overeenkomstig den eisch. (De Telegraaf)
(Vor. ber. Deviezenprocessen 1832 C.)

B. **WIELERSPORT. — Tour de France. —**
De einduitslag van den 29sten „Tour de France" luidt als volgt:
1. Romain Maes (België). Totaaltijd 141 uur 32 min. 39 sec. Gemiddelde 30,618 K.M. per uur.
2. Morelli (Italië), 141 uur 49 min. 52 sec.
3. F. Vervaecke (België), 141 uur 56 min. 6 sec.
4. S. Maes (België), 142 uur 7 min. 24 sec.
5. Lowie (België), 142 uur 23 min. 26 sec.
6. Speicher (Frankrijk), 142 uur 26 min. 29 sec.
7. Archambaud (Frankrijk), 142 uur 41 min. 28 sec.
8. Vietto (Frankrijk), 142 uur 53 min. 3 sec.
9. Ruozzi (Frankrijk), 143 uur 6 min. 2 sec. Eerste der toeristen.
10. Thierbach (Duitschland), 143 uur 32 min. 4 sec.
11. Cogan (Frankrijk); 12. Benoit Faure (Frankrijk); 13. Ch. Pelissier (Frankrijk), 144 uur 1 min. 21 sec., eerste der individueelen; 14. Bernard; 15. Legreves; 16. Fayolle; 17. Leducq; 18. Cloarec; 19. Maucalir; 20. Dignef.
In totaal hebben 45 renners de Ronde beëindigd. 93 renners vingen op 4 Juli de Ronde te Parijs aan, zoodat meer dan 50 procent den strijd hebben moeten staken.
Landen-klassement: 1. België, met R. Maes, Vervaecke en S. Maes. Totaaltijd 425 uur 36 min. 9 sec.
2. Frankrijk, met Speicher, Archambaud en Vietto. Totaaltijd 428 uur 1 min.
3. Duitschland, 435 uur 33 min 26 sec.
4. Italië, 437 uur 52 min. 3 sec.
5. Spanje, 438 uur 55 min. 55 sec. (L'Auto)
(Vorig bericht blz. 1411 H.)

C. **BOLIVIA. — Kabinet afgetreden. —**
Het Boliviaansche kabinet is op 27 Juli '35 afgetreden tengevolge van het feit, dat de politieke leiders er niet in geslaagd zijn het probleem van het presidentschap van Luis Tejada Serzano op te lossen, die sedert November 1934 president is zonder grondwettig gekozen te zijn. (A. N. P.)
(Vorig bericht Kabinet 1597 C.)

D. **DUITSCHLAND. — Kerkstrijd. - Katholieke verklaring. —**
In alle Katholieke kerken te Berlijn is op 28 Juli '35 een verklaring voorgelezen, die onderteekend is door den vicaris-generaal van het bisdom Berlijn. In deze verklaring wordt gezegd, dat de Katholieke Kerk in den loop der geschiedenis herhaalde malen vervolgd is. Den huidigen toestand der Katholieke Kerk kenschetsend als een „toestand van beproeving", gelast de vicaris-generaal, dat in elken dienst gebeden moet worden „dat God de vrijheid moge geven aan de Katholieke Kerk in Duitschland". (De Tijd)
(Vorig bericht 1889 A.)

E. **NEDERLAND. — P. T. T. - Opbrengst in het eerste halfjaar van 1935. —**
De opbrengst van de diensten der P. T. en T. over de eerste zes maanden van 1935 bedroeg:
Posterijen: *f* 17.042.956 (*f* 813.057 minder dan in 1934 en *f* 591.244 minder dan de begrooting).
Telegrafie: *f* 1.872.331 (*f* 290.287 minder dan in 1934 en *f* 179.169 minder dan de begrooting).
Telefonie: *f* 11.370.537 (*f* 893.665 minder dan in 1934 en *f* 67.863 minder dan de begrooting).
Postchèque- en girodienst: *f* 3.685.918 (*f* 288.740 meer dan in 1934 en *f* 321.868 meer dan de begrooting).
Totaal: *f* 33.971.742 (*f* 1.708.269 minder dan in 1934 en *f* 516.408 minder dan de begrooting).
(De Telegraaf) **(Vor. ber. P. T. T. 1508 C)**

31 JULI 1935

F. **NEDERLAND. — Gereconstrueerd Kabinet-Colijn. - Mr. Marcus Slingenberg minister van Sociale Zaken.**
De nieuwe minister van Sociale Zaken, Mr. Marcus Slingenberg, werd te Beerta geboren op 21 Oct. 1881. Reeds op het gymnasium te Winschoten, waar dr. Bos, de latere leider der Vrijz. Democraten, les gaf, maakte hij kennis met de V.D.-beginselen en hij is deze zijn geheele leven trouw gebleven.
Op 25-jarigen leeftijd promoveerde de heer Slingenberg op stellingen in de rechten aan de universiteit te Groningen en een jaar later werd hij, op aanbeveling van dr. Bos, associé van mr. Tjeenk Willink, advocaat te Haarlem. Ondertusschen studeerde hij voor candidaat-notaris en was van 1912—1917 voorzitter van de Broederschap van Candidaat-notarissen en werd in 1924 tot secretaris benoemd. Reeds op 29-jarigen leeftijd werd mr. Slingenberg lid van den Haarlemschen Raad en drie jaar later werd hij lid van Provinciale- en daarna van Gedeputeerde Staten. In 1919 werd hij als zoodanig niet herkozen, maar de Haarlemsche raad benoemde den toen 38-jarigen tot wethouder, een functie die hij in April 1934 weer verwisselde voor het lidmaatschap van Ged. Staten.

Mr. M. Slingenberg.

Sinds 1920 is mr. Slingenberg lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal. Hij is ridder in de orde van den Nederlandschen Leeuw.
(Alg. Handelsblad - De Telegraaf)

Voor levensbeschrijving en photo van de heeren: Dr. H. Colijn, Mr. J. A. de Wilde, Jhr. mr. A. C. D. de Graeff, Mr. P. J. Oud, Mr. J. R. H. van Schaik, Mr. dr. L. N. Deckers zie blz. 834 A; van Prof. dr. J. R. Slotemaker de Bruïne, blz. 858 F; Jhr. ir. O. C. A. van Lidth de Jeude, blz. 1707 D; en Prof. dr. ir. H. C. J. H. Gelissen, photo blz. 1822 F, levensbeschrijving blz. 1831 A. (Red. K. H. A.) **(Vor. ber. 1890 F.)**

G. **DUITSCHLAND. — Ariërparagraaf. - De niet-ariërs en het leger. —**
In het Reichsgesetzblatt is een verordening verschenen op de toelating van niet-ariërs tot den actieven dienst in het leger. Daarin word bepaald, dat de personen, die volgens de wetgeving op de ambtenaren Ariërs zijn, ook ten opzichte van de weermacht als Ariërs gelden. De uitzonderingen echter, voorzien in

de wet op de ambtenaren, gelden niet zonder meer voor de wet op de weermacht.
Personen, die twee ouders van Joodschen bloede hebben, of drie grootouders van Joodschen bloede, worden niet toegelaten tot den actieven dienst. In zooverre zij geschikt zijn om te dienen, worden zij zonder uitzondering ingedeeld bij de reserve 2. Uitzonderingen kunnen voor zoodanige niet-ariërs worden toegelaten, die niet meer dan twee volslagen niet arische grootouders hebben.
De keuring gaat in zijn werk zonder dat gelet wordt op het ras. Een niet-ariër, die geschikt wordt bevonden voor den dienst en ingelijfd wordt bij de reserve 2, kan binnen twee weken na de keuring verzoeken om nochtans bij den actieven weerdienst te worden ingelijfd. Hierover beslist een commissie van officieren. (Reichsgesetzblatt)
(Vorig bericht Ariërparagraaf 1329 F.)

A. **ITALIE. — Conflict met Abessynië. — Nieuw incident te Walkait. —**
In het Noordwesten van Abessynië, nabij Walkait, heeft een botsing plaats gehad tusschen een Italiaansche en een Abessynische troepenafdeeling, waarbij veertig Italianen en twintig Abessyniërs werden gedood. (Times) **(Vorig bericht blz. 1889 H.)**

B. **DENEMARKEN. — Boerenbetooging. - Eischen.**
Na een betooging waaraan 50.000 boeren uit geheel Denemarken deelnamen, overhandigde op 29 Juli '35 een delegatie van 12 boeren een resolutie aan den Koning, waarin de volgende eischen der Deensche boeren werden kenbaar gemaakt:
1. Waarborging van de productieprijzen voor alle belangrijke landbouwproducten zooals boter, vleesch en graan.
2. Afschaffing van de sedert 1914 ingevoerde belastingen, welke den landbouw belemmeren.
3. Hulp aan vlijtige boeren, die buiten hun schuld in moeilijkheden zijn geraakt, totdat de bedrijven weer rendabel zijn.
Nog denzelfden dag zijn deze wenschen in den ministerraad behandeld.
Naar de minister-president, Stauning, mededeelde, zijn in dit opzicht geen besluiten genomen en ook is geen antwoord op de eischen opgesteld. Stauning verklaarde verder, dat zulke eischen nog nooit door eenige industrie werden gesteld. Het was zeer moeilijk deze in te willigen, wanneer men zich aan de bepalingen der grondwet over eigendomsrecht enz. wilde houden.
Intusschen heeft ook de boeren-commissie stelling genomen in den door de houding van den minister-president ontstanen toestand. In een communiqué zegt zij het volgende:
Nu de minister-president geweigerd heeft mede te werken aan een inwilliging der eischen van den landbouw door den Rijksdag, heeft de commissie overeenkomstig de haar verleende volmachten eenstemmig besloten de voor de doorvoering der eischen noodzakelijke maatregelen te nemen.
(Berlingske Tidende)

C. **NEDERLAND. — Muiterij „Zeven Provinciën". - Luit. v. Boven voor den Marinekrijgsraad. —**
Voor den Marinekrijgsraad te Den Helder heeft op 31 Juli '35 terecht gestaan de luitenant ter zee 2de klasse Van Boven, die als oudste aanwezend officier bij het uitbreken van de muiterij aan boord van „De Zeven Provinciën" het commando over het oorlogsschip had.
De fiscaal mr. D. A. B. Franken heeft tegen den beklaagde geëischt vier maanden gevangenisstraf met aftrek van den in voorloopige hechtenis doorgebrachten tijd en voorts het ontslag van luit. Van Boven uit den militairen dienst. (A. N. P.)
(Vorig bericht Muiterij 1784 I.)

D. **NEDERLAND. — Verdediging van den gulden. - Dr. Colijn's verklaring. —**
Dr. H. Colijn heeft op 31 Juli '35 tegenover den correspondent voor Nederland van de „Agence économique et financière" de volgende verklaring afgelegd:
De politieke crisis is in weinig dagen opgelost. Dank zij de snelle wijze van oplossing dezer crisis is Nederland bewaard gebleven voor een geforceerde devaluatie van den gulden die, ingeval van een langdurig tijdperk van politieke onzekerheid, het economisch leven had kunnen ontwrichten.
De aanvallen tegen den gulden zijn volkomen mislukt en het nieuwe kabinet is vastbesloten het tot dusver gevoerde monetaire beleid voort te zetten.
Wat de internationale economische en financieele vraagstukken betreft, ben ik meer dan ooit de overtuiging toegedaan, waarvan ik herhaalde malen blijk heb gegeven, o.a. op de economische en monetaire conferentie te Londen, dat het eenerzijds absoluut noodzakelijk is ten spoedigste te komen tot herstel van gezonde internationale handels-politieke verhoudingen en anderzijds te komen tot internationale munt-stabilisatie.
De landen zullen in beide opzichten tot overeenstemming moeten geraken.
Ik voeg er aan toe, dat Nederland niet zal aarzelen zijne medewerking te verleenen aan elke ernstige poging op dit gebied, in het bijzonder aan een internationale goed-voorbereide stabilisatie-conferentie. (Agence Economique et Financière)
(Vor. ber. 1890 B; Dr. Colijn 1890 F.)

E. **TENNIS. — Davis Cup 1935. - Engeland slaat de Vereenigde Staten. —**
De Challenge Round tusschen Engeland en de Ver. Staten is door Engeland met 5—0 gewonnen.
(Morning Post) **(Vorig bericht 1886 G.)**

F. **ZUID-AFRIKA. — Nationale Partij. - Beginselprogramma. —**
De Federale Raad van de Nationale Partij heeft zijn beginselprogramma bekend gemaakt. Het is een gewijzigd programma van de oude Nationale Partij, welke met de Zappartij is samengesmolten. Het belangrijkste daarin is artikel 4, dat de nationale zelfstandigheid en onafhankelijkheid behandelt. Dit artikel luidt:
„Die Party grond hom op die ondubbelsinnige erkenning dat Suid-Afrika volgens wet 'n soewerein onafhankelike staat is en dat hy daarom alle regte besit en op eie gesag alle staatsfuncties mag uitoefen wat deur daardie uitdrukking in sy volle internasionale betekenis aangedui word. Artikel 5 gaat voort: Hij onderneem om hierdie onafhankelikheid getrou te handhaaf, om enige vertolking, rigting, optrede of politieke wat daarmee in stryd is of daarop inbreuk maak, met alle geoorloofde middele te bestry en om alle nog bestaande konstitusionele ongeryndhede te verwyder.
6. Die Partij erken onomwonde die reg van die volk om te eniger tyd as hy dit in die belang van die land ag, sy regeringsvorm langs konstitusionele weg te verander.
7. Die Party is daarvan oortuig dat die republikeinse staatsvorm, afgeskei van die Britse Kroon, hom die beste aanpas by die tradisies, omstandighede en aspirasies van die Suid-Afrikaanse volk en hy sal die republikeinse ideaal daarom beskerm en nastreef. Niemand sal egter lidmaatskap van die Party ontsê word alleen omdat hy geen oortuigde republikein is nie, tensy sy betrokke provinsiale kongres anders besluit.
8. Hy erken dat 'n republiek tot stand gebring kan word alleen op die breë grondslag van die volkswil en met die getroue inagneming van die gelyke taalregte van die twee seksies van die blanke bevolking. In ooreenstemming hiermee lê hy vas dat hierdie konstitusionele verandering tot stand gebring sal word alleen ingevolg 'n spesiale en besliste opdrag daartoe van die volk. (Die Burger)

G. **LUCHTVAART. — Vliegongelukken. —**
Onderstaand overzicht geven wij in verband met de vliegrampen die ons land den laatsten tijd getroffen hebben:
Zondag 6 December 1931: De „Ooievaar" bij Bangkok verongelukt. Aantal dooden: vijf.
Bemanning: gezagvoerder Th. Wiersma; tweede bestuurder J. v. Onlangs; boordwerktuigkundige J. E. W. Kotte. Passagiers: A. Borg (Nederl.) en Baudart (Fr.).
Vrijdag 21 December 1934: De „Uiver" in Syrische woestijn bij Rutbah te pletter geslagen en verbrand. Aantal dooden zeven.
Bemanning: gezagvoerder W. H. O .H. Beekman; mecanicien J. v. Steenbergen; werktuigkundige H. A. Walewijn; marconist G. v. Zadelhoff. Passagiers: D. W. Berretti (Batavia); prof. dr. E. M. Walch (Batavia); J. Th. Kort (Nederland).
Zaterdag 6 April 1935: De „Leeuwerik" in Sauerland (D.) in storm vergaan. Aantal dooden: zeven.
Bemanning: gezagvoerder P. Soer; tweede bestuur-

der E. A. J. Prillewitz; marconist Th. v. d. Klein; boordwerktuigkundige Welman; boordwerktuigkundige Wingelaar. Passagiers: Mr. W. de Vlugt (Nederl.); H. L. A. Briel (Nederl.).
Zondag 14 Juli 1935: De „Kwikstaart" nabij Schiphol verbrand. Aantal dooden: zes.
Bemanning: gezagvoerder H. Silberstein; radiotelegrafist G. Nieboer; leerling werktuigkundige L. J. van Dijk; werktuigkundige G. Bron. Passagiers: J. Newman (Eng.); H. Hodson (Eng.).
Woensdag 17 Juli 1935: De „Maraboe" nabij Boeshir in brand gevlogen. Inzittenden gered.
Zaterdag 20 Juli 1935: De „Gaai" nabij St. Bernardino (Zw.) tegen de bergen te pletter geslagen. Aantal dooden: dertien. (De Tijd) **(Vor. ber. 1882 A.)**

1 AUGUSTUS 1935

A. ZWITSERLAND. — Horloge-industrie. —
De eerste zes maanden van 1935 is de uitvoer van onderdeelen sterk gestegen. Deze ontwikkeling heeft in vakkringen nogal ontstemming gewekt, omdat men vreest, dat de uitvoer van uurwerken hierdoor tenslotte in ernstige mate zal worden belemmerd.
De verbetering in de uurwerk-industrie komt tevens tot uitdrukking in de situatie op de arbeidsmarkt. Het aantal werkzoekenden in dezen tak van industrie bedroeg per ult. Juni 9177 tegen 10.631 aan het begin van 1935 en 16.341 aan het begin van 1933.
De gemiddelde prijs van nikkelen zakhorloges bedroeg in de eerste helft van 1935 frs. 3.74 (v. j. 3.66), van zilveren horloges frs. 14.38 (v. j. 15.77), van gouden horloges frs. 88.49 (v. j. 83.95). Voor armbandhorloges waren de gemiddelde prijzen resp. frs. 6.16 (v. j. 6.31), frs. 13.69 (v. j. 11.31) en frs. 35.50 (v. j. 36.66).
Hoewel de prijsdaling in de verschillende categorieën moet worden toegeschreven aan een vermindering der kwaliteit, kan toch niet over het hoofd worden gezien, dat de aanhoudende prijsdaling voor de industrie noodlottige gevolgen moet hebben. In regeeringskringen houdt men zich op het oogenblik met het probleem bezig, op welke wijze aan dezen toestand een einde zal kunnen worden gemaakt. Bij de vernieuwing van de bestaande conventie op 31 Maart 1936 zal moeten blijken, in hoeverre de gedachte van een stabiliseering der prijzen voortgeschreden is. (Journal de Genève)
(Vorig bericht 1416 C.)

B. NEDERLAND. — De Werkloosheid. —
Bij 1060 organen der openbare arbeidsbemiddeling stonden op 13 Juli 1935 in totaal 349.457 werkzoekenden ingeschreven, onder wie 332.592 mannen.
Hiervan waren werkloos 331.635 personen, onder wie 319.386 mannen.
Op 29 Juni '35 bedroeg het totaal aantal ingeschrevenen bij een gelijk aantal organen 351.233, onder wie 332.880 werkloozen.
Het aantal werkzoekenden is sedert 29 Juni '35 verminderd met 1776. Het aantal werkloozen met 1245.
(Rijksdienst der Werkloosheidsverzekering)
(Vorig bericht 1823 B.)

C. WERELDVLOOT. — Vermindering. —
Uit de gegevens in Lloyd's Register Book voor 1935-'36 blijkt, dat in de afgeloopen twaalf maanden de wereld-scheepstonnage in totaal met 690.640 ton is verminderd. In het jaar van Juli 1933 tot einde Juni 1934 bedroeg de vermindering van de wereld-scheepstonnage 2.343.573 ton, zoodat de vermindering in het laatste jaar aanmerkelijk geringer was. De vermindering met in totaal 690.640 ton werd hoofdzakelijk veroorzaakt door de sterke vermindering van de stoom-tonnage, welke met 1.330.640 daalde. De motor-tonnage daarentegen nam nog met 700.165 ton toe. De totale wereld-scheepstonnage bedroeg op 30 Juni '35 dientengevolge nog 64.885.972 ton tegen 65.576.612 ton een jaar tevoren. De landen, die in het afgeloopen jaar het meest tot de vermindering van de wereldvloot bijdroegen, waren Frankrijk, waar de tonnage met 272.917 ton verminderde en Groot-Brittannië en Ierland met een vermindering van 334.503 ton. Het sterkst nam de scheepstonnage toe in Griekenland, n.l. met 203.905 ton, in de Sovjet-Unie met 171.522 ton en in China met 56.546 ton. Dit is grootendeels het gevolg van de groote aankoopen van oude schepen door laatstgenoemde landen.
(Lloyd's Register Book 1935-'36)
(Vorig bericht 1601 E.)

D. FILMKUNST. — De Kribbebijter. —
Op 8 Aug. '35 zal de première plaats vinden van de Nederlandsche film „De Kribbebijter", door N.V. Holfi vervaardigd in de Cinetone-Studio's te Amsterdam en uitgebracht door Universal-Film-Agency. Regie: Herman Kösterlitz en Ernst Winar; aan de camera: Henk Alsem; in de hoofdrollen: Cor Ruys, Louis De Bree, Mary Dresselhuys, Dolly Mollinger, Frits Van Dongen, Louis Borel, August Kiehl, John Gobau.
(Red. K. H. A.) **(Vor. ber. Filmkunst 1781 F.)**

E. NEDERLAND. — België en Nederland bij oorlogsgevaar. —
Onze Supervisor voor Militaire Zaken, Z.Exc. W. H. v. Terwisga, Luit.-Generaal b. d., zendt ons de volgende aanteekeningen, die wij onverkort opnemen:

Men maakt zich in België blijkbaar bezorgd over de gevaren voor den linkervleugel der verdediging, welke geen natuurlijke beveiliging in het terrein heeft, doch aan Nederland aanleunt. Wat er over verluidt toont eenige onrust ten aanzien van hetgeen Nederland zal doen ingeval van een onverhoedschen aanval van Duitsche zijde, indien van die zijde de neutraliteit van ons land niet zou worden geëerbiedigd.
Veronderstellingen werden (worden) uitgewerkt met betrekking tot de gevolgen van een optreden der Duitschers over Venlo, van hun optreden over Roermond; waarbij gewezen werd (wordt) op de niet versterkte Maas met de daarover liggende vaste bruggen, alsmede op de bestaande of nog komende kanaalovergangen op Nederlandsch gebied.
Wij meenen dat de praktijk zal meebrengen dat, in geval van een optreden als bedoeld werd, er wel geen sprake zal zijn van „Roermond òf Venlo", doch dat dan steeds sprake zal zijn van „Roermond èn Venlo", dat het front zelfs veel breeder moet worden gedacht.
Maar wij meenen ook, dat men zich in België (en ook elders) toch wel moge herinneren, hoe Nederland het allereerst mobiliseerde, na reeds tijdig te voren de maatregelen te hebben getroffen welke zekerheid gaven dat een ongehinderde overtocht over onze bruggen uitgesloten zou zijn.
Onze mobilisatie werd bevolen op 31 Juli en reeds op den 2den Augustus, héél vroeg in den ochtend, marcheerden geheel gemobiliseerde, van alle voertuigen en uitrusting voorziene, regimenten naar de punten welke te voren als hun oorlogsopstelling waren vastgesteld.
Doch reeds een week daarvóór waren bevelen gegeven in verband met de maatregelen ter gereedmaking van hetgeen — na de vredesvoorbereiding — nog noodig was tot het doen springen der rivier-overgangen ingeval van eene, gevaar brengende, nadering van Duitsche troepen.
Hetzelfde zou gebeuren met de bruggen over de groote rivieren in de wegen welke uit het Zuiden naar het hart des lands leiden.
Met de grootste oplettendheid werden door onze Regeering nagegaan de inkomende inlichtingen omtrent de stemmingen enz. aan de andere zijde der grenzen en met groote zorgvuldigheid werd alles gedaan om de mogelijkheid te voorkomen dat, bij een onverhoeds optreden en schending van onze onzijdigheid, onze bruggen onverlet in vreemde handen zouden kunnen vallen.
Reeds vele dagen vóór het eerste werkelijke optreden tusschen elkaar vijandig gezinde mogendheden stonden — bij wijze van spreken — op onze bruggen de mannen met de lont in de hand gereed om de springladingen te ontsteken welke de bruggen afdoende zouden vernielen.
En de toegangen tot de bruggen waren zoodanig bewaakt, dat de mannen die de lont in de hand hadden, niet konden worden overrompeld; dat zij tijdig genoeg gewaarschuwd zouden worden om hun taak te vervullen.
Menschelijkerwijs gesproken was er 100% zekerheid dat een onverhoeds optreden aan onze rivierovergangen zou zijn gestuit en dat een aanvaller nieuwe overgangen zou moeten maken.
Er is geen enkele reden om aan te nemen dat de maatregelen, welke reeds vele jaren vóór 1914 geheel waren voorbereid en steeds op de hoogte van den tijd werden gehouden door onzen Generalen Staf, en die in 1914 geheel doelmatig zijn uitgevoerd geworden, in de toekomst niet even doeltreffend zullen worden toegepast.
Het schijnt nuttig dat het Nederlandsche volk en ook het bevriende buitenland omtrent het bovenstaande nog even worde ingelicht, opdat een iegelijk daardoor ten aanzien van onze houding, ten volle zij gerustgesteld. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Z. Exc. W. H. v. Terwisga 882 B.)

F. PROF. DR. F. VENING MEINESZ. — Voorloopige conclusie. —
In zijn op 31 Juli '35 te Soerabaja gehouden lezing stelde prof. Vening Meinesz als voorloopige conclusie van zijn onderzoekingen aan boord van de K XVIII vast, dat de aarde afwijkingen van den evenwichtsvorm vertoont, welke zou moeten zijn ontstaan door aswenteling en onderlinge massa-samentrekkingen. Een verdere conclusie is, dat de aarde nog niet geheel in evenwicht is. De zwaartekracht op zee is algemeen grooter dan op de continenten, dus er bestaat een systematische evenwichtsverbreking in den opbouw van de aarde. De verklaring der theorie is: de wentelstroomen in substratum worden veroorzaakt door grootere radio-activiteit in de dikke continent-aardkorst. Deze wentelstroomen rijzen onder de continenten en dalen onder de oceanen. (Aneta)
(Vor. ber. Prof. Vening Meinesz 1571 F.)

2 AUGUSTUS 1935

A. NEDERLAND. — Clearing met Duitschland, Chili en Turkije. —

De stand der clearing per 31 Juli 1935:

Met Duitschland:

1. Stortingen in Nederland	ƒ 128.457.400
waarvan bestemd voor:	
a) Achterstallige vorderingen	20.173.500
b) Rentedienst Dawes- en Youngleening en Stillhalte; Rentetransfer	14.814.000
c) vrije rekening Reichsbank	5.142.800
d) nieuwe onder de Clearing vallende vorderingen	88.327.100
2. Stortingen in Duitschland (nieuwe onder de Clearing vallende vorderingen) (inclusief saldo 1934 ad ƒ 11.501.466)	121.770.000
3. Uitbetalingen in Nederland op nieuwe vorderingen (in mindering komend van het bedrag onder 1.d)	85.717.200
Laatst uitbetaald nummer van storting 94264.	
4. Speciale verrekening	
a) Stortingen in Nederland tegen afgifte van reischèques	1.430.200
b) Uitbetalingen in Nederland	550.000

Met Chili (Clearingrekening A)

1. Stortingen in Nederland	ƒ 294.533
2. Stortingen in Chili	469.880
3. Uitbetalingen in Nederland	289.224
4. Tot de Clearing toegelaten Nederl. vorderingen, waarvan nog geen bericht van storting bij de Banco Central de Chili werd ontvangen	42.999
5. In particuliere compensatie toegelaten	105.432
Laatst uitbetaald nummer van storting 176	

Met Turkije

1. Stortingen in Nederland	ƒ 491.693
waarvan bestemd voor:	
a) vrije rekening Turksche Centrale Bank	147.508
b) onder Clearing vallende vorderingen	344.185
2. Stortingen in Turkije (inclusief saldo 1934 ad ƒ 302.323)	2.048.418
3. Uitbetalingen in Nederland	332.886
4. Tot de Clearing toegelaten Nederl. vorderingen, waarvan nog geen bericht van storting bij de Turksche Centrale Bank werd ontvangen	331.504
Laatst uitbetaald nummer van storting 655	

(Keesings Financieel Archief)

(Vorig bericht 1861 F.)

B. NEDERLAND. — Handel met Denemarken. —

In verband met de moeilijkheden in de handelsverhoudingen met Denemarken, wordt men ingang van 1 Augustus '35 de Deensche invoer in Nederland niet meer behandeld op basis van de in Januari 1935 gemaakte afspraak, doch zullen in plaats daarvan autonome contingenten gelden.

Onze handelsbalans met Denemarken, welke steeds actief is geweest, is ten gevolge van de maatregelen en restricties, door de Deensche regeering genomen, veranderd in een voor Nederland nadeelige balans.

(Politiken - A. N. P.) **(Vor. ber. 1702 G.)**

C. NEDERLAND. — Handel met Sovjet-Rusland. —

In de eerste 6 maanden van 1935 stegen de bestellingen van Rusland in Nederland tot ƒ 15.590.000, vergeleken met ƒ 12.900.000 in dezelfde periode van 1934.

Vooral sterk stegen, vergeleken met 1934, de bestellingen aan de Nederlandsche scheepsbouwindustrie. Er werden drie zeeschepen voor houttransport, zeven zeesleepbooten en twee baggermachines besteld. Met inbegrip van de uitgaven voor reparaties en uitrustingen en den aankoop van gebruikte schepen beloopt het totaal der aankoopen van schepen e.d. ƒ 8.100.000.

De bestellingen van machines, meetinstrumenten, toestellen, enz. stegen tot een bedrag van ongeveer ƒ 460.000.

De aankoopen van koloniale waren (rubber, tin en thee) bereikten een bedrag van ongeveer ƒ 6.450.000.

Slechts een deel van bovengenoemde bestellingen doet nog zijn invloed gelden op het totaal van den Nederlandschen uitvoer naar Rusland voor de eerste zes maanden van 1935, aangezien de groote scheepsbouwopdrachten eerst in de tweede helft van 1935 en later zullen kunnen worden afgeleverd en een belangrijk deel van de koloniale producten niet compareert in de exportstatistiek, maar in die van den doorvoerhandel.

De cijfers van de Nederlandsche in- en uitvoerstatistiek voor den handel met de Sovjet-Unie zijn:

	1e halfj. 1935	1e halfj. 1934
	(in duizenden guldens)	
Invoer uit Rusland naar Nederland	4918	9952
Uitvoer uit Nederland naar Rusland	5800	3507

Bij de bovenstaande exportcijfers zouden nog gerekend moeten worden uit de Nederlandsche statistiek voor doorvoerhandel en entrepotverkeer 1001 ton cacaoboonen, 5508 ton rubber en 99 ton thee. (De Telegraaf)

(Vorig bericht 1807 B.)

D. NEDERLAND. — Kabinet-Colijn. - Persstemmen.

Het **Algemeen Handelsblad** schrijft:

Ongetwijfeld ware het voor velen thans veel gemakkelijker en voor hun gevoel veel bevredigender om baloorig in de oppositie te gaan, liever dan binnen redelijke grenzen een offer te brengen voor een gemeenschappelijke werkbasis. Maar het landsbelang vraagt thans, naar onze overtuiging, een andere houding. Men mag verwachten, dat die houding ook bij de katholieken, althans bij hun leiders, nu zij een roomsch-roode combinatie niet hebben aangedurfd, aanwezig zal zijn.

Het **Vaderland** schrijft:

Het lijdt geen twijfel, dat dr. Colijn, bij de vorming van zijn nieuwe Kabinet, heeft getracht met de Roomsch-Katholieken tot een zeker vergelijk te komen, hetwelk conflicten als dat van de vorige week zooveel mogelijk voorkomt. De te verwachten voordracht aan H. M. de Koningin tot benoeming van een vierden Roomsch-Katholieken minister is een duidelijke aanwijzing in deze richting.

De **Nieuwe Rotterdamsche Courant** schrijft:

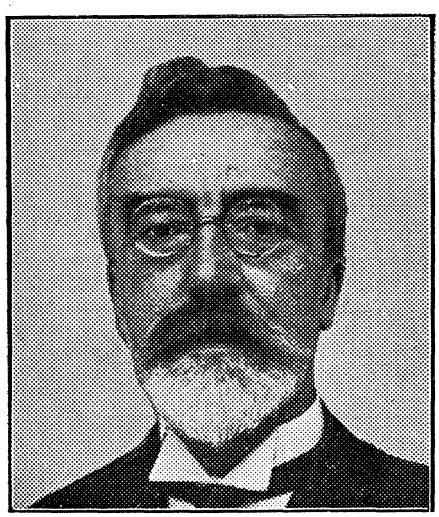
Van een beginselloos beleid en een gedeelde verantwoordelijkheid tusschen de regeering en een der partijen verwachten wij weinig goeds. Ook al behoudt dr. Colijn daarbij de algemeene leiding van het kabinet, het regeeringsbeleid is hem dan toch voor een deel uit de handen gewrongen.

Het **Volk** schrijft:

De crisispolitiek-Colijn, waarvan ons volk de wrange vruchten dagelijks te verteren krijgt, is weer aan bod, voorloopig. De heer Colijn heeft één slag gemaakt, doch daarmede heeft hij het spel nog niet gewonnen.

De **Maasbode** schrijft:

Wij hebben dit conflict niet gewenscht — integendeel! Maar nu het er eenmaal is, moet het op een behoorlijke wijze worden opgelost. Een oplossing, die het conflict zelfs in latenten vorm zou laten voortduren, is geen oplossing. Wij hopen, dat bij het eerste contact met de Kamer zal blijken, dat er werkelijk in den vollen zin van het woord van een oplossing mag worden gesproken.

Prof. mr. P. J. M. Aalberse

De **Tijd** schrijft:

De formatie van het nieuwe Kabinet-Colijn had gelukkiger kunnen uitvallen. Maar hoe onbevredigend ze voor het oogenblik schijnt, ze was noodzakelijk voor den overgang naar den nieuwen koers. Het is weinig waarschijnlijk, dat de gereconstrueerde regeering op den koers van het verleden vaart. Daar ze onderhandelde met degenen, die het eerste Kabinet-Colijn ten val brachten, en ze ernstige pogingen deed om het vertrouwen te herstellen met die fractie, zonder welke ze verklaarde niet te kunnen en willen regeeren, moeten we aannemen, dat ze in de wijziging van haar beleid voldoende concessies heeft gedaan om een voorloopig redres van dit vertrouwen te rechtvaardigen.

De **Standaard** schrijft:

Gelet op 's lands belang verheugen ook wij ons over het slagen van dr. Colijn, al verhelen wij ons niet, dat er eveneens velen zijn, die hun ontevredenheid over deze oplossing van de crisis luide zullen verkondigen.

Zoowel met het oog op de zaak zelf, als op de te verwachten oppositie zal iedereen het hiermede eens zijn, dat dr. Colijn opnieuw een zeer moeilijke, hoogst verantwoordelijke en uiterst ondankbare taak op zich heeft genomen.

Dat in het nieuwe ministerie-Colijn alle ministers uit het demissionnaire kabinet zitting hebben, bewijst meer dan vele woorden, hoe goed de verhoudingen waren en zijn tusschen dr. Colijn en zijn medewerkers.

(Vorig bericht 1890 F.; Prof. Aalberse 1889 E.)

E. DANZIG. — Douanegrens Danzig—Oost-Pruisen vervallen. —

De economische strijd welke sinds de invoering der valuta-restricties door Danzig tusschen de Vrije stad

en Polen wordt gevoerd, heeft thans tot een buitengewoon ernstige situatie geleid.
De Senaat van Danzig heeft namelijk op 1 Aug. den president dr. Greiser uitgebreide volmachten verleend, om de verzorging der bevolking met levensmiddelen en andere noodzakelijke producten te verzekeren.
Op grond van deze volmachten heeft dr. Greiser den douanebeambten opdracht gegeven alle bedoelde producten vrij van invoerrechten tot het gebied van Danzig toe te laten.
Deze maatregel beteekent, dat Danzig de douanegrens met Oost-Pruisen heeft laten vervallen.
Door aldus op te treden heeft de regeering van Danzig zich niet gestoord aan de conventie van November 1930 met Polen, waarin bepaald wordt, dat Danzig de douane-maatregelen zal toepassen onder contrôle van de Poolsche douane-autoriteiten.
Een officieel communiqué tracht de huidige actie te verklaren op grond van het feit, dat de economische situatie in Danzig een crisis doormaakt, zooals men nog nooit te voren heeft ondervonden.
De blaam wordt geworpen op een decreet uitgevaardigd door den Poolschen minister van Financiën op 17 Juli '35, waarvan de douane-inspectie van alle goederen welke door de haven van Danzig passeeren doch welke voor Polen bestemd zijn uit de handen van douane-autoriteiten van Danzig is genomen en waarbij hoeveelheden goederen in verschillende Poolsche steden werden geconfisqueerd.
Het communiqué zegt evenwel niet, dat het bedoelde Poolsche decreet slechts een antwoord was op de valutabeperking welke naar Duitsch model was opgesteld en waardoor de handel met Polen geheel was ontwricht en een chaotische toestand in de haven was ontstaan. (Gazeta Gdanska)

A. **INTERNATIONALE SAMENWERKING. — Internationale Liberale Conferentie. —**
Onder voorzitterschap van professor Ramsay Muir, president van de Nationale Liberale Federatie, is op 30 Juli in het gebouw van de Nationale Liberale Club te Londen de conferentie begonnen van de Internationale Entente van democratische en radicale partijen. Vertegenwoordigd waren Groot-Brittannië, Denemarken, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Nederland, Polen, Roemenië, Zweden en Amerika. De Nederlandsche afvaardiging bestond uit den heer Th. M. Ketelaar, vice-president van de Entente, Mevr. Ketelaar—Van Gogh, den heer L. G. van Dam, secretaris van de Vrijzinnig Democratische partij en den heer Sidney J. v. d. Berg, oud-bestuurslid van dezelfde partij.
De conferentie werd op 31 Juli beëindigd, nadat de volgende motie, ingediend door den president van de Internationale Entente, Ivar Berendsen, uit Denemarken, met algemeene stemmen was aangenomen:
De elfde conferentie van de Internationale Entente van liberale en radicale partijen, gehouden te Londen,
gehoord de rapporten en besprekingen over de economische problemen en de huidige werelddepressie,
van oordeel zijnde, dat beperkende maatregelen, die den internationalen handel van alle kanten belemmeren, hetzij door tariefsbarrières en contingenteeringen, of door de monetaire instabiliteit, een economischen oorlog beteekenen,
verder van oordeel zijnde, dat dit aan banden leggen van den handel en de algemeene instabiliteit het gevolg hebben, dat het vertrouwen wordt vernietigd en een toestand van groot economisch en sociaal gevaar wordt geschapen,
roept de afgevaardigden van die landen, welke in de Entente vertegenwoordigd zijn, op bij hun regeeringen aan te dringen op stabiliseering van de muntstelsels en op een zoo spoedig mogelijk opheffen van die beperkingen in den internationalen handel.
(Alg. Handelsblad.)
(Vor. ber. Int. Samenwerking 1884 D.)

3 AUGUSTUS 1935

B. **NEDERLAND. — Handels- en Clearingverdrag met Italië. —**
Dezer dagen is een aanvullende handelsovereenkomst en een clearingovereenkomst tusschen Nederland en Italië geteekend. Beide overeenkomsten treden 1 Aug. in werking.
De aanvullende handelsovereenkomst is met terugwerkende kracht tot 1 Juli 1935; de overeenkomsten blijven van kracht tot 30 Juni 1936 met mogelijkheid van stilzwijgende verlenging. De aanvullende handelsovereenkomst treedt in de plaats van de contingenteeringsregeling van 1 Maart 1934. Het handelsverdrag van 1 Maart 1934 blijft overigens van kracht.
Voor den invoer in Italië van Nederlandsche zoowel als van Ned.-Indische, Surinaamsche en Curaçaosche artikelen zijn voor de periode 1 Juli 1935 tot 30 Juni 1936 contingenten vastgesteld, welke in het algemeen gelijk zijn aan 100% van den invoer gedurende 1934.
Met het oog op de betalingsmogelijkheden moest evenwel voor bepaalde Nederlandsche artikelen met minder dan 100% van den invoer van 1934 genoegen worden genomen.
Tegenover deze regeling voor den invoer in Italië zijn door de Nederlandsche regeering aan Italië contingenten toegekend voor den invoer in Nederland en Ned. Oost-Indië.
Bij de vaststelling van den omvang der handelsbewegingen tusschen de beide landen is men er van uitgegaan, dat de betalingen door de goederenleveringen over en weer gewaarborgd zullen worden, waartoe deze over een clearing zullen worden geleid. Daarbij zal Italië voor zoover betreft het handelsverkeer met de overzeesche gebieden tot een zeker maximum een passief saldo aanvaarden, voor welker afwikkeling het de noodige vrije deviezen beschikbaar zal stellen.
Krachtens de clearingovereenkomst met Italië wordt de clearingkoers wekelijks door het Nederlandsch Clearinginstituut en het Instituto Nazionale per i cambi con l'Estero te Rome gezamenlijk vastgesteld. Eerste clearingkoers geldende tot en met 10 Aug. 1935 bedraagt 12.12. (Alg. Handelsblad) **(1864 B.)**

C. **DISCONTOKOERSEN. — De Nederlandsche Bank.**
De Nederlandsche Bank heeft met ingang van 3 Augustus '35 haar tarieven over de geheele linie met 1% verlaagd. Het wisseldisconto bedraagt dus 5%, terwijl het promessendisconto, het disconto voor beleeningen op goederen en voorschotten in rekeningcourant 5½% bedraagt.
Hieronder volgt een vergelijkingsstaatje van de jongste disconto-wijzigingen van De Nederlandsche Bank:

5 April	verhoogd van	2 %	tot	3½%.
10 April	verhoogd van	3½%	tot	4½%.
16 Mei	verlaagd van	4½%	tot	4 %.
31 Mei	verhoogd van	4 %	tot	5 %.
26 Juni	verlaagd van	5 %	tot	4 %.
5 Juli	verlaagd van	4 %	tot	3½%.
18 Juli	verlaagd van	3½%	tot	3 %.
25 Juli	verhoogd van	3 %	tot	5 %.
26 Juli	verhoogd van	5 %	tot	6 %.
3 Aug.	verlaagd van	6 %	tot	5 %.

(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. 1888 B.)**

D. **NEDERLAND. — Radiorede van Minister-president dr. H. Colijn. —**
De minister-president, minister van Koloniën en minister van Defensie a.i., dr. H. Colijn, heeft op 2 Augustus '35 naar aanleiding van de jongste politieke gebeurtenissen een radio-rede gehouden.
De eerste aanleiding tot het spreken van een kort woord tot het Nederlandsche volk, aldus Dr. Colijn, is van geheel persoonlijken aard. In den loop der laatste dagen zijn mij zoo overstelpend veel blijken van belangstelling en medeleven toegestroomd, dat ik geen anderen uitweg zag om mijn dankbaarheid daarvoor kenbaar te maken dan door middel van de radio. De tweede oorzaak voor mijn spreken ligt in mijn wensch om mijnerzijds een woord van aanmoediging te doen hooren en om aan te sporen tot ongebroken volharding.
Dat de economische toestand ten onzent, oʼschoon steeds nog beter dan in vele andere landen, slecht te noemen is, dat weten wij wel. Het is volstrekt onnoodig daarover in den breede uit te wijden. De ommekeer in het internationale ruilverkeer van goederen, die bezig is zich te voltrekken, heeft voor alle landen nog niets dan verarming opgeleverd en de pogingen, om door nationale maatregelen de verloren welvaart te herwinnen, hebben overal gefaald en kunnen ook niet tot resultaat hebben, dat datgene wat verloren ging, weer in vollen omvang terugkeert.
Maar dit kan en mag niet beteekenen, dat wij tegenover deze feiten een houding van stille berusting zonder actie zouden aannemen. Wel moet de mensch berustend aanvaarden wat Hooger macht ten slotte over ons levenslot beschikt, maar daarnaast staat de even gebiedende eisch, dat wij de gaven en

krachten, ons geschonken, tot het uiterste moeten inspannen om dreigende gevaren voor wat bestaat af te weren en om nieuwe welvaartsmogelijkheden op te sporen. In het Ora et Labora, in het bidden en werken ligt de verheven harmonie tusschen het bestel Gods en de taak van den mensch.

De taak der Regeering — Zóó moet men ook de taak van de regeering zien.

De Regeering van Nederland kan de wereld niet dwingen om andere wegen in te slaan dan in de laatste jaren gevolgd werden. Zij kan slechts trachten zich zoo goed mogelijk te verweren tegen de schadelijke gevolgen van maatregelen door het buitenland genomen. Dat heeft ze dan ook gedaan.

Zij heeft dat gedaan door een uitgebreid stelsel van contingenteeringen in het belang der binnenlandsche Nijverheid. Zij heeft dit gedaan door krachtigen steun te verleenen aan onzen akkerbouw, door ook de veehouderij en den tuinbouw, benevens allerlei andere bronnen van volkswelvaart de helpende hand toe te steken. Honderden millioenen guldens per jaar moesten en moeten daarvoor door het Nederlandsche volk worden opgebracht boven de belastingen, die het moet opbrengen.

Aan dit alles wordt niet te kort gedaan door de klachten, die er wel eens rijzen over de uitvoering van de regeeringsmaatregelen, dat is van tweede orde. Als er ernstige fouten zijn of worden gemaakt, dan moeten die uit den weg worden geruimd en zullen ze ook uit den weg worden geruimd.

Hoofdzaak is, dat de regeering gedaan heeft, wat te doen was om een onbelemmerde inzinking van de welvaartsbronnen van ons volk uit te sluiten.

Wat staat er meer te doen? De vraag is nu wat daarenboven kan worden gedaan teneinde de welvaart te vergrooten. Aan adviezen daarvoor is geen gebrek.

Twee denkbeelden zijn er, die ernstig onderzoek en zorgvuldige overweging eischen. Het zijn het verlangen naar uitvoering van meer Openbare Werken en naar verdere industrialisatie van ons land.

In beginsel is hier eigenlijk geen verschil van meening. Dat verschil treedt eerst aan den dag als men toekomt aan de vraag hoever men daarmee gaan moet.

De openbare werken, die men gaat uitvoeren moeten natuurlijk nut afwerpen. Maar als men daaraan vasthoudt dan blijkt wel spoedig, dat de keuze niet zoo ruim is als velen wel meenen. Nederland is de laatste kwarteeuw gul geweest met den aanleg van openbare werken. Vele honderden millioenen zijn daarvoor uitgegeven en zelfs is in de verloopen drie jaar nog rond 30 millioen per jaar aan zulke werken besteed, ongeacht wat voor werkverschaffing uitgegeven is. Daarbij komt dan de 60 millioen voor het werkfonds, die een jaar geleden toegestaan werden, en die thans reeds nagenoeg geheel een bestemming hebben. Zoodra deze 60 millioen geheel uitgeput zijn, zullen nieuwe gelden aangevraagd worden, maar het aantal nuttige werken wordt natuurlijk daardoor voortdurend kleiner en is reeds thans niet zoo heel groot meer. Terwijl bovendien ook gelet moet worden op de vraag of het geld er voor te krijgen is.

Industrialisatie — Dan is er de tweede gedachte: meerdere industrialisatie.

Dat vraagstuk is door den nieuwen Minister van Economische Zaken in onderzoek genomen. Vol energie is hij met dien arbeid begonnen en mijn persoonlijke steun zoowel als die van het geheele Kabinet is hem verzekerd.

Profetie over de resultaten laat ik achterwege, want dit probleem heeft vele zijden. Ik denk aan de rendabiliteit dier op te richten industrieën en aan den invloed die vermindering van invoer hebben kan op onzen uitvoer nu alle landen — en dit in toenemende mate — aansturen op een sluitende handelsbalans, d.w.z. dat zij van ons niet meer willen koopen dan wij van hen koopen. Ik denk ook aan den invloed op bestaande industrieën en derzelver afzetmogelijkheden. Dat alles moet onderzocht en overwogen worden en een onmiddellijk resultaat, zichtbaar in rookende fabrieksschoorsteenen is dus niet te verwachten. Het denkbeeld zelf verdient echter met grooten ernst en energie te worden behandeld.

Conflict Kamer en Kabinet — Maar, zoo zal men vragen, kan de regeering wel de plannen volbrengen die zij zich heeft voorgesteld. Ook daarover wil ik iets zeggen, omdat mij uit de Pers blijkt, dat er over de positie van het Kabinet eenige verwarring heerscht.

Ik heb toch gezien, dat de vraag gesteld wordt: Is het conflict tusschen Kabinet en Kamer, althans het Kabinet en één der Kamerfracties, nu opgelost of niet.

Zóó is de vraag stellig niet juist geformuleerd. Want dit Kabinet, dat een nieuw Kabinet is, al zitten de vorige ministers er allen in — dit Kabinet heeft geen conflict met de Kamer of met een der Kamerfracties. Dat kan zelfs niet want ze hebben elkaar nog niet ontmoet.

Men zou de vraag in elk geval zóó moeten formuleeren: bestaat er gevaar, dat tusschen het nieuwe Kabinet en de Kamer een gelijksoortig conflict zal ontstaan als ontstaan is tijdens het bewind van het vorige Kabinet.

Op die vraag is met volkomen zekerheid geen antwoord te geven, omdat het Kabinet niet parlementair maar extra-parlementair is.

Bij de vorming van een parlementair Kabinet ontwerpt de formateur een regeeringsprogram, legt dit over aan sommige Kamerfracties in gedachtenwisseling. Komt de formateur met de fracties tot overeenstemming, dan heeft hij een redelijke zekerheid, dat zijn plannen den steun dier fracties zullen ontvangen. Zijn Kabinet is dan een Kabinet, dat men parlementair pleegt te noemen.

De formateur van een extra-parlementair kabinet houdt evenwel geen besprekingen met Kamerfracties. Zou hij met één dezer fracties in onderhandeling treden over bepaalde punten, dan zou hij het met alle daarvoor in aanmerking komende fracties, op wier steun hij hoopt, moeten doen. Deze methode was echter bij de jongste formatie uitgesloten, omdat ze reeds beproefd . . . . . en mislukt was.

De formateur van een extra-parlementair Kabinet heeft dus nimmer vooraf zekerheid dat zijn program instemming vindt bij de Kamer. Hij heeft slechts zijn eigen inzicht tot gids, een inzicht dat natuurlijk den invloed ondergaat van de indrukken die hij ontvangt uit de besprekingen met bepaalde personen. Zekerheid van steun heeft hij echter nimmer, dus ook thans niet.

Kalm afwachten maar — Men zal dus moeten afwachten wat de ontmoeting tusschen Kamer en Kabinet zal opleveren.

Twee factoren zijn op het resultaat van die ontmoeting thans van invloed. De eerste is, dat er bij de poging van den heer Aalberse is gebleken, dat de vorming van een Kabinet op een gemeenschappelijk program niet mogelijk is; tusschen de zes groote fracties niet, wegens gemis aan overeenstemmend inzicht, tusschen de Socialisten en Roomsch-Katholieken niet omdat de laatstgenoemden die combinatie niet wenschen.

De tweede factor wordt gevormd door het program waarmee het extra-parlementaire Kabinet straks op den derden Dinsdag van September voor de Kamer verschijnt. Die beide factoren moeten natuurlijk invloed oefenen op de houding die de Kamergroepen tegenover het Kabinet zullen aannemen.

Rustig wacht het Kabinet die ontmoeting met de Kamer af en het vertrouwt, dat samenwerking mogelijk zal blijken. Anders had het zijn taak niet aanvaard. Met name mag worden aangenomen, dat de maatregelen tot herstel van 's Lands financiën op tijd tot stand zullen komen.

Ik zou nu aan het Nederlandsche volk den raad willen geven gelijke rust te betrachten. Niets werkt schadelijker dan een zenuwachtige stemming. Er zijn waarlijk al genoeg spanningen. Men behoeft ze niet onnoodig te vermeerderen.

Regeering zal muntpariteit verdedigen — Die rust betrachtte men ook op ander terrein.

Al dadelijk op monetair gebied. Is er nu nog niet genoeg leergeld betaald met de telkens weer voorkomende speculatieve vlucht van de eene geldsoort in de andere? Wat ik dezer dagen in een interview met den vertegenwoordiger van een Fransch orgaan gezegd heb herhaal ik thans nog eens: de Regeering zal onze muntpariteit tot het uiterste verdedigen. Het Nederlandsche volk heeft het lot van den gulden zelf in de hand. Als men rustig blijft gebeurt er niets, dat die pariteit verstoren kan.

Maar ook geldt die raad voor schrikachtige hypothecaire crediteuren, die, uit angst voor een ingediend wetsontwerp, waarover het overleg tusschen Kamer en Regeering zelfs nog niet begonnen is, hier en daar al met executies beginnen te dreigen.

Rust is ook gewenscht waar het geldt allerlei geruchten over personen, die van de waarheid even ver verwijderd zijn als de Noordpool van de Zuidpool. Om slechts een enkel voorbeeld te noemen: ik zelf zou, zoo wordt rondverteld 140 hofsteden hebben gekocht en 400 woonhuizen, uit vrees voor devaluatie. Ik heb nimmer ook maar één enkele hofstede bezeten en bezit er nog geen. De 400 huizen moeten tot 3 worden teruggebracht en die bezit ik al 10 jaar.

Dergelijke verhalen — en ik noemde er maar een paar — ondermijnen de autoriteit van de Regeering en roepen gevoelens op die schadelijk zijn voor den goeden gang van zaken en voor het vertrouwen in het land.

Zonder rust geen zelfbeheersching en zonder zelfbeheersching is vastberadenheid niet mogelijk. Als men zich telkens laat opschrikken door allerlei onwaardige verzinsels of door ongefundeerde geruchten dan ontbreekt de hoofdvoorwaarde voor het weerstaan van de slagen die ons treffen.

Onze tijd is een ongemeen moeilijke. En het nu levend geslacht, dat grootendeels opgegroeid is in dagen van voorspoed en dat nu te staan komt voor nijpende zorgen en soms nog erger, kromt zich onder den tegenspoed en ziet vaak geen uitkomst.

Toch bedenke men, dat ons volk heel wat zwaarder tijden heeft gekend, rampen en tegenspoeden heeft doorstaan waartegenover die van onzen tijd weer verbleeken.

Ook dezen tijd zullen we met Gods hulp doorkomen als het volk onderling zich niet verbijt en vereet; als het leert verstaan, dat tweedracht een volk verscheurt, dat alleen eendracht sterk maakt. Niet de eendracht die alle verschil wil uitwisschen, maar de eendracht die geboren wordt uit den wil van allen, zonder onderscheid van kerkelijke gezindheid of politiek belijden om het gemeenschappelijk Vaderland gezamenlijk te stutten. Daarvoor is voor allen noodig om de tanden op elkaar te zetten en vastberaden te volharden in de taak die ieder onzer van Gods wege te vervullen kreeg op de hem toegewezen plaats. En aan die ontembare volharding pare zich dan het ootmoedig belijden uit ons volkslied:

Mijn Schild ende betrouwen
Zijt Gij o God mijn Heer
Op U zoo wil ik bouwen
Verlaat mij nimmermeer!

(Alg. Handelsblad - Maasbode - N. R. Crt. - Telegraaf - De Tijd)

(Vorig bericht Dr. H. Colijn 1892 D.)

4 AUGUSTUS 1935

A. NEDERLAND. — Kabinet Colijn. - Soc. Democr. Tweede Kamerfractie over houding van het Kabinet. De sociaal-democratische Tweede Kamerfractie heeft op 2 Aug. '35 een vergadering gehouden ter bespreking van den politieken toestand. Na afloop werd het volgende communiqué uitgegeven:

De fractie stelde met bevreemding vast, dat, nu het Kabinet-Colijn, dat in de Tweede Kamer geen voldoenden grondslag had overgehouden, vrijwel onveranderd is teruggekeerd, dit Kabinet geen behoefte

gevoelt, om terstond voor de volksvertegenwoordiging een regeeringsverklaring af te leggen, en dat de Minister-president meent te kunnen volstaan met een radio-rede, zoodat het Kabinet zich kennelijk aan een debat met de volksvertegenwoordiging voorloopig onttrekt.
De fractie overwoog dat binnenkort ook voor de regeering de noodzaak zal blijken tot voortzetting van het parlementaire overleg over onderscheidene aanhangige wetsontwerpen en dat aan zoodanig overleg onvermijdelijk een uiteenzetting van het door het nieuw opgetreden Kabinet te voeren beleid dient voorafte gaan, in verband waarmede zij voor het oogenblik geen aanleiding ziet het initiatief te nemen tot het doen bijeenroepen van de Kamer.
Een zoodanig initiatief toch zou, naar haar oordeel, veeleer op den weg der katholieke Kamerfractie liggen, waar immers gebleken is, dat het Kabinet is opgetreden, niettegenstaande den formateur was medegedeeld, dat het vertrouwen der katholieke Kamerfractie niet was hersteld. (Het Volk)
(Vorig bericht Kabinet 1894 D.)

A. **VOLKENBOND. — Italiaansch-Abessynisch conflict. - Resoluties. —**
De zeven en tachtigste zitting van den Volkenbondsraad is op 3 Aug. '35 gesloten.
De Engelsche, de Italiaansche en de Fransche delegatie hebben, voor den aanvang van de slotzitting van den Volkenbondsraad het volgende communiqué uitgegeven:
„De vertegenwoordigers van de regeering van het Vereenigd Koninkrijk, Frankrijk en Italië, te Genève bijeen op den eersten Augustus 1935, overwegende, dat genoemde drie mogendheden de onderteekenaars zijn van de regeling van 13 December 1906 inzake Abessynië, hebben zich reeds bereid verklaard, onderling besprekingen te voeren voor het vergemakkelijken van de regeling der tusschen Italië en Abessynië bestaande geschillen.
Zij zijn overeengekomen, binnen den kortst mogelijken tijd met deze besprekingen aan te vangen."
De Abessynische regeering had een goedkeurend antwoord op het door Laval, Eden en Aloisi getroffen accoord, gezonden.
Litwinoff opende daarna een raadsbijeenkomst en memoreerde dat de Volkenbondsraad op 31 Juli '35 zijn goedkeuring eraan geschonken had, dat Laval en Eden bemiddelingspogingen zouden aanwenden.
Als gevolg hiervan werden thans twee resoluties aan de toestemming van den Volkenbondsraad onderworpen. Litwinoff las deze resoluties voor.
De eerste resolutie betreft de voortzetting der verzoenings- en arbitrageprocedure overeenkomstig het verdrag van 1928. De Volkenbondsraad spreekt hierin als zijn oordeel uit, dat de arbiters niet hebben na te gaan, welke staat de souvereiniteit over Oeal Oeal heeft. Intusschen zullen de arbiters de bevoegdheid hebben bij de beoordeeling der incidenten in aanmerking te nemen de overtuiging die de partijen ten opzichte van dit punt hadden.
De raad neemt in deze resolutie bovendien acte van de verklaringen van de vertegenwoordigers van Italië en Abessynië, dat zij beiden den wil hebben tot voortzetting van de arbitrage en dat de vier leden der verzoenings- en arbitragecommissie onmiddellijk een vijfde lid zullen benoemen.
De raad spreekt tenslotte zijn vertrouwen uit, dat deze procedure voor 1 September tot de definitieve regeling van het geschil van Oeal Oeal zal hebben geleid.
In de tweede resolutie, verklaart de Volkenbondsraad, dat hij in ieder geval op 4 September weder zal bijeenkomen voor een algemeen onderzoek van de verschillende zijden der betrekkingen tusschen Italië en Abessynië. (Agenzia Stefani)
(Vorig bericht 1892 A.; Volkenbond 1889 H.)

5 AUGUSTUS 1935

B. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Amerikaansch: Louis Bromfield — The Man who had everything. (Harper's New York, 1935)
Josephine Johnson — Now in November. (Victor Gollancz, 1935)
Belgisch-Fransch: Jean Tousseul — La Croix sur la Bure. (Les Editions de Belgique, Bruxelles 1935)
Duitsch: Joachim Barckhausen — „Das gelbe Weltreich", Lebensgeschichte einer Macht. (Buch- und Tiefdruck Ges.m.b.H. Berlin SW 19)
E. W. Fischer — Die Siegelmarke, eine Hofgeschichte. (Universitas, Berlin 1935)
Engelsch: Denis Mackail — The Wedding. (Hodder and Stoughton)
Joseph O'Neill — Land under England. (Gollancz, 1935)
Frank Pollard — East Indiaman. (Constable)
Fransch: A. de Chateaubriant — La Meute. (Aux Editions Grasset)
Paul Morand — Rond-Point des Champs-Elysées. (Grasset 1935)
Italiaansch: Mario Soldati — America, primo Amore. (Bemporad, Firenze 1935)
Nederlandsch: Wolfgang Langhoff — De Veensoldaten, uit 't Duitsch vertaald (Een onpolitiek feitenrelaas van 13 maanden concentratiekamp). (Uitgeverij Contact, Amsterdam)
W. C. M. E. van Leeuwen — Naturalisme en Romantiek, Proza en Kritiek in Nederland sinds 1880, met bloemlezing. (Wolters, Groningen)
Portugeesch: Alves de Azevedo — Figuras Contemporâneas. (Livraria Peninsular Editora, Lisboa)
Spaansch: Ramiro Ledesma Ramos — Discurso à las juventudes de España. (Editorial España 1935)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht 1889 G.)**

C. **ENGELAND. — Britsch-Indische grondwet van kracht. —**
De wet op de Indische constitutie heeft 2 Aug. '35 de koninklijke goedkeuring verworven en is daarmede van kracht geworden.
Algemeen is men van meening dat de Indië-wet voor Indië de mogelijkheid schept op den duur den Dominion Status op voet van gelijkheid met de overige Britsche dominions Canada, Australië, Zuid-Afrika en Nieuw-Zeeland te verkrijgen. (Daily Telegraph)
(Vorig bericht 1887 B.)

D. **DANZIG. — Conflict met Polen. —**
Naar aanleiding van de nota van de Danzigsche regeering, in antwoord op de vertoogen van Papee, den Poolschen vertegenwoordiger, die geprotesteerd heeft tegen de vrijstelling van invoerrechten van levensmiddelen e.d., die te Danzig worden ingevoerd, schrijft de officieuze Gazeta Polska, dat deze nota in geen enkel opzicht een nieuwen toestand schept en dat daarom ook de houding van de Poolsche regeering ongewijzigd blijft.
Naar verluidt zijn zoowel van Poolsche als van Danzigsche zijde militaire voorzorgsmaatregelen genomen. (Gazeta Polska) **(Vorig bericht 1894 E.)**

E. **ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Resolutie van Genève. —**
Volgens uit Addis Abeba ontvangen berichten, hecht men in Abessynië slechts weinig waarde aan de besprekingen te Genève en acht men het uitbreken van vijandelijkheden onvermijdelijk.
In Italië worden verdere maatregelen genomen tot uitbreiding der strijdmacht in Oost-Afrika.
(Ned. Tel. Ag. Reuter - Giornale d'Italia)
(Vorig bericht 1897 A.)

F. **NEDERLAND. — Goudbeweging. —**
Bijna *f* 131 millioen aan goud is de tol, dien de Nederlandsche Bank in één week aan de politieke onzekerheid heeft moeten betalen.
Ja, zeer waarschijnlijk is de afgifte nog grooter geweest en wel bijna *f* 140 millioen, daar de Javasche Bank in haar weekstaat per 27 Juli een goudverlies toont van *f* 8,5 millioen, dat vermoedelijk weer aan de Nederlandsche Bank ten goede is gekomen.
De goudvoorraad, die de vorige week *f* 688 millioen beliep, is thans geslonken tot *f* 557 millioen; de metaalvoorraad, dus inclusief zilver is afgenomen van *f* 711 millioen tot *f* 580 millioen. (De Telegraaf)
(Vorig bericht Goudbeweging 1761 A.)

G. **DUITSCHLAND. — Redevoeringen van dr. Göbbels en dr. Frick te Essen. - Houding tegenover de Pers, Joden, Katholieken en Protestanten. —**
Rede van dr. Göbbels:
In zijn op 4 Aug. '35 te Essen gehouden rede besprak minister Göbbels eerst de houding der buitenlandsche pers, speciaal in verband met de jodenkwestie.

Niet de buitenlandsche pers zoo zeide hij, maar wij regeeren in Duitschland.
De minister ging aldus voort:
Wie heeft geprovoceerd, de Joden of wij? Wij zullen niet moede worden het Duitsche volk in te lichten over het gevaar van dit internationale ras.
Huwelijken tusschen Duitschers en Joden worden in de toekomst niet meer geduld. Wij laten niet toe, dat het bederf der rassen zich ook voortzet in de komende geslachten.
Vervolgens besprak hij de godsdienstkwestie en verklaarde: De nat.-soc. beweging staat en blijft staan op den bodem van een positief christendom. Wij eischen echter, dat evenals wij godsdienstig positief christelijken zijn, de kerken politiek positief nationaal-socialistisch zijn. En woorden zijn in dit opzicht niet genoeg. Wij willen een bekentenis metterdaad hebben.
Dat in Duitschland nog kerken bestaan, is te danken aan het feit, dat wij het bolsjewisme hebben verslagen. Het Centrum was er te zwak voor en wilde het ook niet in ernst, want het voelde zich met het bolsjewisme meer verwant dan met ons. Wij hebben achting voor elke godsdienstige overtuiging. Bij ons kan elk op zijn manier zalig worden. De jeugd in godsdienst op te kweeken, mag de taak der kerken zijn, haar politiek op te kweeken, is onze taak.
De jeugd behoort ons en nooit staan wij haar af. Ook een confessioneele pers is overbodig. Wij willen geen Kulturkampf, maar krijgen den indruk, dat er in vroegere Centrum-kringen zekere cliques zijn, die graag een Kulturkampf zouden zien. De kerken moeten God dienen, maar wij dienen het volk.
Onze beweging vertegenwoordigt staat en volk en naast de partij is er geen organisatie, die recht heeft op een eigen politiek leven.

Rede van dr. Frick:

Op het congres van ambtenaren, onderwijzers en het Duitsche arbeidsfront te Essen, heeft de minister van binnenlandsche zaken, dr. Frick, eveneens gesproken over de aanvallen, waaraan Duitschland blootstaat.
Het buitenland beweert, dat een economische ineenstorting aanstaande is en dat daarom de aandacht van het volk wordt afgeleid door aanvallen op Joden, Katholieken en Stahlhelm. Hij zette uiteen, wat er tot nu toe is tot stand gekomen, ondanks den boycot, het gebrek aan deviezen en grondstoffen. Ook de prijsverhoogingen zullen bestreden worden.
De minister waarschuwde tegen afzonderlijke acties tegen de Joden en tevens tegen een nieuwen Kulturkampf tegen de Katholieken. Van de Katholieke en Evangelische Kerk wordt echter verlangd, dat zij zich schikken naar de Nationaal-Socialistische staat en zich buiten de politiek houden.
De sterilisatiewet geldt ook voor de katholieken, ook na het Concordaat. Deze wet steunt op wetenschappelijke vaststellingen, waartegen de Kerk ook in vroeger eeuwen heeft geageerd, terwijl zij ze thans erkent.
Frick wenschte verder vast te stellen, dat de Stahlhelm dikwijls de verzamelplaats van elementen was, die den staat vijandig gezind zijn. Daarom zijn afdeelingen Stahlhelm op vele plaatsen verboden. De taak van die organisatie is afgeloopen door de invoering van den dienstplicht.
Voorts kondigde hij aan, dat de Vrijmetselaars-loges geheel moeten verdwijnen. De minister eindigde met een beroep op het volk om één te blijven.

(Völkischer Beobachter)

(Vor. ber. Dr. Göbbels 1607 G.; Dr. Frick 1663 F.)

6 AUGUSTUS 1935

A. CORNELIE VAN ZANTEN TACHTIG JAAR. — Nederland's bekende zangpaedagoge, Cornelie van Zanten, is op 2 Aug. '35 80 jaar geworden. Ter gelegenheid hiervan is ten huize van de familie Tadema, te Haarlem, een zeer druk bezochte receptie gehouden. Zeer vele vooraanstaande personen uit de Nederlandsche muziekwereld waren daar bijeen om Cornelie van Zanten, die ondanks haar tachtig jaren nog immer les geeft, geluk te wenschen.
De jubilaresse werd het eerst toegesproken door den heer P. Visser chef-administrateur van het departement van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen. Namens den minister betuigde spr. Cornelie van Zanten dank voor het vele wat zij gedaan heeft.
Hij deelde mede, dat het de Koningin had behaagd, Cornelie van Zanten te benoemen tot officier in de orde van Oranje Nassau.
Namens het huldigings-comité sprak mevrouw Jo Bos-Vincent, die in hartelijke bewoordingen den dank van leerlingen en oud-leerlingen vertolkte en die o.a. mededeelde, dat prof. dr. W. Mengelberg haar had verzocht, zijn gevoelens van groote dankbaarheid en waardeering te vertolken voor hetgeen Cornelie van Zanten heeft gedaan.
Zij overhandigde namens het comité een geschenk. Ook mevrouw Tilly Koenen sprak hartelijke woorden van dank. Toen zij uitgesproken was, zei Cornelie van Zanten: „Hulde aan Tilly Koenen, die voor het eerst mijn naam in Berlijn bekend heeft gemaakt!"

(N. R. Crt.)

B. SOVJET-RUSLAND. — Het zevende wereldcongres der Komintern. - Besluiten inzake de Internationale actie der Derde Internationale. —

Het officieele persagentschap der Sovjet Unie publiceerde op 2 Aug. '35 de eerste groote resolutie van het zevende wereldcongres der Komintern dat op 25 Juli te Moskou geopend is, over de activiteit van het executief comité der communistische internationale. De resolutie bestaat uit zeven nauwkeurig geformuleerde punten.
Punt 1 heeft een inleidend karakter en keurt de algemeene politieke lijn en de practische werkzaamheid van het E. K. K. I., het Executief Comité der Communistische Internationale, goed.
Punt 2 schetst de verschillende pogingen der Komintern om tot een eenheidsfront te komen met de Tweede Internationale en geeft een overzicht van de daartoe gedane stappen en gevoerde besprekingen met de S. A. I. in Maart 1933, October 1934 en April 1935. Met leedwezen wordt geconstateerd dat het executief comité der Tweede Internationale tot nog toe een afwijzende houding heeft aangenomen. Gezien echter het feit dat op het oogenblik in eenige landen de sociaal-democraten schouder aan schouder met de communisten marcheeren, legt het congres zijn executief comité en allen communistischen partijen ter wereld de verplichting op, in de toekomst overal de vorming van het eenheidsfront onvoorwaardelijk tot stand te brengen.
Uitgaande van de vaststelling dat de communistische parolen een steeds grooteren revolutionnairen invloed op de massa hebben, verplicht het congres in punt 3 de verschillende secties der Komintern om binnen den kortst mogelijken tijd toenadering tot de sociaal-democraten te zoeken en de tot nog toe dikwijls abstracte methoden der communistische agitatie en propaganda te wijzigen en aan te passen aan de onmiddellijke nooden en belangen van de massa.
Punt 4 somt een reeks van tekortkomingen in het werk der Komintern op, o.a. de vertraagde totstandkoming van het eenheidsfront, het niet tot standbrengen van een mobilisatie der massa tot doorvoering van speciale politieke en economische eischen, het gebrek aan begrip voor de noodzakelijkheid van verdediging van de resten der burgerlijke partijen, alsmede het gebrek aan begrip voor de vorming van een anti-kapitalistisch front in de koloniale landen en voor het ondermijningswerk in de fascistische vakbonden, terwijl ten slotte de propaganda onder de boeren, vrouwen en kleine burgerij wordt onderschat. In dit verband moet rekening worden gehouden met de bijzondere omstandigheden in elk land en moet de Komintern zich onthouden van directe inmenging in de binnenlandsche organisatorische aangelegenheden der afzonderlijke communistische partijen. Deze partijen moeten een betrouwbaar kader van Bolsjewistische functionarissen kweeken, opdat zij bij een plotselinge wending in den toestand, snel en zelfstandig de juiste politieke en tactische besluiten kunnen nemen. De Internationale dient de communistische partijen te helpen bij hun ideologischen strijd met politieke tegenstanders doch zich ervan te onthouden de belangrijke ervaringen van het eene land mechanisch te willen overbrengen naar het andere land, terwijl zij tevens moet afzien van de toepassing van schablonen en algemeene communistische formules.
Punt 5 bepaalt dat het de taak der jeugd is niet meer gesloten in communistische jeugdorganisaties op te treden, doch toe te treden tot burgerlijk-democratische, fascistische en religieuze jeugdorganisaties van sportieven, cultureelen of vakvereenigingsaard om daar den strijd tegen militairiseering der jeugd en tegen den arbeidsdienst te voeren en een breed eenheidsfront der niet-fascistische jeugd te organiseeren.
Punt 6 verplicht de communistische partijen tot de versterking der eigen organisatie en de verovering van de meerderheid der massa, terwijl in punt 7 wordt uitgesproken dat het slechts van de kracht en den invloed op het proletariaat der communistische partij afhangt, de crisis om te zetten in een overwinnende proletarische wereldrevolutie. (Persagentschap der Sovjet Unie)

(Vor. ber. Komintern 1383 C.)

A. **OOSTENRIJK. — Grozsglockner Hochalpenstrasse officieel geopend. —**
Europa's „wonderbrug", de hoogste in Europa, is op 3 Augustus '35 door Bondspresident Miklas geopend. De plechtigheid had plaats op het hoogste punt het Hochtor, 8000 voet boven zee. Voor het internationale verkeer van Noord naar Zuid, is deze weg, officieel genaamd „Grossglockner Hochalpenstrasse", van bijzondere beteekenis.
De historische gebeurtenis werd bijgewoond door honderden vooraanstaande internationale automobilisten en talrijke internationale persvertegenwoordigers.
De weg is een meesterstuk van techniek, 60 km lang en loopt door de Alpen van Zell am See naar Heiligenbluth in Carinthië. Het doel van dezen door het romantische gletscherlandschap gaanden weg is tweeledig: een snelweg voor het autoverkeer en een waardevolle strategische verbinding, die het transport van zware kanonnen kan verdragen.
De laatste vijf jaar hebben 3200 arbeiders eraan gewerkt en ruim twintig hunner zijn in den strijd met de natuurkrachten gedood.
Van het Hochtor af heeft men een schitterend uitzicht over dertig met sneeuw bedekte toppen, alle ruim 10.000 voet hoog. Van hier is een 1000 voet lange tunnel gegraven. De weg is vijf meter breed en voorzien van 15 parkeerplaatsen en 22 telefooncellen.
In zijn rede zeide Miklas o.a., dat Oostenrijk vast besloten is zijn politieke en cultureele onafhankelijkheid te handhaven. Ook Starhemberg, hield een rede in denzelfden geest. De tegenwoordigheid van Von Papen, gaf aan deze uitingen een bijzondere beteekenis. (Reichspost)

B. **DUITSCHLAND. — Stahlhelm - Generaal-Veldmaarschalk Mackensen. —**
Generaal-veldmaarschalk von Mackensen, die sedert de stichting van de Stahlhelm eerelid van deze organisatie is, heeft op 31 Juli '35 voor dit eerelidmaatschap bedankt.
Hij heeft dit gedaan in een schrijven, waarin hij zijn ouden Stahlhelm-kameraden mededeelt, dat naar zijn overtuiging het voornaamste doel van den Stahlhelm met de wederinvoering van den algemeenen dienstplicht is verwezenlijkt. (Berliner Tageblatt)
(De Nationaal-socialistische Duitsche frontstrijdersbond (Stahlhelm) wordt inmiddels in geheel Duitschland ontbonden.—Red. K. H. A.).
(Vor. ber. Stahlhelm 1888 L.)

C. **'s-GRAVENHAGE. — Het nieuwe stadhuis. —**
De gemeenteraad heeft het voorstel van B. en W. om aan den architect Luthmann op te dragen, zijn plan voor den bouw van een nieuw stadhuis nader uit te werken, op 5 Aug. '35 zonder hoofdelijke stemming aangenomen. (Vaderland)

D. **INTERNATIONALE FEDERATIE VAN CHRISTELIJKE FABRIEKS- EN TRANSPORTARBEIDERSBONDEN. — Congres te Brussel. —**
Op 27 Juli kwam te Brussel het bestuur der Internationale Federatie van Christelijke Fabrieks- en Transportarbeidersbonden in vergadering bijeen, waar o.a. gesproken is over het vraagstuk van de verkorting van den arbeidstijd met betrekking tot de industrieën, waarmee de bij de Internationale aangesloten bonden zich bezighouden.
Na breedvoerige bespreking werd de volgende resolutie aangenomen:
„Het bestuur van de Internationale Federatie van Christelijke Fabrieks- en Transportarbeidersbonden, op 27 Juli 1935 te Brussel (België) in vergadering bijeen;
gehoord de uiteenzetting van den Secretaris van de Internationale Federatie, over de correspondentie met het Internationaal Arbeidsbureau inzake de verkorting van den arbeidstijd in de chemische industrie, waaraan ook de kunstzijde-industrie inhaerent is, alsmede over de margarine-, olie- en zeepindustrie;
juicht toe, dat de XIXe Internationale Arbeidsconferentie de resolutie heeft aangenomen inzake het uitwerken van een conventie tot verkorting van den arbeidstijd voor de chemische industrie, incl. de kunstzijde-industrie, alsmede de margarine-, olie- en zeepindustrie;
spreekt als zijn meening uit, dat allereerst uitgesproken worde, dat verkorting van den arbeidstijd geen Zondagsarbeid tot gevolg mag hebben;
dat bij de uitwerking van een conventie deze industrieën gesplitst moeten worden in dien zin, dat alleen voor het personeel, dat altijd in dagdienst werkt, maximaal de 40-urige werkweek zal gelden, doch voor de arbeiders in bedrijven, waar om technische redenen Zondangs moet worden gewerkt en die in het algemeen gemiddeld 56 uren per week werken, de 42-urige werkweek zal gelden, wat hoofdzakelijk slaat op de chemische industrie excl. de kunstzijde-industrie, behoudens een enkele afdeeling, terwijl voor de margarine-, olie- en zeepindustrie zal gelden de 36-urige werkweek;
dat bij verkorting van den arbeidstijd zal rekening moeten worden gehouden met het feit dat het algemeen welstandspeil van de arbeiders niet verder aangetast mag worden;
besluit, deze resolutie in de wereldpers te publiceeren en ter kennis te brengen van den Raad van Beheer van het Internationaal Arbeidsbureau."
(Mededeeling Fed. v. Christ. Fabr.- en Transportarbeidersbonden)

E. **SOVJET-RUSLAND. — Duikboot B 3 vergaan. —**
Op 5 Aug. '35 is te Kroonstad het stoffelijk overschot ter aarde besteld van de 55 zeelieden, officieren en bemanning van de Sovjet-duikboot B 3, die op 30 Juli 1935 in de Finsche Golf is gezonken. (Izwestija)

7 AUGUSTUS 1935.

F. **VEREENIGDE STATEN. — De Amerikaansche zilverpolitiek. —**
In "The Index", de uitgave van de New York Trust Company, wordt met betrekking tot het zilveraankoopprogramma van de regeering geconstateerd, dat dit programma, volgens hetwelk in het afgeloopen jaar door de Schatkist 420.000.000 ounces zilver zijn gekocht, een uitwerking heeft gehad, die precies tegengesteld was aan de voorspellingen, die daaromtrent door hen, die de zilverpolitiek hebben doorgedreven, waren gedaan. Terwijl het programma, aldus "The Index" in de Vereenigde Staten weinig nut heeft afgeworpen, heeft het zulk een ernstige uitwerking op de Chineesche economische situatie gehad, dat een oplossing van de economische problemen van dat land buitengewoon moeilijk schijnt.
De nadruk wordt voorts gelegd op de gevaren, die een continuatie der zilveraankoopen totdat de zilverreserves een derde gedeelte uitmaken van de goudreserves, voor de valuta der Vereenigde Staten met zich kan brengen. De eisch om de circulatie te verminderen, die dan zou ontstaan, zou de gouden standaard in gevaar brengen als gevolg van de over-waardeering van de zilvervoorraden, het goedkoope geld zou het duurdere geld het land uit drijven en deze goud-afvloeiing zou tot gevolg kunnen hebben, dat de Ver-Staten zonder dat men er op verdacht is, den zilveren standaard zouden hebben, hetgeen men in de crisis van 1893 slechts nauwelijks heeft kunnen vermijden.
De eenige conclusie, die uit de ervaring van het eerste jaar met het zilveraankoopprogramma kan worden getrokken, aldus "The Index" is, dat voor het opdrijven van den zilverprijs een kunstmatige prijsstructuur gecreëerd is, welke vanzelf ineen zal storten zoodra de Vereenigde Staten ophouden zilver te koopen. (The Index) **(Vor. ber. 1812 F.)**

G. **NEDERLAND. — Ir. Mussert's reis naar Ned. Oost-Indië - Minister Colijn antwoordt het Tweede Kamerlid Roestam Effendi. —**
Het communistische Tweede Kamerlid, Roestam Effendi, heeft aan den minister van Koloniën eenige vragen gesteld in verband met de reis van ir. A. A. Mussert, algemeen leider van de N.S.B., naar Ned.-Indië, en betreffende het aan den steller der vragen eventueel toestaan van een reis naar Ned.-Indië.
Minister Colijn heeft thans den vrager geantwoord, dat, alvorens een bezoek te brengen aan Nederlandsch-Indië, waar ir. Mussert thans vertoeft, deze er zich van vergewist heeft, dat de Indische regeering tegen zijn toelating en tegen het houden van een aantal vergaderingen in besloten kring geen bezwaar zou hebben. Hem is door den gouverneur-generaal audiëntie verleend.

Dat het lidmaatschap der N.S.B. voor de overheidsdienaren hier te lande verboden is — een verbod dat niet voor Nederlandsch-Indië geldt — sluit niet in, aldus merkt dr. Colijn op, dat de aanwezigheid van een propagandist der N.S.B. onder de bestaande omstandigheden gevaarlijk moet worden geacht voor de openbare rust en orde daar te lande.
De door den steller der vragen voor zichzelf gewenschte bewegingsvrijheid bij een eventueel bezoek aan Nederlandsch-Indië kan niet worden gewaarborgd, vermits zijn aanwezigheid daar te lande door de Indische regeering geacht wordt gevaar te zullen opleveren voor de openbare rust en orde. (N. R. Crt.)
(Vor. ber. 1886 H.; Tw. Kamer 1888 D.)

A. **LUCHTVAART. — A. H. G. Fokker over de K.L.M.-rampen. —**
De heer A. H. G. Fokker, die binnenkort weer naar Amerika vertrekt, heeft zich in een onderhoud met een vertegenwoordiger van het A.N.P. uitgelaten over de rampen, die de K.L.M. den laatsten tijd hebben getroffen.
De heer Fokker was van meening, dat het publiek in niet geringe mate mede schuld draagt aan de oorzaak, omdat het te vlug klaar staat met critiek, indien, door bijzondere omstandigheden, de vliegdiensten niet regelmatig functionneeren gelijk de spoorwegen. De maatschappijen trachten daarom in onderlinge concurrentie de regelmaat tot het uiterste op te voeren en aanvaarden dientengevolge grootere risico's. Het succes van de Melbournerace heeft in leidende Nederlandsche luchtvaartkringen een mentaliteit teweeg gebracht, welke niet in overeenstemming is met de verantwoordelijkheid.
De heer Fokker was van meening, dat de Douglas-vliegtuigen tot het beste materieel behooren, dat thans voor de luchtvaart beschikbaar is. De rampen, die de K.L.M. troffen zijn volgens hem niet te wijten aan de kwaliteit der toestellen. De luchtvaart — was de conclusie van den vlieger-constructeur — kan alleen gediend worden door een systematische, weloverwogen, geleidelijke ontwikkeling. (A. N. P.)
(Vor. ber. 1892 G.; Fokker 1646 I.)

B. **VEREENIGDE STATEN. — Belastingwet aangenomen door Huis van Afgevaardigden. —**
Het Amerikaansche Huis van Afgevaardigden heeft met 282 tegen 96 stemmen Roosevelt's belastingprogram, dat bekend is onder den naam „belast de rijken", aangenomen. Alleen de bepaling, dat geen aftrek is toegestaan voor schenkingen, die maatschappijen aan weldadige instellingen doen, is geschrapt. De opbrengst der nieuwe belasting wordt op 250 millioen geschat. Het ontwerp is thans doorgezonden naar den Senaat.
Deze uitslag beteekent, dat Roosevelt een overwinning heeft behaald op de oppositie, die georganiseerd was door de meest vooraanstaande leiders van handel en nijverheid. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

C. **GRIEKENLAND. — De economische toestand. —**
De economische toestand van Griekenland is in de eerste helft van dit jaar, volgens de Grieksche bladen, veel verbeterd. Hiertoe hebben verschillende factoren bijgedragen. De graanoogst was goed uitgevallen. Bovendien werden voor de tabak mooie prijzen bedongen, terwijl de bedrijvigheid op industrieel gebied toegenomen is. Aan de positie van het ruilmiddel is dit alles ten goede gekomen en de Drachme heeft zich goed kunnen handhaven.
Onder de goederen, die worden ingevoerd, nemen textielgoederen de voornaamste plaats in. Duitschland speelt bij den import de voornaamste rol en is er door lage prijzen in geslaagd op zijn mededingers een voorsprong te verkrijgen. Tegenover den invoer van Duitsche artikelen worden groote hoeveelheden tabak aan Duitschland verkocht, waardoor de clearing in evenwicht wordt gehouden. Voor landen die weinig van Griekenland betrekken, is het niet gemakkelijk om voordeel te trekken uit de toegenomen koopkracht van de Grieksche bevolking. Japan heeft zijn uitvoer naar Griekenland weten op te voeren, doch heeft zich dan ook genoodzaakt gezien een grooter hoeveelheid Grieksche producten te koopen. (A. N. P. - Proia)

D. **SOVJET-RUSLAND. — De handelsvloot in 1934. —**
De door het Volkscommissariaat voor de Koopvaardij naar het buitenland gezonden commissie, die belast was met den aankoop van buitenlandsche scheepsruimte, is thans in Moskou teruggekeerd. Een van haar leden verklaarde, dat in den loop van de laatste zes maanden in Duitschland, Engeland, Frankrijk, Nederland, Zweden en enkele andere landen een groot aantal schepen werd bezichtigd, die geschikt waren voor aankoop. De commissie heeft 50 stoomschepen gekocht, totaal metende 220.000BRT, voorts 12 zeesleepbooten en een bergingsvaartuig voor het lichten van gezonken vaartuigen. De stoomschepen en de sleepbooten zullen spoedig aan de verschillende afdeelingen van de handelsvloot worden toegewezen. Zestien zijn reeds in de Oostzee-vaart in dienst gesteld, waardoor het totaal aantal schepen van deze afdeeling tot 76 is gestegen. Een groot gedeelte van de nieuw-aangekochte tonnage zal worden gebruikt voor het transport van het naar het buitenland verkochte hout. Men hoopt de Duitsche houtvaart te kunnen verdringen.
In 1930 telde de Russische koopvaardijvloot 347 schepen tezamen metende 592.000 BRT. Einde 1934 bestond de vloot uit 491 schepen metende 942.000 BRT.
(Prawda)

E. **ITALIE. — Staatssteenkolenmaatschappij opgericht. —**
Een Staatssteenkolenmaatschappij genaamd „Azienda Carboni Italiana", met een geplaatst kapitaal van 50 millioen lire is opgericht, voor de exploitatie van de Italiaansche steenkool. Het kapitaal zal door den Staat verschaft worden; de mogelijkheid is echter geopend voor banken en verzekeringsmaatschappijen om tot een totaal-bedrag van 40% op het kapitaal in te schrijven. De staat zal eveneens een jaarlijksche subsidie van 3 millioen lire verstrekken.
De jaarlijksche productie van de bestaande vijftig Italiaansche steenkolenmijnen, waarvan verscheidene buiten werking gesteld zijn, bedraagt ongeveer 700.000 ton, terwijl de jaarlijksche invoer uit het buitenland ongeveer 8.5 tot 9.5 millioen ton, excl. 700.000 ton geïmporteerde cokes bedraagt. (La Stampa)
(Vor. ber. Steenkolen 405 L.)

F. **DONAU-PACT. — Nieuwe voorstellen. - Vier hoofdpunten. —**
Uit Rome wordt gemeld, dat Italië en Frankrijk den regeeringen van Oostenrijk, Hongarije en de Kleine Entente nieuwe definitieve voorstellen hebben voorgelegd voor het Donaupact.
De betrokken mogendheden zouden het voorstel, dat betrekking heeft op dezelfde punten als de vroegere plannen, doch algemeener is gehouden, gunstig hebben ontvangen.
De Duitsche regeering is hiervan op de hoogte gesteld, doch heeft nog geen definitief ontwerp gekregen. Het plan is ook aan Engeland en Polen voorgelegd en bevat de volgende vier hoofdpunten:
1e. bevestiging van de Oostenrijksche onafhankelijkheid;
2e. bepalingen inzake de niet inmenging in elkaar's wederzijdsche binnenlandsche aangelegenheden, o.a. ook propaganda enz.;
3e. een verklaring, dat geen aanval en geen ondersteuning aan een aanvaller zal plaats hebben;
4e. een verklaring, dat ingeval van een schending van het pact door een onderteekenaar de overige onderteekenaars overleg met elkaar zullen plegen.
De uitvoering van het pact hangt nog af van de

beslissing der Duitsche regeering, hoewel te Rome wordt verklaard, dat het pact in elk geval onderteekend zal worden.
(Corriere della Sera - Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. Donauplan 417 H.)

A. **GELE KOORTS. — Immuniseering. —**
De immunoloog Laigret te Tunis houdt zich den laatsten tijd bezig met proefnemingen omtrent de onvatbaarmaking tegen de gele koorts. In de Fransche koloniën wordt te dien einde het levende virus ingeënt, dat een kortdurende koorts verwekt. Het bloed van den aldus ingeënten mensch is voor de muis niet virulent. Deze vaccinatie nu levert geen enkel gevaar op voor de niet-ingeënte omgeving van den persoon, die zelf is ingeënt, m.a.w. er bestaat geen kans op besmetting met gele koorts door muskieten. Slechts zelden, aldus schrijft de geleerde in een der laatste nummers van de „Presse Médicale" en wel in 1 op 1500 gevallen, wordt bij de gevaccineerde personen een prikkelingstoestand van de hersenvliezen waargenomen, welke toestand gepaard gaat met verschijnselen van hoofdpijn, misselijkheid, duizeligheid, braken, de bekende nekstijfheid, benevens pijn in den nek en in de ledematen, doch welk complex van symptomen echter spoedig weer verdwijnt. Tegenover het groote gevaar, dat de gele koorts met zich brengt, moet dit risico op den koop toe worden genomen. (Presse Médicale). **(Vor. ber. blz. 1660 B.)**

8 AUGUSTUS 1935.

B. **CANADA. — Handelsoorlog met Japan. —**
Op 24 Juli '35 is het definitief tot een handelsoorlog tusschen Canada en Japan gekomen door de afkondiging van een besluit, waarbij boven de gewone invoerrechten en de dumping-rechten een extra tarief van den invoer van alle Japansche waren wordt geheven tot een hoogte van 33⅓ procent. Aan dezen maatregel is voorafgegaan de verhooging der invoerrechten op vele Canadeesche goederen door de Japansche regeering. (Star, Montreal)

C. **LUCHTVAART. — Middel tegen IJsvorming. - De Dunlop-Anticer. —**
De N.V. Nederlandsche Dunlop Rubber en Banden Mij. heeft een vernuftig toestel in den handel gebracht, waarmede de gevaarlijke en zoo zeer gevreesde ijsafzetting op vliegtuigen op kunstmatige wijze wordt opgeheven.
Het toestel is geconstrueerd volgens het principe, dat de ijsafzetting op vliegtuigen wordt teniet gedaan, wanneer men een eindeloos dun laagje, dat in onmiddellijk contact staat met de oppervlakte van het voorwerp, waarop het zich heeft afgezet, vloeibaar maakt. De ijsafzetting wordt dientengevolge tot een minimum teruggebracht en kan gemakkelijk door den wind worden weggevaagd.
Het toestel is zeer eenvoudig te monteeren.
(Mededeeling: Dunlop)

D. **BRITSCH-INDIE. — Lord Linlithgow wordt Onderkoning van Indië. —**
Als opvolger van Lord Willingdon, wiens ambtsperiode in April 1936 afloopt, heeft de Koning de benoeming tot Gouverneur-Generaal en Onderkoning van Indië goedgekeurd van Lord Linlithgow.
Hij was voorzitter van de Koninklijke Commissie voor den Landbouw in Indië en neemt tal van commissariaten waar van financieele en handelsinstellingen, o.a. van de Bank van Schotland. Lord Linlithgow is 48 jaar. (Daily Telegraph)

E. **BURGEMEESTER VAN ALBURY. — Bezoek aan Holland. —**
Burgemeester Alfred Waugh van Albury, die bij de noodlanding van Parmentier en de zijnen (23 October 1934) tijdens de Melbourne-race zulke onschatbare diensten heeft bewezen aan de Nederlandsche vliegers, heeft met Mevrouw Waugh een on-officieel bezoek aan Amsterdam gebracht en werd door onzen burgemeester, dr. de Vlugt, op zeer hartelijke wijze ontvangen. (Telegraaf) **(V. b. Alfred Waugh 1586 A.)**

F. **NEDERLAND. — Geboorte- en Sterftecijfers voor Nederland en Amsterdam in 1884—1934. —**
In Nederland zijn in de

jaren	Geboren	Gestorven	Overschot
1884	148.480	94.413	54.067
1894	154.722	87.970	66.752
1904	171.495	87.128	84.367
1914	176.831	77.739	99.092
1924	182.430	71.167	111.263
1934	172.214	70.161	102.053

Voor Amsterdam zijn de cijfers aldus:

jaren	Geboren	Gestorven	Overschot
1884	13.686	8.666	5.020
1894	13.977	8.027	5.950
1904	14.843	8.251	6.592
1914	14.255	6.800	7.455
1924	14.172	6.219	7.953
1934	11.519	6.438	5.081

(Centr. Bureau v. d. Statistiek)
(Vor. ber. 1806 C.; Amsterdam 664 G.)

G. **LEEUWARDEN. — Historische tentoonstelling Oud Leeuwarden. —**
Op 5 Aug. is in het Friesch Museum, te Leeuwarden, de tentoonstelling geopend, gewijd aan de geschiedenis van de Stad Leeuwarden, welke naar aanleiding van de herdenking van het 500-jarig bestaan van Groot-Leeuwarden is ingericht door het Friesch Genootschap van Geschied-, Oudheid- en Taalkunde.
De expositie omvat kostelijke schatten, betrekking hebbende op de historie der stad, zooals plattegronden, munten en schilderijen van stadhouders en adellijke personen, die in die geschiedenis een groote rol hebben gespeeld. Tot dusver waren al deze voorwerpen in meer algemeene rubrieken van het museum opgeborgen en uit den aard der zaak viel daarop tot dusver niet zoozeer de aandacht. Nu echter is uit dit alles een keus gedaan en in enkele zalen van het Friesch Museum kan men thans een overzicht krijgen van de geschiedenis der kunst zooals deze binnen de wallen van het oude Leeuwarden werd beoefend.
(De Friesche Courant)
(Vor. ber. Leeuwarden 500-jarig bestaan 1666 B.)

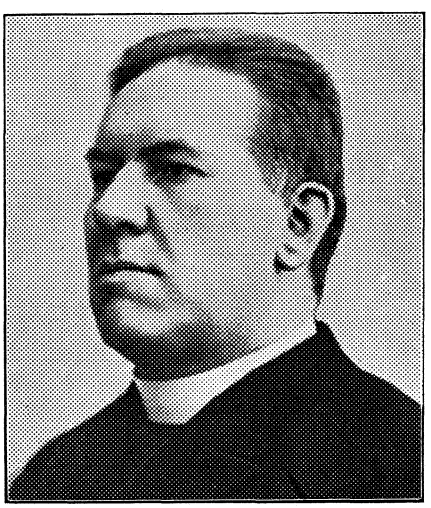
H. **JAPAN. — Beperking van den buitenlandschen handel. —**
In Latijnsch-Amerika, waar Japan zich omstreeks twee jaar geleden ging roeren, hebben vele landen den Japanschen invoer belast of beperkt. In de „Trans Pacific" treft men de volgende opsomming aan:
Venezuela heft een bijzonder invoerrecht van 25% boven het gewone op Japansche goederen. Columbia heeft den Japanschen invoer beperkt tot een zeker bedrag, boven den Columbiaanschen uitvoer naar Japan en houdt aldus contrôle over den Japanschen invoer. Ecuador heeft het in 1918 met Japan gesloten handelsverdrag opgezegd tegen 14 Mei 1936. Cuba heeft Japan verzocht „ter correctie van de handelsbalans" meer Cubaansche suiker en tabak te koopen. Peru heeft met ingang van 1 Juni '35 invoercontingenten voor geweven stoffen vastgesteld. Japan was in 1934 met 1.9 mill. kg de voornaamste leverancier van katoenen goederen, terwijl Engeland 1.290.000 kg leverde.
Japan heeft, ter stimuleering van den export naar Cuba, Peru, Ecuador, San Salvador en Columbia vijf „exportgilden" opgericht, die uniforme uitvoerprijzen vaststellen en 5½% commissie heffen van de leden, tot vorming van een fonds tot stimuleering van den import uit die landen. Van niet-leden van deze gilden wordt een commissie geëischt van 500% van den c. i. f.-prijs.

Verder hebben de invoercontingenteeringen in Italië een zeer sterke daling van den invoer van Japansche zijde, aardewerk enz. in Italië veroorzaakt. Joegoslavië bereidt een contingenteering van den Japanschen invoer voor, terwijl Malakka voornemens is den invoer van Japansche gloeilampen te beperken, hoewel deze invoer reeds afneemt, omdat, hoewel de prijs slechts 1/6 is van Engelsche lampen, het stroomverbruik zoo groot is, dat Engelsche lampen in het gebruik toch goedkooper zijn. (Trans-Pacific)
(V. b. Handelspolitiek 1817 D.; In- en Uitvoer 1711 F.)

9 AUGUSTUS 1935.

A. **NEDERL. OOST-INDIE. — Borneo. - Mandor-district. - Natuurmonument. —**
Op voorstel van de Nederlandsche Commissie voor Internationale Natuurbescherming is thans door de Indische regeering een terrein in het Mandor-district in het landschap Pontianak (Westerafdeeling van Borneo) als natuurmonument aangewezen. (Aneta)
(Vor. ber. Borneo 1505 G.)

B. **GEESTELIJK LEVEN. — Prof. dr. J. de Jong opvolger van Mgr. J. H. G. Jansen. —**
De correspondent van de „Tijd" te Rome seint, dat het Z. H. Paus Pius XI heeft behaagd, gevolg te geven aan het verzoek van Mgr. J. H. G. Jansen, Aartsbisschop van Utrecht, om prof. dr. J. de Jong, kanunnik van het Metropolitaan kapittel en president van het Groot-Seminari Rijsenburg te Driebergen te benoemen tot titulair Aartsbisschop van Rusio en tot co-adjutor met recht tot opvolger van den Aartsbisschop van Utrecht.

Prof. dr. J. de Jong.

De a.s. opvolger van Mgr. Jansen, prof. dr. J. de Jong, is 10 September 1885 te Nes op Ameland geboren. Na zijn studie te hebben volbracht aan het Klein-Seminari te Culemborg en het Groot-Seminari te Rijsenburg, ontving hij in 1908 de heilige priesterwijding. In datzelfde jaar vertrok hij naar Rome om zijn studies voort te zetten. Drie jaar later promoveerde hij tot doctor in de philosofie en de theologie. Hij werd benoemd tot kapelaan in de parochie St. Franciscus Xaverius te Amersfoort.
Nog binnen het jaar volgde zijn aanstelling tot conrector van de parochie Zusters Onze Lieve Vrouwe te Amersfoort. In 1914 werd hij benoemd tot professor in de kerkgeschiedenis aan het Groot-Seminari te Rijsenburg. In 1931 werd hij benoemd tot president van het Groot-Seminari Rijsenburg, terwijl in 1933 zijn benoeming tot kanunnik van het Metropolitaan kapittel geschiedde.
De nieuwe co-adjutor is officier in de Orde van Oranje Nassau. (De Tijd)

C. **DUITSCHLAND. — Kerkstrijd. - Protest van Amerikaansch protestantsch dagblad. —**
Een van de invloedrijkste Protestantsche dagbladen der Ver. Staten, de „Christian Century", doet in een in krachtige termen gesteld hoofdartikel een beroep op de leidende figuren in de athletiekwereld om de Olympische Spelen van 1936 niet te Berlijn te doen plaats vinden als vorm van protest tegen de godsdienstige beperkingen, die thans in Duitschland worden ingevoerd. (Christian Century)
(Vor. ber. Kerkstrijd 1891 D.)

D. **DUITSCHLAND. — Anti-Semitisme. - De eerste officieele verdrijving. —**
De eerste officieele verdrijving van Joden uit een Duitsche stad op groote schaal is dezer dagen gelast door den burgemeester van de landelijke Beiersche badplaats Bad-Toelz ten Zuiden van München.
Alle niet Arische badgasten moesten Toelz binnen 24 uur verlaten. Deze maatregel was de bekroning van een Anti-Joodsche actie, die een week had geduurd. Tegen 6 uur in den avond hadden alle Joodsche gasten, ouden, zieken, zoowel jongeren als gezonden, Toelz verlaten.
Men vermoedt, dat Julius Streicher, de algemeene leider der Joodsche actie, de hand heeft in deze gebeurtenis. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. Anti-Semitisme 1876 G.)

E. **SPANJE. — Bewapening. - Aanschaffing van oorlogsmateriaal. —**
De staatswapenfabrieken konden in verband met de jongste leveringsopdrachten der regeering reeds nieuwe arbeidskrachten aanstellen.
Volgens mededeelingen van den minister van oorlog wordt op zijn departement met koortsachtige haast gewerkt aan de voorbereiding van wetsontwerpen, betrekking hebbende op de aanschaffing van oorlogsmateriaal, de kwestie der troepenlichtingen, voorts op de militaire vooropleiding, de bespoediging der werkzaamheden aan de vlootsteunpunten, alsmede op de economische belangen van het personeel.
Spoedig verwacht men de publicatie van een verordening inzake den afweer van lucht- en gasaanvallen. Ook inzake de kwestie der mobilisatie ziet men nieuwe regelingen tegemoet. (El Debate)
(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtmacht 1676 K.)

10 AUGUSTUS 1935.

F. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Bezuiniging op de Warenwet. —**
Ingediend is een wetsontwerp tot verlaging van de openbare uitgaven door vervanging van de Warenwet door een andere wet betreffende hoedanigheid en aanduiding van waren.
In de Memorie van Toelichting deelt de Regeering o.a. mede, dat het aan het vrije inzicht van de gemeenten zal staan, al of niet in samenwerking keuringsdiensten in stand te houden. Van eenige wettelijke verplichting zal echter geen sprake meer zijn. (Het Vaderland) **(Vor. ber. blz. 1777 A.)**

G. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Bescherming der bevolking tegen luchtaanvallen. —**
Een wetsontwerp, thans bij de Tweede Kamer ingediend, beoogt leidende grondgedachten te geven voor door de overheid te treffen maatregelen ter bescherming van de bevolking tegen luchtaanvallen.
Daarbij wordt de uitvoering van de vereischte maatregelen gelegd in handen der burgemeesters. Echter zal bij algemeenen maatregel van bestuur voor de gemeenten, naar den graad, waarin zij aan luchtaanvallen zijn blootgesteld, een klasse-indeeling worden ingesteld. In dezen maatregel worden mede de maatregelen betreffende de organisatie van de bescherming van de bevolking tegen luchtaanvallen vastgesteld, welke voor de onderscheiden klassen toepassing behooren te vinden, in het bijzonder ten aanzien van:
a. de waarschuwing en alarmeering;
b. de taak van politie, brandweer, geneeskundigen dienst, reinigingsdienst, en andere diensten der gemeenten;
c. de organisatie van hulpdiensten;

d. de opleiding van het personeel, dat metterdaad moet optreden;
e. de verlichting;
f. de voorlichting van de bevolking;
g. de algemeene of bijzondere gedragsregels voor de bevolking;
h. de middelen van bescherming en ontsmetting;
j. de verplichtingen van bedrijven, diensten en instellingen;
k. de bescherming van schatten van geschiedenis, kunst en wetenschap. (De Telegraaf)

(Vor. ber. Luchtbescherming 1814 E.)

A. **NEDERLAND. — Nationaal-Socialistische Beweging. - Ir. Mussert's reis naar Nederl. Oost-Indië. —** Blijkens een passage uit de Indische rede van ir. Mussert in Volk en Vaderland, heeft deze aangemaand, de regeering van Nederlandsch-Indië onvoorwaardelijk te steunen, omdat deze in hoofdzaak fascistisch is.
De heer Mussert sprak:
Het regeeringsbestel in Nederlandsch-Indië is in hoofdzaak fascistisch. Het regeeringsbestel laat zien een gouverneur-generaal, verantwoordelijk aan de Kroon, echter al zijn beslissingen nemende op eigen verantwoordelijkheid. Hij wordt bijgestaan door deskundige departementchefs en heeft naast zich een Raad van Indië.
In de laatste jaren is daarbij nog gekomen de Volksraad en zijn er lagere vertegenwoordigende lichamen ingesteld. Maar nog altijd blijft de gouverneur-generaal de eenig verantwoordelijke persoon.
In hoofdzaak zal men dus mogen spreken van een fascistischen regeeringsvorm, ook al is deze in de laatste decenniën uit Nederland ondermijnd. Als eerste eisch moet ik u dus stellen de regeering van Ned.-Indië onvoorwaardelijk te steunen. **(V. b. 1899 G.)**

B. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Verlaging van de openbare uitgaven voor het onderwijs. —** Bij de Staten General is ingediend een wetsontwerp Verlaging van de openbare uitgaven voor het onderwijs. Aan de Memorie van Toelichting ontleenen wij o.a. het volgende:
Aan het ontwerp van wet is een nieuw artikel toegevoegd, verband houdende met het voornemen der Regeering tot omzetting van vijfjarige hoogere burgerscholen in driejarige, terwijl de ten aanzien van het hooger onderwijs (concentratie van de apothekersopleiding aan een der Rijksuniversiteiten) en het nijverheidsonderwijs te nemen maatregelen, waarvoor de medewerking van de Staten-Generaal niet is vereischt, niet meer in het wetsontwerp voorkomen.
(Alg. Handelsblad) **(V. b. Onderwijs-kosten 1505 A.)**

C. **DANZIG. — Conflict met Polen bijgelegd. - Officieel communiqué. —**
Officieel wordt bevestigd, dat tusschen de regeering van Danzig en die van Polen overeenstemming is bereikt. Danzig maakt niet alleen de getroffen maatregelen tot vrijen invoer van bepaalde goederen ongedaan en gaat er mede accoord, dat de goederen, welke over Danzig naar Polen komen, in zloty worden betaald, doch keurt tevens goed, dat de te Danzig naar Polen genomen spoorkaartjes in zloty worden betaald en voorts, dat bij de havenautoriteiten van Danzig een speciale rekening voor betaling van Poolsche scheepsladingen wordt geopend.
Van zijn kant trekt Polen de douane-verordening van 17 Juli in, alsmede eenige minder belangrijke maatregelen, welke in de eerste plaats betrekking hebben op de spoorwegtarieven.
In het officieele communiqué, waarin bovengenoemde besluiten zijn opgenomen, wordt o.a. nog gezegd, dat de vertegenwoordigers van Danzig en Polen alle moeilijkheden uit den weg wenschten te ruimen en de politiek van samenwerking der laatste twee jaren willen voortzetten.
De Senaat van Danzig en de Poolsche regeering zullen onderhandelen over een accoord, dat ten doel zal hebben de gevolgen van de deviezenbepalingen in Danzig voor den Poolschen transito-handel en het transito-verkeer door Danzig en voor het vrije handelsverkeer tusschen beide gebieden, te doen verdwijnen. Danzig zal tijdelijk de deviezenbepalingen nog handhaven en gedurende dien tijd zal Polen geen nieuwe eischen stellen voor het uitsluitende of bevoorrechte gebruik van het Poolsche betaalmiddel bij de haven- en spoorwegadministraties.
Na afloop van die periode worden weer de bepalingen van artikel 205 sub II van het verdrag van Warschau van kracht.
Van de zijde van Danzig is de volgende mondelinge verklaring afgelegd.
„Mocht het als gevolg van de uitwerking der Danzigsche deviezenbepalingen op den Poolschen handel noodig zijn, dat de leiders der circulatiebanken met elkaar overleg plegen, dan zal hiertoe worden overgegaan".
Van Poolsche zijde is verklaard:
„Namens de Poolsche regeering bevestig ik, in verband met de thans gesloten accoorden, dat de havenovereenkomsten van 5 Augustus 1933 en van 18 September 1933 de juridische en feitelijke basis blijven vormen voor het havenverkeer van Danzig".
(Gazeta Polska)

(Vorig bericht blz. 1897 D.)

D. **FRANKRIJK. — Militaire overeenkomsten met Italië. —**
De correspondent van de „Matin" te Rome meldt, dat de benoeming van den chef van den generalen staf van het Italiaansche leger tot Officier in het Legioen van Eer in verband staat met de reis van Gamelin naar Rome. Bij deze gelegenheid zijn belangrijke technische besprekingen gevoerd. Binnenkort zal Badoglio zich naar Parijs begeven om de besprekingen met Gamelin voort te zetten. De vriendschappelijke relaties tusschen Parijs en Rome, aldus het blad, schijnen te hebben geleid tot een aantal tastbare militaire overeenkomsten. De groote manoeuvres aan de Oostenrijksche grens hebben als grondgedachte een aanval uit het Noorden. Aan deze manoeuvres zullen 50.000 man deelnemen.
Ook de beide divisies langs de Fransche grens, die naar Afrika zijn gezonden, zullen slechts door één divisie worden vervangen, terwijl een tweede divisie zal worden gemoderniseerd en bij de Brenner zal worden geplaatst. Het blad wijst op de reorganisatie van het Italiaansche leger, welke berust op de overeenkomst met Frankrijk. Naar verluidt mogen de manoeuvres bij den Brenner niet worden bijgewoond door Italiaansche of buitenlandsche journalisten.
(Matin) **(Vorig bericht blz. 1799 D.)**

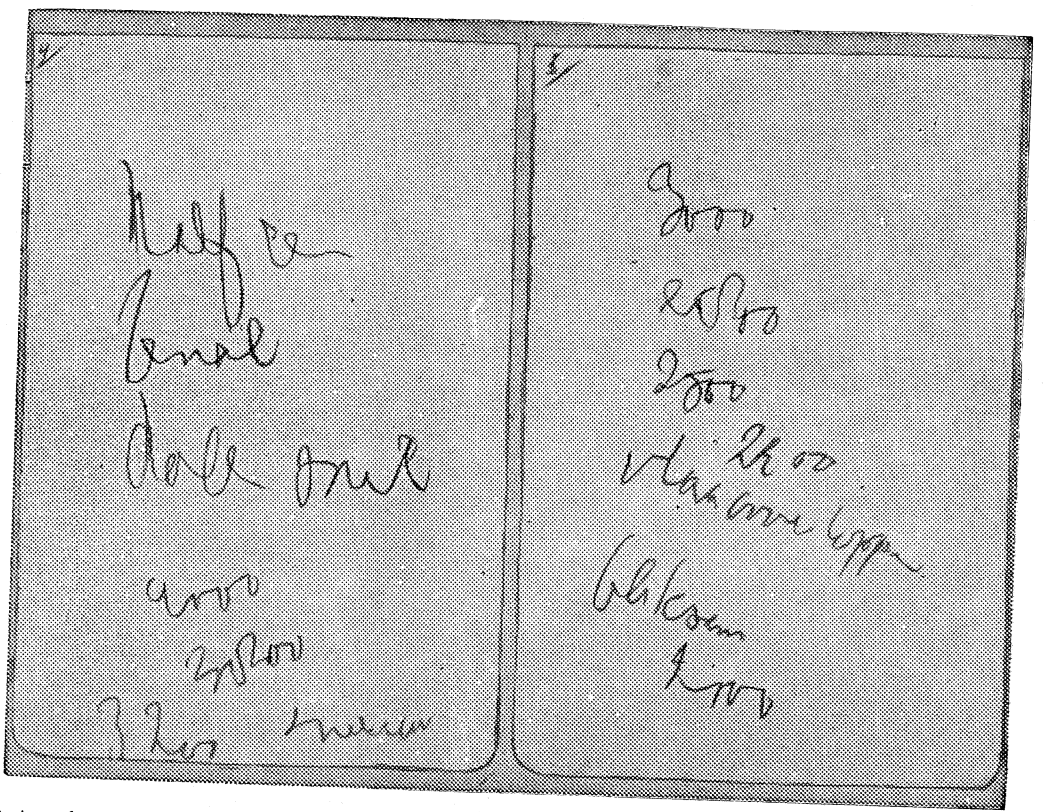
E. **ATHLETIEK. — Nederlandsche kampioenschappen.** De eindresultaten van de op 3 en 4 Augustus gehouden Nederlandsche Athletiekkampioenschappen waren als volgt:
Hardloopen
100 M.: Osendarp in 10.7 sec.
200 M.: Osendarp in 21.4 sec.
400 M.: v. d. Booren in 51.5 sec.
800 M.: Bouman in 1 min. 59.6 sec.
1500 M.: Heymans in 4 min. 22 sec.
5000 M.: Groeneweg in 16 min. 21.2 sec.
4 × 100 M.: A. V. 1923 in 42.8 sec.
4 × 400 M.: A. V. 1923 in 3 min. 30.1 sec.
110 M. horden: W. Kaan in 15.5 sec.
400 M. horden: W. Kaan in 58.8 sec.
Hoogspringen: Roelofs met 1.85 M.
Ver-springen: Houtman met 6.99 M.
Polshoog: v. d. Zee met 3.80 M.
Hink-stap-sprong: Peters met 14.39½ M.
Discuswerpen: De Bruyn met 41.64 M.
Speerwerpen: v. d. Pol met 63.03 M.
Kogelstooten: De Bruyn met 14.56 M.
Kogelslingeren: Houtzager met 40.64 M.
1500 M. snelwandelen: P. Engelman in 6 min. 5.7 sec.
5000 M. snelwandelen: P. Engelman in 22 min. 41.6 s.
(De Maandagmorgen) **(Vor. ber. Athletiek 1885 I.)**

F. **BORCULO. — Herdenking van de stormramp. —**
Het was op 10 Aug. '35 tien jaar geleden, dat het Nederlandsche volk werd opgeschrikt door de tijding, dat het stadje Borculo, in de Geldersche Achterhoek, door een cycloon was getroffen en nagenoeg geheel verwoest.
Dit feit heeft men niet onopgemerkt willen laten voorbijgaan en de bevolking heeft dezen herdenkingsdag aangegrepen om nogmaals haar dankbaarheid en erkentelijkheid te uiten voor de hulpvaardigheid jegens de getroffen gemeente en de slachtoffers van de ramp van alle zijden betoond.
Hoogtepunt van de herdenking was de officieele opening van het Cycloon-Museum, door Jhr. R. R. L. de Muralt, destijds burgemeester der gemeente Borculo. (A. N. P.)

G. **ITALIE. — Minister van Openbare Werken, Razza, verongelukt. —**
Onder de acht personen, die bij de vliegramp van het Italiaansche vliegtuig op weg van Rome naar Massoea zijn omgekomen, bevond zich de Italiaansche minister van Openbare Werken, Razza.
(Corriere della Sera) **(V. b. Minister Razza 1661 G.)**

A. LUCHTVAART. — K. L. M. - De ondergang van de „Gaai". - Aanteekeningen van den journalist Jos. van Langen. —

Binnenkort zal het rapport verschijnen, opgemaakt door de deskundigen van den Rijksstudiedienst voor de luchtvaart over de ramp van de „Gaai". De deskundigen hebben bij het onderzoek naar de oorzaak uiterst belangrijke gegevens gevonden in het notitieboekje van een der omgekomen passagiers. Uit deze aanteekeningen bleek, dat de piloot, tegen de aanvankelijke veronderstelling in, op groote hoogte heeft gevlogen, maar door meteorologische of andere invloeden werd gedwongen tusschen de bergen te dalen.
Dit notitieboekje met de van zoo groot gewicht gebleken aanteekeningen, dat tusschen de wrakstukken is gevonden, behoorde aan den redacteur Jos van Langen van het dagblad „De Tijd" (waaraan wij onderstaande ontleenen). De familie heeft net boekje aan het blad afgestaan, om kennis te nemen van de zoo hoogst belangrijke gegevens, die het bevat.
Jos van Langen teekende op:
Milano 20/7 — 12 uur slaat de klok in de Gaai — met 10-tal passagiers, meest Hollanders — Drijvende wolken — De „Tijd" brengt ons op de hoogte van het ongeluk van de „Maraboe", nadat een medepassagier ons op de hoogte had gebracht van de ramp van Zondag j.l. („Kwikstaart" - Red.) — Een wees gegroet en een schietgebedje tot Sint Christoforus geven vertrouwen — al gauw boven de wolken; vrij regelmatig — dwars door de wolken, alles wit — stijgen 3000 m — Regen tegen de ramen — 4000 — 4500 boven de wolken — hemelblauw zichtbaar — 4600 — 4700 — bijna 5000 — regen klettert — geen blauw meer — regen — half een — knal — dalen snel — 4000 — 3800 — 3200 — sneeuw — 3000 — 2800 — 2500 — 2400 — vlak boven toppen — bliksem — 2100.....
Ziedaar de aanteekeningen welke het blad — ook in facsimilé — overneemt. Zij zijn tegen het einde steeds krabbeliger geworden, waarschijnlijk omdat schrijven door de sterke remous-klappen welke de „Gaai" ongetwijfeld al dalende heeft gekregen, buitengewoon moeilijk was geworden.
De hoogte kan door de passagiers van het vliegtuig worden waargenomen op een hoogtemeter welke tegen den voorkant der cabine is bevestigd, zoodat de aanteekening daarvan voor een scherp opmerker als de heer Van Langen uiteraard was, geen moeilijkheden bood.
De aanteekeningen van den bij de ramp omgekomen „Tijd-redacteur" zijn natuurlijk van de hoogste waarde voor de reconstructie van het ongeval. (De Tijd)

De twee laatste blaadjes uit het notitieboekje van Jos. van Langen. De aanteekeningen zijn bijgehouden tot enkele minuten vóór de catastrophe. (Cliché welwillend afgestaan door de „Vereenigde Katholieke Pers")

(V. b. Vliegongelukken 1900 A.; De „Gaai" 1882 A.)

B. DISCONTOKOERSEN. — Frankrijk. —

De Banque de France heeft op 8 Augustus '35 het wisseldisconto met een half pct., van 3½ pct. tot 3 pct. verlaagd. (La Journée Industrielle) **(1882 C.)**

C. LETTERKUNDE. — De „C. W. van der Hoogt-prijs". - De Commissie voor Schoone Letteren biedt haar ontslag aan. —

Aan het hoofdbestuur van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden, werd namens de Commissie voor Schoone Letteren het volgende bericht gezonden:
Mijne Heeren,
De Commissie voor Schoone Letteren van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde heeft uit de bladen kennis genomen van het aftreden van het Bestuur der genoemde Maatschappij. Zij heeft over de door haar aan te nemen houding niet kunnen vergaderen vóór 24 Juli j.l., verhinderd als ze was door het buitenlandsch verblijf van eenigen harer leden.
Kort vóór haar bijeenkomst bereikte de leden een schrijven van het Bestuur, dat hen ten zeerste verbaasde, omdat zij het beschouwen als een onbehoorlijke poging om de voor 21 September a.s. uitgeschreven vergadering bij voorbaat te beïnvloeden. De argumenten, door het bestuur in dit schrijven ontvouwd, betreffen slechts persoonlijke aangelegenheden tusschen den heer mr. H. Marsman en zoowel de Commissie voor Schoone Letteren als het bestuur der Maatschappij.
Onafhankelijk echter van alle argumenten, in deze Bestuurscirculaire aangevoerd, wijst de Commissie er nogmaals met den meesten nadruk op, dat haars inziens het eenige houdbare standpunt in deze zaak geformuleerd werd in haar schrijven van 4 Mei j.l. aan het Bestuur, nl. dat „vrijheid van kritiek een cultuurgoed is, hetwelk het Nederlandsche volk voor zich verovorde, en dat deze vrijheid door het Bestuur is aangetast."
De Commissie voor Schoone Letteren blijft van oordeel, dat een prijs voor letterkundig werk alleen mag worden toegekend of onthouden op grond der waarde van dit werk.
Zij beschouwt het als een onbetamelijke inbreuk op het recht van hoor en wederhoor, dat dit standpunt der Commissie in de Bestuurs-circulaire volkomen buiten beschouwing werd gelaten.
Onder deze omstandigheden heeft de Commissie voor Schoone Letteren eenstemmig besloten, haar ontslag aan te bieden.
K. J. L. Alberdingk Thijm, Voorzitter, W. J. M. A. Asselbergs, Secretaris, Dirk Coster, J. van Dullemen de Wit, Prof. Dr. G. Gerretson, Mr. M. Nijhoff, J. W. F. Werumeus Buning.
(A. N. P.)

(Vorig bericht blz. 1876 H.)

D. FRANKRIJK. — Onlusten in de havens. —

In de laatste dagen zijn in de Fransche havens Brest, Toulon, Le Havre en Marseille ernstige onlusten uitgebroken veroorzaakt door het verzet der meer radicale elementen der bevolking tegen de wetsdecreten, welke door Laval zijn uitgevaardigd. Het begon te Parijs. Een aantal beambten van de stedelijke transportbedrijven en van de gasfabrieken, trachtten protestdemonstraties te organiseeren tegen de salarisverlaging van 10%, die onlangs is aangenomen.
Erger zijn de gebeurtenissen te Brest en Toulon. Te Brest ontstonden ongeregeldheden op de staatswerf en zoowel aldaar als te Toulon leverde een aantal

stakers een formeelen veldslag tegen de politie en militairen. Er vielen dooden en gewonden.
In Marseille en Le Havre werden sympathie-stakingen gehouden. De rust is hersteld. (Matin - Temps)
(Vor. ber. Bezuinigingen 1880 E.; Onlusten 1363 B.)

A. **BELGIE. — Luit.-gen. dr. De Rache, luit.-gen. Scheere en luit.-gen. Burguet overleden. —**
Op 7 Aug. '35 zijn te Brussel drie Belgische generaals overleden, die zich tijdens den wereldoorlog zeer verdienstelijk hebben gemaakt. Het zijn luitenant-generaal dr. De Rache, een populaire figuur, die zich bij den generalen staf ten zeerste heeft onderscheiden; luitenant-generaal Scheere, de laatste der divisiegeneraals van den slag aan den IJzer en ten slotte luitenant-generaal Burguet. Laatstgenoemde heeft o.m. in 1915 de z.g. „Boyau de la mort" (doodenloopgraaf) laten graven, welke thans nog als historisch monument bewaard is gebleven. Na den wapenstilstand werd luitenant-generaal Burguet tot bevelhebber benoemd van het Belgische bezettingsleger in Duitschland. (A.N.P.)

B. **NEDERLAND. — Nationaal-Socialistische Beweging. - Regeering volgt hare ontwikkeling. —**
Op de vragen van het Tweede-Kamerlid den heer Van der Heide in verband met een door de Nationaal-Socialistische Beweging genomen besluit tot oprichting van een nieuwe organisatie welke bij een eventueel verbod van de weerafdeelingen in de plaats daarvan zou kunnen treden, heeft minister Van Schaik het volgende geantwoord:
De Regeering volgt de oude en nieuwe organisaties van de Nationaal-Socialistische Beweging met aandacht. De „troepen", waarop, gezien het medegedeelde in vraag 2, in de vragen wordt gedoeld, zijn, voor zoover bekend, geen zeer nieuwe organisaties in de N.S.B. en niet bestemd of geschikt om bij een eventueel verbod van de W.A. daarvoor in de plaats te treden en naar den schijn naast de N.S.B. te staan.
De bedoelde groepen, ook wel eens — doch naar het oordeel van de N.S.B. ten onrechte — „stormtroepen" genoemd, hebben naar is gebleken in de eerste plaats tot doel colporteurs te beschermen, al bestaat wellicht de mogelijkheid, dat zij vroeg of laat in feite een ruimer arbeidsveld vinden. Hoewel binnen die groepen naar een strenge discipline wordt gestreefd en de aanneming van leden met inachtneming van bijzondere eischen van geschiktheid voor het door de N.S.B. beoogde doel geschiedt, schijnt het voorshands nog minder juist haar een militair of semi-militair karakter toe te kennen.
Afgezien van den al dan niet on-Nederlandschen aard eener organisatie blijft de Regeering van oordeel, dat groepsvorming, die in werkelijkheid een militair of semi-militair karakter zou gaan dragen, door de Overheid dient te worden tegengegaan. Zij zal niet nalaten dienovereenkomstig de noodige maatregelen te treffen en, indien noodig, voorstellen te doen. (N. R. Crt.)
(Vor. ber. N. S. B. 1903 A.)

C. **FRANKRIJK. — De inhoud der regeeringsdecreten.**
De 83 nieuwe regeeringsmaatregelen, van welke op 9 Aug. '35 41 werden gepubliceerd, zijn een aanvulling op de verordeningen van 17 Juli. Door deze serie verordeningen heeft de Fransche regeering getracht het evenwicht op de begrooting te herstellen en de valuta tegen verdere aanvallen beschermd.
De nieuwe serie-maatregelen heeft ten doel een herstel van het economische leven te bevorderen en de kosten voor levensonderhoud te doen verminderen. Op deze wijze zou een compensatie worden verkregen voor de van de bevolking geëischte offers en lasten. De maatregelen voor het herstel van het bedrijfsleven, zooals deze zijn ontworpen in de nieuwe verordeningen, richten zich in de eerste plaats tegen de werkloosheid. De termijn voor de uitvoering van het program van groote openbare werken wordt b.v. verkort. Voorts zullen in geheel Frankrijk nog verschillende openbare werken worden uitgevoerd, in het bijzonder zullen wegen worden aangelegd terwijl werkzaamheden zullen worden verricht in de buurt van gevaarlijke kruispunten van wegen voor gewoon verkeer en spoorwegen. Bovendien zullen werkzaamheden worden uitgevoerd ter voorkoming van overstrooming van rivieren.
Voor deze maatregelen stelt de regeering voorloopig een milliard francs ter beschikking. Bij een der bepalingen is sprake van de benoeming van een centrale commissie ter bestrijding van de werkloosheid welke commissie o.m. tot taak heeft de tewerkstelling van buitenlandsche arbeiders en handwerkslieden te controleeren en te beperken.
Een andere verordening betreft maatregelen ter bescherming van de spaarders en wel de bescherming van de bevolking tegen dubieuze maatschappijen.
Op het gebied der handelspolitiek brengen de nieuwe verordeningen de exporteerende firma's verschillende faciliteiten, daarentegen worden de invoercontingenten voor 23 industrieën afgeschaft.
De verordening welke betrekking heeft op de maatregelen, ter bevordering van de prijsdaling, betreft in hoofdzaak de regeling van de vleeschmarkt. De situatie in den landbouw zal worden verbeterd, terwijl de prijzen in den kleinhandel zullen moeten worden verlaagd. De prefecten krijgen machtiging maximum detailprijzen vast te stellen voor vleesch.
Op de winsten van firma's die voor openbare lichamen werkzaamheden uitvoeren of producten leveren, zal tijdelijk een extra-belasting worden geheven. Er is verder een bepaling volgens welke in zekere gevallen de tien procent korting op ontvangsten welke door den staat worden bekostigd, kan worden verminderd. Deze bepaling geldt b.v. voor renteniers boven de 65 jaar, die een inkomen hebben van minder dan 10.000 francs. Voorts wordt aangekondigd dat de regeering einde van de maand ertoe zal overgaan een bijzondere bestuursorganisatie in het leven te roepen en het misbruik maken bij en het doel van onnoodige uitgaven te onderdrukken. (Le Temps)
(Vorig bericht blz. 1880 E.)

11 AUGUSTUS 1935.

D. **FRANKRIJK. — Prefecten bij Laval. - Oorzaak der onlusten. —**
Minister-president Laval heeft op 9 Aug. '35 bijna alle prefecten van Frankrijk ontvangen — een zeldzaam feit in de annalen van de derde republiek — om hun gedetailleerde instructies te geven inzake de toepassing van de noodverordeningen, vooral die betreffende de verlaging der kosten van levensonderhoud.
Na afloop van een conferentie met den minister van marine heeft minister-president Laval verklaard, dat de wanordelijkheden te Toulon geprovoceerd zijn door de meest duistere elementen van het land en niet moeten worden beschouwd als een beweging, welke zou zijn ingegeven door een strijd van de arbeiders, om hun verloren rechten terug te krijgen. Onder de slachtoffers bevindt zich geen enkele arbeider der arsenalen. (Le Figaro) **(Vor. ber. blz. 1904 D.)**

E. **DUITSCHLAND. — Anti-Semitisme. - Wanneer mag een Jood worden gearresteerd? —**
Een nieuwe uitlegging van de Duitsche strafwet kan men aantreffen in het officieele orgaan der S. S. „Das Schwarze Korps", waarin wordt uiteengezet, wanneer een Jood mag worden gearresteerd. Een Jood — aldus het orgaan — die misbruik makende van het gastrecht, zichzelf veroorlooft in het openbaar met een Duitsche vrouw te verschijnen; die in een openbare dansgelegenheid zijn ledematen op aanmatigende wijze beweegt of zich luidruchtig of hinderlijk gedraagt in Duitsche badgelegenheden, waardoor de ergernis van het publiek wordt opgewekt en de regelen der openbare orde worden overschreden, kan — indien hij op heeterdaad wordt betrapt — door iedereen worden gearresteerd. Zijn straf wordt vermeld in par. 360 al. 11 van het Wetboek van Strafrecht. Deze bepaling schrijft een max. boete voor van 150 R.M. of gevangenisstraf voor hen, die aanleiding geven tot onredelijke vredebreuk of grove ergernis. De comentator van het orgaan der S.S. voegt hieraan toe, dat de wet niet nauwkeurig definieert wat onder „grove ergernis" moet worden verstaan. (A. N. P.)
(Vor. ber. Anti-Semitisme 1902 D.)

F. **FRANEKER. — Herdenking der stichting van de Hoogeschool. —**
Op initiatief van de op 22 Dec. 1930 opgerichte Federatie van de Friesche studenten-vereenigingen is op 29 en 30 Juli '35 het feit herdacht, dat voor 350 jaar de hoogeschool te Franeker werd gesticht. Deze herdenking is op 29 Juli ingeleid met een wijdingsavond in de Martinikerk te Franeker, die voor iedereen toegankelijk was. De bijeenkomst werd geopend door den voorzitter van de Federatie der Friesche studentenvereenigingen, den heer P. J. Hoekstra te Utrecht, waarna prof. dr. G. Gosses te 's-Gravenhage een rede hield over „Tiden dy 't gyngen, tiden dy komme".
(Alg. Handelsblad)

G. **ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Abessynische leger nog niet geheel gemobiliseerd. —**
Het Abessynische leger is nog steeds niet geheel gemobiliseerd, hoewel van Italiaansche zijde steeds weer wordt gesproken van sterke bewapening in Abessynië. Wel zijn reeds groote troepen-afdeelingen op vier punten in het land geconcentreerd, doch niet in de

nabijheid der grenzen. Op ongeveer honderd kilometer van de grens staan kleine contingenten, die te zwak zijn voor een aanval. De regeering wil namelijk grensincidenten vermijden, om Italië geen voorwendsel te geven voor een aanval. (Daily Telegraph)
(Vorig bericht blz. 1897 E.)

A. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —
Amerikaansch: William Saroyan — „The Daring Young Man on The Flying Trapeze and other stories". (Faber and Faber, 1935)
Duitsch: Rainer Maria Rilke — „Briefe aus Muzot 1921—1926". (Insel-Verlag, Leipzig 1935)
Engelsch: George Albee — „Not in a Day or Seven". (Methuen)
Ann Bridge — „Illyrian Spring". (Chatto & Windus)
Lloyd Douglas — „Green Light". (Lovat Dickson)
Esperanto: V. Varankin — „Metropoliteno". (Ekrelo, Amsterdam)
Fransch: Jean Cocteau — „Portraits-Souvenir". (B. Grasset)
P. Istrati — „Méditerrannée, II - Coucher du Soleil". (Rieder)
Edmond Jaloux — „Le Voyage". (Plon, 1935)
Nederlandsch: André Peters — „Villa de Vijf Populieren". (W. P. v. Stockum & Zn., Den Haag)
Spaansch: Joaquim M. de Nadal — „Novella Extravagant". (Libreria Catalonia, Barcelona)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1897 B.)**

B. GEORGINE SCHWARTZE OVERLEDEN. —
Op 8 Aug. '35 is te Amsterdam in den ouderdom van 81 jaar overleden de beeldhouwster G. E. Schwartze. Van prof. Stracke en prof. Leenhoff heeft zij haar opleiding gehad aan de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten te Amsterdam. Zij maakte studiereizen naar Florence, Rome, Londen en Spanje.

Mej. G. E. Schwartze.

Haar bekendste beeldhouwwerken zijn: de Slavin, in het Rijksmuseum; Slapende kinderen en Lezend meisje, in het Stedelijk Museum. Voorts vervaardigde zij bustes van de hoogleeraren Wichmann, Wertheim Salomonson, Donders, Snellen, Boerhaave, Helmholtz en Von Graeve. Ook de Lutherbuste in het „Tehuis De Wartburg" is door haar vervaardigd, zoomede een aantal Luther-plaquettes. (Red. K. H. A.)

12 AUGUSTUS 1935

C. SUIKER. — Chadbourne-Plan niet verlengd. - Nieuw Comité. —
Op de conferentie van den Internationalen Suikerraad te Brussel, die op 5 en 6 Aug. '35 werd gehouden, is met algemeene stemmen geconcludeerd, dat het onmogelijk is het z.g. Chadbourne-Plan in zijn huidigen vorm te verlengen of te vernieuwen.
Na afloop van de slotvergadering van den Internationalen Suikerraad, waarop de Java-delegatie niet aanwezig was, werd het volgende communiqué verstrekt:
De suikerlanden Cuba, Tsjecho-Slowakije, Polen, Hongarije, België en Peru, welke bij de Chadbourne conventie van 9 Mei 1931 zijn aangesloten, welke op 1 Sept. '35 vervalt, alsmede de vertegenwoordiger van de Duitsche suiker-organisatie hebben besloten zich in een internationaal suikercomité te doen vertegenwoordigen. Het doel van dit comité is de onderlinge relaties te onderhouden en aan te moedigen.
Het nieuwe comité zal vooral de pogingen steunen en vergemakkelijken, welke het in het leven roepen van een wereldsuikerovereenkomst ten doel hebben. Tot voorzitter van het nieuwe comité werd gekozen de Belgische senator ir. L. Beauduin, voorzitter van de Raffineries Tirlemontoises en van den Internationalen Suikerraad, welke eerstdaags zal ophouden te bestaan. Het bureau van het comité is te Brussel gevestigd.
De bedoeling van het nieuw opgerichte comité is, reeds in het a.s. najaar met de Engelsche regeering in onderhandeling te treden, met het doel nog voor het einde van het jaar een wereldsuikerconferentie bijeen te roepen.
(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. Suiker 1752 D.)**

D. ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Geen credieten voor Italië. —
De Amerikaansche Im- en Exportbank heeft besloten den Italianen geenerlei credieten voor warenaankoopen (d.i. katoen) in de Ver. Staten te verleenen.
Diplomaticus maakt in de Haagsche Post melding van het feit, dat de Banque de France en andere Fransche banken van regeeringswege het verbod gekregen hebben om leeningen aan Italië te verstrekken.
(New York Herald - Haagsche Post) **(1905 G.)**

E. DISCONTOKOERSEN. — Italië. —
De Bank van Italië heeft het Italiaansche wisseldisconto met ingang van 12 Augustus '35 verhoogd met 1% en van 3½ op 4½% gebracht.
(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. 1802 C.)**

F. VEREENIGDE STATEN. - Bankcrises 1921—1932.

	Aantal Insolvente banken	Deposito's in mill. Dollars		Aantal Insolvente banken	Deposito's in mill. Dollars
1921 .	504	198,4	1927 .	662	193,9
1922 .	360	110,7	1928 .	491	138,6
1923 .	650	188,8	1929 .	642	234,6
1924 .	777	213,4	1930 .	1.345	864,7
1925 .	612	172,9	1931 .	2.298	1.691,5
1926 .	956	272,5	1932 .	1.453	730,4

(Kölnische Zeitung) **(Vorig bericht blz. 762 E.)**

G. SOVJET-RUSLAND. — Ossinski uit zijn ambt ontzet. —
Naar officieel wordt medegedeeld, heeft de Raad van Volkscommissarissen den voorzitter van de commissie voor het economisch vijfjaren-plan, Ossinski uit zijn ambt ontzet. (Prawda)

13 AUGUSTUS 1935

H. WIELERSPORT. — Wereldkampioenschappen 1935 te Brussel. —
De uitslagen der wereldkampioenschappen wielrennen 1935 (sprint), die te Brussel op 11 Aug. '35 plaats hadden, zijn de volgende:
Amateurs: 1. Merkens (Duitschland); 2. Van Vliet (Nederland); 3. v. d. Vijver (Nederland); 4. Collard (België).
Professionals: 1. Scherens (België); 2. Richter (Duitschland); 3. Gérardin (Frankrijk); 4. Michard (Frankrijk). (Handelsblad v. Antwerpen)
(Vor. ber. Wereldkampioenschappen 1441 B.)

I. AANSLAGEN. — General Tatsuzan Nagata vermoord. —
Generaal Tatsuzan Nagata, de chef van het bureau voor Militaire Zaken, op het ministerie van Oorlog, is op 12 Aug. '35 in zijn bureau door zijn adjudant vermoord. De dader is gearresteerd.
De reden van de daad is zonder twijfel het optreden van Nagata, die de eigenlijke leider van het optreden tegen de extreme nationalisten was.
(Dempo Rengo)

A. **DUITSCHLAND. — Adolf Hitler over den strijd der Nat. Socialisten. —**
Naar aanleiding van het feit, dat de afdeeling Rosenheim (Opper-Beieren) van de nationaal-socialistische partij vijftien jaar bestaat, heeft Hitler aldaar een rede gehouden voor een vergadering van partijleiders, waaraan wij het volgende ontleenen:
Onze tegenstanders moeten zich niet vergissen! riep Hitler uit. Wij zijn nog nooit den strijd uit den weg gegaan. Wanneer zij strijd willen, kunnen zij hem hebben! Wij zullen hen verpletteren, zoodat hun voor de volgende veertien jaar de gedachte aan een voortzetting van den strijd zal vergaan.
(Berliner Tageblatt) **(Vor. ber. Hitler 1815 G.)**

B. **NEDERL. OOST-INDIE. — Zeemacht. - Kolonel H. Ferwerda Nieuwe Commandant. —**
Naar wij vernemen heeft de minister van Defensie den kapitein-ter-zee H. Ferwerda aangezegd, zich voor te bereiden voor de functie van commandant van de zeemacht in Nederlandsch Oost-Indië, als opvolger van den huidigen functionnaris, den vice-admiraal M. H. van Dulm, wiens verband als zoodanig officieel per 1 Februari 1936 afloopt.
De nieuwe commandant van de zeemacht in Nederlandsch Oost-Indië, die tot 29 Augustus '35 het commando over Hr. Ms. vliegkamp „De Kooy" voert, waarna hij vervangen wordt door den kapitein-ter-zee K. van Aller, werd, na zijn militaire opleiding op het Koninklijk instituut te den Helder genoten te hebben, 16 September 1906 tot adelborst der 1e klasse aangesteld. Twee jaren later was hij luitenant ter-zee der 2e klasse. Op 1 Januari 1919 volgde zijn benoeming tot luitenant-ter-zee der eerste klasse. 26 Januari 1929 kreeg hij de titulatuur van overste en op 30 April 1933 had zijn promotie tot kolonel plaats.
(Het Vaderland) **(Vor. ber. Vlootcommando 1203 B.)**

C. **ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Rede van den Keizer van Abessynië. —**
Keizer Haile Selassie heeft in den Abessynischen Kroonraad een rede gehouden. Daarin verklaarde hij, dat het huidige Abessynië uit eigen kracht en arbeid was ontstaan. Het had hetzelfde bestaansrecht als elk ander volk.
Vervolgens gaf de Negus een chronologisch overzicht van den strijd tegen Italië, waarbij hij er op wees, dat de moeilijkheden bij een scheidsrechterlijke procedure en bij de behandeling door den Volkenbond in het bijzonder van het incident van Oeal-Oeal aanzienlijk grooter waren geworden. Niettemin mocht men ook thans de hoop nog niet opgeven, dat op 4 September een vreedzame regeling tot stand zou komen. Voorts mocht men verwachten dat ook de onderhandelingen te Parijs succes zouden hebben.
Hij verklaarde o.a.: „Wij stellen vertrouwen in de staten die lid zijn van den Volkenbond, of zij groot of klein zijn. Het is hun taak, in de huidige stonde bij te dragen tot gerechtigheid en waarheid. Wij zijn overtuigd van de noodzakelijkheid van samenwerking met alle naties, zonder onderscheid van ras of religie, die loyaal tegenover ons staan. Abessynië handhaaft den vrede en de orde in het binnenland en zal nooit zijn onafhankelijkheid en souvereiniteit prijsgeven. Van den Volkenbond verwacht het gerechtigheid en gelijkberechtigdheid, evenals alle andere staten, die tot den vrede bijdragen". (Agence Belga)
(Vor. ber. 1906 D.; Haile Selassie 1882 D.)

D. **CHINA. — Regeeringscrisis. —**
De minister-president Wang Tsin-wei, de minister van Oorlog, de minister van Economische Zaken Tsjen Koeng-po, de minister voor de Spoorwegen Koe Mengjoe hebben zonder opgave van redenen een verzoek tot ontslag bij de Nanking-Regeering ingediend.
(Sin Pau-News) **(Vor. ber. Kabinet 450 H.)**

E. **VEREENIGDE STATEN. — Goudclausule. —**
De Senaat nam op 8 Aug. '35 het wetsontwerp aan waarbij het verboden wordt na een termijn van zes maanden na afkondiging schade-acties tegen de regeering in te stellen op grond van geleden verliezen als gevolg van de dollar-devaluatie.
(New York Herald, Parijs) **(Vor. ber. 1879 L.)**

F. **NEDERLAND. — Personeel in 's Rijks dienst; Aantal - Inkomen - 1929—1933. —**
Het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft dezer dagen het beknopt overzicht betreffende het personeel in 's Rijks dienst over 1932 en 1933 gepubliceerd. Aan het overzicht, waarin ter vergelijking, de totaalcijfers voor 1929, 1930 en 1931 zijn opgenomen, ontleenen wij het volgende:
Burgerlijk Personeel. — Op 31 December van de jaren 1929 t/m 1933 waren in 's Rijks dienst:

	Mannen	Vrouwen	Totaal
1929	52.391	7.599	59.990
1930	52.529	8.123	60.652
1931	53.197	8.003	61.200
1932	51.386	7.710	59.096
1933	49.852	7.605	57.457

Het gemiddeld jaarlijksch netto-inkomen over de jaren 1929 t/m 1933 bedroeg:

	Mannen	Vrouwen
1929	*f* 2.248	*f* 1.478
1930	2.248	1.459
1931	2.275	1.457
1932	2.234	1.441
1933	2.145	1.383

Bij de beschouwing van vorenstaande cijfers houde men er rekening mede, dat in de statistiek niet zijn opgenomen personen, werkzaam bij door het Rijk gesubsidieerde instellingen, dus b.v. niet het onderwijspersoneel voor zoover niet werkzaam aan Rijksonderwijsinstellingen; evenmin is opgenomen het personeel in dienst van de Staatsmijnen en dat in dienst bij semi-publiekrechtelijke lichamen.
De totale kosten bedroegen in 1933 *f* 167.780.398 (w.o. aan salarissen en loonen *f* 116.615.336, aan nevenbetrekkingen *f* 1.148.807, aan uitgaven, voortvloeiende uit de pensioenwetgeving *f* 38.683.941 [1]), aan wachtgeld *f* 3.952.062, aan hulppersoneel *f* 6.524.164), tegen *f* 179.353.052 in 1932.
Militair Personeel. — Het aantal militairen (beroepspersoneel der land- en zeemacht), op 31 December van elk der jaren 1929 t/m 1933 in dienst, was als volgt:

	Gehuwd	Ongehuwd	Totaal
1929	8.180	3.255	11.435
1930	8.473	3.785	12.258
1931	8.526	3.789	12.315
1932	8.685	3.407	12.092
1933	8.660	3.234	11.894

Het gemiddeld netto-inkomen per jaar per militair bedroeg in de jaren 1929 t/m 1933 resp. *f* 2.268, *f* 2.279, *f* 2.197, *f* 2.127 en *f* 2.075.
De totale kosten bedroegen in 1933 *f* 27.379.913 (nl. salarissen en loonen *f* 23.995.753, totaal bedrag aan pensioenpremie betaald *f* 2.877.563 en wachtgeld *f* 506.597), tegen *f* 28.863.603 in 1932.

[1]) Hierin is begrepen een bedrag van *f* 28.400.000, door het Rijk in het Pensioenfonds te storten, volgens art. 168a der Pensioenwet-1922, gewijzigd bij de wet van 29 December 1932, Stbl. 681.
(Centraal Bureau voor de Statistiek)

14 AUGUSTUS 1935

G. **NEDERL. OOST-INDIE. — Crisisordonnantie Vreemdelingen-arbeid. —**
Den 31sten Juli berichtte Aneta, dat in den Volksraad was ingediend een ontwerp „Crisisordonnantie vreemdelingenarbeid".
In de memorie van toelichting is o.a. het volgende medegedeeld:

Ook hier te lande kwam en komt, gelijk bekend, aandrang om maatregelen te treffen tegen vreemdelingenarbeid, tot uiting. Het treurige beeld, dat ook hier de arbeidsmarkt vertoont, maakt die uitingen maar al te verklaarbaar. Niettemin dient men zich rekenschap te geven van het feit, dat Nederlandsch-Indië vreemde arbeidskrachten nooit geheel zal kunnen ontberen.
Dit standpunt legt ook bij de onderwerpelijke materie beperkingen op. Zoo is van de regeering geen medewerking te verwachten tot eenigerlei wettelijken maatregel, welke zou leiden tot een gedwongen uitstooting van de thans in Indië gevestigde werknemers van vreemde nationaliteit. Waar de economische opbouw van dit land zooveel te danken heeft aan vreemd kapitaal en vreemde werkkracht, zou zij zulk ingrijpen niet verantwoord achten en mede niet in het belang van Nederlandsch-Indië. (Aneta)

A. **NEDERLAND. — Minister Gelissen over de perspectieven van Industrialisatie. —**
Prof. dr. ir. H. C. J. H. Gelissen, minister van Econ. Zaken, heeft, vergezeld van den toekomstigen minister van Landbouw, dr. L. N. Deckers, op 10 Aug. '35 een bezoek gebracht aan het Economisch Technologisch Instituut te Maastricht, dat zijn geesteskind is.
Minister Gelissen zeide in zijn rede over de verbetering van den economischen toestand, dat hier twee mogelijkheden zijn: werkverruiming door middel van openbare werken en uitbreiding der industrialisatie.
Het eerste middel, aldus spr., leidt niet tot blijvende werkverruiming; zulks in tegenstelling met industrialisatie, die, doelmatig uitgevoerd, wel tot blijvende werkverruiming kan leiden.
Bij de oprichting van het Economisch Technologisch Instituut in Limburg is men van deze gedachte uitgegaan.
Het voorbeeld, dat men in Limburg gegeven heeft, zal in ons geheele land moeten worden nagevolgd.
Spr. lichtte dit toe aan de hand van onze passieve handelsbalans en de inkrimping van onze scheepvaart. Hoewel spr. overtuigd is, dat niet alles, wat wij invoeren, in ons eigen land kan geproduceerd worden, zouden wij zeer zeker een deel van deze producten zelf kunnen vervaardigen.
Kosten en lasten van het geheele leven zullen naar sprekers meening op een lager niveau moeten worden gebracht; in de industrie voltrekt zich dat proces vrijwel van zelf. De industrialisatie neemt hier te lande toe; in vergelijking met 1934 is de uitvoer van fabrikaten in de eerste helft van 1935 met 20 millioen gestegen.
De economisch-technische exploratiedienst van het Departement van Econ. Zaken zal trachten goede objecten voor de industrie te zoeken. Op deze wijze zal hij den ondernemers hulp verschaffen.
Voor reorganisatie, voor uitbreiding en directe financiering zijn, aldus minister Gelissen, credieten hoog noodig.
Aan het Departement van Econ. Zaken zal opgericht worden een maatschappij voor credietverleening aan de nijverheid, die credieten zal verschaffen aan de industrie, die de banken niet willen verleenen.
Wanneer deze credietverleening vanuit een centraal punt geschiedt, zijn de provinciale industriebanken niet meer noodig. In dit verband geeft spr. in overweging de provinciale Industriebank in Limburg op te heffen en deze tot een adviseerend lichaam van de Nationale Credietverleening te reorganiseeren.
De feiten wijzen uit, dat het ruilproces zich meer en meer gaat afspelen tusschen de landen, zooals het vroeger tusschen de afzonderlijke industrieelen geschiedde.
Gegeven dezen toestand is het noodig, dat in het land orde op de zaken gesteld wordt. Er zal een wet moeten worden ingediend, volgens welke toestemming noodig is om nieuwe industrieën te vestigen of bestaande industrieën uit te breiden. Allerminst, aldus spr., moet men dit beschouwen als een aanpassing van het particulier initiatief; deze vestigingswet is echter noodzakelijk om te komen tot een beteren gang van zaken in ons land.
Aan het slot van zijn rede betuigde spr. zijn hulde aan het uitstekende voorbeeld, dat het E. T. I. L. in ons land heeft gegeven en wees daarbij speciaal op de verdiensten van zijn voorzitter mr. R. Gielen.
Minister Gelissen deelde tevens mede, dat het H. M. de Koningin behaagd heeft mr. R. Gielen te benoemen tot ridder in de orde van Oranje-Nassau. (A .N. P.)
(Vor. ber. Minister Gelissen 1831 A.; Industrialisatie 1801 B.)

B. **LUCHTVAART. — Benzinetanks die niet kunnen barsten. —**
Talloozen zullen zich bij de rampen, die dezer dagen de luchtvaartwereld — en waarlijk niet alleen in ons land — hebben getroffen afgevraagd hebben of het niet mogelijk zou zijn het brandgevaar bij vliegmachines te beperken.
Het meerendeel deze ongelukken zou n.l. niet meer dan een incident zijn geworden, als daarbij niet de benzinetanks waren gebarsten en daardoor het vliegtuig niet in vuur en vlam zouden hebben gezet.
Uit Londen komt het bericht, dat in de fabriek van de Engelsche Luchtmacht te Farnborough proeven genomen zijn met benzinetanks die onmogelijk kunnen scheuren.
Men heeft n.l. van verschillende hoogten en op verschillende manieren tanks laten vallen, waarbij gebleken is, dat zij, na op den grond gekomen te zijn, zelfs geen barst vertoonden.
Thans moet nog worden nagegaan in hoeverre de nieuwe tanks, die iets zwaarder zijn dan de thans in gebruik zijnde, de snelheid en de actie-radius van de vliegtuigen beïnvloeden. (De Telegraaf)

C. **LIMBURG. — Limburgsche sociale studieweek. —**
Op 11 Aug. '35 is in het seminarie te Rolduc de elfde Limburgsche sociale studieweek geopend. Tot algemeen onderwerp voor deze studieweek is gekozen: „Totaliteit" — „de totale mensch (menschen) en de totale maatschappij".
Aanwezig waren ongeveer 500 personen, waaronder vele priesters. O.m. waren aanwezig: oud-minister Jhr. Ruys de Beerenbrouck, de oud-ministers Mrs. Verschuur en Marchant, het Tweede Kamerlid Mr. F. Janssen en enkele Tweede Kamerleden. Voorts Dr. Kors, professor te Nijmegen; Dr. Tromp, hoogleeraar te Rome en prof. G. Brom, professor te Nijmegen.
In zijn openingswoord deelde Mgr. dr. H. A. Poels mede, nadat hij woorden van dank had gericht tot den directeur van het seminarie en de aanwezigen had verwelkomd, dat professor Dr. H. Moekerman uit Berlijn verhinderd was zijn onderwerp: „die Totalität in der Lebensgestellung" te behandelen.
In een uitvoerige rede heeft Mgr. Poels de studieweek ingeleid; hierbij heeft hij zich speciaal gericht tot de katholieke mede-wereld. „Het is een verantwoordelijke taak, welke de katholieke journalisten hebben. Zij maken hier echter misbruik van en ondermijnen het vertrouwen in de leiders van het katholieke volk. Het is een verderfelijke taak als katholieke journalisten het gezag ondergraven van hoogstaande mannen, in wier schaduw zij niet kunnen staan." Speciaal kwam spr. op tegen de toon die in sommige katholieke bladen wordt aangeslagen en tegen „de volslagen onbevoegdheid van sommige dagbladschrijvers om op zulk een wijze te keer te gaan."
Voortgaande protesteerde Mgr. Poels tegen een beweging die vooral in Limburg veel propaganda voert en welke beweging het Nederlandsche episcopaat zoo uitdrukkelijk mogelijk heeft veroordeeld.
(De Maasbode)

D. **DUITSCHLAND. — Stijging der levensmiddelenprijzen. —**
Naar aanleiding van het onderzoek door Reuter naar de levensmiddelenprijzen te Berlijn, meldt het agentschap het volgende:
Ondanks de krachtige maatregelen der Nazi-autoriteiten, om de oploopende onkosten van levensonderhoud omlaag te drukken, veroorzaken de hooge prijzen voor levensmiddelen, vooral voor vleesch, een golf van ontevredenheid onder de Duitsche huisvrouwwen.
De officieele cijfers, welke aantoonen, dat de kosten voor levensonderhoud slechts met 4 pct. zijn gestegen tegen verleden jaar 3 pct., zijn niet volledig. Weliswaar zijn enkele artikelen slechts weinig gestegen; de broodprijs b.v. is vrijwel stabiel gebleven en eenige delicatessen zijn nauwelijks opgeloopen, maar dit is niet in verhouding tot de prijsstijging van voedingsmiddelen, die den grondslag vormen van de provisiekast van een arbeidersgezin. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

E. **SOVJET-RUSLAND. — Het zevende wereldcongres der Komintern. - Rede van Dimitrof tegen het fascisme. —**
Aan het verslag van de rede van Dimitrof behandelende: „De opmarsch van het fascisme en de taak van de Communistische Internationale in den strijd om de tot stand brenging van een eenheidsfront", ontleenen wij eenige punten:
Dimitrof wijst er op, dat reeds het zesde wereldcongres van de Komintern het proletariaat heeft gewaarschuwd voor het

naderen van nieuwe fascistische aanvallen. De communistische partij is echter niet sterk genoeg geweest om de massa's te leiden tot den strijd tegen het opdringende fascisme. Dit heeft overwonnen, omdat het er in geslaagd is breede massa's boeren en landarbeiders mee te krijgen en door te dringen in de rijen van de jeugd. Dimitrof oefent in dit verband critiek uit op de gestie van de communistische partijen in de verschillende landen en gaat dán over tot bespreking van de Duitsche communistische partij.
Hij bepaalt zich daarbij niet tot negatieve critiek, maar geeft tevens positieve richtsnoeren, die tot een nieuwen opbloei van het communisme in Duitschland en Italië moeten leiden, een ondermijning van de tegenwoordige staatsmacht door een doen groeien van de ontvredenheid, straatonlusten enz. en ten slotte tot een communistische revolutie. De communisten moeten te dien behoeve gebruik maken van de bestaande tegenstellingen en conflicten in fascistische landen, want het fascisme zal niet van zelf vallen. Een val der fascisten kan slechts veroorzaakt worden door een versterkte revolutionnaire activiteit der communisten. Niet tevergeefs is leering getrokken uit de communistische nederlagen. Thans begint de communistische partij opnieuw haar strijd en wel met geheel andere methoden.
(Persagentschap der Sovjet-Unie)
(Vor. ber. 1898 B.; Dimitrof 1176 G.)

A. **DUITSCHLAND. — Kerkstrijd. - Verzet van het Vaticaan. —**
Wij ontleenen aan de Osservatore Romano het volgende:
In een artikel worden de beweringen van Generaal Göring betreffende het zoogenaamde politieke katholicisme door het Vaticaan van de hand gewezen.
De kerk doet niet aan politiek, behalve als de politiek zich gaat inlaten met aangelegenheden, welke alleen de kerk zelve betreffen. De kerk doet niet aan politiek, behalve, dat ze de moreele grondslagen, welke ook voor de politiek gelden, hooghoudt.
Wil men de kerk deze macht ontnemen en haar terugdringen op het gebied van den cultus, dan vergrijpt men zich aan haar goddelijke zending. De kerk zal te dien aanzien onder geen beding toegeven, want het gaat hier om haar fundamenteel levensrecht, dat haar bovendien in artikel 1 van het Concordaat is gegarandeerd.
Ten slotte wordt uitdrukkelijk verklaard, dat in Duitschland inderdaad een cultuurstrijd heerscht.
(Osservatore Romano) **(Vorig bericht blz. 1902 C.)**

B. **VEREENIGDE STATEN. — De nieuwe luchtbases.**
De zes luchtvaartbases tot welker oprichting zoojuist is besloten, zullen worden gevestigd in Alaska, aan de Noordkust van de Stille Zuidzee, aan de kusten van de Zuid-westelijke staten, in het Zuid-oosten van den Atlantischen Oceaan en in het gebied van de Antillen, teneinde het Panama-kanaal te beschermen, terwijl voorts een basis zal worden gevestigd in het gebied van het Rotsgebergte, welke basis zou moeten dienen als voornaamste centrum voor de Trans-continentale luchtvaartmanoeuvres.
(New York Herald, Parijs)
(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtm. 1876 E.)

C. **DUITSCHLAND. — Vrijmetselarij. —**
De „Völkischer Beobachter" publiceerde op 8 Aug. '35 het volgende bericht: Erkennende, dat de vrijmetselaarsgeest en de ideologie van het nationaal-socialisme onoverbrugbare tegenstellingen inhouden en aangezien in het Derde Rijk geen plaats meer is voor vrijmetselaars-organisaties hebben volgens een bij ons ingekomen mededeeling de in Duitschland bestaande oud-Pruisische loges zich met ingang van 21 Juli 1935 ontbonden verklaard.
De groote landsloge van Saxen te Dresden en de grootloge Duitsche Broederketen te Leipzig zullen zich bij deze actie aansluiten en op 10 Augustus 1935 tot hun eigen opheffing besluiten.
(Völkischer Beobachter) **(Vor. ber. blz. 1622 D.)**

D. **BULGARIJE. — Maatregelen der regeering tegen republikeinen. —**
De regeering is overgegaan tot het nemen van krachtige maatregelen tegen militaire samenzweringen en republikeinsche activiteit. De vroegere minister van financiën, Peter Thodoroff, is per vliegtuig naar Berlijn vertrokken en keert voorloopig niet meer naar Bulgarije terug, evenals vele andere hooge officieren.
(Vremje)

E. **DICTATUUR. — Bolsjewisme of nationaal-socialisme. - Een beschouwing van de Times. —**
„Bolsjewistisch" zijn, volgens wanhopige zakenlieden in Duitschland, Schacht's laatste maatregelen op industrieel gebied. Aldus de Times in een hoofdartikel. En naar aanleiding van deze kwalificatie van Schacht's beleid trekt het uitgebreide vergelijkingen tusschen de in theorie zoo uiteenloopende dictaturen van Duitschland en Rusland.
Het bolwerk tegen het communisme en het Vaderland van het communisme vertoonen thans, volgens de Times, in de bewindvoering sterke gelijkenissen. Rusland heeft hiertoe het zijne bijgedragen door over te gaan tot een systeem, gebaseerd op nationalisme en staatskapitalisme, een systeem, moeilijk te vereenigen met de oude strijdleuzen van communistische gelijkheid en dictatuur van het proletariaat.
Duitschland van zijn kant heeft de persoonlijke vrijheid steeds sterker aan banden gelegd, propaganda in de plaatst gesteld voor opvatting, de rechtspraak ondergeschikt gemaakt aan de behoeften van den staat, voorts een groot deel der industrie en der publieke werken op militaire basis georganiseerd. Al deze veranderingen nieuw voor Duitschland, zijn in Rusland reeds jarenlang toegepast.
Zoo kan men nu in deze elkaar vijandig gezinde staten, waar in het eene regiem de communisten en Joden aan het bewind staan, die in het andere regiem het meest worden veracht, dezelfde uiterlijke verschijnselen waarnemen. In beide landen zorgen propaganda en geheime politie — G.P.U. of Gestapo — ervoor, dat geen kettersche discussies zullen plaats vinden, geen oppositie zich zal vormen. In beide landen, hebben zij, die protesteerden of om andere redenen vervolgd werden, zich aan een verblijf in een concentratiekamp moeten onderwerpen, zij het in Dachau of in Solowetski. In beide landen censuur op kunst, litteratuur en natuurlijk de pers. Dezelfde strijd tegen de „intelligentia", dezelfde strijd tegen den godsdienst, hetzelfde machtsvertoon, zij het op het Roode plein of op het Tempelhofer Feld. Beide regimes waren bij uitstek opbouwend, en hebben een natie opgeheven uit een poel van bittere wanhoop. Beider jeugd werd op spartaansche wijze gedrild, de jeugdige communisten in de Donetz-mijnen, de Duitsche jeugd in de werkkampen.
Natuurlijk zijn er groote verschillen, maar deze vloeien, volgens de Times, niet zoo zeer voort uit het verschil tusschen „Communisme" en „Naziïsme", als wel uit het verschil tusschen Rusland en Duitschland, Oost en West.
De Times eindigt zijn beschouwingen met de conclusie dat er niet te kiezen valt tusschen Communisme en Fascisme. De keuze is tusschen democratie en diktatuur in welken vorm deze zich ook moge voordoen. (Times)

15 AUGUSTUS 1935

F. **ESTLAND. — De banken in 1934. —**
De dertien banken, die in Estland werken hebben in 1934 tezamen een netto-winst geboekt van 451.000 kronen. Een achttal keerde dividend uit, in totaal 176.000 kronen, overeenkomende met 3,1 pCt. van het aandeelenkapitaal. De inkomsten stegen van 4.328.000 kronen in 1933 tot 4.490.000 kronen in het afgeloopen jaar. De toeneming der inkomsten is te danken aan de grootere bedrijvigheid in het crediet-bedrijf. (Vesti Dnja, Tallinn)

G. **LUCHTVAART. — Gleiwitz-Istanboel-Berlijn in één dag. - Retourvlucht van Elly Beinhorn. —**
De Duitsche vliegster Elly Beinhorn, die op 13 Aug. te 3.40 uur in den ochtend uit Gleiwitz is gestart voor een vlucht naar Itanboel, is dien morgen te 10.20 uur, na over de Bosporus te zijn gevlogen, op Aziatischen bodem op het vliegveld Sesilkoel bij Istanboel geland. Te 11.47 uur steeg zij weer op en reeds te 18.09 uur landde zij op het Berlijnsche vliegveld Tempelhof. (Berliner Tageblatt)
(Vor. ber. Records 1883 E.)

H. **LITAUEN. — Betooging der in het buitenland verblijvende Litauers te Kowno. —**
Op 11 Augustus had te Kowno een groote betooging plaats ter gelegenheid van het eerste congres van in het buitenland verblijvende Litauers. De regeering, vele afgevaardigden, hooge officieren en vooral de vertegenwoordigers der politieke partijen namen aan deze betooging deel. Het ging er vrij rumoerig toe. De minister-president Toebelis vermaande de eenheid te bewaren. Politieke tegenstellingen onder Litauers zouden vreemde elementen een goede gelegenheid geven het gezag te ondermijnen. (Diena, Kaunas)

I. **NEDERLAND. — Contrôle op Crisisorganisaties. —**
De regeering heeft aan de Tweede Kamer een nota gericht naar aanleiding van de contrôle op crisisorganisaties van het verslag der Algemeene Rekenkamer betreffende werkzaamheden over 1934.

Wij ontleenen aan deze nota o.a. het volgende:
De meeste crisisorganisaties moesten aanvankelijk in een paar weken, soms zelfs in een paar dagen, tot stand komen. Dreigde het prijsniveau van een bepaald product fataal laag te zinken, dan moest plotseling een groot economisch apparaat in het leven worden geroepen om terstond maatregelen te kunnen nemen. Hierbij was het niet mogelijk, aanstonds alles tot in finesses goed te regelen. En de vele ambtenaren der crisisinstellingen hadden zoo goed als allen geen enkel ambtelijke scholing in Rijksdienst. Hetzelfde was het geval met de besturen. (N. Rott. Crt.)
(Vor. ber. Crisisorganisaties 1379 E.)

A. **FRANKRIJK. — Eischen der boeren. —**
De te Amiens vergaderde vertegenwoordigers van ongeveer 500 organisaties van boeren hebben besloten al deze organisaties in één unie te vereenigen. Na een telegram van gelukwensch aan den leider der Fransche boeren, Dorgères werd een resolutie aangenomen, waarin een revalorisatie van den graanprijs, een tot het uiterst gaande deflatie en een algemeene verhooging van de prijzen van landbouwproducten, werd geëischt.
De vertegenwoordigers der plaatselijke groepen legden bovendien den eed af alle betrekkingen met de regeering te verbreken, indien hun eischen zouden worden afgewezen.
Aan den vooravond der verkiezingen, aldus de resolutie, zouden zij hun politieke meeningen op zij zetten en slechts hun stem geven aan die afgevaardigden en senatoren, die in het parlement hebben bewezen, dat zij zich bekommeren om den boerenstand. (Le Temps)

B. **JAPAN. — Moord op generaal Nagata. - Commentaar van de „Jiji". —**
In de Japansche pers wordt de moord op generaal Nagata eenstemmig veroordeeld. De dader, luitenant-kolonel Aizawa, volgens de „Jiji" een fanatiek reactionnair, is door den Krijgsraad ter dood veroordeeld. De aanslag zou verband houden met de personeelswijziging bij het leger. Het blad raadt den militairen autoriteiten aan maatregelen te nemen, ten einde het vertrouwen van het volk in de discipline van het leger te versterken. (Jiji) **(Vor. ber. 1906 I.)**

C. **BELGIE. — Senator De Dorlodot over het Duitsche gevaar. —**
Dezer dagen heeft de Senaatscommissie voor buitenlandsche zaken een vergadering gehouden waar de heer Van Zeeland, eerste minister, aanwezig was.
De katholieke senator De Dorlodot heeft uitvoerig gesproken over het buitenlandsch beleid van België. Hij gaf opnieuw als zijn meening te kennen, dat de oorlog in West-Europa dreigend is. Duitschland is uitstekend gewapend, meende spreker. Het bezit geweren, machine-geweren en artillerie, die beter zijn dan die der Franschen. Duitschland is ook machtig in de lucht, doch had op dit gebied enkele teleurstellingen. In geval van conflict zou het echter toch de overmacht hebben. Senator De Dorlodot is de meening toegedaan, dat Duitschland nog een jaar of drie zal wachten alvorens zijn slag te slaan, ten ware het een avontuurtje zou willen wagen, in welk geval het verslagen zou worden. Hij verwacht alleen heil van een inniger verstandhouding tusschen de oude geallieerden. Verder kritiseerde hij het economisch beleid van de regeering ten aanzien van de met het buitenland gesloten verdragen en bepleitte een meer naar Frankrijk georiënteerde economische politiek.
Minister-president van Zeeland reageerde niet op het politiek gedeelte van deze uiteenzetting en deelde slechts nadere bijzonderheden mede over de in den jongsten tijd tot stand gekomen handelsverdragen. Hij gaf toe, dat de clearings niet als een ideale oplossing zijn te beschouwen, maar wees er op, dat zij in elk geval beter zijn dan een staking van betaling.
(De Nieuwe Gazet)

D. **ENGELAND. — De Werkloosheid. —**
Het aantal werkloozen is volgens de telling opgemaakt per 22 Juli, gedaald tot 1.972.941. Hoewel een verbetering valt waar te nemen, wekt het desniettemin teleurstelling, dat deze verbetering zich in een langzaam tempo voltrekt. Over het algemeen neemt de werkloosheid in de zomermaanden toe en tot het einde van het jaar heeft doorgaans geen ommekeer plaats. De afneming in de laatste maand bedroeg 27.000. In sommige districten en enkele takken van bedrijf nam het aantal werkloozen toe. Alles bijeen genomen kan toch van een opleving gewag worden gemaakt. Deze opleving openbaart zich vooral in de zware industrie. (Manchester Guardian)
(Vor. ber. Werkloosheid 1757 A.)

E. **ITALIE. — Dijkbreuk - Overstroomingsramp. —**
Bij het in Boven-Italië gelegen dorp Ovada, dat 10.000 inwoners telt, heeft zich op 13 Aug. '35 een ernstige dijkdoorbraak voorgedaan. De Orba trad buiten zijn oevers en deed een dijk bezwijken, waarna met angstwekkende snelheid de watermassa's het dorp binnen-

drongen, waar verscheidene huizen vernield werden en tal van personen zijn gedood. Ook het dorp Molare is door een geweldige watermassa overstroomd. Het aantal dooden kan nog niet met juistheid worden aangegeven, maar het moet minstens 110 bedragen.
(Corriere della Sera)

F. **FINLAND. — Bezoek van den Poolschen Minister van Buitenlandsche Zaken Beck. —**
Het officieele bezoek van den Poolschen Minister van Buitenlandsche Zaken, Beck, aan Helsingfors is ten einde.
In een verklaring aan de pers heeft Minister Beck uiting gegeven aan zijn levendige voldoening over het resultaat van zijn bezoek. In zijn contact met de meest op den voorgrond tredende Finsche staatslieden heeft hij kunnen constateeren, dat Polen en Finland in hun fundamenteele gedachten d.z. de onafhankelijkheid van de politiek van beide landen gepaard met een loyaal en oprecht welwillende houding jegens de nabije en verder afliggende nabuurstaten, het eens zijn. Zijn bezoek biedt in het geheel geen sensationeele elementen. (Polska Agencia Telegraficzna)
(Vor. ber. Minister Beck 1864 F.)

G. **DUITSCHLAND. — Kerkstrijd. - Evangelische kerkbonden. —**
Parallel met zijn optreden tegen het politiek Katholicisme is het Nat. Socialisme op 13 Augustus den strijd begonnen om een eind te maken aan het belijdenisfront der Protestantsche organisaties, die zich verzetten tegen het „Massregeln" door de Bruinhemden. Het bestaan van de belijdenisbeweging wordt rechtstreeks bedreigd door een tweetal decreten. Het eerste, dat is uitgevaardigd door den hoogen Evangelischen Raad, bepaalt dat voortaan de salarissen alleen zullen worden betaald aan die Protestantsche

geestelijken, die door het kerkbestuur van bisschop Muller zijn benoemd.
Het tweede decreet door minister Rust uitgevaardigd, bepaalt dat studenten in de Godgeleerdheid liever aan de staatsuniversiteiten dan aan de theologische faculteiten der belijdenisbeweging moeten studeeren.
Van officieele zijde wordt te kennen gegeven, dat het decreet van Rust erop berekend is den invloed der belijdenisbeweging op de jongere theologanten te vernietigen. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(V. b. Kerkstrijd 1909 A.; Evang. Kerkbond 1851 F.)

16 AUGUSTUS 1935

A. DUITSCHLAND. — Anti-Semitisme. - Julius Streicher's rede. —
De gouwleider Julius Streicher sprak op 15 Aug. '35 voor de eerste maal in de twee grootste vergaderzalen van Berlijn, het Sportpalast en de Tennishallen.
In zeer grooten getale waren buitenlandsche persvertegenwoordigers verschenen.
Streicher, die met een luid „heil"-geroep werd ontvangen, begon zijn rede met critiek te oefenen op de „zoogenaamde beschaafde lieden, de ingebeelden, die zede en beschaving met elkaar verwarren", waarna hij opkwam tegen „de leugenachtige berichten" in een deel der buitenlandsche pers, die uitsluitend ten doel hadden een kunstmatige stemming tegen het Duitsche volk te doen ontstaan.
Men heeft er den mond vol van, zoo ging Streicher voort, wanneer te Berlijn of elders iets geschiedt, wat den Joden niet aangenaam is. Maar wien gaat het iets aan, als wij in ons huis schoonmaak houden? Wij bekommeren ons niet om de terechtstelling van negers in Amerika, anderen moeten zich er niet om bekommeren als wij in Duitschland „rasschenders" over de straat leiden en daarmee een afschrikwekkend voorbeeld willen geven. Waar Joden de macht in handen hadden, gingen de volken steeds te gronde. Het Duitsche volk zou onder het kanselierschap van een Jood ook te gronde zijn gegaan, als de nationaal-socialistische stormwind niet was gekomen.
Spr. citeert dan enkele uitlatingen van Joden, om aan te toonen, dat zij, ook al zijn zij gedoopt, steeds Joden blijven.

Julius Streicher.

De Jodenkwestie is niet opgelost, de moeilijkste taak begint pas. Millioenen Duitschers beseffen nog de beteekenis niet van het rassenonderscheid. God zegt: „Als ik gelijkheid had gewild, had is gelijkheid geschapen. Als ik had gewild, dat blanke, zwarte en gele menschen zich vermengen, dan had ik de verschillende rassen niet behoeven te scheppen. Ik heb de verschillende menschenrassen geschapen en ik heb gewild, dat de grenzen niet worden overschreden." God wil niet, dat bloed wordt vermengd, dat niet bijeen hoort.
Wie als partijgenoot meent, het groote doel onzer beweging te dienen, als hij de Joden ter neer slaat of hun huizen vernielt, was nimmer nationaal-socialist en zal het nooit worden.
Ik geloof ook niet, dat nationaal-socialisten de schandelijke daden hebben gepleegd, die men hier en daar kan waarnemen. Dat waren geen nationaal-socialisten, dat waren provocateurs Bij de schending van Katholieke kerken en Joodsche synagogen is dit door de justitie geconstateerd.
Volksgenooten, geeft ieder aan, die zich tuchteloos gedraagt. Wie meent de groote vraagstukken op die wijze te kunnen oplossen is te dom om den ernst van het oogenblik te kunnen begrijpen.
Tenslotte deed Streicher een aanval op het bolsjewisme, dat hij „radicale Jodenheerschappij" noemde. De grootste schande voor Duitschland noemde hij den tijd, toen de Joden het Duitsche volk regeerden naar de wetten van den Talmoed. Toen werden den Duitscher alle spaargelden ontnomen, die hem eenmaal een zorgeloozen ouden dag hadden moeten verschaffen. Door den strijd van het nat.-socialisme tegen het Jodendom zal het Duitsche volk worden verlost van een ras, dat eeuwig den moord van Golgotha op het voorhoofd draagt. De andere volken zullen ons eens voor dezen strijd dankbaar zijn.
Spr. besloot zijn rede met hulde te brengen aan Hitler en wat deze had verricht. (Berliner Tageblatt)
(Vor. ber. Anti-Semitisme 1905 E.; Julius Streicher 1687 E.)

B. DUITSCHLAND. — Anti-Katholieke Actie. - Betoogingen te München. —
Terwijl de katholieken in Beieren op 15 Aug. '35 den kerkelijken feestdag van Maria Hemelvaart vierden, doorkruisten S.A.-mannen in dertig vrachtauto's de straten van München, waarbij zij riepen: „Weg met het politieke katholicisme, weg met de zwarte reactie." (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. Kerkstrijd 1910 G.)

C. FRANKRIJK. — President Lebrun doet een beroep op het volk. —
President Lebrun is op 11 Aug. '35 naar Metz gegaan, om tegenwoordig te zijn bij de inwijding van een gedenkteeken voor de in den wereldoorlog gesneuvelden.
De president hield bij deze gelegenheid een toespraak, waarin hij een beroep deed op het volk om de eenheid te bewaren. Deze eenheid, zoo zeide hij, moet ook bewaard blijven op een oogenblik, dat er andere gevaren dreigen. De lasten, waaronder wij gebukt gaan, zijn een gevolg van de crisis, die over de geheele wereld heerscht, en die ook Frankrijk niet gespaard heeft. Wij zullen hier pas dan uit kunnen geraken, wanneer de volkeren, wijs geworden op het gebied van het economisch leven, de muntpolitiek en den internationalen handel, terug zullen keeren tot de gezonde praktijken, die langen tijd voorspoed hebben gewaarborgd. Zoolang het echter nog niet zoover is — hetgeen niet alleen van ons afhangt — moeten wij moedig krachtige pogingen in het werk stellen om de financiën te saneeren en het economisch leven te stimuleeren.
Het geluk voor allen kan slechts herleven, aldus besloot de President, in een atmosfeer van kalmte en vertrouwen. (Le Temps) **(V. b. Lebrun 334 G.)**

D. NEDERLAND. — Bruggenbouw. - Moerdijkbrug wordt verhoogd. —
Op 12 Aug. '35 zijn nabij de spoorbrug over den Moerdijk belangrijke werken begonnen. Deze werken houden verband met den bouw van de nieuwe verkeersbrug naast de bestaande spoorwegbrug. De onderkant van de bestaande spoorwegbrug ligt op ruim 5.90 M. boven N.A.P.; de nieuwe verkeersbrug komt op 9 M. boven N.A.P. Deze laatste hoogte is voldoende om de scheepvaart gelegenheid te geven onder de brug door te varen.
De thans begonnen werken dienen in de eerste plaats voor het omhoog brengen van een gedeelte der overspanningen van de spoorwegbrug en voor het opheffen van de bestaande draaibrug.
De spoorbrug bestaat uit veertien overspanningen, elk van 100 M. lengte. De vier Noordelijkste van deze overspanningen blijven op het tegenwoordig peil liggen. De overige overspanningen worden met een geleidelijke helling tot negen meter boven N.A.P. omhoog gebracht, zoodat de scheepvaart, welke steeds het zuidelijk deel van het vaarwater houdt, daar voldoende hoogte onder de brug krijgt. (N. R. Crt.)
(Vor. ber. Bruggenbouw 1652 F.; Moerdijk 1475 B.)

E. WESTLANDSCHE FRUIT- EN BLOEMENTENTOONSTELLING. — Opening. —
Op 13 Aug. '35 is in tegenwoordigheid van zeer vele belangstellenden de Westlandsche tentoonstelling van fruit en bloemen, die tot 18 Aug. in het gebouw van de coöperatieve Westlandsche bloemenveiling te Honselersdijk wordt gehouden, officieel geopend.

De opening geschiedde in de voor deze gelegenheid tot openlucht-restauratie ingerichte ruimte, aansluitende bij het terrein van het veilinggebouw.
Onder degenen, die haar bijwoonden, waren dr. Wintermans, waarnemend directeur-generaal van den Landbouw, als vertegenwoordiger van den minister van Economische Zaken, jhr. mr. dr. H. A. van Karnebeek, commissaris der Koningin in Zuid-Holland, met de Gedeputeerden mr. Verbroek en mr. Bolsius, de heer Elsen, burgemeester van Naaldwijk, de heer Kampschoer, burgemeester van Monster en verschillende vertegenwoordigers van de groente- en fruitcentrale, alsmede het Kamerlid Van den Heuvel.
Eerste spreker was de heer J. Barendse, voorzitter van den bond Westland, die in samenwerking met de coöperatieve snijbloemenveiling Honselersdijk, de tentoonstelling heeft georganiseerd.
De openingsrede werd door den Commissaris der Koningin, jhr. mr. dr. H. A. van Karnebeek, gehouden.
(Nieuwe Rotterd. Courant)

A. **SOVJET-RUSLAND. — De wijzigingen in het systeem van den buitenlandschen handel. - Officieele mededeeling. —**
Officieel wordt medegedeeld, dat in het vervolg de buitenlandsche handelsvertegenwoordigingen zelfstandig contracten zullen aangaan inzake inkoopen of leveranties met buitenlandsche firma's. (Izwestija)

B. **GEESTELIJK LEVEN. — Manifest van den Oecumenischen Raad in Nederland. —**
De Oecumenische Raad in Nederland heeft zich, hiertoe aangespoord door de Algemeene Synode der Ned. Hervormde Kerk, in een manifest gericht tot de bij hem aangesloten Kerken in verband met de dreigende situatie in de internationale verhoudingen. Het manifest heeft den volgenden inhoud:
De Oecumenische Raad in Nederland verontrust door het feit, dat regeeringen van verschillende landen, daarbij gesteund door hare volken, gedurende den laatsten tijd openlijk een politiek voorstaan, die weder — in strijd met de aanvaarding van het Volkenbondsverdrag en andere verdragen — het geweld als het eenige middel tot oplossing van geschillen beschouwt en versterking der bewapeningen den eenigen weg tot nationale veiligheid acht;
met bezorgdheid constateerend, dat de wereld weder met een nieuwen oorlog bedreigd wordt, die voor het leven der volken van heillooze gevolgen zal zijn, en van onmetelijke schade voor de zaak van het Evangelie van Jezus Christus;
roept alle leden der bij hem aangesloten Kerken en de gansche Christenheid in Nederland op om — in het diepe besef, dat de Christenen mede schuldig staan aan en verantwoordelijkheid dragen voor den tusschen de volken heerschenden geest van wantrouwen, naijver en haat,
zich voor God te verootmoedigen en in Zijn kracht zich opnieuw aan te gorden om aan de verscheurde wereld den weg des Evangelies, van verzoening, samenwerking en broederschap te toonen en met alle kracht te strijden tegen die geestelijke machten, wier heerschappij de gemeenschap tusschen volken, rassen en klassen ondermijnt, den waarachtigen vrede wegneemt en wier streven onvereenigbaar is met den dienst van God, die door Christus ons roept om in de gemeenschap des Heiligen Geestes getuigen te zijn van zijn Koninkrijk. (De Nederlander)
(Vor. ber. Oecumen. Raad in Nederland 1800 F.)

17 AUGUSTUS 1935

C. **NEDERL. OOST-INDIE. — Pensioenen van gewezen Indische landsdienaren - Verdere korting. —**
Bij den Volksraad is een wetsontwerp ingediend tot wijziging van de Kortingswet van 29 December 1933 in dien zin, dat de crisiskorting op pensioenen, onderstanden en gagementen van gewezen Indische landsdienaren met ingang van 1 Januari 1936 verhoogd wordt van 17 tot 22 pct. Deze verhooging blijft van kracht tot 1 Januari 1938. (Aneta) **(1599 H.)**

D. **FRANKRIJK. — Banque de France en de geldmarkt. —**
De gouverneur van de Banque de France, Tannery, heeft een verklaring afgelegd, waarbij hij zijn volledigen steun gaf aan de decreten van minister Laval.
Hij voorzag een periode van goedkoop geld in Frankrijk, welke gunstig zou kunnen zijn voor de industrieele ontwikkeling, evenals dit in Engeland het geval is geweest.
Het bestaan van een niet in evenwicht zijnde begrooting, die een aanzienlijken druk uitoefende op den franc, is thans definitief afgewenteld. Onze valuta is thans, meer dan ooit tevoren beschermd tegen alle aanvallen. Zij biedt thans groote waarborgen, zoowel voor den arbeid als voor de spaargelden.
Het land kan er van verzekerd zijn, dat de Banque de France al haar krachten zal aanwenden ten einde een maximum resultaat bij de verstrekking van credieten te bereiken. (Ag. Econ. & Financière)
(Vor. ber. Bank van Frankrijk 1637 G.; Bezuinigingsdecreten 1905 C.)

E. **ZWEEFVLIEGEN. — Nieuw Nederlandsch duurrecord. —**
De Nederlandsche zweefvlieger van den Rijksluchtvaartdienst, de heer L. A. de Lange uit Leiden, heeft op 11 Aug. '35 met een vlucht van 5 uur en 5 minuten boven het Reuzengebergte in Duitschland het Nederlandsche duurrecord zweefvliegen op zijn naam gebracht.
Gedurende zijn vlucht was hij een tijd lang gedwongen in de wolken te zweven en moest hij blindvliegen.
(A. N. P.) **(Vor. ber. Zweefvluchten 1685 C.)**

F. **WIELERSPORT. — Wereldkampioenschappen 1935 te Brussel. —**
De uitslagen der wereldkampioenschappen 1935 (Stayers) op 15 Augustus te Brussel verreden, waren als volgt:
1. Lacquehaye (Frankrijk), wereldkampioen 1935, tijd: 1 uur, 25 min., 49.2 sec.
2. Metze (Duitschland), op 350 Meter.
3. Ronsse (België), op 5 ronden en 200 Meter.
4. Lohmann (Duitschland), op 6 ronden en 300 M.
5. Severgnini (Italië), op 12 ronden.
Wambst (Frankrijk) opgegeven na zestig K.M.
(A. N. P.) **(Vorig bericht blz. 1906 H.)**

18 AUGUSTUS 1935

G. **DENEMARKEN. — De eischen der boeren afgewezen. —**
De eischen van de boeren, die deze gesteld hebben bij den boerenmarsch van 29 Juli, zijn door de regeering afgewezen.
De economische commissie van den Boerenbond heeft thans aangeraden de maatregelen te nemen, welke noodig zijn om den boeren de volledige betaling van hun producten te verzekeren,.
Dat kan evenwel niet worden bereikt, zoolang een willekeurige wisselkoers en een invoerbeperking wordt gehandhaafd, waardoor de houders van een deviezen-invoervergunning worden bevoordeeld.
De genoemde Commissie heeft thans besloten de aangesloten bedrijven op te dragen de maatregelen te nemen, welke noodig zijn om hierin verandering te brengen. (Berlingske Tidende) **(Vor. ber. 1892 B.)**

H. **BELGIE. — Werkloosheidbestrijding. - Frs. 3.5 Milliard. —**
De dienst van Nationaal Herstel heeft in een zitting, voorgezeten door den eersten minister, een grootsch programma van openbare werken goedgekeurd, vóór het einde van 1938 te voltooien, en voor hetwelk het totale bedrag van drie en een half milliard fr., waarover dit organisme beschikt, uitgegeven zal worden. Over dit programma zal de kabinetsraad eerlang uitspraak doen.
Reeds nu is besloten 500 metaalwagens te bestellen voor de Nationale Mij. der Belgische Spoorwegen bestemd, hetgeen een uitgave van 275 millioen fr. vertegenwoordigt. (Handelsblad van Antwerpen)
(Vor. ber. Werkloosheid 1856 A.)

I. **HONGARIJE. — Minister-president Gömbös en het Donaupact. —**
Minister-president Gömbös deelde mede, dat de Hongaarsche regeering haar standpunt handhaaft. Voor Hongarije kan slechts sprake zijn van de regeling van de Donaukwestie, indien de definitieve politieke en militaire gelijkgerechtigdheid van Hongarije wordt

erkend, evenals in beginsel het recht tot herziening der verdragen. Bovendien weigert de Hongaarsche regeering deelneming aan eenig pact, dat Hongarije verplicht tot eenigerlei militaire hulpverleening.
(Pesti Hirlap) **(Vor. ber. Gömbös 1854 F.; Donau-pact 1900 F.)**

A. **CHINA. — Overstroomingen. - Meer dan 100.000 menschen verdronken. —**
Uit een officieele mededeeling van den voorzitter van het Chineesche watersnoodcomité Hsuschihyin blijkt, hoe ontzettend veel personen om het leven zijn gekomen en hoe een omvang de schade aanneemt, welke het hooge water van de Jangtse in de provincies Hoepei, Nghanhwei, Kiangsi en Hoenan heeft veroorzaakt.
In deze provincies zouden meer dan 100.000 personen om het leven zijn gekomen, terwijl minstens 14 millioen personen dakloos zouden zijn geraakt. De overstroomingen hebben meer dan 100.000 vierkante kilometer land verwoest. De materieele schade bedraagt volgens voorloopige ramingen een half milliard Mexicaansche dollar. (Sin Wan Pao)
(Vor. ber. Overstroomingen 1887 D.)

B. **ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Conferentie te Parijs vastgeloopen en opgeschort. —**
Minister-president Laval heeft op 18 Aug. '35 het volgende officieele communiqué aan de pers doen toekomen:
Laval, als vertegenwoordiger van Frankrijk, Eden, als vertegenwoordiger van Groot-Brittannië, en baron Aloisi, als vertegenwoordiger van Italië, waren te Parijs bijeengekomen om een mogelijkheid te zoeken voor een vreedzame regeling van het Abessynisch-Italiaansch geschil. Zij hebben nog geen grondslag kunnen vinden voor onderhandelingen, welke de oplossing van het conflict mogelijk zouden maken. De moeilijkheden, waarop men bij het onderzoek der tijdens de besprekingen opgeworpen denkbeelden gestuit is, maken een verdaging van het ingestelde onderzoek noodzakelijk. Dit zal langs diplomatieken weg worden voortgezet.
Eden en Aloisi zullen onderscheidenlijk naar Londen en Rome terugkeeren om met hun regeering ruggespraak te houden.
De algemeene indruk is buitengewoon pessimistisch.
Naar verluidt zouden de Fransch-Britsche voorstellen aan Italië de volgende zijn geweest:
1e. Omvangrijke economische expansie-mogelijkheid in Abessynië; 2e. waarborg voor de veiligheid van de grenzen van Somaliland en Erithrea; 3e. bescherming van de Italiaansche onderdanen in Abessynië. Deze voorstellen, zoo verklaart men te Parijs, konden Italië wel bevredigen, doch daaraan waren de volgende voorwaarden verbonden: 1e. handhaving van de politieke onafhankelijkheid van Abessynië en onaantastbaarheid van het grondgebied van dit rijk; 2e. de noodzakelijkheid van de toestemming van den Negus; 3e. regeling overeenkomstig het Volkenbondspact.
Uit de berichten van de correspondenten van de Britsche bladen te Parijs blijkt, dat het Italiaansche antwoord hierop was de eisch van een protectoraat over geheel Abessynië, of onbeperkte heerschappij over een deel van Abessynië, geschikt voor Italiaansche kolonisatie.
Hierop verklaarde Eden, dat hij tot de uiterste grens van de concessies was gegaan, welke hij namens zijn regeering had kunnen bieden. Onder deze omstandigheden was opschorting onvermijdelijk. (Corriere della Sera - Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vorig bericht blz. 1907 C.)

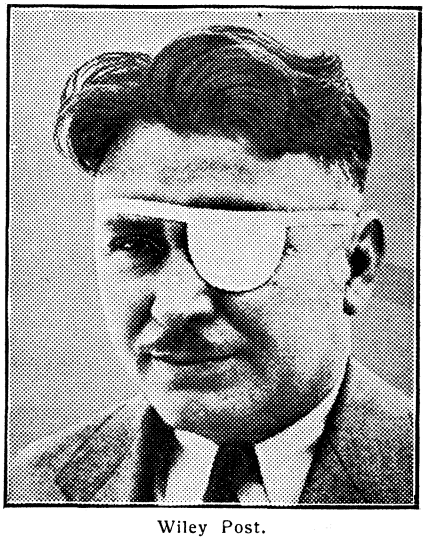
19 AUGUSTUS 1935

C. **VEREENIGDE STATEN. — Belastingwet door den Senaat aangenomen. —**
De Senaat heeft op 15 Aug. '35 de reeds door het Huis van Afgevaardigden goedgekeurde belastinghervormingswet van president Roosevelt aangenomen met een amendement, waarin bepaald wordt, dat in den vervolge belastingvrije regeeringsbonds verboden zullen zijn. Verworpen werden amendementen, die de heffing van belasting van kleine inkomsten van particulieren zouden willen doen beginnen op een hooger niveau.
De wet gaat thans naar de gemeenschappelijke commissie van de beide huizen.
(New York Herald, Parijs) **(Vor. ber. blz. 1900 B.)**

D. **DUITSCHLAND. — Rede van Dr. Hj. Schacht. - Economische toestand. - Financiën. - Godsdienst. —**
Bij de opening van de 23ste Duitsche Ostmesse heeft de president van de Rijksbank, minister dr. Schacht, een rede gehouden, waarin hij o.a. een diepgaande uiteenzetting van zijn financieele politiek gaf. Wij ontleenen daaraan het volgende:
Dr. Schacht zeide o.a., dat het geen zin heeft met gemakkelijke praatjes heen te glijden over den ernst van de taak, waarvoor Duitschland zich gesteld ziet, en bovendien is dat buitengewoon gevaarlijk. De geheele wereld rondom ons verkeert in nood, in zorg en in moeilijkheden en het zou belachelijk zijn aan te nemen, dat Duitschland daarbij een uitzondering zou maken. Integendeel, Duitschlands taak is nog moeilijker dan die van het buitenland. Duitschland, dat den grootsten oorlog aller tijden heeft verloren, dat na den oorlog onder de tributen, die het werden opgelegd door het dwaaste van alle vredesdictaten, bijna is leeggebloed, dat in den inflatietijd de laatste spaargelden van zijn vlijtige arbeiders kwijtraakte en dat zich ten slotte door de thans reeds zes jaar durende wereldcrisis de ergste wonden zag toebrengen, dit veel beproefde land verzamelt thans al de overgebleven kracht, om door een reusachtige krachtsinspanning de politieke vrijheid der natie terug te winnen. De geheele politiek van den Duitschen staat wordt door deze historische taak beheerscht.
Alle takken van deze staatspolitiek, waartoe in de eerste plaats de financieele en economische politiek behoort, zijn op dit eene doel gericht. Wie onbevoegd en storend ingrijpt in deze financieele en economische politiek, is een saboteur.
Dr. Schacht gaf den raad niet eigenmachtig stappen te doen en betoogde in dat verband: voor geheime organisaties, ook indien zij onschadelijk zijn, is in het Derde Rijk geen plaats. Pastoors en kapelaans dienen zich bezig te houden met zielszorg en niet met de politiek. De Joden moeten er zich in schikken, dat hun invloed in Duitschland eens en voor al is afgeloopen. Wij wenschen ons volk en onze cultuur, aldus Schacht, zuiver te houden, zooals de Joden het sinds den profeet Ezra altijd voor hun volk als eisch hebben gesteld.
De buitenlandsche schuld, welke Duitschland heeft, vormt een zware belasting voor het land. De niet-eerbiediging van particulier eigendom, welke onze vijanden in den oorlog en in de vredesverdragen hebben toegepast, heeft helaas school gemaakt. Ik betreur het ten zeerste, dat Duitschland op het oogenblik niet in staat is, zijn verplichtingen jegens het buitenland als gevolg van de transfermoeilijkheden ten volle na te komen, maar ik zal niet ophouden alles te doen wat maar eenigszins mogelijk is om de nu eenmaal bestaande verplichtingen na te komen.
Mijn buitenlandsche critici uiten gaarne de meening, dat Duitschland niet in staat zal zijn zich de buitenlandsche grondstoffen, die het noodig heeft, te verschaffen. Wij bevinden ons sinds eenigen tijd in een bijna onafgebroken reeks onderhandelingen met alle mogelijke landen over de wederzijdsche goederenleveranties en ik heb nog niet ontdekt, dat een van die landen aanstalten gemaakt heeft zich uit te schakelen. Het is juist, dat er een aanzienlijke verschuiving valt te constateeren in onze handelsbetrekkingen met andere landen, maar dit feit heeft voor een reeks landen juist nieuwe afzetmogelijkheden op de Duitsche markten geschapen, die aanmerkelijk hebben bijgedragen tot verzachting van de crisis in die landen. En juist zulke landen, die in hun handelspolitiek niet geremd werden door overdreven politieke schulden aan het buitenland of door andere politieke verplichtingen, hebben veel baat gevonden bij de nieuwe Duitsche economische politiek.
Hierna kwam dr. Schacht te spreken over binnenlandsche financiering van de Duitsche plannen voor werkverschaffing en weerbaarmaking.
Het is een feit, dat de belastingontvangsten aanzienlijk verbeterd zijn, nu de economische activiteit is toegenomen. De grootere liquiditeit op de geldmarkt heeft het rijk in staat gesteld in belangrijke mate rentedragende en niet-rentedragende schatkistbiljetten uit te geven. De winstgevende arbeid heeft het anderzijds den bank-directeuren mogelijk gemaakt, de credieten die noodig waren voor de werkverschaffing, gedeeltelijk ook via de rijksbank ter beschikking te stellen. Het geld, dat door de overheidsopdrachten in het bedrijfsleven kwam, wordt dus door het bedrijfsleven zelf weer ter beschikking gesteld van het rijk.
Wij hebben op die manier, aldus dr. Schacht, door het opnemen van geld op korten termijn geanticipeerd op een latere financiering op langen termijn. Die latere consolideering is uiteraard een onvermijdelijke taak en ik schroom niet te verklaren, dat de voornaamste moeilijkheden nog vóór ons liggen.
Men mag echter niet uit het oog verliezen, dat het aan de werkverschaffing en de weerbaarmaking te danken is, dat wij het groote leger werkloozen vrijwel hebben opgeruimd. De bedragen welke dit vereischt zijn, aan normale maatstaven gemeten, ongehoord hoog en zij moeten nu eenmaal gefundeerd worden op den arbeid en de spaargelden van het volk.
Wanneer wij tot dusver bij het financieren der werkverschaffing den weg via de credieten op korten termijn hebben gekozen, dan is het geen lichtzinnig financieel beleid, maar een weloverwogen overgangsmaatregel, tot den dag waarop voldoende spaargelden zijn opgehoopt voor een consolidatie op langen termijn.
Het is de spaarkracht van het Duitsche volk, waaraan in laatste instantie deze consolideering moet worden toevertrouwd. Spaarkracht zal zich echter alleen toonen, wanneer spaarwil aanwezig is. Daarom is het propageeren van devaluatie-plannen zoo gevaarlijk.
De financieele uitvoering van de groote taken van Hitler staat en valt met het vertrouwen in de veiligheid en bestendigheid van de schuldbrieven van het rijk en zijn bedrijven. Het zou zelfmoord zijn, wanneer de rijksregeering de belangen der spaarders zou schenden.
De werkverschaffing moet ten slotte gefinancierd worden uit de gespaarde overschotten van het bedrijfsleven en den arbeid.
Er bestaat, zoo besloot dr. Schacht zijn rede, voor geen Duitscher een betere of nuttiger belegging van zijn spaargelden dan ze in den vorm van een leening ter beschikking van het Duitsche rijk te stellen voor de uitvoering van het werkverschaffingsprogram. (Berliner Tageblatt - A. N. P.)
(Vor. ber. Dr. Schacht 1712 A.; Econ. Toestand 1803 E.)

A. VEREENIGDE STATEN. — Sociale wetten. —
De Amerikaansche Senaat heeft de sociale wet aangenomen.
De wet schrijft een verplichte verzekering tegen de werkloosheid voor, te betalen door werkgevers en werknemers, voorts ouderdomspensioenen voor noodlijdenden, die niet vallen onder de verzekering en steun van de federale regeering aan behoeftige moeders en kinderen; voorts worden de openbare gezondheidsdiensten uitgebreid.
De wet werd door president Roosevelt onderteekend. (New York Herald) **(Vorig bericht blz. 1849 B.)**

B. LUCHTVAART. — De „Winni Mae" boven Alaska neergestort. - De wereldvlieger Wiley Post en de filmacteur Will Rogers omgekomen. —
De bekende Amerikaansche vlieger Wiley Post, die met zijn vliegtuig „Winni Mae" uit San Diego in Californië was vertrokken voor een vlucht via Alaska en Siberië naar Moskou, van waar hij na eenigen tijd zijn vlucht om de wereld wilde voortzetten, is op 16 Aug. '35 in Alaska, tusschen Fairbanks en Point Barrow, de Noordelijkste blanke nederzetting in Amerika ten Zuid-Oosten van de Bering Straat, neergestort. Het toestel werd vernield en Wiley Post en zijn passagier, de bekende Amerikaansche tooneelspeler en filmkomiek Will Rogers, kwamen om het leven. De oorzaak van de ramp is nog onbekend.

Wiley Post.

De dood van Wiley Post is een zware slag voor de Amerikaansche luchtvaart. Evenals Lindbergh was hij een der leidende figuren in de luchtvaart-wereld, die wereldvermaardheid bezat. Zijn bekendheid verwierf Post, die evenals de vlieger Hinchcliffe maar één oog bezat, door zijn record-wereldvluchten. In Juni 1931 maakte hij tezamen met den vlieger Gatty een vlucht om de wereld met zijn één-motorig Lockheed-vliegtuig „Winni Mae" in den recordtijd van 8 dagen, 15 uur, 15 minuten. In Juli 1933 maakte hij, eveneens met de „Winni Mae", een solovlucht om de wereld, waarbij hij dit record met 20 uur 26 min. verbeterde. Hij maakte n.l. een tijd van 7 dagen, 18 uur, 49 min. en een eigenlijken vliegtijd van 186 uur 50 minuten.
Op 15 Juli '35 vertrok hij uit New York en ruim 31 uur later landde hij te Berlijn. Ondanks een noodlanding te Koningsbergen arriveerde hij in den middag van den 17den te Moskou. De vlucht ging verder via Novosibirsk, Irkoetsk en Chabarowsk naar Alaska, waar hij bij Flat opnieuw een noodlanding moest maken. Met eenige vertraging landde hij te Fairbanks, in welke omgeving hij ditmaal het leven liet. Via Edmonton bereikte hij echter laat in den avond van den 22sten het vliegveld van New York met een nieuw record op zijn naam.
Post bezat een kleine vliegtuigfabriek, die zich voornamelijk toelegde op den bouw van kleine sportvliegtuigen van het type „Wiley Post", zooals ook de Nationale Luchtvaartschool in Nederland eenigen tijd heeft gebruikt. Op Schiphol althans beschikte men geruimen tijd over een „Wiley Post" als lestoestel. (A. N. P.)
(V. b. Wiley Post 910 F.; Vliegongelukken 1900 A.)

C. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn - Onze wekelijksche opgave. —
Catalaansch: Joaquim M. de Nadal — „Novella Extravagant". (Libreria Catalonia, Barcelona) (Rectificatie van bladz. 1906 A — Spaansch moet zijn Catalaansch)
Tomás Roig I-Llop — „Ronda d'Histoiries" (12 schetsen). (Libreria Verdaguer, Barcelona)
Duitsch: Alfred Heller — „Mädel in Not". (Das Bergland - Buch, Salzburg)
Eva Weidemann — „Inselfieber". (Wilhelm Goldmann Verlag, Leipzig 1935)
Engelsch: Florence Hody — „Enter Charles". (Heinemann)
Snowdon Blake — „Nor Helm nor Compass". (Harrap).
Walter de la Mare — „Early one Morning". (Chapters on Children and on Childhood as it is revealed on particular in Early Memories and in Early Wortings). (Faber and Faber)
Esperanto: Marko Jelusic — „Cezaro". (Komisio de Literatura Mundo, Budapest)
Fransch: Claude Derblay — „Une héroïne de Brantôme". (Plon, Paris 1935).
Francis Jammes — „De tout temps à jamais". (Aux Edit. de la N. R. F.)
Nederlandsch: Dr. G. Kalff Jr. — „Het Dietsche dagboek" (J. B. Wolters, Groningen 1935)
Russisch: Konstantin Fedin — „Pochisjtsjenije Evropi". (De Roof van Europa) (Staatsuitgeverij v. Schoone Letteren)
„Lenin i Tolstoj "— (Red. I. Noessimof en Breithart) (Comm. Academie, Moskou)
Vlaamsch: René Verbeeck — „De Minnaars" (Verzen) (Uitgeverij „Steenlandt", Kortrijk)
(Red. K. H. A.) **(Vor. ber. 1906 A.)**

D. ALBANIE. — Opstandige beweging onderdrukt. —
Het Grieksche blad Proia deelt mede, dat in het district Fieri (Albanië) een opstandige beweging tegen den Koning is uitgebroken.
De opstandelingen zijn onder leiding van Sjefket Verlazzi opgemarcheerd in de richting van Tirana. Daarbij is het tot een botsing met de regeeringstroepen gekomen. Bij dit gevecht zijn de commandant der regeeringstroepen Dsjelal Aradas en generaal de Ghilardi gevallen.
Aan beide zijden zijn 60 dooden te betreuren. De opstand is onderdrukt. (Proia)
(Vor. ber. Onrust 1643 A.)

20 AUGUSTUS 1935

E. ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Recapitulatie.
De volgende data geven weer, hoe het geschil tusschen Italië en Abessynië zich tot dusver heeft ontwikkeld:
18 Maart 1934: Mussolini spreekt te Rome over Italië's behoefte aan expansie in Afrika. Abessynië schrikt, reorganiseert zijn leger en gaat wapenen invoeren.
5 December: Incident aan de grens bij Oeal-Oeal. Italië eischt genoegdoening. Abessynië vraagt arbitrage, die Italië weigert.
3 Januari 1935: Abessynië doet een beroep op den Volkenbond.
19 Januari: Het beroep wordt aangehouden, de beide regeeringen gaan onderhandelen.
29 Januari: Incident bij Afdoeb.
11 Februari: Italië mobiliseert twee divisies.
17 Maart: Abessynië wendt zich weer tot Genève; de Raad houdt het beroep aan tot Mei; Italië blijft doorgaan met troepen- en munitie-verschepingen.
13 Mei: Derde s.o.s. van Abessynië aan Genève.
25 Mei: De Bondsraad delegeert de kwestie aan de verzoeningscommissie van vier.
25 Juni: Eden te Rome; Mussolini verwerpt het Britsche vredesplan.
9 Juli: Verzoeningscommissie slaagt niet.
3 Augustus: Bondsraad bijeen; er zal een driemogendheden-conferentie worden gehouden.
18 Augustus: Parijsche conferentie mislukt. Mussolini heeft een millioen man onder de wapenen.
19 Augustus: Baldwin besluit een specialen kabinetsraad te beleggen. Internationaal pessimisme.
(De Telegraaf) **(Vorig bericht blz. 1913 B.)**

A. NEDERLAND. — Het Levensverzekeringsbedrijf - 1914-1934. —

Evenals andere jaren bevat de Verzekeringsbode een jaaroverzicht der bedrijfsuitkomsten over het laatstverloopen kalenderjaar van de Nederlandsche levensverzekeringmaatschappijen. Onderstaand staatje geeft een beeld van de onderlinge verhouding der cijfers over de laatste vijf jaren.

	Beginstand	Bij	Af	Verschil	Netto voor-uitgang: in ‰ v. d. beginst.	Eindstand.
	(in millioenen guldens)					
1930 .	3.290	560	251	309	93.91	3.599
1931 .	3.566	534	308	226	63.36	3.792
1932 .	3.792	407	375	32	8.58	3.824
1933 .	3.813	418	363	55	14.48	3.868
1934 .	3.875	492	404	88	22.60	3.963

Allereerst springt het hooge cijfer der afschrijvingen in 1934 in het oog, niet alleen in absoluten zin, maar ook relatief verreweg het hoogste der genoteerden, want berekent men hoeveel in elk jaar gemiddeld werd afgeschreven per *f* 1000 verzekerd bedrag [½ × (beginstand + eindstand)], dan vindt men voor 1930 tot en met 1934 achtereenvolgens: 73.09, 84.49, 98.63, 94.53, 103.17.

De in 1933 ingezette toeneming van de productie heeft doorgezet, en wel zoodanig, dat ook de netto vooruitgang geleidelijk opwaarts blijft gaan.

Het bedrijf houdt zich taai ondanks den moeilijken tijd. Het vordert nog steeds, zij het dan ook langzaam.

	Stand begin 1914 *f*	Bij *f*	Af *f*	Netto voor- of achteruitg. *f*	Stand einde 1934 *f*	Vooruitg. per *f* 1000 beginstand *f*
Nationale	469.912.199	50.589.255	34.281.501	16.307.754	486.219.953	34.70
Utrecht	431.005.201	37.172.283	31.441.574	5.730.709	436.735.910	13.30
R. V. S.	380.087.267	51.539.164	53.944.650	— 2.405.486	377.681.781	—
De Nederl. van 1845 .	280.243.100	32.348.300	20.545.500	11.802.800	292.045.900	42.12
Eerste Nederl. . . .	271.697.760	25.441.107	22.241.587	3.199.520	274.897.280	11.78
Algemeene Friesche .	261.115.475	24.807.906	15.762.327	9.045.579	270.161.054	34.64
Amstleven	161.525.836	17.632.396	17.663.795	— 31.399	161.494.437	—
N.I.L.L.Mij.	149.098.252	26.192.911	24.503.789	1.689.122	150.787.374	11.33
O.L.V.E.H.	130.191.227	17.910.930	16.918.910	992.020	131.183.247	7.62
Holl. Societeit . . .	110.994.697	12.592.997	9.205.855	3.387.142	114.381.839	30.52
H.A.V.-Bank	85.921.615	11.050.878	10.644.134	406.744	86.328.359	4.73
Centrale	85.461.567	7.396.928	8.265.893	— 868.965	84.592.602	—
Arnhem	84.784.782	8.116.550	10.602.672	— 2.486.122	82.298.660	—
Victoria	74.344.120	13.595.985	7.896.888	5.699.097	80.043.217	76.66
Pensioen-Risico . . .	68.136.010	3.794.767	3.054.235	740.532	68.876.542	10.87
Onderlinge 's-Grav. .	65.693.732	6.904.971	7.068.360	— 163.389	65.530.343	—
Vesta	49.644.872	22.889.892	10.245.412	12.644.480	62.289.352	254.70
Noord-Brabant . . .	60.261.302	10.307.644	9.619.737	687.907	60.949.209	11.42
N. O. G.	57.476.879	4.163.191	3.510.285	652.906	58.129.785	11.36
De Nederlanden . . .	56.097.360	7.284.066	7.774.255	— 490.189	55.607.171	—
Oude Haagsche . . .	49.892.415	6.295.765	6.026.968	268.797	50.161.212	5.39
Eerste Hollandsche .	46.362.064	6.504.696	5.710.442	794.254	47.156.318	17.13
Groot Noord-Holl. . .	44.223.432	7.548.903	5.186.998	2.361.905	46.585.337	53.41
Holland	46.584.527	5.877.061	6.839.730	— 962.669	45.621.858	—
Noord-Hollandsche . .	33.026.220	10.603.804	7.918.696	2.685.108	35.711.328	81.30
Concordia	28.562.206	4.735.433	2.378.818	2.356.615	30.918.821	82.51
Eerste Roomsch-Kat. .	29.534.256	3.431.148	2.555.152	875.996	30.410.252	29.66
Sint Petrus	26.681.662	8.363.510	6.708.122	1.655.388	28.337.050	62.04
Alg. Lev.verz. Bank .	26.875.305	3.412.586	3.194.486	218.100	27.093.405	8.12
St. Willibrordus . .	22.333.672	5.793.225	4.173.140	1.620.085	23.953.757	72.54
De Nederl. van 1894 .	21.780.290	3.716.199	3.340.939	375.260	22.155.550	17.23
Alg. Noord-Holl. . .	19.060.539	2.288.653	2.091.794	196.859	19.257.398	10.33
Metallicus	16.072.540	803.430	738.350	65.080	16.137.620	4.05
Ons Belang	14.415.985	2.409.606	1.679.409	730.197	15.146.182	50.65
Sint Eloy	12.608.599	3.427.829	2.455.290	972.539	13.581.138	77.13
Conservatrix . . .	13.122.901	2.005.444	1.924.402	81.042	13.203.943	6.18
Veenkoloniale . . .	10.125.538	2.231.552	1.012.136	1.219.416	11.344.954	120.43
Haarlem	9.993.531	1.868.183	1.427.102	441.081	10.434.612	44.14
Hollandia	8.761.040	2.330.926	1.555.003	775.923	9.536.963	88.57
Amst. Lev.verz. Gen. .	7.447.337	1.432.779	1.402.670	30.109	7.477.446	4.04
Totaal *)	3.875.925.941	492.090.119	404.492.179	87.597.940	3.963.523.881	22.60

*) Zestien kleinere hier niet met name genoemde maatschappijen met een totaal verzekerd kapitaal van ongeveer *f* 60 millioen, zijn ook in dit totaal begrepen. (De Verzekeringsbode - De Tijd)

(Vor. ber. Verzekeringsbedrijf 1617 D.)

B. EDUARD GERZON OVERLEDEN. —

Op 19 Aug. 1935 is in zijn woning te Amsterdam op 72-jarigen leeftijd overleden, de heer Ed. Gerzon, directeur der N.V. Gerzon's Modemagazijnen.

De heer Eduard Gerzon werd op 29 September 1862 in Groningen geboren. Op 18-jarigen leeftijd ging hij na zijn schoolopleiding werken in een fabriek van wollen goederen in Thüringen. Na eenigen tijd te hebben gewerkt als handelsreiziger in Nederland en België opende hij aan den Nieuwendijk 163 te Amsterdam een kleinen winkel, welken hij voortdurend kon uitbreiden. In 1889 stichtte hij tezamen met zijn overleden broeder Leon Gerzon de modemagazijnen van Gebrs. Gerzon. Deze zaak kreeg later filialen te Rotterdam, 's-Gravenhage, Haarlem, Hilversum en Nijmegen. In 1913 werd het bedrijf met een eigen fabriek uitgebreid.

In 1902 werd de heer Ed. Gerzon gekozen tot lid van de Kamer van Kooph. te A'dam, van welke Kamer hij later voorzitter van de Commissie voor de Financiën en het Handelsregister was. Ook was hij geruimen tijd onder-voorzitter van de afdeeling Grootbedrijf van deze Kamer. De overledene had verder zitting in verscheidene commissies, o.a. van het Nederlandsch Instituut van Efficiency, Centraal Beheer, de Levensverzekering Mij. „De Nederlanden", de rijwielfabriek „Simplex" enz. Tevens was hij lid van de Commissie van Advies inzake het spoorwegverkeer. (A. N. P.)

A. **DUITSCHLAND. — Propaganda ministerie's geheimen. - Journalist ter dood veroordeeld. —**
De nationaal-socialistische hoofdredacteur van de „Berliner Börsenzeitung", het blad van de Duitsche rijksweer, dr. Schwerdtfeger is ter dood veroordeeld, omdat hij een order van het propaganda-ministerie aan een buitenlandschen journalist had ter hand gesteld, hetgeen verraad is tegenover de pers in het Duitsche rijk.
Dergelijke geheime orders ontvangen de redacties ofwel rechtstreeks van het propaganda-ministerie ofwel door bemiddeling van het officieele Duitsche nieuws-bureau (Deutsch Nachrichten Buro).
Door een bijzondere relatie zijn wij in staat een afschrift van een dergelijke oekase te publiceeren.

Mededeeling aan de Redacties.

Berlijn, 3 Augustus (D.N.B.)

Het bericht uit Münster dat met de copie van hedennacht werd doorgegeven betreffende het alles ondermijnende werk van het politieke katholicisme moet door alle bladen, met groote koppen, op de eerste pagina op zeer in het oog springende wijze worden afgedrukt.
In dit verband moeten ook vermeld worden de gevallen, die zich in Recklinghausen en in Bocholt hebben voorgedaan. Dit is zeer geschikt materiaal.
De commentaar, die hierop geleverd moet worden, moet beslist heel scherp, absoluut afwijzend en agressief zijn. Slagwoorden zooals: „Duitsch volk let op uw zaak!" ofwel „Gewetenlooze ophitsers aan het werk" ofwel „Wroetende mollen verrichten hun vernietigend werk" moeten met vette letters als koppen worden gebruikt.
De Duitsche bladen moeten dit onderwerp voorzien van den noodigen commentaar, zoo scherp mogelijk becritiseeren.
(Nr. 213 bladz. 42, D.N.B. 3 Aug. 1935, Frankfurt a. Main)
Wij hebben voor deze gelegenheid de bladen eens gecontroleerd: de redacties hebben zich slaafs aan deze order gehouden, waarbij de „Völkischer Beobachter" het voorbeeld geeft.
(De Maasbode)

B. **DUITSCHLAND. — Anti-Semitisme - Minister Wagner brengt hulde aan Bad Tölz. —**
De Beiersche minister van Binnenlandsche Zaken, Adolf Wagner, heeft den burgemeester van Bad Tölz een telegram gezonden, waarin hij hem hulde brengt voor het besluit dat alle Joodsche badgasten de gemeente Tölz binnen 24 uur moesten verlaten.
De minister hoopt, dat alle Beiersche badplaatsen het voorbeeld van Tölz zullen volgen.
Ook in den Harz zijn de badplaatsen voor Joden verboden. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. 1902 D.; Anti-Semitisme 1911 A.)

C. **ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Mussolini wenscht een fascistisch imperium. —**
Mussolini inspecteerde op 18 Aug. '35 de divisie „28 October", welke genoemd is naar den datum van den opmarsch naar Rome. In zijn toespraak tot de zwarthemden zeide hij o.a.: „Wij moeten ophouden met spreken op dit plechtige en voor de natie beslissende uur.
In uw naam ligt Uw roeping: Gij zult marcheeren en gij zult alle hinderpalen tot het uiteinde uit den weg ruimen. Wilt ge dat?"
Van alle lippen klonk hem toen een luid: „Si!" tegen, waarop de Duce voortging „Het geheele Italiaansche volk neemt van harte deel aan dezen machtigen bevestigingsuitroep van jullie."
In een rede, die hij tevoren te Isernia had gericht tot 12.000 zwarthemden, die op 18 en 19 Aug. naar Oost-Afrika zijn vertrokken, had Mussolini gezegd:
„Wij rusten niet, voor wij een fascistisch imperium hebben voltooid. Ik weet, dat gij Uw plicht zult doen met ijzeren discipline en niet zult terugschrikken voor offers zoolang wij ons doel niet hebben bereikt."
(La Stampa) **(Vor. ber. 1914 E.; Mussolini 1882 D.)**

D. **Jhr. JOAN BERG OVERLEDEN. —**
Te 's-Graveland is op 84-jarigen leeftijd overleden de schilder Jhr. Joan Berg.
Hij stamde uit een bekende familie te Amsterdam, waar hij in 1851 werd geboren. Hij kreeg les van P. Greive en van Allebé en ging later naar de Antwerpsche Academie.
Na zijn studie vestigde hij zich eerst te Amsterdam, daarna in den Haag, en vervolgens trok hij naar Parijs waar hij een groot deel van zijn leven heeft gewoond, zonder nochtans de relaties met het vaderland te verbreken. Na den oorlog woonde hij in het Gooi.
Joan Berg werd vooral bekend door zijn Zeeuwsche interieurs met figuren. (Het Vaderland)

E. **AMERIKA. — Belastingwet. - Definitieve overeenstemming bereikt. —**
In de gemeenschappelijke commissie van Huis van Afgevaardigden en Senaat is thans definitief overeenstemming bereikt inzake de belastingwet, waarvan de opbrengst geraamd wordt op 265 millioen dollar. Men heeft uit het ontwerp de nieuwe erfenisheffing, die voorgesteld was door president Roosevelt, gelicht en daarvoor in de plaats een verhooging ingevoerd van de bestaande rechten, die geheven worden van erfenissen en schenkingen.
(New York Herald, Parijs) **(Vor. ber. 1913 C.)**

F. **BANKEN IN MOEILIJKHEDEN. — Banque Populaire Genevoise. —**
Aan de Banque Populaire Genevoise is door den Zwitserschen Bondsraad een moratorium verleend, ingaande 17 Aug. '35, voor den tijd van twee jaar. Dit bericht heeft in financieele kringen groot opzien gebaard. (Journal de Genève)
(Vor. ber. Zwitserland 1838 E.)

G. **ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Perscommentaren inzake Parijsche Conferentie. —**
ITALIE. — De „Lavoro Fascista" meldt uit Parijs, dat het slotcommuniqué der besprekingen een volledige nederlaag der conferentie beteekent, waaruit men onmogelijk een nieuwe oplossing kan gaan zoeken, vooral niet zoolang men van Britsche zijde geen rekening met de werkelijkheid wenscht te houden. De bestaande moeilijkheden werden vooral vergroot door den wil, de juridische clausules te handhaven, die reeds lang door de feiten waren achterhaald.
Het blad wijst tenslotte nog op de onpartijdige en neutrale houding van Frankrijk en gelooft, dat dit conflict een keerpunt zal worden voor het Britsche imperialisme.

FRANKRIJK. — De indruk, welke de lezer van de Parijsche bladen krijgt is, dat de oorlog tusschen Italië en Abessynië onvermijdelijk is. Wel is waar verklaart men, dat nog niet alle hoop is opgegeven, doch men zou toch ook niet gelooven aan een resultaat der diplomatieke onderhandelingen, welke thans over de Italiaansch-Abessynische kwestie worden voortgezet.

ENGELAND. — Uit de hoofdartikelen der bladen blijkt dat men van de te Parijs gedane mededeeling inzake diplomatieke onderhandelingen geen groote verwachtingen heeft.
De „Times" critiseert de weinig hoffelijke behandeling, welke Mussolini Frankrijk en Engeland op de Parijsche conferentie ten deel heeft laten worden en zegt, dat de ernst der Italiaansche beslissing niet kan worden overdreven. De eerzucht van Mussolini gaat ver uit boven alles, wat Abessynië zou kunnen aannemen of de Volkenbond zou kunnen toestaan. Van de voorgenomen diplomatieke besprekingen mag men niet veel verwachten. Een direct conflict tusschen Italië en den Volkenbond schijnt onvermijdelijk. Het blad waardeert de moeilijke positie van Frankrijk, dat zijn politiek heeft gebaseerd op den Volkenbond, doch acht het de vraag of Frankrijk in geval van een mislukking te Genève een strijd met den nabuurstaat zal wagen, met welke het pas betrekkelijk kort in goede verstandhouding leeft. Het blad besluit: Indien Mussolini niet met verstandige concessies wil genoegen nemen, moet men zorgvuldig en zonder overhaasting overleggen, welke stappen Engeland tezamen met alle andere mogendheden van den Volkenbond moet ondernemen. Engeland heeft belangrijke interessen in Abessynië, welke het land er bijzondere aanspraak op geven, zich uit te spreken en het land heeft een nog grooter belang bij de handhaving van het vredesapparaat van den Volkenbond.
„Daily Telegraph" verklaart, dat noch Frankrijk noch Engeland de bemoeiingen voor de handhaving van den vrede moeten opgeven; indien de Volkenbond het laatste woord heeft zal dit de schuld van Italië beteekenen.
De „Morning Post" constateert, dat een Europeesche Mogendheid voornemens is den oorlog te gebruiken als werktuig voor haar politiek en het blad concludeert er uit, dat Engeland rekening zal moeten houden met de waarschijnlijkheid in de toekomst eens tegen zijn wil in een nieuwen en nog verschrikkelijker oorlog dan de vorige was te worden gewikkeld.
(Vorig bericht blz. 1916 C.)

H. **ITALIE. — Tien goederenbeurzen gesloten. —**
Bij decreet der Italiaansche regeering zijn alle goederenbeurzen (zooals die voor graan, steenkool, enz.) gesloten in de voornaamste tien provinciesteden, te weten Milaan, Napels, Turijn, Genua, Bologna, Florence, Triëst, Venetië, Fiume en Padua.
De bestaande contracten worden geliquideerd.
Het decreet is onderteekend door den koning, Mussolini en den minister van Landbouw. Het volgt onmid-

dellijk op de afgekondigde bepalingen inzake de invoering van een monopolie voor de aanschaffing van grondstoffen, welke noodig zijn voor de industrie.
Men neemt aan, dat de regeering tot haar besluit is gekomen door de noodzakelijkheid, de leveranties voor het expeditie-leger naar Oost-Afrika te reglementeeren. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

21 AUGUSTUS 1935

A. **ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Engelsche belangen. —**
Verscheiden Engelsche bladen wijden de laatste dagen bijzondere aandacht aan de Britsche belangen, die bij een gewapende botsing tusschen Italië en Abessynië in het gedrang zouden kunnen komen, vooral wat betreft den Engelsch-Egyptischen Soedan. Zooals men weet is de katoencultuur in den Soedan in hooge mate afhankelijk van het Nijl-water, waarvan de bronnen in Abessynië zijn gelegen.
De diplomatieke medewerker van de Observer wijst dan ook op de belangrijke positie van het Tsanameer, waarin die bronnen samenkomen; volgens dezen schrijver blijkt uit de wijze, waarop Italië zijn troepen in Abessynië concentreert, dat er zich in geval van een oorlog, terstond een snelle troepenbeweging naar het gebied van het Tsana-meer zal ontwikkelen. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid, dat Groot-Brittannië voor een fait accompli wordt geplaatst, in dien zin, dat de Italiaansche troepen bezit nemen van het gebied, waardoor de boven Nijl stroomt.
De Sunday Dispatch zegt, dat de Britsche troepen in het grensgebied van den Soedan versterkt zullen worden met vijf bataljons infanterie, welke de volgende maand zullen vertrekken, ten einde de neutraliteit van den Soedan in geval van oorlog tusschen Italië en Abessynië te handhaven.
(Observer - Sunday Dispatch) **(Vor. ber. 1916 G.)**

B. **G. H. G. VON BRUCKEN FOCK OVERLEDEN.**
In den ouderdom van 75 jaar is te Heemstede overleden de bekende componist en kunstschilder G. H. G. von Brucken Fock.
De heer von Brucken Fock heeft vele jaren in het buitenland vertoefd en vestigde zich in 1920 te Heemstede. Hij heeft naam gemaakt als pianist en componist, schreef zeer vele pianowerken en suites voor orkest, benevens drie oratoria. Ook was hij een kunstschilder met veel talent.
De heer von Brucken Fock was ridder in de orde van Oranje Nassau. (A. N. P.)

C. **HONGARIJE. — Nationaal-Socialistische partij opgericht. —**
Onder den naam van „Partij van Nationaal-Socialistische Hongaren" is te Boedapest een nieuwe politieke partij opgericht. Lid kan slechts zijn een Hongaar, die ten minste twee raszuivere Hongaarsche voorvaderen heeft. Voor personen van Joodsche afstamming is toetreding principieel buitengesloten. Naar personen met Duitsche of slavisch-klinkende namen zal vóór hun toelating een zeer streng onderzoek worden ingesteld. (Pesti Hirlap)

D. **LUCHTVAART. — Nederland - Verhooging van de veiligheid van het luchtvervoer - Commissie van onderzoek. —**
Bij beschikking van den minister van Waterstaat is ingesteld een commissie welke tot taak zal hebben een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheid van verhooging van de veiligheid van het luchtverkeer.
In deze commissie zijn benoemd tot lid en voorzitter mr. dr. D. A. P. N. Koolen, lid van den Raad van State; tot leden: prof. dr. ir. C. B. Biezeno, hoogleeraar aan de Technische Hoogeschool te Delft; ir. D. de Iongh Wzn., oud-directeur van gouvernementsbedrijven in Ned. Indië; J. J. van Santen, kolonel van den generalen staf; dr. W. de Vlugt, burgemeester van Amsterdam; dr. ir. Th. van der Waerden, lid van de Tweede Kamer, dr. ir. E. B. Wolff, directeur van den Rijksstudiedienst voor de luchtvaart. Aan de commissie is als secretaris toegevoegd de heer S. L. Hof, inspecteur bij den luchtvaartdienst.
(Het Vaderland) **(Vor. ber. Nederland 1776 B.)**

E. **DUITSCHLAND. — Vrijmetselaarsloges ontbonden.**
De minister van Binnenl. Zaken dr. Frick heeft den regeeringen der Duitsche landen en den rijkscommissaris van het Saargebied opgedragen alle vrijmetselaarsloges te ontbinden, die dit nog niet zelf uit eigen beweging hebben gedaan en de vermogens in beslag te nemen. (Berliner Tageblatt) **(V. b. 1909 C.)**

F. **DUITSCHLAND. — Stahlhelm eervol ontbonden.**
In verband met de bespreking, welke de leider van de Stahlhelm, Seldte, met Hitler te Obersalzberg heeft gehad, wordt gemeld dat overeenstemming is bereikt in dien zin, dat de Stahlhelm op eervolle wijze zal worden ontbonden. De oude Stahlhelmleden, die vóór 30 Januari 1933 in den bond zijn getreden, zullen van den Führer een soort eereverklaring ontvangen. (Völkischer Beobachter) **(V. b. 1899 B.)**

G. **JAPAN. — Handel met Ned.-Indië. - Achteruitgang. —**
In een beschouwing over den handel tusschen Japan en Ned.-Indië, zegt de „Osaka Asahi", dat de huidige abnormale toestand zeer onaangenaam is voor alle betrokken handelaren. Japan's positie in den handel met Ned.-Indië is sterk achteruitgegaan, vergeleken met den toestand van Juni van het vorig jaar, juist voor het begin van de handelsconferentie tusschen beide landen. Dat beteekent, dat wat Japan verloren heeft door Indië is gewonnen en in dit opzicht kunnen de Japansche diplomatieke autoriteiten, de Japansche handelaren en het volk in het algemeen zich niet onttrekken aan de beschuldiging van nalatigheid.
(Osaka Asahi) **(V. b. Handelsbetrekkingen 1901 B.; Nederl.-Indië 1764 C.)**

H. **AUSTRALIE. — Hooge Commissaris. —**
Het Britsche ministerie voor Dominions maakt bekend, dat de regeering besloten heeft een Hoogen Commissaris in het Gemeenebest van Australië te benoemen, met functies, die vergeleken kunnen worden met die van de hooge commissarissen in Canada en Zuid-Afrika. Sir Geoffrey Granville Whiskard, assistent onder-staatssecretaris van het ministerie voor Dominions, is benoemd tot eerste hooge commissaris in Australië. Hij zal begin 1936 naar Canberra vertrekken, teneinde zijn functie te aanvaarden.
(Daily Telegraph)

I. **NEDERLAND. — Dr. F. E. Posthuma over „de boer in de samenleving". —**
Voor den Bond van oud-leerlingen van Landbouwscholen in Gelderland heeft oud-minister dr. F. E. Posthuma op 17 Aug. '35 te Ruurlo een rede gehouden over de plaats van den boer in de samenleving, in het algemeen en in den tegenwoordigen tijd in het bijzonder.
Wij citeeren uit zijn rede: „De boer als mensch" het volgende:
De verwording in de geheele maatschappij treft ook den boer. Dr. Posthuma richtte zich in het bijzonder tot de jonge boeren en boerinnen „De gezonde begrippen, die gij van huis uit hebt medegekregen, het harde werken en zuinig leven, dat ge hebt geleerd, maakt u voor iedere maatschappij geschikt, mits maar begrepen wordt dat op de boerderij slechts de boer weet hoe het bedrijf geleid moet worden. Met uw zin voor kerkelijk en godsdienstig leven zijt ge in staat voor uw vaderland iets te zijn. Bewaar het pand, dat u is toevertrouwd!
Kalm u zelf zijnde, de Koningin dienende en God vreezende, zult ge er komen." (Telegraaf)
(Vor. ber. Dr. F. E. Posthuma 1875 D.)

A. SCHEEPVAART. — Wereldtonnage. —
Vergelijkende staat van stoom- en motorschepen in bruto registertons in Juni 1914, 1924 en 1934.

Landen:	1914:	1924:	1934:	Verschil: 1914—1924:	Verschil: 1924—1934:
Groot-Brittannië en Ierland	18.892.000	18.954.000	17.630.000	+ 62.000	— 1.324.000
Britsche Dominions	1.632.000	2.592.000	2.978.000	+ 960.000	+ 386.000
Denemarken	770.000	990.000	1.101.000	+ 220.000	+ 111.000
Duitschland	5.135.000	2.872.000	3.680.000	— 2.263.000	+ 808.000
Frankrijk	1.922.000	3.290.000	3.260.000	+ 1.368.000	— 30.000
Griekenland	821.000	757.000	1.507.000	— 64.000	+ 750.000
Italië	1.430.000	2.719.000	2.875.000	+ 1.289.000	+ 156.000
Japan	1.708.000	3.843.000	4.073.000	+ 2.135.000	+ 230.000
Nederland	1.472.000	2.542.000	2.612.000	+ 1.070.000	+ 70.000
Noorwegen	1.957.000	2.392.000	3.980.000	+ 435.000	+ 1.588.000
Spanje	884.000	1.188.000	1.164.000	+ 304.000	— 24.000
Vereenigde Staten (Zee)	2.027.000	12.431.000	9.795.000	+10.404.000	— 2.636.000
Ver. Staten (Meren)	2.260.000	2.276.000	2.508.000	+ 16.000	+ 232.000
Zweden	1.015.000	1.191.000	1.597.000	+ 176.000	+ 406.000
Andere landen	3.479.000	3.477.000	5.598.000	— 2.000	+ 2.121.000
	45.404.000	61.514.000	64.358.000	+16.110.000	+ 2.844.000

(Nieuwe Rotterd. Courant) **(Vorig bericht blz. 1893 C.)**

B. CHINA. — Wang Tsjing-Wei blijft aan. —
Wang Tsjing-wei heeft besloten het verzoek om ontslag als president van de uitvoerende Joean en als minister van Buitenl. Zaken in te trekken. (Sin Pau) **(Vorig bericht blz. 1907 D.)**

C. JHR. W. H. VAN LOON OVERLEDEN. —
Op 15 Aug. '35 is hier ter stede in den ouderdom van bijna 80 jaar overleden jhr. W. H. van Loon, lid van de bankiersfirma Van Loon & Co. (Alg. Handelsblad)

D. NEDERLAND. — Muiterij „Zeven Provinciën". - Luit. v. Boven veroordeeld. —
Op 13 Aug. '35 deed de Zeekrijgsraad te Willemsoord, Den Helder, onder presidium van mr. De Sitter, uitspraak in de zaak tegen luitenant ter zee tweede klasse H. L. van Boven en veroordeelde beklaagde tot drie maanden gevangenisstraf met aftrek van den tijd in preventieve hechtenis doorgebracht (van 11 Februari tot 15 Maart 1933) en ontslag uit den militairen dienst zonder onthouding van de bevoegdheid om bij de gewapende macht te dienen.
Lt. v. Boven heeft appèl aangeteekend tegen het door den Zeekrijgsraad uitgesproken vonnis.
(Het Vaderland) **(Vorig bericht blz. 1892 C.)**

22 AUGUSTUS 1935

E. GEESTELIJK LEVEN. — De administratieve scheiding tusschen Kerk en Staat in Ned.-Indië. - De voltrekking plechtig herdacht. —
Op 4 Aug. '35 is van alle kansels der Indische kerk een schrijven voorgelezen, namens het bestuur der Protestantsche Kerk in Indië, onderteekend door den voorzitter dr. N. A. C. Slotemaker de Bruïne en den waarnemenden secretaris dr. Chr. Gunning, dat als volgt luidt:
De regeering berichtte aan het bestuur van de Protestantsche Kerk in Ned.-Indië dat de Koningin op 11 Juni den algemeenen maatregel van bestuur geteekend heeft, waarbij de administratieve scheiding tusschen de Protestantsche Kerk hier te lande en den Staat voltrokken wordt. Bij besluit van den gouverneur-generaal is bepaald dat zij in werking zal treden met ingang van 1 Augustus 1935.
Deze gebeurtenis is van zoodanige beteekenis voor onze Kerk, dat het kerkbestuur besloot dat daarvan in alle godsdienstoefeningen der Protestantsche Kerk van den kansel mededeeling zal worden gedaan op Zondag 4 Aug. en dat aan deze mededeeling het volgende zal worden toegevoegd:
Deze regeeringsdaad is geschiedt in overeenstemming met een besluit, dat de vertegenwoordigers der geheele Protestantsche Kerk, tezamen ter groote vergadering te Batavia in Mei 1933 hebben genomen. Zij wijzigt de verhouding Staat en Kerk, welke hier te lande in directen zin bestaan heeft vanaf het begin der vorige eeuw en in algemeenen zin vanaf 1621. Reeds deze omstandigheid, het wijzigen van een toestand welke meer dan drie eeuwen geduurd heeft, maakt deze gebeurtenis tot een zeer belangrijke. Dit blijkt echter nog duidelijker, wanneer wij ons realiseeren, wat een en ander voor onze Kerk beteekent en welke mogelijkheden hierdoor geopend worden. In het kort kan dit als volgt worden omschreven:
De opperste zeggenschap over de kerkelijke aangelegenheden is van den Staat op de Kerk zelf overgegaan. De Kerk zelf zal moeten beslissen over den vorm van haar organisatie en van haar bestuur en zij zal haar eigen vertegenwoordiging en bestuur kiezen. De groote vergadering van Mei 1933 heeft reeds een algemeen reglement vastgesteld, dat in werking zou kunnen treden, zoodra de administratieve scheiding zou zijn voltrokken. De Kerk leeft derhalve vanaf dit oogenblik onder dit reglement. In dit reglement zijn eenige zeer belangrijke nieuwe elementen vastgelegd, wij noemen de uitspraak, dat het fundament der Kerk is: Jezus Christus, en het besluit, dat binnen haar verband zelfstandige kerken kunnen worden gevormd.
Een regeling van vele andere zaken, de kerkelijke organisatie betreffende, is echter noodig. Daartoe zal een algemeene synode bijeen geroepen worden in 1936. Zij zal de eerste vertegenwoordigende vergadering der Protestantsche Kerk zijn, geheel bevoegd tot het nemen van alle besluiten, welke zij noodig acht. De afkondiging van dezen algemeenen maatregel van bestuur heeft voor de Kerk en voor allen die bij haar behooren zeer bijzondere beteekenis. De bevoegdheid die de Kerk heeft ontvangen beteekent tegelijk verantwoordelijkheid. Niet alleen voor de komende algemeene synode, niet alleen voor het kerkbestuur, dat zijn taak en bevoegdheid nu niet meer ontleent aan een benoeming door de regeering, maar aan de verkiezingen door de groote vergadering van 1933, maar ook voor alle kerkeraden, voorgangers en leden der kerk. Met groote dankbaarheid mag worden geconstateerd, dat sinds een aantal jaren allerwege een sterke opleving van het geestelijk en kerkelijk leven heeft plaats gehad. Deze opleving uit zich in groot kerkbezoek, levendig vereenigingsleven, het oprichten van nieuwe kerkgebouwen, verhoogde financieele bijdragen. Binnen een jaar verbonden zich negen nieuwe predikanten aan onze Kerk. De roeping der Protestantsche Kerk in deze landen kan echter alleen dan vervuld worden, indien de organisatorische mogelijkheden worden gebruikt met een helder brandend geloof en in innige gebondenheid aan den Heere der Kerk, die steeds het fundament der Kerk is geweest, maar nu ook openlijk als haar fundament wordt beleden. Moge Gods Heilige Geest alle organen onzer Kerk en allen, die in haar leven of met haar in aanraking worden gebracht, leiden en bezielen, opdat zij zij een stad op den berg. (De Nederlander) **(Vor. ber. blz. 1864 C.)**

F. ZUID-AMERIKA. — Vooruitgang. - Stijging der handelsbalansen. —
Tot de het eerst en het zwaarst door de crisis getroffen staten behoorden de republieken van Zuid-Amerika, maar het is niet langer aan twijfel onderhevig dat zij ook de eerste rijken zullen zijn, die de gevolgen van de malaise-jaren zegevierend te boven komen.
In Argentinië, welks buitenlandsche handel 45 pct. van dien van geheel Zuid-Amerika vertegenwoordigt, hebben landbouw en veeteelt tijdens de beide laatste campagnes een beter rendement geleverd dan in een der jaren sinds 1925 het geval was. Het overschot op de handelsbalans, dat in 1933 223.6 millioen papier-piasters bedroeg is in 1934 tot 328 millioen gestegen, een vermeerdering dus van niet minder dan ongeveer 40 pct., een percentage, dat de devaluatie van den piaster volledig compenseert. Voor de vijf maanden van het loopende jaar noteert men opnieuw uiterst bevredigende resultaten. Voor deze vijf maanden toch wijst de handelsbalans reeds een overschot van 43.2 millioen piasters aan.
Brazilië heeft niet minder reden tot verheugenis. Zooals men weet is Brazilië's welvaart ten nauwste met de prijzen en de afzetmogelijkheden van de koffie verbonden; ofschoon de toestand op de koffiemarkt nog zeker veel te wenschen laat, kon voor de vier laatste campagnes toch een hoeveelheid koffie uitgevoerd worden, die het in de jaren 1923-1926 geëxporteerde kwantum met 11 pct. overtreft. Uit den aard der zaak is de goudwaarde van de geëxporteerde koffie aanzienlijk veel geringer dan vroeger. Maar Brazilië is niet uitsluitend meer van koffie afhankelijk; katoen en fruit hebben zich een afzetgebied weten te verschaffen en daaraan is het voor een goed deel te danken dat ook de Braziliaansche handelsbalans op een voordeelig saldo wijzen kan.
In Chili bereikte in het laatste financieele jaar de waarde van

den totalen export een bedrag van 486.5 millioen goud-piasters, 142.5 millioen méér dan in 1933. Salpeter en koper vonden tegen betere prijzen een ruimer markt dan in langen tijd het geval was. Het overschot van de handelsbalans bedroeg in 1934 272.8 millioen piasters, tegen 149.1 millioen in het voorafgaande jaar.
In de kleinere Zuid-Amerikaansche republieken neemt men analoge verschijnselen waar. Peru had in 1934 op zijn handelsbalans een overschot van 135 millioen soles aan te wijzen; Columbia een van ruim 36 millioen peso's — tegen ruim 22 millioen peso's in 1933 —; Venezuela, dat trouwens nimmer iets van de crisis te lijden heeft gehad, verheugt zich voor de eerste zes maanden van dit jaar reeds in een batig slot van bijna 270 millioen bolivare, ongeveer 46 millioen gouden dollars. Mexico voerde in 1934 voor een waarde van ruim 634 millioen piasters uit, een bedrag 76.4 pct. hooger dan de som van export in het voorafgaande jaar. (De Tijd)

A. **DIERENBESCHERMING. — Het 18e Internationale Congres. - Anti-vivisectie. - Ritueel slachten. —**
Van 7—11 Aug. heeft op de Wereldtentoonstelling te Brussel het 18e Intern. Congres voor Dierenbescherming plaats gehad. Er waren afgevaardigden uit vele landen o.a. uit Argentinië, Duitschland, Frankrijk, Engeland, Nederland, Chili, Oostenrijk, Finland, Estland, Hongarije, Indië, Italië, Luxemburg, Marokko, Portugal, Roemenië, Schotland, Zwitserland, Tsjecho-Slowakije, Turkije en Joego-Slavië.
In zes onderafdeelingen zijn behandeld: de wettelijke regeling der dierenbescherming, het transport, het slachten, de vogelbescherming, de bescherming van mijnpaarden, de anti-vivisectie, de trekhonden, de propagandamiddelen en de jeugdopvoeding.
Na behandeling in de secties werden in de algemeene vergadering verschillende belangrijke moties aangenomen. Als de belangrijkste vermelden wij de wettelijke regeling van dierentransport per spoor, per auto of per boot met verzorging der dieren; verder werd unaniem het onverdoofd slachten als ongeoorloofd geacht. Ook voor het ritueele slachten werd totaal verbod geëischt. Het congres beriep zich hierbij op de bepaling, zooals die o.a. in het Zwitsersche wetboek gegeven is, dat de vrijheid van godsdienst met de daaraan verbonden ceremoniën gewaarborgd moet worden mits deze niet in strijd zijn met de gewoonten en goede zeden. Het congres achtte het ritueel slachten als moreel ongeoorloofd en verklaarde zich dus voor afschaffing van deze slachtwijze.
Op het gebied van vivisectie-bestrijding had het congres nog niet den moed tot het uiterste te gaan. Hoewel het als D.B. organisatie voor absolute afschaffing is, meende het congres, dat zulks met de huidige mentaliteit en het geloof aan de resultaten der vivisectie nog niet mogelijk zou zijn, de vivisectie geheel te verbieden. In afwachting daarvan stelde het congres echter strenge beperking voor en een bepaling, dat honden en katten niet meer voor vivisectie gebruikt mogen worden, waardoor het verkrijgen van proefdieren bemoeilijkt zou worden. Ook op ander gebied werden nog vele belangrijke beperkingen voorgesteld. (Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Dierenbescherming 1258 B.)

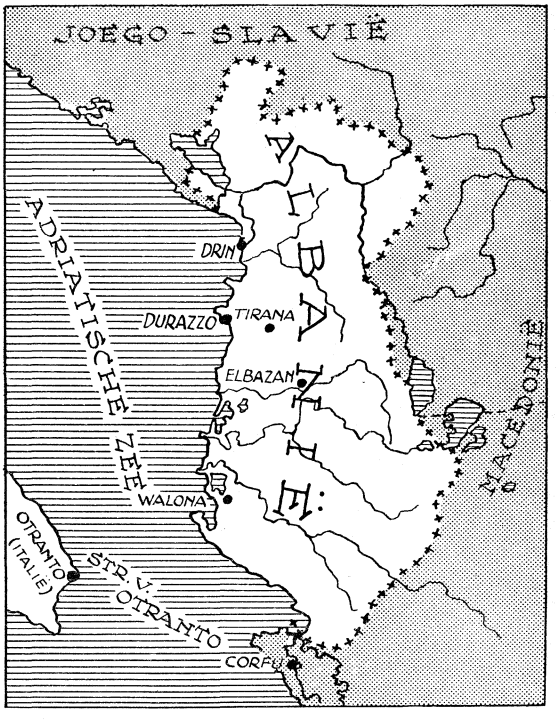
B. **JOH. HERBSCHLEB OVERLEDEN. —**
Op 17 Aug. '35 is te Amsterdam overleden Joh. Christiaan Herbschleb, tot voor enkele maanden tweede concertmeester van het Concertgebouworkest.
Den derden April 1875 werd Joh. Chr. Herbschleb te Amsterdam geboren. Van Doorn en Timmner waren zijn leermeesters. Op ruim zeventienjarigen leeftijd kwam de overledene bij het Concertgebouw-orkest, waarvan hij aanvankelijk als tweede, daarna als eerste violist en tweede concertmeester heeft deel uitgemaakt. Twee en veertig en een half jaar heeft hij zijn diensten aan dit orkest gegeven.
(Alg. Handelsblad)

C. **DISCONTOKOERSEN. — Denemarken. —**
De Deensche Nationale Bank deelt mede, dat met ingang van 22 Augustus het disconto met een vol procent wordt verhoogd en gebracht op 3½%.
De rentevoet voor beleeningen wordt eveneens met een vol procent verhoogd en gebracht op resp. 4 en 4½%. (Politiken) **(Vorig bericht blz. 1802 C.)**

D. **NIEUW-GUINEA. — Luchtkarteering. - Mr. R. N. de Ruyter van Steveninck vertrokken. —**
Op 14 Aug. '35 vertrok per K.L.M.-vliegtuig de „Kwak" van Schiphol naar Batavia mr. R. N. de Ruyter van Steveninck, de algemeene leider van de karteerings-expeditie naar Nieuw-Guinea, die thans met zijn voorloopigen, organisatorischen arbeid in Nederland gereed is en naar Indië onderweg is om de laatste hand daaraan te leggen.
Aan de Nederlandsch Nieuw-Guinea Petroleum Maatschappij, waarvan de aandeelen in handen zijn van de Bataafsche Petroleum Mij., de Ned. Koloniale Petroleum Mij. en de Ned. Pacific Petroleum Mij., is bij de wet vergund een gedeelte van Nieuw-Guinea te onderzoeken en in kaart te brengen, en daarnaast het ten deele te ontginnen.
Het betreft hier het westelijk gedeelte van Nederlandsch Nieuw-Guinea. (De Telegraaf)

E. **ITALIE. — Geschil met Abessynië. - Verzoeningscommissie. - Politis benoemd. —**
De Italiaansch-Abessynische arbitrage- en verzoeningscommissie is op 20 Aug. '35 te Parijs in haar tweede zitting bijeengekomen. De leden der commissie besloten in de eerste plaats den vijfden neutralen scheidsrechter aan te wijzen, wiens verkiezing in geval van meeningsverschil noodzakelijk zou zijn. Met algemeene stemmen werd hiervoor de Grieksche gezant te Parijs, Politis, aangewezen. (Le Temps)
(Vor. ber. 1917 A.; Arbitr. Commissie 1872 D.)

F. **ALBANIE. — Nieuwe opstand. —**
Een nieuwe opstand tegen koning Zog, speciaal in de Noordelijke provincies, is weder uitgebroken. De leider van den vorigen opstand, Bairachtar, zou met zijn revolutionnaire troepen naar Tirana oprukken.
De Koning zou in het loyaal gebleven gebied zeven lichtingen hebben opgeroepen. (Vradini)
(Vorig bericht blz. 1914 D.)

G. **BELGIE. — IJzer-bedevaart. —**
De zestiende bedevaart der Vlamingen naar Dixmuiden is op 18 Aug. '35 zonder eenig incident verloopen. Een eeredienst werd als naar gewoonte gehouden, ditmaal opgedragen door een oud-leerling van Cyriel Verschaeve. Na de H. Mis richtte de heer Juliaan Platteau enkele mededeelingen tot de aanwezigen, waarna Pater Callewaert een gebed voor den wereldvrede voorbad.
Onder leiding van Chef van Hoof werd het „Lied der Vlamingen" van Peter Benoit door de aanwezigen gezongen onder begeleiding van bazuinen- en trompetgeschal. De heer G. Martens hield vervolgens een toespraak namens het verbond der Vlaamsche Oudstrijders en wees op de beteekenis van de 16e IJzer-bedevaart en bracht hulde aan de nagedachtenis van dr. v. d. Perre, van den eerw. heer Cyriel Verschaeve en van dr. De Gruyter. Hij liet uitkomen welke rol zij vervulden voor het cultuurleven in Vlaanderen. Terwijl door de menigte „Mijn Vlaanderen heb ik hartelijk lief" gezongen werd, had de bloemenhulde tusschen twee rijen veelkleurige vaandels, nationale en internationale, plaats.
Na de bloemenhulde richtte de heer Juliaan Platteau zich tot alle oudstrijders van alle naties in een oproep voor wereldvrede. Vervolgens had de onthulling der gedenkplaten plaats. Men ving aan met die van Cyriel Verschaeve, terwijl het koor „Kunst en Vermaak" uit Borgerhout de koorzang „Gedachtenis" op tekst van Cyriel Verschaeve en op muziek van Chef van Hoof uit-

voerde. Hierna werd het beeld van dr. v. d. Perre onthuld, terwijl hetzelfde koor uitvoerde: „Hij Vleide geen Grooten der Wereld", uit de Rijswijck-cantate van Peter Benoit. Ten slotte werd de beeltenis van dr. De Gruyter onthuld onder de uitvoering van een oud lied met den titel „Kunst is Kracht".
(Handelsblad van Antwerpen) **(Vorig bericht blz. 461 H.)**

23 AUGUSTUS 1935

A. DUITSCHLAND. — Internationaal Congres voor Strafrecht. - Referaat Rijksminister dr. Guertner. —
Op het elfde internationale congres voor strafrecht en gevangeniswezen te Berlijn gehouden, heeft de Rijksminister van Justitie dr. Guertner gesproken over het onderwerp: „De gedachte van de rechtvaardigheid in het nieuwe Duitsche strafrecht". Dr. Guertner betoogde o.m.: „Zooals gij misschien weet, zijn in Duitschland sedert meer dan 30 jaren voorbereidende werkzaamheden in gang geweest voor hervorming van het geheele strafrecht. Pas toen de nationaal-socialistische regeering den partijenstrijd had gewonnen, was de basis voor een slagen van het groote hervormingswerk verzekerd.
Bij wat ik U thans over de plannen van de reorganisatie van het strafrecht uiteenzet, moet ik eerst enkele bijzonder belangrijke gedachten bespreken. Ik begin met het Duitsche standpunt nopens de kwestie van het rechtsgevoel.
Het geldende wetboek voor strafrecht van het Duitsche Rijk bevat in paragraaf 2 de volgende beroemde zin: „Een handeling kan slechts dan worden gestraft, wanneer de straf wettelijk bepaald was, voor de handeling werd gepleegd." Het practische resultaat van deze leer is, dat wanneer de rechter in geval hij een kwestie moet beoordeelen geen strafvoorschrift in de wet vindt, hij den beschuldigde moet vrijspreken, ook indien hij dezen strafbaar vindt, en indien hij ervan overtuigd is, dat de wetgever voor dit geval een straf had willen opleggen.
De nationaal-socialistische rechtspraak vereischt, dat iedere strafbare daad ook dan moet worden gestraft, wanneer het iemand anders zou gelukken door de mazen van het net heen te sluipen. Het nationaal-socialisme stelt het strafrecht een nieuwe hooge taak, de waarborging van ware gerechtigheid. De wetgever is zich ervan bewust, dat hij voor alle gevallen, die zich in het leven voordoen, geen uitgewerkte regeling kan verschaffen. Hij vertrouwt derhalve den rechter toe eventueele leemten aan te vullen.
De rechter zal, evenals iedere individueele volksgenoot zich moeten laten leiden door de nationaal-socialistische wereldbeschouwing. Wij geven den rechter de bevoegdheid binnen zekere grenzen niet alleen recht te vinden, doch ook recht te scheppen. Het principe van de leidersgedachte beteekent niet, dat de leider zelf ieder detail moet regelen. De leider bepaalt veeleer de grondgedachte. Binnen het kader dezer bepalingen werken de ambtenaren evenals de rechters.
Een bevestiging van den wil van den leider vindt de rechter in het volksbewustzijn.
Een tweede principe voor het Duitsche strafrecht zal zijn het principe van het „strafrecht van den wil". Het geldende Duitsche strafrecht volgt dit principe slechts in geringe mate. In tal van gevallen legt het veeleer gewicht op het resultaat. Het nieuwe Duitsche strafrecht verlaat deze gedachtenwereld, omdat het meent, het niet te kunnen vereenigen met het doel der gerechtigheid.
De gerechtigheid eischt, dat iedere schuld naar haar ernst wordt gestraft. De rechter moet in ieder geval de straf opleggen overeenkomstig de intensiteit van den misdadigen wil, niet naar het resultaat van den misdaad.
In de toekomst zal men reeds het begin van een misdaad straffen en dat niet alleen bij ernstige misdaden, doch bij alle strafbare feiten. (Völkischer Beobachter)

B. DUITSCHLAND. — Anti-Semitisme. - Verplichte aansluiting der Joden bij het Reichsverband der Jüdischen Kulturbünde. —
Tusschen den dienst der Geheime Staatspolitie te Berlijn en den specialen gevolmachtigde van den minister van Propaganda, dr. Göbbels, den Staatscommissaris Hinkel is overeenstemming bereikt aangaande een uniforme regeling van de werkzaamheid van het „Reichsverband der Jüdischen Kulturbünde".
In deze regeling wordt de genoemde Rijksbond aangewezen als de eenig toegelaten organisatie der Joodsche cultureele vereenigingen in Duitschland. Zetel van de verantwoordelijke leiding van deze organisatie is Berlijn. Alle Joodsche cultureele vereenigingen behalve school- en kunstgenootschappen, moeten vóór 15 September aangesloten zijn bij dezen Rijksbond en staan van dien dag af onder leiding van een bestuur te Berlijn dat door staatscommissaris Hinkel zal worden samengesteld. Lid van een plaatselijke Joodsche cultureele vereeniging zullen slechts mogen zijn Joden of niet-Ariërs en hun echtgenooten. De plaatselijke organisaties dragen een gesloten karakter. Slechts Joodsche kunstenaars kunnen er in werkzaam zijn. Wie lid kan zijn wordt uitgemaakt door het Centraal Bestuur onder goedkeuring van commissaris Hinkel. Plaatselijke vereenigingen mogen alleen lokalen gebruiken waarvan de eigenaars verhuurders of verpachters niet-Ariër zijn. De verkoop van theater- en concertkaarten is beperkt tot de ledenkring van den Rijksbond, evenzoo de acquisitie voor uitgesproken Joodsche bladen en tijdschriften.
Als orgaan van den Rijksbond wordt te Berlijn een tijdschrift uitgegeven waarvoor alle redacteuren verantwoordelijk zijn aan het Centraal Bestuur.
De werkzaamheid van het Reichsverband en de aangesloten organisaties mag op geen enkele wijze gericht zijn tegen den nationaal-socialistischen Staat.
Aan de leden van de organisatie is alle actieve of ondersteunende werkzaamheid op artistiek en cultureel gebied slechts geoorloofd in het kader van het eigen cultureele leven van de in Duitschland gevestigde Joden. De voorschriften van Hinkel, die de goedkeuring hebben verkregen van de Geheime Staatspolitie, beperken de mogelijkheden voor cultureel en artistiek werk van niet-Ariërs tot een bepaald terrein. De afgekondigde regeling beoogt de cultureele en artistieke activiteit van niet-Ariërs uit het kunst- en cultuurleven van het Duitsche volk te weren. (Berliner Tageblatt)
(Vor. ber. Anti-Semitisme 1916 B.)

C. MONACO. — Het leger ontslagen. —
Prins Louis van Monte Carlo heeft het geheele leger van Monaco ontslagen. De 76 militairen zijn met drie maanden opgezegd.
De reden voor dit besluit is gelegen in de noodzakelijkheid te bezuinigen, tengevolge van de verminderde inkomsten aan de speeltafels.
(Le Petit Marseillais)

D. CHINA. — De Engelsche journalist Jones vermoord - Protestnota van Engeland. —
De Britsche consul te Nanking heeft uit naam van den Britschen ambassadeur aan het Chineesche ministerie van Buitenlandsche Zaken een nota overhandigd, waarin een diepgaand onderzoek naar de omstandigheden wordt geëischt, welke geleid hebben tot het gevangen nemen van en den moord op den journalist Jones en waarin tevens arrestatie en bestraffing van de schuldigen wordt geëischt.
Het Chineesche ministerie van Buitenlandsche Zaken heeft zich terstond bereid verklaard aan de Engelsche wenschen te voldoen. (Shanghai Times Agency)

E. VEREENIGDE STATEN. — Verdrag met Panama geparafeerd. —
De gezant van Panama te Washington en Welles, de secretaris van het departement van Binnenlandsche Zaken, hebben een nieuw verdrag tusschen de Vereenigde Staten en Panama geparafeerd, dat het verdrag van 1903 zal vervangen. Bij dit verdrag laten de Vereenigde Staten elk recht op interventie in Panama varen. Ook hebben de Vereenigde Staten niet meer het recht de orde in de steden Panama en Colon te handhaven.
Voor het gebruik van het Panama-kanaal zullen de Vereenigde Staten voor de jaren 1933 en 1934 een som betalen, in gedevalueerde dollars, welke evenredig is met de 250.000 dollar, voorzien bij het verdrag van 1904.
Tevens zal rekening worden gehouden met de vermeerdering van het belang van de Vereenigde Staten bij het Kanaal. (New York Herald, Parijs)
(Vor. ber. Panama 1396 D.)

F. BELGIE. — In- en uitvoer - Werkloosheidscijfers voor en na de devaluatie. —

	INVOER		UITVOER	
	Hoeveelh. (in mill. ton)	Waarde (in mill. frs.)	Hoeveelh. (in mill. ton)	Waarde in) mill. frs.)
Jan. . .	2.371	1.066	1.522	1.194
Febr. .	2.319	1.058	1.349	1.048
Maart .	2.499	1.160	1.506	1.132
April .	2.421	1.331	1.501	1.175
Mei .	2.503	1.610	1.633	1.352

WERKLOOSHEIDSCIJFERS.

	Geheel werkloos		Gedeeltelijk werkloos	
	1934	1935	1934	1935
Januari . .	206.855	223.300	183.712	158.406
Februari .	195.405	220.777	178.556	157.160
Maart . .	182.561	206.511	162.780	148.408
April . .	188.478	181.110	170.352	127.419
Mei . . .	170.261	159.551	162.511	114.534

(Gazet v. Antwerpen) **(V. b. Werkloosheid 1912 H.)**

A. **NEDERL. OOST-INDIE. — Industriebank. —**
De Volksraad verwierp met 16 tegen 31 stemmen het amendement-Thamrin tot instelling van een industriebank. (Aneta)

B. **GRIEKENLAND. — Admiraal Kondoeriotis overleden. —**
Admiraal Kondoeriotis, die op 23 Aug. '35 is overleden, heeft in 1912 en 1913 een overwinning behaald op de Turksche vloot voor de Dardanellen. Later was hij lid van de regeering-Venizelos te Saloniki en ijverde hij voor toetreden van Griekenland tot de Entente. In latere jaren was hij meermalen president van de Grieksche republiek. (Proia)

C. **SOVJET-RUSLAND. — Dimitrof benoemd tot secretaris-generaal van de Komintern. —**
Het officieele Russische telegraaf-agentschap maakt bekend, dat op 21 Aug. '35 de eerste zitting gehouden is van de nieuwe centrale executieve van de Komintern. Er werd een uit 19 leden bestaand bestuur gekozen, waartoe o.a. behooren Manoeilski, tot dusverre secretaris-generaal, Stalin, Cachin, Marty,

Dimitrof.

Piock, Florin, Ercoli enz. Met algemeene stemmen werd tot secretaris-generaal benoemd Dimitrof. Hiermede zijn hem ook formeel de bevoegdheden verleend van voorzitter van de Komintern.
(Off. Russisch Tel.-Agentsch.)
(Vor. ber. Dimitrof 1908 E.)

D. **JHR. DR. W. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND OVERLEDEN. —**
Jhr. dr. W. A. Beelaerts van Blokland, griffier van de Eerste Kamer, is op 22 Aug. '35 in den ouderdom van 52 jaar overleden.
In 1903 begon hij met zijn studies in de rechtswetenschappen aan de Leidsche Universiteit, waar hij in 1910 promoveerde. Van 1919-1929 was hij commiesgriffier der Eerste Kamer, waarvan hij in 1927 tot griffier werd benoemd. (Het Vaderland)

E. **ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Besprekingen van het Britsche Kabinet. —**
In tegenstelling tot de oorspronkelijke aankondiging, is over de buitengewone kabinetszitting van 22 Aug. 1935 geen officieel communiqué uitgegeven. In welingelichte kringen verluidt echter, dat het kabinet tot de volgende besluiten is gekomen:
1. Het kabinet keurt in elk opzicht de na het einde van de Parijsche conferentie-van-drie uitgegeven verklaring goed, dat de Britsche regeering in voortdurend contact zal blijven met de Fransche regeering en ten nauwste zal blijven samenwerken, en dat beide regeeringen tot de zitting van den Volkenbondsraad op 4 September '35 zullen blijven voortgaan met de pogingen langs diplomatieken weg in overleg met Italië te onderzoeken welke mogelijkheden voor een vreedzame oplossing er nog bestaan.
2. Het kabinet heeft verder besloten, haar beslissing van Juli '35 tot het voorloopig weigeren van uitvoervergunningen voor wapens naar Abessynië en Italië, te handhaven. Dit zou echter niet beteekenen, dat het verbod tot September '35 van kracht zal blijven. De minister van Buitenlandsche Zaken, Sir Samuel Hoare, is met de behandeling van deze kwestie belast.
3. Het kabinet stelde zich op het standpunt, dat er geen aanleiding was voor een wijziging van de reeds bij tal van gelegenheden vastgestelde politiek der Britische regeering tegenover den Volkenbond en de grondslagen van Genève. (Times) **(V. b. 1919 E.)**

F. **NEDERLAND. — Rijkspolitie. —**
Het op 20 Aug. '35 verschenen Staatsblad no. 497 bevat een Kon. besluit van 6 Augustus, waarbij regelen zijn getroffen ten aanzien van de Rijkspolitie, alsmede ter uitvoering van de art. 223 en 225 van de gemeentewet.
Het desbetreffende besluit, dat aangehaald kan worden onder den titel rijkspolitiebesluit, regelt de organisatie van de rijkspolitie, haar bevoegdheden en haar betrekkingen tegenover de gemeentelijke politieorganen.
Bepalingen zijn opgenomen betreffende het optreden van de rijkspolitie ten plattelande en de voorwaarden waaronder gemeenten beneden 5000 zielen door rijkspolitie in de gemeentelijke politiediensten kunnen laten voorzien. Voorts vindt men uitvoerige regelen betreffende het verleenen van bijstand door rijkspolitie. (Staatsblad no. 497)

24 AUGUSTUS 1935

G. **NEDERLAND. — R.K. Paedagogische Week. —**
Op 19 Aug. '35 is te Amsterdam de achtste R.K. Paedagogische week geopend, welke georganiseerd wordt door de R.K. Leergangen te Tilburg.
In de aula der gemeentelijke universiteit vond de openingszitting plaats, waarbij vele bekende figuren uit onderwijskringen aanwezig waren. Ook de Hoogeerw. Deken van Amsterdam, mgr. dr. G. van Noort en mr. A. baron van Wijnbergen gaven van hun tegenwoordigheid blijk, evenals vele belangstellenden. De voorzitter, mgr. prof. dr. Th. Goossens opende de vergadering en sprak zijn voldoening er over uit, dat het congres thans te Amsterdam gehouden wordt. De omstandigheden zijn thans dermate gunstig, dat de congresleiding het heeft aangedurfd deze achtste paedagogische week in de hoofdstad des lands te organiseeren, overtuigd als men er zich van kon houden, dat men hier thans ook een grooten kring van gelijkgestemde geloofsgenooten zou kunnen vinden, bereid om de resultaten van een zoo dynamische wetenschap als de paedagogische is, bekend te maken, te onderzoeken en te toetsen aan de Christelijke beginselen, wat het doel dezer congressen is.
In een tijd als de onze is Katholieke waakzaamheid op het gebied der lichamelijke opvoeding, het onderwerp van dit congres bijzonder geboden, waakzaamheid tegen de bij breede kringen verbreide misvattingen en wijst ons meteen het doel der lichamelijke opvoedingen, als hij erop wijst, dat de heidenen zich alles ontzegden om in het stadion den tijdelijken krans te winnen, die de eeuwige zaligheid onzer zielen is.
Hierna was het woord aan den eersten inleider, Pater dr. Joannes O. M. C., docent aan het psychologisch-paedagogisch instituut der R.K. Leergangen, die sprak over lichamelijke opvoeding en katholieke beginselen.
Na geconstateerd te hebben, dat de hedendaagsche lichaamscultuur de gezonde philosofische en psychologische grondslag mist, zette spr. in korte trekken uiteen de Thomistische leer aangaande ziel en lichaam waaruit blijkt, dat ziel en lichaam samen een zelfstandige eenheid vormen. Lichaamsverachting is allerminst te verdedigen, zij wordt door de kerk ook niet geduld, lichaamsoverschatting is evenwel het andere, eveneens verwerpelijke uiterste, waartusschen wij de waarheid te zoeken hebben. Het lichaam is van natuurlijk standpunt uit bezien een wezensdeel van den mensch, van bovennatuurlijk standpunt bezien is het een tempel van den H. Geest. Voor ons Katholieken, zegt spr., neemt de lichamelijke opvoeding dus een geheel andere plaats in dan in welke levensbeschouwing ook. De lichamelijke opvoeding is voor ons een wezenlijk deel der geheele opvoeding, de zorg voor het lichaam is een plicht en zelfs een bovennatuurlijk zedelijke plicht.
Het naaste doel der lichamelijke opvoeding is de gezondheid van het lichaam en de lichaamsbeheersching, om daardoor het hooger doel, de gezondheid der ziel en de wilsbeheersching te bevorderen. Het bovennatuurlijk doel is verder de ontwikkeling van het bovennatuurlijk leven en als laatste doel heeft de lichamelijke opvoeding dus de verheerlijking van God.
Over de toepassing dezer beginselen sprekende, behandelde

Pater Joannes enkele verkeerde doelstellingen, als lichamelijk genot, lichamelijke schoonheid en lichamelijke kracht. Het lichamelijk genot mag nooit het doel der lichaamscultuur zijn. Wel mag de jeugd plezier hebben in de lichamelijke oefening, doch niet in het lichaam zelf, omdat dit gevaarlijk kan worden voor de kuischheid.
Ook lichamelijke schoonheid is als doel in zich verkeerd en wat de lichamelijke kracht betreft, de slechte gevolgen van dit foutieve doel openbaren zich in record-jagerij, die de sport de zoo slechte reputatie gegeven heeft, welke zij tegenwoordig bezit.
De mannelijke en vrouwelijke lichamelijke opvoeding nu moet aangepast zijn aan de natuur, d.w.z. het geslachtsonderscheid moet in de lichamelijke opvoeding tot uiting komen. Als regel zal daarom de lichamelijke opvoeding gescheiden moeten zijn, hoewel pater Joannes zich spelen dacht, die dienstbaar gemaakt kunnen worden aan de toenadering der geslachten.
Zooveel mogelijk moet bij de lichamelijke opvoeding het streven gericht zijn op de onbewustheid van het lichaam. De natuurlijke onbewustheid is daarbij verre te prefereeren. Sportspelen, die de aandacht op iets buiten het lichaam gevestigd houden, zijn daartoe zeer geschikt. Het is de vraag of een juiste combinatie van spelen voldoende geschikt zou zijn voor de lichamelijke opvoeding. Zou dit onmogelijk blijken, dan dient ernaar gestreefd te worden de lichamelijke opvoeding kunstmatig onbewust te houden.
Lichamelijke opvoeding, in katholieken zin opgevat, moet natuurlijk niet beperkt blijven tot het lichaam, maar zij dient altijd gericht te zijn op de ziel, omdat zij den geheelen mensch moet omvatten. Zoo moeten wij, katholieken, in het licht van onze levensbeschouwing streven naar een eigen methode, een eigen richting in de lichamelijke opvoeding, zoo eindigt spr.
(De Maasbode - De Tijd)

A. LUCHTVAART. — Rondvlucht boven Nederland.
De rondvlucht boven Nederland, uitgegroeid tot een luchtvaartfeest van grootschen omvang, is op 24 Aug. 1935 op Waalhaven voltooid.
De uitslagen van de bij de rondvlucht gehouden wedstrijden zijn:
Wisselbeker voor de best geplaatste aero-club: gewonnen door de Amsterdamsche Aero-club (de eerste maal werd deze beker gewonnen door de Rotterdamsche, de tweede maal door de Twentsche Aero-club).
Kruizenwedstrijd amateurs: eerste prijs Skorsewski (Polen), tweede prijs Presland (Engeland).
Professionals: eerste prijs luit. D. L. Asjes, tweede prijs W. Sluyters, beiden instructeur van de Nationale Luchtvaartschool. (De Telegraaf) **(1479 C.)**

B. KATOEN. — De vestiging van een katoenindustrie in Nederlandsch-Indië. —
Verschenen is een z.g. „Résumé-Rapport" van de Commissie-Menko, officieel genaamd de Textielcommissie, omtrent het door haar op Java verrichte vestigingsonderzoek voor een textielindustrie.
Men heeft zich bij dit onderzoek en nu bij de uitwerking der plannen geheel gesteld op de basis van het industrialisatiememorandum van prof. Wisselink, later grootendeels gepubliceerd in de Economische Statistische Berichten en het Economisch Weekblad voor Nederlandsch-Indië (Mei 1933), onder den titel „Het vraagstuk der katoenindustrie in Nederl.-Indië".
Op verschillende motieven komt de commissie tot het advies om tot vestiging van een proefbedrijf over te gaan.
De Commissie-Menko heeft gemeend zooveel mogelijk alle direct en indirect belanghebbenden bij den afzet van weefsels bij haar plan te moeten interesseeren. Dan toch loopt men, afgezien van den invloed ten goede door het Nederl.-Indische gouvernement uit te oefenen, de minste kans op onafhankelijke vestigingen en daarmede op de economische fout, die men hier vermijden wil. Een groot aantal binnenlandsche wevers en spinners, hebben aan de tot standkoming van het plan medegewerkt. Een belangrijk percentage van het door de industrie gefourneerde kapitaal-gedeelte is afkomstig van typische home-market ondernemingen, die zoo goed als niet naar Indië exporteeren. Het aantal deelnemers uit de Nederlandsche katoenindustrie bedraagt 30.
Wat de Indische banken, importeurs- en scheepvaartkringen betreft, ook hier nemen alle belangrijke lichamen deel. De belangstelling was hier groot en hoewel enkele ondernemingen ook hier belangen-tegenstellingen meenden te zien en deze eerst overbrugd moesten worden, verliepen de onderhandelingen naar wensch. Naast de groote banken nemen zeven importhuizen deel, terwijl ook de Koninklijke Paketvaart Maatschappij, de Stoomvaart Mij. „Nederland" en de Rotterdamsche Lloyd tot de aanstaande aandeelhouders behooren.
Men zal nu zooveel mogelijk voortgang maken met de voorbereiding van het proefbedrijf. Omtrent de plaats van vestiging werden nog geen mededeelingen verstrekt. Waarschijnlijk zullen hieromtrent binnenkort nadere berichten volgen.
(„Résumé-Rapport" van de Commissie-Menko)
(Vor. ber. Katoen 1509 C.)

C. ZWEMSPORT. — Over het Kanaal. —
De tandarts Haydn Taylor is er in geslaagd over het Kanaal te zwemmen. Hij heeft den tocht in 14 uur 48 min. volbracht.
Taylor is 38 jaar, gebruikt den crawlslag en maakte 24 slagen per minuut. Hij heeft veel last gehad van den stroom.
Het is de eerste tocht van dit jaar, die succes heeft gehad.
De lijst der Kanaalzwemmers(sters) ziet er thans als volgt uit:

Kapt. Webb	1875	21	uur	40	min.
Burgess	1911	23	„	40	„
Sullivan	1923	27	„	23	„
Tiraboschi	1923	16	„	23	„
Toth	1923	16	„	54	„
Mej. Ederlé	1926	14	„	32	„
Mevr. Corson	1926	15	„	28	„
Vierkotter	1926	12	„	42	„
Geo Michel	1926	11	„	5	„
Norman Derham	1926	13	„	59	„
E. Temme	1927	14	„	27	„
Mercedes Gleitze	1927	15	„	15	„
Dorothy Logan	1927	13	„	10	„
Ivy Gill	1927	15	„	9	„
Ivy Hawke	1928	19	„	16	„
Hilda Sharp	1928	14	„	58	„
Helmi	1928	23	„	45	„
Peggy Duncan	1930	16	„	30	„
Mej. Loury	1933	15	„	45	„
Mevr. E. Faber	1934	14	„	40	„
E. H. Temme	1934	15	„	54	„
Haydn Taylor	1935	14	„	48	„

(Nieuwe Rotterd. Courant) **(Vorig bericht 1440 K.)**

25 AUGUSTUS 1935

D. VEREENIGDE STATEN. — Bankwet. - Senaat en Huis van Afgevaardigden.
Het rapport van de gemeenschappelijke zitting van den Senaat en het Huis van Afgevaardigden inzake de bankwet is door beide Huizen aangenomen en naar het Witte Huis gezonden, teneinde door president Roosevelt te worden geteekend. Het door de bankcommissie van den Senaat voorgestelde amendement waarbij den banken werd toegestaan nieuwe emissies te garandeeren is echter niet goedgekeurd.
Het wetsontwerp legt de leiding van de open marktpolitiek der Reservebanken in handen van den door de regeering benoemden Federal Reserve Board door een meerderheid van 7—5 over de vertegenwoordigers der banken in dezen nieuwen raad, die de bevoegdheid krijgt deze politiek voor te schrijven.
Bovendien is Roosevelt gemachtigd den nieuwen Federal Reserve Board te benoemen met goedkeuring van den Senaat vóór 1 Februari 1936, waardoor hij de volledige leiding verkrijgt van de credietpolitiek der reservebanken. (New York Herald, Parijs)
(Vorig bericht blz. 1889 F.)

E. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Verdrag met Spanje.
Ingediend is een wetsontwerp houdende goedkeuring van het op 16 Juni 1934 te Madrid tusschen Nederland en Spanje gesloten verdrag van handel en scheepvaart met aanvullend protocol.
In de memorie van toelichting wordt herinnerd aan de voorloopige regeling sedert 1921 welke slechts betrekking had op invoerrechten en waarbij Spanje den goederen uit Nederland en de Nederlandsche overzeesche gebiedsdeelen het zoogenaamde tarief van de tweede kolom, d.w.z. he laagste autonome tarief waarborgde, Nederland verleende daartegenover aan goederen uit Spanje en de Spaansche koloniën bij invoer in Nederland en zijn overzeesche gebiedsdeelen behandeling op voet van meestbegunstiging. (Het Vaderland)
(Vor. ber. 1598 A.; Tw. Kamer 1903 B.)

F. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Verdrag met Portugal. —
Ingediend is een wetsontwerp tot goedkeuring van het op 28 Juni 1934 te Lissabon tusschen Nederland

en Portugal gesloten verdrag van handel en scheepvaart met aanvullend protocol en protocol van onderteekening.
In de memorie van toelichting wordt herinnerd aan de voorloopige regeling sedert 1924, welke, voor wat het goederenverkeer betreft, op de onvoorwaardelijke meestbegunstiging berustte, met dien verstande, dat de verleening van de meestbegunstiging door Nederland onbeperkt geschiedde, terwijl Portugal haar slechts voor een lijst van Nederland en de overzeesche gebiedsdeelen interesseerde artikelen toekende. (Het Vaderland)
(Vor. ber. 1359 C.; Tweede Kamer 1922 E.)

A. **LUCHTVAART. — Het vliegveld te Nerhoven. —**
Met algemeene stemmen heeft de gemeenteraad van Gilze-Rijen heden besloten de benoodigde terreinen voor den aanleg van een groot internationaal vliegveld ter beschikking te stellen van de op te richten N.V. vliegveld Nerhoven.
Met dit besluit is de samenwerking tusschen de gemeenten Tilburg, Breda en Gilze-Rijen tot stand gekomen. (A.N.P.) **(Vor. ber. Vliegvelden 1878 H.)**

B. **JOEGO-SLAVIE. — Kabinet. - 3 ministers afgetreden. —**
De „Prawda" bericht, dat drie leden van het kabinet, Nicolas Precca, minister van sociale voorzorg, Liudevit Auer, minister van justitie, en Igniat Stevanowitsj, minister van bosch- en mijnbouw, zijn afgetreden.
Hun afreden is een indirect gevolg van de vorming van een nieuwe regeerings-partij, de Joegoslavische Radicale Unie. De Kroatische Volksclub, waartoe Precca en Auer behooren, heeft n.l. besloten zich niet bij deze Unie aan te sluiten.
Minister-president Stojadinowitsj heeft hun ontslag nog niet aanvaard. (Prawda, Beograd.)
(Vor. ber. Kabinet 1852 E.)

C. **VEREENIGDE STATEN. — Neutraliteitswet door Senaat en Huis van Afgevaardigden aangenomen. —**
De Senaat heeft op 21 Aug. '35 het neutraliteitsvoorstel van senator Nye zonder wijzigingen aangenomen.
Het voorstel bevat de volgende bepalingen:
1. De regeering wordt gemachtigd een verbod van wapenuitvoer naar alle oorlogvoerende landen uit te vaardigen.
2. Amerikaansche burgers reizen in schepen van oorlogvoerende naties op eigen risico, tenzij het gaat om evacuatie van oorlogszones.
3. Scheepvaartlijnen van oorlogvoerende naties mogen geen opslagplaatsen van materiaal en andere instellingen in Amerikaansche havens onderhouden.
4. Alle invoer- en uitvoerfirma's van oorlogsmateriaal zijn verplicht, een licentie aan te vragen, voordat zij haar contracten inzake levering van oorlogsmateriaal mogen nakomen.
Het Huis van Afgevaardigden heeft het wetsontwerp inzake de neutraliteit der Vereenigde Staten op 23 Aug. '35 aangenomen. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

D. **DUITSCHLAND. — Kerkstrijd. - Brief van Kardinaal Schulte. —**
Kardinaal Schulte, aartsbisschop van Keulen, heeft, naar wij in „De Volkskrant" lezen, den onder hem staanden clerus schriftelijk aanwijzingen gegeven omtrent de wijze waarop zij den strijd tegen „de tegenwoordige vijanden van het christendom" moeten voeren.
Na een inleiding, waarin de kardinaal schrijft, dat voor het r.k. geloof nog een zware strijd te wachten staat, vervolgt hij: „Aangezien op het oogenblik in vele gemeenten zelfs de verkondiging van het woord Gods bewaakt en gecontroleerd wordt, mag zich de geestelijkheid bij de verdediging tegen de mateloos woeste aanvallen tegen het christendom nooit tot onzakelijkheid laten verleiden, en moet zij alles vermijden, wat een „ontoelaatbare politieke uitlating" genoemd zou kunnen worden.
„Laten wij ons door het bedroevende feit, dat steeds meer mannen uit het politieke leven zich openlijk met hun aan Christus en de Kerk vijandige leer op het gebied van den godsdienst begeven en onder de gelooviige christenen volkomen onhoudbare en willekeurige begrippen omtrent het wezen van den godsdienst, het christendom, de erfzonde, zonde en boete en andere leerstellingen van de chr. geloofs- en zedenleer propageeren, niet verleiden, de grenzen van onze taak ook onzerzijds te overschrijden en in de predicatie, bij het godsdienstonderricht of bij andere plichtmatige onderrichting der geloovigen, aangelegenheden ter sprake te brengen, waarvoor noch de Kerk, noch haar priesters verantwoordelijk, of den geloovigen opheldering verschuldigd zijn.
„Dit voorschrift moet getrouwelijk worden opgevolgd. Dan zal geen beschuldiging van misbruik van het heilig ambt tot politieke doeleinden kunnen worden naar voren gebracht. In eensgezindheid en eendracht moet zich de geestelijkheid opofferen, om de leer van Christus aan het volk te verkondigen, om aldus de eer Gods en het heil der menschen te dienen."
(De Volkskrant) **(Vor. ber. Kerkstrijd 1911 B.)**

E. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Duitsch: Otto Flake — „Anselm und Verena", Roman. (S. Fischer Verlag, Berlin 1935)
Luise Westkirch — „Der Soldat von Heisterbusch", Roman. (Union Deutsche Verlagsgesellsch., Stuttgart 1935)
Engelsch: Miss Helen Beauclerk — „The Mountain and the Tree". (Collins)
Hugh Walpole — „The Inquisitor" (Macmillan).
Thomas Wolfe — „Of Time and the River, a Legend of Man's Hunger in his youth". (Heinemann)
Fransch: Henry Bordeaux — „Les Trois Confesseurs". (Plon)
Petre V. Hanes — „Histoire de la littérature Roumaine". (Libraire Ernest Leroux, Paris)
Italiaansch: Federico de Maria — „Estate di San Martino, Leriche". (Trimarchi, Palermo 1935)
Nederlandsch: Anton E. Zischka — „Japan Wereldveroveraar". (N.V. Ned. Boekhuis te Tilburg)
Portugeesch: „La Littérature Portugaise par G. Le Gentil". (Armand Colin, Paris)
Russisch: N. Ostrofski — „Kak zakaljalasj s'talj" (hoe het staal gehard werd). (Moskou 1935)
T. L. Sjtsjepkina-Koepernik — „Dni mojej Zjisni" (dagen uit mijn leven). (Moskou 1935)
Vlaamsch: Willem Putman — „Pruiken". (Nygh & v. Ditmar) (Red. K. H. A.) **(Vor. ber. 1914 C.)**

26 AUGUSTUS 1935

F. **DUITSCHLAND. — Internationaal Congres voor Strafrecht. - Resolutie inzake sterilisatie aangenomen. - Bezwaren van prof. Rutgers. —**
De door de derde sectie van het Internationaal Congres voor Strafrecht te Berlijn voorbereide resolutie inzake het steriliseeren en de castratie van misdadigers kwam op 24 Aug. '35 in de plenaire zitting in behandeling. De resolutie werd toegelicht en verdedigd door den rapporteur, den Zwitserschen hoogleeraar, prof. Naville.
Bij tal van afgevaardigden stuitte de resolutie op verzet. Een der eersten, die scherpe critiek uitoefende, was de Nederlandsche gedelegeerde prof. mr. V. H. Rutgers, die vooral bezwaar maakte tegen deel 4 van de resolutie en van meening was, dat deze heele kwestie buiten het eigenlijke kader van het strafrecht viel.
De Braziliaansche afgevaardigde, graaf Candido Mendes de Almeida, maakte bezwaar tegen de geheele resolutie en eischte stemming per land, aangezien de overgroote meerderheid der gedelegeerden Duitschers is, die bij hoofdelijke stemming de tegenstanders volkomen zouden overstemmen.
De Duitsche departementschef, dr. Guett, maakte hiertegen echter bezwaar en verdedigde krachtig de resolutie, evenals de Tsjechoslowaaksche vertegenwoordigster dr. Vesela, die de sterilisatie verdedigde als de eenige manier om de misdaad te doen verdwijnen.
Er werden verschillende amendementen op de resolutie ingediend, waarin o.a. gezegd werd, dat tot sterilisatie slechts overgegaan zou mogen worden na een grondig onderzoek door een commissie van medici en juristen. Deze laatste clausule werd ook in de resolutie overgenomen.
Na een eenigszins bewogen ordedebat werd besloten tot hoofdelijke stemming, waardoor de resolutie, zooals te verwachten was, met groote meerderheid werd aangenomen.
(Alg. Handelsblad) **(V. b. 1920 A.; Sterilisatie 1398 E.)**

G. **DUITSCHLAND. — Sterilisatie. —**
In den loop van het jaar 1934 zijn in Duitschland 56.244 menschen gesteriliseerd. (De Telegraaf)
(Vorig bericht blz. 1211 I.)

H. **BANKEN IN MOEILIJKHEDEN. — Bankierskantoor J. Katan. —**
Het sinds 1852 te Vlaardingen gevestigde bankierskantoor van de firma J. Katan heeft met ingang van 20 Aug. '35 zijn betalingen gestaakt.
(Keesings Fin. Arch.) **(Vor. ber. Nederland 1867 H.)**

A. NEDERL. OOST-INDIE. — Samenstelling der Marine-strijdmachten. —
De Commandant der Zeemacht, Vice-Admiraal Van Dulm, deelde in zijn antwoord als Regeeringsgemachtigde voor Marine in den Volksraad mede, dat de Regeering het resultaat van het onderzoek naar de onderlinge verhouding van de strijdmiddelen van de zeemacht moet afwachten alvorens haar standpunt inzake de samenstelling van de Marine-strijdkrachten te kunnen bepalen.
Voorts wees spr. er op dat de Begrooting van Marine, ondanks den nood der tijden, van *f* 20.400.000 voor het dienstjaar 1935 is opgevoerd tot *f* 22.300.000 voor 1936. Derhalve bestaat er allerminst grond voor het verwijt dat de Regeering blind is voor hetgeen zich rondom ons afspeelt. (Aneta)
(Vor. ber. Leger en Vloot 1907 B.)

B. VEREENIGDE STATEN. — Protest tegen Sovjet-Rusland wegens inmenging in binnenlandsche aangelegenheden. —
De Amerikaansche gezant te Moskou, Bullitt, heeft aan het Volkscommissariaat voor Buitenlandsche Aangelegenheden een protestnota overhandigd, tegen de inmenging der communisten in binnenlandsche aangelegenheden der Vereenigde Staten.
De nota waarschuwt tegen de ernstige consequenties, die een weigering van de Russische regeering zal hebben om in de toekomst dergelijke inmengingen te verhinderen. Het protest wordt gemotiveerd door de besluiten, onlangs door de Komintern genomen, die, naar verklaard wordt, in strijd zijn met het accoord, dat op 16 November 1933 tusschen president Roosevelt en Litwinof is gesloten.
(New York Herald, Parijs)
(Vor. ber. Betrekk. met Sovjet-Rusland 1679 A.)

C. BELGIE. — De devaluatie-politiek. - Uiteenzetting van premier Van Zeeland. —
Op verzoek van de interfederale van invalide oud-strijders en oud-strijders te Namen heeft de Belgische premier Van Zeeland aldaar op 24 Aug. '35 een uitvoerige uiteenzetting gegeven van den economischen toestand waarin hij de resultaten der in België toegepaste devaluatie verdedigde.
Premier Van Zeeland wees aan de hand van cijfers op tal van bereikte verbeteringen. Zoo is het aantal bouwvergunningen gestegen, de fiscale inkomsten nemen toe; ook de uitvoer vertoont een stijging. In Juni 1935 was deze 27% hooger dan in Juni 1934 en in Juli van dit jaar 30% hooger dan in dezelfde maand van verleden jaar. Naar Amerika is de uitvoer met 45%, naar Argentinië met 25% gestegen.
De premier concludeerde hieruit, dat men zich thans op een stevig terrein bevindt om daarop verder te bouwen. België is nog niet heelemaal genezen, maar is toch reeds herstellende.
Maatregelen moeten worden genomen om de grootst mogelijke vruchten te plukken van de in het leven geroepen nieuwe instellingen, zooals de bankcommissie, het instituut voor herdisconteering en garantie en de op te richten centrale hypotheekinstituten. Een administratieve hervorming is noodig, waardoor het aantal kleine beambten wordt verminderd.
Premier Van Zeeland sprak met stelligheid de geruchten tegen, volgens welke na de eerste devaluatie nog een tweede zou volgen. Daarvan is volstrekt geen sprake en deze zou eventueel door de regeering krachtdadig worden bestreden. Ook werden geruchten verspreid, dat er wijzigingen zouden worden gebracht in de samenstelling der regeering. Deze geruchten zijn van allen grond ontbloot. Ten slotte deed de premier een beroep op ieders medewerking om de regeering verder te helpen in haar moeilijke taak. (Handelsblad van Antwerpen)
(Vor. ber. Dr. Van Zeeland 1865 F.)

D. ECUADOR. — Politieke moeilijkheden. —
Naar uit Quito (Ecuador) wordt gemeld, heeft dr. Antonio Ponz het voorloopige presidentschap van Ecuador aanvaard, als opvolger van president José Maria Velasco Ibarra, die uit zijn ambt ontzet en gevangen genomen is geworden, daar hij zichzelf tot dictator van Ecuador had uitgeroepen.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. Ecuador 1705 A.)**

E. DUITSCHLAND. — De minister van Financiën tegen devaluatie. —
Graaf Schwerin von Krosigk, de Duitsche minister van Financiën, heeft 24 Aug. '35 op de Leipziger Messe gesproken over de hangende economische en financieele problemen van het Duitsche volk.
Spr. zette uiteen, dat Duitschland niet zijn toevlucht wilde nemen tot devaluatie, welke in de verschillende landen een verschillende beteekenis en ook verschillende gevolgen heeft. (D.N.B.)
(Vor. ber. Von Krosigk 1803 E.)

F. ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Fransche critiek. —
De „Echo de Paris" is even ontevreden over Rome als over Londen. Het blad meent in de besluiten van het Britsche kabinet geen bijzondere ontwikkeling te zien. Niemand gelooft meer aan de mogelijkheid van de vreedzame oplossing van het Italiaansch-Abessynische geschil; te Londen geeft men evenwel voor, aldus het blad, deze gemeenschappelijk met de Fransche regeering te zoeken. Men wil nl. na een mislukking kunnen zeggen, dat de schuld bij Parijs ligt.
De politiek van Italië is sedert het begin van het geschil zoo impulsief en nerveus, als men van een groote mogendheid niet gewend is. Indien de voornemens van Italië ten opzichte van Abessynië op zooveel moeilijkheden stuiten en indien Europa door den eventueelen terugslag van het geschil bedreigd is, valt de verantwoordelijkheid daarvoor op Mussolini. Het Italiaansche standpunt, dat de veiligheid van Italië bedreigd wordt door Abessynië, vindt thans geen geloof meer en Mussolini had veeleer moeten verklaren, dat Abessynië ongeorganiseerd is; dan zou zijn avontuur het karakter hebben gekregen van een strafexpeditie tegen „barbaarsche" vijanden en niet van een aanval tegen een mede-lid van den Volkenbond. Dan zou Mussolini Frankrijk ook de doctrine der behoefte aan expansie van de volken met groote bevolkingscijfers, hebben bespaard, welke Frankrijk niet kan toelaten, indien het Europa op een goeden dag niet zou willen overlaten aan de Duitschers. Indien nog eenige artikelen van dezelfden inhoud als het laatste van de „Giornale d'Italia" zouden verschijnen, aldus het blad, dan zou Mussolini zich niet meer tegenover een Groot-Brittannië bevinden, dat zich baseert op de regelen van het recht, doch tegenover een trotsch Engeland, dat zich van zijn macht bewust is. Daarom noemt het blad het in het belang van de Italiaansche zaak zelve, dat dit spel te Rome ophoudt. Het Italiaansch-Abessynische geschil moet tot Afrika beperkt blijven. Aangezien de Engelsche regeering bemiddelend wenscht op te treden, doet zich voor de Fransche regeering een nieuwe en laatste gelegenheid voor. Mocht de oneenigheid tusschen de drie mogendheden evenwel blijven bestaan, dan zou zich een verontrusting verbreiden over het overige Europa. (Echo de Paris)
(Vorig bericht blz. 1921 E.)

27 AUGUSTUS 1935

G. ITALIE. — Manoeuvres op vier plaatsen tegelijk. - Mussolini over sancties. —
Op het oogenblik zijn in verschillende deelen van Italië niet minder dan vier afzonderlijke manoeuvres gaande, en wel te Udine in het Noord-Oosten, Bergamo in het Noordwesten, te Napels en ten zuiden van den Brennerpas, welke het belangrijkst zijn. De Duce heeft besloten, Europa te toonen, dat hij, ondanks de afwezigheid van verscheidene divisies in verband met de expeditie naar Oost-Afrika, nog met gemak in staat is, de Italiaansche grenzen te beschermen.
Mussolini heeft den bekenden bijzonderen correspondent van de „Daily Mail", Ward Price, zijn meening gezegd over de kwestie der sancties.
Mussolini zeide: Wanneer te Genève mocht worden besloten tot sancties tegenover Italië, dan zal Italië direct uit den Volkenbond treden. Ondubbelzinnig moet worden begrepen, dat iedere staat, die sancties tegenover Italië toepast, de gewapende vijandschap van Italië zal ontmoeten.
(Corriere della Sera - Daily Mail)
(Vor. ber. Mussolini 1916 C.)

H. PROF. DR. W. SCHUECKING OVERLEDEN. —
Op 26 Aug. '35 is te 's-Gravenhage in den ouderdom van 60 jaar overleden prof. dr. W. Schücking, een zeer bekend Duitsch rechtsgeleerde en rechter in het Permanente Hof van Internationale Justitie.
Prof. Schücking was hoogleeraar geweest aan verschillende Duitsche hoogescholen en genoot een groote vermaardheid als jurist. Hij was ook een der gevolmachtigde afgevaardigden naar de Vredesonderhandelingen te Parijs en van 1920-1928 lid van den Rijksdag. Sinds 1921 was hij lid van het Permanente Hof van Arbitrage.
Van zijn hand verschenen: „Akten zum Kriegsausbruck", „Das Küstenmeer im internationalen Recht", „Der Staatenverband der Haager Konferenzen", „Die völkerrechtlichen Lehre des Weltkrieges" en „Die Satzung des Völkerbundes". (Het Vaderland)

A. **DUITSCHLAND. — Leeningen. - Inschrijving op Schatkistwissels voor RM. 500 millioen. —**
Het Rijk stelt de inschrijving open, door bemiddeling van een onder leiding der Rijksbank staand consortium, op 500 millioen mark 4½%-schatkistbiljetten tegen 98¾%. De biljetten die een looptijd hebben van tien jaren vervallen op 1 Oct. 1945. Van 1941 af zal elk jaar 20% worden uitgeloot. De biljetten kunnen bij de Rijksbank worden beleend. De inschrijving zal openstaan tusschen 4 en 16 Sept.
Voorts heeft de Rijksbank voor rekening van het Rijk met de Deutsche Giro Zentrale een overeenkomst gesloten tot het plaatsen van een half milliard mark 4½% leening 1935 tegen 98¼% bij de spaarbanken. De leening wordt afgelost met 2% per jaar, de betaling moet telkens met een vierde geschieden op 15 Oct. en 15 Nov. 1935 en op 15 Jan. en 15 Febr. 1936. (Keesings Financieel Archief)
(Vor. ber. Leeningen 1669 C.)

B. **ZWEDEN. — Reorganisatie van de nationale verdediging. —**
Een uit 13 personen bestaande commissie w.o. 3 officieren heeft sinds 1930 gewerkt aan een plan voor een reorganisatie der Zweedsche nationale verdediging. De commissie heeft thans haar werkzaamheden beëindigd en aan de regeering een zeer uitvoerig rapport voorgelegd, dat in hoofdzaak als volgt is samengesteld:
De verscherpte internationale toestand en de wijziging in de strategische positie van Zweden als gevolg van de ontwikkeling van het luchtwapen, hebben de commissie er toe gebracht een versterking voor te stellen van de organisatie der nationale verdediging allereerst op de luchtmacht, welker organisatie en materiaal sterk zullen worden uitgebreid. De versterking heeft in de tweede plaats betrekking op het landleger, terwijl voor de vloot eerder een beperking in de huidige organisatie wordt voorgesteld, gepaard gaande met afschaffing van pantserschepen en aanschaffing van lichtere éénheden. Het jaarlijksch budget zou dan ongeveer 148 millioen kronen bedragen (op het oogenblik ongeveer 112 millioen). De meerderheid der commissie is voor het plan. (Svenska Dagbladet)
(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtm. 58 F.)

C. **JOEGO-SLAVIE. — Kabinet gereconstrueerd. —**
Op 25 Aug. '35 werd de Joegoslavische regeeringscrisis door een reconstructie van het kabinet opgelost. In de plaats van den afgetreden minister voor de sociale politiek, Precca, werd de voormalige minister van de lichamelijke opvoeding der jeugd, Kommenowitch, benoemd.
De afgevaardigde Misjkoen nam de plaats in van den afgetreden minister van Justitie, Auer, terwijl de minister zonder portefeuille Jankowitch de functie van den afgetreden minister voor de Houtvesterij, Stefanowitch, overnam.
De nieuwe ministers hebben reeds den eed afgelegd. (Prawda) **(Vorig bericht blz. 1923 B.)**

D. **GEORGANISEERDE KATHOLIEKE ARBEIDERSJEUGD. — Wereldcongres te Brussel. —**
Te Brussel heeft op 25 Aug. '35 een groote katholieke demonstratie plaats gevonden: het eerste wereldcongres van de georganiseerde katholieke arbeidersjeugd. Dat dit eerste samenkomen van de organisaties der katholieke arbeidersjeugd te Brussel plaats vond is te wijten aan het feit, dat de Katholieke Arbeidersjeugd van België haar tienjarig bestaan viert.
Zij is hier ingedeeld in twee takken, de Vlaamsche Katholieke Arbeidersjeugd (K.A.J.) genaamd de Kajotters, wier liederen, emblemen en uniform grooten opgang maken, en de Jeunesse Ouvrière Chrétienne (de zoogenaamde Jocisters).
Drie kardinalen zijn voor dit congres naar Brussel gekomen: Z. Em. Kardinaal van Roey, aartsbisschop van België, Z. Em. Kardinaal Verdier, aartsbisschop van Parijs en Z. Em. Kardinaal Cerjeira, aartsbisschop van Lissabon. Daarenboven was geheel het Belgisch episcopaat aanwezig en andere bisschoppen, tezamen een twintigtal, talrijke prelaten, een vijfduizendtal priesters, een 95.000-tal Kajotters en Jocisten uit alle gouwen van België en delegaties uit een twintigtal landen, w.o. de jonge arbeiders van Nederland (die met hun groene blouse en beige fluweelen broek grooten bijval verwierven), Frankrijk, Zwitserland, Catalonië met 30 vaandels, Engeland, Canada, Columbia, Portugal, Spanje, Groot Hertogdom Luxemburg, Denemarken, Polen, Oostenrijk, Hongarije, Tsjecho-Slowakije, Algerië, Tunis, Madagascar, Chili enz.
(De Tijd)

E. **DANZIG. — Rede van Senaatspresident Greiser. - Nederlaag der oppositie. - Polen. —**
Op 26 Aug. '35 heeft in de zitting van den Volksdag van Danzig de president van den Senaat, Greiser, een regeeringsverklaring afgelegd over de binnen- en buitenlandsche politiek van Danzig. Ten aanzien van de oppositie-partijen begon de president met de verklaring, dat deze niet uit zakelijke, doch louter uit demagogische overwegingen het voorstel tot ontbinding van het parlement hadden ingediend. De oppositie is noch bereid, noch in staat een nieuwe regeering te vormen en wenscht slechts de nationaal-socialistische regeering te benadeelen.
Uitvoerig besprak Greiser de bezuinigingsmaatregelen en de tewerkstelling van werkloozen in Duitschland, waardoor het aantal werkloozen in het gebied van Danzig tot 10.400 was gedaald. Zoodra de verschillende bezuinigingsmaatregelen te overzien zouden zijn, zou de gedetailleerde begrooting aan den Volksdag worden voorgelegd.
Sprekende over de economische en buitenlandsche politiek, verklaarde hij, dat het moeilijk zou zijn geweest voor Danzig, zich te herstellen van de catastrofale gevolgen van de Poolsche douane-verordening, die inmiddels weer opgeheven is. De monetaire positie van Danzig heeft zich, sedert de invoering van de contrôle in Juni op het buitenlandsche betalingsverkeer, uit eigen kracht gunstig ontwikkeld. De valuta-reserves waren van 15 Juli op heden gestegen van 17.5 op 27.5 millioen gulden en de goud- en deviezendekking van de in omloop zijnde bankbiljetten van 55.5 op 73 procent. In dit verband ontkende Greiser de berichten in de Poolsche pers, dat Polen nog tientallen millioenen guldens aan bevroren vorderingen op Danzig had. Met nadruk verklaarde hij, dat Danzig nooit op eenigerlei wijze de zelfstandigheid van zijn valuta of zijn circulatiebank had prijsgegeven.
Als Polen thans klaagt over de nadeelige gevolgen van de deviezenbepalingen op den goederenomzet, is Polen daaraan zelf schuldig. Door den aanleg van de haven van Gdynia en de eenzijdige bevoorrechting van deze haven heeft Danzig aanzienlijke verliezen geleden en daalden de inkomsten van de haven van Danzig van 33 millioen zloty in 1929 tot 17 millioen zloty in 1933 en dat nog wel volgens een Poolsche berekening. Daardoor daalde ook de koopkracht van de Danziger bevolking en Polen heeft het zelf in de hand, door het volle gebruik te maken van de haven van Danzig overeenkomstig de verdragen, deze koopkracht weer op te voeren.
Bij de desbetreffende onderhandelingen hoopte Danzig een basis voor een overeenstemming te vinden, waardoor de plichten duidelijk vastgelegd zouden worden.
Verder besprak de Senaatspresident de onderhandelingen, die momenteel te Warschau worden gevoerd, waarbij echter de deviezenbepalingen niet aan de orde komen, omdat dezen korten tijd geleden door de Poolsche regeering zijn erkend.
Greiser eindigde zijn rede met een welkomstgroet aan den Duitschen pantserkruiser „Admiral Scheer", die dezer dagen als vertegenwoordiger van het nieuwe Duitschland in de haven van Danzig aankomt.
Intusschen heeft de Volksdag met groote meerderheid den nat.-socialistischen afgevaardigde Beil tot president gekozen.
Het voorstel der oppositie inzake ontbinding van den Volksdag werd verworpen met 42 stemmen van de N.S.D.A.P. tegen 28 stemmen van de oppositie. Om financieele redenen werd op nat.-soc. voorstel de ratificatie verworpen van het Danzig-Poolsche verdrag inzake sociale verzekeringen. (Gazeta Gdanska)
(Vor. ber. Greiser 1782 B.)

F. **MANDSJOEKWO. — De Mandsjoerijsch-Mongoolsche grens. —**
De regeering van Mandsjoekwo heeft het voorstel van de regeering der republiek Mongolië aangenomen om gevolmachtigden van beide partijen te benoemen, die zich slechts zullen bezig houden met de regeling der grensincidenten.
Het voorstel aangaande de instelling van grenscommissies werd eveneens aangenomen.
De regeering van Mongolië heeft verklaard toe te stemmen in het aanvangen van officieele besprekingen met de regeering van Mandsjoekwo terzake van de instelling van een grens-commissie en de uitwisseling van gevolmachtigde ministers, aan iederen kant één en heeft voorts voorgesteld de besprekingen in Mandsjoerije te beginnen in de eerste helft van September. (Dempo Tsjoesin) **(Vor. ber. blz. 1885 B.)**

28 AUGUSTUS 1935

A. VEREENIGDE STATEN. — Antwoord van Sovjet-Rusland inzake inmenging in binnenlandsche Amerikaansche aangelegenheden. —

De adjunct-commissaris van Buitenlandsche Zaken, Krestinski, heeft den Amerikaanschen ambassadeur, Bullitt, de volgende nota ter hand gesteld:

In Uw nota van 25 Aug. '35 hebt gij mijn aandacht gevestigd op de activiteit van het zevende congres van de Communistische Internationale, dat te Moskou is gehouden en verwijzende naar de nota van Litwinof aan president Roosevelt van 16 Nov. 1933 hebt gij geprotesteerd tegen deze activiteit, die door uwe regeering beschouwd wordt als een inbreuk op de verplichtingen van de Russische regeering inzake de niet-inmenging in de binnenlandsche zaken der Vereenigde Staten. Om deze reden wensch ik er met alle energie den nadruk op te leggen, dat de Russische regeering steeds in acht heeft genomen en in acht neemt een houding van de grootste eerbiediging van alle verplichtingen, die zij heeft aangegaan en waaronder zich uiteraard de wederzijdsche verplichtingen bevinden betreffende niet-inmenging in binnenlandsche zaken, voorzien in de uitgewisselde nota's van 16 Nov. 1933 en tot in bijzonderheden besproken tijdens de gedachtenwisselingen tusschen president Roosevelt en Litwinof.

Uwe nota van 25 Aug. bevat geen enkel feit, dat een inbreuk zou kunnen aantoonen op de verplichtingen van den kant der Russische regeering. Aan den anderen kant is het ongetwijfeld niets nieuws voor de regeering der Ver. Staten, dat de Russische regeering niet kan accepteeren en niet heeft aanvaard eenigerlei verplichting ten aanzien van de Communistische Internationale. De bewering inzake de schending door de Russische regeering van de verplichtingen, vervat in de nota van 16 Nov. 1933 vloeit dus niet voort uit de wederzijdsche verplichtingen die van beide kanten zijn aangegaan. Bijgevolg kan ik uw protest niet aanvaarden en ben ik verplicht dit af te wijzen. De Russische regeering deelt oprecht de opvatting van de regeering der Ver. Staten, dat een gestrenge wederzijdsche niet-inmenging in binnenlandsche zaken een essentieele voorwaarde is voor de handhaving van de vriendschappelijke betrekkingen tusschen onze landen en zij past deze politiek krachtig in de praktijk toe. Zij verklaart, dat dit strekt tot de uiteindelijke ontwikkeling van de vriendschappelijke samenwerking tusschen Rusland en de Ver. Staten, welke in overeenstemming is met de belangen van de volken van Rusland en van de Ver. Staten en die van zoo groot belang is voor den algemeenen vrede.

(New York Herald) **(Vorig bericht blz. 1924 B.)**

B. ENGELAND. — De industrieele ontwikkeling. — Het juist verschenen rapport inzake de industrieele ontwikkeling meldt, dat in het vorige jaar in Groot-Brittannië 478 nieuwe fabrieken werden opgericht met 37.200 arbeiders, terwijl 144 fabrieken werden uitgebreid, waardoor werkgelegenheid ontstond voor ruim 8.000 man. Van de nieuwe fabrieken werden er 34 opgericht door, of met medewerking van buitenlandsche ondernemingen. (Daily Telegraph)

C. NEDERLAND. — Ruiltransactie met Duitschland. - Varkens tegen tarwe. —

De laatste varkens, ca. 15.000 stuks, die de Nederlandsche Varkenscentrale indertijd, omdat er geen afzet voor was, heeft laten invriezen en opslaan, zijn dezer dagen aan Duitschland overgedaan onder een ruiltransactie, waarbij de Duitsche regeering op zich heeft genomen aan de onze 13.000 ton tarwe van den oogst 1934 te leveren. Een gedeelte van de overgebleven ingevroren varkens was middelerwijl reeds tot gehakt in blik verwerkt. Ook dit neemt de Duitsche regeering over. Het restant van de ingevroren varkens is hiermee opgeruimd.

Een gedeelte van de Duitsche tarwe is intusschen reeds overgenomen de rest volgt geleidelijk. De prijs is berekend op *f* 4.90 per 100 K.G. (Het Vaderland)

D. NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Mr. W. H. M. Werker tot lid benoemd. —

In de op 27 Aug. '35 gehouden zitting van het centraal stembureau voor de verkiezing van de leden der Eerste Kamer is in de vacature, ontstaan door het niet aannemen van zijn benoeming door den heer J. Schilthuis, tot lid van de Eerste Kamer benoemd verklaard mr. W. H. M. Werker, te Amsterdam.

(Nieuwe Rott. Crt.) **(V. b. Eerste Kamer 1889 B.)**

E. TURKIJE. — Een regeeringsbank. —

De regeering heeft besloten tot de oprichting van een bank met een kapitaal van 20 millioen Turksche ponden, onder den naam Eti-Bank, waarvan de contrôle in handen van den Staat zal blijven. Bij deze bank zal de leiding van de uitbreiding van het mijn- en electriciteitsbedrijf worden geconcentreerd, waarbij zij zal samenwerken met de beide studiebureaux voor de betreffende bedrijfstakken, die eveneens spoedig zullen worden georganiseerd. (Akcham)

F. WIELERSPORT. — Wereldkampioenschappen (stayers) 1895—1935. —

Jaar		Tijd
1895	J. Michaël (Engeland)	2.24.58
1896	A. A. Chase (Engeland)	2.14.01
1897	J. W. Stokes (Engeland)	2.10.12
1898	R. Palmer (Engeland)	2.10.19
1899	H. Gibson (Canada)	2.15.12
1900	C. Huret (Frankrijk)	1.49.26
1901	T. Robe (Duitschland)	1.38.06
1902	T. Robe (Duitschland)	1.24.23
1903	Dickentman (Nederland)	1.26.28
1904	R. A. Walthour (Amerika)	1.33.57
1905	R. A. Walthour (Amerika)	1.18.54
1906	L. Darragon (Frankrijk)	1.50.34
1907	L. Darragon (Frankrijk)	1.18.23
1908	R. Ryser (Zwitserland)	1.22.03
1909	G. Parent (Frankrijk)	1.35.45
1910	G. Parent (Frankrijk)	1.23.34
1911	G. Parent (Frankrijk)	1.23.57
1912	G. Wiley (Amerika)	1.24.07
1913	P. Guignard (Frankrijk)	1.16.26
1914—1919	Niet verreden.	
1920	G. Sérès (Frankrijk)	1.25.47
1921	V. Linart (België)	1.35.01
1922	L. Vanderstuyft (België)	1.25.46
1923	P. Suter (Zwitserland)	1.26.37
1924	V. Linart (België)	1.21.13
1925	R. Grassin (Frankrijk)	1.20.00
1926	V. Linart (België)	1.24.17
1927	V. Linart (België)	1.08.43
1928	W. Sawall (Duitschland)	1.26.46
1929	G. Paillard (Frankrijk)	1.28.53
1930	E. Möller (Duitschland)	1.32.55
1931	W. Sawall (Duitschland)	1.34.24
1932	G. Paillard (Frankrijk)	1.20.36
1933	C. Lacquehay (Frankrijk)	1.27.57
1934	Metze (Duitschland)	1.25.51
1935	C. Lacquehay (Frankrijk)	1.25.49

(De Telegraaf) **(Vorig bericht blz. 1912 F.)**

G. NEDERLAND. — Betaling van Duitsche Coupons. - Hollandmarken. —

Wij ontleenen aan de mededeeling van de Ver. v. d. Effectenhandel het volgende:

De chèques voor Hollandmarken zijn niet overdraagbaar. Zij hebben een blauwe kleur.

De eenige uitzondering op de niet-overdraagbaarheid van Hollandmarken doet zich voor, indien gedurende 14 achtereenvolgende dagen de gemiddelde koers van Kreditsperrmarken te Amsterdam hooger was dan de gemiddelde koers van de Fundingbonds aldaar. In dat geval is omzetting van een chèque voor Hollandmarken in een Kreditsperrmarkenguthaben, hetwelk verhandelbaar is, mogelijk.

De Fundingbonds luiden in guldens en hebben coupures van *f* 100, *f* 250 en *f* 1000. Voor kleinere bedragen worden Teilgutscheine verstrekt.

Zoolang de origineele Fundingbonds nog niet gereed zijn, worden recepissen (z.g. „Interimsscheine") verstrekt.

Teilgutscheine tot een gezamenlijk bedrag ad *f* 100, *f* 250 of *f* 1000 zijn steeds bij de Associatie Cassa of de Kas-Vereeniging N.V. in Fundingbonds inwisselbaar.

De Fundingbonds, uitgegeven in het tweede halfjaar 1935, welke voortkomen uit in Juli 1935 vervallen coupons resp. in Juli 1935 betaalbaargestelde dividendbewijzen, dragen halfjaarcoupons vanaf 1 Januari 1936. Fundingbonds, welke voortkomen uit coupons/dividendbewijzen, vervallen/betaalbaargesteld in de maanden Aug.—Dec. 1935, zullen halfjaarcoupons dragen vanaf 1 Juli 1936. Voor vergoeding van de rente over de maanden Aug.—Dec. 1935 zal bij elke *f* 100 Fundingbonds een losse rentecoupon worden verstrekt, ten bedrage van:

f 1.65 in geval de origineele coupons/dividendbewijzen, waaruit de Fundingbonds voortkomen, in Aug. 1935 zijn vervallen/betaalbaargesteld; *f* 1.30 idem in Sept. 1935 zijn vervallen of betaalbaar gesteld; *f* 1.— idem in Oct. 1935, *f* 0.65 idem in Nov. 1935, en *f* 0.30 idem in Dec. 1935 idem.

Indien bij de betaalbaarstelling door de Ver. voor den Effectenhandel is bekendgemaakt, dat de voor de coupon-(dividend)-betaling benoodigde bedragen bij de Konversionskasse zijn gestort in een maand, later dan de maand, waarin de coupons/dividendbewijzen zijn vervallen/betaalbaargesteld, geschiedt de renteberekening vanaf de maand, waarin blijkens de publicatie van de Ver. v. d. Effectenhandel de storting plaats vond.

De Teilgutscheine dragen geen coupons. Bij inwisseling van een bedrag aan Teilgutscheine ad *f* 100, uitgegeven in het tweede halfjaar 1935, wordt bij de alsdan af te geven Fundingbonds mutatis mutandis een losse coupon verstrekt als hierboven aangegeven. (Ver. v. d. Effectenhandel)
(Vor. ber. Betal. Coupons 1556 F.; Hollandmarken 1841 B.)

A. **LUCHTVAART. — De „Pou de Ciel' 'in 52 minuten over het Kanaal. —**
De Fransche vlieger Mignet, uitvinder van het kleine vliegtuig de „Pou de Ciel" is op 23 Aug. '35 met zijn toestel het Kanaal overgestoken in minder dan een uur. Hij had van het vliegveld Saint Inglevert naar het vliegveld Lympne 52 minuten noodig en werd met groote belangstelling te Lympne ontvangen.
(Le Temps)

B. **ARGENTINIE. — Wet op de buitenlandsche Naamlooze Vennootschappen. —**
De regeering heeft een decreet uitgevaardigd, volgens hetwelk alle buitenlandsche Naamlooze Vennootschappen, die in Argentinië uitsluitend met gelden uit hun eigen kapitaal werken, voortaan een opgave moeten verstrekken van hun plaatselijke transacties en van hun balansen binnen 120 dagen na het afsluiten van de boeken. (A. N. P.)

C. **SPANJE. — Troepenconcentratie in het Zuiden. —**
Groote voorzorgsmaatregelen worden in de omgeving van de Straat van Gibraltar genomen. Eenige bataljons uit Sevilla, Granada, Malaga en andere steden hebben stellingen op strategische punten in het gebied van de zeestraat betrokken. (El Debate)

D. **LUCHTVAART. — K. L. M. - Luchtlijn Amsterdam-Frankfort-Milaan per 1 Sept. stopgezet. —**
De K. L. M. en de Deutsche Lufthansa hebben in onderling overleg besloten om den dienst op de luchtlijn Amsterdam-Frankfort-Milaan met ingang van 2 September stil te zetten. De laatste vluchten in beide richtingen zullen op den 31sten Augustus geschieden. (Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. 1784 H.; K. L. M. 1886 E.)

E. **NEDERLAND. — Nieuwe Ministeries. - Splitsing van het Departement van Economische Zaken. —**
Naar wij vernemen zal de splitsing van het departement van Economische Zaken in een ministerie van Handel, Nijverheid en Scheepvaart en in een van Landbouw en Visscherij, onderscheidenlijk onder prof. dr. ir. H. C. J. H. Gelissen en dr. L. N. Deckers 2 Sept. '35 worden doorgevoerd.
De Staatscourant van 27 Aug. '35 bevat het volgende Kon. Besluit:
Bij K. B. is met ingang van 2 Sept. '35: op de meest eervolle wijze ontslag verleend aan prof. dr. ir. H. C. J. H. Gelissen, als minister van Economische Zaken en aan mr. dr. L. N. Deckers als minister van Defensie, met dankbetuiging voor de vele en gewichtige diensten door hen aan H.M. de Koningin en aan den lande bewezen. Thans zijn benoemd tot minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart prof. dr. ir. H. C. J. H. Gelissen en tot minister van Landbouw en Visscherij mr. dr. L. N. Deckers.
Tijdens de ontstentenis van een minister van Defensie, is het beheer van het departement van Defensie ad interim opgedragen aan den minister van Staat, minister van Koloniën, dr. H. Colijn, voorzitter van den raad van ministers. (Het Vaderland)
(Vor. ber. Kabinet 1896 A.; Prof. Gelissen 1908 A.; dr. Deckers 1819 D.)

F. **LEIDSCH STUDENTEN-CORPS. — Jaarverslag.**
Van de hand van den ab actis collegii, den heer B. ter Haar, is het jaarverslag 1934-'35 verschenen van het Leidsch Studenten-Corps. Aan dit verslag ontleenen wij:
In vorige verslagen heeft men gewag gemaakt van het voornemen van studiosi en oud-studiosi der academie een geschenk aan te bieden in den vorm van een orgel, voor het grootauditorium. Dit orgel zal thans naar alle waarschijnlijkheid tijdig afgebouwd zijn om tijdens het lustrum aangeboden te worden.
Tweemaal heeft het collegium deputaties van Zuid-Afrikaansche studenten ontvangen. Op initiatief van het collegium is een algemeene Senaten-vergadering samengesteld uit het collegium van het Leidsch Studenten Corps en de senaten der corpsen te Utrecht, Groningen, Delft en Amsterdam opgericht. Motief was het vormen van een gezelligheidsvereeniging, die door geregeld contact van de senaten, de belangen der corpsen kon behartigen. Het collegium vervult de functie van dagelijksch bestuur der A.S.V. Ook dit jaar trad de A.S.V. in overleg met het bestuur van den Ned. Studenten-Roeibond om een voor de studenten-bezoekers aangenamer regeling te treffen bij de Varsity. Het resultaat was, dat de Varsity weer iets meer gelijkenis ging vertoonen met vroeger jaren. Er zijn echter nog steeds officials, die te veel uit he oog verliezen, dat de Varsity vóór alles een studentenfeestdag behoort te zijn.
De werkzaamheid van het Ned. Comité der I.S.S. (International Students Service) ontwikkelde zich in het afgeloopen tijdperk over het algemeen in den geest en bedoeling der A.S.V. Een van de belangrijkste projecten van dit comité is het plan, om met steun van studentenvereenigingen, te komen tot een Ned. Studenten-Uitwisselingsdienst, die de aanvragen van Nederlandsche en buitenlandsche studenten om voor studiedoeleinden elders of hier te lande geplaatst te worden, zal verwerken. Samenwerking wordt gezocht met buitenlandsche uitwisselingsbureaux. Voor zoover voor eenige studie-vakken reeds een dergelijk instituut hier te lande bestaat, zou de dienst coördineerend willen optreden. Aan het N.B.B.S. blijft het organiseeren van studenten pleizierreizen in groepsverband opgedragen.
Hoeveel sociale nooden men onder buitenlandsche studenten voelt, die te onzent nog onbekend zijn, bleek zeer duidelijk ter jaarconferentie der I.S.S., die dit jaar in Juli en Augustus te Bouffémont gehouden is. (Alg. Handelsblad)

G. **JAPAN. — Het Nederlandsch-Japansche verzoenings- en arbitrage-verdrag. —**
De Japansche regeering heeft op 14 Aug. '35 het verzoenings- en arbitrage-verdrag tusschen Japan en Nederland, dat op 12 Aug. '35 van kracht is geworden, officieel afgekondigd. (Dempo Rengo) **(1814 G.)**

H. **VEREENIGDE STATEN. — Verkenningseskader naar den Atlantischen Oceaan. —**
Naar van welingelichte zijde wordt vernomen, heeft de Amerikaansche generale staf besloten in verband met den onzekeren wereldtoestand, het verkenningseskader van de Amerikaansche vloot naar den Atlantischen Oceaan te zenden. De slagvloot zal in den Stille Oceaan blijven.
Men is voornemens beide vlooteenheden nabij het Panama-kanaal te concentreeren, teneinde een vereeniging steeds te kunnen garandeeren.
(New York Herald, Parijs)
(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtm. 1909 B.)

I. **OOSTENRIJK. — Duitsch protest te Weenen. - Tegen Oostenrijksche berichtgeving. —**
Namens de Duitsche Rijksregeering heeft de Duitsche gezant te Weenen, Von Papen, op 27 Aug. '35 bij de Oostenrijksche Bondsregeering geprotesteerd tegen „de onwaarheden en den laster alsmede tegen de tendentieuze voorstellingen in de Oostenrijksche pers over de binnenlandsche toestanden in Duitschland en tegen toonaangevende Duitsche personen". Bij het onderhoud, waarbij de Oostenrijksche minister van Buitenlandsche Zaken soortgelijke bezwaren tegen de Duitsche pers inzake Oostenrijk opperde, werd men het er over eens, dat het ernstig moet worden afgekeurd, indien de pers in eenig land op lasterlijke wijze over andere landen schrijft en dat integendeel de pers zich nuttig moet maken voor het herstel der normale betrekkingen tusschen de landen.
(Reichspost)

K. **MEMELGEBIED. — Kieswetwijziging. —**
Op 16 Aug. '35 is de gewijzigde kieswet voor den Landdag van het Memelgebied gepubliceerd. Tegelijkertijd is ook de algemeene kieswetwijziging voor de Litausche sejm gepubliceerd, doch voor het Memelgebied bestaat bijzondere belangstelling in verband met de wijze, waarop de regeering getracht heeft een einde te maken aan den Duitschen invloed in dit gebied.
Voortaan kunnen personen, wien de burgerlijke rechten zijn ontnomen, niet meer kiezen, noch gekozen worden. Tot deze categorie behooren o.a. alle leden der verboden Duitsche partijen. Ook mogen niet gekozen worden genaturaliseerde personen en personen,

die voor Litauen geopteerd hebben, doch van een anderen staat de toezegging hebben, dat zij in het andere staatsverband weer opgenomen kunnen worden. Ook deze bepaling slaat in de eerste plaats op Duitschland. (Diena) **(V. b. Memelgebied 1803 G.)**

A. **DUITSCHLAND. — Reichsverband der Jüdischen Kulturbünde. —**
In overleg met de Geheime Staatspolitie heeft het Rijkspropagandaministerie tot verantwoordelijk leider van het Rijksverbond van Joodsche Cultuurorganisaties benoemd den voormaligen intendant dr. Kurt Singer en tot secretaris-generaal den oud-journalist dr. Werner Levie. (Berl. Tageblatt) **(1920 B.)**

B. **LUCHTVAART. — Clement van Maasdijk. - Herdenking. —**
Het was op 27 Aug. '35 25 jaar geleden, dat de jonge aviateur Clement van Maasdijk bij een proefvlucht boven het landgoed Warnsborn bij Arnhem om het leven kwam. Ter herinnering aan dit tragische feit, werd op 27 Aug. '35 op de begraafplaats Moscowa bij het graf van den jongen pionier een korte herdenkingsplechtigheid gehouden. Een broeder van den overledene, de heer J. E. van Maasdijk, heeft in een korte rede een eeresaluut aan zijn te vroeg overleden broeder gebracht. De oudste in Nederland gebreveteerde vlieger, de heer Mulder uit Nijmegen, herdacht den vlieger van Maasdijk en bracht een eeresaluut aan de piloten, die dit jaar bij het vervullen van hun plicht het leven lieten. (A. N. P.)

29 AUGUSTUS 1935

C. **NEDERLAND. — Handel met Finland, Estland, Letland en Litauen. —**
Onder auspiciën van het Centraal Instituut ter bevordering van het normale handelsverkeer tusschen Nederland en andere landen, waarvan dr. F. E. Posthuma de voorzitter is, is een handelsmissie samengesteld, welke in September '35 een bezoek zal brengen aan Finland en de Randstaten (Estland, Letland en Litauen). Doel en streven van het bezoek aan de genoemde republieken is: bevordering der economische en cultureele betrekkingen tusschen deze landen en Nederland. Onze handelsbeweging met de betreffende landen vertoont, blijkens de gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek, gedurende de laatste jaren het volgende beeld:

NEDERLANDSCHE INVOER UIT:

	Finland	Estland	Letland	Litauen
1933 .	ƒ 10.743.000	ƒ 395.000	ƒ 1.603.000	ƒ 1.379.000
1934 .	11.085.000	713.000	2.363.000	1.627.000

NEDERLANDSCHE UITVOER NAAR:

	Finland	Estland	Letland	Litauen
1933 .	ƒ 3.262.000	ƒ 278.000	ƒ 1.025.000	ƒ 882.000
1934 .	4.790.000	436.000	1.147.000	825.000

De leiding dezer handelsmissie berust in handen van dr. A. F. Philips; leden der missie zijn de heeren: H. P. Gelderman C.Mzn., mr. K. P. v. d. Mandele, mr. M. van Toulon v. d. Koog, Chr. W. Heijbroek, J. G. Ph. Looman, mr. J. H. Kiewiet de Jonge, mr. L. Niemöller, J. Daniëls, J. C. v. d. Wetering, P. Vasseur, I. J. Ibelings, P. v. d. Velden Erdbrink, terwijl de heer E. Henry als secretaris zal fungeeren.
Firma's, welke de behartiging hunner belangen aan de handelsmissie wenschen op te dragen, kunnen zich, voor zoover zulks nog niet is geschied, schriftelijk wenden tot het Centraal Instituut voornoemd, Den Haag. (Centraal Bureau v. d. Statistiek)
(Vor. ber. Handelsbetrekkingen 1894 C.)

D. **NEDERLAND. — Beperking van werkgelegenheid voor vrouwen. —**
De minister van Sociale Zaken heeft bij den Hoogen Raad van Arbeid aanhangig gemaakt een voorontwerp van wet inzake het verrichten van arbeid door vrouwelijke arbeidskrachten.
In dit wetsontwerp wordt bepaald, dat een meisje beneden 16 jaar in een fabriek of werkplaats of in een kantoor geen arbeid verrichten mag, behoudens in de gevallen, waarin dit bij algemeenen maatregel van bestuur voorwaardelijk of onvoorwaardelijk is toegestaan.
Het verbod geldt niet voor meisjes, die op het tijdstip, waarop deze wet in werking treedt, den leeftijd van 14 jaar bereikt hebben.
Bij algemeenen maatregel van bestuur kunnen soorten van arbeid worden aangewezen, welke door een meisje of een vrouw in een fabriek of werkplaats of in een kantoor niet mogen worden vericht of slechts mogen worden verricht onder de bij of krachtens dien algemeenen maatregel gestelde voorwaarden.
(Nieuwe Rotterd. Courant) **(Vor. ber. blz. 1548 G.)**

E. **NEDERLAND. — Werkloosheid toegenomen. —**
Bij 1060 organen der openbare arbeidsbemiddeling stonden op 10 Aug. '35 in totaal 358.795 werkzoekenden ingeschreven, onder wie 340.369 mannen. Van deze werkzoekenden waren er 340.635 werkloos, onder wie 326.983 mannen.
Op 27 Juli '35 bedroeg het totale aantal ingeschreven werkzoekenden bij een ongeveer gelijk aantal organen 352.090, onder wie 333.932 werkloozen. Het aantal werkzoekenden is derhalve sedert 27 Juli '35 gestegen met 6.705. Het aantal werkloozen met 6.703.
(N. R. Crt.) **(Vor. ber. Werkloosheid 1893 B.)**

F. **ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Ministerraad te Bolzano. —**
In den ministerraad, die op 28 Aug. '35 in Bolzano gehouden is, heeft Mussolini een uitvoerige uiteenzetting gegeven over den internationalen toestand.
De Duce deelde mede, dat Italië zou deelnemen aan de zitting van den Volkenbondsraad van 4 September. De Italiaansche regeering zal haar standpunt inzake het Abessynische geschil uiteenzetten, opdat niet alleen de Volkenbondsraad, maar ook de geheele wereld dit eindelijk nauwkeurig zullen kennen. Zij zal verder een uitvoerig memorandum indienen, waarin de Italiaansch-Abessynische betrekkingen en de betrekkingen van Italië met de aan Abessynië grenzende staten gedurende de laatste 50 jaar uiteengezet worden. Uit dit memorandum zal blijken, dat sedert het verdrag van Uccialli Italië steeds een „koloniaal prioriteitsrecht over Abessynië" heeft bezeten.
Het memorandum zal een kleine keuze geven van de meest recente buitenlandsche litteratuur, welke de civilisatie van Abessynië belicht.
Italië wil zijn opvattingen en zijn vitale belangen tot het uiterste verdedigen en ieder lid van den Volkenbond moet de verantwoordelijkheid voor de mogelijke ontwikkeling van de naaste toekomst dragen.
De regeeringschef behandelde vervolgens eenige Engelsche meeningen en verklaarde volgens den tekst van het officieele communiqué, dat Groot-Brittannië niets te vreezen heeft van de toekomstige politiek van Italië jegens Abessynië. De politiek van Italië bedreigt noch direct noch indirect de belangen van het Britsche Rijk, zoodat de in vele kringen ontstane gealarmeerdheid absurd is. Italië heeft een kwestie met Abessynië op te lossen, maar het heeft en wil geen kwestie met Groot-Brittannië bespreken, waarmede het in den wereldoorlog, in Locarno en kortgeleden nog in Stresa op een voor de Europeesche veiligheid ongetwijfeld belangrijke wijze heeft samengewerkt.
De fascistische regeering gelooft, dat haar koloniale politiek geen reacties op den Europeeschen toestand mag hebben, tenzij men een nieuwen wereldoorlog wil ontketenen om te verhinderen, dat een groote mogendheid als Italië in een uitgestrekt land orde schept, een land, waarin de hardste slavernij en primitieve levensomstandigheden heerschen.
Met betrekking tot de „sancties", die de Volkenbondsraad eventueel zou kunnen aannemen, verklaart de ministerraad aan het Italiaansche volk en aan de andere volkeren, dat van sancties te spreken zoo veel beteekent als een hellend vlak betreden, waarop men in de moeilijkste verwikkelingen kan geraken.
De fascistische regeering gelooft, dat zich in den Volkenbondsraad zich van hun verantwoordelijkheid bewuste mannen zullen bevinden, die ieder gevaarlijk sanctievoorstel tegen Italië zullen afwijzen. De fascistische regeering vervult echter haar plicht door het Italiaansche volk mede te deelen, dat de kwestie der sancties door de hoogste militaire instanties van alle gezichtspunten is bestudeerd en dat reeds sedert geruimen tijd alle maatregelen zijn genomen om aan sancties van militairen aard het hoofd te kunnen bieden. Alle problemen zijn bestudeerd, die den economischen weerstand van Italië en de beveiliging van de levensbehoeften van het Italiaansche volk betreffen. De voedingsmiddelen zijn veilig gesteld door de buitengewoon goede oogst.
Wat de voor de industrie noodzakelijke grondstoffen betreft heeft de ministerraad besloten, dat de tegenwoordige en toekomstige behoeften van de oorlogsindustrie den voorrang zullen hebben boven de behoeften van de vredesindustrie.
De minister van Financiën stelde in aansluiting op deze uiteenzettingen de volgende vier wetsontwerpen voor, die door den ministerraad werden aangenomen:

1. Gedwongen overdracht van buitenlandsche waardepapieren en van de Italiaansche buitenlandsche leeningen aan de staatskas. De staatskas geeft daarvoor schatkistbiljetten met een looptijd van negen jaar uit, die een rente dragen van 5%.
2. Gedwongen afstand doen van de dividenden der handelsmaatschappijen.
3. Een belasting van 10% op dividenden, renten en winsten uit aandeelen.
4. Verplicht gebruik van Ersatzbrandstoffen voor alle in openbaar en particulier bedrijf gebruikte auto's.

Vóór 31 Dec. 1937 moeten alle auto's omgebouwd zijn voor het gebruik van Ersatz-brandstof. (La Stampa)

(Vorig bericht blz. 1924 F.)

A. ENGELAND. — Verloving van den Hertog van Gloucester. —

Op 29 Aug. '35 is te Londen de verloving bekend gemaakt van den Hertog van Gloucester, den derden zoon van den Koning en de Koningin van Engeland, met Lady Alice Montague Douglas Scott, dochter van den Hertog en de Hertogin van Buccleuch, een der oudste adellijke geslachten van Schotland.

De Hertog van Gloucester is 35 jaar oud, zijn verloofde 33 jaar. (Daily Mail)

B. NEDERLAND. — Verbond van Nederlandsche Werkgevers. - Jaarverslag 1934-1935. —

Verschenen is het jaarverslag van het Verbond van Nederlandsche Werkgevers. In den aanhef van dit verslag wordt gezegd, dat van eenige opheffing uit het dal der economische depressie nog geen sprake is. De waarde van den totalen wereldhandel, volgens gegevens van den Volkenbond, daalde steeds verder. In dit opzicht, vervolgt het verslag, is het afgeloopen jaar, zij het ook in vertraagd tempo, een voortzetting van zijn voorgangers geweest. Of nu het diepste punt bereikt is, valt niet te voorspellen; volkomen terecht is er trouwens op gewezen, dat dit niet de belangrijkste vraag is; van meer belang is hoe lang iemand het op dien bodem zal uithouden, eventueel daarin blijvend een bestaan kan vinden.

Intusschen zegt het verslag verder, dat ons land te midden van de Westersche industrie-staten nog niet zoo'n slecht figuur slaat. Het verslag constateert verder, dat Nederland hoewel het in zijn moeilijkheden niet alleen staat, zichzelf zal moeten helpen. Bijstand uit het buitenland is niet te verwachten.

Ten aanzien van het Werkfonds wordt gezegd, dat gehoopt mag worden, dat de regeering hier met de grootste voorzichtigheid zal optreden; niet alleen om te voorkomen, dat nieuwe industrieën worden opgericht, die hier duurder produceeren dan in het buitenland, doch ook omdat verminderde invoer vanzelf leidt tot minder export. Van kunstmatige industrialisatie moet men zich voor het algemeen welzijn van ons land niet te veel voorstellen.

Het verslag geeft een uiteenzetting van de bemoeiingen van het Verbond met betrekking tot de handelsverdragen met andere landen, waarbij wordt gezegd, dat de groote moeilijkheid, waarvoor onze delegaties telkens komen te staan is, dat er steeds meer rechtstreeksch verband tusschen im- en export wordt gelegd. Naarmate ons land tengevolge van verminderde koopkracht minder importeert, is het buitenland ook minder geneigd onze goederen toe te laten. Dit leidt weer tot achteruitgang der koopkracht enz. Zoo draaien wij, aldus het verslag, in een hoogst gevaarlijke draaikolk rond, die ons steeds verder naar beneden trekt.

Vastgesteld mag worden, aldus het verslag, dat de tusschen Nederland en Sovjet-Rusland bestaande handelsbalans zich in het laatste jaar ten voordeele van Nederland gewijzigd heeft; de bestellingen van Sovjet-Rusland in Nederland zijn zeer belangrijk toegenomen. (Verslag Verbond Ned. Werkgevers)

(Vorig bericht blz. 1473 B.)

C. NEDERLAND. — Adres van „Kerk en Vrede" aan Paus Pius XI. —

Het hoofdbestuur van Kerk en Vrede heeft het volgende adres inzake het Italiaansch-Abessynische conflict aan Paus Pius XI gezonden:

Het hoofdbestuur van de Christen-anti-militaristische vereeniging Kerk en Vrede in Nederland, tellende 8000 leden van alle kerken en richtingen, voorgangers en gemeenteleden, in de overtuiging, dat oorlog en oorlogstoerusting onvereenigbaar zijn met het Evangelie van Jezus Christus, verontrust door de oorlogsvoorbereidingen, die door de Italiaansche regeering worden ondernomen tegen het Abessynische volk, een natie, die evenals de Italiaansche tot de Christenvolken behoort, overwegende, dat beide volken lid zijn van den Volkenbond, zich uwe boodschap van April herinnerende, waarin u de woorden van den 68en Psalm: „Hij heeft de volken verstrooid, die lust hebben in oorlogen" aanhaalt met het oog op een staat, die de oorzaak zou willen zijn van een monsterachtigen moord en bijna onvermijdelijken zelfmoord, verzoekt u dringend de Italiaansche regeering en het Italiaansche volk een halt toe te roepen, opdat zij de oorlogstoerustingen staken en hun geschil met het Abessynische volk voor het Internationale Hof van Justitie brengen. (Meded. „Kerk en Vrede")

(V. b. Kerk en Vr. 1851 B.; It.-Abess. Confl. 1928 F.)

30 AUGUSTUS 1935

D. TELEVISIE. — Radio-Tentoonstelling te Berlijn.

De Radio-tentoonstelling te Berlijn, die dezer dagen werd gehouden (hal 4 werd door brand vernield) en op 28 Aug. '35 werd gesloten, heeft een groot aantal televisie-ontvangtoestellen gedemonstreerd, zelfs veel grooter dan ooit te voren, waarvan er enkele in het Philips laboratorium werden geconstrueerd.

De beelden, uitzendingen van films, waren zeer goed te volgen. Bij een der ontvangers werd een beeld met een middellijn van 26 c.M. vertoond, dat aan lichtsterkte en rijkheid van détail nog slechts zeer weinig te wenschen laat. Men kan op deze wijze de handeling met spanning volgen. Wel blijkt hier hoezeer deze jonge techniek met reuzenschreden is vooruitgegaan, al verwacht men in de eerste jaren nog geen toepassing op groote schaal. De bereikte resultaten toonen echter ten stelligste aan, dat goede televisie eenmaal mogelijk zal zijn. De beelden, die vertoond worden op een lichttableau met 10.000 gloeilampjes, zijn met de beelden van de kathodestraalbuis-ontvangers, die hier vertoond worden, niet te vergelijken, ofschoon personen reeds op eenigszins grooten afstand herkend kunnen worden.

(Alg. Handelsblad) **(Vor. ber. Televisie 1818 E.)**

E. DUITSCHLAND. — Anti-Semitisme. - Joodsche weeskinderen verwijderd. —

50 kinderen van een Joodsch weeshuis te Diez in West-Duitschland zijn door de politie, nadat voor het gebouw tegen de Joden was gedemonstreerd, verwijderd. Het weeshuis is nu gesloten en de kinderen zijn buiten de stad ondergebracht. (A. N. P.)

(Vorig bericht blz. 1928 A.)

F. HENRI BARBUSSE OVERLEDEN. —

De Fransche schrijver Henri Barbusse, die geruimen tijd ziek is geweest, is te Moskou op ruim 61-jarigen leeftijd overleden. De naam Henri Barbusse is in ons land verbonden aan het oorlogsboek „Le Feu" en aan „L' Enfer". „Le Feu", het eerste oorlogsboek van literaire beteekenis, werd in 1916 bekroond met den Prix Goncourt, spoedig daarna werd het in het Nederlandsche vertaald nog vóór het reeds in 1908 verschenen „L'Enfer".

Op 20-jarigen leeftijd debuteerde Barbusse, die toen in de uitgeverij Pierre Lafitte werkte, met een bundel gedichten „Pleureuses", welke al spoedig de aandacht trokken van zijn lateren schoonvader Catulle Mendès, die er in de „Echo de Paris" een zeer waardeerende critiek aan wijdde.

Sterk onder den invloed van het realisme van Zola en van Poe's Tales of mystery and Imagination schreef Barbusse een bundel schetsen „Nous autres", die in drie deelen: Fatalité, la Folie d'Aimer en Pitié verdeeld, de misdaad en de liefde tot onderwerp hadden.

Barbusse was als hoofdredacteur aan „Je sais tout" verbonden toen de oorlog uitbrak en hij naar het front moest. In de loopgraven schreef hij het dagboek van een escouade „Le Feu", waarin hij de elkaar bestrijdende legers ziet als „één groot leger dat zelfmoord pleegt". Literair is dit boek voor Barbusse een hoogtepunt geweest. Zijn werk droeg de sporen van pacifisme, van socialisme eerst, van communisme later. Hij schreef „Clarté" (1919) —, waarvan hij den naam ook gaf aan de beweging die hij in het leven riep en leidde en die ten doel had bruggen te slaan tusschen de volken van een door den oorlog ontredderde en uiteengeslagen wereld — „l'Illusion" en „l'Etrangère" beide in 1919, „Quelques coins du coeur" (1921), „Le couteau entre les dents", „Les enchaînements" (1925) en „Les Bourreaux" (1926). Voorts heeft hij in de werken „Jésus" (1927), „Les Judas de Jésus" en het drama „Jésus contre Dieu" zijn persoonlijke en uiteraard radicaal vrijzinnige, opvattingen van de figuur van Jezus weergegeven.

In „Jésus" schreef Barbusse: Er zijn twee wegen en tweeërlei noodlot: die van het individu en die van allen". (Red. K. H. A.)

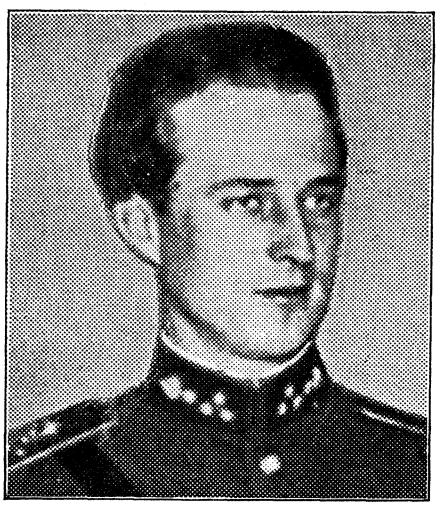
G. LOPE DE VEGA. — Herdenking. - 1635—1935. —

Op 27 Augustus '35 was het 300 jaar geleden, dat een van Spanje's groote mannen, Lope Felix de Vega Carpio, dramaturg, romancier, epicus en lyricus op koninklijke wijze ten grave werd gedragen.

Lope de Vega heeft het legendarisch schijnend aantal van ongeveer 2200 tooneelstukken voortgebracht.

Het is echter hoogst merkwaardig dat deze man met zijn onoverzichtelijk groot oeuvre voor verscheidene van zijn — hoogstens twee of driemaal opgevoerde — stukken met historisch gegeven zich zorgvuldig heeft voorbereid. Als een voorbeeld hiervan noemen wij zijn drama „De verovering van Maastricht", dat het verslag van den ooggetuige Alonso Vásquez (dat men in de „Kronieken van Spaansche soldaten uit het begin van den tachtigjarigen oorlog" kan vinden) op den voet volgt.
Lope de Vega, in 1562 te Madrid geboren, is 73 jaar geworden. (Red. K. H. A.)

A. **KONINGIN ASTRID VAN BELGIE OMGEKOMEN. —**
Koningin Astrid van België is op 29 Aug. '35 om 9.55 uur v.m. om het leven gekomen ten gevolge van een auto-ongeluk, dat zich op den weg tusschen Luzern en het plaatsje Küssnacht, gelegen aan den Noordelijksten uitlooper van het Vierwoudstedenmeer, heeft voorgedaan.
Koning Leopold, die den wagen zelf bestuurde en licht gewond werd, heeft tegenover zijn omgeving een verklaring afgelegd over de oorzaak van de ramp. Koningin Astrid wilde, toen zij met haar man volgens gewoonte een rondrit maakte, de kaart van het landschap raadplegen. Ook de koning boog zich een oogenblik voorover, om een blik op de kaart te werpen. Dit moment van onoplettendheid was voldoende, om de auto tegen een boom te doen rijden. De schok was zóó hevig, dat de stam afknapte en de koning en de koningin uit den wagen werden geslingerd.

Z.M. Koning Leopold III.

De inmiddels ontboden geneesheer, dr. Armin Jucker, verklaarde het volgende:
„Op vier meter afstand van een boom zag ik het lichaam liggen van de koningin. Terstond ging ik over tot een onderzoek. De vorstin bleek reeds dood te zijn; zij had een schedelbreuk en bovendien tal van snijwonden in het gelaat. Ik moest dus verklaren slechts den dood te kunnen constateeren. Koning Leopold, die in de nabijheid had gestaan, deed een paar stappen naar mij toe en stamelde: „Neen, zegt u dat niet..." Uit alles bleek, dat de koning het nog niet kon gelooven en dat het verschrikkelijke nieuws eerst langzaam tot hem doordrong. In ontzettende opwinding liep hij ten slotte op den grooten weg op en neer.
De chauffeur, die achter in den wagen had gezeten, had een diepe kniewonde. Om hem te kunnen verbinden, heeft dr. Armin Jucker een vaartuig, dat toevallig op het meer lag, aangeroepen en tijdelijk als ambulance ingericht.

Het stoffelijk overschot van Koningin Astrid is op 30 Aug. '35 om half acht in den morgen te Brussel aangekomen. De bijzetting zal 3 Sept. '35 plaats hebben.
De verpletterende tijding van het ongeluk heeft een ontzettenden indruk gemaakt op het geheele binnen- en buitenland.
Na afloop van den gehouden kabinetsraad lazen de ministers Bovesse en Rubbens, de een in het Fransch, de ander in het Nederlandsch, de proclamatie voor, die door de regeering tot het land wordt gericht, en als volgt luidt:

„Nog onder den indruk van den tragischen dood van koning Albert beweent België heden een koningin, wier jeugd, gratie en goedheid haar volk heeft bewonderd. Het land is in verslagenheid gedompeld. Het neemt deel aan het grenzelooze leed van den koning en het schaart zich trouw rondom hem. Het neigt met ontroerende teederheid over de koninklijke prinsjes, die geen moeder meer hebben."

Prinses Astrid van Zweden werd 17 November 1905 in Stockholm geboren. Zij is de dochter van Prins Karel, hertog van West-Gothland en van Prinses Ingeborg van Denemarken, een nicht van Koning Gustaaf V van Zweden.
Haar opvoeding kenmerkte zich door het streven van haar Moeder om haar dochter voor het practische leven voor te bereiden. Zoo kreeg Prinses Astrid een volledige opleiding in het huishouden.
Tijdens een verblijf in Spa viel de aandacht van de Belgische Koningin op de jonge Zweedsche prinses, met het gevolg, dat zij in Maart 1926 incognito met haar zoon, Kroonprins Leopold, naar Stockholm reisde, waar het latere Belgische Koningspaar elkaar voor het eerst ontmoette. Gedurende dien zomer waren de Zweedsche Prinsessen de gasten der Belgische Koninklijke familie en in September van dat jaar werd de verloving van Kroonprins Leopold en Prinses Astrid publiek gemaakt.

H.M. Koningin Astrid.

Al spoedig daarna — 4 November 1926 — volgde de burgerlijke huwelijksvoltrekking in Stockholm, terwijl 10 November het kerkelijk huwelijk werd voltrokken in de St. Gudula-kerk te Brussel.
De Prinses bleef aanvankelijk Luthersch, maar ging 4 Aug. 1930 over naar de Katholieke Kerk. Deze handeling werd voltrokken door kardinaal Van Roey in de St. Gudula-kerk.
Op 11 October 1927 werd het eerste kind van het Kroonprinselijk paar geboren, namelijk prinses Josephine Charlotte, 7 Sept. 1930 volgde de geboorte van den troonopvolger Prins Boudewijn, terwijl in 1934 (6 Juni) prins Albert is geboren.
Tweemaal vergezelde Koningin Astrid haren gemaal op een studiereis door Ned. Oost-Indië.
Door den plotselingen dood van Koning Albert I besteeg Koning Leopold III op 23 Februari 1934 den Belgischen troon.
Koningin Astrid heeft zich door haar innemende persoonlijkheid in de harten der Belgen reeds als Kroonprinses een groote plaats weten te veroveren. Haar vriendelijk en eenvoudig optreden gaf daartoe alle aanleiding. (Nieuwe Gazet - L'Indépendence - Handelsblad v. Antwerpen - La Nation Belge - Agence Belga)

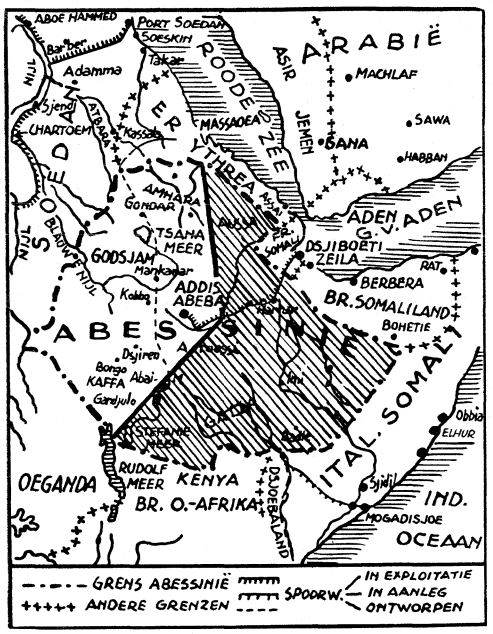
In verband met den dood van Koningin Astrid heeft onze minister van Defensie alle parades op Koninginnedag afgelast.

(Vor. ber. en Photo Koning Leopold III 1546 C.; Koningin Astrid 1331 F.; Photo buiten tekst 1924 a.)

31 AUGUSTUS 1935

A. ABESSYNIE. — Een gedeelte van Abessynië in concessie gegeven aan Britsch-Amerikaansche maatschappij. —

Volgens een uit Addis Abeba ontvangen telegram heeft de Negus van Abessynië op 30 Aug. '35 aan een Engelsch-Amerikaansche Mij., met het hoofdkantoor te Londen, een uitgebreide concessie verleend (zie ons kaartje) voor de exploitatie van de in Abessynië voorkomende mineralen en oliën.

Het gearceerde gedeelte op bovenstaand kaartje is het gebied waarover de concessierechten zijn verleend.

De speciale verslaggever te Addis Abeba van de ,,News Chronicle" meldt in dit verband, dat de Negus in het grootste geheim een overeenkomst heeft geteekend met een Engelsch-Amerikaansch consortium, waarbij dit het recht wordt verleend tot het opsporen en exploiteeren van de minerale rijkdommen, o.a. de petroleumbronnen in Harrar.
De correspondent van de ,,Daily Telegraph" in Abessynië seint, dat ter uitvoering van deze belangrijke commercieele overeenkomst een bedrag zou noodig zijn van 10 millioen pond, dat hoofdzakelijk te New York zal worden bijeengebracht. Het contract is verleend aan den heer F. W. Ricket van de corporatie tot de exploitatie en ontwikkeling van Afrika, die de uitsluitende rechten op de ontginning van olie en andere bodemrijkdommen in het Abessynische Rijk voor den tijd van 75 jaar verkrijgt. Het contract maakt een intensieve ontwikkeling met behulp van Amerikaansch en Engelsch kapitaal mogelijk, waardoor Abessynië geheel zou kunnen worden gemoderniseerd.
De correspondent van het blad seint verder, dat het ontginningswerk vrijwel onmiddellijk ter hand zal worden genomen.
Het bericht wordt thans bevestigd door een officieel communiqué uit Addis Abeba van den volgenden inhoud:
,,De regeering van Abessynië heeft een verdrag onderteekend met een Amerikaansche maatschappij, waarbij aan deze maatschappij de exploitatie van de petroleumbronnen in een uitgestrekt gebied langs Italiaansch Somaliland en Erithrea wordt gegund."
Bij het vernemen van de verleende concessies in Abessynië heeft Mussolini staande op het balkon van de prefectuur de bevolking aldus toegesproken:
,,De weg, dien wij moeten volgen, is voor ons afgeteekend. Het is de eenige en de goede weg. De politieke manoeuvres, die beoogen ons daarvan af te brengen en waarover wij berichten uit het buitenland hebben ontvangen, zullen vruchteloos zijn. Diegenen, die zich verbeelden, dat zij door een miserabele politiek den opmarsch van het jonge krachtige fascistische Italië kunnen stuiten of vertragen, zullen hun illusies moeten opgeven."
In Rome is de verontwaardiging algemeen. Men is van oordeel, dat, hoe ook het concessie-contract moge luiden, het geenerlei wijziging zal brengen in de Italiaansche plannen.
Het ,,Giornale d'Italia" beperkt zich, na eenige heftige opmerkingen aan het adres van de Engelsche pers, tot de constateering, dat de concessie een tweevoudige schending der verdragen is, dat minister Hoare heeft verklaard begrip te hebben voor Italië's expansie-behoefte, doch dat het thans gesloten contract daarmede in strijd is, dat de Engelsche bladen, met de ,,Daily Telegraph" aan het hoofd, steeds hebben verklaard, dat Engeland zich alleen door hooge idealen laat leiden en ten slotte stelt het blad vast, dat Mussolini slechts de bestaande Engelsche belangen wil eerbiedigen en geen blanco-wissel op de toekomst heeft geteekend.

De ,,Lavoro Fascista" spreekt van het ,,ware gezicht van het Engelsche imperialisme, onder het masker van den Volkenbond". De ,,Tribuna" schrijft, dat het om petroleum en niet om den Volkenbond gaat. De concessie is een vuistslag in den rug van Italië; men begeeft zich in een wespennest vol politieke en juridische kwesties. Het blad wijst verder op het zenden van Britsche oorlogsschepen naar belangrijke strategische punten bij en aan het Suezkanaal.
Het Foreign Office heeft, naar het Ned. Tel. Ag. Reuter uit Londen meldt, het volgende officieele communiqué gepubliceerd:
,,De Britsche regeering heeft tot nu toe geen enkele bevestiging van het verleenen eener concessie in Abessynië voor de exploitatie van petroleum en andere mineralen ontvangen. Zij heeft het noodig geoordeeld den Britschen gezant te Addis Abeba mede te deelen, dat dergelijke concessies ongetwijfeld ingevolge artikel 2 van het driemogendhedenverdrag van 1906 tusschen de Engelsche, Fransche en Italiaansche regeeringen moeten worden besproken.
Onder deze omstandigheden is de Britsche gezant te Addis Abeba gemachtigd den keizer van Abessynië mede te deelen, dat de Britsche regeering, voor zoover het haar aangaat, hem moet aanraden de concessies aan te houden."

De nieuwe maatschappij. — De nieuwe maatschappij, de African Development and Exploration Corporation, is opgericht te Dover in den staat Delaware met een kapitaal bestaande uit 5000 aandeelen van 100 dollar nominaal elk. Het doel der onderneming is de exploitatie en ontwikkeling van natuurlijke hulpbronnen, het boren naar petroleum en petroleumproducten, het opsporen en winnen van kostbare steenen, goud, zilver en asfalt.
Artikel 1 bepaalt, dat de maatschappij het uitsluitend recht heeft om te exploreeren, prospecteeren, boren, extraheeren en voor den handel geschikt maken van petroleum, nafta, brongas, ozocerite en fossiele harssoorten, gebezigd voor isoleeringsdoeleinden enz. en andere bitumineuze substanties alsmede jodium uit zout-water.
Artikel 2 bepaalt, dat na afloop van 75 jaar alle rechten zullen vervallen; alle bezittingen van de maatschappij worden dan het eigendom van de regeering.
Artikel 3 bepaalt het gebied waarvoor de concessie wordt verstrekt.
Artikel 4 zegt, dat de maatschappij binnen een jaar na onderteekening van het contract een aanvang zal maken met de geologische survey op voorwaarde, dat de toegang tot een geschikte haven voor het laden van tankschepen mogelijk wordt gemaakt door de Abessynische regeering, of de regeering, welke de haven controleert, welke de maatschappij het meest geschikt acht voor den aanleg van pijpleidingen.
Indien de maatschappij binnen vier jaar geen order heeft geplaatst voor den aanleg van een buisleiding, nadat toegang is verleend tot een geschikte haven, zal de maatschappij al haar rechten opgeven.
Artikel 5 bepaalt o.a., dat binnen vijf jaar de maatschappij een aanvang zal maken met boren en dat daarna de boor-operaties voortgezet zullen worden door drie verschillende boor-installaties totdat voldoende uitgestrekte gebieden zijn geëxploreerd en petroleum is gevonden in voldoende hoeveelheid om de behoeften van Abessynië te dekken, alsmede 2.500.000 ton per jaar ten behoeve van den uitvoer van de maatschappij.
Artikel 11 bepaalt, dat, indien zulks door de regeering gewenscht wordt, de maatschappij voldoende petroleum zal produceeren om daaruit benzine, kerosine en stookolie te winnen, benoodigd voor plaatselijk gebruik. Wanneer met deze raffinage is begonnen, zal de maatschappij geen petroleum uitvoeren alvorens de behoeften van het land zijn gedekt, en zal zij een voorraad aanleggen ten behoeve der regeering.
Artikel 12 bepaalt, dat de prijs waartegen de maatschappij de productie verkoopt, noodig ter dekking van de behoeften van Abessynië, redelijk zal zijn, rekening houdende met productiekosten, raffinage en afzet en met inachtneming van een redelijke winstmarge voor de maatschappij.
Artikel 14 bepaalt, dat in geval een noodtoestand bestaat, hetgeen uitsluitend door de regeering beoordeelt zal worden, de maatschappij haar uiterste best zal doen om de productie van petroleumproducten ten behoeve van de regeering uit te breiden.

Telegraaf, telefoon en radio. — Artikel 15 geeft de maatschappij het recht telegraaf-, telefoon- en radio-installaties aan te leggen en binnen de grenzen van Abessynië te exploiteeren. De regeering heeft te allen tijde het recht om, indien het openbaar belang zulks eischt, die lijnen over te nemen.
Artikel 20 bepaalt o.a., dat, indien bij de operaties van de maatschappij de aanwezigheid van edele metalen, edelgesteenten en kostbare mineralen wordt vastgesteld en indien geen te voren aan een derde partij verleend recht bestaat, de maatschappij op aanvraag binnen dertig dagen bij de regeering het recht van voorkeur zal hebben bij de toekenning van een concessie voor de exploratie hiervan. Indien de maatschappij een dergelijke mijnconcessie uitoefent, zal zij daartoe een afzonderlijke maatschappij van Abessynische nationaliteit moeten oprichten.
Artikel 24 geeft de maatschappij het recht om vrij van invoerrechten of andere belastingen alle materialen, machines, benoodigd voor de uitoefening van het bedrijf, in te voeren. Deze vrijstelling geldt voor den duur van 21 jaar.

F. W. Ricket. — F. W. Ricket, de vertegenwoordiger der concessionarissen, heeft de laatste tien jaren in het Nabije Oosten te maken gehad met een aantal soortgelijke concessies als thans. Hij is 47 jaar en schijnt over een onuitputtelijken voorraad energie te beschikken. Zijn vrienden zeggen, dat hij er op de een of andere manier kans toe ziet, soms niet meer dan twee of drie uur per etmaal te slapen. Den laatsten tijd was hij geassocieerd met de Devonport Trust, een particulier concern. Zijn vrienden verklaren, ,,Hij is een man van ontzaglijk groote ideeën. Hij heeft voor groote ondernemingen onderhandelingen

gevoerd in verschillende deelen van Europa en het Nabije Oosten. Ricket heeft groote dingen verricht in Irak, Perzië en Turkije. Hij is een man die vele jaren vooruit ziet bij alle plannen welke hij ter hand neemt. Altijd evenwel tracht hij achter de schermen te blijven. Daarom vindt men zijn naam niet in de lijst van directeuren en evenmin in de raden van beheer van commissarissen van maatschappijen, waarvoor hij optreedt. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. Ital.-Abess. Conflict 1929 C.)

A. **DIAMANT-INDUSTRIE. — Bescherming. - Verhooging der Duitsche loonen. —**
De „Soir" meldt, dat ingevolge een te Antwerpen gesloten accoord, de Belgische Federatie van Diamantbeurzen zich verplicht heeft, de maatregelen, die genomen zullen worden ter bescherming van de Belgische diamant-industrie, tot 15 Sept. '35 uit te stellen.
Het „Verband des Diamantschleifereigewerbes" in Duitschland zou zich verplichten de toepassing van het scrips-systeem met ingang van 15 September zoodanig te beperken, dat de loonen, die in feite door de buitenlandsche opdrachtgevers aan de Duitsche slijperijen worden betaald, zullen worden aangepast aan de loonen welke in België worden betaald.
Met ingang van 15 Sept. '35 zullen de Duitsche tarieven voor achtkant en kleine briljanten respectievelijk met 10 en 20 procent worden verhoogd.
(Le Soir) **(Vor. ber. Diamant 1819 E.; Duitsche concurrentie 1695 G.)**

B. **NEDERLAND. — Koninklijke onderscheidingen.**
De Staatscourant van 31 Aug. '35 bevat de lijst der Koninklijke onderscheidingen, verleend ter gelegenheid van den verjaardag van H.M. de Koningin. In deze lijst komen verschillende benoemingen in hooge ridderorden voor.
Tot groot-officier in de Orde van Oranje-Nassau is benoemd de heer J. C. Pabst, Nederlandsch gezant te Tokio.
Tot commandeur in de Orde van Oranje-Nassau: jhr. mr. H. M. van Haersma de With, gezant te Washington; ir. D. de Iongh W.zn., lid van de Plebisciet-commissie voor het Saargebied; prof. mr. J. Kosters, vice-president van den Hoogen Raad der Nederlanden, te 's-Gravenhage; mr. Th. A. Fruin, advocaat en procureur te Rotterdam; jhr. mr. J. W. Quarles van Ufford, Commissaris der Koningin in de provincie Zeeland te Middelburg; C. P. van Ginkel, secretaris-generaal van het Departement van Defensie; mr. dr. E. J. Beumer, onder-voorzitter van den Centralen Raad van Beroep, oud-lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te Utrecht en dr. J. W. Meyer Ranneft, vice-president van den Raad van Ned.-Indië, voorzitter der Nederlandsche delegatie voor de onderhandelingen met Japan.
Voorts zijn ook verschillende onderscheidingen verleend aan bekende personen in de kunstwereld.
Tot ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw is benoemd mevr. A. Noordewier-Reddingius, zangeres te Hilversum; tot officier in de Orde van Oranje-Nassau werd benoemd de toonkunstenaar M. A. Brandts Buys, te Velp.
Verder zijn benoemd tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau mej. M. E. G. (Lizzy) Ansingh, schilderes te Amsterdam; Jan W. Eisenloeffel, sierkunstenaar te Amsterdam; A. J. Else Mauhs (mevr. Poons-Mauhs), tooneelspeelster te Amsterdam; mej. J. J. Ritsema, schilderes te Haarlem; Jo Vincent (mevr. Bos-Vincent), concert-zangeres te Overveen en Alex N. Voormolen, toonkunstenaar te 's-Gravenhage. (De Staatscourant)
(Vorig bericht blz. 1633 A.)

1 SEPTEMBER 1935

C. **DUITSCHLAND. — De Katholieke Kerk en het Nationaal-Socialisme. - Herderlijk schrijven. —**
In een herderlijk schrijven, uitgewerkt op de conferentie van Fulda, door den Duitschen Aartsbisschop, de bisschoppen en de kardinalen, worden de dogmatische en moreele stellingen der R.K. Kerk tegen zekere neigingen van het Nationaal-Socialisme krachtig gehandhaafd. Dit herderlijk schrijven is op 1 Sept. 1935 in alle kerken van Duitschland voorgelezen. Het luidt ongeveer als volgt:
Wij verkeeren niet in zorg voor de kerk, maar wij bekommeren ons om ons volk en ons Vaderland. De Kerk heeft gezegevierd over het oude heidendom; zij zal ook zegevieren over het nieuwe.
De bisschoppen deelen mee, dat zij aan Hitler een uitvoerig memorandum hebben gezonden over de beperkingen, die aan de vrije uitoefening van den R.K. godsdienst zijn opgelegd in strijd met de verplichtingen van het concordaat.
De bisschoppen sporen de geloovigen aan, zich te scharen om hun priesters en zich te hoeden voor de propaganda van het nieuwe heidendom. De bisschoppen nemen stelling tegen de theorieën der nazi's inzake het huwelijk en de zuiverheid van het ras. Zij wekken de R.K. op blijk te geven van geduld en zich niet te laten verleiden tot illegale actie.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(V. b. Kerkstrijd 1923 D.)**

D. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Amerikaansch: Willa Cather — „Lucy Gayheart". (Alfred & Knopf, New York 1935)
Duitsch: Otto Maria Polley — „Das Neue Haus". (G. Grote-Verlag, Berlin 1935)
Georg Schwarz — „Der Diamantenherzog". (Frundsberg Verlag G.m.b.H., Berlin 1935)
Engelsch: Miss Elizabeth Bowen — „The House in Paris". (Gollancz)
H. L. Davis — „Honey in the Horn". (Lovat Dickson)
T. E. Lawrence — „Seven Pillars of Wisdom". (Cape)
Fransch: Georges Blond — „L'Amour n'est qu'un plaisir". (A. Fayard, 1935)
Henry de Monfreid — „Le lépreux". (Aux Editions Grasset)
Nederlandsch: „De Hechte Band tusschen Vorstenhuis en Vaderland". (Scheltens & Giltay)
Russisch: Arsenij Roetjka — „Pod Solntsem" (Onder de zon). (Moskou, 1935)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1923 E.)**

E. **VEREENIGDE STATEN. — Neutraliteitswet onderteekend. —**
President Roosevelt heeft op 31 Aug. '35 de neutraliteitsontwerpen onderteekend, waardoor deze thans tot wet zijn geworden. (New York Herald)
(Vorig bericht blz. 1923 C.)

F. **KLEINE ENTENTE. — Communiqué inzake Oost- en Donau-pact. - De Habsburgers. —**
Na afloop van de conferentie der Kleine Entente te Bled werd een communiqué gepubliceerd, waaraan wij het volgende ontleenen:
De drie regeeringen zijn er van overtuigd, dat de moeilijkheden van den huidigen toestand zeer kunnen worden verminderd, en dat de Europeesche vrede kan worden gehandhaafd en versterkt, indien de onlangs gedane pogingen tot het afsluiten van een Oost- en een Donaupact met succes worden bekroond.
Met betrekking tot het Oostpact gaat de Kleine Entente accoord met de jongste voorstellen der ministeries van Parijs en Londen en zal zij de onderhandelingen met de betrokken regeeringen voortzetten.
Wat betreft de zoogenaamde kwestie van gelijkgerechtigdheid der bewapening, welke met betrekking tot het Donau-pact werd opgeworpen, handhaaft de Kleine Entente het standpunt, dat trouwens ook door Engeland, Frankrijk en Italië werd goedgekeurd, volgens hetwelk deze kwestie slechts kan worden geregeld onder voorwaarde van een verhoogde veiligheid der drie staten, die slechts in een concreten en afdoenden vorm kan bestaan.
De Kleine Entente staat er op, met het oog op de ten aanzien der Habsburgers gepubliceerde berichten, definitief haar onwrikbare houding met betrekking tot de vroegere Oostenrijksche Hongaarsche dynastie te preciseeren.
De staten der Kleine Entente zijn van meening, dat achter de pogingen tot herstel van de Habsburgers een bedreiging schuil gaat, voor hun nationale traditie, hun territoriale onschendbaarheid en hun binnenlandsch politiek regiem.
Naar de gevoelens van de staten van de Kleine Entente zou het herstel der Habsburgers in staat zijn voor altijd de kansen tot vriendschap en samenwerking tusschen de naties, welke vroeger tot de Habsburgsche monarchie behoorden, onmogelijk te maken. Daarom is de Kleine Entente tegenstandster van een dergelijk herstel en zal zij zich er met al haar krachten tegen blijven verzetten. (Politika, Beograd)
(Vor. ber. Kleine Entente 1646 A.)

G. **VEREENIGDE STATEN. — Minister Cordell Hull antwoordt Sovjet-Rusland inzake inmenging in binnenlandsche aangelegenheden. —**
De Amerikaansche minister Cordell Hull heeft op 1 Sept. '35 de Sovjet-regeering gewaarschuwd, dat de toekomst der vriendschappelijke betrekkingen tusschen de Vereenigde Staten en de Sovjet-republiek uitsluitend afhangt van de strikte naleving der door de Sovjets gedane beloften, zich niet te mengen in de binnenlandsche aangelegenheden der Ver. Staten.
(New York Herald) **(Vorig bericht blz. 1926 A.)**

JAPAN

A. **Economische toestand.** —
Het invoersaldo over de eerste zeven maanden van 1935 bedraagt 162 millioen Yen, hetgeen 11% meer is dan in de overeenkomstige periode van het vorige jaar.
Het volgende staatje geeft een overzicht van den handel met een aantal landen in het eerste halfjaar, in millioenen Yen:

	Uitvoer.	Invoer.	Uitvoersaldo (+) of invoersaldo (—)
Ver. Staten . . .	229	452	— 223
Mandsjoekwo (inc. prov. Kwantoeng)	206	119	+ 87
Britsch-Indië . .	128	190	— 62
China	109	51	+ 58
Ned. Oost-Indië . .	68	35	+ 33
Engeland	49	43	+ 6
Duitschland . . .	10	71	— 61
Frankrijk	23	11	+ 12
Canada	3	32	— 29
Centraal-Amerika .	18	3	+ 15
Australië	33	117	— 84
Egypte	26	32	— 6

De uitvoer van katoenen textielgoederen had in het eerste halfjaar een waarde van 250 millioen Yen, bij een hoeveelheid van 1389 millioen vierkante Yard. De uitvoer van ruwe zijde beliep 158 millioen Yen, van kunstzijden textielgoederen 65 mill. Yen, zijden stoffen 39 millioen Yen, ijzer 29 millioen Yen, machines en onderdeelen 24 millioen Yen, wollen goederen 23 millioen Yen, en voedingsmiddelen in blik op flesschen 21 millioen Yen.
De effectenbeurs is den laatsten tijd vrij gunstig gestemd geweest. Er is een toeneming in de uitgifte van particuliere obligatieleeningen. De vaste tendenz in Wallstreet en het goed prijshoudende beloop van de voornaamste goederenmarkten oefenen een invloed ten goede op de aandeelenmarkt, al blijven de zaken ook nog gering.
Wat de goederenmarkt betreft, valt een toeneming van de buitenlandsche vraag naar ruwe zijde te vermelden. De prijzen zijn dan ook sinds het begin van de maand gestegen en de vooruitzichten worden bij een thans geldende prijs van 680 Yen voor standaard-kwaliteit gunstig beoordeeld. De markt voor kunstzijde is lusteloos. Besloten is de beperking van de productie in Augustus en September met 10% te vergrooten. (Osaka Mainichi)

B. **Luchtvaart.** —
Japan heeft Britsche vliegtuigen gekocht, om dienst te doen tusschen Japan en Mandsjoekwo, voornamelijk op de lijn Tokio—Hsinking-Dairen. Het zijn twee-motorige Airspeed Envoy laagdekkers, ingericht voor 8 passagiers. De kruissnelheid bedraagt 240 km/h, de topsnelheid 280 km/k.
(Kobé Shimboen) **(Vor. ber. Luchtvaart 1633 D.)**

C. **Samenwerking met China. - Twee richtlijnen.** —
Volgens de Tokyo Asahi Sjimboen is men in Japansche diplomatieke kringen van oordeel, dat samenwerking op politiek en economisch gebied tusschen China en Japan zou kunnen worden verwezenlijkt langs de volgende richtlijnen:
1o. Erkenning van Mandsjoekwo door China;
2o. Vorming van een eenheidsfront tusschen China en Mandsjoekwo tegen het roode gevaar in Azië.
Om dit eenheidsfront effectief te doen zijn dient er in Binnen-Mongolië en in de provincies Tsjahar en Suiyoean, zoomede aan de Zuidelijke grens van het onder Sovjet-invloed staande Buiten-Mongolië terstond te worden opgetreden.
(Tokyo Asahi Shimboen) **(Vor. ber. China 1798 D.)**

D. **De kunstzijde-industrie.** —
Het blad „Hotsji" schrijft te hebben vernomen, dat de Japansche kunstzijde-fabrikanten de verwachting koesteren op de markten in het Verre Oosten een monopolie te zullen krijgen, ingeval een oorlog tusschen Italië en Abessynië zou uitbreken, daar Italië tot nu toe op deze markten de eenige groote concurrent was. Italië voerde in 1934 nl. ongeveer 10 mill. lbs. kunstzijde garens uit naar de markten in het Verre Oosten, hetgeen slechts 4.000.000 lbs. minder was dan de Japansche invoer op de markten in het Verre Oosten. (Hotsji)
(Vor. ber. Kunstzijde 1454 B.)

E. **Statistiek der arbeidsconflicten in het eerste halfjaar van 1935.** —
Volgens een officieele publicatie van het departement van binnenlandsche zaken bedroeg het aantal arbeidsconflicten in Japan in de eerste zes maanden van 1935 842 of 21 meer dan in dezelfde periode van het vorige jaar. Het totaal aantal personen, thans bij deze conflicten betrokken, bedroeg 39.805 of 4159 minder dan in dezelfde periode van het vorige jaar en 13.442 minder dan in de eerste zes manden van 1933.
In een officieele toevoeging wordt verklaard, dat de arbeidersbeweging zich in den laatsten tijd heeft losgemaakt van de klassenstrijd-gedachte en meer en meer streeft naar overeenstemming en harmonie tusschen kapitaal en arbeid, terwijl zij ook meer nationalistisch georiënteerd wordt. (Nitsji Nitsji)

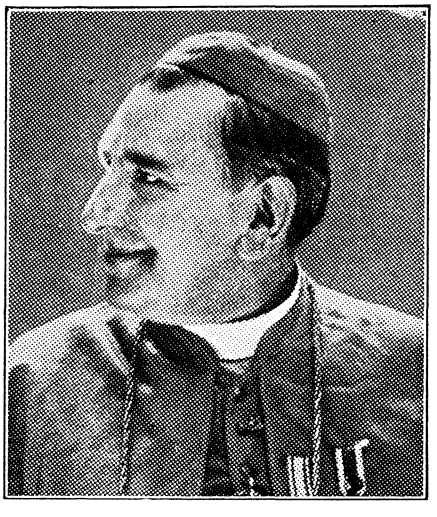
F. **Slaapziekte.** —
De autoriteiten van de Gezondheidsdienst verklaren, dat de slaapziekte, welke momenteel over het geheele land heerscht, een zeer groot sterfte-cijfer veroorzaakt. Te Tokio zijn 75 gevallen geconstateerd, van welke bijna de helft met doodelijken afloop zijn geweest.
In het geheel zijn in Japan meer dan 500 ziektegevallen geconstateerd. Men brengt in herinnering, dat in 1924 6125 gevallen bekend waren en in 1929 1946. (Dempo Rengo)
(Vor. ber. Slaapziekte 1446 B.)

G. **Vermindering van activiteit in Ned.-Indië.** —
Aneta ontving diverse berichten waaruit blijkt, dat de Japansche economische activiteit op de buitenbezittingen op verschillende plaatsen aan het minderen is. In verband hiermede zijn de aanvankelijk groote plannen tot kleine proporties teruggebracht, zooals o.a. bij de oliewinning aan de Sangkoelirangbaai waar wegens inkrimping van het bedrijf een 40-tal Japanners naar Yokohama zal terugkeeren.
(Aneta) **(Vorig bericht blz. 1917 G.)**

H. **Wat wil Japan?** —
Wij ontleenen aan de correspondentie van den heer J. Fabius, verslaggever van „De Locomotief" te Tokio, het volgende:
Japan's ligging in den Pacific maakt het practisch ongenaakbaar voor oorlogsvloten, maar niet voor luchtvloten die in luttele dagen den Pacific kunnen oversteken. Japan ziet in Rusland, zoolang het zich nog niet uit het Verre Oosten heeft teruggetrokken en Wladiwostok heeft opgegeven, een voortdurende bedreiging. Het vreest de luchteskaders van Blücher, maar nog meer de communistische propaganda. Een propaganda, die zoo gevaarlijk zou kunnen zijn voor de dertig millioen Chineezen in Mandsjoekwo.
Wat wil Japan?
Het wil den bovengeschetsten toestand radicaal veranderen, het wil de beschikking hebben over grondstoffen en afzetgebieden, het wil zijn strategische positie ten opzichte van Rusland zoo sterk maken, dat het van dien kant geen ernstige gevaren meer te duchten zal hebben.
Het wil grondstoffen en dus ... Noord-China.
Het wil afzetgebieden en dus ... heel China.
Het wil een sterke strategische positie en dus ... Mongolië.
Drie uur sporen van Peiping ligt een ijzergebied, dat ijzerertsen bevat van betere kwaliteit dan de Zweedsche ertsen.
De provincie Shansi heeft ijzer, kolen, petroleum en andere metalen.
Reeds nu beloven de Japanners den Chineezen dat zij van Noord-China een katoenland bij uitnemendheid willen maken. In Shantoeng wordt reeds katoen aangeplant, lang-vezelige katoen, die voor de Amerikaansche niet onderdoet. De Zuid-Mandsjoerijsche spoorweg-maatschappij heeft in Zuid-Mandsjoekwo een laboratorium waar dag en nacht gewerkt wordt om de selectie van de katoenplanten te verbeteren. Men heeft er al resultaten bereikt die de Amerikanen met angst vervullen.
(De Locomotief)
(Vor. ber. Mongolië 1876 C.; China 1857 A.)

3 SEPTEMBER 1935

A. Z. H. EXC. MGR. J. D. J. AENGENENT OVERLEDEN. —
Z. H. Exc. Mgr. J. D. J. Aengenent, bisschop van het bisdom Haarlem, is op 3 Sept. '35 om half twee v.m. in de Maria-stichting te Haarlem overleden.
Joannes Dominicus Josephus Aengenent werd 14 Maart 1873 te Rotterdam geboren. Hij bezocht de lagere school te Delft en ontving zijn verdere opleiding aan het Klein-Seminarie „Hageveld" te Voorhout en het Groot-Seminarie te Warmond. Op 3 April 1897 werd hij tot priester gewijd en spoedig daarop volgde zijn benoeming tot kapelaan te Roelofarendsveen. Reeds het volgend jaar werd hij leeraar aan het Klein-Seminarie te Voorhout en in 1904 verwierf hij het hoogleeraarschap in de wijsbegeerte en sociologie aan het Groot-Seminarie te Warmond.
Hij schreef verscheidene belangrijke werken, onder welke het „Leerboek der Sociologie" en het Handboek voor de geschiedenis der wijsbegeerte". In dezen tijd nam hij, in zijn functie van geestelijk adviseur van de Katholieke Sociale Actie in Nederland, levendig deel aan de sociale beweging en maakte o.a. deel uit van den Hoogen Raad van Arbeid. In Juni 1928 werd hij geroepen tot den bisschoppelijken zetel van Haarlem, als opvolger van mgr. Callier.

Mgr. J. D. J. Aengenent.

Bijzondere zorg besteedde mgr. Aengenent aan de organisatie van de jeugd. Onder zijn leiding ontwikkelde „De Graal" zich tot een belangrijke organisatie van de katholieke vrouwelijke jeugd en werden de jongens beneden 17 jaar geconcentreerd in de Katholieke Jeugd Centrale. Een van de laatste plechtigheden, die de bisschop verrichtte, was de inwijding van de nieuwe priorij van de Abdij van Egmond.
(Maasbode - Tijd - A. N. P.)

B. UTRECHT — 33ste Jaarbeurs. —
De drie en dertigste jaarbeurs werd op 3 Sept. '35 officieel geopend.
In zijn grootendeels in „mineur" gestelde rede, waarin hij het economische leven met al zijn verwikkelingen voor handel en industrie daaraan verbonden wel zéér fel en scherp, maar ook volkomen juist en ter zake kundig heeft belicht, heeft de secretaris-generaal van de Kon. Ned. Jaarbeurs, de heer W. Graadt van Roggen, er op gewezen, dat de strijd en de tegenslag der laatste jaren de zenuwen hebben gestaald. Optimisme wordt schaarsch en van Ersatz-optimisme is men in ons nuchter Nederland niet gediend.
Temidden van den grooten storm staat stevig en sterk de XXXIIIe jaarbeurs. De nood, die het bedrijfsleven teistert, heeft ook háár niet onaangetast gelaten. Evenals de voorjaarsbeurs dit jaar in aantal deelnemers achterbleef bij die van het vorige jaar, heeft ook deze najaarsbeurs het aantal deelnemers der vorige najaarsbeurs niet kunnen halen. Tegen 1138 deelnemers aan de najaarsbeurs-1934 boekt deze najaarsbeurs er 1079; de vorige najaarsbeurs besloeg 13.200 M². expositieruimte, deze beurs 12.800 M².
(Persinterview) **(Vorig bericht blz. 1716 D.)**

C. WIJLEN KONINGIN ASTRID VAN BELGIE. — Plechtige bijzetting. —
Op 3 September 1935 heeft het Belgische volk zijn geliefde jonge Koningin naar haar laatste rustplaats geleid en is met ontroerende plechtigheid het stoffelijk overschot van Koningin Astrid bijgezet in den koninklijken grafkelder van de Kerk van Laeken, dicht bij de kist met het stoffelijk hulsel van wijlen Koning Albert.
De lijkkoets werd getrokken door acht zwarte, met rouwkleeden bedekte paarden, die door in doffe livrei gekleede palfreniers aan den teugel werden geleid. De kist was bedekt met een zilver-omzoomd rouwkleed, met lange koorden met kwasten. Deze werden vastgehouden door den voorzitter van de Kamer Poncelet en den voorzitter van den Senaat Lippens, door minister-president Van Zeeland, den minister van Justitie Soudan, den minister van Binnenlandsche Zaken De Bus de Warnaffe, den president van het Hof van Cassatie Goddyn en de twee oudste overlevende generaals met het Grootlint van de Leopoldsorde, generaal Biebuyck en generaal Ruquoy. Soldaten van het 9e linie-regiment loopen ter weerszijden van de rouwkoets.
Koning Leopold, Prins Karel van Zweden, vader van wijlen Koningin Astrid, prins Karel van Vlaanderen, broer van Koning Leopold, gebogen door smart, volgden de lijkkoets. Dan volgden de overige familieleden, de buitengewone vertegenwoordigers van H.M. Koningin Wilhelmina, haar opperhofmaarschalk Jhr. V. Boreel van Oldenaller, en haar kamerheer, Jhr. mr. C. Dedel.
De landen, die geen speciale missies hadden gezonden, waren vertegenwoordigd door hun gezanten te Brussel of te Parijs, en op de buitenlandsche missies volgden dan ook, eveneens in schitterende uniformen, de leden van het diplomatieke corps te Brussel. Ook de Nederlandsche gezant, Jhr. mr. A. W. L. Tjarda van Starkenborgh Stachouwer, die vergezeld werd door den gezantschapsraad Jhr. W. F. van Lennep en den landbouwconsulent Ir. L. Peters, waren tegenwoordig.
Het was een grootsch moment van diepe ontroering toen de kist in de St. Gudule werd binnengedragen. De H. Mis werd opgedragen door Kardinaal van Roey, daarin bijgestaan door den Deken van het Aartsbisschoppelijk Kapittel Mgr. van Olmen, door de kanunniken De Jonghe en Dens en door den Deken van Brussel Mgr. Marinis. Onderwijl zong het St. Romboutskoor, afwisselend Gregoriaansche zang en zesstemmig à capella, een Mis van den Brugschen componist Ryelandt.
De leden der Koninklijke familie w.o. de Koningin-weduwe Elizabeth, prinses Marie-José van Piémont, Kroonprinses van Italië, het prinsesje Josephine Charlotte, het achtjarig dochtertje van het Koninklijk echtpaar, prinsen en prinsessen van Denemarken en Zweden, zaten diep bewogen in de nabijheid van Koning Leopold.
Na de plechtigheid in de Kerk St. Gudule ging de rouwstoet verder naar de O. L. Vrouwe Kerk te Laeken. De Koning volgde te voet de lijkkoets.
Voorzichtig werd de kist langzaam de Kerk binnengedragen. Er heerschte een doodsche stilte.
Naast de tombe van Koning Albert zal nu Koningin Astrid rusten. (Agence Belga)
(Vorig bericht blz. 1930 A.)

A. **NEDERLAND. — Pluimvee - Aantal legkippen. —** Het „Geldersch Landbouwblad" bevat een staatje van het aantal in Nederland gehouden legkippen. Volgens deze cijfers, welke ir. Tukker, de rijkspluimveeconsulent, het blad verstrekte, worden gehouden in:

	kippen
Groningen	705.000
Friesland	570.000
Drente	793.000
Overijsel	1.581.000
Gelderland	4.932.000
Utrecht	979.000
Noord-Holland	1.074.000
Zuid-Holland	979.000
Zeeland	602.000
Noord-Brabant	2.349.000
Limburg	1.659.000
Nederland	16.223.000

(Geld. Landbouwblad) **(Vor. ber. Pluimvee 1467 H.)**

B. **DUITSCHLAND. — De Leipziger Najaars-Messe.** Op de te Leipzig begonnen najaarsbeurs, die op 25 Aug. '35 werd geopend, had een bijzondere gebeurtenis plaats. Voor het eerst was een collectieve Nederlandsche inzending tot stand gekomen en deze is door den heer jhr. A. H. op ten Noort, vice-voorzitter van den Raad van beheer der Koninklijke Nederlandsche Jaarbeurs, officieel geopend. Tot dat doel was een groot aantal autoriteiten in het „Ringmesshaus" bijeengekomen, van Duitsche zijde o.a. de minister van Economische Zaken in Saksen, dr. Lenk, afgevaardigden van de ministeries van Buitenlandsche en Economische Zaken te Berlijn, alsook van den aldaar gevestigden „Werberat" en de president van het Leipziger Messamt, dr. Raimundd Köhler. Van Nederland, behalve eenige bestuursleden van de Utrechtsche Jaarbeurs, de heer Riemens, vice-consul te Berlijn en de Nederlandsche consul te Leipzig, dr. Haschke, de voorzitter en de vice-voorzitter van de Vereeniging der Nederlanders te Leipzig. Ook was aanwezig de consul-generaal van Zweden, dr. Hollender.
Alvorens de tentoonstelling voor geopend te verklaren, hield jhr. op ten Noort een rede, waarin hij er op wees, dat deze eerste collectieve Nederlandsche groep nog slechts bescheiden van omvang is, echter meer beoordeeld moet worden naar haar ideëele dan naar haar materieele beteekenis. (N. Rott. Crt.)
(Vorig bericht 1712 A.)

C. **TURKIJE. — Handelsverdragen met Frankrijk. —** De laatste weken zijn de relaties tusschen Frankrijk en Turkije aanmerkelijk verbeterd door de onderteekening te Parijs van twee verdragen n.l. een modus vivendi op handelsgebied en een clearing-overeenkomst. (Akcham) **(Vor. ber. Frankrijk 1820 C.)**

D. **DUITSCHLAND. — Schuldenlast gestegen. —** Van Juni 1934 tot Juni 1935 is de schuld van het Duitsche Rijk toegenomen met R.M. 1.537.500.000. Dit komt ongeveer neer op een maandelijksche stijging van R.M. 128.000.000. (Reichspost)
(Vorig bericht Schulden 1525 A.)

E. **LUCHTVAART. — Deutsche Lufthansa. —** Den 25sten Augustus heeft de Deutsche Lufthansa de 100ste postvlucht volbracht op de eerste geregelde luchtverbinding over den Oceaan, de luchtlijn Duitschland—Zuid-Amerika.
In het geheel werden op deze 100 vluchten 4 millioen brieven over den Oceaan vervoerd.
(Berliner Tageblatt)

F. **NEDERLAND. — Ir. A. A. Mussert in Nederland teruggekeerd. —** Op 2 September '35 is de leider der N. S. B., de heer ir. A. A. Mussert, van zijn Indische reis op Schiphol teruggekeerd. (A. N. P.)
(Vor. ber. 1903 A.; N. S. B. 1905 B.)

G. **ABESSYNIE. — Economische toestand. —** Het „Institut für Konjunkturforschung" publiceert in zijn wekelijksche mededeelingen een uitvoerig overzicht van den economischen toestand van Abessynië. Wij ontleenen er het volgende aan:
In de laatste jaren zijn in en om Addis Abeba enkele industrieele bedrijven ontstaan, meest onder buitenlandsche leiding. Men vindt er oliemolens, fabrieken voor zeep en minerale-wateren, en een bierbrouwerij.
De invoer van hier vervaardigde producten is in den laatsten tijd sterk gedaald. Voorts vervaardigt men er touw, flesschen, tapijten. Het sterkst ontwikkeld hebben zich in de laatste jaren de houtzagerijen. Zij exploiteeren de dichte bosschen in het zuiden en in het gebied van Tana.
Het aantal auto's in het land is ruim 600, waarvan 100 vrachtauto's. In 1933 bedroeg de invoer over Dzjiboeti in het geheel 28.100 t. tegen 34.300 t. in het vorige jaar. Ingevoerd werd o.a. 7500 ton zout, 7500 t. katoenproducten, 3400 t. bouwmateriaal, 2100 t. petroleum en benzine, 1100 t. suiker. Uitgevoerd werd in het geheel 23.200 t. (v. j. 26.100 t.), waarvan 13.600 t. koffie, 7900 t. vellen en huiden en 0.4 ton bijenwas. In waarde bedroeg de invoer in pond sterling in 1933 800.000 à 900.000 tegen 900.000 à 1 millioen in het vorige jaar.
De uitvoer bedroeg 700.000 à 800.000 pond tegen 800.000 à 1 millioen. Bij den uitvoer dient er rekening mede te worden gehouden, dat in de laatste jaren 70 à 75% van den buitenlandschen handel van Abessynië over de spoorlijn van Dzjiboeti liep.
In waarde is de invoer van textielproducten het belangrijkst. In de jaren 1927 tot 1929 bedroeg deze gemiddeld twee derde en in 1931-'32 reeds vier vijfde van de totale waarde. Japan heeft sedert enkele jaren als voornaamste leverancier van textielproducten de Ver. Staten verdrongen. Voorts komt voor betere kwaliteiten ook Engeland als leverancier in aanmerking. De leveringen van katoen en garens, benzine en petroleum komen voornamelijk uit de Ver. Staten, bouwmaterialen uit Engeland en België. De buitenlandsche handel van Abessynië is van 1905 tot 1930 slechts gestegen met ongeveer 70%. De stijging was veel aanzienlijker in de omliggende gebieden zooals den Soedan.
De levensstandaard der lage klassen der bevolking en van de onderworpen stammen is buitengewoon laag. Het aantal zielen bleef onveranderd.
Volgens de in Abessynië geldende wetten kunnen buitenlanders geen binnenlandsch bezit als eigendom verwerven. De toekomstige waarde van het land bestaat in de mogelijkheid om zijn grondstoffen productie te verhoogen. Tevens kan dan de afzet van industrieele producten toenemen. Opmerkelijk is nog de sterke stijging van de productie van platina, dat voornamelijk in buitenlandsche concessies wordt gewonnen. In 1926 werd 20 K.G. platina gewonnen terwijl de productie in de jaren 1931 tot 1933 200 K.G. bedroeg.
Het „Institut für Konjunkturforschung" komt aan het einde van zijn studie tot de conclusie, dat men zelfs in het gunstigste geval niet op een snelle exploitatie van de natuurschatten van Abessynië zou kunnen rekenen. Er bestaan namelijk drie groote hinderpalen: de ongunstige verkeerswegen, de noodzakelijkheid veel kapitaal te investeeren voor irrigatie en gebrek aan geschikte arbeidskrachten. (Inst. für Konjunkturforschung)

H. **Mr. M. J. H. H. PAULUSSEN OVERLEDEN. —** Op 29 Aug. '35 is na een korte ongesteldheid in den leeftijd van 64 jaar te Maastricht overleden Mr. M. J. H. H. Paulussen, lid der Gedeputeerde Staten van Limburg en deken der Orde van Advocaten te Maastricht.
Mr. Paulussen werd geboren te Kaberg bij Maastricht op 19 Aug. 1871. Na beëindiging zijner universitaire studies, vestigde hij zich in 1895 als advocaat en procureur te Maastricht. In 1925 werd hij benoemd tot Ridder in de Orde van den Nederl. Leeuw.
(A. N. P.)

I. **GEESTELIJK LEVEN. — Vredesarbeid der Internationaal Georganiseerde Kerken te Chamby. —** Ds. F. Dijkema schreef op 20 Aug. '35 aan het Algemeen Handelsblad uit Zwitserland o.a. het volgende:
De Wereldbond heeft na de congressen te Praag en te Cambridge ditmaal een congres te Chamby sur Montreux gehouden, in de Châtelard School. Onder de aanwezigen, afgevaardigden van 31 landen, bevonden zich de internationale figuren Lord Dickenson, dr. Drummond (Engeland), dr. Atkinson en dr. Merrill (Amerika), prof. Alfred Monod, dr. J. Jezequel (Frankrijk), prof. Richter, prof. Hinderer, dr. Walther Simons (Duitschland), de Luth. bisschop Ammundsen (Denemarken), dr. Fischer, dr. Ulrich (Oostenrijk), prof. Zankow (Bulgarije), de metropoliet Dionysius (Polen), bisschop Irenaeus van Novi Sad Joego-Slavië) en talrijke andere vertegenwoordigers der Westersche en Oostersche kerken. Uit Nederland waren aanwezig: mej. L. C. A. v. Eeghen, dr. J. C. Wissing en schrijver dezes en als bezoekster, tevens als spreekster, mevr. Bakker-van Bosse. Onder de gasten waren ook de weduwe en de zoon van wijlen bisschop Nathan Söderblom.
De Wereldbond heeft nog nimmer vergaderd zonder dat oorlogsgeruchten rondwaarden. Ditmaal vergaderde hij onder den indruk van den dreigenden oorlog tusschen Italië en Abessynië. Heeft reeds de Synode der Ned. Herv. Kerk den Oecumenischen Raad gevraagd een manifest te doen uitgaan aan de Nederl. Kerken, de Wereldbond der Kerken heeft zich hierover ook uitgesproken in een met algemeene stemmen aanvaarde resolutie, waarin hij betoogt, dat het uitbreken van een oorlog tusschen twee volkeren, die beide tot de christenheid behooren en beide

het Kellogg-pact hebben onderteekend en leden zijn van den Volkenbond, een onmetelijke ramp zou zijn, die den vrede der geheele wereld bedreigt; en waarin daarna duidelijk gezegd wordt, dat elk volk, dat zijn woord breekt, om slechts door vreedzame middelen de geschillen uit den weg te ruimen, niet alleen door het zedelijk oordeel der menschheid, maar ook door de leer en den geest van Jezus Christus veroordeeld is. Onmiddellijk werden de noodige maatregelen genomen om deze resolutie zoowel aan de betrokken regeeringen als aan Laval, Eden en het secretariaat van den Volkenbond ter kennis te brengen. (Algemeen Handelsblad)

A. RUITERSPORT. — Nederlandsche successen te Spa en Berlijn. —

Van 21 tot 23 Juni '35 werd te Spa een concours hippique gehouden met de volgende resultaten voor Nederland:

Luitenant Greter won den eersten prijs gelukspringen met Ernica, twee tweede prijzen (Ernica) en één 14den prijs met Carina. Tevens werd Luitenant Greter eerste met Ernica in de „Prix de Spa" (20 hindernissen met een hoogte van 1.60 M.) en derde met White Bear in het Concours Hoogtesprong.

Ritmeester Baron Sirtema van Grovestins won één 5e prijs met Godard en één 15de prijs met Jimmy.

Nederland bezette de 3de plaats in den landenwedstrijd.

Op de Internationale Military te Berlijn (voorbereiding voor de Olympische Spelen) waren de resultaten als volgt:

Dressuurproef: Espoir (Kahn) 3e prijs; Mädel wie Du (Luit. Pahud de Mortange) 4e prijs.

Steeple: Espoir: foutloos en winstloos.

Cross: Espoir: 54 winstpunten.

Sprinconcours: Harlekijn: 20 winstpunten.

De eindresultaten voor de Nederlandsche deelnemers waren: Harlekijn 5e, Espoir 9e.

(Mededeeling Commandant Bereden Onderafdeeling IIe Afdeeling Politietroepen)

(Vorig bericht Ruitersport 1854 A.)

4 SEPTEMBER 1935

B. FRANKRIJK. — Leger en Vloot. - De Maginotlinie gereed. —

Van officieele militaire zijde werd bekend gemaakt, dat de Maginot-linie, bestaande uit driehonderd onderaardsche forten langs de Rijnlandgrens, is gereed gekomen. Naar verluidt zouden deze versterkingen in 48 uur tijds door 1.000.000 manschappen bezet kunnen worden. (Le Temps)

(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtmacht 1856 B.)

C. NEDERLAND. — Werkkampen Arbeiders-Jeugd-Centrale (A.J.C.). —

Wij halen hier iets aan uit het vijfde rapport der Arbeiders-Jeugd-Centrale inzake bemoeiingen en ervaringen, en nieuwe plannen voor de werklooze jeugd. Dit rapport bevat korte mededeelingen over het werk van de heeren De la Bella, Koos Vorrink en het hoofdstuur van de A.J.C.

Aan het hoofdstukje over de nieuwe plannen ontleenen wij, dat de Ned. Heide Maatschappij een plan heeft uitgewerkt, dat zal bestaan in het verbeteren der ontwatering, graven van slooten en greppels, het ontginnen en egaliseeren van een gedeelte der terreinen ter grootte van 4.21 H.A., alsmede het aanleggen van de noodige duikers en het verbeteren der toegangswegen (dit alles in de nabijheid van den Paaschheuvel te Vierhouten).

De Maatschappij zal zelf de leiding nemen bij het uitvoeren van dit werk. Het ligt in de bedoeling nu zes-weeksche kampen te houden, elk groot tachtig tot honderd man; op deze wijze zouden 1200 arbeiders elk zes weken werk kunnen vinden. In deze kampen zal 40 uur per week gearbeid worden, d.w.z. op vier dagen elk acht uur, op twee dagen elk vier uur. De beide middagen, alsmede de Zondagen, zullen aan ontspanning spel en sport besteed worden. De avonden aan ontwikkeling en ontspanning. Vooral op de beide avonden, die op vrije middagen volgen, zal meer systematisch ontwikkelingsarbeid worden verricht. In den regel zal één avond worden besteed aan cursussen inzake het wezen en het werk der vakbeweging, waarvoor in de eerste plaats de leiders der beweging als sprekers zullen worden gevraagd. Eén avond zal gewoonlijk worden besteed aan het bespreken der belangrijkste problemen van onzen tijd, maatschappelijke vraagstukken, geestelijke stroomingen. De tusschenliggende avonden zullen worden bijgevuld door lezingen met lichtbeelden over ontwerpen van bijzonderen aard, schilder- en beeldhouwkunst, film, enz. Gewoonlijk zullen de groepen ononderbroken zes weken blijven, met dien verstande, dat zij na drie weken op kosten van de A.J.C. per trein naar huis kunnen gaan gedurende het weekeind.

(Rapport der Arbeiders-Jeugd-Centrale)

(Vorig bericht S.D.A.P. 1824 F.)

D. DISCONTOKOERSEN. — Hongarije. —

De Nationale Bank heeft op 28 Aug. '35 het disconto met een ½% verlaagd tot 4%. De rentevoet voor beleeningen werd teruggebracht van 5 tot 4½%.

(Pesti Hirlap) **(Vorig bericht 1802 C.)**

E. THEE. — Wereld-Uitvoer. - Invoer. - Nederland.

Blijkens het verslag van het Intern. Thee Comité bedroeg de totale wereld-thee-uitvoer in de 12 maanden per 31 Maart '35 872 (v. j. 807,2) millioen lbs. De verdeeling van dezen uitvoer over de diverse landen is als volgt:

Restrictie landen:	(In millioenen lbs.) Jaar per 31 Maart 1933	1934	1935
Engelsch Indië (over zee)	379,8	317,1	326,0
Dito over land	2,9	7,3	16,6
Ceylon	258,8	197,0	220,2
Nederl.-Indië	186,6	136,1	145,2
Totaal	828,1	657,5	708,0
Andere landen:			
China	91,4	91,5	102,0
Japan	28,0	33,1	29,1
Formosa	14,7	17,1	22,4
Indo China	1,5	2,0	2,0
Afrika	4,2	6,0	8,5
Totaal	139,8	149,7	164,0
Totaal generaal	967,9	807,2	872,0

De totale hoeveelheid thee, welke door de verschillende landen werd ingevoerd, was als volgt over de verschillende afzetgebieden verdeeld:

	(In millioenen lbs.) Jaar per 31 Maart 1933	1934	1935
Europa	546,5	563,1	560,0
Noord- en Centr. Amerika	132,6	131,8	111,3
Zuid-Amerika	11,0	9,2	10,9
Azië	33,3	38,1	47.9
Afrika	62,1	60,6	61,7
Oceanië	59,0	59,7	54,3
Invoer in prod. landen	12.0	6,5	6,2
Totaal	856,5	869,0	852,3

Onder invoer wordt in bovenstaande tabel verstaan de leveringen uit de veemen, de netto-invoer in andere niet-productielanden, met inbegrip van den invoer in die landen, welke thee over land invoeren uit Eng.-Indië, alsmede de invoer in de productie-landen.

De invoer in Nederland bedroeg in 1934-'35 totaal 23,4 (v.j. 21,6) millioen lbs. In 1932-'33 bedroeg de Nederlandsche invoer echter nog 26,7 millioen lbs. en in 1931-'32 25,4 millioen lbs.

(Intern. Thee Comité) **(Vorig bericht 1439 G.)**

F. NEDERLAND. — Wethoudersbenoemingen. —

Wij geven eenige uitslagen der wethoudersbenoemingen:

Amsterdam: de heeren S. R. de Miranda, E. Boekman, F. van Meurs (allen S.D.A.P.); mr. G. C. J. D. Kropman (R.K.); G. Baas (A.R.) en Jac Rustige (C.H.).

Rotterdam: de heeren De Zeeuw, J. Brautigam, Ratté en R. J. Dijk (allen S.D.A.P.). Deze laatste heeft zijn benoeming niet aanvaard.

Den Haag: de heeren prof. ir. C. L. van de Bilt (Lib.); ir. L. J. M. Feber (R.K.); J. R. Snoek Henkemans (C.H.); M. Vrijenhoek en L. Buurman (S.D.A.P.).

(N. R. C.) **(Vor. ber. A'dam 1217 B.; R'dam 193 F.)**

G. NEDERLAND. — Textiel Conventie. —

De verkoopvoorwaarden der Nederl. Textiel Conventie zijn op 1 Sept. '35 in werking getreden.

Drie weverijen traden nog als lid toe, waarmede het aantal aangesloten ondernemingen gestegen is tot zeventig.

De vergadering benoemde tot economisch adviseur prof. dr. Wisselink te Rotterdam; tot leden van den Raad van Toezicht van het Centraal Bureau (kartelcommissarissen) werden benoemd mr. B. J. M. van Spaendonck en prof. dr. J. Wisselink. (Vaderland)

(Vorig bericht 1709 E.)

H. MR. C. H. GUEPIN OVERLEDEN. —

Op 60-jarigen leeftijd is in Huize Spaarmberg te Santpoort overleden mr. C. H. Guépin, lid van de Provinciale Staten van Noord-Holland.

Mr. Guépin werd op 10 Dec. 1874 te Amsterdam geboren. Hij studeerde aan het Gymnasium te Amsterdam, waarna hij eveneens te Amsterdam de Universiteit bezocht, waar hij in 1899 in de rechtswetenschappen promoveerde. Van 1899 tot 1917 oefende

mr. Guépin de advocatenpraktijk in de hoofdstad uit. Van 1917 tot 1923 was hij directeur van de Nederlandsche Handel-Maatschappij. In 1905 was hij oprichter van de Centrale Trust Compagnie. In 1906 richtte hij de Nederlandsche Grondbriefbank op, waarvan hij gedelegeerd commissaris was. In 1927 werd hij gekozen tot lid van de Provinciale Staten van Noord-Holland voor de Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond". Verder was de overledene lid van den Hoogen Raad van Arbeid. (Red. K. H. A.)

A. **NEDERLAND. — Eerste Nederlandsche Geografendag. —**
Op 30 Aug. '35 werd te Utrecht de eerste Nederlandsche Geografendag gehouden, waaraan 150 aardrijkskundigen uit alle deelen van het land, benevens een aantal belangstellenden en genoodigden deelnamen. Onder deze laatsten merkten wij o.a. op: den Burgemeester van Utrecht, mr. Ter Pelkwijk; prof. v. Eerde, voorzitter van het Koloniaal Instituut; de heeren Voûte en Luymes, bestuursleden van het Kon. Ned. Aardrijkskundig Genootschap; Bolkesteyn, v. d. Ent en v. d. Weijst, inspecteurs van het Middelbaar Onderwijs; ir. C. de Casseres, directeur van de streekplannen te Eindhoven; ir. v. Lohuizen, directeur van den dienst van Publieke Werken te Amsterdam; mr. dr. v. Zanten, directeur van het Bureau van Statistiek der gemeente Amsterdam; mr. Zeldenrust, vice-voorzitter van het Genootschap van Leeraren aan Nederlandsche Gymnasia; den heer Chr. Stapelkamp, bestuurslid van de Vereeniging van directeuren van H.B.S.; dr. H. Roos, bestuurslid van de Vereeniging van directeuren bij het Economisch Onderwijs; den heer v. Wijk, directeur van het marktwezen te Utrecht; den heer Reitsma, hoofd-redacteur van het tijdschrift Spoor- en Tramwegen; dr. v. Bemmelen, lector aan de gemeentelijke Universiteit te Amsterdam; dr. Fischer, lector aan de Universiteit te Utrecht.
Nadat de hoogleeraar-directeur prof. dr. K. Oestreich de aanwezigen met een kort woord in het Geografisch Instituut had welkom geheeten, opende de voorzitter, prof. dr. mr. S. R. Steinmetz, Amsterdam, deze eerste geografendag.
Onder de vele belangrijke lezingen die o.a. door prof. L. van Vuuren, dr. Bakker, dr. J. J. Fahrenfort e.a. werden gehouden, citeeren wij uit prof. Ter Veen's voordracht over de koloniale vraagstukken in Tripolitanië het volgende:
De Italiaansche koloniale politiek heeft twee doeleinden scherp in het oog gevat: 1. beheersching van den handelsweg door de Middellandsche Zee naar den Indischen Oceaan; 2. beveiliging van het moederland door het scheppen van invloedsferen in de daar tegenover liggende landen; deze laatste gebieden kunnen tevens dienen als uitgangsland voor verdere politieke en economische penetratie.
Tripolitanië heeft zulk een veelzijdige taak: flankdekking van Italië en beheersching van den Middellandschen Zeeweg, doch Tunis ontbreekt in dit systeem. Voorts heeft de bezitter der kust naar internationale opvatting ook recht op het achterland, dat zich volgens de Italianen uitstrekt tot diep in den Soedan. Zij steunen hierbij op de oude Turksche aanspraken.
De onderwerping van Tripolitanië heeft den Italianen veel moeite gekost door de strijdlust der bewoners en de sterke organisatie der Senoessia. Eerst sedert een paar jaren is het land onderworpen en kan aan de pacificatie gewerkt worden. Daartoe hebben de Italianen een uitstekend wegennet aangelegd, putten geboord en op andere wijze getracht het welvaartspeil der inlanders te verhoogen; dit is op vele plaatsen gelukt. Ook de school heeft een rol in het proces der pacificatie te vervullen; ze moet de jonge generatie gewennen aan en verzoenen met de nieuwe meesters, hun de Italiaansche taal leeren, opdat ze later in dienst van Italië kunnen treden. Inderdaad zijn er duizenden Tripolitanen: Arabieren, Berbers, Tibboes en Toeâregs toegetreden tot het leger, waar zij als uitmuntende soldaten gewaardeerd worden.
Italië heeft ook getracht de kolonie tot meer welvaart te brengen door aanmoediging van Italiaansche agrarische kolonisatie. Intusschen had Mussolini in 1927 zijn demografischen oorlog ingezet: Europa zou tusschen 1935 en 1940 op een kruispunt staan (zijn rede van 26 Mei 1927); dan moest Italië sterk zijn, dus moest de totaliteit worden opgevoerd. Het bevolkingsoverschot moest ten deele een plaats krijgen in de koloniën, ook in Tripolitanië: de „demografische kolonisatie" wordt ingezet.
Spr. noemt enkele der nieuwste kolonisatiesystemen; het succes is gering. Sedert 1928 zijn er niet meer dan 9000 personen gekoloniseerd van het geboorte-overschot van ± 2 millioen.
De mislukking der demografische kolonisatie in Tripolitanië wordt dan een rechtvaardiging voor nieuwe koloniale expansie. Abessynië moet de taak overnemen. (Red. K. H. A.)

B. **TSJECHO-SLOWAKIJE. — Volksdag der Sudeten-Duitschers. —**
De Sudeten-Duitsche partij van Konrad Henlein heeft op 1 Sept. '35 een volksdag gehouden in Kaida in Noord-Bohemen. Naar van Duitsche zijde werd medegedeeld hadden 60.000 personen aan de oproepen gehoor gegeven. Het hoogtepunt van de bijeenkomst was een rede van Henlein (Nat.-Socialist), waarin deze o.m. zeide:
Wij vormen de belichaming van den nieuwen levenswil en het levensrecht van onze volksgenooten. Voor ons is er geen terug. Wij laten ons niet met dreigementen afschepen. Wij willen ons goede recht tot den laatsten ademtocht verdedigen. Door onze successen bij de verkiezingen heeft men gezien, dat in de republiek niet alles zoo gelukkig gaat als men zou willen doen gelooven. Door ons willen en onze discipline is onze zaak een Europeesche aangelegenheid en wij willen een Europeesche aangelegenheid blijven, tot wij vereenigd zijn met onze stamgenooten.
(Prager Presse) **(V. b. Sudeten-Duitschers 867 A.)**

C. **ITALIE. — Openbare schuld. —**
De openbare schuld van Italië bedroeg op 30 Juni '35 Lire 72.250.000.000. Hiervan waren Lire 63.450.000.000 binnenlandsche schulden en Lire 7.800.000.000 vlottende schulden. De buitenlandsche schuld bedroeg ongeveer Lire 1.000.000.000. (Corriere della Sera)
(Vorig bericht Schulden 1074 A.)

D. **NEDERLAND. — Intellectueele Werkloozen. —**
De ministers van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen en van Sociale Zaken hebben in December 1933 de stichting tot verruiming van werkgelegenheid voor academisch gevormden in het leven geroepen. Academisch gevormden, wier wetenschappelijke capaciteiten gunstig worden beoordeeld, komen voor een tewerkstelling in aanmerking, maar hen, die, na reeds een positie te hebben bekleed, als werkloozen moeten worden beschouwd, stelt de stichting in het algemeen niet te werk. De werkzaamheden, welke hun worden opgedragen, moeten een wetenschappelijk karakter dragen. Zij krijgen alleen een toelage, als hun financieele toestand of die hunner ouders dit noodzakelijk maakt. De grootte der toelage is van den financieelen welstand afhankelijk. Zij bedraagt ten hoogste ongeveer vijftig gulden per maand.
De regeering heeft aan de stichting *f* 50.000 subsidie toegezegd.
Een andere werkverschaffing voor werklooze intellectueelen is die bij het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie.
De jongelui worden alleen belast met arbeid, welke, ofschoon nuttig, anders niet zou worden verricht, dus in geen geval met werk, dat ook onder normale omstandigheden zou moeten worden uitgevoerd.
Voor afgestudeerden van de middelbaar technische scholen kan de vergoeding dertig tot vijf en veertig gulden bedragen. De tegemoetkoming voor ingenieurs kan daar dan bovenuit gaan tot *f* 50. Medio September 1934 heeft het Staatsbedrijf met deze regeling een aanvang gemaakt. Het aantal tewerkgestelden hier bedraagt thans veertig. (Vaderland)
(Vor. ber. Intellect. 1743 E.; Werkloosh. 1928 E.)

E. **NEDERLAND. — Opening Eerste Nederlandsche Flesschengas Station. —**
Dezer dagen had op de terreinen van de N.V. „Gasfabriek Hellevoetsluis" te Hellevoetsluis de officieele opening plaats van het Eerste Nederlandsche Flesschengas Station, onder beheer van genoemde N.V., voor welke opening, zoowel van technische zijde als van andere kanten, groote belangstelling bestond.
Het nieuwe product wordt in den handel gebracht onder den naam „echt stadsgas in flesschen".
Bij de afnemers staan twee flesschen en een speciale tweetraps-regulateur met veiligheidsklep en manometer. Is de eene flesch leeg, hetwelk op de manometer direct te zien is, dan hoeft men slechts een schakelkraan om te zetten en men kan de tweede flesch gebruiken. De afnemer komt dus nooit zonder gas te staan. Als gastoestel kan men alle goede gascomforen, gasfornuizen, warmwatertoestellen, gaskachels en gaslampen gebruiken, welke in den handel zijn of welke men al bezit.
Met deze installatie te Hellevoetsluis heeft een geheel nieuw bedrijf in Nederland zijn intrede gedaan, hetwelk zelfs van nationaal belang kan zijn wanneer onder bijzondere omstandigheden de invoer van vloeibare brandstoffen bemoeilijkt zou worden. (A. N. P.)

A. SOVJET RUSLAND. — Het tweede vijfjaren-plan.

Sedert met de uitvoering van het tweede vijfjaren-plan een aanvang is gemaakt, zijn twee en een half jaar verloopen, aldus zegt het maandoverzicht van de Moskou Narodny Bank, en op dit oogenblik is het van belang na te gaan of de ontwikkeling van de industrie en den landbouw voortgang heeft gemaakt en in hoeverre het plan verwerkelijkt is.

De voor het laatste jaar van het plan — 1937 — vastgestelde productie-capaciteit is wat betreft graan thans reeds practisch bereikt en er is alle reden om te verwachten, dat de waarde van de omzetten in den kleinhandel in het komende jaar reeds het peil zal bereiken, dat voor 1937 was vastgesteld. Waar het voornaamste doel van het tweede vijfjaren-plan de volkomen socialisatie van industrie en landbouw is, is het feit, dat blijkens de cijfers van het begin van dit jaar 96 pct. van alle productiemiddelen door den Staat, de collectieve boerderijen en de coöperative vereenigingen gecontroleerd wordt, een voldoende bewijs voor het verkregen succes. Het nationale inkomen is in de betreffende periode reusachtig toegenomen en is gestegen van 48.500 millioen roebel in het eerste jaar van het plan tot 55.600 millioen roebel in het afgeloopen jaar, terwijl de verdere voortgang, die in het tot nu toe verstreken deel van het loopende jaar is gemaakt, het waarschijnlijk doet zijn, dat dit jaar het geraamde bedrag van 64.500 millioen roebel zal worden bereikt.

In de afgeloopen 2½ jaar zijn in totaal kapitaals-investeeringen geschied tot een bedrag van 50.000 millioen roebel, met als gevolg, dat de industrieele productie thans is gestegen tot 3½ maal de hoeveelheid van 1928. Het aandeel der nieuwe ondernemingen en der geheel gereconstrueerde fabrieken in de totale industrieele productie bedroeg in 1933 40 pct., en dat van de nieuwe electrische krachtstations zelfs 73,3 pct. Het aandeel der nieuwe ondernemingen in de totale productie der zware chemische industrie bedroeg 65,3 pct. en dat der kleedingfabrieken 63,5 pct. De waarde van de productie der machine-industrie is van 6,8 pct. der totale productie van de zware industrie in 1913 gestegen tot 11,2 pct. in 1929 en 23,3 pct. bij den aanvang van het loopende jaar en men verwacht, dat dit percentage ook gedurende de nog resteerende jaren van de uitvoering van het tweede vijfjaren-plan gehandhaafd zal blijven, gezien de beslissende positie, die de machine-bouw in de technische reconstructie van de nationale economie inneemt.

De electrificatie en mechanisatie van de industrie, die tot nu toe door de Sovjet Unie bereikt is, heeft het land op de tweede plaats gebracht na de Ver. Staten wat betreft het gebruik van electriciteit in de industrie over het algemeen, terwijl de Sovjet Unie wat betreft het gebruik van electriciteit in de steenkolenstructie van de nationale economie inneemt.

De mechanisatie van de kolenmijnen in het Donetz-bekken is gestegen van 19,4 pct. in 1928 tot 81,8 pct. in Juni van het loopende jaar, terwijl dit percentage in 1913 slechts ½ bedroeg. De uitgaven voor machinerieën door den landbouw waren in 1934 driemaal zoo groot als in 1928 en op het oogenblik zijn reeds 300.000 tractors in gebruik.

Aan het einde van het eerste halfjaar van het loopende jaar was de productie van consumptie-goederen 2½ maal grooter dan in 1928, de omzetten in den kleinhandel waren in 1933 22 pct. grooter en in 1934 bedroeg de stijging 23 pct., terwijl in de afgeloopen zes maanden een record-stijging van 31,1 pct. kon worden waargenomen. Tegelijkertijd is het aantal cultureele instellingen aanmerkelijk toegenomen, zooals scholen, technische instituten, theaters, bioscopen, clubs, enz. Tenslotte kan gewezen worden op de reusachtige toeneming van de staats-verzekeringen, waarvan het budget voor 1935 een totaalbedrag van meer dan 6.000 millioen roebel aanwijst.

(Moskou Narodny Bank - A. N. P.)

(Vorig bericht 1162 I.)

B. LEEUWARDEN. — Herdenkingsfeesten. —

De herdenkingsfeesten te Leuwarden ter gelegenheid van het feit, dat het 500 jaar geleden is, dat bij de stad Leeuwarden werden gevoegd de beide in 1435 naastliggende dorpen Hoek en Oldehove, zijn op 2 Sept. '35 ingezet met een herdenkingsavond waar tal van autoriteiten tegenwoordig waren.

Deze avond, welke onder leiding stond van mr. J. W. Tysma, werd geopend met een toespraak van den voorzitter van het algemeen comité, mr. M. E. Hepkema. Medewerking aan dezen avond verleenden het Collegium Musicorum dat optrad in rococo-costuum en Mej. Doe Haasdijk, die aan den vleugel begeleid door Mevr. Komter-Kuypers, van Laren (N.-H.), enkele oud-Friesche liederen zong. Na het eerste optreden van het muziekgezelschap en de zangeres hield mr. J. W. Tysma de feestrede:

Lit us tinke oan âlde tiden:
Ieuwen fol fen lêst en noed,
Kriich tsjin frjemd folk, fjuchtsjen striden,
Wrakseljen mei wetterfloed.
Dêr 't Dy 't âlde folk biwarre,
Dreech tsjin stoarm en twingerij,
Dêr scill wy, as Friezen, swarre:
„Aldfaers erf, wy weitsje oer dy!"

Met deze strofe uit „It Heitelân", het gedicht van den te vroeg overleden Frieschen dichter J. L. v. d. Burg, begon spreker zijn inleiding als introductie der te houden feestweek.

Vervolgens gaf spr. een kort historisch overzicht van het gebeuren uit het jaar 1435. Twee eeuwen vroeger was Leeuwarden al een belangrijke koopstad met stedelijke rechten, die veel handel dreef met het Hanze-verbond. De Middelzee slibde echter dicht, malaise kwam, maar met de stoerheid het volk eigen ging men zich werpen op andere bronnen van inkomsten. Spoedig bloeide de handel en het gildewezen. In 1380 kwamen er poorten, wallen en grachten. De stad werd echter te klein. Er moest expansie komen. Oldehove en Hoek wilden wel samengaan. Zoo kwam dan in 1426 het verdrag tot stand, waarbij deze drie plaatsen onder een stadsbestuur kwamen te staan. Maar 9 jaar wisten de Burmania's en Camminga's het tegen te houden. Tenslotte moest de adel zwichten tegen de nijvere stadsbevolking.

Daarop werd de stad residentie van den stadhouder en klom zoo boven Franeker uit. Spr. besloot zijn rede door allen dank te brengen die het mogelijk hebben gemaakt dit belangrijke feit zoo luisterrijk te kunnen herdenken. (Leeuwarder Courant)

(Vorig bericht 1901 G.)

5 SEPTEMBER 1935

C. NEDERLAND. — Muntwerkzaamheden. —

Het aantal in 1934 aan 's Rijks Munt geslagen munten bedraagt 38.000.000, met een nominale waarde van *f* 425.000.

In de laatste 10 jaren zijn de volgende aantallen gemunt:

Jaar	Gouden en zilveren munten	Munten van onedel metaal	Totaal aant. stukken
1925 . .	8.673.071	15.214.000	23.887.071
1926 . .	6.091.211	17.000.000	23.091.211
1927 . .	6.154.424	16.500.000	22.654.424
1928 . .	57.321.811	23.600.000	80.921.811
1929 . .	52.450.000	75.700.000	128.150.000
1930 . .	71.800.000	16.700.000	88.500.000
1931 . .	39.500.000	2.400.000	41.900.000
1932 . .	13.732.220	13.000.000	26.732.220
1933 . .	6.022.101	21.400.000	27.422.101
1934 . .	2.000.000	36.000.000	38.000.000

In verband met de opdrachtgevers is het totaal aantal gemunte stukken als volgt te splitsen:

I. Van Regeeringswege:

	Aantal stukken	Nom. waarde
a. voor Nederland . . .	8.000.000	*f* 275.000,—
b. voor Ned.-Indië . . .	30.000.000	*f* 150.000,—
Totaal	38.000.000	*f* 425.000,—

Naar de muntsoorten gerangschikt:

Voor Nederland: *f* 200.000 aan 10-centstukken, *f* 50.000 aan 5-centstukken en *f* 25.000 aan ½-centstukken.

Voor Nederl.-Indië: *f* 150.000 aan ½-centstukken N.I.

Ook nu wederom is de zilveren specie van ingetrokken munt vervaardigd.

(Verslag van 's Rijks Muntmeester) **(V. b. 1444 K.)**

D. VATICAAN. — Z. H. Paus Pius XI bidt om vrede.

Naar aanleiding van de ontvangst van 2000 ziekenverpleegsters, die deelnamen aan het te Rome gehouden internationale congres, heeft Paus Pius XI een toespraak gehouden, waarin hij speciaal inging op het Italiaansch-Abessynische conflict.

De paus bracht daarbij allereerst de gruwelen van den wereldoorlog in herinnering. Denkend aan het toen gebeurde, dient men, aldus paus Pius, met alle kracht den vrede af te smeeken.

In het buitenland spreekt men van een veroverings- en aanvalsoorlog. Zulk een oorlog beschouw ik als een onrechtvaardige onderneming, als iets wat ons begrip ten eenenmale te buiten gaat en onbeschrijfelijk droevig en verschrikkelijk is. Ook al spreekt

men in Italië van een rechtvaardigen oorlog voor de verdediging en de beveiliging der grenzen, een oorlog die noodig is voor expansie en voor de bevrediging der materieele behoeften, toch blijf ik vurig hopen, dat men zonder oorlog de bestaande moeilijkheden zal weten op te lossen. Al moge dit niet gemakkelijk wezen, het mag toch niet onmogelijk zijn.
Bij alle begrip voor Italië's expansiebehoeften moet niettemin het recht van verdediging binnen redelijke grenzen worden gehouden, opdat niet de verdediger zelf schuldig zij.
De paus deed ten slotte een beroep op allen, gemeenschappelijk te bidden voor het behoud van den vrede. (Osservatore Romano) **(Vor. ber. Paus Pius XI 1789 D.; Abess-Ital. Conflict 1931 A.)**

A. **NEDERLAND. — Compensatie- en Clearing-overeenkomst met Bulgarije. —**
Te 's-Gravenhage, ten departemente van Economische Zaken, is tusschen Nederland en Bulgarije een compensatie -en clearingovereenkomst tot stand gekomen.
De overeenkomst, welke de wederzijdsche gevolmachtigden parafeerden, zal na goedkeuring te Sofia worden geteekend, waarna de inwerkingtreding begin September kan volgen. (Keesings Financieel Archief)

B. **NEDERLAND. — Jongeren Vredes Actie. —**
Op 31 Aug. en 1 Sept. '35 hield de Jongeren Vredes Actie haar Zomerconferentie te Soesterberg, waaraan ongeveer 175 personen deelnamen. Bij afwezigheid van den heer Stuifzand hield de heer H. Bladergroen een rede over: Nederland in de wereld, politiek en economisch. Spr. betoogde, hoe de economische positie van Nederland allereerst gekenmerkt wordt door de wanverhouding tusschen de economische capaciteit en de belangrijkheid van het land. De capaciteit immers is klein. De belangrijkheid van Nederland's positie moet dus andere oorzaken hebben. Hiervan noemde spr. als eerste een reeks geografische factoren (ligging aan den mond van groote rivieren, bruggehoofdpositie van het continent ten opzichte van Engeland). Verder de historische factoren, alle samen te vatten onder den term ,,koloniën''; de goudstroom, die ten tijde van het vroeg kapitalisme naar Nederland vloeide; de vondst van belangrijke grondstoffen, tenslotte de strategische sleutelpositie in een mogelijk Pacific-conflict. Door dit alles zal Nederland in de toekomst onmogelijk ,,neutraal'' kunnen blijven.
Op 1 Sept. '35 sprak de heer W. L. van Warmelo over: De mogelijkheden voor het anti-militairisme in Nederland. Spr. constateerde, dat het resultaat van het Vredeswerk in Nederland zeer bedroevend is. Als oorzaak moeten wij de fouten, die het beging, goed nagaan. Allereerst ontbreekt een juiste omschrijving van wat we werkelijk willen, wat we bedoelen met de uitdrukkingen: ,,anti-militairisme'', ,,ontwapening''.
In de tweede plaats zijn we niet genoeg positief geweest. We moeten aantoonen, dat de kracht van onze tegenstanders niet ligt in het militaire, maar in het economische. Wanneer we deze fouten erkennen, zien we in, dat we nieuwe wegen moeten inslaan. We moeten de menschen ervan doordringen, dat een weerloos volk met een goed georganiseerd leidelijk verzet, onoverwinlijk is; dat de huidige Volkenbond een bond van volkeren moet worden, die den oorlog voorkomt door afschaffing van de militaire luchtvloot, o.a. en door contrôle op de civiele; dat een economisch systeem, als door Upton Sinclair in zijn brochure ,,Een uitweg'' nader uiteen gezet is, uitgevoerd kan worden zonder diefstal, zonder schokken. Spr. heeft geen vertrouwen te dien opzichte in de politieke partijen, wel in de Vredesbeweging. Het nadeel van de eersten is, dat zij te sectarisch zijn. Iedere stroming is wel noodzakelijk volgens hem, maar er moet meer samenwerking onderling zijn.
Na een geanimeerde nabespreking werd de conferentie gesloten. (A. N. P.) **(Vorig bericht blz. 1666 E.)**

C. **BEVOLKINGSWETENSCHAP. — Congres te Berlijn. —**
Op 28 Aug. '35 zijn de selectievergaderingen begonnen van het Internationaal Congres voor Bevolkingswetenschap te Berlijn. In de eerste sectie zijn bevolkingsproblemen, zooals zij zich in een groot aantal landen voordoen, behandeld. De heer K. A. Wieth uit Trondhjem zeide met betrekking tot de Scandinavische rijken, dat z.i. liberalisme, radicalisme en feminisme schuld droegen aan de afneming der geboorten. Hij verwachtte slechts verandering op dit punt door het baanbreken van een nieuwe geestesrichting, zooals het nationaal-socialisme in Duitschland er een was.
Prof. dr. W. Winkler uit Weenen sprak over de in Oostenrijk steeds dalende geboortencurve. Op het platteland is het één kind-huwelijk overheerschend. Te Weenen blijven de huwelijken van jonge lieden dikwijls totaal kinderloos.
Prof. Stephan Szulz uit Warschau constateerde in Polen een achteruitgang van de geboorten sinds 1900 met 35 procent.
In de tweede sectie, voor erfelijkheidsbiologie en rashygiëne, noemde prof. Keiters uit Hamburg het Jodendom een gangmaker voor den biologischen achteruitgang. Van de uitschakeling van het Jodendom verwachtte hij op zichzelf al een invloed ten goede voor het Duitsche volk.
Verder wordt gemeld dat dr. Methorst uit Den Haag het woord heeft gevoerd over het door hem ontworpen bevolkingsregister, hetwelk in Nederland wordt ingevoerd. Sedert 1850 bestaan in Nederland in alle gemeenten registers, waarin de geboorten, sterfgevallen en verhuizingen der families worden genoteerd. Het nieuwe procédé bestaat daarin, dat elk pas geboren kind een kaart in het register krijgt, waarop zijn afstamming, later huwelijk en sterfgeval worden vermeld. De mogelijkheid bestaat ook op elke kaart het familieverband te noteeren. (Berl. Tageblatt)

6 SEPTEMBER 1935.

D. **LUCHTVAART. — Vliegongelukken. - Jhr. mr. G. Sandberg omgekomen. —**
Luitenant-vlieger Jhr. Mr. G. Sandberg, die op 5 Sept. 1935 in het bijzijn van tal van Turksche autoriteiten te Ankara een demonstratie zou geven met het militaire Fokker-vliegtuig van het nieuwe type C. 10, is tijdens deze vlucht afgegleden en neergestort. Het vliegtuig werd geheel vernield en luitenant Sandberg werd op slag gedood.
De 1e luitenant Jhr. Mr. G. Sandberg was een der bekwaamste Nederlandsche vlieger-officieren, die sedert 1922 verbonden was aan de militaire Luchtvaart Afdeeling te Soesterberg. Hij kwam daar als reserve-officier en voltooide zijn rechten-studie, waarna hij echter toch de militaire luchtvaart koos voor zijn verdere carrière.
Reeds verscheidene jaren was hij op Soesterberg als instructeur werkzaam en bij tallooze gelegenheden is hij opgetreden als invlieger voor de Fokker-fabrieken, als hoedanig hij thans ook de reis naar Turkije heeft ondernomen.
De overledene was 37 jaar oud. (A. N. P.)
(Vor. ber. Vliegongelukken 1914 B.)

E. **'s-GRAVENHAGE. — Begrooting 1936. —**
B. en W. van 's-Gravenhage hebben aan den gemeenteraad de ontwerp-begrooting-1936 dezer gemeente, alsmede de afzonderlijke ontwerp-begrootingen van de bedrijven en diensten der gemeente, doen toekomen.
Het voorloopig ontwerp wees een tekort aan van pl.m. *f* 4.650.000. (Vaderland)
(Vor. ber. Begrooting 1684 B.)

F. **LITAUEN. — Nieuwe regeering. —**
Het kabinet van Litauen is afgetreden. De vroegere minister-president Tubelis heeft een nieuwe regeering gevormd, waartoe alle ministers van het oude ministerie behooren, behalve de ministers van Binnenlandsche Zaken en Landbouw.
Minister van Binnenlandsche Zaken wordt generaal Caplikas, terwijl Putvinkis met de portefeuille van Landbouw wordt belast.
De oorzaak van deze kabinetswisseling moet gezocht worden in de boeren-onlusten in het Suwalki-gebied, welke zijn verwekt door de partij van den minister van Landbouw.
Het aftreden van den minister van Binnenlandsche Zaken is een gevolg van de bloedige botsingen met de politie.
De minister-president verklaarde, dat zoowel de binnen- als de buitenlandsche politiek niet zal worden gewijzigd en ook de financieele politiek geen veranderingen zal ondergaan. (Diena) **(V. b. 1341 B.)**

A. ABESSYNIE. — Concessie wordt geannuleerd. —
Het Amerikaansche ministerie van Buitenlandsche Zaken heeft op 4 September '35 bekend gemaakt, dat de concessie aan de African Development and Exploration Corp. zal worden geannuleerd.
Hull, de minister van Buitenlandsche Zaken, heeft bekend gemaakt, dat als resultaat van besprekingen, die hij heeft gehad met ambtenaren van de Standard Vacuum Oil Co., dezen hem hebben medegedeeld, dat zij zich uit de concessie zullen terugtrekken.
In een formeele verklaring zeide minister Hull, dat George Walden en Dundas, onderscheidenlijk president-commissaris en vice-president van de Standard Vacuum Oil Co., vandaag hebben bekend gemaakt dat hun maatschappij eigenares was van een uitgebreide olieconcessie, 29 Augustus door den keizer van Ethiopië toegewezen aan de African Development Exploration Corporation, die ondergeschikt is aan de Standard Vacuum en het advies zocht van het Departement van Buitenlandsche Zaken over den toestand, door de concessieverleening in het leven geroepen. Den bestuursleden van bovengenoemde maatschappij werd medegedeeld, dat de verleening van de concessie de oorzaak van groote ongelegenheid was, niet slechts voor de regeering, doch ook voor anderen, die krachtige, oprechte pogingen in het werk stellen voor het behoud van den vrede, en dat het hoogst wenschelijk was, dat zoo spoedig mogelijk de noodige stappen werden gedaan om de concessie te beëindigen.
Later werd den minister van Buitenlandsche Zaken door bovengenoemde bestuursleden medegedeeld, dat de maatschappij had besloten, zich uit de concessie terug te trekken.
Naar uit Addis Abeba wordt gemeld, heeft de Abessynische regeering besloten, dat de petroleum-concessie niet zal worden geannuleerd.
Men wijst er te Addis Abeba op, dat het contract voorziet in een opzeggingstermijn van 90 dagen, voor het geval een der beide partijen op de onderteekening zou willen terugkomen.
Van de zijde der Standard Vacuum Oil wordt echter verklaard, dat partijen binnen dezen termijn het recht hebben, op de overeenkomst terug te komen, een recht, waarvan de maatschappij thans gebruik maakt.
In Italiaansche kringen te Addis Abeba is men over het annuleeren der concessie zeer voldaan.
Onafhankelijk van de Standard Vacuum Oil Co., zou de New-Yorksche makelaar Chertok eenige concessies in Abessynië hebben verkregen, naar verluidt door bemiddeling van dr. Martin, Abessynië's gezant te Londen. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vorig bericht blz. 1931 A.)

7 SEPTEMBER 1935.

B. Ir. A. STOOP OVERLEDEN. —
Op 7 September 1935 is te Bloemendaal in den ouderdom van 79 jaar overleden de heer ir. A. Stoop.
De heer Stoop studeerde aan de Polytechnische School te Delft en vertrok in 1879 naar Nederlandsch Indië als mijningenieur in dienst van het gouvernement.
Na een studiereis naar Amerika verrichtte de heer Stoop met groot succes petroleum-boringen bij Soerabaja en stichtte de Dordtsche petroleum-maatschappij.
Na de fusie tusschen de Dordtsche petroleum en de Kon. Petroleum Maatschappij werd de heer Stoop directeur. Ook stichtte hij de Oost-Borneo Maatschappij en de Moeira Tras Maatschappij.
Bij een onderzoek naar petroleum in Wiessee (Zuid-Beieren) boorde ir. Stoop een rijke mineraalbron aan. Dat Wiessee een bloeiende badplaats is geworden is aan den heer Stoop te danken. Hem werd het eere-burgerschap der stad aangeboden.
In Bloemendaal stichtte de heer Stoop de naar hem genoemde bad-inrichting. (A. N. P.)

C. VOLKENBOND. — Het Italiaansch-Abessynische Conflict te Genève. —
Na een korte geheime bespreking is de Volkenbondsraad op 4 Sept. '35 bijeengekomen in de aangekondigde, openbare zitting ter behandeling van het Italiaansch-Abessynische conflict.
De voorzitter, de Argentijnsche gezant te Bern Ruiz Guinazu, deelde mede, dat de uitspraak der vijf scheidsrechters over het incident van Oeal-Oeal eenstemmig ter kennis van den Volkenbond was gebracht en den leden van den Volkenbondsraad ten spoedigste zou worden medegedeeld.
De „Paris Soir" meent te weten, dat de scheidsrechters der Italiaansch-Abessynische arbitrage-commissie ten aanzien van het incident van Oeal-Oeal zich noch naar de eene noch naar de andere zijde hebben uitgesproken. Men zou veeleer tot de conclusie zijn gekomen, dat noch Italië, noch Abessynië de verantwoordelijkheid voor dit incident draagt.
De Raad had in zijn vorige zitting besloten, een onderzoek in te stellen naar de Italiaansch-Abessynische betrekkingen in hun geheel. Alvorens hiertoe over te gaan bracht Eden echter rapport uit over de onderhandelingen der drie groote mogendheden te Parijs.

Verklaringen van Eden. — Eden's verklaring bestond uit twee gedeelten, nl. het met de Fransche regeering overeengekomen rapport over de Parijsche besprekingen, en een afzonderlijke verklaring der Britsche regeering. In het eerste gedeelte gaf Eden een overzicht van het verloop der Fransch-Engelsch-Italiaansche besprekingen te Parijs en het aanbod van een door den Volkenbond georganiseerden Fransch-Engelsch-Italiaanschen bijstand voor Abessynië, waarbij in hooge mate rekening zou worden gehouden met de Italiaansche belangen.
Namens de Engelsche regeering verklaarde hij, dat Engeland alles zal doen om den vrede te handhaven en zich van zijn Volkenbondsplichten bewust is. Engeland is bereid, zijn deel van de verantwoordelijkheid te dragen en van een politiek of economisch conflict tusschen Engeland en Italië kan geen sprake zijn. Engeland is ervan overtuigd, dat Italië zijn bijzondere belangen zal eerbiedigen, ook in de toekomst. Het handelt slechts als lid van den Volkenbond.

Verklaring van Laval. — Laval verklaarde, dat Frankrijk op den bodem van het Volkenbondsstatuut staat. Hij verwees naar de komende mededeelingen van den Italiaanschen gedelegeerde omtrent de bezwaren, die Italië tegen Abessynië zal indienen. De Raad zou deze bezwaren zeker met de grootste aandacht onderzoeken. Hij besloot met de woorden: „Wij allen hebben den wil, voor de verplichtingen van het pact borg te staan. Wij allen willen den vrede."

Verklaring van Baron Aloisi. — De Italiaansche vertegenwoordiger, Baron Aloisi, zette in een uitvoerige rede uiteen, waarom Italië de te Parijs gedane voorstellen niet in overweging heeft kunnen nemen, waarbij hij verwees naar het Italiaansche memorandum. Hij gaf een historisch overzicht van de ontwikkeling van de Italiaansch-Abessynische betrekkingen in de afgeloopen 50 jaar, om te bewijzen dat Abessynië zich voortdurend aan ernstige schending van zijn verdrags-verplichtingen heeft schuldig gemaakt en een barbaarsche staat is, die noch zijn handelingen, noch het optreden van zijn onderdanen in zijn macht heeft.
Te Rome is op 4 Sept. '35 een bijna drie pagina's beslaand uittreksel uit het memorandum gepubliceerd, dat de Italiaansche regeering te Genève heeft ingediend.
Vier hoofdpunten hebben volgens het memorandum in de laatste 40 jaar hun invloed uitgeoefend op de Italiaansch-Abessynische betrekkingen:

1. De Abessynische weigering, een definitieve grens tusschen het eigen gebied en de Italiaansche koloniën te trekken en de voortdurende ontoelaatbare bezetting van Italiaansch gebied door Abessynië.
2. De voortdurende beperking der immuniteit der diplomatieke en consulaire vertegenwoordigers van Italië en Abessynië.
3. Het voortdurende gevaar van leven en bezit van Italiaansche onderdanen in Abessynië, wier economische ontwikkeling verhinderd wordt.
4. Gewelddadige aanvallen op leven en bezit van Italiaansche onderdanen op eigen Italiaansche bodem.

Uit deze vier punten leidt Italië af, dat Abessynië openlijk en opzettelijk de tegenover Italië op zich genomen verplichtingen heeft geschonden. Deze schendingen waren niet incidenteel, doch systematisch en programatisch.
Het memorandum bevat dan een opsomming van de tusschen Italië en Abessynië gesloten verdragen, de schendingen ervan en van de gevallen van overtreding der bepalingen.

Prof. Jèze.

De Abessynische vertegenwoordiger aan het woord. — Vervolgens sprak de vertegenwoordiger van Abessynië, Prof. Jèze, die o.a. verklaarde, dat thans door een eenstemmige uitspraak van de commissie het incident van Oeal-Oeal uit de wereld is. Door haar memorandum tracht de Italiaansche regeering echter een nieuw voorwendsel te vinden om de toepassing van geweld te rechtvaardigen. Abessynië is bereid, hierop te antwoorden, doch de Volkenbondsraad mag niet uit het oog verliezen, dat de tijd dringt en dat in snel tempo een vernietigingsoorlog tegen een Volkenbondslid wordt voorbereid.

Na een korte rede van den Spaanschen gedelegeerde stelde de voorzitter binnenkort een Abessynisch antwoord op het memorandum in het vooruitzicht en werd de zitting verdaagd tot een nader bekend te maken tijdstip.
In de op 5 Sept. '35 bijeengeroepen openbare zitting van den Volkenbondsraad, waarin een Abessynische verklaring naar aanleiding van het Italiaansche memorandum zou worden afgelegd, gaf de Raadspresident onmiddellijk het woord aan den Abessynischen vertegenwoordiger Prof. Jèze.
Op dat oogenblik stond de Italiaansche vertegenwoordiger Baron Aloisi van zijn plaats aan de Raadstafel op en verliet demonstratief de zittingszaal. Een lid der Italiaansche delegatie, die daarop zijn plaats innam, werd eenige minuten later, terwijl de Abessynische vertegenwoordiger reeds sprak, uit de zaal geroepen, zoodat de Italiaansche zetel leeg bleef.
Naar verluidt weigert Italië aan Volkenbondsberaadslagingen over het Abessynische conflict deel te nemen in aanwezigheid van een Abessynisch vertegenwoordiger, doch heeft het geen bezwaar tegen diens aanwezigheid in de Raadszitting bij de behandeling van andere kwesties.
Prof. Jèze, de Abessynische vertegenwoordiger, nam het woord en eischte o.a. van den Volkenbondsraad:

1e. overeenkomstig artikel 10 van het Volkenbondsstatuut de noodige maatregelen te nemen om de onafhankelijkheid en de onschendbaarheid van Abessynië in verband met de Italiaansche troepenconcentratie te beschermen;

2e. de in hoofdstuk 3 van artikel 15 voorziene procedure toe te passen. De tijd van verdagingen was thans voorbij. Tegenover het tot het uiterste gestegen gevaar, dat een Raadslid bedreigt, moet onmiddellijk gehandeld worden.
Er diende een Volkenbondscommissie te worden ingesteld, die nog tijdens de huidige Raadszitting rapport zou uitbrengen.
Abessynië ging accoord met elke bemiddelingsprocedure, die het uitbreken van een oorlog zou verhinderen. Het eischte slechts een rechtvaardige oplossing en een bevredigende regeling van de geheele kwestie. Het was tegen elke verdaging. Het ging er thans om, te weten of een staat, die bedreigd wordt door een machtig buurland, met een beroep op artikel 10 en 15 van het Volkenbondspact op daadwerkelijke bescherming kon rekenen.

Verklaring van Litwinof. — Sovjet Rusland's gedelegeerde, Litwinof, zeide o.a.: Voor Sovjet-Rusland is het bijzonder onaangenaam thans haar oordeel te moeten zeggen, aangezien dit oordeel niet gunstig is voor Italië, met welken staat Sovjet-Rusland in de beste verstandhouding leeft en waarvoor Sovjet-Rusland grooten eerbied koestert.
Indien de raad thans de artikelen 10, 11 en 15 van het Volkenbondsverdrag niet zou toepassen, zou de geheele raad zich aan verdragsschending schuldig maken. Litwinof weet wel dat er een precedent bestaat, waarin de Raad het Volkenbondsverdrag ook niet heeft toegepast, doch juist dit precedent, en de daardoor ontstane vermeerderde internationale onzekerheid, moet een waarschuwing zijn om het niet na te volgen.

Commissie van vijf. — Na een besloten bijeenkomst van den Volkenbondsraad is de Raad op 6 Sept. '35 in openbare zitting bijeen gekomen. Zoodra de voorzitter den Abessynischen vertegenwoordiger verzocht, plaats te nemen, stond Baron Aloisi van zijn zetel op en verliet wederom, vergezeld van de overige der Italiaansche delegatie, de zittingzaal.
Na het vertrek der Italianen besloot de Raad tot instelling van een Commissie van Vijf, die het geheele conflict moet onderzoeken en naar een vreedzame oplossing moet streven. In de commissie werden gekozen de vertegenwoordigers van Engeland, Frankrijk, Polen, Spanje en Turkije, overeenkomstig het voorstel van den Raadsvoorzitter. Er werd niet over gediscussieerd. Wel deelde de President mede, dat de Italiaansche vertegenwoordiger hem had verklaard, zich van stemming te willen onthouden.
Na de verdaging van de zitting van den Volkenbondsraad kwamen de leden van de nieuw-ingestelde Commissie van Vijf, bijeen, nl. Laval, Eden, de Spaansche vertegenwoordiger De Madariaga, de Poolsche minister van Buitenlandsche Zaken Beck en de Turksche minister van Buitenlandsche Zaken Dr. Tewfik Arras. De Madariaga werd tot voorzitter der commissie gekozen. (Journal de Genève - A. N. P.)

(Vor. ber. Abess.-Ital. Conflict 1928 F.)

8 SEPTEMBER 1935.

A. JEMEN. — De Koning doet afstand van den troon. —
Na een conferentie met de voornaamste gezaghebbers in Jemen, heeft de Imam van Jemen afstand gedaan van den troon. De kroonprins heeft het regentschap aanvaard. Men kondigt aan, dat het leger van Jemen spoedig zal worden gereorganiseerd en dat een vloot zal worden samengesteld, welke Hodeida tot basis zal hebben.
De Imam van Jemen, Jahia Mohammed Hamid-oed-Din, is geboren in 1869, en de zoon die hem waarschijnlijk zal opvolgen heet prins Hassan.
Jemen is een onafhankelijke staat, gelegen in Arabië aan de Roode Zee, tegenover Italiaansch Eritrea. Het is ongeveer 74.000 vierkante mijl groot en bevolkt door 3½ millioen zielen. In den wereldoorlog maakte het zich los van de Turksche overheersching. Jemen is het z.g. „Arabia felix", het vruchtbare deel van het schiereiland. De voornaamste haven is Hodeida, de hoofdstad Sana. (Courrier d'Orient)

(Vor. ber. Jemen 1345 B.)

B. ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Officieel Abessynisch communiqué. —
De Abessynische regeering publiceerde op 6 Sept. '35 een lang officieel communiqué over de arbitrale uitspraak der Oeal-Oeal-commissie.
Hierin wordt o.a. vastgesteld, dat het incident van Oeal-Oeal, dat aanleiding was tot het huidige Italiaansch—Abessynisch conflict en tot de militaire voorbereidingen van Italië, is opgelost. Toch blijft het Italiaansch—Abessynisch probleem bestaan, daar Italië de toepassing van het verdrag van de hand wijst.
Het is nu de taak van den Volkenbondsraad het tweede gedeelte van zijn besluit van den 4en Augustus 1935 toe te passen, op grond waarvan de Raad zich met het geheele Italiaansch-Abessynisch conflict moet bezig houden.
Het internationale recht mag niet geschonden worden uit overwegingen voor het handhaven van den vrede. De handhaving van den vrede mag niet door middelen bereikt worden, welke gelijk staan met een schending van den belangrijksten grondslag van de internationale samenleving: de souvereine onafhankelijkheid en de onaantastbaarheid van het grondgebied van leden van den Volkenbond.
(Le Courier d'Ethiopie) **(Vor. ber. blz. 1940 C.)**

C. ITALIE. — Conflict met Abessynië. - Wat Italië wil. —
De „Popolo d'Italia" preciseert de minimale voorwaarden voor een Italiaansch-Britsche overeenstemming in zake Abessynië.
„Italië wenscht de ontwapening van Abessynië en contrôle over dit gebied door middel van bezetting."
„Een precedent van een dergelijke militaire bezetting bestaat in Egypte", aldus gaat de „Popolo d'Italia" voort. „Toch is Egypte nog altijd een staat met souvereine rechten." (Popolo d'Italia) **(1941 B.)**

D. SCHEEPVAART. — Conferentie te Londen. —
Het ontwerp van de Intern. Scheepvaart-Conferentie voor de rationalisatie van het Scheepvaartbedrijf voorziet in de oprichting van een pool, die zal worden gefinancierd door belastingen, welke door de regeering zal worden geheven, en waaruit reeders, die hun schepen opleggen, of sloopen, een vergoeding wordt uitgekeerd. Volgens een mededeeling van Lord Essendom aan de Intern. Kamer van Koophandel te Parijs, bedroeg de tonnage, die bij de concurrentie op de vrachtenmarkt betrokken was 45 millioen ton.
Bovendien verklaarde hij, dat het opleggen of sloopen van 20% of 9000 ton, ruimschoots voldoende zou zijn om de oogmerken van de conferentie te bereiken.
De „Internat. Scheepvaart-Conferentie" deelt mede, dat de antwoorden van alle aangeslotenen in zake de rationalisatie van de scheepvaart zijn ontvangen, behalve het antwoord van de Vereenigde Staten.
Alle antwoorden luiden principieel toestemmend, algemeen wordt de noodzakelijkheid van een regeling van de tonnage erkend, evenwel zijn talrijke wijzigingen voorgesteld.
Engeland en Japan hebben eigen nieuwe plannen ingediend. (Times)

E. ENGELAND. — Vóór collectief vredessysteem binnen het kader van den Volkenbond. - Het vakvereenigingscongres in Margate. —
Het vakvereenigingscongres in Margate heeft op 5 September 1935 met overweldigende meerderheid een besluit aangenomen, dat een collectief vredessysteem bepleit binnen het kader van den Volkenbond. Vóór werden 262.000, tegen 177.000 stemmen uitgebracht.
Bij het indienen van deze resolutie verklaarde de secretaris generaal van het congres, Citrine, dat er slechts één weg is om klaar te komen met een ge-

welddadigen staat en dat is de toepassing van geweld. Moreele besluiten zijn doelloos en vrome vredesverklaringen in het geval van Mussolini tijdsverspilling. Alleen de collectieve macht der naties kan de vrede voor de wereld behouden. De Engelsche vakvereenigingsbeweging mag niet dulden, dat een weerloos land door het brutale geweld van het kapitalisme wordt afgeslacht. (Daily Telegraph)
(Vor. ber. Vakvereen. Congres 1477 C.)

A. EGYPTE. — Het Tana-meer. - Overeenkomst tusschen Egypte en den Soedan. —
In Londen is het bericht inzake het sluiten van een overeenkomst tusschen Egypte en den Soedan bevestigd. Deze overeenkomst regelt de waterverdeeling uit de bijstroomen van den Nijl volgens de uitvoering van het Tana-meer-program.
De Soedan zal het recht tot beschikking krijgen over 10% van het water en daarvoor jaarlijks een niet nader genoemde som aan Egypte betalen. Tegelijkertijd krijgt de Soedan het recht het waterverbruik later tot 50% te vergrooten. (Akcham)
(Vor. ber. Tana-meer 1854 B.)

B. VOLKENBOND. — Het Abessynisch-Italiaansche geschil. - Perscommentaren. —
ITALIE. — „Corriere della Sera" schrijft dat Italië den Volkenbond een ontzaglijk materiaal heeft voorgelegd, hetgeen evenwel niet beteekent, dat Italië bereid zou zijn zich in te laten met een proces tegen Abessynië. Italië komt niet naar Genève om toestemming of weigering te ontvangen. Den Volkenbond blijft slechts de moreele taak namens de geheele beschaafde wereld kennis te nemen van den ongelooflijken toestand in Abessynië.
„Popolo d'Italia" noemt het Italiaansche memorandum een nieuw beslissend element in het thans reeds langdurige geschil. „Stampa" wijst erop, dat de Volkenbond tegenover een duidelijke stand van zaken staat, welke geen arglistige manoeuvres duldt.

FRANKRIJK. — „Echo de Paris" schrijft, dat het Italiaansch-Abessynische geschil geleidelijk is uitgegroeid tot een Engelsch-Italiaansch geschil en thans aanleiding dreigt te geven tot een strijd tusschen Italië en den Volkenbondsraad. Frankrijk moet volgens het blad natuurlijk de internationale wetten en de bestaande verdragen verdedigen doch het blad vraagt zich af hoever men daarbij zou kunnen gaan. De regeering te Londen wenscht gemeenschappelijke sanctiemaatregelen, doch deze zijn onmogelijk aangezien de vereischte eenstemmigheid hieromtrent niet te verkrijgen is. Men moet zich afvragen of de Engelsche regeering niet met zooveel nadruk spreekt over gemeenschappelijke sanctiemaatregelen, omdat ze niet alleen handelt, doch zich niettemin tegenover de openbare meening van Engeland den schijn van handelen wil geven.

ENGELAND. — De „Morning Post" heeft den indruk, dat de redevoering van Litwinof de kleinere mogendheden zal vereenigen, en het blad is van meening, dat de Kleine Entente, de staten van het Balkan-pact en de Scandinavische landen het Russische optreden zeer zeker zullen volgen.
„Financial News" is van meening, dat de zaken plotseling een slechten keer hebben genomen. Volgens het blad geeft Litwinof in zijn rede te kennen dat de Sovjet-Unie voor zeer strenge maatregelen is.
(Vorig bericht blz. 1940 C.)

C. BELGIE. — Handelspact met Sovjet-Rusland geteekend. —
Op 5 Sept. werd een kabinetsraad te Brussel gehouden, tijdens welke de premier Van Zeeland een uiteenzetting heeft gegeven van het handelsaccoord dat tusschen België en de Sovjet-Unie is afgesloten. Het accoord werd gesloten voor drie jaar en zal eventueel worden verlengd. De opzeggingstermijn bedraagt drie maanden. De beide landen verleenen elkaar onvoorwaardelijk de clausule der meestbegunstiging. Het accoord wordt van kracht op 1 October 1935.
In de preambule van het accoord wordt uiteengezet, dat dit verdrag moet worden beschouwd als een basis voor verdere normalisatie van de handelsbetrekkingen tusschen de beide landen. De regeeringen der beide landen zullen er naar streven de handelsbetrekkingen uit te breiden. In het accoord wordt ook voorzien in een statuut voor de handelsvertegenwoordigingen in beide landen.
Verder voorziet het verdrag in het beloop van den Belgisch—Luxemburgschen uitvoer naar de Sovjet-Unie voor den tijd van twee jaar. De handelsdelegatie zal worden gevestigd te Brussel en zal een onderdeel vormen van de legatie der Sovjet-Unie.
(Handelsblad v. Antwerpen)
(Vor. ber. België 1754 D.; Sovjet Rusland 1883 B.)

D. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche uitgave. —
Abessynië: In Augustus 1935 verschenen:
Max Grühl: „Abessinien, die Zitadelle Afrikas." (Schlieffen-Verlag, Berlin, 1935)
„Das ist Abessinien". 140 photographische Bilddokumente. (Im Auftrag der Ass. Press 1935 aufgenommen. Wilhelm Goldmann Verlag, Bern, Leipzig, Wien. 1935.)
Anton Zischka: „Abessinien." Das letzte ungelöste Problem Afrikas. (Wilhelm Goldmann, Bern, Leipzig, Wien. 1935.)
Marcel Griaule: „Les flambeurs d'homme." (Calman Lévy. Paris 1935. Prix Gringoire.)
Major Henry Darley: „Slaves and Ivory. A Record of Adventure and Exploration among the Abyssinian Slave-Raiders. (Witherby, London. 1935.)
Ladislas Farago: „Abyssinia on the Eve." (Putnam, London. 1935.)
Amerikaansch: William Cullen Bryant — „Representative Selections, with Introduction, Bibliography and Notes by Tremaine McDowell." (American Book Comp., New York.)
Catalaansch: Eugeni d'Ors — „Gualba, la de mil Veus." (Llibreria Catalonia)
Engelsch: Louis Bromfield — „The Man who Had Everything." (Cassell.)
Alex Brown — „Daughters of Albion." (Boriswood.)
Fransch: André Suarès — „Portraits sans modèles". (Aux Editions Grasset.)
Nederlandsch: Elizabeth Zernike — „Vriendschappen." (Nygh & v. Ditmar 1935.)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1932 D.)**

9 SEPTEMBER 1935

E. VEREENIGDE STATEN. — Uitspraak in het Bremen-incident. - Duitsch protest. —
Het proces tegen de communisten, die betrokken waren bij den overval op het s.s. „Bremen" in de haven van New York en de hakenkruisvlag hadden neergehaald, wordt nog slechts voortgezet tegen Drollette, wien gewelddadig verzet tegen een bondsbeambte ten laste wordt gelegd en tegen MacCornick wegens onbehoorlijk gedrag voor de rechtbank. In de overige gevallen is de rechtsvervolging gestaakt.
De New Yorksche politierechter, Brodsky, verklaarde, dat niet bewezen was, dat de vlag van de „Bremen" was neergehaald of dat beklaagden een onwettige samenscholing hadden gehouden. De hakenkruisvlag had bij beklaagden gelijke ideeën wakker geroepen als de zwarte vlag van piratenschepen.
In aansluiting daarop gaf hij nog uiting aan zijn eigen opinie en zeide, dat wat zich bij het vertrek van de „Bremen" ook mocht hebben voorgedaan, de vertooning van het hakenkruisembleem een provocatie was geweest. Dit embleem symboliseert, volgens Brodsky, alles wat de Amerikaansche voorstelling van God en levensvrijheid van alle menschen antipathiek is. In de oogen van de personen, die bij het Bremen-incident betrokken waren, was de hakenkruisvlag het symbool van oorlog tegen de vrijheid van godsdienstige overtuiging.
De Duitsche gezant te Washington heeft opdracht ontvangen, om bij de Amerikaansche regeering tegen het vonnis en deszelfs motiveering te protesteeren. Staatssecretaris Hull verklaarde, dat hij een officieel rapport zal vragen aan den staatsgouverneur van New York, Lehman, teneinde dit te onderzoeken.
De Duitsche bladen reageeren in scherpe bewoordingen op Brodsky's vonnis en dr. Hans Frank, rijksminister, verklaarde, dat rechter Brodsky jood is, dus het Duitsche volk en zijn vlag niet beleedigen kan. (New York Herald Tribune - Berl. Tageblatt)

A. **De zilversituatie. - Een uiteenzetting van den directeur der Bank van China. —**
In de alg. verg. van de Bank van China heeft de directeur, Chang Kia Ngau, een rede gehouden, waarin de positie van China als „zilverland" werd behandeld. De groote aankoopen, die door de regeering van de Vereenigde Staten op de open markt zijn gedaan, hebben een groote dispariteit te voorschijn geroepen tusschen de wereldprijzen van zilver en de prijzen in China. Daar door zilver elders te verkoopen een groote winst kon worden gemaakt, is de uitvoer van zilver uit China zeer groot gebleven. Van Juli tot eind October 1934, heeft China een hoeveelheid zilver uitgevoerd tot een bedrag van ruim $ 200 millioen. De Chineesche regeering had, teneinde een crisis en verdere uitvoeren te verhinderen, een uitvoerrecht geheven en bovendien een recht op het prijsverschil volgens een glijdende schaal van 15 Oct. af, ingesteld. Indien het doel van de zilveraankoopwet door de Vereenigde Staten inderdaad zal worden nagestreefd tot het einde toe, d.w.z. indien de gouden zilverreserves van Amerika zullen worden gegrondvest op een basis, naar verhouding van 3 tot 1, dan zullen de aankoopen van zilver, die nog moeten worden bewerkstelligd ten minste 1,400,000,000 ounces, bedragen en de beschikbare zilvervoorraden van China en Indië zullen voor dit doel niet voldoende zijn. Door de voorstanders van hooge zilverprijzen is meer dan eens aangevoerd, dat hooge zilverprijzen de koopkracht van China in het buitenland zouden doen toenemen, doch dat dit niet het geval is, is gebleken uit het feit, dat ondanks de hoogere zilverprijzen de invoer van China verleden jaar met $ 316,000,000 verminderde.
De heer Chang Kia Ngau stelde dan ook de vraag, of de regeering van de Vereenigde Staten zoo weinig op de hoogte is van de positie van China met betrekking tot het zilver en zoo weinig bekend is met den economischen toestand van dit land, dat zij de werkelijke krachten, die de koopkracht van China vormen, niet begrijpt, of dat het in de bedoeling ligt de waarde van de Chineesche munteenheid op te voeren, teneinde daardoor den uitvoer van China tegen te gaan en de Amerikaansche concurrentie te vergemakkelijken.
De nationale regeering van China heeft bij meer dan een gelegenheid aan de regeering van de Vereenigde Staten uiteengezet, welke ongunstige resultaten de zilveraankoop-politiek op den financieelen toestand van China heeft gehad. Men hoopt dan ook van harte, dat de Amerikaansche regeering zal begrijpen, dat een stijging van de zilverprijzen China als een land, dat een zilveren standaard voert, alleen in zooverre beïnfluenceerd dat de goederenprijzen stijgen en dat geen stabilisatie van de zilverprijzen mogelijk is zonder samenwerking met de zilver-verbruikende landen en bovendien, dat de Amerikaansche handel in het Verre Oosten veel meer gebaat zal zijn door het sterker worden van den financieelen toestand in het land, dat een bevolking heeft van 400 millioen, dan door de huidige zilveraankoop-politiek.
(Bank of China - Sin Wan Pau) **(Vor. ber. 1825 H.)**

B. **In- en Uitvoer. —**
Gezien de economische structuur van China is de beteekenis van den buitenlandschen handel voor dit land veel minder groot dan voor de geïndustrialiseerde landen van het Westen of voor Japan. De buitenlandsche handel bedraagt ongeveer $ 1 milliard tot $ 1.5 milliard per jaar. De uitvoer beliep in 1931 $ 0.65 per hoofd der bevolking en de invoer $ 1.06, zoodat de handelsbalans passief is. De belangrijkste importproducten zijn landbouwvoortbrengselen en meel, metalen, ertsen, ruwe katoen, papier, hout en chemische producten. De export bestaat hoofdzakelijk uit thee, katoenen garens en eieren. Verder huiden, ruwe zijde, olie, zijden stukgoederen enz.
(North China Daily News) **(Vor. ber. blz. 1041 E.)**

CHINA

C. **Japansche penetratie. —**
De Gouverneur van de provincie Hopei heeft eenige nota's van den Japanschen Consul-Generaal te Tientsin ontvangen. In deze nota's wordt den Chineeschen autoriteiten een verwijt gemaakt, dat zij de terroristische vereenigingen en de geheime organisaties niet hebben onderdrukt. Japan eischt energieke maatregelen die echter volgens de berichten uit Tientsin zooals gewoonlijk de voorboden zijn van een Japansche penetratie op Chineesch gebied.
Er heerscht groote ongerustheid in het Noorden.
(Ta Kung Pao) **(Vorig bericht blz. 1867 C.)**

D. **Levensstandaard. —**
De afvloeiing van goud en zilver, ter betaling van het invoeroverschot de terugtrekking van buitenlandsche kapitalen, de stijging van den zilverprijs en de oppotting van zilver waren de factoren die hebben geleid tot een scherpe daling van den levensstandaard en een verdere beperking der economische activiteit. Onder den druk van deze omstandigheden heeft de regeering getracht een inflationistische politiek te voeren, maar in geen ander land ter wereld zal het toepassen van een „managed currency" op grootere moeilijkheden stuiten dan in China. Dat de toestand in China op het oogenblik ernstig is valt niet te betwijfelen, tenzij de Amerikaansche zilverpolitiek wordt gewijzigd, bestaat de kans, dat China meer en meer in de armen van Japan wordt gedreven om zoodoende de consolidatie van de Japansche machtspositie te helpen versterken. (Shi Pao.)

E. **Handelsbetrekkingen met Ned. Oost-Indië. —**
Op 29 Aug. '35 geschiedde de installatie van de commissie voor de handelsbetrekkingen met China door mr. G. H. C. Hart, directeur van E. Z., die daarbij een uitvoerige rede hield, waaraan wij een en ander ontleenen uit de „Java Bode".
Op het programma van de National Economic Council staan voor het laatste jaar o.m. de aanleg van wegen, verbetering van hygiënische toestanden, ontwikkeling der katoen-, zijde- en theeindustrieën, reorganisatie der provincie Kiangsi en verdere ontwikkeling van het Noord-Westen. Algemeen is de belangstelling voor de verbetering der communicatie-middelen. Als voorbeeld hiervan kan gelden, dat China thans 80.000 kilometer autowegen bezit, tegenover 33.000 nog geen drie jaar geleden. Na enkele bijzonderheden in cijfers te hebben gegeven gaat de heer Hart voort: Aan Uw commissie is thans de taak de handelsbetrekkingen van Nederlandsch-Indië met China nader te onderzoeken, teneinde de elementen op te sporen welke tot de verdere uitbreiding en intensiveering daarvan kunnen bijdragen.
De tallooze vraagstukken, welke met de verhouding tusschen Nederlandsch-Indië en China ten nauwste samenhangen, zullen als vanzelf om uw aandacht komen vragen en vasteren vorm aannemen naarmate de te verwerken stof zich uitbreidt. Ik teeken slechts aan de wederkeerige handelsvoorlichting, den afzet van de Nederlandsch-Indische producten en daarbij in het bijzonder het uitermate ingewikkeld suikervraagstuk, de ontwikkeling der Chineesche industrie, gezien in het licht van een mogelijkerwijs zeer belangrijk leverancier van allerlei gebruiksartikelen, de verbetering van China's communicatie-middelen te land en te water, waarin begrepen den aanleg van spoorwegen, in het bijzonder met betrekking tot leveranties van hout. De veelzijdige samenstelling van uwe commissie wettigt de verwachting, dat zij met vrucht zal kunnen werkzaam zijn. Tot het slagen van haar arbeid zal ongetwijfeld ook in ruime mate kunnen worden bijgedragen door de voorlichting van de commissie van deskundigen onder de hier gevestigde onderdanen der Chineesche regeering, welke de Consul-Generaal van China op verzoek van de Indische regeering welwillend gevormd heeft. (Java Bode.)
(Vorig bericht blz. 1883 I.)

A. NEDERLAND. — Vereeniging van Christelijke Werkgevers en Groothandelaren. —

In het Berghotel te Amersfoort is op 6 Sept. '35 de jaarlijksche vergadering gehouden van de Vereeniging van Christelijke Werkgevers en Groothandelaren in Nederland (Christelijke Werkgevers Vereeniging).

Nadat de huishoudelijke zaken waren behandeld, hield mr. P. Borst uit Amsterdam een referaat over: Het Ordeningsvraagstuk.

Spreker wijdde eenige beschouwingen aan de vraag, of de ondernemer ten aanzien van prijzen, leveringsvoorwaarden, afzetmogelijkheden, kwaliteitsbepalingen, arbeidsverhoudingen en andere economische of sociale voorwaarden meer dan tot dusverre zal worden gebonden tegenover den collega, den ondergeschikte en den verbruiker.

Het Christelijk beginsel erkent de zelfstandige beteekenis en waarde zoowel van den enkeling als van de gemeenschap, wat practisch er op neerkomt, dat vrijheid en gebondenheid, d.i. dat concurrentie en samenwerking naast elkaar worden erkend. Bij het streven naar de hoogere harmonie tusschen het individu en de collectiviteit was het overheidsingrijpen der sociale wetgeving slechts noodmaatregel, omdat de maatschappelijke organen ontbraken, die eigenlijk deze taak hadden moeten vervullen. Het streven der overheid zij thans, het goede aan te moedigen en te ondersteunen, dat door de bestaande maatschappelijke organen is of kan worden tot stand gebracht.

Wij leven op het oogenblik te dezen opzichte in een beslissend stadium. Twee ordeningswetten zijn reeds het Staatsblad gepasseerd, n.l. de Bedrijfsradenwet en de Wet op de algemeenverbindend en -onverbindend-verklaring van ondernemers overeenkomsten; een derde, die betreffende vestigingseischen, is weldra te verwachten.

Van deze drie wetten moet men de crisiswetgeving der laatste jaren onderscheiden. Men moet bij het vraagstuk der ordening de acute crisis-wetgeving met al haar gebreken en buitengewone vormen niet verwarren met de normale ordening, die blijvende beteekenis kan verkrijgen. Juist in die bedrijven, die door de crisis nog niet geheel zijn lamgeslagen, dikwijls ook dank zij de in den eigen kring betoonde organisatorische zelftucht is ruimte voor het toepassen van de richtlijnen, die voor een meer normale, historisch groeiende maatschappelijke ontwikkeling dienen te gelden.

Het beginsel der ordening spreekt duidelijke taal. Het wil aansluiten bij hetgeen organisch in de maatschappij is gegroeid. Het gaat dus uit van een zeker vertrouwen in het bestaande organisatorische leven. Dit in tegenstelling met stemmen, die men tegenwoordig wel hoort, als zouden de bestaande organisaties niets anders zijn dan egoïstische belangengroepen. Wie zoo spreekt, kent het vereenigingsleven niet. Er is gelukkig nog veel gezond vereenigingsleven in Nederland. De practijk wijst uit, dat zooveel mogelijk moet worden aangesloten bij de gezonde ordening van reeds bestaande organisaties en kwam spr. tot de conclusie, dat de Bedrijfsradenwet te dezen opzichte eleganter is dan de wet op de verbindend-verklaring van ondernemers-overeenkomsten. De Bedrijfsradenwet gaat uit van de op de bestaande organisaties gebouwde organen en zou zeker, mits ook op economisch terrein zich bewegend en voorzien van verordenende bevoegdheid, de maatschappelijke ordening kunnen richten in de lijn van het beginsel. Of dit ook het geval zal zijn bij de wet op de verbindend-verklaring van ondernemers-overeenkomsten, hangt af van de wijze, waarop zij door de regeering zal worden toegepast. Zou dit zóó geschieden dat de helft van de bedrijfswetgeving en het geheel der rechtspraak en uitvoering, in handen komt van staatsorganen, dan zouden daartegen zeker uit beginseloverwegingen ernstige bezwaren moeten worden gemaakt.

Het gevaar van ordening in strijd met het algemeen belang bestaat. Dit gevaar dient de Overheid echter niet te voorkomen door zelf wetgeving, rechtspraak en uitvoering in handen te nemen, maar door een systematische wetenschappelijke contrôle. De regeeringsbemoeiing met ordening moet ook geordend zijn, geordend in initiatief, contrôle en documentatie.

De materieele zijde, de vraag, welke regelingen in het maatschappelijk bedrijfsleven een algemeen-verbindend-verklaring behoeven, zal eveneens voorwerp van studie moeten zijn. Voorloopig beval spr. als richtlijn aan: de bestrijding van de het algemeen belang schadende uitwassen der vrije concurrentie, mede als een vorm van efficiency ter voorkoming van verspilling door noodelooze concurrentie.

In aanmerking zouden dan o.m. komen:

1. De vestigingseischen, bij voorkeur niet leidende tot bedrijfssluiting, doch zich beperkend tot het stellen van eischen voor een behoorlijk patroonsschap.
2. De prijspolitiek, door het voorschrijven van uniforme boekhouding en kostprijsberekening, ter bestrijding van prijsknoeierij, waarbij iedere ongezonde prijs, die wordt verkregen ten koste van leveranciers, arbeiders, onbetaalde overheidslasten etc. wordt verboden.
3. De unificatie van de leveringsvoorwaarden, waarbij speciale bedrijfsmisbruiken kunnen worden bestreden.

Langs deze voorzichtige richtlijnen zullen vele der bezwaren, die anders inderdaad tegen ordening kunnen worden te berde gebracht worden vermeden. (Alg. Handelsblad)

(Vor. ber. Chr. Werkgeversvereeniging 1478 B.)

B. AUTOMOBILISME. — Sir Malcolm Campbell verbetert zijn wereldrecord. —

Sir Malcolm Campbell heeft op 3 Sept. '35 te Bonneville bij Salt-lake City, het snelheidsrecord voor automobielen, dat reeds op zijn naam met 276.816 mijl (= 445.397 K.M.) over de afstand van één mijl op een gemiddelde van 301.1292 m/u gebracht, dus verbeterd.

In Noord-Oostelijke richting noteerde Campbell een tijd van 11,83 seconden, d.w.z. een gemiddelde uursnelheid van 304,311 mijl of 489,741 K.M.

In Zuid-Westelijke richting, dus met tegenwind, legde hij de Mijl af in 12,08 sec., d.w.z. met een gemiddelde uursnelheid van 298,013 mijl of 479,605 K.M. Totaal gemiddelde 301.1292 m/u (484.621 K.M.) of de mijl in 11.955 seconde.

De overige records zijn als volgt:

1924 Parry Thomas	129,73	mijl
1924: Renée Thomas	143,31	mijl
1924: Eldridge	145,9	mijl
1924: Sir Malcolm Campbell	146,40	mijl
1925: Sir Malcolm Campbell	150,25	mijl
1926: Parry Thomas	171,01	mijl
1927: Sir Malcolm Campbell	174,22	mijl
1927: Seagrave	203,79	mijl
1928: Sir Malcolm Campbell	203,79	mijl
1928: Ray Keach	207,55	mijl
1929: Sir Henry Seagrave	231,36	mijl
1931: Sir Malcolm Campbell	245,73	mijl
1932: Sir Malcolm Campbell	253,968	mijl
1933: Sir Malcolm Campbell	272,108	mijl
1935: Sir Malcolm Campbell	276,815	mijl
1935: Sir Malcolm Campbell	301,1292	mijl

(New York Herald Tribune) **(Vor. ber. 1714 B.)**

C. DISCONTOKOERSEN. — Italië. —

Met ingang van 9 Sept. '35 is het officieele wisseldisconto van de Bank van Italië verhoogd van 4½% tot 5%. (Stampa) **(Vor. ber. blz. 1906 E.)**

D. ZWEMSPORT. — Willy den Ouden's record te Kopenhagen. —

Willy den Ouden heeft op 8 Sept. '35 in het overdekte zwembad te Kopenhagen het wereldrecord 200 meter vrije slag verbeterd en gebracht op 2 min. 25.3 sec. Het oude wereldrecord, stond op haar eigen naam met een tijd van 2 min. 28,6 sec.

In dit nummer werd de Deensche zwemster Hveger tweede in 2 min. 41 sec.

Op de 100 meter schoolslag bezette Gretha Brouwers de eerste plaats in 1 min. 26.9 sec. voor Karin Isthberg (Zweden), die een tijd van 1 min. 27 sec. noteerde.

Tenslotte wist Annie Timmermans eerste te worden op de 100 meter vrije slag in den tijd van 1 min. 11,4 sec. Tweede werd de Deensche zwemster A. Arndt in den tijd van 1 min. 12.5 sec. (A. N. P.)

(Vor. ber. Willy den Ouden 1851 E.)

10 SEPTEMBER 1935

E. AANSLAGEN. — Huey Long, dictator van Louisiania, doodelijk gewond. —

Op den bekenden senator Huey Long, den „dictator van Louisiana", den grooten vijand van president Roosevelt, is op 9 September '35 een moordaanslag gepleegd.

Long werd door revolverschoten ernstig in de maagstreek gewond en is op 10 Sept. aan de gevolgen overleden.

De aanslag had plaats in een der wandelgangen van het gebouw, waar het congres van Louisiana bijeenkomt, en werd gepleegd door een jongen dokter.

De dader werd onverwijld doodgeschoten met een machinegeweer van het escorte, dat Long geregeld vergezelt.

De doodgeschoten dader, dr. A. C. Weiss Jr. 30 jaar oud, uit Baton Rouge, was een schoonzoon van den rechter Pavy, een verbitterd tegenstander van Long.

(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(V. b. Huey Long 1792 C.)**

A. **NEDERLAND. — Onze tuinbouw in 1934. —**
Blijkens het jaarverslag van het Centraal Bureau v. d. Veilingen (tuinbouw) in Nederland, is de geldelijke omzet in 1934 bijna 10% grooter geweest dan in 1933:

1928	ƒ	100.240.000
1929	„	95.342.000
1930	„	85.594.000
1931	„	80.149.000
1932	„	64.701.000
1933	„	56.370.000
1934	„	61.653.000

Het feit, dat de omzet is gestegen, zal wel verklaard moeten worden uit het verplichte veilen, dat de regeering heeft voorgeschreven en dat vooral bij fruit en vroege aardappelen gewicht in de schaal heeft gelegd.
De helft van den totalen omzet komt voor rekening van de provincie Zuid-Holland (ƒ 30 millioen), welke tevens (door haar groote glascultuur) de éénige is, welks omzet gedaald is (ƒ 800.000), vergeleken bij vorig jaar.
De totale Nederlandsche tuinbouwexport verliep als volgt:

1929	ƒ	88.6	mill.	(731 mill. kg.)
1930	„	75.1	„	(680 „ „)
1931	„	66.0	„	(587 „ „)
1932	„	48.6	„	(534 „ „)
1933	„	37.9	„	(477 „ „)
1934	„	34.4	„	(447 „ „)

In vijf jaren tijds daalde de uitvoer dus met 61% in waarde en met 39% in hoeveelheid.
(Centraal Bureau v. d. Veilingen)
(Vorig bericht 1884 F.)

B. **ITALIE. — Economische toestand in verband met de oorlogsvoorbereiding. —**
Het Algemeen Handelsblad van 31 Aug. '35 deelt het volgende mede:
Het was met de betalingscapaciteit van Italië, geheel afgezien van de oorlogsvoorbereiding, toch al niet bijster gunstig gesteld. Reeds een jaar geleden was de worsteling, om de goudpariteit van de valuta te handhaven, in vollen gang en ondanks de scherpe maatregelen, die genomen zijn, om een uittocht van kapitaal te verhinderen en het betalingsverkeer te controleeren, kon de depreciatie van de Lire toch niet worden voorkomen.
Nu dient de behoefte aan munitie en oorlogsmateriaal ten behoeve van het Abessynische avontuur niet te worden overschat. Vanzelfsprekend zou een oorlogvoering in dat land niet kunnen worden vergeleken met die in Europa gedurende den wereldoorlog. Maar aan den anderen kant moet het land rekening houden met de mogelijkheid, dat het conflict niet gelocaliseerd zal blijven en de groote manoeuvres dienden reeds om aan Europa duidelijk te maken, dat het land inderdaad met die mogelijkheid rekening houdt. De voorbereiding voor een algeheele paraatheid alleen vereischt reeds een geweldige behoefte aan materiaal en grondstoffen. De invoercijfers van het land spreken trouwens voor zichzelf. Hieronder wordt de invoer van enkele producten aangegeven in hoeveelheid, waardoor men een zuiver beeld krijgt van de ontwikkeling: (cijfers „Economist")

	Jaar 1933	Jaar 1934	Jan./Mei 1934	Jan./Mei 1935
Gerst (tons)	4.417	5.819	2.281	3.963
Vlas (quintalen) ...	37.771	68.617	29.884	44.234
Koper „ ...	17.254	19.487	12.438	13.865
Nikkel „ ...	602.201	629.986	260.376	428.177
Lood „ ...	8.829	15.452	6.148	7.961
Tin „ ...	85.209	60.519	15.646	67.735
Zink „ ...	39.983	42.155	16.685	21.422
Kolen (tons)	8.790.209	11.781.354	4.299.825	5.575.887
Cokes „	760.493	952.331	290.819	326.072

Overigens valt er op het oogenblik op economisch gebied in Italië een opleving waar te nemen, die ten deele misschien een natuurlijken ondergrond heeft en een redres is op de diepe depressie der laatste jaren, maar voor een ander deel doet zich hierbij natuurlijk de invloed gevoelen van de oorlogsbestellingen. Het is dan ook vooral de metaal- en technische industrie, die een grootere bedrijvigheid te zien geeft. Het indexcijfer van de productie in deze takken van nijverheid steeg (basis 1928—100) van 75.85 in Mei van het vorige jaar tot 100.72 in Mei van dit jaar. (Algemeen Handelsblad)

C. **ZIONISME. — Het 19de Zionistische Congres te Luzern. —**
Het Zionistencongres, dezer dagen te Luzern gehouden en bijgewoond door 465 gedelegeerden, nam op 3 Sept. '35 een aantal besluiten van organisatorischen en politieken aard. In de eerste plaats werd een ambtsbelofte vastgesteld, die alle leden der Executieve en afgevaardigden naar het Zionistencongres in het vervolg hebben af te leggen. In deze belofte wordt verklaard, dat de betrokkene in alle Zionistische aangelegenheden de besluiten der bevoegde Zionistische instanties boven elke andere verplichting en discipline zal eerbiedigen.
Op voorstel der politieke commissie werd in een resolutie de sympathie van het Congres uitgesproken met de Russische Zionisten, in het bijzonder met hen, die zich in gevangenschap bevinden.
Het congres nam voorts een resolutie aan, met betrekking tot den geprojecteerden Wetgevenden Raad in Palestina, waarin de groote bezorgdheid van het Congres werd uitgedrukt ten aanzien van het plan der regeering tot het instellen van zulk een Raad. Het congres beschouwt dezen stap als strijdig met den geest van het Mandaat, waarin immers de erkenning is vervat, dat het lot van Palestina een aangelegenheid is, welke niet slechts de thans in Palestina wonende Joden raakt, doch het geheele Joodsche Volk.
Op dezen grond herhaalt en bekrachtigt het congres zijn verzet tegen de instelling van een Wetgevenden Raad in het tegenwoordig stadium van de ontwikkeling des lands en ziet zich genoodzaakt het project der regeering met beslistheid af te wijzen.
Namens de politieke commissie werd nog uitdrukkelijk verklaard, dat deze weigering aan de „Legislative Council" deel te nemen, in geenen deele een algemeene non-coöperatie met de regeering impliceert.
Ten aanzien van een voorstel-Stricker, den Jodenstaat als einddoel en politiek doel duidelijk uit te spreken, ging het congres met 135 tegen 27 stemmen tot de orde van den dag over, onder motiveering, dat het thans voor een discussie en een uitspraak omtrent het Zionistische einddoel niet het geschikte tijdstip wordt geacht.
In de slotzitting werd prof. dr. Ch. Weizmann in de plaats van Nahoem Sokolow gekozen tot voorzitter der Zionistische Organisatie. Voorts werden herkozen de leden der Executieve, prof. S. Brodetsky (standplaats Londen), D. Ben Goerion, Jitschak Grünbaum, D. Kaplan en M. Schertok (allen standplaats Jeruzalem). Nieuw gekozen werden de rabbijn J. L. Fischmann (Mizrachie) en F. Rothenstreich (Algem. Zionist, groep B.).
Nahoem Sokolow werd gekozen tot eere-president der Zionistische Organisatie en der Jewish Agency en tot voorzitter van het Keren Hajesod. Bovendien werd hem de leiding toevertrouwd van het nieuw op te richten instituut voor Hebreeuwsche cultuur te Jeruzalem.
Dr. Arthur Roeppin en Louis Lipsky, de niet herkozen leden der Executieve, kregen bepaalde opdrachten en raadgevende stem in de nieuwe Executieve.
Namens de Jodenstaat-partij verklaarde Meïr Grossmann, dat deze tegen de keuze der voorgestelde Executieve zou stemmen, omdat al haar voorstellen door het Congres waren verworpen.
Namens den uitersten linkervleugel der Arbeiderspartij, de z.g. „Haschomer Hazaïr", verklaarde de afgevaardigde Meier Jaäri, dat zij zich bij de keuze der Executieve van stemming zou onthouden, omdat zij de coalitie met de Mizrachie een clericalistisch gevaar vond en bovendien de nieuwe Executieve niet vrij achtte van elementen, die met het revisionisme sympathieseerden.
Het resultaat was, dat de nieuwe Executieve gekozen werd met vijf stemmen tegen 37 onthoudingen. Hiermede is thans ook de eerste scheuring in de Arbeiderspartij een feit geworden.
De president van het Joodsch Nationaal Fonds, M. Oessischkin, werd tevens gekozen tot voorzitter van het Comité van Actie en deed een beroep op de revisionisten, zich weer bij de Zionistische Organisatie aan te sluiten. Hij achtte het een zeer groot succes, dat thans een coalitie tot stand was gekomen, die zoowel elementen als Jitschak Grünbaum en Mizrachisten omvat.
Chaim Weizmann bracht in zijn slotwoord dank aan alle congrespartijen, ook aan de oppositie, en verklaarde met nadruk, dat zij naar hij hoopte, nog eens regeeringspartij zou worden, als wanneer zij zou inzien, dat slechts verschil in geduld, doch niet in het wezen der zaak hem op het oogenblik nog van haar scheidde. (A. N. P.)
(Vor. ber. Zionisme 1752 C.)

D. **BOTANIE. — Zesde Intern. Botanisch Congres. —**
Aan den vooravond van het Zesde Internationaal Botanisch Congres, dat van 2 tot 7 September te Amsterdam werd gehouden in het Koloniaal Instituut, had de Nederlandsche Botanische Vereeniging de deelnemers ontvangen in de groote aula van het instituut.
De voorzitter der Ned. Bot. Vereeniging, prof. dr. Th. Weevers, heette de gasten welkom. Namens de genoemde vereeniging werd ter gelegenheid van het congres het diploma van correspondeerend lid uitgereikt aan de professoren O. Appel (Berlijn), J. Braun Blanquet (Montpellier), A. H. R. Buller (Winnipeg, Canada), L. Buscalioni (Bologna), A. Ernst (Zürich), H. Fitting (Bonn), K. R. E. Fries (Stockholm), M. A. A. Guilliermond (Parijs), N. A. Maximow (Moskou), E. D. Merrill (New York), F. W. Oliver (Caïro), D. N. Prjanischnikow (Moskou), C. Raunkiaer (Kopenhagen), D. Reddick (Ithaca, N.Y., U.S.A.), J. Velenovsky (Praag) en aan dr. A. W. Hill (Kew, Londen).
De openingszitting had op 2 Sept. '35 onder zeer groote belangstelling plaats in het Koloniaal Instituut.
De voorzitter van het Congres, prof. dr. J. C. Schoute, begon zijn rede in het Fransch. Hij merkte op dat elk Nederlandsch botanicus vervuld is van gevoelens van vreugde en rechtmatige trots, wanneer hij zoovelen hier vereenigd zag in de hoofdstad van zijn land, vertegenwoordigers van de botanische wetenschap in de geheele wereld.
De heer Schoute wendde zich vervolgens meer in het bijzonder tot den minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, Zijne Excellentie prof. Slotemaker de Bruïne, den commissaris der Koningin in de provincie Noord-Holland, jhr. mr. dr. Röell, den burgemeester van de stad Amsterdam, dr. W. de Vlugt,

welke laatste speciaal in zijn kwaliteit van voorzitter van den Senaat van de Gemeentelijke Universiteit veel dank toekwam voor het ter beschikking stellen van een laboratoria van deze Universiteit.
Voorts werden begroet prof. dr. Th. Weevers, voorzitter van de Nederlandsche Botanische Vereeniging, de heeren Röell en Westerveld, resp. voorzitter en secretaris van het Koloniaal Instituut, waarvan verscheidene ruimten in het gebouw ter beschikking van het Congres werden gesteld.
Onder den leden van het Congres werd in het bijzonder begroet de heer prof. dr. A. C. Seward, voorzitter van het Vijfde Congres in 1930.
Overgaand tot het gebruik van de Engelsche taal herdacht de heer Schoute in enkele woorden het heengaan van prof. dr. F. A. F. C. Went, wijlen voorzitter van het Congres en hij schetste de beteekenis van Went voor het tot stand komen van dit Congres, en zijn positie in de internationale botanische wetenschap.
Voorts werden herdacht andere overledenen: prof. dr. Hugo de Vries, die verscheidene takken der botanische wetenschap meer vooruitbracht dan een van onze landgenooten voordien ooit deed; prof. Briquet „rapporteur général" van ieder Internationaal Botanisch Congres en dr. T. F. Chipp, een van de beide algemeene secretarissen van het laatste congres.
In het Duitsche gedeelte van zijn rede gaf de voorzitter een uiteenzetting van de organisatie van het Congres, de verdeeling in tien secties en de uitnoodiging van sprekers in deze secties.
Op deze openingsrede is door Sir dr. A. W. Hill met enkele woorden geantwoord.
Daarna heeft prof. M. E. C. Stakman (Amerika) een rede gehouden, getiteld „The problem of Specialization and Variation in Phytopathogenie Fungi." (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Botanie 1587 C.)

11 SEPTEMBER 1935

A. **PORTUGAL. — Mislukte opstand. —**
Op 10 Sept. '35 is door een marine-officier, Mendes Norton, een poging gedaan een opstand tegen de regeering te ontketenen. De beweging werd evenwel in den kiem gesmoord. De Citadel Cascaes, post- en telegraafkantoren, radiostations en openbare gebouwen worden bewaakt. (O Seculo)
(Vor. ber. Opstand 46 N.)

B. **CATALONIE. — Herstel. —**
De minister van Binnenlandsche Zaken Portela bevestigde, dat de president der Spaansche republiek een decreet heeft onderteekend, waarbij de dienst der openbare werken aan Catalonië wordt teruggegeven. Ook de overige diensten zullen binnenkort worden overgedragen, als de ministers de maatregelen hiertoe hebben goedgekeurd. „De regeering", zoo zeide de minister, „doet alles om het wantrouwen dat tegen Catalonië in de andere deelen van Spanje sedert de October-revolutie bestaat, te doen verdwijnen. (La Nau, Barcelona)
(Vorig bericht October-revolutie 1540 G.)

C. **NEDERLAND. — Verkeersongelukken in 1934. —**
De drukte langs den weg neemt toe en de gevaren stijgen. Steeds meer ongevallen, steeds meer slachtoffers. Heel duidelijk blijkt dit uit de pas verschenen „Statistiek der Gemeenten".
Over het jaar 1934 bedroeg het totaal aantal dooden en gewonden te zamen 14.778, een vermeerdering van bijna 2000 vergeleken bij 1933
(Statistiek der Gemeenten) **(Vor. ber. 1620 E.)**

D. **DUITSCHLAND. — Anti-Semitisme. - Bijzondere Joodsche Scholen met ingang van het schooljaar 1936.**
De Rijksminister van Onderwijs heeft in een decreet aangekondigd, dat met goedkeuring van den staat, sedert 1934 een groot aantal bijzondere Joodsche volksscholen is gesticht. Het kardinale punt is evenwel niet het belijden van den Mozaïschen godsdienst, doch het behooren tot het Joodsche ras. Het nieuwe decreet van minister Rust beoogt derhalve de volledige scheiding der rassen op de volksscholen, zonder rekening te houden met den godsdienst, van de tot het vreemde ras behoorenden, en de herinvoering van Joodsche scholen met ingang van het schooljaar 1936.
Op deze scholen zullen geplaatst worden de leerlingen van wie een of beide ouders Joden zijn. De z.g. „kwartjoden", d.z. die personen van wie een der grootouders Joodsch is, zullen buiten beschouwing kunnen blijven. Voor de oprichting van een Joodsche school moeten in een gemeente minstens 20 leerlingen zijn. (Völkischer Beobachter)
(Vor. ber. Anti-Semitisme 1929 E.)

E. **LUCHTVAART. — Snelheidsrecord Delmotte. —**
De aviateur Delmotte heeft op 24 Aug. '35 het wereldrecord over 1000 K.M. verbeterd, door dezen afstand te vliegen met een snelheid van gemiddeld 450.382 M. per uur.
Het oude record was 447.371 M. per uur. (Le Temps)
(Vor. ber. 1429 E.; Delmotte 1632 D.)

F. **SOVJET-RUSLAND. — Amerikaansche ambassadeur wordt vervangen. —**
De ambassadeur van de Vereenigde Staten in Moskou, Bullitt, heeft op 7 Sept. '35 Moskou verlaten om met vacantie te gaan.
Als Amerikaansch zaakgelastigde zal een der secretarissen van de legatie, Henderson, fungeeren.
(Prawda) **(Vorig bericht blz. 1679 A.)**

G. **NEDERLAND. — Algemeene R. K. Werkgeversvereeniging. - Lustrum. —**
Ter gelegenheid van het vierde lustrum der Algemeene R. K. Werkgeversvereeniging is op 5 Sept. 1935 onder groote belangstelling in het Kurhaus te Scheveningen een algemeene ledenvergadering gehouden, waarin de voorzitter, ir. F. H. E. Guljé, een herdenkingsrede heeft gehouden.
Hierin vermeldde hij, na de officieele gasten en andere aanwezigen te hebben welkom geheeten in groote trekken, hoe de positie van den katholieken werkgever sedert 1915 gunstig is gewijzigd. Twintig jaar geleden was er een sterk opkomende organisatiedrang bij arbeiders, middenstanders en boeren, maar van een R. K. Werkgeversbeweging nauwelijks een spoor: thans hebben wij een werkgeversorganisatie, in stands- en vakverbond, welke in staat is, op voet van gelijkheid mede te werken aan de oplossing van de problemen, waarvoor staat en maatschappij zich zien geplaatst. (Maasbode)
(Vor. ber. R. K. Werkgeversvereeniging 1097 F.)

H. **VEREENIGDE STATEN. — De goudclausule-wet onderteekend. —**
President Roosevelt heeft op 29 Aug. '35 de goudclausule-wet onderteekend, waarbij processen tegen de regeering, op grond van de goudclausule, wegens verliezen, voortspruitende uit het verlaten van den gouden standaard, worden belet.
(New York Herald Tribune) **(Vor. ber. 1907 E.)**

I. **ZWEMSPORT. — Willy Den Ouden zwemt wereldrecord te Aarhus. —**
Willy den Ouden heeft op 10 Sept. '35 wederom een wereldrecord verbeterd.
Zij zwom de 300 M. vrije slag in 3 min. 50.4 sec.
Het vroegere wereldrecord — ook van Willy den Ouden — was 3 min. 58 sec. (Het Vaderland)
(Vor. ber. Willy den Ouden 1944 D.)

K. **VOLKENBOND. — De Assemblée. - Bureau samengesteld. - Indeeling der Commissies. —**
De zestiende Volkenbondsvergadering heeft op 9 Sept. '35 haar bureau samengesteld. Dit zal bestaan uit den voorzitter der Volkenbondsvergadering, Benesj, de zes ondervoorzitters, Laval, Sir Samuel Hoare, Aloisi, de Madariaga, Van Zeeland en Gomez (Mexico), de voorzitters der vijf commissies, mr. J. Limburg (Nederland), Zawadsky (Polen), Radulesco (Roemenië), gravin Aponyi (Hongarije) en de Valera (Ierland), verder de voorzitter der voorstellen-commissie Motta en de voorzitter der commissie voor de geloofsbrieven Tuleda (Peru).
De verdeeling van de Nederlandsche delegatie over de verschillende commissies is als volgt:
Eerste commissie, juridische kwesties: mr. J. Limburg; tweede commissie, technische Volkenbondsorganen: mr. W. M. van Lanschot; vierde commissie,

budget: mr. C. Ridder van Rappard en mevrouw C. A. Kluyver; vijfde commissie, sociale en humanitaire kwesties: prof. dr. J. P. A. François en mevrouw C. A. Kluyver; zesde commissie, politieke kwesties: minister jhr. A. C. D. de Graeff en mr. J. A. N. Patijn. Voor het geval nog een derde commissie, voor ontwapeningskwesties, zal worden ingesteld, zal prof. François hierin de Nederlandsche gedelegeerde zijn. Aan de Nederlandsche delegatie is nog als tweede secretaris toegevoegd baron E. O. van Boetselaer, ambtenaar van de algemeene secretarie te Buitenzorg.
Na zijn verkiezing tot voorzitter van de Volkenbondsvergadering, heeft dr. Benesj een korte toespraak gehouden. (Nieuwe Rotterd. Courant)

A. **JAPAN. — De handelsbalans. —**
In een officieele verklaring van het Ministerie van Financiën wordt medegedeeld, dat de onzichtbare export in 1934 974.400.000 yen heeft bedragen, de onzichtbare invoer 982.000.000 yen, zoodat deze laatste 7.600.000 yen grooter was dan de uitvoer. In 1933 was er een overschot van 90.800.000 yen. De toeneming der betalingen aan het buitenland wordt toegeschreven aan de grootere beleggingen, die in Mandsjoekwo hebben plaats gevonden. De handelsbalans, de zichtbare en onzichtbare in- en uitvoeren medegerekend, liet in 1933 een voordeelig saldo van 12.100.000 yen, maar in 1934 was er een nadeelig saldo van 136.900.000 yen, die naar in deze verklaring wordt gezegd, ruimschoots gedekt wordt door inkomsten, die niet in de handelsstatistieken worden vermeld. (Dempo Rengo)
(Vor. ber. Handelsbalans 1666 A.)

B. **POLEN. — Verkiezing voor den Landdag (Sejm).**
Volgens officieele mededeelingen zijn bij de verkiezingen in het geheele land 7.575.681 stemmen uitgebracht. Aangezien 16.282.000 Polen stemrecht hebben, is dus 46,5% der kiezers ter stembus gegaan.
Men herinnert er aan, dat bij de verkiezingen in 1930 74,8% van het kiezerscorps was opgekomen, zoodat thans 28.3% minder stemmen zijn uitgebracht dan den laatsten keer. Men verklaart dit door het slechte weer, het achterwege laten van een verkiezingscampagne en de hardnekkige actie van de oppositie, die een boycott der verkiezingen had gepropageerd.
In 1930 werden op de regeeringscandidaten uitgebracht 5.292.725 stemmen, dezen keer 7.575.681, zoodat 43,1% meer stemgerechtigden zich voor de regeering hebben uitgesproken.
De Duitsche minderheid en de Wit-Russen hebben geen zetels verkregen.
De einduitslagen zijn de volgende:
Gekozen werden 184 Polen, 19 Oekraïners, 4 Joden en een Rus, in het geheel 208 afgevaardigden van wie 2 vrouwen. (Polska Agencia Telegraficzna)
(Vor. ber. Sejm 1879 D.)

12 SEPTEMBER 1935

C. **TILBURG. - Staking in de Wollen Stoffenindustrie.**
De loonsverlaging in de Tilburgsche wollen stoffenindustrie, welke op 26 Augustus '35 is ingegaan, heeft geleid tot een wilde staking. Op 11 Sept. is het aantal stakers 4270 gepasseerd. Bemiddelingspogingen hebben tot dusverre gefaald.
Het hoofdbestuur van de R. K. Arbeidersvereeniging „Sint Lambertus" heeft haar leden aangemaand aan het werk te blijven en onder geen voorwaarden het werk neer te leggen. (A. N. P.)
(Vor. ber. Tilburg 1652 D.)

D. **VOLKENBOND. — Abessynisch-Italiaansch conflict. - Redevoeringen van den Britschen minister van Buitenl. Zaken, Sir Samuel Hoare en van den Abessynischen vertegenwoordiger Tecle Hawariate. —**
De zitting van de Volkenbondsvergadering is op 11 Sept. '35 onder enorme belangstelling aangevangen.
De president, Benesj, vroeg en verkreeg allereerst de goedkeuring van de Assemblée van het genomen besluit van het bureau, Litwinof in het presidium op te nemen.
Vervolgens besteeg de Britsche minister van Buitenl. Zaken, Sir Samuel Hoare, het spreekgestoelte, om zijn rede te houden. Hoare zeide o.a., dat de houding van de Britsche regeering er altijd een geweest was van onwrikbare trouw aan den Volkenbond, en bij deze houding blijft zij; het onderhavige geval is geen uitzondering.
De openbare meening heeft onlangs aangetoond hoe het volk geheel en al de regeering steunt bij de volle aanvaarding van de plichten, die als lid van den Volkenbond op haar rusten.
De regeering, die ik vertegenwoordig, aldus Hoare, zal bereid zijn, haar deel bij te dragen, bij iedere collectieve poging, om op een rechtvaardige en doeltreffende wijze het probleem te behandelen, dat thans ongetwijfeld reeds velen verontrust, en hen in de toekomst nog meer zal verontrusten. Het is duidelijk, dat een dergelijk onderzoek kalmte eischt en bezinning zonder hartstocht. Deze kalmte en bezinning zijn onmogelijk in een atmosfeer van oorlog en oorlogsdreiging.
Ik geloof niet, dat er in de geschiedenis van den Volkenbond ooit een tijdstip is geweest, dat moeilijker was voor besprekingen en onderhandelingen dan thans.
Wij zijn hier als vertegenwoordigers van individueele regeeringen, die zich elk geplaatst zien voor de individueele aansprakelijkheid voor de bescherming van hun eigen belangen en veiligheid.
Wij zijn hier eveneens als leden van een collectieve organisatie, ieder onzer is door zekere verplichtingen gebonden en ieder onzer wenscht de toekomst van de wereld te verzekeren door een collectieve actie voor de zaak van den vrede en den vooruitgang.
De last der verplichtingen van den Volkenbond is zwaarder geworden, doch één ding is zeker, en wel, dat indien deze last moet worden gedragen, hij gezamenlijk moet worden gedragen. Indien wij risico's moeten loopen, moeten wij ze gezamenlijk loopen. De veiligheid van talloozen kan niet worden gewaarborgd door alleenstaande pogingen van enkelen, hoe machtig zij ook mogen zijn.
Mijn land houdt zich bij den Volkenbond met zijn nauwkeurige en duidelijke verplichtingen tot collectieve handhaving van het pact in zijn geheel en o.a. tot krachtigen en collectieven tegenstand tegen alle niet-geprovoceerde gewelddaden.
Ik geloof niet, dat de Britsche houding ten aanzien van het pact zal worden gewijzigd, zoolang de Volkenbond een doeltreffend organisme zal blijven en de voornaamste brug tusschen het Vereenigd Koninkrijk en het continent intact blijft.
Ik heb in het bijzonder gesproken van de oprechtheid van onze denkbeelden. Deze oprechtheid, dit geef ik toe, is ingegeven door eigenbelang (self-interest), doch ook ingegeven door belangstelling voor hetgeen wij voor allen het beste achten.
Doelende op de economische wereldbronnen en de mogelijkheid deze beter te gebruiken, zeide Hoare, dat naar de meening der Britsche regeering het vraagstuk eerder van economischen dan van politieken en territorialen aard is. Het is de vrees voor een monopolie en behouden van noodzakelijke koloniale grondstoffen, die verontrusting teweegbrengt. Het is het verlangen naar zekerheid, dat de grondstoffenvoorziening niet onrechtvaardig zal worden belemmerd, dat aanleiding geeft tot den eisch dat een nieuw onderzoek zal worden ingesteld.
Voor zoover dit de Britsche regeering betreft, ben ik er zeker van, dat wij bereid zouden zijn ons deel te doen van het onderzoek naar deze kwesties. Dit onderzoek zou zich in dit geval dienen te beperken tot de grondstoffen der koloniale gebieden, daaronder begrepen de protectoraten en mandaatsgebieden.
Ik stel de vrije distributie van grondstoffen voor, onder de industrieele landen, die ze noodig hebben, opdat elke vrees voor uitsluiting of een monopolie eens en voor altijd wordt weggenomen.
De eisch tot verandering moet worden gerechtvaardigd door feiten en een vrije bespreking van deze feiten. De rechtvaardigheid van een eisch behoeft niet noodzakelijkerwijs in verhouding te staan tot de nationale hartstochten, die tot steun hiervan zijn opgewekt, hartstochten, die welbewust kunnen worden ontketend door hetgeen ik als een der meest gevaarlijke kanten van het hedendaagsche leven beschouw, de regeeringspropaganda.
Maar al te dikwijls dient kunstmatige prikkeling van het nationaal gevoel als excuus voor de afwijzing van een verplichting, of voor bedreiging met geweld. Evenwel moeten van tijd tot tijd wijzigingen worden aangebracht, en in het pact zelf wordt deze mogelijkheid erkend.
Doch deze wijzigingen mogen slechts worden aangebracht wanneer ze ook werkelijk noodzakelijk zijn, en het oogenblik daarvoor geschikt en niet eerder.
Zij moeten met goedkeuring worden aangebracht en niet gedicteerd, met wederzijdsch goedvinden en niet door een eenzijdige actie, met vreedzame middelen en niet door een oorlog of door dreiging met oorlog.
De leden van den Volkenbond moeten hierop hun aandacht richten en op de andere gezichtspunten van de veiligheid. Als er in internationale aangelegenheden een wet bestaat, moet deze ook in de praktijk gebracht worden.
Na deze redevoering van minister Hoare werd, na een uiteenzetting van den Chineeschen gedelegeerde, de vergadering geschorst.

Na de rede van den Britschen minister van Buitenl. Zaken, Sir Samuel Hoare, heeft de Abessynische vertegenwoordiger te Genève, Tecle Hawariate, een redevoering gehouden, waarin hij o.a. zeide:
Ik zal niets zeggen, dat den geest van vrede en verzoening, dien de Volkenbond tracht aan te moedigen, zal kunnen schaden. Wij zullen met dankbaarheid alle maatregelen onderzoeken, die het economisch niveau van Ethiopië kunnen verheffen, mits zij

van den Volkenbond uitgaan, en deze voorstellen geheel belangeloos worden gedaan en voor niemand speciale voorrechten zullen beoogen.
Tegenover de bedreigingen van schending van onze nationale integriteit, hebben wij bewijzen van geduld gegeven. Wij hebben groot respect voor alle leden van den Volkenbond, zelfs voor onze tegenstanders.
Wij gelooven, dat de Volkenbond een einde maakt aan een tijdperk van veroveringen en de vrijheid van allen zal garandeeren. Ethiopië zal iedere vreemde hulp voor de exploitatie van zijn rijkdommen gunstig ontvangen.
Wat de verwijten der slavernij aangaat, deze is geen uitvinding van ons, doch wij hebben haar geërfd met vele andere instellingen. Deze slaven zijn gelukkiger dan de industrieele werklieden, maar wij geven er ons rekenschap van, dat de mensch vrij moet zijn.

Tecle Hawariate.

Gij behoeft aan onze oprechtheid niet te twijfelen, doch groote hervormingen kunnen niet zeer snel tot stand komen.
Hawariate stelde vervolgens de instelling van een commissie van onderzoek voor en deelde namens den Keizer mede, dat Ethiopië alle redelijke voorslagen, welke in een geest van verzoening werden gedaan, zou aanvaarden.
Met betrekking tot de slavernij merkte Hawariate verder nog op, dat sedert de intrede van Ethiopië in den Volkenbond en de troonsbestijging van den Negus reeds groote hervormingen waren geschied ter opheffing van de slavernij.
Ook verklaarde hij, dat indien men het goed met Ethiopië voor heeft, een oorlog niet de aangewezen weg is, om dit te bereiken. Een oorlog zal de gekleurde volken het vertrouwen in de Europeesche beschaving doen verliezen. (Times - A. N. P.)
(Vor. ber. 1942 B.; Sir Samuel Hoare 1873 A.)

13 SEPTEMBER 1935

A. VOLKENBOND. — Abessynisch-Italiaansch conflict. - Redevoeringen van jhr. mr. A. C. D. de Graeff, den Zweedschen minister Sandler en den Belgischen minister Van Zeeland. —

De Nederlandsche minister van Buitenlandsche Zaken, jhr. mr. A. C. D. de Graeff, heeft op 12 Sept. '35 als eerste Nederlandsche gedelegeerde bij de Assemblée van den Volkenbond te Genève bij de algemeene gedachtenwisseling over het verslag van den secretaris-generaal den internationalen toestand besproken.
De Minister constateerde, dat het vraagstuk van den vrede zich thans stelt met een ernst, dien het tevoren nimmer had. Na het technische en sociale werk van den Bond te hebben geroemd heeft spr. er zijn leedwezen over betuigd, dat van het Permanente Hof van Internationale Justitie minder dan mogelijk en wenschelijk ware, gebruik wordt gemaakt door de organen van den Bond, die zich herinneren mogen, dat er nog rechters zijn in Den Haag.
Op politiek gebied zal de regeling van het Saar-probleem een post in het crediet van Genève blijven.
Volkomen gefaald heeft de Bond in twee principieele aangelegenheden de economische en militaire ontwapening, zooals de minister aan de hand van de feiten aantoonde.
Spr. stelde vast, dat het vertrouwen in de collectieve veiligheid meer en meer teloor gaat en de bewapeningen hand over hand toenemen. Dit is misschien wel, aldus de minister, hetgeen het gezag van den Volkenbond het allermeest heeft geschokt. Deze opvatting van collectieve veiligheid is van stonde af aan aanvaard door de landen, die, als het zijne, buiten de conflicten waren gebleven, welke in de laatste eeuw de wereld verontrust hebben.
Stellig hebben deze landen zich rekenschap gegeven, dat zij door het artikel van het Pact inzake de sancties tegen een aanvaller te onderschrijven, bij voorbaat en in beginsel afstand zouden doen van de mogelijkheid om buiten het conflict te blijven, indien te eeniger tijd een lid van den Volkenbond het slachtoffer zou worden van een aanval, in strijd met de voorschriften van het Pact. Doch niettemin hebben zij loyaal die verplichtingen aanvaard.
Nederland, welks grondgebied in drie werelddeelen is gelegen, dientengevolge grootelijks blootgesteld aan gevaren bij een botsing van groote mogendheden en dan ook verknocht is aan zijn traditioneele zelfstandigheidspolitiek, die het buiten den strijd der anderen moest houden, is dezen nieuwen weg niet op luchthartige wijze ingeslagen. Nederland heeft dit gedaan, overtuigd dat het nieuwe stelsel van collectieve veiligheid zoodanige voordeelen voor het welzijn der wereldgemeenschap, waarvan ook dit land deel uitmaakt, zou kunnen bieden, dat onthouding zijnerzijds tekort zou doen aan zijn plicht tot internationale samenwerking.
De gebeurtenissen van den laatsten tijd hebben in geenen deele het inzicht der Nederlandsche regeering op dit punt gewijzigd. Ik hecht eraan om nu nogmaals de verknochtheid van mijn regeering aan den Volkenbond te betuigen, zoomede om haar vasten wil te bevestigen de verplichtingen, welke het Pact aan haar leden oplegt, ten volle na te komen.
Deze trouw aan het Pact houdt niet in, dat de Nederlandsche regeering blind zou zijn voor de zeer ernstige moeilijkheden voor zeker staten als gevolg van de ongelijke verdeeling van de grondstoffen en de te groote bevolkingsdichtheid. Wij houden rekening met de behoefte aan expansie in zulke landen, die terecht het levensbelang van hun volken veilig zochten te stellen. Vraagt men echter of dergelijke behoeften aan expansie aan een staat het recht vermogen te geven om tot daden van geweld over te gaan en op deze wijze te verkrijgen wat men zelf niet heeft, dan moet het stellig antwoord luiden: Neen. Zelfs onder zulke omstandigheden zal het nimmer geoorloofd zijn met geweld zich van anderer nationaal erfdeel meester te maken.
Indien terecht gezegd moge worden, dat men bij de uitwerking van het Pact zich te zeer een onbeweeglijk en statisch wereldbeeld heeft gedacht, zonder zich genoegzaam rekenschap te geven van de dynamische krachten, die steeds zullen voortwerken, niet minder staat het vast, dat het nieuwe stelsel, door den Volkenbond in het leven geroepen, tegelijkertijd duidelijk aanwijst waardoor de oplossing van deze problemen kan worden verkregen.
Ik denk hier niet in de eerste plaats aan artikel 19, dat op weinig afdoende wijze deze materie met name noemt. Wat mij betreft, zoo hecht ik er veel meer aan, dat het handvest door de stichting van de Volkenbondsorganen de mogelijkheid opent van contact en overleg tusschen de staten en aldus het sluiten van overeenkomsten vergemakkelijkt, die per slot van rekening in het belang van al de betrokken partijen zullen zijn.
Maar er is vooral nog een andere factor van kapitaal belang voor de vraag hoe in het algemeen de wereldvrede dient gehandhaafd te worden. De geachte vertegenwoordiger van Groot-Brittannië heeft er ons in aangrijpende bewoordingen van gesproken. Mijnerzijds moge ik u er aan herinneren, dat artikel 23 van het Pact billijke bejegening van den handel eischt van alle leden van den Volkenbond. Zijn de thans bestaande toestanden in overeenstemming met dit artikel van het handvest? Het is onze diepe overtuiging, dat men nimmer den wereldvrede zal kunnen verzekeren door een economische politiek te voeren, welke het eene volk tegen het andere opzet en aller bestaan bedreigt. Deze politiek zal onvermijdelijk krachten ontketenen, waartegenover alle maatregelen om den oorlog te voorkomen, alle maatregelen van collectieve veiligheid machteloos zullen blijken.
Inderdaad behoort de integrale toepassing van de open deur de spil te zijn van elk stelsel, dat een waren Volkenbond in stand wil houden. Trouw blijvend aan het handvest van onze internationale gemeenschap, koestert de Nederlandsche regeering den hartgrondigen wensch, dat het werk van den vrede bevestigd worde, eenerzijds op den grondslag van de collectieve veiligheid, anderzijds op dien van een billijke behandeling van den handel.
De sprekers, die mij vooraf zijn gegaan, hebben gewezen op de gevaren van den internationalen toestand, temidden waarvan wij ons thans bevinden. Ik zou zeggen, dat het om het bestaan van den Volkenbond gaat. Want deze hooge uiting van den menschelijken geest zal de tijdelijke hinderpalen blijken te overwinnen, welke zij thans op haar weg ontmoet.
Niemand zal echter betwijfelen, dat de mislukking in de tegenwoordige moeilijkheden, nadat de Volkenbond de laatste jaren reeds bij andere gelegenheden heeft gefaald, zijn prestige dusdanig zou schokken, dat een langdurige arbeid van wederopbouw noodig ware, alvorens wij hersteld hadden, wat thans zou worden vernietigd. In deze uren van den diepsten ernst moge elk onzer zijn verantwoordelijkheid kennen.

Minister Sandler. — De Zweedsche minister van Buitenlandsche Zaken, Sandler, besprak uitsluitend de positie van den Volkenbond ten opzichte van het Italiaansch-Abessynische geschil. Dit probleem, aldus zette hij uiteen, interesseert zijn regeering in hooge mate aangezien hier de vraag wordt opgeworpen of het Volkenbondspact in conflicten van deze portée inderdaad kan functionneeren of niet.
Spreker denkt ook aan de toekomst, wanneer hij zegt, dat men zich moet hoeden voor een oplossing, die onder den druk van machtige invloeden het recht van een zwakke verkracht. Het oogenblik is thans niet gunstig om te wijzen op de gevolgen, die een zoodanig optreden met zich mee zou sleepen. Hij wil slechts opmerken, dat de kleine staten met bijzondere belangstelling de tegenwoordige ontwikkeling gade slaan. Wat de bestrijding van de slavernij betreft, aldus tenslotte minister Sandler, de daartoe noodige maatregelen moeten genomen worden zonder inbreuk op de Volkenbondsprincipes.

Minister Van Zeeland. — De Belgische minister-president Van Zeeland plaatste eveneens het Italiaansch-Abessynische geschil in het middelpunt van zijn uiteenzettingen, waarbij hij zich aansloot bij de door den Engelschen minister van Buitenlandsche Zaken Sir Samuel Hoare getrokken richtlijnen. België zal zijn deel van de lasten op zich nemen, welke de nakoming van de Volkenbondsplichten met zich zou kunnen medebrengen. Het zal alles doen wat in zijn vermogen ligt, om de verzoeningsactie van den Volkenbond te steunen. België is vastbesloten tot het uiterste zijn internationale verplichtingen na te komen.
(Nieuwe Rotterd. Crt. - Svenska Dagbladet - Le Soir)
(V. b. 1947 D.; Jhr. mr. A. C. D. de Graeff 1641 B.; Sandler 1789 B.; Van Zeeland 1924 C.)

A. VOLKENBOND. — Rede van Sir Samuel Hoare. - Perscommentaren. —
ITALIE. — De „Corriere della Sera" spreekt van een teleurstellenden indruk en noemt Hoare een „immoreel moralist", wiens uiteenzettingen den diplomatieken toestand, wat het Italiaansch-Abessynische conflict betreft, geenszins verbeterd hebben. Hoare heeft de hoffelijkheid gehad het dilemma openlijk, zij het ook in gemaskeerden vorm, af te schuiven op de Fransche regeering. Frankrijk heeft thans het woord.
De „Stampa" uit Turijn schrijft, dat de rede van Hoare een „monument van huichelarij" is. Het blad noemt terloops in dit verband ook de houding van Duitschland tegenover Italië, welke houding het blad voorbeeldig acht. Wanneer zich de andere staten ook zouden willen aansluiten bij de houding van Duitschland, zouden Europa en de geheele wereld verlicht adem kunnen scheppen.

FRANKRIJK. — Zeer sceptisch is het oordeel van de groote bladen wier sympathie voor Italië van den eersten dag af onmiskenbaar was.
Pertinax toont zich in den „Echo de Paris" teleurgesteld omdat de verklaringen van Sir Samuel Hoare geen positieve waarborgen voor Europa bevatten. Hij is van meening dat Hoare er geen uitsluitsel over gegeven heeft, welke houding Engeland zou aannemen, wanneer Europa bijvoorbeeld bedreigd zou worden door een omwenteling.
De „Journal" vreest eveneens dat thans het Engelsch-Fransch-Italiaansche blok uiteen zal vallen. De commissie van vijf zal nu nog slechts een mislukking kunnen constateeren omdat de verklaringen van Sir Samuel Hoare, waarin iedere welwillendheid ten opzichte van de Italiaansche politiek ontbreekt, iedere hoop op verzoening ongegrond doen blijken.
De „Matin" constateert, dat de Engelsch-Fransche samenwerking zal worden voortgezet. Zij zal haar bevestiging vinden tijdens het déjeuner, dat de Fransche delegatie vandaag aan de Engelsche zal aanbieden.

ENGELAND. — De „Daily Telegraph" stelt in het licht, dat Hoare alle bittere opmerkingen achterwege heeft gelaten en uitsluitend heeft gewezen op het collectieve karakter van de Volkenbondsplichten.
Het socialistische orgaan, de „Daily Herald" verklaart, dat de uiteenzettingen van Hoare over den Volkenbond in feite niet slechts gegeven zijn namens de Britsche regeering, maar namens het geheele volk. In geval tegen de verwachting in anderen zouden terugschrikken voor hun verantwoordelijkheid zouden regeering en volk de basis van hun politiek opnieuw moeten overwegen. Blijft Mussolini vasthouden aan een opzettelijken „aanvalsoorlog", dan zal de meest beslissende dag in de geschiedenis der wereld aanbreken.
De „Daily Mail" is van meening, dat de ernstige bezorgdheid der Britsche openbare meening Engeland te zien betrokken in een conflict, dat zich zou kunnen ontwikkelen tot een Europeeschen brand, door de redevoering van Sir Samuel Hoare nog vergroot is. **(Vorig bericht blz. 1947 D.)**

B. NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Wet inzake rentelooze voorschotten ten behoeve van de scheepvaart. —
De wet inzake rentelooze voorschotten ten behoeve van de zeescheepvaart is 10 September '35 door de Eerste Kamer z. h. st. aangenomen. (N. R. C.)
(Vor. ber. 1809 C.; Eerste Kamer 1926 D.)

C. NEDERLAND. — Scheepvaart en Kustvaart. - Vernieuwing en steun. —
In de Eerste Kamer heeft op 11 Sept. '35 de minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, prof. ir. Gelissen, medegedeeld, dat bij de regeering aan een systeem tot vernieuwing der zeevloot wordt gewerkt. Tevens deelde hij mede, dat er ook voornemens zijn om de kleine kustvaart te steunen. (Het Vaderland)
(Vorig bericht blz. 1949 B.)

D. LUCHTVAART. — Vliegen met menschelijke kracht. —
De ingenieurs en de leden van den Luchtsportbond, Hoessler en Villinger uit Dessau, hebben pogingen in het werk gesteld om met menschelijke kracht te vliegen.
Op 29 Augustus werd door de piloten allereerst een aantal sprongen gedaan van ongeveer 50 M., uitsluitend met behulp van een gummikabel. Daarop volgde een vlucht over 235 M. op 1 M. hoogte, waarbij na den start alleen de door krachtig trappen in beweging gebrachte schroef drijfkacht leverde. Hiermede was de eerste vlucht met behulp van menschelijke kracht volbracht.
Op 30 Augustus volgden nog twee geslaagde vluchten. De eerste wederom van 235 M. op ongeveer 1 M. hoogte, zonder met den grond in aanraking te komen en de tweede van ongeveer 100 M., waarbij een kleine fout, die een iets te harde landing tengevolge had, eenige schade toebracht aan het voorste deel van het toestel.
Nadat het toestel hersteld was, is men er in geslaagd 20 seconden lang, met een gemiddelde snelheid van 40 K.M. per uur op ongeveer 5 M. hoogte een afstand af te leggen van 204 M. en in 21 seconden een afstand van 231 M. Bij deze vluchten beschreef de piloot telkens ook een bocht naar links. (Berl. Tageblatt)

E. NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Wetsontwerp nopens het verkeer op de wegen. —
De Eerste Kamer heeft op 11 Sept. '35 het wetsontwerp nopens het verkeer op wegen aangenomen.
(N. Rott. Crt.) **(Vor. ber. Eerste Kamer 1949 B.)**

14 SEPTEMBER 1935

F. NEDERLAND. — Verbond van Nederlandsche Werkgevers. —
Aan de op 6 Sept. '35 gehouden vergadering van het Verbond van Nederl. Werkgevers ontleenen wij het volgende uit de redevoering van den voorzitter, den heer H. P. Gelderman CMzn.
Er is nog een geheel andere oorzaak die onzen industrieelen export belemmert. Er zou nog heel wat meer hier te lande gemaakt en geëxporteerd kunnen worden, al wij maar niet te duur waren. Het levensniveau in ons land is nog steeds veel hooger dan in de ons omringende landen. Zeker is er reeds in sommige bedrijven goed aangepast, maar in vele, met name in de Overheidsbedrijven, is nog weinig gebeurd. In deze laatste heeft men diwkijls de loonen nog niet eens verlaagd in verhouding tot de daling van de kosten van levensonderhoud, wat dus zeggen wil, dat na vijf jaren crisis deze loonen relatief gestegen zijn.
Zoolang de regeering er niet in slaagt, de aanpassing verder door te voeren en daarmede een betere, d.w.z. lagere basis van arbeidsmogelijkheid in ons land te scheppen, is geen algemeene opleving te verwachten.
Tot nu toe heeft onze regeering steeds een defensieve politiek op economisch gebied gevolgd. Men heeft de aanpassing bevorderd maar ook geremd. Om calamiteiten te voorkomen steunde men land- en tuinbouw en voerde contingenteeringen in voor menigen industrietak. Dit remde de aanpassing natuurlijk, maar de regeering moest dit doen — zooals gezegd — om de volkomen ineenstorting van genoemde bedrijfstakken te voorkomen.
Gaat de regeering thans van koers veranderen? Gaat zij zich thans blind staren op onze zoo beperkte binnenlandsche markt met slechts 8,000,000 menschen? Laat de regeering in dit opzicht duidelijke taal spreken, daar in den laatsten tijd verschillende regeegingsuitlatingen op dit gebied elkaar tegenspreken. Het bedrijfsleven moet weten, wat het op dit gebied te wachten staat.
Wij voor ons willen niet nalaten duidelijk uit te spreken, dat o.i. het beste middel tot bevordering van industrialisatie gelegen is in verlaging van kosten en lasten. Verlaging van kosten en lasten op elk gebied. Overheidslasten en sociale lasten inbegrepen. Steunt het bedrijfsleven in zijn soms wanhopig pogen tot verlaging der productiekosten; maakt ruim baan voor het persoonlijk initiatief en schept aldus nieuwe werkgelegenheid en nieuwe bestaansmogelijkheid. (A. N. P.)
(Vor. ber. Verb. v. Ned. Werkgevers 1929 B.)

A. **ZWITSERLAND. — Bondsreferendum inzake grondwetsherziening verworpen. —**
Het Zwitsersche volk heeft op 8 Sept. '35 in een bondsreferendum het voorstel tot algeheele herziening van de Zwitsersche grondwet, welke uit het jaar 1874 stamt, verworpen met de overweldigende meerderheid van 510.000 tegen 193.000 stemmen.
Het initiatief tot deze volksstemming is uitgegaan van 80.000 leden van nationale en conservatieve organisaties en is door jong-liberale, alsmede katholieke en evangelische conservatieve kringen, gesteund. Deze groepen vertegenwoordigden het standpunt, dat belangrijke grondwetsartikelen niet meer in overeenstemming zijn met de tegenwoordige omstandigheden, dat de grondwet zekere tendenzen van dezen tijd, zooals b.v. het beginsel van den corporatieven staat, recht moet laten wedervaren, en dat van dit beginsel uit het economische stelsel moet worden herzien. (Neue Zürcher Zeitung)
(Vor. ber. Referendum 1822 E.)

B. **JAPAN. — Mutaties in het Kabinet. —**
Keisoeke Mosjitsoeki is aangewezen als opvolger van Tokonomi, den overleden minister van Verkeerswezen. De minister van Oorlog, Hayashi, is afgetreden en wordt opgevolgd door generaal Kawasjima.
(Dempo Tsoesin) **(Vor. ber. Kabinet 1588 F.)**

C. **HUEY LONG. — Levensloop. —**
De door dr. Carl Weiss doodgeschoten senator van Louisiana Huey Long begon zijn carrière als reiziger in boeken. Gedurende eenigen tijd was hij ook prediker. Op 21-jarigen leeftijd werd hij als advocaat tot de balie toegelaten en verdiende, dank zij zijn redenaarstalent, spoedig een groot inkomen. Op zijn 34ste jaar werd hij gouverneur van den staat Louisiana. Weer vier jaar later werd hij senator en van dien tijd af was hij feitelijk het politieke opperhoofd van Louisiana.
In een paar jaar tijds voerde hij de staatsschuld op van 45 tot 143 milioen dollar. In Augustus van het vorig jaar voegde hij 27 wetten bij de staatswetgeving van Louisiana, en alsof dit nog niet voldoende was om zijn positie te versterken, deed hij er nog 44 bij in de maand November van hetzelfde jaar.
Huey Long werd in Augustus 1893 in Winnfield geboren, waar zijn vader een harden strijd om het bestaan gevoerd heeft. Huey Long wist dus wat de nooden zijn van den kleinen man, voor wien hij opkwam met zijn „Share the wealth"-programma en hij wist ook welke grieven die kleine man koestert tegen groote mannen, tegen den Staat, tegen de regeering in Washington en tegen alles wat onrechtvaardig is in het leven. (A. N. P.) **(V. b. 1944 E.)**

D. **NEDERLAND. — Commissie van Advies voor ondernemers-overeenkomsten. —**
Dezer dagen is bij K. B. een vaste commissie van den Economischen Raad ingesteld, welke den minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart zal hebben te adviseeren over algemeene maatregelen van bestuur tot verbindend- of onverbindend-verklaring van ondernemers-overeenkomsten.
De minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart heeft thans voor het tijdvak van 1 Sept. 1935 tot en met 31 Aug. 1936 benoemd tot leden van deze commissie:
voor den Economischen Raad mr. D. Beaufort te Utrecht; prof. mr. W. A. Bonger te Amsterdam; prof. mr. F. de Vries te Rotterdam en den heer Ch. J. I. M. Welter te Den Haag; voor den Nijverheidsraad: mr. L. Broekhuysen te Tilburg en dr. L. G. Kortenhorst; voor den Middenstandsraad de heeren F. L. v. d. Leeuw en W. G. Scheeres, beiden te Den Haag; voor het Chr. Bat. Vakverbond in Nederland den heer K. Kruithof te Utrecht; voor het Ned. Verbond van Vakvereenigingen den heer S. de la Bella Jr. te Amsterdam; voor het R.K. Werkliedenverbond in Nederland den heer J. C. Kuiper te Utrecht.
Voorts is tot lid benoemd prof. dr. F. Lieftinck te Rotterdam, die voor het tijdvak van 1 Sept. 1935 tot en met 31 Aug. 1936 mede is benoemd tot voorzitter van deze commissie; tot secretaris is met ingang van 1 Sept. 1935 benoemd drs. J. C. Kruisheer te Den Haag. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Ondernemers-overeenkomsten 1810 B.)

E. **NIEUW-GUINEA. — Luchtkarteering. —**
De 3 Dragon Rapide vliegtuigen, welke door de K. N.-I. L. M. bij de Havilland fabrieken zijn aangekocht en gebruikt zullen worden bij de karteering van 3 millioen H.A. op Nieuw-Guinea, hebben op 11 Sept. 1935 de reis van Schiphol naar Indië aanvaard. De chef-vlieger van de expeditie, kapitein Koppen, die de PHAKV bestuurt, de vlieger-deelnemers, de luitenant-vlieger B. Tideman, J. van Meiningen en J. Vonk en de heeren P. G. L. Hegener, chef-radiodienst van de expeditie en H. J. Brink, mecanicien, waren het middelpunt van de belangstelling.
(Het Vaderland) **(Vorig bericht blz. 1919 D.)**

F. **NEDERLAND. — Mengpercentage boter in margarine teruggebracht op 10 pct. —**
In verband met de wijzigingen, welke ten aanzien van de boterpositie zijn ingetreden, is bepaald, dat ingaande 16 Sept. '35 het mengpercentage van boter in margarine wordt teruggebracht van 25 op 10 pct.
(Het Vaderland) **(Vorig bericht 1784 C.)**

G. **GEESTELIJK LEVEN. — Bisschopswijding van mgr. dr. J. de Jong. —**
Op 12 Sept. '35 heeft Z. H. Exc. Mgr. Dr. J. de Jong, titulair-aartsbisschop van Rusio en Coadjutor met recht van opvolging van Z. H. Exc. Mgr. J. H. G. Jansen, Aartsbisschop van Utrecht, in de Metropolitane kerk te Utrecht de bisschopswijding ontvangen. De plechtigheid in het algemeen genomen droeg een uitsluitend en strikt eenvoudig kerkelijk karakter.
Mgr. P. Hopmans, bisschop van Breda, verrichtte de consecratie, geassisteerd door den bisschop van Den Bosch, mgr. A. F. Diepen en mgr. Olaf Smit, kanunnik van de St. Pieter te Rome; de bisschop van Roermond, mgr. G. Lemmens, was verhinderd (door een voetverstuiking en kwam later). Presbyter assistens was mgr. J. G. van Schaik, proost van het Metropolitaan kapittel. Als troondiakens fungeerden mgr. D. Huurdemans, vicaris-generaal van het aartsbisdom, en kanunnik H. J. Koopmans, president van het Kleinseminarie te Apeldoorn. Verder verleenden kapelaan W. de Jong, een broeder van den coadjutor, en prof. dr. I. J. M. v. d. Berg, oudste professor van het Groot Seminarie, alsmede de secretarissen van het bisdom, de heer J. v. d. Burg en dr. J. A. Geerdinck, assistentie.
Toen de stoet om half elf de kerk was binnengetrokken bad de wijder de voorgeschreven gebeden op den bisschoptroon, de wijdeling voor het altaar daar tegenover. Hij werd gedurende de geheele plechtigheid bijgestaan door de reeds genoemde bisschoppen. Dr. De Jong werd aanvankelijk gekleed in priesterlijke gewaden, d.w.z. met albe gekruiste stool, witte koorkap en bonnet. De inleiding tot de plechtigheid vormde de voorlezing der pauselijke benoemingsbul, de eedsaflegging waarbij de wijdeling trouw beloofde aan den paus en zich verplichtte de rechten en bezittingen van zijn bischoppelijken zetel te zullen handhaven. Na de voorgeschreven vragen naar de bereidheid om het ambt naar behooren te vervullen, en of zijn leer overeenkomt met die der Kerk en of hij in staat is die te verdedigen, bad men tezamen aan den voet van het altaar het gewone gebed ter inleiding van de mis. De consecrator begaf zich daarna naar zijn troon en de wijdeling naar zijn eigen altaar, waar beiden op de gewone wijze de gebeden der voormis baden. De wijdeling werd daartoe eerst met de bisschoppelijke misgewaden bekleed.
De eigenlijke bisschopswijding geschiedde na het graduale en voor het evangelie, op de gewone uitvoerige en plechtige wijze. Toen den nieuwen bisschop alle teekenen van zijn waardigheid waren aangedaan, zette de consecrator, gevolgd door de gemeente, het „ Te Deum Laudamus" in, en trok de pas gewijde bisschop, begeleid door de mede-consecranten, zegenend door de kerk.
Gedurende de plechtigheid hadden in het priesterkoor plaats genomen de kanunniken van het Metropolitaan kapittel, de eerekanunniken J. H. Vaas, deken van Leeuwarden, R. J. A. Janssen te Zwolle, W. L. S. Knuif, pastoor te Denekamp en H. P. A. C. v. d. Waarden, deken en pastoor te Almelo. Voorts zaten in het priesterkoor mgr. dr. J. Smit, kanunnik van St. Pieter te Rome; mgr. H. J. M. Taskin, vicarius capitularis van het bisdom Haarlem; mgr. dr. B. Eras, procurator van het Ned. episcopaat te Rome, en mgr. A. F. M. Sweers, president van het Groot Seminarie te Haaren. Het kathedrale koor St. Gregorius Magnus voerde onder leiding van den heer Hendrik Andriessen het „Ecce Sacerdos Magnus" voor vierstemmig koor en orgel door Johan Winnubst uit; voorts de missa Qual Donna voor vijf stemmen a capella van Orlandus Lassus en Haec Dies, voor vijf stemmen a capella van mgr. J. A. S. van Schaik.
Onder de aanwezige geestelijke autoriteiten bevonden zich verder nog mgr. dr. Goossens, hoogleeraar aan de R.K. Handelsschool en directeur van de R.K. leergangen te Tilburg, mgr.

dr. van Gils te Roermond, mgr. dr. Verhoeven, directeur van het R.K. Centraal Bureau voor Opvoeding en Onderwijs te Den Haag, mgr. dr. Hoogveld, hoogleeraar aan de R.K. universiteit te Nijmegen. (De Maasbode - De Tijd - A. N. P.)
(Vor. ber. Mgr. Dr. J. de Jong en Photo 1902 B.)

15 SEPTEMBER 1935

A. SCHEEPVAART. — Hamburg, Antwerpen, Nieuwe Waterweg en Rotterdam. - Havenbeweging Januari-Augustus 1935. —
De cijfers van de havenbeweging over het tijdvak Januari-Aug. '34 en 1935 zijn (met herleiding van de Antwerpsche cijfers om deze vergelijking te maken):

	Hamburg		Antwerpen	
	Schepen	Ton	Schepen	Ton
1935 . . .	9471	12.405.003	7145	12.043.446
1934 . . .	9526	12.227.715	6749	11.507.528
Verschil . .	— 55	+ 177.288	+396	+ 524.918

	N. Waterweg		Rotterdam	
	Schepen	Ton	Schepen	Ton
1935 . . .	8149	13.665.810	6520	10.483.672
1934 . . .	8565	13.793.749	6926	10.807.781
Verschil . .	—416	— 127.939	—406	— 324.109

(N. Rotterd. Crt.) **(Vor. ber. Antwerpen 1641 A.; R'dam 1762 C.; Hamburg 889 B.; N. Waterw. 889 B.)**

B. VOLKENBOND. — Sir Samuel Hoare's radio-rede.
In zijn op 12 Sept. '35 te Genève gehouden radio-rede heeft Sir Samuel Hoare zijn vriendschap voor Italië betuigd en deed tevens een beroep op Italië's rechtvaardigheid jegens Abessynië. (Journal de Genève)
(Vorig bericht 1949 A.)

C. GRIEKENLAND. — De monarchale kwestie. —
Minister-president Tsaldaris verklaarde op 10 Sept. 1935 dat hij bij het in October te houden plebisciet zelf waarschijnlijk voor de monarchie zou stemmen. Generaal Kondylis, de minister van Oorlog, verklaarde dat hij het herstel der monarchie als een uitgemaakte zaak beschouwde. De Grieksche bevolking heeft genoeg van het republikeinsche régime, waar nog geen derde deel der bevolking achter staat. Zij, die nog weifelen, zullen zich naar den wil der meerderheid moeten schikken.
Met betrekking tot de berichten, dat President Zaimis zou zijn afgetreden, verklaarde hij, dat hij met het nemen van zijn beslissing zou wachten, tot het resultaat der onderhandelingen bekend zou zijn, welke tusschen de royalistische en republikeinsche partijen gevoerd worden, met het oog op een onpartijdig plebisciet over de monarchale kwestie.
Mocht hij inderdaad aftreden, dan zal, overeenkomstig de Grondwet, de voorzitter van de Nationale Vergadering, Vozikis, den post van president der republiek overnemen. (Vredini) **(Vor. ber. 1866 A.)**

D. ABESSYNIE. — Radio-rede van de Keizerin. —
In de radio-rede, door de Keizerin van Abessynië voor alle vrouwen ter wereld gehouden, riep zij met vuur uit: „Dat de hemel ons beware voor een beschaving, die rouw brengt en verwoesting aanricht."
De Keizerin sprak verder o.a. ook over de „machtige legers, die zich gereed maken om ons land te bezetten, onder het bedriegelijke voorwendsel, beschaving te brengen aan ons vreedzaam herdersvolk, dat dicht bij de natuur leeft en in gemeenschap met God. Op alle breedtegraden en onder alle klimaten hebben de vrouwen den vrede lief. Zij hebben een afkeer van bruut geweld. Zoowel Italiaansche als Abessynische moeders lijden bij de gedachte aan het onherstelbare kwaad, dat de oorlog zou kunnen teweegbrengen. Abessynië verlangt in het geschil, dat het land opgedrongen is, slechts naar vrede. Zijn geweten is gerust. Het bereidt den vreemdelingen, die er op eerlijke wijze komen werken, een broederlijk welkom."
De Keizerin besloot haar rede met een beroep op alle vrouwen ter wereld, eensgezind te bidden om de misdaad van een oorlog te verhoeden, en haar invloed te oefenen op de staatslieden ten gunste van de rechtvaardigheid en den vrede.
(Ned. Tel. Ag. Reuter)

E. VOLKENBOND. — Abessynisch-Italiaansch conflict. - Rede van den Franschen minister-president Laval. —
De Fransche minister-president Laval heeft op 13 Sept. '35 in de Volkenbondsvergadering zijn zoozeer verbeide rede gehouden en o.a. gezegd: Elk Volkenbondslid dient de verantwoordelijkheden die in het Handvest zijn neergelegd, op zich te nemen. Ik betuig thans nogmaals onze volstrekte trouw aan de bepalingen van het Handvest en verklaar dat wij onze verplichtingen zullen nakomen. De leer van de collectieve veiligheid blijft onze wet, en elke verloochening van het Handvest zou een verloochening van onze idealen zijn. Onze belangen zijn ook ten nauwste bij de verzekering der collectieve veiligheid betrokken, al onze overeenkomsten loopen immers over Genève en elke inbreuk op Genève zou een inbreuk zijn op onze eigen veiligheid. De rede van Hoare is een gedenkwaardige gebeurtenis in de geschiedenis van den Volkenbond en wij verheugen ons over onze nauwe samenwerking met Engeland bij de verdediging van den vrede en de bescherming van Europa.
Hoare heeft den vasten wil van Engeland om zonder voorbehoud aan het systeem van collectieve veiligheid mede te werken betuigd en geen land heeft deze woorden met grooter voldoening ontvangen dan Frankrijk, geen land heeft beter de verre strekking ervan kunnen beseffen dan Frankrijk.
In de krachtige pogingen van den Volkenbondsraad om een oplossing van het Italiaansch-Abessynisch geschil te vinden ben ik vast besloten mijn plicht als lid van den Volkenbond en als vriend van Italië te vervullen. Al het mogelijke zal worden gedaan om aan de rechtmatige behoeften van Italië tegemoet te komen onder eerbiediging der rechten van andere leden van den Volkenbond. Er bestaat geen enkel verschil van meening tusschen Engeland en Frankrijk bij het zoeken naar een minnelijke schikking van het conflict.
Onze verplichtingen zijn in het Handvest omschreven en Frankrijk zal er zich niet aan onttrekken.
Ons land vreest den oorlog niet, vervolgde Laval, het haat hem. Het is bezield van een vurigen vredeswil. Wij willen vrede voor allen, in samenwerking van allen.
Na de overeenkomsten van Rome, kan ik niet zonder gemoedsbeweging over het geschil spreken, dat zoo zwaar op deze Assemblée rust. Op 7 Januari hebben Mussolini en ik te Rome alle vraagstukken geregeld, die tusschen ons lagen en te Stresa hebben wij met de Engelsche gedelegeerden, bij Mussolini hetzelfde verlangen om de vredeszaak te dienen, geconstateerd. Ik weet zeker dat hij bereid is deze samenwerking voort te zetten en wat mij zelf betreft, ik heb geen enkele poging ongedaan gelaten om tot een verzoening te komen. Ik heb daarom de voldoening zoowel mijn plicht als lid van den Volkenbond te hebben vervuld als de vriendschap met Italië te hebben gehandhaafd. De taak die voor ons ligt is zwaar, maar ik geloof niet dat zij hopeloos is. Er bestaat tusschen Engeland en ons geen enkel verschil van meening, over de wijze waarop een minnelijke schikking moet worden gezocht, en ik blijf hopen dat de Volkenbond zich weldra van zijn verzoeningswerk zal hebben gekweten.
Op 3 Februari hebben de Engelsche en de Fransche regeering een gemeenschappelijk program opgesteld. Tegen de uitvoering daarvan rezen zooveel beletselen dat men zich moest afvragen of het geen schoone droom was aan de verwezenlijking te geloven. Is het mogelijk, vroeg Laval, dat deze droom thans op het punt staat vervuld te worden?
Wij zijn allen door het Handvest gebonden en Frankrijk zal zich niet aan zijn verplichtingen onttrekken.
Nopens het vertrouwen van Frankrijk in den Volkenbond, zeide Laval woordelijk: „Er komen somtijds moeilijke oogenblikken te Genève voor en er zijn ook werkelijke teleurstellingen geweest, maar desondanks is ons vertrouwen onverzwakt gebleven. Met een vasthoudendheid, die voor geen enkele moeilijkheid zal terugdeinzen, zullen de vertegenwoordigers van Frankrijk voortdurend trachten het moreele gezag van den Volkenbond te versterken en hem middelen te verschaffen om dit gezag ook te kunnen uitoefenen."
Laval herinnerde dan aan het protocol van 1924 en aan het beginsel dat „Frankrijks politiek in zijn geheel gegrondvest blijft op den Volkenbond."
Al onze verdragen met vrienden of bondgenooten zijn over Genève gegaan en er bekrachtigd, en dit geldt zoowel van Locarno, de Kleine Entente, Rusland als het jongste accoord met Rome.
„In de commissie van vijf bestudeeren wij elk voorstel, dat in redelijke mate zou kunnen voldoen aan de rechtmatige aanspraken van Italië met eerbiediging van de soevereiniteit van een anderen staat, die ook lid is van den Volkenbond."
Na over de commissie van vijf gesproken te hebben, verklaarde Laval: „Wij hebben in den loop van dit jaar moeilijkheden gekend, die onoverkomelijk leken en die toch overwonnen zijn. En zou men uit het feit, dat de Saarkwestie en het Hongaarsch-Zuid-Slavisch geschil Europeesche kwesties waren, moeten afleiden, dat zij daarom gemakkelijker waren op te lossen?
Waar wij gisteren geslaagd zijn, zouden wij daar morgen schipbreuk lijden? In dat geval zou een nieuwe toestand, nog schokkender voor allen ons onderzoek vereischen. Wij zijn allen gebonden door de solidariteit, welke onze plicht zal bepalen. Onze verplichtingen zijn beschreven in het Handvest, Frankrijk zal er zich niet aan onttrekken."
(Le Temps - Journal de Genève)
(Vor. ber. 1951 B.; Laval 1880 E.)

A. **Opiumfabriek. —**
In het jaarverslag over 1934 der Opiumfabriek, gepubliceerd door het departement van Financiën in Ned.-Indië, wordt o.m. het volgende medegedeeld:
De verwerkte ruwe grondstof was 44.03 (—) picol; aantal gevulde tuben 41.454.914 (49.653.436), inhoud der gevulde tuben 377.327 (439.144) thail; aantal verzonden tuben 42.533.550 (48.941.450); inhoud der verzonden tuben 382.701 (437.101) thail.
De productie-kosten bedroegen per thail: bezoldiging en arbeidsloonen 54.4 (56.9) cent; magazijngoederen: tin 9.6 (9.6) cent; overige goederen 10.4 (9.8) cent; afschrijvingen 21.9 (19.4) cent; rente, pensioenen enz. 165.2 (182.1) cent; totaal 261.5 (277.8) cent.
Gedurende het verslagjaar werd geen ruw opium ingekocht. De voorraden ruwe grondstof bedroegen op 31 Dec. 1934 in picols: Bengaalsche opium 826 (op 1 Januari '34 826); Perzisch opium 822.64 (831.96); Levantsch opium 455.94 (479.44); Djitjing 2.47 (0.28).
In 1934 werd voor de verpakking van 377.352 thail tjandoe een hoeveelheid metaal verbruikt ter waarde van *f* 36.428 d.i. per thail 9.6 cent. Het vorig jaar waren deze cijfers 427.995 en *f* 41.067 d.i. eveneens 9.6 cent per thail.
De totale aanmaakkosten van de houten verpakking voor 377.252 thail tjandoe bedroegen *f* 15.408 of per thail 4.1 cent. Het vorig jaar bedroegen deze cijfers 427.995 en *f* 18.878 d.i. per thail 4.4 cent.
De balans per 31 Dec. 1934 vermeldt als activa: gezamenlijke vaste activa *f* 3.153.194, magazijngoederen *f* 210.107, grondstoffen *f* 5.418.487, producten in bewerking *f* 2.407.336, producten gereed ter aflevering *f* 373.628, kas *f* 12.394, debiteuren *f* 10.879, opiumregie *f* 97.918, voorschotten *f* 349, rekening met de Ned.-Indische schatkist *f* 1.808.523.
Als passiva: kapitaal: artikel 4 1a Bedrijfsradenwet *f* 653.878, idem art. 4 1b Bedrijvenwet *f* 8.409.559, afschrijving over de vorige jaren *f* 2.416.521, over 1934 *f* 82.794, samen *f* 2.499.315, crediteuren *f* 1.808.523.
(Dept. van Financiën in Ned.-Indië)
(Vorig bericht Opium 1609 I.)

NEDERL. OOST-INDIË

B. **Ordonnantie arbeid van vreemdelingen. —**
De crisis-ordonnantie, betrekking hebbende op den arbeid van vreemdelingen in Ned.-Indië zal 24 Aug. in werking treden.
Krachtens deze ordonnantie mogen vreemdelingen, vallende onder de bepalingen voor den arbeid voor Europeanen thans niet meer in Ned.-Indië worden toegelaten en mogen niet meer in dienst worden genomen zonder vergunning van den directeur van Justitie.
Werkgevers dienen, alvorens buitenlandsche werkkrachten te laten uitkomen, een verzoekschrift in te zenden.
(De motie-Soeroso, strekkende tot beperking van de immigratie van Nederlandsche werkkrachten, welke motie bij de behandeling van de ordonnantie in den Volksraad werd ingediend, is na uitvoerige discussie door den voorsteller ingetrokken.) (Java Bode)
(Vorig bericht 1907 G.)

C. **Bestrijding van de Lepra. —**
Als resultaten ook van de reis, onlangs door dr. Theunissen, hoofd van den D.V.G., in den Grooten Oost gemaakt, werd een groot werkplan tot bestrijding der lepra de regeering aangeboden.
Hier valt te zeggen dat het beginsel zal worden gevolgd, de zieken zooveel mogelijk op hun eigen eiland te verplegen, waartoe in sommige plaatsen moderne leprozerieën zullen worden gebouwd terwijl elders, vooral voor de nog jonge gevallen z.g. lepra-kampongs zullen worden ingericht.
Ambon krijgt bij zijn leprozerie een filiaal van het wetenschappelijk instituut dat binnenkort te Batavia wordt opgericht.
Saparoea krijgt een eenvoudige lepra-kampong evenals Banda en wellicht ook Amahei, op Ceram, en Suamlaki, op de Tenimber-eilanden.
Voor de verbetering der verpleging op de Kei-eilanden zal in overleg met de daar werkzame Missie worden gezorgd.
Ook op het eiland Boeton, te Paré-Paré, te Rappang er op korten afstand van Watampone zullen moderne leprozerieën worden gebouwd.
Een groot deel der kosten zal door de landschapskassen worden gedragen. (De Locomotief)
(Vorig bericht 1601 D.)

D. **Verklaring van den President der Javasche Bank.**
Mr. dr. Van Buttingha Wichers, de president van de Javasche Bank, heeft in een interview met een correspondent te Batavia van de Ag. Econ. et Financière verklaard, dat een toekomstige dispariteit tusschen den Nederlandschen en den Nederl.-Indischen gulden onmogelijk is. Zoowel door de regeering als door de circulatiebank zal alles worden gedaan om de beide valuta's op eenzelfde peil te handhaven.
De begrooting voor '36 is ongeveer op eenzelfde wijze opgesteld als die voor 1935, behalve wat betreft de aflossing der schulden. Een nieuwe leening zal ongetwijfeld noodig zijn, een leening die in Nederland zal moeten worden uitgegeven en die *f* 20 à 25 mill. groot zal moeten zijn. Wij zien overigens de mogelijkheid van een conversie onder de oogen. Zulk een maatregel is in studie en zal worden genomen, zoodra de omstandigheden daartoe geschikt zullen zijn.
De binnenlandsche verbruiksbelasting op petroleum en de heffing van een uitvoerrecht op ondernemingsrubber zullen 1 Januari 1936 ingaan. (Aneta)
(Vor. ber. Mr. Dr. van Buttingha Wichers 1877 H.)

E. **„Flores". — Schietongeluk. —**
Het flottielje-vaartuig „Flores" is op 12 Sept. '35 van schietoefening teruggekomen.
Aan boord bevond zich een doode en verschillende gewonden, Bij het houden van schietoefeningen is n.l. een kanon afgegaan, waardoor de matroos 1ste klasse J. J. Ursum door een vol-treffer werd gedood. Een schipper, W. van Baars, is zwaargewond, terwijl tevens een Inlandsche kwartiermeester en een Inlandsch matroos 2de klasse gewond werden.
De „Flores" stond onder commando van luitenant-ter-zee 1ste klasse D. C. H. Hetterschij, den vroegeren commandant van de K XVIII; de gewonde schipper van Baars maakte eveneens de reis van de K XVIII mede.
De „Flores" is direct te Soerabaja binnengeloopen, waar de slachtoffers naar de Centrale Burgerlijke Ziekeninrichting zijn vervoerd. De overleden matroos Ursum is 14 Sept. '35 ter aarde besteld. (Aneta)
(Vorig bericht Leger & Vloot 1924 A.)

F. **Slotrekening uitgaven en ontvangsten 1932. —**
De slot-rekening van de uitgaven en ontvangsten van Ned.-Indië over het dienstjaar 1932 is vastgesteld als volgt:

Uitgaven	*f* 630.939.522,86
Ontvangsten	500.928.829,43
Nadeelig slot	130.010.693,43

(De Koerier, Bandoeng) **(V. b. Begrooting 1845 A.)**

G. **Vermindering van den Indischen schuldenlast. - Nederland moet een deel overnemen. —**
De Volksraad besprak uitvoerig de moties van de heeren Ratulangie en Verboom, nopens vermindering van den schuldenlast van Ned.-Indië.
De regeeringsgemachtigde, de heer De Bruyn Kops, wees de motie-Ratulangie af, wijl daarin het uitdrukkelijk verlangen wordt uitgesproken dat de Nederlandsche schatkist een belangrijk deel van den schuldenlast zal overnemen, welk standpunt de regeering niet kan steunen.
De regeering had geen bedenking tegen de motie-Verboom, doch achtte haar overbodig, wijl de kwestie van vermindering van den schuldenlast reeds haar voortdurende aandacht heeft.
De heer Sosrohadikoesoemo (Partijloos), zijn stem

aan de motie gevend, hoopte dat deze cri de coeur van den Volksraad, welke uit beide moties klinkt, door het geheele Nederlandsche volk zal worden gehoord.
Tenslotte werd de motie-Ratulangie aangenomen met 40 stemmen voor en 6 tegen, waarbij ook de fractie van de Vaderlandsche Club voorstemde, nadat de heer Verboom verklaard had, dat zij het voorstel beschouwde als aan te geven een der middelen tot vermindering van den last. De economische groep stemde tegen.
De motie-Verboom werd aangenomen met op twee na algemeene stemmen. (Deli Courant)
(Vorig bericht 1720 F.)

A. **Afwijzend advies inzake pensioenkorting. —**
De Volksraad heeft de besprekingen over de wetsontwerpen inzake de korting op Indische pensioenen en onderstanden op 4 Sept. '35 beëindigd.
De regeeringsgemachtigde, De Bruyn Kops, verklaarde dat het tijdelijk karakter van den voorgestelden maatregel hierin ligt, dat de regeering nog geen voldoende hechte basis aanwezig acht voor een definitieve regeling van het pensioenvraagstuk.
De nakoming van de pensioenverplichting is thans verzekerd doordat de gelden hiervoor rechtstreeks worden gebracht op de landsbegrooting. Ten aanzien van de nakoming behoeft dan ook geen twijfel te bestaan, zoolang de solvabiliteit van het land gehandhaafd kan worden, waarop ten allen tijde het streven gericht zal blijven.
Bij een voortgezet vastberaden streven om te geraken tot bevredigende budgetaire verhoudingen, en zulks met alle redelijke middelen, bestaat naar de overtuiging der regeering geen reden tot bezorgdheid over de nakoming van pensioenverplichtingen.
Deze maatregel is, naar de overtuiging der regeering, niet alleen te verdedigen, maar onder de geldende omstandigheden redelijk en billijk en moet daarom urgent worden geacht.
De heer Prawoto c.c. dienden een motie in waarin wordt voorgesteld een zoodanigen bijslag op bepaalde belastingen te heffen, dat daardoor de voorgenomen kortingen achterwege kunnen blijven. Als motief wordt genoemd dat deze kortingen de landsdienaren, dat een klein deel der staatsburgers, eenzijdig treffen en daarom onbillijk en verwerpelijk moeten worden geacht.
De heer Van Helsdingen zegt het te betreuren dat de regeering afwijzend staat tegenover de gedachte van differentiatie bij de kortingspercentages. Zonder stemming is aangenomen een motie-Kerstens, om in de bestaande korting van 17 pct. te berusten, doch verhooging van die korting van de de hand te wijzen.
De Volksraad besloot vervolgens met 45 stemmen voor en 7 stemmen tegen te adviseeren tegen de aanneming van de wetsontwerpen.
De motie-Prawoto zal nader worden behandeld.
(Alg. Indisch Dagblad) **(Vorig bericht 1912 C.)**

B. **Het volksvoedingsvraagstuk. - Bijdragen voor een internationale ronde-tafel-discussie. —**
Het Instituut voor Volksvoeding te Batavia brengt in de Mededeelingen van den Dienst der Volksgezondheid in Nederlandsch-Indië ter algemeene kennis, dat besloten is op het eerstvolgende congres van de „Far Eastern Association of Tropical Medicine" in het najaar van 1937 een ronde-tafel-discussie over het onderwerp „Voeding" te houden.
Indien een voldoende aantal bijdragen ontvangen wordt stelt de leiding van het congres zich voor deze met de discussie in boekvorm te vereenigen ten einde een up-to-date overzicht van de volksvoeding in het Verre Oosten samen te stellen.
Men stelt zich voor de bijdragen te verdeelen in drie groepen:

I. Economisch: landbouw met betrekking tot menschelijke voeding, verbetering van opbrengst en kwaliteit van voedseloogsten, tuinbouw, vruchtenteelt, veeteelt, melkproblemen, voeding in gestichten, voedseltoezicht, voedselbereiding, enz.
II. Chemisch-physiologisch: analytische onderzoekingen van voedsels betreffende eiwitten, vetten, koolhydraten, mineralen en vitaminen; metabolisme, grondstofwisseling, specifiek-dynamische werking, enz.
III. Klinisch: ziekten in verband met voeding en dieet; groei, voedingsoedemen, a-typische beri-beri; het beloop van besmettelijke ziekten onder invloed van de voeding; levercirrhose, anaemieën, huidziekten, beenzweren, lepra in verband met voeding; frequentie van constitutieziekten, diabetes, vetzucht, galsteenen, maagzweer, enz.; klinische waarde van bepaalde voedingsmiddelen, enz.
Nadere inlichtingen verstrekt het hoofd van den Dienst der Volksgezondheid te Batavia.
(Soerabaiasch Handelsblad) **(Vor. ber. 1201 E.)**

C. **Volksraad. - Uitvoerrecht ondernemingsrubber. —**
De Volksraad heeft op 13 Sept. '35 met 36 tegen 9 stemmen het geamendeerde ontwerp voor de ordonnantie tot heffing van een uitvoerrecht op ondernemingsrubber aangenomen.
De regeeringsgemachtigde voor Financiën merkte in zijn antwoord in eersten termijn op dat de regeering nooit heeft verklaard dat de ontvangsten uit het bijzonder uitvoerrecht volledig moeten worden aangewend, ten bate van de bevolking. Ten aanzien van de gebieden met individueele restrictie constateerde hij dat tot dusverre alleen uit Banka bepaalde stemmen opgingen tegen de werking van dit stelsel. Een bepaald algemeen oordeel over de werking van dit stelsel kan nog niet worden gevormd.

NEDERL. OOST-INDIË

Verder zeide de regeeringsgemachtigde dat voor het niet te verwachten geval dat een onderneming, als gevolg van de heffing van het uitvoerrecht tot sluiting zou moeten overgaan, zulks als een noodzakelijke consequentie zal moeten worden aanvaard.
De heer Van Baalen diende een amendement in dat den volgende maatstaf aanlegde: Uitvoerrecht bij gemiddelden prijs van minder dan 18 cent per half K.G., nihil; bij 18 cent of meer doch minder dan 19 cent, een halve cent; bij 19 cent tot minder dan 21 cent, 1 cent; bij 21 cent tot minder dan 22 cent, 1¼ cent; voor elken cent per half K.G. boven 22 cent zou het recht verhoogd worden met ¼ cent. Dit amendement werd met 31 tegen 14 stemmen verworpen.
De heer Soeroso diende een amendement in waarbij de volgende schaal werd voorgesteld: minder dan 16 cent, nihil; van 16 cent tot minder dan 16½ cent, een halve cent; van 16½ cent tot minder dan 17 cent, 1 cent; van 17 cent tot minder dan 18 cent, 1½ cent en voor elken vollen cent boven 17 cent een verhooging van het recht met een halven cent per half K.G. Dit amendement werd met 35 tegen 10 stemmen verworpen.
Tenslotte diende de heer De Hoog een amendement in waarbij de volgende schaal werd aangegeven: beneden 18 cent, nihil; van 18 cent tot minder dan 20 cent, 1 cent; van 20 cent tot minder dan 21 cent, 1¼ cent; voor elken vollen cent boven 20 cent wordt het recht verhoogd met ¼ cent per half K.G.
De regeeringsgemachtigde merkte, ten aanzien van dit amendement, op, dat de regeering dit zeer sympathiek acht omdat dit voorziet in het zoover mogelijk tegemoet komen aan de belangen van ondernemingen zonder dat dit de budgetaire positie zou schaden. Om verschillende redenen echter kan de regeering dit amendement niet overnemen. Zij zal het echter stellig in ernstige overweging nemen.
Vervolgens werd dit amendement met 26 tegen 21 stemmen aangenomen.
De desbetreffende aanvullende begrooting werd met 41 stemmen voor en 5 stemmen tegen aangenomen.
(Aneta) **(V. b. Volksraad 1807 A.; Rubber 1748 D.)**

A. N.I.V.A.S.-taxaties. —
De taxaties van de N.I.V.A.S. bedroegen op 1 Sept. 1935, in tons van 1000 K.G.:

Superieur	425.748
Raffinade	26.093
Bruine suikers	46.565
Melasse suiker	3.656
Totaal	502.062

zijnde 6.294 meer dan de taxaties op 1 Aug. '35.
(Aneta) **(Vor. ber. N.I.V.A.S. 959 A.; Suiker 1696 F.)**

B. Kolonisatie Dairilanden. —
Naar de Sum. Post verneemt is op de vergadering van het bestuur van de I. M. I. W. definitief besloten in de Dairilanden op de vroegere H.V.A.-perceelen te beginnen met een kolonisatieproef. De noodige gronden zijn daarvoor in erfpacht aangevraagd. Deze proefneming heeft ten doel te onderzoeken in hoeverre het mogelijk zal zijn werkloozen een bestaan te verschaffen in den landbouw.
Het uitgangspunt van deze kolonisatie is de cultuur van Arabica-koffie — aanvankelijk 10 H.A., later uit te breiden tot 30 H.A. per kolonist — en aanvullende tuinbouw op een klein stuk grond rond de woningen. Naar gelang de proeven zulks uitwijzen zal de nederzetting zich in de verschillende richtingen ontwikkelen.
Ter verwezenlijking van het doel zal de vereeniging worden opgericht, waarbij in het bestuur de verschillende belangen en geïnteresseerden zullen worden vereenigd.
Begin October '35 zal met twee werklooze planters begonnen worden met de voorbereidende maatregelen. De leiding op het terrein wordt opgedragen aan den heer C. C. M. Aalbertsberg te Medan.
De I. M. I. W. stelt zich voor, dat zich in Mei 1936 maximum een achttal werkloozen, vier van Deli en ten hoogste vier van Java, op het terrein zullen kunnen vestigen en daar zullen vinden 10 H.A. ontgonnen terrein, een behoorlijk huis, en voldoende koffiebibit voor den aanplant.

NEDERL. OOST-INDIË

Het criterium van zelfwerkzaamheid wordt slechts toegepast voor zoover zulks practisch mogelijk is. Zware grondbewerking e.d. zal niet door de kolonisten geschieden doch met betaalden arbeid.
Defintieve vestiging der kolonisten welke gepaard gaat met definitieve persoonlijke grondrechten zal pas mogelijk zijn, nadat de kolonist in de practijk heeft getoond in deze kolonisatie op zijn plaats te zijn. Deze beoordeeling berust uiteraard geheel bij het bestuur van de op te richten vereeniging.
(Sumatra Post)

C. Goudexploratie Nieuw-Guinea. —
Een paar weken geleden werd door het „A. I. D." gemeld, dat in Nederland in principe overeenstemming was verkregen tusschen Koloniën en de vertegenwoordigers van het concern dat vergunning vroeg voor exploratie naar goud in Ned. Nieuw-Guinea.
Het V.P. kan hieraan toevoegen, dat het concern de voorwaarde van een aandeel in de overwinst boven 10 pct., heeft aanvaard.
Over hetgeen thans zal geschieden kan het volgende worden gemeld.
Er zal nog geruimen tijd verloopen voor de wettelijke sanctie op de overeenkomst is verkregen, zoodat het werk niet voor Juli 1936 zal kunnen beginnen. Men heeft ook rekening te houden met den regentijd in Nieuw-Guinea; men zal natuurlijk in den drogen tijd beginnen.
Intusschen werden reeds allerlei voorloopige voorbereidingen getroffen, om t.z.t. onmiddellijk aan het werk te kunnen gaan.
Met de K.P.M. werd in beginsel reeds overeenstemming verkregen over den inhoud van één harer schepen, met bemanning en draadlooze installatie voor een bedrag van *f* 400 per dag. Met dat schip gaat t.z.t. de geheele expeditie naar de Eilanden-rivier, waar het vaartuig dan als moederschip gestationneerd blijft.
Verder is voorbereid de inrichting van eene installatie voor draadlooze telefonie tusschen het schip en de in het terrein zijnde expeditie.
(Alg. Indisch Dagblad) **(Vorig bericht 1950 E.)**

D. Indische Producten naar Nederland. —
Bij de beantwoording in tweeden termijn van de Algemeene Beschouwingen, heeft de heer Hart, directeur van Economische Zaken, speciaal aandacht besteed aan de mogelijkheden inzake den afzet van Indische producten.
Bij de beschouwingen over de suiker is wel eenigszins uit het oog verloren het onderscheid, dat bestaat tusschen een in Nederland aan de Nederlandsche industrie betaalden steun, die aldaar in wezen slechts de beteekenis heeft van de overdracht van zekere bedragen van de eene bevolkingsgroep aan de andere binnen hetzelfde ecoonmische geheel en het verleenen van zekere voorrechten aan den invoer uit Nederl.-Indië. Ook bij de meest consequente opvatting van het door de regeering uiteraard onbeperkt gehuldigde beginsel der Rijkseenheid, valt het niet te loochenen, dat de verdeeling van het maatschappelijk inkomen tusschen de verschillende groepen der bevolking, binnen de grenzen van elk der deelen van het Rijk afzonderlijk, geheel andere gevolgen heeft, dan wanneer die verdeeling zich ook tot andere gebiedsdeelen uitstrekt.
De regeering heeft intusschen goede hoop, dat de in Nederland ingestelde pogingen om tot een verruiming van de mogelijkheden van afzet van Indische suiker daar te lande te komen, succes zullen hebben. Zij houdt er zich van overtuigd, dat deze aangelegenheid de volle aandacht van het Opperbestuur heeft.
Aangaande den thee-uitvoer is door den heer Van Ardenne een vergelijking getroffen tusschen de invoeren in 1932 en 1933, waarbij werd opgemerkt, dat de invoer in laatstgenoemd jaar verminderd zou zijn met 28%. Deze vermindering is echter slechts schijnbaar geweest. Immers vooruitloopende op de verhooging der accijnzen in het begin van 1933, werden in het laatste kwartaal van 1932 abnormaal groote hoeveelheden geïmporteerd, hetgeen zelfs nog tot in 1934 zijn invloed deed gevoelen. Een import van ca. 10.000 ton Ned.-Indische thee is voor Nederland niet als abnormaal te beschouwen. De invoer van het vorig jaar beliep 10.195 tons en was dus weer iets hooger dan in 1933, terwijl in het eerste kwartaal van 1935 de invoer wederom op een normale hoogte lag.
Met betrekking tot den afzet van koffie naar Nederland merkt spreker op dat de opvatting, dat onze robusta niet even goedkoop zou zijn als het Braziliaansche product, minder juist is. Ware dit zoo, dat zou ongetwijfeld de verkoop van onze robusta-koffie geheel stilstaan. Ten rechte hebben ook de Indische prijzen zich aangepast aan die van de wereldmarkt, waarbij het tempo wordt aangegeven door het Braziliaansche product, aangezien dit verre en verreweg de grootste factor in de markt is.
Intusschen heb ik reeds medegedeeld, dat het onderzoek naar de mogelijkheden van den afzet van Indische koffie naar Nederland niet is afgesloten. Ongetwijfeld zal hierbij van het door den Voorzitter van den Ind. Ondernemersbond zoo bereidwillig toegezegde advies een nuttig gebruik kunnen worden gemaakt.
Wat den invoer van veekoeken betreft, heeft de heer Van Ardenne gebruik gemaakt van de toevallig zeer hooge invoercijfers van 1933. In 1934 was de invoer 50% lager, die van Ned.-Indische cocoskoeken echter veel hooger dan in vorige jaren, namelijk ruim 15% van den totalen invoer. De crisisheffing, die aanvankelijk *f* 1.50 per 100 K.G. bedroeg, is momenteel *f* 0.75 per 100 K.G.
(De Locomotief)

A. **Japansche vaart op Indië. —**
In Juni heeft een fusie plaats gehad van Japansche reederijen o.a. voor de vaart op Ned.-Indië. Er waren echter verschillende moeilijkheden, o.a. met de Nanyo Yusen Kaisha. Deze zijn thans, naar gemeld wordt, opgelost, en men heeft een modus gevonden waardoor de verschillende partijen bevredigd zijn. De Nanyo Karoen Kaisha, zooals de naam der nieuwe combinatie zal zijn, kon dus haar werkzaamheden aanvangen na de onderteekening der overeenkomst op 21 Aug. '35 door de vertegenwoordigers van het ministerie van Verkeer en van het Bureau der Handelsmarine.
Volgens de „Mainichi" heeft Ishihara, de president van de Ishihara Sangyo Kaisha bij de regeering aangedrongen op de toepassing der wet tot bescherming van den buitenlandschen handel en andere strenge maatregelen te nemen tegen Ned.-Indië.
Hij zou eveneens den wensch hebben geuit om geraadpleegd te worden over de Japansch-Indische handelsbesprekingen.
De minister van Spoorwegen, Uchida, zou beloofd hebben hem als adviseur bij de besprekingen over de scheepvaartkwestie aan te wijzen. (Mainichi)
(Vorig bericht blz. 1764 C.)

B. **De Tempels van Padang Lawas. - Sumatraansch-Boeddhistische cultuur. —**
De kunst van Padang Lawas heeft een geheel eigen karakter en toont geen directe aanknoopingspunten met Midden Java. Voor zoover een zekere verwantschap te bespeuren is, moet deze worden toegeschreven aan ontleening uit hetzelfde land: Bengalen. Hier en daar zijn wel uitheemsche invloeden aan te wijzen (Zuid-Indië, Tjampa) ,maar deze zijn volstrekt bijkomstig.
In 1030 wierp een Zuid-Indische veroveraar, Kedah, Palembang en Panei aan zijn vertredende voeten. Het waren alle drie bloeiende centra van boeddhistische kunst en cultuur, en het naast elkaar bestaan van deze drie rijken belet ons hun macht te overschatten.
In het bijzonder geldt dit van het beroemde Sjriwidjaja (Palembang); maar al te vaak wordt gedacht dat dit ééne rijk de drager is geweest van de Sumatraansch-boeddhistische cultuur. In werkelijkheid zijn het er drie geweest: Palembang, Djambi en Panei. De achteruitgang van het eerste rijk in de 13e eeuw ging gepaard met den opbloei van Panei, dat zijn godsdienstige voorstellingen overbracht naar Java en aldaar het bestaan bevorderde van een groote demonen-cultus. (Deli Courant)

NEDERL. OOST-INDIË

C. **De Landsmiddelen. —**
Het Bat. Nieuwsblad meldt, dat, ofschoon de opbrengst van de landsmiddelen over het loopende jaar tegenvalt, toch aangenomen mag worden dat — mede door de daling der uitgaven tot beneden de raming — het tekort over het loopende jaar niet hooger zal zijn dan het bedrag dat in de Financieele Nota bij de nieuwe begrooting als verwacht werd vermeld, n.l. rond *f* 40 millioen.
Daarbij is uitgegaan van de gedachte dat de tinopbrengst, welke in de eerste helft van 1935 aanzienlijk beneden de raming bleef, in de laatste twee kwartalen beduidend zal stijgen, zoodat de raming ongeveer zal worden gehaald.
Dit is geen speculatie, doch een vooruitzicht dat — op grond van marktgegevens — als vrijwel vaststaande kan worden aangenomen. (Bat. Nieuwsblad)
(Vor. ber. Begrooting 1935: 1794 C.)

D. **Het arbeidersvraagstuk in Noord-Sumatra. —**
Op verschillende ondernemingen in Noord-Sumatra, onder meer in het Atjehsche, in Tamiang en ook in Simeloengoen is men de laatste jaren overgegaan tot het werken met Atjehsche, Gajo'sche of Bataksche arbeiders, voorloopig nog bij wijze van experiment, een experiment echter dat — naar wij vernamen — in vele opzichten wel geslaagd mag heeten. Op enkele koffie- en vezel ondernemingen werken tal van Atjehsche mannen en vrouwen. Dat dit voor een land als Atjeh van eminent belang is behoeft nauwelijks te worden betoogd. Ook de Bataksche koelie schijnt op de kebon goed te kunnen werken. Voor het werk van wied en snoei en pluk in de thee, waartoe slechts de Javaan bekwaam werd geoordeeld, blijkt ook de Batak geschikt te zijn en zeer wel te voldoen.
(Deli Courant)

E. **Hoe Nieuw-Guinea te koloniseeren? —**
Hoe Nieuw-Guinea te koloniseeren?
Op deze vraag geeft dr. H. G. Heyting een antwoord in de September-aflevering van „De Indische Gids", waaraan wij het volgende hebben ontleend:
Het voorloopig verslag van de „bodem-onderzoekcommissie Wentholt" bevat ook gegevens omtrent de kustvlakte bij Momi, standplaats van een bestuursassistent, op ongeveer 60 K.M. ten Zuiden van de onderafdeelingshoofdplaats Manokwari op den Vogelkop. De gronden hier kunnen vermoedelijk dienen voor kolonisatie door Inlanders. De 6 K.M. breede kuststrook bestaat uit drie vrij goed aan elkaar aansluitende deelen, totaal beslaande ongeveer 9800 H.A., grootendeels met bosch bedekt, voor landbouw op eenigszins groote schaal in aanmerking komende, gronden.
Voor kolonisatie door Europeanen is deze kustvlakte minder geschikt, wegens het heete tropische klimaat. Betere kans voor vestiging door Europeanen biedt wellicht het, mede in dat verslag genoemde, heuvelen bergland, benevens het verder landwaarts in aangetroffen hoogland, — 1000 tot 2000 M. boven de zee — 30 tot 40 K.M. ten N.W. van Momi, waar twee groote meren voorkomen; een zeer koel klimaat heerscht en aardappelen en Europeesche groenten geteeld kunnen worden. Doch het hooggebergte is met bosch bedekt en moeilijk toegankelijk. (De Indische Gids)
(Vorig bericht blz. 1954 B.)

F. **De Vaccinatie tegen Pest. —**
In totaal zijn 1.500.000 personen tegen pest ingeënt, met het resultaat dat het sterftecijfer in de meeste onderdictricten dalende is. Van de bevolking komt gemiddeld 93 procent voor de (vrije) vaccinatie op, welk groot percentage te danken is aan de buitengewone medewerking van het Binnenlandsche Bestuur. De opkomst van Europeesche zijde is gering. Van de 22.000 Europeesche inwoners van Bandoeng hebben zich slechts 300 aangemeld. De Europeesche bevolking op de ondernemingen daarentegen beseft — door het regelmatige contact dat men met de Inheemsche bevolking heeft — volkomen de gevaren van de pest en meldt zich voor inenting aan.
De bereikte resultaten zijn in den regel zeer goed, doch in enkele onderdistricten is het sterftecijfer weer stijgend, naar welk feit een onderzoek wordt ingesteld.
Thans is een aanvang gemaakt met systematische re-vaccinatie. Hierbij wordt er op gewezen dat niet elk vaccin onmiddellijk afdoende bij de eerste toediening werkt. Desniettemin zijn de resultaten van het vaccin-Otten van dien aard dat men hoopvol is inzake de resultaten welke daarvan te verwachten zijn. (Soerabaiasch Handelsblad)
(Vorig bericht blz. 1699 G.)

G. **Luchtvaart. — De vliegtochten van den heer Khouw Ke Hien. —**
De P.K.K.K.H., het Walraven-toestel, waarmede de heer Khouw Ke Hien en luitenant Ter Luin een vliegtocht naar Nederland maken, is op 16 Sept. '35 van het vliegveld Tjililitan vertrokken. Bij hun vertrek waren vele uitgeleiders aanwezig.
De heer Khouw Ke Hien is vol goeden moed.
(Aneta) **(Vor. ber. Ned. Oost-Indië 1848 G.)**

16 SEPTEMBER 1935

A. VOLKENBOND. — Abessynisch-Italiaansch conflict. - Rede van Litwinof. —

In de openbare bijeenkomst van de Volkenbondsvergadering heeft heden Lilwinof het woord gevoerd.
Allereerst sprak hij den wensch uit, dat men de definitie van den aanvaller, zooals deze door de Sowjet-regeering is voorgesteld, nader zou onderzoeken. De erkenning van deze definitie, zeide hij, zich in het bijzonder tot den vertegenwoordiger van Italië wendend, zou meer dan één betreurenswaardige moeilijkheid hebben uit den weg geruimd.
Wanneer wij van de zijde van Italië een verklaring hadden, goed gefundeerd, over daden van agressie door Abessynië op zijn grondgebied bedreven, welke zouden vallen onder een door den Volkenbond aangenomen definitie van den aanvaller, dan ben ik er van overtuigd, dat de vertegenwoordiger van Italië niet alleen van den Volkenbond volle rechtvaardiging zou hebben gekregen, doch tevens, dat hij zich zou hebben kunnen overtuigen van de groote sympathie, die het Italiaansche volk bij ons geniet.
Litwinof vroeg zich af, of de tijd daarom niet is gekomen, dat de Raad deze kwestie ter hand neemt, zelfs al zouden daartoe eenige voorbereidende diplomatieke onderhandelingen noodig zijn.
Litwinof herinnerde vervolgens aan het Russische voorstel de ontwapeningsconferentie in een permanente vredesconferentie te veranderen.
Voorts betoogde hij, dat de in het handvest neergelegde collectieve veiligheid moet worden aangevuld door regionale verdragen in plaats van bilaterale verdragen, waardoor de oude bondgenootschappen weder in het leven worden geroepen.
Litwinof ging over tot een scherpe critiek op de Duitsche buitenlandsche politiek.
Wij hebben dus twee verschillende politieke opvattingen eenerzijds, die enkel de veiligheid van de vreedzame volkeren ten doel hebben en anderzijds die enkel een aanval veilig willen maken. Gelukkig is deze laatste theorie tot slechts enkele volkeren beperkt, die daardoor voor de geheele wereld zich zelf als waarschijnlijke vredeverstoorders brandmerken.
Sprekende over het Italiaansch-Abessynisch conflict zeide Litwinof: Voor ons gaat het slechts om de verdediging van het Volkenbondspact als vredesmiddel. De staat, dien ik vertegenwoordig, zal zich niet laten overtreffen in de loyale uitvoering der verplichtingen, welke hij op zich heeft genomen.
De rede van Hoare was een goed voorteeken voor de toekomst van den Volkenbond. De tot uiting gebrachte trouw aan het Volkenbondspact moest in de practijk aldus haar uitdrukking vinden, dat het pact tegen alle aanvallen, ook hun oorsprong en hun doel mogen zijn, toegepast wordt. De Sovjet-Unie zal ingeval het Italiaansch-Abessynisch geschil voor den Raad of de Vergadering komt, onpartijdig, maar ook moedig haar oordeel vellen. (Journal de Genève)

(Vor. ber. Abess.-Italiaansch Confl. 1951 B.)

B. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —

Abessynië: B. Ph. van Harinxma thoe Slooten — Dwars door Abessynië. (Amsterdam, Bigot en van Rossum)
Abyssinia and Italy. (London, The Royal Institute of International Affairs)
Duitsch: Jörg Modlmayr — „Andreas". (Wilh. Gotlieb Korn, Breslau 1935)
Engelsch: Arthur Calder-Marshall — Dead Centre. (Cape)
Miss Mary Johnston — Drury Randall. (Thornton Butterworth)
Fransch: H. R. Lenormand — Théâtre Complet. VIII. Les Trois Chambres. (Crépuscule du Théâtre). (Albin Michel, Parijs 1935)
Simone — Jours de Colère. (Plon Parijs)
Italiaansch: Alfredo Panzini — Novelline divertenti per Bambini Intelligenti. Illustrato a colori da P. Bernardini. (R. Bemporad & Co., Firenze)
Japansch: Yamamoto Yuzo — Three Plays. Translated from the Japanese by Glenn W. Shaw. (Tokyo: the Hokuseido Press. London: E. G. Allen)
Russisch: Dnewniki Sophji Andrejewny Tolstoj — De dagboeken van Sophia Andrejewna Tolstoj. Dl. I, II en III. Uitgegeven en van een voorrede voorzien door Zjawlowskij en S. Tolstoj. (Moskou 1928—1934)
Zuid-Afrikaansch: W. L. G. Louw — Die rijke dwaas. Nasionale Pers. Beperk. Kaapstad)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1942 D.)**

C. GRONINGEN. — Tentoonstelling „Noorderlicht 1935". —

De groote tentoonstelling van handel, nijverheid en landbouw, „Noorderlicht 1935" te Groningen, volgens deskundigen de grootste landbouwtentoonstelling, die dit jaar in ons land is gehouden, is op 13 Sept. '35 officieel geopend.
Het initiatief tot het houden van deze tentoonstelling is uitgegaan van de „Algemeene Groninger Winkeliersvereeniging". Zij was van meening, dat in dezen voor den middenstand zoo moeilijken tijd alles moest worden gedaan om opleving te brengen in de kwijnende zaken, en dat het beste middel daarvoor was het houden van een zoo grootsch mogelijke opgezette tentoonstelling, die een aantrekkingspunt zou zijn niet alleen voor de stad en de provincie Groningen, maar voor het geheele land. (N. v. h. Noorden)

D. ITALIE. — Mussolini's rapport. - Lidmaatschap van den Volkenbond in onderzoek. —

In de op 14 Sept. '35 gehouden Ministerraad heeft Mussolini rapport uitgebracht over de militaire en politieke situatie.
In het politieke gedeelte van zijn exposé besprak Mussolini de instelling van de Commissie van Vijf en de redevoeringen van Laval en Hoare. Mussolini verklaarde, dat de redevoeringen in verband met de positie van Engeland en Frankrijk tot het Volkenbondspact onder de gegeven omstandigheden niet anders hadden kunnen uitvallen. Zij konden derhalve door de verantwoordelijke kringen in Italië en de breede massa van het Italiaansche volk kalm worden opgenomen en zijn ook met de grootste kalmte opgenomen.
De ministerraad neemt echter met voldoening kennis van de hartelijke woorden, die minister-president Laval in zijn rede aan de Italiaansch-Fransche besprekingen van Januari j.l. en de hierdoor bezegelde vriendschap, gewijd heeft, een vriendschap, die Italië wil ontwikkelen en versterken — niet slechts in het belang der beide landen, maar ook in het belang van de Europeesche samenwerking, die niet door een conflict van kolonialen aard of door gebruik van sancties vernield kan worden.
In verband hiermee heeft de ministerraad de kwestie onderzocht, in welke gevallen het langer lid blijven van Italië van den Volkenbond onmogelijk zou worden.
De ministerraad heeft verder vastgesteld, dat alle anti-fascistische krachten zich momenteel om de Italiaansche kwestie concentreeren.
Hij voelt zich verplicht, met den meesten nadruk te verklaren, dat de Italiaansch-Abessynische kwestie na de reusachtige inspanning en offers, die Italië op zich genomen heeft en na de onweerlegbare bewijsvoering van het door Genève ter hand gestelde memorandum, geen compromis-oplossingen toelaat.
De voorbereidingen in Oost Afrika worden met den meesten spoed uitgevoerd om Italië tegen de grootere strijdkachten van Abessynië, die reeds gemobiliseerd zijn, te beveiligen.
Naar aanleiding van de merkbare onrust die in kringen van politieke vluchtelingen heerscht, zijn ter verdediging der Italiaansche kolonie Lybië versterkingen in aantocht.
Aan de hand van statistisch materiaal heeft Mussolini gezien, dat de sterkte van het Italiaansche leger te land, ter zee en in de lucht zoo groot is, dat op elke bedreiging, van welke zijde zij ook moge komen, geantwoord kan worden.
(Corriere della Sera) **(Vorig bericht blz. 1956 A.)**

E. NEDERLAND. — Salariskorting van het Rijkspersoneel. —

In verband met de voorgenomen nieuwe salarisverlaging voor het Rijkspersoneel, heeft Minister de Wilde tot een 200-tal gemeenten een circulaire gericht, waarin hun in overweging wordt gegeven maatregelen te nemen opdat ook in die gemeenten met ingang van 1 Januari 1936 salarisverlaging worde toegepast. (Nieuwe Eeuw) **(V. b. 1048 A.)**

F. VOLKENBOND. — Rede van Laval. - Perscommentaren. —

ENGELAND. — De „Times" schrijft, dat de redevoeringen van Hoare en Laval het gevoel van veiligheid in Europa vergrooten. De vastberaden woorden van Laval, wiens verlangen om met hem tot overeenstemming te geraken, zoo duidelijk en zoo oprecht was, moeten den Italiaanschen dictator ervan overtuigen, dat hij veel meer kan winnen door samenwerking met Engeland en Frankrijk, dan door een onverstandige politiek, waartegen zij zich slechts zouden kunnen verzetten.

FRANKRIJK. — De „Oeuvre" begroet de rede van Laval, maar toont zich ten opzichte van het verdere verloop zeer sceptisch. Er bestaat slechts weinig hoop, dat men, op zijn minst, den aanvang van een Italiaanschen veldtocht kan vermijden. Het blad meent, dat men naar een basis zoekt voor een regeling in de lijn van die, welke in 1933 door den Volkenbond voor de republiek Liberia is uitgewerkt, waarbij aan de regeering een Volkenbondscommissaris en eenige hooge ambtenaren van den Volkenbond zijn toegevoegd.

ITLIE. — Senator Robert Forces Davanzati schrijft in de „Tribuna": Men is thans genoodzaakt het volgende te constateeren:
De Volkenbond slaagt er niet in den kwesties van het Italiaansch-Abessynisch conflict, zooals ze zijn en zooals ze door Italië waren gesteld, het hoofd te bieden.
Hij voegt hieraan toe, dat de Volkenbond een instrument is geworden van de Britsche politiek. Italië heeft dus het recht,

aldus besluit hij hetgeen thans te Genève gebeurt te beschouwen als een storing in de Volkenbondsprocedure zelf.
(Vor. ber. Abess.-Ital. Conflict 1956 D.)

A. DISCONTOKOERSEN. —De Nederlandsche Bank. De rentestand is door de Directie der Nederl. Bank met ingang van 17 Sept. '35 vastgesteld als volgt: Wisseldisconto 6% (5%); Promessedisconto, Beleening van Effecten, Beleening van Goederen en Voorschotten in rek.-crt. 6½% (5½%).
(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. 1895 C.)**

B. ABESSYNIE. — Radiorede van den Negus. —
De Keizer van Ethiopië, Haile Selassie, heeft op 13 Sept. '35 uit Addis Abeba een radio-toespraak gehouden, waaraan wij o.a. het volgende ontleenen.
De Negus sprak op kalmen toon over de incidenten, welke zich in December en Februari hebben voorgedaan en gaf vooral uitdrukking aan zijn vertrouwen in het vredeswerk van den Volkenbond. Hij noemde Italië verantwoordelijk voor de huidige situatie en zeide dat zijn land had bewezen concessies te willen doen en zich opofferingen te willen getroosten.
De Keizer sprak over zijn verknochtheid aan zijn vaderland en over de diplomatieke manoeuvres van Italië. De keizerlijke regeering van Ethiopië, aldus de Negus, is door het hartstochtelijk verlangen bezield den vrede te handhaven en alle verplichtingen, welke zij heeft aangegaan, na te komen. Zij wil daarbij nog concessies doen, welke vereenigbaar zijn met de eer en de waardigheid van het land. Abessynië wenscht bovenal rechtvaardigheid en het land brengt hulde aan degenen, die alles in het werk stellen om den vrede te bewaren. (A. N. P.)
(Vor. ber. Haile Selassie 1907 C.; Keizerin Menen 1951 D.; Ital. Conflict 1956 F.)

C. DUITSCHLAND. — Nat. Socialistisch Congres te Neurenberg. - Drie nieuwe wetten inzake Joden, rijksvlag en burgerschap. —
Op 10 Sept. '35 is het Congres der Duitsch Nationaal-Socialistische Partij te Neurenberg geopend. Adolph Hitler, dr. Rosenberg, Rudolf Hess, Julius Streicher, Darré, dr. Goebbels, Generaal Göring en dr. Ley hielden redevoeringen waarvan het hoofdmotief was: het Anti-semitisme aan te wakkeren.
Volgens Adolph Hitler heeft Duitschland drie tegenstanders:
1. Het joodsche marxisme en de er mee verwante parlementaire democratie.
2. Het in politiek en moreel opzicht verderfelijke Centrum.
3. Zekere elementen van een halsstarrige dom-reactionnaire bureaucratie.
Julius Streicher, geloofde in de overwinning op den wereldvijand ,,Juda''.
Dr. Göbbels hield een felle rede tegen het bolsjewisme.
Hitler hield een toespraak tot 54.000 man van den arbeidsdienst en legde den eersten steen voor den bouw van een Congreshal, die eeuwenlang de grootheid van het Nationaal-socialisme zal verkondigen.
Verder zeide hij, dat Litauen het Memelgebied midden in vredestijd heeft geroofd, een diefstal die door den Volkenbond is gelegaliseerd. Sedert wordt het Duitsche element der bevolking verdrukt en als misdadigers behandeld. De eenige misdaad dezer lieden is echter, dat zij Duitschers zijn en Duitschers willen blijven.
De Duitsche Rijksregeering volgt dezen gang van zaken met opmerkzaamheid en met verbittering. Het zou verdienstelijk zijn, dat de Volkenbond hier optrad, opdat er niet op een dag dingen zullen gebeuren, die betreurd zouden moeten worden.
De Duitsche rijksregeering, ging Hitler verder, is nog steeds op zijn hoede tegen het bolsjewistisch gevaar in Duitschland. Het zal daar echter krachtig tegen optreden.
De besluiten van de Komintern stellen de officieele politiek van Rusland, om zich niet met de binnenlandsche aangelegenheden van andere naties te bemoeien, wel in een vreemd daglicht.
Hans Jost en prof. dr. H. Günther werden uitverkoren als prijswinnaars van het Nationaal-Socialisme in Kunst en Wetenschap.
De Rijksdag, die op 15 Sept. '35 plaatst had nam 3 nieuwe wetten aan:

1. **Joden.** — Artikel I. 1o. Huwelijken tusschen Joden en onderdanen van Duitsch of aanverwant bloed zijn verboden. Desondanks gesloten huwelijken zijn nietig, ook wanneer zij, ter ontduiking van deze wet, in het buitenland zijn gesloten.
2o. Het verzoek tot nietigverklaring kan slechts door den officier van justitie geschieden.

Art. II. Het buiten-echtelijk verkeer tusschen Joden en onderdanen van Duitsch of aanverwant bloed is verboden.

Art. III. Joden mogen vrouwelijke onderdanen van Duitsch of aanverwant bloed onder de 45 jaar niet in hun huishouding laten werken.

Art. IV. 1o. Joden is het uitsteken van de rijks- of nationale vlag en het vertoonen van de rijkskleuren verboden.
2o. Daarentegen is het vertoonen van de Joodsche kleuren toegestaan. Het gebruik maken van die bevoegdheid staat onder bescherming van den staat.

Art. V. 1o. Wie in strijd met artikel I handelt, wordt met tuchthuis gestraft.
2o. De man, die het verbod van artikel II overtreedt, wordt bestraft met gevangenisstraf of tuchthuis.
3o. Diegene, die in strijd handelt met de bepalingen van artikel III of IV wordt bestraft met gevangenisstraf tot een jaar en met boete, of met een van deze beide straffen.

Art. VI. De rijksminister van Binnenl. Zaken vaardigt in overleg met den plaatsvervanger van den leider en met den rijksminister van Justitie de juridische en administratieve voorschriften uit, welke ter uitvoering en aanvulling van de wet noodig zijn.

Art. VII. De wet treedt in werking op den dag na de afkondiging, artikel III echter pas op 1 Januari 1936.

2o. **Staatsonderdanen en rijksburgers.** — De tweede wet, door den Rijksdag aangenomen, luidt als volgt:

Art. I. 1o. Staatsonderdaan is diegene, die behoort tot het gebied van het Duitsche rijk en die daarvoor tegenover het rijk speciale plichten heeft.
2o. Men wordt onderdaan overeenkomstig de bepalingen van de ,,Reichs- und Staatsangehörigkeitsgesetz''.

Art. II. 1o. Rijksburger is slechts de staatsonderdaan van Duitsch of aanverwant bloed, die door zijn gedrag bewijst, dat hij het Duitsche volk en rijk trouw wil dienen en daartoe ook geschikt is.
2o. Het rijksburgerrecht wordt verkregen door het verleenen van den rijksburgerbrief.
3o. Alleen de rijksburger heeft volledige politieke rechten volgens de wetten.

Art. III. De rijksminister van Binnenl. Zaken vaardigt in overleg met den plaatsvervanger van den Führer de juridische en administratieve voorschriften af, welke noodig zijn voor de uitvoering en aanvulling der wet.

3o. **Rijksvlag.** — De Rijksdag heeft verder met algemeene stemmen de volgende wet aangenomen, welke hierbij wordt afgekondigd:

Art. I. De rijkskleuren zijn zwart-wit-rood.

Art. II. De rijks- en nationale vlag is de hakenkruisvlag. Zij is tevens handelsvlag.

Art. III. De Führer en rijkskanselier stelt het model van de rijksoorlogsvlag en de rijksdienstvlag vast.

Art. IV. De rijksminister van Binnenl. Zaken vaardigt, voor zoover dit niet tot de bevoegdheid van den minister van Oorlog behoort, de juridische en administratieve bepalingen uit, welke voor de uitvoering en aanvulling van deze wet noodzakelijk zijn.

Art. V. Deze wet wordt van kracht op den dag na de afkondiging. (Berliner Tageblatt)
(V. b. Anti-Semitisme 1946 D.; Burgerschap 1560 H.; Rijksdag 734 E.; Nat.-Soc. Congr. Neurenb. 1474 C.)

17 SEPTEMBER 1935

D. NEDERLAND. — De Troonrede. —
H. M. de Koningin heeft op 17 Sept. '35 de nieuwe zitting der Staten-Generaal geopend met de volgende rede:

Leden der Staten-Generaal,

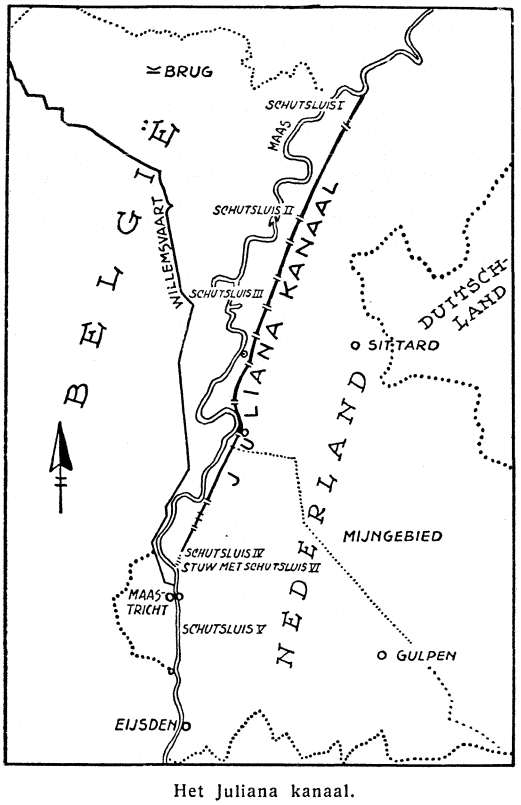
In dezen zorgvollen tijd Mij wederom in Uw midden bevindend, gevoel Ik Mij gedrongen allereerst uiting te geven aan Mijne deelneming in het lot van allen die onder den druk der tijden gebukt gaan. Inzonderheid ben Ik met deernis vervuld jegens hen die door werkloosheid getroffen zijn.
Hoewel men nog niet zeggen kan, dat de internationale politieke toestand voor Nederland aanleiding geeft tot bezorgdheid en hoewel het tot voldoening stemt, dat het vriendschappelijk karakter hetwelk onze verhouding tot de andere mogendheden pleegt te dragen, ongerept bewaard bleef, volgt de Regeering nochtans de ontwikkeling der verhoudingen in en met het buitenland met bijzondere nauwlettendheid. Zij hoopt dat de Volkenbond in staat zal blijken tegenstellingen in het leven der staten op te heffen en zij zal harerzijds doen wat mogelijk is om dit te bevorderen.
De zware rouw waarin het Belgische vorstenhuis en het naburige bevriende Belgische volk opnieuw gedompeld werden vervult Mij met innige deelneming.
De financiën van Rijk en gemeenten vereischen in toenemende mate de zorg der Regeering. De algemeene vermindering der welvaart, zoowel elders als in het eigen land, is oorzaak van het nog steeds terugloopen der inkomsten voor de publieke kassen, terwijl tegelijkertijd de uitgaven voor instandhouding van de volkskracht toenemen. Het aantal mogelijk-

heden tot verhooging der welvaart en dus tot gezond financieel herstel door middel van nationale maatregelen is beperkt. Met name kunnen devaluatie van de munt of prijsgeven van den gouden standaard niet beschouwd worden als middelen die de volksgemeenschap als geheel baat zouden brengen. Ten einde ontwrichting der begrooting te voorkomen, moet dus de arbeid tot herstel van het telkens weer verbroken evenwicht onafgebroken worden voortgezet. Het streven naar beperking der uitgaven blijft daarbij op den voorgrond staan, waarbij in het bijzonder ook te denken valt aan beperking van de nog steeds aangroeiende spoorwegtekorten. Echter zal aan eenige verhooging van enkele belastingen niet zijn te ontkomen wil de Overheid hare sociale taak kunnen blijven vervullen.
Ernstig zijn de zorgen, welke blijven drukken op het Nederlandsche bedrijfsleven. Er zijn zeer weinig teekenen, en zeker geen daden die op een spoedigen terugkeer van een vrijer goederen- en kapitaalverkeer wijzen.
Naarmate de moeilijkheden en belemmeringen, welke onze buitenlandsche handel schier allerwege ondervindt, bestendigd blijven, zal een doeltreffende, snelle berichtgeving voor handel, nijverheid en scheepvaart tot een meer gebiedende noodzakelijkheid worden.
Nagegaan zal worden, of het mogelijk zal zijn geleidelijk de bestaande contingenteeringsbepalingen te vervangen door andere maatregelen, welke evenzeer steun aan het bedrijfsleven en behoud van werkgelegenheid beoogen, doch die niet het bezwaar medebrengen van de onvermijdelijke en ongewenschte verstarring van den handel.
Ter bevordering van een verdere industrialisatie, zoozeer gewenscht met het oog op werkverruiming, zal stelselmatig het onderzoek naar de mogelijkheden daarvan worden ter hand genomen in samenwerking met regionale economisch-technologische instituten en een maatschappij voor industrie-financiering. Nopens dit laatste zal een wetsontwerp U binnenkort bereiken. In het kader van een doelbewuste industriepolitiek zal een wet, waarbij de vestiging van bepaalde nieuwe bedrijven afhankelijk wordt gesteld van de toestemming der Regeering, niet mogen ontbreken. Voorstellen hiertoe zullen eveneens spoedig worden ingediend.
Een wetsontwerp, houdende een regeling inzake vestigingseischen voor den middenstand, dat beoogt hulp te bieden aan dit zwaar getroffen nijvere deel der bevolking, wordt voorbereid.
De toestand van het meerendeel onzer reederijen is dermate verergerd, dat ook voor het komende jaar steunmaatregelen voor de zeescheepvaart moeten worden genomen. Daarnaast zal aan de binnenvaart alsmede aan de Rijnvaart bijzondere aandacht moeten worden geschonken.
Daar ook de Landbouw nog steeds een uitermate moeilijken tijd doormaakt kunnen de reeds getroffen steunmaatregelen voorshands onmogelijk worden gemist. Deze steunmaatregelen zullen in toenemende mate zoo ingericht worden, dat een betere aanpassing van de voortbrenging aan de sterk verminderde afzetmogelijkheden verkregen wordt. In het bijzonder geldt zulks voor de veehouderij en den tuinbouw. Ook op het gebied van de Visscherij blijft hulp geboden. Maatregelen tegen noodlottige prijsdaling zullen hier moeten samengaan met de uitvoering van plannen tot bevordering van den afzet en tot verbetering van het productie-apparaat.
Bijzondere aandacht zal worden gewijd aan de organisatorische en paedagogische vragen inzake het onderwijs, voor zoover deze op het terrein van de Overheid liggen. De juiste en diepere kennis en de zuivere uitspraak van onze Nederlandsche taal zal daarbij ook verder bevorderd worden.
Ook in het komende jaar zal de Regeering krachtig blijven optreden tot beperking van het euvel der werkloosheid en tot leniging van de gevolgen er van. Mede daartoe zullen gelden worden aangevraagd tot voortzetting van de inpoldering van het IJsselmeer en tot aanvulling van het Werkfonds. Meer dan gewone aandacht zal worden geschonken aan het zoo beklemmende vraagstuk der jeugdwerkloosheid.
De economische en financieele toestand in de overzeesche gewesten blijft — met uitzondering van Curaçao waar deze bevredigend is te achten — nog steeds groote zorg eischen. Al zal in Nederl.-Indië, naar gehoopt mag worden, over 1936 een begrootingstoestand worden bereikt waarbij althans toeneming van schuld voorkomen wordt, toch kan verdere aanpassing van de uitgaven bij de inkomsten niet achterwege gelaten worden.
De groei van de inheemsche industrialisatie is aanvankelijk niet onbevredigend. Ook zijn er teekenen, dat de belangstelling van Nederlandsche zijde voor de stichting van industrieele ondernemingen in Indië begint te ontwaken.
In het afgeloopen jaar zijn tal van maatregelen genomen om het goederenverkeer van Nederland naar Indië te bevorderen. Ook voor het verkeer in omgekeerde richting geschiedde zulks, terwijl meermalen een gelegenheid zich voordeed waarbij Nederland kon helpen om den afzet van Indische producten naar elders te bevorderen. Op dien weg zal worden voortgegaan.
Met het oog op de gewijzigde internationale toestanden zullen U voorstellen worden gedaan tot het treffen van eenige bijzondere voorzieningen inzake de middelen tot verdediging van het Koninkrijk.
Naast de voorzieningen welke verband houden met de maatregelen die reeds genoemd werden, stelt de Regeering zich voor in dit zittingjaar onder meer aanhangig te maken: voorstellen tot wijziging van sommige bepalingen der Grondwet en een ontwerp van wet ter voorkoming van particuliere machtsvorming op het terrein der overheidstaak. Voorts zal worden voorbereid een herziening van het vreemdelingenrecht mede in verband met het vluchtelingenvraagstuk.
Met dankbaarheid kan Ik vaststellen, dat Leger en Vloot, zoomede ambtenaren en het onderwijzend personeel van allerlei geleding, in groote meerderheid, zoo hier te lande als in de Overzeesche gewesten, ondanks de ook van hen gevorderde offers, met toewijding hunne vaak zoo inspannende taak blijven vervullen.
Ook in het komende zittingjaar zal weer veel van Regeering en Kamers gevergd worden. Met de innige bede dat de Almachtige God ons allen de kracht en de wijsheid schenke, die Hij alleen geven kan en dat Zijn onmisbare zegen op ons werk moge rusten, verklaar Ik de gewone zitting der Staten-Generaal geopend. **(Vor. ber. Troonrede 1934: 1484 C.)**

A. **AMSTERDAM. — Het Stedelijk Museum. - 40 jarig bestaan. —**
Het Stedelijk Museum te Amsterdam bestaat veertig jaar. En veertig jaar is er óók aan verbonden de kundige directeur, de heer C. W. H. Baard, door wien dit museum een levend modern museum werd en een der voornaamste kunstinstituten van ons land. Mogelijk geworden door de erflating van douairière jhr. Lopez Suasso geb. de Bruyn, die de hoofdstad tot haar universeel erfgenaam maakte en gesteund o.a. door het kunstzinnige geslacht der Van Eeghens, is dit bouwwerk van den vroegeren stadsarchitect Weismann een voorbeeld van lichtwerking en plattegrondsverdeeling. Op 14 Sept. '35 werd dit 40-jarig bestaan luistervol gevierd. (De Tijd)

B. **VEREENIGDE STATEN. — Bremen incident. - Staatssecretaris betuigt leedwezen. —**
Staatssecretaris Hull heeft aan den Duitschen zaakgelastigde Dr. Rudolf Leitner het leedwezen van de Amerikaansche regeering betuigd over het oordeel van den rechter Brodsky. Minister Hull heeft rechter Brodsky een strenge berisping toegediend.
(New York Herald Tribune) **(Vor. ber. 1942 E.)**

A. **JULIANA KANAAL. — Officieel opengesteld. —** Voor de bevolking van Limburg is de dag van 16 Sept. '35 een historische geweest. Op dien dag heeft in tegenwoordigheid van H. M. de Koningin, H. K. H. Prinses Juliana het naar haar genoemde kanaal officieel opengesteld.
Bij de in dienst stelling van de kolentip Born, 7 Mei 1934, gaven wij op pagina 1288 E. een uitvoerige beschrijving van de beteekenis en kosten van het Juliana kanaal. Wij laten hieronder nog eenige data en cijfers volgen (ontleend aan Het Volk) die een bewijs leveren van de schitterende prestaties onzer Hollandsche ingenieurs.

Het Juliana kanaal.

Data. — 28 Juli 1921: wet tot het graven van het Juliana kanaal.
22 October 1925: prinses Juliana steekt de eerste spade in den grond.
21 September 1931: ingebruikneming van het gekanaliseerde Maasvak te Maastricht, de schutsluis te St. Pieter en het kanaal in het Bosscheveld.
7 Mei 1934: ingebruikneming van het kanaalgedeelte Maasbracht—Born, alleen voor kolenschepen van en naar Born.
Augustus 1934: ook schepen voor Echt worden toegelaten.
16 September 1935: ingebruikneming van het geheele kanaal na de voltooiing.

Eenige cijfers. — Totale lengte: 35 Kilometer.
Drie panden: Maastricht—Born, 20 K.M.; Born—Roosteren, 5 K.M.; Roosteren—Maasbrecht, 8 K.M.; resp. gelegen op 44, 32.65 en 27.85 meter boven N.A.P.
Vier sluizen, waarvan de grootste, bij Born, meer dan 11 meter verval heeft. De kolk van deze sluis, die 26.000 kubieke meter inhoud heeft, wordt in 8½ minuut volgepompt.
Kanaalbreedte: 46.50 meter.
Kanaaldiepte: 5 meter.
Een sleepboot met een 2000-tonsschip kan door de sluizen. Ze zijn 136 meter lang, 14 meter breed, slagdrempel 3.60 meter.
Alle bruggen zijn 7 meter hoog; er zijn er zes van 58.60 meter lang, vijf van 76.60 meter.
De St. Servaasbrug te Maastricht zal later een hefbrug worden.
Laadvermogen te Born en te Stein elk 3 millioen ton. Het verkeer over het kanaal zal waarschijnlijk 12—15 millioen ton bedragen.
Aanleg duurde negen jaar, de kosten waren een en dertig en een half millioen. (Red. K. H. A.)
(Vorig bericht blz. 1288 E.)

B. **TURKIJE. — Het eerste vijfjarenplan. - Economische opbloei. —**
Voor het eerste vijfjarenplan, dat reeds voor het grootste gedeelte werd uitgevoerd, zijn de volgende bedragen uitgetrokken:

	Turksche ponden (1 T.p. = *f* 1.18)
Textielindustrie	18,538,000
Hennepindustrie	1,700,000
Kamgarenindustrie	1,650,000
Metaalbewerking	10,000,000
Koperontginning	550,000
Cellulose-industrie	1,025,000
Zwavelindustrie	150,000
Papierindustrie	3,790,000
Kunstzijdeindustrie	490,000
Porceleinindustrie	800,000
Flesch- en glasindustrie	250,000
Semi-cokesindustrie	1,000,000
Chemische industrie	1,360,000
Technische opleiding	500,000
	41.803.000

De vruchten van deze nieuwe industrie worden nu reeds geplukt en zijn voor Turkije een der redenen van den algemeenen economischen opbloei. (Akcham)
(Vorig bericht blz. 1535 D.)

C. **VEREENIGDE STATEN. — Oud-President Hoover over de democratische rechten en tegen de dictatuur.**
Op de groote tentoonstelling te San Diego heeft oud-president Herbert Hoover op 16 Sept. '35 een rede gehouden, waarin hij de Amerikanen waarschuwde, hun vrijheden niet op te geven voor de valsche beloften van economischen welstand. De nationale constitutie moest in dezen tijd krachtiger dan ooit verdedigd worden, nu sedert den oorlog de wereld geteisterd wordt door een storm van revoluties. De menschen, die worstelen in armoede en ellende, veroorzaakt door deze rampen en verergerd door de gecompliceerdheid van onze eeuw van de machine, geven in wanhoop hun vrijheid en rechten prijs, in de hoop op economische welvaart en daartoe aangezet door valsche beloften. Of men nu het fascistische Italië neemt of het nationaal-socialistische Duitschland of het communistische Rusland, het resultaat is het zelfde. Zij hebben hun rechten van den mensch prijsgegeven. In redevoeringen en in de pers mag het regime slechts geprezen worden en de critiek wordt gecensureerd, terwijl degenen, die uiting geven aan hun eerlijke overtuiging, naar de gevangenissen worden gezonden. Men heeft een vorm van dienstbaarheid gekregen, die een teruggang naar de Middeleeuwen beteekent. Welke verschillen er ook tusschen de genoemde regeeringen mogen bestaan, zij hebben één ding gemeen: de burgers hebben geen verzekerde rechten.
Op het oogenblik wordt er in de Vereenigde Staten meer over de grondwet gepraat dan ooit sedert den burgeroorlog het geval was, waarvan de inzet was de opheffing van de slavernij der negers. Op het oogenblik is de inzet echter de rechten van het individu. De oorzaak van deze discussies vindt men in de nieuwe philosophieën en regeeringstheorieën, die in de laatste tijden zijn opgekomen en de waarde van onze beginselen ontkennen. Zelfs in Amerika, waar de vrijheid het ruimst kan ademen, komt het geloof op, dat onze regeeringsvorm niet langer in staat is den groei van wetenschap, techniek en mechanische kracht te beheerschen.
Hoover eindigde met de woorden: „Ik ontken, dat de opoffering van deze rechten een beter economisch stelsel zou brengen". (A. N. P.)
(Vor. ber. Hoover 612 C.)

D. **NEDERLAND. — Verlaging kosten levensonderhoud. —**
Naar wij vernemen, heeft de regeering besloten op korten termijn een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheid om tot verlaging van de kosten van het noodzakelijk levensonderhoud te komen.
Ter voorbereiding van een en ander is een commissie gevormd, waarvan het voorzitterschap wordt bekleed

door den minister van Sociale Zaken mr. M. Slingenberg. In de commissie hebben verder zitting als vice-voorzitter de heer dr. ir. A. H. W. Hacke, directeur-generaal van den arbeid en de heeren mr. A. M. Engels, chef van de afdeeling Arbeid van het Departement van Sociale Zaken, A. van Geelen Wzn., directeur-generaal der werkverschaffing en steunverleening dr. W. L. Groeneveld Meyer, administrateur bij het departement van Handel en Nijverheid en Scheepvaart, Ir. A. Roebroeck, directeur-generaal van den landbouw, terwijl de heer Meyer de Vries, hoofdinspecteur van de werkverschaffing als secretaris optreedt.
Het ligt in de bedoeling van de regeering deze commissie binnenkort nog met vertegenwoordigers van verschillende organisaties uit te breiden.
Intusschen is zij reeds met haar werkzaamheden begonnen. (De Telegraaf) **(Vor. ber. blz. 866 C.)**

A. VOLKENBOND. — Abessynisch-Italiaansch Conflict. - Redevoeringen van den Aga Khan en den gedelegeerde van Zuid-Afrika, de Water. —
De eerste spreker na den Franschen minister Laval was op 14 Sept. '35 de Britsch-Indische gedelegeerde Aga Khan, die de gewone klacht uitte, dat Britsch-Indië veel te veel contributie aan den Volkenbond moet betalen. Hij betreurde het échec van de ontwapeningsconferentie en sprak de goed gemeende hoop uit, dat de wijsheid der regeeringen en van den Volkenbond het directe oorlogsonheil in Afrika nog zal weten af te wenden. De gedelegeerde van Zuid-Afrika, de Water, die een paar jaar geleden voorzitter van de Volkenbondsvergadering was geweest, sloot zich met betrekking tot het Italiaansch-Abessynische geschil volkomen bij het standpunt van Sir Samuel Hoare en Laval over de noodzakelijke naleving van de Volkenbondsverplichtingen aan. Met groote bezorgdheid beschouwt de Water als gedelegeerde van een Afrikaansche staat het vooruitzicht op een mogelijken oorlog in Noord-Afrika. Zwart Afrika, zeide hij, vergeet niet spoedig iets en vooral niet een beleediging en een onrechtvaardigheid. De belangen van het geheele blanke ras in Afrika staan bij het Italiaansch-Abessynische geschil op het spel. Hij richtte een dringend beroep op den regeeringschef en op het volk van het nieuwe Italië om een vreedzame regeling nog mogelijk te maken. (Journal de Genève)
(Vorig bericht blz. 1956 F.)

18 SEPTEMBER 1935

B. VEREENIGDE STATEN. — De werkloosheid. —
President Roosevelt heeft te Hyde Park op 14 Sept. '35 bekend gemaakt, dat een groot offensief van vier maanden in het geheele land zal worden ingezet met het doel te trachten in dien tijd negentig procent van de 3½ millioen werkloozen aan het werk te stellen.
Daarbij zal men zich baseeren op de plannen, ontworpen door Harry Hopkins tot uitvoering van werken tegen lage kosten, die bestreden zullen worden uit het crediet van ruim 4 milliard, dat door het Congres goedgekeurd is. President Roosevelt verwacht, dat tegen het voorjaar van 1936 het werkverschaffingsprogram van minister Ickes voldoende gevorderd zal zijn om nog verdere aanvallen op de werkloosheid te kunnen richten.
(N. Y. Herald Tribune) **(V. b. Werkloosheid 1889 C.)**

C. NEDERLAND. — Nederl. R.K. Middenstandsbond.
Op 11 Sept. '35 is te Rotterdam het elfde congres aangevangen van den Nederlandschen R. K. Middenstands Bond.
Na een openingswoord van den voorzitter, den heer J. A. Koops uit Venlo, heette de heer H. L. Winkelman, voorzitter van de R. K. Middenstandsvereeniging te Rotterdam, de congressisten hartelijk welkom in de Maasstad.
De heer Koops beantwoordde deze toespraak en hield vervolgens de openingsrede, waaraan wij o.a. het volgende ontleenen:

Over de houding van de regeering tegenover den middenstand, zeide de heer Koops tot zijn groot genoegen een ander geluid te kunnen laten hooren dan zijn voorganger twee jaar geleden. Op het oogenblik zien wij, dat regeering en wetgever met de behandeling van meerdere middenstandsverlangens vorderingen hebben gemaakt. De crisis-crediethulp is in werking. De verruiming van de Winkelsluitingswet is, zoo goed en zoo kwaad als dat ging, tot stand gebracht. Ten aanzien van het afbetalingsstelsel zijn wetsontwerpen ingediend. Ten aanzien van nevenwerkzaamheden van overheidspersoneel is de gewenschte beperking ingevoerd. En de opruimingen- en uitverkoopwet heeft het Staatsblad bijna bereikt, terwijl ook aan een verleening van voorschothulp aan kleine middenstanders, die voor een crisis-crediet niet in aanmerking komen, de laatste hand schijnt te worden gelegd. (De Maasbode)
(Vor. ber. R.K. Middenstandsbond 1757 E.)

D. NEDERL. OOST-INDIE. — Vermeende lidmaatschap van Z. Exc. den Gouverneur-Generaal van de Nat.-Soc. Beweging. —
Op de vragen van den heer Schalker, luidende:
1. Kan de Regeering mededeelen of de tot heden nog niet weersproken geruchten, dat de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië lid is van de N.S.B., juist zijn?
2. Indien de Regeering op deze vraag bevestigend moet antwoorden, is zij dan niet van meening, dat deze Gouverneur-Generaal, op grond van de desbetreffende regeeringsbesluiten, uit 's lands dienst behoort te worden ontslagen?

heeft minister Colijn geantwoord:

1. De Regeering is niet voornemens ieder dwaas gerucht te weerspreken en zeker niet een, dat zóó dwaas is als het in deze vraag bedoelde.
2. In verband met het antwoord op de eerste vraag vordert het hier gevraagde geen antwoord.
(Alg. Handelsblad) **(V. b. Gouv.-Generaal 1845 A.)**

E. BELGIE. — Militaire bijeenkomsten te Brussel. - Tegen ondermijning van tucht in het leger. —
In het gebouw van het departement van Landsverdediging is dezer dagen onder het voorzitterschap van minister Devèze, een belangrijke bijeenkomst gehouden van het „Comité Supérieur de l'Armée". De commandanten der vier legerkorpsen, de commandant van de luchtdoel-artillerie, de bevelhebber van de permanente defensietroepen in de provincie Luxemburg en Namen alsook de chef van den generalen staf, namen aan deze besprekingen deel. Verscheidene voorstellen betreffende de verjonging van het officierenkader, de benoeming van nieuwe generaals, de centralisatie van de bevelvoering in de Limburgsche, Duitsche en Luxemburgsche grensstreek werden in behandeling genomen. Buiten deze vergadering om hebben ook de hooge commissies van het wapen van de infanterie en die van de artillerie en de luchtvaart langdurig beraadslaagd.
Minister Devèze heeft voorts een circulaire uitgevaardigd, waarbij de militaire autoriteiten worden aangespoord tot de strengste beteugeling van alle propaganda, welke schadelijk kan worden geacht voor het behoud van de tucht en het volbrengen van den militairen dienstplicht zoowel in vredes- als in oorlogstijd. Alle politieke actie moet uit de kazernen en kampen geweerd worden, in welk verband dan ook de verkoop van couranten en tijdschriften in de kazernen verboden blijft. In de militaire gebouwen, waar zich radiotoestellen bevinden, zal er over gewaakt worden, dat geen politieke lezingen of anti-militaristische uitzendingen worden opgevangen. Voorts is het binnenbrengen in de kazernen en andere militaire gebouwen verboden van boeken, brochures, tijdschriften, week- en dagbladen, waarin afbreuk wordt gedaan aan den verschuldigden eerbied voor de Belgische vlag, den koning en de instellingen van het rijk of die artikels bevatten, welke beleedigend zijn voor het officierenkorps.
(Gazet van Antwerpen - Le Soir)
(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtmacht 1544 A.)

F. HONGARIJE. — Blauwboek. —
De Hongaarsche regeering heeft een Blauwboek gepubliceerd over haar driejarige werkzaamheid waarin tevens een samenvatting wordt gegeven van haar politiek program.
De samenvatting omvat de volgende punten:
Bevordering der zaak van den Europeeschen vrede; Handhaving van de bestaande vriendschappen; Opheldering in de revisie-kwestie; Verdediging van het recht der Hongaarsche minderheden; Doorvoering van de Hongaarsche gelijkberechtigdheid, alsmede Internationale erkenning der economische en financieele eischen van Hongarije. (Pesti Hirlap)

19 SEPTEMBER 1935

A. NEDERLAND. — De Troonrede. - Perscommentaren. —

De Nieuwe Rotterd. Courant: Over het algemeen kan over de Troonrede gunstig worden geoordeeld. Zij moge weinig positiefs aankondigen, wie de moeilijkheden ook maar eenigermate beseft, welke aan elk vraagstuk op het oogenblik vast zitten, kan begrijpen, dat de regeering er aan hecht, zich met eenige voorzichtigheid uit te drukken, en geen verwachtingen te wekken, die achteraf onvervulbaar zouden blijken te zijn. Beloften te doen is gemakkelijk; vooral wie in oppositie hun kracht zoeken plegen er gul mee te zijn, maar wie verantwoordelijkheid draagt in een tijd als wij thans doormaken, toont regeerkracht juist door zich in dit opzicht in toom te weten te houden.

Algemeen Handelsblad: Het ontbreken van een afdoend bezuinigingscomplement vinden wij in deze troonrede een ernstige teleurstelling. Ook al zijn er ongetwijfeld enkele goede détails in aan te wijzen. Zoo constateeren wij met voldoening dat de regeering niet zwicht voor den devaluistischen aandrang om den weg van den minsten weerstand te kiezen.

De Telegraaf: De uitbreiding der staatsbemoeiing, die blijkbaar in de nieuwe regeeringsperiode opnieuw verder zal gaan, maakt Nederland tot een socialistisch geregeerden staat, zonder dat er nog ooit in ons land een socialist minister is geweest.
De eenige rem op deze socialistische ontwikkeling is het handhaven van den gouden standaard. Wat voor een heksenketel zou het bij ons worden als een regeering de beschikking kreeg over de tijdelijke winsten, die devaluatie in den aanvang van het proces pleegt te brengen? Ons land zou te klein worden voor de regeeringsbureaux, die het zou moeten bevatten.

De Maasbode: Somber is de financieele paragraaf van de Troonrede. Zij voorspelt eenige verhooging van enkele belastingen, die zelfs met de sociale taak van de regeering in verband wordt gebracht. Dat deze aankondiging komt na de afwijzing van de devaluatie, nadert lichtelijk het ridicule. Het is nog geen twee jaar geleden, dat minister Colijn in de Tweede Kamer den katholieken drang naar Grondwetsherziening afwees. Nu kondigt de Troonrede haar aan. Het is nog geen jaar geleden, dat minister Oud in de Tweede Kamer met nadruk verklaarde: „dat verdere belastingverhooging is uitgesloten". En nu komt dezelfde minister van Financiën toch met belastingverhooging. Als wij goed zijn ingelicht, zou niet alleen de successie-, maar zelfs de Omzetbelasting verhoogd worden.

De Tijd: Want ernstiger dan in Juli '35 doorkruist op het oogenblik de vraag: consequente deflatie of devaluatie de politiek van de regeering en der partijen. Al verluidt in de Troonrede, dat devaluatie of het prijsgeven van den gouden standaard de volksgemeenschap als geheel geen baat kan brengen — iets waarover alle partijen het eens zijn — wil dit echter zeggen, dat het kabinet-Colijn, ondanks zijn goeden wil, niet door force majeure tot munt-ontwaarding zal gedwongen worden? Verleden week is weer 45 millioen goud afgevloeid, het disconto klom zoo hoog, dat de handel dreigt te verstarren, de aankondiging van belastingverhooging gaat onze economie den laatsten adem benemen, op de Beurs kan nauwelijks meer geld op prolongatie worden gevonden, de jongste schatkist-emissie werd een fiasco, en met de driemaandelijksche schatkist-promessen wordt via de banken beangstigend gemanoeuvreerd, — zoo kan het niet langer. Te minder, daar uit de parlementaire kritiek op het Vaste-Lastenontwerp duidelijk bleek dat wegens het falen van deze voornaamste taak de regeering geen meerderheid achter zich heeft.

Het Volk: Het blad behandelt — na eenige opmerkingen over de passages betreffende den internationalen toestand, de grondwetsherziening en het wetsontwerp ter voorkoming van particuliere machtsvorming op het terrein der overheidstaak, bij welk laatste zij vraagt: waarom de duistere vorm der aankondiging?

De Standaard (a.r.) schrijft, na haar verheugenis te hebben geuit over de afwijzing van devaluatie of het verlaten van den gouden standaard:
De vastbesloten wil der regeering moet steun vinden in het vast vertrouwen van het volk. Wij willen hopen, dat de Troonrede mede zal werken tot sterking van dat vertrouwen.
Een krachtig optreden der regeering inzake de noodzakelijke bezuiniging, een werk dat volgens de Troonrede onafgebroken zal worden voortgezet, zal daartoe zeer zeker ook noodig zijn.

De Nederlander: Zal deze Troonrede, die zich van vroegere onderscheidt, doordat zij rijker is aan inhoud, kunnen bijdragen tot ontspanning van de politieke verhoudingen? Naar het ons voorkomt, zal zij stellig daaraan niet in den weg staan.

(Vorig bericht blz. 1957 D.)

B. ITALIE. — Positie der Bank van Italië. —

Volgens bericht uit Londen werd een verdere vermindering van den goudvoorraad in Italië met Lire 197.100.000 veroorzaakt door de betalingen der Nationale Bank gedurende de laatste week van Augustus. Deze brengen den totalen goudvoorraad terug tot Lire 5.142.600.000.
Intusschen gaat de uitbreiding der circulatie van bankbiljetten op ontstellende wijze voort. In een week tijds bedroeg de toeneming Lire 386.700.000, terwijl het dekkingspercentage gedurende die week met niet minder dan 2.38% terugliep tot 33.38%.
De snelle verslechtering in de positie van de bank is ongetwijfeld grootendeels te wijten aan de toebereidselen voor een oorlog met Abessynië. Door zijn groot invoeroverschot is Italië gedwongen een groot gedeelte van zijn goud af te staan om aan zijn internationale verplichtingen te voldoen. Sedert begin Juli is de goudvoorraad met bijna Lire 1.000 millioen geslonken, terwijl de banknotencirculatie gedurende dezelfde periode met een gelijk bedrag is toegenomen.
(Financial News)

C. NEDERLAND. — Staatsbegrooting 1936. —

De minister van Financiën, Mr. P. J. Oud, heeft 17 Sept. 1935 de Staatsbegrooting 1936, vergezeld van de millioenennota, bij de Staten-Generaal ingediend.

Voor 1936 zijn geraamd:	
Uitgaven gewone dienst	ƒ 710.944.662
Inkomsten gewone dienst	601.988.638
Nadeelig saldo	ƒ 108.956.024
Te vermeerderen met:	
Verlaging van wijnaccijns ƒ 700.000	
Verlaging van loodsgelden 2.500.000	
Verlaging van accijns op bier en gedistilleerd 7.000.000	ƒ 10.200.000
Totaal tekort	ƒ 119.156.024

Ter wegwerking van dit tekort heeft de Regeering het volgende dekkingsplan opgesteld:

Het bekende bezuinigingsontwerp	ƒ 76.900.000
Schrapping der annuïteit ten behoeve van het Invaliditeitsfonds	10.223.000
Schrapping der administratiekosten van de sociale verzekeringen	749.300
(Deze worden naar het Ouderdomsfonds overgebracht.)	
Vermindering van de bijdrage aan het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds	3.000.000
Wijziging der salaris- en loonschalen	1.000.000
Overbrenging van wachtgelders naar het Pensioenfonds	900.000
Nieuwe Belastingen:	
Heffing van 20 opcenten op de Omzetbelasting	12.000.000
Heffing van 20 opcenten op de rechten van successie, van overgang en van schenking	6.800.000
Heffing van 20 opcenten op de evenredige zegelrechten	1.600.000
Heffing van 20 opcenten op de rechten en boeten van registratie	2.000.000
Heffing van 20 opcenten op de dividend- en tantièmebelasting	1.800.000
Belasting op pleizierreizen naar het buitenland	2.000.000
Totaal	ƒ 118.972.300

Na de volledige doorvoering van alle bovenstaande maatregelen — waarbij te allen overvloede de aandacht er op wordt gevestigd, dat een niet onbelangrijk bedrag van de aangegeven besparingen eerst geleidelijk effectief zal worden — zal, indien niet opnieuw ongunstige factoren intreden, het begrootingsevenwicht dus ongeveer zijn bereikt.
De definitieve cijfers van de afgeloopen dienstjaren zijn de volgende:

Dienstjaar 1932.

Gewone dienst:	
Uitgaven	ƒ 591.216.718
Middelen	515.168.165
Nadeelig saldo	ƒ 76.048.553
Kapitaaldienst:	
Middelen	ƒ 660.061.597
Uitgaven	487.750.884
Voordeelig saldo	ƒ 172.310.713

Dienstjaar 1933.

De cijfers opgenomen in de goedgekeurde algemeene rekening van het dienstjaar 1933 zijn als volgt:

Gewone dienst:	
Uitgaven	ƒ 572.829.641
Middelen	516.958.613
Nadeelig saldo	ƒ 55.871.028
Kapitaaldienst:	
Middelen	ƒ 556.805.039
Uitgaven	452.020.398
Voordeelig saldo	ƒ 104.784.641

Het tekort op den gewonen dienst werd in de vorige nota gesteld op ƒ 58.265.953. Thans blijkt een tekort aanwezig van ƒ 55.871.028.

Dienstjaar 1934.

De voorloopige gegevens leveren de volgende uitkomsten op:

Gewone dienst:

Uitgaven	ƒ 647.445.053
Middelen	610.249.875
Nadeelig saldo	ƒ 37.195.178

Kapitaaldienst:

Uitgaven	ƒ 1.020.470.624
Middelen	93.251.836
Nadeelig saldo	ƒ 927.218.788

Blijkens de aanvankelijk toegestane begrootingen werd aan gewone uitgaven geraamd ƒ 731.051.364, en aan gewone middelen ƒ 463.446.818. Aanvankelijk werd dus een nadeelig saldo verwacht van ƒ 267.604.546.
Het voor het jaar 1934 op den gewonen dienst becijferd nadeelig saldo bedraagt ƒ 37.195.178, doch werd, daar verschillende rectificaties nog niet in de begrootingscijfers konden worden verwerkt, nader gesteld op ƒ 57.820.121,43, welk laatste cijfer in de desbetreffende beschouwingen is aangehouden.
De aanvankelijke raming der middelen ad ƒ 463.446.818 werd verhoogd wegens verlenging van in 1934 afloopende belastingheffingen ƒ 60.138.000, nieuwe belastingheffingen ƒ 95.420.000, overbrenging van belasting- en andere middelen van het Leeningfonds 1914 ƒ 14.058.064, saldo van verhoogingen en verlagingen van verschillende middelenposten ƒ 154.040; totaal nader geraamd ƒ 633.216.922.
Volgens de voorloopige cijfers hebben de middelen opgebracht ƒ 610.249.875; derhalve minder ƒ 22.967.047.

Dienstjaar 1935.

De begrooting van het loopende dienstjaar 1935 is, wat den gewonen dienst betreft, vastgesteld als volgt:

Uitgaven	ƒ 710.391.672
Inkomsten	625.530.287
Zoodat een nadeelig saldo is geraamd van	ƒ 84.861.385

Van het plan tot dekking van dit tekort zijn de volgende maatregelen in het jaar 1935 effectief geworden:

Vermindering van pensioenlasten	ƒ 3.000.000
Verlaging van het tekort van het Gemeentefonds	20.270.000
Verlaging annuïteit Invaliditeitsfonds en Ouderdomsfonds	14.213.000
Tijdelijke heffing opcenten Rijksinkomsten- en Vermogensbelasting	14.500.000
Heffing belasting doode hand	3.000.000
Totaal	ƒ 54.983.000

zoodat het tekort blijft ƒ 29.878.385.
Dit tekort moest voorts worden verminderd met een buiten het dekkingsplan 1935 tot stand gekomen besparing, terzake van overbrenging, voor één jaar, van administratiekosten sociale verzekeringen naar het Ouderdomsfonds A: ƒ 749.300, waarna het tekort wordt ƒ 29.129.085.
Dit tekort zou moeten worden opgevangen door de navolgende maatregelen, die geleidelijk effectief zouden worden:
Doorwerken van een aantal besparingen op de uitgaven voor het onderwijs, rond ƒ 10.000.000; vermindering van het spoorwegtekort ƒ 10.000.000; invoering van het capitulantenstelsel en enkele andere besparingen op de defensie-uitgaven ƒ 5.000.000.
Het verschil tusschen het totale bedrag hiervan ad ƒ 25.000.000 en het evengenoemde tekort van rond ƒ 29 millioen vindt zijn oorzaak in het volgende. Oorspronkelijk was de tijdelijke heffing opcenten Rijksinkomsten- en Vermogensbelasting in het dekkingsplan 1935 opgenomen voor ƒ 19.260.000. Voornamelijk ten gevolge van de overbrenging van een gedeelte dezer opcenten naar het Werkloosheidssubsidiefonds is dit bedrag verlaagd tot ƒ 14.500.000.
Het aanvankelijk geraamde tekort bleek echter in den loop van het jaar 1935 hooger gesteld te moeten worden door de volgende ongunstige factoren:
Lagere raming van de middelen ƒ 30.000.000.
Steun aan de scheepvaart ƒ 8.000.000.
Meerdere kosten werkverschaffing ƒ 2.550.000.
Hooger tekort spoorwegbedrijf over het jaar 1934 dan bij het opstellen van de begrooting voor 1935 was te voorzien ƒ 2.000.000.
Hierdoor werd het totaal tekort 1935 ƒ 71.679.085.
In de Memorie van Toelichting bij het ontwerp van wet tot verlaging van de openbare uitgaven (April 1935) werd ten aanzien van het te verwachten tekort op de begrooting van 1936, dat op ƒ 75 millioen werd geraamd, het volgende medegedeeld:
„Een juiste raming van het over 1936 te verwachten tekort is in de bestaande omstandigheden uiterst moeilijk. Telkens weder doen zich in het bijzonder op het terrein van de internationale economische verhoudingen gebeurtenissen voor, die van grooten invloed zijn op onze Staatsfinanciën. Ramingen, die op het tijdstip, waarop zij worden gemaakt, volkomen verantwoord zijn, blijken soms reeds na enkele maanden door nieuwe, geheel onverwachte feiten achterhaald te worden. Het tekort voor 1936 moet daarom met alle voorbehoud worden aanvaard. Bij deze becijfering is er van uitgegaan, dat de middelen in dat jaar in totaal niet minder zullen opbrengen dan het hierboven reeds met 30 millioen verminderde ramingcijfer voor 1935. Dit beteekent al, dat gerekend wordt met een mindere opbrengst van verschillende belastingen, omdat de opcenten op de inkomstenbelasting en de vermogensbelasting, geheven krachtens de wet van 4 Maart 1935 die over 1935 slechts voor twee derde gedeelte ten bate van het Rijksbudget komen, over 1936 voor het geheel haar invloed zullen doen gevoelen."
In de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer nopens hetzelfde ontwerp (Juli 1935) liet de regeering zich als volgt uit:
„Op grond van hare ervaringen op dit punt, sinds de indiening van het bezuinigingsontwerp, is de regeering, vooral na het binnenkomen der eerste gegevens voor de begrooting 1936, tot de conclusie gekomen dat het in de toelichting op het ontwerp op ƒ 75 millioen gestelde tekort op die begrooting aanzienlijk hooger zal blijken. Ongetwijfeld zullen de — onder het bovenvermelde voorbehoud — voor belastingverlaging in uitzicht gestelde ƒ 20 millioen voor de dekking van het grootere tekort noodig zijn en dan zal er nog een zeker deficit overblijven, waarvan de omvang nog niet nauwkeurig is te schatten. Voor zoover die belastingverlaging, om de in de Memorie van Toelichting opgesomde redenen volstrekt onvermijdelijk moet worden geacht zal de regeering zoeken naar middelen die het niettemin mogelijk zullen maken haar te doen doorgaan."
Zooals uit de ingediende begrooting blijkt, is deze voorloopige conclusie juist geweest. Het totale tekort 1935 bedraagt ƒ 71.679.085.

Dienstjaar 1936.

Het is dit tekort, afgerond op ƒ 75 millioen, dat in het bezuinigingsontwerp aanvankelijk ook voor 1936 werd aangenomen, onder het voorbehoud „ceteris paribus". Dit voorbehoud nam in de Memorie van Antwoord op het voorloopig verslag van de Tweede Kamer over het Bezuinigingsontwerp reeds een meer vaste gedaante aan. Thans staat vast, dat het „ceteris paribus" zich noch in de middelen, noch in de uitgaven van 1936 zal realiseeren, zoodat ook na aanneming van het Bezuinigingsontwerp een aanzienlijk nieuw tekort moet worden gedekt.
Dit nieuwe tekort is als volgt ontstaan en levert, gevoegd bij de bovengenoemde ƒ 71.679.085, het totaal tekort op de begrooting voor 1936.

I. Lagere raming der (belasting-)middelen	ƒ 7.810.000
Lagere raming der overige middelen	3.231.649
	ƒ 11.041.649

Uitgaven.

II. Uitgaven, welke in 1936 weder op de begrooting moeten worden gebracht, omdat de getroffen wettelijke maatregelen slechts voor het jaar 1935 van kracht zijn; dit betreft de annuïteit ten behoeve van het Invaliditeitsfonds ad ƒ 10.223.000, die betreffende het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds ad ƒ 3.000.000 en de overbrenging van de administratiekosten der Sociale Verzekering naar het Ouderdomsfonds A ad ƒ 749.300 of in totaal ƒ 13.972.300.

III. Hoogere uitgaven in 1936 tot rond ƒ 24 millioen, waartegenover staat een vermindering tengevolge van in de begrooting verwerkte bezuinigingen ad rond ƒ 12 millioen, zoodat per saldo de verhooging bedraagt ƒ 12 millioen.
Door al deze factoren is het tekort ad rond ƒ 71.600.000 aangegroeid tot rond ƒ 109.000.000.
Dit tekort moet nog met ƒ 10.200.000 door verlaging van den wijnaccijns, loodsgelden en den accijns op bier en gedistilleerd worden verhoogd.
Het te dekken tekort stijgt hierdoor uiteindelijk tot ƒ 109.000.000 + ƒ 10.200.000 = rond ƒ 119 millioen.
Het bedrag der hoogere uitgaven ad rond ƒ 24 millioen heeft vooral betrekking op de volgende begrootingshoofdstukken:
De verhooging van Hoofdstuk V (Binnenl. Zaken) betreft in hoofdzaak den post Onderstand aan noodlijdende gemeenten.
Het eindcijfer van Hoofdstuk VI (Onderwijs, K. en W.) is ondanks een verlaging van uitgaven door doorwerking van onderscheidene besparingen, ruim 2½ millioen hooger dan dat van het loopende jaar.
De vermeerdering uit hoofde van de wachtgelden der boventallige onderwijzers bedraagt ƒ 2.164.000 voor het openbaar en ƒ 1.466.000 voor het bijzonder onderwijs. De verhooging wegens het jaarlijksch accres bedraagt zeker 2½ millioen. Tezamen vorderen deze beide verhoogingen alzoo ruim 6 millioen gulden.
De doorwerking der verschillende besparingen heeft dus op de begrooting een invloed van omstreeks 4 millioen gulden gehad.
Op Hoofdstuk IX (Waterstaat) moest een hoogere bijdrage aan het Verkeersfonds worden geraamd, wegens toeneming van het spoorwegtekort.
De hoogere raming van hoofdstuk XII (Sociale Zaken) heeft in hoofdzaak betrekking op de meerdere uitgaven voor bijdragen aan gemeenten ter tegemoetkoming in de exploitatie-tekorten van woningwetwoningen en die voor bijdragen voor moreelen steun aan jonge werkloozen en voorts op een hoogere bijdrage uit 's Rijks schatkist aan het Werkloosheidssubsidiefonds.

Middelen.

Omtrent de raming der middelen moge nog het navolgende worden medegedeeld:
De middelenraming 1935 is geworden:

Middelen volgens de ingediende begrooting		ƒ 625.530.287
Middelen dekkingsplan 1935:		
a. belasting doode hand	ƒ 3.000.000	
b. Tijdelijke opcenten Inkomsten- en vermogensbelasting	14.500.000	
		17.500.000
		ƒ 643.030.287
De gewone middelen voor 1936, zooals deze zijn verwerkt in den ramingstaat, wijzen een totaal aan van		601.988.638
Alzoo minder		ƒ 41.041.649

Aan de groep der kohierbelastingen is als nieuwe belasting toegevoegd de belasting van de doode hand. Verder zijn thans in de raming der Inkomstenbelasting en in die der Vermogensbelasting verwerkt de opcenten, welke met ingang van 1 Mei 1935 worden geheven ingevolge de wet van 4 Maart 1935. De raming dezer middelen heeft overigens op de gebruikelijke wijze, d.w.z. aan de hand van de kohiercijfers over de laatste jaren, plaats gehad.
Wat de niet-kohierbelastingen aangaat, zijn de ramingen samengesteld aan de hand van de opbrengst over het voorafgaande jaar (1934), vermeerderd of verminderd met het — tot een jaarbedrag herleid — accres of decres van elk middel over de eerste helft van het loopende jaar (1935). Voor de Zegelrechten en Successiebelastingen is hierop een uitzondering gemaakt met het oog op het wisselvallig karakter van deze middelen.

Kapitaaldienst.

De Kapitaaldienst wijst voor 1936 een totaal aan van	ƒ 91.925.534
en in ontvangsten van	23.744.470
zoodat het nadeelig saldo bedraagt	ƒ 68.181.064
Voor 1935 is geraamd: uitgaven	ƒ 56.283.186
ontvangsten	19.420.276
Nadeelig saldo 1935	ƒ 36.862.910

Ter toelichting aan de voornaamste verschillen zij het volgende aangeteekend:
Op Hoofdstuk V is meer uitgetrokken voor Kapitaalverstrekking aan het staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie ƒ 3.111.000.
Op Hoofdstuk VII A is ƒ 6.000.000 meer uitgetrokken voor aflossing van Gevestigde Schuld, welk bedrag is overgebracht van den gewonen dienst, gelijk in het Bezuinigingswetsontwerp werd aangekondigd.
Op Hoofdstuk VII B wordt o.a. meer aangevraagd voor ingetrokken en ter vermunting voor rekening van het Rijk bestemde munten ƒ 2.500.000, voor ingetrokken en ter ontmunting bestemde munten ƒ 10.600.000, voor rentelooze voorschotten aan het Gemeentefonds als bedoeld in artikel VI, 1e der wet van 4 Maart 1935 (Staatsblad no. 74) ƒ 15.777.000 en voor verstrekking van kapitaal aan het Zuiderzeefonds ƒ 4.158.720. Daartegenover wordt minder aangevraagd ƒ 4.000.000 voor aankoop van Staatsschuld voor het Muntfonds en ƒ 6.213.430 voor voorschot aan het Verkeersfonds.
Op Hoofdstuk IX wordt o.a. meer geraamd voor uitkeering aan de Staatsmijnen wegens verstrekking van obligatiekapitaal ƒ 2.220.000 en ƒ 1.244.000 wegens uitkeering aan het Zuiderzeefonds voor den afsluitdijk.
Wat de hoogere raming der Middelen betreft, deze is in hoofdzaak het gevolg van de opbrengst van door het Staatsmuntbedrijf af te leveren munt ad ƒ 2.500.000 en de opbrengst van door ontmunting verkregen metaal ad ƒ 2.400.000.

Landbouwcrisisfonds.

Het is niet mogelijk gebleken de begrooting van het Landbouwcrisisfonds gelijktijdig met de overige Fondsbegrootingen in te zenden. Er worden alle mogelijke maatregelen getroffen, ten einde de indiening te bespoedigen.

Maatregelen tot dekking van het tekort.

De regeering geeft de volgende opsomming van de maatregelen, die zij voorstelt tot dekking van het tekort van rond ƒ 119 millioen.

1. Het wetsontwerp tot verlaging der openbare uitgaven:

De verschillende maatregelen, opgenomen in of afgekondigd bij de toelichting op bovenvermeld ontwerp zouden opleveren ƒ 97.000.000.
Dit bedrag moet ten gevolge van gedurende het overleg met de Tweede Kamer aangebrachte wijzigingen, waarvan de voornaamste is het vervangen van de instelling van het instituut der kweekelingen met akte bij het lager onderwijs door andere besparingsmaatregelen, aanvankelijk worden verminderd met ƒ 13.000.000. Blijft ƒ 84.000.000.
In de plaats van de instelling van het bovenvermelde kweekelingeninstituut zal worden gesteld een algemeene herziening der salarisregeling voor jeugdige ambtenaren, onderwijzers en werklieden in Overheidsdienst, waardoor een besparing zal worden verkregen van ƒ 8.500.000.
Het bedrag stijgt daardoor tot ƒ 92.500.000. Hiervan is reeds in de begrooting verwerkt wegens alle maatregelen, die zonder voorafgaande wetswijziging konden worden genomen (met uitzondering van de algemeene salarisverlaging en de bovengenoemde wijziging der jeugdsalarissen) ƒ 15.600.000.
Blijft dus beschikbaar voor dekking van het begrootingstekort ƒ 76.900.000.
In deze ƒ 76.900.000 is begrepen de ƒ 10 millioen vermindering van het spoorwegtekort, die in het bezuinigingsontwerp als deel van de totale besparing is genoemd. Een speciale commissie heeft de opdracht deze besparing — en zoo mogelijk een verdergaande — te vinden.
Ten overvloede wordt er in dit verband nog de aandacht op gevestigd, dat in de ƒ 77 millioen besparing, die ter zelfder plaatse wordt genoemd, reeds ƒ 10 millioen vermindering van het spoorwegtekort was inbegrepen, zoodat in totaal op een vermindering met ƒ 20 millioen was gerekend, waarvan inmiddels ƒ 3.2 millioen is effectief geworden en in de begrooting verwerkt.

2. Gewijzigde financiering sociale verzekering.

Na aanneming van het bezuinigingsontwerp zullen voorts twee uitgaven kunnen worden geschrapt, en een derde uitgave verminderd, die voor 1936 weer op de begrooting moesten worden uitgetrokken, omdat de wettelijke maatregelen, waardoor zij in 1935 van de begrooting zijn afgevoerd, maar voor één jaar gelden. Het zijn de annuïteit ten behoeve van het Invaliditeitsfonds ad ƒ 10.223.000 en de administratiekosten der sociale verzekeringen ad ƒ 749.300, die naar het Ouderdomsfonds A zouden worden overgebracht, alsmede de vermindering ad ƒ 3 millioen van de bijdrage aan het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds.
In totaal vermindert het tekort daardoor met ƒ 13.972.300.

3. Periodieke verhoogingen.

In alle salaris- en loonschalen met éénjarige opklimming zal deze worden gewijzigd in een tweejarige met verdubbeling van het bedrag der periodieke verhooging. Hieruit wordt een besparing geraamd van ƒ 1.000.000.

4. Vervroegde pensionneering wachtgelders.

Met betrekking tot de wachtgelders acht de regeering het noodzakelijk, dat het deel, dat niet herplaatsbaar is, zooveel mogelijk wordt overgebracht naar het Pensioenfonds en wel deels door een strenge keuring (invaliditeits-pensioen), deels door de toekenning van een vervroegd en daardoor uiteraard verlaagd ouderdomspensioen. Hiervoor moeten middelen in het Pensioenfonds worden vrijgemaakt, hetgeen mede tot taak zou moeten worden gesteld aan de speciale ambtelijke commissie, welke is ingesteld om de geheele pensioenwetgeving te herzien en te vereenvoudigen.
Bovenbedoelde wachtgelders en de onderwijzers, die den leeftijd van 60 jaren hebben bereikt, zouden derhalve op nader te bepalen voorwaarden gepensionneerd kunnen worden.
Het aantal wachtgelders zou daardoor met pl.m. ¼ verminderen. De besparing zou bedragen pl.m. ƒ 900.000.

5. Wijziging van de wet op het Werkloosheidssubsidiefonds.

De wet, waarbij het Werkloosheidssubsidiefonds werd ingesteld, bepaalt, dat als inkomsten van het fonds o.m. zullen gelden: een uitkeering uit 's Rijks schatkist tot een nader bij de vaststelling der Rijksbegrooting te bepalen bedrag. Voor 1935 is deze uitkeering vastgesteld op ƒ 46 millioen. Ondanks een bijdrage tot dezen omvang moest, als gevolg van de toenemende werkloosheid, de begrooting van het fonds voor 1935 worden ingediend met een tekort van ƒ 4.600.000.
Bij het ontwerpen der fondsbegrooting voor 1936 bevond de regeering, dat zij, onder handhaving van de subsidieschaal-1935 op een nadeelig saldo van het Werkloosheidssubsidiefonds moest rekenen van ruim ƒ 14 millioen. Zou een begrooting met dit tekort zijn ingediend, dan zou — indien ook de rekening over 1936 van het fonds dit tekortcijfer zou aanwijzen — ingevolge de wet op het Werkloosheidssubsidiefonds dit nadeelig saldo moeten worden overgebracht op de fondsbegrooting van een volgend jaar. Practisch zou dit beteekenen, dat de afzonderlijke crisisdienst, dien de wetgever in 1934 heeft opgeheven, langs een omweg weder zou terugkeeren. De regeering wenscht dit te vermijden. Er moest derhalve worden gezocht naar middelen, om dit tekort op te vangen. De regeering meent, dat het een billijke oplossing is, indien begonnen wordt met dit tekort voor de helft voor rekening van het Rijk te nemen. Wil de rekening van het fonds met deze verhoogde bijdrage sluiten, dan zullen de aan de gemeenten te verleenen bijdragen in totaal ƒ 7 millioen minder moeten bedragen, dan het bedrag, dat zij bij toepassing ook over 1936, der voor 1935 vastgestelde subsidieschaal zouden beloopen. Dit zou kunnen worden bereikt door de krachtens die schaal aan de gemeenten toekomende bijdragen voor alle gemeenten evenredig te verlagen. De regeering acht deze methode niet aanbevelenswaardig. Zij zou er toe leiden, dat tal van gemeenten niet in staat zouden zijn haar uitgaven te dekken.
De regeering zint op middelen om het totaal der werkloosheidsuitgaven te verminderen. Deze laatste vermindering zal dan, zoolang zij het bedrag van ƒ 7 millioen niet overschrijdt, uitsluitend ten goede moeten komen aan de gezamenlijke gemeentelijke budgetten.
Ten einde dit doel te bereiken, stelt de regeering zich voor een wijziging te brengen in het systeem der subsidieering.
Het voor 1935 gekozen systeem kwam hierop neer, dat — afgezien van extra z.g. „subjectieve" bijdragen aan individueele gemeenten, welker begrootingspositie daartoe aanleiding gaf — aan alle gemeenten zonder uitzondering een „objectieve" bijdrage werd toegekend ten bedrage van dat deel der gemeentelijke werkloosheidsuitgaven, dat het bedrag van 15 pct. der gemeentelijke belastingcapaciteit te boven ging. Dit systeem had de verdienste, dat alle gemeenten daardoor in gelijke mate door de werkloosheidsuitgaven werden gedrukt. Uit een oogpunt van verdeeling der lasten naar draagkracht had het derhalve voortreffelijke eigenschappen.
Intusschen kleefde aan het systeem het nadeel, dat de gemeenten, welker werkloosheidsuitgaven meer bedroegen dan 15 pct. harer belastingcapaciteit, nu geen eigen financieel belang hadden bij de beperking dier uitgaven. Het meerdere werd immers door het fonds betaald. De regeering heeft dit bezwaar aanvankelijk niet zoo ernstig laten wegen. Zij meende, dat het stijgen der uitgaven door contrôle van rijkswege in voldoende mate was te ondervangen, en dat het bezwaar zeker niet opwoog tegen het voordeel der gelijkmatige drukverdeeling, die het systeem met zich bracht.
De uitkomst heeft intusschen bewezen, dat dit te optimistisch was gezien en dat de critici van het systeem het gelijk meer aan hun kant hadden gehad, dan de regeering verleden jaar meende. Deze overwegingen zullen de regeering moeten doen besluiten het voor 1935 gekozen stelsel voor 1936 niet ongewijzigd te handhaven. De minister stelt zich voor, voor 1936 een regeling te bevorderen, die zal berusten op zoodanige grondslagen dat de gemeenten zelven er mede een financieel belang bij zullen hebben, dat iedere niet onvermijdelijke stijging dezer uitgaven zal worden tegengegaan.

Daarnaast heeft de minister van Sociale Zaken reeds maatregelen genomen om de contrôle van rijkswege op de werkloosheidsuitgaven te verscherpen, terwijl deze bewindsman voorts nog andere middelen overweegt, om zonder het peil der uitkeeringen aan te tasten tot verlaging van het totaal der werkloosheidsuitgaven te geraken.
Aangezien het rijk niet in staat is om zonder het treffen van bijzondere maatregelen een bedrag van ƒ 53 millioen in het Werkloosheidssubsidiefonds te storten, is eenige versterking der middelen door verhoogde belastingheffing niet te ontgaan. De minister van Financiën is echter van oordeel, dat het minder gewenscht moet worden geacht deze verhoogde heffing te doen geschieden ten bate van algemeene middelen. Daardoor zou haar zeer exceptioneel karakter niet voldoende uitkomen. Verre geeft hij er de voorkeur aan deze middelen toe te voegen aan het Werkloosheidssubsidiefonds. Dit beteekent tevens, dat daar de wet tot instelling van dit fonds slechts van kracht is tot 1 Januari 1937 — deze middelen alleen worden gevraagd voor 1936. Bij de indiening der begrooting voor 1937 zal de zaak dan opnieuw onder het oog moeten worden gezien.

Gemeentefonds.

De begrooting van uitgaven van het Gemeentefonds voor het begrootingsjaar, loopende van 1 Mei 1936 tot 30 April 1937, vermeldt:

Gewone dienst	ƒ 91.194.000
Kapitaaldienst	15.777.000

Uit het Gemeentefonds ontvangen de gemeenten over het uitkeeringstijdvak 1936-'37 diverse uitkeeringen.
Het totale bedrag dezer uitkeeringen wordt geraamd op ƒ 91.194.000. Deze raming worde als volgt toegelicht:
De opbrengst van de gemeentefondsbelasting over het boekingstijdvak 1936-'37 wordt in verband met de wijziging in het tarief dier belasting, welke thans in hoofdsom ten volle aan het gemeentefonds ten goede komt, aangebracht bij de wet van 4 Maart 1935 en aan de hand van het verloop van het boekingstijdvak 1934-'35 geraamd op ... ... ƒ 57.500.000
De opbrengst van 50 opcenten op de Vermogensbelasting, geheven op de aanslagen van hen, die belastingplichtig zijn, volgens artikel 1 der Wet op de Vermogensbelasting 1892, wordt geraamd op 5.250.000

Tezamen ... ... ƒ 62.750.000

Uit deze opbrengst ontvangen de gemeenten de uitkeeringen.
Het bedrag der inhoudingen wordt geraamd op ƒ 2.667.000 (8/9 van het ten vorigen jare geraamde bedrag), terwijl de bijdrage uit 's Rijks schatkist vastgesteld wordt op ƒ 10.000.000. De dekkingsmiddelen voor den gewonen dienst brengen tezamen op ƒ 75.417.000, zoodat als bijdrage van den kapitaaldienst van het gemeentefonds gerekend moet worden op ƒ 15.777.000. Ter dekking van deze bijdrage is een ten laste van den kapitaaldienst der Rijksbegrooting te verleenen renteloos voorschot aangewezen.
Aan de toelichting van minister Oud op de begrooting 1936 ontleenen wij nog het volgende:
Toen het Bezuinigingsontwerp in het voorjaar van dit jaar werd ingediend, heeft men op grond van de toen beschikbare gegevens en onder alle voorbehoud, een tekort voor 1936 geconstrueerd van ongeveer ƒ 75 millioen. In andere jaren is het geen gewoonte anders dan bij de indiening der Rijksbegrooting tekorten te gaan ramen, maar het Bezuinigingsontwerp maakte het uiteraard noodzakelijk tusschentijds een soort „Millioenennota" te publiceeren. Dit moest geschieden op een tijdstip waarop de naaste toekomst meer dan ooit in nevelen van allerlei aard gehuld was. Daargelaten, dat het Bezuinigingsontwerp, hangende tusschen twee begrootingen, technisch de situatie min of meer compliceert en daardoor het overzicht bemoeilijkt, zoodat in deze Nota meer dan anders zorg moest worden gedragen, dat de lezer den draad in het budgetair labyrinth niet verliest, leerde de ervaring met deze tusschentijdsche constructie, dat zij geen genoegzame stevigheid bezat om daarop te blijven voortbouwen. Kon in April nog eenige belastingverlaging in uitzicht worden gesteld, in Juli bleek deze mogelijkheid al aan de kim der nieuwe begrooting te verdwijnen, en thans is zij niet alleen geheel verdwenen, maar heeft moeten plaats maken voor het tegendeel: belastingverhooging. Wel is waar komt deze ten deele in de plaats van lasten, die worden verlaagd, omdat de economische of financieele belangen zulks vorderen — verlaging van de loodsgelden, die de concurrentie-mogelijkheden onzer havens belemmerden; verlaging van den wijnaccijns, die den export van meer Nederlandsche en Nederlandsch-Indische goederen naar Frankrijk zal bevorderen; verlaging van den accijns op bier en gedistilleerd, die het fiscaal optimum verre hadden overschreden —, maar voor een grooter deel is dit niet het geval.
De onvermijdelijkheid dezer ontwikkeling wordt duidelijk als men op grond van het reeds in deze Nota medegedeelde, zich voor oogen houdt door welke factoren het in het voorjaar 1935 geuite vermoeden omtrent het in 1936 te verwachten tekort, is teniet gedaan. Deze factoren zijn van tweeërlei aard.
1o. De opbrengst der middelen zal — tot ruim ƒ 10 millioen door vrijwillige verlaging — met nog ruim ƒ 25 millioen terugloopen, nadat de raming der middelen in het voorjaar reeds met ƒ 30 millioen was verlaagd. Deze teruggang, in totaal ƒ 55 millioen, is samengesteld uit deze ƒ 30 millioen, uit de ƒ 15 millioen, welke voortspruiten uit nadeelige saldi van den Kapitaaldienst (versterkte aflossing wegens conversie) en uit de ruim ƒ 10 millioen, welke verloren gaan door verlaging van den wijn-, bier- en gedistilleerd accijns en door de verlaging der loodsgelden. Het behoeft geen betoog, dat een dergelijk terugloopen der middelen niet aanstonds in gelijke mate door uitgavenvermindering kan worden opgevangen, te minder nu tegelijkertijd verhooging van uitgaven onvermijdelijk is. Deze laatste, ad rond ƒ 24 mill., zou echter geen bijzondere zorgen hebben gebaard, indien het terugloopen der middelen niet plaats had gevonden. Integendeel, indien de regeering zich niet genoopt had gezien de raming der inkomsten in den loop van dit jaar met ƒ 45 millioen te verlagen, dan zou niet alleen de uitgavenverhooging mogelijk zijn geweest zonder belastingverhooging, doch er zou ook voldoende ruimte voor belastingverlaging — zelfs boven de reeds meermalen genoemde ƒ 10 millioen — zijn geweest, zooals oorspronkelijk in uitzicht was gesteld.
2o. Nieuwe onvermijdelijke uitgaven zullen moeten worden gedaan. De noodlijdende gemeenten vorderen een hooger bedrag aan onderstand; door het bevolkingsaccrès en het afvloeien van boventallige onderwijzers vraagt de Onderwijsbegrooting, ondanks de doorwerking van tallooze bezuinigingen, weer enkele millioenen meer; de stijging van den rentevoet legt een zwaarderen last op het budget voor de Nationale Schuld; het Spoorwegtekort beweegt zich door de dalende ontvangsten ondanks steeds voortgezette bezuinigingen op de exploitatiekosten, nog steeds in stijgende lijn; de in het afgeloopen jaar nog weer vermeerderde werkloosheid verplicht tot het geven van een aanmerkelijk hoogere bijdrage aan het Werkloosheidssubsidiefonds, omdat de gemeenten niet in staat zijn de verhooging der uitgaven, die daarvan het gevolg is, alleen te dragen. Omtrent het dwingend karakter dezer uitgaven zal wel geen verschil van meening bestaan.
De belastingverhoogingen zijn zoo gekozen, dat de vermeerderde druk zeer verdeeld en zoo min mogelijk voelbaar zal zijn. De voorgestelde belastingverhooging bedraagt ƒ 26 millioen, waartegenover staat een verhooging van andere lasten ad ƒ 10 millioen, zoodat per saldo ƒ 16 millioen door verzwaring van lasten zal moeten worden gevonden, hetgeen in verband met den omvang van het totaal tekort van ƒ 119 millioen niet buitensporig kan worden genoemd.

ALGEMEENE VERZAMELSTAAT DER RIJKSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1936.

Gewone Dienst (Titel A).

Omschrijving.	Geraamd voor 1936.	Toegestane uitgaven en geraamde Middelen voor 1935.
Uitgaven.		
Totalen der titels A van de hoofdstukken der begrooting van uitgaven.		
Hoofdstuk		
I. Huis der Koningin	ƒ 1.550.000	ƒ 1.550.000
II. Hooge Colleges van Staat en Kabinet der Koningin	1.881.569	1.896.193
III. Buitenlandsche Zaken	3.429.219	3.608.000
IV. Justitie	26.047.882	25.989.907
V. Binnenlandsche Zaken	17.751.445	17.005.106
VI. Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen	150.678.415	148.132.800
VIIa. Nationale Schuld	147.045.211	146.712.887
VIIb. Financiën	58.770.832	80.382.644
VIII. Defensie	87.646.126	87.712.505
IX. Waterstaat	50.573.300	46.454.598
X. Handel, Nijverh. en Scheepv.	12.255.940	4.248.529
XI. Landbouw en Visscherij ...	7.778.627	8.520.127
XII. Sociale Zaken	128.415.187	121.086.857
XIII. Koloniën	17.090.909	17.061.519
XIV. Onvoorziene Uitgaven	30.000	30.000
	ƒ 710.944.662	ƒ 710.391.672
Middelen.		
Totaal v. d. ramingstaat (titel A)	601.988.638	625.530.287
Nadeelig saldo	ƒ 108.956.024	ƒ 84.861.385

Kapitaaldienst (Titel B).

Omschrijving.	Geraamd voor 1936.	Toegestane uitgaven en geraamde Middelen voor 1935.
Uitgaven.		
Totalen der titels B van de hoofdstukken der begrooting van uitgaven.		
Hoofdstuk		
V. Binnenlandsche Zaken	ƒ 13.182.500	ƒ 10.070.400
VIIa. Nationale Schuld	6.780.000	780.000
VIIb. Financiën	61.156.034	38.105.786
VIII. Defensie	323.000	287.000
IX. Waterstaat	10.164.000	6.690.000
XI. Landbouw en Visscherij ...	320.000	350.000
	ƒ 91.925.534	ƒ 56.283.186
Middelen.		
Totaal v. d. ramingstaat (titel B)	23.744.470	19.420.276
Nadeelig saldo	ƒ 68.181.064	ƒ 36.862.910

Geheele Dienst.

Saldi.	Geraamd voor 1936.	Vastgestelde begr. 1935.
Nadeelig saldo Gewone dienst ...	ƒ 108.956.024	ƒ 84.861.385
Nadeelig saldo Kapitaaldienst ...	68.181.064	36.862.910
Nadeelig saldo Geheele dienst ...	ƒ 177.137.088	ƒ 121.724.295

(Vorig bericht Begrooting 1847 E.)

Het Algemeen Handelsblad: Uit de Millioenen-nota spreekt, duidelijker dan uit de troonrede, het besef der regeering, dat de overheid en haar geldmiddelen in de bestrijding van de nooden, welke ons volk treffen, in macht en omvang begrensd zijn, en dat de werkelijk genezende kracht uit het initiatief en de middelen van volk en bedrijfsleven zelf moet komen. Aan wondermiddelen gelooft deze regeering niet, en zij is terecht niet bereid met onverantwoordelijke voorspiegelingen van een onberekenbare toekomst aan te komen. Bij alle critiek op sommige afzonderlijke maatregelen kan dit als gunstige algemeene indruk worden erkend. Ons voornaamste bezwaar blijft echter, dat de regeering het accent nog niet zwaarder legt (en daarnaar handelt) op de noodzakelijkheid om bij de herziening van onze staats- en volkshuishouding nog meer dan tot dusver te streven naar besparing op dingen die, bij den huidigen strijd om de primaire volkswelvaart, thans minder zwaar moeten wegen dan vroeger.

Het Dagblad van Noord-Brabant: Het Dagblad van Noord-Brabant maakt bezwaren tegen de voorgestelde belasting op buitenlandsche pleizierreizen, en wel op het volgende argument: ,,Men zou zoo zeggen, dat het inderdaad niet meer dan billijk is, dat degenen die hun geld in het buitenland gaan verteren, daarvoor een offertje aan den staat afstaan. Maar toch is het iets zeer ongewoons, dat de regeering daartoe wil overgaan. Waarom trekken die tallooze Nederlandsche vacantiegangers naar het buitenland: omdat het daar zoo spotgoedkoop is. Was het niet zoo spotgoedkoop, dan zouden gewis velen, die nu op reis gaan, rustig thuis blijven. Het is toch een bekend feit, dat het aantal reizigers naar België voor een groot gedeelte wordt gevormd door dagjesmenschen, die met spotgoedkoope autobussen een dag op en neer gaan".

De Gelderlander: Als we nu in de Millioenen-nota zien, dat de regeering van plan is van de 3000 H.A., welke bij wijze van proef in de Wieringermeer voor staatsexploitatie in aanmerking komen, ongeveer 2000 Hectaren te bestemmen voor grootbedrijf, dan vragen we ons toch af, wat dit voor een soort werkverruimingspolitiek is! Waarom daar niet een stevige politiek van binnenlandsche kolonisatie gevoerd?

De Maasbode: ,,Verkondigde de vorige Millioenennota nog: ,,Aan het verlaten van den gouden standaard wordt niet gedacht" en noemde zij devaluatie een ,,droombeeld", thans tapt de regeering uit een ander vaatje en verkondigt in de Troonrede, dat devaluatie of loslaten van den gouden standaard niet beschouwd kunnen worden als middelen, die de volksgemeenschap als geheel baat zouden brengen. Maar wie ter wereld heeft dat nu ooit beweerd? Ernstige devaluïsten hebben alleen betoogd, dat devaluatie één der middelen kan zijn, om uit den put te raken, in zooverre zij de positie der schuldenaars in het binnenland verbetert, zoo het bedrijfsleven rendabeler en den export wellicht gemakkelijker maakt.

DE BEGROOTING — PERSOPINIES

De Nederlander: Een der meest ontmoedigende verschijnselen in deze moeizame worsteling is, dunkt ons, wel, dat zoovele maatregelen, die thans tot saneering genomen moeten worden, anderzijds weer de strekking hebben het herstel te bemoeilijken en den teruggang nog sneller te doen gaan. Afvloeiïng van personeel is noodig, maar waar de particuliere maatschappij de ontslagenen thans niet kan opvangen, voedt zij de werkloosheid.

De Nieuwe Rott. Crt. — De ,,Nieuwe Rott. Crt." acht de drie nieuwe maatregelen, in uitzicht gesteld om het tekort van 119 millioen op te vangen, wel aannemelijk, nl. verlaagde jeugdsalarissen voor ambtenaren, onderwijzers en werklieden, wijziging der eenjarige opklimming der loonschalen in tweejarige, en overbrengen van wachtgelders naar de groep gepensionneerden. Blijven dan nog de verlaging van het totaal der werkloosheidsuitgaven, hetgeen zal moeten geschieden zonder het peil der uitkeeringen aan te tasten, en: de nieuwe tijdelijke belastingen. Deze laatste noemt het blad: onaangenaam, en in de lijn van de ,,aanpassing" moeilijk te verdedigen. Er staan echter zekere verminderingen van lasten tegenover, zooals van loodsgelden, wijnaccijns en van den accijns op bier en gedistilleerd.
Als lichtpunt ziet het blad ten slotte, dat wij, als al, wat voorgesteld wordt, wordt verwezenlijkt, een sluitende begrooting zullen hebben.

Rotterdammer: De ,,Rotterdammer" vindt een belasting op buitenlandsche pleizierreizen niet kwaad, maar betreurt de verhooging der omzetbelasting, die het leven weer duurder maakt. In ieder geval, vervolgt het blad, mag de regeering zich niet berustend bij de feiten neerleggen en de leer huldigen: de crisis moet maar uitzieken, ongeacht hoeveel ellende dit over onderscheiden volksgroepen brengen zal. Integendeel, zij is geroepen om niet alleen in den ergsten nood te voorzien, maar behoort ook te streven naar herstel van de kwijnende welvaart.

De Standaard: ,,Telkens wordt door het optreden van nieuwe, of het heviger doorwerken van reeds aanwezige factoren, het begrootings-evenwicht opnieuw verstoord. Daaruit vloeit voort, dat met de reeds genomen of in behandeling zijnde maatregelen niet kan worden volstaan, en dat naar nieuwe voorzieningen moet worden omgezien, welke uiteraard thans — nu reeds zooveel moet worden gedaan — in geen enkel opzicht aangenaam zijn, en in vele gevallen alleen bezwaarlijke en pijnlijke gevolgen met zich brengen.

De Telegraaf: ,,Hemel en aarde worden beroerd als op een of anderen dienst een paar millioen geschrapt moet worden. Met een vloed van argumenten, waar de ooren ons van tuiten, wordt aangetoond, dat iedere bezuiniging onmetelijke schade toebrengt en een ondragelijke hardheid vormt. In geen geval kan de Overheid spoedig bezuinigen. Over iedere honderdduizend gulden die zij afkapt moet zij niet een nacht, maar een jaar slapen. Zij heeft de neiging de uitgaven steeds als een minimum te beschouwen, dat zich nooit aan de inkomsten kan aanpassen, maar de inkomsten moeten zich voegen naar de uitgaven. Zoo zet men de wereld op haar kop en daaraan hebben wij het te wijten, dat wij in deze crisis bedacht zijn met een lange reeks van nieuwe belastingen. De nieuwe begrooting legt er ons weer een half dozijn op, die 26 millioen gulden in de staatskas moeten brengen. Als een zelfde bedrag voor werkelijke, niet uitsluitend op het papier staande, bezuinigingen wordt gevorderd, dan trekken al onze Kamerleden doodgraversgezichten, pinken zij een traan uit het oog en houden zij zich schuil voor hun kiezers. Daarentegen neemt men tusschen neus en lip een serie nieuwe belastingen aan en gaat naar huis of er niets gebeurd is".

Tribune: ,,Nieuwe zware lasten worden op de massa's gelegd door de verhooging der omzetbelasting, terwijl slechts enkele maatregelen een kleine bijdrage van de kapitalisten vereischen, die door de hoogere toelagen meer dan goedgemaakt worden.
,,De regeering-Colijn, die in Juli viel over het 70 millioenenplan, heeft de periode van ,,rust" gebruikt voor een nieuwen aanval, een nieuw plan tot een nog scherpere uitplundering van de werkende massa's".

De Tijd: Met recht kan men van deze millioenennota zeggen wat vroeger jaren nog wel eens het geval was, dat het een millioenendans is. Maar dan die zoo gedanst wordt, onder den druk der tijden, dat de kans heel groot wordt dat men er ten slotte bij neervalt.
Wij hopen nog altijd, dat de regeering dit zal weten te voorkomen, ongeacht de sombere stemming waarin ze is, maar mocht een val niet zijn te vermijden, laat men dan zorgen, bij dit millioenenspel den val zoo te berekenen en bewust uit te voeren dat er geen ongelukken bij gebeuren.

Utrechtsch Dagblad: Het ,,Utrechtsch Dagblad" vindt woorden van waardeering. Het is van oordeel, dat de toelichting op de millioenennota, grosso modo gesproken, van een gezond en practisch financieel en economisch inzicht getuigt. Veel van het in uitzicht gestelde zal slechts kunnen worden verwezenlijkt, indien het crediet van den staat ongerept is. Een ,,vlotte leeningspolitiek" acht de Regeering altoos, doch met name in dezen tijd uit den booze. Zij, die tot ,,vlot leenen" adviseeren, mogen bedenken, dat in de eerste plaats noodig is: eene wederpartij, die bereid is geld ter leen te verstrekken. Het vertrouwen in ons staatscrediet en -bestuur is daartoe een eerste voorwaarde.

Het Vaderland: Zelfs op papier sluit de begrooting voor 1936 niet. Men kan zich dus voorstellen, dat de toestand, met de mogelijkheid van verderen tegenspoed voor oogen, allesbehalve reden tot juichen geeft. Wat sluit — en dan nog onder voorwaarde, dat de economische toestand niet slechter zal worden — dat is de theoretische begrooting van een onbekend jaar, waarin, in elk geval later dan 1936, de te nemen maatregelen tot dekking van het tekort alle zullen hebben doorgewerkt. Dat heeft speciaal betrekking op de perspectivische bezuinigingen.

Het Volk: ,,De nota veegt de troonrede-verhaaltjes van industrialisatie en breede openbare-werkenpolitiek door werkfondsverruiming met den financieelen bezem opzij. Verhooging van het werkfonds zal, nu ja, ,,niet kunnen uitblijven"; verleening van nieuwe credieten zal de regeering, nu ja, niet ,,stopzetten". Dat klinkt al uiterst koel en onwillig. Maar dan wordt verder het groote staatscredietkanon in stelling gebracht. De regeering moet ,,voorkomen dat ook in Nederland deviezenmoeilijkheden of grondstoffennood zullen ontstaan", gelijk elders, d.w.z. in Duitschland. Er zou dan ,,een economische en financieele inzinking" plaats hebben, waaraan ,,men slechts met huivering kan denken". Daar gaat dus de ruime leenings-politiek om zeep, zonder welke een industrialiseeringspolitiek en een openbare-werken-politiek een luchtverheveling blijven. Iets als een Plan van den Arbeid, zooals Gelissen zich dacht? Onzin. Onuitvoerbaar. Weg er mee. Oud-Colijn verklaren het. Afgeloopen.

Volk en Vaderland: En hoe stelt de heer Oud zich dan wel vóór, dat de opgroeiende generatie in Nederland zal moeten leven? Op haar wordt verhaald wat men nu tekort komt. Zij moet betalen wat ,,men nu niet bezuinigen" kan en zal daarbij haar eigen nooden te dragen krijgen.

De **,,Times"** schrijft met betrekking tot de door de Nederlandsche regeering aangekondigde bezuinigingen, dat deze noodzakelijk deflationistisch zijn en dat zij moeten leiden tot een verlaging van den levensstandaard, doch dit is in ieder geval onvermijdelijk. Door devaluatie zouden de nieuwe bezuinigingen en belastingen voor een jaar vermeden kunnen worden, maar devaluatie zelf zou reeds een verlaging van den levensstandaard beteekenen. Bovendien is de winst, die door devaluatie zou worden gemaakt een niet-terugkeerende winst en het budget-probleem zou door een dergelijken maatregel alleen worden uitgesteld, tenzij intusschen een belangrijke verbetering van den handel zou intreden. Een duurzame oplossing van de economische moeilijkheden van Nederland kan alleen worden gevonden in een opleving van den internationalen handel, hetgeen een hervatting van het internationale betalingsverkeer en een stabilisatie der valuta's beteekent, dat wellicht inhoudt, dat Nederland zou kunnen worden genoodzaakt tot eenigen maatregel voor devaluatie. **(Vor. ber. blz. 1961 C.)**

A. **Prof. mr. J. C. Kielstra. — Gouverneur van Suriname geïnterviewd. —**

Prof. mr. J. C. Kielstra, gouverneur van Suriname, met verlof hier te lande, heeft de N. Rott. Crt. in de gelegenheid gesteld met hem te spreken over de belangen van zijn kolonie. Wij ontleenen hieraan het volgende:

De uitzichten op het gebied van den mijnbouw acht de gouverneur eigenlijk beter dan die voor den landbouw. De onderneming van de Sarakreek wordt energiek aangevat. De noodige machines voor de goudexploitatie zijn opgevoerd naar de terreinen, die liggen 40 K.M. ten Zuiden van het eindpunt van den spoorweg. In October denkt men met de exploitatie te beginnen. Prof. Grutterink, de adviseur van de onderneming, meent, dat de grond nog iets beter zal zijn dan bij de schattingen is aangenomen.

Twee Engelsche maatschappijen zijn ook bezig machines op te voeren, om zoo spoedig mogelijk in bedrijf te komen. Een van deze werkt op drie goudplacers. Men heeft daar heel merkwaardige vondsten gedaan, van stukken die misschien afkomstig zijn van een afgespoeld rif. Voorts is er ook belangstelling voor de oude Lawa, waar vroeger de Compagnie d'or gezeten heeft. Ten opzichte van den mijnarbeid staan de Creolen heel anders, dan ten aanzien van den landbouw. Dat vinden ze fijn werk. Daarin zijn het prettige, flinke, hardwerkende menschen. Daarvoor hoeft geen beroep op de geïmmigreerden gedaan te worden.

Op het oogenblik zijn ongeveer 500 arbeiders bezig op de drie bedrijven, die zich voorbereiden op exploitatie.

— Hoe staat het nu met de blanke arbeiders in Suriname. Is daar toekomst voor?

— Er wordt op het oogenblik propaganda gemaakt voor een plan, ontworpen door de heeren van Marselis Hartsinck en Van Straaten, te Haarlem, die in het Bakhuis-gebergte oliepalmen en arabicakoffie willen planten en meenen binnen zeven jaar 100,000 werkers in die cultuur te kunnen opnemen!

SURINAME
—
CURAÇAO

Twee groote voordeelen, zei de gouverneur, heeft het plan: ten eerste wordt er geen subsidie gevraagd aan het gouvernement, en ten tweede is het van grootschen opzet.

In het verleden hebben proefnemingen met blanke kolonisten geleerd, dat conditio sine qua non om te slagen is, de hand te leggen op een product, geschikt voor den uitvoer, dat een belooning kan opleveren voldoende voor hun cultuurpeil. Het moet dus zoo zijn, dat niet de kleine landbouwer van Suriname zich ook meester kan maken van die cultuur, want dan concurreeren zij de blanken weg.

Nu willen Marselis c.s., de tropische kuststreek mijden en naar boven in het gebergte trekken, op 250 à 400 M. hoogte, waar Europeanen een goed klimaat vinden. De ontwerpers hebben alles in details uitgewerkt, alleen . . . . zij hebben het terrein gekozen op de kaart. Vóór alle dingen heeft de gouverneur daarom den optimistischen plannenmakers aangeraden, plaatselijk een scherp onderzoek in te stellen. Volgens Stahel bestaat de bodem in het binnenland uit granietzand, dat van nature volkomen onvruchtbaar is, en is de humuslaag daarop voorkomende, zóó dun, dat de beplanting met gewassen van eenigszins diepgaande wortels, uitgesloten zou zijn.

(N. Rott. C.) **(V. b. Prof. Mr. J. C. Kielstra 942 A.)**

B. **Economische toestand van het eiland Curaçao. —**

In het verslag over 1934 van de Kamer van Koophandel en Nijverheid op Curaçao lezen wij o.m.:

Kon in het vorig verslagjaar geconstateerd worden, dat de daling van het bedrijfs- en handelsleven in 1933 tot stilstand was gekomen, en dat zelfs een lichte opwaartsche beweging te bespeuren viel, het jaar 1934 mag als de voortzetting van 1933 — zij het dan ook in een geleidelijk en langzaam tempo en in geringe mate — beschouwd worden. Vrijwel alle voor het economisch leven als typeerend aan te merken cijfers geven over het verslagjaar „iets" betere cijfers dan het jaar tevoren te zien.

De waarde van den invoer uit het buitenland steeg over de jaren 1932 t/m. 1934 resp. van *f* 81,364,422 (de diepste val na de boomperiode) tot *f* 86.931.781 en *f* 87,239,038. Vermindert men deze cijfers met de waarde van de ingevoerde olie, dan resteeren resp. 9,5 10,3 en 11,9 millioen gulden, welke door den handel ingevoerd zijn.

Het totaal van het bij de C.P.I.M. en de C.S.M. aan salarissen en loonen uitbetaald bedrag beweegt zich de laatste drie jaren op vrijwel dezelfde hoogte, n.l. *f* 7.2, *f* 7 en *f* 7.3 millioen over de jaren 1932 t/m. 1934. Rekening echter houdende met de verhooging der intrinsieke waarde van den gulden, dan mag een uitbetaald bedrag van *f* 7.3 millioen over 1934 ten minste worden gelijk gesteld met dat over 1931, waarin *f* 10,3 millioen werd uitbetaald.

Het bouwbedrijf, hetwelk de laatste jaren vrijwel tot stilstand was gekomen, onderging in 1934 een opleving. Het gouvernement deed een nieuw krankzinnigengesticht bouwen, verschillende scholen werden uitgebreid, met den bouw van een inrichting voor de verpleging van T.B.C.-patiënten werd een aanvang gemaakt, terwijl verscheidene particulieren tot den bouw van huizen overgingen.

De oogst 1933/1934 voorzag de bevolking in voormelde districten van de voornaamste voedingsmiddelen. Particuliere werkgevers beijveren zich nog steeds, zooveel mogelijk inheemschen aan het werk te stellen. Zij waren echter steeds genoodzaakt geschoolden en vaklieden uit het buitenland te laten komen. In den loop van het verslagjaar begon de Ambachtschool alhier geschoolden af te leveren, die op den duur in staat zullen zijn de plaatsen van buitenlanders in te nemen, zij het dan ook in langzaam tempo, daar de behoefte der industrie niet alleen naar geschooldheid en vakkundigheid uitgaat, doch ook geoefendheid vereischt.

Van werkloosheid, in den zin zooals die elders bestaat, kan op Curaçao, in mindere mate nog dan het vorige jaar, gesproken worden. Wel doet zich het verschijnsel voor dat personen die zich voor werk aanmelden het hun aangebodene te min achten.

De gouvernements-inkomsten en -uitgaven hebben in het verslagjaar resp. *f* 8.453.845 (v. j. *f* 6.805.659) en *f* 7.566.677 (v. j. *f* 6.274.592) bedragen, terwijl bovendien aan Nederland nog *f* 2.200.000 (vorig jaar *f* 2.042.000) aan opgenomen kasvoorschotten werd afbetaald, zoodat deze ulto. December 1934 nog slechts *f* 2.200.000 bedroegen.

Niet alleen, dat de economische toestand in 1934 ten opzichte van het jaar te voren een kleine verbetering te zien geeft, van veel grooter belang voor den handel moet het feit geacht worden, dat het publiek blijken geeft weer geld te durven uitgeven.

Het aantal toeristen, dat Curaçao in 1934 heeft bezocht, is grooter geweest dan dat in het jaar te voren, n.l. resp. 16.087 tegen 14.482. Het groote waarde-verschil tusschen gulden en gedeprecieerden dollar werkt nog steeds zeer belemmerend op de geneigdheid tot koopen bij de toeristen.

In het verslagjaar viel een kleine vermeerdering te constateeren, zoowel van aantal als netto-inhoud van het eiland Curaçao aandoende schepen, ten opzichte van 1933, n.l. van 4824 stoomschepen in 1933 tot 4877 in 1934, met een netto-inhoud van respectievelijk 28.680.985 en 28.862.237. Ook het aantal zeilschepen vermeerderde en wel van 1232 in 1933 tot 1336 in 1934. Het aantal toeristenbooten bedroeg evenals het vorig jaar 12, welke tezamen Curaçao 37 (v. j. 38) maal aandeden.

(Kamer v. Koophandel en Nijverheid op Curaçao.)
(Vorig bericht Curaçao 1763 E.)

21 SEPTEMBER 1935

A. NEDERLAND. — Clearing met Italië. —
De directie van het Nederlandsch Clearinginstituut maakt bekend, dat krachtens nadere regeling met het Instituto Nazionale per i Cambi con l'Estero in het handelsverkeer met Italië particuliere compensaties zullen zijn toegelaten onder de navolgende voorwaarden:
1. De verhouding, waarin de compensaties zullen worden toegelaten, wordt voorloopig gesteld op 1 : 1. Echter zullen reeds dadelijk in het verkeer tusschen Italië en de overzeesche gebiedsdeelen van Nederland compensaties mogelijk zijn op basis één Italiaansche goederen tegen ten hoogste anderhalf overzeesche goederen.
2. De compensaties kunnen slechts betrekking hebben op goederen, welke onder de clearing vallen, dus van oorsprong zijn uit een van beide landen of wel aldaar een voldoende ingrijpende bewerking of verwerking hebben ondergaan, welke aan die goederen een zuiver nationaal karakter hebben gegeven. Driehoeks-compensaties — uitvoer van Italiaansche goederen naar Nederland tegenover invoer in Italië van goederen uit de overzeesche gebiedsdeelen van Nederland en omgekeerd — zijn niet toegelaten.
3. De transacties, welke in compensatie worden gebracht, moeten zich van beide zijden bewegen binnen de grenzen van de vastgestelde contingenten.
4. Aanvragen tot goedkeuring eener particuliere compensatie dienen in ieder van beide landen door belanghebbenden tot de betreffende instanties te worden gericht. Ook dan wanneer de transactie reeds in Italië is aanhangig gemaakt, moeten de Nederlandsche belanghebbenden zelfstandig een aanvraag tot goedkeuring bij het Nederlandsch Clearinginstituut indienen. Formulieren daarvoor zijn bij het Clearinginstituut te verkrijgen.
5. De koopsommen moeten in beide landen worden gestort bij het betreffende instituut op compensatierekening, a (Nederland) of b (overzeesche gebiedsdeelen). De gestorte bedragen worden aan den verkooper uitgekeerd zoodra van het andere instituut bericht is ontvangen, dat de storting van het overeengekomen bedrag daar te lande heeft plaats gevonden. Bovendien moet door den verkooper in Nederland een door het Crisis-Uitvoer-Bureau af te geven uitvoerregistratiebewijs worden overgelegd.

Van particuliere compensaties, waarvoor reeds voor 1 Aug. '35 door de Italiaansche autoriteiten toestemming werd verleend, doch welke nog niet volledig zijn afgewikkeld, dienen belanghebbenden zoo spoedig mogelijk mededeeling te doen aan het Nederlandsch Clearinginstituut, onder opgave van naam en adres van belanghebbenden hier te lande en in Italië, aard der in compensatie te brengen goederen, leveranties, koopsom, alsmede datum en nummer van de Italiaansche vergunning. Voor zoover de invoer in Nederland of overzeesche gebiedsdeelen op 1 Aug. 1935 nog niet had plaats gevonden, dient de afwikkeling te geschieden op de wijze als boven onder 5 uiteengezet
(Keesings Financieel Archief) **(Vorig bericht blz. 1895 B.)**

B. FRANKRIJK. — Belastingen - Totaalopbrengst. —

1928	frs.	62.970.931.000	
1929	„	57.665.460.400	(minder 9,5%)
1930	„	57.992.812.900	(gelijk)
1931	„	64.139.363.500	(meer 11%)
1932	„	59.823.607.900	(minder 6¾%)
1933	„	54.982.129.200	(minder 8%)
1934	„	54.658.000.000	(gelijk).

(Le Temps)

C. ZWEMSPORT. — Nieuw wereldrecord 800 M. vrije slag. —
De bekende Japansche zwemmer Shozo Makino verbeterde op 15 Sept. '35 het wereldrecord over 800 Meter vrije slag door dezen afstand af te leggen in den tijd van 9 min. 55.8 sec. Het wereldrecord stond tot nu toe op 10 min. 1.2 sec., gevestigd op 16 September 1934 te Tokio ook door Makino. De tweede aankomende op dezen afstand was Hiroshi Negami, die een tijd maakte van 10 min. 0.8 sec. Ook hij is dus nog binnen den wereldrecordtijd van Makino in 1934 gebleven. (Dempo Rengo) **(V. b. 1774 A.)**

D. NEDERLAND. — Overdracht der Rectoraten. —
Aan de verschillende Universiteiten en hoogescholen heeft op 18 September '35 de gebruikelijke overdracht van het rectoraat plaats gehad. Aan de Rijksuniversiteit te Leiden geschiedde dit door prof. dr. W. van der Woude aan prof. mr. A. S. de Blécours; aan de Rijksuniversiteit te Utrecht door prof. dr. H. Bolkestein aan prof. dr. C. W. Vollgraff; aan de Rijksuniversiteit te Groningen door prof. dr. G. van der Leeuw aan prof. dr. L. Polak Daniels; aan de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam door prof. dr. Th. J. Stomps aan prof. dr. W. P. C. Zeeman; aan de Technische Hoogeschool te Delft door prof. dr. W. Reinders aan prof. ir. G. Diehl; aan de Handelshoogeschool te Rotterdam door prof. mr. C. W. de Vries aan prof. mr. F. de Vries; aan de Landbouwhoogeschool te Wageningen door prof. dr. D. L. Bakker aan prof. dr. W. C. Mees R.Azn.; aan de R. K. Universiteit te Nijmegen door prof. dr. J. Kors O.P. aan prof. dr. F. A. M. van Welie; aan de R. K. Handelshoogeschool te Tilburg door prof. dr. Th. Goossens aan prof. dr. F. A. M. Weve O.P.; aan de Vrije Universiteit te Amsterdam door prof. dr. J. Wille aan prof. dr. L. v. d. Horst. (Red. K. H. A.)
(Vorig bericht 1486 A.)

E. JOODSCHE PROBLEMEN. — Wereldconferentie van Poolsche Joden. - Joodsche kolonie in Ecuador.
De afgevaardigden van Nederland en Mexico hebben dezer dagen in de wereldconferentie van Poolsche Joden een beeld opgehangen van een onafhankelijke joodsche kolonie in Ecuador, die in staat is duizenden Poolsche joden te voeden en welke hun een tehuis schenkt, waar zij gevrijwaard zijn voor vervolging en economischen druk.
Een speciale commissie werd aangewezen, om de bijzonderheden van het plan aan een onderzoek te onderwerpen. (A. N. P.)
(Vor. ber. Joodsche Problemen 1447 D.)

F. NEDERLAND. — Koloniaal Instituut - Oprichting herdacht. —
In een buitengewone drukbezochte vergadering van de Koninklijke Vereeniging Koloniaal Instituut te Amsterdam is op 16 Sept. '35 het 25-jarig bestaan der Vereeniging herdacht. Door den voorzitter van den Raad van Beheer, jhr. mr. dr. A. Röell werd een rede uitgesproken, waarin hij er aan herinnerde, dat op den 11den Augustus 1910 voor den notaris F. H. van den Helm te Amsterdam de oprichtingsacte werd verleden van de te Amsterdam gevestigde vereeniging „Koloniaal Instituut". (De Tijd)

G. JAPAN. — Japanners in den vreemde. —
Blijkens de zoo juist gepubliceerde statistieken zijn thans in het geheel 1.803.000 Japanners buitenlands. Verleden jaar op 1 October waren het 216.000 minder. In Mandsjoekwo verblijven 243.668 Japanners, d.i. 112.735 meer dan in 1931. In Brazilië wonen 173.500 Japanners, in Hawaii 150.832, in de Vereenigde Staten 146.708 en in China 56.049.
(Dempo Tsoesin)

H. VOLKENBOND. — Protest van den Poolschen Minister Beck tegen Litwinof.
Voordat de algemeene discussies gesloten werden, heeft de minister van Buitenlandsche Zaken van Polen, Beck, op 17 Sept. '35 nog een korte protestverklaring afgelegd tegen de beschouwingen van Litwinof van 14 Sept. '35 over de door sommige landen gevolgde politiek van tweezijdige niet aanvalsverdragen onder verwerping van de politiek van collectieve veiligheidsverdragen.
(Polska Agencia Telegraficzna) **(Vor. ber. 1956 A.)**

I. ENGELAND. — Abessynisch-Italiaansch Conflict. - Oorlogsvoorbereiding in de Middellandsche Zee. —
Volgens het blad „Al Ahram" bestaan de Britsche strijdkrachten in de Middellandsche Zee uit 144 oorlogsschepen, namelijk 28 te Alexandrië, 20 in Palestina, 6 te Suez, 20 te Aden en 70 te Gibraltar.
(Al Ahram) **(Vor. ber. 1960 A.)**

K. SPANJE. — Kabinet-Lerroux afgetreden. —
Het aftreden van het kabinet Lerroux op 20 Sept. '35 komt, na het ontslag van den minister van Marine en daarna ook van den minister van Landbouw, die beiden tot de agrarische partij behoorden, niet geheel onverwacht.
De leider der agrariërs, Martinez de Velasco, had bij de laatste bespreking met Lerroux reeds verklaard, dat hij voor het nieuwe, door de samensmelting van bepaalde departementen gevormde kabinet geen ministers ter beschikking kon stellen, waardoor het regeeringsblok uiteen viel. (El Debate) **(1788 B.)**

A. ITALIE. — Financiën. - Buitengewone uitgaven voor de Oost-Afrikaansche koloniën. —
Het ministerie van Financiën deelt mede, dat in Augustus is ontvangen een bedrag van 1.599 millioen lire en uitgegeven een bedrag van 2.130 millioen lire. Het geheele deficit bedraagt met inbegrip van dat van Juli 1 milliard 5 millioen lire.
De buitengewone uitgaven voor de Oost-Afrikaansche koloniën hebben in Augustus bedragen 337 millioen en van 1 Juli tot en met 31 Augustus 718 millioen. (Corriere della Sera) **(Vor. ber. 1945 B.)**

B. ZWITSERLAND. — Het geval Berthold Jacob. - Vrijlating. —
De journalist Jacob, die door Duitsche ambtenaren uit Zwitserland over de Duitsche grens was gesleept en in Duitschland werd gearresteerd is in handen gesteld van de Zwitsersche autoriteiten. Het onderzoek van het scheidsgerecht heeft uitgewezen, dat een ondergeschikt Duitsch ambtenaar op ontoelaatbare wijze was opgetreden. Deze ambtenaar is disciplinair gestraft. Jacob is uit Zwitserland gewezen en in Frankrijk opgenomen en vrijgelaten. (Le Temps) **(Vor. ber. 1790 C.)**

C. VOLKENBOND. — Nieuwe raadsleden. —
De Volkenbondsvergadering heeft met 42 stemmen Polen, met 50 stemmen Roemenië, dat in de plaats treedt voor Tsjecho-Slowakije en met 45 stemmen Ecuador, dat in de plaats komt van Mexico, gekozen tot leden van den Volkenbondsraad voor den tijd van drie jaar. (Journal de Genève) **(Vor. ber. 1492 D.)**

22 SEPTEMBER 1935

D. HENGELO. — Haven geopend. —
Op 21 Sept. '35 is de haven van Hengelo officieel in gebruik genomen. De slechte tijden ten spijt, heerschte in de stad een ware feeststemming.
Bij de plechtige opening hebben het woord gevoerd de burgemeester van Hengelo mr. G. Jansen, de commissaris van de Koningin in de Provincie Overijsel, mr. A. E. baron van Voorst tot Voorst, de hoofdingenieur van den Rijkswaterstaat dr. L. R. Wentholt, de burgemeester van Enschede en nog vele andere autoriteiten. De belangstelling uit kringen van Handel en Industrie was zeer groot.
(Nieuwsblad v. h. Noorden)

E. NEDERLAND. — Protest tegen de Duitsche Joden wetten. —
„Men kan vernederen, men kan beleedigen, men kan ontrechten, men kan mishandelen — maar niet kan men vernietigen den levenswil van een oud en eerbiedwaardig ras, dat mede de wereld de hoogste geestelijke waarden heeft geschonken," zoo zeide op 19 Sept. '35 de heer A. Asscher, bij de opening van de enorm druk bezochte protestvergadering in de Apollo-hal te Amsterdam tegen de ontrechting der Joden in Duitschland.
Rabbijn L. H. Sarlouis vond, wat in Duitschland gebeurd een algemeene verdwazing is.
Prof. dr. A. H. de Hartog zeide o.a.:
Als men spreekt van het volk Gods naar bloed en geest, dan is dat het volk Israël, dat het martelaarschap draagt, en eerbiedig boog prof. De Hartog daarom het hoofd. Hij besloot met een „Heil Israël".
Kapelaan H. Drost uit Rotterdam, zeide, dat ondanks alle verschillen er een band is tusschen alle menschen.
Als een van ons, die broeders en zusters zijn, onrecht wordt aangedaan, wordt de geheele menschheid onrecht aangedaan. Als het gaat om recht, dan ben ik Griek met de Grieken, Romein met de Romeinen, maar ook Jood met de Joden, riep spr. uit. Fel striemde spr. de rassentheorie, die een uitverkoren volk uit de menschengemeenschap heeft gesloten. Christus, zeide spr., kan nooit een symbool zijn van een ras. Wat in Duitschland gebeurt kan niet anders betiteld worden dan als afgoderij. Indien wij ons niet solidair verklaren met de onderdrukten, zijn ook wij schuldig aan wat daar gebeurt. Moreel verzet in Duitschland en buiten Duitschland kan alleen Duitschland redden van den weg der goddeloosheid. Het is noodig, dat er een wereldkreet opstijgt: „Pax Super Israël", „Vrede over Israël". Spr. smeekte om liefde voor het Joodsche volk, dat onderdrukt en bedreigd wordt. Spr. wees op protesten van Katholieken tegen de Jodenvervolging, o.a. op dat van Kardinaal Faulhaber. Katholieken mogen Joden niet haten, omdat wij allen kinderen zijn van één God.
Spr. zeide, dat Duitschland op wetenschappelijk gebied niet Duitschland zou zijn, zonder joodsche geleerden.
Ook Duitschland heeft zijn graf van den onbekenden soldaat, waar Hitler, Göbbels en Göring kransen leggen. Maar wie weet, of in dat graf geen Jood ligt?
Het woord was hierna aan mr. dr. L. E. Visser, uit Den Haag, vice-voorzitter van den Hoogen Raad. Spr. gaf een overzicht van de vele vernederingen, den Joden in Duitschland reeds aangedaan. Tot dusver was die feitelijke toestand echter ook volgens de Duitsche wet onrecht.
Evenals onze voorvaderen moeten wij onze verachters verachten. Wie dat kan, is veilig voor smaad!
Het brood der ellende is voor vele Joden van heden een bittere werkelijkheid. Laat ons de gelofte afleggen, dat wij zullen doen, wat mogelijk is om hun ellende te verzachten.
Ds. J. J. Buskes Jr. uit Amsterdam citeerde enkele interessante staaltjes van de campagne in „Der Stürmer" en teekende hiertegen fel en hartstochtelijk protest aan.
Prof. dr. D. Cohen betoogde o.a., dat de smaad der Jodenwetten weliswaar thans de Joden treft, doch in den loop der historie voor altijd een smaad zal zijn voor hen, die haar uitvaardigden.
Op voorstel van den voorzitter werd tenslotte een motie aangenomen, waarin de vergadering met diepe verontwaardiging protesteert tegen dit ongemotiveerde optreden ten opzichte eener weerloos gemaakte minderheid, welk optreden een smaad vormt tegen de wetten der menschelijkheid en een beroep doet op het geweten der volkeren om niet te rusten alvorens dit onrecht is hersteld.
Een groot aantal sympathie-telegrammen was tijdens de vergadering binnengekomen. (A. N. P.)
(Vorig bericht 1957 C.)

F. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Verklaring van mr. P. J. M. Aalberse. —
Wij geven alsnog de verklaring door de leider der R. K. Kamerfractie op 23 Juli 1935 afgelegd; naar aanleiding van deze verklaring schorste de voorzitter van den ministerraad, Dr. H. Colijn de behandeling van het Bezuinigingsontwerp.
Het eenstemmig antwoord van de Katholieke Kamerfractie, in enkele stellingen samengevat, luidt als volgt:

1. Evenwicht in de Rijksbegrooting kan alleen dan werkelijk worden bereikt, wanneer voor het bedrijfsleven door maatregelen van wetgeving en bestuur de weg, zoover als maar mogelijk is, wordt vrijgemaakt, om op rendabele basis aan het economisch verkeer deel te nemen.

2. Alleen door aldus de mogelijkheid te scheppen tot gezondmaking van het bedrijfsleven kan ook de toenemende werkloosheid worden gestuit, en werkbehoud en werkverruiming wezenlijk worden bevorderd, waarbij niet slechts economische, maar vooral ook groote zedelijke goederen van het volk op het spel staan.

3. In een krachtdadig streven om het aldus omschreven doel te bereiken, zou doelmatig passen 'n complex van sluitende maatregelen, waardoor over de geheele lijn kosten- en prijzen, zoover en zoo spoedig als mogelijk is, worden gebracht op een niveau, waarop de mogelijkheid tot deelneming aan het economisch verkeer nationaal en internationaal, kan worden behouden, en die deelneming daadwerkelijk wordt gestimuleerd.

4. Het kabinet heeft de totstandkoming van zulk een complex van maatregelen tot dusver niet bevorderd, wijst het ook thans af, en gaat voort op den weg van reguleerend ingrijpen in het aanpassingsproces, deels remmend, deels stimuleerend.

5. Door deze houding van het kabinet wordt eenerzijds de mogelijkheid steeds kleiner om door middel van een complex van sluitende maatregelen verlichting te brengen voor staats- en volkshuishouding, terwijl anderzijds de drang steeds krachtiger zal worden naar maatregelen op monetair gebied als hulpmiddel in het noodzakelijke aanpassingsproces.

6. Daarom kunnen noch het streven van het kabinet om door op zichzelf onontbeerlijke verlaging van de openbare uitgaven evenwicht in de Rijksbegrooting te bereiken, noch de voornemens ten aanzien van verder doorgevoerde industrialisatie, hoe noodzakelijk deze op zich zelf ook zij, gedragen worden door een geloof en een vertrouwen, als thans door het kabinet van ons gevraagd.

De practische conclusie hieruit is deze: dat wanneer de door de regeering gevraagde motie van vertrou-

wen in het algemeen regeerbeleid — waarvan dat op sociaal en economisch gebied thans het voornaamste onderdeel — wordt voorgesteld en in stemming gebracht, wij daaraan onze stem niet zullen kunnen geven. (De Maasbode) **(Vor. ber. 1882 H.)**

A. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. — Onze wekelijksche opgave. —**
Duitsch: Fritz Martini — Germanische Heldensagen. (Volksverband der Bücherfreunde, Wegweiser-Verlag Berlin 1935)
Engelsch: Maurice Baring — Darby and Joan (Heinemann)
James Hanley — Stoker Bush. (Chatto and Windus)
Fransch: Maurice Martin du Gard — Un Français en Europe. (Aux Editions Flammarion)
Georges Oudard — Portrait de la Roumanie. (Plon)
Italiaansch: Lucio d'Ambra — Anime in Sottordine, Romanzo (Mandadori, Milano)
G. Tassini — Curiosità Veneziane. (Ed. Scarabellin)
Nederlandsch: Erasmus Parvus — „De nieuwe Lof der Zotheid" met een voorrede van dr. P. A. Dietz. (N.V. Servire, Den Haag). (Red. K. H. A.) **(1956 B.)**

23 SEPTEMBER 1935

B. **VOLKENBOND. — Abessynisch-Italiaansch conflict. - Voorstellen der Commissie van Vijf door Italië verworpen. - Tegenvoorstellen. —**

Voorstellen: Commissie van Vijf. — Mussolini heeft de voorstellen der Commissie van Vijf verworpen. Het plan is niet alleen onaanvaardbaar, zeide Mussolini, maar ook belachelijk. Het ziet er uit alsof de Volkenbondscommissie gelooft, dat ik een verzamelaar van woestijnen ben.
De voorstellen behelsden de volgende maatregelen, voor zoover zij bekend zijn geworden door een publicatie van het „Journal des Nations":

1. Reorganisatie der openbare diensten in Abessynië d.w.z. reorganisatie der politie, rechtspraak, openbare werken en volksgezondheid. Een buitenlandsche deskundigencommissie zou de politie voor haar rekening nemen.
2. Economische ontwikkeling van Abessynië, waardoor buitenlanders meer mogelijkheden zullen verkrijgen.
3. Financieele reorganisatie van het land.
4. Gebiedsafstand door Frankrijk en Engeland van bepaalde strooken in Somaliland aan Abessynië om het schenken van Abessynisch grondgebied aan Italië mogelijk te maken.
5. Vergaande tegemoetkomingen aan Italië op economisch gebied in Abessynië.
6. Alle reorganisatiediensten komen onder leiding van een internationale commissie namens den Volkenbond, die voortdurend met de Abessynische regeering zal samenwerken.
7. Omtrent de nationaliteit van de leden dier commissie en van de andere raadsleden werd niets vermeld.

Italië verwerpt voorstellen. — Het officieele communiqué, betreffende de door den Italiaanschen ministerraad op 21 Sept. '35 in haar beraadslagingen onder voorzitterschap van Mussolini verworpen voorstellen der Commissie van Vijf, heeft den volgenden inhoud:
De ministerraad heeft kennis genomen van de in het rapport der Commissie van Vijf vervatte voorstellen; hij heeft ze zeer aandachtig bestudeerd.
„Bij allen eerbied voor de door de Commissie van Vijf gedane poging, is de ministerraad tot het besluit gekomen, deze voorstellen onaannemelijk te beschouwen, aangezien zij geen voldoende minimum-basis bieden voor eventueele overeenkomsten, waarbij eindelijk en op werkzame wijze rekening kunnen worden gehouden met de vitale rechten en belangen van Italië."

Abessynië. — De keizer van Abessynië heeft de Volkenbondsvoorstellen aanvaard, op voorwaarde, dat Italië geen speciale economische concessies in zijn rijk verkrijgt.

Italiaansche tegenvoorstellen. — Mussolini heeft bij monde van baron Aloisi aan den voorzitter der Commissie van Vijf, De Madariaga op 22 Sept. '35 vijf tegenvoorstellen gedaan. Deze voorstellen luiden als volgt:
Ten eerste: De haven, die aan Abessynië zal worden toegestaan, aan de kuststrook tusschen Zeila en Djiboeti, zou niet op Engelsch en Fransch, doch op Italiaansch gebied moeten liggen;
Ten tweede: De verbindingsspoorlijn tusschen deze haven en Addis Abeba zou door een Italiaansche onderneming moeten worden aangelegd en onder Italiaansch beheer staan;
Ten derde: De territoriale concessie, welke de commissie van vijf voorstelde in de buurt van Adoea en Ogaden, dient te worden verruimd, zoodat een ruime territoriale verbindingsstrook zou ontstaan tusschen Eritrea en Italiaansch Somaliland;
Ten vierde: Volledige ontwapening van het Abessynische leger, onder Italiaansch toezicht uit te voeren;
Ten vijfde: De controle over de politie en administratie in Abessynië zou aan Italiaansche beambten en niet aan internationale beambten moeten worden overgelaten.

De Madariaga heeft deze voorstellen hedenmorgen aan de commissie van vijf voorgelegd.

Nieuwe voorstellen van de Commissie van Vijf. — De Commissie van Vijf heeft haar voorstellen aan de regeeringen van Italië en Abessynië op 22 Sept. '35 gepubliceerd. Zij komen in het kort hierop neer:

1. Bestuurshervorming door buitenlandsche deskundigen, vnl. betrekking hebbende op politie en gendarmerie.
2. Economische gelijkheid en wederkeerigheid op het gebied van den buitenlandschen handel.
3. Invoering van een modern begrootings- en belastingstelsel staatsmonopolies.
4. Hervorming van de rechtspraak.
5. Tenminste eenmaal per jaar verslag aan den Volkenbond.
6. Territoriale gebiedswijziging en bevordering van economische verdragen tusschen Italië en Abessynië, rekening houdend met de bestaande Fransch-Engelsche belangen.
7. Al deze plannen moeten tevoren zijn goedgekeurd door Abessynië als lid van den Volkenbond.

(Journal des Nations - Corriere della Sera - A. N. P.)
(Vor. ber. Abess.-Ital. Conflict 1967 I.)

C. **NEDERLAND. — Onze strategische positie. —**
Onze supervisor voor Militaire Zaken Z. Exc. W. H. v. Terwisga, Luit.-Generaal b.d. zendt ons de volgende aanteekeningen:
Het Algem. Handelsblad van 9 Aug. '35, Avondblad 3, bevat een belangrijk artikel „Nederland's strategische positie in een volgenden oorlog". Het bespreekt eene studie in de „Revue de France", getiteld „Un nouveau plan d'offensive allemande, le plan-Epp".
Generaal Ritter von Epp is de tegenwoordige Rijks-stadhouder van Beieren.
Het plan-Epp zou zijn een „verbeterd plan von Schlieffen", hetwelk volgens de Revue de France door de Duitsche Regeering niet is tegengesproken. Het uitgangs-denkbeeld is eene offensieve operatie tegen Nederland, België en Frankrijk; het plan zou verder grijpen dan het, door v. Moltke losgelaten, plan-v. Schlieffen. In het bijzonder wordt gewezen op een optreden tegen onze noordelijke provinciën; speciaal door deze van de rest van het land af te scheiden.
Deze belangstelling in de Revue de France voor de positie van Nederland sluit aan bij de Belgische opvattingen, welke mij aanleiding gaven tot de aanteekeningen, welke door U zijn opgenomen in het Historisch Archief No. 215, 1 Aug. '35, blz. 1893 E. Daarin heb ik er op gewezen dat een wezenlijk optreden over ons land in de praktijk zou geschieden over een breeder front dan Roermond—Venlo.
Heb ik in mijne evenbedoelde aanteekening een en ander medegedeeld over onze waakzaamheid en onze maatregelen aan de grenzen (speciaal aan de rivierovergangen), thans moge ik, naar aanleiding van vorenvermelde studie in de „Revue de France" mededeelen, dat het gevaar voor eene poging om de verbinding tusschen de provinciën Friesland, Groningen en Drenthe en de rest van het land af te snijden, niet aan onze aandacht is ontsnapt. Ik spreek van ongeveer 30 jaar geleden; alzoo uit den vóór-v. Schlieffen'schen tijd.
De beteekenis van het Spoorweg-emplacement Bentheim en van de lijn Bentheim—Neuenhaus (welke met ruime spoorgelegenheid en, voor normaal gebruik, veel te groote emplacementen van Bentheim noodwaarts aftakte) was ons niet ontgaan. Dat lijntje is al dadelijk onderkend als een van strategisch belang; immers gaf het gelegenheid om troepen uit het rayon Osnabrück—Münster (ev. Hannover) met groote snelheid te brengen naar het heuvelland van Uelzen van waar in één flinke dagmarsch de lijn Zwolle—Meppel kon worden bereikt en alzoo de afsnijding van onze noordelijke provinciën kon worden tot stand gebracht. In normale tijden werd het (toen) in hoofdzaak gebezigd door de jongelui uit Nordhorn—Neuenhaus e.o. om te Bentheim te gaan dansen!
Later werd het lijntje (let wel: groot spoor!) doorgetrokken tot Coevorden, waardoor het aansluiting kreeg aan ons, zich in Oost-Drenthe en Oost-Overijssel ontwikkelend spoorwegnet.
Reeds bijna 25 jaar geleden werd, met het oog op eventueele mogelijkheden als hiervoren aangeduid, eene speciale verkenning gehouden van de aansluiting te Coevorden, waarbij opnieuw — gelet op het zeer beperkte personen- en goederenvervoer in verhouding tot de capaciteit van den spoorweg en van de stations — de strategische beteekenis werd vastgesteld. Met welke beteekenis rekening kon worden gehouden.
Het bericht in de „Revue de France" treft ons dus niet als eene verrassing. Dit ter geruststelling van de Nederlanders.
Verder hierop in te gaan is minder doelmatig. Alleen zij er — mede ter geruststelling — op gewezen, dat, in vergelijking met 1911, de toestand voor ons thans veel gunstiger is geworden nu wij — boven de verbinding per boot over de Zuiderzee, welke vroeger de eenige was waarop gerekend kon worden (behalve bij zwaren ijsgang) — door den grooten afsluitdijk eene verbinding hebben gekregen tusschen de drie genoemde provinciën en het hart des lands; eene verbinding welke voor eene eventueele tegenpartij niet zoo heel gemakkelijk bereikbaar is. Hoe eer de spoorwegverbinding gereed zal zijn, des te beter. Het spreekt vanzelf dat afwering van luchtgevaar moet worden verzekerd.

Het feit, dat men zich in het buitenland met onze strategische positie zoozeer bemoeit, zal voor onze Regeering ongetwijfeld een reden zijn om de uiterste waakzaamheid te blijven betrachten. Voor de „ontwapenaars" moge die buitenlandsche belangstelling een reden zijn tot ernstig nadenken.
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1893 E.)**

24 SEPTEMBER 1935

A. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Minister Colijn verdedigt het Bezuinigingsontwerp. —**
De Tweede Kamer heeft in haar zitting van 24 Sept. 1935 voortgezet de op 23 Juli geschorste behandeling van het wetsontwerp tot verlaging van de openbare uitgaven.

Executieverbod. — Dr. Colijn behandelde bij de beantwoording der in Juli gemaakte opmerkingen allereerst de vraag van prof. Aalberse over de noodzakelijkheid van een executieverbod. De regeering is inderdaad bereid maatregelen te treffen tot stuiting van onredelijke executies in den geest van de maatregelen inzake het landelijke hypotheekwezen.
Het capitulantenstelsel kan inderdaad moeilijkheden opleveren en de regeering gelooft, dat een redelijke oplossing voor de bezwaren van den heer Alberda mogelijk moet worden geacht.
Tegenover den heer Aalberse bestreed spr., dat hij of de regeering geprikkeld zou zijn geweest over de uitgesproken critiek met name van R.K. zijde. Hier is sprake van een ernstig misverstand, betoogde Dr. Colijn. Overhaasting kan veel bederven en na de indiening van het ontwerp kan soms het inzicht der regeering zich al weer moeten wijzigen, gelijk b.v. sedert de indiening van het vaste-lasten-ontwerp gebleken is. Ook moet men zich hoeden voor overdreven verwachtingen, zooals ten aanzien van de industrialisatie. Er is een ernstig risico voor verplaatsing van werkloosheid, wanneer de gevolgen niet ernstig overwogen worden en dit te eerder nu de export-moeilijkheden eerder blijven toe- dan afnemen.

Mr. Steenberghe's aftreden. — Hier is dus geen sprake van gemis aan overtuiging, de regeering wenscht in dezen ongetwijfeld niet stil te staan en daarom werd na het heengaan van mr. Steenberghe iemand gezocht, die geloof had in de industrialisatie. Toen dit kabinet gevormd moest worden, heeft spr. er onmiddellijk in toegestemd, een nieuw departement van Landbouw in te stellen om minister Gelissen gelegenheid te geven, zich geheel aan zijn hoofdtaak te wijden.
De heer Albarda schijnt te meenen, dat de overige leden van het kabinet zullen tegenwerken. Met nadruk wees dr. Colijn deze veronderstelling van de hand. Het kabinet is ook in dezen homogeen, gelijk zal blijken wanneer over eenige weken het wetsontwerp betreffende de industrie-financiering wordt ingediend.
Men bedenke echter, dat er ook geneigdheid moet blijken om het noodige geld te leenen en dit is den laatsten tijd niet groot gebleken bij het publiek. Daarbij moet de rentabiliteit van te helpen bedrijven vaststaan en mag niet werkgelegenheidverplaatsing het gevolg zijn. En ten slotte moet bedacht worden, dat vele grondstoffen uit het buitenland betrokken zullen moeten worden.
Op verlaging van woninghuren is aangedrongen en de regeering heeft daaraan gevolg gegeven, doch gezien de gevolgen in de practijk moet gevraagd worden of het wetsontwerp niet nog te vroeg is ingediend.

Devaluatie? — De heer Aalberse heeft voorts gevraagd of de regeering nu meent, voldoende gedaan te hebben om door aanpassing van productie-kosten en prijzen, onvoorziene omstandigheden voorbehouden, devaluatie te voorkomen.
Vaste wil om dit te bereiken moet bij allen voorop staan, doch de regeering, hoe vast besloten ook, staat vrijwel machteloos, wanneer het publiek blijft vluchten in buitenlandsche valuta. Blijft men rustig, dan kan devaluatie, altijd onvoorziene omstandigheden voorbehouden, uitblijven. Dit is de vaste overtuiging der regeering.
Gemiddeld bedragen de grondstoffen 30 pct., de loonen 50 pct., de vaste lasten 20 pct. der productiekosten. Zouden dus, wat de regeering bestrijdt, door devaluatie de vaste lasten verlicht worden, dan blijven nog de loonen. Wanneer de grondstoffen uit het buitenland moeten worden betrokken, is het nadeel van devaluatie dus grooter.

Loonsverlaging met blinddoek. — Voor geen enkel probleem geeft trouwens devaluatie een blijvende oplossing.
Nu wordt betoogd, dat consequente deflatie toch niet doorgezet kan worden, doch devaluatie verlaagt de loonen evenzeer, zij het dat het een loonsverlaging met een blinddoek is, gelijk de heer De Geer het heeft uitgedrukt.
Het systeem-Brüning, dat in de noodverordening van 1931 is vastgelegd, is als een afgerond geheel aanbevolen, doch ook hierin vindt men geen aantasting van hoofdsommen, wel verplichte verlaging van loonen salarissen, en renten. Hypotheekrenten van 10 tot 8 pct. werden teruggebracht tot 7,5 en 6 pct. Voorts werden huren met 10—15 pct. verlaagd en kartelprijzen vastgesteld, doch in het vrije verkeer zijn de prijzen onaangetast gelaten.
Hieruit blijken nog wel eenige verschillen tusschen de Duitsche en Nederlandsche toestanden.
Voorts wenscht de regeering in samenwerking met de Kamer te streven naar huurverlaging, doch zij meent voorshands dat het geen aanbeveling verdient, in contractueel vastgelegde loonen in te grijpen.
Hierna kwam het hoofdmoment, de bespreking van de zes stellingen van prof. Aalberse. Met de doelstelling en uitgangspunten is de regeering het geheel eens: voor begrootingsevenwicht is het noodig, den weg voor het bedrijfsleven vrij te maken om op rendabele basis aan het economisch verkeer deel te nemen.
Wegens de verstarring in bedrijfsleven en handel ten gevolge van het contingenteeringsstelsel is thans ernstig in overweging, het te vervangen door een heffing aan de grens.
Op dit terrein ziet de regeering dus geen onoverkomelijke hinderpalen tusschen haar en de meerderheid der Kamer.
Anders staat het met de gemaakte tegenstelling tusschen consequente deflatie en devaluatie. Het is onjuist, deze zoo tegenover elkaar te stellen. Integendeel, te ver voortgezette deflatie zou juist devaluatie oproepen ten gevolge van de kapitaalvlucht.
Moet men dan toch het uitgebreide stelsel-Brüning nemen? Het hoofdbezwaar der regeering is de volmaakt ongelijke werking van aantasting der hoofdsommen.
De regeering wil zooveel mogelijk rekening blijven houden met de uiteenloopende toestanden in het bedrijfsleven en met de individueele verhoudingen.

Klaarheid. — Op dit punt moet thans klaarheid komen, verklaarde dr. Colijn, politieke onrust houdt het land gevangen, remt de regeering in haar verdere maatregelen, houdt consolidatie tegen en maakt geld onnoodig duur.
Stuurloos dreigt het land te worden gedreven in een richting, welke de regeering, het landsbelang in meer ruimte van tijd gezien, schadelijk acht, de regeering weet wat zij wil, zij wil met stelligheid de muntpariteit handhaven en voor het bedrijfsleven medewerken tot verdere aanpassing.
Rust en klaarheid is vooral ook noodig met het oog op den internationalen toestand. De opgetreden spanningen eischen mede een zoo goed mogelijke harmonie tusschen Kabinet en Kamer. Geen enkel belang is gediend bij een toestand van gewapenden vrede.
Het kabinet wil niets liever dan het gebeurde vergeten en onder biddend steunen op Gods hulpe, al zijn krachten blijven inspannen, in samenwerking met de Kamer, ter behartiging van de primaire landsbelangen. (De Telegraaf) **(Vor. ber. Dr. H. Colijn 1895 D.; Bezuinigingsontwerp 1882 H.)**

A. **SURINAME. — Twee eeuwen Suriname-zending. - Van Idenburg-fonds. —**
Het was juist 200 jaar geleden, dat de eerste drie zendelingen naar Suriname vertrokken om aldaar te onderzoeken „of er onder de wilden (Indianen) en Mooren (Negerslaven) ook iets voor den Heiland was te winnen", zooals de officieele opdracht der Hernhutter Gemeente luidde. Deze drie pioniers waren George Piesch, schoenmaker, Christiaan von Larisch, kamerdienaar van den Graaf van Zinzendorf, en G. Berwig, arbeider.
Het spreekt vanzelf, dat de Broedergemeente dit feit niet ongemerkt voorbij heeft laten gaan. Een uitgebreide jubileums-actie werd op touw gezet.
Teneinde dit doel te bereiken werd op initiatief van den heer J. van Keulen, leeraar aan de Gereformeerde Kweekschool te Laren, het Van Idenburg-fonds gesticht, dat om de nagedachtenis te eeren van den staatsman en zendingsvriend, den oud-gouverneur van Suriname, Van Idenburg, zich beijvert om het Zeister Zendingsgenootschap een jubileumsgift van ƒ 100.000 aan te bieden, om daarmede het bestaande tekort te dekken. Spreekbeurten, filmvertooningen, nieuwe uitgaven en verkoop van loten vormden een onderdeel van de jubileumsactie.
Tot alle Protestantsche kerken van Nederland richtte het Z.Z.G. het verzoek om als inzet der herdenking, Zondag 8 September, te bestemmen als een Zending-Zondag. (Red. K. H. A.)

B. **ARABIE. — Abessynisch-Italiaansch Conflict. - Persstemmen. —**
De oorlogspaniek die onder invloed van de Arabische pers de laatste dagen de Arabische bevolking in Transjordanië, Syrië en vooral in Palestina had aangegrepen, en welke tot een run op de banken, een oploopen van de levensmiddelenprijzen en den goudprijs, en tot een stilstand in het handelsverkeer had geleid, begint wat te verflauwen.
De Arabische nationalistische krant „Adifae" keert zich in een hoofdartikel tegen deze rustige stemming. Het artikel draagt het opschrift „Wij wenschen den oorlog die het laatste middel tot onze redding is."
De leiders, zoo gaat het artikel voort, die in de laatste 18 jaren de Arabische belangen hebben vertegenwoordigd, waren door hun positie verhinderd een druk op Engeland uit te oefenen.
Slechts een oorlog tusschen de koloniale mogendheden kan het Oosten redden. (Adifae)
(Vorig bericht blz. 1969 B.)

C. **BELGIE. — De gevolgen van de devaluatie. - Prijsstijging. —**
Na geruimen tijd, niettegenstaande de devaluatie van den Belgischen franc, toch nog betrekkelijk laag te zijn gebleven, beginnen de prijzen van de levensmiddelen thans, heel België door, maar het meest natuurlijk in de groote centra, met groote snelheid te stijgen. Sommige bladen die, totdusver, de devaluatiepolitiek van het kabinet-Van Zeeland hadden goedgekeurd, laten thans bittere klachten hooren. De Indépendance Belge b.v. constateert dat het brood sedert een paar dagen fr. 1.80 per K.G. kost, terwijl onder het kabinet-Theunis (vóór de devaluatie) slechts fr. 1.35 werd betaald. Hier bedraagt de stijging dus reeds 33%. De boter kost nu 24 francs per K.G. in plaats van 18; het varkensvleesch 28 fr. en 30 fr. in plaats van 24 fr.; voor kaas moet 10.50 fr. in plaats van fr. 7.50 worden betaald. Voor sommige conserven bedraagt de prijsstijging 40%.
(Indépendance Belge) **(V. b. Devaluatie 1747 K.)**

D. **EGYPTE. — Abessynisch-Italiaansch Conflict. - De verdediging. —**
Met een beroep op de bevoegde militaire instanties behandelen de Egyptische bladen de plannen voor de defensie van het land. Deze plannen zouden voorzien in evacuatie van de woestijn Amerieh tot 300 K.M. ten Westen van Alexandrië, met gelijktijdige vernietiging der derwaarts loopende spoorwegen. Te Amerieh worden voorbereidingen getroffen en o.m. oorlogsmateriaal opgeslagen. Een uit de richting Soloen komende vijand zou bij de tenuitvoerlegging van deze plannen een 500 K.M. lange droge woestijnstreek moeten doortrekken.
Het aantal thans in Egypte gestationneerde Engelsche vliegtuigen wordt door de bladen aangegeven met 1.000 toestellen, waarvan 300 watervliegtuigen. In de Egyptische wateren zouden zich thans 28 eenheden der Britsche vloot ophouden. Afgezien van de bemanning dezer schepen bedraagt het aantal landingstroepen 15.000 man, waarbij nog komen 3.000 man mariniers. (Al Ahram) **(Vor. ber. 1971 B.)**

E. **DUITSCHLAND. — De Jodenwetten. - Nadere verklaring. —**
Op het rijksministerie van Binnenlandsche Zaken werd den correspondent van het Alg. Nederl. Persbureau het volgende medegedeeld omtrent de uitvoering van de nieuwe wettelijke bepalingen inzake den status der Joden in Duitschland:
De Joden zijn voor ons een vreemd volk op Duitschen bodem en worden als zoodanig behandeld. Van Jodenhaat is geen sprake. Wij willen geen vijandschap met de Joden, maar streven naar een wettelijke regeling, die tot dragelijke verhoudingen moet leiden.
De nieuwe bepalingen der huwelijkswetgeving zijn niet van terugwerkende kracht en huwelijken, welke reeds eerder in binnen- of buitenland door Duitsche Joden met Ariërs waren gesloten, zijn dus geldig.
Met de Joodsche vlag wordt in de nieuwe wetten bedoeld de vlag der Zionistische beweging. Deze is blauw-wit met een Davidsschild in zwart.
Nadrukkelijk is de wettelijke bescherming dezer vlag toegezegd. (A. N. P.) **(Vorig bericht blz. 1968 E.)**

F. **NEDERLAND. — Clearing met Duitschland. —**
Volgens artikel 14 van het Clearingverdrag met Duitschland werd een afzonderlijk „Treuhänderkonto" (TK) voor Nederlandsche crediteuren opgericht wier vorderingen vóór 24 Sept. 1934 opeischbaar waren, die al of niet op verkoop van Nederlandsche goederen berusten, mits de crediteur in Nederland of in het Rijk buiten Europa gevestigd was.
Door tusschenkomst van het Clearinginstituut dienden betalingen te worden afgewikkeld, opeischbaar na 24 September, echter alléén voor goederen van Nederlandsch origine. Er ontbrak dus een regeling voor kwijting van verplichtingen jegens Nederlandsche exporteurs, die vervallen zijn na 24 September indien niet-Nederlandsche goederen waren verkocht.
De bepalingen hiervoor zijn pas kort geleden gepubliceerd. Storting op het TK kan die Nederlandsche verkooper van goederen, afkomstig uit het buitenland, vragen, die de overeenkomst vóór 24 September heeft gesloten, doch na dit tijdstip de goederen geleverd had, indien na dien datum de vordering opeischbaar is geworden. Bovendien moet het goed al aan den verkooper zijn geleverd of de verkooper moet bereid zijn, na storting op het TK tot levering over te gaan. Zij, die ook nu nog den koopprijs willen vragen, moeten er op letten, dat het verzoek om het bedrag op het TK te mogen ontvangen vóór 1 October bij de bevoegde Devisenstelle wordt ingediend. Aan het verzoek wordt slechts voldaan indien de schuldenaar destijds een algemeene deviezenvergunning bezat of er op mocht rekenen een speciale vergunning te kunnen verkrijgen, — waaromtrent volgens opvatting van de Reichsdevisenstelle de buitenlandsche verkooper verplicht geacht wordt, informaties in te winnen —; tenzij hij door den kooper in dit opzicht opzettelijk is misleid. Anders is er geen kans, dat storting van het factuurbedrag op het TK wordt toegestaan. (Keesings Financieel Archief)
(Vor. ber. Clearing met Duitschland 1894 A.)

G. **PERMANENT HOF VAN INTERNATIONALE JUSTITIE. — Frank B. Kellogg afgetreden. —**
In een brief aan den president van het Permanente Hof van Internationale Justitie in Den Haag heeft Frank B. Kellogg, het Amerikaansche lid van het Hof medegedeeld, dat hij om redenen, welke hem het bijwonen van de zittingen van het Hof onmogelijk maken, zich genoodzaakt ziet zijn ambt als rechter neer te leggen.
Deze brief is door den president van het Hof aan het secretariaat van den Volkenbond medegedeeld, opdat dit den Raad en de Assemblée ervan in kennis kan stellen. (Het Vaderland)

A. NEDERLAND. — Tuinbouw. - Steun ƒ 12 millioen.
De zeer ernstige omstandigheden, waarin de tuinbouw, in het bijzonder door de export-moeilijkheden is geraakt, hebben ertoe geleid, dat de minister van Landbouw en Visscherij het steunbedrag, dat voor 1935 uit het Landbouwcrisisfonds voor den tuinbouw beschikbaar zal worden gesteld, met 6 millioen gulden heeft verhoogd, zoodat thans in totaal voor den tuinbouw voor het jaar 1935 een bedrag van 12 millioen gulden beschikbaar is gesteld.
Door deze verhooging van het steunbedrag is de mogelijkheid geopend, de voor 1935 vast te stellen richtprijzen voor de producten en in de perioden, waarvoor deze zullen gelden, voor 100% uit te keeren. Het ligt in de bedoeling reeds dezer dagen tot een belangrijke voorschot-uitkeering over te gaan voor producten, waarvan de oogst en de geldelijke opbrengst practisch kunnen worden overzien.
(Alg. Handelsblad) **(Vor. ber. Tuinbouw 1945 A.)**

B. DUITSCHLAND. — Zelfontbinding der Evangelische ambtenarenbonden. —
De „Völkischer Beobachter" meldt, dat de voorzitter van het Verbond van Duitsche Evangelische Ambtenaren Vereenigingen den Rijksminister van Binnenlandsche Zaken op de hoogte heeft gesteld van de zelfontbinding van het Verbond en van de aangesloten vereenigingen. (Völkischer Beobachter)

C. NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Regeling betreffende het uitverkoopen en opruimen in het winkelbedrijf aangenomen. —
De Eerste Kamer heeft op 10 Sept. '35 z. h. s. het wetsontwerp betreffende uitverkoopen en opruimen in het winkelbedrijf aangenomen. (N. R. C.)
(Vor. ber. 1875 A.; Eerste Kamer 1949 E.)

25 SEPTEMBER 1935

D. JAPAN. — Zoutgebrek. —
Een belangrijke groep Japansche industrieën, in het bijzonder de soda-industrie, wordt met zoutgebrek bedreigd door de militaire activiteit van Italië in Somaliland en Eritrea, van waar Japan jaarlijks meer dan 1,200,000 ton zout betrekt. (Dempo Tsoesin)

E. TILBURG. — Staking in de Wollen Stoffenindustrie geëindigd. —
De Tilburgsche Fabrikanten Vereeniging heeft op 25 Sept. '35 het volgende besluit gepubliceerd:
De algemeene ledenvergadering der Vereeniging van Tilburgsche Fabrikanten van Wollen Stoffen heeft kennis genomen van de jongste bemiddelingspogingen van den burgemeester van Tilburg en deze met de Arbeidersorganisaties besproken. De arbeidersorganisaties hebben de Fabrikanten Vereeniging medegedeeld het voornemen te hebben ledenvergaderingen te houden, teneinde haar leden in de gelegenheid te stellen met de besturen van gedachten te wisselen over het door deze ten aanzien van de loonsherziening gevoerde beleid.
De Fabrikanten Vereeniging heeft in verband met een en ander besloten op 25 Sept. '35 de gelegenheid open te stellen den arbeid te hervatten op onderstaande voorwaarden:
a) Teneinde den door de staking in de gezinnen ingetreden financieelen achterstand te helpen overbruggen, wordt vanaf 26 September tot en met 12 October op de thans krachtens de loonregeling van 19 Augustus 1935 verdiende loonen een zoodanige toeslag gegeven, dat de eindloonen worden aangevuld tot het loonniveau van vóór 19 Augustus 1935.
b) Vanaf 14 October geldt ongewijzigd de loonregeling van 19 Augustus 1935.
c) Op denzelfden grond als vermeld sub a. worden op een in overleg met de arbeidersorganisaties vast te stellen tijdstip aan de arbeiders, die de drie kermisdagen nog niet uitbetaald kregen, deze dagen alsnog uitgekeerd.
d) Het door de werkgevers ingehouden loon terzake van het verbreken der dienstbetrekking, zal bij de eerstvolgende loonbetaling alsnog worden uitbetaald.
e) Geen rancune-maatregelen zullen worden toegepast.

De staking geëindigd. — Het Stakingscomité heeft, ondanks de wijziging door de Fabrikanten Vereeniging in de voorstellen van den burgemeester aangebracht, den stakers geadviseerd het werk te hervatten, daar het de aangebrachte wijziging niet van zeer groote beteekenis acht.
In een druk bezochte openbare vergadering op de wielerbaan is dit besluit aan de stakers medegedeeld.
Zooals gemeld hebben de stakers met overgroote meerderheid de voorstellen van den bemiddelaar aangenomen, zoodat thans, nu ook het voorstel van de fabrikanten is aanvaard, de staking in de Tilburgsche Wollen Stoffenindustrie, welke juist een maand aan den gang is, is geëindigd.
Geen enkele van de wenschen van het leiding gevend comité der werklieden is vervuld. (A. N. P.)
(Vorig bericht blz. 1947 C.)

F. NEDERLAND. — Algemeene Nederl. Zuivelbond (F. N. Z.). —
In de op 11 Sept. '35 te Utrecht gehouden algemeene vergadering van den „Algemeene Nederlandsche Zuivelbond" (F. N. Z.) heeft de heer J. A. Geluk, secretaris van dien bond, een inleiding gehouden over de vraag: „In welke richting dient de coöperatieve zuivelbereiding zich te ontwikkelen?".
Wij citeeren uit deze inleiding het volgende:
Met nadruk wijst spr. op het gevaar dat de verbetering van de techniek der zuivelbereiding tot gevolg kan hebben, dat de zorg voor de melkwinning kan verslappen door de redeneering: „de fabriek haalt alles, wat niet in de melk behoort, er toch wel uit." Ook de onderlinge melkprijsconcurrentie der fabrieken en de strijd om een melkleverancier te winnen of te behouden noemt spr. als een der oorzaken, dat aan de kwaliteit der melk niet genoeg aandacht wordt besteed. Door een betere contrôle op de winning en uitbetaling der melk naar kwaliteit kan hierin verbetering worden gebracht.
Naast de melkwinning en de techniek der bereiding treedt thans sterk op den voorgrond de wenschelijkheid eener goede verkoopmogelijkheid. Het Nederlandsche zuivelbedrijf is van oudsher een exportbedrijf en in overeenstemming daarmee heeft zich hier te lande een vrij uitgebreide handel in zuivelproducten ontwikkeld. Voor den afzet harer producten hebben vele coöperatieve fabrieken zich bij den bestaanden toestand aangepast en zijn aan den groothandel blijven verkoopen.
De voortdurende toename van den stroom melk aan de fabrieken, welke bovendien uitbreiding van het aantal kaasmakerijen, melkproductenfabrieken en coöp. melkinrichtingen ten gevolge heeft gehad, heeft het vraagstuk van den verkoop der producten moeilijker gemaakt en het streven naar den direct bereikbaren hoogsten melkprijs heeft er tot op zekere hoogte toe geleid, dat verschillende fabrieken niet te veel omslag met de producten maakten en deze zoo spoedig mogelijk, mede om zooveel mogelijk risico's uit te schakelen, aan den binnenlandschen groothandel bleven verkoopen. Spr. acht deze eenvoudige manier van verkoopen op den duur niet de meest rendabele wijze van afzet voor de fabriek, vooral omdat daarmede geen voldoende contact wordt gehouden met de eigenlijke verbruikers en meer die kwaliteit van producten geleverd wordt, waaraan door den tusschenhandel het meest te verdienen is. (Utrechtsch Dagblad)
(Vorig bericht blz. 1499 G.)

G. CHINA. — Ministerieele Crisis. —
Alle ministers hebben hun verzoek tot ontslag ingetrokken. Maarschalk Tsjang Kai Sjek wist door zijn energiek optreden de kabinets-crisis te bezweren.
(Ta Kung Pau) **(Vor. ber. Kabinet 1918 B.)**

H. POLEN. — Koloniën. - Mandaat over Palestina. —
Den laatsten tijd gaan in Polen steeds meer stemmen op, die het recht van Polen bepleiten op koloniën en die tot uiting brengen, dat het bezit van koloniën voor de ontwikkeling van het land onontbeerlijk zal zijn. Deze verlangens komen vooral duidelijk tot uiting in een steeds toenemende stroom van artikelen in de dagbladen, waarvan de schrijvers soms al wel heel ver gaan. Zoo wordt o.a. naar voren gebracht, dat Polen met een Joodsche bevolking van 3 millioen toch ongetwijfeld een recht kan doen gelden op een mandaat over Palestina. De laatste editie van het officieele orgaan van den Kolonialen en Vlootbond, waarvan generaal Sosnkowski, de inspecteur van het leger, voorzitter is, bevat een in levendige termen gesteld artikel, dat de eventueele her-verdeeling van de vroegere Duitsche koloniën bespreekt. Wanneer het zoover komt, moet Polen zijn eischen met klem naar voren brengen om zich een plaats onder de zon te veroveren, voordat Duitschland zoo sterk wordt, dat de stem van Polen niet meer zou kunnen worden gehoord. (A. N. P.)

I. FILMKUNST. — Katholieke Film-actie in Nederland. - Een Federatie opgericht. —
Na eenige voorbereidende vergaderingen onder presidium van mgr. F. N. J. Henrikx, vicaris-generaal van het bisdom Den Bosch, is op 2 September '35 te Utrecht onder voorzitterschap van mr. A. Tepe de definitieve oprichtingsvergadering der stichting „Katholieke Filmactie" gehouden, waarin tevens het dagelijksch bestuur is gekozen.
Het dagelijksch bestuur werd als volgt samengesteld:

H. baron van Lamsweerde, voorzitter; A. Hanegraaf, vice-voorzitter; W. J. Saeys, secretaris-penningmeester; L. M. Weterings, mr. A. Tepe en mr. G. Mutsaerts, leden.
Het doel der stichting „Katholieke Filmactie" is de gemeenschappelijke Katholieke filmbelangen, zoowel naar binnen als naar buiten, te behartigen.
In deze stichting zijn in federatief verband vertegenwoordigd: de Kath. Film Centrale, Filmfront, de Filmafdeeling der Kath. Sociale Actie, de Stichting Gezinsfilm, het Neo Eidophoon Concern (N.E.C.), de Projectie Onderwijs Centrale (P.O.C.), het R.K. Werkliedenverbond en de Hinfilm.
(De Maasbode)

A. **POLEN. — De Senaatsverkiezingen. —**
De kiescolleges hebben op 15 Sept. '35 64 nieuwe Senaatsleden aangewezen die tweederde deel van dit lichaam vormen.
Onder de gekozenen bevinden zich de vroegere eerste ministers Prystor, Kozlowski en Jedrzejewski, de minister van Buitenlandsche Zaken, Beck, de oud-minister Jan Pilsoedski, een broeder van wijlen den Maarschalk, en prins Radiwill, de voorzitter van de commissie van Buitenl. Zaken uit den Landdag.
President Moscicki heeft op 23 Sept. '35 32 nieuwe Senatoren benoemd. Tot senator werden o.a. benoemd de oud-minister-president en Sejm-maarschalk Switalski, die bij de presidentsverkiezingen van 1926 tegencandidaat van Moscicki was, de vroegere Sejm-maarschalk en oud-wojwode van Poznan Bninski, de Poolsche gezant te Riga Beczkowicz, oud-minister-president Arthur Sliwinski, een der oprichters van de Volkspartij Malinowski, de vroegere socialistische leider Bobrowski, de voorzitter van de Academie voor Letterkunde Sieroszowski en vertegenwoordigers uit wetenschappelijke, economische en landbouwkringen, alsmede twee vertegenwoordigers van de Oekrainsche, twee van de Duitsche en twee van de Joodsche minderheid, alsmede drie vrouwen.
(Polska Agencia Telegr.) **(Vor. ber. Senaat 1879 D.)**

B. **NOORWEGEN. — Economische toestand. —**
Het weekblad „Handelsberichten" bevat eenige mededeelingen van de Nederlandschen Zaakgelastigde mr. dr. Scheltus te Oslo, waaraan wij het volgende ontleenen:
Er zijn verschillende feiten te constateeren, die er op wijzen, dat de, zij het ook geringe verbetering in den economischen toestand van Noorwegen aanhoudt en zich zelfs uitbreidt.
De op 1 Juli '35 in de vaart gebrachte Noorsche tonnage was ongeveer 200.000 ton grooter dan op 1 Juli 1934. Ook was de hoeveelheid walvischolie, direct van de vangstvelden of uit entrepôt in het buitenland, aanmerkelijk grooter dan in het eerste halfjaar van 1934.
De toestand in den landbouw laat echter nog te wenschen over.
De industrie heeft over het algemeen niet te klagen. Het indexcijfer der industrieele productie is voor Juni 117 (basis begin 1933 is 100) tegen 107 in Maart 1935 en 111 in Juni 1934. De kleine daling die zich in Maart '35 voordeed is dus door een stijging vervangen.
De sterkste stijging is waar te nemen bij de exportindustrie en de industrie van verbruiksartikelen.
In April '35 zijn de betrokken industrieën in de Noordelijke landen tot overeenstemming gekomen nopens een regeling van de productie van houtpulp. Daarbij werd aan Noorwegen een exportquotum toegestaan van 650.000 ton per jaar, dat is circa 10% minder dan verleden jaar de export was. Een groot aantal fabrieken zijn nu stop gezet.
Het aantal opgelegde schepen bedroeg op 1 Juli '35 92 met 396.104 ton doodgewicht tegen 119 schepen met 584.000 ton op 1 Juli 1934.
De begrooting van het jaar 1935—1936 is sluitende op een bedrag van circa Kr. 435 millioen.
Het volgende staatje bevat de bedragen van de opbrengst van de invoerrechten over het geheele land in milloenen kronen:

	1935	1934	1933
Juni	5.9	5.3	4.6
Totaal v. h. begrootingsjaar . .		110.5	102.3
Schatting v. h. begrootingsjaar	111.2	101.9	118.3

De buitenlandsche deviezenvoorraad is einde Juni 1935 gestegen van Kr. 22.2 mill. tot Kr. 94.3 millioen.
Voor het eerste halfjaar van 1935 was de waarde van den invoer Kr. 381,6 millioen (v. j. Kr. 370,9 millioen) en de waarde van den uitvoer Kr. 277.2 millioen (v. j. Kr. 282.97 millioen). Het invoersaldo bedraagt dus Kr. 104.4 millioen (v. j. Kr. 88 mill.).
(Mr. Dr. Scheltus, Ned. Zaakgelastigde te Oslo, Handelsberichten)

C. **MARINKOWITSJ OVERLEDEN. —**
De Joego-Slavische oud-minister van Buitenlandsche Zaken, Marinkowitsj, is dezer dagen overleden.
Marinkowitsj was den 1sten Mei 1876 in Belgrado geboren. Te Parijs studeerde hij rechten en economie. In het jaar 1906 werd Marinkowitsj voor het eerst in de Kkoepsjtina gekozen. Sindsdien is hij onafgebroken lid van het Parlement geweest.
Herhaaldelijk kreeg hij speciale opdrachten van de regeering. (Politika)

D. **ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — De maritieme strijdkrachten in de Middellandsche Zee. - Engeland en Italië. —**
De concentratie der Britsche vloot in de Middellandsche Zee heeft de strategische ligging van Italië fundamenteel veranderd. Ofschoon de Italiaansche vloot tot een der beste en meest moderne behoort, valt het toch niet te ontkennen, dat die der Britten, wat prestatie betreft, in de meerderheid is. Onderstaand staatje toont dit aan met een duidelijkheid, die geen verder commentaar behoeft.

	ENGELAND		ITALIE	
	eenh.	tonnen	eenh.	tonnen
Dreadnoughts	15	474.150	4	86.532
Vliegtuigmoedersch. .	6	115.513	0	—.—
Nieuwe kruisers . . .	35	174.930	14	107.083
Oude kruisers . . .	16	75.656	11	56.027
Nieuwe vernielingswerktuigen	60	81.299	52	63.475
Oude vernielingswerktuigen	109	116.785	36	28.013
Nieuwe onderzeebooten	31	46.624	48	37.559
Oude onderzeebooten .	21	12.015	21	8.170

Zooals men ziet, heeft Italië slechts in enkele cijfers een meerderheid behaald op Engeland en wel bij het aantal onderzeeërs, doch ook hier blijft de tonnage onder die der Britten.
Engeland moge dan ook sterker zijn in het aantal vliegtuigen en vliegtuigmoederschepen, het moet worden gezegd dat Italië op aviatiek terrein moderner is dan Engeland, die voor zijn toestellen een vrij verouderd type gebruikt. En daarbij is de ligging van Italië (men denke aan de eilanden in de Middellandsche Zee) voor de luchtvaart gunstiger dan die van Engeland. (Nieuwsblad v. h. Noorden)
(Vor. ber. 1971 D.; Engelsche vloot 1967 I.)

E. **SOVJET-RUSLAND. — De „Izwestia" over het Nationaal-socialistische partij-congres te Neurenberg. —**
In een artikel over het Duitsche nazi-congres te Neurenberg constateert de „Izwestia", dat honderden treinen in den kortst mogelijken tijd 800.000 personen naar Neurenberg vervoerden en dat tienduizenden automobielen en vrachtauto's nogmaals honderdduizenden aanbrachten, waaruit het blad concludeert: „De feestelijkheden waren niet het doel. Het congres der nationaal-socialistische partij was een gelegenheid voor een proefmobilisatie der militaire reserves en aldus een der belangrijkste episodes van de oor-

logsvoorbereiding. Het derde congres der nationaal-socialistische partij is geen „Congres der Vrijheid" maar een oorlogscongres".
Het Sovjet-orgaan schrijft verder, dat de economische toestand in Duitschland van dag tot dag ernstiger wordt, wat blijkt uit de dalende cijfers der buitenlandsche handelsbalans en uit het ontbreken van de voornaamste levensmiddelen. De nationaal-socialistische leiders hebben dan ook gelijk als zij feesten, banketten en optochten organiseeren om de aandacht van de millioenen af te leiden van den werkelijken stand van zaken en van hun oorlogsvoorbereiding. (Izwestia) **(Vor. ber. blz. 1957 C.)**

A. VEREENIGDE STATEN. — Abessynisch-Italiaansch Conflict. — Staatssecretaris Hull en het Kellogg-pact. —
Staatssecretaris Hull heeft in een per radio uitgezonden boodschap wederom uiting gegeven aan het vertrouwen dat de Vereenigde Staten in het Kellogg-pact stellen.
In zijn boodschap zette Hull uiteen: Wij zijn van meening, dat de conflicten tusschen de verschillende staten moeten en kunnen worden bijgelegd met de vreedzame middelen, die in het pact van Parijs zijn bepaald. De regeering van de Vereenigde Staten zal voortgaan haar politiek te baseeren op de in dit verdrag vastgelegde principes en zij heeft de hoop dat de andere regeeringen zich eveneens zullen laten leiden door de als onderteekenaar van het verdrag aanvaarde verplichtingen.
(New York Herald Tribune) **(Vor. ber. blz. 1973 D.)**

B. NEDERLAND. — Maatschappij voor Nederlandsche Letterkunde. - Geval Marsman. —
Op de 22 Sept. '35 gehouden vergadering der Maatschappij voor Nederlandsche Letterkunde te Leiden is besloten op grond eener motie van mr. Slagter een commissie te benoemen ter reorganisatie van de wet der maatschappij, zulks in verband met de conflicten omtrent de niet-toekenning van den van der Hoogt-prijs aan Marsman.
Het bestuur der maatschappij, dat zijn mandaat ter beschikking had gesteld zal, hangende het onderzoek naar deze aangelegenheid, aanblijven. Ook de commissie voor Schoone Letteren zal worden uitgenoodigd haar ontslag in te trekken. (Vaderland)
(Vorig bericht blz. 1904 C.)

C. LUCHTVAART. — Fokker D 16 verongelukt. - Sergeant Steensma kwam behouden neer. —
Op 23 Sept. '35 is een Fokker D 16 van de Luchtvaartafdeeling op de Leusderheide door botsing met een ander vliegtuig te pletter gevallen en totaal vernield.
De bestuurder, sergeant-vlieger Steensma, redde zich met zijn valscherm en kwam op 500 M. van het vernielde vliegtuig behouden op den grond.
(De Telegraaf) **(V. b. Vliegongelukken 1939 D.)**

D. VOLKENBOND. — Oostenrijk en Hongarije verlangen gelijke bewapeningsrechten. —
De Oostenrijksche minister van Buitenlandsche Zaken Von Berger Waldenegg en de Hongaarsche gedelegeerde generaal Tanczos hebben voor de plenaire zitting der Assemblée formeel en met klem de erkenning van de gelijkgerechtigdheid op het gebied der bewapening verlangd. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. Hongarije 1818 A.; Oostenrijk 1821 D.)

E. JULES CAMBON OVERLEDEN. —
De bekende Fransche diplomaat, Jules Cambon, die in April 90 jaar was geworden, is op 18 Sept. '35 te Vevey, aan het meer van Genève, waar hij sinds Juni vertoefde, overleden.
Met wijlen zijn broer Paul heeft Jules Cambon tot die groote Fransche diplomaten behoord, die een belangrijk aandeel hebben gehad in de politieke geschiedenis van Frankrijk gedurende de jaren, die aan den wereldoorlog zijn voorafgegaan. Bij het uitbreken van den oorlog was Jules Cambon gezant van Frankrijk te Berlijn, op welken post hij zeven jaar te voren was benoemd. Deze zeven jaren zijn zwaar van gewichtige diplomatieke gebeurtenissen geweest. Toen in die eerste Augustus-dagen te Berlijn een opgewonden menigte een anti-Fransche betooging hield voor het Fransche gezantschap, dat Cambon op het punt stond te verlaten, moet hij uitgeroepen hebben: „Wat een waanzinnige oorlog! En dit alles alleen maar tot voordeel van de Yankees, die millioenen zullen verdienen, terwijl de Europeesche volken millioenen aan menschenlevens zullen moeten offeren!"
Cambon behoorde tot de mannen, die het meest hebben bijgedragen tot Frankrijk's huidig aanzien op het gebied der internationale politiek. (Le Temps)

F. SUEZ KANAAL. — Vervoer 1934-1935. —
Hieronder publiceeren wij een staatje van het vervoer door het Suez-Kanaal in 1934-1935.

	Aantal schepen	Goederen (tons)	Passagiers
Zuidwaarts			
Augustus 1935 .	226*	722,100	25,171
		(soldaten	16,644)
Augustus 1934 .	218	668,740	8,060
1 Jan.—31, Aug. 1935	1,771	6,314,806	167,169
		(soldaten	96,564)
1 Jan.—31 Aug. 1934	1,738	5,151,667	58,875
*55 Italiaansche.			
Noordwaarts			
Augustus 1935 .	257*	1,595,539	9,046
		(soldaten	1,245)
Augustus 1934 .	243	1,746,681	8,847
1 Jan.—31 Aug. 1935	1,910	12,224,562	96,678
		(soldaten	11,680)
1 Jan.—31 Aug. 1934	1,933	13,629,520	89,096
* 47 Italiaansche.		(Manchester Guardian)	

G. ENGELAND. — Labour party. - Sir Stafford Cripps. - Lord Ponsonby. —
Het ontslag van Sir Stafford Cripps, als lid van het Hoofdbestuur der Labourparty werd aanvaard. Het Hoofdbestuur zeide het te betreuren dat Sir Cripps persoonlijke meening ten aanzien van sancties (Abessynisch-Italiaansch conflict) in strijd is met de politiek van de partij.
Lord Ponsonby heeft eveneens zijn ontslag genomen om dezelfde redenen als die van Sir Cripps.
(Daily Telegraph) **(Vor. ber. Labour Party 1594 D.)**

H. DUITSCHLAND. — Kerkstrijd. - Evangelische Kerkenbond onder voogdij gezet. —
Op de Synode der Oud-Pruisische Unie, die drie dagen bijeen is geweest, is de tegenstelling tusschen Kerk en Staat sterker dan ooit naar voren getreden.
De nationaal-socialistische staat wenscht de juridische leiding en het financieele beheer in kerkzaken geheel in handen te hebben. Hiertegenover worden van de zijde der Belijdeniskerk de volgende eischen gesteld:
1. Volkomen en onbeperkte vrijheid der kerk ten aanzien van de verkondiging van het Evangelie.
2. Volkomen vrijheid der kerk in het beheer der sacramenten, ook ten aanzien van Joden, die de Protestantsche belijdenis hebben aangenomen.
3. Vrijheid der kerk in het financieele beheer. De tegenwoordige „Beschlusstelle" wordt volkomen onaanvaardbaar geacht. Het recht van den Staat tot het oefenen van contrôle op het financieele beheer en tot het verleenen van medewerking in de juridische kwesties wordt door de Belijdeniskerk erkend. Het werk der Kerk moet echter door den Staat gesteund en niet bemoeilijkt worden. De thans genomen maatregelen zijn onaanvaardbaar.
De Oud-Pruisische Unie zal niet langer een afwachtende houding aannemen ten aanzien van de vraag, wat de Staat in de kerkkwestie wil doen.
In het „Reichsgesetzblatt" van 24 Sept. '35 wordt de volgende kerkwet gepubliceerd:

„Wet tot beveiliging der Duitsche Evangelische Kerk van 24 Sept. 1935.
Naar den wil van de leden der Evangelische Kerk is de aaneensluiting der landskerken tot een Duitsche Evangelische Kerk voltrokken en in een reglement neergelegd.
Met groote bezorgdheid heeft de Rijksregeering echter moeten constateeren, dat daarna door den onderlingen strijd van kerkelijke groepen een toestand is ingetreden, die de eenheid der kerkleden vernielt, de geloofs- en gewetensvrijheid van den individu schaadt, de volksgemeenschap benadeelt en de grootste gevaren meebrengt voor het bestaan der Evangelische Kerk zelve.
Doordrongen van den wil, zoo spoedig mogelijk de regeling harer aangelegenheden over te laten aan een kerk, die geordend is, heeft de Rijksregeering ter vervulling van haar plicht als gevolmachtigde en in de overtuiging, dat die taak door geen der twistende groepen kan worden vervuld; ter beveiliging van het bestaan der Duitsche Evangelische Kerk en voor het tot stand brengen van een orde, die het de kerk mogelijk zal maken, in volle vrijheid en rust haar geloofs- en belijdeniskwesties zelf te regelen, de volgende wet goedgekeurd, die hierbij wordt afgekondigd:
De Rijksminister voor de Kerkelijke Aangelegenheden wordt, ter bevordering van het herstel van geordende toestanden in de Duitsche Evangelische Kerk en in de Evangelische landskerken, gemachtigd, verordeningen met bindende kracht uit te vaardigen. De verordeningen worden in het „Reichsgesetzblatt" afgekondigd."
De wet is geteekend door rijkskanselier Hitler en den Rijksminister voor Kerkelijke Aangelegenheden, Kerrl.
(Reichspost - Reichsgesetzblatt)
(Vor. ber. Evang. Kerkenbond 1910 G.)

26 SEPTEMBER 1935

A. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Bezuinigingsontwerp. - Prof. Aalberse en ir. Albarda antwoorden dr. H. Colijn.

Prof. Aalberse (r.k.). — De Tweede Kamer zette op 25 Sept. de beraadslagingen over het bezuinigingsontwerp voort. Prof. Aalberse, als eerste spreker behandelde drie punten: het ontstaan van de crisis in Juli, de kabinetsformatie en het program van het nieuwe kabinet.

De crisis in Juli. — Het is — aldus spr. — noodzakelijk daarop thans terug te komen. Er zijn allerlei legenden verspreid: een woord van verweer is daartegen geboden. In sommige bladen werd het voorgesteld alsof de katholieken doelbewust die crisis hebben uitgelokt en daarom verantwoordelijk zijn voor de afvloeiing van het goud, de stijging der rente enz.
Men mag zelfs niet zeggen dat de katholieke fractie het conflict „veroorzaakt" heeft. Zij heeft dat conflict alleen niet voorkomen.
Maar zij kon niet anders. Er was reeds tijdens het vorig kabinet meeningsverschil over de te voeren economische politiek, n.l. over de handelspolitiek, de ordeningsgedachte en de welvaartspolitiek.
Daarin lag ook reeds het motief, waarop de katholieken in Mei 1933 weigerden mede te werken aan een parlementair kabinet in combinatie met de liberalen. Het oude kabinet-Colijn is door de katholieken steeds beschouwd als een extra parlementair kabinet, al spraken sommige bladen herhaaldelijk van „de regeeringspartijen".
Het extra parlementair karakter van het kabinet had Dr. Colijn in Juli ervan moeten weerhouden, nadrukkelijk het vertrouwen van een der partijen te eischen. Zelfs een normaal parlementair kabinet kan niet dien eisch stellen tegenover een van de partijen waardoor het gesteund wordt. Voor een kabinet is alleen beslissend hoe de Kamer zich uitspreekt. En dat blijkt bij een votum van de Kamer.
Voor een groote partij ligt de verantwoordelijkheid anders dan voor een kleine. Zij kan b.v. niet als de Vrijzinnig Democratische fractie in December j.l. tegen een heel begrootingshoofdstuk stemmen. Zij kan in de situatie komen, dat zij het minste moet kiezen van twee kwaden en dat zij een kabinet niet kan heensturen, hoewel zij de politiek van dat kabinet niet in alle deelen goedkeurt.
Dr. Colijn heeft echter in Juli de zaak geforceerd. Het ware na diens uitdaging een lafheid geweest te verzwijgen, hoe het in katholieken kring met het vertrouwen gesteld was.
Niet alleen in katholieken kring is Dr. Colijn's bekende uitlating aan het adres der katholieke fractie verstaan als een sommatie, waaraan niet te ontkomen was. Merkwaardig is in dit verband ook de latere verzachtende aanvulling van het stenogram van Dr. Colijn's rede. Zeer tot zijn leedwezen moet spr. verklaren dat de bewoordingen waarin de regeeringsverklaring in Juli vervat was, hem en de andere leden zijner fractie zeer gegriefd hebben.
De gekozen motiveering, waarbij de katholieken bij communisten en sociaal-revolutionnairen werden ingedeeld, was bovendien onnoodig, want tevoren was verklaard dat zelfs aanneming van het bezuinigingsontwerp met de Katholieke stemmen tegen, zou worden beschouwd als een reden om heen te gaan.
Het conflict was dus ontstaan. Niet echter door de schuld der katholieken, zooals de liberale pers zelfs nu nog schrijven durft. Het kabinet „bood" zijn ontslag „aan".
Een nieuwe staatsrechterlijke figuur, die ook voor de positie der Kroon niet zonder belang is.
Over de Kabinetsformatie zal spr. kort zijn. Hij wendde zich tot de zes groote fracties, of zij wilden medewerken aan een parlementair kabinet van herstel. Vier fracties antwoordden in principe bevestigend. Later bleek echter dit kabinet slechts mogelijk te zijn steunende op twee fracties, die niet de meerderheid in de Kamer hadden. Een dier fracties achtte dit ontoereikend en ongewenscht en de opdracht moest worden teruggegeven.
Over de daarop gevolgde zeer snelle formatie van het extraparlementair kabinet Colijn vraagt spr. drieërlei.
Waarom nam het demissionnaire kabinet geen maatregelen tegen de afvloeiing van goud?
Dan had de formatie van het nieuwe kabinet rustiger kunnen verloopen. Waarom is de opdracht tot formatie van een extraparlementair kabinet niet aan een ander gegeven en waarom deed Dr. Colijn zelf geen poging tot formatie van een parlementair kabinet?

Op welke gronden meende het nieuwe kabinet zijn taak weer te kunnen verrichten, terwijl het oude die mogelijkheid niet zag, omdat het het vertrouwen der katholieken niet bezat?
Intusschen, het nieuwe kabinet is er.
Spr. en zijn vrienden zullen trachten in 's lands belang zoo loyaal mogelijk met dit kabinet samen te werken. Moge het echter eenige eigenschappen missen, die bij het vorige kabinet aan de katholieken nogal eens last veroorzaakten. Overgevoeligheid voor critiek b.v., en de zucht om uitingen van vertrouwen te vorderen. Laat men voortaan dat vertrouwen maar veronderstellen, zoolang niet in een uitspraak het tegendeel blijkt.
Het program van het kabinet heeft de katholieken op verschillende punten bevredigd. Laat het kabinet echter haast maken met de kwestie der vaste lasten. Het thans aangekondigde ontwerp tegen bepaalde executies had b.v. eenige maanden eerder moeten komen.
Spr. verheugt zich dat Dr. Colijn zich Dinsdag over de devaluatie duidelijker en krachtiger uitliet dan de troonrede deed.
Hoe spr. hierover denkt, is bekend. Mocht het kabinet meenen, dat op een gegeven moment aan devaluatie niet langer is te ontkomen, laat het dan tijdig zijn maatregelen nemen, om te voorkomen dat allerlei geldhyena's er de voordeelen van plukken.

Spr. blijft overigens van oordeel, dat devaluatie niet te vermijden zal zijn als men niet zeer spoedig zorgt voor verlaging der productiekosten.
Bovendien zal zelfs devaluatie deflatie-maatregelen niet overbodig maken. Onder consequente deflatie verstaat spr. het geheel van overheidsmaatregelen, noodig, om de productiekosten zóó te drukken dat de bedrijven weer rendabel kunnen worden. Letterlijk overnemen van Dr. Brüning's nood-verordening beteekent dit niet. Ook de decreten van Laval zijn een voorbeeld van zulk een politiek. Er moet systeem in de deflatiemaatregelen zitten.
Zorgt men daarvoor niet, dan zal zelfs een kabinet-Trip geen weerstand kunnen bieden aan den steeds sterkeren drang naar devaluatie.
Mocht het kabinet Thorbecke nazeggen: „Wacht op onze daden!", dan is spr.'s fractie tot dat wachten bereid. Het komt erop aan, hoe, in welken geest, en in welk tempo het program, dat niet onbevredigend is, wordt uitgevoerd.
Laat het kabinet nu voortaan ook de daden der katholieke fractie afwachten. Zij heeft óók hare verantwoordelijkheid tegenover ons volk en tegenover God.

Ir. Albarda (s.d.a.p.). — De heer Albarda had niets toe te voegen aan zijn in Juli gegeven critiek op het wetsontwerp. Met genoegen vernam spr. dat de Regeering tracht tegemoet te komen aan de bezwaren tegen het capitulantenstelsel. Volkomen bevredigen kan alleen het een einde maken aan de houding jegens de sociaal-democratische ambtenaren.
Terecht heeft minister Colijn gezegd, dat er klaarheid moet komen. Doch niet is duidelijk gemaakt, hoe dit met ernstige opvattingen overeen te brengen is.
Over het gebeurde op 23 Juli worden formalistische beschouwingen te berde gebracht; men wil het nu terug brengen tot een misverstand.
De geschiedenis der crisis is geen al te schoone bladzijde in het geschiedboek der r.k. partij. Spr. betreurde ook de houding der vrijz.-dem. fractie, die echter moeilijke jaren heeft doorstaan en in een lastige positie is geraakt; spr. betreurde dit, want er is plaats in ons land voor een burgerlijke democratische partij.

Door hun weigering om met de soc.-dem. te regeeren, zijn de r.k. de politieke gevangenen van deze regeering geworden.
Groote openbare werken, zoo vervolgde spr., zijn onmisbaar voor opleving van het bedrijfsleven. Doch wat den laatsten tijd werd medegedeeld over het Werkfonds is alles oud nieuws.
Spr. vroeg zich af, hoe een liberaal minister van dezen tak van zorg zou kunnen maken, wat er van te maken is.
Spr. zag in de houding der r.k. fractie een capitulatie. De trots dier fractie is gebroken; zij aanvaardt haar positie. Wordt de politiek der regeering voortgezet, dan zal de opbrengst der belastingen blijven verminderen. Over al deze dingen was de r.k. fractie het tot in Juli met de soc.-dem. fractie eens.
De internationale gebeurtenissen zien we allen; dat ons land, lid van den Volkenbond, niet ongemoeid zal blijven, zien we ook. Meer dan ooit is voorzichtigheid geboden ook in de binnenlandsche politiek.
Naast het gevaar van den oorlog, aldus de heer Albarda, is er de toestand van den gulden. Zoodra er maar gevaar is voor het kabinet-Colijn wordt er al een aanval gedaan op den gulden en is er kapitaalvlucht waar te nemen. Het gevaar van den gulden is niet onverbrekelijk verbonden aan politiek tegen het kabinet. Goede voorlichting van het publiek is een eisch. Anders zouden sommigen zelfs nog inflatie helpen bevorderen in plaats van devaluatie. Reeds is gebleken dat het wapen van het bankdisconto den gulden niet definitief baat. Het afvloeien van goud heeft vele andere oorzaken, en beteekent vermindering van weerstand in geval van nieuwe moeilijkheden.
Er moet naar andere middelen worden gezocht dan verhooging van het bankdisconto. Spr. wilde geen andere middelen aangeven, doch alleen in overweging geven scherp toezicht op de

afgifte van goud, strenge contrôle op het deviezenverkeer, maatregelen tegen monetaire vluchtelingen.
Spr. zeide niet blind te zijn voor de ernstige omstandigheden; de houding der r.k. zal velen in den lande een ontchoogeling geven. Wij echter, aldus spr., zetten den strijd voort voor een welvaartspolitiek en aanvaarden daarvoor de verantwoordelijkheid. (De Maasbode - Het Volk)
(Vor. ber. 1970 A.; Prof. Aalberse 1968 F.; Ir. Albarda 1769 B.)

A. **NEDERLAND. — Sigaretten-industrie. — Ordening. —**
Naar wij thans kunnen mededeelen is, na overleg met de Regeering, de ordening in de sigarettenindustrie hier te lande, door de vaststelling der „Sigarettenovereenkomst 1935", tot stand gekomen.
Hier ter stede is op 19 Sept. '35 het „Verbond van Sigarettenfabrikanten" opgericht, waaraan alle fabieken hier te lande, met uitzondering van een Belgische groep, deel uit maken.
Met de uitvoering van de regeling, neerkomend op binnenlandsche contingenteering, is de N.V. Handelmaatschappij „Darana" belast, welken eveneens in Amsterdam gevestigd is, terwijl het accountantskantoor Th. L. Limperg toezicht op de uitvoering der regelingen zal uitoefenen. (De Telegraaf)

B. **LUCHTVAART. — De Gordon Bennett wedstrijd. - Nederland op de zesde plaats. —**
De officieele uitslag van den Gordon Bennett-ballonwedstrijd is als volgt: 1. Polonia met Burzynski en Wysocki 1600 K.M., 2. Warszawa 1560 K.M., 3. Belgica 1450 K.M., 4. Erich Deku (Duitschland) 1400 K.M., 5. Kosciuszko 1300 K.M., 6. Torun met de heeren Ten Bosch en van Tijen 970 K.M., 7. Maurice-Mallet (Frankrijk) 744 K.M., 8. Lorraine 730 K.M., 9. Bruxelles 660 K.M., 10 Zürich III (Zwitserland) 580 K.M., 11. Alfred Hildebrandt 572 K.M., 12 Deutschland 543 K.M., en 13, de Ballon der Amerikaansche marine 535 K.M. (Polska Agencia Telegr.)

C. **FRANKRIJK. — Eischen der oudstrijders. —**
Te Beauvais is dezer dagen een congres gehouden van oudstrijders waar een resolutie met de volgende eischen werd aangenomen:

1. Waarborging van den vrede en van de eerbiediging der Volkenbondsbeginselen.

2. Alle landen moeten een deel van hun souvereine rechten aan het internationale organisme overgedragen.

3. De particuliere wapenfabricage en de particuliere wapenhandel moeten afgeschaft en aan den Staat worden overgedragen.

4. De internationale bond van oudstrijders Ciamac moet een wereldcongres van oudstrijders bijeenroepen ter bestudeering van de middelen om te komen tot een rechtvaardige her-verdeeling van de grondstoffen en de belangrijke levensbehoefte en de met de emigratie in verband met overbevolking samenhangende kwesties. (Le Temps)
(Vor. ber. Oud-Strijders 1860 F.)

D. **SPANJE. — Kabinet Chapaprieta gevormd. —**
Oud-minister Chapaprieta is erin geslaagd een nieuw kabinet te vormen.
Minister-president en minister van Financiën Chapaprieta; Oorlog, Gil Robles; Buitenl. Zaken, Lerroux; Marine, Rahola; Landbouw, Industrie en Handel, Martinez de Velasco; Openbare Werken, Lucia; Binnenlandsche Zaken, Pablo Blanco; Justitie en Arbeid, Salmon; Onderwijs, Rocha.
De nieuwe regeering telt drie radicalen, Lerroux, Rocha en Pablo Blanco; drie leden van de Agrarische volkspartij, Gil Robles, Lucia en Salmon; een agrariër, Martinez de Velasco; een Catalaansch regionalist, Rahola, en een onafhankelijke, Chapaprieta zelf.
De leiders van drie partijen zitten in dit kabinet, n.l. Lerroux, Gil Robles en Martinez de Velasco.
Chapaprieta is voor het eerst minister-president.
De nieuwe regeering zal een groote meerderheid vinden in de Cortez, daar zij over 260 stemmen van de 440 beschikt.
De parlementaire basis omvat de Catalaansch regionale Unie en de vier partijen, waarop de vorige regeering steunde, de agrarische volkspartij, de radicalen, de agrariërs en de liberaal-democraten.
Chapaprieta is rechtsgeleerde van beroep en was tijdens de monarchie liberaal kamerlid uit de groep Alba en later in 1922 minister van Arbeid. Sedert het uitroepen van de republiek was hij een aanhanger van dezen regeeringsvorm. Hij werd weer lid van den Cortez en was in het vorige kabinet minister van Financiën, in welke functie hij met succes een aantal operaties uitvoerde tot conversie van de staatsschulden.
Het program van de regeering zal streven naar goedkeuring van de kieswet, voortzetting van het financieel en politiek herstel en hervorming van de grondwet. Tevens zal de regeering trachten om de gemoederen te kalmeeren. (El Debate) **(V. b. 1967 K.)**

E. **LUCHTVAART. — Oceaanvlucht Vaitkus. —**
De Litausche vlieger Vaitkus, die op 21 Sept. '35 van Long Island was gestart met het doel over den Atlantischen Oceaan en verder naar Litauen te vliegen, is op 22 Sept. '35 wegens benzinegebrek bij Ballinrobe in het district Mayo in Ierland geland. Het toestel werd daarbij beschadigd.
(Irish Times) **(Vor. ber. Oceaanvluchten 1429 D.)**

F. **VEREENIGDE STATEN. — Neutraliteitswet. - Wapenen die onder het embargo vallen. —**
President Roosevelt heeft op 24 Sept. '35 de lijst bekend gemaakt van wapenen, waarvoor een uitvoervergunning noodig is en waarvan de uitvoer ten tijde van oorlog verboden kan worden. Op deze lijst komen geen grondstoffen voor, die voor de vervaardiging van wapens noodzakelijk zijn. De lijst zelf kent zes categorieën waaronder machinegeweren, alle soorten van munitie, alle typen oorlogsschepen, vliegtuigen en andere luchtvaartuigen geheel geconstrueerd voor oorlogsdoeleinden, of daarvoor geschikt, speciaal zware toestellen die gebruikt kunnen worden als bommenwerpers of die kleine kanonnen mee kunnen voeren; vliegtuigmotoren, gifgassen en bommenwerpersvallen. (New York Herald Tribune)
(Vor. ber. Neutraliteitswet 1932 E.)

G. **NEDERLAND. — Kath. Democrat. Partij. - Congres. - Mr. A. P. C. Peters vervangt dr. J. A. Veraart.**
Op 21 Sept. '35 heeft te Utrecht de Kath. Democratische Partij in Nederland (K.D.P.) een buitengewoon congres gehouden, hoofdzakelijk om te voorzien in de vacature van partijvoorzitter, welke is ontstaan door het in April '35 bedanken van prof. dr. J. A. Veraart als zoodanig.
Bij de gehouden stemming werd met 2471 stemmen als voorzitter gekozen de heer mr. A. P. C. Peters, advocaat en procureur te Den Haag, terwijl 994 stemmen werden uitgebracht op mr. P. M. Arts, lid der Tweede Kamer. Bij deze keuze werd door tal van afgevaardigden op den voorgrond gesteld, dat men het beter vond, dat voorzitter en secretaris in dezelfde gemeente woonachtig zijn en niet te veel functies aan één persoon worden opgelegd.
Mr. Peters heeft voor het in hem gestelde vertrouwen bedankt en de keuze aanvaard. (A. N. P.)
(Vor. ber. Kath. Democr. Partij 1789 E.)

H. **NEDERLAND. — Nederlandsch-Bulgaarsche compensatie- en clearingovereenkomst. —**
Op 23 Sept. '35 heeft de Sofia de onderteekening plaats gevonden van de te 's-Gravenhage op 27 Aug. 1935 tot stand gekomen compensatie- en clearingovereenkomst tusschen Nederland en Bulgarije, welke overeenkomst met terugwerkende kracht van 1 Sept. 1935 af in werking treedt.
De gesloten overeenkomst regelt zoowel het wederzijdsche handelsverkeer op compensatie-basis als de

betalingsvoorwaarden t. a. v. het overige handelsverkeer.
Wat het compensatieverkeer betreft is een regeling getroffen, welke in hoofdzaak aansluit aan het in Bulgarije bestaande in- en uitvoer-regiem, zooals dat is vervat in de desbetreffende generale ordonnantie van de Bulgaarsche Nationale Bank, d.d. 4 Juni '35. Voor een aantal Nederlandsche producten, vervat in een aan het arrangement toegevoegde lijst I, is een verbetering bedongen van de tot nu toe in Bulgarije bestaande compensatie-voorwaarden, d. w. z. dat deze Nederlandsche producten voortaan in Bulgarije zullen kunnen worden ingevoerd in ruil voor de gemakkelijkst verkoopbare Bulgaarsche producten als maïs, gerst, tabak, enz.
De compensatie-transactie zal in den regel worden bewerkstelligd tusschen den exporteur en den importeur in Bulgarije, onder vergoeding van een exportpremie. (Het Vaderland) **(Vorig bericht 1939 A.)**

27 SEPTEMBER 1935

A. BOKSEN. — Joe Louis klopt Max Baer. —
Voor bijna 100.000 toeschouwers werd in het Yankeestadion te New York de bokswedstrijd tusschen Joe Louis Barrow en den vroegeren wereldkampioen Max Baer gehouden. Louis woog 198¼ pond en Baer 210¼. Het gevecht heeft nog geen vier volle ronden geduurd.
In de eerste ronde trad Louis aanvallend op, doch in de tweede was er geen sprake van meerderheid van een der beide boksers. In de derde ronde was Louis veel sterker en Max Baer ging twee maal down, waarbij de gong hem van een knock out redde. De vierde ronde bracht het einde door een k.o.-zege van Joe Louis. (New York Herald Tribune)
(Vor. ber. Boksen 1844 D.)

B. NEDERLAND. — Bezuinigingsontwerp. - Slotrede van Dr. H. Colijn. —
Op 27 Sept. '35 werd in de Tweede Kamer de behandeling van het Bezuinigingsontwerp voortgezet.
Minister Colijn zegt met den heer Aalberse, dat niemand de bedoeling heeft gehad de crisis uit te lokken. Als vrucht van dit debat is inmiddels gebleken, dat men elkaar beter verstaat. Dit kabinet is een ander dan het vorige.
Spr. heeft zijn vroegere ambtgenooten aangezocht, o.m. daar elke portefeuillewisseling tijdverlies beteekent en dit moest worden voorkomen.
Dr. Colijn besloot zijn rede met een dringend beroep op het Nederlandsche volk:
„Ik wil eindigen met een woord, waarvan ik hoop, dat het ook buiten deze Kamer gehoord en begrepen zal worden. De vlucht uit den gulden in vreemde valuta wordt door menschen, die ik onvaderlandslievende schobbers noem, aangemoedigd, en die aanmoediging vindt, door de onzekerheid van den binnen- en buitenlandschen toestand, bij een zenuwachtig publiek een toebereiden bodem.
Die vlucht in vreemde valuta maakt het geld hier te lande schaarsch en duur. De taak der Regeering wordt er door belemmerd. Handel en nijverheid worden er ernstig door benadeeld. De vluchtelingen zelf lijden er vaak ernstige schade door.
Aanzienlijke verliezen zijn reeds geleden door velen, die hun bezit verbonden met het vagabondeerend kapitaal. Land en volk hebben thans op sociaal-economisch gebied allereerst behoefte aan verlaging van de veel te hoog geworden rente en aan uitbreiding van crediet.
En deze twee zijn alleen te verkrijgen, indien men de zenuwachtige stemming voorgoed van zich afschudt en vervangt door de oud-Nederlandsche deugd van rustige beradenheid en grimmige volharding." (De Telegraaf)
(Vor. ber. 1975 A.; Dr. Colijn 1970 A.)

C. DISCONTOKOERSEN. — Estland. —
De Bank van Estland heeft besloten, met ingang van 1 October '35 haar disconto te verlagen van 4½ tot 4%. (Keesings Financieel Archief) **(V. b. 1802 C.)**

D. FRANKRIJK. — Het congres van het Fransche Vakverbond besluit in principe tot fusie met het communistische vakverbond. —
Het congres van de C. G. T., het Fransche socialistische Vakverbond, heeft op 26 Sept. '35 met algemeene stemmen een resolutie aangenomen, waarin naar aanleiding der gevoerde onderhandelingen wordt geconstateerd, dat thans een fusie van de Confédération Générale du Travail met de communistische C. G. T. U. tot stand kan komen.
De C. G. T. stelt voor, een gemengde commissie van beide vakcentrales in te stellen, bestaande uit een gelijk aantal vertegenwoordigers van elk der beide organisaties.
De zitting, waarin de fusie definitief tot stand zal komen, zal uiterlijk 31 Jan. 1936 worden gehouden. (Le Figaro)

E. VOLKENBOND. — Abessynisch-Italiaansch Conflict. - Artikel XV wordt toegepast. —
De Volkenbondsraad heeft op 26 Sept. '35 zijn langverbeide zitting gehouden om zijn gedragslijn te bepalen naar aanleiding van het rapport, door de Commissie van Vijf opgesteld betreffende haar pogingen om verzoening tot stand te brengen tusschen Italië en Ethiopië.
Na een geheime bijeenkomst van de Volkenbondsleden op het Bureau van den Volkenbond heeft de Volkenbond in openbare zitting besloten tot toepassing van artikel XV paragraaf 4 van het Volkenbondshandvest.
„Indien het conflict niet op deze wijze (d. w. z. door middel van de Commissie van Vijf) is bijgelegd, zal de Raad hetzij eenparig of met meerderheid van stemmen een rapport opstellen en publiceeren over de feiten, die het geschil raken en over de aanbevelingen, welke in het onderhavige geval rechtvaardig en geschikt worden geacht."
De Raad heeft thans een commissie benoemd, bestaande uit alle leden van den Raad, met uitzondering van de landen die rechtstreeks bij het conflict zijn betrokken, Italië en Abessynië, die het rapport zal opstellen.
Verder besloot de Raad dat de Commissie van Vijf zal blijven voortbestaan om voor het geval nieuwe verzoeningsmogelijkheden onder zijn aandacht worden gebracht, te kunnen beoordeelen, of deze nieuwe verzoeningsmaatregelen zouden wettigen.
De Volkenbondsraad is niet gesloten: hij moet weder bijeenkomen om zijn oordeel over het rapport uit te spreken, of komt weder bijeen wanneer dit nuttig wordt geacht, of dringend noodig blijkt.

De Madariaga.

De namen der dertien Raadsleden zijn: Ruiz Guinazu (Argentinië), raadsvoorzitter; Kolonel Beck (Polen); Bruce (Australië); Anthony Eden (Engeland); Laval (Frankrijk); Litwinof (Sovjet-Rusland); De Madariaga (Spanje), voorzitter Commissie van Vijf; Munch (Denemarken); Rivas Vicuna (Chili); Rusjdi Aras (Turkije); Titulescu (Roemenië); Vasconsellos (Portugal); Zaldumbide (Ecuador). (Journal de Genève)
(Vorig bericht blz. 1974 A.)

F. BELGIE. — Duitsch-Belgische Transito-overeenkomst gesloten. —
Te Berlijn is een Duitsch-Belgische transito-overeenkomst gesloten, waarin wordt bepaald, dat Antwerpen en in mindere mate ook Gent in het vervolg een grooter aandeel dan tot dusver in den Duitschen kolenexport naar overzee zullen krijgen. (Le Soir)

G. NEDERLAND. — De Tachtiger Beweging. - Tentoonstelling. —
Op 20 Sept. '35 is in het gebouw van het Gemeentearchief te 's-Gravenhage de tentoonstelling, ingericht door den archivaris dr. Moll, die betrekking heeft op de Tachtiger Beweging in de Nederlandsche Letterkunde, geopend. (Het Vaderland)

A. Geestelijk leven. — De inwijding van de zelfstandige Moluksche Kerk. —
Wij lezen in het Bat. Nbld van 7 Aug.:
Gisterochtend had te Ambon de inwijding plaats van de zelfstandige Moluksche Protestantsche kerk.
Bij deze gelegenheid, die door zeer velen werd bijgewoond w.o. verschillende autoriteiten, de Synode, eenige classes benevens vele leden der Kerkeraden, werden verschillende redevoeringen gehouden. Als sprekers voerden het woord de predikant-voorzitter ds. Stap, de voorzitter van het Kerkbestuur dr. Slotemaker de Bruïne, dr. P. J. Idenburgh namens de Regeering, de resident dr. Haga en de directeur der Itovil dr. Tutuarima.
Aan de redevoering, die door dr. Idenburgh werd gehouden, ontleenen wij:
De totstandkoming van een zelfstandige Moluksche kerk binnen het verband der Indische Kerk getuigt van een nieuwe phase in de verhouding tusschen de Ned.-Indische Overheid en de Prot. Christenen in het Moluksche gebied. In de toekomst zal de Moluksche kerk in veel grootere mate dan voorheen zelf te bepalen hebben, in welken geest zij zich zal ontwikkelen. Deze vrijheid, welke op den duur moet leiden tot een gezond eigen bestaan van een organisme, dat een geheel eigen waarde heeft, is een goed, aan welks verwerving de Regeering gaarne Haar medewerking heeft verleend. (Bataviasch Nieuwsblad)
(Vor. ber. Prot. Kerk in Ned.-Indië 1918 E.)

B. Fascistische organisatie —
Op 22 Sept. '35 werd een druk bezochte openbare vergadering gehouden van de „Ario Indiers Ras Unie", zijnde een soort van fascistische Indische organisatie, waarvan de leider is de heer Chauvigny de Blot, die in zijn redevoering een scherpen aanval richtte op het Indo-Europeesch Verbond. (Aneta) **(V. b. Fascisme 888 C.)**

NEDERL. OOST-INDIË

C. Kinabast. — Uitvoerrecht. —
De Volksraad heeft 20 Aug. '35 met 28 tegen 26 stemmen een amendement-Thamrin aangenomen tot heffing van een uitvoerverbod op kinabast en kinaproducten. Blijkens de toelichting wordt voorgesteld een heffing van 10 ct. per k.g. kinabast.
Mr. E. J. F. van Dunné, voorzitter van de vertegenwoordiging te Batavia van de vereeniging van Kinabastproducten schrijft hierover in het A. I. Dagbld.
De heer Thamrin heeft bij de beraadslaging een aantal cijfers gegeven, waaruit zou blijken, dat voor de ondernemingskina deze heffing zou neerkomen op plm. 5% van de waarde. De heer Thamrin gaat daarbij uit van een prijs voor ondernemingskina van *f* 26.50 per k.g. zwavelzure kinine. Voor de bevolkingskina wordt als percentage van de heffing genoemd 10%.
Deze cijfers zijn in de vergadering van den Volksraad niet tegengesproken, doch zij zijn volkomen onjuist. (Alg. Indisch Dagblad) **(V. b. Kina 1144 D.)**

D. Inaugureele rede van prof. dr. J. E. Dinger te Batavia. —
Wij lezen in de „Java Bode" van 7 Sept. '35:
Op 6 Sept. '35 heeft prof. dr. J. E. Dinger zijn ambt van hoogleeraar in de hygiëne en bacteriologie aan de Geneeskundige Hoogeschool aanvaard met een inaugureele rede, welke tot onderwerp had: „De mensch in den onderlingen strijd der levende natuur".
In de aula der Hoogeschool was een groot aantal genoodigden, studenten en belangstellenden aanwezig.
Aan deze rede ontleenen wij het volgende:
Door de geniale onderzoekingen van Pasteur en Koch kwam vast te staan, dat de infectie-ziekten elk voor zich veroorzaakt werden door een scherp omschreven ziekteverwekker. De oude school met haar geestelijken leider Pettenkofer gaf echter haar bodemtheorie niet prijs. De strijd tusschen Pettenkofer en Koch hierover werd met felheid gevoerd.
Voor de successen van de bacteriologie moesten de bedenkingen der bodemtheorie wijken. Thans na meer dan een halve eeuw moeten we echter erkennen, dat in het gaan en komen van epidemieën, in de golven van ziekte- en sterfte frequentie van bepaalde infectieziekten nog vele duistere punten zijn.
Vervolgens gaf spreker een kort overzicht van de theorie van „d'Hérelle" omtrent den invloed van den bacteriophaag op plaatselijke immuniteit.
Uitvoerig stond spr. stil bij de immuniteitsproblemen in de protozoëninfecties in het bijzonder bij de praemuniteit en parasieten immuniteit, beide vormen van relatieve onvatbaarheid die bij malaria voorkomen.
De successen der bacteriologie hebben aanvankelijk de aandacht uitsluitend op de ziektekiemen geconcentreerd, later zag men in dat het tot stand komen van een infectie evenzeer afhankelijk is van de weerstand van het individu als van de virulentie der bacillen. Niet een ieder die b.v. in choleratijd met de ziektekiemen wordt besmet krijgt inderdaad cholera, het experiment van Pettenkofer herhaalt zich tijdens een epidemie bij vele personen, zij het dan ook op minder drastische wijze.
Tenslotte stelt spreker de vraag aan de orde, of de pathogene bacteriën wel uitsluitend als vijanden van de menschheid mogen worden beschouwd en of niet juist de strijd, die zij ontketenen, van invloed is geweest op de evolutie. De strijd is een natuurlijke factor in de wisselwerking der levende natuur en het is ons goed recht en onze plicht haar te voeren met alle ten dienste staande middelen. Als krachtigste wapen in dezen strijd is den mensch het intellect geschonken, de drijfveeren ertoe worden gevormd door de liefde tot den medemensch en het streven het lijden der menschheid te verzachten.
In de gebruikelijke toespraken aan het slot zijner rede, eerde spr. allereerst in eenige gevoelvolle woorden de nagedachtenis van zijn ambtsvoorganger prof. dr. E. W. Walch.
(Java Bode)

E. Luchtvaart. - De P.K.K.K.H. behouden op Schiphol aangekomen. —
Op 27 Sept. '35 te 12.30 uur is de P.K.K.K.H., het Walraven-toestel waarmede de Nederlandsch-Indische sportvlieger, de heer Khouw Ke Hien en zijn instructeur, luitenant Ter Luin, op 16 September van het vliegveld Tjililitan waren vertrokken, behouden op Schiphol aangekomen.
De Amsterdamsche Aeroclub en de Nationale Luchtvaart School, als vertegenwoordigsters van de sportvliegerij in Nederland, hebben den beiden kranigen vliegers een enthousiaste ontvangst bereid.
(Ned. Tel. Ag. Reuter)

F. Het uitvoerrecht op ondernemingsrubber. —
Met overneming van het amendement-De Hoog is vastgesteld een ordonnantie tot invoering van het uitvoerrecht op rubber met toepassing van art. 183 tweede lid van de Ned.-Indische Staatsregeling en tot buitenwerkingstelling van artikel 16 der Indische Comptabiliteitswet ten opzichte van die invoering.
(Aneta) **(Vor. ber. Rubber 1953 C.)**

G. Mutaties bij de Algemeene Secretarie. —
Met ingang van 25 October '35 is op verzoek eervol ontslagen onder dankbetuiging voor de vele en goede trouwe diensten aan den Lande bewezen, de heer P. J. Gerke, Algemeen Secretaris.
Benoemd in deze functie is de heer J. M. Kiveron, eerste Gouvernements-secretaris.
Tot eerste Gouvernements-secretaris is benoemd de heer J. Ramaer, thans Gouvernements-secretaris.
Tot Regeeringsgemachtigde voor Algemeene Zaken is benoemd mr. W. G. Peekema, die tevens tijdelijk belast is met de waarneming van de functie van Gouvernements-secretaris. Als zijn standplaats is Buitenzorg aangewezen. (Soerab. Handelsblad)

A. **ARGENTINIE. — Uitvoer 1925—1934. —**
Hieronder publiceeren wij een staatje van den uitvoer gedurende 1925—1934:

Jaar:	Aantal tons.	Waarde in pesos.
1925	10.286.190	1.972.567.911
1926	12.282.970	1.800.405.730
1927	18.739.745	2.293.920.652
1928	17.028.994	2.396.608.299
1929	16.703.430	2.167.599.813
1930	11.027.493	1.395.691.317
1931	18.477.046	1.455.814.660
1932	15.825.597	1.287.782.498
1933	13.776.607	1.120.842.512
1934	15.248.775	1.438.028.969

(La Prensa, Buenos Aires) **(Vor. ber. 1918 F.)**

B. **ARGENTINIE. — Huwelijkswetgeving. —**
De Kamer van Afgevaardigden heeft goedkeuring gehecht aan wetgevende maatregelen, waarbij het verplicht gesteld wordt, vóór het huwelijk een medisch certificaat van geschiktheid voor het huwelijksleven aan te vragen. (A. N. P.)

C. **ARGENTINIE. — Verkiezingen uitgesteld tot Maart 1936. —**
Aan het einde van een zeer drukke zittingsperiode heeft de Argentijnsche Kamer een wet goedgekeurd, waardoor de algemeene verkiezingen voor de Kamer worden uitgesteld tot den eersten Zondag van Maart 1936.
Voorts werd een motie van de meerderheidspartijen aangenomen tot wijziging van de vaststelling van het quorum, aangezien de oppositioneele partijen bij verschillende gelegenheden kans hadden gezien, onder de bestaande bepalingen stemmingen onmogelijk te maken door de zàal te verlaten, waardoor het quorum niet meer aanwezig bleek te zijn.
Tenslotte werd het reeds geruimen tijd in behandeling zijnde wetsontwerp betreffende de nationale coördinatie van het vrachtautotransport goedgekeurd.
(South American Review)

ZUID-AMERIKA

D. **BRAZILIE. — Koffievernietiging. —**
Brazilië vernietigde in het eerste halfjaar van 1935 1.013.000 balen koffie (v. j. 3.299.000). Sinds het begin van het koffieprogram in Juni 1931 werden 35.121.000 balen vernietigd. De vernietiging in het oogstjaar, geëindigd 30 Juni, bedroeg 5.980.000 balen, de verschepingen 13.757.000 balen. Daar de productie 14.102.000 balen bedroeg, zijn de voorraden met 5.635.000 balen afgenomen.
De president van het nieuwe Koffie Departement, Souza Melo, heeft verklaard, dat de tot nu toe gevolgde politiek, volgens welke de overtollige voorraden koffie worden verbrand, zal worden voortgezet. Voorts verklaarde hij, dat maatregelen in studie zijn om te komen tot een grootere productie van betere soorten koffie, waardoor het percentage van den geheelen oogst, dat koffie van betere kwaliteit omvat, welke hoogere prijzen kan opbrengen, zal toenemen.
(Diario de Noticias, Rio de Janeiro)
(Vorig bericht Koffie 1885 A.)

E. **CHILI. — Buitenlandsche handel. - Sterke stijging van den invoer. —**
Blijkens de jongste statistische cijfers omtrent den buitenlandschen handel van Chili neemt deze aanhoudend in omvang toe. Kenmerkend voor de ontwikkelink van den Chileenschen buitenlandschen handel is vooral de sterke toeneming van den invoer. Van Jan. tot Juni 1935 bedroeg de totale invoer 140.800.000 goud pesos, terwijl de export een waarde vertegenwoordigde van 270.000.000 goud pesos. Het exportsaldo bedroeg dus 129.200.000 goud pesos. In 1934 luidden de respectievelijke cijfers: invoer 88.000.000 g. p., uitvoer 252.000.000 g. p., uitvoeroverschot 164.000.000 goud pesos.
De sterke stijging van den invoer komt voor een belangrijk deel voor rekening van den import van machines en materialen, die noodig zijn voor de nieuwe industrieën, welke met behulp van de regeering in het leven zijn geroepen. De regeering heeft voor deze producten de invoerrechten verlaagd.
(La Estrella, Valparaiso)
(Vorig bericht Handelsbalans 1918 F.)

F. **CHILI. — Zilver-uitvoerverbod. —**
De regeering van Chili heeft een boodschap gezonden naar het nationaal congres, waarin machtiging gevraagd wordt tot het uitvaardigen van een zilveruitvoerverbod. (Las Ultimas Noticias, Santiago)

G. **COLUMBIA. — Export. - Koffie, Olie, Bananen en Goud. —**

	Koffie Pesos	Olie Pesos	Bananen Pesos	Goud Pesos
1935*	39.540.000	13.534.000	4.560.000	10.307.000
1934*	48.778.000	11.600.000	3.076.000	7.529.000
1934	82.460.000	28.162.000	6.322.000	13.829.000
1933	49.275.000	9.924.000	4.907.000	5.104.000
1932	42.910.000	16.438.000	6.007.000	3.233.000
1931	55.174.000	15.862.000	4.857.000	17.976.000
1930	61.654.000	26.300.000	8.740.000	9.063.000
1929	76.887.000	27.016.000	8.850.000	5.194.000
1928	88.171.000	25.539.000	8.636.000	1.104.000
1927	70.915.000	22.507.000	5.475.000	1.376.000
1926	85.883.000	9.453.000	5.302.000	1.521.000
1925	66.524.000	—.—	5.563.000	1.610.000
1924	68.793.000	—.—	4.458.000	1.918.000
1923	45.089.000	—.—	3.704.000	4.243.000

* Zes maanden. (El Diario Nacional, Bogotá)

H. **PERU. — Buitenlandsche schulden. —**
In the thans gepubliceerde begrooting 1935-'36 wordt rekening gehouden met de hervatting der betalingen op de buitenlandsche schuld.
De minister van Financiën heeft verklaard, dat de regeering zich verplicht achtte dezen stap te doen. (La Prensa, Lima)
(Vorig bericht 205 C.)

I. **URUGUAY. — In- en Uitvoer 1924—1934. —**
De crisis heeft ook Uruguay zwaar getroffen. Het volgende staatje geeft een overzicht van den in- en uitvoer gedurende 1924—1934:

(Waarde in millioenen Pesos)

	Uitvoer	Invoer	Uitvoersaldo
1924	106,8	62,9	43,9
1932	58,3	55,0	3,3
1933	66,6	60,7	5,9
1934	69,8	62,7	7,1

(Imparcial, Montevideo)

K. **VENEZUELA. — Toeneming van de ruw-olieproductie. —**
De productie van ruwe petroleum in Venezuela bedroeg in Augustus 1935 12.864.168 barrels vergeleken met 12.233.094 barrels in Augustus 1934. In de eerste acht maanden van het loopende jaar werden in totaal 96.927.711 barrels geproduceerd tegenover 89.511.813 barrels in dezelfde maanden van 1934. De gemiddelde dagelijksche productie bedroeg dit jaar tot nu toe 398.880 barrels en in 1934 368.361 barrels. Tot deze grootere productie hebben voornamelijk bijgedragen de Creole Petroleum Corp., wier productie steeg van 13.339.983 barrels tot 18.419.677 barrels en de Gulf Oil Co. met een productie van 11.087.132 barrels vergeleken met 9.596.334 barrels in het vorige jaar. De V. O. C. produceerde 23.873.066 barrels tegenover 23.354.903 barrels in de eerste acht maanden van 1934. (El Sol, Caracas)

30 SEPTEMBER 1935

A. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Duitsch: Roland Betsch — Narren im Schnee. (G. Grobe'sche Verlagsbuchhandlung, Berlin 1935)
Alexander Castell — Begegnung mit einem bösen Tier. (Zinnen Verlag 1935)
Engelsch: Rob. Hichens — „Susie's" Career. (Cassell)
William Faulkner — As I Lay Dying. (Chatto and Windus)
R. H. Mottram — Flower Pot End. (Murray)
Fransch: Georges David — Passage à Niveau. (Aux Editions Sociales Internationales)
Henri Duvernois — La Maison Camille. (Grasset)
Dom Ildefons Herwegen — Saint Benoit. (Desclée de Brouwer, Paris)
Italiaansch: Rezio Buscaroli — „La Pittura di Paesaggio in Italia". (Soc. Tip. Mareggiani, Bologna 1935)
Nederlandsch: Mr. J. Huyts — „Nieuwe mensen in Moskou". (W. L. en J. Brusse, Rotterdam 1935)
Russisch: Boris Lewin — Goloebyje Konwerty. (de lichtblauwe enveloppen). (Moskou 1935)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1969 A.)**

B. **SURINAME. — Steun aan koffie-ondernemingen.** De regeering stelt bij suppletoire begrooting aan de Tweede Kamer voor een bedrag van *f* 175.000 beschikbaar te stellen voor onmiddellijke steunverleening aan koffie-ondernemingen in Suriname.
Ter saneering van de koffiecultuur in dit gewest zal voorts een „koffie-centrale" worden opgericht, waarin alle daarvoor in aanmerking komende ondernemingen kunnen worden opgenomen.
Tevens wordt op deze suppletoire begrooting een post van *f* 38.750 uitgetrokken voor proefnemingen in het belang van de bacovencultuur. (Vaderland)
(Vor. ber. Bacovencultuur 1700 C.)

C. **MEMEL. — Verkiezingen voor den Landdag. —** Ondanks de groote beroering, die de laatste weken in het Memelgebied heeft geheerscht in verband met de verkiezingen van 29 Sept. '35 voor den Landdag, waardoor de aandacht der geheele wereld op het Memelgebied is gevestigd, hebben zich geen incidenten van ernstigen aard voorgedaan. In geheel Duitschland zijn betoogingen gehouden vanwege den „Volksbond van Duitschers in het buitenland".
Aangezien elke kiezer echter een blocnoot met ruim 200 bladzijden ontving, waarvan elk den naam van een candidaat bevatte, en elke kiezer uit deze blocnoot 28 vellen met de namen van zijn candidaten moest uitscheuren en in de stembus werpen, duurde de formaliteit zoo lang, dat in de meeste stembureaux de ongeveer 1000 kiezers, die er moesten stemmen, niet aan de beurt konden komen.
De verkiezingen zijn eerst op 30 Sept. '35 beëindigd. op het district Juknaice na waar 6 October nieuwe verkiezingen zullen worden gehouden. (A. N. P.)
(Vor. ber. Landdag 1640 G.; Kieswet 1927 K.)

D. **ENGELAND. — Sir Samuel Hoare's antwoord aan Frankrijk inzake een niet uitgelokten aanval op een anderen Europeeschen Staat. —**
Het Britsche ministerie van Buitenlandsche Zaken heeft op 29 September '35 het antwoord van Groot-Brittannië gepubliceerd op de onlangs door Frankrijk gestelde vragen, in hoeverre men in de toekomst zou kunnen rekenen op een daadwerkelijke en onmiddellijke toepassing door Groot-Brittannië van alle sancties krachtens artikel 16 van het Volkenbondsstatuut, voor het geval eenige Europeesche staat zich zou schuldig maken aan een niet uitgelokten aanval op een anderen Europeeschen staat.
Minister Hoare bevestigt daarin verschillende van zijn te Genève op 11 Sept. '35 afgelegde verklaringen. Hij herhaalt daar met nadruk de gedachte te hebben afgewezen, dat de houding der Engelsche regeering een andere zou zijn, dan een van onwankelbare trouw aan den Volkenbond en aan alles, dat hij vertegenwoordigt.
Hoare vervolgt zijn schrijven met te zeggen, dat hij deze gelegenheid aangrijpt om met volledige verantwoordelijkheid te herhalen, dat de bevolking van Engeland haar aanhankelijkheid had betuigd aan de principes van den Volkenbond en niet aan eenigerlei bijzondere manifestatie daarvan. Met nadruk herhaalt Hoare ook, dat Engeland met den Volkenbond voorstander is van een collectieve handhaving van het Handvest in zijn geheel en in het bijzonder van een standvastigen en collectieven weerstand tegen alle daden van niet uitgelokte agressie.
Hoare verklaart verder, dat de openbare meening geen uiting was van een vaag en wisselend sentiment, maar zijn rede voelde als een algemeen beginsel voor internationale gedragingen, waaraan hij wenschte vast te houden, zoo lang de Volkenbond een effectieve organisatie blijft. Het is echter een vitaal belang, dat dit geloof en deze daden collectief zijn. Als er risico moet worden gedragen ter wille van den vrede, dan moeten allen dit risico dragen. Zoolang de Volkenbond zich door zijn eigen voorbeeld zal weten te handhaven, zullen de Engelsche regeering en de Engelsche natie ten volle garant staan voor zijn beginselen. (Daily Telegraph)
(Vor. ber. Sir Samuel Hoare 1951 B.)

1 OCTOBER 1935

E. **FRANKRIJK. — De begrooting in 1936. —**
De ontwerp-begrooting van 1936 voorziet in uitgaven tot een bedrag van 40 milliard francs. In het begrootingsjaar 1930-'31 sloot de begrooting nog op 53½ milliard francs. Door de bezuinigingsmaatregelen in de jaren 1932 en 1934 kon de begrooting van 1935 worden gedrukt tot ongeveer 48 milliard, doch pas door de laatste ingrijpende noodmaatregelen is de regeering-Laval in staat voor 1936 een begrooting op te stellen ten bedrage van slechts 40 milliard. Zonder de noodmaatregelen zou de begrooting op zijn minst 49 milliard hebben moeten bedragen.
De uitgaven zijn met ongeveer 20% verminderd. Aan den anderen kant is, zooals sedert eenige jaren gebruikelijk, ook dezen keer weer een deel der uitgaven niet opgenomen in de gewone begrooting. Deze uitgaven hebben in de laatste jaren, en eveneens in 1935, ongeveer 10 milliard francs bedragen. Ook hier zijn aanzienlijke bezuinigingen aangebracht. Voor 1936 zal slechts 6.2 milliard op de buitengewone begrooting voorkomen, zoodat tenslotte de uitgaven voor 1936 worden geraamd op 46 milliard, tegenover 58 milliard in 1935. (Le Figaro)
(Vor. ber. Begrooting 1626 D.)

F. **SOVJET-RUSLAND. — Verlaging van détailverkoopprijzen voor brood, meel, enz. - Afschaffing van distributiekaarten voor vleesch, visch en suiker. —**
De pers publiceerde op 25 Sept. '35 de besluiten van den Raad van Volkscommissarissen en het Centraal Comité der Communistische Partij inzake de verlaging van de détailverkoopprijzen voor brood, meel, en grutterswaren en de afschaffing van het stelsel der distributiekaarten voor vleesch, visch, suiker, vetten en aardappelen.
In de toelichting op de besluiten wordt verklaard, dat door de afschaffing van het kaartenstelsel voor brood, bloem, grutterswaren en andere levensmiddelen en het bevorderen van den verkoop op groote schaal van brood en andere producten tegen door den Staat vastgestelde prijzen in de staatswinkels, de laatste resten der speculatie zijn verdwenen, terwijl het goederenverkeer er door werd bevorderd, evenals het welzijn der groote massa. Dank zij het succes van dezen maatregel, zijn de voorwaarden geschapen voor verlaging van de prijzen der levensmiddelen.
(A. N. P. - Izwestija)

A. **NEDERLAND. — Algemeene Synode der Ned. Herv. Kerk. —**
Een medewerker van de N. Rott. Crt. schrijft op 16 Augustus het volgende.
Wanneer men het opmerkelijke van deze synode in één woord wil samenvatten, dan zou men kunnen wijzen op de stelligheid, waarmee zij den samenhang tusschen kerk en maatschappelijk leven heeft geponeerd. Zij heeft een aansporing tot de classicale besturen gericht om buitengewone classicale vergaderingen te beleggen ter bespreking van allerlei „brandende vragen" op kerkelijk gebied en de veronderstelling is gewettigd, dat zij hiermee niet louter interne kwesties bedoeld heeft van reglementairen of organisatorischen aard. Zij heeft een belangrijke jaarlijksche som uitgetrokken, om den Oecumenischen Raad door de benoeming van een vasten secretaris in staat te stellen zijn arbeid uit te breiden. Zij heeft zich tot dien Oecumenischen Raad gewend met het verzoek, of deze als bemiddelaar tusschen de verschillende kerkgenootschappen een gemeenschappelijk manifest tegen den oorlog wil uitvaardigen. Dit alles getuigt van een prijzenswaardige actualiteit.
Alleen zou men kunnen opmerken, dat de synode het religieuze sentiment hierbij wel uitsluitend in „verootmoediging" zoekt. Zoowel de geloovigen, die op haar aansporing zich tegen den oorlogsgeest zullen gaan verzetten, als de twee predikanten (ds. B. Boers en ds. J. L. Snethlage), die voor haar gedaagd zijn om wegens hun politieke overtuiging een officieele berisping te ontvangen, zullen toch naast „verootmoediging voor God" nog wel iets anders noodig hebben om het door de synode hun voorgestelde doel te bereiken. (Nieuwe Rotterd. Crt.) **(1817 G.)**

B. **VEREENIGDE STATEN. — Begrooting 1935-1936.**
In een overzicht over de begrooting 1935-1936 wijst president Roosevelt op de verbetering van den toestand in de Vereenigde Staten gedurende de laatste drie jaar. Op het oogenblik, zoo verklaarde hij, breiden productie en handel zich weer uit.
De president wees er vervolgens op, dat het nettotekort voor 1935-1936 geheel te wijten is aan uitgaven voor steunverleening en bijna geheel aan uitgaven ter leniging van de werkloosheid. Er behoeven daarom, zoo zette hij uiteen, geen nieuwe belastingen te worden verwacht, mits de aanval op de progressieve belastingen wordt doorstaan.
Bij de bespreking van de begrootingscijfers voor 1935-1936 voorspelde de president, dat het totale deficit $ 3.282 millioen zal worden, vergeleken met de raming van Januari '35 ad $ 4.528 millioen; de inkomsten zouden volgens zijn meening $ 4.470 millioen beloopen en de uitgaven $ 7.752 millioen. Volgens de nieuwe schatting is de openbare schuld per 30 Juni 1936 $ 30.723 millioen tegen $ 28.700 millioen in Juni 1935. (New York Herald Tribune)
(Vorig bericht blz. 1837 I.)

C. **FILMKUNST. — Philips' geluids-smalfilmapparaat.**
Op de jaarbeurs te Utrecht (Sept. 1935) bracht de N.V. Philips' Gloeilampenfabrieken uit Eindhoven een smalfilm-apparaat voor het weergeven van geluidsfilms van 16 mM. breedte. Tengevolge hiervan worden nu eveneens de huiskamer, het kleine vereenigingslokaal e.d. voor den geluidsfilm geopend.
Het groote voordeel van den smalfilm is wel, dat deze onontvlambaar is en brandgevaar dus uitgesloten. Een verder belangrijk voordeel is, dat de geheele apparatuur slechts in 2 koffers gemakkelijk te transporteeren is.
Van groot nut zal dit geluids-smalfilmapparaat blijken te zijn voor de moderne reclame en propaganda ten bate van b.v. industrie, godsdienstige of politieke partijen; als zeer gewild hulpmiddel bij het onderwijs, enz. (Mededeeling van: N.V. Philips' Gloeilampenfabrieken, Eindhoven) **(Vor. ber. blz. 1972 I.)**

D. **VOLKENBOND. — Economische Commissie. - Minister Bonnet. - Mr. Van Lanschot. —**
In verband met een rede, welke de Fransche minister van Handel en Nijverheid, Bonnet, voor eenige dagen in de zitting van de Economische Commissie van den Volkenbond heeft gehouden, heeft Mr. Van Lanschot in zijn rede het standpunt van de Nederlandsche regeering hieromtrent toegelicht.
Wij laten hieronder in het kort de rede van minister Bonnet volgen:
In de zitting van de economische commissie van den Volkenbond wees de Fransche minister voor Nijverheid en Handel, Bonnet, op de noodzakelijkheid tot een herleving van het internationale ruilverkeer en verklaarde o.a. dat individueele pogingen moeten worden aangevuld, zoowel op zuiver commercieel als monetair gebied, door effectieve samenwerking der staten tot uitbreiding van den handel en stabilisatie van de wisselkoersen.

Aan de rede van Mr. Van Lanschot ontleenen wij het volgende:
Mr. Van Lanschot meende den Franschen gedachtengang met de volgende woorden getrouwelijk weer te geven: Frankrijk is bereid een meer liberale handelspolitiek te volgen ten aanzien van die landen, die hunnerzijds bereid zijn, zelf een dergelijke handelspolitiek te voeren en bovendien hun munt binnen redelijke grenzen stabiel te houden. Mr. Van Lanschot verwees in dit verband naar bepaalde verklaringen in de troonrede, die duidelijk te kennen geven, dat de Nederlandsche regeering besloten is, eenerzijds de goudwaarde van de munt stabiel te houden en anderzijds met de andere regeeringen samen te werken, om de hinderpalen te verwijderen, die op het oogenblik den internationalen handel in den weg staan.
(Le Temps - Telegraaf) **(Vorig bericht 1977 E.)**

E. **JOEGO-SLAVIE. — Japansche dumping. - Geen deviezen meer voor Japanschen import. —**
De Zuid-Slavische Nationale Bank heeft den grootimporteurs van Japansche goederen medegedeeld, dat in het vervolg voor voorschotten op den import van Japansche goederen, onverschillig of deze uit Japan direct dan wel door bemiddeling van andere landen worden ingevoerd, geen deviezen meer ter beschikking zullen worden gesteld. De maatregel wordt gemotiveerd met het feit, dat de Japansche dumping een groot aantal Zuid-Slavische ondernemingen in haar bestaan bedreigt. (Politika)

F. **NEDERLAND. — 26ste Accountantsdag. —**
Op 21 Sept. '35 werd te Rotterdam de 26ste Accountantsdag, uitgaande van het Nederlandsch Instituut van Accountants, gehouden.
Prof. mr. P. Lieftinck, hoogleeraar aan de Nederlandsche Handels Hoogeschool te Rotterdam, hield aan de hand van een door hem uitgebracht praeadvies een inleiding over de vraag: „Kan ordening der productie bijdragen tot verruiming der werkgelegenheid?"
Het prae-advies bestond uit 2 gedeelten; het eerste handelde over de behoefte aan economische ordening in het algemeen, in het tweede werden enkele typen werkloosheid besproken en de mogelijkheid harer bestrijding door ordening.
De heer F. F. van Doorne, accountant te 's-Gravenhage, hield een inleiding over het onderwerp: „De uniformiteit in de jaarrekening, boekhouding en kostprijsdaling". (A. N. P.) **(Vor. ber. blz. 1498 C.)**

G. **DUITSCHLAND. — Pact met Oostenrijk. —**
Naar vernomen wordt heeft de Duitsche gezant te Weenen, von Papen, opdracht ontvangen, de Oostenrijksche regeering een non-agressie-pact voor den tijd van vijf jaar aan te bieden.
Duitschland biedt aan:
1. Alle nationaal-socialistische propaganda in Duitschland en Oostenrijk tegen de Oostenrijksche regeering te staken.
2. Het Oostenrijksche Legioen in Duitschland te ontbinden.
3. Vermeerdering van den invoer van Oostenrijksche artikelen in Duitschland.
4. Opheffing van de bepaling, dat Duitsche toeristen, die Oostenrijk binnengaan, 1000 mark moeten betalen.
Hiertegenover wordt dan van de Oostenrijksche regeering verlangd:
1. De anti-Duitsche houding in de buitenlandsche politiek op te geven en deel te nemen aan de Duitsch-Poolsch-Hongaarsche alliantie.

2. De draconische politie-maatregelen tegen de Oostenrijksche nationaal-socialisten te staken.
3. De nationaal-socialisten, die in concentratiekampen zijn opgesloten en hier lange straffen uitzitten, geleidelijk in vrijheid te stellen.
(Ned. Tel. Ag. Reuter)

A. NEDERLAND. — Mathesis Scientiarum Genitrix. - 150-jarig bestaan. —
Het bekende Leidsche genootschap Mathesis Scientiarium Genitrix, waarvan de leerlingen over ons geheele land en ver buiten onze grenzen zijn verspreid, viert zijn 150-jarig bestaan.
In September 1785 werd de school gesticht met het doel handarbeiders meerdere ontwikkeling gedurende de avonduren bij te brengen. Dit onderwijs breidde zich steeds meer uit, zoodat thans volledige cursussen in bouwkunde, waterbouwkunde, lectro-techniek, handteekenen enz. worden gegeven. Het initiatief tot de stichting van de school is waarschijnlijk uitgegaan van Pieter van Campen, landmeter van beroep, die o.m. wis-, landmeet-, zeevaart-, en aardrijkskunde doceerde. Van de stichters vallen voorts te noemen: Bartholomeus van den Broek, Arnoldus van Gennep, J. Renier, A. de Bruine de Neve, de laatste drie studenten te Leiden, en Pieter Rijk. Deze laatste heeft de school in de eerste jaren van haar bestaan in zijn woning gehuisvest. Bartholomeus van den Broek gaf vijftig jaren belangeloos teekenonderwijs.
Het genootschap M.S.G. heeft in de anderhalve eeuw van zijn bestaan vele voorspoedige en vele moeilijke perioden gekend, de laatste vooral in jaren van politieke woelingen. Maar het genootschap heeft steeds den steun ondervonden van de leden van het Koninklijk Huis, van rijks-, provinciale- en gemeentelijke autoriteiten. In het begin der 19e eeuw bedroeg het aantal leerlingen 80, op 1 Januari 1934 ruim 400. In 1834 was voor salarieering van hulpleeraren ƒ 650 beschikbaar, de tegenwoordige begrooting loopt over een bedrag van ƒ 60.000, waarvan ƒ 30,000 aan salarissen. (Nieuwe Rotterd. Courant)

B. DANZIG. — Overeenstemming met Polen. —
De langdurige onderhandelingen tusschen Polen en de Vrije Stad Danzig zijn thans beëindigd en het protocol tot regeling van het goederenverkeer tusschen beide gebieden in verband met de door Danzig uitgevaardigde deviezenregeling is geparafeerd en zal onderteekend worden zoodra de besprekingen over het gebruik van de haven van Danzig zijn afgeloopen. Ten aanzien van den buitenlandschen handel en het transitoverkeer wordt volledige vrijheid voor het deviezenverkeer gewaarborgd, ook voor de toekomst. Wat betreft het betrekken van goederen uit Polen heeft de Senaat van Danzig toegezegd, den omvang daarvan zooveel mogelijk op het normale peil te zullen handhaven en de deviezenmaatregelen voor den Danziger gulden niet te gebruiken voor maatregelen die een vermindering van het goederenverkeer tengevolge zouden kunnen hebben. (Gazeta Polska)
(Vorig bericht blz. 1903 C.)

2 OCTOBER 1935

C. DUITSCHLAND. — Landsverdediging. —
De correspondent van de „Daily Telegraph" geeft uitvoerige bijzonderheden over de reorganisatie van de weermacht sedert de invoering van den dienstplicht. De minister van Oorlog, Von Blomberg en de chef van de legerleiding, generaal Von Fritsch hebben onder zich drie legergroepen te Berlijn, Kassel en Dresden, onderverdeeld in tien verdedigingskringen t.w. Koningsbergen, Stettin, Berlijn, Dresden, Stuttgart, Munster, München, Breslau, Kassel en Hamburg.
De minister van Luchtvaart, generaal Goering heeft het opperbevel over zes luchtcommandodistricten, t.w. Koningsbergen, Berlijn, Dresden, Munster, München en Kiel.
De chef van de admiraliteit, admiraal Raeder heeft het bevel over de vloot te Kiel en Wilhelmshafen.
(Daily Telegraph) **(Vorig bericht 1870 D.)**

D. BELGIE. — Bezuiniging. —
In verband met het begrootingstekort heeft de Belgische regeering bepaald, dat de uitgaven van alle ministeries met 15% moeten aan alle ministerieele premier zal te dien aanzien aan alle ministerieele departementen formeele instructies doen toekomen.
(Gazet van Antwerpen) **(Vor. ber. blz. 1516 C.)**

E. NEDERLAND. — De Postchèque en Girodienst in 1934. —
In het verslag van den postchèque- en giro-dienst over 1934 wordt medegedeeld, dat op nagenoeg alle punten van den dienst weder vooruitgang kon worden geconstateerd.
Het aantal postrekeningen bedroeg bij den aanvang van het jaar 224.261. Dit aantal steeg met 20.783, zoodat er op 1 Dec. 1934 waren 245.044.
De geldelijke omzet is van ƒ 11.909.000.000 in 1933 gestegen tot ƒ 13.236.000.000; een vermeerdering dus van ƒ 1.327.000.000, welke evenals het jaar daarvoor voor het overgroote deel (ƒ 1.140.000.000) weer komt op rekening van het eigenlijke giroverkeer.
Het totaal saldo tegoed op alle rekeningen is in het verslagjaar rond ƒ 7.800.000 toegenomen.
De geldelijke uitkomsten van den dienst mogen, mede als gevolg van den bedoelden maatregel betreffende de belegging, bevredigend worden geacht. Over 1934 wijst de voorloopige exploitatierekening een voordeelig saldo aan van ƒ 3.682.000.
Het totale winstsaldo bedraagt rond ƒ 4.095.000.
Hier in is echter een bedrag van ƒ 503.000 begrepen aan buitengewone winst, verkregen door vervroegde aflossing à pari van beleggingen, welke tegen een lageren koers te boek stonden. Wordt dit bedrag buiten beschouwing gelaten, dan bedraagt het winstsaldo ongeveer ƒ 3.592.000, d. i. ongeveer ƒ 269.000 meer dan dat van 1933.
Naar het buitenland werd in totaal verzonden ƒ 637.443.
(Verslag Postchèque- en Girodienst)
(Vorig bericht blz. 1696 I.)

F. NEDERLAND. — Nederlandsche Heide Maatschappij. - 47 ste Algemeene Vergadering te Nijmegen. —
De Nederlandsche Heide Maatschappij heeft te Nijmegen haar 47ste Algemeene Vergadering gehouden. De openingszitting werd bijgewoond door den minister van Staat, jhr. mr. Ch. J. M. Ruys de Beerenbrouck en den Commissaris der Koningin in Gelderland mr. S. baron van Heemstra.
Na de openingsrede van den voorzitter werd, met betrekking tot hetgeen was gezegd over het feit, dat de samenwerking tusschen de regeering en de Heide Maatschappij inzake de ruilverkaveling nogal te wenschen overliet, door dr. Lovink geprotesteerd tegen sommige gestes van regeeringsautoriteiten. Dit protest vond bijval. De afdeeling 's-Gravenhage stelde zelfs een motie van afkeuring voor die niet werd aangenomen.
De jaarverslagen werden goedgekeurd; de rekening over 1934 sloot met een voordeelig saldo van ƒ 4780.47½. De aftredende commissarissen werden herkozen. In de vacature van wijlen F. B. 's Jacob werd gekozen de heer H. Th. 's Jacob te Staverden.
Bij de rondvraag werd gepleit voor eigenaars van kleine boerenbedrijven. Door de menschen hun eigen grond te doen ontginnen houdt men ze buiten de werkverschaffing, en men kan hun, bij wijze van steun een toeslag geven. De inspecteur van de Rijkswerkverschaffing, de heer Van Lonkhuijzen, antwoordde, dat in deze richting reeds words gewerkt onder toezicht van de Ned. Heide Maatschappij.
(A. N. P.) **(Vorig bericht blz. 1477 F.)**

G. KARAKORUM-EXPEDITIE. — Ontdekkingen van dr. P. C. Visser. —
De „Evening Standard" bevat een bericht uit Srinagar, dat dr. Ph. C. Visser daar is aangekomen na een ontdekkingsreis van drie maanden in de onbetreden woestijnen van Indië aan den Noordkant van het Karakorum-gebergte.
De Lubra en Shyokvalleien zijn thans geheel verkend evenals die van Shakesgam. Verder werden achttien nieuwe gletschers ontdekt, waarvan sommige zestien mijl lang waren. Twee maanden leefde de expeditie op een hoogte tusschen 18.000 en 20.000 voet in doodelijke eenzaamheid. De laatste honderd mijl waren de meest vermoeiende, dr. Visser kreeg koorts en werd over den laatsten pas op een hoogte van 17.000 voet heengedragen.
Dr. Visser noemde de resultaten verkregen op het gebied van cartografie, geologie, zoölogie en de studie van het ijs-tijdperk alleszins bevredigend.
Tusschen de Lubra en Shyokvalleien werd nog een goed begaanbare pas ontdekt. (Evening Standard)
(Vorig bericht 1791 C.)

A. NEDERLAND. — Staatsbegrooting 1936. - Raming der belastingen. —

	1935	1936
Grondbelasting	ƒ 9.870.000	ƒ 10.125.000
Inkomstenbelasting	74.200.000	74.600.000
Vermogensbelasting	19.015.000	18.375.000
Verdedigingsbelasting I	9.200.000	8.000.000
Belasting doode hand	3.000.000	2.000.000
Dividend- en Tantièmebelasting	12.000.000	12.000.000
Invoerrechten	97.500.000	84.000.000
Statistiekrecht	1.800.000	1.600.000
Accijns op zout	2.000.000	2.500.000
Accijns op geslacht	6.500.000	5.000.000
Accijns op wijn	2.800.000	2.700.000
Accijns op gedistilleerd	31.000.000	28.250.000
Accijns op bier	10.000.000	7.000.000
Accijns op suiker	50.000.000	53.000.000
Accijns op tabak	34.000.000	35.000.000
Belasting op goud. en zilv. werken	550.000	475.000
Omzetbelasting	81.500.000	60.000.000
Zegelrechten	16.000.000	17.000.000
Registratierechten	11.500.000	12.000.000
Successierechten	33.000.000	34.000.000
Couponbelasting	5.000.000	5.000.000
Totaal belastingen	ƒ 510.435.000	ƒ 472.625.000
Overige gewone middelen	132.595.287	129.363.638
Totaal gewone middelen	ƒ 643.030.287	ƒ 601.988.638

Nederlands Financiën 1913—1934.

Hieronder volgt een overzicht van de laatste ruim 20 jaren, met splitsing van uitgaven en ontvangsten in gewone en buitengewone vanaf het dienstjaar 1929 in Titel A (Gewone dienst) en Titel B (Kapitaaldienst). Uit den aard der zaak is de afloop van de diensten 1914 tot en met 1924 in dit overzicht opgenomen met de cijfers, gelijk die zijn na uitschakeling van de crisisontvangsten en uitgaven.

Dienstjaren 1913 t/m	Voor- of nadeelige saldi van den gew. dienst §) ƒ	Voor- of nadeelige saldi v. d. buitengew. dienst §) ƒ	Voor- of nadeelige saldi van den geheelen dienst ƒ
1922	— 4.273.617,34	— 899.360.622,71½	— 903.634.240,05½
1923	— 14.182.083,93	— 78.186.161,21	— 92.368.245,14
1924	+ 2.674.020,25½	— 59.285.120,90	— 56.611.100,64½
1925	+ 44.280.128,08½	— 31.455.234,58	+ 12.824.893,50½
1926	+ 66.374.409,62	— 26.064.646,68	+ 40.309.762,94
1927	+ 75.259.938,22½	— 10.336.656,24½	+ 64.923.281,98
1928	+ 57.196.298,36	— 178.092.766,76	— 120.896.468,40
1929	+ 58.207.904,82*)	— 116.773.136,57	— 58.565.231,75
1930	+ 27.942.986,41*)	— 43.556.316,54	— 15.613.330,12½
1931	— 45.599.667,—	— 91.195.536,72½	— 136.795.203,72½
1932	— 76.048.553,—	+ 172.310.713,—	+ 96.262.160,—
1933	— 55.871.028,—	+ 104.784.641,53½	+ 48.913.613,53½
1934	— 37.195.178,11	— 927.218.787,79†)	— 946.413.965,90

*) Bestemd voor het Reservefonds, ingesteld bij de wet van 19 Dec. 1931 (Staatsblad No. 529).
§) In de saldi van den buitengewonen dienst en van den geheelen dienst van de jaren 1928 en 1929 zijn, in tegenstelling met vorige opgaven, wat den dienst betreft, onder de uitgaven medegerekend de gelden, besteed tot aflossing met gedeeltelijke conversie van een tweetal 6% leeningen en onder de ontvangsten de N.U.M.-uitkeering, welke tot die aflossing gedeeltelijk in staat stelde en wat den dienst 1929 betreft onder de uitgaven medegerekend de gelden, besteed tot aflossing met gedeeltelijke conversies van een 6% leening ad $ 40 millioen en onder de middelen de gelden, verkregen uit een leening, welke tot die aflossing gedeeltelijk in staat stelde.
†) Waaronder o.a. extra-amortisatie wegens conversie ƒ 897.403.500. De hiertegenover staande opbrengst ad ƒ 905.461.774 wordt niet onder de ontvangsten verantwoord. (Tel.)

(Vorig bericht blz. 1965 A.)

B. ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — Abessynische legersterkte. —

De correspondent van de „Times" te Addis Abeba seint aan zijn blad, dat het thans mogelijk is nauwkeurige cijfers te geven over de gewapende troepen, waarover Abessynië in geval van oorlog zou kunnen beschikken.
Het totaal aantal krijgslieden bedraagt 1.083.000, als volgt verdeeld: Bale-Ogaden-legers 35.000 man; Harar-Ogaden 40.000 man; Boran 10.000 man, Aroessi 40.000 man; Sidamo 48.000 man; Walamo 40.000; Kambata 30.000; Goerage 55.000; Jimma 47.000; Koelo 35.000; Konso 20.000; Maji 43.000; Gole 35.000; Allegs 102.000; Gojjam 55.000; Sjoa 100.000; Ankober 25.000; Gondar 60.000; Wolkait 50.000; Tigre 50.000; Lasta 50.000; Koko 15.000; Tigre-Ankali 25.000; Yeju-Ankali 43.000; Desnie 78.000 en Aoessa 35.000 man.
De mobilisatie van deze krijgslieden zal uitsluitend behoeven te bestaan uit samentrekken en naar de verschillende fronten verzenden. De voedselvoorraden zijn gereed en de krijgslieden laten thans reeds hun haren lang groeien, zooals gebruikelijk is, ter bescherming tegen de felle zon gedurende het seizoen, waarin de strijd zich zal afspelen. (Times)

(Vorig bericht blz. 1977 E.)

C. SCHEIKUNDE. — Nederl. Biochemische Vereeniging. —

Dezer dagen vergaderde de Ned. Biochemische Vereeniging (onderafdeeling van de Ned. Chem. Ver.) in het Histologisch Laboratorium der Amsterdamsche Universiteit.
De eerste spreker, prof. dr. H. R. Kruyt uit Utrecht, die de verhouding van kolloiedchemie en biologie besprak, begon zijn voordracht met het accentueeren van het groote verschil in studie-materiaal van beide wetenschappen. De chemie bestudeert evenwichten en kineteca, de beweging naar een evenwichtstoestand. De biologie neemt nooit echte evenwichtstoestanden waar, omdat het levensverschijnsel zich juist kenmerkt doordat geen evenwichten, ten hoogste stationnaire toestanden optreden. De physische chemie houdt zich bovendien vooral bezig met homogene systemen, die afgesloten zijn van de omgeving, terwijl biologische problemen juist heterogene gebieden, in voortdurende wisselwerking met de omgeving betreffen. De kolloiedchemie neemt als jongere tak der physische chemie een bijzondere plaats in ten opzichte van de biologie. Hier treden inderdaad ook schijnbare evenwichtstoestanden op, terwijl deze wetenschap morphologisch raakt aan de biologie, waar eveneens disperse systemen en grensvlakproblemen een groote rol spelen. Zeer belangrijk is de oriëntatie van electropolaire moleculen in een grensvlak, eveneens het richten van water aan een oppervlak, de oorzaak van het waterbindend vermogen. De kolloiedchemie, hoe onvolledig overigens, heeft tal van begrippen naar voren gebracht die voor de biologie uiterst bevruchtend hebben gewerkt.
Hierna sprak als gast prof. dr. H. Freundlich, vroeger te Berlijn, thans te Londen, een der grondleggers van de kolloiedchemie, over: Thixotropie en Prof. G. C. Heringa over Oxydatie-Katalyse aan grensvlakken. (Red. K. H. A.)

(Vorig bericht Scheikunde blz. 1751 E.)

D. SOVJET RUSLAND. — Nieuwe hiërarchieke rangordening bij het leger. —

Het officieele Sovjet-telegraafagentschap publiceert drie verordeningen van het Centraal Executief Comité en van den Raad van Volkscommissarissen inzake een volledige wijziging in de hiërarchieke rangorde van het Roode Leger, de instelling van een generalen staf van het Roode Leger en het verbod tot het dragen van militaire uniformen door alle niet-militaire organisaties en instellingen. Alle rangen in het leger zijn hersteld, tot zelfs de rang van Maarschalk. (Sovjet-Telegr.) **(Vor. ber. blz. 1888 I.)**

E. NEDERLAND. — Buitengewone Algemeene Vergadering van de Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond". —

De Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond" hield op 21 en 22 September '35 te Amsterdam een Buitengewone Algemeene Vergadering, welke zeer druk bezocht was en ook bijgewoond werd door den Eere-Voorzitter, Mr. D. Fock.
In zijn openingswoord herdacht de Voorzitter het overleden Eerste Kamerlid Mr. H. Smeenge en Mr. C. H. Guépin, in leven lid van het Hoofdbestuur.
Eerst heeft Dr. Bierema een uitvoerige uiteenzetting gegeven over de door de Liberale Tweede-Kamerfractie gevoerde en te voeren politiek, waarna de Voorzitter van de Partij, Mr. W. C. Wendelaar, het standpunt van het Hoofdbestuur vertolkt heeft over de taak van de Liberale Partij in de naaste toekomst, en tevens de plannen ontvouwd heeft voor een krachtige Liberale actie.
Bij de besprekingen bleek de vergadering in de in uitzicht gestelde actie vertrouwen te stellen en overtuigd te zijn, dat deze zal leiden tot het voeren van een doelbewuste liberale politiek, waarbij de tegenwoordige economische en sociale vraagstukken in het licht van het liberale beginsel zullen worden bezien..
De vergadering vereenigde zich met de door het Hoofdbestuur genomen maatregelen om op korten termijn te komen tot verwezenlijking van datgene, wat op het oogenblik onder de Liberalen als dringend noodzakelijk wordt gevoeld en gaf blijk van ernstig te willen medewerken aan het verlevendigen van de Liberale actie.
In de plaats van Prof. Mr. C. W. de Vries, die zijn zetel in het Hoofdbestuur ter beschikking had gesteld voor een jongere, werd gekozen Mr. N. A. Stempels te Utrecht.
Bij de rondvraag werd uit de vergadering ernstig gewaarschuwd tegen de aantasting van de geestelijke vrijheid, die, in deze tijden van rasvervolging en oorlogszucht, in landen, waar de liberale beginselen verlaten zijn, met voeten wordt getreden en een beroep gedaan op het Nederlandsche Volk om krachtig tegen elke aantasting van de geestelijke vrijheid te waken, waarmede de vergadering geestdriftig instemde.
(Mededeeling: De Vrijheidsbond)

(Vorig bericht Vrijheidsbond 1740 E.)

A. AUSTRALIE. — Het begrootingsjaar 1934-1935. —
De bij het Huis van Afgevaardigden ingediende begrootingscijfers wijzen op teeken van herstel. Het begrootingsjaar 1934-1935 heeft een opbrengst opgeleverd, welke de raming met een bedrag van £ 4 millioen overtreft, terwijl het overschot £ 177.000 bedraagt tegen een raming van £ 14.000.
De begrooting van het volgende dienstjaar voorziet in een bedrag van £ 4 millioen voor defensie-doeleinden, terwijl voorts £ 2 millioen is uitgetrokken voor de grondorganisatie in verband met nieuwe binnenlandsche luchtlijnen. Door tariefconcessies zal de invoer van Britsche goederen, volgens de raming £ 30.000 minder opbrengen.
Zoowel de cijfers betreffende wolnijverheid, als het zuivelbedrijf wijzen op een verbetering van den toestand, welke nog aanhoudt. (Star, Melbourne)

B. OOSTENRIJK. — Boodschap van Aartshertog Otto. —
Aartshertog Otto heeft de volgende boodschap tot het Oostenrijksche volk gericht:
„Het volk heeft thans geleerd, dat de fundamenten van een nieuw Oostenrijk gevonden zijn in de overblijfselen van het oude Oostenrijk. Daarbij kan ook de Kroon gevonden worden, die geen Habsburg nog ooit beschouwd heeft als een ijdel stuk speelgoed, maar die voor menigeen een doornen kroon is gebleken. Dit zou ook heel goed mijn lot kunnen zijn, wanneer de wensch van het volk naar herstel van de monarchie vervuld zou worden. Ik zou daaraan geen weerstand kunnen bieden, want de voorvechter van het Oostenrijksche volk te zijn, is de plicht van den erfgenaam van den keizermartelaar. Deze plicht moet worden vervuld, zelfs al vraagt hij zware offers van den drager der Kroon. Ik zou deze offers op mij nemen, gelijk mijn beminde vader, geloovende in Gods wil en vertrouwende op het volk. Dit vertrouwen zal mij niet teleurstellen. De bewijzen van liefde en aanhankelijkheid, die mij, den banneling, bereiken, vertellen mij, dat ik kan rekenen op allen, die voelen en denken als Oostenrijkers". (Reichspost)
(Vor. ber. Habsburger 1875 I.; legitim.bew. 1877 C.)

3 OCTOBER 1935

C. NEDERLAND. — Rijksmetaalcommissie. —
Dezer dagen heeft de installatie plaats gehad van de als onderdeel van de plannen tot stelselmatige economisch-technologische exploratie van Nederland ingestelde Rijksmetaalcommissie.
De minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, prof. dr. ir. H. C. J. Gelissen, heeft daarbij een rede gehouden. (Vaderland) **(V. b. Econ. Techn. 1888 F.)**

D. GENEESKUNDE. — Inaugureele rede van Prof. dr. J. van Lookeren Campagne. —
Op 1 Oct. '35 heeft prof. dr. J. van Lookeren Campagne, benoemd buitengewoon hoogleeraar aan de rijksuniversiteit te Groningen, dit ambt aanvaard met het uitspreken van een rede over: „Voeding en opvoeding in verband met immuniteit", waaraan wij o.a. het volgende ontleenen:
De maatregelen tegenover infectieziekten waren tot dusverre in hoofdzaak van tweeërlei aard, het wegnemen van besmettingsbronnen, ook door isolatie en doeltreffende behandeling van patiënten, en de specifieke immunisatie. Terwijl echter deze maatregelen t. o. v. ziekten als typhus en cholera, tuberculose en syphilis, pokken, diphterie en tetanus zeer effectief zijn gebleken en het tegenover enkele, als tuberculose, roodvonk en mazelen nog meer beloven te worden, zijn andere, vooral de griep- en aanverwante infecties moeilijk op deze wijze te bestrijden. Toch past ook tegenover deze geen fatalistisch standpunt, daar op andere wijze het gevaar ervan te verminderen is en wel door onspecifieke verbetering van den weerstand via den leefregel. De leefregel bepaalt vooral bij kinderen in hooge mate de immuniteit en van de factoren hierin zijn de voeding en opvoeding doorslaggevend, terwijl andere als zonbestraling en juiste regeling van de warmte-afgifte meer bijkomstige beteekenis hebben. Spr. behandelde een aantal punten, die bij de voedingsregeling van het meeste belang zijn voor de immuniteit. Ten eerste de quantitatieve regeling, daar overvoeding niet minder schadelijk is dan ondervoeding. In de tweede plaats de qualitatieve regeling, dus de juiste onderlinge verhouding van alle voedselbestanddeelen, als eiwitten, vetten, koolhydraten en alle anorganische stoffen. Bijzondere vermelding verdienen in dit verband de vitaminen, waarvan de studie juist in de laatste jaren zoo belangrijke vorderingen heeft gemaakt. En tenslotte de regelmaat in de voeding, die zoowel in het dierexperiment als in de practijk van zoo groote beteekenis is gebleken.
Dat ook de opvoeding belangrijk is voor den weerstand tegenover infecties, daar het zenuwstelsel hierop grooten invloed uitoefent, wordt eerst in den laatsten tijd meer en meer ingezien. De verklaring hiervoor is slechts ten deele te zoeken in het feit, dat de opvoeding beslissend is voor een aantal min of meer lichamelijke factoren, als eetlust, voedingsregelmaat, lichamelijke vermoeienis en slaap. Daarnaast is men gedwongen meer rechtstreeksche beïnvloeding van de immuniteit door het zenuwstelsel en de psyche aan te nemen. Regelmaat in de levensgewoonten, geestelijk evenwicht en goede stemming blijken gunstig te werken op den weerstand tegen infecties, hoewel de gevoeligheid in dit opzicht ook bij kinderen volstrekt niet altijd even groot is. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Ambtsaanv. i. h. Onderwijs 1853 A.)

E. NEDERLAND. — Een Noordelijke Economisch-Technologische organisatie. - Rapport van de Commissie van Advies. —
Het rapport van de Commissie van Advies, die zich tot taak had gesteld, het nut en het doel van een Economisch-Technologische Organisatie voor de provinciën Friesland, Groningen en Drente te bestudeeren en eventueel de stichting daarvan voor te bereiden, is thans verschenen.
Het rapport is onderverdeeld in de navolgende hoofdstukken:

1. De Economische structuur en de huidige economische gesteldheid der drie Noordelijke Provinciën.

2. Vraagstukken, welke voor de economische ontwikkeling van de drie Noordelijke Provinciën van beteekenis zijn.

3. De wenschelijkheid van de oprichting eener Noordelijke Economisch Technologische Organisatie en de eventueele functie dezer Organisatie.

4. De uitwerking.

De bedoeling is tegen half October te Groningen, Leeuwarden en Assen provinciale bijeenkomsten te beleggen, teneinde tot een uitspraak te komen omtrent de wenschelijkheid van de oprichting eener Noordelijke Economisch-Technologische Organisatie.
(A. N. P.) **(Vor. ber. Econ. Techn. 1984 C.)**

F. FINLAND. — Economische toestand. —
Uit de rapporten der bankinstellingen blijkt, dat de geldmarkt zeer ruim is. Het totaal der deposito's bij de spaar- en handelsbanken steeg met 250 mill. F.Mk. tot 13.900 mill. F.Mk., d. i. 700 mill. Mk. meer dan verleden jaar. De buitenlandsche saldi liepen terug met 61 mill. Mk. en het obligatiebezit met 32 mill. Mk. Het totale kassaldo steeg van 349 mill. tot 550 mill. Mk., hetgeen beteekent, dat ongeveer de helft van de eigen middelen der handelsbanken zonder emploi is.
De buitenlandsche betalingsbalans was iets minder gunstig door den verminderden uitvoer, doch het tegoed der staats- en handelsbanken steeg toch van 1.576 mill. verleden jaar tot 1.825 mill. Mk. in het afgeloopen kwartaal, terwijl de schuld van 235 mill. Mk. tot 252 mill. Mk. steeg. De koopkracht van de Finsche Mark was zeer stabiel, terwijl de gouddekking gedurende het laatste kwartaal van 50.4% tot 50.6% steeg.
De invoer ging merkbaar achteruit en gaf slechts een overschot van 19 mill. Mk. tegen 211 mill. Mk. gedurende dezelfde periode van 1934.
Gedurende het tweede kwartaal werd voor 1.383 mill. Mk. ingevoerd, waarvan 864 mill. grondstoffen, machines e.d., hetgeen een toeneming van 73 mill. beteekent tegenover 1934. De opvallend groote invoer van grondstoffen wijst op een voortdurende expansie der industrie.
De totale productie der industrie ging sedert Juni sterk achteruit, vooral door de verminderde productie van gezaagd hout.
De koersdaling der bankaandeelen gedurende het eerste kwartaal kwam tot stilstand, terwijl de koersen der industrieele aandeelen over het algemeen stegen. De algemeene aandeelenindex, welke in Maart 139.9 beliep, steeg in Juni tot 143.3 (1926 = 100), hetgeen een stijging van 2% beteekent.

	1933 Juni	1934 Juni	1935 Juni
Aandeelen	88	99	104
Industrie	131	179	205
Totale index	105	131	143
Obligaties tot. index	107	119	126

De koersen der obligaties bleven ongeveer constant. Het rendement bedroeg iets minder dan 5½%.
Tengevolge van de aanhoudende droogte was de oogst minder goed dan in 1934. (Suomenmaa, Helsinki)

4 OCTOBER 1935

H. FRANKRIJK. — De sterkte der Fransche vloot in de Middellandsche Zee. —
Paris Midi berekent, dat het eerste Fransche eskader ter reede van Toulon zes kruisers van 10.000 ton omvat, vier divisies van drie torpedojagers van meer dan 2000 ton, drie devisies van drie torpedojagers van 1500 ton, een vervoerschip voor vliegtuigen en twee eskaders van zes duikbooten elk, benevens een moe-

derschip van vliegtoestellen, dat op het oogenblik verbouwd wordt. Voorts is er een schooldivisie, bestaande uit oude pantserschepen en andere vaartuigen van minder beteekenis. Te Toulon bevindt zich bovendien een vloot van 25 duik- en torpedobooten ter verdediging van dit zeefront en te Bizerte is een macht van twee smaldeelen duik- en vijf torpedobooten samengetrokken. Ten slotte waken aan de kust van Syrië en in de Roode Zee enkele kleine bodems voor de eerbiediging van de vlag.
Alles bij elkaar over de honderd meerendeels lichte schepen, bijna alle modern en in staat terstond zee te kiezen. Den laatsten tijd zijn deze krachten door geen enkel vaartuig uit het noorden versterkt. (Paris Midi)
(V. b. vloot 1855 G.; Engelsch-Ital. vloot 1973 D.)

A. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Motie-Van den Tempel inzake verlaging van salarissen verworpen. — In de op 1 Oct. '35 gehouden vergadering van de Tweede Kamer was aan de orde de stemming over de motie-Van den Tempel, welke als volgt luidt:

„De Kamer, gelet op de reeds aangebrachte verlaging van de bezoldiging van het rijkspersoneel en de onderwijzers en op de overige maatregelen, welke op de positie van deze ambtenaren een ongunstigen invloed hebben geoefend, verzoekt der regeering aan haar voornemen tot verdere verlaging van de salarissen geen gevolg te geven en gaat over tot de orde van den dag."

De heer Aalberse (R.K.) zegt, dat in verschillende landen aan de werking van het parlementaire stelsel de meeste afbreuk is gedaan, doordat de parlementen op den stoel der regeering willen gaan zitten. Verkeerd ware het, als de Staten-Generaal vooraf hun meening ten dezen kenbaar maakten. Daarom behoort eerst de Kroon den maatregel nopens de salarissen vast te stellen. Spr.'s fractie stemt deswege tegen.
De Kamer verwerpt de motie met 56 tegen 25 stemmen. Vóór: S.D.A.P., C.P. en de heeren Van Houten (C.D.) en Arts (R.K.V.P.). (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. bezuiniging salarissen 1839 D. en 1881 A.)

B. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Het Bezuinigingsontwerp goedgekeurd. - Capitulantenreglement Diensttijd. —
De Tweede Kamer heeft op 2 Oct. '35 het bezuinigingsontwerp met 51 tegen 23 stemmen aanvaard. Het onderdeel betreffende de verlaging van de ziekteuitkeeringen van 80 op 70 pct. van het loon, is voorloopig uit het ontwerp genomen.
Met betrekking tot het spoorwegbeheer zeide minister Van Lidth de Jeude o.a.: De spoorwegtekorten moeten verdwijnen, want dat wordt werkelijk een onhoudbare toestand. Er zullen voorstellen worden gedaan om de kapitaalslasten der spoorwegen te verlichten en om het geheel der financieele lasten van het spoorwegbedrijf onder het oog te zien.
Men moet den toestand verbeteren door groote frequentie en snelheid op lange afstanden, door vervanging van stoom-locomotieven door Diesel of electrische motoren, enz.
Het capitulantenregelement is aangenomen met 56 tegen 26 stemmen (tegen de S.D.A.P., C.P., 2 R.K. en de heer Van Houten (C.D.).
De verlenging van den diensttijd wordt aangenomen met 59 tegen 23 stemmen (S.D.A.P., C.P. en de heer Van Houten). (Het Vaderland)
(Vor. ber. 1985 A.; Critiek 1839 D.).

C. ENGELAND. — Labourcongres vóór Sancties. — Het Labourcongres dat te Brighton werd gehouden, heeft met 2.168.000 tegen 102.000 stemmen de resolutie aangenomen, waarbij Labour zich uitspreekt voor het toepassen van sancties door den Volkenbond. (Manchester Guardian) **(Vor. ber. blz. 1974 G.)**

D. DENEMARKEN. — Het Parlement ontbonden. — De koning heeft een besluit onderteekend, waarbij het Folketing (de Tweede Kamer) op 21 October '35 wordt ontbonden. Den volgenden dag zullen nieuwe verkiezingen worden gehouden.
De crisis is veroorzaakt door de eischen der boeren inzake steunverleening. (Politiken)
(Vor. ber. boerenbetooging 1912 G.)

E. INTERN. PARLEM. HANDELSCONFERENTIE. — Neville Chamberlain en stabilisatie. —
Bij de opening van het 20ste congres van de internationale parlementaire handelsconferentie op 1 Oct. 1935, waaraan werd deelgenomen door een Nederlandsche delegatie, bestaande uit de heeren mr. W. M. van Lanschot, mr. dr. Van Rijckevorsel en J. Oudegeest, heeft de Britsche minister van Financiën, Neville Chamberlain, een rede gehouden, waarin hij o.a. verklaarde, wel te verwachten, dat de gouden standaard op den duur weer zal worden ingevoerd. Hij is echter van oordeel, dat de toestand thans niet gunstig genoeg is om Engeland in staat te stellen, zulk een moeilijk experiment uit te voeren. Bij den huidigen gespannen toestand in Europa, zoo zeide hij, zijn zelfs zeer schuchtere pogingen om tot stabilisatie te komen absoluut ondenkbaar. (Daily Telegraph)
(Vorig bericht Chamberlain 1865 C.)

F. ROEMENIE. — De „Universul" en de Poolsche politiek. —
De „Universul" verlangt van de Poolsche regeering een duidelijk antwoord op de vraag, waarom zij een dubbelzinnige politiek volgt.
Het grootste Roemeensche blad, de spreekbuis van Titulescu, stelt vast, dat Polen een houding aanneemt die het wantrouwen van de andere staten moet wekken. Door vredesverdragen hebben alle staten die in den wereldoorlog gebloed hebben, de voldoening gekregen dat zij zich binnen het kader hunner grenzen vrij konden ontwikkelen. Het hooghouden van deze verdragen en het bestrijden van elk revisionisme, het verdedigen van de beginselen van den nieuwen status quo in Europa en de handhaving van den Europeeschen vrede moet met name in die staten, die in het verleden hebben geleden, en hun nationale eenheid en vrijheid hebben teruggevonden, den grondslag der politiek vormen.
Deze politiek zou onvoorwaardelijk ook die van Polen moeten zijn. In werkelijkheid echter volgt de Poolsche regeering een dubbelzinnige politiek, ofschoon een eerste voorwaarde van een staatspolitiek bestaat in haar oprechtheid. Het bondgenootschap tusschen Polen en Roemenië is onvereenigbaar met de houding van de Poolsche regeering tegenover Hongarije en Duitschland. Inplaats van allerlei berichten rond te strooien met het doel de verantwoording voor haar politiek anderen op de schouders te leggen, zou de Poolsche regeering er beter aan doen om een ondubbelzinnige positie-opheldering te geven.
Wij zouden de eersten zijn — besluit het blad — om het te betreuren wanneer de opheldering te laat kwam, en daardoor de vriendschappelijke betrekkingen tusschen het Roemeensche en Poolsche volk zouden worden geschaad. (Universul)

G. BULGARIJE. — Revolutiepoging voorkomen. —
De regeering heeft naar de minister-president aan de pers verklaarde, over het geheele land den uitzonderingstoestand afgekondigd. De op 3 Oct. '35 vastgestelde parade en feestelijkheden ter gelegenheid van den verjaardag van de troonsbestijging van den koning en de onafhankelijkheidsverklaring van Bulgarije, werd uitgesteld.
Dit is geschied in verband met de ontdekking van een poging tot opstand uitgaande van den Swenokring, die ook reeds aan den Staatsgreep op 19 Mei 1934 had deelgenomen. De reserve-luitenant Weltsjeff, de organisator van dezen staatsgreep, werd bij zijn aankomst te Sofia uit het buitenland, waar hij in ballingschap leefde, gearresteerd.
Todoroff, de vroegere minister van Financiën, en meer personen zijn gearresteerd. De arrestaties der samenzweerders, die behalve tot de Sweno-kring ook tot de links radicale boerenpartij behooren, duren voort. De samenzwering is door de regeering onderdrukt.
Het hoofddoel moet geweest zijn Koning Boris af te zetten en de regeering ten val te brengen. (Wreme)
(Vorig bericht samenzwering 1626 E.)

5—6 OCTOBER 1935

A. ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — 2 October. — Italiaansche mobilisatie. - Mussolini's oproep. - Eerste oorlogsdaden. —

„De plechtige stonde in de geschiedenis van het vaderland breekt aan!"
Met deze woorden ving op 2 Oct. '35 Mussolini bij de algemeene mobilisatie van de fascistische partij zijn herhaaldelijk door donderende toejuichingen onderbroken rede tot het Italiaansche volk aan.
„Twintig millioen Italianen zijn op dit oogenblik in alle plaatsen van Italië verzameld tot de geweldigste volksdemonstratie, welke de geschiedenis van Rome kent. Twintig millioen, één van hart, één van vastbesloten wil. Deze demonstratie wil toonen, dat Italië en het fascisme een en hetzelfde zijn en zullen blijven.
Slechts volken, die waanbeelden najagen of in de ergste onkunde leven, kunnen het tegendeel gelooven. Zij weten niet, wat het fascistisch Italië van 1935 is. Vele weken lang reeds wentelt het rad der historie onder de stuwende kracht van ons rustig en vastberaden besluit op het doel af. In deze uren is het tempo nog sneller en niet te stuiten geworden. Het is niet slechts een leger, dat zijn doel tegemoet marcheert, het zijn 44 millioen Italianen, die eensgezind en gemeenschappelijk met dit leger meemarcheeren, terwijl men tracht, tegenover dit volk de zwartste onrechtvaardigheid te begaan en het zijn plaats onder de zon te ontnemen.
Toen in het jaar 1915 Italië zijn lot met dat der gealliseerden verbond, hoeveel kreten van bewondering stegen er toen niet op, hoeveel beloften werden er niet uitgesproken. Toen men evenwel na de gemeenschappelijke overwinning, waartoe Italië met 670.000 dooden, één millioen gewonden en 400.000 verminkten had bijgedragen, rond de conferentietafel van een erbarmelijken vrede bijeenzat, vielen voor Italië slechts de kruimels van een grooten, van andere staten afkomstigen kolonialen buit af. Dertien jaren lang hebben wij geduldig gewacht, terwijl rond ons een steeds sterkere ring gesloten werd, waarmede men onze overbruisende levenskracht verstikken wilde. Met Abessynië hebben wij veertig jaar lang geduld gehad. Thans is het genoeg.
In plaats van het recht van Italië te erkennen durft men in den volkenbond van sancties spreken. Tot het tegendeel bewezen wordt, weiger ik echter te gelooven, dat het Fransche volk zich bij de toepassing van sancties tegen Italië kan aansluiten.
De zesduizend Italianen, die bij den stormaanval van Bligny den heldendood stierven en wier dapperheid zelfs door den vijand bewonderd werd, zouden zich daarover in hun graven omkeeren. Tot het tegendeel bewezen is, weiger ik ook te gelooven, dat het Engelsche volk zijn bloed vergieten en Europa op den weg naar den ondergang voeren wil, om een Afrikaansch land te verdedigen, dat algemeen als barbaarsch en de gemeenschap der beschaafde volken onwaardig gebrandmerkt is.
Niettemin zullen we niet doen, alsof wij de mogelijkheden in de naaste toekomst niet zien. Sancties van economischen aard zullen wij met discipline, gelijkmoedigheid en offervaardigheid beantwoorden. Sancties van militairen aard zullen wij evenwel beantwoorden met militaire maatregelen en oorlogshandelingen met oorlogshandelingen. Laat niemand de illusie koesteren, dat men ons klein zal krijgen, want hij zal een harden strijd te voeren krijgen.
Een volk, dat trotsch is op zijn eer, zal nooit een andere houding aannemen.

ABESSYNIË
—
ITALIË

Eenige Abessynische bevelvoerders.

Generaal Habuta Markalle, de vroegere chef van de keizerlijke lijfwacht, die het Abessijnsche leger in Ogaden zal aanvoeren.
Ras Kabada, de commandant der Abessynische troepen aan het Eritreesche front.
Ras Syoem.
Prins Kassa
Generaal Habir Mikael.

Italiaansche bevelhebbers.

Generaal Emilio de Bono, opperbevelhebber der Italiaansche strijdkrachten in Oost-Afrika, is 69 jaar oud. Hij heeft veel ervaring in koloniale oorlogsvoering. Reeds in 1887 streed hij in Eritrea, en in de jaren 1911—1914 in Lybië. In Juni 1918 weerstond hij met succes een krachtigen Duitsch-Oostenrijkschen aanval op het Italiaansche front. Hij was een van de eersten, die zich bij Mussolini aansloot en maakte deel uit van het viermanschap, dat den „marsch naar Rome" leidde.
Generaal Rodolfo Graziani, de gouverneur van Italiaansch Somaliland, is 53 jaar. Een advocaat, die later de militaire loopbaan koos. Ook hij diende in Eritrea en Lybië en streed in den wereldoorlog. Na den oorlog heroverde hij Cyrenaica voor Italië. Toen Dolfuss verleden jaar werd vermoord, commandeerde Graziani de Italiaansche troepen aan de Oostenrijksche grens.
Generaal Atillio Teruzzi, die 51 is, heeft tot voor eenige weken het bevel gevoerd over de geheele fascistische milizia. Op zijn verzoek werd Teruzzi, die eveneens veel koloniale ervaring heeft, aan het hoofd van een zwarthemden-divisie naar Oost-Afrika gezonden.

3 October. — Volkenbond bijeengeroepen. - Adoea (B4) en Adigrat (B5) *). - Abessynische mobilisatie. - Eerste gevechten. —

De Negus heeft den Volkenbond medegedeeld, dat de Italianen Adoea en Adigrat gebombardeerd hebben, waarbij talrijke slachtoffers zijn gevallen. Ook in Zuid-Abessynië, in Ogaden zijn gevechten gaande.
De Negus heeft het bevel tot de mobilisatie van zijn volk gegeven.
De Italiaansche regeering heeft een boodschap gezonden aan den Volkenbond, zeggende dat, gezien de mobilisatie in Abessynië, Italië genoodzaakt is geweest, zijn opperbevelhebber te gelasten alle maatregelen van zelfverdediging te nemen tegen een mogelijken aanval. Deze maatregelen kunnen de bezetting van bepaalde strategische punten omvatten.
De Raad van den Volkenbond is bijeengeroepen.

4 October. — Negus telegrafeert Volkenbond. - Tigré (B4), Moessali (C6), Adoea (B4), Ogaden (F 7, 8).

Een telegram van den Negus aan den Volkenbond zegt, dat de Italianen voor de tweede maal uit vliegtuigen Adoea hebben gebombardeerd.
Van Italiaansche zijde wordt dit alles nadrukkelijk ontkend.
In het Noorden van Tigré heeft een bloedig gevecht plaats gehad. De Abessyniërs zeggen, dat de Italianen teruggeslagen zijn en onder dekking van vliegtuigen terugtrekken.
In de vlakte bij den berg Moessali marcheeren de Italianen op zonder tegenstand te ontmoeten.
Te Genève verwacht men, dat de Raad van den Volkenbond morgen beide partijen zal verzoeken haar troepen van de grens terug te trekken en zich neer te leggen bij de arbitrale uitspraak van den Volkenbond. De partij, die zou weigeren aan het verzoek te voldoen, zou dan automatisch tot aanvaller gestempeld worden.
De Italianen erkennen thans, dat zij bij Adoea bommen uit vliegtuigen hebben geworpen, doch die zouden voor het fort en niet voor de stad bestemd zijn geweest. Zij gingen hiertoe over, nadat de Abessyniërs hun vliegtuigen, die op verkenning uit waren, hadden beschoten.
Een officieel bericht uit Addis Abeba meldt, dat de troepen van ras Syoem in Agama (de streek bij Adoea en Adigrat) tegenslag hebben gehad.
Een bericht uit Addis Abeba meldt, dat de strijd in Ogaden ook is ontbrand, In het Oosten zouden voorts de Italianen den weg van den Moessali naar Dessié uit vliegtuigen gebombardeerd hebben.
De Italianen ontvouwen een groote activiteit op de Dodecanesos (Grieksche eilanden in Italiaansch bezit).

5 October. — Lavals oproep tot het Fransche volk. - Adigrat (B5). - Baldwin's rede te Bournemouth.

Na afloop van den op 4 Oct. '35 gehouden Franschen ministerraad heeft Laval een oproep tot het Fransche volk gericht, waarin hij het tot eenheid, rust en koelbloedigheid vermaant. De oproep moet in politieke en diplomatieke kringen een grooten indruk hebben gemaakt.
De Italianen hebben Adigrat (B5) in Noord-Tigré genomen. 12.000 Abessyniërs rukken in Noord-Oostelijke richting op en zouden de grens van Eritrea hebben overschreden.
In zijn rede te Bournemouth heeft Baldwin o.m. gezegd, dat de primordiale taak van Engeland is te waken voor den vrede in Europa. Collectieve veiligheid en Volkenbond zijn de beste middelen om den vrede te handhaven of eenigerlei maaregel van contrôle op de gebeurtenissen toe te passen, als de vrede tijdelijk verbroken is.
Vervolgens sprekend over de quaestie der ontwapening zeide Baldwin, dat het heele perspectief op het continent de laatste paar jaar gewijzigd was door de herbewapening van Duitschland.

Mussolini's brief aan Sir Samuel Hoare. - Engeland verwijst Italië naar Volkenbond. - Engeland's vragen aan Frankrijk.

Van alle drie de fronten worden luchtbombardementen gemeld. Ook Dessié, de hoofdstad van Wollo is gebombardeerd.

*) De letters en cijfers verwijzen naar onze groote kaart van Abessynië op pag. 1990a.

Mussolini heeft een brief gericht aan Sir Samuel Hoare, waarin hij voorstelt de voorzorgsmaatregelen van verschillenden kant in de Middellandsche Zee genomen, in te trekken.
De krijgsverrichtingen in Afrika hebben niet de deur gesloten voor vriendschappelijke besprekingen met Frankrijk en Engeland om tot een vergelijk te komen, meent Mussolini.
De Britsche regeering heeft bij de Fransche regeering geïnformeerd naar haar houding in geval van een plotselingen aanval der Italiaansche vloot op de Britsche.
Deze kwestie houdt verband met het feit, dat in artikel 16 van het Volkenbondsstatuut een leemte is geconstateerd.
Sub 3 van genoemd artikel verplicht alle leden in geval van een geïsoleerden aanval aaneengesloten te staan, zoodra de Volkenbond besloten heeft tot een gemeenschappelijk optreden.
Daarbij wordt evenwel geen enkele aanwijzing gegeven voor den tusschentijd, voor de beslissing zal zijn genomen.

Volkenbond. - Pleidooien van den Abessynischen en Italiaanschen gedelegeerde.
De Volkenbondsraad heeft in openbare zitting de pleidooien van Aloisi en Tekle Hawariate aangehoord. Aloisi's betoog kan als volgt worden samengevat: „Niet wij bedreigen Abessynië, maar Abessynië bedreigt ons, waarbij het door Genève wordt aangemoedigd". De Abessynische vertegenwoordiger verklaarde, dat zijn land zonder eenig motief is aangevallen, en derhalve een beroep doet op den Bond om art. 16 toe te passen.
Naar uit Londen verluidt, is het standpunt van Hoare ten aanzien van den stap van Mussolini afwijzend geweest. Engeland wenscht de zaak in dit stadium den Volkenbond niet uit handen te nemen.

6 October. — Adoea (B4) door Italianen veroverd.
Adoea, de kleine Noord-Abessynische vestingstad, zoo belangrijk om de historische en symbolische beteekenis, die zij heeft voor de verhouding tusschen Italië en Abessynië, is op 6 October om half elf door de Italianen veroverd. Urenlang is de stad blootgesteld geweest aan het geschutvuur en lucht-bombardement der Italiaansche troepen, die van drie zijden oprukten naar de plaats, waar hun land in 1896 werd verslagen. Aan beide zijden zijn zware verliezen geleden.
Corriere della Sera - A. N. P. - N. Rott. Crt. - Stampa - Maasbode) **(Vorig bericht 1985 H.)**

6 OCTOBER 1935

A. DUITSCHLAND. — Duitsch-Poolsch-Hongaarsche gedachtenwisseling. —
Uit het betoog van de „Duitsche dipl.-pol. Korrespondenz" spreakt bezorgdheid voor den toenemende politieken en militairen invloed van Rusland, en wel in verband met de versterking der banden tusschen Moskou en Praag (Parijs), en die tusschen Moskou en Boekarest, voor welke laatste toenadering de Roemeensche minister van Buitenlandsche Zaken, Titoelescoe en Litwinof te Genève krachtig zouden werken. De bedoeling daarbij zou zijn om (nu de Bessarabische quaestie is bijgelegd) het er over eens te worden, het Roode Leger in geval van oorlog via het Roemeensche grondgebied een invalspoort te openen naar Midden Europa, waardoor Hongarije rechtstreeks bedreigd zou worden. Met de opening van het Roemeensche grondgebied voor het Roode Leger, schrijft de „Deutsche Dipl. pol. Korr." zou de Europeesche springplank van Moskou weer zijn verlengd en zou de roode wig weer een flink eind verder in Midden-Europa zijn gedreven. „De staten, die op grond van hun geografische ligging en hun ervaringen reden hebben de mogelijke gevolgen hiervan te duchten, kunnen de, door de Russisch—Fransche en Russisch-Tsjechoslowaaksche verdragen geschapen militaire nabuurschap van Rusland niet beschouwen als verhooging van hun veiligheid. Men zal zich niet kunnen verwonderen, als een en ander de betrokken staten tot nadenken stemt en hun aanleiding geeft op hun qui vive te zijn."
De driehoeksbesprekingen, welke blijkens de wederzijdsche bezoeken van leidende politici en militairen gaande zijn tusschen Duitschland, Polen en Hongarije, zouden, naar men in kringen der Kleine Entente meent, ten doel hebben onderhandelingen in te leiden voor het tot stand brengen van een politiek en militair bondgenootschap. In dit verband wordt de aandacht erop gevestigd, dat sinds het bezoek van maarschalk v. Mackensen aan Boedapest, aldaar Duitsche generaals vertoeven, terwijl de onmiddellijke medewerker van generaal Göring aan diens departement van luchtvaart, generaal Milch, in Hongarije is ter bestudeering z.g. van de sportluchtvaart, waarbij hij verschillende luchthavens en belangrijke instellingen op het gebied van het militaire vliegwezen bezoekt.
Onder deze omstandigheden krijgt het bezoek van den Hongaarschen premier generaal Gömbös, die reeds meermalen te Berlijn vertoefde ter verbetering van de betrekkingen tusschen de twee sterk revisionistisch gezinde landen, dubbele beteekenis. Er worden dan ook van dit bezoek verreikende gevolgen verwacht. (Deutsche dipl.-Korrespondenz, Reichspost - Adverul)

B. PAUL HUF. —
Het doet ons een genoegen onzen abonné's te mogen berichten, dat de heer Paul Huf zich bereid heeft verklaard in den vervolge onze rubriek:: „Tooneelkunst" te verzorgen. Het ligt voor de hand, dat geen critieken op voorstellingen zullen worden gegeven, maar uitsluitend wetenswaardigheden. Wij laten een biografie in chronologische volgorde van den heer Paul Huf volgen:

Paul Huf Foto: Hanna Elkan.

5 Februari 1891 geboren te Amsterdam. — Gymnasium; oorspronkelijk bestemd voor den Handel; 1916 debuut als Declamator, Nederlandsche, Duitsche en Engelsche en Amerikaansche dichters, Poe, Thos. Hood, Wilde, Byron; gespecialiseerd: Het Melodrama (gesproken woord met muziek); 1917 debuut als Tooneelspeler, Calderon Tooneel; 1918—1920 Kon. Ver. Ned. Tooneel (Dir. Verkade); 1920—1924 idem (Dir Royaards); 1924—1930 Vereenigde Toneel (Verkade-Verbeek); 1930—1931 Amsterdamsch Tooneel (Verkade-van Dalsum); 1931—1932 „Gezelschap Verkade"; 1932 idem in cooperatieve eigen Directie. — 1933-35: Leider „Groot-Nederlandsch Tooneel". — Vanaf 1927 Leeraar aan het Conservatorium: Voordracht. — 1933. Tevens leeraar en Regisseur aan de nieuw-opgerichte „Vocaal-Dramatische" afdeeling, (Opera-klasse) van het Amsterd. Conservatorium. — Voornaamste rollen: Prof. Ebenwald in Prof. Bernhardi (Schnitzler); Peter Cauchon in „St. Joanne" (Shaw); Gijsbrecht — Broer Peter — (Gozewijn en Reyen in „Gijsbreght van Aemstel"; Biechtvader in „Maria Stuart" (Vondel); Koning Claudius en Polonius in „Hamlet"; Jacques in „Naar het u lijkt"; Theseus in „Midzomernachtsdroom"; Kalibaan in „Storm"; Fereol in „Dictator" (Jules Romain"); Brack in „Hedda Gabler" (Ibsen); Trotter in „De groote Reis" (Sheriff); Overste Picquart in „Dreyfus" (Rehfisch); Metternich in „L'Aiglon" (Rostand); Drocieliaan in „Genesius" (Ghéon); Officier van Justitie in „Mary Dugon"; Compl. voorn. rollen: Sartorius en Lickcheese in „de Huizen van den Weduwnaar" (Shaw); Edward Moulton-Barrett in „The Barrets of Wimpole Street (Rudolf Besier); Vader Tobit in „Tobias en de Engel" (James Bridie); Swedenhjeim in „de Nobelprijs" (Hjalmer Bergman); Officieele Byron-, Vondel- en Goethe-Herdenkingen (1924, 1929 en 1932). — Regie: Magic" (Chesterton); „Levensdans" (Hermon Ould); Little Plays of St. Francis (Laurence Housmans); Oer-opvoering met de R.K. Stud. S. Th. A.: Palamades (Vondel); Calderon's „Groote Schouwtooneel"; groot Stadionspel, Katholiekendag 1931, „Triomf der Levenden" (W. Nieuwenhuis. — Herhaaldelijk Solist Concertgebouw, o.a. „Egmont" (Goethe, Beethoven); „Hexenlied" (Wildenbruch, v. Schillings); „Oedipus Rex" (Cocteau, Strawinsky); „Histoire du Soldat" (Ramuz, Nijhoff, Strawinsky); 1934: Aller-eerste in dienst-stelling van Gramofoonplaten voor zuiver Nationaal aestetisch-cultureele en paedagogische doeleinden: Album (7 platen) „Nederlandsche Literatuur van Middeleeuwen t/m. Eigentijdsche Dichters"; 1935-36: Verbonden aan „de Amsterdamsche Tooneelvereeniging. (Red. K. H. A.)

A. De ontwerp-Indische begrooting 1936. - Tekort van ruim ƒ 40 millioen. —
Door verschillende ingezonden nota's van wijziging en aanvullingsbegrootingen zijn de totale eindcijfers voor de ontwerp-begrooting 1936 thans als volgt:
Uitgaven: Geheele dienst ƒ 476.612.518; buitengewone dienst ƒ 21.259.654; gewone dienst ƒ 455.352.864.
Ontvangsten: geheele dienst ƒ 435.828.433; buitengewone dienst ƒ 21.064.458; gewone dienst ƒ 414.763.975.
Tekort ƒ 40.784.085, n.l. buitengewone dienst ƒ 195.196; gewone dienst ƒ 40.588.889. (Soerab. Handelsblad)
(Vor. ber. Begrooting 1952 F.; Begr. 1936 1845 A.)

B. De Persbureau-kwestie. - Antwoord aan den heer Van Helsdingen. —
Naar aanleiding van hetgeen in de vergadering van den Volksraad door den heer Van Helsdingen is opgemerkt en de vragen die omtrent de persbureaukwestie door hem gesteld zijn, is door de regeering het volgende medegedeeld:
1. Voor de regeering beteekenen in deze aangelegenheid de woorden „op den duur' vóór 1 Januari 1936.
(De vraag luidde: in welken zin interpreteert de regeering het begrip „op den duur"? Deze woorden komen voor in de uiteenzetting van den regeeringsgemachtigde voor Algemeene Zaken, waarbij deze zeide dat op den duur in Indië wordt teruggekomen tot één enkel neutraal en goed geoutilleerd persbureau.)
2. Er zijn en worden besprekingen gevoerd.
(De vraag luidde: welke maatregelen heeft de regeering genomen om het gewenschte doel, één enkel neutraal en goed geoutilleerd persbureau te bereiken?)
3. Ja.
(De vraag luidde: Is het juist dat tegen 1 Jan. 1936 de strijd tusschen de twee werkende persbureaux zou moeten zijn uitgestreden en zij dan tot overeenstemming zullen moeten zijn gekomen?)
4. Ten eerste, omdat de contracten waarop de verhouding tusschen Aneta en de pers berustte, eerst ultimo 1935 zijn afgeloopen; ten tweede, omdat voor de afwikkeling van den toestand zooals deze zich laatstelijk heeft ontwikkeld, eenigen tijd noodig is.
(De vraag luidde: Waarom heeft de regeering den datum zoo laat gesteld, waardoor de strijd tusschen beide bureaux tot dien datum kan blijven voortduren?)
5. Ja.
(De vraag luidde: Is het juist dat thans ook aan het nieuwe persbureau faciliteiten zijn of zullen worden gegeven, welke voordien alleen aan Aneta als het tot dusver door de regeering erkende persbureau zijn toegestaan?)
6. A. Zoolang getracht wordt overeenstemming te bereiken, bestaat geen grond om aan een, naast Aneta op wettige wijze tot stand gekomen, persbureau faciliteiten te onthouden, welke ook aan anderen verleend worden;
B. Ja.
(De vraag luidde: A. Wat zijn de motieven van de regeering geweest ,dat zij in dit stadium van het proces deze faciliteiten heeft toegekend aan een andere dan aan het Persbureau Aneta?
B. Acht de regeering deze werkmethode de meest gewenschte om te komen tot een bevredigende regeling en bevordering van het uiteindelijk gewenschte doel: één neutraal en goed geoutilleerd persbureau?)
7. Een regeling aangaande de z.g. c.q.-berichten is in overweging.
(De vraag luidde: Wanneer kan de regeling van de z.g. c.q.-berichten worden tegemoet gezien?)
(Aneta)

C. De N.I..VA.S. wordt voortgezet. —
In een onderhoud verklaarde mr. Hart ten aanzien van de suiker: „De N.I.V.A.S. zal natuurlijk worden voortgezet". Hij meende, dat hieromtrent in suikerkringen geen twijfel kan bestaan. Wel wist hij, dat één of meer cultuurlichamen, die kort geleden sterk voor de voortzetting van de N.I.V.A.S. waren, thans naar de tegenpartij zijn overgeloopen, doch van de regeering valt moeilijk te verwachten, dat zij rekening houdt met de wenschen van wankelmoedigen.
Naar wat ik hoor, aldus mr. Hart, is men vrij algemeen tevreden met het werk van de N.I.V.A.S., hetwelk in menig opzicht gunstig afwijkt van de vroegere prestaties der Vereenigde Java Suiker Producenten. Hij meende ten slotte, dat de directie in goede handen was. (Java Bode)
(Vorig bericht blz. 1954 A.)

D. Japan's groote belangstelling voor Ned. Oost-Indië.
Het groote Japansche dagblad „Nitsji-Nitsji" publiceert een artikel, waarin het de aandacht vestigt op de noodzakelijkheid van activeering der Japansche belangen in de Zuidzee-eilanden. Het blad schrijft, dat de Japansche admiraliteit reeds sedert langen tijd de economische ontsluiting van Nederlandsch-Indië zoowel als van de overige Zuidzee-eilanden niet alleen als een belangrijk middel tot bevordering van het Japansche economische leven, doch vooral als een belangrijke versterking van het nationale verdedigingsstelsel beschouwt en daar dan ook op consequente wijze naar streeft.
Voor de Japansche industrie is het onontbeerlijk, over eigen grondstoffenbronnen te beschikken. In Ned.-Indië vindt Japan rijst, olie, katoen, ijzererts, wol, rubber en andere grondstoffen in groote hoeveelheid. De bewoners van Britsch-Indië, China en Ned.-Indië zijn de natuurlijke afnemers van Japan. De Japansche scheepvaart heeft zich buitengewoon ontwikkeld en niets staat een verdere industrieele uitbreiding in den weg.

NEDERL. OOST-INDIË

Aangezien de geweldige natuurschatten van Borneo en Nederlandsch Nieuw-Guinea door de Nederlanders zelf nauwelijks geëxploiteerd worden, moet men zoo snel mogelijk Japansche emigranten naar deze gebieden zenden en daartoe diplomatieke besprekingen met de Nederlandsche regeering openen.
Al deze maatregelen hebben echter tot voorwaarde, dat er een machtige Japansche oorlogsvloot aanwezig is. De admiraliteit zal binnenkort een brochure uitgeven, die getiteld zal zijn: „Let op Nederlandsch-Indië in het belang der nationale verdediging". Het Japansche volk moet zoo spoedig mogelijk worden ingelicht omtrent de groote beteekenis van deze kwestie. (A. N. P. - Nitsji-Nitsji)
(Vorig bericht 1764 C.)

E. De Werkloosheid. - Rapport over Augustus. —
Het maandverslag over Augustus, samengesteld door het kantoor van arbeid, geeft de volgende cijfers:
Ultimo Juli j.l. waren bij de onderscheidene arbeidsbeurzen ingeschreven 3851 Europeanen, 11.607 Inlanders en 1122 Chineezen, in totaal 16.580 personen. Voor Juni j.l. waren deze cijfers 3751, 11.484 en 1102, in totaal 16.337 personen.
Door de op Java werkende steuncomité's werden blijkens de voorloopige Juli-cijfers 3172 personen van alle landaarden gesteund met een bedrag van ƒ 52.402.29 tegen 4092 personen in Juni met een bedrag van ƒ 58.692.82.
De uitkeeringen van het Nivasfonds aan ontslagen werknemers in de suikerindustrie beliepen over de maand Augustus j.l. aan 734 Europeanen ƒ 41.975 en aan 5601 Inlanders ƒ 11.202; in totaal 6335 personen gesteund met een bedrag van ƒ 53.177.
De Indische Maatschappij voor Individueele Werkverschaffing heeft in Augustus j.l. uitgegeven aan werkloozencursussen ƒ 6.910.05 tegen ƒ 7.958.45 in Juli j.l. en aan de verschillende afdeelingen ten behoeve van werkverschaffing ƒ 24.100 tegen ƒ 31.130 in Juni j.l. (Algemeen Indisch Dagblad)
(Vorig bericht blz. 1838 F.)

A. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Amerikaansch: Tom Kromer — Waiting For Nothing. (Constable & Co.)
Deensch: Marie Bregendahl — Tolger Hauge og Hans Hustru I. II. (Jespersen & Pio, København 1934-35)
Duitsch: H. v. Mombart — „Die Witwe Scarron", Roman. (Müller & Kiepenheuer Verl. '35)
Edwin Redslob — „Ein Jahrhundert verklingt", Geschichte einer Jugend. (W. G. Korn Verl., Breslau '35)
Engelsch: John Brophy — I let him go. (Cape)
Kierkegaard — His Life and Thought by E. L. Allen (Stanley Nott.)
Jack Lindsay — Despoiling Venus. (Nicholson and Watson)
Fransch: Julien Benda — Délice d'Eleuthère. (Gallimard, 1935)
André Demaison — Le Jugement des Ténèbres. (Grasset)
Nederlandsch: Adolf ter Haghe — Adat, een verhaal uit het Javaansche leven, met teekeningen van Thomas Nix (A. C. Nix, Bandoeng)
Garmt Stuiveling — Elementen poëzie. (De Arbeiderspers, A'dam)
Spaansch: Oscar M. Pinis — Hatuey, Poema Versión de Andrés de Piedra-Bueno. (La Habana 1935)
Vlaamsch: Dr. V. Celen — Michel de Swaen, zijn leven en werken. (De Sikkel, Antwerpen)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1980 A.)**

B. **LUCHTVAART. — Parachute-sprong van 8770 Meter. —**
Het wereldrecord parachute-springen, dat, op naam van de Sovjet-Russen staat is op 4 Oct. '35 verbeterd door den gewezen luitenant Pavlovsky, een Tsjech, die van een hoogte van 8770 meter is gesprongen zonder zuurstofapparaat. (Prager Presse)
(Vor. ber. Parachute 1402 B.)

7 OCTOBER 1935

C. **COLUMBIA. — Het Leticia-geschil met Peru bijgelegd. —**
De minister van Buitenlandsche Zaken van Columbia heeft den secretaris-generaal van den Volkenbond telegrafisch meegedeeld, dat de uitwisseling van de acten van ratificatie door Columbia en Peru van het in Mei 1934 tusschen beide landen te Rio de Janeiro gesloten protocol, dat een einde maakte aan het geschil over Leticia, op 4 Oct. '35 heeft plaats gevonden. (Journal de Genève) **(Vor. ber. blz. 1700 I.)**

D. **BELGIE. — Begrooting 1936. —**
De Belgische regeering heeft met algemeene stemmen de algemeene lijnen der gewone begrooting voor 1936 goedgekeurd. Deze is met een eind-bedrag van 10 milliard 327 millioen francs in evenwicht.
(Handelsblad van Antwerpen) **(Vor. ber. 1876 I.)**

E. **NEDERLAND. — Leger. - Oefeningen van de Lichte Brigade en Legeroefeningen. —**
Als karakteriseering van de in dezen tijd gehouden oefeningen onzer weermacht nemen wij het navolgende overzicht op, ons van bevriende zijde toegezonden. Van den 19en tot en met 24en September zijn in Oostelijk Gelderland, in de streek tusschen Deventer en Zutphen oefeningen gehouden van de Lichte Brigade onder commando van den Commandant der Lichte Brigade, tevens Inspecteur der Cavalerie, den Generaal-Majoor Fabius. De bedoeling van de oefeningen van dit jaar was de hoogere bevelvoering in de Lichte Brigade tot uitvoering te brengen. Zij hielden dan ook het midden tusschen manoeuvres op beperkte schaal en gevechtsoefeningen op grooter schaal. Aan de oefeningen namen deel de 4 halfregimenten Huzaren, het regiment Wielrijders, het korps Rijdende Artillerie met pantserwagens en een geïmproviseerde mortiercompagnie op vrachtauto's. Op 21 September werden de oefeningen door H. M. de Koningin en H. K. H. Prinses Juliana in de omgeving van Holten bijgewoond. In aansluiting aan de bovengeschetste oefeningen der L. B. werden op 24 en 25 September oefeningen gehouden onder leiding van den Commandant van het Veldleger, Luitenant-Generaal jhr. W. Röell. Feitelijk waren voor 1935 geen troepenoefeningen onder leiding van den Commandant Veldleger ontworpen. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Leger 1849 E.)

F. **TEGEN DEN OORLOG. — Adres van 350 artsen, psychiaters, directeuren van zenuwinrichtingen, zenuwartsen en psychologen aan de Staatslieden van de wereld. - Adhesie-betuiging van H.M. de Koningin.**
Driehonderd vijftig artsen, specialisten, onder wie professoren in de psychiatrie, directeuren van krankzinnigengestichten, directeuren van zenuwinrichtingen, zenuwartsen en psychologen, hebben een adres gericht tot d estaatslieden van de wereld, de ministers in alle kabinetten van alle landen, waarin zij een beroep doen op hun invloed tot tempering van oorlogsstemming. De psychiaters, die het adres teekenden, behooren tot alle nationaliteiten. Er zijn vele Nederlanders onder, vele Engelschen, Franschen, Amerikanen, Aziaten en zelfs tien Duitschers en enkele Italianen. Zij schrijven:
Wij psychiaters en psychologen, wier taak het is om het normale en ziekelijke geestesleven te doorvorschen en met onze kennis het menschdom te dienen voelen ons gedrongen als artsen een ernstig woord tot u te richten.
Er heerscht in de wereld een geestesgesteldheid die groote gevaren in zich bergt voor het leven der volken, daar zij zou kunnen voeren tot een manifeste oorlogspsychose.
Oorlog beteekent dat alle vernielende krachten door het menschdom op zichzelf worden losgelaten.
Oorlog beteekent dat de techniek het menschdom zal te gronde richten.
Zooals bij alle menschelijk gebeuren, zoo spelen ook in het gecompliceerde oorlogsprobleem zielkundige factoren een zeer belangrijke rol.
Zal de oorlog vermeden worden, dan moeten de volgen en hun leiders zichzelf in hun verhouding tot den oorlog leeren kennen. Door zelfkennis kan een wereldramp voorkomen worden.
Wij vestigen daarom uw aandacht op het volgende:
1. Er bestaat een schijnbare tegenstrijdigheid tusschen den bewusten individueelen afkeer van den oorlog en de collectieve bereidheid om oorlog te voeren.
De verklaring hiervan ligt in het feit, dat de mensch zich geheel anders gedraagt, voelt en denkt als zelfstandig individu dan als onderdeel van een collectiviteit.
In den cultuurmensch van de 20ste eeuw leven nog krachtige, wilde en destructieve instincten, die niet of slechts ten deele zijn gesublimeerd en deze kunnen losbreken zoodra de gemeenschap waartoe hij behoort zich in gevaar meent te bevinden. Het onbewuste verlangen om die primitieve instincten te kunnen botvieren, ongestraft, ja zelfs beloond, bevordert in hooge mate de bereidheid tot den krijg.
De strijdinstincten, in goede banen geleid, leveren energie voor veel dat goed en nuttig is, doch zij kunnen een chaos veroorzaken indien zij onbeteugeld in actie komen, gebruik makend van de grootste vindingen van het menschelijk intellect.
2. De volken toonen een angstwekkend gebrek aan realiteitsbesef. De populaire ideeën over oorlogvoering zich symbolisch uitend in paradeuniformen en militair vertoon, passen in het geheel niet meer bij den oorlog zooals hij in werkelijkheid is.
Verwonderlijk is ook de apathie ten opzichte van de schadelijke handelingen en intriges der internationale wapenindustrie gezien de gevaren waarin deze hen dreigt te voeren. Men moest beseffen dat het dwaas is om te dulden dat enkelingen persoonlijk voordeel kunnen hebben bij den dood van millioenen menschen.
Wij raden u dringend den werkelijkheidszin en de collectieve zucht tot zelfbehoud van de volken wakker te schudden daar deze de machtigste bondgenooten zijn tegen den oorlog.
Het vermoogen van het zedelijk en godsdienstig besef bij de volken kan in dezelfde richting werken.
3. Uit redevoeringen van bekende staatslieden is herhaaldelijk gebleken dat velen van hen even simplistische opvattingen hebben over den oorlog als de middelmatige mensch.
Beweringen als: „De oorlog is het hoogste hof van cassatie" en „De oorlog is een noodzakelijk uitvloeisel van Darwin's leer" zijn onjuist en gevaarlijk, gezien de huidige realiteit van den oorlog. Zij maskeeren primitieve macht- en vechtinstincten en moeten dienen om de oorlogsbereidheid bij het eigen volk te stimuleeren.
De suggestie, die er van redevoeringen van leidende staatslieden uitgaat is groot en kan zeer gevaarlijk zijn. De oorlogsgeest, zoo gemakkelijk opgeroepen, is niet meer te bezweren. Men herinnere zich het parool van 1914: „Het vaderland is in gevaar" en zijn uitwerking op de volken.
Volken kunnen, evenals individuen, neurotisch worden; door angstvoorstellingen en waandenkbeelden meegesleurd kunnen zij komen tot voor henzelf en andere volken levensgevaarlijke avonturen.
Wij psychiaters verklaren dat onze wetenschap zoover gevorderd is, dat zij zeer goed in staat is om werkelijke, voorgewende en onbewuste motieven te onderscheiden, dus ook bij staatslieden.
De geschiedenis zal over die staatslieden oordeelen, die hun volken militair drillen en daarbij steeds over vrede praten. Zij vooral zullen de verantwoording dragen voor de onafzienbare ellende, die een nieuwe oorlog zou brengen.
De organisatie der volkerengemeenschap is ver genoeg gevorderd

om bij een juist gebruik, de staatslieden in staat te stellen gemeenschappelijk iederen oorlog te voorkomen.
Nadrukkelijk wijzen wij er op dat zelfs oprecht gemeende betuigingen van vredesgezindheid nog geen waarborg bieden dat de vaste wil bestaat blijvend den vrede te handhaven, zoonoodig ten koste van nationale offers.
Mochten sommige staatslieden van meening zijn dat het apparaat ter verzekering van den vrede nog niet goed genoeg georganiseerd is, dan raden wij hen aan evenveel energie en geldmiddelen daarvoor beschikbaar te stellen als zij thans doen om de bewapening van hun land te versterken.
Wij eindigen met onze bewondering uit te spreken voor die staatslieden die door hun handelingen toonen dat hun cultureele en moreele ontwikkeling reeds zoover gevorderd is, dat zij de volkeren naar een hechten vrede kunnen voeren; naar onze meening zijn zij uitsluitend bevoegd op te treden als leiders der volkeren

Betuiging van instemming van H. M. de Koningin. — De Koningin heeft aan den voorzitter van de commissie inzake oorlogsprophylaxe van de Nederlandsche maatschappij tot bevordering der geneeskunst het volgende telegram gezonden:

U dankend voor de toezending van het adres dat u met uw vakgenooten uit andere landen tot de staatslieden, aan wie de volkeren hun lot hebben toevertrouwd, gericht heeft, geef ik u de verzekering, dat dit tot nadenken stemmend stuk mijn volle aandacht en belangstelling heeft en dat ik met uw bij uitstek practisch en reëel standpunt van harte instem.
Ik vertrouw dat het zijn invloed niet zal missen op de geestesgesteldheid van volken en staatslieden. God geve dat de onderscheiden volkeren, gedrongen door scherper en juister inzicht in het vreeselijke van den krijg, zich in hun waarachtig belang bereid toonen tot vreedzame samenwerking voor het welzijn der menschheid in het algemeen.
Voor de staten, in het bijzonder voor die, welke lid zijn van den Volkenbond, ligt hier een grootsche taak.

Wilhelmina

(Vorig bericht blz. 1929 C.)

C. **BELGIE. — Bezoek van Von Ribbentrop. —**
Door de Senaats- en Kamercommissies van Buitenlandsche Zaken is een communiqué verstrekt, waarin gemeld wordt dat de Belgische Regeering trouw blijft aan het Volkenbondspact en aan het Verdrag van Locarno. De Minister-president heeft de commissies er op gewezen, dat in strijd met sommige berichten, het bezoek van Von Ribbentrop een persoonlijk karakter heeft gedragen en het onderhoud slechts liep over algemeene vraagstukken. (Le Soir)

(Vor. ber. v. Ribbentrop 1858 B.)

A. **ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — 7 October. - Volkenbondsraad veroordeelt Italië als aanstichter van den oorlog. —**
De Volkenbondsraad heeft op 7 Oct. '35 met de stem van Italië tegen het rapport van de Commissie van Dertien volgens artikel 15 aanvaard, evenals het rapport van de Commissie van Zes, waarin vastgesteld wordt, dat Italië in strijd met de verplichtingen volgens artikel 12 tot oorlog is overgegaan.
Het resultaat dezer houding van den Raad is dat alle leden van den Volkenbond verwittigd zullen worden van het feit, dat Italië, in strijd met de verplichtingen in het Volkenbondspact neergelegd, tot den oorlog in Oost-Afrika is overgegaan, en dat de procedure van art. 16, betreffende de economische, financieele en militaire sancties thans definitief is ingeleid. De kwestie zal op 9 Oct. '35 voor de Assemblee aanhangig worden gemaakt. Deze zal een commissie uit de Raadsleden en nabuurstaten van Italië samenstellen, belast met het uitbrengen van aanbevelingen aan den Raad omtrent de wijze, waarop zekere sancties zoo spoedig mogelijk tegen Italië in werking kunnen worden gesteld.

ABESSYNIË — ITALIË

Fransche antwoord op Engelsche vragen. — Het Fransche antwoord op de Engelsche vraag, die op 24 September mondeling door Sir Samuel Hoare gesteld is aan den Franschen ambassadeur, betreffende wederzijdschen steun in bepaalde omstandigheden is thans gelijktijdig in Londen en Parijs gepubliceerd. In dit antwoord wordt o.m. gezegd:
De bijstandsverplichting, die onder de oogen gezien wordt, en die beide regeeringen bindt, moet wederzijdsch zijn, d.w.z. zij moet Groot-Brittannië evenzeer tegenover Frankrijk binden als Frankrijk tegenover Groot-Brittannië. Voorts moet de wederzijdsche bijstand, die bepaald is in de derde alinea van artikel 16, toegepast worden waneer artikel 16 volgens artikel 17 wordt toegepast. De voorbereidende bijstand, die de Britsche regeering voorstelt moet derhalve ook verzekerd zijn, onverschillig of de aanvallende staat lid van den Volkenbond is of niet. Zeer in het algemeen moet de voorgenomen verplichting effectief worden alleen nadat een gemeenschappelijk onderzoek is ingesteld naar de omstandigheden en nadat overeenstemming is bereikt over de vraag, welke voorzichtigheidsmaatregelen deze omstandigheden rechtvaardigen, en in hoeverre deze strikt noodzakelijk zijn om de te verwachten definitieve aanbeveling van den Volkenbond ten uitvoer te leggen.
Dit gemeenschappelijk onderzoek behoort zoo spoedig mogelijk te geschieden en wel, zoodra een toestand van politieke spanning ontstaat, die voldoende sterk is om redenen te geven tot de vrees, dat vroeger of later artikelen 16 en 17 zouden moeten worden toegepast.
Onder voorbehoud van deze opmerking en onder de voorwaarden der wederkeerigheid — aldus gaat letterlijk het document verder — ben ik gemachtigd, U er van in kennis te stellen, dat de Fransche regeering bereid is tegenover de Britsche regeering de volgende verplichtingen op zich te nemen:

1. Ingeval een der beide mogendheden het noodzakelijk acht te land, ter zee of in de lucht maatregelen te nemen, die haar in staat moeten stellen zoo noodig bijstandsverplichtingen uit te voeren, welke voortvloeien uit het Volkenbondshandvest of het verdrag van Locarno, zal zij over deze kwestie met de andere mogendheid in overleg treden. Dezelfde maatregelen moeten genomen worden, wanneer een der beide mogendheden het noodzakelijk acht te land, ter zee of in de lucht maatregelen te nemen, om zich zelf in staat te stellen zoo noodig aan een toestand het hoofd te bieden, waarin zij in overeenstemming met het Volkenbondshandvest gerechtigd zou zijn den bijstand van de andere mogendheid te verkrijgen.
2. Het feit, dat de eene dan wel de andere der beide mogendheden na deze beraadslaging en de hieruit voortvloeiende overeenstemming de boven genoemde maatregelen neemt zal in geen geval beschouwd worden als een provocatie die een derden staat recht zou geven zijn internationale verplichtingen niet na te komen.

3. Ingeval een der beide mogendheden aangevallen wordt wegens de maatregelen, die zij na consultatie en overeenstemming genomen heeft zal de andere staat haar bijstand verleenen.
Ik zou Uwe Excellentie dankbaar zijn, wanneer Gij mij in staat zoudt stellen mijne regeering te verklaren, dat de Britsche regeering in al deze punten toestemt.
Het document is onderteekend door Corbin.

8 October. — Axoum (B4) bedreigd.
Axoum, de heilige stad der Abessyniërs, zou in handen van de oprukkende Italiaansche troepen zijn.

Vereenigde Staten. — Wapen-embargo.
President Roosevelt heeft officieel erkend dat er tusschen Italië en Abessynië een oorlogstoestand bestaat. Hij heeft in verband daarmede den minister van Buitenlandsche Zaken Hull opgedragen een proclamatie te publiceeren, waarin een embargo wordt afgekondigd voor en uitvoer van wapens en munitie naar de beide oorlogvoerende staten, gelijk dit door de neutraliteitswet wordt voorgeschreven. Ook de uitvoer van vliegtuigen wordt hierdoor automatisch verboden.
Gezien de uitvoercijfers van de laatste jaren, kan gezegd worden, dat Abessynië van dit uitvoerverbod weinig hinder zal ondervinden; Italië zal echter een belangrijke bron voor zijn import van vliegtuigonderdeelen en motoren moeten ontberen.
(Journ. de Genève - Le Temps - Ned. Tel. Ag. Reuter)

(Vorig bericht 1986 A.)

B. **ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — Recapitulatie. - 1—8 October 1935. —**
Abess. legersterkte 2 Oct. 1983 B. — Fransche vloot 2 Oct. 1985 H. — Italiaansche mobilisatie 2 Oct. 1986 A. — Mussolini's oproep 2 Oct. 1986 A. — Bevelhebbers v. Abessynië en Italië 2 Oct. 1986 A. — Oorlogsdaden: Volkenbond bijeengeroepen 3 Oct. 1986 A. — Adoea (B4) veroverd 1986 A. — Adigrat (B5) 1986 A. — Telegram Negus Volkenbond 4 Oct. 1986 A. — Tigrè (B4), Moessali (C6), Ogaden (F7, 8) 4 Oct. 1986 A. — Laval's oproep t. h. Fransche volk 4 Oct. 1986 A. — Baldwin's rede te Bournemouth 4 Oct. 1986 A. — Mussolini's brief aan Hoare 5 Oct. 1986 A. — Engeland verwijst Italië naar Volkenbond 5 Oct. 1986 A. — Volkenbond veroordeelt Italië als aanstichter v. d. oorlog 7 Oct. 1990 A. — Fransch antwoord op Eng. vragen 7 Oct. 1990 A. — Axoum (B4) bedreigd 8 Oct. 1990 A. — Vereenigde Staten, wapen-embargo 7 Oct. 1990 A. (Red. K. H. A.)

(Vorig bericht blz. 1990 A.)

A. NEDERLAND. — Clearing met Duitschland, Italië, Roemenië, Turkije en Chili. —

Het Centraal Bureau voor de Statistiek deelt de volgende cijfers mede omtrent het handelsverkeer (met uitzondering van gouden en zilveren munt en muntmateriaal) van Nederland met Duitschland, Italië, Roemenië, Turkije en Chili:

(in duizendtallen guldens)

Maand:	Invoerwaarde	Uitvoerwaarde	Saldo invoer*)
	DUITSCHLAND. †)		
Augustus 1934	21.067	17.995	3.072
Januari 1935	18.769	11.786	6.983
Februari ,,	16.966	10.423	6.543
Maart ,,	20.378	10.783	9.595
April ,,	20.177	9.464	10.713
Mei ,,	20.252	11.273	8.979
Juni ,,	18.219	9.969	8.250
Juli ,,	20.088	12.349	7.739
Augustus ,,	20.176	12.129	8.047
	ITALIE.		
Augustus 1934	1.282	1.511	— 229
Januari 1935	1.262	1.339	— 77
Februari ,,	846	1.387	— 541
Maart ,,	983	990	— 7
April ,,	818	1.124	— 306
Mei ,,	1.082	751	331
Juni ,,	862	1.245	— 383
Juli ,,	811	822	— 11
Augustus ,,	828	922	— 94
	TURKIJE.		
Augustus 1934	145	91	54
Januari 1935	174	379	— 205
Februari ,,	142	304	— 162
Maart ,,	159	141	18
April ,,	52	110	— 58
Mei ,,	52	81	— 19
Juni ,,	104	42	62
Juli ,,	74	12	62
Augustus ,,	65	222	— 157

Maand:	Invoerwaarde	Uitvoer waarde	Saldo invoer*)
	ROEMENIE.		
Augustus 1934	727	205	522
Januari 1935	365	90	275
Februari ,,	484	85	399
Maart ,,	427	24	403
April ,,	312	29	283
Mei ,,	387	38	349
Juni ,,	141	23	118
Juli ,,	108	39	69
Augustus ,,	126	26	100
	CHILI.		
Augustus 1934	401	74	327
Januari 1935	194	43	151
Februari ,,	543	74	469
Maart ,,	57	27	30
April ,,	10	25	— 15
Mei ,,	239	57	182
Juni ,,	665	24	641
Juli ,,	72	103	— 31
Augustus ,,	199	43	156

*) Een — teeken wijst op een uitvoersaldo.
†) Van 1935 af incl. Saargebied. De cijfers excl. Saargebied zijn:

Januari 1935	18.425	11.677	6.748
Februari ,,	16.690	10.289	6.401

(Centraal Bureau v. d. Statistiek)

(Vor. ber. Clearing met Duitschland 1971 F.; Italië 1895 B.; Roemenië 1683 I.; Turkije en Chili 1894 A.)

B. HENRI DE JOUVENEL OVERLEDEN. —

De bekende senator en oud-ambassadeur te Rome, Henry de Jouvenel, is in den nacht van 4 op 5 October '35 plotseling te Parijs overleden.

Henry de Jouvenel is 59 jaar oud geworden. Hij was vroeger hoofdredacteur van de „Matin". In 1921 werd hij tot senator gekozen.

Van 1932 tot 1927 was hij vertegenwoordiger van Frankrijk bij den Volkenbond en in November 1925 werd hij tot Hoogen Commissaris van Syrië benoemd en vervolgens in Januari 1933 tot Fransch ambassadeur te Rome.

In het tweede kabinet Daladier in Februari 1934 was hij minister van koloniën.

Als ambassadeur te Rome voerde hij voor Frankrijk de onderhandelingen voor de totstandkoming van het Pact van Vier. (Le Figaro) **(Vor. ber. Photo 855 A.)**

C. SPANJE. — Kabinet Chapaprieta. - Vertrouwensvotum. —

De Cortes heeft op 3 Oct. '35 met 211 tegen 15 stemmen zijn vertrouwen in de nieuwe Spaansche regeering uitgesproken. (El Debate)

(Vorig bericht blz. 1976 D.)

D. NEDERLAND. — Nederlandsche Vereeniging voor Gemeentebelangen. —

De Nederlandsche Vereeniging voor Gemeentebelangen hield dezer dagen te Apeldoorn haar algemeene vergadering onder leiding van den heer De Monchy, burgemeester van Den Haag. Nadat enkele huishoudelijke zaken waren afgedaan werden periodiek aftredende bestuursleden de heeren J. C. Bauman en K. Nieland herkozen.

Voorts werden inleidingen gehouden door de heeren Dr. C. Visser, secretaris van de Kamer van Koophandel van Delft, Mr. H. A. L. Haitink en dr. W. Lulofs, directeuren van het gemeentelijk Electrisch Bedrijf te Amsterdam ter bespreking van de vraag: „Wat behoort in den tegenwoordigen tijd de bedrijfspolitiek der gemeenten te zijn?"

Door de beide laatste prae-adviseurs werden de grondslagen uiteengezet, die het meest in overeenstemming zijn met het doel dat door de overheidsbedrijven wordt nagestreefd n.l. electriciteitslevering in het algemeen belang op economischen grondslag. Op grond van deze beschouwingen zijn de prae-adviseurs van oordeel, dat de historische groei der electriciteitsbedrijven onder de huidige omstandigheden meebrengt, dat de gemeenten geen wijziging kunnen brengen in de politiek, dat zij winstuitkeeringen uit de bedrijven noodig hebben voor het in evenwicht houden van het budget der gemeentelijke huishouding.

Bespreking van de vraag in hoeverre het juist is, dat winsten worden gemaakt, is derhalve onder de huidige omstandigheden niet van primordiale beteekenis. (A. N. P.) **(V. b. Samenwerking 1709 I.)**

E. JAPAN. — Nieuwe richtsnoeren van de Japansche politiek in China. —

Het Japansche kabinet heeft op 7 Oct. '35 de nieuwe richtsnoeren vastgesteld, die bij de Japansche politiek in China gevolgd zullen worden, en die voor alle in China werkzame diplomatieke, militaire en economische ambtenaren zullen gelden. Het ministerie van Buitenlandsche Zaken, het Leger en de Marine zullen voor de bekendmaking van deze politiek, die uniform zal worden doorgevoerd, naar de conferenties, die te Shanghai, Tientsin en Dairen zullen worden gehouden, vertegenwoordigers zenden.

Naar de Japansche bladen vernomen hebben zal voortaan slechts met de Chineesche regeeringsinstanties en officieele organisaties onderhandeld en inmenging in de binnenlandsche aangelegenheden van China vermeden worden. Het nieuwe economische programma voorziet in de uitbreiding van de spoorwegen in Noord-China, aismede in de bevordering van den mijnbouw en den landbouw, en meer in het bijzonder van de exploitatie van ijzer- en steenkolenmijnen en het telen van katoen, met uitsluiting van eigen of buitenlandsche leeningen. (Dempo Tsoesin)

(Vorig bericht blz. 1943 C.)

F. ENGELAND. — Labour Party. - Lansbury's aftreden. - Majoor Attlee plaatsvervanger. - Attlee's levensbeschrijving. —

Op de op 8 Oct. '35 te Londen gehouden bestuursvergadering van de arbeiderspartij, heeft Lansbury zijn ontslag genomen als leider van de oppositie in het parlement, omdat hij iedere soort van sanctie of wapengeweld tot oplossing van een conflict verafschuwt en het partijcongres te Brighton de vorige week met groote meerderheid besloten had de sanctie-politiek der regeering te steunen.

De vergadering koos toen majoor Attlee tot plaatsvervangend leider gedurende de najaarszitting van het parlement en verzocht hem, nadat hij deze benoeming met een betuiging van leedwezen dat het zoo had moeten loopen, had aanvaard, de regeering te willen verzoeken, zoo spoedig mogelijk en liefst onmiddellijk het parlement in buitengewone zitting te willen samenroepen met als eenig punt van bespreking: de internationale toestand en de buitenlandsche politiek.

Majoor Clement Attlee, die sinds 1931 immer bij afwezigheid van Lansbury de parlementaire arbeiderspartij in het Lagerhuis had geleid, was om die reden alleen reeds vrijwel de aangewezen opvolger, en zijn verkiezing met algemeene stemmen als leider van de partij in het Lagerhuis kon dus wel worden verwacht. Hij is een der intellectueelen, lid van de Fabian Society, rechtsgeleerde, historicus, leeraar aan de Londensche

hoogeschool voor economie, kortom een man van groote gaven, ook al heeft hij in het Lagerhuis, waarvan hij sinds 1922 lid is voor het Oost-Londensche dokwerkersdistrict Limehouse, lang niet de populariteit van Lansbury. In de eerste arbeidersregeering was hij onder-minister van oorlog, in de tweede eerste kanselier van het hertogdom Lancaster, later minister voor de posterijen. Zijn kennis en groote werkkracht kwamen echter vooral uit bij zijn arbeid als lid van de Indische commissie van 1927. Die arbeid werd door de geheele commissie geroemd. Majoor Attlee, die lange jaren lid was van de onafhankelijke arbeiderspartij, tot deze zich van de nationale partij afscheidde, heeft zeer positieve denkbeelden over de rechten van iedereen op werk of op eenig onderhoud door den staat en over de organisatie van den staat als een coöperatief gemeenebest in het belang van de geheele bevolking. (Daily Herald)

(Vorig bericht blz. 1985 C.)

A. NEDERLAND. — Onderwijs. - Geneeskunde. - Inaugureele rede van Prof. dr. J. J. Th. Vos. - Pathologie en Geneeskunde. —

Prof. dr. J. J. Th. Vos, benoemd hoogleeraar in de algemeene ziektekunde, de ziektekundige ontleedkunde en de gerechtelijke geneeskunde aan de universiteit te Groningen, heeft dezer dagen zijn ambt aanvaard met een rede: „Beschouwingen over de pathologie als helpster en als leidster van de geneeskunde." Wij ontleenen hieraan het volgende:

Spreker vergeleek hierbij een universiteit met een denkbeeldige stad, bestaande uit gebouwencomplexen, waarin de onderscheidene wetenschappen huizen.

Wat het eerst het oog treft in het medische kwartier zijn de beide groote gebouwencomplexen, waar de anatomie en de physiologie zijn gevestigd. Deze beide fundamenteele wetenschappen hebben zich, tegelijk met de pathologie het voornaamste bouwwerk in het geneeskundige stadsgedeelte, geëmancipeerd uit het ééne gebouw der biologie, dat voordien nog alle kennis kon omvatten omtrent gezondheid en ziekte, leven en dood. Rondom het zeer gecompliceerde complex van de pathologie scharen zich de verblijfplaatsen der hulpzoekende, zieke menschen, oorspronkelijk primitieve logementen, maar in onzen tijd, ten gevolge van den enormen en veelzijdigen vooruitgang op therapeutisch gebied, uitgegroeid tot grootsche hotels, „klinieken" genoemd, waar het schoonste doel van de geneeskunde wordt beoefend: de behandeling en verzorging der patiënten. (Red. K. H. A.)

(Vor. ber. Ambtsaanv. b. h. Onderwijs 1984 D.)

9 OCTOBER 1935

B. VEREENIGDE STATEN. — Gouverneur Allen opvolger van Senator Huey Long. —

De centrale democratische staatscommissie van Louisiana heeft gouverneur Allen tot voorzitter en lid van de nationale commissie voor Louisiana gekozen, in opvolging van wijlen senator Huey Long, die eveneens beide functies bekleedde.

(N. Y. Herald Tribune) **(Vor. ber. Huey Long 1950 C.)**

C. NEDERLAND. — Onderwijs. - Prof. L. O. Wenckebach. - Ambtsaanvaarding. - „De versiering en het handwerk". —

Op 7 Oct. '35 heeft de heer L. O. Wenckebach het ambt van buitengewoon hoogleeraar in het boetseeren en de beeldhouwkunst aan de Technische Hoogeschool te Delft aanvaard met een rede over: „De versiering en het handwerk". Spr. zeide o.a., dat de beeldhouwer, die samenwerking zoekt met de architectuur, in dezen tijd dikwijls weinig gehoor vindt. De beeldhouwkunst gaat dan voor een soort „versiering" door en vergeten wordt, dat een bouwwerk zelf als een stuk plastiek moet worden gevoeld en opgevat. Men is geneigd bij het woord versiering aan iets overbodigs te denken. Maar wanneer wij het begrip op de juiste wijze opvatten, blijkt, dat vrijwel geen menschelijke schepping daarvan vrij is. De versieringsdrang is den mensch ingeschapen, de zucht tot versieren is een schoonheidsdrang, even noodzakelijk als eten en drinken.

Er ligt, zoo betoogde hij, een diepe kloof tusschen handwerk en machinaal werk. Het is duidelijk, dat er geen versiering mogelijk is zonder handwerk en dat er haast geen handwerk mogelijk is zonder versiering. Machinaal vervaardigde voorwerpen hebben een onpersoonlijk, gelijkvormig karakter. De versiering is zoodanig met het handwerk verbonden en daaruit voortgekomen, dat een zuivere versiering, op een andere wijze ontstaan, niet denkbaar is. De handversiering is bovendien ten nauwste verbonden met het materiaal, dat den aard der versiering bepalen moet. Er zijn materialen ontstaan als bakeliet, phiiliet, kunsthout en vele andere, die hoegenaamd geen karakter hebben. Wij accepteeren dit alles gelaten, maar spr. gelooft, dat juist met zulke kleinigheden een beschaving staat of valt. (Red. K. H. A.)

(Vor. ber. Ambtsaanv. b. h. Onderwijs 1992 A.)

D. ESTLAND. — Een parlement. —

Op een vergadering van de „Vaderlandsche vereeniging" heeft de president van de Estlandsche republiek, Paets, verklaard, dat de toekomstige landsregeering twee kamers zou omvatten.

De Eerste Kamer zou onmiddellijk door het volk worden gekozen, de Tweede wordt samengesteld uit vertegenwoordigers van leger, universiteiten, corporaties enz. (Tallina Post)

(Vor. ber. Parlement 1509 E.)

E. NEDERLAND. — De spelling-Marchant. —

Op de vragen van den heer Thijssen:

1. Is het den minister bekend, dat een deel van de kleine minderheid der scholen, die nog niet overgingen tot het invoeren van de, o.a. voor de onderwijzersopleiding voorgeschreven, vereenvoudigde spelling, van die invoering wordt weerhouden door geruchten, als zou ten departemente een wijziging der voorschriften worden voorbereid, welke neerkomt op een terugkeer tot de spelling-De Vries en te Winkel?

2. Wil Zijne Excellentie mededeelen, of inderdaad zoodanige wijziging der voorschriften in overweging of in voorbereiding is?

heeft de minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen geantwoord:

1. Het in deze vraag gestelde is den ondergeteekende niet bekend.

2. Gelijk is vermeld in de Mededeelingen van het departement van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, 2de jaargang, no. 4, van 1935, bladzijde 267, heeft de ondergeteekende bij brief van 1 Juli 1935, no. 7561, afdeeling lager onderwijs, aan het algemeen hoofdbestuur van de federatie der werkgeversorganisatiën in het boekdrukkersbedrijf te Amsterdam bericht, dat de regeering niet voornemens is wijziging te bevorderen van de tot stand gekomen voorschriften nopens de schrijfwijze van de Nederlandsche taal bij het onderwijs. De tweede vraag, wordt dan ook ontkennend beantwoord. (Vaderland)

(Vor. ber. Nieuwe Spelling 1661 K.)

F. WIJSBEGEERTE. — Prof. dr. J. Clay. - „Werkelijkheidsleer is identiek met metaphysica". —

De werkelijkheid is het logische en wordt voor ons alleen kenbaar door haar structuur. Met deze stelling leidde prof. dr. J. Clay zijn lezing in over „Het Werkelijkheidsprobleem", die hij op 5 Oct. '35 voor de „Vereeniging voor Wijsbegeerte" hield.

Om te beginnen voerde spr. aan, dat de naam „werkelijkheidsleer" eigenlijk identiek is met „metaphysica". Hij merkte echter op, dat het woord „metaphysica" slecht gekozen is, want deze wetenschap heeft haar benaming alleen te danken aan het feit, dat men het aldus getitelde geschrift van Aristoteles in zijn boeken na de „Physica" vindt. Derhalve voelt spr. zich gerechtigd, een andere benaming te kiezen. Hij vervangt het woord „metaphysica" door werkelijkheidsleer.

Nadat deze wetenschap tientallen jaren was verguisd, heeft zij ten gevolge van de natuur-wetenschappelijke vorderingen in den laatsten tijd weer de aandacht van de geleerden getrokken.

Prof. dr. Clay gaf vervolgens een kort overzicht over de theorieën van verschillende geleerden, die zich met het werkelijkheidsprobleem bezig hebben gehouden. Kant stond bijvoorbeeld op het standpunt, dat wij met zekerheid niets kunnen weten omtrent de werkelijkheid.

De „Positivisten" beweren eveneens, dat geen stelling geponeerd mag worden, die niet te verifieeren is. De vader van deze school Comte, was al de opvatting toegedaan, dat men nooit boven de ervaring uit mag gaan. Dit naïeve realisme is echter in den loop der jaren onhoudbaar gebleken.

Volgens spr. is echter juist het logische het meest reëele, aangezien het alogische niet doordringt tot

ons bewustzijn. Het eenige, wat wij kunnen begrijpen, is de structuur der dingen, in de finesses waarvan wij — althans in theorie — steeds dieper kunnen doordringen. Ons hierbij te helpen, is volgens prof. Clay de voornaamste taak der werkelijkheidsleer.
(Red. K. H. A.) **(Vor. ber. Wijsbegeerte 1810 E.)**

A. **NEDERLAND. — Herziening der Warenwet. - Adres van den Middenstandsbond aan de Tweede Kamer. —**
Het Hoofdbestuur van den Koninklijken Nederlandschen Middenstandsbond heeft zich tot de Tweede Kamer gewend met een adres om zijn zienswijze kenbaar te maken betreffende het Ontwerp van wet tot verlaging tot de openbare uitgaven door vervanging van de Warenwet door een andere wet, betreffende hoedanigheid en aanduiding van waren.
Het adres spreekt de vrees uit, dat het vervallen der rijksbijdragen ten behoeve van de instandhouding der keuringsdiensten, onvermijdelijk tot gevolg zal hebben, dat ook tal van gemeenten zich aan haar plicht zullen onttrekken en dat in elk geval de contrôle en wat daaraan noodwendig verbonden is in belangrijke mate achteruit zullen gaan. Van een uniform toezicht over het geheele land en van zekere centrale leiding aan den arbeid der keuringsdiensten zal men verstoken blijven, welk nadeel in het verleden juist tot bemoeiing van den rijkswetgever heeft geleid.
De regeering dient zich — aldus het adres — bij de beoordeeling der concrete maatregelen af te vragen, of de voorgenomen bezuinigingen werkelijk doeltreffend en ook in haar gevolgen effectief zullen zijn.
Reeds thans is het merkbaar, dat producenten in de veronderstelling, dat de beoogde maatregelen reeds zijn ingegaan, minderwaardige producten aan de markt trachten te brengen, zoodat het geen twijfel lijdt of de gemeenschap zal de inkrimping der keuringsdiensten duur hebben te betalen.
Het Hoofdbestuur is ten slotte van oordeel, dat de reëele bezuiniging, welke met de voorgestelde herziening der Warenwet kan worden bereikt, niet van zoodanige beteekenis is, dat de daaraan verbonden talrijke nadeelen, zij het tijdelijk gedurende den ongunstigen toestand van 's lands financiën, zouden kunnen worden aanvaard en verzoekt de Kamer met klem het onderhavige wetsontwerp niet aan te nemen.
(Meded. v. d. Kon. Nederl. Middenst. Bond)
(V. b. Warenwet 1902 F.; Middenst. Bond 1867 I.)

B. **LUCHTVAART. — Pou-du-ciel en Henri Mignet. - Een Hollandsche Pou-du-ciel. —**
Op 5 Oct. '35 hadden zich een 400-tal deskundigen in het groote amphiteater van het instituut Marcelin Berthelot te Parijs onder leiding van Henri Mignet, ter verdediging van de nieuwe luchtvaart verzameld. Deze bijeenkomst droeg een internationaal karakter, want zij werd bezocht door enkele belangstellende landgenooten, vertegenwoordigers van Nederlandsche vakbladen, Duitsche, Italiaansche, Zwitsersche, Spaansche, Engelsche en Belgische voorstanders van de door Mignet en andere uitvinders verdedigde beginselen. Eenige belangrijke mededeelingen werden gedaan over de beteekenis en de evolutie van de nieuwe luchtvaart, waarvan de pou-beweging het belangrijkste chapiter vormt. De pou, tot nog toe de kleinste constructie, de eenige ook die binnen den greep van den amateur valt, geniet, in Frankrijk althans, de meeste populariteit. De S.F.A.N. motor-zwever, de Leopoldoff, de Jacquemin en andere toestellen, die wat grootte betreft met deze vergeleken kunnen worden, vallen nog geheel binnen het kader van den gespecialiseerden constructeur, die een geheel bedrijf achter zich heeft.
Deze algemeene indruk werd vooral op 6 Oct. '35 op het vliegveld te Orly bevestigd. Zelden heeft een gewone demonstratie zoo de aandacht getrokken. Allen waren unaniem in hun waardeering over de kwaliteiten van Mignet's constructie (Pou-du-ciel). Door verschillende pou-bestuurders werden op verschillende toestellen van verschillende motoren voorzien talrijke vluchten gedaan. Mignet was het middelpunt van aller bewondering. De „patroon" deed met zijn toestel eenige indrukwekkende scheervluchten op enkele decimeters boven het terrein, gevolgd door een bijna verticaal klimmen. Op zijn pou was een 3-cylinder Aubier-Dunne gemonteerd, den nieuwen motor van den constructeur Dunne.
De nieuwe Aubier-Dunne heeft een vermogen van 27 Pk. tegen nog geen volle twintig voor den twee-cylinder, en maakte een uitmuntenden indruk. Mignet zelf verklaarde, dat deze motor den veiligheidsfactor van de pou met 30 pct. vermeerdert en deze een belangrijk grootere luchtvaardigheid waarborgt, doordat hij enkele reserve Pk.'s bezit, die uitstekende diensten bewijzen kunnen in minder gunstige atmosferische omstandigheden.
In een atelier te Amsterdam nadert de Hollandsche pou haar voltooiing. „Zij moet nog afgewerkt en afgesteld worden", aldus de jeugdige constructeur. Het toestel krijgt een A.B.C. „Scorpion" motor en zal binnenkort bij mooi weer voor het eerst het vrije veld op kunnen. Zou het niet mogelijk zijn, dat een der Fransche specialisten over komt voor de laatste afstelling? (Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Pou-du-ciel 1927 A.)

C. **DUITSCHLAND. — Jodenwetten. - Huwelijken. —**
In verband met de wet op „de bescherming van het Duitsche bloed en de Duitsche eer" van 15 September 1935 waarbij gemengde huwelijken tusschen Joden en staatsonderdanen van Duitsch of verwant bloed wordt verboden, wordt nader gemeld, dat de wet niet van toepassing is op gemengde huwelijken voor zoover deze voltrokken waren voor 17 September '35, den dag, waarop de wet van kracht is verklaard.
(Berliner Tageblatt) **(V. b. Jodenwetten 1971 E.)**

10 OCTOBER 1935

D. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Inning van onbetwiste geldvorderingen. —**
Ingediend is een wetsontwerp, houdende maatregelen tot vergemakkelijking van inning van onbetwiste geldvorderingen. (Algemeen Handelsblad)

E. **NEDERLAND. — Heffing van opcenten op het bijzonder invoerrecht. —**
Bij Koninklijk besluit is bepaald, dat de heffing van opcenten op het bijzonder invoerrecht, welke heffing is voorgesteld in het dezer dagen bij de Tweede Kamer ingediende wetsontwerp tot heffing van opcenten ten bate van het Werkloosheidssubsidiefonds voorloopig met ingang van 15 October a.s. wordt toegepast als ware het ontwerp reeds tot wet verheven.
De minister van financiën kan ten aanzien van na 15 October ingevoerde goederen, waarvoor tengevolge van dit besluit opcenten op het bijzonder invoerrecht zijn verschuldigd, onder door hem te stellen voorwaarden geheel of gedeeltelijk teruggave doen verleenen van die opcenten.
Voor deze teruggave komen niet in aanmerking goederen ten aanzien waarvan niet ten genoegen van den minister wordt aangetoond dat het bedrag der opcenten ingevolge een reeds voor 30 Sept. j.l. gesloten koopovereenkomst niet of niet ten volle op den kooper der goederen kan worden verhaald.
(Het Vaderland) **(Vor. ber. Invoerrechten 1855 B.)**

F. **AMSTERDAM. — Tentoonstelling „De mensch".**
De tentoonstelling „De Mensch", die op 4 Oct. '35 in de Apollohal te Amsterdam werd geopend en tot 3 Nov. '35 zal duren, laat ons een blik slaan in ons eigen lichaam, toont ons in exact-wetenschappelijken vorm den bouw en functies der organen en laat ons leven bewust worden.
Prof. dr. A. H. M. J. van Rooy, die daadwerkelijk aan de organisatie van deze expositie heeft deelgenomen, heeft in een persconferentie een en ander medegedeeld over doel en streven van deze populair-instructieve expositie.
De clou van de tentoonstelling is de „glazen mensch", waarin alle organen zichtbaar zijn aangebracht en in werking worden gesteld. Het hart is verlicht, zoodat men hier een mensch krijgt te zien, waarvan niet in figuurlijken doch in eigenlijken zin het hart in lichte laaie staat. Door middel van een gramofoon kan deze glazen mensch ook spreken.
Inderdaad erkende prof. Van Rooy, dat men uit deze vernuftige apparaten een heel wat beter denkbeeld krijgt van de werking der organen, dan uit de vlakke platen, die bij de colleges worden gebruikt.
(Red. K. H. A.) **(V. b. Tentoonstellingen 1878 F.)**

G. **NEDERLAND. — Politieke rede van Prof. mr. P. J. M. Aalberse te Amsterdam. —**
Prof. mr. P. J. M. Aalberse, minister van Staat en voorzitter van de R.K. Kamerfractie heeft op 7 Oct. '35 een rede gehouden, waarin hij de oorzaken van het bekende, vóór het parlementreces ontstane conflict tusschen genoemde fractie en de regeering aan een beschouwing heeft onderworpen.
Spr. merkte o.a. op, dat de R.K. Staatspartij omtrent de crisis en haar bestrijding andere inzichten heeft dan in regeeringskringen tot uiting is gekomen. Te weinig wordt rekening gehouden met de veranderde toestanden op internationaal gebied. Prof. Aalberse was van meening, dat, indien geen consequente deflatie-politiek wordt toegepast devaluatie onvermijdelijk zal zijn, al is hij zeker niet de overtuiging toegedaan, dat devaluatie blijvende verbetering zal scheppen.
Spr. wees er op, dat de pogingen om een nieuw kabinet te vormen schipbreuk hebben geleden, omdat alleen de S.D.A.P. bereid was met de katholieken samen te werken, en daartegen bestonden overwegende bezwaren.
Inzake de houding van de Katholieke Kamerfractie ten aanzien

van het huidige kabinet verwijzende naar zijn desbetreffende verklaring in de Kamer afgelegd, zei Prof. Aalberse, dat de fractie de ervaring rijker is geworden, dat de tijd voor de vorming van een nieuw kabinet, meer in den geest der Katholieke inzichten nog niet is gekomen. Voorts zijn er in het regeeringsprogram aanvullingen verwezenlijkt, welke meeningsverschil tusschen de R.K. fractie en het kabinet verkleind hebben. Waar de algemeene inzichten en opvattingen echter niet veranderd zijn, is er van de oude spanning nog wel iets overgebleven. Niet elke spanning behoeft echter tot een conflict te leiden, en zeker niet tot een ontijdig conflict. De positie van de R.K. Kamerfractie is — naar het oordeel van Prof. Aalberse — door het gebeurde zeker niet geschokt; men weet thans, dat er een grens is, die zij niet wil overschrijden.
(De Maasbode)
(V. b. Prof. Aalberse 1975 A.; R.K. Staatsp. 1839 A.)

A. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Verlaging van loodsgelden aangenomen.**
De Eerste Kamer heeft het wetsontwerp tot verlaging van de loodsgelden aangenomen.
(Nieuwe Rotterd. Courant) **(Vor. ber. blz. 1883 A.)**

B. **NEDERLAND. — Onderwijs. - Theologie. - Ambtsaanvaarding van Prof. dr. A. M. Brouwer. - „De Studie van het Nieuwe Testament". —**
Prof. dr. A. M. Brouwer heeft op 1 Oct. '35 als opvolger van prof. dr. D. Plooy zijn colleges te Utrecht geopend met een toespraak over „De studie van het Nieuwe Testament". Wij ontleenen hieraan het volgende:
Kard Barth legde bij zijn afscheid te Bonn er allen nadruk op, dat wij exegese, exegese en nog exegese noodig hebben.
Uit den mond van dezen dogmaticus behoeft het niet vreemd te klinken, als we bedenken, dat hij het objectieve in de verkondiging naar voren brengt. Maar bij alle onmiddellijkheid van het Godswoord is er in den bijbel toch een belangrijk stuk zuiver menschelijke bemiddeling. En daarmee moeten wij ons bezighouden.
Ook handschriftenkennis is noodig. De uitspraak van Westcott en Hort, dat bij een nauwkeurige berekening slechts één duizendste van den tekst niet vaststaat, kan moeilijk gehandhaafd blijven. Maar Kenyon, de uitgever van de Chester Beatty-papyri, verklaart toch wel, dat van geen klassiek geschrift de tekst zoo vaststaat als die van het N.T. Dat bij tekstcritische vragen belangrijke theologische kwesties gemoeid zijn, blijkt b.v. uit een bestudeering van de Avondmaalswoorden, van het Onze Vader, van het optreden van den engel in Joh. 5 en Luk. 23 : 43. Eigenaardig is ook de variant in Hebr. 2 : 9, waar gelezen wordt, dat Jezus „ zonder God" (en niet door de genade van God) den dood heeft gesmaakt. Volgens Harnack de oorspronkelijke lezing.
Vooral moeilijk wordt de bestudeering van het N.T. door de omstandigheid, dat het den grond vormt van onze Christelijke voorstellingen en wij er met het diepste van onze persoonlijkheden bij betrokken zijn, zoowel zij die voor, als zij die tegen zijn. Wij moeten de waarheid van den tekst laten gelden boven de traditie. Zoo leert het onze geloofsbelijdenis ook. Wij moeten, om met Doedes te spreken, geen slaafs gebondene, maar ook geen bandeloos willekeurige exegese beoefenen, maar de wettig vrije.
Er is daarom een wettige vrijheid, maar evenzeer een wettige gebondenheid. Als wij ons rekenschap geven van wat er vereischt is voor het verstaan van het N.T., dan is een menschenleeftijd daarvoor te kort. Maar boven zijn vermogen werken kan van niemand geëischt worden. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Ambtsaanv. b. h. Onderwijs 1992 C.)

11 OCTOBER 1935

C. **DUITSCHLAND. — Het feest op den Bueckeberg.**
Evenals verleden jaar is op den Bueckeberg in tegenwoordigheid van ruim 1 millioen personen een oogstdankfeest gehouden, waarbij redevoeringen zijn uitgesproken door Goebbels, die het openingswoord sprak, Darré, de rijksboerenleider en Hitler. Bij de plechtigheid waren ook diplomatieke vertegenwoordigers aanwezig.
Goebbels wees er op, dat het gelukt was den invoer van levensmiddelen in Duitschland zeer belangrijk te verminderen, waardoor mogelijkheden voor de werkverschaffing geschapen zijn. Het wederopgestane volksleger voert ook een groot deel uit van het program van het boeren- en oogstdankfeest, aangezien er vele boerenzonen in dienen, en het bestemd is voor de verdediging, waar zij aanspraak op kunnen maken. Daarom staat deze boerendag in het teeken der vrijheid.
Op deze redevoering volgde een groote demonstratie van de weermacht, waarbij alle moderne wapensoorten vertegenwoordigd waren. (Berliner Tageblatt)
(Vor. ber. Oogstfeest 1504 C.)

D. **SOVJET-RUSLAND. — Het Russische leger. —**
De „Matin" verneemt, dat het leger van Sovjet-Rusland op het oogenblik 10 millioen man sterk is. Het effectief van het actieve leger bedraagt anderhalf millioen man, waaronder veertigduizend officieren. De opgeleide reserves van de lichtingen 1923-1934 omvatten 8½ millioen man.
De lichte artillerie beschikt over 4500 stukken geschut, de zware artillerie over 700 stukken. Drie jaar geleden waren deze getallen resp. 2400 en 600. Ook het aantal tanks is aanzienlijk toegenomen. De luchtvloot telt op het oogenblik 4300 vliegtuigen, waarbij 150 zware bombardementsvliegtuigen.
(Le Matin) **(Vor. ber. Leger 1888 I.; Sterkte 1670 F.)**

E. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Begrooting Landbouwcrisisfonds. —**
De Eerste Kamer heeft op 9 Oct. '35 de begrooting Landbouwcrisisfonds zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd. (N. Rott. Crt.)
(Vorig bericht blz. 1589 B.)

F. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Uitvoerverbod in tijden van internationale spanning. —**
De Eerste Kamer heeft op 9 Oct. het ontwerp: Uitvoerverbod in tijden van internationale spanning aangenomen. De dag der inwerkingtreding is op 10 Oct. '35 bepaald. (Het Vaderland)
(Vorig bericht blz. 1852 G.)

G. **NEDERLAND. — Geen schaarschte. —**
De regeeringspersdienst deelt het volgende mede:
Aan de regeering is gebleken, dat hier en daar het publiek uit vrees voor schaarschte van bepaalde goederen inkoopen doet boven de normale behoefte.
Daar voor een dergelijke vrees, als uitvloeisel van de politieke spanning in Europa niet de minste reden aanwezig is, waarschuwt de regeering het publiek, dat het verstandig zal handelen door op geheel normale wijze zijn inkoopen te blijven doen.
(Regeeringspersdienst)

H. **NEDERLAND. — Uitvoerverbod voor benzine beperkt. —**
In een extra nummer van de Nederl. Staatscourant, is een beschikking van den minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart opgenomen, waarin de minister zijn beschikking van 9 October '35 (verbod van uitvoer van benzine) met betrekking tot de verleening van dispensatie van het verbod van uitvoer van benzine, heeft ingetrokken.
Voorts heeft de minister bepaald, dat van genoemd verbod algemeene dispensatie verleend zal worden, behalve voor die hoeveelheden en soorten benzine ten aanzien waarvan door hem met belanghebbenden is of wordt overeengekomen, dat uitvoer niet zal plaats hebben. (De Telegraaf)
(Vorig bericht Benzinebelasting 157 N.)

I. **DUITSCHLAND. — Evangelische Kerk. - Rijkskerkcommissie wordt gevormd. —**
De rijksminister voor de kerkelijke aangelegenheden, Kerrl, heeft het volgende verordening uitgevaardigd op grond van de wet tot beveiliging der Duitsche Evangelische Kerk van 24 Sept. 1935:
Paragraaf I. De rijksminister voor de kerkelijke aangelegenheden vormt uit mannen der kerk een rijkskerkcommissie.
De rijkskerkcommissie leidt en vertegenwoordigt de Duitsche Evangelische Kerk en vaardigt verordeningen betreffende interne kerkelijke aangelegenheden uit. Zij bepaalt in het bijzonder de grondslagen voor het werk van de dienstinstallaties der Evangelische kerk en stelt haar eigen statuten vast.
De benoeming en het ontslag van ambtenaren der Duitsche Evangelische Kerk geschiedt door de rijkskerkcommissie in overleg met den rijksminister voor kerkelijke aangelegenheden.
Voor de betrekkingen der Duitsche Evangelische Kerk tot de buiten Duitschland gevestigde nevendeelen en tot de kerken van het buitenland blijft de afdeeling voor buitenlandsche aangelegenheden der Duitsche Evangelische Kerk bevoegd.
Paragraaf II. De rijksminister voor de kerkelijke aangelegenheden vormt voor de Evangelische Kerk der Oud-Pruisische Unie uit mannen der kerk een landelijke kerkcommissie en provinciale kerkcommissies.

De bevoegdheden van den hoogen kerkeraad en van de consistoriën blijven onaangetast.
Paragraaf III. De leden der overeenkomstig de paragrafen I en II gevormde commissies vervullen een eere-ambt.
Paragraaf IV. Bij de kanselarij der Duitsche Evangelische Kerk wordt een financieele afdeeling gevormd. De bepalingen van de Pruisische wet over het beheer van het vermogen in de Evangelische landskerk vindt overeenkomstig toepassing.
De financieele afdeeling van de Duitsche Evangelische Kerkkanselarij vertegenwoordigt de Duitsche Evangelische Kerk, onverminderd de rechten der rijkskerkcommissie in aangelegenheden van vermogensrecht.
Paragraaf V betreft de afkondiging van de verordeningen der rijkskerkcommissie.
Paragraaf VI zegt, dat de verordening van kracht wordt op den dag na de afkondiging. Zij geldt hoogstens tot 30 Sept. 1937. (Völkischer Beobachter)

(Vorig bericht blz. 1974 H.)

A. DUITSCHLAND. — Maarschalk von Hindenburg's overschot overgebracht. —

Op 2 Oct. '35 is het stoffelijk overschot van maarschalk Von Hindenburg overgebracht naar de graftombe in het Tannenberg-gedenkteeken. Bij deze plechtigheid waren aanwezig: Rijkskanselier Hitler, generaal-veldmaarschalk Von Mackensen en generaal-majoor Von Hindenburg met de familieleden van den veldmaarschalk. Voorts waren de opper-bevelhebbers van de weermacht en de plaatsvervanger van Hitler, Rudolf Hess aanwezig. Veldbisschop Dr. Dohrmann hield een toespraak. (Berl. Tageblatt)

(Vor. ber. Hindenburg 1438 B.)

B. NEDERLAND. — Mgr. Giobbe. —

H.M. de Koningin heeft op 4 Oct. '35 in Paleize Het Loo in gehoor ontvangen Z.Exc. Mgr. Paolo Giobbe, den nieuw benoemden Internuntius bij Harer Majesteits Hof, ter aanbieding van zijn geloofsbrief.
(De Maasbode) **(Vorig bericht blz. 1847 D.)**

C. POLEN. — Kabinet-Slawek afgetreden. —

Minister-president Valery Slawek heeft den president van de Poolsche republiek het ontslag van het kabinet aangeboden. (Polska Agencia Telegraficzna)

(Vorig bericht 1739 H.)

D. NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Midden-Europeesche tijdrekening verworpen. —

De Eerste Kamer verwierp op 10 Oct. '35 met 32 tegen 8 stemmen het wetsvoorstel van minister De Wilde, om in Nederland den Midden-Europeeschen tijd in te voeren. (De Telegraaf)

(Vorig bericht blz. 1577 B.)

E. GRIEKENLAND. — De republiek geëindigd. - De monarchistische constitutie van 1911 weder ingevoerd. - Kabinet Tsaldaris afgetreden. - Kabinet Koudilis gevormd. —

De Grieksche regeering is op 10 Oct. '35 onder den druk van de leidende militairs kringen, die hun eischen in een ultimatieven vorm stelden, een revolutionnair comité hadden gevormd en het onverwijld herstel van het koningschap verlangden, afgetreden. President Zaimis heeft het ontslag van het kabinet Tsaldaris aanvaard en generaal Kondilis de vorming van de nieuwe regeering noodgedrongen opgedragen. Daar deze laatste de leider der radicale monarchisten is, blijkt hieruit, dat de militairen ten volle hebben gezegevierd.
Minister-president: Kondilis; Financiën: Papatanatis; Justitie: Janopoeios; Volksgezondheid: Loeros; Onderwijs: Turkovasilis; Sociale Zaken: Antonielis; Buitenlandsche Zaken en plaatsvervangend minister-president: Theotokis; minister van Oorlog: generaal Papagos, commandant van het eerste legercorps te Athene en de eigenlijke leider van het revolutionnaire comité; minister van Marine: Dusmanis; Luchtvaart: Nikolaides; Binnenlandsche Zaken: Dalveris.
Deze nieuwe regeering is samengesteld uit leden van de uiterste rechterzijde, van de volkspartij van Tsaldaris, van de radicale monarchisten van Kondilis en van de partij van Metaxas.
De groote zitting van de Nationale vergadering heeft plaats gehad. De eerste spreker was de leider van de Volkspartij, de vroegere minister-president Tsaldaris. Hij gaf een historisch overzicht van de staatsvormen die in den loop der tijden in Griekenland hebben geheerscht. Daarbij oefende hij critiek op de gestie van eenige officieren en verklaarde tenslotte dat de Volkspartij door haar aanwezigheid geen blijk wilde geven, dat zij voor een en ander de verantwoordelijkheid wilde dragen. Daarom zou hij bij de stemming ook de zaal verlaten. Tsaldaris voegde de daad bij het woord. Hij werd gevolgd door een deel van zijn aanhangers.
Hierna sprak de vrijdenkerspartij, bij monde van Metaxas. Deze zeide, dat zijn groep de initiatief-regeering zal ondersteunen in alles wat zij onderneemt met betrekking tot den terugkeer van Koning George.
De laatste spreker was minister-president Kondilis. Hij trachtte in een lange rede het optreden van de officieren te rechtvaardigen. Dit was noodig geweest om aan een ongezonden toestand een einde te maken. Kondilis maakte vervolgens eenige zinspelingen op de gebeurtenissen van 9 September, toen ook Tsaldaris van het leger gebruik wilde maken voor een interventie.
De eerste plicht van de nieuwe regeering zal bestaan in het handhaven van orde en rust, voorts heeft zij ervoor te zorgen dat de volksstemming op het vastgestelde tijdstip wordt gehouden, meende Kondilis.
De Nationale vergadering nam de volgende drie besluiten aan:

1. De republikeinsche regeeringsvorm in Griekenland wordt opgeheven.
2. De monarchistische constitutie van 1911 wordt andermaal van kracht.
3. De volksstemming zal 3 November worden gehouden.
4. In dezen tusschentijd wordt als koninklijk regent aangewezen minister-president Kondilis.

Koning George II.

Griekenland wordt weer een monarchie. Koning George, die den 18den December 1923 uit zijn land moest vluchten en naar Roemenië toog, zal binnenkort op den troon terugkeeren.
Wij memoreeren eenige feiten uit de Grieksche republiek:
De nederlaag van het Grieksche leger in Klein-Azië was de aanleiding dat Koning George in 1922 afstand van den troon moest doen. Hij werd opgevolgd door zijn zoon, koning George II, tijdens wiens bewind de revolutionnaire beweging steeds meer de overhand kreeg. In December 1923 werd de toestand zoodanig, dat generaal Pangalos namens deze beweging den Koning verzocht, het land te verlaten. Den 18den December 1923 verlieten de Koning en de Koningin, prinses Elizabeth van Roemenië, een dochter van koning Ferdinand, het land, om uit te wijken naar Roemenië.
Kondoudiotes nam het regentschap waar en Venizelos kreeg het verzoek naar Griekenland te komen, aan welke uitnoodiging hij op 4 Januari van het volgend jaar gehoor gaf, met het voorbehoud dat zijn verblijf tijdelijk zou zijn en alleen zou dienen op den burgeroorlog te bezweren. Het revolutionnaire comité trok zich echter terug en Venizelos zag zich genoodzaakt de leiding van de regeering op zich te nemen.
Formeel heeft koning George nimmer afstand van den troon gedaan. In Maart 1924 werd een plebisciet gehouden, waarbij de republiek 758.742 stemmen en de monarchie 325.322 stemmen behaalde. Admiraal Kondouriotes werd voorloopig president der republiek. Koning George werd den 7en Juli 1890 geboren, in 1921 huwde hij met prinses Elizabeth van Roemenië. Na zijn afzetting verbleef hij doorgaans in Roemenië of in Engeland. Hij stelt zich op het standpunt, dat slechts de uitslag van een plebisciet hem tot een terugkeer naar Griekenland zal kunnen doen besluiten. (Kathemerini - Proia - A. N. P.)

(Vor. ber. Kab. Tsaldaris 1881 B.; Monarchie 1951 C.)

F. MEMEL. — Verkiezingen voor den Landdag. - Meerderheid der Duitschers. —

Volgens officieele opgave heeft de Duitsche eenheidslijst als resultaat der verkiezingen in het Memelgebied 24 zetels behaald en de Litausche partijen 5 zetels. Bovendien zal nog een zetel worden toegewezen aan de partij, die het grootste stemmenoverschot heeft behaald.

Over het geheel genomen blijft de verhouding tusschen de partijen ongeveer gelijk. Van de 74.943 kiesgerechtigden hebben 68.641 van hun kiesrecht gebruik gemaakt. (Diena)

(Vorig bericht Landdagverkiezingen 1980 C.)

A. NEDERLAND. — Varkensvleesch aanmerkelijk duurder. —

De Veehouderijcentrale heeft besloten, om den crisisaccijns op de binnenlandsche varkensvleeschconsumptie te verhoogen van zes op negen cents per K.G. geslacht gewicht dus met 50%.

Het blijkt, dat de grond voor deze verhooging ligt in den loop van de prijzen der varkens. In de laatste weken is er een sterke stijging te constateeren geweest in den prijs van varkensvleesch. Deze stijging heeft tot gevolg gehad, dat het aanbod minder werd, omdat de boeren, die hopen op een doorgaande stijgende tendenz, hun varkens achterhielden. Door dit geringe aanbod wordt de prijsstijging nog sterker. De prijsstijging zal zwaarder op den consument drukken dan de verhooging met de heffing van 3 cent.

N. v. h. Noorden) **(Vor. ber. Varkens 1445 A.)**

B. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Versnelde Bruggenbouw. - Benzine verhoogd. - Geen tolheffing.

Bij de Tweede Kamer is ingediend een wetsontwerp tot financiering van den versnelden bruggenbouw door verhooging der tijdelijke heffing van het bijzonder invoerrecht op benzine. De benzine zal daardoor een halven cent per Liter duurder worden. Het tollendenkbeeld is ermee van de baan. (De Tijd)

(Vorig bericht 1652 F.)

C. NEDERLAND. — Onze handel met Italië. - In- en Uitvoer. —

	Invoer in Nederland uit Italië.		Uitvoer uit Nederland naar Italië.	
	Bruto gewicht (1000 K.G.)	waarde (in ƒ 1000)	Bruto gewicht (1000 K.G.)	waarde (in ƒ 1000)
1935*).	79.813	7.492	217.387	8.580
1934 .	131.865	14.199	465.646	15.601
1933 .	190.298	16.733	256.834	13.901
1932 .	130.288	15.573	168.622	12.852
1931 .	110.426	19.651	103.253	14.464

*) Eerste 8 maanden. (Stampa)

(Vorig bericht 1991 A.)

D. ITALIE. — Import uit de voornaamste landen. —

In het Fransche tijdschrift „Vu" vinden wij een zeer belangwekkend overzicht, waarin vermeld staat, wat de voornaamste landen in Italië invoeren. Wij nemen deze cijferreeksen hier over. De percentages geven aan, hoe groot het deel van het betreffende land is in den totalen invoer.

Groot-Brittannië: kolen 39%; suiker 26%; nikkel 31%; gietijzer 33%; machine-onderdeelen 16%.
Canada: graan 23%.
Portugal: koper 22%.
Argentinië: ruw linnen 20%.
Amerika: ruwe katoen 61%; katoenafval 46%; benzol 18%; smeerolie 78%; parafine 72%; graan 31%; meel 20%; koper 31%; nikkel 26%; gietijzer 40%; gietstaal 27%; machine-onderdeelen 27%.
Australië: ruw linnen 44%.
Tunis: ijzerertsen 21%.
Spanje: lood 57%.
Roemenië: petroleum 39%.
Rusland: petroleum 26%; benzol 20%; graan 26%; ijzerertsen 30%.
Frankrijk: meel 19%; ijzerertsen 17%; gietijzer 25%; gietstaal 38%; andere staalsoorten 47%.
België en Luxemburg: onderscheidene staalsoorten 27%.
Tsjecho-Slowakije: onderscheidene staalsoorten 24%.
Duitschland: kolen 38%; generatoren 58%.
Hongarije: meel 31%; suiker 30%; onderscheidene staalsoorten en graan eveneens een niet onbelangrijk percentage. (Vu) **(Vor. ber. blz. 1996 C.)**

E. DUITSCHLAND. — Deutsche Burschenschaft besluit tot liquidatie. —

De Nationaal-Socialistische Correspondentie meldt volgens den Völkischer Beobachter uit Leipzig, dat de Deutsche Burschenschaft den leider van dezen studentenbond, den advocaat Glauning, met algemeene stemmen heeft gemachtigd te zijner tijd de organisatie Deutsche Burschenschaft te ontbinden en de verschillende „Burschenschaften" als kameraadschapsvereenigingen ter beschikking te stellen van den Nationaal-Socialistischen Duitschen Studentenbond.

Den dertienden October, den historischen dag van het feest op den Wartburg, zal de Deutsche Burschenschaft een groote betooging op den Wartburg houden om op plechtige wijze tot haar ontbinding te besluiten en over te gaan tot de inlijving der actieve Burschenschaften in den Nationaal-Socialistischen Duitschen Studentenbond. (Nat. Soc. Korr.)

12 OCTOBER 1935

F. NEDERLAND. — Nationaal-Socialistische Beweging. - Landdag te Den Haag. —

Op 12 Oct. '35 is onder Loosduinen, op een groot weiland aan den Leyweg, de vierde landdag van de N.S.B. gehouden, welke oorspronkelijk was vastgesteld op 5 October.

Volgens opgave van de landdagleiding is de landdag bezocht door 35.000 personen, waarvan er 23.000 uit de provincie en 12.000 uit Den Haag en omgeving afkomstig waren.

Redevoeringen werden gehouden door de heeren E. J. Roskam Hzn., over de leidersgedachte in den vrijen volksstaat; M. graaf de Marchant et d'Ansembourg over Kerk en Staat en ir. A. A. Mussert, die de volgende veertien gevallen gaf waarin volgens hem, het Nederlandsche volk wordt bedrogen:

1. Het ministerie-Colijn blijft zitten; alleen mijnheer Deckers gaat van de marine naar de margarine. Dr. Colijn komt daarna door de radio verklaren: ziet hier een geheel nieuw kabinet.
2. In de Troonrede wordt verklaard „dat het vriendschappelijk karakter van de verhouding tot de andere mogendheden ongerept bewaard bleef", een paar weken voor dat de minister van Buitenlandsche Zaken in Genève zich bereid verklaart, om den oorlog aan Italië te verklaren.
3. In de Troonrede wordt medegedeeld „dat de juiste en de diepere kennis van de Nederlandsche taal zal worden bevorderd", terwijl minister Marchant de roode spelling op de kinderen heeft losgelaten en een grenzenlooze verwarring heeft gesticht.
4. De S.D.A.P. wordt voorgesteld als een toonbeeld van legaliteit, van fatsoen, van koningsgezindheid; de N.S.B. als staatsgevaarlijk.
6. Het vechten voor parlement, volkssouvereiniteit, democratie, geschiedt onder leiding van een anti-revolutionnair minister-president.
6. De S.D.A.P. heeft nooit één middel ongebruikt gelaten om leger en vloot te ondermijnen; slaat er op, schreeuwen ze nu, leve de oorlog met Italië!
7. Abessynië wordt voorgesteld als het centrum van eeuwenoude cultuur, Italië als het land der barbaren.
8. Ieder weet, dat in Den Helder twee volslagen aftandsche kruisers liggen, die geen cent gevechtswaarde hebben. In de Nederlandsche pers wordt gesproken over de statige oorlogsschepen en vervaarlijke kanonnen.
9. Wij vinden dagelijks in de couranten leugens en de verdraaiingen op last der politieke partijen.
10. De marxistische straatterreur in Amsterdam tart iedere beschrijving. De oorzaak is de oogluikende toelating, om niet te zeggen de hulp, van verpolitiekte autoriteiten, die zonder bezwaar het gezag tot een aanfluiting maken, als ze de N.S.B. daarmede een hak denken te kunnen zetten.
11. Armoede wordt geleden en nooddruft heerscht bij duizenden gezinnen. Millioenen kilogrammen voedsel worden echter vernietigd.
12. Honderdduizenden zijn zonder werk. Verbetering zal men brengen door visschersschepen te verbieden uit te varen, door de koeien af te slachten, door het verbod om nieuwe zaken op te richten.
13. In Tilburg willen de arbeiders zelf over hun loonsvoorwaarden onderhandelen met de werkgevers. Een ongehoord schandaal vindt men dat; zij hebben er niets mede te maken; dat gaat alleen de bonden aan.
14. Christendom en socialisme (lees marxisme) staan tegenover elkaar als water en vuur, verklaarde de R.K. Staatspartij. Arm in arm deelt zij de wethouderszetels met de S.D.A.P.

(N. R. C. - Alg. Handelsblad - Telegraaf - Tijd)

(Vor. ber. N. S. B. 1935 F.; Landdag 1741 G.)

G. AMSTERDAM. — Melk propaganda. —

Gedurende vier weken heeft het Zuivelbureau te Amsterdam demonstraties gehouden ter propagandeering van het meerder gebruik van melk en zuivelproducten. (A. N. P.)

A. **Onderwijs. - Indologische Faculteit. - Ambtsaanvaarding Prof. Dr. J. F. A. M. Buffart. —**
Op 7 Oct. '35 heeft prof. dr. J. F. A. M. Buffart, bijzonder hoogleeraar in het Nederlandsch-Indisch burgerlijk recht en handelsrecht en burgerlijke rechtsvordering in Nederl.-Indië vanwege het Fonds ten behoeve van Indologische Studiën aan de Rijksuniversiteit te Utrecht zijn ambt aanvaard met het uitspreken van een rede, getiteld: „Het arbeidscontract in de Nederlandsch-Indische wetgeving".
Spr. vestigde o.a. er de aandacht op, dat het bijna 18 jaren geduurd heeft, voordat de Nederlandsche wet op het arbeidscontract ook in Nederl.-Indië is ingevoerd en dat daar al dien tijd zoowel voor Europeanen als Inlanders en Vreemde Oosterlingen de oude bepalingen omtrent huur van dienstboden en werklieden van kracht waren gebleven. Wegens de ontoereikendheid van die oude bepalingen was echter intusschen eerst alleen voor de Oostkust van Sumatra en vervolgens ook voor Atjeh en Tapanoeli een op alle bevolkingsgroepen toepasselijke „Assistentenregeling" ingevoerd d.i. een regeling van het arbeidscontract van de geëmployeerden (assistenten) op de groot-landbouwondernemingen.
Waar voor handhaving van de assistentenregeling als eenige grond overbleef de ecoonmische positie der cultuurgeëmployeerden en deze op Java eerder minder dan beter was, werd niet zonder reden door belanghebbenden aldaar ook op een soortgelijke regeling aangedrongen. De Regeering heeft tenslotte aan dien aandrang toegegeven en een ontwerp gemaakt voor een „Aanvullende Plantersregeling", d.i. tot aanvulling van de algemeene regeling van het arbeidscontract in het Burgerlijk Wetboek. Die plantersregeling zal, met intrekking van de Assistenten-regeling, voor het groot-landbouwbedrijf in geheel Nederl.-Indië en voor de geheele bevolking moeten gelden. Daar de positie der werknemers in andere bedrijven echter in wezen niet van die in het landbouwbedrijf verschilt, zal dit er te gelegener tijd toe moeten leiden, dat ook voor andere bedrijven dergelijke regelingen worden gemaakt.

NEDERL. OOST-INDIË

(Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Ambtsaanv. b. h. Onderwijs 1992 C.)

B. **Beperking van den Export van Bevolkingsrubber.**
De regeering heeft den directeur van het departement van Economische Zaken gemachtigd om ter compensatie van de ten onrechte plaats gehad hebbende overschrijding van het quotum voor den uitvoer van bevolkingsrubber, welke thans 34.000 tons bedraagt, met de ondernemingen en de hoofden van het gewestelijk bestuur in gewesten waar individueele restrictie wordt toegepast, in overleg te treden over de overname tegen redelijken prijs van licenties voor den export van 20.000 ton rubber.
Het blijkt dat de regeering niet ten volle meer van de 5% carry-over kan gebruik maken, in de eerste plaats omdat ook deze carry-over reeds schijnt te zijn overschreden, in de tweede plaats omdat de ondernemingen onder haar productie-quota zijn gebleven en dus zelf ook nog recht hebben op het volmaken dier quota, dus 5% carry-over.
Op ult. Augustus was totaal buiten tap 198.129 H.A. of 38.8% van den tapbaren aanplant. (Op ultimo Juli was 29.3% buiten tap).

(Indische Mercuur - Telegraaf)
(Vor. ber. Rubber-restrictie 1748 D.)

C. **Atjeh in 1935. — Mededeelingen van Gouverneur Van Aken. —**
In zijn toespraak tijdens het openbaar gehoor deed gouverneur Van Aken verschillende interessante mededeelingen over den toestand in Atjeh, die wij aantroffen in de „Deli Courant".
In het afgeloopen jaar werden geen menschenlevens gevergd voor de verdere pacificatie van het gewest. Terecht wees de gouverneur hierbij op het unieke verloop, dat de verzetsquaestie te Lhong had door de volmaakte samenwerking, tusschen bestuur, leger en enkele Atjehsche intellectueele voormannen. Toch moet men niet vergeten, dat — hoewel afgezien van het incident van Lhong — alom volkomen rust en orde heerschten, deze verkregen werden dank zij een scherpe waakzaamheid en dat als niet tijdig was ingegrepen zich andere plaatselijke uitbarstingen zouden hebben voorgedaan.

Handelsbalans actief. — Ook op economisch gebied blijft uiterste waakzaamheid geboden.
Ondanks de klachten, speciaal van importeurszijde over den geringen omzet, is het een statistisch feit, dat de handelsbalans van dit gewest over 1934 voor het eerst sedert 1929 actief was met ruim 1 millioen. En gaat men de oorzaken daarvan na dan ziet men dat niet alleen de hoeveelheid uitgevoerde producten gestegen is, maar dat daarbij tevens de prijzen van verschillende producten verbeterden en dat bovendien de invoer van buitenlandsche rijst vrijwel stopgezet was, hetgeen alleen al een waarde van circa 3 ton beteekende, die in het land gebleven is.
Er is dan ook geen sprake van dat de groote landbouwende massa veel van de crisis merkt maar des te grooter zijn de moeilijkheden voor den handel.

Wegenaanleg. — Beschikte vroeger het Gouvernement over voldoende middelen, om zelf den aanleg en het onderhoud van de groote wegen te bekostigen, thans zou dat, althans grootendeels stilgelegd moeten worden, ware het niet dat hoofden en bevolking zich bereid verklaard hadden daaraan mee te werken, terwijl bovendien de militairen krachtig hulp verleenden bij bruggenbouw, het werken met springmiddelen en het zoeken naar tracé's.
Dank zij dien vereenden krachten kwamen groote werken tot stand: de circa 100 K.M. verbinding van Bakongan over Troemon naar Roendeng in het boven Singkelsche, een gedeelte van de verbinding van Peureula' met Lokop en een geleidelijke verbetering van de verbinding van Koeta Tjane met Blang Kedjeren terwijl spr. de inwoners van Koetaradja, die zich voor een dergelijk systeem van samenwerking interesseeren kan aanbevelen, om een kijkje te gaan nemen bij den aanleg van het vliegveld te Lho'-Nga.
Vliegvelden. — Wat dat laatste betreft, deelde de Gouverneur mede, dat Atjeh ook in dat opzicht niet stilgezeten heeft en het afgeloopen jaar mooie landingstereinen te Idi en Bireuen gekregen heeft, terwijl het vliegveld te Sabang zijn voltooiing nadert en er bovendien een noodlandingsterrein bij Lho'-Seumawé in aanleg is, zoodat binnenkort de luchtverbinding Sabang—Medan mogelijk zal zijn.
De cultures. — Voor de groote cultuurondernemingen ter Westkust was het eenige maanden geleden een bemoedigend bericht, dat de Regeering een aanzienlijk bedrag uitgetrokken had voor bruggenbouw en wegverbetering, ter verbinding van dat complex met de uitvoerhaven Soesoeh.
Dank zij het beschikbaar komen van een aanzienlijk bedrag uit het bijzonder uitvoerrecht op de bevolkingsrubber, kan bovendien een aantal welvaartswerken ondernomen worden, terwijl ten slotte een hartewensch van de Mohammedaansche gemeente vervuld zal worden door een vergrooting van de bekende moskee te Koetaradja.
Dank zij de rubberrestrictie, ging het den rubberondernemingen heel wat beter dan tevoren en ook de palmolie vertoonde verbetering, hetgeen helaas niet van de koffie gezegd kan worden, waardoor de aspecten, speciaal voor onze menschen in Takengon, slecht zijn.
De nieuwe aardolie-ontginningen ter Noordkust van Atjeh beantwoorden nog steeds niet aan de verwachtingen en zelfs besloot de N. K. P. M. tot stopzetting van de boringen, om enkel met het geologische onderzoek voort te gaan. (Deli Courant)
(Vor. ber. Atjeh 1700 A.)

A. ABESSYNISCH-ITALIAANSCH GESCHIL. —

9 October. — Ital. gezant te Addis Abeba en Abess. gezant te Rome krijgen paspoorten. —

Van het strijdtooneel in Oost-Afrika wordt op het oogenblik aan geen van de drie fronten iets nadere gemeld.

De regeering van Abessynië heeft den Italiaanschen gezant, graaf Vinci, en het geheele personeel van de legatie verzocht onmiddellijk Addis Abeba en het Ethiopisch gebied te verlaten.

Deze maatregel wordt gemotiveerd met de verklaring, dat de gezant, niettegenstaande zijn gegeven woord, gebruik maakte van den radiopost van de legatie.

Mussolini heeft geprotesteerd tegen Vinci's uitwijzing.

De Abessynische zaakgelastigde te Rome, Chevre Jesus, die van zijn regeering opdracht heeft gekregen Italië te verlaten, heeft thans van de Italiaansche regeering zijn paspoort ontvangen en zal met de eerstvolgende boot vertrekken.

Nederlandsche Ambulance naar Abessynië. —

Voor de eventueele uitzending van een Nederlandsche ambulance naar Abessynië worden gelden gevraagd.

Italië's financieele maatregelen. —

Een decreet verbiedt het invoeren in Italië of in eenige Italiaansche kolonie van Italiaansche banknoten boven een bedrag van 2000 Lire, indien de Italiaansche minister van Financiën niet zijn toestemming heeft gegeven. Deze maatregel is, aldus de motiveering, genomen om speculatie tegen te gaan.

10 October. — Volkenbond. - Assemblée aanvaardt het Raadsrapport. - Tot Sancties tegen Italië besloten. - Aloisi, Laval, Eden. —

ABESSYNIË — ITALIË

In de gehouden zitting der Volkenbondsvergadering constateerde de voorzitter, dr. Benesj, dat slechts Oostenrijk en Hongarije zich hebben uitgesproken tegen het nemen van sancties tegen Italië, zoodat dus het Raadsrapport en daarmede de sanctie-politiek, door de Assemblée (door 50 staten) is goedgekeurd.

De Italiaansche gedelegeerde Aloisi protesteerde tegen deze wijze van het nemen eener beslissing, doch het protest bleef zonder effect.

Aan bovengenoemde conclusie van den voorzitter Benesj ging een rede van Aloisi vooraf, die als een laatste beroep op den Bond beschouwd kon worden. Ook de vertegenwoordigers van Engeland en Frankrijk, Eden en Laval, voerden het woord.

De kern van deze drie betoogen is als volgt.

Aloisi: De „primitieve" procedure van den Volkenbond heeft Italië geen recht laten wedervaren; men heeft Italië's grieven niet eens onderzocht. Er wordt gemeten met twee maten: in vroegere gevallen paste men geen sancties toe, doch nu het om Italië gaat, wel. Italië strijdt niet alleen voor zichzelf, maar ook voor den levenden geest van den Volkenbond.

Laval: Frankrijk zal zijn Volkenbondsverplichtingen nakomen, doch met diepe ontroering in het hart, omdat het een vriend geldt. Daarom zal het geen gelegenheid voorbij laten gaan om alsnog met steun van alle betrokken partijen, door bemiddelende besprekingen een accoord in het Italiaansch-Abessynische conflict tot stand te brengen.

Eden: Wij moeten tot daden overgaan en — hoe groot ons leedwezen ook zij — onzen plicht doen en: aanstonds, want een oorlog is in vollen gang. Toch geven wij nog niet alle hoop op, dat een vredelievende oplossing kan worden bereikt en Engeland is van ganscher harte bereid aan zulk een oplossing mede te werken.

Oostenrijk: De permanente gedelegeerde van Oostenrijk, Pfluegl, verklaarde, dat het geheele economische en financieele leven van Oostenrijk zou worden omvergegooid, indien zijn land sancties tegen Italië zou nemen.

Hongarije: De permanente gedelegeerde van Hongarije bij den Volkenbond, Velioz, legde een soortgelijke verklaring als de Oostenrijksche gedelegeerde af. Hij sprak over de eeuwenoude vriendschap, die er tusschen Italië en Hongarije bestaat, waardoor het voor Hongarije bijzonder smartelijk zou zijn tot sanctiemaatregelen tegenover Italië te moeten overgaan. Hij herinnerde er voorts aan, dat de Volkenbond een vredesinstituut is.

Berg Edagamus (B4) door Italianen bezet. —

Het bericht omtrent de bezetting van den berg Edagamus (B 4) door de Italianen wordt bevestigd. Intusschen komen de meeste legerberichten over het Italiaansche front, want een behoorlijke telegrafische verbinding met Addis Abeba schijnt er niet meer te bestaan.

Coördinatie-Commissie. —

De Volkenbondsvergadering heeft besloten, na o.a. nog verklaringen van de Italiaansche en Abessynische gedelegeerden te hebben aangehoord, een coördinatiecommissie voor de sancties in het leven te roepen, die niet zal zijn een commissie uit de Volkenbondsvergadering of uit den Raad, doch een conferentie tusschen verschillende Volkenbondsstaten. Iederen staat zal een vertegenwoordiger in de commissie hebben.

De tekst luidt als volgt:

De vergadering neemt kennis van de opvatting, die de leden van den Volkenbondsraad in de zitting van 7 October '35 hebben uitgesproken. Zij houdt rekening met de verplichtingen, die rusten op de leden van den Volkenbond op grond van artikel 16 van het Handvest, evenals met de doelmatigheid van het instellen van een coördinatie der maatregelen, die ieder lid voornemens mocht zijn ten uitvoer te leggen. Zij spreekt derhalve den wensch uit, dat de leden van den Volkenbond met uitzondering van de partijen een commissie vormen, waartoe voor ieder lid een gedelegeerde, gesteund door deskundigen, zal worden aangewezen. De taak van de commissie is het de coördinatie van deze maatregelen te bestudeeren en te vergemakkelijken en eventueel den Raad of de Assemblée opmerkzaam te maken op iedere situatie, die een bestudeering mocht vereischen.

Het ontwerp van dit besluit is uitgewerkt door de Scandinavische gedelegeerden met hulp van Polen.

11 October. — Maarschalk Badoglio naar het front. - Albanië wenscht geen sancties. - Subcommissies der coördinatiecommissie. —

Maarschalk Badoglio, de chef van den Italiaanschen generalen staf en de onder-staatssecretarissen van Koloniën zijn naar het front in Oost-Afrika vertrokken. Men maakt daaruit op, dat Italië geen moeilijkheden in Europa verwacht.

Albanië heeft in de Assemblée verklaard, aan sancties tegen Italië niet te kunnen deelnemen.

De coördinatiecommissie heeft een sub-commissie benoemd van zeventien leden om een voorstel in te dienen inzake het verbod van wapenleveringen naar Italië en het opheffen van het embargo van wapenen naar Abessynië.

In deze subcommissie hebben de volgende staten zitting: Frankrijk, Engeland, Sovjet-Rusland, Nederland, Polen, Spanje, Zuid-Afrika, Argentinië, België, Canada, Griekenland, Roemenië, Zweden, Turkije, Zwitserland, Joego-Slavië en Portugal. De vroegere Portugeesche minister van Buitenlandsche Zaken en Premier, De Vasconcellos, is tot president dezer subcommissie gekozen.

Verder is een financieele subcommissie benoemd waarin zitting hebben: Frankrijk, Engeland, Griekenland, Zuid-Afrika, Nederland, Roemenië en Polen. De Griek Maximos is tot president dezer commissie gekozen.

Benesj richtte een oproep aan Italië en Abessynië om zoo spoedig mogelijk de bemiddeling van den Volkenbondsraad in te roepen.

A. ABESSYNISCH-ITALIAANSCH GESCHIL. —
12 October. — Abessynische aanvoerders naar Italianen overgeloopen. - Italiaansche doodenlijst. - Wapenleveringen naar Italië verboden. - Graaf Vinci. — Een officieel Italiaansch legerbericht meldt, dat eenige Abessynische aanvoerders in Oost-Tigre met hun manschappen zijn overgeloopen en wel: ras Cuxa (een familielid van den Negus) met 1500 man (sommige berichten melden 12000man) en Dejao Kassa Araia met 1000 man. Het bericht bevat ook de officieele opgave van de Italiaansche verliezen, n.l. 30 dooden, waarvan 25 inlanders en 70 gewonden, waarvan 50 inlanders. 33 inlanders worden vermist.

De coördinatiecommissie heeft eenstemmig, met onthouding van Hongarije, het voorstel van de commissie van zeventien inzake het verbod van wapenlevering aan Italië, aangenomen. Het embargo op wapenleveranties aan Abessynië wordt opgeheven. De lijst van de verboden wapenen is gelijk aan die welke Roosevelt heeft opgesteld voor het wapenembargo.

Graaf Vinci, de Italiaansche gezant, heeft geweigerd Addis Abeba te verlaten en zich verschanst in den kelder van het gezantschap met den militairen attaché.
De rest van het gezantschapspersoneel is per extratrein vertrokken.

13—14 October. — Financieele sancties per 31 October 1935. — Axoum (B4) gevallen. —
De sancties-conferentie heeft in plenaire zitting haar goedkeuring gehecht aan de financieele sancties, welke tegen Italië zullen worden ingesteld. De commissie van achttien (Mexico is ook toegetreden) heeft voorts de aanbevelingen over de economische sancties betreffende het stopzetten van den invoer uit Italië en dat van den invoer van grondstoffen naar Italië opgesteld. Het ligt in de bedoeling, dat eerstgenoemde sancties van 31 October af van kracht zullen worden.

ABESSYNIË — ITALIË

De volledige tekst der resolutie nopens de financieele sancties luidt als volgt:
De regeeringen van de leden van den Volkenbond zullen oogenblikkelijk alle noodzakelijke maatregelen nemen om de volgende transacties onmogelijk te maken:

1) alle directe of indirecte leeningen aan de regeering van Italië en iedere inschrijving op leeningen in Italië of elders, hetzij direct of indirect, door de Italiaansche regeering geopend;

2) alle bank- en andere credieten, hetzij direct of indirect voor de Italiaansche regeering bestemd, evenals voorschotten, trekking op reeds bestaande credieten of iedere andere leeningstrancactie, welke direct of indirect ten gunste van de Italiaansche regeering komt;

3) alle leeningen, direct of indirect bestemd voor openbare instellingen, particuliere personen of rechtspersonen, welke op Italiaansch grondgebied haar zetel hebben, evenals het inschrijven op dergelijke leeningen, in Italië of elders uitgegeven;

4) alle bank- en andere credieten, hetzij direct of indirect bestemd voor openbare instellingen, particuliere personen of rechtspersonen, welke op Italiaansch grondgebied zijn gevestigd, evenals voorschotten enz. welke haar direct of indirect ten goede komen;

5) alle emissies van aandeelen of iedere andere opneming van kapitaal ten behoeve van openbare instellingen, particuliere personen of rechtspersonen, op Italiaansch grondgebied gevestigd, evenals het inschrijven op uitgiften van aandeelen of andere opnemingen van kapitaal, welke in Italië of elders te hunnen bate geschieden;

6) de regeeringen zullen alle noodzakelijke maatregelen treffen om de transacties, welke onder par. 1 tot en met 5 vallen, zij het direct of wel door tusschenpersonen van andere nationaliteit, onmogelijk te maken.
De regeeringen worden uitgenoodigd oogenblikkelijk die maatregelen van kracht te doen worden, welke zij kunnen treffen zonder dat zij verandering in haar wetgeving behoeven aan te brengen, en wel ingaande 31 October 1935. Den regeeringen, die niet in staat zijn, tijdig de noodzakelijke wijzigingen in haar wetgevingen te doen afkondigen, wordt verzocht zoo spoedig mogelijk via den secretaris-generaal te laten weten, op welken datum zij meenen dat bovengenoemde maatregelen voor haar land van kracht kunnen worden.
Iedere regeering wordt uitgenoodigd zoo spoedig mogelijk via den secretaris-generaal aan de commissie te laten weten welke maatregelen zij conform bovenvermelde aanbevelingen genomen heeft.

Axoum (B 4) gevallen. —
De heilige stad der Abessyniërs is door de Italianen bezet. (La Stampa - Corriere della Sera - Times - Le Matin - Nieuwe Rott. Crt. - A.N.P.)

Sancties. - Persberichten. —
Italië. — De **„Giornale d'Italia"** schrijft in een artikel, dat handelt over de sancties, dat de te Genève bestudeerde maatregelen voor Italië niet onvoorbereid komen. Italië heeft niet alleen zijn verdediging voorbereid, doch ook eventueele reacties. Het ligt niet op den weg van Italië den vijand de hulpbronnen en middelen van Italië te onthullen. De markten in de vijandelijke landen zullen worden prijsgegeven om den ruilhandel te concentreeren op bevriende en neutrale landen. Dank zij een monopolie van grondstoffen zal Italië het bijvoorbeeld kunnen stellen zonder Britsche steenkool. De economische verdediging zal een geheel vormen en alle burgers zullen er aan deelnemen. Tenslotte zullen de omstandigheden waarvoor Italië zich economisch geplaatst ziet tengevolge van de sancties, niet worden geliquideerd aan het einde van de tegenwoordige periode.

Frankrijk. — De **„Oeuvre"** schrijft, dat de situatie in de laatste 48 uur zich op verrassende wijze heeft ontwikkeld. De te Genève verbreide berichten maken gewag van zekere moeilijkheden, waarmede het Italiaansche leger in Oost-Afrika heeft te kampen. De reis van maarschalk Badoglio naar Oost-Afrika, wordt volgens het blad te Genève in verband gebracht met de noodzakelijkheid van reorganisatie der geheele Abessynische expeditie.
De **„Jour"** schrijft, dat men het in Londen niet onder stoelen en banken steekt, dat bij een nederlaag van de regeering-Laval een kabinet-Herriot-Flandin-Mandel wordt verwacht, dat onvoorwaardelijk gunstig zou zijn gestemd jegens de voornemens van het Engelsche ministerie van Buitenlandsche Zaken.

Engeland. — Het meerendeel der Engelsche bladen is buitengewoon voldaan over het feit, dat de coördinatiecommissie reeds tot een sanctiemaatregel heeft besloten in den vorm van de opheffing van het wapenembargo naar Abessynië.
De diplomatieke medewerker van de **„Daily Telegraph"** verklaart echter, dat men aan de eigenlijke moeilijkheden nog niet toe is. Deze zullen eerst opkomen, indien de economische subcommissie plannen wil opstellen voor een uitvoerverbod van grondstoffen en een invoerverbod voor goederen.
De **„Morning Post"** meldt uit Genève, dat waarschijnlijk zeer spoedig het afbreken der diplomatieke betrekkingen met Italië zal worden voorgesteld.
De **„News Chronicle"** verklaart op gezag van een welingelicht waarnemer te Genève, dat binnen een week financieele en matige economische sanctiemaatregelen zullen gelden, binnen veertien dagen strenge economische maatregelen, terwijl binnen drie weken tot een blokkade van Eritrea en Italiaansch Somaliland zal worden overgegaan. **(V. b. 1990 B.)**

15 OCTOBER 1935

A. NEDERLAND. — Crediet aan België verlengd. — Naar wij vernemen, hebben de Belgische Regeering en de Belgische Congo-Kolonie met de heeren Mendelssohn & Co. Amsterdam een overeenkomst gesloten, waarbij de destijds uitgegeven, in goud betaalbare, schatkistbiljetten ten bedrage van *f* 85 millioen voor maximum een jaar worden verlengd. Deze verlenging werd met medeweten, echter zonder de actieve medewerking van de Nederlandsche Bank verleend, zoodat de nieuw uit te geven schatkistbiljetten in tegenstelling met de vroeger uitgegeven, niet bij de Nederlandsche Bank herdiscontabel zullen zijn.
Deze biljetten bevinden zich voor het overgroote deel in het buitenland. (Keesings Financieel Archief)
(Vorig bericht 1606 A.)

B. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —
Duitsch: Otto Brues — „Fliegt der Blaufusz?" Roman aus der flämischen Bewegung unserer Tage. (Berlin, G. Grote'sche Verlagsbuchhandlung, 1935)
Adolf Meschendoerfer — „Der Bueffelbrunnen". (Albert Langen/Georg Mueller, 1935)
Engelsch: Miss Margaret Lane — „Faith, Hope, No Charity". (Heinemann)
P. G. Wodehouse — „The Luck of the Bodkins". (Herb. Jenkins Ltd., 1935)
Fransch: Henri Bédarida et Paul Hazard — „'L'Influence Française en Italie au dix-huitième siècle." 34e Cahier des Etudes Françaises. (Les Belles Lettres, Paris 1935)
Jean Plattard — „Etat présent des études sur Montaigne". 36e Cahier des Etudes Françaises. (Les Belles Lettres, Paris 1935)
Italiaansch: Emilio Cecchi — „Scrittori inglesi e americani". (Carabba, Milano 1935)
Nederlandsch: Abessynië, Land en Volk, door Kurt Lubinski, met 53 foto's en een kaart. (Uitg. Andries Blitz, Amsterdam) (Red. K. H. A.) **(V. b. 1989 A.)**

C. POLEN. — Kabinet Koscialkowski gevormd. — Een nieuw kabinet is samengesteld. De wijziging van de regeering betreft, behalve den minister-president Marjan Koscialkowski, vijf portefeuilles en wel die van Binnenlandsche Zaken, Financiën, Handel, Onderwijs en Sociale Voorzorg. De overige ministers behouden hun functies.
De nieuwe president, Koscialkowski, is in 1892 in de provincie Kowno geboren. Hij studeerde te St. Petersburg, Riga en Warschau en nam actief deel aan de onafhankelijkheidsbeweging. In de oorlogsjaren was hij een der leiders van de door Pilsoedski in het leven geroepen Poolsche militaire organisatie. In 1919—1920 nam hij als officier deel aan de campagne tegen de Bolsjewieken. Hij onderscheidde zich bij de operaties om Wilna. In 1920 werd hij gekozen als vertegenwoordiger van Wilna. Hij was een der oprichters van de parlementaire groep der Arbeiderspartij. Sedert Juni 1934 is Koscialkowski minister. (Polska Agencia Telegraficzna)
(Vorig bericht 1995 C.)

D. NEDERLAND. — Onderwijs. - Staats- en Administratief recht. - Inaugureele rede van Mr. C. P. M. Romme. —
Mr. C. P. M. Romme, benoemd tot buitengewoon hoogleeraar in het Nederlandsch Staatsrecht en het Administratief recht aan de R.K. Handelshoogeschool, Hoogeschool voor Economische en Sociale Wetenschappen te Tilburg, heeft op 7 Oct. '35 in de groote zaal van het Conservatorium der R.K. Leergangen zijn inaugureele rede gehouden, welke getiteld was „De corporatiën in den Staat".
Spr. stelde in zijn zeer uitvoerige rede, welke een belangrijke wetenschappelijke bijdrage vormt voor de studie op dit terrein, voorop, niet te kunnen bukken voor de meening, welke het woord „corporatie" uitsluitend schijnt te willen gaan betrekken op bedrijf- en beroepschap.
Een beginsel-verschil als door spr. wordt afgewezen — tusschen de verhouding Staat/beroep- en bedrijfschap eenerzijds en de verhouding Staat/provinciën en gemeenten aan den anderen kant — wordt gemaakt door hen, die onderscheiden tusschen politieke en niet-politieke verbanden naar een scheidingslijn, waarbij uitsluitend acht wordt gegeven op het element van gemeenschappelijkheid, dat aan elke gemeenschap eigen is, maar niet wordt gelet op het, eveneens tot haar wezen behoorende, element van diversiteit.
Erkent men dat de Staat, gelijk de provincie en de gemeente, gebouwd zijn op territoriale gemeenschappelijkheid en maatschappelijke diversiteit, m.a.w. dat deze gemeenschappen niet alleen haar grond vinden in het bij elkaar wonen van sociaalfunctioneerende menschen, maar evenzeer in het sociaal functioneeren van bij elkaar wonende lieden, dan is er geen plaats voor een onderscheiding, volgens welke er zou zijn één soort belangen, voortvloeiende uitsluitend uit de nabuurschap en voorbehouden aan het politieke verband, en daarnaast een ander soort belangen, liggend in de sfeer van den beroeps- en bedrijfsarbeid en alleen toekomende aan de maatschappelijke verbindingen.
Spr. merkte o.a. op, dat, wanneer de lagere politieke en de niet-politieke gemeenschappen, de corporatiën zich richten op hun eigen doel, het welzijn harer gezamenlijkheid, zij zich dan daarbij achter tegelijkertijd bewegen op een onderdeel van het terrein van den Staat. Daarenboven zijn de corporatiën deelen van den Staat, wijl zij de bevoegdheid, rechtsgezag te oefenen, aan den Staat ontleenen; bekleedt met die bevoegdheid — wat hen eerst tot corporatiën maakt in den vollen zin des woords — kunnen zij slechts zijn door den Staat.
Spr. bedoelt hiermede allerminst te zeggen, dat de Staat aan de corporatiën verordenende bevoegdheid delegeert — dat zou beteekenen dat de corporatiën zich zouden hebben te richten op het Staatsdoel —, maar wel wil spr. daarmede uitdrukking geven aan de opvatting, dat de verordenende bevoegdheid der corporatiën als van den Staat afgeleid is te beschouwen.
Tot de wezens-elementen der corporatiën behoort het deel-zijn-van-den-Staat dus niet alleen, omdat zij, als gericht op een „groeps"-welzijn, deel eener hoogere eenheid, eener op het algemeene welzijn gerichte en dus ook het groeps-welzijn omvattende totaliteit, moeten uitmaken, derhalve slechts bestaanbaar zijn in den Staat, maar ook omdat haar op het groepswelzijn gerichte verordenende bevoegdheid en daarmede correspondeerende gehoorzaamheidsplicht slechts bestaanbaar zijn door den Staat.
Spr. deed vervolgens uitkomen, dat het probleem van de synthese tusschen Staatseenheid en mensch-eenheid in onzen tijd en ook in ons land, zijn practisch arbeidsveld vooral in de synthetische oplossing vindt van de verhouding tusschen den Staat, als de hoogste en op het algemeen welzijn gerichte gemeenschaps-eenheid in de natuurlijke orde, en de coporatiën, als organismen-met-een-eigen-doel en tegelijkertijd deelen-van-den-Staat.
Erkenning van het recht van zelfwerkzaamheid van corporatiën, in onderschikking aan het algemeene welzijn, treffen wij ten onzent aan ten aanzien van de provincie, de gemeente, het waterschap en, in beginsel, het bedrijfschap, voor zoover zich bewegend op, wat men noemt, het sociale terrein. Die erkenning culmineert in de autonome bevoegdheid dezer corporatiën, de bevoegdheid om hare huishoudelijke belangen naar eigen inzicht, zij het onder hooger preventief of repressief toezicht, te kunnen regelen.
De waarborging van de autonome bevoegdheid der corporatiën is, ook blijkens de feiten, een minder gemakkelijke zaak. De grondoorzaak, waarom de waarborging van de autonome bevoegdheid der corporatiën zoo moeilijk is, is wel hierin gelegen, dat rechtens die autonome bevoegdheid niet te waarborgen is. Men kan nog zooveel maatregelen nemen, om de veiligstelling der autonome bevoegdheid te verhoogen, en daardoor inderdaad op onderdeelen tot de verhooging dier veiligstelling bijdragen, — de kern-moeilijkheid blijft, dat de corporatiën, die slechts in en door den Staat met rechtsgezag toegerust kunnen zijn, voor haar autonome bevoegdheid gelijk voor haar gansche recht van zelfwerkzaamheid, steeds afhankelijk zijn van het inzicht in wat het algemeene (Rijks)-welzijn eischt. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Ambtsaanv. i. h. Onderwijs 1997 A.)

E. ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — Recapitulatie. - 9—14 Oct. 1935. —
Gezant, Abess. en Ital., ontvangen paspoort 9 Oct. 1998 A. — Ned. ambulance 9 Oct. 1998 A. — Italie's financieele maatregelen 9 Oct. 1998 A. — Sancties tegen Italië 10 Oct. 1998 A. — Betoogen van Aloisi, Eden en Laval 10 Oct. 1998 A. — Oostenrijk en Hongarije tegen sancties 10 Oct. 1998 A. — Berg Edagamus (B4) door Italianen bezet 10 Oct. 1998 A. — Coördinatie-Commissie ingesteld 10 Oct. 1998 A. — Maarschalk Badoglio naar het front 11 Oct. 1998 A. — Albanië tegen sancties 11 Oct. 1998 A. — Subcommissies der coördinatie-commissie 11 Oct. 1998 A. — Abess. aanvoerders naar Italianen overgeloopen 12 Oct. 1999 A. — Ital. doodenlijst 12 Oct. 1999 . — Wapenleveringen naar Italië verboden 12 Oct. 1999 A. — Wapenembargo naar Abessynië opgeheven 12 Oct. 1999 A. — Graaf Vinci verschanst zich 12 Oct. 1999 A. — Financieele sancties per 31 Oct. 1999 A. — Axoum (B4) gevallen 14 Oct. 1999 A. — Persberichten inzake sancties 14 Oct. 1999 A.
(Vorig bericht 1999 A.)

A. **NEDERLAND. — „Prinsendam" wordt in Nederland gebouwd. —**
De Regeeringspersdienst meldt:
Na moeizame en langdurige onderhandelingen, onder leiding van den minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, gevoerd met de Holland-Amerika Lijn, de drie Rotterdamsche werven en de Mij. De Schelde, alsmede na besprekingen, gehouden met de afgevaardigden der betrokken arbeiders en dank zij den goeden wil die van den aanvang af bij de vijf partijen voorzat, is op 12 Oct. '35 in de laatste bespreking, gehouden op het departement van Handel en Nijverheid en Scheepvaart, overeenstemming bereikt.
De ministerraad heeft in de zitting van 15 Oct. '35 zijn goedkeuring gehecht aan het voorstel van den minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, zoodat de bouw van het schip voor Nederland behouden blijft.
Hoe groot dit object voor de werkverruiming is, moge blijken uit het feit, dat hierin voor *f* 5.000.000 loon is geaccumuleerd.

Het Algemeen Handelsblad meldt:
Het nieuwe mailschip voor de Holland-Amerika Lijn zal het eerste transatlantische mailschip zijn, dat geheel in ons land vervaardigd zal worden, want hoewel de machine-installatie en de passagiersinrichting van de „Statendam", de deelen dus waar het op aankomt, geheel in Nederland gebouwd zijn, zoo is de scheepsromp door een Engelsche werf gebouwd, jegens wie de Holland-Amerika Lijn nog verplichtingen had, voortspruitende uit vroegere relaties.
Over het nieuwe te bouwen schip, dat eenigszins vroegtijdig reeds „Prinsendam" gedoopt is, kunnen wij nog de volgende bijzonderheden mededeelen:
Het krijgt een lengte van 229 M., een breedte van 26,82 M. Het wordt van tien dekken voorzien. De waterverplaatsing zal 33.250 bruto registerton bedragen. De snelheid wordt 20½ à 21 mijl bij een maximaal vermogen van 34.000 as-paardekracht. Het mailschip, dat uitgerust wordt met een turbine-installatie voor de voortstuwing, zal twee schroeven krijgen. Omtrent de uitrusting der passagiersverblijven kunnen we nog mededeelen, dat alle eerste klasse hutten en ook een deel der hutten uit de toeristenklasse van badkamers zullen worden voorzien. Verder kunnen een deel der eerste en der toeristenklasse en ook een deel der derde klasse verwisseld worden, waardoor er bij plaatsgebrek in een der klassen in de andere ruimte gemaakt kan worden. Dat is hier mogelijk geworden door de derde klasse achter in het schip te plaatsen.
De „Prinsendam" zal een groot aantal brandschotten krijgen in het belang van de veiligheid tegen brandgevaar. Een nieuwigheid die hier zal worden toegepast is, dat de eetsalons zich niet meer zullen uitstrekken van boord tot boord, maar ingebouwd zullen worden met hutten ter weerszijden. Hierdoor komt heel veel ruimte beschikbaar voor buitenhutten, die door de passagiers altijd geprefereerd worden. Mechanische ventilatie en luchtverversching zullen voor de eetsalons worden toegepast, evenals voor het theater, dat het schip zal krijgen. Verder komt er o.a. een promenadedek met een café en een warande, die heelemaal afgesloten zullen worden van de passagiersruimten en vanwaar men een wijd uitzicht zal genieten over zee en op het sportdek, welk laatste zeer ruim zal worden aangelegd. Een lift zal de passagiers naar het bovenste, geheel open, dek brengen, waar de sport beoefend wordt en waar zonnebaden genomen kunnen worden.
Dertienhonderd passagiers zal het nieuwe schip kunnen vervoeren, van wie ruim 500 in de eerste, ruim 500 in de toeristenklasse en een kleine 300 in de derde klasse.
Het nieuwe mailschip, dat moet worden opgeleverd in April 1938, zal op stapel worden gezet bij de Rotterdamsche Droogdok Mij. te Rotterdam. De werven Wilton-Feyenoord en P. Smit Jr. te Rotterdam en de Mij. De Schelde te Vlissingen werken verder mee aan de uitvoering. De Schelde zal de hoofdmachine bouwen. Laatstgenoemde heeft echter een deel van haar werk overgedragen aan Werkspoor te Amsterdam. 4000 à 5000 arbeiders zullen werk vinden bij den bouw hoewel natuurlijk niet allen gedurende den vollen bouw noodig zijn.
Van de installatie van het schip moet veel werk worden overgedragen aan andere bedrijven die in tal van plaatsen in het land gevestigd zijn. De meubel- en tapijtindustrie, leveranciers van electrische en sanitaire installaties krijgen heel wat werk door deze opdracht. Men zal zich herinneren dat ook de „Statendam" in Nederland ingericht is. Van dat schip is een groot deel van de meubileering door de werf van Wilton in eigen beheer uitgevoerd, een ander deel is door de Nederlandsche meubelindustrie geleverd. Over de onderdeelen van de werkverdeeling tusschen de werven die bij den bouw betrokken zijn loopen nog steeds besprekingen.
Als aanneemster van den bouw treedt op de Rotterdamsche Droogdok Mij., op wier werf het schip op stapel wordt gezet. In principe is er dus geen verschil in de uitvoering met die van andere scheepsbouwopdrachten, waar één werf als aanneemster optreedt, die verschillende deelen van de uitrusting aan onder-aannemers overdraagt. Wel zal er in dit geval, waar het de uitvoering betreft van een groot object, een nauwkeurig omschreven contract worden opgesteld, waarin de verantwoordelijkheid van ieder der deelnemende werven wordt geregeld en vastgesteld. (Regeeringspersdienst - Algem. Handelsblad)
(Vor. ber. Scheepsbouw 1725 A.)

B. **DUITSCHLAND. — Volkenbond afbetaald. —**
In verband met het definitief uittreden uit den Volkenbond op 16 October '35 heeft Duitschland vijf millioen Zwitsersche goudfrancs betaald, het bedrag van zijn achterstallige schulden aan den Bond.
(Berl. Tageblatt) **(Vorig bericht blz. 1012 A.)**

C. **ZWEDEN. — Betalingsbalans in 1934. —**
Het Zweedsche Kommerskollegium (de afdeeling handel van het ministerie van Handel) heeft wederom een berekening gemaakt van de Zweedsche betalingsbalans over 1934. De berekening komt tot een overschot aan inkomsten van Kr. 206 mill. Vergeleken met 1933, toen het berekende overschot Kr. 212 mill. was, is er dus een achteruitgang geweest, hoewel de handelsbalans in 1933 een invoeroverschot aanwees van Kr. 15 mill., terwijl in- en uitvoer verleden jaar in evenwicht waren. (Svenska Dagbladet)

D. **NEDERLAND. — Bezuinigingsontwerp. —**
Het Bezuinigingsontwerp, zooals het door de Tweede Kamer is aanvaard, geeft ongeveer *f* 20 millioen minder besparingen aan dan het oorspronkelijke ontwerp der regeering, waarbij gememoreerd dient te worden dat een aantal bezuinigingen, waarvoor geen toestemming der Staten-Generaal noodig was, reeds in de begrooting voor 1936 verwerkt zijn.
Van deze *f* 20 millioen zal een bedrag van ongeveer *f* 19 millioen op andere wijze worden bespaard.
(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. 1985 B.)**

E. **DUITSCHLAND. — Evangelische Kerkenbond. - Kerk-Commissies samengesteld. —**
De Pruisische en rijksminister voor kerkelijke aangelegenheden, Kerrl, heeft op 14 Oct. '35 de rijkskerkcommissie en de Pruisische commissie voor de landskerk, aangekondigd in de verordening van 3 October, samengesteld.
Bij de samenstelling van de commissies is men uitgegaan van het streven een groep personen te vormen, die, door hun eensgezindheid tot vruchtbaar werk in staat zijn en die door hun beginselen blijk gegeven hebben een diepe verantwoordelijkheid te bezitten jegens kerk, volk en staat. De commissies zijn derhalve samengesteld uit beproefde theologen, die aanspraak kunnen maken op het algemeen vertrouwen. (Berl. Tageblatt) **(Vor. ber. 1994 I.)**

16 OCTOBER 1935

F. **NEDERLAND. — Leger, Vloot en Luchtmacht. - Bouw van twee onderzeeërs voor Ned.-Indië. —**
Het departement van Defensie zal dezer dagen opdracht verstrekken voor den bouw van twee onderzeeërs, tevens ingericht voor het leggen van mijnen en bestemd voor den dienst in Nederl.-Indië; ter vervanging van thans in dienst zijnd materiaal. De booten zullen heeten K 19 en K 20. (Het Vaderland)
(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtmacht 1989 E.)

G. **NEDERLAND. — Verbindend en onverbindend verklaring van Ondernemersovereenkomsten. - Vaste commissie geïnstalleerd. —**
De minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, prof. dr. ir. H. C. J. H. Gelissen, heeft op 11 Oct. '35 op zijn departement geïnstalleerd de vaste commissie van den economischen raad ex. art. 8 van de wet op de algemeene verbindend en onverbindend verklaring van ondernemersovereenkomsten.
In zijn installatierede wees de minister er op, dat de omstandigheden, welke tot de totstandkoming dezer wet geleid hebben, gezocht moeten worden in de zich sedert geruimen tijd in het bedrijfsleven openbarende tendenz tot samenwerking van bedrijfsgenooten, een neiging, die ook aan de kartel- en trustvorming niet vreemd is.
Deze wet mag niet als een crisismaatregel worden beschouwd. Het zijn dus niet de crisisomstandigheden, doch een steeds toenemend streven naar samenwerking onder de bedrijfsgenooten — vooral ook

als gevolg van de wijzigingen, welke zich ten aanzien van de structuur van ons economisch leven voltrekken — dat aan de wet ten grondslag ligt.
In het algemeen moge gezegd zijn, dat in den algemeenen maatregel van bestuur zoo noodig bepalingen zullen worden opgenomen, welke een verstarring van het bedrijfsleven beoogen tegen te gaan.
(Het Vaderland) **(Vorig bericht blz. 1950 D.)**

A. HET SUEZ KANAAL. — Een studie over den juridischen status. —

Nu te Genève tot toepassing van economische en financieele sancties tegen Italië is besloten, rijst de vraag of wellicht in een later stadium ook de sluiting van het Suez-kanaal voor Italiaansche schepen in aanmerking zal komen. De Suez-kanaal Mij. zelf denkt niet aan sluiting en is van oordeel dat de internationale conventie, te Konstantinopel in 1888 gesloten, dit ook ondubbelzinnig uitsluit in de bepaling dat het kanaal ,,altijd vrij en open zal zijn, zoowel in tijd van oorlog als van vrede, voor ieder handels- en oorlogsschip''.
Na 1888 is echter op politiek gebied zooveel gebeurd dat het twijfelachtig is of deze bepaling nu nog algemeene geldigheid heeft. In een belangwekkend geschrift houdt mr. Raymond Leslie Buell, voorzitter van de American Foreign Policy Association zich daarmee bezig. Hij tracht daarin antwoord te geven op drie vragen: 1e. Is de conventie van 1888 nog van kracht? 2e. Heeft de Engelsche regeering een wettig recht het kanaal te beschermen? 3e. Gaat het Handvest van den Volkenbond boven de conventie van 1888, in zooverre beide onvereenigbaar zijn?
In een historisch overzicht herinnert de schrijver dat in den oorlog van 1911 tegen Turkije, Italiaansche oorlogsschepen ongehinderd het kanaal zijn doorgevaren, ofschoon Egypte, over welks grondgebied het kanaal loopt, toen nog — in naam althans — aan Turkije behoorde. Bij het uitbreken van den wereldoorlog in 1914 heeft het Britsche militaire opperbevel verordend geen vijandelijk schip door het kanaal te laten. Ofschoon Turkije staande hield dat zulks een schending was van de conventie van 1888, hebben de Britsche autoriteiten het verbod gehandhaafd op grond dat op hen de plicht rustte het kanaal te verdedigen.
Mr. Buell vat ten slotte den huidigen status van het Suezkanaal als volgt samen:
1e. ,,Het kanaal wordt beheerd door een particuliere Egyptische vennootschap, krachtens de concessie van de Egyptische regeering, welke in 1968 afloopt. De Engelsche regeering is houdster van een paket aandeelen, doch heeft niet de meerderheid van de aandeelen in handen.
2e. ,,De Conventie van Konstantinopel van 1888 bepaalt, dat ,,het kanaal altijd vrij en open zal zijn, zoowel in tijd van vrede als van oorlog, voor ieder handels- en oorlogsschip, zonder onderscheid van vlag'', en dat de verdediging van het kanaal in laatste instantie, wordt opgedragen aan het Europeesch concert. (Een begrip dat toentertijd de gezamenlijke Europeesche groote mogendheden omvatte.
3e. De Britsche regeering heeft in 1914 een eenzijdig protectoraat over Egypte afgekondigd en het Suez-kanaal voor oorlogsschepen gesloten. Dit protectoraat is in 1922 geëindigd met een voorbehoud ten opzichte van de verdediging van het Kanaal.
4e. Egypte is desondanks souverein over het gebied van het Kanaal maar het is geen lid van den Volkenbond en het is geen partij in de Conventie van 1888.
5e. Egypte heeft de aanspraak van Engeland om het Kanaal te verdedigen niet in een verdrag erkend.
Als de Volkenbondsraad de Britsche regeering krachtens artikel 20 van het Handvest (dit artikel verklaart verplichtingen of overeenkomsten die met het Handvest in strijd zijn ongeldig) zou veroorloven het Kanaal te sluiten dan kan de Italiaansche regeering deze opdracht voor het Permanente Hof van Internationale Justitie in Den Haag wraken, op grond dat de conventie van 1888 nog van kracht is en dat alleen Egypte, in plaats van Engeland, de jurisdictie over het Kanaal bezit.
Buell besluit, dat aan de vraag of de Volkenbond het Suezkanaal kan sluiten of niet, de fundamenteele kwestie ten grondslag ligt of de beide groote kanalen op de wereld, die van Suez en Panama niet moeten worden geïnternationaliseerd.
(Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Suez Kanaal 1974 F.)

B. NEDELAND. — Nationaal Jongeren Verbond. - Tiende algemeene vergadering. —

Op 5 Oct. '35 werd te Arnhem de 10e algemeene vergadering van het Nationaal Jongeren Verbond gehouden.
Aan den aanvang van deze bijeenkomst heeft de algemeene voorzitter van het Nationaal Jongeren Verbond, mr. W. de Vries, een jaarrede uitgesproken, waarin hij zeide, dat de jarenlange strijd, de beginselvaste houding, oprechtheid, kracht en agressiviteit het verbond aanmerkelijk dichter bij het doel hebben gebracht: de jongeren van Nederland op te stuwen tot nationaal bewustzijn, nationale belangstelling en nationale geestdrift.
Het thans bereikte is slechts een onderdeel van een veel grooter streven, een eerste étappe van een nog langen en moeilijken weg naar het uiteindelijk doel: een eensgezind, zich zelf en zijn eigen karakter bewust volk! Een natie, die de nationale eenheid als grootsch en lichtend ideaal ten allen tijde voor oogen houdt, maar daarnaast de onschatbare waarde erkent van het behoud van het eigen volkskarakter, de eigen beschaving, de eigen instellingen, zeden en gewoonten. Maar hooger nog, dan deze wensch, dat ons volk een eensgezind volk vorme, rijst uit, ging spr. voort, ons ideaal: dat ons volk in hart en nieren een Nederlandsch volk zij!
Wij wenschen niet een gelijk geschakeld, geuniformeerd volk, waarbij de godsdienstige overtuiging, de persoonlijke meening, het gezin, de eigen rechten der persoonlijkheid onderdrukt worden door een op politiek-geagiteerde massa's steunend, naar staats-absolutisme en dictatuur strevend gezag. (A.N.P.)
(Vor. ber. Nat. Jongeren Verbond 1647 D.)

C. DUITSCHLAND. — Geheime pers-instructies. —

Een speciale correspondent van de Manchester Guardian in Duitschland verzekert achter enkele van de geheime persinstructies te zijn gekomen, die van dag tot dag door het departement van propaganda aan de hoofdredacties worden verzonden en die aanwijzingen geven voor de behandeling of vermelding van feiten van den dag.
Wij laten hier eenige van die instructies uit de maand Augustus volgen, met de kantteekening, dat de Manchester Guardian van alle Engelsche bladen het felst tegen Hitler en zijn régime gekant is.
6 Augustus. - Von Krupp. - Op den 65sten verjaardag van Krupp von Bohlen en Halbach moeten de bladen ,,anerkennend'' over dezen man, zijn firma en zijn werk schrijven.
10 Augustus - Het Donau-verdrag. - De Duitsche pers moet niet aandringen op bespoediging van de beraadslagingen over de sluiting van een Donau-verdrag.
Leveringen aan Italië of Abessynië. - Berichten over levering van goederen — verkoop van schepen, geneesmiddelen enz. — door Duitsche firma's aan Italië of Abessynië mogen in de Duitsche bladen niet vermeld worden.
Perzie. - Er moet nogmaals op gewezen worden dat Perzië tegenwoordig bekend is onder den naam Iran. De Duitsche pers mag de nederige afkomst van den Shah van Iran niet in herinnering brengen.
19 Augustus. - Geen aanvallen op Italië. - De Duitsche pers moet zich onthouden van triomfkreten over de mislukking van de besprekingen te Parijs. Er mogen geen aanvallen op Italië gedaan worden, maar de onmacht van den Volkenbond mag op voorzichtige wijze in het licht worden gesteld.
22 Augustus. - Vleesch in blik. - Binnen enkele dagen zal in sommige fabrieken een uitdeeling worden gehouden van vleesch in blik. Hiervan mag niets in de bladen komen.
Belangrijk. (Zelfde datum.) - De nationaal-socialistische beweging is niet anti-semietisch maar alleen anti-Joodsch.
Wij hebben niets tegen de Arabieren of andere semietische volkeren, zelfs niets tegen de Joden in Palestina. Maar wij zijn tegenstanders van den internationalen Joodschen invloed in Duitschland, en wij willen slechts de rol, door de Joodsche gasten in ons vaderland gespeeld, beperken.
23 Augustus. - Waarschuwing. - Bij commentaren over het Italiaansch-Abessynische conflict moeten de Duitsche bladen oppassen voor den indruk dat zij zich verheugen over het vooruitzicht van een nieuwen oorlog.
Berlijn en Weenen (zelfde datum). - Het korte bezoek van von Papen, onzen gezant te Weenen, te Berlijn, mag niet vermeld worden.
28 Augustus. - Memel. - Het feit dat geen vertegenwoordiger van de meerderheidspartijen in Memelland tot de verkiezingscommissie is toegelaten, moet sterk gehekeld worden.
31 Augustus. - De Polen in Opper-Silezië. - Het beroep van eenige Duitschers op de gemengde commissie tegen hun verbanning uit Opper-Silezië is toegestaan. Het is echter in het belang van de goede betrekkingen tot Polen dat van dit feit geen melding wordt gemaakt in de Duitsche pers.
(Manchester Guardian) **(Vor. ber. Pers 1776 F.)**

D. RADIO. — Tienjarig bestaan van de K. R. O. —

Op 13 Oct. '35 is te Utrecht het tienjarig bestaan van de Katholieke Radio Omroep-Stichting op feestelijke wijze herdacht.
De herdenking is in den ochtend begonnen met een plechtige H. Mis in de St. Dominicuskerk, opgedragen door mgr. Th. Huurdeman, vicaris-generaal van het aartsbisdom Utrecht, waarna prof. B. Molkenboer O.P. de feest-predicatie heeft gehouden.
De feestelijke viering in den middag geschiedde in het gebouw Tivoli. Nadat het orkest het Wilhelmus ten gehoore had gebracht, heeft jhr. mr. Ch. J. M. Ruys de Beerenbrouck, voorzitter van het Nationaal Comité van aanbeveling voor de K.R.O., de feestelijke samenkomst geopend met een woord van welkom, in het bijzonder tot de aanwezige autoriteiten, in wier aanwezigheid hij een blijk zag van waardeering voor het werk van de K.R.O.
Spr. deelde daarna mede, dat telegrammen waren gezonden aan den Paus, de Koningin en den minister van Binnenlandsche Zaken. Van den Paus was een antwoord ontvangen, waarbij deze aan den arbeid van de K.R.O. zijn apostolischen zegen schonk.
Voorts waren tientallen telegrammen en gelukwenschen ingekomen. Onder grooten bijval werd de mededeeling van den spreker begroet, volgens welke de heer Paul Speet, bedrijfsleider van de K.R.O., benoemd was tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

Nadat nog mgr. D. Huurdeman, vicaris-generaal van het bisdom Utrecht, en mgr. B. Marschall uit Düsseldorf van het Int. Kath. Radiobureau het woord hadden gevoerd, heeft jhr. mr. Ch. J. M. Ruys de Beerenbrouck mededeeld, dat de inzameling voor het bouwfonds ten behoeve van den bouw van een nieuwe, groote studio-concertzaal opgebracht heeft *f* 106.500. De heer J. Bos heeft verder namens het personeel van de K.R.O. en van de Kath. Radio-Gids mededeeling gedaan van een feestgeschenk, bestaande uit een ameublement voor de bestuurskamer, terwijl namens het orkest een staande klok voor de hal van de nieuwe studio werd aangeboden.
Vervolgens verkreeg pastoor L. H. Perquin O.P., voorzitter van de K.R.O.-Stichting, het woord. Hij bracht allereerst dank aan het bestuur, dat het schip van de K.R.O. 10 jaar lang over de zee heeft geleid, verder dank aan het Katholieke volk, dat in de afgeloopen tien jaren begrepen heeft wat de K.R.O. voor het volk kan zijn en daarvoor gespaard heeft. Hij merkte hierbij op, dat het vooral te danken is aan den steun van den kleinen middenstand en den werkman, dat de K.R.O. is kunnen blijven bestaan. Voorts uitte spr. zijn dank voor de ontvangen uitingen van sympathie, ook van niet-katholieken, die trouw bleven aan eigen omroep, doch van hunne waardeering jegens den arbeid van de K.R.O. wilden doen blijken. Het omroepbedrijf, zeide spr., brengt dan ook geen verdeeldheid, geen versplintering, doch bevordert de saamhoorigheid, hetgeen we dan ook tien jaar lang hebben gedaan. Met woorden van dank, in het bijzonder aan jhr. Ruys de Beerenbrouck, die op alles een stempel van voornaamheid heeft gedrukt, en aan mgr. Jansen voor alles wat deze voor de K.R.O. heeft gedaan, en boven allen en alles aan God, eindigde spr. (De Maasbode)
(Vor. ber. Radio 1849 C.)

17 OCTOBER 1935

A. CANADA. — Verkiezingen. - Liberale zege. —
De definitieve uitslag van de algemeene verkiezingen in Canada is als volgt:

	Aantal zetels nieuw	oud
Liberalen	169	(93)
Conservatieven	41	(133)
Sociale Credietpartij	17	
Coöperatieve partij (Labour)	8	
Kleine partijen	10	

De leider der liberalen is oud-premier Mackenzie King. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

B. NEDERLAND. — Landbouw. - Een nieuw urgentieprogramma. —
De drie Centrale landbouworganisaties en de Algemeene Nederlandsche Zuivelbond zijn blijkens de N. R. Crt. tot overeenstemming gekomen betreffende de volgende richtsnoeren voor de te volgen regeeringspolitiek met betrekking tot den landbouw:
1. De toestand van den Ned. landbouw wordt tengevolge van het feit, dat de in uitzicht gestelde prijzen niet voor alle producten zijn bereikt, terwijl daarnaast het kostenpeil in Nederland zich niet bij deze productenprijzen heeft aangepast, onbevredigend geacht. Inzonderheid de veehouderij is door het bij voortduur verliesgevend zijn van het bedrijf, in een zoo benarde positie gekomen, dat instandhouding nauwelijks meer mogelijk is. Het is daarom gewenscht, dat ten behoeve van de veehouderij ten spoedigste maatregelen worden getroffen, welke er toe kunnen leiden, dat deze belangrijke tak van bedrijf weer loonend wordt. Dit kan naar het oordeel van C. L. O. en F. N. Z. worden bereikt door:

a. het volgen van een prijs-politiek betreffende boter, margarine, vetten en oliën, zoodat de boter, die in den zomer geforceerd moet worden geëxporteerd, in het binnenland tegen lageren prijs wordt opgenomen. Om dit mogelijk te maken is noodig, dat het margarine contingent wordt verlaagd, en de heffing op margarine, spijsvetten en oliën voldoende en blijvend wordt verhoogd, teneinde ongemotiveerde winsten in de betreffende bedrijven te voorkomen en de positie van het Landbouwcrisisfonds te verbeteren;
b. Met een heffing op consumptiemelk en op technische spijsvetten en -oliën zoodanig het Landbouwcrisisfonds te stijven, dat een voldoende bijslag op de melk kan worden gegeven;
c. het zoogenaamd wintermelken te bevorderen door in den winter meer bijslag per kg. melk te geven dan in den zomer, waardoor de veehouderijbedrijven zich geleidelijk kunnen aanpassen en wordt bevorderd dat de totale melkproductie gelijkmatiger over het geheele jaar wordt verdeeld;
d. een regeling te treffen, waardoor de melkbeperking op alle veehouderijbedrijven even gelijkmatig kan worden toegepast;
e. het bevorderen van het gebruik van ondermelk als veevoeder, hetzij in verschen of geconserveerden vorm, teneinde de positie van den kaasproducent te verbeteren;
f. het winnen van eiwitrijk voeder (ook gras);
g. het spoedig uit de markt nemen van een voldoend aantal stuks vee, teneinde te voorkomen dat de veeprijzen totaal ineenstorten.

2. Naast het loonend maken van het veehoudersbedrijf worde gestreefd naar een constant loonend prijspeil voor akkerbouwproducten.
3. De nood van den kleinen boerenstand is zoo hoog gestegen, dat onmiddellijke voorziening vereischt is.
(Nieuwsblad v. h. Noorden)
(Vor. ber. Landbouw 1832 B.)

C. MEXICO. — Arbeidersbestuur in Yucatan. —
In den staat Yucatan heeft de Arbeiderspartij de staatsregeering ten val gebracht en een „arbeiders- en boerenbestuur" ingesteld.
Naar uit een telegram van de arbeidersfederatie aan president Cardenas blijkt, heeft de regeeringswisseling zich als volgt toegedragen:
„In Yucatan bezetten 20.000 georganiseerde stedelijke en landelijke arbeiders het Volkshuis en brachten de staatsregeering ten val, daar zij de voortdurende vervolgingen van de zijde der staatsautoriteiten moede waren." (New York Herald Tribune)

D. NEDELAND. — Regeling betreffende het uitverkoopen en opruimen in het winkelbedrijf. —
De wet tot regeling betreffende het uitverkoopen en opruimen in het winkelbedrijf is op 15 Oct. '35 in werking getreden. (Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vorig bericht blz. 1972 C.)

E. ALBANIE. — Regeering afgetreden. —
Uit Tirana wordt gemeld, dat de regeering is afgetreden. Reeds waren twee ministerzetels vacant.
(Il Seculo) **(Vor. ber. Kabinet 652 F.)**

F. NEDERLAND. — Griffier Eerste Kamer. - Dr. A. L. de Block. —
De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft op 15 Oct. '35 tot opvolger van den onlangs overleden griffier jhr. W. A. Beelaerts van Blokland gekozen den heer dr. A. L. de Block, die sedert October 1927 de functie van commies-griffier bekleedt.
Anton Leo de Block werd op 19 Juni 1901 te Amersfoort geboren. In verband met het beroep van zijn vader, wijlen generaal De Block, heeft hij zijn jeugd in verschillende garnizoensplaatsen doorgebracht; zoo bezocht hij de gymnasia te Leeuwarden, Leiden en 's-Gravenhage. Aan de Rijksuniversiteit te Leiden studeerde hij in de rechtswetenschappen en op 2 Mei 1927 promoveerde hij op een proefschrift getiteld: „Scandinavische samenwerking inzake wetgeving".
(Alg. Handelsblad) **(Vor. ber. Eerste Kamer 1995 D.)**

G. NEDERLAND. — Baconcontract wordt opgezegd per 1 Januari 1936. —
Wij vernemen, dat minister Deckers heeft besloten, om het baconcontract — de loonslachtovereenkomst tusschen de Veehouderij-centrale en de baconfabrikanten — met ingang van het nieuwe jaar te annuleeren.
In een officieel communiqué, dat het bovenstaande bevestigd, wordt medegedeeld, „dat de reden is, dat de hoeveelheid bacon, bestemd voor export, sterk is teruggeloopen, zoodat het thans in alle opzichten wenschelijk is om een nieuwe regeling te maken."
(Het Vaderland) **(Vor. ber. Bacon 1445 A.)**

H. ROTTERDAM. — Voorloopige Begrooting 1936. - *f* 17.200.000 tekort. —
In den geleibrief bij de voorloopige begrooting der gemeente Rotterdam voor 1936 deelen B. en W. dier gemeente mede, dat bij den eersten opzet is te rekenen met een begrootingstekort van *f* 17.200.000.
Behalve aan de ongunstige tijdsomstandigheden, welke in versterkte mate haar invloed op de begrootingsposten doen gelden, moet het groote verschil worden toegeschreven aan het feit, dat de geheele begrootingspositie in toenemende mate door regelingen van tekorten van vorige dienstjaren en door bijzondere ontvangsten uit het werkloosheidssubsidiefonds wordt beheerscht.
Ter voorkoming van verderen teruggang zal *f* 5.500.000 moeten worden gedekt.
Bij de overweging van de vraag op welke wijze dit bedrag moet worden gedekt, hebben B. en W. er zich rekenschap van gegeven, dat bij de samenstelling van het ontwerp als leidraad heeft gegolden, dat de uitgaven zich niet mogen bevinden boven het reeds gedurende eenige jaren verlaagde peil.
(Nieuwe Rott. Crt.) **(Vor. ber. Begrooting 1644 F.)**

A. NEDERLAND. — Inkomsten en vermogens 1934-1935. —

In verband met de groote belangstelling naar de nieuwste gegevens der inkomens en vermogens in Nederland, werden in de negende aflevering van het Maandschrift van het Centraal Bureau voor de Statistiek, enkele voorloopige cijfers betreffende de statistiek der rijksinkomsten- en vermogensbelasting opgenomen voor het belastingjaar 1934-'35.
Uit deze voorloopige gegevens, die in dit Maandschrift in vergelijking worden gebracht met de overeenkomstige gegevens van 1 Mei 1915 af, blijkt, dat het bedrag der zuivere inkomens vóór den kinderaftrek voor het belastingjaar 1930-'31 het hoogst is geweest, n.l. *f* 4.367 millioen en dat daarop als gevolg van de in 1929 opnieuw ingetreden economische crisis een teruggang is gevolgd tot *f* 3.045 millioen voor 1934-'35, welke daling 30.28 pct. uitmaakt van het topjaar 1930-'31. De daling van 1933-'34 op 1934-'35 beliep *f* 112 millioen. Het gemiddeld inkomen per aangeslagene bedroeg over 1934-'35 *f* 2.101 en bereikte hierdoor over dit jaar het laagste punt van alle sinds 1915 verstreken jaren. Het hoogst gemiddelde inkomen werd aangetroffen over de jaren 1917-'18 en 1920-'21 en beliep *f* 2.659.
De aandacht zij erop gevestigd, dat het bedrag der inkomens in het algemeen betrekking heeft op de inkomsten, genoten in het voorgaande kalenderjaar, zoodat bovengenoemd bedrag van *f* 3.045 millioen de inkomsten betreft over het kalenderjaar 1933.
Het bedrag der in de vermogensbelasting vallende vermogens bereikte het hoogste punt over het belastingjaar 1929-'30, n.l. *f* 15.666 millioen, waarop na een teruggang tot *f* 11.475 millioen over 1933-'34 een kleine stijging is gevolgd tot *f* 11.602 millioen over 1934-'35 (daling 25.94 pct. van het topjaar 1929-'30).
Het gemiddeld vermogen per aangeslagene was van alle vergeleken jaren het laagst over 1934-'35, n.l. *f* 64.000, terwijl het hoogste bedrag (*f* 87.000) werd aangetroffen voor 1917-'18.
Opgemerkt zij, dat deze bedragen den stand van het vermogen aangeven bij den aanvang van het belastingjaar op 1 Mei.
De in vergelijking tot vroegere jaren geringere daling der inkomens en de stijging der vermogens van 1933-'34 op 1934-'35 is voor een deel het gevolg van de op 1 Mei 1934 in werking getreden scherpere bepalingen tegen onjuiste belastingaangiften.
(Centraal Bureau v. d. Statistiek)

(Vor. ber. 1691 A.; Vermogens 1715 D.)

18 OCTOBER 1935

B. NEDERLAND. — Analphabeten bij Land- en zeemacht 0.16%. —

Blijkens mededeeling 44 van het Centraal Bureau voor de Statistiek, afd. onderwijsstatistiek, waren er in 1934 onder de bij land- en zeemacht ingeschrevenen, in totaal 32 die lezen noch schrijven konden, of 0.16%, dat is dus 16 per 10.000. In 1933 bedroeg het percentage 0.06. (Centraal Bureau v. d. Statistiek)

(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtmacht 2001 F.)

C. FILMKUNST. — Cinematografie. - Veertig jaar. - 1895-1935. - Louis Lumière. —

Dezer dagen werd in ons land het feit herdacht en waardig gevierd, dat vóór veertig jaar de cinematografie werd uitgevonden en de eerste film werd vertoond. De uitvinding komt op den naam van de gebroeders Louis en Auguste Lumière, de wetenschappelijke leiders van de bekende foto-etablissementen te Lyon. Maar Auguste Lumière geeft heel de eer van deze uitvinding aan zijn broer Louis, die over de zeventig, op 14 October naar ons land kwam en de plechtigheid der officieele herdenking mede maakte.
Op 15 Oct. '35 had in het Koloniaal Museum te Amsterdam, op initiatief van den Nederlandschen Bioscoopbond, een plechtige herdenkingssamenkomst plaats.
De belangstelling gold in de eerste plaats Louis Lumière, den uitvinder der cinematografie, die in gezelschap van den heer Ch. Delac, vertegenwoordiger van de Fransche filmindustrie, arriveerde. Hij werd ontvangen door het bestuur van den Ned. Bioscoopbond, en door een groot aantal leden van het eerecomité. Vele autoriteiten woonden de plechtigheid bij, o.a. baron d'Arnaud de Vitrolles, buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister van Frankrijk, de heer L. F. J. Judas, consul-generaal van Frankrijk, prof. dr. G. A. van Poelje, de heer E. Boekman, wethouder voor kunst te Amsterdam, verschillende gemeenteraadsleden, mr. dr. A. van Thiel, officier van justitie te Amsterdam, de heer G. H. Crone, voorzitter van de Kamer van Koophandel, G. R. T. baron Zeff, voorzitter van de N. V. V., de heer H. J. Versteeg, hoofdcommissaris van politie te Amsterdam.
Op het oogenblik dat de heer Lumière de zaal betrad, verhieven de aanwezigen zich van hun zetels. Het orkest, onder leiding van den heer Max Tak, speelde achtereenvolgens de Marseillaise en het Wilhelmus, welke staande werden aangehoord.
Vervolgens heette de heer D. Hamburger Jr., voorzitter van den Ned. Bioscoopbond, de aanwezigen welkom, in het bijzonder den Franschen gezant en de Fransche gasten.
Daarna hield de voorzitter een rede, gewijd aan het Nederlandsche film- en bioscoopbedrijf. (De Telegraaf)

(Vor. ber. Louis Lumière 1701 I.)

D. FRANKRIJK. — Een vergadering van de Croix de Feu. —

Ruim 10.000 leden van de Croix de Feu waren op 14 Oct. '35 vergaderd in de Salle Wagram te Parijs, onder leiding van kol. De la Rocque, die in zijn rede een aanval deed op de Sovjet-regeering en op de linksche partijen in Frankrijk, speciaal op den leider der radicaal socialisten, Herriot.
Hij voorzag binnenkort zeer belangrijke gebeurtenissen in Frankrijk; het uur van handelen, aldus De la Rocque, is nabij. (Le Matin) **(Vor. ber. 1869 H.)**

E. UITVINDING TEGEN MOSTERDGAS. — Bescherming. —

Nadat drs. J. Th. Hackman door een toeval een preparaat had gevonden, dat bescherming bood tegen mosterdgas, is hij in samenwerking met prof. dr. J. P. Wibaut, hoogleeraar in de organische scheikunde aan de Universiteit te Amsterdam, en met medewerking van de Artillerie-inrichting er in geslaagd een kleedingstuk samen te stellen, dat wanneer het gedrenkt is in het gevonden preparaat, den drager volledig beschermt tegen het doordringen der vloeistof tot de huid. Deze belangrijke uitvinding wordt thans nader door de militaire autoriteiten uitgewerkt voor de practische toepassing. (De Telegraaf)

(Vor. ber. Chemische Oorlog 1635 K.)

F. NEDERLAND. — S.D.A.P. - Demonstratie te Den Haag. —

Op 16 Oct. '35 is in de groote autobus-remise van de H.T.M. aan den Fruitweg te Den Haag een massa-demonstratie gehouden, uitgaande van den plaatselijken raad van de S.D.A.P. en den nieuwen Haagschen Bestuurdersbond, onder de leuzen: „Voor de democratie" en „tegen de dictatuur".
De betooging was een z.g. kettingdemonstratie; driemaal achtereen heeft de voorzitter van de S.D.A.P., de heer Koos Vorrink, dezelfde rede uitgesproken. Naar verluidt zouden ongeveer 50.000 personen deze demonstratie hebben bijgewoond.
In zijn rede heeft de heer Vorrink allereerst gewezen op de rol van het Vredesverdrag van Versailles en op het falen daarvan. Daarna vervolgde spr.: „Fascisme is oorlog" is vaak betoogd. Dat is het woord, dat thans tot afschuwelijke werkelijkheid is geworden. Mussolini wil den oorlog, getrouw aan de toespraak van een tank af tot zijn soldaten gericht: „het Italiaansche volk is niet alleen een militaire, niet alleen een militairistische, maar een oorlogszuchtige natie". Ziedaar de grimas van het fascisme.
Mussert verklaarde op den landdag van de N.S.B., dat Italië niet anders kan dan Abessynië veroveren, omdat het moet beschikken over grondstoffen en dat wij ook den Negus en Arabieren niet mogen helpen aan de vernedering van een blank volk. Bovendien verklaarde Mussert in den Volkenbond een gevaar voor den vrede in Europa te zien.
Spr. protesteerde krachtig tegen de vernietiging van de soc.-democratische organisaties in Duitschland en Oostenrijk.
Het fascisme, vervolgde spr., is de verloochening van de groote idee der Europeesche christelijke cultuur, de verloochening van de persoonlijke verantwoordelijkheid van ieder menschenkind.
Als democraten en als socialisten hebben wij een andere en een betere oplossing, die in de praktijk van de politiek der sociaal-democratische regeeringen van Zweden en Denemarken haar deugdelijkheid heeft bewezen, n.l. het Plan van den Arbeid.
In naam der sociaal-democratische arbeidersbeweging vroeg spr. ten slotte op de bres te staan voor het vrije geweten en voor onze grondwettelijke rechten en trouw te zijn aan de democratie. (Het Volk)

(Vor. ber. S.D.A.P. 1824 F.)

G. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Ontwerp-Sanctiewet 1935 ingediend. —

Ingediend is een wetsontwerp houdende voorbehoud der bevoegdheid tot het nemen van nadere maatregelen ter bevordering van de internationale samenwerking tot het voorkomen of het beëindigen van vijandelijkheden.
Art. 1 van het wetsontwerp luidt:
„Wij behouden ons voor, den Raad van State gehoord, de maatregelen te nemen, welke noodzakelijk mochten blijken ter bevordering van de internationale samenwerking tot het voorkomen of het beëindigen van vijandelijkheden ten aanzien van:

a. invoer van goederen al dan niet in het vrije verkeer, van oorsprong of herkomst uit door ons aan te wijzen landen;

b. het verstrekken van crediet in geld of in goederen of op eenigerlei andere wijze, middellijk of onmiddellijk, aan door ons aan te wijzen landen of aan onderdanen hiervan of aan aldaar gevestigde openbare lichamen, natuurlijke personen of rechtspersonen;

c. het buitengaats of buitenslands brengen van een schip met bestemming naar een haven van door ons aan te wijzen landen, het binnengaats of binnenslands brengen van een schip afkomstig van een haven van door ons aan te wijzen landen, alsmede het aandoen van zoodanige havens door een schip, dat de Nederlandsche vlag voert of in Nederland, Nederl.-Indië, Suriname of Curaçao thuis behoort, of door een schip in gebruik of ter beschikking van Nederlandsche onderdanen, reederijen en vennootschappen;
d. het overdragen, op welke wijze dan ook, in eigendom, in gebruik of ter beschikking van een schip, dat de Nederlandsche vlag voert of in Nederland, Nederl.-Indië, Suriname of Curaçao thuis behoort, naar door ons aan te wijzen landen of aan onderdanen hiervan." (Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Tweede Kamer 1996 B.)

A. OOSTENRIJK. — Nieuwe regeering. - Dr. Schuschnigg blijft kanselier. - Majoor Fey afgetreden. —
Officieel wordt medegedeeld:
Bondskanselier dr. Schuschnigg heeft op 17 Oct. '35 den bondspresident, Miklas, een voorstel gedaan allen leden van zijn regeering volgens artikel 82 van de grondwet van 1934, ontslag te verleenen. Tegelijkertijd bood de kanselier den bondspresident volgens artikel 86 van de grondwet van 1934 zijn ontslag aan. De bondspresident gaf gevolg aan het voorstel met betrekking tot het ontslag der regeeringsleden, maar nam geen acte van het verzoek van den bondskanselier om ontheffing uit zijn functie. Hij verzocht bondskanselier dr. Schuschnigg hem zonder verwijl voorstellen te doen betreffende de nieuwe samenstelling van de regeering.
Bondskanselier dr. Schuschnigg heeft deze opdracht ten uitvoer gelegd en zijn voorstellen ingediend, die door den bondspresident werden goedgekeurd.
Dientengevolge zal in het kabinet bondskanselier dr. Schuschnigg de portefeuilles der bondskanselarij, van het ministerie van Landsverdediging en van Onderwijs op zich nemen. Bovendien werden door den bondspresident de volgende personen benoemd tot leden der bondsregeering op voorstel van den bondskanselier volgens artikel 82 van de grondwet van 1934:
Ernst Ruediger Starhemberg, Vice-kanselier.
Egon Berger-Waldenegg, minister van Buitenlandsche Zaken.
Eduard Baar-Barenfels, minister voor zakelijke leiding der aangelegenheden van Binnenlandsch bestuur en Veiligheidswezen.
Prof. dr. Debretsberger, minister voor Sociaal Beheer.
Staatsraad dr. Ludwig Draxler, minister van Financiën.
Fritz Stockinger, minister van Handel en Verkeer.
Procureur-generaal dr. Robert Winterstein, minister van Justitie.
Ir. Ludwig Strobol, minister van Land- en Boschbouw.
Dr. Karl Buresch, minister zonder portefeuille.
Laatstgenoemde minister zonder portefeuille zal belast worden met het beheer van alle economische aangelegenheden en met het voorzitterschap van economische ministerieele commissies.

Minister Berger-Waldenegg.

Het algemeene secretariaat voor buitengewone maatregelen ter bestrijding van staat en regeering vijandelijk gezinde bewegingen in den landbouw werd, zooals bekend, vereenigd met het ministerie van binnenlandsche zaken. De landbouw-commissarissen in de provincies, die tot dusver direct onder den algemeenen staatscommissaris stonden, werden onder de verzekeringsdirecteuren geplaatst.
Tegelijkertijd zijn de verschillende weerbaarheidsorganisaties veranderd op de door Ernst Starhemberg, den leider van het Vaderlandsche Front en het Weerbaarheidsfront, voorgestelde wijze en tot een organisatie vereenigd. Deze nieuwe vereeniging draagt nu den naam van „freiwillige miliz-oesterreichische Heimatschutz" en zal verder de eenige vrijwillige weerbaarheidsorganisatie in Oostenrijk zijn.
De overwinning van Starhemberg beteekent tevens een bevestiging van de door de Oostenrijksche regeering gevolgde politiek ten gunste van Italië.
De koers der regeering blijft die van Dollfuss. De buitenlandsche politiek zal het handhaven van den vrede en van de neutraliteit ten doel hebben. Bij de reconstructie is het van belang, dat enkele ministers, die golden als voormannen van de oude christelijk-sociale partij, zijn afgetreden. Eveneens is afgetreden de leider van de Weensche Heimwehr, majoor Fey, die naar het heet, sinds langen tijd op slechten voet stond met prins Starhemberg. (Reichspost)
(V. b. Regeering 1412 A.; Berger-Waldenegg 1790 A.)

B. NEDERLAND. — Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde. —
In de maandelijksche vergadering van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde werden, ter vervulling van de vacatures Bothenius Brouwer, Duyvendak, De Vries, Nyhoff, de heeren: dr. N. Japikse, mr. P. J. Idenburg, dr. G. G. Kloeke en mr. J. C. Bloem, in het bestuur gekozen.
In de Historische Commissie werd benoemd in de vacature-Kleyntjens: dr. J. A. J. Barge; in de Bibliotheekcommissie in de vacature-Van der Meulen: dr. G. G. Kloeke.
Tot voorzitter werd gekozen prof. dr. N. J. Krom.
(Algem. Ned. Persbureau) **(Vor. ber. blz. 1974 B.)**

19 OCTOBER 1935

C. DUITSCHLAND. — Kerkstrijd Evangelische Kerkenbond - Predikanten in vrijheid gesteld. —
Naar Reuter uit Berlijn seint schijnen de kerkelijke tegenstellingen te worden overbrugd. Minister Kerrl heeft een decreet uitgevaardigd, krachtens hetwelk alle disciplinaire vervolgingen tegen de predikanten moeten worden opgeschort. De leiders van de confessioneele synode verklaren in een proclamatie, dat, hoewel de nieuwe kerk-commissie, welke door minister Kerrl is ingesteld teneinde het kerkelijk conflict bij te leggen wettelijk geen bevoegdheid heeft, zij de commissie toch erkennen, daar deze zich klaarblijkelijk ten doel stelt een einde te maken aan het gebruiken van geweld op kerkelijk gebied. Alle predikanten, die in de concentratie-kampen in Saksen waren geïnterneerd, zijn overeenkomstig minister Kerrl's order vrijgelaten. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. Evang. Kerkenbond 2001 E.)

D. PAUL HUF. — Rectificatie. —
Op bladz. 1987 B. plaatsten wij abusievelijk 5 Febr. 1891 als geboortedatum van den heer Paul Huf; deze moet zijn 3 Februari 1891. (Red. K. H. A.) **(1987 B.)**

E. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Regeling tot voorkoming van onredelijke executies. —
Ingediend is een wetsontwerp houdende bijzondere maatregelen ter voorkoming van onredelijke terugvordering van onder verband van hypotheek op onroerend goed uitgeleende gelden.
Dit wetsontwerp beoogt in verband met de heerschende buitengewone tijdsomstandigheden die hypothecaire schuldenaren te hulp te komen, die altijd regelmatig aan hun verplichtingen tot rentebetaling en tot betaling van tusschentijdsche aflossing, tot een bedrag van één procent van de oorspronkelijke hoofdsom, hebben voldaan, en die ook overigens niet door executoriale maatregelen op hun onroerend goed worden getroffen uit hoofde van niet-voldoening van andere dan hypothecaire schulden, of in staat van faillissement zijn komen te verkeeren. (Vaderland)
(Vor. ber. Minister Steenberghe's verklaring 1718 F.)

F. NEDERLAND. — Volkenbond en Vrede. —
Onder voorzitterschap van prof. mr. V. H. Rutgers is dezer dagen in de groote zaal van het Concertgebouw te Amsterdam door de Vereeniging voor Volkenbond en Vrede een openbare bijeenkomst gehouden, gewijd aan het onderwerp „De Volkenbond en het conflict Abessynië-Italië". De vergadering, waarin sprekers

van verschillende richting het woord voerden, was tamelijk goed bezocht.

Rede mr. dr. G. v. d. Bergh. — De eerste spreker was mr. dr. G. v. d. Bergh, Neutraal zijn in de kwestie tusschen Italië en Abessynië beteekent medeplichtig zijn, aldus zei spr. Nederland zal als lid van den Volkenbond zijn plicht doen; er zullen offers gebracht moeten worden en wij zullen ze gaarne brengen. Nederland zal toonen, waarin ook een klein land groot kan zijn. De Volkenbond zal zijn bestaansrecht bewijzen; de menschheid heeft genoeg geleden. Al wat het leven waarde geeft, schijnt in gevaar, de hoogste goederen worden bespot en verguisd. Het is genoeg; de toekomst zal zijn aan het recht, aan Volkenbond en Vrede.

Rede mr. G. A. Boon. — Dan was het woord aan mr. G. A. Boon. Spr. huldigde het doorzettingsvermogen van hen, die indertijd het toetreden van Nederland tot den Volkenbond hebben bepleit.
In 1920 schalde de leuze ,,oorlog aan den oorlog" door Europa; thans — 15 jaar later — staan zelfs volkeren, die zelf den wereldoorlog hebben meegemaakt, klaar voor een nieuwen krijg. Wel heeft de Volkenbond herhaaldelijk gefaald, doch men diene de vele Europeesche geschillen, die dank zij den Volkenbond vreedzaam zijn opgelost, niet te vergeten. Hoe zou Europa er uit gezien hebben zonder Volkenbond.
Tegenover de oorlogspsychose, aldus vervolgde spr., dient gesteld te worden samenwerking en begrijpen; zij dienen te volharden in den strijd voor het recht voor alle volkeren.

Rede jhr. mr. dr. D. J. de Geer. — Hierna sprak jhr. mr. dr. D. J. De Geer, die meende dat eerst de toekomst zal kunnen beoordeelen hetgeen in deze dagen geschiedt. Doch nu reeds kunnen we vaststellen, dat voor het eerst een oorlog los van alle antipathie tegen een bepaald volk en los van overwegingen van eigen belang, door het internationale forum is veroordeeld als onrechtmatig. De samenwerking der volkeren treedt uit de belangensfeer in de rechtssfeer.
Uitvoerig besprak jhr. De Geer het nuttige werk van den Bond; vroeger waren de krachten van den Bond niet voldoende, doch deze antecedenten mogen niet steeds gebruikt blijven om den Volkenbond te beoordeelen. Dit zou de ondergang van het instituut zijn. Ons groote belang bij den Bond is de verzekering van den vrede in de wereld.
Militaire sancties dienen vermeden te worden; economische sancties moeten het onrecht tot staan brengen. De deuren tot onderhandeling dienen wagenwijd open te blijven; er is geen vijand te overwinnen, doch een rechtsorde te herstellen.

Mr. A. M. Joekes aan het woord. — Na de pauze was het woord aan mr. A. M. Joekes, die oprichting en taak van den Volkenbond besprak. De verplichtingen, die de Bond oplegt, zijn geschonden door een Europeesch land.
Het feit van een niet uitgelokten aanval staat onomstootelijk vast, het is voor de eerste maal, dat een land door een statenorganisatie openlijk als aanvaller wordt gebrandmerkt. Het is thans aan den Bond het onrecht te beteugelen. Men dient echter in het oog te houden, dat deze bond geen super-staat is, maar een gemeenschappelijke organisatie, die geen dwingende voorschriften kan geven. Volkenbondspolitiek is vredespolitiek en economische sancties zijn hiertoe de aangewezen middelen.
De verklaring van minister De Graeff dat Nederland zijn verplichtingen zal nakomen houdt geenszins in, dat Nederland bereid zou zijn den oorlog te verklaren. Wij zullen meedoen aan de economische sancties; wetsontwerpen op dit gebied zijn in aantocht. Misschien zullen daarbij belangen van Nederlanders worden geschaad, doch deze offers dienen het recht en zijn zeker minder groot dan in geval van oorlog.
Indien in dit geval de Volkenbondsgemeenschap zou falen, zouden bittere gevoelens wortel schieten in de harten van millioenen inwoners van tropische landen.

Rede dr. R. Regout S. J. — Als laatste spreker voerde dr. R Regout S. J. het woord. Ook deze spreker releveerde de aanleiding tot de vorming van den Volkenbond, een Bond, waarover veel kwaads is gezegd.
Wij Nederlanders zijn voor de consequenties van het lidmaatschap van den Volkenbond geplaatst, consequenties, die misschien economische nadeelen zullen opleveren. Wij moesten onze afzijdigheid terzijde stellen om de ideëele waarden te steunen. Ons gezond verstand vraagt zich af, of wij niet de dupe worden van gestes van de groote mogendheden, opgezet uit eigen belang. Spr. meende deze vraag ontkennend te mogen beantwoorden. Voorzichtigheid is geboden, maar samenwerking tevens. Wij gevoelen vriendschap en hoogachting voor het Italiaansche volk, doch de maatregelen zijn noodzakelijk. Wij allen verlangen naar den vrede, mist deze is ,,rust in gerechtigheid".
Prof. Rutgers sprak hierna een slotwoord. (A. N. P.)

(Vor. ber. Volkenbond en Vrede 1563 C.)

A. MANDSJOEKWO. — Grensincidenten. —
Sjimboen Rengo meldt uit Hsinking, dat het hoofdkwartier van het Kwantoenleger een communiqué verspreid heeft, volgens hetwelk een Japansch gendarme, een Japansche gids en vijf leden van een Mandsjoerijsche grenspatrouille gedood zijn, terwijl vijf Mandsjoerijsche soldaten van een grenspatrouille op 12 October gewond werden, toen een afdeeling van vijf Japanners en dertig Mandsjoerijsche soldaten, die patrouilliediensten verrichten, aangevallen werden door ongeveer 50 Russische cavalleristen, die zich op Mandsjoerijsch grondgebied hadden begeven op 20 K.M. ten Noorden van Pogranitsjnaja en die gewapend waren met omstreeks vijf zware machinegeweren.
Voorts is een groep, die onderzoekingen verrichtte ter plaatse op 6 October zonder waarschuwing door Russische cavallerie beschoten.
Er verluidt, dat de autoriteiten van het Kwantoenleger de veelvuldige grensincidenten met ernstige bezorgdheid beschouwen en van meening zijn, dat een duidelijke afbakening van de grens dringend noodzakelijk wordt ter opheffing van den thans onduidelijken toestand. (Sjimboen Rengo) **(Vor. ber. 1925 F.)**

B. OOSTENRIJK. — Italiaansche oriënteering. —
De overwinning van prins Starhemberg beteekent een bevestiging van de door de Oostenrijksche regeering gevolgde politiek ten gunste van Italië. Daarom moest majoor Fey ook vallen, aangezien deze en zijn aanhangers er naar streefden een nieuwen koers in de buitenlandsche politiek in te slaan, welke voorzag in een zekere ontbinding van de enge betrekkingen tot Italië. Deze poging moet dan door het aftreden van Fey als mislukt worden beschouwd. (Le Figaro)
(Vor. ber. Buitenl. Politiek 1790 A.; Italië 1681 G.)

C. TSJECHO-SLOWAKIJE. — Diplomatiek incident met Polen. —
Tusschen Tsjecho-Slowakije en Polen is een ernstig diplomatiek conflict ontstaan in verband met het feit, dat de Tsjecho-Slowaaksche regeering den Poolschen consul Alexander Klotz te Moravska Ostrava, de derde stad der republiek, welke in de nabijheid der Poolsche grens gelegen is, het exequatur ontnomen heeft (d.w.z. de vergunning om zijn consulaire functies te blijven uitoefenen).
Consul Klotz heeft zich, aldus motiveert de regeering haar besluit, herhaaldelijk met binnenlandsch-politieke aangelegenheden bemoeid en met name onder Tsjechische staatsburgers van Poolsche nationaliteit opruiende propaganda gemaakt.
De Poolsche gezant te Praag heeft den Tsjecho-Slowaakschen minister van Buitenlandsche Zaken Benesj medegedeeld, dat de president der Poolsche republiek met ingang van 18 October twee Tsjecho-Slowaakschen consuls het exequatur ontnomen heeft. Deze consuls zijn dr. Meixner te Krakau en dr. Dolezal te Posen.
Daar geen dezer beide consuls zich op eenigerlei wijze heeft misdragen, moet deze maatregel beschouwd worden als een represaille voor het ontnemen van het exequatur aan den Poolschen consul Alexander Klotz te Moravska Ostrava. (Prager Presse)

20 OCTOBER 1935

D. NEDERLAND. — Nationaal Verbond „Godsdienst, Gezin, Gezag". —
Wij deelen alsnog mede, dat op 18 Sept. '35 het Nationaal Verbond ,,Godsdienst, Gezin, Gezag" de volgende drie telegrammen heeft gezonden inzake de geloofsvervolging in Rusland. Dit bericht werd ons toegezonden door dr. F. J. Krop, Herv. predikant te Rotterdam.

Aan den Nederlandschen Minister-president: ,,Nationaal Verbond Godsdienst, Gezin, Gezag smeekt Regeering toestanden in Ingermanland bij Volkenbond ter sprake te brengen. Aan wreede deportaties, geloofsvervolgingen, schrikbewind, in strijd met stellige beloften, kome een einde.
Ernstig internationaal onderzoek worde ingesteld."

Aan den Algemeen-Secretaris van den Volkenbond, Genève: ,,Nederlandsch Verbond Godsdienst, Gezin, Gezag smeekt Volkenbond onderzoek in te stellen naar betreurenswaardigen toestand in Sovjet-Rusland vooral in Karelië en Ingermanland. Natie lid van Volkenbond heeft geen recht bevolkingen tot slavernij te doemen, is zedelijk verplicht vrijheid van geweten en eeredienst te verleenen."

Aan den Franschen Minister-president: ,,Nationaal Verbond Godsdienst, Gezin, Gezag maakt Fransche Regeering attent op vreeselijken toestand der geloovigen in Ingermanland en Karelië. Massale deportaties, geloofsvervolgingen, schrikbewind. Smeekt Frankrijk invloed laten gelden te Moskou en einde te maken aan onverdraaglijke martelingen menschheid onwaardig."

(Vorig bericht blz. 1793 B.)

A. Japansche rubberplantages. —

Het Mitsubishi Research Bureau geeft belangwekkende cijfers omtrent de aanplantbelangen der Japansche rubber verwerkende nijverheid — op twee landen de Ver. Staten en Groot-Brittannië na, de grootste der wereld — in verschillende gebieden, waaruit de bijzondere beteekenis van het belang dat Japan in de Nederl.-Indische rubbercultuur heeft, blijkt.

	Pachtland (acres)	Beplant (acres)	Opbrengst (long tons)
Maleisch schiereiland .	96.272	63.999	10.056
Sumatra	290.738	22.411	2.709
Nederl. Borneo . . .	45.390	12.633	1.812
Java	42.946	4.602	757
Serawak	7.184	4.973	644
Britsch Borneo . . .	31.925	13.222	2.067
Philippijnen	50	50	13
Tezamen	514.505	121.890	18.058

De Nederl.-Indische pachtstreken vormen een zeer belangrijke reserve voor de snel groeiende Japansche rubber-industrie.

Hieronder volgt de productie der Japansche plantages in genoemde landen en Japan's rubberverbruik en tekort (in tons).

	rubber-prod.	verbruik	tekort
1932	17.000	53.000	36.000
1933	18.000	62.000	44.000
1934	20.000	74.000	54.000

Het aandeel van Nederl.-Indië in den Japanschen invoer van ruwe rubber bedroeg in het vorige jaar slechts 23% tegen 68% voor de Straits Settlements. De waarde van de productie der Japansche rubberverwerkende bedrijven wordt voor 1933 op 106 millioen yen berekend tegen slechts 56 millioen yen in 1931. (Mitsubishi Research Bureau)

(Vor. ber. Rubber 1997 B.)

B. Korting op Indische pensioenen. - Wetsontwerp ingediend. —

Ingediend is een wetsontwerp tot korting op de pensioenen, onderstanden en gagementen van gewezen Indische landsdienaren, locale ambtenaren en bijzondere leerkrachten en een wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 December 1934, houdende nadere regeling van de korting op Indische pensioenen en onderstanden, gebaseerd op herziene regelingen.

In de memorie van toelichting tot deze beide wetsontwerpen merkt de minister van Koloniën op, dat de wet van 29 December 1933 de daarbij voorgeschreven korting op de Indische pensioenen beperkte tot een tijdvak van twee jaar; zonder nadere voorziening zou deze wet op 1 Januari 1936 ophouden te werken. Gezien den nog steeds zeer ongunstigen stand der Indische geldmiddelen is het zonder meer duidelijk, dat de met dezen crisismaatregel verkregen besparing — voor 1936 geraamd op *f* 8.16 millioen — niet kan worden prijsgegeven. Sedert tot dien maatregel werd besloten, zijn de financieele omstandigheden in zoover nog ongunstiger geworden dat een stabilisatie der middelen op een vlak van *f* 300 millioen als destijds aannemelijk scheen, een illusie gebleken is. Met een niveau van *f* 250 millioen schijnt thans voor de naaste toekomst de hoogste grens te zijn bereikt.

(Nieuwe Rotterd. Courant) **(Vor. ber. 1953 A.)**

C. De Tabakscultuur. —

De tijdelijk ter Oostkust van Sumatra vertoevende Amsterdamsche tabakshandelaar, tevens commissaris van verschillende cultuurmaatschappijen, de heer J. W. Nienhuys, verklaarde in een onderhoud met een vertegenwoordiger van de „Deli Courant", dat de cultuurmaatschappijen op den goeden weg zijn nu zij, met inspanning van alle krachten, er in geslaagd zijn den kostprijs terug te brengen tot het voor-oorlogsche peil. De toekomst van de Deli-tabak is afhankelijk van drie factoren, ten eerste de achteruitgang van de sigarenprijzen tengevolge van de verminderde koopkracht, ten tweede de slechte financieele toestand van Duitschland en, ten derde, het invoerrecht in de Ver. Staten, waarbij de mogelijkheid niet is uitgesloten dat de Ver. Staten zullen toestemmen in een verlaging van het invoerrecht op Indische dektabak, waartegenover Nederland de verplichting op zich zal moeten nemen meer bepaalde goederen uit de Ver. Staten te betrekken. (Deli Courant)

(Vor. ber. Tabak 1644 H.)

NEDERL. OOST-INDIË

D. Huwelijkscontributie. —

Bepaald is dat de huwelijkscontributie voor ambtenaressen, die wegens huwelijk eervol zijn ontslagen, ten laste van den Lande komt. Hierdoor is een einde gemaakt aan de onbillijkheid dat bij het sluiten van een huwelijk, dat tot ontslag leidt, door de betrokkene nog huwelijkscontributie moest worden betaald. Aneta-Holland verneemt hieromtrent nog het volgende:

Indien een deelgenoot in het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche Burgerlijke Ambtenaren in Ned.-Indië in het huwelijk treedt, is hij op grond van artikel 11 van het fondsreglement aan dat fonds een huwelijkscontributie verschuldigd ten bedrage van één maand van de genoten wordende of laatstgenoten bezoldiging. Betreft het een vrouwelijke deelgenoot dan bedraagt de huwelijkscontributie dertig ten honderd van het bedrag over een maand van de genoten wordende of laatstelijk genoten bezoldiging. De rechten, welke een vrouwelijke deelgenoot, aan het fonds ontleent zijn n.l. belangrijk minder dan die van een mannelijk deelgenoot, aangezien bij haar overlijden eventueel alleen aan haar nagelaten kinderen uitkeeringen uit het fonds toekomen.

Ingevolge het rondschrijven van 13 December 1933 No. 3378/C (Bijblad No. 13125) moeten vrouwelijke ambtenaren, die in het huwelijk treden, deswege 's Lands dienst verlaten. Heeft het huwelijk plaats vóór den datum van het ontslag uit 's Lands dienst, dan behooren de vrouwelijke deelgenoten reglementair toch nog de door haar wegens haar huwelijk verschuldigde huwelijksbijdrage te voldoen.

Niet te ontkennen valt, dat het als een onbillijkheid kan worden gevoeld, dat een vrouwelijk deelgenoot wegens een huwelijk, dat haar ontslag uit 's Lands dienst tengevolge heeft en waardoor zij dus haar deelgenootschap in het fonds verliest, daarvoor toch nog een huwelijksbijdrage te betalen heeft. Daar het fondsreglement de betaling van die huwelijksbijdrage nu echter eenmaal voorschrijft, behoort die bijdrage, zoolang het fondsreglement op dit punt niet gewijzigd is, ook van de betrokken vrouwelijke deelgenoten te worden ingevorderd.

Bij de thans aanhangige wijziging van het fondsreglement, is een voorschrift opgenomen, houdende bepaling, dat vrouwelijke deelgenoten die als gevolg van haar huwelijk met ingang van het einde der maand waarin dat huwelijk plaats heeft, anders dan op verzoek uit 's Lands dienst worden ontslagen en geen vrijwillig deelgenoot in het fonds blijven, die huwelijksbijdrage voor dit huwelijk niet verschuldigd zijn.

Teneinde die deelgenoten tegemoet te komen gedurende den tijd, die nog zal verloopen tot aan de inwerkingtreding van bovengenoemde wijziging van het fondsreglement, heeft de Indische Regeering bepaald, dat in de geschetste gevallen de huwelijkscontributie ten laste van den Lande zal worden gebracht. (Aneta)

E. Nationaal-Socialistische Beweging. - „Volk en Vaderland". —

De verspreiding in Ned.-Indië van het blad „Volk en Vaderland" van 28 September '35 is op last van den Procureur-Generaal verboden wegens scherpe en onwaardige critiek op het buitenlandsche beleid van de Nederlandsche Regeering inzake het Italië-Ethiopië-conflict. (Aneta)

A. ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — 15 October. — Monument voor gesneuvelden van 1896 te Adoea (B 4). - Graaf Vinci. - Neville Chamberlain's waarschuwing. —
Generaal de Bono heeft te Adoea het monument voor de gesneuvelden van 1896 onthuld, bij welke gelegenheid een groote parade is gehouden.

Graaf Vinci bevindt zich nog steeds te Addis Abeba, zij het min of meer als gevangene.

Neville Chamberlain waarschuwt zijn landgenooten, dat zij aan het begin staan van een tijd van langdurige onrust, die een steeds ernstiger vorm kan gaan aannemen.

16 October. — Ras Koeksa (Cuxa) tot Ras van Tigre benoemd. - Engelsche vloot in de Middellandsche Zee.
Officieel wordt gemeld, dat generaal De Bono, de opperbevelhebber der Italiaansche troepen in Oost-Afrika, Ras Koeksa in naam van den koning van Italië benoemd heeft tot Ras van Tigre. (B en C 4)

De Britsche ambassadeur te Parijs heeft van zijn regeering instructie gekregen, Laval mede te deelen, dat de noodzakelijkheid der door de Britsche vloot genomen voorzichtigheidsmaatregelen in de Middellandsche Zee blijft bestaan.
De Engelsche vloot in de Middellandsche Zee is versterkt met de liniekruisers Hood en Renown, drie kruisers van 7000 ton en tien torpedobootjagers van de thuisvloot.

17 October. — Massawa (A 4). —
De Italianen zijn in haastig tempo doende, om de haven Massawa (A 4) aan de Roode Zee gereed te maken voor verdediging.
Men schat het aantal Italiaansche vliegtuigen, dat te Assab (C 6) aan de Roode Zee geconcentreerd is, op 500.

ABESSYNIË
—
ITALIË

18 October. — Minister de Graeff inzake sancties. - Gerlogoebi (F 7) bezet door Italianen. - Engelsch-Egyptische strijdmacht versterkt.
Minister De Graeff legt in de commissie van 14 een verklaring af over het bij de Staten-Generaal ingediende wetsontwerp tot toepassing der sancties.

Volgens een bericht uit Rome hebben de Italianen zich op het Zuidelijk front van Gerlogoebi (F 7) meester gemaakt.

De Engelsch-Egyptische strijdmacht wordt, wegens de concentratie van Italiaansche troepen in Lybië, voorloopig met een brigade Engelsche infanterie versterkt.

19 October. — Neutraal gebied te Diredaua (E 6) voor buitenlanders. - Defilé voor den Negus en toespraak. —
Volgens een officieel Abessynisch bericht wil Italië niet afzien van een bombardement van open steden, doch wel heeft het zich bereid verklaard de Europeanen te ontzien.
Dientengevolge wordt te Diredaua (E 6) het Abessynische grensstation aan de spoorlijn Djiboeti—Addis Abeba, waar 800 buitenlanders gevestigd zijn, op grond van een overeenkomst met de Fransche regeering een neutraal gebied geschapen, waar de Europeesche inwoners worden ondergebracht, ten einde veilig te zijn voor luchtaanvallen.
Nog deze week zal een commissie naar Diredaua vertrekken om het neutrale gebied af te bakenen. De bescherming van de vreemdelingen neemt Frankrijk op zich.

Het aantal Abessynische manschappen, dat de eerstvolgende dagen uit Addis Abeba naar het front zal vertrekken, bedraagt 145.000. Op 17 Oct. '35 defileerden duizenden krijgslieden voor den Negus. Volgens mededeelingen van vele buitenlandsche oorlogscorrespondenten zijn de manschappen slecht gewapend en zou het grootste aantal hunner van middelbaren leeftijd zijn.
De Negus heeft het defilé der troepen gadegeslagen. Vervolgens nam hij afscheid van 4000 man van zijn garde, die naar het front vertrokken.
Tijdens de troepenrevue reed de minister van Oorlog, Ras Moeloeghetta op den Negus toe, steeg van zijn ros, trok zijn degen en riep uit: „ik ben bereid voor Ethiopië te sterven".
Toen nam de Negus het woord. „Indien wij zoo lang gewacht hebben met op de vijandelijkheden van Italië te antwoorden, aldus sprak hij tot de troepen, dan is dit, omdat wij verplichtingen tegenover den Volkenbond hadden.
Thans heeft de Italiaansche aanval ons gedeeltelijk hiervan ontheven. Trekt thans ten strijde en vecht dapper".
Als opperbevelhebber van het leger, heeft de Negus verder in een order aan het geheele leger, de volgende raadgevingen gegeven:
„Ge moet niet in groote menigten bij elkaar blijven, doch een guerilla-tactiek toepassen. Zijt geduldig en verspreidt u telkens, wanneer ge een vijandelijk vliegtuig ziet.
Verwisselt uw witte kleederen voor khaki, opdat ge minder zichbaar zijn zult."

20 October. — Engeland kan op Frankrijk rekenen.
Frankrijk heeft een gunstig antwoord gegeven op de vraag van Groot-Brittannië, of het kan rekenen op steun, indien Britsche schepen door Italië mochten worden aangevallen.
De Fransche regeering verklaart dezelfde opvatting als het Britsche kabinet te hebben over de interpretatie, die moet worden gegeven aan alinea 3 van artikel 16 van het Volkenbondspact. De Fransche regeering is van oordeel, dat de wederkeerige steun, waarover genoemd artikel spreekt, automatisch ook gegeven moet worden aan een staat, die bij het deelnemen aan een gemeenschappelijke actie, overeenkomstig het besluit van den Volkenbond, aangevallen wordt door den staat, die zich aan schending van het Volkenbondspact heeft schuldig gemaakt.
Er wordt in het Fransche antwoord, dat in den vorm van een verbale nota is gegeven, op gewezen, dat indien de aanval door den staat, die het pact heeft geschonden, een gevolg is van individueele maatregelen (welke dus niet goedgekeurd zijn door den Volkenbond) weder alinea één van artikel 16 van toepassing wordt, d.w.z. er moet dan worden gesproken van een nieuw geval van agressie.
Met andere woorden, de Fransche nota aanvaardt de automatische toepassing van alinea 3 van bedoeld artikel slechts, wanneer de aanval geschiedt bij de uitvoering van collectieve maatregelen.
Het document, dat vervolgens een uiteenzetting geeft van de politieke overwegingen, eindigt met den wensch uit te spreken, dat overgegaan zal worden tot de terugtrekking van een gedeelte der Britsche vloot in de Middellandsche Zee en het terugroepen van de Italiaansche versterkingen, welke naar Libye zijn gezonden.

21 October. — Sanctiebesluiten door 52 staten bekrachtigd. - Post-giroverkeer met Italië. —
De coördinatie-commissie, waarin alle 52 staten vertegenwoordigd zijn, die deel uitmaken van de conferentie der Volkenbondsstaten voor de sanctiebepalingen tegen Italië heeft op 19 Oct. '35 het Engelsche voorstel, houdende een volstrekt verbod van invoer van alle Italiaansche goederen, bekrachtigd, evenals alle andere voorstellen die door de commissie van 18 waren aangenomen.
De commissie heeft het volgende beslist:

1. Alle invoer van Italiaansche waren behoort te worden verboden.

2. De uitvoer van een aantal grondstoffen, producten en dieren naar Italië behoort te worden verboden, en wel:

a. paarden, muilezels, kameelen en alle andere transportdieren;

b. rubber, bauxiet, aluminium, ijzererts en schroot, chroom, mangaan, nikkel, tungsten, vanadium, hun mineralen en de ijzer-alliages daaruit, tin en tinmineralen. Uitgezonderd zijn bovengenoemde grondstoffen, die op het moment, dat het verbod wordt uitgevaardigd, reeds naar Italië onderweg zijn.

3. De staten die aan de sanctiebepalingen deelnemen moeten elkander wederkeerig steun verleenen voornamelijk door de vermeerdering van elkanders invoer.

4. De commissie van achttien te Genève zal in permanente zitting bijeen blijven om de uitvoering der genoemde besluiten na te gaan en eventueel nieuwe voorstellen aan de coördinatie-commissie in te dienen.

5. De voorzitter der coördinatie-commissie, De Vasconcellos zal de voornaamste documenten inzake het Italiaansch-Abessynische geschil met inbegrip natuurlijk van de aanbevelingen der coördinatie-commissie aan de niet-Volkenbondsstaten doen toekomen met de mededeeling dat de coördinatie-commissie gaarne alle mededeelingen zal ontvangen, die niet-Volkenbondsstaten nuttig zouden oordeelen aan de coördinatie-commissie te doen.
6. De coördinatie-commissie zal op 31 October weer bijeenkomen om den datum van de inwerkingtreding der economische sanctiemaatregelen vast te stellen.
Bij de discussies die naar aanleiding van de verschillende voorstellen van de commissie van 18 plaats vonden, hebben de gedelegeerden van Albanië, Hongarije en Oostenrijk herhaald, dat zij aan de sanctiemaatregelen niet zullen meedoen. De gedelegeerden van Chili, Iran en Uruguay verklaarden de voorstellen aan te nemen, onder voorbehoud echter van een mogelijk afwijkend oordeel hunner regeeringen, nadat deze de kwestie grondiger zouden hebben bestudeerd.

Post-giroverkeer. — Ingevolge een van de postadministratie te Den Haag ontvangen mededeeling is het giroverkeer tusschen de postrekeningen, aangesloten bij genoemde administratie en die bij den postchèque en girodienst van Italië voorloopig gestaakt.
Een verzoek van dien aard is door het bestuur der Italiaansche posterijen gedaan.
Opgemerkt zij, dat het postgiroverkeer tusschen Nederland en Italië slechts weinig te beteekenen heeft.

Bezoek van Sir Eric Drummond aan Mussolini. - Communiqué. — Het officieele communiqué, dat op 20 Oct. '35 te Rome en Londen is gepubliceerd, luidt als volgt:
De Britsche gezant te Rome heeft op 18 Oct. een bezoek gebracht aan den chef van de Italiaansche regeering. Sir Drummond heeft Mussolini opnieuw de verzekering gegeven, dat de Britsche regeering allerminst van plan is in verband met het geschil tusschen Italië en Abessynië eenige actie te ondernemen, die verder gaat dan haar collectieve verplichtingen als trouw lid van den Volkenbond met zich meebrengen, of verder dan de maatregelen waartoe de Volkenbondsstaten in overeenstemming met het Volkenbondspact hebben besloten.
Drummond heeft verder uitgelegd, dat de houding van de Britsche regeering in dit geschil op geenerlei wijze door egoïstische motieven werd geïnfluenceerd. Alle verklaringen, die hierop doelden, zijn van iedere waarheid ontbloot en kunnen slechts verspreid zijn door menschen die slecht op de hoogte waren van den stand van zaken of onheil wenschten te stichten.

ABESSYNIË — ITALIË

22 October. — Krijgsverrichtingen in Zuid-Abessynië. - Slaven bevrijd. - Dagheri (G 7). - Onderhandelingen met Rome. —
De Italianen hebben in het Zuiden bij Gerlogoebi (F 7) en aan de Wedi Sjebeli (G 6, 7) belangrijke posten van de Abessyniërs genomen en o.a. twee kanonnen, verscheidene machinegeweren en geweren buitgemaakt.

Generaal de Bono heeft een proclamatie gericht tot de bevolking van Tigré en Agame, waarin de plaatselijke hoofden tien dagen den tijd krijgen om zich te onderwerpen.

De Italianen hebben in het bezette gebied 15.000 slaven bevrijd.

Te Rome heeft de Britsche gezant met Mussolini en Suvich besprekingen gevoerd, waarbij de geheele internationale toestand moet zijn aangeroerd. Sir Eric Drummond heeft Mussolini medegedeeld, dat Engeland t.a.v. Italiaansche schepen de neutraliteitsvoorschriften, neergelegd in de Haagsche conventie van 1907, zal toepassen.
Dit beteekent, dat geen enkel Italiaansch oorlogsschip, of Italiaansch schip, dat levensmiddelen, wapens e.d. vervoert voor de Italiaansche troepen in Oost-Afrika, langer dan 24 uur in een Britsche haven mag vertoeven. Verder mogen deze schepen niet meer brandstof en levensmiddelen innemen, dan noodig is om de naastbijzijnde Italiaansche haven te bereiken.

De Italianen hechten bijzonder veel beteekenis aan den val van Dagheri (G 7) op 20 Oct. '35, welke stad zij als den sleutel tot Harrar beschouwen.

Ras Syoem heeft de telefonische verbinding met Addis Abeba, die door Ras Koeksa verbroken was, kunnen herstellen.

Men geeft te Londen officieel toe, dat bij wijze van proef tusschen Rome en Parijs voorstellen zijn uitgewisseld met het doel een einde te maken aan de vijandelijkheden in Abessynië.
Eveneens geeft men toe, dat gezinspeeld is op de mogelijkheid, den oorlog te beëindigen, in het onderhoud, dat de Britsche ambassadeur Drummond met Mussolini heeft gehad.
Men wijst er evenwel op, dat deze voorstellen nog in een beginstadium verkeeren, en eerder het karakter hebben van informeele sondeeringen, terwijl het nog wel eenigen tijd kan duren voor zij vasten vorm aannemen, want de drie betrokken partijen, t.w. Italië, Abessynië en de Volkenbond, moeten bevredigd worden.

Proclamaties. —
Generaal de Bono heeft in het bezette gebied een verklaring laten verspreiden, volgens welke hij de regeering van het land op zich neemt in naam van den Koning. De bevolking van Tigré en Adamoeh (C 4) staat onder Italiaansche bescherming. De stamhoofden zijn verantwoordelijk voor de handhaving van de orde. De hoofdlieden en de geestelijken, die zich niet ter beschikking van de regeering hebben gesteld, worden als vijanden beschouwd. Alle door de Italiaansche troepen veroorzaakte schade zal worden vergoed.

Regens. —
Uit Asmara wordt, volgens Reuter, bericht, dat de hevige regenval den opmarsch van de Italiaansche troepen heeft gestuit. Zoodra de bodem weer voldoende droog is, zal de opmarsch worden hervat met behulp van gemotoriseerde eenheden.
In de Daily Telegraph schrijft generaal-majoor Temperley: „Indien de Italianen hun opmarsch in het huidige tempo voortzetten, dan zullen zij ten minste 3 jaar noodig hebben om Addis Abeba te bereiken, aangezien van elk jaar slechts de zeven droge maanden bruikbaar zijn. Het schijnt, dat de generale staf Mussolini er reeds van te voren op heeft gewezen, dat het misschien drie jaar kon duren eer Addis Abeba was bezet, en dan nog drie of vier jaar eer het geheele land was onderworpen."

Volgens de Matin zou een pacificatie van Abessynië meer dan 15 jaar duren.

Nachtelijke Abessynische troepenverplaatsingen. —
De troepenverplaatsingen der Abessyniërs voltrekken zich onder bescherming der duisternis. Zoodra de zon is ondergegaan en de plotseling invallende duisternis de bedrijvigheid der Italiaansche vliegers heeft verlamd, beginnen de Abessynische bergen en bosschen als het ware te leven. Eensklaps wemelen zij van krijgers, die haastig hun wapens en proviand bijeengaren, zich onder commando van hun Ras stellen en vervolgens wegtrekken naar het Noorden.
(La Stampa - Corriere della Sera - Alg. Handelsblad - Times - Lavoro-Fascista - Courrier d'Alexandrie)
(Vorig bericht blz. 2000 E.)

A. NEDERLAND. — Muiterij „Zeven Provinciën". - Luit. Van Boven veroordeeld. —
Het Hoog Militair Gerechtshof heeft 19 Oct. '35 sententie gewezen in de zaak tegen den 32-jarigen luitenant ter zee tweede klasse H. L. van Boven, laatstelijk dienende op de „Zeven Provinciën", die in hooger beroep was gekomen van het vonnis op 14 Augustus door den Krijgsraad te Willemsoord gewezen, waarbij hij veroordeeld was tot 3 maanden gevangenisstraf met aftrek van één maand preventief, en ontslag uit den militairen dienst zonder ontzegging van de bevoegdheid om bij de gewapende macht te dienen in verband met de bekende muiterij op de „Zeven Provinciën".
Het Hoog Militair Gerechtshof heeft, met vrijspraak van een ondergeschikt punt, het vonnis voor wat de straf betreft, bevestigd. (N. R. Crt.) **(V. b. 1918 D.)**

B. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn - Onze wekelijksche opgave. —
Amerikaansch: Grey Owl — „The Adventures of Sajo and her beaver people" (Wa - Shan - Quon - Asin). (Lovat Dickson and Thompson Ltd.)
Duitsch: Jürgen Hahn-Butry — „Landsknecht..... nein, Soldat!" (Nord-Verlag, Berlin)
Helmund Vogt — „Der Einzige", Roman. (Holle & Co. Verlag, Berlin 1935)
Engelsch: Ethel Manning — „The Falconer's Voice". (Hutchinson)
Howard Spring — „Rachel Rosing". (Collins)
Fransch: Tristan Bernard — „Robins des Bois". (Albin Michel 1935)
Georges Duhamel — „La nuit de la Saint-Jean". (Aux Ed. du Mercure de France)
Friesch: D. H. Kiestra — „Efter it oargel, Fersen". (Brandenburgh & Co., Sneek)
Nederlandsch: Felix Hageman — „De Velden der Zaligen". (Johan Mulder's Uitg. Mij., Gouda)
Prof. Huizinga — „In de schaduwen van morgen". (Uitg. Tjeenk Willink, Haarlem)
Russisch: F. M. Dostojefski — „Materiali ie issledowanija". (Materialen en onderzoekingen). (Oude redactie van A. Dolinin, Leningrad 1935)
Vlaamsch: Marcel Coole — „De minnaar van het licht" (Poëzie). (Varior St. Amandsberg)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 2000 B.)**

C. DISCONTOKOERSEN. — De Nederlandsche Bank.
De directie van de Nederlandsche Bank deelt mede, dat met ingang van 22 October '35 het wisseldisconto met ½% is verlaagd tot 4½% (op 17 Oct. '35 verlaagd tot 5%), terwijl het promesse-disconto, de rente voor beleening van effecten, voor beleening van goederen en voor voorschotten in rekening-courant met ingang van dien datum gesteld is op 5% (op 17 Oct. '35 verlaagd tot 5½%).
Hieronder volgt een vergelijkend staatje van de jongste disconto-wijzigingen van de Nederlandsche Bank:

5 April	1935	verhoogd	van	2½%	tot	3½%.
10 April	„	verhoogd	van	3½%	tot	4½%.
16 Mei	„	verlaagd	van	4½%	tot	4 %.
1 Juni	„	verhoogd	van	4 %	tot	5 %.
27 Juni	„	verlaagd	van	5 %	tot	4 %.
6 Juli	„	verlaagd	van	4 %	tot	3½%.
18 Juli	„	verlaagd	van	3½%	tot	3 %.
25 Juli	„	verhoogd	van	3 %	tot	5 %.
26 Juli	„	verhoogd	van	5 %	tot	6 %.
3 Aug.	„	verlaagd	van	6 %	tot	5 %.
17 Sept.	„	verhoogd	van	5 %	tot	6 %.
17 Oct.	„	verlaagd	van	6 %	tot	5 %.

(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. 1957 A.)**

D. ARTHUR HENDERSON OVERLEDEN. —
Arthur Henderson, een der leiders van de Engelsche arbeidersbeweging, voorzitter der Ontwapeningsconferentie, meer nog: idealist door zijn groot geloof en zijn diep vertrouwen, leekenapostel uit innerlijke overtuiging, is in den nacht van 20 op 21 October '35 in den ouderdom van 72 jaar overleden.

Arthur Henderson is den 13den September 1863 te Glasgow uit zeer eenvoudige ouders geboren, die hem slechts het eenvoudigste lager onderwijs konden laten volgen. Op twaalfjarigen leeftijd — het gezin was intusschen naar Newcastle verhuisd — trad hij als leerling-metaalbewerker in dienst bij Robert Stephenson and Son, waar hij bleef, tot hij op nauwelijks dertigjarigen leeftijd zijn arbeid in dienst der gemeenschap aanving.
Hij werd tot gemeenteraadslid van Newcastle gekozen, als lid der liberale partij. Daar hij meende, dat hij niet onbevooroordeeld tegelijkertijd zijn plichten als arbeider in een fabriek en als raadslid kon vervullen, besloot hij zich uitsluitend aan de politiek te wijden. Van dit oogenblik af heeft hij een zeer actieve, zoo niet overwegende rol in de Engelsche arbeidersbeweging en in de stichting van de Labourparty — welke essentieel van het continentale socialisme verschilt — gespeeld.
Toen Keir Hardy en diens vrienden in 1893 de onafhankelijke arbeiderspartij stichtten, sloot Henderson er zich niet bij aan; hij vormde echter in de liberale partij een radicalen vleugel, en eerst toen deze in 1900 uitgestooten werd, evolueerde de nu overledene naar de kort te voren gestichte arbeidersgroep.
In 1903 werd Henderson onder patronage van het Labour Representation Committee, embryon van de Labourparty, als afgevaardigde van Barnard Castle in het Lagerhuis gekozen. Bij de vijf aldus gekozenen: Bell, Hardie, Crooks, Shackleton en Henderson sloten zich zes liberalen aan. Maar bij de verkiezingen van 1906 breidde dit groepje zich reeds tot 29 uit, wat tot gevolg had, dat de Labourparty zich officieel met bureau en whips constitueerde. Henderson is een der eerste voorzitters der partij geworden.
In Juli-Augustus 1914 maakte de Labourparty een ernstige crisis door. De toenmalige voorzitter der parlementaire labourfractie — het voorzitterschap werd bij toerbeurt waargenomen — Ramsay MacDonald verzette zich fel tegen een deelneming aan den oorlog, Henderson leidde het kamp der voorstanders. Henderson overwon en werd als vertegenwoordiger der Labourparty in het eerste coalitiekabinet-Asquith, daarna in dat van Lloyd George opgenomen. In 1917 ontstonden, vooral na de Russische revolutie, meeningsverschillen tusschen Lloyd George en Henderson. De laatste ging heen.
Van dat oogenblik af begon hij de verkiezingscampagne voor te bereiden. In 1918 werd hij echter niet voor het Lagerhuis herkozen, doch in Augustus 1919 kreeg hij er bij een tusschentijdsche verkiezing weer zijn plaats.
In 1924 en 1929 maakte hij als minister deel uit van de labourkabinetten, in het eerste jaar als minister van Binnenlandsche- in het laatste als minister van Buitenlandsche Zaken. Hij was een trouw bezoeker van de Volkenbondsbijeenkomsten: hij heeft geen enkele maal ontbroken; vooral drong hij sterk op het bijeenkomen der ontwapeningsconferentie aan, en toen dit organisme dan ook zijn werk begon, sprak het bijna van zelf, dat Henderson tot voorzitter werd gekozen: een taak, welke hij niettegenstaande zijn uiterst zwakke gezondheid en de vaak hevige pijnen met een bewonderenswaardige energie en een even bewonderenswaardig optimisme heeft vervuld.
Arbeidersleider, stichter der Labourparty, idealist en pacifist van gezonde opvattingen. Dat zullen eeretitels zijn, waarmede de naam van Arthur Henderson in de geschiedenis van zijn land, in die van het georganiseerde internationale leven zal opgeteekend staan.
In Arthur Henderson erkennen wij gaarne een edel man, een geloovig Christen, een die zijn overtuiging beleefde in het particulier en in het openbare leven.
„Den strijder voor den vrede" werd op 24 April 1933 de Waterle-vredesprijs van de Carnegie-stichting en op 11 December 1934 de Nobelprijs voor den vrede verleend.
In 1935 publiceerde Henderson het boekje „Labour's way to peace", dat onder den titel „Een weg tot vrede" in Nederlandsche vertaling van Ada Geyl door de Wereldbibliotheek werd uitgegeven. (Nieuwe Rotterd. Crt. - De Tijd - Het Volk)
(Vor. ber. Henderson 1330 D.)

E. ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — Recapitulatie van 15—22 Oct. '35. —
Monument voor gesneuvelden van 1896 te Adoea (B 4) 15 Oct., 2008 A. — Graaf Vinci, 15 Oct., 2008 A. — Neville Chamberlain's waarschuwing, 15 Oct., 2008 A. —Ras Koeksa tot Ras van Tigré benoemd, 16 Oct., 2008 A. — Engelsche vloot, 16 Oct., 2008 A. — Massawa (A 4), 17 Oct., 2008 A. — Minister de Graeff inzake sancties, 18 Oct., 2008 A. — Gerlogoebi (F 7) bezet door Italianen, 18 Oct., 2008 A. — Engelsch-Egyptische strijdmacht versterkt, 18 Oct., 2008 A. — Neutraal gebied te Diredaua (E 6) voor buitenlanders - Defilé voor den Negus en diens toespraak, 19 Oct., 2008 A. — Engeland kan op Frankrijk rekenen, 20 Oct., 2008 A. — Sanctiebesluiten door 52 staten, 21 Oct., 2008 A. — Post-giroverkeer met Italië stopgezet, 21 Oct., 2008 A. — Post-giroverkeer, 21 Oct., 2009. — Bezoek van Sir Eric Drummond aan Mussolini, Communiqué, 21 Oct., 2009. — Krijgsverrichtingen in Zuid-Abessynië, 22 Oct., 2009. — Slaven bevrijd, 22 Oct., 2009. — Dagheri (G 7), 22 Oct., 2009. — Onderhandelingen met Rome, 22 Oct., 2009. — Ital. proclamaties, 22 Oct., 2009. — Regens, 22 Oct., 2009. — Nachtelijke Abessynische troepenverplaatsingen, 2009. (Red. K. H. A.) **(V. b. 2008 A., 2009.)**

A. **NEDERLAND. — Tweede Kamer - Surinaamsche begrooting 1936. —**
Ingediend is thans de begrooting van Suriname over 1936. Aan de toelichting is het volgende ontleend:
De na 1925 begonnen geregelde daling van de opbrengst der middelen, welke in 1930 even werd onderbroken door eenige stijging, doch zich daarna weer in sterkere mate voortzette, schijnt in 1934 tot staan gekomen te zijn, welk jaar zelfs weer een stijging in de opbrengst te zien gaf. Nochtans bleef deze nog belangrijk achter bij de raming en de opbrengst voor 1936 is dan ook in totaal weder lager gesteld dan die voor het loopende jaar. Hiertegenover is het gelukt, het totaal der uitgaven eveneens — en tot een grooter bedrag — lager te ramen, zoodat ten slotte nog op een eenigszins kleinere rijksbijdrage dan voor 1935 was geraamd, gerekend wordt. In de huidige omstandigheden mag dit ongetwijfeld tot voldoening stemmen. Minder wordt geraamd aan uitgaven *f* 63.423, minder aan ontvangsten *f* 36.644, minder aan rijksbijdrage *f* 26.779. De rijksbijdrage wordt thans geraamd op *f* 2.661.411.
In den loop van dit jaar werd de dienst van het landbouwproefstation gesplitst in twee elk onder afzonderlijke leiding staande afdeelingen, namelijk een afdeeling omvattende den algemeenen dienst en de bestudeering van landbouwkundige vraagstukken uit algemeen wetenschappelijk oogpunt en een afdeeling, welke meer in het bijzonder tot taak heeft het onderzoek van de landbouwkundige vraagstukken uit commercieel-economisch gezichtspunt. De gouverneur verwacht, dat deze splitsing van gunstigen invloed zal zijn op de behartiging van de commercieel-economische vraagstukken, welke zich als gevolg van de tijdsomstandigheden juist thans meer dan vroeger op den voorgrond dringen. Een crediet van *f* 10.000 is opgenomen voor het onderzoek naar de mogelijkheid van afzet van Surinaamsche landbouwproducten in het buitenland en de bevordering van dien afzet op de markten der daarvoor in aanmerking komende landen. (Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. 1734 E.; Tw. Kamer 2005 E.)

B. **FRANKRIJK. — Senaatsverkiezingen. —**
Het eindresultaat der op 20 October gehouden Senaatsverkiezingen in Frankrijk luidt als volgt:

Kamergroep:	Vóór de verk.	Na de verk.	
Conservatieven	3	1	(— 2)
Dem. Rep. Unie (Kam.gr.-Marin)	20	16	(— 4)
Kath. Volkspartij	2	5	(+ 3)
Links-republikeinen (Kamergroep-Tardieu)	16	18	(+ 2)
Onafh. radicalen (Centrum)	7	7	
Radic. socialisten	43	39	(— 4)
Socialistische republikeinen	1	1	
Links-onafhankel.	3	4	(+ 1)
Neo-socialisten	5	4	(— 1)
Soc. S.F.I.O. (Blum)	6	10	(+ 4)
Prolet. eenheidsgroep	1	1	
Communisten	0	1	(+ 1)
Totaal	107	107	zetels

Volgens de Fransche pers kan een geringe verschuiving naar links worden geconstateerd. Ministerpresident Laval werd in beide departementen waar hij zich candidaat had gesteld, gekozen. (Le Figaro)
(Vor. ber. Verkiezingen 1797 C.; Senaat 534 G.)

C. **A. VAN GEELEN OVERLEDEN. —**
Op 22 Oct. '35 is in den ouderdom van 54 jaar te Den Haag geheel onverwacht overleden de heer A. van Geelen, directeur-generaal der werkverschaffing en steunverleening aan het departement van Sociale Zaken.
Nadat hij tal van jaren te Utrecht werkzaam was geweest, aanvankelijk bij de Spoorwegen, vervolgens als chef van de afdeeling sociale zaken ter gemeentesecretarie en daarna als directeur van de gemeentelijke arbeidsbeurs aldaar, werd hij met ingang van 1 Juli 1933 benoemd tot directeur-generaal der werkverschaffing en steunverleening.
Deze functie werd door minister Slotemaker de Bruïne, die als eerste minister van Sociale Zaken optrad, ingesteld. (A. N. P.)

D. **NEDERLAND. — Wapenuitvoer verboden. —**
De Staatscourant van 21 Oct. '35 bevat het Kon. Besluit, dat in overeenstemming met het eerste voorstel van het Coördinatie-Comité te Genève ingevolge de uitvoerverbodenwet 1935 den uitvoer van wapenen, munitie en oorlogsmaterieel uit het Koninkrijk der Nederlanden naar Italië en zijn bezittingen verbiedt.
Onder wapenen, munitie en oorlogsmaterieel wordt verstaan:
Geweren en karabijnen, benevens daarbij behoorende loopen.
Mitrailleurs, geweer-mitrailleurs en mitrailleur-pistolen van elk kaliber, benevens daarbij behoorende loopen.
Kanonnen, houwitsers en mortieren van elk kaliber, benevens daarbij behoorende affuiten, schietbuizen en remmen.
Munitie voor de hierboven genoemde wapenen, gevulde of ledige projectielen voor de hierboven genoemde vuurmonden en hun voortdrijvende lading.
Granaten, bommen, torpedo's en mijnen, al of niet geladen, benevens werktuigen om ze te werpen, te lanceeren, te leggen of om ze tot ontploffing te brengen.
Vechtwagens, gepantserde treinen of voertuigen, benevens iedere soort pantsering.
Oorlogsschepen van iedere soort, vliegtuig-moederschepen en onderzeebooten, daaronder begrepen.
Gemonteerde of gedemonteerde luchtvaartuigen, zwaarder of lichter dan lucht, benevens daarbij behoorende luchtschroeven, geraamten, schiettorens, rompen, staartvlakken en landingsgestellen.
Vliegtuigmotoren.
Revolvers en automatische pistolen, wegende meer dan 630 gram, benevens munitie voor deze wapens.
Vlammenwerpers en alle andere werptoestellen voor de chemische oorlogvoering of het veroorzaken van branden.
Mosterdgas, lewisite, dichlooraethylarsine, dichloormethylarsine en alle andere stoffen, bestemd voor de chemische oorlogvoering of het veroorzaken van branden.
Oorlogsbuskruit en ontplofbare stoffen. (Staatscourant)
(Vor. ber. Sanctiewet 2004 G.)

23 OCTOBER 1935

E. **DISCONTOKOERSEN. — Danzig. —**
De Danzigsche Bank heeft het disconto verlaagd van 6 op 5%. Het disconto voor beleeningen op effecten is verlaagd van 7 op 6%. (Gazeta Gdanska)
(Vorig bericht blz. 1802 C.)

F. **VEREENIGDE STATEN. — Lindbergh's baby. - De zaak-Hauptmann. —**
Het Hoogste Gerechtshof van New-Jersey, de Court of Errors and Appeals, heeft het tegen Hauptmann uitgesproken doodvonnis bevestigd.
De executie is echter voor onbepaalden tijd uitgesteld. (New York Herald Tribune) **(V. b. 1695 E.)**

G. **JAPAN. — De positie van den Keizer. —**
In verband met de nog steeds sleepende controverse over constitutioneele opvattingen met betrekking tot den status van den Keizer heeft de regeering wederom een verklaring gepubliceerd, waarin de liberale opvattingen krachtig worden veroordeeld en het goddelijke recht van den Keizer wederom wordt bevestigd. Deze verklaring is uitgegeven als gevolg van de starre houding, die in dit opzicht zoowel door de leger- als de vlootautoriteiten is aangenomen.
(Dempo Rengo) **(Vorig bericht blz. 1773 E.)**

H. **HET MINERALISEEREN EN VITAMINISEEREN VAN MELK. —**
Dr. Ir. P. Schoorl komt naar aanleiding eener literatuurstudie over dit onderwerp tot de volgende conclusie:
Eventueele tekorten aan minerale bestanddeelen in de melk kunnen beter verholpen worden, door aan de melk zouten toe te voegen dan door het verstrekken van zouten met het voedsel aan het melkvee of door het kiezen van aan het in de melk ontbrekende bestanddeel rijk voedermiddel. Het ijzer- en kopergehalte van de melk b.v. kan niet verhoogd worden door verhooging van het ijzer- en kopergehalte van het veevoeder.
Tekorten aan de vitaminen A en D in de melk kun-

nen daarentegen wèl vrij gemakkelijk aangevuld worden door het geven van voedermiddelen, die rijk zijn aan deze vitaminen, of door het toevoegen aan het veevoer van een dezer of, zoo noodig, van beide vitaminen. Een te laag gehalte aan vitamine B echter kan door goed gekozen voedsel weliswaar verhoogd worden, maar slechts tot een zekere grens, voor het beoogde doel niet voldoende. Een vitamine B-praeparaat dient dan aan de melk te worden toegevoegd.
(Ned. Tijdschr. voor Geneesk.)

A. LITAUEN. — De regeering wordt gewaarschuwd koers te veranderen. —
Twee oud-presidenten van Litauen, Stulginskis en Grinius, en vijf ex-premiers, Devidaitis, Grinius, Slezevicius, Bistras en Galvanauskas, hebben aan den tegenwoordigen president van Litauen een memorandum overhandigd om hem te wijzen op de gevaren, welke de door zijn regeering gevolgde politiek voor het land zou kunnen opleveren. Zij verklaren, dat ingrijpende hervormingen moeten worden tot stand gebracht en dat de regeering niet langer moet weigeren de Seima bijeen te roepen. (Diena)
(Vor. ber. Buitenl. Politiek 1825 D.)

B. LORD CARSON OVERLEDEN. —
In den ouderdom van 81 jaar is op 22 Oct. '35 Lord Carson, die vooral bekend was in verband met de Ierssche kwestie, overleden.
Edward Henry Carson werd in 1854 te Dublin geboren. Hij volgde de rechtsgeleerde loopbaan en in 1902 werd hij benoemd tot solicitor-general voor Ierland. Hij werd ook lid van het Lagerhuis juist in de periode, dat Gladstone trachtte, zijn home-rule-wet voor Ierland door te drijven. Hij verzette zich tegen deze wet, hoofdzakelijk omdat hij vreesde, dat het Protestantsche Noorden van Ierland zou worden overheerscht door de Katholieke rest van het eiland. Zoo werd hij de leider van de vertegenwoordigers van Ulster in het Lagerhuis. Toen in 1911 opnieuw de invoering van home-rule voor geheel Ierland dreigde, organiseerde Carson zelfs een vrijwilligerscorps in Noord-Ierland; hij werd een „rebel" die verlangde te blijven leven onder het regiem van het Vereenigd Koninkrijk. Zijn vrijwilligerscorps was weldra 100.000 man sterk.
Door den wereldoorlog werd de aandacht van de Ierssche kwestie afgeleid. In het door Asquith in 1915 gevormde kabinet werd hij opgenomen als attorney-general, in 1916 werd hij minister van marine in het eerste coalitie-kabinet en in 1917 werd hij minister zonder portefeuille in het z.g. oorlogskabinet.
Na den wapenstilstand was het opnieuw de Ierssche kwestie, waarmede hij zich bezig hield. Hij dreigde opnieuw met de mobilisatie zijner vrijwilligers. Lloyd George slaagde er echter in, een middenweg te vinden door den zes Protestantschen graafschappen van Ulster een eigen parlement te geven, terwijl dit deel van Ierland bovendien in het parlement te Londen vertegenwoordigd was. Tegen deze oplossing verzette Lord Carson zich niet.
In 1921 kreeg Carson den titel van peer, waardoor hij tevens een zetel in het Hoogerhuis verwierf. (A. N. P.)

C. BILJARTEN. — De Ned. Biljartbond verbreekt contact met Duitschland. —
De Ned. Biljartbond heeft op 19 Oct. 1935 in een buitengewone algemeene vergadering besloten het contact met Duitschland te verbreken. (N. R. Crt.)
(Vor. ber. Biljarten 1684 C.)

D. ALBANIE. — Nieuw kabinet gevormd. —
De president van den staatsraad Medi Frasjeri heeft een nieuw kabinet gevormd.
Foead Aslani wordt minister van Buitenl. Zaken, Etem Toto van Binnenl. Zaken. (Il Secolo) **(2003 E.)**

E. VOLKENBOND. — Duitschland's uittreden. —
Het officieele uittreden van Duitschland uit den Volkenbond werd op 21 October 1935 in de Duitsche bladen gemeld. (Berl. Tageblatt) **(V. b. 2001 B.)**

F. LICHAMELIJKE OPVOEDING. — Het Mensendieck systeem. —
Dit systeem ontleent zijn naam aan Mrs. Bess M. Mensendieck, een Amerikaansche, die, na medicijnen te hebben gestudeerd haar belangstelling richtte op de ademhalingsoefeningen die bij het zangonderricht noodig zijn. Zij leerde daarbij de beteekenis kennen van welbewuste systematische oefening, hetgeen haar aanleiding gaf zich op de lichamelijke opvoeding in het algemeen te richten.
De grondgedachte van de Mensendieck Methode is, dat de opvoeding van het lichaam moet verkregen worden door bewuste en onder contrôle uitgevoerde bewegingen. Deze contrôle bestaat niet alleen uit het gesproken woord van de leerares, maar voor alles in het persoonlijke inzicht in de bouw en de functie van het eigen lichaam en in de controleering door spiergevoel en waargenomen spiegelbeeld. Op deze wijze is er dus sprake van een werkelijke lichamelijke opvoeding, analoog aan de geestelijke opvoeding waarbij immers ook aandacht, inzicht en zelfcontrôle wordt verlangd.
Het blijkt nu, dat door deze Mensendieck Methode inderdaad houding en beweging gevormd worden en wel niet alleen gedurende de lesuren, maar ook, dat de invloed doorwerkt in het dagelijksche bewegen.
Hiermede raken wij nu aan een tweede grondgedachte van Mensendieck, n.l. dat de lichamelijke opvoeding zich niet voor alles moet richten op het aanleeren van kracht en behendigheid maar op het correct uitvoeren van bewegingen en speciaal van die in het dagelijksche leven.
Een derde hiermede samenhangend beginsel is, dat de goede houding en beweging van groot hygienisch belang is en tevens van sociale beteekenis.
(Uit de Brochure van Anna Overduin, arts)

G. BELGIE. — Economische toestand. —
Met betrekking tot de economische ontwikkeling van België na de devaluatie laat het verslag der Société de Bruxelles pour la finance et l'industrie zich optimistisch uit.
Sprekende over de devaluatie wijst het verslag er op, dat de groothandelsprijzen sedert April '35 met 20.7%, de kleinhandelsprijzen daarentegen slechts met 7.9% zijn gestegen, zoodat tal van industrieele ondernemingen weer met winst kunnen werken. Anderzijds heeft de regeering weten te verhinderen, dat er tegen dumpingprijzen geëxporteerd werd door de industrie voor te schrijven dat de prijzen in buitenlandsche valuta practisch onveranderd dienden te blijven.
Bovendien valt aan te stippen, dat de overeenkomsten tusschen de producenten in overeenstemming met het regeeringsprogramma steeds talrijker worden en een gunstigen invloed op het Belgische economische leven uitoefenen. Kortom, zegt het verslag, het valt niet te betwisten dat de Belgische economie aan de beterende hand is. De gedeeltelijke vermindering van de werkloosheid is daarvan een karakteristiek symptoom.
Het verslag geeft vervolgens in groote trekken een overzicht van de ontwikkeling der verschillende takken van nijverheid. De metaalindustrie heeft onder den invloed van het staalkartel een noemenswaardige herleving kunnen boeken. Einde Juni 1935 waren er 41 hoogovens in bedrijf tegen 32 einde December 1933. De exportprijzen voor staal fob. Antwerpen zijn sedert de oprichting van het staalkartel met Belg. fr. 200 per ton gestegen. In den mijnbouw valt na de verscherpte depressie die het jaar 1934 kenmerkte, als gevolg van de oprichting van het Nationale Kolenbureau, een lichte verbetering waar te nemen. De voorraden zijn van 3.767.000 ton in April '35 teruggeloopen tot 3.461.000 ton, ofschoon de productie niet is verminderd. De prijzen voor industriekolen zijn met fr. 10, die voor huisbrandkolen met fr. 7 per ton gestegen. Wat de chemische industrie betreft is de toestand vrijwel onveranderd gebleven. De afzet van kunstmest is, bij eenigszins lagere prijzen, toegenomen. De glasnijverheid heeft haar export in 1934 kunnen uitbreiden, maar in 1935 ging deze uitbreiding weer teloor, daarentegen was dit jaar de binnenlandsche afzet grooter.
Voor bouwmaterialen was het kardinale feit, de oprichting van het cementkartel. De prijs wist zich te handhaven. Weliswaar liep de uitvoer achteruit, maar de verkoop op de binnenlandsche markt is aanzienlijk toegenomen. In de textielnijverheid geven wol-, katoen- en vlasspinnerijen een herleving van den uitvoer te zien, vooral sedert de devaluatie. De papierfabrieken maken eveneens melding van een licht herstel. De afzet van electrischen stroom is met 3% gestegen. De toestand van Belgisch Congo is aanmerkelijk verbeterd. De invoer, die in 1932 464 mill. bedroeg is in 1934 gedaald tot 389 mill. De uitvoer daarentegen in hetzelfde tijdsverloop van 668 mill. gestegen tot 848 mill. fr. Vooral de goud- en tinmijnen hebben zich krachtig ontwikkeld, terwijl de uitvoer van landbouwproducten (katoen, palmolie en cacao) bij betere prijzen is gestegen.
(Verslag der Société de Bruxelles pour la finance et l'industrie)
(Vor. ber. Deval. 1971 C.; Fin. Politiek 1701 H.)

H. OOSTENRIJK. — Petroleumboringen. —
De grootste twee, in Oostenrijk werkende petroleummaatschappijen, n.l. de Shell Floridsdorfer en de Vacuum Oil Company, hebben voor het uitvoeren van petroleumboringen in Oostenrijk een maatschappij opgericht met een kapitaal van Sch. 3 millioen onder den naam Rohöl-Gewinnungs-A.G.
(Berl. Börsen Zeitung)

24 OCTOBER 1935

A. NEDERLAND. — Omzetten der bij het Centraal Bureau van de Veilingen in Nederland aangesloten veilingen van tuinbouwproducten, 1934. —

Aan het Jaarboek van genoemd Centraal Bureau over 1934 zijn de volgende gegevens ontleend. De tusschen haakjes vermelde cijfers geven het aantal in 1934 aangesloten veilingen aan.

PROVINCIE.	Omzet (× f 1000) 1933.	1934.
Groningen en Drenthe (10)	1.460	1.643
Friesland (16)	1.387	2.267
Gelderland (19)	3.697	4.260
Utrecht (5)	2.292	2.795
Overijssel (7)	836	957
Noord-Holland (36)	8.193	10.936
Zuid-Holland (38)	30.843	30.025
Zeeland (10)	1.982	2.113
Noord-Brabant (11)	2.832	3.234
Limburg (9)	2.849	3.423
Totaal (161)	56.371	61.653

Een omzet van één millioen gulden of meer werd in de hieronder genoemde plaatsen bereikt:

	Omzet (× f 1000) 1933.	1934.
Utrecht	2.119	2.221
Beverwijk (4 org.)	1.189	1.468
Grootebroek	1.203	1.639
Broek op Langendijk	980	1.350
Noord-Scharwoude	806	1.395
De Lier	1.746	1.618
's-Gravenzande (2 org.)	1.470	1.561
Holselersdijk	1.350	1.134
Naaldwijk	1.728	1.564
Monster (2 org.)	1.323	1.262
Poeldijk	2.255	1.975
Barendrecht	1.590	1.823
Berkel-Rodenrijs	1.572	1.470
Delft	1.902	1.852
Loosduinen (2 org.)	2.858	2.560
Rotterdam (2 org.)	3.957	4.063
Zwijndrecht	943	1.096
Breda	1.221	1.370
Venlo (2 org.)	2.017	2.337

(Centraal Bureau v. d. Veilingen v. Tuinbouwprod.)
(Vor. ber. Tuinbouw 1972 A.)

B. ITALIE. — Economische Toestand. - Buitengewone uitgaven voor den oorlog in Oost-Afrika. —

Volgens de jongste mededeelingen van het Italiaansche ministerie van Financiën had de schatkist eind September de beschikking over 950 millioen lire aan liquide middelen.

De uitgaven in September overschreden de schatting met 131 millioen lire, terwijl de uitgaven van het eerste kwartaal van het begrootingsjaar 1935-'35 de raming met 424 millioen lire overschreden.

Als buitengewone uitgaven voor de expeditie naar Oost-Afrika vermelden de mededeelingen van het ministerie voor de maand September 633 millioen lire, en voor de drie maanden Juli, Augustus en September 1.345 millioen lire.

Blijkens den staat van de Bank van Italië per 10 October, welke de periode van 30 September tot 10 October beslaat, is de goudvoorraad opnieuw met Lire 226.057.000 verminderd en bedroeg deze nog Lire 4.025.354.000. Daartegenover is de voorraad buitenlandsche valuta en fondsen van Lire 392.530.000 op 30 Sept. tot Lire 412.644.000 op 10 October toegenomen. De bankbiljettencirculatie geeft eveneens weer een verdere toeneming te zien en bedroeg op 10 October '35 Lire 15.425.518.000 tegenover Lire 15.271.715.000 op 30 Sept. '35. (Corriere della Sera)
(Vor. ber. Economische Toestand 1968 A.)

C. JAPAN. — Provinciale verkiezingen. —

Bij de provinciale verkiezingen heeft de Minseito een nederlaag geleden. De partij slaagde er n.l. slechts in 620 zetels te bezetten tegen 720 in den vorigen raad. De Seyoekai behaalde 670 zetels tegen 648 bij de vorige verkiezingen. De groep Kokoemin, die zich van de Minseito had afgescheiden, wist beslag te leggen op 32 zetels tegen 52, de neutralen behaalden 143 tegen 82 en de arbeiders 33 tegen 14 zetels.

Het succes van de Seyoekai moet worden toegeschreven aan de nationalistische houding van deze partij in den strijd om de opvatting van het Keizerschap. De zoogenaamde fascisten zijn vertegenwoordigd in de partij der neutralen. 74% der kiezers hadden hun stem uitgebracht. (Dempo Tsoesin)

D. ZUID-AFRIKA. — Import en Export. - Januari t/m Juni 1935. —

Volgens gegevens, door het Uniedepartement van Census en Statistiek gepubliceerd, heeft de invoer in Zuid-Afrika gedurende het eerste halfjaar van 1935 een waarde bedragen van £ 33.536.578, tegenover een totaal uitvoercijfer van £ 32.388.689, inclusief de waarde van het uitgevoerde staafgoud en diamant, tezamen ten bedrage van £ 20.714.600. Onderstaande opgave geeft een vergelijkend beeld van den Zuid-Afrikaanschen invoerhandel gedurende de periode Januari t/m Juni 1935, verdeeld naar de voornaamste landen van herkomst.

	1935 Waarde £	% van totaal	1934 Waarde £	% van totaal
Engeland	16.445.701	49.0	14.335.557	50.2
Britsch-Indië	772.063	2.3	736.735	2.6
Canada	1.166.002	3.5	1.062.645	3.7
België	615.943	1.8	614.920	2.2
Frankrijk	361.825	1.1	362.228	1.3
Duitschland	1.544.219	4.6	1.392.292	4.9
Nederland	348.133	1.0	386.444	1.4
Nederl.-Indië	380.685	1.1	427.661	1.5
Italië	494.799	1.5	416.551	1.5
Zweden	662.101	2.0	548.589	1.9
Japan	1.349.968	4.0	945.186	3.3
Ver. Staten	6.224.155	18.6	4.580.082	16.0
Andere landen	3.150.944	9.5	2.732.345	9.5
Totaal	33.516.538	100.0	28.541.235	100.0

Uit deze opgave blijkt, dat van de genoemde landen slechts Nederland en Nederl.-Indië in actueele waarde van de door haar naar de Unie uitgevoerde goederen zijn achteruitgegaan.
(Uniedepartement van Census en Statistiek)
(Vorig bericht blz. 1344 E.)

E. PARAPSYCHOLOGIE. — Lezing prof. dr. Ch. H. van Os. —

Op uitnoodiging van de Rotterdamsche groep der Studievereeniging voor Psychical Research heeft op 4 Oct. '35 prof. dr. Ch. H. van Os, hoogleeraar in de wiskunde te Delft, gesproken over: „Het bestaan der toekomst".

In den regel onderscheidt men scherp tusschen verleden, heden en toekomst. Daarbij wordt het heden als een ondeelbaar moment gedacht, het verleden bestaat niet meer, de toekomst is er nog niet. Deze voorstelling geeft ongetwijfeld zekere aspecten der werkelijkheid weer. Zij leidt echter eveneens tot eigenaardige moeilijkheden, waarop reeds in de oudheid gewezen is. Het „nu" der onmiddellijke ervaring is dan ook niet een ondeelbaar punt, maar bezit een zekere uitgebreidheid, die verschillend van lengte kan zijn. Onze geest bezit het vermogen, zekere opeenvolgende gebeurtenissen tot een eenheid samen te vatten, b.v. opeenvolgende tonen tot een melodie. Wij kunnen ons nu voorstellen, dat bij een bovenmenschelijk bewustzijn dit vermogen ontzaglijk vergroot zou zijn, zoodat voor zulk een bewustzijn het geheele verleden van ons heelal als een eenheid tegenwoordig zou zijn. Zou zulk een bewustzijn daarbij een volledige kennis bezitten van de in het heelal werkende krachten, dan zou het op de wijze van den „geest van Laplace" de toekomst kunnen voorzien.

Mathematisch gesproken vormen de gebeurtenissen, die zich in tijd en ruimte afspelen, een vierdimensionaal continuum. De verhouding van ons bewustzijn tot het wereldbewustzijn kan men dus tot op zekere hoogte uitbeelden door de verhouding van wezens, die ruimten van een verschillend aantal afmetingen bewonen.

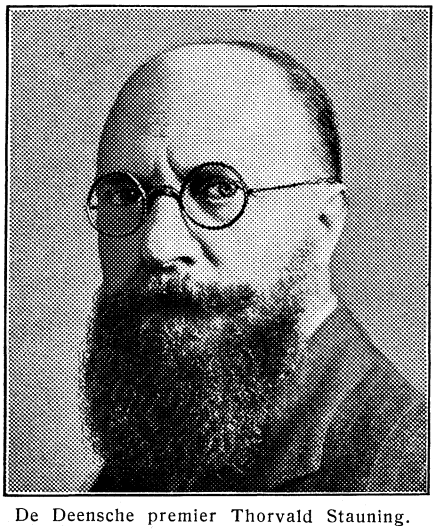
Helderziendheid in ruimte en tijd kan men nu verklaren door nauwer contact van het individueele bewustzijn met het wereld-

bewustzijn. Een moeilijkheid is echter, dat de diepere samenhangen, die toch voor het wereldbewustzijn primair moeten zijn, zelden of nooit individueel bewust worden. Wij moeten dus aannemen, dat er een meer „oppervlakkig" contact met verschillende inhouden van wereldbewustzijn mogelijk is. Dit is wellicht de werkelijkheid, die ten grondslag ligt aan de occultistische mededeelingen omtrent „ijlere zintuigen".
(Red. K. H. A.) **(Vor. ber. Parapsychologie 1685 A.)**

A. DENEMARKEN. — Verkiezing voor het Folketing.
Blijkens de definitieve resultaten van de verkiezingen voor het Folketing (de Tweede Kamer) hebben de socialisten 6 zetels gewonnen.
De liberalen verloren 10 zetels, de conservatieven 1 zetel. De nieuwe agrarische partij verkreeg 5 zetels. De positie van de andere partijen is onveranderd.
In totaal werden uitgebracht 1.646.128 geldige stemmen (in 1932: 1.554.738). Hiermede is beslist over 148 zetels, terwijl de 149ste afgevaardigde eerst op 11 November '35 op de Fär Øer zal worden gekozen.
Volgens officieele mededeelingen is het resultaat als volgt (tusschen haakjes zijn de cijfers der vorige verkiezingen, in 1932, aangegeven):

	Stemmen.	Zetels.
Sociaal-democraten . .	759.069 (660.839)	68 (62)
Liberale Boerenpartij .	292.085 (381.862)	28 (38)
Conservatieven . . .	293.358 (298.531)	26 (27)
Radicalen	151.527 (145.221)	14 (14)
Vrije Volkspartij . . .	52.736	5
Communisten	27.140 (17.179)	2 (2)
Deensche Nat.-Soc. . .	16.217	0
Rechtsche staatspartij .	41.190 (41.238)	4 (4)
Sleeswijksche partij . .	12.618 (9.868)	1 (1)
Gemeenschapspartij . .	188	0

De communisten zijn in stemmenaantal sterk vooruitgegaan, doch een zetel hebben zij niet gewonnen.

De Deensche premier Thorvald Stauning.

Het radicale blad „Politiken" wijst erop, dat het resultaat der verkiezingen een bevestiging van de macht en het aanzien der regeering beteekent. Het blad verwacht, dat de oppositie thans geen stelselmatig verzet zal voeren tegen de bedoelingen der regeering.
Minister-president Stauning heeft als zijn meening te kennen gegeven, dat thans vermoedelijk de weg open is voor een positieve politiek ter consolidatie van het Deensche economische leven en van de productie-verhoudingen.
De conservatieve pers geeft openlijk toe, dat de verkiezingen voor haar een teleurstelling zijn geweest. De partijleider Christmas Møller heeft verklaard, dat er onmiddellijk een actie zal worden ingezet voor de volgende verkiezingen.
(Politiken - Social-Demokraten, København)
(Vor. ber. Stauning 1862 C.; Verkiezingen 1720 D.; Folketing 573 A.)

25 OCTOBER 1935

B. CANADA. — Kabinet Mackenzie King. —
De leider der liberale partij, Mackenzie King, die bij de algemeene verkiezingen in Canada zulk een groote zege wist te behalen, is er in geslaagd, een nieuwe regeering te vormen, waarvan de voornaamste portefeuilles als volgt zijn verdeeld:
Premier en minister van Buitenl. Zaken: Mackenzie King; Binnenl. Zaken: Thomas Crerar; Financiën: Dunning; Nationale Defensie: Ian Mackenzie; Marine: Clarence Howe. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

C. AMSTERDAM. — De Kweekschool voor de Zeevaart 150 jaar. —
Op 24 October '35 vierde de Kweekschool voor de Zeevaart te Amsterdam haar 150-jarig bestaan. De tallooze jongelieden, die in den loop der jaren aan de inrichting tot koopvaardij-officier werden opgeleid, hebben bij de Nederlandsche koopvaardij altijd een zeer goeden naam gehad en behoorden toen er in vroeger jaren bij ons zeevaartonderwijs nog geen sprake was van een uniform leerplan, steeds tot de besten. Evenals de Kweekschool zijn de meeste zeevaartscholen in ons land opgericht door stichtingen of vereenigingen, welke nog steeds een zekere zelfstandigheid behouden hebben.
Ook de interne opleiding heeft er veel toe bijgedragen, dat de leerlingen van de Kweekschool een zoo goede reputatie wisten te verwerven en te behouden.
De feestelijkheid werd ingezet met een réunie van ongeveer 200 oud-kweekelingen.
Onder de talrijke aanwezigen waren o.m. de vertegenwoordiger van H. M. de Koningin, kapitein-ter-zee Rost van Tonningen, de ministers Colijn en Slotemaker de Bruïne, dr. W. de Vlugt, burgemeester, en J. Rustige, wethouder van Amsterdam, jhr. mr. dr. A. Röell, Commissaris der Koningin in Noord-Holland, gen.-majoor Raaymakers, commandant van de luchtvaart-afdeeling Soesterberg, oud-vice-admiraal C. Fock, inspecteur-generaal van de scheepvaart, Gottfr. H. Crone, voorzitter van de Kamer van Koophandel voor Amsterdam, mr. dr. Crena de Iongh, directeur van de Nederlandsche Handel-Maatschappij, D. Goedkoop, directeur van de Ned. Scheepsbouw Maatschappij, mr. S. J. v. Lier, gemeente-secretaris van Amsterdam, en vele anderen.
In zijn openingswoord heette jhr. mr. v. Lennep, voorzitter van het Vaderlandsch Fonds ter aanmoediging van 's Lands Zeedienst, alle aanwezigen hartelijk welkom en gaf in het bijzonder uiting aan zijn vreugde over de wijze, waarop H. M. de Koningin blijk geeft van haar groote belangstelling en sympathie voor de Kweekschool bij gelegenheid van het jubileum van deze instelling. Hierna gaf spr. een kort overzicht van de historie der school.
De ministers Colijn en Slotemaker de Bruïne en ook dr. W. de Vlugt, burgemeester van Amsterdam, spraken de aanwezigen toe. Onder geestdriftige toejuichingen deelde minister Slotemaker de Bruïne voorts mede, dat het H. M. de Koningin heeft behaagd, den voorzitter van het Vaderlandsch Fonds ter aanmoediging van 's Lands Zeedienst, jhr. mr. L. H. van Lennep, en den commandant der school, D. H. v. d. Hiel, beiden te benoemen tot officier in de orde van Oranje Nassau, den stuurman J. G. Poederbach met de gouden eeremedaille verbonden aan de orde van Oranje Nassau en den baas-timmerman A. F. G. Muller, met de bronzen medaille van de orde van Oranje Nassau te begiftigen. (A. N. P.)

D. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Ontwerp-Sanctiewet 1935 aangenomen. —
De Tweede Kamer heeft op 24 Oct. '35 met 68 tegen 3 stemmen het sanctie-ontwerp aangenomen, waarbij de regeering wordt gemachtigd, de economische sanctiemaatregelen te nemen, waartoe de Volkenbond op grond van art. 16 van het Volkenbondspact zal besluiten. Alleen de heeren Westerman (Nat. Herstel), Van Dis (St. Ger.) en Sneevliet (Rev.) stemden tegen.
Wat de schadevergoedingskwestie betreft, had de minister, jhr. mr. A. C. D. de Graeff, bezwaar een plicht voor den staat te erkennen. Erkennen bij voorbaat van aanspraken gaat de regeering te ver. Voor gevallen van ernstige en ruïneuze schade zal de regeering zich echter nader beramen.
Steenkolen, petroleum, katoen enz., zijn nog gereserveerd voor een volgende lijst bij verdere sanctiemaatregelen. (De Telegraaf)
(Vor. ber. 2004 G.; Tweede Kamer 2011 A.)

E. NEDERLAND. — Heffing op Varkensvleesch teruggebracht op 6 cent. —
Bij beschikking van den minister van Landbouw en Visscherij is de heffing op varkensvleesch per K.G. geslacht gewicht met ingang van 28 October '35 teruggebracht van 9 op 6 cent. (N. Rotterd. Crt.)
(Vor. ber. Varkensvleesch 1996 A.)

A. NEDERLAND. — Onderwijs. - Dr. E. Morpurgo. - Openbare les over: „Stroomingen in de moderne Italiaansche letterkunde". —

Dr. Enrico Morpurgo, toegelaten als privaat-docent in de moderne Italiaansche letteren, aan de universiteit van Amsterdam, heeft ter inleiding van zijn colleges een openbare les gehouden over: „stroomingen in de moderne Italiaansche letterkunde".

Evenals het ondoenlijk is de drijfveer aan te wijzen van de Italiaansche Renaissance, omdat te veel stroomingen hieraan hebben medegewerkt, evenmin is het mogelijk een bepaalde stuwkracht op den voorgrond te brengen in de moderne letteren — aldus dr. Morpurgo. Er zijn te veel stroomingen en te veel pogingen, die elkaar ook vaak tegenwerken, om een bepaalde richtlijn te kunnen aangeven. De moderne schrijvers en critici zijn ontevreden met de voortbrengselen van de moderne letteren en misschien is dat het gevolg van den ontstellenden overvloed, dien de vorige eeuw heeft voortgebracht. Ook de voor-oorlogs-literatuur-periode heeft vooraanstaande persoonlijkheden gekend als Pascoli, Carducci, D'Annunzio.

En toch zijn reeds toentertijd tegen hun kunst stemmen opgegaan, waarvan die der futuristen een universeele vermaardheid wisten te veroveren. De oorlog heeft voor Italië slechts 4 jaren geduurd en niet 5, zooals voor de andere strijdende naties, maar toch hebben zij Italië misschien meer verschaft dan een der andere mogendheden. De eerste maanden na den oorlog waren schrijvers, uitgevers en publiek den koers kwijt en pas na 1920 kwam een algemeene herziening van de waarden. Het positivisme en het materialisme moesten wijken voor een spiritualisme, en zoo kan men het opkomen van intiem en landelijk schrijvende auteurs verklaren. Tot op dit oogenblik leefden schrijvers en lezers in een volmaakte idylle, maar de jongeren wierpen de vraag op, of de Italiaansche letterkunde Italiaansch of universeel moest zijn. Onder Italiaansch verstond men het voortzetten van de traditie en het in stand houden van de plattelandsgeest, met universeel bedoelde men al het dynamische, dat de moderne technisch georiënteerde tijd met zich meebracht. De letterkundige polemiek wierp nog een andere vraag op, of de schrijvers calligrafen (in fraaien stijl schrijvende) of contenutisten (die op den inhoud meer den nadruk leggen) moesten zijn. De strijd is nog steeds in vollen gang en kan zeker slechts opgelost worden door een komend genie, die beide uitersten in een meesterwerk weet te vereenigen.

Men kan niet loochenen, dat naast deze contrasten ook een algemeene strooming bestaat, die dieper ingrijpt dan alle tot nu toe genoemde oppervlakkige tendenzen, n.l.: het klassieke bewustzijn van het Italiaansche volk en het neo-humanisme, dat steeds vaster wortel schiet.

Na gesproken te hebben over modegrillen afkomstig uit andere landen zooals b.v. biografieën, letterkundige prijzen en letterkundige vriendenclubs, wees spr. op het eenige ware succes van blijvende waarde: het moderne Italiaansche theater, dat met Pirandello wereldsuccessen behaald heeft. (Red. K. H. A.)

(Vor. ber. Ambtsaanv. in het Onderwijs 2000 D.)

B. VEREENIGDE STATEN. — Welvaart-Herstel; drie punten. —

De Amerikaansche minister van Buitenl. Zaken, Cordell Hull, heeft een radiorede gehouden, waarin hij o.m. verklaarde:

„De oorlog is een verouderd, met bloed bevlekt instrument, dat de economische kwalen van de wereld niet kan genezen."

Hull stelt voor, een drievoudige internationale poging te ondernemen, met het doel, vrede en voorspoed te herstellen. Hij wil in vele landen een gelijktijdige actie ondernemen ten einde:

1e. een krachtig herstel in den internationalen handel teweeg te brengen;

2e. een geleidelijk herstel der monetaire stabiliteit te verkrijgen;

3e. een internationale overeenkomst tot stand te brengen, welke waarborgt, dat alle eerste behoeften voor ieder tegen redelijke voorwaarden beschikbaar zijn. (New York Herald Tribune)

C. PROFESSOR HENRI PIRENNE OVERLEDEN. —

Prof. Henri Pirenne is op 24 Oct. '35 in den ouderdom van 73 jaar te Brussel overleden.

Henri Pirenne werd op 23 December 1862 in Verviers geboren. In het jaar 1883 promoveerde hij aan de Universiteit te Luik en zette daarna zijn studies voort te Parijs, Leipzig en Berlijn. In 1884 werd hij privaat-docent in Luik; vier jaar later aanvaardde hij zijn benoeming tot hoogleeraar aan de Gentsche Hoogeschool.

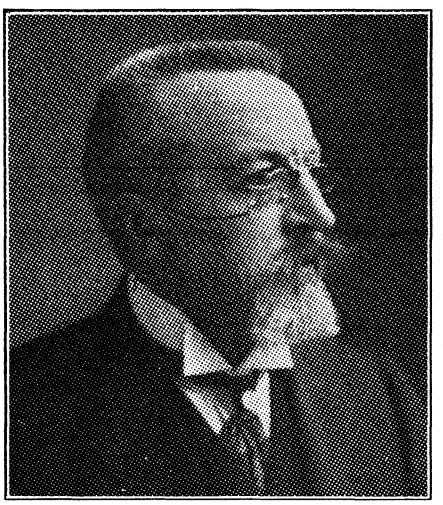
Verscheidene malen heeft hij zijn ambt moeten onderbreken voor wetenschappelijke reizen naar het buitenland, zoo bijv. voor een langdurig verblijf in Amerika.

Groote beroering verwekte destijds zijn verbanning naar een gevangenkamp in Duitschland tijdens den wereldoorlog. De hoogleeraar, die krachtig de onafhankelijkheid van België verdedigde, werd na zijn arrestatie door de Duitschers in 1916 tot het einde van den oorlog gevangen gehouden. Na den vrede kon Pirenne in zijn vaderland terugkeeren; bij deze gelegenheid verleende de Gentsche Hoogeschool hem verschillende hooge onderscheidingen.

Het levenswerk van dezen bekenden geschiedenis-autoriteit is de „Histoire de Belgique". Het eerste deel verscheen in 1902, terwijl in 1932 het laatste deel van dit standaardwerk werd voltooid.

Na de voltooiing van zijn levensarbeid werd hij te Brussel gehuldigd. Toen Pirenne voor deze hulde dankte, zeide hij, van zijn eigen werk: „Ik heb getracht de geschiedenis van België te begrijpen. Ik heb er naar gestreefd dit begrip in een wetenschappelijk werk vast te leggen. Heeft het eenige waarde, wekt het eenige belangstelling, dan is het behandelde onderwerp daarvan de eenige oorzaak. Ik ben onpartijdig en objectief gebleven. Nimmer heb ik er aan gedacht dit werk te schrijven ter verheerlijking van mijn land. Het is België zelf dat mij deze geschiedenis heeft gedicteerd."

Van zijn overigen wetenschappelijken arbeid dienen genoemd te worden zijn geschiedvorsching met betrekking tot de Middeleeuwen en zijn studie over „De Gulden Sporenslag van 1302 van Vlaamsch en Fransch standpunt bezien", zoomede een geschrift over de economische voorwaarden, waaronder de Middeleeuwsche steden leefden.

Prof. Henri Pirenne.

Prof. Pirenne was lid der Belgische Academie van Wetenschappen en de Kon. Akademie van Wetenschappen te Amsterdam. In den wereldoorlog verloor hij een van zijn zonen aan het front; een tweede, thans ook reeds overleden, was hoogleeraar aan de Gentsche universiteit.

Prof. dr. H. Brugmans noemde hem een der uitnemendste Belgen; hij is een model van de Belgische cultuur, het typische bewijs van het ongerept bestaan van die Belgische nationaliteit, wier oorsprong en ontwikkeling hij in zijn beroemde „Histoire de Belgique" heeft uitgebeeld.

Vermelden wij nog, dat Henri Pirenne eenmaal voor zijn wetenschappelijke verdiensten een prijs van Frs. 500.000 verwierf uit de in 1932 gestichte Fondation Francqui (genoemd naar Emile Francqui, minister van staat en president der Fondation Francqui). Deze stichting keert jaarlijks een prijs uit aan dien Belg, welke door zijn beteekenis voor de wetenschap het internationale aanzien van België heeft verhoogd.

(Handelsblad v. Antwerpen - Gazet v. Antwerpen)

(Vor. ber. Prof. Henri Pirenne 823 A.)

D. NOBELPRIJS 1935. — Physiologie en Medicijnen. Het college van leeraren aan het Karolingische Instituut te Stockholm heeft den Nobelprijs van 1935 voor physiologie en medicijnen verleend aan prof. Hans Spemann te Freiburg, voor zijn ontdekking van het „organisator-effect" tijdens de embryonale ontwikkeling.

De Nobelprijswinnaar Hans Spemann is 27 Juni 1869 te Stuttgart geboren. In 1908 werd hij hoogleeraar te Rostock, in 1914 tweede directeur van het Keizer-Wilhelm Instituut voor biologie te Berlijn-Dahlem. Sedert 1919 is hij professor aan de universiteit van Freiburg in Breisgau.

Hij is een der belangrijkste vertegenwoordigers van de ontwikkelings-physiologie en heeft zeer gewichtige proefnemingen verricht, welke licht hebben doen opgaan over de ontwikkeling der orgaan-beginselen in de dierlijke kiemen. Van zijn publicaties vallen hier o.a. te noemen de rectorale rede, te Freiburg in 1923 gehouden: „Zur Theorie der tierischen Entwicklung", een studie van 1915: „Zur Geschichte und Kritik des Begriffes der Homologie" en „Mikrochirurgische Operationstechnik" in Abderhalden's „Handbuch d. biolog. Arbeitsmethoden" (1921). (Red. K. H. A.)

(V. b. Nobelprijs Medic. 1544 F.; Physiologie 548 C.)

A. De Katholieke landen en het Vaticaan. —
Wij ontleenen aan „De Tijd" van 10 Oct. '35 het volgende artikel van de hand van den Zeereerw. Heer Goulmy, pastoor te Den Dungen, dat een overzicht geeft van de verhouding van 38 Katholieke landen tot het Vaticaan:

Andorra. — De Bisschop van Seo d'Urgel in Spanje, Prins-Souverein van Andorra, en de Fransche republiek zijn de suzereinen van Andorra. Staatsgodsdienst. Zes parochies. De kerkelijke waardigheidsbekleeders worden 4 maanden van het jaar door den Bisschop van Urgel en 8 maanden van het jaar door den H. Stoel op voordracht van evengenoemden Bisschop benoemd.

Argentinië. — Staatsgodsdienst. Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen. Modus Vivendi van 1885, krachtens welken de President van de Republiek de Bisschoppen den H. Stoel voordraagt voor de kanonieke aanstelling. Toestand op het oogenblik goed.

België. — Scheiding van Kerk en Staat. Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen. Conventie van 26 Mei 1906 met den H. Stoel voor de Congo-kolonie. Toestand goed.

Bolivia. — Staatsgodsdienst. Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen. Toestand reeds geruimen tijd wankelend.

Brazilië. — Scheiding van Kerk en Staat. Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen. Toestand goed, door nieuwe Grondwet iets verbeterd.

Chili. — Scheiding van Kerk en Staat. Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen. Toestand thans goed.

Columbië. — Staatsgodsdienst. Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen. Concordaat van 31 Dec. 1887, aangevuld 20 Juli 1892, nog van kracht. De President der Republiek wordt in de benoemingen der Bisschoppen door den H. Stoel gehoord. Toestand de beste van Latijnsch-Amerika.

Costa Rica. — Staatsgodsdienst. Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen (van den kant der republiek is de post al jaren niet bezet). Geen Concordaat sedert 1884. Toestand goed.

Cuba. — Scheiding van Kerk en Staat. Diplomatieke betrekkingen van den kant van den H. Stoel, in 1935 tot stand gekomen. Toestand goed.

Ecuador. — Scheiding van Kerk en Staat. Toestand slecht geweest, thans iets verbeterd.

Frankrijk. — Scheiding van Kerk en Staat, behalve voor Elzas-Lotharingen, Tunis en Fransch-Indië. Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen. Overeenkomst aangaande de „Associations culturelles diocésaines" van 1924. „Droit de regard" voor den President der Fransche Republiek bij de benoeming der Fransche bisschoppen 1921, waardoor minder welgevallige personen niet benoemd worden. Protectoraat over de katholieke missies in het Oosten en in het Verre Oosten met twee Accoorden van 1926 over het eventueel eindigen van dit protectoraat, enz. Toestand zeker iets verbeterd, maar de leekenwetten bleven, vandaar weinig ideaal.

Elzas-Lotharingen. — Concordaat van 1801. De President der Republiek draagt de candidaten voor het bisschopsambt den H. Stoel voor.

Tunis. — Accoord van 7 Nov. 1893. De Aartsbisschop van Carthago wordt door den H. Stoel in overeenstemming met de Fransche Regeering benoemd.

Fransch-Indië. — Accoord van 1 Sept. 1886. De Aartsbisschop van Pondichéry is een Franschman van het seminarie van de Vreemde Missies van Parijs.

Guatemala. — Toestand zonder vaste regeling wegens de niet-onderhouding van het Concordaat van 2 Juli 1884 en vrij onzeker, niet zelden moeilijk.

Haïti. — Concordaat van 28 Maart 1860. Wederzijdsche (van den kant van Haïti is de post veelal onbezet) diplomatieke betrekkingen. Staatsgodsdienst volgens „Almanach de Gotha" 1935. De President der Republiek draagt de Bisschoppen den H. Stoel voor. Toestand goed.

Honduras. — Staatsgodsdienst. Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen. Het Concordaat van 9 Juli 1861 is niet meer van kracht, vandaar is de toestand ongeregeld en onzeker, maar nu goed.

Italië. — Staatsgodsdienst. Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen. Concordaat van 11 Febr. 1929. De Koninklijke Italiaansche Regeering ontvangt te voren van den H. Stoel de namen der candidaten voor vacante Bisschopszetels, opdat blijke, of er bezwaren van staatskundigen aard zijn. Toestand goed.

Liechtenstein. — Landskerk. Toestand goed.

Litauen. — Concordaat van 27 Sept. 1927. Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen, welke niet correct zijn. De President van de Republiek wordt door den H. Stoel in kennis gesteld met de namen der candidaten voor vacante Bisschopszetels. Toestand niet goed.

Malta. — Souvereine Orde van Staatsgodsdienst. Diplomatieke betrekkingen van den kant der Orde. Protectoraat van den H. Stoel. Ongeveer 3.500 ridders.

Mexico. — Scheiding van Kerk en Staat. Anti-godsdienstig en anti-kerkelijk bewind.

Monaco. — Staatsgodsdienst. Diplomatieke betrekkingen van de zijde van het vorstendom. Toestand goed, maar niet altijd gemakkelijk.

Nicaragua. — Staatsgodsdienst. Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen. Concordaat van 2 Nov. 1861 niet meer van toepassing. Toestand goed, maar onzeker.

Oostenrijk. — Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen. Concordaat van 5 Juni 1933. Bij de vervulling van Bisschopszetels biedt de H. Stoel de Bondsregeering de gelegenheid, om aangaande de candidaten, staatkundige bezwaren naar voren te brengen. Toestand uitstekend.

Panama. — Scheiding van Kerk en Staat. Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen. Toestand goed.

VATICAAN

Paraguay. — Staatsgodsdienst. Diplomatieke betrekkingen van de zijde van den H. Stoel. De President der Republiek moet katholiek zijn. Toestand goed.

Peru. — Staatsgodsdienst. Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen. Voorrecht van het Patronaat van 5 Maart 1874. Kamer van Afgevaardigden en Senaat, in Vereenigde Vergadering bijeen, kiezen bij eene vacature in het Episcopaat uit een lijst van 6 candidaten, door den President der Republiek aangeboden, den meest waardige, dien de President den H. Stoel voordraagt. Toestand goed, maar vrij onzeker.

Polen. — Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen. Concordaat van 10 Febr. 1925. De H. Stoel biedt den President der Republiek de gelegenheid, om tegen de candidaten voor Bisschopszetels staatkundige bezwaren in te dienen. Toestand goed.

Portugal. — Scheiding van Kerk en Staat. Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen. Protectoraat van de Portugeesche Kroon over de missies in Indië, nader geregeld door de Accoorden van 15 April 1928 en 11 April 1929. Toestand verbeterd, maar nog verre van goed.

San Domingo. — Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen. Toestand goed.

San-Marino. — Staatsgodsdienst. Diplomatieke betrekkingen van de zijde der republiek. Toestand goed.

San-Salvador. — Staatsgodsdienst. Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen. Concordaat van 22 April 1862 niet meer van kracht. Toestand goed.

Spanje. — Scheiding van Kerk en Staat. Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen. Toestand slecht, maar verbeterd.

Tsjecho-Slowakije. — Scheiding van Kerk en Staat. Wederzijdsche diplomatieke betrekkingen. Modus Vivendi van 2 Febr. 1928. De H. Stoel deelt de Regeering namen van candidaten voor Bisschopszetels mede, ten einde haar gelegenheid te geven, staatkundige bezwaren te opperen. Toestand, hoewel iets verbeterd, nog vrij slecht.

Uruguay. — Toestand ongeregeld.

Vaticaansche Stad. — Staatsgodsdienst.

Venezuela. — Staatsgodsdienst. Toestand goed.

A. Nederl.-Indië en het Abessynisch-Italiaansche Conflict. - Uit de Inheemsche pers. —

Het is stellig interessant om te weten, hoe in de Maleische en Chineesche dagbladen wordt gereageerd op de ontwikkeling van het groote conflict. Het doet ons genoegen daarvan een overzicht te kunnen publiceeren.

De Pemandangan (liberaal), die in Batavia verschijnt schrijft op 4 October, dat eerst door Italië ontkend is dat een aanval op Ethiopië is gedaan en de berichten daarover kwalificeerde als een poging om een smet te werpen op Italië's naam. Deze berichten zijn echter nu door feiten bevestigd, want verschillende steden zijn in Ethiopië door vliegtuigen gebombardeerd en ook vrouwen en kinderen zijn gedood. Een der bommenwerpers was een schoonzoon van Mussolini Gevraagd wordt of het noodlot, waarover Mussolini in zijn rede tot het Volk sprak, dat van Italië of van het Ethiopische volk is, welk laatste thans een op z'n modernst uitgerust groot leger, het beste van Afrika, moet weerstaan.

Zoo is het lot van een achterlijk volk, dat men beschaving wil bijbrengen!

Darmo Kondo (gematigd Javaansch-Nationalistisch) schrijft op 5 Oct. '35: Bij vermelding van de eerste berichten over de luchtaanvallen op Adoea en het dooden van vrouwen en kinderen en de vernieling van een roode-kruisgebouw, vragende of de andere leden van den Volkenbond dit zullen toelaten, wordt gezegd dat in elk geval Engeland niet stil zal kunnen blijven toezien, als mogendheid met groote belangen in Afrika en het Suez-kanaal. Het conflict is een nieuwe beproeving van den Volkenbond, die bij het Japansch-Chineesche conflict, en de kwestie van Duitschland's bewapening tot machteloosheid gedoemd was omdat Engeland niet zooveel belang bij de zaak had. Nu, de Engelsche belangen er wel mee gemoeid zijn, treedt Engeland op, niet alleen voor den Volkenbond, maar ook voor zichzelf.

Schr. wijst op het dreigende gevaar van uitbreiding tot een wereldoorlog en veroordeelt sterk het feit, dat de moderne techniek, het product van menschelijk vernuft, gebruikt wordt voor onmenschelijke daden, die zoowel voor de aanvallers als de aangevallenen, de overwinnaars zoowel als de overwonnenen, schadelijke gevolgen zullen hebben. Het is de vrucht van den geest van menschen zonder menschelijken geest. Dat zij de gevolgen van hun daden zelven dragen!

De **Soeara Oemoem** (orgaan der Persatoen Bangsa Indonesia) uit Soerabaja verklaart: Met het bombardement is het offensief begonnen. Italië heeft niet den gewonen weg gekozen van voorafgaande oorlogsverklaring, maar het voorbeeld van Japan gevolgd; zonder boe of ba te zeggen den vijand aanvallen is de modernste wijze voor een imperialistisch land om andere landen te annexeeren.

De komende gebeurtenissen vragen de volle aandacht van de internationale wereld; de hevigste ramp die de geschiedenis ooit gekend heeft staat voor de deur. Al eerder is door het blad betoogd dat een oorlog in den tegenwoordigen tijd onmogelijk tot enkele landen beperkt kan blijven en er groote kans bestaat voor een nieuwen wereldbrand. De agressieve houding van Italië heeft den weg naar het compromis moeilijk gemaakt. Dat de Volkenbond zal stranden, als hij geen gewapende macht tot ruggesteun heeft, is duidelijk. De hoop is nu alleen op Engeland gevestigd, als ruggesteun bij het toepassen van sancties.

Als Engeland krachtig optreedt kan een wereldoorlog mischien vermeden worden; alle andere landen behooren achter Engeland te staan. Italië zal zich wel tweemaal bedenken alvorens een oorlog met de geheele wereld te aanvaarden.

De **Siang Po te Batavia** (Chineesch-Maleisch) wijst er op, dat geen officieele oorlogsverklaring aan den Italiaanschen opmarsch is voorafgegaan. In dezen modernen tijd schijnt dat niet noodig te zijn. De eerste botsingen kunnen als het begin van den oorlog worden beschouwd. Italië's beweren dat men slechts met voorzorgsmaatregelen te maken heeft, zijn „omong kosong" (praatjes).

Een feit is dat door Italiaansche vliegtuigen verschillende steden in Ethiopië zijn gebombardeerd. Voor den Volkenbond moge de Italiaansche verklaring nog reden tot hoofdbrekens zijn, voor alle anderen is de oorlog aangevangen.

Dat Adoea is gebombardeerd vindt naar het blad meent zijn reden in het feit dat die stad de trots der Abessyniërs is in verband met de onder de Italiaansche aanvallers van jaren geleden aangerichte slachting. De Italianen willen de smet op de Italiaansche vlag uitwisschen.

De heele wereld wacht op de houding van Engeland. Heel belangrijk is het bericht dat Frankrijk bereid is Engeland bij te staan indien de Engelsche vloot in de Middellandsche Zee aangevallen wordt.

Bij de toepassing der economische sancties zal ook Nederland gehouden zijn om alle economische betrekkingen met Italië te verbreken en bijgevolg zal ook Indië dat moeten doen. De te Genève te nemen beslissing zal dus ook voor Indië van belang zijn. Laat ons afwachten.

De **Sin Po** (Chineesch-Maleisch) van 5 October geeft een politieke plaat, voorstellende John Bull, op een boomstronk staande tusschen Italië, die van den boom „Het Westen" de vrucht „Ethiopië" wil plukken en Japan, die net de vrucht „Mandsjoerije" van den boom „Het Oosten" geplukt heeft en er mee wegloopt. Het naar Italië gekeerde oog van John Bull is wijd geopend, het andere oog dichtgeknepen. Onder de prent staat: „Engeland dat kras optreedt tegen Italië in het Westen, is als machteloos tegenover Japan in het Oosten".

Uit de **Keng Po** (Chineesch nationalistisch) van 5 Oct. is het volgende vertaald:

De oorlog in Ethiopië is slechts een acte uit het groote drama dat op het wereldtooneel gegeven wordt. Een groot drama van op- en neergang van volkeren en landen, van vernietiging van bestaande wereldmachten en opbouw van nieuwe verhoudingen. De geschiedenis van de menschheid heeft dat steeds vertoond en zal het blijven vertoonen. Hoe ook alles veranderen zal, de menschelijke hartstochten blijven gelijk. Zij die geest en kracht bezitten behooren boven zwakken te staan. Maar de zwakken kunnen sterk worden en de sterken op hun tijd zwak.

De heele wereld wacht met kloppend hart op wat Engeland zal doen. Engelands besluit zal groote veranderingen brengen in de ordening van de wereldmacht. Als Engeland niet den oorlog verklaart, zal zijn positie als de machtigste koloniale mogendheid bedreigd worden, en zelfs als het den oorlog aanvaardt, zal die positie in gevaar komen; er zal dan een veel heviger strijd ontstaan dan de vorige wereldoorlog en de ordening van de wereldmacht zal een wijziging ondergaan. Die machtsverdeeling moet in overeenstemming zijn met de reëele kracht en de middelen van elk land. Sedert lang is die macht niet goed verdeeld. In Italië is een nieuwe geest gevaren, waardoor de natie een buitengewone kracht heeft gekregen, en men niet meer tevreden is, met zijn deel in de wereldmacht. In het Oosten heeft men hetzelfde met Japan, dat behalve dat het een ander land vermeesterd heeft ook een economischen oorlog tegen Engeland en Amerika en andere landen begonnen is met gebruikmaking van het wapen industrie. Al ontbreekt bij den economischen oorlog het wapengedruisch, de resultaten zijn dezelfde. Ook Duitschland staat gereed om een grooter deel te krijgen.

(Vor. ber. Abessynisch-Italiaansch Conflict 2010 E.)

A. S.D.A.P. EN N.V.V. —

„Het Volk" van 15 Sept. '35 publiceerde de uitvoerige resolutie van de besturen van S.D.A.P. en N.V.V., die is voorgelegd aan het op 26 en 27 October '35 te Utrecht gehouden congres inzake het „Plan van den Arbeid". Wij ontleenen er het volgende aan:

Op grond van de maatregelen en in overeenstemming met de financieele beschouwingen, neergelegd in het Plan van den Arbeid, verlangt het congres van S.D.A.P. en N.V.V.:

A. Werkverruiming op groote schaal door de uitvoering van nuttige openbare werken; krotopruiming en volkswoningbouw; verbetering van het industrieele apparaat en de verkeersmiddelen; vernieuwing van de handelsvloot.

De uitvoering van openbare werken geschiedt op normale arbeidsvoorwaarden, behoudens, zooveel mogelijk, verkorting van den wekelijkschen arbeidsduur tot 40 uur.

Verlaging van vaste lasten, zooals huren, pachten en hypotheken.

Verdere vermindering van de werkloosheid door volledige uitvoering van de Arbeidswet en door verkorting van den arbeidsduur in de daarvoor geschikte bedrijven; door verhooging van den leerplichtigen leeftijd en vervroegde pensionneering, daar waar een behoorlijk pensioen verzekerd is.

B. Vergrooting van blijvende werkgelegenheid door industrialisatie. Voorbereiding daarvan door een centraal economisch-technologisch instituut, samenwerkende met regionale instituten. Oprichting door het Rijk van een centrale industriebank, met regionale vertakkingen.

C. Het richten van de handelspolitiek op stelselmatigen geordenden ruil, door afsluiting van ruilregelingen tusschen de staten mede ter bevordering van de meest economische internationale goederenbeweging.

D. Tempering van de conjunctuurschommelingen, voor zoover op nationale basis mogelijk, door beheersching van de credietverleening, door het dienstbaar maken van leeningspolitiek en belastingpolitiek aan conjunctuurdoeleinden, door vereffening van de schommelingen in de bedrijvigheid door middel van een verschuiving van openbare werken naar tijden van slechte conjunctuur en door preventief toezicht op uitbreiding van bestaande en oprichting van nieuwe ondernemingen. Overbrenging van de Nederlandsche Bank in gemeenschapsbeheer. Centraal toezicht op het particuliere bankwezen. Instelling van een Centraal Conjunctuurbureau.

E. Beheersching van het tempo der rationalisatie. Bevordering van die rationalisatie, waarvan behoud of vermeerdering van werkgelegenheid of andere maatschappelijke voordeelen kunnen worden verwacht. Voorkoming van verkeerde rationalisatie, welke een onderneming of bedrijf slechts zou bevoordeelen ten koste van de gemeenschap.

Instelling van een wachtgeldfonds, ten laste van ondernemingen, die rationaliseeren, waaruit wachtgelden worden uitgekeerd aan tengevolge van rationalisatie ontslagen arbeiders.

F. Ordening van bedrijfstakken door middel van bedrijfsschappen, waarin overwegend invloed aan de gemeenschap wordt toegekend. Bevordering van samenwerking tusschen bedrijfstakken, onder leiding van een Algemeene Economische Raad. Socialisatie van particuliere ondernemingen of combinaties van ondernemingen met een monopolistisch karakter.

G. Garantieregeling inzake afzet en prijs ter beperking van het bedrijfsrisico voor de agrarische producenten, inzonderheid van dat der kleine boeren, pachters en tuinders.

Maatregelen tot verbetering van de inrichting en exploitatie en tot financieele saneering van land- en tuinbouwbedrijven. Organisatie van de export van de land- en tuinbouwproducten en bevordering van die export o.a. door handelsverdragen; vergrooting van het gedeelte van crisissteun en bodemopbrengst, dat aan de bewerkers van den grond ten goede komt. Verschaffing van waarborgen, door pachtwetgeving, dat pachters bij goede bedrijfsvoering hun bedrijf kunnen voortzetten. Verbetering van de arbeidsvoorwaarden van de landarbeiders, door desbetreffende eischen te verbinden aan de steun- en garantieverstrekkingen en door een stelsel van minimumloonen.

H. Regeling van den woningbouw in verband met de woningbehoefte; zorg voor den bouw van noodige woningen in lagere huurklassen; opruiming van krotten, saneering van slechte wijken. Vaststelling van overheidswege van een landelijk plan en niet alleen van gemeentelijke uitbreidingsplannen, maar ook streekplannen; zorg voor het aesthetisch karakter der bebouwing.

Ordening van het bouwbedrijf, mede door instelling van bouwschappen ter voorkoming van sterke wisselingen in de bouwbedrijvigheid. Wering van grond- en woningspeculatie. Onteigening van grond tegen gebruikswaarde. Belasting op de waardevermeerdering van den grond. Instelling van huurcommissies.

J. Ordening van de textielindustrie door de oprichting van een textielschap, onder leiding van een textielraad.

Uitbreiding van de voorziening van de binnenlandsche markt door de Nederlandsche textielindustrie, mede ter compensatie van de verloren export-mogelijkheid.

K. Ordening van het verkeerswezen, waarbij het vervoer als een eenheid wordt beschouwd. Instelling van een vervoerschap, onder leiding van een vervoerraad en van speciale organen voor de verschillende soorten van vervoer, als afdeelingen van den vervoerraad. Uitbreiding van het vergunningsstelsel over alle vervoer, dat tegen betaling geschiedt; vaststelling van veiligheidseischen; verplichting tot verzekering tegen aan derden toegebrachte schade. Invoering van een licentie-stelsel voor de uitoefening van het reederijbedrijf. Bevordering van de concentratie van de Nederlandsche reederijen. Oprichting van een algemeen bevrachtingsbureau met vertakkingen in het buitenland. Stichting van een bouwfonds ter vernieuwing van de Nederlandsche koopvaardijvloot. In den overgangstijd verstrekking van crisissteun ter overbrugging van internationale verschillen in exploitatiekosten. Instelling van een scheepvaart-raad. Bevordering van samenwerking tusschen de Nederlandsche havens en overleg met buitenlandsche havens.

HET PLAN VAN DEN ARBEID

L. Uitbreiding van de werkgelegenheid voor hoofdarbeiders door uitvoering van het crisisplan; door de voorbereiding van de industrialisatie, de ordening en de beheersching van het conjunctuurverloop. Steun aan kunstenaars door opdrachten en subsidieering. Opdrachten aan kunstenaars ook bij de uitvoering van het groote-werkenprogram. Beschikbaarstelling van bijdragen aan elk der universiteiten voor het tewerkstellen van jonge werklooze intellectueelen.

M. Ordening van het industrieele kleinbedrijf, als onderdeel van de algemeene bedrijfsorganisatie; bevordering van bedrijfsvoorlichting en vakbekwaamheid. Ordening van de distributie, onder leiding van distributieraden. Invoering van een vergunningsstelsel tot het tegengaan van de overbezetting van het distributiebedrijf: eischen van vakkennis en credietwaardigheid voor de toelating tot de uitoefening van het winkelbedrijf. Bescherming van de winkeliers en kleine industrieelen tegen huuropdrijving van winkels en werkplaatsen. Verbetering van de credietverzorging ten behoeve van den industrieelen en handeldrijvenden middenstand.

N. Krachtige bevordering van de verhooging van het levenspeil der inheemsche bevolking van Indonesië en uitbreiding van de binnenlandsche markt. Wijziging van de economische structuur zoodanig, dat de Indonesische gemeenschap in mindere mate afhankelijk wordt van westersche cultures.

(Vor. ber. 1769 B.; S.D.A.P. 2004 F.; N.V.V. 1824 F.)

28 OCTOBER 1935.

A. ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. —

22 October. — Rede van Sir Samuel Hoare. —
De Engelsche minister van Buitenlandsche Zaken, Sir Samuel Hoare, heeft in het Lagerhuis een verklaring afgelegd over de houding van Groot-Brittannië in het Italiaansch-Abessynische geschil. In deze verklaring heeft hij:
1e. den nadruk gelegd op de definitieve solidariteit tusschen Engeland en Frankrijk;
2e. er aan herinnerd dat het nooit in de bedoeling van het Vereenigd Koninkrijk heeft gelegen bij de toepassing van sancties verder te gaan dan de Volkenbond wenschte;
3e. onderstreept dat de economische druk niet ten doel had het geschil uit te breiden maar te beperken; en
4e. te verstaan gegeven dat er vóór de toepassing van de sancties nog gelegenheid zou zijn te komen tot een vreedzame regeling.
Tenslotte echter heeft de minister ook de waarschuwing herhaald, die hij te Genève al had laten hooren, dat de Volkenbond voor Engeland de voornaamste brug is die het met het Europeesche vasteland verbindt.

23 October. — Mobilisatie van het Abessynische leger.
De mobilisatie in Abessynië is thans bijna voltooid. Er staan nu 1.100.000 man onder de wapenen.

Duitschland. — In Duitschland trekt men uit de rede van Sir Samuel Hoare de conclusie, dat Engeland den Volkenbond tot een stelsel wil maken, dat de Europeesche politiek moet beheerschen.

24 October. — Libye (A, B: 8, 9). - Voorloopige diplomatieke besprekingen tusschen Londen en Rome.
De Italiaansche regeering heeft spontaan last gegeven tot de terugtrekking van één van de drie divisies in Libye.
Te Rome meent men, dat er geen reden voor bijzonder optimisme is, zoolang de „Geneefsche sanctiemachinerie" niet tot stilstand gebracht is. Intusschen kunnen de diplomatieke besprekingen worden voortgezet.

25 October. — Vijf punten van Italië voor diplomatieke besprekingen. —
Volgens het „Giornale d'Italia" bestaat feitelijk het program der thans aan den gang zijnde diplomatieke besprekingen tusschen Rome, Parijs en Londen uit de volgende 5 punten:
1. De inferioriteit en onbekwaamheid van Abessynië, welke ook door de commissie van vijf zijn erkend, vereischen een internationale organisatie voor het geheele Abessynische gebied.
2. Met deze duidelijke zichtbare scheiding moet bij het stelsel der internationale organisatie evenzeer rekening worden gehouden als met de erkende Italiaansche behoeften en rechten, welke in de bestaande verdragen met Frankrijk en Groot-Brittannië zijn neergelegd.
3. Het vraagstuk van Italië's veiligheid kan uitsluitend door ontwapening van Abessynië worden opgelost.
4. De bezetting der provincie Tigre door de Italianen mag niet weer ongedaan worden gemaakt. Zij geeft den waarborg, dat dit gebied zich snel tot den toestand zal ontwikkelen, dien het Volkenbondsstatuut voorschrijft met betrekking tot de nationale waardigheid en een vriendschappelijke samenleving der naties.
5. Het vraagstuk van een toegang van Abessynië naar zee is reeds geregeld bij het Italiaansch-Abessynische vriendschapsverdrag van 1928. Dit verdrag voorziet in een zoodanigen uitgang aan de kust van Erytrea.

26 October. — Graaf Vinci verlaat Abessynië. —
Graaf Vinci is uit Addis Abeba vertrokken naar Djiboeti (D 6).

27—28 October. — Mussolini's proclamatie. - Ver. Staten en den Volkenbond. —
Mussolini heeft een proclamatie afgekondigd ter gelegenheid van den dertienden verjaardag van den opmarsch naar Rome en daarin gezegd, dat de geschiedenis een economische belegering van Italië zal stempelen tot een krankzinnige misdaad.

Amerika antwoordt den Volkenbond, dat het een strikte, onafhankelijke neutraliteit zal handhaven, maar tegelijk spreekt het een veroordeeling uit van de naties, die de bij de vredesverdragen aanvaarde verplichtingen niet in acht nemen.
(Corriere della Sera - Lavoro Fascista - N. R. Crt. - A. N. P. - Agen. Stefani) **(Vorig bericht 2017 A.)**

B. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —
Belgisch-Fransch: Louis Piérard — „Propos sur l'Art et la littérature". (Libr. Fédérale, Mons)
Duitsch: Alja Rachmanowa — „Die Fabrik des neuen Menschen". (Verlag Anton Pustet, Salzburg)
Elisabeth Schucht — „Annette im Zwielicht". (Carl Schünemann, Bremen)
Engelsch: Ronald Fraser: „Clear Horizon". (Dent and the Cresset Press)
Miss Barbara Hall — „Last Flight". (Longmans)
Douglas Kincaid — „Tropic Rome". (Chatto and Windus)
Fransch: Henry de Montherlant — „Service Inutile". (Grasset)
Henri Troyat — „Le Vivier". (Plon)
Nederlandsch: Kristal, letterkundige productie 1935. (De Spieghel, Amsterdam)
Vlaamsch: V. E. Godemare, „Gedichten". (L. van Melle, Gent) (Red. K. H. A.) **(Vor. ber. 2010 B.)**

C. NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Sanctiewet 1935 goedgekeurd. —
Op 26 Oct. '35 heeft de Eerste Kamer, nadat de minister van Buitenlandsche Zaken, jhr. mr. A. C. D. de Graeff, betoogd had dat Nederland zich niet aan de verplichtingen, voortvloeiend uit de onderteekening van het Volkenbondspact, kan onttrekken, het sanctie-ontwerp zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd. De wet zal op 29 October '35 in werking treden. (De Telegraaf)
(Vor. ber. 2014 D.; Eerste Kamer 2003 F.)

D. JAPAN. — Autonomistische beweging in Noord-China. —
Het Japansche Kwantoeng-leger heeft besloten, op te treden tegen de leiders van de autonomistische beweging in Noord-China.
Het Kwantoeng-leger is van oordeel, dat alleen een krachtige samenwerking tusschen China en Japan een inval van de Chineesche Communistische legers in de Noordelijke provincies kan voorkomen.
(Dempo Tsoesin) **(Vorig bericht 1991 E.)**

E. FRANKRIJK. — Drie nieuwe decreten aangenomen inzake Staatsorde. —
De Fransche ministerraad heeft drie belangrijke decreten aangenomen in het belang van de handhaving van de huidige staatsorde.
Ter verdediging van het regiem. — Het decreet ter bespoediging van de procedure krachtens de wet-Waldeck-Rousseau inzake de integriteit van het grondgebied en de verdediging van het regiem bevat de volgende bepaling:
In overeenstemming met de wet van 1901 ontbreekt de rechtsgeldigheid aan iedere organisatie, die in strijd is met de wetten, met de goede zeden, of die ten doel zou hebben een aanslag te plegen op de integriteit van het grondgebied of op den republikeinschen regeeringsvorm. Dergelijke vereenigingen kunnen door de rechtbank worden ontbonden op verzoek van iederen belanghebbende of van het openbaar ministerie.
Openbare Orde. — Bij het decreet tot versterking der handhaving van de openbare orde worden alle demonstraties op den openbaren weg onderworpen aan een voorafgaande goedkeuring van de met politiemacht bekleede autoriteiten.
Vuurwapenen. — Het decreet met betrekking tot den invoer, de fabricage, den handel, den verkoop en het bezit van wapens verbiedt den invoer in Frankrijk van alle wapens, onderdeelen van wapens, munitie en allerlei offensieve en defensieve werktuigen, tenzij daarvoor een speciale uitzondering wordt gemaakt. Allen, die zich willen wijden aan de fabricage van of den handel in wapens, moeten daarover een verklaring indienen. Ieder fabrikant of handelaar moet een dagelijksch register bijhouden van zijn wapens, munitie, enz. (Le Journal)

F. FRANKRIJK. — Herriot tot voorzitter der Radicaal-Socialistische partij herkozen. —
De minister van Staat, Herriot, de voorzitter van de Radicaal-socialistische partij, is door het congres op voorstel van Chautemps voor de vierde maal met algemeene stemmen als voorzitter herkozen.
(Le Peuple) **(Vorig bericht 1867 G.)**

A. **PROF. MR. ROBERT FRUIN OVERLEDEN. —**
Op 26 Oct. '35 is in den ouderdom van 77 jaar te den Haag overleden, prof. mr. Robert Fruin, oud-algemeen rijksarchivaris.
Mr. R. Fruin T. Azn. werd 22 Nov. 1857 te Dordrecht geboren. Hij studeerde aan de Leidsche universiteit, waar hij in 1886 zijn doctoraal haalde met een dissertatie „Overzicht der Staatsgeschiedenis van het landschap Westerwolde tot op zijn vereeniging met de XVII Nederlanden".
In 1894 werd dr. Fruin benoemd tot rijksarchivaris in Zeeland, welke functie hij bleef vervullen tot 1910, toen zijn benoeming volgde tot hoogleeraar in de encyclopedie van het recht en het oud-vaderlandsche recht aan de universiteit te Amsterdam. Hier doceerde hij tot 1912, in welk jaar prof. Fruin werd benoemd tot Algemeen Rijksarchivaris.
Prof. Fruin was o.m. voorzitter van de commissie voor 's rijks geschiedkundige publicatiën en voorzitter der Nederlandsche commissie voor Ikonografische documentaties.
Van zijn hand verscheen een uitgebreide verzameling publicaties, in het bijzonder op historisch terrein.
Toen in 1919 van particuliere zijde hem de vraag gesteld werd of hij het nuttig vond, dat films, welke later van nut zouden kunnen zijn voor de beoefening van de geschiedenis, doelmatig zouden worden bewaard, antwoordde hij daarop volmondig ja. De oprichting van het Nederlandsch Centraal Filmarchief in 1919 was daarvan een gevolg. En het was professor Fruin, die zorgde dat gastvrijheid voor de verzameling in het onder zijn beheer staande gebouw werd verleend en die eerst als conservator deel uit maakte van het bestuur en van 1928 tot 1932 het voorzitterschap bekleedde.
De Regeering heeft o.a. zijn verdiensten erkend door hem te benoemen tot ridder in de orde van den Nederlandschen Leeuw; bij zijn afscheid als rijksarchivaris werd hij commandeur in de orde van Oranje-Nassau. (Red. K. H. A.) **(Vorig bericht 634 E.)**

B. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Tijdelijke opcenten op de invoerrechten in Ned. Oost-Indië 1936.**
Ingediend is een wetsontwerp tot bestendiging voor het jaar 1936 van de tijdelijke opcenten op de invoerrechten in Ned.-Indië. De indiening van dit wetsontwerp wordt noodzakelijk geacht in verband met den financieelen toestand van Nederlandsch-Indië.
(N. Rott. C.) **(Vor. ber. 1540 D.; Tw. Kamer 2014 D.)**

C. **TURKIJE. — Bevolking. —**
Uit de volkstelling, die op 21 Oct. '35 is gehouden, blijkt, dat Turkije 16.188.000 inwoners heeft.
(Akcham) **(Vorig bericht 1079 D.)**

D. **BOLIVIA. — Conflict met Paraguay. —**
De president van Bolivia heeft de eenige dagen geleden op de vredesconferentie te Buenos Aires gedane voorstellen verworpen.
Speciaal het voorstel om wijziging te brengen in de grenslijn tusschen Bahia Negra en Dorbigny heeft hij onaanvaardbaar genoemd. Bolivia staat er op, dat eerst de kwestie der krijgsgevangenen wordt geregeld. (A. N. P.) **(Vorig bericht 1843 A.)**

E. **ENGELAND. — Winston Churchill over de Duitsche herbewapening. —**
Op 24 Oct. '35 zijn in het lagerhuis de debatten over de buitenlandsche politiek hervat.
Winston Churchill vestigde de aandacht op de Duitsche herbewapening. Geheel Duitschland is thans één legerkamp, de geheele industrie is gemobiliseerd voor den oorlog op een wijze, zooals de Britsche industrie niet gemobiliseerd was in 1915.
Talrijke onderzeeërs maken reeds manoeuvres in de Oostzee en de aanmaak van geschut, mitrailleurs en gifgas wordt in snel tempo voortgezet.
De Duitsche luchtvaart ontwikkelt zich buitengewoon snel en wij — aldus Churchill — hebben geen kans in de naaste toekomst onze luchtvaart hieraan gelijk te maken. Spr. noemde het ongelooflijke cijfer van acht millioen pond sterling, dat Duitschland dit jaar aan zijn bewapening zou hebben uitgegeven voor directe en indirecte voorbereiding.
De Duitsche herbewapening is niet tegen Engeland gericht, zeide Churchill, maar wij kunnen niet riskeeren, dat het nationaal-socialisme in zijn huidigen vorm van wreedheid en onverdraagzaamheid met zijn wapengekletter Europa overheerscht. Spr. ziet in deze herbewapening een groot probleem, dat hem ernstige ongerustheid baart.
De Italiaansch—Abessynische oorlog is van minder belang dan de herbewapening van Duitschland.
Churchill is van meening, dat Mussolini niet zou zijn overgegaan tot het Abessynische avontuur, indien Frankrijk niet ernstig in beslag werd genomen door Duitschland.
Tenslotte zeide spr. nog, dat het te danken is aan het feit, dat men weet, dat de Volkenbond steunt op de Britsche vloot, dat de bond zulk een realiteit is geworden. Churchill achtte het derhalve noodzakelijk, dat Engeland maatregelen neemt, om zeker en duurzaam meester te blijven in de Middellandsche Zee. (Daily Telegraph)
(V. b. Churchill 1592 B.; Duitsche Bewap. 1809 H.)

F. **NATUURKUNDE. — Lorentz-medaille voor prof. Debije. —**
In een bijzondere openbare vergadering van de Kon. Akad. v. Wetenschappen, werd op 26 Oct. '35 de Lorentz-medaille uitgereikt aan prof. dr. P. J. W. Debije, met een toespraak, gehouden door prof. dr. H. A. Kramers.
Prof. Debije, vroeger hoogleeraar te Utrecht, thans te Leipzig, heeft zich op natuurkundig gebied o.a. verdienstelijk gemaakt door zijn interferentie-proeven, op het gebied der Röntgenstralen en van de di-electrische polarisatie, terwijl wat vroegere onderzoekingen van den hoogleeraar betreft, zijn naam verbonden is aan de wet der soortelijke warmte.
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht 1876 D.)**

29 OCTOBER 1935

G. **ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — De „Prawda" over de Engelsch-Fransche onderhandelingen. —**
De „Prawda" schrijft, dat de Engelsch-Fransche onderhandelingen een verder strekkende bedoeling hebben dan slechts een tijdelijk accoord in verband met het Oost-Afrikaansche conflict te zijn. Volgens het blad wordt er naar gestreefd, de voorwaarden voor een duurzame samenwerking tusschen Frankrijk en Engeland uit te werken. Dat de besprekingen tusschen Parijs en Londen parallel loopen met de onderhandelingen over een compromis ten koste van Abessynië, aldus de „Prawda" bewijst slechts, dat er een onmiddellijk verband bestaat tusschen de mogelijkheid van overeenstemming tusschen Frankrijk en Engeland en den afloop van het conflict in Oost-Afrika. Minste voorwaarde voor een Engelsch-Fransch accoord en voor een compromis tusschen Engeland en Italië is een „kleine" verschuiving van de grenzen van Abessynië, dat bij al deze besprekingen slechts dienst doet als pasmunt. Het blad komt tot de slotsom, dat de gang van zaken, zooals die thans is, een typisch voorbeeld is van internationale imperialistische politiek. (Prawda) **(2019 A.)**

H. **ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — Recapitulatie van 22—28 October 1935. —**
Rede van Sir Samuel Hoare 22 Oct. 2019 A. — Mobilisatie van het Abessynische leger 23 Oct. 2019 A. — Duitschland 23 Oct. 2019 A. — Libye (A, B, 8, 9) 24 Oct. 2019 A. — Voorloopige diplomatieke besprekingen tusschen Londen en Rome 24 Oct. 2019 A. — Vijf punten van Italië 25 Oct. 2019 A. — Graaf Vinci verlaat Abessynië 26 Oct 2019 A. — Mussolini's proclamatie 27-28 Oct. 2019 A. — Ver. Staten en Volkenbond 27-28 Oct. 2019 A. (Red. K. H. A.) **(2020 G.)**

A. **ZWITSERLAND. — Verkiezingen voor den Nationalen Raad. —**
Behoudens wijzigingen, die bij de narekening nog noodzakelijk mochten blijken zal de uit 187 leden bestaande Kamer voor de eerstvolgende vier jaren de volgende samenstelling hebben:
Sociaal-demokraten 50 (vroeger 49);
Vrijzinnigen 48 (vroeger 52);
Katholieken 42 (vroeger 44);
Boerenpartij 21 (vroeger 29);
Jongboeren 4 (vroeger 1);
Onafhankelijke lijst Duttweiler 7 (vroeger 0);
Liberalen 6 (evenals vroeger);
Sociaal politieke partij 3 (vroeger 2);
Communisten 2 (vroeger 3);
Evangelische volkspartij 1 (vroeger 1);
Nationaal front 1 (vroeger 0);
Partijloozen 2 (vroeger 0).
De drie partijen, uit wier midden de Zwitsersche regeering gevormd is, namelijk de vrijzinnigen, de katholieken en de boerenpartij, hebben nog steeds een groote parlementaire meerderheid.
(Neue Zürcher Zeitung)
(Vor. ber. Parlement 1602 D.; Verkiezingen 1757 I.)

B. **BELGIE. — Verruiming van den invoer, speciaal voor landbouwproducten. —**
Na afloop van de op 25 Oct. '35 gehouden vergadering van den Belgischen kabinetsraad zijn aan de pers mededeelingen verstrekt over de vrij sterke stijging van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen n.l. met 14 punten in vergelijking met de vorige maand. Het vorige jaar October bedroeg het indexcijfer 664 of 3% minder.
Deze stijging is aan verschillende oorzaken te wijten. Ten eerste de seizoensstijging van de prijzen van producten als eieren b.v., die gedurende de maand October 15 centimes opgeslagen zijn en die met 3 punten in de stijging van het indexcijfer voorkomen. Nog sterker is de invloed geweest van de stijging van den prijs van varkensvleesch op de wereldmarkt (spek, reuzel, ossenvet), die een stijging van 7 punten van het indexcijfer vertegenwoordigt. De prijs van brood is met 10 centimes gestegen ten gevolge van de verhooging van den graanprijs op de wereldmarkt, wat voor 0,7% het indexcijfer beïnvloedt. De stijging van zekere prijzen gaat gepaard met een algemeene prijsstijging in de wereld.
Uit deze cijfers blijkt, dat het indexcijfer slechts met 3 punten gestegen is ten gevolge van de prijsstijging van andere dan de genoemde producten. Van 54 artikelen, die voor de berekening van het indexcijfer dienst doen, zijn er 24 gelijk gebleven in prijs of zelfs gedaald, zoodat van een algemeene prijsverhooging geen sprake is.
Verder werd medegedeeld, dat de invoer van sommige landbouwproducten verruimd werd. De invoer-contingenten voor eieren zijn tijdelijk opgeheven. De vergunningen voor den invoer van varkensvleesch, reuzel en gezouten vleesch worden uitgebreid. Zij zullen worden verleend aan ieder, die voor 31 December '35 deze producten wil invoeren, mits een schriftelijke aanvrage daaromtrent is ingediend. De garantie per K.G. wordt van één frank tot 50 centimes verlaagd. De boter is in prijs gestegen ten gevolge van de verhooging van de prijzen op de buitenlandsche markten van naburige landen en op de binnenlandsche markt. Om het gebruik van contingenten van buitenlandsche boter te vergemakkelijken, zullen voorloopig invoervergunningen verleend worden voor 500 K.G. aan alle in België gevestigde personen, die schriftelijk een aanvrage hiervoor indienen. Van 1 November tot 31 December af is het speciale invoerrecht op boter tot 4.50 frank per K.G. verlaagd.
De regeering tracht verder de stijging der levensduurte te beperken door maatregelen ten aanzien van verschillende nijverheidsproducten, van den handel in levensmiddelen, het verwerken van levensmiddelen en de prijzen gemaakt door tusschenpersonen als molenaars, brouwers, margarinefabrikanten, vleeschverkoopers enz. De prijzen van runderen zijn de laatste weken geleidelijk gedaald. Verder worden tijdelijke wijzigingen overwogen op enkele douane-rechten, zooals opheffing van invoerrechten op paardenvleesch en andere voedingsartikelen. Het is ook niet uitgesloten, dat de rechten op het slachten van varkens zullen worden opgeheven. (Handelsblad van Antwerpen)
(Vorig bericht 1477 D.)

C. **NEDERLAND. — Crisis-instellingen. - Benoeming en ontslag. —**
De rechtsvorm van verschillende crisis-instellingen maakte het tot dusver mogelijk, dat er bij zulke crisis-instellingen personen aangesteld of ontslagen werden, zonder dat de minister, die in laatste instantie verantwoordelijk is voor het crisisbeleid en die in geval van ontslag herhaaldelijk personen bij zich kreeg, die zich op hem kwamen beroepen, er directe zeggenschap over had. Hij had alleen de bevoegdheid benoemingen of ontslagen te bekrachtigen dan wel ongedaan te maken, kon echter niet zelf de personen, die hij daarvoor in aanmerking achtte te komen, aanstellen of ontslaan.
De nieuwe minister van landbouw en visscherij dr. Deckers, heeft hierin sedert kort verandering gebracht en bepaald, dat elk geval van benoeming of ontslag voortaan door hemzelf zal worden beslist.
(N. R. C.) **(Vor. ber. Crisis-Organisaties 1909 I.)**

D. **TOONEEL. — Jubileum van Mevrouw Mien van Kerckhoven-Kling. —**
Op 23 October werd Mevr. Mien van Kerckhoven-Kling ter gelegenheid van haar 25-jarig tooneeljubileum in de Stadsschouwburg te Amsterdam op hartelijke wijze gehuldigd. (Red. K. H. A.)
(Vorig bericht Tooneel 1716 F.)

E. **HAITI. — Overstroomingsramp. —**
Het Zuiden en Zuid-Westen van Haïti, en wel speciaal de districten Jeremie en Jachel, zijn volgens te Port-au-Prince ontvangen berichten door een ontzaglijke overstrooming geteisterd.
Men vreest, dat minstens 2000 personen bij de ramp het leven hebben verloren. (Agence Belga)

F. **CHINA. — Sterke koersdaling van den Shanghai-Dollar. —**
Nadat in de laatste dagen reeds een geleidelijke koersdaling van den Shanghai-dollar was ingetreden, stortte de koers 24 October op sensationeele wijze in. Op de wisselmarkt heerschte ten gevolge van speculatieve manipulaties een paniekstemming. De speculanten vroegen groote bedragen aan goudvaluta's. Er waren echter niet veel verkoopers.
Tot nog toe hebben de voor rekening van de regeering opereerende banken den dollar gesteund, maar 24 October kon de situatie niet meer worden beheerscht.
De dollar noteerde 1 sh. 4 d. Daarna liep de koers van den Shanghai-dollar ten gevolge van winstnemingen weer iets op. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vorig bericht Econ. Crisis 1696 H.)

G. **FILMKUNST. — Officieele opening van Barnstijn's Filmstad. —**
Op 12 October werd Loet. C. Barnstijn's Filmstudio bij Den Haag officieel geopend door Z.E. Minister Dr. Ir. H. C. J. H. Gelissen, in tegenwoordigheid van een groot aantal autoriteiten. (Red. K. H. A.)
(Vorig bericht 1668 K.)

H. **BOLIVIA. — Conflict met Paraguay. —**
De vredesconferentie te Buenos Aires heeft in plechtigen vorm een officieele mededeeling uitgevaardigd, volgens welke de oorlogstoestand tusschen Bolivia en Paraguay als geëindigd moet worden beschouwd.
De vredesconferentie heeft verder verklaard, dat, nu het militaire conflict is bijgelegd, de conferentie zal voortduren om de eigenlijke geschilpunten tusschen Bolivia en Paraguay te onderzoeken. (A. N. P.)
(Vorig bericht 2020 D.)

I. **DUITSCHLAND. — Wet op de Staatsbanken. —**
De door de rijksregeering aangenomen wet op de Staatsbanken komt hoofdzakelijk hierop neer, dat de minister van Economische Zaken van het rijk het toezicht over staatsbanken aan zich kan trekken.
Maakt hij van deze bevoegdheid gebruik, dan gaan op hem over de rechten, die volgens de tot nu toe geldende landrechtelijke bepalingen toekomen aan de hoogste toezichthoudende instantie en de anderszins tot medewerking aangewezen landsautoriteiten.
De uitoefening van deze rechten betreffende de staatsbank en haar beambten en de vervulling der hieraan verbonden plichten kan de rijksminister van Economische Zaken overdragen aan de tot nu toe bevoegde autoriteiten of aan andere instanties. Over een volgens wet of statuten geoorloofd bezwaar beslist de minister. (Berl. Tageblatt)
(Vor. ber. Wet op Bank- en Credietwezen 1604 C.)

30 OCTOBER 1935

A. NEDERLAND. — Jeugdwerkloosheid. —
In verband met de bespreking, welke de vorige week onder leiding van minister Slingenberg met vertegenwoordigers der provinciale besturen omtrent de mogelijkheid van ontplooiing eener nieuwe actie tot opneming van werklooze jongelieden in het bedrijfsleven is gehouden, werd er op gewezen, dat er in Nederland naar schatting 160.000 werkloozen zijn van veertien tot vier-en-twintig jaar.
De plaatselijke comités nu zullen trachten de jonge werkloozen in bedrijven geplaatst te krijgen, maar zoodanig, dat vast sta dat zij geen arbeid zullen verrichten welke anders toch gedaan zou moeten worden, maar waarvoor dan arbeiders tegen het gewone loon zouden worden aangesteld. Ook moet vaststaan, dat niet door de aanstelling van jonge werkloozen anderen werkloos worden. (A. N. P.) **(1831 B.)**

B. S.D.A.P. en N.V.V. — Plan van den Arbeid. —
Op 26 Oct. '35 is te Utrecht het „Plan-Congres" van S.D.A.P. en N.V.V. begonnen ter behandeling van het door deze beide organisaties ontworpen „Plan van den Arbeid", het samenstellen van economische maatregelen, waardoor S.D.A.P. en N.V.V. meenen te kunnen bijdragen tot herstel van het economische leven van Nederland en verhooging van het algemeene welvaartspeil, o.a. door ordening van de productie, waardoor men o.m. hoopt in de toekomst conjunctuurschommelingen zooveel mogelijk te kunnen temperen.
De heer W. Drees, lid der Tweede Kamer, sprak over „Crisispolitiek en industrialisatie" waaraan wij ontleenen, dat in het rapport een driejarenplan bepleit wordt, dat in het geheel 600 millioen gulden zou vragen.
Gedurende de uitvoering daarvan zouden de begrootingen van Rijk en gemeenten ontlast worden, naar berekend is, met ongeveer 44 millioen per jaar, door vermindering van den werkloozensteun, hooger opbrengst van belastingen enz.
Berekend is verder, dat uitvoering van dit plan zou leiden tot het te werk stellen van 50.000 arbeiders op de werken en van 20.000 in de binnenlandsche industrie door opdrachten ten behoeve van de werken, terwijl de toenemende vraag naar verbruiksartikelen als gevolg van de koopkrachtverhooging nogmaals 50.000 arbeiders werk zou geven. Verlenging van den leerplicht zou 30.000 jongeren van de arbeidsmarkt houden; door invoering van de 40-urenweek met gedeeltelijke looncompensatie in bepaalde bedrijven, zouden volgens een rapport van den Hoogen Raad van Arbeid, 37.000 arbeiders werk kunnen vinden. Worden daaraan vervroegde pensionneering in bepaalde gevallen en enkele kleinere maatregelen toegevoegd, dan zouden in totaal 200.000 arbeiders in het productie-proces kunnen worden opgenomen.
Vele sprekers voerden het woord w.o. de heeren E. Kupers, Ir. H. Vos, dr. ir. Th. van der Waerden, W. van der Sluis, H. J. van Braambeek, Koos Vorrink en Ir. Albarda. (Het Volk)
(Vorig bericht 2018 A.)

C. UTRECHT. — Laboratorium voor physiologische chemie geopend. —
Bij de opening van het laboratorium voor physiologische chemie van de rijksuniversiteit te Utrecht op 25 Oct. '35, welke geschiedde in tegenwoordigheid van H. K. H. Prinses Juliana, heeft prof. dr. W. E. Ringer een rede gehouden, waarin hij de geschiedenis der physiologische chemie en van het laboratorium naging. (Vaderland)

D. FILMKUNST. — Opening van het City-theater te Amsterdam. —
Op 29 Oct. '35 werd te Amsterdam het City-theater feestelijk geopend. De zaken aan het Leidsche Plein en Kleine Gartmanplantsoen hadden bijzondere etalages gemaakt, terwijl verlichting en gekleurde fonteinen een feestelijk aanzien aan het Plein gaven. Het City-theater is met ruim 1800 zitplaatsen het grootste van Nederland. Het werd gebouwd onder leiding van den architect Jan Wils, in samenwerking met O. Rosendahl en heeft rond anderhalf millioen gekost.
(Red. K. H. A.)

E. LUCHTVAART. — Nederl. Instituut voor Zweefvliegen. —
De 4 Oct. '35 in de dagbladen gedane mededeelingen over de in oprichting zijnde N.V. Nederlandsch Instituut voor Zweefvliegen, zullen ook buiten de zweefvluchtbeweging met vreugde zijn begroet.
Voor onze geheele luchtvaart is ze een feit van beteekenis. Sedert bij herhaling aangetoond is, dat de geoefende zweefvlieger zich vlugger en daardoor goedkooper de edele kunst van het motorvliegen kan eigen maken, en een grondige kennis der luchtbewegingen later ook voor den motorvlieger van belang is, hebben ook de leiders der motorluchtvaart van hun belangstelling in het zweefvliegen blijk gegeven, belangstelling, die in de samenstelling van den Raad van Bestuur van het Instituut voor Zweefvliegen wel heel duidelijk tot uiting is gekomen.
(Het Vliegveld)
(Vor. ber. Nederl. School voor Zweefvliegers 1808 B.)

F. POLEN. — Volmacht voor den president. —
Dadelijk na de opening der zitting van den Landdag op 24 Oct. '35 nam de premier het woord, om de wet, waarbij uitgebreide volmachten aan den president worden gegeven, waardoor deze economische en financieele wetten bij decreet kan afkondigen, te motiveeren.
De duur van de volmacht wordt voorloopig beperkt tot Januari 1936. De premier verklaarde, dat hij zijn geheele regeeringsprogram zal uiteenzetten bij de indiening van de begrooting in November en dat hij zich thans zou beperken tot motiveering van de volmachtswet. Hij deed een krachtig beroep op Kamer en volk, om in vertrouwen met de regeering samen te werken en haar te steunen bij haar pogingen de brandende economische kwesties te regelen.
Op 26 Oct. '35 is de volmachten-wet met groote meerderheid van stemmen aangenomen.
(Polska Agencia Telegraficzna)
(Vor. ber. Econ. Toestand 1705 G.)

G. NEDERLAND. — De zomerpostzegels. —
Blijkens de voorloopige cijfers zijn van de zomerpostzegels de volgende aantallen verkocht:

Frankeerwaarde	Verkoopprijs	Aantal
1½ cent	3 cent	743,788
5 cent	8 cent	636,622
6 cent	10 cent	1,076,356
12½ cent	16 cent	396,050

De bruto-opbrengst boven de frankeerwaarde bedraagt ongeveer ƒ 87,000. (Telegraaf)

H. NEDERLAND. — Werkloosheid toegenomen. —
Bij 1062 organen der openbare arbeidsbemiddeling stonden op 12 Oct. '35 in totaal 385.397 werkzoekenden ingeschreven. Van dezen waren 367.074 werkloos, o.w. 350.064 mannen. Op 28 Sept. 1935 bedroeg het totale aantal ingeschrevenen bij een ongeveer gelijk aantal organen 380.014, o.w. 360.743 werkloozen.
Het aantal der bij de organen der openbare arbeidsbemiddeling ingeschreven werkzoekenden is sedert 28 September 1935 gestegen met 5383, het aantal werkloozen daaronder met 6331. (N. Rott. Crt.)
(Vorig bericht 1937 D.)

I. SPANJE. — Kabinet Chapaprieta gereconstrueerd. - Speelbank-Affaire. —
Tengevolge van de speelbank-affaire (Straperlo), waarbij, naar verluidt, een aantal hooge ambtenaren beschuldigd wordt steekpenningen te hebben aangenomen tot het verleenen der speelvergunning, is het Kabinet afgetreden.
De president van de Spaansche republiek Alcalá Zamora heeft de ministerlijst van den met de vorming van een nieuw kabinet belasten premier en minister van Financiën, Chapaprieta, goedgekeurd. De nieuwe Spaansche regeering ziet er thans als volgt uit:
Premier: Chapaprieta (onafhankelijk),
Buitenlandsche Zaken: Martinez de Velasco (agrariër),
Justitie en Arbeid: Salmon (katholieke volkspartij),
Oorlog: Gil Robles (katholieke volkspartij),
Marine: Rahola (Catalaansche Liga),
Financiën: Chapaprieta (onafhankelijk),
Binnenlandschen Zaken: Pablo Blanco (radicaal),
Onderwijs: Bardaji (radicaal),
Openbare Werken en Verkeer: Lucia (katholieke volkspartij),
Landbouw, Handel en Industrie: Usabiaga (radicaal).
De nieuwe regeering verschilt slechts onbelangrijk van de voorgaande. Het aantal vertegenwoordigers van de drie regeeringspartijen is gelijk gebleven, t.w. drie radicalen, drie katholieken, 1 agrariër, 1 onafhankelijke en 1 lid van de Catalaansche Liga. De door de Speelbank-affaire gecompromitteerde radicale ministers Lerroux en Rocha zijn vervangen door twee leden der zelfde partij. De plaats van den minister van Buitenlandsche Zaken, Lerroux, is ingenomen door Martinez de Velasco, tot

dusver leider der agrariërs en minister van Landbouw, Handel en Industrie, en de plaats van Velasco is bezet door den radicaal Usabiaga. De minister van Onderwijs is vervangen door den president der parlementaire commissie van Financiën.
Volgens het rapport der parlementaire commissie, welke belast was met het onderzoek naar het speelbank-schandaal, zijn de volgende personen er bij betrokken en zullen zij dientengevolge uit hun functies worden verwijderd:
José Valdivia, tot Juli van dit jaar directeur-generaal der recherche; Raphael Salazar Alonso, gewezen minister van Binnenlandsche Zaken en thans burgemeester van Madrid; Eduardo Benzocano, gewezen onderstaatssecretaris van Binnenlandsche Zaken; Sigfrido Blasco Ibanez, zoon van een schrijver en radicaal afgevaardigde voor Valencia; Aurelio Lerroux, neef van den oud-premier en regeerings-gedelegeerde bij de telefoonmaatschappij, Miguel Galante, regeerings-gedelegeerde bij een spoorwegmaatschappij en ten slotte Juan Pichypons, president der Generaliteit en gouverneur-generaal van Catalonië. Al deze personen zijn lid der radicale partij. (El Debate)

(Vorig bericht 1991 C.)

31 OCTOBER 1935

A. FRANKRIJK. — 200 decreten goedgekeurd. —

Tijdens de zitting van het kabinet op 29 Oct. '35 zijn 200 decreten goedgekeurd.
De decreten vormen het resultaat der werkzaamheden van diverse departementale commissies, die in den loop der laatste maanden de mogelijkheden op het gebied van een vereenvoudiging en vervolmaking van het bestuursapparaat hebben onderzocht, met het doel zoodoende bezuinigingen en een deugdelijker functionneering der bestuursinstanties te bereiken. Het meerendeel der decreten heeft derhalve op detailkwesties betrekking.
Niettemin moet aan sommige der decreten bijzondere beteekenis worden gehecht, met name aan die welke betrekking hebben op de bescherming der spaarders, de organisatie der sociale verzekeringen, de reorganisatie van het ministerie van Handel, het tarwestatuut en de reorganisatie van de tarwemarkt.
De kabinetsraad heeft voorts besloten in 150 à 160 gemeenten in de departementen Seine-et-Oise en Seine-et-Marne een staatspolitiek in het leven te roepen.
De financieele Kamercommissie heeft zich heden beziggehouden met de amendementen, welke door de afgevaardigden van links op diverse decreten zijn voorgesteld. Deze amendementen beoogen, van de in te voeren heffingen alle sociale groepen vrij te stellen, wier inkomsten reeds sterk zijn verminderd of wier rechten zijn aangetast, zooals dit bij de oudstrijders het geval is. Het nadeel, dat voor de schatkist van deze vrijstellingen het gevolg is, willen de voorstellers o.m. compenseeren door een heffing op de groote inkomens en de groote nalatenschappen. (Le Figaro) **(Vorig bericht blz. 2019 E.)**

B. ITALIE. — Export. —

Wij geven hieronder een staatje van den Italiaanschen export naar 12 der voornaamste landen (in millioen lires)

	1933	1934	1e helft 1934	1e helft 1935
Sovjet-Rusland . .	124,9	124,0	63,4	27,2
Duitschland . . .	727,8	833,1	369,2	408,1
Engeland	681,5	530,6	277,6	226,2
Frankrijk	458,1	352,2	180,5	159,6
Zwitserland . . .	482,7	440,1	236,6	179,2
Oostenrijk	131,9	122,9	70,4	70,5
Tsjecho-Slowakije .	92,8	87,1	48,5	36,7
Joego-Slavië . . .	124,4	140,2	70,7	60,5
Ver. Staten	517,7	387,4	201,5	162,8
Canada	24,7	21,6	10,1	10,2
Argentinië	383,2	216,2	114,4	85,6
Br.-Indië en Ceylon .	113,8	119,3	45,4	33,4
Andere landen . . .	2116,1	1850,7	965,6	969,6
Totaal	5979,6	5225,4	2653,9	2429,6

(The Economist) **(Vorig bericht blz. 1995 D.)**

C. OOSTENRIJK. — Mandaat van bondspresident Miklas voorloopig verlengd. —

In officieele kringen te Weenen wordt verklaard, dat geen wijziging zal komen in de bezetting van de functie van Staatshoofd in Oostenrijk, zoolang de corporatieve Grondwet van 1934 niet ten uitvoer is gelegd, hetgeen nog geruimen tijd in beslag zal nemen. Intusschen is het mandaat van bondspresident Miklas, die in 1931 voor 4 jaar werd herkozen, uit officieel oogpunt automatisch voor onbepaalden tijd verlengd. (Reichspost) **(Vor. ber. President 80 D.)**

D. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Wijziging van de drankwet. —

Ingediend is een wetsontwerp tot wijziging van de drankwet, welke beoogt, eenige wijzigingen aan te brengen, die, zonder schade voor de werking van de wet, eenigermate tegemoet kunnen komen aan de moeilijkheden welke de vergunning- en verlofbedrijven in dezen tijd ondervinden.
Wijziging wordt gebracht in den eisch, dat het bedrijf moet worden uitgeoefend op naam en voor rekening van de vergunnings- of verlofhouders. De practijk heeft tot dusverre geleerd, dat de bestaande bepaling veelvoudig wordt ontdoken, met behulp van schijn-contracten. (Vaderland)

(Vor. ber. Drankwet 1702 C.; Tw. Kamer 2020 B.)

E. NEDERLAND. — Onderwijs. - Openbare les van dr. J. C. van Leeuwen over „Octrooirecht en handelsbelemmeringen". —

Dr. J. C. van Leeuwen, toegelaten als privaat-docent in het recht van den industrieelen eigendom aan de Nederlandsche Handels-Hoogeschool te Rotterdam, heeft op 24 Oct. '35 zijn colleges aangevangen met een openbare les over „Octrooirecht en handelsbelemmeringen". Wij citeeren hieruit het volgende:
Reeds van oudsher heeft er verband bestaan tusschen de opvattingen, die aan de handelspolitiek ten grondslag lagen en de overwegingen, die tot octrooiverleening aanleiding gaven.
Van groot belang, ook voor het hedendaagsche octrooirecht, zijn echter de pogingen om door middel van octrooiverleening de nationale nijverheid te bevorderen. In vroeger eeuwen toen van een recht op octrooi nog geen sprake was, gaf het nut, dat naar het oordeel van de overheid voor handel en industrie uit de toepassing van een nieuwen vorm van nijverheid zou voortvloeien, bij de octrooiverleening den doorslag. Dientengevolge werden monopolies verleend voor zaken, die volgens de tegenwoordige opvattingen volstrekt niet als uitvinding kunnen worden beschouwd.
Naarmate de verkeersmoeilijkheden en andere belemmeringen geringer werden, ondergingen ook de belangen, die bij een octrooiverleening betrokken waren, een verandering.
Wordt de productie in alle landen achterwege gelaten, dan bestaat ook tegenwoordig de zekerheid, dat aan de gemeenschap de vruchten van de uitvinding zullen ontgaan en is er evengoed als vroeger aanleiding om het octrooi vervallen te verklaren, wanneer deze toestand op andere wijze niet kan worden veranderd.
Ondanks de bezwaren, die zooeven tegen het doen vervallen van een octrooi op grond van niet-uitoefening in het binnenland werden vermeld, bezwaren, die ook in de literatuur herhaaldelijk naar voren zijn gebracht, bepaalt artikel 50 van de Nederlandsche Octrooiwet, dat het octrooi door den Octrooiraad kan worden ingetrokken, „indien, na verloop van vijf jaren na de dagteekening van het octrooi, de octrooihouder niet binnen het Koninkrijk in werking heeft een inrichting van nijverheid te goeder trouw en in voldoende mate dienende tot vervaardiging van het voortbrengsel of tot toepassing van de werkwijze of verbetering, waarvoor octrooi is verleend".
Aangezien verwacht mag worden, dat de Octrooiraad in geen geval de buitenlandsche industrie boven de inheemsche zal bevoordeelen, zijn in dit artikel voor de nationale industrie ruimschoots voldoende veiligheidsmaatregelen getroffen. Voor den in het buitenland gevestigden octrooihouder is dit zeer zeker niet het geval.
Gedurende drie jaren is de octrooihouder volslagen heer en meester over het door hem verkregen octrooi. De bedoeling van den wetgever is geweest om zoodoende den octrooihouder gelegenheid te geven zich een juist denkbeeld te vormen over de commercieele mogelijkheden, die de exploitatie van zijn octrooi biedt en voor de voorbereiding van deze exploitatie, door middel van het bijeenbrengen van kapitaal, het zoeken van een gegadigde voor een licentie of op andere wijze,
(Red. K. H. A.)

(Vor. ber. Ambtsaanv. in het Onderwijs 2015 A.)

F. NEDERLAND. — Vergadering van den R.K. Boeren- en Tuindersbond. —

In het Jaarbeursgebouw te Utrecht is op 28 Oct. '35 de algemeene vergadering gehouden van den Katholieken Nederlandschen Boeren- en Tuindersbond onder leiding van den heer J. Th. Verheggen.
Deze heette de aanwezigen welkom en besprak vervolgens de hulp, die de overheid aan de land- en tuinbouwbedrijven verleent; deze bestaat zoo niet uitsluitend dan toch nagenoeg geheel uit het aanbrengen van eenige correcties op de prijzen onzer land- en tuinbouwproducten. Het staat echter wel vast, dat het op den duur niet mogelijk zal zijn, de prijzen dezer producten op zóódanig peil te brengen, resp. te houden, dat

het land- en tuinbouwbedrijf weer loonend zal zijn. Immers, de koopkracht van het Ned. volk brokkelt met den dag meer af. Wil men de gaping tusschen kosten en prijzen uit de wereld helpen, dan zou men niet alleen de prijzen omhoog, maar vooral de kosten omlaag moeten brengen. Tot dusverre is deze laatste zijde van het vraagstuk der rentabiliteit nog niet voldoende aangegrepen. Aan de verlaging van de productiekosten, vooral door middel van vermindering der vele lasten, zal de regeering nu eens ernstig moeten werken. Doet zij dit niet, dan zal het bedrijfsleven nimmer het niveau bereiken, waarop weer van eenige rentabiliteit gesproken kan worden, dan zullen de ondernemingen een voor een bezwijken.
Indien de regeering niet met alle geoorloofde middelen een „consequente deflatie" nastreeft, dan zal zij niet alleen het door haar zoo gevreesde gevaar voor devaluatie niet afweren, maar dan zal Nederland zeker vallen in den afgrond van inflatie. En de ellende, die daaruit voortvloeit, is zóó groot, dat wij daar liever maar niet aan denken.
De vergadering ging vervolgens over tot de behandeling van een aantal economische vraagstukken, welke ingeleid werden door de heeren ir. G. J. Heijmeijer uit Klundert, dr. ir. W. J. Droesem uit Roermond en H. Ruyter uit Arnhem.
(N. v. h. Noorden)

1 NOVEMBER 1935

A. NEDERLAND. — Ir. J. P. van Vlissingen, Directeur-Generaal van den Rijks-waterstaat. —
Naar wij vernemen, zal ir. J. P. van Vlissingen met ingang van 1 December '35 worden benoemd tot directeur-generaal van den Rijks-waterstaat, als opvolger van dr. ir. J. A. Ringer, die benoemd is tot lid van den Raad van Beheer der Ned. Indische Spoorweg-Maatschappij.
De heer Van Vlissingen is thans hoofdingenieur-dir. van den Rijks-waterstaat en werkzaam aan het bureau van den directeur-generaal als hoofd van de afdeeling Nieuwe Wegen.
Geboren 2 Februari 1875 te Amsterdam, verkreeg de heer Van Vlissingen na de H.B.S. te Haarlem en de toenmalige Polytechnische School te Delft te hebben doorloopen, in 1895 het diploma van civiel ingenieur. In hetzelfde jaar werd hij benoemd tot adspirant-ingenieur van den Rijks-waterstaat. Ir. Van Vlissingen doorliep de verschillende rangen en werd in 1919 benoemd tot hoofd-ingenieur-directeur.
(N. R. Crt.) **(Vor. ber. Rijks-waterstaat 1779 B.)**

B. ACUTE APPENDICITIS. — Verminderde sterfte.
Zoowel te Groningen als te Utrecht kan een verminderde sterfte aan appendicitis worden vastgesteld.
Maar terwijl te Groningen dit verschijnsel op rekening wordt gesteld van het toepassen eener bepaalde operatie-techniek, beschouwt men te Utrecht als oorzaak ervan een relatieve vermindering van het aantal gevallen van algemeene buikvliesontsteking en een geringere sterfte aan deze complicatie, die weer haar oorzaak vindt in het kortere tijdsverloop tusschen het begin der ziekte en de opneming van den patiënt in de kliniek. (Ned. Tijdschr. v. Geneesk.)

C. PALESTINA. — Joden en Arabieren. - De handelspolitiek. —
De nationale tegenstelling in Palestina wordt op dit oogenblik verscherpt door een strijd om de handelspolitiek. Tot voor kort was Palestina het eenige land in de wereld, buiten Rusland, waar men geen crisis kende, althans niet in de industrie. De vestiging van tal van nieuwe immigranten bracht steeds veel werk mee; huizen moesten worden gebouwd, wegen aangelegd, distributiebedrijven georganiseerd, enz. enz. Ook de inrichting van een zich zeer snel ontwikkelend staatsapparaat kan heel wat werkkrachten opnemen; niet alleen in de departementen maar ook in het telefoonbedrijf, de posterijen, enz. De Arabieren profiteeren mee van die welvaart. Menige Arabische groote, die felle oppositie voert tegen de „Joodsche indringers" zooals zij graag zeggen, heeft b.v. zijn grondbezit tegen zeer hoogen prijs aan de Joden verkocht.
Thans echter dreigt een reëele tegenstelling van belangen te komen. Er heeft zich namelijk in Palestina in enkele jaren een vrij belangrijke industrie ontwikkeld, waarbij de textiel, zooals in alle nieuwe landen, natuurlijk een belangrijke rol speelde. De Joodsche emigratie uit Duitschland heeft die ontwikkeling nog versneld. Kleine ondernemers vertrokken naar Palestina en hadden daar ook, op grond van de Duitsch-Palestijnsche overeenkomst betreffende kapitaaluitvoer, hun machines laten overkomen. Aanvankelijk ging het zeer goed: de Arabieren bleken goede afnemers te zijn. Er is nu echter een kink in den kabel gekomen. Vooral voor wat betreft de kunstzijden stoffen en de kousen, bieden de Japanners en voor betere soorten de Tsjechen, goederen aan tegen veel lagere prijzen, dan de Joodsche industrie vraagt. Hier en daar heeft reeds een kleinere fabriek moeten sluiten. Men wil nu een beschermend tarief krijgen. De kwestie is reeds besproken in de mandaatscommissie van den Volkenbond. Van Arabische zijde wordt er echter krachtig geprotesteerd tegen iedere poging om de Arabieren te dwingen de producten der Joodsche industrie te koopen en daarvoor meer te betalen dan den laagsten wereldmarktprijs.
De gewone tegenstelling tusschen producent en consument wordt hier gecompliceerd door een nationale tegenstelling en niet, zooals in menig koloniaal gebied door een nationale tegenstelling tusschen het moederland en de kolonie, die zelf wil gaan produceeren, maar wel tusschen twee volken in hetzelfde gebied. Het opgeven van den vrijhandel zal de politieke moeilijkheden in Palestina ongetwijfeld vergrooten. (N. Rott. Crt.)

D. KARAKORUM-EXPEDITIE. — Voordracht van Dr. Ph. C. Visser. —
De bekende Karakorum-reiziger dr. Ph. C. Visser, die onlangs van zijn jongste, vierde, expeditie is teruggekeerd, heeft op 29 Oct. '35 voor de Ned. Alpenvereeniging in Hotel „De Witte Brug" te Den Haag, een voordracht gehouden over zijn tocht.

Dr. Ph. C. Visser.

Voor deze expeditie moesten 400 lasten vervoerd worden, aan proviand alleen reeds 20.000 pond meel.
De expeditie was in twee gedeelten gesplitst: het eerste gedeelte trok naar de noordzijde van het Karakorumgebergte. Deze moest de Shyok-vallei in snel tempo doortrekken, omdat de gletschers begonnen te smelten en de rivieren zoo hoog werden, dat gevaar voor insluiting ontstond.
Het tweede gedeelte was een exploratie in de richting van Chineesch Turkestan.
De expeditie moest op haar tocht langs het Himalaya-gebergte 100 K.M. aan één stuk door de sneeuw waden.
Deze vierde expeditie heeft vooral beteekenis gekregen door de exploratie van het tot heden vrijwel onbekende Shaksgamdal, waarvan niemand weet, of dit tot Chineesch Turkestan dan wel tot Britsch-Indië behoort. Men heeft bij het doortrekken van de Shyokvallei over een afstand van 900 K.M. geen enkel dorp en zelfs geen enkel mensch aangetroffen.
De Karakorumpas werd zoo genoemd in verband met het zwarte gruis, dat hier door de eerste ontdekkingsreizigers zou zijn aangetroffen. Men treft er echter geen enkel stukje zwart gruis aan, en het Karakorumgebergte, dat feitelijk het „zwarte gebergte" heet, is het witste gebergte van de geheele wereld. Het merkwaardige is, dat onderzoekingen hebben vastgesteld, dat de Karakorumpas in het geheel niet in het Karakorumgebergte ligt.
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 1982 G.)**

E. NEDERLAND. — Nationaal-Socialistische Beweging. —
De Officier van Justitie bij de Arrondissementsrechtbank te Utrecht, mr. A. N. Fabius, heeft op 30 Oct. 1935 beslag doen leggen op de rotatiepers der N.V. Drukkerij v/h L. E. Bosch & Zoon, welke

gebruikt wordt voor het drukken van „Volk en Vaderland", weekblad voor de Nationaal-Socialistische Beweging in Nederland. De inbeslagneming en verzegeling van de pers geschiedde door den Officier persoonlijk.
Tevens is op de redactie van „Volk en Vaderland" proces-verbaal opgemaakt tegen drie redacteuren in verband met een vijftal artikelen in het laatste nummer van genoemd weekblad.
Naar wij vernemen houdt de actie der Justitie voornamelijk verband met een in het blad voorkomend entrefilet, waarin in den vorm van een advertentie „Voor spoedige indiensttreding" gevraagd wordt „een nette Minister van Defensie enz.", terwijl een aantal andere in het blad voorkomende beleedigende uitlatingen aan het adres van de Regeering en openbare lichamen mede aanleiding vormden voor het ingrijpen der Justitie. (A. N. P.) **(Vor. ber. N.S.B. 2007 E.)**

2 NOVEMBER 1935

A. **AANSLAGEN. — De Chineesche minister-president, Wang Tsjing Wei, neergeschoten. —**
Een Chineesch journalist, verslaggever van het Nanking's Nieuwsbureau Soeng Ming Soen, heeft bij de opening van de zitting der Kwo Min Tang een aanslag gepleegd op den Chineeschen minister-president, Wang Tsjing Wei, die door schoten ernstig getroffen werd. De dader werd ernstig gewond en is overleden. Behalve den minister-president zijn nog twee afgevaardigden door kogels getroffen n.m. Tsjan Tsji en Kan Lai Koean. De daders van den aanslag waren drie in getal. Verschillende arrestaties hebben plaats gehad.
De conferentie, waar men voornemens was de Chineesch-Japansche betrekkingen te bespreken, is voor onbepaalden tijd uitgesteld.
De daders hebben vermoedelijk gehandeld uit nationalistische overwegingen en uit protest tegen de naar hun meening pro-Japansche politiek der Chineesche regeering. (Ned. Telegr. Agentsch. Reuter)
(Vor. ber. Wang Tsjing Wei 1918 B.)

B. **NEDERLAND. — Memorie van Antwoord op de Algemeene Beschouwingen der Tweede Kamer over de Rijksbegrooting 1936. —**
In haar Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer betreffende de Algemeene Beschouwingen Rijksbegrooting 1936, geeft de Regeering nogmaals een uiteenzetting van haar aanpassingspolitiek. Wij stippen er hier kort uit aan.
Bij de komende grondwetsherziening zal de Regeering bevoegdheid vragen om de grenzenlooze ongebondenheid in woord en geschrift te kunnen inperken.
Eventueele veranderingen in de wetsontwerpen tot verlaging der vaste lasten maken nog punten van overweging uit.
Overtuigde voorstanders van devaluatie zijn niet onvaderlandslievend, zegt de Regeering. De kwalificatie gold voor speculanten.
Maatregelen tegen goud-afvloeiing zouden neerkomen op prijsgeven van den gouden standaard; zij moeten alleen worden genomen als de overtuiging bestaat, dat die standaard niet is te handhaven.
De Regeering bestrijdt het „Plan van den Arbeid".
De plannen voor den Z.W.-polder worden bezien, nadat die voor den N.O.-polder gereed zijn.
De reorganisatie van het „Werkfonds" kan binnenkort worden tegemoet gezien. Verhooging van het voor het Fonds uitgetrokken bedrag zal worden voorgesteld.
De moeilijke omstandigheden voor de havensteden hebben de voortdurende aandacht der Regeering.
Sedert de indiening van de begrooting is de financieele toestand van het land niet slechter geworden, meent de Regeering.
In het begrootingsjaar 1936 wordt een effectieve bezuiniging van *f* 43.8 millioen verwacht krachtens de Bezuinigingswet.
Gedwongen conversie acht de Regeering in strijd met de Grondwet en nadeelig voor ons staatscrediet. De voorgestelde belastingverhoogingen waren uiterste noodzaak. Een vrijgezellenbelasting ligt niet in het voornemen. Bij de belasting op pleizierreizen zal er naar worden gestreefd, dat er voor het zakenleven zoo min mogelijk bezwaren zullen rijzen.
„Aanloop"-salarissen ook voor alle jeugdige ambtenaren zijn in overweging; zij zullen een besparing geven van *f* 8.500.000; de 5% korting op de andere salarissen levert *f* 11.500.000 op; totale besparing op salarissen *f* 20 millioen.
De indiening van het wetsontwerp gericht tegen particuliere machtsvorming is spoedig te wachten.
Een algemeen colportageverbod wordt onwenschelijk geacht. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Begrooting 1983 A.)

C. **DUITSCHLAND. — Rede van dr. Schacht. - De financieringen ten behoeve van het rijk. —**
Dr. Schacht heeft op 28 Oct. '35 ter gelegenheid van den nationalen spaardag een radio-rede gehouden, waaraan hij den titel: Vrijheid en Brood had gegeven. Wij ontleenen aan deze rede de volgende passage over de financieringen ten behoeve van het rijk. Het kan ons allen met tevredenheid vervullen, aldus Schacht, dat de kort geleden uitgegeven leening van 1 milliard voor de helft door de banken op de open markt is geplaatst en voor de andere helft door de spaarbanken is overgenomen. In dit verband doe ik hier eenige mededeelingen, die voor u, spaarders, van bijzonder belang zijn. Voor de spaarbanken beteekent de belegging in een rijksleening verhooging van de liquiditeit. De rijksbank heeft zich n.l. bereid verklaard, aan elke spaarbank tegen onderpand van obligaties der rijksleening op elk tijdstip geld ter beschikking te stellen, wanneer zij dit voor uitbetaling van inleggelden aan spaarders noodig heeft. Het is dus niet zoo, dat wanneer een spaarbank op de rijksleening inschrijft daardoor de spaarder zelf zijn tegoed in een rijksleening vastlegt. Integendeel de spaarbank kan zich, wanneer zij op de rijksleening heeft ingeschreven, des te gemakkelijker bij de rijksbank alle middelen verschaffen, die zij voor uitbetaling noodig heeft. De belegging van de spaarbank in de rijksleening beteekent dus een verhoogde zekerheid voor den spaarder, die op elk oogenblik over zijn spaartegoed kan beschikken.
Op een tweede punt, aldus Schacht verder, wil ik nog wijzen. Alle Duitsche spaarbanken tezamen, waarbij het spaartegoed ruim 13 milliard bedraagt, hebben tot nu toe hiervan slechts 1½ milliard in leeningen van rijk en landen belegd. Daarentegen hebben de spaarbanken in vele andere landen, b.v. Frankrijk en Italië, een veel grooter deel in vorderingen op den staat belegd. Zelfs bezitten de vijf groote Londensche banken meer dan 5 milliard mark aan Engelsche staatsfondsen. Deze vergelijking is een doorslaggevend bewijs voor de buitengewoon solide financieele politiek der Duitsche staatsleiding. Het eerste milliard, dat wij emitteerden, was een goed begin. Willen wij verder gaan op den weg van bescherming der valuta, bescherming van het spaartegoed en handhaving van een solide financieele politiek, dan zullen wij ook verder nog een beroep moeten doen op het vertrouwen en den spaarzin van onze bevolking. (Berl. Tageblatt)
(Vor. ber. Dr. Schacht 1913 D.)

D. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Amerikaansch: „Selected Short Stories of Sinclair Lewis". (Doubleday Doran, New York 1935)
Duitsch: Friedrich Griese — „Der Wagenburg - Eine Erzählung". (Verl. Alb. Langen u. Georg Müller, 1935)
Ulrich Sander — „Kliffsommer". (Propyläen Verlag, Berlin 1935)
Engelsch: Jessie Conrad — „Joseph Conrad and his Circle". (Jarrolds)
„The Letters of Queen Elizabeth edited by G. B. Harrison". (Cassell, London)
John Masefield — „Victorious Troy". (Heinemann)
Fransch: Eugène Dabit — „La zône verte". (Gallimard)
André Maurois — „Premiers Contes". (Ed. H. Defontaine, Rouen)
Denis Saurat — „Modernes". (Denoël & Steele, Paris)
Italiaansch: „Lettere Giovanili Inedite di Francesco Guicciardini" door Paolo Guicciardini. (Vallecchi, Firenze)
Nederlandsch: Maurits Dekker — „Oranje en de Opstand der Nederlanders". (Em. Querido's Uitg. Mij., Amsterdam 1935)
Top Naeff — „Een huis in de rij". (Van Holkema & Warendorf, 1935)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 2019 B.)**

A. De zendingen in Oost- en West-Indië. —
In de conferentiezitting van 23 October 1935 der 48ste Alg. Ned. Zendings Conferentie, gehouden te Amsterdam, heeft de zendingsdirector, Ds. Joh. Rauws, enkele indrukken gegeven van zijn reeds in druk verschenen en aan de leden der conferentie toegezonden „Overzicht van het zendingswerk in Oost- en West-Indië":
Op Java zijn het de inheemsche kerken, die steeds meer de aandacht vragen. Men heeft thans: de Soendaneesche Kerk op West-Java; de Midden-Javaansche Kerk, de Oost-Javaansche Kerk en de Chineesche Kerk op Oost-Java.
Op West-Java kan alle evangelisatie-arbeid thans vastknoopen aan een kerk, die in het volk zelf wortelt. Er wordt te weinig werk gemaakt van de colportage. Het onderwijs heeft veel te lijden. De Medische Zending kon tot nu toe nog de vermindering van subsidie opvangen.
De Salatiga-Zending meldt, dat zij tot dusver niet zulk een rijken zegen gehad heeft als in 1934; er werden 552 personen gedoopt. Het totaal aantal gedoopten bedraagt thans 5.533.
Op het gebied der Doopsgez. Zend. Vereen. vindt men 3.754 Christenen; in 1934 werden 108 personen gedoopt.
De Geref. Zending op Midden-Java spreekt van krachtige uitbreiding. De Javaansche gemeenten en kringen tellen thans 12.051 zielen. In 1934 was er een toename van meer dan 1.400 zielen of een groei van meer dan 10 percent. Er zijn nog 1.294 personen in dooponderricht. Er wonen op dit terrein 8 millioen menschen, de verhouding is thans: 12 Christenen op elke 8.000 inwoners.
Het onderwijs en het medische werk hebben zich krachtig ontwikkeld. De normaalschool te Djogja moest worden gesloten.
De Oost-Javaansche Kerk telt thans 29.257 leden, van wie 29.044 Javanen en 213 Madoereezen. De Chineesche Kerk aldaar heeft 523 leden. Het aantal gemeenten klom tot 130. Het inlandsch onderwijs omvat 58 volksscholen, 28 vervolgscholen en huishoudscholen met 7512 leerlingen en 164 leerkrachten. Veel aandacht wordt aan het jeugdwerk gewijd. De medische arbeid heeft zijn centra in Modjowarno en Malang.
Op Bali konden de drie Javaansche voorgangers, uitgezonden door de Oost-Javaansche kerk, rustig hun arbeid voortzetten. De regeering heeft geen bezwaar gemaakt tegen het verklaren van het Christendom aan hen, die er om vragen, en tegen het toedienen van den doop.
Het Leger des Heils werkt op Java, Sumatra en Celebes. Het aantal afdeelingen bedraagt 239, het aantal officieren 291, van wie 170 Europeanen, 116 inlanders en 5 vreemde Oosterlingen. Het telt 10.370 soldaten en 13.425 volgelingen.
De Batakkerk op Sumatra telt 356.615 leden, die verzorgd worden door 50 pandita's. In 1934 werden gedoopt 7783 heidenen en 16034 Christenkinderen. De uitzwerming van Toba-Bataks naar het Zuiden blijft aanhouden; de tegenstand der Mohammedanen neemt af, naarmate er meer Christen-dorpen verrijzen. De nood bindt zendelingen en gemeenten nauwer samen. Hier en daar is een overdreven zucht naar zelfstandigheid, maar ook deze beweging dient de Kerk tot loutering. Om de twee ziekenhuizen te Taroetoeng en Balige liggen 11 hulpziekenhuizen en 14 poliklinieken.
De Niassische kerk telt 108.561 leden. De economische nood drukt de gemeenten. Het onderwijs baart veel zorg. De Medische zending begon er zich flink te ontwikkelen. De kerstening van Nias is nog maar een kwestie van enkele jaren.
De berichten over de Mentawei-eilanden luiden zeer hoopvol. Het aantal gedoopten steeg tot 1503 d.i. een tiende deel der bevolking. In 1934 werden gedoopt 54 Christenkinderen, 170 volwassen heidenen en 100 heiden-kinderen. Een tweede zendeling is gewenscht.

GEESTELIJK LEVEN

Op de Batoe-eilanden was het aantal sterfgevallen verontrustend groot. Het aantal gedoopten bedraagt 1808. In 1934 werden 172 personen gedoopt.
In Deli bedraagt het aantal Christenen 4189, waarvan in het melaatschen dorp Lazo si Momo 328. In 1934 zijn 518 personen gedoopt; er bleven 680 in dooponderricht. Het ziekenhuis te Kaban Djahé werd door het Batak-Instituut aan het Ned. Zend. Gen. overgedragen.
Op Borneo werd de Dajaksche kerk zelfstandig verklaard. Het werk der Bazelsche zending groeit snel, trots den toenemenden tegenstand van den Islam, vooral van Mohammadijah. De Church en Missionary Alliance werkt op Borneo in 4 districten; in het Boelongan-district werden 1000 personen gedoopt.
De Minahassische Kerk op N.-Celebes telt 270.000 leden, vereenigd in 361 gemeenten. Er zijn ruim 200 scholen. De normaalschool te Koeranga werd gesloten.
In Bolaäng Mongondou bedraagt het aantal Christenen 7.883.
Het Sangi en Talaud-Comité sloot met de Regeering een nieuw contract voor 10 jaren.
Het aantal Dienaren des Woords moet worden teruggebracht tot 6; of op den duur met een verminderde bezetting van Europeesch personeel zal kunnen worden volstaan, zal voornamelijk afhangen van de wijze, waarop de inheemsche kerk zich ontwikkelen zal. Het kleine aantal heidenen, dat in het ressort Zuid-Taboekan wordt gevonden, neemt steeds af.
In Posso bedraagt het aantal Christenen 37.067. In 1934 werden gedoopt 559 volwassenen en 1.905 kinderen. Van veel beteekenis is hier de nieuwe subsidieregeling van het volksonderwijs; de taak der Gouvernements-inspectie bepaalt zich tot het beoordeelen der resultaten en het controleeren der schooladministratie.
In Zuid-West-Celebes, het terrein der Chr. Geref. Kerk zijn 1.559 gedoopten. Het aantal scholen bedraagt 33 met 1.995 leerlingen.
Onder de Sadang-Toradja's werkt de Geref. Zend. Bond met 6 zendelingen, 2 onderwijzers, 1 zendeling-arts. Het aantal Christenen is 8.000. De medische arbeid ging vooruit door stichting van een leprozerie. Er zijn 66 scholen met 6.310 leerlingen.
Te Zuid-Oost-Celebes, Ned. Zend. Vereen., zijn 2.454 gedoopten. In 1934 werden 212 menschen gedoopt.
In Makassar werken: de Indische Kerk, de Geref. Kerk van Soerabaja, die Ds. H. van den Brink daarheen uitzond en de Church and Missionary Alliance, die er een bijbelschool onderhoudt. Op Saleier vond de Indische Kerk een hoopvol zendingsterrein.
Op Soemba werken de Geref. Kerken van de prov. Groningen, Drente en Overijssel in die ressorten. Het aantal gedoopten is ongeveer 4.000.
Op Boeroe, waar de Utr. Zend. Vereen. arbeidt, zijn 3.294 gedoopten; de 18 scholen tellen 431 leerlingen.
Op Ambon werd de Moluksche Kerk zelfstandig verklaard binnen het kader der Indische Kerk. In Ambon werd een melaatschenkolonie geopend.
Op Timor zal de zelfstandig-verklaring nog eenigen tijd op zich laten wachten. Het werk ligt er verspreid over verschillende eilanden.
Halmahera, terrein der Utr. Zend. Vereen., heeft 13.884 Christenen; in 1934 zijn er 924 gedoopt. Er zijn 51 gesubsidieerde en 41 ongesubsidieerde scholen met 2.747 leerlingen.
Op Nieuw-Guinee bedraagt het aantal gedoopten 52.322; in 1934 zijn er 8.438 Papoea's gedoopt. Er zijn 91 gesubsidieerde en 57 ongesubsidieerde scholen met 8.024 leerlingen. De medische arbeid op Seroei ondervond veel moeilijkheden.
In Suriname herdenkt de Broedergemeente haar 200-jarigen arbeid. Financieel was het jaar 1934 moeilijk maar in de gemeenten is verhoogde activiteit. In het Boschland ontwikkelt het zendingswerk zich. Het werk onder Britsch-Indiërs en Javanen groeit langzaam. **(Vor. ber. Alg. Ned. Zendingsconf. 1677 F.; Ned. Oost-Indië 1480 F.)**

A. Importen. —

	Hoeveelh. in tons 1928	1934	Waarde in *f* 1000 1928	1934	prijs index 1928=100
1. Voedsel en genotmidd. v. d. inh. bev.	786.971	398.972	156.309	40.295	44.3
2. Verbr.goed. en kleeding v. d. inh. bev.	56.914	42.120	40.840	16.237	53.7
3. Manufacturen	84.604	85.626	220.892	82.039	36.6
4. Boter, bier, wijn, alcoholia	53.810	21.347	24.787	7.884	80.—
5. Automobielen en autobanden	30.852	9.001	44.525	7.252	55.8
6. Machinerieën	78.174	6.965	50.369	4.245	100.—
7. Verdere industrieele goederen	761.549	272.802	112.508	22.663	56.2
8. Overige artikelen	994.544	753.641	298.129	105.548	49.2
	2.847.418	1.590.474	948.359	286.163	54

(Java Bode) **(Vor. ber. In- en Uitvoer 1715 E.)**

B. Export van Cultuurproducten. —

Alles in 1000 tons (bruto-gewichten)

	1926	1929	1930	1932	1933	1934
Copra	377	465	382	487	496	424
Koffie	74	83	62	116	72	83
Rubber en getahs	267	322	296	254	358	471
Tabak	74	75	80	76	50	46
Thee	71	83	82	90	81	73
Mais	68	176	122	175	111	45
Suikerresidu	264	520	571	356	211	283
Tapioca	156	274	137	230	174	147
Suiker	1737	2462	2267	1532	1178	1106

(De Locomotief) **(Vorig bericht blz. 2027 A.)**

C. Export van Aardolie. —

(Alles in 1000 tons)

1926	1929	1930	1932	1933	1934
2271	3831	4197	3947	4400	4913

(Soerab. Handelsblad) **(Vor. ber. blz. 2027 B.)**

D. De Olieheffing. —

Het „Bat. Nieuwsblad" meldt inzake de olieheffing dat vermoedelijk afstand zal gedaan worden van het plan voor 1936 een bijzondere heffing, accijnsverhooging, of anderszins in te voeren.

Er zal onderzocht worden welke maatregelen urgent en billijk zijn en eventueel voor 1937 zouden kunnen worden ingevoerd.

Inmiddels zijn de olie-maatschappijen bereid gevonden een bedrag van *f* 5.000.000 te schenken voor het jaar 1936.

Het „Bat. Nieuwsblad" meent dat het in dit geval zeer moeilijk zal zijn een formule te vinden, waarbij een bedrag kan worden gewaarborgd dat niet op de consumenten behoeft te worden verhaald.

(Bat. Nieuwsblad)

E. Handelsbalans. —

(In millioenen guldens)

	uitvoer	Invoer	Export-saldo	In % v. d. Uitvoer	Totale buitenl. handel
1926	1599	924	675	42	2523
1927	1656	927	729	44	2583
1928	1590	1030	560	35	2620
1929	1488	1166	322	22	2654
1930	1192	922	270	23	2114
1931	798	610	188	24	1408
1932	574	410	164	29	984
1933	493	331	162	33	824
1934	527	292	235	45	819

(Deli Courant) **(Vorig bericht blz. 2027 C.)**

F. Adres der Vereeniging van Oud-Officieren van het K. N.-I. Leger. —

De Vereeniging van Oud-Officieren van het K. N.-I. Leger heeft aan de leden der Tweede Kamer in een adres te kennen gegeven, dat naar haar meening de pensioenen van de vóór 1925 gepensionneerde majoors en subalterne officieren van het K. N.-I. Leger thans wel in zeer ongunstige verhouding staan tot die van de officieren van hoogeren rang ook vóór 1925 gepensionneerd, evenals ten opzichte van alle na genoemd jaar gepensionneerden van dat Leger, en verzoekt te willen bevorderen dat deze officieren worden onttrokken aan de werking van de Kortingswet 1933 en dat de bestaande onregelmatigheden in de pensioenregeling worden opgeheven. Bepleit wordt de terugkeer naar het stelsel der rangspensioenen. Gelijkstelling met burgerlijke ambtenaren is onbillijk tegenover den militair. Als regeling, waarin aan deze wenschen wordt tegemoetgekomen, wordt voorgesteld:

Aan den Indischen Officier zou na 45 dienstjaren — waarbij de Indische jaren dubbel tellen — een maximum pensioen kunnen worden toegekend:

A. ongeveer overeenkomende met het salaris van zijn Nederlandschen ranggenoot na hetzelfde aantal dienstjaren als Officier, als waarop de Indische Officier na volbrachten diensttijd aanspraak kan maken;

of B. gelijk aan dat van den ranggenoot van de Nederlandsche Land- en Zeemacht na 40 dienstjaren, verhoogd, met een tropenpremie zooals thans nog geschiedt voor de vóór 1 Juli 1923 in dienst getreden officieren van de Nederlandsche Land- en Zeemacht met tropenjaren;

of C. in overeenstemming met een regeling, waarbij de pensioenen van den Luitenant-Generaal, Generaal-Majoor, Kolonel, Luitenant-Kolonel, Majoor, Kapitein, 1e Luitenant, 2e Luitenant zich verhouden als: 35 : 30 : 27 : 24 : 22 : 20 : 15 : 12.

Deze verhoudingscijfers met 200 vermenigvuldigend komt men, het aantal gepensionneerde officieren over 1935 als basis nemend, tot een totaal pensioenbedrag van *f* 42.000 minder dan in 1935, met toepassing van de kortingswet, voor de Indische Officiers-pensioenen benoodigd was. In de pensioenen is dan een tropenpremie vervat boven die van de rang- en tijdgenooten van het Nederlandsche Leger, voor den Kapitein echter slechts van negatief tot 5% en in de hoogere rangen sterk stijgend tot 75% voor den Luitenant-Generaal, terwijl door deze regeling aan alle gepensionneerde officieren van het K. N.-I. Leger een bestaan in de omgeving, waarin zij thuisbehooren, verzekerd is. (A. N. P.) **(Vor. ber. Pensioenen 2007 B.)**

NEDERL. OOST-INDIË

G. Maleisch blad in beslag genomen. —

Op 25 October '35 heeft de politie te Solo beslag gelegd op eenige exemplaren van het orgaan Sendjata Pemoeda (Wapen der Jeugd), in verband met opruiende artikelen in dit orgaan verschenen. (Aneta)

H. Contingenteering ongebleekte katoenen stoffen. —

De op 29 October '35 door het College van Gedelegeerden aangenomen verordening tot verlenging van de contingenteering van den invoer van ongebleekte katoenen stoffen, is op 30 Oct. '35 in werking getreden. De duur van de contingenteering is 14 maanden. (Aneta) **(Vor. ber. 1658 C.)**

A. **MUZIEK. — Bronislaw Huberman over zijn kunst.** De violist Bronislaw Huberman is dezer dagen te Oslo opgetreden en van die gelegenheid heeft een verslaggever van het blad „Aftenposten" gebruik gemaakt om hem te interviewen. Wij ontleenen hieraan het volgende:

Voor mij, alsdus Huberman, is de voornaamste functie van de kunst sociaal. Deze is niet slechts te spelen. Door de muziek voelt men, dat men den menschen het evangelie van de schoonheid geeft. Als men het podium verlaat en zijn Stradivarius te rusten legt op het fluweel, is men een slecht kunstenaar als men zich dan gereed gevoelt met zijn missie. Juist dan begint die, juist dan moet men gevoelen dat men zijn 2000 hoorders door zijn spel heeft gebracht tot een collectieve schoonheidsgenieting, juist dan moet men het zoo voelen dat de 2000, die in het dagelijksch leven misschien elkaars bitterste vijanden zijn en in elk geval duizenden meeningen vertegenwoordigen, door hetzelfde bezield zijn, Beethoven, den grootsten en rijksten van allen, op dezelfde wijze gevoelen. Dan ben ik gelukkig. Dan gevoel ik, dat ik vergoeding heb gekregen voor een leven van inspanning en ontbering, een leven als dakloos zwerver.

Vluchtig wordt het leven, een boek dat men graag wil lezen vergeet men in het hotel, waaruit men het laatst vertrokken is en zoo vergeet men alles. En voelt zich ongelukkig en eenzaam tot men weer op het podium staat en speelt en de menschen vereenigt in Beethoven's goddelijke boodschap.

De muziek bewijst dat tusschen mijn kunst en mijzelf is een rechtstreeksche religieuze betrekking. Wanneer ik speel gevoel ik vaak alsof ik plotseling duidelijk dingen zie waarvoor zelfs de grootste wijsgeeren der wereld geen woorden kunnen vinden. Men noemt het dispositie wanneer een kunstenaar plotseling door God begenadigd speelt na zijn concert betrekkelijk nonchalant te hebben voorbereid. Het is iets meer, veel meer.

Aan het slot van het interview verklaarde Huberman dat hij blijde, ootmoedig en dankbaar was omdat hij wist dat de kunst een van de middelen was die menschen beter maakten. Dat wat ontbreekt is alleen dat haar uitwerking langduriger moest zijn. Maar haar sociale bevestiging hebben wij in Plato's „Symposion" waar gezegd wordt dat de muziek de meest revolutionnaire gevolgen kan hebben.

En daar zijn wij weer bij den socialen kant waarvoor ik, naar ik voel, leef. Het probleem van vandaag is dat wij zulke groote wetenschappelijk-materieele vorderingen hebben gemaakt dat de geest niet mee heeft kunnen komen en juist daar ligt het probleem ook voor de kunst, te geven aan de massa's welker omstandigheden en eischen met recht gestadig voort zijn geschreden boven haar geestelijke kans uit.

(Aftenposten)

KUNST

B. **KERKELIJKE KUNST. — Inleiding van den heer Jan Engelman. - Lambert Simon. —** In het perceel Vondelstraat 158 te Amsterdam had de opening plaats van de nieuwe toonzalen van het Instituut voor Kerkelijke Kunst (dir. Clemens Meuleman).

Bij de opening der eerste expositie, die gewijd is aan het werk van den Utrechtschen schilder Lambert Simon, hield de heer Jan Engelman een inleiding over de beoefening der kerkelijke kunst in haar hedendaagsche vormen. De spreker behandelde de kwestie van het onderscheid tusschen „religieuze" en „kerkelijke kunst". Gelukkiger noemde hij de tijden, waarin het beste van de profane kunst en het beste van de kerkelijke kunst elkander naderden, toen pausen, kardinalen en vorsten rustig en vol vertrouwen hun kunstenaars opdrachten van vèrstrekkende beteekenis gaven. Het is te begrijpen dat men thans waakzamer is bij de kunst „devant lequel on prie", maar toejuichen moet men het toch, dat in de laatste jaren, vooral in de Noordelijke landen van Europa, de teekenen zijn te bespeuren, dat men niet lijdzaam wil berusten in het diepe verval waarin de kerkelijke kunst na de groote stijlperioden was geraakt. Van de herleving gaf spreker een verzorgde schets, waarbij hij herhaaldelijk parallellen trok met het verleden.

Ook bij het maken van godsdienstige kunst moet men voor alles kunstenaar zijn en hij pleitte voor een minder jansenistische onderscheiding in de erkenning van aanvaardbare mogelijkheden.

Tenslotte wijdde hij een bespreking aan het werk van Lambert Simon, die aanvankelijk door de école de Paris werd beïnvloed, en thans zich een stijl vormt waarin elementen der barok schijnen te herleven.

Spreker wees op de verdienste van zijn levendig temperament en zijn schildersdrift en uitte den wensch, dat hij en zijn generatiegenooten met ernst en verantwoordelijkheidsbesef zouden streven naar verdieping en beheersching. (Red. K. H. A.)

C. **RENAISSANCE. — Benvenuto Cellini. —** De vereeniging „Dante Alighieri" opende op 30 Oct. 1935 haar seizoen te Amsterdam met een lezing van prof. dr. Enrico Burich, de Italiaansche leider van het „Petrarca-Huis" te Keulen, over: „Benvenuto Cellini nell'arte e nella vita".

Prof. Enrico Burich is er in geslaagd in een korte spanne tijds het leven en werken van den renaissancemensch Benvenuto Cellini in zijn hoofdmomenten te belichten. Zwerver, avonturier, maar bovenal begenadigd veelzijdig kunstenaar, vertegenwoordigt Cellini één van die merkwaardige figuren van de renaissance, waarbij de intense menschelijkheid en het zware, drachtige kunstenaarschap nauwelijks te scheiden zijn. Als goudsmid, als musicus, als beeldhouwer, maar vooral als schrijver zijner boeiende, kleurige autobiografie heeft dr. Burich den begenadigden Benvenuto Cellini voor ons doen leven.

Prof. Burich gaf een beschrijving van het gieten van het beeld van Perseus met het hoofd van Andromeda, allen Nederlanders welbekend die in Florence geweest zijn. Ter verduidelijking las hij hierbij een gedeelte der autobiografie van Cellini waarin deze eerst vertelt hoe het werk bijna mislukt om ten slotte door zijn eigen handigheid toch nog te slagen. De gemoedsstemmingen, die hij hier van zich zelf geeft typeeren den geheelen eigenaardigen en gecompliceerden geest, welke in hem huisde.

Prof. Burich vertelde daarna hoe de jeugdige Benvenuto sterk onder den indruk kwam van Michelangelo's David welke in 1504 voor het Palazzo della Signoria werd geplaatst en van de twee groote cartons die Michelangelo en Leonardo da Vinci het jaar daarop teekenden van den slag bij Anghiari. Als zeker mag men aannemen, dat hij van deze cartons meer leerde dan in de werkplaats van zijn leermeester Baccio Bandinello. (Nieuwe Rotterd. Courant)

D. **DANSKUNST. — Ballet Jooss. —** Het bekende ballet Jooss, dat in Nederland reeds voor enkele jaren herhaaldelijk triomfen oogstte, heeft vanuit zijn permanente studio's in Dartington Hall, Engeland, weder een tournée naar het continent ondernomen. Met verschillende bekende, maar tevens met enkele nieuwe nummers gaf het ensemble zijn première in het Princesse-theater te Den Haag. Het belangrijkste gedeelte van het programma was het nieuwe dans-drama „De Spiegel", een ontwerp van Kurt Jooss zelf, waarin het Europeesche maatschappelijke leven van na den oorlog geïroniseerd wordt en de intredende crisis in alle consequenties, als sloopende factor uitbeelding verkreeg met waarlijk krachtige effecten. Het slot met de forsche expressie van het weervinden der eenheid onder alle groepen dwong volle bewondering af.

(Algemeen Handelsblad)

A. ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. —

29 October. — Stand der sanctie-antwoorden. —
In een gepubliceerd rapport van het Volkenbondssecretariaat voor de sanctie-conferentie wordt een overzicht gegeven van de antwoorden der verschillende regeeringen op de sanctie-voorstellen, die haar tot duver zijn gedaan. Er wordt aan herinnerd, dat deze voorstellen zijn gedaan aan 56 Volkenbondsleden en bovendien aan Duitschland, Danzig, Liechtenstein, Monaco, IJsland, Egypte, Saoedië, Japan, Brazilië en Costa Rica. Het aantal binnengekomen antwoorden bedraagt voor het eerste voorstel, dat inzake het wapenembargo, 45, voor het tweede, het credietembargo, 43, voor het derde en vierde, de in- en uitvoersancties, resp. 41 en 42.
Wat betreft het tijdstip voor het van kracht worden der economische sancties verklaart het meerendeel der staten accoord te gaan met de keuze, die de sanctie-conferentie te dien aanzien doet. Het veelvuldigst wordt de 19de November als begindatum voorgesteld. Achteraan komen België en Portugal, die voor hun koloniën den eersten December hebben voorgesteld.
Niet geantwoord hebben behalve Oostenrijk, Hongarije en Albanië vooral een reeks Zuid-Amerikaansche staten, evenals Mexico. Zwitserland maakt een voorbehoud, door ter vervanging van de derde sanctie, die inzake den invoer, een bijzondere regeling voor te stellen. Verder hebben Noorwegen en Polen de kwestie opgeworpen der loopende verdragen. Van de nietleden, waartoe de sanctie-conferentie zich heeft gewend, hebben volgens het rapport, slecht de Ver. Staten geantwoord. Veertien staten hebben in het geheel geen antwoord gezonden. Vijfendertig staten hebben niet geantwoord op het voorstel tot wederkeerige hulpverleening. (D. N. B.)

Italiaansch verweer tegen economische sancties. —
De Italiaansche regeering heeft tot twee ingrijpende maatregelen besloten, die beide bedoeld zijn als verweer tegen de op komst zijnde Volkenbondssancties. De maatregelen betreffen:

1. Rantsoeneering van het vleeschgebruik, ingaande op 5 Nov. '35 en voor 6 maanden.
2. Verlaging der kosten van de staatsbedrijven, waaronder ook het onderwijs.

Van distributie-maatregelen heeft Mussolini afgezien.

30 October. — Abessynische troepenverplaatsing. —
Van de fronten is geen nieuws. Ras Syoem trekt zich in het Noorden met zijn troepen nog steeds terug. De troepenconcentraties bij Dessié beginnen een zeer grooten vorm aan te nemen.

Maarschalk Badoglio naar Italië terug.
Maarschalk Badoglio en onder-staatssecretaris Lessona zijn uit Oost-Afrika weer naar Italië vertrokken.

31 October—2 November. — Italiaansche deserteurs. - Egypte. - Anti-Engelsche relletjes te Rome. —
Te Addis Abeba (E 4) zijn Italiaansche deserteurs en gevangenen aangekomen.

Egypte, hoewel geen lid van den Volkenbond, sluit zich bij de sancties aan.

Anti-Engelsche relletjes hebben bijna dagelijks te Rome plaats.

Volkenbond. - Onderhoud Hoare-Eden-Laval. - Aloisi.
Het onderhoud tusschen Hoare, Eden en Laval, die zich sinds 31 Oct. '35 te Genève bevinden, is zeer bevredigend verloopen; Laval heeft zijn Engelsche collega's geheel gerustgesteld: Frankrijk zal de economische sanctiebepalingen streng toepassen en aan Engeland den gevraagden steun verleenen in de Middellandsche Zee. Ook Aloisi bevindt zich te Genève.

Italiaansche dooden. —
Te Rome is officieel bekend gemaakt, dat sedert 1 Januari 203 Italianen den dood hebben gevonden in verband met het Italiaansch-Abessynisch conflict. Slechts vijf daarvan worden als gesneuveld opgegeven.

3 November. — Economische sancties treden 18 November in werking. - Clearing met Italië. —
De economische sancties treden op 18 November in werking.

Te Genève is men tot overeenstemming gekomen inzake de behandeling van de clearingovereenkomsten met Italië.

Roemenië heeft zijn clearingverdrag met Italië opgezegd.

Engelsche vloot in de Middellandsche Zee. —
In Frankrijk toont men zich ongerust over het feit, dat de Engelsche admiraliteit voortgaat met maatregelen ter versterking van de positie van de Engelsche vloot in de Middellandsche Zee.

Coördinatiecommissie. —
De coördinatiecommissie heeft haar voorloopig laatste vergadering gehouden en de diverse rapporten van de commissie van achttien goedgekeurd. Laval en Hoare hebben het woord gevoerd, waarbij de eerste vooral den nadruk heeft gelegd op het zoeken naar een vreedzame oplossing en de laatste op de Volkenbondsverplichtingen. Geen der sprekers gebruikte harde woorden tegen Italië.

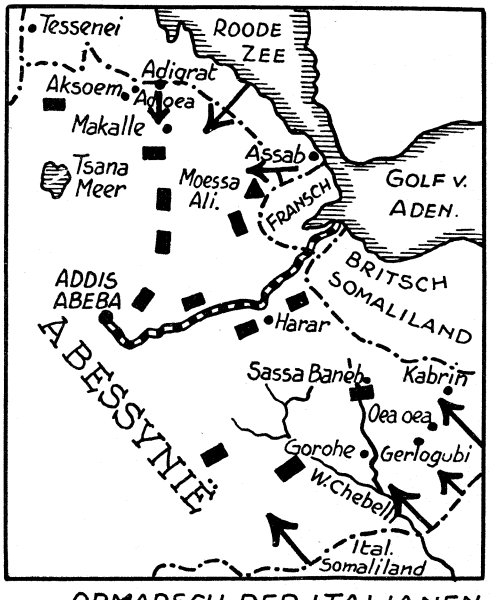
Belgische minister-president Van Zeeland. —
Tijdens de zitting van de coördinatiecommissie heeft de Belgische minister-president Van Zeeland een motie voorgesteld, om de Fransche en Britsche regeeringen te machtigen namens den Volkenbond de onderhandelingen te voeren, tot vreedzame regeling van het conflict. Hoewel een zoodanige machtiging niet mogelijk was, kon de commissie zich met den geest van het denkbeeld vereenigen.

Italië wenscht geen veroverd grondgebied prijs te geven. —
Uit Rome verluidt, dat Italië niet te vinden zal zijn voor een oplossing van het Oost-Afrikaansche conflict, waardoor het reeds bezet Abessynisch grondgebied zou moeten prijsgeven.

4 November. — Italiaansche Oorlogsleening. —
Op de Italiaansche oorlogsleening is tot 28 Oct. voor totaal 20.200 millioen Lire ingeschreven.

ABESSYNIË
—
ITALIË

Italiaansch offensief. —
Het officieele Italiaansche legerbericht luidt:
Op 3 November om 6 uur hebben onze troepen het offensief op alle fronten hervat.
Colonnes rukken op naar Makallé (C 5).
Op het Somalifront ontwikkelen onze colonnes activiteit in Ogaden (F 7, 8).

→ OPMARSCH DER ITALIANEN OP 3 NOVEMBER 1935

■ POSITIE DER ABESSYNIERS

(Corriere della Sera - Stampa - N. R. Crt. - A. N. P. - Lavoro Fascista)

(Vorig bericht blz. 2020 H.)

5 NOVEMBER 1935

A. GRIEKENLAND. — Referendum voor de Monarchie. — Meerderheid voor de monarchie. —
Uit de resultaten van de stemming, die op 3 Nov. '35 heeft plaats gehad, blijkt, dat de monarchisten een overweldigende meerderheid hebben behaald van 98%.
Van de 1.527.714 kiezers stemden 1.491.992 voor de monarchie en 32.454 voor de republiek. De overige stemmen waren ongeldig.
De minister van Binnenlandsche Zaken, Kondylis, zond koning George II een telegram, waarin hij den koning met dit behaalde succes gelukwenscht.
(Telegr. Proia) **(Vorig bericht blz. 1995 E.)**

B. VOETBAL. — Nederland-Denemarken. —
In een wedstrijd met weinig spannende oogenblikken heeft het Nederlandsch vertegenwoordigend voetbalelftal in het Stadion te Amsterdam op 3 Nov. '35 de Deensche nationale ploeg — die heel wat zwakker was — met 3—0 verslagen. Met de rust was de stand 1—0. (Alg. Handelsblad.)
(Vor. ber. Voetbal 1803 F.)

C. NEDERLAND. — Tweede Kamer. — Oprichting van een N.V. Maatschappij voor industrie-financiering. —
Bij de Tweede Kamer is ingediend een wetsontwerp tot oprichting van een N.V. Maatschappij voor Industrie-financiering.
De bijzondere crisisomstandigheden noodzaken de regeering er bij voortduring naar te streven, voor onze steeds groeiende bevolking nog meer dan voorheen, de voorwaarden voor behoud en zoo mogelijk vermeerdering van werkgelegenheid te scheppen.
De regeering zal al het mogelijke moeten doen om verdere industrialisatie van ons land, voor zooveel deze kan strekken tot vermeerdering van werkgelegenheid, met kracht te bevorderen.
De door de regeering beraamde maatregelen voorzien in een reorganisatie van de wijze van beschikbaarstelling der voor werkbehoud en werkverruiming gevoteerde credieten. Deze zullen worden gesplitst naar gelang zij worden gebruikt voor openbare werken of voor financiering der industrie. Zij zullen door twee afzonderlijke afdeelingen worden beoordeeld. Aan het hoofd van elke afdeeling staat een bestuur, dat inzake de algemeene leiding overleg pleegt met de ministerieele commissie voor het Werkfonds, van welke commissie de voorzitter van den Raad van Ministers het voorzitterschap bekleedt. (De Telegraaf)
(Vor. ber. Tweede Kamer 2023 D.)

D. DISCONTOKOERSEN. — De Nederlandsche Bank.
De Directie van de Nederlandsche Bank deelt mede, dat met ingang van 5 November '35 het wisseldisconto met ½% is verlaagd tot 4%, terwijl het promesse-disconto, de rente voor beleening van effecten, voor beleening van goederen en voor voorschotten in rekening-courant met ingang van dien datum met ½% is verlaagd tot 4½%.
(Keesings Financieel Archief) **(Vor. ber. 2010 C.)**

E. MR. B. C. J. LODER OVERLEDEN. —
Op 4 November '35 is te Den Haag in den ouderdom van 86 jaar overleden een van onze rechtsgeleerden van internationale faam, mr. B. C. J. Loder, oud-president van het Permanente Hof van Internationale Justitie.
Mr. Bernard Cornelis Johannes Loder werd geboren te Amsterdam op 13 Sept. 1849 en studeerde na de lagere school te hebben doorloopen, aan het Atheneum Illustre aldaar, om vervolgens het eerste gedeelte van zijn studieleven bekroond te zien. Hij studeerde vervolgens aan de Leidsche Universiteit en promoveerde er den 25en April 1873 op een dissertatie, getiteld „De leer der volks-souvereiniteit en haar ontwikkeling, aanbeveling en bestrijding, historisch-critisch beschouwd".
Na de voltooiing van zijn studies, vooral onder leiding van prof. v. Tienhoven, vestigde hij zich als advocaat te Rotterdam, waar hij zoozeer bij zijn collega's in aanzien kwam, dat hij tot deken der Orde van Advocaten werd gekozen. Gedurende de 35 jaar, dat mr. Loder daar de advocatuur uitoefende, had hij een zeer drukke praktijk.
Den 15en December 1908 volgde zijn benoeming tot raadsheer bij den Hoogen Raad, waarin hij 13 jaar zitting heeft gehad. Hij vervulde verschillende functies, zendingen en opdrachten; zoo vertegenwoordigde hij menigmaal onze regeering en werd zelfs eenige malen tot internationaal scheidsrechter gekozen.
Het ontstaan van het Permanent Hof van Internationale Justitie is ten nauwste verwant met de loopbaan van mr. Loder. Toen na den grooten wereldoorlog de Nederl. anti-oorlogsraad een beroep deed op de meening van dezen bekenden jurist, die o.a. had meegeholpen aan de oprichting van de Academie voor Internationaal Recht, heeft hij een uitvoerig rapport uitgebracht, dat voor de verdere gebeurtenissen van omvangrijke beteekenis is geweest.
In September 1921 werd hij met een groot aantal candidaten bij eerste stemming benoemd tot rechter in het Permanente Hof van Internationale Justitie, waarop het Hof zelf hem in Febr. 1922 tot zijn eersten president verkoos, hetgeen hij tot 1925 is gebleven, om daarna nog tot 1930 het ambt van gewoon lid te vervullen.
In de hoedanigheid van president is hem het bijzondere voorrecht te beurt gevallen, de eerste bijeenkomst van het Hof te openen met een rede, die door haar vorm en inhoud en door de gespierde en meesleepende wijze waarop zij werd uitgesproken, een merkwaardig getuigenis was van zijn overtuiging en zijn bijzondere persoonlijkheid.
In verband met zijn hoogen leeftijd stelde mr. Loder zich in Sept. 1930 niet meer beschikbaar voor een herbenoeming als rechter in het Permanente Hof van Internationale Justitie.
Ondanks zijn drukke bezigheden heeft hij toch nog gelegenheid gevonden zijn ideeën te verspreiden door het schrijven van artikelen en het vervullen van spreekbeurten.
Bij gelegenheid van zijn aftreden werd hem door den gemeenteraad van Den Haag de eere-plaquette toegekend, welke de hoogste onderscheiding van gemeentewege is. Kort daarna werd mr. Loder benoemd tot president van den Intern. Journalisten Eereraad. Nog in Januari 1932 reisde hij naar Kopenhagen, alwaar hij het Eere-Gerechtshof voor journalisten vertegenwoordigde op de conferentie van officieele persagentschappen, welke aldaar op initiatief van den Volkenbond werd gehouden.
Tal van hooge onderscheidingen zijn den heer Loder in den loop der jaren toegekend. Hij was o.m. grootkruis in de orde van den Nederlandschen Leeuw en grootofficier in de orde van Oranje-Nassau. Voorts was hij eerelid van zeer vele organisaties, die zich op internationaal en wetenschappelijk terrein bewegen. (Nieuwe Rotterd. Courant)

F. DENEMARKEN. — Kabinet Stauning hervormd.
De na de verkiezingen begonnen besprekingen over de reorganisatie van het kabinet zijn op 4 Nov. '35 geëindigd.
Het resultaat was, dat de ministers van Justitie, Sociale aangelegenheden, Handel, Openbare werken, Onderwijs en Kerkel. Zaken hun functie neerlegden. Al deze departementen werden met uitzondering van dat van Justitie met nieuwe mannen bezet en een nieuwe minister van Defensie werd benoemd, als hoedanig de premier al interim optrad.
Het nieuwe kabinet is als volgt samengesteld:

Stauning (soc.-dem.), Minister-president.
Dr. Munch (dem.), Buitenlandsche Zaken.
H. P. Hansen (soc.-dem.), Financiën.
Dahlgaard (dem.), Binnenlandsche Zaken.
Steinecke (soc.-dem.), Justitie.
Bording (soc.-dem.), Landbouw.
Andersen (soc.-dem.), Defensie.
Christensen (soc.-dem.), Sociale Zaken.
Kjärböl (soc.-dem.), Handel, Industrie en Scheepv.
Fisker (soc.-dem.), Openbare werken.
Jörgensen (dem.), Onderwijs.
Joh. Hansen (soc.-dem.), Kerkelijke Zaken.

De nieuwe ministers van Defensie en Onderwijs waren tot dusver voorzitters resp. van de soc.-dem. en de dem. Folketingfractie, de minister van Handel en die van Sociale Zaken komen uit de vakbeweging, die van openbare werken, tot dusver directeur eener hypotheekbank, was tot nu toe vice-voorzitter der soc.-dem. Folketingfractie. (Berlingske Tidende)
(Vor. ber. Verkiezingen 2014 A.)

G. MONGOLIE. — Onafhankelijkheid van Binnen-Mongolië uitgeroepen. —
Naar het agentschap Rengo meldt, hebben de voorzitter van den politieken raad van Binnen-Mongolië, Vorst Joen, en de secretaris-generaal van den Raad, Vorst Dé, de onafhankelijkheid van Binnen-Mongolië geproclameerd. (Dempo Rengo)
(Vor. ber. Mongolië 1876 C.)

H. ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — Recapitulatie van 29 October—4 November 1935. —
Stand der sanctie-antwoorden, 29 Oct. 2029 A.; Ital. verweer tegen econ. sancties, 29 Oct., 2029 A.; Abess. troepenverplaatsing, 30 Oct., 2029 A.; Maarschalk Badoglio naar Italië terug, 30 Oct., 2029 A.; Ital. deserteurs, 31 Oct.—2 Nov., 2029 A.; Onderhoud Hoare-Eden-Laval; Aloisi, 31 Oct.—2 Nov., 2029 A.; Ital. dooden, 2 Nov., 2029 A.; Econ. sancties per 18 November, 3 Nov., 2029 A.; Clearing, 3 Nov., 2029 A.; Engelsche vloot, 3 Nov., 2029 A.; Coördinatiecommissie, 3 Nov., 2029 A.; Belg. minister Van Zeeland, 3 Nov., 2029 A.; Italië weigert teruggave veroverd gebied, 3 Nov., 2029 A.; Ital. oorlogsleening, 4 Nov., 2029 A.; Ital. offensief, 4 Nov., 2029 A.
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 2029 A.)**

A. **VOLKENBOND. — Industrieele bedrijvigheid - Vergelijkende tabellen van 6 Europeesche landen van 1928—1935.**

	Engeland	Nederland	Frankrijk	Denemarken	Zweden	België
1928	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
1929	106.0	102.5	109.4	108.3	105.8	101.1
1930	97.9	93.7	110.2	117.6	101.9	89.8
1931	88.8	81.0	97.6	108.3	89.4	82.8
1932	88.4	63.9	75.6	98.2	83.7	69.9
1933	93.5	70.9	84.3	113.7	86.5	72.4
1934	104.7	71.6	78.0	121.2	105.8	70.8
Jan. 1934	104.3	76.0	83.5	104.0	99.0	72.1
April 1934	103.4	77.9	81.1	120.2	105.8	68.1
Juli 1934	102.0	69.0	77.2	124.5	102.9	66.4
Oct. 1934	110.5	62.7	74.0	125.6	106.7	69.1
Jan. 1935	111.7	70.9	73.2	126.7	111.5	68.1
April 1935	(	70.9	73.2	130.0	113.5	72.3
Mei 1935	(109.9	70.9	72.4	130.0	115.4	72.6
Juni 1935	(	69.0	73.2	130.0		70.5

(Bulletin de la Société des Nations)

B. **VOLKENBOND. — Werkloosheid - Vergelijkende staat van 6 Europeesche landen van 1931—1935. —**

	Engeland	Nederland	Frankrijk	Denemarken	Zweden	België
1931	2,716,853	138,200	72,215	59,430	64,815	201,076
1932	2,846,395	271,092	308,096	126,039	90,677	336,727
1933	2,566,768	322,951	307,844	121,115	97,316	338,046
1934	2,170,819	332,772	376,320	97,595	84,685	349,084
Jan. 1935	2,295,120	432,392	532,127	133,069	111,652	381,706
Febr. 1935	2,272,107	417,593	544,567	125,892	102,920	377,937
Maart 1935	2,142,669	384,222	526,501	102,088	98,579	354,919
April 1935	2,030,272	368,183	491,802	88,168	87,898	308,529
Mei 1935	2,024,462	355,223	459,155	68,742	64,821	274,085
Juni 1935	2,004,000	333,580	433,354	62,821	63,516	250,647

(Bulletin de la Société des Nations) **(Vor. ber. Wereldwerkloosheid 1630 A.)**

C. **POLEN. — Handelsverdrag met Duitschland gesloten. —**

Op 4 Nov. '35 is te Warschau een Duitsch-Poolsch handelsverdrag geteekend.

De betalingen voor het bestaande verkeer zullen worden verricht langs den weg van clearing. Beide landen zullen regeeringscommissies instellen, die in permanent onderling contact hebben te zorgen voor het uit den weg ruimen van eventueele belemmeringen bij de uitvoering der verdragsbepalingen. Op 20 November wordt het verdrag van kracht. Het is gesloten voor den tijd van een jaar en blijft bij niet-opzegging automatisch voortbestaan. (Gazeta Polska)

(Vorig bericht blz. 1519 C.)

D. **GEESTELIJK LEVEN. — Luthersche Kerkproclamatie. —**

Het Luthersch Wereldconvent dat van 13—20 October '35 te Parijs vergaderde (met 90 afgevaardigden, tezamen uit 24 volken), heeft een proclamatie opgesteld, welke op 31 October van alle Luthersche kansels in de wereld voorgelezen werd. Deze proclamatie luidde aldus:

„De Luthersche kerk bevindt zich in alle deelen der aarde in beslissingsvolle tijden. De crises, die in vele deelen der wereld het leven der volkeren bedreigen, stellen de Luthersche kerk voor gewichtige vragen en taken.

Wij gedenken in het bijzonder de zwaar lijdende Luthersche kerk in Rusland, die door het doodsdal wordt geleid. Maar ook aan de andere Lutherschе kerken in de wereld, die om de verkondiging van het evangelie der rechtvaardiging van den zondaar door het geloof zwaar strijden moeten, verzekeren wij ons broederlijk en voorbiddend medeleven.

Wij zijn echter van overtuiging, dat onze generatie niet slechts menigerlei crisis door te strijden heeft, maar ook op de meest verschillende wegen den vrede zoekt dien de wereld niet kan geven.

Voor deze generatie, die van een honger naar vrede vervuld is, geldt de boodschap der rechtvaardigende genade Gods door Jezus Christus, welke boodschap aan de Luthersche kerk is toevertrouwd.

Zoo roepen wij onze gemeenten op, trouw te zijn aan de ons toevertrouwde verkondiging.

Wij weten in tijden van crisis en onzekerheid geen anderen wegwijzer dan Gods Woord, gelijk het ons in de H. Schrift geschonken is en naar de belijdenissen onzer Luthersche kerk, voor alles naar den kleinen catechismus van Maarten Luther uit te leggen is.

Wij roepen onze gemeenten op om trouw aan de belijdenis der vaderen te blijven en deze belijdenis in een geheiligden wandel te bevestigen.

Wij vermanen onze gemeenten: houdt aan in het gebed.

Wij, die op dit wereldconvent weder de eenheid in geloof en in liefde ervaren hebben, smeeken onzen Hemelschen Vader, dat Hij alle Luthersche kerken in de wereld opnieuw met Zijn Heiligen Geest vervulle en tot rechte instrumenten van Zijn vergevende en herscheppende genade make.

De vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, beware Uw harten en zinnen in Jezus Christus." (De Standaard)

E. **VLOOTCONFERENTIE TE LONDEN. —**

Een vlootconferentie zal op 5 Dec. '35 te Londen worden gehouden ter bespreking der op 31 December 1936 eindigende vlootovereenkomsten van Washington en Londen.

De deelnemers zullen zijn: Engeland, Vereenigde Staten, Frankrijk, Italië en Japan. Een der hoofdpunten der besprekingen zal zijn de pariteitseischen. (Daily Telegraph) **(V. b. Vlootconferentie 1597 H.)**

F. **KOFFIE. — Wereldverbruik van 1 Jan.—1 Oct. 1935. —**

Het wereldverbruik van koffie heeft in de eerste negen maanden van het loopende jaar 17.806.000 zakken bedragen, waarvan 11.434.000 zakken Braziliaansche koffie. In de overeenkomstige maanden van het vorige jaar bedroeg het totale wereldverbruik 18.075.000 zakken, waarvan 11.303.000 zakken Braziliaansche koffie.

(Diario de Noticias, Rio de Janeiro) **(V. b. 1440 D.)**

6 NOVEMBER 1935

G. **NEDERLAND. — Staatsleening 4% ƒ 44 millioen.**

De Min. van Fin. maakt bekend, dat hij tot den koers van 100% te gelde maakt ƒ 44 millioen 4% rente dragende schuldbekentenissen, groot ƒ 1000, ten laste van het Rijk, vormende de 4% Nederl. Staatsleening 1935.

Storting 1 November 1935.

Coupons 1 Mei en 1 November, betaalbaar bij de kantoren van De Nederl. Bank te Amsterdam, Rotterdam en 's-Gravenhage.

De leening heeft een looptijd van ten hoogste 40 jaar. Versterkte aflossing wordt voorbehouden.

Telkenjare, te beginnen op 1 Nov. 1936, worden schuldbekentenissen voor haar nom. bedrag aflosbaar gesteld, ten beloope van ten minste 1.05 ten honderd van het bedrag der leening, vermeerderd met het

bedrag der door die verplichte aflossingen vrijgevallen rente.
Deze leening is ondershands geplaatst bij de Rijksfondsen. (Keesings Financieel Archief)
(Vor. ber. Leeningen 1245 D.)

A. NEDERLAND. — Het R.K. congres over de jeugdwerkloosheid. —
Op 21 Oct. '35 kwamen in de groote zaal van „De Vereeniging" te Nijmegen vele katholieken, geestelijken en leeken, vertegenwoordigers van onderscheiden organisaties, bijeen, om te beraadslagen over een aantal prae-adviezen betreffende de jeugdwerkloosheid. Vele autoriteiten, de burgemeester van Nijmegen, de heer J. A. H. Steinweg, de vertegenwoordiger van den minister van Sociale Zaken en tal van andere officieele personen gaven van hun belangstelling blijk. Voor de A.J.C. was Klaas Toornstra aanwezig, voor het N.V.V. Lindeman en Noordhoff.
De voorzitter, mgr. Frencken, besloot het congres met het voorlezen van een uitvoerige conclusie, die zal dienen als basis van verdere onderzoekingen en te beschouwen is als vrucht van de te Nijmegen gevoerde besprekingen. Deze conclusie houdt o.m. in:

1. De onvoldoende bekendheid met omvang en verloop der jeugdwerkloosheid moet ten spoedigste, met behulp der overheid, worden opgeheven. De vakbekwaamheid en de arbeidsgeschiktheid der jongeren moet behouden en, zoo noodig, verbeterd worden.

2. Van overheidswege moeten maatregelen genomen worden tot verruiming der werkgelegenheid, die van zelf ook de jonge werkloozen ten goede komen. In dat verband wordt verwezen naar de eindresolutie van het Industrialisatiecongres 1935.

3. Beperking van het aantal gegadigden door:
a. vervanging van oudere door jongere arbeidskrachten;
b. vervanging van vrouwelijke door mannelijke arbeidskrachten, met name door verplicht ontslag der huwende vrouw en der gehuwde vrouw, niet-kostwinster, evenals het vorige punt, met behoorlijke verzorging der vervangen krachten. De arbeidsgelegenheid voor meisjes wordt, zooveel mogelijk, teruggebracht tot werkzaamheden in huishoudelijk verband en in specifiek vrouwelijke beroepen.

4. Bevorderd worde een rationeele verdeeling van den arbeid door rouleering van personeel in andere dan fabriekmatige bedrijven. Daarnaast regeling voor beschutte bedrijven van de mechanisatie.

5. Intusschen dient met kracht te worden voortgezet het werk ten bate der jonge werkloozen in den vorm van cultureele en vakcursussen, centrale werkplaatsen en werkkampen. Deelneming aan werkkampen en plaatselijk werk voor jonge werkloozen moet van overheidswege worden bevorderd, desnoods worden verplichtend gesteld. Opleiding van goede kampleiders is daarvoor onmisbaar. (Dagblad van Noordbrabant)
(Vor. ber. Jeugdwerkloosheid 2022 A.)

B. GRIEKENLAND. — Papanastasioe, grondvester der republiek, verbannen. —
De voormalige Venizelistische minister Euripaios en andere personen zijn gearresteerd, o.a. eenige advocaten, die als agitatoren worden beschouwd.
Papanastasioe, leider der republikeinen en grondvester der Grieksche republiek, die onlangs werd gearresteerd, is naar het eiland Mikonos verbannen.
(Kathimerini)

C. JAPAN. — Eischen aan China. —
Japan heeft in een nota de volgende eischen aan China gesteld:

1. Opheffing van den militairen raad te Peiping.

2. Ontslag van den burgemeester van Peiping, Joean Liang, die inmiddels is ontslagen.

3. Verontschuldigingen van de zijde van generaal Sjang-sjen naar aanleiding van den in Juni '35 gepleegden moord te Lantsjau op een Japansche gendarme, en schadeloosstelling voor de familie van het slachtoffer.

4. Uitbreiding van de gedemilitariseerde zône met vijf nieuwe districten van Hopei, waardoor deze de zône van Peiping nadert.

5. Arrestatie van bepaalde leden van de organisatie der „Blauwhemden", die verantwoordelijk zijn voor de anti-Japansche bedrijvigheid; indien de Chineezen hen niet arresteeren, zullen de Japanners het zelf doen.

6. De Chineesche autoriteiten verklaren ontevreden te zijn over generaal Sjang-sjen.

In Chineesche kringen heerscht ongerustheid.
De directeur van het Aziatische departement van het ministerie van Buitenlandsche Zaken, Kao Tsoenwou, verklaarde aan Havas: De steeds ernstiger wordende spanning tusschen China en Japan doet ernstige gebeurtenissen vreezen.
De Japanners hebben het ontbreken h.i. van den goeden wil bij de Chineezen bij de samenwerking met Japan als een voorwendsel aangegrepen.
(Dempo Rengo) **(Vorig bericht blz. 2019 D.)**

D. FRANKRIJK. — Maarschalk Lyautey. —
Op 30 October '35 is het stoffelijk overschot van maarschalk Lyautey te Rabat, in Afrikaansche aarde, bijgezet. (Le Temps) **(Vorig bericht blz. 1410 A.)**

E. SPANJE. — Geen koffie en eieren meer uit ons land. —
Van het ministerie van Buitenlandsche Zaken te Madrid verneemt het A. N. P., dat voor de artikelen koffie en eieren van Nederlandschen oorsprong geen contingenten voor de laatste maanden van 1935 worden toegestaan, daar het totaal-contingent voor dit jaar met de toewijzingen van het derde trimestre uitgeput is. (A. N. P.)

F. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Verrichten van arbeid door vreemdelingen. —
Bij de Tweede Kamer is ingediend een wetsontwerp tot wijziging van de wet van 16 Mei 1934 inzake het verrichten van arbeid door vreemdelingen. Aangezien de uitvoering van deze wet steeds meer werk vordert door de uitbreiding van het aantal beroepen en bedrijven, welke onder de wet worden gebracht, heeft de regeering het wenschelijk geacht een zekere vergoeding te heffen van hen, die arbeid door een vreemdeling willen doen verrichten.
Om dit mogelijk te maken is genoemd wijzigingsontwerp ingediend, krachtens welke bij algemeene maatregel van bestuur zal worden vastgesteld, welk bedrag een werkgever heeft te betalen voor het verleenen of verlengen van een vergunning. Het voornemen is een bescheiden bedrag te heffen.
Wie arbeid door een vreemdeling doet verrichten, zonder in het bezit te zijn van de vergunning, kan volgens het ontwerp worden gestraft met hechtenis van ten hoogste een maand of boete van ten hoogste *f* 100. (N. Rott. Crt.)
(Vor. ber. 1756 C.; Tw. Kamer 2030 C.)

G. LUCHTVAART. — Vereenigde Staten. - Pacific-Vliegdienst. - 750 vlieghavens. —
De directeur der posterijen, Farley, deelde mede, dat de regelmatige vliegdienst over den Stillen Oceaan op 8 November zal beginnen.
Op dien dag zal het eerste toestel van San Francisco met tusschenlandingen naar Manilla op de Philippijnen vliegen. De duur van deze vlucht bedraagt drie dagen.
Pas eenige maanden daarna wordt de nieuwe dienst verlengd tot Kanton. Voorloopig wordt alleen post meegenomen. Het passagiersvervoer wordt later ingericht.
De eerste minister deelde mede, dat de regeling met de Pan American Airways voor een luchtdienst tusschen de Ver. Staten en Nieuw Zeeland voltooid is. Het eindpunt in Nieuw Zeeland zal Auckland zijn. De vliegtuigen zullen zoowel post als passagiers vervoeren.
Negen November '35 zal een eskader van 48 watervliegtuigen starten voor een massavlucht van Honoloeloe naar de Midway Islands, een afstand van 1380 mijl. De vlucht zal onder leiding staan van Kenneth Withing.
De plaatsvervangende minister van Handel, Johnson, heeft in verband met het werkverschaffingsprogramma der regeering medegedeeld, dat een nieuw vlieghavenbouwprogramma voorziet in den bouw van 750 vlieghavens, waarmede een bedrag van ongeveer 100 millioen dollar is gemoeid. Met den bouw van 250 vlieghavens zal direct een aanvang worden gemaakt.
(New York Herald Tribune)

A. SUIKER. — Europeesche productie. —

De tweede raming van de Europeesche suikerproductie 1935-'36 door F. O. Licht luidt als volgt (in tons):

Landen	1935-'36 2e raming 1 Nov.	1e raming 3 Oct.	1934-'35
Duitschland	1.725.000	1.725.000	1.703.524
Tsjecho-Slowakije	560.000	575.000	628.951
Oostenrijk	180.000	190.000	223.159
Hongarije	100.000	110.000	119.677
Frankrijk	950.000	950.000	1.217.073
België	245.000	245.000	268.583
Nederland	235.000	235.000	246.117
Denemarken	225.000	225.000	90.340
Zweden	285.000	285.000	271.744
Polen	430.000	430.000	452.762
Italië *)	320.000	335.000	349.557
Spanje †)	230.000	250.000	379.818
Danzig	——	——	42.304
Joego-Slavië	75.000	80.000	62.524
Roemenië	110.000	120.000	107.487
Bulgarije	17.000	17.000	1.814
Zwitserland	8.500	8.500	8.600
Engeland, Schotland, Wales	575.000	610.000	654.236
Ierland	90.000	90.000	74.464
Finland	7.000	7.000	11.500
Letland	45.000	45.000	62.775
Litauen	25.000	25.000	15.210
Turkije	50.000	50.000	66.000
Europa, z. Rusland	6.487.500	6.607.500	7.058.219
Rusland	1.750.000	1.750.000	1.500.000
Europa met Rusland	8.237.500	8.357.500	8.558.219

*) Campagnejaar Aug./Juli.
†) Campagnejaar Juli/Juni, met inbegrip van de rietsuikerproductie. Deze wordt voor 1935-'36 op 19.800 ton geschat. In 1934-'35 bedroeg deze productie 18.401 ton en in 1933-'34 15.660 ton. (Licht's Rapport)

(Vorig bericht blz. 1678 A.)

B. ABRAHAM STAALMAN OVERLEDEN. —

Te Amsterdam is op 4 Nov. '35 in den ouderdom van 64 jaar, overleden de heer Abraham Staalman, oud-lid van de Tweede Kamer en directeur van het bondsbureau van den Nederl. Bond van koffiehuis-, restauranthouders en slijters, tevens redacteur van Ons Belang, het orgaan van dien Bond. (A. N. P.)

C. BELGIE. — Wereldtentoonstelling Brussel 1935. - Sluiting. —

De directeur-generaal der Wereldtentoonstelling te Brussel, de heer Charles Fonck, deelt het volgende mede:

„Iedereen die heeft bijgedragen tot het succes van deze reusachtige onderneming is uiterst tevreden." Het aantal bezoekers was slechts weinig minder dan 20 millioen. De ontvangsten uit de entrée-gelden loopen tusschen de 35 à 40 millioen, waarbij men echter in het oog moet houden, dat de totale kosten 230 millioen francs bedragen, die uit andere middelen gedekt moeten worden. Niettemin spijt het ons geen oogenblik, dat wij de entrée-prijs zoo laag hebben gehouden. (A. N. P.) **(Vorig bericht blz. 1780 D.)**

D. EGYPTE. — Wafdpartij. - Staking der havenarbeiders te Alexandrië. —

De Wafdpartij toont tegenstand te bieden tegen de militaire maatregelen door de Britsche autoriteiten in Egypte genomen. Het bestuur der partij heeft namelijk een motie aangenomen, waarin de Egyptische regeering verweten wordt, dat zij de Britsche politiek toelaat en begunstigt, dat de Engelschen hun militaire maatregelen in Egypte uitbreiden.

Het Ethiopisch conflict had volgens de meening der Wafdpartij aan Egypte een geschikte gelegenheid kunnen bieden om zich van Engeland te bevrijden. De motie verzet zich o.m. er tegen van Alexandrië een vlootbasis te maken en doet verder uitkomen, om Egypte van een Engelsche overheersching te redden.

Te Alexandrië zijn 1300 havenarbeiders in staking gegaan. Aangezien op het oogenblik met het oog op de a.s. in werkingtreding der sanctiemaatregelen tegen Italië groote hoeveelheden katoen naar Italië worden verscheept, hopen zij hun eischen gemakkelijker te kunnen verkrijgen. (Akcham)

(Vor. ber. Wafdpartij 1826 G.)

7 NOVEMBER 1935

E. BELGIE. — Leger. - Moderniseering der bewapening. —

De begrooting van het Belgische departement van Defensie voor 1936 omvat credieten ten bedrage van 472 millioen, welke voornamelijk zullen worden gebruikt voor de moderniseering der legerbewapening en voor de uitbreiding van de artillerie. Een groot gedeelte der credieten zal worden gebruikt voor de aanschaffing van luchtafweergeschut, waarvan het type nog niet is vastgesteld. De afweer van luchtschepen vanaf den grond zal worden ontwikkeld en het oude materiaal zal worden vervangen door kanonnen, waarmede veel sneller kan worden gevuurd. Voorts wordt de motorisatie van de cavalerie voortgezet. Tenslotte zal men de maatregelen tot verdediging van het plateau van Hervé, waarbij het fort Battice het voornaamste orgaan is, in den loop van het jaar 1936 voltooien. (Het Laatste Nieuws)

(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtmacht 1960 E.)

F. MEMELGEBIED. — Directorium afgetreden. —

Het Memel-directorium is afgetreden. Het zal evenwel de loopende zaken afwikkelen tot een nieuw directorium zal zijn gevormd. (Diena) **(1600 B.)**

G. CHINA. — Hervorming Bank- en Geldwezen. —

De Chineesche regeering heeft belangrijke financieele en monetaire maatregelen aangekondigd, die op 4 Nov. '35 van kracht geworden zijn:

1. Oprichting van een centrale circulatiebank.
2. Handhaving van den koers van den Chineeschen dollar op zijn tegenwoordig peil, door op de markt scherpe contrôle uit te oefenen.
3. Aanvaarding van een regeling van alle schulden in zilver, met behulp van biljetten, tegen den tegenwoordigen koers.
4. Aankoop van alle beschikbare zilverreserves.
5. In verband met de nationalisatie van de zilvervoorraden is het uitvoerrecht op baren zilver verhoogd van 40½ tot 65%.

Hieronder volgen eenige bijzonderheden van de maatregelen die de devaluatie van den Chineeschen dollar officieel doen zijn:

De bankbiljetten, die uitgegeven zijn door de drie regeeringsbanken, de Centrale Bank van China, de Bank van China en de Verkeersbank, zullen alléén wettelijke waarde bezitten.

De biljetten, die door andere banken uitgegeven zijn, zullen geleidelijk door biljetten van de Centrale Bank worden vervangen.

De houders van zilver zullen het in hun bezit zijnde metaal moeten inwisselen tegen bankbiljetten.

De Centrale Bank van China zal de centrale reservebank worden.

De aandeelen der nieuwe circulatiebank zullen zich in handen van de banken en het publiek bevinden. De bank wordt dus een onafhankelijke instelling, die voornamelijk tot taak heeft de stabiliteit van de nationale valuta te handhaven. Na twee jaar zal de bank het monopolie voor de uitgifte van bankbiljetten krijgen.

Binnenkort zal een hypotheekcentrale worden ingesteld.

De zilverreserves van China zijn voldoende voor een dekking van meer dan 100% van de in omloop zijnde bankbiljetten in buitenlandsche deviezen uitgedrukt.

Er zal een Reserve Board voor het Valuta-wezen worden ingesteld.

Loopende valuta-transacties mogen worden afgewikkeld volgens de koersen die te voren waren overeengekomen. De depositohouders der banken moeten echter voortaan biljetten in plaats van zilveren dollars accepteeren.

De Britsche gezant te Shanghai heeft bepaald, dat het aan Britsche onderdanen voortaan verboden is, eenige schuld of andere verplichting, in strijd met het Chineesche nationalisatiedecreet, in zilver te voldoen.

In een interview met Reuter zeide Sir Frederick Leith Ross o.m., dat hij geloofde, dat het plan succes zou hebben, mits de begrooting in evenwicht zou worden gebracht en het versterkte bankstelsel ten volle zou worden uitgevoerd.

Hij noemde de veronderstelling, door de Japansche pers geuit, dat de maatregelen der Chineesche regeering geïnspireerd zouden zijn door toezeggingen omtrent een leening tot steun harer valuta, belachelijk.

De zilverreserves van China achtte hij voldoende, om het land door de crisis heen te helpen totdat de handelsbalans verbeterd zou zijn door de werking van den stabielen wisselkoers, die zonder eenige leening gehandhaafd zou kunnen worden.

Officieele Engelsche kringen wijzen er op, dat de monetaire maatregelen, die de Chineesche regeering genomen heeft, geheel van haar eigen initiatief zijn uitgegaan.

Het egalisatiefonds voor de wisselkoersen te Shanghai heeft de officieele koers van den dollar vastgesteld op 1 sh. 2½ d. (Ned. Tel. Ag. Reuter - Keesings Fin. Archief - Eastern Times)

(Vor. ber. Economische Crisis 2021 F.)

A. **DUITSCHLAND. — De positie der Joden in het economische leven. —**

De Rijksminister voor Economische Zaken heeft de Rijkskamer voor economische zaken het volgende schrijven doen toekomen, inzake de positie der Joden in het economische leven na de besluiten van de Rijksdagzitting te Neurenberg:

„De Neurenberger wetten en de daaruit voortvloeiende uitvoeringsbepalingen zullen ook bepaalde nieuwe regelingen van de positie der Joden in het economische leven ten gevolge hebben. Zoo lang deze wettelijke regeling niet is afgekondigd, dienen alle maatregelen van ondergeschikte instanties tegen Joodsche zaken achterwege te blijven." (Berl. Tageblatt)

(Vor. ber. Jodenwetten 1993 C.)

B. **NATUURKUNDE. — Interferentie bij vrije moleculen. —**

Voor de Philosophische Faculteit van het Utrechtsch Studenten Corps hield op 28 Oct. '35 prof. dr. P. Debije (Leipzig), wien door prof. Kramers ir de Koninklijke Academie van Wetenschappen te Amsterdam de Lorentz-medaille werd uitgereikt, een lezing uit het hoofdgebied van zijn werkzaamheden op natuurkundig terrein: interferentieproeven bij vrije moleculen. Wij ontleenen hieraan het volgende:

Bij de vraag hoe het mogelijk zou kunnen zijn om de afstanden tusschen de atomen in de moleculen, die men zich als kristallen van bepaalden vorm en grootte te denken heeft, te meten, kwam al spoedig de gedachte op om hiervoor een soort microscoop te construeeren. Het gewone microscoop leent zich daarvoor uit den aard der zaak niet, want men kan geen afstanden meten beneden de golflengte van het licht. De groote-orde van de afstanden waarom het in de moleculen te doen is varieert in de buurt van tien tot de min achtste centimeter. Meten is dan slechts mogelijk met behulp van röntgenstralen of met kathodestralen. Deze stralen worden door de optische stelsels van het gewone microscoop niet gebroken. Dit microscoop bestaat uit twee stelsels, een verstrooiend stelsel en een stelsel, dat het beeld geeft in den tubus. Hier bij de interferentie-verschijnselen der moleculen gaat het erom alleen in het verstrooiende systeem te meten. Wat men daar ziet is te vergelijken met de volgende proef. Laat men door twee gaatjes lichtbundels vallen op een trillenden kwikspiegel, dan geeft dit op een daarachter opgesteld scherm een interferentiebeeld. Zoo werken ook in een gas met moleculen de atomen in het molecuul als de genoemde gaatjes in de proef en geven de stralen die op hem vallen, dank zij het phasenverschil, typische interferentiebeelden. Fraai laten zich alle interferentieverschijnselen bestudeeren aan het tetrachloorkoolstof-gas. Het verkregen interferentiebeeld vertoont minima en maxima en al draaien de atomen en al vertoonen zij temperatuurtrillingen, waarbij de afstand der electronen wijziging ondergaat, zoo is toch met groote nauwkeurigheid hun afstand te bepalen. (Red. K H A)

(Vor. ber. Prof. dr. P. Debije 2020 F.)

C. **NEDERLAND. — Christelijk-Nationaal Vakverbond. - A. Stapelkamp tot voorzitter gekozen. —**

In de op 26 Oct. '35 gehouden vergadering van het Dagelijksch Bestuur van het Christelijk-Nationaal Vakverbond is tot voorzitter gekozen de heer A. Stapelkamp, secretaris van dit verbond. De vroegere voorzitter, de heer K. Kruithof, heeft zijn functie aan den heer Stapelkamp overgedragen.

(De Standaard) **(V. b. Chr. Nat. Vakverbond 1843 G.)**

D. **WIELERSPORT. — Werelduur-record door Olmo verbeterd. —**

Naar uit Milaan wordt gemeld, heeft de bekende Italiaansche renner Giuseppe Olmo op 31 Oct. '35 het werelduurrecord, dat sedert 29 Augustus 1933 met 44,777 K.M. ten name van den Franschman Maurice Richard stond, aanzienlijk verbeterd en op 45,090 K.M. gebracht.

Deze geslaagde recordpoging vond plaats op de wielerbaan Vigorelli, welke gedeeltelijk overdekt is.

Het wereldrecord van onzen landgenoot Van Hout over 10 K.M. met een tijd van 13 min. 7 sec. werd door Olmo niet verbeterd, daar de Italiaan een tijd noteerde van 13 min. 19 sec. (Giornale d'Italia)

(Vorig bericht blz. 954 D.)

E. **ENGELAND. — De hertog van Gloucester gehuwd.**

Een ontzaglijke menigte was op 6 Nov. '35 samengekomen toen lady Scott naar Buckingham Palace reed, waar het huwelijk met den hertog van Gloucester in tegenwoordigheid van 120 gasten werd voltrokken.

Aartsbisschop van Canterbury leidde den dienst. Aan het eind der plechtigheid schreden bruid en bruidegom en koning en koningin en andere leden van het Engelsche koningshuis naar het balcon, waar zij hartelijk werden toegejuicht. De koning toastte eenige malen op de jonggehuwden. (Daily Telegraph)

(Vorig bericht blz. 1929 A.)

F. **GRIEKENLAND. — Proclamatie van koning George II. —**

Koning George van Griekenland heeft op 5 Nov. '35 de volgende proclamatie tot het Grieksche volk gericht:

„Met Gods hulp en door den wil van het volk teruggeroepen op den troon, keer ik zonder wrok over het verleden naar Griekenland terug.

Het is mijn vast besluit, trouw en loyaal te zijn jegens het constitutioneel régime. Als mijn devies heb ik gekozen: Mijn kracht is de liefde voor mijn volk.

Ik vraag de medewerking van allen, ten einde de welvaart en het geluk van het vaderland te verzekeren."

Op 17 Nov. '35 zal koning George zijn intocht te Athene houden. (Proia)

(Vor. ber. Monarchie 2030 A.)

G. **DUITSCHLAND. — Generaal Göring spreekt te Saarbrücken. - Vriendelijke woorden aan Frankrijk.**

Generaal Göring heeft op 2 Nov. '35 te Saarbrücken in de Wartburgzaal een rede gehouden, waarin hij, na den Saarlanders hulde te hebben betuigd voor hun trouw, opkwam tegen verwijten dat het Derde Rijk tegen het Christendom wil strijden om er heidensche opvattingen voor in de plaats te stellen. Het Derde Rijk, aldus Göring, bestrijdt politieke partijen, maar geen kerken.

Spr. spoorde zijn toehoorders aan zich niet te laten ontmoedigen door eenige moeilijkheden van voorbijgaanden aard.

Elke opoffering moet ons licht schijnen, aldus Göring, indien zij ons slechts in staat stelt ons bommen, vliegtuigen en kanonnen te verschaffen.

Wanneer eenmaal het uur van het noodlot slaat, hebben wij materieel en granaten noodig, wij zullen slechts levensmiddelen kunnen krijgen, indien wij kanonnen hebben. Aan de boorden van de Saar moet men meer dan overal elders in Duitschland, al dergelijke overwegingen begrijpen.

Mogen de Franschen zich thans het woord van den Leider herinneren, dat er tusschen onze twee landen geen problemen meer bestaan, dat verdeeldheid tusschen hen zou brengen, van het oogenblik af, waarop de Saarkwestie geregeld zou zijn.

Van Frankrijk willen wij niets anders dan den vrede.

Wij hebben geen behoefte aan roem en meer militaire successen. Onze twee volken hebben zich met elkaar gemeten, in een strijd, grootscher dan de historie ooit heeft gekend.

Wij willen den vrede en wij zijn overtuigd, dat de overgroote meerderheid der Franschen denkt als wij.

Mijn eenige wensch is, dat het grootst mogelijke aantal Franschen ons in Duitschland komt bezoeken om ons beter te leeren kennen.

De Parijsche Matin schrijft in verband met deze rede: „De woorden die Göring tot Frankrijk heeft gericht zijn van zeer groote beteekenis, want zij beoogen niets meer of minder dan het openen van Fransch-Duitsche besprekingen.

(Berl. Tageblatt - Le Matin)

(Vor. ber. Göring 1836 D.)

H. **TSJECHO-SLOWAKIJE. — Kabinet Malypetr. - Dr. Milan Hodza premier. —**

Officieel wordt medegedeeld, dat president Masaryk minister-president Jan Malypetr op diens verzoek van zijn ambt heeft ontheven en den minister van Landbouw, Dr. Milan Hodza, tot premier heeft benoemd.

Dr. Hodza zal, naar verluidt, tevens het ministerie van Landbouw blijven waarnemen. (Prager Presse)

(Vor. ber. Kabinet 1821 C.)

I. **GEESTELIJK LEVEN. — Eucharistisch Congres te Lima. —**

Paus Pius XI heeft op 27 Oct. '35 ter gelegenheid van de sluiting van het Eucharistisch Congres te Lima (Peru) een radio-rede gehouden, waarin Z. H. ook uitdrukking gaf aan den wensch, dat de

vrede, welke vooral in Europa en in Afrika reeds verstoord en in gevaar gebracht is, alsnog bewaard moge blijven.
Paus Pius XI wekte op te bidden voor een vrede, welke moet gebaseerd zijn op gerechtigheid en nimmer mag worden gescheiden van de waarheid en de naastenliefde. (Osservatore Romano)
(Vor. ber. Eucharistisch Congres 1654 G.)

8 NOVEMBER 1935

A. SPANJE. — Kabinet Chapaprieta. —
Het nieuwe Spaansche ministerie, waarin de ministers Lerroux en Rocha door twee leden van hun partij zijn vervangen, heeft zich aan de Cortes voorgesteld, welke met 163 tegen 17 stemmen hun vertrouwen in de regeering hebben uitgesproken.
Van de tot het regeeringsblok behoorende radicalen namen slechts 18 leden aan de stemming deel.
In politieke kringen beschouwt men dit als een a.s. splitsing in de Radicale Partij. (El Debate)
(Vor. ber. 2022 I.)

B. GEESTELIJK LEVEN. — De bewijzen van het bestaan van God in de Moslimsche theologie.
In de dezer dagen gehouden vergadering van de afdeeling voor geschied- en letterkundige wetenschappen der Koninklijke Akademie van Wetenschappen sprak prof. dr. A. J. Wensinck over: „De bewijzen van het bestaan van God in de Moslimsche theologie".
De bewijzen van het bestaan van God verschijnen in den moslimschen catechismus ter afweer van de aan Aristoteles toegeschreven leer van de eeuwigheid der wereld. De oudste met zekerheid dateerbare catechismus, waarin het eerste bewijs (e novitate mundi) is opgenomen, is die van Omar-al-Nasafi (1142). Het bestaat hier uit drie proposities: De wereld is in al haar deelen geworden. Want zij bestaat uit substanties en accidentia. Hij, die de wereld heeft doen worden, is God.
Wij kunnen de voorgeschiedenis van dit bewijs gedurende een eeuw vervolgen, bij drie moslimsche theologen: Baghdadi (1037), Ibn Harzm (1064) en Ghazzali (1111), die, direct of indirect, Avicenna's (1037) invloed hebben ondergaan, tegen wien zij dan ook, direct of indirect polemiseeren. Zoo wordt dit bewijs, met de hulp van Aristotelische methoden, gevoerd in de eerste plaats om de leer van de eeuwigheid der wereld te bestrijden, in de tweede plaats om God's bestaan te bewijzen. Deze houding mag als karakteristiek voor die van de moslimsche scholastiek in het algemeen gelden; zij is dezelfde als die van de oudere dogmatici tegenover het rationalisme: de Islam geeft zijn grondstellingen niet gewonnen, doch neemt de methode zijner tegenstanders over.
Ghazzali maakt een uitzondering. Hoewel hij er geen bezwaar tegen heeft af en toe de scholastieke methode te gebruiken, stelt hij zich èn theologisch èn philosophisch op een ander plan: theologisch, in zoover hij diepere waarde alleen toekent aan de kennis „des harten", d.w.z. de subjectieve, maar absolute zekerheid; philosophisch, in zoover hij inzake de praemissen aan philosophie en scholastiek bewijskracht ontzegt.
Naast het bewijs op grond van het geworden zijn der wereld, treedt reeds vroeg het bewijs op grond van de contingentie der wereld op. Dat het eerst laat in den catechismus verschijnt, kan daaruit verklaard worden, dat het niet van polemischen aard en geheel van de philosophen afkomstig is. Het berust, evenals het eerste, op drie proposities: De wereld is geworden. Zij heeft dus een auteur. Deze moet noodzakelijk bestaan, anders zou men tot een processus in infinitum komen.
Dit bewijs, waarvoor Avicenna zich de grootste moeite gegeven heeft, berust op de onderscheiding van het zijn in: contingent zijn, dat aan de wereld, en noodzakelijk zijn, dat slechts aan God toekomt.
Deze onderscheiding hangt op haar beurt samen met de onderscheiding van essentie en existentie ten aanzien van het bestaande, doch niet ten aanzien van God, den eenige in wien beide samenvallen. Dit bewijs, met de andere uitwerkingen, heeft wel is waar niet overal instemming gevonden, doch in de theologie is het zoo populair geworden, dat „de noodzakelijk bestaande" tot de vaste en meest gebruikelijke namen Gods is gaan behooren. Waarschijnlijk heeft Thomas van Aquino voor zijn bewijs e possibili et necessario veel aan dit bewijs van Avicenna te danken.
Nog twee andere bewijzen komen in de moslimsche theologische literatuur voor: het teleologische, dat ook in het Westen tot de meest bekende behoort en een bewijs op grond van den aard der ziel. Ze zijn met de eerste beide in zoover niet op een lijn te stellen, als zij niet in scholastieken vorm geredigeerd en evenmin in den catechismus opgenomen zijn.
Een ontologisch bewijs ontbreekt in den Islam.
Tenslotte trad spreker in een vergelijking van de moslimsche bewijzen met die van Thomas van Aquino. (Red. K. H. A.)

C. ROTTERDAM. — Primavera. —
Op 6 Nov. '35 heeft de minister van Landbouw en Visscherij, mr. L. N. Deckers, de vijfde bloemen- en plantententoonstelling van de stichting Primavera, waaraan verbonden is de najaarskeuring van de Koninklijke Nederlandsche Mij. voor Tuinbouw- en Plantkunde en een groote orchideeëntentoonstelling van de Orchideeën-vereeniging, officieel geopend.
(Nieuwe Rotterd. Courant)

D. TSJECHO-SLOWAKIJE. — Benesj over de buitenlandsche politiek. —
De Tsjecho-Slowaaksche minister van Buitenlandsche Zaken, dr. Benesj, heeft op 5 Nov. '35 in het parlement een uitvoerige uiteenzetting gegeven van den strijd om de veiligheid in Europa, en van het Italiaansch-Abessynische conflict.
Benesj verzekerde in zijn rede, dat de Tsjecho-Slowaaksche regeering, in weerwil van de onderbreking der onderhandelingen, voorstander blijft van het Donau-pact. Met de andere staten der Kleine Entente is zij van oordeel, dat er niet zulke belemmeringen zijn, dat men de onderhandelingen niet met succes zou kunnen beëindigen.
Wat het geschil in Oost-Afrika betreft verklaarde de minister, dat de Italiaansche regeering blijkbaar niet had verwacht, dat Engeland zoo vastberaden voor de Volkenbondsverplichtingen zou opkomen, en ook niet had geloofd aan de mogelijkheid van een omvangrijke Volkenbonds-actie. Tsjecho-Slowakije, aldus Benesj, is noch direct noch indirect bij het conflict geïnteresseerd en zal slechts op grond van zijn Volkenbondsverplichtingen ingrijpen. Aan de vriendschappelijke betrekkingen tusschen Tsjecho-Slowakije en Italië kunnen ook de huidige gebeurtenissen niets veranderen.
De minister ging daarop in op de verhouding tusschen Praag en Moskou en constateerde, dat het verdrag met de Sovjet-Unie niets behelst, dat tegen eenigerlei anderen staat gericht is.
Onze verhouding tot Duitschland, aldus Benesj, blijft correct en normaal, zooals ook al bij vorige gelegenheden is geconstateerd.
De betrekkingen met Oostenrijk, aldus Benesj, blijven vriendschappelijk, die tusschen de Kleine Entente en Hongarije zijn, sinds de onderhandelingen over een Donau-pact begonnen zijn, verbeterd. In onze verhouding tot Polen is geen keer ten goede gekomen. De Tsjecho-Slowaaksche regeering is van goeden wille om door direct contact tot overeenstemming te komen, zij herroept geen enkel door haar gedaan voorstel tot oplossing van het conflict, doch zij zal op haar gebied onder geen enkele omstandigheid onwettige agitaties of acties dulden.
(Prager Presse) **(Vor. ber. Benesj 1836 A.)**

9 NOVEMBER 1935

E. MUZIEK. — Kor Kuiler gehuldigd. —
De bekende directeur der Groninger Orkest Vereeniging, Kor Kuiler, is op 6 Nov. '35 ter gelegenheid van zijn zilveren jubileum als zoodanig in tegenwoordigheid van zeer vele belangstellenden hartelijk gehuldigd. Verschillende sprekers, welker rij geopend werd door den commissaris der Koningin in Groningen, mr. J. P. Fockema Andrae, hebben in „De Harmonie" te Groningen getuigd van hun erkentelijkheid voor hetgeen Kuiler den muziekminnaars heeft geschonken. De commissaris der Koningin deelde mede, dat de jubilaris was benoemd tot officier in de Orde van Oranje Nassau. (Ons Noorden.)

F. DUITSCHLAND. — De nieuwe oorlogsvlag. —
Op 6 Nov. '35 heeft de Duitsche regeering de verordening voor de nieuwe rijksoorlogsvlag, voor de handelsvlag en voor de vlaggen van den rijksminister van oorlog gepubliceerd.
De oorlogsvlag zal in het vervolg bestaan in een rooden rechthoek met, even uit het midden in een witte schijf, een hakenkruis. Onder deze schijf bevindt zich nog een kruis. (Berl. Tageblatt).
(Vor. ber. Vlaggenverordening 1957 C.)

G. NEDERLAND. — De wolhandkrab. —
De wolhandkrab, de Chineesche kreeft, die in 1931 voor het eerst in Nederland werd waargenomen en op het oogenblik in zeer talrijke binnenwateren in geheel het land voorkomt, is een ware plaag geworden voor de zoetwatervisscherij. Niet het minst in Friesland en Groningen.
Er worden reeds geruimen tijd onderzoekingen gedaan naar middelen om den vreemden indringer te verdelgen. Dat is noodig want de krabben brengen zeer veel schade toe aan vischnetten, zij vreten het aas van den haak en bezorgen zoo den hengelaar een slechten vangst.
De natuurlijke vijanden van de wolhandkrab zijn nog niet ingesteld om het dier te vangen en te dooden. Uit eigen beweging eten reigers en ooievaars de krab wel, maar dit brengt toch geen verdelging op groote schaal. (Nieuwsblad v. h. Noorden)

A. Onderwijs in de vliegtuigtechniek te Delft. - Openbare les van privaat-docent Ir. J. Roosenschoon. —
Op 6 Nov. '35 opende ir. J. Roosenschoon, die onlangs toegelaten is tot privaat-docent in de vliegtuigbouw aan de Technische Hoogeschool te Delft, zijn lessen met een openbare lezing over de ontwikkeling van het vliegtuig. Met de instelling van dit privaatdocentschap maakt de T. H. een begin met het onderwijs in de vliegtuigtechniek. Tot nu toe werd alleen door twee verschillende professoren vliegtuigstatika gegeven en aero-dynamica. De zuiver technische kwesties kwamen daarbij niet aan de orde. In deze lacune is thans voorzien door instelling van het privaat-docentschap.
Ir. Roosenschoon begon zijn rede met er nadrukkelijk de aandacht op te vestigen, dat de techniek voortschrijdt zonder zich af te vragen of het geluk van de menschheid al of niet wordt gediend. Hij zeide: het geluk van den enkeling kan in goeden of kwaden zin de invloed van de verdere ontwikkeling ondervinlen, het geluk van de samenleving in zijn geheel wordt er niet kleiner, maar ook niet grooter door. De techniek moet zich ontwikkelen. Het hangt van het gebruik af, dat wil dus zeggen van het beschavingspeil van de menschheid, wat de aard van de toepassing zal zijn. De technicus kan zich daardoor niet laten weerhouden zijn levenswerk te voltooien. De spreker vestigde met des te grooter nadruk de aandacht op deze principieele verklaring, omdat het vliegtuig sterker dan welke andere verovering van de menschheid op zich zelf een wapen is geworden van monsterachtige uitwerking. Het is echter niet mogelijk een scheidingslijn te trekken tusschen civiele en militaire luchtvaart. In de opkomst van de scheepsbouw in de grijze oudheid is dit vermoedelijk ook zoo geweest. Wat toen onbewust aanvaard werd, moeten wij thans wel bewust voor oogen houden. Wie vliegtuigen wil bouwen, aanvaardt daarmee de consequentie, dat het vliegtuig als vernietigingsmiddel zal worden gebruikt.

LUCHTVAART

Vervolgens gaf spreker een historisch overzicht van de ontwikkeling van het vliegtuig sinds de eerste geslaagde zweefpoging van Lilienthal in 1893. Spreker onderscheidde daarbij twee parallelwerkende richtingen n.l. in de eerste plaats die welke tracht het zweven der vogels te imiteeren en ten tweede die welke onafhankelijk van de vogelvlucht een vliegende machine wil maken. Het is de eerste richting, die overwonnen heeft, maar daarbij rijkelijk gebruik heeft gemaakt van de ervaringen en technische veroveringen van de tweede richting. Van deze tweede richting was de Amerikaan Langley de voornaamste vertegenwoordiger. Zijn model vloog in 1903 heel aardig. Een machine „op ware grootte" mislukte echter twee keer achtereen en het staatssubsidie werd ingetrokken. Zijn ervaringen gecombineerd met die van Lilienthal brachten echter de Franschman Chanut en de Amerikanen Gebrs. Whright op den goeden weg.
Daarna versnelt de ontwikkeling zich buitengewoon en reeds spoedig is het grondtype van de tegenwoordige machines in de constructies te onderkennen.
Met de vlucuht van Blériot over het Kanaal in 1909 eindigt wat spreker zou willen noemen de „Jules Verne-periode" van de luchtvaart. De periode van de verrassende uitvindingen en wonderlijke prestaties. Daarop volgt het tijdperk van zich snel ontwikkelende techniek en wetenschap.
De oorlog stimuleert de prestaties in zeer sterke mate. Hoewel in de overwinnende landen de techniek een tijdje stagneerde, werden zoowel in Duitschland en Nederland als in Amerika de onderzoekingen juist na 1918 krachtig voortgezet. Opgevoerd motorvermogen en aero-dynamische verfijning brachten verovering van steeds grootere afstanden en deze prestaties brachten weer de noodzakelijke publieke belangstelling. (Red. K. H. A.)

(Vor. ber. Ambtsaanv. i. h. Onderwijs 2023 E.)

B. Anthony Fokker over de ontwikkeling van de luchtvaart. —
Ik ben degeen geweest, die bij de regeering heeft aangedrongen op eenheidspolitiek op luchtvaartgebied — aldus Anthony Fokker in een onderhoud, dat de verslaggever van de Telegraaf met hem had en waarin hij behalve over zijn ervaring, opgedaan in Amerika, uitvoerig gesproken heeft over de plannen, concentratie in den vliegtuigbouw in ons land te bereiken.
Met de afnemers, dat zijn het leger, de marine, de Indische luchtvaart en voor het kleinste deel de burgerluchtvaart, moet naar de meening van den heer Fokker, een gezonde politiek van samenwerking bereikt worden, waarbij de belangen van de industrie in het oog worden gehouden. Alleen dan is het mogelijk de Nederlandsche vliegtuigindustrie in het leven te houden.
Viermotorig. — De toekomst is aan het viermotorige toestel. Ook in Amerika is men tot deze conclusie gekomen. Maar de viermotorige Douglas staat alleen nog op papier. De eisch wordt groote toestellen met groote vervoer-capaciteit. Vóór alles moeten de luchtvaartmaatschappijen niet door concurrentie-ijver verblind de ontwikkeling van het luchtverkeer in de verkeerde richting sturen. Men maakt het vervoer steeds luxueuzer en dus duurder in de hoop het aantrekkelijk te maken.
Maar ik heb ondervonden, dat de hooge vrachtprijzen nog steeds een handicap vormen. Met dit luxe vervoer bereikt men een steeds kleiner aantal menschen. Door het minder comfortabel en dus goedkooper te maken zal het luchtvervoer toegankelijk worden voor een grooter aantal reizigers, men heeft meer machines noodig en de industrie zal door de grootere vraag in staat zijn deze vliegtuigen in serie en dus goedkooper te leveren. Zoo heeft er een wisselwerking plaats. Het „transport" is een artikel, dat net als ieder ander artikel aan het publiek moet worden verkocht tegen den goedkoopst mogelijken prijs. Slaagt men daarin, dan komt men ten slotte tot een zekere stabiliteit in alle bedrijven, die aan de luchtvaart annex zijn.
Hoe het daarvoor geschikte materiaal te krijgen vormt een kwestie, waar men het in Amerika nog niet over eens is. Reeds bij de invoering van de Douglas D C 2, het type thans bij de K.L.M. in gebruik, heeft men concessies aan de veiligheid moeten doen. De invoering van tweemotorige vliegtuigen, waar tot dusver op de groote routes met driemotorige toestellen werd gevlogen, was een stap terug. En ook de verhoogde snelheid mag men een concessie aan de veiligheid noemen.
Van de Douglas D C 2 is men gekomen tot het type D. S. T., waar de vereischte ruimte voor zestien slaapplaatsen in werd geschapen. Doch het toestel werd er eenige duizenden ponden door verzwaard. En het is naar mijn meening zeer de vraag of de motoren, die toch al reeds overontwikkeld zijn en minder betrouwbaar, niet overbelast worden en de eerste eisch, de veiligheid, in gevaar wordt gebracht.
Het is niet voor niets, dat men in Amerika overweegt over te gaan tot viermotorige toestellen: men is overtuigd met de tweemotorige toestellen niet verder te mogen gaan. Met deze machines is men aan de grens van het kunnen gekomen.
Ten slotte zal men toch moeten komen tot de viermotorige machines.
Met de „F 36" als basis hebben wij een groot aantal studies gemaakt voor de verdere ontwikkeling. Ik durf gerust te zeggen, dat wij, wat betreft de ontwikkeling der viermotorige machine, op het oogenblik verder zijn dan Amerika. Het is aan de regeering om belanghebbenden ervan te overtuigen, dat zij zorg moeten dragen, dat deze ondervinding niet verloren gaat. Maar daarvoor is het noodig, dat eerst een vaste lijn voor de expansie der luchtvaartlijn naar Indië wordt gemaakt. (De Telegraaf)

(Vor. ber. Anthony Fokker 1900 A.)

A. Japansche Bloembollen. —
In de „Osaka Mainichi" lezen wij, dat thans ook de uitvoer van Japansche bloembollen voor Nederland gevaarlijke afmetingen begint aan te nemen. Holland's uitvoer heeft in recente jaren door diverse omstandigheden een ernstige daling ondergaan en het hierdoor verloren afzetgebied schijnt door de Japansche bollencultuur te worden veroverd.
Gedurende vele jaren importeerde Japan nog bloembollen uit Holland, doch thans exporteert het deze zelf naar de Ver. Staten, Canada, Australië, Zuid-Afrika en andere landen. De Takii Seed Co. Ltd. te Umekoji, Kyoto, bijv. heeft tal van monsters van bloembollen naar alle deelen der wereld gezonden en exporteert thans in groote hoeveelheden. Op 8 Sept. 1935 verscheepte de firma 80.000 tulpenbollen naar Amerika.
Voorts exporteerde de firma kort geleden 160.000 tulpen-, gladiolus-, iris-, crocus- en andere bollen naar Canada, Australië en Zuid-Afrika.
„Aangezien de Japansche bollen veel lager geprijsd zijn dan de Nederlandsche, zijn nieuwe groote contracten ongetwijfeld te verwachten", besluit het Japansche blad. (Java Bode - Osaka Mainichi)
(Vor. ber. Bollenkweekers in de tropen 365 C.)

B. Plantersregeling. —
Thans zijn alle adviezen inzake het ontwerp voor een plantersregeling van de betrokken organisaties op het departement van Justitie ontvangen. Het ontwerp zal in de komende voorjaarszitting van den Volksraad worden behandeld. Het laatste kwam het advies in van de Federatie van Europeesche Werknemers, waarin instemming werd betuigd met de adviezen van den Suikerbond en van de Vakvereeniging van Deli-assistenten. De Federatie legt den nadruk op de in bedoelde adviezen gegeven raad om bij invoering van een algemeene plantersregeling de Sumatrasche assistenten-regeling te handhaven. De Federatie geeft in haar advies vervolgens enkele desiderata aan, o.a. ten aanzien van de wenschelijkheid van schriftelijke arbeidsovereenkomsten, vaststelling van een minimum-contractduur van een jaar na proeftijd ook voor in Indië aangenomen werkkrachten, en behoud van een jaarlijksche vacantie van 14 dagen naast een wekelijksche rustdag. De Federatie acht het onjuist dat in het ontwerp de Zondagsrust niet dwingend is voorgeschreven. (Aneta)

C. Lepra-bestrijding. —
Na onderzoek is de noodzakelijkheid gebleken om ten behoeve van de lepra-bestrijding een arts en twee mantris van den dienst der Volksgezondheid te Blora te plaatsen, alwaar de bestrijding intensief ter hand zal worden genomen. (Aneta) **(V. b. 1952 C.)**

D. Herverdeeling van Koloniën. - Japansche overpeinzingen. —
In de rubriek „Groote aspecten van den dag", wordt in de Osaka Jiji van 30 Sept. en 2 October '35 een pleidooi gehouden voor verdeeling van Nederl.-Indië, onder dicht bevolkte landen, die behoefte hebben aan expansie, door bemiddeling van den Volkenbond. Zij werden geschreven naar aanleiding van een uitspraak van kolonel House, over de herverdeeling van koloniaal bezit.
De positie van Nederland wordt in deze artikelen aan een zeer felle critiek onderworpen. Schrijver betoogt eerst, dat het niet logisch en redelijk is, dat een klein land zulk een groot koloniaal gebied bezit met rijkdommen in den bodem, die het niet kan exploiteeren en toch aan de wereld onthoudt.
Nederland heeft geen menschen om Nederl.-Indië te bevolken en geen geld om het verder tot ontwikkeling te brengen. Op dien grond vecht hij de rechtmatigheid van de soevereine macht van Nederland over Nederl.-Indië aan. Een toestand, waarbij een klein volk zonder kracht en bekwaamheid tot daden de beschikking heeft over een reusachtig gebied, terwijl een daadkrachtig en bekwaam volk zijn enorme massa moet onderhouden op een plekje, niet grooter dan het voorhoofd van een kat, zal z.i. stellig niet bijdragen tot het wegnemen der internationale onrust. De herverdeeling van koloniaal bezit, als door kolonel House bedoeld, zou daarom maar moeten aanvangen met Nederl.-Indië als eerste object.
Hij ziet geen enkele reden om dit voorstel binnen te houden, daar de rechten van Nederland in Ned.-Indië ten slotte slechts het gevolg zijn van de invasie der blanken — in Azië — waarbij toevallig Ned.-Indië als slachtoffer in de handen der Nederlanders is komen te vallen. Hij veronderstelt, dat ook de Nederlanders, als zij goed over de zaak nadenken, de redelijkheid van een herziening makkelijk zullen kunnen erkennen.
Java is het eenige land, dat Nederland tot dusver heeft doen bijdragen tot het geluk en de welvaart der menschheid. De rest is practisch nauwelijks in exploitatie en onontgonnen aan haar lot overgelaten. Nieuw-Guinea is zelfs nog niet eens behoorlijk in kaart gebracht. Nederland heeft een dergelijk kolossaal gebied niet noodig en is er zelfs niet eens mee gebaat.
Om aanspraak te kunnen maken op koloniën, moet een land zijn bezit eenigermate kunnen verdedigen, om de veiligheid van zijn positie te verzekeren.
Maar Nederland heeft hoegenaamd geen middelen van verdediging, behalve dan een paar oorlogsscheepjes, die aan speelgoed van blik doen denken. Een sterker geval van een irrationeelen toestand kan hij zich niet indenken. Er is daarom alle reden om aan te dringen op een verdeeling van Nederl.-Indië onder de landen, die daartoe wegens hun situatie met betrekking tot bevolking en middelen wel in aanmerking komen.

NEDERL. OOST-INDIË

Nederland zal zich aan eigen land geen schade berokkenen, als het terwille van de toekomst dit niet-pijnlijke offer brengt. Het verhinderen van de ontwikkeling en de expansie van een daadkrachtig volk is op zichzelf een oorzaak van verstoring van den wereldvrede.
Schrijver is van oordeel, dat de Volkenbond, als wijkbestuur van de wereld, deze zaak nu maar eens zeer ernstig in overdenking moet nemen. (Osaka Jiji)
(Vor. ber. Japan 1988 D.)

E. Rechtshoogeschool te Batavia. - Elfde herdenking van de stichting. —
In tegenwoordigheid van een groot aantal genoodigden en belangstellenden had 28 Oct. '35 in de aula van het Hoogeschoolgebouw aan het Koningsplein-West te Batavia de 11de herdenking van de stichting der Rechtshoogeschool te Batavia plaats.
Bij deze herdenking werd door den voorzitter van de Faculteit der Rechtsgeleerheid, prof. mr. Jb. Zeijlemaker Jzn., verslag over het afgeloopen studiejaar uitgebracht.
Op het einde van 1934 bedroeg het aantal studenten 350, waaronder 30 vrouwelijke en ingedeeld naar den landaard 83 Europeesche, 199 Inheemsche en 68 Chineesche studenten.
Voor den nieuwen cursus lieten zich inschrijven voor de eerste maal 67 studenten, hetgeen een belangrijken teruggang tegenover het vorige jaar beteekent, toen 100 studenten voor de eerste maal inschrijving vroegen.
Den meestergraad verwierven door het afleggen van het doctoraal-examen 2de gedeelte 7 studenten, d. i. alle examinandi. In het verslagjaar hadden geen promoties plaats.
Een vergelijking van de cijfers met vorige jaren doet zien, dat er een constante uitschifting plaats heeft door de candidaatsexamens 1ste en 2de gedeelte.
Dit blijkt een noodzakelijkheid te zijn, daar velen, die het middelbaar onderwijs tot het einde hebben kunnen volgen, ongeschikt zijn voor verdere studie.
(De Locomotief)

A. **ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT.** —

5 November. — Hauzien (B 4). — De val van Hauzien wordt bevestigd. De Italianen ondervinden veel last van het slechte weer.
Ongeregelde Abessynische troepen bevinden zich tusschen de Italiaansche Noordelijke linies.

6 November. — Onderhoud Mussolini en Engelsche gezant. — Tusschen Mussolini en den Engelschen gezant te Rome heeft weer een onderhoud plaats gevonden, dat volgens het verstrekte communiqué heeft geloopen over den toestand in de Middellandsche Zee.

Afweermaatregelen tegen sancties. — De eerste afweermaatregelen tegen de sancties zijn op 5 Nov. '35 in geheel Italië in werking getreden. De nieuwe kantoortijd loopt van 8 tot 12 en van 3 tot 6 uur. Het sluitingsuur voor winkels is met een uur vervroegd. Verder waren voor het eerst alle slagerijen gesloten. In restaurants en restauratiewagens mocht slechts één visch- of vleeschgerecht worden opgediend.

Uitvoerverbod uitgebreid. - Clearings. —
De economische subcommissie der sanctieconferentie heeft het Canadeesche voorstel, tot uitbreiding van het verbod voor grondstoffenleveranties aan Italië overwogen en aangenomen in den volgenden vorm:
„De embargomaatregelen, waarin voorstel 4 voorziet, zullen, wanneer de noodzakelijke voorwaarden voor de doelmatigheid daarvan aanwezig zijn, worden uitgebreid tot de volgende producten:
Petroleum en zijn derivaten en nevenproducten, gietijzer, ijzer en staal met inbegrip van de staalverbindingen, gegoten, gesmeed, gewalst, gerekt, gestanst of gedreven;
Steenkolen, met inbegrip van anthraciet en bruinkool, cokes en zijn samenstellingen, alsmede de daaruit verkregen brandstoffen.
Indien de antwoorden der regeeringen op dit voorstel en de mededeelingen, die de werkcommissie ten dienste staan, het nuttig doen voorkomen, zal deze commissie den regeeringen een tijdstip voorstellen voor de afkondiging der maatregelen."
In de resolutie betreffende de clearingovereenkomsten wordt voorgesteld, dat de regeeringen vanaf 18 November — het tijdstip van het van kracht worden der financieele en economische sancties — geen nieuwe betalingen in lires op Italiaansche clearingrekeningen voor exporten naar Italië mogen aanvaarden. Derhalve moeten zij, voor zoo ver noodig, de uitvoering van alle eventueele clearing- of betalingsovereenkomsten met Italië onderbreken en wel op zijn laatst op 18 November. Eventueel moeten zij de noodige bepalingen opstellen, dat die importeurs, die nog onbetaalde Italiaansche goederen ontvangen hebben of nog ontvangen, de betaling daarvan storten in een nationale kas. De gelden van deze kas zouden dan worden gebruikt voor het vereffenen van de vorderingen der exportfirma's.
In de resolutie betreffende de loopende contracten zijn voorloopig slechts de volgende richtlijnen opgesteld:

1. Uitzonderingen kunnen alleen in geval van contracten toegestaan worden, die gesloten zijn door een staat of door instellingen onder staatscontrôle of voor rekening daarvan en die betrekking hebben op goederen, die voor de betrokken importeerenden staat van essentieele beteekenis zijn.

2. Minstens 20% van den in het contract bepaalden totalen prijs moet voor 19 October betaald zijn.

3. Met verdragen, waarin een betaling in goederen staat opgenomen, welker export naar Italië volgens voorstel 4 verboden is, kan geen rekening worden gehouden.

4. De regeeringen moeten de subcommissie der sanctieconferentie voor economische problemen op zijn laatst op 10 November uitvoerige inlichtingen doen toekomen over ieder loopend contract. Deze inlichtingen moeten uitgebreid worden tot de soort der goederen, het verschuldigde totale bedrag, het op 19 October reeds betaalde gedeelte van het bedrag en het op 10 November nog verschuldigde bedrag. De commissie zal dan uiterlijk 12 November de lijsten der contracten opmaken, waarvoor haar een uitzonderingsbehandeling gerechtvaardigd schijnt. De werkcommissie heeft bovendien in een resolutie de boycot van Italiaansche producten aldus geïnterpreteerd, dat het invoerverbod geen betrekking zal hebben op boeken, dagbladen, tijdschriften, kaarten en cartographische werken, noch op gedrukte of gegraveerde biljetten. De werkcommissie heeft ten slotte besluiten genomen betreffende de samenstelling van de subcommissie voor de uitvoering der sancties, die vanaf 18 November permanent bijeen zal zijn. Daartoe zullen behooren: Sovjet-Rusland, Spanje, Polen, Zuid-Slavië, Roemenië, Griekenland, Zweden, Turkije en Zwitserland.

7 November. — Abessynisch beroep op Amerika. — De Negus heeft door de radio een beroep op de Ver. Staten gedaan om zich bij de sancties aan te sluiten.

8 November. — Duitschland en de sancties. —
Van officieele Duitsche zijde wordt ontkend, dat er eenige verandering is gekomen in het Duitsche standpunt van neutraliteit en niet deelneming aan de sancties. Indien een buitengewone vermeerdering van den uitvoer invloed heeft op den binnenlandschen economischen toestand zal de regeering maatregelen nemen.

Brazilië blijft afzijdig. — De regeering van Brazilië heeft verklaard dat zij, geen lid zijnde van den Volkenbond, de sancties niet wil toepassen.

Vereenigde Staten. — De minister van Buitenlandsche Zaken, Hull, gaf een uiteenzetting van de ontwikkeling van de neutraliteitskwestie, waarbij hij tevens de door hem en president Roosevelt gegeven waarschuwing tegen elk zakendoen met oorlogvoerende landen verdedigde.

Petroleum. — De laatste twee maanden is de uitvoer van petroleum en petroleumderivaten uit het Zuiden van de Ver. Staten naar Italië ongeveer verzevenvoudigd.

Italiaansche sportverbindingen. — De sport-betrekkingen tusschen Italië en de landen, die besloten hebben sanctie-maatregelen tegen Italië toe te passen, zijn door Italië verbroken.

Makallé (C 5), **Dolo** (C 5) **en Gorrahei** (F 7) **genomen.** — De Italianen hebben hun vlag te Makallé geheschen. Ras Koeksa is benoemd tot gouverneur van de stad. Terzelfder tijd bezetten zij Dolo op 16 K.M. ten Oosten van Makallé.

9—10 November. — De Italianen hebben aan het Zuidelijk front Gorrahei bezet.

Abessynische wapenbestellingen. — De regeering van Abessynië heeft groote bestellingen van wapenen en munitie gedaan in Engeland, België en Tsjecho-Slowakije.

ABESSYNIË
—
ITALIË

Egypte. — Egypte gaat voort zijn verdediging te versterken. Men wijdt bijzondere aandacht aan de stuwen in den Nijl.

11 November. — Sasat Banih (Baneh) (F 7) bezet. -
De troepen van generaal Graziani hebben in het Oosten Sasat Banih (Baneh) bezet.
(La Stampa - Lavoro Fascista - Civiltà Cattolica - A. N. P. - Times - Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vorig bericht blz. 2030 H.)

B. **VATICAAN EN HET ABESSYNISCH-ITALIAANSCHE CONFLICT.** —
Het laatste nummer van de „Civiltà Cattolica" (het gezaghebbende tijdschrift der Italiaansche Jezuieten) bevat een artikel van de hand van Pater Barbera S. J., waarvan wij in het Katholieke Fransche blad „La Croix" (n. 16 171) de conclusies vinden. Wij citeeren hieruit het volgende:
„Onder de Pauselijke raadgevingen om den oorlog te vermijden en den vrede te verkrijgen, welke door de Katholieke Actie onder de publieke opinie van alle landen moet worden verbreid en bevorderd, is die van Benedictus XV: „In zooverre het rechtvaardig en mogelijk is, rekening houden met de aspiraties der volkeren" (Brief van 1 Augustus 1917) waarvan een ander nog onlangs door Pius XI gesproken woord een weerklank is: „de behoefte aan expansie is een feit waarmede rekening moet worden gehouden" (Allocutie tot de Katholieke Verpleegsters, 25 Aug. '35). Het is zeer zeker waar, dat de H. Vader niet zegt, dat de behoefte aan expansie een recht is, d.i. iets wat de strikte rechtvaardigheid betreft, maar daarom blijft het toch niet minder waar, dat ze „een feit is waarmede rekening moet worden gehouden", zoo niet uit het oogpunt van rechtvaardigheid, dan toch zeker uit dat van billijkheid, naastenliefde en in het bijzonder van voorzichtigheid, teneinde grooter kwaad te vermijden.
Welnu om met zoodanige aspiraties en een zoodanige

behoefte aan expansie rekening te houden, is het noodzakelijk, een welwillend begrijpen tusschen de verschillende volkeren onderling in al hun zoozeer verschillende condities en omstandigheden van karakter, tradities en instellingen tot stand te brengen en te bevorderen. Tot een dergelijk wederzijdsch begrijpen kunnen en moeten, in het bijzonder onder de huidige omstandigheden, onze Engelsche Katholieke broeders medewerken. (Civiltá Cattolica - La Croix)

(Vor. ber. 2038 A.; Vaticaan 1938 D.)

A. **NEDERLAND. — Onderwijs. - Ambtsaanvaarding van Prof. dr. Godard Gosses - „Friesland en de Wereld". —**

Op 5 Nov. '35 heeft dr. Godard Gosses, benoemd tot bijzonder hoogleeraar om onderwijs te geven in de Friesche taal en letterkunde aan de Rijks-Universiteit te Utrecht, zijn ambt aanvaard met een rede die tot titel droeg: „Friesland en de Wereld". Friesland is klein, ternauwernood tien procent van Nederland, aldus spr. Het aantal inwoners is ruim vijf procent, maar het aantal Friesch-sprekende inwoners is niet eens 5 procent van de bevolking van Nederland. Friesland is klein geworden, niet alleen vergeleken bij Groot-Friesland van de Lex Frisionum of het Opstalboomsche verbond, maar ook vergeleken bij het oude stamland uit de tijden der Romeinen. Spr. beproefde de grenzen van dat oude stamland zoo nauwkeurig mogelijk te bepalen en vervolgens Friesland chronologisch te begrenzen alsmede het begin van het Friesche volksbestaan te bepalen. In de tijden van de Lex Frisionum (pl.m. 1500) toonde Friesland al een eigen inzicht: er woonde een volk van boeren met een eigen taal. Spr. gaf vervolgens een overzicht van de vreemde cultuurinvloeden, waaraan het Friesche volk door de eeuwen heen heeft blootgestaan en toonde aan, dat men door het vreemde cultuurbezit heen altijd weer Friesche trekken ontwaart. Na 1500 golfde een stroom van renaissance en humanisme over het Friesche land.

Omstreeks 1800 kwam de invloed van de Duitsche romantiek, maar die is niet gevaarlijk, integendeel zij maakte juist de in het boerenvolk sluimerende krachten wakker. De Friesche boer is het ook, die Friesland door de laatste groote cultuur-penetratie, die van het burgerlijke Holland, heen moet dragen. Moge dat boerenvolk nooit een burgervolk worden! Friesland zou Friesland verloren hebben. En Nederland zou Friesland verloren hebben. Friesland is klein, zeide professor Gosses, gelijk in het begin van zijn rede, maar Nederland is ook klein.

(Red. K. H. A.)

(Vor. ber. Ambtsaanv. in het Onderwijs 2036 A.)

B. **ENGELAND. — De gemeenteraadsverkiezingen. —** Volgens de op 2 Nov. '35 bekende uitslagen van de gemeenteraadsverkiezingen hebben de conservatieven 50 zetels gewonnen en 18 verloren; de liberalen 10 gewonnen en 12 verloren, terwijl de Onafhankelijke Arbeiderspartij 20 zetels heeft gewonnen en 26 heeft verloren. (Manchester Guardian) **(Vor. ber. 1556 D.)**

C. **DUITSCHLAND. — Het eerste Duitsche vonnis op grond van de rassenwet. —**

De „Times" meldt uit Berlijn, dat te Altona een Jood voor de eerste maal volgens de te Neurenberg afgekondigde rassenwetgeving is veroordeeld tot negen maanden gevangenisstraf wegens het onderhouden van betrekkingen met een Arische vrouw. Er was een twist tusschen hen ontstaan, waarop de vrouw, die lid was van den nationaal-socialistischen Vrouwenbond, aangifte van de zaak had gedaan.

Een belangrijke principieele kant van de zaak is, dat de veroordeelde Jood van Poolsche nationaliteit is. De rechtbank besliste n.l. dat de Neurenbergsche wetgeving niet alleen van toepassing is op Duitsche Joden, doch op Joden in het algemeen. Tot nog toe had de rijksregeering, met het oog op de internationale verwikkelingen, die hieruit konden voortvloeien, op dit punt nog geen beslissing genomen. (Times)

(Vor. ber. Jodenwetten 1993 C.)

D. **NEDERLAND. — Herziening van de Grondwet. - Wijziging van artt. 7 en 194. De revolutionnaire volksvertegenwoordigers. —**

In een nota naar aanleiding van het verslag over hoofdstuk I der rijksbegrooting 1936 deelt de minister van Financiën ter voldoening aan den in het verslag geuiten wensch, mede, dat de regeering voornemens is o.m. een wijziging te bevorderen van de artt. 7 en 194 der Grondwet. Zij wenscht ook het vraagstuk der z.g. revolutionnaire volksvertegenwoordigers in de herziening te betrekken.

(Art. 7 luidt: Niemand heeft voorafgaand verlof noodig, om door de drukpers gedachten of gevoelens te openbaren, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet. Art. 194 luidt: De wet kan aan andere dan in de Grondwet genoemde lichamen verordenende bevoegdheid geven.) (N. Rotterd. Crt.)

(Vor. ber. Troonrede 1957 D.)

E. **DUITSCHLAND. — Invoering van levensmiddelenkaarten overwogen. —**

Naar het Fransche dagblad „L'Ordre" mededeelt, heerscht op het oogenblik een ongekend groot gebrek aan deviezen en dr. Schacht heeft de laatste weken herhaaldelijk doen weten dat hij geen penning van zijn schaarsche goudreserven voor den invoer van levensmiddelen: boter, eieren, varkensvleesch, enz., meer kan beschikbaar stellen. Tot dusver heeft het Reich geleefd van 50 millioen goudmarken, welke maandelijks door de Sovjet-regeering gestort werden om haar economische schulden te delgen. De laatste storting heeft nu sinds een maand plaats gehad. De Russen hebben hun schulden thans volledig betaald. Dus zijn er geen gelden meer beschikbaar en wordt het gebrek aan deviezen steeds klemmender. Sinds de laatste dagen vinden op het Ministerie van Economische Zaken besprekingen plaats om over te gaan tot het verstrekken van levensmiddelenkaarten voor boter, vleesch en zuivel. Hitler heeft zich tot dusver om politieke redenen tegen deze maatregelen scherp verzet, maar minister Schacht is van meening, dat het invoeren van broodkaarten het eenige redmiddel is, om den nood van den komenden winter te boven te komen. (L'Ordre)

(Vor. ber. Levensmiddelenprijzen 1908 D.)

F. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**

Amerikaansch: Horace McCoy — „They Shoot Horses, Don't they?" (Simon & Schuster, New York '35)

Duitsch: Lion Feuchtwanger — „Die Söhne". (Querido Verlag, A'dam 1935)

Willy Harms — „Das Kollegium von Kleckerfeld". (Hellmuth Wellermann, Braunschweig 1935)

Engelsch: H. E. Bates — „Cut and Come Again. (Cape)

James Hanley — „The Furys". (Chatto and Windus, London 1935)

Dorothy L. Sayers — „Gaudy Night". (Gollancz)

Esperanto: H. 't Sas — „Irisis". (Ideala Esperanto Biblioteko, No. 3, Helmond)

Fransch: André Gide — „Nouvelles Nourritures". (Aux Edit. de la N. R. F.)

Jacques de Lacretelle — „La Monnaie de plomb". (Gallimard, 1935)

Latijn: Virghetti (Blasius) — „Joannis Ludovici Vives - Colloquia". (Voor hen die Latijn vlot willen leeren spreken.) (Marietti, Torino)

Nederlandsch: Gerard Brom — „Vondel's Geloof". (De Spieghel, Amsterdam)

A. v. Dam — „Taifoen". (Over de moderne ontwikkeling van China en Japan.) (Uitg. de Vlam, Amsterdam 1935)

A. M. de Jong — „Merijntje Gijzen's jonge jaren - De grote Zomer". (Querido, A'dam 1935)

Portugeesch: Conde d'Aurora — „O Pinto". (Livraria Tavares Martins, Oporto)

Antonio Eca de Queiroz — „Crueldade". (Ediçao do Autor, Lisboa) (Red. K. H. A.) **(V. b. 2025 D.)**

G. **A. C. C. DE VLETTER OVERLEDEN. —**

De bekende schrijver van jongensboeken, de heer A. C. C. de Vletter, is te Den Haag, 69 jaar oud, overleden.

De heer De Vletter, sinds eenige jaren gepensionneerd, was onderwijzer aan een openbare lagere school.

Als schrijver van jongensboeken maakte hij naam in een tijd, dat er in de kinder-lectuur een soort omwenteling plaats had. Men wilde af van de zoete, „brave" boekjes, met een meestentijds onkinderlijke, sentimenteele moraal.

Tot De Vletter's meest bekende boeken behooren „Zeven jongens en een ouwe schuit", „Admiraal Snor", „Achttien jongens en een ouwe kar", „Pipper valt door de aarde", „Arendskop", „Paljas", „Het jongenshuis" en „Duizendpoot".
Ook schreef De Vletter verschillende tooneelstukjes, waarvan het vorig jaar in Den Haag nog werd opgevoerd „De barbier van Piershil", dat het leven van de gebroeders De Witt behandelt.
Tenslotte was de heer De Vletter een bekend drankbestrijder. Veel en verdienstelijk werk heeft hij voor de geheelonthoudersbeweging gedaan. (Het Volk)

A. LUITENANT-GENERAAL L. F. DUYMAER VAN TWIST ZEVENTIG JAAR. —
Luitenant-Generaal L. F. Duymaer van Twist, die op 9 Nov. '35 zijn zeventigsten verjaardag vierde, heeft van deze jaren bijna de helft met overtuiging gewijd aan 's Lands belang in ons parlement. Maar het is toch vooral als voorzitter van de Nationale Landstorm Commissie, dat de generaal-titulair Duymaer van Twist zijn beste krachten heeft aangewend. Immers, het doel van de Landstorm Commissie is geen ander dan het toetreden te bevorderen tot den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, welke op een hachelijk moment werd ingesteld als steun voor het wettig gezag in een ordelijke natie. Zeventien jaar lang is de heer Duymaer van Twist letterlijk de ziel van dit instituut geweest.

Luitenant-Generaal L. F. Duymaer van Twist.

Het heeft H. M. de Koningin behaagd, ter gelegenheid van zijn zeventigsten verjaardag, den heer Duymaer van Twist tot Commandeur in de Orde van Oranje Nassau te benoemen. (Alg. Handelsblad)

12 NOVEMBER 1935

B. NEDERLAND. — Onderwijs. - Nederl. Letterkunde. - Inaugureele rede van Prof. dr. P. N. van Eyck over „Critisch onderzoek en verbeelding". —
Prof. dr. P. N. van Eyck, benoemd hoogleeraar in de Nederl. letterkunde en de aesthetische critiek aan de Rijks-Universiteit te Leiden, als opvolger van prof. Albert Verwey, heeft op 8 Nov. '35 zijn ambt aanvaard met een rede over: „Critisch onderzoek en verbeelding".
Spr. begon met een betoog over de juistheid van de tien jaar geleden afgekomen benoeming van zijn voorganger, welke benoeming ook in den geest was geweest van Verwey's voorganger, prof. dr. Jan Kalff; daarna ging hij uitvoerig in op den eisch, dat de hoogleeraar in de letterkunde een literair criticus zal zijn, en betoogde daarna dat, indien de vermogens der rede met het critisch onderzoek van het bepaalbare belast zijn, ook het onbepaalbare niettemin in het onderzoek betrokken moet worden, en dat wij daarvoor de verbeelding hebben, maar ons voor het verkrijgen van werkelijke wetenschap haar wezen en haar voorwaarden uiteraard scherp bewust moeten worden.
Om deze in het licht te stellen, ging spr. van eenige verklaringen over de werking der verbeelding, van een histoloog als prof. Bok, een geschiedkundige als prof. Huizinga en een groot wijsgeer als Plato uit; hij concludeerde, dat het doel van het critisch wetenschappelijk onderzoek is, zooveel mogelijk kenmerken van een te bestudeeren object zoo zuiver mogelijk te onderscheiden, en in hun werkelijken samenhang te begrijpen, tot ook te hunnen aanzien dat dwingend verband bereikt wordt, dat de verbeelding tot werking dwingt en zich in een totaliteitsvisie als werkzaam openbaart, waarin onze kennis van haar bestanddeelen en van haar verhoudingen automatisch aangevuld en verbeterd blijkt. Het in deze uiteenzetting van de werking der verbeelding op het niveau van het gewone wetenschappelijke onderzoek gevondene paste spr. nu ook op de werking der verbeelding bij de bestudeering van kunstwerken toe. Hij toonde ook in het literaire kunstwerk in de eerste plaats zulk een dwingend verband — hiervan vaststaande woorden in vasten samenhang — aan, dat precies als de onvolledige vergelijking bij Spinoza ook zonder critische voorbereiding de verbeelding tot werking kan dwingen en zich dan in een eerste beleving van het kunstwerk openbaart. Hoewel het oordeel van de meeste critici en gewone lezers door zulk een eerste beleving of het uitblijven daarvan bepaald wordt, is werkelijke kennis ook van kunstwerken volgens spr. op die wijze echter niet bereikbaar, omdat kunstwerken, ook de eenvoudigste, uit te talrijke en te verschillende bestanddeelen te fijn georganiseerde eenheden zijn, dan dat een voltooide beleving bij de eerste lezing, een onvoorbereide, spontane verbeeldingswerking als die zich bij Spinoza's vergelijkingscijfers voordeed en waarin hun eigenheid volledig tot gelding zou komen, niets anders dan een stelbaarheid kan zijn. Het literaire kunstwerk eischt bovendien van zijn lezer den inzet van zijn volle menschelijkheid, waardoor alle subjectieve factoren, die zijn onbevangenheid verminderen, invloed dreigen te oefenen en de eerste beleving aldus in haar zuiverheid schaden en haar zelfs geheel verhinderen kunnen. Het dwingend verband van vaststaande woorden kan die dwingende macht bij de eerste lezing onvermijdelijk dus slechts ten deele doen gelden. Eerst door een zoo ver mogelijk voortgezet critisch onderzoek naar de beteekenis van de woorden en hun samenhangen kan dus ook wat kunstwerken betreft dat dwingend verband van woorden en hun samenhangen die vereischte volheid van macht krijgen, die het tot een waarlijk dwingend verband maakt en den geest de beslissende verbeeldingswerking afdwingt, waarin voorzoover het den mensch gegeven is zuivere ervaringen te hebben, het kunstwerk in zijn levende eigenheid zuiver doorleefd en genoten wordt.
In hoeverre er ook wat de critiek van kunstwerken aangaat, een oorzakelijk verband tusschen critisch wetenschappelijk onderzoek en verbeeldingswerking bestaat, meende spr. daarmede aangetoond te hebben. Dat en hoe hij, die werkelijk wetenschappelijk onderwijs in de taalkunst heeft te geven, dus letterkundig criticus moet zijn, volgt daaruit naar hij meende onvermijdelijk. Ook, waarom de criticus zich tegenover oudere werken dan die van omstreeks zijn eigen tijd van zelf tot literatuurhistoricus ontwikkelen moet, alsmede, waarom het zoo wenschelijk is dat de criticus tevens zelf kunstenaar is. Tot slot vatte spreker zijn betoog samen in een beredeneerde opsomming van de drie eischen die de studie van de Nederl. taalkunst, als zij wetenschappelijk en dus betrouwbaar zijn wil, vervullen moet. Kort samengevat: ten eerste, het nauwkeuriger inzicht in het wezen der verbeeldingswerking en in haar voorwaarden, allereerst haar oorzakelijk verband met het critisch onderzoek; ten tweede, een juiste doelstelling, die, in welke grondslagen en beteekenissen werken van taalkunst verder ook bestudeerd mogen en moeten worden, hun behandeling als kunstwerken, ook voor de zuiverheid van die andere bestudeeringen, altijd op den voorgrond laat; ten derde, die volstrekte wil van den onderzoeker, tot persoonlijke onbevangenheid, die het subject ledig tracht te maken van al wat zijn kennis van het object als uit haar eigen wezen levende persoonlijke verschijning verhinderen of verminderen kan. Bestrijding van ten onrechte gezaghebbende denkbeelden of voorstellingen, zoowel als van de in de literaire critiek en de literatuurgeschiedenis sterk woekerende onklaarheid en onvastheid van terminologie, voegde spreker daaraan ten slotte nog toe. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Ambtsaanv. in het Onderwijs 2039 A.)

C. BELGIE. — Nederlandsch in het Parlement. —
De Vlaamsch-Katholieke fracties van Kamer en Senaat hebben op 11 Nov. '35 in een gemeenschappelijke vergadering besloten in het vervolg in de zittingen van het parlement als regel uitsluitend Nederlandsch te spreken. (Het Laatste Nieuws, Brussel)
(Vor. ber. Taalkwestie 1837 A.)

D. ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — Recapitulatie 5—11 November 1935. —
Hauzien (B 4) veroverd, 5 Nov., 2038 A.; Onderhoud Mussolini-Engelsche gezant, 6 Nov., 2038 A.; Afweermaatregelen tegen sancties, 6 Nov., 2038 A.; Uitvoerverbod uitgebreid. Clearings, 6 Nov., 2038 A.; Abess. beroep op Amerika, 7 Nov., 2038 A.; Duitschland en de sancties, 8 Nov., 2038 A.; Brazilië afzijdig, 8 Nov., 2038 A.; Ver. Staten, 8 Nov., 2038 A.; Petroleum, 8 Nov., 2038 A.; Ital. sportverbindingen, 8 Nov., 2038 A.; Makallé (C 5), Dolo (C 5) en Gorreiha (F 7) genomen, 8 Nov., 2038 A.; Abess. wapenbestellingen, 9—10 Nov., 2038 A.; Egypte, 9—10 Nov., 2038 A.; Sasat Banih (F 7) bezet, 11 Nov., 2038 A.; Vaticaan, 11 Nov., 2038 B. (Red. K. H. A.) **(V. b. 2038 B.)**

A. **PROF. HUGO DE VRIES. — Gedenksteen onthuld.**
In het voormalige woonhuis van prof. Hugo de Vries, Plantage Parklaan 9, te Amsterdam, waar thans gevestigd is de Vereeniging „Beis Jisroeil" (Joodsch Ons Huis), is een gedenksteen onthuld.
(Alg. Handelsblad) **(V. b. Prof. H. de Vries 1805 A.)**

B. **AMSTERDAM. — Werkloosheid 1929—1935. —**
De Memorie van Antwoord van B. en W. geeft in een bijlage over den economischen toestand van Amsterdam eenige cijfers over de werkloosheid. De toeneming van de werkloosheid komt tot uiting in de volgende aantallen bij de Gemeente-arbeidsbeurs ingeschreven werkloozen.
Ingeschreven werkloozen (gemiddeld jaarcijfer)
1929: 10.543; 1930: 15.468; 1931: 24.925; 1932: 41.353; 1933: 44.791; 1934: 46.940; 1935: 53.260 (op 1 November: 56.722). (De Tijd) **(Vor. ber. blz. 1835 F.)**

C. **NEDERLAND. — Monumenten op graven van Fransche vluchtelingen. - Soesterberg, Weert. —**
Op de R.K. Begraafplaats te Soesterberg en op de R.K. Begraafplaats te Weert, zijn op 10 Nov. '35 monumenten onthuld op de graven, die de Fransche regeering heeft aangekocht om de tijdens den grooten oorlog in Nederland gestorven Fransche vluchtelingen te begraven. (De Maasbode)

D. **OLYMPISCHE SPELEN TE BERLIJN 1936. — Het K.N.G.V. zal niet deelnemen. —**
Op verzoek van een groot aantal bij het Kon. Ned. Gymnastiek Verbond aangesloten vereenigingen werd op 10 Nov. '35 te Utrecht een buitengewone algemeene vergadering van dit Verbond gehouden ter bespreking van de vraag, of zal worden deelgenomen aan de Olympische Spelen te Berlijn 1936.
Na lange besprekingen en debatten kwam ten slotte een voorstel van de Commissie, die de buitengewone vergadering had aangevraagd, in stemming, behelzende, om met geen enkel onderdeel van het K.N.G.V. aan de Olympische Spelen deel te nemen.
Dit voorstel werd aangenomen met 153 stemmen voor en 107 tegen.
Het K.N.G.V. zal dus niet deelnemen aan de spelen te Berlijn. (Telegraaf) **(V. b. Olymp. Spelen 1609 D.)**

E. **STRATOSFEER. — „Explorer II". —**
De Amerikaansche stratosfeervaarders kapitein Albert W. Stevens en kapitein Orvil Anderson hebben met hun ballon „Explorer II" op 11 Nov. '35 een nieuw wereld-hoogterecord gevestigd door in ruim vier uur tot op 22.612 meter hoogte te stijgen. De ballon is te White Lake in Zuid-Dakota (op 370 K.M. ten Oosten van Rapid City) vlot geland.
De draadlooze verbinding tusschen de „Explorer II" en den grond heeft zoo goed gewerkt, dat de vele luisteraars, die de gesprekken konden volgen, den indruk kregen, dat zij naar een gewoon telefoongesprek luisterden.
Het vorige record van 22.000 meter was in Januari 1934 bereikt door den Russischen ballon „Sirius", welks inzittenden echter bij de daling verongelukten. (N. Y. Herald Tribune) **(V. b. Stratosfeer 1861 B.)**

F. **TSJECHO-SLOWAKIJE. — Hodza bepleit organisatie van Centraal Europa. —**
In een interview, toegestaan aan den particulieren correspondent van de „Temps", verklaarde de nieuwe premier Hodza, dat de Tsjecho-Slowaaksche regeering onvermoeid een politiek zal volgen van collectieve veiligheid met alle ernstig vredelievende staten volgens de lijn sedert vele jaren door Benesj uitgestippeld en gevolgd.
De premier voegde er aan toe: om deze politiek op hechte grondslagen te doen rusten is het onmisbaar dat tegelijkertijd Centraal Europa wordt georganiseerd.
Als deze eerste etappe bereikt is zou die organisatie van Centraal Europa moeten worden uitgebreid tot Polen (als het dit goeddunkt), de Baltische landen, Bulgarije en Griekenland, want een georganiseerd centraal Europa zou groote voordeelen opleveren aan de buren Italië en Duitschland en eventueel aan Sovjet-Rusland en West-Europa.
Het gaat er in één woord om de staten, die elkaars producten verbruiken of kunnen verbruiken tot elkaar te brengen en aldus het landbouwende Centraal-Europa nader te brengen tot het industrieele Westen. Dit kan niet geschieden zonder belangrijke uitzonderingen op de clausule van meestbegunstigde natie die den vrijen loop laat aan de concurrentie tusschen lage en hooge prijzen. Maar als de wereld weer economisch gezond wordt kan de clausule ook nieuwe vormen aannemen die haar in staat zouden stellen te blijven bestaan. (Le Temps) **(Vor. ber. Hodza 2034 H.)**

G. **NEDERLAND. — Wat wil de cultuur-technische dienst? —**
Naar aanleiding van de instelling van den cultuur-technischen dienst heeft een verslaggever van het A.N.P. in Den Haag aan ir. F. P. Mesu, directeur van dezen dienst en secretaris der centrale cultuur-technische adviescommissie, inlichtingen verzocht.
Met de instelling van een centrale cultuur-technische adviescommissie en een cultuur-technischen dienst beoogt men vooral, zoo zeide ir. Mesu, de cultuur-technische belangen, ressorteerende bij de directie van den landbouw, onder één leiding te brengen. Vroeger waren deze verdeeld over de drie colleges, n.l. het Rijksbureau voor de ontwatering, de Centrale Commissie voor ruilverkaveling en de Commissie van advies inzake ontginning van woeste gronden.
De centrale cultuur-technische adviescommissie, vervolgt ir. Mesu, bestaat uit zeven leden. De directeur-generaal van den landbouw is voorzitter, tevens lid. Aan den dienst zijn toegevoegd enkele ambtenaren, vroeger werkzaam bij het Rijksbureau voor ontwatering.
Door de nu bereikte concentratie hoopt de regeering te kunnen besparen, zonder dat de cultuur-technische belangen in gevaar worden gebracht. (A. N. P.)

H. **FRIESLAND. — Het Friesch in de kerk. —**
Sedert eenigen tijd heeft het vraagstuk van het Friesch als kerktaal de aandacht der kerkelijke kringen in Friesland. Daaraan zal wel niet vreemd zijn het verschijnsel, dat er steeds meer jonge predikanten komen, die in het Friesch gaan preeken. De Friesche studentenbeweging is in dezen de leerschool geweest van deze jonge predikanten, die thans in Friesland tot het herderlijk werk zijn toegelaten.
Wij herinneren er aan, dat ongeveer een jaar geleden de Leeuwarder geref. predikant dr. W. A. van Es in dezen stelling heeft genomen op een speciaal voor dit doel belegde vergadering van de Vereeniging van Gereformeerde Predikanten. Dr. van Es wilde het Friesch niet toelaten als kerk- en kanseltaal. Hij wees er op, dat de kerk als geestelijke gemeenschap eenheid van taal noodig heeft; meertaligheid leidt tot onaangename gevolgen. Dr. van Es kantte zich niet tegen het Friesch als zoodanig, doch zou het niet de positie van kanseltaal willen toekennen.
Dezer dagen heeft de kerkeraad van de Geref. Kerk in Hersteld Verband te Leeuwarden in principe besloten, het Friesch als kerktaal te gebruiken. Uit practische overwegingen evenwel wil men er voorloopig nog niet mee beginnen. Van de conclusie van den kerkeraad citeeren wij:
„De kerkeraad spreekt als zijn meening uit, dat de vrijheid der Friesche kerken, om de prediking in de Friesche taal te doen houden, principieel niet te ontkennen is. Het feit, dat het Friesch door alle eeuwen heen de taal gebleven is, waarin het Friesche volk leeft en denkt, ook thans nog, vormt naar het inzicht van den kerkeraad den natuurlijken grondslag, dien de kerk bij de prediking van het Evangelie als vanzelfsprekende plicht te aanvaarden heeft. Met het oog op het gemengde karakter van de Leeuwarder gemeente besluit de kerkeraad voorloopig van prediking in het Friesch af te zien."
(Leeuwarder Courant)

I. **ELISABETH FOERSTER-NIETZSCHE OVERLEDEN. —**
Uit Weimar wordt gemeld, dat de zuster van den vermaarden Duitschen filosoof Friedrich Nietzsche, Frau Elisabeth Foerster-Nietzsche, op 8 Nov. '35 is overleden. Zij beheerde het Nietzsche-archief te Weimar. In het jaar 1923 verleende de Universiteit van Jena haar het eere-doctoraat in de filosofie.
(Nieuwe Rotterd. Courant)

A. NEDERLAND. — Onderwijs. - Jubileum „Vereeniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs. —
In het gebouw van Kunsten en Wetenschappen te Utrecht werd op 30 Oct. '35 het 75-jarig bestaan herdacht van de „Ver. voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs", in 1860 opgericht door Groen van Prinsterer. Aanwezig waren o.a. Z. Exc. Prof. dr. J. R. Slotemaker de Bruïne, minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, de heeren P. van Nes Czn., Hoofdinspecteur L. O., 't Hart, inspecteur van de Kweekscholen, mr. Fock, inspecteur L. O. te Utrecht, de Wethouder van Utrecht G. C. de Haas, de heer J. R. Snoeck Henkemans namens de Chr. Historische Unie, dr. G. J. Beumer namens het Centraal Comité van Anti-revolutionnaire kiesvereenigingen en afgevaardigden van verschillende Christelijke schoolorganisaties.
Nadat gezamenlijk Psalm 105 vers 5 en 24 was gezongen en Ef. 6, vs. 1—20 was gelezen, ging ds. M. van Grieken voor in gebed.
Ds. M. van Grieken sprak een feestrede uit, getiteld „De School en het Koninkrijk Gods". (De Standaard)

13 NOVEMBER 1935

B. FILMKUNST. — Nederlandsche Film: Het Mysterie van de Mondschein Sonate. —
Op 7 Nov. '35 vond de wereldpremière plaats van de eerste film opgenomen in Loet C. Barnstijn's Filmstad, Het Mysterie van de Mondschein Sonate, naar den roman van Willy Corsari. In de hoofdrollen: Wiesje van Tuinen, Louis de Bree, Annie Verhulst, Louis Saalborn, Enny Meunier, Egon Karter, Claire Clairy, Wim Paauw. Regie: Kurt Gerron; productieleiding: Leo Meyer; aan de camera: Akos Farkas.
(Red. K. H. A.) **(Vor. ber. Nederl. Films 1893 D.)**

C. DENEMARKEN. — Monetaire politiek. —
De directeur van de Deensche Nationale Bank heeft verklaard, dat, gezien de noodzakelijkheid van een grooten invoer van grondstoffen, een verlaging van den koers van de kroon tot prijsstijging en belemmering van den export zou moeten leiden. Ook de prijsdaling in het buitenland kan thans niet meer als argument voor een verdere devaluatie van de kroon worden aangevoerd, daar de ontwikkeling thans vrijwel omgekeerd is.
Denemarken heeft vroeger in betrekkelijk goede tijden zijn schulden verhoogd, doch thans betaalt het deze af, ondanks de moeilijke omstandigheden. In 1934 heeft het land aan rente kr. 110 millioen, benevens kr. 40 millioen voor aflossingen aan het buitenland betaald. Zouden deze betalingen niet noodig zijn geweest, dan zou destijds van een valuta-probleem geen sprake zijn geweest. (Politiken, København)

D. BRAZILIE. — Toestand van 1919—1935. —
Bij de presidentsverkiezing van April 1919 werd Dr. Epitacio da Silva Pessoa gekozen, het hoofd der Braziliaansche delegatie bij de vredesonderhandelingen. De schuldenlast van het land vermeerderde onrustbarend, zoodat zijn opvolger, Arturo Bernardes (1922—1926) buitengewoon zuinig moest zijn. De ontevredenheid nam toe en militaire opstanden waren er het gevolg van. Wel werden deze onderdrukt, maar onder President Washington Luiz (1926—1929) herhaalden zich de moeilijkheden, zoodat deze moest vluchten. Na een korte tusschenperiode met militair gezag kwam in October 1930 president Getulio Vargas aan het bewind. De algemeene crisis, de groote overproductie van koffie en de groote schuldenlast leidden tot een moratorium.
Tusschen Maart en October 1932 brak weder een opstand uit, die alleen met bloedige verliezen onderdrukt kon worden. Intusschen beijverde de president zich een constitutioneel gouvernement voor te bereiden. Een nieuwe code voor de verkiezingen van de constitueerende vergadering werd ingevoerd. In Mei 1933 werden deze gehouden. De nieuwe samenstelling der constituante was zeer belangrijk. Naast de kern, overeenkomend met de vroegere Kamer van Afgevaardigden, namen zitting 20 vertegenwoordigers, gekozen door de syndicaten van werkgevers en van de vrije beroepen en 20 vertegenwoordigers gekozen door de arbeiders en de ambtenaren. Dit zelfde systeem is ook aanvaard door de constitueerende vergadering, die op 16 Juli 1934 de nieuwe grondwet aannam en waarna Getulio Vargas tot constitutioneel president der republiek werd gekozen. Deze syndicaliseering plaatste Brazilië voor tal van sociale problemen. Midden October 1934 hadden nieuwe algemeene verkiezingen voor de nieuwe constituante plaats. Op het oogenblik heeft president Vargas het bewind nog in handen. (O Jornal do Brasil)

E. STAVISKY-AFFAIRE. — Resumé der politieke verwikkelingen. —
In aansluiting aan ons resumé van 24 April 1934 pag. 1267 A geven wij een overzicht van de politieke verwikkelingen in Frankrijk als gevolg der Staviskyaffaire.

Het onderzoek in de zaak Stavisky is geëindigd en de behandeling is voor het Assisen-hof van de Seine op 4 Nov. '35 begonnen.
Stavisky is, veertien dagen nadat het schandaal onthuld werd, dood aangetroffen in een huis te Chamonix. Het proces zelf zal derhalve geen beschuldigde zien, doch zal voor een belangrijk deel een gerechtelijke behandeling meebrengen wegens den waarschijnlijken moord op den rechtsgeleerde Prince.
Dit groote proces heeft invloed gehad op de politieke situatie in Frankrijk en het is aanleiding geweest voor straatgevechten op 6 Febr. 1934 en tot den val der regeering van Doumergue.
Op 23 December 1933 deelde de leider van de stedelijke bank van leening te Bayonne, Tissier, thans een van de 20 beklaagden, mede, dat zijn onderneming gedupeerd was geworden en dat hij zelf vervalschte beleenbriefjes had uitgegeven. Dienzelfden dag verdween uit Parijs een in de uitgaande wereld zeer bekende financier, zekere Stavisky, van wien bekend was, dat hij zeer groote bedragen uitgaf, doch van wien niemand eigenlijk wist, hoe hij aan het geld kwam. Veertien dagen later knalde ergens in een villa te Chamonix een schot: Stavisky had zelfmoord gepleegd.
In de kamer kwam de aangelegenheid aan de orde en de afgevaardigde Henriot hield er een interpellatie, welke tot gevolg had, dat het radicale kabinet Chautemps viel, kort gevolgd door den val van het links-staande kabinet Daladier. De rechtsche groepen roerden zich geducht en de oud-strijders gingen tot straatbetoogingen over, waarbij zij zelfs probeerden het parlementsgebouw te bestormen. Vele dooden en gewonden waren het gevolg van deze actie. Een algemeene staking, de contra-demonstratie der linkerzijde, bracht weinig verandering in de zaak. De gemoederen kwam pas tot kalmte, toen de vroegere president der Fransche republiek, Gaston Doumergue, bereid werd gevonden, hoewel hij zich de laatste jaren politiek op den achtergrond had gehouden, de leiding van de nieuwe regeering op zich te nemen. Het kabinet-Doumergue hield stand tot November 1934.
Men schat de schade, welke de stad Bayonne door de knoeierijen geleden heeft, op ongeveer 260 millioen francs. Doch de zaak bleek ook in andere richting wijd vertakt te zijn en meer en meer menschen bleken er tenslotte bij betrokken te zijn. De zwager van den vroegeren minister-president Chautemps, de procureur-generaal Pressard, verloor zijn functie, toen diens vroegere medewerker Prince, die verantwoordelijk werd gesteld voor het op de lange baan schuiven van het onderzoek in de zaak Stavisky en die deze beschuldigingen had afgeschoven op Pressard, op mysterieuze wijze hangende het onderzoek werd vermoord. Pressard zelf stierf korten tijd later ten gevolge van een beroerte. (Le Temps - Le Peuple - La Croix)
(Vor. ber. Stavisky Affaire 1496 D.; Resumé 1267 A.)

F. NEDERLAND. — Ned. Instituut van Middelbare Technici. —
Te 's-Gravenhage had dezer dagen de tweede algemeene vergadering van het Ned. Instituut van Middelbare Technici plaats. In zijn openingswoord deelde de voorzitter, de heer E. W. de Jong mede, dat op de Statuten de Koninklijke goedkeuring werd verkregen.
Uit het eerste verslag van den secretaris, den heer J. A. Sorel, bleek, dat het ledental der bij het Instituut aangesloten vereenigingen van middelbare technici per 1 October 1935, 4071 bedroeg.
Van het Instituut maken deel uit: de bond van technische ambtenaren in Overheids- en in Semi-overheidsdienst, de Ned. Ver. v. Chr. technici, het R.K. Verbond van technici in Nederland en de vakgroep middelbaar technici van den bond van ambtenaren bij de Ned. Spoorwegen.

Met algemeene stemmen werd besloten, met alle beschikbare middelen ervoor te ijveren, dat ook middelbare technici worden opgenomen in de verschillende commissies, welke zijn of worden samengesteld om de Overheid of het particuliere bedrijfsleven van advies te dienen inzake vraagstukken op sociaal-economisch, technisch en onderwijsgebied. (Vaderland)

A. **CHINA. — Japansche eischen inzake het incident te Shanghai. —**
Van gezaghebbende zijde verluidt, dat het ministerie van Buitenl. Zaken te Tokio den ernst waardeert, welke de regeering te Nanking ten toon spreidt bij de opsporing van den Chinees, die op 9 Nov. '35 een Japanschen marinier in de buurt van het Japansche hoofdkwartier te Shanghai heeft doodgeschoten.
De minister van Buitenl. Zaken, Hirota, telegrafeerde den ambassadeur Arjosji en den Japanschen consul-generaal te Shanghai de Japansch eischen aan de centrale regeering van China en de stedelijke autoriteiten van Shanghai. Hierin wordt verlangd:
1. Arrestatie en bestraffing van de aan den overval medeplichtige personen.
2. Verontschuldigingen en schadevergoeding.
3. Waarborgen voor de veiligheid en het leven der te Shanghai gevestigde Japanners.
Tegelijkertijd wordt aan het Japansche China-eskader opgedragen, de voor de eer en veiligheid vereischte „maatregelen" der te Shanghai woonachtige Japanners te treffen. (Dempo Tsoesin)
(Vorig bericht blz. 2032 C.)

B. **BLOEDSTELPEND MIDDEL. — Sangostop. —**
Dit door Brahn aangegeven nieuwe bloedstelpend middel wordt thans veel gebruikt en warm aanbevolen in al die gevallen, waarin de tot nu toe gebruikelijke methoden van bloedstelping falen of niet zijn toe te passen.
Het is een stroperige vloeistof, die plaatselijk (in den vorm van in Sangostop gedrenkte steriele tampons, die eenigen tijd stevig tegen de tevoren zooveel mogelijk droog gemaakte bloedende vlakte worden aangedrukt) per os, subcutaan, intramusculair of zelfs intraveneus kan worden toegediend en welker voornaamste bestanddeelen pektinen zijn, koolhydraten, voorkomende in de celwanden van vruchten (appelen, citroenen).
Gunstig is over deze pektinenwerking reeds bericht door Gohrbandt, op het laatste Duitsche chirurgencongres, terwijl Dr. E. Sanders in het Tijdschrift voor Tandheelkunde van October 1935 lof toezwaait aan het Sangostop en Brahn, Klarenbeek en Langner in het Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde van 14 Sept. 1935 mededeelen, dat hun uit proeven, genomen in het laboratorium van Prof. Klarenbeek te Utrecht, is gebleken, dat Sangostop den stollingstijd van het bloed belangrijk vermindert.
Al is Sangostop dus niet als een panacee voor alle bloedingen te beschouwen en al mag de aanwending ervan niet in de plaats treden van een mogelijk in te stellen causale therapie (b.v. onderbinding van het bloedende vat) een buitengewoon waardevol hulpmiddel is het stellig wel.
(Tijdschrift v. Tandheelkunde, October 1935)

C. **WIJSBEGEERTE. — De Kant-Gesellschaft. - Ned. Hoogleeraren verbreken de betrekkingen. —**
Verschenen is Band 40 (afl. 1—3) der Kant-studiën, het tijdschrift, tot welker uitgave de Kant-Gesellschaft is opgericht. Uit een voorrede van dit nummer blijkt, dat het oude bestuur der K.-G. eenparig is afgetreden en door den naam, Hans Heyse, hier onbekend, is vervangen. In het voorafgaande woord verklaart deze, dat de Duitsche revolutie een enkelvoudig-metaphysische handeling (ein einheitlicher metaphysischer akt) van het Duitsche leven is, die juist daarom ook de philosofie en de wetenschap in haar ban betrekt.
In deze verklaring ligt opgesloten, dat de K.-G. het internationaal karakter, dat zij tot nu toe bezat, heeft prijsgegeven.
In verband met de gebeurtenissen in de K.-G. hebben, naar wij vernemen, dr. J. D. Bierens de Haan, tot nu toe „Ehrenmitglied" der K.-G. en lid van den „weiteren Vorstand", en verschillende Nederlandsche leden, o.w. de hoogleeraren Buytendijk, Kohnstamm en H. J. Pos hun betrekkingen tot het Duitsche Kant-Gesellschaft verbroken. (Nieuwe Rotterd. Crt.)
(Vor. ber. Wijsbegeerte 1992 F.; Kant-Gesellschaft 1214 B.)

14 NOVEMBER 1935

D. **SCHEEPSRAMPEN. — Stranding „Kerkplein" en „Drente". —**
De Raad voor de Scheepvaart heeft op 12 Nov. '35 een onderzoek ingesteld naar de rampen, overkomen aan de „Kerkplein" en de sleepboot „Drente", die op 19 October '35 bij Egmond zijn gestrand.
De kapitein heeft zich — om over zee te gaan — alleen vergewist van het weerbericht in de krant. Dit is voor een zeeman onverantwoordelijk, meende de inspecteur. Naar zijn meening had de kapitein van de „Kerkplein" reeds eenige uren voor dat de toestand uiterst kritiek begon te worden, den steven moeten wenden naar het Noorden, naar Texel. Kostbare uren waarin gehandeld had kunnen worden, zijn verloren gegaan met wachten op de komst van de sleepboot „Drente". (Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Scheepsrampen 1620 F.)

E. **NEDERLAND. — Mijnwerkersfonds. —**
In de algemeene vergadering op 11 Nov. '35 door de fondscommissieleden van het Algemeen Mijnwerkersfonds gehouden, werd met 30—25 stemmen besloten de voorstellen van het fondsbestuur inzake de saneering van het Algemeen Mijnwerkersfonds aan te nemen.
Vóór stemden de fondscommissieleden, aangesloten bij den R.K. Mijnwerkersbond, terwijl de vertegenwoordigers van den Algemeenen Nederlandschen Mijnwerkersbond en die van den Protestantsch-Christelijken Mijnwerkersbond er zich tegen verklaarden. (In het bestuur hebben zich van de werkgevers de Staatsmijnen voor aanneming verklaard, terwijl de particuliere mijnen niet met de voorstellen accoord gingen.) (Limburger Koerier)
(Vor. ber. Mijnbedrijf 1812 H.)

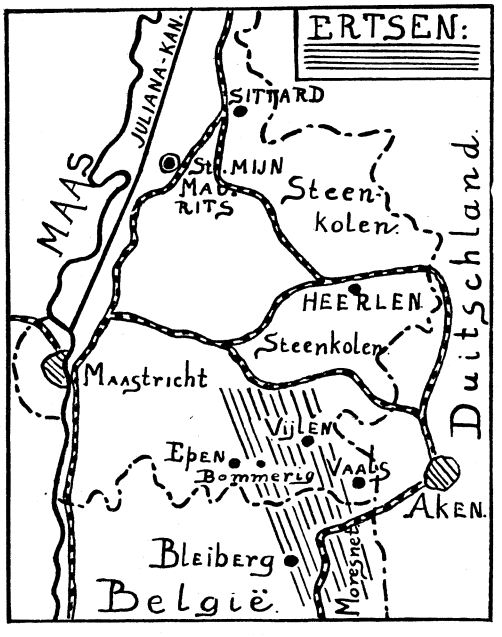
F. **NEDERLAND. — Bouwbedrijf. - Uitschakeling van Werkgevers. —**
In zijn inleiding op het druk bezochte congres van de landelijke samenwerkende vereenigingen van werkgevers in het bouwbedrijf, den Ned. Aannemers- en Patroonsbond voor de Bouwbedrijven, den Ned. R.K. Bond van Bouwpatroons en den Ned. Chr. Aannemers- en Bouwvakpatroonsbond, ter behandeling van het onderwerp: „Werkverschaffing, werkverruiming en eigen beheer", dat op 6 Nov. te Den Haag werd gehouden, noemde de heer H. J. L. Klein Schiphorst, voorzitter van den R.K. Bond van Bouwpatroons, het een teeken van een abnormalen tijd, dat nu nog gepleit moet worden om normaal werk normaal uit te voeren.
Ons bedrijf krijgt waarlijk wel zijn deel van de algemeene malaise en er is dus weinig reden om aan dat bedrijf nog het hem toekomende werk te onttrekken ten bate van anderen, zoo zeide spr.
Officieel wordt wel ontkend, dat dit gebeurt, maar de praktijk is daarmede in strijd. Er werden boerderijen in werkverschaffing gebouwd waarvan later op het departement werd erkend, dat dit maar niet meer moest gebeuren. Maar thans bouwt men zelfs woningen in werkverschaffing. Verder zijn of worden in vrijwel alle deelen des lands belangrijke weg-, straat-, kanaal-, dijk-, rioleeringswerken e.d. met rijkssubsidie in werkverschaffing uitgevoerd, terwijl in groeienden omvang aanleg van begraafplaatsen

en waterleidingen, bouw van bad- en zweminrichtingen, bouwrijp maken van gronden, enz. tot werkverschaffingsobjecten worden bestemd.
Spr. vraagt verder: telt onze werkloosheid dan niet mee? Wat geeft het nu of men honderd arbeiders in de werkverschaffing aanzet en 100 bouwvakarbeiders werkloos laat? (De Telegraaf)

(Vor. ber. Bouwbedrijf 994 B.)

A. NEDERLAND. — Lood- en Zinkertsen bij Vaals. - Een nieuwe industrie in Zuid-Limburg. —

De aanwezigheid van ertsen in den Zuid-Limburgschen bodem, zoowel in de kalklagen als in het carbonische lei- en zandsteengebergte is van oudsher bekend. Tusschen Vijlen en Epen, n.l. bij Bommerig, is vroeger al lood-erts aangetroffen, maar in onvoldoende hoeveelheid en kwaliteit, zoodat het niet tot exploitatie is gekomen en de gevonden mineralen, lood, tin, nikkel, als curiosa een plaatsje vonden in het Geologisch Museum te Heerlen. De methoden van onderzoek en exploitatie beschikten nog niet over voldoende technische hulpmiddelen om een ontginning loonend te maken.
Op enkele kilometers afstand, in het nabij gelegen België, is de exploitatie echter reeds van vrij ouden datum. Daar ligt het gebied van Moresnet en Bleiberg. De mijn Bleiberg produceerde naar schatting minstens 97.000 ton loodglans met 100 gr. zilver per ton en ruim 100.000 ton zinkblende. Ook het gebied van Aken produceert sedert jaren ertsen van dezelfde soort en hetzelfde gehalte.
De hoofdingenieur der Staatsmijnen, oud-hoofdingenieur van den Rijksopsporingsdienst van delfstoffen, mr. dr. ir. van Waterschoot van der Gracht, en de directeur van het Geologisch Bureau voor het Nederl. Mijngebied, prof. dr. Jongmans, hebben reeds geruimen tijd geleden de aanwezigheid van ertsen in den Zuid-Limburgschen bodem geconstateerd en gezocht naar een middel om die productief te maken. Op het voorbeeld van particulieren uit de streek en van de Bergwerkvereeniging, die in 1860 reeds enkele ertsaders vonden, doch niet over exploitatie-middelen beschikten, hebben nieuwe onderzoekingen tot meer bevredigende resultaten geleid.

Lood-en Zinkgebied in Zuid-Limburg.

Dacht men vroeger, dat de ertsaders zich uitstrekten van het Zuiden naar het Noorden, dus van België naar Limburg, men is op deze meening teruggekomen en heeft bevonden, dat integendeel de ertsmineralisaties van het Noorden naar het Zuiden loopen. Zij bewegen zich in opwaartsche richting en liggen in België veel dichter aan de oppervlakte, waar zij thans vrijwel uitgeput zijn, zoodat ook daar op het oogenblik dieper gezocht moet worden.
In het jaar 1934 heeft nu jhr. ir. de Wijkerslooth de Weerdesteijn het onderzoek van den Zuid-Limburgschen bodem opnieuw ter hand genomen en geholpen door de nieuwste technische middelen is hij tot resultaten gekomen, die verder voortwerken wettigen.
Jhr. de Wijkerslooth heeft zijne bevindingen neergelegd in een rapport, dat in het begin van dit jaar werd bekend gemaakt. Hij is tot de conclusie gekomen, dat zich in Limburg belangrijke erts-massa's moeten bevinden tot een hoeveelheid, die naar schatting over de 200.000 ton moet beloopen. Deze rijke ertsaders van lood, zink en koper zouden zich zoowel in de kalklagen als in het carbonisch lei- en zandgesteente voordoen. Het ertstype stemt overeen met dat van Bleiberg en Moresnet. Ook zou er zilver, kobalt en cadmium aanwezig zijn. De temperatuur, waarin het erts ligt en die voor het gehalte van groote beteekenis is, moet in Limburg tusschen de 130 en 160 gr. liggen tegen 70 graden in Moresnet.
De ertsafzetting vertoont in Limburg echter wegens de aardbreuken, waarin zij voorkomt, een vorm, die de exploitatie eenigszins kostbaarder zal maken. Men verwacht hier de ertslagen te vinden op een diepte van 100 tot 130 M., hoewel zeer onregelmatig.
Daar ons land zeer arm is aan delfstoffen, zou de ontdekking en de mogelijkheid om ze tot vruchtbaarheid te brengen van groote waarde kunnen blijken, hoewel men zich nu niet moet gaan voorstellen, alsof hier een reusachtig nieuw mijngebied zou ontstaan. Maar er mag toch gehoopt worden, dat in een aanzienlijk deel van de behoefte zal kunnen worden voorzien en een groot deel van het kapitaal, dat Nederland thans moet uitgeven aan import, in het vervolg zal kunnen besteed worden in eigen land.
Eer echter kan overgegaan worden tot exploitatie of ontginning, zal nog een deugdelijke exploratie of onderzoek noodig zijn. Dit eischt betrekkelijk groote kosten. Er zijn boringen voor noodig, die wellicht tot een diepte van 300 M. zullen dienen te gaan. Jhr. de Wijkerslooth berekent, dat hij voor het geophysisch onderzoek een tijd van zes tot negen maanden noodig zal hebben en eerst daarna zal men kunnen zeggen of de ertsvoorraden en hare ligging een economisch verantwoorde exploitatie mogelijk maken. (De Maasbode)

B. AMSTERDAM. — Loonsverlaging. - Vijf procent.
De gecombineerde vergadering der centrale commissie van gemeentepersoneel heeft op 12 Nov. '35 de door B. en W. per 1 Jan. '36 voorgestelde loonsverlaging van 5% met algemeene stemmen verworpen. (Het Volk) **(Vor. ber. Loonen 1619 C.)**

C. P. ZEEMAN OVERLEDEN. —
In den ouderdom van 54 jaar is op 12 Nov. '35 te Alkmaar overleden de heer P. Zeeman, die van 1919 tot 1931 in zijn geboorteplaats Zuid-Scharwoude voor de S.D.A.P. lid van den raad was, van 1927 tot 1935 lid der Prov. Staten van Noord-Holland en van 1921 tot 1931 zitting had in het hoogheemraadschap Noordhollands Noorderkwartier.
De laatste jaren deed hij van zich spreken door het zoogenaamd plan-Zeeman, dat beoogde door wisselbouw en nieuwe cultuur saneering te brengen in de koolstreek het Geestmer Ambacht. (Het Volk)

D. ENGELAND. — Dr. Thost, correspondent der Völkischer Beobachter, uitgewezen. —
Een vooraanstaand vertegenwoordiger van de Duitsche nationaal-socialistische pers in Engeland, dr. Thost, correspondent van de „Völkischer Beobachter", is door de Engelsche autoriteiten uitgewezen. Dr. Thost heeft reeds het Britsche grondgebied verlaten. Naar verluidt, is het bevel tot uitwijzing afgekomen in den vorm van een officieele mededeeling, dat Thost's aanwezigheid in Londen niet langer in het algemeen belang was. Er werd hem een termijn van drie dagen toegestaan. (Times)

E. TELEVISIE. — Demonstratie in het Philips Laboratorium. —
Circa 160 leden van de Afd. Electrotechniek en Technische Natuurkunde van het Kon. Inst. v. Ing., waaronder verschillende hoogleeraren en tal van bekende persoonlijkheden uit de electrotechnische wereld, brachten een bezoek aan de Philips Fabrieken te Eindhoven.
De heer J. v. d. Mark gaf een uiteenzetting van de resultaten van het televisie-onderzoek in het Philips Laboratorium en besprak de werking van den televisie-zender, ontvanger en iconoscoop. De Philips televisiezender, werkende op een golflengte van ca. 7 meter, heeft een topvermogen van ca. 400 Watt, en is gebouwd voor een hoogste modulatie-frequentie van ca. 3 millioen c/sec. De zender is aldus geschikt voor het geven van televisie-beelden van de heden hoogst mogelijke bereikbare definitie.
In zijn slotbeschouwing wees spr. er op, dat een televisie-zender slechts een beperkt gebied kan bedienen, zoodat een uitgebreid net van zenders, verbonden door zeer kostbare speciale transmissie-lijnen

noodzakelijk zouden zijn om het mogelijk te maken actueele gebeurtenissen over het geheele land uit te zenden.
De ontvangers zullen, vergeleken met een radio-ontvanger, waarschijnlijk zeer duur blijven. Technisch bestaat de mogelijkheid televisie te brengen. Of dit economisch echter mogelijk is, is nog een open vraag. (Dagblad van Noord-Brabant)
(Vor. ber. Televisie 1929 D.)

15 NOVEMBER 1935

A. **ANTHROPOLOGIE. — Tropeninvloed op den Europeaan. - Voordracht van prof. P. M. van Wulfften Palthe. —**
In de Koningszaal van „Artis" heeft op 25 Oct. '35 prof. P. M. van Wulfften Palthe voor de leden van het Nederlandsch Nationaal Bureau voor Anthropologie een voordracht gehouden over „Tropeninvloed op den Europeaan".
Het vraagstuk — aldus spreker — welken invloed de tropen hebben op den blanke staat meer dan ooit in het middelpunt der belangstelling. De toenemende werkloosheid en de noodzakelijkheid van expansie doet de vraag stellen of geboren Europeanen zich in de tropen kunnen handhaven en daar in staat zijn volwaardigen arbeid te verrichten.
Nu in een goed geleid tropenland als Nederl.-Indië de infectieziekten en de voedingsstoornissen (avitaminosen) zoo op den achtergrond komen, wordt het terrein vrij voor het onderzoek naar de werkelijke tropeninvloeden. De uitspraak van Stokvis in de negentiger jaren, dat het overtuigend bewezen was, dat Europeesche volksplantingen in alle deelen van de tropen tot bloei konden geraken, steunde op onvoldoende bewijsgronden, maar nieuwe erfelijkheidsonderzoekingen, b.v. bij de blanke nederzetting in Queensland over meerdere generaties, beginnen er nu gelukkig wetenschappelijken steun aan te geven.
Behalve tropeninvloeden op de progenituur hebben die op het individu als zoodanig in de laatste jaren meer de aandacht getrokken. Onder specifieke tropenwerking verstaan we meer dan alleen klimaatsinvloeden. Ook geestelijke factoren spelen een zeer groote rol en van de meer physieke zijn naast de warmte ook te noemen de vochtigheidsgraad, de atmosferische spanning, de electrische verhoudingen (de Langen), de lichtwerking en de voeding.
Onderzoekingen voornamelijk van Hollandsche zijde (Radsma) hebben onmiskenbaar aangetoond, dat het tropenverblijf ook bij het gezonde individu, bij den doornsee-Europeaan, zekere wijzigingen veroorzaakt in de functies van het organisme, maar zij hebben nog meer nut gehad door een groot aantal „sprookjes" te doen verdwijnen.
Deze labiliteit kan door voorafgaande ziekten of door een zekere praedispositie geaccentueerd worden en leiden tot de eenige, werkelijk specifieke tropenziekte, Leiodystonie genaamd.
Bepaalde geneesmiddelen, behalve symptomatische, zijn hiertegen niet bekend. Slechts een goede hygiënische verzorging zoowel op lichamelijk als op geestelijk gebied (sport, gezelligheid, afwisseling, arbeid) kan, en doet in de meeste gevallen deze aandoening voorkomen en genezen.
Doordat de menschen in Indië hun geld — voor zoover ze dat nog hebben — niet sparen voor de twijfelachtige genoegens van den verlofs- en pensioentijd, doch gebruiken om zich het leven in de tropen te veraangenamen, mogen wij in deze crisis en malaise van geneeskundig standpunt uit een zegen zien.
De Europeaan kan in het meerendeel der gevallen in hygiënisch goed verzorgde tropenlanden gezond blijven en zijn werk doen. Of hij zich er ook — onvermengd — kan handhaven en zwaren lichamelijken arbeid verrichten, staat wetenschappelijk nog niet geheel vast.
Als het alleen aan het menschenmateriaal ligt, zullen wij deze crisis overwinnen en er beter uit te voorschijn komen, besloot spreker. (Red. K. H. A.)

B. **SCHEEPSRAMPEN. — Het wrak van de Lusitania gevonden. —**
Het wrak, dat de vorige week aan de Ierssche kust is ontdekt, door het bergingsvaartuig „Orphir", is thans definitief herkend als dat van de gedurende den wereldoorlog getorpedeerde „Lusitania". De „Orphir" heeft den geheelen zomer in deze omgeving gezocht en daarbij verscheidene andere wrakken van tijdens den oorlog gezonken schepen gevonden.
(Irish Times) **(Vor. ber. Scheepsrampen 2043 D.; Photo buiten tekst, nieuw duikerpak 1906 a.)**

C. **DUITSCHLAND. — Uitvoer van verschillende artikelen verboden. —**
In den „Reichsanzeiger" van 12 Nov. '35 wordt een verordening der rijksregeering gepubliceerd, waarbij de uitvoer van bepaalde belangrijke levensmiddelen en industrieele grondstoffen wordt verboden.
Door het verbod worden getroffen alle vetten en oliën voor de consumptie, aardappelen, en, voor wat de industrieele grondstoffen betreft, in hoofdzaak de grondstoffen voor de textielindustrie, voor de ijzer- en metaalindustrie, voor de rubberindustrie, verder huiden, vellen en alle soorten olie. Steenkolen en koper, waarvoor reeds sedert lang een uitvoercontrôle bestaat, worden in de verordening niet genoemd.
De nieuwe uitvoerverboden hebben uitsluitend ten doel, rekening te houden met de economische behoeften in het binnenland. In de laatste weken, aldus wordt verklaard, heeft het zich namelijk in toenemende mate geopenbaard, dat de opgesomde levensmiddelen en grondstoffen worden uitgevoerd naar de aangrenzende landen. Onder meer is margarine opgekocht en uitgevoerd. Ten aanzien van de aardappelen is voorzichtigheid geboden door de omstandigheid, dat de Duitsche oogst dit jaar niet zoo groot is als gewoonlijk. (Reichsanzeiger)
(Vor. ber. In- en Uitvoer 1812 G.)

D. **ROTTERDAM. — Economisch-technologisch Instituut voor Zuid-Holland. —**
De Kamers van Koophandel en Fabrieken in de provincie Zuid-Holland hebben besloten over te gaan tot oprichting van een economisch-technologisch instituut, dat zijn zetel te Rotterdam zal hebben in het gebouw van de Nederlandsche Handelshoogeschool. Deze stichting zal zich in het algemeen tot doel stellen de bevordering van de bestudeering van economisch-technische vraagstukken en het dienstbaar maken van deze studie aan het algemeen belang, in het bijzonder in de provincie Zuid-Holland, met name ook door het opsporen van nieuwe mogelijkheden voor industrialisatie in deze provincie.
(Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Econ.-techn. Instituut 1888 F.)

E. **DUITSCHLAND. — Stahlhelm ontbonden. —**
De Stahlhelm is op 7 November ontbonden. De bondsleider Franz Seldte richtte een proclamatie tot de leden waarin hij den dank van Adolf Hitler overbracht. (Völkischer Beobachter) **(Vor. ber. 1917 F.)**

F. **NEDERLAND. — Minister-president dr. H. Colijn over den economischen en politieken toestand. —**
In de gehouden zitting der Tweede Kamer inzake de Begrooting 1936 is allereerst dr. H. Colijn aan het woord gekomen.
Minister Colijn gaat ten opzichte van de beschuldiging, dat ons volk zou worden overgeleverd aan Rome, over tot de orde van den dag. De reeds herhaaldelijk genoemde bezwaren tegen erkenning van Sovjet-Rusland bestaan nog.
Wat betreft de houding der regeering jegens de N. S. B., de leden hiervan toonen een soort vaderlandsliefde, die tegen de historische ontwikkeling van ons volk ingaat.
Spr. kan niet voldoen aan den wensch van den heer Westerman betreffende het terugkomen op het uitsluiten van N. S. B.'ers uit het ambtenarencorps. Spr. verdedigt het beleid van den Gouverneur-Generaal jegens den heer Mussert. De Indische regeering schroomt niet zoo noodig op te treden tegen de N. S. B. De Haagsche politie is in Duindorp niet opgetreden op een wijze, welke van sympathie voor de N. S. B. getuigde.
Een algemeen colportageverbod is van de regeering niet te verwachten. Spr. betoogt, dat de grondwetsherziening partieel moet blijven en dat geen commissie noodig is. De bedoeling is o.m. de strekking van art. 7 te temperen.
Spr. verdedigt het in beslag nemen der persen van „Volk en Vaderland".
Wat art. 194 betreft, worde rekening gehouden met de plaats van het bedrijfsleven in onze samenleving. De grondwetsherziening zal partieel zijn. Wat onzen tijd beroert,is nog veel te weinig helder, dan dat men hierop een generale grondwetsherziening zou kunnen baseeren.
Wat aangaat den economischen toestand, die is slecht, doch spr. kent geen land, waar de toestand der arbeidende bevolking beter is.

Vergelijkingen makende tusschen de economische toestanden in andere landen betoogt spr., dat geen land meer is getroffen door de gebeurtenissen in andere landen dan juist Nederland. Dit blijkt uit de werkloosheid te Amsterdam en Rotterdam.
Terecht is gezegd, dat er meer evenwicht moet zijn tusschen kost- en goederenprijzen. Spr. schetst de gevolgen van devaluatie, welke vrijwillig van de regeering niet te verwachten is.
Het Plan van den Arbeid zou slechts verplaatsing van koopkracht veroorzaken en de bijl zetten in den wortel van onzen uitvoer.
En alles moet worden gedaan om dien uitvoer te bevorderen.
(N. R. Crt. - De Tijd - Limb. Koerier - Telegraaf)
(Vor. ber. Dr. H. Colijn 1977 B.)

A. VEREENIGDE STATEN. — Een rede van president Roosevelt. - Sancties. - Canada. —
President Roosevelt heeft ter gelegenheid van den wapenstilstandsdag voor het monument voor de gevallenen in den wereldoorlog te Washington een rede gehouden. President Roosevelt verklaarde, dat zij, die hun stem doen opgaan voor den vrede, medewerken tot een grooter begrip voor elkanders moeilijkheden en tot een grootere vredelievendheid. De sancties besprekende zeide president Roosevelt, dat de Ver. Staten zich niet in het geschil wenschen te mengen. Onze politiek is er op gericht om paraat te zijn bij een eventueelen aanval, maar onder geen enkele omstandigheid zullen we ons laten verleiden deze verdedigingspolitiek te verlaten. Als andere staten hun bewapening verminderen, zullen wij geen oogenblik aarzelen hetzelfde te doen. De meerderheid van het Amerikaansche volk sympathiseert met de pogingen van de andere naties om een einde te maken aan den oorlog, daarom hebben wij, voor zoover dat in onze macht lag, deelgenomen aan de maatregelen, die gericht zijn op een eindigen van de vijandelijkheden en aan alle pogingen om de bewapening van de oorlogvoerenden te beperken.
Wij noemen een gewapenden inval, waarbij menschen gedood worden, oorlog. Niettemin zijn we teleurgesteld en bedroefd te moeten bekennen, dat de vooruitgang van de wereld zoo gering is geweest. Wij betreuren de afgunst tusschen de natiën, de toeneming der wapeningen en der nationale eerzucht en vooral het verdwijnen van het internationale vertrouwen, in het bijzonder wat betreft de verdragen. Daar wij geen muren om ons heen kunnen bouwen en het hoofd niet in het zand kunnen verbergen, is het onze plicht te strijden voor den wereldvrede.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(V. b. Roosevelt 1880 H.)**

16 NOVEMBER 1935

B. TANGER. — Bestuur. —
Tusschen Frankrijk en Spanje is op 13 Nov. '35, naar „El Debate" uit Parijs verneemt, overeenstemming bereikt met betrekking tot de Tanger-kwestie. Voor de komende periode van twaalf jaar zal Spanje den bestuurder der Tanger-zône benoemen, alsmede een onderdirecteur bij den douanedienst. Ook de religieuze jurisdictie in het Tangergebied zal onder Spaansch beheer worden geplaatst. Voorts zou er sprake van zijn, dat Spanje een zetel meer dan tot dusver in de Wetgevende Vergadering zal krijgen.
(El Debate) **(Vor. ber. Tanger 320 F.)**

C. NEDERLAND. — Volkenbond en Vrede. - Jaarvergadering te Utrecht. —
Op 8 en 9 Nov. '35 vergaderde in het Jaarbeursgebouw te Utrecht de vereeniging „Voor Volkenbond en Vrede".
Het ontwerp jaarverslag werd na eenige discussies aangenomen.
Bij de bespreking der propaganda werd medegedeeld, dat een crediet van *f* 200 het bestuur in staat stelt, een proefnummer samen te stellen voor een nieuw orgaan.
Na uitvoerige gedachtenwisseling sprak de vergadering zich voor dit voorstel uit.
Ter voorziening in de vacature, ontstaan door het periodiek aftreden en het zich niet meer herkiesbaar stellen van den voorzitter, Prof. Mr. V. H. Rutgers, werd met algemeene stemmen Mr. J. C. A. Everwijn, oud-gezant te Washington, als zoodanig gekozen.
Na beëindiging van deze zaken, het meer interne vereenigingsleven betreffende, hield de president, Prof. Rutgers, een rede.
Hij wees op de zeer belangrijke periode welke de wereld op het oogenblik mede maakt. De Volkenbond kan zich, gezien de gerezen situatie in Afrika, weer in een algemeene belangstelling verheugen.
Spr. besloot met den oprechten wensch dat het recht in de wereld eindelijk zal mogen zegevieren over het geweld.
Mr. Everwijn hield een voordracht over de sancties van den Volkenbond. (De Standaard)
(Vor. ber. Volkenbond en Vrede 2005 F.)

D. THOM DENIJS OVERLEDEN. —
Na een lijden van slechts enkele weken is op 14 Nov. 1935 te Den Haag de vermaarde bas-baritonzanger Thom Denijs in den ouderdom van bijna 59 jaar overleden.
Thomas Johannes Denijs werd 3 Januari 1877 te Schagen geboren. Hij studeerde muziek aan het Amsterdamsche Conservatorium, waar hij van Cornelie van Zanten onderricht in den zang ontving.
Na nog een jaar te Berlijn te hebben gestudeerd, werd Denijs in 1901 als eerste bariton aan het Amsterdamsch Lyrisch Tooneel verbonden, welke instelling hij na twee jaar verliet. Na eerst nog enkele lessen te Parijs bij den Italiaan Algier genomen te hebben, werd hij aan de Rotterdamsche Muziekschool van Toonkunst als zangleeraar aangesteld. Deze functie heeft hij zeven jaar vervuld; daarna moest hij haar opgeven wegens zijn vele concerten.
Van 1911—1914 was Denijs te Berlijn gevestigd, daarna in de Residentie. De ontslapene heeft zich, behalve in Nederland, in de voornaamste plaatsen van Europa en Noord-Amerika laten hooren. In 1925 heeft hij te Bern een Meistercursus voor zang geleid, daartoe uitgenoodigd door de Berner Musik-Gesellschaft.
Ontelbare malen heeft Denijs in binnen- en buitenland in de Matthäuspassion en Beethovens Negende symphonie gezongen.
In deze partijen heeft Denijs zich zelf een monument opgericht.
Voor zijn leerlingen in de eerste plaats is dit vroegtijdig heengaan een diep verdriet, maar Nederland als kunstland heeft eveneens weer een der grooten moeten afstaan. (Red. K. H. A.)

E. LUCHTVAART. — Kaapstad—Londen. —
De vlieger-officier David Llewellyn en Mrs. Jill Wyndham zijn op 11 Nov. op het vliegveld Hanworth aangekomen. Zij hebben het record voor den afstand Kaapstad-Londen, dat op naam stond van Mrs. Mollison, verbeterd en gebracht op zes dagen, twaalf uur en zeventien minuten. Mrs. Mollison, die haar record in December 1932 vestigde, had 18 uur en 48 minuten langer over den afstand gedaan.
(Daily Telegraph)

F. DISCONTOKOERSEN. — Frankrijk. —
De Banque de France heeft op 14 Nov. '35 haar rentetarieven met een vol procent verhoogd. Het wisseldisconto wordt gebracht van 3 op 4%, de rente voor voorschotten op 30 dagen tegen onderpand van kort staatspapier eveneens van 3 op 4% en de rente voor voorschotten op effecten van 4 op 5%. Deze beslissing van het bestuur der centrale bank is een direct uitvloeisel van de goud-uitvoeren, welke sedert een tweetal weken in versneld tempo plaats vinden.
(Le Temps) **(Vorig bericht blz. 1904 B.)**

A. Hoogovenbedrijf en staalfabrieken in Nederland. - Productie. —

Jaar.	Aantal ondernemingen	Ruw ijzer × 1000 K.G.	Cokes × 1000 K.G.
1924-'25 . . .	1	106.000	117.000
1925-'26 . . .	1	109.200	123.920
1926-'27 . . .	1	175.615	115.828
1927-'28 . . .	1	209.875	204.129
1928-'29 . . .	1	256.479	255.150
1929-'30 . . .	1	260.181	250.123
1930-'31 . . .	1	266.708	285.830
1931-'32 . . .	1	255.609	273.830
1932-'33 . . .	1	232.932	256.844
1933-'34 . . .	1	258.137	268.808
1934-'35 . . .	1	261.531	276.114

(Jaarversl. Kon. Ned. Hoogovens en Staalfabr. N.V.)

(Vorig bericht blz. 1725 A.)

B. Wapen- en Munitiehandel. —

Van Duitsche zijde wordt het volgende medegedeeld: Het „Institut für Konjunkturforschung" te Berlijn heeft aan de hand van officieele statistieken een overzicht gegeven van den uitvoer van oorlogsmateriaal van de voornaamste landen over de jaren 1933 en 1934, benevens een raming voor het jaar 1935 op grond van de reeds bekende gegevens betreffende het eerste halfjaar van 1935.

Engeland voerde in de jaren 1933, 1934 en 1935 resp. voor 78.6, 72.2 en 107.9 mill. R.M. uit. Deze cijfers zijn als volgt te verdeelen: wapenen en munitie: 48.6, 40.3 en 46.6; oorlogsschepen: 9.5, 7.6 en 22.9; vliegtuigen: 20.5, 24.3 en 38.4 mill. R.M.

De **Vereenigde Staten** voerden voor 39.7, 50.2 en 62.3 mill. R.M. uit, waarvan voor 31.2, 42.1 en 55.4 mill. aan vliegtuigen en voor de rest aan wapenen en munitie. (Oorlogsschepen zijn alleen door Engeland uitgevoerd.)

Frankrijk voerde in de drie jaren resp. voor 47.1, 43.4 en 49.6 mill. R.M. uit, waarvan voor 35.2, 28.8 en 21.4 mill. aan wapenen en munitie en voor de rest aan vliegtuigen.

WERELD-BEWAPENING

Tsjecho-Slowakije voerde voor 14.0, 37.4 en 44.4 mill. R.M. uit, waarvan aan wapenen en munitie voor 13.4, 36.8 en 44.2 mill. en voor de rest aan vliegtuigen.

België voerde alleen wapenen en munitie uit en wel voor 9.0, 11.1 en 21.6 mill. R.M.

Italië voerde voor 13.4, 10.8 en 10.1 mill. R.M. uit, waarvan aan wapenen en munitie voor 6.1, 6.6 en 6.3 mill. en voor de rest aan vliegtuigen.
De Italiaansche invoer van oorlogsmateriaal bedroeg 8.38, 11.10 en 25.43 mill. Lire, waarvan voor 2.90, 6.13 en 14.79 mill. aan wapenen en munitie en voor de rest aan vliegtuigen.

(Institut für Konjunkturforschung, Berlijn)

(Vor. ber. Bewapening 1859 I.; Handel 1730 I.)

C. Handel in wapenen en munitie gedurende 1934. —

Wij ontleenen aan het statistisch jaarverslag van den handel in wapenen en munitie, gepubliceerd door den Volkenbond, de volgende gedetailleerde gegevens betreffende den in- en uitvoer van wapenen, munitie en oorlogsmateriaal door de verschillende landen gedurende het jaar 1934.
De totale export sedert het jaar 1931 bewoog zich als volgt:

Jaar	(in goud-dollars)	Jaar	(in goud-dollars)
1931 . .	35.400.000	1933 . .	36.200.000
1932 . .	33.800.000	1934 . .	41.500.000

Over het algemeen genomen is de export van wapenen, munitie en oorlogsmateriaal in veel mindere mate door de sedert 1929 heerschende economische crisis getroffen als de export van goederen in het algemeen. Terwijl de daling van den algemeenen export voortduurde, is sedert 1933 een verhooging ingetreden voor den uitvoer van wapenen.
Onderstaande tabellen geven een overzicht van den in- en uitvoer der voornaamste landen in de jaren 1933 en 1934.

EXPORT (in goud-dollars)	1933	1934
België	1.443.000	2.131.000
Groot-Brittannië	10.128.000	9.553.000
Denemarken	633.000	403.000
Ver. Staten	3.246.000	3.720.000
Frankrijk	8.486.000	7.990.000
Italië	1.451.000	1.595.000
Noorwegen	694.000	670.000
Nederland	1.402.000	907.000
Zweden	3.404.000	3.735.000
Zwitserland	1.108.000	850.000
Tsjecho-Slowakije	3.181.000	8.705.000

Wat betreft de geographische verdeeling van de uitvoeren, laten wij eenige der belangrijkste gegevens volgen:

België. — Export: 76 millioen belg. francs. De voornaamste afnemers waren: Fransch Indo-China 15.8 millioen; Venezuela 13 millioen; Bolivia 5.7 millioen en Uruguay 4.4 millioen.

Frankrijk. — Export: 208 millioen fransche francs. De voornaamste afnemers waren: Polen 32 millioen; Argentinië 24 millioen; Japan 9 millioen; België 7 millioen en Litauen 6 millioen.

Zweden. — Export: 24 millioen kronen. De voornaamste afnemers waren: China 5,7 millioen; Peru 3,5 millioen; Noorwegen 3,2 millioen; Siam 2,5 millioen en Iran (Perzië) 2,4 millioen.

Tsjecho-Slowakije. — Export: 345 millioen kronen. De voornaamste afnemers waren: Afghanistan en Iran ongeveer 101 millioen; Turkije 78 millioen; Bolivia, Equador en Paraguay ongeveer 76 millioen; China 36 millioen en Roemenië 33 millioen.

Groot-Brittannië. — Voor 1934 ontbreken gedetailleerde opgaven. In 1933 waren de exporten als volgt verdeeld: 50% naar de Britsche bezittingen; 9% naar China, 5% naar Finland en bijna 5% naar Paraguay, Turkije en Portugal.

Vereenigde Staten. — De exporten voor 1933 en 1934 zijn reeds gegeven in goud-dollars, de tegenwaarde hiervan in papier-dollars is: 1934 6.200.000 dollar tegen 4.200.000 dollar in 1933.
Gedetailleerde opgaven voor 1934 ontbreken. In 1933 voerden de Ver. Staten 22% naar Argentinië en 12% naar Mexico uit.

IMPORT (in goud-dollars)	1933	1934
Australië	1.702.000	1.837.000
België	468.000	686.000
Brazilië	1.191.000	——
China	7.025.000	3.189.000
Ver. Staten	362.000	450.000
Frankrijk (Koloniën)	563.000	12.000
Britsch-Indië	1.615.000	——
Italië	143.000	309.000
Japan	1.980.000	361.000
Nieuw-Zeeland	380.000	——
Nederland	887.000	509.000
Nederl.-Indië	702.000	——
Peru	896.000	——
Portugal	966.000	——
Roemenië	441.000	——
Groot-Brittannië (koloniën, protectoraten, mandaatgebieden)	3.638.000	1.186.000
Zweden	566.000	447.000
Zwitserland	258.000	375.000
Tsjecho-Slowakije	218.000	372.000
Unie van Zuid-Afrika	1.413.000	1.258.000

Het verslag bevat geen gegevens betreffende den invoer in de volgende landen: Bolivië, Paraguay en Turkije.

(Société des Nations, Section d'Informations, 30 Oct. 1935)

(Vorig bericht blz. 2047 B.)

A. NEDERLAND. — Nederl.-Portugeesche belangen.
Uit hoofde hunner relatiën met Portugal hebben dezer dagen eenige vooraanstaande personen op het gebied van handel en wetenschappen — op initiatief van den heer Johan Voetelink G. A. Jzn. in overleg met autoriteiten in Portugal — eene commissie gevormd, welke onder de benaming van „Comité tot bevordering der commercieele en cultureele betrekkingen tusschen Nederland en Portugal gevestigd te Amsterdam" wil pogen een nauwer contact tusschen de beide landen te verkrijgen op het gebied van handel, nijverheid, wetenschap en vreemdelingenverkeer. Reeds is de medewerking toegezegd van bevoegde instantiën in Portugal. (A. N. P.)

B. NEDERLAND. — Tweede lustrum van den R.K. Vredesbond. - Congres te Den Bosch. —
De R.K. Vredesbond in Nederland, die tien jaren bestaat, heeft het tweede lustrum op 10 Nov. '35 in Den Bosch gevierd. Prof. dr. Titus Brandsma O. Carm. uit Nijmegen celebreerde met assistentie der paters Valerius Hoppenbrouwer en Caecilius Timmers, beide van dezelfde orde, een gezongen H. Mis. Deze werd bijgewoond o.m. door Z. H. Exc. Mgr. A. F. Diepen, Mgr. F. N. Hendrikx, Vicaris-generaal van het Bossche bisdom, het lid van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant De Vlam en afgevaardigden van diverse stands- en vakorganisaties.
De voorzitter van den bond, prof. dr. J. B. Kors O.P. uit Nijmegen, hield een predicatie gebouwd op de woorden van den profeet Isaïas: „En het werk der gerechtigheid zal mede brengen".
In deze predicatie belichtte prof. Kors de noodzakelijkheid van het kennen, het beleven en het weerkeeren der gerechtigheid, waardoor niet alleen den innerlijken, maar ook den wereldvrede zal worden bevorderd en bewerkt.
Na beëindiging der kerkelijke plechtigheid werden de congressisten door het gemeentebestuur officieel ten stadhuize ontvangen. (Dagblad v. Noord-Brabant)

C. BOUWKUNST. — Arthur Staal wint den Prix de Rome. —
De jonge architect Arthur Staal heeft den wedstrijd in de Schoone Bouwkunst, den Prix de Rome, gewonnen. De gouden medaille is hem toegekend. Dit bleek uit het rapport, dat de jury voor den Wedstrijd in de Schoone Bouwkunst, gevormd door den wnd. hoogleeraar-directeur der Rijksacademie van Beeldende Kunsten als voorzitter, prof. W. van der Pluym, secretaris en de heeren ir. J. de Bie Leuveling Tjeenk, ir. B. Bijvoet, architect W. M. Dudok, ir. A. R. Hulshoff en prof. N. Lansdorp, bij monde van haar voorzitter, prof. dr. P. H. van Boerkerken in een gehouden bijeenkomst heeft uitgebracht aan de Commissie van Toezicht op de Rijksacademie van Beeldende Kunsten. (Het Vaderland) **(V. b. Prix de Rome 1517 C.)**

17 NOVEMBER 1935

D. GEESTELIJK LEVEN. — De Nederlandsche Protestanten Bond. - Jaarvergadering. —
De Nederlandsche Protestanten Bond heeft dezer dagen zijn jaarlijksche vergadering in het Bondshuis te Soesterberg gehouden. Aan den vooravond werd in de Remonstrantsche kerk te Amersfoort een godsdienstoefening gehouden, geleid door den voorganger der afd. Baarn en Bilthoven, ds. J. J. Thomson. Een ontvangst door de afd. Amersfoort volgde, waarbij door de dames M. C. Reynders, H. E. Dikboom-Belthius en den heer J. A. Blok eenige zang- en piano-nummers werden gegeven.
De vergadering ving aan met het zingen van Lied 237, de verzen 1 en 2. Daarna opende de voorzitter, dr. J. A. de Koning, de vergadering. Hij verheugde zich, dat de vergadering in het Bondscentrum kon plaats vinden. Op 26 September was het 25 jaar geleden dat prof. v. Bakel, die veel voor de Bondsliederenbundel deed, hoogleeraar werd. Hij werd gecomplimenteerd. Het eerste combinatie-werk, de Neder-Veluwe, is uitstekend geslaagd. De reis naar Indië van ds. Wegerif werd gememoreerd. Het volgend jaar zal echter geen reis worden gefinancierd. Door de Centrale Commissie zal medegewerkt worden aan de financieele hulp van Simavi. Het ledental liep weinig terug. De arbeid van den Bond is anders geworden. Het crediet neemt toe door ieder stuk goed geslaagd werk. Niets is zoo moeilijk als het terugwinnen van crediet. Daarom stemt het bovenvermelde tot vreugde, aldus spr. Het vrijzinnig protestantisme heeft zich positief te stellen tegenover de vraagstukken in de wereld. Er moet sterke leiding en concentratie zijn.
In de commissie tot beoordeeling van urgentie werden benoemd dr. Miedema, mevr. Jorritsma en prof. Eerdmans. De Handelingen der vorige algemeene vergadering werden goedgekeurd. (De Standaard)
(Vorig bericht blz. 1178 C.)

E. EMILE FRANCQUI OVERLEDEN. —
Op 16 Nov. '35 is in den ouderdom van 72 jaar geheel onverwacht op zijn kasteel te Overijssche nabij Brussel overleden staatsminister Emile Francqui, financieel deskundige van internationale faam.
Francqui heeft een zeer belangrijk aandeel gehad in het economische en politieke leven van België in de laatste jaren.

Emile Francqui.

Van zeer eenvoudige afkomst, is Francqui zijn loopbaan begonnen als pupil van een krijgsschool. Na de annexatie van den Congo werd de thans overledene als Belgisch consul naar China gezonden, waar hij de belangrijke concessie van den spoorweg Peking-Hankau voor België wist te bemachtigen. Sindsdien wijdde Francqui zich in België uitsluitend aan de financiën.
In 1912 werd hij president van de Société Générale de Belgique, totdat Theunis in 1926 een beroep op hem deed, deel uit te maken van de regeering.
Eenigen tijd geleden werd Francqui door den koning uit waardeering voor de groote diensten, welke hij aan het land had bewezen, tot staatsminister benoemd.
Francqui heeft o.a. een groote rol gespeeld in de oprichting van het nationaal fonds voor wetenschappelijk onderzoek, waartoe koning Albert destijds het initiatief heeft genomen.
In 1926 maakte hij als minister van financiën deel uit van de regeering met als speciale taak de stabilisatie van de Belgische valuta. Het succes van dezen arbeid en zijn schepping van de „Belga" hebben hem tot de meest populaire mannen in België gemaakt. Zijn dood is voor België, vooral in deze moeilijke economische jaren, een gevoelig verlies.
(Le Vingtième Siècle)

A. **Abessynisch-Italiaansch Conflict. —**

11 November. — Libye (A-B 8, 9). —
Te Ancona is het 93ste regiment infanterie van de Metauro-divisie uit Libye teruggekeerd. Hiermede is thans de geheele Metauro-divisie uit Libye teruggetrokken.

Italië en de Nederlandsche Sanctie-politiek. —
De ,,Tribuna'' heeft een artikel over de handelsbetrekkingen met Nederland gepubliceerd. In dit artikel wordt eerst gezegd, dat Nederland gedurende den wereldoorlog neutraal is gebleven en zich dus tegenover Italië niet in de positie bevindt van Engeland, Frankrijk en België, de vroegere bondgenooten van Italië. Daarna wordt uiteengezet, dat men bij het noemen van Nederland niet denken moet aan den Europeeschen staat van dien naam, een klein land met slechts acht millioen inwoners, maar men moet daarbij denken aan het Nederlandsche imperium, een wereldimperium, waarover diegenen, die van Nederland een indruk hebben als zou het geheele land niet anders zijn dan een aardig plaatje, niets afweten.
Nederland wat een wereldmacht is, heeft zich met bewustheid uitgesproken voor de sancties en wil beletten, dat Italië, een land met 44 millioen inwoners, de definitieve veiligheid schenkt aan zijn twee bescheiden kolonies in Oost-Afrika. Ook Nederland wenscht, dat de geschiedenis thans blijft stilstaan, om een garantie te meer te bezitten voor zijn groot imperium.
Zeker heeft Nederland belang bij solidariteit met het Britsche rijk, maar juist die solidariteit zou het begrijpelijk maken, wanneer men in dat land een politiek als de Engelsche die in het Verre Oosten, waar toch Japan eventueel Ned.-Indië zou kunnen bedreigen, volkomen passief bleef en daarentegen in de Middellandsche Zee onmiddellijk de meest krachtige maatregelen neemt, zou veroordeelen, een politiek, die hoogst gevaarlijk is en in strijd met de Nederlandsche belangen.
Nederland heeft tot nu toe deel uitgemaakt van het continentale blok der goudlanden. Door deel te nemen aan de sancties, onderwerpt Nederland zich aan een politiek, die zich naast andere dingen, ten doel stelt, de solidariteit te ondermijnen van het continentale blok der goudlanden.
Na deze algemeene overwegingen leest men verder in het artikel: ,,ook het sanctielievende Nederland heeft tot nu toe meer aan ons verkocht, dan het in Italië gekocht heeft''.
Dan volgt een lijst van producten die Italië niet meer van Nederland zal koopen en die door Italiaansche artikelen vervangen kunnen worden. Steenkool en chemische producten zijn daarbij de voornaamste.

Italiaansche successen tegengesproken. —
De Negus heeft persoonlijk de van Italiaansche zijde verspreide berichten gedementeerd, volgens welke de Italiaansche troepen voor Djidjiga (E 6) zouden staan en Sasah Baneh (F 7) reeds zouden hebben bezet.

Scelicot (C 5) bezet. - Snelle Italiaansche opmarsch.
In het Noorden hebben de Italianen Scelicot (C 5) bezuiden Makallé (C 5) bezet. Men verwacht, dat zij thans weer korter of langer rust zullen houden om hun nieuw verworven posities te versterken.

12 November. — De Italiaansche nota aan de sanctielanden. —
In de nota van de Italiaansche regeering aan de regeeringen die in de Coördinatiecommissie vertegenwoordigd zijn, voert de Italiaansche regeering o.m. aan, dat de Italiaansche regeering, die volgens haar nota van 7 October en de verklaringen van haar vertegenwoordiger bij den Volkenbond, de beschuldiging, dat zij art. 12 van het Volkenbondsstatuut zou hebben geschonden, van de hand heeft gewezen en thans nogmaals protesteert tegen de te haren nadeele aangewende procedures.
De Italiaansche nota wijst op het feit, dat de burgerlijke en kerkelijke autoriteiten in Abessynië zich onder de bescherming hebben geplaatst van Italië en dat Italië 16.000 slaven de vrijheid heeft gegeven, de vrijheid, welke zij van Addis Abeba vergeefs afgewacht zouden hebben, ondanks de verplichtingen, welke dat land bij zijn toetreding tot den Volkenbond op zich heeft genomen.
De bevolking zou volgens de nota in Italië niet den aanvaller zien, doch de mogendheid, die de bekwaamheid en het recht bezit de hooge bescherming uit te oefenen, die het Volkenbondspact in art. 22 als een missie van de beschaving erkent.
De Volkenbond dient er rekening mede te houden, dat deze bevolking bloot zou staan aan represaillemaatregelen en wraaknemingen, indien de Italiaansche voogdij zou ophouden.
De nota betwist voorts de rechtsgeldigheid der sancties.
Het embargo op den uitvoer van wapens naar Italië en de opheffing van het embargo t.a.v. Abessynië komt neer op de medewerking aan en een verergering van den toestand, welke Italië niet wenscht.
De Coördinatiecommissie wordt verweten, dat zij er geen rekening mee heeft gehouden, dat dergelijke sancties nimmer zijn toegepast bij vroegere, ernstiger conflicten en dat zij geen geleidelijke toepassing heeft overwogen.
Niemand zal het recht en de noodzakelijkheid kunnen betwisten het eigen bestaan van het Italiaansche volk te verdedigen.
De nota besluit met het verzoek aan de regeeringen kenbaar te willen maken op welke wijze zij zich voorstellen hun gedragslijn vast te stellen.

Tembien gezuiverd. —
Naar de Italianen mededeelen, is Tembien geheel van Abessyniërs gezuiverd.

Italiaansch protest te Washington. —
Rossi, de Italiaansche gezant te Washington, heeft aldaar het Italiaansche protest tegen de sancties medegedeeld. Dit protest betwist de bevoegdheid van de Coördinatiecommissie te Genève en stelt elke regeering afzonderlijk verantwoordelijk voor de toepassing van de sancties, met de verklaring, dat Italië gedwongen zal worden tot represailles en dat zulks ernstige gevolgen kan hebben voor de geheele wereld.

13 November — Duitschland en de Sancties. —
In Duitschland is een lijst gepubliceerd van artikelen, waarvan de uitvoer naar Italië is verboden. De lijst vermeldt, behalve spijsvetten en oliën, nog ruw ijzer, ijzerbrokken, gietijzer, bandijzer, spoorwegrails, teer, aardappelen en vellen.

Oostenrijk en de Sancties. —
Oostenrijk legt thans ook een embargo op den uitvoer van wapens naar Italië.

14 November. — Abessynische troepenbewegingen. - De Takazze door de Italianen bereikt. —
Van het Noordelijk front wordt melding gemaakt van verrassende Abessynische bewegingen, waarbij de Abessyniërs er in geslaagd zijn tusschen de Italiaansche linies bij Makallé (C 5) te komen. Tevens hebben zij bij Azbi Bera den linkervleugel van de Italianen tot terugtrekken genoodzaakt.
De positie van de troepen van ras Desta in het Zuiden is thans bekend. Zij vormen een bedreiging voor de verbinding van de Italiaansche voorhoede met het achterland.
De Italianen hebben thans de Takazze bereikt

ABESSYNIË
—
ITALIË

15 November. — Azbi (C 5) bezet. —
De Italianen hebben Azbi (C 5) op hun uitersten linkervleugel in het district Gheralta (C 5) bezet na een hevig gevecht met troepen van ras Kassa.

Daggaboer (E 6) gebombardeerd. —
Een bericht uit Addis Abeba (E 4) maakt melding van een bombardement van Daggaboer (E 6).

16 November. — Generaal De Bono teruggeroepen. - Badoglio benoemd als zijn opvolger. - Generaal Grizzoni vice-gouverneur van Eritrea. —
Generaal De Bono, de opperbevelhebber van de Italiaansche legers in Oost-Afrika, is tot maarschalk bevorderd. Hij is uit Oost-Afrika naar het moederland teruggeroepen en wordt vervangen door maarschalk Badoglio, chef van den Italiaanschen generalen staf.
Maarschalk Pietro Badoglio is benoemd tot Hoogen Commissaris voor Oost-Afrika. Generaal Grizzoni, de bevelhebber der Romeinsche divisie, is benoemd tot vice-gouverneur van Eritrea.

Nederland en de sancties tegen Italië. —
Met ingang van 15 Nov. wordt iedere verleening van credieten aan Italië alsmede de invoer van goederen uit Italië verboden.
Met ingang van 18 Nov. wordt de uitvoer van bepaalde goederen naar Italië verboden. Deze verboden gelden zoowel voor Nederland als Nederl.-Indië, Suriname en Curaçao.
Onder de verbodsbepaling betreffende de goedereninvoer vallen niet:
1e. de goederen, waarvan blijkt, dat zij vóór den datum van inwerkingtreding van dit Besluit op het grondgebied van Italië of zijn bezittingen ten uitvoer zijn ingeladen in het vervoermiddel, waarmede zij bedoeld grondgebied hebben verlaten;
2e. de persoonlijke bagage van reizigers, komende uit Italië of zijn bezittingen;
3e. boeken, dagbladen en periodieke uitgaven, kaarten en cartographische werken, gedrukte of gegraveerde muziek.

Certificaten van oorsprong. —
Het Britsche ministerie van Buitenlandsche Zaken heeft het secretariaat van den Volkenbond medegedeeld, dat de regeering heeft besloten, een certificaat van herkomst te eischen voor alle goederen, welke niet van Italiaanschen herkomst zijn, doch komen uit landen, welke gemakkelijk toegankelijk zijn voor

Italiaansche goederen en welke geen verbod van invoer van Italiaansche goederen uitvaardigen.
Deze landen zijn Duitschland, Oostenrijk, Hongarije, Zwitserland en Albanië.

17 November. — Ogaden (F 7, 8) - Gheralta (C 5). —
In Ogaden is het opnieuw beginnen te regenen, waardoor de Italianen voor groote moeilijkheden komen te staan, daar hun linies boven Gorrahei (F 7) nog niet geconsolideerd zijn.
In het Noorden duren de gevechten in het Gheraltagebied (C 5) voort.

Duitschland en de Britsche nota. —
De Britsche nota, waarin geëischt wordt dat in Engeland ingevoerde Duitsche goederen moeten vergezeld zijn van een certificaat van oorsprong, heeft levendige verbazing gewekt in Duitsche politieke kringen, die het natuurlijk niet zoo voorstellen alsof deze eisch zou kunnen worden uitgelegd als een bewijs van wantrouwen jegens Duitschland maar er toch den nadruk op leggen, dat voor zoover zij weten de Duitsche regeering de eenige was die een dergelijke Britsche nota ontving.

18 November. — Tegensancties van Italië. —
De Italiaansche tegen-sancties zijn op 18 November 1935 in werking getreden.
De economische verdedigingsmaatregelen van Italië kunnen in twee categorieën worden ondergebracht. Tot de eerste groep behooren de maatregelen, welke beoogen het verbruik aan te passen aan de nationale productie, tot de tweede die, welke betrekking hebben op den handel met het buitenland.
Wat deze laatste categorie aangaat, wordt door de bepalingen in zake den in- en uitvoerhandel de deur voor buitenlandsche producten in theorie niet volkomen gesloten. Grondstoffen en levensmiddelen kunnen ook voortaan in Italië worden ingevoerd, indien de autoriteiten hiervoor toestemming verleenen. Minder belangrijke producten kunnen worden toegelaten, indien de landen van oorsprong hunnerzijds Italiaansche producten betrekken. In feite beteekent dit, dat de handel met de sanctielanden geheel stil staat, met uitzondering van die zendingen, welke zich reeds onderweg bevinden.
Wat dit laatste punt betreft, zijn de Italiaansche tegen-sancties strenger dan de Volkenbondssancties. De sanctielanden laten namelijk die producten nog toe, welke te middernacht de plaats van verzending hadden verlaten. Daarentegen worden door Italië slechts zendingen toegelaten, welke te middernacht reeds bij de Italiaansche douaneposten waren gearriveerd.
(La Stampa - Lavoro Fascista - Tribuna - A.N.P. - Times - N. Rott. Crt.) **(Vorig bericht blz. 2040 D.)**

A. EGYPTE. — Anti-Britsche relletjes. - Resolutie van de Wafd. —

In Caïro en ook in andere Egyptische steden hebben op 13 Nov. anti-Britsche relletjes plaats gehad.
De leider der Wafdpartij, Nahas Pasja, heeft voor ongeveer 20.000 aanhangers zijn aangekondigde protestrede tegen Engeland gehouden. De rede vond haar hoogtepunt in een resolutie, samengevat in de volgende vier punten:
1e. Het Egyptische volk moet worden uitgenoodigd elke samenwerking met de Engelschen op te geven.
2e. De regeering moet aftreden als protest tegen de Engelsche inmenging in de binnenlandsche Egyptische aangelegenheden.
3e. De regeering zal niet gesteund worden ingeval zij niet aftreedt.
4e. Elke regeering, die met de Engelschen samenwerkt, wordt als tegenstandster van het volk beschouwd.
In kringen, die niet tot de Wafd-partij behooren beschouwt men deze rede als een oproep tot revolutie.
Na het einde van de massavergadering is het, toen Nahas Pasja zich naar het Volkshuis, het hoofdkwartier van de Wafdpartij, had begeven, tot botsingen gekomen.
Talrijke personen werden gearresteerd, terwijl ongeveer 30 personen door schoten gewond werden. Een der demonstranten is gedood. Ook verscheidene agenten van politie bekwamen verwondingen. Het totale aantal gekwetsten aan beide kanten bedroeg in Caïro 100 en in Tampah 70.
Behalve te Caïro zijn ook onlusten uitgebroken te Kasra bij Alexandrië waar de politie op de menigte moest schieten. Hierbij werd één betooger gedood en 40 gewond. (Akcham)
(Vorig bericht blz. 2033 D.)

B. NEDERL. OOST-INDIE. — Begrooting 1936. —

De Indische begrooting voor 1936 is op 16 Nov. '35 bij de Tweede Kamer ingediend.
Volgens minister Colijn vereischt de financieele toestand van Indië nog steeds de uiterste zorg. Na een lichte vleug van verbetering, die 1934 te zien gaf met een accres van *f* 7 millioen — het eerste na vele jaren — hebben de middelen hun dalende beweging, zij het in langzamer tempo, hervat. Ondanks de invoering van de nieuwe loonbelasting zullen de ontvangsten in 1935 vermoedelijk *f* 6.5 millioen bij de opbrengst over 1934 achterblijven.
De voortgaande daling der uitgaven wordt daardoor gedeeltelijk van haar effect beroofd, terwijl anderzijds de bezuiniging sterk geremd wordt door een onvermijdelijke stijging van den post pensioenen en wachtgelden (voor 1936 *f* 4 millioen hooger geraamd) en door de gevolgen van den leeningdienst van den zeer hoogen rentevoet.
Indien geen verbetering in den algemeenen toestand intreedt, zal het daarom groote inspanning vergen, om den eersten mijlpaal op den weg naar een sluitende begrooting voor 1936 te bereiken en niet minder om zich dan te handhaven.
Volgens voorloopige globale schatting zal 1935 een tekort opleveren van *f* 40.153.000 op den geheelen dienst, zijnde het verschil tusschen een tekort op den gewonen dienst van *f* 53.266.000 en een overschot op den buitengewonen dienst van *f* 13.113.000.
De ontwerpbegrooting-1936 vertoonde ten tijde van de indiening bij den Volksraad op den geheelen dienst een tekort van *f* 46.568.843, waarvan *f* 46.373.647 op den gewonen dienst. Tenslotte is dit gebracht op *f* 46.634.085 (*f* 46.438.889).
Na aftrek van de rechtstreeks tegenover de uitgaven staande ontvangsten en omgekeerd — na uitschakeling onder ontvangsten en uitgaven van *f* 15 millioen, zijnde de opbrengst van het bijzonder uitvoerrecht op bevolkingsrubber en de daartegenover gestelde uitgaven wordt voor den gewonen dienst de volgende opstelling verkregen (tot duizendtallen afgerond): uitgaven *f* 293.299.000, ontvangsten *f* 246.862.000, tekort *f* 46.437.000.
Vergeleken met de raming 1935 vertoont het tekort een vermindering met rond *f* 3.356.000. Deze geringe budgetaire positieverbetering is te danken aan een verdere daling van de zuivere gewone uitgaven, die *f* 7.384.000 lager konden worden geraamd, waartegenover de ontvangstenraming *f* 4.028.000 bij de begrooting 1935 ten achter blijft.
De vermindering der uitgaven draagt intusschen voor slechts *f* 1.8 millioen een reëel karakter.
Sedert 1929 zijn de zuivere uitgaven gedaald met 37%, de gewone ontvangsten met 47.5%, terwijl het geraamde tekort over 1936 gelijk is aan dat van 1935.
Terwijl de vermindering der uitgaven zich op elk ander gebied bevredigend blijft voortzetten, wordt zij in haar nuttig effect voor de begrooting in haar geheel aanzienlijk beperkt door de stijgende tendenz bij pensioenen en wachtgelden.
De gunstige invloed van de conversies zal in 1936 geheel zijn uitgewerkt en de sedert de opstelling van het begrootingsontwerp radicaal gewijzigde toestand op de geldmarkt sluit voorshands iedere conversiemogelijkheid uit, terwijl de sterke stijging van den rentevoet de uitgaven voor de vlottende schuld zal doen toenemen. Een accres voor den leeningdienst zal dus niet kunnen uitblijven.
Bij de raming der belastingen is rekening gehouden met 50 opcenten op inkomstenbelasting, 100 op de vennootschapsbelasting, 50 op de invoerrechten. Voorts op een bieraccijnsverhooging van *f* 5 tot *f* 6 per H.L. met de daarboven geheven 50 opcenten.
Het totaal der inkomstenraming is *f* 275 millioen bij een verwachting voor 1935 van *f* 277.9 mill. en een uitkomst over 1934 van *f* 292.8 millioen.
Bij de groep der landsbedrijven vallende onder de Bedrijvenwet, geven de resultaten over het geheel betere cijfers te zien dan in 1934, behalve voor de Banka-tinwinning waarvan rond *f* 1.1 millioen minder wordt verwacht op basis van een verkoop van 110.000 quintalen à *f* 150. Het eindcijfer van de groep is nochtans rond *f* 900.000 gunstiger dan in 1934, doch blijft bij de verwachting voor 1935 *f* 2.4 millioen achter.
Sedert de raming is opgesteld is echter een verbetering in de situatie ingetreden, zoodat op het oogenblik de uitkeering van het Banka-tinbedrijf *f* 2 millioen hooger zou kunnen worden gesteld.
Hiertegenover staan echter weer te verwachten tegenvallers bij de invoerrechten, den accijns op petroleum en de spoorwegen.
Ten aanzien van deze middelen zouden de teleurstellende uitkomsten in het loopende dienstjaar een lagere raming voor 1936 van bijkans *f* 4 millioen wettigen.
Over het geheel genomen wijkt het beeld van 's lands financieelen toestand volgens de hoofdbegrooting voor 1936 niet veel af van dat in de beide voorgaande jaren. Bij 1934 vergeleken is het tekort voor den geheelen dienst *f* 8.6 millioen lager en tegenover 1935 *f* 6.5 millioen hooger.
Aangezien voor schuldaflossing in 1936 *f* 21.1 millioen noodig zal zijn, moet het tekort met *f* 25.5 millioen verminderd worden om te kunnen voldoen aan den dringenden eisch dat aan de voortdurende toeneming van de Indische schuld paal en perk wordt gesteld.
Daartoe zijn eenige maatregelen aangekondigd, waarvan het fiscaal invoerrecht op ondernemingsrubber en tegoedschrijving van een evenredig deel van de opbrengst van het bijzonder uitvoerrecht op bevolkingsrubber (tezamen *f* 5.850.000) reeds ingevoerd. De andere zijn heffing op de aardolie-industrie van voor binnenlandsch gebruik bestemde producten (*f* 5 millioen) en als uitgavenvermindering op de salarissen en loonen *f* 10 millioen, kwalitatieve herziening der personeelsformaties (*f* 600.000), verdere korting op de pensioenen (*f* 2 millioen).
De pensioenkorting is voor 1936 teruggenomen en het rubberuitvoerrecht bleek bij nieuwe raming tegen te vallen. Hierdoor komt aan het totaal te vinden bedrag van *f* 25 millioen nog rond *f* 4 millioen te kort.
Volgens de minister kan hierin voorshands worden berust.
Bij verwezenlijking van al die maatregelen zal de begrooting voor 1936 het volgende beeld vertoonen:

1936	Geheele dienst	Gewone dienst	Buitengew. dienst
Uitgaven	*f* 465.930.518	*f* 444.670.864	*f* 21.259.654
Middelen	440.748.433	419.683.975	21.064.458
Tekort	*f* 25.182.085	*f* 24.986.889	*f* 195.196

De schuld nam sedert 1 Januari 1929 toe met rond *f* 500 millioen of 50% van het vóór de crisis uitstaande bedrag.
(Keesings Financieel Archief)
(Vorig bericht Begrooting 1936 1988 A.)

A. **ENGELAND. — Lagerhuisverkiezingen. —**
De uitslagen der op 14 Nov. '35 gehouden verkiezingen voor het Lagerhuis zijn als volgt:

Partijverhouding in het Lagerhuis:

REGEERING:	Aantal zetels Nieuw.	Oud.
Conservatieven	380	451
Liberaal-Nationalen	31	38
Nationaal Labour	8	13
Onafhankelijk nationalen	2	3
Totaal	421	505
OPPOSITIE:		
Labour	153	57
Independent Labour Party	4	3
Communisten	1	0
Samuel-Liberalen	16	22
Onafhankelijke Liberalen	4	12
Onafhankelijken	1	5
Totaal	179	99
Leden, die (als de voorzitter) een neutrale positie innemen of buiten een partijverband staan	0	11
Totaal	600	615

Het aantal uitgebrachte stemmen was als volgt:

Conservatieven	10.358.634
Liberaal-Nationalen	840.034
National Labour	353.061
Nationalen	64.508
Regeering	11.616.237
Labour	8.292.288
Samuel-Liberalen	1.357.500
Onafhankelijke Liberalen	65.150
Independent Labour Party	139.577
Communisten	27.117
Onafhankelijken	155.957
Oppositie	10.037.589

Alle ministers zijn herkozen, met uitzondering van MacDonald en zijn zoon. Ramsay MacDonald is in zijn district te Seaham verslagen door den candidaat der oppositioneele labour-partij, Shinwell. Deze behaalde 38.380 stemmen tegen 17.882 voor MacDonald.
Malcolm, de zoon van Ramsay Mac Donald, minister van Koloniën in de nationale regeering, heeft zijn zetel verloren aan een socialist.
Lloyd George, de leider der onafhankelijke liberalen, is herkozen met een meerderheid van 9609 stemmen, dus 4222 stemmen meer dan hij in 1931 behaalde. Ook zijn zoon, majoor Lloyd George, en miss Megan Lloyd George zijn gekozen.
Simon en Eden zijn herkozen, zij het met een geringere meerderheid dan bij de stembus van 1931.
De eenige communist, die het nieuwe lagerhuis zal tellen, is gekozen in Westfire (Schotland) met een meerderheid van 593 stemmen op de candidaten der labour-partij en de conservatieven. De laatste 6½ jaar heeft geen communist in het lagerhuis gezeteld.
Van de 65 vrouwelijke candidaten zijn slechts tot dusver gekozen: zes conservatieven, een liberaal en een van de labour-partij.
De familie Astor is in het lagerhuis vertegenwoordigd door lady Astor, haar zoon, haar schoonzoon, haar zwager en door majoor Astor.
In het graafschap Durham zijn 11 districten in handen van de labours gekomen, terwijl zij er in 1931 slechts twee kregen.
In den kieskring Darwen (Lancashire) hebben de conservatieven den liberalen leider sir Herbert Samuel verslagen.
Verscheiden oud-ministers en leidende persoonlijkheden der labour-partij, die in 1931 hun zetels hadden verloren, hebben thans over hun tegencandidaten gezegevierd. Tot hen behooren: Clynes, Alexander, Morrison, Lees Smith, Greenwood, Lansbury, Roberts en sir Stafford Cripps.
Wedgewood Benn en miss Margareth Bonfield slaagden er echter ook ditmaal niet in een meerderheid te behalen.
De grootste meerderheid behaalden de conservatieven te Hendon (Noord-West-Londen), zij bedraagt 41.387 stemmen; de kleinste meerderheid werd behaald in Middlesborough, waar de labour-candidaat Young het met 67 stemmen won van zijn tegenstander.
Winston Churchill is herkozen, zijn zoon Randolph niet.
De speaker van het lagerhuis, Fitzroy, heeft zijn labour-tegencandidaat met 8167 stemmen verslagen.
Te Midbedfordshire is de conservatieve candidaat, Boyd, bekend om zijn eisch tot protectiemaatregelen tegen de Nederlandsche bloembollen tot steun van de plaatselijke bollencultuur, met een toegenomen meerderheid van 4431 stemmen gekozen.
(Times - Daily Telegraph - Manchester Guardian)
(Vorig bericht blz. 91 D.)

B. **DISCONTOKOERSEN. — De Nederlandsche Bank.**
De Nederlandsche Bank heeft met ingang van 14 Nov. '35 haar tarieven over de geheele linie verlaagd met ½ percent. De rentestand wordt nu als volgt: Wisseldisconto 3½%, Promessendisconto, Beleeningen van Effecten, Beleeningen van goederen en Voorschotten in rek.-crt. 4%. (Keesings Fin. Archief)
(Vorig bericht blz. 2030 D.)

C. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Deensch: Joh. V. Jensen — „Dr. Renaults Fristelser". (Gyldendal, København 1935)
Duitsch: Erich Ebermayer — „Fall Claasen". (Paul Zolnay Verlag, Berlin 1935)
Walther Eidlitz — „Reise nach den vier Winden". (Helmuth Wollermann Verlag, Braunschweig 1935)
Engelsch: Elizabeth Drew — „The enjoyment of Literature". (Cambridge University Press)
Edward J. O'Brien — „The best short stories 1935: English and American". (Cape)
Dalton Trumbo — „Eclipse". (Lovat Dickson)
Fransch: Claude Aveline — „L'Homme de Phalère". (Emile-Paul frères, Paris 1935)
Marcel Ayme — „Maison Basse". (Gallimard, Paris 1935)
Italiaansch: Mario Bonfantini — „Ariosto". (Carraba, Lanciano)
Nederlandsch: Arthur van Schendel — „Een Hollandsch Drama". (J. M. Meulenhoff, Amsterdam)
Dr. J. F. M. Sterck — „Vondel - Brieven uit de XVIIde eeuw aan en over den dichter". (Wereldbibliotheek, 1935)
J. P. Zoomers-Vermeer — „Vader". (v. Holkema & Warendorf, 1935). (Red. K. H. A.) **(V. b. 2039 F.)**

D. **PHILIPPIJNEN. — Onafhankelijkheid. - President beëedigd. —**
President Roosevelt heeft op 14 Nov. '35 een proclamatie onderteekend, waarbij het Gemeenebest van de Philippijnen wordt ingesteld onder een constitutioneele regeering.
Dit is de eerste stap in de richting van volledige onafhankelijkheid, welke na 10 jaar zal worden verleend, indien de autonome regeering slaagt.
De eerste president van het Gemeenbest der Philippijnen, Manuel Quezon, heeft op 15 Nov. '35 in tegenwoordigheid van ruim tachtig Amerikaansche senatoren, leden van het Huis van Afgevaardigden, ambtenaren en vertegenwoordigers der pers, plechtig den eed afgelegd.
In een rede verklaarde hij een conservatieve politiek te willen voeren. (Ned. Tel. Ag. Reuter) **(1858 C.)**

E. **GEESTELIJK LEVEN. — Bali. - Missionaris toegelaten. —**
Een missionaris heeft toestemming gekregen om zich op Bali te vestigen. Doch hij mag alleen de zielzorg van Europeanen op zich nemen. Aan Inlanders mogen inlichtingen over den katholieken godsdienst worden verstrekt, doch alleen als ze er om vragen. (Aneta) **(Vorig bericht 1780 A.)**

F. **VEREENIGDE STATEN. — Handelsverdrag met Canada. —**
Op 16 Nov. '35 is de inhoud van het handelsverdrag tusschen de Vereenigde Staten en Canada gepubliceerd. Beide landen beschouwen elkander als meestbegunstigde, met speciale concessies ten opzichte van bepaalde goederen. De voordeelen welke thans reeds of in de toekomst aan gebieden van het Britsche Rijk zullen worden verleend, vallen buiten de overeenkomst.
De Vereenigde Staten verleenen verlaging van invoerrechten op zestig Canadeesche artikelen, vooral levensmiddelen, zuivel, hout en houtproducten, papier sparren en mineralen. Canada verleent tariefverlaging voor machinerieën en verschillende landbouwproducten. De Canadeesche concessies omvatten drie vierden van den export van de Vereenigde Staten

naar Canada van het jaar 1930, terwijl de concessies van de Vereenigde Staten als basis hebben twee derden van den import van 1929.
Het verdrag geldt vanaf 1 Januari 1936 tot December 1938 en is daarna opzegbaar met een termijn van 6 maanden. (New York Herald Tribune)
(Vorig bericht Handelsverdragen 1883 B.)

19 NOVEMBER 1935

A. SOVJET-RUSLAND. — De Valuta. —
De raad van Volkscommissarissen te Moskou heeft een decreet gepubliceerd, waarin de vennootschap Torgsin (handel met het buitenland) aan het Commissariaat van binnenlandsche handel wordt toevertrouwd. Voorts wordt in het besluit gezegd, dat op Sovjet-grondgebied de Tsjerwonetsj (roebel) het eenige betaalmiddel is.
Betaling van goederen en diensten op valuta is verboden. De Intourist, het officieele reisbureau, zal nà 1 Januari geen commercieele activiteit meer mogen ontplooien.
De Staatsbank zal belast worden met het wisselen der buitenlandsche betaalmiddelen tegen de koers van 3 Fransche francs tegen één Sovjet Roebel.
(Prawda) **(Vorig bericht blz. 558 C.)**

B. DUITSCHLAND. — De wet op het Rijksburgerschap en de wet tot bescherming van het Duitsche bloed. —
In het Reichsgesetzblatt van 14 Nov. '35 wordt de eerste verordening gepubliceerd op de wet van het Rijksburgerschap en de eerste verordening op de Duitsche wet tot bescherming van het Duitsche bloed en eer.
In de verschillende paragrafen wordt o.m. bepaald, dat tot nadere voorschriften zullen zijn gegeven betreffende den Rijksburgerbrief, voorloopig als Rijksburgers zullen worden beschouwd de staatsonderdanen van Duitsch- of soortverwant bloed, die het stemrecht voor den Rijksdag hadden bij het van kracht worden der Burgerwet, of degenen aan wie de Rijksminister het voorloopig rijksburgerrecht verleent.
Deze voorschriften gelden ook voor staatsonderdanen, die een of twee Joodsche grootvaders hadden. Een Jood heeft geen stemrecht in politieke aangelegenheden en hij kan geen ambt bekleeden. Joodsche ambtenaren worden 31 December op non-activiteit gesteld. Indien zij in den wereldoorlog hebben gestreden, zullen zij op pensioengerechtigden leeftijd het non-activiteits-tractement ontvangen, waarop zij volgens het laatste Rijkssalaris recht hebben.
Jood is degene die van minstens 3 Joodsche grootouders afstamt. Als Jood geldt eveneens degene, die 2 Joodsche grootouders heeft en lid is van een Joodsche kerkelijke gemeenschap of bij de afkondiging der wet met iemand van het Joodsche ras is getrouwd. In de wet wordt verder bepaald, dat tot de verboden huwelijken ook behooren de huwelijken tusschen Joden en staatsonderdanen, van wie één der grootouders Jood is. Staatsonderdanen, die 2 Joodsche grootouders hebben, hebben voor huwelijk met Staatsonderdanen van Duitsch bloed of met Staatsonderdanen van wie één der grootouders Jood is, de toestemming noodig van den Rijksminister van Binnenlandsche Zaken of plaatsvervangend leider.
Geen huwelijk zal mogen worden gesloten tusschen personen, van wie een der grootouders Jood is. Een huishouding wordt als Joodsch beschouwd wanneer het gezinshoofd Jood is. Vrouwelijke staatsonderdanen van Duitsch of soortgelijk bloed, die bij de uitvaardiging der wet in een Joodsche huishouding werkzaam waren, kunnen in deze huishouding in betrekking blijven, wanneer zij voor 31 December '35 haar 35ste levensjaar hebben bereikt. Overtredingen zullen worden gestraft. (Reichsgesetzblatt)
(Vor. ber. Jodenwetten 2039 C.)

C. NOBELPRIJS. — Natuurkunde en Scheikunde. —
De Nobelprijs voor natuurkunde is toegekend aan den Engelschen geleerde prof. James Chadwick te Cambridge, den onder-directeur voor de afd. radio-activiteitsonderzoek aan het Cavendish-laboratorium aldaar. James Chadwick werd geboren op 30 Oct. 1891. Hij werd voor zijn baanbrekende onderzoekingen in 1932 geëerd met de Hughes-medaille der Royal Society. Een zijner belangrijkste geschriften is: „Radiations from radio-active Substances" (hetwelk hij in 1930 schreef in samenwerking met Lord Rutherford en C. D. Ellis). Nog tal van studies van zijn hand over radio-activiteit en verwante onderwerpen zagen het licht. De Nobelprijs werd hem toegekend voor zijn ontdekking van het z.g. „neutron".
Het echtpaar Joliot-Curie heeft een belangrijk aandeel gehad in de ontdekking van het neutron. Zij zijn thans onderscheiden met den Nobelprijs voor scheikunde, voornamelijk voor hun ontdekking van de kunstmatige radio-activiteit, in het vorige jaar. Bij hun onderzoekingen over de kunstmatige omzetting van sommige elementen, door deze met radio-actieve stralen te bombardeeren, vonden zij dat het mogelijk was, deze omzetting te doen voortduren, ook nà dat het bombardement had opgehouden. (Red. K. H. A.)
(V. b. Neutronen 247 L.; Radio-activiteit 1286 K.; Nobelprijs: Natuurk. 1039 D.; Scheikunde 1575 F.)

D. GEESTELIJK LEVEN. — Nederlandsche Israëlietische Hoofdsynagoge te Amsterdam. - 300-jarig bestaan. —
In het Waaggebouw aan de Nieuwmarkt te Amsterdam is ter gelegenheid van het 300-jarig bestaan van de gemeente der Hoogduitsche Joden te Amsterdam, een tentoonstelling ingericht, die een getrouw beeld geeft van haar wel en wee, van haar groei en ontwikkeling en van de beteekenis, welke de Hoogduitsche Joden voor Nederland en in het bijzonder voor Amsterdam hadden en hebben.
De Kerkeraad van de Nederlandsch-Israëlietische Hoofdsynagoge te Amsterdam heeft op 14 Nov. '35 in de feestelijk versierde Kerkeraadszaal een buitengewone zitting gehouden in verband met het 300-jarig bestaan.
Tot bijwoning dezer zitting waren uitgenoodigd vertegenwoordigers van de regeering, van het provinciaal bestuur, het gemeentebestuur van Amsterdam, de opper-rabbijnen der verschillende resorten en de rabbijnen en vertegenwoordigers der Portugeesch-Israëlietische gemeente, zoomede vertegenwoordigers van verschillende niet-Joodsche kerkgenootschappen, de rechterlijke macht, de Senaten der beide Amsterdamsche Universiteiten, van het corps consulaire van het militair gezag en de voorzitter van de Kamer van Koophandel en Fabrieken.
De voorzitter van den Kerkeraad, de heer A. Asscher hield een rede en namens het gemeentebestuur van Amsterdam sprak burgemeester dr. W. de Vlugt eenige gevoelvolle woorden. Daarna begaven de genoodigden en de leden van den Kerkeraad zich naar de groote Synagoge waar een extra kerkdienst werd gehouden.
De Burgemeester heeft ten Raadhuize, namens den Minister van Justitie, mededeeling gedaan aan de Heeren A. Asscher, Voorzitter van den Kerkeraad der Nederlandsch-Israëlietische Hoofdsynagoge, A. Veder, lid van den Kerkeraad en voorzitter van het Kerkbestuur dier Synagoge, en A. J. Muller, bode bij de Centrale Commissie tot de algemeene zaken van het Nederlandsch-Israëlietische Kerkgenootschap, dat het Hare Majesteit de Koningin heeft behaagd, ter gelegenheid van het 300-jarig bestaan der Hoofdsynagoge, toe te kennen:
aan den heer Asscher, het Ridderkruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw;
aan den heer Veder, het Ridderkruis der Orde van Oranje-Nassau;
aan den heer Muller, de zilveren Eere-medaille, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau. (Centr. Blad voor Isr. in Nederland)

E. NEDERLAND. — Omzetbelasting niet verhoogd.
Minister Oud heeft op 14 Nov. '35 in de Tweede Kamer, nadat de leden reeds van weinig gezindheid voor het goedkeuren van de opcenten op de omzetbelasting hadden blijk gegeven, medegedeeld, dat hij deze voorgestelde verhooging terugneemt.
(De Telegraaf) **(Vor. ber. Omzetbelasting 1559 H.)**

F. BELGIE. — Begrooting 1936. —
Het ministerie van Financiën heeft de gewone begrooting 1936 gepubliceerd. De ontvangsten worden geraamd op 10.429.390.000 francs, de uitgaven op 10.420.360.000 francs, zoodat de begrooting sluit met een batig saldo van ruim 27 millioen francs.
(Handelsblad v. Antwerpen) **(Vor. ber. 1989 D.)**

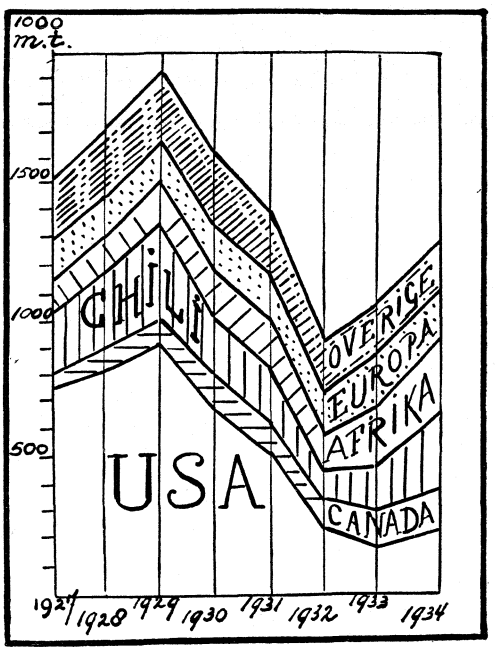
G. ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — Recapitulatie van 11—18 November 1935. —
Libye, 11 Nov., 2049 A.; Italië en de Nederl. sanctiepolitiek, 11 Nov., 2049 A.; Sasah Baneh (F 7) en Djidjiga (E 6), 11 Nov., 2049 A.; Scelicot (C 5), 11 Nov., 2049 A.; Ital. nota aan de sanctie-landen, 12 Nov., 2049 A.; Tembien, 12 Nov. 2049 A.; Ital. protest te Washington, 12 Nov., 2049 A.; Duitschland en de sancties, 13 Nov., 2049 A.; Oostenrijk en de sancties, 13 Nov., 2049 A.; Takazze, 14 Nov. 2049 A.; Azbi (C 5) bezet, 15 Nov., 2049 A.; Daggaboer (E 6), 15 Nov., 2049 A.; Nederland en de sancties, 16 Nov., 2049 A.; Generaal De Bono teruggeroepen, 16 Nov., 2049 A.; Maarschalk Badoglio plaatsvervanger van De Bono, 16 Nov., 2049 A.; Certificaten van oorsprong, 16 Nov., 2049 A.; Ogaden (F 7, 8) - Gheralta (C 5), 17 Nov., 2050; Duitschland en de Britsche nota 17 Nov. 2050; Tegensancties van Italië 18 Nov. 2050. (Red. K. H. A.) **(Vorig bericht 2049 A.)**

A. KOPER. — Wereldproductie en Wereldverbruik. — De volgende cijfers ontleend aan de gegevens, gepubliceerd door het „American Bureau of Metal Statistics" en het „Metallgesellschaft", geven een beeld van de productie en het verbruik van koper over de jaren 1929—1934.

(in 1000 metr. tons)

	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Productie:						
Ver. Staten	999	729	537	279	227	247
Chili	303	208	215	97	157	247
Canada	72	101	110	95	118	151
N. Rhodesia	5	6	9	69	105	140
Belg. Congo	135	136	120	54	66	112
Wereld	1.894	1.578	1.377	929	1.036	1.273
Verbruik:						
Ver. Staten	864	610	497	244	266	278
Duitschland	216	186	160	137	169	221
Groot-Brittannië	153	150	123	120	149	223
Frankrijk	143	131	112	93	108	91
Japan	70	69	68	59	82	113
Wereld	1.761	1.440	1.242	902	1.068	1.272

(Amer. Bureau of Metal Statistics - Metallgesellschaft)

Wereld-koperproductie

(Vorig bericht 1475 A.)

B. AMSTERDAM. — ƒ 3½ millioen uit het Werkfonds. Op 19 Nov. '35 is aan B. en W. van Amsterdam het schrijven toegezonden, waarbij de secretaris van het Werkfonds mededeeling doet, dat de regeering heeft goedgevonden dat met steun uit het Werkfonds door de gemeente Amsterdam werken worden uitgevoerd, tot een totaal bedrag van rond ƒ 3½ millioen.
Deze werken betreffen onder meer uitbreidingen en verbouwingen aan het Wilhelmina-gasthuis (het afbouwen van de chirurgische kliniek en het bouwen van een observatiehuis), de voortzetting van de rioleering van de binnenstad, wegverbreedingen, moderniseering van bruggen en eenige andere bouwwerken.
(Alg. Handelsblad) **(Vorig bericht 2041 B.)**

C. SCANDINAVIE. — Economische samenwerking. — De permanente commissie tot bevordering van de economische samenwerking tusschen de Scandinaafsche staten heeft dezer dagen een gemeenschappelijke conferentie te Kopenhagen gehouden. Een groot aantal leidende figuren uit het bedrijfsleven van deze staten nam aan de conferentie deel.
De conferentie behandelde in het bijzonder het vraagstuk van een nauwere samenwerking op handelspolitiek gebied. In een officieel communiqué wordt er op gewezen, dat dit probleem van de grootste beteekenis is. Er werd een bijzondere commissie benoemd, samengesteld uit één vertegenwoordiger van elk land. Deze commissie heeft tot taak de mogelijkheid van een nauwere samenwerking tusschen de exportindustrieën der Scandinaafsche landen te bestudeeren, in overleg met de betrokken instellingen op dit gebied in de verschillende staten.
Een ander belangrijk punt, dat op de conferentie werd aangeroerd, was de toeristen-propaganda.
(Berlingske Tidende) **(Vorig bericht 1746 B.)**

D. NEDERLAND. — Dr. H. Colijn en de evenredige vertegenwoordiging. —
In de op 13 Nov. '35 gehouden vergadering van de Tweede Kamer heeft dr. Colijn een verklaring afgelegd inzake zijn uitlating van 7 Nov. '35 het tegenwoordig kiesstelsel diep te verfoeien.
Dr. Colijn meende, dat deze uitlating een cri de coeur was. Een parlement moet een goede weerspiegeling zijn van de stroomingen in het volk. Maar een parlement moet ook zoo zijn samengesteld, dat een regeering er mee kan samenwerken. Beide elementen moeten tot hun recht komen. Anders moet men de mogelijkheid aanvaarden van een Kamer van honderd leden met honderd verschillende denkbeelden. Zoo ver is het niet. Maar wel moet men een Kamer zoo laten samenstellen, dat het voor een regeering doenlijk is ermee samen te werken. In dit licht moet men spr.'s uitlating bezien.
(Alg. Handelsblad) **(Vor. ber. Dr. Colijn 2045 F.)**

E. LUXEMBURG. — Begrooting 1936. — De begrooting voor 1936 sluit met een klein batig saldo. De ontvangsten zijn n.l. geraamd op 359.601.180 francs en de uitgaven op 358.968.052 francs.
(Le Vingtième Siècle) **(Vor. ber. Devaluatie 1742 B.)**

20 NOVEMBER 1935

F. ROTTERDAM. — Maastunnel. — Als uitgave van den Dienst van Gemeentewerken te Rotterdam is verschenen het „Ontwerp voor den Maastunnel te Rotterdam".
Doel van het boekwerkje is, de door den Dienst van Gemeentewerken van Rotterdam uitgewerkte oplossing van het oeververbindingsvraagstuk door middel van een tunnel het licht te doen zien.
Het eerste hoofdstuk geeft een beknopte toelichting op het plan, waarin de plaats en het gekozen type van oeververbinding in het bijzonder worden gemotiveerd. De kosten van den ontworpen vierbanigen tunnel, welke voor verkeer van auto's, motorrijwielen en eventueel trams geschikt is, worden geraamd op ƒ 15.000.000. (N. Rott. Crt.) **(Vor. ber. 825 C.)**

G. NEDERLAND. — Misdrijven te Oss en veroordeelingen. —
Een aantal Ossche misdadigers is door de Bossche rechtbank tot de volgende straffen veroordeeld:
De moord op v. d. Pas te Berghem: J. P. Ceelen, wielrenner, 23 jaar, acht jaar (met aftrek).
De roofoverval te Uden: J. P. Ceelen, wielrenner, 23 jaar, acht jaar; H. A. v. d. Putte (De Rut), opperman, 23 jaar, acht jaar; J. Hendriks (De Jonge Toon de Soep), landb., zeven jaar (met aftrek); Piet de Bie, arbeider, 20 jaar, anderhalf jaar.
De roofmoord te Oyen: H. A. v. d. Putte (De Rut), vier jaar; J. Hendriks (Jonge Toon de Soep), drie jaar. Beiden met aftrek van voorarrest.
De brandstichting te Oss, waarbij een vrouw en drie kinderen zijn omgekomen: G. J. van Galen, acht jaar; Th. J. van Berne (Dotje), acht jaar. Beiden met aftrek van voorarrest.
Voor de medeplichtigen: H. L. van Erp (Driek van Renieren) en N. J. van Geenen, is de zaak uitgesteld tot 16 Dec. '35.
Roofoverval te Oyen bij de gezusters Van Eldijk, gepleegd met Toon de Soep en Bijs de Sijp: J. J. van Galen (Koosje van Galen), zes jaar (met aftrek); J. A. v. d. Akker, drie jaar (met aftrek).
Inbraak bij Timmermans, waar ƒ 4000 is buit ge-

maakt: Th. J. van Berne (Dotje), twee jaar (met aftrek); P. J. van Galen, drie jaar (met aftrek).
De medeplichtige in deze zaak: P. v. Geenen, (Pietje), drie jaar (met aftrek).
Doodslag in café te Oss gepleegd op zijn kameraad G. van Galen: J. J. van Berne (Koosje), teruggewezen naar den rechter-commissaris.
Drie en dertig bendeleden zijn thans reeds gevonnist, waarvan verscheidene wegens meerdere delicten. Van dezen zijn er drie vrijgesproken en is er één, een vrouw, voorwaardelijk veroordeeld. De negen en twintig gedetineerde bendeleden zullen 149 jaar in de gevangenis moeten doorbrengen. (De Telegraaf)

A. **NEDERLAND. — Mr. L. A. Ries benoemd tot Thesaurier-Generaal als opvolger van mr. v. Doorninck. —**
Bij Kon. Besluit is op 15 Nov. '35 benoemd tot thesaurier-generaal bij het departement van Financiën mr. L. A. Ries, als opvolger van mr. dr. A. van Doorninck. (Het Vaderland)

B. **NEDERLAND. — Econ.-Technologisch Instituut voor Overijsel. - Installatie Raad van Beheer. - Rede van minister Gelissen. —**
Ten Provinciehuize te Zwolle is op 16 Nov. '35 de Raad van Beheer van het Economisch-Technologisch Instituut voor Overijsel geïnstalleerd door den Minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, Dr. Ir. H. C. J. H. Gelissen.
De bijeenkomst, waarin deze plechtigheid plaats vond, werd gepresideerd door den Commissaris der Koningin in Overijsel, mr. A. E. Baron van Voorst tot Voorst, die in een uitvoerig betoog de beteekenis van het werk schetste, dat de heer Gelissen ook vóór zijn ministerschap ten behoeve van den industrieopbouw in ons land heeft verricht en waarvan hij hoopte, dat het de beste resultaten zal afwerpen.
Minister Gelissen stelde daarop in het licht, dat reeds tientallen van jaren een algemeene tendenz tot steeds verder gaande industrialisatie waarneembaar is, die, sedert den tijd dat Nederland zich met handel, scheepvaart en landbouw en later met koloniale exploitatie inliet, thans ook haar afspiegeling in ons land vertoont. Ondanks onze oogenschijnlijk ongunstige grondstoffenpositie, zeide spr., heeft onze industrie een gezonde ontwikkeling doorgemaakt.
Voor spr. staat het vast, dat de regeering voorloopig op de ontwikkeling van ons maatschappelijk leven grooten invloed zal moeten blijven uitoefenen. Voor het hervinden van ons evenwicht meent spr., dat in de richting van de industrie gekeken moet worden. En daar aller medewerking noodig is, acht hij het streven naar regionale exploratie van mogelijkheden gezond, mits een centrale oriënteering niet achterwege blijft.
Van een streven naar autarkie zal bij de regeering geen sprake zijn. Aan onze exportindustrie zal, zeker niet in de laatste plaats, aandacht worden geschonken. Op de bevordering en uitbreiding daarvan zal onze handelspolitiek worden gericht.
In het algemeen zal bij de behandeling van elk industrieel vraagstuk, waarbij dus vergrooting van werkgelegenheid in de Nederlandsche industrie voorzit, eerst ter dege worden overwogen, of niet groote belangen, waarbij spr. ook aan Nederl.-Indië denkt, worden verwaarloosd.
Tenslotte nog iets over de organisatie zeggende, betoogde de minister, dat een regionaal instituut, om in het Centraal orgaan te kunnen worden ingeschakeld, eerst door het Departement als zoodanig moet worden erkend. De erkende instituten zullen zich aan het centrale orgaan in Den Haag moeten subordineeren. Van de zijde van het centraal orgaan zullen de instituten worden opmerkzaam gemaakt op de richting, waarin mogelijkheden worden gezien. Een en ander om industrialiseering in het wilde weg te voorkomen en omdat spr. de Economisch-Technologische instituten uitdrukkelijk wenscht te subordineeren aan de regeerings-politiek. Omgekeerd zal spr. de handelspolitiek en handelspolitieken dienst ten dienste stellen van uitbreiding der werkgelegenheid tot het opheffen der werkloosheid en het bereiken van het herstel der welvaart van ons geheele Nederlandsche volk.
Hiermede verklaarde de minister den Raad van Beheer voor geïnstalleerd. (Nwbl. v. h. Noorden)
(Vor. ber. Econ. Techn. Inst. 2045 D.; Min. Gelissen 1927 E.)

C. **LAURIDS BRUUN OVERLEDEN. —**
De bekende Deensche schrijver Laurids Bruun is op 6 Nov. '35 te Kopenhagen op 71-jarigen leeftijd overleden.
Laurids Valdemar Bruun werd 25 Juli 1864 te Odense geboren. Hij was een tijdlang staatsambtenaar, maar nam in 1896 ontslag tengevolge van oneenigheid met zijn superieuren. Daarna heeft hij groote reizen gemaakt en zich verder gewijd aan het schrijven van romans en reisverhalen.
Hij debuteerde met historisch romans, o.a. „Kronen" (De kroon) 1902, „Alle Synderes Konge" (Koning aller zondaars) 1903, „Absalons Saga" 1904, „Af Bygernes Slaegt" (Over het geslacht Byge) 1909. Tot de reis-romans behooren „Den Evige" (De Eeuwige), „Den ukendte Gud" (De onbekende God) en „Under Livets Trae" (Onder 's levens boom). Deze boeken zijn tusschen 1905 en 1917 gepubliceerd. De volgende werken, die ook in het Nederlandsch vertaald zijn, trokken zeer de aandacht: „Van Zanthens lykkelige Tid" (1908, Van Zanten's gelukkige tijd), „Den forjaettede Ø" (1910, Het beloofde eiland), „Den glaedelose Enke" (1914, De vreugdelooze weduwe) en „Oanda" (1919).
Verder verschenen nog: „Det Hele" (1914, Het geheel) en „Tonen fra Himlen, en Drømmekres om Krigen" (1915, Klanken uit den hemel, een Droomenkrans om den oorlog). Voorts de reis-romans „Pan" (1906), „Midnatsol" (1907, Middernachtzon), „Vaaren paa Vandring" (1921, Lente op een wandeltocht) en ten slotte in 1923 „Tvillingerne" (De tweelingen).
(Politiken)

D. **FRANKRIJK. — Marine-begrooting aangenomen.**
De financieele Kamer-commissie heeft op 13 Nov. '35 de begrooting van Marine aangenomen. De commissie bracht enkele wijzigingen aan, waardoor het totaal van dit budget met 30,5 millioen francs is verminderd.
(Le Temps) **(Vor. ber. Begrooting 1980 E.; Leger, Vloot en Luchtmacht 1984 H.)**

E. **ANTON HEKKING OVERLEDEN. —**
De bekende cellist Anton Hekking is op 18 Nov. '35 te Berlijn in den ouderdom van 80 jaar overleden.
Anton Hekking werd 7 Sept. 1855 te 's-Gravenhage als zoon van den pianist Gerard Hekking geboren. Hij studeerde daar aan de Koninklijke Muziekschool en werd op 17-jarigen leeftijd solo-cellist aan het Utrechtsche orkest. Vandaar vertrok hij naar Parijs, waar hij in 1878 den eersten prijs verwierf aan het conservatorium. Twee jaar later verbond hij zich aan het Bilse-orkest te Berlijn en in 1893 stichtte hij het Philharmonische Orkest, waaraan hij 14 jaar als solocellist heeft medegewerkt. In 1902 stichtte hij met Schnabel en Wittenberg een triovereeniging. Meermalen maakte hij ook kunstreizen door Amerika; na 1907 echter niet meer. (Berliner Tageblatt)

F. **DUITSCHLAND. — Anthroposophische vereeniging in het geheele rijk verboden. —**
Nadat op 14 Nov. '35 de Anthroposophische organisatie in Baden was ontbonden, heeft de geheime staatspolitie thans, op grond van de verordening tot bescherming van volk en staat, de Anthroposophische Vereeniging in het geheele rijk ontbonden en ieder verder optreden dezer vereeniging verboden.
(A. N. P.)

G. **NEDERLAND. — Collectief Contract Bouwbedrijven. —**
De R.K. en Chr. patroonsbonden hebben aan de arbeidersorganisaties medegedeeld, dat zij de collectieve arbeidsovereenkomst, welke 1 Maart 1936 afloopt, wenschen op te zeggen.
Zij achten loonsverlaging en klasseverlaging van een aantal plaatsen noodig, terwijl niet overal de vacantieregeling zal kunnen worden gehandhaafd.
(De Maasbode) **(Vor. ber. Bouwbedrijf 2043 F.)**

H. **NEDERLAND. — Zijdeteelt. - Samenwerking tusschen de Nederlandsche en de Gooische vereeniging.**
Op de jaarvergadering van de Ned. Zijdeteeltvereeniging deelde de heer v. d. Plasse, inspecteur bij den Tuinbouw, namens den directeur-generaal van den Landbouw mede, dat financieele steun nog niet kon worden verleend. De Regeering ziet echter wel het belang in van zijdeteelt als nieuwen tak van bedrijf in ons land, zoodat besloten is de pogingen om deze teelt op breeder schaal te gaan uitoefenen, aan te moedigen in den vorm van onderricht en voorlichting.
Ten slotte stelde de heer Smitt uit Huizen, tweede voorzitter der Gooische Zijdeteeltvereeniging, het be-

stuur der Ned. Ver. voor, te komen tot een samenwerking van beide vereenigingen.
Het ligt in de bedoeling, dat beide vereenigingen één zullen worden, doch met twee besturen. De Gooische Vereeniging zal zich dan belasten met de sociale zijde (werkloozenzorg) en de Ned. Vereeniging met de economische zaken. (De Telegraaf)

A. **CHINA. — Maarschalk Soen Sjoeng Fang vermoord. —**
Maarschalk Soen Sjoeng Fang is tijdens een Boeddhistische godsdienstoefening door een vrouw neergeschoten. De moordenares is een dochter van generaal Sji Hsien Tsjau, die op last van maarschalk Soen Sjoeng Fang indertijd werd gefusilleerd.
Soen Sjoeng Fang was oud-gouverneur van de Boven Jangtse-provincie. (Sin Pao)

21 NOVEMBER 1935

B. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Spoorwegpensioenen. - Vreemde arbeidskrachten. —**
Het wetsontwerp tot verlaging der pensioenen van het spoorwegpersoneel is aangenomen met 49 tegen 32 stemmen.
Het ontwerp is aanmerkelijk verzacht door de aanneming, met 48 tegen 33 stemmen, van het amendement-Van Braambeek om de weduwen- en weezenpensioenen niet in de korting te betrekken en de korting te beperken tot 10 pct. Tegen dit amendement stemden de Anti-Revolutionairen, de Staatkundig-Gereformeerden, de Liberalen, de Chr.-Historischen minus de heer Krol en vier Katholieken (de heeren Lockefeer, Bongaerts, Schaepman en Ruys de Beerenbrouck).
Voorts werd aangenomen het wetsontwerp betreffende een nader bij algemeenen maatregel van bestuur te bepalen vergoeding van kosten van bemoeiing te vorderen van de werkgevers voor een vergunning of een verlenging van vergunning tot het in dienst nemen van vreemde arbeidskrachten (waarbij gedacht wordt aan *f* 2.— voor een vergunning en *f* 1.— voor verlenging van een vergunning).
(Nieuwe Rotterd. Courant) **(Vor. ber. Vreemdel. arb. 2032 F.; Spw.pens. 1645 F.; Tw. Kamer 2032 F.)**

C. **BELGIE. — Verdediging. - Crediet van 72 millioen voor den vestinggordel. —**
Op de buitengewone begrooting voor landsverdediging zijn circa 72 millioen francs uitgetrokken voor de voltooiing van den vestinggordel op de hoogvlakte van Hervé, ten Oosten van Luik en ten Zuiden van Nederlandsch Limburg. Voorts zijn eenige millioenen uitgetrokken voor de voltooiing van het fort Eben-Emaal, welks geschut Zuid-Limburg bestrijkt, alsmede voor den aanleg van versterkingswerken aan de oevers en de bruggehoofden van het Albert-kanaal.
(Handelsblad v. Antwerpen) **(V. b. Defensie 1120 A.; Leger, Vloot en Luchtmacht 2033 E.)**

D. **NEDERLAND. — Scheuring in de R. S. A. P. —**
Tengevolge van meeningsverschil is een scheuring ontstaan in de R.S.A.P. (Rev. Socialistische Arbeiderspartij), die aanleiding heeft gegeven tot schorsing van 82 leden. (Het Volk) **(Vor. ber. 1660 G.)**

E. **NEDERLAND. — Schoenen-prijzen worden verhoogd. —**
De Federatie van Nederlandsche Schoenfabrikanten heeft het volgende officieele communiqué verstrekt:
„In de gehouden algemeene ledenvergadering der Federatie werd met groote instemming het bestuursvoorstel begroet om in de verhooging der prijzen, waartoe de belangrijke stijging van de leerprijzen iederen individueelen schoenfabrikant noodzaakte, in onderling overleg meer uniformiteit te brengen.
Algemeen was men van oordeel, dat het in de gegeven omstandigheden onmogelijk is zonder prijsverhooging de huidige kwaliteiten te handhaven, zoodat ieder geplaatst is voor de keuze: òf in een vermindering van kwaliteit òf in een verhooging der prijzen compensatie te zoeken voor de prijsstijging der grondstoffen.
Met algemeene stemmen werd tenslotte besloten tot een verhooging der thans geldende prijzen met 10—15%, al naar gelang van de verhooging, waartoe reeds eerder werd overgegaan." (A. N. P.)
(Vorig bericht Schoen-industrie 1725 A.)

F. **NEDERLAND. — Witboek inzake het Abessynisch-Italiaansch Conflict. —**
Het door minister De Graeff aangekondigde Witboek omtrent de behandeling van het geschil tusschen Italië en Abessynië te Genève is aan de Staten-Generaal overgelegd. Het heeft ten doel de volksvertegenwoordiging een overzicht te geven van de onderscheidene stadia der Volkenbondsactie, die ten slotte leidde tot de toepassing van financieele en economische sancties, alsmede van Nederlands houding en gedragslijn, zoowel te Genève als ten aanzien van de uitvoering der sanctie-maatregelen.
Achtereenvolgens worden besproken de vijf voorstellen van het coördinatie-comité, die betrekking hadden resp. op den uitvoer van wapenen, munitie en oorlogsmateriaal, financieele maatregelen, invoer van Italiaansche goederen, verbod van zekere uitvoeren naar Italië en organisatie van den onderlingen bijstand. Met betrekking tot het door het coördinatie-comité aanbevolen opheffen van het uitvoerverbod van wapenen naar Abessynië, behoefde de Nederlandsche regeering geen maatregelen te nemen, aangezien hier te lande niet tot zulk een uitvoerverbod was overgegaan.
Zoolang de Volkenbond geen uitspraak ter zake had gedaan, kwam het ongerechtvaardigd voor een maatregel te nemen, die in geen enkele verdragsbepaling steun zou kunnen vinden en die de beide partijen zeer ongelijk zou treffen.
Ten aanzien van de organisatie van den onderlingen bijstand heeft de Nederlandsche regeering aan den secretaris-generaal van den Volkenbond medegedeeld, dat zij bereid is het eerste deel van het desbetreffende voorstel van het coördinatie-comité in de mate, waarin zulks mogelijk en met de behoeften van het land vereenigbaar is, als richtlijnen voor haar gedragingen te beschouwen en dat zij eveneens bereid is, de in het tweede gedeelte vervatte punten in studie te nemen. Dit voorstel betreft maatregelen ter compensatie van de schade, die de Volkenbondsleden door de toepassing der sancties zouden ondervinden. (Nieuwe Rotterd. Courant - De Telegraaf)
(Vorig bericht Ab.-It. Conflict 2052 G.)

G. **OOSTENRIJK. — Majoor Fey afgetreden. - Prins Starhemberg zijn opvolger. —**
Majoor Fey is op 20 Nov. '35 afgetreden als districtsleider van de Heimwehren te Weenen.
Hij wordt opgevolgd door Prins Starhemberg.
(Reichspost) **(Vorig bericht Fey 1187 D.; Starhemberg 1772 B.)**

H. **EGYPTE. — Anti-Britsche agitatie. - Telegram aan den Volkenbond. —**
In een telegram aan den Volkenbond beschuldigt de Wafd-leider, Nahas Pasja, Engeland ervan, dat het eenerzijds te Genève den vrede predikt en anderzijds de onafhankelijkheid van Egypte aanvalt.
(Journal de Genève) **(Vorig bericht 2050 A.)**

I. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - P.T.T.-begrooting. - Cumulatie-ontwerp. —**
De Tweede Kamer heeft de P.T.T.-begrooting zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.
Het wetsontwerp tot tegengaan van cumulatie werd eveneens zonder hoofdelijke stemming aangenomen.
(De Telegraaf) **(Vorig bericht P. T. T. begr. 1696 B.; Cumul. ontw. 1841 A.; Tw. Kamer 2055 B.)**

K. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Begrooting van Buitenlandsche Zaken goedgekeurd. —**
De Tweede Kamer heeft op 20 Nov. '35 de begrooting van Buitenlandsche Zaken aangenomen met 69 tegen vier stemmen. Tegen stemden de communisten en de heer Sneevliet (r. s.). (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. 1690 G.; Tw. Kamer 2055 I.)

L. **UTRECHT. — Laboratorium voor vergelijkende Physiologie geopend. —**
Op 7 Nov. '35 werd te Utrecht het Laboratorium voor vergelijkende Physiologie geopend.
Prof. H. J. Jordan schetste in zijn openingsrede de totstandkoming van het laboratorium. Vele autoriteiten waren bij de plechtigheid aanwezig, o.a. de heer van Beeck Calkoen, vertegenwoordiger van den

minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, de heer van Lynden, vertegenwoordiger van den minister van Financiën, de Curatoren der universiteit en vele Professoren, Lectoren en Privaat-docenten. (De Tijd)

A. ADMIRAAL JELLICOE OVERLEDEN. —
Op 20 Nov. '35 overleed op bijna 76-jarigen leeftijd de bekende Engelsche admiraal Jellicoe.
John Rushworth Jellicoe werd op 5 Dec. 1859 geboren als zoon van een Engelsch officier te Dover. In 1872 kwam hij bij de Engelsche marine. In 1882 nam hij deel aan den veldtocht in Egypte en van 1898 tot 1901 deed hij dienst in het Verre Oosten, waar hij tijdens den Boxeropstand chef der staf voor de operaties te land en ter zee was.
Bij het uitbreken van den wereldoorlog in 1914 was Jellicoe tweede zeelord bij de admiraliteit. Hij werd toen met het opperbevel belast over alle schepen in de Engelsche wateren, de z.g. „Grand Fleet".
In Mei 1916 had in het Skagerrak de befaamde slag bij Jutland plaats. Ofschoon de Engelschen meester op het terrein bleven, is toch komen vast te staan, dat de slag geen onverdeeld succes voor Jellicoe is geweest.

Admiraal Jellicoe.

Jellicoe gaf het commando over de Grand Fleet over en kwam toen in de plaats van admiraal Jackson als eerste zeelord der Admiraliteit. Eind 1917 trad Jellicoe af.
In 1918 werd hem de waardigheid verleend van burggraaf van Scapa.
Na den oorlog werd hij tot groot-admiraal (admiral of the fleet) benoemd. In 1920 ging hij als gouverneur-generaal naar Nieuw Zeeland, welk ambt hij eind 1924 neerlegde wegens het bereiken van het 65ste levensjaar. (Times)

22 NOVEMBER 1935

B. NEDERLAND. — Minister van Schaik verdedigt zijn beleid. —
Minister Van Schaik heeft zich op 21 Nov. '35 in de Tweede Kamer verdedigd tegen de critiek op zijn beleid, waarbij hem gebrek aan doortastendheid en te lankmoedig optreden tegen extremistische uitingen werd verweten.
De voornaamste punten uit 's ministers verweer zijn:
Het wetsontwerp tot voorkoming van particuliere machtsvorming zal de volgende week worden ingediend.
Aan onderdrukken der N.S.B. als politieke partij denkt de minister niet; tegen eventueele illegale handelingen zal echter niet zachtzinnig worden opgetreden.
Wat excessen der drukpersvrijheid betreft, zullen voortaan de parketten alle organen streng controleeren en de minister zal order geven om niets wat strafbaar is te laten passeeren.
De colportage acht de minister een gemeentelijk te regelen kwestie, doch elke ordeverstoring dient de kop ingedrukt te worden.
De rechtspraak betreffende het huwelijksverdrag en in verband met de Duitsche Jodenwetten wordt afgewacht alvorens maatregelen worden beraamd. Opzegging van dit verdrag ligt voorshands niet in het voornemen. (De Telegr.) **(V. b. Min. v. Schaik 834 A.)**

C. EGYPTE. — Anti-Britsche relletjes. - Stakingen. - Resolutie. —
De rouwdag, die op 21 Nov. door de nationalisten was georganiseerd als protest tegen de politiek van minister-president Nessim Pasja en de houding van de Britsche regeering jegens Egypte, is aanvankelijk zonder ernstige incidenten verloopen. In den namiddag echter werd de situatie plotseling anders en vooral te Caïro is hevig gevochten.
Bijna alle inheemsche zaken waren gesloten, de Europeesche winkels waren open, doch tal van zaken werden door de menigte gedwongen te sluiten.
Voorts is de eendaagsche proteststaking der Arabische dagbladen ten uitvoer gebracht.
De studenten te Caïro namen een resolutie aan, die de volgende drie punten bevat:
1. openbare collecte tot steun aan de nagelaten betrekkingen der gedoode studenten, alsmede tot het zenden van een delegatie naar den Volkenbond;
2. uitnoodiging aan alle partijleiders, zich aaneen te sluiten tot een gezamenlijk front tegen de binnenlandsche politieke interventie van Engeland;
3. protest tegen de houding der Egyptische regeering. (Akcham) **(Vorig bericht 2055 H.)**

D. NEDERLAND. — Tilanus-medaille. —
In de groote gehoorzaal van de Universiteit van Amsterdam hield op 30 Oct. '35 het Genootschap ter bevordering van Natuur-, Genees- en Heelkunde onder groote belangstelling zijn jaarlijksche algemeene vergadering, waarin — wat de openbare bijeenkomst betrof — twee belangrijke punten op de agenda stonden: een voordracht van prof. dr. J. Clay over kosmische stralen en de uitreiking van de Tilanusmedaille door prof. dr. P. R. Michaël aan dr. Chr. van Gelderen. (De Tijd)

E. DISCONTOKOERSEN. — Frankrijk. —
Het disconto van de Bank van Frankrijk is op 21 Nov. '35 verhoogd van 4% tot 5%.
De rente voor voorschotten op dertig dagen tegen onderpand van kort loopend staatspapier is van 4 tot 5% en de rente voor voorschotten op effecten van 5 op 6% verhoogd. (Le Temps) **(V. b. 2046 F.)**

F. AMSTERDAM. — Tentoonstelling Alb. Schweitzer.
Te A'dam is op 9 Nov. '35 een tentoonstelling met betrekking tot prof. dr. Albert Schweitzer geopend. De bijeengebrachte collectie omvat documenten en verdere stukken uit openbare bibliotheken en particuliere verzamelingen, niet alleen boekwerken, maar ook platen, fotografieën, teekeningen, handschriften, courantenartikelen, producten van negerhandwerk (ingezonden door het ziekenhuis te Lambarene) zooals afgodsbeelden, dansmaskers, muziekinstrumenten, raffiaweefsels, offerschedels, sieraden enz. Een groote gipsen kop van Albert Schweitzer, met „R. F. 1929" gesigneerd trekt zeer de aandacht. (De Standaard) **(Vorig bericht Alb. Schweitzer 1648 D.)**

G. LEO TOLSTOI. — Herdenking. —
De 25ste verjaardag van den sterfdag van Leo Tolstoi is op 20 Nov. '35 in de geheele Sovjet-Unie in tal van vergaderingen van arbeiders, schrijvers en geleerden herdacht.
Te Moskou werd een groote officieele vergadering gehouden onder voorzitterschap van den volkscommissaris van opvoeding Boebnof.

Volgens mededeelingen van den directeur van het Tolstoi-museum, Broeyewitsj, bedroeg de oplaag van Tolstoi's werken 12 millioen exemplaren alleen in de Sovjet-Unie in de 40 verschillende talen der volkeren van de Sovjet-Unie. (Prawda)

A. NEDERLAND. — Onderwijs. - Astronomie. - Inaugureele rede van Prof. dr. J. H. Oort te Leiden over „De bouw der sterrenstelsels". —

Prof. dr. J. H. Oort, benoemd tot buitengewoon hoogleeraar in de sterrenkunde te Leiden, heeft dezer dagen zijn inaugureele rede gehouden over het onderwerp „De bouw der sterrenstelsels". Wij citeeren hieruit:

De ster die ons het naaste aan het hart ligt, de zon, aldus spr. na een inleiding, maakt deel uit van een sterrenstelsel dat zich in karakter niet onderscheidt van andere stelsels. Om de uitgestrektheid en vorm van dit sterrenstelsel, dat gewoonlijk het melkwegstelsel wordt genoemd en dat vrijwel alle waarneembare sterren omvat, te bepalen, zijn op instigatie van den vroegeren Groningschen hoogleeraar Kapteyn de onderzoekingen van verscheidene sterrenwachten geconcentreerd op de zwakke, ver verwijderde sterren in een paar honderd kleine over den geheelen hemel verdeelde velden. Spr. schetste hoe men met behulp van ster-tellingen, en metingen van helderheden en bewegingen van sterren in deze area's tot een inzicht in de structuur van het melkwegstelsel heeft kunnen komen. Behalve deze methode van „steekproeven" heeft zich ook een andere wijze van exploratie ontwikkeld, waarbij getracht wordt een overzicht te verkrijgen van alle objecten van bepaalde, tot op groote afstanden kenbare soorten, zooals bijvoorbeeld de z.g. bolvormige sterrenhoopen. Ook veranderlijke sterren, zooals die thans bijvoorbeeld te Leiden op groote schaal gevonden worden op in Johannesburg opgenomen platen, zijn voor dit doel geschikt. Uit deze en andere onderzoekingen hebben de astronomen de volgende voorstelling van het sterrenstelsel ontwikkeld: Het heeft den vorm van een platten schijf of een uiterst dun autowiel. De as van dit wiel bevindt zich ver van de zon, die betrekkelijk dicht bij den buitenomtrek ligt. De in het schijfvlak liggende verre sterrenwolken zien wij als een lichtenden ring in den melkweg rondom ons. In zijn sterk afgeplatten vorm gelijkt het sterrenstelsel op het planetenstelsel, waarin ook de banen der groote planeten nagenoeg in hetzelfde vlak liggen. In ander opzicht doen eveneens de beide stelsels aan elkaar denken: niet alleen blijken de bewegingen der sterren in hoofdzaak door de aantrekking van een groote centrale massa geregeld te worden, maar ook bewegen zich de verschillende sterren — evenals de planeten — in dezelfde richting rondom dit centrum. Men drukt dit wel uit door te zeggen dat het melkwegstelsel roteert. De groote aantrekkende massa, die in het melkwegstelsel de plaats inneemt welke de zon in het planetenstelsel bekleedt, is het centrale gedeelte van het sterrenstelsel zelf. De totale massa hiervan is ongeveer zeventig milliard maal de massa der zon, de omloopstijd is omstreeks twee honderd millioen jaar.

De Zweedsche astronoom Lindblad, die het eerst duidelijk de onderstelling van een rotatie van het melkwegstelsel om een ver centrum heeft uitgesproken, heeft daarbij tevens de verklaring gegeven van eenige tot voor kort onopgehelderde wetmatigheden in de bewegingen der sterren, zooals bijvoorbeeld de door Kapteyn in het begin dezer eeuw ontdekte ster-stroomen.
(Red. K. H. A.)

(Vor. ber. Ambtsaanv. i. h. Onderwijs 2040 B.)

23 NOVEMBER 1935

B. ENGELAND. — Kabinet Baldwin. - Herziening van het Kabinet. —

Officieel wordt medegedeeld, dat het Britsche kabinet de volgende wijzigingen zal ondergaan:

Lord Halifax wordt Lord Privy Seal (tot dusver was hij minister van Oorlog).

Malcolm MacDonald wordt minister voor de Dominions (tot dusver minister van Koloniën).

Thomas wordt minister van Koloniën (tot dusver minister van Dominions).

Duff Cooper, tot dusver financieel secretaris van de schatkist, wordt minister van Oorlog en tevens lid van de Privy Council.

William Shepherd Morrison volgt Duff Cooper als financieel secretaris op.

Lord Londonderry heeft zijn functie van Lord Privy Seal neergelegd en trekt zich terug uit de regeering. Zijn opvolger, Lord Halifax, wordt woordvoerder voor de regeering in het Hoogerhuis.

Ramsay MacDonald blijft als lord-president lid van het kabinet. (Daily Telegr.) **(V. b. Kabinet 1849 D.)**

C. ARTSEN EN RADIO. —

Volgens een besluit van de Britsche „General Medical Council" mogen artsen uitsluitend voor de radio spreken, indien hun naam geheim blijft. Geen enkele opmerking in hun voordracht mag de toehoorders in de gelegenheid stellen, het te bewaren geheim te ontsluieren.

Bovendien is het het omroepstation verboden, inlichtingen te verstrekken omtrent den arts, die zich van alles, wat op reclame gelijkt, dient te onthouden. (Münch. med. Wochenschr., 18 Oct. '35)

D. BULGARIJE. — Kabinet Tosjef afgetreden. - Kabinet Koesseiwanof gevormd. —

Het ministerie Tosjef is afgetreden. De Koning heeft dit ontslag aanvaard en het volgende nieuwe kabinet benoemd:

Koesseiwanof: minister-president en minister van Buitenlandsche Zaken;
Generaal Sapof: Binnenlandsche Zaken;
Goenef (tot dusver vice-gouverneur van de Bulgaarsche Nationale Bank): Financiën;
Generaal Jowof: Onderwijs;
Generaal Loekof: Oorlog;
Ir. Ganef: Openbare Werken;
Ir. Stojanof: Verkeer.

Het ministerie voor economische zaken is weer, zooals voor den staatsgreep van 19 Mei 1934, in tweeën gesplitst:

Prof. Atanasof: Landbouw;
Wasef (groothandelaar): Handel.
(Wremje) **(Vorig bericht Kabinet 1770 A.)**

E. SOVJET-RUSLAND. — Stachanof-beweging. —

Uit de rede van Stalin op het Congres der Stachanof-lieden blijkt, dat de secretaris-generaal der communistische partij geenszins tevreden is over de arbeidsprestaties en de productiviteit, welke tot dusver in de Sovjet-Unie werden bereikt; en evenmin over het intellectueele peil, waarop de arbeiders zich bevinden. Het geneesmiddel voor al deze kwalen moet de Stachanof-beweging zijn, die beoogt de Russische arbeiders zoo intensief mogelijk te laten werken.

„De huidige technische normen voldoen niet; zij zijn ten achter gebleven en vormen een rem voor de industrie. Er moeten hoogere technische normen komen. De taak van de Stachanof-menschen is derhalve de beweging uit te breiden en alle elementen uit wetenschap en techniek te drijven, die zich hardnekkig vastklampen aan de oude normen en niet bereid zijn mee te gaan op den weg, dien de Stachanof-beweging wijst."

Wanneer aldus de onwilligen zijn verwijderd — men denkt hierbij onwillekeurig aan de vorige zuiveringen onder de verschillende categorieën der bevolking en de gruwelen, waarmede dit gepaard ging — moeten de overgeblevenen in technisch opzicht zóó worden opgeleid, dat zij het nieuwe tempo in fabrieken en industrie kunnen bijhouden.

Vervolgens komt dan blijkens Stalin's rede de geestelijke verheffing van de arbeiders en arbeidsters aan de orde.

De Stachanof-menschen, thans volgens den spreker nog weinigen in getal, moeten daarbij weer de voorhoede vormen. Zij moeten er alle menschen toe brengen zich volkomen te concentreeren op de techniek, om vervolgens met behulp van de techniek hun arbeidsprestaties te vermeerderen; wanneer alle menschen technici zijn geworden is de cultureele verheffing der arbeiders een feit geworden en de tegenstelling tusschen handen-arbeid en hoofdarbeid verdwenen. (Iswestija)

F. KARAKORUM-EXPEDITIE. — Onderscheiding voor het echtpaar Visser. —

Voor het Kon. Nederl. Aardrijkskundig Genootschap heeft op 22 Nov. '35 dr. Ph. C. Visser een lezing gehouden over zijn vierde Karakorum-expeditie.

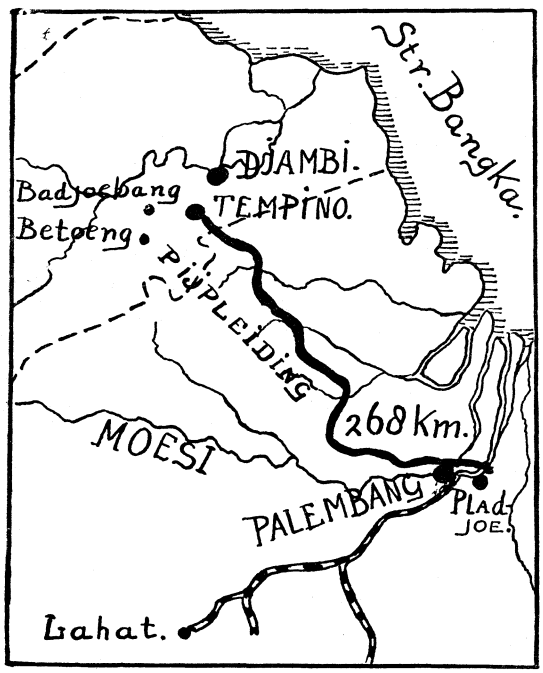
Bij deze gelegenheid heeft de minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, prof. dr. J. R. Slotemaker de Bruïne, medegedeeld, dat H.M. de Koningin den heer Visser had benoemd tot ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw en mevr. Visser-Hooft tot officier in de Orde van Oranje Nassau (De Standaard) **(Vorig bericht 2024 D.)**

A. Djambi-velden. — Een pijpleiding. —

Ned.-Indië heeft evenals Irak ook zijn lange pijpleiding van circa 270 K.M., die oud-minister Verschuur plechtig heeft opengesteld.

Deze pijpleiding loopt van Tempino over Berau en Lilin naar Pladjoe en is noodig om de productie van de Djambivelden, waarvan de olie-opbrengst voortdurend stijgt, op snelle en economische wijze naar de raffinaderij van de Bataafsche te Pladjoe te vervoeren. De maatschappij waarvoor dit geschiedde is de N.I.A.M., dit is een maatschappij, die het recht heeft de olievelden in Djambi te ontginnen. Terstond na het bekend worden van den rijkdom aan olie in deze gebieden, meldden zich bij het gouvernement tal van liefhebbers voor een concessie voor de exploitatie.

De regeering meende echter het landsbelang te dienen door voor de exploitatie een aparte maatschappij op te richten, waarvan de aandeelen in het bezit kwamen van den rechtspersoon „Nederlandsch-Indië" en de N.V. de Bataafsche Petroleum Maatschappij. De directie is opgedragen aan de Bataafsche, die op

Djambivelden — Pijpleiding.

het gebied van het ontginnen van olie reeds een ruime ervaring heeft en bovendien de beschikking had over een raffinaderij, over een pijpleiding en installaties, waarvan de N.I.A.M. gebruik zou kunnen maken.

In het najaar van 1922 werd met de exploitatie van een tweetal terreinen, Badjoebang en Betoeng, begonnen. Aanvankelijk vielen de resultaten niet mee. De voortgezette exploitatie van de terreinen te Badjoebang leverden echter een gunstig resultaat op en op het oogenblik zijn hier een dertigtal putten aangeboord. In een ander terrein te Tempino, waar in 1928 met de exploitatie werd begonnen, is in Maart 1931 een boring voltooid, welke een productie levert van honderd kubieke meter per dag. Momenteel bedraagt de productie van beide terreinen tezamen ca. 1500 K.G.t. per dag.

Voor het vervoeren van de aangeboorde olie naar de raffinaderij van de Bataafsche was reeds een pijpleiding aanwezig, die ook voortdurend aangevuld werd. Bij de stijgende productie van de Djambivelden was deze leiding echter onvoldoende. Verbeteringen zooals o.a. het aanbrengen van een „booster", die de olie onder druk zet en de vervoersnelheid verhoogt, hielpen niet afdoende.

De ontwikkeling van de terreinen te Badjoebang en Tempino eischte een snellere vervoermethode en 31 October 1934 besloot de Raad van Beheer tot den aanleg van een pijpleiding van Tempino over Berau en Lilin naar Pladjoe, een afstand van 268 K.M., d.w.z. van Groningen naar Maastricht.

De leiding werd gelegd langs een weg, die voor 109 K.M. reeds bestond, maar voor de overige 159 K.M. nog moest worden aangelegd. Daarvoor moest drie millioen kubieke meter hout worden gekapt, er moesten negentien bruggen en driehonderd duikers worden aangelegd en het grondverzet voor het maken van dammen door de moerassen, het doorgraven van heuvels en het opvullen van ravijnen bedroeg zeshonderdduizend kubieke meter.

Er werd daarvoor gebruik gemaakt van z.g. roadbuilders, bijna sneeuwploegen op wielen, die het ruim drie meter lange gebogen stalen blad willekeurig in alle richtingen kunnen bewegen en de zwaarste boomen opruimen. Een ander vernuftig werktuig, de „caterpillar-tractor", trekt de zware boomstronken uit den grond. De rest doet de „grader", die door een carter-pillar getrokken wordt en in het harde grondoppervlak het zuivere wegprofiel snijdt.

Het materiaal voor de pijpleiding bestaat uit 23.736 pijpen, ieder 11,3 meter lang. De pijpen werden, als zij over rivieren de plaats van bestemming hadden bereikt, in secties van tien op houten blokken gelegd en dan gelascht. Met een electrischen stroom van veertig volt en driehonderd ampère laat de lasscher het laschmateriaal tusschen de verbindingen vloeien, terwijl de koelies met groote tangen de sectie-pijpen langzaam ronddraaien. In het begin zorgden Amerikaansche werklieden voor dat lasschen, want tot dusver heeft men in Indië geen pijpleidingen gelascht. Later leerden de inlanders het ook en hun lasschen doet niet voor dat van de Amerikanen onder.

De leiding ligt geheel onder den grond, waardoor zij minder slijt dan een bovengrondsche leiding en bovendien kunnen er langs die 268 K.M. geen lieden een gaatje in de pijp boren en de moeizaam gewonnen petroleum aftappen, zooals bij de pijpleidingen in Rembang (midden-Java) geregeld gebeurde.

NEDERL. OOST-INDIË

Ned.-Indië heeft dus nu een machtige pijpleiding meer en daarbij tevens een prachtigen weg, die voor het aanleggen van de leiding noodig was, maar nu ook voor andere doeleinden uitstekende diensten kan bewijzen. (De Telegraaf - Aneta)

(Vorig bericht Petroleum 1025 G.)

B. De Japanners in Nederlandsch Nieuw Guinea. —

De Japansche maatschappij Nanyo Kohatsoe Kaisja heeft in Nederlandsch Oost-Indië een concessie verkregen aan de Geelvinkbaai, ter oppervlakte van 214 vierkante mijlen, voor de verbouwing van katoen. Deze maatschappij, welke werkt met een kapitaal van £ 1,000,000 heeft drie jaren lang geëxperimenteerd en thans plannen voorbereid voor de productie van 20.000 balen katoen.

De Geelvinkbaai is 700 mijlen van Port Darwin gelegen. Tot nu toe was de dichtst bij Australië gelegen Japansche nederzetting Davao, in het zuidelijke deel der Philippijnen. Davao is thans een belangrijk hennepverbouwend centrum met een bevolking van 12.000 Japanners. Twee Japansche Stoomvaart-maatschappijen onderhouden de verbinding met Japan. Men voorspelt, dat een dergelijke organisatie zal bijdragen tot het welslagen van de nieuwe Japansche kolonie in Nederlandsch Nieuw Guinea.

(Osaka Mainichi) **(Vor. ber. Nieuw Guinea 1955 E.)**

C. Ontdekking van mineralen. —

De bestuurs-assistent van Tepa (Aroe- en Kei-eilanden, residentie Ambon) ontdekte goed brandbare steenkolen, micaglimmer, benevens een zeer zuivere oker-soort, waarvan hij reeds goede verf heeft gemaakt. Tevens ontdekte hij zout-water-bronnen, welke wijzen op de aanwezigheid van petroleum. De afvoer-mogelijkheden leveren weinig moeite op, daar deze mineralen dicht aan de oppervlakte voorkomen. De monsters zijn naar Ambon opgezonden. (Aneta)

A. **ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — 18 November. - Sancties in werking. —**
Op 18 Nov. '35 zijn de economische sancties ingegaan. Overal in Italië werd de vlag uitgestoken als uiting van den eensgezinden wil tot verweer.

Fransche matiging. —
Van Franschen kant dringt men vooral op matiging aan en wijst men op de militaire gevaren, die uit de sancties kunnen voortvloeien.

Maarschalken Badoglio en de Bono.
Maarschalk Badoglio is vergezeld van zijn twee zoons, die dienst zullen nemen in het Italiaansche leger, van Napels vertrokken.
Maarschalk de Bono heeft het Italiaansche hoofdkwartier verlaten.

De Italianen brengen de basis voor hun luchtmacht in Abessynië, in verband met den ophanden zijnden opmarsch naar het binnenland, meer naar het Zuiden.

Ras Syoem en ras Kassa.
Ras Syoem heeft besloten onafhankelijk van ras Kassa het Tembien plateau te verdedigen.

Abessynische bewapening.
De Abessynische regeering heeft thans 12 jachttoestellen in Engeland besteld.

19 November 1935. — Fascistische Raad.
Van de vergadering van den grooten Fascistischen Raad van 18 Nov. '35 te Rome gehouden, is slechts een nietszeggend communiqué verschenen.

20 November 1935. — Abessynische Keizer bezoekt Harrar (E 6).
De negus is per vliegtuig van Addis Abeba (E 4) vertrokken en bracht een bezoek aan Harrar (E 6).

Sultanaat Biroe.
Men hecht te Rome groote beteekenis aan de onderwerping van het sultanaat Biroe.

Invoer in Italië.
Sinds de toepassing van de sancties is de invoer naar Italië via Oostenrijk en Zwitserland aanzienlijk gestegen.

21 November 1935. — Britsche vloot.
De Britsche vlooteenheden, die te Alexandrië samengetrokken zijn, zijn uitgevaren voor het houden van groote manoeuvres. De Britsche hooge commissaris en het geheele Egyptische kabinet wonen de manoeuvres bij.

Petroleum.
Ickes, de petroleumdictator der Vereenigde Staten, heeft aan de Amerikaansche petroleummaatschappijen verzocht, den petroleumuitvoer naar Italië vrijwillig stop te zetten.

22 November 1935. — Engeland en Frankrijk antwoorden.
Engeland's antwoord op de Italiaansche nota van 11 November naar aanleiding van de sancties is gepubliceerd.
De kern is als volgt:
Het ware te wenschen, dat Italië zijn Volkenbondsverplichtingen net zoo opvatte als Engeland.
Ook de antwoorden van Frankrijk en Zwitserland zijn bekend geworden. De kern van Frankrijk's antwoord is als volgt:
Frankrijk moet zijn plicht doen, maar blijft streven naar een zoo snel mogelijke oplossing van het geschil.

23 November 1935. — Abessynische guerillataktiek.
Naar van Abessynische zijde verzekerd wordt, hebben de Abessyniërs hun guerillataktiek verscherpt. Zij doen thans herhaaldelijk nachtelijke aanvallen met groote afdeelingen, om de communicatie van de Italianen met hun voorste linies te verbreken en hen aldus te dwingen hun opmarsch te staken.

24 November 1935. — Petroleum-embargo uitgesteld.
Naar de „Daily Telegraph" meldt zijn Frankrijk en Engeland tot overeenstemming gekomen over de noodzakelijkheid om de zitting der commissie van Achttien, die een beslissing moest nemen over een embargo op petroleum naar Italië, tot later datum uit te stellen. (Lavoro Fascista - Stampa - Daily Telegraph - A. N. P. - Nw. Rott. Crt.) **(V. b. 2055 F.; Recapitulatie 2052 G.)**

B. **ITALIE. — Goudpolitiek. —**
De Italiaansche regeering heeft een monopolie ingesteld voor den aankoop van ruw goud in het buitenland.
Aankoopen van geheel of gedeeltelijk bewerkt goud zijn gebonden aan een invoervergunning.
Het monopolie wordt uitgeoefend door het Nationaal Deviezeninstituut voor rekening van de schatkist.
Het instituut is gemachtigd in het Koninkrijk Italië ruw goud of bewerkt goud aan te koopen tegen een prijs, die elke week zal worden vastgesteld op basis van den gemiddelden wereldprijs en tevens wordt het instituut gemachtigd tot het in depôt nemen van goud.
Aankoop-contracten van ruw goud in het buitenland, aangegaan voor het in werking treden van het decreet, moeten binnen tien dagen worden afgezegd.
(Corriere della Sera)

25 NOVEMBER 1935

C. **AMSTERDAM. — Stedelijk museum. - Jhr. D. C. Röell tot directeur benoemd. —**
De Gemeenteraad heeft op 23 Nov. '35 in de vacature-C. W. H. Baard benoemd tot directeur van de Gemeente-musea jhr. D. C. Röell met 24 stemmen.
Nummer 2 van de voordracht, dr. J. Q. van Regteren Altena, conservator der gemeente-musea, kreeg 18 stemmen.
Jhr. Röell is 41 jaar oud. Hij heeft in samenwerking met dr. Schmidt Degener vele belangrijke tentoonstellingen georganiseerd. (De Maasbode)
(Vorig bericht Stedelijk Museum 1958 A.)

D. **DUITSCHLAND. — Deviezenprocessen. - Bisschop van Meissen veroordeeld. —**
De rechtbank te Berlijn heeft op 23 Nov. '35 dr. Peter Legge, den bisschop van Meissen, wegens het toelaten van vergrijpen tegen de deviezenverordeningen veroordeeld tot een boete van 100,000 mark. Daarvan gelden 40.000 mark geboet door de voorloopige hechtenis. Als de boete niet wordt betaald zal zij worden vervangen door gevangenisstraf van 3 maanden.
Dr. Theodor Legge, de broer van den bisschop, is wegens herhaalde inbreuken op de deviezenverordeningen tot 5 jaar tuchthuis, 5 jaar verlies van burgerrechten en 70.000 mark boete, eventueel te vervangen door 35 dagen tuchthuis, veroordeeld.
De vicaris-generaal dr. Wilhelm Soppa is tot 3 jaar tuchthuis, 5 jaar verlies van burgerrechten en 70.000 mark boete, eventueel te vervangen door 35 dagen tuchthuis veroordeeld. Op de tuchthuisstraffen is eveneens de voorloopige hechtenis in mindering gebracht.
Bovendien heeft de rechtbank 95.000 gulden obligaties ten laste van het bisdom Meissen verbeurd verklaard. Het bisdom blijft voor dit bedrag aansprakelijk in verband met de opgelegde boeten.
De 25-jarige Auguste Klein, is wegens begunstiging van het vergrijp, veroordeeld tot 5 maanden gevangenisstraf welke door de voorloopige hechtenis geboet zijn. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vorig bericht Deviezenprocessen 1891 A.)

E. **CHINA. — Oost-Hopei onafhankelijk verklaard. —**
Generaal Jing Joe-keng, burgerlijk bestuurder van de gedemilitariseerde zone in Noord-China, heeft Oost-Hopei autonoom verklaard. De regeering draagt

den naam van autonoom anti-communistisch comité voor Oost-Hopei. Voorloopig zal het bewind zich uitstrekken over de gedemilitariseerde zones van Loeangtoeng, Mijoen en Tsjitsjien en de vier aangrenzende districten; in dat gebied wonen tien millioen menschen. Het schijnt echter de bedoeling te zijn geheel Noord-China onafhankelijk van de Nanking-regeering te verklaren. (Dempo Tsjoesin)

A. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Duitsch: Hans Heuer — Malumba. Mutter aller Mütter. Roman aus Deutsch-Ostafrika. (Verlag Das Bergland-Buch, Salzburg 1935)
Ludwig Tuegel — Pferdemusik (Alb. Langen/Georg Mueller, München 1935)
Engelsch: Sheila Kaye-Smith — Selina is Older. (Cassell)
Claire Spencer — The Island. (Rich and Cowan)
Liam O'Flaherty — Hollywood Cemetery. (Gollancz)
Fransch: Pierre Bost — Un grand Personnage. (Gallimard)
Maurice Rigaux S. J. — En face du problème social. Est-il vrai que l'Eglise s'en désintéresse? (Spes, Paris)
Jules Romains — Zola et son exemple. (Flammarion)
Italiaansch: Pietro Brayda di Soleto — Il Papato nella storia nazionale e della civiltà d'Italia-Fino a tutto il secolo XVIII. Es cursione storica. (Tip. Pont. degli Artigianelli, Napoli)
Nederlandsch: Reinier van Genderen Stort — Sprokkelingen. (A. W. Sijthoff, Leiden 1935)
J. Greshoff — Arthur van Schendel. (J. M. Meulenhoff, Amsterdam)
Spaansch: Cesar M. Arconada — Reparto de Tierras. (Publicaciones Izquierda, Paris 1935)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht 2051 C.)**

26 NOVEMBER 1935

B. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Defensiefonds (Weerfonds). —**
Thans in ingediend het wetsontwerp tot instelling van een Weerfonds: het Fonds tot verbetering van de materieele uitrusting van de landmacht en van de zeemacht, in zooverre het kustdefensie van Nederland betreft.
De regeering heeft zich de financiering van het fonds als volgt gedacht:
Aanvangende met het jaar 1936 wordt — tenzij bijzondere omstandigheden tot grooteren spoed mochten nopen — gedurende vier jaren uit het fonds een bedrag van totaal ƒ 53.400.000 verwerkt. Dit bedrag wordt verkregen door voorschotten uit 's Rijks Schatkist, die tegen 4% aan het fonds worden geleend.
Aanvangende met het jaar 1936 wordt ter aflossing in ongeveer 20 jaren van deze schuld een jaarlijksch bedrag als annuiteit, op de Defensie-begrooting gebracht.

De regeering acht urgent:

1. Aanschaffing van luchtdoelbestrijdingsmiddelen.
2. Aanschaffing van vliegtuigen.
3. Aanschaffing van infanterie-geschut.
4. Aanschaffing van munitie en verdere uitrusting.
5. Versterking van het artilleristisch vermogen.
6. Inrichting van kleine versterkingen bij de overwegen der groote rivieren en op enkele andere voor de verdediging van ons land van bijzonder belang zijnde punten (kazematten).

Naast deze voorzieningen voor de landmacht zijn soortgelijke maatregelen noodig voor de Zeemacht. Onvermijdelijk worden geacht gelden voor mijnen, mijnenleggers, mijnenvegers, alsmede de bouw van een algemeen oefenschip, de bouw van twee onderzeebooten, benevens het afbouwen van den flottieljeleider 1931. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Defensie 1969 C.; Tw. Kamer 2055 K.)

C. **GRIEKENLAND. — Koning George II geland. - Kabinet Kondylis neemt ontslag. —**
Op 25 Nov. '35 te half tien in den morgen ankerde de kruiser „Helli" met Koning George II aan boord voor de vlieghaven Phaleron. De koninklijke sloep bracht den koning aan land, waar hij werd verwelkomd door minister-president Kondylis, die tijdens de afwezigheid van den koning het regentschap heeft waargenomen, en talrijke autoriteiten. De burgemeester van Athene nam daarop het woord om den koning uit naam van het volk welkom te heeten. De koning dankte met enkele hartelijke woorden. De vorst stapte vervolgens in den gereedstaanden auto.
De premier Kondylis en de overige leden van de voorloopige Grieksche regeering hebben koning George II hun ontslag aangeboden, dat door dezen is aanvaard. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vorig bericht 2034 F.; Kabinet 1995 E.)

D. **SURINAME. — Kolonisatieplan. —**
In antwoord op de vragen van het Tweede-Kamerlid dr. A. A. L. Rutgers, in verband met een namens den raad van bestuur van de stichting Nieuw Holland aan de colleges van burgemeester en wethouders in Nederland gezonden circulaire, waarin financieele steun wordt gevraagd voor de door de stichting voorgenomen kolonisatie in Suriname, heeft de minister van Koloniën medegedeeld, dat inderdaad dergelijke steun ad ƒ 25.— per gemeente is gevraagd.
Dat de minister adheasie aan het plan zou hebben betuigd, zooals de circulaire vermeldt, ontkent hij. De minister heeft dan ook, zoodra hem een exemplaar van de bewuste circulaire in handen was gekomen, aanleiding gevonden, zijn ambtgenoot van Binnenlandsche Zaken te verzoeken, de aandacht van de gemeentebesturen op de misleidende mededeelingen daarin te willen doen vestigen.
(Nieuwsblad v. h. Noorden)

E. **DISCONTOKOERSEN. — Frankrijk. —**
De Fransche Bank heeft het wisseldisconto verhoogd van 5 tot 6%.
De rente voor de beleening van goud en effecten is verhoogd van 6 tot 7%, en die voor voorschotten op papier van 30 dagen van 5 tot 6%. (Le Temps)
(Vorig bericht 2056 E.)

F. **BRAZILIE. — Opstand in Noord-Brazilië. —**
Naar van officieele zijde wordt meegedeeld, is in Maceio en Recife een communistische opstand uitgebroken. Reeds sinds weken heeft het in Noord-Brazilië gegist. Acht militaire vliegtuigen zijn derwaarts gezonden. Verder zijn er twee kruisers op weg naar het Noorden.
De vliegtuigen en de bemanningen der kruisers zullen de troepen van generaal Rabelos bij de onderdrukking van den communistischen opstand steunen.
(Ned. Tel. Ag. Reuter)

G. **ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — Recapitulatie van 18-24 November 1935. —**
Sancties in werking 18 Nov. 2059 A. — Fransche matiging 18 Nov. 2059 A. — Maarschalken Badoglio en de Bono 18 Nov. 2059 A. — Ras Syoem en Ras Kassa 18 Nov. 2059 A. — Abessynische bewapening 18 Nov. 2059 A. — Fascistische Raad 19 Nov. 2059 A. — Abessynische keizer in Harrar (E 6) 20 Nov. 2059 A. — Sultanaat Biroe 20 Nov. 2059 A. — Invoer in Italië 20 Nov. 2059 A. — Engelsche vloot 21 Nov. 2059 A. — Petroleum 21 Nov. 2059 A. — Sancties: Engelsche en Fransche antwoorden 22 Nov. 2059 A. — Abess. guerillataktiek 23 Nov. 2059 A. — Petroleum embargo 24 Nov. 2059 A. — Ital. goudpolitiek 24 Nov. 2059 A. (Red. K. H. A.) **(V. b. 2059 A.)**

A. DUITSCHLAND. — Katholiek persbureau opgeheven. - Katholieke Jeugdcentrale te Dusseldorf gesloten. —

Naar men ons mededeelt is het bekende Katholieke Persbureau „Katholische Korrespondenz" te Münster in Westfalen, dat jaren geleden door Dr. Friedrich Muckermann S. J. werd opgericht, door de Geheime Staatspolitie gesloten. Verder is ook bij de Katholieke Jeugdcentrale te Dusseldorf door de Gestapo huiszoeking gedaan, waarna de kantoren werden gesloten en verzegeld.

In deze Jeugdcentrale waren o.m. ondergebracht de Centrale van het Katholiek Verbond van Jonge mannen (450.000 leden), verder de „Sturmschar" (30.000 leden), de Katholieke Verkenners (10.000 leden), de Katholieke Jungschar (75.000 leden) en de groote Katholieke Sportorganisatie „Deutsche Jugend Kraft" (300.000 actieve leden met de aangesloten bonden tezamen 1.300.000 leden).

In dezelfde Centrale was ook gevestigd de Redactie en Administratie van het bekende weekblad der Kath. Jeugd, Junge Front, dat enkele weken geleden op bevel van de Gestapo een anderen naam moest kiezen. Gekozen werd toen de naam „Michaël" (oplage 300.000 exemplaren). Dit orgaan is thans ook verboden. (Dagblad v. Noord-Brabant)

(Vor. ber. Kath. Pers 1240 E.; Kath. Jeugdb. 1173 A.)

B. AMSTERDAM. — Inwoners. - Daling. —

Dit jaar is voor het eerst het aantal inwoners van Amsterdam gedaald; in vorige jaren vond steeds een stijging plaats; de bevolking was n.l. op 31 December der jaren 1930—1934 achtereenvolgens 757.386, 766.263, 772.364, 778.442 en 781.660, terwijl zij op 1 October '35 tot 779.332 was verminderd.

(De Maasbode) **(Vor. ber. Bevolking 1901 F.)**

C. ZWEDEN. — Invoer van boter. —

De directie van den Landbouw te Den Haag deelt mede, dat volgens bericht van den consul-generaal der Nederlanden te Stockholm de Zweedsche dagbladen melding maken van een onvoldoende boterproductie in Zweden. In verband daarmede is tot ultimo December het invoerverbod voor boter in Zweden opgeheven.

Inlichtingen zijn aan te vragen en offerten kunnen ingediend worden bij Svenska Mejeriernas Riksförening u.b.a., Vasagatan 16, Stockholm.

(Het Vaderland - Svenska Dagbladet)

(Vor. ber. In- en Uitvoer 678 G.)

D. BELGIE. — De Begrooting 1936. —

In een beschouwing geeft „La Métropole" enkele bijzonderheden omtrent de Belgische begrooting en het Belgische herwaardeeringsfonds — gevormd uit de herschatting der goudvoorraden van de Banque Nationale ten tijde van de devaluatie van den Belga — welke ook voor Nederland van interesse zijn, o.a. omdat hierin wordt gezinspeeld op de z.g. Mendelsohn-leening van ƒ 75.000.000.

In de toelichting op de begrooting wordt vermeld, dat ter gedeeltelijke terugbetaling van deze leening (welke terugbetaling ƒ 15.000.000 beloopt) het herwaardeeringsfonds op 30 Juni 1935 300 millioen francs ter beschikking heeft moeten stellen. Hieronder volgt een recapitulatie van de posten, welke volgens officieele mededeeling tot nu toe ten laste van het herwaardeeringsfonds zijn gebracht en welke er in de toekomst uit geput zullen worden:

Beschikt is over:	In millioenen francs.	
Betaling aan de Banque Nationale	345	
Betaling aan Luxemburg	133	
Aflossing Nederl. leening	300	
Fonds tot reguleering v. d. koersen der Staatsleening	1000	
Gewone dienst v. d. begrooting 1935	200	
	——	1978
Nog gevonden moeten worden:		
Buitengew. dienst begrooting 1935	1310	
Buitengew. dienst begrooting 1936	1182	
	——	2492
Totaal ...		4470

Wanneer men hierbij nog optelt de reserve tot bescherming van de nieuwe valuta, ad 1125 millioen francs, komt men tot een totaal generaal van frs. 5595 millioen. Doch zelfs zonder deze reserve in aanmerking te nemen is het een wonder hoe aan alle genoemde eischen kan worden voldaan, gezien het feit, dat het herwaardeeringsfonds slechts beschikt over frs. 3730 millioen. Bovendien is in de begrooting van 1936 begrepen frs 1121 millioen voor reeds aangevangen werken, waarvoor geleend zal moeten worden, terwijl de openbare schuld reeds tusschen Sept. 1934 en Sept. 1935 is toegenomen met frs. 6483 millioen. (La Métropole) **(Vorig bericht blz. 2052 F.)**

E. NOORWEGEN. — Buitenlandsche handel. —

De Noorsche statistiek van den buitenlandschen handel gedurende de eerste drie kwartalen van 1935 vertoont t.a.v. een aantal staten een vrij groote wijziging, vergeleken met dezelfde periode van verleden jaar.

	Invoer (In mill. Kronen)		Uitvoer (In mill. Kronen)	
	1934	1935	1934	1935
Engeland . . .	125.7	137.0	101.5	115.6
Duitschland . .	109.4	92.2	51.8	55.6
Frankrijk . . .	15.7	23.5	20.9	21.1
Zweden	58.6	62.4	29.2	34.7
Denemarken . .	29.7	43.4	17.1	16.4
Japan	—	—	13.5	14.3
België	17.9	19.7	13.2	12.1
Nederland . . .	18.3	20.1	15.3	10.7

(Aftenposten) **(Vor. ber. In- en Uitvoer 1657 G.)**

F. NEDERLAND. — Lintbebouwing. —

Het vraagstuk der lintbebouwing was onderwerp van een uitvoerige discussie op een dezer dagen te Den Haag gehouden bijeenkomst, welke belegd was door den A.N.W.B., den bond Heemschut, de commissie „De Weg in het Landschap", het Ned. Instituut voor Volkshuisvesting en Stedebouw, de vereeniging van Ned. Gemeenten en de Vereeniging het Nederlandsche Wegencongres. De bijeenkomst stond onder leiding van den voorzitter van den A.N.W.B., den heer Edo J. Bergsma.

De minister van Waterstaat, jhr. ir. O. C. A. van Lidth de Jeude, sprak een kort openingswoord.

Minister Van Lidth de Jeude wees er op, dat men gesteld wordt voor de moeilijke taak, een regeling te ontwerpen, welke zoowel de wegbeheerders en weggebruikers eenerzijds als aangrenzende rechthebbenden anderzijds kan bevredigen. Naar de overtuiging van den minister behoeft niet gevreesd te worden, dat een bevredigende oplossing onbereikbaar zou zijn.

Ir. Bakker Schut, directeur van den Gem. Dienst van Stadsontwikkeling en Volkshuisvesting te Den Haag, zeide, dat de bezwaren van lintbebouwing in hoofdzaak van drieërlei aard zijn. In de eerste plaats verzet zich daartegen elk redelijk stedebouwkundig inzicht. Ten tweede kleeft daaraan het niet te onderschatten bezwaar, dat groote brokken natuurschoon onherstelbaar worden bedorven. En in de derde plaats schept de lintbebouwing uit verkeersoogpunt schier onoverkomelijke moeilijkheden. (De Standaard)

(Vor. ber. Lintbebouwing 1713 G.)

G. FILMKUNST. — Nederlandsche Films. —

Suikerfreule. — De film naar het bekende tooneelstuk van Henri van Wermeskerke „Suikerfreule" werd op 14 Nov. '35 met een gala-première uitgebracht. Deze Majestic-film, vervaardigd onder regie van Haro van Peski, werd in roulatie gebracht door Tobis. De hoofdrollen werden vervuld door: Aaf Bouber-Ten Hope, Johan Elsensohn, Louis de Bree, Annie van Duyn, Louis Borel, Hans van Meerten, Elias van Praag, Wilh. Duymaer-van Twist, Jacqueline Royaards-Sandberg en Marie van Westerhoven.

Fientje Peters - Poste Restante. — Op 15 Nov. '35 vond de première plaats van de Nederlands sprekende film „Fientje Peters - Poste Restante", die onder regie van Viktor Janson vervaardigd werd in de Duitsche Ufa-ateliers. Dialoog-leiding: Cor Hermus en Louis Borel. In de hoofdrollen: Herman Tholen, Fientje Berghegge, Dolly Bouwmeester, Louis Borel, Cor Hermus, Hilde Alexander, Robert Milton, Jean Stapelveld, Wim Poncia en Alex de Meester Jr. (Red. K. H. A.)

(Vor. ber. Ned. Films 2042 B.)

H. NEDERLAND. — Vrijz.-Democratische Bond. —

Op 23 Nov. '35 is te Arnhem de algemeene vergadering van den Vrijz.-Democratischen Bond gehouden. In zijn openingswoord memoreerde de voorzitter van het hoofdbestuur, prof. mr. R. Kranenburg, met een terugblik op het afgeloopen jaar, dat wel zelden of nooit de Bond een zoo veelbewogen jaar heeft doorgemaakt.

De verliezen, door den dood, waren talrijk en groot. Vele herinneringen worden ook gewekt — aldus spr.

— door de omstandigheid, dat dit jaar de man, die jaren lang ons in den strijd is voorgegaan (mr. Marchant), die jaar op jaar op dagen als deze ons in forsche trekken den staatkundigen toestand wist te schetsen, die in redevoeringen, welke meer dan eens magistraal konden worden genoemd, ons wist te bezielen, thans niet meer in ons midden zal zijn.
De reden, die hem tot heengaan uit onze rijen hebben genoopt, hebben wij te eerbiedigen en hebben wij ook volledig in onze uitingen geëerbiedigd. Wij hebben den scheidenden aanvoerder den vaandelgroet gebracht en wij staren hem na, nog niet goed begrijpende, maar berustend. (Het Vaderland)
(Vor. ber. Vrijz.-Democr. Bond 1814 A.)

A. **DUITSCHLAND. — Bisschop van Berlijn; Mgr. Banasch. —**
De politie heeft de administratie en de bureaux in het paleis van den Bisschop van Berlijn, Graf von Preysing, doorzocht en groote hoeveelheden documenten in beslag genomen.
Mgr. Banasch, het hoofd van het bureau van den Bisschop van Berlijn, is in voorloopige hechtenis genomen. (Limburger Koerier)
(Vor. ber. Bisschop van Berlijn 1869 B.)

27 NOVEMBER 1935

B. **JAPAN. — De bevolking. —**
De bevolking van Japan, met inbegrip van Kwantoeng en de mandaatseilanden in den Stillen Oceaan, was op 1 October '35 99.453.629 zielen groot. Sedert 1930 is de bevolking met 8.1% toegenomen. (Dempo Rengo)
(Vorig bericht blz. 1371 E.)

C. **PYRAMIDON GEEN ONSCHULDIG MIDDEL. —**
Uit een verhandeling, afkomstig van Kracke en Parker en voorkomende in „The Journ. of the Am. Med. Ass." van 21 Sept. '35 blijkt, dat gedurende de jaren 1932, 1933 en 1934 in de Ver. Staten van Noord-Amerika niet minder dan 1500 sterfgevallen zijn voorgekomen tengevolge van de als „agranulocytose" bekend staande bloedziekte.
Voornamelijk betrof het hierbij personen uit kringen, waarin men gemakkelijk tot het innemen van onder het bereik zijnde geneesmiddelen komt, dus artsen, verpleegsters en hun huisgenooten, terwijl in zeer veel gevallen het pyramidon of daarmede samengestelde middelen als schuldig aan de catastrophe moesten worden beschouwd.
Daarom dringt „The Lancet" van 9 Oct. '35 er op aan, zulke middelen te vermijden en ze te vervangen door een der vele andere met een overeenkomstige werking. (The Lancet)

D. **DUITSCHLAND. — Toenaderingspogingen tot Frankrijk. —**
De officieuze „Deutsche diplomatisch-politische Korrespondenz" schrijft met betrekking tot het onderhoud, dat de Fransche gezant François-Poncet dezer dagen met Hitler heeft gehad, o.m. het volgende:
„Het Fransche volk kan er van overtuigd zijn, dat Duitschland niets wenscht wat met de gewettigde belangen van Frankrijk in strijd is. Duitschlands liefde voor den vrede en zijn bereidwilligheid, met ieder tot overeenstemming te komen, zijn onwankelbaar en beproefd. Hetgeen Duitschland voor zichzelf opeischt als een vanzelf sprekend natuurrecht — n.l. vrijheid en onafhankelijkheid — kent het ook in dezelfde mate toe aan alle andere volken.
Tusschen Frankrijk en Duitschland bestaan geen territoriale kwesties meer. Juist omdat Duitschland en Frankrijk vrij tegenover elkaar staan, zou, gezien Duitschlands verlangen naar overeenstemming, het bereiken van vruchtbare betrekkingen tusschen beide landen geen onoplosbaar probleem dienen te zijn, vooral wanneer er ernstig naar gestreefd wordt, andere moeilijkheden, voor zoover die aanwezig zijn, uit den weg te ruimen. (Deutsche diplomatisch-politische Korrespondenz)
(Vor. ber. Fransch-Duitsche Toenadering 1218 A.)

E. **BERLIJN. — Dr. H. Sahm, de eerste burgemeester, uit de Nat.-Socialistische Partij gestooten. —**
Dr. Heinrich Sahm, de eerste burgemeester van Berlijn, is uit de nationaal-socialistische partij gezet. Sahm wordt verweten, dat hij eerst tot de partij is toegetreden, nadat Adolf Hitler aan het bewind is gekomen, dat hij te weinig aan het werk van de Winterhulp heeft gegeven, en dat hij nog koopt in Joodsche zaken.
Men verwacht, dat binnenkort de municipaliteit van Berlijn zal worden toevertrouwd aan dr. Lippert, staats-commissaris en vertrouwensman van de partij in het gemeentebestuur. (Neue Zürcher Zeitung)

F. **MEXICO. — Actie tegen „Goudhemden". —**
In verband met de jongste botsingen tusschen de anti-semietische en arbeidersvijandige organisatie der „goudhemden" en communistische boeren, hebben alle arbeidersbonden een groote protest-betooging tegen deze organisatie gehouden.
De Senaat heeft met eenparigheid van stemmen het voorstel om de organisatie der „goudhemden" te ontbinden, aangenomen. (El Sol)

G. **ENGELAND. — Lagerhuisverkiezingen. - Definitieve uitslagen. —**
Op 25 Nov. '35 zijn nog de uitslagen bekend geworden van de verkiezingen der afgevaardigden voor de gezamenlijke Schotsche universiteiten.
Er zijn twee conservatieven gekozen, onder wie Noel Skelton (de onder-staatssecretaris voor Schotland, die inmiddels overleden is) en een nationale liberaal.
De definitieve uitslagen zijn:
Vóór de regeering: Conservatieven 387; Nationaal Liberalen 34; Nationale Arbeiderspartij 8; Onafhankelijk nationalen 4; Onafhankelijken 1; totaal 434.
Vóór de oppositie: Arbeiderspartij 154; Liberalen 16; Onafhankelijk liberalen 4; Onafhankelijke Arbeiderspartij 4; Communisten 1; Onafhankelijken 2; totaal 181. (Manchester Guardian) **(Vor. ber. 2051 A.)**

H. **GEESTELIJK LEVEN. — Opperrabbijn van Friesland en Drente benoemd. —**
De ressortale Raad van Friesland van het Ned. Isr. Kerkgenootschap heeft op 24 Nov. '35 met algemeene stemmen den heer A. S. Levisson te Amsterdam, die ad interim belast was met dit opperrabbinaat, tot opperrabbijn van het ressort benoemd, nadat de ressortale Raad van Drente des morgens in een te Meppel gehouden vergadering den heer Levisson tot opperrabbijn van Drente had benoemd. (A. N. P.)

I. **BELGIE. — Stijn Streuvels onderscheiden. —**
De Vlaamsche schrijver Stijn Streuvels, die in het burgerlijk leven Frank Lateur heet, is bevorderd tot commandeur in de Leopold-Orde.
(Gazet v. Antwerpen) **(V. b. Stijn Streuvels 1769 A.)**

K. **NEDERLAND. — Anti-revol. partij. - Afscheiding. - Chr. Nat. partij gesticht. —**
In een te Utrecht gehouden vergadering van Hervormde anti-revolutionairen is tot afscheiding en oprichting van een Chr. Nat. Partij besloten. Het Tweede Kamerlid prof. dr. H. Vischer is onder de uitgetredenen. (N. Rott. C.)
(Vor. ber. Anti-Rev. Partij 1482 A.)

L. **GRIEKENLAND. — Koning George II. - Boodschap tot het Grieksche volk. —**
Koning George heeft op 25 Nov. '35 in een boodschap het volk dank gezegd en zich bereid verklaard, al zijn krachten, al zijn ondervinding en al zijn werkkracht te geven tot materieele en moreele verbetering van het geheele volk, zonder onderscheid.
De koning belooft verder, het verleden te vergeten en waarborgt rechtvaardigheid en gelijkheid voor allen.
De plechtige Hoogmis, welke bij gelegenheid van koning George's aankomst in Athene, zooals gemeld, om elf uur in de Metropolis kathedraal werd opgedragen, werd gecelebreerd door den Grieksch-orthodoxen primaat-aartsbisschop van Athene, Chrysostomos.
De metropoliet sprak een gebed uit, waarin hij God

dankte, Die den Koning weer op den troon had teruggevoerd en waarin hij smeekte, dat dezen terugkeer het begin zou mogen beteekenen van een nieuw leven, van nieuwen vooruitgang en voorspoed en dat het voor het volk een vreedzaam bewind zou mogen zijn.
Na de kerkelijke plechtigheid reed de koning naar het graf van den onbekenden soldaat, om in gezelschap van den kroonprins een krans neer te leggen.
Aan deze plechtigheid namen deel de ministers van oorlog, marine en luchtvaart, de leden van de generaliteit en voorts tal van hooge officieren, alsmede delegaties van alle wapens en vertegenwoordigers der vereenigingen van oud-strijders en oorlogsinvaliden.
Nadat de koning den krans had neergelegd, herdachten de aanwezigen in een minuut van eerbiedig zwijgen de gesneuvelden. (Proia - Kathimerini)
(Vor. ber. Koning George II 2060 C.)

A. **STRATOSFEER. — „Explorer II." —**
Naar de Nationale Luchtvaartvereeniging medegedeelt heeft de stratosfeerballon „Explorer II" een hoogterecord bereikt van ongeveer 22.080 Meter tijdens de opstijging op 11 November '35 te Rapid City. (New York Herald Tribune) **(2041 E.)**

B. **PHILIPPIJNEN. — Algemeene dienstplicht zal worden ingevoerd. —**
Op 25 Nov. '35 heeft president Quezon het uit 98 leden bestaande parlement der Philippijnen geopend.
In zijn openingsrede kondigde hij een wet aan, waarbij de algemeene dienstplicht op de Philippijnen zal worden ingevoerd.
Het wetsontwerp spreekt van een beroepsleger van 1500 officieren en 19.000 manschappen, waarbij de gendarmerie is inbegrepen. De diensttijd bedraagt voor de dienstplichtigen 5½ maand, terwijl zij gedurende tien jaren jaarlijks aan herhalingsoefeningen moeten deelnemen. De theoretische militaire opleiding begint op de scholen reeds bij de leerlingen van tien jaar.
In verband met de kosten zal voorloopig niet worden overgegaan tot de vorming van een marine.
(Ned. Tel. Ag. Reuter)

C. **NEDERLAND. — De spelling-Marchant blijft.**
De minister van onderwijs deelt in de memorie van antwoord betreffende zijn begrooting aan de Tweede Kamer mede, dat hij niet voornemens is, wijziging te bevorderen van de Kon. besluiten inzake de nieuwe spelling. Het zijn vooral economische gronden, die hem daarbij leiden.
Wat betreft de vraag, wanneer het oogenblik zal zijn gekomen om aan de regeering voor te stellen deze spelling ook in officieele stukken in te voeren, zegt de minister overtuigd te zijn, dat alvorens de regeering de nieuwe schrijfwijze zal kunnen toepassen, een uiterst belangrijk vraagstuk nader onderzoek vergt.
De spellingregels hebben immers aanleiding gegeven tot de opvatting, dat uit den vijfden en zesden spellingregel gevolgtrekkingen moeten worden afgeleid, die zich geenszins bewegen op het gebied van de spelling, althans niet van de spelling alleen, doch die het hart van de taal raken. Overleg hieromtrent en wel of deze taalvragen afzonderlijk en opzettelijk worden onderzocht, hetzij door een nieuwe, breed samengestelde commissie, hetzij door de commissie-van Heeringen, aangevuld met Belgische en Nederlandsche taalgeleerden, is nog gaande met de Belgische regeering.
Wij teekenen hierbij aan, dat de vijfde spellingregel zegt, dat de sch. alleen daar geschreven wordt, waar de ch. gesproken wordt, als in schaven, schip, schoen enz. dus wensen, mens, tussen enz.
De zesde spellingregel handelt over het gebruik der z.g.n. „tusschenletters" n en s (in samenstellingen als besseboombessensap; hondekar-hondenkar enz.). (N. v. h. Noorden)
(Vorig bericht blz. 1992 E.)

28 NOVEMBER 1935

D. **DE HETHIETEN. — Volk en Taal. —**
Prof. Dr. B. Hrozny uit Praag hield 22 November in de Aula der Universiteit te Amsterdam voor de Allard Pierson Stichting en de Vereeniging Nederland-Tsjechoslowakije een lezing over „Die Völker und Sprachen der Hethiter." Spr. sprak eerst over de ontcijfering van de taal der spijkerinscripties van de Hethieten, d.w.z. de spijkerinscripties van Boghazkoi. Hij schilderde zijn ontcijfering van deze taal en behandelde de in deze inscripties voorkomende talen en volken:
1. de Chattiers van niet-indo-Europeesche afstamming,
2. de Luîten van indo-Europeesche afstamming,
3. de Nesieten = de Hethieten met spijkerinscripties, van indo-Europeesche afstamming.
4. de Churrieten van niet-indo-Europeesche afstamming.
5. de Mitanniers van arische afstamming.
Vervolgens behandelde hij de ontcijfering van het z.g. hieroglyphische Hethietische schrift en taal, waaraan ook hij had deelgenomen. Hij schreef de eerste grammatica en vertaalde 52 inscripties. Ook de als Spijkerschrift-Hethieten aangeduide volken zijn van indo-europeeschen oorsprong; hun taal is met het Nesiesch en Luîsch verwant, maar daarmede niet identiek. Het is eveneens een Kentumtaal.
Spr. gaf ook in het kort den inhoud weer van de belangrijkste inscripties der Hethieten met hieroglyphisch schrift. Zij houden zich hoofdzakelijk bezig met de vereering der voorouders. In de conclusie, dat vier indo-Europeesche volken op de geschiedenis van het oude Oosten reeds vóór 2000 j. v. Chr. een krachtigen invloed hebben geoefend ligt de hoofdbeteekenis van de hethietologie. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Hethieten 392 E.)

E. **LUCHTVAART. — Leeuwarden. - Vliegveld. —**
De Gemeenteraad heeft op 26 Nov. '35 een voorstel van B. en W. aangenomen om *f* 492.000 beschikbaar te stellen voor het aanleggen van een luchtvaartterrein, zulks nadat B. en W. hadden toegezegd een verhoogde subsidie aan te vragen van de Provinciale Staten, die 30% en van de Kamer van Koophandel, welke 60.000 gulden in de kosten hadden toegezegd. (Leeuwarder Courant) **(Vor. ber. blz. 1684 A.)**

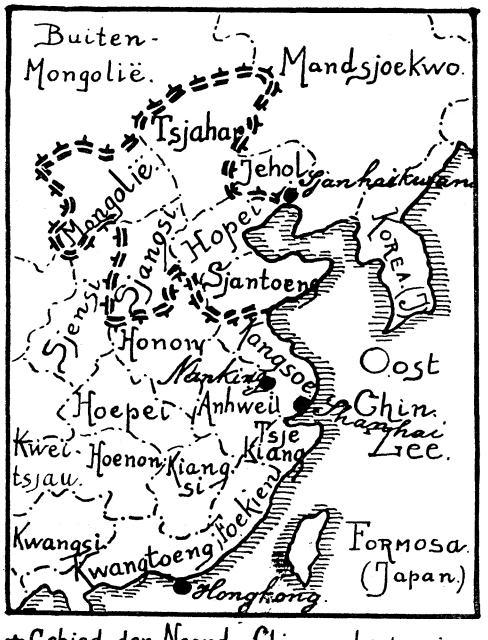
F. **ZWITSERLAND. — Zwitsersche Nationale Bank.**
Blijkens den per 22 November '35 afgesloten weekstaat van de Zwitsersche Nationale Bank bedroeg de voorraad goud en goud-deviezen onveranderd fr. 1411 millioen. Deze staat was echter afgesloten voordat de jongste valuta-crisis haar invloed op de Zwitsersche franc deed gelden. Ook overigens toont de balans slechts geringe afwijkingen. De credietverleening in het binnenland vertoont een kleine uitzetting. De wisselportefeuille is met fr. ½ millioen toegenomen, terwijl de beleeningen met fr. 4 millioen en de wissels der Leeningskas met fr. 1 millioen zijn toegenomen. Daartegenover is de biljettencirculatie met fr. 5 millioen tot fr. 126 millioen ingekrompen, waar echter weer een toeneming der direct opeischbare verplichtingen met fr. 4 millioen tot fr. 357 millioen tegenover staat.
(Neue Zürcher Zeitung)

G. **POLEN. — De anti-semitische excessen. —**
De Poolsche openbare meening heeft met kracht gereageert op de recente anti-semitische incidenten. De Gazeta Polska eischt, dat een einde zal worden gemaakt aan het optreden van onverantwoordelijke elementen, die handelen in strijd met den Poolschen geest.
De minister van binnenlandsche zaken, Raczkiewicz, heeft tegenover een delegatie van Joodsche afgevaardigden en senatoren de verzekering afgelegd, dat hij de excessen met uiterste gestrengheid zal onderdrukken, waaraan hij toevoegde, dat reeds de noodige schikkingen zijn getroffen om de volkomen veiligheid der Joodsche bevolking te waarborgen.
De anti-semitische studenten aan de technische hoogeschool te Warschau hadden eenige eischen gesteld, o.a. vermindering van den steunen de stipendia aan Joodsche studenten tot een percentage, dat overeenkomt met de verhouding van het aantal Joden op de totale Poolsche bevolking inplaats van, zooals thans het geval is van het aantal Joodsche studenten op het totaal aantal studenten, verder het aanwijzen van speciale banken voor Joodsche studenten in de collegezalen en het instellen van speciale teekenzalen en practicum-groepen voor Joodsche studenten.
Aangezien hunne eischen niet werden ingewilligd, werden Joodsche studenten op schandelijke wijze mishandeld.
(Gazeta Polska)
(Vorig bericht blz. 586 E.)

A. CHINA. — Oost-Hopei. - De politiek van den afgescheiden leider Jin Joe Keng. —

Volgens Japansche berichten uit Peking heeft Jin Joe Keng, hoofd van de door hem zelf ingestelde autonome regeering van Oost-Hopei, de volgende richtlijnen vastgesteld, die zijn politiek voorloopig zullen beheerschen:

1. Afscheiding van Nanking.
2. De voorzitter van de anti-communistische autonome commissie is verantwoordelijk voor de militaire en buitenlandsche aangelegenheden van Oost-Hopei.
3. Volledige bescherming van leven en bezittingen van buitenlanders.
4. Tien millioen yoean der belasting-opbrengst zal bestemd worden voor het opbouwwerk.
5. De opbrengst der zoutbelasting zal niet verminderd worden door douane-bemoeiingen.
6. Een corps van vijftienduizend man veiligheidspolitie zal worden ingesteld om de rust en orde te handhaven.
7. De wapenstilstands-overeenkomst van Tangkoe zal streng geëerbiedigd worden.
8. De Britsche mijnondernemingen zullen ten volle beschermd worden.

≐Gebied der Noord-Chineesche provinc.

De Nationale Executieve Raad der Nanking-regeering heeft besloten tot scherpe maatregelen tegen de Noord-Chineesche zelfstandigheidsbeweging. De militaire raad van Peking is ontbonden en de minister van Oorlog, Ho Yin Tsjin, is benoemd tot hoogste bestuurs-commissaris van Peking.

De garnizoenscommandant van Peking en Tientsien, generaal Soeng Tsjé Yoean is benoemd tot „pacificatie-commissaris" en belast met de onderdrukking der zelfstandigheidsbeweging, waartoe hij alle middelen mag aanwenden.

(Asahi Sjimboen - Ned. Tel. Ag. Reuter) **(2059 E.)**

B. FRANKRIJK. — De radiorede van Laval. - Binnen- en buitenlandsche politieke toestand. - Duitschland-Italië-Engeland. —

In een door alle Fransche zenders uitgezonden radiorede, die ongeveer 20 minuten duurde, heeft minister-president Laval op 26 Nov. '35 den binnen- en buitenlandsch politieken toestand besproken. Bij deze gelegenheid sprak hij den hoop uit, dat tusschen Duitschland en Frankrijk goede nabuurschappelijke betrekkingen bij wederzijdsche achting tot stand zouden komen. Het eerste deel van zijn rede was gewijd aan het afleggen van rekenschap over de werkzaamheid van zijn kabinet binnen het kader van den opdracht van 7 Juni 1935, die ten doel stelde den franc te verdedigen en de speculatie te onderdrukken.

Met 324 tegen 160 stemmen, aldus zette Laval uiteen, heeft de Kamer het kabinet-Laval de machtigingswet gegeven.

Vervolgens beschreef Laval de effecten van zijn talrijke decreten. Hij keerde zich tegen het verwijt, sommige klassen harder te hebben aangepakt dan andere. Het principe van de gelijkheid der offers van alle Franschen is bij de decreten toegepast. In het belang van de economisch zwakken heeft men huurverlagingen, verlagingen van hypotheekrente en van de prijzen voor gas, steenkool en electriciteit tot stand gebracht, welke weergaloos stoutmoedig genoemd kunnen worden. Het Engelsche volk heeft in zijn regeering ten behoeve van de bestrijding van de economische moeilijkheden vier jaar lang vertrouwen gesteld. De Fransche regeering gunt men slechts vier maanden en dan komen onverbiddelijke censoren reeds in beweging om den staf te breken over de regeering. Deze censoren zijn zich er derhalve bewust van, wat daarmede wordt aangericht.

Reeds de mogelijkheid, dat de a.s. parlementaire besprekingen moeilijkheden zouden kunnen brengen, hebben een vernielende uitwerking gehad. Wederom vertoont zich hetzelfde verschijnsel, dat de vorming van de regeering-Laval gerechtvaardigd heeft, n.l. afvloeien van goud. Een land kan niet eeuwig van leeningen leven. Het moet verstandig en daadkrachtig zijn uitgaven aanpassen aan zijn inkomsten.

Een nieuwe devaluatie van den franc moet afgewezen worden. De regeering zal ook niet toelaten, dat door verzwakking van het regeeringsgezag via een sluipende crisis hetzelfde resultaat bereikt wordt. Het instandhouden van de bezuinigingsmaatregelen verhoedt de devaluatie. Wanneer het parlement een andere opvatting heeft, moet het dat duidelijk zeggen. Het is ontoelaatbaar, dat zij, die in woord en geschrift de devaluatie afwijzen, deze door hun wijze van stemmen onvermijdelijk maken.

Wat de binnenlandsche politiek betreft legde Laval er den nadruk op, dat zij, die verantwoordelijk zijn voor de orde en de veiligheid, ook het waarborgen van de republikeinsche instellingen op zich nemen. Geen partij heeft het recht haar gezag te stellen in de plaats van het gezag van den Staat. Spr. riep alle Franschen op en verzocht hun de wereld niet het schouwspel van verscheurdheid te bieden. Het feit, dat op 11 November twee optochten naar het Graf van den Onbekenden Soldaat getrokken zijn, vormt een teeken van een diepingrijpend conflict. Slechts in de nationale verzoening ligt het heil.

Als minister van Buitenlandsche Zaken heeft spr. slechts één doel: voor het Fransche vaderland den vrede te behouden. Zijn taak zal gemakkelijker te vervullen zijn, wanneer Frankrijk sterk blijft, wanneer zijn financiën gezond en zijn stemming goed zijn. De internationale toestand waarschuwt tot voorzichtigheid. Naast de vriendschappelijke samenwerking met Groot-Brittannië heeft Frankrijk de vriendschap met Italië moeten behoeden, welke hij zelf op 7 Januari '35 in Rome bezegeld heeft. Zoo heeft Frankrijk alle militaire sancties afgewezen evenals alle maatregelen tegen Italië, die kunnen leiden tot een blokkade ter zee.

De sluiting van het Suez-Kanaal is nooit onder oogen gezien. Spr. heeft het gevoel op deze wijze de belangen van Frankrijk en van den vrede te hebben gediend.

Voortgaande uitte Laval zich optimistisch ten opzichte van de mogelijkheid het Italiaansch-Abessynische geschil bij te leggen. Spr. zeide te hopen, dat men op het gegeven oogenblik niet tevergeefs een beroep zou doen op den verzoeningsgezinden geest van Mussolini. Men zal natuurlijk een rechtvaardige en eervolle oplossing moeten vinden, welke de principes van het Volkenbondshandvest in overeenstemming brengt met de belangen van Italië. Deze opvatting wordt zeker gedeeld door al diegenen, welke in de wereld de verantwoordelijkheid dragen. Spreker weet, dat de leider der Italiaansche regeering den wil heeft, zijn land te doen deelnemen aan de organisatie van den vrede in Europa. Frankrijk zal dan het werk kunnen hervatten, dat, in Stresa begonnen, zoo vol hoop geweest is.

Frankrijk is trouw gebleven aan het principe van de collectieve veiligheid. Het heeft dat bij al zijn diplomatieke ondernemingen bewezen. Zoo is met name het Fransch-Russische pact tegen geen enkel land gericht. Deze verzekering heeft de Fransche ambassadeur te Berlijn kortelings den Duitschen rijkskanselier gegeven. Frankrijk doet afstand van geen enkele zijner vriendschappen. Het eerbiedigt al zijn verplichtingen. Bij het streven naar het vestigen van den Europeeschen vrede wil het de medewerking van allen en het wenscht oprecht, goede nabuurschappelijke betrekkingen bij wederzijdsche achting met Duitschland tot stand te brengen en te bevorderen. Het sterke, waakzame, vredelievende Frankrijk heeft niets te vreezen.

Tenslotte verklaarde Laval, dat hij, toen hij de regeering op zich genomen had, wist, een zware verantwoordelijkheid op zich te laden. Spreker is bereid deze verantwoordelijkheid verder te blijven dragen, maar de regeering moet haar gezag behouden. Frankrijk zal zichzelf niet opgeven. Het heeft erger moeilijkheden gekend. (Le Temps - Le Journal)

(Vor. ber. Laval 1998 A.; Buitenl. Politiek 1594 F.)

29 NOVEMBER 1935

C. NEDERLAND. — Kabinet Colijn. - Minister Colijn blijft hoofd van Koloniën en Defensie. —

Naar de Standaard verneemt, is te verwachten, dat dr. H. Colijn voorshands zoowel het departement van Koloniën als dat van Defensie zal blijven beheeren. Het voornaamste motief hiervoor zou liggen in de noodzakelijkheid om het Marine-vraagstuk, zoowel wat het materiaal als wat de personeelsbezetting betreft, tot een goede oplossing te brengen.

Gezien het nauwe verband inzake het maritieme vraagstuk tusschen Nederland en Indië wordt in bevoegde kringen aangenomen, dat enkel een minister die hoofd van beide departementen is, in staat zal zijn het vraagstuk tot een bevredigend einde te brengen.
Naar het blad nog verneemt, moet het niet onwaarschijnlijk worden geacht, dat dr. Colijn, indien deze dubbele taak hem te zwaar zou worden, als minister van defensie zal optreden en een nieuwe functionaris voor koloniën zal worden benoemd. (Standaard)
(Vor. ber. Kabinet 1927 E.; Dr. H. Colijn 2053 D.)

A. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Nozema goedgekeurd. —**
De Eerste Kamer heeft op 26 Nov. '35 het wetsontwerp inzake deelneming in het kapitaal der N.V. Ned. Omroep Zender Maatschappij „Nozema" zonder hoofdelijke stemming aangenomen. (De Tijd)
(Vor. ber. 1849 C.; Eerste Kamer 2019 C.)

B. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Arbeidstijden voor Chauffeurs. —**
Ingediend is een wetsontwerp tot regeling van de arbeidstijden van chauffeurs, welke maximaal op 10 uur per dag worden gebracht. (Het Vaderland)
(Vor. ber. Arbeidstijd 212 F.; Tw. Kamer 2060 B.)

C. **INTERNATIONAAL ARBEIDSBUREAU TE GENEVE. —**
Tot opvolger van De Michelis aan het hoofd van den Raad van Beheer is op 26 Oct. '35 de Canadeesche regeeringsvertegenwoordiger dr. Riddell gekozen. (Journal de Genève) **(V. b. Int. Arbeidsbur. 1763 C.)**

D. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Bezuinigingsontwerp goedgekeurd. —**
De Eerste Kamer heeft op 28 Nov. '35 het bezuinigingsontwerp met 25 tegen 10 stemmen aanvaard. Tevoren was door drie ministers, de heeren Oud, Van Schaik en De Wilde het regeeringsstandpunt tegenover de in het debat aangevoerde argumenten uiteengezet. (De Tijd)
(V. b. Bezuinigingen 2001 D.; Eerste Kamer 2065 A.)

E. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Motie-van Houten inzake pensioen verworpen. —**
De Tweede Kamer heeft de motie-van Houten om personen boven 65 jaar met minder dan *f* 1200 inkomen, een pensioen van *f* 3 per week toe te kennen en aan echtparen *f* 5, verworpen met 45 tegen 18 stemmen. (De Maasbode) **(V. b. Tw. Kamer 2065 B.)**

30 NOVEMBER 1935

F. **HONGARIJE. — De anti-semitische actie der studenten. —**
De studenten der technische hoogeschool hebben van de Joodsche studenten geëischt, dat zij de colleges een week lang niet zullen bezoeken. De Joodsche studenten zijn uit de collegezalen geleid, zonder dat zich incidenten voordeden. De studenten hebben verklaard, dat zij hiermede de instelling van een „Jodenlooze week" hebben bereikt. (Pesti Hirlap)
(Vor. ber. Anti-Semitisme 2063 G.)

G. **BRAZILIE. — Opstand onderdrukt. —**
Nadat ook te Rio de Janeiro onlusten waren uitgebroken, heeft, naar officieel wordt gemeld, de regeering den opstand krachtig onderdrukt. (Agence Belga) **(Vor. ber. Opstand 2060 F.)**

H. **FRANKRIJK. — Kabinet-Laval. - Vertrouwenskwestie. - Financieele politiek. —**
Met 345 tegen 225 stemmen en een dertigtal onthoudingen heeft de Kamer Laval's eisch, waaraan hij de vertrouwenskwestie had verbonden, ingewilligd, dat onverwijld de interpellaties nopens de financieele politiek der regeering in behandeling zouden worden genomen en alle andere interpellaties — speciaal de politieke over de liga's — tot de volgende dagen zouden worden uitgesteld.
Na een tweeden dag van belangwekkende debatten en een krachtige verdediging tegen de devaluisten, heeft de regeering-Laval op 29 Nov. '35 met betrekking tot haar financieele politiek gezegevierd.
Met 324 stemmen tegen 247 en een 30-tal onthoudingen heeft de Kamer een motie van vertrouwen der radicale linkerzijde aangenomen. (Le Temps)
(Vor. ber. Laval 2064 B.; Kabinet-Laval 1833 C.)

I. **NEDERLAND. — Het Werkfonds versterkt met circa 25 millioen gulden. —**
Minister Jhr. ir. O. C. A. van Lidth de Jeude kondigt in zijn Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer over de Begrooting 1936 van het departement van Waterstaat o.m. aan:
Een wetsontwerp tot versterking der middelen van het Werkfonds met 20 tot 25 millioen gulden;
Publicatie van een uittreksel van het rapport-Verschuur over de mijnindustrie;
Voorloopige voortzetting van den geologischen dienst in den vorm van een stichting.
Een andere regeling tusschen de Nederlandsche Spoorwegen en de N.V. Spoorhout. (Vaderland)
(Vor. ber. Werkfonds 1838 G.)

K. **AMSTERDAM. — Bouw van een nieuw raadhuis.**
B. en W. hebben thans den gemeenteraad voorgesteld met den Staat der Nederlanden een overeenkomst aan te gaan, waarbij de gemeente aan het rijk kosteloos den eigendom afstaat van het paleis op den Dam. Het rijk zal dan aan de gemeente Amsterdam voor den bouw van een nieuw raadhuis een bedrag van *f* 10.000.000 uitkeeren, in vijf jaarlijksche termijnen van twee millioen gulden, te beginnen met 1936. Het nieuwe raadhuis zal gebouwd worden op het terrein van het voormalige Paleis voor Volksvlijt. (De Standaard) **(Vor. ber. Koninkl. Paleis 1594 C.)**

L. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Amerikaansch: Sinclair Lewis — „It can't happen here". (Doubleday Doran, New York 1935)
Duitsch: Otto Flake — „Anselm und Verena". (S. Fischer Verlag, Berlin)
Guenther Schwab — „Mensch ohne Volk". (F. G. Speidel, Wien 1935)
Engelsch: René Fülör-Miller — „Leaders, Dreamers and Rebels". (Harrap)
G. J. Yorke — „China Changes". (Cape)
Fransch: Maurice Bedel — „Mémoire sans malice sur les dames d'aujourd'hui". (N. R. F., Paris)
Maurice Maeterlinck — „La Princesse Isabelle". (Fasquelle)
Nederlandsch: Albert Helman — „De dolle dictator". (Nijgh & van Ditmar N.V., Rotterdam)
Willem de Mérode — „Geestelijke Liederen". (Uitg. Mij. „Holland", Amsterdam 1935)
Russisch: M. Iljm — „Gory ie Ljoedie" (Bergen en Menschen). Wordingsgeschiedenis van Rusland, tekst met teekeningen. (Moskou, 1935)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 2060 A.)**

M. **MEMELGEBIED. — Het Directorium gevormd. - Baldszus president. —**
De gouverneur van het Memelgebied heeft op 28 Nov. '35 den president van den Landdag van Memel, August Baldszus, benoemd tot president van het Directorium.
Baldszus heeft vervolgens het directorium samengesteld, dat bestaat uit een vice-president van den Landdag, Willy Betke, Szigaud en Ernst Surau. (Diena) **(Vorig bericht blz. 2033 F.)**

N. **DANZIG. — Amnestie. —**
De Volksdag is op 27 Nov. '35 voor het eerst sedert drie maanden bijeengekomen. Op de agenda stond een wetsontwerp tot afkondiging van amnestie, dat werd aangenomen met de stemmen van N.S.D.A.P., K.P.D. en Poolsche afgevaardigden vóór. (Baltische Presse)

A. Inventarisatie. —

In de periodes 14 Mei—1 Juni 1934 en 20 Mei—1 Juni 1935 heeft het College van Regeeringscommissarissen een nauwkeurige „Inventarisatie van Land- en Tuinbouw" doen houden.
Wij ontleenen aan dit verslag het volgende:

VARKENS.

De uitkomsten der beide varkens-inventarisaties zijn de volgende:

	1934	1935
Biggen beneden 6 w.	330.733	318.697
Varkens van 6 w. tot 60 kg.	854.605	658.140
Varkens van 60 tot 100 kg.	390.931	199.240
Varkens boven 100 kg.	344.364	190.328
Fokzeugen	154.477	151.998
Dekrijpe beeren	6.642	5.348
Totaal.....	2.081.752	1.523.751

PAARDEN.

Ook paarden, schapen, hoenders en eenden zijn geïnventariseerd.

	1934	1935
Veulens	15.834	21.002
Andere paarden ben. 3 jaar	32.816	35.599
Paarden 3 jaar en ouder	220.648	231.369
Totaal.....	269.298	287.970

SCHAPEN.

	1934	1935
Lammeren	330.285	362.744
Fokooien	237.014	244.593
Fokrammen	5 778	6.144
Andere schapen	68.817	66.693
Totaal.....	641.894	680.174

HOENDERS.

	1934	1935
Kuikens	17.422.211	13.018.528
Oudere hoenders	17.117.592	15.463.952
Totaal.....	34.539.803	28 482.480

EENDEN.

	1934	1935
Kuikens	376.686	309.450
Oudere eenden	577.767	551.784
Totaal.....	954.453	861.234

RUNDVEESTAPEL.

De inventarisatie van den rundveestapel gaf achtereenvolgens de volgende uitkomsten:

	1934	1935
Vrouwelijk jongvee jonger dan een jaar	459.197	399.151
Mannelijk jongvee jonger dan een jaar	75.920	64.628
Drachtig en gust jongvee 1 jaar en ouder	673.275	532 857
Melk- en kalfkoeien	1.433.955	1.434.694
1 maal gekalfd	324.632	298 882
2 maal gekalfd	286.176	287.349
3 maal gakalfd	263.778	278.661
ouder dan derdekalfs	559.369	569.802
stieren 1 jaar en ouder	49.289	37.668
mestkalveren	45.865	42.258
mestvee	92.183	128.221

INDEELING DER GRONDEN IN H.A.

	1934	1935
Akkerbouwgewassen	867.752	897.313
Blijvend grasland	1.365.463	1.334.767
Bloembollen	7.787	6.827
Groenten en fruit	48.232	44.733
Bloemkweekerijen	2.120	2.003
Boomkweekerijen	3.401	2.900
Gecultiveerde gronden	5.456	4.316
Gecultiveerd riet	5.792	4.133
Kwelders en schorren	10.583	9.231
Erf, tuin voor eigen gebruik, woeste grond, bosch, wegen, enz.	225.050	206.673

SCHEUREN VAN GRASLAND.

Van belang is verder het scheuren van grasland en de ontginning:

	Scheuring van grasland		Ontgonnen grond, bezet met 1e gewas	
	1934	1935	1934	1935
Groningen	632	2.119	475	281
Friesland	262	1.279	360	188
Drente	1.204	3.605	1.322	1.704
Overijssel	2.775	5.597	1.273	909
Gelderland	2.564	5.915	516	477
Utrecht	356	1.148	75	96
N.-Holland	506	1.297	45	30
Z.-Holland	434	1.985	38	69
Zeeland	201	1.040	6	5
N.-Brabant	8 604	13.570	1.235	1.095
Limburg	1.583	2.794	245	341
Nederland	19.121	40.349	5.590	5.195

LANDBOUW EN VEETEELT

FRUITTEELT.

Interessant zijn verder de uitkomsten der inventarisatie van de fruitteelt in den vollen grond:

	1934 ha	1935 ha
Klein fruit als afzonderlijke teelt (niet in den boomgaard)	1.413	1.316
Pit- en steenvruchten	47.406	46.796
Waarvan:		
Met onderteelt akkerbouw	2.353	2.390
„ „ gras	36.958	34.765
„ „ groenten	1.435	1.685
„ „ fruit	3.762	2.721
„ „ andere gewassen	430	413
Zonder onderteelt	2.468	4.822

AKKERBOUW-GEWASSEN.

Tenslotte de inventarisatie der akkerbouw-gewassen:

	1934 ha	1935 ha
Witte wintertarwe	110.563	111.927
Roode wintertarwe	16.213	16.030
Witte zomertarwe	5.379	4.375
Roode zomertarwe	21.077	21.324
Winterrogge	180.222	219.587
Zomerrogge	5.132	6.183
Wintergerst	7.979	14.074
Zomergerst	26.480	28.442
Witte en gele haver	88.591	91.699
Zwarte haver	24.720	19.732
Graangewassen	486.356	533.373

PEULVRUCHTEN.

	1934 ha	1935 ha
Veldboonen	6.474	6.797
Groene erwten	29.240	30.683
Schokkers	4.738	4.897
Vale, grauwe en andere erwten	2.590	2.736
Bruine boonen	5.117	6.486
Witte boonen	1.308	1.451
Peulvruchten	49.467	53.050

ZADEN.

	1934 ha	1935 ha
Koolzaad	2.557	1.515
Bruin mosterd	306	393
Geel mosterd	682	905
Karwij	8.025	5.973
Blauwmaan	1.069	136
Blauwbloeivlas	1.339	968
Witbloeivlas	4.820	8.532
Kanarie	14	41
Suikerbietenzaad	1.344	1.509
Andere zaden	4.551	4.624
Andere handelsgewassen	692	500
Handelsgewassen	25.399	25.096

KNOL-, BOL- EN WORTELGEWASSEN.

	1934 ha	1935 ha
Klei-aardappelen	47.381	48.168
Zand- en veenaardappelen	46.492	39.553
Fabrieksaardappelen	29.941	30.735
Suikerbieten	40.964	40.652
Mangelwortels en voederbieten	45.708	45.536
Koolrapen en knollen	6.062	4.017
Wortelen (paardepeen enz.)	1.325	602
Cichorei	483	257
Uien	4.562	4.562
Andere knol-, bol- en wortelgewassen	527	17
Knol-, bol- en wortelgewassen	223.445	214.099

GROENVOEDER-GEWASSEN.

Tenslotte de uitkomsten van de inventarisatie van groenvoedergewassen:

	1934 ha	1935 ha
Roode klaver	18.465	15.619
Witte klaver	3.479	2.928
Lucerne	2.599	3.853
Kunstweiden of tijdelijk grasland	46.666	35.273
Andere groenvoedergewassen	4.829	7.898
Groenvoedergewassen	76.038	65.571
Braakland	6.798	6.124

(Directie v. d. Landbouw)

(Vor. ber. Landb. en Veeteelt 2003 B.; Overz. 1445 A.; Rundvee 1445 A.; Varkens 1445 A.; Paarden 1445 A.; Schapen 1445 A.; Pluimvee 1935 A.; Fruit 952 A.; Akkerbouw-gewassen 1383 A.; Peulvruchten 1383 A.; Zaden 1383 A.; Knol-, Bol- en Wortelgew. 1383 A.; Groenvoeder-gewassen 1383 A.)

A. **ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — 25—26 November. — Ogaden** (F 7, 8). — **Sancties.** — In Ogaden (F 7, 8) regent het nog.

Roemenië en Sovjet-Rusland hebben verklaard, aan een eventueel embargo op petroleum te zullen deelnemen.

Petroleum-sancties. —
De vergadering van de Commissie van Achttien op 29 Nov. '35 zou uitgesteld zijn, omdat de Italiaansche regeering te kennen gegeven heeft een uitvoerverbod van petroleum als een casus belli te zullen beschouwen.

Het Italiaansche legerbericht maakt gewag van een Italiaansche overwinning ten Noorden van Dolo (H 6), op het Zuidelijk front in Joebaland.

27 November. — Verklaring van maarschalk de Bono.
Maarschalk de Bono heeft te Asmara (B 4) verklaard, dat de Abessynische tactiek, om ieder open gevecht te ontloopen, de Italiaansche plannen in de war heeft gestuurd.

Actie in het Zuiden en het Noorden. —
De Abessynische actie in het Zuiden duurt voort. Volgens berichten uit Addis Abeba trekken de Italianen zich snel terug tot bij Gerlogoebi (F 7) en Wal Wal (F 8).

In het Noorden worden de Italianen nog steeds in beslag genomen door hun zuiveringsactie.

Uit officieele Abessynische bron wordt gemeld, dat het Italiaansche garnizoen Makallé (C 5) heeft verlaten en op Adigrat (B 5) is teruggetrokken.

Volgens de Daily Telegraph zou maarschalk Badoglio opdracht hebben langs de grens van den Soedan op te rukken naar het Tanameer (C D 3, 4).
Pertinax schrijft, dat de Italiaansche gezant te Londen de Engelsche regeering hiervan op de hoogte zou hebben gesteld.

ABESSYNIË
—
ITALIË

Gorrahei (F 7) **en Gerlogoebi** (F 7).
Volgens Abessynische berichten van het Zuidelijk front zijn Gorrahei en Gerlogoebi door de Italianen verlaten.

Amerika en Grondstoffen. —
De Amerikaansche regeering heeft besloten den uitvoer van alle grondstoffen binnen den omvang van normale tijden te houden. Zij zal deze politiek voortzetten, onafhankelijk van de besprekingen te Genève.

28 November. — Landbouwverloven ingetrokken. —
De 100.000 man onder de wapenen geroepenen, die in Italië drie maanden landbouwverlof zouden krijgen, zullen thans weer onder de wapenen moeten blijven om het land te verdedigen.

Sanctie-landen. —
In de gehouden zitting van de ondercommissie van de Commissie van Achttien, die een onderzoek moet instellen naar de toepassing van de sanctie-maatregelen, bleek, dat 52 Volkenbondsstaten deelnemen aan het wapenembargo, 44 staten aan de financieele sancties, 38 aan het invoerverbod van Italiaansche waren en 39 aan het uitvoerverbod van bepaalde grondstoffen.
De herovering van Makallé (C 5) wordt ook te Addis Abeba niet bevestigd. Men zegt daar, dat de stad „nog" niet bezet is. Wel schijnen de Italianen zich uit hun stellingen Zuidelijk van die stad te hebben teruggetrokken.

29 November. — Nederland's antwoord aan Italië inzake sancties. —
De Nederlandsche regeering heeft geantwoord op de nota der Italiaansche regeering waarin deze geprotesteerd heeft tegen het toepassen van de sancties op grond van de te Genève genomen besluiten.
In deze nota, welke aan den Italiaanschen gezant te Den Haag is overhandigd, betoogt de Nederlandsche regeering allereerst, dat zij niet lichtvaardig het besluit heeft genomen om over te gaan tot de toepassing van de in art. 16 van het Volkenbondsverdrag voorziene sancties tegenover een land, waarmede zij steeds de hartelijkste betrekkingen heeft onderhouden en welks geschiedenis en cultuur bij het Nederlandsche volk een diepe bewondering opwekken.
Intusschen zou deze levendige sympathie voor het Italiaansche volk naar de Nederlandsche opvatting niet kunnen rechtvaardigen, dat men zou afwijken van den weg, die aan Nederland is voorgeschreven door de trouw, aan de verdragen verschuldigd.

Kunst uit sanctie-landen. —
Italië doet tooneelspelen, opera's, muziek en artisten uit de landen, die aan de sancties deelnemen, in den ban, doch maakt eenige uitzondering ten aanzien van Frankrijk.

Egypte en de sancties. —
De Egyptische regeering heeft zich blijkens een decreet ten volle bij het verbod van invoer van goederen uit Italië aangesloten, evenals bij het uitvoerverbod van diverse artikelen.

Frankrijk en Engeland. - Gemeenschappelijk optreden verzekerd. —
Volgens de Parijsche bladen zou Laval op Engelsch verzoek den Italiaanschen gezant nog eens medegedeeld hebben, dat een aanval op de Engelsche vloot zou leiden tot een gemeenschappelijk optreden van Engeland, Frankrijk en de andere Volkenbondslanden.

30 November. — Petroleum. —
Te Londen bevestigt men, dat Laval in het onderhoud met den Italiaanschen gezant heeft verklaard, dat Frankrijk met betrekking tot het embargo op petroleum, geheel aan de zijde van Engeland staat.

1 December. — Ministerraad te Rome. —
In den ministerraad, die te Rome gehouden is, is besloten, de opperste commissie voor de nationale verdediging uit te breiden.
(Lavoro Fascista - Stampa - Times - A. N. P. - Nieuwe Rotterd. Courant) **(Vor. ber. 2060 G.)**

B. **EX-KEIZER LIDZJ JASSOE OVERLEDEN. —**
Officieel wordt gemeld, dat de ex-keizer Lidzj Jassoe te Garamoelata, in de provincie Harrar, waar hij ongeveer 20 jaren in ballingschap heeft geleefd, is overleden ten gevolge van algeheele verlamming.
Omtrent den overleden Lidzj Jassoe wordt nog nader gemeld, dat hij leefde in een fort bij Harrar, vastgeketend aan den pols van een priester, die zijn bewaker was. (Agenzia Stefani) **(Vor. ber. 376 L.)**

C. **GEESTELIJK LEVEN. — Het feest der Ursulinen.**
Op 25 Nov. '35 werd te Nijmegen in het gymnasium „Mater Dei" van de E.E.Z.Z. Ursulinen op plechtige wijze herdacht het 400-jarig bestaan van de Orde der Ursulinen.
Door den Zeereerw. Heer Pastoor C. W. v. d. Heyden van de St. Stephanuskerk werd, met assistentie der E.E.P.P. Carmelieten Dr. Nolte en Dr. Meyer een plechtige H. Mis opgedragen, waaronder het zangkoor der meisjes-studenten de Gregoriaansche gezangen uitvoerde. Op de receptie in den voormiddag kwamen meerdere autoriteiten, waaronder de rector magnificus der R.K. Universiteit, Prof. dr. F. van Welie, de Eerw. Zusters gelukwenschen. Bijna alle kloosterorden — en die zijn er vele in Nijmegen — zonden hun afgevaardigden naar de receptie, terwijl ook de ouders der leerlingen van groote sympathie getuigden.
De woordvoerder der ouders was de heer H. W. Peters, die den dank vertolkte aan de Zusters voor haar groote geestelijke en wetenschappelijke zorg bij de vorming der meisjes-gymnasiasten.
Als feestgave bood hij een geldsom aan voor de oprichting van een H. Hart-monument op de speelplaats der school.
De Wethouder van Onderwijs, de heer Arn. Krootjes, vertolkte den dank van het gemeentebestuur.
In den laten namiddag kwam Z. H. Exc. Mgr. Arn. F. Diepen persoonlijk naar Nijmegen om de Eerw. Zusters geluk te wenschen. Mgr. werd door de communiteit plechtig ontvangen en celebreerde een Pontificaal Lof met assistentie van den Hoogeerw. Heer Deken J. L. van Mulukom en den Zeereerw. Heer Pastoor C. v. d. Heyden. (Dagblad v. Noord-Brabant)

A. **DUITSCHLAND. — De organisatie van Nationaal Duitsche Joden ontbonden. —**
De organisatie van Nationaal Duitsche Joden is overeenkomstig par. 1 van de verordening tot bescherming van Volk en Staat van 28 Febr. 1933 met directen ingang verboden wegens de staatsvijandige gezindheid harer leden. Haar bezittingen zijn in beslag genomen.
Bovendien werd de leider van de organisatie, de advocaat Dr. Max Naumann uit Berlijn, in Schutzhaft genomen, omdat hij „door bewust onjuiste opgaven de maatregelen der Rijksregeering ten aanzien van het Winterhulpwerk in hooge mate in gevaar had gebracht." (A. N. P.)

B. **AAF BOUBER. — Zilveren jubileum. —**
Men kan Aaf Bouber een der zuiverste en gevoeligste actrices van ons tooneel noemen en het behoeft dus niet te verwonderen, dat zij bij haar zilveren jubileum door een stampvolle zaal warm en langdurig is toegejuicht, toen zij ten tooneele verscheen als de goedhartige tante Da, die zich het lot van het kind der buurvrouw met zooveel moederlijke liefde aantrekt.

Aaf Bouber.

Het gave, overtuigende en levensware spel is allereerst het spel van Aaf Bouber, de jubilaresse, die met „'t Kind van de buurvrouw" (van Johan Eisenstein) haar zilveren feest heeft gevierd en op 27 Nov. '35 in den Stadsschouwburg te Amsterdam werd gehuldigd. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Tooneel 2021 D.)

3 DECEMBER 1935

C. **NEDERLAND. — S.D.A.P. - Mr. J. E. W. Duys treedt uit S. D. Kamerfractie. —**
Mr. J. E. W. Duys heeft medegedeeld uit de S. D. Tweede-Kamerfractie te treden; hij blijft echter lid van de Volksvertegenwoordiging. In een uitvoerigen brief licht de heer Duys zijn standpunt toe.
(Het Volk) **(Vor. ber. Mr. Duys 1291 A.)**

D. **GRIEKENLAND. — Amnestie. - Kabinet-Demerdzis. —**
Het conflict tusschen den Koning en de radicale monarchisten over de amnestie-kwestie is bijgelegd, ten nadeele van Kondylis. De volledige amnestie voor de republikeinen, welke door den Koning wordt geëischt en welke ook Venizelos zou omvatten, zal worden afgekondigd.
Op 30 Nov. '35 is de rechtsgeleerde Demerdzis gereed gekomen met de vorming van een nieuwe regeering. Zij is als volgt samengesteld:
Demerdzis: Premier, Buitenl. Zaken en Oorlog.
Triantaphyllakos: Binnenlandsche Zaken en Marine.
Paparhigopoelos: Luchtvaart.
Mantzavinos: Financiën.
Kanellopoelos: Economische Zaken.
Benakis: Landbouw.
Dekazos: Sociale Zaken.
Logthotis: Justitie.
Balanos: Onderwijs.
De nieuwe regeering is reeds door den Koning beëedigd. (Kathimerini) **(Vor. ber. Kabinet 2060 C.)**

E. **SPANJE. — Largo Caballero vrijgesproken. —**
De socialistische leider Largo Caballero e.a. zijn vrijgesproken. Zij hebben terecht gestaan onder beschuldiging de aanstichters te zijn van de October-revolutie van 1934.
Bij de behandeling van het proces hebben tal van getuigen verklaard, dat de politie hun de verklaringen met geweld heeft ontrukt. (El Sol) **(1523 H.)**

F. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Verbod van particuliere Weercorpsen. —**
Thans is ingediend het reeds eerder aangekondigde wetsontwerp, houdende voorzieningen omtrent weercorpsen.
Deze „Wet op de weercorpsen" bepaalt:
„Het is verboden weercorpsen tot stand te brengen, daarvan deel uit te maken of deze te steunen.
Weercorps is iedere organisatie van particulieren, welke gericht is op, of voorbereidt tot het in onderling verband verrichten van of deelnemen aan hetgeen tot de taak behoort van weermacht of politie.
Het verbod geldt niet voor organisaties, toegelaten bij of krachtens algemeene maatregel van bestuur.
Aan een toelating kunnen voorwaarden worden verbonden.
Opzettelijke overtreding van het verbod wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van ten hoogste duizend gulden.
Andere overtreding van het verbod wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste duizend gulden."
De wet treedt op een nader te bepalen tijdstip in werking. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. Tw. Kamer 2065 E.)

G. **JAPAN. — Engeland informeert te Tokio. —**
De Britsche zaakgelastigde te Tokio heeft een bezoek gebracht aan het ministerie van Buitenlandsche Zaken, ten einde zich zekerheid te verschaffen over de plannen van Japan in Noord-China.
(Dempo Tsoesin) **(Vorig bericht blz. 2064 A.)**

H. **OOSTENRIJK. — Den Doolaard uitgewezen. —**
De Nederlandsche schrijver en journalist Den Doolaard is op 28 Nov. '35 voorgoed uit Oostenrijk gezet. Hij is onder politiegeleide naar de grens gebracht. Hij was te Weenen correspondent van de „Arbeiderspers". Naar van die zijde wordt medegedeeld, staat zijn uitzetting in verband met een artikel over het Fascisme. (Het Volk)

I. **ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — Recapitulatie van 25 Nov.—1 December 1935. —**
Ogaden (F 7, 8) regen, 25 Nov., 2067 A.; Roemenië en Rusland, 25 Nov., 2067 A.; Petroleum sancties, 25 Nov., 2067 A.; Dolo (H 6), 26 Nov., 2067 A.; Asmare (B 4), 27 Nov., 2067 A.; Gerlogoebi (F 7), Wal Wal (F 8), Makallé (C 5), Adigrat (B 5), 27 Nov., 2067 A.; Tanameer (C D 3, 4), 27 Nov., 2067 A.; Gorrahei en Gerlogoebi (F 7), 27 Nov., 2067 A.; Amerika en grondstoffen, 27 Nov., 2067 A.; Landbouwverloven ingetrokken, 28 Nov., 2067 A.; Sanctie-landen, 28 Nov., 2067 A.; Nederland's antwoord aan Italië inzake sancties, 29 Nov., 2067 A.; Kunst uit sanctielanden, 29 Nov., 2067 A.; Egypte en de sancties, 29 Nov., 2067 A.; Frankrijk en Engeland, gemeenschappelijk optreden verzekerd, 29 Nov., 2067 A.; Petroleum, 30 Nov., 2067 A.; Ministerraad te Rome, 1 Dec., 2067 A. (Red. K. H. A.) **(Vor. ber. blz. 2067 A.)**

A. **ENGELAND. — Speaker van het Lagerhuis gekozen. —**
Captain Fitzroy is tot speaker van het Lagerhuis herkozen. Hij vervult deze functie reeds 7 jaar. (Daily Telegraph) **(Vor. ber. Lagerhuis 2062 G.)**

B. **CRIMINOLOGIE. — Prof. van Bemmelen over: De toerekeningsvatbaarheid uit het oogpunt der criminologie. —**
Prof. mr. J. M. van Bemmelen heeft voor het Criminologisch Instituut te Leiden een voordracht gehouden over: „De toerekeningsvatbaarheid uit het oogpunt der criminologie". Spr. wees er op, dat de rechterlijke macht en de juristen in het algemeen van de fictie uitgaan, dat wij voor onze daden verantwoordelijk zijn, maar dat er toch wel aanleiding bestaat om nog eens na te gaan, in hoever deze fictie gefundeerd is.
Prof. van Bemmelen kwam tot de volgende slotconclusies: de regelmaat, die in tal van menschelijke handelingen, als massa-verschijnsel genomen, valt te bespeuren, is op zichzelf niet een voldoende argument om de menschelijke aansprakelijkheid te ontkennen. Wel geeft deze regelmaat aanleiding om de oorzaken voor de misdaad steeds grondiger te onderzoeken en te trachten deze oorzaken weg te nemen. Onder de factoren, die misdaad verwekken, behooren ook de erfelijk verkregen en door het milieu verder ontwikkelde aanleg (intellect, temperament en karakter) al naar gelang het delict zwaarder is, zullen wij bij de beoordeeling met dezen aanleg en met de milieuinvloeden meer rekening houden. Of het echter juist is en billijk om iemand een daad toe te rekenen al naar gelang deze meer in overeenstemming met zijn karakter is, is een vraag, waarvan de beantwoording voorloopig zeker nog niet boven allen twijfel verheven is. Wel is het zeker, dat wij het doen. (Red. K. H. A.) **(Vor. ber. Criminalistiek 1861 E.)**

C. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Burgerlijk Pensioenfonds voor 1936. —**
De begrooting van het Burgerlijk Pensioenfonds voor 1936 is op 26 Nov. '35 goedgekeurd. (Telegraaf) **(Vor. ber. Begrooting 2055 K.; Tw. Kamer 2068 F.)**

D. **NEDERL. OOST-INDIE. — Pensioenen van gewezen Indische Ambtenaren. —**
In de Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer inzake de betreffende wetsontwerpen deelt de minister van Koloniën mede, dat onder de huidige omstandigheden geen sprake kan zijn van verzachting van de korting, als door eenige leden werd bepleit. Den minister zijn geen feiten bekend, die het oordeel van deze leden, dat de toestand der Indische financiën den laatsten tijd zoodanig zou zijn verbeterd, dat zulks mogelijk moet worden geacht, zouden kunnen steunen.
Op de wenschelijkheid van een algemeene herziening en normalisatie, voor zoover mogelijk, van de Indische pensioenen blijft de aandacht van den minister gevestigd. Met het oog op de ingewikkeldheid van het vraagstuk overweegt hij het denkbeeld om de bestudeering daarvan op te dragen aan een deskundige commissie. (Alg. Handelsblad) **(V. b. 2007 B.)**

E. **NEDERLAND. — Warenwet. —**
Verschenen is het verslag van de commissie van voorbereiding van de Tweede Kamer over het wetsontwerp tot vervanging van de warenwet.
De commissie gaf naar aanleiding van een vraag van den minister eenstemmig als haar meening te kennen, dat zij, geplaatst voor de keuze tusschen het vervallen van de norm „de eerlijkheid in den handel" of het behoud daarvan met een zekere verhooging van de aanvankelijk voorgestelde bijdragen van het bedrijfsleven, op dit tijdstip voor de laatstbedoelde regeling zou kiezen. De minister zegde daarop andere overweging toe, welke heeft geleid tot het aanbrengen van de door de commissie gewenschte wijziging. (N. Rott. Crt.) **(1993 A.)**

F. **DUITSCHLAND. — Evangelische Kerkbonden. - Verordening van rijksminister Kerrl. —**
De rijksminister voor kerkelijke aangelegenheden heeft een verordening uitgevaardigd, waarbij hij de uitoefening van kerkelijk autoritaire bevoegdheden door kerkelijke vereenigingen of groepen ontoelaatbaar verklaart, voor zoover deze berusten op de wet tot verzekering van de Duitsche Evangelische kerk. Tot zoodanige ontoelaatbare handelingen behooren in het bijzonder de bezetting van predikantplaatsen, het beroepen van geestelijke hulpkrachten, de verordening van afkondigingen van den kansel, het heffen van en het beheer over kerkelijke belastingen, het uitschrijven van collectes en geldinzamelingen, zoomede het bijeenroepen van synoden.
De vrijheid van het verkondigen van een godsdienstige overtuiging en het beleggen van religieuse samenkomsten in kerkelijke vereenigingen en groepen zullen hier niet onder vallen. (Berl. Tageblatt) **(Vor. ber. Evang. Kerkenbond 2005 C.)**

G. **NEDERLAND. — Militaire Pensioenraad opgeheven. —**
De Tweede Kamer heeft op 26 Nov. '35 zonder eenige discussie den militairen pensioenraad opgeheven. (Telegraaf) **(Vor. ber. Milit. pensioenwetg. 1855 C.; Tweede Kamer 2069 C.)**

H. **FILMKUNST. — Geluids-smalfilm industrie. —**
Onder directie van mr. J. van den Berch is te 's-Gravenhage opgericht de Omnicum Film Maatschappij, een onderneming, die zich ten doel stelt Nederlandsche geluids-smalfilms te produceeren. Behalve een wekelijksch journaal, zullen ook cultureele-, propaganda- en onderwijsfilms worden vervaardigd.
De onderneming heeft uitsluitend Nederlandsche arbeidskrachten — in totaal twintig — in haar dienst. Het materiaal voor opname en reproductie, waarmee wordt gewerkt, is, zooveel mogelijk, van Nederlandsch Fabrikaat. (Het Vaderland) **(Vor. ber. Geluids-Smalfilmapparaat 1981 C.)**

I. **OUD-GEZANT ROSEN OVERLEDEN. —**
De vroegere Duitsche minister van Buitenlandsche Zaken en diplomaat dr. Friedrich Rosen is op 28 Nov. 1935 op 79-jarigen leeftijd te Peiping (China) overleden. Tijdens de eerste jaren van den wereldoorlog was hij gezant in Den Haag.
Dr. Rosen was een begaafd oriëntalist die o.a. een Perzisch woordenboek en spraakkunst, vertalingen van Indische en Perzische gedichten en een boek „Perzië in woord en beeld" heeft geschreven.
Zijn gedenkschriften heeft hij te boek gesteld in een werk: „Aus einem diplomatischen Wanderleben". (Red. K. H. A.)

K. **DE MAGNETOFOON. —**
Er bestaan tegenwoordig tal van middelen om geluid, hetzij in den vorm van muziek of gesproken woord vast te leggen. Wij herinneren slechts aan de geweldige vorderingen, die de gramofoontechniek in de laatste jaren gemaakt heeft, waarmede verband houden de radio-reportages, die op een willekeurig tijdstip weergegeven kunnen worden.
De wasplaat is één van die middelen. Daarnaast bestaan de geluidsfilm, het nieuwe procédé-Philips Miller en de verschillende verbeteringen van de telegrafoon, een uitvinding van den Deen Poulsen.
In principe berust het stelsel van Poulsen hierop, dat een dunne staaldraad met een eenparige snelheid getrokken wordt langs een permanenten magneet, voorzien van een spoel, waardoor de spreekstroompjes vloeien. Het voorbijgetrokken staaldraad neemt de magnetische fluctuaties op en wanneer hij langs een ijzeren kern met spoel getrokken wordt, ontstaan in die spoel inductiestroompjes, die min of meer een getrouwe copie zijn van de eerstgenoemde spreekstroompjes.

Naar Die Umschau mededeelt, heeft de A.E.G. thans een inrichting ontworpen, die op het principe van Poulsen berust, doch waarbij de staaldraad vervangen is door een papieren lint, dat met staalpoeder is bedekt. Het papier is tot een spoel opgerold en kan gedurende 25 minuten opnemen. Het terugwikkelen en tevens demagnetiseeren geschiedt in een tempo, dat zesmaal zoo groot is als dat bij het opnemen. Zulk een spoel weegt één kilogram, is 6.5 m.m. dik en heeft een doorsnede van 30 c.m.
Deze magnetofoon kan natuurlijk voor verschillende doeleinden gebruikt worden, o.m. als dictafoon.
(Die Umschau - Nieuwe Rotterd. Crt.)

4 DECEMBER 1935

A. NEDERLAND. — Vakbeweging, omvang en vermogen op 1 Januari 1935. —
Het volgende staatje geeft een overzicht van de ledentallen der centralen:

	Topjaren 1920/21 Hoogste cijfer	Dieptejaren 1924/27 Laagste cijfer	Topjaren 1932/33 Hoogste cijfer	1 Jan. 1935
Nat. Arb. Secr.	50.150	13.350	23.100	12.950
Ned. Verb. van Vakver. . .	262.200	181.700	342.025	300.450
R.K. Werkl. Vb.	158.200	92.000	198.400	182.675
Chr. Nat. Vakv.	76.750	48.975	118.825	113.550
Ned. Vakcentr. .	52.100*	26.550*	49.525	46.250
Synd. Vakverb. .	—	—	2.825	2.000

1 Januari:	VERMOGEN:	LEDENTAL (× 1000):
1914	*f* 3,8 millioen	266
1920	*f* 6,2 „	683
1926	*f* 15,0 „	493
1932	*f* 29,9 „	780
1933	*f* 30,9 „	829
1934	*f* 32,5 „	796
1935	*f* 35,0 „	750

* Alg. Ned. Vakverb. + Verb. v. Hoofdarbeiders.
(Centraal Bureau v. d. Statistiek) **(V. b. 1625 G.)**

B. NEDERLAND. — Onderwijs. - Leerstoel Tropische Hygiëne te Amsterdam. - Dr. S. L. Brug. —
De Raad van Beheer der Koninklijke Vereeniging „Koloniaal Instituut", heeft den heer dr. S. L. Brug, conservator bij de afdeeling Tropische Hygiëne van dit Instituut, benoemd tot bijzonder hoogleeraar aan de Universiteit van Amsterdam voor de bezetting van den tweeden bijzonderen leerstoel in de Tropische Hygiëne, tot de oprichting waarvan de vereischte machtiging is verleend. (A. N. P.)
(Vor. ber. Onderwijs 2042 A.)

C. JAC. J. RUYGROK OVERLEDEN. —
In den ouderdom van 73 jaar is te Arnhem overleden de bekende musicus en koordirigent Jac. J. Ruygrok. In Haarlem geboren, ving hij aldaar zijn eerste muziekstudie aan bij den toenmaligen stadskapelmeester Muller, voor viool, en bij N. A. Andriessen, voor orgel.
Van zijn hand zijn verschillende composities, liederen, koorwerken, piano- en orgelwerken in druk verschenen. In het Arnhemsche muziekleven nam hij jarenlang een voorname plaats in, waarbij hij vooral wat koorzang betreft en als leider van wedstrijden een man van gezag was, zeker niet het minst op het gebied der kerkelijke muziek. Hij stond ook bekend als uitstekend kenner van Gregoriaansche zang.
De overledene was ridder in de orde van Oranje Nassau en drager van het eerekruis Pro Ecclesia et Pontifice. (Red. K. H. A.)

D. OOSTENRIJK. — Verhouding tot Italië. —
De Oostenrijksche Bondsdag heeft op 28 Nov. '35 de wijziging behandeld op het amendement van de Oostenrijksch-Italiaansche overeenkomst van 14 Mei 1934 en de daarop betrekking hebbende aanvullende overeenkomst van 4 Jan. 1935.
De minister van Buitenlandsche Zaken, Berger Waldenegg, zeide aangaande de betrekkingen van Oostenrijk tot Italië o.m.:
Onze hartelijke betrekkingen met de groote nabuurnatie Italië berusten, zooals bekend is, op een veilige en vaste basis. Wij kunnen constateeren, dat het tegenwoordige Italië een herhaaldelijk betoond belang heeft bij het bestaan van een onafhankelijk en zelfstandig Oostenrijk. (Reichspost)
(Vor. ber. Cult. Overeenkomst met Italië 1681 G.)

E. SURINAME. — Verboden vereenigingen. —
Naar „de Surinamer" meldt, is bij besluit d.d. 2 Nov. 1935 van den w.n. gouverneur van Suriname voor ambtenaren in overheidsdienst het lidmaatschap van de volgende vereenigingen verboden.
a) de Communistische Partij Holland, de Revolutionnair Socialistische Vrouwen Bond, de Communistische Jeugdbond, het Landelijk Verbond van Recruten en alle Communistische z.g. mantelorganisaties, b) het Nederlanda Unuiga Komitato, c) de Internationale van Proletarische Esperantisten (I.E.P.), d) de Communistische Partij Oppositie (C.P.O.), e) de Linksche Arbeiders Oppositie „Spartacus", f) de Kommunistische Arbeiders Partij (K.A.P.), g) de Internationale Kommunistische Liga (I.K.L.), h) de Concentratie van Raden-Kommunisten, i) de Revolutionnair Socialistische Partij, het Nationaal Arbeids Secretariaat (N.A.S.) en de daarbij aangesloten vakgroepen, de Revolutionnaire Jeugd Bond (R.J.B.), de N.A.S. Vrouwenbond, de Vereeniging voor Volksontwikkeling (V.V.O.), het Proletarisch Steunfonds, de groepen „Roode Hakkers" en het Comité van verweer tegen reactie, fascisme en dreigend oorlogsgevaar. j) de Onafhankelijke Socialistische Partij, de Sport-Athletiek Vereeniging „Wilskracht" (S.A.W.), het Socialistisch Jeugd Verbond (S.J.V.), het Anti Terreur Fonds, het Huisvestigingscomité en de Vereeniging voor Socialistische Ontwikkeling (V.V.S.O.), k) de Socialistische Arbeiders Jeugd (S.A.J.), l) het Landelijk Verbond van Sociaal-Anarchisten, de Alarmgroepen en het Landelijk Verbond van die groepen, de Vrije Socialistische Vereeniging, benevens alle andere anarchistische groepen en de Bond van Anarcho-Socialisten (B.A.S.), m) het Nederlandsch Syndicalistisch Vakverbond met de daarbij aangesloten vakgroepen, de Syndicalistische Arbeiders Jeugd Organisatie, de Syndicalistische Vrouwen Organisatie en het Fonds voor Internationale Solidariteit Nederland (F.I.S.), n) de Internationale Anti-militaristische Vereeniging (I.A.M.V.), het Internationaal Anti-militaristisch Bureau (I.A.M.B.) en het Comité van Actie Dienstweigerings-manifest „Mobiliseeren", o) de Internationale Socialistische Anti-Oorlogs Liga (I.S.A.O.L.), p) de Vrijdenkersvereeniging „de Dageraad", p) de Perhimpoenan Indonesia, r) de Nationaal Socialistische Beweging (N.S.B.), s) de Algemeene Nederlandsche Fascisten Bond (A.N.F.B.), t) de Nationaal-Socialistische Nederlandsche Arbeiders Partijen (groepen Schouten, Smit („de Binckhorst"), Kruyt, de Joode alias van Waterland en van Rappard), u) het Verbond van Nationalisten, v) het Verbond van Nationaal Solidaristen in Rijks-Nederland, w) Partai Indonesia of Partindo (P.I.), x) Pendidikan Nasionalis Indonesia (P.N.I.), ij) Persatoean Moeslimin Indonesia (Permi), z) Partij Sarekat Islam Indonesia (P.S.I.I.), aa) Persatoean Boeroeh Kreta Api Indonesia (P.B.K.I.) en bb) Sarekat Sekerdja Oemoen (S.S.O.),
Deze vereenigingen zijn verboden om de doeleinden, die zij nastreven, of de middelen, die zij aanwenden, waardoor de behoorlijke vervulling door den ambtenaar in Overheidsdienst van zijn plicht als ambtenaar in gevaar gebracht wordt of gebracht kan worden.
Voorts is bij dit besluit bepaald, dat de ambtenaar in Overheidsdient, die van revolutionnaire gezindheid is of die lid is van/of op eenigerlei wijze medewerking of steun verleent aan een der bovengenoemde vereenigingen of aan van haar uitgaande actie, uit den dienst zal kunnen worden ontslagen.
(De Surinamer)

F. SOVJET-RUSLAND. — Protestnota aan Japan inzake de scheepvaart op de grensrivier tusschen Siberië en Mandsjoekwo. —
De Sovjet-Russische ambassadeur, Joerenef, heeft aan den minister van Buitenlandsche Zaken, Hirota, een protestnota der Sovjet-Unie overhandigd, waarin geprotesteerd wordt tegen schending van de scheepvaartverdragen betreffende het verkeer op de Siberisch-Mandsjoerijsche grensrivier door Japansche schepen. Het protest is gebaseerd op een verdrag van 1858, krachtens hetwelk slechts het verkeer met Chineesche en Russische schepen op deze rivier, niet echter met schepen onder andere vlag is toegestaan. Hirota heeft toegezegd de geldigheid van het verdrag en de feiten te zullen onderzoeken. (Prawda)
(Vorig bericht blz. 1478 F.)

G. GRETA BRUIGOM OVERLEDEN. —
De Delftsche schilderes, Greta Bruigom, is op 26 Nov. 1935, 39 jaar oud, in Bronovo te 's-Gravenhage overleden.

Te Delft geboren, heeft zij aan de Academie te 's-Gravenhage voor de acte middelbaar onderwijs teekenen gestudeerd, doch ziekte belette haar, deze studie te voltooien. Zij werd leerlinge van C. J. Mension, met wien zij o.a. veel in de Rotterdamsche Diergaarde heeft gewerkt. In haar werk namen dan ook, vooral in den beginne, vogels, reptielen, aapjes, enz., met liefde en geduld uitgebeeld, een belangrijke plaats in. Later is zij zich meer op het stilleven gaan toeleggen, eenvoudige opstellingen, van fleschjes, potjes, kannen, enz., waarmede zij wel het hoogste van haar artistieke kunnen heeft gegeven. Zij schilderde ook bloemen, vruchten en stadsgezichten, vooral te Delft, zooals een kijkje uit haar raam over een stadsbeeld, met een duif kouwelijk en half in de veeren gedoken in het kozijn. (Red. K. H. A.)

A. **DUITSCHLAND. — Artikel van Dr. Frick over begrip Rijksburger. —**

De rijksminister van Binnenlandsche Zaken, dr. Frick, zet in de ,,Deutsche Juristen Zeitung" van 1 Dec. '35 uiteen, dat degene, die tot het Joodsche ras behooren, de levensmogelijkheid in Duitschland niet zal worden ontnomen. Het Duitsche lot zal in de toekomst evenwel slechts door het Duitsche volk kunnen worden bepaald. De wet op het Rijksburgerschap maakt verschil tusschen ,,staatsonderdanen" en ,,Rijksburgers". Thans is het behooren tot het Duitsche staatsverband niet meer doorslaggevend voor het bezit van staatsburgerrechten en voor staatsburgerplichten. Het begrip staatsonderdaan dient veeleer in de eerste plaats ter onderscheiding van den Duitscher van buitenlanders en staatloozen.

Rijksburgers. — Rijksburgers staan tegenover staatsonderdanen, die het volledige bezit hebben van politieke rechten en plichten. Principieel kan niemand Rijksburger worden, die niet van Duitsch of soortverwant bloed is (Duitschbloedig). Aangezien de ,,Duitschbloedigheid" een voorwaarde is voor het Rijksburgerrecht, kan geen Jood Rijksburger worden.
Datzelfde geldt evenwel ook voor hen, die tot andere rassen behooren, wier bloed niet soortverwant is met het Duitsche bloed, bijv. zigeuners en negers. Het Duitsche bloed geldt geen eigen ras. Het Duitsche volk bestaat veeleer uit lieden, die tot verschillende rassen behooren.
Het soortverwante bloed wordt in ieder opzicht op dezelfde wijze behandeld als het Duitsche. Daarom kunnen ook zij, die behooren tot de in Duitschland wonende minderheden, bijv. Polen en Duitschers, rijksburgers worden.
Het Rijksburgerrecht wordt verkregen door een Rijksburgerbrief. Het ligt in de bedoeling de groote massa van het Duitsche volk Rijksburgers te maken. Uitzonderingen zullen slechts vormen, die personen, die optreden tegen Rijk of volk of tot tuchthuisstraffen veroordeeld werden. De definitieve verleening van het Rijksburgerrecht zal nog geruimen tijd op zich laten wachten aangezien zij afhangt van de afwikkeling van een uitgebreide administratieve arbeid.

Personen van gemengd bloed. — Ook het begrip ,,Gemengd Joodsch bloed" is vastgesteld. Men is er hierbij van uitgegaan, dat personen, die drie Joodsche grootouders hebben, als Joden kunnen worden beschouwd, aangezien zij, naar de samenstelling van hun bloed, overwegend tot het Jodendom neigen. Aan den anderen kant moeten personen met een geringen Joodschen bloedinslag als Duitschers worden behandeld.
In het belang van een vergemakkelijking der bewijslevering is bepaald, dat men de grootouders zonder meer als Jood beschouwt, wanneer zij tot de Joodsche kerkgemeenschap hebben behoord. Een tegenbewijs zal daarbij niet kunnen worden geleverd.
De personen van gemengd Joodsch bloed zullen principieel op bijzondere wijze worden behandeld. Aangezien zij geen Joden zijn, kunnen zij niet met Joden, aangezien zij geen Duitschers zijn, kunnen zij niet met Duitschers worden gelijk gesteld. Principieel hebben zij de mogelijkheid het Rijksburgerrecht te verkrijgen. Zij blijven evenwel onderworpen aan de beperkingen van de tot nu toe bestaande wetgeving en de verordeningen van N.S.D.A.P. en haar organisaties. Derhalve is hun ook in de toekomst den toegang tot ambtenarenposities en verschillende andere beroepen niet toegestaan, terwijl zij evenmin lid van de N.S.D.A.P. of haar onderorganisaties kunnen worden. Overigens moet er zorg voor worden gedragen, dat lieden van gemengd Joodsch bloed, daar zij een tusschen de rassen staand gemengd ras vormen, zoo spoedig mogelijk zullen moeten verdwijnen. Personen, die twee Joodsche grootouders hebben kunnen slechts met toestemming huwelijken met personen van Duitsch bloed aangaan. Personen, van wie slechts één der grootouders Jood is kunnen door huwelijk met personen van Duitsch bloed in het Duitsche volk worden opgenomen.
(Deutsche Juristen Zeitung)
(Vor. ber. Dr. Frick 1897 G.)

B. **BELGIE. — De Nederlandsche grensverdediging.** De correspondent van de Nieuwe Rott. Courant te Brussel meldt:
In Belgische militaire kringen is met groote belangstelling kennis genomen van de Memorie van Antwoord van den Nederlandschen minister van Defensie a.i. inzake de begrooting van landsverdediging. Vooral de passus waarin de minister zegt dat de regeering voornemens is kazematten, bewapend met antivechtwagen-geschut alsmede vechtwagenversperring op daartoe geëigende punten, nabij eenige belangrijke opmarschwegen, te doen bouwen, ten einde te kunnen verhinderen, dat een aanvaller met behulp van gepantserde en gemotoriseerde eenheden min of meer onverhoeds diep in het land zou kunnen doordringen, heeft de aandacht van de Belgische militaire autoriteiten getrokken. Aan een dezer autoriteiten hebben wij de vraag gesteld wat hij van dezen Nederlandschen maatregel denkt. Onze zegsman antwoordde:
„Onze Noorderburen zijn ongerust. Het is zeker niet zonder beteekenis te vernemen dat kazematten en andere verdedigingswerken gebouwd zullen worden nabij de bruggen te Heusden, Keizersveer enz., gelegen op de wegen welke leiden van het Noorden naar 's-Hertogenbosch, Tilburg en Breda. Over deze nieuwe oriënteering van de Nederlandsche defensie willen wij ons ten zeerste verheugen. Zonder de militaire macht van onze Noorderburen te overschatten kan men toch zeggen dat zij, naar hetzelfde doel streeft als wij. Dit doel is iederen mogelijken aanvaller elk tactisch of strategisch voordeel, dat hij bij een schending van ons grondgebied zou kunnen behalen, door een sterke verdediging van de grens en van de voornaamste toegangswegen te ontnemen."
Op onze vraag of hij meende dat de Nederlandsche militaire overheid vooraf voeling had gezocht met den Belgischen generalen staf of met het Belgische departement van landsverdediging verklaarde onze zegsman nog:
„Van eenige officieele of officieuse afspraak is mij niets bekend. Nederland heeft geen enkele overeenkomst of geen enkel pact onderteekend. Zijn militaire neutraliteit is nog altijd dezelfde als in 1914."
(Nieuwe Rotterd. Courant) **(Vor. ber. 2060 B.)**

C. **NEDERLAND. — Hooge Raad. - Mr. dr. M. Polak.** In een plechtige, voltallige zitting van den Hoogen Raad der Nederlanden heeft mr. dr. M. Polak op 29 Nov. '35 afscheid van dit college genomen in verband met het bereiken van den 70-jarigen leeftijd.
(Het Vaderland) **(Vor. ber. Hooge Raad 1491 I.)**

D. **NEDERLAND. — Onderwijs. - Letteren en Wijsbegeerte. - Inaugureele rede van Prof. dr. L. H. Grondijs. —**

Op 25 Nov. '35 heeft Dr. L. H. Grondijs in het Universiteitsgebouw te Utrecht een openbare rede over ,,Asceten, Hellenen, Barbaren" gehouden ter aanvaarding van den leerstoel over ,,de geschiedenis der Byzantijnsche cultuur", welke vanwege het Utrechtsch Universiteitsfonds bij de faculteit van Letteren en Wijsbegeerte was opgericht. Wij ontleenen hieraan het volgende:
Het probleem, dat spr. behandeld heeft, hangt samen met den ondergang der Helleensche cultuur. Het heeft in den laatsten tijd vele geesten bezig gehouden, al was het enkel hierom: dat wij, vaak van ongerustheid omtrent onze eigen beschaving vervuld, ons afvragen, welke krachten de culturen gesloopt hebben, waaruit de onze is voortgekomen. De hellenistische beschavingen zijn ten offer gevallen aan eene coalitie van menigten en volken, die onder leiding van ras en natie, en het mom der religie, de onuitstaanbare hegemonie van het Hellenendom hebben ten val gebracht.
De vroeg-Christelijke gedachten hebben zich temidden van gerijpte beschavingen rond de Middellandsche Zee gespiegeld in tallooze ,,Christelijke" secten, zoo verschillend van inhoud in zielkundigen zin, dat van een katholiek Christendom nooit sprake had kunnen zijn, indien niet boven de versplintering der gewestelijke culturen het prestige gezweefd had van het Hellenisme. Aan het oecumenisch karakter daarvan zijn alle mogelijkheden tot verstandhouding tusschen Christengemeenten te danken geweest.
Van haar kant hebben echter de ,,barbaarsche" Christelijke kerken zich tegen een suprematie van het hellenistische Christendom te weer gesteld. Het stambewustzijn der oude vermaarde volkeren (Egyptenaren, Syriërs, enz.) heeft zich altijd verzet tegen het meerderheidsgevoel der gehelleniseerden. Het hellenistisch Christendom heeft met het helleensche heidendom, den haat der gekerstende volksmassa's gedeeld.
Binnen het Christendom ontstaan twee groote kampen: zij die visie's en terminologie der Griekse wijsheid in de Christelijke leer binnenvoeren, en aan de andere zijde allen, die tegenover de zelfgenoegzaamheid der Grieksch philosopheerende Christelijke theologen, de harde realiteit stellen van het vroeg-Christe-

lijk zonde-besef, hetwelk het Godsrijk wil bereiken, alleen door gehoorzaamheid aan den letter van het evangelie, door afkeer van onnoodig weten, door eene bijzondere leefwijze, en in mystieke extasen.
Spr. ziet in de groote ascetische stroomingen, eerst in Egypte (2e helft der 3e eeuw) dan in Voor-Azië enz. massabewegingen tegen het hellenisme in het Christendom, bewegingen, die vooral chauvinistisch getint waren. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Ambtsaanv. in het Onderwijs 2057 A.)

5 DECEMBER 1935

A. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Wijziging in de geldschieterswet. —
Ingediend is een wetsontwerp tot wijziging van de Geldschieterswet. Aan de Memorie van Toelichting wordt het volgende ontleend:
De bepaling van art. 27, voorschrijvende, dat de akte moet worden onderteekend in de gemeente, waar de geldschietbank gehouden wordt, vormt naar de meening van de regeering een al te ingrijpende belemmering van de werkzaamheden van betaalzegelkassen, die hun arbeidsveld in meer dan één gemeente vinden. Bij ongewijzigde handhaving dezer bepaling kan het bedrijf dezer kassen op den duur geen voortgang vinden. Dit nu ware in strijd met den opzet van de wet.
De tweede voorziening is de toevoeging van een nieuw art. 43a aan de wet, welk artikel beoogt tegemoet te komen aan het euvel, dat het voor een geldleener, die in handen van een woekeraar is gevallen, vrijwel onmogelijk is, in rechte het bewijs te leveren, dat de gelduitleener een geldschieter is in den zin van art. 2. Het nieuw voorgestelde artikel nu keert in deze gevallen in de civiele procedure den bewijslast om.
Wie tegen het krachtens de wet vastgesteld tarief (pl.m. 19%) of daarboven een geldsom beneden *f* 500 (c.q. *f* 750) uitleent, is, vrijwel zonder uitzondering, een geldschieter in den zin der wet en mag dus, ten civiele geacht worden een geldschieter te zijn, tenzij hij bewijst of aannemelijk maakt, dat hij het niet is.
(Nieuwsblad v. h. Noorden) **(Vor. ber. 677 F.; Tweede Kamer 2069 G.)**

B. NEDERLAND. — Onderwijs. - Theologie. - Inaugureele rede Prof. dr. M. J. A. de Vrijer. —
Op 2 Dec. '35 heeft prof. dr. M. J. A. de Vrijer, benoemd tot hoogleeraar vanwege de Nederlandsche Hervormde Kerk aan de Rijksuniversiteit te Utrecht, zijn ambt aanvaard met een redevoering over „De domino practico" (den dominee in de praktijk). Spreker nam zijn uitgangspunt in de benoeming tweemaal in één jaar door de synode van een predikant midden uit de praktijk der ambtsvervulling tot het professoraat. De eerste die in 1935 werd benoemd te Utrecht, was prof. Berkelbach van der Sprenkel, de tweede de orator van dezen middag, beiden met loslating van het grootsteedsche predikantschap tot de theoretische leiding der a.s. predikanten geroepen. De spreker zag daarin een dubbel zinnebeeld: vooreerst, dat de synode de praktische taak van den lateren predikant wilde laten toebereiden door mannen, die lange jaren daar zelven in betrokken waren, en in de tweede plaats een nochtans welbewust accentueeren van de noodzaak der academische opleiding der predikanten. De dominus practicus is niet de slangenmensch, die het academisch vel verwisselt voor de daagsche of statige dracht in het bereikte officium. De dominus practicus heeft het moeizaam opgestapeld feitenmateriaal niet op snellen termijn van de hand te doen, maar het te transponeeren in de taal, van het volk en de kerk van zijn tijd. Daartoe wenschte de kerk niet den seminaristischen maar den academischen voorbereidingsvorm. Spr. trad nader in de nog steeds gebleven moeilijkheden wat betreft de leeropdracht aan de kerkelijke professoren. De praktijk, ook de evangelisatorische praktijk, eischt den wetenschappelijk gevormden leider, die praktisch zij zonder in organisatorisch mechanisme te verloopen. De dominus practicus moet theoloog zijn. Er zij eenheid in zijn denk- en daadleven, eenheid van dogmatica en practica, met een grondtoon in dogmatica.
Spr. handelde daarna over den dominus practicus in het ontkerkelijkingsproces dezer dagen en zette dit in een historische omlijsting. Hij wees ook op lichtpunten in cultus-besef, sacramenteel gevoel, oecumenische verantwoordelijkheid, pastoraal, catechetisch en dieper-kerkelijk inzicht, in vergelijking met voorafgegane tijden. De dominus practicus is van den aanvang af en ten slotte alleen voor God en Zijn kerk bestaanbaar, als een begenadigd mensch. Bij oneindig hoog ideaal is hij een mensch, zich vasthoudende als ziende den Onzienlijke, in Theologische bezonnenheid, in practisch idealisme.
Daarop volgden toespraken tot de vertegenwoordigers der Synode der Ned. Herv. Kerk, de curatoren, professoren en studenten. De redevoering werd in de Domkerk gehouden.
(De Standaard) **(Vor. ber. Theologie 1994 B.; Ambtsaanv. in het Onderwijs 2071 D.)**

C. DUITSCHLAND. — Kerkstrijd. - „Münchener Katholische Kirchenzeitung" door de Gestapo in beslag genomen. —
De Gestapo heeft het nummer van 1 December '35 van de „Münchener Katholische Kirchenzeitung", het orgaan van kardinaal Faulhaber, in beslag genomen.
(Limburger Koerier) **(Vor. ber. Kerkstrijd 1932 C.)**

D. ENGELAND. — De Troonrede. —
De troonrede van den Koning is bij de opening van het parlement op 3 Dec. '35 door den lord-kanselier voorgelezen. In zijn troonrede betuigde de Koning allereerst zijn spijt, dat hij niet persoonlijk het woord tot het parlement kan richten.
Dan vervolgt de troonrede aldus: „Mijn betrekkingen tot de buitenlandsche mogendheden blijven vriendschappelijk. De buitenlandsche politiek van mijn regeering zal, zooals tot nu toe, gebaseerd blijven op vasten steun aan den Volkenbond.
Aan het slot wordt gezegd: De uitoefening van onze internationale verplichtingen, overeenkomstig het Volkenbondspact en niet minder de veiligheid van mijn rijk, maken het dringend noodig, dat lacunes in mijn verdedigingskrachten worden aangevuld. Tegelegener tijd zullen mijn ministers in het parlement voorstellen indienen, welke de minimumeischen bevatten voor deze beide doeleinden.
(Daily Telegraph) **(Vorig bericht blz. 1577 D.)**

E. NEDERL. OOST-INDIE. — Rubberquotum verhoogd. —
Het Internationaal Rubber Regelings Comité, dat op 3 Dec. '35 te Londen vergaderde, heeft het volgende communiqué gepubliceerd:
„Ten einde den moeilijheden te boven te komen welke aan den dag zijn getreden bij de practische toepassing van het rubber-regelingsschema met betrekking tot de bevolkingsrubber in Nederl.-Indië, heeft het Rubber Regelings Comité na zorgvuldige overweging besloten aan de regeeringen, welke het restrictieschema hebben onderteekend, de volgende wijzigingen aan te bevelen in de basisquota, toegekend aan Nederlandsch-Indië:

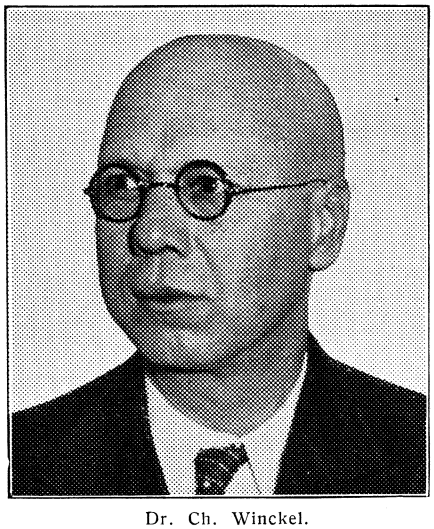
	Huidige basisquota (tons)	Vergrooting (tons)	Nieuwe quota (tons)
1936	443.000	57.000	500.000
1937	467.000	53.000	520.000
1938	485.000	55.000	540.000

De commissie heeft van de Nederl.-Indische regeering de verzekering gekregen, dat aanneming van deze aanbevelingen de toepassing van het schema in Indië zoodanig zal vergemakkelijken, dat met vertrouwen kan worden verwacht, dat de restrictiemaatregelen, noodzakelijk ter bereiking van de doeleinden welke de commissie zich heeft gesteld, te allen tijde in genoemd land effectief kunnen worden toegepast.
De basiscontingenten van de andere deelnemende landen blijven onveranderd. De commissie heeft de toelaatbare uitvoerhoeveelheid voor de maanden Januari tot en met Juni 1936 op 6% van de basiscontingenten vastgesteld.
Krachtens het restrictieschema kan het comité zijn beslissing inzake de toelaatbare uitvoerhoeveelheid van tijd tot tijd herzien, indien om de een of andere reden dit naar zijn oordeel wenschelijk zou zijn.
(Aneta - Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. Rubber 2007 A.)

F. NEDERLAND. — Leger, Vloot en Luchtmacht. - Nieuwe chef van den Marine-staf. —
Naar wij vernemen is de dezer dagen tot schout-bij-nacht bevorderde kapitein-ter-zee J. T. Furstner bestemd, om vice-admiraal J. de Graaff op te volgen, als chef van den Marine-staf. Deze vlag-officier zal in Maart den zeedienst verlaten.
De heer Furstner werd in 1887 geboren; hij werd in 1908 tot luitenant-ter-zee 2e kl. en in 1918 tot 1e klasse bevorderd Weer tien jaar later was hij kapi-

tein-luitenant-ter-zee en in 1933 volgde zijn benoeming tot kapitein-ter-zee. Als zoodanig is hij directeur geweest van de hoogere marine krijgsschool. (De Telegraaf) **(Vor. ber. J. T. Furstner 1671 D.; Leger, Vloot en Luchtmacht 2004 B.)**

A. **ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — Nederlandsche Ambulance naar Abessynië. —**
H. M. de Koningin heeft op 3 Dec. '35 in het gebouw van het hoofdbestuur van het Nederlandsche Roode Kruis te Den Haag afscheid genomen van de leden van de Nederlandsche Roode Kruis ambulance, welke in den loop van dien dag naar Abessynië zijn vertrokken.
H. K. H. Prinses Juliana, in haar hoedanigheid van voorzitster van het Nederlandsche Roode Kruis, heeft H. M. in haar werkvertrek ontvangen, en aan de Koningin de in de groote zaal opgestelde leden van de ambulance en van de ambulance-commissie, waaronder de heeren Ruys, Könings en Van Andel persoonlijk voorgesteld.
H. M. heeft zich vervolgens door elk der leden der ambulance laten inlichten omtrent de hun ter plaatse van bestemming wachtende humanitaire taak, daarbij haar oprechten wensch uitsprekende, dat deze met succes vervuld zou worden.

Dr. Ch. Winckel.

Tenslotte is aan de ambulance het portret van H. K. H. de Prinses aangeboden, waarvoor de leiding der ambulance in bewogen woorden dankte.
In den loop van den dag zijn de leden van de Ambulance en de leden van het hoofdbestuur van het Roode Kruis uit Den Haag te Rotterdam gearriveerd, waar zij aan de Lloydkade door de directie van den Rotterdamschen Lloyd zijn ontvangen.
H. K. H. Prinses Juliana, in haar functie van presidente van het Roode Kruis, woonde het afscheid bij. H. K. H. en de autoriteiten zijn ontvangen in een van de salons van het m.s. „Dempo", waar een korte plechtigheid, welke zeer indrukwekkend was, het vertrek van de „Kota Radja" naar Abessynië voorafging. H. K. H. Prinses Juliana heeft daarbij een rede gehouden, welke door Dr. Ch. Winckel, leider der Ambulance, werd beantwoord. **(Vor. ber. 1998 A.; Abess.-Ital. Conflict 2068 I.; Roode Kruis 1803 I.)**

B. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Regeling van de afbetaling. —**
De Tweede Kamer heeft op 3 Dec. '35 zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd de wetsontwerpen Wettelijke regeling van de overeenkomst van koop en verkoop op afbetaling en eenige wettelijke regelingen nopens het afbetalingsbedrijf. (Handelsblad) **(Vor. ber. 1581 E.; Tw. Kamer 2072 A.)**

6 DECEMBER 1935

C. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Defensiebegrooting aanvaard. —**
De Tweede Kamer aanvaardde op 5 Dec. '35 met 51 tegen 23 stemmen de Defensie-begrooting. Tegen stemden de sociaal-democraten, de communisten, Sneevliet (r.s.a.p.), Arts (r.k.v.p.), Van Houten (c.d.), Bakker Nort (v.d.), Kooiman (v.d.), Ebels (v.d.) en Ketelaar (v.d.). De vrijzinnig-democraten Joekes en Schilthuis, alsmede mr. Duys (oud lid van de sociaal-democratische fractie) stemden voor. (Vaderland) **(Vor. ber. 1687 I.; Tweede Kamer 2073 A.)**

D. **FRANKRIJK. — Liga's en Strijdbonden. —**
De gevaren tegen het kabinet-Laval dreigen intusschen niet zoozeer wegens de begrooting als wel uit de kwestie der politieke liga's, strijdbonden van alle kleuren en tinten, welke, zoodra ze in het parlementair geding komen, de politieke passies hoog doen oplaaien en het gezond verstand volkomen benevelen. De verwarring is te grooter, daar de eischen, welke uit de verschillende hoeken gesteld worden, elkaar nu eens dekken, dan weer volkomen tegenspreken. Kon de Fransche regeering beschikken over een meerderheid, welke op een wereldbeschouwing of zelfs maar op een politieke overtuiging berustte, dan zou haar weg gewezen zijn: ontbinding van alle liga's, opdat het staatsgezag uitsluitend door de machtsorganen van het gezag gehandhaafd zou worden. Maar in Frankrijk — in tegenstelling met bijv. Engeland en ons land — is dat helaas anders. De meerderheid wisselt voortdurend op stemmingen van het oogenblik, op zeer kortstondige indrukken. Maar al die stemmingen en indrukken hebben een liga, een strijdbond achter zich, welke er van overtuigd is, dat zij alleen de redding van Frankrijk kan brengen.
Nu kan men die bonden in twee groote groepen verdeelen: de rechtsche en de linksche, de nationalistische en de revolutionnaire. Op het oogenblik loopt alles wat links staat, storm tegen de rechtsche liga's, vooral tegen de sterkste en invloedrijkste van deze: de Croix de Feu, de oud-strijders onder kolonel de la Rocque. Maar deze is verre van de eenige. Op den uitersten rechtervleugel, waar de monarchie nagestreefd wordt, staan de camelots du roi van de Action Française. Dan volgen, maar alle op republikeinschen grondslag, van rechts naar links, van fascistisch tot communistisch:
de Croix de feu,
de jongeren van de Croix de feu,
de blauwhemden Solidarité Française,
de blauwhemden francisten,
de Jeunesse Patriote van Taitinger,
de Jeunesse laique,
de liga van de jonge Republiek,
de jongeren van de republikeinsche unie van de partij Marin,
de jongeren van de alliance, dus van de partij Flandin-Bérard,
de jongeren van de „démocrates populaires",
de radicale jongeren,
de socialistische jeugd, en
de communistische jeugdcellen.
Al deze bonden bestrijden elkaar, maar heden gaat de strijd vooral tegen de Croix de feu. Echter, de regeering steunt voor een groot deel op hen; zij zijn in dezen woeligen tijd nog steeds de meer bezonnen, maar vooral de ervaren elementen; oud-strijders, doch nog jong genoeg om voortvarend, doortastend, vernieuwend te zijn; oud genoeg om in de loopgraven en den harden levensstrijd te hebben geleerd een tikje conservatisme aan voortvarendheid te paren. Daarom kan de regeering-Laval ook niet toelaten, dat ze vernietigd worden om het veld voor de revolutionnaire bonden vrij te laten. (De Maasbode)

A. Havenbelangen. —

In de Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer betreffende zijn begrooting deelt de minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart o.m. mede:

De cijfers, die op verzoek van het lid der Eerste Kamer, den heer Nivard, in de Handelingen dier Kamer werden opgenomen, toonen aan, dat het tweede kwartaal van het jaar in verhouding tot 1934 voor Rotterdam ongunstig kan worden genoemd, terwijl deze cijfers voor Antwerpen daarentegen op een vooruitgang wijzen. Bij het maken van gevolgtrekkingen uit statistische gegevens, welke slechts op een korte periode betrekking hebben, is echter groote voorzichtigheid geboden.

In de maand Juni van dit jaar werd voor Rotterdam, wat het Rijnverkeer betreft, een dieptepunt bereikt. In de maanden Juli en Augustus trad echter belangrijke verbetering in, zoowel voor het stroomopwaartsch als voor het stroomafwaartsch vervoer van goederen langs den Rijn. De cijfers over de maand September betreffende het stroomopwaartsch verkeer waren minder gunstig, terwijl de voortgezette toeneming van het stroomafwaartsch verkeer voor een belangrijk deel moet worden toegeschreven aan de groote steenkooltransporten naar Italië, die, in verband met bijzondere omstandigheden, over Rotterdam werden geleid. Indien echter de som van het goederenverkeer langs den Rijn in beide richtingen over de eerste 9 maanden van het jaar wordt vergeleken met dezelfde periode van 1934, dan blijkt, dat Rotterdam een achteruitgang van pl.m. 67.000 ton moet boeken, terwijl Antwerpen op een vooruitgang van 224.000 ton goederen kan bogen.

Met betrekking tot de beschouwingen, waartoe de mededeelingen van den minister van Defensie a.i., in de rede gehouden tijdens de avondzitting van de Eerste Kamer, d.d. 8 Oct. '35, hebben geleid, meent de ondergeteekende het volgende te moeten opmerken:

ROTTERDAM
—
ANTWERPEN

1. De rechtstreeksche steunverleening van ruim *f* 8.000.000 aan de Nederlandsche reederijen mag zeker niet worden onderschat voor de havenbelangen der gemeenten, waar deze reederijen zijn gevestigd. Dat de bedoelde steunverleening, zonder meer, verplaatsing van het transitoverkeer niet kan voorkomen, trekt de ondergeteekende niet in twijfel; toch is hier een zekere invloed ten goede zeker aanwezig.

2. Het vraagstuk van de Rijnvaartpremies maakt onderwerp van interdepartementaal overleg uit; om die reden wenscht de onderget. zich zijn standpunt ten aanzien van de hier gestelde vragen voor te behouden.

3. Dat de Belgische Rijnvaartpremies den 1en September 1929 werden ingevoerd, is den ondergeteekende bekend. Hierbij dient echter te worden opgemerkt, dat de verleening dezer premies in 1931 zoodanig werd uitgebreid (o.a. werden de premies voor erts verdubbeld), dat uit dien hoofde, naar het den ondergeteekende voorkomt, het jaar 1931 wel als basis voor vergelijking kan worden beschouwd ter beoordeeling van den eventueelen invloed dier premies.

Het aandeel van Rotterdam en Amsterdam in het totaal goederenverkeer langs den Rijn is sinds den aanvang van dit jaar ten opzichte van Antwerpen eenigermate verminderd.

4. De Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Rotterdam en de directie van het havenbedrijf dier gemeente vestigden herhaaldelijk de aandacht van den ondergeteekende en van zijn ambtsvoorganger op het feit, dat afvloeiing van ertsdoorvoer van Rotterdam naar Antwerpen heeft plaats gevonden, terwijl ook de statistieken der laatste jaren er op wijzen, dat de verhouding van het aandeel in dit vervoer zich ten gunste van de Belgische havens heeft ontwikkeld. Intusschen mag niet uit het oog worden verloren, dat hier ook factoren van zuiver-particuliercommercieelen aard een rol spelen, die met de acute moeilijkheden van het oogenblik op zich zelf weinig uitstaande hebben.

Wat de afvloeiing van den graandoorvoer naar België betreft, moet worden opgemerkt, dat de „surtaxes d'entrepôt et d'origine", ten aanzien waarvan Antwerpen met de Fransche havens werd gelijk gesteld, op dit stuk wel de voornaamste rol spelen. Immers zal onverkocht graan bij doorvoer over, c.q. opslag in Antwerpen, ook naar Elzas-Lotharingen kunnen worden verhandeld, terwijl zulks bij doorvoer over Rotterdam in het algemeen niet het geval zou zijn. Doordat de graandoorvoer dientengevolge voor een belangrijk deel naar Antwerpen wordt verplaatst, kan daaruit voortvloeien, dat ook de invoer via Antwerpen van parcels voor Nederland bestemd graan is toegenomen.

5. Ten aanzien van de noodzakelijkheid om te geraken tot verlaging der haven- en kadegelden en andere plaatskosten van onze zeehavens, neemt de regeering het standpunt in, dat het treffen van maatregelen terzake in de eerste plaats ligt op het terrein van de betrokken gemeentebesturen.

De ondergeteekende kan zich niet aansluiten bij de meening van sommige leden, dat in de aangelegenheid der Belgische Rijnvaartpremies reeds te veel tijd verloren is gegaan. Deze aangelegenheid, waaraan verschillende moeilijkheden zijn verbonden, vereischt ernstige overweging, waarmede noodzakelijkerwijze tijd is gemoeid. Dat de Wet tot verlaging der loodsgelden niet vóór 1 Nov. '35 in werking kon treden, moet worden toegeschreven aan bijzondere omstandigheden. Reeds in Mei '35 werd het betreffende wetsontwerp ingediend. Het standpunt van sommige leden, dat de Regeering onze havensteden als gemeenten laat optornen tegen Antwerpen, dat den geheelen Belgischen Staat achter zich heeft, kan de ondergeteekende in zijn algemeenheid niet deelen.

De verhoudingen, welke in beide landen bestaan, loopen in vele opzichten uiteen, zoodat vergelijkingen van dien aard licht tot misverstanden aanleiding kunnen geven.

Naar aanleiding van het betoog van de leden, die uiting gaven aan hun meeening, dat slechts devaluatie de basis kan vormen voor een herstel van de bedrijvigheid, o.a. in onze Noordzeehavens, merkt de onderget. op, dat de hoofdoorzaak van den slechten gang van zaken in de scheepvaart gezocht moet worden, in de inkrimping van het goederenverkeer. Ook in de landen, waar gedevalueerd werd, moet de scheepvaart gesteund worden.

Van pogingen ter verwezenlijking van het denkbeeld van een haventrust, welke zoowel Antwerpen als Nederlandsche havens zou omvatten, is den ondergeteekende niets bekend. Het is hem dan ook niet mogelijk een antwoord te geven op de vraag, of deze pogingen zijn afgestuit op den onwil van Rotterdam. Zijnerzijds is hij gaarne bereid de verzekering te geven, dat men, bij een streven, hetwelk er op gericht zou zijn overleg en samenwerking tot stand te brengen, op zijn steun zou kunnen rekenen. Men mag echter niet uit het oog verliezen dat het vraagstuk van de onderlinge concurrentie van de Noord-West-Europeesche zeehavens er een is, dat reeds sinds tientallen jaren bestaat; oplossingen van het vraagstuk op een wijze als hier aangeduid, bieden weinig kans van slagen. (Min. v. Handel, Nijv. en Scheepv.)

(Vor. ber. Rotterdam 1951 A.; Antwerpen 1951 A.; Loodsgelden 1994 A.)

B. Havenbeweging Antwerpen—Rotterdam. —

De cijfers van de havenbeweging over het tijdvak Januari-November 1934 en 1935 zijn (met herleiding van de Antwerpsche cijfers om deze vergelijkbaar te maken):

	ANTWERPEN		ROTTERDAM	
	Schepen	Ton	Schepen	Ton
1935 . .	10.100	16.964.056	9.112	14.527.159
1934 . .	9.418	15.916.856	9.548	14.993.754
Verschil .	+ 682	+1.047.200	— 436	— 466.595

(Nieuwe Rotterd. Courant) **(Vor. ber. 2074 A.)**

A. De strategische positie van Nederl.-Indië in den Pacific. - Rede van gep. vice-admiraal jhr. G. L. Schorer. —

Voor de Utrechtsche Indologen-vereeniging en de Vereeniging Utrechtsche geographische studenten heeft op 22 Nov. '35 jhr. G. L. Schorer, gep. vice-admiraal, gesproken over: „De strategische positie van Ned.-Indië in den Pacific".

In het begin zijner lezing wees spr. er op, dat de verbazingwekkende ontwikkeling van Japan in de laatste tientallen jaren tot grondige veranderingen in den politieken toestand van Oost-Azië heeft geleid en als gevolg daarvan Japan welbewust naar een alles overheerschende positie in Oost-Azië streeft. Hetgeen zich thans in China afspeelt, zeide spr., is een gevolg van het al lang in gang zijnde proces van machtsuitbreiding van het Japansche rijk en het eind is nog niet in het zicht. De Volkenbondspolitiek heeft bij dit alles volkomen gefaald. Leger en vloot worden voortdurend versterkt; thans bedragen de uitgaven voor de weermacht bijna de helft van de totale staatsuitgaven. Tot dusver waren de uitgaven voor de vloot nog eenigszins geremd door de tractaten van Washington en Londen, waarbij voor de groote zeemogendheden een bepaalde maximum-vlootsterkte is vastgelegd, maar deze tractaten loopen binnenkort ten einde. De maxima verhielden zich voor het Britsche Rijk, de Vereenigde Staten en Japan als 5 : 5 : 3. Japan wil in de toekomst zich niet meer met deze verhouding vergenoegen, het wenscht gelijkheid. Bij het tractaat van Washington was nog de belangrijke bepaling vastgelegd, dat geen nieuwe versterkte marinebasis in een bepaalden vierhoek in den westelijken Pacific mocht worden aangelegd. Deze bepaling gaf den Japanners tegenover den Amerikanen in Oost-Azië een bijna onaantastbare stelling, omdat de Amerikanen in een eventueelen oorlog met Japan er door genoodzaakt werden te opereeren van de bijna 4000 mijl ver weg gelegen marinebasis op de Hawai-eilanden uit. Groot-Brittannië evenwel behield de vrijheid een marinebasis aan te leggen bij het strategisch zeer gunstig gelegen Singapore en het maakte van die vrijheid ten volle gebruik. De strategische positie van Ned.-Indië in den Pacific houdt nauw verband met de belangentegenstellingen tusschen de verschillende mogendheden.

Doordat Japan en Rusland in Mongolië en aan de grens van Mandsjoekwo tegen elkaar opdringen en beiden, ieder op eigen wijze, hun invloed in het eigenlijke China trachten te vergrooten, is een oorlog tusschen deze twee landen min of meer waarschijnlijk, maar deze oorlog zal een oorlog te land zijn en Ned.-Indië zal er dus zeer vermoedelijk niet in gemoeid worden, behoudens het mogelijke geval, dat Rusland in den Archipel onderzeebooten of hulpkruisers zou laten optreden tegen de Japansche handelsschepen op soortgelijke wijze als de Duitsche kruiser Emden in den grooten oorlog. De marine in Ned.-Indië moet de hieruit allicht voortspruitende neutraliteitsschendingen kunnen verhinderen.

Een oorlog tusschen de Vereenigde Staten en Japan zal een zee-oorlog zijn en verdient dus voor Ned.-Indië bijzondere belangstelling.

Het valt moeilijk, zeide spr., een vaste lijn te ontdekken in de politiek der Ver. Staten in Oost-Azië, hetgeen hij nader uiteenzette.

Evenals tegenover de Amerikaansche, staan de Japansche belangen tegenover de Britsche. Het Britsche Rijk heeft, de omstandigheden van nu bewijzen het weer, de handen veelal niet vrij en het heeft zich tot dusver tegenover de agressie van Japan dan ook met groote lankmoedigheid moeten gedragen. De stichting van de marinebasis te Singapore bewijst evenwel, dat het Britsche Rijk de dreigende gevaren niet uit het oog verliest.

De Nederlandsche regeering heeft in de in 1927 vastgestelde „Grondslagen voor de verdediging van Ned.-Indië" haar neutraliteitspolitiek vastgelegd en, ook bij een aanvulling in 1930, aangegeven welke machtsmiddelen zij daartoe onmisbaar achtte.

Wil men zich een denkbeeld vormen, hoe een zee-oorlog in den westelijken Pacific gevoerd zal worden en in welke mate Ned.-Indië de kans loopt er in betrokken te worden, dan staat men voor geheel nieuwe problemen; men zal zich dus moeten vergenoegen met het maken van veronderstellingen en het aangeven van enkele groote lijnen.

In een oorlog tusschen de Vereenigde Staten en Japan kan men een aanval op de groote Japansche eilanden of op het Amerikaansche vasteland buiten beschouwing laten; de kans van slagen van een dergelijken aanval lijkt uitgesloten. Blijven de Amerikanen in het bezit van de Philippijnen en beschikken zij daar over een goed verdedigde marinebasis, dan is een oorlog tegen de Japansche handelsvloot te verwachten. De Japansche handel, die in normale omstandigheden voor een belangrijk deel op de Vereenigde Staten is georiënteerd, zal in een dergelijken oorlog des te sterker naar China en het westen en het zuiden gericht worden en moet, als levensvoorwaarde voor het Japansche volk, onvoorwaardelijk door de Japanners gehandhaafd blijven. De handelswegen naar het westen en zuiden loopen via de nauwe zeestraten in den Archipel, die ongetwijfeid in sterke mate den handelsoorlog tot zich zullen trekken.

De neutraliteit van Ned.-Indië wordt hierdoor ernstig bedreigd. Evenzeer door de groote behoefte, die de Japanners aan petroleum zullen hebben, vooral wanneer Groot-Brittannië welwillend neutraal tegenover de Vereenigde Staten staat en den petroleumtoevoer van Europa uit stillegt.

NEDERL. OOST-INDIË

Beschikken de Amerikanen niet over een marinebasis op de Philippijnen en zijn zij dus teruggedrongen naar de Hawai-eilanden, dan wordt het voeren van een handelsoorlog in den Indischen Archipel veel bezwaarlijker.

In een oorlog tusschen Japan en Groot-Brittannië zal laatstgenoemd rijk min of meer in een verdedigende positie staan. De gevaren van een handelsoorlog mogen hierbij voor de neutraliteit van Ned.-Indië minder groot zijn dan in het zooeven geschetste geval van dien tusschen Japan en de Ver. Staten, doordat de Japansche handel met het Zuiden en Westen vanzelf al stilgelegd zal zijn, maar daar staat tegenover de dreigende mogelijkheid dat Japan zich in Ned.-Indië zal willen meester maken van een geschikt steunpunt voor zijn vloot en luchtmacht, ten einde van daaruit Singapore aan te tasten en daarmede de maritieme macht van het Britsche Rijk in Oost-Azië ten val te brengen.

De veiligheid van Ned.-Indië tegenover gevaren van buitenaf ligt, zeide spr., voor een belangrijk deel in een zooveel mogelijk toegepaste open-deur-politiek, een goed bestuur en een voorzichtig buitenlandsch beleid, zoomede in de belangentegenstellingen van de groote zeemogendheden of misschien in de hulp van den Volkenbond.

Maar er zullen omstandigheden zijn, waarin dit alles falen zal en zeker zal geen enkel rijk zijn geld en zijn zonen offeren ter wille van de Nederlanders, wanneer dezen zelf, evenals de Belgen in 1914, niet tot de uiterste opofferingen bereid zijn.

De Nederlandsche regeering heeft de door haarzelf voor de weermacht noodig geachte plannen niet ten uitvoer gebracht. Hierin ligt opgesloten, dat die weermacht voor Ned.-Indië thans onvoldoende is.

Het Nederlandsche volk, aldus besloot spr., zal zijn kleinere belangen aan zijn levensbelangen dienen op te offeren. Eén van die levensbelangen is het behoud van Indië. (Nieuwe Rotterd. Courant)

A. VEREENIGDE STATEN. — President Roosevelt verdedigt zijn politiek. - Redevoering te Atlanta. —

President Roosevelt heeft een rede gehouden in de stad Atlanta in den staat Georgia, en voerde het woord voor 85.000 toehoorders.

President Roosevelt verdedigde zijn economische politiek en zeide, dat het hoogtepunt van de uitgaven, die niet door inkomsten worden gedekt, thans voorbij is. Hoewel geen nieuwe belastingen zijn ingevoerd, stijgt de opbrengst voortdurend, zoodat van nu af aan een vermindering van het tekort verwacht kan worden.

Naar de meening van deskundigen, aldus vervolgde de president, is Amerika in staat, een nationale schuld van 55 tot 70 milliard dollar te dragen. De schuldenlast bedraagt echter niet meer dan 29½ milliard, waarvan 1½ milliard nog ter beschikking van het ministerie van Financiën staat.

President Roosevelt bracht verder in herinnering, wat de regeering alzoo tot stand heeft gebracht. Op elk gebied heeft zij verbetering gebracht. Het crediet van het land werd gehandhaafd. de prijzen der landbouwproducten zijn gestegen door de bestrijding van overproductie, tallooze boeren zijn voor gerechtelijke executie behoed, er is een einde gemaakt aan den kinderarbeid, er is loonsverhooging gekomen en de regeering heeft het systeem van collectieve arbeidsovereenkomsten bevorderd.

Het crediet van het land is op het oogenblik beter dan dat van eenige andere mogendheid van den eersten rang, hoe fel ook de aanvallen op dat crediet zijn van hen, die de behoeftigen het liefst zouden laten sterven van honger. ,,Ik weet," aldus president Roosevelt, ,,dat sommige heeren in hun welverwarmde en goedvoorziene clubs spreken over de groote uitgaven der regeering, die zij verkwisting noemen, ook al wordt het geld besteed aan de werkverschaffing. Ik wilde, dat ik deze heeren er van kon overtuigen, hoezeer andere menschen gebrek lijden. Men heeft mij gezegd, dat werkloozensteun goedkooper is dan werkverschaffing. Dat is waar, maar wij hebben toch te doen met Amerikaansche burgers, die zichzelf respecteeren en voor wie een loutere werkloozensteun een bewijs van volkomen afhankelijkheid is." (New York Herald Tribune)

(Vor. ber. Pres. Roosevelt 2046 A.)

B. JAPAN. — Begrooting 1936. —

De begrootingscommissie heeft met algemeene stemmen de begrooting voor 1936-'37 goedgekeurd. Het totaal bedrag is 2.268.500.000 yen of 80.000.000 yen meer dan voor 1935-'36. Voor de marine is uitgetrokken 551.000.000 voor het leger 508.000.000 yen. Een nader bericht stelt het zoo voor, dat niet de begrootingscommissie, doch het kabinet de begrooting definitief heeft goedgekeurd. Tevens wordt er nog op gewezen, dat leger en marine 30.000.000 yen meer krijgen dan aanvankelijk door het departement van Financiën was goedgevonden. 680.000.000 yen zal worden gevonden door het uitgeven van een obligatieleening. Op de civiele lijst zijn 4.500.000 yen toegestaan. Buitenlandsche Zaken krijgt 31.000.000 yen, Binnenlandsche Zaken 179.000.000 yen, Financiën 490.000.000 yen, Justitie 39.000.000 yen, Onderwijs 142.000.000 yen, Landbouw 90.000.000 yen, Handel 19.000.000 yen, Verkeerswezen 196.000.000 yen en overzeesche gebieden 19.000.000 yen. Met de reeds genoemde bedragen voor leger en vloot komt men dan tot het eindcijfer 2.268.500.000. Marine had 710 mill. gevraagd en kreeg 551 mill. Leger en vloot slokken 47 pct. van het totaal op. Vergeleken bij het figeerende budget is er een verhooging van 17.000.000 yen voor oorlog en 21.000.000 yen voor de vloot. In Japansche financieele kringen wordt de begrooting gunstig beoordeeld, daar de uitgifte van obligaties niet onaanzienlijk minder is dan noodig was voor de loopende begrooting. Toen bedroeg het 750.000.000 yen. (Dempo Tsoesin) **(Vor. ber. blz. 1745 D.)**

C. NEDERLAND. — Algemeen Verbond van Accountants. —

Ter gelegenheid van zijn tienjarig bestaan heeft het Algemeen Verbond van Accountants op 23 Nov. '35 te Amsterdam een bijeenkomst gehouden.

In deze bijeenkomst heeft Prof. dr. J. Tinbergen uit 's-Gravenhage een voordracht gehouden over: ,,Conjunctuurbeïnvloeding". (Alg. Handelsblad)

D. GRIEKENLAND. — Vier hoofdpunten van het regeeringsprogramma. - Amnestie. —

De volgende verklaring werd in de ,,Proia" gepubliceerd:

De nieuwe regeering is een regeering der nationale verzoening en van den wederopbouw, vrij van iedere politieke richting. Gesterkt door het vertrouwen van den Koning, zal zij zonder verwijl den weg inslaan welke tot algeheele wederinvoering van een normaal politiek leven leidt. Haar programma bevat vier punten:

1. Vrije verkiezingen.
2. Bezuiniging op de begrooting.
3. Versterking van de verdedigingsmiddelen van het land.
4. Een politiek van trouw aan de internationale verplichtingen, van behoud van het Balkanpact en van de oprechte vriendschap met alle mogendheden, in het bijzonder met de groote mogendheden, waarmede Griekenland vanouds verbonden is, alsmede met de nabuurlanden.

De nieuwe regeering is geen partijregeering. Zij wil zich beperken tot voorbereiding, opdat de regeering, welke het volk zich zal kiezen, reeds een begin zal vinden, waarop zij kan voortbouwen.

De Koning heeft vier amnestie- en gratie-decreten onderteekend.

De amnestiemaatregelen hebben een algemeene strekking, en zij, die ervan profiteeren, zullen onmiddellijk in vrijheid worden gesteld.

Het gaat om ongeveer 750 personen, van wie er 200 in het buitenland vertoeven.

Minister-president Demerdzis heeft aan de pers verklaard, dat de amnestie ook aan Venizelos verleend zal worden. Aan alle militairen, met inbegrip van generaal Plastiras, zal gratie worden verleend.

Het beslag op de bezittingen zal worden opgeheven, behalve wanneer zij verkregen zijn op een wijze, die in strijd is met de goede zeden.

Naar aanleiding van een uitnoodiging der notabelen van Kreta, heeft de Koning beloofd, het eiland binnenkort te zullen bezoeken. (Proia)

(Vor. ber. Amnestie 2068 D.)

E. FRANKRIJK. — Ontvoering te Marseille. - Wetsontwerp ingediend. —

In verband met de ontvoering van het anderhalf jarig zoontje van prof. Malméjac te Marseille, dat na eenige dagen is teruggevonden, heeft het Kamerlid Archimbaud een wetsontwerp ingediend, waarbij ontvoering van kinderen gestraft kan worden met levenslangen dwangarbeid. (Le Temps)

F. NEDERLAND. — Nederlandsch Instituut voor Efficiency. - 10-jarig bestaan. —

In de Militiezaal te Amsterdam zijn dezer dagen de Efficiency-dagen door het Nederlandsche Instituut voor Efficiency en het Nederlandsch Instituut voor Documentatie en Registratuur, voor de achtste maal georganiseerd. En tevens herdenkt hierbij het Nederlandsche Instituut voor Efficiency zijn 10-jarig bestaan.

In zijn openingswoord voor dezen eersten dag, waarvoor groote belangstelling bestond, heette de voorzitter mr. J. L. C. van Meerwijk welkom den heer Deppema, vertegenwoordiger van den minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, den heer De Koster, vertegenwoordiger van den minister van Financiën, den heer Van Meurs, wethouder van Amsterdam, den heer G. H. Crone, voorzitter van de Amsterdamsche Kamer van Koophandel en voorts de leden van den Raad van Advies, waaronder de heeren Van Maanen, directeur der Nederlandsche Spoorwegen, den heer Damme, directeur-generaal van de P.T.T. en den heer Westerveld.

(Alg. Handelsblad)

G. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Verkeersfonds aanvaard. —

De Tweede Kamer heeft op 5 Dec. '35 de begrooting van het Verkeersfonds zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd. (Alg. Handelsblad)

(Vor. ber. 1711 E.; Tweede Kamer 2073 C.)

8 DECEMBER 1935

A. ENGELAND. — Rede van Sir Samuel Hoare. - Exposé van den internationalen toestand. - Duitschland, Italië, Japan, Egypte. —

De Engelsche minister van Buitenlandsche Zaken heeft op 5 Dec. '35 in het Lagerhuis een uitvoerige rede gehouden over den internationalen toestand. Allereerst verklaarde hij, dat de Britsche regeering opnieuw pogingen doet om met Adolf Hitler de kwestie van de beperking der bewapening te bespreken. Zoolang de oorlog in Abessynië voortduurt, schijnt de Duitsche regeering niet geneigd deze besprekingen te hervatten.

Hoare achtte een luchtpact en een vermindering van de bewapening in de lucht noodzakelijker dan ooit.

Met betrekking tot de Abessynische kwestie, zeide Hoare, dat Engeland zijn rol in het Volkenbondsoptreden volledig heeft gespeeld en steeds heeft gestreefd naar een vreedzame regeling van het conflict. De leden van den Volkenbond hebben bijna eenstemmig de economische sanctiemaatregelen toegepast, zelfs, wanneer dat verlies voor hun medebracht. Niet minder duidelijk bleek hun eensgezindheid, toen zij Engeland en Frankrijk de verzekering gaven van hun steun bij de vredespogingen, door deze beide mogendheden in het werk gesteld. Het was duidelijk, speciaal door deze eensgezindheid, dat Frankrijk en Engeland zijn opgetreden binnen het kader van den Volkenbond.

De Volkenbondsmachinerie functionneert goed bij de toepassing der economische sancties. De situatie wordt voortdurend gadegeslagen door de commissie van experts en indien het blijkt, dat er nog leemten zijn, zal alles in het werk worden gesteld om het gemeenschappelijke front te versterken.

Wat betreft een embargo op petroleum: Ik behoef slechts te zeggen, dat wij ook op dit gebied bereid zijn ons aandeel in een gemeenschappelijk optreden bij te dragen. In beginsel heeft de Volkenbond zich reeds met een dergelijk embargo accoord verklaard en ik wensch te verklaren, dat geen enkele regeering voor deze gemeenschappelijke beslissing of voor eenig ander sanctievoorstel meer verantwoordelijkheid draagt dan de andere regeeringen. Indien de gedelegeerden bijeenkomen om te beraadslagen over het in praktijk brengen van dezen sanctievorm, dan zullen wij bereid zijn mede te werken. Intusschen wil ik hier bezwaren inbrengen tegen de beschuldiging, dat Britsche petroleummaatschappijen van de situatie gebruik maken. Inderdaad is de uitvoer van petroleum naar Italië in het laatste kwartaal belangrijk toegenomen, doch deze vermeerdering komt niet voor rekening van ondernemingen, waarin Engeland is geinteresseerd.

De minister besprak dan den toestand in China en zette uiteen, waarom Engeland Sir Frederic Leith Ross naar het Verre Oosten had gezonden. De groote handelsbelangen van Engeland in China worden door de steeds toenemende politieke en financieele moeilijkheden van dit land ernstig getroffen. Hierom heeft men het wenschelijk geacht een uitweg te vinden. Leith Ross is naar China gezonden om de situatie te onderzoeken. Toen de besprekingen tusschen den Engelschen economischen adviseur en de Chineesche regeering aan den gang waren, kwam plotseling de valutacrisis, die snelle maatregelen noodig maakte. De Chineesche regeering heeft daarop uit eigen beweging de valutabasis veranderd zonder den raad van Leith Ross in te winnen. Thans komen uit China weer berichten over de zoogenaamde autonomie-beweging. Men spreekt van de actie der Japansche agenten. Deze berichten veroorzaken de Britsche regeering veel zorg. De regeering heeft den Engelschen gezant te Tokio opgedragen aan de Japansche regeering te verklaren, dat Engeland een duidelijke uiteenzetting van de Japansche politiek zou appreciëeren.

Japan heeft geantwoord, dat de autonomie-beweging een zuiver Chineesche aangelegenheid is en dat Japan niet voornemens is zich hierin te mengen.

De toestand is nog zeer duister, wij vertrouwen echter, dat de Japansch-Chineesche onderhandelingen tot een vriendschappelijke oplossing der moeilijkheden zullen leiden.

De minister besprak vervolgens de situatie in Egypte. Uitvoerig schetste Hoare de ontwikkeling in Egypte sinds het jaar 1922. De ondervinding heeft geleerd, dat noch de grondwet van 1930, noch die van 1923 voor Egypte geschikt is.

De Britsche regeering verzet zich niet tegen het streven van Egypte naar herstel van het constitutioneele leven. Het is thans echter tengevolge van den oorlog in Abessynië onmogelijk onderhandelingen te voeren over het sluiten van een Engelsch-Egyptisch verdrag. (Manchester Guardian)

(Vor. ber. Sir Samuel Hoare 1980 D.)

B. DUITSCHLAND. — Evangelische Kerkenbonden. - Dr. Niemöller. - Bisschop Zänke. —

De bekende predikant der belijdende Evangelische kerk, Niemöller, heeft van de autoriteiten mededeeling ontvangen, dat hij in het Rijk niet meer mag spreken, noch van den kansel, noch in andere bijeenkomsten.

De bisschop der Evangelische kerk Zänke te Breslau heeft tegen een nadrukkelijke verordening van de landelijke kerkcommissie der Evangelische kerk van de oud-Pruisische Unie en tegen een gelijkluidend verzoek van den Rijks- en Pruisischen minister voor kerkelijke aangelegenheden in, op 3 Dec. '35 een theologisch examen afgenomen. De minister heeft, omdat dit optreden van bisschop Zänke een onverantwoordelijke storing is van het werk der kerkelijke verordening, den Oppersten Raad der Evangelische kerk verzocht, in overleg met de landelijke commissie voor de kerken een disciplinaire procedure te openen tegen bisschop Zänke. Tegelijkertijd heeft de minister de stopzetting bevolen van de uitkeering van de middelen, welke worden aangewend voor de salarieering van bisschop Zänke. (Berl. Tageblatt)

(Vor. ber. Evang. Kerkenbond 2069 F.)

C. AMSTERDAM. — De vertooning van het tooneelstuk „De Beul". —

Tijdens de middagvoorstelling in den Stadsschouwburg van het tooneelstuk „De Beul", opgevoerd op 1 Dec. '35 door de Amsterdamsche Tooneelvereeniging onder leiding van Albert van Dalsum, hebben van de zijde van het publiek ernstige protesten en ordeverstoringen plaats gehad. Naar verluidt zouden deze van politieken en religieuzen aard zijn.

In den Gemeenteraad heeft op 3 Dec. '35 de heer Walrave Boissevain den burgemeester van Amsterdam over de orderverstoringen geïnterpelleerd.

(A. N. P.)

D. DUITSCHLAND. — Hitler motiveert Jodenwetten. - Koloniaal gebied. —

De president van de „United Press", mr. Hugh Baillie, heeft een onderhoud gehad met Hitler, waarin deze de volgende verklaringen aflegde:

„Duitschland", aldus begon Hitler, „is het bolwerk van het Westen tegen het bolsjewisme en het zal bij zijn afweer tegen deze gevaarlijke levensbeschouwing propaganda met propaganda, terreur met terreur en geweld met geweld bestrijden."

Op een vraag naar de redenen van de Jodenwetgeving van Neurenberg, antwoordde Hitler: „De noodzakelijkheid van de bestrijding van het bolsjewisme is een van de voornaamste redenen geweest voor de Jodenwetgeving in Duitschland. Deze wetgeving is niet anti-Joodsch, doch pro-Duitsch. De rechten der Duitschers moesten tegen de destructieve Joodsche invloeden worden beschermd."

Tenslotte vroeg mr. Baillie nog aan Hitler, of Duitschland naar koloniaal bezit streeft. Hitler antwoordde daarop, dat Duitschland zijn koloniale aanspraken nooit zou opgeven. (Völkischer Beobachter)

(Vor. ber. Hitler 1907 A.; Jodenwetten 2052 B.; Koloniën 1845 F.)

E. NEDERLAND. — Radio-Commissie ingesteld. —

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft een commissie ingesteld met opdracht:

te onderzoeken op welke wijze de draadomroep in Nederland het best kan worden georganiseerd, beheerd en geëxploiteerd; voorstellen te doen omtrent regelingen en maatregelen van technischen, juridischen en exploitatieven aard, welke hetzij blijvend, hetzij bij wijze van overgang ter zake moeten worden getroffen en genomen.

In de commissie zijn benoemd:

Tot voorzitter H. van Boeyen, voorzitter van den Radioraad, en tot leden: L. J. Bakker, lid van den Radioraad te Bussum; ir. H. J. Boetje, hoofd ingenieur-directeur der Telegrafie en Telefonie te 's-Gravenhage; ir. H. C. A. Boom, directeur van den Gemeentelijken Telefoondienst te Rotterdam; mevr. B. Boon-Van der Stap, lid van den Radioraad te 's-Gravenhage; mr. A. van der Deurne, voorzitter van de Ned. Chr. Radio Vereeniging te Bennekom (Gld.); P. A. Enserinck, referendaris bij het hoofdbestuur der P.T.T. te 's-Gravenhage; mr. P. J. A. Kleene, lid van den Radioraad te Roermond; C. J. P. Kuipers, voorzitter van den Bond van Exploitanten van Radiocentrales te 's-Gravenhage; J. W. Lebon, secretaris-penningmeester van de V.A.-R.A. te Hilversum; C. Prins, radiodistribuant te Sliedrecht; mr. J. F. van Royen, algemeen secretaris der P.T.T. te 's-Gravenhage; P. A. M. Speet, algemeen bedrijfsleider van den K.R.O. te Hilversum; ir. J. Tj. Visser, ingenieur der Telegrafie en Telefonie te 's-Gravenhage; W. Vogt, directeur van het Omroepbedrijf van de A.V.R.O. te Hilversum; tot secretaris mr. B. de Gaay Fortman, lid van den Radioraad te Amsterdam; tot adjunct-secr. dr. A. A. M. Enserinck, adjunct-commies bij het hoofdbestuur der P.T.T. te 's-Gravenhage. (De Tijd)

(Vor. ber. Radio 2065 A.)

F. BELGIE. — Koning Leopold onderscheiden. —

De Koning van Engeland heeft den thans te Londen vertoevenden Koning Leopold III van België verheven tot Ridder in de Orde van de Kouseband.

(Gazet v. Antwerpen) **(V. b. Koning Leopold 1930 A.)**

A. GANDHI. — Zijn nieuwe opvatting en religie. —
Ondanks zijn gevorderden leeftijd — hij heeft onlangs zijn 66sten verjaardag gevierd — is Gandhi den laatsten tijd bezig met een nieuw evangelie te prediken, namelijk, wat hij noemt „brood arbeid". Hij baseert zich op een tekst in de Hindoesche Geschriften die overeenkomt met den Bijbeltekst: „In het zweet uws aanschijns zult gij uw brood verdienen." Dit voorschrift zou hij letterlijk uitgevoerd willen zien. Hij beweert, dat indien ieder mensch met zijn handen voor zijn brood werkte en daarmee tevreden was, er genoeg voedsel en genoeg vrije tijd voor allen zou zijn. Men zou natuurlijk behalve dezen bezoldigden lichaamsarbeid nog ander werk moeten verrichten, hetzij met de handen of met het hoofd, doch dit zou belangeloos geschieden, als bijdrage tot het algemeene welzijn. Is het dus niet geoorloofd, om door intellectueel werk geld te verdienen? Neen, luidt het antwoord van Gandhi. In de nooden van het lichaam moet het lichaam zelf voorzien. Arbeid die zuiver intellectueel is, behoort tot de ziel en brengt zijn eigen voldoening mee, en mag dus niet voor geldelijk gewin worden beoefend.
(Singapore Times) **(Vor. ber. Gandhi 1452 C.)**

B. DUITSCHLAND. — Invoerverbod voor Rijksmarkbankbiljetten. —
Ondanks het reeds lang bestaande uitvoerverbod voor Rijksmarkbiljetten, is den laatsten tijd als gevolg van een onwettigen export van deze biljetten in het buitenland, in het buitenland voor deze biljetten een aanbod ontstaan. Het groote disagio, dat deze bankbiljetten in het buitenland deden, heeft er toe geleid, dat de afnemers van Duitschland er meer en meer toe over zijn gegaan de Duitsche exporteurs met bankbiljetten te betalen. Dit had weer tot gevolg, dat de deviezentoevloeiing van Duitschland verminderde.
De Duitsche regeering ziet zich dan ook gedwongen naast het uitvoerverbod van Rijksmarkbankbiljetten ook een invoerverbod voor deze biljetten uit te vaardigen, terwijl tevens de straffen worden bepaald voor degenen, die deze verboden overschrijden. Volgens de Duitsche regeering heeft men hier te doen met een afweermaatregel. De waarde van de mark wordt er niet door beïnvloed.
Dat de Duitsche regeering den illegalen handel in bankbiljetten thans verder den kop indrukt, is van geen beteekenis voor de Duitsche valuta. Het gaat er alleen maar om er voor te waken, dat voor de Duitsche volkshuishouding geen groote bedragen aan deviezen verloren zullen gaan.
De verordening inzake het invoerverbod zegt, dat Rijksmarkbankbiljetten slechts met toestemming uit het buitenland mogen worden ingevoerd. Dit geldt niet voor het geval, waarin de bankbiljetten aan een binnenlandsche credietinstelling worden gestuurd, teneinde te worden geboekt op een Sperrkonto ten gunste van een buitenlander.
Ook de Duitsche Postchèquecentrale geldt hier als een credietinstelling. De bevoegde instanties kunnen bankbiljetten, welke in strijd met de verordening zijn ingevoerd, storten op een bijzonder „Hinterlegungkonto".
De verordening is op 6 Dec. '35 in werking getreden.
(Keesings Financieel Archief)
(Vor. ber. Uitvoerverbod 1512 E.)

C. VEREENIGDE STATEN. — Gebeurtenissen in China. - Hull's verklaring. —
Hull, de minister van Buitenlandsche Zaken, brengt ter kennis van alle volken, dat de regeering der Ver. Staten de autonomistische beweging in Noord-China niet met onverschilligheid aanschouwt; hij verzoekt allen volken de bestaande verdragen te eerbiedigen. Hull noemde den naam van Japan niet, doch men meent, dat hij dat land op het oog had.
Het verdrag, waarbij de Ver. Staten in hoofdzaak belang hebben, is het Negen-Mogendheden-verdrag, waarbij de onschendbaarheid van China wordt gegarandeerd. (New York Herald Tribune)
(Vor. ber. Hull 2015 B.; China 2068 G.)

D. DUITSCHLAND. — Dr. Hj. Schacht's afkeer tegen inflatie. —
Dr. Schacht heeft op 5 Dec. '35 te Leipzig het woord gevoerd. Hij verklaarde, dat men het kapitalisme niet mag verwarren met het economische systeem, hetwelk zich, om voorwaarts te komen, bedient van werktuigen en machines, met het doel het resultaat van de productie zoo gunstig mogelijk te maken. Met een spinnewiel kan men den modernen staat niet in het leven houden. Dr. Schacht sprak zich hierbij uit tegen elke „gelijkmakerij"; het staat vast, dat ook het Duitsche volk steeds een groot aantal welgestelde lieden zal noodig hebben.
Sprekende over een eventueele inflatie, riep dr. Schacht uit, dat hij hieraan nimmer zou meedoen. Dr. Schacht wees vervolgens op de noodzakelijkheid, bepaalde producten uit het buitenland te betrekken. Dit bewijst, dat Duitschland het zonder den buitenlandschen handel niet kan stellen.
„Wij zijn een land, dat met de gansche wereld verbonden is door deze noodzakelijkheid van den handel. Hoe meer grondstoffen men kan importeeren, des te meer werk men aan het eigen volk kan verschaffen." (Völkischer Beobachter)
(Vor. ber. Dr. Schacht 2025 C.)

E. TH. W. BLIJDENSTEIN OVERLEDEN. —
Op zijn buiten „Huize Middenhoek" is op 5 Dec. '35 in den ouderdom van 61 jaar overleden de directeur van de N.V. Twentsche Bank, de heer Th. W. Blijdenstein. (A. N. P.)

F. NIEUW-ZEELAND. — Verkiezingen. —
Bij de verkiezingen voor het parlement van Nieuw-Zeeland heeft de Labour-Party voor het eerst een overwinning behaald. Te oordeelen naar de thans bekende resultaten zal de zetelverdeeling als volgt zijn: Arbeiderspartij 52 (oud 24); Nationalisten 20 (46); Onafhankelijken 8 (8); Democraten 0 (2).
Gedurende de laatste vier jaar is het bewind in handen geweest van de liberaal-conservatieve coalitie Forbes-Coates. Cavage, de leider der Arbeiderspartij, die vroeger mijnwerker was, zal premier worden. Het program zijner partij bevat een waarborging van de prijzen der landbouwproducten alsmede maatregelen om aan ieder arbeid te verschaffen.
(Manchester Guardian) **(Vor. ber. blz. 122 A.)**

G. PAPYRUS ONTCIJFERD. —
Koning Leopold heeft geruimen tijd geleden een Egyptische papyrus, dateerende van 1140 voor Chr., aan de Koninklijke Musea in het Jubelpark te Brussel geschonken. De heer Capart, directeur van deze musea heeft deze papyrus, die uit de nalatenschap van Koning Leopold II afkomstig was, ontcijferd. Het is een protocol uit het regeeringsjaar XVI van koning Ramses IX, opgemaakt door een rechterlijke commissie van onderzoek, betreffende de schennis van de Koninklijke graven te Theba. Dit protocol is een aanvulling van een ander, reeds bekend document, n.l. de papyrus Amherst, in 1873 door Chabas gepubliceerd. (Vingtième Siecle) **(V. b. Papyri 1664 A.)**

H. AMSTERDAM. — Loonsverlaging in den Raad verworpen. —
De gemeenteraad verwierp op 30 Nov. '35 het voorstel van de meerderheid van B. en W. om op de loonen en salarissen van het gemeente-personeel een nieuwe verlaging toe te passen van 5%, met 29 tegen 14 stemmen.
Tot de tegenstemmers behoorden met sociaal-democraten en communisten o.a. twee katholieke raadsleden, Steinmetz en De Groot en de vrijz.-dem. Ketelaar. (Het Volk) **(Vor. ber. blz. 2044 B.)**

9 DECEMBER 1935

I. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Wijziging Schepenwet. —
Ingediend is een wetsontwerp tot wijziging van de Schepenwet.
In verband met het bij Koninklijke Boodschap van 27 November '35, no. 236, ingediende ontwerp eener nieuwe Landverhuizingswet is het noodig in de Schepenwet enkele wijzigingen aan te brengen. Hierbij is o.a. uitgegaan van het standpunt, dat elke bemoeienis met en elk toezicht op de landverhuizers en op de verblijven aan den wal, waarin dezen zich bevinden, zoolang zij het schip nog niet hebben betreden, wordt geregeld in de Landverhuizingswet, en

de Schepenwet slechts behoort te bevatten die voorschriften, welke in acht genomen moeten worden van het oogenblik, waarop de landverhuizers aan boord komen. (De Maasbode) **(V. b. Tw. Kamer 2076 G.)**

A. **FRANKRIJK. — Goudafvloeiing. —**
De weekstaat van de Bank van Frankrijk, afgesloten per 29 Nov. '35, toont een goudafvloeiing van rond frs. 2.5 milliard. Dit cijfer is het record van de afgeloopen zes weken, die week na week, gelijk uit het volgende staatje blijkt, een grooter goudverlies toonden:

18 Oct.	frs.	159.854.570
30 Oct.	„	168.152.374
8 Nov.	„	667.060.114
15 Nov.	„	935.354.891
22 Nov.	„	1.364.364.602
29 Nov.	„	2.500.000.000

(Le Matin) **(Vor. ber. Goud 661 L.)**

B. **AMSTERDAM. — Begrooting 1936 aangenomen.**
De Raad heeft met 30 tegen 11 stemmen de begrooting-1936 op 5 Dec. '35 aangenomen.
De begrooting-1935 werd op 4 Dec. '35 door Gedeputeerde Staten goedgekeurd. (De Telegraaf)
(Vorig bericht blz. 1888 K.)

C. **ENGELAND. — Staatsleening. —**
De op 4 Dec. '35 opengestelde inschrijving op twee groote leeningen, tezamen tot een bedrag van £ 300 millioen, is een groot succes geworden. De beide emissies bestonden uit:
1. De uitgifte van £ 100 millioen 1% schatkistnotes tegen 98%, aflosbaar in de jaren 1939—'41. Het rendement bedraagt £ 1.8.5 per £ 100.
2. Een 2½% fundeeringsleening groot £ 200 millioen, tegen 96½%, die zal afgelost worden in de jaren 1956—'61. Hier bedraagt het rendement £ 2.13.10 per £ 100. (Times) **(Vor. ber. Leeningen 700 F.)**

D. **JOEGO-SLAVIE. — Beperkte amnestie verleend.**
Algemeene amnestie is verleend voor overtredingen tegen de Perswet en de Postwet, alsmede voor enkele andere veroordeelingen. Ongeveer 1250 personen zullen onder die amnestie vallen.
Van de amnestie zijn echter uitgesloten:
1. Zij, die zich in het buitenland bevinden en zich niet bij het gerecht gemeld hebben ter behandeling hunner zaak.
2. Personen, die zware misdrijven tegen den staat hebben gepleegd.
3. Zij, die wegens spionnage en wegens omkooperij werden veroordeeld. (Politika)

E. **DUITSCHLAND. — Het blad „Der Stürmer" verkocht. —**
„Prager Presse" verneemt uit Berlijn, dat de overeenkomst tot verkoop van het anti-semitische weekblad „der Stürmer" thans is afgesloten. Als kooper worden Winkler, de voorzitter van het „Verband deutscher Zeitungsverleger" genoemd. Winkler zou echter slechts een strooman zijn. Vermeld wordt, dat hij de uitgeverij van „der Stürmer" in een N.V. zal omzetten en deze later bij het Eher Concern zal inschakelen. „Der Stürmer" zal dan te Berlijn worden gedrukt.
Als koopsom wordt het bedrag van twee en een half millioen Mark genoemd, waarvan de gouwleider van Franken en redacteur van „der Stürmer", Julius Streicher, de eene helft en de burgemeester van Neurenberg, Liebel, die financieel bij de uitgeverij was geïnteresseerd, de andere helft zou ontvangen. De koopovereenkomst zal op 1 Januari 1936 ingaan.
Reeds sedert eenige weken — aldus de „Prager Presse" — heeft „der Stürmer" een meer gematigde toon moeten aanslaan, vooral door het achterwege laten van zijn meest agressieve rubriek de „Brievenbus". Het ligt in de bedoeling dat „der Stürmer" een tijdschrift voor rassenpolitiek zal blijven, doch dat al te radicale tendenzen zullen worden vermeden. Het programma van „der Stürmer" is immers in de wetten van Neurenberg door de Rijksregeering zelf in zijn meest belangrijke punten verwezenlijkt.
(Prager Presse)

F. **CHINA. — Oost-Hopei zelfstandig. —**
Naar verluidt is in de onderhandelingen van de laatste vier-en-twintig uur een formule tot oplossing van de crisis in Noord-China gevonden, welke aannemelijk is voor Japan.
Onder Soeng Tsje Joean zal een zelfstandig bestuur van Hopei en Tsjahar worden georganiseerd.
Ook Nanking heeft deze formule aangenomen.
(Ned. Tel. Ag. Reuter) **(Vor. ber. blz. 2078 C.)**

G. **FRANKRIJK. — Wetten inzake gevechtstroepen en particuliere milities aangenomen. —**
Na een nachtzitting heeft de Fransche Kamer op 7 Dec. '35 de drie door de regeering ingediende wetsontwerpen afgehandeld en aangenomen, doch niet zonder het belangrijkste daarvan, dat betrekking heeft op de gevechtstroepen en particuliere milities, ingrijpend te hebben geamendeerd.
De regeering, de laatste uren vertegenwoordigd door den minister van Justitie, Leon Bérard, onthield zich geheel van het stellen der vertrouwenskwestie en liet de decisie dus aan de Kamer over. Het resultaat is geweest, dat de geheele linkerzijde in de formuleering van de ontbinding der bonden, de nationale groepen volkomen heeft overstemd.
Zooals het ontwerp op de gevechtsgroepen uiteindelijk met 408—179 stemmen is aangenomen, luidt het eerste en voornaamste artikel thans als volgt:
„Ontbonden zullen worden, bij decreet, uitgevaardigd op voorstel van den minister van Binnenlandsche Zaken en na advies van den Raad van State, alle vereenigingen of feitelijke groepeeringen:
1. welke opwekken tot gewapende manifestaties op den weg;
2. welke zonder machtiging van den minister van Oorlog hun aanhangers of derden voorbereiden, hetzij tot den militairen dienst, hetzij tot den oorlog of die door de discipline van hun leden onder de autoriteit hunner leiders, door hun kadervorming of door het dragen van kleedij of uniformen, emblemen en kenteekenen het karakter dragen van gevechtsgroepen of particuliere milities;
3. welke ten doel hebben afbreuk te doen aan de nationale ongereptheid of door geweld den republikeinschen regeeringsvorm te veranderen.
De ontbinding van de onder deze bepalingen vallende organisaties zal uiterlijk 31 December 1935 een feit moeten zijn."
Op 6 Dec. '35 hadden de Croix de Feu eenerzijds en de socialistische en communistische strijdorganisaties anderzijds, min of meer spontaan gecapituleerd voor de nu aangenomen wetten.
(Le Temps - Le Journal - La Croix)
(Vor. ber. Liga's en Strijdbonden 2073 D.)

H. **LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —**
Amerikaansch: Oliver Lafarge — „All The Young Men". (Houghton Mifflin Company, New York 1935)
Belgisch-Fransch: Marie Gevers — „Le Voyage de Frére Jean". (Plon)
Duitsch: Fred. Andres — „Einer zuviel an Bord". (Ullstein, Berlin)
Victor Pfeiffer — „Am Rande des Weissen Flecks". (Bergland-Buch Verlag, Salzburg 1935)
Engelsch: Clemence Dane — „Fate Cries Out—Nine Tales". (Heinemann)
W. Somerset Maugham — „Don Fernando, Variations on some Spanish themes". (Heinemann 1935)
Sir Arthur Willert — „The Frontiers of England". (Heinemann)
Fransch: P. Mandonnet, O. P., Dante le Théologien. Introduction à l'intelligence de la vie, des œuvres et de l'art de Dante Alighieri. (Desclée De Brouwer)
Jules Romains — „Les Hommes de Bonne Volonté IX, Montée des Périls". (Flammarion)
„Les Hommes de Bonne Volonté X, Les Pouvoirs". (Flammarion)
Nederlandsch: Antoon Coolen — „Kerstvertellingen, een vijftal sagen". (Nijgh & van Ditmar, 1935)
Dr. H. Geversman — „Vluchtelingen vertellen" (geen politieke beschouwingen). (D. van Sijn & Zonen, Rotterdam)
Portugeesch (Braziliaansch): H. W. Bates — „Um Naturalista no rio Amazonas". (Ediçoes da Companhia Editora Nacional, Sao Paulo)
Renato Mendonça — „A influencia africana no Portuguez do Brasil". (Ediçoes da Companhia Editora Nacional, Sao Paulo). (Red. K. H. A.) **(2065 L.)**

A. **ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — 2 December. — Stemming Italiaansche volk. —**
Een speciale correspondent te Rome wijst er op, hoe de pathetische stemming van het Italiaansche volk kunstmatig van overheidswege gekweekt wordt.

3—4 December. — Harrar (E 6). —
Harrar (E 6) is thans geheel door de Abessynische troepen verlaten.

5 December. — Olympische Spelen. —
Het Italiaansch Olympisch Comité blijft bij zijn weigering om aan de Olympische Spelen deel te nemen, daar de Italiaansche sportbeoefenaars niet mogen uitkomen tegen sportmenschen uit de landen, die de sancties toepassen.

6 December. — Dessié (D 5). —
Dessié is door de Italianen gebombardeerd. Het is echter niet zeker, of de Negus daar nog vertoefde. Het paleis van den kroonprins en het Amerikaansche hospitaal werden getroffen.

7 December. — Tembien (C 5). —
Het Italiaansche legerbericht meldt de verovering van Addi Abbi, de hoofdplaats van Tembien.

8 December. — Rede van Mussolini in de Italiaansche Kamer. —
Mussolini heeft in de Italiaansche Kamer op 7 Dec. een rede gehouden over zijn politiek. Hij verklaarde, dat de laatste uren een lichte verbetering in den toestand was ingetreden, doch waarschuwde tegen ongerechtvaardigd optimisme. De Duce gaf de verzekering, dat niets Italië op de knieën zou kunnen krijgen en na een jaar zou het Italiaansche volk nog door denzelfden geest van verzet tegen de sancties zijn bezield als thans. Rome heeft met voldoening kennis genomen van de Lagerhuis-verklaringen van Sir Samuel Hoare, doch stelt er meer prijs op daden te zien. Italië zal niet medewerken aan het beëindigen van het conflict, indien men de Italiaansche rechten in Afrika niet erkent. De actie in Italië en Afrika zal in afwachting hiervan worden voortgezet.
(Corriere della Sera - La Stampa - N. Rott. Crt. - A.N.P. - Lavoro Fascista - Daily Telegraph)
(Vor. ber. 2073 A.; Recapitulatie 2068 I.)

B. **VOETBAL. — Engeland—Duitschland. —**
De op 4 Dec. '35 te Londen gespeelde landenwedstrijd Engeland—Duitschland, is door de Engelschen met 3—0 gewonnen. (Daily Mail)

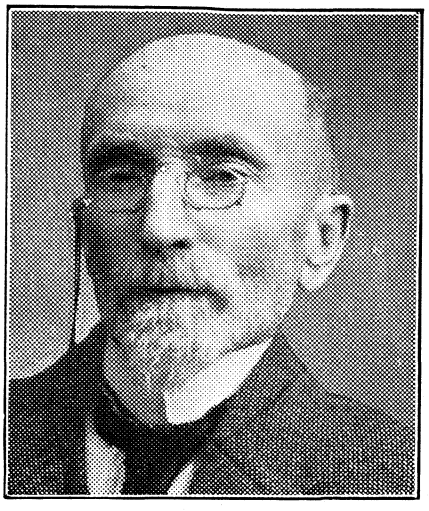
C. **VOETBAL. — Iersche Vrijstaat—Nederland. —**
De op 8 Dec. '35 te Dublin gespeelde landenwedstrijd Iersche Vrijstaat—Nederland, is door Nederland met 5—3 gewonnen. Met de rust was de stand 3—2 voor de Ieren. De doelpunten voor Nederland werden gescoord door Van Nellen (2), Bakhuys, Smit en Drok.
(Red. K. H. A.) **(Vor. ber. 1246 A.; Nederl. Voetbal 2030 B.)**

10 DECEMBER 1935

D. **ENGELAND. — Prinses Victoria overleden. —**
De zuster van den Engelschen koning, prinses Victoria, is op 3 Dec. '35 overleden. De prinses is 67 jaar oud geworden. (A. N. P.)

E. **TSJECHO-SLOWAKIJE. — Uitvoerverbod van Tsjechisch Bankpapier. —**
Op aandringen van de Nationale Bank is door de regeering een maatregel uitgevaardigd inzake verbod van den uitvoer van bankpapier.
De Nationale Bank wil hiermede bereiken, dat men voortaan zijn vreemde valuta in eigen land koopt, en niet in het buitenland.
Met name naar Oostenrijk schijnt de laatste maanden zooveel Tsjechisch bankpapier te zijn gesmokkeld, dat de koers van de kroon daaronder dreigde te gaan lijden. Deze verboden uitvoer van Tsjechische kronen geschiedde vooral om verboden invoer te dekken — niet alleen van goederen, maar ook van effecten. (Prager Presse)

F. **MR. FRANS ERENS OVERLEDEN. —**
Te Houthem (L.) is op 7 Dec. '35 na een korte ziekte overleden mr. Frans Erens, een van de bekende figuren uit de „Nieuwe Gids"-beweging. Hij is 78 jaar oud geworden.

Mr. Frans Erens.

Frans Erens, geboren 23 Juli 1857 te Schaesberg (Limburg), studeerde in de rechten te Leiden, Bonn en Parijs en promoveerde te Amsterdam. In Parijs trad hij in verbinding met eenige jongere Fransche letterkundigen, die min of meer tegen het toen overheerschend naturalisme begonnen op te komen en van wie sommigen als voorvechters van het symbolisme zijn bekend geworden. In Nederland teruggekeerd nam hij deel aan de beweging der Tachtigers en was medewerker aan, later lid der redactie van „De Nieuwe Gids". Hij was werkzaam als advocaat te Amsterdam, later als griffier te Oostburg. Zijn werken zijn: „Dansen en Rhythmen" (1893); „Litteraire Wandelingen"; „Gangen en Wegen"; Toppen en Hoogten"; „Vertelling en Mijmering"; „Litteraire Overwegingen". Hij vertaalde „Augustinus' Belijdenissen", Thomas à Kempis' „Navolging", „Pellico's Gevangenissen" en bracht Ruusbroec's „Chierheit der gheesteleker Brulocht" in de hedendaagsche taal over. (Red. K. H. A.)

G. **SPANJE. — Kabinet-Chapaprieta afgetreden. —**
Het kabinet-Chapaprieta is op 9 Dec. '35 afgetreden. De rechterzijde van de regeering liet blijken zich niet te kunnen vereenigen met de fiscale voorstellen van Chapaprieta. Na eerst de middenstand te hebben getroffen door de wet op de beperking van uitgaven, wilde hij de bezittende klasse door verhooging van belasting op rente en successierechten treffen.
Chapaprieta haalde zich de vijandschap van de volkspartij en de agrariërs op den hals door een crediet van 200 millioen peseta te weigeren als leening aan de graanproducenten. (A. N. P.)
(Vorig bericht blz. 2035 A.)

H. **ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — Recapitulatie van 2—8 December 1935. —**
Stemming Italiaansche volk, 2 Dec., 2080 A.; Harrar (E 6), 3—4 Dec., 2080 A.; Olympische Spelen, 5 Dec., 2080 A.; Dessié (D 5), 6 Dec., 2080 A.; Tembien (C 5), 7 Dec., 2080 A.; Rede van Mussolini in de Kamer, 8 Dec., 2080 A. (Red. K. H. A.)
(Vorig bericht blz. 2080 A.)

A. **ITALIE. — Financieele positie. —**
Volgens een officieel decreet zullen tot nader order geen staat van de schatkist noch van de Bank van Italië worden gepubliceerd, evenmin als cijfers omtrent de staatsschulden. (La Stampa)
(Vor. ber. Econ. Toestand 2013 B.)

B. **NEDERLAND. — Samenstelling der maritieme weermacht in Ned.-Indië. - Commissie-Kan. —**
In de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer op de Defensiebegrooting heeft dr. H. Colijn de conclusies van de commissie-Kan over de samenstelling der maritieme weermacht in Indië meegedeeld:
De commissie is eenstemmig van oordeel, dat op louter krijgskundige gronden het vlootplan-1930 moet worden aangehouden, evenwel onder uitbreiding van luchtstrijdkrachten.
De minderheid (de vier marineleden) en de meerderheid betoogen voorts uitvoerig, hoe naar haar meening de strijdmacht moet worden samengesteld.
De meerderheid komt dan tot een strijdmacht, waarvan de zeegaande vloot en de kern der luchtstrijdkrachten bestaan uit: twaalf torpedojagers, achttien onderzeebooten, 54 groote zeevliegtuigen, 108 luchtkruisers (landvliegtuigen). De kruisers vervallen hier dus.
De minderheid, vasthoudende aan de eenstemmige meening van de commissie en deze nader uitwerkend, komt tot een strijdmacht, waarvan de zeegaande vloot conform het plan-1930 bestaat uit: 3 kruisers, 12 torpedojagers, 18 onderzeebooten, terwijl de kern der maritieme luchtstrijdkrachten, in afwijking van de indertijd naar aanleiding van het plan-1930 vastgestelde sterkte, uit 96 groote zeevliegtuigen (plan-1930: 72) zal bestaan.
In het midden latend in hoeverre de kostenberekening door veranderingen in het systeem van personeelsvoorziening nog wijzigingen kan ondergaan, komt de conclusie der commissie hierop neer:

1. dat het behoud van het ongewijzigde vlootplan-1930 en het systeem van de meerderheid der commissie ongeveer evenveel uitgaven zullen meebrengen;

2. dat de door de minderheid gewenschte strijdkracht pl.m. *f* 2 millioen per jaar meer zal kosten dan het ongewijzigde vlootplan-1930. (Telegraaf)
(Vorig bericht blz. 1625 F.)

C. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Nieuwe Warenwet goedgekeurd. —**
De Tweede Kamer heeft op 6 Dec. '35 de nieuwe Warenwet zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd. (N. R. Crt.) **(Vor. ber. 2069 E.; Tw. Kamer 2078 I.)**

D. **CHINA. — Oost-Hopei. - Japansche verklaring. —**
De verklaringen van den Engelschen en van den Amerikaanschen minister van Buitenlandsche Zaken over de gebeurtenissen in Noord-China en over het dreigende gevaar van schending van het Negenmogendheden-verdrag, worden te Tokio als een, zij het voorzichtige, waarschuwing aan Japan opgevat. De zegsman van het Japansche ministerie van Buitenlandsche Zaken heeft ten aanzien van de uitingen van Hoare en Hull zijn positie bepaald. Hieruit blijkt, dat Japan het Negen-mogendheden-verdrag en alle betreffende China en het Verre Oosten getroffen overeenkomsten sedert het verdrag van Washington niet meer in overeenstemming acht met den tegenwoordigen stand van zaken. (Nitsji-Nitsji)
(Vorig bericht blz. 2079 F.)

E. **ITALIE. — Bouw van een olie-raffinaderij. —**
De Ministerraad heeft op 30 Nov. '35 onder meer besloten een bedrag van 70 millioen lire beschikbaar te stellen voor den bouw in Italië van een raffinaderij voor ruwe minerale oliën, die door het Italiaansche petroleummonopolie uit Albanië worden ingevoerd.
Verder zijn credieten toegestaan voor de ontwikkeling van den landbouw en de goudwinning in Eritrea. Ook zijn maatregelen genomen voor de ontwikkeling der olijvencultuur op Sicilië en Sardinië en in de provincie Grosseto. (Osservatore Romano)

F. **NEDERLAND. — De bescherming der Zuidelijke en Oostelijke provincies. —**
In een Nota naar aanleiding van het Verslag der Tweede Kamer inzake de begrooting van Defensie voor 1936 zegt de minister er overwegend bezwaar tegen te hebben, gegevens omtrent de troepen, welke in de Zuidelijke en Oostelijke provinciën beschikbaar zijn ter bescherming van de strategische punten tegen plotselinge overvallen, openbaar te maken. Zulks acht hij niet in 's lands belang, mede op grond van het geheime karakter der genomen of te nemen maatregelen. (Dagblad van Noord-Brabant)
(Vor. ber. Defensie 2071 B.)

G. **WIJSBEGEERTE. — De Objectieve Geest. - Rede van Prof. dr. A. Messer. —**
Over de redevoering die prof. dr. A. Messer, hoogleeraar in de wijsbegeerte te Giessen, voor het „Gezelschap voor Philosophie en Parapsychologie" te Den Haag over het onderwerp „De objectieve geest" heeft gehouden, schrijft men ons:
Onder den „objectieven geest" verstaat prof. Messer de gezamenlijke innerlijke overeenkomsten, die zich in elke levensgemeenschap, maar bovenal in een volksgemeenschap, vormen en die in de cultuur dezer gemeenschap tot uiting komen. Spr. behandelde den invloed van dezen objectieven geest en verhouding van deze tot den persoonlijken geest van het individu, ten aanzien van taal, begrip en wetenschap, techniek, moraal, recht, godsdienst, kunst, politiek, opvoeding en levensstijl. Daarna handelde hij over Hegel als den „ontdekker" van den objectieven geest. Hegel heeft echter in dit verschijnsel een principieel van den individueelen geest verschillende macht gezien, die als een goddelijke Voorzienigheid het geheele wereldproces en in het bijzonder het verloop der geschiedenis leidt. Daartegenover betoogde spr., dat de objectieve geest niet een substantieel-metaphysisch wezen achter individuen is, maar slechts in de persoonlijke geesten bestaat als de gemeenschappelijkheid van hun inhoud en hun vorming. Voor het voortleven van den objectieven geest geldt dan ook z.i. niet de weg van de vererving, maar die der traditie. Daarbij is de geobjectiveerde geest van groote beteekenis, wel te onderscheiden van den objectieven geest, n.l. alle producten van betrekkelijken duur en zinnelijke waarneembaarheid, voortbrengselen der cultuur, die als het ware een blijvenden neerslag van den levenden objectieven geest, dat is van de door hem tot vervulling gebrachte individuen, vormen. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Wijsbegeerte 2043 C.)

11 DECEMBER 1935

H. **NEDERLAND. — Wijziging van Ziekte- en Ongevallenwet. - Commissie van prae-advies uit Hoogen Raad van Arbeid. —**
De voorzitter van den Hoogen Raad van Arbeid heeft benoemd tot voorzitter, leden en plaatsvervangend lid van de Commissie, welke aan dien Raad prae-advies zal uitbrengen omtrent een voorontwerp van wet tot wijziging van de Ziektewet, Ongevallenwet 1921 en Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922:
Lid en voorzitter: mr. dr. A. L. Scholtens; leden en plaatsvervangend lid: mr. F. J. H. Bach (Ned. R.K. Middenstandsbond); S. de la Bella Jr. (N.V.V.); mr. H. A. J. H. Franses (Alg. R.K. Werkgeversvereeniging); mr. H. W. Groeneveld; J. Hilgenga (N.V.V.); mr. A. Hoekema (Chr. Werkgeversvereeniging); J. J. Jeronimus (Ned. Vakcentrale); dr. J. G. Oortwijn Botjes (Kon. Ned. Landbouw Comité); J. A. Schutte (R.K.W.V.); mr. B. C. Slotemaker (Verbond van Ned. Werkgevers); A. Stapelkamp (C.N.V.); Mej. dr. G.

J. Stemberg; dr. J. van den Tempel; prof. dr. J. A. Veraart; dr. E. B. F. F. Baron Wittert van Hoogland (plvv. mr. dr. J. van Bruggen) (Vereeniging v. Raden van Arbeid). (De Maasbode)
(Vor. ber. Ongevallenwet 1661 B.; Ziektewet 1859 A.)

A. **CATALONIE. — Nieuwe Gouverneur. - Presidentschap betwist. —**
De nieuwe gouverneur-generaal van Catalonië, Ignace Villalonga, is dezer dagen te Barcelona aangekomen. Bij de aanvaarding van zijn post als president van de generaliteit heeft hij in het paleis van de generaliteit een rede gehouden, waarin hij o.m. den politieken partijen verzocht samen te werken. Tijdens deze rede begaf een Catalaansch afgevaardigde zich naar de presidentstafel en verklaarde dat Villalonga benoemd was door een wet in strijd met de grondwet. Villalonga was wel gouverneur van Catalonië, maar geen president van de generaliteit. (La Vanguardia, Barcelona) **(V. b. Herstel 1946 B.; President 1525 B.; Gouverneur 1630 H.)**

B. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Begrooting Landbouwcrisisfonds 1936. —**
Ingediend is de begrooting van het Landbouwcrisisfonds voor het dienstjaar 1936.
Blijkens deze begrooting worden de uitgaven van het fonds voor 1936 vastgesteld als volgt:

Gewone dienst	ƒ 169.594.200
Kapitaaldienst	24.750.000
	ƒ 194.344.200

Deze uitgaven zijn als volgt verdeeld:

Nadeelig slot van den gewonen dienst voor 1935	ƒ 2.000.000
Algemeen beheer	6.303.000
Akkerbouw en veehouderij	54.561.000
Melk en zuivel	85.689.000
Groente-, fruit- en sierteelt	12.687.000
Visscherij	848.700
Turf	458.500
Pluimveehouderij	5.917.000
Overige uitgaven	1.130.000
	ƒ 169.594.200

Uit een bij de begrooting gevoegden staat van de inkomsten van het fonds blijkt, dat deze voor den gewonen dienst als volgt zijn geraamd:

Algemeen Beheer	ƒ 1.180.000
Akkerbouw en Veehouderij	81.931.500
Melk en Zuivel	82.953.000
Groente-, Fruit- en Sierteelt	3.095.000
Visscherij	323.900
Turf	7.500
Pluimveehouderij	150.000
	ƒ 169.640.900

Voorts zijn voor den kapitaaldienst de inkomsten geraamd op ƒ 6.570.000.
De gewone dienst sluit dus met een batig saldo van ƒ 46.700; de kapitaaldienst met een nadeelig saldo van ƒ 18.180.000. (Nieuwe Rotterd. Crt.)
(V. b. Landb.crisisfonds 1723 E.; Tw. Kamer 2081 C.)

C. **NEDERLAND. — S.D.A.P. - Mr. J. E. W. Duys als lid der partij geroyeerd. —**
Het Partijbestuur der S.D.A.P. deelde op 9 Dec. '35 mede, dat, daar mr. Duys zelf niet het lidmaatschap der Partij heeft opgezegd, en ook niet voornemens schijnt te zijn dit te doen, het bestuur zich verplicht ziet, met toepassing van artikel 12 van de statuten van de S.D.A.P., dat van een besluit tot royement door het P. B. beroep op den Partijraad mogelijk maakt, mr. J. E. W. Duys als lid der Partij te royeeren.
Het spreekt vanzelf, aldus het communiqué, dat mr. Duys het lidmaatschap der Tweede Kamer, dat hij als candidaat der Partij heeft verworven, onverwijld had behooren neer te leggen en dit alsnog behoort te doen. (Het Volk) **(Vorig bericht blz. 2068 C.)**

D. **ENGELAND. — Verbruik van Metalen. —**
In Engeland is een groote verbetering van het verbruik van metalen ingetreden.

	Verbruik in tonnen		
	KOPER	LOOD	ZINK
1928	253.000	245.000	204.000
1932	137.200	240.000	127.000
1933	170.000	274.000	141.000
1934	221.000	330.000	182.000
1935*)	280.000	380.000	210.000

*) Geschat op basis van de eerste 7 maanden.
(Keesings Financieel Archief)

E. **NEDERLAND. — Onderwijs. - 2e lustrum Utrechtsche Indologenvereeniging. —**
In de Senaatskamer van het Universiteitsgebouw werd op 3 Dec. '35 het tweede lustrum van de Utrechtsche Indologenvereeniging ingezet. Nadat de praeses van het U.I.V. de bijeenkomst, welke werd bijgewoond door dr. H. Colijn, had geopend, hield de rector magnificus, prof. dr. C. W. Vollgraff, een toespraak.
Prof. jhr. mr. B. C. de Savornin Lohman sprak een herdenkingsrede uit.
Spreker ving aan met een woord van eerbiedigen dank voor zijn aanwezigheid aan den minister van Koloniën, in wien hij tevens met voldoening een oud-curator der Utrechtsche Faculteit begroette.
Spreker wenschte een oogenblik stil te staan bij de grondgedachte der Utrechtsche opleiding, zooals die in den considerans der stichtings-acte is geformuleerd. Kort gezegd: het doel onzer koloniale staatkunde moet zijn de versterking der Rijkseenheid en haar methode die der historische evolutie.
Het doel, waarop ook het onderwijs is gericht, is staatkundig van aard. Hoe kan het anders, waar het betreft de opleiding van ambtenaren, die straks politieken invloed zullen uitoefenen. Ook spreekt vanzelf, dat het onderwijs strekt tot versterking van den Rijksband.
Geen ander doel mag immers de regeering zelf, in wier woordenboek het woord abdicatie niet voorkomt, ook bij de verzorging van de opleiding van Indische ambtenaren aan haar eigen instelling, voor oogen staan. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Onderwijs 2070 B.)

F. **POLEN. — Vijf ontwerp-decreten der regeering.**
Ter uitvoering van de volmachten, die de Poolsche regeering heeft gekregen om de begrooting in evenwicht te brengen en het economische leven te saneeren werden in den gehouden ministerraad vijf ontwerp-decreten goedgekeurd, die op 1 Dec. '35 zijn in werking getreden. Deze bevatten o.a. een progressieve heffing van 7 tot 25% die zal worden geheven op de traktementen der ambtenaren. Ter compensatie van deze korting worden de huren van woningen van één of twee vertrekken met 15 procent verminderd, terwijl de personeele belasting op kleine woningen wordt verlaagd of geheel vervalt.
(Polska Agencia Telegr.) **(V. b. Volmachten 2022 F.)**

G. **NEDERLAND. — Steun aan den Tuinbouw. - Kon. Nederl. Landbouwcomité. —**
De financieele toestand van groote groepen tuinders is zoo slecht, dat hun ondergang moet worden gevreesd, zoo niet spoedig meerdere hulp wordt gebracht. In verband hiermede heeft het Kon. Ned. Landbouw-Comité het noodzakelijk geacht de meest urgente wenschen in het kort aldus te formuleeren: De steun aan den tuinbouw moet zoodanig zijn, dat het verschil tusschen de veilingsprijzen en de voor 1934 gestelde richtprijzen voor 100% wordt vergoed. Dit is noodig om den tuinbouw in stand te houden. De omzet der veilingen zal naar schatting in 1935 25% lager zijn dan in 1934 en zal ± ƒ 45 millioen bedragen. In laatstgenoemd jaar was het steunbedrag van ƒ 9 millioen voldoende om 60% te dekken van

het verschil tusschen kostprijs en veilingprijs. Dat verschil bedroeg dus *f* 15 millioen. Dit jaar zal de veilingomzet ± *f* 15 millioen lager zijn dan verleden jaar. Rekent men den invloed der teeltbeperking op *f* 2 millioen, dan zal voor 1935 een steunbedrag van 15 + 13 millioen = *f* 28 millioen beschikbaar moeten zijn om uitkeeringen van 100% van de richtprijzen mogelijk te maken. (De Telegraaf)

(Vor. ber. Tuinbouw 2013 A.; Steun 1884 F.)

A. **BELGIE. — Militaire School te Brussel. - Vlaamsche afdeeling. —**
Sedert eenige dagen is de oprichting van een Vlaamsche afdeeling in de Militaire School te Brussel een voldongen feit.
De Vlaamsche aspiranten-officieren kunnen van heden af in de Nederlandsche taal, door daartoe bijzonder aangestelde leeraren, militair en wetenschappelijk gevormd worden.
Er is meteen een wijziging gebracht aan de leiding van de school. Voorheen was de commandant van deze instelling tevens bestuurder van de studiën; hij werd bijgestaan door een adjunct. Thans is er, naast den commandant der school, een bestuurder van de studiën aangesteld, die voortaan alleen de leiding van de studiën in zijn bevoegdheid zal hebben. De bestuurder van de studiën zit de jury van het toegangsexamen voor en moet, gedurende het academisch jaar, zorgvuldig de intellectueele en militaire vorming der aspiranten nagaan.
Het spreekt van zelf, dat, met het oog op de Vlaamsche studenten van de Vlaamsche afdeeling, niet alleen de commandant van de Militaire School, maar ook de bestuurder der studiën de twee landstalen goed machtig moet wezen. Dat is zoo vanzelfsprekend, dat alle betoog overbodig is.
(Het Laatste Nieuws, Brussel)

B. **JHR. MR. F. J. J. M. VAN RIJCKEVORSEL OVERLEDEN. —**
In den ouderdom van 77 jaar is op 1 Dec. '35 op zijn landgoed „De Wamberg" te Berlicum overleden Jhr. mr. F. J. J. M. van Rijckevorsel, oud-lid van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant.
Jhr. van Rijckevorsel werd op 13 Maart 1858 te 's-Hertogenbosch geboren. Na het beëindigen van zijn studie aan de Universiteit te Leiden, vestigde hij zich als advocaat in zijn geboorteplaats. In 1908 werd hij gekozen tot lid van Provinciale- en in 1915 tot lid van Gedeputeerde Staten in Noord-Brabant, voor welke laatste functie hij in Juli 1931, in verband met zijn hoogen leeftijd, bedankte. Dit jaar stelde hij zich niet meer herkiesbaar voor de Statenverkiezing. (Dagblad v. Noord-Brabant)

C. **NEDERLAND. — Rijkssalarissen met 5% omlaag.**
Bij Kon. Besluit van 9 Dec. '35 is het volgende bepaald:
Alle op grond van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren en de daarbij behoorende bijlagen toegekende en toe te kennen bezoldigingen (zoowel die van de vaste wedden als die van de minima, periodieke verhoogingen en maxima) — zoomede alle in genoemd Besluit of in vorige Bezoldigingsbesluiten vermelde, c.q. op grond daarvan, dan wel in verband daarmede, toegekende weddeverhoogingen boven het maximum van de schaal, toelagen, belooningen, vergoedingen, kortingen, limieten, e.d. worden met 5% verlaagd, met dien verstande, dat:
a) het minimum-bedrag ad *f* 60 per jaar voor de kindertoelage der ambtenaren op jaarloon en het minimumbedrag ad *f* 1.15 per week of *f* 5 per maand voor de kindertoelage der ambtenaren op maand- en weekloon, buiten deze verlaging vallen;
b) de verlaging van de weddeverhoogingen boven het maximum van de schaal, toelagen, belooningen, vergoedingen, kortingen e.d. als vorenbedoeld achterwege blijft, indien deze zijn uitgedrukt in een procentisch deel of worden berekend naar evenredigheid van in dat Besluit of in vorige Bezoldigingsbesluiten vastgestelde met 5% te verlagen wedden;
c) de bedragen, vermeld in het Rijkskleedingsbesluit, ongewijzigd gehandhaafd blijven.
Dit besluit treedt in werking met 1 Januari 1936, behalve voor de ambtenaren op maand- en weekloon, wier standplaats gerangschikt is in de vierde klasse, ten aanzien van die de verlaging op 1 Juli 1936 ingaat. (N. R. Crt.) **(Vor. ber. Salarissen 1985 A.)**

D. **JAMES H. BREADSTED OVERLEDEN. —**
James H. Breadsted, de bekende orientalist, is dezer dagen overleden. Hij studeerde te Chicago en te Princeton en is sedert 1919 directeur geweest van het Orientalistische Instituut der universiteit te Chicago. Hij was lid van verscheiden geleerde genootschappen, o.a. van de Akademie van Wetenschappen te Berlijn, het Institut de France te Parijs, de Beiersche Akademie te München, het Archeologische Instituut te Berlijn en nog tal van andere.
Tot zijn hoofdwerken behooren de boeken: The battle of Kadesh (1903); Ancient Records of Egypt (1905-1907), en de History of Egypt to the Persian Conquest (1906).
Over de Egyptische geschiedenis en de Egyptische taal bleef hij publiceeren, tot het allerlaatst. Ook toonde hij in later jaren groote belangstelling voor de vroegste historie van Europa.
Speciale vermelding verdienen nog zijn studie: The Edwin Smith Surgical Papyrus (1930) en zijn uit 1933 dateerende studie The Dawn of Conscience (in samenwerking geschreven met J. H. Robinson).
Zijn medewerking aan het werk van lord Carnarvon en Carter bij de opgraving en inventarisatie van het graf van Toetank-Amen is van groote waarde.
In 1933 was Breadsted als hoogleeraar afgetreden. Sindsdien vertoefde hij veel in Engeland.
In 1919-'20 exploreerde en groef hij in het naburige Oosten (vijf expedities). (Red. K. H. A.)

E. **VLOOTCONFERENTIE TE LONDEN. — Opening.**
De vloot-conferentie werd op 9 Dec. '35 te Londen door den Britschen premier Baldwin geopend. Aanwezig zijn de vertegenwoordigers van de vijf mogendheden, welke de vlootverdragen van Washington en Londen hebben onderteekend. Deze zijn: voor Engeland: Sir Bolton Eyres-Monsell en Lord Stanhope; voor de Ver. Staten: Norman Davis en Admiraal Stanley; voor Japan: Admiraal Nagano en Matsuzo Nagai; voor Frankrijk: gezant Corbin en Vice-Admiraal Robert; voor Italië: gezant Grandi en Admiraal Raineri Biscia.
De plechtige openingsvergadering had plaats in de zaal, waar precies tien jaren geleden het verdrag van Locarno werd onderteekend. Talrijke diplomaten, politici, admiraals en vlootdeskundigen waren aanwezig, waaronder vertegenwoordigers van heel het Britsche Rijk, der Ver. Staten, van Frankijk, Italië en Japan.
In verband met de Japansche beslissing het vlootverdrag van Washington op te zeggen, zal de speciale taak der conferentie zijn een nieuwe methode van de contrôle der vlootbewapeningen vast te leggen ter vervanging van de bepalingen van de ten einde loopende verdragen, welke waren gebaseerd op de aanvaarding van een vaste verhouding tusschen Groot-Brittannië, de Ver. Staten en Japan, welke verhouding stond als 5 : 5 : 3.
In de eerste zitting zijn de standpunten der mogendheden reeds duidelijk naar voren gebracht. Het standpunt van Groot-Brittannië is nog hetzelfde als in 1932. Engeland, zoo verklaarde Baldwin, is thans bereid, evenals toen de principes der vlootverdragen van Washington en Londen te verlengen met zoodanige wijzigingen en aanvullingen als noodig mochten zijn in verband met den gewijzigden internationalen toestand en de behoeften der afzonderlijke mogendheden. De regeering hecht een zeer groot be-

lang aan de voortzetting der beperking, zoowel wat de kwantiteit als wat de kwaliteit betreft. Zij zou een vermindering wenschen van alle typen der grootere schepen en van het geschut, dat zij dragen en zal steeds aandringen op de opheffing van het duikbootwapen.
Het Amerikaansche standpunt werd door Norman Davis toegelicht aan de hand van een brief van president Roosevelt. Ook deze brief zegt, dat thans evenals in 1922 en 1930 de Ver. Staten voorstanders zijn van een geleidelijke beperking en vermindering, weshalve wordt voorgesteld een reductie van de totale tonnenmaat met 20 pct. beneden de totale tonnenmaat volgens de bestaande verdragen en als dat percentage onaannemelijk is een kleinere reductie, hetzij 15, hetzij 10 of 5 pct. Bij den huidigen onstandvastigen politieken toestand in vele deelen van de wereld was echter eerste eisch de moeilijkheden dapper onder de oogen te zien en daarna den blik te wenden op de elementen van gemeenschappelijk belang en onderlinge overeenkomst.
Frankrijk toonde zich bij monde van den gezant te Londen, Corbin, een en al bereidwilligheid, maar met volkomen inzicht in de tegenwoordige omstandigheden. Zinspelend op de verklaring van Baldwin betreffende duikbooten, zeide Corbin, dat de Fransche regeering vurig hoopte, dat de conferentie tot een accoord kan komen ten aanzien van de noodzaak om zonder verwijl het protocol dienaangaande ter teekening en ratificatie voor te leggen aan alle maritieme mogendheden.
De Japansche regeering heeft ter conferentie verklaard bereid te zijn met al haar krachten bij te dragen tot de pogingen van de conferentie om tot een nieuw ontwapeningsaccoord te komen. Maar duidelijk is te verstaan gegeven, dat Japan de duikbooten beschouwt als defensieve wapens en niet zal toestemmen in hun afschaffing.
De Japanners stellen voor een gemeenschappelijke maximumgrens vast te stellen onder de voornaamste zeemogendheden, omdat het de vaste overtuiging is der Japansche regeering, dat slechts door het opgeven van het oude stelsel der beperking door het vaststellen van verhoudingen tusschen de vloten en door erkenning der gelijkheid der nationale defensie voor elk land, men kan hopen een rechtvaardige oplossing te vinden.
Grandi, afgevaardigde van Italië, verklaarde dat zijn regeering nauwlettend rekenschap moet houden met den huidigen toestand in het leven geroepen door de houding ten opzichte van Italië, aangenomen door talrijke staten, deel uitmakende van den Volkenbond.
(Times) **(Vorig bericht blz. 2031 E.)**

A. BEWAPENING. — Oorlogsvloten der Groote Mogendheden. —
Het Fransche ministerie van Marine geeft een opsomming van den huidigen stand der vloten van de voornaamste mogendheden. De cijfers zijn de totalen der schepen in gebruik en op stapel en zijn ontleend aan de jaarlijksche opgaven der diverse landen.

Ver. Staten	1.371.510 ton
Engeland	1.362.524 „
Japan	830.709 „
Frankrijk	709.076 „
Italië	518.488 „
Duitschland	254.949 „
Sovjet-Unie	189.514 „

(Le Temps) **(Vor. ber. 1713 A.; Bewapening 2047 B.)**

12 DECEMBER 1935.

B. CHINA. — Autonomie Oost-Hopei en Japan. —
De autonomie-besprekingen tusschen de Chineesche en Japansche onderhandelaars, hebben, naar uit Peking wordt gemeld, tot overeenstemming geleid door de aanvaarding van een als compromis te beschouwen overeenkomst, waardoor het dreigende scherpe conflict over de Noord-Chineesche kwestie schijnt te zijn bijgelegd.
Volgens deze overeenkomst zal de regeering te Nanking voor de provincies Hopei en Tsjahar een te Peking gevestigde politieke commissie instellen onder voorzitterschap van generaal Soeng Tsje Joean. Leden zullen zijn vooraanstaande bestuursambtenaren van beide provincies en mannen, die het vertrouwen hebben van Japan, uit de kringen der voormalige ambtenaren, die na de mislukking van de poging om een Japansch-gezinde Chineesche politiek te voeren, in de jaren 1918—1919 hun ontslag moesten nemen.
(Dempo Rengo) **(Vorig bericht blz. 2081 D.)**

C. NEDERLAND. — Directeur van den Luchtvaartdienst. —
Naar wij vernemen, zal de heer H. Ch. E. van Ede van der Pals, inspecteur bij den luchtvaartdienst, benoemd worden tot directeur van dien dienst als opvolger van den heer E. Th. de Veer, die om gezondheidsredenen ontslag uit zijn functie heeft verzocht.
(Alg. Handelsblad)

D. FRANKRIJK. — Leening. —
De Fransche regeering heeft besloten op 11 Dec. tot de uitgifte over te gaan van een leening, waarvan de opbrengst gebruikt zal worden voor den bouw van groote werken voor de nationale verdediging. De leening is groot frs. 2 milliard, tegen een rentevoet van 5% en een koers van uitgifte ad 95%. De looptijd bedraagt 30 jaar.
De leening zal aflosbaar zijn door middel van jaarlijksche uitlotingen à pari en/of door inkoop ter beurze. De rente gaat in op 10 Dec. 1935 en de eerste coupon vervalt 10 Juni 1936.
(Agence Economique et Financière) **(V. b. 797 G.)**

E. NEDERLAND. — Instelling van een Energieraad.
De minister van Waterstaat, jhr. ir. O. C. A. van Lidth de Jeude, heeft op 9 Dec. '35 in de Statenzaal van zijn departement geïnstalleerd de commissie, welke de regeering zal hebben te adviseeren omtrent de instelling van een Energieraad en omtrent de samenstelling, de taak en de bevoegdheden van zoodanigen Raad.
Aan 's ministers rede is het volgende ontleend:
Het zal wel als een onbestreden stelling worden aanvaard, dat de opwekking en de verdeeling van energie als bron van maatschappelijke welvaart, als hefboom voor de ontwikkeling van onze industrie moeten worden beschouwd.
Een regeling van onderlinge verhoudingen is daarbij noodzakelijk, teneinde een zooveel mogelijk harmonische ontwikkeling van energiebronnen te bevorderen.
Erkend moet worden, dat op het gebied der electrische energie van de wettelijke voorzieningen nog weinig is tot stand gekomen. En toch heeft deze energie reeds lang de aandacht der overheid getrokken.
(De Tijd) **(Vor. ber. Electriciteitsraad 770 G.)**

F. BELGIE. — Uitbreiding der luchtmacht. —
Voor 1936 wordt op de Belgische begrooting een eerste bedrag van 22 millioen Franc uitgetrokken, ten einde tot de bestelling van een aantal nieuwe militaire vliegtuigen te kunnen overgaan. Volgens een door den minister van Landsverdediging opgemaakt plan, zal het noodig zijn, in den loop van het komende jaar tot den aankoop te besluiten van 65 nieuwe observatie-, 12 jacht- en 13 instructievliegtuigen.
(Le Vingtième Siècle)
(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtmacht 2055 C.)

G. PROF. DR. CH. RICHET OVERLEDEN. —
De „Matin" meldt, dat op 11 Dec. '35 te Parijs op 85-jarigen leeftijd is overleden prof. Ch. Richet, wien in 1913 de nobelprijs voor geneeskunde werd toegekend. Hij heeft tezamen met Portier de anaphylaxie ontdekt. Van zijn hand zijn talrijke wetenschappelijk en litteraire werken verschenen. (Le Temps)

A. Militaire beteekenis. —

In Heft 46 van „Deutsche Wehr" zijn belangwekkende beschouwingen omtrent de militaire beteekenis van de droogmaking der Zuiderzee voor Nederland opgenomen, waaraan het volgende is ontleend:

In de eerste plaats onderwerpt de schrijver, dr. Sell, den afsluitdijk in dit opzicht aan een onderzoek. Wie dien dijk beheerscht is ook meester van het Noordzeewater en kan daarmede niet slechts de twaalfde provincie, maar waarschijnlijk ook nog andere deelen van Nederland bedreigen. Derhalve moet de dijk uitstekend ter verdediging worden ingericht, hetgeen, naar wij weten, bereids is geschied. Zoo noodig kan tevoren nog een opmarsch over den dijk bij elk van de 25 uitwaterings- en scheepvaartsluizen met succes worden onderbroken. In het uiterste geval kan de geheele twaalfde provincie aan de Noordzee worden teruggegeven. Een gelukkig feit is, dat de afsluitdijk naar de zeezijde door de moeilijk bevaarbare zeegaten tusschen de Waddeneilanden, de Waddenzee en de sleutelstelling van Den Helder uitstekend is gedekt. Klein materieel kan zoo spoedig binnendoor naar de Waddenzee worden gebracht. Uit de lucht is de afsluitdijk tamelijk kwetsbaar, althans voor wat de sluizen en het verkeer over den dijk betreft. Een voortreffelijke luchtverdediging van den dijk zal dus niet kunnen worden gemist en ligt zoover wij weten ook in de bedoeling.

Wordt de dijk uitstekend in staat van tegenweer gebracht, dan biedt hij voor de landsverdediging groote voordeelen. Onder alle omstandigheden is Amsterdam nu veilig gesteld van een bedreiging uit zee.

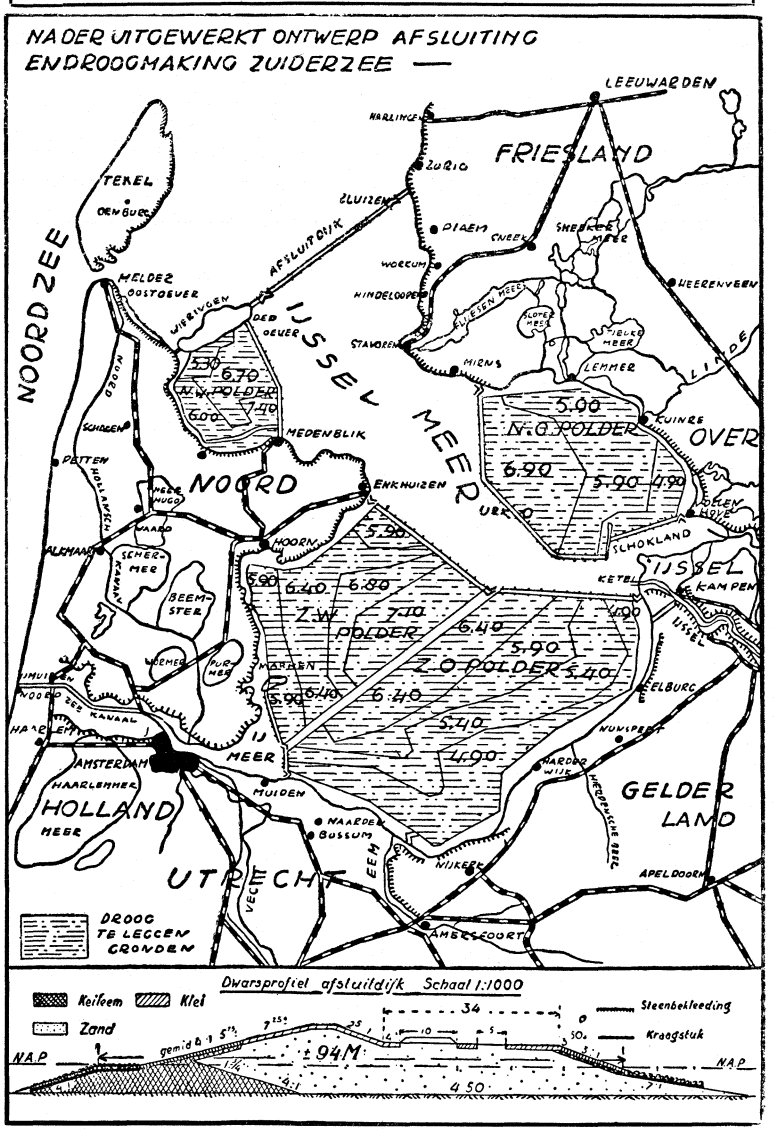
Daarenboven is er een hechter verband gebracht tusschen onze noordelijke provinciën, zoodat Friesland, Groningen en Drenthe heel wat beter dan voorheen aan de landsverdediging kunnen medewerken. Zij vormen, nadat de droogmaking is voltooid, een uitnemend bruggenhoofd tegenover een opmarsch uit het Oosten naar de vesting Holland.

Verder lezen we, nadat een beschouwing is gewijd aan de beteekenis van de Noordwest- en van de Zuidwestpolder, nog het volgende over den Noordoostpolder.

De N.O.-polder, waarin de eilanden Urk en Schokland zullen worden opgenomen, zal t.z.t. het bruggenhoofd Friesland-Groningen-Drenthe afronden, wat voor dit bruggenhoofd een voordeel is. Aan te leggen wegen door den N.O.-polder zullen eerlang de afstanden van Meppel, Kampen en Zwolle naar den afsluitdijk en het veer Stavoren-Enkhuizen verkorten.

Een vijand, die in de toekomst uit deze steden in de richting van Leeuwarden of den afsluitdijk zou willen oprukken, zou de Zuiderzee niet langer als W.-flankdekking hebben, maar zou met een onderneming op die flank van dien polder uit, moeten rekening houden. In dien polder geconcentreerde troepen kunnen van Amsterdam uit vrij gemakkelijk van het noodige worden voorzien.

ZUIDERZEE-WERKEN

De Z.O.-polder, die het laatst zal worden drooggemaakt, vergroot Nederland zoowel in de richting Nijmegen-Arnhem-Apeldoorn als in de richting Zwolle-Kampen. Ook deze polder zal meer verband tusschen de verschillende provinciën brengen en vormt tevens een flankbedreiging tegen een tegenstander, die uit het Oosten naar de vesting-Holland oprukt.

Het IJsselmeer.

Tenslotte het IJsselmeer. Dit vervult dezelfde verdedigende taak als eertijds de Zuiderzee, mede wat betreft de waterinlaat voor het stellen van inundatiën. Het Noordelijk deel met zijn zich tot Amsterdam uitstrekkenden uitlooper, dekt ook in de toekomst de van nature zoo sterke vesting Holland aldaar. De onmiddellijke voortzetting naar het Zuiden hiervan n.l. de linie Merwedekanaal-Vecht dekt Zuid-Holland. Daarmede blijft de mogelijkheid open om zoo noodig ook lichte zeestrijdkrachten van Vlissingen, Hoek van Holland, IJmuiden of Den Helder uit naar hier te trekken.

Het tot de IJsselmonding zich uitstrekkende O. deel van het IJsselmeer dekt de W.-flank van alle operatiën in het rayon om Kampen-Zwolle van het Zuidelijke verdedigingsfront van het aan de Oostzijde door veen en moeras beschermde bruggenhoofd Friesland-Groningen-Drenthe. Tegelijkertijd zal dit gedeelte van het IJsselmeer den aanvaller tot detacheeringen ten behoeve van de bescherming van de kust verplichten, omdat immers de Nederlandsche marine er alles op zal zetten hem van het IJsselmeer uit te flankeeren. Zou de aanvaller zelf tot het offensief van het IJsselmeer willen overgaan, dan laat zich het Oostelijk deel van Enkhuizen uit gemakkelijk versperren. (Deutsche Wehr)

(Vor. ber. Defensie 2081 F.; IJsselmeer 1754 F.; Zuiderzeewerken 1738 D.)

A. Regeling van Java-Suikercultuur. —

Verschenen is het verslag van de commissie van voorbereiding voor de suikerregelingen 1936 in Ned.-Indië.

De ontworpen nieuwe regelingen omtrent de productie zouden de volgende hoofdlijnen moeten bevatten.

Een rationalisatie zal op snelle wijze moeten worden verkregen.

Bij deze rationalisatie zal moeten worden uitgegaan, voor de naaste toekomst, van een beheerschte productie, welke in harmonie, zoo niet in volstrekt evenwicht zal dienen te zijn met den afzet van de suiker.

Voorloopig wordt gerekend op een waarschijnlijken afzet van 1½ millioen ton tot 1¾ millioen ton per jaar. Bij ongunstige marktsituatie zal de toegestane productie in een bepaald jaar ook beneden 1½ millioen ton kunnen worden gesteld.

De rationalisatie zal een genoegzaam deel van het huidige productie-apparaat definitief moeten uitschakelen.

Het systeem van rationalisatie zij voldoende soepel om zich aan te passen aan eventueele, onverwachte wijzigingen in de suikerpositie.

Het systeem geve den fabrikanten in de ruimst mogelijke mate de gelegenheid tot den opbouw van een nieuw productieapparaat uit de oude eenheden, hetgeen een zoo economisch mogelijke bedrijfsvoering van dit nieuwe apparaat garandeert.

De door de regeering te treffen maatregelen.

De opzet van de te treffen maatregelen werd door de regeering als volgt aangegeven:

Telkenjare zal omtrent de afzetmogelijkheden van suiker de toelaatbare productie moeten worden bepaald.

Aan alle fabrikanten zullen gedurende drie jaren productie- (c.q. aanplant-) vergunningen worden gegeven, gebaseerd op de productie-capaciteit (normaalproducties), vastgesteld krachtens de Suikeruitvoerordonnantie 1931, in dier voege, dat de totale Java-productie gedurende deze drie basisjaren in elk jaar ongeveer 1½ mill. tons zal zijn. Nader zal moeten worden onderzocht, in hoeverre het mogelijk zal blijken afwijkingen van de genoemde normaalproducties toe te laten, teneinde het doel van den geheelen opzet: instandhouding en innerlijke versterking van het beste deel van het productieapparaat, zoo dicht mogelijk te benaderen.

NEDERL. OOST-INDIË

Voor zeer bijzondere gevallen, waarbij in de eerste en voornaamste plaats valt te denken aan rendabele, kleine financieel werkelijk alleenstaande fabrieken, zullen extra productie- (c.q. aanplant-) vergunningen worden gegeven tot een maximum van 75.000 ton productie in totaal.

De productie- (c.q. aanplant-) vergunningen zullen gedurende den overgangstijd (voor een of meer oogstjaren) door belanghebbenden aan eigen en anderer fabrieken kunnen worden overgedragen.

Na beëindiging van deze periode van drie jaren zal de toestand moeten worden geconsolideerd, althans in dien zin, dat aan de hand van de dan van alle gewerkt hebbende fabrieken voorhanden nieuwe aanplant- en productiegegevens, herziene definitieve standaardproducties zullen worden vastgesteld.

Bij de toekenning van ieders aandeel in de totale productie zal geen rekening worden gehouden met de voorraden der individueele fabrieken, voor zoover die voorraden afkomstig zijn van oogsten, voorafgaande aan die van het plantjaar 1935. Voorraden, afkomstig van den oogst van het plantjaar 1935, zullen daarentegen worden toegerekend bij de uitgifte van productievergunningen voor het plantjaar 1936 en eventueel voor de beide volgende plantjaren.

Elke overschrijding van de toegestane productie voor den oogst 1936 wordt naderhand voor het geheel toegerekend.

De commissie behandelde in de eerste plaats de vraag of — wanneer de jaarlijks in totaal te produceeren hoeveelheid suiker door de overheid zal worden vastgesteld op grond van te verwachten afzetmogelijkheid — de verdeeling van dat totaal over de afzonderlijke suikerondernemingen zal behooren te geschieden op basis van de met suikerriet te beplanten oppervlakte.

Dwingt de voorgenomen beheersching van de productie van fabriekssuiker er toe om onder het verbod van het bereiden van suiker zonder vergunning mede te begrijpen het „verwerken" van op Inlandsche wijze bereide suiker, de commissie zou hierbij nochtans een uitzondering willen zien toegelaten voor de verwerking op kleine schaal, bijvoorbeeld in suikerwerkfabrieken; haars inziens zou het „verwerken" van op Inlandsche wijze bereide suiker zonder vergunning mogelijk moeten blijken tot een hoeveelheid van ten hoogste 3000 K.G. per kalendermaand (100 K.G. per etmaal).

Op grond van de zich voortzettende saneering van de suikerindustrie in eigen boezem en in verband met de noodzakelijkheid om te waken tegen de afkapping van een te groot gedeelte van het productie-apparaat als geheel genomen, kwam de commissie tot de gevolgtrekking, dat het in het algemeen geen aanbeveling verdient uitvoering te geven aan het denkbeeld om bij de consolidatie de verdeeling van de productie te baseeren op nieuwe gegevens, ontleend aan den werkelijken aanplant en de werkelijke opbrengsten van de afzonderlijke ondernemingen, welke gedurende de overgangsjaren aan de productie zullen deelnemen.

Wanneer bij de consolidatie de beste productie-eenheden zijn overgebleven en daarnevens het aanhouden van reservefabrieken niet wordt belemmerd, is ook na 1939 een minimumproductie — te beschouwen in verband tot afzetmogelijkheid en prijsverloop — vrijwel verzekerd.

Worden de rendabele alleenstaande fabrieken door een redelijke tegemoetkoming in de gelegenheid gesteld om haar positie zoodanig te versterken, dat zij zelfstandig aan de productie kunnen blijven deelnemen, dan verwacht de commissie, dat door de evenbedoelde saneering in eigen boezem inderdaad een genoegzaam deel van het productieapparaat — het minst levensvatbare deel — zal worden uitgeschakeld en dat in 1940 een gezonde concentratie zal zijn bereikt.

Als grondslag voor de verdeeling der productie, gedurende de overgangsjaren, van het jaarlijks wisselend maximum over de verschillende ondernemingen werden in de richtlijnen de krachtens de Suikeruitvoerverordening 1931 vastgestelde normaalcijfers (normale totaal-opbrengsten) aangewezen.

De commissie heeft het in de richtlijnen aangegeven beginsel, dat de oude normaalcijfers in beginsel uitgangspunt van de verdeeling van de toekomstige productie zullen zijn, aanvaard.

Het verlaten van het denkbeeld van indirecten plantdwang heeft de commissie tot den volgenden opzet van de overgangs- en consolidatie-regelingen geleid:

Bij den aanvang van de voor de overgangsjaren geldende productieregeling wordt aan iederen eigenaar van een of meer suikerondernemingen voor die suikerondernemingen een aandeel in de totale productie toegekend, aan welk aandeel het recht wordt ontleend voor een zeker gedeelte aan de productie deel te nemen. Aan dit aandeel is de naam „productie-aandeel" gegeven.

De productieaandeelen kunnen door de eigenaren aan wie zij zijn toegekend, in de overgangsjaren geheel of gedeeltelijk worden overgedragen.

De commissie acht het wenschelijk, dat, ook nadat de consolidatie haar beslag zal hebben gekregen en de aandeelen in de productie definitief zullen zijn vastgesteld, nog een tijdelijke verschikking in de productie (en aanplant) mogelijk blijft, die echter in haar werking telkens tot een enkel jaar is beperkt.

Aan alle ondernemingen, die bij de inwerkingtreding van de Suikeruitvoer-ordonnantie het toen werkelijk

bestaand productie-apparaat uitmaakten, zal bij de inwerkingtreding van de overgangsregeling een productie-aandeel toegekend worden.
De commissie heeft voorts nagegaan, in welke verhouding hypotheekhouders op suikerondernemingen (en eventueel andere preferente schuldeischers) tot het voor die suikerondernemingen toe te kennen productie-aandeel zullen komen te staan.
Zij is van oordeel, dat een hypotheek, gevestigd op tot een suikeronderneming behoorend onroerend goed, zich niet eo ipso zal uitstrekken tot het productie-aandeel, dat aan den eigenaar van die suikeronderneming zal worden toegekend.
Niettemin heeft zij aandacht geschonken aan het feit, dat verkoop van een productie-aandeel los van de onderneming de vernietiging van de bestaansmogelijkheid dier onderneming en daardoor een sterke depreciatie van het hypothecair onderpand kan beteekenen. In verband hiermede is zij van oordeel, dat de gelegenheid moet worden geschapen tot verpanding van productieaandeelen.
Het criterium van zelfstandige werkbaarheid zal ten gevolge hebben, dat ook economisch waardevolle fabrieken, die financieel in minder gunstigen toestand verkeeren, aanspraak op een toeslag kunnen krijgen. Behalve deze categorie ondernemingen zal ook een financieel nog zwakkere groep voor een toeslag in aanmerking zijn te brengen, namelijk zij die geen 30% aan eigen middelen bezitten van het bedrag benoodigd voor de financiering van anderhalven oogst.

De regeling voor den centralen afzet.

Ook na 1 April 1936 zal de verkoop van de Javasuiker moeten geschieden door een centrale verkooporganisatie; de ervaringen met de Nivas opgedaan zullen leiddraad dienen te zijn voor aan te brengen wijzigingen in opzet en werkwijze van de verkooporganisatie in haar toekomstigen vorm.
Ten einde een zoo goed mogelijke outillage der verkooporganisatie en zoo groot mogelijke continuïteit in de verkooppolitiek te bereiken, is het niet gewenscht een eindtermijn te stellen aan het bestaan dezer verkooporganisatie; in ieder geval zal zij niet automatisch een einde moeten nemen met het afloopen der overgangsjaren, bedoeld bij de productieregeling. Dit zal dan eventueel een later tijdstip kunnen zijn, al naar de omstandigheden zulks gewenscht maken.

De verkoopcentrale zal dan in verband met de te voorziene afzetmogelijkheden jaarlijks voorstellen aan de Regeering moeten doen nopens de toe te laten productie voor een bepaalden oogst.

In de met de buitengewone leden gehouden plenaire vergadering van 9 Sept. 1935 bleek, dat door alle aanwezige belanghebbenden behoud van de tegenwoordige vereenigingsconstructie werd voorgestaan. De commissie verkreeg bij die gelegenheid den indruk, dat de tegenwoordige werkwijze van de Nivas door belanghebbenden over het algemeen wordt gewaardeerd en dat, speciaal wat de gewone dagelijksche verkooppolitiek betreft, vertrouwen bestaat in het beleid van de besturende en uitvoerende instanties van de Nivas.

Bij behoud van een vereeniging, door den gouverneur-generaal aan te wijzen voor den afzet van suiker, met indirect gedwongen lidmaatschap van producenten, kan naar het oordeel der commissie de bestaande „Verbandsuiker-ordonnantie" nagenoeg geheel in haar tegenwoordigen vorm gehandhaafd worden. Ook de buitengewone leden stemden met deze opvatting in. De commissie acht het dus niet noodig die ordonnantie in te trekken; haars inziens kan, behoudens geringe wijziging en aanvulling, volstaan worden met verlenging van den werkingsduur; die werkingsduur is op het oogenblik vastgesteld in artikel 2, luidende: „De bepalingen dezer ordonnantie gelden tot uiterlijk ult. Maart 1936."

NEDERL. OOST-INDIË

Voor verlenging van den termijn van vijf jaar, gedurende welke het verboden is zonder schriftelijke vergunning suiker uit Nederlandsch-Indië uit te voeren, bestaat geen aanleiding en waar verder, indien de productie beheerscht wordt, beperking van den uitvoer van suiker uit Nederlandsch-Indië onnoodig is, kan de Suikeruitvoer-ordonnantie op 1 April 1936 buiten werking treden. De Chadbourne-overeenkomst zal op dien datum niet worden verlengd.
Het buiten werking treden van de oude Suikeruitvoer-ordonnantie en van de Suikeruitvoer-verordening 1931 met ingang van 1 April 1936 noodzaakt tot een bijzondere regeling voor den afroep van suiker in het tijdvak liggende tusschen dien datum en het tijdstip van afkomen van den oogst 1937.
Naar het oordeel van de commissie, verdient verlenging van de verbandsuiker-ordonnantie voor onbepaalden tijd, zulks in overeenstemming met den onbepaalden werkingsduur van de Verbandsuiker-ordonnantie, de voorkeur, doch tegen een bepaalden termijn behoeft geen overwegend bezwaar te worden gemaakt, indien de bewuste termijn niet te kort wordt gesteld, zoodat continuïteit in de naaste toekomst verzekerd is.

Ontwerp voor de „Suikerovergangsregeling 1937-'39".

De voornaamste bepalingen van het ontwerp voor de Suikerovergangsregeling 1937—1939 luiden als volgt:
Het is verboden gedurende 1 Jan. 1937 tot en met 31 Dec. 1939 anders dan op Inlandsche wijze suiker te bereiden, indien en voor zoover deze bereiding niet is gedekt door een productievergunning.
Productievergunningen kunnen worden verleend tot de voor elken oogst vast te stellen totale jaarproductie, aangevende de hoeveelheid suiker, welke in totaal mag worden bereid.
Deze vaststelling geschiedt bij regeeringsverordening, voor den oogst 1937 vóór 1 Febr. 1936, voor den oogst 1938 vóór 1 Jan. 1937 en voor den oogst 1939 vóór 1 Jan. 1938.
Het toeslagquantum, zijnde het gedeelte van de totale jaarproductie, waarvoor productievergunningen worden verleend uit hoofde van de toeslagen;

het productiequantum, zijnde het overblijvende gedeelte van de totale jaarproductie, waarvoor productievergunningen worden verleend naar evenredigheid van de productie-aandeelen.

Een productiehandel kan, geheel of gedeeltelijk, worden overgedragen, doch uitsluitend aan een eigenaar van een suikeronderneming.
De overdracht kan geschieden: voor de oogsten 1937, 1938 en 1939 gezamenlijk, dan wel voor een of meer dier oogsten afzonderlijk; voor eens en voor goed.
Toeslagen kunnen worden toegekend:
aan den eigenaar van een suikeronderneming, welke naar het oordeel van den gouverneur-generaal moet worden beschouwd sedert 31 Dec. 1934 rechtstreeks noch zijdelings met een andere suikeronderneming verbonden te zijn en in zoodanige omstandigheden verkeert, dat zij door toekenning van een redelijken toeslag boven het voor haar vast te stellen productie-aandeel wordt geacht gedurende de jaren 1937 tot en met 1939 aan de suikerproductie zelfstandig te kunnen blijven deelnemen; het totaal van deze toeslagen bedraagt ten hoogste 75.000 ton.
aan den eigenaar van een suikeronderneming, welker voortbestaan voor de betrokken streek van overwegend belang is; het totaal van deze toeslagen bedraagt ten hoogste 15.000 ton.
Ter voorbereiding van de consolidatie aanvangende met den aanplant van oogst 1940 in April 1939 moet vóór 15 October 1938 door den directeur van Economische Zaken de stand van de productieaandeelen op 1 October tevoren, voor zoover daaraan rechten bij de consolidatie worden ontleend, bekend worden gemaakt. (Alg. Hbld. - N. R. Crt.)

(Vor. ber. Suiker 2033 A.; Ned.-Indië 1988 C.)

13 DECEMBER 1935

A. **PERMANENT HOF VAN INTERN. JUSTITIE. — De Senaatsdecreten van Danzig.**
Het Permanente Hof van Internationale Justitie heeft dezer dagen het advies uitgebracht, dat door den volkenbond aan het hof was gevraagd over de kwestie of zekere decreten, uitgevaardigd door den senaat van Danzig en waardoor wijziging werd gebracht in het strafrecht van Danzig, vereenigbaar zijn met de grondwet van Danzig, dan wel of zij een der bepalingen, of een der beginselen van bedoelde grondwet schenden.
Op deze vraag heeft het hof met 9 tegen 3 stemmen geantwoord, dat de bedoelde decreten niet vereenigbaar zijn met de grondwet, waarvan zij sommige bepalingen en sommige beginselen schenden. Deze bepalingen en beginselen zijn die, welke in de grondwet de grondrechten der individuen waarborgen.
(De Standaard)

B. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Werkloosheidssubsidiefonds. —**
De Tweede Kamer heeft op 3 Dec. '35 de begrooting Werkloosheidssubsidiefonds zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd. (Nieuwe Rotterd. Crt.)
(Vor. ber. 1849 A.; Tw. Kamer 2082 B.)

C. **SOVJET-RUSLAND. — De sterkte van de weermacht. —**
In negen decreten heeft de benoeming plaats gehad van een groot aantal hoogere en lagere officieren bij de land- en zeemacht. Uit het aantal benoemingen tot generaal valt bij benadering vast te stellen, dat het effectief waarover de Sovjetregeering in vredestijd beschikt 1,200,000 man bedraagt. De benoeming werd afgekondigd van 57 legerbevelhebbers, 184 divisie-commandanten, 234 brigade-commandanten en zes opper-officieren-ter-zee. (Daily Telegraph)
(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtm. 1994 D.)

D. **NEDERLAND. — R.K. Staatspartij - Ontwerp-Algemeen staatkundig program. —**
Het bestuur der R.-K. Staatspartij heeft een toelichting gepubliceerd op het ontwerp-algemeen staatkundig program der partij, dat een daartoe benoemde commissie had opgesteld en den 3den Juni 1935 aan het partijbestuur had aangeboden.
Die commissie bestond uit de heeren prof. Aalberse, dr. Beaufort, dr. van Beurden, mr. Goseling, prof. Kamphuisen, prof. Kors, prof. Nickel, prof. Pompe en prof. Schmutzer. Zij had te kennen gegeven, dat de openbaarmaking van het ontwerp-program reeds in Juni zou geschieden, ook al kon dit niet vergezeld gaan van een toelichting.
Thans is op dit ontwerp de uitvoerige toelichting verschenen en heeft het partijbestuur besloten het ontwerp der commissie ongewijzigd over te nemen en als zijn voorstel in te dienen bij den partijraad, die dit voorstel in zijn jaarvergadering van 29 Febr. 1936 zal behandelen.
De toelichting bestaat uit een bespreking van de reeds medegedeelde beginselen der partij en een afdeeling over de algemeene richtlijnen waarin eenige nadere uitwerking aan de beginselen wordt gegeven.
Wij ontleenen daaraan omtrent hetgeen wordt gewenscht van het maatschappelijk leven, dat de ordening der bedrijfsgemeenschap behoort gericht te zijn op:
1. het ondergeschikt (dienstbaar) maken van het kapitaal aan den mensch, in dien zin, dat allereerst aan den arbeid een redelijk aandeel in de opbrengst verzekerd zij;
2. het tegengaan van een sociaal- en economisch onverantwoorde concentratie van ondernemingen;
3. de verlossing der arbeiders uit den menschonwaardigen toestand van proletariaat, door hen een zoo groot mogelijke bestaanszekerheid te verschaffen en hen te brengen tot genoegzamen persoonlijken eigendom;
4. de bestrijding der werkloosheid en de behoorlijke verzorging der werkloozen;
5. de bescherming van godsdienst en zedelijkheid der werkers in de onderneming;
6. de beperking, waar mogelijk en wenschelijk, van vrouwenarbeid in het algemeen en de volledige uitschakeling van kinderarbeid en van den arbeid der niet-kostwinnende gehuwde vrouw;
7. de bijzondere behartiging van de belangen der kinderrijke gezinnen. (Maasbode - De Tijd)
(Vor. ber. R.K. Staatspartij 1993 G.)

E. **NEDERLAND. — Verbond voor Nationaal Herstel - Mr. dr. W. M. Westerman. —**
Het hoofdbestuur van het Verbond voor Nationaal Herstel deelt mede, dat het met den afgevaardigde van het Verbond, mr. dr. W. M. Westerman, te rade is gegaan over het feit, dat deze laatste ten aanzien van verschillende belangrijke onderwerpen opvattingen huldigt, welke volgens het oordeel van het hoofdbestuur afwijken van de in het algemeen in het Verbond heerschende.
In verband hiermede heeft de heer Westerman gemeend zijn zetel in de Tweede Kamer ter beschikking te moeten stellen, van welk aanbod door het hoofdbestuur geen gebruik is gemaakt, omdat het hoofdbestuur van oordeel is, dat de nationale gedachte hierdoor in het algemeen niet gediend zou worden en de wenschelijkheid gevoeld wordt, dat de heer Westerman, ook al mogen zijn uitingen niet meer als representatief voor het Verbond voor Nationaal Herstel worden aangemerkt, in de gelegenheid zal blijven gedurende den loopenden zittingstermijn, in de volksvertegenwoordiging als onafhankelijk nationaal afgevaardigde zijn stem te doen hooren.
Zulks is geheel niet in strijd — zoo deelt het hoofdbestuur voorts mede — met het uitgangspunt van het Verbond, dat, beweging zijnde, de verkiezingen niet als doel, doch slechts als middel aangrijpt om in de vertegenwoordigingen een nationaal geluid te laten hooren. (Vaderland)
(Vor. ber. Verbond voor Nat. Herstel 1104 B.)

F. **BELGIE. — Minder Rijksambtenaren. —**
In België is het aantal ambtenaren in 's rijks dienst sedert 1 September 1932 met 2.601 teruggeloopen vergeleken met het aantal op 1 Januari 1934. Toen bestond het ambtenarencorps uit 154.742 personen tegen 156.343 in 1932 en 96.716 op 1 Juli 1914.
Dit overzicht werd op diverse vragen van Kamerleden door den minister-president verstrekt.
(Hbld. v. Antwerpen) **(V. b. Ambtenaren 1672 F.)**

G. **GEESTELIJK LEVEN. — Het Vrijzinnig Protestantisme. - Vergadering der Centrale commissie. —**
Dezer dagen heeft te Amsterdam de Centrale commissie voor het Vrijzinnig Protestantisme vergaderd. Bij den aanvang werd het overlijden van prof. Windisch herdacht.
Aan de orde kwamen verscheidene belangrijke punten. Een enquête door de commissie van Gemeenteleven ingesteld onder de vrijzinnige predikanten naar de wijze waarop aanneming en bevestiging bij hen geschiedt; de enquête is uitgewerkt, zij zal voor den aannemingstijd met een nadere principieele beschouwing aan de predikanten en kerkgenootschappen en groepen toegezonden kunnen worden.
De Jeugddag zal in Januari op den laatsten Zondag weer worden gevierd. De C.C. richt zich binnenkort tot de vrijzinnige predikanten met nadere mededeelingen over dezen dag. Een eenvoudige liturgie voor den kerkdienst werd samengesteld. Als thema van behandeling wordt dit jaar voorgesteld: Christelijke Weerbaarheid.
In het bestuur van de Stichting voor het Vrijzinnig Protestantisme werd in plaats van mr. A. A. van Royen, die aftreedt en niet herkiesbaar is, benoemd dr. Miedema te Amersfoort.
Uitvoerige besprekingen werden gewijd aan de mogelijkheid om in 1936 te komen tot een herdenking van den 400-jarigen sterfdag van Erasmus in vrijzinnig Protestantschen geest.
Aanwezig was het rapport over de Indische tournée van ds. W. J. Wegerif, die zelf eenige nadere toelichtingen op dit rapport gaf, waaruit wederom bleek van hoe groot belang, zoowel voor de beweging en de organisatie van het vrijzinnige Protestantisme in Indië, als voor het contact met Nederland deze uitzendingen zijn. Het is daarom te hopen, dat ook in 1936 de tournée mogelijk zal zijn.
Tenslotte kwam aan de orde de conferentie, die in 1936 door het Internationaal Verbond voor Vrijzinnig Christendom en Geloofsvrijheid wordt georganiseerd, als voorbereiding van een groot congres te Oxford in 1937. Men wil trachten in 1936 te

Arnhem bijeen te roepen, in het Oolgaarthuis, waar in 1930 onder voorzitterschap van wijlen prof. dr. H. T. de Graaf het verbond werd opgericht, de theologische en organisatorische leiders van de aangesloten ledengroepen, ter bespreking van de situatie van het Vrijzinnig Protestantisme in onze cultuur. Aan de Centrale commissie werd verzocht aan dit congres gastvrijheid te verleenen, een verzoek dat werd aanvaard in de overtuiging dat velen het belang van een conferentie als deze zullen inzien en een beroep op den steun der geestverwanten niet vergeefsch zal zijn.
De overige in deze belangrijke vergadering behandelde punten waren van internen aard. (Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. Vrijz. Protestantisme 1449 G.)

A. **LUCHTVAART. — Vliegongelukken. - De O.O.-A.G.M. van de Belgische luchtvaartmaatschappij Sabena verongelukt. —**
Op 10 Dec. '35 tegen 5 uur 's middags is een driemotorig verkeersvliegtuig van de Belgische luchtvaartmaatschappij Sabena, dat de registratie-letters O.O.-A.G.M. droeg, op weg van Brussel naar het Londensche vliegveld Croydon, door tot nog toe onbekende oorzaak nabij Tatefield in het graafschap Kent verongelukt. Alle elf inzittenden, n.l. de vierkoppige bemanning, bestaande uit den eersten piloot J. Schoonbroodt, den boordwerktuigkundige Verbinnen, den radio-telegrafist J. Desmet en den hofmeester Strechfuss en zeven passagiers, werden gedood.
Jean Schoonbroodt was een der bekendste vliegers van de Sabena. Met Cocquit als eersten bestuurder en Mauperdim als radio-telegrafist-werktuigkundige heeft hij in Februari van dit jaar den wekelijkschen luchtdienst België-Congo geopend. Deze lijn wordt door de Sabena in samenwerking met de Air France geëxploiteerd. De afstand Brussel-Leopoldsville bedraagt 8330 K.M. (Gazet van Antwerpen)
(Vor. ber. Vliegongelukken 1974 C.)

B. **NEDERLAND. — Het 270-jarig bestaan van het corps Mariniers. - Herdenkingsfeest. —**
Op 10 Dec. '35 is in de Groote Doelenzaal te Rotterdam ter gelegenheid van het 270-jarig bestaan van het Corps Mariniers een herdenkingsfeest gegeven. Tal van militaire en burgerlijke autoriteiten gaven blijk van hun belangstelling. Geheel het Corps was dezen avond aanwezig. Bij den aanvang van den feestavond heeft kolonel C. J. O. Dorren, chef van het Corps Mariniers, een welkomstwoord gesproken. Daarna werden vele gelukstelegrammen voorgelezen, waaronder een van generaal Snijders en een van minister Deckers. Op het tooneel werd een afwisselend programma vertoond, dat door de Mariniers zelf werd verzorgd. Onder andere werden gymnastiekoefeningen en schermoefeningen vertoond.
(Nieuwe Rotterd. Crt.) **(V. b. Mariniers 1615 H.)**

C. **ZWITSERLAND. — Dr. Albert Meyer tot president gekozen. —**
De Nationale Raad en de Stendenraad hebben den nieuwen Bondsraad van Zwitserland voor den tijd van drie jaren gekozen. De zeven bondsraden werden herkozen, van wie er 4 tot de vrijzinnige, 2 tot de katholiek-conservatieve en 1 tot de boerenpartij behooren. De sociaal-democraten werden niet gekozen. Tot bondspresident voor den tijd van een jaar werd met 148 stemmen gekozen het hoofd van het departement van Financiën, bondsraad dr. Albert Meyer. De nieuwe bondspresident werd in 1870 geboren. Hij is jarenlang hoofdredacteur geweest van de „Neue Zürcher Zeitung". Sedert 1915 is hij lid van den Nationalen Raad en in 1920 werd hij in den Bondsraad opgenomen.
Bondsraad Motta werd met 147 stemmen tot vicepresident gekozen. (Neue Zürcher Zeitung)
(Vor. ber. Bondspresident 1614 D.)

D. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Wijziging Doodehand-belasting. —**
Een wetsontwerp is ingediend tot wijziging van de beperking van den schuldenaftrek voor de belasting van de doode hand.
De toelichting zegt, dat de bestaande bepaling om cumulatie van schuldenaftrek en vrijstelling tegen te gaan, in haar eenvoud tot onbillijkheden heeft geleid. Niet zelden beperkt zij de mogelijkheid van schuldenaftrek in sterkere mate dan door den samenhang van vrijstelling en aftrek wordt gevorderd.
Dit wetsontwerp nu brengt een nieuwe technische wijziging, waardoor de werking der wet wordt verzacht. (Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. 1512 I.; Tw. Kamer 2088 B.)

14 DECEMBER 1935

E. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Wetsontwerp „Bescherming der burgerbevolking tegen luchtaanvallen". —**
De Tweede Kamer heeft op 11 Dec. '35 het wetsontwerp „bescherming der burgerbevolking tegen luchtaanvallen" aangenomen met 81 tegen 2 stemmen.
Tegen: de heer Sneevliet (r.s.) en Van Houten (c.d.).
(De Telegraaf)
(Vor. ber. Luchtbesch. 1902 G.; Tw. Kamer 2089 D.)

F. **FRANKRIJK. — Académie Française. - 3 nieuwe leden. —**
Sinds November '35 heeft de Académie Française drie nieuwe leden benoemd, ter aanvulling der vacatures ontstaan door het overlijden van drie „Onsterfelijken". Deze zijn: Louis Gillet, journalist en kunsthistoricus; Georges Duhamel, schrijver-journalist; Jacques Bainville, historicus. (Red. K. H. A.)
(Vor. ber. Académie Française 1854 E.)

G. **NEDERLAND. — Onderofficieren-Capitulanten. —**
Officieel wordt medegedeeld:
De minister van Staat, minister van Defensie a.i., heeft bij de corpsen der infanterie, der bereden en der onbereden artillerie de gelegenheid opengesteld voor ongehuwde dienstplichtige sergeanten (wachtmeesters) der jongste lichtingen tot een gezamenlijk aantal van ongeveer 150 man en voor tenminste 6 jaar vrijwillig in werkelijken dienst te komen of te blijven. (Het Vaderland)
(Vor. ber. Leger, Vloot en Luchtm. 2072 F.)

H. **FRANKRIJK. — De „Prix Goncourt" toegekend.**
De „Prix Goncourt", de grootste prijs voor Literatuur is dit jaar toegekend aan Joseph Peyré, voor zijn roman „Sang et Lumières".
Peyré woont sedert drie jaar in Madrid, waar hij studies maakt in stierenvechterskringen en „Sang et Lumières" is zijn eerste roman uit deze kringen.
(Les Nouv. Littéraires) **(V. b. Prix Goncourt 1615 D.)**

I. **CUBA. — President Mendieta afgetreden. —**
Kolonel Carlo Mendieta, de president van Cuba, is afgetreden.
Emilio Barnet, onderstaatssecretaris van Buitenlandsche Zaken, is tot waarnemend president benoemd.
Het kabinet heeft eveneens zijn ontslag aangeboden, doch Barnet heeft dit niet aangenomen.
Mendieta verklaarde: Er heerscht verzet tegen mijn ontwerp-kieswet. Ik wensch de toekomst van Cuba niet in den weg te staan. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. Mendieta 1134 D.)

K. **NEDERLAND. — Zuiderzeewerken. - Tweede Zuiderzeepolder. —**
De regeering is voornemens op korten termijn een begin van uitvoering te maken met de Noord-oostelijke inpoldering van het IJselmeer, welke na vijftien jaar geheel gereed zal zijn.
De N.O. polder zal 47.600 H.A. groot worden, de kosten worden geraamd op 126.1 millioen gulden, waarvan 2.3 millioen niet ten laste van den polder komen. De aanleg zal dus kosten *f* 2600 per hectare, waarmede naar het oordeel der regeering nog voldaan wordt aan den eisch, die gesteld is voor de economische uitvoerbaarheid van het werk, neerko-

mende op een maximum kostprijs van ongeveer *f* 2500 per hectare.
De polder zal in zijn geheel drooggemalen worden, waarmede vijf jaren gemoeid zijn. Daarna wordt een aanvang gemaakt met de ontwatering. Voor het in cultuur brengen wordt de polder verdeeld in acht complexen. De gelijkmatigheid van den bodem is een groot voordeel voor de cultuur. Begonnen zal worden met den aanleg van een werkhaven bij Urk.
(De Telegraaf) **(Vor. ber. Zuiderzeewerken 2085 A.; N.O.-polder 1738 D.)**

A. **NEDERLAND. — N.S.B. - Graaf de Marchant et d'Ansembourg toegelaten in de Eerste Kamer. —**
De Eerste Kamer heeft op 13 Dec. '35 met 29—12 stemmen besloten het N.S.B.-lid Graaf de Marchant et d'Ansembourg tot de Eerste Kamer toe te laten. Tegen de toelating stemden de soc.-democraten mr. Mendels, Hermans, de la Bella, Polak, Moltmaker en Ossendorp, de r.k. De Bruijn, Van Sasse van Ysselt, Blomjous en Serrarens, voorts de heer van Citters (a.r.) en de voorzitter baron De Vos van Steenwijk (c.h.). Van de sociaal-democraten stemden voor toelating mevr. Pothuis-Smit en de heeren Vorrink en Rugge. Overigens stemden voor toelating het meerendeel der a.r., een deel der r.k., de v.b., de v.d. en het meerendeel der c.h.
De moeilijkheden tot toelating als lid der Eerste Kamer waren voortgesproten uit het feit, dat graaf de Marchant et d'Ansembourg gedurende den wereldoorlog 1914—1918 in Duitschen krijsdienst was en dientengevolge men zijn Nederlanderschap betwijfelde. (De Telegraaf)
(Vor. ber. N.S.B. 2024 E.; Eerste Kamer 2065 D.)

B. **EGYPTE. — Grondwet van 1923 hersteld. —**
Koning Foead heeft het besluit tot herstel van de grondwet van 1923, welke in 1930 was afgeschaft, op 12 Dec. '35 geteekend.
Het kabinet heeft dezen weg om aan de eischen van de ontevredenen tegemoet te komen, verkozen boven heengaan.
De wet van 1923 voorziet in een Senaat van 100 leden allen ouder dan 40 jaar. 60 worden door den koning gekozen, de overigen door het volk volgens een kiesstelsel in twee trappen.
Het Lagerhuis bestaat uit 150 leden ouder dan 30 jaar, gekozen door directe verkiezingen door alle mannelijke inwoners boven 21 jaar. De meerderheid vormt het kabinet met toestemming van den koning. Beide huizen hebben het recht van initiatief, behalve voor financieele wetten.
Het handhaven van Nessim Pasja heeft de politieke kringen gerustgesteld, die hopen, dat de verzoeningsgezinde geest van de partijen zal leiden tot herstel van de orde.
(Ned. Tel. Ag. Reuter - Daily Telegraph)
(Vor. ber. Grondwet 1595 E.)

C. **CHINA. — Kabinet Tsjang Kai Sjek. —**
De nieuwe Chineesche regeering is te Nanking samengesteld. Maarschalk Tsjang Kai Sjek is president van de uitvoerende Yoean, een functie welke overeenkomt met die van minister-president.
De regeering is overigens als volgt samengesteld:
Tsjang Tsjoeng, Buitenlandsche Zaken; Koeng, Financiën; Tsjiang Tso Pin, Binnenlandsche Zaken; Tsjang Kia Ngau, Spoorwegen; Woe Ting Tsjang, Industrie; Koe Meng Yoe, Handel; Wang Sji Tsji, Onderwijs; Ho Ying Tsjin, Oorlog; Tsjen Tsjau Koean, Marine. (Ned. Tel. Ag. Reuter)
(Vor. ber. Kabinet 1972 G.)

D. **GEESTELIJK LEVEN. — Mgr. J. P. Huibers opvolger van Mgr. J. D. J. Aengenent. —**
Naar wij vernemen heeft Z. H. de Paus tot opvolger van wijlen mgr. J. D. J. Aengenent als R.K. bisschop van Haarlem mgr. J. P. Huibers, deken van en pastoor te Hoorn, benoemd.
Pastoor Huibers is in 1875 geboren, in 1899 tot priester gewijd en in 1923 pastoor-deken te Hoorn geworden. Voordat hij te Hoorn kwam heeft hij te Amsterdam als „bouw-pastoor" de parochie van O. L. Vrouwe van Altijddurenden Bijstand met de kerk aan de Chasséstraat gesticht, waarvan hij elf jaar de leider is gebleven, en waarin hij eerst door pastoor Brouwers en na het overlijden van dezen door den oud-vlootaalmoezenier, pastoor Alink, is opgevolgd.
De nieuwe bisschop, mgr. Huibers, heeft zich doen kennen als een bijzonder ijverig, humaan en eenvoudig geestelijke; ook door zijn jaarlijks medegaan met de zieke-bedevaart naar Lourdes heeft hij zich vele vrienden verworven, en hij staat bekend als een zeer zachtmoedig mensch. (De Maasbode)
(Vor. ber. Mgr. Aengenent 1934 A.)

15 DECEMBER 1935

E. **TSJECHO-SLOWAKIJE. — President Masaryk afgetreden. —**
President Masaryk is op 14 Dec. '35 afgetreden.
Hij ontving op zijn buiten in Lana de voorzitters van Kamer en Senaat, die hij de schriftelijke mededeeling van zijn besluit tot aftreden overhandigde.
Als laatste politieke daad onderteekende Masaryk vooraf nog een amnestie voor politieke misdrijven voor zoover zij niet gepaard gingen met geweldpleging of een hoogverraderlijk karakter droegen.
De functies en bevoegdheden van den president gaan, tot de verkiezing van een opvolger plaats heeft gehad, over op de regeering in haar geheel.
Na de overhandiging van het document en de in ontvangstneming door de voorzitters van Kamer en Senaat, werd de presidentsvlag op Lana neergehaald en op het Kolowrat-paleis te Praag geheschen.
Voor nadere bijzonderheden over het leven van dezen staatsman zie men pag. 1311 B. (Prager Presse)
(V. b. 1711 H.; Levensbeschrijv. en photo 1311 B.)

F. **SPANJE. — Kabinet Valladares. —**
Het nieuwe Spaansche kabinet werd als volgt samengesteld:
Portela Valladares, Premier; Chapaprieta, Financiën; Generaal Molero, Oorlog; Vice-Admiraal Salas, Marine; De Pablo Blanco, Landbouw, Handel en Nijverheid; Cirilo del Rio, Openbare Werken en Verkeerswezen; Alfredo Martinez, Justitie en Arbeid; Manuel Becerra, Onderwijs; Martinez de Velasco, Buitenlandsche Zaken; Rahola, minister zonder portefeuille.
Cirilo del Rio zal voorloopig met de portefeuille van Oorlog belast worden.
De nieuwe regeering is een minderheidsregeering, hoofdzakelijk samengesteld uit mannen, die in nauwe relatie met president Zamora staan.
De regeering heeft, naar verluidt, volmacht gekregen tot Cortes-ontbinding. (El Debate) **(V. b. 2080 G.)**

G. **AMSTERDAM. — De vertooning van het tooneelstuk „De Beul" gestopt. —**
De directie van de Amsterdamsche Tooneelvereeniging heeft een brief gezonden aan den burgemeester van Amsterdam, waarin zij mededeelt, dat zij de oorspronkelijk geprojecteerde openbare voorstellingen van het stuk niet zal laten doorgaan. De tooneeldirectie handhaaft haar opvatting, dat het stuk een christelijk pacifistische strekking heeft, doch acht verdere openbare opvoering doelloos alleen reeds wegens den ontketenden politieken strijd.
(A. N. P.) **(Vorig bericht blz. 2077 C.)**

H. **NEDERLAND. — N.S.B. - De Weer-Afdeelingen.**
In „Volk en Vaderland" wordt door ir. Mussert medegedeeld, dat de W. A. en R. W. A. (Weerafdeelingen) van de N.S.B. met ingang van 31 Dec. '35 worden opgeheven. (Volk en Vaderland)
(V. b. N.S.B. 2090 A.; Part. Weercorpsen 2068 F.)

A. ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — 9—11 December. — Vredesvoorstellen. —
Laval en Hoare zijn het eens geworden over de formules, welke als basis kunnen dienen voor onderhandelingen ter oplossing van het geschil.
Na den Britschen kabinetsraad van 10 Dec. 1935 hebben de Britsche gezant te Parijs en Sir Robert van Sittart des avonds een bespreking met Laval gehad.
Later werd van Fransche zijde officieel medegedeeld, dat nog des nachts de Parijsche voorstellen naar Rome en naar Addis Abeba zouden worden gezonden.
Eden heeft op 10 Dec. '35 in het Lagerhuis verklaard, dat de voorstellen drieledig zijn. Zij behelzen:

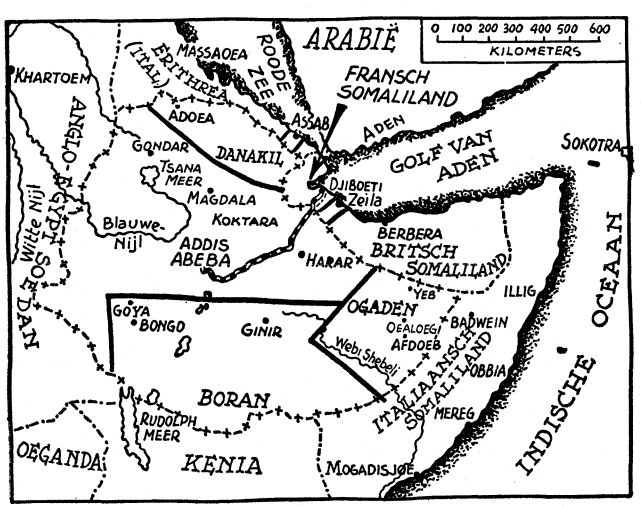
1) Een uitwisseling van grondgebied tusschen Italië en Abessynië, waarbij beide partijen voordeelen zullen verwerven.

2) Volkenbondsassistentie voor Abessynië in financieel en algemeen economisch opzicht, ten einde de ontwikkeling en den voortgang van het land te bevorderen.

3) Bijzondere maatregelen en bepalingen voor Italiaansche kolonisten, die zich in Abessynië willen vestigen, en medewerking van Italië bij de Volkenbondsplannen.

12 December. — Offervaardigheid van het Italiaansche volk. —
Het Italiaansche volk is zeer offervaardig; gouden en zilveren voorwerpen worden ter beschikking van den Staat gesteld, zelfs zullen op 18 Dec., wanneer de eerste sanctie-maand zal zijn verstreken, alle Italiaansche vrouwen hun gouden trouwring offeren.

13 December. — Vredesvoorstellen gepubliceerd. —
De voorstellen, welke door Frankrijk en Engeland als een grondslag voor nieuwe onderhandelingen aan Italië en Abessynië zijn voorgelegd, zijn op 13 Dec. te Genève gepubliceerd. Zij komen in hoofdzaak op het volgende neer:

ABESSYNIE.
Verdeeling volgens de vredesvoorstellen van 13 Dec. 1935.

Oost-Tigre, behalve Aksoem (B 4), moet afgestaan worden aan Italië. De grens tusschen Danakil en Eritrea (C 5,6) wordt ten gunste van Italië herzien evenals de grens tusschen Ogaden en Italiaansch Somaliland (F, G 8).
Abessynië krijgt een „corridor" door Eritrea naar de haven Assab (C 6) en zal deze stad in zijn bezit krijgen.
In Zuid-Abessynië zal een Italiaansche invloedszône komen, welke onder souvereiniteit van den Negus blijft.

15 December. — Ontvangst der Vredesvoorstellen. —
De ontvangst dezer voorstellen in Volkenbondskringen moet zeer ongunstig worden genoemd. Het verzoek van den Negus, onverwijld de Volkenbondsvergadering bijeen te roepen, is door den president van de Assemblée, Benesj, om formeele redenen voorloopig afgewezen.
De vredesvoorwaarden stuiten op verzet en hebben te Londen in politieke kringen pijnlijke verbazing gewekt. In Frankrijk neemt het verzet tegen Laval's vredesplannen meer en meer toe. Pierre Cot en Léon Blum hebben de Fransche regeering verzocht te mogen interpelleeren over de houding, die zij heeft aangenomen. Pierre Cot verwijt Laval, dat hij den aanvaller (hiermede wordt Mussolini bedoeld) in het gelijk stelt en hem grondgebied afstaat.
(Corriere della Sera - La Stampa - N.R.Crt. - A.N.P. - Daily Telegraph) **(Vor. ber. 2080 H.)**

16 DECEMBER 1935

B. BERLIJN. — Dr. Sahm. —
In tegenstelling met de vroegere officieele berichten, zal dr. Sahm, hoewel hij zijn ambt van „Oberbürgemeister" zal neerleggen, lid der Nat. Socialistische Partij blijven en op verlangen van Hitler zich ter beschikking voor een andere functie in 's Rijksdienst stellen. (Deutsches Nachrichten Bureau)
(Vorig bericht blz. 2062 E.)

C. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —
Duitsch: Ernst Penzoldt — „Idolino", Erzählung. (S. Fischer Verlag, Berlin 1935)
Otto Veit — „Die Tragik des technischen Zeitalters". - Mensch und Maschine im 19. Jahrhundert. (S. Fischer Verlag, Berlin 1935)
Engelsch: Eric Linklater — „God Likes Them Plain". (Cape)
Sydney A. Moseley — „The Truth about a Journalist". (Pitman)
Alwyn Solmes — „The English Policemen 871-1935". (Allen and Unwins, London)
Fransch: Michel Davet — „Les Cinq femmes de la Maison". (Plon)
Joseph Peyré — „Sang et Lumières". (Grasset)
Nederlandsch: Johan Campert — „Wier", roman. (H. P. Leopold's Uitg. Mij., Den Haag)
Johanna E. Kuiper — „Kersttijd van kleinen Niels" (voor de jeugd). Band en illustr. van Rein Stuurman. (H. Meulenhoff, Amsterdam)
Spaansch: Ada M. Coe — „Catálogo Bibliografico y Critico de las Comedias Anunciadas en los Periodicos de Madrid desde 1661 hasta 1819." Extra Volume IX. (John Hopkins Press, London)
(Red. K. H. A.) **(Vorig bericht blz. 2079 H.)**

D. NEDERLAND. — Nieuwe Tariefwet. - Geheel in werking op 1 Januari 1936. —
Bij K. B. is bepaald, dat de nog niet in werking getreden artikelen van de Tariefwet 1934 van kracht worden met ingang van 1 Januari 1936, op welk tijdstip de Tariefwet 1924 vervalt. (Vaderland)
(Vor. ber. Invoerrechten 1993 E.)

E. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Verlenging van de korting op Indische pensioenen. —
De Tweede Kamer heeft de ontwerpen tot verlenging van de korting op de Indische pensioenen goedgekeurd. (Nieuwe Rotterd. Courant)
(Vor. ber. 2069 D.; Tw. Kamer 2089 E.)

F. ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — Recapitulatie 9—15 December 1935. —
Vredesvoorstellen, 9—11 Dec., 2091 A.; Offervaardigheid v. h. Ital. volk, 12 Dec., 2091 A.; Vredesvoorstellen gepubliceerd, 13 Dec., 2091 A.; Ontvangst der vredesvoorstellen, 15 Dec., 2091 A. (Red. K. H. A.)
(Vorig bericht blz. 2091 A.)

A. Wereldkampioenschap Schaken Euwe—Aljechin. — Dr. Max Euwe wereldkampioen.

Vijftien December bracht ons de einduitslag van den schaakwedstrijd Euwe-Aljechin die sinds 6 October om het wereldkampioenschap werd gehouden. De slotstand was 15½—14½ ten voordeele van den Nederlander dr. Max Euwe.

Dr. A. Aljechin.

Dr. Alexander Aljechin, 19 October 1892 te Moskou geboren, werd reeds in 1909 na een wedstrijd te St. Petersburg beschouwd als een schaakspeler van den allereersten rang. Na groote successen o.a. te Hamburg 1910 en Karlsbad 1911 kwam hij in 1913 voor het eerst in Nederland en won te Scheveningen in een tournooi den eersten prijs. In 1914 volgde zijn greep naar het grootmeesterschap en in een match met Capablanca in 1927 veroverde hij den titel van wereldkampioen. Ook buiten het schaakspel toonde Aljechin buitengewone capaciteiten. In 1914 promoveerde hij tot doctor in de rechtswetenschappen aan de Hooge School te St. Petersburg. In 1929 promoveerde hij nogmaals aan de Sorbonne te Parijs. Hierna liet hij zich tot Franschman naturaliseeren.

Dr. Max Euwe, de nieuwe wereldkampioen, werd te Amsterdam geboren op 20 Mei 1901. Reeds als kind toonde hij bijzonderen aanleg voor wiskunde en schaakspel. Zeer kwam hem ten stade dat Richard Réti zich in 1919 te Amsterdam metterwoon vestigde.

EUWE-ALJECHIN

Hierdoor maakte onze jeugdige landgenoot kennis met de moderne theorieën van de strategie. Zijn eerste buitenlandsch succes behaalde hij in 1920 te Gothenborg en hij verkreeg aldaar het recht voortaan aan meestertournooien deel te nemen. In 1921 won hij in Weenen een tweeden prijs en legde te Nijmegen beslag op den nationalen kampioenstitel; hij heeft dien sedert niet meer afgestaan. In 1926 beëindigde hij zijn mathematische studies en promoveerde cum laude tot doctor in de wis- en natuurkunde. Als schaakspeler behaalde hij sindsdien een groote reeks overwinningen. In 1928 legde hij beslag op den door den wereldschaakbond ingestelden titel van amateur-wereldkampioen, 1931 eerste prijs te Hastings, 1932 tweeden en derden prijs gedeeld met Flohr te Bern, 1934 eersten prijs te Hastings gedeeld met Flohr en Thomas, te Zürich 1934 tweeden en derden prijs met Flohr.

De thans gespeelde match heeft wel duidelijk te zien gegeven hoe groot het verschil is in de geestelijke gesteldheid der beide kampioenen. Terwijl de faam van Aljechin berust op diens brillanten stijl, enorme vindingrijkheid en productieve scheppingskracht, excelleerde Euwe in eenvoud, kennis en streng doorgevoerde logica. In dezen wedstrijd getuigen vooral de eerste en negentiende partij van Aljechin's genialiteit, terwijl de 20ste en de 26ste partij voorbeelden zijn van Euwe's klare denkkracht. De vier genoemde partijen vooral zijn een aanmerkelijke verrijking van de schaakliteratuur.

Dr. M. Euwe.

Het merkwaardige geval doet zich voor, dat van de 17 partijen die in dezen wedstrijd zijn gewonnen dertienmaal de witte stukken winst afdwongen, terwijl in slechts vier gevallen zwart de overwinning behaalde.

Gezegd moet worden, dat Nederland aanvankelijk beangst was voor het lot van zijn kampioen. Deze toch toonde in de eerste phase van den strijd in den ban te zijn van de suggestie, uitgeoefend door de wereldreputatie van zijn tegenstander, maar ondanks dezen tegenslag, stelden Euwe's stalen zenuwen hem in staat zijn depressie te boven te komen, en veranderde hij een achterstand van niet minder dan drie punten door een reeks meesterlijk gespeelde partijen in de laatste phase, in een voorsprong.

De allerlaatste partij echter zou pas beslissen wien voortaan de hoogste waardigheid der schaakwereld ten deel zou vallen en deze dertigste ontmoeting viel in Euwe's voordeel uit na een superieur gevoerde aanvalsstrijd. (S. Landau, secondant v. Dr. Aljechin)

Wij laten hier de zesentwingtigste partij volgen, wier schoonheid de deugdelijkheid van Euwe's spel moge bewijzen:

Wit: Euwe — Zwart: Aljechin.
Hollandsche Verdediging.

1. d4—e6; 2. c4—f5; 3. g3—Rb4†; 4. Rd2—Re7; 5. Rg2—Pf6; 6. Pc3—0—0; 7. Pf3—Pe4; 8. 0—0—b6; 9. Dc2—Rb7; 10. Pe5—P×c3; 11. R×c3—R×g2; 12. K×g2—Dc8; 13. d5—d6; 14. Pd3—e5; 15. Kh1—c6; 16. Db3—Kh8; 17. f4!—e4; 18. Pb4—c5; 19. Pc2—Pd7; 20. Pe3—Rf6; 21. P×f5! (wits positiegevoel doet hem ingaan op het zwarte aanbod; hij geeft een raadsheer voor drie pionnen, maar het zijn dan ook drie centrumpionnen)—R×c3; 22. P×d6—Db8; 23. P×e4—Rf6; 24. Pd2—g5; (zwart onderschat de witte centrumpionnen en overschat den aanval, dien hij met dezen zet inleidt) 25. e4—g×f4; 26. g×f4—Rd4; 27. e5—De8; 28. e6—Tg8! (dreigt De2 indien e×d7); 29. Pf3! (voorbereiding voor het volgend kwaliteitsoffer)—Dg6; 30. Tg1—R×g1; 31. T×g1—Df6 (Wit strijdt thans met een toren minder); 32. Pg5!! (geniaal en afdoende, dreigt Pf7†)—Tg7; 33. e×d7—T×d7; 34. De3! (dreigt met De5 dameruil af te dwingen)—Te7; 35. Pe6—Tf8; 36. De5—D×e5; 37. f×e5—Tf5; 38. Te1—h6; 39. Pd8—Tf2; 40. e6—Td2; 41. Pc6—Te8; 42. e7—b5; 43. Pd8—Kg7; 44. Pb7—Kf6; 45. Te6†—Kg5; 46. Pd6—T×e7; 47. Pe4†—opgegeven.

Door Euwe gewonnen partijen: *)
Met wit: partij 2 (45), 8 (69), 10 (41), 12 (36), 14 (41), 20 (40), 26 (27).
Met zwart: partij 21 (40), 25 (45).
Door Aljechin gewonnen partijen: *)
Met wit: partij 1 (30), 3 (40), 7 (40), 9 (40), 19 (57), 27 (40),
Met zwart: partij 4 (44), 16 (65).
Remise: *)
Euwe, wit: partij 6 (73), 18 (16), 22 (17), 24 (33), 28 (63), 30 (40).
Zwart: partij 5 (34), 11 (30), 13 (59), 15 (61), 17 (23), 23 (58), 29 (50).
Aljechin, wit: partij 5 (34), 11 (30), 13 (59), 15 (61), 17 (23), 23 (58), 29 (50).
Zwart: partij 6 (73), 18 (16), 22 (17), 24 (33), 28 (63), 30 (40).

*) De cijfers tusschen haakjes geven het aantal zetten aan.

(Vor. ber. Wereldkampioensch. 1348 D.; Dr. Euwe 1638 F.)

A. **NEDERLAND. — Economisch-Technologische Instituten en Industriebanken. - Pro en Contra. —**
In een vergadering, welke de Vereeniging voor Nijverheids- en Handelsbelangen in Amsterdam-Noord op 6 Dec. '35 in de Industrieele Club had belegd, hebben mr. R. H. A. M. Gielen, directeur van het Economisch-Technologisch Instituut in Limburg, het pro en de heer H. P. Gelderman, algemeen voorzitter van het Verbond van Nederlandsche Werkgevers het contra verdedigd van industriebanken en economisch-technologische instituten.
Resumeerende verklaarde mr. Gielen zich voorstander van regionale Economisch Technologische instituten, mits de regeering deze instellingen laat uitgroeien tot levende organen, mits de minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart de instituten aan zijn centraal werk subordineert en mits de instituten onderling tot een geregeld overleg komen;
voorstander van een of meer industriefinancierings-maatschappijen door particulier initiatief tot stand gekomen en met particuliere middelen gefinancierd;
voorstander van regionale industriebanken, waarbij de leiding in particuliere handen wordt gelegd en waar de overheid financiert, zoolang particulier initiatief latent blijft, waarbij voorwaarde is, dat in de streek, waarvoor de industriebank zich voorstelt te werken, de behoefte aan een dergelijk apparaat gebleken is;
voorstander tenslotte zelfs van een centrale financieringsmaatschappij, gefinancierd met overheidsgeld, doch hierbij als eisch gesteld dat ook zij zooveel mogelijk particulier geleid zal worden.
Tenslotte sprak mr. Gielen de overtuiging uit, dat op welke wijze in de behoefte aan een of meer industriefinancieringsapparaten ook zal worden voorzien, het regionalisme moet blijven behouden, het regionalisme, waarbij financieringslichamen en economisch technologische instituten, die de kaart van de streek kennen, hand in hand werken ten behoeve van de industrieele belangen van de streken van het land en mitsdien van het geheele vaderland.
De heer H. P. Gelderman onderwierp den toestand waarin de Nederlandsche industrie na zes jaren crisis verkeert, aan een onderzoek.
Als eerste fout in ons land, welke tot dezen toestand heeft geleid noemde spr. het loondalingsverbod van sommige vakvereenigingen, dat zelfs nog gehandhaafd bleef na den herfst van 1931, toen eerst het Engelsche pond en daarna de Japansche yen sterk in waarde verminderden.
Er zijn vele redenen om het werkloozenvraagstuk niet als van voorbijgaanden aard te beschouwen.
Komende tot de industriebank, beaamde spr., dat er natuurlijk gevallen kunnen zijn, dat een industriebank wel eens goed werk zal kunnen doen. Het is een niet te ontkennen feit, dat de credietgeving in deze tijden vanzelfsprekend wat verstard is.
Zijn grootste bezwaar was echter gelegen in het feit, dat men industrieën gaat stichten of helpen op een ongezonde basis.
Laten wij de bestaande industrieën eerst helpen, niet door credieten om hen in staat te stellen nog meer geld te verliezen, maar door aan te passen over de geheele lijn en zoodoende aan het verliezen een einde te maken. Met reclame te maken voor industriebanken leidt men de aandacht van de kwaal af, evenzeer als men dat tracht te doen door het Plan van den Arbeid.
Uitgezonderd in enkele op zich zelf staande gevallen, zal de industriebank, indien zij geen stroppenbank wil worden, niet veel kunnen doen. (Limburger Koerier)
(Vor. ber. Econ. Techn. Inst. 2054 B.)

B. **FRANKRIJK. — Minister Laval over de Fransch-Engelsche vredesvoorstellen aan Italië en Abessynië.**
Minister-president Laval heeft op 17 Dec. '35 tijdens de behandeling van de begrooting voor Buitenlandsche Zaken, voor zijn vertrek naar Genève, de aangekondigde verklaring afgelegd, welke een rechtvaardiging behelst van zijn politiek in den Volkenbond en in het bijzonder van de vredesvoorstellen aan Italië en Abessynië.
Zijn pleidooi kwam in hoofdzaak op het volgende neer:
Wij hebben enkel gehandeld in opdracht van den Volkenbond en wenschen niemand iets op te dringen.
De verwerping der voorstellen zou echter een ernstige situatie scheppen.
De opgestelde formule vormt voor Engeland en Frankrijk de grens van onze pogingen.
De vraag of de Britsche en Fransche ministers bevoegd waren de vredesvoorstellen van 13 December te doen, werd door minister Laval bevestigend beantwoord.
Ons eenig doel was een uitbreiding van den oorlog te verhinderen en te werken in het belang van den vrede.
Met 304—252 stemmen en een dertigtal onthoudingen heeft de Kamer zich moeten bukken voor den eisch van Laval (waaraan deze de vertrouwenskwestie verbond), dat de interpellaties over de buitenlandsche politiek der regeering eerst op 27 December, en niet zooals de socialistenleider had verlangd reeds op 20 Dec., d.w.z. direct na de raadszitting te Genève, zullen worden behandeld.
Blum's voorstel was door Laval gebrandmerkt als dusdanig vernederend voor den chef der Fransche buitenlandsche politiek, dat hij weigerde op die condities op 17 Dec. '35 naar Genève te vertrekken. Hoewel Pierre Cot, de leider van het offensief der radicalen tegen Laval's politiek in het Abessynisch conflict, zich in een betoog namens zijn geheele fractie tegen Laval had uitgesproken, maakte deze laatste voortreffelijk gebruik van de hem geboden gelegenheid om de Kamer voor een groote verantwoordelijkheid te plaatsen: door de vertrouwenskwestie te stellen, dwong hij de radicalen zich ook nu weer te splitsen en behaalde zoo opnieuw de zege.
Minister Laval is naar Genève vertrokken.
(Le Temps - Le Matin) **(Vor. ber. Laval 2065 H.; Vredesvoorstellen 2091 A.)**

C. **VLOOTCONFERENTIE TE LONDEN. —**
De Japansche delegatie ter 5-mogendheden vlootconferentie heeft te kennen gegeven, dat Japan bereid is Groot-Brittannië de superioriteit ter zee toe te staan, indien het even sterke maritieme strijdkrachten zal mogen hebben als de Vereenigde Staten.
Admiraal Osami Nagano zeide, dat wanneer de Japansche meening zou worden gedeeld, de conferentie de kwetsbaarheid en de verschillende behoeften aan veiligheid van iedere mogendheid zou kunnen bestudeeren en dat in dat verband dan kleine wijzigingen zouden kunnen worden aangebracht.
Men interpreteerde de verklaring van Nagano zoodanig, als zou hij het oog hebben op een schikking, waarbij de vloten van Japan en de Ver. Staten even groot zouden zijn, terwijl Groot-Brittannië dan een hooger tonnage zou mogen hebben. De verhouding der vlootsterkte zou in dat geval kunnen zijn als 5 : 4 : 4.
Amerika zou, naar verluidt, deze pariteit weigeren.
(Daily Telegraph) **(Vorig bericht blz. 2083 E.)**

D. **AMSTERDAM. — Protest tegen lagere salarissen.**
Het Comité ter behartiging van de algemeene belangen van Overheidspersoneel, afdeeling Amsterdam (A.C.O.P.) hield op 12 Dec. '35 te Amsterdam een protestvergadering tegen de voorgenomen loonsverlaging der werklieden en ambtenaren in gemeentedienst.
De voorzitter van het plaatselijk A.C.O.P., de heer B. C. Franke, zeide in zijn openingswoord, dat de massale opkomst bewijst, dat de Amsterdamsche gemeente-arbeiders en ambtenaren beseffen, hoe dreigend de toestand is, nu de regeering een zesde loonsverlaging wil opleggen.
Verdere sprekers waren de heeren A. A. Luhrs, voorzitter van het A.C.O.P. en J. W. Matthijsen, voorzitter van de sociaal-democratische raadsfractie.
(Het Volk) **(Vor. ber. Loonen 2078 H.)**

E. **NEDERLAND. — N.S.B. en de Gereform. Kerk.**
In de Klopper-Singelkerk te Haarlem is op 12 Dec. 1935 een vergadering gehouden van de classis Haarlem der Gereformeerde kerken, waarin een rapport werd aangenomen, dat was uitgebracht door een daartoe ingestelde commissie.
De conclusie van dat rapport luidt als volgt:
De classis spreekt uit:

Ten eerste, dat de beginselen der N.S.B., zooals die bekend zijn uit haar officieel uitgegeven geschriften, in strijd zijn met God's woord en de Gereformeerde belijdenis.

2. Dat het lidmaatschap van de N.S.B. mede verantwoordelijk stelt voor de propaganda van deze beginselen.

3. Dat deze verantwoordelijkheid niet wordt opgeheven door te verklaren, dat men niets voor zijn rekening neemt van hetgeen in deze geschriften

voorkomt, in strijd met God's woord of de Gereformeerde belijdenis.

4. Dat de kerk tengevolge hiervan ernstig waarschuwt tegen alle medewerking aan deze propaganda.

5. Dat bij volharding de kerk tot tuchtmaatregelen zal moeten overgaan. (De Standaard)

(Vor. ber. N.S.B. 2090 H.; Geref. Kerk 1549 B.)

18 DECEMBER 1935

A. JAPAN. — Omotokio-secte. —

Alle bladen te Tokio wijden uitvoerige beschouwingen aan de arrestatie van 30 leiders van de Omotokiosecte van het Sjintoïsme. De sensatiepers beschrijft den grootmeester der Omotokio-secte, Wanisaboero Degoetsji, als een tweede Raspoetin, naar aanleiding van het groote aantal vrouwen en aanbidsters, dat hij onder zijn volgelingen telt. Vijftien jaar geleden waren Degoetsji en zijn medewerkers veroordeeld tot vijf jaar gevangenisstraf wegens majesteitsschennis, doch voor die tijd om was kregen zijn amnestie. Sedert dien heeft Degoetsji een groot aantal aanhangers gekregen, dat naar schatting van officieele zijde ongeveer 600.000 zou bedragen. Men acht het waarschijnlijk, dat de gearresteerden thans opnieuw voor majesteitsschennis en wetsovertreding vervolgd zullen worden. Degoetsji predikte o.a. afschaffing van het privaat-bezit en beweerde, de werkelijke heerscher van Japan te zijn. Hij zocht samenwerking met de Roode Swastica-secte in Mandsjoekwo, een Boeddhistische secte, kort na de Mandsjoerijsche incidenten van 1931.

Pas na een zorgvuldig onderzoek, dat ongeveer een jaar geduurd heeft, is de politie tot actief ingrijpen overgegaan. (Mainichi)

B. CHINA. — De Japansche militaire conferentie en Noord-China. —

De militaire conferentie, die onder leiding van Tada te Tientsin is gehouden, heeft de volgende belangrijke besluiten genomen:

1. Het eischen van de volledige onafhankelijkheid van Noord-China van Nanking en geen inmenging der centrale regeering in Noord-China.
2. Streng toezicht op de zelfstandige regeering, met het oog op de belangen van de bevolking van Noord-China.
3. Gemeenschappelijke bestrijding van het bolsjewisme door de beide legers.
4. Versterking der Japansche bezetting in Noord-China met ongeveer een brigade. (Dempo Rengo)

(Vorig bericht blz. 2084 B.)

C. ENGELAND. — Contact met Duitschland. —

Het jongste bezoek van Phipps, den ambassadeur van Groot-Brittannië, aan Hitler trekt de aandacht in zekere politieke kringen, die meenen dat hier sprake is van een démarche van Groot-Brittannië, die uitgaat van de tegenwoordige bestaande bezorgdheid van Groot-Brittannië op het gebied van de internationale politiek. De Britsche regeering zou het contact met Duitschland willen hervatten op een oogenblik, dat het een poging doet tot verzoening met Genève, of nu de conferentie van vlootdeskundigen te Londen bijeen is, en zonder twijfel ook in verband met de gebeurtenissen in het Verre Oosten. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

D. DUITSCHLAND. — Vragenlijst voor huwenden. —

Als aanvulling van de in October verschenen gezondheidswetten, zijn in de Staatscourant eenige vragenlijsten gepubliceerd, die moeten worden beantwoord bij de aanvrage om huwelijkstoestemming.

De vragenlijsten, die ook door in het buitenland wonende Duitschers moeten worden beantwoord, moeten door een medicus worden ingevuld, na een onderzoek van de personen, die in het huwelijk willen treden. Behalve de gewone vragen, betreffende beroep, godsdienst en naam van de ouders, bevat de lijst o.a. de volgende vragen:

Wanneer leerde de candidaat loopen en spreken? Geef bijzonderheden over opvoeding en eventueel genoten vakonderwijs. Vermeld eventueele crimineelen aanleg. Lijdt hij of zij aan een geslachtsziekte? Rookt en drinkt de candidaat? Heeft hij eenig niet-Duitsch bloed?

Verder moeten o.a. inlichtingen worden verstrekt over de kleur van haar en oogen, lichaamsafmetingen en gelaatsvorm. De medicus moet uit de beantwoorde vragen zijn conclusies trekken en advies uitbrengen over de wenschelijkheid van het verleenen van toestemming tot het huwelijk.

Duitschers die in het buitenland vertoeven kunnen door bemiddeling van het consulaat of gezantschap een dergelijke lijst krijgen. (Staatscourant)

E. ENSCHEDE. — Tentoonstelling in 1936. —

Naar aanleiding van het feit, dat de burgemeester van Enschede de verschillende commissies installeerde voor het uitwerken der onderdeelen van de groote tentoonstelling 1936, wordt medegedeeld:

De tentoonstelling zal de volgende afdeelingen omvatten: landbouw (gewassen, werktuigen, voeding, bemesting, enz.), veeteelt, jacht, boschbouw, natuurbescherming, tuinbouw, hippische sport, kunstzijdeindustrie, handel en nijverheid, electrotechniek, machine-industrie en verkeerswezen. (Ons Noorden)

(Vor. ber. Enschede 1378 B.)

F. CUBA. — President Barnet beëedigd. —

Jose Barnet, die door den staatsraad als voorloopig president is benoemd, is op 13 Dec. '35 beëedigd in een plechtigheid, die werd bijgewoond door de leiders van alle politieke partijen. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

(Vor. ber. President 2089 I.)

G. NEDERLAND. — Prof. dr. J. Huizinga over: De taak van de Pers in onzen tijd. —

De Nederlandsche Journalisten Kring heeft op 14 Dec. '35 in Hotel Wittebrug te 's-Gravenhage een buitengewone algemeene vergadering gehouden, waarin prof. dr. J. Huizinga, uit Leiden, heeft gesproken over het onderwerp: De taak van de Pers in onzen tijd. Wij citeeren hieruit het volgende:

De pers, als wij aan haar denken, neemt in onzen geest een sterk persoonlijk karakter aan. Ook de krant zelve voelt zich als een wezen, een persoon.

De neiging tot personificatie werkt ten opzichte van de krant sterker dan ten opzichte b.v. van een bank. Immers, de krant is een wezen, een geestelijk wezen. Zij is een intensieve werkgemeenschap, waarin dagelijks onder spanning een nummer tot stand komt. Elke krant heeft een ontwikkeld ,,point d'honneur''. Een jaar lang probeerde een krant het IJsselmeer het meer Flevo te noemen. Het is er niet ingegaan. Maar het blad doet geen afstand van dien naam en schrijft nog elken dag over dat meer Flevo.

Juist de personifactie van de krant brengt ons op de vraag: wat is de taak der pers? Het begrip ,,taak'' brengt ons op het terrein van het behooren, het ethische domein. Is er nu zulk een subject?

De organen van ons lichaam hebben wij niet in onze macht. Zij hebben niet een taak, maar een functie.

Maar de pers is een orgaan, dat een taak heeft. Echter is een dagblad tevens een mercantiele zaak en daardoor een macht. Van die macht geven de Angelsaksische landen een sterk beeld. Spr. denkt aan de persmagnaten in Amerika en Engeland. In ons land is er een pers, die de meeste landen ons kunnen benijden. Niet alleen de groote landen, ook de kleine, democratische. Onze pers is niet veil en toont een intelligente belangstelling. Waar vindt men een pers, die zoozeer inlicht over de buitenlandsche politiek, als in Nederland?

Er zijn zekere euvelen, aan de krant inhaerent. Zij heeft dagelijks een constant teveel. Ons dagelijksch voedsel wordt ons opgediend niet in een bord, maar in een emmer. ,,Qui trop embrasse, mal étreint''.

De beste wijze, om een krant te lezen, is overslaan, overslaan, altijd maar weer overslaan, totdat men vindt, wat men zoekt, of misschien ook niet vindt.

Hoe moet een krant zich aantrekkelijk maken voor haar lezers? Spr. verwijst naar de ,,headlines'', naar het verknippen van artikelen in allerlei stukjes onder aparte hoofdjes met zinnen door den auteur terloops geschreven maar op een in het oog loopende manier geplaatst.

Spr. wijdt een beschouwing aan de advertentie. Zij is reclame. Als twee jonge menschen zonder hoofdletters bekend maken, dat zij getrouwd zijn, is dit ook reclame. Reclame nu is sensatie. Men geve zich er nauwkeurig rekenschap van, hoe ver een blad mag toegeven aan de bijna onvermijdelijke neiging tot reclame en sensatie.

Een belangrijk deel der taak van de pers ligt in het negatieve, in het beteugelen van de euvelen. Wie er buiten staat, geeft er zich geen rekenschap van hoeveel selectie, hoeveel snel beraad is voorafgegaan aan de verschijning van een nummer. (Red. K. H. A.)

A. NEDERL. OOST-INDIE. — De Olieheffing. —
Naar Aneta uit Batavia meldt, is de schriftelijke mededeeling verschenen inzake de extra-olieheffing, welke mededeeling uit is gegaan van den directeur van Financiën en aan den Indischen Volksraad is aangeboden.
Het resultaat is dat de olie-maatschappijen — hoewel zij meenen hier te lande reeds, ook in vergelijking met andere landen, zeer zwaar te zijn belast — in 1936 vijf millioën extra zullen opbrengen, onder uitdrukkelijke toezegging dat zij geen maatregelen zullen treffen tot afwenteling van dezen last op binnenlandsche consumenten. Een afdoende contrôle hierop is van Regeeringswege verzekerd.
Voor het jaar 1936 is aldus het gestelde doel practisch bereikt, waar naast de gelegenheid blijft tot beraad met de betrokkenen over de wijze waarop eventueel in 1937 en de volgende jaren een extra heffing op de olie-industrie in het leven zal worden geroepen. (Aneta) **(Vorig bericht blz. 2027 D.)**

B. NEDERLAND. — Het college van regeeringscommissarissen. - De huidige samenstelling. —
In de Staatscourant is de nieuwe samenstelling van het college van regeeringscommissarissen gepubliceerd. Deze samenstelling is als volgt:
Mr. dr. A. A. van Rhijn, voorzitter van het college, tevens waarnemend regeeringscommissaris voor de visscherij;
Dr. W. L. Groeneveld Meijer, regeeringscommissaris voor Handel en Nijverheid, tevens regeeringscommissaris voor de Steunverleening aan de fabriekstuff;
Ir. S. L. Louwes, regeeringscommissaris voor den akkerbouw en veehouderij;
Ir. A. L. H. Roebroeck, directeur-generaal van den Landbouw, adviseerend lid;
Ir. J. G. Tukker, adviseerend lid voor de pluimveehouderij;
F. V. Valstar, regeeringscommissaris voor de groenten-, fruit- en sierteelt;
S. van Zwanenburg, commercieel adviseur.
(Staatscourant) **(Vorig bericht blz. 1625 D.)**

C. NEDERL. OOST-INDIE. — De salarisherziening.
De regeeringsgemachtigde, mr. Westerouen van Meeteren heeft op 16 Dec. '35 in het college van gedelegeerden inzake de salarisherziening geantwoord. Hij handhaaft het beginsel, ten grondslag liggende aan de regionale bezoldiging, alsmede de andere maatregelen en constateert, dat het college tegen die beginselen is opgekomen. Hij ontkent dat er teekenen van verbetering der conjunctuur zouden zijn, die de noodzaak tot verdere bezuiniging verminderen.
De regeering komt echter aan de geopperde bezwaren tegemoet door de volgende wijzigingen: de vermindering van de regionale bezoldiging met 1 Januari 1936 van 10 pct., die met 1 Juli 1936 tot 15 pct. zou worden verhoogd, zal slechts 5 pct. voor het gehcele jaar zijn. In den loop van 1936 zal men dan de in de practijk blijkende onbillijkheden kunnen herstellen. Op de overgangsbezoldiging zal in 4 jaar slechts 4 maal 5 pct. worden gekort, de rest blijft behouden.
De maandloonen zullen met 1 Januari 1936 met 5 pct. worden verminderd, in stede van met 10 pct., de dagloonen met 10 pct. inplaats van met 15 pct. Daardoor is de totale bezuiniging van 7.3 millioen teruggebracht tot 4 millioen. (Aneta) **(Vor. ber. 1599 H.)**

D. NEDERLAND. — Pluimveeteelt - Tentoonstelling „Ornithophilia". —
In het Jaarbeursgebouw te Utrecht werd op 13 Dec. '35 de tentoonstelling van „Ornithophilia" officieel geopend in de zaal van de Industrieele Club.
Ingenieur G. F. Wittewaal, de voorzitter van deze Vereeniging, verwelkomde de officieele vertegenwoordigers en afgevaardigden van zustervereenigingen, waarbij hij uiting gaf aan zijn optimisme en opmerkte, dat het enthousiasme weer moed geeft tot een nieuw vereenigingsjaar. In het bijzonder begroette hij echter den directeur-generaal van den Landbouw, ingenieur Roebroeck, die de officieele opening verrichtte.
Ir. Roebroeck betuigde zijn groote sympathie met deze vereeniging, die reeds sedert 1894 onverflauwd de bevordering van de pluimveeteelt nastreeft. Door de aanwezigheid van een inzending nut-pluimvee, wint deze tentoonstelling nog meer aan waarde. Deze laatste groep is immers bezig, van groot economisch belang te worden. „Ornithophilia" in het bijzonder maakt zich echter verdienstelijk door de cultureele en wetenschappelijke zijde van haar bemoeiingen en is bovendien van groote waarde door haar volksopvoedend karakter.
Hierop verklaarde de heer Roebroeck de tentoonstelling geopend. (A. N. P.) **(V. b. Pluimvee 2066 A.)**

19 DECEMBER 1935

E. AMSTERDAM. — De vertooning van het tooneelstuk „De Beul". - Antwoord van minister De Wilde aan het Tweede-Kamerlid Amelink. —
Op vragen van het Tweede-Kamerlid Amelink:
I. Is het juist dat in het door de Amsterdamsche Tooneelvereeniging gespeelde stuk De Beul, de christelijke godsdienst wordt gesmaad en onze weermacht wordt bespottelijk gemaakt? Is het juist, dat in dit stuk, godslastering, moord, doodslag en verheerlijking van geweld, schering en inslag zijn?
II. Indien dit juist is, wil de minister dan bevorderen, dat de opvoering van dit tooneelstuk wordt verboden?
heeft de minister van Binnenlandsche Zaken geantwoord:
I. Het door de Amsterdamsche Tooneelvereeniging gespeelde stuk De Beul heeft de ondergeteekende gelezen. Hij is van meening, dat de opvoering er van, mede in verband met de enscènеering en omdat het, wat inhoud en strekking aangaat, niet geheel is los te maken van de novelle, waarvan het een omwerking is, bij velen den indruk moest wekken, dat de christelijke godsdienst wordt gesmaad en de weermacht bespot. De meening, dat het stuk het geweld zou verheerlijken, acht hij onjuist; eer is hij geneigd de bestrijding van het geweld als de bedoeling van den auteur aan te nemen, ook al acht hij den vorm, waarin dit geschiedt, bedenkelijk.
II. In ons positief recht is aan den minister van Binnenlandsche Zaken geen bevoegdheid gegeven de opvoering van een bepaald tooneelstuk te verbieden. Den burgemeester en hem alleen is in art. 221, lid 2, van de Gemeentewet opgedragen te waken tegen het doen van met de openbare orde en zedelijkheid strijdige vertooningen.
Het zij den ondergeteekende vergund, hieraan de opmerking te verbinden, dat in de grootste gemeenten de burgemeester, in aanmerking genomen de groote omvang van zijn dagelijkschen arbeid, niet persoonlijk van den inhoud van elk tooneelstuk, dat zal worden opgevoerd, kan kennis nemen, maar bij de uitoefening van zijn taak ingevolge art. 221, lid 2, der Gemeentewet zijn standpunt in vele gevallen zal moeten bepalen aan de hand van de hem ter zake uitgebrachte rapporten.
Deze beschouwing mag bij het beoordeelen van de houding van de plaatselijke overheid ten aanzien van de opvoering van een bepaald tooneelstuk niet uit het oog worden verloren.
De ondergeteekende is van meening, dat wijs beleid vordert, dat het stuk niet meer ter vertooning wordt toegelaten.
(Nieuwe Rotterd. Courant) **(Vorig bericht 2090 G.)**

F. NEDERLAND. — Onderwijs. - Geschiedenis. - Prof. dr. P. C. A. Geyl tot opvolger van Prof. Kernkamp benoemd. —
Bij Kon. Besluit van 11 Dec. '35 is benoemd tot gewoon hoogleeraar in de faculteit der letteren en wijsbegeerte aan de Rijksuniversiteit te Utrecht, om onderwijs te geven in de algemeene geschiedenis en de vaderlandsche geschiedenis van den nieuwen tijd, dr. P. C. A. Geyl, hoogleeraar aan de universiteit te Londen.
Prof. dr. Pieter Geyl werd 15 Dec. 1887 te Dordrecht geboren. Te 's-Gravenhage en te Breda maakte hij zijn gymnasiale studies, waarna hij in 1906 aan de Leidsche universiteit als student in de Ned. letteren werd ingeschreven. In 1913 promoveerde hij aldaar tot doctor.
Van 1912 tot 1913 was hij leeraar aan het gymnasium te Schiedam. Daarop toog hij naar Londen, waar hij

gedurende een zestal jaren het correspondentschap van de Nieuwe Rotterd. Courant waarnam.
In 1919 volgde zijn benoeming tot hoogleeraar voor Ned. studies aan de universiteit te Londen. In 1924 was hij aan deze hoogeschool ook formeel „professor of Dutch History".
Prof. Geyl is correspondent van de Kon. Academie van Wetenschappen en lid van de Royal Historic Society.
Als de voornaamste werken van prof. Geyl die van 1930 tot 1931 de redactie van het tijdschrift „Leiding" voerde, noemen we Christoforo Suriano gezant van Venetië in Den Haag van 1616—1623 (dit was zijn dissertatie); Holland and Belgium; Willem IV en Engeland tot 1748; De Groot-Nederlandsche Gedachte (2 bundels); Lancelot of Denmark en Beatrice, vertaald uit het middel-Nederlandsch; Geschiedenis van de Ned. Stam (2 deelen) en tenslotte The revolt of the Netherlands. (Red. K. H. A.)

(Vor. ber. Onderwijs 2082 E.)

A. VATICAAN. — Geheim Consistorie. - Rede van Z. H. Paus Pius XI. - Twintig kardinalen benoemd. - Mgr. J. P. Huibers. —

Z. H. de Paus heeft op 16 Dec. '35 in tegenwoordigheid van de kardinalen Pacelli, Pignatelli di Belmonte, Sbarretti, Boggiani, Gasparri, Bisleti, Ascalesi, Capotosti, Nasalli Rocca, Lauri, Lépicier, Rossi, Serafini, Dolci, Fumasoni Blondi, Fossati, Laurenti Verde, Marchetti, Verdier, Innitzer en Binet, die daartoe naar Rome waren overgekomen, een geheim consistorie gehouden. Aan het slot van zijn toespraak kondigde hij de benoeming van twintig nieuwe kardinalen aan.

Mgr. J. P. Huibers.

De Paus zeide o.m., dat de redenen voor de diepe smart in zijn hart de gebeurtenissen waren die zich afspeelden in Rusland, Mexico en ten deele ook in Duitschland. Spr. wilde niet voortgaan met het geven van een opsomming der droevige feiten, en niet de conflicten aanroeren, die op het oogenblik niet alleen Europa en Afrika beroeren, doch de geheele wereld, omdat met het oog op een zoo groote onzekerheid der feiten of zijn woorden slecht zouden kunnen worden begrepen of openlijk worden veranderd.
Overigens zeide de Paus, herhaaldelijk te hebben betoogd, wat men op gerechtvaardigde en wettige wijze van Hem zou kunnen verwachten ten gunste van de waarheid, de rechtvaardigheid en de menschlievendheid. Te dien aanzien zou men zich niet behoeven te vergissen. De Paus besloot met de verzekering dat hij al zijn krachten wenscht in te spannen en God om den vrede zal bidden.
Het aantal leden van het college van kardinalen, dat gedaald was tot 48, te weten 25 buitenlanders en 23 Italianen, is door de benoeming der 20 nieuwe kardinalen derhalve op 68 gebracht. Het maximum aantal leden van dit college is 70. De meerderheid bestaat thans uit 37 Italianen.
Tot de nieuwe kardinalen, wier benoemingen gedeeltelijk al eerder bekend waren gemaakt, behooren:
Mgr. Camillo Caccia Dominioni, sedert den 16den Juni 1921 opperkamerheer van Zijne Heiligheid.
Mgr. Federico Tedeschini, Pauselijk Nuntius te Madrid.
Mgr. Luigi Maglione, Pauselijk Nuntius te Parijs.
Mgr. Emanuel Célestin Suhard, aartsbisschop van Reims.
Mgr. Henri Marie Alfred Baudrillart van de congregatie der Oratorianen, president van het Institut Catholique te Parijs.
Mgr. Giacomo Luigi Copello, aartsbisschop van Buenos-Aires.
Mgr. Nicola Canali, assessor van de H. Congregatie van het H. Officie.
Mgr. Carlo Salotti, secretaris van de H. Congregatie tot Voortplanting des Geloofs.
Mgr. Vincenzo la Puma, sedert 20 November 1917 secretaris van de H. Congregatie, die met de zaken van het kloosterwezen is belast.
Mgr. Ignatius Gabriel Tappouni, patriarch van Antiochië in Syrië.
Mgr. Enrico Sibilia, Pauselijk Nuntius in Weenen.
Mgr. Francesco Marmaggi, Pauselijk Nuntius in Warschau.
Mgr. Carlo Cremonesi, geheim aalmoezenier van Zijne Heiligheid.
Mgr. Carolus Kaspar, aartsbisschop van Praag.
Mgr. Isidora Gom á Y Tomas, aartsbisschop van Toledo.
Mgr. Federico Cattani Amadori, sedert 14 Februari 1924 secretaris van het Opperste Rechtscollege der Heilige Apostolische Signatuur.
Mgr. Domenico Mariani, secretaris van de commissie die belast is met het beheer van de goederen van den Heiligen Stoel.
Mgr. Massimo Massimi, deken van de H. Roomsche Rota.
De Zeereerw. Pater Pietro Boetto S.J., assistent voor Italië bij het generalaat der Jesuïeten te Rome, en
Mgr. Domenico Jurio, secretaris van de H. Congregatie van de Sacramenten.
Tenslotte heeft Z.H. de Paus in dit Geheime Consistorie den nieuwen bisschop van Haarlem, Z.H. Exc. Mgr. J. P. Huibers, den deken van Hoorn, benoemd.

(De Tijd - Limburger Koerier - Maasbode)

(Vor. ber. Geheim Consistorie 1743 B.; Mgr. J. P. Huibers 2090 D.)

B. GEESTELIJK LEVEN. — Nederl. Hervormde Kerk - Kerkopbouw en Kerkherstel. —

De algemeene synodale commissie der Nederl. Hervormde Kerk heeft aan Kerkopbouw en Kerkherstel geschreven, dat zij besloten heeft het verzoek van Kerkopbouw en Kerkherstel tot het benoemen van een reorganisatiecommissie bij de synode van 1936 over te brengen. Teneinde aan dit verzoek een gemotiveerde toelichting toe te voegen, heeft de algemeene synodale commissie een commissie van informatie benoemd, welke in de voorjaarsvergadering rapport zal uitbrengen, bestaande uit de heeren J. W. J. Addink, predikant te Heeze, F. Tammens, predikant te Oostwold (Westerkwartier) en L. S. van Zwet, predikant te Almelo. Aan deze commissie is opgedragen zich met Kerkopbouw en Kerkherstel in verbinding te stellen en zich bereid te verklaren de tusschen Kerkopbouw en Kerkherstel te houden besprekingen bij te wonen.
Kerkopbouw benoemde tot leden der reorganisatiecommissie prof. dr. G. van der Leeuw, prof. dr. C. G. Wagenaar, ds. B. J. Aris en dr. O. Noordmans.

(Standaard) **(Vor. ber. Ned. Herv. Kerk 1981 A.)**

A. **DR. EDUARD BENESJ TOT PRESIDENT VAN TSJECHO-SLOWAKIJE BENOEMD. —**
Op 18 December '35 heeft de nationale vergadering van Tsjecho-Slowakije in vereenigde zitting van Kamer en Senaat, den tegenwoordigen minister van Buitenlandsche Zaken, dr. Eduard Benesj, bij eerste stemming, met 340 stemmen tegen 26 stemmen voor prof. Nemec en 76 onthoudingen, als opvolger van den eersten president dr. Thomas G. Masaryk, tot tweeden president der Tsjecho-Slowaaksche republiek gekozen.
Dr. Eduard Benesj werd op 28 Mei 1884 in het dorp Kozlany geboren, waar zijn ouders arme boeren waren. Niettemin werd de jongen opgeleid aan de universiteit van Praag in de faculteit der philosophie. Hij zette zijn studies voort aan de Sorbonne en de Ecole libre des Sciences Politiques te Parijs en vervolgens te Dijon, waar hij in 1908 tot doctor in de rechten promoveerde.

Dr. Eduard Benesj.

In 1909 werd Benesj benoemd tot professor in de economie aan de academie van handel te Praag, in 1912 werd hij lector en in 1922 professor in de sociologie van de universiteit van Praag.
Toen de wereldoorlog uitbrak, was Benesj 30 jaren oud, doch niettemin reeds een der leiders van de Tsjecho-Slowaaksche nationalistische beweging. Spoedig werd hij de rechterhand van Masaryk. In 1915 ging hij naar Parijs, waar hij als journalist werkzaam was en ijverde voor de bevrijding der Tsjecho-Slowaken van de Habsburgers. Te Parijs werkte hij samen met dr. Masaryk en generaal Stefanik. Hij werd secretaris-generaal van den Tsjecho-Slowaakschen nationalen raad, het uitvoerend lichaam van de nationale beweging, welke in 1918 door de geallieerden werd erkend als voorloopige regeering van Tsjecho-Slowakije.
Dr. Benesj werd in de nieuwe regeering minister van Buitenlandsche Zaken en vormde in 1921 zelf een regeering. Hij bleef minister van Buitenlandsche Zaken tot op heden. Hij is leider geweest van de Tsjecho-Slowaaksche delegatie op de tweede conferentie van Parijs (1919—1920) en teekende mede het vredesverdrag. In 1920 werd Benesj benoemd tot vertegenwoordiger van Tsjecho-Slowakije bij den Volkenbond; in 1923 werd hij gekozen en in 1925 herkozen in den Volkenbondsraad.
In Augustus 1920 heeft hij mede opgericht de Kleine Entente; Benesj heeft Tsjecho-Slowakije op verschillende diplomatieke conferenties, waaraan dit land na den oorlog heeft deelgenomen, vertegenwoordigd. Namens zijn land heeft hij op 1 December 1925 te Londen het verdrag van Locarno geteekend.
(Prager Presse) **(Vor. ber. Dr. Benesj 2035 D.; Masaryk 2090 E.)**

20 DECEMBER 1935

B. **NEDERLAND. — Wet op de Uitverkoopen. - Vonnis van den Kantonrechter te Leeuwarden. —**
In de zitting van den Kantonrechter te Leeuwarden werd 28 Nov. '35 behandeld de eerste zaak op grond van de nieuwe wet op opruimingen en uitverkoopen. Aan een firma daar ter stede was ten laste gelegd overtreding van art. 2 van de wet houdende regeling betreffende het uitverkoopen en opruimen in het winkelbedrijf, door op de ramen van het pand te doen bevestigen strooken met het opschrift „November-aanbieding", waardoor bij het publiek de indruk kon worden gewekt, dat men te doen had met een soort uitverkoop tegen verminderde prijzen.
De ambtenaar van het O.M., mr. Van Gilse, was van oordeel, dat hier alleen het tweede lid van artikel 2 van genoemde wet in het geding komt, maar dat toch de gedachte aan uitverkoop door deze affiches niet wordt gewekt, waarom hij vrijspraak vroeg van het ten laste gelegde feit. De Kantonrechter ontsloeg verdachte van alle rechtsvervolging.
(Leeuwarder Courant) **(Vorig bericht blz. 2003 D.)**

C. **NEDERLAND. — Algemeen Nederlandsch Persbureau „A. N. P." - Toetreding tot den Bond van Internationale Persbureaux. —**
Het Algemeen Nederlandsch Persbureau „A.N.P.", het nationale nieuwsbureau, gesticht door de vereeniging van uitgevers van dagbladen „De Nederlandsche Dagbladpers", zal met ingang van 1 Januari 1936 als lid toetreden tot den Bond van internationale persbureaux, waartoe o.m. behooren: Reuter, Havas, Deutsches Nachrichtenbüro, Stefani, Belga en Associated Press of America.
Het Nederlandsch Telegraaf Agentschap te Amsterdam, dat als vertegenwoordiger van het Engelsche Reuter-bureau tot dusver als aangesloten bureau voor Nederland is opgetreden, wordt opgenomen in het „A. N. P.", dat hiertoe een overeenkomst met Reuters Limited te Londen heeft gesloten.
De tegenwoordige directeur van het Nederlandsch Telegraaf Agentschap, de heer H. Schlick en de meeste redactieleden van het N.T.A. zullen als zoodanig in het A.N.P. worden opgenomen.
De continuïteit der buitenlandsche berichtgeving aan de Nederlandsche bladen is hierdoor in de toekomst verzekerd, terwijl ook de berichtgeving over Nederland in het algemeen, aan de aangesloten buitenlandsche persbureaux op passende wijze zal worden verzorgd.
Als gevolg van deze regeling zal het Algemeen Nederlandsch Persbureau, in nauwe samenwerking met Reuter, in den vervolge zelfstandig en onafhankelijk zijn plaats kunnen innemen in de internationale berichtgeving. (A. N. P.)
(Vorig bericht A. N. P. 1621 I.)

D. **OOSTZEE-STATEN. — Conferentie beëindigd. —**
De conferentie der Oostzee-Staten te Riga gehouden, werd dezer dagen beëindigd. Na afloop werd een officieel communiqué gepubliceerd, waarin de trouw aan het Volkenbondspact wordt bevestigd. Een gemeenschappelijke actie langs diplomatieken weg wordt aangekondigd tot voorbereiding van de verkiezing van een vertegenwoordiger der Oostzee-Entente in den Volkenbond te Genève. (Diena)
(Vor. ber. Oostzee-Staten 1793 A.)

E. **FRANKRIJK. — Herriot afgetreden als voorzitter der Radicaal Socialistische Partij. —**
Herriot is op 18 Dec. '35 afgetreden als voorzitter der Radicaal Socialistische Partij.
Nader wordt vernomen, dat het aftreden van Herriot het gevolg is van een heftig incident, dat voorviel tijdens de zitting van het bestuur der partij, die op 18 Dec. '35 werd gehouden. Addé Vidal vroeg in verband met de op 17 Dec. '35 gehouden stemming in de Kamer, wat deze koehandel moest beteekenen, nadat 78 Rad. Socialisten zich tegen de regeering hadden uitgesproken. Ook Jean Piot viel Herriot in felle bewoordingen aan.
Herriot verklaarde hierop, dat hij de zoo juist door Vidal en Piot gebezigde woorden niet kon aanvaarden. Hij verklaarde zich solidair met Laval en trad daarom af als voorzitter der Rad. Soc. Partij.
Daladier verzocht Herriot onmiddellijk om zijn besluit te herroepen. Herriot verliet echter de zaal.
Het bestuur heeft daarna officieel tot Herriot het verzoek gericht op zijn post te blijven. (Le Journal)
(Vorig bericht blz. 2019 F.)

VERKEERS-PROBLEMEN

A. Korte afstanden. — Nederland is een land met korte afstanden en de spoorwegen vinden dus in ons land voor het verkeer binnen de grenzen een verre van gunstig operatiegebied. Zien wij echter over onze grenzen, waar in Duitschland, Frankrijk en Amerika binnenlandsch vervoer over duizenden kilometers afstand mogelijk is, dan blijkt, dat ook dáár de spoorwegen met millioenen-tekorten te worstelen hebben. Het behoeft dus geen verwondering te baren, dat de Nederlandsche spoorwegen, werkende onder veel ongunstiger condities dan de spoorwegen in Duitschland, Frankrijk en Amerika, momenteel een jaarlijksch verlies van ± 35 millioen gulden boeken en naar het zich laat aanzien steeds grootere verliezen zullen lijden.

Binnenvaart. — Welk een belangrijk aandeel onze waterwegen in het internationale handelsverkeer hebben, blijkt uit de totalen van onzen in-, uit- en doorvoer van niet per zeeschip vervoerde goederen. In 1929 bedroeg het aandeel der binnenvaart hierin 85%, dat der spoorwegen bijna 15%. In 1933 handhaafde de binnenvaart haar percentage op 85%, dat der spoorwegen daalde tot ± 11% (uit Spoor- en Tramwegen d.d. 26-3-'35).
Als gevolg van de motoriseering der binnenvaart in de laatste 25 jaar, verdrievoudigde de snelheid der vloot en dus bij gelijkblijvende tonnage ook de vervoercapaciteit der vloot, terwijl tegelijk de los- en laadsnelheid belangrijk werden opgevoerd. Intusschen steeg ook de tonnage der binnenvloot belangrijk, niet in het minst dank zij verbreeding der vaarwaters, waardoor thans plaatsen in het binnenland voor 1000 tonners bereikbaar zijn, waar vroeger uitsluitend de 100 tonner kwam.
Ten overvloede werd door den achteruitgang van onzen handel met Duitschland een groot aantal Rijnschepen in de Nederlandsche binnenvaart ingeschakeld, zoodat volgens deskundige schatting de vervoercapaciteit van onze binnenvloot in de laatste 25 jaar verzesvoudigd is.

Kanalen-bouw. — De bouw van het Juliana Kanaal, de Twente kanalen, de geprojecteerde Friesche kanalen, Winschoterdiep, het kanaal Lemmer-Groningen, onttrok reeds en zal in de toekomst nog verder enorme hoeveelheden goederen aan de spoorwegen onttrekken. Alleen aan transport van Limburgsche kolen zullen de spoorwegen vracht ten bedrage van *f* 8.000.000 per jaar derven (volgens A. C. Jagt, Hoofdinsp. N.S.), zoodat ongetwijfeld dit vrachtverlies na het gereedkomen van alle kanalen in de tientallen millioenen zal loopen.

Kleine Kustvaart. — Alhoewel geen nieuweling op transportgebied, is de Kleine Kustvaart, voornamelijk als gevolg van onze kanaalverbreeding en -vergrooting, een nieuwe ontwikkelingsphase ingetreden. In dezen zich energiek ontwikkelenden tak van ons transportwezen heerscht nog geen malaise: tientallen nieuwe kustvaarders staan in Groningen op stapel; veranderingen in den bouw (vlakke bodems — lage bovenbouw) enz. stellen den nieuwen kustvaarder in staat diep in vele binnenwateren door te dringen en onder bruggen door te varen, die vroeger niet gepasseerd konden worden (small port to small port trade).
Alleen in de maand September 1935 passeerden het Merwedekanaal 100 kustvaarders met een totale tonnage van 22.000 ton. — Hoezeer deze concurrentie voor de Spoorwegen e.a. moge zijn te betreuren, toch moet deze nieuwe ontwikkeling als versterking onzer economische weerkracht worden toegejuicht.

Rijwielverkeer. — Het aantal rijwielen in Nederland vertoont de volgende stijging:

1910 . . .	993.000	1925 . . .	2.223.000
1915 . . .	1.450.000	1930 . . .	2.695.000
1920 . . .	1.646.000	1935 . . .	3.229.000

Als concurrent van de spoorwegen werd tot nu toe het rijwielverkeer slechts weinig genoemd. Echter ten onrechte, want het was het rijwiel dat aan de spoorwegen het massa-passagiersvervoer over korte afstanden — werkliedenvervoer van en naar de fabriekscentra van 10 tot 20 K.M. — ontnam.

Electriciteit. — Alhoewel niet direct in het oog springend, neemt toch de electriciteit onder de concurrenten der spoorwegen een belangrijke, schoon onzichtbare plaats in. De aan de diverse netten afgegeven hoeveelheid electriciteit bedroeg:

	kWh.		kWh.
in 1919 .	396.904.000	in 1932 .	2.039.620.000
„ 1925 .	944.830.000	„ 1933 .	2.085.000.000
„ 1930 .	1.817.024.000	„ 1934 .	2.158.000.000

Deze enorme hoeveelheid electriciteit vervangt, althans gedeeltelijk, voorheen per spoor aangevoerde brandstoffen, enz. en waar de electriciteitsfabrieken haar grondstof (kolen) langs het water kunnen aanvoeren en het eindproduct langs den draad afvoeren, kan hier dus ongetwijfeld van een onzichtbaren, doch daarom niet minder ernstigen concurrent der spoorwegen worden gesproken.

Gas. — Een zelfde tendens ligt opgesloten in de gasproductie van de mijnen en hoogovens en het vervoer van het gewonnen gas door pijpleidingen. De volgende cijfers geven een beeld van de door de Staatsmijnen en Hoogovens door pijpleidingen afgeleverde hoeveelheden gas:

	Staatsmijnen	Hoogovens
1921	100.000 M³.	——
1925	576.000 „	2.683.000 M³.
1930	17.712.000 „	10.853.000 „
1934	54.279.000 „	11.906.000 „

Luchtverkeer. — Hoe snel dit nieuwe verkeersmiddel zich ontwikkelt, kan door enkele cijfers worden aangetoond. De K.L.M. vervoerde:

	Passagiers	Goederen in K.G.	Post in K.G.
in 1932	21.327	874.705	169.821
„ 1933	41.701	1.234.257	193.737
„ 1934	85.969	1.081.853	243.187
eerste 6 mnd.			
in 1935 . . .	50.938	760.551	194.947

Motorverkeer. — Wij besluiten deze opsomming van met de spoorwegen concurreerende vervoermiddelen met een overzicht van de motor-vervoermiddelen.
De heftige aanvallen van spoorwegzijde op het autoverkeer zijn een duidelijke indicatie dat men in spoorwegkringen den auto na de waterwegen als den belangrijksten concurrent beschouwt.
Wij hadden op 1 Augustus 1934 een aantal van 143.853 motorrijtuigen, en 44.411 motorfietsen, welk aantal per hoofd der bevolking belangrijk achterstaat bij vele andere landen.

Land	Aantal motorrijtuigen per 31 Dec. '34	Aantal inwoners per auto
Nederland	145.500	57
België	155.000	51
Frankrijk	1.914.561	22
Engeland	1.606.734	23
Zwitserland	87.920	46
Zweden	149.800	41
Noorwegen	58.462	48
Denemarken	126.882	28
Portugal	33.950	18
Ver. Staten van N. A. . . .	24.933.403	4.9

(Ontleend aan de brochure „Het Verkeersprobleem" door E. J. Muller, Directeur van de N.V. Bataafsche Import Mij. Verkoopkantoor van „Koninklijke/Shell" producten te Den Haag.)
(Vor. ber. Spoorw. 2055 B.; Binnenscheepv. 1884 E.; Juliana Kan. 1959 A.; Twente Kan. 1764 G.; Scheepvaart 1949 C.; Rijwielen 1571 E.; Electr. 982 F.; Luchtverk. 1693 K.; Motor-vervoermiddelen 1571 E.)

21 DECEMBER 1935

A. ENGELAND. — Kabinet-Baldwin. - Sir Samuel Hoare neemt ontslag. —
Sir Samuel Hoare, de Britsche minister van Buitenlandsche Zaken, heeft op 18 Dec. '35 zijn ontslag ingediend, dat reeds is aanvaard.
Hoare's besluit is genomen na een reeks ministerieele besprekingen en vormt den climax van de kabinetscrisis, welke door het Parijsche vredesplan van 13 Dec. '35 (Abessynisch-Italiaansch conflict) is veroorzaakt. (Daily Telegraph)
(Vor. ber. Kabinet 2057 B.; Hoare 2077 A.)

B. AMSTERDAM. — Bouw van een nieuw raadhuis. - Voormalig raadhuis aan den Dam aan het Rijk afgestaan. —
In een historische zitting, onder leiding van burgemeester dr. W. de Vlugt, heeft de gemeenteraad op 19 Dec. '35 met algemeene stemmen aangenomen de voordracht van B. en W., om met den Staat der Nederlanden een overeenkomst aan te gaan, waarbij de Gemeente den eigendom van het voormalige raadhuis aan den Dam afstaat en het Rijk voor den bouw van een nieuw raadhuis een bedrag van tien millioen gulden verstrekt. Het nieuwe raadhuis zal verrijzen op het terrein van het voormalige Paleis voor Volksvlijt aan het Frederiksplein.
De regeering zal thans onverwijld het noodige verrichten voor het verkrijgen van de goedkeuring door den wetgever van het haar ter zake gedane voorstel, zoodat aangenomen mag worden, dat de hoofdstad over enkele jaren een modern, aan alle eischen des tijds beantwoordend, stadhuis zal bezitten.
De thans eindelijk gevallen beslisssing in een vele jaren getraineerd hebbend vraagstuk, is mede een groot succes voor den burgemeester, die in de voorbereiding van deze voordracht een belangrijk aandeel heeft gehad. (A. N. P.) **(Vor. ber. 2065 K.)**

C. TSJECHO-SLOWAKIJE. — Een formeele Kabinetswijziging. —
De President der Republiek, dr. Benesj, heeft den voorzitter van het kabinet, dr. Hodza, een eigenhandig geschreven brief doen toekomen, waarin hij de ontslagaanvrage van het kabinet inwilligt. In een tweede schrijven benoemt dr. Benesj den afgevaardigde dr. Hodza opnieuw tot minister-president en wordt hij tegelijkertijd belast met de leiding van het ministerie van Buitenlandsche Zaken. Ook de overige leden der afgetreden regeering worden in hun tot nog toe bekleede functies herbenoemd.
(Prager Presse) **(Vor. ber. Kabinet 2034 H.)**

D. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Zuiderzeefonds. —
De Tweede Kamer heeft op 18 Dec. '35 de begrooting van het Zuiderzeefonds zonder hoofdelijke stemming aangenomen, nadat minister Van Lidth de Jeude de plannen betreffende de Noord-Oostelijke inpoldering nader had toegelicht. (Nieuwe Rotterd. Crt.)
(V. b. Zuiderzeefonds 1856 D.; Tw. Kamer 2091 E.)

E. VLOOTCONFERENTIE TE LONDEN. —
Een bericht uit Londen meldt, dat lange en geduldige pogingen om de Japansche inzichten ten aanzien van de maximale vlootsterkte te verzoenen met die van Engeland en de Ver. Staten, geheel vruchteloos gebleven zijn. (Daily Mail) **(Vor. ber. 2093 C.)**

F. VENEZUELA. — President Gomez overleden. - Lopez Conpreras voorloopig opvolger. —
Naar gemeld wordt, is de president van Venezuela, generaal Juan Vincente Gomez, overleden. Generaal Gomez is 78 jaren geworden.
Generaal Gomez is sedert December 1908 president van Venezuela geweest. Hij heeft zich tijdens zijn bestuur laten kennen als een vooruitstrevend leider. Groote verdiensten heeft de overleden staatsman zich verworven door de reorganisatie van het binnenlandsch bestuur, terwijl zijn grootste prestatie de hervorming van het geld- en belastingwezen was. Door krachtdadige maatregelen slaagde hij er in, den schuldenlast van Venezuela, die in 1909 niet minder dan 232 millioen bolivar bedroeg, in 1923 tot de helft te verminderen en reeds in 1931 was Venezuela de eenige staat, die zich erop beroemen kon, in het geheel geen schulden meer te hebben.
De minister van Oorlog en Marine, Eleazar Lopez Conpreras, is tot voorloopig president gekozen.
(A. N. P.) **(Vor. ber. Generaal Gomez 1097 C.)**

G. ENGELAND. — Zitting Lager- en Hoogerhuis. - Parijsche Vredesvoorstellen. - Sir Samuel Hoare's verdediging. —
De afgetreden Britsche minister van Buitenlandsche Zaken, Sir Samuel Hoare, heeft op 19 Dec. '35 in het Engelsche Lagerhuis zijn standpunt uiteengezet inzake het Fransch-Britsche vredesplan.
Hij verklaarde, dat het zijn bedoeling was geweest een oorlog tusschen Engeland en Italië en een Europeeschen oorlog te voorkomen. De publieke opinie in Frankrijk verzette zich tegen een breuk met Italië. Italië zag in een eventueel olie-embargo een militairen sanctie-maatregel, een oorlogsdaad zooals Mussolini heeft gezegd. Dit verhoogde nog den gevaarlijken toestand. Als natie koesterden wij niet den minsten vrees voor eenigerlei Italiaansch dreigement. Indien Italië ons zou aanvallen zouden wij ons teweer stellen, maar een dergelijk geïsoleerd optreden zou den dood van den Volkenbond beteekenen. Vandaar ook, dat er van Fransche zijde druk werd uitgeoefend, waarvoor ik ben gezwicht.
Elke nieuwe dag van dezen oorlog had grootere en gevaarlijker kwesties te voorschijn gebracht, aldus verklaarde Hoare o.m. Er ontstonden moeilijkheden in het Verre Oosten en moeilijkheden in Egypte. Ook in méér dan één gedeelte van Europa pakten zich dreigende wolken samen.
Trouwens — aldus Hoare — het vredesplan was niet bedoeld als een voorstel, doch als een basis voor verdere onderhandelingen.
De minister-president Baldwin verklaarde, dat het vredesplan dood was en dat de regeering niets zal doen om de levensgeesten weer op te wekken. De Volkenbond blijft de hoeksteen der Britsche buitenlandsche politiek.
De motie van afkeuring der Labour-partij is door het Lagerhuis met 372 tegen 166 stemmen verworpen.
Sir Austen Chamberlain constateerde, dat er misschien toch nog goeds zal voortspruiten uit wat hij de tragedie van de laatste dagen noemde.
Het Lagerhuis heeft tenslotte met 390—165 stemmen het vertrouwen in de regeering uitgesproken.
In het Hoogerhuis verklaarde lord Halifax onomwonden, dat het kabinet een vergissing had begaan.
(Daily Telegraph - Times) **(V. b. Hoare 2099 A.; Lagerhuis 2069 A.; Hoogerhuis 1101 C.; Vredesvoorstellen 2093 B.)**

H. ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — 16 December. — Amerikaansch Roode Kruis. —
Dr. Hockman, het hoofd van het Amerikaansche Roode Kruis in Abessynië, is bij het opgraven van een onontplofte Italiaansche bom te Daggabour (E 6) omgekomen.

Italiaansche bananenhandel. —
De Italiaansche regeering heeft den bananenhandel tot staatsmonopolie verklaard.

Vredesvoorstellen. - Abessynië. —
De Negus heeft een verklaring afgelegd, waarin hij gezegd heeft dat het aanvaarden van de Parijsche voorstellen een verraad tegenover zijn land zou beteekenen en een prijsgeven van de beginselen van den Volkenbond.

17 December. — Takazze (B 3). —
Van het oorlogstooneel erkent het Italiaansche legerbericht een Abessynisch succes aan de Takazze (B 3).

Petroleum-embargo. - Sancties blijven van kracht. — Volgens Engelsche berichten is het petroleum-embargo uitgesteld. Bij verwerping van de vredesvoorstellen door Mussolini of den Negus zullen de sancties van kracht blijven.

18 December. - Ital. offervaardigheid. - Trouwringen. In alle plaatsen van Italië zijn op 18 Dec. groote plechtigheden gehouden ter gelegenheid van het schenken der gouden trouwringen aan den staat. De Koningin heeft te Rome het voorbeeld gegeven met een toespraak tot aanmoediging van het volk.

Sir Samuel Hoare afgetreden. - Laval's positie. — Sir Samuel Hoare is afgetreden. De Engelsche oppositie tegen de Parijsche vredesvoorstellen is de oorzaak van dit aftreden.
Laval's positie is zeer zwak.

19 December. — Volkenbond. - Parijsche Vredesvoorstellen onaanvaardbaar. —
De Volkenbondsraad heeft een lange geheime vergadering gehouden. Men is het daarbij algemeen eens geweest dat het vredesplan Laval-Hoare geen grondslag voor vredesonderhandelingen tusschen Italië en Abessynië kan zijn — onaanvaardbaar zooals Reuter meldt. De raadsresolutie geeft aan de raadscommissie van 13, (dit zijn alle leden van den Volkenbondsraad behalve Italië) de opdracht den gang van zaken te blijven volgen en op het geschikte oogenblik een nieuwe verzoeningspoging te ondernemen en de zaak verder te onderzoeken.
De sancties worden voortgezet. De commissie van 18 (die adviseert over de sancties) zal begin Januari bijeenkomen om over een verscherping der sancties te spreken.
De Volkenbondsraad is uiteengegaan, na aanneming van een slotresolutie. De commissie van dertien krijgt daarin opdracht, de zaak verder in haar geheel te bestudeeren. (Corriere della Sera - Times- Le Matin - Ned. Tel. Ag. Reuter - A. N. P. - N. Rott. Crt.) **(Vor. ber. Recapit. 2091 F.; Vredesvoorst. 2099 G.)**

A. ITALIE. — Pontijnsche Moerassen. - Inwijding der gemeente Pontinia. —
Ter gelegenheid van de inwijding van de nieuwe gemeente Pontinia, de derde gemeente van de „Agro Pontinia", in de drooggelegde Pontijnsche moerassen, heeft Mussolini een rede gehouden, waarin hij o.a. zeide:

„In vier jaar tijd hebben we ongeveer 30 millioen vierkante meter terrein vruchtbaar gemaakt. Deze grond is eigendom van Italië en zal worden ontgonnen. Ik wil hiermede zeggen, dat wij de bloem van de natie niet naar afgelegen en barbaarsche landen zullen zenden, zoolang deze gebieden niet worden beschermd door de Italiaansche vlag.
Het Italiaansche volk is in staat zeer lang weerstand te bieden aan de blokkade, vooral als het overtuigd is dat het recht aan zijn zijde is en het onrecht aan de andere zijde. De oorlog, welken wij zijn begonnen, is een oorlog voor de beschaving en een oorlog van het volk. Het volk begrijpt dat deze oorlog ook de zijne is. Voor ons staat het front van conservatisme, egoïsme en schijnheiligheid. Tegen dit front richten wij onzen krijg en wij zullen hem tot het einde voortzetten. Zeker van de diepgevoelde en eensgezinde toestemming van het Italiaansche volk zal de regeering haar rechten weg vervolgen. Zij kan en wil niet anders."

Het volgend jaar zal wederom een gemeente worden ingewijd en het jaar daarop de vijfde.
(Corriere della Sera) **(Vor. ber. 1619 F.)**

B. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Verlaging van de openbare uitgaven voor het Onderwijs. - Ontslag gehuwde onderwijzeres. —
In de Tweede Kamer verklaarde dr. Colijn inzake de onderwijsbezuiniging het volgende:

Uit de beraadslaging is gebleken dat er in de Kamer geen meerderheid aanwezig is voor de aanvaarding van paragraaf 12 (concentratie van bijzondere scholen) van het wetsontwerp. De regeering betreurt dit, omdat zij van oordeel is, dat concentratie op het terrein van het bijzonder onderwijs noodzakelijk is, zoowel uit een oogpunt van bezuiniging op de overheidsuitgaven, als in verband met hefgeen ten opzichte van het openbaar onderwijs is geschied.
De ministers, behoorende tot de linkerzijde, achten een afwijzing van paragraaf 12 zoo ernstig, dat zij daarin aanleiding zouden moeten vinden, zich tot H. M. de Koningin te wenden met het verzoek, hen van hun ambt te ontheffen. Waar door het uittreden dezer bewindslieden aan het kabinet zijn grondslag zou ontvallen, zou het daardoor voor het kabinet onmogelijk worden, zijn arbeid voort te zetten.
Uit overweging, dat een kabinetscrisis tot voor het landsbelang ernstige gevolgen zou kunnen leiden, hebben de genoemde ministers zich bereid verklaard zich met de overige leden van het kabinet te beraden over een oplossing, die het hun mogelijk zou maken deel van het kabinet te blijven uitmaken. Dit beraad heeft geleid tot het navolgende besluit van het kabinet:
Paragraaf 12 van het ontwerp wordt voor het oogenblik teruggenomen. Het kabinet blijft echter staan op het standpunt, dat een wettelijke regeling moet worden getroffen om de concentratie van bijzondere scholen te bevorderen.
Het acht het niet mogelijk, hier met de bepalingen van paragraaf 13 te volstaan. De vraag, of die concentratie zal kunnen worden verwezenlijkt op een wijze, die de tegen paragraaf 12 ingebrachte bezwaren ondervangt, zal op korten termijn worden onderzocht door een staatscommissie van veelzijdige samenstelling, die zal arbeiden onder leiding der regeering.
Vervolgens werd het amendement-Suring tot ontslag van de gehuwde onderwijzeres met 58 tegen 37 stemmen goedgekeurd. Vóór stemden de anti-revolutionnairen, christ.-historischen, roomsch-katholieken, staatkundig-gereformeerden en de heeren Van Houten (c.d.), Westerman (n.h.) en Arts (k.d.). De heer Lingbeek (h.g.) stemde tegen. Het sub-amendement-De Vries-Bruis, volgens hetwelk aan de ontslagen gehuwde onderwijzeres wachtgeld zou worden verleend, is met 64 tegen 3 stemmen verworpen.
Ten slotte werd het wetsontwerp tot verlaging van de openbare uitgaven voor het onderwijs met 71 tegen 22 stemmen (die der S.D.A.P., C.P. en van den heer Sneevliet) goedgekeurd.
De Kamer is tot 11 Februari 1936 uiteengegaan.
(De Telegraaf - Alg. Handelsblad)
(Vor. ber. 1903 B.; Tw. Kamer 2099 D.)

C. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —

Duitsch: Gerhart Hauptmann — Das Meerwunder (S. Fischer, Berlin)
Ludwig v. Wahl — Türme des Schweigens. (Schützen-Verlag Berlin 1935)

Engelsch: J. Holland Rose — Man and The Sea. (Heffer, Cambridge)
Charles Turley — Roald Amundsen, Explorer. (Methuen)

Fransch: Jacques Bainville — Les Dictateurs. (Denoël et Steele)
Paul Chaponnière — Voltaire chez les Calvinistes. (Librairie Perrin)
Claude Silve — Bénédiction (prix Femina). (Edit. Grasset)

Latijn: Burchardus de Bellevaux — Apologia de barbis. Nunc primum ex MS. Add. 41.997 Musaei Britannici edidit E. Ph. Goldschmidt. (Cambridge University Press)

Nederlandsch: Elisabeth Augustin — Volk zonder Jeugd. (P. N. v. Kampen & Zoon, Amsterdam)
André Coolen — De vreemdeling. (Nijgh & v. Ditmar)

Russisch: Indoestrija Sotzialisma. (De Industrie van het socialisme). (Izogir, Moskou)
10 Let Oezbekistana (10 jaar Oezbekistan). (Izogir, Moskou)

Vlaamsch: F. V. Toussaint van Boelaere — Turren. (De Sikkel, Antwerpen) (Red. K. H. A.) **(2091 C.)**

D. ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — Recapitulatie van 16—19 December 1935. —
Ital. bananenhandel 16 Dec. 2099 H. — Vredesvoorstellen-Abessynië 16 Dec. 2099 H. — Takazze (B 3) 17 Dec. 2099 H. — Petroleum-embargo 17 Dec. 2099 H. — Ital. offervaardigheid-Trouwringen 18 Dec. 2099 H. — Sir Samuel Hoare afgetreden 18 Dec. 2099 H. — Parijsche vredesvoorstellen onaanvaardbaar 19 Dec. 2099 H. (Red. K. H. A.) **(2099 H.)**

A. **BELGIE. — De bevolking op 31 December 1934. —**
Het driemaandelijksche bulletin van den dienst voor statistiek van het departement van Binnenlandsche Zaken bevat een aantal cijfers betreffende den stand van de Belgische bevolking op 31 Dec. 1934. Volgens deze statistische gegevens telde het Belgische koninkrijk, op voormelden datum, 8.275.552 inwoners tegen 7.405.569 in 1920, wat dus een vermeerdering geeft met 869.983 inwoners in vijftien jaar tijd. De toeneming van de bevolking is echter, in ditzelfde tijdsbestek zeer onregelmatig geweest en bedroeg het eerste jaar 1.03 pct., het tweede slechts 0.77 pct., het vijfde weer 1.66 pct., om van 1932 tot 1933 op 0.42 pct. en van 1933 tot 1934 op 0.33 pct. te vallen.
Zoowel het cijfer der huwelijken als dat der geboorten bewoog zich evenwel, van 1920 tot 1934, in een voortdurend dalende richting. Het eerste bedroeg 106.514 in 1920, d.i. 14.38 per duizend inwoners en enkel nog 62.692 of 7.58 per duizend in 1934. Voor de geboorten waren de cijfers, in 1920: 163.738 geboorten of 22.11 per duizend inwoners en in 1935: 132.568 of 16.02 per duizend inwoners.
De dichtheid van de bevolking, verdeeld over de 30.506 vierkante kilometer van het Belgische grondgebied, bedroeg op 31 Dec. 1934 271 inwoners per vierk. K.M., tegen 187 in 1880, 206 in 1890, 227 in 1900, 252 in 1910, 251 in 1920 en 265 in 1930. De meest bevolkte provincie is Brabant met 1.731.258 inwoners. De minst bevolkte Namen met slechts 357.011 zielen. Brabant is ook het dichtst bevolkt: 527 inwoners per vierk. K.M., tegen Antwerpen 426, Oost-Vlaanderen 396, Henegouwen 339, West-Vlaanderen 290, Luik 247, Limburg 163, Namen 98 en Luxemburg 50.
Telt men de bevolkingscijfers van de zuiver Vlaamsche provinciën en die van de zuiver Waalsche provinciën bij elkaar (met terzijde-lating van het tweetalige Brabant) dan komt men tot de volgende resultaten: Vlaamsche provinciën 3.729.567; Waalsche provinciën 2.812.727. Waar de Brusselsche agglomeratie 326.000 niet-Vlaamsche bewoners telt en het arrondissement Nijvel een bevolkingscijfer van ongeveer 250.000 inwoners heeft, komt men, grosso modo, voor het geheele land, tot de volgende verhouding tusschen het Vlaamsche en het Waalsche volk: 4.885.000 tegen 3.388.000, van welk laatste totaal dan nog de 60.000 Duitsch-sprekende Belgische staatsburgers uit de provinciën Luik en Luxemburg dienden afgetrokken te worden.
(Handelsblad van Antwerpen)
(Vorig bericht Bevolking 1476 D.)

B. **LUCHTVAART. — Vliegramp. - Leerling-vlieger Mets omgekomen. —**
Op 18 Dec. '35 is bij Schiphol een ernstig vliegongeluk gebeurd, dat het leven heeft gekost aan den leerling van de Kweekschool voor de Zeevaart, den heer Mets uit Haarlem, die sedert vijf maanden bij de K.L.M. in opleiding was als verkeersvlieger.
Juist boven de plaats waar bij Schiphol een brug in aanbouw is, zijn twee machines, de C.I. 526 en de F.K. 43 met elkaar in botsing gekomen. Eén der beide machines tuimelde na de botsing omlaag en uit de verkoolde resten der machine heeft men het lichaam van den leerling-vlieger Mets te voorschijn gehaald. (De Telegraaf)
(Vorig bericht Vliegongelukken 2089 A.)

C. **DEN HELDER. — Burgemeester Driessen overleden. —**
De burgemeester van Den Helder, de heer W. F. G. L. Driessen, is op 19 Dec. '35 plotseling overleden. De heer Driessen was sinds November 1928 burgemeester dezer gemeente. Zijn onverwacht verscheiden heeft de burgerij diep onder den indruk gebracht.
(Telegraaf)

D. **NEDERLAND. — Handelsverdrag met de Vereenigde Staten. —**
De regeeringspersdienst meldt:
Op 20 Dec. '35 is te Washington onderteekend een handelsverdrag tusschen Nederland en de Vereenigde Staten van Amerika. De onderteekening geschiedde voor Nederland door den heer A. Th. Lamping, directeur van de Handelsaccoorden, voor de Vereenigde Staten door den heer Cordell Hull, secretaris van Staat. Bij dit verdrag zijn de Nederlandsch-Amerikaansche handelsbetrekkingen voor wat het goederen-regiem betreft, in vollen omvang geregeld. De scheepvaartbetrekkingen blijven geregeld bij het verdrag van 26 Augustus 1852.
Voor de eerste maal wordt bij dit handelsverdrag de onvoorwaardelijke meestbegunstiging in het handelsverkeer tusschen beide landen vastgelegd. Daarnevens heeft de Amerikaansche Regeering voor 52 Nederlandsche en Nederl.-Indische uitvoerartikelen de invoerrechten verlaagd en voor 24 andere de invoerrechten of den vrijdom van invoerrecht geconsolideerd. Voor 26 artikelen heeft Nederland een verlaging van 50% van het Amerikaansche invoerrecht verkregen hetgeen het maximum is, waartoe president Roosevelt bij de volmachtwet gemachtigd werd. Daartegenover worden in Nederland voor een 35-tal Amerikaansche uitvoerartikelen de invoerrechten respectievelijk de vrijdom van invoerrecht geconsolideerd, terwijl in Nederl.-Indië voor 17 Amerikaansche artikelen het huidige tarief van invoerrechten wordt vastgelegd. Daarnaast zijn eenige monopolieheffingen in Nederland verlaagd of geconsolideerd, terwijl een regeling werd getroffen betreffende de mogelijkheid van aankoop hier te lande van Amerikaansche tarwe en tarwebloem. Amerika consolideerde voorts de processing tax op palmolie.
Tenslotte regelt het verdrag uitvoerig het contingenteeringsregime.
De bepalingen van dit verdrag, dat voor drie jaren is gesloten en zoowel voor Nederland als voor de overzeesche gewesten geldt, zullen op 1 Februari 1936 voorloopig worden toegepast, in afwachting van de definitieve inwerkingtreding. Deze is afhankelijk aan Nederlandsche zijde van de goedkeuring door de Staten-Generaal en van de bekrachtiging door de Koningin en aan Amerikaansche zijde van de goedkeuring door den president der Vereenigde Staten. (Regeeringspersdienst)
(Vor. ber. Nederland 1922 F.; Ver. Staten 2051 F.)

E. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Heffing opcenten op evenredige zegelrechten, registratierechten, dividend- en tantièmebelasting. - Successiebelasting.**
De Eerste Kamer heeft het wetsontwerp tot heffing van opcenten op de evenredige zegelrechten, op sommige registratierechten, op de dividend- en tantièmebelasting en op de successiebelasting met 33 tegen 5 stemmen aangenomen. (N. Rott. C.)
(Vor. ber. Div. en Tant.bel. 1652 B.; E. Kam. 2090 A.)

F. **NEDERLAND. — Apostolaat ter Zee. - Opening te IJmuiden. —**
Nadat de kerkelijke inzegening was verricht, vond op 19 Dec. '35 de officieele opening plaats van het gebouw van het Apostolaat ter Zee aan het Sluisplein te IJmuiden.
Minister Dr. L. N. Deckers verrichtte de openingsplechtigheid. (De Tijd)

G. **NEDERLAND. — Nederlandsch Fabrikaat-Commissie gevormd. —**
Twintig vooraanstaande Nederlanders hebben zich onder voorzitterschap van ir. Damme, directeur-generaal der P.T.T., vereenigd tot een propaganda-commissie voor Nederlandsch Fabrikaat. Ook de minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, prof. dr. ir. H. C. J. H. Gelissen zal aan het werk dezer commissie deelnemen. (De Maasbode)
(Vorig bericht Ned. Fabrikaat 1875 C.)

22 DECEMBER 1935

H. **VEREENIGDE STATEN. — Japan's veroveringszucht. - Senator Pittman's verklaring. —**
De voorzitter van de commissie voor buitenlandsche zaken van den Amerikaanschen Senaat, senator Pittman, heeft voor zijn terugkeer naar Washington te Nevada een opzienbarende rede gehouden, waarin hij verklaarde dat Japan de wereld wil veroveren. Hij verklaarde dat de dag zou komen, waarop Amerika om zijn bestaan zou moeten vechten tegen Japan. Wij kunnen of steeds verder terugwijken voor het oprukken van Japan of het besluit nemen Japan „tot hiertoe en niet verder toe te roepen".
Hij besloot met te zeggen, dat Japan slechts één vrees heeft n.l. een samengaan van de Engelsche en Amerikaansche vloot.
Aan het ministerie van Buitenlandsche Zaken betreurt men den scherpen toon jegens Japan te meer vanwege de positie van Pittman.
(New York Herald Tribune) **(Vor. ber. 1495 C.)**

I. **PARAPSYCHOLOGIE. — Voorspellingen. —**
Voor de Rotterdamsche groep van de Studievereeniging voor „Psychical Research", heeft dezer dagen dr. P. A. Dietz (Den Haag), privaat-docent in de parapsychologie aan de Leidsche universiteit, gesproken over: „Prognosie en het tijdsprobleem." Helderziendheid in de ruimte, (door spreker liever genoemd helderziendheid in het „nu") en die in den tijd zijn wel het centrale vraagstuk der parapsychologie.
Wat is nu dat zien in de toekomst, de echte of paranormale prognosie? Er is ook een normale, waarbij men de toekomst gedeeltelijk kan voorspellen op grond van kennis der natuurwetten, van redelijke verwachting, uitvoeren van een wilsdaad, enz. Deze blijft hier buiten beschouwing. Bij de echte prognosie presenteert zich een visioen betreffende een toekomstige werkelijkheid; het is een innerlijke subjectieve schouw van het gebeuren in de toekomst, meestal in een bijzonderen psychischen toestand, b.v. in den droom of in trance of half-trance. In de moderne physica wordt de tijd algemeen aangenomen als 4e dimensie naast de 3 ruimte-dimensies. Onze wereld is dus vier-dimensionaal. Essentieel verschillen hierin verleden, heden en toekomst niet. Wij bewegen ons door een vierdimen-

sionale werkelijkheid. Deze opvatting is echter geheel gebouwd op een wiskundige en stoffelijke werkelijkheid (inderdaad een geheel van vier afmetingen); hierin wordt geen rekening gehouden (opzettelijk niet, want de moderne physica wil deze eenzijdigheid) met het leven en den geest, die pas zin geven aan het kosmische leven. In het kort komen alle theorieën omtrent het tijdsprobleem hierop neer: een tijdsafmeting wordt omgezet in een ruimtelijke. De toekomst bestaat, echter zijn wij er in de tijdsafmeting nog niet aan toe. Dit tijdsprobleem is dus niet te scheiden van het determinisme. Moeten wij in verband met de prognosie aannemen, dat alles in de wereld gedetermineerd is, dus volkomen vast staat? Een bezwaar daartegen leveren de z.g. waarschuwende droomen, die de eigenaardige functie hebben, het gebeuren te wijzigen.
Daarom moet men vragen: is prognosie het zien van de toekomst zonder meer?
Volgens dr. Dietz is de prognosie een innerlijk schouwen en niet een uitwendig waarnemen; men komt in contact met het innerlijke wereldgebeuren, met de principes, de mogelijkheden, waarvan slechts een gedeelte tot werkelijkheid wordt. En daarom is in dit wereldbeeld onze wereld niet gedetermineerd, niet vaststaande. De kosmos is niet in zichzelf verstard, het is alles nog wordend. Het scheppende woord uit het kosmische centrum is niet verstomd, het weerklinkt nog steeds. (Red. K. H. A.)

(Vorig bericht Parapsychologie 2013 E.)

A. **NEDERLAND. — Onze buitenlandsche handel in de eerste elf maanden. —**
De waarde van den in- en uitvoer (zonder gouden en zilveren munt en muntmateriaal) over het tijdvak Jan.-Nov. 1935, waaraan ter vergelijking de cijfers over de overeenkomstige periode van 1932 t/m. 1934 zijn toegevoegd, was als volgt:

		Invoer	Idem Mnd.-gem.	Uitvoer	Idem Mnd.-gem.	Inv.-saldo
		(in millioenen guldens)				
Jan.-Nov.	1932	1192	108	776	71	416
„	1933	1101	100	673	61	428
„	1934	963	80	656	60	307
„	1935	863	78	623	57	240

Het verloop in de laatste vier jaren wordt vooral duidelijk door de maandgemiddelden gedemonstreerd. In deze periode is de invoer van *f* 108 op *f* 78 millioen per maand gedaald, dus met 28%, de export daalde van *f* 71 op *f* 57 millioen per maand, dus met 20%. Van 1934 op 1935 was, zoowel bij in- als uitvoer, de daling zeer gering. Het invoersaldo is relatief het meest gedaald van 1932 op 1935 n.l. van *f* 416 op *f* 240 millioen, dat is met 43%. Deze vermindering kwam de handelsbalans zeer ten goede: was in 1932 van den invoer 65 procent door den uitvoer gedekt, in 1935 is dit percentage tot 72 opgeloopen. (Limb. Koerier) **(V. b. In- en Uitvoer 1886 F.)**

23 DECEMBER 1935

B. **GRIEKENLAND. — Het parlement ontbonden. —**
De koning heeft toestemming gegeven tot ontbinding der Nationale Vergadering.
De verkiezingen zijn bepaald op 26 Januari 1936.
De Kamer zal op 12 Maart weder bijeenkomen.
(Proia) **(Vorig bericht Parlement 1836 E.)**

C. **DENEMARKEN. — Veeteelt. - Beperking van den rundveestapel met 10 procent. —**
De Deensche maatschappij van landbouw heeft dezer dagen een rapport van haar, het vorige jaar ingestelde, economische studiecommissie betreffende de rentabiliteit van de veehouderij gepubliceerd. Hierin wordt er aan herinnerd, dat de veehouderij en de boterproductie op zich zelf beschouwd verlies gevend zijn tengevolge van de daling van het prijsniveau, waarin, wegens de Britsche empire-politiek en de uitbreiding van de productie in Nieuw-Zeeland en Australië, geen spoedige verbetering verwacht mag worden. De commissie gelooft niet, dat de landbouw onder de heerschende omstandigheden in staat is op eigen kracht een rendabele boterproductie tot stand te brengen, maar men zou al eenige stappen in de goede richting komen door een beperking van den veestapel en door verandering in de veevoeder-productie, en wel door meer proteïne-rijke gewassen, zooals lucerne en klaver, te verbouwen. Bij een reductie van den veestapel met 10%, waarbij uiteraard de koeien met een relatief lage melkproductie opgeruimd zouden worden, zouden per koe gerekend de uitgaven sterker stijgen dan de inkomsten en het tekort per koe dus eveneens grooter worden. Het totale tekort zou evenwel, tengevolge van de vermindering van het totale aantal koeien, dalen. De commissie heeft ook de resultaten van een reductie van 20% bestudeerd, maar zij blijkt aan een reductie met 10% of in totaal ongeveer 200.000 stuks rundvee de voorkeur te geven.
(Politiken) **(Vorig bericht 1080 I.)**

D. **SPANJE. — Gil Robles contra Zamora. - „El Socialista" mag weder verschijnen. —**
Gil Robles heeft een oproep uitgevaardigd, welke opzien baart door de scherpe aanklacht, welke hij bevat tegen president Zamora, in verband met de oplossing van de jongste kabinetscrisis, alsmede door de aankondiging van de toekomstige houding zijner partij, de „Accion Popular".
De oproep eindigt aldus:„ Wij zullen ons tot de publieke meening wenden en haar verzoeken, ons te steunen met hare stemmen, opdat wij allen tegenstand uit den weg kunnen ruimen en de revolutie kunnen bedwingen.
Tegenover de meeningsverschillen willen wij het verlangen plaatsen naar een gemeenschappelijk vaderland om een groot nationaal front te vormen tegen de revolutie en haar handlangers."
Premier Valladares deelde mede, dat het weder verschijnen van het blad der socialistische partij „El Socialista" wordt toegestaan.
Dit zou een eerste stap beteekenen op den weg der wederinstelling der grondwettelijke rechten.
(El Debate) **(Vorig bericht Gil Robles 1867 B.)**

E. **CHINA. — De anti-Japansche actie der Chineesche studenten. —**
Volgens de berichten in de Japansche pers uit China neemt de anti-Japansche studentenbeweging, die midden December te Peking is begonnen, een ernstig karakter aan en breidt zij zich uit over geheel China. Groepen studenten uit Peking, Tientsin, Woesjang, Hankau, Shanghai en Hangsjau trekken naar Nanking, waar zij de Chineesche regeering een petitie willen aanbieden, waarin een beroep op het centrale regiem wordt gedaan om zich te verzetten tegen de autonomie van Noord-China en de souvereiniteit en onschendbaarheid van China te handhaven. Op 20 Dec. hebben zoowel de manlijke als de vrouwelijke leerlingen van universiteiten en middelbare scholen in het geheele land demonstratief de scholen verlaten om hun anti-Japansche actie te voeren. Te Hankau zouden Chineesche studenten Japansche leerlingen hebben aangevallen en mishandeld, in verband waarmede men van officieele Japansche zijde protest-stappen zal doen. Vooral de Chineesche meisjesstudenten vertoonen in de anti-Japansche actie een groote activiteit. (Dempo Rengo)

(Vor. ber. Anti-Jap. Propaganda 1716 C.)

F. **NEDERLAND. — Het geval-Kortenhorst. - Het oordeel der regeering. —**
Het Tweede-Kamerlid mr. C. Goseling heeft tot de ministers van Buitenlandsche Zaken en van Handel, Nijverheid en Scheepvaart vragen gericht met betrekking tot het geval-Kortenhorst. De beide ministers antwoorden hierop thans het volgende:
Volgens verkregen inlichtingen gevoelde de Duitsche Regeering zich in het bijzonder gegriefd door de uitlating van dr. Kortenhorst in de Tweede Kamer: „De onaantastbaarheid van de rechterlijke uitspraken, de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht tegenover de uitvoerende organen is daar wel nu en dan tot een aanfluiting geworden", verder door de ontkenning van dr. Kortenhorst, dat Duitschland een „rechtsstaat" mocht heeten. Naar Duitsche opvattingen zou dit laatste beteekenen, dat er in Duitschland geen recht bestond. Hr. Ms. gezant te Berlijn heeft daarop doen uitkomen, dat, hetgeen een Nederlander in een in Nederland gehouden rede zegt, naar Nederlandsche maatstaf moet worden beoordeeld en dat naar Nederlandsche opvattingen, waarnaar dr. Kortenhorst in zijn rede trouwens had verwezen, „rechtsstaat" een juridisch begrip is en dat de ontkenning van het bestaan van verhoudingen in een bepaald land, welke met dat juridische begrip strooken, geenszins als beleedigend voor dat land mocht worden opgevat. Tegen de grief,

voor zoover berustende op het woord „aanfluiting" kon echter zakelijk niets worden aangevoerd.
De Regeering kan, na aan de Duitsche Regeering met het boven vermelde resultaat opheldering te hebben gevraagd geen goeden grond aanwezig achten voor verdere stappen bij die Regeering. Zij is van oordeel, dat dr. Kortenhorst, toen hij na zijn benoeming tot gedelegeerde, meer bedoelde rede in de Tweede Kamer hield, zich onvoldoende rekenschap heeft gegeven van zijn positie als lid der Nederlandsche handelsdelegatie, welke medebracht, dat hij in een tusschenperiode tusschen twee bijeenkomsten van de beide delegaties zich onthield van uitlatingen, welke die positie wellicht zouden kunnen bemoeilijken. Met de uiteraard ook door de Regeering volledig erkende onafhankelijke positie van een lid der Volksvertegenwoordiging heeft dit naar de meening van de Regeering niets te maken. De Regeering acht na de door haar reeds bij de Duitsche Regeering gedane stappen het incident als gesloten. Zij ziet daarom in het gebeurde geen aanleiding voor eenigen verderen maatregel, met name wat de samenstelling der handelsdelegatie betreft. (Dagblad van Noord-Brabant)

24 DECEMBER 1935

A. **JAN MUSCH ZESTIG JAAR. —**
Jan Musch werd op 22 Dec. '35 zestig jaar en dien dag hebben ongetwijfeld zeer velen hun gelukwenschen naar „'t Musschennest" te Laren gezonden.
Want Jan Musch heeft twee eigenschappen die hem bijzonder bemind maken. Allereerst is hij een groot acteur en een der grootsten van ons land. En ten tweede: hij is een rasecht Amsterdammer en wie als Amsterdamsche jongen geboren werd blijft een Amsterdamsche jongen, ook al is hij zestig jaar. Wie Jan Musch alleen kent als vertolker van Shakespeare-, Molière- en Ibsen-rollen, kent hem slechts ten deele. Men moet hem ook zien in het hedendaagsche blijspel en kunnen genieten van zijn echt Amsterdamsche gijn. Jan Musch is een veelzijdig kunstenaar — hij heeft gelegenheid gehad er blijk van te geven — en het is te hopen dat hij weldra weer, ook te Amsterdam, die gelegenheid krijgt.
(Alg. Handelsblad) **(Vor. ber. Jan Musch 1676 I.)**

B. **DUITSCHLAND. — Bisschop der oud-Katholieke Kerk door Rijksminister Kerrl beëedigd. —**
Op 17 Dec. '35 is de bisschop der Oud-Katholieke Kerk, Erwin Kreuzer, door Rijksminister Dr. Kerrl beëedigd. Dit is de eerste maal sedert 60 jaar, dat de bisschop der Oud-Katholieke Kerk in Duitschland door een Rijksminister beëedigd wordt. Voor de beediging hield de bisschop een toespraak, waarin hij herinnerde aan de verbondenheid van de Oud-Katholieke Kerk met het Duitsche Volk en waarin hij Hitler huldigde voor wat het Derde Rijk voor het Duitsche volk had gedaan.
Rijksminister Kerrl constateerde met vreugde, dat de lidmaten der Oud-Katholieke Kerk trouwe onderdanen waren gebleken en dat deze Kerk zich bewust was van de plaats, die zij in den staat moest innemen. (A. N. P.) **(Vor. ber. Kath. Kerk 1516 B.)**

C. **DENEMARKEN. — De valutawet goedgekeurd. —**
Het „Folketing" heeft de zoogenaamde valutawet definitief aangenomen. Deze wet ligt ten grondslag aan de huidige buitenlandsche handelspolitiek der Deensche regeering. (Berlingske Tidende)
(V. b. Monet. polit. 2042 C.; Valutaverorden. 467 I.)

D. **POLEN. — Amnestiewet in den Sejm aangenomen. - Handelsverdrag met Duitschland geratificeerd. —**
De Sejm heeft de op 8 December door het kabinet goedgekeurde amnestiewet aangenomen. Tevens werd het op 4 November '35 met Duitschland gesloten handelsverdrag geratificeerd.
(Polska Agencia Telegraficzna)
(Vor. ber. Handelsverdrag Duitschland 2031 C.)

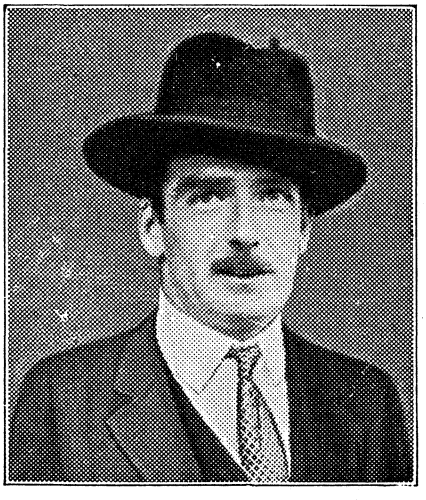
E. **JAPAN. — De belangstelling voor de Zuidzee. —**
Het kabinet heeft besloten tot de oprichting van den Southseas Development Company met een maatschappelijk kapitaal van 20 millioen yen.
Aan de stichtingsvergadering werd deelgenomen door vertegenwoordigers van de ministeries van handel, industrie en scheepvaart.
In het departement van buitenlandsche zaken werd bovendien een nieuwe afdeeling ingericht, voor aangelegenheden betreffende de Zuidzee.
De „Tokio Asahi Sjimboen" merkt op, dat de Japansche Zuidzeepolitiek slechts gericht is op vriendschappelijke betrekkingen met de landen in de Zuidzee. De nieuwe maatschappij zal bewijzen, dat Japan geen veroveringsplannen koestert tegenover Australië, de Philippijnen, Nederlandsch-Indië of andere bezittingen in de Zuidzee. (Tokio Asahi Sjimboen)

F. **MEXICO. — Economische toestand. —**
Tegen einde Augustus vertoonde de begrooting van Mexico een overschot van Pes. 29 millioen en men neemt aan, dat de inkomsten van naar schatting Pes. 275.80 millioen de uitgaven in den loop van het jaar met ten minste Pes. 45 tot 50 millioen zullen overtreffen, nadat ook reeds in de laatste jaren ondanks de verhoogde regeeringsuitgaven een overschot was verkregen.
De buitenlandsche handel toont thans een bevredigende ontwikkeling. De uitvoer in 1934 had een waarde van Pes. 644,71 millioen, terwijl in 1933 slechts voor Pes. 364,97 millioen was geëxporteerd. De invoer gedurende het afgeloopen jaar bedroeg Pes. 333,95 (v. j. 244,47) millioen.
In de eerste helft van dit jaar zouden volgens particuliere ramingen 42.24 millioen ounces zilver zijn gewonnen, dus aanzienlijk meer dan het vorige jaar (37.51 millioen ounces). Vanzelfsprekend ondervond het land voordeel van de verhooging van den zilverprijs. De tijdelijke sterke stijging van den zilverprijs tot 81 $cents per ounce in April van dit jaar had in zooverre een ongewenschte uitwerking, dat de uitvoer van muntmetaal daardoor werd bevorderd, zoodat de regeering zich gedwongen zag op 26 April een gedeelte der zilveren munten aan het verkeer te onttrekken en in plaats daarvan bankbiljetten in omloop te brengen.
Op het platteland gelukte deze omruiling intusschen niet; daar staat de regeering oogluikend de circulatie toe van naar schatting Pes. 160 millioen aan zilver, welke zij niet kan verhinderen.
Het gelukte echter den Peso-koers op de buitenlandsche wisselmarkten over het algemeen op de basis van 27.7 Amerikaansche $cents, waarop hij reeds sedert einde 1933 werd gehouden, te stabiliseeren.
Het reeds begin 1934 aangevangen zesjaren-plan, dat ten doel heeft de agrarische hervorming ten uitvoer te leggen en een stabilisatie der industrieele conjunctuur door middel van credieten en dergelijke regeeringsmaatregelen tot stand te brengen, wordt in snel tempo uitgevoerd. De nationalisatie der petroleumbronnen en mijnen, waarvan er nog vele in buitenlandsch bezit zijn, werd ingeleid door de oprichting van een bureau, dat den kleinen binnenlandschen ondernemers financieele hulp verleent en dat den naam van „S. N. Financiera y de Credito Minero" draagt.
Verder richtte de regeering zelf een petroleum produceerende en raffineerende maatschappij op, die de kern van een toekomstig complex staatsondernemingen op dit gebied moet vormen. Deze aan de regeering behoorende maatschappij „Petromex" behaalde sedert den zomer reeds een maandelijksche productie van 10.000 vaten lichte en 30.000 vaten zware petroleum. De raffinaderijen produceeren reeds 70.000 liter benzine per maand.
De bemoeiingen der regeering ter bevordering van de industrie en stabiliseering der volkshuishouding door prijscontrôle en regeeringsimport komen overal tot uiting.
Dit alles wijst er op, dat het land zich steeds meer wil vrijmaken van buitenlandsche invloeden. Deze tendenz komt ook tot uiting in de invoering van een belasting van 2%—4% op alle remises naar het buitenland, voor zoover deze niet dienen ter financiering van importen.

Het Britsche comité van Mexicaansche obligatie-

houders heeft een schrijven ontvangen van den Mexicaanschen minister van Financiën en meldt, dat de regeering de toezegging heeft gedaan dat in de begrooting voor 1936 middelen zullen worden uitgetrokken voor de betaling aan de Britsche en andere Europeesche crediteuren, die erkende claims op Mexico hebben van schadevergoeding, voortspruitende uit de revolutie.
Verder werd in het schrijven medegedeeld, dat de deskundigen, die begin van dit jaar zijn benoemd ter bestudeering van het probleem der buitenlandsche schulden, hun arbeid nog niet hebben voltooid en dat dientengevolge nog geen besluiten konden worden genomen betreffende de staatsschulden.
(La Prensa, Mexico-City) **(Vorig bericht Zilverpolitiek 1780 E.; Zesjaren-Plan 946 C.)**

A. **ENGELAND. — Sir Anthony Eden tot Minister van Buitenlandsche Zaken benoemd. —**
Op 22 Dec. '35 is officieel medegedeeld, dat als opvolger van Sir Samuel Hoare tot Britsch Minister van Buitenlandsche Zaken is benoemd de tegenwoordige Volkenbondsminister Anthony Eden.
Naar verluidt zal in zijn plaats geen nieuwe Minister voor Volkenbondsaangelegenheden worden benoemd.

Sir Anthony Eden

De nieuwe Britsche Minister van Buitenlandsche Zaken, Captain Robert Anthony Eden, werd in 1897 geboren en is dus pas 38 jaar oud. Ongetwijfeld is hij een der jongste, misschien wel de jongste staatsman, die op het oogenblik in de internationale politiek een rol speelt. Edens rol als minister van Buitenlandsche Zaken van het machtige Britsche Rijk zal zelfs zeer belangrijk zijn.
Ondanks zijn jeugdigen leeftijd heeft Eden ook voor hij Minister in een Britsch kabinet werd, reeds belangrijk werk als vertegenwoordiger van Groot-Brittannië verricht, zoowel in de bijeenkomsten van de verschillende instanties van den Volkenbond te Genève als bij besprekingen met buitenlandsche regeeringen te Londen of in de vreemde hoofdsteden.
Eden bezocht Eton en vervolgens het Christ Church-college aan de Universiteit van Oxford. Hij sloot zich aan bij de Conservatieve Partij en werd in 1923 voor Warwick en Leamington in het Lagerhuis gekozen. Reeds toen interesseerde hij zich voor de buitenlandsche aangelegenheden, en in 1926, toen Sir Austen Chamberlain Minister van Buitenlandsche Zaken was, werd hij benoemd tot parlementair particulier secretaris van den minister, welke functie hij waarnam tot 1929. Bij de vorming der Nationale Regeering in 1931 kreeg hij de functie van onderstaatssecretaris van Buitenlandsche Zaken. In 1934 werd hij Lord Privy Seal zonder zetel in het kabinet en speciaal bestemd voor Volkenbondsaangelegenheden, terwijl hij daarna, bij het aftreden van Sir John Simon, Minister voor Volkenbondsaangelegenheden werd.
In al deze functies van de laatste jaren deed hij echter practisch hetzelfde werk, vertegenwoordigde hij Engeland te Genève, voerde hij besprekingen over de buitenlandsche politiek te Parijs en in andere hoofdsteden en behoorde hij tot de voornaamste adviseurs van den Minister van Buitenlandsche Zaken. (Daily Telegr.) **(V. b. Sir A. Eden 1859 D.)**

B. **LUCHTVAART. — Trans-Atlantische dienst in 1936. —**
De op 12 Dec. '35 te Washington gevallen definitieve beslissing inzake de instelling van een regelmatigen Trans-Atlantischen luchtdienst is de belangrijkste, die ooit in de geschiedenis van het luchtvervoer genomen werd.
De desbetreffende besprekingen, die sedert een week gevoerd werden tusschen de vertegenwoordigers van de civiele luchtvaart van Engeland, Ierland, Amerika, Canada en Newfoundland zijn weliswaar niet bekroond met een formeele overeenkomst, doch niettemin heeft men een soort gentlemen agreement gesloten, waarbij aan de „Imperial Airways" landingsfaciliteiten werden toegezegd in Amerika en aan de „Pan-American Airways" in Groot-Brittannië, Canada en Ierland.
Hiermede is de basis van den nieuwen luchtdienst, die de Oude en de Nieuwe Wereld nog nauwer dan voorheen met elkaar zal verbinden, definitief gelegd.
Naar de Amerikaansche onder-staatssecretaris van Buitenlandsche Zaken, Walton Moore, mededeelde, zal men in den zomer van 1936 met de eerste proefvluchten beginnen langs de zuidelijke Oceaanroute — via de Bermuda-einlanden, de Azoren en Portugal — welke route voorloopig als de meest veilige en gemakkelijkste gekozen is.
In de Vereenigde Staten zullen Charleston, Norfolk en New York landingsplaatsen worden, terwijl als Britsche basis waarschijnlijk Southampton zal worden gekozen. (N. Y. Herald Trib.)
(Vorig bericht Plannen 32 B.)

25 DECEMBER 1935

C. **NEDERLAND. — Handelsverdrag met Amerika.**
Het officieele communiqué over het Nederlandsch-Amerikaansche handelsverdrag, is te Washington gepubliceerd.
Voor 41 Nederlandsche uitvoerartikelen worden de invoerrechten verlaagd.
Verder waarborgt het verdrag, dat de Vereenigde Staten geen nieuwe rechten zullen invoeren, of bestaande rechten zullen verhoogen voor 22 artikelen. Daartoe behoort, behalve palmolie en verschillende Nederlandsch-Indische producten, ook kapok.
Voor koffie wordt de invoer vrij, doch voor copra en cocosolie konden geen nieuwe bepalingen worden bedongen.
Het recht op tabak daalt geleidelijk van $ 2.27½ tot $ 1.50 per Amerikaansch pond. Vrij van rechten worden tapioca, sisal, kinabast, specerijen, aloë, slangenhuiden en rottan.
De verlaging der monopolieheffing, waartoe Nederland zich zijnerzijds bereid heeft verklaard, geldt o.a. voor vele soorten Amerikaansch fruit. De invoercontingenten in Nederland voor cement, kunstmatige stikstof, bepaalde ijzer- en staalwaren, kleeren en schoeisel uit Amerika worden verhoogd. Er zullen door Nederland geen nieuwe rechten worden ingevoerd, rechten worden verhoogd of invoercontrôle ingesteld op katoen, koper, eenige graansoorten en andere producten.
Nederland heeft voor totaal 28 Amerikaansche uitvoerartikelen minimum-contingenten vastgesteld, terwijl voor talrijke andere artikelen de rechten worden verminderd of geconsolideerd.
Wat den invoer van Amerikaansch graan betreft, hebben Nederland en Nederlandsch-Indië er in toegestemd jaarlijks een hoeveelheid in te koopen, welke gelijk staat aan minstens 5% van het binnenlandsche verbruik, mits de prijzen van Amerika concurreerend zijn. In de afgeloopen twee jaar heeft de invoer van Amerikaansch graan slechts 2% van de consumptie bedragen. (Regeeringspersdienst) **(V. b. 2101 D.)**

A. **Archæologie.** —
Het jaarboek van de Gothenborg en Bohuslän Vereeniging bevat interessante mededeelingen over een praehistorische vestiging in de Bohuslän. Vooral worden mededeelingen gedaan betreffende gevonden beenderen en voorwerpen voor huishoudelijk gebruik, welke ter plaatse zijn ontdekt.
De vestiging zou dateeren uit 4 à 5000 jaar voor onze jaartelling. Het is opmerkelijk, dat beenderen van visschen, welke gevonden zijn, aantoonen dat men 6.000 jaar geleden diepzeevisch ving.
De overblijfselen toonen aan, dat de bewoners uit dien tijd zich voedden onder meer met schelvisch, kabeljouw en leng. Er zijn groote vischhaken gevonden, doch er is geen enkele aanwijzing voor, dat deze primitieve visschers gebruik maakten van lijnen van de vereischte lengte.
Bovendien zijn beenderen gevonden van een reusachtige pinguin, een vogel welke thans is uitgestorven. Deze vogel was bijna drie voet hoog en aangezien hij niet in staat was te vliegen was het een gemakkelijke prooi voor den mensch, vandaar de verdwijning. (Gothenborg en Bohuslän Vereeniging)

B. **Belastingen.** —
Het totale belastbare inkomen van Zweden is door het Rijks Rekenbureau op circa Kr. 6.047.000.000 geraamd, van welk bedrag Kr. 5.542.000.000 op rekening komt van de particuliere inkomens en Kr. 505.000.000 op rekening van maatschappijen. Dit beteekent een vermeerdering van Kr. 306.400.000 vergeleken met 1934 en van Kr. 772.400.000 ten aanzien van 1933. Door het Rekenbureau zijn de inkomsten van den Zweedschen Staat voor het budgetjaar 1936-1937 geraamd op Kr. 986.0000.000 hetgeen Kr. 59.000.000 meer is dan voor het loopende belastingjaar was berekend. (Dagens Nyheter)

ZWEDEN

C. **Collectieve arbeidsovereenkomsten in 1934.**
Volgens de Zweedsche statistieken der collectieve arbeidsovereenkomsten waren de aantallen bestaande overeenkomsten, alsmede die van de daarbij betrokken ondernemingen en arbeiders op 31 December van de hieronder genoemde jaren als volgt:

Jaar	Overeenkomsten	Werkgevers	Arbeiders
1922	1.762	10.923	312.765
1924	2.214	12.614	413.181
1926	2.617	14.300	464.503
1928	3.326	17.388	512.542
1930	4.422	20.185	580.931
1932	5.806	24.630	636.138
1933	5.635	22.782	596.563
1934	6.288	25.864	674.700

De statistieken bevatten verder gegevens met betrekking tot opzegging, verlenging en den duur der contracten, de partijen, enz. Over het geldigheidsgebied van de op 31 December 1933 en 1934 bestaande overeenkomsten worden de volgende cijfers gepubliceerd.

Geldigheidsgebied	Overeenkomsten		Arbeiders	
	1933	1934	1933	1934
Geheele land . .	0,8	0,8	36,1	33,5
District	1,2	1,0	12,1	10,8
Plaats	18,3	22,4	10,1	16,1
Onderneming . .	79,7	75,8	41,7	39,6
Totaal .	100,0	100,0	100,0	100,0

(Sociala Meddelanden No. 10, 1935)
(Vorig bericht Arbeidsovereenkomsten 993 E.)

D. **Invoer.** —
Uit het zoo juist gepubliceerde rapport van de Kon. Zweedsche Kamer van Koophandel (Kommerskollegium) blijkt, dat het invoersaldo in de maand November wederom is toegenomen. De waarde van den invoer is ten opzichte van November 1934 met Kr. 24.700.000 gestegen tot Kr. 153.000.000 hetgeen het hoogste maandelijksche invoercijfer is voor dit jaar. De uitvoer vertegenwoordigde een waarde van Kr. 123.300.000 hetgeen ten opzichte van de overeenkomstige maand van het voorafgaande jaar een toeneming van Kr. 2.800.000 beteekent, zoodat een invoersaldo moest worden opgeteekend van Kr. 29.700.000 tegen een invoersaldo van Kr. 7.800.000 voor November 1934.
De waarde van den invoer heeft in de eerste elf maanden van het loopende jaar in totaal bedragen Kr. 1.332.700.000 hetgeen een vermeerdering beteekent van Kr. 137.900.000 ten aanzien van de overeenkomstige maanden van het voorafgaande jaar, terwijl de waarde van den uitvoer met Kr. 800.000 verminderde tot Kr. 1.162.700.000, zoodat een invoersaldo overbleef van Kr. 170.000.000 tegen Kr. 31.300.000 in dezelfde periode van 1934.
(Svenska Dagbladet) **(V. b. In- en Uitvoer 678 G.)**

E. **Koloniale waren.** —
Het instituut voor Economisch Zakelijk Onderzoek te Stockholm deelt mede, dat de verkoopen van de groothandelaren in koloniale waren in Zweden, in het derde kwartaal van het loopende jaar, Kr. 3.300.000 grooter zijn geweest dan in de overeenkomstige periode van 1934 hetgeen een toeneming beteekent van 12%. De totale verkoopen gedurende de eerste 9 maanden van het loopende jaar zijn Kr. 6.700.000 grooter dan in de overeenkomstige maanden van 1934 en vertegenwoordigen het hoogste cijfer dat ooit is gepubliceerd sedert voor de koloniale producten statistieken zijn uitgegeven.
(Ny Tid, Göteborg)

F. **Koper.** —
Het Zweedsche Departement voor Geologisch Onderzoek heeft gelden aangevraagd voor de ontginning van koper afzettingen, welke zijn aangetroffen te Bjurfors in het Malanas district in het Noorden van Zweden. Naar raming bevatten deze ertslagen minstens 230,000 ton erts met een minimum kopergehalte van 2,44%. In verschillende gedeelten van de streek waar het koper is aangetroffen beloopt het koperpercentage 4%. Genoemd Departement heeft Kr. 490.000 aangevraagd om de onderzoekingen en voorloopige mijnwerkzaamheden verder voort te zetten.
(Göteborgs Handels och Sjöfartstidning)
(Vorig bericht Koper 417 D.)

G. **Verkeer en conjunctuur.** —
In verband met het opmaken van de begrooting heeft het hoofdbestuur der staatsspoorwegen een conjunctuur onderzoek ingesteld, waaruit men de conclusie meent te moeten trekken, dat Zweden zich, althans wat de transporten aangaat, dich bij het hoogste punt van de hoogconjunctuur bevindt.
Men berekent het volgende jaar een zoodanig overschot in de kas te zullen krijgen, dat dan 34 millioen kronen in de schatkist overgeheveld kunnen worden, terwijl voor het loopende dienstjaar deze post slechts met 26 millioen op de begrooting is gebracht. Men gaat er van uit, dat het tegenwoordige verkeersvolume het volgende jaar gehandhaafd blijft, maar noemt deze opvatting optimistisch.
De verbetering sedert den winter van 1932 op 1933 heeft niet alleen voor de staatsspoorwegen maar ook voor de meeste particuliere lijnen een zeer snel verloop gehad, ofschoon tegelijkertijd het verkeer met motorvoertuigen sterk is toegenomen. De toestand van het verkeer wordt als een volkomen hoogconjunctuur gekarakteriseerd en het is niet onwaarschijnlijk, dat men het hoogste punt reeds dicht genaderd is. Na 1920 was de gang van zaken in groote lijnen dezelfde als de laatste jaren en nadat toen in den herfst van 1924 het hoogste punt bereikt werd volgde er een krachtige terugslag in het goederenvervoer. (Sydposten, Malmö)

26 DECEMBER 1935

A. **NEDERL. OOST-INDIE. — Suiker. - Aanplant. - Getaxeerde oogst 1936. —**
Wij publiceeren de volledige opgave van suikerfabrieken die dit jaar aanplant in den grond hebben voor den oogst van 1936. De volledige staat met fabrieksareaal plus geraamden oogst ziet er als volgt uit:

	Areaal in H. A.	Oogst in 1000-en tons
Assembagoes, Sitoebondo	990	15
Pandji, Sitoebondo	1.340	24
Wringin Anom, Sitoebondo	900	15.3
Pradjekan/Tangarang, Sitoebondo	650	11.7
Djatiroto, Loemadjang	3.340	51
Kedawoeng, Pasoeroean	800	12.8
Kebonagoeng, Malang	700	12.3
Porrong, Sidhoardjo	360	5.8
Tjandi, Sidhoardjo	440	8.1
Watoetoelis/Poppoh, Sidhoardjo	430	7.8
Kremboong/Toelangan, Sidhoardjo	1.200	24
Bangsal, Modjokerto	1.050	16.8
Somobito, Djombang	770	12.7
Tjoekir, Djombang	600	10.5
Soemberdadi, Kediri	330	4.3
Koenir, Toeloengagoeng	300	3.8
Ngadiredjo, Kediri	350	4.5
Kawarassan, Kediri	630	8.7
Kentjong, Kediri	50	—.65
Lestarie, Ngandjoek	780	13
Pagottan, Madioen	700	12.6
Poerwodadi, Madioen	1.560	27.2
Soedhono, Madioen	1.700	29.7
Tjolomadoe, Solo	1.400	21.3
Modjo, Solo	1.220	20
Gedaren, Klaten	300	5.3
Karang Anom, Klaten	740	10
Gondang Winangoen, Klaten	1.240	25
Gondang Lipoero, Jogja	600	11.7
Gesiekan, Jogja	500	8.5
Tjepiring, Kendal	600	10
Sragi, Pekalongan	1.170	15.8
Tjomal, Pekalongan	1.200	20
Soemberhardjo/Kemantran, Pekalongan	1.510	25
Bandjaratma, Tegal	1.000	16.4
Ketanggoengan-West, Tegal	1.520	23.8
Kadhipaten, Madjalengka	700	11.9
Trangkil, Semarang	300	4.8
Totaal	33.970	561.75

(De Locomotief) **(Vorig bericht Suiker 2086 A.)**

B. **ENGELAND. — Sir Anthony Eden. - Minister van Buitenlandsche Zaken. - Perscommentaren. —**
Italië. — De Italiaansche pers is zeer gereserveerd en bepaalt zich tot de opmerking, dat de benoeming geen verrassing is geweest. Alleen de Popolo d'Italia gaat iets verder en zegt, dat de nieuwe minister in Italië niet zal beoordeeld worden naar zijn verleden, maar naar zijn daden in de toekomst.
In enkele bladen, de Tribuna b.v., is echter tusschen de regels door te lezen, dat men met een versterking van de sanctie-politiek rekening begint te houden.

Oostenrijk-Hongarije. — In de Oostenrijksche en Hongaarsche bladen komt algemeen eenige ongerustheid tot uitdrukking in de verwachting, dat de benoeming tot een toespitsing van de Engelsch-Italiaansche tegenstelling zal leiden en de algemeene stemming kwam het best tot uitdrukking op de Weensche beurs, waar alle staatsfondsen lager waren, sommige een procent en een fractie meer.

Duitschland. — De Duitsche pers bevat geen enkel officieel commentaar, noch eenig speciaal artikel, dat aan de benoeming is gewijd. De enkele redactioneele opmerkingen, die men aantreft, zijn wel afwachtend, maar niet ongunstig.

Sovjet-Rusland. — De Russische bladen herinneren aan het bezoek van Eden te Moskou, toen hij nog onder-minister onder Simon was en constateeren, dat toen gebleken is, dat tusschen de Engelsche en de Russische politiek geen enkel principieel verschil bestond en ook nu geen aanleiding bestaat om het anders te veronderstellen.

Ver. Staten. — De Amerikaansche commentaren zijn gunstig en de New York Times schrijft, dat de jonge minister, door zijn opleiding en zijn bijzondere begaafdheden, de juiste man is om de Engelsche politiek door de bestaande moeilijkheden weer in het rechte spoor te leiden.

Frankrijk. — De Petit Parisien schrijft, dat de benoeming beteekent, dat de buitenlandsche politiek van Engeland krachtig aan Genève verbonden blijft en gericht op het organiseeren van den vrede door de collectieve actie. De benoeming zal niet alleen vertrouwen wekken bij de openbare meening in Engeland, maar zal ook goed ontvangen worden in het buitenland, in alle landen, wier politiek er op gericht is van den Volkenbond een wezenlijke macht te maken ten dienste van den vrede.

Engeland. — De benoeming van Eden tot minister van Buitenlandsche Zaken als opvolger van Sir Samuel Hoare wordt door de meerderheid van de Engelsche pers goed ontvangen, en voor zoover hier in breede kringen na te gaan valt, schijnt deze benoeming ook zeer populair te zijn. **(Vor. ber. 2104 A.)**

C. **LUCHTVAART. — Record-Jappy. - Le Bourget-Saigon. —**
De Fransche sportvlieger Jappy is te Saigon aangekomen, na den afstand van Le Bourget te hebben gevlogen in 87 uur 30 min. of 3 dagen en 15½ uur, waarmede hij het bestaande record, zijnde 5 dagen en 4 uur, heeft verbeterd.
Jappy maakte gebruik van een eenpersoonsvliegtuig met een motor van 100 P.K. (Het Vliegveld)

D. **PALESTINA. — Legislatieve raad. —**
Een officieel communiqué deelt mede, dat de legislatieve raad, welke aan Palestina zelfbestuur geeft, als volgt zal worden samengesteld: elf Muzelmannen, zeven Joden, drie Christenen, twee vertegenwoordigers van onbepaalde nationaliteit uit handelskringen en vijf Britsche ambtenaren.
Het lidmaatschap van den legislatieven raad is gebaseerd op het stelsel van evenredige vertegenwoordiging.
Als president van den raad zal een Britsch staatsonderdaan fungeeren, die van buiten Palestina wordt gekozen.
Medegedeeld wordt voorts, dat de Arabieren tot deelneming bereid zijn, doch dat de Joden er tegen zijn, omdat zij de minderheid vormen.
(The Palestine Bulletin) **(V. b. Wetg. Raad 577 C.)**

E. **NEDERLAND. — Raad van State. - Dr. A. A. L. Rutgers. —**
Bij. K. B. is benoemd tot lid van den Raad van State dr. A. A. L. Rutgers, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. (Staatscourant)
(Vorig bericht Raad van State 1602 E.)

F. **NEDERLAND. — Fonds voor de Normalisatie. - Algemeene Vergadering der Stichting. —**
Onder voorzitterschap van Ir. M. H. Damme, voorzitter van de Hoofdcommissie voor de Normalisatie had dezer dagen te Den Haag de Algemeene Ledenvergadering plaats van de Stichting „Fonds voor de Normalisatie in Nederland" in aanwezigheid van een 70-tal belangstellenden.
De heer ir. J. Blackstone, voorzitter van den Raad

van Bestuur gaf in zijn overzicht talrijke voorbeelden van meerdere actie en wenschen tot normalisatie, zooals die in het afgeloopen jaar zijn gebleken. De waardeering voor den breeden zuiveren grondslag der beweging is onmiskenbaar en stemt tot groote voldoening en volharding, ondanks zich immer voordoende moeilijkheden wegens practische belangen.
(Het Vaderland) **(Vorig bericht 1565 G.)**

A. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Warenwet. —** De Eerste Kamer heeft het wetsontwerp tot wijziging van de Warenwet z. h. st. goedgekeurd.
(N. R. Crt.) **(Vor. ber. 2081 C.; Eerste Kam. 2101 E.)**

27 DECEMBER 1935

B. **AANSLAGEN. — Onder-minister Tang Yu-Jen vermoord. —**
De Chineesche onder-minister van het Verkeerswezen Tang Yu-Jen is op 25 December '35, toen hij voor zijn woning in de Fransche concessie uit zijn auto stapte, door drie Chineesche studenten dood geschoten. De daders ontkwamen per auto.
Tang Yu-Jen was vroeger onder-minister van Buitenlandsche Zaken. (A. N. P.)

C. **VEREENIGDE STATEN. — De N.R.A. —**
President Roosevelt heeft een decreet onderteekend, waarbij de N.R.A. wordt overgebracht naar de departementen van handel en arbeid. Hierdoor wordt een einde gemaakt aan het zelfstandig bestaan van den dienst. (New York Herald Tribune)
(Vorig bericht N. I. R. A. 1889 D.)

D. **FRANKRIJK. — Senaat neemt wet op strijdbonden aan. —**
De senaat heeft op 24 Dec. '35 met 207 stemmen tegen 84 het wetsontwerp betreffende de particuliere strijdbonden aangenomen.
Het eerste artikel bepaalt: dat bij decreet van den president der republiek gecontrasigneerd door den ministerraad o.a. alle militaire vereenigingen of groepen ontbonden zullen worden:
1o. welke gewapende betoogingen op straat zouden provoceeren.
2o. welke zich ten doel stellen om de integriteit van het nationale gebied aan te tasten en met geweld een aanslag te doen op den republikeinschen staatsvorm.
Artikel twee bepaalt, dat personen, die er toe mee werken om de ontbonden vereenigingen toch in stand te houden of te herstellen met een gevangenisstraf tusschen de zes maanden en twee jaar en hooge geldboeten kunnen worden gestraft. (Le Temps)
(Vorig bericht 2079 G.)

E. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Begrooting van Koloniën. —**
De Tweede Kamer heeft de begrooting van koloniën aangenomen. (N. Rott. Crt.)
(Vor. ber. 1704 B.; Tw. Kamer 2100 B.)

F. **VATICAAN. — Kerstrede van Z. H. den Paus. - Encycliek over het Priesterschap. —**
Op 24 Dec. '35 had ten Vaticane de gebruikelijke aanbieding der Kerstwenschen aan Z. H. den Paus plaats door de Curie en de Romeinsche prelaten. Bij die gelegenheid hield de Paus een toespraak, waarin Z. H. o.m. een encycliek over het Priesterschap aankondigde.
Encycliek over het Priesterschap. — Het derde deel van de Encycliek is gewijd aan de vorming van den clerus. Het seminarie, aldus de Paus, is en moet zijn de oogappel der bisschoppen.
Het moet geleid worden door uitstekende leeraren. Bewaard moet blijven de klassieke richting der cultuur. Een nog delicater probleem is dat van de verkiezing van de candidaten voor het priesterschap, opdat het niet gebeure, dat dezulken toegelaten worden, die geen ware roeping bezitten.
De verantwoordelijkheid der superieuren en directeuren en vooral van de bisschoppen is hier zeer zwaar. Liever gestrengheid dan lankmoedigheid is het parool.
De Paus beveelt dan het gebed aan, om daarna met menschelijken ijver het kostbare zaad der roeping op te kweeken.
Vooral de katholieke actie vergt aller werk. Maar de eerste en natuurlijke tuin, waar de bloemen van heiligheid opgroeien, is altijd de waarlijk christelijke familie. Gelukkig die ouders die in de priesterroeping van hun zoon een genade van den hemel zien.
Helaas weten de ouders zich niet altijd tegenover de roeping van hun zoon naar plicht te gedragen. Sommige ouders, vooral onder de gegoede klassen, schamen zich niet de Goddelijke roeping te bestrijden. Zij denken er niet aan, dat hun zonen geen hoogere waardigheid beschoren kan zijn, dan deel te mogen nemen aan het priesterschap van Christus.
De ondervinding leert verder, dat een verloren roeping een bron is van leed, niet alleen voor de kinderen, maar ook voor de ouders.
In het vierde en laatste deel van de Encycliek besluit de Paus met woorden van aanmoediging voor den priesterlijken arbeid. De H. Vader raadt de lezing aan van de vrome „Eschortatio ad clerum" van Pius X z.g. en spoort aan tot veelvuldige deelname aan de geestelijke oefeningen.
Het laatste woord van den Paus is voor de jongelingen, die zich tot het priesterschap voorbereiden. Tot dezen gaan de woorden en gedachten van den Paus met bijzondere liefde uit, opdat zij zich voor hun groote missie met allen ijver voorbereiden.
De Encycliek eindigt met de aankondiging, dat ter herinnering aan het H. Jaar onzer Verlossing en ter verheerlijking van het priesterschap een eigen votiefmis voorbereid is „Summi et eterni Jesu Christi sacerdotis" en die met deze Encycliek tezamen gepubliceerd wordt en op 26 December 1935 kan opgedragen worden volgens de liturgische voorschriften.
De Encycliek draagt den datum van 20 December 1935, den 56sten verjaardag van de priesterwijding van den Paus en het 14de jaar van Zijn Pontificaat.
(Osservatore Romano - De Maasbode - De Tijd)
(Vor. ber. Paus Pius XI 1938 D.; Encycliek 344 A.)

G. **S. D. A. P. — Kerstvergadering 1935. —**
Voor het eerst heeft ir. Albarda, wegens een ongeval, het woord niet kunnen voeren. Hierop wees de voorzitter, de heer Ed. Polak, bij de opening der bijeenkomst op Eersten Kerstdag. De heer Koos Vorrink, de partij-voorzitter hield de Kerstrede. Na de beteekenis van het Kerstfeest voor de verschillende groepen der bevolking geschetst te hebben, zeide hij, dat thans bezinning past in deze waanzinnige wereld, waarin het weeklagen der lijdende menschheid klinkt, welke roept: „Geeft ons arbeid en brood; geeft ons vrede." Millioenen gevoelen zich als uitgesloten uit de samenleving. In Nederland zijn alleen reeds 400.000 werkloozen; in Amsterdam 50.000. Groot is het leed der jeugd, die voor de poort van het leven staat, om binnen gelaten te worden. Ons volk wordt bedreigd door verarming en ondervoeding.
Het schoolverzuim neemt toe door gebrek aan schoeisel en kleeding. Het concentratievermogen der kinderen lijdt door de gedrukte sfeer in het werklooze gezin thuis. Tijdens de regeering-Colijn is het werkloozengetal ononderbroken gestegen, van 289.000 tot 366.000. Van de 60 millioen van het Werkfonds is nog slechts 25 millioen gebruikt; 14.000 werkloozen zijn aan arbeid geholpen, maar het jaarlijksch accres van werkzoekenden is 20.000. Dit wordt dus niet eens opgevangen.
Het begrootingstekort, zoo ging de heer Vorrink voort, wordt steeds grooter, als gevolg van de aanpassingseconomie. Wij erkennen, dat in deze moeilijke tijden een sterke regeering noodig is, en dat de critiek aan redelijke eischen moet voldoen, maar het is ook de plicht der oppositie critiek te blijven voeren. Thans zien wij een afbrokkeling van de vrijheden des volks. Tegen socialistische ambtenaren wordt opgetreden. Zij worden uitgesloten. Dit is een aanfluiting van het gezag. Men probeert het gezag te intimideeren („De Beul") en minister De Wilde maakte burgemeester De Vlugt tot schande, die krachtig en moedig optrad.
Van een sterke regeering is, aldus spr., thans geen sprake; het rammelt in alle lagen van het volk; er is een stijgend wantrouwen. Men ziet het bij de verkiezingen der Staten en gemeenteraden. Spr. stipte de regeeringscrisis aan, maar de regeering vertegenwoordigt niet meer de meerderheid van het volk. Daarom komt er geen rust. Honderden openbare scholen zijn verdwenen, maar toen het bijzonder onderwijs moest worden geconcentreerd, zeide de rechterzijde: „wij doen het niet" en de regeering gaf toe door een commissie te benoemen. In Nederland kan en moet de toestand verbeteren door het plan van den arbeid. (Het Volk - A. N. P.)
(Vor. ber. S.D.A.P. 2082 C.; Kerstcongres 1627 D.)

H. **DR. B. L. RITTER OVERLEDEN. —**
Dezer dagen is dr. B. L. Ritter, oud-opperrabbijn van Rotterdam, te Amsterdam overleden.
Dr. Ritter is 5 Maart 1855 te Reinersdorff (Pruisen) geboren. In 1879 is hij aan de universiteit te Halle op proefschrift „Philo und die Halacha" gepromoveerd. In 1884 is hij opperrabbijn van Rotterdam geworden. Ongeveer veertig jaar heeft hij het opperrabbinaat van Rotterdam vervuld. In 1928 heeft hij als zoodanig ontslag genomen. (N. Rott. Crt.)

I. **CHINA. — Mongolie gedeeltelijk onafhankelijk verklaard. —**
Volgens te Tientsin ontvangen Chineesche berichten heeft de machtige Mongoolsche leider Prins Teh Wang een groot deel van Oost-Mongolië onafhankelijk verklaard.
Verder wordt gemeld, dat deze beweging wordt ge-

steund door het Japansche Kwantung-leger. De onafhankelijkheidsverklaring zou gericht zijn tegen den Russischen invloed in het gebied van den prins. De mogelijkheid van een aansluiting van het gebied van Wang bij Mandsjoekwo, dat beheerscht wordt door het Japansche leger, wordt onder de oogen gezien.
Japansche telegrammen uit Hsinking bevestigen de Chineesche berichten en melden verder, dat prins Teh Wang alle Mongoolsche „banieren" heeft opgeroepen hem te steunen.
(Dempo Rengo - Ned. Tel. Ag. Reuter) **(2030 G.)**

A. ABESSYNISCH-ITALIAANSCH CONFLICT. — 20 December. — Abessynische aanvallen. —
Abessynische infiltraties tusschen de Italiaansche linies hebben in den laatsten tijd op groote schaal plaats gehad.

21 December. — Parijsche Vredesvoorstellen. —
Nu de Parijsche voorstellen van de baan zijn, ontdekt men er te Rome allerlei goeds in en geeft men te verstaan, dat ze zonder Rome's instemming niet ongeldig kunnen worden verklaard.

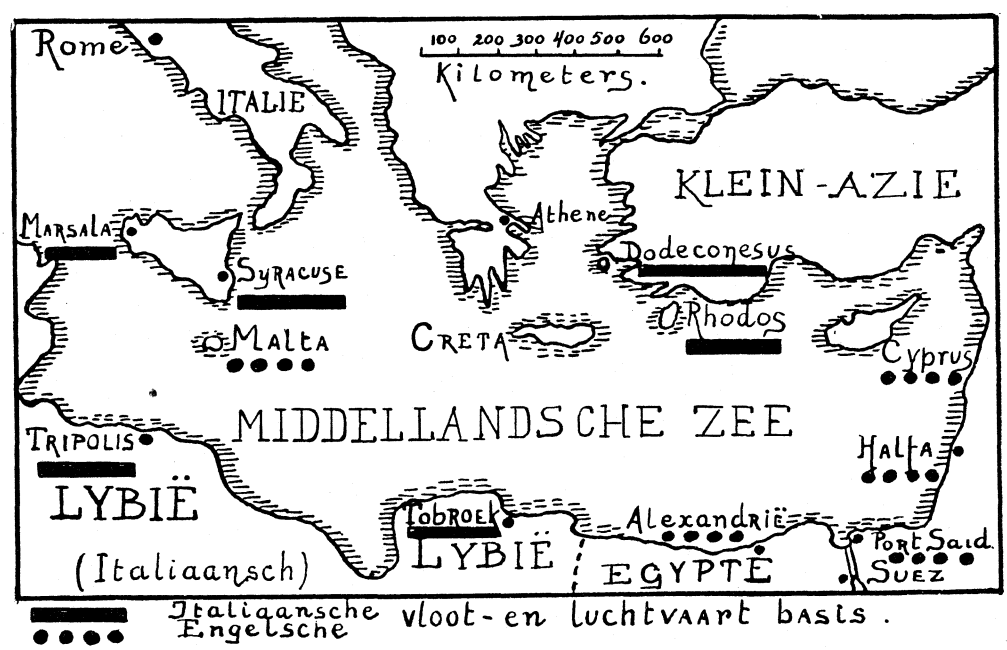
Fascistische Raad. —
De Groote Fascistische Raad heeft een motie aangenomen, waarin hij gewaagt van de onwrikbare eensgezindheid van het Italiaansche volk.

C. LETTEREN. — Boeken die door de pers gunstig besproken zijn. - Onze wekelijksche opgave. —
Catalaansch: Bernat Metge — „Somni". (Els Nostres Classics - Editorial Barcino, Barcelona)
Duitsch: Hans Gäfgen — „Kampf um Iphigenie". (Köhler & Amelang, Leipzig 1935)
Engelsch: Anna Gordon Keown — „Mr. Theobald's Devil". (Macmillan)
Walter de la Mare — „Poems 1919-1934". (Constable)
James A. B. Scherer — „Pilot and Shogun, a Story of Old Japan". (Hakuseido Press - Tokyo; E. Allen, London)
Fransch: Jean Coutrot — „De quoi vivre", Essai. (Grasset)
Pierre-Maxime Schuhl — „Platon et l'art de son temps (arts plastiques). (Alcan).
Italiaansch: Cap. Roberto di San Marzano — „Dalla piana somala all' altipiano etiopico". (L'Azione Coloniale, Roma 1935)
Nederlandsch: Hilbr. Boschma, J. K. v. Eerbeek e.a. — „Wolken, Wind en Water". (G. F. Callenbach, Nijkerk)
J. P. Zoomers-Vermeer — „Vader". (Uitg. v. Holkema & Warendorf A'dam)
Spaansch: José A. Balseiro — „Novelistas españoles Modernos. (The Macmillan Company)
Ricardo Léon - „Roja y Gualda". (Hernando, Madrid)
Vlaamsch: Filip de Pillecyn — „Hans van Malmedy". (Wereldbibliotheek, Ad'am) (Red. K. H. A.) **(2190 C.)**

22 December. — Middellandsche Zee. - Steun van Zuid-Europeesche staten aan Engeland. —
Uit Engeland wordt medegedeeld:
Griekenland en Turkije zijn, evenals de andere landen van de Balkan- en de Kleine Entente, bereid Engeland te steunen bij een militaire actie tengevolge van een onuitgelokten aanval op de Engelsche vloot door Italië.

Scire (B 3). —
Volgens de Abessyniërs hebben de Italianen in Scire (B 3) een leelijke veer moeten laten. De Abessyniërs veroverden 10 tanks, 28 machinegeweren en 2 pantserauto's.

23 December. — Slag bij Abbi Addi (C 5). —
Volgens het Italiaansche legerbericht verloren de Abessyniërs op 22 Dec. bij Abbi Addi (C 5) ruim 700 gesneuvelden en meer dan 1000 gewonden. Aan Italiaanschen kant zijn 7 officieren en 150 inlandsche onder-officieren en minderen gesneuveld, 6 officieren en 167 man gewond.
(Lavoro Fascista - Corriere della Sera - Times - Le Matin - A. N. P. - N. R. Crt.) **(V. b. 2100 D.)**

28 DECEMBER 1935

B. MUZIEK. — Alban Berg overleden. —
Alban Berg, de vermaarde componist van de opera Wozzeck, is op 24 Dec. '35 in den ouderdom van vijftig jaar gestorven.
Alban Berg was Weener van geboorte. In 1911 zei de kunstenaar zijn ambtenaarsloopbaan vaarwel; hij vestigde zich als leeraar in muziektheorie, werd medewerker aan muziektijdschriften en leider van den Verein für musikalische Privat-aufführungen, Sedert 1920 was Berg redacteur van Musikbläter des Anbruch. (Red. K. H. A.)

D. NEDERLAND. — Handelsverdrag met Duitschland voor 1936. —
In het Rijksministerie van Buitenlandsche Zaken te Berlijn is op 23 Dec. '35 een verdrag onderteekend tot regeling van het Duitsch-Nederlandsche goederenverkeer in 1936.
Voor den afzet van landbouwproducten uit Nederland, in het bijzonder van boter, eieren en kaas, is een regeling getroffen, die een vermeerderden afzet van genoemde producten in vergelijking met het vorige jaar mogelijk maakt. De overeenkomsten inzake de bij den invoer in Nederland gecontingenteerde goederen maken het Duitschland mogelijk, zijn waren in ongeveer gelijke hoeveelheden in Nederland af te zetten.
De tekst van dit verdrag wordt in den loop van Januari 1936 gepubliceerd. (A. N. P.)
(Vorig bericht blz. 1790 G.)

A. **FRANKRIJK. — Minister-president Laval over de buitenlandsche politiek en Parijsche vredesvoorstellen.**
De regeering-Laval heeft op 28 Dec. '35 na een moeizamen strijd gezegevierd in het buitenlandsch-politiek debat. In twee opeenvolgende votums heeft de Kamer de regeering haar vertrouwen geschonken. Met 296 tegen 276 stemmen bij 18 onthoudingen en 10 afwezigen verwierp zij de prioriteit voor de motie van wantrouwen, ingediend door de radicalen Delbos en Cot, aan welke verwerping Laval de kwestie van vertrouwen had verbonden. Even later nam zij, nadat Laval daarop wederom de vertrouwenskwestie had gesteld, met 304 tegen 261 stemmen de vertrouwens-motie-Chappedelaine aan.
Beide resultaten zijn grootendeels te danken aan het feit dat Laval in zijn slotrede, die de beste is, welke men in zijn functie van hem gehoord heeft, met een belangrijke mededeeling is gekomen. Hij heeft namelijk verklaard, dat Frankrijk als eenige der ruim vijftig Bondsstaten, die tot de sancties tegen Italië besloten hebben, aan de Engelsche regeering niet slechts de politieke toezegging heeft gedaan, doch ook „technische regelingen" (dit zijn afspraken tusschen de generale staven van land-, zee- en luchtmacht) met haar heeft getroffen voor het verleenen van bijstand in geval Engeland in de Middellandsche Zee een ongeprovoceerden overval van Italië zou ondergaan. Hij voegde daaraan toe, dat Frankrijk de loyaliteit heeft gehad de Italiaansche regeering daarvan te verwittigen. (Le Temps)
(Vor. ber. Laval 2093 B.)

B. **PROF. DR. F. J. A. HUART OVERLEDEN. —**
Op 23 Dec. '35 is in den ouderdom van 39 jaar te Amsterdam overleden professor dr. F. J. A. Huart, hoogleeraar in het staats- en administratief recht aan de Gemeente Universiteit van Amsterdam.
Prof. Huart werd 16 April 1896 te Delft geboren. In 1918 slaagde hij cum laude voor het candidaatsexamen in de klassieke letteren. In de periode, die hierop volgde, was Huart als tijdelijk leeraar in de oude talen aan het gymnasium te Delft verbonden. In 1925 promoveerde hij, wederom cum laude, tot doctor in de rechtswetenschappen op een proefschrift getiteld „Grondwetsherziening 1917 en 1922".
In 1924 werd dr. Huart benoemd tot hoofdcommies bij de Provinciale Griffie van Friesland en werd in 1927 referendaris-plaatsvervangend griffier der Provinciale Staten van Friesland. In 1930 volgde zijn benoeming tot hoogleeraar aan de Gemeente Universiteit van Amsterdam in het Nederlandsch staats- en administratief recht.
Van de hand van prof. Huart zijn vele wetenschappelijke publicaties verschenen. Hiervan kunnen worden genoemd: „Taak en methode bij de beoefening van het administratief recht" (rede, 1930); Opstellen van staats- en administratief-rechterlijken aard, o.a. in „Gemeentebestuur" (1926—1930); in de „Gids" (1927); „Staatsrechterlijke opstellen, aangeboden aan professor mr. H. Krabbe" (1927 dl. II); verder artikelen in „Rechtsgeleerd Magazijn" (1929, 1934) en „Jahrbuch des öffentlichen Rechts" (1930). (Red. K. H. A.)

C. **NEDERLAND. — De R.K. Werkgevers en de Regeeringspolitiek. —**
In de gecombineerde vergadering van het bestuur der Federatie van de Algemeene R.K. Werkgeversvereeniging en van het R.K. Verbond van Werkgevers-Vakvereenigingen op 16 Dec. '35 gehouden, is een resolutie aangenomen, die ter kennis van de regeering en van de Volksvertegenwoordiging zal worden gebracht en waarin bij deze instanties ten sterkste erop wordt aangedrongen, de tot nu toe gevolgde politiek te wijzigen en ten spoedigste maatregelen te nemen, zoo noodig ook op monetair gebied, om het bedrijfsleven voor een tot een ramp uitgroeiende verdere inzinking te behoeden.
(Dagblad van Noord-Brabant)
(Vor. ber. Alg. R.K. Werkgeversvereeniging 1946 G.)

D. **DUITSCHLAND. — De wet op het Rijksburgerschap. - Jodenwetten. —**
De Rijksminister van Binnenlandsche Zaken heeft een tweede verordening uitgevaardigd op de wet op het Rijksburgerschap, waarin duidelijk wordt uiteengezet, welke Joodsche personen als ambtenaren en als bekleeders van een openbaar ambt in den geest van paragraaf 4 van de eerste verordening op de wet op het Rijksburgerschap als zoodanig moeten worden beschouwd.
De verordening brengt voorts voor Joodsche ambtenaren de mogelijkheid bij waardigheid en behoefte onderhoudstoelagen te ontvangen. Evenzoo wordt Joodschen ambtenaren de mogelijkheid geopend hun woningen op te zeggen, zooals indertijd bij de ten uitvoerlegging van de wet op de beroepsambtenaren onder oogen is gezien.
De verordening bepaalt tenslotte, dat Joden niet kunnen zijn leiders van openbare ziekenhuizen en evenmin artsen aan algemeene ziekenhuizen. Op 31 Maart 1936 moeten zij hun werkkring opgeven.
(Berl. Tageblatt) **(Vor. ber. Jodenwetten 2077 D.)**

E. **NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Crisis-Hypotheek-aflossingswet. —**
In de op 17 Dec. '35 gehouden vergadering van de Tweede Kamer is het wetsontwerp Bijzondere maatregelen ter voorkoming van onredelijke terugvordering van onder verband van hypotheek op onroerend goed uitgeleende gelden z. h. s. aanvaard.
(N. Rott. Crt.) **(Vor. ber. Tweede Kamer 2107 E.)**

F. **AMSTERDAM. — Arbeid van jongere werkloozen. - Tentoonstelling in de vroegere St. Catharinakerk.**
In de voormalige St. Catharinakerk aan den Singel bij het Spui heeft het Amsterdamsch Centraal Comité voor Jongere Werkloozen een tentoonstelling georganiseerd, welke een volledig en hoogst interessant beeld geeft van het geheele werkterrein, waarop de Amsterdamsche jongere werkloozen zich in dit organisatorisch verband bewegen.
De tentoonstelling werd door burgemeester dr. W. de Vlugt geopend. (A. N. P.)
(V. b. Werkloosh. 2053 B.; Tentoonstellingen 2056 F.)

G. **NEDERLAND. — De Tarwe-steun. —**
Teneinde den steun, welke uit het landbouw-crisisfonds op de verschillende landbouw-crisisproducten wordt gegeven, meer naar evenredigheid te verdeelen, heeft de minister van Landbouw en Visscherij besloten den richtprijs voor de tarwe, welke voor den oogst van dit jaar 10 gulden bedroeg, voor den aanstaanden oogst tot 9 gulden te verlagen.
(Het Vaderland) **(Vor. ber. blz. 1826 C.)**

H. **URUGUAY. — Diplomatieke betrekkingen met Sovjet-Rusland verbroken. —**
De regeering van Uruguay heeft besloten de diplomatieke betrekkingen met de Sovjet-Unie te verbreken en de passen te doen overhandigen aan den Sovjet-Russischen gezant te Montevideo, Alexander Minkin. Dit besluit werd in den ministerraad na een langdurige beraadslaging genomen.
Uit het onderzoek naar de revolutionnaire beweging in Brazilië is gebleken, dat er in Uruguay een centrum van communistische agitatie bestond. Uit de papieren, welke de regeering bezit, blijkt, dat tusschen Februari en Maart van 1936 een revolutionnaire beweging in Uruguay zou moeten uitbarsten met steun van de communisten, die voor wapenen en andere hulpmiddelen zouden zorgen.
Blijkens nadere bijzonderheden was de communistische internationale blijkbaar voornemens Montevideo tot een propaganda-centrale voor geheel Zuid-Amerika te maken. (Ned. Tel. Ag. Reuter)

I. **TELEGRAAFCODE. — Nieuwe Amerikaansche telegraafcode. —**
Door de Amerikaansche bankiersfirma Kidder, Peaboddy & Co., lid van de New-Yorksche Effectenbeurs (New-York Stock Exchange) wordt nu medegedeeld, dat zij een nieuwen code in gebruik hebben genomen voor het snelle overseinen van koop- en verkooporders, ten gebruike van haar verschillende correspondenten. Deze nieuwe code brengt het gemiddelde aantal woorden, betrekking hebbende op aan- of verkooporders van 20 of meer woorden terug op 7.

Dit wordt als een belangrijke bezuiniging beschouwd, doch het is eveneens van belang om den snelheidsfactor bij het geven van orders, vooral in het oog te houden wanneer de handel een levendig karakter draagt en de koersschommelingen elkaar in snel tempo opvolgen. Als voorbeeld moge dienen, dat een opdracht, bestaande uit b.v. 60 of 70 woorden, betrekking hebbende op den aan- of verkoop van verschillende fondsen, tot dusverre ongeveer 25 codewoorden, ieder van 5 letters vereischte. Met den verkorten code van Kidder, Peaboddy & Co., onlangs door haar in gebruik genomen, kan dezelfde beursorder door lettercombinaties worden teruggebracht tot 7 woorden, elk van 5 letters, hetgeen een besparing beteekent van ongeveer 70 procent.

(De Tijd)

29 DECEMBER 1935

A. NEDERLAND. — Werkloosheid. —

Het Centraal Bureau voor de Statistiek verstrekt de volgende cijfers betreffende het aantal geheel werkloozen, bij alle organen der openbare arbeidsbemiddeling als werkzoekenden ingeschreven. Hierbij zij opgemerkt, dat niet alle werkloozen in Nederland zich als werkzoekende bij de openbare arbeidsbemiddeling laten inschrijven:

	Aantal werkloozen op het einde van Nov. '35	Nov. '34	Oct. '35
Mannen:			
18 jaar en ouder . . .	380.807	339.952	350.211
Jonger dan 18 jaar . .	15.342	10.618	13.695
Totaal	396.149	350.570	363.906
Vrouwen:			
18 jaar en ouder . . .	12.500	10.321	12.012
Jonger dan 18 jaar . .	6.531	4.722	6.018
Totaal	19.031	15.043	18.030
Algemeen totaal . . .	415.180	365.613	381.936

(Centraal Bureau v. d. Statistiek) **(V. b. 2022 H.)**

B. ROTTERDAM. — Loonsverlaging. —

Het voorstel van B. en W., om op de salarissen van het gemeentepersoneel 5% verlaging toe te passen, is met 40 tegen 5 stemmen aangenomen. Voor stemden de sociaal-democraten, de rechterzijde en de liberalen, tegen: de twee middenstanders, de communisten en de rev. socialist.

De uitbreiding van den kindertoeslag, voorgesteld door de rechtsche raadsleden, werd met 17 tegen 28 stemmen verworpen. (Nieuwe Rotterd. Crt.)

(Vor. ber. Loonen 1629 E.)

C. NEDERLAND. — Tweede Kamer. - Voorschotten aan Kleine Middenstanders. —

De Tweede Kamer heeft het ontwerp inzake voorschotten aan kleine middenstanders aanvaard.

(Maasbode) **(V. b. Crediet aan Middenst. 1356 A.; Tweede Kamer 2109 E.)**

D. NEDERLAND. — Bond van Nederlandsche Architecten. —

Dezer dagen hield de B. N. A. zijn najaarsvergadering in „Arti" onder voorzitterschap van den heer ir. J. de Bie Leuveling Tjeenk, die, na een 6-jarig voorzitterschap, tot eerelid van den B.N.A. is benoemd. Tot zijn opvolger is gekozen de heer H. v. d. Kloot Meijburg te 's-Gravenhage. In de plaats van de aftredende bestuursleden de heeren prof. ir. G. Diehl en W. J. Sandhövel, werden gekozen de heeren ir. A. J. van der Steur te Amsterdam en C. H. de Bever te Eindhoven. (A. N. P.) **(V. b. 1770 H.)**

E. NEDERLAND. — Het vreemdelingenverkeer. - Een staatscommissie ingesteld. —

Bij beschikking van den minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, directie van handel en nijverheid, is ingesteld een commissie onder voorzitterschap van den heer C. R. T. baron Krayenhoff, welke tot taak zal hebben den minister van voorlichting te dienen omtrent de vraag, op welke wijze het vreemdelingenverkeer hier te lande bevorderd kan worden. Tot leden der commissie zijn benoemd de heeren: mr. W. J. v. Balen te Bilthoven, D. C. M. Bauduin te Amsterdam, dr. W. L. Groeneveld Meyer te s'-Gravenhage, mr. A. N. Molenaar te Wassenaar en W. H. de Monchy te Rotterdam, en tot lid en secretaris de heer W. P. F. van Deventer te 's-Gravenhage.

(Nieuwe Rotterd. Courant)

F. PAUL BOURGET OVERLEDEN. — De nestor van de Fransche romanschrijvers. —

In den Kerstnacht is te Parijs de bekende schrijver Paul Bourget, deken van de Académie Française en groot-officier van het Legioen van Eer, overleden.

Paul Bourget werd 2 Sept. 1852 te Amiens geboren en schreef in zijn jeugd enkele verzenbundels w.o. „La Vie inquiète". Op dertigjarigen leeftijd publiceerde hij zijn vermaarde „Essais de psychologie contemporaine", waarin o.a. Baudelaire, Renan, Flaubert, Taine, Dumas fils, Amiel, De Goncourt's en Leconte de Lisle worden behandeld. Later volgden „Nouveaux essais" en „Etudes et portraits".

De eerste van deze studies over de groote Fransche „Tachtigers" verschenen in de „Revue des Deux Mondes". Al spoedig werd Bourget in die jaren een bekende verschijning in de mondaine en literaire Parijsche salons. Maar allengs begon hij zich meer voor politiek en voor godsdienst te interesseeren. In zijn beroemden roman „Le Disciple", die in 1889 het licht zag, legde Bourget getuigenis af van zijn bekeering tot het praktiseerend katholicisme. Grooten indruk maakte dit boek met zijn opzienbarende voorrede op talrijke lezers in Frankrijk. Ook in zijn volgende romans als „Le Démon de Midi" en „Le Sens de la Mort" deed Bourget zich kennen als een streng moralist, een verdediger van vaste christelijke normen voor recht en moraal tegen moderne bandeloosheid.

Van zijn talrijke romans — Bourget schreef er meer dan zeventig — noemen wij voorts: „Cruelle Enigme", „Un Crime d'amour", „André Cornélis", „Mensonges", „Un Cœur de femme", „Terre promise", „Cosmopolis", „Une Idylle Tragique", „La Duchesse bleue", „Le Fantôme", „L'Etappe", „Un Divorce", „L'Emigré", „Lazarine", „Némésis", „Laurence Albani", „L'Ecuyère", „Un Drame dans le monde", „La Geôle", „Cœur pensif ne sait où il va", „Le Danseur mondain", „Nos actes nous suivent", „La Rechute" en „Les Diamants de la Reine".

Eenige van deze romans, o.a. „Un Divorce", heeft Bourget zelf voor het tooneel bewerkt. Verder schreef hij nog enkele stukken als: „La Barricade", „Le Tribun" en — in samenwerking met Serge Basset — „Un Cas de Conscience".

(Les Nouvelles Littéraires - La Croix)

(Vor. ber. Paul Bourget 477 B.)

G. FILMKUNST. — Nederlandsche film: Het leven is niet zoo kwaad. —

Op 20 Dec. '35 vonden de eerste vertooningen plaats van de Nederlandsche film „Het leven is niet zoo kwaad", vervaardigd door Majestic in de Cinetonestudios te Amsterdam en uitgebracht door N.V. Filma. Regie: Haro van Peski; Productieleiding: Willem Hartog; Muziek: Max Tak; Liedjesteksten: Alex de Haas; Hoofdrollen: Lou Bandy, Fientje de la Mar, Cees Laseur, Lau Ezerman, Dolly Mollinger, Aaf Bouber, Adriaan van Hees. (Red. K. H. A.)

(Vor. ber. Nederl. Films 2061 G.)

H. UITVINDINGEN. — Fotoliptofono. - De krant, die zichzelf voorleest. —

In Londen is dezer dagen een demonstratie gegeven van een nieuwe vinding op het gebied van geluidsreproductie, welke op de markt gebracht wordt onder den naam van „Fotoliptofono". Het betreft een instrument, waarmede geluid hoorbaar gemaakt kan worden, dat in den vorm van evenwijdige strepen op gewoon papier gedrukt is. De bladen waarop deze strepen, welke analoog zijn aan de geluidsstrook van een sprekende film, gedrukt zijn, hebben een afmeting van 42×50 c.M. en moeten om een cylinder bevestigd worden.

Wanneer deze cylinder draait, vormen de strepen a.h.w. een spiraallijn, welke successievelijk afgetast wordt door een lichtstraal met bijbehoorende fotocel. Het geheel doet dus eenigszins denken aan de eerste gramofoon-rollen van Edison.

De voordeelen van dit systeem zijn, dat de productiekosten van het „sprekende papier" uiterst laag zijn, zelfs op krantenpapier zou de weergave nog uitstekend zijn, zoodat men op deze wijze „sprekende

kranten" zou kunnen uitgeven. Ook denkt men aan de mogelijkheid om de aldus vervaardigde bladen in boekvorm uit te geven, hetgeen natuurlijk vooral voor blinden een uitkomst zou kunnen zijn.
(Daily Telegraph)

A. **NEDERLAND. — Achteruitgang van onzen Import van Sinaasappelen en Amerikaansche Appelen.**
Aanvoeren van Spaansche sinaasappelen (in kisten):

	1932-'33	1933-'34	1934-'35
Nederland	1.625.650	872.000	726.000
Antwerpen	1.076.650	889.000	748.000
Hamburg	1.600.000	1.517.000	2.900.000
Bremen	388.750	217.000	217.000

Aanvoeren van Amerikaansche appelen:
(in kisten; een vat voor drie kisten gerekend)

	1932-'33	1933-'34	1934-'35
Nederland	1.730.000	1.915.000	824.000
Antwerpen	580.000	1.454.000	921.000
Hamburg	2.641.000	3.292.000	488.000
Bremen	262.000	182.000	19.000

(Kamer v. Koophandel, Rotterdam)
(Vor. ber. Sinaasappelen 1816 C.)

B. **NEDERLAND. — Bloembollen. - Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur. - Dr. A. J. Verhage.**
In de op 16 Dec. '35 te Haarlem gehouden algemeene vergadering van de Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur is in de plaats van den aftredenden voorzitter, den heer Ernst H. Krelage, gekozen de heer dr. A. J. Verhage te Haarlem.
Op dr. Verhage zijn 148 van de 224 stemmen uitgebracht. Op dr. M. D. Dijt te Haarlem zijn 73 stemmen uitgebracht en op den heer D. W. Lefeber te Lisse 3 stemmen.
Voorts keurde de vergadering zonder hoofdelijke stemming de begrooting voor 1936 goed, evenals de rekening van de bloemententoonstelling „Flora", waarop een verlies van *f* 27.229,08 is geleden. Ook ging de Vereeniging accoord met het voorstel van het hoofdbestuur om uit de kas van de Algemeene Vereeniging het verlies, groot *f* 5.000, te dragen.
(A. N. P.) **(Vor. ber. Bloembollenbedrijf 1655 F.)**

C. **LUCHTVAART. — Jean Batten. - Recordvlucht Engeland—Brazilië. —**
Op 11 Nov. '35 vertrok de Engelsche aviatrice, Jean Batten, van het vliegveld Lympne (Engeland), arriveerde te Casablanca zonder tusschenlanding, vervolgde haar route tot Sénégal en kwam op 13 Nov. 1935 te Port-Natal (Brazilië) aan. Zij heeft de vlucht in 61 uur en 15 minuten volbracht. Het vorige record was 82 uur en 8 minuten. Jean Batten is de eerste vrouw, die de zuidelijke route Engeland—Braziliê gewaagd en met succes volbracht heeft.
(Het Vliegveld) **(Vor. ber. Records 2106 C.)**

D. **NEDERLAND. — Spoorwegen. - Geen loonsverlaging. —**
Naar het Alg. Handelsblad verneemt, heeft de Minister van Waterstaat den Personeelraad der Ned. Spoorwegen medegedeeld, dat het reglement Dienstvoorwaarden in 1936 geen wijzigingen zal ondergaan. Dit beteekent dat er in het komende jaar geen loonsverlaging voor het personeel te wachten is.
(Alg. Handelsblad) **(Vor. ber. Spoorwegen 2098 A.; Loonen 1615 E.)**

30 DECEMBER 1935

E. **NEDERLAND. — Aanvullende overeenkomst Nederlandsch-Tsjecho-Slowaaksch handelsverdrag. —**
Het ministerie van Buitenlandsche Zaken maakt bekend, dat op 14 Dec. '35 te Praag de uitwisseling heeft plaats gehad van de akten van bekrachtiging van de op 9 April 1934 te s'-Gravenhage tusschen Nederland en Tsjecho-Slowakije gesloten aanvullende overeenkomst op het Nederlandsch-Tsjechoslowaaksch handelsverdrag van 20 Januari 1923, welke overeenkomst is goedgekeurd bij de wet van 27 Sept. 1935 (Staatsblad no. 590).
De overeenkomst, welke krachtens op 9 April 1934 tusschen den voorzitter van de Nederlandsche delegatie en den voorzitter van de Tsjecho-Slowaaksche delegatie gewisselde nota's met ingang van 1 Mei 1934 voorloopig is toegepast, is, overeenkomstig art. 3, op 29 Dec. '35 voor Nederland, Nederl.-Indië, Suriname en Curaçao in werking getreden.
(Staatscourant) **(Vorig bericht blz. 187 G.)**

F. **PHILIPPIJNEN. — Landsverdedigingswet geteekend. —**
De president der Philippijnen, Quezon, heeft de landsverdedigingswet onderteekend.
De nieuwe wet voorziet in een bedrag van 8 millioen dollar voor militaire doeleinden. (El Sol)
(Vor. ber. Dienstplicht 2063 B.)

G. **BRAZILIE. — Opzegging der handelsverdragen. —**
De Braziliaansche regeering heeft besloten alle bestaande handelsverdragen op te zeggen, uitgezonderd die met de Vereenigde Staten, Portugal, Uruguay, Argentinië en Frankrijk, en ook met uitzondering van de overeenkomsten tot het liquide maken van de bevroren credieten. De Braziliaansche regeering wil met alle landen, waarmee de bestaande verdragen worden opgezegd, onderhandelingen openen op de basis van de meestbegunstigingsclausule, die niet alleen zal gelden voor de douanetarieven, maar ook voor de invoerbeperkingen en de contrôle op het deviezenverkeer. (O Seculo)

H. **AMSTERDAM. — Ingediende loonvoordracht opnieuw uitgesteld. —**
Door aanneming met 26 tegen 16 stemmen van een motie der R.K. Raadsleden Steinmetz en De Groot is op 18 Dec. '35 de beslissing over de, zulks naar aanleiding van het Kon. Besluit van 6 Dec. '35, door B. en W. wederom bij den Gemeenteraad ingediende voordrachten tot verlaging van de loonen en salarissen van de Gemeente-werklieden en -ambtenaren met ongeveer 5%, welke voordracht in de vergadering van 29 Nov. '35 was verworpen, uitgesteld.
B. en W. worden in de motie uitgenoodigd zich eerst tot de Regeering te wenden teneinde de gemotiveerde bezwaren van den Raad tegen de loonvoordracht kenbaar te maken.
Voor stemden de sociaal-democraten, de communisten, de heer Schmidt (r.s.a.p.) en de beide voorstellers.
De voorzitter deelde mede, dat B. en W. gevolg zullen geven aan de uitnoodiging in de aangenomen motie en de voordracht in de eerstvolgende vergadering, in Januari, weer aan de orde zullen stellen.
(A. N. P.) **(Vor. ber. Loonen 2093 D.)**

I. **INSULINE IN ZALFVORM. —**
Dr. Oesterreicher te Karlsbad zendt ons een mededeeling omtrent dezen nieuwen vorm van toepassing van insuline, die van beteekenis is in verband met het feit, dat de injecties lang niet altijd goed verdragen worden. Zoo heeft dr. Kronenberg betreffende zijn diabeteslijders een statistiek opgesteld, volgens welke 30% locale reacties van min of meer ernstigen aard vertoonden, die niet altijd door het gebruik van een ander praeparaat konden worden voorkomen.
Bij hun proeven op dieren met insuline-zalf (van de pharmac. Werke Norgine A.G. Prag-Aussig) stelden Dr. Siegwart Hermann en Dr. Heinz Kattowitz vast, dat de huid tevoren met benzine gereinigd moest worden en men aan de insuline-zalf cholesterine moest toevoegen.
Volgens prof. Pribram echter wordt geen voldoende hoeveelheid insuline door de huid geresorbeerd, om de zalf in zware gevallen of vóór operaties bruikbaar te maken, en dr. Singer vindt het een bezwaar, dat men bij deze inwrijvingen niet nauwkeurig kan doseeren en de grootere hoeveelheden, die men noodig

heeft, de kosten aanzienlijk verhoogen. Toch verwacht hij veel van de zalf in die gevallen, waarin de patiënt tengevolge van uitslag of huidontsteking, door de injecties veroorzaakt, deze gedurende eenige dagen moet staken. Ook dr. Porges vindt de nieuwe methode de aandacht waard, maar wijst er eveneens op, dat men, om hetzelfde effect te verkrijgen als met injecties, een veel grootere dosis noodig zal hebben.

Tenslotte herinnert prof. dr. Karl Noorden eraan, dat de wetenschap reeds lang bezig is te zoeken naar de mogelijkheid om insuline op andere wijze toe te dienen dan door middel van injecties. Daar echter alle pogingen in die richting tot nu toe hebben gefaald, raadt hij ook ten opzichte van deze nieuwe methode, waaromtrent hij vooralsnog geen ervaring heeft, tot afwachten aan. (Der Morgen, 28 Oct. '35)

A. **NEDERLAND. — Nederlandsch Instituut van Architecten (N.I.V.A.). —**

In de dezer dagen gehouden bestuursvergadering van het N.I.V.A. werden de bestuursfuncties als volgt verdeeld:

Prof. ir. R. L. A. Schoemaker, Delft, voorzitter; Harry Elte Ph.zn., Amsterdam, vice-voorzitter; G. W. E. Wilmink, Enschedeschestraat 104 a, Hengelo (O.), Secretaris; F. Wind, Arnhem, penningmeester; C. M. B. v. Bold, Tilburg, lid; prof. ir. J. G. Wattjes, Rijswijk (Z.-H.), lid; C. J. Wierda, Heerenveen, lid. (A. N. P.) **(Vorig bericht blz. 1360 B.)**

B. **NEDERLAND. — Nieuw Indexcijfer van Groothandelsprijzen. —**

Door het Centraal Bureau voor de Statistiek is een nieuw algemeen indexcijfer van groothandelsprijzen samengesteld (basis 1926-1930 = 100), dat het tot dusver berekende „ongewogen" gemiddelde van de verhoudingscijfers van een 48-tal artikelen zal vervangen.

Het nieuwe cijfer wordt berekend als „gewogen" rekenkundig gemiddelde van de verhoudingscijfers van een groot aantal artikelen, waaronder voor het eerst een belangrijke plaats voor afgewerkte industrieele producten is ingeruimd.

Hieronder volgen eenige cijfers:

	Voedingsmiddelen Totaal	Grondst. voor gefabr. voedingsmiddelen	Totaal grondstoffen	Afgewerkte producten	Algem. indexcijfer
1926-1930 = 100	100	100	100	100	100
1929	100.4	100.7	101.3	98.7	99.7
1930	84.8	81.3	85.0	93.4	89.6
1931	71.0	50.5	62.2	83.9	76.3
1932	61.0	41.4	46.2	72.9	64.6
1933	62.0	35.2	44.0	70.2	62.9
1934	66.9	30.3	42.8	68.4	63.0
1935					
Januari	65.2	33.5	42.8	67.0	61.7
Februari	64.8	34.8	43.1	66.9	61.6
Maart	63.6	33.3	41.5	66.3	60.6
April	63.7	34.1	42.0	66.5	60.9
Mei	63.3	35.6	43.1	66.3	60.9
Juni	64.2	34.1	42.3	66.2	60.9
Juli	63.2	33.1	42.0	66.2	60.6
Augustus . . .	62.9	34.2	42.5	66.2	60.6
September . . .	65.1	35.2	42.9	66.3	61.6
October	69.7	37.8	44.2	67.2	62.8
November . . .	68.2	37.5	44.7	66.8	62.7

(Centraal Bureau v. d. Statistiek) **(V. b. 1757 G.)**

C. **JOEGO-SLAVIE. — Reconstructie van het kabinet.**

De ministers van openbare werken en van lichamelijke opvoeding, Popitsj en Konenowitsj, zijn afgetreden. In hun plaats zijn benoemd de vroegere ministers Zwetkowitsj en Kosjoelj. (Politika)

(Vor. ber. Kabinet 1925 C.)

D. **OOSTENRIJK. — Amnestie voor deelnemers aan den Februari-opstand. —**

Bondskanselier Schuschnigg heeft in een radiorede medegedeeld, dat ter gelegenheid van het Kerstfeest de president op voorstel der regeering uitgebreide amnestie verleent aan politieke gevangenen.

Deze amnestie is vooral van belang voor de deelnemers aan den sociaal-democratischen Februari-opstand, van wie slechts zestien in de gevangenis zullen blijven, omdat zij onmiddellijk betrokken zijn geweest bij het plegen van ernstige gewelddaden tegen het leven.

Van de amnestie profiteeren ook de leiders van den generalen staf van den republikeinschen „Schutzbund", majoor Eifler en Loew, die indertijd waren veroordeeld tot resp. 15 en 18 jaar gevangenisstraf.

Schuschnigg deelde verder mede, dat de hangende onderzoeken tegen 19 leden van het vroegere soc.-dem. partijbestuur worden gestaakt. Deze menschen bevinden zich reeds geruimen tijd op vrije voeten; onder hen kunnen Seitz en Renner genoemd worden. De amnestie strekt zich ook uit tot zestien personen, die betrokken zijn geweest bij den Juli-opstand. Overwogen wordt, 60 andere deelnemers aan deze revolte te begenadigen.

(Reichspost)

(Vor. ber. Amnestie 1784 G.)

31 DECEMBER 1935

E. **NEDERLAND. — Eerste Kamer. - Korting Indische pensioenen. —**

De Eerste Kamer heeft op 30 Dec. '35 het wetsontwerp inzake korting op de Indische pensioenen aangenomen. (Nieuwe Rott. Courant)

(Vor. ber. 2091 E.; Eerste Kamer 2107 A.)

F. **NEDERLAND. — Vergadering van het R.K. Werkliedenverbond. —**

Het R.K. Werkliedenverbond in Nederland heeft op 27 Dec. '35 in hotel Noord-Brabant te Utrecht zijn najaars-vakverbondsvergadering gehouden onder presidium van het Eerste Kamerlid, den heer A. C. de Bruijn.

Het zal geen tegenspraak ontmoeten — zoo zeide de heer A. C. de Bruijn — indien wij zeggen, dat 1935 in economisch opzicht een troosteloozen aanblik geeft. Zou het niet worden toegejuicht indien van richting, van beleid werd veranderd? Met klem zeide spr., dat zijn woord zich niet richt tot de vertegenwoordigers van de R.K. Staatspartij in de Tweede Kamer, die nog eenige maanden geleden ernstig hebben getracht de regeering tot andere gedachten te brengen.

Toch wilde spr. niet gaarne beweren, dat er niets dan schaduw is; het is misschien mede ten gevolge van de waardeering welke wij hebben voor de kennis, den ijver, de werkkracht en den durf van minister Gelissen. Indien hij de wet op het algemeen bindend en onverbindend-verklaren van ondernemersovereenkomsten binnen korten tijd daadwerkelijk weet te effectueeren; indien hij zorgt, dat de bedrijfsraden reden van bestaan krijgen door hun een sociaal-economische taak te geven; indien zijn (komende) financierings-instituut de levensvatbare bestaande en eveneens levensvatbare nieuwe industrieën krachtig en vooral ook vlot helpt; zijn ontwerp-vestigingswet spoedig wetskracht krijgt, dan zouden wezenlijk lichtpunten zijn te ontdekken aan den inderdaad zwaar bewolkten volkshuishoudkundigen hemel.

Het zal aan het Verbond niet liggen — zoo besloot de heer De Bruijn — om te bevorderen, dat, zoo mogelijk, die lichtpunten een lichtvlak worden. (Limburger Koerier)

(Vor. ber. R.K. Werkliedenverbond 1824 F.)

G. **DUITSCHLAND. — Economische toestand. - Werkloosheid. —**

De economische toestand in Duitschland is gedurende de zomer- en herfstmaanden over het geheel genomen stabiel geweest.

De industrieele productie is evenwel in September '35 zeer sterk toegenomen en kon zich in October '35 op het verhoogde peil goed handhaven.

In deze beide maanden is zelfs voor de eerste maal het maandelijksche gemiddelde van 1928 overschreden. Intusschen is deze productie-uitbreiding minder te danken aan conjunctureele dan wel aan seizoeninvloeden.

In overeenstemming met de algemeene economische ontwikkeling was ook op de credietmarkt sedert einde Juli geen verandering van beteekenis waar te nemen. Vergeleken met de algemeene bedrijvigheid en met de hoogte der inkomens is de geldcirculatie slechts weinig uitgebreid, al is deze op zich zelf grooter dan in de overeenkomstige periode van het vorige jaar. Aan den anderen kant is de circulatie van wissels sinds Augustus voor het eerst sedert begin 1933 niet onaanzienlijk ingekrompen. Grootendeels zal deze vermindering wel in verband staan met de consolidatie van werkverschaffingswissels.

Betreffende den buitenlandschen handel wordt opge-

merkt, dat de prijzen van de invoer- en van de uitvoer-producten zich sedert einde 1933 in tegengestelde richting hebben bewogen. Hierdoor ontstonden bepaalde gevaren voor het evenwicht van de deviezenpositie, alsook voor de actieve conjunctuurpolitiek. Men dient evenwel te bedenken, dat de conjunctuurpolitiek niet aan een bepaald systeem gebonden is en dat de hoop wordt gekoesterd, dat de economische bedrijvigheid in de toekomst door een vermindering van den grondstoffeninvoer niet zal worden belemmerd.

Men verwacht, bij een vermindering van de bedrijvigheid in de industrieën, die van den grondstoffeninvoer afhankelijk zijn, hiervoor compensatie op andere gebieden waar men minder afhankelijk van het buitenland is. Dit neemt echter niet weg, dat Duitschland bij stijgende grondstoffenprijzen en gelijkblijvende prijzen van eindproducten kwantitatief meer zal moeten uitvoeren om zich van de onontbeerlijkste grondstoffen te voorzien. Daar de conjunctuurpolitiek er in de eerste plaats op gericht is de goederenproductie zoo sterk mogelijk op te voeren, ten einde zooveel mogelijk werkloozen in het arbeidsproces in te schakelen, is de eisch tot vergrooting van den kwantitatieven uitvoer voor het Duitsche bedrijfsleven vooralsnog geen beletsel.

De werkloosheid in Duitschland toont in de laatste maanden een stijging. Uit de korte officieele opgaven is dit niet zoo duidelijk af te leiden, omdat deze het aantal werkloozen vergelijken met dat van het overeenkomstig tijdstip van 1934, welke vergelijking nog steeds zeer gunstig afsteekt. Relatief toont de werkloosheid echter een geheel ander beeld dan de voorafgaande jaren, zooals uit onderstaand overzicht van het verloop der werkloosheid in den herfst is af te leiden.

Aantal werkloozen:	1934 vergel. met v. j.	1935 vergel. met v. j.
Sept. . . .	2.281.800 — 4.8%	1.713.912 + 0.5%
Oct. . . .	2.267.657 — 0.6%	1.828.721 + 6.7%
Nov. . . .	2.353.575 + 3.8%	1.984.925 + 8.5%

(Reichspost)

(Vor. ber. Econ. Toest. 1913 D.; Werkloosh. 1682 D.)

A. VEREENIGDE STATEN. — Versterking der Luchtvloot. —

Het ministerie van Oorlog heeft opdracht gegeven tot den bouw van 100 jachtvliegtuigen en 110 groote Douglas-bombardementsvliegtuigen.

(New York Herald Trib.) **(V. b. Luchtvloot 1631 L.; Leger, Vloot en Luchtmacht 1927 H.)**

B. JAPAN. — Vlootbouw. —

Volgens een mededeeling van het Japansche ministerie van Marine omvat het Japansche programma van aanbouw, met inbegrip van de drie aanvullingsplannen, 90 schepen, ter gezamenlijke grootte van 221.000 ton. Hiervan zijn reeds 28 schepen, metende 56.000 ton, voltooid, 17 andere zijn reeds van stapel geloopen en 23 staan er nog op de helling. De andere 22 zullen in 1936 op stapel worden gezet. Japan heeft dus het grootste deel van zijn programma voltooid en heeft ruimte om bij een mislukking van de vlootconferentie dadelijk den wedloop in aanbouw aan te vangen. (Mainichi)

(Vor. ber. 1878 C.; Leger, Vloot en Luchtm. 1879 K.)

C. SOVJET-RUSLAND. — De Valuta. —

Het Sovjet decreet van 14 Nov. '35, hetwelk de Russische Staatsbank het recht verleent, om in 1936 buitenlandsche valuta te wisselen tegen een koers van 3 franken is 1 roebel, treedt op 1 Januari 1936 in werking. Deze koers zal zoowel gelden bij het wisselen van buitenlandsche valuta aan de loketten van de Staatsbank als voor geldzendingen uit het buitenland. De uitbetaling van geldzendingen in vreemde valuta zal op 1 Januari in het algemeen worden gestaakt. (Prawda) **(Vor. ber. 2052 A.)**

D. LORD READING OVERLEDEN. —

Lord Reading, de vroegere onderkoning van Britsch-Indië, is op 75-jarigen leeftijd 30 Dec. '35 overleden.

Rufus Daniel Isaacs, markies van Reading, werd den 10den October 1860, als een zoon van een Joodsch koopman in Londen geboren.

Op veertienjarigen leeftijd liet hij zich als scheepsjongen aanwerven en maakte zoo zijn eerste reis naar Indië. Toen hij er dertig jaar later weer terugkwam, verscheen hij er als vicekoning.

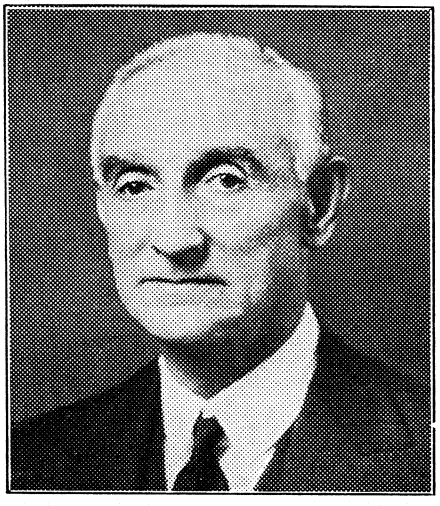
Op zeventienjarigen leeftijd verdween hij in Rio de Janeiro van boord van een schip en trachtte toen zijn kost te verdienen als portier van een theater, totdat hij door zijn familie ontdekt en naar Londen teruggehaald werd.

Na veel gepraat liet hij zich tenslotte overhalen, om te gaan studeeren, waarop hij voor geruimen tijd naar Brussel en naar Hannover ging.

Als advocaat van Middle-Temple was hij later vooral werkzaam aan de Londensche effectenbeurs en al heel spoedig werd hij een van de meest gezochte rechtskundige adviseurs voor financieele kwesties.

In 1910 werd hij benoemd tot procureur-generaal en in 1913 tot Lord-Chief Justice van Engeland en gelijktijdig tot lid van het Hoogerhuis, nadat hij van 1904 tot 1913 als liberaal afgevaardigde voor Reading in het Lagerhuis had gezeteld.

Eerst de oorlog echter bood hem de gelegenheid, zijn buitengewone bekwaamheid op financieel gebied ten volle tot haar recht te doen komen. Hij was de ontwerper van het beroemde voorstel inzake een moratorium aan het begin van den oorlog en van de staatsgarantie voor de Britsche wissels, welke het Engelsche geldwezen voor een chaos behoedde.

Lord Reading.

In 1921 werd hij als vice-koning naar Indië gezonden, waar hij door zijn vriendelijk karakter en door zijn beleid het nationalistische gevaar voor Engeland wist te beteugelen.

In het voorjaar van 1926 trad hij af en in November van hetzelfde jaar werd hij voorzitter van het Daily Chronicle-concern.

Bij de vorming van het kabinet van nationale samenwerking ter bestrijding van de economische crisis in Engeland noodigde MacDonald hem den 25sten Aug. 1931 uit, zich met de portefeuille van Buitenlandsche Zaken te belasten.

Kort tevoren, den 6den Augustus, was hij in het huwelijk getreden met zijn vroegere secretaresse, Miss Charnaud.

Toen MacDonald na de October-verkiezingen in 1931 zijn vierde kabinet vormde, besloot lord Reading wegens zijn hoogen ouderdom geen portefeuille meer te aanvaarden.

Lord Reading was sedert 1916 Viscount, sedert 1917 Earl en sedert 1926 Markies. (Morning Post)

(Vor. ber. Lord Reading 770 E.)

E. DUITSCHLAND. — Berlijnsche rabbijn gearresteerd. —

Naar het Joodsche Telegraaf-Agentschap uit Berlijn meldt, is de Berlijnsche rabbijn, dichter en schrijver, dr. Emil Bernhard Cohn, in een vergadering te Berlijn-Köpenick, waar hij een redevoering hield, gearresteerd en naar het Columbiahuis aan de Potsdammerplatz te Berlijn overgebracht.

Een ambtenaar der Gestapo, die de vergadering bijwoonde, interrumpeerde dr. Cohn en deelde hem mede, dat hij hem wegens zijn ironische opmerkingen over de Neurenbergsche Jodenwetgeving, voornamelijk op de paragraaf, die betrekking heeft op het verbod van het houden van „Arische" dienstboden onder de 45 jaar in niet-„Arische" gezinnen, moest arresteeren. De vergadering werd ontbonden.

(Joodsch Telegraaf-Agentschap)

A. ZIONISME. — Jaarverslag 1934-'35. —

Aan het jaarverslag van den Nederlandschen Zionisten Bond, loopende van 1 Juli 1934 tot 30 Juni 1935, ontleenen wij, dat „alle bedenkingen, welke met betrekking tot den gang van zaken in Palestina rijzen, de vreugde over de ontwikkeling der laatste jaren niet kunnen wegnemen. Er is eindelijk schot gekomen in het werk, er is een toeneming van menschen en van kapitaal, er is eenig perspectief".

In 1931 en 1932 bedroeg het aantal Joodsche immigranten respectievelijk 4.075 en 9.553, in 1933: 30.327 en in 1934: 42.359. In de eerste negen maanden van 1935 kwamen ongeveer 47.000 Joden het land binnen. Per 31 October 1935 bedroeg het aantal Joden in Palestina omstreeks 345.000, d.i. 26 à 27% der totale bevolking, tegenover 15% in 1930. In 1933 kwamen 25% der immigranten uit Duitschland en 47% uit Polen, in 1934 23% uit Duitschland en 41% uit Polen. In het afgeloopen jaar zijn 750 kinderen tusschen 14 en 16 jaar uit Duitschland naar Palestina „overgeplant".

Naar schatting belegden Joden in Palestina in 1933 zeven millioen Palestijnsche ponden, in 1934 tien millioen Palestijnsche ponden. In 1935 zal dit bedrag waarschijnlijk hooger zijn. De toestroom van menschen en kapitaal kwam in de eerste plaats de bouwnijverheid ten goede, doch ook industrie en handwerk gingen vooruit.

Het aantal toegelaten Joodsche arbeiders is de laatste jaren evenwel te gering geweest, waardoor tienduizenden Arabieren uit den Hauran en Transjordanië op illegale wijze zijn geïmmigreerd. De te geringe toelating van Joodsche arbeiders heeft bovendien geleid tot een onwettige Joodsche immigratie. Geklaagd wordt over de in Palestina gevoerde tarieven-politiek. De invoer overtreft den uitvoer vele malen.

De instelling van een Wetgevende Raad in Palestina, welke voor een belangrijk deel bestaan zal uit Arabieren, wordt verwerpelijk genoemd.

De verhouding tot de Arabieren is — aldus het verslag — niet verbeterd, terwijl ook de verhoudingen binnen de Jisjoeb (Joodsche bevolking) vooralsnog weinig reden tot verheugenis geven. De Palestijnsche welvaart is in den laatsten tijd (het Italiaansch-Abessynische conflict) kwetsbaar gebleken.

De Bond telt thans meer dan dertig afdeelingen met 3193 leden (verleden jaar 3173). De groep-Mizrachie (wetsgetrouwe Joden) is met 59 leden toegenomen tot 344. (A. N. P.)

(Vor. ber. Ned. Zionistenbond 1629 D.)

B. NEDERLAND. — Radio. - K. R. O. —

Naar men ons mededeelt heeft de minister van Binnenlandsche Zaken goedgunstig beschikt, na ingewonnen advies van den Radioraad, op het verzoek van den K.R.O. om ingaande 2 Februari 1936 meermalen per week Nederlandsche wereldprogramma's te verzorgen.

Deze uitzendingen zullen worden bestemd voor de verschillende werelddeelen en daarom met z.g. gerichte zenders verbreid worden.

Hiervoor zal van de Philips Ultrakortegolfzenders gebruik worden gemaakt. (De Tijd)

(Vor. ber. K.R.O. 2002 D.; Radio 2077 E.)

C. NEDERLAND. — Een „service"-instituut van De Nederlandsche Dagbladpers. —

Wij ontvangen het volgende persbericht:

In het kantoorgebouw De Bisschop, Dam 2 A te Amsterdam, is sedert kort gevestigd het centraal bureau voor courantenpubliciteit (Cebuco) van De Nederlandsche Dagbladpers.

De vereeniging De Nederlandsche Dagbladpers beoogt met de instelling van dit bureau een centraal orgaan te scheppen, waardoor de Nederlandsche bedrijfswereld met nog meer vrucht den zoo doeltreffenden stimulans voor den verkoop, die adverteeren heet, zal kunnen toepassen.

Wel verre van op het terrein te komen der erkende advertentiebureaux, welke hun taak vervullen op een wijze als ook in de reclame-landen bij uitnemendheid (Engeland en Amerika) alle waardeering wekt, zal het zoowel voor adverteerders als advertentie-bureaux ter beschikking staan met allerhande gegevens, waarvan het bijeengaren voor ieder individueel te kostbaar zou zijn. Dit is alleen doenlijk voor een centraal lichaam als het Cebuco, waarbij, op een enkele uitzondering na, alle voornaamste couranten van Nederland zijn aangesloten.

De gegevens, waarover men beschikken moet om een reclamecampagne zoo doeltreffend mogelijk op te bouwen, zijn tegenwoordig wel vele: Statistisch cijfermateriaal en nog tal van andere informaties over de verschillende districten en verspreidingsgebieden der couranten. Dit alles stelt nu het Cebuco aan adverteerders en hun advertentie-bureaux ter beschikking.

Het opzetten van reclame-campagnes en het houden van marktonderzoekingen, bij welke marktanalyses het bureau gaarne zijn steun en bemiddeling verleent, zullen hierdoor een uiterst solide basis krijgen.

Bedrijfsgroepen, individueele bedrijven en de erkende advertentie-bureaux kunnen te allen tijd aan het Cebuco vragen stellen betreffende de verschillende gewesten of plaatsen.

Het brengt de vragen van adverteerder, toekomstigen adverteerder of advertentie-bureau over aan zijn leden (voorzoover de gegevens, die het bureau zelf heeft verzameld, niet toereikend mochten zijn) en vat de ingekomen inlichtingen samen in een rapport, dat het den aanvrager doet toekomen. Al deze diensten en inlichtingen van het bureau zijn gratis. (A. N. P.)

D. THEE. — Restrictie-percentage onveranderd. —

De Vereeniging voor de Thee-cultuur in Nederl.-Indië deelt mede, dat door de regeeringen van Nederl.-Indië, Britsch-Indië en Ceylon op aanbeveling van het International Tea Committee het internationaal restrictie-percentage voor het jaar 1936-'37 onveranderd is vastgesteld op 17½%. (A. N. P.)

(Vor. ber. 1596 A.; Thee 1936 E.)

E. FRANKRIJK. — S. A. André Citroën. —

De algemeene vergadering der maatschappij heeft de verhooging van het kapitaal goedgekeurd van 75 millioen frs. tot 110 millioen frs. Verder is het voorstel aangenomen tot toewijzing van 264.000 winstaandeelen aan de Banque de Paris et des Pays-Bas, Lazard frères en Michelin et Cie.

(Agence Economique et Financière)

(Vor. ber. S. A. Citroën 1674 E.)

F. NEDERL. OOST-INDIE. — Regelingen voor de Suiker-industrie. - Vijf ontwerp-ordonnanties ingediend. —

Bij den Volksraad is een vijftal ontwerp-ordonnanties ingediend betreffende regelingen voor de suikerindustrie.

Deze ordonnanties betreffen:

1e. een ontwerp voor de consolidatie der suikerregeling tot 1940;

2e. een ontwerp voor de suiker betreffende overgangsregelingen voor de jaren 1937 tot 1939;

3e. een ontwerp voor een ordonnantie tot wijziging van de bestaande suiker-ordonnantie;

4e. een ontwerp voor de suiker-uitvoer-ordonnantie 1936;

5e. een ontwerp voor de suiker-invoer-ordonnantie 1936, alles in overeenstemming met het verslag van de Commissie voor voorbereiding van de suikerregelingen 1936.

De ontwerpen zijn vergezeld van algemeene toelichtingen, benevens van afzonderlijke toelichtingen voor elk ontwerp.

De regeering verzoekt den Volksraad op uiterlijk 28 Januari '36 een beslissing te willen nemen.

De directeuren van Economische Zaken en Justitie zullen als Regeeringsgemachtigden optreden.

(Aneta) **(Vor. ber. Suiker 2106 A.)**

G. FRANKRIJK. — Begrootingen 1935 en 1936 goedgekeurd. —

Op 30 Dec. '35 werd met 268 tegen 17 stemmen de begrooting-1935 in haar geheel door den Senaat aangenomen.

De uitgaven bedragen 40.376.316.643 francs, de inkomsten 40.431.202.236 francs.

De Kamer heeft op 30 Dec. '35 de begrooting-1936 met 400 tegen 170 stemmen goedgekeurd.

(Le Temps) **(Vor. ber. Begrooting 2054 D.)**

H. FRANKRIJK. — Tardieu treedt uit de republikeinsche Centrum-groep. —

Het rechts-georiënteerde Kamerlid, oud-minister-president Tardieu, heeft in een schrijven aan Paul Reynaud mededeeling gedaan van zijn uittreden uit de fractie van het republikeinsche centrum.

Tardieu verklaart, dat reeds het optreden van Reynaud bij de devaluatiekwestie hem van de fractie vervreemd had. De rede van Reynaud bij het Kamerdebat over de buitenlandsche politiek heeft de tegenstelling nog verscherpt. Reynaud heeft de buitenlandsche situatie zoodanig voorgesteld, als ging het om een keuze tusschen Italië, dat het Volkenbondspact had geschonden, en Engeland, dat het had beschermd. Daarom ging het echter in het geheel niet. De ernstige verwarring in den huidigen toestand had slechts één reden, n.l. dat men de sancties had toegepast zonder ze van tevoren te organiseeren. Daardoor ontstond hun gebrek aan effectiviteit en hun gevaarlijkheid. Engeland is verantwoordelijk voor den voortdurenden chaos op het gebied der sancties.

(Le Journal) **(Vor. ber. Tardieu 379 C.)**